Четвер 1. квітня 1937. Ч. 71

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229-41.

Масовий наплив кольоністів мазурів НА ПОДІЛЛЯ.

(Передова стаття).

С.С.С.Р. признав Басарабію Румунії?

Демонстрації безробітних у Львові.

Ґ.П.У. розстріляло Постишева.

Місце червоного ката України заняв жид, новий сатрап Сталіна.

800 дітей без науки релігії.

Громадянство Городка домагається катехита для української дітвори.

Український університет у Румунії?

Недуга апостольського адміністатора Лемківщини.

Німецька фльота пливе до Каталь-онії. --- Каталь-онці підчинилися ґен. Франкові.

Територіяльна автономія для Абісинії.

Японський парлямент розвязаний.

З природи і життя.

Ч. 71 (14.614). Львів, четвер 1. квітня 1937. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060. Банку Чеських Легіон. Праге „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

СССР признав Басарабію Румунії?

У Букарешті ходять чутки, що совітський уряд повідомив румунський уряд, що СССР визнає румунську суверенну зверхність над Басарабією.

Урядовий комунікат у тій справі появиться щойно після повороту міністра закордонних справ Антонеску з Білгороду.

Японський парлямент розвязаний.

На внесок премієра Гаяші цісар постановив розвязати парлямент. Нові вибори відбудуться при кінці квітня.

Уряд пояснює в комунікаті, що він порадив цісареві розвязати парлямент з ось яких мотивів: Деякі посли не зясовують собі, наскільки поважна тепер ситуація та наскільки необхідно поліпшити парляментарні методи, що зрештою зясовує собі нарід. Обструкція послів не дала змоги ухвалити деякі важні постанови про національну оборону та про господарську рівновагу.

Уряд відкликується до совісти народу та домагається співпраці, щоби перемогти теперішні трудноші.

Каталонія - совітською республикою.

НЕСПОДІВАНИЙ КІНЕЦЬ УРЯДОВОЇ КРІЗИ.

Урядова кріза в Каталонії проволіклася, десигнований на премієра Тарраделляс не зумів склеїти нового уряду. Анархісти погодилися взяти участь в уряді лише під умовиною, що дістануть 6 міністерських тек (себто більшість) м. ін. внутрішніх справ і крайової оборони.

Як довідується агенція Райтера з добре поінформованих джерел, генеральний консуль СССР у Барсельоні висловив перед Тарраделляс побоювання, що анархістична більшість в уряді знову підчинить поодинокі військові частини партійним комітетам. З огляду на те, коли би справді анархістичний уряд прийшов до влади, **СССР відкликав би своїх інструкторів з каталоньскої армії і припинив би поміч для неї,** щоби не витрачувати грошей на марне, бо все одно без авторитетного уряду і командування успішна війна неможлива.

Тоді Тарраделляс покликав до себе генер. секретаря комуністичної партії Каталонії Родріга Бурро і віддав йому місію утворити новий уряд. В. 4. годині над ранком Бурро оголосив комунікат, яким він повідомляє, що він **утворив раду народніх комісарів каталоньскої совітської соціалістичної республики,** зложену з 5-ох комуністів. Рівночасно появилися 3 комунікати: перший розвязує хенералідад, другий **розписує вибори до місцевих совітів** на 15. квітня, третий розвязує всі анархістичні та соціялістичні організації.

Дальших вістох нема, бо від 7. години рано звязок між Барсельоною і Парижем перерваний.

Досвід еспанської громадянської війни.

„Манчестер Гардіян" називає теперішню еспанську війну експериментальною лябораторією для генеральних штабів — вона випробувала нові роди зброї та методи боротьби.

З дотеперішнього ходу війни можна зробити ось які підсумки: Німецька **протилетунська артилерія** не завела надій, хоча німці не уживали в Еспанії деяких новіших протилетунських винаходів, щоб не зрадити їх чужинцям. Зате думки про вартість німецьких **літаків** є ріжні: одні кажуть, що вони гірші від совітських, інші — що ліпші, що совітські літаки виявилися менше боєздатними ніж німецькі, дарма, що ними кермували найліпші летуни. Німецькі легкі **повзи** виявили чималу справність, але в наступах на сильно укріплені становища їм помагали важкі або середні повзи. Тому, що таке саме виявилося підчас маневрів у Німеччині, німецьке командування мабуть збільшить скількість важких і середних повзів.

Німецькі **воєнні кораблі,** зокрема великі, здається завели надії. Еспанська війна потвердила погляд німецького генерального штабу, що з офензивою малих змоторизованих частин годі взяти великі надії. Мадрид боронить від них вже довго, хоча він зовсім слабо укріплений.

22. невдатний наступ червоних.

Радіостація з Бургосу повідомляє, що на Гвадаляхарському відтинку за 2 минулі тижні червоні виконали 22 наступи. Останній з них також покінчився неуспіхом. На всіх відтинках Харами і Гвадаляхари знову почалася артилерійська перестріляка. Чимало стрілен упало в Мадриді, спричинюючи поважні шкоди.

ДОБИЧА.

Як повідомляє Авас, у протинаступі на Тахуну національні війська здобули 400 крісів, 150 мисливських рушниць, 5 скорострілів, 48 мозджірів, 2.000 гранатів та чимало набоїв. Згинуло там понад 400 червоних.

БОЇ ПІД ПОЗОБЛЯНКО.

Комунікат комітету оборони Мадриду твердить, що національні війська мусіли відступити на більшу віддаль від Позоблянко та заняли не дуже певні становища під Вілля Нуева де Дук та Алькал Всехос.

Севільська радіостація заперечує вістки з червоних радіостацій про успіхи червоних під Позоблянко. Вся сполука з містом є в руках національних військ, що посуваються на відтинку Андухану.

Як подає Авас, червоні ведуть з великою енергією наступ на відтинку Позоблянко. Національний наступ на Анору не пощастив, хоч коштував чимало жертв.

ПОВСТАННЯ В ЕСПАНСЬКОМУ МАРОКУ?

Як подає червона еспанська преса, в Тетуані, Севті, Ляраті та в інших містах еспанського Марока мала рівночасно вибухнути революта проти уряду з Бургосу. Дотепер арештовано 1.150 осіб, яких підозрівають у тій змові.

У Гібральтарі появилася неспотверджена чутка, що ген. Франко виїхав до Тетуану.

Ширіть наш часопис!

ТРЕБА ОЩАДЖУВАТИ!

Але найкорисніше складати свої ощадности на премійну вкладкову книжечку

Кооперативного Банку „Дністер"

у Львові, вул. Руська ч. 20.

за яку можна одержати крім звичайних відсотків ще й премію за ощадність 25—100 зол.

З вірею і з заходу.

Слово вірій у нас відоме. Увійшло воно у стрілецьку пісню, складену Б. Лепким якраз у часі, коли сірим шнурком відлітали журавлі в вірій. У ті далекі південні країни відлітають від нас з кожною осенью передетні птахи на довгу зимівлю, щоб з першим подувом нашої весни знову вернутись у рідні сторони для виконання свого природного призначення — продовження свого роду — виховання свого потомства. Вертаються здебільша у свої рідні сторони, а навіть невідомим нам інстинктом вишукують свої давні гнізда. Цей дивний інстинкт частини крилатого царства досліджують здавна орітольоги, ставляючи ріжні гіпотези, без устійнення остаточної розвязки.

Віреєм цікавиться й народня фантазія, полишаючи сліди цього й у народній творчости. І більше цікавиться ним наш хлібороб, для котрого пори року й клімат мають рішальне значіння в його житті і праці. Радо витає він поворот птахів з весною, тих нераз вірних товаришів в успіхах його хліборобської праці.

Поворот птацтва зі зимівлі в далеких південних країнах повторюється щорічно від довгих-довгих тисячоліть і триватиме нові довгі тисячоліття. Це вже одно з правил природи, на котре людина не має впливу.

Інакше з другим тягом, не тим з далекого півдня, але тим з близького заходу. Не тривав він тисячі та й сотки тисяч літ й не торкається громадян крилатого царства, а є щойно розмірно недавньої дати й торкається виключно людей. Спільне хіба між ними одно, що повторяються правильно з кожною весною та мають значіння й інтерес передовсім для нашого хлібороба, а через свою масовість і для дальшого ходу історії західної вітки нашого народу. На думці маю відому кольонізацію.

Про цю справу писалось безліч разів у нашій пресі й говорилось на вічах та в промовах наших парляментарних представників. Жива вона і сьогодні. Як відомо, аграрна політика теперішнього міністра хліборобства і земельних реформ п. Понятовського змагає послідовно до збільшення темпа парцеляції більшої земельної власности, припиненого дещо в останніх роках впаслідок затяжної господарської скрути. З деякою поправою економічних відносин віджило наново питання реалізації закону про виконання земельної реформи з 28. грудня 1925 р. Очевидно, грає тут ролю й справа загострення соціяльних відносин на селі в наслідок його перенаселення і неможности відпливу природної надвишки селянської молоді до міст, до промислових осередків, чи за кордон.

Міродатні урядові чинники говорять у першу чергу про перенаселене село корінної центральної Польщі, зокрема двох воєвідств — краківського і келецького та західної польської частини львівського воєвідства. Рада міністрів на внесок міністра хліборобства і земельних реформ ще осінню м. р. ухвалила збільшити число гектарів, що примусово мають йти на парцеляцію, а з початком цього року новою ухвалою додало до цього ще нову поважну скількість земель. Те-

отся анодівка
Даймон
є знана з довгої
животности

ением виконання земельної реформи будуть передовсім землі, заселені українською людністю.

Оголошено вже урядовий виказ, принятий радою міністрів, маєтків, що йдуть на примусову парцеляцію. Виказ цей подала свого часу й українська преса. На примусову парцеляцію йдуть найчастіше земельні маєтки, що є власністю жидів і взагалі неполяків. Більші земельні власники, особливо власники латифундій, — поляки парцелюють за вказівками згори, здебільша з вільної руки. Робиться це з двох причин. По перше, при добровільній парцеляції власник одержує без порівнання більшу ціну за продану землю і то здебільша в готівці. По друге, зможе продавати відповідно до власного вибору, при чому державна влада (старости), від якої залежить затвердження листи набувців, формально стоїть на боці [illegible] в додатку значно більший відсоток кольоністам зі заходу. І дідичі цієї рад-приказу на практиці придержуються. На запити наших місцевих селян, охочих набути землю, відповідають, що не можуть їм продати, бо мають такий приказ і радять самим безпосередньо старатися на дозвіл купна. Коли ж селяни йдуть до старостава, то староста розкладає руками, кажучи, що він безрадний, бо власникові при добровільній парцеляції вільно продати, кому завгодно в межах закону про виконання земельної реформи. У висліді наш місцевий хлібороб землі таки набути не може.

Якщо мова про Східну Галичину, то цього року призначено на примусову парцеляцію передовсім дві більші полоси, де українське населення творить переважаючу більшість. Одна з них обіймає чотири південні подільські повіти (Копичинці, Чортків, Борщів і Заліщики) з підгаєцьким повітом, друга повіти Рава Руська і Сокаль. Усюди земля з найліпшою почвою. Найбільшу увагу звернено на так звane тепле Поділля, що обіймає повіти Борщів і Заліщики, південну частину Чортківщини та південно-східну частину Бучаччини, що його призначено в майбутності на плянтації винної лози і шляхотніших родів тютюну та шляхотних родів овочевих дерев і раннього городовини. Доводилося читати нам у польській пресі, що значну частину теплого Поділля в недалекій будучности покривають плянтації шляхотних родів винної лози, до чого заохочує приклад, зовсім удачна спроба з великою більш стогектаровою винницею у Верхняківцях біля самого Борщева. А тими, що мелиб винниці, шляхотні сади і огороди мають бути кольоністи зі заходу. Це малоб бути із плянтаціями шляхотних родів тютюну, що там прекрасно удається, тим більше, що тут може бути активна відповідна політика тютюневого монополю.

Переведено вже теж відповідну асекурацію перед евентуальним переходом землі, набутої з парцеляції, в інші руки — зправила в руки місцевих селян. Сталося це законом, що його ухвалено минулої сесії в соймі і сенаті, який уводить неподільність набутих або збільшених при парцеляції теренів і дає змогу старості і в будучности відповідно регулювати стан посідання. Внаслідок інтервенції Української Парляментарної Репрезентації у премієра Складковського і мін. Понятовського вдалося дещо притупити вістря первісного проекту цього закону, але назагал він для нас некорисний і тому УПР проти нього голосувала.

Тими, що приходять нині як кольоністи до Східної Галичини, є мазури зі західних повітів львівського воєвідства. Розпочався вже їх приїзд майже рівночасно з поворотом пташтва з вирію. Самозрозуміло, наше селянство не витає його так радісно, як радісно витає поворот пташтва. Не витає його тому, що приїзд кольоністів означує значне погіршення для нього і так гірких економічних і соціяльних відносин у нашому селі.

Доводилося мені бачити минулого року такий приїзд кольоністів на Поділля. Приїздять вони на чистий степ-поле зі своєю мізерією — дещо мертвого господарського інвентаря, коровиця, кінь і завжди собаки, що у цьому голому степу є мабуть їх одинокими щирими приятелями, бо годі їм жадати приязни в окруженні національно і віроісповідно зовсім чужому. Зводять буди для себе і худібки, копають керниці і лиш зпровола доходять до ліпянок. Про дороги нема й мови, як теж і про заспокоєння культурних потреб. Відділені від себе, кожний на своєму наділі, живуть здебільша осібняком, нарікаючи часто на свою долю. Без сумніву — землю набули на можливо найкорисніших умовах. Мають і деяку матеріяльну допомогу урядових і польських громадянських чинників. Однак усе те не вистарчає, тим більше, що приходять тут без конечного інвестиційного капіталу і що не менше важне, без конечної хліборобської культури.

Чи останній закон і відоме нам з недавніх ухвал 74 східно-галицьких польських організацій в земельній справі становище польського громадянства урятують усіх кольоністів — покаже час і життя. Покищо новий весняний похід зі заходу викликує і підсичує нове невдоволення і новий фермент у нашому селі, що може стати справді дуже грізним, а що цілковито невказане з огляду на внутрішні і зовнішні потреби самої польської держави та польсько-українські взаємини. **Д-р Степан Баран.**

УЖЕ ПОЧАЛОСЯ...

Офіціоз Православної Церкви в Польщі „Слово" ч. 13. (з 28. III. ц. р.) помістив отсю декларацію (передаємо її в українськім перекладі):

„Втручання повітових старостів до питання про мову у Православній Церкві.

Вища церковна влада довідалася, що пп. повітові старости декотрих повітів новогородського воєвідства звернулися до настоятелів православних парохій у підляглих повітах, видаючи розпорядження в питанні про уживання польської мови у Православній Церкві. Так староста п. Волошинський викликав до себе на день 10. березня ц. р. духовенство деканату і звернувся до зібраних у кількости 14 парохіяльних священників, попередивши їх про заборону дискусії, і потім віддав розпорядок, щоб усі священники як у школах, так і в церкві не тільки в дні цивільних свят, а й завжди послуговувалися польською мовою. П. староста додав, що треба змагати до того, щоб і богослуження постійно відправлялося польською мовою. Одночасно п. староста заявив, що в разі відмови когонебудь із священників від виконання цього розпорядку, про тих, що відмовляться (о „нарушітелех") буде зроблений відповідний висновок, про що кожний мусить памятати.

П.п. старости столинецького та щучинського повіту звернулися до православного духовенства з подібними розпорядками, себто наказали („предписалі") послуговуватися виключно польською мовою при навчанні релігії, у проповідях і в зазвах з парохіянами, а також змагали до відправи богослужень виключно польською мовою.

З оглядом на те, що розпорядки ті суперечать постановам конституції і Тимчасових Правил про відношення Уряду до Православної Церкви в Польщі, Вища Церковна Влада звертається до Центральних Державних Властей з указанням на необхідність скасувати вище вказані розпорядки."

Коментарі до цієї офіційної декларації зайві. Не бавлячись у пророцтва, такий стан справи ми передбачували, коли писали про благословенство Священного Синоду з 19. жовтня 1936 р. на відправу богослужень польською мовою. Духовна Влада Православної Церкви збирає плоди своєї праці.

Одначе стан справи гіршій, ніж про нього можна гадати на підставі офіційної декларації Митрополії. По нашим інформаціям лише деякі старости поліського воєвідства видали розпорядок про уживання польської мови в церкві, збираючи духовенство своїх повітів масово. Інші-ж застосовують відмінну практику: поодиноко викликають до себе священників, передають їм такий самий розпорядок, але при цім висловлюють бажання, щоб священники виконували його так, неначе це роблять з власної ініціятиви... „Інакше зроблений буде відповідний висновок, про що треба памятати"... **В.**

ВЛАСНОГО ВИРОБУ **КОВДРИ — МАТЕРАЦИ — ПОДУШКИ**
простирала — пошевки — білля — полотна — ручники — обруси — коци — фіранки — капи поручає
Цінники задурно!
А. ПЕТРУШЕВСЬКИЙ
ЛЬВІВ, ГАЛИЦЬКА 20. (давніше Кральницька)
415 8—10 Для П. Т. Духовних і Учителів на місячні сплати.

НА ВИХОВНІ ТЕМИ.

За відповідну опіку над шкільною молодю.

Ще в січні ц. р. появилась була на сторінках „Діла" незвичайно актуальна стаття п. н. „Перенаселення села і школа". Отся стаття не дає мені, як сільському інтелігентові, до нині спокою, тому і хотів би я по змозі докинути жмут своїх помічень на цю тему та зілюструвати їх конкретними прикладами з життя села та школи.

От, скажім, є собі в селі Г. В. повіту Р. семикляссова вселюдна школа з українською та польською мовою навчання. Число дітей у шкільному віці понад 400. Так щож, у школі їх тільки 352! Правда, одні остались поза школою з важних причин — хороби, недостач в убранні, взутті, тощо; але більшість через вузький, насьорізь матеріяльний (навіть не матеріялістичний!)світогляд своїх батьків, бо мовляв: „Дитина потрібна мені в господарстві". Не помагають тут ні інтервенції управителя школи, ні грошеві кари. Та вже найгірше представляється справа з найвищими клясами, себто з VI. і VII. Селянин є того погляду, що посилати дитину до цих кляс це вже річ зовсім непотрібна бо: „Паном він і так не буде". Тому і число дітей у тих клясах звичайно мінімальне і з цього приводу приходиться звичайно обнижувати організаційний рівень школи, здобутий часто-густо з важким трудом. Наше село просто не здає собі ще справи з цих перемін, що відбуваються в його структурі, ще не зрозуміло ваги й значіння вищеорганізованої вселюдної школи. Воно не ознайомлене з новою шкільною реформою, з різними родами шкіл, що вводить їх новий шкільний закон, воно не дає собі справи, що всі ці роди шкіл спираються на найвище організований вселюдній школі.

На сільську інтелігенцію, в першій мірі на вчителів та священників, спадає великий обовязок з одної сторони освідомити під цим оглядом наше село, з другої — повести сильну та скоординовану акцію в цьому напрямі, щоб кожна дитина з шкільному віці знайшлась у школі. Цій акції треба присвятити багато уваги, особливо перед шкільними феріями, в часі вписів, та з початком шкільного року. Кожна культурно-освітня установа, кожний свідомий громадянин повинен доложити зусиль, щоб не знайшовся ні один батько, ні одна мати, що не вписалаб дитини до школи. Мусимо кинути та вперто реалізувати гасло: „Кожна дитина у шкільному віці у школі!"

Крім цього треба подбати ще й про те, щоб цілий шкільний рік помагати біднішим дітям виконувати їх шкільні обовязки. Хто і як має це зробити?

При кожній вселюдній школі, особливо на селі, повинна бути зорганізована т. зв. Батьків-

ська Опіка для цілої школи, а т. зв. Батьківські Кружки для поодиноких класс. (Вибирається звичайно на спільній конференції вчительського збору з батьками дітей 5—8 осіб за один-два роки).

Отси Батьківська Опіка та Батьківські Кружки будуть мати такі завдання:

1) співпрацювати зі школою над помічною шкільній дітворі у вихованні і навчанні;

2) журба про добро дітей, а особливо уможливлювання шкільній дітворі під кожним оглядом сповнювати шкільні обовязки.

Особливо до Батьківської Опіки належатиме:

1) здобувати фонди на заосмотрювання убогої шкільної дітвори в одяг, взуття, шкільні підручники, зшитки, тощо;

2) впливати на батьків, щоб правильно посилали дітей до школи;

3) опікуватись під санітарно-гігієнічним оглядом шкільною дітворою, особливо співпрацювати з управою школи в акції дожившування та фізичного виховання;

4) співпрацювати з управою школи в улаштовуванні аматорських вистав шкільної дітвори, концертів, руханкових пописів і т. і.;

5) помагати в організуванні шкільної кооперативи, дитячої самоуправи, каси ощадности, робітень ручних робіт та закупу засобів навчання;

6) повідомлювати управи школи про все, що під оглядом моральним або матеріяльним відємно відбивається на шкільній дітворі, а чого не можуть усунути родичі;

7) розвинути в середовищі батьків у порозумінні з управою школи самовиховну акцію, що полягатиме передусім на зацікавлюванні та повідомлюванні родичів про працю та завдання школи;

8) подбати про організацію Батьківських Кружків для ведення такої праці в поодиноких класах.

Кожну з вище згаданих справ треба би обговорити ще окремо, але це вже окрема тема. При кінці не від речі буде згадати ще про одну на мою гадку дуже важну річ — про потребу обговорювати актуальні і важніші виховні справи на такому місці, щоб вони могли бути доступні й відомі широкому загалові. Таким місцем не може бути ніякий фаховий педагогічний журнал, доступний звичайно тільки невеличкому гуртикові професіоналів; таким місцем може й повинен бути тільки поважний і загальнопоширений щоденник.

Тому з приємністю треба підчеркнути гарний почин „Діла", що в останньому часі присвятило багато уваги й місця важним виховним справам.

О. Ольховий.

ПРОПИТИЙ І ПРОКУРЕНИЙ ГРІШ — ЦЕ ГРІШ КИНЕНИЙ У БОЛОТО.

ФЕДЬ ВІРНИЙ. 2

Величина та упадок сімі

ІВАНА ІВАНОВИЧА ГОРДІЄНКА.

(Докінчення).

Ну, без сумніву, це була величня картопля, це був картопляний гігант у картопляній сімї цілого світу. Її зараз забрали до „Музею агрокультури У.С.Р.Р.", де її можна було оглядати під числом каталогу 13545, а зокрема радянський поет Хвиля посвятив їй ударну поему. Ця поема була друкована в „Літературній Ґазеті" за жовтень м. р. і зачиналася так:

Любимий вождю, батьку наш,
Ми дякуєм Тобі,
За те, що сонце світить нам
В безхмарній висоті.

Потім поет Хвиля делікатно переходить до картоплі, оспівує її в одній строфі і кінчить так:

Нема ніде на світі більше
Такої картоп-лі,
Бо вона родилася
На Сталіна землі.

Ця славна картопля два місяці лежала в „Музею агрокультури У.С.С.Р." під ч. кат. 13545 і під тим самим числом вона зігнила та її викинули на смітник. (Взагалі ця справа неясна, може бути, що її зїли — зваживши те, що в музею викрили в тому часі гніздо троцькістів).

*

Стільки про картоплю Горпини Іванівни, а тепер черга на їхнього синка, багатонадійного комсомольця Андрійка.

Ще замалку, як ще жовтенятем був, малий Андрійко відзначався всіми прикметами зразкового червоного жовтеняти. Пильнував колхозної пшениці, чи, бува, не підкрадається там його батько, а коли одного разу його мати принесла кілька пригорщів сирого зерна, натребленого з колосків, — то малий Андрійко запитався:

— Звідки ти це принесла, мамо?

Зблідла мати, смертельним потом облився Іван Іванович. Врешті промимрив:

— Та це нічого... Цю, Андрійку, мама на дорозі знайшла... Хтось кинув....

Андрійко пильно глянув на своїх батьків, погрозив пальчиком і каже:

— Вважайте... Цей раз вам дарую...

Ну, відітхнули обоє. — Але я на іншу річ звернути бажаю увагу, на незвичайні здібности Андрійка, якими він визначився згодом у школі та які зроблять з нього колись незбиякого робітника в соцбудівництві радянської батьківщини Сталіна.

Отож це було ще в четвертому класі сільшколи, де вчив ударний культробітник партієць Темняков.Він крім культроботи у школі був іще й селькором і це він перший післав до „Вістей" новинку про незвичайну картоплю Горпини Іванівни.

Одного разу приніс Андрійко до школи гарний чотиростінний кристалик соли на довгім патичку.

Тов. Темняков зацікавився тим надзвичайним явищем, як і слід людині, що має наукові аспірації.

— Як тобі це вдалося зробити, товаришу? — спитав Андрійка.

Цей розповів. Мати розпустила темної соли в горшку.Він відділив собі трохи, бо думав, що потроїть миші сіллю — й так залишив. Якось ненароком вложив у горнятко патик. Потім забув, а ось нині дивиться, вода десь випарувала, а на патику залишився цей кристалик.

— Товаришу, це є надзвичайно важне природниче відкриття, — сказав учитель схвильованим голосом і ще цього самого дня вислав кореспонденції до окружної газети „Комуністичний Шлях", де захопленими словами він сповіщав про своє відкриття. До редакції надійшов цей лист у пакеті, до якого долучили автентичний кристалик соли. Товариш начредактор прочитав лист, оглянув кристалик і підскочив з радости.

— Товариші! — він закликав урочисто, — ми переживаємо великий день!

І того самого дня в „Комуністичнім Шляху" **„було видруковано"** тов. начредактором Вареницею велику статтю про надзвичайне досягнення радянської науки. „Ось де наука може вільно розвиватися — писав він — як не в батьківщині нашого геніяльного вождя і найбільшого вченого світу тов. Сталіна! Тут у цій вільній радянській країні тов. Темняков довів, що коли поставити горщок соли свобідному діланню сил природи, то ця сіль переміниться в кристалик, а вода щезне кудись безслідно. Слід додати, що горнець мусить бути кам'яний, в іншому це явище може й не наступить".

Цим знаменитим відкриттям живо зацікавився місцевий завідатель агротехнікуму і вже збирався написати про це до Академії, Але стримався, бо його підвладний, робітник Вікерс, американець з походження, йому виявив, що

РАДІОПРИЙМАЧІ

ФІЛІПСА на догідні сплати для української клієнтелі лише в українській фірмі

„e-comp"

Львів, вул. Сикстуська 29. Тел. 203-30.

Г. П. У. РОЗСТРІЛЯЛО ПОСТИШЕВА.

Московська „Правда" з 28. березня ц. р. (ч. 85) повідомляє: **Влада арештувала в Куйбишеві** (давніше: Самара) **секретаря окружної партійної організації Постишева за співучасть у змові „троцькістів" на життя Сталіна. Колегія воєнного суду на тайному засіданні засудила Постишева на смерть і його негайно розстріляли.**

Таким чином виявилась правдива причина недавної деградації Постишева з диктатора на Україні та швидке заслання його до Куйбишева.

Така то смерть стрінула червоного ката України, що винищив голодом міліони українців і сотки тисяч найкращих її синів повисилав на заслання на Соловки і на Сибір. Слід додати, що ГПУ арештувало теж його жінку Постоловську та його співробітника секретаря міського партійного комітету в Києві Іліна.

—o—

Недуга апостольського адміністратора о. д-ра Я. Медвецького.

Редакція „Нашого Лемка" дістала з Риманова телефонічну звістку, що апостольський адміністратор о. д-р Яків Медвецький важко захворів. О. д-р Яків Медвецький був сильно перепрацьований реформами, які викликували такі „ликування" у всьому московському й православному таборі. До недужого владики виїхав негайно д-р Маркіян Дзерович зі Львова.

Персональні зміни на Україні і Білоруси.

МІСЦЕ ЧЕРВОНОГО КАТА УКРАЇНИ ЗАНЯВ НОВИЙ САТРАП СТАЛІНА.

Колишній московський кореспондент „Ґазети Польсько-ї" і ПАТ-а п. Отмар (правдиве прізвище — Беренсон) помістив на сторінках цього найповажнішого польського щоденника з 31. ц. м. (ч. 88) передову статтю п. н. „Персональні зміни на Україні і Білоруси" про останні пересування червоних сатрапів в обох цих республиках. Тому не завадить познайомити наших читачів бодай з ходом думок автора.

Отмар пригадує, що одною з найхарактеристичніших рис совітської дійсности є суттєва ріжниця між офіційними представниками влади, які відограють клясичну ролю фігурантів і тими, що дійсно виконують владу. Таким фігурантом є формальний голова совітської держави Калінін, який приймає грамоти від амбасадорів і послів, але в совітськім „протоколі" та у звітах у пресі згадують його на четвертому місці по Сталіні, Молотові і Ворошилові або Каґановичеві. Зате дійсну диктаторську владу в СССР виконує Сталін, який займає скромне становище одного з кількадесять членів президії центрального виконавчого комітету. Так виглядають ці справи у центральнім совітськім уряді у **Москві.**

Щож щойно говорити про маріонеткові „уряди" совітських провінцій, що шумно називаються „союзними республиками". „Президенти" і „премієри" Совітської України, Білоруси, чи кавказьких республик не можуть зробити буквально ні кроку без московських „віцекоролів",які виступають як „національні" керманичі комуністичної партії і виконують в дотичних провінціях диктаторську владу, обмежену лиш приказами або заборонами з Москви. Тому теж персональні зміни на становищах „віцекоролів" у совітських провінціях заслуговують на спеціяльну увагу, бо можуть означати ревізію деяких засадничих політичних наставлень. Зате евентуальна димісія „президента" чи „премієра" є звичайно карою за „неслухня-

ність" або репресією за „прихильність до місцевого націоналізму". Така доля стрінула в осени 1935 р. „президента" Сов. Карелії Гавліна, який спротивився варварському масовому виселюванню карельських фінляндців з їх відвічних осель, що до нього дійшло у звязку з мілітаризацією прикордонних округ.

Перед кількома днями надійшли вістки про одночасні зміни на становищах „віцекоролів" у двох найбільших „союзних республиках"; а саме на Сов. Україні і Білоруси. Керманича К.П.(б)У. і члена московського „політбюра" Постишева здеградували на секретаря окружної партійної організації в Самарі (тепер м. Куйбишев) та передали владу на Україні Мендлеві Хатаєвичеві, дотеперішньому керманичеві партійної організації у м. Дніпропетровську. Одночасно відійшов зі становища „віцекороля Білоруси" довголітній керманич білоруської комуністичної партії Гікало, передавши берло в руки свого дотеперішнього заступника Ширвіндовича. Одначе перенесення Гікала з Мінська на становище керманича партійної організації не має такого сенсаційного посмаку, що „карне заслання" Постишева. Гікало є зрусифікованим білорусином, поводився на Білорусі пасивно і мабуть тому усунули його з цього „бастіону соціялізму на західних окраїнах СССР".

КАРІЄРА ПОСТИШЕВА — КРІВАВОГО КАТА УКРАЇНИ.

Інакше виглядає справа з Постишевом. Москаль, син ткача, електротехнік, большевик від 1904 р., роки 1908—1917 провів на каторзі і засланню. Як військовий комісар брав участь у громадянській війні на Сибірі. На Україні зявився перший раз у 1923 р., а в роках 1926—1930 є членом українського „політбюра". В 1930 р. став другим секретарем центрального комітету комуністичної партії у Москві. Йому підлягали всі партійні організації молоді („комсомол" і „піонери"). В часі хліборобського саботажу стає фактичним диктатором України. На роки 1933—1935 припадає вершок його кар'єри. Говорили навіть про Постишева як про евентуального наслідника Сталіна тим більше, що був одним з найбільше відданих диктаторові людей.

По 1935 р. попав у „неласку". Її причини ще дотепер невідомі. Московська преса передрукує все рідше і рідше довжезні промови Постишева. Тимчасом саме він здавив дуже швидко хліборобський саботаж, хоч український нарід напевно не забуде йому „метод", що їх він уживав з цією метою. Переводив теж послідовно русифікаційну акцію на Україні, хоч одночасно саме в тому часі показувався у вишиваній сорочці на прилюдних виступах...

Підчас останньої хвилі арештувань „троцькістів" Г.П.У. всадило до вязниці одного з близьких співробітників Постишева — секретаря міського партійного комітету в Києві Ліна та жінку „віцекороля" Постишева Постоловську.

В Америці кожна дитина про це знає. Не зразу повірив завідатель, але коли побачив малюнок в якійсь американській книжці — повірив. І вже не написав до Академії.

А малий Андрійко став відкривати один закон природи за другим. Ось одного дня він сповістив тов. Темнякова, що коли горщок, де варіться юшка, накрити тісно покришкою, ще до того привалити каменем, то за якийсь час почне він сичати і врешті камінь з грюкотом скотиться з покришки. Та цим разом тов. Темняков не здивувався тим відкриттям природи. Він тільки пояснив, що це явище відкрито вже давніше — яких триста літ тому, — а відкрив його великий французький фізик ...Гете.

*

Ось вам і ціла сім'я Івана Івановича Горд'єнка! Сам він стахановець, його дружина визначна ударниця, а синок майбутній конструктор гігантів. Всі вони щиро, всім серцем трудилися над виконанням плану по лінії геніяльного батька Сталіна.

На цьому й кінчається перша частина історії.

II.

Друга частина коротенька: одного дня Івана Івановича Горд'єнка разом з сім'єю вивезли на Сибір на поселення. З якої причини — то цього ані він сам не знає, ні його дружина не знає, ні Андрійко не знає.

Ані я не знаю. Знає це хіба один тільки Бог... але й той живе тільки поза Совітським Союзом, бо буржуазний.

ВЕСНА 1937 Найновіші моделі плащів, костюмів і суконь у великім виборі в нововідкритім магазині
Львів, вул. Ягайлонська ч. 6. „BEAUTY"
П. Т. урядовцям догідні сплати. 393 10—20

На останнім пленарнім засіданні центр. комітету комуністичної партії у Москві гостро критикували КП(б)У за „легковаження засад демократії у внутрішньо-партійнім житті". Після того прийшла деградація Постишева.

КАРІЄРА МЕНДЛЯ ХАТАЄВИЧА — НОВОГО САТРАПА НА УКРАЇНІ.

Ще більшою несподіванкою є вибір наслідника Постишева. Мендель Хатаєвич почав свою партійну карієру в 1913 р. у т. зв. „польськім комітеті російської соціяльно-демократичної партії". З професії є дентистичним техніком. Новий „віцекороль" має за собою деякі „заслуги" за здавлення протибольшевицького повстання в Самарі в 1918 р. і „переможного переведення колективізації" в 1932 р. у дніпропетровській окрузі. Надто був у ласках Кремля, який дотепер пускав йому плазом ріжні „троцькістівські" чи „націоналістичні" ухили, що їх раз-у-раз ГПУ. викривало в цій окрузі. Не зважаючи на те ця номінація є дуже симптоматична з огляду на куди сильніші протисемітські настрої на Україні ніж Росії. Йде мабуть про те, щоб успокоїти совітофільську опінію на Заході, що обурилась дещо за „троцькістівські процеси" з протижидівським посмаком. Але це меншеважний мотив. Зате одночасна зміна „віцекоролів" у Мінську і Києві має безсумнівний звязок з тим, що центральна влада щораз то більше акцентує свій російський патріотизм. Ця зміна є заповідю щораз то менше московської і щораз то безоглядніщої русифікації поневолених народів. А загально відомо, що жиди є куди завзятішими русифікаторами поневолених народів від правдивих москалів. До того вони є вигідніші для большевицького уряду, бо не обтяжують гіпотеки москалів закидами свідомої русифікації.

Здогади про загострення русифікаторського курсу потверджує теж недавно оголошений розпорядок про зміну латинської абетки кільканацятьох малих народів північної Росії на російську „гражданку" і гострі напади московської „Правди" на „віцекороля Берію", пряму руку совітського диктатора на Кавказі. Все це має аж надто пророчисту вимову.

—o—

Український університет у Румунії?!

ЧИ НАСЛІДКИ ПОДОРОЖІ МІН. АНДЖЕЛЄСКУ?

Як відомо, румунський міністр Анджелеску відвідав недавно Польщу і при цій нагоді оглядав українські державні школи. Вернувшись до Букарешту мін. Анджелеску в інтервю з представником Аваса заявив, що в найближчім часі приступить до креування українського університету в Румунії. Осідком його мали бути або Чернівці, або Кишенів. Блаженні віруючі!

800 дітей без науки релігії.

ГРОМАДЯНСТВО ГОРОДКА ДОМАГАЄТЬСЯ КАТЕХИТА ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДІТВОРИ.

Як вже кількакратно „Діло" повідомляло (в числах 35, 37, 39), українська шкільна молодь у Городку не має вже від трьох місяців свого катехита. Нема науки греко-кат. релігії в державній гімназії в Городку та в народніх школах на Черлянськім передмісті, в Стоділках і Дроздовичах. Загально є близько 800 дітей позбавлених науки своєї релігії та з розпорядку директорів (як нпр. у гімназії) мусять сидіти на годинах римо-кат. релігії. Попереднього катехита гімназії о. Мармаша, що вчив рівночасно у згаданих вище вселюдних школах, усунули внаслідок безпідставних інсинуацій, позбавляючи в цей спосіб гімназійну молодь духовної опіки.

В неділю 21. III. відбулися заходом Українського Католицького Союзу в Городку сходини родичів тих дітей, які не мають науки релігії. Які були заходи місцевих чільних громадян та родичів, щоби шкільна влада назначила катехита, представив здв. Карачевський. Опісля вивязалася дискусія, в якій забирали голос: о. декан Епіфаній Роздольський, д-р Семен Кивелюк, п. Фасовський та інші родичі шкільної дітвори. В дискусії виявилося, що шкільна влада лиш тому не хоче нового катехита, щоб йому не признати етату. (Зазначуємо, що в Городку є трьох польських катехитів на етаті, а нашого ні одного!). В Стоділках римо-кат. катехит давав українським дітям, що сиділи після приказу директора на латинській релігії, цукорки...

Зібрані родичі дітей одноголосно заявили, що не позволять дітям ходити на науку римо-кат. релігії. Підносилися також у дискусії голоси, що Митрополичий Ординаріят цієї справи не припильнував.

Опісля вибрано делегацій родичів, які вибрались до дирекцій шкіл та до інспекторату; крім цього постановлено виготовити відповідний меморіял до Куратерії, Митроп. Ординаріяту, Міністерства Освіти та Апостольського Нунція в Варшаві.

Тому, що зближаються Великодні Свята, а молодь ще не відбула реколекцій, просимо провід У.П.Р., щоб у цій справі особисто інтервеніював у Міністерстві Освіти, щоб якнайскорше, ще перед святами, назначено нам катехита в гімназії та в згаданих вище народніх школах. Українське громадянство Городка рішуче домагається від шкільної влади пошанування своєї релігії та слушних прав, забезпечених конкордатом і не дозволить, щоб молодь гр.-кат. обряду вчили релігії чужі їй і під національним і під обрядовим оглядом польські катехити.

Греко-католик.

Територіяльна автономія для Абісинії.

РИМ, 31. III. Стефані. **З нагоди уродин італійського наслідника престолу Головна Фашистівська Рада ухвалила на вчорашньому засіданні надати Абісинії широку територіяльну автономію та получити уряд віцекороля Етіопії з тамошніми традиціями.**

Ухвала Головної Фашистівської Ради передбачує у першу чергу обсадження уряду віцекороля туземцем.

РАС ДЕСТА НАМІСНИКОМ ЕТІОПІЇ?

Агенція Стефані повідомляє з Адіс Абеби, що Раса Десту не розстріляли. Вістка про розстріл виявилася неправдива. Італійський уряд хоче використати величезну популярність абісинського національного героя і щоб здобути собі прихильність широких мас, задумує іменувати раса Десту віцекоролем Етіопії.

Цю вістку потверджують теж поголоски, які кружляють у Римі від довшого часу, буцімто маршала Граціяні мають відкликати до Риму.

НОРМАЛІЗАЦІЯ АБІСИНІЇ.

На шпальтах „Джіорналє д' Італія" Вірджінію Гайда полемізує з лондонським „Таймсом" і стверджує, що італійська влада повела в Абісинії сильну нормалізаційну політику, усуваючи ріжних обманців-чужинців, які стояли у звязках із організацією „Магомет Алі", яка була головною централею торговлі невільниками. Гайда пише далі, що нормалізація життя за кілька місяців пішла куди дальше, як нпр. нормалізація в англійських кольоніях.

КОЖНИЙ ПРИЯТЕЛЬ ВИНА Є СВОЇМ ВЛАСНИМ ВОРОГОМ.

З ПРИРОДИ І ЖИТТЯ.

Зелень і вода в місті.

У зв'язку зі змаганнями до урбанізації краю, щоб таким робом відтягнути перевантаження село, міста нашого краю розбудовуються та більшають своїм простором. Одначе при розбудові міст „батьки міста" повинні звернути увагу і на те, щоб містові достарчити якнайбільше свіжого повітря, бо як відомо, різні чинники витворюють в наших містах таке повітря, що мрією кожного міщуха є вирватись хоч на пару тижнів кудись „на свіже повітря" — на село. Нимішна гігієна міста вимагає широких продувних вулиць та частих перерв у більших домів. Ті перерви може творити сама природа (горбки, шкарпи терену, яри, ріки, озера), або людська рука (парки, сади, цвинтарі, стави тощо). Всі ці перерви в забудованих причиняються до поправи занечищеного, міського повітря.

В давніших планах міст будівничі проектували парки у віддалі що півтора кільометра, так, щоб кожний мешканець міг за 10 мін. дійти від свого помешкання до місця зелені. Новітній спосіб гігієнічної будови міста має на меті ціле місто перетикати повсюди зелені. Спеціяльно повинні бути пояси зелені довкола поодиноких дільниць і самого міста.

Зелень в місті може виступати як: 1) широкий пояс левад і лісів довкола міста.

2) Публичні і приватні сади, парки, спортові грища, поля для вправ, цвинтарі.

3) Як цвітники і травники на більших площах, водовиш вулиць, дерева і корчі на вулицях, поодинокі самотні дерева.

4) Як прикраса домів зеленю і квітами. В гігієнічнім місті будуччини уявляємо собі т. зв. „пояси землі", обмежені від двох сторін домами, найрадше віллями. В такім поясі зелені не було би вулиць; зелень має бути від середини домів, а не від їх фронту. Ті пояси будуть якби проводами, що перевітрюють середину міста. В них могли би бути площі для дитячих гор, тенісові корти, сонячні купелі, довзанки тощо.

Також повинні бути пояси зелені здовж торів залізниці, що перетинає місто.

Вулиці гігієнічно розбудованого міста повинні бути обсаджені деревами, головно на травниках і хідниках. Вуличні дерева можна садити всюди; не можна їх лише садити перед тими домами, що мають фронт до півночі.

Вода — є справжнім скарбом в місті. Вона має вартість декоративну, а для здоровля майже таку, як зелень. Вона відбиває прибережні види, відсвіжує звогчуючи повітря; у ріці в місті можна купатися, їздити човном, совгатися тощо (як напр. у Празі, Відні, Парижі).

Ось напр. Львів завдячує всі свої ширші вулиці (Академічна, Легіонів) річці, що правда сканалізованій.

Одначе в нашім краю нема ще зрозуміння цих великих вартостей рік для здоровля і краси міст і наші міста за малими винятками, попросту бояться рік, як чорт свяченої води. Навіть такі міста як Краків, Варшава, Торунь не вміють використати свого положення над такою великою рікою, як Вісла.

Тільки Данціг використав своє положення над устям Вісли і став майже „північною Венецією". Незвичайною прикрасою міста є вода в саджавках, басенах, водограях на вулицях, площах і в парках. Чудовим містом під тим оглядом є Рим.

Чеки Коон. Торговельно-Промислового Банку у Львові, вул. Городоцька 7, І. п., тел. 292—13 вводять ласково згодосктрсь по відбір **дивіденди від уділів за 1936-тий рік у висоті 5%**

Пром-Банк

Золото коло Львова.

В останній хвилині наспіла до нашого часопису сенсаційна відомість.

Ото в селі Безбруди над Полтвою, на схід від Львова, один селянин вибрав для господарських ділей мішок прибережного піску. При пересипуванні пересушеного на припічку піску, його зацікавили маленькі блискучі зернятка якогось металю. В середу ввечір він вступив з ними до золотника у Львові, а цей сказав, що тих пару жовтих зерняг — це золотий пісок.

Походження золотого піску в річці Полтві ще неясне; виясннть це геольоги, що вже зацікавилися сенсаційною находкою. Якщо покажеться, що піскове дно Полтви є дійсно золотодайне, то це матиме далекосяжні наслідки для всього краю...

Великий Театр

Прощальні виступи Ірини Айхлєрівної в

MADAME SANS-GENE

Великий Театр

Доми будуччини.

При будові домів, архітект має часто труднощі з освітленням деяких убікацій денним світлом, напр. тоді, коли хоче використати всякі закамарки, яких не можна ніяк получити вікнами з денним світлом. В останнім часі французькі інжинїри придумали спосіб, як можна запровадити денне світло без помочі вікон.

Знаємо, що одною з найважніших частин підводного човна є т. зв. періскоп. Є це інструмент у формі рури, де є цілий ряд сочок та дзеркал. Коли підводний човен поринає у воді, той періскоп виставає понад її поверхню і є неначе оком підводного човна, яке дозволяє обсервувати те, що діється на поверхні моря. Діється це в той спосіб, що образ поверхні моря впадає до сочки періскопу, як до фотографічного апарату, а цілий ряд дзеркал переносить цей образ на екран, що находиться в середині підводного човна.

На основі періскопу можна буде й освітлювати нутра всяких домашніх закамарків. Сочки та дзеркала, що збиратимуть денне світло, будуть поміщені на даху дому. Дзеркала спрямовуватимуть світло сонця простою рурою до середини дому. На даху є спеціяльний механізм, що обертає рефлектори і сочки за рухами сонця. З тієї простої рури будуть провадити бічні рури до поодиноких убікацій. Допроваджений до кімнати сильно згущений сочкою жмут променів падатиме на ясномальовану стелю, а вона розпорошить світло по цілій кімнаті. Новий винахід є безумовно дуже практичний і дасть змогу освітлювати навіть найменші закутки великих домів.

—o—

Загадка довгого життя.

Часто стрічаємо людей 80, 90 чи більше літніх, які так добре виглядають, що мимохіть вірнно в якийсь спеціяльний припис на довге життя чи якийсь чудесний еліксір їм відомий. Четири знані віденські лікарі оголосили саме на сторінках преси свої „рецепти на довге життя".

91-літній д-р Еренгафт каже, що він жадного спеціяльного способу життя не вів. Він був громадським лікарем і мав так багато заняття, що не мав часу журитися своїм здоровлям, ані віддаватися гіпохондричним думкам. Він мусів бути ввесь час на ногах і кожної хвилини йти до хорих; часто він мусів у середині обіду відривати ся від їдження і через те не обідався занадто. Мало пе і курить, бо випиває по обіді шклянку пива та викурює одно легке цигаро. Спортом не займався, бо каже, він тільки денно находиться, що тим найліпше вигімнастиковує свої мязи.

Другий довговічний лікар проф. Кінцель каже, що для здоровля і довгого віку треба вживати багато свіжого повітря. Спати при отвертих вікнах, ходити щодня на 1 год. прохід. Добре також змивати ціле тіло холодною водою. Професорові добре служить по обіді чарка вина, а вечором шклянка пива. Третій крінкий старець проф. Гольц має ось який розклад дня: 8 годин праці, 8 відпочинку та розваги, 8 сну. Він їсть мало мяса та небагато не алькоголю і мало курить.

Він каже, що добре є по обіді передрімати ся трошки. Проф. Гольц приписує також велику вагу погоді духа та доброму гумореві. Головно не радить думати про старість.

Четвертий довговічний 94-літній д-р Вальд є справжнім феноменом, бо почувається знаменито на душі і тілі і має всі зуби здорові. Коли його спитали, яка це таємниця такого знаменитого здоровля і задоволення життям, він відповів, що він ніколи тим не журиться, а думає, що своє здоровля завдячує головно своєму замилуванню до сонця, гірських прогульок і купелей.

Як бачимо, то нема спеціяльних „еліксірів довговічности". Все зводиться до одного слова „гігієна життя". Всі ці довговічні любили свіже повітря, сонце, купелі, рух, поміркована їжа та розваги, праця, погода духа і добрий гумор. Ось вся тайна їх довговічности.

ЕЛЄКТРИЧНІСТЬ У ПОЛЬЩІ.

Нашу добу зовуть часто добою електричности. Життя в культурних країнах попросту не можнаб було собі уявити без цього важного чинника. Деякі фанатики електричної сили висували навіть недавно проекти, щоб одиницею міжнароднього грошя установити саме кільовят, себто підставову одиницю електричної сили. Однак це є покищо нереальне, бо одні краї мають вище розвинену електрифікацію свого життя, другі менше.

Стан електрифікації Польщі не є надзвичайний. У Польщі є тепер 2600 електрівень, переважно малих, бо лише 75 з них має силу понад 500 кільоватів. Сила всіх електрівень в Польщі рівна ок. 1,5 міл. кільоватів, а річно вони випродукують ок. 2,5 міліярдів кільоватгодин електричної енергії. (Кільоватгодина означає працю, яку виконав електрична струя сили 1 кільоват в часі 1 години. 1 кільоват ел. струї дає майже тільки енергії, що 1 моторичний кінь).

В порівнанні з іншими краями польські електрівні дають краєви дуже малу кількість енергії, що йде головно на службу промислові та на освітлення льокалів.

Ось напр. у Франції витворюють річно КВГ (кільоватгодин) електричної енергії аж 13 міліярдів (супроти польських 2,5), в Німеччині ок. 14, в Зл. Д. П. Америки понад 100 міліярдів, а в малій Швайцарії два рази більше (5 міліярдів КВГ), віж у великій простором Польщі. Це є характеристичне для культурно-промислового стану держави тимбільше, що в Польщі є всі дані до величавої електрифікації краю; — є власне залізо на будову ел. турбін, є дешеві джерела енергій як водопади і власне вугілля.

—o—

З КРАЮ І ЗАГРАНИЦІ.

— У Польщі помітний дальший зріст числа хорих на сухоти. На 33 міл. населення держави вмирає з причини сухіт 80 тисяч осіб річно. До боротьби зі сухотами має суспільність всього 341 поради, 5854 шпитальних і санаторійних ліжок та 308 місць у школах на вільному повітрі.

— В СССР. мають впровадити нагороди для батьків за кількість дітей, зачинаючи від 7-ої дитини. Починають там побільшувати число місць у захистах і дитячих садках. Обмежено можливости штучного переривання вагітности; це може статись лише на основі поручення лікаря, а не на забаганки матері, як досі. Жінки, що самовільно переривати муть вагітність, будуть карані. Це все дуже гарно виглядає на папері, але замість визначувати нагороди за більше як 7-еро дітей, ліпше подбати щоб тих менше ніж 7 не вмирало з голоду.

— В Америці фундація Рокефеллера видала на цілі звязані з публичним здоровлям в 1936 р. 2,200.000 дол. Придалась би така фундація і в нас!

— І в Китаї завели недавно суспільні обезпечальні, що обезпечують людей у випадку недуги, материнства та нещасливих випадків. Китай має тепер 447 міл. населення

—o—

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Вистава тютюну в паризькім музеї.

На цій оригінальній виставі присвячений історії тютюну й ріжних тютюневих „причандалів" є кілька станок, перед якими навіть найзавзятіший курець пристане з недовірям. У тих стоянках розміщені малі, мистецько виконані предмети з металів, слонової кости, дерева, рогу та інших матеріялів. Мають вони найріжнороднішні форми і вгадати їх призначення можемо щойно тоді, коли обернемо якийнебудь предмет другою стороною. Показується, що ті предмети це терка, які шезли тепер разом із налогом нюхати табаку. Бо щойно від початку минулого століття люди з „вищого товариства" почали курити кручені цигарки, задивившись на вояків і моряків. Жінки, які передтим нюхали табаку деформуючи собі свої гарні носики, почали курити тоненькі папіроски.

Терко.

З часів „нюхання" табаки залишились ріжні табакерки, що тепер незвичайно хвилюють ріжних колекціонерів. Та заки можна було наповнити табакерку табакою, треба було спершу натерти собі цього „божеського насіння".

Робили це на маленькім терку. Цьому прозаїчному інструментові надавали звичайно форми людини, риби, птиці, скрипки, а іноді й ...домовини. Бо поважний чернець, розтираючи на табаку свій тютюн, міг одночасно придумувати над суетою цього світу, зменшуючи хоч трішки свою вину за наліг до „діявольського насіння". Такі терка для духовних осіб були незвичайно поширені. На верхній стороні вирізьблювали майстри по мистецьки хрести, постаті святих, Страсти і т. д. Одначе частіше „табачники" вживали менше табакерок із менше строгими сюжетами, напр. з любовними або гумористичними сценами, мітольогічними особами, гербми квітами і т. д.

Історичні табакерки.

У XVIII. ст. мистецтво ставало дуже часто на послуги курцям. Табакерки ріжних форм і з дорогих матеріялів нагадують золотарські предмети і на тих теж замітні зміни історичних подій. На накривці представлене здобуття Бастилії, або символічні знаки, які нагадують ріжні історичні події. Сама табакерка має форму фригійської шапки, наполеонського трикутного капелюха та інші подібні форми. Заки власник підніс вічко табакерки, читав спершу гасло: „Жий здоров!" або „На здоровля королеві!" Є теж на виставі і багато історичних табакерок. З них нюхали Наполеон, Вольтер, Веранже, юрівавий Марат і інші. Є теж форфорова табакерка у формі запечатаної коперти з часів цариці Єлисавети, з написом: „Моїй жінці Анні Богдановній, Їх Високопреподобію Тишиній в селі Плобоні".

Файки звичайні і „почесні".

Колекція файок теж ріжнородна. Від найстарших з довгими до самої землі цибухами і зі срібними карбованими головками до короткої сучасної файки в стилі Ерію, яка є, так сказати; нащадком файки старих „морських вовків". В один час була мода на файки з головами ріжних осіб і курці набивали тютюном голову Наполеона, Тіера, Булянже, Гарібальдія, Ромфорда, Ґреді і інших. „Почесні файки", що їх подавали гостям на знак великої пошани, були такі довгі, тяжкі і з такою складною накривкою і переділкою, що курити з них годі було.

Коробки, запальниці і щипці.

Чимало ще інших ріжнородних предметів із старого арсеналу курців, можна побачити на виставі. Прегарні, фаянсові коробки на перехоровок тютюну, запальниці і кресива у формі пістолі, дроти до чищення файок, ріжні цигарниці, папіросниці (між іншими також срібна папіросниця Бріяна з картою Европи на вічку, капшуки на тютюн, ріжні щипці, що ними брали вуглики до запалювання файок і т. д. Ті всі причандали заміннили сьогодні курці на коробку папіросок і коробку сірничок.

Альманахи для курців.

На виставі є багато картин, рисунків, карикатур, книг і документів звязаних із курцями й куренням. Є там картини Теніра, Ван Дайка, Менсовія на яких намальовані курці, є портрет доньки члена конвенту Канаса з папіроскою в руках і портрет француженки, жінки султана Селіма III, з нарґілею. Є теж ріжні альманахи для курців і для тих, що нюхають табаку, ноти пісень про файки і тютюн, старі списки курців, в тім квіти славного авантуриста кавалера д'Еон, який подавав себе за жінку. „Панна д'Еон" любила нюхати: 10. березня 1763 року доставили їй відразу 60 фунтів тертої табаки.

Шильд тютюневої крамниці із Сен Дені.

Шильдом для цієї оригінальної виставки може послужити старий шильд тютюневої крамниці в Сен Дені. На цім шильді намальований поставний мужчина з файкою і матрона в чіпку яка нюхає табаку.

Виставу зачинять 1. квітня ц. р.

що ніщо не стане на перешкоді подружньому щастю. Одначе підчас одної автомобілевої прогульки, Одобреску стратив панування над автом, яке аїхало в пропасть. Зпід розбитого авта добули прохожі жертви нещасного випадку і відвезли їх до лічниці. Іванна прийшла по кількана-цяти днях до себе, зате лікування Одобреска було дуже затяжне й важне. Вкінці доцентові врятували лікарі здоровля, але мусіли при тім відтяти обі ноги. Це так здепримувало Одобреска, що він рішив покінчити зі собою. Молода дружина потішала його як могла, але коли переконалася, що й зусилля даремні, рішила вбити свого чоловіка й себе. Одного дня, користаючи з неприсутности домашніх, написала довгий прощальний лист до родичів і трьома вистрілами убила свого мужа. Відтак стрілила до себе, але куля пішла кілька мм. нижче серця. Іванну знову відратували. Небавом стане вона ця молода 20-літня вбиниця перед судом.

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА І Ска
у Львові, вул. Кордецького 50,
Тел. 260-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх краскаx
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в тубах у всіх краскаx
ПАСТУ до підлоги „Французька маса" (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до біляя помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732

ЖУРБА ЗА ШЛУНКИ ЛЬОНДОНЦІВ.

Професійні організації, що гуртують ремісників і купців зі споживчої бранжі, почали приготування до коронації Юрія VI. Ідеться про те, щоб призбирати достаточну скількість харчевих запасів для ресторанів і гостинниць у Льондоні.

Вже сьогодні призадумуються ремісники, пекарі, цукерники, броварники і т. п., щоб обслужити міліон гостей, які прибудуть на травневі паради. Пекарський цех заявив, що треба конче підвищити ціну на хліб. Та влада не згодилася на це і загрозила, що сама громада Льондону заложить велику, дешеву пекарню. Пекарі хоч-не-хоч успокоїлись і запевнили, що самі дадуть раду. Просили тільки банкових кредитів на закупно і доставу товару.

—o—

„КОЛЮМБОВЕ ЯЙЦЕ" ЗНАЛИ ВЖЕ 26 ЛІТ ПЕРЕД УРОДИНАМИ КОЛЮМБА.

Відома історія з „Колюмбовим яйцем", що її подав у 1565 р. італійський письменник Бенцоні, не є, як виявилось, помислом самого Колюмба. В р. 1446, в якому уродився Колюмб, помер славний архітект і різьбар Ф. Брунелеші, творець перспективи в малярстві та конструктор прегарної копули на фльорентійській катедрі. В 1420 р. коли будували ту копулу, повстали гарячі спори між архітектами. Брунелеші представив свій проект, не долучуючи плянів. У дискусії хтось поставив йому закид, що без плянів не може бути й мови про будову. Тоді Брунелеші заявив, що той буде надаватись до виконання плянів, хто зуміє поставити яйце сторчма. Коли ніхто не міг втяти такої штуки, Брунелеші поставив яйце в той спосіб, як кільканацять літ пізніше Колюмб. Було це 26 літ перед уродинами Колюмба.

Вже надійшли КАПЕЛЮХИ на весняний і літній сезон в наймодніших фасонах.
ВЕЛИКИЙ ВИБІР — ЦІНИ НИЗЬКІ 2—5
Антін Кафка Львів, ул. Галицька 4

Згадка про джентельменського героя.

Всі англійські газети підкреслюють 25-ліття смерти „джентельмена героя" сотника Льоренса Отса.

Учасники експедиції сотника Скота до полудневого бігуна мали пройти 1.500 кільометрів крізь ледяну пустиню. Один учасник Івенс не видержав і умер. Услід за ним занедужав Отс.

Він зясував собі, що з відмороженими ногами і руками є тільки тягарем для експедиції. Тому в ночі, підчас страшної снігової, Отс виліз із зимовика й остав на снігу, щоб умерти наморозі.

І коли Скот закостенілою рукою писав останні слова свого щоденика, подумав про Отса й дописав: „Всетаки краще вмерти тут, як у комфортовому мешканні".

СУКНО на жіночі і мужеські убрання поручають по гуртових цінах та вироби Альбійського Моргентерна й інших першорядних бельсьних фабрик
Кратц і Райс
Різницька 18. Тел. 240-85.

Щасливе кохання і трагічна смерть.

Перед кількома днями розігралася в містечку Пльоешті (Румунія), яке лежить у нафтовій окрузі між Бузаном і Дубоавицею трагічна подружня трагедія.

Молода, 19-літня Іванна Негруці, донька книговода „Румунського нафтового концерну" їхала по скінченні гімназії до Букарешту, де вписалася на хемічний виділ університету. По кількох місяцях молода красуня-студентка звернула на себе увагу доцента хемічного виділу 33-літнього Ґрігора Одобреску. Спільна праця й спільні зацікавлення зблизили молодих людей до себе. Обоє закохались у собі взаємно.

Одобреску, хоч молодий мав уже деяке значіння в румунських наукових колах. Експерименти над добуванням сентетичної бензини зеднали йому навіть деяку славу.

Іванна станула при ньому, помагала йому в праці у студіях та ріжних хемічних дослідах. По короткому часі обоє повінчались. Здавалось,

Українка Варшави.

НЕБУДЕННА ПОДІЯ — РЕЧІТАЛ МАРІЇ СОКІЛ.

Писати про блискучий речітал п. **Марії Сокіл,** примадонни українських і закордонних сцен, з яким наша артистка виступила на запрошення Союзу Українок-Емігранток у салі варшавської консерваторії 21. м. м. — вже дещо запізно. Зрештою ми спеціяльно здержалися з рецензією чи згадкою того незабутнього вечора, щоб тепер, коли вже й українська й польська преса занотувала його в своїх інформаційно-рецензійних рубриках, зібрати враження того концерту. Був він безсумнівно в дещо одноманітному житті української кольонії у Варшаві, подією першої кляси, самоцвітом української вокальної музики, якого красу відчули польські фахові рецензенти концерту, що й знайшло широкий відгук у варшавській пресі поважних відтінків.

Варшава довго згадуватиме той концерт і його героїню, п. Сокіл, що на звичайній естраді, без штучних аплявзів і квітів, в атмосфері „родинної" авдиторії — показала красу свого голосу й фіневію високо-клясної техніки. Один жаль можна мати до п. Сокіл, — що так рідко відвідує Варшаву, що можна відчути у критиках рецензентів з „червоної" преси, які висказали з того приводу своє здивування. Присутні на концерті професори консерваторії у розмові з нами — не мали слів подиву для гнучкости голосу української артистки, що потрапила в одній (дещо за ріжноманітно зложеній!) програмі виявити стільки вміння віддавати ріжні подо характеру й музичного змісту твори.

Криваду зроблено при концертових згадках: замало сказано про **акомпаніямент проф. А. Рудницького,** що грав динамічно, створивши сильні рами для співачки. В арії з опери „Довбуш" композитор показав себе правдивим мистцем. Без нього концерт не був би тим, чим залишився на варшавській естраді — тріюмфом великої пари великих українських артистів.

У „ПРОМЕТЕЇ".

18. м. м. редактор С. Чарнецький при дуже численно зібраній авдиторії, серед якої було багато польських політиків, публіцистів і журналістів, виголосив відчит на тему: „Роля Польщі в Европі та змагання Прометея". Прелегент досить реально обговорив ролю України у світовій політиці. Дискусія стояла на високому рівні. (КТВ).

Присилайте передплату!

Загальні Збори Товариства св. Андрея.

Дня 30. березня відбулися в салі „Української Бесіди" Загальні Збори Т-ва св. Андрея при участи 76 членів. Зборам проводив голова Т-ва о. Юл. Дзерович, представником Митр. Ординаріяту був о. мітрат Базюк, нарадам прислухувався Преосв. Будка.

Зі звіту директора, справника і касієра довідалися ми, що до Т-ва належить 870 духовників Львівської Архидієцезії, які зложили 6.872 зол. членських вкладок. В адміністраційнім році закупило Т-во власну хату при вулиці Тереси 38, де приміщено канцелярію Т-ва і влаштовано нічлігові кімнати для членів. З касового звідомлення довідались ми, що фабрика свічок „Керос" признала в 1936. р. на цілі Т-ва квоту 1.375 зол., як провізію від закуплених членами свічок просто у фабриці.

Т-во св. Андрея живо займається становими справами й болячками духовенства та прийняло багато важних ухвал для духового піднесення і матеріяльної поправи долі духовенства. Піднішено також справи організації молоді й успішної боротьби з комуністичними впливами.

Збори закінчилися в год. 4. пополудні вибором Виділу, до котрого увійшли: о. крил. Дзерович як голова й о. Козицький Петро як секретар. Директорами вибрано: о. Дурбака Савина й о. Савицького Осипа; директором канцелярії о. Харину Володимира.

Серед піднесеного настрою закінчилися Збори молитвою „Достойно есть". В часі нарад вислано депутацію до Ексцел. Митрополита з чолобитнею.

Найпевніше і найкорисніше прим'стиш свої ощадности в

Міській Комунальній Касі Ощадности

у Львові, вул. Валова 7 і 9 (власні камяниці)

та її **Відділах** при вул. Городецькій 60 і вул. Жовківській 75

в золотих або **золотих у золоті.** 3070 59—7

в останнім чвертьріччі видано **5.831 ощадностевих книжечок**

а сума вкладів зросла на **1,955.905 золотих.**

Резервові фонди каси **зол. 6,300.000.** — За вклади та їх опроцентування ручить Громада міста Львова цілим своїм майном.

Місія і посвячення дзвонів у церкві св. Миколая.

Від 20. березня до 4. квітня 1937. відбувається пятнацятиденна св. Місія в церкві св. Миколая у Львові. Проповідають тричі денно ОО. Редемптористи з Ковля, а саме о. провідник Роман Бахталовський і о. місіонар і парох Ковля Володимир Стернюк. Щодня рано є чотири а нераз шість і більше Служб Божих. В год. 6.30 є коротка місійна наука а в год. 11. друга. В год. 17.30 вечірня а в год. 19 велика місійна проповідь. Церква св. Миколая все по береги виповнена вірними. Щоденно вечором заповідають оо. місіонарі точний порядок на другий день. Підчас св. Місій 28. березня було торжественне арх. богослуження, яке відправив Преосв. Кир Іван при асисті оо. крилошанина д-ра В. Лаби і о. дек. Курчаби Івана з Добужан. Діяконували оо. д-р Ів. Фіголь і о. Шеваль Ч. С. Ізбавителя. Сповідало десять священників. По арх. літургії відбулось дуже торжественне поблагословення двох нових дзвонів, які справили своїми жертвами бідні парохіяни цього княжого храму Св. О. Миколая. Щойно після 22 літ могли вони здобутись на такі гарні дзвони на місце забраних в 1915. р. австрійськими військами на гарматні пушки. Дзвони одержали імена „Лев" і „Василь", перший великий, понад 700 кг. у честь фундатора церкви Льва Даниловича, другий на спомин теперішнього душпастиря, важить коло 300 кг. Після поблагословення цих двох дзвонів сказав дуже зворушливе слово Преосв. Кир. Іван з нагоди такої вдалої св. Місії і такої великої жертви парохіян для своєї церкви, такої вбогої. Преосв. епископ поґратулював щиро тим добрим побожним і жертвенним парохіянам за їх великий дар

КОНСТ. МАЛИЦЬКА. 5

На хвилях світової війни.

5. ЗАСЛАНЦІ ТА ПОСЕЛЕНЦІ.

Пінчуга, де довелося мені жити, це було невеличке село над Ангарою, усього кількадесять нумерів хат. Церква була гарна, але священник приїздив з Богучан лише два-три рази в рік, похрестити народжених, погребаних покропити, інших висповідати, повінчати. (Священником був таки наш чоловік з Каменця Подільського, о. Гучковський, з якого донькою оженився наш тов. Неділко). Була теж у Пінчузі прегарно улаштована державна „міністерська" школа з двома учительськими силами, багатою дитячою бібліотекою та науковим приладдям, якого позаздрив-даб неодна наша школа. А пінчугські чолдони, хоч самі малограмотні, ухвалювали без протесту рік-річно доволі високу квоту на направу будинку і придбання книжок для дітвори. Бо наука була безплатна, діти діставали книжки і все шкільне приладдя даром. Правда, всіх дітей у школі було найбільш сорока, зате й легша була праця з ними учителям.

Російські „ссильні", що вже здавна тут проживали, понайбільше соціялісти та анархісти, засуджені за участь в аґрарних заворушеннях — мали свою бібліотеку, доволі гарну і велику, що-найкращі твори російської та світової літератури. Ах! з якою насолодою я в них потонула! Поміж цими засланцями були люди ріжних націй: москалі, поляки, греки, турки, жиди, латвійці. Було теж і кількох українців, та вони крім прізвищ і хахацької мови нічим не були зв'язані з Україною і по революції 1917 року залишилися надалі на Сибіри.

На засланні мали ми повну свободу рухів. Хоч був у селі стражник, який мав пильнувати, щоб хто не втік і мав контролювати рано і ввечір, чи всі дома, але стражники бували звичайно дуже толерантні. Коли один застукав до мене раз уранці, хазяйка накинулася на нього з лайкою: „Какой лешій стучіт? Девка спіт" („Що за чорт стукає? Дівка (це ніби я) спить".

Ми австрійські та німецькі полонені творили окрему громаду, але з російськими засланцями жили в найкращій злагоді й користувалися їх помічю в постаті почти та передачі посилок нашим товаришам до Анґарі. Та багато минуло часу, заки навязали ми листовні звязки поміж земляками, Наддніпрянщиною і Галичиною. Перші відізвалися до мене Олександер Русов і пані Грінченкова з Києва. Завдяки їй мали ми постійно ввесь час газети і книжки, все, що найновішого появилося в українській мові. Діставали від неї на свята дарунки й харчі, що нагадували нам рідний край, рідні обряди. Та найбільш матеріяльної та моральної помочі зазнавали ми таки від своїх братів-галичан. Памятав про нас Ексцеленція Митрополит з Курська, д-р Боцян з Мінусінська прислав скриньку ліків, насіння цвітів і городини, дбав про нас пок. д-р Федак з Києва і незабутньої памяти директор Кость Паньківський, який насилав нам чимало усяких книжок і брошур, запомагав нас теж дуже щедро грішми отець курат Володимир Садовський з Красноярська. Одначе місцевої (на терені Росії) зорганізованої помочі для всіх засланців-українців на Сибіри не було і це нас трохи болїло, бо інші народи таку поміч мали.

І щойно тут на засланні ми відчули, що значить сильна, свідома своєї одноцільности нація, що значить бути її членом. Як гарно обезпечені були німці! Вони не тільки діставали більші підмоги з американського консуляту, але німецькі організації присилали їм на кожні свята цілі комплети нового білля, одежу, обув, святошні дарунки. Установи, де вони перед війною працювали, виплачували засланим точно половину їх пенсій, передаючи другу частину родині дома. Так напр., німецькі робітники Путилівських російських фабрик жили на Анґарі, як пани і ще нашим землякам помагали. Жиди — найбільш солідарна нація у світі — находили поміч у своїх комітетах, які висилали делегатів аж ген на Анґару з одіжю, обувю і святочною пасхою. І поляки, хоч слабше зорганізовані, таки діждалися свого делегата, редакції прислали їм даром часописи, а на Різдво святошні побажання.

А ми? Правда, в Києві повстав якийсь комітет „для оказанія помощи населенію Юга Россіи, пострадавшему от военних действій", який і нашим на Сибірі присилав дрібні підмоги. Не знаю, яку ролю мали в тому Комітеті київські українці, бо всі письма до нас були писані по російськи, так само як анкетні „опросния листки" якими нас просто засипували, буцім то в нашім інтересі. Ті листки виповняли ми дуже основно, але без висліду. Наші письма у відповіді на зазив самої Правної Секції Праці збували мовчанкою або навіть лякончною порадою: „Сидіть краще на Анґарі!"

Ну, і ми сиділи — рік, два, три. Про те, що діялось в рідному краю, довідувалися ми найбільш з польського Dziennik-a Kijowsk-ого; про відступ москалів зі Львова, про поворот наших військ вичитали ми з „Прикарпатскої Руси", що припадком попала нам у руки, а час до часу якась листка до одного з нас з дому приносила нам вістки з Европи. Ми довідалися про освітню роботу наших на Волині, у Відні, у таборах емігрантів в Австрії, Чехії і радувалися наші серця, що хоч ми тут нудьгуємо й терпимо, наш нарід таки живе, кріпиться, встає.

Багатливі весняні моделі
пальтів і суконь
у великому виборі
4—10 АЗ
„VOGUE“ раніше БРАТИ ШТАВБЕР
ЛЬВІВ, пл. МАРІЙСЬКА ч. 6-7.

і дуже сердечно подякував їм за те. Тим більше, сказав Преосв., ціниться ту жертву, бо вона наче вдовина лепта, яку складають люди зовсім убогі і навіть безробітні.

По торжестві поблагословення дзвонів відбулася спільна фотогр. знимка Братств церковних і всіх священників з Преосв. Кир. Іваном. Дуже зворушливо виглядала підчас св. Місії цілонічна адорація Найсв. Тайн, які були виставлені в деревлянім трикутнику, на якому горіли всю ніч сотки свічок. До сліз зворушало, як перші священники адорували св. Тайни, а опісля ввесь нарід із свічками в руках клячав цілу ніч, молився і співав побожні пісні. В год. 24. зачалася тригодинна Утреня. В год. 3. по півночи співав хор церкви св. Службу Божу, яку скінчив в год. 5. над раном. На ній приступило понад триста вірних до св. Причастія, висповідані священниками, оо. місіонарями, які всю ніч слухали св. Сповіди. Така сама цілонічна адорація Найсв. Тайн відбудеться і 4. квітня з суботи на неділю на закінчення Місії.

Вибори до нового японського парляменту.

ТОКІО, 31. 3. ПАТ. Нові вибори відбудуться 30. квітня ц. р. Політичні кола здогадуються, що нові вибори зміцнять робітничу партію та інші дрібні партії. Зате дві великі політичні партії Мінсейто та Сейюкаї вийдуть з виборів з незначними змінами. Кружляють поголоски, що уряд візьме участь у виборчій кампанії. В останній хвилині уряд рішився створити нову проурядову партію при допомозі військових та націоналістичних сил. Одначе сумніваються, щоб ця акція увінчалася успіхами. Хіба, що в найкращому випадку відсуне урядову кризу.

Дві демонстрації безробітних.

У вівторок 30. березня ц. р. у бюрі посередництва праці при вул. Святохресній ч. 26. переводили контролю безробітних. Частина безробітних намагалась уладити демонстрацію, щоб унеможливити хід праці. Цю акцію зліквідувала поліція. Одначе вечором безробітні зійшлись на перехресті вулиць Святохресної та Янівської і намагались перекинути трамвай, але це їм не вдалось, бо кондуктор зоріентувався в чому діло і швидко відїхав. Всеж таки безробітні вспіли вибити камінням кілька шиб у трамваю.

В середу 31. м. м. зійшлося знову перед урядом посередництва праці при вул. Святохресній коло 1.000 безробітних. До уряду впускали по 50 безробітних по черзі. Але і цим разом безробітні, підбурені агітаторами, намагались виломити браму і ввійти всі до бюра. Їх намагання вдаремнила поліція та розігнала демонстрантів. Тоді безробітні зійшлись на розі вул. Перацького і двома наворотами на Гетьманських Валах, де також їх розігнала поліція. Одночасно поліція арештувала кількох агітаторів та тих, які вибили вікна у трамваю при вул. Янівській. Арештованих передадуть судовій владі.

МІН. АНТОНЕСКУ ВИЇХАВ ДО БІЛГОРОДУ.

БУКАРЕШТ, 31. 3. ПАТ. Міністр закордонних справ В. Антонеску виїхав нині рано до Білгороду на засідання постійної ради держав Малої Антанти.

По широкому світі.

Австрійський канцлер Шушніґ виїде небавом до Італії, щоби побачитися з Мусолінієм; дата подорожі ще невідома.

Провідник фламандських націоналістів Деклерк заявив, що його партія всіми силами підтримає Дегреля у виборах, що відбудуться 11. квітня.

Злученим Державам загрожує страйк 400 тисяч гірників, якщо мішана комісія не дійде нині до порозуміння щодо висоти заробітків і години праці.

У сирійському місті Александретті дійшло до великої сутички між арабами й турками.

Палестинські араби вислали делегацію до еміра Трансйорданії, прохаючи його інтервеніювати в їхній обороні у британської влади.

Румунське міністерство отвирає зі завтрішнім днем високі школи. Студенти, що мусіли покинути університетські осередки, вернуться туди безплатно.

В індійській місцевости Дамділь у провінції Вазірістан дійшло до битви між більшим відділом британських військ та загоном тубольчих повстанців, зложеним з 500 верховинців. У битві згинуло 4 старшин (2 англійців і 2 індусів) та 21 вояків (2 англійців і 19 індусів); 41 вояків ранено. Втрати повстанців дуже великі.

Італійський міністр Чіяно не виїде до Анкари. Переговори про поширення основи порозуміння розвиваються добре.

—o—

НОВИНКИ.

— **В справі щомісячного безплатного книжкового додатку.** Нашим точним Вп. Передплатникам пригадуємо, щоби враз із передплатою на квітень прислали найдалі до 15.IV. на порто безплатного книжкового додатку 25 сотиків. Хто не долучить до передплати 25 сот., тому книжки не зможемо вислати. Одночасно звертаємо увагу, що книжковий додаток на квітень і дальші місяці дістануть безплатно тільки ті наші **точні і безпосередні передплатники,** що вплатять найдалі до 15-го кожного місяця 5 зол. за пренумерату і 25 сот. на порто. Просимо на це звернути увагу, щоб не тратити непотрібно часу й коштів на листування. Нові передплатники дістануть безплатний книжковий додаток за той місяць, за який пришлють передплату в сумі 5 зол. і 25 сот. на порто.

— **Відвідайте всі Показ можливостей розбудови рідного промислу,** що відбудеться у Львові при вул. Костюшка ч. 1а. І. пов. в днях від 28. березня до 5. квітня 1937., в годинах від 10. рано до 8. веч. Вхід **другою брамою** (1а) як до „Нового Часу“. Вступ за добровільними датками. 4—7

— **Найкращі лиси, пелеринки** виконує і поручає **Ю. Глушевський, пл. Капітульна ч. 3.,** тел. 254-46. Приймаю футра літом до перехована.

— **Звичайні Загальні Збори кооп. „Базар“** у Львові відбудуться в неділю дня 4. квітня 1937, р. в год. 10.30 передполуднем у домівці „Бесіди“. 56 1—2

— **Затямте,** що все перекрасить, хемічно чистить своя **Механічна Пральня „АТА“.** Контори приняття: Львів, вул. Зелена 31, Бляхарська 21, На Байках 15. Виконання солідне. Ціни низькі. 504 1—3

— **Загальні Збори** Кооп. Українське Народне Мистецтво у Львові відбудуться в пятницю дня 2. квітня ц. р. в годині 5-тій попол. в льокалі „Труду“ (Клюб). Численно явитись Членів просить **Надзірна Рада.** 554 2—2

ФРИЗІЄРСЬКЕ ЗАВЕДЕННЯ
А. КУЗИНА
перенесене з вул. Гродзіцьких
НА БЛЯХАРСЬКУ 11
(ріг Руської, біля кооп. „Пласт“).
526 **Тривала ондуляція пань.**

— **Дохід з календаря „Український Інвалід“** призначений на допомогу інвалідам Українського Війська. Сьогодні вислали ми поштою розрахункові перекази тим нашим читачам, що не вирівняли належности за календар на 1937 р. Просимо всіх вирівняти негайно довг за календар зол. 1.50. — **Видавництво „Український Інвалід“, Львів, Потоцького 48.** 562

— **Сходини членів „Міщанського Братства“ у Львові.** В неділю 4. квітня ц. р. відбудеться в „Міщанському Братві“ у Львові при вул. Руській ч. 3. відчит проф. Кирила Студинського на тему: „Наше життя в часах Маркіяна Шашкевича“. Початок точно в год. 6-ій веч. По відчиті товариський вечір з часом. Виділ запрошує до численної участи всіх членів з родинами. — Вступ вільний. Гостям раді

ВСІХ, ЩО ДІСТАЛИ

Календар „Криниця“

НА РІК 1937

і досі не вирівняли належитости за нього просимо негайно вирівняти, пересилаючи гроші блянкетом ПКО ч. 504.060 — з дописком „Кр. 1937“.

1—5

— **Шевченківське свято в Люблині** відбудеться заходом відділу Українського Центр. Комітету в суботу 3. квітня ц. р. в салі Музичного Товариства, вул. Капуцинська 7. Початок в год. 19.30 Карти вступу можна набувати раніше в торговлі паперу Марії Кибалюк у Люблині, вул. Наруто-вича 17. (будинок театру).

— **Зїзд у Луцьку в 15-ліття Української Господарської Академії.** Організаційний Комітет для вшанування 15-ліття Української Господарської Академії в Подебрадах (ЧСР) закликає всіх, що скінчили УГА, гідно вшанувати ювилей нашої „Альма Матер“. З цією метою в Луцьку на Волині вже повстав Комітет, який проектує зїзд товаришів з цілої Волини на 16. травня ц. р. в Луцьку. Товаришів, що бажають взяти участь у зїзді, просимо зголошуватись, подаючи адреси до Організаційного Комітету на таку адресу: Луцьк, вул. Голувка 8., інж. Микола Сувчинський. — За Організаційний Комітет: інж. К. Єгунов, голова; інж. М. Сувчинський, секретар

Ціни ринкові 2—3
ТОП — це єдиний український **склад друкарського і пакункового паперу**
— це єдина у Львові українська **вирібня торбинок**
Львів, пл. Більчевського 4, тел. 283-67.

— **Субвенції з міських фондів.** Президент міста Львова д-р Ст. Островський признав на рік 1936-37 м. і. ось які субвенції українським і кацапським установам: Рідній Школі 150 зол., Кооперативі „Український Театр“ 400 зол., Національному Музеєві 300 зол., церкві св. Миколая 200 зол., Захоронці „Рідної Школи“ на Знесінні 100 зол., Т-ву „Українська Захоронка“ 1.000 зол., для Сирітського Захисту СС. Василіянок 100 зол., бурсі Народнього Дому 100 зол., Ставропигійській бурсі 100 зол., бурсі „Общества Русских Дам“ 100 зол., Сирітському Захистові оо. Студитів 100 зол., Ремісничій Бурсі при вул. Пасічній 300 зол., Порадні Матерей при вул. Ходоровського 100 зол.

Як нетерпляче вижидали ми кожного рядка, писаного близькою людиною — як у той день, коли мала прийти почта, літом на човні, а зимою саньми, денервувалися ми від ранку, сидячи годинами на березі Ангари, споглядаючи в безконечну даль, чи зачорніє на хвилях темна точка, вістунка почти. А коли почта прийшла хочби й у глуху північ, товариші бігали від хати до хати, розносячи їй усякому. Але почта приходила лише раз у тиждень, а за деякими посилками треба було їхати зо 40 км. до Богучан. А іноді почта зовсім не приходила — це бувало взимі, коли почта ходила іншою дорогою, трактом на Карабул. Тоді ми потішалися: листи є і почта везе їх, але там на карабульськім мості засів ведмідь і не пускає її (так воно траплялося). І всю вину складали ми на бідного „мися“, щоб не тратити віри у своїх. А на весну та восени у час „распутіц“-и — два місяці повного відокремлення від світа.

Життя наше поволі стало укладатися в певні норми. Ми перестали сподіватися, що за рік-два вернемось домів і почали миритися зі страшною сперщу думкою, що як колись шведи за Петра Великого проживаємо і ми тут пять-шість років. А як уже чоловік з чим помириться, хочби й найстрашнішим лихом, то стає легше на душі. Ну, Сибір так Сибір! не новина нашому братові! Ще за царя Олекси гостив тут уперше наш Дамки Многогрішний з родиною і за Байкалом зі своїм козацьким відрядом захищав Росію від інородних азійських племен. Стоїть ще там під Селенгінськом його хрест з надписом. А відтак побував тут і Сірко і Семен Палій і Палійха проживала в єнісейському монастирі. Закінчив тут життя і Максим Залізняк. Отже, ми тут свої.

(Далі буде).

— **Нова українська піяністка.** Як нас повідомляють, у середу 7. квітня ц. р. виступить у салі Музичного Т-ва ім. М. Лисенка з власним концертом молода піяністка Слава Гаєвсрюк, яка минулого року закінчила з відзначенням концертовий курс. У програму концерту входять твори Баха, Шумана, Шопена й Ліста та з українських композиторів твори Людкевича, Барвінського і Нижанківського.

— **Пані Сімпсон у Львові.** В четвер 1. IV. переїздже через Львів до румунського купелища над Чорним Морем наречена кн. Віндсору пані Сімпсон. Приїде вона поїздом Відень—Букарешт у год. 17.30 та перебуде в нашому місті всього 10 хвилин.

— **Бюро Тірка** повідомляє, що в понеділок б. ц. м. виступить у Львові, у салі польського Музичного Т-ва Дора Калинівна, характеристична артистка „Варшавського Цирулика". Характеристичні типи, які відтворює Калинівна, мають вже свою славу. У програмі м. ін. деякі українські пісеньки.

— **Дальший ремонт будинку „Просвіти".** До повного комфорту, з якого знана каменниця „Просвіти", прибуває отсе ще одно уліпшення. Від завтрішнього дня почнуться роботи над інсталяцією центрального огрівання в усіх без виїмку убікаціях. Інсталяцію переводить Кооператива „КІР", що саме викінчила будинок Ревізійного Союзу при вул. Техніцькій.

— **2. квітня** в салі Різнородностей в год. 19. на вечорі **Весняних строїв,** танків і мельодій показ найновіших віденських моделів з робітні О. Остаповичевої, фризур фриз. заведення Т. Кутковського і прикрас Косметичного інституту „Ева".

— **Новий український часопис** появився в Коломиї. Це громадський двотижневик Покуття „Трембіта" (Коломия, вул. Холоневських ч. 38). „Трембіта" обіцяє стояти на платформі широкої національно-громадської праці і бути речником цілого українського збірного життя Покуття. Видає „Трембіту" видавництво „Основа", редагує колегія, відповідальний редактор Михайло Волощаєвич.

— **Польське купецтво на Волині організується.** В Луцьку відбувся недавно зїзд Союзу польських купців з цілої Волині. Був це перший зїзд по 10-літній перерві. На цей зїзд приїхало багато делегатів з волинських міст і містечок. Головною темою нарад зїзду було „скріплення і поширення християнської торговлі на Волині". Головна акція скермована проти жидів. Покликаний на зїзді комітет має скликати в осени конґрес польського і християнського купецтва. По містах і містечках Волині ростуть як гриби по дощі нові польські станиці, які під покришкою протижидівської боротьби намагаються скріпити свої впливи по українських містечках і селах.

— **Будують латинську каплицю у Славську.** У Славську повстав комітет будови латинської каплиці, який н:був від громади площу і збирає тепер гроші, щоб у найближчому часі почати будову каплиці, призначеної у першу чергу для літинків і лещетарів.

— **Львівська хроніка.** В. Дімовський і Ян Зумра побили Мартина Москаля, шевця, (Полтвяна 5а) за те, що він обстоював честь своєї матері. — М. Конопацька, служниця (Рапапорта 11а) напилася амоняку, щоб покінчити з життям. — На Голоску Малім Н. Шпаля разом зі своїм сином напав на Івана Герчука в полі. Герчука важко побили, голову розбили сокирою і попротинали руки. Сина Шпалі арештували.

— **Краєва хроніка.** Невідомі злодії вибили діру в стіні та дістались до хати Юди Катане в Любківцях пов. Снятин, забрали 234 зол., годинник і інші предмети. — Снятинське староство виселило до Румунії Михайла Лівсіна, румунського громадянина, який перебував у Польщі нелеґально, а румунська влада пошукувала його за вбивство. — У кольонії Озеро коло Столянова застрілив хтось крізь вікно Петра Рогальського.

— **Справлення помилки.** До звіту зі Заг. Зборів Т-ва „Відродження" у вчорашньому числі „Діла" вкрались деякі друкарські помилки. Отже Заг. Збори відкрила голова не в год. 12.45, лише в год. 10.45 передполудням. Замість „дуже велика теж заслуга в тому двох урядовців Т-ва „Відродження"... має бути „одного урядовця п. Я. Цюцюри і секретаря Головної Ради студ. Івана Костюка, який вже восьмий рік виконував свою працю зовсім безкорисно і щойно від жовтня м. р. діставав за канцелярійну працю винагороду 60 зол. місячно."

Останні вісти.

НОВА ШПИГУНСЬКА АФЕРА.

ЛЬОС АНДЖЕЛЬОС, 31. 3. ПАТ. Поліція впала на слід шпигунської організації. До її викриття довела боротьба на ножі між двома японцями. В кімнаті одного з них знайшли радіостацію, мапи фортифікацій Гавайських островів і плян достави води у Льос Анджельос.

НОВИЙ МОРСЬКИЙ БІЙ.

БІЛЬБАО, 31. 3. ПАТ. Кружляк національних військ „Еспана" з кількома озброєними рибацькими човнами стрінув недалеко пристані Сантандер контрторпедовець червоного уряду „Хозе Люї Діяс" і вивязалась боротьба. Все-таки контрторпедовець заплив до Сантандер. У Більбао здогадуються, що кружляк „Еспана" поцілений стрільном.

ПАРИЖ, 31. 3. ПАТ. Кораблі національних військ затримали французький корабель „Кап Фалькон" недалеко Сантандеру, що віз вино і збіжжа з Альжиру та віддали до нього кілька стрілів. Одначе непорозуміння вияснилось і національні кораблі дозволили відплисти йому в дальшу дорогу.

КАТАЛЬОНЦІ ПІДЧИНИЛИСЯ ГЕНЕРАЛОВІ ФРАНКОВІ.

На вістку про те, що Буро надужив довіря і впровадив совітський устрій в Каталюнії, президент Компаніс виїхав до Леріди і зібрав праву фракцію хенералідаду, що проголосила себе єдиним, законним урядом Каталюнії під назвою „каталюнської національної юнти". Юнта повідомляє у відозві, що у теперішній ситуації дальша співпраця з Валенсією загрожує Каталюнії повною загадою, а до того патріотичні кола громадянства не можуть допустити. Тому юнта зателефонувала до генерала Франка, що підчинюється йому та просить збройної помочі. Завтра виїздить до Бургосу делегація каталюнської юнти, щоб списати тимчасовий договір про автономію Каталюнії в межах еспанської національної держави.

Каталюнські селяни масово напливають до Леріди і зголошуються до добровольчих частин, що вирушать на Барсельону, як лише до Леріди наспіють війська ген. Франка.

ЕВРОПЕЙСЬКІ СТОЛИЦІ ПОВАЖНО ЗАТРІВОЖЕНІ.

Як повідомляють з Парижа, міністр закордонних справ Дельбос мав нині довшу нараду зі совітським амбасадором, опісля з британським і знову зі совітським. „Матен" довідується, що Париж і Льондон вислали до Москви ноту з пересторогою не приняти Каталюнії на члена СССР, якщоб вона того домагалася; рівночасно вони жадали винесення щодо бомбардування Барсельони зі совітського корабля та щодо участи залог совітських кораблів у вуличних боях.

НІМЕЦЬКА ФЛЬОТА ПЛИВЕ ДО КАТАЛЬОНІЇ?

Голяндські рибалки бачили нині коло полудня німецьку ескадру зложену з 4-ох лінійників, 3-ох кружляків та 8-ох контрторпедовців, що плила в західному напрямі.

—o—

Спорт.

УКРАЇНА — ПОЛЬОНІЯ.

В неділю 4. ц. м. започатковує наша репрезентація, на одинадцяту цьогорічні мистецькі розгринки змагання з перемишською Польонією. До цих змагань виступить Україна у своєму найкращому складі, доцінюючи вагу цих змагань і перших переможців пуштів. Польонія дружина боєва і зі спортовою традицією, завжди була атракційним противником, тому можна надіятись, що й тепер на границі Погоні зберетьося в неділю чимало ентузіястів копаного м'яча.

Змагання почнуться в год. П. передполуднем. У год. 9.30 гратимуть **Україна II. — Степ.**

—o—

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ОТИНІЯ:
1. IV. Муж двох жінок.
2. IV. Шарїка.
3. IV. Вій.
4. IV. Чорногора в осні (Довбуш).

КОЛОМИЯ:
5. IV. Шарїка.
6. IV. Муж двох жінок.
7. IV. Циганський барон.
8. IV. Вій.

Український Театр „Заграва"

КАЛУШ-ВАГІРЯ:
ДОЛИНА:
1. IV. Муравлі.

БОЛЕХІВ:
2. IV. Тарас Шевченко.
3. IV. Муравлі.
4. IV. Земля (Стефаниківська вкад.).

Великий Театр:

Четвер, 1. IV, год. 7.30 веч. „Мадам Сан Жен" в Іриною Айхлєріною.

Пятниця, 2. IV, год. 7.30 веч. „Сальомє" в Іриною Айхлєріною; попередить „Чорна Жінка із Сонетів".

Субота, 3. IV, год. 7.30 веч. „Мадам Сан Жен" в Іриною Айхлєріною.

Неділя, 4. IV. год. 3.30 попол. пішла найвижчі „Подружжя"; год. 7.30 веч. „Мадам Сан Жен" в Іриною Айхлєріною

КІНА.

АПОЛЬО: „Аллагія город" в Мара Дітріх і Черл. Боєром.

АТЛЯНТИК: „Місячна соната" в Ігн. Падеревським.

ВАНДА: „Родина Ротшильдів", „Напад на Конго".

ГРАЖИНА: „Царевич" і з Мартою Егерт

ЕВРОПА: „Три сестри Пенні".

КАСІНО: „Камелієва жінка" з Ґретою Гарбо.

КОПЕРНИК: „Шаржа легкої бригади" (Кримський орел).

МАРУСЕНЬКА: „Багато відпитку" із Шерлєю Темпель.

МЕТРО: „Кляпка чарівна" з Мартою Егерт і „Чудо-діти".

МІРАЖ: „Володар підводного царства з Льон Чанєм.

МУЗА: „Сан Франціско".

ПАЛЯС: „Орднат Міхоровський" з Тамарою Вишневською.

ПАН: „Варзара Радзивілівна" із Смосарською.

ПАКС: „Ядзя" з Яда. Смосарською.

РАЙ: „Буде красце" із Шенком і Тоньком.

СВІТ: „Вигрова на планету Монго" та „Каїн і Мабель".

СТИЛЕВЕ: „Сам на сам" з Павлею Веселі і ревія.

ТОН: „Чорний Граф" із Патом і Патахоном і дометки.

УТІХА: „Малий король" і ревія.

ХИМЕРА: „В сонячному сяйві" з Із. Кагуров.

ФОТОПЛАСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Бостон".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 1. квітня 1937.

Берлін (357) 16.45 Данелеві пісні. І. Прайс сопр., форт., 19.45 Солісти, 20.00, 21.00 Веселий вечір, **Будапешт** (550) 18.40 форт. реціталь, 22.20 Орх. концерт, **Відень** (507) 12.00 Розр. концерт. 15.15 Для дітей, 17.20 Спів. реціталь, 17.40 Форт. реціталь. 20.20, 21.00 Весела 1-квітнева авд., 21.30, 22.20 Великий концерт бажань, **Дайтшляндзендер** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 „Деревцю коханця" вотири вальси на хор і дуті інстр., 20.10, 21.00 Веселий вечір, **Кошиці** (250) 13.30, 18.00 Для Закарпаття, 19.50, 20.00 Орх. концерт, **Мілляно** (369) 17.15 Сопран, баритон, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Аморе дей тре ре" оп. Монтемеццї, **Мінхен** (405) 12.00 Орх. концерт, 16.30 Форт. реціталь, 19.15 Симфонія д-моль Брамса, **Прага** (470) 17.15 Соната д-дур Баха, 18.00 Лотиські пісні, 18.20 Орх. концерт, 19.25 Концерт хору норвеських студентів, 21.00 Концерт фільг. орх., **Радіо Парі** (1648) 13.15, 14.00 Розр. музика, 14.15 Вок. дуети, 15.30, 17.30, 21.00 Вок. концерт, 18.00, 19.00 „Горацій" трег. Корнеля, 21.45, 22.00 Камеральна музика, 22.45 Фестіваль Месажера, **Рим** (421) 17.15 Танкова музика, 20.40 Розрнкн. музика, 21.00 Комедія Б-Шова, 21.40, 22.00 Розр. концерт.

Пятниця, 2. квітня 1937.

Берлін (357) 14.15 Розривкова музика, 17.00 Солісти, пісні в супр. форт., 20.10, 21.00 Розр. музика, спів, 22.30, 25.00 Нар. пісні в опр. сучасних композиторів, **Братислава** (299) 19.10 Словацькі нар. пісні, **Будапешт** (550) 12.05 Орх. концерт, 13.40 Форт. реціталь, 17.30, 22.40 Цит. музика, 20.50 Концерт оп. орх., **Відень** (507) 11.25 Для жінок, 15.10 Пісні й танці, 16.05 Цікерсві твори, орх., 17.05 Для дітей, 17.30 Солісти. 19.30 Розр. концерт, Ківерон тенор, 20.40, 21.00 Сучасна музика, **Дайтшляндзендер** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Форт. варіації Брамса на тему Паґеніні, 19.00 Розр. музика епереш 4-х століть, 20.10 Вальцбургсько-моцартівський квартет, 22.30 Орх. концерт, **Мілляно** (369) 16.00 Концерт, 18.00 Форт. реціталь Роб. Касадесуса, 19.00, 20.40 Розривкова музика, 21.00, 22.00 „Трансатлянтик" муз. авд. **Пакаїшк. Мінхен** (405) 12.00 Орх. концерт, 16.30 Меноскопом і форт., 17.20 Концерт хору, 18.00 Розр. концерт, **Прага** (470) 17.15 Смичк. квартет, 21.00 Концерт орх., спів, **Радіо Парі** (1648) 14.15 Вок. концерт, 15.30 Театр Улян, 17.00 Камер. музика, 18.30, 19.30 Спів. реціталь, 21.00 Серенади, 21.45, 22.00, 23.00 Франція у пісеньці, розр. вечір. **Рим** (421) 17.15 Сопран, фортепіян, 20.40 Розр. музика, 21.00 Форт. реціталь Ч. Буєотія, 22.00 Орх. концерт. 23.15 Танк. музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 1. квітня 1937

6.30 Ранішня авдиція. 6.33 Руханка, 6.50 Про нову зміну календаря, 7.00 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній дзенник, 7.25 Програма на днїй, 7.30 Народни капеля, 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Муз. поранок для молодї середніх шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт сальон. орх., 12.40 Полудневий дзенник, 12.50 Багатство в недоцінюваних наводах, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Розр. концерт із гр. пл., 16.00 Загальна скринька, 16.15 Культурне життя столиці, 16.20 Хвилина питань для старших дітей, 16.35 Колискові пісні й серенади в вик. Лосакевич-Моліцької, сопран, форт., 17.00 Фейл.: Гетє із жінками, 17.15 Бетовен: Квінтет на форт., обой, кларнет, вальдгорн і фагот, 17.50 Про книжку Зїшки: „Естонія", 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Світовий комунікат, 18.13 Спортові вістки, 18.20 Музика з гр. пл., 18.45 Програма на завтра, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Театр Улян: „Сицилійські цитрини" Л. Піранделя, 19.30 Фляшки при мікрофоні, 20.30 Косів, середок нар. промислу, 20.45 Вечірній дзенник, 20.54 Актуальна гутірка, 21.00 Фр. Бжезінський: форт., скрипка, пречкий, 21.50 Орх. концерт, 22.45 Танкова музика гр. пл.

Жіночі торбинки

сумки, портфелі, портмонетки, валізи, несесери, поручні і направлює по найдешевших цінах робітня римарсько-галантерійна Н. БАРЕР, Львів, Сикстуська ч. 2 побіч фірми Саламандра.

Пятниця, 2. квітня 1937.

6.20 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній дзвінок, 7.25 Програма на завтра, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл: Поморя (гутірка). Пісоньки, 11.30 Для старших дітей: Як Варвара пекла великодні баби, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Моцарт із гр. пл., 12.40 Полудневий дзвінок, 12.50 Кормління немовлят, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вісти, 15.15 Легка музика з гр. пл., 15.30 Львівські бігучі вісти, 15.35 Молодь перед мікрофоном: хор, 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Яша Гайфец грає, гр. пл., 16.15 Гутірка з хорами, 16.30 Оперові фантазії, гр. пл., 17.00 Краса поморського краєвиду, 17.15 Скрипкові сонати, окр., форт., 18.00 Місець пропаганди фіз. осередків, 18.10, 18.20 Спортовий порадник, 18.25 Керкичи кличуть, 18.35 Веселі пісоньки, гр. пл., 18.40 Львівські футболісти наступають, 18.50 Огляд хліборобської преси, 19.00 Здобуваю нового приятеля, 19.20 З піснею по краю, 19.45 Оп. фрагменти, 20.00 Концерт орк. військ. маршівки, 20.45 Вечірній дзвінок, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Легар: „Джудіта“ оперетка 23.00 Сальонова музика у вик. орк.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно—продажа: Бельги бельг. 89.02, 88.59, Долари американські 5.28·00, 5.25·50, долари канад. 5.27.50—5.29·00, Фльорени гол. 289.52—287·80, Франки фр. 24.29—24.15, Франки швайцарські 120·50—119·70, Фунти англ. 25.8½—25·68, Гульдени данц. 100.20—99 80. Корони ч. 16.30—15.60. Кор. дан. 115·34—114.50, Кор. порв. 129.83—129.85, Корони шв. 135.28—132.30, Ліри итал. 24.50 — 24.00, Марки фінл. 11.41—11.00, Марки нім. 123·00—120·00, Шил. австр. 97.00—96.00. Марки нім. срібні 130, 127.

Акцій.

Банк Польський 99·00, 99·50, Цукор 29·25, 29·75, Вугель 30·50, Ліланон 13·75, Норблин 65·00, Страхович 33·00, 32·50.

Тенденція неоднострайна.

Папери.

5 пов. інвест. 1. ем. 64·50, серія 84·00 2 ем. 53·50, серії 81·50, 5 пр. пов. конв 54·75, 6 дол. купон 55·07, 4 проц. прем дол. 44·75, 7 стабіл 368·00, купон 80·69 4 проц. пов. консолід 52·25, 50·50, 50·88 та ост. др.

Тенденція дещо слабша.

Збіжжя.

Львів, 31. III.

За 100 кг. льоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	30·50—30·75
Пшениця вибір. червона	29.75—30.00
Пшениця одн. біла	30·25—30,50
Пшениця вибір. біла	29.50—29·75
Жито штандарт І.	24.75—25·00
Жито шт. ІІ.	24·50—24 75
Ячмінь брош.	26.00—28.00
Ячмінь на мішо	23.50—23.75
Ячмінь паст.	22.50—22.75
Ячмінь одн.	23.00—23.25
Овес шт. І. незадощ.	23.00—23·25
Овес шт. І. А легко зад.	22.50—22.75
Овес шт. ІІ. незадощ.	22.50—22·75
Овес шт. ІІ. А легко зад.	21.75—22·75
Мука пшен. ст. гат. І вис.	46·75—47·25
„ „ гат. І А	45·75—46·25
„ „ гат. І Б	44.75—45.25
„ „ гат. І Ц	43.75—44·25
„ „ гат. І Д	42·75—43·25
„ „ гат. ІІ А	41·25—41·75
„ „ гат. ІІ Б	40.75—41.25
„ „ гат. ІІ Ц	40.00—40,50
„ „ гат. ІІ Д	38.75—39·25
„ „ гат ІІ Е	36.75—37·25
„ „ гат. ІІ Ф	35·25—35·75
„ „ гат. ІІ Г	33.25—33.75
Мука пшенич. разова до 95%	39.00—39.50
Мука пшен. жит. вис. 0—30%	39·00—39.10
Мука житня гат. І. 0—50%	36·50—37.00
Мука житня гат. І. 0—65%	34.75—35.25
Мука житня разова 0·95%	30.75—31.00
Висівки житні	13·50—13·75

Інші курси незмінені.

Зайомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 31. ц. м.

Ціни за 100 кг. двором, льоко вагон-станція складування:

Льоко ст. складів:	
Пшен. збірна 780 гр/л 5%	28.75—29.75
Жито збір. 649 гр/л. 3%	23·40—24·40
Ячмінь пивн. 621 гр/л. 4%	21·75—22·75
Овес легко задощ. 444	20.25—20.75
Овес не задощ. 456	21·00—21·25

ВЖЕ НАДІЙШЛИ ВЕСНЯНІ МАТЕРІЯЛИ на дамські сукні і костюми, та мужеські вбрання до единої української фірми „МАНУФАКТУРА“ під управою О. Стефановича, Львів, пл. Капітульна ч. 3, побіч катедри. 13—100

355

Від нині — малювання мешкання — приємністю!

МЕШКАННЯ дезинфекує, малює — лякерує очищує основно по попадюванню

концесіонований малярський мистець

Ігнат Михайло Ляйхтер Львів, ул. Булгарська ч. 3. Тел. 242-99.

Ціни дійсно низькі. — Найдогідніші умовини — найновіші взори. — Совісне і солідне виконання. Прошу подзвонити на ч. 242-99 і замовити оферту!

На весняний сезон рафляни й убрання власних і доставлених матеріялів на основі найновіших взорів поручає на догідних умовинах

Кравецька робітня **Василь Хомин** Львів, Домініканська 11, тел. 283-95 7-10

Гречка 10%	32.00—33·00
Кукурудза жовта	20.00—20·25
Кукурудза червона	21·50—21.75
Коноп. сім'я	39.00—40·00
Соняшникове сім'я	37.00—38·00
Насіння льону	52.00—53.00
Вика сіра	17·50—18·00
Вика темна	18·50—19·00
Конюшина чер. натур.	85.00— 90.00
Конюшина чер. без каниянки	105.00—110.00
Конюш. ч. без каниянки 96%	115·00—120·00

Ячмінь та овес далі подорожіли. Ціни пшениці та жита незмінені. Загальна тенденція дещо знижкова.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що від дня 31. березня п. р. кооперативам платив за льоко Львів:

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	9.95 зол.
1 кг. масла десеров. бочкове включно з боч. опакуван.	3.00 „
1 кг. масла експ. платить з експ. опакув. включно дефінітивно	3·20 „
молоко від 11. І. ц. р.	0.18—0·19 „
копа яець	3.00 „

Тенденція на масло та яйця знижкова, на молоко вдержана.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 31. III. п. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвірря пухомясарні „М. С.“ у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре умясн., повногруді товсті	1.45 зол.
Курки молоді І. кл. товсті без напиняку на ногах від 1.80 кг. вгору	1.10 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	1.30 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

Подяка.

Прибитий до краю горем по незадійній втраті нашого Найдорожчого Мужа і Батька бл. п. о. ТЕОДОРА ПОПЕЛЯ, почуваємося до милого обовязку зложити найщирішу подяку всім тим, які словом чи ділом помогли нам в тих найтяжчих для нас хвилинах життя.

У першій мірі зворушені ми вимами прихильности Його Ексц. Преосв. Кир Івана. За щирі молитви і слова потіхи, дальше за відправу похоронних обрядів благаємо у Всевишнього для Преосв. Кир Івана стопратної винагороди. За уділення останньої христіянської потіхи складаємо подяку Всч. Отцям Дутківчеві і Кладочному.

Складаємо глибоку подяку Преосв. Кир Никиті за видання перших доручень у справі похоронів і Вир. о. Мітратові д-рові Сліпому за відправу панахиди.

Не менш щиру подяку складаємо Вир. о. Пралатові Л. Куницькому, Парохові Спитковської катедри за виголошення проповіді в церкві і провід похоронів.

За участь у похоронах складаємо щиросердечне Спаси Біг всьому Всч. Духовенству, зокрема Отцям Канонікам Дзерозичеві, Лопатинському, Лициникові, Лужницькому, Кишакевичеві, о. пароху Ролеві Дацишинові і ін. Немеш щиру подяку висловлюємо о. пароху Преображенської церкви Д. Садовському за згоду на зложення тіла Покійного в церкві, дальше всій Рідні, Приятелям і Знайомим за участь в похоронах, висловлені нам вами співчуття, слова потіхи і поміч.

Нехай Всевишній Всім винагородить.

561 **Родина.**

ОПОВІСТКИ.

А. Шкрабалюк — Франціл — має в Ад. міністрації 5 листів на свое оголошення, які вишлемо, коли дістанемо 20 франків.

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

ДОНЬКУ адвоката в Отрию просить подати до „Діла“ якусь дорогу до знайомства „Д-р Прав“. 1—1

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

АДВОКАТСЬКИЙ АПЛІКАНТ із правом виступства і з довшою практикою, здібний, совісний і рутинований шукає патрона. Зголошення вра з умовинами слати до Адміністрації „Діла“ під „Здібний“. 546 2—3

АПЛІКАНТ з 3-річною практикою шукає патрона на скромних умовах. Зголошення до Адм. „Діла“ для „Аплікант“. 548 2—2

РІЖНІ

НОВИНА ДЛЯ ПАНЬ. Віденське стриження в волочком 1 зол. Тривка ондуляція 5 зол. Сальон чесання пань Сикстуська 8, в подвірі. 557 1—2

РОБІТНЯ КОВДЕР, Кентшинського 4, солідно переробляє і виконує нові. Ціни найнижчі. 560 1-4

ДИКТИ І ФОРНІРИ найдешевше джерело закупу М. Гаммер і Син Львів, Зьрудлина 3, тел. 271-14. 364 8—10

КРЕТОНИ англійські на обиття, покровці, ВАНК, пл. Марійські 6. 581 2—10

ХРИСТІЯНСЬКА ВИРІБНЯ КОРСЕТІВ „Крайопшемвол“, Львів, Боїмів 1, виконує: корсети, нагрудники, гігієнічні опаски, солідно дешево. Приймає направи і чищення 536 2—7

ФОРТЕПІЯНИ, пінніна на ріжні ціни, знамениті, гарантовані, продає, міняє, купує ГАНАК, Пілсудського ч. 21. І. п.

УКРАЇНСЬКА краєвецька робітня Ів. Пирського виконує вспні одяги по найдешевших цінах. Шептицьких 5. 414 8-12

ЗА 1 ЗОЛ. переробляє капелюхи жіночі і мужеські. **Коперника 26,** подвірря. 549 2—3

ОГОЛОШЕННЯ.

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

які кожне видавництво мусить відновити з новим роком для почтового уряду можна купити в Адміністрації „Діла“ Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Цінник друків:

Zawiadomienie wysyłkowe 1 пр. 6 сот.

Gazetowa książka nadawcza оправлена (130 карток) зол. 2.50

Książka rozsyłkowa на 480 урядів, оправлена зол. 2.50 на 960 урядів оправлена зол. 5.—

Рентґенольог

Д-р Людвика Ляндес-Ляйнерова

Львів, Лозінського 9 — тел. 255-50

вернулась. 1—3

Правдива приємність

це закуп всілякого білля мужеського, жіночого, дитячого і постелевого безпосередньо у фабриці

„ПАБ“ ЛЬВІВ, СИКСТУСЬКА 1.

Бо величезний вибір, знамениті гатунки, ввічлива обслуга. 3—5

ХТО?!

хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідніщій

ПЕРФУМЕРІЇ

С. ФЕДЕРА

Львів СИКСТУСЬКА 7 Філія КОПЕРНИКА 18а

Кожний покупець, що повличається на оце оголошення „Діла“ дістане ЗАДУРНО гарнюк дарунок.

Перша Українська Швальня

„ЕМКА“

Львів, Личаківська 14. І. п.

Готове мужеське білля з добірних матеріялів у великому виборі. Замовлення з власних і добраних у робітні матеріялів виконується скоро і солідно. Конкуренційні ціни.

Іван Дрога

Інструктор Англійського крою, Автор підручника крою

МУЖЕСЬКИЙ КРАВЕЦЬ

Львів, Ринок 19. II. пов.

Виконує першорядні мужеські одяги на підставі найновіших фасонів по безконкуренційних цінах. 3—13

ЕКО

добірні батерії

виробу одинокої української фабрики батерій Е К О у Львові — вул. Городецька 58. — Тел. 219-26.

ПОРУЧАЄМО ВИДАННЯ

найвизначніших українських письменників, нагороджених літературними нагородами Т-ва Письменників і Журналістів ім. Івана Франка і Українського Католицького Союзу за 1936 р.

Наталена Королева: „Без Коріння“, спомини в повістевій формі — зол. 2.50.

Наталена Королева: „Во дни оны“, євангельські нариси — зол. 1.20.

Наталена Королева: „1313“, повість із середньовіччя — зол. 2.30.

Улас Самчук: „Куди тече та річка“ (Волинь І) повість — 4.40 зол.

Улас Самчук: „Війна і революція“ (Волинь ІІ) повість — зол. 4.50.

Б. Антонич: „Книга Лева“ поезій — зол. 2.20.

Замовляти і гроші слати на адресу В-ва Дзвони, Львів, Японська 7.

Хто замовляє книжки просто в видавництві, не платить порта. 558 1—2

ЦЕРКОВНІ ЦВІТИ

поручає на Свята

СТЕФАНІЯ ПОГОРЕЦЬКА

Стрий, вул. Шевченка 6.

Китиці до свічок є в трьох цінах: менші 3 зол. пара, середні гарні 4 зол. пара і великі 5 зол. пара.

Китиці поставні на престіл менші 14 зол. пара, середні (коло 70 цм високі) 20 зол. пара і великі 30 зол. пара.

Гірлянди — вужча 4 зол. за метр і широка 5 зол. за метр.

Цвіти матеріяльні, тривалі, гарно і естетично дібрані гарнітури в цвітів міщаних або в одним тоні. 2—3

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.

Пятниця 2. квітня 1937. Ч. 72

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон: 229—41.

Чи існує причина для дефетизму?

Змова старшин червоної армії.

Змушують силоміць наших дітей ходити на римо-кат. релігію.

Українська Педаг. Вистава у Львові 1937 р.

Чи українська преса „іронізує, промовчує та бреше"?

Заворушення безробітних у Львові.

Міністр освіти розвязав студентські товариства.

Сталін признається.

В еспанському Мароку не було змови.

Нац. війська йдуть на країну басків.

Індуси невдоволені новою конституцією.

Ґотури у сх. Карпатах.

Жіноча сторінка.

Ч. 72 (14.615). Львів, пятниця 2. квітня 1937. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 228-26
Адресс для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Віденю Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Вже надійшли матеріяли бельські, оригінальні анґлійські
на мужеські убрання і жіночі костюми
з найновіших взорів на весну у великім виборі до фірми
„ДІМ МОДИ"
ЛЬВІВ — ГОТЕЛЬ ЕВРОПЕЙСЬКИЙ

Змова старшин червоної армії.

(АТЕ) 20. березня ГПУ викрило широко розгалужену змову серед старшин київської та ленінградської воєнної округи проти Сталіна, Кагановича і Єжова. У змові брали участь також старшини чорноморської та балтійської фльоти.

Та змова була предметом нарад Ворошилова, Єгорова та вищих старшин генер. штабу з командантами округ: київської, білоруської та ленінградської. Вони рішили точно розслідити політичні настрої серед молодих старшин.

РЕВІЗІЇ В ЛЕНІНГРАДІ.

(АТЕ) В останніх днях у всіх державних та партійних установах ленінградської округи перевели несподівано нічні ревізії. Як кажуть, у богатьох державних установах викрили саботажі та протидержавну діяльність урядовців, у наркомі рільництва — грошеві зловживання. З огляду на те слід сподіватися основної чистки всього партійного апарату округи.

УЧИТЕЛЬ МУСИТЬ БУТИ ДОНОШИКОМ.

„За Комуністическое Просвіщеніе" з 28. березня обговорює завдання учительства у теперішній час „після історичного звороту в публичному житті". Вони повинні не обмежуватися до вузько-культурницьких завдань, лише брати активну участь у політичному житті, зокрема поборювати авторитет духовенства. Вони мають доносити один на одного, вишукуючи всюди класових ворогів.

В ЕСПАНСЬКОМУ МАРОКУ НЕ БУЛО ЗМОВИ.

Ген. Кейпо де Ллано заперечив через радію поголоски про змову в еспанському Мароку та про звязані з нею арештування.

УСПІХИ НАЦІОНАЛЬНИХ ВІЙСЬК НА ПІВНІЧНОМУ ФРОНТІ.

Генерал Кейпо де Ллано повідомляє, що на північному фронті національні війська завзятим наступом перервали ворожі лінії. Вони заняли чимало сіл, прогнавши ворога, що відступає на Ачандіяно. Наступ покінчився щойно в ночі, тому годі було ще обрахувати ворожі втрати. Дотепер найдено на побоєвищі 50-ох убитих червоних, 2 гармати і чимало крісів. Понад 100 червоних попало в полон.

Як повідомляє Стефані, на фронті Мондрогу національні війська продомили червоні лінії та заняли чимало важних місцевостей коло Асенсіонамонді й Умбельяца.

Офіційний комунікат національного командування подає, що його війська на фронті Сантандеру відбили наступ червоних, що залишили на побоєвищі 25-ох убитих і чимало раненних. На біскайському фронті національні війська перервали ворожі становища на північний захід від Вільярреаль, де заняли місцевість Контрефорт і околиці міста Асенсіомені. Червоні втратили 100 убитих і 50 полонених, 16 скорострілів і дві гармати. Деяку активність проявили червоні в Астурії, але національна артилерія спинила їх.

Авас подає, що від відтинку Бургосу червоні заняли стратегічно важну місцевість Сарквітес, що уможливить дальші операції проти Бургосу.

ПІД ПОЗОБЛЯНКО.

Як подає Авас з Валенсії, вчора вечором червоні заняли місцевість Ельсольдао, що лежить на північний захід від Позобланко. Тепер вони посуваються вперед, обстрілюючи місцевости, якими володіють національні війська.

НАЦІОНАЛЬНІ ЛІТАКИ ЗБОМБАРДУВАЛИ ПОЗОБЛЯНКО.

Авас повідомляє: Ескадра національних 3-моторових бомбових літаків під охороною богатьох мисливських вчора по полудні довший час бомбардувала Позобланко. Вона збомбардувала становища артилерії та зовсім спалила склади зброї і муніції та касарні.

Національні літаки зовсім панували над червоними і перелітали так низько, що робили світлини бомбардованого терену. Інша національна ескадра знищила до тла місто Дуранго.

Зате радіостація зі Саляманки заперечує вістку, немов би червоні летуни бомбардували місто Пальму (на Майорці).

НА ІНШИХ ФРОНТАХ.

Національне командування повідомляє, що під Кордовою (південний фронт) червоні атакували вчора національні війська, що відбили ворога протинаступом. На відтинку Естремадури національні війська перевели кілька успішних випадів. Комітет оборони Мадриду повідомляє про артилерійську перестрілку на мадридському і гвадалахарському відтинку.

Невже кінець урядової кризи в Катальонії?

Цієї ночі в 1. годині премієр Тарраделяс прийняв 45-ох журналістів і заявив їм, що кабінетна криза вже ліквідована; мабуть ще нині появиться у пресі листа членів нового уряду, що завтра в 19. годині збереться на нараду.

Франція забезпечує свободу плавби.

Уряд радив вчора над тим, як запевнити свободу плавби на еспанських водах. Міністр закордонних справ заявив, що він через свого консуля заявив Франкові, що не дозволить затримувати французькі кораблі і не толеруватиме того. Франція всіми засобами унеможливлюватиме бої між еспанськими воєнними кораблями коло французьких побереж.

Нова книжка.

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ:

Як чоловік зійшов на пана.

З автобіографією автора і карикатурою Е. Козака.

Веселе оповідання про молодця, що зводить із собою тяжку боротьбу: що вибрати — любов і добру „партію", чи краще для громадянства. Оповідання повне гумору та бадьорости.

Ціна книжки 2 зол. 50 сот.

Чи існує причина для дефетизму?

Львів, 1. квітня 1937.

У варшавському кабареті чули ми діяльог двох жидів, в якому один радить другому, щоб скинув журбу з серця: хай не читає рідної преси і хай не перебуває у рідному товаристві, лише хай передплатить ендецькі часописи та розмовляє із членами гурта-патріотичних польських організацій; тоді довідається, яку силу мають жиди, як їм добре поводиться, скільки причин у них — бути дійсно щасливими і вдоволеними. Дотеп — дотепом, а зерно гіркої правди у тому дотепі таки є. У пристосуванні до українських відносин той образ виглядає в той спосіб, що українська преса сумовита й розмови між земляками настроєні на меляхолійну ноту та стоять в якраз'ій диспропорції з тими чудами-дивами, що їх виписують і виговорюють наші сусіди, коли описують українську дійсність.

Ніде правди діти, для радости й утіхи нема у нас обильного джерела. Шалена нужда на селі й безробіття у місті, дотепершня невдача українських спроб наладнати польсько-українські відносини, так яскраво звязована у посольських і сенаторських промовах, з другого боку мобілізація всього польського громадянства під антиукраїнськими гаслами, всі ті віча й резолюції, вся та кампанія пп. Ромерів—Гломбінських і масові антиукраїнські меморіяли, оперті просто на брехні і фальшах, — усе це разом витворює нестерпну атмосферу. Тому не дивниця, що у цій атмосфері в деяких колах українського громадянства помічається настрій пригнічення, моральної депресії. Очевидно: коли чоловік прочитає алярмову польську статтю про могутній розвій українства, про український добробут та безупинну українську „експансію", що ось-ось заволодіє всіми польсько-жидівськими містами у Східній Галичині та всіми польськими земельними маєтками, — а одночасно день-у-день стрічає високо-кваліфікованих молодих інтелігентів, які даремне побивються за посадою на 60—100 зол. у місяць, чи за кількасот золотих позички на відкриття скромного варстату праці, — то годі мати рожевий настрій. Але здається нам, що хоч польська переслідовча манія на пункті української небезпеки — неповажна, оперта на фантасмагоріях, — то й українські, покищо зрештою невиразні і невловні, „панікерські" тенденції не мають ніяких річевих основ.

Очевидно: кожна тотальна держава, якої режім опертий на всевладі адміністраційного апарату, в страшенній мірі узалежнює від себе, від доброї чи злої волі адміністраційних органів влади, все організоване громадянське життя. У першу чергу це торкається недержавних народів, чи пак національних меншин. Мовні у світі тенденції до „тотальности" існують і в Польщі та особливо сильно віджили з акцією полк. Коца: польське громадянство, заливлене у прикладі на сході й заході Польщі, утотож-

Т. КИСЯК і СИНИ ЛЬВІВ пл. Смольки ч. 4

поручають комплетні урядження кімнат, дивани, меблі, матеріяли, фіранки і тапети

нює думку про ідейну консолідацію з думкою про монопартійну систему, в якій партія — нація — держава — це тотожні поняття. Очевидно, що серед таких, зрештою далеко ще невикристалізованих польських течій, можна (і треба) рахуватися з можливістю ще більшої, ніж нині, залежности українських зорганізованих станиць і комірок від держави, від режиму. Разом з цією ще більшою ніж досі загрозою для автономности нашого життя, разом з відкиненням поза межі дискусій самої проблеми державного перекрою на федералістично-автономну систему, мусить вирінати деяке занепокоєння. Мусить вирінати питання, чи не чекають нас дуже тяжкі часи боротьби за рештки свобідного відділу, за рештки можливостей свобідного проявУ національної індивідуальности в усіх ділянках, в яких зацікавлена жива нація.

Але одночасно та сама обективна оцінка ситуації — і міжнародньої і внутрішньо-польської і внутрішньо-української — каже стверджувати факти, які промовляють виразно у нашу користь. Отже передовсім **ситуація міжнародня**. Вона пригадує в дечому рр. 1906/7: у царській Росії прийшла була після провалу революції 1905. року страшна реакція, а над европейським овидом зависло марево війни (справа анексії Босні й Герцеговини). І як тоді, так і нині у звязку з міжнародньою ситуацією українська проблєма, як політичний потенціял, зискує надзвичайно на вазі. Правда, на тодішніх східно-галицьких відносинах це не відбивалось; навпаки, саме у 1908. р. Андрій Потоцький, не рахуючись з австрійською державною рацією та й польським визвольницьким рухом, звяваним в боротьбою проти Росії, — впровадив до галицького сойму 9 москвофільських послів. Але зараз після А. Потоцького прийшов до голосу проф. М. Бобжинський, який доцінював уже вагу української справи у площині евент. східно-европейського конфлікту. І коли тоді марево українства, що розвивалось у Галичині, лякало Петербург, то сьогодні діється це у непомірно більшому ступні: бо свідомість ваги українства в усій Европі на захід від рижської лінії є нині безумовно більша, ніж була у рр. 1906-14 у центральних державах, поза якими взагалі про українство не було мови.

Можемо закидати нашим сусідам, що вони нічого не навчились, або учаться — дуже поволи. А проте не можемо заперечити, що при всіх комуналах Гломбінського, живцем зачерплених з ендецького катехизму вперед 30-ти літ, та при всіх вискоках ріжних Гертихів, — польська політична думка таки пішла величезними кроками вперед. Польська вулиця бунтується і проти ідеї про злагоду з українцями і — ще більше — проти всякої практичної реалізації тієї ідеї. Але свідомість геополітичної ситуації Польщі таки у польському громадянстві зросла і на тлі тієї свідомости блідне марево **української** небезпеки. І коли навіть теорія про Польщу, як єдино-національну державу, дістає пів-офіціяльну санкцію, то проте вона на ділі звужується до модної фразеольогії: 17 літ тому Станіслав Грабський відгрожувався перед Степанківським, що „за 25 літ не стане в Польщі українців", а сьогодні таких наївних **політиків** у Польщі **мабуть таки нема!**

І ось доходимо до останньої точки, яка не каже покурювати голови: **внутрішньо-українська ситуація**. Не маємо на увазі матеріяльного стану посідання. Зате маємо на увазі гарт українських мас. Правда, деморалізація захопила чималі кола і в низах і серед інтеліґенції: знають це головно самоуправні діячі. Але одночасно національна свідомість пішла вшир і вглиб. Витворились кадри фанатиків праці. Кооператори, сільсько-господарські діячі, духовники, культурники, свідомі ремісники, дрібні купці, молоді промисловці, — робота, яку вони роблять, це **не соломяний вогонь!** Молодь, якій грозила небезпека втопитись у безплідному високопарному пустомельстві чи спалитись у вогні самовинищення, — стає знову цінним активом у конструктивній праці. Жіноцтво стало у краю першорядним громадянським чинником. Працюють установи, працюють організації, живо бється живчик українського національного життя. І кровю, яка оживлює український організм, це **не той** матеріяльний істнуючий стан, що його вдесятеро перебільшує польська преса: це гін до праці, **це жива невмируща** сила народу, це його тугість, якої ніщо не зломить, якої ніщо не знищить.

Треба тільки, щоб ця енергія не марнувалась на речі **справді** безплідні. Щоб вона не розпорошувалась і взаємно не параліжувала будучих зусиль ріжних гуртів, ріжних груп, що йдуть самопасом. Треба, щоб **гасло консолідації** перестало бути пустим згуком для свята. Треба, щоб **не грозила нам небезпека**, що кожне **галицьке** село перетвориться на малу Еспанію. Бо щойно **це** буде причиною занепаду віри у власні сили. **ік.**

Українська Педаґоґічна Вистава у Львові 1937 р.

Великий навал праці, що нею перевантажений кожного дня невеликий гурт наших освітніх робітників, не дає їм можливости глибше подумати й узятися за ті чорні обовязки, що їх вимагає організаційна хвилина, сезон.

До таких чорних сезонових обовязків освітніх наших робітників належать підготовчі праці до влаштування першої Української Педаґоґічної Вистави.

Правду сказавши, то ця перша Українська Педаґоґічна Вистава повинна була відбутися вже в 1935 р. разом з Першим Педаґоґічним Зїздом, що відбувся в днях 2-го і 3-го листопада 1935 р. Не відбулася вона тоді тільки тому, що Виставова Комісія Педаґоґічного Зїзду не змогла в свій час перемогти всіх технічних труднощів, головно оспалости в цій ділянці зацікавлених громадських організацій і чинників.

Мусить вона вже невідклично відбутися в 1937 році. На місце вистави призначили її ініціятори й організатори Львів, отже місто, де в 1586 році повстала при Ставропигійському Братстві перша нижча й середня школа, зорганізована на новий лад. Вистава має представити 350-літній розвиток української школи, освітньо-виховних проблєм, працю вчительства й молоді.

Беручи під увагу несприятливі сучасні міжнародні й політичні умовини, мусять впорядники звузити виставу до шкільництва й виховання Галичини, Буковини, Закарпаття та еміґрації. Але тематично подумана вистава якнайширше. Має вона обхопити всі ступені шкіл, від найнижчих до найвищих, усі роди шкіл, отже загальноосвітні, фахові (учительські, хліборобські, торговельно-кооперативні, ремісничі) і мистецькі (музичні, малярські), дошкільне виховання — захоронки, дитячі садки, дитячі виховні оселі, позашкільне виховання —гуртки дорасту Рідної Школи, гуртки самоосвіти при Просвіті, хліборобський вишкіл Сіль. Господаря та Маслосоюзу, кооперативний вишкіл Ревізійного Союзу Укаїн. Кооператив, Пласт (1911—1930), освітні гуртки організацій фізичного виховання, ріжних організацій молоді, акцію Відродження й усяке інше позашкільне виховання, працю бурс і виховних осель молоді.

Збірки, придбані на першу Українську Педаґоґічну Виставу, повинні дати початок Українському Педаґоґічному Музеєві, цій майбутній науковій робітні для дослідів усіх шкільних, навчальних і виховних національних проблєм. Це вже така культурна цінність, що над її придбанням варто попрацювати цілому народові.

За організацією Української Педаґоґічної Вистави стежить Головний Комітет Педаґоґічної Вистави, уложений з представників усіх наших центральних установ. Технічна праця в руках Ділового Комітету при Рідній Школі в такому складі: голова — дир. Денис Коренець, члени — о. дир. Юліян Дзерович, проф. Савина Сидорович, проф. Є. Ю. Пеленський і д-р Т. Біланюк.

Вистава буде складатися з пятьох відділів:

I. **Видавництва.** — 1. Педаґоґія, 2. Історія й устрій шкільництва. 3. Шкільні підручники. 4. Видання для дітей і молоді.

II. **Організація шкільництва.** — 5. Мапи місцевостей. 6. Діяграми і статистика. 7. Видавництва. 8. Пляни і світлини. 9. Організації, що займаються вихованням.

ІВ. НІМЧУК.

Олександер Мишуга.

В 15-ліття смерти короля тенорів і заслуженого громадянина.

Саме минуло пятнадцять літ, як нестало між живими Олександра Мишуги, великого мистця і громадянина. З цієї нагоди варто пригадати українському громадянству його світлану постать, його тяжку працю і пізніші тріюмфи, вкінці його заслуги для нашого національного відродження.

Життя кожної людини — це книга, з якої можна багато дечого навчитися. Наскільки ж більше можна навчитися, студіюючи життя такої виїмкової людини, якою був без сумніву Олександер Мишуга!

Молодий хлопчина з Виткова Нового, ведений жадобою світла і краси, покидає рідну хату і йде до Львова на науку. Тут заопікувались ним добрі люди настільки,що він дістався до бурси Ставропігії, звідки ходив до гімназії і відтак до учит. семинарії. Одночасно вчився співу, бо пісня грала все в його душі, була його мрією, його життям.

Пізнався на ним професор співу Висоцький,що перелив у нього все своє знання. По скінченні учит. семинарії став Мишуга учителем в одній з львівських шкіл, мріючи тільки про одно: про виїзд до Італії для дальшого школення голосу. Аби помогти молодому адептові, відбувся на ту ціль у Нар. Домі концерт, дохід з якого послужив Мишузі на дорогу і перші місяці побуту в Італії. А коли ті невеличкі грошеві засоби вичерпалися, заглядала до кімнати Мишуги нераз біда і голод. Та проте він не піддавався і з найбільшим напруженням працював дальше.

Колиж вернувся з Італії до рідного краю, розпочав свою карієру як оперний співак. Нинішнє українське покоління мало або й нічого не знає про ту величезну мистецьку карієру й небувалі мистецькі успіхи О. Мишуги. Причиною цього те, що О. Мишуга примушений був з відомих причин працювати ціле життя на чужих сценах, головно у Варшаві, а також те, що наше громадянство не дійшло ще до зрозуміння того, що таке культ визначних у народі, і не навчилося плекати й ширити той культ в науку грядучим поколінням. А мистецькі успіхи Мишуги були справді такі,що від них могло перевернутися кожному іншому в голові. Старі люди оповідають, що кожний його виступ викликував захоплення, одушевлення й ентузіязм слухачів, від оплесків та окликів яких дрожали стіни театру. Це був справжній король тенорів! Полонена ним публика просто засипувала його китицями пахучих квітів, вінками, дарунками... Словом: це був любимець публики в повному значінні цього слова, бо він своєю піснею переносив її в інший світ, сповивав душу срібним зоряним спевом і викликав жаль за чимсь, що ніколи більше не вертається, за втраченою молодістю, за проминулим безповоротно коханням...

А тайни тих головокружних успіхів О. Мишуги треба дошукуватися не тільки в мягкости, ніжности, звучности і взагалі в рідкій красі його голосу, але також у незрівнянній інтерпретації співаного слова. Мишуга не тільки співав, але й переживав долю свого героя. Не диво, що він після кожного свого виступу в опері не міг уже тої ночі заснути і навіть не пробував потім класти до ліжка, тільки пересиджував у фотелі або ходив задуманий по кімнаті до ранку. Справжній мистець-творець!

І не зважаючи на всі ті тріюмфи зберіг Мишута до кінця свого життя серце вразливе на людську недолю, серце, що жило всіми болями, надіями й радощами рідного народу. Він відгукувався на всі потреби загально-національного українського характеру, спеціяльно опікуючись нашими музичними товариствами і ремісничо-промисловою бурсою у Львові, на яку давав постійно княжі жертви. Сам-же він для себе був ощадний до крайности і відмовляв собі неодного, а зате спішив з помічю всюди, де лише міг. Дійсно рідкий у нас зразок мистця і громадянина-ідеаліста!

І ось пятнацять літ минуло, як далеко на чужині перестало бити це горяче, золоте українське серце, як нестало нашої гордости і слави — великого мистця й мецената українського народу, що витиснув неодну сльозу зворушення з людських очей підчас своїх виступів, але й утер неодну сльозу горя з очей потребуючих і терплячих. Нехай-жеж память Олександра Мишути живе серед нашого народу по всі часи!*)

*) Саме вінчається друкувати **пропамятну книгу в честь Ол. Мишуги.** Якби ще хто з Вп. Громадян мав який цінний спомин або знимку чи іншу памятку з життя й діяльности славетного мистця, прошу дуже переслати **їх негайно до використання** на мою адресу до Ред. „Діла". — І. Н.

ВСІХ, ЩО ДІСТАЛИ

Календар „Криниця"

НА РІК 1937

І досі не вирівняли належитости за нього просимо негайно вирівняти, пересилаючи гроші блянкетом ПКО ч. 504.060 — з дописком „Кр. 1937".

III. **Життя і праця школи.** — 10. Навчальні засоби. 11. Світлини. 12. Друки, рисунки, діяграми. 13. Шкільні бібліотеки.

IV. **Життя і праця молоді.** — 14. Вироби шкільних дітей та учнів. 15. Побут сільських дітей. 16. Пласт. 17. Виховні осередки молоді. 18. Інші організації молоді. 19. Шкільні кооперативи. 20. Фізичне виховання молоді.

V. **Учительство.** — 21. Світлини. 22. Вироби з праці учителів. 23. Учительські організації.

Відкриття виставок повинно відбутися у вересні—жовтні 1937 року.

Не довгий уже час ділить нас від цієї хвилини. Все українське громадянство повинно скупчити свою енергію й увагу в тому напрямі, щоб допомогти чинно Діловому Комітетові в організації виставки. Потрібна тут допомога окремих осіб, управ шкіл і всіх тих установ, що якнебудь займаються справами виховання.

Окремі особи можуть присилати на виставу педагогічні книжки, часописи та шкільні підручники, особливо давніші, видання для дітей і молоді, передовсім довоєнні й повоєнні, рукописні праці й документи, світлини зі шкільного життя, шкільних будинків, визначніших педагогів, звідомлення з діяльности виховних установ, зокрема давніші, як афіші, летючки, наклейки, формулярі і т. п., звязані якнебудь зі шкільництвом, врешті вироби дітей, малюнки й описи дитячого побуту.

Управи шкіл повинні збирати всі вичислені вище предмети на терені школи, як і між колишніми учнями чи загалом у найближчому довкіллі. Зокрема повинні подбати про виготовлення збірки виробів учнів, збірки ілюстрованого матеріялу про життя школи, статистичні дані, особливо про кількість учнів та абсольвентів у минулому 1935/36 році, подаючи при статистиці учнів суспільне становище батьків, про рух у бібліотеці і кількість книжок у шкільному році 1935/36. Де можливо, повинні видати школи звідомлення за цей шкільний рік з поданням найважніших даних з минулого школи від часу її заснування (коротенька історія школи, статистика учнів та абсольвентів, якщо можливо, то з поданням соціяльного походження учнів, а де є дані, то також з поданням пізніших фахів абсольвентів, бодай з одного-двох літ, врешті спис усіх учителів, що в школі вчили й учать). Бібліотекарі повинні подати також дані за 1935/36 рік — кілько є книжок у шкільній бібліотеці, кілько учнів читає, скількість виполичених книжок, пересічна на одного учня, найвища кількість в одного учня перечитаних книжок, заголовки найпопулярніших трьох або більше книжок з поданням числа виполичень, групи читальних книжок, оповідання й інші твори: а) з життя молоді, б) пригодницькі, в) побутові, г) історичні й популярно-наукові, д) технічні, е) інші. Дуже цікаві були б збірки допомічні в науці поодиноких предметів, виконані силами школи.

Установи, що займаються виховною діяльністю, повинно б присилати подібні матеріяли, що окремі особи й управи шкіл, у першу чергу ілюстраційний матеріял (світлини, рисунки і т. п.) про дитячі садки, оселі й півоселі, курси, виклади, бібліотеки для дітей і молоді та рух у них.

Всі предмети, призначені на виставу, повинні бути виконані по змозі гарно й найвірніше. Необхідно до кожного предмету додати на окремій картці паперу: 1) назву (що представляє), 2) місце, що з нього походить, 3) дату, 4) хто виконав, 5) короткий опис. Крім цього треба згадати, чи предмет по виставі має бути звернений і кому, чи може залишитися в Педагогічному Музеї у Львові, що по виставі буде зорганізований.

Подрібніші пояснення про спосіб збирання предметів подає брошурка „Українська Педагогічна Вистава у Львові. 1937." (Програма й інструкції). Має її на складі книгарня Рідної Школи у Львові, вул. Сикстуська 22. Докладно писав про цю справу проф. Є. Ю. Пежанський у статті „Шкільний Музей", видрукованій у „Шляху виховання й навчання" за 1935 рік, що вийшла окремою відбиткою.

Зголошення, листи та предмети слати на адресу: Рідна Школа (для Комітету Педагогічної Виставки), Львів, вулиця Сикстуська 46.

І. Ю.

Чи українська преса „іронізує, промовчує та бреше"?

ПРИКРІ ІНЦИДЕНТИ У ПРАВОСЛАВНОМУ „СЛОВІ".

В найновішому числі православного митрополитального „Слова" (ч. 13. з 28. м. м.) в огляді преси появилася зідлива замітка на адресу української преси. Редактори „Слова", обговорюючи побіжно й хаотично статтю з „Діла" (ч. 62. з 21. м. м.) з гострою критикою „нового русотяпського подвигу прав. єрархії", закинули недвозначно цілій українській пресі іронізування, промовчування та брехню, коли йде про критику церковно-православних справ.

Ніодин з українських журналістів не привязує безперечно значіння до тої шовіністично-московської заяви, памятаючи, що само життя кладе православних редакторів з їх крутійськими методами на лопатки.

Прикладу не треба шукати далеко: вистане взяти цеж саме число „Слова", щоб на першій сторінці в російському тексті і далі й по польськи („Строніца Православна"!) перечитати комунікат (див. „Діло", ч. 71), який хіба найкраще може свідчити, хто бреше про дійсні відносини у прав. церкві і з кого та хто іронізує.

Панове редактори „Слова"! Чи не признаєте нам цим разом рації? Само життя, сама дивна політика православних верхів іронізує, кпить собі з Ваших писань і Вашої роботи.

А хто промовчує і бреше — теж, здається, не важко Вам буде догадатись.

Гром.

Змушують силоміць наших дітей ходити на римо-католицьку релігію.

ДИР. НОВАКОВСЬКИЙ ДАЛІ ЗНУЩАЄТЬСЯ НАД ДІТЬМИ І ПРОВОКУЄ БАТЬКІВ. — ПРИЛЮДНИЙ ЗАПИТ ДО П. КУРАТОРА.

Батьки шкільних дітей: Юлії Янішевської, Зеновії Янішевської, Марії Дурак, Ольги Цьонь і Ольги Підківки в Уневі подають до відома, що шкільний інспектор з Бережан перевів доходження з початком березня ц. р. у справі навчання релігії вищезгаданих дітей греко-кат. обряду і вирішив цю справу так, щоб згадані шкільні діти тимчасово ходили на науку релігії греко-кат. і римо-кат. обряду аж до хвилини мериторичного поладнання цієї справи Кураторією. Це тимчасове рішення подав інспектор до відома директора школи в Уневі

КОНСТ. МАЛИЦЬКА. 6

На хвилях світової війни.

5. Перші звістки про революцію.

А коли вже треба жити тут довше, так стали ми, засланці, заводитися хазяйством. Хату мала я гарну, простору; світлиця і кухня, усе вилійоване по тамошньому звичаю барвистими паперовими тапетами (червоні тульпани на білому тлі). Стіни прикрасила буяками (кошичками з кори) з пучками засушених трав і зеленою піхтою (сосною), картинками з часописів, портретом Шевченка у вишиваних рямцях та інших наших письменників (листівки прислала мені пані Грінченкова). Долівку вистелила чолдонськими вистілками, широке ліжко футром білих ушканів — і сибірська хата стала українська. На горіщі воркувало стадо голубів, у стінах зробив собі гніздо бурундук (цятковання гризун, подібний до ласички), заходив від хазяїв чорний кіт Васька, а кудлатий пес Загра поселився в мене на постійне. Весело було жити в такому товаристві, найпаче у довгі зимові вечори, коли за стінами люстував „буран" і тиснув мороз, мерав у 50°.

Та назагал зими не були для нас такі страшні, як ми спершу собі уявляли. Тихі, ясні, сонячні дні, багато дров, дозволено нам палити в печі день і ніч, добра в початках одежа, не давала нам відчувати сибірських морозів. Поправді, зима на Сибірі найприємніша пора року. Весна приносить зі собою дощі, болото і дими від горючих лісів, улітку мошка не дає вийти подалькуй на прохід, а осінь буває коротка.

Серед такого життя ми й не счулися, як прийшла памятна весна 1917. р., повалення царату в Росії.

Пригадую собі, як нині. Сидимо ми якось з гов. Балицьким над Ангарою, дожидаємо почти. Хоч на небі астрономічна весна, у нас ще зима царить, Ангара на сяжень замерзла. Ось що недавно переїхав у пишних санях до Богучан єнісейський ісправник, із поворотом має задержатися в Пінчузі „на попойку" у багатиря Василя Толстих. Та ось від сторони Єнісейська жене на санях що сили посланець з листом до ісправника. Лист спішний, бо печатка наліплена на гусяче перо. І за кілька годин довідуємося, що в Петрограді революція, цар скинений з престолу, проголошена воля всім. Ісправник не доїхав уже сам до Єнісейська. Подорожі російські ссильні розброїли його і на простих санях, як вязня, повезли до „усада".

І нашого пінчугського справника розброїли, хоч його ніраз ще не заболіло що з урядовця став простим громадянином. А під вечір тої самої днини забігає до мене Шура Кузнецов, молодий засланець, друкар з Петрограду і кличе: „Константіна Івановна, поздравляю вас со свабодой!"

За кілька днів скликали російські політичні збори до школи для пояснення ситуації. Прийшли і ми і чолдони. На стіні червоніє прапор з напісом: „Да здраствует свобода". Було багато палких промов, яких місцеві чолдони слухали зовсім байдужно. Що їм пар? З ним чи без нього їм однаково гарно живеться. Аж коли почали скидати царські портрети зі стін і видовбувати очі молодому царевичеві, один зі старих сказав: „Рямці не рубайте, понадобляться". І справді, рямці треба завжди залишити для нових людей, нових володарів. Нині десь там стремлять у них Ленін і Сталін.

А тепер закипіло в Пінчузі. Російські засланці, не дожидаючи ніяких розпоряджень, почали виїздити один за одним додому. По їх відїзді село опустіло, заглухло. Вони були тою ниткою, що вязала Приангарський край зі світом, вносили тут життя і рух. Розуміли це і чолдони і відїзд кожного засланця пропали з жалем — вонїж тратили і матеріяльно.

При кінці червня дістали ми вістку від д-ра Боцяна з Петрограду, що він із братом Гродським проводять Ексцеленцію Митрополита із заслання в Курську з поворотом домів.

Та ми ще не рухалися, не маючи дозволу на це від нової влади. Зате стежили пильно в газетах за подіями, що розвивалися в Росії та у нас на Україні. Українська Центральна Рада, домагання автономії України — перший український конгрес — уряд князя Львова відкидає всі українські постуляти — перший універсал Центральної Ради до українського народу під гаслом: „Від нині самі будемо творити своє життя" — другий універсал — боротьба за українські суверенні Установчі Збори — третій універсал, в якому Центральна Рада поставила на порядку невідкличної розвязки багато справ, тісно злучених із державним будівництвом України, а саме земельної справи. А в тому часі в листопаді настає в Росії переворот — падає уряд Керенського і він сам, з владу над колишньою царською імперією переймають ліві соціял-демократи (большевики) з Леніном і Троцьким на чолі. Хвиля безладдя з Росії переноситься на Україну, яка рятуючи суспільний лад, підписує 1918 р. в Бересті мир. А потім боротьба з боль-

М. Новаковського, до відома дітей та їхніх батьків.

Тимчасом дир. М. Новаковський і далі примушує згаданих дітей, проти їх волі та волі їх батьків, ходити лише на науку римо-кат. релігії. Коли дир. М. Новаковському звернули увагу, що не придержується навіть рішення інспектора, він заявив, що інспектор подібного рішення не видавав, врештою якщоб навіть шкільний інспектор таке рішення видав — те воно його не обовязує, бо інспектор не має ніякого права видавати рішення в таких справах.

Одночасно дир. Новаковський далі знущається над шкільними дітьми так, що перетримує їх по кілька годин у замкненій школі після науки. Тому в Уневі дуже напружена атмосфера і може дійти до дійсно жалюгідних конфліктів з батьками, тимбільше, що дир. Новаковський постійно доливає оливи до вогню. І так дня 23. березня ц.р. тримав замкнених дітей по науці около чотири години. Коли мати одної дитини (Еміліяна Кисіля) Ксенія Кисіль ж. Михайла прийшла до школи і просила дир. Новаковського, щоб звільнив її хворитого недокровного хлопця на обід, то директор на очах усіх дітей кричав до неї: „Марш!", опісля пхнув її зі сходів і копнув ногою так сильно, що вона втратила притомність.

За цей і подібні факти є вже перед судом кілька карних справ. Тому найвищий час, щоб Кураторія у Львові повчила дир. Новаковського про його обовязки, бо конфлікт між батьками і дир. Новаковським може прибрати небажаний оборот. Наведені факти підписані можуть кожночасно ствердити своїми зізнаннями.

Анастазія Янішевська, Михайло Дурак, Магдалина Дурак, Михайло Цьонь, Анастазія Цьонь, Павло Підківка, Катерина Підківка.

Загальні Збори „Комети".

Кооператива, що має велику будучність.

В понеділок 29. березня ц. р. відбулися у Львові в салі „Української Бесіди" загальні збори кооперативи „Комета"; тієї „Комети", що „недавно появилася — як сказав її голова Лев Ясінчук, відкриваючи збори — на українському ще мало звіздистому економічному небі на те, щоб незабаром заблиснути ясною звіздою".

Що це та „Комета"? — Так питали навіть деякі її члени, що не мали змоги за недовгий час оглядати висліпів її існування.

На це питання вимовну відповідь давала скромна вистава текстильних товарів, вироблених у „Кометі", що манили очі то мистецькими взорами ручників, що не мають у нас конкуренції, то лискучими „макко", то білесенькими „панамами", що вже прикрашують неодну українську церкву — фелонами та хоругвами. А побіч того розпростиралися пестрі лежаки, солідні вовняні матеріяли на одяги, мережані та вишиванками ткані скатерті й селянські „цайги". А все те обясняв заєдно усміхнений привітний „майстер" (технічний керманич фабрики „Комета") п. Чухрай, одягнений у незнищальне пальто з вовняної матерії, виробленої теж у „Кометі".

Але нам усе ще не зовсім ясно, що це „Комета" і чому взяте „Комета"? Дізнаємося про це з промови голови.

Професійна організація українського службовництва (СУПРУГА) дала частину свого призбираного капіталу на те, щоб створити новий варстат праці, замість роздавати дрібні допомоги зі свого „фонду безробіття". В пошукуванні за предметом виробництва спинилися метки ініціятори на фабрикації **цвяхів**, артикулі вживаному масово, а не нашими руками продукованому. Створили кооперативу обрібки **металю**, відти й скорочена назва „КОМЕТА". По докладних обчисленнях показалося, що виробництво цвяхів річ знаменита, але сирівець... чужий і залежний від картелю. Ініціятори перейшли в думці по черзі: пекарню, олійню, виріб фарб і ще дещо. Аж тут оглядаються, а кругом них по наших селах повно прядива, льну, конопель, що за безцін мандрує на захід, а то й за границю. Ануте, робім полотно і все, що входить у волокний промисл!

Пішли нові обчислення, пошукування машин, майстра, робітників і от у жовтні 1936 р. почали гаркотіти вже 3 залізні моторові ткацькі станки, а їм перекривлялися 6 ріжної ширини деревляних ткацьких варстатів, рівномірно постукуючи. Незабаром уже й появилися гарні вироби; зразу тільки на полицях магазину, а швидко вже й у кімнатах покупців — у Львові та по краю — в Галичині й на Волині. Сьогодні вже 5 торговельних заступників обїздить край та облекшує Повітовим Союзам і приватним мануфактурним станицям замовлення на свої рідні текстильні вироби. Не вижидаючи на зорганізування сотк тисяч капіталу, пустилися відважні службовики з тим, що мали, на бистру воду. „До відважних належить світ" — каже нарід. І от уже рік проістнувала фабрика „Комета". Вона примістилась у Львові на Знесінні при головній дорозі до Жовкви й вул. Стики. Тепер льокаль уже зовсім за тісний. Простора саля просто забита станками та помічним приладдям, а магазин ще тісніший, бо в ньому приміщена ще й канцелярія, де працює вже 5 умовних службовників.

Ткальня не може виконати всіх замовлень. І от „Комета" кидається на нову надійну ділянку: організувати домашній ткацький промисл. Таким чином може „Комета" як-так наспівати із замовленнями. Показується, що для „Комети" працює вже сьогодні 26 людей.

За час свого істнування виробила „Комета" товару за 42.000 зол. і доставила його своїм відборцям. Очевидно, що це небагато. Запотребування сто разів більше. На це треба ще капіталу. Чим він був би більший, тим більше і тим кращий товар вироблялаб фабрика. Зрештою — її ідеалом є не лише переробляти закуплений сирівець чи закуплену пряжу, але мати свою власну прядільню: мати таку фабрику, щоб з паровим маглюванням і повною апретурою включно можна було віддати українському покупцеві безконкуренційний товар кожного роду.

Такі думки почули учасники зборів. Скільки то „цайгів", „струксу", „дреліхів" спотребовує наше село! А це все може виробляти своя фабрика „Комета". Треба уліпшення фабрики. Це все вимагає капіталу, якого якось ніхто не спішиться давати. Навіть капіталу великих наших економічних централь не можна покищо замахнути. Але можна мати надію, що незабаром і вони будуть глядіти здивованим оком у сторону „Комети". Можливости її розвитку показує та обставина, що за перший, отже такий важкий рік проби й науки зовсім невідомої в нас галузи платить кооператива на щастя лише малощо понад тисячку зол. ніби-страти. Цю обставину підмітили учасники зборів і визнали її ще зовсім корисною ознакою.

Незвичайно річева дискусія по звітах Управи й Надзірної Ради, в якій забирало голос багато промовців, протягнулася від год. 6—9 вечора. Всі учасники були однозгідні в цьому, як це зібрав у кінцевому слові голова, що текстильний промисл має у нас найбільшу поемність праці й найбільшу поемність збуту. З переконанням, що фабрика швидко стане вповні на власні ноги, прийняли признали абсолюторію управним органам кооперативи, затвердили рахунки і прийняли буджет на цей рік. Всі рішення запали одноголосно. З черги доповнили збори склад Н. Ради 4-ма членами й Надзірну Раду складають тепер: Лев Ясінчук як голова, д-р Карло Коберський, пос. З. Пеленський, д-р Ігор Федів, мец. Мих. Корчинський, нач. Ярослав Черник, нач. Вербенець, рев. Ярослав Маренін і рев. Гладій Андроник.

Не треба мабуть і додавати, що обовязком у першу чергу нашої кооперації піддержати най живіше цю молоду фабрику, вкладаючи там свої уділи. Навіть якби самі Повітові Союзи Кооператив зложили хочби лише по 500 зол. на уділи, то це вже далоб поважну суму (один уділ заледви 5 зол. за відповідальністю висотою заявленого уділу). Дотепер є членами лише 11 кооператив і 22 П. С. К. з маленьким числом уділів. Очевидно, що вся кооперація повинна домагатися виробів „Комети", а вона зможе їх на пору доставити, коли добуде більше оборотового (найкраще — власного, уділового) капіталу. Віримо, що це станеться в найближчому часі. „Комета" має дійсно перемінитися на ясну зорю нашого промислу.

Ревізії у Делятині.

Дня 31. березня ц. р. місцева поліція перевела ревізію в секретаря філії „Просвіти" п. Дмитра Федика в дома та в канцелярії філії. Ревізія тягнулась майже чотири години. За чим шукали, не відомо. Підчас ревізії поліція забрала книжку п. н. „Громадський суд над ОУН" Старого і приготовану до друку статтю п. н. „Супримат Нації".

шевиками. Центральна Рада проголошує четвертий і останній універсал, проголошує повну, від нікого незалежну суверенність України. Але дні Центральної Ради були вже почислені. Центральна Рада, орган законодатний і виконавчий відродженої України, носійка української державної ідеї, оборонець трудячих мас — з початком травня вже не існувала. На тому кінчимо наші газетні вістки, бо настала „распутіца".

Вже зараз по упадку царату почали приходити до нас нові українські газети з України і зазнив, вертатися. Писав інж. Волосенка з Харкова, кликала мене до Каменця Подільського подільська земська управа на лекторку на українських учительських курсах — областний комісар Галичини та Буковини на прохання Галицько-Буковинського Комітету допомоги жертвам війни позволив мені поселитися в Києві. — але ми не могли рушитися з місця в зимі, а відтак настала „распутіца".

Весна 1918 року принесла нам усім засланим офіціяльний дозвіл большевицького уряду на поворот домів. І як відкрилася дорога по Ангарі, наші почали вертатись. Переїздили через Пінчуту: д-р Охримович, д-р Шухевич, дир. Микола Заячківський, Івашко, Грицків — намовляли і нас, але ми ще вагалися, щоб де в дорозі не застрягти — часи були непевні. Залишився теж десь в горі Ангари тов. Геруляк, а ред. Курцеба кінчив життя в заведенні для божевільних у Томську. Ах, як жалую сьогодні, що я з тов. Балицьким не прилучилася тоді до тих, що вертались, можнаб було ще одно життя врятувати...

(Далі буде).

Торжественна панахида за ген. Олександра Осецького.

Париж, березень 1937.

В неділю 7. березня ц. р. відправив парох паризької української православної церкви панахиду за душу пок. ген. Олександра Осецького, який помер у Парижі дня 28. II. 1936. р. Панахиду зорганізувало Товариство ім. Гетьмана Івана Мазепи. Церкву при бульварі Огіст Бланкі виповнили бувші товариші зброї покійного та українське паризьке громадянство. Із рідні ми замітили в церкві дружину покійного отамана.

Ген. Осецький уродився 24. липня 1873. р. в Кременці на Поділлі. Скінчив полоцьку кадетську школу зі золотою відзнакою, опісля студіював у Павловській військовій школі. Військову карієру почав підпоручником у 59. люблинському полку, а по студіях в академії генерального штабу ввійшов у Преображенський полк ляйб-гвардії. Довгий час був лектором у старшинській школі.

Як полковник 3-го гренадирського перновського полку пішов на війну проти Німеччини й Аастро-Угорщини. На полі бою дістав рангу генерал-майора і проводив бригадою гренадирського корпусу. За бої дістав високі військові відзначення (георгієвську золоту зброю, орден св. Анни і Володимира).

За української революції вступив до війська Центральної Ради, як простий вояк. За гетьманату був командантом полтавського корпусу. Опісля ген. Осецький прилучився до повстання Директорії і заняв становище наказного отамана Армії УНР. Плян наступу на Київ і пляни бою під мотовилівським лісом є безсмертними військовими ділами покійного отамана.

По вступленні військ Директорії до Києва став Осецький міністром військових справ. У 1919-ім році відвідав Західну Область Української Народньої Республики, опісля був командантом холмського фронту в боях проти польської армії.

З початком 1920. р. ген. Осецький був головою військово-дипльоматичної місії УНР в Бельгії.

Покійний залишив спогади із часів визвольної війни, які лежать покищо в рукописі в руках приятелів покійного отамана.

Іван Карбовський.

ЖІНОЧА СТОРІНКА.

Чи молоді мають уступити місце старшим?

Нераз доводиться спостерігати в трамваю, потязі чи на якомусь зібранні „за добровільними датками", або й без них, як наше молодше громадянство позаймає всі місця до сидження, а людям старшим доводиться стояти або сідати десь в задніх рядах.

Чи це правильно?

Звичайно, коли завести розмову на цю тему з молодими, можна почути, що вони працюють, що вони перетомлені і що в трамваю вони мають право собі теж відпочити. На жаль, часто можна це почути саме від тих, що їх працею, яка найбільш їх утомлює, є спорт. Тут замість того, щоб свої ноги на лещетах, совгах, при біганині чи іншім спорті витренувати так, щоб вони могли ще і тих чверть години у трамваю здержати молоде тіло, жаліються саме ті молоді люди на втому, а тому дозволяють стояти старшій жінці чи старцеві, яких ноги є втомлені вже самим життям. Як часто жінка в хустині, що вертається з тяжкої послуги, фабрики, чи по цілоденному життю на ніжній машині, або стоячи в крамниці чи іншій фізичній праці мусить наказати своїм ногам витримати й дійсно перетомлене тіло, а рожевий молодик весело ділиться враженнями з своїм товаришем про метч, де він, щоправда, мусів вистояти кілька годин на дешевих місцях. Ану прислухайтесь до розмов молодих у трамваю і подивіться, чи нема тут правди. Як часто вертаючись із прогульки поросідаються молоді туристи по всіх переділах вагону і не впаде ніхому з них на голову, що ота бабуся чи той дідусь з коридорі може перейшли кілька кільометрів, а то й миль, полагоджуючи різні справи і ноги їх напевно просять відпочинку.

Забувають наші молоді громадяни, що уступаючи місце старшим в перших рядах на якійсь імпрезі вони виконують тим лише простий акт ввічливости і пошани до старшого віку, а не уступають їм місця у праці громадській, де саме молоді повинні бути в перших рядах, хоч в житті на жаль саме ролі зміненні і старші таки тягнуть на собі найбільший тягар громадської праці. 22-го січня ц. р. довелось мені спостерігати в повітовому місті Т. таку картину: перший і другий ряд виповненої по береги салі зайняли молоді дівчатка та хлопці, що весело собі теревенили про різні щоденні справи, а в дальших рядах та в проходах виднілись поважні, зморщені обличчя міщан, що той день святкують ще й досі з особливим пієтизмом.

Чиїм обовязком є звернути увагу на такі неюрмальности? Нас жінок, а в першу чергу жінок-матерей. На різні іронічні завваги молодих, що тепер мовляв жінки у всьому домагаються рівноправности, отже нехай не вимагають, щоб цілувати їм руки та відступати місце в трамваю, варто таким молодикам вияснити, де є межа емансипації, а де є обовязки простої ввічливости і пошани до старших. І в школі і в родині мусять діти змалку вчитись уступати місце старшим, а не пхатись скрізь наперед. Це німе віддання належної пошани рокам і досвідові та життєвій втомі старших мусить перейти у звичку у дітях так, щоб вона навіть ніколи не задумувалась над тим, чи вона має уступити ліпше місце старшим чи ні.

Молодий англієць, француз чи німець органічно не потрафить говорити з жінкою заложивши руки в кишені чи з папіроскою в зубах, не всидить також і в трамваю, коли бачить, що хтось старший не має місця, він навіть не задумається на секунду над тим, що в такому випадку він має зробити, але тому знає він своє місце і у важніших подіях народнього чи державного життя. І це творить силу нації.

Чи наша молодь має бути гірша від молоді інших народів? Це залежатиме від української матері.

Х. К.

Праця жіночих організацій у Данії.

За ініціятивою Данської Жіночої Ради кілька інших жіночих організацій при допомозі Червоного Хреста, Гігієнічної Комісії Медичного Т-ва та Ради Домашньої Економії, а також при співучасти професорів та Батьківських Комітетів була переведена минулого року та продовжується і далі пропаганда під гаслом „Здоровля наших дітей".

Від 1-го листопада минулого року вирушила в похід через всі міста та містечка Данії „Експедиція Здоровля", що за шість місяців має виконувати своє завдання. Конференції при співучасти місцевих лікарів і відповідних рефератах відбуваються в кожному відвідуваному містечку чи навіть по селах. Програма цих конференцій вироблена лікарями спеціялістами. Входить сюди не тільки доцільна віджива дітей різного віку, але подаються рівночасно і перепис на різні страви відповідні до дитячого віку, але приготовані з краєвих продуктів, що має вже й економічне значіння.

При тій нагоді професорка домашньої економії переводить короткі курси варення і цікаво, що хоч ці курси призначені головно для матерей і господинь, ходить на них чимало мужчин і виявляють вони велике зацікавлення цією справою.

При кінці таких конференцій висвітлюють фільму про відживу немовлят. Цю фільму виготовлено спеціяльно для цієї пропагандивної кампанії під доглядом і за порадами найліпших фахівців.

Тому, що здоровля дитини залежить у великій мірі від здоровля матері в періоді вагітности, згадана фільма починається показом відживлювання жінки в тім часі. Пропагується теж відживлювання немовлят бодай у перших тижнях життя молоком матері, а якщо це вже стає з різних причин неможливе, то фільма демонструє способи штучного відживлювання, але перестерігає необхідної при цьому чистоти, якість потрібного при такій відживі молока та спосіб приготування їжі, особливо точність пропорцій. Покищо фільма демонструє головним чином відживлювання дітей різного віку. Акторами такої фільми були правдиві лікарі, матері з їх дітьми, акушерки та інший медичний персонал. Випродуковано цю фільму заходами „Данск Культурфільм", а це товариство доповнює свої кошти, накладаючи якийсь відсоток на інші розвагові фільми по всіх кінах краю.

Після закінченого курсу для домашніх помічниць.

29-го березня п. р. відбувся святочне закінчення першого курсу для домашніх помічниць. Улаштовано цей курс Т-во „Будучність" видало при св. Юрі), дякую цим почин дуже хосенний справі. Помагали Т-ву порадами та предметами „Сільський Господар", Гігієнічне Т-во та Технічне Т-во. Головним ініціятором того курсу був о. Сапшевський, а голова Т-ва „Будучність" п. Гординська з повагою віддавала свій час, наглядаючи над курсом та вносячи всю адміністраційну частину.

Ініціятори курсу робили цю першу спробу, трохи боячися, але вроєчуваючи внутрішні вони у самих служниць серед слабодашів, що мусять невдячність їх щоденно на дні годинах. Але побоювання були марні, хоч час для курсу був дуже мало відповідний бо надходили латівські свята, учасниць на курс записалось 50 і всі вони вкінці, досить точно. Цікаво, що половина курсанток має право у чужих краях, а деякі

давців, але пані дуже точно висилали своїх дівчат на курс і перепитували дівчат дома те, чого вони на курсі навчились та висловляли своє задоволення програмою курсу. Пані українки повідомили курсом трохи менше, а в одному випадку дівчина мала виїхати служити, бо вовче хотіла ходити на курс, а пані не хотіла її на тих дві години денно на два тижні звільнити. Сумно було про цей випадок почути і хочеться вірити, що він був одинокий та не повторяться.

Мило було на закінченні бачити дівчат, що вбрались на прийняття так, як їх на курсі вчили — в темні сукенки, білі фартушки та чіпочки і поводились з гостьми теж щиро з наукою на курсі. Дівчата ділились між собою і з гостьми враженнями про курс. Було видно, що відчули до свого завдання і праці не тільки більше обовязку, але й посилу. Куратитка Мудра висловила ту вдячність в імені всіх курсанток у гарній зауті добрій формою промови.

Е. ЛЯСТ
плащі - костюми
Львів, Академічна 14. II. п. офіц.

Закінчила курс кільканадцять дівчатами представлення „Сільського Господаря" п-і д-р Кониецька й вокрема промовляв членкині Будка.

Подібні курси повинно улаштовувати часто Т-во „Будучність" у Львові і по цілому краю у своїх відділах. Централя Т-ва повинна подумати взяти програмову для дівчат, що приходять до міста на службу. Буває тоді і легша служба над дівчатами і легший нагляд над ними дотлід, а дівчата з більшою охотою горнулися би до Т-ва, бо бачили би там для себе дійсно велику користь і допомогу.

Залишається ще тільки потреба відповідного зрозуміння вищих пань, але може й вони перестануть тільки вимагати від служниць, а постараються про те, щоб дівчата, які у них працюють перед цілими роками мали змогу відповідно своє знання доповнити.

З нашої хроніки.

УЧЕНИЦІ ШИЮТЬ ТЕАТРАЛЬНІ КОСТЮМИ.

У Фаховій Школі СС. Василіянок великий рух. Класи немов театральні шатні. Тут поміж стіни уставлялися рожеві кринолини, там ампірові сукні класичного крою; ось розкішний одяг гетьманщини поруч старовинного єгипетського. На шафі всякі перуки, обув, ожередля. Учениці шиють, мальовують брокати, гафтують золоті та срібні орнаменти на дорогих шатах. Вони 9. квітня, в салі театру „Рожнородвостей" покажуть нам історію одягу в оживлених картинах. В тій ціні змоделювали та вишили для себе серію одягів з минулих епох. І це в нас перший почин того роду. Молоденькі фаховички виступлять перед нами як ренесансові, ампірові, барокові, середньовічні дами, побачимо також і наші історичні одяги — княжий, боярський, гетьманський, міщанський. Поодинокі сценки, що відтворюватимуть стиль епохи, оперті на літературному матеріялі, дадуть стилеву однорідність. Своєю роботою учениці виконані, вони широ тішаться кожною новою формою, яку змоделювали та відтворили, кожним узором, типовим для минулих епох. Вони тішаться теж, що змогуть осягу своєї праці показати громадянству, на прилюдній імпрезі, якій надали назву: „Від стародавнього Єгипту до Відермаєра". Н-я.

УКРАЇНСЬКА 3156 27—100
СТОЛЯРСЬКА РОБІТНЯ
АЛ. КУШИКА
Львів, вул. Скарбківська ч. 28.

Практичні поради.

НАШІ ПАНЧОХИ.

Сукні знову коротші. Ох, лишенько! Знову більша турбота про панчохи, бож буде видно майже всю ногу і вже треба доброї, дорогої панчохи, щоб вона нашу ногу показала в якнайліпшому світлі. Але з цією панчохи можна собі дати раду, коли будемо відповідно нашими панчохами пильувались, а тоді буде менше на них дір, менше пущених очок та й кольору не тратимуть. Головні засади як поводитись з панчохами такі:

1) Тримаймо наші ноги в порядку, миймо їх часто і докладно.

2) Раз на тиждень обрізуймо нігті та гладьмо кінці пильником, щоб вони не розрізали гострими краями тонких шовкових ниточок. Дбаймо теж, щоб не творилась на підошві та пятах тверда шкіра, що своєю шерстистю протирає легко тонку панчішку.

3) Купуймо панчохи відповідної до своєї ноги величини, ані за короткі, бо вилізуть нам пальці, ані задовгі, бо творитимуться закладки і зморшки і панчоха тратитиме форму.

4) Як тільки помітимо малюсіньку дірочку, зараз панчоху з ноги скинути і або відразу зашити, або відложити панчоху і зробити це пізніше.

5) Панчохи треба досить часто прати, але найліпше прати в теплих мильних платках, а ніколи не натирати панчоху безпосередньо милом.

6) Не треба намочувати панчохи на дві дни, бо тим вони ослаблюються, але без відмочення бодай на пів години теж добре не відпруться.

7) Не викручувати панчіх, але видушити з рушника всю воду.

8) Щоб панчохи мали добрий полиск і барву до останньої води додати дрібочку оцту, що теж зміцнює панчошну нитку.

9) Не сушити панчіх коло гарячої печі або на сонці, але в тіні на прохідному місці.

За цю пошту будуть нам панчохи вдячні і довше нам послужать.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Ґотури у східних Карпатах.

Ще тільки в українських східних Карпатах і то лише у більших мокравих борах є ще ґотури. Колись було їх багато в усіх більших українських лісах, у глуші лісів (від них і друга назва „глухарі" та прізвища Глушевських). Нині залишились глухарі себто ґотури ще на Полісі, головно в борах недалеко Давидгорода, і східних Карпатах, головно в лісах на захід від Космача („Медвежий ліс").

Коли робите прогульку до Космача та йдете стежками туди від Микуличина через мокрі місця у відвічнім борі з височезними смереками і густими корчами та гірськими високими папоротями, то побачите в одному чи другому місці ґотура чи ґотуриху. Але вони дуже чуйні і швидко зникають вам з очей з голосним лопотом крил. Найбільше є їх ще в гущавині відвічного Медвежого ліса. Є вони ще всюди в Чорногорі в лісах, коли вони ще не винищені горячковим вирубом останніх літ.

Ґотурів винищили мисливі чужинці, навіть зза кордону, які приїздили до наших лісів при кінці березня, щоб полювати на цю окрасу наших відвічних борів. Те саме роблять вони ще тепер на мокрих „мшарах" глибоких борів у Поліссі.

Віяльце ґотура є мисливським трофеєм рівним майже рогам оленя.

Коли на них полюють.

Полювання на ґотурів роблять при кінці березня в часі їх „токування". Тоді ґотури „грають", прикликуючи до себе самиці і мисливих. Старі когути злітають на старі токовища, а коли сонце пригріє, „креслять" сніг розпущеними крилами. Молоді ґотури наслідують старих і розміщуються на токовищах.

Після заходу сонця ґотурі з лопотом крил (щось як голуби) западають на сухіші місця серед моклявів, щоб там ночувати. Після кількох таких вечорів зачинають ґотури „кректати". Ґотурихи ночують вже разом з ґотурами. Лише у відвічних борах токують ґотури.

Свист дрозда і голос шпака заповідають ґотурове токування.

Їх токування описує Гарлєндер так: У погідні вечорі ґотур „грає" коротко, опісля спить спокійно. Мисливі вечором підслухують, де вони „грають" і досвіта туди йдуть.

Концерт.

Перед світанком ґотур будиться і зачинає свій концерт. Часто перериває його. Його пісня складається з 4-ох частин, достроєних до поважного шуму відвічних борів, що також будяться досвіта до життя. Перша частина співу це перериване клякання, якби легко, звучно вдаряли один до одного сухі патики або немов далекий клекіт бузька. Друга частина то „трелювання", себто дуже швидкий та переливний в одній цілости кляскіт. Тоді ґотур тратить слух (покищо не чує) внаслідок стиску слухових проводів, напнявши сильно мускули горла і внаслідок екстази.

Третя частина співу ґотура (головний тон) подібна до вистрілу корка із пляшки шампана, часом більше дзвінка, якби удар голосного дзвінка. Цей тон короткий, але дуже голосний. Четверта частина співу ґотура звучить подібно як звенить коса при гострені її камінцем. „Остреня" тріває кілька секунд і нагло вривається, а ґотур відзискує добрий слух і чуйність.

Всі частини співу ґотура (такти) зливаються в одну любовну пісню; тони переходять безпосередно в інші і творять нераз безперервний ланцюг.

Як на них полюють.

Мисливий чекає коло токовища ще перед світанком. Коли ґотур зачинає „грати", наближується дуже тихо, бо він чуйний і після співу полошить його хряск зломаної гілки; чути тоді лопіт крил ґотура, як відлітає.

Останні кількадесять кроків треба під дерево, де токує ґотур, підходити скоками (бігом). Коли ґотур заспіваний, можна підійти скоро і чекати на другу пісню. А що ґотурі „грають" звичайно в найдальших закутинах борів, окружених мокляками, то підхід до них нелегкий.

Ґотур виконує до 200 пісень по 8 на 1 мінуту. Трудно побачити ґотура зблизька, хоч з галуззя дерева, під яким стоїть мисливий, чути спів. Ґотур сидить звичайно на якійсь грубшій галузі насередині, а має він добру охоронну барву пір'я, що зливається з тлом.

Ґотура треба добре поцілити, бо це твердий птах, нераз величини індика.

Бої самців.

Коли він перестане співати, злітає з дерева на землю, де чекають на нього зібрані ґотурихи, які він „топче". Часом ґотур і далі підчас цього співає.

Інколи на токах ідуть завзяті бої ґотурів-самців, які є такі засліплені, що не бачать і не чують нічого. Тоді ловлять їх руками „правдиві мисливі", що то вміють і ловити рибу в Пруті чи Черемоші руками за каменем або заяця під корчем або за межею. Ґотурихи остерігають самців, але не завжди почують цю осторогу самці підчас бою.

Найліпші токування ґотурів є лише кілька днів, а загальні тягнуться 4—6 тижнів. Коли на початку травня „осика розпуститься", пісні устають, ґотури зашиваються в гущавину і ліняться.

Ґотуриха зносить 4—8 яєць (інколи до 14); вибирає гніздо серед високих папоротей на травах; грудьми вигладжує малу заглубину в землі на яйця. На яйцях сидить ґотуриха 34—36 днів і то так твердо, що можна її наступити ногою, а вона не зірветься з місця.

Ґотуриха водить молоді кілька днів і боронить їх. Молоді живляться комахами і яйцями мурашок.

Вируб лісів виполошує ґотурів.

М. Миханько.

Великий Театр	Останні прощальні вистави **MADAME SANS-GENE** з Іриною Айхлєрівною	Великий Театр

Боротьба людини з рекіном.

На американських екранах появиться незабаром одна з найцікавіших пригодницьких фільм, що малюватиме боротьбу людини з рекіном.

Героєм фільми є відомий спортовець 26-літній Ф. Волес, що має імя „переможця рекінів". Боротьбу з рекінами Волес любить надусе, немов тореадор змагання на арені. Риск такої боротьби в глибинах вод неменший, як на арені.

І тут і там людина зі шпадою чи ножем у руці стає віч-на-віч розшалілого звіря. Від одного руху залежить часто перемога або смерть. До сьогодні Волес завжди виходив з боротьби переможцем, хоч часто з ранами. Одного разу якийсь сильний рекін ударив хвостом по голові Волеса і розрізав частину черепа. На щастя операція удалась і Волес вернувся знову до свого „ремесла".

Небезпечна ловецька жилка відізвалась у Волеса несподівано.

Одного дня проходив він над берегом океану, в місці, де заставив був сіти. Нараз запримітив, що щось кидається у сітях. Не надумуючись, кинувся Волес у море. В тій самій хвилині кинувся на нього рекін. Волес хотів утікти, та було вже запізно. Без вагання вбив у отворену пащу „морського тигра" рамя і вдусив його. Відтоді став завзятим ловцем тих бестій.

Незвичайно відважний, залюблений у риску, кидається з довгим ножем до боротьби.

Цю справді сензаційну боротьбу сфільмувала недавно спеціяльна експедиція, що досліджувала глибини карайбського моря, яке роїться від рекінів.

Боротьба Волеса з морською потворою буде найбільше сензаційним моментом тієї цікавої фільми.

УКРАЇНЦІ!
КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

КЛЮБ „ОДИН ДЕНЬ МІЛІОНЕРА".

Неодна людина мріє, щоб хоч один день зазнати всіх розкошів життя міліонера. Ця тута за безжурним життям така велика, що чоловік готов заплатити навіть солені гроші, щоб хоч на один день зазнати оманного щастя. В Чікаго є оригінальний „Клюб одноденних міліонерів" який полагоджує своїм членам всі забаганки одного дня. Цей клюб істнує вже кілька літ. За відповідну вкладку дає клюб змогу своїм членам пережити один день як справжній міліонер.

Такий одноденний міліонер дістає люксусові кімнати в найкращому готелі, елеґантний одяг, відповідну готівку до кишені і на 24 години прегарне авто, приватний літак і паровий яхт на озері Мічіґен, до своєї диспозиції. На вечір має зарезервовану льожу в опері ...але вже найближчого ранку мусить почати такий одноденний міліонер діре, буденне життя. Членство в клюбі доволі небезпечне, бо вже кількох членів, які мали змогу закушати одноденного життя міліонера, покінчили самогубством, бо важко було їм вернутись до сірої дійсности.

КОРОТКОЗОРА ЯПОНІЯ.

На підставі останніх даних скількість короткозорих в Японії незвичайно сильно збільшилась. Короткозорих є сьогодні круґло 20 міліонів. Також при наборі рекрутів виявилось, що подавляючий відсоток новобранців це короткозорі. Тому, що японські діти починають приблизно в 10 році життя виявляти короткозорість, японське міністерство внутр. справ видало заборону друкувати шкільні підручники малим друком. Також діточі часописи і журнали мусять тепер друкувати великим, читким друком.

ЗАМАЛО ЖІНОЧИХ ПАМЯТНИКІВ.

„Замало памятників ріжних славних жінок по всіх містах цілого світу" — таке гасло кинув один жіночий союз у Парижі. Цей союз подає при тім як найкращий приклад Париж, у якому є всього 4 жіночі памятники. „Автім — пишуть паріські жінки — чимало є памятників таких мужчин, які зовсім на виріжнення не заслуговують. Один англійський часопис пише, що цей закид торкається у першу чергу Льондону. Ясно, що визначні жінки мають також саме право до камяних, залізних і мармурових памятників, але зваживши, що Париж є центром жіночої моди, ледви чи яканебудь жінка перестоялаб цілі століття в одному й тому самому одязі.

ВИСТАВОВІ ФОНТАНИ.

В часі світової вистави в Парижі зорганізують 18 свят, — 18 „симфоній", у яких музика, вода і світло творитимуть гармонійну цілість. Музику на означені теми компонують тепер визначні французькі композитори: Жак Ібер, Фльоран Шміт, Дарюс Мільо, Онеґер і інші. Ціла армія спеціялістів працює над улаштуванням 189-ти світляних фонтан, що будуть одною з головних атракцій виставн.

Частина фонтан стоятиме на середині ріки; 144 фонтани будуть бити на 8 метрів високо; 30 фонтан на 20 і т. д. Кожну фонтану освітять трьома красками: синьою, білою, червоною, зеленою і жовтою. 11 величезних гучномовців передаватиме музику, доповнення до гри води і світла.

Для кермування всіми тими фонтанами повстане спеціяльна електрична стація та музичне студіо, по середині Сени. Оці „свята фонтан, світла й музики" триватимуть від 12 до 35 хвилин.

ОКРЕМА ТЕЛЄФОНІЧНА ЛІНІЯ ДЛЯ КН. ВІНДЗОРУ.

Дирекція телефонів горішньої Австрії заінсталювала окрему телефонічну лінію з вілли князя Віндзору в Апесбах до Бад Ішль, тому, що кн. Віндзор веде щоденні розмови з Англією і Францією.

ВЕСЕЛЕ.

ЖІНКИ ПРАВЛЯТЬ СВІТОМ.

Вдова льорда Керзона сказала одного разу до Чемберлєна:

— Настане день, коли найкультурнішими народами правитимуть жінки.

Чемберлєн усміхнувся:

— Значить усе лишиться по даяньому.

НЕ ТРЕБА ВЧИТИСЬ.

Підслухана розмова:

— Кілько літ має ваш син?

— Уже дванацять.

— До школи ходить?

— Та ні... не хоче. Каже що тепер всі фільми звукові то пощо йому читати?

НОВА КНИЖКА

Кнут Гамсун

ПІД ОСІННІМИ ЗОРЯМИ

Повість, стор. 192 + 16 стор. передмови.

Переклад Івана Ставничого. З передмовою М. Рудницького. Ціна 2.50 зол., порто 25 сот.

Історія бурлаки — написана одним із найбільших сучасних повістярів — видатним психологом та майстром слова, автором „Голоду", „Пана" та „Вікторії", лавреатом Нобеля"

Останні вісти.

МІНІСТР РОЗВ'ЯЗАВ СТУДЕНТСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ.

Міністр віроісповідань і освіти розв'язав у львівських високих школах такі організації: **Національний союз** польської радикальної молоді, **Вшехпольська молодь**, Союз польської демократичної молоді та Легіон молодих; вони мали політичний характер, на що не доводять постанови про студентські організації. Рівночасно розв'язав він допомогові товариства, а їхнє майно забезпечив так, що бідні студенти дальше користуватимуть допомогою.

Ректори мають загрозити всім іншим студентським організаціям санкціями, як вони не шануватимуть приписів

—o—

ОБВИНУВАЧЕННЯ І САМООБВИНУВАЧЕННЯ. Цікава промова Сталіна.

Щойно тепер появився на сторінках совітської преси текст промови, яку Сталін виголосив на засіданні центр. комітету всесоюзної компартії ще 3. березня. Він стверджує, що опозиційні рухи в партії та поза нею ще далеко не ліквідовані та закинув Німеччині, Італії та Японії, що це вони підсичують опозицію, підготовляючи напад на СССР.

За те у великій мірі слід винувати — на думку Сталіна — самих таки комуністів, які не виявляють достаточної енергії. 3.000 відповідальних комуністичних діячів кермує державою, що займає 1/6 земської кулі, не допускаючи до партії доплину свіжих сил.

—o—

НАЦІОНАЛЬНА ОФЕНЗИВА НА КРАЇНУ БАСКІВ.

Авас подає з Авілі: Нині рано національні війська перейшли до наступу на біскайський фронт і перервали його. Червоні втратили кількасот убитих і кілька тисяч ранених

—o—

НОВА КОНСТИТУЦІЯ ІНДІЇ.

Від нинішнього дня обовязує в Індії нова конституція, що вводить провінціяльну самоуправу. Конгресова партія не вдоволена, бо самоуправа занадто вузька; нинішній день проголошено „днем національної жалоби"; всі крамниці замкнено.

Успіхи „Просвіти" — це успіхи на всіх ділянках народнього життя. Занепад освітніх змагань потягає за собою занепад усього нашого доробку. Тож спішім із жертвами на „Дар Просвіти"!

По широкому світі.

У **Фінляндії** завтра застрайкує 3.500 робітників 3-ох найбільших металевих фабрик.

Арабський комітет у Палестині рішив вислати до Лондону делегацію, що має боронити арабських прав перед жидівськими домаганнями.

Британський король Юрій VI. оголосив відозву до індусів в нагоди введення провінціональної самоуправи.

Фінляндський уряд предложив парляментові проект фінізації гельзінгфорського університету, де залишилось би лише 15 катедр зі шведською викладовою мовою.

Італійський міністр преси і пропаганди заявив, що його уряд так довго буде уважати себе звязаним договором неінтервенції, доки інші держави його не зломлять.

9.000 англійських автобусових робітників у Лондоні загрозило страйком, як до місяця автобусова компанія не введе 7-годинного дня праці.

Єгипетська делегація виїхала до Монтре на конференцію у справі скасування капітуляцій. На час переговорів провідник парляментарної опозиції обіцяв урядові підтримку.

НОВИНКИ.

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

— **ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА,** що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — **Адміністрація „Діла".**

— **В справі щомісячного безплатного книжкового додатку.** Нашим точним Вп. Передплатникам призадумо, щоби вряд із передплатою на квітень прислали найдалі до 15.IV. на порто безплатного книжкового додатку 25 сотиків. Хто не долучить до передплати 25 сот., тому книжки не зможемо вислати. Одночасно звертаємо увагу, що книжковий додаток на квітень і дальші місяці дістануть безплатно тільки ті наші точні і безпосередні передплатники, що вплатять найдалі до 15-го кожного місяця 5 зол. за пренумерату і 25 сот. на порто. Просимо на це звернути увагу, щоб не тратити непотрібно часу й коштів на листування. Нові передплатники дістануть безплатний книжковий додаток за той місяць, за який пришлють передплату в сумі 5 зол. і 25 сот. на порто.

— **В суботу 3-го і в неділю 4. квітня** в год. 7. вечором в Клюбі Українських Емігрантів пл. Бернардинська 2. І. п. відбудеться **чайний вечір.**

— **Відвідайте всі Показ можливостей розбудови рільничої промислу,** що відбудеться у Львові при вул. Костюшка ч. 1а. І. пов. в днях від 23. березня до 5. квітня 1937., в годинах від 10. рано до 8. веч. Вхід **другою брамою** (1а) як до „Нового Часу". Вступ за добровільними датками. 5—7

— **Програмки виставки „Ноктюрна" і „Вечерниць"** стануть для п. т. Публіки цікавою новинкою, бо крім докладного пояснення змісту обох творів, знайдемо у них звичаї ;усіх виконавців тих опер і автора нової інструментації, а крім цього цілий ряд анонсів наших найповажніших фірм. Програмки буде можна набути при вході до салі Театру д. 4. IV. п. р. в год. 12. вполудне.

— **Дешевий місяць книжок** це тривае і в квітні місяці п. р. Використайте нагоду й замовте книжки по дуже дешевих цінах у **Книгарні Т-ва „Просвіта"** Львів, Ринок 10, І. поверх. 365

— **Наші 1-квітневі жарти.** Такий уже звичай, що напередодні 1-го квітня треба вигадувати якісь неймовірні вістки і пускати їх у світ. Люди люблять несподіванки і хоч нині щораз менше таких, що вірять у них, коли трапиться бодай на сто один легковірний, усі тішаться. З наших пильних читачів напевно мало хто повірив у таку сензацію на 1-ій сторінці 1-квітневого „Діла", як проголошення Каталонії совітською республікою. Вістка на 3-ій сторінці про розстріл Постишева — хоч усе можливе там, у совітах! — не повинно тільки жарт. Апостольський адміністратор Лемківщини о. д-р Я. Медвецький не перепрацювався своїми реформами і не лежить хорий. В український університет у Румунії можуть повірити хіба емігранці Уругваю, які зовсім не орієнтуються в румунських відносинах. Абісинія могла б так само несподівано дістати територіяльну автономію, як Полтава вининути на свій берег золотий пісок. Нині дійшли до нас вістки, що всеж найшлись у Львові особи, які вибрались на львівський двірець, щоб побачити пані Сімпсон у поїзді Львів-Букарешт. Зате ледви чи хто повірив, що в домі „Просвіти" зачинають інсталювати центральне огрівання. Назагал вигадувати першоквітневі жарти щораз важче. Живемо в часах, коли кожний день приносить нам неймовірні вістки. Занадто часто чуємо „Все можливе!" і, на жаль, це занадто часто торкається нових для нас невеселих.

— **Вп. Членів Т-ва Письменників і Журналістів** ім. І. Франка у Львові (Ринок 10, „Діло"), місцевих і позамісцевих, які залягають із членськими вкладками (місячно 50 сот.) за 1936 і за перші місяці 1937 року та вписовим (10 зол.), тому, що збижається річниць Заг. Зборів Т-ва, просимо все те вирівнати. Гроші слати на вище подану адресу Т-ва

— **Відчит „Фашистівська Італія"** у Клюбі Українських Емігрантів, пл. Бернардинська ч. 2, І., дня 3. квітня п. р. в 6. год. веч. виголосить Мих. Островерха.

— **Лавреат д-р Юрій Липа** приїздить до Львова і матиме свій одинокий і перший відчит: „Двадцятьліття сімнадцятого" у Кружку Р. Ш. ім. Гетьмана Варенюк, Львів, вул. Мохнацького 12, у неділю 4. IV. п. р. в год. 18. По відчиті чайний вечір з тов. гутіркою. Гостям раді. — **Старшина Кружка.**

Ширіть наш часопис!

— **Академічні Вечорі у Львові і в Яворові.** В неділю 4. п. м. в год. 18. відбудеться в салі „Української Бесіди" у **Львові** (Рутовського 22) виклад на тему: „Ідейні основи творчости Маркіяна Шашкевича". Прелегент: д-р М. Гнатишак. — Того самого дня і в тій самій годині відбудеться виклад в **Яворові** на тему: „Нове про Шевченка". Прелегент: д-р Є. Ю. Пеленський.

— **Сокільський рухликовий вечір** відбудеться в салі Ріжнородностей в год. 19.30. Уладжує його Сокіл-Батько при співучасти всіх гнізд Львова. У програмі вечора виконають наші сокілки й соколи ріжні вправи. Наше громадянство повинно численно прибути на цей вечір. Білети швидше можна набути в „Пласті", Руська 3. Подробиці в програмках.

— **Чи Ви були вже коли в котрійнебудь українській захоронці у Львові?** Чи бачили наших найменших при забавах, праці або при смачнім обіді? Ні — Ви їх знаєте хіба лиш з оповідання інших або зі оцінки — а це за мало. Вони рішуче варті більшого зацікавлення серед нашого громадянства, бож вони надія і майбутня сила народу, що вже у зарані свого життя сталять, гартують духа і серце любовю до свого рідного. Від них, від дорогої нам усім дошкільної дітвори, прийде до Вас цього місяця мале жовтеньке цінення з радісними бажаннями Воскресного Празника та з щирим проханням від найменшої української дітвори запрязнитися з нею ближче, сердечніше. Нехай ніхто не буде байдужий на просьбу цінення, нехай прикличе до себе, розпитає, почастить і на лісті напише, коли у відвідини до діточок прийде!

— **Сполука між Львовом і Жовквою перервана** для важких самоходів, бо між Куликовом і Львовом гостинець ушкоджений до відкликання. Нині не приїхав до Львова ні один автобус зі Жовкви.

— **Українська безробітна інтелігенція на Волині.** Пишуть нам: Коли в корінній Польщі польської безробітної інтелігенції нема, то на українських етнографічних територіях, головно в Галичині й на Волині, майже вся українська інтелігенція сидить без державних посад і бідує. Польські студенти ще не встигнуть здати останнього іспиту, а вже дістають завдяки ріжним протекціям і впливам посади і то відразу платні, найбільше в держ. скарбових урядах; а наші інтелігенти просто ніде не можуть добитися посади. В Галичині наші інтелігенти ще собі якось радять і дехто часом дістане посаду, дехто працю в кооперації тощо; зате на Волині це безробіття серед української інтелігенції страшне, просто поголовне. Вже навіть посол Маслов говорив про це безробіття на Волині в соймі, хоч і дуже обережно. Та всеодно поляків з корінної Польщі дальше переносять на Волинь. В лютім п. р. перенесли м. ін. багато листоношів поляків на Волинь...

— **Припечатування штемпліїв.** Щоби унеможливити важування кілька разів тих самих штемпліїв, тобто т. зв. „прання", міністерство скарбу видало обіжник у тій справі. Відтепер штемплі будуть діяч: припечатувати: раз у бюра подань, вдруге в референта справи.

— **Заворушення безробітних у Львові** Серед безробітних, що реєструвались у бюрі посередництва праці, появилися агітатори, що намовляли до непослуху. Опісля намагалися вони зорганізувати масівку, але поліція до того не допустила, арештуючи кількох агітаторів. На місті появилися поліційні самоходи та великий відділ кінної поліції.

Нині перших 500 безробітних найшло працю при будові вулиць і каналів; небавом приймуть до праці дальших.

— **Новий бурмістр м. Снятина.** На місце бувш. бурмістра Станислава Вежбянського, який уступив добровільно, бурмістром міста Снятина вибрали Юліяна Косівського, емеритованого управителя вселюдної школи в Снятині.

— **Жахливе вбивство.** Дня 31. березня п. р. мешканці Делятина знайшли у присілку „Погребинч" змасакроване тіло якоїсь дівчини. Лице дівчини годі було пізнати, бо було дуже потяте. Крім того дівчина мала рану у плечах від багнету. На місце злочину прибула поліція і слідчий суддя. Виявилось, що вбитою є Стефа Малайовіна, донька делятинського міщанина. Під зарітом убийства поліція арештувала Н. Ключівського і В. Савчука з Делятина. Вбивство має еротичний підклад.

— **Несамовита крадіж.** На цвинтарі в Струтині Нижнім п. Долина якийсь незнаний злочинець вліз до могили тимчасово похованого А. Янковського та зірвав з небіжчика мариварку і штани. Поліція веде слідство.

— **Арештували поліційного комісанта в Отвоцьку,** аспіранта Шпайцера, якому закидують ділові надужиття. Подробиці тримають у тайні.

— Вибух у почтовім амбулянсі. У Стрию на залізничій стації вибух у поштовім вагоні клунок, що його надали у Варшаві для М. Генера в Калуші. В клунку були корки до стріляння, якими залюбки бавляться діти. Підчас вибуху легко попарили собі руки два почтові урядовці зі Стрия Коробейко і Яблонський. Крім цього Коробейка цей вибух оглушив. У поштовім возі вибух вирвав у підлозі дошки на 1 м² і ушкодив дах вагону. Тільки завдяки щасливим обставинам Коробейко не стратив життя.

— **Краєва хроніка.** В Кутківцях пов. Теребовіль Бр. Стомира вкинув до розпалєної печи гранату, яка вибухла вбиваючи його на місці. — На дім Яцка Рижого і Миколи Босака в Шпиколосах п. Золочів напали якісь узброєні в буки і сокири люди та побивши домашніх здемолювали мешкання і загребили салонину та яйця. Підчас утечі натрапили вони на поліцаїв з Ремезівців. Вивязалась стрілянина, одначе напасники втекли. — В Радчі п. Станиславів вибухла пожежа в стайні о. Кисілєвського. Пожежу вгасив найміт і замкнув відтак стайню. В димі вдусилось 8 штук худоби.

— **Похорон короля циганів.** Дня 30-го квітня ц. р. відбувся у Варшаві похорон померщого короля циганів, барона Матея Квека на католицькім цвинтарі. Домовину з тілом винесли з каплиці прасекторії. В похороні брали участь товпи циганів. Кондукт перейшов вулицями міста. Померший циганський барон кілька разів висловлював за життя побажання, щоб по смерти його тіло перевезли до Еспанії до його віллі, де недалеко є єдиний в Европі католицький цвинтар для циганів. Покійний дуже любив Еспанію й був великим прихильником ген. Франка. В його одязі найшли знимку ген. Франка та кількох інших визначних еспанських генералів-повстанців. Ці знимки вложили померщому до домовини.

— **Залізнична катастрофа у Франції.** Поспішний поїзд, що їхав з Парижа до Бордо, вилетів з рейок на залізничому проїзді 5 км. від стації Дакс. Три перші вагони вискочили з рейок і впали з насипу. Досі ствердили, що є трьох убитих і коло 60 ранених. У місті Дакс зарекві-рували всі приватні самоходи й вислали їх на місце катастрофи. Поїзд гнав у хвилині катастрофи зі скорістю 120 км. на годину. Катастрофа скоїлася імовірно з причини перерванния полученния в ресторанним вагоном. Раненых ратували серед ночі на човнах, бо саме тоді вилила ріка Адур.

— **Що це таке большевизм?** Щоб зазнайомити італійських робітників, чим є в дійсності це явище, що його звуть большевизмом і як воно зросло в російському кліматі, створюючи величезне царство жидівсько-панславістичної плютократії на шкоду затягнених у неволю робітничих мас, Союз Робітників Промисловости в Римі доручив чотирьом видатним дослідникам у цій ділянці вияснити це питання. Реферати відбуватимуться в осідку Паперо-Друкарського Синдикату при Віяле дель Ре, № 37. в год. 18,30 в нижче зазначених днях: 24. III.: Лявро Майнарді — Комуністичні рухи й експерименти в часі вікін. 7. IV.: Франческо Таддеї — Національне питання в СССР. 14. IV.: Інж. Мих. Єремїїв — 20 років большевицького експерименту. 23. IV.: Лявро Майнарді — Совітська закордонна політика і Комінтерн. 28. IV.: І. Токаржевський—Карашевич — Як Україна поборює большевизм. Всі синдикальні провідники і всі робітники мають вислухати цей короткий курс популярних викладів про большевицький рай. — („Ілль Лявоpo Фашіста", 24. III. 1937).

— **Большевики відкривають латину.** У совітській офіціяльній „Правді" поміщена стаття про те, що необхідно ввести наново латинську мову в середніх школах. Мотиви такі: в російській мові є багато латинських слів; книжки з зоольогії, медицини та ботаніки не можна читати без знання латини; хто знає латину, той легше вчиться европейські мови. Все це знали вже давно у царській Росії!

— **Пересуди не вмирають.** Нюйорський щоденник „Н-Ю. Геральдова Трибуна" стверджує, що у Злуч. Державах видають річно 125 міл. дол. на ворожбитів, астрольогів і всяких інших чудотворців. На багатьох домах і дверях брякує число 13. Нема цього лиховісного числа теж на залізничих вагонах. Багато артистів вступаючи на сцену щовечора доторкає „для щастя" всякі амулети та талісмани. Цивілізація йде собі вперед, а пересуди стоять міцно на місці.

— **Найпопулярніші люди світу.** На журналістичнім факультеті нюйорського університету розписали серед студентів анкету на тему „Які постаті є під сучасну пору найпопулярніші з журналістичної точки погляду". У висліді цієї анкети президент Рузвельт дістав 120 голосів, Мусоліні і Гітлер 117, князь Віндсор 102, п-і Рузвельт 94, п-і Сімпсон 90, провідник амер. робітників радикальний політик Джон Левіс 83, Ліндберг 79, Сталін 72, Віліям Рендольф Герст 66, п-і Ліндберг 59, пятачки Діон 58, король Юрій VI. 44, майор Лягардія 44, Геринг 39, Джон Рокфелер 38, Троцький 35, ген. Франко 30, англійська королева-мати 29, летунка Амелія Ергадт 24, Грета Гарбо 19, премієр Блюм 19, Шерлей Темпль 14.

— **Англійський чудак.** Льондонський міліонер Вілд, що помер цими днями, страшенне любив кінські перегони. Вмираючи залишив він у заповіті бажання, щоб його попіл по смерти розсипали по тій алеї в Гайд-Парку, де він залюбки їздив верхи. Цьому спротивився піроx, а проте двох членів рідні за жеребом поїхали до Гайд-Парку з урною і вволили волю покійного. Поліція наложила на них кару.

— **Різні вісти.** Англійські часописи пишуть, що пенсія, яку признали премієрові (10 тис. фунтів) не дуже така велика, бо напр. Мей Вест і Шірлей Темпль 7—9 разів більша, а Шаляпіна і Тосканінія 5 разів більша. — Між Марсей і Одесою будуть відбуватися правильні корабельні рейди. — Підчас Великодніх Свят згинуло в автомобілевих катастрофах у Франції 9 осіб і 13 було важко ранених. — З нагоди Великодня регент Мадярщини адмірал Горті дістав від Гітлера як дарунок прегарне авто, яке було прикрасою берлінської автомобільної палати. — До брукліньскої вязниці (Зл. Держави) замкнули Сальватора Оссію, убивника десятилітньої дівчини. Співвязні озлоблені злочином мало не роздерли Оссію. Вязнична влада мусіла перенести злочинця до іншої вязниці.

—o—

З кіна.

Кіно „Касіно": „Камеліева дама".

Це один із тих творів Дюма, що й досі не втратив на своїй драматичній силі. Великі артисти та артистки вибирають його радо, щоб показати в ньому свій талант. Життя легкодушної, легкої жінки, що нараз щиро закохується, зображене тут із незвичайною силою та простотою, до того і цікаво. Не диво, що Грета Гарбо вибрала собі таку родю. Її улюблений тип — жінки, яка терпить від нещасливого кохання і що вирікається свого коханого, має тут іще одну, небуденну форму. Минулого року звернулися до Грети Гарбо із проханням написати кілька слів на тему: „Що таке кохання?" і вона відповіла: „Є всякі роди кохання, але кохати можна тільки подвійно: щасливо і нещасливо. Століттями звеличували нещасливу любов, наче божество; щиро кажучи, я не поділяю цього захоплення. Кожна жінка потребує довкола себе нещасливо закоханих як докази своєї чесноти. А все-ж ті, що кохаються щасливо, здобувають щастя, — нещасливо закохані пізнають, що таке любов. Любов це могутня і жорстока володарка; на її службі служать учні того ворожбита, що зачарував флейту і не міг її відчарувати. Любов можна прирівняти до тої отрути, яка стає ліком, коли брати її у відповідній дозі".

„Камеліеву Даму" грала неодна велика артистка за останніх кількадесять літ. Елеонора Дузе та Сара Бернар не були останніми. Грета Гарбо вміє надати цій ролі власну інтерпретацію. Хоч вона і не дуже привабліва, бо не така гарна, як може ми хотіліб її бачити, а проте наскрізь оригінальна. Те село, якого не бачимо на сцені, у фільмі має свій окремий чар. Партнер Грети — найгарніший молодець з американського екранового світа.

Кіно „Атлянтік": „Місячна соната".

Вперше в історії фільми вдалося продуцентам втягнути до фільми великого сучасного мистця — Ігнатія Падеревського. Його фантастична каріера, його майже легендарна світова слава зєднали йому популярність не тільки серед мельоманів, але і серед широкої публики. Тому й фільма з Падеревським, який грає у ній себе самого себто піяніста Падеревського, має й матиме величезний успіх. Сама акція та фабула фільми досить банальна, надто скромненька побіч центральної особи, якою є Падеревський. Але найважніше є те, що вона дає Падеревському можливість багато грати, а його гра робить навіть у фільмі величезне враження. Шопена Польонез Ас-дур, Ліста 2-а Рапсодія, Падеревського Менует та врешті перша частина Місячної Сонати Бетовена — все те у його виконанні дивно переконливе, дивно глибоке і чудове.

Рідка фільма, після якої може неодин лякі нічне відчувати велич музичного мистецтва.

Дописи.

ДЕЛЯТИН.

Режисерський курс у Делятині. Дня 27. березня ц. р. закінчився режисерський курс, уладжений філ. „Просвіти" у Делятині. Курсантів попрощав голова філії д-р Навроцький. Курс тревав 6 днів і вела його фахова сила п. Орлян-Соботова зі Львова. Курсантів було 28 з цілої округи філії. П. Орлян-Соботовій вручили курсанти пам'ятковий альбом з віршом п. М. Манорика.

Розвиток кооп. „Сила". Дня 28. п. р. в год. 3-ій по полудні відбулись у салі Українбанку Загальні Збори кооп. „Сила" в Делятині. Зборами проводив голова Н. Ради д-р О. Навроцький. Звіт з діяльности кооперативи за 1936 р. склав дир. Е. Бехметюк. Зі звіту присутні довідались, що кооператива мала в 1936 р. 5 крамниць, а саме в Заріччу, дві в Делятині, Дорі та Ямнім. Одначе з огляду на фінансові трудноші управа кооперативи мусіла з кінцем 1936 р. одну філію зліквідувати, а саме в Делятині-Горішні. Праця і зусилля управи були сконцентровані у двох напрямах: організаційнім і фінансовім. Щоб спопулярнізувати кооперативну ідею в Делятині і в окрузі управа уладила анкети в таких громадах: Заріче, Дора, Ямна і Луг. Силами і заходами кооператорів уладжено кооперативне свято в Делятині, виставлено виставу п. н. „Вовкулака" та засновано нову кооперативу у громаді Луг в Делятині. Всі службовці кооперативи обєднані у своїм гуртку „Службовець", з метою взаїмної допомоги і поширення фахової освіти. Управа кооперативи боролась у 1936 р. з великими фінансовими трудноші внаслідок недостачі більшого власного капіталу, кредитів та конкуренції приватника Жарівського, який відкрив свою спожівчу крамницю біля кооперативи. Схід згадати, що п. Жарівський 16 років був управителем згаданої кооперативи і щойно в останнім часі покинув її. Використавши свої знайомости терену, обставин і людей, хоче знищити кооперативу, що в дуже скрутнім для нього часі дала йому приміщення. Маєтковий стан кооперативи такий: власних фондів має кооператива на загальну суму 14.500 зол., чужих капіталів 12.804 зол., решту обороту спирає кооператива на короткоречинцевім кредиті в першій мірі в наших установах, опісля в чужих фірмах. Загальний оборот кооперативи за 1936 р. 123.000 зол., з чого на торг з членами припадає 33 проц., з нечленами решта. Загальний дохід кооперативи в 1936 р. 11.044 зол. Кооператива мала в 1936 р. всього 287 членів, отже як на пять крамниць у пятьох громадах зовсім за мало. Над цією справою мусить добре призадуматись новообрана управа кооперативи і в черговім році подбати, щоб число членів зросло найменше до 1.000. Після звіту почалась дискусія. Промовці висказувались про необхідність побільшення числа членів, про затіснення взаємин з продавцями українцями муки, про закуп товарів тільки в українських установах. На запити відповідали члени управи кооперативи д-р О. Левицький і дир. Е. Бехметюк. По дискусії вибрано нову надзірну раду, яка покличе управу. На тім збори закінчились.

Шевченківський вечір. Дня 28. березня п. р. в год. 7.30 вечором у салі Українбанку відбувся заходами наймолодших членів „Рідної Школи" у Делятині Шевченківський вечір. На програму склались: промова, деклямації, реципації, сценічна вистава п. н. „До світла, до волі" і відспівання заповіту. Шевченківський вечір, виконаний силами наймолодших членів „Рідної Школи" зробив на учасників миле враження. Підготовою цього вечора займалася п. А. Бехметюкова.

СТРИЙ.

Гостина театру Тобілевича. З початком березня загостив до Стрия театр Тобілевича з 4 виставами. Тому що салю Н. Дому заняло кіно, три вистави відбулися в евангелицькім німецькім домі, далеко від центру міста, а одна „Довбуш" (Чорногора в огні) відбулась у салі Нар. Дому, де в тому часі кіно не грало. Сали і театральна обстанова, а може і традиція, робили своє. Саля Н. Дому була вщерть наповнена, а евангелицька саля якось не могла притягнути більше української публики. Тільки молодь була численно заступлена на своїх виставах.

Повітова нарада УНДО. Щоб поладнати повітовий апарат, скликало УНДО на день 13. березня п. р. нараду своїх мужів довіря з повіту. Нараду відкрив ади. д-р А. Гарасимів, що привітав послів д-ра Трояна і З. Пелепського, які виголосили промови про стан української справи у законодатних установах Польщі і за кордоном, вказуючи ввесь український нарід до колєдіяції. По річевій дискусії вибрано до повітового проводу УНДО д-ра Гарасимова головою і п. Лисовича секретарем.

„Як я поборов кризу". Заходами комітету бідних відіграв театр ім. Старицького у Стрию комічну сатиру „Як я поборов кризу" дня 17. м. м. Дбайливе виведення пєси і співучасть п. Яреми Стадника стягнули до великої салі Н. Дому дуже багато публики. Голова комітету о. Гаврилишин, місцевий завідатель, може похвалитись небуденним успіхом. Щасть Боже в дальшій праці!

Похорон заслуженого народнього діяча. Дня 13. м. м. віддала Стрийщина останню прислугу визначному, хоч тихому працівникові, бл. п. Іванові Мішкевичеві, емер. нач. скарбового уряду в Стрию. Кілька років був він головою українського Сєвітського Захисту і його

заходами вибудовано гарний двоповерховий будинок для сиріт. Його невтомній ініціятиві завдячує стрийський „Сокіл", що дійшов до власної орхестри. Його заходами впорядковано воєнні могили українських вояків на стрийськім цинтарі. Був зразковим впорядчиком народніх імпрез і свят та походів. Простолінійний, чесний характер не єдинав йому багатьох приятелів, але І. Мішкевич цим не зражувався, тільки доки сил було, трудився і то безкорисно там, де дійсно треба було праці, а не було почестей. В. й. п.!

Інавґураційний виклад, що відбувся заходом Богословського Наук. Т-ва в Львові дня 21. м. м., стягнув до салі „Сокола" добірну публіку. Виклад „Нове про Шевченка" виголосив д-р Е. Ю. Пелеховський зі Львова. Це був однокий дотепер реферат про Шевченка у Стрию і своїм глибоким змістом та новинною порушених справ вик**ли**кав **живе зацікавлення у всіх** присутніх. По скінченні викладу о. Лящинський подякував прелєґентові і попросив присутніх на салі ґімназійних професорів опрацювати порушені прелєґентом теми та с**і**ля познайомити стрийське громадянство з новими дослідами про Шевченка.

Загальні Збори Народнього Дому в Стрию відбулися 28. м. м. і виказали присутнім членам, що завдяки зразковому веденню цієї найбільшої української устано**ви** її стан дуже добрий. Кіно і кредитовий відділ завдяки праці інсп. Соколовського дають великі матеріяльні користи. Заг. збори одобрили дотеперішню діяльність і висказали похвалу та признання Управі й Надз. Раді за працю. Чистий дохід доручили Управі розділити м**і**ж десять українських установ.

Нема консолідації міщан на передмісті Лани, бо **м**ісцевих амбітних отаманів не хоче піддатись загальному бажанню закінчити всякі сварні і процеси. Тому не дивниця, що — як зачуваємо — будову Народнього Дому і салі для українських місцевих установ відложено знову не знати на який час. А шкода, і то велика! Одночасно це доказ інертности решти громадян, які пов**и**нні зсунути тих отаманів без цінь**ь** від усякої праці і без них вести необхідну народню роботу. Сподіємося, що на Ланах найдуться такі енергійні провідники, що своїм тактом та енергією заохотять усіх до праці і то якнайскорше.

Викінчення малювання іконостасу. Цілий Стрий радіє, що завдяки ініціятивні о. Гавриляшина всі трудности з малюванням іконостасу посадницво і вже за два тижні іконостас буде установлений у церкві. Малюванн**я** переводить артист-маляр Дядишук. На Великодні Свята будемо мати в церкві прегарно змальований стилевий іконостас, що стане атракцією для цілого повіту.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Шевченкове свято в українській мужеській ґімназії в Перемишлі. Від 1872 р. — з малими перервами — обходить перемиська ґімназійна молодь Шевченкові роковини смерти. Спершу скромненько — деклямаціями та деклямаціями історичних поем чи романтичних балад — у тодішній одинокій державній (польській) ґімназії. Згодом коли повстала (1868 р.) українська державна ґімназія молодь вшановує память Кобзаря України прилюдними концертами. Отже Шевченкові шкільні свята мають у Перемишлі свою давню традицію. Цьогорічне Шевченкове свято — у 76-літні роковини смерти Поета — відбулось дня 27. березня п. р. у власній ґімназійній салі. Свято складалося із двох частин: Передполудневе**м** в 10. год. виключно для шкільної молоді й учительського збору та пополудни в 18. год. для батьків, опікунів учеників та запрошених гостей. Програма концерту була велика, але добре підібрана. На ней склалися такі точки: 1) Шевченко-Стеценко: Заповіт — м**і**ш. хор учеників у супроводі фортепіяну. 2) святочна промова — учня кл. VII.; 3) Шевченко-Тополянський: „Три шляхи" — муж. хор учеників; 4) В. Барвінський: „Марш" і М. Лисенко: „Баркарола" — форт. сольо учениха кл. II.; 5) Шевченко: „До Основ**я**ненка" — збірна деклямація у виконанні 9 учеників клас I—II (композиційний уклад); 6) Б. Кейзер: „Увертура" — симфонічна орхестра учеників; 7) Шевченко-Лисенко: „Вогні горять" — баритонове сольо ученика кл. VIII. у супроводі фортепіяну; 8) Vieuxtemps: „Adagio et Allegro V.concerto" скрипк сольо уч кл. VIII. у супроводі фортепіяну; 9) Шевченко-Стеценко: „Сон" — м**і**ш. хор учеників; 10) Шевченко: „Все йде, все минає" — сценічна інтерпретація — у виконанні 8 учеників кл. VII—VIII.; 11) Закінчення, яке виголосив учитель м-р Мих. Александер. Виконання поодиноких точок було дбайливо підготоване, тому цілість концерту зробила дуже миле та культурне вражіння. І хоч направду всі точки програми були бездоганно виведені, то всеж таки в першу чергу слід відмітити збірну деклямацію малих учеників, інсценізацію старших учеників і симфонічну орхестру, що її вправно в цім шкільнім році зорганізувала дирекція при матеріяльній допомозі „Кружка батьків" і це був її перший та надзвичайно вдатний виступ. Це вже особиста заслуга молодого учителя музики і диригента Л. Хилика. Слід згадати, що це єдинова в Перемишлі українська симфонічна орхестра. Мішаним хорами дуже вдачно управляв новий учитель співу п. Вол. Вітошинський, а муж. хором енергійний молодий диригент, ученик кл. VIII., голова „Співацького Гуртка". Фортепіяновий дострій спочивав у певних руках молодої дипл. учительки п. Яр. Поповської. Декорацій до інсценізацій і характеризацію виступаючих осіб виконали ученики теж власними силами; отже ґімназія самовистарчальна. Не можна мовчки поминути декорацій сцени і сал**и**; на сцені видніла на вишиваному тлі велика плакета з бронзовим погруддям Поета, з відповідним написом по боках, а під склепом блестів гарно виконаний у робітні ручних занять срібний лавровий вінець. Бічні стіни салі були прикрашені 6 ріжними портретами Поета та 10 образами — репродукціями малюнків Шевченка на зеленій драперії — поміж декоративно уложеними вишиваними ручниками. Сала була виповнена вщерть. Громадянство ставиться з найбільшою симпатією до своєї ґімназії і радо приходить на шкільні імпрези. У перших рядах засіли найчільніші громадяни світські і духовні — з прилюдними та Преосв. Йосафатом Кошиловським на чолі. Такі концерти мають справді виховну вартість. **Батько.**

Княжий „Дар Просвіти" — це фонд для всенаціональних виховних змагань. Не жаліймо жертв на „Дар Просвіти".

ГОРОДОК.

Загальні Збори Філії Протиалькогольного Т-ва „Відродження" відбулися 25. III. п. р. в канцелярії Філії „Просвіти". Збори відкрив голова д-р Семен Кителюк. Звіт секретори Романа Стецяк виказав, що філія проявляла досить живу діяльність. Відбулося 5 засідань Ради, заходом філії виголошено 18 основних рефератів протиалькогольного та протинікотинового змісту. Реферати виголошували: д-р С. Кителюк та інж. Р. Пасемарчук. Не вичислено тут принагідних зазивів шоб перестати пити і курити. Філія старалася приєднувати нових членів, кольпортувати відповідну літературу та вдержувала зв**и**зок з Матірним Т-вом. Найбільше членів вступило до філій в сіл: Бартатів, Дроздовичі, Тучапи і Керниця. Акція „Відродження" була остільки успішна, що значно зменшилося по селах городецького повіту пиття денатурату. Звіт касовий здав скарбник Кулай Богдан. Доходу було 127.82 зол., розходу 126.62 зол. Готівка 1.20 зол. Після обговорення д-ром Кителюком м**е**тод, якими послуговувалося т-во в боротьбі з алькоголем і никотином, виникалась оживлена й річева дискусія, в якій майже всі присутні забирали голос. Після признання абсолюторії уступаючому Виділові вибрано нову Раду в такому складі: голова д-р Семен Кителюк, зост. голови інж. Роман Пасемарчук, секретар м.р Степан Бутурин, скарбник Богдан Кулай; члени Ради: п. Кассарабова, Олекса Юрів, Степан Канафоцький; заступники Ходаківна, Галушка і Когут. Контрольна Комісія: адв. Карачевський, дир. Лаптута і п. Цяпкова. Делєґатами на Заг. Збори Головного Т-ва „Відродження" у Львові вибрано п. Цяпкову і Кулая. Товариство, як видно зі звіту, хоч не має своєї домівки, а до того має ще й дуже невдячне поле праці, все таки проявляло, як на такий малий гуртик членів (кільканадцять), доволі живу діяльність. (Х.)

Спортові новинки.

Загальні Збори С. Т. „Степ". В понеділок 29. березня п. р. відбулися загальні збори С. Т. „Степ" у Львові. Учасників було 42 особи. Зі звіту секрет. Лящині Я. довідалися присутні, що товариство має 74 членів. Виділ відбув 25 засідань. Уладжено 15 ріжних імпрез, у тому чайних вечорів і аматорських вистав та 1 вечерниці. Секретар полагодна 96 листів. Касовий звіт виказав, що обороти було 651.77 зол. Майно товариства під теперішню пору дає в. 400 зол. В товаристві проявляли живу участь головно дві секції: копаного м**я**ча і пінґ-понґові. Дружина коп. м**я**ча розіграла 14 тов. і 4 мист. змагань. Дружина брала участь у турнірі українських дружин за чашу п. Ст. Федишевського, в якому заняла 3. місце. Зі всіх змагань виграла 7, ремісувала 3, програла 8. Відношення воріт 25:31 на некористь Степу. Участь у змаганнях брало 18 контунів. Під теперішню пору секція має кількох молодих надійних змагунів, так що в надходячих мистецтвах відограє поважну ролю. Дружина пінґ-понґова розіграла 17 змагань, з того виграла 2. Брала участь у турнірі за українське мистецтво Львова, в якому заняла 4. місце. Секція мала 8 змагунів. Уладжено в зимі внутрішній пінґ-понґовий турнір. Після дискусій, в якій забирало голос багато членів, приступлено до вибору нового Виділу. Головою вибрано п. Валька, членами виділу: Вол. Балицького, В. Дрогобицького, Я. Лящинів, Я. Березюка, Ю. Лящинів, А. Гуменюка. До Контрольної Комісії вийшли: А. Прийма, Яр. Унгурян і Е. Гдуля. Слід побажати новому виділові успішнішої пори, як у минулому році, головно, щоб звернув увагу на надходячі мистецтва коп. м**я**ча. Українське громадянство повинно піддержувати цей наймолодший український спорт. клюб, який об**є**днує переважно роб**і**тничу і ремісничу молодь. **В. Б.**

Гуцул вертається до здоровля. Як довідуємось, зідомий воротар України Гуцул, якого внесли в неділю непритомного з ґрища, почувається дуже добре. Потрясення мозку — як про це деякі часописи писали — не було. По кількох днях Гуцул буде зовсім здоровий і небавом побачимо його знову на ґрищі.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

В. Ковальчук: РУСАЛКА, сценічні картини — з приводу 100-ліття поезії „Русалки Дністрової" (1837—1937) в 7 образками і 2 нотами пісень. Львів 1937. Накладом т-ва „Просвіта". Стор. 48, ф. 8°.

Юрій Клен: ПРОКЛЯТІ РОКИ, Львів, 1937, ст. 62

ЖУРНАЛИ.

ВІСТНИК, місячник літератури, мистецтва, науки та громадського життя. Львів, квітень 1937. Кн. 4. Р. V. Зміст: Ю. Клен: Жоржові дні. — С. Кушніренко: Прогулька, поезія, життя. — Арман Мерсьє: Дивна історія. — Курт Ріс: За кулісами Голівуду. — Л. М.: СССР. — Д. Гринчишин: Стефанників світ. — Вол. Реш-Ловозський: Краса — без принципів і без вимог. — Мовчан Вір: Про „всепрощення" і справедливість. — Дм. Донцов: Нерозрита могила. — Сґанарель: Але...— Рей Ґайзі: Великий бізнес у мініятурі. — М. Л.: З преєового фільму. — Бібліографія. — Від Адміністрації.

НАЗУСТРІЧ, двотижневик літератури, мистецтва науки, громадського життя. Львів 1. IV. 1937. Ч. 7, 9. 4. Зміст: Лебедина пісня Миколи Лисенка. — Людмила Старицька-Черняхівська: Ноктюрн. Д-р Ярослав Гординський: Київська риба по жидівськи. — Святослав Ольшенко-Вільха: Фіолетотінь. — Михайло Острозерха: Дійсто ді Боадоне. — Д-р Василь Витвицький: На нові дороги української музики. — Наша Енциклопедія. — Українська хроніка. — Чужинна хроніка. — Огляд журналів. — Горобці на дротах.

СІВАЧ, місячник приявчений проповіди і катехизм. Львів, квітень 1937. Ч. 4. Рік II. Зміст: о. П: Мрагляд: Пропов. на III. Нед. В. Посту. — о. П: Дяедзанк: Ідеал проповідника (прод.). — о. дек. А. Погорецький: Пропов. на Благовіщення Пр. Д. М. — о. П. Дяедзанк: Істор. розвій ідеї Католицької Акції (докінчення). — о. Ом. Горчинський: Проповідь на IV. Неділю Вел. Посту. — о. П. Дз.: Катехизм на квітень. — о. А. Галандюк: Як переводити біблійну лекцію на нижчих роках науки всел. шкіл (док.). о. М. Угорчик: Пропов. на V. Нед. В. Посту. — о. П. Дяедзанк: Чи і як стосувати методу „школи праці" при навчанні релігії? — о. Вол. Рабій: Пропов. на Цвітну Неділю. — о. П. Дяедзанк: Христос — а робітництво. — У відповідь мудрагелям і недовіркам. — Приклади до проповідей і ексорт. — Рецензії.

ЛІТОПИС ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ, ілюстрований журнал історії та побуту. Львів, квітень 1937, ч. 4. Р. IX. Зміст: Микола Лебединський: Весняний вітер чує. — Гакоген: Фрагмент з чортківської офензиви. — І. Мелешій: Моя виправа на Закарпаття. — А. Лотоцький: Як дійсно було з проводом Пресової Квартири У. С. С.? — Федь Триндик: Війна і фамілія. — Матеріяли і документи. — Т. Маріччак: От. Волошук про чортківську офензиву. — Д-р Никифор Гірняк: З листів полк. Дмитра Вітовського. — Ф. Стирпа: Основання першого хору ім. М. В. Лисенка. — Рецензії і замітки. — Бібліографія.

КООПЕРАТИВНА РЕСПУБЛИКА, економічно-суспільний місячник. Львів, квітень 1937, ч. 4. Р. X. Зміст: На окраю днів (актуальні замітки). — В. Іваніс: Перспективи сільського господарства Сходу Европи. — А. Жук: Наші рочдельці. II. Галичина. — Перші польські учительські кооперативи. — Кооперативні школи в Чехословаччині. — Лісова господарка сучасної Европи. — Б. Івашицький: „Господарська програма" Е. Каппія. — „Контроля фінансова" — І. Стерняк. — З преси і життя. — Господарська хроніка. — Додаток: Володимир Січинський: Нариси з історії української промисловости.

РІДНА ШКОЛА, ілюстрований часопис для всіх. Львів, 1. квітня 1937. Ч. 7. Р. IV. Зміст: Лев Ясінчук: Фінанси Рідної Школи. — Іван Федорович: Шевченківський празник і комуністичний погляд (фейлетон). — Пос. Дм. Великановач: За зміну „лекс Грабеї". Чому домагаємося зміни закону з дня 31. VII. 1924. про мову навчання? — М-р Мирон Хомінський: Бібліотека Р. Ш. в Богородчанах. — Пишіть свої рідношкільні історії! — М-р Роман Савицький: Світогляд сучасної молоді. — Інж. Роман Білінський: Середню освіту на село! — Степан Конрад: До чого примусимо у передшкільному вихованні? — † Михайло Назрощький. — З життя Рідної Школи. — Різні вісти. — Додаток: Д-р Яким Ярема: Українська духовість в її культурно-історичних виявах.

ТОРГОВЛЯ І ПРОМИСЛ, ч. 7 (51) з 1. квітня п. р. Зміст: На шляху розбудови рідного промислу. „Часопис" — „вкладка" — „Разом". — Всестудентський подільський Зїзд у Тернополі і наша торговля. — Торговельні інформації: 1) Торговля старим залізом. 2) Торговля шматами. — З життя Філії СУК. — Офензива (Дешеві християнські крама). — Зайве заглиблювання настроїв. — На лінії Дрогобич-Золочів. — Торговельна молодь Шевченкові. — Різні вісти. — Відгуки карнавалу. — Записки (Купецький стан у творах українського красного письменства). — Податкові актуалії. — Ринок і ціни. — Нові видання. — Господарська солідарність (фейлетон інж. М. Деревянка).

СВІТ ДИТИНИ, журнал для українських дітей. — Львів, квітень 1937; ч. 4., Р. XVIII.

ЗМАГ, спортовий тижневик. Перемишль. Р. I., Ч. 7, 8, 9.

Направа жіночих торбинок

та продаж найновішої шкіряної галантерії по найнижчих цінах тільки в
Робітні Римарсько-Галантеріяній Я. БАРЕР, Львів, Сикстуська 2.
побіч фірми Саламандра.

Театри

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ЗТІШНІ:
2. IV. Шаріка.
3. IV. Він.
4. IV. Чорногора в огні (Довбуш).
КОЛОМИЯ:
5. IV. Шаріка.
6. IV. Муж двох жінок.
7. IV. Циганський барон.
8. IV. Він.
9. IV. Чорногора в огні (Довбуш).

Український Театр „Заграва".

БОЛЕХІВ:
2. IV. Тарас Шевченко.
3. IV. Муравлі.
4. IV. Земля (Стефаниківська акад.).

Великий Театр:

Пятниця, 2. IV. год. 7.30 веч. „Сальоме" з Ірицею Айхлєріянцю; попередить „Чорна Жінка із Сонечка".

Субота, 3. IV. год. 7.30 веч. „Мадам Сан Жен" з Ірицею Айхлєріянцю.

Неділя, 4. IV. год. 3.30 попол. ціни найвищі „Подружжя"; год. 7.30 веч. „Мадам Сан Жен" з Ірицею Айхлєріянцю.

ЗОЛ. 950 СИГНЕТ 14 карат. золото тільки у
Б. ГРІНБЕРҐА, Сикстуська ч. 4.

КІНА.

АПОЛЬО: „Аллатів город" з Марл. Дітріх і Чарл. Боєром.
АТЛЯНТИК: „Місячна соната" з Ігн. Падеревським.
БАНДА: „Родина Ротшильдів", „Назад на Конго".
ГРАЖИНА: „Царевич" і з Мартою Егерт.
ЕВРОПА: „Три сестри Пенні".
КАСІНО: „Камелієва жінка" з Гретою Гарбо.
КОПЕРНИК: „Шаржа легкої бригади" (Кримський орел).
МАРУСЕНЬКА: „Багате бідняцтво" із Шерлєю Темпель.
МЕТРО: „Київська чардаша" з Мартою Егерт і „Чудо-дітя".
МІРАЖ: „Володар підводного царства з Льон Чанеєм.
МУЗА: „Сан Франціско".
ПАЛЯС: „Орднат Міхоровський" з Тамарою Вишневською.
ПАН: „Варвара Радивилівна" із Смосарською.
ПАКО: „Ядзя" з Яда. Смосарською.
РАЙ: „Буде краще" із Шепком і Тонльом.
СВІТ: „Вирева на планету Монго" та „Каїн і Мабель".
СТИЛЕВЕ: „Легкодух" і ревія.
ТОН: „Чорний Граф" із Патом і Патахоном і дошатки.
УТІХА: „Малий король" і ревія.
ХИМЕРА: „В совиному гнізді" з Із. Кенуром.

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Бостон".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 2. квітня 1937.

Берлін (357) 14.15 Розривкова музика, 17.00 Соліста, пісні в супр. форт., 20.10, 21.00 Розр. музика, спів, 22.30, 25.00 Нар. пісні в опр. сучасних композиторів, **Братислава** (299) 19.10 Словацькі нар. пісні, **Будапешт** (550) 12.05 Орх. концерт, 13.40 Форт. реціталь, 17.30, 22.40 Цик. музика, 20.50 Концерт оп. орх., **Відень** (507) 11.25 Для жінок, 15.10 Пісні й танки, 16.05 Цікаві твори, орх., 17.05 Для дітей, 17.30 Соліста, 19.30 Розр. концерт, Квартет тенор, 20.40, 21.00 Сучасна музика, **Дайчшляндзендер** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Форт. варіяції Брамса на тему Паганіні, 19.00 Розр. музика вперед 4-х століть, 20.10 Вальцбурзько-моцартівський квартет, 22.30 Орх. концерт, **Мілянo** (369) 16.00 Концерт. 18.00 Фортеп. реціталь Роб. Касадесуса, 19.00, 20.40 Розривкова музика, 21.00, 22.00 „Трансатлянтик" муз. авд. Дайчшляндзендер, **Мінхен** (405) 12.00 Орх. концерт, 16.50 Меццосопран і форт., 17.20 Концерт хору, 18.00 Розр. концерт, **Прага** (470) 17.15 Смичк. квартет, 21.00 Концерт орх., спів, **Радіо Парі** (1648) 14.15 Вок. концерт, 15.30 Театр Умян, 17.00 Камер. музика, 18.30, 19.30 Спів. реціталь, 21.00 Серенади, 21.45, 22.00, 23.00 Франція у пісеньці, розр. вечір. **Рим** (421) 17.15 Сопрон, фортепіян, 20.40 Розр. музика, 21.00 Форт. реціталь Ч. Бусоттія, 22.00 Орх. концерт, 23.15 Танк. музика.

Сензація Львова!!!

Галицький Маґазин Новин
Львів, Галицька 15

ДАЄ ЯК ПРЕМІЇ:

ЗАДУРНО КУПЕЛЕВИЙ РУЧНИК при закупі від зол. 30·—
ЗАДУРНО ПІВ ТУЗИНА ХУСТИНОК при закупі від зол. 40·—
ЗАДУРНО СТОЛОВИЙ ОБРУС при закупі від зол. 50·—
ЗАДУРНО БІЛЄТИ без жадної доплати при закупі від зол 20·—

до КІН: Паляс, Атлянтік і Аполло на місця резервові або балькон а від зол. 5·— знижкові білєти до цих кін.

Повідомляємо, що дістали ми величезний транспорт найновіших вовняних матеріялів на сукні, костюми і плащі, які поручаємо по цінах ДУЖЕ НИЗЬКИХ.

У В А Ґ А! ПОВІДОМЛЯЄМО, що ДЕШЕВА ПРОДАЖА БІЛИХ ТОВАРІВ продовжена З ДАЛЬШОЮ ЗНИЖКОЮ ЦІН.
Приймаємо чеки Централі Обороту Товарового.

Субота, 3. квітня 1937.

Берлін (357) 18.15 Німецька музика, 19.15 Соната на кларнет і форт. ес-дур Брамса, **Білгород** (487) 18.30 Скрипка, 19.50, 20.00 Нар. пісні, **Братислава** (299) 20.35, 21.00 „Мадам Фавар" оп. Офенбаха, **Будапешт** (550) 12.05, 17.00 Вок. Концерт, 18.00, 19.00 Сольо на тарогато, 21.20 Циганська музика, 22.05 Орх. концерт, **Відень** (507) 15.35 Концерт мандоліністів, 18.10 Нар. пісні, 19.20 Віольончеля, 20.00, 21.00 „Пінгіч в опері" весела муз. авд. Грібіна, **Дайтшляндзендер** (1571) 10.30 Для дітей, 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Нар. пісні й танки, орх. хор, сол., **Кошиці** (250) 13.30, 18.00 Для Закарпяття (авд. для дітей), **Мілянo** (369) 17.15 Танк. музика, 20.40 Розривкова музика, 21.00 Комедія, 21.40 Оперетькові мельодії, 22.00 Орх. концерт, **Прага** (470) 15.00 Сто хвилин легкої музики, 16.45 Театр для дітей, 19.15 Орх. концерт, 19.45 Словацькі нар. пісні, **20.20 Українські народні пісні — вок. концерт**, 22.35 Танк. музика, **Радіо Парі** (1648) 14.15 Спів, реціталь, 18.30 Танк. музика, 21.00 Концерт солістів, орг. і форт., 21.45, 22.00 Моцартів фестіваль, **Рим** (421) 17.15 Танк. музика, 20.40 Розр. музики, 21.00, 22.00, 23.00 „Аморе дей тре ре" оп. Монтемеція.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 2. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на завтра, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл: Поморя (гутірка), Пісеньки, 11.30 Для старших дітей: Як Варвара пекла великодні баби, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Моцарт із гр. пл., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Кормління писклят, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Легка музика з гр. пл., 15.30 Львівські бажучі вістки, 15.35 Молодь перед мікрофоном: хор, 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Яша Гайфец грає, гр. пл., 16.15 Гутірка з хорими, 16.30 Оперові фантазії, гр. пл., 17.00 Краса поморського краєвиду, 17.15 Скрипкові сонати, скр., форт., 18.00 Місяць пропаганди фіз. осередків, 18.10, 18.20 Спортовий порадник, 18.25 Карпати кличуть, 18.35 Веселі пісеньки, гр. пл., 18.40 Львівські футболісти наступають, 18.50 Огляд хліборобської преси, 19.00 Здобуваю нового приятеля, 19.20 З піснею по краю, 19.45 Оп. фрагменти, 20.00 Концерт орк. військ. маршарки, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Легар: „Джудіта" оперетка 23.00 Сальонова музика у вик. орх.

Субота, 3. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на вінні, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Співаймо пісеньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Сальонова музика, квартет, 12.40 Полудневий денник, 12.50 Хліборобська скринька, 14.30 Театр Умян для дітей: „Чотири вітри" на осн. Андерсена, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Програма на вінні, 15.35 Нар. пісні, з гр. пл. у програмі: М. Колесенс „Ой дуб на дуба" (хор „Сурма"), Колесмайка (хор „Сурма"), „Вже більше літ двісті" (хор „Сурма"), 18.50 Огляд видань, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Легка музика, гр. пл., 16.30 Форт. реціталь А. Моравєс, 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.15 Спортові вістки, 18.25 Л. Тібет співає, гр. пл., 18.35 Львівський актуальний фейл., 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 „Маріяшні в вінку", 19.30 Муз. мозаїка, два форт., скр., тенор, 20.10 Гармоністи, 20.30 Літер. новини 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Пісня про море, концерт симф. орх., Плятівна сонр., рецитацій, 22.00 Весна — Весела Сирена, 22.30 Танкова музика, орх.

Радіокутик.

НІМЕЦЬКИЙ ДИРИҐЕНТ У РАДІЮ.

Дуже цікавий концерт чекає радіослухачів у понеділок 5. квітня в год. 21.55, у виконанні симфонічної орхестри П. Р. якою дирегуватиме німецький диригент Ганс Росбауд. Програма цього концерту принесе виключно твори, які будуть виконані перший раз: Гайдна — Симфонія це-дур ч. 50 і дві композиції Ферруччо Бузоні. Перша з них — це „Рондо Арлєкінеско", а друга — симфонічна сюїта з опери „Турандот". Цей твір, оснований на томуж тексті Гоцці, до якого доробив музику Пуччіні. Це легенда про китайську князівну, яка всім тим, що стараються за її руку, але не вміють розвязати заданих загадок, наказували стинати голови.

РІЛЬНИЧА ПРОҐРАМА.

У неділю 4. квітня год. 8.03 „Рільнича газета". Год. 8.25 — бесіда п. н. „Скарби в ямах". Год. 15.30 — бесіда. В год. 15.45 — „Огляд ринків рільних продуктів".

У понеділок 5. квітня год. 18.50 — бесіда п. н. „Найголовніші відміни раковідпорних картоплів".

У вівторок 6. квітня год. 12.30 — „Рільнича скринька".

У середу 7. квітня год. 18.50 — фейлєтон на правно-суспільну тему.

У четвер 8. квітня год. 12.50 — фейлєтон для молоді.

У пятницю 9. квітня год. 18.50 — „Лісові новинки".

У суботу 10. квітня год. 12.50 — „Рільнича скринька".

Ширіть наш часопис!

БІРЖА.

ҐРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.02, 88.59, Доляри американські 5.28·00, 5.25·50, доляри канад. 5.27,50—5.25·00, Фльорени гол. 289.62—287·90, Франки фр. 24.32—24.18, Франки швайцарські 120·54—119·74, Фунти англ. 25.86—25·70, Ґульдени данц. 100.20—99.80, Корони ч. 16.30—15.60, Кор. дан. 115·44—114.60, Кор. норв. 129.93—128.95, Корони шв. 133.33—132.35, Ліри італ. 24.50 — 24.00, Марки фінл. 11.42—11.00, Марки нім. 123·00—120·00, Шил. австр. 97.00—96.00. Марки нім. срібні 130, 127.

Акції.

Банк Польський 100·00, Цукор 30·25, Ліліпоп 13·75, Моджеїв 7·75, Островець 28·75, Стараховичі 33·00, Ґабербуш 37·75
Тенденція сильніша.

Папери.

3 пов. іденест. 1. ем. 64·75, серія ненот. 2 ем. 63·75, серії ненот., 5 пр. пов. конв. 54·50, 5 нед. 55·00, 6 дол. 53·75, 54·00, купон 55·07, 4 проц. прем. дол. 44·75, 45·00, 7 стабіл 368·00, купон 80·71, 4 проц. пов. консолід 52·65, 52·75, 50·50, 51··5, два ост, др.
Тенденція сильніша.

Збіжжя.

Львів, 1. IV.

За 100 кг. льоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	30·75—31·00
Пшениця збір. червона	30.00—30·25
Пшениця одн. біла	30·50—30·75
Пшениця зб. біла	29·75—30·00
Жито штандарт І.	25·00—25·25
Жито шт. II.	24.75—25·00
Ячмінь одн.	25.50—25.75
Ячмінь на пашо	24.00—24.25
Ячмінь паст.	23.00—23.25
Овес шт. І. незадощ.	23.50—23·75
Овес шт. І. А легко вад.	23,00—23.25
Овес шт. II. незадощ.	23.00—23·25
Овес шт. II. А легко вад.	22.25—22·75
Ячмінь бров.	26.50—28.50
Мука пшенич. разова до 95%	33.75—34.00
Мука житня разова 0·95%	31·00—31.25

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛ СОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 1. квітня ц. р. кооперативам платив за льоко Львів:

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	9.95 зол.
1 кг. масла десеров. бочкове включно з бочк. опакуван.	3.00 „
1 кг. масла екст. платить з екст. опакув. включно дефінітивно	3·20 „
молоко від 11. І. ц. р.	0.18—0·19 „
нова кєць	3.00 „

Тенденція на масло та яйця знижкова, на молоко вдержана.

П Т И Ц Я.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 1. IV. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомисарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре умяснені, повногруді товсті	1.45 зол.
Курки молоді І. кл. товсті без виниску на ногах від 1.80 кг. вгору	1.10 „
Качки товщові І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	1.30 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Управа Філії Союзу Укр. Емігрантів у Львові доводить до відома всіх членів, що річні **Загальні Збори Філії** відбудуться в неділю 11. квітня 1937 р. в год. 4-ій попол. в домівці Союзу пл. Бернардинська 2, І. пов. — **Управа.** 564

КУПНО - ПРОДАЖА

МАШИНИ до писання з письмом українсько-польським нові та вживані від зол. 200.— продає оказійно Ю. Ломага Львів, Валова 11. 550 2—5

РІЖНІ

ФІРАНКИ, КАПИ, найдешевша вирібня Вовк, пл. Марійська 6. 508 3—10

Рентґенольоґ
Д-р Людвика Ляндес-Ляйнерова
Львів, Лозінського 9 — тел. 255-50
вернулась. 5—3

Перша Українська Швальня
„ЕМКА" 6—25
Львів, Личаківська 14. І. п.
Готове вужеське білля з добірних матеріялів у великому виборі.
Замовлення з власних і дібраних у робітні матеріялів виконується скоро і солідно. Конкуренційні ціни.

ХТО?!
хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідніших
ПЕРФУМЕРІЇ
С. ФЕДЕРА
Львів СИКСТУСЬКА 7
Філія КОПЕРНИКА 15а
Кожний покупець, що покличеться на оце оголошення „Діла" дістане ЗАДУРНО гарний дарунок.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10

Субота 3. квітня 1937. Ч. 73

ДІЛО

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телефон 229—41.

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Культура чи варварство?

Румуни припинили одинокий український щоденник на Буковині.

Конференція громадських діячів Волині.

пять годин у зразковому польському селі.

Лихоліття учителів-заточенців.

Масові ревізії й арештування серед українських селян.

Комуніст. змова в Ірані.

Національні війська проломили баскійський фронт.

Відступ червоннх під Ґвадаляхарою.

Провінція Алява вільна.

Мексик отверто помагає червоним.

Дві страшні катастрофи.

Вежа смерти в Бухарі.

Економічний огляд.

Вісти зі Станиславівщини.

Ч. 73 (14.616). Львів, субота 3. квітня 1937. Opłata pocztowa uiszczana gotówką Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060. Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячне . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічне . . . . . 15.00 „
Піврічне . . . . . 30.00 „
Річне . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Румуни припинили одинокий український щоденник на Буковині.

АТЕ подає: Влада безпеки ліквідувала останніми часами українську станицю націоналістичної пропаганди на Буковині; у звязку з тим арештували 13 українців. Рівночасно перевели ревізію в редакції українського щоденника „Час" у Чернівцях. Щоденник припинили аж до відкликання; редакцію опечатали.

Національні війська проломили баскійський фронт.

Як подає Авас, національні війська приготовились до офензиви на країну басків зовсім потайки, тому вони вповні заскочили ворога і знаменито вихіснували положення.

В 8. годині досвіта національна артилерія сильно збомбардувала становища червоних між Вілля Реаль і Мондрагон Ельго Ітар і Ондороа. Зокрема сильно бомбардували Віллю Реаль і Мондрагон, де червоні мали дуже сильно укріплені становища. Після 7-ох годин артилерія замовкла, зате почалося летунське бомбардування. Пополудні національні війська наступом взяли обсаджені червоними узгіря.

Переможні операції на баскайському фронті йдуть дальше, як стверджує комунікат національного командування. Національні війська заняли Сан Марсіяль, Ґурменді та ряд дуже важних становищ. Червоні втратили дуже багато вбитих, ранених і бранців, також зброї та муніції.

Ґен. Моля особисто кермує операціями.

Радіостація зі Саляманки подає, що національні війська здобули місцевости Мон Харріто і Асенсіо Менді, перериваючи фронт червоних між Мондрагоном і Віллею Реаль. Червоні кілька разів переходили до протинаступу, щоби відбити втрачені становища, але мусіли відступити.

Національне командування здійснило передбачене завдання: фронт Вітторії зовсім очищено з червоних військ, які тепер уже не володіють ні одною місцевістю в провінції Авіля.

ЩО НА ЦЕ БАСКИ?

Баскійська рада оборони комунікує: Національні війська знову почали наступ в напрямі місця, де сходяться фронти провінцій Ґвіпускоа і Авіля. Не зважаючи на національні літаки й гармати, що сильно бомбардували, всі національні наступи відбито. Користаючи з нічної темряви, кілька націоналістичних груп продерлось у глибину червоних становищ під Ельгордес; протинаступи червоних поставили ті групи у важке положення.

На відтинку Араміона червоні уступили під натиском національного наступу із укріплених становища, описли почали протинаступ. На відтинку Бургосу і Лекеітіо вогонь червоних моздірів і скоорстріляів дався нац. військам у знаки. Між Маркіною та Урберуагою і Деубілля (на фронті Еквкаді) національні війська перейшли до наступу; їх затримали, але на тому відтинку треба сподіватися у найближчому часі важних боїв.

ВІЙНА У ПОВІТРІ.

Генерал Кейпо де Ллано заявив перед мікрофоном, що у відповідь на напад червоних літаків, що збомбардували церкву в Кордові, національні ескадри збомбардували місто Хаен. Авас повідомляє, що червоне летунство збомбардувало національні становища під Пегаросю.

Радіостація „еспанської фалянги" заперечує вказівки червоних, немовби національні літаки збомбардували вчора церкви в Дуранго. На ділі вони бомбардували лише військові об'єкти, зате червоні самі спалили церкви; одну з них разом з вірними.

Мексик отверто помагає червоним

І ПРОПОНУЄ ПОСЕРЕДНИЦТВО...

Мексиканський амбасадор у Вашингтоні офіційно повідомив уряд Злучених Держав, що Мексик дальше зовсім офіційно підтримуватиме валенсійський уряд, морально і матеріяльно.

Уряд Куби прийняв пропозицію мексиканського, щоб усі американські держави взяли на себе посередництво в еспанській громадянській війні.

ЗНОВУ ОБВИНУВАЧУЮТЬ.

Авас повідомляє: валенсійський уряд переслав французькому і британському ноту, в якій закидує Італії безпосередню інтервенцію в еспанській громадянській війні.

Страйки.

У ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

На приказ голови гірничого синдикату нині застрайкувало 400.000 американських гірників. Президент Рузвельт заявив, що страйк слід ліквідувати як найскоріше, бо припаси вугілля вистарчають лише на 30 днів.

18.000 робітників почало окупаційний страйк у фабриці самоходових каросерій. 11.000 самоходових робітників фабрики Фішера у Клівленді застрайкувало. У цілому стейті Мічіген страйкує вже 120.000 робітників.

У ШОТЛЯНДІЇ.

2.000 металевих робітників у шотляндському місті Бірмінґем вийшло страйкувати, доки не здійснять їхніх домагань. 1.000 майстрів з верфів та металевих фабрик приключилося до страйку.

У ФІНЛЯНДІЇ.

Фінські металеві підприємці обіцяли поступово піднести платні аж до висоти, якої домагаються робітники. Ті останні не погодилися, домагаючися негайно підвишки.

В ЯПОНІЇ.

500 портових робітників у Нагої та персонал трамваєвих і автобусових ліній між Токіем і Йокагамою застрайкували. Страйк мабуть перекинеться і на токійські трамваї та автобуси.

КОЖНИЙ ПРИЯТЕЛЬ ВИНА Є СВОЇМ ВЛАСНИМ ВОРОГОМ.

ВСІХ, ЩО ДІСТАЛИ

Календар „Криниця"

НА РІК 1937

І досі не вирівняли належитости за нього просимо негайно вирівняти, пересилаючи гроші блянкетом ПКО ч. 504.060 — з дописком „Кр. 1937".

Культура чи варварство?

Культові і збереженню для майбутніх поколінь підлягають у культурних народів не тільки твори мистецтва з будівництва, пластики та оригінальної ноші. Для пластики й етнографії існують окремі музеї, а новочасне законодавство бере під окрему охорону твори людського духа. Держава, комунальні установи та громадянські організації дають матеріяльні засоби для збереження того, що має вартість для історії людства, поодиноких держав чи народів, менших регіонів, або і поодиноких місцевостей. Їх культури та мистецтва. Це єдине давно минуле зі сучасністю і з тим, що прийде по нас, творячи одну цілість продовж віків і тисячоліть. Воно і вирізнює людину від тварин, що не знають генія попередніх поколінь і крім фізичних прикмет та ближче нам незнаного інстинкту не залишають нічого для своїх наслідників.

З культом для мистецтва вяжеться теж і культ для осіб, що має свою гранітну основу у постанові четвертої заповіді безсмертного Декальогу. Це торкається передовсім предків звязаних кровю, творячи традицію, творчу у своїх наслідках. Знає це і цінить християнська культура, а творчість традицій доцінює найліпше англьосаксонський світ, може ще у більшій мірі китайці та японці. Відчуває це на собі і такий сильний жидівський світ, для якого релігія — є рівночасно рідною історією.

Окружаємо окремим авреолом особи, що мають велике або рішальне значіння для загально-людської культури чи мистецтва, як теж передовсім у даного народу для його розвою. Є ними мистці у широкому розумінні як поети, письменники, архітекти, малярі, різьбарі, музики і актори, як теж одиниці, що їх життя і діяльність були замітні в історії народу — великі монархи, полководці, політичні діячі та реформатори. Збирає людство і зберігає всілякі матеріяльні памятки по них та їх окруженя з їх епохи. Зберігає домівки, де вони родилися або жили, а місцевости, де вони родилися або де спочивають їх тлінні останки, є часто місцем, де збираються їх однодумці та почитувачі, щоб віддати їм відповідну пошану за їх заслуги для народу чи держави. Свідками такого культу у поляків є ми сьогодні щодо особи марш. Пілсудського.

І у нас твориться такий культ. Має його і перший пробудник галицьких українців Маркіян Шашкевич, уроженець Золочівщини. В його родинному Підлисю на урочищу Біла Гора, про яку згадує М. Шашкевич у своїх творах, безпосередньо перед світовою війною поставлено в його память високий залізний хрест, видний далеко у цілій околиці. По війні стала Біла Гора в один з неділь серпня місцем великої національно-релігійної маніфестації, що сягає тисячну масу навіть з дальших сторін. Існує теж окреме товариство у Золочеві для ширення культу Маркіяна Шашкевича.

Подібне значіння як охорона творів людського духа має теж охорона цікавих та рідких місцевостей природи і її творів у фльорі і фавні. Є це так звані заповідники (резервати), хоронені законом. Один з найцікавіших заповідників на українських землях утворив Митрополит Андрій Шептицький в перегінських митрополичих добрах у Карпатах.

Матеріяльній людській культурі — вже не мистецтву і науці — служить віддання під культуру неужитків. Зрештою і це з естетичного боку може мати і часто справді має своє додатнє значіння, змінюючи на краще вигляд околиці. У Польщі видано закон з 14. липня 1936 р. про залісення деяких неужитків (В.З.Р.П. ч. 56, поз. 406), на основі якого вперше цього року почали переміняти неужитки, а їх чимало, — на лісову культуру. Акцію переводиться коштом держави під наглядом органів повітового виділу і державної адміністрації. Закон без сумніву корисний і слід би його якнайскоріше перевести в життя.

Приказові залісення підпали і неужитки в в урочищу Біла Гора в селі Підлисся, золочівського повіту, з обшаром 40 гектарів. Ця Біла Гора, на вершку якої стоїть памятковий високий хрест Маркіяна Шашкевича, має стрімкі збіччя, що творять справдішні неужитки, розмивані щорічно дощевими струями і нищені вітром. Загрожує це і вершкові гори так, що хрест може завалитись. Користей з тих неужитків очевидно нема ніяких. Більшість із них, як і деякі ужиткові грунти в урочищі Біла Гора має намір викупити Товариство ім. Маркіяна Шашкевича в Золочеві, щоб створити там заповідник і збирає на це відповідні фонди. У цьому урочищі є пасовиська — чи радше теж неужитки — громади Підлисся, що дістала приказ залісення тих неужитків на просторі 25 га.

Проти цього приказу внесла громада Підлисся спротив до воєвідського уряду в Тернополі, що своїм рішенням з 27. лютого ц. р. до ч. RL 8/37 полагодив спротив відмовно і на нашу думку цілком слушно, бо на залісенні зискає естетичний вигляд самого урочища, завдяки ньому охорониться збіччя перед безнастанним обсуванням і високий залізний хрест перед заваленням. Зрештою сам вершок надалі залишиться незалісений, щоб не закривати памяткового хреста. Матеріяльної шкоди зі залісення для нікого не буде, навпаки колись тільки очевидна користь.

Тому, що ця справа набрала вже деякого розголосу і торкається місцевости знаної кожному українцеві в Галичині, вважаю за вказане подати мотиви воєвідського осуду у ширших виписках. Читаємо там:

Проектовані до залісення неужитки в урочищу Біла Гора, творять частину цього урочища з поверхнею 25 га і обіймають тільки стрімкі збіччя і урвища, де води сплиdevaючи творять глибокі жолобини і насипи та замулюють нижчі орні ґрунти. Тому слід ті неужитки залісити з публичних оглядів. Залісені будуть лише неужитки, зате решта урочища Біла Гора, ужиткована як пасовисько, лишиться таким надалі. Отже залісення не спричинить ніякого зменшення доходів для громади з оплат за пасовисько, тимбільше, що громада Підлисся має яких 110 га пасовиськ.

Щодо заміту, що урочище Біла Гора не можна взагалі залісити, бо є воно для тамошнього населення національною памяткою і що на ньому відбуваються щорічно свята в честь М. Шашкевича, з участю тисячної маси, то саме ця обставина промовляє у великій мірі за залісенням стрімких збіч, бо через їх залісення памяткове місце виграє багато на естетичному вигляді без остраху, що буде закритий памятковий хрест на вершку гори. Залісення неужитків на збіччах не може теж спричинити браку місця для прочан на Білій Горі, бо памяткові свята не могли і не можуть відбуватися на стрімких збіччях, тільки на площині на вершку гори, якого залісення не є обняте проектом повітового виділу.

На основі плянів створять на Білій Горі вигідну серпентину, що йтиме частинно залісеними збіччями.

Про цю справу, саму про себе дрібну і місцевого характеру, згадуємо тому, що є вона характеристична для способу думання тамошніх селян, що вигоду отари своїх овець прикривають загальнонаціональними інтересами. А це не сміє бути.

У даному випадку булоб варварством залишити дотеперішній стан, а поступом буде прокласти дорогу до памяткового національного місця.

Д-р Степан Баран.

Лихоліття учителів-заточенців.

В часі буджетової дебати в соймі і сенаті на численні інтерпеляції у справі учительських подруж, що їх шкільні власти, головно міністерство освіти наслідком перенесень для т. зв. „добра школи“ пороздільовали та які тепер мусять жити віддалені від себе на сотки кільометрів — відповів міністр освіти Свєнтославський і подав навіть цифри, яку то величезну скількість розділених учительських подруж уже обєднано. Одначе з усіх усюдів довідуємось, що подруж учителів українців ніде не обєднано, а в ославленій шкільній окрузі Ніско є дальше всі, буквально всі учительські подружа українці дальше розділені і що там навіть на ніяку зміну не заноситься. Слова міністра видно до учителів українців не відносяться. Жаль лише, що в тій справі ніхто з послів ні сенаторів українців не запитав міністра в соймі чи сенаті, чому міністр освіти виключає зі своєї статистики українців учителів. Жаль великий!

Заточене українське учительство позбавлене дальше права обходити свята на осн. свого греко-католицького обряду, до чого мають право вояки і навіть вязні українці. В цій справі якось не чути було голосу навіть о. сен. Лободича, в цій справі нічого не роблять наші греко-католицькі ординаріяти. Учительство, яке звичайно за свою громадянську працю скитається на заточенні, тепер відчуває, що те саме українське громадянство, для якого колись працювало, тепер за нього призабуло і нічого не хоче знати. Ніхто на рідній землі не може собі уявити почувань заточеного учителя серед чужого моря, неприхильного до нього, що бажає його позбутися як зайвого елементу. Справу дозволу святкувати греко-католицькі свята учителями заточенцями повинні і мусять взяти у свої руки всі три ординаріяти греко-католицького обряду, як чинники виключно до цього компетентні і дорогою навіть через Рим доходити нашого святого права, яке нам на основі конкордату належиться. Того домагаються і не перестануть домагатися численні родини заточених греко-католиків від своїх духовних властей, які досі від початку нашого лихоліття якось призабули за своїх вірних, які не можуть у святочні дні як слід релігійним людям навіть скупити духа до належної в той день молитви, але змушені важко працювати. Подумаймо, що зробили би в подібній справі римо-католицькі курії в обороні своїх вірних і порівнаймо те все з нашою байдужністю. Такої байдужности нічим не дасться оправдати, хоч при дрібці доброї волі вже давно можна булоб зло направити. Загально відома справа, що нас не шанують і понижують, але ми своєю байдужістю даємо аж надто вже багато до цього причин. А на релігійнім полі ця байдужість вже надто яскрава. Яскравий факт, де державні власти не позволяють своїм громадянам обходити католицьких свят, не легко найде порівнання в европейських державах.

В центральних воєвідствах Польщі є звичай, що в днях державних свят по богослуженнях, у

ҐЕНРІ РІТ.

Велика любов молодого ґенерала.

Весною 1852 р. зустрілось двоє молодих людей у продавця черевиків Ребітс у Льондоні. Сіли за стіл, де гостили їх чаєм, і розмовляли. Вілям Бут мав 22 роки і був уже проповідником методистів, Катерина Мамфорд — мала 19 літ; була молода і нічим більше — донька звичайного громадянина.

Так почалось кохання та подружжя одно з найромантичніших минулого століття, що перетривало до наших днів. Оця пара не розставалась ніколи і спільною працею здійснила одну з найоригінальніших організацій: Армію Спасення, яку всі поборювали.

Вілям Бут помер 25 літ тому як ґенерал. Він мав вояків у 86 краях і кольоніях, у джунглях, праліях, бараках прокажених і вязницях, від Індії до Манджурії. Він воював за слово боже і був би, як упевняв, нічим, якби не мав поруч себе своєї Катерини. Вона підбадьорувала його у найважчих хвилинах і у своїх далеких місійних мандрівках він завсіди возив із собою листи від неї.

Бут захопив молоду дівчину при першій зустрічі на чаю своїм запалом, коли очі горіли йому від захоплення. Його батько був пияк. Вілям уже як 16-літній почав проповідувати на вулицях у Ноттінгемі. У 19-ому році він заробляв на прожиток як помічник... лихваря. Зате щонеділі йшов під пахою з біблією між робітничі доми.

Катерина хотіла, щоб він студіював теольоґію, але Вілям не мав охоти сидіти на лавці. Зате він намовив її вийти за нього заміж і вибратися пішки по Англії, щоб шукати грішників, яких можна би навертати. Вони жили як цигани, спали денебудь, їли щонебудь, але їх любов підтримувала в них життерадісний настрій, що був „першим кроком до неба“, як вони навчали.

Три роки пізніше вернулися до Льондону без сотика в кишені, зате... з чотирома дітьми. Це було їх благословенство. Вілям сходить до найнижчих ям між злочинців і бідаків, а його жінка ходить по домах багатих дам збирати гроші на бідних. Три роки минають безцільно.

Одного вечора 1864 р. молодий проповідник вилізає на плятформу у льондонській дільниці бідаків Уайтчепель і з кількома своїми однодумцями починають співати побожні пісні. Довкола них збирається юрба бідаків, що виходять із захистів. Бут вимахуючи парасолею кидає громи на демона алькоголю. Його висмівають, обкидують болотом і камінням. Але він не покидає свого місця і своєї місії. Його жінка стоїть поруч нього.

На другий день вони співають на тому самому місці; їх знову проганяють. Коли він проповідує втретє, в юрбі знаходяться такі, що під впливом його слів і голосу стають на його боці. Після вуличної битви Бут — виграє. Так родиться Армія Спасення.

Бут і його жінка кидають думку, що чорта треба поборювати його власною зброєю. Їх віроісповідники дістають назву вояків, одністрої, прапори, а що найважніше — сурми і барабани, якими скликують слухачів. Касарні цих вояків — це теплі, гарно освітлені кімнати, де кожний дістає теплу страву і тепле слово.

Саме тоді Катерина обдарувала свого чоловіка восьмою дитиною. А все ж вона находила час проповідувати на площах і вулицях. Не скривала, що люди з них глузують, але закликала всіх, щоб слухали свого нового — ґенерала.

В Анґлії осміває нарід гуртки цих нових вояків із співом і барабанами. У першому році їх мандрівки по краю 669 було з них ранених, — у цьому 251 жінок. 56 домівок „Армії Спасення“ було знищених, 86 вояків мусіло піти до вязниці за вуличні заворушення. Та всі вони „воювали“ за свого ґенерала та його жінку.

Коли Бут мав 56 років і виїхав для пропаґанди до Америки, писав він до своєї жінки: „Пиши до мене любовні листи. І пиши мені теж про все, що тебе торкається, що робиш, коли лягаєш спати, про все якнайдовше“.

Двацять літ раніше він писав до неї так само: „Як тужу я за тобою, як хотів би бути вже при тобі“.

Виснажливі мандрівки, голодівка, журба за насущний хліб, підривала здоровля Катерини. Колиж занедужала, диктувала поклик до Армії Спасення: „Мої кохані діти і приятелі! Боріться непохитно далі. Всі зустрінемось в небі!“

Коли її ховали, за домовиною йшла непроглядна юрба. Її чоловік сам промовляв над її гробом: „Вона була добра, вона ненавиділа облуди і нахабства, її серце було повне спочутливости. При цьому вона була вояком. Та своїм воякам не казала „Вперед!“, а казала „Пустіть мене першу!“

Після смерти своєї жінки Бут обїхав усі частини світа, щоб поширювати свою організацію. Коли у 1912 р. він умер — знали його всі. Він бував частим гостем президента Злуч. Держав, приятелем анґлійського короля і добрим знайомим неодного володаря. У день його смерти 200.000 бідних і бездомних спало під дахами домівок Армії Спасення.

У Ню Йорку один із хмародерів — величава палата — це централя Армії Спасення. Предивна і широко розгалужена організація.

костелах, в яких бере участь шкільна дітвора і місцеве громадянство, опісля по богослуженні від костелами заздалегідь запрошені місцевими комітетами промовці, звичайно учителі, виголошують відповідні патріотичні промови. В цих промовах, бажаючи переїхатись по ворогах держави, представляють вони, що саме українці ждуть на загладу держави. Українці — це та „дзіч", яка все і всюди діла на шкоду державі. Тому їх треба безпощадно нищити і т. п. В часі таких промов учителі українці мусять стояти коло шкільної дітвори і вислухувати реторичних пописів патріотичних промовців. Шкільні діти і присутнє громадянство, які дуже часто „дзічи" на очі не бачили, тепер підбурені „патріотичними" промовами обкидають зловіщими поглядами присутніх між шкільною дітворою учителів українців. Опісля свої патріотичні почування виявляють в той спосіб, що діти відмовляють в школі учителям українцям послуху, або зустрічають їх у школі і на вулиці нецензурними окликами та виставляють їх на публичне посміховище. Про життя в такім підбуреним селі учителя українця не тяжко догадатись.

Відома вже читачам „Діла" опінія візитатора краківської шкільної округи про учителів українців, яких в польській школі не повинні би навіть толєрувати, бо польську дитину мусить і повинен, на думку краківського візитатора виховувати і вчити тільки учитель поляк. Хтож на думку пана візитатора повинен учити та виховувати українську дитину? Ціле українське громадянство бореться вже від довгих літ, щоб українським дітям привернули українських учителів, але безуспішно, пане візитаторе!

Дешево, добре і догідно
поручає І. Шапіра Львів, Личаківська 1,
плащі, костюми жіночі найновіші фасони, убрання, нагортки, трепчаоти, а першорядних бельських фабрик, готові і на міру.
Поручаємо також нашу крамницю бляватних товарів — Личаківська 10. 4—4

ПЯТЬ ГОДИН У ЗРАЗКОВОМУ ПОЛЬСЬКОМУ СЕЛІ.

Репортаж з циклю: „У своїх і чужих".

Варшава, у березні 1937.

Журналісти — люди здебільша нічні, нервової пізної праці, не люблять вставати рано.

Але хоч яка це рання година і дощ на дворі, коли великого пасажирського автобусу перед готелем „Палляс" збиралася чимала їх група, людей з пів сотні.

Над Варшавою стоять брудні хмари, коли виїздимо на далеку пресову прогульку, до зразкового польського села — Ліскова, в каліському повіті, де влітку має відбутись велика та цікава виставка, присвячена праці та культурі польського села.

Покидаємо гамірливу Маршалківську, брудні та обдерпані жидівські дільниці західної Варшави і зі скорістю 60 км. на год. мчимо в напрямі Ловіча.

Ідемо прекрасною шосою з білого каменя. Настрій зростає в парі зі швидкістю авта. Повсюди, як звичайно, навязується розмова, стає гамірно, привітно. На дворі випогоджується, а навіть сонячніше.

„БЕНДЕН ПЖИЯМОВАЛ УКРАЇНЦУВ".

Знайомимось з товаришем подорожі напроти нас, старшим, симпатичним паном у туристичному строї. Добрі папіроси та знаменити ласощі, якими щедро частує нас „директор" прогульки, заохочують до приятельської вимини думок. Після чверть години знайомства гуторимо вже як добрі, старі друзі.

Мій співбесідник, досвідчений журналіст-кооператор пояснює мені причини слабовитого розвою кооперації на польському селі.

— В нас — знаєте, каже, серед інтеліґенції нема того ентузіязму суспільної праці, якого так багато мають українці.

Вдаю, що я здивуваний: — Чи справді так чому саме так, а не инакше? (Розмова йде в польській мові).

— Це просте. Українці знають, що без праці нічого не вдіють і знають, що лише самі своєю власною працею дійдуть до поставлених собі цілей.

— Шоб ви знали, звертається мій сусід до мене з помітним захопленням, які з них кооператори. Го, го! Я вже поверх 20 разів був у Данії, і все коли поїду до Львова, не знаю, чи я в Галичині чи в Данії — мій товариш задивлюється в шкарлупинку обраної помаранчі...

— Ось на днях вернувся зі службової люстрації одної з їхніх кооперативних установ. — Ви знаєте, скільки в них бере начальний директор?

— Ну?

— Максімум 350—400 зол., а в нас?

Авто мчить стрілою крізь якесь винятково вбоге напівзвалене село. Колега вказує в його напрямі рукою, — „Ось гляньте, каже, скільки тут ще треба праці, які тут гігієнічні умовини життя".

Говоримо на актуальну тему організації кооператив здоровля. Мій співбесідник запалюється.

— Знаєте — каже — і тут нас побили українці. Поки ми з бідою вспіли осмувати одну таку кооперативу, відбиваючи на ліво і на право настирливі атаки на II доцільність, вони вже мають їх три...

— Виказую своє здивування: „ижеж так? — чи польські кооператори не доцінюють ваги тих таких конечних у наших умовинах кооператив?"

— Кооператори доцінюють. Самі села доцінюють, збирають гроші, винайнимають доми і т. тільки...

— Тільки?

— Не повірите, лікарів нема. По містах з голоду гинуть а на село не хочуть йти, бояться села і народу.

На лиці журналіста бачу схвилювання.

— Ось недавно, каже він, розписали ми конкурс на становище кількох таких лікарів і знаєте що? — зголосилось кільканацять жидків і ані один полик...

Дивуюся: „І шож думаєте в такій прикрій ситуації робити?"

Здвигає раменами:

— Зрозуміло, жидів не пошлю у польське село, але, „ale będę brał ukraińców", — кінчить з пасією польський кооперативний діяч.

ШТАНИ ТА СПІДНИЦІ ЗА 5 ЗОЛ. НА ПОКАЗ.

Ловіч, повітове місто на півд.-захід від Варшави славиться широко у цілій Польщі відомими і в нас барвистими пастками та майстерними „вицінками", які цінять уже так високо, що задумують невловні вчити їх виконувати українських дітей на Волині.

Коли, користаючи з кільканадцятихвилинової зупинки в цьому чистому містечку, оглядаємо місцевий музей, журналісти кепкують між собою на тему тутешніх нездарних „етнографічних" відносин, оповідають про нездорове „ремесло" місцевого населення, зіпсованого туристами та не-туристами.

— „Почівних" ловічан вбирають в їх барвисті строї при кожній нагоді, тому нічого дивного, що вони у цьому „фаху" так виспеціалізувались, що за менше як 5 зол. ніхто з них не вбере штанів ві спідниці на показ.

КОНСТ. МАЛИЦЬКА. 7

На хвилях світової війни.

7. НЕВДАЛИЙ ПОВОРОТ. КОЗАЧИНСЬКО.

Щойно з початком червня 1919 р. пустилися ми в дорогу — я, ред. Балицький, одна мадярка — російська засланка і місцева учителька, що верталася на вакації додому родичів в Єнісейську. Думаючи, що їдемо просто додому, попродали ми вже наше господарське майно, а навіть теплішу одежу та обуву, — адже за місяць-два будемо в своїй хаті. Поплакалися мої хазяї за мною, а я за ними сплакнула, поблагословили мене на путь-дорогу усіми „богами" (так звуть вони ікони), напекли „шаньок" зі сиром і кренділів і „пірожнє" з рибою, провели мене у великій процесії на берег, мій хресник Шура (була я йому замість хресної мами на весіллю) вистрілив двічі з рушниці на прощання, весла вдарили по воді, човен відчалив від берега і замкнулася за нами одна карта сибірського побуту.

Плили ми Ангарою — себто нас четверо і два гребці — три доби, раз тільки висідаючи на берег для нічлігу. Погода була гарна, але ночі такі студені, що ми в кальошах і теплих плащах страшно мерзли. І не дивно: хоч це було з початком червня, на березі стояли зелені ялиці, які танули на сонці, остуджували повітря, а тричі ранками густі мряки накривали над водою. Так доплили ми човном до устя Ангари, а звідтіля пароплавом дібралися до Єнісейська, щоб там від влади дістати пропуск на дальшу їзду.

В Єнісейську пробули ми всього два дні, користуючись гостинною д-ра Антона Рака. Большевицький совіт видав нам даровий проїзд до Красноярська, але радив спішитися, бо події мчать блискавкою і хто зна, чи через добу буде ще відкрита дорога до Европи. Тов. Балицький порішив залишитися в Єнісейську, а я з товаришкою мадяркою зарядкували і всіли на перший пароплав „Дедушку", що саме відплівав. Та не мали щастя — в половині дороги на пристані Козачинсько надіхав кур'єр з телеграмою до капітана, щоб скоріш завертав назад до Єнісейська, бо Красноярськ уже в руках „правительственних" військ — антибольшевицьких. Треба було або вертатись або зупинитися в Козачинську. Ми вибрали цей останній вихід, щоб бути ближче залізниці і при першій нагоді пуститися в дальшу дорогу.

Козачинсько — це велике сибірське село, щось гей наше галицьке містечко. Віддалене 200 верств від Красноярська при головнім тракті, велика пристань корабельна на Єнісею, станція почтова та телеграфічна, дві лічниці (земська і переселенча), дві школи народні більшеклясові і кільканацять крамниць. Наших австрійських і німецьких засланців було ще там кільканацять, переважно робітники та селяни — з українців двоє: я і тов. Василь Найда, всі інші виїхали з початком революції.

Життя складалося погано. Найд. ближчий терену, де розвивалися всі безконечні перевороти, ставився до нас неприхильно, а місцева влада — наскрізь реакційні елементи — бачили в нас большевицьких агентів і доносами затроювали нам побут. Не менше прикре було і матеріяльне становище. Данський консулят, який опікувався австрійськими громадянами, вичерпав уже свої фонди і відмовив дальших підмог молодшим, висилаючи їх на роботу. Але полеві роботи: косіння та жнива серед хмари мошкари для нашого чоловіка попросту неможливі; та ще при тих роботах здиралася дуже одежа та обув, яка вже тоді йшла на Сибір на вагу золота. Треба було обмежуватися на заробки в самому селі, за які можна було тільки прохарчуватися.

Я мала лекції та заняття в місцевій бібліотеці, доволі багатій та цікавій змістом. Користувалася нею головно шкільна молодь, дуже очитана та інтеліґентна, якій важко було дібрати лектуру, бо вона вже не захоплювалася Верном, Кіплінгом, Майн Рідом, а читала Горького, Достоєвського, Толстого, Гаршіна, Чірікова та головно російських класиків. І розуміла їх і бралася про них дискутувати, як це є у звичаю в москалів.

Одинак мою просвітню роботу в Козачинську не довго могла я вести, бо надійшли події, що розбили читальню та знівечили багато людського життя. Зима 1919 р. була дуже тяжка, мої й найстарші люди не затямили, день-у-день цілий місяць по 50° Р. А ще сильніш морозу лютував у нас терор Колчаківського режиму. Ще ніколи не мерз Єнісей на своїх водах таких ве-

ДОРОГОЮ, ВИСАДЖЕНОЮ ЯБЛУНЯМИ.

На двісті котромусь там кільометрі від столиці, звертаємо з головного тракту на бокову, викладену гладким каменем дорогу.

Вона вже просто доведе нас до зразкового польського села, що повстало завдяки двом силам: посвяти одної шляхотної людини та кооперативної праці цілого, хоча бідного та нужденного колись населення. Хоч яка добра бита дорога, їдемо дуже поволі. Багатьох нервується: що за причина?

— Оце, розлоге гилля яблунь, що густо засаджені з обох сторін дороги, зачіпаючи за дах велитенського авта, гальмує їзду. Висідаємо на горбку. Перед нами обширна долина, ціла в весняному сонці. На долині між садами село. Видно дахи, криті черепицею та дахівкою. До села з кількох сторін збігаються дороги. Всі висаджені овочевою деревиною...

37 РОКІВ ПРАЦІ В ОДНОМУ СЕЛІ.

Ліськів що його влучно називають найкращим польським селом є живим памятником, поставленим собі самому о. прал. Блізінським, як не менше наявним доказом, що може вчинити для народу доброї волі, людина гарячого серця та високих змагань.

Оцими власне прикметами зумів старенький вині парох оживити приспану сільську, темну громаду та за 30 років щоденної праці вчинив з неї зразкову оселю, якої слава пишається по цілому краю.

Ще сорок років тому Ліськів був малим, Богом і людьми призабутим сільцем, де хати валились від занедбання, а жиди-коршмарі поїли народ оковитою. Майже ціле населення мандрувало щороку весною на працю до Пруссії, а 87% не вміло ні читати ні підписатись.

В 1900 р. прийшов до цього нужденного села теперішній парох. Прийшов і не покинув його до нині. Хоча — як сам нам тепер оповідає — тоді ще не потрапив (як правдивий мішух) відрізнити на весну жита від пшениці, взявся за парохію, заложив кооперативу, школу, одну, другу. Нічого не вдіяли переслідування москалів, ані трудноші війни, німецької окупації та інші перепони.

Сьогоднаі о. Блізінський має мов голуб сиве волосся, але мабуть таку, як 37 років тому, юнацьку усмішку і може сказати, що життя не змарнував.

Але він говорить щось інше, говорить, представникам цілої польської преси:

„Критикуйте, панове, поправді і як хочете. Не жалійте мене старого. Кохаю мов село, але я його створив для батьківщини і нехай вона в ньому шукає прикладу..."

Старенький пралат розвів рукою по селі: і дійсно зроблено тут багато. Ось мурований костел, там величавий народній дім, читальня, молочарня, кооп. крамниця, школи, млини, захоронки...

СІРА, КАМЯНА ПЛИТА З ДАЛЕКОГО ПОЛІССЯ.

Оглядаємо це все, йдучи розкішними тротуарами. Одно і друге може тут не подобатись, але загально враження дійсно позитивне, мало — кольосальне! Ми зайшли до театральної салі. На стіні в одному місці показали нам вмуровану сіру, незугарну камяну плиту. Журналісти оглянули гуртом, відійшли. Лишилося нас двох, товариш з Білорусі — поляк і я. Приглянулись ми ближче тій таблиці: зі звичайного піскового каменя, сіра, майже чорна. На плиті ледви видний напис, щось в роді: „зразковому селові з признанням, кобринський повіт".

Мій товариш призадумався; „Знаєте колего, — каже — думаю про те, коли в моїй убогій стороні будуть такі села..

Я нічого йому не відповів.

Поліська чорна плита, витесана спрацьованими руками темних українських селян з Полісся пригнітила на довго мої думки...

Коли то в тамтих, кобринських приспаних болотнистих селах селянські міцні руки витешуть не плиту-дарунок подиву для когось, а витешуть свої камяні, здорові, сканалізовані, чисті — як ось те — села, коли в них знайдуться люди, що не пожаліють життя для того, щоб в їх селі люди перестали шукати потіхи від злиднів у трійливому, вбивчому самогоні...

ІВАН ГРЕГОРОВИЧ

вислужений професор вчительської семинарії,

після довгої і важкої недуги упокоївся в Бозі дня 31. березня 1937 р. на 61 році життя в Заг. шпиталі.

Похорони відбудуться в суботу дня 3. квітня 1937 р. в год. 3. пополудні з Кришти Вірменської Архикатедри на Личаківській цвинтар.

На ці сумні обряди запрошують Свояків, Знайомих і Товаришів Покійного смутком прибиті

Дружина і Донька.

ВЕРТАЄМОСЬ.

Треба б багато писати, щоб передати всі враження з цього села, села, де культурні люди вмиті, де відкормлені діти, де ніхто не дивується гостям з далекої столиці. Коли гамірливо збираємось виїхати, крім кількох представників села та влади нікого нема. Це мене дивує. Питаю отверто когось з офіційних осіб: „А чому так мало людей, чиж би не цікавились нашим приїздом?"

Відповідає чемно, прикриваючи здивування: Навпаки всі дуже цікаві побачити правдивих журналістів з Варшави, але кожний має свою працю, а крім того в нас люди **не люблять приглядатися** чужим, тим більше, що гостей у нас завсіди не бракує...

Загремів мотор...

„ВОЛГА, ВОЛГА" ТА УДОВИЧЕНКО.

Приємно вертатись із жмутком вражінь з приємної прогульки. Женемо з навіженою скорістю. Прожектор розколює темряву ночі.

Пресове товариство оповідає жарти, дотепи, спостереження, журналістичні пригоди. Хтось затягнув веселу польську пісоньку, не вдалось. Італійська пішла краще, також українська. Але найкраще вдалась відома: „Волга, Волга". Всі співали, дехто навіть з виразом сентименту в очах.

Опівночі вечеряли ми в якійсь коршмонці в якомусь придорожньому містечку. На головній стіні бачив я дивний портрет: на рожевому тлі велика собака з чоколяди „Сішард", а під нею підпис: Удовиченко.

Нема хіба дорід на світі, якимиб не „манджали" наші „хахлі"; за чорним, насушним хлібом.

Роман Гучванович.

Великий Театр	ПОНЕДІЛОК, 5. КВІТНЯ **Ганка Ордонівна** ТІЛЬКИ ОДИН ВИСТУП.	Великий Театр

Конференція громадських діячів Волині.

Читаємо у „Волинському Слові":

Конференція громадських діячів відбулася в Луцьку 25. березня ц. р. У ній взяли участь: воевода Генрих Юзефський та отсі представники українців: дир. Бичківський (Рівне), Б. Білецький (Луцьк), посол М. Бура (Рівне), А. Вівчарук (Рівне), проф. І. Власовський (Кремянець), посол п.-о. М. Волков (Сарни), В. Дяконенко (Луцьк),дир. С. Жук (Почаїв), С. Квасницький (Луцьк), радний М. Книш (Горохів), проф. М. Кобрин (Кремянець), ред. О. Ковалевський (Луцьк), Д. Ковпаненко (Рівне), полк. М. Крат (Ковель), М. Крижанівський (Луцьк), М. Кудак (Дубно), сен. М. Маслов (Луцьк), С. Миронович (Горохів), Л. Михайлів (Луцьк), М. Нестеровський (Костопіль), О. Питель (Луцьк), пос. С. Скрипник (Рівне), проф. Г. Стаднюк (Ковель), п.-о. М. Тележинський (Володимир), пос. С. Тимошенко (Луцьк), радн. М. Ханенко (Луцьк), Г. Чирикова (Луцьк), п.-о. М. Широцький (Володимир).

Конференція була посвячена обговоренню біжучих питань, звязаних з українським громадсько-національним життям Волині. В обміні думок брали участь і поодинокі громадські діячі, і воевода волинський.

Конференція не ухвалювала ніяких резолюцій, підтвердивши лише конечність дальшої праці в дусі тих засад, що характеризують сучасну Волинь, передовсім на господарсько - кооперативному, культурно-освітньому, самоврядному й церковному відтинку суспільного життя.

— Цитуючи буквально вістку про ту нараду за „Вол. Словом", можемо хіба зауважити, що коли надалі будуть збережені „засади, що характеризують сучасну Волинь", то вся конференція була по суті цілком зайва. Українські громадські справи багато від неї не виграють.

—o—

Розвязали студентські товариства у Варшаві.

Як це ми вчора коротко згадали,влада розвязала студентські організації у Варшаві. Опісля наспіла вістка, що така сама доля стрінула і виленські студентські організації.

Ту постанову видав міністр освіти на основі розпорядку з 30. квітня 1933 р. про академічні товариства. Крім вичислених вчора варшавських товариств у Вильні міністр розвязав товариства: „Młodzież Wszechpolska" і корпорацію „Polesie".

Водночас міністр припинив діяльність допомогових товариств у варшавських високих школах (університет, політехніка і сільсько-господарська школа), бо вони зробилися теренем розгривок політичного характеру.

—o—

диких риб, як їх пускали під полонку трухановські козаки, і крови ще стільки не пив і страхіття такого не бачив. (А ми пили воду з Єнісею, бо криниць в селі не було!).

Опісля прийшла весняна повінь і ціле Козачинське найшлося під водою. Відтак усе довкола стялося ледом, а ми гей замуровані сиділи на поверхах і покрівлях домів, худоба на високих сопках. За тиждень уступила повінь Єнісея, а нагрянула нова — напад большевицького відділу. Три дні гриміли стріли, три дні сиділи „білі буржуї" за мурами церкви, яку обляглали большевики, а інші, як я, скривалися по пивницях, ще до половини заповнених водою. Та хоч нападники скоро уступили, спокою вже не було, тільки боротьба перенеслася на другий бік ріки, яка час до часу приносила на своїх хвилях то одного то другого козачинського громадянина, що заплатив життям за свої колчаківські симпатії.

У Козачинськім не мали ми ніяких вісток від своїх. Наших на Сибірі небагато вже залишилося, а комунікація з Европою була перервана. З газет слабі доходили до нас вістки про те, що діється на Наддніпрянщині і в Галичині. Появилося в тім часі в Томську „Українське слово", доволі гарно редаговане (І. Савицьким), на широку скалю закроєний часопис, але по двох місяцях перестав виходити. З Владивостока присилали нам якийсь час „Щире Слово", і з нього щойно в половині 1919 р. дізналися ми про облогу Львова. Російські газети подавали скупі і тенденційні вістки про гетьмана Скоропадського та його союз з німцями.

(Далі буде).

ЕКОНОМІЧНИЙ ОГЛЯД.

Треба більшого зацікавлення.

(Пресова конференція з приводу „Показу проми слових можливостей").

(г) У двох попередних статтях в нашому економічному огляді звернули ми увагу, скільки лиха для одиниць і для суспільности виникає з того, що до основування підприємств беруться в нас люди, зовсім не зорієнтовані в потребах і можливостях нашого ринку. Тому здавалось би, що нині, в часі загального звороту до промислу і торговлі велику фреквенцію матиме показ, який уладила „Комісія розбудови українського промислу" при „Технічному Товаристві"; ціллю показу було саме звернути у правильному напрямі тих, що хотять собі створити власний варстат праці. Та ми довідуємося з прикрим здивуванням, що до тепер виставу відвідало **лише 700 осіб**. Не виявила більшого зацікавлення в тому напрямі і преса: на вчорашню пресову конференцію, присвячену тій самій справі, що й вистава, прийшло всього коло десятьох представників преси, себто менше як половина запрошених.

Пресову конференцію виповнили реферати **інж. Білинського та інж. Сербина.** Перший почав від зясування цілі показу: йде про те, щоби показати тим українцям, які хотіли би братися за якесь виробництво, що в нас іде і в якій скількости. Виставлено вироби і півфабрикати, яких потребує українська торговля для дальшої перепродажі консументам, або український промисл для дальшої перерібки. З порівнання того, що вже маємо, з тим, що ще жде своєї черги, можна наглядно оцінити, які ми ще бідні і зрозуміти, який безмір роботи ще перед нами. Майже кожний з виставлених артикулів може при добрій постановці виробництва запевнити продуцентові працю і прожиток. На показі і в книжці „Можливости розвитку рідного промислу" виданій у звязку з Показом поміщені вироби ріжної ваги, і дрібні артикули, яких контрольований нами збут не переходить кількох тисяч золотих річно, а є й такі, що їх збут іде в мільони.

При менших артикулах треба брати під увагу можливість рівнобіжного виробництва кількох споріднених артикулів, нераз тим самим приладдям, та змогу виробляти їх в існуючім вже напр. ремісничім варстаті. Крім того треба завважити, що в книжці поданий тільки провірений вже існуючий збут нашої **зорганізованої** торговлі. Наше дійсне запотребування з правила кількакратно, в деяких артикулах навіть і 100-кратно більше. Нема також потреби згори резигнувати і з збуту на чужий ринок.

Більші артикули вимагають звичайно і більших інвестицій, які нераз не під силу одиниці. В таких випадках треба братися за організацію спілок. Хто має це робити?

Ініціятива в тому напрямі — говорив інж Білинський — повинна виходити передовсім від спеціялістів з даної ділянки промислу, бо тільки ті, що розуміються на виробництві, мають змогу оцінити потрібні до цього технічні умовини і фінансові засоби; тільки вони можуть перевести калькуляцію і приблизний рахунок рентовности, які мають стати основою для організування закладового капіталу. В тих випадках, де ініціятива виходить від нефахових, необхідно притягнути до співпраці спеціялістів, принайменше у початках перед і при урухомленні виробництва. За опадности на фахівцях з правила треба пізніше дорого платити.

На оснування підприємств у нашій суспільности гроші найшлись би, але люди не привикли ще льокувати їх у промислі. Промисл для них все ще щось дуже непевне і ризикове, наче льотерія. Ті погляди покутують у нас не вважаючи на те, що всі наші промислові підприємства ведені фаховими людьми розвиваються якнайкраще.

Причина нашого все ще повільного темпа промислового розвитку є **не** недостача капіталів, тільки **недостача** відповідного наставлення тих тих, що **капіталами** диспонують, як і тих, що їх не мають.

У нормально розвинених народів те промислове наставлення, себто зацікавлення промислом і зрозуміння для нього, набирає молода людина вже в батьківській хаті, варстаті чи крамниці. Чує про нього в школі, в кипучім довкола життю. Нам мусять ті виховні впливи заступити покищо відповідна книжка і преса. Йде про те, щоби збудити серед громадянства зацікавлення промислом і технічним поступом, зрозуміння для його великанської ваги для нас.

Найбільше пекуче в нас господарське питання це справа безробіття. Маємо забагато рук і голов до праці, замало покищо змоги заняти їх продуктивно. Надмірна подача праці знижує її ціну. Звідсіля низькі заробітки. Тому, що заробітки малі, мале й споживання, а через те малі обороти нашої торговлі і промислу, мала продукція, а вслід за тим мале запотребування на працю, низька її ціна і так дальше. Тому нашим головним завданням у господарській ділянці є збільшити запотребування на працю, створити нові джерела заробітків. Це можливе в першу чергу через розбудову промислу.

Вона мусить йти у двох напрямах, обнимаючи предмет вивозу та привозу. Досі продукуємо і продаємо чужим — майже виключно хліборобські продукти і то в найсирішому виді, тому вони дешеві і не багато на них торгуємо. Мусимо довести до того, щоб збувати їх у **перероблену** виді. Тоді найдуть при виробництві працю сотки тисяч нині безробітних українців.

Так само в тих ділянках, в яких покищо не маємо сирівців, (напр. залізо і бавовна) треба нам ввозити не готові фабрикати, тільки сирівець і самим його переробляти. Отже не спроваджувати готове начиння, цяжки, коси, ножі, а залізо; не матерії, тільки вовну. Тоді наш гріш замість відпливати до чужих, лишатиметься в руках нашого робітника і нашого фахівця.

Лиш **тим** способом можна дати людям працю, **на** те потрібна розбудова рідного промислу, в тім глибший зміст гасла „Свій до свого по своє".

Розбудова промислу важна для цілої нації та для поодиноких її верств. Робітникові запевнить вона зріст попиту на працю, а тим самим ліпшу ціну на працю; купцеві, промисловцеві і ремісникові — більші обороти, адвокатові — маєтніших клієнтів, педагогові — краще фінансове положення шкіл, селянинові вищу ціну на його продукти, змогу допомагати собі домашнім промислом та охоронить його землю від роздрібнення.

Все те справи не нові для нашої преси — закінчив свій реферат **інж. Білинський**. Вона нераз у них порушувана. Йде про те щоби цю пропаганду посилити, зробити її більше **систематичною**, на те, щоби вона могла скорше **перевиховати українців в дусі господарського активізму і національної господарської солідарности**.

Інж. Сербин обговорював стан і виглядн нашого ремесла. Тепер воно дуже неповно розвинене. В більшій частині сіл, а навіть міст не маємо ще українських ремісників з найбільш потрібних ділянок. Точно обчислити невикісновані можливости у тому напрямі та звернути нашу ремісничу молодь до відповідних ділянок та місцевостей — ось і найважніше завдання в тому напрямі. Дальше необхідно зорганізувати ремісників, подбати про фаховий вишкіл для молодих і про перевишкіл для старших, зорганізувати для них пресу і бібліотеки. Також треба наладнати ремісничу самопоміч, зокрема шляхом кредитових кооперацій, для спільного закупна сирівців і вкупі для спільного збуту, уладжування виставок і т. п.

Пресова конференція закінчилась короткою дискусією.

ПОЛЬСЬКА ХРОНІКА.

В ОБСТАВИНАХ ЗРОСТУ ЦІН. — ГОЛОС „ПРОСТОЇ ЛЮДИНИ" І ЙОГО ВІДГОМІН.

Зростом цін цікавиться тепер кожна людина, бо це факт, що „бє її по кишені" і зменшує реальну вартість заробітку. Цікавиться зростом цін усі уряди (не тепер світова проблема), м. і. теж уряд Польщі, який старається протидіяти цьому зростові всіми засобами, до адміністраційних включно. Створено при міністерстві промислу і торгівлі „Комісію цін промислових артикулів", яка має слідкувати за дальшою ситуацією та вистосувати відповідні чинники в напрямі „поміркування". Йде теж безпосередній натиск уряду на картелі, бранжеві і госп.-самоврядні організації. Преса майже щоденно вказує на суспільні, господарські, фінансові і валютові небезпеки зростаючої дорожнечі (Для ілюстрації зросту цін: загальний індекс гуртових цін — приймаючи за підставу 100 в р. 1928 — виносив: лютий 1936 — 52.2, грудень 1936 — 56.9, січень 1937 — 58.4, лютий 1937 — 59.9).

На тему дорожні йде в польській пресі теж цікава полеміка. Зачинає кампанію її лист „простої людини" на сторінках „Газети Польської" (перекінчик?) в гострім змісті проти картелів, проти Левитана. Замаскований автор цього листа вважає (доказуючись на заг. осві-

віті, що найбільшим ворогом Польщі і кожного її громадянина є картел. Відповів цій „простій людині" голова Левіятану А. Вержбицький. Казав він м. і. на таку засадничу річ, як те, що „ціни не можуть бути нижчі від вартости продукції" (тому низькі ціни домагається залізний промисл, який в 70 проц. є в руках держави) а дальше на такі відомі речі, як те, що вугільний, нафтовий і залізний промисл є під повною контролею держави і що картелі існують так в бажанні і потребі держави...

Ця початкова і дальша дискусія вияснила просто нерадісну ситуацію: за якими цін боряться зетатизовані чи диріговані урядом підприємства, а їх атакують приватні людники...

Нема сумніву, що „картелі" стали тепер полекуди „жертвенним вівцем" у **скомплікованій грі сил** на світовому і краєвому ринку, бо при нинішній кон'юнктурі їх роля є далеко менше небезпечна, як та, яку вони спокійність своїм „принциповим консерватизмом" у запізнілій кон'юнктурі. Зрештою — годі не признати слушности думці Вержбицького: якщо найбільшим ворогом є справді картел, то нема нічого легшого для уряду, як їх ліквідувати одним почерком пера...

Новини економічної літератури.

ТЕХНІЧНІ ВІСТИ, ч. 1 з 15. березня 1937.

Новий напрям редагування органу У. Технічного Товариства у Львові і замет першого вступа за цей рік управнює до того, щоби „Т. В." обговорити саме в „Економ. Огляді". Досі був це суто-технічний журнал (появляється він уже XIII-ий рік). Тепер не тільки стратив він свій строго-академічний характер і через те став доступний ширшому загалові, але нова редакція змінила також підхід до технічних проблем, приймаючи засаду, що **наша техніка має стануги на службу розбудові рідного промислу**, себто прямувати до **поглиблення економічного життя українського народу**.

Ці нові тенденції яскраво (може дещо за яскраво) відзеркалюються в першому числі журналу, де „честь техніки" (хіба може вона в нас бути самоціллю?) найшла вже тільки місце в хронікарських завітках. Статтейний матеріял своїм змістом у цілости економічний, готовий промислово-організаційний. Цей факт спричинив гарячу дискусію на Заг. Зборах У. Т. Т-ва, бо деякі члени боялись, що дотеперішній високий рівень (до речі: занадто високий) буде обниженний зі шкодою для престіжу Т-ва і що інформація про осяги технічної науки та плекання технічної думки найдеться в вовсім непомітному куті. Безумовно — нова редакція повинна постаратись, щоби не загнатись у крайність у безкритичному перенесенні економічної тематики зі шкодою для тематики технічної (потрібна „золота середина"). Та проте годі не признати слушности Раді Т-ва, що рішила вчинити напрям редагування свого органу, надаючи кожночасно змінити його зміст тісніше з професійним життям наших інженірів, зокрема будівничих цілого промислу, а памєть торговлі. Техніка й економіка мусять увійтись дружньо за руки на сторінках журналу, як увійшись у нашому житті.

З **„білянсом"** наших господарських досягнень, що є темою передовиці, можна погодитись без застережень. Слушно зазначує автор, що „з динамічної точки погляду" активи його є дуже поважні, але в точки погляду господарських потреб наші — вони дуже скромні. Правильно теж накреслені **дальші шляхи** розбудови нар. господарства, а саме: 1) наша торговлі має бути в першу чергу підбудовою рідного промислу; 2) наш промисл мусить головну увагу звернути на ділянки, які дозволять використати рідну сировину; 3) капітали повинні мобілізувати ще сильніше наші банки, а також різного роду спілки; 4) треба при помочі пропаганди змінити наставлення громадянства до справ господарських.

Одну хіба маємо заввагу що до висновів у передовиці. Автор каже, що наш нарід до війни інтратував фінансові засоби, або їх тезаврізував. Треба завважити, що тезаврізація — це в нас менше воєнне і повоєнне. Свої засоби наш нарід складав до війни охотно в щадничих (тому і зріст кредитової кооперації) і треба було згадати не про тезаврізацію, а про обмінні група в щадничих.

Цікаву статтю дав **інж. Е. Врецьона** п. н. **„Великі фабрики чи малі варстати?"** Жалітн тільки можна, що не висказався він що до цього питання в якихсь обставинах. А тебе воно в нас теж доволі актуальне. **Інж. С. Павлик** дав цінні інформації про **можливість заснування в нас олійного промислу**, спертого на власній сировині. В своїх цінних міркуваннях пише він м. ін., що „поминеть нашого ринку на олії значна і запевнює збут кожній кількости дешевого виробленого олію". Інж. Р. Білинський видрукував цінні інформації про „Показ можливостей розвою нашого промислу", що його зорганізував КРУП у Львові.

Решту змісту журналу (від цього числа не квартальника а **місячника**) доповнює „технічно-господарський огляд" і вісти про життя У. Техн. Т-ва.

З приємним для нової редакції треба підкреслити **актуальність змісту**. Вистерігатись тільки треба таких слів, як: вгляд і угляднити, чоловік (у значінні **людина**), противно, склеп і т. ін.

В. Н.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Вежа смерти в Бухарі.

Над давнім містом Бухара стремить стародавня „вежа смерти", свідок колишньої могутности володарів-емірів. З цієї вежі видко місто, ріку, рівнину, мінарети та багаті доми. З платформи цієї вежі мусіли колись кидатись униз вороги емірів, засуджені на смерть. Обвинувачені у державній зраді чи святотатстві мали тут свою „тарпейську скалу".

Та кинутись з цієї скали вниз було мало. Засудженець мусів іще перед смертю виголосити похвальну промову в честь еміра. Чи хто був у смертельному страху чи тремтів від ненависти, мусів спромогтись на останнє похвальне слово, бо посіпаки еміра вміли нагайками примушувати засуджених до цього традиційного акту. Народ стогнав у кайданах і бунтувався; горді верховинці та степовики йшли на смерть за бунт, але з „вежі смерти" чути було водночас щораз то нові „похвальні гимни" скатованих, що дивилися у бездонну прірву під своїми ногами.

Могамед-Хан.

Багатий шаїкотський син Могамед-Хан рішив скинути ярмо кривавого еміра. Та заки він став проти нього до явного бою, його зрадили. Його засудили разом із товаришами — кинутись із страшної вежі. Емір домагався, що він мусить у своєму імені та в імені своїх товаришів виголосити панегірик. Могамед-Хан глянув на еміра оком ворога, що висловлює свою найбільшу погорду і сказав: „Добре, я буду хвалити тебе, як цього вимагає закон".

Могамеда-Хана любили всі за його доброту та лицарськість. Він пішов із товаришами у напрямі вежі смерти. Перед воротами вежі лежали тіла його свіжо задушених жінок. Він пройшов мимо, не затремтівши. Коли вийшов на горішню терасу, з нього зняли ланцюги.

Покірлива і бунтарська промова.

„Починай!" — крикнув до нього найстарший кат — „не забудь свого обовязку супроти еміра!" Довкола стояли озброєні посіпаки. І Могамед-Хан почав:

„Честь і слава князеві, що карає за ганебні вчинки і вміє відріжнити справедливість від гріху. Честь і слава — справедливому і ганьба тому, що карає неоправедливо. Я мушу вірити, що той, хто панує над моїм краєм, мусить любити правду і ненавидіти брехню. Та хто визволить нас від безправства? Я мусів би стратити свою віру, коли бачу трупи невинних..."

Тут посіпаки підійшли до нього з загрозою, але він кінчав спокійно:

„...Якби я не вірив у справедливість еміра. Бо Бог є справедливіший від володарів та емірів. Він не знає народів, які терплять, не знає безсильних і зганьблених жінок, але і не знаю еміра, якого я тепер величаю!"

— Вирвіть йому язик! — крикнув кат. — Він образив еміра.

— Я образив еміра? — кричав Могамед-Хан — чим? я славлю його як пана нашого життя та смерти, але звертаюся теж до більшого від нього — Бога, якого доброта сильніша від ненависти еміра. Я та мої товариші кличемо на нього там, де кінчиться його влада".

Ніхто з катів не важив рушитися з місця. Могамед-Хан та його товариші падали один за одним із вежі смерти з резигнацією, до якої тільки здатні віроісповідники фаталізму. Але не минуло і року, як сам емір стояв на тій самій вежі смерти. Остання промова Могамеда-Хана найшла відгомін у народі і досі її зміст повторяють у Бухарі подорожникам, що оглядають славну вежу смерти.

Коли хто має славне імя...

У стейті Ню-Йорку, місті Оберн, живе чоловік, що зветься Віліям Шекспір. Він має папери, які доказують, що його рід виводиться від Джільберта Шекспіра, молодшого брата славного англійського драматурга. Про те, що значить носити таке славне прізвище він пише в американському журналі „Ротаріян" ось-що:

„Ціле моє життя стало предметом жартів і насмішок тільки тому, що я називаюся Віліям Шекспір. Кожний уважає, що має право сміятися з мене або давати мені поуки. Прошу уявити собі таку сцену. Хтось знайомить мене з товариством у сальоні: „Дозвольте представити вам пана Віліяма Шекспіра". І кожний зараз мусить на таке прізвище якось зареагувати. Здебільша подурному.

„Ще як я був малий, старші обзивалися до мене завсіди в такому тоні: „Слухай малий! ти маєш славне прізвище. Чи ти може кревняк великого Шекспіра?"

У школі мої товариші ані мої вчителі не забували ні на хвилину про моє прізвище. Як тільки я чого не вмів, я чув зараз: „Хто має таке прізвище, повинен соромитись, що не знає такої речі...."

ФРИЗІЄРСЬКЕ ЗАВЕДЕННЯ
А. КУЗИКА
перенесене з вул. Ґродзіцьких
НА БЛЯХАРСЬКУ 11
(ріг Руської, біля кооп. „Пласт").
526 Тривка ондуляція пань.

Шекспір не хоче продавати білетів.

„Крім звичайних щоденних дотепів між знайомими, я мав поважніші клопоти з тої самої причини. Раз працював я як телеграфіст на залізничому двірці у Фрівіл. Одної неділі 1917 р. до віконця підійшла сільська учителька і просила продати їй білет до Ню-Йорку. Кажу, що мусить почекати, коли прийде касієр. Вона скипіла і заявила, що це нечемність і що вона пожалується директорові залізничого шляху. „Як ви називаєтесь?" питається мене. Я вже відчував, що з цього вийде, коли мусів відповісти „Віліям Шекспір". — Чи нам вільно купити собі з подорожних? Чи начальник знає, кого він тримає у себе на службі?! — почала кричати.

До двох тижнів мене звільнили із служби. Дисциплінарна комісія виправдала мене і перенесла на інше місце, але сміх ішов за мною".

У готелі, шпиталі і в Білому Домі.

„Раз приїхав я з жінкою вночі до Бофало і ми заїхали до порядного готелю. Ми мали тільки ручну валізочку, бо багаж ішов окремо. Я замовив кімнату з двома ліжками. Заки ми ввійшли до кімнати, я мусів випозичити готелевий блянкет. Коли портієр побачив моє прізвище, глянув на мене і на мою жінку зі злобним усміхом. Водночас сказав до телефоніста пів-голосом: „Той хоче мене набрати". Нелегко було переночувати.

„У 1931 р. я як пацієнт одного вашингтонського шпиталю дістав запрошення на річний добродійний вечір до Білого Дому. Я тішився, що матиму честь стиснути руку президентові Гуверові. Кожний, хто підходив до президента передавав своє прізвище одному майорові, що його супроводив. Коли майор почув „Віліям Шекспір", той дав крадькома знак тайному агентові. Мене представили якслід, але Гувер усміхнувся до мене спочутливо і відійшовши від мене сказав: „Нещаслива людина", вважаючи мене за божевільного.

Між божевільними.

„Іншим разом я опинився у шпиталі для божевільних, щоб відвідати там одного знайомого недужого. Саме тоді шпиталь оглядав генерал Гайнес. Один із недужих не знаючи, хто він, поклепав його по рамени і спитав його: „Хто ви?" Генерал назвав себе генералом. Недужий відповів: „О, це нічого! За два тижні тут вас з цього вилікують!" Генерал бачив, що я придивлявся цій сцені. Коли він вийшов із сестрою милосердя на коридор, звернувся до мене як до свідка прикрого інциденту і почав розмову. Наприкінці представився мені і спитав мене: хто я такий. Я не мав сміливости назвати себе, загикався і втік як божевільний.

Щойно згодом, коли сестра милосердя впевнила його, що я зовсім здоровий і звуся таки справді „Віліям Шекспір", він повірив мені і вибачив мені мою дивну поведінку.

„Без жартів".

„Купуючи одного разу авто, я не мав при собі легітимації. Треба було подати прізвище власника, щоб фірма його вписала. Брехати було неможливо; за це грозила кара. Але коли я назвав себе по совісти, мене викинули і авта не видали. Треба було спровадити свідків-приятелів.

„Коли я замовляю телефоном якісь речі до хати і подаваю адресу з прізвищем, часто чую обурену відповідь: „На жарти ми не маємо часу".

„У місті Албані я оглядав раз із приятелем будинок магістрату. Саме тоді до ліфту ввійшов бурмистр Сміт. Мій приятель, що знав його, представив мене. Бурмистр розреготався: „Маєте гумор, приятелю. Прошу закуріть. А я гадав, що той Шекспір уже давно у гробі!"

Американський Віліям Шекспір каже, що не може бути вдячний своїм батькам за ім'я Віліям. Уже „Шекспір" зобовязує до неодного, а „Віліям" перед ним ускладнює життя страшенно. Отже батьки із славними прізвищами нехай не називають своїх дітей такими самими іменами, які мали ці славні люди. Якби хтось із наших знайомих називався „Тарас Шевченко" або „Богдан Хмельницький", ми теж не далиб йому спокою, лихі за те, що своєю особою замазує нам образ, який ми звязуємо з цими історичними іменами. Великі імена не повинні повторятися іменами. Великі імена не повинні повторятися двічі так само, як не можуть повторятися ті самі люди, що їх носили.

ОКСАНА БУРБЕЛЛО
це дуже вдатний дебют української співачки
НА КРУЖКАХ „СИРЕНА"

ФІЛЬМА Й ПОЛІЦІЯ.

Французький фільмовий журнал „Ля Крітік Сінематографік" помістив недавно цікаву анкету переведену поміж найвизначнішими французькими криміналістами на тему, яку ролю відограє фільма в боротьбі із злочинністю. Виявилося, що фільма має для криміналістики незвичайно важливе значіння та що в цій ділянці можна найти ще безліч вдячних, невикористаних можливостей.

Почин до співпраці фільми з поліцією дав шеф бразилійської допитної поліції в Ріо де Жанейро, Рібейро, який увів був методу відтворювати злочини на екрані. Коли використали допити свідків та обвинуваченого намагаючись повязати їх на кіновій плівці, тоді можна було на екрані перевірити суперечности, які ставали часто підставовим матеріялом до дальшого слідства. Фільма, яку накручували на місці злочину, завдяки звуковому оформленні давала змогу суддям відтворити собі атмосферу злочину та поробити важні психольогічні висновки. Кінематографічний обєктив записує всю реакцію обвинуваченого з докладністю, якої не можна осягнути на судовій салі. Око фільмового апарату бачить найбільше непомітне схвилювання людини, тремтіння мязів обличчя, коли вона бачить на картині злочин, а це достачає „спецам" багато доказового матеріялу.

Врешті фільмова плівка із незвичайною швидкістю записує одну сценку за одною, з чого повстає черга явищ така важлива, коли йде про точне означення часу у відтворюваній дії злочину на судовій салі. Прикладом може бути аматорська фільма, яку накрутили підчас вдалого атентату на югославянського короля Олександра та французького міністра Барту; вона допомогла найти винуватців.

Новинною в криміналістиці є метода заступати фотографування злочинців звуковою фільмою, яка не тільки дає вірний образ обличчя винуватця, але і записує точніську його мімічку, рухи, звук голосу і все те помагає ствердити тотожність особи, за якою поліція шукає.

Цю методу приняли вже в Нюйорку та в Шікаго і вона з удосконаленою тепер телевізією буде зовсім певною методою, як розпізнавати злочинця.

В інших краях ця система ще не вживана, тому, що багато коштує. Та коли порахувати кошти подорожі та стежних листів із коштом фільмових знимок, можна передбачити час, коли нова метода, окрізь заступить дотеперішні.

—o—

КІЛЬКО Є КІН НА СВІТІ?

Один американський журнал помістив актуальну статистику, щодо кількости кін в цілому світі. На всій земній кулі **начислили в** дні 1. сі ня 1937 р. 95.379 кінотеатрів. В окремих частинах світа кількість кін виглядає так:

Европа 66.876, Зл. Держави 16.258, Півн. Америка 5.292, Канада 1.033, Африка та інші краї 5.920. В Европі кількість кінотеатрів в окремих державах обчислюють приблизно так: СССР 34.990, Німеччина 5.273, Анґлія 4.950, Італія 4.800, Франція 4.100, Еспанія 3.500, Чехословаччина 1.853, Швеція 1.641, Бельгія 800, Австрія 765, Польща 693, Мадярщина 410. Статистика не брала під увагу держави, які мають менше, ніж 400 кін. Цікаве, що у відношенні до попередньої статистики кінотеатрів з 1934 р. кількість кін в Европі зросла на 27.329.

Лугові курси в краю.

При кінці грудня м. р. і в березні ц. р. відбулось уже декілька інструкторських курсів для луговиків у краю. На всіх курсах викладали курсантам історію і географію України, ідеольогію та історію Лугової Організації і християнську етику. Далі луговики переробили лугові вправи і впоряд. гри та забави і рухливку. І так від 19. грудня м. р. до 2. січня ц. р. тягнувся луговий інструкторський курс у Заліщиках при участи 21 луговиків, які заступали 16 Лугів. Комендантом курсу був делегат з Великого Лугу Евген Вербинський зі Львова. В останній день курсу відбувся іспит, після чого голова Повітового Лугу д-р М. Долишський роздав курсантам свідоцтва і заохотив їх до дальшої праці.

З черги від 1. до 7. березня ц. р. тревав луговий інструкторський курс в Яворові при участи 25-ох луговиків. Курс закінчився роздачею свідоцтв і товариською забавою.

Від 1. до 11. березня ц. р. був луговий інструкторський курс у Копичинцях при участи 45-ох луговиків з 23-ох лугів. До вправ на курсі приграваля орхестра т-ва „Боян". На закінчення курсу відбувся практичний і теоретичний іспит та роздача свідоцтв.

Від 7. до 18. березня ц. р. був луговий інструкторський курс у Бродах при участи 42-ох луговиків. Лад на курсі був військовий. По іспиті відбувся спільний обід і роздача свідоцтв, після чого курсанти відограли ревію з лугового життя.

Від 15. до 22. березня ц. р. відбувався луговий інструкторський курс у Надвірній. Всіх учасників на курсі було 85, а того 16 луговиків як представники поодиноких Лугів. При кінці курсанти дістали свідоцтва.

Вкінці від 22. до 27. березня ц. р. був інструкторський курс у Теребовлі і від 25. до 29. березня у Мостиських. Тепер відбувається луговий курс у Чорткові (від 29. березня до 4. квітня ц. р.), а від 4. до 18. ц. м. буде двотижневий курс у Львові. Метою цих курсів підготовити луговиків до великого лугового свята, що відбудеться 30. травня ц. р. у Львові. Тоді посвятять прапор Лугової Організації у Львові.

З берлінських концертів.

Писати про берлінські концерти можнаб незвичайно багато, бож Берлін — це один з найбільших музичних центрів. Та рямці нашого часопису наказують нам згадувати в першій лінії про ті концерти й виступи, що в якийнебудь спосіб, темами чи способами, звязані з Україною та її культурними справами.

Кермуючись цими думками, мусимо окремо згадати незвичайно вдатний, другий з черги більший самостійний виступ **„Співацького Ансамблю"** д. Р. Лямі, що поставив свій хор на чоло всіх місцевих хорів і задумує поширити свій народній репертуар також чужими народніми піснями. Д. Лямі цікавиться живо українською народньою музикою, що й не дивно, бож у його хорі, що постійно співає в радіо, працює від двох літ наш земляк тенор Цимбалістий. Недавно концерт хору, принятий надзвичайно добре музичною критикою, каже нам надіятися, що незабаром почуємо новий концерт, у якому й наша пісня знайде відповідне місце.

Недавно давала тут самостійний фортепіяновий концерт п. **Ельза Кравсівна,** що має вже в Берліні свою публіку, якої вистало на заповнення великої концертової салі Бетговена, в котрій так залюбки грає і наша славна землячка Любка Колесса. П. Кравсівна мала великий та заслужений успіх, яким тішилися теж присутні на концерті українці, що знають її віддавна як зручну акомпаніяторку п. Андрієнкові. П. Кравсівна брала також участь у музичній частині викладу д-ра Кузелі про українські народні історичні пісні, що його свого часу уладив Український Науковий Інститут в одній з більших викладових саль берлінського університету.

При цій нагоді згадаймо ще захоплівні скрипкові концерти першого концертмайстра державної опери в Берліні, **Рудольфа Шульца,** що в обсяг своїх зацікавлень втягнув і славянську музику. В останньому концерті він м. ін. грав „Пісню Роксани" Шимановського. **Д-р З. К.**

Рідна Школа — наша зброя,
Рідна Школа — не наш щит.
В Рідній Школі — міць героя,
Що невлюю повалить.

Mascotte це новий репрезентаційний, найелегантніший і найбагатше виявінуваний дансінгово-кабаретовий льокаль у Львові під дирекцією п. **МАКСИМІЛЬЯНА ОБЛЄРА**

Mascotte має найбільшу дансінгову салю, багато льож і товариських кімнат.

Mascotte представить еліту зірок ревіово-кабаретових блеяд Суданов мистець характеристичних танків, Яга Чарська знаменита субретка, Біллі Антоні жінка — гадюка, Ріо Сибаріс в ексцентричних танках „2 Лидос" феноменальні акробати на роверах Біллі Віллінський відомий оперетковий тенор і улюблений пісенькар Maitres de danses Gardi.

Відкриття 2. квітня в салях колишнього театру „СКІФ" (Пасаж Миколяша)

Льокаль відкритий щодня від 4 год., консумація зол. 1·50. Щодня five-o-cloc-u від 7—9 в суботи, неділі і свята від 5—8 консумація 1 зол. Обі брами Пасажу Миколяша відкрито щодня від 4 год. 1—1
368

З нових видань.

ПОЯВА УКРАЇНСЬКОГО МУЗИЧНОГО ЖУРНАЛУ.

Нарешті й українське музичне мистецтво і українські музики діждалися свого органу: у березні появилося перше число місячника „Українська Музика", у виданні „Союзу Українських Професійних Музик" у Львові. Усі дотеперішні спроби видавання музичного журналу — а його потребу відчували вже перед 30-ти роками — кінчались безуспішно і тих кілька журнальчиків, що вийшло, завмирали ледви побачивши світ. Хочемо вірити, що „Українська Музика" не буде явищем перелетним, але тривкішим ,як дотеперішні, може навіть справжньою трибуною нашої музики в усіх її проявах.

Коли до свіжо народженої дитини можна взагалі ставити якісь побажання, поза першим і основним, щоб вона жила, кріпшала і росла, то у цьому випадку, до „Української Музики", хотілось би висловити ще й таке побажання: щоб її редактори звернули в журналі увагу передовсім на сучасність і на сучасні музичні проблеми і події, на сучасне музичне життя та його змагання. Від шляхів розвитку світової музики наші скромні дотеперішні спроби, і наша вся музика ще так само далеко, як наша праця в інших царинах, і нераз ми не бачимо навіть шляхів цього розвитку. А хтож повинен би бути у нас більш покликаним якнайпильніше слідкувати за розвитком світової музики і намагатися втягнути і нашу музику в її орбіти, як не професійний, фаховий музичний журнал? Хто врешті має виконувати супроти нашого музичного дорослу, супроти молоді, обовязок не тільки знайомити її з музикою нинішнього дня та її проблемами, але й підготовляти її до розуміння завтрішнього дня — коли не наш єдиний музичний журнал?! Системи, плини науки і індивідуальний підхід педагогів у більшости музичних шкіл (зрештою не тільки наших) все ще спрямовані до одної мети: дати ознайомити молодь з музикою вчорашнього і позавчорашнього дня і навчити її, думати та відчувати категоріями цієї старовини. А загальна атмосфера нашого бідненького музичного життя ніяк не сприяє зворотові та розвиткові молоді у бік сучасности. Тому у тій ділянці всі шляхи перед „Українською Музикою" відкриті.

Перше число „Української Музики" (головн. редактор: д-р Зиновій Лисько) приносить поза редакційним „вступним словом", статті: д-ра Людкевича („Огляд нашої музичної публіцистики в Галичині"), д-ра Витвицького („Микола Лисенко і його вплив на музичне життя Галичини"), Б. Пюрка про створення української симфонічної орхестри у Львові, врешті рецензії з львівських музичних імпрез (В. Барвінський), дописи з краю і огляд музичного життя у світі. Журнал виданий дбайливо і культурно.

ант. ред.

По широкому світі.

Румунський уряд заявив, що йому нічого не відомо про те, буцімто СССР визнав Басарабію частиною Румунії.

Французький уряд — як подає „Ордр" — рішив не розвязувати „суспільної партії" Де ля Рока, бо вона становить корисну противагу щораз то більше агресивного комунізму.

В Японії організується нова проурядова партія, до якої увійде націоналістична партія Шовакі та деякі посли з партій Мінсейто і Сейюкай.

Мала Антанта переживає крізу, бо Югославія хоче емансипувати свою політику і орієнтуеться на Берлін і Рим. Доля Малої Антанти вирішиться на конференції, що почалася вчора в Белгороді.

НОВИНКИ.

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

— **ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА,** що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла".

— **В справі щомісячного безплатного книжкового додатку.** Нашим точним Вп. Передплатникам пригадуємо, щоби враз із передплатою на квітень прислали найдалі до 15.IV. на порто безплатного книжкового додатку 25 сотиків. Хто не долучить до передплати 25 сот., тому книжки не зможемо вислати. Одночасно звертаємо увагу, що книжковий додаток на квітень і дальші місяці дістануть безплатно тільки ті наші точні і безпосередні передплатники, що вплатять найдалі до 15-го кожного місяця 5 зол. за пренумерату і 25 сот. на порто. Просимо на це звернути увагу, щоб не тратити непотрібно часу й коштів на листування. Нові передплатники дістануть безплатний книжковий додаток за той місяць, за який пришлють передплату в сумі 5 зол. і 25 сот. на порто.

— **Найкращі лижі, палерінки** виконує і поручає **Ю. Глушевський,** пл. Капітульна ч. 3., тел. 254-46. Приймаю футра літом до переховання.

— **Т-во „Акад. Хор Бандурист"** у Львові з нагоди 30-ліття свого істнування (1906—1936) рішило видати ювилейний альманах. З цією метою звертається до бувших членів Т-ва, щоб надсилали матеріяли (фейлетони, спомини й ін.) і збірні знимки, — а до Вп. Пізнів Диригентів Хору і Вп. П. Ів. Тиховського, першого голови, д-ра Я. Карпевича, 25-го голови, щоб ласкаво переслали свої знимки на руки п. Шухевича Юрія у Львові, вул. Косинерська 18а, найпізніше до дня 25. квітня ц. р. Кошти пересилки та присланні знимки зобовязується Т-во якнайскорше звернути. — Львів, 25. березня 1937. — Редакційна Колегія. 529 3—3

— **Відвідайте всі Показ можливостей розбудови рідного промислу,** що відбудеться у Львові при вул. Костюшка ч. 1а. І. пов. в днях від 28. березня до 5. квітня 1937., в годинах від 10. рано до 8. веч. Вхід **другою брамою** (1а) як до „Нового Часу". Вступ за добровільними датками. 6—7

— **В суботу 3-го і в неділю 4. квітня** в год. 7. вечором в Клюбі Українських Емігрантів пл. Бернардинська 2. І. п. відбудеться **чайний вечір.**

— **Звичайні Загальні Збори кооп. „Базар"** у Львові відбудуться в неділю дня 4. квітня 1937. р. в год. 10.30 передполуднем у домівці „Бесіди".

— **Відчит д-ра Юрія Липи** на тему „Двацятьліття сімнацятого", відбудеться не в неділю 4-го, а в понеділок 5-го ц. м. в год. 6. веч. у Кружку „Рідної Школи" ім. Г. Барвінок вул. Мохнацького 12.

— **„Фашистівська Італія".** Пригадуємо, що відчит на цю тему Мих. Островерхи відбудеться 3. квітня ц. р. в год. 6. веч. у салі Клюбу Українських Емігрантів, Львів, пл. Бернардинська ч. 2. І.

— **Прилюдна збірка на „Зимову Допомогу".** В неділю 4. ц. м. уладжує Міський Громадянський Комітет у Львові останню прилюдну збірку на зимову допомогу безробітним. У цій збірці бере також участь „Український Комітет Допомоги Безробітним", у якого склад входять представники всіх наших центральних установ разом із представниками Т-ва „Сила". Український Комітет Допомоги Безробітним", що матиме свої окремі столики під усіми церквами й українськими установами, просить усе українське громадянство Львова взяти масову участь у цій збірці на допомогу безробітним.

— **„Змаг" у Львові.** Редакцію й адміністрацію спортового тижневика „Змаг" перенесли від 1. ц. м. до Львова. Редакція і адміністрація цього тижневика буде міститись при вул. Саліги 49., І. Телефон редакції ч. 250-54, друкарні (і нічний телефон) ч. 280-49. Переїзд цього справді цікавого і конче потрібного видавництва до Львова причинниться напевне до поширення тижневика „Змаг", який подає точні й багаті інформації спортового життя краю і закордону.

— **Позір Любачівщина!** Показ виробів рідного промислу в Любачеві відбуватиметься у днях від 7. до 18. квітня ц. р. щоденно від год. 9. рано до 6. веч. у всіх салях дому „Просвіти". Святочне відкриття показу в середу 7. квітня в год. 12. вполудне при участи відпоручників центральних установ. У тому дні беруть участь тільки: виділи, дирекції, надзірні ради, делегати всіх українських установ повіту, кооператори, купці і всі запрошені. Для поодиноких місцевостей повіту визначені окремі дні в яких вони повинні зорга-

НОВА КНИЖКА

Кнут Гамсун:

ПІД ОСІННІМИ ЗОРЯМИ

Повість, стор. 152 + 16 стор. передмови.

Переклав Іванн Ставничого. З передмовою М. Рудницького. Ціна 2·50 зол., порто 25 сот.

Історія бурлаки — написана одним із найбільших сучасних повістярів — великим психольогом та майстром слова, автором „Голоду", „Пани" та „Віторії", лавреатом Нобеля".

нізовано звиджувати Показ. Інформуйтеся в кооперативі, купця, читальні! Вступ безплатний. Реферати — кінофільма з життя наших фабрик.

— **Масові ревізії й арештування.** Дня 25. березня ц. р. поліція перевела ревізії у селі Тумирі у селян: Івана Гави, Дмитра Стеблинського, Івана Королика, Михайла Мокринського шукаючи за нелегальною літературою. Опісля поліція арештувала Д. Стеблинського і відвезла його до арешту у Станиславові. Дня 31. березня ц. р. поліція з Галича перевела основну ревізію в Пилипонька Олекси в Залукві коло Галича, шукаючи за нелегальними книжками. Пилипонька арештували і відставили до арешту у Станиславові. Причина арештування невідома.

— **Припинили орган польської молоді „Віці".** Адміністраційна влада припинила тижневе видавництво польської молоді „Віці" під назвою „Хлопске Жице Господарче". Окружний суд у Лодзі затвердив це рішення адміністраційної влади так, що згаданий тижневик не буде вже виходити.

— **Новий український часопис на Волині.** Незабаром почне виходити в Луцьку український релігійно-громадський часопис „Шлях". Буде це місячник. Видаватиме його Т-во ім. П. Могили.

— **Конфідентам не вільно належати до комун. партії.** Найвищий Суд вирішив засадничу справу, чи конфідент може належати до комуністичної партії. Найвищий Суд затвердив присуд окружного суду над конфідентом, орікаючи, що факт чиєїнебудь приналежности до комуністичної партії хочби навіть у характері конфідента, вистарчає, щоб признати підсудного винним.

— **Нові невдатні спроби заворушень у Львові.** Дня 1-го квітня знову намагалися агітаційні елементи викликати у Львові заворушення. Агітатори намовляли ставити опір при реєстрації безробітних у Бюрі Посередництва Праці, а опісля намагалися зорганізувати „масівку" на Гетьманських Валах і під театром. Зібраних розігнала поліція. Арештували при тім кількох агітаторів. Спокою ніде не порушили. Дня 1-го ц. м. дали працю першій партії безробітних числом около 500 осіб при дорогово-каналізаційних працях у Львові. В міру, як буде устійнюватися погода, дадуть заняття й дальшим партіям безробітних так, що імовірно приблизно 2.000 безробітних знайде працю.

— **Хтось відкрутив шруби шин.** На лінії Львів—Самбір, коло стації Коропуж, хтось відкрутив зі залізничих шин кілька шруб. Залізничники скоро завважали брак шруб й направили шини, тому не було ніякої катастрофи. За спеціялістами від залізничих шруб шукає поліція.

— **Мінив, мінив, аж наминився.** Перед кількома днями прийшов до „Народньої Торговлі" якийсь тип і просив зміняти 500 зол. на дрібні. І міняв так довго, доки не виміняв 500 зол. на 600. Забравши гроші, преспокійно відійшов. Коли касієрка догледіла брак грошей, зорієнтувалася, хто це так її „наминяв" повідомила про це поліцію. Урядовець Н. Т. п. В. Сисак, піднявся на власну руку прослідити справу. І справді зловив „пташка" й відобрав гроші.

— **Львівська хроніка.** При вул. Замарстинівській 165 підрізав собі бритвою жили на обох руках 65 літній робітник М. Гузаревич, який полишив пятеро дітей. — На вул. Городецькій знайшов Теодор Онишко валізку і в ній трупа новородка. — Незнана жінка покинула 6-тижневе немовля у брамі при вул. Романовича 14.

— **Жахливе вбивство.** Вчора писали ми коротко про жахливе вбивство молодої дівчини к. Делятина. Сьогодні подаємо кілька подробиць цього жахливого вбивства. Дня 31. березня ц. р. найдено в Делятині на горбі Погребенич недалеко купелевого заведення страшно змасакроване на лиці тіло жінки, котрої ніяк спочатку не можна було розпізнати. Щойно по одежі, яку пізнала родина вбитої, стверджено, що це 20-літня Стефа Маланюківна, донька делятинських міщан Причина цього жахливого вбивства це мабуть пімста і заздрість її бувшого хлопця-нареченого. Як підозрілих у вбивстві заарештували Василя Шевчука, шевця з Делятина, та Андрія Вацика, званого „Галяцим", із Заріччя/Пр. На місці злочину найдено мішок, рискаль і ланцюг. Є здогад, що по вбивстві злочинці хотіли вкинути тіло до недалекого глибокого озерця, або вкінці закопати, однак хтось їм у цьому перешкодив.

— **Нещасна любов і її трагічні наслідки.** 25-літній мешканець с. Аннів, красноставського повіту, на Люблинщині, Михайло Тилюс закохався в дочці господаря з кольонії Шклярня, Фр. Генківній. Молодята мали одружитися, але батько дівчини спротивився. Другої днини ластинського Великодня Тилюс стрінув Генківну та її батька на дорозі. Счинилася сварка, підчас якої Тилюс витягнув револьвер і застрілив дівчину й батька. По вбивстві вбивник зачав утікати. За ним побігла поліція. Зчинилася стрілянина, підчас якої Тилюс упав трупом, прошитий кулями поліціянтів.

— **Краєва хроніка.** В Чернівці п. Городенка 13-літній А. Гафтарчук скопив підчас забави 9-літнього хлопчину і кинув на землю. Хлопець почав вечором жалуватись на болі шлунка і серця і по кількох годинах умер. — В Жидачеві застрілилася Софія Кляйманівна сестра жінки начальника почти. — В Батятичах пов. Камінка Стр. сполошились підчас орання коні і потолочили на смерть 86-літнього Василя Курівця. — У Стрию повстане небавом фабрика целюльози і паперу. Магістрат відступить фабриці одну з гмінних площ у Добрянах, або в Дулібах. — Під колесами поїзду на лінії Стрий—Станиславів к. стації Болехів кинувся робітник держ. тартаку Шміль Мелен під поїзд. — 55-літній залізничий сторож згинув під поїздом між стаціями Скварява—Княже к. Золочева.

— **Київська опера у Ленінграді.** 16. травня ц. р. виїздить київська опера до Ленінграду на гостинні виступи. Київська опера виставить такі опери: „Тарас Бульба", „Наталка Полтавка", „Запорожець за Дунаєм", „Тихий Дон" і „Продана Наречена". (ВУ)

— **Анальфабети у світі.** На підставі статистики, проголошеної Лігою Націй, в Англії, Данії, Голяндії, Німеччині, Швайцарії і Швеції серед населення вище 10 літ нема зовсім анальфабетів. Серед населення в тім самім віці у Франції є 5,6 прц., анальфабетів, а Північній Америці 6 прц., в Чехословаччині 7.4 прц. В Польщі є ще сьогодні 32.7 прц. анальфабетів. Більше анальфабетів має тільки Болгарія 39.7 прц., Еспанія 43 прц. і Совіти 49 прц.

— **Таємнича афера російського генерала.** В 1926. р. приїхав до Бейруту емігрант генерал б. царської армії Карпінський. Перед кількома днями вийшов він вечором із дому, залишивши прощальні листи до доньки і кревняків. У листах повідомив він, що хоче покінчити самогубством на вістку, що в Совітах розстріляли двох його синів. Над морем знайшли одяг пропавшого. Слідство ствердило, що останні години перебув Карпінський у надморській каварні. Одначе тіла його не знайшли. Кружляють поголоски, буцім то б. генерала, який грав у житті російської еміграції доволі велику ролю, убили большевицькі агенти. Тайною сповита особа одної жінки, яку бачили останніми днями в товаристві Карпінського. Ціла справа приймає розміри таємничого вбивства Навашіна в Парижі. Є теж поголоски, що в Бейруті імовірно скривається большевицька експозитура на близький Схід.

— **Добре серце і закон.** У Копенгагені помер 76-літній багатий урядовець Лярсен, який залишив свій малий домик своїй пістунці, що доглядала його довгі роки в його недузі. Він не мав близької рідні і хотів віддячитись тій, що влекшувала йому терпіння і старість. Довго думав він над тим, як її забезпечити. Боявся, що коли їй залишить сам дім, то вона бідна не дасть собі раду з податками від нерухомостей. Тимто рішив він іще за життя той свій дім їй фіктивно продати. Вона мала сплатити означену ціну купна тим, що буде його утримувати до кінця життя. Лярсен помер після такого контракту купна, який сам придумав, дуже скоро, переконаний, що зробив якнайкраще. Тимчасом виявляється, що суд стоїть на становищі далеких кревняків, які доказують, що це не була продаж, гільки даровизна, а для даровизни треба контракту у присяві нотара.

— **В Америці не стане вугілля.** Наслідком страйку 400.000 вуглекопів на доручення гірничого синдикату, грозить недостача вугілля. Президент Рузвельт висловив побажання, щоб страйк якнайшвидше зліквідувати, бо резерви вугілля вистануть для амер. промислу всього на 30 днів. Страйк перервуть щойно після підписання нових умов.

— **Гангстери напали на підземну залізницю.** Трьох гангстерів напало серед білого дня в підземній залізниці на ювиліра і заграбили 10.000 долярів. Напад відбувся підчас найбільшого руху. Пасажири стероризовані бандитами, не могли навіть затримати поїзду. Бандити вистрілили кілька разів на пострах. Багато жінок зімліло.

Останні вісти.

ПРОВІНЦІЯ АЛЯВА ВІЛЬНА

Окремий кореспондент Аваса повідомляє, що офензива повстанців на біскайськім фронті принесла їм вчора великі успіхи, не зважаючи на несприятливі атмосферичні умовини, зокрема дощі. **Під кінець учорашнього дня відділи червоних військ відступили з цілої провінції Алява** (Північна Еспанія).

Після здобуття узгіря Хордеа повстанці панують над усіми доступами, з яких червоні загрожували великим комунікаційним артеріям, що проходять крізь Вітозію.

ВІДСТУП ЧЕРВОНИХ ПІД ГВАДАЛЯХАРОЮ.

Авас повідомляє із Сігуенци, що червоні намагались атакувати вчора ліве крило нац. армії, яке оперує на фронті Гвадаляхара. Одначе під сильним протинаступом відділів ген. Москорда подались 5 км. в глибину фронту. У наслідку цієї скорої акції червоні батерії, які займали узгіря над берегом ріки Тахуни, почали швидко відступати.

ЕСПАНСЬКІ ДІТИ ДО МЕКСИКА.

БАРСЕЛЬОНА, 2. 4. ПАТ. Із Валенсії вирушають кількасот дітей, переважно сироти по погибших на війні, до Мексика. Житимуть там вони аж до покінчення війни. Мексиканський уряд має їм запевнити удержання й освіту.

КОМУНІСТИЧНА ЗМОВА В ІРАНІ.

ТЕГЕРАН, 2. 4. ПАТ. В Ірані викрили велику комуністичну змову. Арештували понад 500 осіб. Вістки дуже скупі з причини гострої іранської цензури. Зачувати, що більшість арештованих виселили до СССР.

КАТАСТРОФИ.

ЛЬОНДОН, 2. 4. ПАТ. Нині рано між двірцями Бейтерсі та Вікторія зударилися два підміські поїзди. Було 12 убитих, кількадесять ранених. До катастрофи прийшло наслідком зударення електричного поїзду, що їхав із Кавальдсон із поїздом, що виїздив із двірця. Було коло 50 тяжче та легше ранених. Пожежу, яка вибухла після катастрофи, негайно вгасили.

ПАРИЖ, 2. 4. ПАТ. Вчора вечором у Ремсі один із мароканських стрільців через необережність спричинив на майдані вправ вибух гарматнього стрільна. Стрілець згинув на місці, шість вояків у безнадійному стані, 16 тяжко ранених. Один французький старшина легко ранений.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ
СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ
АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?
ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО
НАШОГО ЩОДЕННИКА

З кіна.

КІНО „ЕВРОПА: „ПЕННІ".

50-літній, здоровий, міцний американець, розійшовшись із своєю жінкою, яку залишив на провінції, закохався в молодій ню-йоркській красуні і рішив з нею женитись. Його доньки не бачили його 10 літ. Коли вони підросли і довідалися, що діється з батьком, рішили поїхати до Ню-Йорку, щоб його рятувати перед невідповідним подружжям. Батько сам здивувався, що має таких дорослі доньки від 18 літ угору. Уся комедія основана на ріжних непорозуміннях, які випливають з інтриги, задуманої трьома доньками. Дуже добрі типи: батька, молодої авантюристки та її мами і мадярського графа. Комедія зовсім у французькому стилі і має великий успіх. Головну ролю грає Дінна Дербен.

Княжий „Дар Просвіті" — це фонд для всенаціональних виховних змагань. Не жаліймо жертв на „Дар Просвіті".

Нова книжка.

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ:

Як чоловік зійшов на пана

З автобіографією автора і карикатурою Е. Козака.

Веселе оповідання про молодця, що зводить із собою тяжку боротьбу: що вибрати — любов і добру „партію", чи працю для громадянства. Оповідання повне гумору та бадьорости.

Ціна книжки 2 зол. 50 сот.

✝ Посмертні згадки.

ІВАН ГРИГОРОВИЧ.

Вислужений професор учительської семінарії, що помер у Львові в 61. р. життя, знаний нашому ширшому громадянству як артист нашого театру „Бесіди", де довгий час виступав. Він володів гарним голосом, на який звернули увагу ще в гімназії. До гімназії ходив у Бучачі, Станиславові та Бережанах; гімназії не скінчив, бо так захотівся театром, що ще юнаком вступив на сцену і мандрував із нашою трупою. Його приємний сильний голос та симпатична поява зединували йому симпатію. Щоби згодом подавав іспити і став учителем співу в учит. семінарії. Вчив у Коросні та в інших місцевостях Зах. Галичини, не маючи змоги дістати посади на рідній землі. Аж до останньої недуги зберіг гумор і життєрадісність. В. Я. П.:

—o—

Дописи.

СТАНИСЛАВІВ.

Загальні Збори О.С.У.К. Минулого вівторка відбулись Заг. Збори Окружного Союзу Українських Кооператив у салі „Сокола" при участи 147 делегатів, з того 75 з правом голосування та 72 з дорадним голосом. На Зборах були присутні сен. Луцький, представник РСУК і дир. Шепарович, представник Центросоюзу. В год. 11.15 отворив Збори голова Н. Ради радн. Дутка, запрошуючи до президії сен. Луцького, дир. Шепаровича, о. Яськевича, дир. Джердка, д-ра Маланюка і на секретарів п. Салигу і ревіз. Камінського. Після того виголосив привітальну промову з нагоди 15-ліття О.С.У.К. і відчитав листа від проф. с. Раковського (з виявлення своєї прихильности). Після того дир. Шепарович відчитав листу померших у мин. році кооператорів, пам'ять яких вшанували повставанням з місць. В черги обовязав провід дир. Джердж, який у своїй промові п... докладно історію повстання О. С. У. К., починаючи від всеукр. „Злуки" від 1911 р. Багато теплих слів присвятив промовець с. проф. Раковському, на честь якого Збори тричі гірляно гукнули „Слава". Після того п. Салига відчитав протокол з основних загальних зборів з 1922 р. По відчитанні протоколу провід обмін с. Яськевич, перший голова Надвірної Ради, і змістовна радість з величавого розвитку О. С. У. К. Після того сен. Луцький виголосив другу промову, з якої торкнувся початків українського кооперативного руху і підкреслив велику вагу кооперативної ідеї. Його промову нагороджено присутні гучними оплесками. В черги дир. Шепарович говорив про налагодження організації збуту сільсько-господарських продуктів та обговорив плани на майбутнє. Вкінці промовляв д-р Маланюк, згадуючи про початки української кооперації та взиваючи до сослуху і дисципліни супроти проводу. Після верифікації протоколу з попередніх Заг. Зборів ревізор Гураш здавав звіт із переведеної ревізії. Зі звіту довідалися присутні, що О. С. У. К. має 135 членів з 852 уділами на суму 85.200 зол. В минулому році прибуло 9 нових членів, відійшло з О.С.У.К. має 2 крамниці, збіжевий та кучний магазин, 3 крамниці в горах. В О.С.У.К. працює 85 службовців. 3-ох платних, 3-ох неплатних практикантів. Чистий дохід О.С.У.К. 12.987.22 зол. Після того дир. інж. І. Семенчук дав доповнення та пояснення до друкованого докладного звіту. З черги дир. Вісьтельський від контрольної комісії поставив внесок приняти абсолюторію. В дискусії промовляло дуже багато делегатів. Вони порушували справу збуту рогатини, збільшення збуту збіжжя, накладання часовень. Дуже багато часу посвячено Гуцульщині. Буркливу дискусію викликала справа приватників і кооперації. Дискутантам відповідав інж. Семенчук, сен. Луцький, дир. Шепарович та дир. інж. Пиндус. Прикре враження зробила заява інж. Семенчука, що представництво кооперативи „Будучність" на Станиславівщині є дійсно жид, того кооператори ніяк не могли зрозуміти. Після дискусії збори приняли дорадчий абсолюторій. Далі приняли низку кооперативних резолюцій, відкликали резолюції проти приватників. З чистого зиску призначено на організаційний апарат О.С.У.К. (1100 зол.), на освітньо-культурні цілі та на розбудову збіжевого збуту (теж 2.000 зол.), 4.000 зол. до запасового фонду, а решту теж згідно з подрібним проектом Н. Ради. Збори одноголосно приняли преліміпар буджету на 1937 р. на двох членів Н. Ради вибрали п. Салигу та д-ра Лещишого, на зист. п. Макара. До контрольної комісії вейшли: дир. Вісьтельський, п. Баранецький (Стрипавці) та п. Онищук (Петрилів). Далі на внесок дир. Семенчука одноголосно принято найвищу межу забезпечень О.С.У. К. на 300.000 зол. Збори закінчились відспіванням національного гимну в год. 18.15 вечором.

Загальні збори Т-ва „Зоря". На відбутих минулого тижня Заг. Зборах вибрали такий видїл: голова п. І. Трач, секретар проф. Заславський, скарбник п. Тихонюк, членів пп. Дуда й Книгницький, заступників пп. Смеречинський і Клапоущак. До контрольної комісії вейшли: дир. Вісьтельський і п. Погрібний. Слід лише побажати, щоб всі ті цікаві справи і плани, що їх порушували на зборах, якнайшвидше зреалізували.

Перяміста Шевченкові. Минулої неділі улаштував чит. „Просвіта" на Гірці концерт у честь Т. Шевченка, на програму якого склались хоральні точки, реферат п. Бекручки, вступне слово п. Сановича, деклямації (одна дитяча, одна мужеська й одна жіноча) та інсценізація „Прометея". Свято було дуже вдатне і залишило на чисельно зібраній публиці велике враження, зокрема інсценізація „Прометея".

Шевченківське свято у Княгинині-місто відбулось минулої неділі заходом чит. „Просвіти". На програму склались: реферат п. Свободянського, дві деклямації, продукції мужеського хору „Думка" та інсценізація з дитячого життя Кобзаря. Публики зібралась повна сала.

З відчитової салі. Минулої неділі відбувся в салі „Бесіди" черговий відчит, що його виголосив проф. д-р В. Пашковський на тему: „Сковорода в світлі української літератури".

З життя гімназійної молоді. Дня 6. квітня улаштує молодь наших гімназій Шевченківське свято в салі „Сокола". Цікаву програму поділено на дві частини: І — вокально-декляматорська, ІІ — не І. дія опери „Катерина", в якій візьме участь відомий арт. співак Тисяк при симфонічній оркестрі. До фортепіяну запрошено проф. І. Світуровичову.

Б. Л.

Спорт.

УКРАЇНА — ПОЛЬОНІЯ

Україна виступить до цих важких змагань у такому складі: Босий, — Воробець, Скресень, — Свонцень І, Цимбала, Оліяник, — Кремінський, Магонський, Мицьосн, Свонцень ІІ, і Максимяк.

Змагання відбудуться на грищі Погоні в год. 11. передполуднем. Попередить змагання молодших дружин.

РУСЬ — ПРОСТЄЙОВ.

Русь виїздить до Простєйова на виїмкові тяжкі змагання.

СОКІЛЬСЬКИЙ РУХАНКОВИЙ ВЕЧІР.

У середу 7. квітня відбудеться у салі театру „Різнородностей" Сокільський Рухянковий Вечір, що його влаштують „Сокіл-Батько" при співучасти всіх львівських сокільських гнізд. Свято це викликує велике заінтересування серед нашого громадянства, яке нетерпливе очікує цієї днини, коли перед його очима перефілюють наші Соколи й зарепрезентують свої гарно перероблювані вправи. Програма вечора — дуже різнородна. Виглядає вона ось так:

1. Перестрій вправляючих.
2. Вступне слово — виголосить побр. дир. А. Пальій, заст. голови „Сокола-Батька".
3. Вправа на коні — молодші учасники.
4. Вправа палицями — укладу побр. О. Вальтера — учасники І.
5. Вправи на високих поручах — членки І.
6. „У лісі, лісі тому..." — вправи вільноруч — укл. побр. В. Тихоліза — членки ІІ.

Перерва.

7. Вправи на драбинках — членки І.
8. Вправи з обручем — укл. побр. інж. Я. Кольчаги — членки ІІІ.
9. Вправи на поручах — членки І.
10. Долонькові вправи.
11. „Вісьмох" — національний танок — укл. тов. м-р О. Скрипінської.
12. „Сокільство" — живі картини.

Музична укладу побр. Я. Ярославенка. — При фортепіяні м-р А. Кос.

Новістю буде сфільмування цієї імпрези, яку опісля висвітлить по цілому краю.

—o—

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

СПОРТ, часопис Українського Спортового Союзу Р. ІІ., ч. 4 (19). Львів. 27. березня 1937.

КАМЕНЯРІ, двотижневик української поступової молоді. Р. VI., ч. 7. з 1. квітня 1937.

НАШ ПРИЯТЕЛЬ. Р. XVI., ч. 8 (165) за квітень 1937.

МАЛІ ДРУЗІ. Львів, ч. 4 за квітень 1937.

—o—

Листування Редакції.

Я. Кранів: Згода, висилаємо. „Трохи вітру з Красова" нам не підходить.

Вп. Р. Могетичі: Спогади й виспови надто лекоміслинні, тому не використали.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ОТИНІЯ:
3. IV. Вій.
4. IV. Чорногора в огні (Довбуш).

КОЛОМИЯ:
5. IV. Шарпа.
6. IV. Муж двох жінок.
7. IV. Цигансьний барон.
8. IV. Вій.
9. IV. Чорногора в огні (Довбуш).

Український Театр Заграва"

БОЛЕХІВ:
3. IV. Муравлі.
4. IV. Земля (Стефаниківська акад.).

СТРИЯ:
5. IV. сала Бакалюлицького Дому „Муравлі".
6. IV. сала Народнього Дому „Тераса Шевченко".
7. IV. сала Народнього Дому „Земля" (Стефаниківська академія).

Великий Театр:

Субота, 3. IV. год. 7.30 веч. „Мадам Сан Жен" в Ірвою Айхлерівною.

Неділя, 4. IV. год. 3.30 попол. цикл. вид. „Подружжя"; год. 7.30 веч. „Мадам Сан Жен" в Ірвою Айхлерівною.

КІНА.

АПОЛЬО: „Аллагія город" з Марк. Дейрі і Чарл. Бойром.

АТЛЯНТИК: „Мовчима осінь" з Ірм. Падеревською.

ВАНДА: „Сон ночі літньої" і „Перемога Джуліяна".

ГРАЖИНА: „Царевич" і з Мартою Егерт.

ЕВРОПА: „Три сестри Пенні".

КАСІНО: „Камелієва жінка" з Гретою Гарбо.

КОПЕРНИК: „Як вам подобається" (за вол. Шекспіра) з Елізабетою Бергнер.

Користайте з нагоди!

Велика знижка наших видань.

	ціна	зниж.
Д-р Кость Левицький: **Українські політики**	1·20	зол.
Д-р Василь Маковський: **Гміна**	1·40	„
Др. Е. Олесницький: **Сторінки з мого життя І.—ІІ.**	2·00	„
Мих. Галущинський: **З Українськими Січ. Стрільцями**	1·30	„
Е. Чикаленко: **Спогади, том ІІ.—ІІІ.**	2·20	„
Валерія О'Коннор Відинська: **Листопад й Старицькі**	0·50	„
Ірина Вільде: **Химерне серце**	1·20	„
Василь Софронів: **Липнева отрута**	1·00	„
М. Рудницький: **Між ідеєю і формою**	1·20	„
Проспер Меріме: **Блакитна кімната**	1·20	„
Володимир Островський: **Сміх землі**	0·30	„
Микола Матіїв Мельник: **Кров дим і згар**	0·40	„
Гордій Брасюк: **Безпутні**	0·40	„
Михайло Возняк: **Шевченко і княжна Репніна**	0·50	„
Михайло Возняк: **Белей і Кожинський**	0·40	„
Др. ст. Баран: **Новий самоуправний закон**	0·40	„
М. Рудницький: **Від Мирного до Хвильового**	4·00	„
Остап Грицай: **Відень**	0·60	„
Іван Чернява: **На Сході Ми**	1·25	„
М. Бриличський: **Сірі однострої**	2·00	„
Д. Лукіянович: **Я з більшістю**	1·30	„
Улас Самчук: **Відчайдушний рай**	1·60	„
І. Яблонська: **З країни олію і рижу**	2·00	„
Д'Оревіллі: **Чортиці**	2·00	„
Ом. Бальзак: **Чародійна шкіра**	2·00	„
В. Масютин: **Два з одного, том І. ІІ.**	3·50	„
О. Кобилянська: **Апостол чести том І.—ІІ.**	3·50	„

Кожний, хто оплатить згори зол. 30, дістане всі ці книжки.

Одинока нагода доповнити свою бібліотеку.

Замовляти: „Д і л о". Львів, Ринок 10 II пов.

Шкіряні каганці

з ремінці для псів в найліпшім гатунку, сонна величина по зол. 1.40, лінки по 60 сот., гаплки по 1.50 — продає **Робітня Римарсько-Галантерійна Н. БАРЕР,** Львів, Сикстуська 2, побіч фірми „Саламандра". 519 2—?

МАРУСЕНЬКА: „Багате бідняткo" із Шерлею Темпель.
МЕТРО: „Книжка чарівника" з Мартою Егерт і „Чудо-діти".
МІРАЖ: „Володар підводного царства" з Льон Чанеєм.
МУЗА: „Сам Франціско".
НАЛЯС: „Ординат Міхоровський" з Тамарою Вишневською.
ПАН: „Варвара Радзивіллівна" із Смоварською.
ПАКО: „Ядза" з Ядв. Смосарською.
РАЙ: „Буде краще" із Щепком і Гоньом.
СВІТ: „Пропажена".
СТИЛЕВЕ: „Легкодух" і ревія.
ТОН: „Чорний Граф" із Патом і Патакомом і дедятим.
УТІХА: „Малий король" і ревія.
ХИМЕРА: „В сонячному сяйві" з Із. Кенурою.

ФОТОПЛАСТІКОН.
(пл. Марійська 2.)
Краків-Закопане.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Неділя, 4. квітня 1937.

Берлін (357) 10.30 Недільна музика, 12.00, Орх., балалайки, арфа, саксофон, 18.50, 19.00 Брамсові твори, 20.00, 21.00 Др і тесля, оп. Льорцінга, **Білгород** (487) 18.00 Нар. музика, 21.30 Нар. пісні, **Будапешт** (550) 16.50 Форт. рецталь, 18.20 Циг. музика, **Відень** (507) 11.45, 12.00 Концерт сучасної музики, 15.40 Квінтет ц-дур Бетховена, **Дайтшляндзендер** (1571) 9.00 Безхмурний поранок, орх., солісти, 14.00 Для дітей, 18.00 Гарні мельодії, **Кошиці** (259) 18.00 Для Закарпаття, **Лятті** (1807) 20.00, 21.00 „Нільний стрілець" оп. Вебера, **Мілляно** (369) 17.00, 18.00, 19.00 Симф. концерт, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Вондер-Бар" оп. Качера-Фаркаша: Герцига, **Мінхен** (466) 14.15 Для дітей, 20.00, 21.00 Весела музика, квартет, хор, орх., **Прага** (470) 9.55 Сальон. квартет, 19.05 Легка музика, 19.45 Оп. музика, Кінне бас, 21.10 Концерт фільг. орх., **Радіо Парі** (1648) 13.15 Спів, рецтал, 14.00 Для молоді, 17.00, 18.00 Концерт із консерваторії, 19.40, 20.00 Циг. музика, 20.15 Пісеньки, 20.45, 21.00, 22.00 Театр Ужи. **Рим** (421) 17.00 „Адіо Джовінеца" оп. Пієтрія, 19.50 Оцінки, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 Симф. концерт.

Субота, 3. квітня 1937.

Берлін (357) 15.15 Німецька музика, 19.15 Соната на кларнет і форт. ес-дур Брамса, **Білгород** (487) 15.30 Скрипка, 19.50, 20.00 Нар. пісні, **Братислава** (259) 20.35, 21.00 „Мадам Фавар" оп. Офенбаха, **Будапешт** (550) 12.05, 17.00 Вок. Концерт, 18.00, 19.00 Сольо на тарогато, 21.20 Циганська музика, 22.05 Орх. концерт, **Відень** (507) 15.35 Концерт мандоліністів, 18.10 Нар. пісні, 19.20 Віольончелі, 20.00, 21.00 „Півчик в опері" весела муз. авд. Грібіна, **Дайтшляндзендер** (1571) 10.30 Для дітей, 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Нар. пісні й танки, орх. хор, сол., **Кошиці** (259) 13.30, 18.00 Для Закарпаття (авст. для дітей), **Мілляно** (369) 17.15 Танк. музика, 20.40 Розрихова музика, 21.00 Комедія, 21.40 Оперетові мельодії, 22.00 Орх. концерт, **Прага** (470) 15.00 Сто хвилин легкої музики, 16.45 Театр для дітей, 19.15 Орх. концерт, 19.45 Словацькі нар. пісні, 20.20 **Українські народні пісні — вок. концерт,** 22.35 Танк. музика, **Радіо Парі** (1648) 14.15 Спів, рецтал, 18.30 Танк. музика, 21.00 Концерт солістів, спів і форт., 21.45, 22.00 Моцартів фестіваль, **Рим** (421) 17.15 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Аморе дей тре ре" оп. Монтемелія.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 3. квітня 1937.

1.30 Ранішня авдиція, 6.33 Рухавка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.20 Співаймо пісеньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Сальонова музика, квартет, 12.40 Полудневий денник, 12.50 Хліборобська годинка, 14.30 Театр Ужи для дітей: „Чотири вітри" на осн. Андерсена, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Програма на нині, 15.35 Нар. пісні, з гр. пл. у програмі: М. Колесси: „Ой дуб на дуба" (хор „Сурма"), Коломийка (хор „Сурма"), „Вже більше літ двісті" (хор „Сурма"), 15.50 Огляд видань, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Легка музика, гр. пл., 16.20 Форт. рецтал А. Моралес, 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.15 Спортові вістки, 18.25 Л. Тібет сигнав, гр. пл., 18.35 Львівський актуальний фейл., 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 „Маріяпіль в вінку", 19.30 Муз. мозаїка, два форт., скр., тенор, 20.10 Гармоністи, 20.30 Літер. новини 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Пісня про море, концерт симф. орх., Платівна сопр., рецтацій, 22.00 Весни — Весела Сирена, 22.30 Танкова музика, орх.

Неділя, 4. квітня 1937.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для села: Хліборобська газетка, Хліборобсько-метеорольогічний комунікат, 8.40 Іполітов-Іванов: Кавказька сюїта, гр. пл., 8.45 Програма на нині, 8.50 Ранішній денник, 10.30 Розрихова музика, з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт присвячений творчості Альф. Штадлера: мішані хори Марія Попович спів, орх., 13.00 Огляд пластичного мистецтва, 12.12 Популярний концерт, орх., 14.00 Фрагмент із розставного бігу за нагороду Польського Радія „Рашин-Варшава", 14.30 Концерт сальон. орх., 15.30 Для села: Розвиток поморського хліборобства, Огляд ринків рільних продуктів, 16.00 Оперова музика з р. пл., 16.30 Театр Ужи: „Підкравківські намови", 17.00 Симфонічний концерт; у перерві коло год. 17.55 Актуальна гутірка, 19.00 Механізм сенсаційної повісти, 19.15 Мішаний концерт: Фортепіяни, скрипка, 19.45 Літературні хвилини: Рецитації, 20.00 Продовження мішаного концерту, 20.20, 20.21, 20.32 Спортові вістки, 20.40 Політичний огляд, 20.50 Вечірній денник, 21.00 Заручини сліпця, 21.20 Фортепіяновий рецтал, 21.50 Закінчення, 22.05 Танкова музика; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продажа: **Бельги** бельг. 89.08, 88.65, **Долярн американські** 5.28·00, 5.25·50, **долярн канад.** 5.27,50—5.25·00, **Фльорени** гол. 289.67—287.95, **Франки** фр. 24.35—24.21, **Франки** швайцарські 120·50—119·70, **Фунти** анга. 25.89—25·73, **Гульдени** данц. 100.20—99·80. **Корони** ч. 16.20—15.50. **Кор. дан.** 115·54—114.70, **Кор. норв.** 130.08—129.10, **Корони** шв. 132.48—132.35, **Ліри** італ. 24.50 — 24.00, **Марки** фінл. 11.43—11.00, **Марки** нім. 123·00—120·00, **Шіл. австр.** 97.00—96.00. **Марки нім. срібні** 130, 127.

Акції.

Банк Польський 100·00, Цукор 30·25, Лідпоп 13·75, Моджейз 7·75. Остроменъ 28·75, **Страхович** 33·00, Габербуш 37·75, Тенденція сильніша.

Папери.

3 пов. інвест. 1. ем. 64·90, **серія** ненот. 2 ем. 63·90, **серії** ненот., 5 пр. пов. конв. 54·50, 5 зел. 53·00, 6 дол. 53·75, 54·00, купон 55·07, 4 проц. прем. дол. 44·75, 45·00, 7 стабіл 368·00, купон 80·71, 4 проц. пов. консолід 52·63, 52·75, 50·50, 51··5, два ост, др.

Тенденція сильніша.

ЦІНИ „МАСЛ СОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 2. квітня н. р. кооперативам платим за дьоко Львів:

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	9.95 зол.
1 кг. масла десеров. бочкове включно з боч. опакуван.	3.00 „
1 кг. масла експ. платить з експ. опакув. включно дефінітивно	3·20 „
молоко від 11. І. н. р. . .	0.16—0·17 „
копа яець	2·90—3.00 „

Тенденція на масло та яйця слаба на молоко знижкова.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 2. IV. н. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, дьоко подвір птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре умясненї, повногруді товсті	1.45 зол.
Курки молоді І. кл. товсті без вапняку на ногах від 1.80 кг. вгору	1.10 „
Качки товщені І. кл. щойно від 1.80 кг. вгору	1.30 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

2—6

ОПОВІСТКИ.

Старшина Кружка Р. Ш. ім. Г. Барвінок складає щирі подяку П.П. Фірмам „Фортуна Нова" і „Маслосоюз" за щедрі дари до буфету на улаштовані Кружком вечерниці.

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ГОСПОДИНЯ-кухарка самостійна у середньому віці шукає місця на провінції. Ласкаві зголошення, Львів, Стрийська 9 Шинкоренко для М. 567 1—2

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

АГЕНТІВ ПОРТРЕТОВИХ на небувалих дотепер умовинах шукає портретове Заведення „Renesans", Kielce, Focha 14. Спеціяльність портрети „Semi-Email" фотографічні новини. Жадати проспектів. Просимо листуватись в польській мові. 128 33-36

РІЖНІ

ВИКОНУЮ направу машин і електричних сильників, магнетів і електричних запальників, інсталяції світла і сили, сигналізація і громоводи, вентилятори, електричні шліфарки, машини і сильники на складі. Електро-механічне заведення Мартина Стемпковського, Львів, вул. Михала 8 (бічна Костюшка) Тел. 221-09. 569 1—3

НА ВЕЛИКОДНІ виставп поручаємо: В. Левицький: **Пасхальна драма**, грана з успіхом моральним і матеріяльним на рідних сценах, ціна 60 сотиків, без пересилки. Хто купує 10 (десять) примірників, ціна 5 (пять) зол. з пересилкою. Також усі інші книжки поручає: **Книгарня М. Левицька, Бережани.** 570 1—1

ВІЗКИ ДИТЯЧІ від 15.— зол. поручає та направляє робітня візків — Пасак Миколяша. 511 2—5

КРАВЕЦЬКЕ ПРИЛАДДЯ жіноче і мужеське поручає Н. АСТ, Станіслава 2, ріг Легіонів. Великий вибір, ціни найнижчі. 533 3—3

КОВДРИ — овечі вовна, постіль. Виробня ВАНК, пл. Марійська 6. 508 3-10

ФОРТЕПІЯНИ, піяніна на рідні ціни, знамениті, гарантовані, продає, міняє, купує ГАНАК, Пілсудського ч. 21. І. п.

ЗА 1 ЗОЛ. переробляє капелюхи жіночі і мужеські. **Коперника 26,** подвіря. 549 3—3

ОБРУЧКИ шлюбні, перстені заручинові, швайцарські годинники найдешевше поручає ВАНДЕР, Шайнохи 1. Прецизійна дешева направа годинників і біжутерії. 412 3—?

ОГОЛОШЕННЯ.

Перша Українська Шваляльня
„ЕМКА"
Львів, Личаківська 14. І. п.
Готове мужеське біле з добрих матеріялів у великому виборі. Замовлення з власних і з браних у робітні матеріял виконується скоро і солідно. Конкуренційні ціни.
2—25

Вітаміною радости для твоєї дитини буде **плащик, суконка** або **убранко** фірми
„Baby"
Львів, Миколая 3.

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

які кожне видавництво мусить відновити з новим роком для почтового уряду можна купити в Адміністрації „Діла" Львів. Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Цінник друків:

Zawiadomienie wysyłkowe	1 пр. 6 сот.
Gazetowa książka nadawcza оправлена (130 карток)	зол. 2.50
Książka rozsyłkowa на 480 урядів, оправлена	зол. 2.50
на 960 урядів оправлена	зол. 5.—

Рентґенольог
Д-р Людвика Ляндес-Ляйнерова
Львів, Лозінського 9 — тел. 255-50
вернулась. 3—3

Другe оголошення.

XXIII. ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ АКЦІОНАРІВ ЗЕМЕЛЬНОГО БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО, АКЦ. СПІЛКИ У ЛЬВОВІ, відбудуться дня 17. квітня 1937 р. в льокалі Банку у Львові при вул. Словацького ч. 14, І. в год. 12.

Порядок нарад: 1. Отворення і вибір Предсідника Загальних Зборів. 2. Звіт Надзірної Ради з діяльности і стану Банку за р. 1936, затвердження звіту, білянсу та рахунку страт і зисків за 1936 р. та признання абсолюторії Дирекції і Надзірній Раді Банку. 3. Розділ зиску. 4. Вибір 4 членів Надзірної Ради на місце уступаючих. 5. Внесення згідно з § 67. статуту. До участи в Загальних Зборах управнені ті акціонарі, що на підставі § 60 зложать у касі Банку найпізніше 7 днів перед Загальними Зборами свої акції або посвідки, передбачені законом. Управненим до вступу на Збори будуть видані легітимації. Акціонарі, котрі репрезентують найменше 1/10 частину акційного капіталу, можуть найпізніше 14 днів перед Загальними Зборами зголосити додаткові справи до порядку нарад.

Львів, дня 27. лютого 1937 р.

Дирекція Земельного Банку Гіпотечного, Спілки Акційної у Львові.
467

ХТО?!

хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідніщій

ПЕРФУМЕРІЇ
С. ФЕДЕРА
Львів СИКСТУСЬКА 7
Філія КОПЕРНИКА 18а

Кожний покупець, що покличеться на оце оголошення „Діла" дістане ЗАДУРНО гарний дарунок.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0,35
1 мм. одношпальтовий в тексті і поминках .	зол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці .	зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по	зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п.	зол. 0.10
шукаючі праці	зол. 0.05

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	зол. 480.—
Остання сторінка 1/2	зол. 250.—
Остання сторінка 1/4	зол. 130.—
Остання сторінка 1/8	зол. 70.—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло" З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів. Ринок 10.

Неділя 4. квітня 1937. Ч. 74

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телефон 229-41.

Ніхто не має монополю на працю.

(Передова стаття).

Прикре непорозуміння у справах Православної Церкви.

Пятиліття Союзу Прихильників Національного Музею у Львові.

Мусоліні та Вільгельм II.

Наступають на басків від суші і від моря.

Франція не дозволить ревідувати своїх кораблів.

Загальні Збори кооперативи „Народнє Мистецтво".

Палестину поділять на дві держави

Бухарін і Риков знову арештовані.

Новий львівський воєвода.

100.000 дітей безконфес. у Чехословаччині.

ПОСТУП. (Малий фейлетон Гал. Чіпки).

Таємниця панцирної каси.

Літературна сторінка.

Ч. 74 (14.617). Львів, неділя 4. квітня 1937. Opłata pocztowa uiszczona gotówką Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ. РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 225-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Квартальне . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

НАСТУПАЮТЬ НА БАСКІВ ВІД СУШІ І ВІД МОРЯ.

Авас подає: Національний кружляк „Еспанья" та канонірка „Бато" бомбардували баскійське побережжа у віддалі кількох кільометрів на схід від Лекітіо. Рівночасно національна піхота заатакувала місцевість Маркіна, що віддалена від моря на 10 кільометрів.

Інша національна кольона зайняла мабуть гору Арріеріота. Операції дуже важкі, бо терен гірський і баски боронятся дуже завзято. Ще інші національні частини почали офензиву на Дуранго.

Генерал Кейпо де Льяно заявив, що військо генерала Моля на біскайському фронті віддалені тепер ледви на 2 кільометри від Очіяндано. З джерел червоних з Більбао повідомляють, що операції на відтинку Горбео покінчилися з успіхом і тепер цілою тою околицею володіють червоні. Підчас останнього наступу червоні заскочили національні війська, що відступили, залишаючи на побоєвищі коло 30 убитих, 4 скорострільні і 35 крісів. На відтинку Очандіяно національні війська наступають дальше, — там йдуть завзяті бої, зокрема під Арамайоною. Червоні енергійно боронятся та переводять протинаступи. Ворог чимало терпить від червоної артилерії.

НА ІНШИХ ФРОНТАХ.

Ген. Кейпо де Льяно заявив, що національні війська відбили ворожі наступи недалеко шляху до Позобланко. Комунікат червоних подає, що на харамському відтинку національні наступи не пощастили; червоні заняли стратегічні позиції над шляхом до Коручі. Авас повідомляє, що червоні зблизились під Позобланко на 7 кільометрів до Віллясарта. Інша кольона, під Пенароєю, заняла важну місцевість Арконокосіллю, посуваючися за вчорашній день на яких 20 кільометрів.

БОМБАРДУЮТЬ.

Авас повідомляє, що червоні збомбардували й обстріляли зі скорострілів кольону з 50-ох вантажних самоходів під Пенароєю. На півночі червона летунська ескадра збомбардувала кружляк „Еспанья", що відступив, бо його влучили бомби. На арагонському фронті літаки збомбардували Каталясод, де є чимало залізничих возів з воєнним матеріялом.

Підчас того, як національні літаки бомбардували місто Хаєн, там згинуло 80 осіб і 125 ранено, шкоди дуже великі.

БЕЗНАДІЙНА УРЯДОВА КРІЗА В КАТАЛЬОНІЇ.

Як повідомляє Авас з Барселюни, Тарадельяс, якому президент Компаніс доручив створити новий уряд, дотепер не зумів довести до порозуміння між двома синдикалістичними організаціями: Конфедерацією Праці і Генеральним Союзом Праці.

Франція не дозволить ревідувати своїх кораблів.

Французьке міністерство маринарки заявило в комунікаті, що воно наказало всім воєнним кораблям йти на підмогу французьким торговельним суднам, якщо їх хтось затримав би на повному морі і хотів ревідувати; як треба, вони мають навіть ужити сили. Кораблі мають вивішувати прапори, щоб можна було пізнати, до якої держави вони належать.

На еспанських територіяльних водах чужі воєнні кораблі не можуть інтервеніювати, тому міністерство радить, щоби французькі кораблі туди не плавали. Зате на своїх територіяльних водах Франція не толеруватиме нападів еспанських воєнних кораблів без огляду на те, до якої держави належить нападенний корабель.

ЧИ СПРАВДІ НА ТЕРИТОРІЯЛЬНИХ ВОДАХ?

Національні воєнні кораблі збомбардували еспанський червоний корабель „Мар Каспіо", що втікаючи осів на мілині коло французького берега. Жандармерія пересаухала капітана і залогу пароплава, які зізнали, що національні кораблі напали на „Мар Каспіо" у віддалі одної милі від берега, себто на французьких територіяльних водах. Тимчасом зі зізнань очевидців, мешканців побережа виходить, що до удару дійшло 6—7 миль від берега, себто поза 3-милевою смугою територіяльних вод.

ЛИТВА ЗАБОРОНИЛА ВЕРБУВАТИ ДОБРОВОЛЬЦІВ.

Авас повідомляє з Ковна, що парлямент ухвалив закон, який забороняє вербувати добровольців до Еспанії та виїздити туди під загрозою 6-ох місяців вязниці.

Що ухвалила рада Малої Антанти.

Після нарад постійної ради Малої Антанти появився комунікат, який стверджує поправу в міжнародньому положенні Европи, зокрема в господарській ділянці.

Рада Малої Антанти висловлює свої симпатії для Франції і готовість поглибити та поширити звязки з іншими державами, в першу чергу з сусідами. Вона хотіла би, щоб якнайскоріше дійшло до нового пакту. Мала Антанта є проти ідеольогічних конфліктів.

Рада М. Антанти з вдоволенням приймає болгарсько-югославянський і югославянсько-італійський пакт, бо вони не нарушують зобовязань між державами Малої Антанти.

ЕЛЕҐАНТНІ УБРАННЯ НА ВЕСНУ
поручає робітня Гр. КЛЮКА
Академічна 14, I. пов. — Тел. 115-63

ОЩАДНІСТЬ — ЦЕ ВЕЛИКА ЧЕСНОТА.
Плекаймо її у наших дітей і складаймо для них щомісяця хоч 5 зол. на
ПРЕМІЙНУ ВКЛАДКОВУ КНИЖЕЧКУ
Кооперативного Банку „Дністер"
у Львові, вул. Руська ч. 20.
за яку крім звичайних відсотків можна діставти ще й нагороду за ощадність зол. 25—100.

Центральний Кооперативний Банк
„Краєвий Союз Кредитовий" у Львові
вул. Третого Мая 15.
приймає вкладки ощадности і як централя кредитова для українських кооператив усіх видів дає кредити на підвисення господарства і промислу

Ніхто не має монополю на працю!

Львів, 3. квітня 1937.

У „Відродженні", протиалькогольному і протинікотинному Т-ві, поважна кріза. Внаслідок атак частини преси на голову Т-ва, відому лікарку-громадянку, ця остання зреклася. Вправді вибрали нового голову, але — не маючи ніякого заміру ображувати його та нової Гол. Ради тої організації — кріза поладнана тільки формально, а фактично існує далі. І фактичний стан такий, що через уступлення довголітніх і досвідних керманичів витворилась в організації пустка, серед якої можливі найприкріші несподіванки.

Але справа не в ощій одній організації. І ці рядки, ніким із „Відродження" не інспіровані, не є ані тій організації присвячені, ані тим паче обороні якоїнебудь одної людини. Нас цікавить **суспільне явище**, що відзеркалюється в ощому випадку, як тільки одному характеристичному прикладі. Це явище полягає у тому, що устійнюється у деяких кругах нашого громадянства, зокрема в частині нашої молоді, специфічний підхід до громадських діячів: не з погляду їхньої праці у даній установі, а погляду їхньої вартости для установи, — тільки з погляду їх особистих, на **терені установи в найменшій мірі непроявлюваних, політичних переконань.** Замість того, щоб ідеольогічне обличчя тих діячів характеризувати саме на основі їх **практичної** діяльности на терені громадських установ, замість того, щоб виходити з засновку, що вартість кожного члена громадянства для національного колєктиву може бути міряна тільки їхньою жертвою часу і праці для нації, — виходить дехто з засновку, що такий-то чоловік при всіх своїх незаперечних заслугах для громадської установи чи організа-

ГАЛИЦЬКА КАСА ОЩАДНОСТИ
НАЙСТАРША ОЩАДНОСТЕВА ІНСТИТУЦІЯ У ЛЬВОВІ — ОСНОВАНА В 1848 Р. —
ОЩАДНОСТЕВІ КНИЖЕЧКИ З ПОРУКОЮ ДЕРЖАВИ. ОБСЯГ ДІЯЛЬНОСТИ: ЦІЛА СХІДНА ГАЛИЧИНА. Замісцеві вклади П. К. О. 5.0 198.

Весняні матеріяли

вже надійшли

480 3—4

„ЛЕЩКІВ" ЛЬВІВ КОПЕРНИКА 4

ції не може **дальше** в ній залишатись і працювати, бо його ідеольогічне (політичне) підмебіння не є на 105 відс, чисте, при чому здебільша це торкається **давньої минувшини** даного діяча!

Такий підхід у наших умовинах абсолютно неможливий. Навіть у тотальних монопартійних державах із всевладою одної панівної ідеольогії — в аполітичних установах та організаціях на провідних позиціях залишаються і працюють „безпартійні", колишні активні члени інших партій. Витворюється у нас манія „опановувати" установи й товариства, розуміючи під цим „опановуванням" — складати нову управу з людей одної ідеольогічної марки. Тимчасом зорганізовані клітини масового характеру фактично опановувати можна не накидуванням людей „згори", тільки працею **в долах.** Кожна інша спроба мусить обмежуватись до механічного пересунення осіб, звичайно з заміною на гірше та з остаточним занепадом цілої установи.

Приклад „Т-ва Прихильників Освіти" залишається завжди клясичний. Там був теж голова, який щоденно постійно по кілька годин працював для тої організації і розбудував її до небувалого раніш рівня. Не вважаючи на те, не заперечуючи його заслуг для Т-ва, поведено проти нього найбільш неперебірливу кампанію, бо непопулярною стала ідеольогія, якої той діяч був визнавцем. Хоч він практичною політикою тоді не займався, ніякої політичної диверзії не робив, — йому внеможливили працю в аполітичній організації, не маючи навіть людей ані апарату, щоб заступити ними прогалину. І Т-во Прихильників Освіти до кількох місяців завалилося.

Анальогічну історію пробує тепер дехто наслідувати на терені „Відродження". Голові „Т-ва Прихильників Освіти" закидували занадто „праві" суспільно-політичні погляди, голові „Відродження" занадто „ліві". Боронити тої „лівости" ми не будемо. Зокрема авторові цих рядків можна напевне чимало дечого закинути, тільки не можна закинути, що він **колинебудь** захоплювався соціялістичною доктриною або в найменшій мірі був русо- чи радянофілом! Але й не беремося взагалі аналізувати чужого суспільного світогляду на підставі факту, чи хтось колись свої новелі друкував у такому чи іншому часописі. Приймім згори, що дійсно суспільні погляди даної діячки були та є „ліві": чи це достаточна причина, щоб не дозволяти їй проявляти саме своїх „правих" поглядів в ідейній праці на терені антиалькогольного Т-ва?! Бож гасла, під якими йшла діяльність того Т-ва за головування тієї самої діячки, це гасла сильної здорової нації, це гасла патріотизму, це максими, під якими підпишеться і кожний „найправіший" наш громадянин! Можна теж не належати до „Відродження" і не піддаватись його пропаганді. А проте кожний мусить обєктивно признати, що саме за головування останньої голови протиалькогольний рух став у нас цілим суспільним рухом, який витворив уже справжніх фанатиків. Хто каже, що дотеперішнє „Відродження" „напівмертве" (таке ми вичитали в однім часописі), той просто не орієнтується в його праці та розвитку його впливів. Зокрема протиалькогольний фанатизм самої голови доводив до неодного конфлікту, м. і. і до конфлікту з самим „Ділом" (за тютюневі оголошення, яких щоденний часопис не може зректися). Ідея, якою було і є пройняте „Відродження", це ідея наскрізь національна, патріотична, і скріпилась вона саме завдяки праці „лівої" людини. Навіщож витягати цю „лівість" і проявляти персональну та ідеольогічну нетолеранцію на найменш відповідальному терені?

Коли стільки говориться про потребу національної консолідації, то треба зясувати собі, що шлях до тієї консолідації іде не через якусь механічну міжпартійну раду та безплідну дискусію над спільним знаменником суперечних доктрин, тільки через співпрацю на терені аполітичних, загально-національних установ та організацій. Коли ми недавно твердили, що на терені „Просвіти" можуть співпрацювати всі українські патріоти від соц.-радикалів до націоналістів, то тим більше це торкається таких теренів, як протиалькогольне і протинікотинне Товариство. Ніяка ідеольогічна течія і ніяка зорганізована суспільна група не може претендувати на монополь громадянської праці. Навіть колиб дійсно якась одна така група мала подостатком людей, щоб ними всі стійки обсадити, то проте не вийшлаб користь для нації з відсунення від конструктивної співпраці всіх інших ідеольогічних українських елементів. Боротьба за ідеольогічні впливи не може вестись на терені таких організацій! І цілком іншими шляхами ідеольогія здобуває собі звеличників та прихильників у народі

В усякому разі ідеольогія націоналізму, яка має врятувати світ перед заливом інтернаціонального комунізму та яка змагається за впливи й у нашому громадянстві, не скористає на тому, що ніби в її обороні — загирюється організовані українські станиці.

Жіночі комплєти, комбінації, підвязки, нагрудники, спортові блюзочки, рукавички

поручає по дешевих цінах фірма

ЕВСТАХІЙ ДУМИН

Львів, Коперника ч. 23 — ріг Вроновських

За панчохи куплені у нас ручимо, що вони тріснуть у першім чи другім дні міняємо на нову пару. — Води кольонські, косметика.

МУСОЛІНІ ТА ВІЛЬГЕЛЬМ II.

Історична пригадка у звязку з недавньою подорожею італійського премієра до Африки.

Римська імперія створена. До італійської королівської, прилучена і цісарська корона „короля королів", теперішнього емігранта Льва Юди Гайле Селяссіе. Гостре англьо-італійське напруження лише чудом не змінилось у світову пожежу, а прилюдною тайною того чуда була військова непідготованість Англії. Тому тепер, коли італійський парлямент ухвалив величезні суми на дозброєння, слід бачити в цім продовження суперництва двох держав, без огляду на останне середземноморське порозуміння. Як відповідь на англійське дозброєння можна уважати останні постанови великої фашистівської Ради в справі побільшення числа населення апенінського півострова.

Ще вимовнішим є факт недавньої подорожі вождя Італії до Лібії і нема ніякого сумніву, що англійська прилодна опінія прийняла ту подорож як демонстрацію і погрозу в бік Англії через активне встрявання Італії у драгливу і небезпечну арабсько-магометанську справу. Підчас побуту в Африці Мусоліні виступав як оборонець і опікун Ісляму. Промовляв до 400 міліонів визнавців пророка, а його слова безумовно відбються гомоном від гір Атласу аж до небосяжних Гімаляїв. Однак з усіх країв Магомета найбільшу увагу звернув дуче на Єгипет, що є зрозуміле з огляду на його географічне положення і стратегічно-політичне значіння, як також на визвольницький фермент над Нілем.

Подорож Мусолінія пригадує голосну політичну прогульку екс-кайзера Німеччини на Близький Схід з початком XX. стол. (1902 р.). Підчас тієї подорожі сказав Вільгельм II. в Дамаску до місцевого валі: „300 міліонів Магометан, що живуть розсіяні у світі, можуть бути певні, що німецький цісар все буде їх приятелем". Очевидно, це річ другорядна, що від року 1902 до 1937 магометанський світ збільшився на 100 міліонів душ! Суттєвою справою є те, що як тепер Італія, так тоді Німеччина загрожувала поважно володінню Англії над світом, зокрема її впливам над Середземним морем. Досить згадати лінію Берлін-Багдад, суперництво у промислі і торговлі, могутню розбудову німецької воєнної фльоти. Тепер місце давньої Німеччини заняла Італія, використовуючи своє геополітичне положення но й геніяльний хист свого сучасного провідника. При нагоді африканської подорожі Мусолінія показалося теж, що фальшиві були поголоски про неласку, в яку злав маршал Бальбо; перетворена у твердиню Лібія голосно говорить про місію, яку дістав був маршал.

Чи і коли та при чиїй помочі Вел. Британія зломить нового суперника, це питання, від якого залежить новий уклад сил в Европі. Що Англія приготовляється „на всякий випадок", то доказом цього є мілїон фунтів на армію, а що забезпечує собі запілля і кокетує сильних міра того, про це свідчить дивна чемність супроти „нечемного" Рібентропа, який дозволив собі поздоровити короля по гітлерівськи та жадати звороту німецьких кольоній.

І тому, коли призадуматися над дилемою, кого вибере Англія: Францію чи Німеччину, то нинішні знаки на небі і землі вказують радше на Німеччину, як партнера, якого Англія схоче відтягнути від союзу з Італією.

„Вічна" вірність Вільгельма II. арабам була дуже короткотревала і платонічна. Італійський наслідник тих амбітних цезаристичних пляній має під собою тривкіші підстави. Він воскрешає романтику старо-римської імперії, відбудовує памятки старинної архітектури, творить символіку, стосовану у практиці своєї актуальної політики. Сам охоче покликується на історичні анальогії. І ті анальогії справді цікаві.

Воб.

У ЦАРСТВІ СТАЛІНА.

ОДНУ ТРЕТИНУ КОМУНІСТІВ УСУНУТЬ З ПАРТІЇ.

У висліді недавної промови Сталіна, що гостро скритикував совітських комуністів, у Москві сподіються, що тепер виключать 1,000.0000 членів з партії, себто одну третину.

Слідчі комісії обідуть у найближчому часі всі зякутини краю та сконтролюють всі партійні клітини. 1. червня відберуть всім членам партійні легітимації; хто не дістане легітимації знову, перестане бути членом партії. Ту нову чистку уважають критичним зворотом в історії комуністичної партії.

НА ПОЛІТИЧНИХ ВЯЗНАХ ВИПРОБОВУЮТЬ „ПРОМІННЯ СМЕРТИ".

До Риги наспіла вістка з Москви, що досвідчальні лябораторії при совітських воєнно-хемічних фабриках винайшли новий засіб хемічної війни, т. зв. „роцу смерти". Є це ґаз, що скроплений має фіолетну краску; навіть сильно розпущений, він параліжує віддихові органи та сильно парить скіру; коли впаде на землю, робить її на довгі часи неплодючою. Ніякі маски і охоронні одяги не хоронять перед „росою смерти", що діяє сильніше ніж іперит. Щоби справдити ділання ґазу, його впустили до пивниці, де було трьох політичних вязнів, за мінуту всі згинули.

НОВІ ЗАСТУПНИКИ НАРКОМІВ.

Як подає „Правда" та інші часописи з 30. березня, центральний виконавчий комітет заіменував першим заступником наркома шляхів Вінкентія Халебського і заступником наркома скарбу Мірошнікова. Крім того назначили директором промислового банку Левіна Рувіма, начальником канцелярії ради народніх комісарів Михайла Арбузова та його заступником Олексу Черносвітова.

Прикре непорозуміння у справах Православної Церкви.

Помішуючи цю статтю, як дискусійну, завважуємо, що у завтрішньому числі помістимо на цю саму тему статтю одного молодого православного інтелігента — в цілком іншим підходом. — Ред.

У примітці до моєї статті „Обережно з критикою церковно-православних справ" („Діло" 52) Шан. Редакція зауважила, що „в засаді (з автором) цілковито погоджуємося". Цієї заяви для мене було досить, бо решта в статті — це речі другорядні. Проте ці другорядні речі викликали деякі сумніви й відгуки. Вважаючи і те і друге за плід непорозуміння, почуваюся до обовязку дещо вияснити.

Засадничою думкою моєї статті була та, що про Православну Церкву, як Церкву 3 мільйонів українців у Польщі, слід говорити у відповідній формі й тоні. Отже справа зводилася до звичайної чемности й пошанування релігійного почуття українців північно-західніх земель, і тільки. Інші, висловлені мною думки мали лише підтримати засадничу думку про повагу предмету дискусії, яким у даному випадку є Церква.

Мої слова про бажання занятися „поруч боротьби з негативними сторонами її життя також і конструктивною роботою" свідчать, що я не заперечував цих негативних сторін ані не висловлювався проти критики.

Найбільші сумніви викликали мої слова: „на північно-західніх землях Православна Церква є Церквою національною, звязаною з усім нашим минулим, з нашою культурою, з нашою психікою". Підставу до згаданих сумнівів дали різні факти з внутрішнього життя: серед ієрархів на північно-західніх землях є росіяни, митрополит теж росіянин, священники почасти також або „русской культури" або й росіяни, разом зкоєвлення богослужіння й інших сторін церковного життя гальмується і т. д. Якже це автор, та ще старий дівч, може говорити про український національний характер Православної Церкви на наших етнографічних теренах? Брак льогіки та й

годі! О. Табінського ця „нельогічність" так вразила, що він навіть заговорив про „підсування під термін „український" іншого, невластивого сенсу", про утотожнювання української культури з московською, про „спільний казанок" і інші колючі речі („Діло" ч. 57).

Чи ці натяки мають під собою належні підстави?

Нехай про це судять самі читачі.

Православні вкладають такий зміст у поняття Церква: Церква це збір віруючих. Православна Церква на північно-західніх землях це збір місцевих православних віруючих. 99 відсотків цих віруючих — українці, повалена частина української нації. Отже православна Церква на північно-західніх землях є Церквою українською. А через те, що за останніх 20 років місцеві православні виросли на свідомих національно громадян, то Церкву на цих землях можна назвати національною. Про це свідчить завзята боротьба самих українських мас за розмосковлення деяких сторін церковного апарату.

Те, що церковна влада почасти знаходиться в руках неукраїнців та що частина духовенства вважає себе за „русских", навіть те, що ще не пережився російський синодально-консисторський устрій, — все це не змінює українського характеру Православної Церкви на північно-західніх землях, хоча й шкодить національному ростові мас. Всеж члени Церкви у 99 відс. живуть національним життям, зберігаючи свої старі українські церковні звичаї, традиції, пісні, ледки й т. ін.

Сотні років Українська Православна Церква мала над собою грецький, а потім московський патріярхат, мала єпископів росіян і зросійщені славянщину; мала духовних греків, болгар, навіть німців і ін., — всеж залишилася Церквою українською.

Тому правильно кажуть ті діячі, які заявляють, що Православну Церкву на українських землях треба не українізувати (бо вона є українська), а тільки розмосковити деякі сторони її життя. А це велика різниця!

Очевидно, коли хто ототожнює Церкву з церковною владою разом із її системою правління та тенденціями, чи судить про національний характер церкви по тому, що хтось з єрархів є з іншої мови, то нема про що й говорити.

Непорозуміння полягає ще й у тому, що я в своїй статті ні разу не вжив слова „православіє", а скрізь говорив про українську Православну Церкву (на українській етнографічній території), а о. Табінський скрізь говорить тільки про православіє — московське та „варшавського зразку". Невже для о. Табінського поняття „православіє" й „Православна Церква" ідентичні? Якщо так, то теж нема про що далі говорити, бо говоримо про різні речі.

Непорозуміння, як бачимо, дуже прикре.

Вважаю, що вони дають мені право повторити свої слова: треба бути обережним при обговорюванні справ Православної Церкви, а тим більше — з ключками, щоб не дразнити взаємно окремих частин українського народу.

В. Островський.

Найкращу вудженину, добре мясо і свіжі товщі дістанете завжди у мясарських крамницях

„ЦЕНТРОСОЮЗУ"

Ринок 2, Зибликевича 2, На Байки 8, Личаківська 50, Жовківська 175, Кентшинського 21, Замарстинівська 36.

Запрошення.

Львівські господині пригадують собі давне Інститут Чистоти, що істнував у своєму часі на Бернардинській площі. Висвалифіковані інструктори давали там поміч для кожної господині, вказівки щодо раціонального прання. Фірма Шіхт-Лєвер А. С. в переконанні, що ця станиця сповнила свої завдання познайомити п. господині з раціональним способом прання — ліквідувала її в половині 1935 року. Щоб усім Панням, які не мали нагоди зазнайомитися з чинністю Інституту, дати змогу тепер це зробити, фірма Шіхт-Лєвер А. С. відкрила на пл. Смольки 4 Порадню Прання. Порадня відчинена щодня від год. 9-ої до 12-ої і від 15-ої до 19-ої крім неділі і свят, в суботу до год. 12-ої. У вівторки і четверги від год. 17—19-ої відбуваються цікаві гутірки про раціональне прання білля білого і кольорового новочасною методою. Пані, що хочуть скористати з поради можуть принести зі собою дрібну штуку і випрати її на місці. Треба тільки передтим засобитися в пачку Радіону, бо Порадня не продає його. Усі чинності Порадні безплатні. Отже запрошуємо. ШІХТ-ЛЄВЕР А. С.

12 бєльських фабрик

доставляє нам свої вироби. — Просимо оглянути наші 3 великі виставові вікна.

РАГЛЯНИ І УБРАННЯ МУЖЕСЬКІ ПЛАЩІ І ЖІНОЧІ КОМПЛЄТИ

Якість і виконання ТІЛЬКИ першорядні

„Повшехни Склад Одзєжи"

ЛЬВІВ, ПАСАЖ МІКОЛЯША

КОНСТ. МАЛИЦЬКА 8

На хвилях світової війни.

✓ 8. Освітня праця в Красноярську.

В Козачинському уперше побачила я наших українських переселенців, лошатонів, як їх тут називають. Є там кілька чисто українських сіл, багато і гарно загосподарованих, що так і віддіняються чистотою і садками від селитьб сибірських старожилів. Я побачила їх на козачинському торзі. Типові українці з вигляду, він і вона, говорили по українськи, не дбаючи, чи хто їх розуміє, чи ні. Продавали масло й яйця і ставили високі ціни. Почувши в мені землячку, питали за українською книжкою і газетою, готові за неї весь свій товар віддати.

В Козачинському ставало з кожним днем труднійше жити, тимто я порішила перенестися до Красноярська, де пропонували мені посаду бони в одній німецькій сімї. Та не так легко воно було вибратися кудинебудь у ті часи. Пароплави ходили дуже неправильно і то здебільша тільки вогняні катери й моторові човни. Береги Єнісея обстрілювали большевики, а пороги під Красноярськом були підмінювані. І з дозволом на виїзд було чимало труднощів. На кораблях переводили дуже точну ревізію всіх річей і перепустов і якенебудь підозріння могло повести людину під розстріл.

Та таки нарешті вдалося мені роздобути „удостовєреніє" начальника козачинської міліції від 16. вересня 1919. р. прибула до Красноярська. Тут вже здавна було чимало українців, заслaних, чи таки заїжих з України, що вже зжилися зі Сибіром, моя їм другою батьківщиною. В часі, коли я приїхала, почало в Красноярську проявлятися живіше народне життя серед тамошніх українців. Це сталося ще з перших днів революції, що проголосила свободу всіх народностей. І той визвольний рух, що його почали наші українські семенівські полки в Петрограді, переноситься аж на Сибір. Виходять українські газети на Зеленому Клині, в Омську, Томську, повстають кооперативи в Челябінську, Ново Николаєвську, Іркутську — народні школи в Хабаровську, Владивостоці, в Харбіні в Манджурії — приходить черга і на Красноярськ.

Кілько саме було українців в тому часі в Сибірі, точної статистики не маємо. Урядова виказувала в Єнісейській губернії 110.000, в Омській 360.000, на Амурі 80 прц. всього населення. Думаю, що в Красноярську було до 5.000 українців, переважно робітників залізничних варстатів, найбільших тоді на Сибірі. Своїми переконаннями були це соціял-революціонери — свідомий український елемент.

Вже в 1917. р. з першими проблисками волі засновано в Красноярську „Українську Громаду", якої головою стає інжинір Вячеслав Яновицький, професор технічної школи, член обласної сибірської думи. Родом з України, студент томського університету, з молодих літ жив у Красноярську і був душею усякого національного руху. Крім нього було ще досить інтелігенції навіть на вищих становищах і чимало українського духовенства, яке спроваджа собі тут славнозвісний член російської думи, Нікон, ставши єпископом у Красноярську. Та вони, ті духовники, не надто вже проявляли свою українську свідомість національну.

Боротьба за рідну школу почалася тут у році 1918., коли на губерніяльному зїзді учительства в Красноярську учитель Демченко іменем усіх українців домагався української школи в усіх чисто українських місцевостях. Домагалися рідного слова і самі селяни на ріжних сходинах і по читальнях. Я бачила письмо одної учительки московки, члена волосної ради совєта, в якому просить „Українську Громаду" в Красноярську прислати на її руки українські книжки та сценічні твори, бо місцеві люди не хочуть ходити до читальні і на вистави не в українській мові.

Та серед політичного заколоту годі було дожидати, поки уряд подбає за українську школу — постановлено засновати її власними фондами. З поміччю прийшла жертвенність ідейного, патріотичного подружжя Михайла і Катерини Антонових, колишніх політичних засланців, які на ту ціль віддали свою хату на передмісті Николаївка, взяли на себе паливо, світло та прохарчування учительки. І так повстала в Красноярську перша українська народня школа ім. Котляревського, а я була першою в ній учителькою.

В школі мала я діти ріжного віку й знання, і хоч українських родичів, говорити по українськи ніодно не вміло. Ні книжок ні підручників ніяких в мене не було, треба було самій складати програму науки, поділ години, друкувати на карточках уступи до читання, вчити українських віршів. Хоч усі московські школи в місті були позакривані і поляки свою звинули, наша таки перетривала всі воєнні невигоди й наука відбувалася правильно щодня.

Коли большевики в січні 1920 р. заняли Красноярськ, переняли школу на свій етат і я, як учителька, діставала робітничий харчовий пайок. Даючи свободу „самоопределенія" всім народностям, позволили творити українські школи в українських селах „красноярського уезда" і призначили на ту ціль значнішу суму. Референтом для шкільних справ, гей би інспек-

Навіть найскромніші страви
наберуть добірного смаку
по доданю кількох крапель

MAGGI 020
ПРИПРАВИ
Р 71

Пятиліття Союзу Прихильників Національного Музею у Львові.

Найважнішим статутовим завданням Союзу Прихильників Національного Музею у Львові, що оце вже шестий рік розгортає свою діяльність, є набувати для збірок Національного Музею памятки українського мистецтва та побуту. Від часу свого основання набув Союз 395 предметів за 6.067.72 зол., причинившись таким робом до справжнього збагачення збірок Нац. Музею низкою предметів дуже доброї якости, часто навіть великої рідкости. Ці експонати закуплено за вкладки і дари членів. Крім того Союз перевів між громадянством з нагоди XXX-ліття Музею збірку на закупно творів сучасних малярів. За зібрані гроші (1.471.50 зол.) придбано для музейної галерії сучасного мистецтва низку пргарних образів. Між ін. закуплено або бодай задатковано з обох фондів ікону Страшного Суду поч. XVI. в. великої краси, два олійні образи та сім рисунків Олександра Архипенка, образи Андрієнка, Перебийноса, Кричевського й ін. На найближчий час намічено сплату решти належности за образи Архипенка та закупно образу Грищенка.

Заходами Союзу відбулося в Нац. Музею кілька вистав, у тому велика ретроспективна вистава українського пластичного мистецтва, музичних композицій та рукописів поезій за останніх 30 літ. Вистава, що відбулася в 1935. р., була звязана зі святкуванням ювилею XXX-літнього істнування Нац. Музею. У звязку з тим відбулося тодіж пять музичних, вокальних і літературних вечорів при співучасті найвизначніших музичних і літературних сил. З інших вистав слід згадати Гоголівську виставу, присвячену 100-літтю появи „Тараса Бульби" (1895). — На найближчий час намічено виставу, присвячену „Русалці Дністровій" (1837—1937).

Коштом і заходом Союзу видано три річні випуски „Літопису Національного Музею". До „Літопису" ввійшли звідомлення з діяльности Музею і Союзу за 1934—1936 рр., огляд наукової діяльности Музею за 30 літ, стаття голови Кураторії п. В. Децикевича про фундаційний статут Музею та стаття о. епископа д-ра Івана Бучка про Союз.

У другому відділі „Літопису" поміщено низку синтетичних статтей з теорії мистецтва й музейництва, зокрема про проблему національного мистецтва, митрополита Андрія Шептицького, Олександра Архипенка, д-ра Іл. Свенціцького та арт.-мал. М. Федюка. Позатим приносить „Літопис" низку світлин та описів деяких музейних предметів, зокрема звязаних з роковинами, що припадали в тому часі. Серед описових статтей є праця д-ра Я. Пастернака про розкопи „Настасиної Могили" в Крилосі, що їх перевів автор цієї статті заходом Національного Музею. — Замикають „Літопис" некрольоги діячів української культури, яких праця була звязана з Музеєм: бл. п. Олекси Новаківського, Ярослава Чайковського, д-ра Степана Федака, д-ра Володимира Кобільника та згадка про Василя Стефаника.

В проводі Союзу Прихильників Національного Музею, що веде таку незвичайно корисну для Музею і для української культури загалом працю, стоїть від самого початку Преосв. д-р Іван Бучко. Делегатом Союзу до Кураторії Національного Музею є м-р М. Терлецький. — Останні Загальні Збори, що відбулися 27. березня ц. р., вибрали Раду Союзу в дотеперішньому складі: епископ Іван — голова, м-р М. Терлецький — заст. голови, д-р І. Свенціцький, директор Національного Музею — секретар, о. мітрат Ол. Базюк — скарбник, проф. Балаким — член Ради. В склад Контрольної Комісії ввійшли: о. катехит М. Лада та д-р Ст. Старосольський.

Широкі можливости праці Союзу на майбутнє вимагають якнайширшої співпраці українського громадянства. Якщоб кожна українська установа й кожний громадянин, якому лежить на серці справа збереження памяток нашого славного минулого, стали членами Союзу, то їх вкладки, хочби навіть невеликі, далиб змогу розвинутися Національному Музеєві до найбільших висот. Тоді ця всенаціональна установа, створена щедрою і теплою рукою Митрополита Андрея, тим лекше зможеб гідно репрезентувати тисячлітній розвиток української культури перед своїми й чужими.

Д-р Є. Ю. Пеленський.

Найлевніше і найкорисніше приміщ своїх ощадности в
Міській Комунальній Касі Ощадности
у Львові, вул. Валова 7 і 9 (власні камяниці)
та її **Відділах** при вул. Городецькій 60 і вул. Жовківській 75
в золотих або **золотих у золоті** 3070 60—?
в останнім чвертьріччі видано **5.831 ощадностевих книжечок**
а сума вкладів зросла на **1,955.905 золотих.**
Резервові фонди каси **зол. 6,300.000.** — За вклади та їх опроцентування ручить Громада міста Львова цілим своїм майном.

Українське студентство

І МІЖНАРОДНІ СТУДЕНТСЬКІ ЗІЗДИ.

Як щорічно, так і цього року відбудеться у час літніх місяців ціла низка міжнародніх студентських імпрез. Українське зорганізоване студенство, що добуло собі вже відоме місце у міжнародньому студентському житті, від літ присвячує пильну увагу саме таким офіціяльним, публичним маніфестаціям, які дають найкращу нагоду не лише бути у безпосередньому контакті з рішними провідними студентськими чинниками, але є теж дуже вдячним полем для пропаганди української визвольної справи. Річ тим важливіша, що це під цю пору, на жаль, єдине офіціяльне міжнародне форум, де українці можуть виступати під власним іменем і прапором.

Цього року Франція є тою країною, що буде витати сотки студентських делегатів з усіх сторін світа, а **Міжнародня Світова Вистава в Парижі** не мало причинилася до того, що поодинокі міжнародні студентські централі вибрали саме Францію на місце зустрічі.

Центральний Союз Українського Студентства рішив вислати свої делегації на **Конгрес CIE** (Міжнародної Студентської Конфедерації), що відбудеться **7—19. серпня в Парижі** та **на Конгрес ICC** (Міжнародної Студентської Помочі), що відбудеться **23. липня — 7. серпня у Ніцці.** ЦеСУС є членом обидвох організацій.

Крім того в днях 21—29. серпня CIE влаштовує **в Парижі Міжнародні Студентські Спортові Літні Ігрища,** що відбуваються що два роки. На ці Ігрища ЦеСУС задумує вперше вислати дружину копаного мяча, зложену з українських студентів, що перебувають на студіях у Празі.

Треба згадати, що в днях 2—9. квітня отворено в Неаполі **Міжнародню Виставу Студентського Мистецтва і Культури.** На виставі є окремий український відділ, куди ЦеСУС вислав 150 творів молодих українських мистців.

—o—

Рідношкільна нарада у Львові.

На запрошення Ради Львівського Повітового Союзу Кружків Р. Ш. відбулася 2. квітня ц. р. в дів. школі Р. Ш. при вул. Мохнацького 12. нарада представників наших установ і підприємств у справі забезпечення фондів на удержання львівських вселюдних шкіл Р. Ш. На нараді були заступлені 22 установи та підприємства: Дністер, Зем. Банк, Карпатія, Нар. Торговля, Ревізійний Союз Українських Кооператив, Сільський Господар, Взаїмна Поміч Українського Вчительства, Бібльос, Декоро, Дендра, Єдність і Згода (Левандівка), Згода (Городецьке), Зоря (Т-во Українських Рем. і Пром.), КІР, Молода Громада, Пласт, Проміння, СУПРУГА, Суспільний Промисл, Фортуна Нова. Були також відпоручники: Головної Управи Р. Ш., льв. кружків РШ і льв. вселюдних шкіл РШ.

Нараду відкрив і їй проводив голова Ради П. С. Кр. Р. Ш., проф. Микола Ластовецький, секретарював проф. Іван Деркач. У вступнім слові представив голова працю й осяги П. С. Кр. Р. Ш. у льв. повіті та 15 у Львові. Опісля зясував положення всіх вселюдних шкіл Р. Ш. у Львові та дотеперішню акцію Рідної Школи з метою забезпечити фонди на їх удержання. Подав також до відома, що в згаданій справі вислано до 61 наших установ і підприємств у Львові відповідні письма, на які вплинули по нинішній день надзвичайні датки для негайної допомоги вселюдним школам Р. Ш.: від РСУК 200 зол., Суспільного Промислу 100 зол., Ф-ми „Зоря" (Паста Елегант) 100 зол. і від Союзного Базару 50 зол. За ті жертви висказав промовець жертводавцям щиру подяку. Вкінці згадав, що всі наші установи і підприємства

тором, мав бути Юлян Балицький. Щоб підготовити відповідні учительські сили для майбутніх наших шкіл, засновано заходом „Української Громади" учительські курси, де мали викладати: історію й географію України, українську мову, педагогіку, методику науки рідних предметів і шкільну українську термінольогію.

В тому часі було в Красноярську чимало наших галичан, переважно военнополонених, що проживали в военнім городку за містом, або і в місті. Пригадую: о. курат Володимир Садовський з Перемишля, проф. Никифор Садовський, д-р Олекса Коссак, проф. Ковалисько, Боберський, Матейко, а з наших прианґарських Стецїв і Балицький. Найчастіше сходилися ми у моєї шкільної хазяйки Катерини Омелянівни Антонової (її чоловік перебував у той час у Туруханську). Її дім був для нас гейби родинним огнищем, і теплом нагадував далекі рідні доми. Ніколи не забуду, як щиро ставилася до нас галичан та незвичайно інтеліґентна, добра людина і свідома українка.

Отець Садовський тішився в Красноярську великою пошаною та симпатією. Прегарно викладав на курсах історію та географію України; на його викладах було завжди повно слухачів, не тільки кандидатів на учителів.

Мала й я щось викладати на тих курсах, але вже до того не прийшло. 30. червня закінчила я науку з малими сибірськими українцями, а діставши перепустку, виїхала 17. липня в Красноярська в дорогу на захід. Їхала сама, бо земляки мої одні не хотіли ще їхати, а другі (военнополонені) не могли. По дорозі я мусіла задержатися в Омську, щоб у тамошньої центральної влади дістати дальшу перепустку на дорогу до Петрограду

(Докінчення буде).

„e-comp"
Українська Виробня Радіоприймачів

доставляє
батерійні і мережні радіоприймачі найкращої якости на догідних умовинах.
НОВИНА: Детекторові голосники на провінцію.
Замовляти безпосередньо у нашій крамниці, або письменно:
„e-comp" Львів, ул. Сикстуська 29, тел. 203-30.

заявили щиру готовість прийти зі значнішою негайною допомогою Рідній Школі для вирівнання недобору кожномісячного буджету всіх льв. всел. шкіл Р. Ш.

Відтак д-р Василь Лопатинюк, член Ради П. С. Кр. Р. Ш., представив подрібний і загальний буджет приходів і видатків льв. всел. шкіл Р. Ш., над яким розвинулась дискусія, ведена дуже поважно, спокійно та річево Промовляли пп.: д-р Бариляк, дир. Филипович, інж. Онисько, проф. Гриневецький, проф. Гусак, д-р Біланюк, дир. Мудрик, д-р Мармаш, дир. Тусевич і проф. Ластовецький. Промовці признали справу зрівноваження недобору буджету льв. всел. шкіл Р. Ш. першим обовязком усіх наших львівських установ, підприємств і всього нашого громадянства у Львові та прийняли відповідні резолюції. Нарада тривала від год. 18½ до 21.

Новий львівський воєвода.

В найближчих днях появиться розпорядок про зміну на становищі львівського воєводи. Теперішній воєвода Беліна Пражмовський відходить, а на його місце прийде з Тернополя воєвода д-р Біляк. Кружляють поголоски, що воєвода Беліна Пражмовський буде генеральним директором Явожніцьких копалень вугілля, що є власністю Львова і Кракова. Теперішнім директором Явожна є інж. Бжозовський, б. президент Львова, який від довшого часу нездужає і не може виконувати своїх обовязків. Кажуть теж, що полк. Беліна-Пражмовський буде директором копальні у Бжещи.

ВЕСНА 1937 Найновіші моделі плащів, костюмів і суконь у великім виборі в нововідкритім магазині
Львів, вул. Ягайлонська ч. 8. „BEAUTY"
П. Т. урядовцям догідні сплати. 393 10–20

Загальні Збори кооперативи „Народнє Мистецтво".

(г) Вчора відбулися у Львові Загальні Збори кооперативи „Народне Мистецтво". На внесок голови п. Бонковської Збори вшанували хвилиною мовчанки память бл. п. С. Федака.

Ревізор РСУК ствердив, що кооператива гарно розвивається з року на рік і журнал „Нова Хата" виплачується, вірительности і довги зменшилися. Як виходить зі звіту директорки кооперативи п. Павликовської, у 1935. р. кооператива проявила живу ініціятиву, урухомлюючи кілька нових ділянок праці, які 1936. р. розбудовано. Головною ділянкою кооперативи є домашній промисл. У 12-ох робітнях кооперативи, розкинених по краю, працює коло 500 селянок, що вишивають вироби, які опісля кооператива продає. Дальше кооператива видає журнал „Нова Хата", улаштує покази народньої моди та має жіночий товариський клюб.

Власні фонди кооперативи складаються зі 180-ох уділів по 30 золотих, які підписало 120 членів, здебільша львівських пань. Тепер кооператива рішила втягнути між членів і робітниць. Вони сплачують уділи дрібними ратами, відкладаючи 5 прц. зі своїх заробітків. Щоб уможливити робітницям скорше стати членами, управа кооперативи розглядає проект обнизити висоту уділу.

Кооператива рішила налагодити ближчі взаємини з іншими кооперативами домашнього промислу і дала ініціятиву до зорганізування секції опіки над дом. промислом при „Сільському Господарі". Зокрема кооператива близько співпрацює з кооперативною ткальнею „Комета", яка посилає кооперативі сирівець і продає свій товар через крамницю кооперативи; та остання продає також вироби кооператив „Гуцульське Мистецтво" в Косові та „Рільник" у Вільшанниці (Яворівщина). Кооператива збувала свої вироби через крамницю, виставки та в Злучених Державах, куди в тій справі їздила від кооперативи пані Чижович, що за 8 місяців навязала контакт з тамошніми фірмами.

Львівська крамниця поширила діяльність, продаючи сирівець на дрібну галянтерію; варшавська крамниця не розвинулась з причини недуги її ініціяторки. Кооператива вдруге взяла участь у катовицьких торгах і здобула вже там постійну клієнтелю; на катовицькому терені вже приходиться конкурувати з польськими фірмами.

У 1936. р. кооператива уладила два вечорі народньої моди, що пройшли з великим успіхом та хісном і уладжують їх тепер на провінції.

Обороти у 1936. р. були такі самі як в 1935 р., не зважаючи на обнижку цін. Збільшено запасний фонд і уділи. Робітниці заробили минулого року коло 10.000 золотих. Кооператива зліквідувала американські вірительности і поважну частину довгів. Минулий рік приніс 450 зол. зиску; цифра настільки не мала, бо кооператива уважає своїм завданням не здобувати зиски, лише в першу чергу давати працю селянкам та поширювати наше народнє мистецтво.

П. Бурачинська здала звіт з видавництва „Нова Хата". Вона ствердила, що найважче наладнати у редакції практичну ділянку, де не легко найти нових співробітниць і де необхідні коштовні ілюстрації. Все таки за 1936. р. редакція наладнала відділ огородництва та відділ „мати і дитина" і почала видавати форми крою — перші в українському видавничому русі. Минулого року появилася у бібліофільському виданні праця про мистецькі вироби з дерева, тепер підготовляється друга про керамїку.

При „Новій Хаті" повстав клюб, що дає редакції контакт з львівськими читачками та багато вражінь, які можна вихіснувати на сторінках журналу. Минулого року відпала практична діяльність клюбу, бо бракує фахівців у ділянці домашнього господарства. Клюб сходився що тиждня, щоб відсвяткувати національні роковини і переводити гутірки.

Головною темою дискусії було питання, чи слід продавати вироби кооперативи в коронній Польщі; забирали голос пані: Малицька, Скопляк-ова, Залізнякова, Матчакова, Колтунюкова Корінцева та інші.

Надзірна рада залишилась у давньому складі, бо двох її вибосованих членів знову вибрано.

Ширіть наш часопис!

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА" Ч. 14.

КВІТОСЛАВА І

МОЛОДА ПАНІ.

I.

— Дивися, дивися у вікно!

Так молодий поет сказав своїй дружині, беручи її за руки.

Глянула.

І її очі завмітні таємною тугою дивилися, як білі метелики снігу підлітали до шибок, пропадали за білою каламичкою, що стояла зі сестрами-смереками при околі, як там далеко у курниві снігу губилася дорізка, куди то вона все йде до містечка.

— Дадо! Правда, що там гарно? Правда, що хочеться жити-жити; хочеться гимн радости співати?

— Так Бодю, гарно!

Ще тихо сказала „хочеться", а потім узяла його голову і притулила її до своїх грудей. Довгі пальчики заплутувала в чорному волоссі і далі дивилася на далеку дорогу.

Серце її, ніби хотіло як метелик чи снігівонька летіти легко та далеко на крилах думного вітру.

Поет узяв її руку. Вона спаленіла, а жилчик живіше забився. Сягнув легесенько по другу руку і подивився їй в очі. А вони були повні сльозами, переливалися барвами, грали, як веселка.

— Дадочко, що тобі?

Вона розширила ніздрі. Ось так вона розширює їх, коли вдоволена і коли біль прошибає її груди. Тоді найкраще виглядає. Поет почав вінцю пестити її золоті кучериви, торкаючися устами її брів, а потім почав спивати сльози, що в смаку не були ні солоні, ні гіркі, а були для нього пяним нектаром.

По хвилині він сказав:

— Дадочко! Може ти положишся? Я так тебе люблю бачити під синьою ковдрою, як твої золоті кучериви розкотяться по синьому тлі і „инче злотопері пташки вигріваються до сонця. О, Боже! Я щасливіший від Тебе! Ти напевно не маєш такого щоголика, як я!

Дада встала з канапи.

— Бодю! Я... не хочу бути щоголом. Слухай! Я... я хочу... бути мамою!..

Закинула голову назад і заплющила очі.

А він подивився на її уста, ніче на два розкочені листки рожі, нахилився обі руки і не відривав уст від них.

II.

На другий день мали бути в них гості.

У сінях переливалися радісні розмови, сердечні привіти і пестливі слова.

Зваки ввійшли до кімнати, Дада поправила свої брови та вії.

— Це моя дружина Дада., а це мій старий друг, інжинір Дубинський, — представляв господар дому, поет.

До Дади приступив кремезний, високий мужчина і поцілував її в руку.

Поет обсервував. (Нате-ж він поет!). А як посідали за стіл, муж хотів бути веселий, намагався бути жартівливий, але чув, що це йому не вдається. Почув, що у хвилині, коли плечистий мужчина цілував руку Дади, він став егоїстом. Почув, що той „старий друг" — інжинір перемінився у грізного ворога. Його мужеськість, самопевність бентежила поета.

— Так-так! — говорив інжинір — наша нація до нічого. Де наші дівчі? Де ми маємо геніїв? Та цьому багато мами винні Як є який геній, то вбивають його вихованням і таки ми поганий нарід. Хіба-ж ідучи на війну можна співати „там серед поля гнеться тополя, тай на стрілецьку могилу" — хіба-ж можна відразу закопувати себе в землю? — У нас директори сідають у третю клясу, а жінкам купують дешеві панчохи. У нас, нема хотіння, щоб жінка мала футро за три тисячі золотих, у нас брак волі бути багатим; де наші мільонери?

Дада була полонена тими словами. Сиділа тихо і не знала чи вона читає книжку таку, чи вона бачить героя з якоїсь драми, але знала, що їй дуже добре, мило.

Інжинір повів у красномовний пал:

— Ану скажіть, хто з українців носить за пять чи десять золотих краватку? Хто їде автом? А, як вибираються їхати автом, то три години наряджуються!

— Власне, — не втерпів поет — у тому ціла трагедія, що ми плитні та поверховні, що нас блискучі, малі речі вдоволяють, що ми не живемо вищими ідеалами, не маємо ніяких поривів до чогось безсмертного, вічного.

Та Дада була на боці інжинірa Дубинського. Хоч ні словечком не озвалася, але душею і серцем була против Бодя. Той-же мужчина, мужчина, а Бідьо поет!

Великий вибір сорочок і краватів

ЦІНИ НИЗЬКІ! скарпетки, шлейки, підв'язки, хусточки, вода кольонська, косметика, тільки в фірмі **ЕВСТАХІЙ ДУМИН**

Львів, Коперника 23 — ріг Вроновських

Палестину поділять на дві держави?

„Дейлі Геральд" подає ще не потверджену вістку, немовби королівська комісія для справ Палестини радила над поділом Палестини на дві частини: арабську і жидівську. Є буцімто два пляни. Перший: з половини Палестини утворити арабську незалежну державу під протекторатом Англії, а жидівській частині дати право британської домінії. Другий: Палестина буде поділена на два автономні кантони — жидівський та арабський, на швайцарський зразок. Жиди мали б свій кантон над морем. До арабського кантону належала б і Трансйорданія під владою теперішнього еміра Абдуллі. Єрусалим, як місцевість важна для всіх християн, становив би вільне місто під британським протекторатом.

На основі інформацій з інших джерел нейтральна смуга в Палестині була би більша, вона обнимала би крім Єрусалиму також і Гайфу.

—o—

ВЛАСНОГО ВИРОБУ **КОВДРИ — МАТЕРАЦИ — ПОДУШКИ**

простирала — пошевки — білля — полотна — ручники — обруси — коци — фіранки — напи поручає

Ціннини задурно!

А. ПЕТРУШЕВСЬКИЙ

ЛЬВІВ, ГАЛИЦЬКА 20. (давніше Кopoльницька)

415 8—10 Дає П. Т. Духовних і Учителів на місячні сплати.

Короткі вісти з Берліна.

Берлін, кінець березня.

Пралат **Вінкен**, директор Католицького Харитативного Союзу, що дуже часто морально й матеріяльно підтримував наших незаможних емігрантів у Німеччині, іменований епископом-коадютором у Майсені. Пралат Вінкен, що після проф. д-ра Л. Берга перебрав теж опіку над українськими емігрантами, все з повним зрозумінням і великою прихильністю ставився до наших справ і м. ін. уможливив видання книжки „Україне унд ді кірхліхе Уніон", що знайшла між тутешніми католицькими німцями значне поширення та причинилася чимало до освідомлення німецької суспільности в українських справах.

Д-р К. **Бемер**, доцент журналістики в берлінському університеті та в школі політичних наук у Берліні, дістав покликання на надзвичайного професора берлінського університету. Проф. Бемер відомий не тільки як автор багатьох праць з обсягу журналістики, але також як ініціятор і редактор цінного „Підручника світової преси", в якому українська преса знайшла своє місце. Проф. Бемерові, що віддавна виявляв належне розуміння українських справ і зокрема в Берліні підтримував живі звязки з українськими журналістами, бажаємо якнайкращих успіхів у його дальшій праці.

Після довшої недуги перейшов на пенсію довголітній директор Славянського Семинара та звичайний професор славістики у мінхенському університеті, д-р **Е. Бернекер**, що у своєму „Етимольогічному словнику славянських мов" використав як слід український матеріял. Проф. Бернекер з великою симпатією поставився до справи видання українсько-німецького й німецько-українського словника, що підготовляється заходом Українського Наукового Інституту в Берліні, і ще минулого року дуже жалував, що через недугу не міг виступити в Берліні з викладом у рямках наукових імпрез Українського Інституту. К.

Звертаємо увагу! Якщо курите — то куріть лише найздоровіші

ПАПЕРЦІ і ТУТКИ „К А Л И Н А"

ПРОТИЖИДІВСЬКІ ЗАВОРУШЕННЯ В СОКОЛОВІ ПІДЛЯСЬКІМ.

В дні 1. ц. м. підчас торгу в Соколові Підляським прийшло до протижидівських заворушень, що їх викликала група підростків. Підчас цих заворушень поранили легко 8 осіб, розбили одну будку і вибили коло 200 шиб. Судова і адміністраційна влада веде енергійне слідство.

—o—

УСТИЙНЕННЯ ЯПОНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ СУПРОТИ КИТАЮ.

Японський міністр закордонних справ Сато задумує створити постійний уряд дослідів китайських питань. У цім комітеті будуть репрезентовані торговельні кола, уряд і знавці. Крім цього міністр Сато має скликати конференцію 5 міністрів. На цій конференції передискутують справу одностійної японської політики супроти Китаю.

Якщо знаєте, що „Просвіта" пригортає до себе інші наші установи, то допильнуйте, щоб ті установи зложили на „Дар Просвіті".

100.000 ДІТЕЙ БЕЗКОНФЕСІЙНИХ У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ.

Остравський „Дух Часу" подає за інформаціями католицької преси, що в Чехословаччині ходить до школи 100.000 безконфесійних дітей. Цей факт ствердив також у своїм пастирськім листі празький архиепископ кардинал д-р Кашпар.

ПАНІ і ПАНОВЕ

КУПУЮТЬ ЕЛЕГАНТНІ І СОЛІДНІ ВОВНЯНІ ШОВКИ ПОЛОТНА

ТЕКСТИЛЬНОЇ ГУРТІВНІ

ЛЬВІВ-РИНОК 30

НАЦ. ВІЙСЬКА ВИПЕРЛИ ЧЕРВОНИХ ІЗ ДАВНІХ СТАНОВИЩ.

АВІЛЯ, 3. 4. ПАТ. Авас повідомляє: Вчора національні війська перевели операції на відтинку мадридського фронту, на право від Коголюдо, місцевости, яку заняли в останній офензиві на Гвадалаяхару. Націоналісти виперли червоних із становищ, які вони займали вже шість місяців, на високих горах, покритих іще снігом, зайняли три села та дійшли до скельного масиву Валаду. Покищо тяжко оцінити вагу тієї операції, яка на будуче може рішити про хід мадридської кампанії.

БУХАРІН І РИКОВ ЗНОВУ АРЕШТОВАНІ?

В Москві кружляють уперті поголоски, буцімто у звязку з новою нагінкою часописів на Бухаріна і Рикова їх обох арештували. Цих вісток офіційні кола не заперечують, ані не потверджують.

Зі судової салі.

ПРОЦЕС Д-РА Ю. ГІРНЯКА З „ЦЕНТРОСОЮЗОМ".

Як відомо, у нас істнувала колись фабрика мила „Мутє", що її власником був разом з іншими спільниками проф. д-р Юліян Гірняк зі Львова. Згодом цю фабрику відкупив „Центросоюз", що сплатив власникам відповідну квоту і започаткував та веде до нині виріб мила під власною фірмою. Одначе проти „Центросоюзу" виступив проф. Ю. Гірняк домагаючись окремої доплати за свій уділ, що його неправно продав „Центросоюзові" його колишній спільник Мартиняк. Крім того домагався ще 5 проц. уділу в зисках з виробництва мила.

Суд першої інстанції відкинув домагання д-ра Ю. Гірняка. Від цього присуду вніс позовник апеляцію. В п'ятницю 2-го квітня ц. р. розглядав цю справу апеляційний суд. Суддя Ів. Василик запропонував погодитись тому, що ціла ця трансакція має доволі неясних моментів і годі прослідити, яка сторона має рацію.

На цій основі дійшло до угоди, на основі якої „Центросоюз" зобовязався заплатити д-рові Ю. Гірнякові в речинці до 15. квітня ц. р. квоту 7.500 зол.

На розправі були присяжні від „Центросоюзу" сен. О. Луцький, дир. Ю. Шепарович та Іван Мартюк з правним заступником д-ром Ст. Шухевичем. Позовник був теж особисто разом з адв. Е. Буликом.

Важне для тих, що купують срібло

Фабрика срібних виробів

Д. Л. Нойман — Львів

Тільки **коханowського 21.** Тел. 206-74.

звертає увагу заінтересованих, що її взори срібла нею проектовані і засобдені у фабричний знак та напис фабрики, а подібні взори продавані в торговлі без цього знаку є лише незручними копіями її оригінальних моделів. Дістанете у Львові лише безпосередньо у фабриці та у всіх більших ювілерських крамницях у цілій Польщі.

І думала: так, так, нема в нас геніїв. Направду то ми винні! Я, о, Господи! виховувала правдивого генія!..."

III.

По вечірку інжинір Дубинський стукнув чобітками й прощався.

— Вибачте, але на восьму мушу бути в Жичові, — оправдувався.

— Пане інжинір? Вибачте, чи ви може їдете через наше містечко? — питала Дада.

— Так, прошу пані.

— Чи могла б я з вами присістися?

— З великою приємністю, ласкава пані.

Дада одягалася, інжинір помагав.

Чоловік-поет хотів спитати: „Дадо, куди ти, чейже ми нині вже були в місті!" — та не міг слова промовити.

Здавалося йому, що літак утікав перед ним із летовища...

А Дада аже одягнена була весела. В її очах почали горіти вогники.

Дада вийшла, за нею інжинір.

— — — — — — — — —

Як засапало авто, то поетові здавалося, що сичить гадюка. Ввійшов до кімнати.

Подивився на ліжко, де все лежала Дада. Впав навколішки перед образами і руку підніс у гору.

— О, Боже! Світ не є справедливий! Ти дав мені талант, але в нім жити тут не можна. Візьми собі його геть, а дозволь мені бути звичайним чоловіком, хочби інжиніром. А передовсім хочу бути мужчиною, правдивим мужчиною!...

І вперше в житті думав про те, як має він поводитися з Дадою, коли вона вернеться додому.

ЛІТЕРАТУРНА СТОРІНКА.

Нова збірка М. Рильського.

Недавно один з наших критиків, на запит, чому нічого не пише про літературний рух у совітській Україні, впевняв, що він писав би, колиб йому не було особисто прикро та ніяково писати як не як, а про українських письменників, які показались такими... — тут він ужив досить досадного слова. Хоч як воно і буває нам „ніяково", але і цікаво. Менш-більш у тій мірі, як ми стежимо за тресурою кота, якого вчать плачати. Недавно писали часописи про один такий випадок, де французький лікар по шісьмох місяцях трудів таки вивчив кота пориати в басейні за рибою. Кіт, що плаває — оттаке пражіння викликує в нас неодин тогобічний письменник.

Попередня збірка Рильського, „Київ", хоч і була принята прихильно совітською критикою, всеж не без того, щоб не поставити постові категоричного домагання: писати щиріше, себто домагання, що посягало в саму суть творчости. Коли ця збірка викликувала обурення, так зовсім не тому, що поет став там зовсім на комуністичну платформу — він це вже робив і в попередніх збірках, і то куди більше по мистецьки! — а тому, що поет, класик, еллін, европеець до кінця нігтів, став у досить чудацьку й незвичну для нього позу азіята та варвара. Стара українська культура? — наплевать!; київська традиція? — також наплевать! Історія? — Олег і Батий одно й те саме! І даремно деякі високовчені професори намагались усеж іще оборонити поета, мовляв — у нього прекрасна мова і великі заслуги для нашої літератури; не велика потіха була а з тієї мови, коли водночас автор передягався в костюм Стеньки Разіна, який нагіть з матеріялістично понятим комунізмом небагато має спільного, хіба, що у викривленім російськім виданні.

Нова збірка, „Літо", замітна у відношенні до попередньої хіба тим, що її рівень дещо вищий, хоч обі у відношенні до напр. „Крізь бурю й сніг" (1925. р.) деградують поета. Далі залишився збайлений обріб вірша, рутина, легкість вислову — усе те, а чого можна неодному поетові ще досі повчитись, але все те вияловлене зі своєї творчої поетичної суті. Ми, розуміється, не думаємо про „офіціяльні" вірші, якими автор платить данину за саме право писати, — данину неспівмірну досягненням, а про тих кілька віршів чи фрагментів, де чути давнього Рильського, в роді таких:

Янтар і мед густого листопаду,
Тяжкого зерна золото і віск,
І крик гусей, і серця нажний стиск
І голубінь оголеного саду.
Ти працював, і осінь привабу
Узяв, як чесну плату від землі.
Так пий же — з гордощами на чолі —
Янтар і мед густого листопаду.

— або уривків з „Дощової трильогії"; та все не немов несмілині додатки до віршів у роді:

Наш крок — співучий молоток
І сила наша труд наш гріє,
І воля Демченко Марії (рекордистка в садінні буряків)

Теплить осінній холодок...

Денний ширший подих подибуємо в поемах про діда Тодося та про Шопена, але на лихо перед очима маємо нестертий образ давнього „недосяжного" Рильського і не можемо не покласти одного та другого на терезки критики. Обставини? Безперечно, вони мають свій нераз непереможний вплив, та на жаль,, вони не числяться там, де ми оцінюємо літературний твір, мов організм, що живе своїм власним життям.

Покищо творчість поета нагадує згадуваного на початку мокрого кота. Він зовсім не у своїй стихії, поет виглядає — як каліка.

Та літературна ситуація в Совітській Україні така, що ще завчасно класти якісь остаточні оцінки на літературні твори. Покищо можемо тільки менш чи більш критично зясовувати самі факти і на них реагувати, але від висновків треба ще стримуватись. Більшість народжених там творів — так само доривочні, як і всі ті плани та революції, що недовершені, на другий день ідуть у кут. Але література така химерна, що всупереч не знати яким „ситуаціям", вона може давати несподіванки. М. і. на це міг би бути, — це вже в прозі, доказом останній роман Юрія Смолича „Наші тайни", блискучий, неврівняний твір, що незалежно від такого чи іншого зверхнього покосту, без якого нічого не може там появитись, у своїй суті наскрізь український.

С. Гор.

Члени Коопер. Торговельно-Промислового Банку у Львові, вул. Городоцьких 1. 1. п., тел. 292—15 виплатить ласкаво згодитись по відбір **дивіденди від уділів за 1936-тий рік у висоті 5%**

Пром-Банк

Гемороїди
є причиною злого самопочування і т. п. Треба конечно усунути ті дошкульні недомагання. При гемороїдах вживаємо
Чопків Anusol -GOEDECKE
Дістанете в аптеках
12 чопків 5 зол. — 6 чопків 3 зол.

Хроніка.

СМЕРТЬ АНГЛІЙСЬКОГО ДРАМАТУРГА.

Англійський драматург Джон Дрінквотер, що помер минулого тижня ур. у 1882 р. 12 років працював як урядовець у товаристві обезпечень, після чого став директором театру у Бірмінгемі. Дебютував у 1908 р. збіркою поезій і в 1911 р. песою „Кофетуа". Після кількох збірок поезій дав критичні студії про Вільяма Морріса та Свінберна і віршовану драму „Абрагам Лінкольн", що мала великий успіх у Спол. Державах. Після цього дав драми „Олівер Кромвель", „Марія Стуарт" і „Роберт Лі". Збірка його критичних нарисів появилась у 1925 р. п. н. „Муза на зборах". Його найкраща проза-студія про Байрона.

ДВІ НОВІ ПОЛЬСЬКІ КОМЕДІЇ.

Авторкою першої є відома поетка Марія Павлікевська, що має вже за собою кільки добрих пес; її новий твір називається „Літературна пагорода"; це — комедія. Другу комедію „Мала Вітті і велика політика" написав досить невідомий автор Стефан Доват, що живе постійно на чужині. Дія комедії відбувається в Лондоні у вигаданій середовищі з типами відомими всім з галерії Лінн Нашій. Автор показує, як мала месіміристка у великому готелі, де збираються делегати великих держав рішає про справи міжнародньої ваги. Пєсу виставляють у Торуні, звідти перейде вона до Варшави.

ЗБІРНІ ТВОРИ ОЖЕШКОВОЇ.

Минуло 50 літ від часу, як Еліза Ожешкова (ур. 1841, ум. 1910 р.) почала друкувати свою першу повість „Над Німном". Окреме товариство у Варшаві під імєнем письменниці почало 30-томове видання її творів. До першого тому дала передмову Польська Академія Літератури. Е. Ожешкова була донькою багатої ліцички гродненського повіту; її батько вмер, коли мала півтрети року, залишивши їй пребагату бібліотеку, що стала підставою її освіти. Вже малку користала багато з білоруського фольклору і ненавиділа аристократок, яких було повно в її домі. Пять літ провела у варшавському монастирському пансіоні. У 17-тому році вийшла заміж за лічича Ожешка на Полісі. Розійшовшись з чоловіком небавком вертається до дому. Почувши розвід в намірі вийти вдруге заміж, але не хоче виїхати на своїм вибраним на чужину. Коли тратить зруйнований сільський маєток, осідає у Гродні. У 1888 р. на гроші з маєткової спадщини основує видавничу кантору у Вільні. По двох роках банкротує і мусить жити з пера. Має багато матеріялу — всякої трагедій у собі і довкола себе — з тем до повістей їй не бракує. Крім особистих переживань має відкриті очі на громадські болячки. З великою ніжністю змальовує кривду всіх утнетених і покривджених і з безоглядною щирістю підлає критиці нашу верству, серед якої жиє і яку так добре знає. З її соціяльних повістей відомі „Нашими", „Іродіяда", „Хам", „Мейр Езофович", патріотичні „Смерть дому", „Панна Роза", „Гальорія вістіс", — основані на особистих переживаннях з недалекою побутовою картиною „Панна Антоніна", „Ромашова", „Початок повісти", „Аскетка", „Спомини", „Останнє кохання", „Дві бігуни", „У клітці" „Меланхолія", „Іскра", „Бузковий кущ", „Анастазія", „Прадідо", та „Ад астра"

„ВІРЛЯ" РОСТАНА — ОПЕРОЮ.

Два відомі композитора Гонеггер та Ібер написали до відомої драми Е. Ростана „Рівля" музику

СОЮЗ ОБОРОНЦІВ КНИЖКИ.

Французький письменник Жорж Дгамель, член Франц. Академії, створив нове товариство „Союз оборонців книжки". Його ідея — воювати проти всякої механізації та матеріялізації сучасного життя, в якому люди дуріють, не мають часу думати і живучи з дня на день забувають про духову культуру. Якими засобами буде цей новий Союз боротися проти умової грипи — не знаємо. Його завдання тим важче, що саме тепер французькі книгарі нарікають на нову дорожнечу друку та паперу.

ФІЛЬОСОФ НА СТАРІСТЬ ПИШЕ ПОВІСТЬ.

Приятель Жоржа Сантаяни відоме професорам фільософії. Ж. Сантаяна — американський фільософ написав у 73-ому році свого життя повість п. з. „Історія трагічного життя", перекладену вже на різні мови. Вона починається 1870. роком і змальовує головно життя мілїонерів хоч усе тло має на меті показати психольогічні основи, на яких зростають люди Нового Світу. Центральна постать цієї повісти „останній пуританин" Олівер Альданс, дає авторові нагоду висловлювати багато думок про духову та матеріяльну культуру, американську та европейську. Ці думки вплетені у повість так, що не відчуваємо поза ними офіціяльного фільософа, а маємо враження, що слухаємо дуже розумної, досвідченої людини, яка дійшовши до старечої мудрости не втратила нічого на силі темпераменту та бойовому запалі.

ДРІБНІ ВІСТКИ.

— У російській Академії Наук відкрили у відділі рукописів досі невідомі твори Гончарова, автора „Обломова". Є там повний розділ з повісти „Обрив", оповідання „Ялинка", „Подорож по Волзі", „Обід у губернатора" і спомини з побуту в Якутську.

— У французькій мові вийшла книжка голови португальського уряду Олівейра Салязара „Революція пічає миру". Передмову до цієї книжки невідомого в Европі письменника написав Метерлінк.

— Французи перекладли другу частину повісти молодої німецької авторки А. Томас „Катерина вогнем". Другий том має заголовок „Катриної світ горить!"

— У Львівській на лічитації продали одну книгу з біблії Гутенберга за 1000 зол.

— За минулу війну на американському американському ринку найбільше успіху мали два твори: „Поміжний Джордж Еллі" Джона Марквенде, сатиричний повість і соціольогічна повість Джозефіни Лавренс „Шелест віт у бігу".

Наш літературний конкурс.

Н. Дядьо. Тема не підходить до нашого конкурсу; опис прогульки живий і цікавий.

„Княгиня". „Лівоча мужатка". Як на особу, що не має освіти, річ Ваша добра. Багато ще бракує до літературного нарису. Пробуйте писати, а головно читати наших добрих письменників.

Богдан Пінас. „Чорні хрести" сильно під впливом „Кам'яного хреста" Стефаника з додатком мотивів Стефаникової „Землі". Те, що Ваше в цьому нарисі — дуже невиразне.

М. Г. „Білорусія". Матеріял більше надається на інформаційну статтю, ніж на оповідання.

П. Мудрик. „Обряди весільні в Добротворі" не надаються для нашого конкурсу. Коли хочете можемо передати до редакції „Життя і Знання". Рукопис, як бажаєте, збережемо.

Громадяни мусять самі здійснювати свою участь у соціяльній умові, якою є держава. В остаточній аналізі вони самі це — держава. Добрий володар і добрий уряд мусять завсіди мати на меті щастя людей та чесний спосіб їх життя, а проте у висліді і ця мета залежить від доброї волі і духової співпраці кожної одиниці. Легко є давати ради, як має виглядати досконалий лад, досконалість це недосяжна ідея, а проте близькі взаємини з ідеалами у ході історії завсіди допомагали людям наближуватись до ідеалів.

Джон Дрінквотер.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Дивні англійські звичаї.

„Королівський суд" працює останніми часами не відіймаючи рук від праці. Його засідання відбуваються тричі в тижні і тривають по кілька годин кожне. Цей суд „кор оф клаїм" (свого роду апеляція) є найстаршою судовою установою Англії і мабуть Европи. Він полагоджує різні справи звязані зі сервітутами та привілеями, тому теж перед кожною коронацією має він повні руки роботи. Претенсії, що їх підносять сторони на суді іноді такі дивні й архаїчні, що не зважаючи на велике привязання до традицій час від часу суд переводить чистку і редукує такий чи інший звичай. Ось для прикладу кілька привілеїв змінених за перших 30 літ XX. століття.

Уряд „королівського тілозберігача", який обовязаний був слідкувати за безпекою королівського горла у хвилині, коли голяр тягнув по горлі бритвою. Уряд „королівського крикуна", який викрикував по кімнатах палати години. За короля Івана Без-землі створено уряд „королівського співтовариша". Завданням цього уряду було супроводити короля підчас його подорожей за кордон і підтримувати голову його королівської величности, коли король занедужає на морську недугу.

Графи Скрайвельсбри мали той привілей, що найстарший у роді мав право заступати короля у двобоях.

Коронаційні уряди.

„Королівський суд" має теж назначити трьох „каліфів" — трьох вищих урядовців, які починають своє урядування напередодні коронації і кінчать його зараз другого дня після неї.

Один із них „льорд гай стюард" виступає підчас коронації і несе безпосередньо перед королем на подушці корону св. Едварда. Колись — до 13. ст. — льорд стюард був першою особою в державі після короля. Коли на престолі засідав малолітній король, стюард кермував цілою державою. По якомусь часі значіння цих регентів так сильно збільшилось, що вони стали справді грізними суперниками королів. Тоді їх уряд переміннли. Тепер льорда стюарда визначують перед коронацією і його ефимерне істнування кінчить разом із коронаційними парадами.

Льорд гріт чемберлен стоїть підчас передкоронаційної ночі під дверима короля, помагає королеві одягатись і подає воду до миття рук підчас коронаційного бенкету. За виконання цих чинностей має він право до цієї постелі, що на ній спав король перед коронацією і до цілого королівського одягу разом із нічною сорочкою.

Льорд констабль — також уряд пережиток, який сьогодні не має свого давнього значіння. До XV. ст. цей титул мав военний губернатор королівства. Тепер дають його на 24 години особі, яка має підчас коронації вручити королеві регалії. Князь Велінгтон виконував цей уряд уже підчас трьох коронацій — Юрія IV., Вільгельма IV. і Вікторії.

Вже надійшли КАПЕЛЮХИ на весняний і літний сезон в наймодніших фасонах.
ВЕЛИКИЙ ВИБІР — ЦІНИ НИЗЬКІ 2—5
Антін Кафка Львів, ул. Галицька 4

Таємниця панцирної каси.

У 1925 р. шеф великої експортової фірми в Шікаго, Брет, вислав свого сина до Ню Йорку як заступника в інтересі. Син, Біл Брет, мав вернутися за три дні. Коли речинець його приїзду минув, батько схвильований, що не має потрібних інформацій, почав телєграфувати до Ню Йорку. Син пропав безслідно. Не було його ані в Ню Йорку, ані в Шікаго, ані в інших американських містах. Кілька днів минуло і замість Біла, старий Брет дістав із залізниці присилку. Транспортова фірма доставила йому панцирну касу. Брет не замовляв ніякої каси, але гадав, що може його син скористав з якоїсь принагідної продажі і прислав для фірми такий дарунок. Ключей при касі не було. Вони прийшли щойно пізніше в почтовому пакеті. Коли касу відчинили, найшли в ній трупа молодого Біла Брета, звязаного та задушеного. Американський поліції не вдалося ні відкрити, хто вислав панцирну касу, ні хто з якої причини у такий страшний спосіб убив Біла Брета.

Помста гангстера.

Все це виглядає як зміст кримінальної повісти Конана Дойля або Едгара Воллеса. Та ця подія найшла своє продовження щойно минулого тижня — 12 літ пізніше. Поліція арештувала одного гангстера і цей при допиті виявив таємницю смерти Брета з 1925 р. Біл Брет приїхавши до Ню Йорку познайомився в якомусь нічному льокалі з чудовою дівчиною. Він закохався в ній так швидко і так безнадійно, як це бачимо в американських фільмах. Брет не знав, що вона є приятелькою контрабандиста алькоголю. Вона виявила йому правду, коли він їй освідчився. Гангстер довідався, що має суперника у Бретї і загрозив йому, що коли не залишить його приятельки, тоді заплатить за це своїм життям. Молодий, сміливий американець хотів доказати дівчині, що не лякається погроз і намовив її виїхати з ним до Шікаго, де він з нею візьме шлюб. Та заки він міг виконати цей плян, дав себе заманити на розмову з гангстером на таке місце, звідки вернувся до Шікаго вже... в панцирній касі неживим.

Т. КИСЯК і СИНИ ЛЬВІВ пл. Смольки ч. 4
поручають комплєтні уряджения кімнат, дивани, меблі, матеріяли, фіранки і тапети

СУКНО на жіночі і мужеські убрання поручають по гуртових цінах
та вироби Альбайного Моргенштерна й інших першорядних бельських фабрик
Кратц і Райс
Рзницька 18. Тел. 240-85.

Найвірніші приятелі.

Вальтера Івенса Еджа б. американського посла в Парижі лучить із фінансовим комісаром міста Атлянтік-Сіті Франком довголітня приязнь.

Ще за молоду, 30 літ тому звязались вони словом, що кожного року підчас Великодня стрічатимуться на перехресті двох головних вулиць Атлянтік Сіті, щоб стиснути собі взаємно руку, бажаючи щастя на другий рік.

Оба дотримали слова. Також підчас війни, тому що ніодин із них не був на фронті, кожного року стрічались вони в 12 годині в полудне в Атлянтік Сіті.

Цього року Едж був на Фльориді, віддаленій 1600 км. від Атлянтік Сіті. Всі цікавились тим, чи схочеться йому мандрувати пів світу, щоб стиснути приятелеві руку.

На перехресті двох вулиць, яке назвали „стрічею двох приятелів" в Атлянтік Сіті зібралась величезна товпа цікавих. Пять хвилин перед 12-ою появився у віддалі Едж і подався просто до умовленого місця стрічи. За дві хвилини надійшов теж Франк. Точно в 12. годині зійшлись оба приятелі і стиснули собі тринадцятий раз дружньо руку під невмовкаючі оплески товпи.

Е. ЛЯСТ 4—4
плащі - костюми
Львів, Академічна 14. II. п. офіц.

ГРЕНАДІЄРИ ГІТЛЄРА.

20. квітня в дні своїх уродин дістане Гітлер оригінальний дарунок. Провідники райхсвери рішили створити окремий полк, який матиме назву Адольфа Гітлера. Фірер буде теж його полководцем.

За прикладом гренадієрів Фридриха II. цей полк набиратимуть виключно з людей високого росту й сильної будови.

УКРАЇНСЬКА СТОЛЯРСЬКА РОБІТНЯ АЛ. КУШИКА 3356 28—100
Львів, вул. Скарбківська ч. 28.

ЩЕ ОДИН ЛЮДСЬКИЙ ЧЕРЕП НА АЛЄУТАХ.

Світоніян Інститут в Америці повідомляє про нову находку черепа на Алеутах. Найшов його д-р Алес Грдлічка, куратор фізичної антропольогії цього інституту. Замітна річ, що той череп має неймовірну велику містоту, бо аж 2.0005 кубічних сантіметрів!

Пригадаємо, що череп Тургенєва містив 2.030 куб. цм., Вебстера 2.000, Бісмарка 1965 Ляфонтєна 1.950, Бетовена 1.750, Канта 1.740. Нормальна вага мозку середньо культурної людини є 1.500 гр., жінки 1.200 гр.

Не можна твердити, чи алеутський череп належав алеутові, бо нема лицевих костей. Але місце відкриття давало виключно алеутський матеріял. З другого боку інтелігенції не можна мірити ні величиною, ні питомою вагою мізку ні його вагою у грамах. Тільки загально приймаємо порівнуючи відношення ваги тіла до ваги мізку ріжних звірят, що чим більший мізок, тим вища інтелігенція, що вповні погоджується з запримінченими фактами. Ф.

Ціни ринкові 3—3
ТОП — це єдиний український склад друкарського і пакункового паперу
— це єдина у Львові українська вирібня торбинок
Львів, пл. Більчевського 4, тел. 283-67.

АМАТОР СОБАЧОГО МЯСА.

Підчас світової війни багато собак „пішло спати" тільки тому, щоб заспокоїти голодні шлунки. Тоді мали люди змогу пізнати смак собачого мяса і переконатися, що воно зовсім так само смакує як заяча печеня.

Так само мабуть думав один субект із Карльсруге, який схопив пять чужих собак і зїв їх. Та нещаслива доля хотіла, що остання собака, расовий фокстеріер була власністю начальника поліції у Карльсруге. Субект-смакун собачого мяса опинився перед судом, який засудив його на 6 місяців вязниці і страту громадянських прав.

ДИВОГЛЯДИ.

МОДНІ БРОВИ.

Від тієї пори, коли жіночі брови зредукували до вузенької чорної риски, — яка залежність від моди і примх гарних пань — дуже часто змінюють свій напрям. Брови елеганток це тема вічних полемік. Спершу ці брови запускали фарбою, відтак голені брови заступала риска чорного олівця, яка дозволяла прикрашувати гарні очі ріжними окличниками і іншими, іноді найдивовижнішими формами. Очевидно, що всі рекорди помисловости побили американські красуні з Ню Йорку, які почали в останніх часах замість мальованих брів наклеювати малі, чуженькі пасочки лякерованої шкірки. Імовірно блеск таких лякерованих брів додає жінці чимало привабливости.

Один із гумористів замітив, що ця нова жіноча мода незвичайно практична, бо вистане тільки дати покоївці наказ, щоб кожного ранку вичистила пастою і щіткою брови так, як і черевички.

НОВИНКИ.

— **Вп. Передплатники „Діла" у Львові** повідомляємо, що передплату на „Діло" й евент. залеглости можуть складати на руки наших інкасентів, які мають виказатися легітимацією Видавництва і трамвайовою картою ч. 255 або 256.

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів,** Хорущини 5. (побіч кіна „Апольо") поручає ковдри, матраци, постелеве біллє і ін. Переробляє ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. 1799 9—10

— **Усі пані** дають хемічно чистити і красити плащі, сукні, костюми лише до своєї **Механічної Пральні „АТА"**. Контори приняття: Львів, ул. Бляхарська 21, Зелена 31, На Байках 15. 504 1—4

— **Комітет „Показу можливостей розбудови рідного промислу"** подає до відома, що показ продовжено до суботи 10. квітня ц. р. включно. Вступ за добровільними датками! Показ іде щодня від год. 9.—20., при вул. Костюшка 1. а І. п. Приходіть усі й оглядайте та вибирайте для себе можливість праці і заробітку! 1—4

— **Відвідайте всі Показ можливостей розбудови рідного промислу,** що відбудеться у Львові при вул. Костюшка ч. 1а. І. пов. в днях від 28. березня до 5. квітня 1937., в годинах від 10. рано до 8. веч. Вхід **другою брамою** (1а) як до „Нового Часу". Вступ за добровільними датками. 7—7

Вибагливі весняні моделі **плащів і суконь** у великому виборі 4—10 49.

„VOGUE" раніше **ЛЬВІВ, пл. МАРІЙСЬКА ч. 6-7.**

Брати ШТАВБЕР

Перша болюча втрата...

— **Невелике ще число білетів на виставу** „Ноктюрн-а" і „Вечерниць" буде продавати білетова каса Великого Театру в неділю 4. квітня ц. р. від 11. рано. П. Т. Публиці звертається увагу, що вистава починається **точно** в год. 12-тій. 430 1—1

— **Зміна адреси.** Повідомляємо, що у зв'язку з поширенням агенд В-ва перенеслись ми до нового льокалю при **вул. Личаківській 4, II. пов. — Український Видавничий Інститут.** 583

— **Чи всі знаємо,** що в середу 7. квітня відіграють діти дів. школи ім. Б. Грінченка прегарну сценічну картину **„На провесні"** зі співами і хороводами укладу п. Заклинської? Крім цього в програмі виступ дітей ритм. курсів п. Федак-Дрогомирецької. Початок в год. 4. у салі Театру Ріжнородностей. 523

— **XV. Звичайні Загальні Збори** Українського Товариства Допомоги Інвалідам у Львові відбудуться дня 7. квітня 1937. р. в год. 16.30, у салі Т-ва „Сокіл-Батько" у Львові, вул. Руська ч. 20. із звичайним денним порядком. Коли б у назначеному часі не було достаточної скількости членів, Збори відбудуться годину пізніше з тим самим порядком нарад та важністю рішень. — **Головна Рада УКТОДІ у Львові.**

— **Нова прем'єра в театрі „Заграва".** Як довідуємося, в найближчих днях Український Молодий Театр „Заграва" під арт. проводом В. Блавацького ставить прем'єрою знамениту комедію сучасного мадярського драматурга Буш-Фелете „Трафіка пані генералової".

— **Вистава краківських і львівських мистців малярів і графіків.** „Товариство прихильників штук пенкних" відкриває в неділю 4. ц. м. в год. 12. вполудне виставу краківських і львівських мистців графіків. На виставі можна буде побачити колекцію творів С. Жулавського (Краків), графіку К. Дмелинського (Краків) і ріжні твори львівських мистців: олійні композиції Акера, акварелі В. Белецького, вечірню мертву природу М. Опольської, акварелі Гавсиерової, твори Й. Пеньонжка, А. Рутковського, М. Кіда, Г. Лянга й Й. А. Заремби. Вистава відкрита щоденно (Львів, Дідушицьких 1, II. п.) від 10—15 год. Вступ 1 зол., для студентів 50 сот. Шкільна молодь платить 25 сот.

— **Загальні збори львів. відділу Союзу Бухгальтерів у Польщі** відбудуться в неділю 4. ц. м. в год. 10. рано в салі при вул. Бульварда ч. 5. (Будинок Пром.-Тоор. Палати).

ВІДГУКИ ДНЯ.

Поступ.

Ідемо вперед! Мало того — розгортаємось. Щодня, що години, мало того — що хвилини. Це ствердили і стверджують ріжні специ та ляїки, а отсе й я мушу ствердити. А з якою приємністю це стверджую!

Прошу пання! Ідемо вперед і в ділянці, яка до недавна як не лежала облогом, то була занедбувана аж прикро згадувати, в ділянці шляхотного, предвічного спорту — довецтва.

Возьмім на приклад час перед кількома днями:

Десь-хтось — часом я в фейлетоні — згадав, що існує такий спорт, що варт його плякати, бо дає багато незбутніх вражінь, переживань, споминів і тим подібної емоції. Десь-хтось це прочитав, притакнув, або й ні, думав над тим або й ні.

Але це було перед кількома днями, а нині воно вже належить до минувшини.

Беру колиськут у руки один часопис і очам своїм не вірю: інтервю з великим ловчим... Певно Геринг! — думаю. Але по кількох реченнях переконуюся, що жаден Геринг чи інший чужинець, а таки наш чоловік — ловчий з „Тура"... Стидно мені стало за себе, що не додумався, а приємно за нас, що ми — нація не тільки на нагінку. Маємо вже з ким і довецьке інтервю робити.

Після інтервю прийшли фахові статті, описи, спомини і так почалася довецька сторінка.

А нині — відчиняю другий часопис і на „Сторінці без політики" бачу: „Готури у східних Карпатах". Там так докладно все представлено, що аж рука свербить узяти рушницю і досвіта, коли ще сизі мряки висять над Львовом, прокрастися в Стрийський Парк — може якраз закрекче, заплїфує, задзвонить готур!?...

Мене, старого мисливого, ненимовно радує, що довецтво набуло собі право громадянства на сторінках нашої преси. Ще рік, два, чи пятьдесят, а напевно появиться в нас мисливський альманах, а за сто і журнал вигульшне.

Супроти такого оживлення на мисливському фронті я й собі взявся оживляти дорогу мені ділянку. Одного гарного пополудня в місяці березні вибрався в недалеке село на інтервю з одним знайомим сторожем звірини. Земля на полі була примерзла і я пішов навпрожки через сіножать. Коло корчика терниии заплутався за якусь біду, дивлюся — сильце. Вирвав дріт, іду далі. Аж бачу: мій знайомий сторож. Присів на межі і щось при землі маніпулює. Заходжу тихенько — а платний опікун звірини сильце закладає!

— А дріт міцний? — питаю.

Сторож здрігнувся мов від удару. Але швидко знайшов вихід з ситуації.

— Прокляті рабсіци! — сказав сердито. — Навіть у березні не дадуть звірі спокою.

— То на що сильце?

— На зайця. Але й на лиса вистане.

— А як думаєте, пане сторож, чи звірьа довго в такім сильці мучиться?

— Де там! Трохи покрутиться, пошарпається і ляже. Як у вечір зловиться — на рано готовий. Але минулого місяця, то заяць два дні термосився.

— Звідки знаєте?

— А хтож має знати?! Вечором ще нічого не було, рано пішов я в поле і бачу: є, але не мав часу здійняти, бо закликали мене до хорої корови. Аж на другий день рано здійняв. І подумайте, пане, — живісенький, тільки шию собі поріззв.

— І ви так пустили його? Адже він напевно здохне!

Сторож посміхнувся під вусом.

— Напевно не здохне.

Зідхнув, забрав сильце і рушив зі мною в село.

А по дорозі поглядав щораз то в одну то в другу сторону, чи... не дай Бог не зловився де заяць.

Треба було тим разом справді випустити його.

Але одно: що мушу ще підмітити. І тут ідемо вперед. Кожне сильце було зроблене з поніклюванного дроту, а не як давніше — з першого ліпшого. **Галактіон Чіпка.**

Великий Театр | Останній і прощальний виступ Ірини Айхлерівної **MADAME SANS-GENE** | Великий Театр

— **Хто буде концесіонарем української гімназії в Кремянці?** Т-во ім. Лесі Українки в Луцьку, яке є власником концесії на ведення гімназії в Луцьку, рішило перебрати також на себе концесію на українську гімназію у Кремянці. Тому, що дотеперішній концесіонер п. Міляшкевич зрезигнував із концесії, хотіло спершу перебрати й Т-во ім. П. Могили. Одначе виявилось, що це неможливе, тому що згадане товариство має на підставі статуту ціли виключно релігійні.

— **Летунська комунікація Польща—Палестина.** В понеділок 5. ц. м. відбудеться у Варшаві відкриття нової летунської лінії Польща—Палестина. Перший літак вилетить із Варшави в понеділок в год. 13.30 попол. До Палестини прилетить літак у вівторок в год. 17.05. Довжина лінії є 3.187 км.

— **Дві позички львівського магістрату.** На засіданні фінансової комісії магістрату ухвалено затягнути дві позички, а саме в Комунальному Банку і другу у висоті 80.000 зол. з позичково-запомогового фонду, на покриття будженового дефіциту.

— **За участь у демонстраціях.** Львівський гор. суд розглядав у пятницю справу 8-ох учасників останніх демонстрацій на вул. Янівській, Бема та Валах Гетьманських. Всіх обвинуваченних засудили. Три з них а саме М. Роговський, Л. Сипунович і Ч. Войцеховський приняли присуд (по 6 днів арешту) а П. Гріншпан засуджений на 14 днів, М. Цимбала і Ф. Прикас засуджені по 6 днів арешту та І. Жук засуджений на 20 зол. кари зі заміною на 4 дні арешту відкликалися до окружного суду. Окружний суд повищий присуд затвердив.

— **Нова польська робітнича організація у Львові.** В салі „Кола Зайонзку Резервістуф" у Львові відбулись перші збори „Заводового Згромадження Народового". На цих зборах повстала нова робітнича польська організація, яка в резолюціях стверджує, що дотеперішні соціялістичні організації стояли на службі чужих не польських інтересів. Председником організаційного комітету вибрали ред. Грабика як голову й 10 робітників поляків як членів.

— **Львівська хроніка.** Трамвай ч. 3. потрутив фризієра Саломона Фрідмана, який при тім добре потовкся. — Дві циганки Марія Гоман і Моссо Квек обікрали у Львові підчас ворожби Олександра Любуську з Городка. Пошкодований пізнав обі циганки в Ринку і дав їх арештувати. — До синагоги при вул. Рапапорта вломились злодії і вкрали 8 срібних ліхтарів і один канделябр вартости 1.800 зол.

— **Праця для безробітних у Станиславові.** Банк Господарства Краєвого признав станиславівському магістратові на сфінансування мешкального будівництва кредит у висоті 100.000 зол. Магістрат Станиславова почав будову каналів за 10.000 зол. при вул. Шидловського, Яховича, Петра Скарги і Бельведерській. При будові дістало працю 60 безробітних. 8. ц. м. почнеться будова каналів при вулицях: Пелеща, Вірменській, Пронзинського, Малецького, Капітульній і Під Проводінням. При цій будові дістане працю 120 безробітних.

— **Красва хроніка.** В будинках Гр. Карача в Сновидові к. Бучача вибухла пожежа. Згоріла стодола, шопа, два обороги зі збіжжам і хліборобські прилади. Шкоди є на 2.000 зол. Імовірно причиною пожежі був підпал. — Під Славським у полі згоріли в ночі три копиці сіна — власність Осії Маєра зі Славська. — Між Оравою і Плавсм к. Сколього вітер звалив смереку на телефонічну лінію. Перерва в телефонічній комунікації тривала кілька годин.

— **„Фабрикант" вишиваних фелонів.** В перших днях березня ц. р. зголосився до власника цер-

„ЗОРЯ“ ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул. Кордецького 50.
Тел. 26 0-04. ПКО 503.681.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант“ терп. і воск. у всіх красках
ПАСТУ до взуття „Елегант“ люкс, в тубах у всіх красках
ПАСТУ до підлоги „Французька маса“ (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до білля помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732

ковних виробів М. Менцінського у Перемишлі якийсь добродій та заявив, що називається Пачковський Іван і має в Негрибці вирібню вишиваних фелонів. Показавши Менцінському відповідні документи і печатку своєї вирібні попросив, щоб Менцінський дав йому три брокатові фелони, бо на такі має замовлення, а гроші дасть за кілька днів. Менцінський дав бажані фелони, вартости понад 1.000 зол. Минув місяць, а Пачковський з грішми не зявлявся. Затривожений Менцінський зателефонував до станиці поліції в Негрибці де довідався, що Пачковський є звичайним обманцем

— **Сензаційні арештування в Добромильщині.** До Окр. Суду в Перемишлі вплинув акт обвинувачення проти 20 осіб з лісничим державних лісів І. Качоровським, обвинуваченим за надужиття в цих лісах. Слідство вели майже рік, а тимчасом придержали були тільки двох обвинуваченых. Розправа відбудеться в другій половині квітня й буде тревати коло два тижні. Дня 2-го квітня Окр. Суд зарядив приарештувати дальших 14 обвинуваченых і держати їх в арешті до розправи та підчас неї. Між арештованими є деревні купці, промисловці, б. командант постерунку, а також б. війт збірної громади і інші.

— **Новий рекорд швидкости.** Італійський летун-інжинір Міккьо перелетів над тиренським морем більш як 100 км. із швидкістю 517 км. на годину. Останній рекорд француза Арну був 476 км.

— **Паралік вилікуваний радістю.** 22-літня американка Анїта Батчер упала 5 літ тому із сходів. Не мала ніяких ран ні слідів на тілі, але не могла більше ходити. Її мусіли возити у візочку. Коли її везли недавно до міна, на її візок наїхало авто і викинуло на дорогу. Вона страшенне перелякалася. Але відчувши за хвилину, що їй нічого не сталося так утішилася, що мимохіть попробувала встати. Аж тоді почула силу в ногах і побачила, що вона здорова. Лікарі пояснюють, що вона видоровіла під впливом психічного потрясення.

— **Не хочуть жидів в Африці.** Полуднева Африканська Унія видала протиеміграційний закон, який дає право владі відкидати подання в справі дозволу побуту в Полудн. Африці. Коло 2.900 жидів, головно німецьких мусімите покинути Полудневу Африку. Закон мав на меті взагалі унеможливити виїзд емігрантам зі Сх. Европи, хоч не називають національности чи віроісповідання, всеж закон спрямований головно проти жидів.

— **За що борються вязні в Америці.** В американському місті Лянсінг, у стейті Канзас, засуджені вязні вчаться ріжних корисних річей, як це буває в ріжних американських вязницях. Згідно з приписами таких вязниць, їм вільно навіть вносити скаргу, коли у вязничному правильнику не перестерігають чого. Саме тепер вислали лянсінгівські вязні скаргу до губернатора, що управитель вязниці не дозволяє їм ходити далі на ...лекції французької мови, якої вони почали пильно вчитись.

— **50.000 дітей у вашингтонському парку.** У Вашингтоні панує старий звичай, що підчас Великодня запрошують усіх дітей з Вашингтону до парку Білого Дому: шукати в траві зварені на твердо мальовані яйця. У латинський великодний понеділок 50.000 дітей стоптало усі травники й цвітники парку. Головний садівник Білого Дому не покидав тоді цілий день свого мешкання, щоб не бачити своїми очима, як нищать все те, що цілий рік із таким трудом та запопадливістю підержував у парку президента.

— **Простірна фільма.** Винахідник фільми Люї Люміер повідомив париську пресу, що винайшов новий спосіб вироблювання простірної фільми так, що глядач матиме повне враження обему бачених предметів.

— **Несамовите весілля.** В югославянському містечку Крагуевач відбулось цими днями небуденне весілля. 20-літня місцева красуня Мирослава Наумович померла напередодні назначеного шлюбу. Її батько рішив не зміняти всіх приготувань до шлюбу і казав убрати покійну в шлюбну сукню з вінком на голові. Цікаве, що священник відмовляючи над покійною молитви, не мав нічого проти, щоб символічно повінчати покійну з її нареченим, перемінявши на їх пальцях шлюбні перстені. Весільні гості стояли із свічками, як свідки цього дивного обряду. На другий день ціле весільне товариство взяло участь у похороні.

— **Ріжні вістки.** Між Італією та Югославією ведуться тепер переговори у справі постійних, правильних рейдів Рим-Білгород. — В Базелі арештували швайцарського вістуна під замітом шпіонажі в користь Німеччини. Арештований діставав величезні гроші за свою роботу. Він інформував німців про французьке летунство. — Вінчання Франкліна Рузвельта сина американського президента відбудеться 30. червня ц. р.

УКРАЇНЦІ!
КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

Дописи.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Загальні Збори Української Щадниці у Перемишлі відбулися 25. ц. м. Українська Щадниця — це одинока українська каса ощадности з пупілярною забезпекою. Хоч члени цієї установи розкинені по цілому краю, на збори прибуло багато осіб, головно священників, які тісно співпрацюють з Українською Щадницею. Звіти з діяльности склали члени дирекції. У 1935 р. плинність каси дещо зменшилась, тому що частина оборотового капіталу заморожена відповіднимі законами; всеж таки 1936-ий рік зазначив дальший розвиток Української Щадниці. Згадатиб лише, що в останньому році закупила У. Щ. два доми в Перемишлі. Один одноповерховий при вул. Івашкевича і двоповерховий каменицю, одну з найкращих будівель, у Ринку. До цієї каменниці каса перенесе мабуть свої бюра. Всі зусилля виділу і дирекції ідуть тепер у напрямі привернення установі передвоєнної сили, себто 17—18 міліонів обороту і 6 міл-

онів ощадностевих вкладок. Цей стан осягне Українська Щадниця лише тоді, коли українське громадянство дрібними ощадностями допоможе дійти їй до мети. Тоді, користаючи з дотіпних позичок, неодин селянин розбудує своє господарство, українське купецтво поміцниться, український ремісник розвине належно свої варстати, а український фабричний промисл зможе дати заняття українському робітникові. Українська Щадниця поширила свої агенди не лише на поблизькі повіти, але й на цілий край, приймаючи вклади за відповідним опроцентуванням. Дає теж кредити на дотіпних умовинах та веде есконт векслів. На місце вильосованих членів у склад виділу увійшли: о. крил. Іван Качмар, о. декан Пантелеймон Маленький, д-р Микола Рибак і проф. Роман Дубляниця; заступники: о. дек. Іван Семенів і проф. Іван Гонтарський.

Розбудова Окружного Союзу Українських Кооператив. У суботу 27. березня п. р. відбулись у салі Народнього Дому заг. збори ОСУК при участи 60 представників низових кооператив Перемищини і Добромильщини, представників перемиських фінансових установ та пос. З. Пеленського й інсп. Мисака. Збори відкрито в год. 10.30 головою Н. Ради д-р М. Хробак, що у своїй короткій промові підкреслив, що ОСУК в останніх 5 роках, по відомій катастрофі, перебуває у реконвалесценції, але дійшов до видоровлення. На нинішні переломові в житті ОСУК збори провід його прийшов з додатнім більянсом, уділи кооператив, втрачені у катастрофі, вирівняні. Тепер ОСУК іде вже кроком здорової людини і стає до правильної розбудови. Магазини, які ОСУК нині займає, є рішуче за малі і тісні. Тому в найближчих тижнях провід ОСУК приступає до купна відповідної площі і будови відповідних магазинів, у яких має бути помішене все те, чого село потребує і все те, що село продає. По відчитанні протоколу з попередніх заг. Зборів інсп. Мисак прочитав звіт з ревізії та поревізійне письмо у справі діяльности Дирекції і Н. Ради, стверджуючи, що всі справи ОСУК добре налагоджені діяльність його ведена солідно й фахово. ОСУК має вже на складі майже всі роди товарів. Кооперативна дисципліна низових кооператив супроти ОСУК та ОСУК супроти Ц. С. ще недомагає тому, що нема відповідних магазинів. ОСУК обіймує 158 кооператив перемиського та сумежних повітів (108 кооператив для загального закупу і збуту з 8.640 членами, 30 кредитових, 7 молочарських, 5 українбанків, 7 споживчих місьчик та 1 кінгарню). Ревізори ОСУК відбули 288 нарад.

ТЕХНІКУМ
СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОМИСЛОВОСТИ
ФАХОВА ДВОРІЧНА ПОЗАОЧНА ШКОЛА
при Українському Технічно-Господарському Інституті в Подебрадах.

В програму навчання входять: математика, фізика, хемія, креслення, політична економія, теорія кооперації, рахівництво, машинознавство, хемічна технольогія води, технольогія палива, практична електротехніка, організація підприємств, складання конторисів, калькуляція, консервація та технічне перероблення садовини й городини, олійництво, миловарство, будівництво, виробляння цегли та дахівки, бетонові вироби, млинарство, вироблення масла та сирів, маргарину, свічок, етерових оліїв, цукроварство, крохмальництво, броварство, винарство, гуральництво, оцетарство, гарбарство та кушнірство, холодільна оправа, штучні гноїва.

На Технікум приймаються особи не молодше 17 років з освітою, яка відповідає 4 клясам гімназій або подібної школи.

По закінченню Технікум і складанню іспитів видаються свідоцтва на звання „техніка сільськогосподарської промисловости“.

Проспекти з умовами студій і таксами за навчання безплатно. Звертатися на адресу: Ukrajinský Technicko-Hospodarský Instytut. Podebrady, Tchecoslovaquie.

На ту саму адресу надсилати прохання й запити в справі студій на 4-річному Високошкільному Економічно-Кооперативному Відділі, 3-річній Високій Школі Політичних Наук, 2-річних курсах Українознавства, Високих Курсах Громадської Агрономії, 1-річних курсах Бухгальтерії, та короткотермінових курсах мов, пасічництва, садівництва, консервації й технічного переробления садовини й городини, оброблення шкір, миловарства, фотографії, радіотехніки, птахівництва, городництва та американського промислового пасічництва.

Чистого зиску за діловий рік було 4.706.81 зол., себто майже на 100 проц. більше ніж у 1935 р. По звітах Дирекції і Контрольної Комісії відбулась дуже оживлена дискусія. Голос у ній забирало багато промовців. Деякі з них промовляли двічі і навіть тричі. Характеристичне явище, що є ще багато низових кооператорів, які не розуміють вислід значіння ОСУК. Вони поза розвитком кооперативи у своєму селі не розуміють значіння й потреби розбудови ОСУК. Деякі з них промовляли, щоб наперед розбудувати низові кооперативи і щойно опісля приступати до будови відповідних магазинів ОСУК. Пос. Пеленський у своїй довшій промові, вясував розвиток та ціль кооперації. Звіти з ревізії і з діяльности Дирекції заг. збори приняли одноголосно, затвердили прелімінар буджету на 1937 р. та рішили, що кожна кооперативa має до 15. травня п. р. зложити визначену Дирекцією ОСУК квоту на будову магазинів. Надз. Рада лишилась без змін. Збори закінчились в год. 16 К-н.

ТОВМАЧ.

Гостина театру ім. Тобілевича. Від 24. III. до 30. III. гостив театр ім. Тобілевича з Товмачі і дав низку вистав: „Циганський барон“, „Муж двох жінок“, „Дівча з Маслосоюзу“, „Довбуш“ і „Шаріка“ — оперетка Барнича. Всі вистави були приготовані і виведені дуже добірливо. На особливу увагу заслуговує оперетка „Шаріка“, бо в наших душах воскресила ще недавню історію нашого стрілецтва. Театр стоїть дійсно на високому рівні. Бажаємо йому всього найкращого, щоб і дальше він з успіхом свою культурну працю. Глядач.

Спорт.

ПРОГРАМА НЕДІЛЬНИХ ЗМАГАНЬ

Грише Погоні, год. 9.30 рано: тов. змаг
Україна II. — Степ.
Годину 11. передпол. змагання за мист. Окр. Ліги:
Україна — Польонія (Перемишль)
Год. 4. попол. мистецтво Державної Ліги:
Погонь — Гарбарня.

ПОВНА ЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ СПОРТУ В НІМЕЧЧИНІ.

Від 1. п. м. перестали в Німеччині існувати т. зв. спеціяльні уряди для поодиноких ділянок спорту. Ліквідації підпадуть теж і нечисленні клюби, які ще залишились були поза рямцями державних магістраль Таким чином німецький спорт почав остаточно діяльність у рямцях, намічених і рішених перед кількома місяцями — на підставі повної централізації і територіяльного поділу.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ Gminy król. stoł. m Lwowa. Lwów, dnia 15. marca 1937. R. VI. № 6.

BULLETIN MENSUEL DE RENSEIGNEMENTS ECONOMIQUES ET SOCIAUX. Rome, mars 1937. № 3

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.
ОТИНІЯ:
4. IV. Чорногора в огні (Довбуш)
КОЛОМИЯ:
5. IV. Шарпа.
6. IV. Муж двох жінок.

Український Театр „Загреда"
БОЛЕХІВ:
4. IV. Земля (Стефаниківська акад.).
СТРИЙ:
5. IV. сала Свангелицького Дому „Муралі".
6. IV. сала Народнього Дому „Тарас Шевченко".
7. IV. сала Народнього Дому „Земля" (Стефаниківська академія).

ЗОЛ. 2·50 медалик з ланцюшком з правдивого срібла тільки у **Б. Грінберга** Сикстуська 4.

Великий Театр:
Неділя, 4. IV. год. 3.30 попол. ціни зниж. вперше „Подружжя"; год. 7.30 веч. „Мадам Сан Жен" з Ірисею Айхарівною.
Понеділок 5. IV. год. 7.30 веч. Виступ Гашки Ордонівни.

Найдешевше 2064
скло, порцеляна, у столітній фірмі
ЯН КВЕСТ
ЛЬВІВ, РИНОК 37. — ТЕЛ. 24 737

КІНА.

АПОЛЬО: „Аллагія город" з Марл. Дітріх і Черл. Боєром.
АТЕНЕЙ: „Місячна соната" з Ірм. Падеревським.
ВАНДА: „Сон ночі літньої" і „Перемоги джунглів".
ГРАЖИНА: „Царевич" і з Мартою Егерт.
ЕВРОПА: „Три сестри Пенні"
КАСІНО: „Камелієва жінка" з Гретою Гарбо.
КОПЕРНИК: „Як вам подобається" (за осн. Шекспіра) з Елізабетою Бергнер.
МАРУСЕНЬКА: „Багате бідпятко" із Шерлею Темпель.
МЕТРО: „Книжка чарівниця" з Мартою Егерт і „Чудо-діти".
МІРАЖ: „Володар підземного царства з Льон Чанеєм.
МУЗА: „Сан Франціско".
ПАЛЯС: „Орднпат Міторовський" з Тамарою Вишневською.
ПАН: „Варвара Радзивіллівна" із Смоєарською.
ПАКС: „Ядзя" з Ядз. Смоєарською.
РАЙ: „Буде вражо" із Шапкою і Тонькою.
СВІТ: „Прокажена".
СТИЛЕВЕ: „Потоцдух" і ревія.
ТОН: „Чорний Граф" із Патом і Паташоном і додатки.
УТІХА: „Малий хороль" і ревія.
ХИМЕРА: „В сонцевому сяйві" з Із. Кенурою.

ФОТОПЛАСТІКОН
(пл. Марійська 2.)
„Сіям".

ШКІЛЬНУ ЛЄКТУРУ
позичає
„Vita" пл. Марійська 8
(будинок Шрекера)

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Неділя, 4. квітня 1937.

Берлін (357) 10.30 Недільна музика, 12.00, Орк., балалайки, арфа, саксофон, 18.30, 19.00 Брамсові твори. 20.00, 21.00 Цар і теслі, оп. Льорцінга, **Білгород** (487) 18.00 Нар. музика, 21.30 Нар. пісні, **Будапешт** (550) 16.50 Форт. реціталь, 18.20 Цит. музика, **Відень** (507) 11.45, 12.00 Концерт сучасної музики, 13.40 Квінтет н-дур Бетховена, **Дайтшляндзендер** (1571) 9.00 Ввангурний поранок, орк., солісти, 14.00 Для дітей, 18.00 Гарні мельодії. **Кошиці** (259) 18.00 Для Закарпаття, **Лятті** (1507) 20.00, 21.00 „Вільний стрілець" оп. Вебера. **Мілляно** (369) 17.00, 18.00, 19.00 Симф. концерт, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Вояжер-Бар" оп. Качера-Фаркаша: Герцега. **Мінхен** (405) 14.15 Для дітей, 20.00, 21.00 Весела музика, квартет, хор, орк., **Прага** (470) 9.55 Сальон. квартет, 19.05 Легка музика, 19.45 Оп. музика, Кінце бас, 21.10 **Концерт** фільг. орк., **Радіо Парі** (1648) 13.15 Спів. рецітал. 14.00 Для молоді, 17.00, 18.00 Концерт зі консерваторії, 19.40, 20.00 Цит. музика, 20.15 Пісеньки, 20.45, 21.00, 22.00 Театр Уяви. **Рим** (421) 17.00 „Адіо Джовінецца" оп. Пєтрін. 19.50 Сценки, 20.40 Розр. музика. 21.00, 22.00 Симф. концерт.

Понеділок, 5. квітня 1937 р.

Берлін (357) 14.15, 20.10 Розр. музика. 19.10 Норвезька форт. музика, **Білгород** (487) 20.00, 21.00, 22.00 Опера, **Будапешт** (550) 11.30 Інстр. квартет. 15.20 Орк. концерт. 17.15 Вок. концерт, 19.25 Співочий реціталь, 20.30 Цит. музика, **Відень** (507) 12.20 Розр. концерт. 17.05 Спів. реціталь. 17.30 Гітара, 21.00 Військ. орк., 22.20 Спів. Шфцшер альт. **Дайтшляндзендер** (1571) 14.00, 16.00 Музика. 21.00 Музика з країни піснями, солісти, хор, орк., **Кошиці** (259) 12.25 Військ. орк., 18.00 Для Закарпаття, **Мілляно** (369) 17.15 Танк. музика, 19.00 Розр. музика, 21.00 Лотиська музика. **Мінхен** (405) 16.30 Веселий концерт солістів, альт, баритон, скр. квінтет, віол. форт. 21.30 Нар. пісні, хор. 22.45 Танк. музика. **Прага** (470) 17.35 Скрипкові твори, 18.10 Військ. орк., 21.00 Легка музика 21.30 „Комедія на мості" оп. Мартіну. **Радіо Парі** (1648) 13.15, 17.45, 18.45, 19.45 Спів. реціталь, 15.00 Скр. реціталь, чеська музика, 15.45 Казки. 16.30 Вок. концерт, 17.30 Форт. реціталь. 19.35 Гумор. 20.30, 21.00, 22.00 „Гарна Олена" оп. Офенбаха, **Рим** (421) 17.15 Розр. музика. 18.00 Рецитацій поезій, 20.40 Розр. музика. 21.00 Хор, 21.35 22.00 Комедія.

Вівторок, 6. квітня 1937.

Берлін (357) 16.50 Веселий концерт оопр., тавор, форт., 20.10 Військ. орк., 21.00 Концерт фільг. орк., сарнпка, сопран, **Білгород** (487) 18.05, 21.30 Нар. пісні, 18.30, 20.00 Концерт хору. **Будапешт** (550) 12.05 Форт. реціталь, 17.30 Соло на флеті, 18.30, 19.00 Військ. орк., **Відень** (507) 17.20 Спів. реціталь, Тольбюер сопр., 17.35 Прелюди та фуги Регера. 20.00, 21.00 Наш коханий старий Пратер, вес. муз. авд. Грубого, 22.20 Квінтет н-дур Шуберта (дві віол.). **Дайтшляндзендер** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Камер. хор, 20.10, 21.00 Танк. музика. **Кошиці** (259) 17.25 Сказацькі пісн., 18.00 Для Закарпаття, **Мілляно** (369) 17.15 Танк. музика, 19.00, 20.40, 21.05 Розр. музика, співи. **Мінхен** (405) 16.50 Солісти, 19.00 Форт. тріо Г.-моль Шумана, 19.45 Молодь співає, 20.10, 21.00 „Дер Принц фон Тудо" оп. Натцера, **Прага** (470) 14.30 Спів. реціталь, оп. арій, 17.25 Смичк. квартет, 18.10 Солісти, **Радіо Парі** (1648) 13.15 Спів. реціталь 17.30, 18.30 Форт., 17.45, 18.45 Віолончель, 20.15 Скрипка, 20.30 Вок. концерт. 21.00, 22.00 „Сюїта", орк., **Рим** (421) 17.15 Камер. концерт, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Тоска" оп. Пуччіні

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Неділя, 4. квітня 1937.

8.00 Сигнал часу, 8.05 Для села: Хліборобська газетка, Хліборобсько-метеорологічний комунікат, 8.40 Інсалтов-імнов: Кавказька сюїта, гр. пл., 8.45 Програма на ніч, 8.50 Ранішній дениик, 10.30 Реформова музика, з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.00 Концерт, присвячений творчості Альф. Шпільмера: мішані хори, Марія Попович спів, орк., 13.00 Огляд пластичного мистецтва, 12.12 Популярний концерт, орк., 14.00 Фрагмент із розпочатого біґу за нагороду Польського Радія „Радіо-Варшава". 14.30 Концерт сальон. орк., 15.30 Для села: Романтик поморського хліборобства, Огляд ринків різних продуктів, 16.00 Оперова музика з р. пл., 16.30 Театр Уяви: „Підкарпатські намови", 17.00 Симфонічний концерт; у перерві коло год. 17.55 Актуальна гутірка, 19.00 Механізм сенсаційної повісти, 19.15 Мішаний концерт: Фортепіан, скрипка, 19.45 Літературні таємниці: Рецитацій, 20.00 Продовження мішаного концерту, 20.20, 20.21, 20.32 Спортові вістки, 20.40 Політичний огляд, 20.50 Вечірній дениик, 21.00 Заручини сліпця 21.20 Фортепіановий реціталь, 21.50 Весінчення, 22.05 Танкова музика; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

Понеділок, 5. квітня 1937 р.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на ніч, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: „Народні парки Америки" музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.05 Мала оркестра, 12.30 Від варстату до варстату, 12.50 Полудневий дениик, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Легка музика з гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Англійська музика з гр. пл., 15.55 Суспільна гутірка, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Легка музика з гр. пл., 16.15 Кутов мови, 16.30 Орк. мандоліністок, 17.05 Господарська книжка Шлеська а Поморя. 17.20 Спів у супр. фортепіяну, 17.50 Славний ботанік Марія Рашборська (у 30-ліття смерти), 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Промова голови окр. уряду Ф. В. і В. Пр. із Любліна, 18.15 18.20 Спортові вістки, 18.25 Екзотична тема, гр. пл., 18.40 Керосно, місто лиха й вірла, 18.50 Найкращі породи баранів, відпорних на рака, 19.00 Вокальна авдиція, 19.30 На морській хвилі, 20.15 Скрипковий реціталь у супр. форт., 20.45 Вечірній дениик, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Август Вільконський — кавалір природного хреста, літер. вечір, 21.30 Українська хор. 22.00 Симф. концерт: у перерві в год. 22.35 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл., 23.30 Міжнародний конгрес єлпнів, промова а мові есперанто.

Вівторок, 6. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на ніч, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл: До мого вікошка загледав вже весепько, 11.57 Сигнал часу, 12.05 Чайковський, з гр. пл., 12.40 Полудневий дениик, 12.50 Хліборобська скринька, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Легка музика з гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Характеристичні твори для дітей, з гр. пл., 15.50 Скринька для дітей, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Фольклор: Ловп в Чорному Лісі, гр. пл., 16.15 Скринька ІПКО, 16.30 Арії та пісні, гр. пл., 17.00 „Будні пп. Ковальських" говорена повість, 17.15 Л. Ружицький: Нольончелева соната а-моль оп. 10 у вик. композитора — форт. та Тад. Ліфана — віолончеля, 17.35 Крайслер як композитор гр. пл., 17.50 Варшава в 1937 р. — монольог, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Промова окр. голови уряду Ф. В. і В. Пр. Гродно, 18.15, 18.20 Спортові вістки, 18.25 Годинник: Румунська рапсодія, гр. пл., 18.35 „Тарас Шевченко, пророк України" літер. нарис д-р Дениса Лукіяновича 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Дискусійне: Одиниця та суспільні групи, 19.20 Муз. авд.: Розкішного афіші, 20.00 Муз. фейлетон: Офенбах, 20.15 Симфонічний концерт: орк., форт.; у перерві в год. 21.15 Вечірній дениик, Актуальна гутірка, 22.30 Поезія поза хронологією, поет. чвертодиня, 22.45 Танкова музика; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.02, 88.57, Долери американські 5.15·00, 5.15·50, долери канад. 5.27.50—5.25·00, Фльорени гол. 289.4·—287·70, Франки фр. 24.30—24.16, Франки швайцарські 120.45—119·65, Фунтн анга. 23.86—15·70 Гульдени данп. 100.20—99.80. Корони ч. 16.20—15.50, Кор. данп. 115.49—114.65, Кор. норв. 130.08—129.02, Корони шв 133.35—132.40, Ліри італ. 24.20 — 13.50, Марки фінл. 11.42—11.00, Марки нім. 121·00—120·03, Шил. австр. 97.00—96.00. Марки нім. срібні 120, 127.

Акції.

Банк Польський 100·25, Цукор 30·25, Ліпоп 13·60, Модженів 7·75. Острованець 28·75, Стараховичі 33·00, Габербуш 37·75, Тенденція сильніша.

Папери.

5 пов. інвест. І. ем. 64.75, серія ненот. 2 ем. 63·75, серії ненот., 5 пр. пов. конв. 55·25, 5 вел. 55.50, 6 дол. 54·50, 24.50, купон 55·07, 4 проц. прем. дол. 45·00, 44·75, 7 стабіл 368·00, купон 81·64, 4 проц пов. конверсія 52·75, 50·88, 51·50, 5·1·5, два ост, др.
Тенденція сильніша.

ЦІНИ „МАСЛ СОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 3 квітня н. р. кооперативам платне за місько Львів:

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	2.95 зол.
1 кг. масла десеров. бочкове включно з боч. опакуван.	3·00 „
1 кг. масла експ. платить з експ. опакув. включно дефінтивно	3·20 „
молоко від 11 і. н. р.	0.16—0·17 „
копа яєць	2·80—2·90 „

Тенденція на масло та молоко здержана, на яйця зниження.

У вчорашньому „Ділі" в котуванні масла з 2. IV. п. м. вкралася прикра друкарська помилка. І так видруковано, що 1 кг. масла десерового бльокового „М. С." платить 9.95 зол., має бути 2.95 за 1 кг. масла експортового 3·20 зол., а має бути 3·01 зол.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 3. IV. п. р. платив своїм достанцям за 1 кг. живої птиці, місько подвіря птахонасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре уписнені, повногруді товсті	1.40 зол.
Курки молоді з кл. товсті без випинку на ногах від 1.80 кг. вгору	1.15 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

Подяка.

П. Д-р Бемкові Володимирові, адвокатові в Бережанах складають щиру подяку за безкоштовну оборону в карній справі перед Окр. Судом у Бережанах.

Інж. Філіпський Богдан,
Пригода Орест

ОПОВІСТКИ.

П. Гната Кісіля, залізничого емеритa. Станіславів, що живе в Америці, прошу звернути гроші в титулу моєї поруки по 5 долярів місячно. Безкоштовний. Відень 573

НАУКА

ВПИСИ на трим'єчний курс крою шиття починаю 15. квітня новочасною системою АННА, Львів, Галицька 20. 577 1-3

КУПНО - ПРОДАЖА

ВЕЛИКИЙ вибір каміпнів, віял, пенсіонів, домів з городами, парцель, малих і більших господарств від пять тисяч золотих вгору поручає „ТРАНСАКЦІЯ", Львів, Длугоша 1 (пір Миколая) т. 117-94. 582 1—9

В БРОДАХ, вулиця Конюшковська 10 за замком: дім, електрика, пивниця, крамниця, будинки, город, лука, сад. Відом тичач. Сторож вільне. Зголошення: Ляхович, Львів, Личаківська 148. 597 1-3

МАШИНИ до писання з письмом українсько-польським нові та вживані від зол. 200.— продам охайно Ю. Ломаєв, Львів, Валова 41. 550 1—3

МЕШКАННЯ

СЛОВАЦЬКОГО 14. III. поверх, мешкання 5. і. 2 або 3 неубільоване комфортові кімнати, вхід із клітки і передпокою на бюро або мешкання, варта до винайму. 572 1—1

ТРИ великі покої, кухня, в гарній управі Інсталяй каміпнів, без податку, при трам. вай Вітовська 2, пір Личаківської. 592 1—3

ДЛЯ ПАНЬ умебльований покій тимчасово до винайму з добрим хартом, Мисько, Генінга 11. м. 2. 578 1—1

ТРИКІМНАТНЕ МЕШКАННЯ сонячне комфорт. фронт Театинська 3. Оглядати 10—11. 584 1—1

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

АГЕНТІВ ПОРТРЕТОВИХ на побувалих дотепер умовинах шукає портретове Заведення „Репевана", Kielce, Focha 14. Спеціяльність портрети „Semi-Email" фотографічні новини. Жадати проспектів. Просимо листувати в польській мові. 128 34-36

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

АДВОКАТСЬКИЙ АПЛІКАНТ із правом заступства і з довшою практикою, адиційний, сумлінний і рутинований шукає патрона. Зголошення вроді з умовинами слати до Адміністрації „Діла" під „Здібний". 546 1—3

ГОСПОДИНЯ-кухарка самостійна у середньому віці шукає місця на провінції. Ласкаві зголошення, Львів, Стрийська 9 Шпикоренко для М. 567 2—2

РІЖНІ

ВИКОНУЮ вмразу машини і електричних сильників, магнетів і електричних запальників, інсталяції світла і сили, сигналізація і громоводи, вентилятори, електричні пліфарки, машини і сильники на окладі. Електро-механічне заведення Мартина Стемпковського, Львів, вул. Михала 8 (бічна Костюшка) Тел. 221-09. 560 2—3

ПЕРЕРІБКИ КОВДЕР 3.— у ДУБСА. Сикстуська 6. 575 1-10

БЕЗМЯСНА КУХНЯ Горбачевої вже вийшла в друку і розсилається передплатникам. Ціна з поштою зол. 3. Хто прішле або ще до 10. квітня прішле 2 зол., той дістане книжку по передплатній ціні; до 10. квітня треба вислати зл. ще 2 зол. на адресу: Гр. Ганущак, Львів Сольшевського 11. 585 1—1

ГОДИННИКИ Омега та інші у великім виборі у фірмі **Розваневський**, Академічна 2 (Готель Жоржа). 589 1—8

КРЕТОНИ англійські на обиття, покривала, ВАНК. пл. Марійські 6. 521 1—10

РОБІТНЯ КОВДЕР, Кентшинського 4, сполучено переробляє і виконує нові. Ціни помірковані. 560 2-4

Найновіші ВІЗКИ дитячі від 18.— зол. поручає фірма КІК, Жовківська 17. Приймає всілякі репарації. 419 4—5

ШАФКОВІ КУФРИ

валізи, міхи на постіль, коробки на капелюхи та комірці, багажові паси по цінах найнижчих поручає

Робітня галантерійна **Н. БАРЕР**

Львів, Сикстуська ч. 2, вхід ф-ми „Саламандра"

НОВИНА ДЛЯ ПАНЬ. Віденське стриження з вложком 1 зол. Трилка скальпом 3 зол. Сальон чесання пань Сикстуська 8, в подвірі. 557 —2

УКРАЇНСЬКА кравецька робітня Із. Парського виконує всякі одяги по найдешевших цінах. Шептицьких 5. 414 9-12

ХРИСТІЯНСЬКА ВИРІБНЯ КОРСЕТІВ „Крайоншнейдер", Львів, Бойків 1, виконує: корсети, нагрудники, гігієнічні онучки, солідно дешево. Приймає направи і чищення 586 3—7

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, жиркові, проти усування матиці під гарантією виконує відоме УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 41-100

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

Спеціяліст венеричних та шкірних недуг і лікарської косметики

Д-р ФІШЕР

б. довголітній лікар асистент дерматолог. клінік у Берліні, Відні та Празі

переїхав і ординує тепер від 9—1 і 3—7

ЛЬВІВ, ВУЛ. КІЛІНСЬКОГО 3.

напр. Відеиської кав'ярні

Тел. 251-68. Сепаратові ждальні.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

КОЛИ МАЄТЕ ПРОПУКЛИНУ

Замовте бандаж у найстаршім на світі закладі спеціяльних патентованих бандажів пропукливових і черевних

М. ФРАЙЛІХА

Львів, вул. Городецька ч. 35,

там під гарантією дістанете відповідний бандаж, або усі гроші назад

Перша Українська Швальня

„ЕМКА" 8—25

Львів, Личаківська 14. І. п.

Готове мужеське білля з добірних матеріялів у великому виборі. Замовлення з власних і дібраних у робітні матеріялів виконується скоро і солідно. Конкуренційні ціни.

НА ВЕСНУ й ЛІТО

ЕЛЕҐАНТНІ ЧЕРЕВИКИ

Жіночі, Мужеські й Дитячі

понижче цін фабричних

поручає фірма

D E R B Y

пл. Капітульна ч. 3

(напроти Катедри).

„JELA" торгівля кишок і різницького приладдя

Львів, ул. Різницька ч. 3.—Телефон ч. 106-60.

поручає: ПРИРОДНІ і ШТУЧНІ КИШКИ краєві і заграничні в найкращих гатунках та штучні кишки марки „U-DARM". Крім цього: консервові солі, фільони (дерев'яні шпильки), барвники, різницькі непромакальні фартухи, варстатові капці, кредки до значення черези і т. п. — Гуртові ціни. — Заступників на провінцію шукаємо. 588 1—4

Єдиний український магазин **„МАНУФАКТУРА"** пл. Капітульна 3. (напр. рим.-кат. катедри) під управою О. Стефановича

поручає вовни на сукні та жіночі костюми, сукна на вбрання мужеські з фабрик Бельських. Великий вибір, ціни низькі. 355 14—10

Від нині — малювання мешкання — приємністю!

М Е Ш К А Н Н Я дезинфекує, малює — лякерує очищує основно по повалюванню

концесіонований малярський мистець

Ігнат Михайло Ляйхтер Львів, ул. Булгарська ч. 3. Тел. 242-99.

Ціни дійсно низькі. — Найдогідніші умовини — найновіші взори. — Совісне і солідне виконання. Прошу подзвонити на ч. 242-99 і зажадати оферту!

На весняний сезон ряґлями й убрання власних і доставаних матеріялів на основі найновіших взорів поручає на догідних умовинах

Кравецька робітня **Василь Хомин** Львів, Домініканська 11, тел. 283-95 8-10

Сензація Львова!!!

Галицький Маґазин Новин

Львів, Галицька 15

ДАЄ ЯК ПРЕМІЇ:

ЗАДУРНО КУПЕЛЕВИЙ РУЧНИК	при закупі від зол.	30·—
ЗАДУРНО ПІВ ТУЗИНА ХУСТИНОК	при закупі від зол.	40·—
ЗАДУРНО СТОЛОВИЙ ОБРУС	при закупі від зол.	50·—
ЗАДУРНО БІЛЄТИ без жадної доплати	при закупі від зол.	20·—

до КІН: Паляс, Атлянтік і Апольо на місця **резервові** або **балькон** а від зол. 5·— знижкові білєти до цих кін.

Повідомляємо, що дістали ми величезний транспорт найновіших вовняних матеріялів на сукні, костюми і плащі, які поручаємо по цінах ДУЖЕ НИЗЬКИХ.

У В А Ґ А! ПОВІДОМЛЯЄМО, що ДЕШЕВА ПРОДАЖА БІЛИХ ТОВАРІВ продовжена З ДАЛЬШОЮ ЗНИЖКОЮ ЦІН. Приймаємо чеки Централі Обороту Товарового.

Жалюзії склепові всіх родів

також **МЕТАЛЕВІ МЕБЛІ**

поручає **Фабрика „FABROL"** Львів, вул. Б. Гольдмана 3. тел. 206-29

Ціни конкуренційні. Цінники на бажання.

Правдива приємність

це закуп всілякого білля мужеського, жіночого, дитячого і постелевого безпосередньо у фабриці

„П А В" ЛЬВІВ, СИКСТУСЬКА 1.

Бо величезний вибір, знамениті ґатунки, ввічлива обслуга. 4—3

Іван Дрола

Інструктор Англійського крою, Автор підручника крою

МУЖЕСЬКИЙ КРАВЕЦЬ

Львів, Ринок 19. II. пов.

Виконує першорядні мужеські одяги на підставі найновіших фасонів по безконкуренційних цінах. 4—13

ЕКО

добірні батерії

виробу одинокої української фабрики батерій Е К О у Львові — вул. Городецька 58. — Тел. 219-26.

ҐАЛЬВАНІЯ

лямпи

ціни фабричні

Львів, Жулінського 11 а. 3—9

ПОРУЧАЄМО ВИДАННЯ

найзначніших українських письменників, нагороджених літературними нагородами Т-ва Письменників і Журналістів ім. Івана Франка і Українського Католицького Союзу за 1936 р.

Наталена Королева: „Інакший Світ", екзотичні оповідання — зол. 3.80. Книжка відзначена подвійною нагородою.

Наталена Королева: „Без Коріння", спомини в повістевій формі — зол. 2.50.

Наталена Королева: „Во дни они", евангельські нариси — зол. 1.20.

Наталена Королева: „1313", повість із середновіччя — зол. 2.80.

Улас Самчук: „Куди тече та річка" (Волинь І) повість — 4.80 зол.

Улас Самчук: „Війна і революція" (Волинь ІІ) повість — зол. 4.50.

Б. Антонич: „Книга Лева" поезії — зол. 2.20.

Замовляти і гроші слати на адресу В-ва Дзвони, Львів, Японська 7.

Хто замовляє книжки просто в видавництві, не платить порта. 558 2—2

Огородові дротяні СІТКИ

найдешевше і найсолідніше доставляє фабрика

„СІТКОЦЕНТР"

Львів, Красіцких 18. Тел. 246-75.

Дротяні вклади до ліжок та залізні ліжка різних системів продає по найнижчих цінах фабрика фірми

ФРЕНКЕЛЬ І ЛІДЕР

Львів, Легіонів 25 в подвірю. Тел. 295-38.

Незрівняний в якості пудер і крем

ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ

завдяки якому стає цера

ОКСАМИТНО-МАТОВА.

Ціна коробки з пушком зол. 1.25.

2910 49—)

ВЛЕҐЧУЄМО

купно матеріялів на сукні, вбрання, плащі - костюми, білля - постіль

Висилковий Дім

Е. Ф. БОРИС

Перемишль

вул. францішканська 16.

Жадайте цінників.

Найрадикальніший засіб для тих, що терплять на найбільш застарілу і найбільшу **ПРОПУКЛИНУ** коли навіть операції, перевязки, різних закордонних спеціялістів не помогли та великі фальшиві виказоди не мали успіху, усуває єдиний спеціяліст з довголітньою практикою для недужих на пропуклину при помочі мого опатентованого бандажу ч. 1209, який приносить правдиву поміч мужчинам і жінкам:

Sz. KOHN - Warszawa Sosnowa 13

Проспекти на бажання задурно. Перестерігаю перед підробками мого засобу фальшивими спеціялістами. Хто вже всім стратив надію, найде у мене правдиву поміч. 410

ЕЛЕҐАНТНІ МОДНІ ДЕШЕВІ галянтерійні товари поручає на весняний сезон ф-ма: 421

„ҐАЛЯНТЕРІЯ"

В. Дучинський

Перемишль, Казимирівська ч. 26.

Непромакальні плахти

І. КОНРАД

Львів, ул. Гетманська 22, тел. 249-83

ХТО?!

хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідніщій

ПЕРФУМЕРІЇ

С. ФЕДЕРА

Львів СИКСТУСЬКА 7 Філія КОПЕРНИКА 15а

Кожний покупець, що покличеться на оце оголошення „Діла" дістане ЗАДУРНО гарний дарунок.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.

Вівторок 6. квітня 1937. Ч. 75

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телефон 229-41.

Самовинищування. (Передова стаття).

Черновецькі українці висвистали румунський гимн.

Черговий виступ Преосв. Хомишина.

Змова у червоній армії в У.С.С.Р.

Пресова конференція у Великому Лузі.

Б. шеф Ґ. П. У. Ягода кримінальним злочинцем.

Розвязано 10 картелів.

Хто зорганізував замах на Граціянія.

Заг. Збори кооп. „Сусп. Промисл".

З українського життя на Далекому Сході.

Залізничий білет. (Фейлєтон).

На вулицях Львова. (Фейлєтон Галактіона Чіпки).

Календар із 13 місяцями.

Спортова сторінка.

Ч. 75 (14.618). Львів, вівторок 6. квітня 1937. Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвартьрічно . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Середа 7. ц. м. год. 19'30 Саля театру Різнородностей
Сокільський Руханковий Вечір 1—2
Білєти від 50 сот. у Пласті вул. Руська ч. 3.

Українська демонстрація в Чернівцях.

(ПАТ). Після демонстрації проти румунського державного гимну на академії в честь Шевченка румунська влада завісила на кілька днів український черновецький щоденник „Час" та наказала замикати „Український Дім" в 20. годині веч.

4-ох українських студентів перебуває до тепер в арешті під замітом участи в тій демонстрації.

(Прим. Ред.: Про цю справу глядн допис нашого черновецького кореспондента з Черновець, що його містимо в передовому місці в цьому числі)

Ягода стане перед судом за кримінальні провини.

ТАСС повідомляє: Слідство виявило, що народній комісар пошт і телеграфів Ягода допустився службових провин кримінального характеру, тому президія союзного центрального комітету усунула його зі становища і передала слідчим органам. Він стане перед судом на публичному процесі, що заповідається як велика сенсація, бо Ягода належить до найбільше заслужених большевиків, як довголітній начальник ГПУ., член центрального виконавчого комітету і нарком внутрішніх справ. Як кажуть, Сталін винував Ягоду в тому, що він допустив до великого поширення троцькізму.

ЗМОВА У ЧЕРВОНІЙ АРМІЇ В У.С.С.Р.

Як подає празьке „Знамя Росії", на початку лютого поширились у Москві відомости немов би у київській воєнній окрузі викрили військовий сепаратистичний осередок. Цю информацію звязували з переїздом у Москву із Києва Постишева та Сухомлина і відкомандуванням у Київ з політуправління червоної армії Туровського. Першого тижня зааресштовано 57 осіб, у тім числі завідуючого тайною політичною агентурою в українських частинах комісаря Рокшина, потім ще 32 особи з командного й політичного складу військових частин та понад 440 цивільних осіб, діяльних комуністів.

Від 13. лютого у Харкові поширилися чутки, що трьох осіб з частин харківської воєнної округи розстріляли. В одному з полків, що стоїть близько Києва, арештували команданта Зінчека, що мав убити Ворошилова підчас осінніх маневрів минулого року. Головою контрреволюційного осередку був політичний комісар бригади Григоренко, що мав звязок з одною українською закордонною організацією та який одержував від неї грошову поміч на свою діяльність. Осередок основано три роки тому, але він зумів звербувати дуже мало співробітників.

З кількох соток арештованих лише 76-ох було членами організації, інші відповідають за те, що не повідомили. Всі спроби притягнути у свої ряди москалів з розташованих на Україні частин, не пощастили.

Завданням організації було: увільнити знід влади Сталіна Україну, опісля Росію; російські кола ставилися до неї неприхильно.

Правдоподібно арештованих, не судитимуть на публичному процесі, лише перед воєнним трибуналом.

ЗЛІКВІДУВАЛИ УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ МЕДИЦИНИ.

(ПАТ). Як повідомляють з Харкова, президія тамошньої міської ради рішила замкнути український інститут експериментальної медицини, де працювало 300 професорів і студентів; в будинку інституту примістять гінекольогічну клініку.

Наступ на країну басків розвивається.

Національне командування повідомляє: 6 національних дивізій посувається переможно вперед. Вони упоралися зі завзятою обороною ворога та з тереновими трудноцами і посунулись на 4 кільометри вперед, займаючи Олету, Гардовіль, Очандіяно, Мончоте і монастир Санта Круз. Національні війська здобули: 6 гармат, 1 бальон, кількадесять телефонічних централь та дуже багато скорострілів, крісів і харчевих припасів. Червоні потерпіли дуже великі втрати: лише на одному відтинку полягло їх 600 і кількасот попало в полон; 30-ох ранених полонених відставлено до Вітторіо.

На відтинку астурійської дивізії обобічна артилерійська перестрілка, на відтинку дивізії Авіля нічого нового.

Комунікат червоного командування подає, що вчора рано національні війська з підтримкою артилерії та летунства заатакували відтинок Сасхентес, але їх відбили з великими втратами. На астурійському фронті червона артилерія обстрілювала Овіедо. На відтинку Ескампільони артилерійська перестрілка з обох боків. Національний корабель обстрілював деякі точки побережа, але не зробив поважнішої шкоди. На фронтах Бургос і Гіпузкоа нічого нового. На фронті Аляви національні війська вели дальше наступ, що його перервали перед 5-ма днями, уживаючи гураганного вогню артилерії та летунської акції. Найбільш завзяті наступи йшли на Очандіяно. Завзяті бої тривали на тому відтинку ввесь день

НА ІНШИХ ФРОНТАХ.

З національної головної кватири повідомляють, що вчора на всіх відтинках було спокійно; вояки відпочивали й укріплювали становища. Наступ червоних на Куеста де ля Реїна відбито. На відтинках Кордови і Гренади скріплена перестрілка.

Самовинищування.

ДЕМОНСТРАЦІЯ НА ШЕВЧЕНКІВСЬКОМУ КОНЦЕРТІ У ЧЕРНІВЦЯХ ТА ІІ СУМНІ НАСЛІДКИ

(Від нашого кореспондента)

Чернівці, 3. квітня 1937.

На 25. березня відбувся у Чернівцях спільний Шевченківський концерт „Буковинського Кобзаря" та „Мужеського Хору".

На самім початку свята, коли хори співали румунський гимн, почулися у салі свисти. Хори таки закінчили гимн і виконали дальші точки програми.

Зараз по закінченні свята, поліція зааресштувала яких 40 осіб, що були на галерії, звідки йшли свисти. По першім слідстві випустили 24 особи, із решти 16 повипускали поодиноко 12-ох Досі є у поліційній вязниці ще 4 особи, із котрих три студенти.

До цього випадку замічує черновецький гижневих „Рада" таке:

„Ми із свого боку хочемо тільки стверднти, що публика на концерті не солідаризувалася із цим невідповідальним учинком, осудило його і все українське громадянство. Посол д-р В. Залозецький заявився другого дня по концерті у префекта (воєводи) Вяпту і висловив свій жаль з приводу такого випадку та заявив, що українське громадянство не то що не солідаризується із цим вчинком, але й осуджує його якнайгостріше".

Щодо самої „демонстрації", яка обмежилась до трьох свистів двох осіб — зайве заставлятись. Тимбільше, що її вирікались самі аранжери такого виступу. Самими свистами важко поліпшити долю буковинських українців. Навпаки: такі демонстрації дають нову притоку для нагінки проти і так нечисленних, досі незакритих, українських установ.

Такі нагоди для „хрестоносного походу проти рутенського ірредентизму" трапляються нерідко і влада старається їх яко мога використати, аби оправдати стан облоги та доцільність зрумунізування української дітвори.

Перші наслідки свистів уже видні — черновецька поліція заборонила всякі свята, концерти, тощо українських товариств. В „Народнім Домі" можна сходитись ще тільки до 8-ої вечором! Загострено цензуру української преси. Нагінку проти місцевих українців передбачували навіть чужі часописи і помістили ріжні тривожні вістки (наприклад припинення щоденника „Час" та опечатання „Української Друкарні"), що здебільша не відповідають правді.

Деякі румунські шовіністичні часописа старалися перебільшити згаданий дрібний інцидент і викликати „масовий спротив свідомої національної опінії". Аби впередити дальше загострення протиукраїнської кампанії, веденої провідними букарештенськими націоналістичними щоденниками „Універсул" та „Куренткул", цензура не допустила до поміщення дописів їх буковинських кореспондентів.

На цю тему жаліється „Універзул" (з 1. IV. 1937): „Ми обовязані дати нашим читачам із Чернівців таке вияснення: Ціла низка вісток про події та дотичні вияснення, які подав наш спе-

Єдиний християнський склад 593 1—20
ГОТОВИХ МУЖЕСЬКИХ ОДЯГІВ
СУКНА І МАТЕРІЯЛІВ НА ОДЯГИ
ТАДЕЙ ЦВЕТЛЕР
тепер вул. Коперника ч. 5. Тел. 238-43.

ціяльний кореспондент із Чернівців — не появились через цензуру, яка не дозволяє румунській пресі писати про дійсні події".

Цікаво згадати, що дозвіл на Шевченківське Свято „Кобзаря" та „Мужеського Хору" дала влада тільки на підставі зобовязання, що в програму ввійде і державний гимн. Подібну умову поставлено і Т-ву „Міщанський Хор", (що перед 3-ма тижнями мав свій Шевченківський концерт без ніяких свистів).

Коли нам дійсно не потрібні ті „дрібничкові" реальні здобутки, за які подбало попереднє покоління на Буковині та ледви-ледви зуміло задержати теперішнє — то ще менше потрібні нам такі „демонстрації", які підривають основи реальної національної праці на Буковині.

Політична боротьба в Женеві і консолідація Европи.

Женева, 30. березня 1937.

Дипльомати повинні вміти говорити ріжними мовами, але і мовчати у всіх. Таке було жадання старої дипльоматії, якого нова не дотримує, ані в льондонськім „Комітеті невтручання", як це сумно стверджує англійська преса, ані в Женеві, в колах Ліги Націй. Це відноситься особливо до відомостей, поширення яких лежить в інтересі франко-московських кол. Перед самим Великоднем у колах Ліги поширювали відомости, що міністер закордонних справ покищо валенсійського уряду, Дель Вайо, жадатиме негайного скликання Ради Ліги в справі висилки італійських військових частин до Еспанії, які прибули ніби до Кадіксу дня 5. березня та взяли діяльну участь в останній офензиві на відтинку Гвадалахари.

Нова нота большевицького еспанського уряду до Ліги Націй мабуть опиратися на зізнаннях полонених італійських вояків та старшин, що дістались ніби до полону в часі останнього протинаступу „інтернаціональної" бригади оборонців Мадриду. Все, що має сказати п. Дель Вайо Раді Ліги, подане вже у пресі і було обговорене на Комітеті неінтервенції в Льондоні, де представник Італії дав уже дуже рішуче пояснення в справі італійських добровольців в Еспанії. Це пояснення вистачало тим більше, що сама французька преса, представлена такими поважними денниками як „Еко де Парі", „Аксіон Франсез", „Матен" і т. і. подає цілком точні дані про переслання літаків, муніції, зброї найновіших родів, та численних добре оплачуваних „добровольців" з Франції до Еспанії, що переходять франко-еспанський кордон цілком „легально", з еспанськими паспортами, як еспанці, що вертаються боронити „еспанську республику", хоч говорити по еспанськи взагалі непотрібно. Отже, чи скличуть Раду Ліги, покищо дуже сумнівне, але коли її скличуть, то наслідки цього будуть розуміється не інші, ніж попередньої еспансько-московської акції в Женеві. Але вже сама спроба поставити еспанську справу знов на порядок денний Ліги досить характеристична для сучасних політичних відносин в Европі, не менше як і для відносин, що панують в Женеві.

До того стану, в якому Ліга тепер перебуває, прийшла вона цілком послідовно шляхом, на який вона станула, приймаючи до себе представників Москви. Швайцарія, яка все дбала про розвиток Ліги та передбачала до чого допровадить її присутність большевиків у Женеві, слушно протестувала проти їх приняття енергійно і даремно. Для сучасного становища Женеви найбільш характеристичне є те, що через неї переходять обидві осі: римсько-берлінська і паризько-московська. Одна з них мусить заломитися; чи перейде це заломання без шкоди для Женеви, річ досить сумнівна.

Тимчасом витворилося таке парадоксальне становище, що Женева є тереном політичної боротьби і можливим джерелом нових конфліктів, тоді як на заході Европи та її південним сході кладуть основи під її нову консолідацію. Мюнхенська угода, устійнення бельгійської нейтральности та підписання італійсько-південнослявянського порозуміння, нового політичного діла Мусоліні. Як одна так і друга подія означує скріплення римсько-берлінської осі та ослаблення паризько-московської. Відвідини бельгійського короля в Льондоні мали бути успішні та цілком осягнути намічене завдання. У Льондоні прийняли слушність домагань Бельгії, щоб примати ся цієї нейтральности та боронити власної території виключно власними силами. Обовязок її повідомляти свою західну сусідку про появу ворожих літаків над власною територією не має властиво ніякого вістря проти Німеччини. Для внутрішніх бельгійських відносин міродайним є розвиток національного руху, рексізму, рівнобіжно і в звязку з фляндерським національним рухом. Яке значіння має рексізм для Европи і в якім напрямі він її консолідує видно вже з того, що совітська преса пише про нього з найбільшою лютістю, а Дегреля зачислює до „васалів Гітлера". Неможливість надуживати бельгійської території для приготування війни проти Німеччини обурює московських можновладців.

У відносинах московського уряду до Німеччини та до Італії непомітно тепер властиво ніякої ріжниці. Москва вже давно не робить ніяких спроб порозумітися з Римом, втративши очевидно всяку надію на це. Подорож міністра Чіяно до Білгороду стрінула в совітській пресі таке саме приняття, як подорож бельгійського короля до Льондону. Відносини між Римом і Білгородом у Москві ставлять на ту саму площину, що і відносини між Берліном та Брюселем. І це зрештою досить зрозуміло. Бельгію так само як і Югославію, частину Малої Антанти, уважав московський уряд безсумнівною царниною своєї акції проти „фашистівських" держав. Але після унормування німецько-румунських відносин є італійсько-югославянське порозуміння другим тяжким ударом у Малу Антанту, коли вона не захоче полишити москвофільської політики Праги. Цей удар тим тяжчий, що був старанно приготований попереднім порозумінням між Білгородом та Софією, якої приязні відносини до Італії загально відомі. Коли шлях для московських впливів на Малу Антанту ще відкритий через Прагу, то при можливім дальшім розвитку добрих відносин між Італією і Туреччиною шлях для московських впливів на Балканську Антанту буде незабаром цілком перетятий. Італійсько-югославянське порозуміння усуває також останні рамовища організації побережних держав, що мали брати участь у санкціях проти Італії підчас абісинської війни, воно усуває терти і конфлікти з берегів Адрії та віддає її у виключне розпорядження Італії та Югославії. Це порозуміння закінчує замирення Балкану, що був так довго джерелом неспокою та воєнної небезпеки для Европи. „Балканізація" Европи прибирає тепер зовсім протилежне значіння, і як така є для неї більш ніж пожадана.

Цікаво, що у справі Бельгії та Югославії чинниками замирення Европи є саме ті „фашистівські" держави, які московська та большевицька преса в Европі залюбки називає „підпалячами" війни. А відбувається це замирення так, що менше поважні справи не стають поперек дороги при полагоді більш поважних та завдяки тому, що менші держави усуваються із сфери протиставств великих держав. „Журналь де Женев" пише про італьо-югославянський пакт: „Який гарний великодній подарунок для людства, хоч його виконано не в Лізі, а в деякій мірі навіть проти неї. Зрештою консолідація Европи має допровадити і до скріплення Ліги Націй.

М. Данько.

З життя українців на Дал. Сході.

УКРАЇНЦІ В ЦІНДАО.

„М. Вістник" помістив допис з Ціндао такого змісту:

Невеличкий, але міцний гурток українців в Ціндао з добрим успіхом поставив на сцені українську пєсу „Жидівка вихрестка". Погана погода не дала можливости зібрати належної кількости публики, всеж спектакль пройшов не аби з яким успіхом 13. березня ц. р.

Тепер цей активний гурток готовиться до річниці Тараса Шевченка, а відтак задумує поставити безсмертну оперету „Наталка Полтавка", що мала такий заслужений успіх у Харбіні.

Відбулися також сходини гуртка „Просвіти", які виробили певний плян роботи

ДИТЯЧИЙ САДОК У ХАРБІНІ.

Бажання харбінських українців виховати в національній свідомости молоде покоління довело покищо до заснування дитячого садка. Сталося це заходом Спілки Української Молоді. Провід садка віддано вчительці-діячці пані А. Драгус. Святочний молебен з нагоди офіційного садка відбувся 14. березня ц. р.

Є це перший етап до оснування постійної української школи в Харбіні. За цю школу ведеться вже від місяців пропаганда і йдуть заклики для складання жертв на харбінську „Рідну Школу". „Мандж. Вістник" з 28. лютого, стверджуючи в статті „Два етапи" велике оживлення українського життя в Харбіні організаційний зріст і щораз яскравіші прояви нац. свідомости і патріотизму, вказує, що час уже на етап конструктивної праці, **на творення постійних національних цінностей.** Між ними на першому місці ставить газета українську постійну школу.

ПРОЩАННЯ П. ХОРІЄ.

Наша харбінська кольонія попрощала недавно великого приятеля українців п. Хоріє, що на постійне перенісся до Токіо. З цього приводу влаштовано в його честь бенкет з концертом. П. Хоріє виголосив на бенкеті промову, повну глибокого чувства для нашого народу і для його недалекої вже державности. Він зазначив, що українська справа стоїть уже на твердих основах. Він із радістю згадуватиме роки спільної з українцями праці на харбінському терені. При кінці п. Хоріє побажав нашому народові повного успіху в боротьбі за власну державність.

ЗЕЛЕНИЙ КЛИН І КОМІНТЕРН.

На цю тему помістив „Мандж. Вістник" з 14. березня ц. р. передову, в якій займається накиненим большевицького ярма українським хліборобам Зеленого Клину. Т. зв. „українізація" була звичайним глумом після того, коли зтерористовано українське населення, винищено тисячі свідомих українців, ограбовано селяни з їх майна, тощо.

Стаття кінчиться ось-такими міркуваннями:

Але в тих, що полишились живими, виросла нечувана ненависть до окупанта. В їх душах зберігся спомин про недавні українські часи, коли доля — здавалось — дасть українцям Д. Сходу краще життя. Але рівночасно виховався на Д. Сході тип нової української людини, дуже активної, відважної, зрілої та безкомпромісової до своїх ворогів.

Хоч сьогодні наш Д. Схід увязнений сотнями тисяч большевицького воїцтва, що має бути загрозою для Японії та Маньчжу-Ді-Го, непереможна є сила духа тамошніх українців. Ця сила переможе вже в швидкому часі найбільше варварство світа — комунізм, а на його трупі збудує справжнє своє життя на національному, незалежному українському Далекому Сході!

Так буде!!!

РАДІОПЕРЕДАЧІ. — КОНЦЕРТИ. — ТЕАТРАЛЬНІ ВИСТАВИ.

В неділю 28. лютого ц. р. через харбінську та сінкінську радіо-стацію передавали після довшої перерви, український концерт, виконаний хором УНКольонії, зложений з ріжних українських пісень. Намічено таких концертів більше. Їх слухати мають змогу не тільки мешканці Манджурії, але теж українці на Зеленому Клині і мешканці Японії, що причиняється до пропаганди української справи.

Шевченківська академія 9. березня ц. р., улаштована в У. Нац. Домі в Харбіні була гідним відсвяткуванням памяти Великого Тараса. Публики було дуже багато, між нею чимало японців, грузинів, тюрко-татарів з їх поетом Абдюш Хусейном на чолі, місцевих німців й інших.

Величезним успіхом тішилась вистава „Наталки Полтавки", що двічі здобула дуже численну авдиторію. Наталку грала п. Куля Ковалевська, возного — п. Віленський, виборного — п. Паславський, Миколу — п. Енгельгардт, Петра — Ковченко. Режисерував п. Славянський.

Черговий виступ Преосв. Хомишина.

Станиславівський єпископ Преосв. Григорій Хомишин, поміщає у „Нові Зорі" з дня 1. ц. м. „Заяву" та з черговою ним листі передову статтю; обі ці виступи мають строго політичний характер і заповнюють становище еп. Хомишина до актуальної політичної дійсности. Залишаємо поширшо на боці мерітум справи, дарма, що відразу, коли читаємо міркування Владики на тему льояльности, кидається в о . що сам Шеф. Автор має на справу льояльности шовіністичне явище, погляд: він уважає недоторканим кличем льояльність супроти чужонаціональної держави, і то в тяжких обставинах але не признає цієї засади супроти політичного проводу, бо навіть (як це історично відомо) супроти рідної церковної крайхіб і власних епархіальних духовників. Всеж, заяви еп. Хомишина мусимо перейняти, як документ, з журналістичного обов'язку, тим більше що та заява відбилась уже досить голосним відгуком в українській і польській пресі. Ред.

МОЯ ВІДПОВІДЬ УНДО-ВІ ЗГЛ. УКРАЇНСЬКІЯ ПАРЛЯМЕНТАРНІЯ РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ.

Сенатор п. Остап Луцький виступив в сенаті з закидом, що я, згідно мій політичний орган, що один з перших пропагував нормалізацію, зверну ся публично до українських послів і сенаторів з запитом, як могли голосувати за буджетом держави, коли переводиться кольонізацію. В той спосіб перечеркується велику спробу нормалізації. („Нова Зоря" з 11/3. 1937. ч. 18). — На цей виступ відповідаю, що я не є власником ніякого політичного органу. Коли ходить про „Нову Зорю", то вона власність Товариства священників імени св. Йосафата. Рівнож я не связаний з ніякою політичною партією ані організацією. Як Епископ стою понад всякі політичні партії й організації, а то тим більше, що у нас нема таких політиків, на котрих можнаби полягати. Наші люди можуть радше Епископа скомпромітувати і впровадити в колізію. — Я не був причасником нормалізації заініційованої між Правительством та УНДО-м перед останніми виборами і тому я не міг як перший пропагувати нормалізації. Натомість з самого початку, коли повстала польська держава, я завсіди пропагував льояльність. Моя льояльність спиралася і спирається на розумі І на вірі в Провидіння Боже, котре керує долею всіх народів і держав. Моя льояльність завсігди була і є простолінійна, далека від дволичности і хитрощів. Моя льояльність не походить з особистої користолюбности, для уцискання посольського мандату, чи для миски сочевиці. Я не управляв опозиції і не робив відтак акробатичних скоків льояльности. За мою льояльність я дізнав підозрінь, противностей і напастей, головно від УНДО. Коли ж тепер УНДО змінило фронт, то виступ п. Луцького в імені УНДО не можна ніяк повспияти, хіба, що хоче моїм коштом зазначити свою льояльність перед правительством, подібно як передше старалося моїм коштом позискати популярність в народі. Нехай УНДО буде певне, що як не саме УНДО, то і ні „Нова Зоря" не перечеркне нормалізації.

Станиславів, 28. березня 1937.

Григорій Хомишин,
Станиславівський Епископ.

МІЙ ПОГЛЯД НА УКРАЇНСЬКУ НАРОДНЮ ОБНОВУ (УНО).

Коли ходило про послідні вибори до Сойму і до Сенату, я був противний, щоби з організації Української Народної Обнови (УНО) хтонебудь кандидував. Був я противний не для опозиції, але тому, бо організація УНО щойно ще в зароді і не має ще людей вироблених до діяльности на політичній арені, а головно тому, щоб зазначити, що та організація має стояти і спиратися не на посольських мандатах, але на реалізуванні своєї ідеольогії.

Ціль тої організації — обновити нарід під кождим оглядом на основі віри й етики. Бо тільки на основі катол. віри й етики діяльність є хосенна і тривала і вона єдино може двигнути й обновити нарід.

Всяка діяльність з поминенням засад надприродної віри й етики а навіть природної етики не осягає загального добра, сходить на особисту користь, на хапатню зі шкодою для загального добра, а вже під оглядом політичним спричинює катастрофу для народу. Тоді провідники зводять нарід. Раз провадять нарід в той бік, а другий раз в иншій. Батожать нарід, підбурюють, підсичують горячку овозиції, аж запровадять в слїпу вулицю і спричинюють великанські страти для народу на всіх полях. Серед такої атмосфери родяться шантажі, акти террору, котрих допускаються нераз люди навіть з ідейного боку, а відтак гірко покутують довголітною тюрмою або шибеницею. Головні виновники однак се ті несовісні провідники як і ті, що толєрують і не реагують на ті всі проступки, і вони властиво повинні засідати на лаві оскаржених і відповідати за всі злочини.

Тимчасом провідники і всі відповідальні чинники загнавши нарід у слїпу вулицю і спричинивши цілковиту страту, а відтак і самі не маючи ніякого виходу, роблять з конечности скок немов циркові акробати і з опозиціоністів стають ультра-льояльні, щоб осягнути свої особисті цілі або мати особистий прожиток.

Розуміється само собою, що державні чинники не можуть їх трактувати поважно як солідних і позитивних політиків, хіба як лисів злапаних в клітці, а нарід стративши всю, стогне і попадає в зневіру. В народі слідує ще більший розклад, ніж перше.

„Українська Народна Обнова" не сміє йти тою дорогою. Вона не сміє гонити за особистими користями, не сміє зводити народу кличами раз в той спосіб, а другий раз в иншій. Вона не сміє робити лисячих чи радше акробатичних скоків, бо инакше зійде на циркових блазнів і кльовнів.

Організація та має будити духа і реалізувати ідею загального добра. Тільки дух і ідея становлять силу народу. Вона має відкривати всякі рани і промахи в народі, хотяйби мала наразитися на напасти і клевету, хотяйби мала стратити всяку популярність. Простолінійність — се єдина її тактика в цілій її діяльности. Під оглядом політичним має заняти становище льояльности оглядом держави, в котрій знаходиться, без огляду на всякого рода політичні конюнктури. На основі приказу св. Письма (Рим. XIII. 1) вона має признати авторитет державної власти. Власть та може бути нам прикра і нас трактувати по мачошиному, одначе належить заховати льояльність оглядом неї, з виїмком случаїв, де ходило б про справи противні вірі й етиці. Там належить триматися Божого приказу, котрий зобовязує слухати більше Бога, ніж людей (Діян. V. 29).

Як льояльні горожани, віддаючи „кесареві яже кесара, а Богови яже Божія" (Лук. XX. 25), маємо сповняти належні і слушні обовязки наші для держави, а з другого боку маємо право жадати від держави всього, що нам потрібне до

КОНСТ. МАЛИЦЬКА 9

На хвилях світової війни.

(Доповнення).

9. ОМСЬК — ОСЕРЕДОК. — ПОВОРОТ ДО ДОМУ.

Омськ — велике, гарне місто, мальовниче розложене над Іртишем. Мешканців мало в той час вище 300.000 різної народности. Рух у місті робить таке враження, немов тут збігаються дороги з цілої Азії. У часах політичних перевертів 1919 і 20 років був Омськ заєдно центром сибірського уряду. Тут урядувала сибірська обласна дума, відтак директорія, пізніше Колчак тут правив, а тепер був тут осідок сибірського советського Ревкома, найвищої влади в Сибірі.

В Омську зайшла я до нашої Укомівки, себто української комуністичної вин-хати (комуністичної — очевидно не в теперішньому значінні). Це була якась стара, ніким розвалена руїна, соціялізована советами, де мешкали тепер наші земляки. У двох кімнатах, побіч цілої банди шурів, що нахабно проходжувалися по кінках і столах, жило тут пятьох із нашої братії: проф. Володимир Пятлик, д-р Барон, Борлутяк і ще двох — позабула їх прізвища. В Омську українці найменше проявляли тоді національне та культурне життя, а провід у цьому, як скрізь по Сибірі, мали галичани, колишні полонені або таборовці, а тепер вільні громадяни Росії. В Омську" зорганізовані вони були в робітничому клюбі, що мав 220 членів, з того 90 галичан. Клюб улаштовував щодня відчити на теми актуальних подій. Була теж в Омську „Драматична українська хата", що давала раз-чотири вистави, а актори діставали платню з державних фондів, як члени державної організації.

В Омську виходила українська газета „Пролетар", а плянї був також науково-просвітний тижневик і учительські курси на зразок красноярських. Організував їх проф. Пятлик.

В Омську побачила я теж уперше українські комуністичні газети з Придніпрянщини: „Червоний Прапор", „Комуніст", „Селянська біднота" „Вісти". В тому саме часі вернувся до Омська з Харкова висланий туди наш делегат Цюбульський (галичанин), який їхав на Україну, щоб розглянутися в тамошній політичній ситуації та привезти книжок для сибірських шкіл і читалень. У ситуації розлякувався та оцінив її так: хоч покищо на лівобережній Україні йде боротьба двох напрямів — робітничо-комуністичного по містах і селянсько-націоналістичного по селах, всеж просвітня робота там не спинена. Скрізь по селах чисто українські школи, по містах гімназії й середні заведення, в Києві відкрита вища школа. Книжок, помайбільше читанок для шкіл — привіз делегат на суму 60.000 карбованців.

В тому часі та ще раніше почався наступ большевиків на Польщу і Східну Галичину і всі тут були певні, що большевики переможать і підуть дальше на захід, тому деякі з омських українців радили мені їхати не на Петроград, як я мала довіл, а через Наддніпрянщину просто до Львова. Але на їзду через Наддніпрянщину уряд дозволу не давав, і хоча мала я поручаюче письмо до нашого галицького бюра в Москві, яке мало мене справити дальше — я таки порішила вибрати довшу, але певнішу дорогу на Петроград.

І ось я з поворотом домів не під конвоєм, а як свобідна людина. Їду дуже вигідно в інтернаціональним вагоні на дармовий білет і простір кільканадцять тисяч верст перебуваю в 9 днях. По дорозі стрічаю санітарні поїзди, що везуть наших полонених інвалідів, то знову на деяких станціях всідають росіяни, що вертаються з німецького полону. Всі вони чисто одягнені в німецьку одежу, камізолю, сурдут, при годиннику, чисто виголені, виглядають не на москалів, а справжніх німців. Всі здорові, повнолиці стають найкращим доказом проти вістох, які ширила російська преса про знущання німців над полоненими.

До Петрограду приїхала я 1. серпня і зараз зголосилася до австро-угорського совіту, який перевіривши мої папери, передовсім посвідку, що учителювала до останньої хвилини, дав мені приміщення в патронаті для інвалідів на Васілевському острові. В Петрограді треба було задержатися 12 днів, дожидаючи, поки збереться більший транспорт наших полонених. І я рада була цьому, бо мала змогу оглянути Петроград. В тому часі був тут український театр якось менше відомої трупи і грав „Невольника", „Не ходи Грицю", „Бурю". Та української організації ніякої я в Петрограді не найшла, хоч за нею розпитувала. Найшла лише закриту українську кооперативу, закриту українську книгарню, в саді на Васілевському острові гарний памятник Шевченка з написом: „Великому кріпацькому поету Тарасу Гр. Шевченко великій русскій народъ". На камениці, поруч з патронатом, була вмурована таблиця з пригадкою, що тут жив і помер Микола Іванович Костомарів. Тільки всього.

12. серпня виїхав наш транспорт 1400 людей з Петрограду. Через добу були ми вже в Нарві, де москалі передали нас Естонії. Естонія — маленька земелька, а проте зуміла добути собі самостійність і нині, поставивши на границі кількох жовнірів з синіми відлогами, береже пильно своєї незалежности. З Нарви вже німецькими кораблями, але з написом „Київ", випливаємо на Балтик, а по трьох днях причалюємо до Штетина.

Вибагливі весняні моделі плащів і суконь у великому виборі
„VOGUE" раніше Брати ШТАВБЕР
ЛЬВІВ, пл. МАРІЙСЬКА ч. 6-7.
6—10 49

нашого культурного і народного життя і розвою. Маємо доходити своїх належних нам прав дорогою легальною, не шантажами і терором. Думаю, що державні чинники зуміють оцінити позитивну льояльність таких горожан, відповідно їх трактувати і з ними числитися.

Щодо посольських мандатів, то „Українська Народна Обнова" вправді не вирікається мандатів до законодатних установ, одначе се не її головна ціль. В кождім разі вона не сміє злитися з послами інших репрезентацій так, щоб через се стратила свою відрубність. — По виборах зачала поширюватися опінія, що „Українська Народна Обнова" („УНО") зайва, бо „УНДО" котре перше побивало з завзяттям „УНО", пішло тою політичною стежкою, що її вказала „УНО". Зачала також утверджуватися опінія, що посли, які вийшли з „УНО", становлять одну цілість з парляментарною репрезентацією „УНДО". В той спосіб „УНО" після опінії ввійшло в орбіту „УНДО" і стало прибудівкою „УНДО" і в нім мало розплистися. Тим часом так не є. Ідеольогія „УНО" далека від ідеольогії „УНДО. — Принципи і засади, на яких спирається „УНО" такі далекі від принципів і засад „УНДО", як далеко небо від землі. Щоб запобігти всякому непорозумінню і випливаючим з того всяким прикростям, я уважав за вказане у своїм часі порадити послам „УНО", щоб вони вступили як члени до парляментарної репрезентації „УНДО" і фігурували як члени „УНДО", а не „УНО". Радше нехай „УНО" остане без ніяких послів, ніж малоб понехати свою ідеольогію і розплистися в „УНДО".

† Григорій Хомишин,
Станиславівський Епископ.

Хто зорганізував замах на Граціянія?

Авас повідомляє: Абісинське посольство в Льондоні протестує проти італійського щоденника „Аціоне Кольоніяль", який подав, що „двох синів високого абісинського урядовця у першу чергу відповідали за замах на життя Граціянія". Щоденник твердить, що в лютому рішили в абісинських колах у Льондоні виконати замах на Граціянія; тоді буцімто двох молодих абісинців виїхало з Льондону до Абісинії.

Міністр торговлі розвязав 10 картелів.

Міністр торговлі і промислу розвязав на основі закону про картелі рішенням з 3. квітня ц. р. 10 картелевих умов за шкідливу господарську діяльність і за загрозу для публичного добра. І так міністр розвязав картель жарівкових сіток. Цей картель складається з трьох умов, а саме з трьох фабрик, що продукують жарівкові сітки: „Жар" у Новотомислі, фабрики газових жарівок „Польгаз" у Львові і варшавської фабрики „Сят" у Варшаві. Крім цього розвязано міжнародню умову „Жар", що репрезентує міжнародній картель жарівкових сіток у Льондоні.

Розвязано дві умови трьох фабрик цегол у келецькій окрузі, умову трьох фабрик гіпсу у станиславівській окрузі та умову трьох відділів у Влоцлавку фірми Стандарт Нобель у Польщі „Галіції" і „Карпати".

Крім цього розвязано картелеву умову трьох фірм, а саме братів Борковських, електричні заведення у Варшаві, фірми електричних виробів інж. Цішевського в Бидгощі та акційну спілку електричного промислу „Чеховіце" в Чеховицях.

Ця умова нормувала ціни і умовини продажі електротехнічних виробів на просторі Польщи.

Загальні збори кооперативи „Суспільний Промисл.

Дня 3. IV. ц. р. відбулися звичайні загальні збори кооперативи „Суспільний Промисл" у салі чит. „Просвіти" на Богданівці при участи 74 членів з правом голосування. В годині 5.30 отворив Збори голова Надз. Ради мец. Михайло **Корчинський**, який на домагання присутніх обняв провід. Після відкриття зборів предсідник згадав померших членів кооперативи і память їх ушанували приявні повстанням з місць. На домагання присутніх протоколу з попередніх заг. зборів не відчитувано і припоручено Надз. Раді його верифікувати.

Після того інж. **Раковський** здав обширний звіт з діяльности кооперативи за 1936 рік. Зі звіту довідалися присутні, що кооператива „Суспільний Промисл" має 348 членів з 382 заявленими уділами на суму 19.100 зол. У минулому році прибуло 61 нових членів, убуло 11. Фізичних осіб між членами є 293, правних осіб 55, з тім 41 жінок. Оборотові фонди зросли о 24%. Збут виробів кооперативи зріс в 1936 р. о 64%, передовсім завдяки свідомости широких народніх мас, що підтримують гасло „Свій до свого", але також завдяки справности фабрики та знаменитій якости виробів: цикорія Луна, кава Пражінь, Солодова кава Луна це вироби знані вже і загально поширені. Льокаль, у якім міститься тепер фабрика, є вже за малий. Та з льокалем фабрики завідуючі чинники кооперативи не мають ніякої мороки, бо закупили для тої ціли великі фабричні обекти з площею, де в скорому часі по переведенні найконечнішого ремонту перенесуть фабрику вже до власного дому.

По звіті Дирекції інсп. **Стернюк** відчитав звіт з ревізії кооперативи, переведеної з доручення РСУК.

По обох звітах вивязалася коротка дискусія, в якій промовляли пп. Ясінчук, пос. Пеленський, д-р Коберський та інші в справі вияснення деяких рахунків білянсу і звіту з ревізії.

Після дискусії збори признали Надз. Раді і Дирекції кооперативи абсолюторію. З чистого зиску кооперативи у висоті 16.751 зол. призначено 16.000 зол. до запасного фонду і 751 зол. на добродійні дати. Відтак ухвалено найвищу суму зобовязань кооперативи та затверджено прелімінар буджету на 1937 рік. До Надз. Ради на місце двох уступаючих членів вибрано п.п. **Ясінчука Льва і Пилипюка Гарасима.**

В год. 8. ті цікаві збори закінчено. Предсідник подякував присутнім за участь і заявив, що чергові збори кооперативи відбудуться вже у власній хаті.

Тут уладили німці нам (а властиво своїм землякам) величезне привітання з промовами, музикою, квітами та бенкетом. І я відчула знов те, що колись почувала на Антарі, що це значить бути членом великої, сильної нації, яка дорожить кожною своєю одиницею, заступиться за неї в потребі,подбає,зігріє теплим словом.Вже в Нарві розкидали поміж німців привітні листки: „Wilkommen im Heimatland!", де у зворушливих до сліз словах витали поворотців до „прибитої, розбитої, упокореної, вбогої батьківщини". Так писали німці, але добробут, який ми бачили у них по дорозі, порядок, дешевість харчевих продуктів доказували, що Німеччина, хоч покищо упокорена,не прибита і не розбита.

Зі Штетина перевезли нас, галичан, до Франкфурту над Одрою, де й повідомили нас, що тепер переходимо під опіку польського делегата, який доставить нас (340 люда) до Львова. Багато наших сватків, почувши це, а боячись, щоб у Галичині не змобілізувати їх до польського війська, воліли залишитися у Німеччині копати бараболю — інші сміливіші рішили їхати далі, „нехай буде — що буде".

Німці доставили нас до Познання і почалася їзда поволіша та довша як по Сибірі. З Познання через Лодзь, Пйотрків, Ченстохову, Краків до Львова везли нас повний місяць! „Bo, proszę pani, Polska teraz wielka i szeroka, więc i jedziemy długo" — пояснював мені якийсь польський легіоніст. Накінець опинилися ми під Львовом на Клепарові.

Перед роками вивезли нас москалі Личаковом, тепер привезли поляки від Янівського.

Виходило, що перейдений мною шлях з пятьох літ це була тільки дорога від рогачки до рогачки з далекими, що правда, відхилами. Як і ціле наше життя...

Батерії лямпочки жарівки

764 ЛУГИ.

Пресова конференція у Великому Лузі у Львові.

В суботу 3. ц. м. у домівці Великого Лугу у Львові відбулася пресова конференція, на яку явились численно представники українських часописів. Голова Лугової Організації **д-р Р. Дашкевич** добре зробив, що не торкався вже „початку світа", тільки відразу зясовував нинішній стан Організації. Сьогодні є в Галичині 764 Луги, себто у що-четвертому сх.-галицькому селі є Лут. Найкраще представляється справа у тих повітах, в яких основано повітові осередки. Знову-ж основання повітового осередку залежне виключно від того, чи найдеться у повітовому місті людина зі зрозумінням для лугової ідеї. Досить інколи, щоб якийсь відомий повітовий громадянський діяч заявився явно і славно за Лугами, щоб масово Луги засновувались по селах повіту. Перешкоду для цього творить непорозуміння: люди гадають, що не треба у даному місті робити „конкуренції" існуючій вже спортовій організації. Тимчасом повітовий осередок Лугів не є установою: це лише організаційний звязок між селами і Львовом і повітова старшина Лугів у нічому не перешкаджає місцевому Соколові. Покищо інтеліґенція йде у хвості селян: коли у повіті є вже кілька Лугів — основується повітовий осередок, замість брати самій ініціятиву у свої руки.

ФРИЗІЄРСЬКЕ ЗАВЕДЕННЯ
А. КУЗИКА
перенесене з вул. Городіцьких
НА БЛЯХАРСЬКУ 11
(ріг Руської, біля кооп. „Пласт").
526 Тривна ондуляція пань.

Найкращими зорганізованими повітами є такі: Бучач (51 Лугів), Копичинці (44), Львів (42), Борщів (40), Надвірна (37), Броди (36), Чортків (33), Теребовля (31), Заліщики (30), Мостиська (20), Бібрка (19), Жовква (19), Городок (17), Яворів (16), Радехів (15), Тоємач (15), Тернопіль (12), Бережани (11). Деякі повіти перевели вже інструкторські курси, які дали вишколених луговиків-інструкторів. У Львові такий курс почався з днем 4. ц. м.

Завданням В. Лугу є поширювати Луги на всю Сх. Галичину. Перед відомою кризою у В. Лузі (масові репресії влади) було 1111 Лугів; бажано дійти бодай до тої давньої цифри, при чому дуже важно дбати, щоб Луги істнували не лиш на папері, але й працювали та розвивались. Найгірші для Лугів ті повіти, де сильні соціялістичні (радикальні) впливи. Всегаки у Тернопільщині є вже 12 Лугів. Далі проти Лугів агітує ФНЄ. Занедбані найбільше такі повіти, як Сянік, Лісько, Сенятин, Коломия, Косів.

Бе Луги їх бідність. Вел. Луг борється постійно з матеріяльними клопотами Само листування вимагає великих грошей. Бідність села не дозволяє луговикам складатись поважними грішми на краєвий осередок, тимбільше, що кожний луговик мусить видаткувати на однострій. **30. травня відбудеться цьогорічний черговий здвиг на луговій площі у Львові.**

Присутні представники преси запитували голову і присутніх членів Старшини у різних актуальних справах. Найважніша річ — це ствердження понад усякий сумнів, що недавня прикра внутрішня криза не пошкодила цілости Лугової Організації. Для того, хто легкодушно покинув лугові ряди — вони доступні знову, якщо хто радий доказати, що дійсно за Лугом тужить. Ясна річ, що луговики, які залишились, відчувають жаль до товаришів, що їх покинули.

Присутні розійшлись у переконанні, що Лугова Організація виконує добре національне діло, яке заслуговує вповні на широку підтримку громадянства.

З „Показу можливостей розбудови рідного промислу".

КОНКУРС АФІШ І РЕКЛЯМОВИХ ВАЛІЗОК.

У рямках „Показу можливостей розбудови рідного промислу" відбувся конкурс афіш і рекламових валізок. Журі у складі д-ра Драгана Михайла, проф. Буцманюка, інж. Крохмалюка Юрія і дир. Панькова признало перше місце за мистецьке виконання і рекламову доцільність афішові „Суспільного Промислу" („Луна") у виконанні „Комерції", друге місце за виконання батерійки „Еко" — вик. С. Гординської, третє „Міка" (мустярда) у виконанні „Комерції".

В конкурсі валізок найкращою признано валізку „Керос" (свічки), яку відмічено рівночасно як найкращу графічну працю на показі. Друге місце признано „Суспільному Промисловi", третє „Еко". Всі валізки виконала „Комерція", Львів, Гродзіцьких 1.

В ділянці опакування виробів нашого промислу признано перше місце коробкам на пудер „Альое".

Афішовий конкурс, — це одна з цікавіших імпрез, зорганізованих в нагоди „Показу". Кількість виставлених афіш і валізок (48) та їх мистецька рекламова вартість виказує, що ця ділянка торговельно-промислової діяльности находить у нас чимраз більше зрозуміння. Також рівень виставлених річей вріс за останній час так, що можемо сміло показатися з ним чужинцям.

Подаємо рівночасно до відома, що „Показ" продовжено до 11. квітня ц. р. Рівнобіжно з працею оціночної комісії зорганізовано анкету для відвідуючих. Анкету розділено на дві частини: 1) Анкета, що обіймає час від відкриття показу до 4.IV. включно. Відповіді відвідуючих поодиноких громадян і шкіл будуть подані своєчасно в пресі. 2) Друга частина анкети, доступна для всіх відвідуючих від 5.—11. квітня, матиме на цілі порівняти відповіді глядачів по оглянені афіш і валізок, на яких відмічений уже висліл конкурсу. Тому просимо дуже всіх відвідуючих подавати свої заміти на бланкетах, які можна дістати при вступі на „Показ". Це дозволить поробити різні помічення, як реагує глядач на рекламу й рівночасно дасть нагоду відвідуючим приглянутись афішам, які журі, зложене з мистців і промисловців, признало найкращими.

ВЕСНА 1937 Найновіші моделі плащів, костюмів і суконь у великім виборі в нововідкритім магазині
Львів, вул. Ягайлонська ч. 8.
П. Т. урядовцям дотічні сплати. 193 15—20 „BEAUTY"

Три перемоги національних військ.

Авас повідомляє: Національні війська перемогли вчора у трьох місцях: на баскійському фронті над Харамою та на відтинку Сіренци.

На баскійському фронті нац. війська заняли села: Олеата, Кордовіль, Анранціо і Мончотебі, а опісля місто Орчандіяно, зовсім оруйоване. Головна квартира червоних відступила з Орчандіяно до Дуранго. Нац. війська перевели наступ на всій ширині фронту, посуваються вперед дрібними групами; та тактика виявилась дуже доброю.

Утікачі з Дуранго, які втікли до Байон, оповідають, що нац. літаки сильно збомбардували місто і облягають до нього на 15 кільометрів.

Під Сіренцію — як подає Авас — нац. кольона здобула великі простори; які саме — нац. командування покищо тримає в тайні.

Під Харамою червоні в 15-ми новими висилали завзятий наступ на гору, що панує над Аранхуезом. Вони здаються хотіли прірвати фронт але після двогодинних боїв національні війська відбили їх з великими втратами.

ПІД МАДРИДОМ.

Рада оборони Мадриду оголосила через радіо такий комунікат: На харамському відтинку червоні вели розвідчу акцію, виповнюючи всі передбачені в приказі завдання; йшла жива перестрілка. Літаки бомбили кілька розвідчих летів і бомбардували двірці в Таляверa дель Тахо та в Авілі. На інших відтинках нічого цікавого.

НЕМА ІТАЛІЙСЬКИХ ВОЯКІВ.

Райтер заперечує поголоску, немовби до Кадіксу причалили нові транспорти італійських воїнів.

Великий Театр | В СЕРЕДУ 7. КВІТНЯ 1937. Р. **MADAME SANS-GENE** | Великий Театр

По широкому світі.

Південно-африканська унія заборонила вести якунебудь політичну діяльність на терені мандатної кольонії південно-західної Африки (що до 1918 р. належала до Німеччини) всім особам, що не є громадянами Унії. Німецька преса дуже обурена, бо уважає, що заборона звернена проти німецьких кольоністів.

У Злучених Державах з кожним днем зменшується страйковий рух у самоходовому промислі. Нині вернуться до праці 13.000 робітників фабрики Шевролета, страйк у фабриці Хризлера також вигасає.

Уряд Филипинів опрацював плян національної оборони, що взорується на Швайцарії.

Італійська королева дістала нині рано від папського нунція Боргончінія Дуки ордер „золотої троянди".

Нова книжка.

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ:

Як чоловік зійшов на пана.

З автобіографією автора і карикатурою Е. Козака.

Веселе оповідання про молодця, що вводить із собою тяжку боротьбу: що вибрати — любов і добру „партію", чи працю для громадянства. Оповідання повне гумору та бадьорости.

Ціна книжки 2 зол. 50 сот.

Бельгійському премієрові Ван Зеландові запропонували Англія і Франція посередничити між великодержавами у справі облекшення міжнародньої торговлі. Над тією справою радитиме завтра уряд.

Німецький посол у Кептавні передав премієрові Південної Африки протест проти обмеження політичної діяльности чужинців.

М. ВУЛЯНО.

Залізничий білет.

До Кінсоо їхали вони в переділі II-ої класи самі. Молода гарно одягнена бльондинка читала якийсь ілюстрований журнал і що хвилинки споглядала на молодця. Молодець мав яких 30 літ. Хоч волосся мав розкуйовдане і бороду — зовсім немодерну прикрасу, — він сподобався їй так, що радо було б з ним завела розмову, щоб забити час підчас довгої подорожі. До того мала вона двадцять літ і була... жінкою. Та він сидів так, ніби і не помічав її.

Від Торіно, де він увійшов до переділу, не озвався ні словом. Його великі, живі очі придивлялись тільки розвішеним на стінах вагону рекламам лікувальних міст. Дівчина не зустріла ще ніколи такого молодого мужчину. Ким він міг би бути? Не могла й догадатись.

Молодий тішився у глибині серця тою ніякою поведінкою дівчини. Вона йому подобалась дуже, але він не хотів ужити банального способу, щоб почати знайомість: „Чи дозволите, що я закурю? Чи не будете мати нічого проти, коли я відчиню вікно?" А дотепні запити не приходили йому в голову. Волів мовчати.

Дівчина за якийсь час сама підійшла до вікна і перервала довгу мовчанку:

— Чи дозволите відчинити вікно?

— Будь ласка.

Вона витягнула пудерничку з торбинки і почала пудруватися. При цьому з торбинки впало щось на землю. Молодець непомітно швидким рухом нахилився до землі і сховав це до кишені. Відтак з легкою усмішкою спитав:

— Чи ви їдете до Мілано?

Дівчина була здивувана. Хотіла сказати „О! то ви не є німі", але вдала, що не чує його завваги і стягнула з полиці маленьку валізочку. Він хотів їй помогти, але вона енергійним рухом зазначила, що сама здасть собі раду.

„Ага — думав молодець — вона обіжчена, що я перший не звернувся до неї. Моя методa була правильна. Постріляй лишень"...

Дивиться крізь вікно на далекі світла Мілано.

— Вибачте, пане...

— Чим можу...

— Я не можу знайти свого білету

— О! — крикнув він, але не глянув їй в очі. — Чи ви згубили його?

— Сама не знаю. Чи ви може..

— Ні, я не бачив. Треба пошукати.

Почали шукати разом. Вона щораз неспокійніше, він щораз недбайливіше. Білету не було ні в торбинці, ні в кишенях, ні на полиці. Обоїдвоє часто наближувались одне до одного головами і руками. Білету не було.

— Що я тепер зроблю? — заломедліла дівчина і в її очах появились сльози. — Білет другої класи коштує пятьдесять ліріа, а я маю тільки дрібні на трамвай. Навіть на двірці ніхто не буде на мене чекати. Я буду мусіти заплатити ще раз за білет, крім цього кару.

— Імовірно.

— А ще треба буде сидіти в уряді на двірці і списувати протокол. Приїду до дому, коли брама буде зачинена, а не маю ключа. Я в розпуці!

— Як можна хвилюватись через таку дурницю? Я дам вам пятьдесятшість ліріа.

— Ви? Справді? — і всміхнулась вражувана.

— Чомуж би ні? Для мене це дрібна сума.

Витягнув портфель рухом мільонера і відчинив його. Та надумався і сказав:

— Ні, краще зробимо инакше

— Не дасьте мені грошей?

— Я мушу вам допомогти ще инше. Ви не можете тратити часу при касі та протоколі, отже я дам вам свій білет. Прошу... А мені байдуже, чи я спізнюся до дому...

— Розумію. Ви маєте власний ключ від брами. Я дякую вам сердечно. Та хоч я маю маленьку скромну посаду... дозвольте, що представлюсь... Анна Дуго... Я зверну вам завтра свій довг. Можете бути спокійні.

— Але я вірю вам. Добраніч. До побачення.

— Вибачте! Ви забули подати мені своє прізвище та адресу...

— Карльо Рей, вул. Палестріна 40.

— — — — — — — — —

(Докінчення буде).

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Календар із 13 місяцями.

При Лізі Націй існує від довгого часу спеціяльна комісія, що займається справою далекою від змінних подій політики та економії. Є це комісія для реформи календаря. Цими днями вона після довголітніх нарад дійшла до одноголосного проєкту, щоб увести новий календар з поділом на 13 місяців. Віденський професор астроном Адальберт Прей, висловився з цього приводу в окремій статті. Він є тої думки, що така реформа не може нарушувати вікових, сильно закорінених звичок. Григоріянський календар запанував тепер на цілому світі.

Як виглядатиме новий календар?

Навіщо реформувати дотеперішній календар? Вчені та великі економісти нераз нарікали на ріжні календарські труднощі. Ріжна довжина місяців вимагає складного обрахунку відсотків, а те, що кожного року кожний день тижня має іншу дату утруднює ясний перегляд річниць. Цьому хотів віддавна зарадити проєкт Ліги Націй, розділяючи рік на чотири частини, кожну на три місяці з рівно перемінним числом днів.

Теперішній проєкт приймає за підставу одноцільний місяць з тим, що замість 12 місяців буде 13 по 28 днів. Тому, що рік має 365 днів, рахунок не виходить добре: один день залишається „вільний". Він мав би бути вставним так, щоб не нарушувати рівномірної черги 13 місяців по 28 днів.

Кожний місяць починався би неділею, що малиб дату 1-го. Останній день кожного місяця був би суботою, кожний новий рік — неділею. Всі свята, що припадають на 1-го відпалиб, бо це і так булаб неділя. Тому, що астрономічний рік має точно 365 днів, 5 годин, 48 мінут і 46 секунд, то треба буде що чотири роки вставляти два дні, щоб вирівняти ріжницю.

Пересувні свята такі, як Великдень і Різдво і багато інших, малиб свої постійні дні. Осередною датою був би Великдень, призначений на 7. квітня. Церковна влада не має нічого проти такої зміни.

Найлевніше і найкорисніше примістиш свої ощадности в

Міській Комунальній Касі Ощадности

у Львові, вул. Валова 7 і 9 (власні камяниці)

та її **Відділах** при вул. Городецькій 60 і вул. Жовківській 75 в золотих або **золотих у золоті** 7070 61—7

в останнім квартялі видано **5.831 ощадностевих книжечок**

а сума вкладів зросла на **1,955.905 золотих.**

Резервові фонди вже **зол. 6,200.000.** — За вклади та їх опроцентування ручить **Громада** міста Львова цілим своїм майном.

Гадюка в суді.

Англ. влада повела сильну боротьбу з факірами в Індії, які „натягають" найріжнороднішими способами наївних европейців. На цьому тлі сколілась теж недавно в одному англійському суді в Індіях весела пригода.

Факір перед судом.

Перед судом станув факір, якого обвинувачували в тому, що він при помочі ріжних підозрілих штучок вимагає гроші. Підсудний уперто запевнював суддю про свою невинність. Суддя стратив вкінці терпець і сказав:

— Згода, отже дай мені доказ своєї невинности.

— Добре— відповів факір і сів на землі, підобгавши під себе ноги. Суддя й асистенти зацікавлені приглядались таємничим рухам рук і прислухувались пильно його заклонам. Раптом на суддівському столі, перед самим председником появилась кобра, яка високо піднесла голову і вдивлялась своїм магнетичним поглядом у суддю, що зі страху не міг на своїм кріслі рушитись, побоюючись, щоб гадюка не кинулась на нього.

Порубана гадюка.

Присутні на процесі поліцаї прискочили до стола і почали сікти гадюку шаблями. З паперів на столі і з ріжн. старих актів посипався порох. У повітрі почали літати листки посіченого і подертого на дрібні кусники паперу. На салі счинилося замішання. З цього скористав факір і щез. А гадюка? Що з нею сталось? Ніхто не вмів дати відповіди на це питання. Хоч прислуга перешукала незвичайно старанно всі кутки,з порубаної гадюки не знайшли ніде ні кусника. Хіба, що її розсікли на мак. Імовірно гадюка була теж оманою, що її пустив факір. Тієї думки є теж суддя, який по тім випадку вніс прохання перенести його до Англії.

ВЛАСНОГО ВИРОБУ **КОВДРИ — МАТЕРАЦИ — ПОДУШКИ**

зростирала — пошевки — білля — полотна — ручники — обруси — коци — фіранки — капи поручає

Цінники задурно!

А. ПЕТРУШЕВСЬКИЙ

ЛЬВІВ, ГАЛИЦЬКА 20. (давніше Коральницька)

415 10—10 Для П. Т. Духовних і Учителів на місячні сплати.

Жахлива пімста чигуна.

Мешканці малого альпейського села Валенсоль були свідками жахливої події. Підчас похорону одного тамошнього фермера майже ціле село йшло за домовиною небіжчика. Перед воротами цвинтаря похоронний похід спинився. Раптом впали два стріли, один за одним. Одночасно два жандарми, які йшли за похороном повалились закривавлені на землю. Між присутніми счинилась паніка. Одні почали втікати, а другі добиватись до дверей дому, звідки впали стріли. Дехто почав рятувати застрілених, одначе поміч була даремна, бо на землі лежали вже тільки закровавлені трупи. Тимчасом частина людей, яка кинулась приступом на дім, вспіла вдертись на поверх. Тоді залунав ще один вистріл і коли юрба вдерлась до кімнати — вбивник лежав уже мертвий.

Вбивником був тамошній чигун Поль Амур. Перед кількома тижнями зловили його жандарми на горячому вчинку і списали протокол за чигунство.

— Це вам гладко не піде! — сказав тоді чигун. — Моя пімста буде страшна. Я навіть своєї голови не пожалую.

Свою погрозу виконав він справді жахливо.

Щурі співають як соловейки.

Один із сторожів великого зоольогічного городу в Шікаго провіряючи рано наставлені щуролапки, почув раптом спів соловейка. Думаючи, що до котроїсь щуролапки через неувагу прислуги попав справді соловейко, хотів її відчинити. Та ненадійно запримітив він у щуролапці, щура, який співав, як соловейко. Щура-співака відіслали до відомого американського зоольога д-ра Слейса, який дійшов по довгих дослідах до революційних вислідів. На його думку всі щурі можуть співати, але їх звуки такі високі, що на них людське вухо зовсім не реагує. Щур, який припадково попав у щуролапку, мав дуже низький голос, зовсім оригінальний в щурячім роді. І тільки тому звуки цього щура можна було почути. Якщо думка д-ра Слейса добра, що буде це ключ до розвязки іншого дивогляду природи. Таким дивогляду є співоча миш, яку власник показує в американських цирках.

—o—

ДИНАМІТОВІ БОМБИ ПРОТИ ВОРОН.

Фармєри стейту Окльогама в Північній Америці звернулись до влади стейту з домаганням допомогти знищити язву ворон, які нищать озимину й засіяк. Влада призначила на боротьбу з воронами 8.000 долярів. На полях викопали фармери 50.000 долинок, в які вложили динамітові бомби. Бомби вибухали і вбивали ворони. Таким чином за цілу минулу зиму винищили приблизно 200.000 ворон. В американській пресі назвали цілу ту історію „воронячою війною". Часописи підкреслюють, що влада стейту згодилась тільки тому на цей великий видаток, що хлібороби цілого стейту є незвичайно добре зорганізовані і зуміли накинути свої домагання владі.

—o—

ТРАГІЧНА ПОМИЛКА МАТЕРІ.

Сільце Гурдон к. Кан і Ніци тулиться до стрімкої високої скали як гніздо ластівки. До цього сільця веде лиш одна дорога між двома пропастями. Недавно трапилась там трагічна подія. Гірською серпентиною їхала до Гурдон однокінка. На візку сиділо шістьох мужчин і одна жінка у немовлятем на руках. Раптом кінь сполошився і кинувся з візком у пропасть. Перед усіма мигнуло марево смерти. Молода жінка жермуючись якимсь дивним інстинктом кинула дитину в останній хвилині на дорогу. Диво, бо всі врятувались схопившись ріжних кущів, тільки дитина згинула на місці, ударивши головкою до каміння.

—o—

ЧЕРЕВИКИ З ЦЕЛЮЛЬОІДУ.

Одна віденська фірма запевнює, що жіноче обуває зі шкіри небавом вийде з моди. Ця фірма випустить на ринок обуву з... целюльоіду, яка заступить шкіряну. Ця обува лекша від шкіряної, зате куди сильніша і при тім дешевша. Целюльоідові мешти можна фарбувати на найріжнороднішіі кольори, при чому з чищенням нема ніяких клопотів. Не треба ні пасти, ні щітки. Вода з милом надає мештам нового блеску. Колір не темніє та не нищиться.

—o—

ГУМОВІ ПОНТОНИ.

Італійські відділи саперів почали вживати гумових понтонів. Спеціяльно побудовані гумові понтони є незвичайно практичні, легкі й поворотні, так, що переправи через ріку можуть відбуватись у рекордовому часі. Переправи можуть відбуватися повними лавами. Сфорсування Тибру виказало незвичайну справність тих відділів, які вживали гумових понтонів. Понтони з гуми доставляє одна фабрика з Торіно, яка продукує спеціяльно понтони для більших і менших відділів.

РОСЛИНИ З ЛЕТУНСЬКИМИ ПРИЛАДАМИ.

Неімовірне, здається, істнування такої рослини. Всеж таки вона істнує. Є це дві непозірні рослинки з родини люцерни — одна цвіте червоним квітом, друга жовтим. Обі ростуть низько над самою землею і обі, немов на сміх, мають насіння із скомплікованими летунськими приладами. Насіння уміщене в легких спіралях з трьома або чотирма звоями, прегарно сконструованими, імовірно призначеними на зменшення сили упадку і на продовження лету підчас вітру. Жовта люцерна уліпшила свій апарат, даючи ще насінню багато кільців, щоб таким чином лекше мабуть чіпались вовни звірят. Та найцікавіше те, що ці явища — не нездійснені мрії — якась химера природи, бо насіння тих з летунськими аспіраціями рослин ростуть так низько при землі, що ніколи не мають нагоди вживати своїх скомплікованих легкопадів.

ВСІХ, ЩО ДІСТАЛИ

Календар „Криниця"

НА РІК 1937

і досі не вирівняли належитости за нього просимо негайно вирівняти, пересилаючи гроші блянкетом ПКО ч. 504.060 — з допискою „Кр. 1937".

СПОРТОВА СТОРІНКА.

Праця в Соколі-Батьку у зимовому сезоні 1936-37.

Давно вже не було в С.-Б. такого руху, як цього року й такої інтенсивної праці. Вже на початку сезону, у вересні, 1936. р. саля тріщала переповнена руховиками й руховичками; у жовтні саля показалася за тісна. Начальництво було примушене ділити відділи на 2 частини, при чому відділи мали по 40—50 осіб кожний. Вправляло понад 100 побратимів (2 відділи), 50 посестер (2 відділи), 70 учасників (2 відділи), 1 відділ учасниць та по 1 відділові дорослу муж. і жін. Крім цього відділи спеціяльні, як: старших членів, відбиванки, боксу та інструкторський гурток.

Саля стала тісна, за мало стало приладів. Господар був змушений відмовити салі майже всім т-вам, які досі піднаймали її на тренінги в полудневих годинах, так, що кожного дня (крім неділь) від год. 4. до 10. веч. займали салю виключно сокільські відділи.

Який вислід дала ця інтенсивна праця? Це побачимо в середу 7. IV. на зимовому попису, який є іспитом з праці у зимовому сезоні. Іспит цей здаватимуть усі відділи С.-Б. від найнижчих до найвищих, як теж і львівські гнізда, які тісно співпрацювали зі Соколом-Батьком. Іспит цей здаватимуть у першій мірі перед своєю старшиною, відтак перед усім громадянством.

На попису всі відділи виступлять зі самостійними точками. Побачимо наших найменших на високому коні з вправами, які не принесли би стиду і старшим руховиках. Учасники виконають оригінальні вправи палицями укладу начальника С. Вальчика, учасниці викажуть свою зручність у танку укладу пос. м-ра Скрипівної. З черги приходять до голосу посестри. Завзялися вони на ту саму олімпійську вправу на поручах, яку виконували у 1936. р. в Берліні. Українські сокілки хочуть дігнати Европу. На кінці — побратими. Обсадили вони 4 точки програми — трьома різними відділами. Один відділ виконає ефектовні вправи тяжким залізним обручем, получені з вежами, укладу інж. Я. Благітки. Одна частина І. відділу вправлятиме на дручнику, друга частина на високих поручах, відтак на закінчення спільно виконають ефектовні та повні гумору вправи долівкові. Вправи на приладах є справді тяжкі, основою їх буде кілька елементів, уперше виконуваних українськими руховиками Львова.

Так представляється програма сокільського „іспиту". Зараз по попису чекає соколів дальша праця, яка треватиме ціле літо. Поверх сто поїздок у край, переважно інструкторських для вивчення вправ, мусять вони цього літа відбути (у березні ц. р. відбулося вже 9). Бо зближається вже 1938. р. — **IV. Краєвий Сокільський Здвиг** — великий іспит усього українського сокільства. Підготова до нього йде повною парою, але про це іншим разом.

В. С.

КОЛЕСА РОВЕРИ
найкращої марки
„ДНІСТЕР" „Tour de France" „Birmingham" і інші
поручає перший і єдиний український
склад роверів кооп. „ПЛАСТ"
ЛЬВІВ, ГОРОДЕЦЬКА 95
ФІЛІЯ ЛЬВІВ, РУСЬКА 3

Спортові вислідиі

БІГ НАВПРОСТЕЦЬ КОПУНІВ ЛЬВІВСЬКОЇ ОКРУГИ

В неділю 4. ц. м. копуни львівської округи почали сезон копаного мяча. Одначе в неділю не відбулися перші змагання в копаному мячі, лиш копуни — все традиційно — почали сезон **змаганнями у бігу навпростець.** Рівночасно закінчують вони ними заграну — а переходять в сезон змагань коп. мяча.

У змаганнях приняте дружинове клюбове точкування, при чому дружину творить 8 (найменше) до 11 змагунів (що відповідає складові дружини коп. мяча).

Цьогорічний біг, що відбувся 4. квітня ц. р., зібрав на старті 38 копунів на 41 заголошених із 5-ох клюбів: УРСК, Тризуб, Буй-Тур, Дніпро (Винники), Богун. Не було лиш копунів „Чорноморців".

Траса бігу — 2 км. вела від Ремісничої Бурси на Пасічній дорогою в напрямі Погулянки, далі закреслювала коло і верталась долиною-яром та кінчилася коло Бурси.

Змагуни зібралися в Бурсі. Гамірне й рух. Всі дружини в найлішій згоді, бож не ще перед сезоном, коли суперництво за місця відбивається — на жаль — і на товариських відносинах. Але нема тут такого передзмагового напружения як напр. у легкоатлетів, — не чути отже здогадів щодо індивідуальних місць. Нема типованих першунів. Кожний може зробити несподіванку. Але й змагуни тут змінилися. Мало тих, що бігали минулого року, хочби навіть в осінньому бігу. Видно відновлені склади дружин, антім не всі стартують; Чорноморці взагалі не вибралися на біг, а Буревій цього року зрезигнував з копаного мяча. Свого роду сензацію викликала участь змагунів з „Дніпра", які перший раз брали участь в тому біві. Вістки про те, що „Дніпро" зробив у себе „порядок" зачинають п-о твердженуватися. Коби так дальше!

Хоч це весняний біг, одначе погода не дуже „весняна". Зимний — дошкульний вітер, до того ще й в очі на першій половині траси. Не дивно, що змагуни вирнулися зі старту. В год. 12.57 вистартували. Це саме найефектовніший момент цілого бігу. Масовий старт дає вражіння якоїсь стихійної сили, що рве і гонить вперед. Вистукують такт м'язи (копуньскі черевики) на бруку, міняться в очах одностроі, що зливаються на меті в різнобарвну цілість, щоб опісля на грасі розірватися і розсипатись зелено-синьо-червоно-чорними цятками.

На мету вбігає **перший Гураль (Дніпро) — в часі 7:16,** знаний добрий лещетяр, який зробив усім несподіванку. за ним в малих відступах трьох змагунів УРСК-у: Лазорко, Піскар, Зельман, а далі двох з Тризуба Михайлик і Даниленич. Дальші місця заняли: 7) Рябко (УРСК), 8) Попадинець (Тризуб), 9) Яцуха (УРСК), 10) Кнак (Дніпро), 11) Сименчук (Буй-Тур) і т. д. Всі змагуни скінчили біг.

УРСК здобувавши пять місць в першій десятці — запевнив собі безапеляційно окружне дружинове першенство.

В дружинному точкуванні 1-е місце здобув УРСК — т. 271, II. **Тризуб** — т. 195½, III. **Богун** — т. 115½.

Дніпро і Буй-Тур не підпадають під дружинове точкування, бо не мали змаганої дружини.

Змагання зорганізував добре УРСК., судд. комісію творили: м-р Рожанковський, п-і Біленька, пп. Керод і Зелінник.

Офіціально відкрив змагання і сезон голова Львівського Округи — м-р Рожанковський. **(Д. Б.)**

УКРАЇНА — ПОЛЬОНІЯ 2:0 (2:0)

Важко писати про гру обох дружин, яку утруднював сильний вітер і дошкульне зимно. Краще випала Україна, яка теж виграла 2:0, одначе ні гра, ні форма поодиноких змагунів не переконували прихильників України, які зібрались у числі до 1500 і терпеливо мерли дві години. Змагання з Польонією це ще остатки з осінньої мистецької рунди.

До недільних змагань виступила Україна в такому складі, як ми подавали, з тою різницею, що Краєвський грає не на правому крилі, тільки на лівім хучмику і вийшов зовсім слабо, не розуміючи партнерів та не використовуючи Максимова. Мікльош — це напасник без сумніву вартісний не тільки як добрий тактик і техник, але теж як стрілець. Тому зовсім непотрібно держався весь час позаду, граючи радше як четвертий помічник і через це ослабив і так ослаблену лінію нападу. Ролю стрільця перебрав на себе Скоцень II., який теж двічі (20 і 28 хвилин стрілив ворота. Добре грав теж на правому крилі Магоцький, та небагато міг зробити при добайливій опіці Ковальського. Ліва сторона: Краєвський-Максимів не відіграла ніякої ролі на цих змаганнях. Максимів, який у змаганнях з Погонею вилав був зовсім добре, цим разом вилав блідо. Краєвський мав кілька разів знамениту нагоду здобути ворота, одначе за повільний і неповоротний, не вмів іноді в кількох кроків, віч-на-віч з воротарем стрілити до воріт.

Найбольшою, Ахіллесовою п'ятою України була і є помічн. Правда, Цимбала на середині робив усе, що м'г, і коли не забував би про офензивну гру і докладніше подавав би — вдоволив би у 100 проц.; одначе гру, що й показали обо бічні помічники Скоцень І. та Олійник, рішуче не можна назвати командним мячем. Безліч непотрібних фовлів, препогана устава, недокладні подання, кіксн — це сума прогріхів обох помічників. Ясно, що добрі крилові Польонії Єндрух і Дикий втікали їм, коли хотіли, і витворювали небезпечні підворітні ситуації, що їх мусіла добре диспонована оборона або воротар ліквідувати.

Воробець на оборові показав безконкурентний. Скрегота нагадує собі давні часи і відискує добру форму. Босий на воротах не тільки гідний, але й повновартісний заступник Гунуже.

Польонія випала слабше, як Україна, але всеж таки прилично розчарувала, бо була увесь час дружиною скорою, технічно незлою і тільки незарадність напасників не позволила їй осягнути кращий вислід. Добре грала оборона і помч Польонії, зате слабше середущя трійка нападу.

Гру почала Україна, яка грала з вітром. Вже по кількох хвилинах виявляється, що перемога не буде легка та що Польонія є зовсім рівнорядним противником. Щойно по 20 хвилинах Скоцень II. стріляє вбліз-ька не до оборони. Вісім хвилин пізніше той самий грач знову переміг воротаря Польонії Яцева, що робісенька-дою намагався оборонити свої ворота. Здавалося, що після цього голі посиплються, одначе Польонія почала грати чимраз краще і в другій половині дуже часто репрезентувала на половині України. Ця частина гри минула без вартісного успіху, хоч обі сторони мали кілька добрих нагод.

Суддював п. Сташевський, в загальному добре. Не бачив тільки кілька рук на карнім поли Польонії, але робив теж похибки і на половині України. Тому сторонничости йому не можна закидувати, а радше недостачу тренінгу.

ПЕРЕМИШЛЬ. **СЯН — ОГНІСКО** (ЯРОСЛАВ) **2:1 (0:1).**

Третя з черги перемога перемиської української дружини над дружиною Окружної Ліги — перемога справді вартісна, бо доказує, що коли Сян уміє під чергу „положити" три мягові дружини (між ними ще й таку як Польонія) то йому справді належиться місце в окружній Лізі. Віримо, що Сян це місце цього року здобуде. У Сяні, який виступив до цих змагань без Дигдалевича, Суського і Гбалевича, дуже добре грав на оборові Метлїть і Побіданський, які з воротарем Дорогиком були важкою перешкодою для нападників Огнісна. В нападі найкраща ліва сторона Партика (стрілець воріт), Хитра, хоч цілий напад грав досить добре. Огнісно вийшло на тлі доброї гри Сяну дозолі слабо. Найкраще виявив ще воротар Тайхман, який урятував свою дружину від більшої програвої.

СТАНИСЛАВІВ. **РЕВЕРА — ПРОЛОМ 3:1 (0:1).**

Товариські змагання Пролому окінчились справді програною, одначе виказали вже куди кращу гру української дружини, як минулої неділі. Можна надіятись, що в цьогорічних мистецтвах Пролом відограє поважнішу ролю ніж в осінньому сезоні. Одинокі ворота для Пролому здобув Придун. Про рівень гри не можна багато сказати, бо весь час сильному перешкоджав для грачів обох дружин був вітер.

ТЕРНОПІЛЬ. **ПОДІЛЛЯ — КРЕСИ 4:1.**

МОСТИСЬКА. **СКАЛА — СТШЕЛЄЦ 5:1 (2:1).**

ДЕРЖАВНА ЛІГА.

ЛЬВІВ. **Погонь — Гарбарня 0:0.** Перший мистецький виступ Погоні вийшов блідо. Гарбарня грала краще, мала теж увесь час перевагу і тільки з причини непорадности напасників не виїхала зі Львова переможцем. Погонь грала без Матієса і Гаціна. Суддював п. Гриз зі Шлеська.

КРАКІВ. **Вісла — Варшавянка 5:0.**

ЛОДЗЬ. **Краковія — Л. К. С. 1:1.**

ІНШІ ВИЇСЛІДИ.

ЛЬВІВ. **Гасмонея — Р. Н. С. 1:0 (1:0).** Увесь час перевага Гасмонеї. Ворота стрілив Гісер.

Чорні — Світозь 2:2 (1:2). Чорні грали слабо. Світозь мала більше з гри.

Чорні (комб.) — Рекорд 5:2.

Лехія — Т. С. Л. 2:2.

II. Сокіл — Знесінчанка 4:0

З. З. К. — Погонь І б 3:2 (1:1)

СТАНИСЛАВІВ. **Рипне — Раз Два Три 1:1.**

Гірка — Гакоах 6:1.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Чувай — Польна 0:0.**

СТРИЙ. **Погонь — Корона 3:1.**

РЯШІВ. **Рессвія — К. С. Звіринецький 8:1 (5:0)**

ТОРУНЬ. **Репр. Поморя — Варта 5:0.**

КАТОВИЦІ. **Горношля Австрія — Репр. Шлеська 4:2.**

Україна II — Степ 2:2 (1:0). Гра на доволі низькім рівні. Степ виступив перший раз цього року на грище і не видержав темпа. В Україні дуже добре грав Богуград, який здобув теж 2 воріт. Ворота для Степу здобув Палчишин і Литвин. Суддював п. Борута.

ЧЕСЬКА ДЕРЖАВНА ЛІГА.

Простєйов. Простєйов — Русь 3:1.

Прага. Славія — Братислава 7:1.

Пільзно. СК. Пільзно — Кладно 5:3

Пільзно. Спарта — Вінторія-Пільзно 3:1.

Брно. Жіденіце — Наход 3:1

БОКС.

ПОЗНАНЬ. Варта — Г. Ц. П. 9:7

ЛОДЗЬ. І. К. П. — Окенце 11:5.

БИДГОЩ. Круше і Ендер — Аґторія 8:8

ЛЕГКОАТЛЄТИКА.

Жіночі змагання у Познані. У Познані відбулися жіночі легкоатлетичні змагання, що дали ось-такі кращі вислідн: скок удовжінь 4.87 м. Кольжкевічувна, стусан кулею 11.03 Лєвковська, біг 800 м. 8:40,2

Біг „Курєра Позн." Біг навпростець за часу познанського „Курієра" — виграв Ноґ, що шлях 4170 м перебіг у часі 13:09,8, перед Сліжарським і Бобковяком

Біг навпростець у Вильні виграв Жилевич у часі 15.21.

Гінці Варшава—Рашин. У Варшаві відбувся пропагандовий біг гінців на шляху Варшава—Рашин (22 км.). У гінцях взяло участь 7 дружин із 250 змагунами. Перемогла Польонія у часі 1 год. 2 мін. 51,6 сек.

„ЗОРЯ“ ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул. Кордецького 50,
Тел. 260-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант“ терп. і воск. у всіх краскак
ПАСТУ до взуття „Елегант“ люкс. в тубах у всіх краскак
ПАСТУ до підлоги „Французька маса“ (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до біля помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732

НОВИНКИ.

— З нинішнім числом „Діла“ розсилаємо Виказ жертв, зложених на українських інвалідів у 1936. р.

— **Найкращі лисн, пелеринки** виконує і поручає **Ю. Глушевський, пл. Капітульна ч. 3.,** тел. 254-46. Приймаю футра літом до перехования.

— **Хочете** мати гарно і дешево вичищений чи покрашений плащ, сукню, костюм, то віддайте вже сьогодні до своєї механічної пральні **„АТА“, Львів, вул. На Байках 15., Бляхарська 21., Зелена 31.** З провінції присилайте почтою.

— **Комітет „Показу можливостей розбудови рідного промислу“** подає до відома, що показ продовжено до суботи 10. квітня ц. р. включно. Вступ за добровільними датками! Показ іде щодня від год. 9.—20., при вул. Костюшка 1. а І. п. Приходіть усі й оглядайте та вибирайте для себе можливість праці і заробітку! 2—4

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів,** Хорущини 5. (побіч кіна „Апольо“) поручає ковдри, матраци, постелеве біллє і ін. Перероблює ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. 1799

— **Наша Служба Божа в радіо.** Дня 7. ц. м., в празник Благовіщення Пр. Богородиці, трансмітуватиме львівське радіо Службу Божу з проповіддю Ексцел. Митрополита з церкви Успенія Пр. Д. Марії. Початок в год. 10. передполуднем. Згідно з церковним уставом в це свято відправляється Сл. Божа з Вечірнею. Вечірня зачнеться дещо скорше і частину її передасть також радіо слухачам.

Чи всі знаємо, що в середу 7. квітня відіграють діти дів. школи ім. Б. Грінченка прегарну сценічну картину

„НА ПРОВЕСНІ“

зі співами і хороводами укладу п. Заклинської? Крім цього в програмі виступ дітей ритм. курсів п. Федак-Дрогомирецької. Початок в год. 4-ій у салі Театру Ріжнородностей.

— **Робітничий Театр** при Т-ві „Сила“ виставить у салі Театру Ріжнородностей 16. ц. м. драму Тобілевича „Сербин“.

— **До відома українському громадянству Львова.** Переведена у Львові 7. і 14. ІІ. ц. р. збірка „Дару Просвіті“ до пушок під українськими церквами й установами дала в загальному вислід 1.243 зол. 4 сот. Цією дорогою складаємо щиру подяку всім Вп. Жертводавцям і всім, що цю збірку переводили, головно українському студентству й молоді львівських читалень „Просвіти“. Зокрема ще дякуємо Вп. Питомцям Гр.-Кат. Духовної Академії у Львові, що склали від себе на „Дар Просвіті“ 44 зол. 80 сот., засвідчуючи в цей спосіб і свою участь у великих просвітніх змаганнях. — **Виділ Філії Т-ва „Просвіта“ ім. Шевченка у Львові.**

— **Музей „Бойківщина“ в Самборі** мав від 1. січня до 31. березня ц. р. 51 катальогових чисел приросту, до ч. 4.506 включно. В поодиноких відділах прибуло предметів: археольогія 13, етнографія 30, відзнаки 2, монети 2, печатки 2, медалі 1, світлини 22, кліші фот. 2, кліші друк. 4. Архів і бібліотека: книжки 49, документи XIX. в. 1 фас., документи XX. в. 1, афіші 5, часописи 373, метрикальні книги XVIII. в. 1, стародруки 1. — Жертводавцями були: дир. Бачинський М., Музей „Верховина“, Добрянський І., Іванців Д., Карпінський І., проф. Кіналь Г., д-р Княжинський, през. Кучера О., Левицький Р., Максимяк Л., Мисевич Е., о. Пасічинський Я., філія „Просвіти“ — Долина, Предка М., д-р Рабій Ю., проф. Свенціцький І., Татарський І., Хоминова М. Жертводавцям складає подяку Управа Музею „Бойківщина“, Самбір, вул. Тиха 1.

— **Повість на Радянській Україні,** виклад д-ра Я. Гординського заходами Т-ва ім. Могили в середу 7. ц. м., 19. год., в салі „Української Бесіди“.

— **В Українськім Науковім Інституті в Берліні** відбудуться у цьогорічному літньому сезоні почавши від 5. ц. м. такі виклади: Торговля й комунікація на Україні — доц. інж. Р. Димінський, Історія України в XX. ст. — доц. д-р Б. Крупницький, Українська кооперація — проф. д-р З. Кузеля, Культурні взаємини між Німеччиною та Україною — проф. д-р І. Мірчук.

— **Українка.** Березнева книжка „Сльованск. Пшегляду“ принесла чималу українку. Більшу статтю „Блудна дорога українців у Польщі“ написав В. Харват. А. Ф. інформує про нове видання „Чесько-української книги“ — Т. Г. Масарикові українські баснісі. З інших рецензій видно, що в болгарській книзі д-ра Х. Батовського: „Република Полша“ багато уваги присвячено Галичині, а в книзі „Поздравені Русіну“ — у якій д-р Ант. Гартль вибрав зразки з літератури Підкарпаття (рр.: 1920—1935) — якісно і кількісно переважає дорібок письменників „українського напряму“. (Український Тиждень).

— **Зміни на становищах старостів.** Дотеперішній повітовий староста в Ярославі Франц Прончковський перенесений на становище повітового старости до Камінки Струмилової. Повітовим старостою в Ярославі іменований дотеперішній повітовий староста в Зборові Альфред Коцун.

— **Нова громада в Бучаччині.** Тернопільський воєвода рішив утворити в пов. Бучач нову громаду п. н. „Войцехувка“, виділена з громади Пилява. До нової громади будуть належати села: Кольони, Яцівка і Мартинівка. Войцехівка — це польська кольонія, яка росте з кожним роком.

— **Відновлення комунікації.** В ліським повіті на повітовій дорозі ч. 4. Кальниця-Тісна знову відновили комунікацію через міст ч. 7517 на Солинці.

— **Посвячення вугольного каменя хліборобської цукроварні „Поділля“ в Березовиці Вел.** коло Тернополя відбулося дня 3. квітня ц. р. В посвяченні взяли участь представники господарських, самоуправних і державних установ. Від Т-ва „Сільський Господар“ були голова М. Луцький, що є членом дирекції Цукроварні, господар М. Кузьмин, що є членом Надзірної Ради Цукроварні й інж. І. Лапчук. Акту посвячення доконали о. Л. Кочій, гр.-кат. парох у Березовиці Вел. та о. кан. А. Валенга, римо-кат. парох у Тернополі. Після посвячення і підписання акту всі приявні звиділи будову, де працює тепер приблизно 300 робітників. Є вже доведений залізничий тор, яким довозять усі матеріяли, та електричний струм з Тернополя. Є вже теж побудований адміністраційний дім і варстати, в яких кипить робота при машинах, порушуваних електрикою. На площі звезені матеріяли та багато цукроверських збірників. Сам цукроварняний будинок у будові; покищо вимурований партер. До осени ц. р. мусить бути Цукроварня готова і розпочати свою першу кампанію.

— **Арештування жидівських діячів.** Стрийська поліція перевела арештування серед передових провідників сіоністично-соціялістичної партії „Гітахдут Повлей Сіон“; після переслухання їх випустили на волю.

— **Нову летунську лінію** Варшава—Єрусалим урухомлено нині в присутности представників уряду і британської амбасади. Перший літак відчалив з Варшави о год. 14.05.

— **Легкий хліб.** Ю. Пжиславський, нелітній хлопець зі Скнилова під Львовом, вигадав собі легкий спосіб заробітку. Він приходив до Львова, перевязував собі руки брудними ганчірками й жебрав. Інтерес ішов досить добре, бо напр. підчас арештування найшли при ньому 15.63 зол., що їх він вижебрав за один день.

— **Бережіться перед обманцями.** В понеділок рано якийсь обманець приступив на вул. Городецькій до 57-літнього селянина Івана Кучми, господаря з Лісневич коло Пустомит. Коло костела св. Анни обманець кинув зручно на землю портмонетку швидко підняв її та сховав до кишені. Одночасно затягнув селянина Кучму до брами камениці при вул. Рапапорта, де нагло зявився другий обманець з криком: „Ви маєте мої гроші, негайно віддайте їх. Обманець, що йшов з Кучмою дав своєму спільникові кілька монет. Тоді він звернувся до Кучми з домаганням, щоб віддав йому гроші. Коли селянин став вияснювати, що не брав ніяких грошей і має лише своїх 40 зол., другий обманець витягнув їх і передав своєму товаришеві та переводив далі особисту ревізію. На щастя надійшов поліцай, арештував злодія Германа Горна, що завів Кучму до брами, а за його спільником шукає поліція.

— **Львівська хроніка.** Служниця Марія Нікель, яка працювала в готелі „Едісон“ намагалася затроїтись газом. У небезпечному стані відвезли її до лічниці. — Злодії розбили шибу в ресторані при вул. Коперника і вкрали кілька пляшок горівки. Поліція їх зловила. — Олександер Миськів (Янівська 84) 15-літний аматор спорту втав із зеленої трибуни на грищі Погоні і важко потовкся. — Оноді вломились незнані злодії до церкви св. Пятниць при вул. Жовківській і вкрали... 11 срібних австрійських корон.

Товариство заохоти до годівлі коней на Сх. Галичину у Львові

КІННІ ПЕРЕГОНИ

початок сезону 2. травня 1937 р.

Передпродажа білетів на весняний сезон починається 12 квітня ц. р. в канцелярії Т-ва **вул. Коперника 4** в год. від 9-13 і від 17-20.

Ціни сезонових білетів:
І-ші місця на покажчика зл. 10 поіменні зл. 8.
ІІ-гі місця поіменні 5 зл. 600 1—1

— **Труп жінки в кіпці бульби.** Солтис громади Райхенбад к. Львова повідомив поліцію, що на полі цієї громади під кіпцем бульби знайшли трупа вбитої жінки. Імовірно вбита походила з іншої околиці і до Райхенбаду її лиш заволікли. При вбитій не було ніяких документів, так, що годі було устійнити її прізвище. Вбита літ 35—40, сильної будови, з чорним довгим волоссям, має вигляд передміської жінки.

— **Краєва хроніка.** Поліція арештувала безробітного бляхаря Ілярія Безновського з Бучача, який фальшував і пускав в обіг гроші. До цього кроку приневолило його безробіття і нужда. — М. Морель випив кілька пляшок пива з йодиною. Причиною самовбийства були родинні непорозуміння. Самовбивника вирятували. — На дім Дамяна Корчевського в Билицях пов. Самбір напали бандити, які поранили його і жінку вистрілами з револьверів. — В Тернопільщині вибухли пожежі в Лубяниці Малій. Згорів дім І. Ковальського і дім Й. Мжиглодського.

— **Присуд смерти у Варшаві.** У Варшаві засудили на кару смерти вбивника Косінського, а його спільників: 18-літнього Вонсяковського на досмертну вязницю, Малиновську на півтора року вязниці, 66-літнього пасера Райзгліда на 2 роки вязниці. Засуджені відповідали за кровавий напад на помешкання Хоїнських у Варшаві, підчас якого вбили Хоїнську і служницю Буляківну.

— **Велика пачкарська афера.** Польська прикордонна сторожа викрила останніми часами пачкарську аферу на польсько-німецькому кордоні. З Німеччини пачкували до Польщі самоходи ріжної вартости і предмети, що підлягають високим митним ставкам. Крім того пачкували через „зелену границю“ золоті прецизійні годинники, вартости кількасот тисяч золотих. Поки що арештували 26 осіб. Афера захоплює чимраз ширші кола.

— **Німецька опера — „Тарас Бульба“.** В німецькому театрі в Усті н. Л. 28. ІІ. ц. р. відбулася премієра нової опери „Тарас Бульба“. Автор — композитор цієї опери німець Ернст Ріхтер походить з Духцова, є знаним композитором пісень на теми Демеля, Шторма, Геббеля та інш. Його брат є компоністом оперет. Текст опери уладив Йоганес Кемпфе на підставі Гоголевої повісти. Премієру підготовлював шеф опери театру Франц Аллерс. У звязку з оперою появились світлини в ілюстр. журналі „Цайт ім Більд“ (ч. 20, 21.). — Пригадуємо, що в минулім році виставлено в театрі в Моравській Остраві німецький балет „Айне українше Гохцайт“ (українське весілля). Балет компонував майстер капелі театрів у Будейовіцах і Мосту Отто Фреліх. Балет поставив мистець Г. І. Рельський.

— **Большевики вбили митрополита.** До Риги прийшла з Москви вістка, що члени Г. П. У. в таємничий спосіб убили московськ. митрополита, Петра Крутицького, який ще минулого року був патріярхом. На його місце вибрали патріярхом митрополита Сергія. Митрополит Крутицький кілька літ був у Сибірі на засланні, а вернувшись до Москви, не хотів згодитись на умови, які йому большевики поставили. Тому члени Г. П. У. замордували його й оповістили, що митрополит помер природною смертю.

— **Моторизація краю.** Зусилля міродатних чинників що мають на меті якнайскоріше перевести моторизацію краю, мають вже деякі успіхи. Поважніші промислові фірми доповнюють свої самоходові табори, замінюючи старі зужиті вози на новочасні машини, продуковані вже цілком у краю. Між іншими довідуємося, що найповажніша фірма у краю з милярсько-товщевої браншї, Шітт-Левер А. С., Варшава, закупила 15 нових вантажних возів. Вишукано естетично виконані вози, що курсують від деякого часу по місті й довозом, що не трудно получити приємне з пожиточним.

Алькоголь вироджує раси й веде до загибелі цілі народи.

З театру.

МУЗ. Т-ВО ІМ. ЛИСЕНКА: ЛИСЕНКО: „НОКТЮРН" і НИЩИНСЬКИЙ: „ВЕЧЕРНИЦІ".

Лисенківський „Ноктюрн" не має ні в лібретті, ні в своєму музичному оформленні ніяких елементів драматично-театральних, які складаються на поняття „драматичного" чи пак „оперового" твору — не тільки у сьогоднішньому розумінні цього поняття, але й тих часів, в яких „Ноктюрн" повстав, себто початків нашого століття. „Ноктюрн" — це чисто ліричні картинка, в якій цілою „дією" є те, що нічною порою оживають старі портрети і статуї та згадують свої взаємовідносини із свого життя, а коли будиться ранок, займають знову місця в рамах і стають знову тільки портретами чи статуєю... Отже бракує того, що власне є основною рисою драми: драматичної інтриги, її зав'язки, переведення і розв'язки. „Ноктюрн" — це властиво інсценізація однієї події (хвилевий поворот до життя портретів і статуї), яка не ставить собі метою розв'язувати якісь психольогічні проблеми діючих осіб чи пак: марев, взятих із нічної мли.

Як мило і симпатично в загалі дивитись на цю коротеньку сентиментально-ліричну сценку, так і приємно послухати сентиментально-ліричної музики „Ноктюрна". Крім деяких місць в арії Вакхантки, які своїм східним колоритом, а ще більше своїм епічним стилем відбивають від цілости, — все інше дуже одноцільне і „тримається купи" (саме цієї музичної одноцільности так недостає в інших сценічних творах Лисенка). І тому, коли порівняти цю малу, коротеньку сценічну картинку з іншими, великими по розмірі й у задумі операми Лисенка — то „Ноктюрнові" треба дати першенство.

Виконували „Ноктюрн" на сцені Великого Театру силами учнів і як таку „шкільну" імпрезу можемо розглядати рівень цієї вистави — тим паче, що крім п. Лепкової всі виконавці стояли вперше на сцені. З них на перше місце висунулась **п. Оля Сушкіна** („Панна з трояндою"). Хоча в неї покищо тільки голосочок — але він приємний у всіх регістрах, його чути, він „несе". А що п. С. співає дуже музикально, чисто й ритмічно, на сцені виглядає і рухається зовсім гарно — отже є всякі надії на її дальший розвиток, коли відкриє в собі хоч насінбудь темперамент і живучість у співі. І про **Рейнаровича** („Офіцер") можна сказати, що його дебют був уповні вдалий; те, що його голос відомий може й декому як „великий" у кімнатних стінах, у салі Великого Театру таким великим не представився — зарахуймо покищо на конто вокальної неврілости симпатичного дебютанта, яка пройде з часом, досвідом і — наукою. П-на **Семашинівна** була рухливою „Цвіркункою"; те, що вона не опановує навіть не дуже-то високих тонів (для сопранового голосу, який вона має), є, на мою думку, наслідком неопертя голосу на віддиху, або — фальшивого опертя. П-на **Темницька** („Покоївка" — роля говорена) має сценічний талант; варто над ним працювати. П. **Оля Легнова** (Вакхантка) має вже деяку сценічну „минувшину", тому про неї при кінці. З кожним разом вона свобідніша у рухах і співі — і можна їй тільки побажати якнайчастіших виступів. Її голос звучав дуже добре, повно, округло; тремольо у ньому — його характеристична (на жаль, неприємна) риса, яку треба усунути.

Завдяки **п. Лесі Криницькій** (режисерія) на сцені все більш-менш ішло складно; зате балет у грецьких туніках нагадував вправи школи Геллерав, але не... „золоті й рожеві сни".

Музична частина „Ноктюрну", за яку відповідав **п. Микола Колесса**, теж була на рівні цілої вистави; але темпо вальса, який властиво є „центральною точкою" дії, який і в орхестрі і у виконанні фортепіяну сольо йшов „на один", а ля віденський вальс — було цілком хибне й фальшиве: адже ж його характер типово повільний, цілком як а-мольовий вальс Шопена, мрійливий, „на три". З причини того темпа пропав і танок і тернет.

Напрямці тих „ноктюрнових" завдань одна спільна до співаків, чи радше: співочої молоді. Виступаючи публично, ще до того у великій салі, давайте голос, голос і ще раз голос! Це не значить, щоби „кричати" чи ввесь час співати фортіссімо — але ввесь час повним голосом, повним звуком! Всякі „нюанси" піян і піяніссімів залишіть собі на ті часи, коли так будете орудувати технікою свого голосу і співу, що і ваші піяніссімо і піяніссіма буде можна чути. А тепер повірте: коли тільки співаєте неповним своїм голосом — не чути нічого! Ні, вибачте: чути, але тільки оркестру чи пак фортепіян.

На закінчення йшли „Вечерниці" — канове (як і „Ноктюрн") інструментовані **д-ром Лукевичем.** Ця інструментація, добра і вмілa, дуже підходить стилеві обох творів; була вона головно у „Вечерницях" найцікавішою сторінкою виконання. Бо хор, який у „Вечерницях" має головну ролю, чи радше **„Студіо-Хор"**, який уперше представився — завів на цілій лінії. Правда, добір голосів у ньому добрий, але саме виконання було ритмічно таке нерівне й нецікаве і так постійно розходилося з орхестрою, що чекаєш другого виступу цього хору, щоб можна тоді краще його послухати, як цим разом.

Диригував **Микола Колесса.** З режисерського боку можна було все зробити куди цікавіше; мабуть недоставало часу на підготову.

вит. рух.

ВІДГУКИ ДНЯ.

На вулицях Львова.

Серце в людині — велика річ. Воно дало „Червоний Хрест", захисти для сиріт і старців, шпиталі, безплатні кухні і тим подібні фонди безробіття.

Воно врешті достукалося і до того, що люди заложили „Т-во Охорони Звірят".

Направду симпатичне товариство. Беш пса, мучиш кота, тримаєш куряку догори ногами чи качку за крило — побачить член товариства, дасть увагу, а не послухаєш — покличе поліцієнта. А потім, чого доброго, то й до арешту можна добитися.

Їду недавно вулицею. Під пригорком стоїть віз запряжений в одного коня, а навантажений на три коні. Візник шмагає коня батогом.

— Вйо, Міську! — кричить на бідолаху, але конина не годна ні кроку зробити. Кидається бідний кінь то в одну, то в другу сторону, а батіг свище і свище.

— Перестаньте бити коня і допряжіть другого! — обізвалась нараз якась пані.

Візник глипнув на неї сердито і ще сильніше цвігнув батогом.

— Вйо, проклята бестіє!

За хвилину коло воза стояв уже більший гурт людей, а ще за хвилину пані привела поліцієнта.

— Я є з товариства охорони звірят, — сказала до представника влади, — прошу з тим візником списати протокол!

І списали.

— Буде карався! — сказали люди і розійшлися.

Але не тільки люди мають серце, мають його цілі великі інституції.

Наприклад — магістрат нашого столичного города!

Їду недавно вулицею. До тротуару підїхала фіра з вуглем і скидає на тротуар „чорні діяманти". Швидко виросла ціла гора.

Де не взявся представник порядку.

— Ви не знаєте, що не вільно скидати на тротуар? — запитав гостро.

— Та я зараз позбираю. То піде гальопом, прошу пана.

— А за той час публика буде ходити вулицею!? Золотого карі!

І записав кару.

— Так і має бути — думав я. — Платимо різні податки і додатки до податків, то й належиться нам сяка-така вигода.

На цих словах був би мій нинішній фейлетон скінчився, коли б не було у Львові вулиці Вулецької і коли б я не був їздив минулого року до Стокгольму.

Зачну з кінця:

В Стокгольмі, коли зачнуть будувати каменицю, то наперед місто мостить вулицю і викладає тротуари. У Львові зовсім навпаки: наперед люди ставлять каменицю, а потім минає пять літ поки появиться щось трохи подібне до тротуарів, за рік його розвалюють, бо забули в каналі мірничі прилади, за два його змінюють, бо тротуар не пасує до проектованої вулиці, а вкінці приступають до розкопування вулиці, на якій колись може буде навіть кістковий брук.

Покищо ж Вулецькій є каменицю, а не тільки нема ні бруків, ні тротуарів, але й серця товариства охорони звірят чи магістрату. Досить у дощевий день піти і подивитися:

1) На стежці, якою люди ходять по кістки в болоті, поскладали каменичники цеглу і ніхто їм не каже: „Куди публика буде ходити?" і не бере золотого кари. Люди минають цеглу і — лізуть по коліна в болото.

2) Фіри з піском, цеглою і тим подібним „пухом" тонуть у калабанях, а візники цілий день:

— Вйо! Бодай тебе... Проклята бестіє! —

і цвікають батогами аж гомін іде.

Тріскання бичів, квітисті прокляття і стогін замучених коней — щоденна музика.

І щоденно думка: Чи серце товариства охорони звірят та магістратський зміст порядку існує тільки там, де можна тим серцем і тим змислом похвалитися?!...

Галактіон Чіпка.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

КОЛОМИЯ:
6. IV. Муж двох жінок.
7. IV. Циганський барон.
8. IV. Вій.
9. IV. Чорногора в огні (Добрянський).

Український Театр Загорів"

СТРИЙ:
6. IV. сала Народнього Дому „Тегас Шевченко".

7. IV. сала Народнього Дому „Земля" (Стефаниківська академія).

Великий Театр:

Вівторок 6. IV. год. 8.15 вер. VIII. Симфонічний Концерт.
Середа 7. IV. год. 7.30 вер. „Мадам Сан Жен".
Четвер 8. IV. год. 8. вер. „Трубадур" опера.
П'ятниця 9. IV. год. 7.30 вер. „Мадам Сан Жен".
Субота 10. IV. год. 8. вер. „Тоска" опера.

КІНА.

АПОЛЬО: „Аллаїя город" з Мара Дітріх і Чарл. Боєром.

АТЛЯНТИК: „Місячна соната" з Іта Падеревською.

ВАНДА: „Сон ночі літньої" і „Перемога двигуна".

ГРАЖИНА: „Царевич" і з Мартою Егерт.

ЄВРОПА: „Три сестри Пенні".

КАСІНО: „Камелієва жінка" з Гретою Гарбо.

КОПЕРНИК: „Як вам подобається" (по оп. Шекспіра) з Єлизаветою Бергнер.

МАРУСЕНЬКА: „Багате бідність" із Шарлєм Томасєм.

МЕТРО: „Забута людина", „Пригоди пеховця".

МІРАЖ: „Володар підводного царства" з Лью Чайлдом.

МУЗА: „Сан Франциско".

ПАЛЯС: „Орлиний Мізоровський" з Тамарою Вишневською.

ПАН: „Варвара Радзивілівна" із Сьмігарською.

ПАКС: „Пастеур" і всякий додаток.

РАЙ: „Буде краще" із Шекспіром Тонським.

СВІТ: „Прохідна".

СТИЛЬНЕ: „Легкодух" і ревія.

ТОН: „Чорний Граф" із Патом і Патахоном і додатки.

УТІХА: „Малий король" і ревія.

ХІМЕРА: „В совєтському раю" з Іл. Кантором.

ФОТОПЛАСТІКОН.
(вул. Марійська 3.)
„Сіньо".

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

Жіночі торбинки

течки, портфелі, портмонетки, валізи, несесери, поручає і направляє по найдешевших цінах робітня римарсько-галантерійна Н. БАРЕР, Львів, Сикстуська ч. 2 побіч фірми Саламандра.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 6. квітня 1937.

Берлін (357) 16.30 Веселий концерт, сопр., тенор, форт., 20.10 Військ. орх., 21.00 Концерт фільг. орх., сопрн. **Білгород** (487) 18.05, 21.30 Нар. пісні, 18.30, 20.00 Концерт хору, **Будапешт** (550) 12.05 Форт. рецталь, 17.30 Сольо на флеті, 18.30, 19.00 Військ. орх., **Відень** (507) 17.20 Спів. рецталь, Тойбнер сопр., 17.35 Прелюдій та фуги Регера. 20.00, 21.00 Нам козаний старий Пратер, пес. муз. авд. Грубого, 22.20 Квінтет ц-дур Шуберта (дві віол.), **Дайтшляндзендер** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Камер. хор. 20.10, 21.00 Танк. музика, **Кошиці** (259) 17.25 Словацькі пісн., 18.00 Для Заварпаття, **Мілано** (369) 17.15 Танк. музика, 19.00, 20.40, 21.03 Розр. музика, опіа, **Мінхен** (405) 16.50 Солісти, 19.00 Форт. тріо Г-моль Шумана, 19.45 Модель співає, 20.10, 21.00 „Дер Прінц фон Тулє" оп. Катінга, **Прага** (470) 14.30 Сяв. рецталь, оп. арій, 17.25 Симфн. квартет, 18.10 Солісти, **Радіо Парі** (1648) 13.15 Спів. рецталь, 17.30, 18.30 Форт., 17.45, 18.45 Вільончель, 20.15 Скрипка, 20.30 Вок. концерт, 21.00, 22.00 „Сюїта", орх., **Рим** (421) 17.15 Камер. концерт, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Тоска" оп. Пуччіні.

Середа, 7. квітня 1937.

Берлін (357) 10.45 Форт. рецталь, 17.00 Веселий концерт, 22.30 Легка й танк. музика, квінтет мандоліністів, **Білгород** (487) 19.50, 20.00, 21.00 Нар. пісні, **Будапешт** (550) 17.00 Форт. за 4 руки, 18.00 Сяв. рецталь, 18.50, 19.00 Циг. музика, 20.30 Орх. концерт, **Відень** (507) 12.00 Розривної мельодій, 15.15 Для дітей, 17.15 Спів, М. Попер мецьосопр., 19.50 Бетговенівський концерт, сопр., альт, баритн., симф. орх., 21.10 Розр. музика, 22.20 Легка музика, **Дайтшляндзендер** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Брамсові твори, спів. 21.00 Дуга орх., 22.30 Квартет Росіні на флет, кларнет, вальдгорн, фагот, **Мілано** (389) 17.15 Скрипка, 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Нерон" оп. Масканьї, **Мінхен** (405) 12.00, 13.15 Популярний концерт, 16.30 Солісти, 19.00 Оперова музика, **Прага** (470) 15.00 Орх. концерт, 19.20 Військ. орх., **Радіо Парі** (1648) 12.00 Орх. концерт 15.45, 19.30 20.15 Спів. рецталь, 20.55, 21.00 „Естера" пір. траг. в муз. Маріотта, **Рим** (421) 17.15, 19.20 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00 Комедія, 21.50, 22.00 Симф. концерт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 6. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на днів, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл: До мого вікончи заглядає вже весноньна, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Чайковський, з гр. пл., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Хліборобська скринька, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Легка музика з гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Характеристичні твори для дітей, з гр. пл., 15.50 Скринька для дітей, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Фольвер: Лови в Чорному Лісі, гр. пл., 16.15 Скринька ПКО, 16.30 Арії та пісні, гр. пл., 17.00 „Будні пп. Ковальських" говорена повість, 17.15 Л. Ружицький: Вільончеля: соната а-моль оп. 10 у вик. композитора — форт. та Тад. Ліфана — віолончель, 17.35 Крайслер як композитор, гр. пл., 17.50 Варшава в 1937 р. — монольог, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Промова пор. голови уряду Ф. В. і В. Пр. Гроліо, 18.15, 18.20 Спортові вістки, 18.25 Голлстан: Румунська рапсодія, гр. пл. 18.35 „Тарас Шевченко, пророк України" вітер. нарис д-р Дениса Лукіяновича, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Дискутуймо: Одиниця та суспільні групи, 19.20 Муз. авд.: Розглядаємо афіші, 20.00 Муз. фейлетон: Офенбах, 20.15 Симфонічний концерт: орх., форт.; у перерві в год. 21.15 Вечірній денник, Актуальна гутірка, 22.30 Поезія поза хронологією, поет. чвертгодина, 22.45 Танкова музика; у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

Середа, 7. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на днів, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для шкіл: Наші пташки, Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт військ. орх., 12.40 Полудневий денник, 12.50 На службі в місті, 14.30 Легка музика з гр. пл., 15.00 Господарські вістки, 15.15 М. Флетц співає, гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Мазовія: Вибрані в „Кавалерія Рустікана", гр. пл., 15.45 Технічна скринька, 15.55 Дві Моніюшкові пісеньки, з гр. пл., 16.00 Програма на завтра, 16.05 Бетго: Серенада Косаковя, гр. пл., 16.10 Музичні загадки, для старших дітей, 16.30 Сальон. орх., 17.00 Історія контрапункту, 17.15 Пісні та скр. твори, 17.50 Вересень з неспокоєм, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Промова голови Уряду Ф. В. і В. Пр., Лодзь, 18.15, 18.20 Спортові вістки, 18.23 Великі хори, гр. пл., 18.40 Заг. скринька, 18.50 „Хитрун" правничо-суспільний фейл., 19.00 „Кельнерове кохання" обр. із повісти Ворселя „Заклятий резіри", 19.20 Театр Уяви: „Герої" Зб Рапа, 19.50 Мішаний концерт. співа, скр., форт., 20.35 Хвилина бюра студій, 20.45 Веч. денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Шопенівський концерт у вик. лавреата В. Малішевського, 21.30 Л.Шпор: Нотет оп. 31, 22.00 Мала орх.; у перерві в год. 22.55 Ост. вістки, 23.00 Танк. музика з гр. пл.

Єдиний український магазин поручає

„МАНУФАКТУРА"

пл. Капітульна 3. (напр. рим.-кат. катедри) під управою О. Стефановича

повни на сукні та жіночі костюми, сукна на вбрання мужеські з фабрик Бельських. Великий вибір, ціни низькі.

353 15—10

Від нині — малювання мешкання — приємністю!

МЕШКАННЯ дезинфекує, малює — лякерує очищує основно по помалюванню

концесінований малярський мистець

Ігнат Михайло Ляйхтер Львів, ул. Булгарська ч. 3, Тел. 242-99.

Ціни дійсно низькі. — Найдогідніші умовини — найновіші взори. — Совісне і солідне виконання. Прошу подзвонити на ч. 242-99 і жадати оферту!

На весняний сезон рафляни й убрання взаємних і достаточних матеріялів на основі найновіших взорів поручає на догідних умовинах Кравецька робітня **Василь Хомин** Львів, Дом німецька 11, тел. 283-85 ул-10

ВАРШАВА.

Незрівняний в якості пудер і крем ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ завдяки якому стає пера ОКСАМИТНО-МАТОВА. Ціна коробки з пушком зол. 1.25. 2910 50—?

СЕНЗАЦІЯ!

6. КВІТНЯ для реклями

З нагоди відкриття нової філії пральні

Stella

ПРИ ВУЛ. КОПЕРНИКА 10

тільки одни день **ПІВ ДАРМО**

6. квітня всі дістають до 50% опусту від нормальних цін

Щоб переконати П. Т. Клієнтів, яка є ріжниця між чищенням (звичайним прання) у підрядній пральні і праведним хемічним чищенням на сухо найновішою системою в нашім заведенні, влаштовуємо реклямовий день.

Для орієнтації подаємо кілька цін, що обовязують у днях 6. IV. ц. р.

Мужеське убрання	зол. 2.50
Плащ муж. або жін.	2.50
Короткий костюм	2.—
Суконна шовк.	1.75
Суконна вовн.	1.50
Блюзна або светер	0.90
Капелюх з фасонів	0.90

Нововідкрита філія при вулиці **Коперника ч. 10.**

КУПНО - ПРОДАЖА

ОБРАЗ оригінал Олекси Новаківського оказійно продасть Доротеум, Коперника 17. 591 1—1

ДОСТАВЛЯЮ модерні сорти винограду підходячого до нашого зимного підсоння: 1) Сорти торговельні: а) Шасля доре — Шасля розе — корч 70 сот., б) Маляга Перла золота білий, дозріває 15. 8., б) Порто синий. Мускателя рожевий **2-річний корч 2 зол., 3-річний 3 зол.** 2) **Гібріди франко-американські** (білі, червоні) відпорні на ямню й хороби корч 2 зол., Гібрід Зайбель 5279. корч 75 сот. 3) **Виноград щеплений** на лозі американській, 4 відміни, корч одноріч. 80 сот. 4) **Агрест американський** червоний корч 80 сот. Агрест американський зелений корч 80 сот. Порічки білі, червоні, чорні 2-р. корч 65 сот. **Насіння** мельонів подільських і кавунів „Альбіно" 8 відміни. **Сила росту кавунів 9—12 кіло.** Порція 30 сот. Пять порцій коштує з портом 2 зол. 15 сот. 6) Тисяч штук **марен** 3—4 літні по 50 і 60 сот. льоко Винники. 7) Бросканморелі 3-літні по 2 зол. 95 сот. Штуфри виноградові по 20 сот. штука. **Зачет половина — решта післяплата.** Пересилку оплачує покупець. На фахові запити залучити марки 25—50 сот. — Юліян Соненицький, власник шпілки, **Львів,** вул. Тереси 4/II. м. 18. 544 2—5

МАШИНИ до писання з письмом українсько-польським нові та вживані від зол. 200.— продає оказійно Ю. Ломага, Львів, Валова 11. 550 4—5

ВЕЛИКИЙ вибір камениць, віль, пенсіонів, домів в городами, парцель, малих і більших господарств від пять тисяч золотих вгору поручає „ТРАНСАКЦІЯ", Львів, Длугоша 1 (ріг Миколая) т. 117-94. 582 2—3

МЕШКАННЯ

ТРИ великі покої, кухня, в гарній українській камениці, без податку, при трамваю Вітовського 2, ріг Личаківської. 582 2—3

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

БЕЗДІТНОМУ урядникові винайму зараз 2 покої, кухню, комфорт на І. поверсі, Гольдмана ч. 15. 598 1-1

РІЖНІ

ФІРАНКИ, КАПИ. найдешевша виробня Вавк, пл. Марійська 6. 503 4—10

СРІБЛО СТОЛОВЕ, швайцарські годинники, шлюбні обручки та біжутерію найдешевше поручає ВАНДЕР, Шайнохи і. Прецизійна дешева направа годинників і біжутерій. 412 1—?

СТАРУ ГАРДЕРОБУ мужеську міняємо на наймодніші бельські матеріяли. ТЕЛЕФОН 270-25. 595

ЗА 1 ЗОЛ. перероблює капелюхи жіночі і мужеські, **Коперника 26,** подвір'я. 594 1—3

ВИКОНУЮ направу машин і електричних сильників, магнетів і електричних запальників, інсталяції світла і сили, сигналізація і громозводи, вентилятори, електричні шліфарки, машини і сильників на складі. Електро-механічне заведення Мартина Стемпковського, Львів, вул. Михала 8 (бічна Костюшка) Тел. 221-09. 560 3—3

УКРАЇНСЬКА кравецька робітня Ів. Пирського виконує всякі одяги по найдешевших цінах. Шептицьких 5. 414 10-?

СРІБЛО, золото, дешево у фірмі РОЗВАЖЕВСЬКИЙ. Власні робітні годинникарські та ювілерські. 589 1—7

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОКРИТТЯ МЕБЛЕВІ КИЛИМИ, ХІДНИКИ, ДИВАНИ, ЦЕРАТИ, ЛІНОЛЕУМ, КОЦИ і ФІЛЬЦИ в найбільшім виборі

ФРЕНКЕЛЬ І ЛІДЕР

Львів, Легіонів 25 в подвірю. Тел. 286-38.

ЕКО

добірні батерії

виробу одинокої української фабрики батерій Е К О у Львові — вул. Городецька 58. — Тел. 219-26.

ХТО?!

хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідшій

ПЕРФУМЕРІЇ

С. ФЕДЕРА

Львів СИКСТУСЬКА 7 Філія КОПЕРНИКА 16а

Кожний покупець, що похличеться на оце оголошення „Діла" дістане ЗАДУРНО гарний дарунок.

Перша Українська Швальня

„ЕМКА" 6—8

Львів, Личаківська 14. І. п.

Готове мужеське білля з добірних матеріялів у великому виборі. Замовлення з власних і дібраних у робітні матеріялів виконується скоро і солідно. Конкуренційні ціни.

Іван Дропа

Інструктор Англійського крою, Автор підручника крою

МУЖЕСЬКИЙ КРАВЕЦЬ

Львів, Ринок 19. II. пов.

Виконує першорядні мужеські одяги на замовлені найновіших фасонів по безконкуренційних цінах. 4—13

Агр.-Техн. Т-во „Праця"

ім. Ів. Левинського у Львові

повідомляє своїх членів, що

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Т-ВА

відбудуться 18. квітня 1937 р., в год. 10-тій передполудням в салі Міщанського Брацтва, при вул. Руській ч. 3, І. п. зі звичайним порядком нарад.

РАДА ТОВАРИСТВА

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавниче Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.

Безплатний додаток
до „Діла", ч. 75. з дня 6. квітня 1937.

УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО ДОПОМОГИ

ІНВАЛІДАМ

у Львові

ВИКАЗ ЖЕРТВ

зложених громадянством краю та українською еміґрацією в европейських державах на

Українських Інвалідів

у 1936 році.

Перед нами виказ жертводавців, що впродовж 1936 року зложили жертви на забезпечення інвалідів Українського Війська. В цьому виказі поміщені ТІЛЬКИ ЖЕРТВОДАВЦІ Й ТІ ЧЛЕНИ НАШОГО ТОВ-А, ЩО ВПЛАТИЛИ БІЛЬШЕ ПОНАД СТАТУТОВУ ЧЛЕНСЬКУ ВКЛАДКУ (6 ЗЛ. РІЧНО).

Не виказуємо тут 2.947 членів, котрі найкраще зрозуміли обовязок українського громадянства супроти інвалідів УГА та точною вплатою членських вкладок від довгих літ дають нашому Товариству постійну та тривку поміч і співпрацю. З поміж членів УКТОДІ перше місце в безперервному вплачуванні вкладок організованим способом, займають службовики українських львівських установ, що дуже часто деклярували та платять вищу членську вкладку, залежно від матеріяльної спроможности.

Як сповняють цей обовязок члени УКТОДІ — службовики установ найкраще ілюструють такі цифри:

85	членів-службовиків	Р. С. У. К.	зложило в 1936 р.	872,—	зл.
73	„	„ „Дністра"	„	310,45	„
36	„	„ Центросоюзу	„	305,—	„
32	„	„ Маслосоюзу	„	195,50	„
24	„	„ Зем. Банку Гіп.	„	177,—	„
19	„	„ Нар. Торговлі	„	166,50	„
17	„	„ Просвіти	„	85,—	„
11	„	„ Карпатії	„	83,—	„
учит. збір школи		РШ, Городецька	„	48,—	„
„	„	„ „ Личаків	„	42,—	„ і т. д.

Приємно нам стверднти на цьому місці, що не тільки службовики наших установ взяли на себе обовязок допомоги нашому Товариству, але й робітники. Для приміру назвемо високопатріотичних друкарів „Бібльосу", що разом зі службовиками цієї установи вплатили (16 членів) 96,— зл. в мин. році, друкарі С-ки „Діло" (12 членів) вплатили від серпня 1936 р. 35,— зл., робітники у фабриці мила ЦС 54,— зл., кооперативи „Зоря" і т. д. Позатим вплачують прямо до УКТОДІ організовано службовики МС в Стрию (оголошені в повіті Стрий — 23 службовників по 14 зл. місячно). Інші члени вплачують вкладки до наших філій і до нашого Тов-а індивідуально.

Прізвищ усіх членів з ощадностевих оглядів не оголошуємо; багато з них цього й не бажає. Тому цією дорогою складаємо подяку всім Шановним Членам нашого Тов-а за їх постійну поміч та співпрацю для забезпечення інвалідів був. Українського Війська.

На окрему увагу заслуговують теж Шановні Члени Добродії нашого Тов-а, що вплачують постійно більші жертви (найменше 100 зл. річно). Усіх членів добродіїв має УКТОДІ 284. З того числа 12 жертводавців іменувала Головна Рада УКТОДІ Членами Добродіями в 1936 р. В краю одержали грамоти Членів Добродіїв:

СЕЛЯНСЬКА СПІЛКА, кооп. в Богородчанах (Член Добродій від 1933 р.),
КАРПАТІЯ, Тов-о Обезпеч. у Львові,
ем. учит. Юлія КРУПСЬКА, Коломия,
УКРАЇНСЬКИЙ КООПЕРАТИВНИЙ БАНК в Теребовлі,
Д-р Михайло ЗАЛИПКА в Заклікові,
РАЙОНОВА МОЛОЧАРНЯ в Коропці,
ПОДІЛЬСЬКА ПАСІЧНИЧА СПІЛКА в Тернополі,
ВІДРОДЖЕННЯ, кооп. в Грабівці,
УКРАЇНСЬКИЙ КООПЕРАТИВНИЙ БАНК в Копичинцях,
КАСА СТЕФЧИКА в Топорівцях,
КАСА СТЕФЧИКА в Залучу н/Пр.,
Антін ПАВЛУСЕВИЧ у Стрию.

В 1937 р. іменувала Головна Рада УКТОДІ за жертви переслані в 1936 р. Членами Добродіями:

БУГ, кооп. в Камінці Струмиловій,
ПОВІТОВИЙ СОЮЗ КООПЕРАТИВ у Скалаті.

В 1936 р. мало УКТОДІ такі приходи:

Добровільні жертви з краю	53.361,80	
„ „ з заграниці	40.421,62 зл.	93.783,42
Членські вкладки	„	8.737,11
Чистий дохід з реальностей:		
Потоцького 48	8.980,16	
реальн. у Винниках	366,25	
„ на Богданівці, дар Вп. П. Гайка	216,89 „	9.563,30
Дохід зі шапкарні	„	1.984,63
„ „ календаря „Український Інвалід"	„	863,14
Відсотки	„	2.589,80
	Разом зл.	117.521,40

Ці доходи дозволили Товариству продовжати його діяльність та забезпечувати івалідів УГА, усе ще справді невеличкими рентами. Головні видатки УКТОДІ, це місячні ренти для тяжче пошкодованих інвалідів, які втратили найменше 35% здібности до праці (вони дістають ренти у висоті від 5 до 50 зл. місячно), доривочні підмоги лекше пошкодованим інвалідам 30 і 33%-овим (святочні підмоги по 10—15 зл. на Різдво, Великдень та в Листопаді) й одноразові підмоги інвалідам зголошеним по 1930 році та нижче 30%-овим. Позатим Тов-о видає потребуючим інвалідам протези (штучні ноги, руки) та ліки, приписані лікарями. При тій нагоді Гол. Рада зазначує, що лікарі-українці у Львові й на провінції безкористовно дають нашим інвалідам лікарську поміч й Тов-о приймає це як жертву.

В 1936 р. Тов-о видало на вище названі видатки:

589 інвалідам виплачено на рах. рент і підмог	зл.	82.087,76
56 інвалідів одержало протези на суму	„	4.099,40
на лікування виплачено	„	2.222,21
на адміністрацію (в тому особ. видатки 9.552,83 зл.)	„	18.050,36
Разом	зл.	106.459,73

Маючи на увазі, що на старші літа інваліди щораз тяжче відчувають своє каліцтво і тимсамим потребують більшої матеріяльної підмоги, у 1936 р. Головна Рада УКТОДІ підвищила місячні ренти наших інвалідів, обнижені в попер. роках у часі найтяжчої господарської кризи. Одначе не привернено їх ще до висоти з перед 1932 р. Висота наших рент далеко ще не така, щоби її прирівнювати до державних рент, або щоби забезпечувала в належний спосіб інвалідів У. Г. А. Не одержують підмог від Товариства й ті інваліди УГА, що зголосилися до Тов-а вже по скінченій реєстрації т. є від 1929 р. Щойно в біжучому році Головна Рада УКТОДІ взяла під розгляд їх зголошення та впродовж найближчих місяців їх вирішить. Таких зголошень є 496.

Тому потреби УКТОДІ не меншають, а ростуть. Головна Рада УКТОДІ, складаючи на цьому місці ширу подяку всім нашим Членам і Членам Добродіям, Жертводавцям та Прихильникам за їх поміч та співпрацю в попередніх роках, — рівночасно просить їх усіх і на дальше памятати про потреби нашого Товариства, про обовязок кращого частинного забезпечення інвалідів Українського Війська.

Просимо переглянути наш виказ жертв за 1936 р. Якщо в цьому виказі пропущено якусь жертву, просимо повідомити нас про те й подати: прізвище й імя (фірму) висилаючого, місцевість та поштовий уряд надання грошей, висоту висланої жертви, докладну дату надання та в який спосіб гроші переслано (грошевий переказ, поштова складанка П. К. О., або розрахунковий переказ).

УКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО ДОПОМОГИ ІНВАЛІДАМ
У ЛЬВОВІ.

Із теперішнім звітом висилаємо чекові складанки нашого Товариства. Прохаємо не марнувати їх й ужити до висилки жертв, член. вкладок, чи належитости за календар „Український Інвалід". — На середущій частині чеку прохаємо зазначити, на який рахунок вислані гроші призначені.

УКТОДІ — Львів, ул. Потоцького ч. 48.

ВИКАЗ ЖЕРТВ НА УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ ЗА 1936 РІК.

(в золотих)

БЕРЕЖАНИ: о. Е. Бачинський Листоп. зб. 298.82, О. Старухівна і О. Гусаківна 80.07, Тов. Вз. Пом. Укр. Вчит. 55, Рай. Молоч. 50, парох. ур., зб. 18, Береж. Бовн 10, Тов. Луг 6.90, арт. В. Білинський 5, Л. Яворська 4, М. Бідуля, А. Крамарчук і З. Тимовська по 2, Др. В. Бемко і Я. Пашківська по 1, Августівка, парох. ур. 22, Інж. А. Гладій — о. Олійник 2, Баранівка, М. Завойовский 1.22, Бишки, парох. ур. 6.89, зб. 11.64, о. Й. Скульський 2, Біще, І. Волощук 1.70, Будилів, зб. 4.50, Будучність 5, Вербів, Ощадність 5, Хліборб 20, Вибудів, М. Бідун, вес. зб. у В. Бурбелі 3.20, о. І. Пінковський 9, Вимислівка, Ф. Подусівський 3.60, Вільховець, Просв. 7.60, Гайок, В. Ковальський 3.30, Гелевків, С. Божик 3.70, Глинна, о. М. Юхнович 10, М. Бабик 5.10, Гиновичі, Р. Кадайський 10.70, церква 5.15, Дворці, Г. Федечко 5.02, Дрібще, В. Барилка 5.36, Просв. з прави. 5.18, Дриців, о. С. Городецький 10, Самопоміч 10, Ощадність 5, П. Підлужний 6.22, Жолинівка, Єдність 5, Б. Воронівна 2, В. Вальків, вес. зб. 5, А. Хлопась 3.40, Жуків, парох. ур. 7, В. Бевх 6.81, Єдність 8.50, Золочівка, Єдність 3.50, Кальне, Віра 10, М. Дяківський 26.07, Капинці, П. Павлишин 18.64, Козівка, о. А. Бачинський 10, Л. Горохівський 21.20, Комарівка, І. Бабій 7, Конюхи, Поступ 10, В. Мрикайло 12.89, М. Ковалева 2, В. Придаткевич 1.50, Краснопуща, Просв. 4.76, Козова, О. Наконечний 2, П. Домбровський 26, о. С. Іванчук 3, Кривє, А. Галаса 23.54, Круж. РШ. 6, Куропатники, о. П. Пастух 13.40, парох. ур. 8, В. Починок 2, Курники, Ю. Комарницький 7.55, Лани, О. Сагайдак 10, Лапшин, о. І. Романчукевич 7.80, вес. зб. 26.35, Луч 10, Поміч 10, парох. ур. 4.50, зб. 11.24, Литятин, Д. Шур 7.45, Лісники, о. Г. Качала 3, Рай. Молоч. 20, І. Репецький 22, Г. Борик 18.60, М. Дячинський 2.40, Медова, О. Бойко 1.10, Мечищів, зб. 6.81, парох. ур. 5.40, Укр. Нар. Дім 10, о. П. Джулинський 3.90, Надорожнів, М. Комарницький 9, Нараїв, Д. Бідуля 3.20, В. Фортуна 9.22, Олесин, В. Горохівський 4.60, М. Олійник 7.61, Плауча Вел., о. Др. В. Левицький 3, Кр. РШ. 10, О. Паук 1, І. Лесів 1, Д. Семчишин, зб. на забаві 2.40, Плауча Мала, о. М. Юхнович 25, чит. Просв. 2, Плотича, Просв. 4, В. Бащук 2.50, В. Садівник 8.17, Поручин, о. М. Шараневич 4.50, Посухів, Згода 5, І. Видойник 3.79, Потік, М. Тисовський 2, Потутори, Ф. Сталіс 8.53, Поточани, М. Чорний 4.41, Рай, зб. 8.99, Рекшин, М. Мищишак 15.80, Рибники, зб. 5, Саранчуки, Просвіта 10, Слобода Зол., Дніпро 50, Я. Бойкевич 9.85, Стриганці, Самопоміч 1.50, І. Гарматій 12, Таврів, о. В. Мушкевич 2, Тростянець, о. Г. Кубай 2, М. Михайлюк 8.73, Урмань, Поступ 20, о. С. Городецький 14, зб. 10.50, Ощадність 20, зб. 14.41, Хоростець, пар. ур. 30, Шибалин, Т. Фенцор 4.33, вес. зб. у І. Штарка 3.25, Шумлянн, П. Федор 2.02, Шепанів, В. Бабій 2.32, Боротьба 5.

БІБРКА: Др. Я. Дудикевич, зб. в повіті 267.60, зб. в місті 37.45, Просв. 20.37, Спорт. Гурток 10, Складн. ЦС 1, Др. І. Рижій 2, Баківці 8.40, Бертешів 4.32, Єдність 3, Бортники, парох. ур. 22.41, Вербиця, Ю. Наконечний вес. зб. 2.35, Вибранівка, Др. С. Істеревич 1.50, Вільховець, С. Габрусевич 1.50, зб. 4.65, Волники 7.16, о. І. Гураль 2, Волощина 3.98, Генриківка, Ф. Урус 2, Глібовичі Вел. 4.02, Городиславичі, інв. М. Татарин 4.05, зб. 13.09, Городище Кор. А. Мизнтей 1, Сила 1, Гор. Цетнар., Просв. 2, Грушатичі, Правда 30, О. Павлинський 1, Девятники, Любов 10, о. С. Королюк 2, Дроговичі, А. Лускавець, зб. молоді 1.10, Дуліби, Братська Каса 15, Злука 5, В. Попіровський з панах. 14.45, Жирава, Боротьба 3, Загіречко, о. М. Волинець 20, Залізці, парок. ур. 6.20, о. П. Тележин 7.53, о. І. Винницький 0.50, Звенигород 20.95, пар. ур. 2.22, Калинівка 0.40, Кисело, Просв. 1.50, Кошурів 5, Лани 7.20, Лопушна 8.51, П. Альфавицький, вес. зб. 3.06, Миколаїв 8.50, М. Зелізко 2, До К. Кебало 2, Боротьба 10, Отиневичі, о. О. Кривич 3, Укр. Торговля 5, Підгородище, Свобода 25, зб. в церкві 2.50, зб. 31.35, Піддністряни, о. Е. Тарнавський 8, Ю. Кленан 7, Підмонастир 3.65, Підсоснів 5.95, А. Паранька 2, Підярків, Надія 20, парох. ур. 5, Репехів 1.95, Романів, о. Е. Бартків 2, зб. в церк. 3.50, С-ка Торгов. 25, зб. 37.62, Селиська 4.79, Сенів 2.80, Серники 20, С. Пахолок 2, Соколівка 4.25, Єдність 5, о. Кузьмович 1, Старе Село 7.95, пар. ур. 2, Стоки кольонія 1.43, Стрілиська Нові, Правда 2, Др. М. Тимків 1, Стр. Старі, Просв. 5, Стрілки, пар. ур. 13.50, Суходіл 2.96, Згода 12, Р. і М. Мартинюк 2, Трибухівці 1.65, Ходорів, пар. ур. 68, Наша Торг. 30, О. Соханова 10, А. Кулинич 10, Укр. Театр ім. Тобілевича 8, Роздільня 6, Й. Чорний 2, Черемхів, О. Труш 0.86, Шоломия 6, пар. ур. 7.50, Ятвяги 1.62.

БОРЩІВ: Філія УКТОДІ 494.09, зб. в місті 55.07, Повіт. Банк 31.10, Просв. 10, Й. Зелінський 1, П. Качор 0.25, Бабинці 9.65, М. Шкварко 12.90, Самоосвітники 1.31, Бжола 10, о. М. Маковійчук 18, церква 5, Й. Пірнак, зб. на христ. у М. Ємбрика 1.85, В. Лукій 3.64, Бережанка 6.50, Білівці, Сел. Спілка 5, зб. 4.20, Більче Зол. 11, П. Процишин 1.50, Борищківці, І. Ангелюк 6.20, Бурдяківці, Укр. Райфаб. 15, зб. 35.47, Вербівка 1.80, Збруч 0.50, В. Шевчук, вес. зб. 3, Верхняківці 4.60, Єдність 10, Просв. 9.51, Висічка 5.79, Вільхівці 14.85, пар. ур. 7, вес. зб. М. Баранюк 3.50, Волчківці 3.80, Воскресенки 14.90, Глубічок 5.25, пар. ур. 4.60, Госп. Поміч 5, Горошова 2.05, Згода 10, Укр. Щадниця 10, Германівка 7.50, Сільськ. Госп. 20, Братство Тверезости 5, о. І. Волошин 6.82, Гуштин 15.72, Церк. Братство 9.65, Гуштинок 4.57, В. Івасечко 1.50 й вес. зб. 2.60, Добробут 10, Т. Малюта 1, Ю. Козар 2, вес. зб. у В. Придка 6.15, В. Дідур 1, В. Наконечний, вес. зб. 5.80, Доброкут 12.55, о. І. Кравнич 5, Дубівка 1.70, Жилинці 14.02, Заліся 4.05, Просв. 25, коор. 10, Залуче, І. Олексин, колядa 7, Єдність 10, Звинячка, Правда 5, Іванє Пусте 6.50, о. І. Чолган 14.03, Ощадність 9, І. Мішко 1, П. Романюк 0.50, Іванків 11.20, Єдність 15, Ощадність 15, І. Домрівців, вес. зб. 2.15, В. Петраш 2.50, Капустинці, о. В. Ковч 3, Капуст. Ліс, Просв. 2.50, Козачина 33.53, Відродження 10, Просв., зб. з вечери. 3.95, Королівка, пар. ур. 5.40, Кр. Сільськ. Госп. 16.30, Др. К. Боярський 5, о. О. Боярський 2, Кривче, о. Б. Назаревич 19.04, Просв. 1.50, А. Хлистун 6.35, Кривче Гор. 11.41, Кудринці 5.65, Сел. Спілка 5, Ланівці 30.74, М. Свобода 5, Лосяч, Т-во Луг 1.95, Мельниця 6.40, Просв. 11.90, Філія Просв. 1, Михайлівка 5.50, ОО. Василіяни 5, Праця 5, Мушкатівка, о. М. Возняк 2, Нівра, о. Я. Матвіїв 35.50, Озеряни 15.21, Олексинці, Е. Рутковський 2.50, Труд 5, Просв. 6.29, І. Чикурлій 0.50 і вес. зб. у Шпака й Досяка 2.02, Я. Трач, зб. „Базар" 4.20, Панівці Зел., пар. ур. 1, Пилатківці, пар. ур. 2.50, Пищатинці 15.69, Підфилипе 2.03, Сапогів 2.40, Праця 15, О. Дмитрик 2, Скала 7.25, о. І. Деревинко від Мар. Т-ва Молоді 20.64, Т-во Відродження 12, Укр. Базар 5, М. Грабчук 1, Сковятин 3.23, Поступ 10, Слобідка Мушк. 4.85, Стрілківці 12.62, Трубчин, Самопоміч 6.50, Турильче 5.31, о. І. Кузик 2.50, пар. ур. 2, Усте Еписк. 10.58, Просвіта 5, Худиївці 22.55, Цвітова, Нове Життя 1.40, Цигани 5.60, Шершенівці, о. М. Дроздовський 5, М. Байталюк 13.85, Я. Трач 6 і вес. зб. 8.41, Шишківці 11.77, о. С. Турчин 1.50, Шупарка 41.38, Самопоміч 20, Просв. 28.50, Кр. РШ. 10, Юріямпіль 2.05.

БРОДИ: М. Жовнірчук, зб. в повіті 443.87, зб. в місті 74.03, Ю. Чубатий 3.40, емер. С. Левицький 3, А. Дикова, Й. Романюк і Л. Чума по 1, С. Орищин 0.50, Батьків, І. Колодій 1.55, Берлин, Укр. Райф. 21.50, М. Барчин 5.50, о. М. Струмінський 0.50, Білявці 13.16, о. Г. Цюпка 5.24, Бовдури 4.10, Боратин 6.18, Бучина 4.65, В. Ковальчук 5, Висоцько 1.35, Гаї Дітк. 33.67, о. І. Татаринський 6.50, Єдність 3, Гаї Дуб. 6.14, Гаї Смол. 4.55, Гаї Старобрід. 7.60, пар. ур. 7.50, Голосковичі 7, Просв. 4, Голубиця, Згода 5, Дітківці, пар. ур. 4, Дубе 18.11, пар. ур. 2.25, Просв. 1.50, Заболотці 38.05, Змагання 5, пар. ур. 3.40, Кадлубиська 16.15, М. Якимів 3.87, М. Юхимів 5.15, І. Баймак, вес. зб. у М. Юхимова 5.42, Клекотів Укр. Хлібороб. Щадниця 6, зб. 30, Конюшків 24.40, Побіда 40, Корсів 28.80, Кутище, М. Сікиринський 1.35, Лешнів 27.69, Лісові 5.20, Литовиська, Сел. Спілка 25, о. С. Пасічник 15.90, Маркопіль, пар. ур. 19.81, Монастирок 4.80, Надія 5, Накваша, Злука 0.50, П. Бутинський 2, Пеняки, церква 22, Підзамче, А. Андрєїв 1, Підкамінь, Др. В. Левицький 19.55, члени Просв. 6, Пониква 3.65, Боротьба 5, Пониковиця, пар. ур. 3, Ражнів 2, Будучність 10, пар. ур. 5.10, Хмільно 14.37, Станиславчик, пар. ур. 4, Самопоміч 5.75, П. Мандзя 2.70, Стари Броди 8.26, Суховоля 7.90, Рай. Молоч. 5, Суходоли, пар. ур. 7.50, Зоря 10.22, Фільварки Вел. 12, Фільв. Малі, П. Андріїшин 2, Чепелі, Братерство 15, церква 2, Черниця, о. С. Клепарчук 5, Чехи, церква 5, Поступ 5, Шишківці, пар. ур. 5, Ширів 10.23, Ощадність 4, о. С. Водяник 1, Яличів 7.55, Ясенів 3.95, пар. ур. 10, М. Б. 2, Єдність 15, Ясениця Скала 3.

БУЧАЧ: Др. Р. Слюзар, зб. в повіті 250, Філія Союзу Українок 20, з таци 59.63, о. П. Мельничук 28.55, Баранів, А. Крушельницька 1, Бариш, о. С. Колтунюк 6, І. Стасів 19.50, Беремяни, о. І. Настюк 2, Бертники, В. Рачкевич 12.09, Любів 10, Бобулинці, П. Гойда 1, Велесинів, пар. ур. 13, Вичільки, М. Боцюрків 3.70, Возилів, Просв. 5, Григорів, пар. ур. 9.31, Сел. Каса 2, Губин, Просв. 1.50, Жизномир, Г. Оленчук 2.07, пар. ур. 10, А. Данькович 8.77, Г. Кривецький, вес. зб. 3.24, Косар 10, церква 10, Зарвинці, Єдність 0.50, Задарів, Т-во Луг 5.50, пар. ур. 2.23, І. Гандзій 2.10, Залісся, Скала 2.45, Залищики Малі, А. Пендзій, вес. зб. 1.80, Звенигород, чит. Скала 4, Віра 5, Зелена, Рай. Молоч. 50, Єдність 11, Зол. Потік, А. Кушнірська 14.70, Зубрець, Просв. 4.40, Ковалівка, Заг. Закуп і збут 5.40, Коропець, Рай. Молоч. 100, пар. ур. 2, Єдність 40, Щадниця С-ка 50, М. Семчук 11.95, Космирин, Зорян 3, А. Лопушинюк 15.78, Костельники, В. Рудзевюк 3.50, Красів, В. Воронюк 2.15, Лящанці, Надія 5, Згода 31.40, Монастириська, пар. ур. 14, Др. А. Кардаш 10, Укр. Кооп. Банк 10, Мр. В. Каршинський 13.20, Служб. Скл. ПСК 5.50, Низьколиси, Єдність 4, Новосілка Язл., о. М. Метрипула 5, Озеряни, В. Гнатевич 2, Острa, Добробут 5, о. Др. В. Пелліх 5, Переволока, В. Струхманчук 0.50, Передмістя, Союз Укр. 3, Пишківці, І. Іжик 11, Правда 10, Пилива, пар. ур. 2.50, Поміркі, пар. ур. 5, І. Лушпінський 7, вес. зб. в І. Дашишина 3.40, Ріпинці, І. Іваноньків 7.17, Слобідка Гор., О. Андрусів 6.67, Єдність 5, Сновидів, І. Шлемкевич 2, Соколів, Кр. РШ. 3.85, Сороки, П. Худик 4, Л. Іващишин 25.45, Віра 10, Трибухівці, о. П. Коцюбинський 2, пар. ур. 10, С. Хомишький 4, Л. Біхарський 0.80, Усте Зел., пар. ур. 23.45, В. Шпирка 18.46, Чехів, І. Сенишин 4.35, Ялівець, Церк. Комітет 4, Братство 5, Укр. Кооп. Банк 20.

ГОРОДЕНКА: В. Сілецький, зб. в повіті 477.13, зб. в місті 33.57, Укр. Кооп. Банк 60, Др. В. Кассіян 52.50, ПСК 50, адв. Т. Матейків 6.47, Нове Життя 5, Міщанська Родина 5.54, М. Дуткевич 2, лік. Д. Паращук 2, М. Угрин 1.50, Мон. Кут 3.20, Вербівці, Госп. Спож. С-ка 10, Укр. Райф. 42.50, М. Євчук 48, Д. Остафійчук 5, Вікно, вес. зб. М. Жук 2.02, Вознес., Д. Яшан 3.60, Воронів, вес. зб. у П. Сенюка 5.10, Галузівка, І. Бабчик 3.60, Ганчарів, Рідна Хата 3, В. Слободян 8, Герасимів, Госп. Спож. С-ка 10, Глушків, П. Лукинюк 24.67, Ю. Бундзяк, вес. зб. 1.96, і з прес. наради 2.25, Городниця, Р. Никетшин 2, Юрчишинова 2, вес. зб. у Власія 4, В. Дубкувецький 3.05, М. Лучин 8.40, Дубки, Відродження 7, Просв. з прави. 4.30, І. Хорт 10, Д. Черлинський 1.10, М. Дячук 7, Жуків, І. Левицька 1, І. Стасюк 3.94, Ісаків, А. Дідик 18, П. Маланчук 2.30, Просв. 5, Колівки, Вперед 6.50, Д. Кузик 2.10, Копачинці, о. І. Костюк 11, Л. Артиш 4.26, Корнів, В. Дорош 4, Єдність 5, О. Струтинський 2, Котиківка, Каса Позичк.-Ощадн. 30, Бокалашук 22.05, В. Петришин 17.75, Николин, М. Головецький 5, Обертин, Укр. Каса 10, пар. ур

19.48, Просв. 2.55, Кр. РШ. 4.17, Олій. Королівка, о. І. Лабач 1, М. Павлюк 7.43, Олій. Корнів, В. Доманський 5, Передівані, С. Паньків 3.50, Петрів, М. Кушнерик 12.97, Поточиська Згода 10, П. Дідич 60, Репужинці, П. Шевчук 7, Семаківці І, Семенівка, І. Лаврівський 2.65, Стрільче, о. А. Стрільчук 2.60, З. Попович 1, В. Кондрук 16.10, пар. ур. 3, В. Григорів 5.50, Тишківці, Укр. Райф. 20, І. Дідун 13, В. Гафтуняк 5.90, Г. Бандурка 17.30, Ф. Дмитерко 27.80, О. Шухевич 1, Топорівці, вес. зб. у В. Угрина і П. Ковблюка 3.40, В. Федорчук 17, А. Кассіян 3.50, Будучність 10, о. М. Гайдучок 14.78, Т. Грищук 3.95, і вес. зб. 7.52, Каса Стефчика 100, І. Никифорчук, вес. зб. 6.70, Д. Сенюк 1.80, Д. Ящук 3.12, Г. Бандурка 60.10, Хмелева, М. Давимука 8.10, Чернелиця, Згода 10, о. Ю. Мелимука 33.95, І. Максимів 11.87, П. Халабура 6, Чернятин, Сел. Коопер. 11, Г. Матіяш 18.35, С. Заліщук, вес. зб. 3.30, Ю. Боднарчук 6.10, Каса Стефч. 20.70, М. Процюк 0.50, Чортовець, о. В. Малкович 2, церква 2.62, Д. Соловка 2.10, Якубівка, М. Гуменюк 9.96, М. Вівчарук 6.21.

ГОРОДОК: адв. К. Карачевський, зб. в повіті 230.03, зб. в місті 50, ем. І. Желемірський 6, Інж. Р. Паламарчук 2 і зб. „Базар" 4, Артищів, І. Морміль 3.45, Великополе, пар. ур. 4.57, з панах. 2.05, А. Тесляк й І. Тицький 8.30, Верешиця, пар. ур. 8.87, Воля Добр., Надія 1.50, М. Янчура 5.50, В. Рак 5.55, Вороців, П. Гелей 4.50, В. Квасиницький 7.45, Годвишня А. Мельник 26.40, Добростани, С. Федорович 15.11, Добряни, пар. ур. 0.40, Домажир, о. Й. Александрович 2.80, Дроздовичі, Т. Андрущишин і В. Шніцар 5.29, Дубровиця, П. Занік 5, Жоринська 6.55, Завидовичі, П. Яремчук й І. Щербяк 5.90, Зашковичі, Самопоміч 11, Просв. 1, Т. Кіцай 2.07, Зелів, Просв. 0.50, Зосина, О. Питлик 2, Зушиці, С. Ковальський 1.70, Каменобрід, пар. ур. 3.10, В. Годій 3.33, Карачинів, В. Піх 7.50, Керниця, о. І. Крук 2.60, С. Жеребух 0.50, Братство св. Івана 5, з панах. 6, І. Пісько і Т. Торопа 18.51, Косівець Кузьмінський 2.08, Лозина, о. О. Гуглевич 10, Любінь Вел., Др. Г. Чвартацький 6, І. Кішко 0.50, о. І. Фединський 12, М. Головацький 6.07, Люб. Малий, Й. Міськів 16.20, Малковичі, Просв. 5, Мальчиці, о. М. Антонишин 4, С. Дейнека 8, Мшана, Т. Рудий 12.50, С. Пач 7, І. Гірський 4.10, Гаразд 5, Оброшин, М. Цибульський 3.05, о. П. Шанковський 3.50, Г. Стасюк 1.60, Повітно, о. Г. Стасишин 3, Поріче Янів., І. Кріль 3.50, Річичани, Просв. 10, Ставки, В. Лозинський 1, Ставчани, церква 5.68, Сторонна, І. Федан 8.64, Страдч 4.50, Суховоля з коляди 4.20, Єдність 4, СС. Василіянки 2, Угерці Незаб., Надія 2, о. В. Паславський 1, С. Гургула й А. Гірняк 3.25, Цунів, В. Василів 4.31, Янів, о. М. Кушкевич 0.50, А. Кецько 5.85, Укр. Торг. 5, Ясниська, О. Жеребецький 6.92, о. Г. Мирович 2.09.

ДОБРОМИЛЬ: Др. В. Паславський, зб. в повіті 329.56, Арламів, І. Федецький 8.50, Березка, о. О. Білик 3.43, Бірча, о. І. Лебедович 6.65, З. Команицький і К. Мельник 20.65, Боневичі 1.50, М. Петрик 7.03, Бориславка, Я. Кульгавець і Д. Долик 2.90, Військо, Згода 4, І. Угніцький й І. Гірник 8.18, Волча Дол., Т. Боднар 1.60, Городовичі, І. Гальчин 14.13, Грозьова, М. Сокальський 3.05, Губичі, П. Хрущ й І. Тур 6.69, Жогатин, І. Метик і В. Хома 18.27, Квасинина, Згода 2, Ощадність 5, І. Бец і Г. Щигель 7.05, Княжпіль, пар. ур. 3, П. Дзюбак й І. Голубець 10.44, Комаровичі, М. Деркач і М. Кріль 3.70, Конів, о. Г. Колодій 0.50, В. Куць і О. Сорочак 6.05, Коцисно, П. Максим 4.55, Коросно, о. Ал. Харханіс 7, П. Голубець, М. Радик і І. Голубець 15.04, Коростенко, о. О. Харханіс 12.52, Креців, о. М. Добрянський 2, Липа, о. Г. Людь 3.15, Лімна, І. Масник 1.85, Лісковате, А. Барнич і О. Цицик 10.30, Ліщини, І. Гладьо 2.92, Лопушниця, С. Медвідь і С. Земко 6.31, Ляцько, Укр. Сел. Щадниця 14.90, І. Гера, вес. зб. 4.25, Р. і М. Мичуди, вес. зб. 5.45, М. Дацько і К. Кіт 20,44, Мігова, В. Сивий і К. Іваник 11, Папортно, о. Л. Мельник 1.90, Передільниця, Б. Гоцький 2, В. Кучабський 4.70, Поляна, С. Галайко 2.20, Поляна Сливн., З. Панищак 2.55, Посада Рибот., о. С. Тимчук 1, М. Отупяк 2.10, Посада Хир., Просв. 9.53, М. Пертак 3.68, Риботичі, О. Яріш 2.80, Рудавка, П. Ковальчук 1.50, Сотник, М. Мартинів 4.24, Старява, о. Д. Качмар 5, А. Пасічний 9.86, Тарнавка, пар. ур. 1.40, Б. Дзюбяк 3.25, Терло, Д. Терлецький 9, Товарня, М. Сух 2, Трушевичі, І. Уляновський 6.35, Єдність 10, Т. Бахівський 28.65, Хирів, Рай. Молоч. 10, Т-во Сокіл 30.65, Явірник Руськ., вес. зб. в Н. Михна 2.25, О. Кусьпіра, й І. Тицький 19.47, Ямниця Дол., В. Шевчик й І. Скрип 5.88.

ДОЛИНА: Др. О. Дереш, зб. 32.14, Укр. Кооп. Банк 20, Просв. 10, вес. зб. у Мр. О. Мудрицького і С. Лисенко 7.40, В. і О. Атаманчук 3, Белеїв, о. Бордун 13.54, Болехів, Др О Дереш 24, Укр. Банк „Сукіль" 20.19, В. Клюк 7.40, пар. ур. 9.51, В. Сайко 2, Л. Денисюк 1, Др. В. Гарасимів 0.50, Брошнів, о. І. Синяк 7, І. Кавин 1, З. Монцібович 2, М. Хоптяк 10.10, Бряза, Єдність 8.83, Просв. 1.70, Бубнище, пар. ур. 0.50, Велдіж, І. Михайлів 25.30, Др. В. Тисяк, вес. зб. 5.10, пар. ур. 4.50, Вигода, Ф. Грушаник 11.44, М. Микулин 4.97, Витвиця, В. Янешівський 5.07, о. Л. Ліщинський 2, пар. ур. 3.60, Волоське Село, Драм. Гурт. 9.40, о. В. Сухий І, церква 16, Гошів, Д. Шиян 3.30, пар. ур. 16, Дуба, А. Мирович 10, о. М. Проскурницький 5, Єдність 5, Ілемня, пар. ур. 4, Кальна, Д. Микулин 5.12, Княжолука, Свіча 5, Т. Ковердан 14.50, Просв. 0.50, Князівське, І. Щебель 0.50, Креховичі, П. Корольчук 2, Гаразд 20, церква 9, Згода 10, о. К. Штайден 20.50, Лолин, о. Т. Депутат 2, В. Шкудор 8.39, Лопянка, Єдність 2, Максимівка, В. Пилипів 0.80, Мізунь Ст., Нар. Дім 15, М. Хрущ 8.05, Надіїв, о. Р. Бачинський 5.50, Просв. 12, Дніпро 10, Новоселиця, пар. ур. 4.65, І. Кабин 5.55, Новошин, М. Федірків 13.89, Рільник 2, Осмолода, Просв. 33.30, Пациків, В. Кобрин 3.40, Перегінсько, Е. Гашинський 5, о. дек. П. Патрило 8.74, Просв. 10, пар. ур. 16, Підлюте, о .дек. П. Патрило 12.50, о. М. Ліщинський 1, Поляниця, молодь 3, Ф. Дубів 3, Зоря 8, церква 4.24, Рахиня, о. О. Щуровський 0.60, о. В. Руденський 6, В. Романів 8.55, Решняте, Р .Циган 3, Ріпне, Любов 10.65, Косів 4.50, Рожнітів, О. Гапанович 3.50, Др. С. Грубський 1, пар. ур. 5, Др. О. Дереш 21.64, о. В. Костюк 10.20, Сваричів, В. Рибчак-Козак, вес. зб. 4.52, І. Миндюк 4, О. Чубатова 1.50, Виділ чит. Просв. 4.80, Слобода Долин., І. Іванів 4.23, Слобода Бол., о. И. Лукашевич 6.25, Солуків, І. Рожевич 1, Спас, Труд 3.60, В. Верхола 5, Струтин Ниж., Ф. Зварич 4.85, О. Іжицький 4, Ф. Козлів 6.45, Струт. Вижн., Добро 15, Суходіл, о. І. Жовтанецький 6, Танява, пар. ур. 1.30, М. Федунів 8.06, Тисів, Просв. 2, Тростянець, І. Шустер 2.50, Туря Вел., о. Бордун 9.50, Тяпче, Просв. 3.05, Сел. Союз 5, І. Долішний 3.38, Церківна, Д. Грицило 4.35, Мик... 5.30, Цінева, церква, зб. 5.55, пар. ур. 8, М. Олексин 2.30, Чолгани, о. С. Зубрицький 1, пар. ур. 2.20, Просв. 4.08, Яворів, О. Вінтонів 12.14, Якубів, М. Зелінський 2.50, Ясеновець, І. Гошовський 1.

ДРОГОБИЧ: ФУКТОДІ зб. в повіті 1571,26, Народний Дім 100, Монастир ОО. Василіян 54.75, зб. в місті 65.70, зб. з академії 38.45, Ю. Панчишин 27.28, Ю. Вельгуш 135, Зоря 20, зб. шк. дітвори РШ 12.91, П. Кошалкевич 11.50, О. Гевко 15.40, І. Бурдякова 10, літер. гурток при гімн. 9, І. Грибович 5.20, Е. Залеська 7, О. Андріївський 3.20, К. Антонів 2.50, М. Колінко, Др. З. Ніжанковський, Др. Р. Савойка, М. Пасінович, В. Колінко і С. Мариній по 2, С. Ніжанковська і М. Витвицька по 1, Бистриця, о. І. Ільницький 0.70, Я. Фриз і В. Пиляк 3.35, Більче, С. Іванус 9.57, Болехівці, В. Микитин 3.75, Надія 2, Борислав, М. Винарчук 13.60, В. Миколайський вес. зб. 13.80, Союз Укр. 16.70, пар. ур. 8.43, И. Бачинський 15.35, Укр. Щадниця 5, О. Левинська 1.50, О. Стецик і Е. Озаркевич 96.70, зб. к. церкви і з чайн. веч. 94.40, Гукова Гора, І. Дякович 10.90, Баня Кот., С. Басарабівна 1.20, Мразниця, зб. 114.36, Брониця, С. Кобрин 2.80, о. М. Юзьвак 5, Волощa, Д. Моссур 3, І. Грущак й І. Нечипор 11.31, вес. зб. в О. Івахів і М. Нечипор 3.96, С. Грущак і К. Нечипор 4.26, А. Нечипор 0.55, Вацовичі, о. М. Івануся 2, Воля Якуб., М. Антонів 1, В. Ганчук і тов. 23.51, Вороблевичі, пар. ур. 8, Просв. 10, А. Сливич і М. Кравців 10.30, Гаї Виж., Праця 10, А. і Г. Скорпад 13.08, Гаї Ниж., В. Манько і Ю. Карпінський 3.20, Гаї — Гора, І. Борис 2.65, Г. Бійнич, І. Кравець 5.30, Горуцько, П. Лучечко 2, о. О. Говда 3.40, М. Говда 5, Грушів, Укр. Щадниця 10, Г. Сливич і Д. Луців 14.75, Г—Старе Село, О. Хоркавців 10, Делява, М. Шумський 3.10, Дережичі, С. і І. Колодій 7.28, Добрівляни, Рай. Молоч. 3.50, В. Серановський 2, А. Дуцяк і тов. 11, Доброгостів, Просв. 9, І. Фарима 26.10, М. Петрусяк і тов. 22.31, зб. в церкві 6.24, Довге Мед., Єдність 5, Г. Онищко й М. Бобяк 10.30, Довге к. Підб., пар. ур. 11.75, о. О. Кецун й І. Кретчак 12.30, Залокоть, В. Фецяк і В. Сокол 6.75, Колпець, Воля 5.50, С. Кішківна й В. Андрійський 9.74, Криниця, І. Дубик і М. Винницький 8.30, Кропивник Нов., о. С. Мацюрак і В. Свищ 13.96, зб. в церкві 5.08, В. Сташко 1.80, Кр. Старий, І. Злендяк 1.70, Ластівки, Ф. Штереб і В. Комаричин 13.65, зб. на забаві 1.20, Летня, М. Рожанська 1, Ю. Середяк 0.50, В. Малащак 2, Літиня, о. Л. Стецiв 3, М. Савшак і М. Луців 12.93, Лішня, о. Г. Канда 10, М. Німецький і В. Захаряк 20.22, Лужок Дол., Т. Гурій 4.42, Майдан, о. М. Бень 3, Медвежа, о. Й. Мизь 6, Мединичі, О. Лигинович 2, Єдність 8, Др. С. Воляник 7.15, Др. І. Лазор 1, В. Чепіль 2, М. Максим 4, Михайлевичі, В Марунчак 2.40, М—Лісові Хатки, В. Куцик 4.70, Млинки Шк., Д. Василишин 10.60, Монастир Дер., М. Уечко 3.46, М.—Ліши., А. Лисовець 3.20, Модрич, М. Василишин 4.21, Мразниця, пар. ур. 11.07, А. Добош 3, Круж. Союзу Укр. 5, В. Добош 2.50, Просв. 6, зб. в церкві 6.35, Найдорф, М. Журик 4.22, Опака, І. Мацьків 1, Т-во Ощадн. і Позичок 10, Т. Дуб 3.22, Опарі Мед., Єдність 3.50, Орове. І. Дубик і тов. 25.75, Підбуж, о. Т. Татомир замість квітів на могилу б.п. І. Тимкевичівної 5, Підмонастирок, П. Монастирський 5.96, Попелі, зб. з акад. Сокола 10.50, А. Спжинський 3, В. Ільків вес. зб. 4.40, Нар. Дім 3.25, М. Смук і тов. 37.24, Почаєвичі, Г. Кішко 2.40, Раделич, Самопоміч 0.50, Раневичі, І. Курчак 5.59, Рибник, о. М. Бень 8.12, Г. Мачужак 7.96, Рихтичі, Просв. 1.74, Д. Паньків 1.90, зб. на забаві 3, Ріпчиці, Г. Осередчук і С. Кузик 6.88, зб. в церкві 18.22, Ролів, Кр. РШ. 0.50, пар. ур. 10, М. Баран 5, Єдність 10, Укр. Щадниця 5, М. Лисий і О. Хорт 24.65, Солець, Кр. РШ. 4.77, Солонсько, В. Куций 2.25, Смільне, о. Т. Грушкевич 4, Снятинка, О. Бермес і М. Радищак 4.05, Станиля, І. Кісиличник 11.20, Старе Село, Р. Чаповська 7.80, Стебник, пар. ур. 20, М. Лупак 32.35, Сторонна, К. Кункевич І, Ощадність 10, І. Степаник і Д. Лаганяк 6.84, Східниця, В. Мазур вес. зб. 9.08, С. Бобешко 7.17, С. Журавчак 1, М. Дублевич 13.44, О. Пронів вес. зб. 5.40, П. Стемпіцький 3.15, зб. 52.87, Тинів, пар. ур. 3, П. Марків 4.22, Трускавець, І. Пристай 1, Т. Білас і тов. 23.90, Тустановичі, вес. зб. в А. й Н. Сеньків 16.15, Г. Зубрицький 1, П. Драган, А. Ковальська й Л. Хлібкевич 52.35, зб. 26.49, зб. в церкві 29.18, Улично, Добробут 10, о. Д. Бодревич 3, Л. Ортинський і В. Кінаш 12.60, Унятичі, Кр. РШ. 2, о. Т. Німилович 1.50, пар. ур. 5.54, Г. Унятицький і Е. Тустанівський 14.54, Урож, П. Огар 12.10, Ясениця Сіль., пар. ур. 6.15.

ЖИДАЧІВ: В. Серафин зб. 69.37, церква 31.57, К. Давидчак зб. 25.91, Філія Просв. з 1. XI. 21.45, Д. Мороз 2.50, Бережниця, зб. 3.95, Березина, М. Гудима 6.40, Верин, А. Музика 10.69, о. В. Лавришин 8.34, Вовківці, пар. ур. 30, Волиця Гнізд., зб. 3.58, Володимирці, Воля 6.50, пар. ур. 3.49, Волцнів, зб. 7.92, В. Верес вес. зб. 2.15, Воля Вел., о. Т. Серант 2, М. Дереш 4.72, Гніздичів, О. Бавман 5.50, О. Пущак 7.76, О. Трембецький 8.50, Голешів, пар. ур. 2, Горожанка Мала, Просв. 1, Деменка Ліс., зб. 15.13, Демня, Др. В. Здебський 16.15, Держів, Єдність 4.90, М. Мелешко 3.64, Дроговиже, В. Сколоздра 6.15, Дубравка, М. Мисак 3, І. Чмелик 6, Жирава, Г. Скорик 2, Журавно, М. Коваль 1, о. Л. Головацький 7, Просв. 10, Заболотівці, В. Тимків 8.64, Іванівці, пар. ур. 9.50, зб. 13.57, Ілів, церква 2, Крупсько, В. Демура 14.23, Лисків, М. Денисова 0.50, Лівчиці, зб. 10.28, Згода 10, Мельниця, І. Паламар 2, Мельнич, Добро 2.50, О. Брухналь вес. зб. 1.65, Межиріче, пар. ур. 2.70, зб. 10.43, Миколаїв н/Дн., о. В. Федусевич 16.72, Ощадність 10, Др. В. Здебський 48.15, зб. в церкві 12.03, І. Мартинець 1, Млиниська, о. Б. Семеген 2.30, Монастирець, Просв. 3.25, зб. з курсу кухов. 9.05, Надітичі,

церква 10, Новосілці, церква 3.05, Новошини, Поступ 5, Просв. 1.92, М. Зимяк 3.62, вес. зб. в А. Редьки 3.10, у Г. Яреми 12.97, Облазниця, о. Я. Хомяк 1, Пісочна, пар. ур. 0.50, Д. Мороз 26.14, Протеси, Згода 3, Рогізно, зб. 5.22, Праця 15, Розвадів, Госп. Поміч 12, о. М. Кіндій 8.80, Розділ, о. В. Вірчак 2, А. Гурський 15.74, Старе Село, Нове Життя 5, Стільсько, о. Ф. Лавидяк 5, Судятичі, Просв. 0.65, Тейсарів-Кавчий Кут, пар. ур. 10, Туради, Вигода 10, зб. 8.92, Цушлівці 3.94, Яйківці, Віра 15, о. Ю. Боднар 4.50,

ЖОВКВА: Др. І. Романків зб. в повіті 517.85, зб. до пушок 60.19, ПСК 20, Укр. Христ. Каса 10, Ігуменат ОО. Василіян 5, М. Малиновська 2, Артасів, церква 5.07, В. Мороз 7.22, пар. ур. 1.07, Блищиводи, Просв. 1.60, Ф. Олексин 6.95, Боянець, Рай. Молоч. 15, пар. ур. 4.50, К. Райта 5.80, В. Пенцак 5, С. Сидорко 15, Бутини, С. Шкаборський і С. Музика 5.12, Єдність 5, Рай. Молоч. 10, С. Микелита 11.78, М. Мельник 6, Вілька Кунин., о. С. Крут 4.21, Волиця, П. Батюк 0.50, Воли В., М. Павліна 4.18, М. Борис 1.34, Воля Жовт., С. Ковальчуківна 2, С. Деркач 8.18, Вязова, Відродження 1, М. Кантор 0.60, Гвинсько, Кр. РШ. 5, Просв. 2.50, пар. ур. 8, С. Добросинець 5.56, Голуби, І. Голуб 4.73, Гребенці, І. Гречанівський 4.31, Дальнич, Єдність 9.10, Двірці, о. О. Гоцький 13.27, Над. Дім 6.11, Д. Малко 1.34, Деревня, І. Костевич 6.20, Добрусин, О. Лапкевич, зб. на хрест. 1.20, А. Зелений 2.15, П. Клуб 6.10, вес. зб. у Й. Романчака 6, Дорошів Вел., П. Борис 5.03, Еренфельд, М. Ксень 3.01, Жолдець-Мазярки, А. Тютюник 9.50, І. Курочка 15.99, І. Кичула 14.90, Жовтанці, Надія 12, Просв. 20, М. Харина 7.70, М. Дробіт 5.51, Просв. 5, Замочок, С. Гадала 26.98, В. Брухаль 20, Звертів, Т. Білоскурський 7.20, Зіболки, о. І. Патеріак 3, П. Грабовський 3.65, Колоденце, Укр. Позичк. Каса 5, Сел. С-ка 5, Колодно, пар. ур. 17, О. Левицька 2, Кощелів, М. Юрків 5.52, Крехів, Теодор С... 5.96, Кулників, зб до пушок 12, Просв. 1.30, о. Др. М. Трохимчук 3.50, о. І. Клюфас 5, М. Дмитрович 7, доріст Кр. РШ. 1.50, вес. зб. у М. Медведя 4.85, О. Мусій 1, Др. М. Звір 2, Кунин, А. Качмар 3.55, О. Стиско 2, Купичволя, І. Маївський 1, В. Гриньків 14.50, Ю. Забавський 13.40, Любеля, Д. Кобрин 6.50, В. Ковальовський 2.84, І. Маївський 0.98, Мацошин, Г. Вязівський 13.90, Ф. Кохановський 4.30, Мервичі, В. Рада 6.75, Мокротин, І. Дуда 3, пар. ур. 9, вес. зб. в І. Путька 6.50, Г. Скірка 9.90, о. Я. Мухнацький, вес. зб. 6.70, Г. Гащук 4.09, М. Свинчак 34.81, вес. зв. у П. Штимпля 4.90, у С. Іванця 3.82, І. Пелих 17.65, Мости Вел., Др. С. Грабар 3.50, П. Балко 9, Власна Поміч 20, Просв. 4.35, о. В. Клос 1, зб. до пушок 15, Нагірці о. В. Мікула 1.50, Нове Село, В. Немчук 7.18, Поляни, Г. Кунтий 21.08, Пристань, М. Боднар 3.90, М. Мельницький 4.29, Провала, М. Грень 2.19, В. Башенський 3, Реклинець, Самопоміч 10, Єдність 10, М. Карпова 2, С. Клочко 2.25, Скварява Сл., М. Чепіль 4.50, Смерекін, М. Прийма 9.05, Судимів, о. С. Кміцикевич 7.76, вес. зб. у М. Нарембик 2.05, Д. Савчук 4.90, Туринка, С. Васечко 9.19, А. Грещак 1.50, Удиів, М. Борис 9.05, Фійна, Ю. Ганчар 6.40, Хитрейки, В. і Я. Кудик 14, Честин, пар. ур. 0.50.

ЗАЛІЩИКИ: В. Бараник, зб. в повіті 220, Укр. Каса 50, М. П. 46.73, о. Р. Добрянський 18.30, С. Копистинська 7.50, К. Смульський 5, Я. Гандюк 1, В. Волоканський 1, Др. М. Долинський 0.50, Антонів, Просв. 2.43, Бедриківці, Т-во Луг 3.25, Добробут 15, Беремяни, пар. ур. 7, Блищанка, О. Білинський 2.60, Бураківка, Кр. РШ. 4, Ворвулинці, вес. зб. у К. Кузь 7.23, о. В. Лозовий 18.50, М. Малюк, вес. зб. 3, Головчинці, о. П. Ткачівський 5.10, Городок, о. Й. Фільорчик 3, зл. 6.55, Грушка, Д. Білінський, 1, Дудинів, А. Бурденюк 5.50, Добрівляни, САД 2, П. Кузьник 12, Жежава, Д. Павлюк 5.07, Звинич, о. І. Ганкевич 6.04, Т. Угринюк 1, Колодрібка, церква 5, Костошківка, К. Рибак 2, Кошилівці, Просв. 3.50, Будучність 25, Кулаківці 4.85, Лисівці, Пчола 10, Самопоміч 34.57, пар. ур. 6.38, Мишків, Єдність 20, о. М. Дмитерко 3.80, Т-во Луг 3, Новосілка Кост., о. О. Бояреький 2.50, о. І. Воговський 1, С. Шевчук 4.85, Рожанівка, Д. Балан 1.50, Садки, Нар. Дім 51.40, Синьків, Надія 26.90, о. В. Мандрусяк 9.34, І. Курець 2, Просв. 2, Тлусте, пар. ур. 24.14, Торське, А. Українець 1.35, Т-во Луг 8.30, Сел. Каса 19.09, Угриньківці, Просв., зб. з Маланки 8, зб. о. Воробкевич 7.50, Р. Воробкевич 20, Т. Слугоцький 7.20, Устечко, Просв. 27.85, Кр. РШ 4.50, І. Лідич 0.50, Ф. Скоревич 0.50, пар. ур. 11.55, Хартанівці, В. Никифорів 1, Цапищ. Сел. С-ка 10, вес. зб. в І. Польового 3.70, о. І. Кощик 2, вес. зб. у Д. і В. Ландя 2.25, у В. Романовича і В. Мельничина 5.35, Шипівці, І. Матвійчук 1, пар. ур. 7.85, Шутроминці, Просв. 18, Щитівці, Р. Гайворонський 6.75, о. М. Любович 3.50.

—o—

ЗБАРАЖ: Філія Просвіти, Я. Богачевський, зб. в повіті 430, О. С. К. 80, С. Дідух 49.53, пар. ур. 41, Промисловець 10, Філія Союзу Укр. 10, Сокіл 5, Т. Красновський, вес. зб. 3.62, М. Борщ 1.50, Нар. Торг. 0.50, Базаринці, Т. Будник 5, Березовиця Мала, Влада Поміч 5, Ярослав Н. 12.60, Верияки, Т. Черепецький 7.40, Воробіївка, О. Смик 7.94, Глубічок Мал., Г. Семчук 4.05, Гнилиці Вел., Гудька 2.40, Гниличка Малі, М. Рудик 7.20, В. Возький 18.05, Гущанки, о. Л. Юрчинського 25.50, Добриводи, о. О. Чубатий1, церква 2, М. Кутель 5.34, Добромірка, Відродження 5, Просв. 7, В. Котик 14.15, Й. Кравчук 20.06, Зарубинці, А. Шморгай 8.21, Іванчани, Віра 7.68, Т. Двораківський 9.75, Капустинці, І. Сенчук 3.69, Капуст. Лис, І. Середянський 4.62, Кійданці, Госп. Поміч 13, В. Робак 4, Климківці, Збруч 10, Кошлаки, Просв. 2, В. Харчук 3, Кобили, А. Кусий 5.84, Красносілці, Згода 5, Лубянки Вижн. пар. ур. 2.41, о. П. Кіжик 1.10, Луб. Нижні, Єдність 10, о. Г. Яструбецький 10, Медин, Єдність 10, Нове Село, Др. І. Яворський 8, А. Осинчук 1.50, Зоря 10, Філія Просвіти 64.74, пар. ур. 4.50, Охримівці, Нар. Дім 8.50, Пальчинці, Е. Стоцька 0.50, Пеньківці, Єдність 6.97, Надія 10, Розношинці, Єдність 5, Романове Село, Наша Будучність 10, Синявка, Єдність 15, Просв. 1.50, Скорики, Д. Пашук 5, Стар. Збараж, пар. ур. 3.30, Стрівка, В. Кушлак 6.30, Сухівці, В. Миськів 1, Тарасівка, Поступ 5, Тернилівка, Просв. 5, Токи, М. Пахдрій 67.75, Чернихівці, П. Тарашук 4.50, І. Бутрин 3.67, о. Е. Мацелюх 5.70, О. Гірка, вес. зб. 6.50, Рідна Хата 20, Шельпаки, Поміч 10, о. С. Савчак 4.70, Шпак, пар. ур. 13.30, С. Чечота 1.70, Згода 0.50.

ЗБОРІВ: М. Тимкевич, зб. в повіті 454.40, О. Познаховський 26.50, о. В. Кулик 19.42, зб. ч. Голос Нації 4.60, А. Владимір 10.05, Я. Яблонський 4.10, Беремівці, Я. Ребрик 5.30, Бзовиця, М. Наконечний 3, М. Безпалко 12.53, Просв. 6.90, пар. ур. 5, Білківці, П. Олійник 5, М. Денека 2, Білоголови, М. Лепак 3, о. М. Булей 6.50, Білог. і Бзовиця 2.85, Бліх, Г. Безкоровайний 1, Богутин, Будучність 0.90, пар. ур. 5.80, Вертелка, о. С. Корчинський 3.50, Вільшанка, І. Посувайло 8.99, Вірлів, Г. Юркевич 10.26, Воля 2.50, Волчківці, І. Богайський 5.79, О. Протасик, вес. зб. 1.47, Гаї за Рул., С. Покиденець, вес. зб. 3.80, І. Жеребецький 4.82 й П. Хомин 2.07, Гарбузів, В. Тарапата 12.24, Віра 10, Укр. Райф. 3, Гиндава, І. Дзюб 15.05, Грабківці, Д. Стельмах 7.50, церква 0.50, Даниліївці, І. Вальчишин, зб. на хрест. 2, К. Шидлівська 16.20, Просв. 7.56, Жабинє, Г. Манацький 2.94, Жаб. Заруде 4.26, Жуківці 1, Чиж 3.50, Загіре, Просв. 7.56, Залізці, М. Булавська 22.30, церква 20.24, Д. Максимів 3, Зал. Нові, пар. ур. 26.64, Йосипівка, Добра Охота 1, Кабарівці, О. Маланчук 28.41, Каменярі 1.10, Калинці, зб. на посв. дому в Г. Чабана 6.25, Кальне, пар. ур. 2, Коршилів, М. Рижий 3.80, Красна, о. Др. В. Левицький 10.20, П. Михайлюк 6.30, Кудобинці, В. Оленин 1.90, пар. ур. 2.74, Кудинівці, А. Медвідь, вес. зб. 3.80, Лопушани, о. Т. Буда 1, Просв. 1.50, вес. зб. в Е. Куця 2, Манаїв, А. Крупська 14.30, Махнівці, пар. ур. 3, Махнівка 3, Метенів, В. Вдович 1.23, Мильно, І. Семчишин 2.89, Малинівці, Д. Стельмах 7.15, Монилівка, В. Бойко 11.46, Мшана, І. Мартинів 9.27, Нетерпинці, П. Тарас 2.50, Нуше, пар. ур. 4.50, М. Голінач 2, Озерянка, Г. Манацький 2.45, М. Кашапей 4.65, Озірня, А. Вонс 7.70, В. Ульчак 7.75, Я. Ворівський 1.60, Відродження 15, пар. ур. 26, М. Шараневич 2, Оліїв, М. Коваль 3.15, Осташівці, О. Сокіл 15.86, Єдність 5, Панасівка, пар. ур. 8.40, Просв. 7.40, Перепельники, церква 4.50, Підгайчики, І. Дубовий 7.60, Пліснявин, о. В. Данкович 5, пар. ур. 4, Погрібці, С. Зварич 7.65, Поморяни, Сила 3.10, церква 4.55, Н. Гупало 13.90, Присівці, О. Перейманбіда 8.10, пар. ур. 10.15, Вигода 3, Ратнці, пар. ур. 3.71, о. М. Ковальчук 2, Розгалів, І. Наливайко 17.55, Сервири, П. Марцишин 11.85, о. О. Бородайко 16, пар. ур. 4, Серетець, Серет 1.50, Славна, Е. Семків 9.20, Торгів, Т. Гумен-ь 6.30, Хліборіб 5, Травотолоки, М. Романів 7, Тростянець Вел., С. Мостовий 4, Сел. Поміч 3, пар. ур. 4.50, Тустоголови, О. Медвідь 10.05, Хоростець, Я. Кобилюх 13.77, Цецова, П. Балавський 8.08, Чистопади, В. Кріль 5, пар. ур. 3.09, Ярославиці, Л. Рак 16.84, Будучність 10, Ярчівці, І. Залізко 6.04, Яйківці, Т. Ігашинь 1.85, Своє Добро 5.

ЗОЛОЧІВ: Філія УКТОДІ, зб. в повіті 484.79, П. С. К. 50, Укр. Нар. Дім 50, зб. в місті 47.70, пар. ур. 32.75, О. Антик 10, Хліборіб 5, В. Кебало 2, Безбруди, о. П. Панасюк 3.47, Белзець, пар. ур. 3, зб. 18.77, Білий Камінь 8.20, В. Сидерський 1, Й. Гавришків 2.00, Бортків, Спільна Праця 15, зб. 1.70, Брахівка 5.12, Бужок 10.15, церква 6.50, Верхобуж 1.90, Вільшаниця Вел. 6.65, Єдність 25, Волуйки 8.60, Воронівки 11.52, Гарбузів, пар. ур. 3.10, Голоґірки 5.02, Голоґори, о. Г. Панчишин 2, Голос., Воля 4.18, Голог. Лісові 4.45, Городиля 7.10, Гульків, Просв. 2, Жукія 5.95, Жуличі 5.09, Єзиховичі 1.40, Загірці 1.20, Зазуль 10.70, Закомарі 9.19, пар. ур. 6, Зарваниця 13.63, церква 2.40, Зарічне 15.05, Зашків 2.56, Калинівка 8.60, Киняче 4.35, Колтів 2, Коропець 5.16, Красне 18.80, Красносільці, Зоря 0.50, Кути 35.27, Просв. 2, Лука 4, Власна Поміч 5, Мама 2, Липьке Вел. 1.50, Одиїв 0.50, пар. ур. 5, Олесько 4.20, Молода Громада 5, Острів, Поміч 5, Острівчик, церква 2.75, Острівчик Пільн. 8.26, Переволочна 16.53, Просв. 3.80, Кр. РШ. 3.90, церква 7, Підгірці, пар. ур. 1.72, Підлипці 4.20, Підлися 15.15, пар. уряд 14.61, Русалка 4, Я. Лацко 1, Почапи 25.88, пар. ур. 5, Згода 10, Ремеляці 6.49, О. Завадович 3, Сасів, М. Петрасевич 1, Скварява, церква 36.55, Дніпро 2.50, зб. 19.65, Скнилів 3, Відродження 5, Славна, Т. Гушул 4, Снович 7.15, Ю. Осович 3, Сокіл 1.77, Соколівка 13.68, Віра 12.80, Стадни 4.77, Стінка 1.20, Сторонибаби 6.07, Стрятин 1.85, церква 5, Теребежі 3.51, Трудовач 6.14, Угорці 7.69, Утішків 34.96, Правда 0.50, зб. з акад. в честь Петлюри 2, Фільварки 10.55, Г. Дмитрик 2, Фірлівка 6.52, Хватів 1.50, Хильчиці 6.30, Шишки, Укр. Райф. 10, Нар. Дім 12, церква 4, о. І. Біляк 2, Шишколоси 2.30, Юськовичі 7.02.

КАЛУШ: ФУКТОДІ 420.29, зб. в місті 93.33, Філія ТОВМ 52.13, ПСК. 50, Укр. Банк 30, Пов. С-ка Торг. 20, Рай. Молоч. 20, П. Келебай 8.50, М. Рубчак 5, М. Стронціцький 5, М. і О. Мікули 4, Укр. Кооп. Банк 2, Др. І. Сохацький 2, Філія Союзу Укр. 1.83, Бабин Зарічн., П. Вошка 5.66, Баб. Середн., Воля 3, Просв. 1, Д. Воростюк 3.96, Бережниця Шл., пар. ур. 9.50, Кр. С. Укр. 4.70, М. Манелюк 22.10, Берлоги, пар. ур. 3.50, Болохів, Надія 12, Верхня, С. Мельник, вес. зб. 3.35, В. Филипович 2.70, І. Дякун 3.03, О. Бойчук 2.60, Вістова, І. Хомич 1.20, І. Федорів 5, Войнилів, П. Рудий 1, Філія, Просв. 11.41, Рай. Молоч. 40, П. Шевчук 6.20, пар. ур. 10.80, Др. І. Белей 1, І. Кочержук 22.81, Голинь, Власна Поміч 20, П. Федорів, вес. зб. 8.46, М. Козак 2, Г. Олексюк 7.20, Добривлини Боротьба з лихвою 2, Довга Войн., КР. РШ. 15.90, пар. ур. 11, І. Федунь 6.50, Долиотів, Нива 10, Завадка, В. Гнатів, вес. зб. 2.93, Кр. РШ. 4, М. Тихан 2, Завій, о. Л. Семків 2.14, Місія 25, В. Бойко 6, Загірля, церква 4.50, Просв. 16, Збора, Любов 4.90, М. Башта 1.30, Кадобна, Згода 1, о. Г. Дяків 3.50, Кр. С. Укр. 0.25, Камінь, пар. ур. 2.32, Рідна Хата 10, Копанки, А. Полянський 2.75, Красна, пар. ур. 3.06, Кропивник, А. Курус 8.60, пар. ур. 7.26, о. Г. Дяків 4.21, В. Барнич 4.10, Куллатівка, Просв. 2.90, Лдзіни, пар. ур. 3.40, Згода 1.12, Лука, Будучність 2, Г. Наконечний 0.50, І. Марійчин 0.50, М. Левицький 0.50, Мислів, Просв. 11, Поміч 7, Мостиська, Згода 5, Мостище, С. Паньків 16.59, Небилів, В. Чолій 3, Просв. 5, В. Худин 21.57, Негівці, о. М. Кравчук 0.50, пар. ур. 5, Новиця, М. Людикевич 4, Підгірська Марійка 5,

пар. ур. 5.50, Кр. С. Укр. 4.06, І. Хацевич 2.06, Перекоси, Нар. Дім 2, Підгірки, М. Псюк 8.40, пар. ур. 5, В. Смольський 3.70, Рівня, о. І. Червінський 14, Середнє, І. Самотовка 3, М. Федюшка 5.09, Сивка Войн., Просв. 11, Кр. РШ. 5.15, Сільце, Е. Мартинюк 1.52, В. Белей, вес. зб. 1.90, В. Савка 6.98, Слобідка, церква 2, Станькова, В. Гумінілович 0.50, Л. Пасічник 8.96, Студінка, Єдність 15, пар. ур. 21, М. Мелимука 4.30, Суботів, І. Цюрко, вес. зб. в І. Прокопового 1.50, М. Андрієвого 2.90, з чайн. вечора 1.35, Угринів Сер., о. Й. Гайдукевич 5.20, Д. Тимків 1.55, Угр. Стар., о. Д. Березовський 5, Томашівці, церква 7.13, Болохівка 3, о. А. Гургула 4.27, Тужилів, Ю. Юрчишин 3.58, В. Якубів 8.60, Хотінь, Укр. Ощадність 5, зб. 5, Просв. 1.50, Кр. С. Укр. 1.65, Р. Юркевич 9.45, Цвітова, Просв. 1.50.

КАМІНКА СТР.: Др. П. Мінко, зб. в повіті 148.95, Буг 115, Я. Г. 7, М. Гоцька 5, пар. ур. 3.44, Просв. 1.50, Гурт. Молоді при Кр. РШ. 24, Банюнин, М. Романів 7.03, Власна Сила 5, пар. ур. 3.57, Буськ ФУКТОДІ 91.50, о. С. Калиневич 7.30, пар. ур. 4.30, Верблян 0.70, Вирів-Соколів, пар. ур. 34.40, Грабова, пар. ур. 3.50, Згода 5, Гумниська, С. Калиневич 1, Дідилів, церква 15.49, Р. Я. Максимів 2, Г. Борачок 29.48, В. і П. Триш 4, Добротвір, Просв. 5, Петро... 7.58, Желехів Вел., Ф. Біликівна 23, Журатин, І. Романів 2.50, Кізлів, Єдність 0.50, Н. Петришин 4.90, М. Білецький 6.04, Т. Демків 4, о. І. Жигаль 8.50, Кудерявці, М. Петрів 4.30, В. Матвіїв 1.87, А. Степанів 5.85, Лісько, Спільна Праця 10, Т. Антонів 8.20, Милятин Ст., І. Олійник 3.21, зб. в церкві 3.40, Нагірці Малі, М. Савчин 4.50, Побужани, С. Кужіль 3, о. І. Курчаба 5, Полонична, Каса Стефч. 15, о. І. Наумів 15.85, Ріпнів, о. П. Теодорович 5, І. Ідзік 5.35, Руда за Буг., О. Брезіцький 8.32, Руда Сіл., Надія 5, Сілець, Беньків, пар. ур. 9.22, П. Моравецький 3.25, Соколів, Просв. 2, зб. 9.04, Сороки, о. Д. Вахняк 1, Стрептів, зб. в п. 3.07, Стриганка, М. Давидович 6.40, Убині, пар. ур. 10, М. Чайковський 6.60, П. Савринів 10.92, Чанж. о. І. Ганицький 5, В. Мельник 12.08, Чучмани Гумн. Єдність 5, Яблонівка, М. Вовк 3.51, Якимів, І. Жук, вес. зб. 2 ,І. Кук 10.70, пар. ур. 21.80, Ямне, зб. в церкві 4, Язениця Руська, В. Рудий 3.51.

КОЛОМИЯ: ФУКТОДІ, зб. в повіті 861.68, пар. ур. 150, Покутський Союз 94, Ю. Крупська 24.60, Укр. Реформ, Євангс. Церква 10, Суперінтендент Укр. Реф. Євангс. Церкви 5, В. Лонич 5, Др. О. Коссак 5, Н. Курпякова 3, І. Сухорська 2, Д. Гнідан 2, Інж. Я. Добрянський 1.80, А. Вітошинська 1.50, Акрешори Нове Життя 5, о. Р. Миронів 21.92, Балинці, І. Драган 18.25, П. Гелета 1, Д. Максимчук 31.40, Березів Сер., М. Васкул 2, В. Сулятицький 5.60, М. Симчич 19.68, Бучачки 11.50, Воскресінці, пар. ур. 2, Гвоздець Ст., І. Непийвода 10.15, Марусяк 7.90, Джурків, пар. ур. 6.55, Добровідка, Д. Дерехович 9, Залуче н Пр., Л. Ямборак 4, В. Мельник 4.31, Замулинці, І. Гуменюк 5.10, Іспас, М. Гаврилюк 1.50, пар. ур. 4.07, М. Лаврук 1, Кійданці, Просв. 10.50, Ключів Мал., Рай. Молоч. 25, пар. ур. 7.16, Д. Фенин 4.23, І. Явдошняк 8.45, Каменярі 2.15, Ключів Вел., Р. Коссар 1, Княждвір, Самопоміч 11.77, І. Потятиник 9.85, Ковалівка, Ощадність 5, В. Лесюк 13.30, Корнич, М. Оленюк 10.40, Коршів, Ощадність 20, Рай. Молоч. 25, Г. Гритчук 20, Т. Кунічак 44.40, Г. Бойчук 30.89, Космач, Др. П. Питлик 1, К. Гінчицький 31.35, Ліски, М. Прокопів 1, Люча, М. Бійовська 2.40, Кулачківці, Ю. Шлемкова 2, Мишин, Хлібороб 14.41, вес. зб. в М. Андрусяка 1.67, Назірна, о. І. Цибик 2, Остапківці, Г. Яремчук 11.87, Островець, М. Андрійчук 5.50, Печеніжин, Др. В. Маковський і Н. Честинська 15.50, О. Андрійович 10, П. Бойчук 0.50, Рай. Молоч. 35, Пилипи, Ю. Микитюк 12, Підгайчики, Скала 3.70, Росохач, пар. ур. 5, Слобідка Ліс., Р. Барна, вес. зб. 2.65, Слобода Рунг., І. Рибчук 18.80, А. Федюк 1, Сопів, М. Романовський 3, церква 1, Госп. Торг. С-ка 5, Укр. Райф. 10, М. Катаринчук 29.13, Стопчатів, Зоря 1.50, Рай. Молоч. 15, О. Зельський 7.40, Д. Скрегунець 0.50, Текуча, пар. ур. 8.42, Тростянка, В. Палічук 4.88, Турка 6, Фатівці, Просв. 0.50, Хлібичин Ліси., П. Остапів 8.19, Ценява, о. Г. Федина 1, Черемхів, Єдність 10, Яблонів, Згода 8, Наша Поміч 3.35, Мр. С. Барабах 15, Ткачуки, зам. квітів на могилу бл. п. О. Бійовського 10.

КОПИЧИНЦІ: ФУКТОДІ 216.16, ПСК. 600, Філія Просв. 14.13, К. Волянська 5, Босири, Ю. Решетило 4, А. Кінасевич 2.50, Васильків, Нива І, Васильківці, І. Атенчук 11.37, Верхівці, М. Рижевська 10, Вільхівчик, Поміч 5, Гадинківці, В. Байрак 2.68, Луг 9.50, Говилів Вел., Зоря 10, Гусятин, о. Т. Раченко 6.12, Д. Кришталович 7.80, Зелена, Укр. Ощадність 15, О. Стельмащук 7.42, Клювинці, Надія 5, Укр. Каса 5, пар. ур. 2.20, Коцюбинчики, Ощадність 20, Кривеньке, В. Остапчук 9, Хліборо 9.50, Крогулець, Рай. Молоч. 40, Личківці, М. Журбик 5.70, Мишковичі, Т-во Луг 13.50, Оришківці, пар. ур. 7, Просв. 6.40, Праця 18.50, о. А. Литвинюк 6, Згода 10, Перемилів, Укр. Райф. 10, Нива 11.50, Постолівка, П. Друль 22, Самолусківці, Просв. 0.50, Власна Поміч 5, Сидорів, пар. ур. 12, Сорока, пар. ур. 3.93, Суходіл, пар. ур. 5, Луг 3, Товстеньке, Добробут 3.50, Луг 2, Р. Слотюк 11.60, А. Голубович 19.70, Трибухівці, Згода 20, Трояніка, І. Волошин 2.25, Увисла, П. Бреліс 2.60, о. С. Подляшевський 9, Хоростків, Своя Сила 4, Чабарівка, Ощадність 10, М. Музика 5.56, Чорнокінці Вел., А. Боровський 10.36, Будучність 43.50, Чорн. Воля, І. Грабець 11.90, Чорн. Малі, Луг 8.55, Шидлівці, о. М. Бутковський 3, Яблонів, Кр. РШ. 10, Надія 15, пров. В. Боровський 1.

КОСІВ: Я. Войнаровський, зб. в повіті 89.19, М. Горбовий 22.85, Р. Присяжнюк 70.54, С. Кейван 8, М. Присяжнюк 5, Ф. Когут 3.70, І. Цікалик 2.50, П. Дашко 1, Ю. Никорак 0.50, Бабин, Сокільський 5, Барвінкова, пар. ур. 1.50, Білоберезка, пар. ур. 7.50, Гуцульський Гаразд 8, Брустури, о. М. Кейван 16.30, Довгополе, церква 5, Жабе, Ю. Гулюк 1, М. Тимків 5, О. Моровик 35.50, Рай. Молоч. 2, Ільці, пар. ур. 15, А. Крашевська 2, С. Манчук 1.50, Слупейки, пар. ур. 8.69, Кобаки, Зоря 20, о. М. Терлецький 2.50, Кути, Плонюк 1, Нар. Дім 20, о. П. Середа, зб. в церкві 52 і на святі 24, Кути Ст., Просв. 23, Госп. С-ка 15, Т. Шпинтюк 2, Красноїла, пар. ур. 35.73, Ю. Недоходюк 1, Монастирське, Каменярі 1.25, Москалівка, о. М. Могильняк 50, і зб. в Городі 7, Д. Мартинюк 12.40, Пеньківці, Інж. Ю. Зілинський 5, Пістинь, Др. С. Савочка 5, Згода 2, Рожен Мал., Хомінський 2, Рожнів, Будучність 5, пар. ур. 9.45, Розтоки, о. Г. Гнатів 14, Соколівка, Й. Билиця 2, Стебне, І. Яновський 5.10, Ст. Косів, Власна Поміч 13.50, М. Чорній 0.50, Тюдів, Ф. Воротняк 2.50, Устеріки, Т. Савицький 20.15, Черганівка, І. Мицкань 1.35, Шешори, Відродження 10, Лебедин 7, В. Глібовицький 6, пар. ур. 13, С. Олексюк 14, о. В. Цмоць 17.95, Яворів, о. М. Дрогомирецький 5.70.

ЛЬВІВ—місто: Бібльос 55, ОО. Василіяни, Ігуменат 20, СС. Василіянки 3, В. П. У. В. 10, Е-КО 10, Згода, кооп. 5, Т-во Зоря 10 і зам. вінка на домовину Мр. Ручки Кульчицького 10, Йордан, кооп. 3, Карпатія 100, К. І. Р. 27.50, Левицька і С-ка 240, Маслосоюз 110, Молода Громада 10, Народня Гостинниця 40, Народня Торговля 135, Ремісн. Пром. Бурса 6, РСУК 100, Самопоміч, шк. кооп. М. Семин. 5, кооп. Богданівка 6, Служб. РСУК. 20, Сокіл-Батько 20, Сокіл III. 5.65, Сокіл V 2, Супруга 70, Сусп. Промисл 80, Торбан 1, Торговельник, кооп. 15, Торг. Шк. РШ. зі забави 5, Україна, Спорт. Т-во 27.55, Фортуна Нова 30, Харіс 5, Центробанк 50, Центросоюз 110, Чит. Укр. Богословів 80, молодь філії Укр. Гімн. 3.50, Кр. Вз. Пом. Служб. Дністра 5, зб. заступн. Черв. Калини 5.20, VII. кл. шк. ім. Б. Грінч. 3.60, шк. ім. кор. Данила 1.56 і 2.50, III. кл. 1.05, учениці шк. ім. Т. Шевч. 7, з Листоп. Акад. Личаківської дільниці 76.20, робітники „Хрому" 12.11, старшини УГА замість вінка на домовину бл. п. Гладкого 20, зб. в місті до пушок 560.98, мітр. о. О. Базюк 5, Д. Банк 1, І. Барабаш 3, М. Балаким 3, Батюкова 2, К. Бих 2, К. Білявецька 2, інж. Р. Білинський 1.10, Я. Бобик 5, В. Боровик 1, Ексц. еписк. Н. Будка 20, Ексц. еписк. І. Бучко 5, Ф. Волчук 2, Др. Я. Гинилевич 20, О. Гірнякова 17, Я. Горовець 6, Григорчук 0.50, О. Гриця 2, М. Грицина 5, Інж. Гавалко 2, П. Гелемей 2, Др. Е. Дурделло 16.60, Е. Дидик 5, Я. Ільницький 2, М. Їжицька 5, проф. М. Керницький 1, В. Климко 2, С. Кобушевська 10, дир. Д. Коренець 2.50, П. Ковтун 5, А. Костишин 3, Мр. Кривокульський 1, С. Куць 3, о. прал. Л. Куницький, зб. 1. XI. 100, П. Кухар 1, М. Легінь 10, І. Літинський 2, Мр. І. Манастирський з наг. вінч. 10, В. Міліянчук 1, Н. Н. 5, інсп. В. Ольховий 5, В. Онуфрик 4, Я. Остафійчук 1, В. Панкевич 1.50, І. Посипанко 2, Салдит 3.50, О. Табінський 1.50, Т. Телішевський 20, Я. Тисович 1, П. Федак 0.30, В. Фірман 3, С. Хандерис 1, М. Химка 11, Др. М. Чубатий 3, Др. М. Шухевич 2, П. Ярема 2.50, Г. Якімчук 1, М. Єринин 6.

ЛЬВІВ—повіт: Борщовичі, П. Коцур 2.60, о. В. Ощипко 0,50, Бродки, Я. Василишин 7.20, А. Хомицький 0.40, Нар. Дім 5, Винники, В. Коростіль 43.70, Просв. 10, Ю. Кметь і тов. 2, С. Возьна 1, С. Парахоняк 1, Вислобоки, зб. з панах. 7.86, Вовків, о. Б. Нуд 16.40, Гаї Льв., Рай. Молоч. 1.50, Германів, Д. Гуль 4.20, церква 5, пар. ур. 5, Глинна, П. Корба 10, Глуховичі, М. Дацко 3.40, Голоско В., Просв. 8.05, пар. ур. 8.67, Горбачі, І. Рак 3.90, Гаразд 10, Грибовичі Вел., І. Дропа 7.30, І. Щур 8.80, Сільськ. Госп. 10, пар. ур. 11.78, Гряда, Ощадність 10, пар. ур. 7, Гуменець, Г. Пароля 6.80, Надія 10, пар. ур. 6.50, Дмитре, о. І. Миронюк 12.90, В. Бучма 1, Добряни, І. Коваль 4.50, Дорнфельд, І. Угрин 3.55, Жиравка, Єдність 10, Самопоміч 10, Запитів, зб. на христ. в І. Стахури 2.07, М. Заруцький 2.50, Союз Укр. 2.50, Просв. 3.33, зб. хлопців зі забави 2.50, Зашків, Просв. 5, пар. ур. 8, Єдність 10, Нар. Дім 5, М. Мотник 22.65, Зарудці, І. Клюк 15.75, Збоїська, Д. Кудлатий 14.30, церква 12, Зимна Вода, Інж. В. Бартош 0.50, Кагуїв Єдність 5, Каменопіль, Т. Кохановський 2.80, Кожичі (ч Гол. Нац.) 3, Кукизів, М. Білевич 2.35, П. Ладика 1, Лани, Нар. Дім 5, Лисиничі, І. Ціцяла 7, Ю. Ціцяла 7.70, Лісневичі, С. Голубець 11.25, С. Карпяк 5.55, Ляшки Мур., Й. Лещишин 5.44, Малехів, І. Бубес 4, о. В. Коновалець 18, Миклашів, о. О. Іванець 24.61, С-ка Торг. 30, Каса Стефч. 5.45, Милошовичі, Єдність 5, Містки, М. Куза 8.12, Наварія, о. О. Сабат 3, Острів, П. Рибак 12.75, Пикуловичі, Рай. Молоч. 10, Підберізці, Д. Кернога 17.25, М. Гарапа 3.95, І. Дмитерко 3.35, Підбірці, М. Мельник 4.72, о. В. Кучабський 0.50, Підліски, Вел., О. Михалевич 22.50, Піски, Кузь В. 15.19, В. Синенький 3.94, Нар. Дім 5, Поляна, о. І. Березюк 11, В. Кінаш 4.80, Полянка, зб. 6.50, Попеляни, М. Верхоляк 8.69, Г. Фітьо 4.55, церква 10, Поршна, пар. ур. 3.50, Пустомити, М. Кохановський 2.85, о. П. Стернюк 10, Ременів, М. Сушко 20.99, І. Тис 59.51, Єдність 2.50, о. Круцько 16.06, зб. 7.80, Рісна Руська, пар. ур. 4. 35, О. Мигаль 10.10, вес. зб. у Д. Маєра 4.75, Єдність 5, о. К. Стисловський 3, Рокитно, вес. зб. О. Червінський 2.90, Рудно, Д. Коваль 4.70, Е. Матура 25, Сокіл 1, Будучність 2, о. К. Загайкевич 11.72, Селиська, М. Подвірний 3.50, Сердниця, В. Безушко 3, Ситіхів, М. Файда 8.50, Сихів, о. Др. А. Іщак 2, Кр. РШ. 2.20, Скнилів, зб. з просф. 4, Нива 13.50, о. Т. Ковалюк 10, Скн. Мал., І. Мартиняк 2, Скнилівок, А. Федчишин 16.87, Солонка, В. Копач 16.74, пар. ур. 7.12, Сороки Льв., Д. Пясецький 6, С. Михальчишин 7.45, пар. ур. 7.50, Сільськ. Госп. 5, Стронятин, о. М. Ходачек 1, Сухоріче, М. Когут 4.14, Цеперів, П. Панкевич 7, Черепин, П. Дацко 10.65, М. Наконечний 9.95, о. А. Цебровський 1.50, О. Наконечний 9.12, пар. ур. 6.10, вес. зб. у В. Федишина 4, М. Швець 6.40, вес. зб. в О. Яремка 2.45, О. Яремко 1, Черкаси, І. Сенюта 10.95, Чижників, о. Я. Шкільник 1, пар. ур. 5, Щирець, П. Рибак 5.90, М. Дорик 1, Окр. Союз Кооп. 75, Ощадність 6, пар. ур. 32.50, Яричів Нов., О. Вишенський 9.30, І. Ярошик 7.10, Поступ 2.50, о. Г. Брездень 10.75, Ярич. Стар., І. Сидорак—Кулик 10.55, о. М. Землинський 12.10, Яструбків, Л. Пилипець 2.

ЛІСЬКО: Т. Будзиновський, зб. в повіті 342.19, Укр. Кооп. Банк 25, Н. Савула 2, зб. в місті 48.15, І. Войтович 2, Балигорд, П. Антонішак 15.30, Мр. М. Осідач 3, Бальниця, о. М. Вітошинський 12.92, Бандрів 11.85, Береги 10.90, Береска 34.40, Бреликів 3.45, Ванькова 2.40, пар. ур. 14.26, Воля Гор., 1.70, Воля Мат.

1.40, Воля Мик., І. Куликич 13.66, Глинне 3.15, Горянка 2.60, Гошів 4.75, вес. зб. в І. Рідк., 2.40, зб. на христ. в І. Кігурчака 4, Гошівчик 1.65, Дзвордів 1.60, Жерниця Вик., о. П. Каламунецький 1.50, Журачин, Ф. Іванчук 1.44, Завід. Нар. Дім 10, Загочеве 5.40, пар. ур. 5.50, Будучність 1, Кальниця 3.35, о. Г. Сивак 49.89, І. Хвастяк 3.45, Лящовате, Нар. Дім 10, пар. ур. 7.40, о. С. Конкольовський 1, Любізна 5.60, Лукавиця 4, О. Пелехович 5, Лукове 14.64, о. В. Кончило 5, К. Дмитрук 2, Лютовиська, Просв. 10, М. Грицик 9.50, Манів, о. М. Вітошинський 8.25, Монастирець 1.70, Ольхова, Просв. 0.50, Постолів 5.20, пар. ур. 1.25, Радева 4.80, Райське, о. І. Яросевич 2, Ропенка 7, Рябе 2.30, Смільник, о. М. Вітошинський 18.17, Стежиця 3.46, Єдність 5, вес. зб. у В. Сушка 4.32, зб. на христ. у М. Романишина 3.30, у В. Романишина 3.25, Стеранка, пар. ур. 7, Стефкова 8.09, пар. ур. 13.50, Стрижик 2.97, Суковате 4.52, Телешниця Ошв. 4.57, Тел. Свиня 9.40, Тискова, І. Михалишин 1.94, Устрики Дол., Др. Т. Семьківський 2, В. Мричко 1.50, М. Гентіш 44.85, Хміль, о. М. Гашак 1, Хрест, В. Коран 13.50

ЛЮБАЧІВ: Др. І. Станько, зв. в повіті 134.48, О. Дзюбківна 29.44, о. Гірник 14.05, М. Коморів 5, Інж. П. Михальчишин 4, Д. Кашванський 1.90, П. Сташко 1.75, К. Трембіцька 0.50, Башня Дол., о. Я. Пилип 7, пар. ур. 6.70, С. Ханас 6.20, Биган, О. Сенюк 7.18, Борова Гора, М. Якимович 7.62, Борків, С. Кіш 2.10, Брусно Нове, о. С. Кондро 5.70, Вільха Гор., П. Кулеравч 2.30, Воля Нов., П. Гапунович 1, Воля Олеш., Д. Жук 1.20, Горасць, Г. Лебедович 1, Згода 1, М. Бумбар 6.35, Грушів, церква 2, Д. Кравець 4.90, Дахнів, пар. ур. 3, о. М. Черкавський 18.65, Дяків Ст., Сокіл 5, О. Вапляк 1, К. Лисьонок 1, Жуків, о. М. Колтунюк 1, Залуже, І. Сузь 5, Коровиця, пар. ур. 3, Липовець, Зоря 5, о. І. Шерстило 3.50, Лівча, пар. ур. 1, Любінець Нов., І. Ванкевич 9.10, Р. Дурлот 0.50, Любл. Стар., Згода 10, Милків, о. М. Плахта 9, пар. ур. 5.50, Молодів, М. Капюба 4.80, Німстів, М. Філь 12.85, Нове Село, церква 3, С. Костик 5, Д. Кульчицький 11.55, Олешичі, Єдність 20, Віра 9.90, о. А. Макар 18, М. Худик 5.02, Олеш. Стар., І. Луцко 6.45, Сипівка, Згода 5, Старе Село, о. М. Пащак 2, І. Періжок 3, Суха Воля, Надія 10, Д. Василькевич 1.50, М. Онищко 17.50, Тимиці, С. Суховолець 6, Улазів, Т. Скаб 2, М. Савин 2.50, Футори, С. Підкостільний 3.95, Циків, о. В. Лозинський 2, Чесанів, Др. М. Микитин 3, Др. Ф. Енсер, непринятий говорар 10, Др. Г. Шиманський 8.30, зб. на чайн. веч. членів Просв. 5.55, А. Лебедович 5, Щутків, А. Ковак 4.70.

МОСТИСЬКА: С. Байдала, зб. в повіті 252.55, і в місті 17.50, Баличі, М. Шельонг 11.44, Боевичі, Просв. 1.22, Болянковичі, Просв. 4.55, М. Береза 10.20, К. Пащаківна 3.50, Нар. Дім. 10, Буховичі, М. Возняк 10, Волостів, Єдність 10, Волчишковичі, пар. ур. 15, Гапковичі, Добробут 0.50, Годині, вес. зб. в С. Сабата 1.60, В. Федевич 1, Укр. Райф. 20, О. Федина 33.45, Гусаків, М. Козак 21.20, Дидятичі, Ощадність 5, Просв. 5.90, Завада, Г. Гільчак 3.10, Золотковичі, С. Саморох 3.58, Кривяки, С. Дзюбінська 1, Крукиничі, зб. в церкві 2, Лящки, Каса Стефч. 2.50, Лящки Гост., о. М. Мацюк 5, А. Ламах 10.25, Малнів, М. Федина 7.41, Мали Воля, о. М. Худа 1.50, Базар 2.50, пар. ур. 2.68, о. М. Худа 3.43, Мелешки, М. Рожак 11.68, Мостиради, І. Дуткович 9.07, Новосілки, К. Трояк 2, Орховичі, Ю. Федевич 5.50, Острожець, С. Винників 3, Пакість, о. М. Теселя 1, пар. ур. 5, Рільн. Прапор 9.58, В. Рихлицький 4.80, Цуцать, М. Павловський 1.58, Підкамінь, Лу. 2.50, Радиничі, пар. ур. 4.27, В. Пристацький 4.35, Радохинці, М. Дзвлик 11.79, Санники, вес. зб. в М. Городечного 1.50, Соколя, Д. Кубрак 7.54, пар. ур. 3, Б. Дзюбінський 8.79, Старина, Просв. 15, Судковичі, О. Качмарик 5, Суд. Вишна, пар. ур. 17, Рай. Молоч. 5, вес. зб. в І. Бойка 6.55, Тулиголови, о. І. Заяць 6.50, Хлівці 5.80, Хоросниця, М. Маринович 5, Черниця, Ю. Федевич 8.50, О. Федевич 37.07, Чижевичі, М. Петлюх 7.05, Ятвяги, М. Цап 12.24

НАДВІРНА: Делятинська зі шутки 21.40, С. Думець, зб. в Ясіні 28.97, зб. в місті 37.70, Др. М. Николайчук 24.78, Єдність 20, Укр. Кооп. Банк 17.90, О. Цибик 9, Н. Н. 1.50, Д. Кондрацький 1, М. Цимбалістий 1, Бабче, В. Березюк 22, М. Демчук 1, вес. зб. у Д. Клибуса 3.20, Битків, В. Будавський 2, Волосів, Укр. Хліборобе 15, Ворохта, Т-во Відродження 5, Гаврилівка, Наша Будучність 5, Г. Воробець 5.80, Делятин, пар. ур. 49.73, Просв. 7.60, О. Пацкань 1.50, М. Гринишин 0.50, Добротів, І. Петруняк 2.12, Єдність 5, Дора, пар. ур. 20, К. Кульчицький 5, Просв. 10.40, Журави, Відродження 10, Заріче, пар. ур. 9.99 Д. Ярошиківна 2, Просв. 3.93, В. Ващик 1.90, В. Бахмат 2.50, Каміннє, Надія 55.57, О. Олійник 0.50, о. Е. Горін 4.80, Укр. еванг. діти 2, Укр. еванг. гром. 5.50, Красна, Просв. 3.63, Ланчин, М. Моравецький 2, Лут. Згода 5, пар. ур. 9.75, зб. на христ. Ю. Савчук 5.55, Майдан Гор., Просв. 2.33, Манява, пар. ур. 10.99, Молодьків, В. Бойчук 7.06, Налавізів, О. Стебелюк вес. зб. у В. Сметанюка, Ф. Дерешука і Д. Дронюка 9, Ослави Білі, В. Петрус 2.50, пар. ур. 18, Наша Каса 3.50, Париші Хлібороб 5, пар. ур. 1, Пасічна, пар. ур. 8.90, О. Черпак 1, Перерось, Гаразд 2, Пнівє, о. Р. Жовкевич 6.20, Підгірянка 1.50, Пороги, Просв. 1, Ф. Кобилянський 2, Солотвина, С. Копровська 7.32, Старуня, Сел. Поміч 5, Зоря 18.40, Д. Лазарів 0.50, Стримба, Просв. 1.50, В. Тимків 2, Цуцилів, В. Маланюк 3.10, Ю. Маркевич 0.50, Хмелівка 11.70, Яблониця, пар. ур. 5.78, Яремче, Просв. 2.

ПЕРЕМИШЛЬ: Філія УКТОДІ, зб. 987.03, зі шутки 120, Зел. Св. 90, зб. в місті 240.40, С. Котис 25, Власна Поміч, кооп. Укр. Богосл. 20, М. Зубрей 15, Укр. Бескид 12.80, В. Гуль і В. Коченаш по 10, Крав. Варшт. при Союзі Укр. 6.70, М. Чайковська 6, Чит. Апост. Молитви Мужчин, Просвіта, І. Фута по 5, о. Др. В. Голинський 3, О. Кульмів 4, М. Федорович 2, М. Сороківський 4, М. Федевич й І. Савицький по 0.50, Барич, Кр. С. Укр. 5.26, Батичі, М. Лучит 3.50, і вес. зб. у М. Вторака 3.60, Библо, О. Зелик 2.02, Биків, кооп. 5, Болестрашичі 44.90, пар. ур. 18, Бовино 3.62, Боратичі 2.70, Боршевичі, о. Т. Дяків 4.18, Буців 8.50, Бушковичі, Згода 23.50, Просв. 7.60, П. Шумелда 15.15, Валява 13.10, Згода 3, Вапівці Рибинські 4, о. Й. Коленський 5.50, Вишатичі 1.15, пар. ур. 9.50, Вільшани, Ю. Сенишин 0.50, Вовчі 13.70, зб. к. церкви 7.08, Германовичі, Надія 1.50, Гнатковичі 7.37, Грушатичі, С. Кобільник 3.40, Дарівичі 5.30, Дротів, В. Берко 13.64, Дубецько, о. О. Стахник 2, Дусівці 14.20, Сила 3.35, Золотовичі, Добробут 3, Іскань 3, Гукалець 2.52, Коровники, В. Стисло 29.15, Кр. С. Укр. 10, Красічин, Просв. 5, Кречкова 4, Кривча, пар. ур. 1, Кругель Вел. 5.65, Лучиці 3.63, Малковичі, Сільський Госп. 3.40, пар. ур. 5, Мацьковичі 16.55, Медика 40, Укр. Сел. Шадниця 10, Просв. 9.50, Др. В. Любінецький 5, Халупки 11.54, Д. Вовк 4, А. Дмитрашин 1, Міжинець, о. І. Мак 3.50, гром. заряд з бюджету 30, Мільнів 7.10, Наклo, Нар. Поміч 20, Негрибка, Згода 5, о. П. Войтович 10, Передільниця, о. Б. Гоцький 1, Перекопана 12.30, Укр. Нар. Дім 3.50, Поздяч 14.85, Пралківці, о. Д. Онищко 7, Пикуличі 19.12, Розгубовичі, М. Яцишини 7.37, Селиська, о. Т. Савойка 2, М. Куропась 0.50, Слинниця 10.10, Стібенко, Самопоміч 8.50, церква 3, Стібно, о. С. Качмарик 7.09, Рай. Молоч. 10, Згода, 5, Власна Поміч 1.65, зб. 5.55, Тарнівці 3.55, В. Крупа 6, Тисова, Просв. 16.21, Торки, Укр. Шадниця 7.90, Кр. С. Укр. 4.10, Уйковичі, Укр. Шадниця 7.90, Кр. С. Укр. 4.10, Уйковичі, О. Сорокевич 0.50, Хідновичі 7.60, Храплячі 2.35, Циків 4, о. І. Шумелда 1, Явсманичі, Єдність 8.50, Нова Зоря 10, вес. зб. у В. Буцовського 3, Кр. С. Укр. 11.25

ПЕРЕМИШЛЯНИ: Філія Просвіти, зб. в повіті 362.82, Р. Гвоздиківна 9.72, Б. Сеница 33.26, Др. М. Хаврона 3.50, Біле, пар. ур. 2, П. Раковський 0.70, Бачів, М. Баран 16.88, Білка, о. І. Бобилик 2, В. Підбережний 3.90, Болотня, Ф. Дубрівний 2.70, Боршів, І. Лабінський 3.08, С. Задорожний 8.97, Згода 4, Брухович, В. Бередик 4.90, Просв. 3.99, К. Теодорович 1, Вишнівчик, церква 7.50, П. Фіца 3.71, Виписки, М. Гембара 13.18, Волків, В. Кушнір 1, М. Панасюк 9.79, Глиняни, Просв. 41.55, зб. зі шутки 13.51, М. Хамула 1, Рай. Молоч. 25, Заставк, зб. в церкві 5, Хлібовичі Свір., Ф. Мартинів 1.98, В. Терешин 4.85, Просв. 1, Єдність 5, Добрявичі, І. Багрій 5.52, В. Перепелиця 4.50, Дунаїв, пар. ур. 10.15, М. Байдалка 17, Дусанів, В. Ворона 9, Жидовичі, І. Сірий 3.34, Задвіре, Власна Поміч 8.50, о. М. Сенів 9, Кимир, О. Кобринович 7.50, Кореличі, В. Мисик 1.80, П. Чолій 27.50, Т. Галичин 4.50, Коросно, О. Перепелиця 7.20, В. Колосовський 1.55, Костенів, В. Чолій 5.70, Кривичі, Просв. 7.50, Куровичі, о. В. Плашовецький 3.90, Лагодів, Самопоміч 10, Будучність 15, о. М. Дядло 5.34, М. Миполівський 8.85, І. Тивонюк 1.63, Ладанці, Рай. Молоч. 0.50, Липівці, М. Мартинович 3.75, Лони, А. Самарикова 1, Ляшки Кор., пар. ур. 5, Мерищів, Г. Заставний 2.50, Недлиська, Г. Гель 4.45, Новосілка, Надія 5, М. Дідух 5.44 Новос. Лиські, А. Майка 0.50, Осталовичі, пар. ур. 3.16, М. Гнатів 3.30, Печеніж, Просв. 6.50, Підгайчики, о. Г. Бойко 11.50 і Погорілці 9.10, Подусів Ощадність 10, В. Небір 9.11, С. Максимів 9.44, Подусільна, В. Івахів 2.35, П. Тарасюк 10, Пнятин, В. Синяк 5.47, Полюхів Вел., о. А. Трач 5.86, Пол. Малий, Любов 5, Прибин, І. Мирка 8.12, Розворяни, Просв. 8, Сверж, о. Т. Кизима 3, І. Галечко 5, Сивороги, М. Лаба 1.60, Словіта, о. Ю. Колодій 4, Гаразд 11, церква 7.30, Содова, Надія 5, Унів, О. Казіміра 7.80, П. Казимира 8.91, Войтіховичі, М. Сушко 2.45, Ушковичі, Ф. Оленчин 4.72, Чемеринці, Г. Тістик 1.80, Чупернось, А. Головатий 1.95, Шонки, М. Процін 2, Якторів, з просф. Апост. Молитви 6.69, пар. ур. 11.72, Яичин, Т. Дзура 22.48, М. Вовк 8.27.

ПІДГАЙЦІ: Др. Г. Стецюк, зб. 79.73, Філія Просв. 90, Союз Укр. Коопер. 50, Укр. Коопер. Банк 25, І. Паславський 7.50, Мр. О. Яворський 5, Бенева, о. Б. Ізак 5, Згода 25, Богатківці, О. Оприско 2, о. Б. Ізак 14.13, Дністро 10, А. Мудра 7.57, І. Процишин 4.50, вес. зб. в О. Якимця 1.70, Божиків, о. Я. Літинський 11.15, Просв. 6.50, Боків, М. Галій 2.95, М. Когут 9, В. Галій 4.50, Вербів, церква 5, Єдність 20, Вишенка, А. Захаркія 2.30, Вишнівчик, церква 16.03, о. М. Головінський 2.50, О. Добростан 3.65, М. Захаркія 6, Волошина, Б. Ковбасник 6, Гайворонка, церква 17.16, Рай. Молоч. 25, Сокіл 16.16, Галич, О. Губар, вес. зб. 1.50, Інж. С. Дудар 2, Гильче, Згода 10, пар. ур. 5, Голгочі, Сільськ. Госп. 10, Кр. С. Укр. 5, пар. ур. 16.58, Просв. 20, Горжанка, М. Легінь 1.22, І. Русак 5.08 Дрищів, В Єдности Сила 0.50, члени Кр. РШ. 2, Зарваниця, М. Голод 8.20, о. В. Головінський 12, Застав'че, Л. Литвин 1, Просв. 8.23, Коржова, Згода 5, Литвинів, І. Перегінець 2.50, В. Мончук, вес. зб. 1.57, В. Лапшинський 15.90, Маркова, о. М. Шуровський 2, вес. зб. в С. Королевича 2.50, Моголівка, Т. Маслянка 12, Мужилів, гром. рада 20, Новосілки, Рай. Молоч. 30, Нос., пар. ур. 15.50, Підлешівка, В. К. Марковський 1.50, Раковець, М. Кисіль 3, Єдність 13, громада 10, Росоховатець, С. Салітецький 20, Сапова, Добробут 5, Семиківці, вес. зб. в Рент. Барана 5, Середнє, Надія 5, Сільце, Е. Вороневич 6, Славитин, В. Данилів 5.70, М. Пригода 1.60, П. Пастівнич 1, Сокільники, З. Юрків 1, Старе Місто, пар. ур. 4.02, Теляче, Поміч 4.50, Угринів, церква 3.10, О. Галай 5, Швейків, пар. ур. 2.60, Шкіндерівка, Т. Хиль 3.25, Шумлянн, Ю. Левик 8.50, Юстиніївці, Віра 1.50.

РАВА РУСЬКА: С. Совик 7.15, Ф. Союз Укр. 13.53, Р. Богачевська 9.35, М. Бречка 0.50, Василів Вел., Жін. Секція при чит. Просв. 13.80, Сільськ. Господ. 1, зб. з кооп. свята 2.50, Кр. С. Укр. 5.80, Вербиця, Злука 5, М. Назар 4.30, гурт. молоді 2.10, Просв. 8.40, Верхрата, Своя Хата 10, пар. ур. 3, Воробляни, о. К. Козій 3.64, Гібче, зб. з „маланки" 4, церква 3, Губінок, І. Матвіїв 2.50, Гута Зел., І. Махник 5, Левитир, пар. ур. 11, Дениська, Віра 3.50, Домашів 3.55, Журавці, пар. ур. 8, Забірє, С. Якимець 3, Камінка Ліс., В. Брунець 5, Рай. Молоч. 20, Корчів, І. Квасний 1.80, Корчмин, пар. ур. 7, Єдність 5, Лавриків, К. Залужний 4, Любича Кор., І. Луцейко 14.90, Люб.-Кнізн, пар. ур. 20, М. Гнідець 2, Люб.-Девл. Згода 5, Магерів, С. Гладюк 2, Монастирок, Просв. 5, Мости Малі, Т. Білецька 1, Немирів, Л. Дяковова 27, Просв. 18.60, І. Ільницький 0.50, Новосільки Перед., Надія 5, Новос.-Кард., Згода 5, Піддубці, Самопоміч 0.50, Потизич, Т. Чума 2, о. М. Дорошський 2, Укр.

Райф. 14, Радруж, о. В. Гучко 2, Річиця, церква 8, з Листоп. Акад. 10, Салаші, о. Я. Мартинюк 1, пар. ур. 1.11, Смолин, о. А. Гут 1.70, Тенетиська, пар. ур. 11.17, Угнів, Др. І. Козак 3, Д. Гузовська 4.67, Кооп. Банк Угнівщини 20, пар. ур. 22, вес. зб. у Д. Мазикевича 7, о. Я. Фігар 3, Ульгівок, Просв. 4.60, Кр. С. Госп. 5, Хлівчани, І. Якимович 2.70.

РАДЕХІВ: О. Макітрівна 32.65, о. М. Зінкевич 1 і зб. з панах. 14.37, В. Басюк 0.50, Барилів, Д. Хомяк 4.20, Витків Нов., Церк. Братство 11.60, С. Бас 6.40, вес. зб. 8.50, і вес. зб. у Т. Іваницької 5.54, Витк. Стар., П. Собків 2, Просв. 14.40, Грицоволя, Г. Пивоварчук 15.85, Гутисько Тур., Б. Лучківський 3.50, Дмитрів, пар. ур. 13.15, І. Федун 5.45, Каштелян, Я. Іванів 4.22, Криве, Самопоміч 25, Куликів, І. Сайкевич 8.60, Лопатин, пар. ур. 8, Др. І. Стадник 6, Ощадність 5, Др. В. Кущик 3, Петро С. 13.80, Миколаїв, В. Шостак 27.24, Монастирок Огл., Просв. 2.50, І. Теребушка 2, Мукане, І. Карпів 6.20, Взаїмна Поміч 10, Немилів ,Надія 8.70, Нестановичі, церква 4.50, П. Гриник 33.04, пар. ур. 4.34, Нивиці, Єдність 5.72, Сокіл 2.50, Я. Фединишин 4, пар. ур. 7, Обротів, С. Салагуб 6.80, Оглядів, о. Р. Березинський 9.50, В. Ковалишин 20, Опліцько, П. Галущак 1.50, М. Смаль 1.40, Ператин, В. Чудак 2.60, Полове, С. Шендюк 5.50, Руденко Ляцьке, Просв. 6.70, Середпільці, Просв. 15.49, Середпілля, В. Демчук 1.70, Пчола 10, Станин, П. Демчук, вес. зб. 2.08, й у В. Дмитрика 5.29, Стоянів, Просв. 12, Допомога 4.50 ,пар. ур. 7.36, І. Кратко Ковалишин 18.10, Сморжів, В. Мицак 2, Стремільче, С. Нижник 2.11, М. Прохурська 2, С. Журавель 6.50, Сушно, В. Гусяк 18, Р. Мандюк 4, Тетевчиці, Церк. Комітет 3.08, С. Бояр-чук 7.02, Тоболів, Просв. 2, Топорів, пар. ур. 12.80, М. Ковальчук 10.05, Трійця, С. Дубовець 3.65, Туре, Госп. Торг. Кооп. 8, І. Шевчук 16.50, Феліксівка, І Мельник 3.20, Хмільно, о. І. Хавалка 7, Д. Зінко 2, Холоїв, о. М. Коритко 10.10, Щуровичі, С. Дук. 11.45.

РОГАТИН: Д. Хоптяк, зб. в повіті 437.45, зб. в місті 31.20, о. Т. Кудрик 28.70, о. І. Гаврик 10, Мала Дух. Семин. 6.70, М. Ромах 3, С. Пилат 2, В. Шевців 1, Бабинці 16.58, М. Лялька 6.20, церква 5.80, Бабухів 22.27, Беньківці, І. Пінкевич 1, Березівка, Просв. 4.50, Бовшів, Ощадність 2, Болшівці, О. Д. Остапчук 10, Др. Й. Кузик 3, Букачівці, Будучність 20, Бурштин, Й. Харамбура 1 ,Згода 18.40, І. Гузар 2.70, М. Литвинюк 2, Укр. Кооп. Банк 10, Васючин 22.45, Молода Гром. 5, пар. ур. 10, Вербилівці 7, пар. ур. 6, Виспа, М. Райнгардт 3.54, Воскресінці, І. Лазурків 5, церква 8, Просв. 2.50, Коопер. 5, Ганівці, Г. Остапчук 1.50, Григорів, В. Салабан 2, Ф. Новоселецький 2.36, Гульків, Союз Укр. 4, Доріст, Просв. 1.50, В. Колодій 4.04, Згода 10, Данильче 14.08, Сел. Самопоміч 14.90, Надія 26.65, Дегова 8.06, Демнянів, Просв. 5.85, Самопоміч 2, Дитятин, пар. ур. 3.50, Дички, зб. на свяч. Кр. С. Укр. і Сільського Госп. 7.75, О. Бурачок 5.50, Дібринів, С. Тичківський 28.31, Г. Мельник 22.07, Долиняни, С. Лаврів 5, Жовчів, Ф. Макогін 21.93, Журів, Просв. 2.50, громада 8.10, Заланів 1.30, Самопоміч 1.50, М. Захарків 17.03, о. Л. Залужний 8.50, Залипя, Свій до свого 5, І. Третяк 8.37, Залуже, зб. з коляди 5.50, В. Височанський 14.05, Заріче Конколь., Просв. 1, Кліщівна 5.46, Колоколин, Просв. 5, церква й церк. хор. 5.50, Згода 1.90, Конюшки, Нар. Дім 20, К. Данилків 5.50, Згода 20, О. Юган 0.66, П. Трач 1.90, зб. 8.55, Кунашів, А. Атаманюк, вес. зб. 3.03, Д. Пер... 1.50, Липиця Дол. 10.13, С. Рибицький 2.70, доріст РШ. 6, Др. Д. Добротвір 2, Лука, М. Левицький 5.62, Лучинці 9.04, Єдність 4.90, М. Рик, вес. зб. 1.25, о. Й. Яворський 3, Мелна, Просв. 13.12, Підвинне, Г. Соколовський 6.18, Підгороддя, Згода 10.50, Сокіл 5, зб. 4.37, о. В. Максимець 9, Підкамінь 1.85, Підшумлянці, А. Белей 1, Надія 1, Помонята, о. М. Косович 6, вес. зб. у М. Дроня 7, Потік, Просв. 2, Псари, Каменярі 11.73, зб. 6.37, Пуків, Згода 30, Я. Космина 16.75, С. Федунь 18, Путятинці, М. Єйна 25.69, Руда 2.51, І. Чагринський 3.40, Свистільники, пар. ур. 7, Скоморохи, Ст. Просв. 5, Наша Єдність 6, о. В. Німий 2, Стратин 8.56, Узд, Просв. 1.92, П. Дубик 1.10, зб. 2.95, Д. Гнилиця 1.20, Фірліїв 14.58, Фрага, Єдність 5.50, пар. ур. 22.05, Черче, церква і С. Укр. 9.66, зб. 34.31, Каменярі 6, Рай. Молоч. 45, Чесники 3.95, Власна Поміч 14.90, вес. зб. у М. Шеремети 4.90, С. Росоловський 13.57, доріст РШ. 1.05, Просв. 5, Яблонів, церква 2, Явче, І. Сороневич 1.

РУДКИ: Др. В. Климишин, зб. в повіті 67.46, П. С. К. 25.50, Ю. Гавришкевич 20.70, Укр. Кооп. Банк 10, о. О. Гадзевич 5, Бенькова, о. С. Вітик 1.50, Березець, о. М. Бубняк 2, Болозев Дол., С. Котецький 3, С. Блозецький 1.50, Ваньковичі, Наш Труд 10, Вощанці, Просв. 5.35, Каса Стефч. 7, Горожанна Вел., І. Зазуляк 2, Загірє, пар. ур. 5.48, С. Слупський 4.50, о. І. Галушка 7.57' Кліцько 3.38, зб. в церкві 10, Колбаєвичі, О. і Е. Смішкевичі 10, Любов 10, Колодруби, Просв. 0.50, Комарно 12.85, Самопоміч 5, пар. ур. 20, Конюшки Кор., о. Е. Тимчишин 18, Кон.-Сімян., М. Цісінський 1.20, Коропуж, пар. ур. 15.14, Згода 5, А. Гузіль 14.37, Кропильники, члени Просв. 3.74, пар. ур. 1.20, Г. Ваврін 6.79, Купновичі Ст., громада 11.25, Лівчиці і Підзвіринець, пар. ур. 15, Ляшки Зав., Г. Ханащак 5, Михайлевичі, М. Серединський 2.83, Мости, А. Яциків 5.30, Нове Село 3, Новосілки Гост., Єдність 0.50, Острів, М. Саврун 2.29, Підгайчики, І. Голінський 2.85, Поверхів, К. Вільчек 3, Погірці, П. Свідрик 4.50, Подільці, пар. ур. 10.50, Поріче, Грунт, Г. Ткач 2, Грімно, І. Добровольський 6, Сусулів, Просв. 11, Татаринів, І. Бегенівна 1.50, Сила 20, Кр. РШ. Сила і др. зб. 12.74, Угерці Віняв., П. Ванишин 4.50, Хишевичі, Д. Бобеляк 20.10, Хлопчиці, М. Спрунь 2.80, Чуловичі 2.05, Шептичі, коляда 3.50, І. Стецьків 2, М. Петліковський 5.40, Шоломиничі, С. Костишин 7.54, Якимчиці 6.92.

САМБІР: Філія УКТОДІ, зб. 231.40, зб. до пушок 35.63, О. С. К. 20, Укр. Кооп. Банк 20, Я. Кинасевич 14.50, Др. М. Хомин 10, Т-во Зоря 5, Д. Коритовський 5, М. Копистинський 2, В. Курочка 1.50, П. Чуквінський 1, І. Туркевич 1, МС, А. Бабич і М. Томашек по 0.50, Бабина, гром. 2, о. П. Саєвич 13.80, Баранчиці, о. І. Лісикевич 3.50, Береги, о. І. Мельник 2, Сел. Поміч 2, І. Пилипяк 16.65, Єдність 0.50, Бережниця, церква 3.30, Биків, о. М. Микитяк 21.50, Берестяни, М. Лисович 3, М. Москвитин 5.70, Биличі, П. Форись 2.10, Білина Вел., О. Гриб 13, Єдність 3.50, о. П. Сас Погоренький 3.50, Блажів, І. Шедний 13, І. Гуран 9.10, Букова, М. Куць 3.26, о. М. Молодовець 11.57, Бусовисько, Добробут 0.50, інж. М. Мартинець 0.50, Ваневичі, о. В. Венгринович 2, Єдність 2, пар. ур. 13.40, Г. Лесик, вес. зб. в І. Несторовича 1.80, в І. Химяка 1.37, М. Борковська 3, Викоти, о. К. Грушкевич 2, Самопоміч 18.74, Волошинова, Єдність 5, Воля Кобл., о. М. Матюк 29.25, Воютичі, Згода 10, Вяцковичі, Воля 1.50, Г. Музика 8.80, Гординя, Я. Гошко 1, Дорожів, В. Бейба 11.70, Просв. 2.25, Дор.-Середн., Просв. 6.53, Зарайсько, Спільна Поміч 1.50, Звір, Єдність 5, Кобло Ст., І. Теличка 11.20, Корналевичі, Рідна Школа 3.74, Корничі, П. Юрків 23.49, Кульчиці Шл., Ощадність 2, о. Кузьмінський 6, О. Гут Кульчицький 21.43, Д. Вачинич 6.45, Лаврів, Монастир ОО. Василіян 10, І. Людкевич 3, Леніна Вел., громада 5, Леніна Мала, О. Демкович 1.50, Ляшки мур., о. С. Кійко 6.50, Містковичі, Сила 5, Любов 10, М. Ладаний 1.72, Мокряни, о. М. Волошин 15.59, Озимина Вел., І. Тершівський 3, М. Качмар 2.50, І. Лівчак 1, вес. зб. в А. Коса 7.55, Озим. Мала, В. Гурій 1.70, Пруси, пар. ур. 4, о. М. Гарбовський 4.50, Пановичі, С. Висоцький 9.26, Радловичі, К. Стебельський 7.88, Ракова, А. Кузяк 2.22, Рогізно, Сел. Каса 25, Сілець, М. Дорик 0.50, учит. В. Лазарів 1, Сприня, Відродження 6, Ст. Ропа, М. Сидір 1, Ст. Самбір, Др. Т. Соневицький 5, Страшевичі, Й. Максим 5.50, Стрільбичі, вес. зб. П. Костур 12.86, і в Кордуса та Галькового 5.27, Згода 5, М. Ковалиško 2, М. Семраковичі 1, А. Блажко 0.50, Сушиця Рик., Просв. 2, Татари, пар. ур. 10.26, о. А. Бардахівський 12.15, Терло, о. Й. Бачинський 10, Торгановичі, С. Пляцок 5, Торчиновичі, С. Дудівка 1.87, Фельштин, пар. ур. 8.50, Черхава, Рух 10.

СКАЛАТ: А. Ференц, зб. в повіті 484.94, П. С. К. 100, О. Ярмолик 31.24, Укр. Кооп. Банк 20, Б. Хрущ 9.79, Е. Марущак 6.17, Інж. А. Чемерис 1, Бірки Малі, Г. Сусла 6.09, Богданівка, В. Довгалюк 0.70, Буцики, А. Хрупало 12.60, Вікно, церква 11.02, о. Р. Зарицький 8.03, Кр. С. Укр. 2, Л. Токарчук 7.20, І. Метельський 5.85, Волиця, Надія 4, Глібів, пар. ур. 32.87, церква 15, Єдність 5, П. Яцишин 11.10, І. Хоптяк 4.05, Городниця, Г. Шевчук 20, Гриналів, Укр. Кооп. Банк 2.50, о. Т. Пиндус 5, Укр. Кооп. Банк 76, В. Вербовецький, зб. 15, Дорофіївка, С. Ширстій 1.90, Жеребки Кор., о. В. Бачинський 6.10, Єдність 3.40, Г. Забавський 3 ,Жер. Шл., Кр. РШ. 3.25, П. Дідух 6.10, Заднишівка, В. Прима 6.95, Я. Кавецький 3.25, Зарубинці, П. Бараи 4.40, Зеленя, Дніпро 5, о. Т. Пиндус 18, М. Волоцюга 5.05, К. Вецал 5.90, Іванівка, Т. Заяць 10.20, Камінка, Наше Добро 5, Качанівка, Власна Поміч 10, П. Турбот 10.53, М. Горлатий 11.21, Козина, Просв. 0.50, Блеск 3.50, М. Гаврилишин 3.75, Кологорівка, Г. Гембарівський 3.45, Колодіївка, З. Гуменюк 5.80, Д. Ляхович 10.50, Коршилівка, Пчілка 10, П. Коненко 1, Кокошинці, П. Федишин 9, Клебанівка 8, Красна, П. Бабій 1.40, Мих. Ш... 1.47, Криве, пар. ур. 5, П. Хлистун 5.80, Кут, Згода 2.50, Лежанівка, о. І. Прокопович 21.10, С. Бурак 10.05, А. Пташник 10.26, Лука Мала, Збруч 25, П. Кирилів 3.57, Г. Бойко 2.80, Магдалівка, П. Дмитерко 6.80, П. Стадник 5.30, Мислова, П. Вовк 1, М. Дацко 4.10, Мовчанівка, Поступ 9, І. Кравчук 2, Т. Кульбаба 6.70, Нове Село, А. Осінчукова 1.50, Новосілка Скал., М. Ковальчук 7.65, Оріховець, І. Патрило 13.20, Паївка, Нива 10, К. Хамула 8.11, С. Кушнір 4.67, Підволочиська, церква 2.86, А. Грегоращук 8.90, В. Навроцький 6.50, Пізнанка Гнила, Д. Заболотний 3.45, Рожиська, Просв. 1 ,Поступ 4, о. П. Слободян 2, В. Кужіль 5.10, Росоховатець, П. Молчур 7.25, Сороцько, Просв. 18.83, Надія 15, Відродження 8.50, зб. з вечерн. 2.33, Староміщина, Сокіл, зб. 12.20, Ст. Скалат, Будучність 3, М. Колісник 14.70, Супранівка, Надія 10, Литвинівна 4.50, пар. ур. 14, Т. Мостовик 17.95, Товсте, А. Свірський 5, парохія 10, С. Ходоровський 7.75, Товст. Кут, М. Мартинюк 2.77, А. Кушнір 4.11, Д. Швець 7.90, Турівка, Будучність 5, пар. ур. 5, Просв. 5, Г. Вареница 6.49, Фашівка, О. Пантелеймонович 6.50, Й. Козій 5, Хмелиська, П. Підгірний 10.45, Чернилівка, Г. Яворський 12.68, П. Гавришко 11.72.

СКОЛЄ: о. М. Мосора, зб. в повіті 75.70, Філія Просв. 20, Союз Укр. Купців з показу укр. промислу 15, Мр. М. Ценко, зб. в Побуці, Коростові й Гребенові 25.40, Головецько, В. Гаврилів 1.50, В. Устіянович 6, громада 4.87, О. Мецевич 5.05, Грабовець Скільськ., І. Данів 3.67, Гребенів, Е. Кінаш 12.54, Козьова, М. Климаш 6.20, Коростів, Л. Жалівців 7.38, Корчин Руст., Просв. 20, о. Г. Воскрес 11.35, В. Миндзів 10.10, Крушельниця, М. Кульчицький 3, Парашка 10, Просв. 21.86, Лавочне, С. Подолівський 11.70, Орава, В. Дуб 6.34, Орявчик, церква 2.40, о. М. Ганущак 6, Підгородці, Надія 9.74, зб. в церкві 4.40, Д. Савуляк 22, Плаве, Просв. 17.35, Побук, зб. 8.10, Погар, М. Скільський 9.29, Рожанка Виж., церква 1.50, В. Кожанович 6.26, Синевідсько Виж., Круж. Союзу Укр. 5, о. Ю. Левинський 96.40, Г. Мосорова 2, М. і В. Яцульчаки 5 ,о. Др. Й. Бабяк 3, дир. Л. Ващук 9, зб. 14.50, Син. Нижне, о. В. Еліяшевський 5.57, громада 27.40, Зоря 10, І. Кузьмак 2, Славсько, пар. ур. 15, Власна Поміч 5, О. Кіраль 13.08, Стинава Виж. і Нижна, о. І. Щуровський 14, В. Левко 2, Труханів, Союз Укр. 3, Д. Хомин 13.11, Тухля, пар. ур. 12, о. І. Юхнович 1, церква 1.50, Урич, С. Токарчин 26.40, Хащування, Просв. 5.07, пар. ур. 2, Хітар, декан. уряд 22.50, М. Блисців 22.40, Ялинковате, о. І. Яблонський 3, П. Коник 5.72, Ямельниця, В. Лях 3.90, пар. ур. 2.08.

СНЯТИН: Союз Українок, зб. в повіті 547.95, зб. до пушок: Г. Керницька 25.07, М. Смолярська 16.32, О. Костинюк 17.37, М. Костинюк 25.70, О. Павловська 14.84, М. Столярська 26, пар. ур. 19, Др. М. Муринок 8, М. Фіманюк 6, Д. Дутчак 2, Белелуя, Просв. 8.50, Будилів, о. В. Пік 5, Венгльовський 3.88, Власна Поміч 20, Просв. 2.50, Видинів, Солідарність 25, Р. Шк. 5, пар. ур. 9.78, А. Завицька 42.09, Вовчківці, О. Чернявський 6.27, А. Плахта 7.40, Укр. Каса 9.36, вес. зб. в О. Запаринюк 4, І. Запаринюк 10.55, Ганківці, Ф. Жураківський 3.15, В. Ворощук 16.80, Джурів, Просв. 9.70, Драгасинів, Просв. 2.20, Заболотів, Укр.

Торговля 2, І. Григорчук 10, о. М. Сулятицький 33.96, Прут 5, Бандура 5, пар. ур. 9.17, О. і А. Файгель 5, Задубрівці, І. Захарук 1.50, Завалє, М. Гунька 19.75, Прут 10, Залуче, Каса Стефч. 104, Костинюк 1, Іванці, Ф. Бойчук 1, Карлів, Просв. 10, пар. ур .8.88, М. Семотюк 6.30, Госп. Спож. Кооп. 5, Іваній чук 13.20, о Білинський 16.55, Княже, Ю. Винничук 9.50, Союз Укр. 7, Кр. Сільськ. Госп. 2, вес. зб. у Д. Тодорука 3, Красноставці, Райфайзенка 20, вес. зб. у Д. Непюка 8, М. Турик 60.67, Кулачин, Н. Босович 4.20, Микуличці, Просв. 3.95, о. Е. Кароль 0.50, К. Костащук 8.51, І Мартин 11.30, Олешків, В. Кобринський 2, о В. Новицький 1.50, Ф. Олексюк, Ю. Кобринський і М. Олексюк по 1, пар. ур. 1.50, Орелець, С. Фодчук 26.69, Підвисока, о. М. Гайдучок 6.78, Попільники, М. Найдан 0.80, Потічок, Шумко 12.02, Рудники, М. Шквірко 2.50, Русів, о. Дольний 58.50, І. Проскуряк 66.05, Стецева, Сел. Труд 0.50, С. Турянський 4.55, Просв. 1, зб. на забаві у п. Скорейка 6.07, пар. ур. 6.02, Е. Мисняк 18.30, Стецівка, П. Самотюк 10.60, Тулова, М. Фодчук 11.91, Нар. Дім 5.50, Каса Стефч. 16, П. Малофій 19.67, Тулуків, С. Мокрій 5, Надія 10, Просв. 10, Устя, о А. Скобельський 7, М. Порайко 8.61, Хлібичин Пільн., о. М. Сулятицький, М. Ліщук, В. Сусак, В. Попадюк, П. Горячка, М. Івахнюк, А Блясецький і М. Андрійчук по 1, А. Сусак, В. Ліщук, Д. Фодчук й І. Лечук по 0.50.

СОКАЛЬ: Філія УКТОДІ 274.95, Філія Союзу Укр. 56.45, Мр. В. Стефанишин 41, Р. Чайковський 16.75, А. Тимошик 15.50, Рай. Молоч. 15, К. Уласевич 14.65, С. Ганиткевич 13.10, о. Білянський 10.58, Г. Томчуківна 6.10, зб. в Д. Ковалика 2, О. Крижанівський 1, Андріївка, Г. Макутра 3.15, Л. Сова 1.95, Перемога 5, Барані Перетоки, Г. Сосна 4.27, І. Іванець 5.11, Белз, Філія Союзу Укр. 16.66, пар. ур. 29.64, Рай. Молоч. 10, Бендюга, О. Шиш 3, Бишів, вес. зб. в Р. і С. Луцик 3.10, зб. на заб. у п. М. Покиньбороди 2.84, Зоря 3.40, М. Максимець 5.80, Бобятин, Єдність 0.50, пар. ур. 2.25, С. Трохимчук 4.10, Боратин, Кр. Р. Шк. 1.66, Ощадність 5, Бовиничі, С. Стасюк 5.85, Будинин, Кр. С. Укр. 7.40, Укр. Райф. 5, Г. Моргало 6.05, Варяж, о. С. Гаук 5, І. Мусій 1, Вербіж, В. Покидко 3.20, Волиця Ком., І. Ващук 12.55, Гільче, о. Ю. Ковшевич 6, Гора вес. зб. в І. Петрівського 2.07, Горбків, Г. Трохим 13.88, Г. Остапчук 7.42, Довіря 10, Городище Вар., Е. Трісківна 4.25, Городловичі, Єдність 4, М. Процюк 8.60, Гатовичі, Я Сидор 6.06, Глухів, Самоосв. Гурток 3, Животин, Самопоміч 6.10, Жужіль, Я. Дяків 4.50, Забуже, І. Блащук 5.95, Завишня 6.72, Союз Укр. 4.03, Згода 6.60, Нива 7.07, І. Музика 6.26, Г. Дубський 7.35, Зубків, Сила 25, Просв. 10, Іваничі, М. Шклярів 1, Ільковичі, Г. Башлик 5.30, Комарів, Згода 5, вес. зб. в С. Проця 3, Конотопи, С. Ріпецький 7.50, М. Грондзаль 8.59, І. Кравчук 13.20, Я. Федашко 25.02, Коркія, П. Махомет 3.30, Корчин, А. Гуменюк 10.40, Копитів, М. Масниник 6.24, М. Вітик 1, Костяшин, Надія 9.90, Кристинопіль, А. Занько 4.50, Ксаверівка, В. Якубіць 3.30, Лещків, Єдність 10, Ліски, церква 4.20, Лубів, Просв. 2.40, Лучиці, Г. Піхота 2, Надія 2, М. Джугало 14.35, М. Пелех 7.65, Мазярки, Просв. 3.60, Махнівок, Злука 7.40, Миців, Згода 5, Мошків, Г. Козак 9.72, Нисмичі, П. Січ 7, вес. зб. в М. Зінчук 3.50, Новий Двір, П. Сокіл 5.05, Опільсько, М. Куліда 31, Осердів, Єдність 25, Пархач, Ю. Котик 4.60, Первятичі, П. Дубик 10.60, М. Дещиця 11.95, С. Дещиця 6.50, пар. ур. 8.10, Перемисляни, Просв. 2, Переспа, Просв. 11.05, Поздимир, Просв. 14.04, Поторицяя, Солідарність 10, Круж. Відродження 6.75, І. Литвин 27.27, Укр. Райф. 0.50, Радванці, В. Манько 4.50, В. Муран 3.32, о. М. Демцьо 3, Розджалів, Єдність 10, М. Пара 10, В. Кончук 10.30, Роликівка, Г. Міщук 3.90, Русиль, Кр. РШ. 3.50, Савчин, Солідарність 1, І. Лихий 5.90, Свитазів, В. Остапчук 5.85, С. Калюга 4.10, Себечів, Комітет Буд. Нар. Дому 9.30, Ощадність 10, Сілець, М. Лозинський 5.83, Просв. 0.50, о. Т. Чайковський 20.78, Скоморохи, І. Маруничак 3.60, Спасів, Я. Іванчук 1.50, В. Ткачук 45.75, Старгород, дир. А. Лящукова 2.50, Злука 0.50, П. Тарас 4.10, Стенятин, пар. ур. 0.50, І. Сидор 13.59, М. Ющак 10.07, Тартаків, Др. О. Лев 1.50, В. Коханчук 3.25, А. Колюга 22.50, Тартаковець, П. Бойко 5.60, Телиж, М. Пісклик 13.25, Торки, Згода 5, П. Басалик 2.55, І. Олійник 5.05, Тудорковичі, Кр. С. Укр. 9, Сел. Самопоміч 2, В. Гнатевич 2, З. Бака 17.35, Слава 0.50, Угринів, Зоря 5, В. Медвідь 9.47, С. Сава 11.70, Кр. С. Укр. 5, Хоробрів, Укр. Райф. 5, Надія 30, В. Хрущ 49.45, Хоколів, А. Андрущак 4.90, Боротьба 5, Цеблів, Надія 10, Шарпанці, Добробут 3, О. Шпак 6, Шмитків, Д. Лагода 13.60, Яструбичі, пар. ур. 8.75, І. Тхір 27.11.

СТАНИСЛАВІВ: Філія УКТОДІ 475, з Листопад. Акад. 62.56, ОСУК 103.50, Научн. Кр. Укр. Гімн. з Акад. в честь Петлюри 15.50, Банк Залізничн. 30, Укр. Кооп. Банк 25, ч Голос Нації 12.80, Селянська Бурса 15, Студ. Секція при Молод. Гром. 6.20, Союз Укр. Купців 10, службовики вещн. маг. ОСУК 10, ОО. Василіяни, Е. Яцук, О. Литвинович, С. Людкевич, В. Костецький і М. Мочульський по 5, Р. Смик 3.70, Т-во „Злука" 3, В. Павлусевич 3, Мр. М. Омецінська 2.50, проф. М. Мацькія, М. Микетин, С. Підвисоцький, В. Джус й О. Манастирська по 2, О. Курдидик 1.60, о. Т. Ярчук і С. Мірчук по 1.50, М. Куцій, В. Підлісьний, О. Мельницький, І. Вишневський і Я. Попель по 1, Блудники, Єдність 3, Просв. 5, Богородчани, Др. Ю. Когут, зб. в Богородчанщині 345.86, зб. в місті 30.56, Селянська Спілка 130.15, Кр. РШ. 8.75, І. Яворський 5, Боднарів, Господ. Спож. Кооп. 10, Самопоміч 10, Рай. Молоч. 70, М. Дяченко 22.15, Бранівка, В. Ходак 11.10, Братківці, пар. ур. 1.16, Д. Гетьман 7, Вікторів, К. Чорній 6.35, Рай. Молоч. 45, С. Ткачівський 10, С. Салига 15.15, Височанка, М. Гоpальчук 12.07, Вовчинець, А. Світий 5.75, П Галущак 7, Галич, церква 13.20, Ф. Балицький 1, Рай. Молоч. 20, пар .ур. 12.60, А. Стебновський 1, Інж. С. Дудар 2, Ганусівці, Інж. Г Вовк 4.50, Гірка, Кр. РШ. 10, Церк. Комітет 10.15, Глебівка 21.68, Глубоке 15.35, пар. ур. 4.04, Будучність 48, Горохолина 26.26, вес. зб. в О. Бургади 3, Гринівка 11.03, Гутиська, В. Андрусишин 5.35, Делів, пар. ур. 6.60, Ф. Найдич 5.30, Рай. Молоч. 30, Власна Поміч 10, Просв., зб. з акад. „Базар" 7.31, Добрівляни, І. Возьний 4.32, Дорогів, Відродження 2, Дрогомирчани, М. Демянів 5.79, Дубівці, Сила 5, А. Легінь 1, Єзупіль, пастор І Пищук 2, М Шкавритко 13.50, Спілк. Крамниця 20, Просв. 5, Загвізде, Т. Білоус 20.83, Забереже, Сільський Господар 5, Сокіл 1.70, Залуква, Укр. Шадниця 15, Згода 5, О Пилипонько 10, вес. зб. у В. Дурди 2.35, Іваниківка 23.09, М. Яковів 41.19, Кінчаки Нові, о. Й. Атаманюк 17.80, Княгинин, Просв. 19.75, о. Й. Савраш 13.70, М. Лущак 7.50, М. Березовський 40.45, Колодіїв, Згода 5, Колодіївка „М. Москаль 10, Власна Поміч 3.50, Крехівці, А. Дівнич 50.07, Крилос, пар. ур. 1.08, Куриків, Т. Гринів 2, Лесівка 8.70, пар. ур. 3.10, Лисець 12, Др. В. Когутяк 10, Стар. Лисець 13.06, Ляхівці 32.26, Надія 10, пар. ур. 13.15, Майдан, С. Шуляр 18.81, Маринполь, о. С. Маркевич 17.54, Медуха, О. Манастирська 2, Просв. 2.60, Межигірці, пар. ур. 2.47, Єдність 10, Микитинці, О. Клейнота 12.20, Нивочни 25.28, Опришківці, Просв. 0.50, О. Семинчук 14.30, Острів, М. Гаврилів, вес. зб. 7.31, В Єдности Сила 5, зб. 2.75, Павелче, Ф. Пастушенко 29, Пацинків, М. Ручкан 4.30, Підлуже, Г. Гришко 5.40, Підпечари, Кр. РШ. 10, Д. Сворак 40.40, Побереже, пар. ур. 2, Ф Калин 7.40, Посіч 4.60, С. Харчій 6.92, Ю. Нападіевич 5, Похівка 32.67, Нове Життя 10, Радча, Просв. 2.26, Надія 20, І. Пилипчак 45.60, Рибно Д. Качкан 34.54, Саджава 29.55, о. Й. Микитин 11.55, Рай. Молоч. 10, Єдність 10, Д. Федорів 0.50, Сілець, П. Пушка 2.14, Старі Богородч. 45.72, В. Молот 4.47, В. Надрага 2, Стебник 4.45, Тисьменичани, В. Фучко 4.02, Тустань, Кр. РШ. 9, П. Чувяк 0.50, Тязів, М. Семьків 24.27, Угорники, М. Шліхутка 11.66, Братська Поміч 10, Угринів Гор., Просв. 3, М. Вівчаренко 2.53, Угринів Дол., Єдність 10, Л. Пахольчук 20.50, о. П. Михайлів 8, В. Будзанко, зб. на толоці 1.55, Узінь, В. Козакевич 4.10, Хмелівка 11.70, Хомяківка, Ф. Згода 2.97, Хриплин, вес. зб. в М. Рибака 2.46, М. Гашинський 1.76, І. Куцан 10.20, Сільський Господ. 45, Ямниця, Сільськ. Госп. 50, А. Войновський 44.65, Каса Стефч. 52.07.

СТРИЙ: Філія УКТОДІ, зб. в повіті 247.49 і в місті 113.25, Антін Павлусевич 400, Союз Коопер. 50.32, Т. О. В. М. 50, Др. В. Лужецький, зб. 30, Філія Союзу Укр. 15, Філія СУПРУГА замість вінка на домовину бл. п. О. Захарчука 10, учні Молоч. Школи 9.75, С. Берданський 5, Самопоміч 5, Др. В. Калуський 9, Укр. Політ. Вязні 3, Т. Залеський 3, М. Мойсак 3, О. Чупляк, М. Коваль, О. Миклашевич і Б. Іваницький по 1, О. Держко 0.50, Службовики МС: О. Бачинська, О. Лис, П. Сікач, В. Волянський і Інж. М. Хомишин по 12, Інж. О. Райнерович 8.50, С. Костівна, І. Гуменюк, О. Котик, Ю. Мусій, Ю. Турянський, О. Маркус, М. Боднар, С. Грещак, С. Степура, А. Чумак, М. Базилько, Д. Лободич „М. Сах, і В. Онуфрик по 6, К. Руда і П. Виваль по 2, Ф. Кравець 1.50, й Інж. М. Поточник 2.50, Баличі Подор., о. І. Тимків 10, зб. 9.88, Бережниця, І. Швед 2.17, пар. ур. 2.33, Верчани, В. Яців 5.35, Вижлів, Просв. зі свята „Базар" 3.44, Вівни, П. Дереш 11.06, Воля Задер., І. Дидин 13.40, о. І. Козак 1, Гірне, М. Данилків 22.44, Голобутів, Просв. 2, В. Качман 11.48, Грабовець, І. Витрикуш 11.30, Дашава, Й. Лабойко 19.24, Дідошиці Вел., В. Федоришин 13.75, Дід. Мал. Кр. РШ. 3.30, Добрянн, А. Мандзик 2, Просвіта 10.50, Єдність 15 ,М. Дереш 26.96, Добрівлини, М. Грицей 22.10, Довге, В. Лесів 2.90, пар. ур. 6.72, Т. Лесів 7.99, Довголука, В Вересюк 5.35, Дуліби, В. Рішко 14.25, Жудин, вес. зб. в В. Ботлюка 4, Просв. 7.98, В. Мудрак 13.88, Завадів, Б. Охримович 11.10, Задеревач, Просв. 0.50, Заплатин, І. Заплатинський 6.20, о. М. Цурковський 3.35, Кавсько, В. Лапчук 22.58, пар. ур. 5, Кавч. Кут, О. Тутин 3.34, Колодниця, Ф. Король 5, Комарів, Єдність 10, П. Гілецький 6, Конюхів, Каса Стефч. 30, Гаразд 20, Просв. 14.05, Лани, Каса Стефч. 35, М. Дубницька 1, о. М. Церковський 6, Просв. 19.26, Кр. С. Укр. 10, Лисятичі, пар. ур. 6.80, Надія 10, о. А. Пеленський 1, церква 3, Лисят. Дол., О. Кухар 4.83, Лисовичі, Д. Гаврилів 3.07, М. Собко 4.78, пар. ур. 20, Кр. РШ. 2.67, Лопатники, І. Солонинка 2.67, Лукавиця Виж., пар. ур. 5, О. Гнатів 4.93, Лук. Нижня, В. Шпіцер 12, Лук. Долішна 10, Любінці, О. Вовчина 3, о. В. Дубицький 2, Медведівці, О. Кухар 4.83, Межиброди, М. Мацько 4.45, Монастирець, В. Приймач 3.98, Моршин, Ю. Лучків 23.94, Вежухів, Я. Самко 30.02, Винів Дол., С. Вігак 39, Олексичі, П. Федорів 8.10, пар. ур. 7.50, Надія 5, Підгірці, Д. Кухтій 3.82, Пукиничі, І. Карпин 9.34, Колодязь 2, Д. Будинкевич 8, Д. Блискун 12.90, церква 7.70, Семигинів, Г. Дутка 8.40, С. Масний 6.10, Просв. 2.50, Снхів, С. Стефанишин 6, М. Юрків 9.58, Синевідсько Виж., ОПР 10, Луг 10, Слобідка, О. Романишин 5.95, Сморже Дол., Просв. 7.72, Станьків, Церк. Братство 10, Стинава Ниж., С. Петречко 33.57, Стрілків, М. Вельгош 22.93, церква 5, Тарнавка, В. Берчак 2, Тишівниця, М. Лазорко 6.70, Труханів, Ключ 12, Туря Вел., Просв. 8.50, Тухля, Єдність 10, В. Микитин 3.90, Тухолька, В. Грабарович 21, Уголна, В. Пахолків 4.54, Угорське, Л. Флюнт 14.40, Урич, вес. зб. в Т. Сенишина 3.90, Єдність 0.50, Фалиш, Кр. С. Укр. 3.50, С. Масний 7.24, Т. Павлюк 5.74, Хітар, Самопоміч 5.50, Ярошичі Просв. 2.92.

СЯНІК: Др. В. Блавацький 13.30, і зб. в повіті 110.34, зб. в місті 72.92, О. Лехицька 1, В. Бровар 13.90, Босько, зб. на молоч. анкеті 6.50, Воля Ниж., М. Фучила 15.62, Воля Петр., М. Хрущ 1, Далева, І. Кухта 1, Добра Шл., о. І. Гайдукевич 10, Загутинь, М. Цап 8.55, Карликів, о. О. Маляpчик 7, Команча 4.50, Самопоміч 1.50, Костарівці, І. Малишак 11.49, Лодина, В. Пристан 2, В. Присташ 4.20, Межиброди, Наша Воля 5, Морохів, пар. уряд 1.30, Новосілці Гнев., А. Патроник 3.70, Одрехова, о. М. Ковальчук 2, Пакошівка, Л. Коциловський 2.50, Полини Суров., пар. ур. 1, Прелуки, О. Чура 4.06, Риманів 4.80, Синява, о. О Вентринович 1.80, Суровиця, о. Т. Кміцикевич 4.10, Тарнавка, В. Кункевич 3, М. Парух 3, Турисько, о. В. Середович 4.50, Юрівці, о. В. Рабій 1, Ялин, Просв. 5.10, Яслиська, о. В. Смулка 0.50, зб. 19.72.

ТЕРЕБОВЛЯ: Філія УКТОДІ 812.92, зб. в місті 60.32, Укр. Кооп. Банк Поміч 200, С-ка Госп. Торг. 100, С. У. К. 5.92, В. Чорній 4.25, А. Галовська 3, Др. П. Палійчук 1.50, Бернадівка 1.50, Просв. 4.85, Брикуля Нова 4, Брик. Стара 4.25, Будзанів, П. Димідас 10, Др. Р. Лаврівський 15, зб. 1.27, Варваринці 1.83, Вер-

бівка, кооп. 5, Вербовець 23.02, Сила 1.52 і Філія 1.32, Волиця 1.95, Винявка 5.88, о. Ю. Фіцалович 2.50, Глещава 52.81, Спож. Торг. 21.09, Говилів Вел. 6, Зоря 1.35, Гов. Малий 15.80, Гумниська 6.77, Самопоміч 5, зб. 4.70, Дарахів 57.88, Базар 3.17, Деренівка 17, пар. ур. 10.30, Кооп. 10, Довге 2.97, Сел. Союз 2.10, зб. 0.99, Заздрість Нова 11.28, Заздр. Ст. 9.74, Залавє 12.18, Застіноче 8.45, Зубів 6.85, Іванівка, Л. Вівчар 16.45, Укр. Нар. Дім 0.86, Ілавче 9.90, Відродження 4.46, зб. 5.50, Кобиловолоки, Луг 2, і Просв. 13.68, П. Бундза 22, церква 14.50, Надія 1.56, Кровинка 34.74, о. Е. Весоловський 5.50, Надія 5.62, Кульчики 0.60, Ласківці 68.12, Єдність 20, о. М. Рокицький 11, Лошнів 5.63, пар. ур. 2.10, Малів 5.85, Селян. С-ка 11.12, Могильниця 34.75, Сел. Щадниця 5, О. Мартинюк 3, Поміч 1.47, Мог. Стара 12.27, Кооп. 6, Просв. 2, ч.Голос Нації 3, Митниця, П. Свистун 4, Мшанець, Надія 9.90, Просв. 16.65, зб. 13.57, Налуже 1.20, Відродження 2.36, Остальці, Просв. 4.80, Островець 10,80, Підгіряни 18.15, Підлубини, Н. Трембач 2, Поплави, П. Павлюх 3, Романівка 8.60, Сел. Самопоміч 5, Сади 2.25, „зб. 2.55, Семенів 3.82, Слобідка Стр. 1.15, муз. гурт. при чит. Просв. 5, Луг 2.92, Сороцько 4.77, Надія 3.09, Струсів, пар. ур. 5, зб. 20.50, Сущин 2.25, церква 4, Янів 4.57.

ТЕРНОПІЛЬ: Філія УКТОДІ 1603.09, Будучність 200.50, Подільськ. Союз 100, робітники фабрики „Калина" 90, Г. Грицина 12, Е. Грицина 10, В. Федів 8.65, Т. Топорович 6.50, Др. Т. Стефанів 2.90, М. Ничко 2, пар. ур. 0.50, зб. в місті 191, Баворів, П. Решетуха 8.70, Байківці, пар. ур. 5.50, Березовиця Вел., М. Козуляк 4.30, С. Кустра 3.36, О. Сковронська 6.52, Каменярі 10, Союз Укр. 5, Селянська С-ка 10, Біла, І. Ваврів 8.86, Бірки Вел., М. Струс 5.47, С. Шкодзінська 14.40, Рай. Молоч. 5, Надія 3.50, Просв. 15, Буцнів, М. Дмитришин 7.68, Рай. Молоч. 50, церква 13, Городище Вел., Е. Палига 9.15, Просв. 4.66, Глубічок Вел. Д. Романишин 13.69, П. Мотало 5.50, І. Грицай 3.30, Гаї Вел., Г. Майка 0.50, В. Семенович 18.40, Г. Майка 14.18, Денисів, В. Стадник 23.94, І. Юрків 8.56, О. Микетів 11.15, Нар. Сила 20, І. Блажкевич 0.50, Д. Адамчук 7.32, Денисівка, Т. Грех 6.05, Дітківці, І. Стареправо 2, Дичків, В. Гулька 10.88, Згода 1.20, Довжанка, В. Борух 3.19, С. Константюк 4.77, Домаморич, Д. Свербиус 26.10, Дубівці, пар. ур. 2.60, Просв. 4.75, Драганівка, І. Якимів 3, Драгоманівка, Г. Думка 8.50, Забойки, В. Палига 5, Зарудця, Ю. Дубина 6, Застінка, М. Дідик 3.20, Іванчани, Каменярі 5.10, Івачів Дол., С. Лехман 1.85, Івач. Гор., Взаїмна Поміч 6.28, вес. зб. у М. Яримовича 3.32, зб. на забаві Союзу Укр. 2.68, Ігровиця, о. С. Вонс 14.99, Просвіта 1.75, В. Скульський 6.0б, Кізлів 3, Яструбецький 16.90, Козівка, А. Гавдьо 5.21, Гаразд 20, М. Петрик 6.90, Купчинці, М. Думка 18.50, Г. Пука 7.25, В. Косар 4.85, В. Водарський 7.28, В. Пука 7.85, Єдність 50, Г. Думка, вес. зб. 2.13, Боротьба 20, Каменярі 2.57, Е. Крохмалюк 2, Церк. Комітет 6.20, Андр. Ружило, вес. зб. 4.85, Анна Ружило, вес. зб. 0.69, Купч. Доли, В. Потішний 19.41, Курівці, П. Маркеза 9.87, Курники Шл., Просв. 0.50, вес. зб. в М. Кізлика 2, Кутківці, В. Чорній 5.05, Кривки, Ю. Шевчук 6.30, Лука Вел., П. Сікеринський 7.64, Круж. Укр. Студ. 10, Людвиківка, П. Цимбалістий 7.33, Кр. РШ. 5.50, Г. Нестерук 2, Малашівці, П. Сотник 15.10, о. А. Піджарко 1.50, Микулинці, С. Сенькова 25.50, Просв. 14.91, Мишковичі, Просв. 3, Мшанець, В. Гнатюк 13.95, Просв. 1.10, Віра 5, Настасів, М. Ракочий 8.70, Г. Чорній 0.80, М. Дільний 2, М. Зальопаний 2.10, Носівці, В. Лукіянський 5.55, Обаринці, М. Явний 1.15, Осталці, Просв. 5, Острів, Б. Антків 9, Петриків, І. Наконечний 12.40, Покропивна, М. Кривко 8, о. М. Кулинич 3.60, Плесківці, В. Невідомий 6.90, Прошова, Івахів 10.63, І. Качмар 1, Серединки, С. Коцюба 5.37, Середнці, В. Карачок 3.40, Слобідка, М. Шимків 2, Смиківці, О. Бутковський 7.18, Смолянка, В. Марний 7.55, Стегниківці, Л. Бутрин 4.55, Сущин, о. В. Слюзар 0.50, дир. В. Левицький 2, Товстолут, Д. Федьків 2.90, пар. ур. 7, Теклівка, Основа 3.50, Хатки, І. Карабін 2.15, Ходачків Малий, І. Посацька 0.50, о. М. Осадца 16, М. Балабан 6.52, О. Осадца 13.68, П. Билин 12.07, О. Недошитко 16.07, В. Івасечко 8.31, Цебрів, М. Боднар 12.95, Чернихів, П. Гудима 4.34, О. Дідушок 13.69, М. Гисюк, вес. зб. 2.10, Сила 10, Чернелів, А. Дячун 10.49, церква 3.26, о. В. Подолянчук 1.50, Чистилів, В. Грабас 3, Чорторія, П. Тесліцький 4.42, Шляхтинці, П. Носик 6.12, Янківці, М. Кундик 6.50, Ястжембово, П. Краковський 12.05, Воля Мазов., І. Клюс 9.70.

ТОВМАЧ: Філія Просвіти 103,40, Філія Союзу Укр. 45.22, Лошнівка 16, Штіглянова 4.80, Василишин 2.20, Др. С. Конюшик 2, М. Драганчук 0.50, Бортники, К. Кривяк 7.85, о. А. Балицький 3.50, весільна зб. в М. Олексина 6, П. Гаврилків 3, Самопоміч 10, Братишів, парох. уряд 16.27, Д. Ленчук 2, В. Лехів 1.32, Просвіта 19.53, Буківна, 4.96, Єдність 5, Будзин, 10.03, Вікняни, 2.20, Вільшаниця, М. Матіїшин 4.96, Голосків, вар. ур. 1, о. Я. Майковський 1, Горигляди 3.80, Сила 8, Чайка 10, Гринівці, Добро 20, Грушка 7.83, О. Мартинець 10, Делява, 4.02, Луг, 2.54, Діброва, Ф. Боднарчук 5.50, Довге Дол., В. Прядка 7, Довге Гор., Просвіта 7, Долина, 7.35, Данчиця 10, пар. ур. 8.07, Заріче, Ю. Абрамчук 2.10, О. Польний 1.70, Клубівці, О. Соколовський 4.95, Кокори, М. Медвідь 2.13, Колинці, 5.54, Королівка, 3.40, Згода 20, Кривотули, Ст. М. Залеський 2.20, Кутиська, 5.45, Липа, 1.55, Локітки, 2.75, Ляцьке Шл., Сила 14.50, Марківці, В. Іванець 1.50, Мельники, 6.32, Милування, М. Панашій 3 і обліг, Нар. Позички 50, Ощадність 15, Рай. Молоч. 20, о. К. Гробельний 1, Просвіта 3.50, М. Притуляк 8.76, Монастир, І. Струк 1.70, Надорожна, 2.05, Нижиів, Надія 10, І. Куприляк 7.08, М. Ковалюк 6.66, Озеряни, 3.31, Олешів, 11.23, Хлібороб 90, о. В. Коропецький 2, Роман.. 43.26, вес. зб. у В. Недоляка 4, Острини, Зоря 5, Єдність 5, о. Г. Зінко 2, Отинія, Рай. Молоч. 10, Укр. Коопер. Банк 10, пар. ур. 2.28, Др. Е. Боднарчук зб. 63.91, Палагичі, 12.67, Укр. Євanг. Гром. 2, Петрилів, 10.52, Вперед 15, Прибилів, Просв. 1.50, Пшеничник, І. Луців 5.65, П. Микитин 0.50, Пужники 3.91, Рошнів, Ф. Литвин 17.91, Слобідка 5, Сила 5, Стриганці, Просв. 34.31, Тисьменица, Віра 20, Філія Просв. 64.34, Д. Красножон 3, М. Медвідь 4, Мр. Я. Островська 7, Торговиця, М. Дутчак 2.04, Д. Мельник 2.10, Просв. 3.15, вес. зб. в І. Мандзюка 1.53, Хлібичин Ліс., В. Сончак 2.50, П. Остапів 4.77, Хомяківка, Г. Петришин 2.19, Хотнмир 24.07, Укр. Нар. Дім 10, Юрківка, В. Сторожук 7.02, Яцівка 4.90.

ТУРКА: Філія УКТОДІ 38.13, М. Татухова 20, М. Лозинський 2, о. І. Блавацький 1.50, Боберка, П. Дорожовець 2.45, Борина, пар. ур. 8.70, А. Шкітяк 2.60, Вовче, Просв. 8, о. В. Яремкевич 2 і зб. 2.50, І. Хаджай 1, М. Волосянська 1.50, Волосянка Вел., А. Добрянський 4.50, Вол. Мала, Єдність 2, Головсько, о. І. Захаріясевич 3, Головецько Дол., пар. ур. 5, Галівка, пар. ур. 10, Дзвинячі Гор., о. Т. Осередчук 2.06, Дидьова, Сила 1.50, Дністрик Дуб., пар. ур. 5, Єдність 4.50, Завадка, о. Й. Бадан 5, Задільсько, О. Яремкевич 2, Ісаї, І. Беґей 2.20, Комарники ,П. Пасічинська 2.50, о. О. Тустанович 2, о. Й. Лападчак 1, Липе, о. М. Козак 6, Лімна, церква 7.70, пар. ур. 3, Лопушанка Лехн., А. Сисин 10, Лопушанка Хом., о. М. Головей 4.20, Лужок Гор., Церк. Хор 5, Кр. РШ. 4, Матків, о. П. Білинський 3, Присліп, А. Заліщук 5, о. Савчук 3, Недільна, Просв. 5.04, Плоске ,Сел. Добро 7, Розлуч, пар. ур. 3.50, Свидник, о. Ю. Лісикевич 2, Стрілки, о. А. Гоза 10, А. Гулич 0.51, Топільниця, о. Ф. Ортинський 3, Хащів, Єдність 16.50, Яблінка Виж., о. М. Дідич 1.50, Явора, І. Лельо 3, Ясениця Замк., С. Грушкевич 5, Ясінка Мас., Інж. Ю. Яворський 52, О. Сович 7.70, о. С. Козбур 2.

ЧОРТКІВ: Філія УКТОДІ 163.08, зб. в повіті 316.65 і в місті 100.40, Др. А. Горбачевський 25, Др. В. Електорович 10, Сокіл 10, Ф. Білозор 3, Мр. В. Грицина 2, І. Шеґедин 1, Антонів 2.80, Базар, Просв. 1, Рай. Молоч. 25, Громада 11.50, Д. Угрин і тов. 40.48, Бичківці 12.60, пар. ур. 6, Біла, І. Патернак 19.30, Просв. 17.90, пар. ур. 12.63, І. Маґега 1.70, Г. Волянський 5.05, Г. Штокало 8.20, І. Беднарський 5.26, Білобожниця, Л. Ставничий 10.26, пар. ур. 3.50, В. Греськів 1.50, Вигнанка Гор., О. Шиманський 1, Давидківці, Л. Наконечний 3.51, о. В. Луцький 1.50, Джурин 28.07, Кр. РШ. 2, Заболотівка, Нар. Дім 5, М. Вітів 2.30, Звиняч, Просв. 10, зб. Зел. Свят 10, М. Торонський 2, Церк. Братство 10.50, Звіґоль, А. Тачук 2, Церк. Братство 10.50, Звіґоль, А. Тачук 2, Церк. Братство 10.50, Звіґоль, А. Танас 3.25, Калинівщина 17.12, Злука 10, Кр. РШ. нас 3.25, Калинівщина 17.12, Злука 10, Кр. РШ. 5, вес. зб. у П. Байтали 3.25, М. Саміла 5.20, Капустинці, М. Пасічна 4.10, ?! Колодій 3, Колиндяни 5.87, В. Трач 2.95, Поміч 5, Коссів 10.20, Криволука, М. Атаманчук 2.68, Миляці 18.48, Власна Поміч 13, Просв. 4.50, Млинки, Основа 0.50, Мухавка 4.05, о. М. Дрогомирецький 4, Р. Ш. 5, Паушівка, Г. Гашуляк, вес. зб. 1.45, Просв. 5 ,Відродження 10.50, Ю. Гашуляк 2, Г. Чекалюк, вес. зб. 5.70, П. Козак 8.95, Й. Кривий 12.80, Полівці, М. Дмитровський 26.12, Власна Поміч 10, Рндодуби, О. Фаріон 5.35, Я. Огаль 1.10, Ромашівка, М. Музника 1, С. Маланчук 1.30, Росохач 3.80, Надія 30, Просв. 3, Свидова, Просв. 25, Семаківці, І. Йосифів 0.50, Скомороше 1.40, Скородинці, Самопоміч 30, І. Бойчук 8.50, Е. Пшоняк 1, С. Малиш 5.73, Сокіл 3.93, пар. ур. 11.47, В. Шпитко 2.40, Слобідка Дав. Просв. 1.50, Сосулівка, Самопоміч 2, Єдність 70, Струсівка, М. Совяк 1, Тарнавка, П. Горачко 5.90, Угринь, Згода 4, А. Бабак 1.02, В. Вівчар 3.91, о. Д. Василик 17.65, Сокіл 5, Улашківці, Союз Укр. 2, Хомяківка, В. Кіндрат 3.15, Черкавщина 4, Швайківці, Чит. Просв. і Кооп. 1.50, Шманьківці, о. П. Гордієвський 6.28, Самопоміч 6.50, Р. Галянт 1.60, А. Захарчук 5.46, Шульганівка 7.17, пар. ур. 7.50, Ягольниця, К. Кропельницький 4.90, Ягольн. Стара, І. Цибульський 4, Г. Олінович 1.80, С. Чинкалюк 5.20.

ЯВОРІВ: Філія УКТОДІ 749.30, зб. до шушок 50.33, Братство св. Юра 11.65, пар. ур Мале Передмістя 6, проф. М. Длябога 5, Т. Водяний 1, А. Молчко 1, Бердихів, О. Голіянова 1.80, Бунів, М. Слюсар 9.86, Щастя 10, Вербляни, Г. Суговий 0.50, Віжомля, Згода 10, о. С. Наконечний 1.63, П. Ващишин 3.30, Вілька Росн., Ф. Негребінчук 1.91, Вільшаниця, о. Е. Ломницький 3, Рільник 1, Воля Стар., М. Балушка 3, П. Хархаліс 2, Воля Любл., І. Магас 5.56, Дрогомишль, І. Подольчак 3.10, Завадів, М. Мельник 2.12, Залуже, В. Мурин 7.36, Поступ 15, Надія 5, Іваники, Д. Кубрак 4.60, Краковець, о. В. Матківський 12.70, Курники, М. Гасюк 6.46, пар. ур. 4, Липовець, о. В. Смулка 2, о. І. Шерстило 7.02, Любині, І. Мацько 7.40, Ляшки Явор., о. А. Слонський 5.13, Млини, Р. Шк. 3, Молошковичі, М. Гарасим 14.40, Рай. Молоч. 10, Згода 30, Мужиловичі, І. Радюк 6.69, о. К. Малик 1, Нагачів, пар. ур 6.50, Єдність 10, Самопоміч 8.50, І. Турок 50.11, Наконечне, Гарбарня 5, Просв. 15, В. Хархаліс 3.29, С. Лялюк 1.67, Новосілки, П. Дідух 6.17, Єдність 1.50, Підлуби, о. Л. Кочиркевич 3, Порудно, П. Козак 1.30, Прилбичі, о. В. Микулович 2, Г. Голик 2, Рогізно, І. Паславський 8.17, Свидниця, Будучність 5, Селиська, В. Вандзьо 1.60, Серни, С. Негребінчик 4.55, Серни-Мельники, Просв. 3, Старнська, Ф. Андрейко 1.50, о. І. Харлампович 7.50, Тучапи, Самопоміч 10, Хотинець, Власна Сила 8.50, Цетуля, М. Маречко 5.65, П. Мацелюх 2, Чернилява, О. Коваль 8, М. Гілевич 14.41, Черчик, М. Струс 2.09, Чолгині, І. Луньо 14.40, Шкло, зб. на христ. в Ф. Козака 1.56, Й. Варениця 1.15, вес. зб. в І. Гриняка 2.16, М. Харамбура 1, о. А. Михаліха 32.57, Щеплотн, Г. Дашевський 5.40, Яжів Нов., о. Т. Зрада 5.10, Яжів Ст., пар. ур. 5, Єдність 10, І. Романишин 14.47.

ЯРОСЛАВ: Др. В. Гіліцінський, зб. в повіті 206.19, Марійська Друж. Пань 31.50, ПСК. 22.50, С. Кікта 48.30, С. Шикула 4, М. Баранникова 3, І. Кудликова 1, Др. Е. Литвин 0.60, Бобрівка, П. Дуль 11.08, Валява, Просв. 1, Ветлин, О. Дуб 2, вес. зб. в Г. Демка 4.44, Воля Розвин., А. Муцак 6.65, Грабовець, о. С. Дмитришин 6, Т. Брегін 5.97, Дибків, К. Дуберівна 3, Добра, О. Козар 10.17, о. І. Чичула 1.50, Дубровиця, Просв. 3.40, Жапалів, пар. ур. 1.20, Заліська Воля, о. А. Шепанський 9.25, І. Яремко 12.05, Кореница, о. С. Дорош 5.31, Т. Литвин 4.10, Крамарівка, о. Л. Мисик 2, Лазн. Просв. 10, Лежахів, Єдність 10, пар .ур. 19.49, Кр. РШ. 5, Просв. 5, Ляшки, Праця 10, о. П. Юрчак 2, Маковисько, Згода 0.50, Д. Теребенець 2, І. Онишко 7.50, о. С. Дорощький 2, Молодич, пар. ур. 1, Просв. 1.50, А. Зейло 5, Монастир, І. Боярський 19.10, Мякіш Нов., о. С. Мазяр 11.30, Нелипковичі, Згода 10, Т. Долин-

ський 4.15, Нижовичі, С-ка Ощади. і Позич. 5, І. Ціж 11.60, Павлова, А. Жук 4, Пискоровичі, о. В. Лах 8, Полкині, о. В. Ціховляс 14.10, Полятичі, Продом 5, Порохник, о. О. Кобрин 6.45, Радимно, І. Брусак 2, о. І. Черкавський 30.55, Просв. 4.90, Ришкова Воля, о Т. Левицький 13, вес. зб. у В. Яроша 3.05, В. Михайлюк 2, Ровчина, Я. Гнилкова 2, Слобода, Ю. Ярин 2.41, Просв. 4.05, Сосниця, Сільський Госп. 16, Г. Ребко 6, Кр. РШ. 6.10, Сурохів і Собятин, Просв. 13.80, Теплинці, о. Я. Заремба 3.15, Угорка, О. Ширба 4.35, Харитани, О. Федірко 1.95, Часткович, А. Афтиняк 9.70.

ЛЕМКІВЩИНА й західні окраїни: Бінчарова, о. В. Костишин 1, М. Гуцалюк 0.50, Близянка, пар. ур. 5, Бонарівка, Ощадність 5, о. І. Клюфас 13, пар. ур. 17, Бортне, о. І. Булат 1, Висова, М. Гижа 6, Др. М. Гижа 2, Вільхівець, о. М. Дуркот 0.50, Врхомля Вел., о. М. Ортинський 2.50, Войкова, о. І. Фенич 3, Володь, Просв. 5, Спож. Кооп. 10, пар. ур. 6, о Т. Марків 3, Ганчова, пар. ур. 2, Гаудно, Просв. 15.33, Горлиці, Др. Р. Борисевич 3, Др. С. Шнігельський 3, Р. Кишакевич 4, Гедлярова, О. Демкович 4, Долини, о. Я. Тимчишин 0.50, Дубно, Просв. 1.50, пар. ур. 3, Ждиня, о. В. Ардан 2, Жухів, Побіда 5, Зарнова, В. Забранівський 2, Злоцьке, І. Пилипчук 5, Івонич, С. Новицький 3, Ігдебки, К. Василів 10, Камінна, Л. Сеница 5, Кіліївок, І. Леонартович 2, Коросно, М. Конистинський 4, Др. В. Белушко 1, С. Панатова 3, К. Глоговська 2, Крива, о. В. Гайлукевич 1.50, Куриліва, Сян 10, пар. ур. 6, Лабова, пар. ур. 4, Лапшут, Др. Кондрачук 15, Лежайськ, П. Ковальчук 4.50, пар. ур. 15, Лелюхів, І. Костів 1, о. Т. Салдах 4.50, Лишпки, Декан. Уряд 11, Майдан, Р. Бачинський 2, Мацина Вел., Декан. Уряд 19, Неводна, М. Стецикова 2, Нов. Сяч, І. Ключик 8.40, О. Филипович 1.50, пар. ур. 24.80, Ожанна, Просв. 2.75, пар. ур. 5, о. І. Кушпь 7.74, Опарівка, М. Сирота 6.50, пар. ур. 5.70, Орхівка, В. Гарасевич 1.50, Павлюкома, М. Левицький 1, Пшеворськ, І. Лобода 2, Др. М. Бисик 5, Радомишль, С. Кенг 2, Рихвалд, о. О. Середович 2, Згода 4.90, Ряшів, М. Кишакевич 1, Селиська, Надія 10, Просв. 5.10, Сокільники, І. Лобай 1, Стрижів, Г. Білинський 4, Тилява, о. М. Дуркот 2, Тихання, пар. ур. 2, Турянсько, о. В. Середович 1.50, Тустеполе, К. Козій 1.50, Фльоримка, Монастир ОО. Студитів 1, О. Тарановська 2, Церк. Хор 8.70, Хмелів, Л. Чучман 1, Чирна, В. Стависький 8.50, Шахтова, о. Др. В. Сенета 2.

ВОЛИНЬ і північні окраїни: Александрів, м. Гордій 4.40, Грон. Укр. Реформ. церкви, зб. 5.10, Басів Кут, А. Грабець 2, М. Бахур 2.15, В. Микитська 6.20, І. Доманський, вес. зб. в Я. Грабець 1.80, в М. Качмірська 4.75, С. Грабець, О. Костецький та І. Доманський по 0.50, вес. зб. в І. Ворбей 2.85, в А. Симонка 4, Береско, М. Кушнірук 4, Берестечко, Л. Занічковський 1, Білячі, Добробут 10, Білозрай, Др. І. Федорович 1, Білка, Я. Маняк 7.45, Більська Воля, С. Сап. 0.80, Богдзюби, вес. зб. в Сидура 5, Варсин, А. Возняк 2, Васильківці, П. Хвесюк 1, Васьківці, В. Ткачук 1.25, Верба, зб. 2.20, Вербень, О. Замерочко 6, Вигнанки, М. Кучер 1, Ю. Омельчук 2, Вишнівець, А. Філь. 0.80, Відкун, Г. Хаджай 1.50, Волиця Сн., М. Бодак 5, Воротнів, Рай. Молоч. 10, Гніздичко, Наша Доля 1.50, Гонорятка, П. Миколаєвич, вес. зб. 15.90, вес. зб. в Д. Мицюка 1.40, Городло, С. Пекарська 4, Гостинне, Добробут 2, В. Бакунько 2.20, Града, Ф. Лавринюк 1.20, кол. Ганна, М. Дах 1.10, Гнидава, М. Денисюк 1, Данчин, Г. Войтович 2, О. Николайчук 2.40, В. Новак 10.80, вес. зб. у В. Гаврилюка 2, з-на працівн. сестри 9.60, Демидівка, П. Лящук 0.50, Дермань, І. Лахман 0.50, Добровода, М. Пилипчук, зб. 10.40, Дятковичі, А. Степанюк 2, М. Миколайчук 1, Доброгатин, О. Навроцький 4.20, Залуже, П. Кравчук 1, Звинич, П. Клевчук 6.20, Звірів, Бочук 1, Звинич, П. Клевчук 6.20, Звірів, Боротьба 10, Звинячів, О. Сущина 1.75, Здолбиця, П. Маланчук 6.00, Союз Укр. 15.50, Здолбунів, Інж. С. Тишко 0.50, І. Затварський 1, Зимне, Кр. сільськ. молодь 8.80, Іванчики Ст., І. Рихлюк 4, Іващенці, І. Штандер 0.50, Івачків, П. Голованюк 2, Камінь Каширський, Др. Е. Каранович 5, Киселин, Л. Парфенюк 2, Квериці, Укр. Праця 5, М. Шаланковський 6, Клевань, вес. зб. в А. Васильківського 6.80, Коблин, П. Свиридчук 1, Княгининка, Рай. Молоч. 10, Ковель, І. Гринь 1, С. Пилгірський 6.50, І. Васильківський 1, Когильно, Наше Добро 3, Колки, лік. С. Чайковський 1.50, Колонна, Т. Ткачук 4.50, Копитків, Т. Шмань 0.50, Коростова, Т. Шевців 5, Костопіль, Др. П. Рон... 5, Кременець, Б. Козубський 2, Союз Укр. 10, А. Шекелівна 5, молодь укр. гімн. 6, Краснийстав, О. Радкевич 6, Кути, П. Кіричук 2.50, Лабендзянка, П. Ралець, вес. зб. 5, Левятин, О. Корсунь 0.60, Липа, І. Северинюк 4.50, Літовище, Сел. Поміч 2, В. Побережний 1, Лопушно, І. Галан 10, Луків, О. Прокіп 3, Луцьк, Нар. Торг. 1, М. Шклярук 2, О. Сакаль 15, Ексцел. Еписк. Полікарп 5, Др. М. Зарицький 3, М. Ермолаїв 1, І. Клос 1.50, персонал Н. Т. 3, А. Кох 5, П. Редко 3, Люблин, В. Нестерова 3, О. Крохмалюк 0.50, О. Вишиванюк 48.40, П. Лопушенко 1, І. і П. Бережницькі 12, Б. Шафранський 41.10, Маневичі, І. Рокітинський 0.50, Манчаки, І. Стегней 1.50, Медушів, І. Швагруи 1.50, Микуличі, С. Янчук 1, Милостів, Р. Антонюк 1.90, Рай. Кооп. 0.50, Мізово, о. Н. Абрамович 1, Мізоч, С. Сідорчик 1.50, Медвежа 5.30, кол. Міхалін, В. Василюк 6, Млинів, О. Приступа і тов. 4, П. Нимбалюк 2, Мстишин, сільська молодь 5.35, Нов. Почаїв, Укр. Кооп. Банк 200, Облапи, Госп. Поміч 5, Озешна, П. Максимчук 1, Ошка, А. Бузюк 3, О. Домбровський 2, І. Павлукевич 0.50, І. Барановський 1.55, А. Лукашевич 3.65, Орисківці, вес. зб. в Ф. Кудлюка 5, Осмоловичі, Єдність 0.50, Павловичі, І. Гонта 2.30, Пастореван, В. Винявський 1, Передмірка, Надія 1, Пратинські Хут., Г. Демчинський 1, Повинов, Е. Степанюк 0.50, Пулгавів, О. Коробчук, І. Пуц і П. Лящук по 1, Радзинь Підл., М. Чорнівка 2, Ревушки, Сила Згода 2, Рівно, Т. Довгалюк 2, О. Миколайський 10, С. Полішук 2.17, А. Вівчарук 1.50, О. Пахолок 3, А. Костецький 1, В. Борачук 0.50, Др. Р. Могильницький 15, С. Павлишин 2, Т. Кобилянський 4, С. Гонтар 0.50, М. Пахолок 1, Самосити, Світло 2.42, Самостріли, О. Підстригач 2, В. Підстригач і С. Смикало по 1, Семятин, О. Корсунь 0.50, Селище, Др. О. Кощобинський 1.50, о. Н. Абрамович 1, Серни, Просв. 1, Семідуби, Г. Сидорчук 1, С. Литвак 1, Стара Гута, П. Вавринко 10.80, Степань, С. Пінчук, вес. зб. 2.60, пастор М. Жураківський, вес. зб 7.50, Тудорів, К. Ткачук 1, і вес. зб. в К. Довгополівка 4, в І. Черначука 1.65, Уланики, Згода 0.50, Ціцин, М. Пастернак 1, Цукровин, Семені 1, Шкроботівка, Д. Дьова 4, Шумськ, І. Остапчук 2, Укр. Доброс. Тво 6.10, Чемерники, А. Мандзій 4, Я. Ткачук 2, Явче, В. Боднця 0.50, Яновичо, С. Середа 1, Ярославичі, Е. Луковський 5.

ПОЛЬЩА: Багевичі, М. Кривик 3, Бабинцево, К. Чучкевич 5, Белхатів, З. Марах 4.50, Берести, о. О. Яновицький 1, В. Яновицька 1, Бежунь, І. Малюк 1, Бидгощ, І. Новаковський 20, Біла, Ю. Тимкевич 0.50, Бжезини, С. Ковальчукова 6, Звозлень, І. Скібинський 1, Семиновичі, П. Давидович 1.50, Зельонка, Ст. Струнь 1, Зурова, І. Шишка 1, Каштанів, П. Вусач 1, Казімеж Дол., К. Дзюбановська 1, Каліш, Укр. Центр. Комітет 3, Др. М. Васильченко 1, Катовиці, І. Скотик 3.50, Др. О. Котик 0.50, М. Канів 1, Мр. Р. Шопа 10, Інж. Т. Кульчицький 5, Кенти, А. Кучерина 1.50, Кельці, Інж. Н. Білинська 1, Кобили, В. Буцяки 4, Коморів, М. Палидвір 2, Коритниця, П. Гуменний 1.50, Краків, С. Добрянський 2, Др. В. Кубійович 5, Корпор. Студ. „Сян" 20, К. Добрянська, зб. Союзу Укр. 28, С. Добрянський 2, Філія ТОВМ 20, Філія Просв. 50, О. Сольчаник 9, Мр. В. Шатинський 1.50, Д. Кабин 3.50, М. Сатурський 25, Кротошин, Т. Тимочко 5, Курів Любл., М. Литвинець 2.50, Кушьки, Е. Кульчицький 2, Кунівка, І. Білоус 3, Кшонтка, Р. Бачинський 1.50, Ланцут, Т. Лящинський 5, Ласкажев, О. Шаковська 1, Лодзь, Н. Рушицька 2, Інж. В. Літківський 4, Д. Рушицький 1, проф. М. Білик 1, О. Яримович 2, Ломжа, Інж. А. Ільницький 0.50, Луків, О. Прокіп 1, Г. Кутиська 2, Лупків, о. О. Худьо 1, Малець, П. Канюга 2, Миколин, В. Свистун 5, Млини, А. Деленда 2, В. Мерена 4.50, Морди, Л. Туркевич 1, Новогородок, Ф. Колесник 1, Ожанна, Р. Томашівський 2, Озаркін, М. Мареини 2, Ольхуш, Л. Стасів 2, Опатівка, В. Слободин 5, Оринсько, П. Кідонь 0.50, Освенцим, Т. Городиський 4, І. Кричук 1, Остоя, П. Свистун 5, Пажно, З. Марак 2, Парконшовице, проф. І. Мойсей 0.50, Підбоже, С. Зарума 4, Пйотрків, С. Логоцький 1, С. Сенета 2, С. Святополк 1, Познань, Т. Крушельницька 2, Укр. Студ. Громада, зб. 27, Полоцьк, В. Золотчанський 5, Пулави, Др. М. Лятишевський 6, Др. Я. Ульванський 4, В. Мазуркевич 1, Мр. В. Максимович 13.50, Пшасниш, В. Кольмія 2, Пшеворськ, Інж. П. Дидиш 0.50, Др. М. Бісак 5, М. Лемеха і І. Лобода по 2, М. Левицький 3, Р. Чубатий 1, 80 Бисик 0.50, Пшеславка, Т. Демків 0.50, Радом, О. Кідонь 1, Радзинь, М. Чорнівка 1, Равів, Л. Федорович 4, Ровиська, Д. Турій 0.50, Руда Паб., Е. й П. Костюк 1, Ружанка, О. Ванчицький 0.50, Семпульно, П. Скочилас 2, Свенцин, Н. Назар 2, Скавина, С. Масюк 2, Скальмежин, В. Демянепко 1, Славків, Ю. Татунчак 3.50, Собітка, С. Лабова 3, Соболів, І. Кирчів 2, Собиновичі, М. Юськевич 0.50, Сокільники, І. Лобай 2, А. Козак 4, Соколовський Кут, І. Малюк 1, Солець, проф. Виник 2, проф. Заплітний 1, Сосновець, І. Сохоцький 20, Стравчин, А. Сайфертова 2, Тарнів, Др. Е. Царевич 5, В. Кпак 2, Тарнобжег, М. Савчин 2.50, проф. Др. Е. Голубович 1, С. Яновіч 1.50, Томашів Маз., І. Левицька 0.50, Торунь, Інж. Т. Караїм 2, Л. Мосевич 5, Тхлишків, В. Кінь 2, Ходаки, І. Кожан 0.50, Хелемська Гора, А. Чубликівна 2.50, Хойники, Др. Бурачинський 5, Хшанів, Інж. А. Шумовський 0.50, Чемерники, А. Мандзій 1.50, Я. Ткачук 2, Ченстохова, С. Пазадійчук 1, Інж. В. Гермак 2, Чуби, Г. Ладиженкова 0.50, Чудец, Т. Гришай 1, Шидлів, Л. Юрпець 2, Шевпини, П. Чудрик 1, Яновець, А. Матишак 0.75,

ЗАГРАНИЦЯ (в скобках): АВСТРІЯ: Вісбаден, О. Носалевич 20, Грац, Студ. Т-во „Січ" 20, БЕЛЬГІЯ: Брюссель, Укр. Громада 10, Т-во б. Вошків 5, Лювен, НАСУС 15, Серенг, В. Мельничук 20, ДАНІЯ: С. У. С. „Основа" 20, і зб. зі Свята „Базар" 10.05, НІМЕЧЧИНА: Берлін, Укр. Студ. Дім 1313, Гріммен, М. Перець і О. Маршалок, зб. 52.74, ФРАНЦІЯ: вес. зб. в Д. Ровицького 10, С. Косташ 5, І. Гута 12.19, Лодзь, Укр. Громада 15, Valence, Г. Кобильник і тов. 10.20, Villeurt, А. Івахів 18.29, Нетерланди, Укр. Т-во Просв. 5.60, Гаага, Г. Ковальчук 25, Монпельє, Г. Ковальчук 7.85, Париж, Українська Громада 140, І. Рудичів 5, І. Бриндзан 20.45, Рейм, С. Кузан 20, від: В. Музика 1, Тимків 1, Сапелюк, К. Сапелюк, І. Пилипчук, Г. Пасенюк, С. Кузан, С. Пилипський, Ю. Довгий, М. Балиа по 5 фр., В. Вересько і К. Дрищалова по 10 фр., І. Чмаршин 12 фр., Словаччина: М. Сунак 13.60, Швайц. Рад. Просв. 20, Шлезт, М. Колодій, зб. Просв. 7.82, ШВЕЦІЯ: ЛЮБАЧИВКА Братислава, Р. Возлошук, зб. 21.89, Кетлуки, І. Фесюк і Л. Табецький по 1.27, Йєсловець, Інж. Е. Гузар 20, Лювін, Др. І. Белей 18.18, Основа, Інж. Зарицький 2, Прага, Інж. В. Кулієвич 5.39, Др. О. Левитович-Пачешова, зам. вінка на домовину бл. п. М. Іванцької 17.20, Ужгород, Інж. П. Яремкевич 5, А. Гладій 10.

Виказ членів, що місячними вкладками вплатили вищі чл. вкладки (понад 6 зл. річно.)

Атаманчук В. 3, Др. Бабій В. 1, проф. Балаким М. 6, Баландюк А., Чижів 6, учит. О. Банахова 6, радн. Баньківський С. 24, суд. Белей І., Сянік 6, учит. Береська А. 2.50, учит. О. Береський 2.50, Біганський М. 6, Білецька М. 6, Боднар М. 6, Інж. Боровський М. 6, о. Боярський О., Новосілка Кост. 3, Браславський О. 4, Др. Бречка Д. 6, інсп. Будз Д. 6, Ексцел. Преосв. еп. І. Бучко 18, І. Василик 6, о. Василів С. 3, Ващук Л., упр. шк. Синевідсько В. 3, учит. Вибранець Т., Сокаль 7, о. мітр. Войнаровський Т. 6, Вороневич Е., Сілець 18, Інж. Воронецький Т. 1, Гаврилко А. 6, Галькевич А., Білка Шл. 2, Гарасимчук Г 6, Др. Гвоздецький Е, 5.35, О. Гірнякова 24, Інж. Гладій А. 6, Гриневецький Е. 12, ем. дир. Громницький І. 5, Гумінілович Ю., упр. шк. Станькова 6.50, М. Гебус 6, Др. Гижа І. 6, Голець В., Пулави 1, Інж. Гуран К. 12, радн. Давидовський П. 5, о. Данилович М., Березів С. 6, Демкович О., Лежайськ 10, през. Децикевич В. 4, Дружбяк Д. 2, Думин Е. 3, Др. Дурделло Е. 18, Дуткевич В. 6, Дякова Л., Немирів 24, Др. Евин П. 21, Ерстенюк Д. 6, О. Єзерська 6, Др. Жуковський А., Підволочиська 2, учит. О. Завадович 3, суд. Залеський С. 18, Залеський Т., Стрий 1, Занько А., Кристинопіль 5, дир. Заячківський М. 3, Зельський І., Влоцлавок 1, О. Зибенко 6, Зубрей М., Перемишль 4.50, Зятик Й., Золочів 9, Іванчук Г., Борислав 4, Івасиків А., Блажова 4.50, о. Др. Іщак А., Сихів 2.50, Іжицький О. Ядахи 4, Іжицький О., Струтин Н. 2, дир. Капуста М. 6, през. Каратницький М. 5, Карпінський О. 6, Квасниця Д. 18, Кіт П. 18, О. Кіцера 6, дир. Кисілевський М. 4, Климкевич М. 4, О. Кміцикевич 6, Книгарня Наук. Т-ва ім. Т. Шевченка 4, Др. Коберський К. 6, Кобилянський Л. 6, Коваль І. 6, Др. Ковальчук В., Катовиці 6, Ковч Г. 6, Банк СУПРУГА 18, Коп. Відродження, Бушковичі 4, Декоро 11, Дендра 15, Єдність, Добряни 9, Керос 24, Лотос 6, Надія, Поздимир 6, ПСК, Рудки 6, Продукція 16, СКУПС 6, Копистинський М. 6, З. Копистянський 20.50, Др. Кордюк Ю. 6, мец. Корчинський М. 6, Косоноцький Я. 6, дир. О. Костик 6, Котис С., Перемишль 4, Др. Кривуцький П. 24, Крохмальницький О., Борислав 5.50, Крупська Ю., Коломия 16, Кубаєвич В. 6, дир. Кузик С. 4, Кузьмович В. 5, о. Кузьмович З., Соколівка 1, учит. Кулинич А., Ходорів 5, Кульчицький Д. 6, Кульчицький К., Дора 5, Кульчицький Л. 6, Кульчицький М. 6, о. прал. Куницький Л. 6, Купчинський Р. 6, Інж. О. Курилко 6, о. Др. Лаба В. 6, учит. Лада Д., Лукавець 3, Лазорко М. 6, Левицький Вас. 6, Левицький Віт. 6, Левицький К. 6, Левицький Р. 6, надконтр. Левицький С., Броди 3, О. Лемішка 6, Др. Лещій Ю. 6, Інж. Ліськевич А. 4, Літинський І. 2, Листовський П., Варшава 9, Лобачевський А. 6, о. Лопатинський Д. 2, Лотоцький С., Пйотрків 1, Лужняк С. 6, Лунева І. 6, Др. Макарушка Л. 6, Др. Маковський В., Печеніжин 7.50, Др. Максимонько Л. 6, о. О. Малиновський 6.50, Малицька К. 6, Маренін Я. 6, Др. О. Марітчак 3, Мисак Т. 6, Мирович І., Дуба 5, Мельничук М. 18, Мельникова С. 24, Др. Матюшенко М. 6, Матвійчук Г., Шипівці 4, дир. Мартюк І. 6, О. Мартинюк 4, Мицик А. 3, Др. Могильницький Р., Рівне 4, Мороз І. 6, Мосорова Г., Синевідсько В. 2, Мош І. 4, радн. Мриглоцький В. 6, учит. Мрицівна І. 3, Інж. Мудрак Ю. 6, віцемаршал В. Мудрий 7, Др. Музика М. 6, Назар Й., Своенцін 4, Др. О. Назарук 6, Наконечний О., Йосипівка 1, о. Новосад І. 6, Огоновський Л. 6, Олександрович Д. 6, Ольховий В. 6, Інж. Ольховий І. 6, Ортинський І. 6, Інж. О. Охрим 6, Павлюх М. 6, Панасюк Х. 1, Др. Панченко П. 6, Др. Петрів З. 6, Перхорович Е., Варшава 10, Пеліховський Г. 4, пос. З. Пеленський 6, Пасічник Г. 6, Др. Парфанович С. 6, Др. Панчишин М. 54, учит. Е. Пашкевичева 2, І. Пйотровський 6, Посацький Л., нот. Ряшів 1, дир. Похмурський С. 1, Пявка Т. 27, о прал. О. Пясецький 6, дир. Радловський Ор. 18, Др. Раковський І. 2, Інж. Раковський Р. 6, Інж. О. Рейнарович 2.50, Рибачевський Т., Суд. Вишня 4, о. Др. Рудь С. 6, радн. Русин М. 3.50, Русинко П. 6, З. Рутковський 6, Др. Савочка С., Пістинь 4, Др. Саґайко Н., Тишовичі Л. 4, о. Др. Сампара С. 6, І. Семянів 6, проф. Сиротюк П. 6, дир. Сінґалевич Я. 6, Скрипка М. 6, о. Др. ректор Сліпий Й. 2, Слупський С., Загіре 4.50, Сокаль О., Луцьк 14, Сохоцький І., Сосновець 9, Др. Старосольський В. 3, Стернюк І. 6, Стефанівський М. 6, Стефанський М. 6, Др. Стецюк Г. 6, Стечкевич В. 6, Стронціцький М. суд., Калуш 4, учит. Суровецький П. 3, Сухолиткий К. учит., Малкіня 2, Татухова М., Турка 9, Інж. Творидло М. 18, Мр. Терлецький М. 54, дир. Тиктор І. 6, Тимяків М., Жабе 16, Трускавецький П., Підбуж 4, О. Тураш 6, Устіянович В., Головецько 2, Др. Федак С. 18, Др. Федір І. 6, дир. І. Филипович 6, Др. Царевич О., Тарнів 4, пос. Целевич В. 6, Др. Цимбалістий П. 3, Чайковська М., Перемишль 1, Чапранський М., Журавно 3, дир. Чір А. 4, дир. Шепарович Ю. 18, Шутер М. 3, Щербіцький Д., Блоне 14, Ясінчук Л. 6.

Чи Ви стали членом УКТОДІ?

Членська вкладка — 6 зол. річно,
або 50 гр. місячно!

(Для селян, робітників і молоді 3 зол. річно).

Тільки члени УКТОДІ
взяли на себе відновідальність
за долю українських інвалідів

Коли посилаєте жертву, чи вкладку на нвалідів, не забудьте на середущій частині чеку зазначити: чл. вкл.: жертва.

Настільна книжка на багато років для всіх шарів українського громадянства

це ілюстрований календар

„УКРАЇНСЬКИЙ ІНВАЛІД“

ВИХОДИТЬ З ДРУКУ КОЖНОГО РОКУ

Хочете мати корисну лєктуру і помогти нашим інвалідам, замовте собі калєндар „Український Інвалід“ на 1937 р.

Українське село вбирає тільки шапки з

Робітні Українських Інвалідів

Львів, ул. Потоцького ч. 48.

Там дістає правдиві українські зразки шапок, там купує тільки вартісний товар, там дає працю працездатним інвалідам і причинюється до придбання фондів на забезпеку інвалідів.

Накладом УКТОДІ, Львів.

З друкарні „Діла“, Львів, Ринок 10.

Середа 7. квітня 1937. Ч. 76

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229—41.

Служба праці для молоді.

Не обережно, а відважно треба розглядати церк.-правосл. справи.

Скарбова палата поглиблює хаос у ґрунтових книгах.

З політичного життя Закарпаття.

Як спинюють зріст молочарства на Волині.

Провал безбожницької акції в УССР.

Суспільна опіка та її координація.

Марево нового голоду в СССР.

Німецько-італ. десант під Валєнсією?

Pax Romana.

Трохи культу і для тіла. (Фейлєтон Галактіона Чіпки)

Небезпечний суперник. (Фейлєтон)

Правнича сторінка.

Ч. 76 (14.619). Львів, середа 7. квітня 1937 Оплата рахунком шекселем готівкою Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ. РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції і Адм. 229-41
Телефон Друкарні 229-28
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
" Банку Чеських Легіон. Празі „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячна . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічна . . . . 15.00 „
Піврічна . . . . . 30.00 „
Річна . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч. У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Середа 7. ц. м. год. 19'30 Саля театру Різнородностей
Сокільський Руханковий Вечір 2—2
Білети від 50 сот. у Пласті вул. Руська ч. 3.

МАРЕВО НОВОГО ГОЛОДУ В СССР.

УССР ВИКОНАЛА ЛИШЕ 19 ВІДС. ЗАСІВІВ.

(АТЕ) З Москви повідомляють: Знавці рільничих справ твердять на основі звітів наркому рільництва, що весною 1938. р. запанує в СССР великий голод. Цьогорічні засіви дуже слабі з огляду на недостачу зерна, на невиконання весняних робіт та на саботажі колгоспників.

Не зважаючи на підхожу погоду, до кінця березня засіяли лише 5,766.000 гектарів (минулого року в тому самому часі — 9,639.000 гектарів). На Україні виконали плани засівів на 19 відс., на Кавказі на 32 відс., на Білорусі на 27 відс. Вину скидають на тракторні станції та на залізниці.

ХТО КЕРМУЄ ДОНЕЦЬКИМИ КОПАЛЬНЯМИ?

(ПАТ) Як подає „За Індустріялізацію" 70 до 80 відс. інжинірів і техніків у Домбасі сидить по всяких канцеляріях, а складною працею у копальнях кермують практиканти та інші некваліфіковані люди. Перед 4-ма роками уряд СССР прислав до Донеччини чимало нових інжинірів і техніків, та небавом вони вернулися з копалень до бюр.

ЩЕ ОДИН КАЄТЬСЯ.

(ПАТ) На московських зборах совітських письменників, присвячених самокритиці, Борис Пільняк висловив глибокий жаль, що він підтримував взаємини з „ворогами народу" Воронським і Радеком та за їхніми вказівками написав кілька контрреволюційних творів. Тепер він обіцяв більше не грішити і заявив, що пише нову повість „Покоління", де має направити свої похибки.

Ще 5. березня ц. р. „Літературна Газета" атакувала Пільняка за троцьківські ухили у „Повісти про незгашений місяць"

Бояться німецько-італійського десанту під Валєнсією.

Як довідується паризька преса у валенсійських урядових колах бояться десанту італійських та німецьких добровольців під Валенсією. Вони твердять, що чимало тих добровольців зосередили на Майорці, де вони від довшого часу відбувають вправи, приготовляючись до десанту. Національне командування висадить той десант у хвилині, яка буде найбільше підходити до того, щоби перервати сполуку між Валенсією і Барселоною.

Щоби боронити своїх побереж, валенсійський уряд має лише 10 до 12 легких воєнних кораблів і коло 15 підводних човнів. Національна фльота куди сильніша під оглядом скількости, якости і командування. Зокрема кружляки „Канаріяс" і „Балеарес" надаються до десанту.

ЧИ З ГДИНІ ВИСИЛАЛИ ЗБРОЮ ДО ЕСПАНІ?

Свого часу появилися в пресі Данціга й закордону вістки про транспорти муніції з Гдині до Еспанії. Документи морського уряду в Гдині стверджують, що ніякий корабель з воєнним матеріялом не відплив з Гдині до якоінебудь еспанської пристані

Бої на біскайському фронті.

Як повідомляє національне командування, національні війська здобули ворожі становища віддалені на 5 км. від Очандіно, не зважаючи на дощі і град. Ворожі протинаступи з повагами заломилися. Багато червоних згинуло, 50-ох перейшло зі зброєю на національний бік. Останніми днями червоні втратили на тому відтинку понад 600 убитих і 500 полонених. Кейпо де Ллано потверджує вістки про успіхи національних військ на біскайському фронті.

ПІД МАДРИДОМ.

Комітет оборони Мадриду повідомляє: Його війська на відтинку Карабанчель Бахо здобули 220 домів і 24.000 квадратових метрів терену, посуваючись на один кільометер вперед. Операція, що тривала від учора до нині, зовсім увільнила село Карабанчель Бахо. Червоні стоять перед шпиталем, що становить важну оборонну позицію для національних військ. На Гвадалахарському відтинку становища червоних скріплено, національна артилерія не багато їм шкодить. Червоні літаки розігнали в кількох місцях ворожі відділи, що зосереджувалися.

Як подає комунікат національного командування національні війська відбили ворожі наступи на Казас дель Порталь; згинуло там понад 40 червоних; червоні втратили 3 повози в невдатному наступі на відтинку Пінгарон.

В Америці вільно робити окупаційні страйки.

Сенат Злучених Держав відкинув учора 48-ма голосами проти 36-ох законопроект Бірнеса, що передбачував заборону окупаційних страйків. Сенатор Пітмен вніс подібний проект, нині будуть над ним радити.

У БЕЗКОНЕЧНІЙ ЧЕРЗІ ФРАНЦУСЬКИХ СТРАЙКІВ.

Дирекція одної фабрики цикорії в Ліллі хотіла завмагазувати нових робітників на місце давніх, що страйкують від двох тижнів. Давні робітники прогнали нових, при чому дійшло до бійки.

Провідник професійного союзу робітників та урядовців паризького райдія заявив, що союз не дасться довше зводити обіцянками уряду; коли до 15. ц. м. не сповниться його домагання, він проголосить страйк. Це спаралізувало би пропаганду до паризької виставою.

Кооперативний Банк „Дністер"
у Львові, вул. Руська ч. 20.
полагоджує всі банкові чинности,
зокрема приймає вкладки ощадности під найкориснішими умовинами. Есконт векслів, торговельні операції, купно і продажа цінних паперів.

СЛУЖБА ПРАЦІ ДЛЯ МОЛОДІ.

Кожночасний устрій держави відбивається не тільки на політично-соціяльному, релігійно-культурному, національному й економічному житті громадян, але теж і на способі виховання та вишколу молоді. На останньому може і найбільше, тому, що молодь податлива на всякі експерименти і не може сама ставити зорганізованого спротиву. Керманичам держави залежить знову на тому, щоб як найскоріше виховати молодь у такому дусі і напрямку, який їм бажаний, щоб мати своїх однодумців і вишколених по своєму працівників. І чим більше держава встряває в життя громадян, тим більше старається сама безпосередньо впливати на виховання і вишкіл молоді.

Бачимо це наглядно по світовій війні. В державах, де задержано демократичні устросві засади, теперішнє виховання молоді назагал мало змінилося у порівнанні з довоєнним. Прикладом цього хочби Англія і скандинавські держави. Інакше зовсім у сучасних авторитарних і тоталітарних державах, або й таких, що є на шляху до тотальности. У тій чи іншій формі вводиться військову дисципліну і напів військову організацію. Метою цього є громадянське (у Совіт'ів — „пролєтарське") виховання молоді, приготування її до військової служби і до потреб оборони держави. Для старшої шкільної молоді — звичайно від 15 до 20 літ життя — твориться військові передшкілля — очевидно для хлопців, — де школярів юнаків військові фахівці знайомлять з підставами військового вишколу. Для нешкільної молоді створено теж напів військові організації з політично-партійною закраскою, де рівнож військові фахівці мають свій рішальний голос. Утворено теж окремі державні установи, — інститути фізичного виховання і військового приготування. Наприкінці введено для юнацтва службу праці.

Початок тих усіх новин на відтинку молоді і юнацтва вийшов від Совітів, де зовсім усунули вплив батьків і громадянства (якого зрештою там і нема) на виховну справу, творячи з молоді свого роду державний совітський інвентар. Настроювали її ворожо до старшого покоління і навіть до рідних батьків, покладаючи на неї, як на мертву, що не знає іншого світу поза большевицьким, усю надію на дальші успіхи комунізму і світової революції.

Подібним шляхом, хоч значно менше карколомним, пішли по війні і тотальні (Італія і Німеччина) держави та в значній мірі теж авторитарні держави, до яких належить і Польща, поряд з деякою домішкою демократичного устрою. Поза військовою підготовою юнацтва і поза пів-

Єдиний християнський склад 593 2—20
ГОТОВИХ МУЖЕСЬКИХ ОДЯГІВ
СУКНА І МАТЕРІЯЛІВ НА ОДЯГИ
ТАДЕЙ ЦВЕТЛЕР
тепер вул. Коперника ч. 5. Тел. 238-43.

ськовими організаціями ввели тут службу праці для молоді не так з економічних як радше з виховно-мілітарних оглядів. Є вона примусова, як напр. в Німеччині, або добровільна, як це буде тепер у Польщі.

Президентським декретом з 22. вересня 1936. (В. З. П. Р. ч. 72, поз. 515) проголошено в Польщі закон про службу праці для молоді, до якого саме недавно вийшов виконний розпорядок міністрів військових справ і суспільної опіки з 10. лютого 1937. (В. З. Р. П. ч. 15, поз. 99), оголошений у Вістнику Законів з 2. березня ц. р. і тому щойно тепер будуть його вводити в життя. З ними слід зазнайомитися і нашому громадянству, бо не позбавлений він і політичної сторінки.

Цитований президентський декрет у своїх основах спирається на гітлерівських взорах. Його постанови такі:

Служба праці для молоді є почесною службою для народу і держави. Полягає вона на виконуванні фізичної праці для потреб оборони держави або її господарських інтересів. Службу праці виконується на підставі добровільного зголошення в юнацьких дружинах („гуфцах") праці. Виконний розпорядок виясню̀є, що цю службу можуть виконувати тільки особи з відповідним моральним стажем і льояльні супроти народу та польської держави. Для вияснення подаємо, що під словом „нарід", що його ввів карний кодекс у 152 статті, згідно з практикою вважається лиш **польський нарід, що стоїть під** окремою охороною зі ст. 152 к. к., **якої не мають непольські народи в Польщі.**

Юнацькі дружини праці дають молоді крім праці теж приготову до військової служби або до військової помічної служби, ще й придбання професійних кваліфікацій, громадянське виховання й загальну освіту. Юнацькі відділи на підставі виконного розпорядку будуть окремі для хлопців і дівчат, а при приділі до поодиноких відділів праці і її виконанні будуть мати на увазі дотеперішній рід професійної праці юнаків і юначок, щоб поширити їх професійні кваліфікації: керуючі й інструкторські органи мають подбати про те, щоб в юнаках і юначках виробити почуття громадянських обовязків і любови батьківщини. Юнацькі відділи праці підлягають міністрові військових справ, при якому істнує „Опініодавча Рада служби праці", зложена з представників ріжних міністерств.

У проводі юнацьких відділів праці стоїть головний командант тих відділів зпоміж старшин чинної військової служби, іменований міністром військових справ в порозумінні з міністром суспільної опіки, а його органом є головна команда юнацьких відділів праці. В поодиноких частинах держави, в осідках корпусних команд будуть іменовані окружні команданти (теж зпоміж чинних старшин) і при них окружні команди. Персонал керманицький, інструкторський, бюровий і адміністраційний юнацьких відділів праці складається з вояків чинної служби та з цивільних функціонарів і працівників.

Кошти удержання юнацьких відділів праці покриваєтся з державного фонду праці. Мають вони виконати працю на підставі устійненого згори пляну (найчастіше буде це для юнаків будова доріг і фортифікацій). До юнацьких відділів праці прийматимуть молодь обох полів, у першу чергу безробітну, у віці від 18 до 20 літ, а тільки виїмково і поза тим віком за окремою згодою військового міністра в порозумінні з міністром суспільної опіки. Вимогами приняття є польське громадянство, стаж моральности і льояльности, вік 18—20 літ, фізичне здоровля, брак праці і згода батьків чи опікунів.

Служба треває два роки і є платна, але кожночасно можна з неї виступити. Дисципліна військова і відповідний аванс у відділах. Військовий міністр означує кожночасно число осіб, що мають бути приняті до юнацьких відділів праці. Приймають окремі асентерункові комісії під проводом старшин і десь вже невдовзі розпічнеться перша рекрутація. Юнаки і юначки будуть скошаровані і дістануть окремий однострій. Фізична праця може тревати денно найвище 6 годин; решту часу присвячується руханці, військовим вправам і науці загально-освітніх предметів.

Ми навели подрібно важніші постанови президентського декрету про службу праці для молоді разом з виконним розпорядком, що вже обовязує і починає входити в життя, поки що твореннем кермуючого й інструкторського апарату. Невдовзі побачимо перші мундуровані на військовий взір відділи юнаків і юначок. Рекрутація до тих відділів причиниться у великій мірі — як це було і в Німеччині — до зменшення безробіття та до посилення мілітаризації юнацтва, а в послідовному наслідку і підвищки воєнних настроїв серед польського громадянства.

Цитований нами декрет і виконний розпорядок на практиці мабуть не буде торкатися непольського населення — отже і нас. Приміри маємо вже при державній поліції, КОП-і, граничній і митній сторожі, де неполяків зовсім не приймають. Не кажемо вже про старшинський і підстаршинський корпус армії, який майже на сто відсотків чисто польський. А все те в сумі дає кількасот тисяч платних посад в часі шаліючого безробіття і нужди — головно на селі.

І тут саме політична сторінка нової напів мілітарної організації. Вона у звязку зі законом з 24. лютого ц. р. про інвестиції з державних фондів в 1937 р. (В. З. Р. П. ч. 15, поз. 96) на суму 264 міл. золотих та з чотироліткою упромисловлення на великі розміри хліборобської центральної Польщі у трикутнику Сандомир—Радом—Кельце відтягне з польського села надмір людности і дасть йому прожиток. Непольські „креси" остануть і на дальше економічно занедбаними та покривдженими землями, без потрібних інвестицій і тереном кольонізаційних експериментів. А це без сумніву матиме і політичні наслідки.

Д-р Степан Баран.

„Pax Romana".

Як дійшло до заснування міжнародньої католицької організації. — Завдання і праця цієї організації. — Участь і роля Т-ва „Обнова" у працях міжнародньої католицької організації

„Pax Romana" — це міжнародня установа, що обединує союзи студентських католицьких товариств поодиноких країв. Вона зове себе „Internationale Arbeitsgemeinschaft der Nationalverbände der katholischen Studentenschaft", себто є центром співпраці для католицького студенства всього світу. Проект заснувати таку міжнародню установу піддав ще в 1887 р. швайцарець George Montenach. Він обїздив у тому часі ріжні краї Европи, але такої організації не вдалось йому заснувати. Щойно під впливом страхіть світової війни ця здорова думка відживає знову і вкінці доходить до заснування такої міжнародньої організації. Ініціятиву до того піддав цим разом у 1920 р. священник з Ліхтенштайну, пізніший генеральний секретар „Pax Romana" Johannes Tschur. Дивним дивом склалось так, що ця висока ідея зроджуєтьси тоді одночасно в ріжних краях Европи. У Страсбурґу, Мінхені, Римі, Марбурґу, Празі, Копенгагені і Фрайбурґу виринають на денне світло позитивні пляни у справі заснування міжнародньої організації. Один з тих плянів, що їх випрацьовують голяндські та еспанські студенти знаходить загальне признання. Тому комітет скликає в серпні 1921 р. перший міжнародній конґрес студентів католиків. Ця міжнародня установа прибирає назву „Pax Romana" і стає центром співпраці для студентсько-католицьких союзів ріжних країв. Він змагає до того, щоб помогти тим союзам та їхнім членам у ріжних ділянках їхньої праці. Тому докладає усіх зусиль, щоб у студентів католиків виплекати почуття християнської любови, що дозволить їм посвятитись не лише службі для католицької Церкви, але також батьківщині поодиноких союзів. І хоч „Пакс Романа" обединує союзи ріжних країв, то проте кожний з тих союзів зберігає своє власне обличча, свої традиції і питомености; кожний залишається відбиткою краю, в якому зродився і розвивається. „Пакс Романа" не змагає до якоїсь однородности в усіх організаціях, бо така однородність булаб чимсь неприродним і тим самим некорисним, ба навіть небезпечним. Навпаки „Пакс Романа" бажає, щоб ці союзи залишались собою, задержали власний характер, жили своїм власним життям, цінили свою історію, мову і свої національно-політичні ідеали. В тому саме причина, чому „Пакс Романа" відкидає думку про надмірну централізацію організацій, що до неї належать. Головну працю ведуть національні союзи, а „Пакс Романа" за ніяку ціну не хоче однородности праці там, де національна ріжнородність дає змогу осягнути кращі висліди. „Пакс Романа" не нарушує національних почувань союзів. Вони затримують свою незалежність і свій специфічний національний характер. Ця установа бажає шляхом співжиття, взаїмної виміни думок, доброго прикладу, допомогти усім краще приготовитись до твердих вимог сучасного життя. Піддержування звязків з закордоном впливає на освіту людини, змушує її володіти чужими мовами, познайомлюватись з ментальністю інших народів, пізнавати культуру і спосіб життя чужих народів.

Доцільне та успішне переведення своїх ідей в життя завдячує „Пакс Романа" поодиноким фаховим секретарятам, що ведуть евіденцію праці союзів, членів „Пакс Романа". Зацікавленим дають вказівки (провідником секретаріяту є все фаховець даної ділянки знання), вказують на осяги інших, заохочують до праці і вдержують звязки з усіми членами „Пакс Романа". При „Пакс Романа" істнують такі секретаріяти: медичний, правничий, літературно-

освітній, фармацевтичний, соціяльно-харитатиний, пресовий, унійний і секретаріят студенток. Ділянки праці, що їх веде „Пакс Романа" при допомозі поодиноких секретаріятів, є найкращим доказом, що новочасний католицизм чи конкретно його молода еліта — студенти, не бавляться лише пустомельством, ідеольогічною фразеольогією, чи теж якимись далекими від життя доктринами,— як закидають їм противники, — але живо реагують на всі прояви життя. Отже конкретно його праця полягає в тому, що поодинокі союзи, члени „Пакс Романа" вдержують постійно кореспонденційні звязки з централею, що її постійним осідком є Фрайбурґ (Швайцарія). Там перебуває генеральний секретар „Пакс Романа" Abbe Gremaud, і директор (Geschäftsführer) Rudi Salat. Вони наглядають над цілою працею, дають вказівки (Rundschreiben) і редагують місячний журнал у трьох мовах, що його розсилають по всіх краях. Журнал містить всякі вказівки та звідомлення з діяльности поодиноких союзів. Незалежно від централі працюють також поодинокі секретаріяти і союзи, обмінюються своїм досвідом та своїми досягненнями. Для розвязки важніших проблем уладжує конфедерація раз до року конґрес, де вирішують усі найбільше складні питання. Ці конґреси, залежно від того, на кого випаде президентура (напр. на француза — тоді конґрес у Франції) відбуваються кожного року в іншій державі.

Звичайно конґрес радить над одною важною проблемою, опрацьовує її, розглядає з ріжних боків і вкінці займає своє становище. Головною темою XV. конґресу, що відбувся минулого року в Австрії була справа: „Като-

лицький студент в культурі сучасности", а темою нарад цьогорічного конгресу, що відбудеться в Парижі, це „Безробіття студентів та нові вартості праці". Ці конгреси з огляду на свою поважну працю, набирають з року на рік щораз то більшого значіння та зединують собі чим раз то нових симпатиків. Доказом того хочби минулорічний XV. конгрес в Австрії, в якому взяло участь понад 600 учасників, у тому 50 українців-відпоручників Т-ва Українських Студентів Католиків „Обнова", що є дійсним членом цієї організації. Зокрема для нас українців приналежність до міжнародньої організації та участь в її конгресах має для нас поважне моральне значіння, бо чужинці призвичаюються бачити в українцях постійний та самостійний чинник міжнароднього життя. Вже сама поява даної делегації на міжнародніх зіздах свідчить дуже додатньо про даний нарід. Коли до цього додати ще інформації про рідний нарід, про його життя, культуру та його змагання, ця вартість зростає в десятеро. Зрештою безумовно краще, коли про це все довідуються чужинці від нас самих, ніж від наших противників, які представляють у своєму насвітленні. Ту закордонну діяльність веде Т-во „Обнова", що має формувати не тільки наше внутрішнє релігійно-національне життя, але теж репрезентувати його на міжнародньому форумі, жити життям рівновартісної клітини міжнароднього організму. Одначе, щоб „Обнова" могла вивязатись як слід з цього завдання, слід до цього належного зрозуміння та допомоги всього українського громадянства.

І. Паук.

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул. Кордецького 50,
Тел. 260-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх краскаx
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в тубах у всіх краскаx
ПАСТУ до підлоги „Французька маса" (фротерує кучу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до біляння помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛИНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732

Невжеж йому невідомо, що у Львові від 35 літ працює „Товариство Вакаційних Осель" та „Товариство Українська Захоронка", які своєю опікою обіймають сотні наших дітей дошкільного та шкільного віку?

З кожним роком поширюють вони свою працю, організуючи нові осередки суспільної опіки над дітьми та молоддю, звертаючи особливу увагу на дітей убогих, які не мають сприятливих умовин для фізичного та духового розвитку.

Зразкові дошкілля, дитячі сьвітлиці, поширені оселі, півоселі, на яких 800 дітей у часі шкільних ферій має цілоденний харч та фахову опіку, дитячі харчівні, які видають денно 370 дарових обідів убогим учням наших шкіл, це все досягнення в ділянці суспільної опіки над дітьми та молоддю за останні роки.

Львівська преса подає часто звідомлення з цієї праці, так що громадянство має змогу слідкувати за її розбудовою.

Безперечно це капля в морі, однак зваживши наші фінансові спроможности треба часом дивуватись, як покривають згадані товариства свої величезні видатки, бо всі знаємо, що суспільна опіка потребує грошей.

Отже не можна казати, що наші діти не мають опіки; безперечно, що мала частина дітей покищо користає з суспільної опіки, яку щойно розбудовуємо, але зважмо, що й державні народи, які розпоряджають державним апаратом та величезними фондами, не зуміли цієї справи так наладнати, щоб всі, які потребують суспільної опіки, могли з неї користати. Щож говорити про нас, які крім доброї волі та щирої охоти до праці небагато можемо для цієї справи зробити.

Нема сумніву, що і в дуже тяжких наших обставинах ще багато зробити можна і зробити треба. Спільна громадська праця ріжних установ може завсіди зробити більше, як відокремлена діяльність одної.

Софія Ракова.

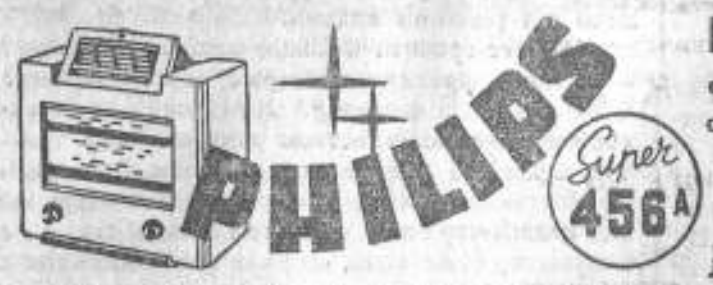

РАДІОПРИЙМАЧІ
ФІЛІПСА на догідні сплати для української клієнтелі лише в українській фірмі
„e-comp"
Львів, вул. Сикстуська 29. Тел. 203-30.

Суспільна опіка та її координація.

Дискусійна стаття п. Боднара п. з. „Українські діти без опіки", заторкнула дуже актуальну та важну тему: „Чи можлива у нас координація суспільної праці?"

Кілька літ тому цю справу вже широко обговорювали та була спроба створити централю під назвою „Суспільної Ради", яка згуртувала би всі товариства, які в тій ділянці працюють.

Ініціятори мали добру волю і хто знає, чи їх спроба не булаб довела до скупчення розсіяних по краю станиць суспільної опіки. Але влада статуту не затвердила і все лишилось по старому.

А конечність реформи суспільної праці відчувають чимраз більше всі ті, які суспільно працюють та які борються від літ з усякими труднощами.

Головним аргументом, який промовляє за реформою суспільної праці є той, що при дотеперішній системі багато зусиль йде на марне, багато енергії витрачують люди непотрібно через брак досвіду. Взявшись якнебудь до справи неодин зражується невдачами і від суспільної праці зовсім відстає.

Централя для ріжних товариств далаб змогу контролі над методами праці поодиноких клітин, надалаб суспільній праці один напрям, підніслаб її рівень та побільшилаб її успіхи.

Чи можливе створити союз суспільної опіки, з думкою про реформу нашого суспільного життя це залежати буде від того, чи поодинокі товариства без огляду на дрібні амбіції та льокальні патріотизми схотять підпорядкуватись одному проводові.

Стаття п. Боднара, що має влучні спостереження, вказує ще й на те, що шановний автор не зовсім добре зорієнтований у ділянці суспільної опіки над дітьми та молоддю.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ
СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ
АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?
ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО НАШОГО ЩОДЕННИКА

Г. РЕНО.

Небезпечний суперник.

Три тижні була Еля по шлюбі, тиждень тому вернулася з пошлюбної подорожі і від двох днів зробила знайомість з бюровим товаришем свого чоловіка — Францом. Вона відразу рішила, що Франц та її приятелька це може бути дуже дібрана, щаслива пара.

— Симпатичний хлопчисько той таїй Франц!

— Справді подобається тобі? — спитав Курт, чоловік Елі.

— Не потребуєш питатися таким тоном. Тиж знаєш, що я тільки тебе люблю. Для тебе я дала гарбуза тому багатому англійцеві.

І того вечора кинулась йому на шию 150-ий раз. Помняла йому краватку, залишила на лицівках сліди ружу — аж рожі у вазоні на столі затремтіли.

— Я мала на думці Льоту — пояснила Еля своєму чоловікові своє захоплення.

— Але Франц це занятущий прихильник парубоцького стану і ворог жіноцтва!

— Ти теж був такий колись! Але це не перешкоджає, що він міг би прийти до нас у суботу на бриджа в годині пятій.

— У трійку не можна грати!

— Я запрошу на четвертого Льоту.

Так познайомився Франц з Льотою. Еля оповідала про свою шлюбну подорож до Італії та про елегантних італійців.

— Я могла б тільки закохатись в італійцеві — сказала Льота — це ідеальні кандидати до подружнього життя.

— Еля теж була такої думки, — сказав Курт — але вихвалювала англійців. А всеж вона мене.

Франц слухав мовчки і дивувався, як міг його приятель Курт так дати себе опутати жінкою.

*

Еля сказала на прощання Францові:

— Льота мешкає десять хвилин від нас. Будьте добрі проводити її...

Так зломала вона засаду, що партнерку бриджа партнер не повинен ніколи проводити дальше, як до найближчої трамваєвої зупинки. Тимчасом минуло вже не десять, а двацять хвилин. Франц минув дім, де мешкала Льота, бо обоє погодились, що треба подихати свіжим повітрям. Франц знав уже, що Льота грає бриджа „під псом", але — вона гарна, приємна, весела.

— Ви виграли нині шилінг шістьдесять — почав він дипльоматично розмову — а кажуть, що хто не має щастя у грі, має щастя у любові. Тепер мусите тільки познайомитись з якимсь італійцем.

— О, вже знаю одного — відповіла весело. — На карнавал він приїде до Відня. Уявіть собі, якто буде гарно. Він не вміє грати бриджа і я зможу ввесь час танцювати.

— Віденці теж уміють танцювати.

— Але не хотять. Волюють сидіти у накуреній кімнаті і гніватися на своїх партнерок.

— Я щоправда не маю італійського темпераменту і від часу гімназії не танцюю. Але якби ви хотіли колись стрібувати зі мною...

*

У понеділок зранку Льота мала багато сказати Елі та Еля Льоті. Хто хотів розмовляти з ними телефонічно — не міг, бо їх телефони були ввесь час заняті.

*

— Це моя мама, це мій тато, це мій песик — пояснювала Льота, показуючи по черзі три фотографії.

— А це? — спитав Франц

— Це...? — завагалась Льота — ...це один знайомий з Італії.

І передала йому фотографію елегантного, чорнявого юнака, на якого грудях була поперек виписана якась присвята.

— Ну, розуміється — італієць! Ваш ідеал мужчини! А я осел думав собі, що ви підчас цих танців і розмов зі мною вже встигли забути того південного типа. Щож! нам віденцям багато ще бракує....

Льота навіть не відповіла, хоч завсіди мала якусь готову відповідь на його заввати.

— Нічого не вдієте! — сказала. — Найкращі любовні листи пишуть таки італійці — і підсунула йому рожевий листок. — Подивіться... я саме дістала лист від знайомого італійця. Як це чудово звучить „карісіма" або „тутто іль міо куоре"...

— І так сміє до вас писати зовсім чужий?

— Ні, не чужий. Це той сам, якого ви бачили на фотографії...

— Дивне, як він зміняє почерк. Його присвята на фотографії мала такий енергічний розмах, а букви в цьому листі такі ніжні.

— Як він писав мені присвяту, то не мав доброго пера... Ага! я забула вам сказати, що він зовсім формально мені освідчився.

— І ви могліб покинути Відень? Це нечуване! Мушу вам сказати, що я обурений!

— Тим, що будете лаятись, нічого не поправите — відповіла Льота коротко та рішуче.

*

Франц був лихий і рішив порозмовляти з Куртом дипльоматично. Шукав ради. Водночас хотів зібрати деякі інформації.

— Де ти познайомився з Елею?

— В її приятельки Бетті, жінки нашого директора.

— А коли ти їй освідчився?

— Тои тижні пізніше. Якось так вийшло а

Найпевніше і найкорисніше примістиш свої ощадности в

Міській Комунальній Касі Ощадности

у Львові, вул. Валова 7 і 9 (власні камениці)

та її **Відділах** при вул. Городецькій 60 і вул. Жовківській 75
в золотих або **золотих у золоті** 3070 62—?

в останнім чвертьріччі видано **5.831 ощадностевих книжечок**

а сума вкладів зросла на **1,955.905 золотих.**

Резервові фонди каси **зол. 6,300.000.** — За вклади та їх опроцентування ручить Громада міста Львова цілим своїм майном.

Погляди французів на ліву і праву диктатуру.

(Від нашого кореспондента).

Париж, 2. квітня 1937.

В останнім нашім допису ми розказували про динаміям французького міщанства. Питання: куди йде Франція? — інтригує ввесь політичний світ, і француз, читаючи в перекладі важніші політичні статті про Францію, що появляються в закордонній пресі, часто підсміхується.

Найбільш бавлять його при такій лектурі цитати взяті таки із французьких газет, в які закордон вірить, а француз, тут на місці, читає ці друковані рядки з великим застереженням.

Ми далекі від того, щоб твердити, що французька преса не має впливу на маси. Зовсім навпаки, але ми хочемо тільки підкреслити цю основну рису французького характеру, цей французький скептицизм. Французький читач є одним із найкращих газетніх читачів на світі, він читає часописи і платить за них. Мільонові часописні наклади, які розходяться впродовж кількох годин по виході числа, є найкращим доказом на це. Але французи в щоденній розмові не називають газету інакше, як качкою. „Мон канард" — „моя качка" — а не „моя газета".

І французький читач дозволяє редакторам на великий словний розмах, ба навіть любить їх за це, як і своїм послам французький виборець дозволяє на дуже гарячі промови в парляменті, але під умовою, що від тих промов не зміняться французькі життеві привички. Мабуть в тім і пояснення тайни остаточного висліду всіх французьких революцій, а саме, що вони дуже мало і дуже постепенно змінили французьке суспільне життя, хоч такі криваві були ті революції! І якщо тих революцій було аж стільки в батьківщині французів, то причина мабуть була в тім, що **Франція ніколи в своїй історії не мала розумної консервативної партії,** себто поступових консерватистів, якими переповнена історія Англії. Є політична максима, яка каже, що державний муж має омминути революцію шляхом реформи. Французькі консерватисти ніколи не обійшли революції, бо вони ніколи в історії Франції не випередили подій.

Ось ще так недавно, дня 7. лютого 1934 р., після кривавої паризької події на площі Згоди, ціла Франція гляділа на Думерга, як на державного мужа, що спас батьківщину від громадянської війни. Він мав у хвилині приходу до влади нагоду перевести всі політичні і соціяльні реформи. Він не зробив ні одної політичної і ні одної соціяльної реформи. Ах (чуєте нині балачки серед французького міщанства), якби Думерг був рухався, то ми нині не мали б клопотів з „людовим фронтом". Чиж Думерг не міг перевести всіх тих реформ Блюма?

Це правда, але тоді це французьке міщанство могло накинути свою волю Думергові — своєму чоловікові — а воно цього не зробило в ім'я свого непоступового консерватизму. Але тут треба признати, що цей непоступовий, скажімо відруховий, консерватизм французів, є теж і одною із корисних питоменностей їхнього національного характеру, бо він постійно забезпечує в усіх революційних потрясеннях Франції т. зв. добрий змисл (bon sens). Англієць, льорд Бальфур, твердить, що „ліпше робити щось зовсім глупе, що вже було роблене, як уперше щось зовсім нове". Цю засаду можна пристосувати і до французів, а навіть сказати, що вони її знали в життевій практиці, і що вона вийшла часто їм на добро.

І якщо нині, не зважаючи на цей історичний французький, скажімо назадницький, консерватизм, життевий стандард цілого народу є дуже високий (включно з життевим стандардом французького робітника, якого соціяльне законодавство є гірше від законодавства німецького чи італійського) — то річ в умінні користуватися життям (l' art de la vie — Lebensart), в якому французи є безконкурейційними майстрами. „Германи ні славяни — пише французький письменник д' Ормесон — не знали і не знають ще й сьогодні, що таке щастя".

У теперішню хвилину це французьке громадянство зі своїми добрими і лихими прикметами, але з почуттям „доброго змислу", стає знову гальмою для всіх революційних експериментів лівого крила „людового фронту".

„Ми оборужуємо „людовий фронт" — кажуть радикали — ліві буржуа (члени „людового фронту). „Ми спролетаризуємо цілий „людовий фронт", накидуючи уряд „мас", кажуть крайні соціялісти і комуністи (теж члени „людового фронту"). „Всі, що хочуть спасти Францію, до нас!" — кличуть знову французькі фашисти.

А пересічний французький громадянин має однакову нехіть до комунізму і фашизму, вважаючи ці два суспільні рухи за одно і те саме лихо під ріжними видами.

Хочете зробити Францію країною фашизму? — питають французи. Поперше, якого фашизму? Є багато родів фашизму. Німецький націонал-соціялізм з новопоганством римський папа трактує нарівні з комунізмом — думає і говорить французький католик, з тою тільки ріжницею, що над нашим кордоном є націонал-соціялісти, а не комуністи, отже вони, ці націонал-соціялісти є першою небезпекою для нас. До італійського фашизму французька публична опінія ставиться з легковаженням. Пригоди італійських відділів в Еспанії скріпили ще більше цей погляд серед французьких мас.

А комунізм? Який комунізм, будьте ласкаві, хочете ввести у нас? Буржуазний сталінський комунізм, що „поволі завертає до дрібно-буржуазного ладу", як твердить наш Андре Жід. Чи може цей комунізм Троцького, цей революційний комунізм — цей комунізм вічної домашньої і зовнішньої революції? Французькі „троцькісти" пишуть чейже про провідників III. інтернаціоналу, як про „брудних буржуїв". А цих „троцькістів" вважають знову анархісти-комуністи за таких самих „буржуїв", як троцькісти цих комуністів із III. Інтернаціоналу. На терені Еспанії ті три комуністичні крила вистрілюють одні одних. Отже панове — каже французький дрібноміщанин — дайте нам святий спокій з вашими доктринами. Ми вже спробували в себе і фашизм (бонапартівська демократія) і комунізм (паризька комуна) і ми віримо, що режім свободи є одинокою формою суспільного ладу для зрілого суспільства, яким є ми, французи.

Так думають нині три четвертини французького суспільства. І якби завтра хтонебудь зліва чи права намагався знищити цю громадянську волю Франції — тоді появляться на вулицях барикади. Бо ці французькі лібералі є відважними людьми. Але, як досі, французи не думають, щоб їм безпосередньо вже грозила якась ліва чи права диктатура. Еспанська громадянська війна є наче зимна вода на голови лівих чи правих кандидатів на диктатора. Надто добре тим кандидатам живеться тут, у цій Третій Республіці, в опозиції, під охороною державної поліції, щоб вони ризикували розпутанням кривавої хуртовини без ніякої цілі й ніякого глузду.

Юрій Студинський.

ситуації. Вона мала доброго знайомого англійця, який їй страшенне подобався. Я бачив його фотографію — справді прегарний мужчина. Вона призналась мені, коли він їй освідчився і просила в мене ради. Мені стало трохи жаль, що така симпатична віденська дівчина виїде на чужину і для нас пропаде. Це дратувало мене і я попросту спитав її, чи вона не волілаб залишитися у батьківщині, якби найшла когось... Минуло кілька місяців, заки вона надумалась. Я сам зрозумів, що коли є такі суперники чужинці, як багаті англійці на добрих становищах, то треба рішитись.

Франц побіг назад до телефону, як опарений. Хтось кликав його. Курт давно вже не бачив його таким схвильованим.

*

Два тижні пізніше говорила Еля до свого кузина Робэрта:

— Тепер треба мені фотографій якогось спортовця, гарного альпініста. Ці фотографії вже мені непотрібні.

І звернула йому одну фотографію відомого італійського жонґлера Джіянелі та другу англійського мандрівника-дослідника Джібсона, — обидві з присвятами і підписами.

Кілька годин пізніше Роберт приніс їй портрет відомого альпініста Томаса Гіпфінґера. Еля ще того самого дня вручила цей портрет своїй приятельці Мії, поінформувавши її, як треба його використати.

*

На всіх цих портретах віденські мужчини бачили своїх небезпечних суперників. Франц так само як Курт переміг свого суперника-чужинця. За ним прийдуть інші, нові переможці, повні патріотизму, що не дозволять своїм симпатичним землячкам виходити заміж за чужинців.

Перекл. аб.

Не обережно, а відважно

треба розглядати церковно-православні справи!

(Голос у дискусії).

Не належу до покоління старших та ще й заслужених громадян, ані взагалі до тих людей, що їх ми звикли називати „православними дячами". Навпаки — належу до молодих православних українців, що близько й уважно приглядаючись до справ Православної Церкви у Польщі, знають її відносини на горі та ще краще на долах і думають про те, як найти якісь реальні дороги, що ними можна би цю Церкву вивести з атмосфери застою, політично-правної неокреслености, поступового й неминучого декаденсу.

Перечитавши досить несподівані міркування п. ред. В. Островського не можу — на жаль — признати їм беззастережної слушности, а що більше: не можу не висказати свого глибокого здивування, що саме ред. В. Островський є автором статті, яка закидає українській пресі необережність в критикуванні церковно-православних справ.

Треба справу поставити ясно: чи дійсно сучасна Православна Церква (в межах Польщі) може мати характер національної української церкви та чи незалежна українська преса має слушність, критикуючи (зрештою у дуже зрівноваженій формі) аж надто добре відому політику церковної ераркії та практичне значіння Церкви з національного погляду?

Православна Церква у Польщі є Церквою не тільки **неукраїнською** чи **псевдо-українською. але просто українофобською.**

Неукраїнською тому, що складена у вселенській переважі з українського елементу, не признає панівного значіння того елементу, намагаючись бачити в ньому „русский народ", або обезформлену штучними творами в роді „православних поляків" — етнічну, „православну" покірну своїм владикам масу.

Псевдоукраїнською — тому, що замилюючи українцям очі політурою „уступок" для українізації богослуження — носить в собі чужого, в атмосфері царської Москви виплеканого духа.

Про **українофобство** Православної Церкви свідчить її персональна політика, залежна від духовного проводу, що є чужий, російський, етнічний, бо трактує своє завдання і ролю як **примусовий постій,** як місію для добра „нещасливої всеросійської батьківщини".

А тепер візьмім справу критичного підходу

Члени Кооп. Торговельно-Промислового Банку у Львові вул. Городецьких 1 — п., тел. 97—15 вводять детально ознайомитись по вибір
дивіденди від уділів за 1936-тий рік у висот. 5%

Пром-Банк

української преси до цілости православних справ, себто до самої можливости, щоб у Польщі Православна Церква була своїм духом і ерархією українська. Чи таке становище української преси слушне? Цілком слушне. Українська незалежна національна преса в Галичині, яка з огляду на брак такої преси на Волині, Холмщині, Підляшші й Поліссі всупереч усім перешкодам чимраз більше закріплюється за сокальським кордоном має слушний і відповідальний обовязок боронити прав трьох мілюнів українців, використовуваних керманичами Православної Церкви. Як православний українець вважаю, що українська преса навіть тоді, коли гостро критикувала політично-правні чи персональні православні справи, ніколи не перейшла меж пристойности, як це ми бачили нераз не тільки в польській, але й у рідній верхам Православної польської Церкви російській пресі.

Казати, що Прав. Церква є заборолом проти безбожництва й сектанства — ніяк не можна, бо в дійсності буває цілком інакше: найчастіше безсистемна православна політика, не рахуючись з національними моментами в релігійних справах, штовхає одурманених людей на хвилі погубного релігійного дивовижжа.

Про український національний характер Православної Церкви в сучасних українських відносинах не можна говорити, бо в цих відносинах можуть істнувати тільки спорадичні, просто виїмкові випадки, коли в парохії трапиться особисто дуже відважний та праведний духовник-патріот, який не лякається шукати винну в своєю паствою та плекати національного духа православної традиції; більшість духовенства тільки номінально виконує ролю православного (не кажім вже українського) священника, вважаючи себе слухняним органом світської влади.

Досить напр. познайомитись тільки зі способами виховання молодих православних теольогів, щоб погодитись з нашою тезою. А зрештою багато, дуже багато відомих вже і ще невідомих аргументів могліб ми тут зацитувати: українська преса саме й наводить ті приклади. Наше православія в нинішній скомпромітованій та вузькій формі не вспіє протиставитись комунізмові, повторяємо: з комунізмом і іншими лихами православного села можуть боротися й боротьбу тільки національно свідомі духовники, що вміють дивними способами радити собі з тисячами неймовірних перепон.

Факт, що маємо двох православних єпископів українського походження без національної української свідомости — нічого не кже. Як знаємо, саме вони найшвидше йдуть на руку всім тим чинникам, які не допускають і не допустять до того, щоб Прав. Церква була своїм духом — українська.

Розуміємо трагізм ситуації, над якою висить запит: і що далі? Далі буде багато ще тяжчих днів для Прав. Церкви і її членів. Не віримо у можливість швидкого переходу ерархії в руки ерархів-українців. Зате віримо, що традиція старої Прав. Української Церкви таки перетрівае. Перетрівае в сірій масі, серед прав. української інтелігенції та в історичних памятках, щоб колись знову віджити у дійсности.

А покищо ця маса, інтелігенція й усі, що їм близька доля Прав. Церкви, повинні і мусять діяти піддержки зі сторони української хоч неправославної преси, якої чільним обовязком є боронити справ української православної меншини в державі відважно й послідовно критикуючи фатальну і для українців і для самої польської держави політику вищої церковної влади та відповідних державних чинників, політику, яка доводить до занепаду Церкви і релігійного безладдя.

Преса мусить боронити прав народу послідовно, відважно й отверто — а не трусливо, обережно.

Роман Гучвинович.

Шукають політики там, де не треба.

ЯК СПИНЮЮТЬ ЗРІСТ МОЛОЧАРСТВА НА ВОЛИНІ.

„А земля таки крутиться", — сказав Галілей.

„Штучне ніколи не заступить природнього", — кажуть українці в обороні своїх господарських та культурних організацій.

Галілей загинув за голошену ним правду, але ця правда згодом перемогла. Гинуть і наші українські організації на північно-західніх землях, але українці, що їх творять і ведуть, твердо вірять, що їхня боротьба не пропаде. Ще наш фільософ Сковорода сказав, що все, що природне, відбувається легко і з усе збільшеною інтенсивністю: не треба каменя попихати з гори, він сам покотиться та ще розвиватиме щораз більшу швидкість.

Отже ті, що мають державний змисл і дійсно дбають за економічний розвиток північно-західніх земель і всієї держави, повинніб не ставити перешкод українським організаціям, а навпаки, влекшувати їм працю.

Глянемо, як представляється одна з ділянок господарського життя Волині, а саме: молочарство в цифрах річного звідомлення за 1936 р. окружного союзу рільничих і заробково-господарських кооператив у Луцьку:

Районових молочарень на Волині, які були засновані „Маслосоюзом" і перебувають у торговельних звязках із ним, залишилося всього 6, в луцькому повіті —5 і в дубенському — 1. І власне ці наші кооперативи ведуть перед між усіма кооперативами як чужонаціональними, так і мішаними, що перейшли чи повстали при допомозі польських союзів.

Про розмах цих кооператив свідчать суми, виплачені достанцям за молоко в 1936 році, а саме:

Луцький повіт: 1) Воротнів 131.774 зол., 2) Княгинінок 115.423 зол., 3) Лаврів 104.879 зол., 4) Жидичин (молода молоч.) 48.574 зол. 5) Рожище (молода мол.) 41.774 зол.

Mascotte не нова і репрезентаційна, найелегантніша і найвигідніше пристосований дансінгово-кабаретовий дансінг у Львові під дирекцією п. МАКСИМІЛІЯНА ОБЛЄРА

Mascotte має найбільшу дансінгову салю, багато льожів і товариських кімнат.

Mascotte представить еліту зірок ревю-кабаретистів: пляда Суданов мистець характеристичних танців, Яга Чарська знаменита субретка, Віллі Антоні — жінка — гадюка, Ірріо Сибаріс в ексцентричних танцях „2 Лядос" феноменальні акробати на роверах. Віллі Віллінський відомий оперетковий тенор і улюблений піссньяр Maitres de danses Gardi.

Відкриття 2. квітня в салях колишнього театру „СКІЗ" (Пасаж Миколяша)

Львівяне відкритий цілу ніч, консумація зол. 1·50 Щоднія five-o-clock-и від 7—9 в суботи, неділі і свята від 5—6 консумація 1 зол. Обі брами Пасажу Миколяша відкриті цілу ніч. 2—1

Дубенський повіт: 1) Уїздці 226.206 зол.

На цілій Волині на першому місці стоїть молочарня в Уїздцях на Дубенщині.

В луцькому повіті І. місце займає молочарня в Воротневі, ІІ. — у Княгинінку, ІУ. — в Лаврові. На третьому місці стоїть кооператива Переспа-Богушівка (110.675 зол.), але молочарню в Богушівці знову таки заклав „Маслосоюз", на теж і підготовив для неї терен.

Друге місце на Волині займає молочарня в українському селі Пустомитах на Рівненщині — в 1936 р. виплатила 185.330 зол. Зате ця кооператива виказує поміжний регрес: у 1935 р. ця молочарня мала в І. півріччі 1202 достанців молока, а в ІІ. півріччі вже тільки 532; в 1935 р. доставлено до молочарні 2.438.682 літрів молока, а в 1936 р. вже тільки 2.259.033 літрів, майже на 180.000 літрів менше.

Всього на Волині нараховували 77 молочарень. З тих дорівнюють нашим першим 4-ом (з загального числа 6) усього 3 молочарні: Пустомити, Бортниця, Переспа-Богушівка. Інакше кажучи, з 6 укр. молочарень, що їх інструктує „Маслосоюз", виплатило в 1936 р. понад 100 тисяч зол. 4 молочарні (66,6 відс.), а з 7 інших молочарень тільки 3 (4,2 відс.). З 6-ти наших виплатили суму понад 40 тисяч зол. — 2 (33.3 відс.), а з інших — 20 (28.5 відс.). Нижче 40 тисяч зол. не виплатила ніодна наша молочарня,

М. ВУЛІЯНО. 2

Залізничий білет.

(Довінчення).

На другий день на 7-ому поверсі вулиці Пастерінка 40, Карльо Рей, маляр-карикатурист, сидів над рекламовим рисунком і думав над тим, що він — осел. Може й повівся він оригінально, але по дурному. Всю цю історію з білетом придумав він тільки на те, щоб мати нагоду зустрітися з незнайомою. Але Анна Дуго не прийшла, як він сподівався. Він не зможе їй сказати: „Я вірю в кохання від першого погляду. Ви подобаєтесь мені..." Ні, вона не прийде, ані нині, ані завтра. Вона зверне йому пятьдесятпять ліріз почтою з подякою, він буде мусіти ці гроші відослати назад, бо не купив за них другого білету тільки підняв із землі її власний.

Добрий був цей трік: передати їй власний білет, але не вдався. Рей причіпив на стіні великий, свіжо нарисований картон. Це був портрет Анни, на вічну памятку, що через свою глупоту ніколи її більше не побачить.

Коли Анна ввійшла несміливо до майстерні артиста, перше, що побачила це був її портрет. Випрямувалася, що сліпнилась, бо шеф не хотів її звільнити з боєв. Була вся збентежена:

— То ви маляр?! Зараз пізнати по безладді в кімнаті.

— Як вам подобається ваш портрет?.. Я рисував його чекаючи на вас... Будь ласка сідайте.

— Ні, я спішуся. Я принесла вам гроші. Перерахуйте. Ви певне боялися, що я їх не зверну.

— Але-ж ні! Я бояся тільки, що ви перешлете їх почтою.

— О, ви небезпечний чоловік. Підчас цілої їзди...

— Це докір?

— Аж під кінець їзди ви повелись як джентельмен, коли позичили мені грошей...

— Послухайте: я мушу до чогось признатись. Але вибачте... чую, що хтось дзвонить.

Він вибіг до передпокою, звідки чути було якусь оживлену розмову.

Карльо Рей увійшов до кімнати, вхопив машинально пятьдесять ліріз, що лежали на столі і вибіг із ними.

— Дивна річ — подумала Анна — Чи я помилилася...?

Рей був уже назад.

— Анно! вибачте, я мушу вам щось сказати. Ви мені нічого не винні — це самі знаєте, бо я підняв ваш білет. Це був мій трік.

— Я помітила це зараз. Я-ж не дурна гуска.

— Чому-ж ви...?

— Чому я сюди поїхала? З тої самої причини, що ви дали мені гроші. Я хотіла вас побачити.

— Дякую тобі! Це додає мені відваги...

— Я слухаю.

— Мушу тобі признатись, що я винен тобі пятьдесять ліріз, бо я мусів у цій хвилині заплатити за електрику. А грошей при собі не маю.

— О, то це чудово! Як я тішусь, що я можу міліонерові...

— Ти мене вирятувала, Анно!

— І більше нічого?

— Решту я тобі напишу.

І передав їй листок паперу: „Посвідчую, що моя наречена Анна Дуго виплатила мені готівкою своє вино в сумі пятьдесять ліріз..."

— Ти зовсім нерваний! Як можна в такому темпі полагоджувати такі важні справи? Ти навіть забув підписатись під такою посвідкою.

— Маєш мій підпис на своєму портреті. І можу ще його скріпити своєю печаткою... Сказавши це поцілував її в уста, сильно і довго.

Перекл. а. б.

УКРАЇНЦІ!

КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

Нова книжка.

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ:

Як чоловік зійшов на пана

З автобіографією автора і карикатурою Е. Козака.

Веселе оповідання про молодця, що зводить із собою тяжку боротьбу: що вибрати — любов і добру „партію", чи працю для громадянства. Оповідання повне гумору та бадьорости.

Ціна книжки 2 зол. 50 сот.

а з інших 67,3 відс.; нижче 20 тисяч виплатило 28 інших молочарень (39.4 відс.), в тому числі 6 менше 10 тисяч. Ці цифри свідчать, що творені чужим для нашого села елементом молочарні, без огляду на всякого роду підтримку, слабосилі, позбавлені життевої енергії і гону.

Треба ще додати, що наша кооператива в Уїздцях (перша на Волині!) довший час стояла безчинно, бо її замкнула адміністраційна влада, і це мусіло відемно відбитися на її розрості. Воротнівська молочарня в минулому році мала якийсь час зачинені адміністрацією 3 сметанкові збірні, що теж вплинуло на річну суму її чиплят.

Регрес такої кооперативи, як у Пустомитах і млявий розвиток інших молочарень в українських селах, якими опікується варшавський союз, має причини не тільки господарського, але й психольогічного характеру.

Скрізь помічається те саме явище: спочатку наші селяни знаходяться під впливом матеріялістичного чинника — жаги легкого гроша. Коли приїде спритний пропаґатор та наобіцяє золотих гір, селяни пориваються до праці і рух іде. За якийсь час беруть гору чинники морального характеру: і говорять до них не по українськи, і в органах управління сидять чужі люди, і службовики Бог їх зна звідки, і взагалі дух нерідний та й голосу не дуже підіймеш. Приходить відчування своєї залежности, підрядности та чужости у своїй власній організації, де розпоряджається чужа меншість.

А далі люди знеохочуються та підупадає праця. Люди перестають носити молоко, молочарня заламується, а в кращому випадку стоїть на місці.

Одною із причин знеохоти є та, що чужі керманичі молочарень стараються не приймати до праці українців, а як не мають своїх, то їдуть до молочарень росіян. Приклад — село Даничів на Рівенщині, де службовики-росіяни ненавидять українців і при всякій нагоді пускають їм шпильки.

А найголовнішим моментом знеохоти є той, що здобутим селянською кривавицею майном молочарні розпоряджається хтось чужий мовою та психікою.

А психольогія каже, що де нема радости із своєї праці, там нема й творчого запалу, там висліди завжди невеликі.

Особливо дошкулює і знеохочує наших селян до праці цілковите нехтування, навіть насильне витискання з кооператив української мови. Поволі селяни зоріентовуються, що це не випадок, а система, для українця образлива, а для народу небезпечна і прохолоджения до організації готове.

А що союз не скривається з наміром як мога більше ослабити український характер молочарень та виперти з них українську мову і спаралїжувати в них українські впливи, свідчать такі факти. Членів управи молочарні в Жидичині покарано за звідомлення на „невластивому" друку, себто українською мовою. Молочарням у Лаврові та Жидичині „пораджено" ввести до органів управління поляків і т. д.

Особливо характеристичні є заходи біля української молочарні в Княгининку (9 км. від Луцька). Поруч з цим українським селом є чеська колонія Княгининок Чеський, який має свою чеську молочарню. І ось союзові прийшло в голову зробити власне цю чеську молочарню районовою і підпорядкувати їй усе українське молочарство цього району.

Щоб представити дивовижність цих заходів наводимо цифри: українська молочарня має 10 „відбірних пунктів" молока в сусідніх українських селах, які в 1936 р. дали 1,354.885 літрів молока, а виплачено за нього 115.423 зол. Чеська молочарня має 2 відбірні пункти, що в 1936 р. дали всього 288.963 літрів і виплачено за нього всього всього 24.830 зол. Українська молочарня має новий гарний і просторий будинок, а чеська — буду. Треба додати, що українська молочарня в другій половині м. р. мала 433 доставців молока, а чеська ледви 64.

Чи не ясна тенденція спаралїжувати працю молодої, але дуже діяльної української молочарні через підпорядкування її чужонаціональній слабкій молочарні? Чи не дивовижна думка сотні українських молочарів підпорядкувати ся українській Волині кільком десяткам кольоністів-чехів? І ці кооперативні керманичі хотіли б ще бачити в українцях слухняні овечки?

Як у росіян завжди був винен за якусь катастрофу „стрелочнік", так у нас на Волині завжди винні „агітатори", „антипаньствовці", а то й просто інтеліґенти. Де тільки українські селяни починають занадто вже відчувати свою кривду і заявляти протести чи домагання, зараз там починають шукати винних „шовіністів" (не є шовіністом лише той, хто тихо й з покорою зрікається своїх прав і свого надбання).

Такий підхід до справи, річ зрозуміла, ні до чого доброго довести не може й не доведе.

Чужі організатори кооперації, зокрема молочарської, звичайно ставлять ставку на старший, менше свідомий і відпорний елемент. Старий піддається намові, бо звик до цього. Молодша генерація селян, більше розвинена і свідома своїх прав та гідности, покищо тримається осторонь. А тимчасом кожна молодша верства селян дає все свідоміший елемент, який у недалекій майбутности буде говорити інакше ніж сьогоднішні стареньки батьки та діди.

Коли почне зростати майно молочарень і ним будуть розпоряджатися чужі люди, коли молочарство опиниться в руках сьогоднішніх молодих націоналістів, тоді в молочарнях буде інша розмова. І тоді вже не буде можна скидати вину на якихось агітаторів чи інтеліґентів. Молода, національна свідома селянська маса з іншим почуттям заговорить про свої права.

Нерозумно роблять ті всесильні, що підготовляють ґрунт для майбутньої боротьби. І пощо, як ми бачили з цифр, гальмують вони господарський розвиток Волині?

П. Горинський.

1—?

СУХОТИ Є ЗАРАЗЛИВОЮ НЕДУГОЮ

!! Купи протисухітничу наліпку !!

Скарбова палата поглиблює хаос у ґрунтових книгах.

Нотаріяльний примус, себто законний обовязок списувати всі контракти у справі переходу чи обтяження нерухомостей, осягнув саме протилежні наслідки, бо селяни не йдуть нині до нотарів зі своїми контрактами, щоб не платити дуже високих оплат. Тому нині ґрунтові книги не відзеркалюють зовсім фактичного стану на селі, значить: з ґрунтових книг не можна довідатися, хто є нині власником ґрунту.

На жаль, цей хаос піддержує далі сама дотична влада. Найкращим доказом цього є обіжник Скарбової Палати у Львові з дня 14. грудня 1936. р. до числа II-115/21/6/кат/36 того змісту, щоб скарбові уряди на ґрунтових катастральних аркушах виписували імена українців лише у польському вислові, себто замість Іван — Ян, Олекса — Александер, Гриць — Ґжеґож і т. д. А що скарбові уряди польонізують теж українські прізвища і в неможливий спосіб їх перекручують, то цей хаос у ґрунтових книгах наслідком згаданого обіжника лише збільшиться.

Тому компетентна влада повинна змінити згаданий обіжник і доручити, щоб скарбові уряди виписували імена і прізвища українців згідно з нашою вимовою та таких документів, якими є метрики, бо інакше український селянин буде змушений постійно предкладати ріжні посвідки громадських урядів на доказ, що напр. Іван Недільський та „Ян Неделъскі" є тою самою особою.

Вибагливі весняні моделі **плащів і суконь** у великому виборі 7—10 49.

„VOGUE" раніше **Брати ШТАВБЕР**

ЛЬВІВ, пл. МАРІЙСЬКА ч. 6-7.

Провал безбожницької акції на Сов. Україні.

Большевицька преса присвячує знову великі статті у справі протирелігійної пропаганди, що одночасно вказують на повний упадок безбожницької акції. І так „Комуніст" з 22. березня ц.р. помістив інтервю з головою центральної ради союзу безбожників України Н. Дубовим, який жалувався на те, що останній зїзд безбожників відбувся перед 9 роками. Останній раз нарада безбожників відбулася в 1931 р., а засідання ради в 1933 р. Де тепер члени ради трудно відповісти. Розїхались і погубились. Пробували справді відшукати себе, але нічого з того не вийшло. Союз безбожників на Сов. Україні не має грошей і тому рада звернулась з проханням запомоги до ради професійних союзів України. Вони підтримували обітницями. Тому, щоб придбати фондів, рада союзу безбожників приняла замовлення на мілїон квітарів для МОПР-у, але на цьому стратили і залізли по самі вуха в довги. Недоцінювання протирелігійної пропаганди довело до того, **що союз безбожників на Україні фактично припинив усяку діяльність.** В 1931 році союз мав мілїон членів. Кілько має тепер, ніхто не може подати навіть приблизно. Окружні ради істнують лише в Донецькому басейні, Одесі і Молдавії. В Харкові був секретар організаційного бюра, але залишений на власні сили незабаром зник, бо не діставав платні. В Чернигові воєводять від півтора року з відкриттям організаційного бюра. Коли цю справу порушили в окружнім комітеті, там махнули рукою. „Чи маємо до того голову — відповіли інструкторові. Є важніші справи. Не завертайте голови дрібницями". В центральній раді запевняють, що в 244 районах істнують бюра союзу безбожників Ці вістки виссані з пальця, бо не істнує ніодин союз з такими бюрами.

„Вісти" з 22. березня ц. р. нарікають на зріст релігійної пропаганди і повний занепад акції безбожників, що його приписують троцькістам. І так у селі Слабино чернигівської округи поширили поголоску, що кожному, хто підчас перепису населення запишеться як безбожник випадять печатку на чолі. Священники хопились тактики льояльности супроти влади, щоб поширити свій вплив на населення. В селі Добрянка чернигівської округи, священник відправив торжественно богослуження з нагоди нової конституції, але того самого дня відправив теж панахиду на гробі місцевого громадянина і виголосив протисовітську проповідь. „Вісти" признають, що молодь є під впливом релігійної пропаганди. Отже в однім селі бахмацького району гурт учеників співав коляди, що їх навчив священник. Тому „Вісти" здогадуються, що при виборах до совітів вірні змагатимуть перевести своїх кандидатів та накликують до большевицької чуйности.

Вже налїшли **КАПЕЛЮХИ** на весняний і літний сезон в наймодніших фасонах.

ВЕЛИКИЙ ВИБІР — ЦІНИ НИЗЬКІ 4—5

Антін Кафка Львів, ул. Галицька 4

ПРАВНИЧА СТОРІНКА.

Права та обовязки солтиса.

III.*)

Солтис виконує подвійні обовязки, а саме: **власні** — як виконний орган громади і **доручені** йому управою збірної громади, повітовим виділом або повітовим старостом.

До солтиса, як виконного органу громади, належить 1) на засадах, принятих громадською радою:

а) управа майном і громадським добром, усіми громадськими уладженнями та підприємствами і всіми доходами громади, при чому обовязаний дбати про цілість та неварушність нерухомого майна громади; б) солтис веде господарку громади згідно з позиціями буджету, або рішеннями громадської ради у справі видаткування доходів громади; в) складає звіт громадській раді із зібраних та видаткованих грошевих сум; г) вимірює громадські податки, шарварки й оплати та побирає доходи для громади і виконує нагляд над громадськими шарварками; д) веде касу і рахунки громади;

2 а) **підготовляє внески** на засідання громадської ради у справах потреб громади, скликує громадську раду, устійнює порядок нарад, проводить ними та вдержує порядок на засіданні; б) виконує рішення громадської ради зі збереженням постанов ст. 24, уст. 3, що накладає на солтиса стримати виконання деяких рішень;

3) репрезентує громаду на зовні, а зокрема: а) виступає у громадських справах перед властями та приватними особами; б) підписує всі письма в імени громади; в) на основі правосильного рішення громадської ради приймає та звільняє всіх громадських працівників та наглядає над їх чинностями.

4) До нього належить також управа всіми справами господарки збірної громади, що їх доручено виконати громаді.

5) В наглях випадках якоїсь катастрофи (пожежа, повінь) солтис має право потягнути всіх мешканців громади до безплатної праці в користь громади, щоб припинити нещастя.

6) Самостійно веде всі інші справи громади незастережені рішенню громадської ради.

7) Всякі документи, що накладають на громаду деякі обовязки та повноваги, підписує в імени громади солтис і двох членів господарської комісії, або двох членів громадської ради з виразним зазначенням, що підписують договірний документ на основі відповідного рішення громадської ради, чи пак, що це рішення затвердив повітовий виділ (§ 21).

Солтис повинен вести:

1) виказ (інвентар) громадського майна і добра та виказ осіб, які мають право користати з громадського добра;

2) книгу рішень громадської ради та виказ усіх громадських радних;

3) касово-рахункові книги;

4) контрольну книгу громадських, особистих та речевих чинитьб шарварків.

Крім того повітовий виділ може доручити солтисові вести контролю осіб, які користають з нічліїв у громаді і книжку наказів.

5) Переховує теж документи і громадські акти, ощадносеві та чекові книжечки і готівку під замком (§ 22).

Перед помешканням солтиса має стояти таблиця з написом „солтис" та друга таблиця, призначена на громадські оголошення. Коли громада має свою власну домівку, на ній має висіти таблиця з написом „громадська канцелярія". Всі написи мають бути виготовлені у польській мові. **На просторах трьох східно-галицьких воєвідств і на Волині, Поліссю та Підляшу можна означувати написи на таблицях також і в українській мові** (крім польської мови, в якій напис стоїть на першім місці) на основі відповідних рішень громадської ради (§ 23).

Винагорода солтиса

Рішення громадської ради про винагороду солтиса не може перевищати таких норм:

Найвища винагорода солтиса місячно				
при віддаленні осідку солтиса (громади) від уряду збірної громади				
до 5 км та числі мешканців		5—10 км	10—20 км	понад 20 км
		винагороду можна збільшити		
до 100 меш.	5 зол.	15%	20%	25%
100—200	7 „	„	„	„
200—400	10 „	„	„	„
400—1000	15 „	„	„	„
1000—2000	20 „	10%	25%	20%
понад 2000	30 „	„	„	„

В тих громадах, що мають свої підприємства або значне громадське майно чи добро, засадничу платню солтиса можна ще збільшити на 50%. У виняткових випадках воєвода на внесок повітового виділу може признати солтисові вищу винагороду, а саме: якщо громада має великий маєток, заведення або підприємства, управа якими забирає солтисові багато часу; якщо громада є розкинена на великому просторі або є літниськом чи живцем. Винагороду дістає солтис щомісяця з долини.

З цієї винагороди відтягають рівновартість чинитьб (напр. помешкання, опал) що їх дістає солтис від громади на основі рішення громадської ради, затвердженої повітовим виділом. Вартість чинитьб солтиса не може перевищати вище згаданої платні (§ 25). Підсолтис входить в усі права та обовязки солтиса на випадок перешкоди в урядуванні солтиса, на випадок недуги, необсадження становища солтиса, припинення в урядуванні або іншої перешкоди в урядуванні солтиса (§ 26).

Приватно-правні взаємини солтиса, підсолтиса і громадських радних з громадою.

Солтис, підсолтис, громадський радний та його заступник не можуть заключувати з громадою правних актів (напр. купна-продажі, позички, умов у справі достави, аренди, найму речей, спілки і т. п.), що потягають за собою якінебудь зобовязання для громади (§ 27). Повітовий виділ затвердить або висловить згоду у справі достави солтиса, підсолтиса, громадського радного та його заступника, якщо за ним промовляють важні місцеві причини, зокрема нема відповідних доставців, а достава виключає упрівілеєні умовини для вище згаданих осіб та суперечність їх інтересів з інтересом громади. Одначе солтис мусить заздалегідь порозумітись з повітовим виділом за посередництвом управи збірної громади у справі умовин достави (§ 28)

Втрата становища солтиса, підсолтиса і мандату радного.

Повітовий виділ рішає про втрату становища солтиса, підсолтиса або припинення його в урядуванні згідно з постановами ст.7.самоуправного закону. Втрату мандату громадського радного або припинення виконування мандату стверджує солтис згідно з постановами ст. 7 с. а., попередивши про це війта.

*) Див. „Діло" ч. 62 і 64 ц. р.

Нові оплати від жалоб

ДО НАЙВИЩОГО АДМІНІСТРАЦІЙНОГО ТРИБУНАЛУ

Новеля з 24. березня ц. р. (Д. З. ч. 24, поз. 150) до розпорядку президента про Найвищий Адміністраційний Трибунал устійнює оплати від жалоб до Трибуналу так: 1) при вартости предмету спору до 1.000 зол. — 40 зол.; 2) при вартости від 1.000 до 3.000 зол. — 60 зол.; 3) при вартости від 3.000 до 10.000 зол. — 75 зол.; 4) при вартости понад 10.000 зол. — від перших 10.000 зол. — 75 зол.; від решти 0,5% при чому неповну тисячу заокруглюється до повної тисячки. Від жалоб без означеної вартости предмету спору трибунал означує оплату в сумі від 40 до 200 зол. Якщо Трибунал вирішить прихильно жалобу або полагодить справу тому, що адміністраційна влада відкличе своє оспорене рішення чи розпорядок, тоді Трибунал звертає стороні оплату. На випадок частинного вирішення справи Трибунал може звернути оплату в цілости або частинно, на випадок відкинення жалоби може звернути найбільше 1/3 оплати (ст. 92). Фізична або правна особа може домагатись признання права убогих, якщо виказе своє пов-

ПАНІ і ПАНОВЕ

КУПУЮТЬ ЕЛЕГАНТНІ І СОЛІДНІ ВОВНЯНІ ШОВКОВІ ПОЛОТНА

ТЕКСТИЛЬНОЇ ГУРТІВНІ

ЛЬВІВ-РИНОК 30

не убожество на основі посвідки публичної влади про свій родинний і маєтковий стан та про свої доходи. Предсідник палати Н. А. Т. може признати цю посвідку за достаточний доказ повного убожества цієї особи (ст. 101).

Ця новеля обовязує від 1. квітня ц. р.

—o—

Необхідна книжечка.

М-Р МИКОЛА ТОПОЛЬНИЦЬКИЙ: ЗАПОРУКА ЗА ПРОДАНІ РЕЧІ, ЗОКРЕМА ЗА ПРОДАНІ ДОМАШНІ ТВАРИНИ. Стор 36, ф. 8°, Львів 1937. Накладом Нової Бібліотеки.

Під таким наголовком вийшла книжечка молодого правника м-ра М. Топольницького, автора Спадщинного Права і Підручника нового закону про зобовязання, що у приступний спосіб обговорює статті 306 до 335 закону про зобовязання, що відносяться до поруки (автор помилково вживає слова запорука) за правні і фізичні хиби та статті 552 до 554 нового торговельного кодексу, що теж відносяться до поруки за фізичні хиби при торговельній продажі тоді, коли обі сторони є купцями.

Про цю саму справу, себто про поруку писав автор у своєму Підручнику нового закону зобовязання, а нова його книжечка „Запорука за продані речі, а зокрема за продані домашні тварини" (звірята) є тільки деяким поширенням того, що написав вже раніше. Нова книжечка має велике практичне значіння для наших хліборобів, що продають чи купують домашні тварини і з правила не знають постанов нового польського закону про зобовязання щодо хиб у домашніх тварин, за які продавець відповідає законно. Автор в обширному вступі виясняє докладно зміст і значіння слова порука (гарантія), відповідальність з поруки, головні засади поруки за правні і фізичні хиби, зокрема ще у домашніх тварин (коней, рогатої худоби, овець і кіз та безрог),справу позвів з титулу поруки і речинці до внесення позвів — врешті коротко і поруку при торговельній продажі на основі постанов торговельного кодексу. При викладенні поруки дає автор і приміри, щоб читач-неправник, для якого ця книжечка призначена, міг лекше зрозуміти дотичні законні постанови і пристосувати їх у практичному житті. По обширному вступі з популярною інтерпретацією подає текст закону, пояснення і приміри при поодиноких статтях.

Цілість написана цікаво і не томить читача що не привик читати правничі підручники. Мова, як і в інших публікаціях цього молодого популяризатора права, правильна і гарна; саме видання з технічного боку добре. З огляду на велике практичне значіння цієї книжечки повинна вона знайтися у руках наших свідомійших селян, а передовсім у бібліотеках читалень „Просвіти" і кружків „Сільського Господаря".

Л-в Степан Баран.

ВСІХ, ЩО ДІСТАЛИ

Календар „Криниця"

НА РІК 1937

і досі не вирівняли належитости за нього просимо негайно вирівняти, пересилаючи гроші блянкетом ПКО ч. 504.060 — з дописком „Кр. 1937".

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Парк самогубців у Монте Карльо.

Чарівна закутина Монте Карльо належить до тих місць на світі, де є найбільше трагедій, коли рахувати кількість населення цього міста. Монте Карльо, як відомо, є майже тотожне з назвою держави Монако — мініятурного князівства, одного містечка.

Недавно помер французький банкир Франсуа Лермон, якого життя може стати темою до кримінальної повісти. Він застрілився у „парку самогубців" у Монте Карльо, де кінчає життя неодин невдаха, після невдалої спроби здобути щастя на рулетці. А все-ж кінець Лермона трохи інакший від інших — оригінальний

Рулетка після біржі.

Зявився він у Парижі кількинадцять літ тому, приїхавши з якогось малого містечка, де мав біржеву контору. Був поганий, малий, смішний, якби доля заглузувала собі з нього. Те якийсь демон амбіцій нашіптував йому, що гроші будуть любити його більше як люди. За кілька місяців на паризькій біржі Лермон став багатий. Цікаве було те, що він не складав придбаного майна, як це роблять його ощадні земляки, а навпаки залюбки його розтрачував. Так само як легко здобував гріш, так само легко розкидав його.

Монте Карльо привабило його після біржі. Там можна було ще лекше та швидше здобути капітал. Лермон грав холодно, без запалу, хоч при цьому зовсім не обдумував черги чисел ані піль, на які кидав ставки. Сліпий припадок був для нього єдиним голосом, якого слухав. Коли програвав те, що мав із собою — відходив з погордою, підсвистуючи під носом. Коли виграваз — роздавав банкноти між жебраків і нещасливих, які перед касином грн чекають на свіжих мілїонерів або напів божевільних від радости щасниць.

Т. КИСЯК і СИНИ ЛЬВІВ пл. Смольки ч. 4

поручають комплетні уряджения кімнат, дивани, меблі, матеріяли, фіранки і тапети

Поява молодої жінки.

Одного разу проходжуючись мелянхолійно по „Парку самогубців" звернув Лермон увагу на молоденьку дівчину, що сиділа там як кандидатка на смерть. Її привіз із Парижа якийсь легкодушний молодець, що вкрав якісь більші гроші і хотів іще побільшити свій маєток. Програвши все — застрілився у коридорах касина, забувши, що має товаришку подорожі.

Лермонові здавалось на хвилину, що він знайшов якусь істоту, якою може заопікуватись. Нещаслива дівчина не мала іншого вибору, як погодитись на таку опіку. Таким робом молода Віолетта стала великою панею. Лермон купив їй гарний домик у Монте Карльо і там вона жила. А щоб підтримувати в ній симпатію для своєї особи, обсипував її дорогоцінними дарунками і приїзджав вряди-годи з Парижа.

Поява крупієра.

Прийшли роки „краху" на біржі в добі аферистки Ано. Лермон, до якого щастя всміхалось навіть тоді, коли він відвертався до нього плечима,теж зазнав невдач.Коли біржа не помагала, мусіла допомогти рулетка. Приїхавши до Монте Карльо по двох роках неприсутности, ствердив, що його Віолетта змінилась. Великий фінансіст був у жіночій психольогії слабий, коли побачивши таку зміну вважав це за велике відкриття. Молода жінка самотна та багата, що проводить два роки в Монте Карльо, не може чекати на поганого, химерного та відразливого фінансіста за те тільки, що йому забаглось обсипувати її грішми.

Лермон не зробив ніякої „сцени" дома. Пішов до касина грати. Гра не цікавила його і мабуть тому легко помітив, що крупієр при його столі час-від-часу всміхається. Він знав добре, що крупієри виконуючи свою урядову функцію є звичайно непоршно поважні. Віолета стояла за плечима Лермона. Нелегко було догадатись, що ці усмішки йдуть до неї. Коли Лермон програв, ствердив, що Віолети нема коло нього. Крупієр вийшов кілька хвилин раніше скінчивши свою службу

Парк самогубців.

І знову пішов Лермон до „Парку самогубців". Цей парк невеличкий, добре підстрижений, з ясними стежками і неважко там зустріти когось, коли його шукаємо. Його Віолета стояла там з гарним крупієром.

Тоді Лермон вигадав своєрідну помсту: він програє все, що має, щоб Віолета не могла дістати від нього ніякої більшої помочі. Віолета мусіла передчувати замах на її особу, коли поспішила за ним до салі гри. Як тільки глянула на стіл, як він грає, зрозуміла, що він непритомний. „Що ти робиш?!" — крикнула. — Хочу програти все, все! — „Чи ти збожеволів? ходи геть!"

Але вже було запізно. Вона не знала, кілько він програв до її появи на салі. Те, що він кидав на стіл, це були остатки його капіталу.

Кулька впала на поле заставлене його гріхми. Щастя вернулось до Лермона. Крупієр насипав йому щораз більше грошей. „Мені не йде!" — кричав Лермон, згортаючи гроші. Всі довкола зглядались на нього. Все не дратувало грача, який хотів позбутись грошей, що не приносили йому щастя. Все те, що виграв — зібрав на одну купу і передав Віолеті кажучи: „Затримай це на хвилину, я зараз вернусь".

Побіг до „Парку самогубців" і там застрілився. В його кишені найшли записку приготовану ним заздалегідь: „Я програв усе..."

Віолета знайшла його трупа на тій самій лавці, де вона сиділа, в ту нещасливу ніч, коли він з нею познайомився.

СУКНО на жіночі і мужеські убрання поручають по гуртових цінах та вироби Альойзого Морґенштерна й інших першорядних бельських фабрик

Кратц і Райс

Рзиницька 18. Тел. 240-85.

Боротьба з небезпекою праці.

Коли недавно починали будувати в Сан Франціско велитенський міст, песимісти казали, що на кожний мілїон долярів коштів припаде смерть одного робітника. Міст мав коштувати 35 мілїонів долярів, отже його будова булаб присудом смерти для 35 людей. Всі ті обчислення спиралися на даних з будови першого великого ланцюгового мосту в Сан Франціско, що підчас неї згинуло 23 робітників, хоч міст був куди менший.

Управа будови рішила „помилувати" 35 засуджених на смерть робітників, хоч ніхто не знав коли і на кого випаде трагічна черга. Управа замовила величезну сітку з конопляних мотузів, яку відтак розвісили під робітниками, які працювали на мості. Сітка коштувала пів мілїона золотих. Одначе тому, що смерть кожного робітника коштувала би управу будови коло 25.000 зол., які треба булоб виплачувати родині вбитого, не кажучи вже про інші матеріяльні і моральні шкоди, вона всежтаки виплатилась. Підчас будови впало до цієї сітки — очевидно без ніякої шкоди — 30 робітників. Коли не булоб сітки, смерть цих робітників коштувалаб управу 750.000 зол., значить чверть мілїона більше, як кошти уладження сітки. Крім цього всі робітники маючи почуття безпеки, не лякаючись смертельного упадку, працювали 20% швидше й видатніше. Таким чином виявилось, що не тільки з людських почувань, але навіть з чисто торговельного обчислення — забезпека життя робітників рішуче оплачується. Очевидно покищо тільки в Америці, бо напр. у Польщі є найбільший відсоток нещасливих випадків у світі.

ЯКИМ ЧИНОМ В ЄМЕНІ ЗЯВИЛИСЬ ЛЕЩЕТАРІ?

Один молодий магометанин із Сирії вибрався до Ємену, щоб перебути там кілька літ на практиці. Молодий мужчина взяв зі собою лещета, одначе зовсім не думав, що могтиме із них користати. На місці переконався, що столиця Ємену Саана окружена звідусіль горами високими на 3.000 м., і що має прегарні лещетарські терени. Тому теж рішив негайно скористати з догоди на лещетах. Цей гарний спорт викликав справжню сензацію у цілому місті й околиці, бо такого небуденного явища не бачили ще від початку світу. Вже найближчого дня молодим спортовцем зацікавився сам Імам Єменту Єхія. Дав йому військову ескорту і велів собі показати, в який спосіб їздиться на лещетах. Неэвичайно теж здивувався молодий спортовець, коли до нього зголосився 14-літній син Імама з проханнями навчити його теж їздити на лещетах.

Ціла історія справді сензаційна, коли зважимо, що Імам Єхія є мабуть найконсервативнішим володарем на світі, який не знає ніяких новостей, ні Европи ні Азії. Та цей консерватист довів до цього, що в Ємені, де ще недавно не снилось навіть нікому, тепер вже пів столиці їздить на лещетах. Друга половина не дає відітхнути бідолашньому спортовцеві, замучуючи його і в день і в ночі проханнями науки їзди на лещетах.

УКРАЇНСЬКА 3356 29—100
СТОЛЯРСЬКА РОБІТНЯ
АЛ. КУШИКА
Львів, вул. Снарбківська ч. 28.

ЗАКОННИЙ ЧОЛОВІК 23 ЖІНОК.

В американському стейті Люізіяна вийшов закон, який каже, що чоловік не може женитись більше як ...десять разів. Привід до такого закону дав фільмовий артист з Голівуду Жан Пієрар, що рішив оженитись іще раз, хоч був уже жонатий ...23 рази. Пієрар не обходив законів ані не використовував їх, а за кожним разом зовсім явно та чесно розводився, дбаючи за всі формальности, щоб дістати законне уневажнення подружжя. Неодин раз траплялося йому, що його жінка вмирала або злобно покидала його. Це не відстрашувало його від нового подружнього звязку, навпаки тягло його до нього, бо Пієрар мав діти, якими хтось мусів опікуватись. Нині має він їх 14. Тимсамим має нову поважну причину, щоб хтось ними заопікувався. Жінки Пієрара належали до різних національностей: були це не тільки американки різних стейтів і рас, але і европейки різних національностей. Як Пієрарові здавалося діставати розводи і женитися наново легально це вже таємниця законів різних американських держав де в одній часто вільно те, що у другій заборонене. Юристи стейту Люізіяна прийшли до висновку, що 24 разів женитись то таки забагато і що 10 досить навіть для тих, що зовсім не вміють добирати собі жінки до своєї вдачі. Від тепір шериф, що даватиме шлюб, буде звертатись до молодого з такою більш-менше осторогою: „Молодче! Живіть у згоді та любові, бо багато разів женитись не можете. До 10 разів штука!"

ЩО ДВІ МІНУТИ НЕЩАСТЯ

Льондонський статистичний уряд обчислив скількість автомобілевих випадків, які трапились за минулий рік на терені Англії. Загальна скількість жертв є 6.561 осіб. Ранних було 250.000 людей,отже на підставі цих даних на дорогах і вулицях Англії трапляється що дві мінути нещасливий випадок. Льондонські часописи спираючись на цих інформаціях закликують недавно зорганізовані відділи дорогової поліції щоб збільшеною чуйністю причинилися до зменшення цієї смутної статистики.

БЕНКЕТ ДЛЯ 1000 ЖЕБРАКІВ.

У португальському місті Коїмбра відбувався цими днями бенкет, в якому взяло участь тисяча жебраків. Цей бенкет улаштував один студент, що виграв на льотерії великий льос. Він хотів поділитися своїм щастям з іншими і вибрав найбідніших у місті, запрошуючи їх на вечерю. Своїх гостей вибирав він сам, давши до часописів оголошення, щоб найбідніші зійшлися в таке-то місце і такій-то годині. Крім звичайної вечері 1000 бідаків дістали тістечка і вино.

Закарпаття.

В Ужгороді почався 25. березня з'їзд мужів довіря та членів „Християнсько-народньої партії Закарпатської України" при співучасти майже 100 осіб: селян, чимало священників учителів і т. д. Наради відкрив провідник партії, директор А. Волошин, опісля секретар Ю. Сойка подав звіт з діяльности партії. Заступник голови д-р М. Брашайко звернув увагу на те, що небавом введуть автономію на Закарпатській Україні. Тому необхідно підготовити закарпатських українців до того, щоби вони були дозрілі і здібні самі кермувати своєю країною. В дискусії забирали голос: д-р Брашайко, д-р Стакура, учитель Гопко, Вайда, Кадар, д-р Гаджега ,Келеман і ін.

В резолюціях з'їзд стверджує, що: 1) Християнсько-народня партія рішена скріпити діяльність, щоби приготовити нарід до автономії і до майбутніх виборів до сойму автономної Закарпатської України: 2) Християнсько-народня партія стоїть далі твердо на ґрунті української національної християнської ідеї; 3) Християнсько-народня партія закликає нарід до активности й організованости.

З українського життя в Румунії

СЕНЗАЦІЙНІ ВІСТКИ РУМУНСЬКИХ АГЕНЦІЙ ПРО УКРАЇНСЬКИЙ РУХ ЗА КОРДОНОМ.

(О) Недавно появились у деяких „демократичних" піа-офіціозах сензаційні вістки про „автономістичний рух на Підкарпатській Руси".

Національна Рада русняків (що за поінформованість!) виготовила вже проект зміни конституції та помістила його у пресі русняків. Згідно з цим проектом Підкарпатська Русь затримає надалі звязки з чеською державою, але тільки у військових, фінансових та закордонних справах. Русняки домагаються власних легіонів у рямцях чеської армії. Згаданий проект викликав затривоження чеської опінії, яка добачує в ньому тільки заходи, щоб розкласти цілість чехословацької держави".

Румунська агенція „Радор" (Радіо-оріент) подає вістки про ріжні підпольні організації у Східній Галичині (в оригіналі „Малопольщі Східній") і на Волині. Ці вістки поміщено без коментаря під сензаційними заголовками.

Очевидно — українці Буковини в усе те не вірять і побоюються, що це якась чергова провокація чиїхсь рук.

ТИФ У БАСАРАБІЇ.

Не помогли заходи уряду та санітарних установ: тиф поширився по кількох басарабських повітах. Досі вичислюють „тільки" 1120 „тяжких випадків".

Влада рішила назначити над Прутом „санітарний кордон", щоб не допустити до поширення тифу на Буковині та Молдавії. На кордонах дотичних провінцій створено дезинфекційні станиці та загострено контролю над подорожними.

ЮВИЛЕЙ ЖУРНАЛІСТА-БУКОВИНЦЯ.

28. III. минуло 25 літ журналістичної і громадянської діяльности редактора Юрія Сербинюка. Ю. Сербинюк був вибраний кількa разів послом із черновецького та сторожинецького повіту. Тепер є він генеральним секретарем У. Н. П., нач. редактором тижневика „Рада" та співробітником щоденника „Час". Бажаємо нашому талановитому журналістові багато успіхів у його відповідальній праці.

ЯПОНСЬКО-СОВІТСЬКІ ВЗАЄМИНИ НАПРУЖЕНІ.

Домей повідомляє: Міністр війни ген. Сугіяма у промові до командантів дивізій стверджує, що японсько-совітські взаємини дуже напружені, китайське питання стало поважне. З огляду на те необхідно сильно скріпити оборонні сили Японії та Манджурії.

СУХОПУТНІ, МОРСЬКІ І ПОВІТРЯНІ СИЛИ АТАКУЮТЬ КРАЇНУ БАСКІВ.

Авас повідомляє: Національна офензива постійно поступає. Національні ескадри літали вчора постійно над узгір'ями довкола Дуранго і шляху до Більбао та розганяли ворога скорострілами.

Французькі радіостації переловили телеграму, з якої довідуються, що в Біскайському заливі оперують три національні кружляки. В неділю вечором і нині вночі коло 2. години вони завзято обстрілювали баскійські береги.

Алькоголь вироджує раси й веде до загибелі цілі народи.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Трохи культу і для тіла.

Ввесь час перед світовою війною було так:

— Не мали помідоркевичі щастя. Одинокий їх син змарнувався.

— Пияниця?

— Ні.

— Картограй?

— Ні.

— Злодій? Ошуст?

— Е, ви вже задалеко сягаєте.

— Щож такого?

— Вступив до війська і є тепер поручником у Коломиї...

А перед самою війною було так:

— О, ученик за багато спортує. А наука що? Прошу до таблиці, побачимо, як спорт впливає на мозок!

А по хвилині:

— Дякую. Третя кляса. На місце! (До всіх:) Гімназія є на те, щоби вас виучити на людей інтелігентних, а не на атлетів. Спорт на вакаціях — сноси подавати. А підчас року — книжка! Зрозуміли!?...

Тому підчас війни:

— Ех! Коби ми мали більше фахових старшин! Якби нам тепер придалися добрі „штабовці".

— Правда. Возьмім у Львові. Колиб у перших днях...

Або:

Карпати 1914. Сотня Усусусів криє відступ 129 бригади. Сповнила завдання і відступає на нові позиції. Продирається крізь нетри до головних сил. Ще три-чотири кільометри і буде безпечна. Але тяжкий бій з передніми силами ворога, непереспана ніч і тяжка дорога виснажили до решти хлопців. Під горбом сотня кладеться покотом — не година йти далі. Стоїть тільки трьох і ті підбадьорюють інших: „Гей, хлопці! Зберіться до купи. Ще година і ми „дома"! „Не штука нам" — відповідає котрийсь — „хлопи як бики!" „А ти один з другим, чому не займалися спортом?!"

Ті три, що не впали: один „сокіл", один з „України", а один з „Сянової Чайки"...

По війні:

Товариство вибралось на прогульку: з Ямного на Маковицю. Верх невисокий щось трохи понад вісімсот метрів, дивна гарна, дорога легка. Гуцул проходить її граючи на сопілці, спортовець співаючи, а товариство?! Ось уже пятий раз відпочивають! Тільки двоє: одна панночка і один... радник не сіли ні разу. Ще й посміхаються з „інвалідів". Панночка — бувша пластунка, радник до нині активний руховик.

Тому Шановні Читачі:

1) Дбаймо про тіловиховання молодого покоління.

2) Тримаймося самі в сякій-такій формі.

3) Підпомагаймо і шануймо тих, що посвятилися тіловиховній ділянці.

Коли є яка спортова чи руханкова імпреза не кажім: „і без нас буде досить", бо тоді не буде досить. А йдім і тішмося, що щось твориться, не тільки нинішнього, але й завтрішнього.

Наприклад: 7. квітня є „Сокільський Руханковий Вечір" — підім переконатися, чи буде досить людей!

Галактіон Чіпка.

НОВИНКИ.

— **Найкращі лиси, пелерини** виконує і поручає **Ю. Глушевський, пл. Капітульна ч. 3.,** тел. 254-46. Приймаю футра літом до перехования.

— **Комітет „Показу можливостей розбудови рідного промислу"** подає до відома, що показ продовжено до суботи 10. квітня ц. р. включно. Вступ за добровільними датками! Показ іде щодня від год. 9.—20., при вул. Костюшка 1. а І. п. Приходіть усі й оглядайте та вибирайте для себе можливість праці і заробітку! 3—4

— **Затямте,** що все перекрасить, хемічно чистить своя **Механічна Пральня „АТА".** Контори приняття: Львів, вул. Зелена 31, Бляхарська 21, На Байках 15. Виконання солідне. Ціни низькі. 504 2—3

— **V. Вечір піяністки Галі Левицької** відбудеться в неділю 11. IV. в год. 7.30 у малій салі Муз. Товариства ім. Лисенка. В програмі українські композитори: Лисенко, Косенко, Н. Нижанківський, З. Лисько, Р. Сімович (перше виконання), Ревуцький, М. Колесса. Вступ за програмою.

— **Чи знаєте, що таке „ЕМКА"?** Це перша українська шевальня у Львові, при вул. Личаківській 14. І. пов. Ця шевальня працює під умілим проводом п. Слави Мощібовичевої. Тут є великий вибір готового мужеського білля з добірних матеріялів. Замовлення з власних і дібраних у робітні матеріялів виконує „ЕМКА" скоро і солідно. Ціни конкуренційні.

— **Нова Рада „Відродження".** Головна Рада Т-ва „Відродження" у Львові, вибрана на Загальних Зборах дня 29. березня ц. р. уконституувалася в такий спосіб: голова: м-р Микола Ценко, заст. голови: м-р Ярослав Чума, секретар: м-р Каліграт Добрянський, касієр: радн. Олексій Ройк, бібліотекар: Ярослав Давидяк, члени Ради: проф. Юліян Каменецький, д-р Олександер Недзвецький, Адам Антонович, абс. унів., Заступники: м-р Богдан Галайчук, ред. співроб Ярослав Літинський, Богдан Томків, студ. унів. Василь Цап, студ. унів. Контрольна Комісія: проф. д-р Іван Раковський, дир. Петро Чубатий, м-р Михайло Хомяк. Вибрана Рада поділила обовязки між поодиноких референтів і вже виконує свою нормальну працю.

— **Українські дозорці купили собі хату.** Т-во українських дозорців „Воля", яке існує вже пять літ у Львові, а досі приміщувалося в комірному, при вул. Кравівській ч. 9, має вже власну хату. Купили цю каменицю при вул. Спадистій ч. 11. Це одноповерховий дім із садом яких 330 кв. сяжнів. Заплатили за цю реальність розмірно небагато, 16.000 зол. Після переведення ремонту призначать кілька кімнат на захист для своїх членів, що переходово опинаться у місті без праці.

— **Помер б. львівський воєвода.** У Львові помер у 81-ому році життя Станислав Зімни, який був львівським воєводою у 1924. р.

— **Пожежа в Мостах Малих.** Дня 4. ц. м. в год. 3. в ночі вибухла пожежа в оселі Мостах Малих, пов. Рава Руська. Згоріло кілька господарств. Рвучкий вітер розкидав огонь та унеможливлював рятунок. Підозрівають, що це був підпал. Минулого року в тім часі згоріло 10 господарств, мабуть також з підпалу, так що майже половина села, це тепер згарища. (Т. Б.)

— **Конфіската україножерної брошури.** Повітове староство в Ковлі на Волині сконфіскувало брошуру місцевого польського пароха кс. прал. Токажевського, б. капелана мірш. Й. Пілсудського, п. н. „Ліст приватни" за провину зі ст. 170 к. з. Окружний суд у Луцьку затвердив конфіскату лише щодо двох уступів брошури, а врештою конфіскату відхилив. У згаданій брошурі кс. пралат Токаржевський гостро виступав проти українців і гостро скритикував урядові кола за т. зв. українофільську політику на Волині. Одночасно слід пригадати, що кс. Токаржевський дуже гостро й [illegible] напав на український нарід на похороні поліцийнта дня 15. грудня 1936 р.

— **Відчит про „Книговодство продуцентів"** виголосить п.Северин Нахт у льокалі львівського відділу Союзу бухгальтерів при вул. Булярда 5. Відчит відбудеться в четвер 8. ц. м. у год. 7. веч. Вступ вільний для членів і гостей.

— **Рівенський повіт прикордонною полосою.** З днем 22. ц. м. входить у життя розпорядок, що вичислює рівенський повіт до прикордонної полоси. Цей розпорядок передбачує ріжні обмеження, зокрема у 6-кільометровій прикордонній стрефі, де мешканцям не вільно виходити з домів перед сходом і по заході сонця. Обмежений теж будівельний рух, бо кожна будова вимагає окремого дозволу. В самім кордонім поясі нема вже таких великих обмежень, але купно і продажа нерухомостей вимагають спеціяльного дозволу.

— **Полекші для шкільної молоді.** Шкільні куратерії завели доволі великі полекші для шкільної молоді, яка не може ходити правильно до народньої школи. У всіх більших місцевостях зорганізують у весняному речинці іспити для екстерністів з 7-клясових народніх шкіл. Всі діти, які матимуть свідоцтва з таких іспитів, будуть мати нормальний доступ до середніх і професійних шкіл.

— **Президент Станиславова** посол д-р З. Стронський уступив. Причина здається у тому, що підчас його урядування місто сильно зубожіло; цього року більшість радних голосувала проти буджету.

— **Польські землевласники Сокальщини на Г.Ш.Л.** В Сокалі існує при тамошнім кружку Т.Ш.Л. „Комітет будови костелів, капличь і людових домів". Завдання цього комітету подані вже в самій назві. Не треба теж вгадувати проти кого має звертатись діяльність цього комітету. Зате зацікавити повинен наше громадянство факт, що на недавніх зборах польських землевласників (земян) у Сокалі, щоб прийти з поміччю згаданому комітетові, жертвували присутні на зборах „земяни" як „народовий дар 3. травня" 4 площі під будову „Людових Домів" 78 моргів землі до довільної диспо-

ПЛАЩІ французькі і англійські
КОСТЮМИ найгарніші 1—5
на підставі найновіших моделів
С. Штайн, Зіморовича 6. тел. 257-39

зищі комітету та в готівці або в матеріялах приблизно 15.000 зол. Поодинокі члени жертвували по 5, 12 і навіть 20 моргів землі. Загальна вартість усіх пожертв є 80.000 зол.

— **Філію державного заведення гігієни у Станиславові** відчинять у червні ц. р. Філія матиме відділи: бактеріольогічний, дослідів води та харчових продуктів. Філія обійматиме своєю діяльністю станиславівське та тернопільське воєвідство.

— **Нові арештування в Коломиї.** Після скінченого процесу інж. Моравеца і тов. на підставі рішення трибуналу звільнили всіх підсудних, які перебували в слідчім арешті. Одначе недавно слідчий суддя велів знов арештувати всіх, крім підсудного Домапського, бо слідство викрило нові надужиття в повітовій дорожній управі. Підсудні внесли протест до окружного суду, який дозволив випустити тільки Моравеца. Одначе вчерги прокурятор вніс відклик до Львова і у висліді рішення львівського апеляційного суду велів арештувати Моравеца і Домапського. Крім цього арештували ще делятинського купця Шраера.

— **„Поджегаче всьруд льояльних лемкуф".** Під таким заголовком приносить І. К. Ц. вістку, що мешканці села Сал рського в громаді Усте Руське не хотіли впустити новоіменованого управителя школи Владислава Житковича, якого призначили на місце давного управителя Миколи Юрківського. Юрківського перенесли зі службових причин. Підбурені українцями — так пише „Курієрок" — льояльні лемки домагались, щоб Юрківського повернули на давне місце. Коли їх домагання не мали ніякого успіху, мешканці села перестали посилати своїх дітей до школи, так, що новий управитель звернувся до свого начальства по інструкції. Курієрок робить з цього приводу вітер, мовляв льояльних лемків бунтують українці.

— **Смертельна бійка парубків.** В Янівці пов. Тернопіль прийшло до бійки між 4 братами Худобами та Степаном Бурбилою. Крім цього до бійки вмішались ще інші люди. У висліді цієї бійки трьох братів було ранених ножами, Ольгу Бурбило поранили в ногу, а Вл. Гойду в голову. Один із братів Худобів умер у тернопільській лічниці. Причиною бійки були особисті порахунки. Поліція веде слідство.

— **Місяць арешту за статтю в обороні Добошинського.** Відповідального редактора „Дзєнніка Віленьского" Якітовіча засудив Гор. Суд у Вильні на один місяць арешту за те, що в серпні минулого року помістив статтю з оправданням вчинку Добошинського в Мисленицях. Інж. Добошинський напав збройно з ватагою своїх прихильників на Мисленицї.

— **Королева Італії дістала Золоту Рожу.** Минулого понеділка відбулась у квіринальській каплиці врочиста передача апостольським нунціем Боргончіні Дука Золотої Рожі італійській королевій. Золота Рожа, як ми вже згадували, це високе папське відзначення. Передача відбулась дуже святочно. Перед год. 10. заїхав перед каплицю королівський почот. Коли королівська пара входила до каплиці, сикстинський хор відспівав сардинський гимн і всі присутні встали з місць. Після Служби Божої королева приняла навколішках з рук нунція Золоту Рожу. У цілій параді взяли участь представники політичного світа, римської аристократії та дипльоматичного корпусу.

— **Дунай виступив із берегів.** На Дунаю прибула вода так сильно, що між Румунією й Болгарією на лінії Джюрджу—Рущук припинили комунікацію. Дунай виступив з берегів і затопив ряд сіл. В Ольтеницї хвилі прорвали канал, затопили порт і залізничу лінію.

— **З кошицької радіостації** усунено помічника спікера В. Чепинця, що говорить по московськи. Закарпатські москвофіли підняли з того приводу великий крик та запротестували перед губернатором Закарпаття.

— **Жахлива посуха** панує в бразилійському стейті Сеара. 18.000 осіб наражених на голодову смерть. В обличчі катастрофи стейтовий уряд безрадний.

КУРЦІ тютюну мають жовтий, брунатний або чорний осад на зубах. Тому курці, що хочуть охоронитись перед поганою закраскою зубів, повинні щодня систематично плекати їх пастою до зубів ОДОЛЬ. Паста до зубів Одоль чистить зуби основно, не порушуючи емалії. Завдяки багатству кольоїдальних складників, паста до зубів ОДОЛЬ має найбільшу абсорпцію, ну силу, завдяки якій зникає немилий запах та погана закраска зубів спричинена курінням, чи рештками споживних страв або напоїв. Завдяки пасті до зубів ОДОЛЬ — білі зуби, свіжий віддих.

По широкому світі.

У французьких електрівнях в Ліоні вибух страйк.

В СССР Центр. Викон. Комітет усунув заступника наркома шляхів Прокофева. Га димісія правдоподібно звязана зі справою наркома Ягоди.

Німецькі епископи відбудуть у половині цього місяця нараду в Фульді.

Британська королівська комісія рішила прилучити арабську частину Палестини до Трансйорданії, а з решти утворити жидівську державу як британську домінію.

В Еспанії зорганізували табори примусової праці для людей, що не виповнюють своїх громадянських і родинних обовязків.

Ірляндія утворила посольство в Римі, Італія замінила свій генеральний консулят у Дебліні на посольство.

Зі сцени й естради.

ВИСТУП ДВОХ АРТИСТОК.

На той самий вечір заповіли окремо свої виступи у Львові дві варшавські артистки, що колись разом виступали у „Кві про кво": Г. Ордонівна у Великому Театрі та Дора Калінівна у салі кіна „Аполько". Оба вечорі мали приблизно той самий характер — це монольоги, піспеньки, гротески, деклямації.

Ордонівна вибирає більше твори з петосом і задушевним ліризмом. Її піспеньки це здебільша мельодеклямації, бо голос у неї не до співу, хвилинами пірваний як заржавілі струни. Та вона має свій „жанр", що стоїть на межі кабаретової імпровізації та деклямації настроєної на „найвищий тон"; навіть там, де горло не дає їй змоги викинути відповідну силу звуку, вона вміє зворушувати всіх наперебій; мімікою, жестом і криком болю та розпуки. Її репер-

туар великий — від холодної пози до темпераментних танків. З останньої програми найбільше успіху мали „Шарлятанка", „Кольоратура по рідному", „Баляда про шаління Мек-Доналда", „Мімоза" та „Мельодія Варшави".

Талант Дори Калінівни зовсім інший, багато здоровіший, як і сама артистка. Вона нагадує своїми монольогами незабутнього великого монольогіста Густава Фішера, що творив типи, довго обдумуючи кожну фразу, кожний рух. Вона дає не низку тимчасових настроїв та музичних акордів, які розливаються у мряці після скінченого вечора, а живі постаті, характеристичні типи, якби взяті з життя. Автори текстів, які вона відтворює — першорядні майстри в лірицї, сатирі і гротесці. За один вечір бачили ми льондонського кравця Джеймса Наделькнопфа із Сонящної вулиці у Львові, російську циганку, варшавську квітникарку, еспанську патріотку, німецьку маму, муринського сектанта, жидівську вчительку танців — одну креацію кращу від другої. Поезії та монольоги Тувіма, Гемара та Слонімського повні дотепів, калембурів, іронії та справжньої фантазії. Дві українські пісні відспівані Калінівною дістали не менше оплесків, як інші пункти програми. Саля виповнена по береги — багато осіб відійшло від каси без білетів.

к. р.

Ніякий культурний нарід не може обійтись без шкільного Товариства, яке в національній державі стає клітиною державно-освітнього апарату, а в мішаній — доповнює її занедбання чи недогляди в освітній роботі. — Якеж велике значіння для бездержавного українського народу має „РІДНА ШКОЛА"! Памятаймо на це!

З кіна.

КІНО „КОПЕРНИК": „ТАКЕ ЯК ВАМ ПОДОБАЄТЬСЯ" за Шекспіром.

В останніх часах показали нам у кіні дві песи Шекспіра „Сон літньої ночі" та „Ромеа й Джулієту". „Сон літньої ночі" мав успіх касовий, — публиці подобався. „Ромео й Джуліета" „тягнула" трохи глядачів фірмою... Норми Шірер. Фахова критика згідно ствердила, що навіть великий обновик театру Райнгардт не вмів пристосуватись до вимог зовсім іншого мистецтва: кінового, де треба забути про театральні дошки та куліси.

„Таке як вам подобається" — песа, в якій Шекспір у самому заголовку зазначив, що пише її під смак пересічної публики — залишилося на екрані чисто театральною песою. З пошани для великого драматурга режисер каже надалі артистам виголошувати прозовий і віршовий текст, як його чуємо на сцені. „Театральність" усього видовища підкреслена ще раз зовсім непотрібне в епільозі. Чуємо там: „Коли правдою є те, що добре вино не потребує надпису то теж правдою є те, що добра песа не потребує епільогу; а проте і добрі вина вживають етикети, а добра песа видається краще, коли добрий епільог". Песа так, але не фільма, що хоче образами взятими безпосередньо з природи підтримати в нас ілюзію безпосереднього контакту з дійсністю або перенести нас у світ повної фантазії. Вся ця Шекспірова комедія тримається головною артисткою Єлисаветою Бергнер, що хоч досить негарна творить прегарний тип наївної, веселої та доброї Росалїни. Її партнер Льоренс Олівіє нічим не виправдує її захоплення. Хто прийде в середині фільми мало що зрозуміє з її поплутаної інтриги. Хто не бачив ніколи цієї песи на сцені, може її побачити на екрані, майже зовсім так, як на сцені.

—o—

Дописи.

БРОДИ.

Святочний концерт у честь Т. Шевченка в Бродах. У неділю 4. ц. м. заходом Т-ва Філії „Просвіта" у Бродах відбувся святочний концерт у честь Т. Шевченка Добре складена програма концерту і щирість виповнення сали дала правдиве вдоволення прибраним. Дуже гарне враження зробила обдумана та добре заголошена промова п. Я. Сірка, абс. Богословської Академії. Прелегент засував у своїй промові значіння культу Шевченка в українській нації. Сам концерт відзначався мистецьким виконанням усіх точок. На концерті виступив теж б. оперовий співак Гаєк, який не зважаючи на свій сивий волос — захоплював публіку високомистецьким виконанням відспіваних пісень. Дуже добре теж вийшла продукція орхестри, в тому головна заслуга відомого дириґента о. проф. М. Осадци, який вже повних 15 літ працює у Бродах над піднесенням нашої музичної культури. Сольо — д-ра І. Сірка, самоцтично-го лірічного тенора зробило так само гарне враження. З деклямацій на підкреслення заслуговує мельодеклямація п. Дм. Островського п. з. „Гамалія". Немило вра-

жало те, що це велике національне свято відбувалося під чужим, жидівським дахом. Тому крайня вже пора, щоб громадянство Бродів доложило всіх зусиль і як найшвидше приступило до будови репрезентативного Народнього Дому. Одночасно насувається думка, чому то у Бродах нема постійної смичкової або дутої власної орхестри. Коли взяти під увагу факт, що Музичне Т-во „Боян" має власні інструменти та має своїх елевів, просто незрозуміле, чому лише при нагоді концертів удається згуртувати повний комплєт орхестри. Концерт закінчився відспіванням національного гимну і присутні вертались до дому дійсно підбадьорені на дусі та зі сильною вірою у краще майбутнє. **Учасник.**

ЗДОЛБУНІВЩИНА.

Шевченківська академія у Здолбунові. Українське громадянство м. Здолбунова вшанувало Шевченківські роковини святочною академією дня 21. березня ц. р. при дуже великій участи селянства з дооколичних сіл і місцевого громадянства, що виповнили салю вщерть. Після Служби Божої відправлено панахиду в обох церквах, а вечором відбулась академія, що почалася „Заповітом". Реферат виголосив п. Ковпаненко. Концертову частину виповняли виступи мужеського і мішаного хору під орудою С. Бондара з с. Здовбиці та деклямації. На окрему увагу заслуговує деклямація „Послання", що його виголосила з чуттям д-р І. Пріцівська. Публіка зустріла її гучними оплесками і вислухала деклямацію з запертим віддихом. З черги драматичний гурток м. Здолбунова відограв інсценізацію „Садок вишневий коло хати".

Присутня.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ. Р. X., ч. 4 (118) за квітень 193[illegible]. Зміст: Ярослав Гординський: Йосиф Ведмина Рутський — у 300-ліття смерти (1 порт.). — Володимир Савченко: Дипломатична місія Святослава за опанування Чорного Моря. — К. Жарський: Коли Чорне Море було ще суходолом (з історії Чорного Моря — 4 обр.). — С. Орачок: Українське море (вірш). — Сьогорічні літератури ма[illegible]. — Ю. Липа: Цілющі рослини в давній і сучасній медицині (1 обр.). — І. Крипякевич: Мазепа й українська книга. — Д.: Немало досі маловідомі з перших літ Софії в Києві. — Каліграфія Добрянського. „Домашні вправи в українських народних вишиванках". — І. Підкова-Лісовець: Віктор Матюк (з нагоди 25-ліття смерти — 1 порт.). — Г. Вовк: Фінляндія (2 обр.). — [illegible]. Предки нашої куряки. — Віктор Андрієвський: Про українські видання та книги (1 обр.). — пф.: Народження слова. — О. Лотоцький: Природний та штучний мови. — В. О. Бережанський: Твори А. С. Пушкіна на українських землях. — Осип Чарницький: Яке було причина смерти Івана Тогобочного-Старицького? (Зі історії українського театру в Галичині — 1 порт.). — Я. Пастернак: Музейні справи (1 обр.). — Володимир Кучер: Природа і [illegible]. — Я. М. Береза: „А рідних сплі, панічу, не зі[illegible]?" — Мелянія Нижанківська: Суспільна опіка в дні і за горілчаним (1 обр.). — [illegible]: Сині [illegible] на мапах барви[illegible]за. — Самвл Приступа: Крилаті ремісники і „промисловці" (6 обр.). — Ярослав Волошин: Деще про консервацію документів. — дг.: Вірити із сказ. — В. Щербаківський: Порода (3 обр. і 1 мапа). — Р. Богданович: Дещо про давніх жерців та факірів. — [illegible]: Одинадцяте — цілюща рослина. — Ярина Смозвич: Як пабили для на[illegible]украшки (3 обр.). — Б.Ілюстратор: — Т[illegible] що від нас найдалі. — Відома в історії пам'ятника на могилі о. Йосифа Матюка. — Нові книжки та журнали.

НАША БАТЬКІВЩИНА. Р. [illegible], ч. 2. Зміст: Володимир Кубійович: „Боржава". — Мамлій Гавдик: Із пам'яток княжого Галича. — Леонід Жилко: Старі курганні кам'яниці на Волині. Іван Олексишин: Красові квіти на Поділлі. — Мирослав Капій: Іван-да срібного Сяну. — Володимир Цапляк: Зимова туристика. — Куток краєзнавця. — Дорогоцінна пам'ятка да[illegible]опал. (Про церкву Св. Трійці з 1502 р. в Потеличі). — З чого: 26 світами.

БОГОСЛОВІЯ, триместник. Львів 1937 р. Кн. 1. т. XV. Зміст: Д-р Борис Кудрик: Доба старшого українського т. зв. „партесного співу". — о. д-р Степан Сампара: Працьовник і праобновлення (Продовження). — о. Володимир Кучабський: І. Увійний Збір у Львові. — Д-р Іван Шевченковський: Рід і герб Шептицьких (Продовження). — Вибрані питання — Оспора (відгуки) (о. В. Дурбак). — Огляди й оцінки. — Всячина. — Хроніка. — Богословське Наукове Т-во. — Книжки й часописи.

ДЗВОНИ. літературно-науковий місячник. Львів, березень 1937. Р. VII. Ч. 3. Зміст: о. Самойлович: Святі [illegible]. — А. де Мюсе: Суєтність фраїка. — Б. Лисенський: Прилетів буревій. — о. Монтуре: Са. Ілія. — Б. Т. Садовський: Ще вчора; Я співаю весну. — В. Жарський: Над малим болотом. — Н. Королева: Слово. — Проф. Ол. Кошиць: Хоровий спів в Україні. — Е. Ю. Пелінський: Останнє поетичне слово Шевченка. — Д-р В. Залозецький: Християнська релігія і консервативний світ. — о. І. Гома Томас (пірнає Ренаній): Причини й хвилі війни в Еспанії. — М. Л. Д.: Упадок царату і України (у двадцяті роковини бережанської революції). — Хроніка. — Рецензії.

НИВА, церковно-суспільний часопис. Львів, квітень 1937. Р. XXXII. Ч. 4. Зміст: Редакція: Хрест і комуна. — о. Донат Новицький: Ніч на Соловецькім Кремлі. — о. А. Лотоцький: Великдень в річищі церковним уставі нашої Церкви. — Відозва. — Сільський парох: Економічний реферат. — о. д-р Вол. Фігель: Абстинентальний рух. — о. Г. Костельник: Релігія розвиває. — Мих. Бережа: Про закладання аралізових садів. — Х.: Святочна Академія. — Нові книжки. — Всячина.

НАША ШКОЛА. педагогічний часопис. Ужгород. Р. III., ч. 2. за лютий 1937.

СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР. Львів 1. квітня 1937. Р. XXIII. Ч. 7.

ШЛЯХ МОЛАДЗІ. Вільна, Славія 1937. Год IX. Н. 3.

Листування Редакції.

Т. Б.: „Вечірок" вже в найближчих днях.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича

БОСОНІЖ.
7. IV. Цісарський барон.
8. IV. Вій.
9. IV. Чорногора в отні (Довбуш).

Український Театр Загреба"

СТРІЙ.
7. IV. сала Народнього Дому „Земля" (Стефанієвська академія).

Великий Театр:

Середа 7. IV. год. 7.30 веч. „Мадам Сан Жен".
Четвер. 8. IV. год. 8. веч. „Трубадур" опера.
Пятниця. 9. IV. год. 7.30 веч. „Мадам Сан Жен".
Субота 10. IV. год. 8. веч. „Тоска" опера.

ШКІЛЬНУ ЛЕКТУРУ
позичає
„Vita" пл. Марійська 8
(будинок Шпрекера)

КІНА.

АПОЛЬО: „Аллагія город" з Мари Петрі і Чарл. Бокром.
АТЛЯНТИК: „Місячна сонята" з Ів. Падеревським.
ВАНДА: „Сон ночі літньої" і „Перемога двигуна".
ГРАЖИНА: „У сніжні обійми" з Із. Кеаурою.
ЕВРОПА: „Три сестри Пепкі".
КАСІНО: „Камелієва жінка" з Гретою Гарбо.
КОПЕРНИК: „Як вам подобається" (за вся. Шекспіра) з Єлизаветою Бергнер.
МАРУСЕНЬКА: „Багате бідненько" із Шарлєю Гоппель.
МЕТРО: „Забута людина". „Пригода пеленка".
МІРАЖ: „Володар підводного паруса з Льом Чанеем.
МУЗА: „Сан Франциско"
ПАЛЯС: „Орднат Мєтровський" з Тамарою Вишневською.
ПАЙ: „Варвара Радзивіллівна" із Смоктуновською.
ПАКС: „Пастер".
РАЙ: „Буде краще" із Шпіхом і Тольом.
СВІТ: „Проваджена".
СТИЛЬОВЕ: „Легіонери" і ревія.
ТОН: „Королева двигунів".
УТІХА: „Таємна бригада" та ревія.
ХИМЕРА: „Сонячейко в Ніцці" з Мер. тон Егерт.

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Сіем".

24 ШТ. столового накриття 17 ЗЛ.
правдивої альпаки
лише у Б. ГРІНБЕРҐА, Снистуська 4

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 7. квітня 1937.

Берлін (357) 16.45 Форт. рецитал. 17.00 Веселий концерт. 22.30 Легка й танц. музика, квартет мандоліністів. **Білгород** (437) 19.50, 20.00, 21.00 Нар. вечір. **Будапешт** (550) 17.00 Форт. на 4 руки. 19.00 Скр. рецитал, 18.50, 19.00 Цит. музика. 20.40 Орк. концерт. **Відень** (507) 12.00 Розривкові мельодії. 15.15 Для дітей. 17.15 Сим. М. Пошер мецосопр., 19.50 Естонський концерт, сопр., альт, барит., симф. орк., 21.10 Розр. музика. 22.20 Легка музика. **Дайтшляндзендер** (1571) 14.00, 16.00 Музика. 18.00 Брамсові твори. сопр. 21.00 Дуети орк., 22.30 Квартет Росіні на флет, кларнет, вальдгорн, фагот. **Мілано** (369) 17.15 Скрипка. 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Нерон" оп. Масканьї. **Міккен** (405) 12.00, 13.15 Популярний концерт. 16.30 Соліста. 19.00 Оперова музика. **Прага** (470) 15.00 Орк. концерт. 19.20 Військ. орк., **Радіо Парі** (1648) 12.00 Орк. концерт 13.45, 19.30 20.15 Сим. рецитал., 20.55, 21.40 „Естера" муз. драг. а муз. Мартіні. **Рим** (421) 17.35. 19.20 Танц. музика, 20.40 Розр. музика. 21.00 Комедія. 21.50 22.00 Симф. концерт.

Четвер, 8. квітня 1937.

Берлін (357) 14.15 Розр. музика. 18.00 Концерт малої орк., 19.15 Форт. твори Моцарта. 20.10, 21.00 Пять оркестр грає до танцю. **Білгород** (437) 18.00 Скрипка. 19.50, 20.00 Нар. пісні. **Будапешт** (550) 12.05 Концерт хору. 13.30 Цит. музика. 21.40, 22.00 Форт. з вісл. **Братислава** (299) 19.30, 20.00, 21.00 „Чорт і Катруся" оп. Дворжака. **Відень** (507) 12.00 Розр. концерт. 17.30 Сим. рецитал, М. Рейнер мецосопран. 17.50 Арії та пісні. 19.10 Народні муз. обрядці, Л. Бахр сопр., Таверлайн тенор, форт. квартет. 20.10, 21.40 „Гігео з його перотень" драг. Гебеля. **Дайтшляндзендер** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Два фортепіяни. 20.10 Розр. музика. 21.00 Сучасна музика. **Мюнхен** (250) 13.30, 18.00 Для дітей. 20.10 Цит. музика. **Мілано** (369) 17.15 Вок. концерт. 19.00 Розр. музика. 20.40 Легка музика. 21.00 Комедія. 22.15 Форт. дует. **Міккен** (405) 12.00, 13.15 Орк. концерт. 16.30 Камер. орк., симф. квартет. 18.00 Веселі хитини із ек. країн. 19.15 „Дівчата" оп. Штімлера (фрагм.). **Прага** (470) 17.15 Віол. рецитал Попова (Болгарія). 17.50, 18.00 Музика для дітей. 19.25 Сальон. квартет. 20.10 Концерт класичної музики. 22.25 Соната д-зур на скр., форт. і оспр. Вишталіка. **Радіо Парі** (1648) 13.15, 19.45, 20.15 Сим. рецитал. 20.30, 21.00, 22.00 Симф. концерт. **Рим** (421) 17.15 Танц. музика. 20.40 Розр. музика. 21.00, 22.00, 23.00 „Кармен" оп. Бізета. **Рига** (515) 19.15 „Натуральна скрипка" оп. Офенбаха.

Пятниця, 9. квітня 1937.

Берлін (357) 20.40, 21.00 Симф. концерт. **Білгород** (437) 18.00 Нар. пісні. **Будапешт** (550) 12.05 Концерт орк., 18.30 Солісти, скр., форт., 17.00 Сальон квартет. 18.40, 19.00 Цит. музика, 19.30, 20.00, 21.00, 22.00 Оперн. **Відень** (507) 12.00, 13.10 Концерт. 17.00 Для дітей. 17.25 Сим. рецитал А. Дермоти, тенор. 17.45 Осип. Я. Гердт тенор. 19.35, 20.05 Вечірній концерт. Музика. 20.35, 21.00 Твори Прочеська. Рокета сопран. 22.30 Розр. музика. **Дайтшляндзендер** (1571) 10.50 Для дітей. 14.00, 18.00 Музика, 18.00 Камер. концерт тр. 4. 19.00 Розр. музика. 20.15 Серенади й танц. ки. **Мілано** (369) 17.15 Танц. музика. 20.40 Розр. музика. 21.45 22.00 Симф. концерт. **Міккен** (405) 12.00 Військ. орк., 16.30 Соліста й орк., 19.00 Симф. концерт, **Прага** (470) 10.15 Весняні пісні. 17.05 Квінтет а-дур Моцарта. 20.15 Латиські пісні. 21.00 Орк. концерт. **Радіо Парі** (1648) 13.15, 17.30, 18.30 Сим. рецитал, 16.00 Камер. музика. 18.45 Вальсончелля. 19.45 Форт., 20.15 Вок. квартет, 21.00, 22.00 Дами й пісні, **Рим** (421) 16.00 Скрипковий рецитал Міши Ельмана, 21.00 Вечір неаполітанських пісень.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 7. квітня 1937.

6.30 Ранішня вправа, 7.25 Програма на день, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл. 11.30 Для дітей: Наші птахи. Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.00 Концерт військ. орк., 12.40 Полудневий дзвінок. 12.50 На службі в місті. 14.30 Легка музика з гр. пл., 15.00 Господарська хвилина. 15.15 М. Флєта співає, гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Музика з „Кавалєрія Рустікана", гр. пл., 15.45 Гігієнічна скринька, 15.55 Дві Моцартові мініатюри, з гр. пл., 16.00 Програма на завтра, 16.05 Вістки: Серенада Бешанова, гр. пл., 16.10 Музичні загадки, для старших дітей, 16.30 Сальон. орк. 17.00 Історія конструкції літака, 17.15 Пісні та скр. твори, 17.50 Бурлеска з несподіванкою, 18.00 Актуальна хроніка, 18.10 Промова голови Уряду Ф. В. і В. Пр. Лодзь. 18.15, 18.20 Спортові вістки, 18.25 Велика хори. гр. пл., 18.40 Заг. скринька, 18.50 „Хитрун" правничо-суспільний фейл., 19.00 „Келлнерове кохання" обр. зі повісти Ворселя „Закляті ревіри", 19.20 Театр Уяви: „Герої" Зе Рапа, 19.50 Мішаний концерт. спів, скр., форт., 20.35 Хвилина бюра студій, 20.40 Вечірні дзвінки. 20.55 Актуальна хроніка. 21.00 Шопенівський концерт у вик. лавреата В. Малішевського, 21.30 Л.Шопр. Нотет оп. 31, 22.00 Мала орк.; у перерві о год. 22.55 Ост. вістки, 23.00 Танк. музика з гр. пл.

Під осуд опіжії
віддаємо наші ножики
„ГРОМ" екстра тонкі
ЄДИНІ КРАЄВІ ЕЛЕКТРИЧНО ВІДПУСКАНІ НОЖИКИ

У вжеліді:
Багато ліпше та частіше можна голитися і в машинці зовсім не ломляться

Позір! У власному інтересі прочитайте і виріжте оголошення яке появиться 30. квітня ц. р.

ПРЕДСТАВНИКИ ФАБРИКИ
ГРОМ
КШИШТОФ БРУН І СИН
ВАРШАВА
1—2

Направа жіночих торбинок

та продаж найвигіднішої шкіряної галантерії по найнижчих цінах тільки в

Робітні Римарсько-Галантерійній

Н. БАРЕР, Львів, Сикстуська 2,

побіч фірми Саламандра.

Четвер, 8. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 6.38 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на пятн., 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Муз. поранок для молоді вселюдних шкіл: Весна в музиці та пісні, Савіцька-Вишковська співр., орх., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Орх. концерт, 12.40 Пол. денник, 12.50 Гутірка для сіль. молоді, 14.30 Концерт бажань, 15.15 Форт. вальси, гр.пл. 15.30 Льв.біжуч, вістки, 15.35 Пісеньки з гр. пл., 15.55 Кутюк гумору, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Фрагм. з оп. „Кавалерія Рустіканя" Масканія, гр. пл., 16.20 Квітень, гутірка для старших дітей, 16.35 Пісні у виконуж. хору, 17.00 Весна міських людей, 17.15 Мин. Медтнер: Сонать Г-дур оп. 44 на скр. і форт., 17.50 Про книжку Медакської „На німецькому фронті праці", 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Промова окр. голови Уряду Ф. В. і В. Пр. Кравіє, 18.15 Сніговий комунікат, 18.17 Спортові вістки, 18.25 Чайковський: фантазія з оп. „Пікова дама", гр. пл., 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Театр Уяви: „Процес Людвика XVI" Жоржа Коленс, 19.45 Розр. музика, 20.15 Концерт приєв. памяті Г. Млинарського; у перерві коло год. 21.15 Вечірній денник, Актуальна гутірка 22.30, 23.00 Танкова музика.

Пятниця, 9. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 6.38 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на пятн., 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для шкіл: „Антена в коршмі „Рим", 11.57 Сигнал часу, 12.03 Р. Штраус, гр. пл., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Городнім при хаті, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Легка музика з гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Львівська молодь перед мікрофоном: „Весна йде" 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Едіта Льоран, гр. пл., 16.15 Гутірка з хорими, 16.20 Спортовий порадник, 16.30 Оркестра, 17.00 Загальносвітні ліцеї, 17.15 Концерт солістів, форт., співи, 17.50 Говорена енциклопедія, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Промова окр. голови Уряду Ф. В. і В. Пр. Львів, 18.15, 18.20 Спортовий порадник, 18.35 Патяй: Цит. музика, гр. пл., 18.40 Мої образки, 18.50 Лісові новини, 19.00 „Виговорилися" скеч Раорта, 19.20 З піснею по краю, 19.45 „Обой, трубка та фагот" (із циклю: Інструменти симф. орх.), 20.05 „Марія" оп. Ром. Статковського; у перерві коло год. 20.45 Веч. денник, Актуальна гутірка, коло год. 22.00 „Марія" Мальчевського (фрагм.), 22.30 Танк. музика з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.03, 89.60, Долярн американські 5.27·50, 5.28·00, доляри канад. 5.27·50—5.28·00, Фльорени гол. 289.20—287·90, Франки фр. 24.34—24.90, Франки швайцарські 120·55—119·75, Фунти англ. 23.90—00·00, Гульдени данц. 100.20—99.80, Корони ч. 16.20—15.50, Кор. дан. 115·64—114.80, Кор. норв. 130.03—129.05, Корони шв. 133.53—132.55, Ліри італ. 24.20 — 23.50, Марки фінл. 11.44—11.00, Марки нім. 123·00—120·00, Шил. австр. 97.00—96.00. Марки нім. срібні 130, 127.

Акції.

Банк Польський 100·75, 100·50, 100·74, Вугель 20·75, Лісьпол 13·60, 13·50, Моджеїв 8·00. Остромець 28·75, Стараховичі 33·00, 32·80.

Тенденція неодностайна.

Папери.

3 пов. інвест. 1. ем. 65·15, серія пенот. 2 ем. 64·00, 5 пр. пов. конв. 55·25, 6 дол. 54·50, купон 1·23, 4 проц. прем. дол. 45·00, 7 стабіл. 368·00, купон 83·04, 4 проц. пов. консолід 52·75, 53·00, 51·00, 51·75, два ост. др.

Збіжжя.

Львів, 6. IV.

За 100 кг. дьоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	31·00—31·25
Пшениця вибір. червона	30.25—30·50
Пшениця одн. біла	30·75—31·00
Пшениця вб. біла	30·00—30·25
Жито штандарт I.	25·25—25·50
Жито шт. II.	25·00—25·25
Ячмінь одн.	25.75—26·50
Ячмінь на мливо	24.75—24.50
Ячмінь паст.	23·25—23.50
Гречка на мливо	33.50—34.00
Льон	52.00—53.00
Ріпак озим.	57·00—59·00
Крупи гр.	57.00—59.00
Мука пшен. ст. гат. I вис.	47·75—48·25
„ „ гат. I А	46·75—47·25
„ „ гат. I Б	45.75—46.25
„ „ гат. I Ц	44.75—45·25
„ „ гат. I Д	43·75—44·25
„ „ гат. II А	42·25—4 ·75
„ „ гат. II Б	41.75—42.25
„ „ гат. II Ц	41.00—41.50
„ „ гат. II Д	39·75—40·25
„ „ гат. II Е	37.75—38·25
„ „ гат. II Ф	36·25—36·75
„ „ гат. II Г	34.25—34.75
„ „ гат. III А	26.50—27·00
„ „ гат. III Б	25.00—25·50
Мука пшеничн. паст.	22.00—22.50
Мука пшенич. рязова до 95%	34.00—34·25
Мука житня вис. 0—30%	40·00—40.50
Мука житня гат. I. 0—50%	37·50—38.00
Мука житня гат. I. 0—65%	35.75—36.25
Мука житня гат. II. 50-65%	26.00—26·50
Мука житня рязова 0-95%	31·25—31.50
Мука житня понад 65%	22·75—23·00
Висівки житі	14·25—14·50
Висівки пшен. грубі	14·75—15·00
Висівки пшен. середні	13.75—14·25
Висівки пшен. мілкі	15·25—15·50
Висівки ячмін.	14·50—15·00

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 6. квітня н. р. кооперативні платня за дьоко Львів:

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	2.95 зол
1 кг. масла десеров. бочкове включно з бочк. опакуван.	3.00 „
1 кг. масла експ. платить з експ. опакун. включно дефінітивно	3·20 „
молоко від 11. І. ц. р. . .	0.16—0·17 „
копа яець	2·80—2·90 „

Тенденція на масло та молоко вдержана, на яйця зниження.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 6. IV. ц. р. платня своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, дьоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре умясовані, повногруді товсті	1.40 зол.
Курки молоді І. кл. товсті без панняку на ногах від 1.80 кг. вгору	1.15 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

НАЙДУТЬ ПРАБОТУ

САМОСТІЙНУ кухонарку українку в середньому віці прийме негайно Т-во „Сила" до ведення кухні. Зголошуватися з документами описом життя, порукою інституції в Т-ві „Сила" 3. Мая ч. 10 в год. 11—12. 1—1

АГЕНТІВ ПОРТРЕТОВИХ на небувалих дотепер умовинах шукає портретове Заведення „Renesans", Kielce, Focha 14. Спеціяльність портрети „Semi-Email" фотографічні новини. Жадати проспектів. Просимо листуватись в польській мові. 128 35-36

КУПНО - ПРОДАЖА

ВЕЛИКИЙ вибір каменниць, вілл, пенсіонів, домів з городами, парцель, малих і більших господарств від пять тисяч золотих вгору поручає „ТРАНСАКЦІЯ", Львів, Длугоша 1 (ріг Миколая) т. 117-04. 582 3—3

МАШИНИ до писання з письмом українсько-польським нові та вживані від зол. 200.— продає оказійно Ю. Ломагін, Львів, Валова 11. 550 5—5

ДОМИ з городами на передмістях від 5 тисяч поручає „Трансакція" Львів, Длугоша один. 605 1-3

МЕШКАННЯ

ТРИ великі покої, кухня, в гарній українській каменниці, без податку, при трамваю Войтовська 2, ріг Личаківської. 582 3—3

НАУКА

ВПИСИ на тримісячний курс крою шиття починаю 15. квітня новочасною системою. АННА, Львів, Галицька 20. 577 2-5

РІЖНІ

ПЕРЕРІБКИ КОВДЕР 3.— у ДУБСА, Сикстуська 6. 575 2-10

ДО РОЗПОЧАТОЇ будови двоповерхового камениці бічна Зиблікевича потрібний спільник 40.000. „Трансакція" Длугоша ч. 1. 605 1-3

Єдиний український магазин поручає

„МАНУФАКТУРА"

пл. Капітульна 3. (напр рим.-кат. катедри) під управою О. Стефановича

новини на сукні та жіночі костюми, сукна на вбрання мужеські з фабрик Бельґійських. Великий вибір, ціни низькі.

Від нині — малювання мешкання — приємністю!

МЕШКАННЯ дезинфекує, малює — лякерує очищує основно по помалюванню

концесіонований малярський мистець

Ігнат Михайло Ляйхтер Львів, ул. Булгарська ч. 3, Тел. 242-99.

Ціни дійсно низькі. — Найдогідніші умовини — найновіші взори. — Совісне і солідне виконання. Прошу подзвонити на ч. 242-99 і зажадати оферту!

На весняний сезон ряглини й убрання з власних і доставлених матеріялів на основі найновіших взорів поручає на догідних умовинах

Краєцька робітня **Василь Хомин** Львів, Дом ніжанська 11, тел. 283-95

СКЛЕП зовсім уряджений на фарби, косметику, господарське приладдя до винайму Городецька 121. 602 1—1

УКРАЇНСЬКА краєцька робітня Ів. Перського виконує всякі одяги по найдешевших цінах. Шептицьких 5. 414 11-12

ГОДИННИКИ Омега та інші у великім виборі у фірмі **Розважевський**, Академічна 2 (Готель Жоржа). 589 2—8

ДИКТИ і ФОРНІРИ найдешевше джерело закупу М. Гаммер і Син Львів, Зьрудляна 3, тел. 271-14. 384 9—10

ЗА 1 ЗОЛ. перероблює капелюхи жіночі і мужеські. **Коперника 26**, подвіря. 594 2—3

МЕБЛІ всілякого роду. догідні умовини „МЕБЛЬОСКЛАД", Казимирівська 25. 601 1—2

ХРИСТІЯНСЬКА ВИРІБНЯ КОРСЕТІВ „Крайошмінел", Львів, Боїмів 1, виконує: корсети, нагрудники, гігієнічні опаски, солідно дешево. Приймає напрази і чищення 536 4—7

КОВДРИ — овеча вовна, постіль. Вирібня ВАНК, пл. Марійська 6. 508 4-10

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, яркові, проти усування матиці під гарантією виконує відоме **УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА**, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 42-100

ОГОЛОШЕННЯ.

ДЕШЕВО — СІТКИ ДО ОГОРОЖІ

І. КОНРАД

Гетманська 22. 1—10

ЕКО

добірні батерії

виробу одинокої української фабрики батерій Е К О у Львові — вул. Городецька 58. — Тел. 219-26.

Правдива приємність

це закуп всілякого білля мужеського, жіночого, дитячого і постелевого безпосередньо у фабриці

„ПАВ" ЛЬВІВ, СИКСТУСЬКА 1.

Бо величезний вибір, знамениті гатунки, ввічлива обслуга. 5—5

ГАЛЬВАНІЯ

лямпи

ціни фабричні

Львів, Жулінського 11 а.

4—9

Найрадикальніший засіб для тих, що терплять на найбільш застарілу і найбільшу **ПРОПУКЛИНУ** коли навіть операції, переважно різних закордонних спеціялістів не помогли та всілякі фальшиві винаходи не мали успіху, усуває єдиний спеціяліст з довголітньою практикою для недужих на пріврю при помочі мого опатентованого бандажу ч. 1209, який приносить правдиву поміч мужчинам і жінкам:

Sz. KOHN - Warszawa Sosnowa 13

Проспекти на бажання задурно. Перестерігаю перед підробками мого засобу фальшивими спеціялістами. Хто вже зовсім стратив надію, найде у мене правдиву поміч. 410

ХТО?!

хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідніщій

ПЕРФУМЕРІЇ

С. ФЕДЕРА

Львів СИКСТУСЬКА 7 Філія КОПЕРНИКА 10а

Кожний покупець, що покличеться на оце оголошення „Діла" дістане ЗАДУРНО гарний дарунок

Іван Дропа

Інструктор Англійського крою, Автор підручника крою

МУЖЕСЬКИЙ КРАВЕЦЬ

Львів, Ринок 19. II. пов.

Виконує першорядні мужеські одяги на підставі найновіших фасонів по безконкуренційних цінах. 5—13

Перша Українська Швальня

„ЕМКА" 10—25

Львів, Личаківська 14. І. п.

Готове мужеське білля з добірних матеріялів у великому виборі. Заповлення з власних і дібраних у робітні матеріялів виконується скоро і солідно. Конкуренційні ціни.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Пятниця 9. квітня 1937. Ч. 77

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229-41.

Селянські діти до школи! (Передова стаття).

Сокільська Організація стрижнем Українського Січового Стрілецтва.

Конференція в справі Всеукраїнського Нац. Конґресу.

Уряд видає боротьбу спекуляції та звищі цін.

Ягода провідником орґанізації проти Сталіна.

Арештували кривавого ката України чекіста Балицького.

Чому зменшились пожертви на українських інвалідів.

Розвиток українських Марійських Орґанізацій.

Арештування в Станиславівщині.

Протижидівські заворушення в Журавні.

Шибениця у Львові.

Ні жидам, ні арабам.

Показ рідного промислу в Любачеві.

Жіноча сторінка.

ч. 77 (14.620). ЛЬВІВ, НЕДІЛЯ 28. БЕРЕЗНЯ 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
Віденську Чеських Легіонів. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячна . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічна . . . . . 15.00 „
Піврічна . . . . . 30.00 „
Річна . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Конференція в справі Всеукраїнського Нац. Конґресу.

21. березня ц. р. відбулися Збори членів Підготовчого Комітету для скликання Всеукраїнського Національного Конґресу, в складі представників організацій: Н. Григоріїв (партія соц.-рев.), Л. Макарушка (УНДО), І. Мазепа (соц.-дем.), К. Мацієвич (радик.-дем. партія), С. Русова (Українська Народня Рада), М. Славинський (Головна Еміграційна Рада) та секретарі Комітету — В. Прикодько і В. Васюк.

Збори обговорили всі найважливіші питання, зв'язані з підготовчою працею до Конґресу та ухвалили резолюції про необхідність її реорганізації і прискорення. З цією метою намічено скликати ширшу конференцію, яку має зорганізувати Закордонний Підготовчий Конґресовий Комітет у порозумінні з краєвими політичними партіями.

Ширші відомости про хід Зборів будуть подані після того, як до резолюцій приєднаються відсутні члени Підготовчого Комітету.

Уряд видає боротьбу спекуляції та звищці цін.

ВИВІЗ ЗБІЖЖЯ СПИНЕНИЙ.

(ПАТ). Після наради польського уряду, що відбулась у середу, появився комунікат такого вмісту: *Уряд обговорював проект розпорядків, що мають на меті стримати звишку цін і побороювати спекуляційні тенденції.* Стверджено, що ті останні спиняють розвиток господарського життя і можуть привести великі шкоди для продукції, для здійснення інвестиційного плану, для ліквідації безробіття і для вивозу. Тому

рада міністрів вирішила в інтересі господарського життя протиставитись звишковим тенденціям, уживаючи всіх господарських та адміністраційних засобів, якими розпоряджує.

Звишку цін рільних продуктів уряд уважає додатним явищем, але стверджує, що теперішній рівень цін збіжжя є вистарчаючий, щоби забезпечити рентовність рільної господарки. Щоби злагіднити вплив підвишки цін рільних продуктів на кошти прожитку,

уряд постановив здержати вивіз збіжжя і його перетворів,

а рівночасно збільшити контингенти й обнизити оплати, зв'язані з привозом деяких кольоніяльних продуктів, щоб обнизити їхню ціну.

Над цінами промислових виробів уряд дальше вестиме строгу контролю,

виконовуючи повноваження передбачені в карте левій умові та уживаючи господарське самоврядування до участи в боротьбі з неоправданою звишкою цін.

Ту акцію має скріпити спеціяльна

комісія контролі цін,

яку покличуть у найближчому часі. Та комісія буде управнювати діяльність адміністрації у справі цін, буде заголошувати міністрам внески, щодо регуляції цін та вестиме боротьбу із звишкою цін і спекуляцією. Комісія контролі цін матиме до диспозиції репресійні органи, а саме загальну і скарбову адміністрацію.

Крім того уряд покличе окремого комісаря цін, що контролюватиме ціни артикулів першої потреби та сировців. Він вестиме боротьбу зі спекуляцією. Кандидатом на те становище є віцеміністр суспільної опіки В. Ястшембський.

ДАЛЬШЕ РОЗВЯЗУЮТЬ КАРТЕЛІ.

На основі розпорядку міністерства промислу і торговлі, розвязано 7. ц. м. цинковий картель. Говорять, що крім того уряд рішив розвязати дальших 30 картелів; їхній спис оголосять в найближчому тижні.

Провідник протиурядової орґанізації чи дефравдант?

СУПЕРЕЧНІ ПОГОЛОСКИ ДОВКОЛА АРЕШТУВАННЯ ЯҐОДИ.

Як подає совітська преса, у звязку з арештуванням Ягоди, виявилось, що він

проводив терористичною організацією, якої члени переводили саботажі, головно у фабриках.

Ягода, як шеф Ґ.П.У. скидав вину за ті саботажі на „троцькістів" та арештував їх, а в дійсности саботажі були ділом його тайної терористичної боївки. Коли новий шеф Ґ.П.У. Єжов викрив ту організацію, Ягода знищив усі компромітуючі документи. Ця організація Ягоди не мала з Троцьким нїякого звязку, не була комуністична і змагала тільки до того, щоби повалити Сталіна. Рівночасно Ягода винищував безпощадно „троцькістів", щоби зєднати собі довіря Сталіна. Небавом стане він перед судом.

Зате московський кореспондент ПАТ-а довідується з неофіційних джерел, що Ягоду арештовано за

велитенські дефравдації, що доходили до мільона рублів. Ті ґроші розтратив він бувшто на оргії, на яких проводив цілі ночі.

Кілька місяців він зовсім не приходив до бюра відомих шляхів, не зважаючи на рішення центрального виконавчого комітету. Як кажуть, він дефравдував у наркомі шляхів ще тоді, як був комісарем внутрішніх справ.

„Фельдшер Бобахтер" подає, що причиною арештування Ягоди було те, що він

толерував контрреволюційну діяльність у своєму ресорті, зокрема дозволяв підслухувати телефонічні розмови між членами уряду і політсхорн.

При ревізії найшли в нього записки з підслуханих розмов.

КАРІЄРА БІЛОСТОЦЬКОГО ҐОДИННИКАРЯ.

„Фельдшер Бобахтер" довідується, що Ґершль Ягода походить з жидівської родини з Білостоку. Відтіля походить і Літвінов, що колись звався Фінкельштайном. Ягода був ґодинникарем. 1905 року він вступив до комуністичної партії. Кар'єру зробив він завдяки своєму тестеві, Свердловому; зрештою по смерти того останнього Ягода покинув свою жінку. Від 1926 р. був Ягода заступником шефа ҐПУ, від 1933 р. — шефом.

ШЕФА Ґ.П.У. УКРАЇНИ УСУНУЛИ?

Між достойниками Ґ.П.У., яких становище захитане у звязку з арештуванням Ягоди, називають у першу чергу шефа ҐПУ України Балицького. Його відкликали до Москви і він відтіля ще не вернувся.

Нова книжка.

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ

Як чоловік зійшов на пана

З автобіографією автора і карикатурою Е. Козака.

Веселе оповідання про молодих, що вводить в собою тяжку боротьбу: що вибрати — любов і добру „партію", чи працю для господарства. Оповідання повне гумору та бадьорости.

Ціна книжки 2 зол. 50 сот.

Селянські діти до школи!

З педагогічних кол дістаємо статтю на тему, яку ми вже порушували, та яка не тратить актуальности. Радо помістимо й інші міркування у звязку з цією статтею, у порядку дискусії — **Прим. Ред.**

Після великих суспільних потрясень народи переживають завжди період кризи. Проявляється вона звичайно в матеріяльній біді, політичних хитаннях, моральному занепаді, культурній апатії. Але по кожній такій кризі народи піднімаються і починають нове життя. Найскорше пристосовуються до нових умовин та опановують їх ті народи, які мають зрозуміння власної суспільної структури й повноти течій.

Саме тепер переживаємо тяжку кризу після світової війни й великої східно-европейської революції. Найперше позначалася вона в господарському й економічному житті народів майже цілого світу. Зовсім природне: адже світ винищував себе повних чотири роки, тому мусіла прийти руїна, застій, анархія. Але народи відроджуються постепенно з господарського занепаду. В нашому народі економічна криза дала товчок до розвитку національної кооперації, розбудження приватної ініціятиви, до появи перших зародків рідної торговлі й промислу, до народин цілої верстви сільської інтеліґенції, яка стала двигуном і керманичем громадянського життя низів.

Неменше тяжка й небезпечна, як господарська, опанувала нас також і криза в ріжних ділянках духового життя, дарма, що працюють науковці, виходить кілька літературних журналів, прегарно квітне мистецтво. Наприклад у нашій інтеліґенції та в міщанському середовищі панує помилковий погляд, що в нас є гіперпродукція інтеліґенції, і що це найголовніша причина її лихоліття. Алеж „гіперпродукція" інтеліґенції не чужа також і польському народові. І не вважаючи на те польський уряд уфундував 1000 державних стипендій річно на виховання й освіту найздібніших селянських дітей. Про цю справу обширно говорив премієр Складковський у минулій сесії сойму. Він переконаний, що селянська інтеліґенція вертатиме на село, буде віддавати йому своє знання, підносити його культуру та находити в ньому свій кусник хліба. За покликом свого уряду піде певне польське селянство та засилюватиме своїми свіжими резервами і так густі вже кадри інтеліґенції.

В нас діється навпаки! **Селянство перестало майже масово цікавитися середньою школою, перестало майже масово посилати своїх дітей до середніх і вищих шкіл.** Виходить воно з того практичного, але й рівночасно помилкового засновку, що школа, вища освіта, наука не дає сучасній людині забезпеки життя, не дає хліба.

Це небезпечна помилка, що може трагічно відбитися на нашій найближчій будучині, вже за чергового покоління. Нині пишеться й говориться багато про „нове життя". Не знаємо, як це нове життя в подробицях буде виглядати, але вже нині напевне можна твердити, що це життя вимагатиме чимало **освічених, фахово підготованих людей в кожній ділянці** суспільної праці.

Рівень особистої освіти, культури й фахової підготови рішатиме про рівень життя одиниці. Так само й рівень збірної культури рішатиме про силу і значіння народу.

Перед 10—15 літами говорилося й писалося в нас так само про гіперпродукцію інтелігенції, про її лихоліття, безробіття й безхлібя. Але за той час розбудували ми нашу кооперацію й інші національні установи; в них працює нині коло 15—20 тисяч нашої інтелігенції та має сякий-такий заробіток. Чи можливий був би розмірний зріст нашого економічного життя та інших ділянок організованої праці, якщо ми не мали б перед 10—15 літами резерв інтелігенції?! Правда, ця інтелігенція часто запрацьовується, бідує. Але якось живе, працює і підносить рівень збірного життя народу на все вищий ступінь.

Наш нарід, головно наше селянство, находиться нині на хибному шляху культурного розвитку. Селянство, як вище сказано, відтягається свідомо від середньої й вищої освіти. Наші середні і так нечисленні школи рідко заповнені селянськими дітьми. Забулася гарна довоєнна традиція, коли то діти селян переповнювали наші середні школи та виходили „в люди". Селянин нерадо посилає нині сина до середньої й вищої школи, бо знає, що він ні державним урядником, ні суддею, ні лікарем, ні адвокатом ба навіть священником швидко не буде, а коли й буде, то — не визволиться зі злиднів. Колись, у добрих довоєнних роках, кожне таке звання було ідеалом освітніх змагань селянства. Нині той ідеал зблід, подекуди майже щез безповоротно. Тут і увірвалося змагання селянства за освіту.

Селянство не бачить і не розуміє того, що нині повстають зовсім нові ділянки праці, які не менше важні від давніх інтелігентських професій та вимагають однаково освічених і фахово підготованих інтелігентів, як звання державних урядовців, суддів чи адвокатів. Тому держава переводить нині реформу шкільництва, реформу освіти, бо зреформоване шкільництво має дати державі не лише кандидатів на державних урядовців, але також кандидатів на фахово підготованих робітників у тих нових ділянках суспільної праці.

Саме цього року вступає реформа шкільництва в другу стадію, осягає свій другий етап. По завершенні організації 4-літньої гімназії приступає міністерство освіти до організації 2-і 3-літніх ліцеїв, загальних і фахових. Фахові 2-літні ліцеї випускатимуть кандидатів до реальної праці. 3-літні ліцеї управнюватимуть до безпосередньої праці у своїй ділянці, або даватимуть право переходити до вищих шкіл.

Ми не уявляємо собі навіть, як глибоко сягає ця реформа в нинішню суспільну структуру. Вона фактично намагається випереджувати нові форми життя, опановувати їх і спроваджувати в доцільне, гармонійне річище.

Нині, коли від кінця шкільного старого року ділиться нас усього три місяці, а від початку нового пять місяців, звертаємо увагу нашого громадянства і наших батьків на цю справу. Гімназії й ліцеї мусять заповнюватись українськими, головно селянськими дітьми! Якщо це не станеться, ми провалимо нашу національну справу вже в найближчому майбутньому. Ми залишимось без резерв рідної, ново освіченої й фахово вишколеної інтелігенції. Нарід без власної інтелігенції ні працювати суспільно, ні розвиватися не може!

При цій нагоді звернемо увагу ще раз на те, про що так часто згадувалося на сторінках нашого щоденника. Підбудовою цілої системи організації шкільництва в Польщі є 7-літня народня школа. На цю школу треба звернути бачну увагу. **Ні одна наша дитина не сміє залишитися поза порогами народньої школи.** Правда, не всюди, не в кожному місті чи селі буде 7-клясова народня школа. Але всюди в народній школі обовязує 7-літня наука. Курс цієї науки повинна вінчати кожна українська дитина. Відповідні іспити вможливлюють дитині сільської школи, навіть найнижчого організаційного ступня, вступ до гімназії.

Пора саме тепер подумати про ці іспити та підготовити до них дітей! Це черговий обовязок наших батьків, наших учителів та священників.

ГНУТІ МЕБЛІ 1—6
БЮРОВІ, ГОРОДОВІ
Комплєтна обстанова бюр і пансіонів.
Великий вибір. — Ціни фабричні.
Конєвич ЛЬВІВ, БАТОРІЯ 12 Тел. 276-00.

НІ ЖИДАМ НІ АРАБАМ.

ПРОЄКТ ПОДІЛУ ПАЛЕСТИНИ, ЯКИЙ НІКОГО НЕ ВДОВОЛЬНЯЄ.

В якомусь передвоєнному календарі читав я гумореску під наголовком „Історія корови двічі проданої". Її героєм був якийсь хитрий малорос, що продав ту саму корову двом особам, заінкасував за неї дві заплати, а перед судом викрутився, удаючи придурхуватого.

Та, дещо наївненька, гумореска пригадується, коли слідкуємо за розвитком палестинського конфлікту: уряд Великої Британії теж продавав Палестину на ріжні боки, а нині ніби „не орієнтується" в ситуації: висилає до Палестини королівські комісії, складає високопарні заяви, мовляв: він все виконує свої зобовязання і т. д. А все те так гарно зааранжоване й вистилізоване, так гарно удекороване богатим реквізитом британської традиції, що суд публичної опінії мимохіть забуває, що не хто інший, як саме Англія створила проблєму Палестини, обіцюючи ту країну рівночасно двом взаємно ворожим народам та інкасуючи заплату від обох.

Як лише Палестина виплила у площину міжнароднього зацікавлення, ми вясували у чому лежить суть палестинської проблєми. Попросту під час світової війни Англія була найшлася у скрутному положенні, тому затягнула довг крови в арабів і довг золота в жидів, обіцюючи їм ту саму заплату: **жидам — Палестину, арабам — всі арабські землі, отже й Палестину.**

Спершу здавалося, що Англія хоче вилізти в халепи коштом слабшого зі своїх двох контрагентів: що Палестину таки залишить жидам, а арабські ревіндикаційні претенсії заспокоїть.., скорострілами й концентраційними таборами. Але виявляється, що Льондон таки рахується з арабами і хоче дати палестинському питанню компромісову розвязку і то не правно-устроєву, лише „географічну", як її називає д-р Шварцбарт на сторінках „Хвилі". Вона зводилась би до того: і жиди і араби мають право до Палестини, але що їхнє співжиття на тому самому терені менше корисно впливає на іміграцію, зате спричиняється до еміграції місцевого населення до раю Магомета і на лоно Авраама, необхідно поділити край на дві одиниці: частина Палестини залишилась би жидівською державою і ввійшла би до британської імперії як домінія, решта була би прилучена до арабського князівства Трансйорданії; Єрусалим та інші святі міста найшлись би під британським мандатом, пристань Гайфа стала би міжнароднім містом.

Такий внесок поставила королівська комісія, як твердить „Морнінг Пост". На всякі запити у тій справі льондонські урядові кола мовчать, як закляті. Не відомо, як уряд поставився до того проєкту та чи предложить його до затвердження парляментові і Лізі Націй (як суверенові мандатних територій). Не відомо теж, куди йшли би границі між „обома Палестинами", — що зрештою не перешкоджає редакціям деяких часописів поміщувати навіть мапу нового розподілу Палестини.

Відомо одно: що жиди вже вдарили на тривогу протестуючи проти поділу Палестини. „Будемо поборювати той проєкт" заявив представник Жидівської Агенції Бен Гуріон; „будемо поборювати" — потвердив ці слова голова Жидівського Національного Фонду Усишкін; „...бо це найбільша небезпека для жидівської національної батьківщини" — додав третій чільний діяч світового жидівства Шарток.

Ми не дивуємося тим голосам. Вже в нинішніх границях Палестина — це невеличкий край, завбільшки львівського воєвідства. Коли Ліга Націй зробила Йордан східною границею Палестини, жиди відразу протестували, домагаючись, щоб віддати їм також сумежну смугу Трансйорданії. Колиж з нинішньої території залишиться жидам навіть більше як половина, то буде цього замало на майбутню батьківщину 15-міліонового народу, якщо він справді колись схоче стати територіяльною нацією. Жидівська батьківщина залишиться символом, суррогатом — чим хочете, лише не геополітичною дійсністю.

Тому не дивуємося, що національна жидівська преса приписує проєкт того „другого поділу

АНТІН РУДНИЦЬКИЙ.

Про українську фільгармонію та оперовий театр.

I.

НАШІ ОРХЕСТРОВІ МОЖЛИВОСТИ — НА ТВЕРЕЗО.

Передімною дві статі,які останніми часами появились у „Назустрічі": Романа Сімовича „Чергові завдання української музики" та д-ра В. Витвицького „На нові дороги нашого музичного життя". Обі вони порушують ту саму справу, що й статейка Б. Пюрка п. н. „Актуальна справа" у першому числі „Української Музики", а саме: потребу, необхідність та — можливість створити **вже тепер** українську фільгармонію й оперову трупу, коли не зразу у відповідних розмірах на відповідному рівні, то бодай у початковій стадії, яка, на думку шан. авторів, незабаром могла б осягнути вповні пристойний розмір і рівень. Такий більш-менш хід думок у всіх трьох згаданих статтях. Ще перед їх появою я мав нераз нагоду чути і у Львові і в інших наших містах подібні, „побожні побажання" з кругів українського громадянства, чи то у формі загальній, як „Час би нам мати власну орхестру", чи то у формі досить особистій, зверненій до мене: „Чому Ви не подумаєте над створенням постійного українського оперового театру у Львові?"

Тому, що від літ маю до діла з орхестрою (чи орхестрами) на львівському терені та з оперовими співаками, і сміло можу сказати, що знаю чи то з безпосередньої співпраці, чи то з ріжних нагод, коли не всіх без виїмку наших орхестрантів та співаків, то бодай 99 відсотків з них — дальше й тому, що здається мені, що знаю „наскрізь" умовини нашого музичного життя і його можливости, позволю собі поставитись до згаданих трьох статтей критично і висказати свої думки з приводу порушених у них питань.

Спершу про орхéстру. Що „власна", українська симфонічна орхестра була, є і буде (аж до часу, коли її матимемо) мрією кожного з нас, українських музик, що створення та існування такої орхестри булоб величезною подією в нашому культурному житті — про це нічого й говорити. Але відразу мушу зазначити, що **не бачу ніяких, найменших можливостей для створення нашої орхестри вже сьогодні, чи в найближчому часі** — як це думає п. Сімович, коли каже, що „...буде можна зараз таки почати працю з орхестрою в малому складі...", або п. Витвицький: „...дослівно вже сьогодні можна заложити у Львові підвалини симфонічної орхестри."

Ось факти і цифри. Наш „стан посідання" членів орхестри представляється так: маємо на нинішній день у Львові к. 10-ти (це вже рахуючи максимально!) наших скрипаків, які могли б бути членами орхестри. Очевидно — враховуючи вже сюди й учнів нашої і чужих музичних шкіл. Маємо, в найліпшому разі, двох віолістів і трьох віольончелістів. З вичислених тут 15-ти „струмників" чотири є членами „Львівської Фільгармонії" (скрипак, віоліст, два челісти) — отже ледви чи вони могли би ще працювати в другій, навіть власній орхестрі, тимпаніс, що праця в ній мусілаб (як слушно шан. автори зазначують) ще довгий час бути безплатна. Про „...доповнювання дальших пультів здібнішими та зрілішими учениками Музичного Інституту" нічого й думати: це пуста фраза. Адже-ж в тих 10-ти скрипаків майже всі без виїмку є власне тими здібнішими та зрілішими учениками Муз. Інститутів! А знаючи контингент і рівень нашого скрипкового дорасту, можемо в найліпшому разі надіятися, що щорічно прибуватиме до орхестри може по одному ученикові, як-так зрілому до співучасти в ній. Отже на сьогодні можна би — з тяжкою бідою мати: по два пульти перших і других скрипок, по одному віолі і віольончелі. Хіба це „орхестра"?! Контрабасіста, який умів би грати настільки, щоб „давати собі раду" (що не все однозначне з тим, щоб він „давав собі раду" і зі своєю партією...) — не маємо ніодного. Отже: навіть мінімального повноструйного складу зібрати покищо ми не в силі.

Досі я говорив тільки про **кількість.** Але навіть у мінімальному складі орхестри — орхестри **не шкільної** — мусимо звернути увагу і на **якість.** Отже уявляти собі, що в те початкове зерно задуманої, майбутньої чи пак: так горячо нами всіми бажаної орхестри, що туди можна би просто саджати когобудь, щоб тільки збільшити скількість пультів — було би просто нонсенсом. Знаємо, що варті „мертві душі" в орхестрі! Хорони Боже перед ними їх сусідів і диригента!

Палестини" (першим було відділення Трансйорданії) арабам. Один араб-християнин, вищий палестинський урядовець буцімто кинув ту ідею емір Трансйорданії Абдулла буцім то її гаряче підтримує. Якщо воно справді так, ми не дивуємося, що його княжа високість Абдулла хоче збільшити своє невеличке пустинне царство. Але чи дуже сумніваємося, чи таке саме становище займе арабський національний провід. Бо не слід забувати, що араби глядять на Палестину з одного боку теж як на прадідівську землю, з якої ані пяди не слід відступити „зайдам", з другого боку — як на єдиний вихід на Середземне Море майбутньої арабської соборної держави. І саме проект поділу Палестини перечеркує ті обидва постулати: арабська частина, здається, не дістане ні одної більшої пристані, „одна пядь" Палестини таки залишиться при жидах. Жидівська домінія замала, щоби заспокоїти кольонізаційні плани й можливости жидів, але досить велика, щоб мобілізувати прихильників панарабської ідеї. Успіх „географічної розвязки" палестинського вузла буде, здається, такий, що ані вовк не буде ситий, ані коза не буде ціла. У Льондоні здають собі з цього справу. „Морнінг Пост" заздалегідь переконує жидів і арабів, що вони не повинні протититися поділові Палестини, а британський уряд — як твердить жидівська преса — хоче здійснити проект поділу негайно після коронації Юрія VI., не питаючися думки ні жидів, ні арабів.

Чи вдасться йому тим способом виліти з палестинської халепи? Побачимо.

М-р Б. Галайчук.

ТОВАРИСТВО ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„Riunione Adriatica di Sicurta"

у Львові, при вул. 3-го Мая 12.

Тел. 207-75.

приймає обезпечення всілякого роду

ДО СИЛИ ДУХА І ТІЛА!

Промова заступника голови Сокола-Батька, інж. А. Палія, виголошена на Сокільському Рухливковому Вечорі у Львові 7. IV. ц. р.

Поодинокі клітини зорганізованого громадського життя складаються на цілість буття, силу і вартість народу. Тому дорожимо кожною хочби найменшою клітиною.

Існують у громадянському житті прояви, які вміємо зміряти чи зважити, але не вміємо подати докладної їх вартости — їхньої ціни.

Лежить у межах нашої спроможности обчислити з найбільшою докладністю, скільки саме те або інше т-во виконало праці, яку можна означити числами. Ми напр. знаємо, від коли існує наш сокільський рух, скільки в ньому було кожночасно членів, скільки відбуто і якого роду вправ, які були прилюдні пописи, які були їх осяги і т. п. Іншими словами: ми маємо докладну міру тої праці, що її вложила сокільська організація в український національний організм. Лише не можемо докладно стверднти сухими числами статистики одного: **яка є саме реальна ціна тих механічно виконаних функцій, зложених до народньої скарбниці в поступі нації до її вершин.**

Так як не можемо засувати собі до подробиць, на якому ступні національного розвитку були ми сьогодні, коли б у нас зовсім не було, або коли б припинялися наші освітні, рільничі, шкільні господарські чи економічні організовані надбання, так само не зуміємо відповісти з усією докладністю, яка була б сьогодні вартість нашої нації, коли б у нас не було зовсім сокільського руху. Безперечно, що в даному моменті це питання, над яким варто поважно застановитись.

Знаємо лиш одно, що було б гірше!

Ні! — Всеж таки існує чинник на ці національні скарби, але він лежить поза межами реальних обчислень, **його місце в душах і серцях цілого народу.**

Національний колектив носить підсвідомо у своєму серці їх велику вартість, дорожить ними, вони є для нього святістю, на яку він не жалує ніяких жертв, включно до жертви крови, коли прийде цього потреба. Звідси походить великий авторитет і привязання цілого народу до таких скарбів, як наша „Просвіта", „Рідна Школа", „Сільський Господар", кооперація, і т. д., для яких нема рівновжника в ніяких матеріяльних добрах і без огляду на те, що в цій праці приходиться инколи стрічати з проявами людської слабости.

Смію твердити, що того роду ціна привязання і сентимент існують у серцях українського народу до його сокільської організації та її верховної надбудови: Сокола-Батька.

І не диво! Цеж та організація, що на саме чоло своєї програми вставила вимогу перевиховання нації через **скріплювання мязів тіла при рівночаснім сталенні духа та характерів одиниць в один народній моноліт.**

Це та організація, що **вчить безоглядного послуху і дисципліни, при пошануванні гідности й вартости одиниці та змушує до гармонійних, колективних виступів** для осягнення спільної мети.

Це та організація, що **вщіплює відвагу, вчить незломности в повеліпні і родить постійне бажання змагу та перемоги.**

Це та організація, що в її проводі були світлі громадянські дівчі, між ними перший голова Сокола-Батька інж. Василь Нагірний. Це та, з якої рядів вийшли добрі сини народу.

Це організація, що стала **стрижнем Українського Січового Стрілецтва,** як завязку української збройної сили, а її відомі і невідомі члени здійснювали сокільські ідеали на полі слави.

А чи сьогодні в мирних часах, серед важких умовин життя українського народу, не відчуваємо ще більш пекуче потреби цієї організації, що має за завдання сталити духа і тіло найширших кругів народу, передовсім його молодого покоління?

І чи не відчуваємо ми всі сьогодні загальної вимоги хвилини зосередити в одне огнище той колосальний потенціял національної свідомости і розбуджених та невикористаних у народі сил, що викликують подив навіть у чужих але, на жаль, розпорошуються на атоми?

Геть зневіра! Геть нарікання на лиху долю, коли в нас існують такі безмежні сили народу! Погляди про безрадність супроти зовнішніх обставин — це звичайний обман і ширення зневіри. Бо **механічними засобами можна неломну волю та силу тільки на якийсь час припинити, але ніколи знищити.** Вони, придушені в одному місці, вибухають звичайно зі здвоєною силою на іншому місці та в іншій формі.

З такою реальною силою мусить кожна розумна людина рахуватись, якщо не хоче зазнати прикрих розчарувань. Є тільки одна правда, що **доля наша залежить тільки й виключно від нас самих. Світ слухає слів, але цінить тільки реальну силу.**

З яким прагненням вичікуємо тої хвилини, коли врешті появиться той сильний, розумний і чесний чинник, який зуміє оцінити існуючий безмежний національний потенціял, стягнути його буруни в одне русло, щоб потім із залізною послідовністю використати його силу для здійснювання збірної і звязаної волі загалу! До здійснення намірів проводу потрібна свідома своєї цілі, сильна духом і тілом, одностайна і здисциплінована лава цілого народу.

Нашому сокільству припадає на цьому відтинку теж немала роля згуртувати під крилами „Сокола" ввесь овіяний сокільською ідеєю актив, що, скований у здисципліновані ряди під кермою доброго проводу, попрямує твердими й рішучими кроками вперед.

—o—

Серед таких умовин відкриваю з доручення Старшини Сокола-Батька ось цей сокільський попис побратимів і посестер м. Львова, як показчик висліків нашої скромної праці в зимовому сезоні.

Кому дорога ця праця, хто собі бажає ширше поступу народу, хай вступає в наші ряди і не відмовляє нам всесторонньої підтримки, передовсім моральної, для наших починань! Тоді підемо всі за спільним сокільським гаслом **„Все вперед всі враз"!**

—o—

А Вам, Посестри і Побратими м. Львова, бажаю якнайкращого успіху в сьогоднішнім Вашім попису.

Рівночасно з цим з доручення Старшини Сокола-Батька бажаю Вам і приказую підготовитись якнайкраще до спільного виведення нашого Здвигу в 1938. р.

Гаразд!

РОБІТНИЧИЙ ТЕАТР

Селя „Ріжнородностей" ул. Рутовського 22.

Прем'єра! Прем'єра!

„С Е Р Б И Н"

драма на 5 дій І. Тобілевича

Пятниця 16. квітня 1937. Початок 7·45 веч

Оброзо Львів

Порошок до печення

Цукор ванільновий

Я був би щасливий, коли б ваш автори чи хтобудь — могли мене переконати, що у Львові можна найти більше представників смичкових інструментів, як я їх вичислив. До речі: представників, які сяк-так підходили б до орхестри, які бодай творили б **матеріял** для праці. Бо врешті-решт в орхестрі треба грати. А „Kindersymphonie" є тільки одна...

Якщо йде про інші інструменти, то справа представляється ще погапіше. Маємо: одного флетиста, двох обоїстів, одного фаготиста, двох кальторністів. Але „маємо" — це вислов тільки теоретичний. Бо всі названі інструменталісти є професіоналами в орхестрі „Львівської Фільгармонії" та опери, і на сентименти, в ролі безкорисної співучасти у праці власної орхестри — хоч як вони може цього й хотіли б — не дозволять їм ні час, ні сили (відомо, що гра на дутих інструментах чимало абсорбує грачі фізично). Отже: Чи при цих умовинах можна класти підвалини під українську симфонічну орхестру у Львові — орхестру, яка очевидно не булаб тільки „основана" з більшим чи меншим шумом та папір, але яка передовсім — працювалаб?

Зі згаданих трьох статтей найбільш річева п. б. Пюрка, який бачить можливість реалізації української фільгармонії до 2—3 літ. Але основною помилкою його міркувань є те, що п. Пюрко вважає можливою реалізацію орхестри в цьому часі **при умовині штучного створення орхестрантів-аматорів** і висуває концепцію творення першої нашої орхестри („першої" не тільки у хронольогічному, але й у якостевому, репрезентаційному розумінні) „на аматорських основах, шляхом прилюдних закликів і поодиноких намов, наклоновати музикальні одиниці зпоміж молодших львівських громадян до студіювання менше поширених у нас інструментів.."

Орхестра, яка основувалась би на таких підставах, себто орхестра бодай у половині аматорська, не далаб нічогісінько ні нашій музиці, ні нашій культурі — хіба тільки поглибилаб такий поширений у нас дилетантизм та аматорщину, саме ті „ворожі сили", з якими наша музика мусить якнайгостріше боротись. Але в ніякому разі аматорська „...навіть і нечисленна, мало кваліфікована спочатку, але власна орхестра" не могла би стати „...досвідною лабораторією для наших музичних творців і товчком до посиленої орхестрової творчости" — як це вважає автор згаданої статті. Бо вуха музичних творців та їх почуття мистецького смаку таксамо реагують на фальшиву, неартистичну, аматорську гру власної орхестри, як і чужої — і ледви, чи хтось з наших композиторів міг би найти товчок до творчости у більш як сумнівних „досягненнях" такої аматорської, чи напів аматорської орхестри.

Ні — всякі наші плани і мрії про орхестру мусимо лучити тільки і єдино з думками про **професійну орхестру.** Тільки професійний характер орхестри може в наших умовинах дати позитивну, поважну працю й наслідки; все інше будеб тільки — фарсою чи пак „забавою в орхестру".

Як собі уявляю ці можливости — про це в другій частині статті.

(Далі буде).

ВЕСНА 1937 Найновіші моделі плащів, костюмів і суконь у великім виборі в нововідкритім магазині
Львів, вул. Ягайлонська ч. 8. „BEAUTY“
П. Т. урядовцям догідні сплати. 593 13—20

Чому зменшились пожертви на українських інвалідів?

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УКТОДІ.

В середу 7. ц. м. відбулись Загальні Збори Українського Т-ва Допомоги Інвалідам у салі Т-ва „Сокіл-Батько“ при вул. Руській ч. 20. при участи понад 40 осіб. Збори відкрив голова Т-ва д-р І. Гижа в год. 5.30 пополудні і привитав представників преси та присутніх членів. Згадав про померших членів, память яких вшанували присутні повставанням з місць. Після прийняття протоколу з останніх Заг. Зборів склав голова основний звіт з діяльности Головної Ради Т-ва. Зі звіту голови присутні довідались, що від 1927 р. по нинішній день зареєструвалось в УКТОДІ 2.056 інвалідів УГА. А що зпоміж зареєстрованих померло 62-ох інвалідів, у Т-ві є тепер зареєстрованих 1994 інваліди. З грошевої допомоги УКТОДІ користало лише 589 інвалідів, себто 30%. Постійну місячну ренту діставало 438 інвалідів, 35% — 100%-их у висоті 5—50 зол., 84 інваліди 30—33% діставало 3 рази до року по 10 зол., вкінці 67 інвалідів нижче процентових діставали одноразові підмоги в різній висоті. Після закінчення реєстрації, себто по 1930 р. зареєстровано ще 496 інвалідів і Т-во дає тепер ренти тяжче пошкодованим інвалідам.

На ренти і підмоги видало УКТОДІ в 1936 р. 82.087.76 зол., у 1935 р. 74.225 зол., себто у звітовому році 7.862.76 зол. більше. На опротезування, поїздки інвалідів, пружини і гуми до протез видало Т-во 4.099.40 зол., у 1935 р. лише 2.469 зол., себто у звітовому році 1.630.40 зол. більше. На лікування видало Т-во у 1936 р. 2.222.21 зол., у 1935 р. 1.163 зол., себто у звітовому році 1.059.21 зол. більше. Кошти лікування зросли головно тому, що Головна Рада УКТОДІ уфундувала 1 ліжко в Народній Лічниці іменем УКТОДІ коштом 2.000 зол. і вплатила дотепер 1.400 зол. як доказ вдячности для Народної Лічниці, що все приходить з допомогою та лікує інвалідів УГА. Одночасно голова склав подяку іменем Головної Ради дирекції Н. Л. та поодиноким лікарям на провінції за безкорисну лікарську допомогу нашим інвалідам.

Кошти завідування у 1936 р. сягали 18.050 зол., у 1935 р. 13.520 зол., себто зросли на 4.530 зол. З цієї суми на персональні видатки припадає 9.552.83 зол., себто неповних 53%, решта на річеві видатки. В канцелярії УКТОДІ і шапкарні працює тепер 6 службовиків та один возьний, які примушені працювати і в пополудневих годинах. Голова підкреслив, що зріст впливів Т-ва слід приписати організації пропаганди, себто жертвенній праці службовиків, хоч їх винагорода не є така висока, як на це заслуговувалиб та висловив їм прилюдно признання.

Головне джерело доходів Т-ва це жертвенність українського громадянства, бо ніяких субвенцій від держави чи самоуправних союзів не дістало, хоч є наскрізь гуманітарним товариством. З пожертв надійшло до Т-ва в 1936 р. 33.783.42 зол., у 1935 р. 100.542 зол., себто у звітовому році 6.759 зол. менше. З того край зложив 53.361.80 зол., себто 56.68%, Америка і Канада 39.717.19 зол., себто 42.34% та українська еміграція в европейських краях 704.43 зол., себто 0.99%. Найповажніші жертви з краю впливали від центральних установ, кооператив усіх видів, парохіяльних урядів, церков, чит. „Просвіти“, „Союзу Українок“, Соколів, Лугів та приватних осіб. Голова підкреслив, що зріст жертвенности для УКТОДІ слід завдячувати у великій мірі українській національній пресі. Членські вкладки дали УКТОДІ у 1936 р. 7.264.82 зол., в 1935 р. 8.579 зол., себто у звітовому році менше 625 зол. Змагання збільшити число членів Т-ва не увінчались відповідним успіхом. Дійсних членів з кінцем грудня 1936 р. було 4.047, з того 284 членів добродіїв. Дальшим джерелом доходів УКТОДІ є прибутки з реальностей Т-ва, що в 1936 р. дали 9.563.30 зол. Шапкарня дала у звітовому році чистого доходу 1.984 зол., себто 74 зол. більше ніж в минулому році, хоч продукція зросла від минулого року поверх 50%. Збут шапок зростає з кожним роком і в 1936 р. осягнув вже 23.256 проданих шапок, а в минулому році продано лише 14.701 шапок. Попит на шапки зростає завдяки добрій якости та дешевости шапок і патріотичного наставлення наших відборців. У 1936 р. узгіднило Т-во роди шапок та їх форму з воєвідським урядом у Львові, щоб припинити конфлікти між відборцями шапок та адміністраційною владою. В 1936 р. УКТОДІ видало другий річник календаря „Український Інвалід“, з розпродажі якого при кінці грудня м. р. прийшло 940.45 зол. Вкінці останнім джерелом доходів Т-ва є відсотки від льокат, що дали Т-ву 2.589.20 зол. Усіх доходів мало Т-во в 1936 р. 119.689.66 зол., розходів 107.631.40 зол. так, що Т-во має надвишку в сумі 12.058.26 зол.

При тій нагоді голова підкреслив, що доходи Т-ва спираються виключно на неперіодичних і непостійних жертвах. Тимчасом видатки Т-ва на ренти, підмоги та лікування інвалідів не лише не зменшуються, але ще будуть збільшуватись, бо не сповнилися сподівання, що держава відтяжить УКТОДІ, призначуючи ренти інвалідам УГА. З урядового звідомлення, що його подав пос. Вагнер при реферуванні буджету інвалідських рент, виходить, що: на основі постанов ст. 69 інвалідського закону з 1932. р. зголосило свої домагання у справі рент 1.074 інвалідів УГА. Вже на початку влада відкинула з ріжних причин 390 прохань, отже залишилося ще 684 подань. Далі інвалідські комісії розглянули і поладнали **411** справ. Підготовано під розгляд лікарських інвалідських комісій **42** справи. Непокінчено ще розгляду справ **232**-ох інвалідів. Признано інвалідську ренту **ледви 35 українським інвалідам.** Так виглядала справа в половині грудня 1936. р.

Здається, що по нинішній день мабуть вже всі наші інваліди, що їх подання відразу не відкинули, ставали перед інвалідськими комісіями, але не знаємо, кілько ще інвалідів дістало державну ренту. Одначе признання права до ренти інвалідською ревізійно-лікарською комісією не є ще ідентичне з одержанням признаної ренти, бо вона залежить від скарбової палати у Кракові. Маємо дотепер вже випадки, що скарбова палата у Кракові відмовила виплати ренти інвалідам, яким цю ренту признала інвалідська ревізійно-лікарська комісія. На те, що так малому числові інвалідів УГА признано інвалідську ренту зложились ріжні причини: Ревізійно-лікарські комісії клясифікували нездатність до праці наших інвалідів дуже строго, бо були випадки, що інвалідам з ампутованою ногою признавали 40 прц., а ренту згідно з постановами закону наші інваліди можуть діставати щойно при 45 прц.-вій втраті працездатности. Далі багато наших інвалідів не може достарчити шпитальних документів, бо лікувались в українських шпиталях, що їх евакуовано в часі війни на Україну. Багато інвалідів не могло подати наочних свідків зранення, бо були ранені в листопаді або грудні 1918. р., часто в першому дні на фронті, коли ще не вспіли пізнати своїх товаришів, або були ранені в ночі на стежі чи підчас відвороту.

Вимогу льояльности, від якої робить закон залежним признання ренти, часто адміністраційна влада інтерпретує так, що вимагає від інваліда доказу активної льояльности, себто ствердже, що інвалід не дав доказу активної льояльности. В одному випадку вніс інвалід відклик від такого рішення староства і воєвідства до інвалідського адміністраційного суду. Цей ствердив, що закон не вимагає доказів активної льояльности. Це рішення інвалідського адміністраційного інвалідського суду не має практичного значіння тому, що з огляду на високі судові оплати ніхто більше з інвалідів не вносив відкликів до цього суду від рішення адміністраційної влади.

З цих причин не можемо сподіватись, щоб більше число інвалідів УГА дістало державну ренту. Хто знає, чи число орентованих державою інвалідів ГА буде більше як 50. Тому і на дальше УКТОДІ буде нести ввесь тягар допомоги українським інвалідам та його видатки не тільки що не будуть зменшуватись, але навпаки будуть збільшуватись, бо нездатність до праці з кожним днем стає більша, а тимсамим і потреби інвалідів. З цих причин українське громадянство і в краю і на еміграції мусітиме і на дальше приходити з допомогою інвалідам і то ще в більших ніж дотепер розмірах.

Вкінці голова ствердив, що Т-во має 18 філій, що допомагають УКТОДІ виконати свою діяльність. При цій нагоді склав щиру подяку всім цим громадянам і громадянкам, що допомагають Т-ву при виконанні його завдання, головно при переведенні збірок у цих повітах, де нема філій Т-ва.

Над обширним звітом розвинулась оживлена дискусія, в якій забирали голос: ред. **Стахів, д-р Білозор, інсп. Гафткович, п. Галібей, п. Кременець, п. Ставничий і п. Захарко.** Основні виясненння давав голова д-р Гижа . Після того Заг. Збори на внесок голови контрольної комісії М. Гебуса признали одноголосно абсолюторію Головній Раді за її діяльність. З черги на внесок д-ра Мармаша Збори вибрали дотеперішнього голову **д-ра І. Гижу** через аклямацію. Вибір голови приняли присутні голосними оплесками. Склад Головної Ради залишився майже без змін, бо на місце ред. Д. Паліева прийшов інж. Хроновят, який був дотепер заступником, а на його місце прийшов д-р Р. Мармаш. Заг. Збори закінчились в год. 9.30 вечором.

—o—

МІН. БЕК ЗАПЕРЕЧИВ ПОГОЛОСКИ ПРО ДИМІСІЮ.

„Ле Журналь“ помістив інтервю з мін. Беком, який заперечив потолоски про свою димісію. На питання чи амб. Ліпський, якого називають його наслідником, дійсно відвідав міністра на Рівіері, де він лікується, мін. Бек потвердив цю вістку. Одночасно додав, що його відвідав на Рівіері теж польський амбасадор з Льондону.

У ЦАРСТВІ СТАЛІНА.

НАСЛІДНИК ЯГОДИ.

Як повідомляє Німецьке Інформ. Бюро, наслідником Ягоди на становищі наркомісаря пошт і телеграфів іменували дотеперішнього заступника Халепського; другого заступника, Прокофева, звільнили. На нових заступників нар. комісаря пошт назначили Романовського і Полонського.

Халепський служив у червоній армії на ріжних високих становищах в службі звязку від 1921 р. Прокофіев був одним з найбільше довірених співробітників Ягоди, у ГПУ та в комісаріяті внутрішніх справ.

І ПРОФЕСОРІВ АРЕШТУЮТЬ.

В Історично-фільософічному Інституті в Ленінграді арештовано професорів Пальвадра, Горловського й Смірнова, що дозволяли „безкарно перебувати на терені інституту бандитам троцькістам і зіновієвцям“. Пальвадре є провідником естонської секції компартії ленінградської округи.

Баски відступають.

Як повідомляє радіостація зі Сан Себастіяну, національні літаки збомбардували ворожі становища на відтинку Лекеїно, двірець у Дуранго та центр Сатандеру. Наступ басків на шлях до Очандіяно відбили з великими втратами. Національні війська зблизились на 35 км. до Більбао.

Як повідомляє Авас з Вітторії офензива нац. військ відбувається пляново. Вчора вечором фронт переходив ось так: 2 кільометри на північ від Оруни в напрямі Капіллі сан Аторіо, 3 км. на північ від гори Горбея в напрямі Пентес, на південь від гори Базаран та на північ від Пуерти Уркої Оля де нац. війська віддалені 6 км. від Дуранго. Дальше іде фронт на південний схід від гори Удаль.

Нац. війська найшли в тих становищах величезну добичу: тисячі гранатів, батерію легкої артилерії, 10 моздірів і 20 панцирних самоходів і т. д. Полонені оповідають, що Ейбар і Дуранго, де находяться великі фабрики зброї, вже евакуовано. На тому відтинку полягло до 1.000 басків. Баски рішені боронити свою столицю Більбао до останньої каплини крови

ЖІНОЧА СТОРІНКА.

Два геройства.

З нагоди останнього свята Крут прийшло між мною і одним добродієм до дискусії, яка живо мене порушила. А саме навязуючи до геройського пориву молодих студентів, завважив він: „Завжди і всюди героями є мужчини; хоч як високо ціню жінок, мушу звернути увагу на факт, який сам кидається в вічі: ніколи жінка не спроможеться на такий геройський порив як ми. Якби не ми, — сказав з патосом, — то не було б Берестечка, Крут, Маківки, та десятка інших геройських поривів, якими гордиться нарід".

Моя жіноча гідність, була порушена до живого.

— Якже це так, — кажу, — хібаж у нас не було жінок, які з крісом у руках йшли в бій, то знову як сестри милосердя йшли відважно на перші стійки під гарматні стрільни? Автім є тисячі і менших геройств, які не світять загрозою пожеж, не впадають в очі, а без яких не було б тих великих геройств, на які звертає очі цілий світ.

А тепер возьмімо критично воєнне геройство:

— Чи знаєте, які мотиви кермували даними героями, які не завагалися віддати молоде життя? Чи кермувалися вони дійсно тільки добром нації, чи тільки жаждою слави та лаврових вінків? Адже кров кожного хлопця горить себелюбним почуванням: він хоче доконати великих діл, про які говорив би цілий світ, це лежить уже в чоловічій психольогії.

— Ви всі є тієї думки, що всі цінності, які має нарід, завдячує він саме тільки тим геройським, кривавим поривам?

— Невжеж тільки війни можуть змінити обличчя народу! На вашу думку ми всі повинні йти на смерть, щоб дістати найменше: „герой"! А я думаю, що краще берегти це життя як велику цінність і зужитковувати розумно на користь нації. Чи ви думали часом над життям дрібних, незначних істот, які разом доконували величезної праці?

Жертвувати своє життя в одній хвилині сліпого пориву багато лекше, як присвятити ціле своє довге життя невтомній праці, повній самовідречення, для добра інших.

Чи впало вам коли на думку, що правдива мати, яка розуміє якслід свої завдання супроти майбутніх поколінь, це найбільша геройка своєї нації?

Бачу, ви підсміхаєтеся, добродію, знаю я ваші думки: *привести дитину на світ*, — не таке геройство! правда? так ви думали?

— Так! Це правда; стати матірю це не таке велике геройство, але тут ідеться про те, як ту дитину виховати. Дати нації кілька повновартних дітей, з характером, надиханим благородними поривами, талановитих, це для вас дрібниця?

Бачу, щось мій добродій призадумується.

— Так, ваша думка вірна. Ми хвалимо занадто часто геройство воїнів, ставимо памятники мистцям слова, чи долота або пензля, а не звертаємо уваги на те, що найважніше: на тих, що різьблять тіло та душі нового покоління. Ви добре сказали: якби не праця тих незначних героїнь-матерей — не могло б існувати „велитні духа". Але дозвольте сказати ще одно слівце на тему жіночого геройства:

Чи найдете між нашим жіноцтвом багато таких героїнь, що зважились би всі свої діти віддати на службу нації? **Я. Мандюкова.**

Вечір весняних строїв, танків і мельодій.

Улаштовували його жінки (хоч фірмувало Кревне Т-во охорони дітей і опіки над молодю) і мета була добродійна, бо дохід призначено на ремісничий табор, отже цікаво було піти подивитись. Та признаюсь, любі читачки, що мене на той вечір примусило піти не тільки егоістичне міркування, але головно бажання поділитись з Вами пізніше своїми враженнями, особливо з тими з вас, що мешкаючи на провінції, не мають нагоди піти на „ревію мод".

Почався той вечір, як звичайно, досить пізно, але ж то вечір „весенний", а весна до нас також запізнюється! Зате початок був досить доцентний і настроєвий — у промові пані Лесі Кривицької, яка відразу заспокоїла і молодих і вже трохи „старших", що сучасна мода є для всіх і що всі ми з неї матимемо потіху. А чергове число? О! Це було дійсно чисто весняне. На сцені явилась правдива молоденька Весна з золотими кісками і білим метеликом над вухом, скромна, але свіжа і багатонадійна весна, що всіх очарувала і всім принесла ясний промінчик своєю пречарною на її молоденькі роки грою на скрипці — Леся Деркачівна. Ця дитина виконуючи дуже трудний технічно „Танок карликів" перенесла нас на мить до ліса, де живуть ті дивовижні сотворіння, примусила нагадати красу його весняного пробудження, зідхнула за пролісками і фіялками, що ось-ось заповнять своїми пахощами і наші душні міські кімнати. Тільки за мало до нас та маленька Леся усміхалась, її дичко все поважне і в очах блимають тільки привітні вогники тоді, як вона споглядає на свою акомпаніяторку пані Байлову, з якою, здається, вучить її правдива приязнь. Дальша точка „А може і справді" — Галактіона Чічки у виконанні рецитатора п. Масляка була може трохи невдало для того вечора підібрана. Уявіть собі салю заповнену панями, а тут... тих пань висміюють та ще й (признаймось собі на вушко) висміюють предотепно і... правду у вічі говорять. Ну, чи може це „дамська" публика приймати таку сатиру гучними оплесками?

А нарешті і перша частина „ревії мод". Ось тут мої очі розгорілись. Признаюсь Вам, що тяжко мені описувати окремі моделі, бо подобалось мені майже все, а ще коли я собі в уяві викликала постать кожної цезіяної мені особисто але милої читачки нашої „сторінки", і пристосовувала ті моделі, що переходили (на жаль може з занадто довгими перервами) по сцені до відповідних постав, кольорів волосся та обличчя Вас, любі Пані, то була дуже і дуже вдоволена. Перша прикмета моделів пані О. Остаповичевої це скромність, вони пристосовані до наших обставин. Не було там нічого такого, що манить своєю елегантністю і роскішю, але відразу приємне відкати, бо недоступне своєю ціною і нема куди такої речі серед нашого життя убрати. Гарні спортові і французькі плащі, комплети, з яких мені особливо впав у око один — цеглястий з вузькими чорними оксамитними оздобами на кишенях та комірі, спортові суконки „гарсонки", суконки з шовкового „емпріме", скромні пополудневі суконки і комплети та гарний плащик з чорної воєнної коронки. Дотого кілька пречарних светерків з робітні пані Міки Зеленої, що так вміло добирає і взори і кольори (але не буду її дуже вихваловати, бо то моя добра знайома, а її мала донька, що задемонструвала нам на ревії кілька пречарних дитячих „капузок", капелюшків та сукнок і пелеринок, що здебільшого вийшли зпід гачка чи дротів її мамусі цілком мене очарували!). Доповнювали ті суконки, комплети і плащі капелюхи із салюнів „Міка" та „Мак". Капелюхи теж скромні і такі, що майже кожній з Вас напевно личили б, прибрані вони квітами та стяжечками, форма їх теж ненадто перебільшена, хоч і модна, а тому теж нам приступна. Більшість капелюхів з „крисками".

Друга частина вечора складалась з виступу квартету, кількох рецитацій, що теж, на жаль, нас жінок брали на сміх, а особливо - тих з нас, що не люблять, щоб їм багато говорили про моду „лінію" та питали їх скільки вони важать (я сама теж тих тем у розмові дуже уникаю), знову „ревії мод" та на закінчення виступу орхестри учнів інституту ім. Лисенка.

У „ревії" побачили ми ще кілька гарних моделів пополудневих суконок та на кінець і вечірньої туалєти. Знову і тут головна прикмета — скромність, доцільність та доступність. Матеріял пополудневих суконок переважно — рожевина жоржета, що дуже гарно укладається та „емпріме". Було дві дуже гарно скомбіновані сукочки так, що з одної можна зробити дві, але описати Вам ці фасони мені трудно, головну ролю відігравали тут штудерні фартушки, які можна було або зовсім від суконки відіпняти, або перевязувати в інший спосіб. Очевидно, що ті фартушки з того самого матеріялу, що й суконки. Дуже гарна була суконочка з білої жоржети, оздоблена червоними нашивками. Кольори взагалі такі, про які ми вже в наших „балачках про моду" згадували. Жовта, сіра, зелена, цегляста, ріжні відтіни синьої і багато білої, був навіть білий вовняний плащик. Вечірня суконка була з легкої квітчастої матерії, розтята на переді, під спідом чорне тафтове „лесу". До того широкий капелюх і гарна сельскінова пелєринка з „Хрому". Взагалі було багато пречарних срібних, жовтих і ріжних преріжних лисів з „Хрому", що доповнювали і комплєти і костюми і суконки, але при них у багатьох з нас мусить вирватися тільки мрійливе „ах"!

Загальне враження від ревії було добре, хоч повільне темпо троки нервувало, але нервувало воно здається найбільше саму аранжерку паню О. Остаповичеву, яка давала пояснення. Може тих пояснень також треба було дати більше, особливо про матеріяли, які тепер в моді та про ріжні способи оздоблювання суконок, бо добачити все з салі навіть при доброму зорі досить тяжко.

Рита.

Зі світа.

КАРІЄРА ОДНОЇ МОЛОДОЇ ЯПОНКИ.

Незвичайну кар'єру зробила молода японка панна Ono. Вона не тільки стала самостійною робітницею, що сама на себе заробляє, але вибилась на таке становище, якому може позаздрити і не одна европейка. Все завдячує вона сама собі.

Пятилітньою дівчинкою лишилась панна Ono сиротою. І вихованням заопікувалась її тета, досить заможна жінка. Дівчинка скінчила дівочий колледж у Токіо, де дістала середню освіту відповідну для японських дівчат. Вчилась добре, а по закінченню коледжу твердо вирішила, що нізащо в світі не вийде заміж так, як це робила більшість її товаришок-японок, які в подружньому житті займали підрядне становище і лише родина та діти були їх єдиним життєвим призначенням.

Два роки по закінченні студій панна Ono чекала якогось щасливого випадку, щоб допомог їй вийти на самостійну дорогу. Жила життям усіх молодих японок: укладала в роси шпильки, квітенькі китиці квіти, шила та вишивала шовками кімона та читала стародавній роман, що його ще в десятому столітті по Христі написала жінка японка і мова якого вже без окремих студій мало кому зрозуміла. Почувала себе якоюсь лялькою, що чекає жениха, якого їй вибере родина. Але активна натура дівчини змушувала її до якоїсь корисної праці і нічому вічого не кажучи панна Ono вмовилась до школи провідників для чужинців, яку вело одно подорожнє товариство. Наука у школі тривала місяць і наресті панна Ono мусіла таки зміритись із своїми планами свойої опікунші. Тета спочатку розсердилась, але згодом дівчині вдалось таки добру жінку приятелити до своїх намірів і коли про неї згадка одним з її колишніх учителів, вона здавши потрібні іспити стала провідницею чужинців. Мала в тій праці великий успіх. Чужинці любили її за милу, привітну вдачу і уважливість до них. Тому, що знала англійську мову, посилали її з різними екскурсіями, що мали перед і дуже поважний характер. Одного разу відвідали Японію американські журналісти і провід їх по Японії, Манджурії та Китаю доручили панні Ono. Після того її часто „позичали" собі різні корабельні Т-ва і доручали їй опіку над чужинцями, що хотіли оглянути Японію.

Мрією панни Ono було відвідати Америку і ця мрія здійснилась, коли японські студенти вирішили улаштувати прогульку в літі до Америки. Хоч не була панна японочка студенткою то вона таки наважилась написати листа до графа Кабаями, що ту екскурсію улаштовував і дістала від нього дозвіл на участь в поїздці. Американці, яких вона возила возила по Японії, довідавшись, що вона бере участь у прогульці, засипали її запросинами на різні обіди та відвідини. Американці люблять екзотику, а тому про панну Ono багато писали в часі її побуту різні газети та журнали і мусіла вона в Америці часто-густо вбирати „кімоно", ніж не робила в щоденному житті у себе дома. Внаслідок були запрошені до президента Рузвельта.

В поворотній дорозі на кораблі дістала панна Ono кабельограмою пропозицію від короля штучних перел Мікімото. Японські штучні перли мають тепер таке поширення і часто досягають таких високих цін, що королеві перел залежало на тому, аби в його підприємстві була така популярна особа, як панна Ono і він запропонував їй добрі умовини праці. Панна Ono погодилась і стала директоркою цілого підприємства пана Мікімото та пильно простудіювавши все, що торкається тих штучних перел знаменито справу повела. Над врамленою в перлах мак панна Ono пречарне чисто японська мешканка, де себе дуже добре почуває і з чисто японською привабливістю виконує там обовязки господині. Свою працю панна Ono дуже любить і вважає, що в світі не хоче змінити її на родинні обовязки, хоч має до того досить нагоди. Найбільше тішить її, що вона власними силами добилась такого гарного становища і завдячує все тільки своїй пильности та охоті.

УКРАЇНЦІ!

КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Острови, де можна спокійно жити.

Через Відень переїжджала цими днями 17-літня донька славного американського фабриканта ананасових консервів. Зветься вона Марджоріе Кеннокс і про її подвиги пише вже американська преса. Як і личить ананасовій дівчині, затужила вона за сонячними країнами і то такими, де живе і куди приїжджає якнайменше людей. Вирішила у світ на безбач, без наміченої мети, у товаристві кількох осіб з фантазією, — куди корабель понесе. Поінформована спеціялістами вибрала собі острови Галляпагос. Кілька літ тому зробив цим островам рекляму німецький лікар д-р Ріттер, який там поселився.

Природа заступає ресторан.

Міс Кеннокс виїхала з Гваяквілю малим пароплавом до цих вулканічних островів. Галляпагос, хоч близько рівника, мають помірковний клімат; спек понад 35 ст. Цельзія там нема, ночі від 8 до 10 ст. тепла — прохолодні. Жити там можна як у раю; замість ресторація сама природа приготовляє гостям усе, що треба: помаранчі, банани, своєрідний овоч чіруеля, що має смак мигдалів у сметанці, картопло, яблука, грушки, кавуни, навіть редьківку. Дичини там доволі: вівці, коні, курки, качки, осли — все хоч дике можна освоювати, стріляти і ...їсти. Єдина прикра тварина, хоч істнява, це кріліки, які розплодилися там так густо, що навіть вистріляти їх не можна... нема стільки шроту.

Джунгля і море.

Всякі мандрівники вже знають про цю чудову закутину і хоч як далека вона від суходолу, заїзджають туди своїми яктами для ловів, відпочинку та сенсації. Джунгля заросла там акаціями. Спеціяльним ножем „мачете" можна собі прокласти в ній дорогу за 24 години на 2 кільометри при допомозі тубільців. У ній можна відкривати чудові цвіти та кущі, відомі тільки добрим ботанікам. Вужів у лісі нема, що-найбільше тарантули. Довкола головних островів розсіяні різні інші як Ізабель, Фльореана, Марчене і Пінта — майже зовсім самотні, бо нема там джерел і земля повна жужелиці з вулканів. Єдина недостача Галляпагосових островів та, що в морі купатись не можна. Кити там такі сміливі, що підпливають під самий берег. Близько берега є теж величезні черепахи та гомари. З купелі чи навіть з виправи на ці смішні тварини можна легко вернутись без кусня ноги або іншої частини тіла.

Кілько де є лазничок.

Маємо різні способи, як оцінювати культурний рівень народу: кількість шкіл, книжок, грамотних, тощо. Є між цими способами теж відавана один що згадує про кількість уживаного мила. Одна з останніх світових статистик заступає мило ще одною вищою мірою чистоти: лазничкою. Ця статистика каже, що у Спол. Державах на тисячу мешканців 35 лазничок, в Англії та Німеччині є тільки 31 лазничок. За ними йде Швайцарія з цифрою 21, Данія 20, Голяндія — 19, Бельгія 18, Франція 14, Японія 12, Чехословаччина 10, Норвегія 8, Мадярщина 7, Італія 6, Еспанія і Польща 5, Португалія 4, Греція 3, Румунія 2, а Югославія має на тисячу мешканців усього 1 лазничку. У Совітах одна лазничка припадає на 10.000 людей. Як при всякій статистиці треба і тут звернути увагу на різні своєрідні обставини, що заступають поняття чистоти в іншій формі. Ясно, що країни з численними ріками або морями довкола, з лагідним клімотом, який дозволяє купатись мешканцям на повітрі пів року або навіть 10 місяців, не можна рівняти з країнами, де всі мусять митись дома. Хліборобські країни не можуть мати стільки лазничок, що промисловці з численними містами. Відомо теж, що напр. на всьому просторі давньої Росії були відавна поширені лазні дуже дешеві, навіть по селах, установа зовсім невідома по селах чи містечках західно-европейських країн. У таких великих міських осередках як Льондон або Париж мільони мусять митися дуже часто, щоб очищувати своє тіло від пороху та диму, на лоні чистої природи ця потреба зовсім інакша.

Соломонові присуди.

Кому передати дитину?

Перед судовою поліцією у Брюсселі станув чоловік, який розвівшись із своєю жінкою хотів їй відобрати дитину. Батько твердив, що його дівчинка дуже добре виховувалась у пістунки, а його жінка поводиться з дитиною суворо і зовсім за неї не дбає. Покликані свідки з обох сторін складали суперечні зізнання. Тоді суддя наказав несподівано принести дитину і передав її пістунці, яку вихвалював батько. Дитина розплакалась і не хотіла до неї йти, хоч як пістунка ніжно до неї промовляла. Після цього передали дитину мамі. Дитина пригорнулася до мами щаслива. Рішення було коротке: дитина лишиться при мамі.

Чи фризіер відповідає за експеримент?

26-літня англійка Ізабеля Томпсон подала в суд фризіера Чарльза Кларка за те, що він зіпсував їй волосся. Її волосся зовсім позеленіло і має повно плям. Фризіер боронився тим, що попереджував свою клієнтку про небезпечний експеримент малювати волосся на зелено способом, якого він іще на ніякій іншій особі не випробував. Клієнтка хотіла відшкодування за те, що експеримент переведений на її голові фризіерові не вдався. Льондонський суддя рішив: „Хто хоче бути перший, той мусить сам брати на себе ризик невдачі. Фризіер тут нічого не винен."

Папіроски кормлять.

До цікавих вислідів дійшов у своїй науковій праці молодий, але талановитий бельгійський хемик проф. д-р Наль. Вдалось йому получити харчевий екстрат з тютюн. Цей новий препарат після спалення відживлює організм. Не різниться він майже зовнішним виглядом від змеленої табаки і в папіросці викликує приємне вдоволення скріпленого організму.

Хемічна аналіза нового препарату виказала, що скількість нікотини обмежено в ній до мінімум. Головним змістом тієї субстанції є білко, товщ і вуглеводні.

Проф. Наль роздав свої папіроски представникам ріжних верств Брюселі, щоб переконатись про успіх свого препарату. Відтак обсервував, яке враження викликує на курцях його папіроска. Всі, крім одного директора банку, який волів правдивий тютюн і гаванські цигара, заявили, що нові папіроски мають знаменитий смак. Дим нових папіросок мав пригарний, ароматичний запах. Як повідомляють льондонські часописи, новим винаходом зацікавились англійські імпортери тютюну, які теж хочуть у найближчому часі заангажувати бельгійського хемика.

Стратоплян над Копенгагою.

Данська державна радіостація сканалізувала 1. ц. м. цілий край. За дня підчас надачі дитячої програми спікер неждано перервав програму і заявив, що виконання програми перерауть на кілька хвилин, щоб передати сенсаційну вістку, що про неї говорить уже ввесь світ.

„Із Східного Китаю вилетів стратоплян з 50 пасажирами на чердаку і летить до Европи тримаючись горішніх верств стратосфери. Апарат летить із неймовірною скорістю і наближається до Данії. Його прибуття можна надіятись з години на годину біля Копенгагену".

Крім цього спікер заявив, що буде передавати теж дальші інформації про лет стратоплину. Після пів години радіо сповістило, що стратоплян пролетів над Ленінградом, ще по пів годині, що його бачили вже над Ютляндією. Щойно перед вечором ціла справа вияснилась. Радіостація вшанувала першокві тневу традицію і... надула цілу Данію.

За ввесь день дістала радіостація тисячі телефонічних запитів із усіх кінців держави. Деякі „очевидці" оповідали, що своїми очима бачили стратоплян і докладно його описували. В редакціях копенгаських часописів обірвали всі дзвінки.

СПАДОК ЕДГАРА ВОЛЄСА.

Едгар Волес, славний автор сенсаційних повістей, який помер перед 5 роками в Голівуді, не залишив ніякого спадку, лиш навпаки довги на 120 тис. фунтів стерлінгів. Родина небіжчика опинилась у скрутному положенні й клопотах, тому, що мусіла покривати ті всі довги. Тоді звернувся до рідні Волеса багатий американський купець Джон Жірман, який згодився прияти на себе всі зобовязання Волеса під умовиною, що дістане всі авторські права по небіжчикові. Жірман створив акційну спілку, яка почала видавати всі ті твори Волеса, які ще були в рукописах.

Нова акційна спілка мала ледви 40.000 фунтів капіталу, але вже за рік могла вона сплатити половину довгу разом із відсотками. За дальших два роки сплатила спілка решту довгу і тоді почала вести сильну пропаганду Волесових творів серед робітничих організацій. Вислідом тієї пропаганди була поява нових творів і збільшення накладу. Недавно, по несповна пятилітнім істнуванні, спілка проголосила білянс, який виказує чистий дохід 29.500 фунтів.

—o—

ПАРИСЬКІ ПАМЯТНИКИ.

Міська рада Парижа хоче позбутись з міста поганих памятників. Але від рішення до дійсної операції дорога довга. Хоч преса давно стверділа, що треба передовсім знищити статую поета Мюссе, що стоїть під самою стіною державного театру „Комедії французької", знайшлися палкі оборонці поета та традиції і ця статуя залишиться. За доби т. зв. цісарства було в Парижі не більш, як 12 памятників, за 70 літ число їх зросло до 180. У цьому числі є 53 письменників, 19 полководців (тут входить теж Жанна Д'Арк)! 10 володарів, 17 лівчів, 14 учених, 7 музик, 4 духовних, 3 акторів і всього 2 різьбарів. Різьбарі, що роблять ці памятники — найбільше покривджені. А може до їх слави причиняється їх підпис на памятниках у честь інших. Кілько з теперішніх памятників щезне, щоб зробити місце іншим, покищо невідомо. Відомо тільки, що французи дбають дуже за естетичний їх вигляд і мистецьку вартість.

—o—

ВДЯЧНІСТЬ ГРОМАДЯНСТВА.

Недавно бачили ми фільму про долю канадійського лікаря, якому світ завдячує такий небувалий рекорд, як життя пятерні близнят. Виявляється, що те, що показувала фільма не відбігає від дійсности. Той лікар, що спас життя пятьом канадійським сестричкам-немовлятам д-р Аллян Рой Дафо живе в нужді, бо дістає від свого місцевого шпиталю всього 75 долярів...річно. На його прохання піднесли йому тепер платню до подвійної висоти, хоч він домагався 350 дол. Водночас його вихованиці та сама влада збирають величезні гроші від туристів з цілої Америки, які хотять подивитися на восьме чудо світа.

—o—

ОТТАК СОБІ.

Вершок неповодження: бути ціле життя люнатиком і вмерти від сонішнього удару.

*

Містик — це той, що навіть поцочину вважає — ударом долі.

*

Вистане мати точку погляду, щоб нічого не бачити.

*

Краще любуватись молодим цвітником ніж старим вегетаріянцем.

*

Щоб пізнати чоловіка, треба з ним мішок солі зісти, очевидно не англійської.

*

Якщо Діоген був би на час оженився, не був би дійшов до бочки.

—o—

Великий Театр | В пятницю 9. квітня **MADAME SANS-GENE** | Великий Театр

Розвиток українських Марійських Організацій.

ПЕРЕД КОНГРЕСОМ СЕРЕДНЄШКІЛЬНИХ МАРІЯНСЬКИХ ДРУЖИН У ЛЬВОВІ.

Думка заснувати Марійські Дружини зродилася ще в 1540-их роках у молодого єзуїтського схоластика, фінляндця Івана Левніса, піаніщого учителя Collegio Romano, де 1563.р. він і заснував між гімназійними ученками Марійську Дружину. Ціль цієї першої Марійської Дружини в Римі була: щира побожність і гаряче почитання Пречистої Діви Марії, поступати в чеснотах і шкільній науці та помагати в цьому іншим. Засобами в осягненні цієї цілі були: часта сповідь, св. Причастя, вислуховання Служби Божої, діла милосердя (відвідування недужих тощо) та уладжування сходин. Уже в перших десятках свого істнування повстають Марійські Дружини теж поза Італією в інших краях і державах при численних колегіях і школах. Одночасно Марійський рух захоплює теж українські землі і дуже скоро тут поширився завдяки великому митрополитові гр.-кат. Церкви Йосифові Веляминові Рутському. Митрополит Рутський не лише сам належав до Марійської Дружини, але як великий реформатор релігійного і церковного життя у гр.-кат. Церкві започаткував і створив також Марійські Дружини на наших землях.

На свої прохання папа Павло V. своїм бреве з датою 3. грудня 1615. р. дозволив митроп. Рутському засновувати на українських землях школи і при них Марійські Дружини. Тоді митрополит Рутський став засновувати з тодішніми Василіянами школи при василіянських монастирях і Марійські Дружини в цих школах. Папське бреве давало василіянським школам ті самі права і привілеї, що їх мали єзуїтські школи, а саме засновувати Марійські Дружини в себе та користати з усіх привілеїв для Марійських Дружин. Повної статистики Марійських Дружин на наших землях у XVII. і XVIII. в. ми досі не маємо. Приблизне число Марійських Дружин на українських землях можемо дістати на основі статистики шкіл Василіянського Чину. Отже в XVII. ст. Василіянський Чин на українських землях складався тільки з одної провінції Преєв. Трійці або т. зв. Литовської. Згадана василіянська провінція мала понад 60 своїх монастирів і при них 15 шкіл. А що у XVIII. в. Василіянський Чин був напередодні своєї „золотої доби", бо розрісся і поширився скрізь на українські землі, в першу чергу на Волинь, Наддніпр. Україну, Галичину і Закарпаття, то тоді напевно зросло ще більше число Марійських Дружин враз зі зростом василіянських шкіл. У XVIII. в. оо. Василіяни створили дві свої великі провінції: 1) Литовську Преєв. Трійці і Руську Покрову Преч. Діви Марії, що ними управляв протоархимандрит. Отже у XVIII. і на переломі XIX. в. аж до жахливої ліквідації унії на українських півн.-зах. землях вели оо. Василіяни понад 80 різних шкіл — нижчих, середніх і високих. Майже кожна така прилюдна школа мала одну, часто і дві Марійські Дружини для молодшої і старшої молоді.

В Галичині істнували шкільні Марійські Дружини між іншими у василіянських школах у Бучачі від 1757. р.

Крім того істнували теж Марійські Дружини для вірних. Про одну з таких Дружин знаємо у м. Білій на Підляшші при василіянській церкві. Її заснував ігумен о. Т. Щуровський ЧСВВ у 1767. р., а вже 1768. р. папа Клемент XIII. видав бреве для Марійської Дружини в Білій, поблагословив та наділив її привілеями.

Одначе українські Марійські Дружини покрили густою сіткою Галичину щойно по війні. В 1936. р. централя Марійського Т-ва Молоді об'єднувала 99 Марійських Дружин, 92 Марійських Кружків і 38 Марійських Союзів, себто разом 229 діяльних організацій. З того на Львівську Архиєпархію припадає 120 марійських організацій, на Перемиську Єпархію 67 і на Станиславівську Єпархію 42 організації, що об'єднують 17.144 членів. Крім цього істнує ще 83 Марійських недільних організацій, що мали 4.732 членів.

Щоб ушанувати митрополита Рутського, першого основоположника Марійського руху на українських землях, якого память святкує ц. р. українська католицька Церква з нагоди 300-ліття його смерти, Управа Марійського Т-ва Молоді рішила за благословенням наших Владик **уладити в перших днях червня ц. р. конгрес усіх середньошкільних Марійських Дружин у Львові.**

При цій нагоді слід згадати, що головою Марійського Товариства Молоді є о. Іриней Назарко ЧСВВ. Органом управи Марійського Т-ва Молоді є „Вістник Марійських Товариств", що виходить неперіодично у Львові.

—o—

По широкому світі.

В індійській провінції Вазірістан вибухли нові заворушення; британська влада заповіла, що збомбардує зревольтований терен.

Румунські міністри без теки Юка і Джувара подались до димісії.

На Филипинах мусульманське населення провінції Лянао викликало протихристіянські заворушення. 23 особи згинули.

У Франції застрайкували робітники газівні у Бресті.

Англія закупила у Злучених Державах 16 мільярдів літрів нафти як припас на випадок війни.

Німецькі міністри Герінг, Гебельс, Блюмберг і Нойрат виїдуть небавом до Риму на нараду у справах Австрії та Еспанії.

НОВИНКИ.

— **Комітет „Показу можливостей розбудови рідного промислу"** подає до відома, що показ продовжено до суботи 10. квітня ц. р. включно. Вступ за добровільними датками! Показ іде щодня від год. 9.—20., при вул. Костюшка 1. а І. п. Приходіть усі й оглядайте та вибирайте для себе можливість праці і заробітку! 4—4

— **В справі щомісячного безплатного книжкового додатку.** Нашим точним Вп. Передплатникам пригадуємо, щоби враз із передплатою на квітень прислали найдалі до 15.IV. на порто безплатного книжкового додатку 25 сотиків. Хто не долучить до передплати 25 сот., тому книжки не зможемо вислати. Одночасно звертаємо увагу, що книжковий додаток на квітень і дальші місяці дістануть безплатно тільки ті наші **точні і безпосередні передплатники,** що виплатять найдалі до 15-го кожного місяця 5 зол. за пренумерату і 25 сот. на порто. Просимо на це звернути увагу, щоб не тратити непотрібно часу й коштів на листування. Нові передплатники

ТЕКСТИЛЬНА ГУРТІВНЯ

поручає всякі сукняні матеріяли, що входять в обсяг бавовняних товарів з найбільших бельгійських фабрик на мужеські і жіночі одяги. **Найнижчі ціни.**

Ф-ма Шимон Ьляйх

Львів, вул. Казимира Великого 7.

608 **Тел. 250-96.** 1—10

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА" Ч. 15.

Т. Б

ЧІПЧИК.

Зі звички глянула вгору, але тим разом ясний, нахрест перечеркнений прямокутник вікна не викликав в її памяти образу Романа, нахиленого над столом. Ніякий контакт не істнував між нею і тим, що було поза нею... Змисли вибирали стукіт деревляних закаблуків по каменних сходах, осліпливий рефлекс лямпи за мосяжним поруччям, але в ній була пустка. Тільки два молоти дудоніли у висках і в устах чула вона гіркий смак.

Обома руками натиснє клямку і заточуючись входить до кімнати. Іззя лямпи вихиляються сині очі, золота пльомба у кутику уст то миготить то щезає. — „Роман" — шепоче їй память, — у грудях підіймається біль і розбуджує свідомість. Ідучи за жестом його руки, сідає побіч нього. Та коли Роман знову нахиляється над паперами, вона нервово шарпає його за рукав і здушеним горлом викидає слова:

— Знаю, це „Єва!"

Роман підводить голову і здивовано дивиться на Оксану. В очах його видно переляк. Щойно тепер бачить він її розгорілі очі на крейдяннім лиці. Тепер він має певність, що Оксана знає вже все...

Минають довгі, тяжкі хвилини. Роман бездушно дивиться у темне вікно, а напружені нерви чекають на остаточну розмову. Але Оксана [illegible] тільки дуже тихим голосом говорить:

— Ти вільний... Я їду до мами...

*

На ратуші била восьма, коли Роман доходив до віллі, яку займала молода вдова по лікарі Єва Земська. За життя її чоловіка був він тут лише раз, коли перед трьома роками переніс канцелярію зі Львова до цього провінціонального містечка і складав перші візити. Оксена, візвана до недужої матері нескоро мала вернутись, і Роман відбував ту панщину сам. Прийняла його Єва, бо Земський саме виїхав до хорого на село. Вона відразу захопила його чаром свого усміху і золотими блисками у зеленкуватих очах. Повертаючи крутими вуличками містечка приловив себе на тім, що несвідомо повторює — „Єва"...

Тому, що Земські ніде не бували, товариські зв'язки між ними і Річицькими похінчились на офіціяльних візитах. Земська більшу частину року перобувала у своїх у Варшаві та по літниськах, а Земський або тижнями сидів дома, або хорі по кілька днів вичікували його повороту з прогульок автом.

Коли несподівано помер д-р Земський, вдова передала Річицькому свої маєткові справи. Кількадесятитисячний маєток д-ра Земського показався лише фікцією; треба було вести переговори з вірителями, щоб рятувати остатки. Тоді то Роман часто заходив до ясної віллі, щоб повідомити Земську про хід справ.

Єва, здавалось, не розуміла свого матеріяльного становища. Терпеливо вислухувала звітів Романа, але користала з кожної нагоди, щоб перейти на іншу тему. Тому, що звикла весь зміст життя черпати із зовні, нудьгувала на самоті і найрадше у Романі милого співбесідника радо витала його появу. Оксана виїхала на літо до матері і Роман щораз частіше проводив вечори в ясній віллі. Дзвінкий сміх Єви і золотаві блиски у зеленкуватих очах стали йому [illegible] тись щораз частіше, коли він розмовляв діловo з клієнтами.

*

Подзвонив при залізній фіртці і омінаючи посіяну служниці не йшов а біг стежкою, поміж кущами жоржин. Там чекала його Єва... Був того дня у дуже доброму настрою, бо вдалось йому купити гарну площу під будову хати. Правда, мусів перебрати на себе довги попередніх власників, бо його „капітали" не покривали вартости площі, але сподівався до року сплатити всі зобовязання. Пильні справи задержали його довше в канцелярії і він спішив до Єви, щоб поділитись з нею своєю радістю. Але Єва не розуміла його вдоволення через якийсь там клаптик землі. Певна вже свого впливу на Романа навіть не старалася підійти під його настрій. Роман пробував жартами відбивати її докори, але перший раз закрався між них якийсь дивний сумнів.

*

Минув рік. Нині мав приїхати батько Єви, щоб забрати її до себе, бо віллю Земських переходила у руки вірителів. Роман хотів обговорити з ним справу свого вінчання з Євою і звязаного з ним переходу на інше віроісповідання.

Стояв перед дзеркалом і здайливо завязував краватку. Та чи то пальці плутались йому у поспіху, чи сліпило його заходяче сонце, вузол виходив за кожним разом кривий. Увесь нервовий підійшов до вікна і шарпнув завісу: рівночасно металевий гудзик стукнув об підлогу і покотився під ліжко. Роман надумувався хвилину, чи не взяти йому буденне, сіре убрання але бажання запрезентуватись добрі колишньому поміщикові, перемогло нехіть зі голки. Пригадав собі, що Оксана тонмала все

дістануть безплатний книжковий додаток за той місяць, за який прийшлють передплату в сумі 5 зол. і 25 сот. на порто.

— **Заходом Філії Союзу Українок у Львові** відбудеться в суботу 10. квітня 1937 р. в год. 7-ій в домівці при вул. Сикстуській ч. 46 **повторення показу мод.** Вп. п. О. Остапович, фірми „Міка" і трикотарської робітні Вп. М. Зеленої. Просимо численно явитися. Гостям раді! 614

— **Українське Лікарське Т-во** улаштовує товариські сходини у домівці „ОКО", вул. Косцюшка ч. 3 в пятницю 9. ц. м. в год. 7.30 вечором. 612

— **Союз адвокатських аплікантів у Львові** повідомляє, що в пятницю 9. квітня в год. 7.30 веч. у льокалі союзу при вул. Коперника ч. 7 д-р Северин Розмарін виголосить реферат п. н. „Конкубінат у світлі цивільного права".

— **Засідання Філольогічної Секції** Наукового Товариства ім. Шевченка відбудеться в суботу 10. квітня 1937 р. в 18. год. в бібліотечній кімнаті. На денному порядку: 1. Д-р І. Зілинський: Взаємини між польською й українською мовою (зреферує д-р В. Сімович); **2. Поточні справи.**

— **Академічні Вечорі у Львові і в Яворові.** В неділю 11. ц. м. в год. 18. відбудеться в салі „Української Бесіди" у **Львові** (Рутовського 22) виклад п. н. „Українські деревляні церкви" (зі світлинами). Прелегент: д-р М. Драган. — Того самого дня і в тій самій годині відбудеться виклад у **Яворові** п. н.: „Літературні здобутки в 1936 р.". Прелегент: д-р М. Гнатишак.

— **Господарське значіння українських залізниць** — під таким наголовком відбудеться 9. ц. м. відчит інж. доц. Е. Соковича з Праги, у викладовій салі Українського Наукового Інституту в Берліні. Початок відчиту в год. 8. веч.

— **Остання радіова українська авдиція,** що відбулася 6. ц. м. у львівському радіо, на жаль, пропала для численних слухачів тому що наша преса звернула за слабо на неї зацікавлегідь окрему увагу читачам. Д-р Денис Лукіянович мав інформаційний відчит про Шевченка по польськи для всіх, що мало ознайомлені з творчістю поета. Серед головних моментів життєпису прелегент давав характеристику різносторонього таланту автора „Кобзаря", гарно і цікаво. Доповнювали прелекцію дві короткі деклямації Л. Кривіцької „Лічу в неволі" та „Сестрі". Головно „Лічу в неволі" вийшло незвичайно гарно — силою своєї експресії, зразковою дикцією та глибоким чуттям.

— **Ліцей у Чорткові.** М-ство освіти згодилося на отворення загально-освітнього ліцею в Чорткові з початком шкільного року 1937-8 при державній гімназії. Ліцей матиме відділи: гуманістичний і математично-фізичний. Міська рада в Чорткові визначила на будову новочасного будинку, в якому буде приміщуватися і ліцей, 100.000 зол., деяку кількість будівельного матеріялу та перцелю під будову.

потрібне до шиття в текстуровій коробці у шуфляді шафи.

Коробок було кілька. Нервово перекидав стоси панчіх, рахунків, листів, рукавичок та знимок і щойно у гарній, гуцульській касеті побачив голку. Щоб до неї дістатись, викинув клаптик білого шовку з китичкою із рожевих стяжок. Щось знайомого усміхнулося до нього і примусило розгорнути завиток. Був це маленький чіпчик із двома рожевими китичками по боках. Враз пригадалось йому, як у зимовий вечір стояв побіч Оксани та взявши з її рук цей чіпчик натягнув на авинений пястук і олівцем дорисовував на верху руки: очі, носик і уста. Оксана, заливаючись сміхом, тулила його руку до себе та приспівувала: „А-а-а, а-а-а..."

Мимовільна усмішка перебігла по його лиці і пропала серед зморшок, що вже збігалися на чоді. Механізм памяти раз уведений у рух викидав на екран свідомости забуті реквізити, уставні вилинялі декорації й виходив статистів. Пошерхлі часом образи чергувались хаотично: старий жид вичікував на сходах, допоминаючись неспалаченого комірного; засушений панок ховав у коробку дві обручки; Оксана порола руками шлюбної сукні і шила чіпчик; чоловік у білім одязі виносив маленьку домовину, а старий лікар нахилився над ліжком Оксани і стискаючи спочутливо його руку, повторяв без переконання: „Буде жити... буде жити..."

У сусідній кімнаті вдарив годинник. Роман здрігнувся. Пригадав собі, що там чекала його Ева.

Але дитячий чіпчик, що виплив із дна його споминів на поверхню, забарвив усі образи таким теплом, що образ Еви затерся.

Вийшов із кімнати на двір з таким почуванням, якби не знав, чи ще вернеться..

Проти підвишки цін цегли.

ВАРШАВА, 8. 4. ПАТ. У звязку з підвишкою цін цегли прем. ген. Славой-Складковський доручив усім воєводам негайно визначити ціни цегли, що не можуть перевищити цін цегли з липня 1936. р. на вільнім ринку з тим, що воєводи можуть взяти під увагу лише пізніші зміни заробітньої платні. Ціни цегли повинні обіймати: 1) ціну льоко цегольня і 2) ціну льоко будівельна площа. Ціну льоко будівельна площа осягається таким чином, що до ціни льоко цегольня дочислюється дійсні кошти залізничого транспорту, або кошти транспорту фірами. Завжди буде обовязувати ціна льоко цегольня, або ціна льоко будівельна площа. Таким чином ціни льоко будівельна площа уможливлять покупцям купувати цеглу зпоза місцевих цеголень, що дешевше продукують.

Хвиля страйків в Америці та Европі.

ЛЬОНДОН, 8. 4. ПАТ. Страйк у шотляндському металюргійному промислі, що тягнеться вже 12 днів, поширюється. Крім гут у Паркгед, Бердмор і Глезго, застрайкували нині нові фабрики в Клейд і 250 монтерів у фабриці льокомотив у Гайдпарку. Тепер страйкує коло 9 тисяч робітників.

ПАРИЖ, 8. 4. ПАТ. Робітники газівні у Бресті рішили приступити нині до страйку, домагаючись підвишки платень і задумують окупувати газівню. Населення міста повідомили, щоб з огляду на можливість нещасливих випадків перестало користуватись газом.

НЮ-ЙОРК, 8. 4. Г. Форд заявив, що його підприємства не признають ніяких професійних союзів і не будуть з ними переговорювати у справі збірних договорів.

ОТТАВА, 8. 4. ПАТ. У фабриках Дженерал Моторс у Канаді вибухнув загальний страйк тому, що дирекція відмовилася приступити до договору, підписаного в Детройт. Страйкує 3.700 робітників.

ВАШИНГТОН, 8. 4. ПАТ. Сен. Робінсон з демократичної партії зголосив законопроект з осудом окупаційних страйків Цей законопроект є першою заявою офіційних кол у справі окупаційних страйків, що їх число постійно зростає. Публична опінія домагалась, щоб у справі легальности цих страйків заявився президент та уряд.

ЛЕТ ТОКІО-ЛЬОНДОН.

ТОКІО, 8. 4. ПАТ. Агенція Домеї звідомляє, що пільот літака „Божеський вітер" телеграфував із Карачі, що перелетів 8.470 км. за 28 год. 20 хв. і 23 сек. Лет відбувся в добрих умовинах, за виїмкою відтинка Токіо-Ганої, на якому була страшна погода. Летун дякує управі летовищ і японським кольоніям за те, що його щиро приняли по дорозі. Летуни нині попол. хочуть осісти в Атенах, де заночують. До Льондону сподіються прилетіти завтра коло полудня.

Радіо-телєграфічна комунікація між Москвою і Прагою.

МОСКВА, 8. 4. ПАТ. ТАСС повідомляє, що від 5. квітня ц. р. відкриють безпосередню радіотелеграфічну комунікацію між Москвою і Прагою.

Показ рідного промислу в Любачеві.

Заходом Філії Союзу Українських Купців у Любачеві і при співучасти Кооперативного Осередка в Олешичах під протекторатом „Центросоюзу" та Союзу Українських Купців у Львові уладжено в Любачеві **Показ виробів рідного промислу.** Відкриття виставн відбулося дня 7. ц. м. у трьох салях і на сцені „Просвіти". По Службі Божій маси народу з Любачева, з поблизьких і дальших сіл, з Чесанова, зібралась біля „Просвіт-дверей розбудив домашніх, які вчинили крик, ти", де уладжено показ рідного промислу. О. кан. Гірняк у сослужінні трьох священників відправив молебен з цього приводу, а о. Іванусик виголосив відповідну, патріотичну промову до приявних, що прибули оглянути гордощі нашого молодого промислу. Опісля о. кан. Гірняк перетяв ленту і салі „Просвіти" заповнились вмить по береги.

Приявних привитав від організаційного комітету д-р Дякун. З черги складали привіти представники місцевих і позамісцевих установ. П. Вахнянин від місцевої філії Союзу Українських Купців подякував усім тим, що приймають участь у виставі своїми експонатами, себто промислові осередки зі Львова та Яворова; від філії „Просвіти" в Любачеві м-р Кульчицький, від кооп. осередка в Олешичах дир. Гримак, від „Центросоюзу" та Суспільного Промислу дир. Заяць, від „Української Преси" ред. В. Качмар, від „Народньої Торговлі" п. Процюшин, від „Фортуни Нової" п. Луців, від „Союзу Українських Купців" інж. Крохмалюк.

На закінчення офіційної частини свята злучені хори з Любачева та Залужа під орудою Кривашка відспівали національний гимн і гості почали оглядати виставу.

— **Драма Кропивницького в радіо.** 10-го ц. м. буде трансмітувати кошицька радіостація драму Кропивницького „Дай серцю волю, заведе в неволю". Авдиція зачнеться в год. 18. вечором.

— **Напад бандитів на приходство в Лисиничах к. Львова.** В ночі з 5. на 6. ц. м. якісь незнані бандити вирізали подвійні вікна парохіяльної канцелярії і вдерлись до приходства в Лисиничах, де розбили шафи з метриками і з книжками, шукаючи за грішми. Не найшовши нічого, бандити виломили двері до другої кімнати і не найшовши там теж нічого, виломили зачинені двері до третьої кімнати. Тріскіт виломлюваних завалармували варту зі села. Бандити втекли вікном до недалекого лісу, забираючи зі собою кілька літер вина і бутлю соку. Повідомлено щойно поліцію з Кривичі, яка почала розшуки за бандитами. За короткий час тричі обрабували злодії церкву в Лисиничах і тричі приходство. У селі трапляються дуже часто крадежі і люди тримають дріб, збіжжя й муку по хатах. Грізний стан безпеки витворюють різні волоцюги „безробітні", які з працею не мають і не мали ніколи нічого спільного. Тільки за один день було таких волоцюг 18 на приходстві, які нахабно домагались їжі і грошей. Старжинський з доручення полк. Коца тимчасову президію округи. Предсідником тієї президії є проф. Л. Колянковський, а членами пп. Бембнович, Бушек, Дажванський, Валіхевич, проф. Фішер, Ковалевський, през. Островський, Пфав, Ставничий, Сьвігост, Семкович, Шпаля, Ума і пос. Вагнер.

Зі судової салі.

НАЙВИЩИЙ СУД ЗАТВЕРДИВ ПРИСУД НА Г. МАКІТРУ.

Найвищий Суд у Варшаві затвердив присуд окружного суду в Золочеві, який засудив Григорія Макітру, б. поручника УГА та учителя на 15 років вязниці. Найвищий суд приняв за доказане, що Макітра взяв участь в ролі прокуратора в військовому суді в Золочеві 1919 р., де засудили 17 поляків на смерть за державну зраду.

КАРА СМЕРТИ ЗА ВДУШЕННЯ.

Перед апеляційним судом у Познані станули Ян Вненк і Францішек Кубяк, що їх засудив окружний суд у Познані за задушення Шперлінгівної — Вненка на кару смерти, а Кубяка на 15 літ вязниці. Підчас апеляційної розправи обвинувачені намагалися перевести доказ правди на умовину, що Шперлінгівна померла підчас недозволеної операції. Одначе знавці заявили що Шперлінгівну вдусили при допомозі хустки. Суд затвердив присуд першої інстанції та засудив Вненка на кару смерти, а Кубяка за співучасть на 15 літ вязниці. В мотивах суд зазначив, що злочин підготовив Вненк, що хотів позбутися невигідної коханки.

— **Арештування в Станиславівщині.** В Станиславівщині арештували на днях Чижевського з Бабина, Дяченка М. з Боднарова, просвітянського організатора Скорця з Ганусовець та трьох

комунізуючих з тогож села. По переслуханню Чижевського, Дяченка і двох комунізуючих звільнили. Арештували також Никифорчина й ще кількох організаторів з тов. „Відродження" на Станиславівщину, однак годі усталити, хто арештований, бо їх забрали з різних місцевостей.

— **Загроза смертної кари.** 17. березня м. р. вбито задля грабежі в Яновій Беріща й Рухлю Фріймана в їх хаті. Як підозрілих у цьому вбивстві поліція арештувала 27-літнього Миколу Мисака з Вишенки та Ярослава Хавалка, а як співучасників злочину Миколу Кеніра та його жінку Катерину. У пятницю, 8. квітня ц. р., почалася проти всіх згаданих розправа перед львівським судом присяжних. Підсудні признавалися до злочину. Головним обвинуваченим грозить кара смерти.

— **Протижидівські заворушення в Журавні.** Дня 6. ц. м. в Журавні на ярмарку прийшло до заворушень, які скінчились пораненням кількох осіб. На торговій площі, де було понад 3 тисячі осіб почалась між жидами й селянами суперечка й бійка. Коли поліція арештувала двох селян, учасники ярмарку намагались відбити арештованих. Поліція розігнала товпу і ранила Григорія Джуба, Павла Якимова з Рогатинщини і Франца Бахерта. За участь в заворушеннях арештували 8 осіб, між ними Юрка Вазицького з Вишкова. Постеруновий Скорубовський твердить, що його карабін вистрілив випадково і ранив 3 особи.

— **Велика пожежа.** В Бошівці пов. Рогатин пожежа охопила ціле село. Дотепер згоріло 20 хат. Пожежна сторожа приїхала з Бурштина і Рогатина. Одночасно влада візвала допомоги зі Станиславова.

— **Найвищий Суд затвердив присуд на Лякса.** Найвищий Суд розглядав справу станиславівського адвоката С. Лякса, обвинуваченого за фінансовий проступок. Львівський апеляційний суд засудив Лякса на 3 роки вязниці. Оборона і прокуратор внесли касацію, одначе Найвищий Суд затвердив присуд апеляційного суду і Лякс мусітиме своїх три роки відсидіти.

— **Краєва хроніка.** У Лехові к. Монастириськ двох нічних сторожів Василь Кашуба і Степан Бойко напали вночі на Мих. Новицького, який переходив полем і побивши його, пограбили йому 10 вол. та електричну ліхтарку. — В Небильцях під Рашевом двох ровесників 17-літній Мазур З. і Ян Солтис напали на 16-літнього Романа Бобера і покололи його смертельно ножами. Суд засудив Мазура на дім поправи а Солтиса на півтора року вязниці. — Оноді втопились у Дністрі Василь Яковець та Іван Попович з Хмелевої пов. Заліщики, які хотіли переїхати човном Дністер. — У Ярчівцях біля Зборова поліція приловила 4-х злодіїв, які старалися обікрасти господарство Михайла Дембіцького. — У Зарубах пов. Золочів невідомий винуватець пострілив побережника Степана Вагулу.

— **Жахливий випадок дитини.** У Красній п. Турка трапився справді жахливий випадок. Малий 10-літній хлопчина Павло Зубкович ніс із шинку до дому 4 пляшки пива. Ідучи пільною стежкою, вже близько дому впав так нещасливо, що стовк одну пляшку. На шклі тієї пляшки розтяв собі смертельно горло. По кількох хвилинах хлопчина сконав.

—**Свистав у суді.** Перед окружним судом у Рашеві відбувався м. місяця процес за грабунковий напад. Підчас промови оборони один із глядачів, невдоволений із способу оборони, свиснув на салі демонстраційно. Предсідник змісця засудив демонстранта на 3 дні арешту. Крім цього демонстрант (жидівський втікач з Німеччини) Герман Шпргель відповідав перед судом за своє замилування до свистів. Його засудили на 3 місяці вязниці.

— **Ленін на 100 метрів.** У Москві будуватимуть т. зв. „палату совітів" на місці церкви Христа Спасителя. Давній плян трохи зміняють, бо окрема комісія прийшла до висновку, що памятник Леніна, який спершу проектували на 65 м. високий, мусить бути високий на 100 м., бо тільки такий Ленін буде винятково „монументальний і переконливий".

— **45 цм. простору для кожного коронаційного гостя.** Провідник коронаційних парад підчас коронації Юрія VI. визначив кожному запрошеному гостеві у вестмінстерській катедрі місце, яке матиме 45 цм. простору. На такім малім просторі мусітимуть стояти всі князі у мантіях вагою 6—8 кг. майже сім годин. Тому теж всі пані прикладять собі фляшки з цілющими солями. Найгірше таки прийдеться терпіти королеві, який носить корону ваги 1½ кг.

— **Різні вісти.** 15. ц. м. починаються врочистости з нагоди 100-ліття атенського університету. Прибудуть делегації із 110 університетів. — На час паризької виставки на пароплавах лінії Нью-Йорк—Франція замовлено 302 тис. місць. — Лондонські шофери автобусів погрожують страйком підчас коронації, якщо їм не признають 7½ годинного часу праці замість дотеперішнього осьмигодинного. — Справа воздушної комунікації крізь Атлянтик станула на мертвій точці, бо канадійський уряд домагається, щоб кінцевою стацією був не Ню-Йорк, тільки одно з канадійських міст.

— **Музей Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові,** вул. Чарнецького 24, мав у місяці березні 90 каталогових чисел приросту до ч. 27.378 включно. В поодиноких відділах прибуло предметів: етнографія краєва 256, етнографія екзотична 3, археольогія доісторична 92, археольогія історична 12, побутова старовина 1, історичні памятки 12, малюнок 1, рисунки 5, малюнки 218, репродукції більші 38, малюнки топографічні та портретові 197, альбоми репродукцій 3, фотографії 46, монети 36, банкноти 238, медалі 2, відзнаки 12, друкована бібліотека 2. Жертводавцями були пп.: Бобик О., Бой О., пост. Бучок Л., Ганкевич К., Гринюк Д., д-р Дерфлінґер М., дир. Дорошенко В., д-р Ейкторович В., учит. Яклинський Б., проф. Кернецький М., ред. Ковак Е., о. Котлевич М., проф. Кут М., д-р Левицький В., Міллінова Я., Музилова Я., Мітій Е., рев. Мельничук М., Мирош І., Нисс Я., Нижанківський Т., Орач М., д-р Огоновський В., Пірт Р., Перейма Е., д-р Пачовський В., дир. Посохівський В., Романковський В., Салдат Ю., д-р Сайкевич П., проф. Сонік І., радн. Сохотницький О., вид. „Українська Культура", д-р Чайковський Б. Юрків Е. Управа Музею складає всім щиру подяку. Відвідувачів було 45, у тому прогульна хліборобської молоді із Звенигороду та крайовий гуртож читальні „Просвіта" із страйкової дільниці у Львові.

Руханковий вечір Сокола-Батька.

День 7. квітня ц. р. запишеться гарною сторінкою в нашій фізичній культурі. Сокіл-Батько і сокільські гнізда Львова влаштували в салі Народнього Дому руханковий вечір, що і програмою і зразковим виведенням її далеко відбігав від дотеперішніх наших тіловиховних імпрез. Усі тіловиховні свята, змагання й пописи мають свою притягаючу атракційну силу і дають перегляд праці й досягнень наших тіловиховних установ та вказують, наскільки вони додержують кроку загальному розвоєві фізичної культури в світі. Дають вони теж багато емоційних вражінь глядачам, бо представляють силу, здоровля, гарт і дисципліну молодого покоління з усіми його прямуваннями до змагу та перемоги. Тому не дивно, що сала Народнього Дому була переповнена громадянством, що прийшло приглянутись висліхам тіловиховної праці Сокола-Батька, якого щорічні пописи мають уже заслужену славу.

Зачався вечір сокільським звітом. На сцені уставилося 160 вправляючих, усі в приписаному одязі; звіт зложив начальник О. Вальчик заст. голови С.-Б. інж. А. Палієві, після чого інж. Палій виголосив промову (передаємо її на іншому місці. — Ред.). Промова й ефектовний звіт зробили дуже бадьоре вражіння і під оплески видців зійшли зі сцени сокільські рої, щоб дячати властивий виступ.

Перші вправляли молодші учасники на високому коні, що виконали вміло свої вправи. Відтак ішли вправи старших учасників металевою палицею та шаблями до шерму. Уклад вправ нач. О. Вальчика дуже ефектовний, надається до виконання на сцені і буде напевно мати великий успіх на всіх виступах. Після цього 2-ий рій членів під проводом заст. нач. В. Савяка вправляв на високих поручах. Кожний рухович виконував дві обовязкові вправи й одну вибрану довільну. Уклад цих вправ був доволі складний і нелеткий, до опанування їх мусіли руховики довго й послідовно вправляти. Із запертим віддихом стежили глядачі за кожним вправляючим та всіх щиро оплескували. Дівочі руховики виказали зразкове опанування приладу, при чому стояння на руках, обструмка обоїжок, перекучка повзд поручча представляли вже вищу клясу, до чого треба великого самоопанування, напруги й упертої праці.

Після цього 12 сокілок в однострою виконало вправи вільноручні вправи, що призначені до виконання на майбутньому здвиві. Уложив ці вправи провідник С.-Б. В. Тихоліз, що вже давніше уклалив збірки вправ для сокілок. Одначе в цій збірці вправ найкраще зумів він получити пластичні рухи в дуже оригінальні образи. Самі вправи призначені передовсім до масового виконання на площі, але й на сцені роблять надзвичайне вражіння. Виконання цих вправ сокілками було бездоганне.

У часі короткої перерви поставили руховики на сцені дручник. На дручнику вправляв 1-ий рій членів під пров. нач. інж. Благітки. Вправи були дуже складні, що лучили в собі елемкити вищого ступня і виявили дуже поважний поступ у сокільській приладівці.

До найкраще виведених точок програми слід зачислити вправи з обручем, укладу інж. Благітки. Їх виконання було справді зразкове і 3-ій рій членів виявив у них не тільки знамениту руханкову заправу, але й збірну взаїмну співпрацю руховиків, що має незвичайне виховне значіння. Ці вправи уложені для виконання на сцені.

Приладівка руховичок була заступлена вправами на поручах сокідок. Вони вивели т. зв. олімпійську вправу, що її виконували змагунки на минулорічній Олімпіяді. У більшості виконання цієї вправи сокілками було наскрізь поправне, при чому деякі виявили знаменитий вишкіл. Доволі ріжноманітні були довільні вправи, з особливим пристосуванням рівноважних вправ. У підготування цих вправ вложено багато зусиль; великий рій руховичок вказує, що й жіноцтво в сокільстві не цурається приладівки.

Багато гумористичного настрою вавели долівкові вправи, що вимагають зручности, взаїмного порозуміння та співпраці руховиків. Розмах цих цікавих вправ задержувався на обмеженім місці малої сцени.

Після того рій сокілок виконав також на народніх танцових мотивах укладу м-ра Скрипіяної. Сцену заквітчали сокілки пречарною народньою ношею, даючи доказ, що плекують у себе також наші народні вправи-танки.

Цей вдатний вечір зякінчився живою картиною, що представляла сокільську працю і запрошення всіх до сокільського гурту. В підсесломому настрої відспівано сокільський і національний гимн.

Настрій свята був дуже бадьорий. Треба підкреслити передовсім зразкове виведення збірних вправ, велику скількість вправляючих та незвичайно вдатний уклад цих вправ. Вправи на приладах і долівкові проломили вже у нас перші загороди. Тепер можна буде піти у напрямі стилевого, чистого виконування вправ і докладного лучення елементів в одноцілу вправу. Тоді зависне проволікання і виконання вправ досягне мистецького рівня. **Т. Б.**

Спорт.

ТРІЯНКОВИЙ ТУРНІР ВІДБИВАНКИ В САЛІ.

Вже в найблизчу суботу й неділю 10. і 11. ц. м. відбудеться у Львові цікава імпреза в низки відбивакових змагань у салі, а саме трійковий турнір СС. „Плай". Подібний турнір був вже мин. року та стрінувся з загальним зацікавленням. Цього року буде він перевершений ще старанніше, бо Плай хоче в цей спосіб відзначити пятнадцять 5 літ своєї діяльности. Тому організатори подбали не тільки про участь львівських дружин, але також дружини Плаю зі Самбора. Через те спортова вартість турніру сильно зросла.

Трійковий турнір відбудеться в салі С.-Б. в суботу пополудні — ельмінації і неділю рано — фінали.

УКРАЇНА — II. СОКІЛ.

Другі в черзі змагання за мистецтво Окружної Ліги гратиме українська репрезентаційна одинадцятка з незвичайно амбітною одинадцяткою II. Сокола, яка вже наперед противникові заготовила неприємну несподіванку. Щоб перед такими несподіваками зберегтись, Україна виступить до цих змагань у своїм найсильнішому складі з Петровом на середині нападу і Гуцулом на воротах. Можна надіятись, що гра Петрова на середині нападу не тільки скріпить дружину, але й принесе нападові його звичайну стрілову дисципліну та пробоєвість.

Початок мистецьких змагань у год. 4 попол. В неділю 2 попол. гратимуть товариські змагання Зоря — Україна і б. У дружині України гратимуть Богуцад, Романець, Шумовельний, Гошовський та інші.

СЕНЗАЦІЙНА ПОРАЗКА СПАРТИ.

Правдивою сенсацією в мистецтвах третьої державної Ліги була поразка Спарти (не як ми помилково подали виграна) з Вікторією Пільзно 1:3. Ця програна Спарти дотеперішнім Самій закріпитись рівнож з трьох пунктів на перше місце. Також друга дружина Пільзна С. К. Пільзно виграла з Кладном 5:3, а не програла.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Dr. Jan Bohrzyński: BOLSZEWICKA PRAWDA. II. wydanie. Nakł. miesięcznika „Nasza Przyszłość" organ Związku polskiej myśli państwowej. Warszawa, marzec 1937. Str. 89, 8°.

S. M. Kuczyński: CZAS I MIEJSCE ODGRANICZENIA SIĘ UKRAIŃCÓW OD MOSKOWITÓW. Nakł. Biura Polsko-Ukraińskiego". Warszawa 1937. Str. 34, 16°.

Шкіряні каганці

і ремінці для псів в найліпшім гатунку, кожна величина по зол. 1.40, линви по 60 сот., гарапи по 1.50 — продає **Робітня Римарсько-Галантерійна Н. БАРЕР**, Львів, Сикстуська 2, побіч фірми „Саламандра". 519 3—7

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

КОЛОМИЯ:
9. IV. Чорногора в огні (Довбуш).
СНЯТИН:
10. IV. Шарівка.
11. IV. Вій.
12. IV. Чорногора в огні (Довбуш).
ГОРОДЕНКА:
14. IV. Шарівка.
15. IV. Шалапут.
16. IV. Вій.
17. IV. Шарівка (вдруге).
18. IV. Чорногора в огні (Довбуш).

Укр. Мол. Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

ДРОГОБИЧ:
9. IV. Муравлі.
ТУСТАНОВИЧІ:
10. IV. Т. Шевченко.
11. IV. Муравлі.
ТРУСКАВЕЦЬ:
12. IV. Т. Шевченко.
13. IV. Муравлі.
14. IV. Земля (Стефаниківська академія).

Великий Театр:

Пятниця, 9. IV. год. 7.30 веч. „Мадам Сан Жен".
Субота 10. IV. год. 8. веч. „Тоска" опера.

від зол. 7.— **Щасливі обручки** з 14 кар. золота тільки у **Б. ҐРІНБЕРҐА, Сикстуська 4**

КІНА.

АПОЛЬО: „Аллагів город" з Марл. Дітріх і Чарл. Боєром.
АТЛЯНТИК: „Місячна соната" з Іґн. Падеревським.
ВАНДА: „Сон ночі літньої" і „Переможці джунглів".
ГРАЖИНА: „У сяйві сонця" з Із. Кеплром.
ЕВРОПА: „Три сестри Пеані".
КАСІНО: „Камелієва жінка" з Ґретою Ґарбо.
КОПЕРНИК: „Як вам подобається" (за осн. Шекспіра) з Елісаветою Бергнер.
МАРУСЕНЬКА: „Багате бідництво" із Шерлєю Темпель.
МЕТРО: „Забута людина", „Пригоди пеховця".
МІРАЖ: „Володар підводного царства з Льон Чанеєм.
МУЗА: „Сан Франціско".
ПАЛЯС: „Ординат Міхоровський" з Тамарою Вишневською.
ПАН: „Пан із мільйонами" з Гейрі Купером.
ПАКС: „Пастер".
РАЙ: „Малий король".
СВІТ: „Проважена".
СТИЛЕВЕ: „Право до щастя" та ревія.
ТОН: „Королева джунглів".
УТІХА: „Тайна бригада" та ревія.
ХИМЕРА: „Соловейко в Відні" з Мар. тон Егерт.

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Сіям".

Ширіть наш часопис!

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 9. квітня 1937.

Берлін (357) 20.40, 21.00 Симф. концерт, **Білгород** (437) 18.00 Нар. пісні, **Будапешт** (550) 12.05 Концерт орх., 13.30 Солісти, скр., форт., 17.00 Сольон квінтет. 18.40, 19.00 Циг. музика, 19.30, 20.00, 21.00, 22.00 Опера, **Відень** (507) 12.00, 13.10 Концерт, 17.05 Для дітей, 17.25 Співн. реціталь А. Дермота, тенор, 17.45 Співи, ф. Гарде сопр., 19.35, 20.00 Великий концерт бажань, 20.35, 21.00 Твори Прохаски, Рокіта сопран, 22.30 Розр. музика, **Дайтшляндзендер** (1571) 10.50 Для дітей, 14.00 16.00 Музика, 18.50 Камер. концерт тріо, 19.00 Розр. музика, 20.10 Серенади й танки, **Мілано** (369) 17.15 Танк. музика. 20.40 Розр. музика, 21.45, 22.00 Симф. концерт, **Мінхен** (405) 12.00 Бойськ. орх., 16.50 Солісти й орх., 19.00 Симф. концерт, **Прага** (470) 10.15 Весняні пісні, 17.05 Квінтет а-дур Моцарта, 20.15 Лотиські пісні, 21.00 Орх. концерт, **Радіо Парі** (1648) 13.15, 17.30, 18.30 Співн. реціталь, 16.00 Камер. музика, 18.45 Віольончелі, 19.45 Форт., 20.15 Вок. квартет, 21.00, 22.00 Давні й нові пісеньки, **Рим** (421) 16.00 Скрипковий реціталь Міши Кальмана, 21.00 Вечір неаполітаньских пісеньок.

Субота, 10. квітня 1937.

Берлін (357) 15.15 Весела пятка, 19.15 Камеральна музика, **Білгород** (437) 18.30 Нар. пісні, 20.00, 21.00 Гумор, 21.30, 22.00 Хор, **Братислава** (299) 19.15 Словацькі нар. пісні, **Будапешт** (550) 13.30 Симф. орх., 17.00 Мадярські пісні, форт., 20.00 Концерт орх., 21.40, 22.00 Циг. музика, **Відень** (507) 15.35 Хор, 19.10 Коктейль Фрателіні, 19.30, 20.00, 21.00 „Бруддер Штаубінгер" оп. Айзлера, 22.20 Скрипковий реціталь Рити. Одноносова, **Дайтшляндзендер** (1571) 14.00, 16.00 Музика. 18.00 Нар. пісні й танки, хор, орх., 19.00 Веселі мельодії, 22.30 Нічна музика, **Кенігсберг** (291) 20.10, 21.00 „Пімєта хилина" оп. Ів. Штравса, **Мілано** (369) 17.15 Камер. музика, 20.40 Легка музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Кармен" оп. Бізета, **Мінхен** (405) 9.00 Музика, 14.25 Камер. музика, 16.00 Розр. концерт із Байрайту, 19.40 Форт. реціталь, 20.10 21.00 Веселий вечір, **Прага** (470) 15.00 Сто хвилин співу та легкої музики, 18.55 Концерт орх. Нім. Театру, співн, форт., 22.35 Танк. музика, **Радіо Парі** (1648) 13.15 15.00, 19.45 Співн, 20.15 Віольончелі, 20.30, 21.00, 22.00 Брамсів фестіваль, **Рим** (421) 17.15 Квартет, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Катруся таночниця" оп. Гільберта, 23.15 Військ. орх.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 9. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на ніші, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для шкіл: „Антена в кориді „Рим", 11.57 Сигнал часу, 12.03 Р. Штравс, гр. пл., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Городець при хаті, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Легка музика з гр. пл., 15.30 Львівські бікучі вістки, 15.35 Львівська молодь перед мікрофоном: „Весна йде" 15.55 Турестичний інформатор, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Едита Льоран, гр. пл., 16.15 Гутірка з хорими, 16.20 Спортовий порадник, 16.30 Оркестра, 17.00 Загальноосвітні лекції, 17.15 Концерт солістів, форт., співн, 17.50 Говорена енциклопедія, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Промова секр. рільови Уряду Ф. В. і В. Пр. Львів, 18.15, 18.20 Спортовий порадник, 18.35 Патякі: Циг. музика, гр. пл., 18.40 Мої образки, 18.50 Лісові новини, 19.00 „Виговорилися" скеч Раорта, 19.20 З піснею по краю, 19.45 „Обой, трубка та фагот" (із циклю: Інструменти симф. орх.), 20.05 „Марія" оп. Ром. Статковського; у перерві коло год. 20.45 Веч. денник, Актуальна гутірка, коло год. 22.00 „Марія" Мальчевського (фрагм.), 22.30 Танк. музика з гр. пл.

Субота, 10. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на ніші, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика, гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Співаймо пісеньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Оркестра, 12.40 Полудневий денник, 12.50 Відживна вартість і спосіб використовування кращого мяса, 14.30 Весела авдиція для дітей: „Іменини Леонтини", 15.00 Господарські вістки, 15.15 Океч. реклама ККО, 15.21 Легка музика, з гр. пл., 15.30 Львівські бікучі вістки, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.50 Гутірка про моди, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Легка музика з гр. пл., 16.15 Веселі спогади, 17.00 Концерт солістів: співн, скрипка, форт., 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Промова голови окр. уряду Ф. В. і В. Пр. Познань, 18.15, 18.20 Спортові вістки, 18.25 Органи сольо, гр. пл., 18.35 Львівський актуальний фейлетон, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Прапори на щоглу!, 19.30 Леон. Лєзандовський: Орх. концерт, 20.30 Літер. новини, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Мішаний хор, віол. форт., 22.00 Весела Сирена: Закопанські гутірки, 22.30 Танкова музика; у перерві Останні вістки.

Радіокутик.

ПРОГРАМОВА АНКЕТА В ПІВДЕННІЙ АФРИЦІ.

В розписаній Африканським Радіовим Т-вом програмовій анкеті взяло участь 50.000 осіб, тобто майже 1/3 загалу слухачів. Показалося, що найбільш осіб слухає авдицій від 7 до 8 пополудні, а найменш — поміж 4—5 пополудні і від 11 до 12 в полудне.

Уподобання слухачів є такі: — найбільший успіх має легка музика, потім інформації, танкова музика, класична музика, оперова, концертові твори, богослужения, сольова гра на інструментах, комедії, мужеський спів, драми, короткі оцени, радіові відомості, фізична культура, бесіди про подорожі, справоздання спортові, господарчі, жіночий спів, бесіди про банжки, кутки для дітей і зрешті — ранішні бесіди для жінок.

СПІЛЬНИЙ ВІДБІР В АБІСИНІЇ.

Для італійського уряду в питаннях великої ваги умовлювати европейському населенню в Абісинії, особливим кольоновим пісмам, програми, які надають з Італії.

З огляду на те, що з причин атмосферичних радіовий приймач в Абісинії дуже дорогий і лише невелике число людей може його дістати, на публичних площах в Адіс-Абебі й інших місцевостях установлено апарати для спільного відбору.

У цей спосіб велика кількість людей може слухати програми, які передають з італійської короткохвильової станції.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.03, 88.60, **Доляри американські** 5.27.00, 5.24.30, **доляри канад.** 5.27.50—5.25.00, **Фльорени гол.** 289.27—287.55, **Франки фр.** 24.35—24.21, **Франки швайцарські** 120.50—119.70, **Фунти англ.** 25.92—25.76, **Гульдени данп.** 100.20—99.80. **Корони ч.** 16.20—15.50. **Кор. дан.** 115.69—114.85, **Кор. норв.** 130.18—129.20, **Корони шв.** 133.63—132.65, **Ліри італ.** 24.20 — 23.50, **Марки фінл.** 11.45—11.00, **Марки нім.** 123.00—120.00, **Шил. австр.** 97.00—96.00. **Марки нім. срібні** 130, 127.

Акції.

Банк Польський 102.00, Цукор 30.50, 30.75, Вугель 20.75, Ліліпоп 13.50, 13.65, Островець 29.00, Стараховичі 32.75. 33.65, Ґабербуш 38.00.

Тенденція дещо сильніша.

Папери.

3 поз. інвест. 1. ем. 65.50, серія неност. 2 ем. 64.50, серія 83.00, 5 пр. поз. конв. 55.50, 6 дол. 55.00, купон 1.85, 4 проц. прем. дол. 45.00, 7 стабіл. 368.00, купон 83.04, 4 проц. поз. консолід 53.75, 54.00, 52.50, 52.75, два ост. сот., 52.38 др.

Збіжжя.

Львів, 8. IV.

За 100 кг. дьоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	30.50—30.75
Пшениця збір. червона	29.75—30.00
Пшениця одн. біла	30.25—30.50
Пшениця зб. біла	29.50—29.75
Жито штандарт І.	24.75—25.00
Жито шт. ІІ.	24.50—24.75
Ячмінь одн.	25.25—25.50
Ячмінь на мливо	23.75—24.00
Ячмінь паст.	22.75—23.00
Овес шт. І. незадош.	23.25—23.50
Овес шт. І. А легко зад.	22.50—22.75
Овес шт. ІІ. незадош.	22.50—22.75
Овес шт. ІІ. А легко зад.	21.75—22.25
Мука пшенич. разова до 95%	33.75—34.00
Мука житня разова 0-95%	31.00—31.25

Інші курси неизмінні.

ШИНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 8. квітня н. р. кооперативам платити за дьоко Львів:

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	2.95 зол.
1 кг. масла десеров. бочкове включно з бочк. опакуван.	3.00 „
1 кг. масла експ. платить з експ. опакув. включно дефінітивно	3.20 „
молоко від 11. І. ц. р.	0.16—0.17 „
копа вець	2.80—2.90 „

Тенденція на масло та молоко вдержана, на яйця зниженна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 8. IV. н. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, дьоко подвірн птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре умясненні, повногруді товсті	1.40 зол.
Курки молоді І. кл. товсті без вапняку на ногах від 1.80 кг. вгору	1.20 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Підляк. Українське Краєве Т-во Охорони Дітей і Опіки над молодю у Львові складає цією дорогою щиру подяку всім, що причинилися до збогачення програми **Вечора весняних мельодій і строїв**, зокрема Хв. Дирекції Вищого Музичного Інституту ім. Лисенка, Вп. диригентові, проф. Колессі, Вп. проф. М. Байловій, Вп. Л. Дерканчівній, Вп. Панам В. Цісикові, Р. Согорові, О. Березовському та А. Гумеляному і всім Вп. Оркестрантам за мистецьке виконання музичної частини; Вп. Лесі Кривицькій і Я. Масляковій за деклямації; Вп. Панам К. Барвінській, Г. Коритківній, Крічківській, І. Шухевичівній, та О. Зеленій за участь у ревії мод; та Вп. М. Зеленій, фірмам Хром, Мак, Міна, Базар і Думки за виставлення своїх виробів і товарів, а зокрема Вп. О. Остаповичевій (Малецького 10) за експонованим прегарних моделів суконь і плашів.

Шкабрій Михайло в Станиславові здожив на „Рідну Школу" квоту 10 зол., замість цвітів на могилу бл. п. проф. Степана Кандюка, найвірнішого товариша зі шкільної лавки. Жертва вплинула до Кружка „Рідної Школи" ім. М. Шашкевича в Станиславові.

КУПНО - ПРОДАЖА

ДО ПРОДАЖІ в Самборі вул. Галуфки 16, комфортовий дім за 14.000 зол. Зголошення слати до „Діла" під „Готівка 14". 606 1—1

ВІЛЛА Бруховичі, 2 кімнати, кухня, у. мебльований, комора, веранда, альтана овочеві дерева, 90 сажнів ґрунту, найкраща околиця, центр, 3.700 золотих, Богем, Вулецька 24, Телефон 235-88. 1-1

ВІЛЛА Бруховичі, поверхова, 14 убікацій, овочеві дерева, найкраща околиця, центр, позична 3.500, вклад 5.000, Богем, Вулецька 24, телефон 235-88. 617 1—1

МЕШКАННЯ

КІМНАТА до винайму Театинська 3 м. 18. 612

6 КІМНАТ, кухня, Коперника 3 до винайму. Відомість сторож. 607 1-2

РІЖНІ

КРЕТОНИ англійські на обиття, покровці, ВАНК, пл. Марійські 6. 531 4—10

ДО РОЗПОЧАТОЇ будови двоповерхової кам'яниці біля Збліжевича потрібний спільник 40.000. „Трансакція" Длугоша ч. 1 605 2-3

ОГОЛОШЕННЯ.

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

які кожне видавництво мусить відновити з новим роком для почтового уряду, можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Цінник друків:

Zawiadomienie wysyłkowe 1 пр. 6 сот.
Gazetowa książka nadawcza оправлена (130 карток) зол. 2.50
Książka rozsyłkowa на 480 урядів, оправлена зол. 2.50 на 960 урядів оправлена зол. 5.—

Перша Українська Шевальня
„ЕМКА" 11—25
Львів, Личаківська 14. І. п.
Готове мужеське бїлля з добірних матеріялів у великому виборі. Замовлення з власних і дібраних у робітні матеріял в виконується скоро і солідно. Конкуренційні ціни.

ХТО?!
хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідніщій
ПЕРФУМЕРІЇ
С. ФЕДЕРА
Львів СИКСТУСЬКА 7 Філія КОПЕРНИКА 15а
Кожний покупець, що покличеться на оце оголошення „Діла" дістане ЗАДУРНО гарний дарунок.

Шукаєте праці? —
Певно найдете її, якщо дасьте оголошення до нашого щоденника

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.

Субота 10. квітня 1937. Ч. 78

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229—41.

Атмосфера й характери.

Де причина буйного розвитку польських читалень?

Яворівський староста домагається „чистки".

Перше засідання комісії контролі цін.

„Ліґа Оборони Прав Людини" розвязана.

За будову Народнього Дому в Сокалі.

Як большевики узалежнюють Україну від Москви?

Робітники домагаються підвишки платень.

Українознавство в Німеччині.

Єгипет увільнюється від капітуляції.

Проти 40-годинного тижня праці.

Патронка фірми. (фейлєтон.)

Економічний огляд.

Машина до розбоїв.

Ч. 78 (14.621). Львів, субота 10. квітня 1937 Оплата рахункова місячна готівкою. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-28
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060. Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 20 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Єгипет увільнюється
від капітуляції.
НОВА КОНФЕРЕНЦІЯ У МОНТРЕ

У Монтре почалася нова конференція, цим разом присвячена справі єгипетських капітуляцій, себто обмежень єгипетської суверенности на громадян европейських держав, що живуть у Єгипті. Як Єгипет відзискав незалежність, він почав заходи, щоби скасувати капітуляції і відзискати повні суверенні права над своєю територією.

Єгипетська делегація, зложена з 25-ох дипльоматів і експертів уже і приготовляє пропозиції, що їх предложить позаинакшим державам. Премієр Нагас Паша відбув нараду зі своїми співробітниками.

Голова французької делегації віцемін. де Пезан заявив у інтерв'ю, що він намагатиметься дістати від Єгипту гарантії, що запевнили би французькі інтереси. В Єгипті є заангажовані дуже великі французькі капітали: в „Єгипетському земському банку" 1½ мілярда франків, в Суезькому Каналі 17½, у каїрських водотягах 100 міліонів, у публичних довгах 7½ мілярда і т. д. Крім того чимало французьких капіталів заангажовано в Єгипті через французькі та чужі банки.

Французький уряд хоче, щоби Єгипет вів перехідний період, заки европейці втратять дотеперішні привілеї.

Югославянський уряд попросив, щоби французький делегат обстоював у Монтре югославянські інтереси.

Конференція потреває яких 3 тижні.

На баскійському фронті слід очікувати важних подій.

На північному фронті — як ствердив ген. Кейпо де Ллано — національні війська йдуть вперед і вони здобули важні становища і чимало воєнного матеріялу. На тому відтинку

слід очікувати в кожній хвилині важних подій.

Також комунікат національного командування повідомляє ті самі вістки.

Стефані подає зі Саляманки, що національні війська приготовляються до вирішнього наступу на Дуранго. Вони поправили свої становища, займаючи масив Амбото, скріплюють позиції на горі Горсеа Чікі, високій на 1.000 метрів.

Національні війська віддалені від Дуранга лише на 5 кільометрів.

Дві ескадри бомбових літаків під охороною мисливських бомбардували довший час Більбао; вони знищили 8 червоних літаків, які намагались відчалити, крім того знищено чимало військових обсягів і річний корабель.

У французькому прикордонному місті Байон чули коло 20 вистрілів, правдоподібно походили вони з воєнних кораблів, що бомбардували кантабрійське побережжа. Плавба на тих водах стає щораз то трудніша.

Комунікат червоних згадує, що національний корабель збомбардував надморський шлях коло Більбао.

НА ПІВДНІ.

Кейпо де Ллано заявив, що на південному фронті червоні атакують без успіху; після недавніх наступів вони залишили на полі бою понад 500 убитих.

НА ІНШИХ ФРОНТАХ.

Як подають комунікати червоних, їхні літаки збомбардували військові обсяги в Толедо й у Вальядоліді. На естремадурському фронті червоні заняли кілька становищ та укріпили їх. Довкола Мадриду йде лише артилєрійська перестрілка.

НОВІ ІТАЛІЙСЬКІ ВІЙСЬКА НЕ ПРИЧАЛИЛИ ДО КАДІКСУ.

Паризькі представники валенсійського уряду пустили вістку, що в Кадіксі причалило минулого місяця коло 10.000 італійців. Дипльоматичний редактор Стефанія заперечує енергійно чутку. „Того рода поголоски — мовляв — мають лише відвернути увагу від справжніх фактів інтервенції закордонних чинників.

СОВІТСЬКА НЕВТРАЛЬНІСТЬ.

Як подає „Джіорнале д' Італія", совітські добровольці виїздять до Еспанії і після 20. лютого, коли то введено у тому напрямі заборону. Вони збираються в Парижі, Тулюзі та Марселі. Від 20. до 28. лютого перейшло еспанський кордон в Пертіс 150 старшин регулярної совітської армії, що мають вишколювати міжнародню бригаду в Еспанії.

В перших днях березня прибуло сухопутнім шляхом до Альданс 50 гармат зі СССР, від 1. до 20. березня ц. р. прибуло до Еспанії повітряним шляхом 10 совітських літаків типу „Горкій". Рівночасно повідомляють з Туреччини, що незабаром має прибути до Еспанії 105 совітських бомбових літаків з 210-ма вишколеними летунами. 4 совітські літаки типу „АНТ-6" недавно відчалили з летовища під Прагою, а кілька днів пізніше відлетіли з летовища під Табором разом з 10-ма чехословацькими літаками до Еспанії.

Совітські морські транспорти йдуть переважно зі Севастополя через Одесу.

13 еспанських кораблів від 27. лютого до 7. квітня привезло зі совітських пристаней до Еспанії крім куль, 220 повозів, 245 гармат, 26 літаків і 130 авт.

Комуністична партія у Швайцарії нелєґальна.

БЕРН, 9. 4. ПАТ. Велика рада дефінітивно прийняла законопроект, що приписує нелєгальність комуністичної партії і закордонних організацій, небезпечні для прилюдного ладу. Цей законопроект підлягає під загальне голосування цілого населення.

Проти 40-годинного тижня праці.

ВАШИНҐТОН, 9. 4. ПАТ. Представники текстильних промисловців В. Британії та Японії виступили на міжнародній текстильній конференції у Вашинґтоні проти 40-годинного тижня праці в текстильному промислі.

—o—

Великий Театр

Неділя — дві вистави по найнижчих цінах.
в год. 3·30 поп. MADAME SANS-GENE
в год. 7·30 веч. ПОДРУЖЖЯ

Великий Театр

Нова книжка.

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ:

Як чоловік зійшов на пана

З автобіографією автора і карикатурою Е. Козака.

Веселе оповідання про молодих, що виводить із собою тяжку боротьбу: що вибрати — любов і добру „партію", чи працю для громадянства. Оповідання повне гумору та бадьорости.

Ціна книжки 2 зол. 50 сот.

Атмосфера й характери.

Львів, 9. квітня 1937.

Ніякі політичні поразки не страшні, а найлекші внутрішні суперечки не ослаблюють національної енергії, коли збережені дві передумови: коли нація сильна характерами та коли у боротьбі партій, гуртів і людей обовязує засада „фер". Поводитись у громадсько-політичному житті так, щоб не тратити пошани у своїх та чужих, та поборювати своїх противників так, щоб не викликувати почуття гиді і бриді, — це ті первні, що лежать у самих підстав громадянських чеснот, примітивних і необхідних чеснот, а яких складається моральний стрижень нації. Казати ці речі — це наче вломлюватись у відчинені двері: адже це такі старі й відомі правди, що подобають аж на комунали. А проте приходиться не тільки пригадувати їх, але й просто бити у дзвін тривоги: Недобре діється в українському громадянстві. Щораз частіше українська дійсність дає приклади, які свідчать про легковаження собі вищенаведених максим.

Відбувалась недавно в одній нашій організації пресова конференція. Присутні журналісти мали у кишенях статті поважних членів тієї організації з дуже яскравим і дуже негативним насвітленням відносин у ній та з довгою низкою прикрих конкретних закидів; коли ті журналісти почали ці закиди цитувати — найвідповідальніші керманичі організації гаряче впевняли, що вони вперше про щось подібне чують, бо ніхто їм ніколи ще того не казав. Приходилось зі смутком робити льогічний висновок: або ті керманичі відірвані від життя і не знають та не чують, що в їх власній організації діється, або в тій організації панує така атмосфера **морального натиску,** що люди волюють казати про найповажніші хиби організації і поодиноких її провідників — поза нею.

Приклад характеристичний, далеко не відокремлений. Щораз частіше стрічаємося з випадками, які разом складаються на грізне **суспільне явище:** 1) затрати цивільної відваги боротися на відповідному ґрунті за свої погляди та 2) модифікації гасла „несопротівленія злу" в такому напрямку, щоби в очі мовчати, а то й підлещуватись, а **поза очі** витягати наверх найгірші злочинии, — очевидно: правдиві й видумані. Щораз частіше бачимо, як маленькі особисті причини (свою справу полагодити, комусь приподобатись чи навіть — „для святого спокою", щоб „не наражуватись") кажуть людям кривити душею: робити інакше, ніж це диктує їм їх політичний світогляд, їх справжній погляд на дану справу. Затрачується засада **чесности з собою.** Громадському життю грозить небезпека, що вирівнювання природних ріжниць світоглядів і темпераментів ітиме на платформі **не боротьби й компромісу ідей,** лише **котерійних і персональних уступок.** „Я тебе знищу", або „я тобі це і те полагоджу", — „ти або зі мною або проти мене", а коли „зі мною", тоді вже — роби сліпо те, що я кажу...

Таким чином те прикре явище, на яке складається і брак цивільної відваги і залякання,

любов святого спокою і дрібничковий опортунізм може витворити явище рівнобіжне: люди можуть затратити почуття границі, де кінчається організаційна льояльність, а де починається **обовязок** особистої і громадянської відваги. Дисципліна, яка обовязує членів тої самої організації, так само не сміє вироджись у сервілізм з колодкою на устах, як мужня оборона своїх поглядів — у пайдократичну демагогію. Державна скарбниця Великої Британії виплачує платню лідерові явної і відважної опозиції, а король надає йому на старість титул льорда: таке велике там зрозуміння потреби вислову іншої думки. У нашому громадянському житті грозить небезпека, що кожна інша думка, ніж думка проводу даної організації, буде підтягана під знаменник „диверсії" або „отаманії" зі санкціями проти таких бунтівників. Це речі абсолютно недопускальні. Внеможливлювання свобідного вислову думки на відповідному громадянському форумі, у рямцях даної організації, це простий шлях до **паралїжу думки й маразму волі.** Навіть у монопартійних державах, з громадянською ерархією, взорованою на військових зразках, унутрі даної, сильно здисциплінованої провідної організації можливі, допускальні і **неминучі** гострі суперечки: бо як з одної рушниці неможливо віддати два ідеально тотожні стріли, так само у найбільших однодумців неможлива ідеальна тотожність думок. Демагогія, анархічна отаманія та вибуялий індивідуалізм, що не признає організаційної дисципліни, це так само шкідливі явища, як зацуканість, нещирість, сліпий і мовчазний послух всупереч голосові своєї совісти чи егоїтизм, що не допускає поруч себе іншої думки. Різниця думок — це саме доказ громадянської живучости; рефлексія — це саме доказ критичного сприймання фактів; постійна згідливість — це доказ безкритичности; мовчанка — це символ смерти.

Коли інколи, може й ненароком, до управи якоїсь організації попадуть деякі члени взаємно від себе матеріяльно (службово) залежні, тоді та частина управи тратить повну свободу у вислові своїх думок і поглядів; це людська, природна річ, але для тої установи страшенне шкідлива. Однак ще гірше, коли трапиться таке, що люди, які навіть не є безпосередньо взаємно матеріяльно і службово залежні, затрачують (або на посторонніх роблять таке враження) почуття і свідомість своєї повної незалежности: бо що інше **спільнота** моральних вартостей, а що інше моральна **залежність.** Тоді саме витворюється атмосфера, яку ми назвали атмосферою морального натиску.

Ніщо не діється без причини. Можливо, що істнуючі, не нами створені й нормовані умовини є придатним підложжям для таких нездорових явищ. Наша бідність бє нас, вузькість галицького терену, брак варстатів праці, острах за завтрішний день — не тільки у буквальному розумінні, але й у переносному, в розумінні повної незясованости ходу будучих подій, — — все це мусить відбиватись на грунті громадянської праці. Завданням незалежної національної преси є добачувати згори можливі небезпеки, які нам грозять. Тому вважаємо своїм обовязком звернути увагу на справи, про які була мова вище: це загальникові міркування, основані на поміченні ріжних відірваних моментів з нашого громадянського життя.

Ліцеї.

(Аналіза вирішних розпорядків Міністерства Освіти в справі організації II. ступня середнього шкільництва).

Недавно появився друком „Урядовий Денник" Куратерії Л.Ш.О. за березень 1937 р., в якому оголошено цілу низку розпорядків Міністерства Освіти. Вони подають основи організації другого ступня сьогоднішньої середньої школи: загально-освітніх і педагогічних ліцеїв. Підготова цієї організації вже почалась по школах, відкриття ліцеїв відбудеться з початком вересня ц. р. Широкі кола українського громадянства незвичайно цікавляться тою справою і тому вважаємо конечним — не вдаючися в подробиці — переповісти та піддати аналізі найважніші з тих обовязуючих уже розпорядків Міністерства.

Вони відомі українським педагогічним колам, відомі частині молоді та родичів. Саме під теперішню хвилину йде серед цих кол дискусія на цю тему, відбуваються конференції учителїв між собою, учителїв з молодю і родичами, відбувся в цих днях зїзд директорів усіх гімназій Львівської Шкільної Округи і т. д. Думаємо, що дискусія з цього приводу в українській пресі також потрібна.

На вступі одно застереження: автор цих рядків не стоїть безпосереднью при шкільному варстаті праці. Тому й не виключене, що поробить висновки, які можуть бути дискусійні. Отож добре булоб, колиб у порушених тут справах забрали теж голос учителі чи директори українських шкіл, які ближче, бо безпосереднью, стикаються з цілим комплексом справ і явищ у школі та в найближчій будуччині мусітимуть реаґувати на згадані міністерські розпорядки

ЗАГАЛЬНО-ОСВІТНІ ЛІЦЕЇ.

Як відомо, загально-освітні ліцеї, в яких пічнеться наука з початком вересня ц. р., це передбачений у шкільній реформі з 1932 р. другий ступінь загально-освітньої гімназії, що має заступити VII. й VIII. кл. гімназії давнього типу. Первісним намїром реформаторів польського шкільництва було створити з ліцеїв майже окремий тип середньої школи, по змозі в окремих будинках, під іншою управою і т. д. Напір життя, головнож катастрофальні економічні умовини, змінили в дечому початковий розмах реформаторів. Теперішній міністр освіти, проф. Свєнтославський, заповів на останньому засіданні Державної Ради Прилюдної Освіти 24. XI. м. р., що ліцеї будуть у засаді зорганізовані там, де досі істнували повні колишні осьмирічні гімназії і що їх будуть організувати у звязку з істнуючими новими чотирорічними гімназіями. Цю заповідь саме тепер здійснюють. Однак її не можна вважати підготовою до відступу від реформи середньої школи. Оголошені в згаданому березневому числі „Урядового Денника" розпорядки роблять ліцей типом середньої школи далеко більш ріжнородним, ніж нею є сьогоднішня 4-річна гімназія нового типу. З другого боку оголошені регуляміни вписів і вступних іспитів дадуть змогу шкільній владі зробити з ліцеїв новий інструмент її суспільної політики: влада зможе дуже видатно спинювати наплив молоді до загально-освітніх шкіл і спрямовувати її до шкіл фахових, або просто замкнути для неї доступ до дальшої вищої освіти.

Роди ліцеїв. Загально-освітній ліцей ділиться на 4 виділи: гуманістичний, клясичний, математично-фізичний і природничий. Поодинокі виділи можна комбінувати зі собою і творити напр. гуманістично-клясичний, або гуманістично-математичний і т. п. Один ліцей при якійсь гімназії може мати кілька виділів, чистих або комбінованих. Наука в кожному виділі триватиме два роки, у двох клясах, I. і II., отже в кожній клясі по році. Звідти й назва — дворічний ліцей. Комбінований виділ матиме деякі спільні години і деякі окремі. В одній клясі даного виділу не може бути більше ніж 40 учнів. Тому, що в цій матерії вже панує плутанина, пояснимо сказане на прикладі. Академічна гімназія у Львові дістане ліцей з одним чистим виділом, гуманістичним та з одним комбінованим, математично-фізичним з природничим. Це значить, що ліцей при академічній гімназії матиме два виділи і в кожному з них буде після ферій відчинена перша кляса. У виділі гуманістичному, чистому, буде найвище 40 учнів, які всі будуть учитися на основі одної програми, гуманістичної. У виділі комбінованому, математично-фізичному з природничим, буде теж 40 учнів, але частина з них, яка буде прийнята на мат.-фіз. виділ, напр. 23, буде вчитися згідно з програмою математично-фізичного ліцею, а решта (17), яку приймуть на природн. виділ, буде вчитися згідно з програмою природничого ліцею. Обі партії вчитисямуть на окремих годинах математики, фізики, хемії і т. д., а разом — української мови, польської, історії і т. д. Міністерський розпорядок каже, що найменша кількість учнів, яка мусить зголоситися до „чистого" державного ліцею, щоб він міг бути відчинений, є 20, а до „комбінованого" 30. Учнів приймають до ліцеїв на підставі окремого регуляміну. Організація шкільного року, управа, педагогічна рада та її компетенції, врешті клясифікація учнів, спираються на таких самих приписах, що в гімназіях.

ЯКІ ЛІЦЕЇ МАТИМУТЬ УКРАЇНСЬКІ ДЕРЖАВНІ ГІМНАЗІЇ?

При державних гімназіях з українською мовою навчання передбачені ліцеї з такими виділами: 1) Львів, головне заведення: гуманістичний і комбінований математично-фізичний з природничим; 2) Львів — філія: клясичний; 3) Перемишль: комбінований гуманістично-клясичний; 4) Станиславів: комбінований гуманістично-клясичний; 5) Коломия: комбінований гуманістично-клясичний. Крім цього передбачено українські несамостійні (під одною управою з польськими) виділи: 6) у Стрию: гуманістично-клясичний і 7) у Бережанах: гуманістично-клясичний.

Аналіза сітки державних ліцеїв з українською мовою навчання в порівнанні зі сіткою ліцеїв з польською мовою навчання (беремо під увагу лише Львівську Шкільну Кураторію) мусить викликати дуже поважні застереження з нашого боку. На 49 державних гімназій з польською мовою навчання на терені тої кураторії повстане з новим 1937/38 шкільним роком 60 чистих і комбінованих ліцеальних виділів з 62 клясами (два державні ліцеї з польською мовою навчання матимуть виділи відразу з двома клясами першого року). В тих 62 клясах, саме тому, що вони є не лише чисті, але й комбіновані, польська молодь на терені Львівської Шкільної Кураторії матиме змогу вибрати 91 варіянтів, у тому 42 гуманістичні, 16 математично-фізичних, 30 природничих і **лише 3 клясичні.** Це значить, що в 42 ліцеях з польською мовою навчання на терені Кураторії ЛШО можна буде вибрати виділ гуманістичний, у 16-ти математично-фізичний і т. д. Треба признати, що така ріжнородна сітка, та ще й зі зведеною до мінімум кількістю клясичних ліцеїв, має виглядн видержати пробу життя, бо, здається, відповідає потребам і настроям польського громадянства.

Цього не можна ніяк сказати про державні українські ліцеї. Коли візьмемо під увагу теж несамостійні ліцеї в Стрию та в Бережанах, то дістанемо 7 державних гімназій, які матимуть 8 українських ліцеальних виділів у 8 ліцеальних клясах. Внаслідок комбінації деяких виділів, дістанемо 14 варіянтів, себто українська молодь матиме 14 осередків вибору. Але ці осередки вибору будуть незвичайно **однобічні. Гуманістичних** буде 6 (Львів, головне зав., Перемишль, Коломия, Станиславів, Стрий і Бережани), **клясичних** теж аж 6 (Львів — філія, Перемишль, Коломия, Станиславів, Стрий і Бережани, отже в тих самих 6 місцевостях!) і лише **один** математично-фізичний **та один** природничий, оба останні при **одній гімназії** (головне заведення у Львові)!

ЯСКРАВА ОДНОБІЧНІСТЬ.

Ця однобічність сітки державних ліцеїв з українською мовою навчання, яка так яскраво виступає в порівнанні з польською, не потребує ближчого пояснення. Вона не може бути для українського громадянства байдужа. Не хочемо обезцінювати вартости клясичної освіти. Та проте не може не викликати застережень факт, що напр. на філії у Львові не створено якогось комбінованого виділу, напр. клясичного з природничим, або клясичного з математичним і що **у всіх гімназіях поза Львовом скомбіновано гуманістичні виділи лише виключно з клясичними.** Адже тут не можна заслоновуватися буджетовими оглядами, бо заміна напр. клясичного виділу природничим не коштувалаб нічого, або коштувалаб дуже мало. Також не можна аргументувати трудностями в комплетуванні учительських зборів, які в українських гімназіях є поголовно „клясичні", бо ці трудности мали теж польські державні гімназії, а проте це не грало тут ніякої ролі. Залишається одинокий висновок, який українське громадянство мусітиме витягнути, коли в найближчій будуччині влада не змінить і не побільшить кількох ліцеальних виділів з українською мовою навчання, а саме висновок, що в доборі цих виділів рішала **тенденція національно-політична: дати українському громадянству школу типу найменш придатного до сучасних життевих умовин.** Візьмім хочби вступні іспити до спеціяльних і технічних факультетів вищих шкіл. Ці іспити утруднять, а то й закриють вступ до того роду високих шкіл майже всій українській молоді, яка покінчить гуманістичні і клясичні ліцеї, де такі предмети, як математику, фізику, хемію, вчать у дуже недостаточному обемі.

Клясичний ліцей, якого одним з предметів буде грека, опертий на теперішню нову гуманістичну гімназію (без греки), ледви чи покажеться щасливим помислом. **Навпаки, нам ви-**

дається, що це саме найбільш нещасливий помисл з цілої шкільної реформи! Пригадаймо скільки мороки мала стара 8-річна гімназія з грекою, яку вводила давніше від III. кл. (отже діти вчились її 6 років!), опісля від IV. (5 років науки!) і з яким малим ефектом давала вона собі з цим предметом раду. Не знаю, чи теперішній класичний ліцей з 4-ма годинами греки тиждень в I. класі та з 4-ма годинами в II. класі дасть собі з нею краще раду. Це розуміє українська молодь та українські родичі і тому плебісцит за класичними ліцеями, який саме в цю хвилину в державних українських гімназіях переводиться, випадав для класичного ліцею так дуже зле. Наскільки мені відомо, лише незвичайно мала кількість (іноді по 3 на кількадесять!) зголошується до класичних ліцеїв. Думаю, що два, найвище три ліцеальні класичні виділи на терені Львівської Шкільної Кураторії заспокоїли би достаточно потреби тої молоді, яка після покінчення середньої школи захоче віддатися богословським студіям.

ЗА АКТИВНІСТЬ ГРОМАДЯНСЬКИХ ЧИННИКІВ.

Міністерські розпорядки, які окреслюють засади урухомлення I. кл. загально-освітніх ліцеїв, кажуть, що проект сітки цих ліцеїв, їхніх виділів і кляс — тимчасовий. Можливі будуть зміни, які залежать головно від зголошень молоді, висліду іспитів і т. п. Кураторії мають, після переведення пробних вписів, до кінця квітня ц. р. запропонувати зміни в структурі ліцеїв і переслати свої внески до Міністерства Освіти. Дальші зміни мають бути запропоновані до 10. липня ц. р., після переведення вступних іспитів до ліцеїв. Тоді Міністерство вирішить справу остаточно. Тому родичі і Батьківські Кружки при держ. гімназіях з українською мовою навчання повинні розвинути негайно якнайбільшу активність, отже **припильнувати вписів, іспитів, врешті виступити з відповідними зорганізованими вимогами до шкільної влади.** Українське громадянство не може занедбати цієї важної для нього справи.

В. Кузьмович.

Де причина буйного розвитку польських читалень?

(ГОЛОС З СЕЛА.)

Щороку Матірне Т-во „Просвіта" у Львові видає в грудні відозву з покликом до громадянства складати грошеві жертви („Дар Просвіти") на розвиток освітньої діяльности. На жаль, ті відозви мають слабий відгомін у краю. Матірне Т-во дістає значно менше гроша з краю на свою діяльність, як того вимагають його потреби. А тимчасом „Товариство Школи Людової" розвиває щораз-то більше оживлену діяльність на українських землях і послідовно польщить наше населення. І діяльність читалень „Просвіти" в неодному блідне в порівнанні з буйним розвитком польських читалень „ТШЛ". Чому? Відповідь на це не тяжко дати.

Пригляньмося ближче праці польських та українських читалень по селах, містечках і містах. Ми побачимо, що кожний кружок „ТШЛ" відданий під опіку довіреному інтелігентові. Але на тому ще не кінець. Виділ „ТШЛ" у кожному місті і містечку ні на хвилину не випускає з під опіки ніодної польської читальні. Не дозволяє марнувати ні часу, ні фондів. Що неділі і свята приїжджає на село один або двох відпоручників до такої читальні з викладами. Такі делегати ведуть не лише гутірки, але й дають поради в рідних справах та постійно заохочують до праці. Далі обдумують, як уладити всякі імпрези і допомагають їх уладити. А вже на освячування, посвячення домівки чи ювилейні свята таких відпоручників з міста або містечка нераз більше, як самих місцевих членів. При таких нагодах переводять обовязково збірки і сиплять грішми. Тому не диво, що польські читальні мають величезну суму резерв.

А як виглядає справа в нас? Якими слабими фондами розпоряджають наші читальні „Просвіти", ми знаємо. Не знаємо лише, як читальні „Просвіти" та інші культурно-освітні товариства працюють. Вичитавши з часописів звіт з діяльности якоїсь дійсно рухливої і добре зорганізованої читальні, ми обманюємо себе, що кожна читальня так гарно працює. Далі потішаємо себе тим, що наші селяни вже дійсно свідомі і лишаємо їх самих без опіки. Правда, є такі читальні „Просвіти", де члени інтенсивно працюють над собою, бо раніше дістали солідну підготову до самоосвіти від сільського інтелігента або ідейних студентів. Але багато читалень „Просвіти" веде свою діяльність лише на папері, хоч деякі з них мають власні доми, отже велику полекшу у просвітній праці. На жаль, з домів недіяльних читалень стільки користи, що молодь і деякі старші громадяни мають де погуляти що неділі і свята. Вслід за такою „діяльністю" і горівку по кутках попивають і до бійки стають...

В таких читальнях нема звичайно цілими роками хочби одного відчиту. Під натиском філії передплачують з бідою ледви один часопис, який читає хіба голова, або ще якийсь член виділу. В таких читальнях нема ніколи голосного читання. Якщо в такому селі є ще кружок „Сільського Господаря, то його члени не лише не передплачують журналу „Сільський Господар", але не ба-

Яворівський староста домагається „чистки".

Яворівський староста Ст. Косовський вислав минулого тижня накази до виділів різних українських товариств у повіті і в Яворові, щоб вони усунули з членів різних наших громадян „з огляду на безпеку і публичний спокій". Між ін. міська читальня „Просвіти" в Яворові має виключити: інж. Бориса Володимира, Грабовського Володимира, Кузьвича Мирона, Линду Остапа, м-ра Лису Марію, Станьківну Стефу, чит. „Просвіти" Мале Передмістя — Тиндика Ілька; кружок „Р.Ш." у Моршинах — Брошка Степана; „Луг" і кружок „Рідної Школи" в Порудні — Лилюка Степана; чит. „Просвіти" в Наконечним І. — Романця Нестора; чит. „Просвіти" Яворів — Велике Передмістя — Романа Білоуса і Степана Линду.

АНТІН РУДНИЦЬКИЙ.

Про українську фільгармонію та оперовий театр.

II. ФАНТАСТИЧНІ МРІЇ ПРО ОПЕРОВИЙ ТЕАТР.

А тепер ще декілька слів на тему нашого оперового театру чи трупи, яку, як уважає автор одної із названих статтей „можна би створити із цими силами, які маємо до розпорядження".

Зі співаків справжнього „оперового калібру" — якими можемо почванитись, маємо в межах Польщі трое: ліричного сопрана, геройського тенора і баритона. Як знаємо, всі вони більш чи менш постійно заняті в чужих імпрезах, в яких — хоч-не-хоч, а признати треба — і можливости праці і заробки є куди інші, як вони могли б бути колинебудь у власній, **несубвенціонованій опері.** Маємо дальше з дві-три співачки, які від літ не співають; маємо трое-четверо молоді, яка хоча й подає деякі надії, але з якої дехто ще й досі не стоїть на сцені. Додаймо до того ще з трьох старих співаків на т. зв. „другі" партії — і матимемо всі наші співочі сили. На стільки-то і стільки міліонів нашого населення... Деякі роди голосів у нас цілком незаступлені: отже не бачу ні першого баса („першого" у розумінні театральнім, себто до „перших", головних партій), ні драматичного сопрана, ні першої мецосопранистки, ні ліричного тенора (такого, який не тільки голосом, але й виглядом болай сяк-так підходив би до оперових партій).

Візьмім напр. якубудь „репертуарову" оперу (хочби одну з лекших) і спробуймо її обсадити: відразу станемо перед фактом, що і на цю і на ту партію не маємо співаків. От напр. „Фавст": хто може назвати мені обсаду нашими співаками партій: Фавста, Мефіста, Валентина?! (Не забуваймо, що згаданий вище наш одинокий баритон перебуває постійно в коріннй Польщі). При кожній іншій опері натнемося на ті самі труднощі — а опер, що їх ми все таки могли би виставити (не перечу, що такі є) — менше, як пальців на одній руці.

Зі співаками справа гірша, як з інструменталістами: їх не можна за 3—4 роки приготовити, бо співаки мусять мати переловсім відповідний голосовий матеріял для сцени, дальше: сякий-такий зовнішній вигляд і хочби мінімальний акторський талант. Бувають, очевидно, оперові співаки, які не мають ни то голосу, ни відповідного вигляду і т. п. Знаємо всі, що тоді виходить одне велике непорозуміння: вічно покривджена амбіція, сміх на салі і мука для справжніх любителів театру й музики.

Та й найкращі співаки ще не творять опери. Треба хору, балету. Хор — це єдине, що в нас можна зібрати. Але прошу сісти з олівцем у руці і вирахувати, скільки коштує невеличкий хор з 30-ти душ на кількатижневий протяг часу, потрібний для приготовлення кожної опери! Виходять цифри, від яких стає моторошно! А балет? Його ми **взагалі ще не маємо;** а потрібний він майже в кожній опері!

Чи відомі всім тим, що вважають вже сьогодні за можливе основати власну оперу, деякі цифри от хочби з буджету того оперового сталіоне, яке тепер час-до-часу відбувається у Львові? Отже: те, що дирекція цього сталіоне дістає від президії міста: а) оркестру (яка є міська) — безплатно, б) велику знижку поштових (7% — підчас коли при кожній нашій імпрезі треба платити 30%!), в) 1.000 (тисячу) зол. для кожної виставн готівкою, як субвенцію. Крім того в її розпорядженні: ціла гардероба, склади декорацій і майже матеріял Великого Театру — усе це придбане десятилітніми працями і десятками тисяч гроша...

Влаштування кожної окремої нашої виставн хочби в роді „Запорожця" чи „Наталки", — вже нічого й казати про справжню оперу, з великими хорами, з неабиякими вимогами сценічно-декоративними і т. і. — получене з такими труднощами й коштами, що маючи деякий досвід у цьому напрямі, ніяк не уявляю собі можливим приступити до створення оперової трупи, що постійно, у відповідних відступах часу, виставляла би українську оперу. Ці труднощі і зусилля куди важчі, як їх собі уявляють навіть деякі „спеціи", які, прийшовши на виставу, оцінюють її з точки погляду, для мистецтва незвичайно важливої: отже, чи напр. ведра, з якими виходить артистка, є дерев'яні, чи (не дай Біг!) бляшані...

Тут аж проситься запитати: а деж у нас хоч одні справжній оперовий режисер, у якого руки можна би зложити режисерсько-сценічний провід цього нашого майбутнього оперового театру?

Ці мої завваги, здавалось би, може й песимістичні, є тільки цілком тверезим та обективним ствердженням фактичного стану річей. Фантастичне будування замків на леді і трактування річей на сьогодні неможливих так, немов би їх уможливлення залежало тільки від нас самих, нічого реального, ніякого практичного наслідку не дає. Навпаки: такі оптимістичні і заразом утопійні статті, як обі згадані у „Назустрічі" можуть викликати враження, що тільки брак ініціятиви, організації чи просто охоти та енергії у нас самих, українських музик, стоїть на перешкоді до створення вже сьогодні — чи найдальше завтра — української симфонічної орхестри та опери.

(Докінчення буде).

чать навіть його на очі. І вся просвітня праця зосереджується в таких селах коло кооперативи, що звичайно теж ледви животіє. Туди заходять вечорами члени переважно на байки і сплетні. А вже страшенно ніяково, коли у проводі таких читалень стоять сільські інтелігенти...

Ще сумніше, коли неодин такий голова, який не дбає ні трохи за підтягнення селян на вищий освітній рівень, тримається вперто у проводі читальні чи іншої установи лиш тому, щоб там на горі, у повіті, вважали його „діячем". Такі „діячі" параліжують усякими способами культурну працю, інших, щоб самим не втратити впливів у селі. Наслідок такий, що діяльніші члени бокують від читальні, замість усунути такого непотрібного амбітняка від проводу. Не рідко буває і таке, що непоінформовані члени філіяльного виділу або філіяльні люстратори піддержують таких амбітників і киринників у селі, які приносять лише шкоду для села.

Одночасно сільські інтелігенти не повинні забувати, що кожний член читальні чи іншої організації має рівні права. Тому не слід таким сільським інтелігентам своєю часто-густо нетактовною поведінкою зражувати собі людей. Слід памятати, що своїм прикладним життям, ідеалізмом та посвятою виховуємо меншого брата. Але коли член читальні чи іншого товариства чує лише високопарні слова про любов, посвяту чи ідейну працю, а не бачить примірних діл такого „діяча", то це його деморалізує.

Вкінці на села повинні приїздити з міста з відчитами дуже тактовні люди, а не загонисті крикуни, що замість доброї поради і науки, ганьблять і відсувають кращих працівників з читалень. На їх місце висувають звичайно крикунів, які до важкої праці не беруться.

Ось чому по наших селах і містечках так багато недіяльних товариств. Тому наші сільські інтелігенти повинні взяти собі приклад з діяльности метких і рухливих та ідейних освітних діячів серед інших народів та своєю впертою, послідовною і відданою народові працею надробити всі наші занедбання.

Р. М.

„Українка" Варшави.

ЯК БОЛЬШЕВИКИ УЗАЛЕЖНЮЮТЬ УКРАЇНУ ВІД МОСКВИ?

Прилюдний відчит на тему: **„Зміни в українській народній господарці підчас другої пятирічки** виголосив проф. Валентин Садовський 31-го березня ц. р. в Українському Науковому Інституті у Варшаві.

На основі даних совітської офіційної статистики прелеґент схарактеризував зміни в господарській структурі У.С.С.Р., спричинені економічною політикою большевицької влади. Найважніша з них це розбудова важкої промисловости, але тільки у східних частинах У.С.С.Р. В західних частинах большевицький уряд свідомо не розбудовує промисловости. Не розбудовує також продукції готових предметів споживання, узалежнюючи промисловість У.С.С.Р. від промисловости інших частин Союзу.

Реорганізація сільського господарства не піднесла його інтенсивности, але дала змогу урядові стягати більше збіжжя до своєї диспозиції.

Назагал беручи, большевицька економічна політика на Україні має на увазі не економічні потреби України, а стабілізацію теперішнього стану річей. Але це дуже важке завдання, бо суперечність між економічними інтересами України та Росії невпинно глибшає та загострюється.

(Б. О.)

СОВІТСЬКІ БАГАТИРІ ЗВІЛЬНЕНІ ВІД ПОДАТКУ!...

Реферат на тему „Прибутковий податок в СССР" виголосив інж. Е. Гловінський на засіданні економічного семінара Українського Наук. Інституту 2. квітня ц. р.

Не вважаючи на вузько-спеціяльний характер теми, в змісті реферату було багато річей цікавих не тільки для спеціялістів, але й для кожного українського інтеліґента, якому не байдужна заєбручанська дійсність.

Прелеґент вказав на суто-політичні моменти в фінансовому законодавстві С.С.С.Р. Нпр. прибутки з „вільної" праці обтяжені значно більшими податковими ставками ніж прибутки з праці найманої. Звільнені від податку прибутки „героїв Совітського Союзу", орденоносців і всіх військових, навіть резервістів. Оподаткування платні службовиків і робітників, які заробляють більше ніж 600 карбованців місячно, переводиться не на засаді прогресії, а на засаді пропорціональности. Це диявий привілей „вищої верстви", незгідний з соціялістичною ідеольоґією, зате згідний з еґоїстичними інтересами групи, на якій спирається цілий режим.

(Б. О.)

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ

СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ

АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?

ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО НАШОГО ЩОДЕННИКА

ПАМЯТІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ.

Варшавський Союз Українок-Емігранток здобув собі вже устійнену й заслужену марку метких, насамперед позитивної національної організації. „Союз Українок", завдяки щасливо обдуманій програмі праці й координації своїх членів — уміє без реклямового галасу й псевдопатріотичного патосу вести цінну й успішну культурну акцію. В середу, 31. березня ц. р. відбулись нпр. сходини, присвячені памяті **Лесі Українки.** В гурті численного українського громадянства виголосила п. Н. Розумівна звязкий та цікавий реферат, а п. **Н. Юрчинська-Поповнч,** відома широким кругам талановита рецитаторка, прикувала увагу слухачів блискучою деклямацією кількох творів великої Поетки, при чому „Грішниця", здраматизована діяльогом, (друга рецитаторка п. Осінська) зробила сильне враження на авдиторії. Жаль тільки, що виклад в Наук. Інституті і сходини С. У. випали одного вечора, що унеможливило багатьом охочим участь на обох імпрезах.

(КТВ).

В. КУРОВСЬКИЙ.

Патронка фірми.

У відділі „Б" фірми „Рааґ і Син" панувала ввесь день атональна симфонія клацання на шости писальних машинах. Пять машинок грало під вправними пальцями довголітніх стенотипісток, а шоста здоганяла їх задихана. Машиністку Міллер приняли на службу щойно недавно, на пробу; вона мала великі кучері, які притримувала кольоровою сіткою, рожеве личко і дуже ворушкі вії. Коли вона підносила очі вгору, то було в них так багато несміливости та скромности, що глядачеві аж ставало ніяково.

Її товаришки не дуже її любили:

— Вона недовго загріє тут місця. Наш шеф занадто строґий...

Та маленька сцена змінила настрої до неї. Одного дня покликали панну Міллер до телефону. Панна Ґреґор підійшла до телефону:

„Приватні розмови заборонені. Як? Но, виняткова можу покликати. Панно Міллер, вас просять до телефону".

Поведінка Міллерівної була досить дивна. Коли телефонувала, поправляла собі щось на шиї і зняла комірець. Далі зняла кольорову сіточку з голови, загорнула її в якийсь папірець і з пакетиком вибігла з кімнати. Пять хвилин пізніше сиділа перед своєю машинкою, якби і нічого не сталось. Її товариші горіли з цікавости, але були занадто горді, щоб розпитувати її. Та коли безпосередньо перед перервою на обід увійшов до бюра возний і поклав перед Міллерівною її пакетик, ще й з коробкою з цукорками, панна Ґреґор не витримала:

— Подивіться! сіточка з голови Міллерівни знову вернулась до нас!

Міллерівна відвернулась і закліпала віями:

— Ті хлопчиська з університету страшенно комічні. Вони бояться іспиту і конче хотять щось мати при собі для оборони.

Її товаришки ахнули.

— Ах, це цікаво! то ви є маскоткою, що приносить щастя?

Міллерівна легко почервоніла:

— Так мене навіть деякі називають.

Новина поширилась по цілому домі. Шеф був дуже забобонний, а це мало вплив на його співробітників. Настрій серед усіх поправився. Перший, що скористав із такої зірки, яка приносить щастя, був возний Франц. Він просив Міллерівну витягнути йому лєос напередодні великої вигри.

І справді возний на другий день виграв. Хоч і небагато, але досить, щоб усі у фірмі „Рааґ" заметушились. Усі поводились з Міллерівною дуже чемно. З особою, що приносить щастя, не можна інакше! Хоч прокурист Райтер кепкував собі із „щастя", але у суботу щезли серед таємничих обставин бюрові рукави Міллерівни і знайшлися аж тоді, коли прокурист спізнившись як звичайно прийшов до праці: — він передав їй ці рукави разом з китицею рож. Ціле бюро довідалось, що пан прокурист виграв минулої ночі якусь більшу суму у карти в клюбі.

Фірма „Рааґ і Син" користала щораз очевидніше зі своєї „маскотки". Переговори з паризькою фірмою Діваль, що почались безвиглядно, нараз закінчились з великим успіхом: французи згодились увійти у тісну спілку з віденцями. Треба було тільки списати формальну умову. І було ясно, що шеф вибираючись до Парижа не взяв із собою старшої досвідченої машиністки, а Міллерівну. Ніколи ще Еміль Рааґ не їхав так самопевнено. Поїзд ніде не спізнився, митна контроля була легка, у поїзді був окремий англійний переділ.

Шеф фірми ввійшов з погідним усміхом до нотаріяльної канцелярії, де треба було списати умову. Після кількох вступних речень, він звернувся до своєї машиністки:

— Панно Міллер! Прошу мені подати білянси.

Зірка фірми відчинила течку з актами і передала шефові папери. Він перекинув їх і здригнувся:

— Що це таке?! Це-ж списи наших довгів, саме те, чого ті панове не повинні бачити. Де наші білянси? Подайте мені зелену папку.

— Зелену?...

— Но так, ту, яку я вам приготовив на дорогу.

Міллерівна почала хлипати.

— Я думала... я замкнула її назад до каси.

— Алеж я сказав вам виразно...

— Я була така схвильована... така несподівана подорож...

— Чи ви уявляєте собі, що ви наробили! Ніхто крім мене не знає шифрованої цифри, яка відчиняє касу. Наша подорож пропала. Ми мусимо вертатись до Відня. Яка компромітація!

Він звернувся до представників фірми Діваль з холодною чемною міною:

— Вибачте мої панове за таку неприємність. Моя секретарка перемішала течки і не взяла потрібних паперів. За три дні я буду тут назад.

І глянувши на секретарку злобним оком додав:

— Але вже з іншою секретаркою!

*

Міллерівна сиділа знову перед своєю машинкою з червоними очима, вся бліда. Все довкола неї мовчало, як у перших днях її праці в цьому бюрі. Всі стратили довіря до її щастя. Коли вона одного дня збиралась до дому вполудне, підійшов до неї возний і сказав попросту:

— Ого, панночко! Довго вже ви тут місця не загрієте. А не забудьте за мою винагороду... бодай на чай. Я таки добре крутив... і за бомбоніерку подбав і за свою виґру на льотерію збрехав... і щастя ви мали, що пан прокурист якось виграв у той день, коли взяв собі ваші рукави до клюбу як талісман. Та тепер уже далі не піде!

Та заки дівчина спам'яталася, що їй відповісти, до великої салі вбіг молодий Рааґ усміхнений:

— Панно Міллер! — і розмахував газетою — я завсіди вірив у вас! Уявіть собі, що ті Діваллі — банкроти. Якби ми були в Парижі зробили з ними умову, то ми тепер лежалиб разом з ними! Вам належиться тепер подвійна плата! Ви справді патронка нашої фірми

Перекл. з. г.

ЕКОНОМІЧНИЙ ОГЛЯД.

Проблема сирівців.

Обниження вартости сирівців, що від 1929. р. постійно глибшало, спричинене було не тільки кризою валюти і кредиту, але теж величезними запасами сирівців, себто недостаточним попитом на них. Це була одна з найбільших турбот усіх держав, які розпоряджають джерелами сирівців.

Останні місяці збільшили попит на сирівці до тої міри, що можна говорити про справжній „бум", про атаку „голодних" на сирівцевий ринок. Зменшені з головокружною швидкістю інвентарі сировини та поважний зріст її вартости, загострили питання доступу до її джерел, питання, видвигнене доволі несподівано щодо часу і форми італійцями при їх абісинській виправі. Разом із труднощами дістати потрібну сировину і разом зі степенуванням її вартости, росте заздрість держав, що не розпоряджають власними сирівцями, у відношенні до упривілеєних під цим оглядом держав. Бажання розвязати проблему безробіття шляхом розбудови власного промислу і перепони у дозброюванню армії зустрічають передовсім перепону в факті, що 5 держав (Зл. Д. П. Америки, В. Британія, СССР, Франція і Голяндія) панує над 97 відсотками світової продукції кавчуку і ніклю, 88 — продукції золота, 80 — залізної руди, нафти і бавовни, 76 — олова і цинку, 74 — вугілля й алюмінієм, 70 — вовни і 50 лену. Цих пять держав має змогу не тільки використувати потенціяльні можливости свого господарського розвитку, але також — як монополісти — впливати на напрям і розмір господарської розбудови держав, позбавлених джерел підставових промислових сирівців.

Започаткована англійським міністром заграничних справ С. Говром дискусія над мирним вирішенням питання справедливішого розподілу сирівцевих джерел, найшла своє продовження на терені Ліги Націй. Та з практичного боку це досі нічого не дало і мабуть не скоро дасть. „Щасливі посідачі" сирівцевих резервуарів мало турбуються тим, що хтось інший не може влаштувати як слід свого промислу, що не в силі здобутись на потрібні девізи для закупна щораз дорожчих сирівців, навіть не турбуються тим, що дехто не тільки просить, але і грозить... У результаті маємо спроби Німеччини творити штучні сирівці й ощадно зужитковувати всі існуючі запаси, хочби доводилось у десятий раз перешукувати всі смітники і відпадкові ями... У результаті маємо теж змагання Польщі повести інтензивні розшуки за новими сирівцевими джерелами в краю, щоби бодай в части відірватись від чужої залежности під цим оглядом і протиставитись сучасному обмеженню еміграційного, товарового і фінансового руху в усіми наслідками цього обмеження для суспільних, господарських і мілітарних відносин. (Про намічені розшуки мінеральних сирівців і звязану з тим реорганізацію Держ. Геольогічного Інституту пише директор гірничо-гутничого департаменту в міністерстві пром. і торговлі Ч. Пехе в найновішому числі тижневика „Польска Ґоспадарча". Справу цю обговорюють теж в радієвих авдиціях).

Але варто звернути увагу ще на один результат загострення сирівцевої проблеми. Є ним назріваючий **зворот у взаєминах гітлерівської Німеччини і сталінського Совітського Союзу.** Йде очевидно покищо про взаємини господарські. Відомо, що ці взаємини до часу політичної перемоги гітлеризму були дуже живі. Німецький промисл полагоджував совітські замовлення на кольосальні суми. Все те скінчилось, чи пак значно послабшало внаслідок різких політичних розходжень. Але Німеччина все уважно ставилась до СССР, як до корисного господарського контрагента. Тепер залежить їм більше на імпорті сирівців звідтіля, як на експорті власних промислових виробів. Хід торговельних переговорів між Берліном і Москвою в останньому часі свідчить про те, що Німеччина сподіється заспокоїти свій голод сирівців шляхом большевицьких достав. Не вважаючи на поважні осяги німців у самовистарчальности внаслідок обмеження консумції, посилення сільсько-господарської продукції, реалізування ідей винахідчивих хеміків до розбудови промислу синтетичних сирівців включно — Німеччина шукає контакту зі світом, навіть з большевиками, бо цього вимагає її господарський інтерес.

В. Н—вич.

ПЯТЬ ВАЛЮТ В ЕСПАНІЇ.

Громадянська війна в Еспанії спричинила між іншим повний хаос у валютовій ділянці. Як подає німецький часопис „Верунг унд Віртшафт" — Еспанія має тепер аж 5 валют, а саме: 1) песета т. зв. бази стемпльована націоналістами, 2) песета т. зв. червона, не стемпльована (уряду в Валенсії), 3) каталюнська песета, 4) баскійська песета і 5) песета нова, емітована урядом у Бургосі з примусовим курсом. Вища покупна сила „білої песети" спричинила появу великої маси фальсифікатів. Появились води також на закордонних біржах. Обі еспанські уряди завели строгу регламентацію обороту в закордоном, щоби в той спосіб бодай протидіяти хаосові, що його збільшують спекулянти і фальсифікатори.

ШОВКИ ВОВНИ
МАТЕРІЯЛИ НА ЦЕРКОВНІ РИЗИ
у фірмі
АДОЛЬФ АВЕРБАХ
Львів, Ринок 20. Тел. 207-54.

З нашої кооперації.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ МАСЛОСОЮЗУ.

Чергові Загальні Збори Маслосоюзу мають відбутися 20. квітня ц. р. в год. 10. рано в салі Української Бесіди при вул. Рутовського 22.

ПЕРША РЕВІЗІЯ КООПЕРАТИВНОЇ РАДИ В УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕНТРАЛІ.

Перед тижнем зявилися представники Кооперативної Ради в Маслосоюзі, щоби згідно з законом перевести перевірку його організаційної і господарської праці. Ця провірка тривatиме довший час

МАНДРІВНІ ПРОПАГАТОРИ РСУК.

Ми писали свого часу, що в половині січня н. р. Дирекція РСУК вислала в край восьмох пропагаторів кооперації в райони Мостиська, Янів-Куликів, Любачів, Скалат, Рудки, Тудка, Ярослав, Вуськ-Глинний. Зміст пропаганди був такий: нові члени, власне майно, торгівля без боргу, дрібна оощадність, взірцеві кооперативи, кооперативна преса. Всюди ведено цю пропаганду в порозумінні і під доглядом окружних організаційних осередків. Закінчено цю мандрівку кооперативну пропаганду в перших днях березня. Пропагатори відбули в цих названих районах 273 наради. В цих нарадах взяло участь поверх 17.000 людей. Приєднано 454 нових членів, а для „Кооперативної Родини" 1313 передплатників. Всі окружні організаційні осередки, в яких районах була ця пропаганда і Дирекція РСУК дуже вдоволені з висліду цієї праці. Каса РСУК видала на цю справу 1574 зол. 78 гр.

КООПЕРАТИВНІ СВЯТА В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ 1936 Р.

У другій половині мин. року відбулося на території Р.С.У.К. 158 кооперативних свят і 20 свят оощадности, які зібрали поверх 149.000 учасників.

НОВА КНИЖКА
Кнут Гамсун:
ПІД ОСІННІМИ ЗОРЯМИ
Повість, стор. 152 + 18 стор. передмови.
Переклад Івана Ставничого. З передмовою М. Руд винського. Ціна 2·50 зол., порто 25 сот.
Історія бурлаки — написана одним із найбільших сучасних повістярів — великим психольогом та майстром слова, автором „Голоду", „Пана" та „Вікторії", лавреатом Нобеля"

ЯК РОЗХОДЯТЬСЯ КООПЕРАТИВНІ ВИДАННЯ Р. С. У. К.?

„Госп.-кооп. Часопис" подає, що впродовж 1936 р. адміністрація видавництв РСУК вислала за оплатою а частинно й даром 20.802 книжок. Найкраще розійшовся кооперативний календарець на 1937 р. (2963 пр.), Миговича „Льон і конопі" (2105 пр.), Рєсселя „Кооперація і національні завдання" (748 прим.), Ростковича „Як можемо прийти до добробуту" (588 пр.), „Війна воробців зі шпаками" (658 прим.), Фотинюка „Гриби" (589 прим.).

В січні ц. р. продано 577 книжок різного змісту і даровано 34, а в лютому продано 568 книжок і даровано 110.

РУХ ЧЛЕНІВ В Р. С. У. К.

Дирекція Р.С.У.К. приняла дня 17. III. ц. р.: в члени Т-ва 4 кооператив, і видала згоду на зареєстрування 9 кооператив.

ПОЛЬСЬКА ХРОНІКА.

БОРОТЬБА ЗІ ЗВИШКОЮ ЦІН. — КРИТИЧНІ ГОЛОСИ.

Цією темою, яка тепер у Польщі дуже актуальна, займались ми на цьому місці вже кілька разів. Зі звідомлень ПАТ-а, зокрема з видрукованого в цих днях комунікату, читачі знають, що польський уряд рішив вжити до поборювання зависки цін усіх господарських і адміністраційних засобів, якими розпоряджає. Першими репресійними проявами є розвязання кількох картелів (має бути розвязаних 30). До Варшави закликано начальних директорів державних промислових підприємств зі Шлеська і проблено їм докори за підписання відомих заяв тяжкого промислу про необхідність підвишки цін. Преса взагалі прихильно зустрічає заходи уряду дотично цін, хоч не бракує критичних голосів. І так напр. „Ілоа. Газета Гандльова" скептично дивиться на доцільність комісій контролі цін. Деякі газети нагадують урядові, що й він сам мусить повести відповідну політику цін. Наприклад за зависку цін дерева (около 65 проц.) вину несе заряд державних лісів. (У звязку з тим нагадаємо, що дерево є підставовим сирівцем при фабрикації паперу і що ціни паперу затроєні тепер дуже сильно зависком). Вказують теж на надмірні тарифи, які є дозолі високі. Перед місяцем погасли цільга для перевозу цегли. Цю цільгу не відновлено, а цегла (а також дерево, про яке мова вище), є найважнішим матеріялом у будівництві, на яке тепер кладуть стільки ваги.

ДЕРЖАВНІ ОБЛІГАЦІЇ ЗА ЗАЛЕГЛІ ПОДАТКИ.

Міністерство скарбу окружньою розпорядок, в якому буде дозволено сплатити податкові залеглости наперед 1934 р. паперами держ. позичок, а саме: конверзійною з р. 1924, консолідиційною з 1936 р., народовою й іншими. Облігації будуть приймати 100 на 100. Можна сподіватись збільшеного попиту на облігації і зросту курсів.

ПОЛЕКШІ ДЛЯ ДРІБНИХ ПЛЯНТАТОРІВ ЦУКРОВОГО БУРЯКА ПРИ ЗАКУПІ НАВОЗІВ. — ЛИХІ ПЕРСПЕКТИВИ МАЙБУТНІХ ВРОЖАЇВ І ШТУЧНІ НАВОЗИ.

Такі полекші признано тим плянтаторам, які вперше цього року плянтують. Полекші дотичать ціни поташових солей і майстеру. Ціна знижена на ок. 30 проц. і платна кредитовими -бонами, що їх видаватимуть плянтаторам цукроварні. Вони треба буде запхатити після закінчення цукрової кампанії.

При цій нагоді завважимо, що на конференції хлібор. організацій з представниками уряду, яка відбудеться 13. ц. м., має бути порушена справа обнижки цін штучних навозів і кредитів при їх доставі. Діло в тому, що стан озимини представляється дуже непокірно, а сівба ярих збіж запізнена. Достава штучних навозів по приступних цінах і умовинах, могла б порятувати озимину і залевнити більшу висівність ярого збіжжа.

Слід підкреслити, що ціни штучних навозів є тепер дуже високі і вони повинні бути обнижені. Коли йде про азотові і потасові навози, то це залежить від уряду.

ПОЛЬСЬКИЙ ПАВІЛЬОН НА СВІТОВІЙ ВИСТАВІ В ПАРИЖІ.

Польщі приділено терен на виставі в величині 1500 кв. метрів у городах Трокадеро. Павільон складатиметься з двох будинків: ротунди й окремого блоку, який буде мати 20 відділів культурно-господарського характеру. На виставі хочуть поляки зарепрезентувати цілий свій добробут, особливо повоєнний.

СВІТОВА ХРОНІКА.

ЗА ЕКОНОМІЧНЕ РОЗБРОЄННЯ. — МІСІЯ БЕЛЬГІЙСЬКОГО ПРЕЗИДЕНТА МІНІСТРІВ.

В часописах появилась доволі сенсаційна вістка про французько-англ. економічну в парижі господарського замирення світу. Уряди в Парижа і Льондону звернулися спільно до пан Зеланда, що стоїть на чолі бельгійського уряду і має славу знаменитого знавця господарських справ, щоби він проследив міжнародню господарську і фінансову ситуацію та можливість внесення митних обмежень і модифікації системи контингентів. Цю місію взяла газети безпосередньо зі скликанням чергової міжнародньої господарської конференції. Та зі звідомлень закордонної преси виходить, що це мають бути тільки „студії", які можуть закінчитися всесвітньою конференцією. Щоправда до таких студій — як зазначує „Прагер Прессе" — покликана є Ліга Націй. Але міжнародня ситуація і те, що багато держав відійшло з Ліги, вказала ініціяторам на доцільність вибрати до цього пан Зеланда і посередньо Нормана Дейвіса, довіреного през. Рузвельта. Дейвіс перебуває тепер в Европі

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Пси -- приятелі людей.

Від часу, як намножились злодії, — а є їх з кожним днем більше, — намножилось теж по містах і псів. Від якогось часу вистави псів стають щораз частіші у великих містах. Є навіть окремі журнали присвячені псам. Навіть мода радить молодим жінкам проходжуватись з расовими псами. Коли власниця не є расова, нехай бодай має расового пса.

Що вільно псам володарів.

Історія знає пси, що мали винятково щасливе життя. Фридрих Великий волів псів, ніж людей і не розставався з ними ні підчас праці ні вночі. „Біш" і „Аляксмена" мали право псувати фотелі, килими і спати в його королівському ліжку.

Цар Олександер II. виїжджаючи у 1867 р. на світову виставу до Парижа, не хотів залишити свого „Мільорда" дома. Щойно коли йому лікарі звернули увагу, що зміна клімату може „Мільордові" зашкодити, розстався з ним. Пес з туги за паном перестав їсти і здох. Про це не повідомили царя в Парижі з остраху, щоб він не зажурився саме тоді, коли мав важні розмови з Наполеоном III. Наслідник „Мільорда" мав не менші права і раз підчас концерту славного скрипака Венявського вилів на естраду і почав перешкоджати композиторові лапами. Сам цар мусів покликати пса до себе, бо ніхто не важився цього зробити раніш.

Французький король Генрик III. видавав на одного свого песика величезні гроші і взагалі обвішував себе псами,які супроводили його і до церкви. Англійський король Карло II. приходив із псами на державну раду, його наслідник Яків крикнув раз підчас морської бурі на кораблі до моряків: „Рятуйте мені моїх псів і полководця Мальбору".

Цікаві випадки.

Цар Петро так любив собаку Лізету, що раз один засуджений на смерть привязав своє прохання помилувати його до шиї Лізети, бо знав, що цар Лізеті нічого не відмовить і так сталось. Марія Антуанетта прохала, щоб їй дозволили взяти до вязниці свого вірного пса; пес жив майже два роки під воротами вязниці, ждучи на поворот своєї пані.

Вірний пес Марії Стуарт супроводив її на шафот і лежав там ще й тоді, коли голова королевої відпала від кадовба. Коли маршал Тальбот-Шресбері прийшов підняти зелене сукно, яким було накрите тіло королеви, подався взад перелякавий, бо воно заворушилось. Це був рух пса, який приляг до тіла покійної. Пес здох три дні пізніше з голоду та туги.

Австрійські барони Тугути завдячують своє прізвище ...псові, який сподобався Марії Терезі підчас її подорожі до Бравнав. Пес, на якого вона звернула увагу, називався „Туніхегут", а вона перехрестила його на „Тугут".

Відомо, що кілька літ тому поставили десь над морем памятник одному псові, який вирятував кількадесять моряків. Славні „бернадини" в горах, що відгребують альпіністів, теж переходять часом до історії.

—o—

СУХОТИ Є ЗАРАЗЛИВОЮ НЕДУГОЮ
!! Купи протисухітничу наліпку !!
2—7

Машина до розбоїв.

Буває, що дехто підпалить свій дім, щоб дістати високе обезпеченевe відшкодування. Давніше такі історії доволі часто вдавались, одначе тепер такі „гешефти" не дуже попплатні, бо або доми будуть тепер із непальних матеріялів, або різні експерти негайно сверджують пожежу з підпалу і тоді замість грошей можна дістати кілька місяців вязниці. Також розвиток пожежної техніки стає чимраз більше на перешкоді різним обезпеченевим „гешефтярам".

Зате в Америці техніка ставнула в пригоді обезпеченевим спекулянтам. Якийсь помисловий американський технік збудував спеціяльну машину і випозичав її за добрі гроші своїм клієнтам. Ця машина спричиняє кожному такі рани і ушкодження тіла, які кому треба. Пошкоджений звертався тоді до обзпеченевого товариства. Лікарі-експерти оглядали недужого й орікали:

— Ця рана від цегли, що впала на голову... Егеж, цього чоловіка переїхало авто... Він упав під трамвай... і т. д.

Після лікарських оглядин „ранений" зголошує свої претенсії до автобусової спілки, або до власника авта чи будівельного підприємства.

Поліція звернула увагу на дивні обставини цих „нещасливих випадків": вони відбувались завжди без свідків, або в умовинах, серед яких ранений рішуче не повинен був потерпіти ніяких ушкоджень. Слідство довело до розкриття цілої банди і конфіскати помислової машини, яку теж задемонстрували на суді. В кожнім випадку збудував її талановитий технік.

Вирубували вікно, щоб урятувати грубу жінку.

У східній околиці Льондону вибухла пожежа старого мешкального дому. Пожежна сторожа почала незвичайно жертвенно гасити пожежу. Коли вогонь захопив уже горішні поверхи, один із мешканців пригадав, що пожежники не вирятували ще 45-літньої перекупки Ребеки Фельдман. Пожежники почали серед жахливого диму шукати за перекупкою, яка мешкала на другім поверсі. Коли пожежники намагалися війти сходами, сходи у цій самій хвилині завалились під напором горішніх поверхів. Пожежники мусіли щераз пробувати дістатись на другий поверх крізь вікно і вікном перенести перекупку. Та зовсім ненадійно вийшла нова заковика. Виявилось, що груба перекупка,яка важила майже 100 кг. не змістилася у вікні. Напівмертва перекупка не знала що з нею діється. Майже в останній хвилині пожежники вирубали вікно і спустили перекупку на ратівничу плахту. Ціла акція пожежників відбувалась у незвичайно швидкому темпі так, що перекупка вийшла з цієї катастрофи зовсім ціло.

Такий у житті як у фільмі.

Неодин із нас подивляв Ерроля Флінна в його „Капітані Бляді" та „Шаржі легкої бригади". Неодин з його военних подвигів видавався нам тільки штукарством фільмової камери. Тимчасом цей артист любить у житті такі самі небезпечні пригоди, авантури, революції та всі їх несподіванки. Він брав участь в останніх комуністичних заворушеннях, як доброволець, оборонець ладу. Тепер він хоче виїхати до Еспанії, щоб ...прискорити кінець революції. Він старається в Парижі дістати візу. Його жінка, теж фільмова артистка Лілі Даміта, даремне переконувала його, що за участь у такій війні не платять так само як у Голівуді. Ерроль Флін хоче мати правдиві емоції і залишає жінку, а сам їде на еспанський фронт.

Як стати мільонером.

Американський мільонер Боверс святкував 50-ліття своїх уродин. Це дало теж нагоду різним журналістам відвідати його і ставити йому всякі запити. Найпростіший і найцікавіший запит був: „Як ви стали мільонером?" Боверс мав 10 літ. як почав на вулиці продавати газети, потім чистив черевики. Коли нaскладав собі 100 долярів якісь ошуканці обдурили його і залишили без сотика на вулиці. Тоді почав він у готелі мити кухонну посуду і знову складав сотик до сотика. Не курив, не пив і не ходив на танці. За 20 літ зложив собі ...754 доляри. Маючи такий капітал у 30-ім році можна вже було почати інше життя. І він почав його. Саме тоді його вуйко, з яким він ніколи не жив ближче, залишив йому ...3 мільони долярів. „Ось як можна працею і терпеливістю дійти до мільонів" — сказав Боверс.

ЩУРІ ПЕРЕМОГЛИ КОТІВ.

Китайське місто Лінан положене в провінції Чекіян навістила в останніх часах правдива щуряча пошесть. Мешканці рішили спровадити з цілої околиці величезні скількости котів, які мали винищити щурів. Та небавом всі коти були „зліквідовані". Загризли їх щури, які нападали цілими юрбами.

Міська управа не мала іншої ради, як почати відщурювати місто іншими засобами. Щойно димні гази знищили гидких чотироногих нападників.

РІДКА ТВАРИНА.

Недавно померла американка Рут Гаркнес, вдова славного колекціонера рідких тварин, головно хижаків. Після смерти свого чоловіка вона рішила сповнити його мрію і найти живого „велитня кота-ведмедя", що живе на полонинах Тибету. Хоч і не мала багато грошей на таку подорож, вона вибралась у ці високі гори у товаристві одного китайського дослідника, що знав небезпечну і недоступну дорогу. Вони зловили вже пару самиць, але звірі втікли в останній хвилині залишаючи малюка на дереві. Малого ведмедя треба було пильно годувати і дуже обережно перевозити морем.

ФРИЗІЄРСЬКЕ ЗАВЕДЕННЯ
А. КУЗИКА
перенесене з вул. Гродзіцьких
НА БЛЯХАРСЬКУ 11
(ріг Руської, біля кооп. „Пласт").
526 Тривка ондуляція пань.

ЗМІНИ В КОРОНАЦІЙНІМ ЦЕРЕМОНІЯЛІ.

Тайна королівська рада звернулась до архієпископа Кентерберійського з проханням змінити трохи коронаційне богослуження, яке оставало досі незмінене майже за ціле тисячліття. Архієпископ погодився на прохання королівської ради і рішив, що церковне богослуження тріватиме не три години, як 1911 р. підчас коронації Юрія VI., але всього дві.

Архієпископ не виголосить проповіди. Король зложить присягу перед богослуженням, а не підчас богослуження.

Скорочення церемоніялу продиктоване бажанням не томити королівської пари, яка й так увесь день мусить провести серед людей.

Правдиву радість зробиш собі та своїм близьким купуючи найновіші українські свіжо награні кружки
„Сирена"

КАМІННЯ, ЩО ВТЯГАЄ В СЕБЕ ШУМ.

З Фльориди приходить сенсаційна вістка, що там удалось одному американцеві відкрити каміння, яке стримує всякий шум. Якби це було правда, тоді вулиці викладені таким каміннам булиб тихі, немов би мали килими. Кажуть, що на Фльориді вже починають уживати відкритого каміння теж і до будови домів.

—o—

За будову Народнього Дому в Сокалі.

ДО ВСІХ ГРОМАДЯН СОКАЛЬЩИНИ В КРАЮ І ЗА КОРДОНОМ!

Відчуваючи пекучу потребу культурного духового осередка в Сокалі, що мав би проводити культурно-освітніми справами в повіті, Філія „Просвіти" в Сокалі відновила, не зважаючи на непригожі обставини і ріжні перешкоди, приспану від кількох літ акцію будови **„Народнього Дому"** в Сокалі, що має стати осередком освіти і видним знаком культурних змагань та осягів Сокальщини. Справа стала така пильна, що довше рішуче не можна з нею зволікати і чекати кращих часів. Це вже зрозумів увесь повіт і Філія, маючи віру, що ввесь загал Сокальщини щиро підтримає цю акцію, приступає вже в 1937. році до будови. Будова коштуватиме 100 до 120 тисяч золотих, а саме виведення під дах, що плянується на 1937. рік, має коштувати коло 50 тисяч зол. Ще цього місяця зачнуться підготовні роботи: гашення вапна, звоження цегли, піску тощо, а сама будова в 2-гій половині року, по затвердженні плянів воєвідським урядом. Саме тепер переводиться в Сокальщині збірка на будову Народнього Дому, якої речинець минає 15. квітня ц. р. Не маємо підсумків збірки (досі поза збіркою зложено добровільно до 10.000 зол.), але без огляду на вислід збірки мусять усі громадяни, що їм залежить на культурному рівні і добрій славі Сокальщини, причинитися своїм датком до здвигнення національно-культурного храму Сокальщини.

Тому звертаємось до всіх, що їх щонебудь вяже зі Сокальщиною і що перебувають поза її межами, за кордонами чи за морем, з гарячим зазивом: Присилайте жертви на Народний Дім у Сокалі чеками ПКО (чекове конто Українського Кооперативного Банку в Сокалі з допискою: На вкладкову книжечку ч. 555 Нар. Дім), або переказами. Для інформації подаємо, що сокальська інтелігенція оподаткувалася на ту ціль квотою пересічно по 100 зол. Всі жертви будуть оголошені в сокальському часописі „Голос знад Буга".

Сокаль, 4. квітня 1937.

За Виділ Філії Товариства „Просвіта" в Сокалі:
Д-р Теодор Решетило, голова. **М-р Вол. Стефанишин,** секретар.

За Діловий Комітет будови Народнього Дому:
О. дек. Степан Нічай, голова. **Теодор Шиш,** секретар.

Перше засідання комісії контролі цін.

В четвер 8. ц. м. відбулось перше засідання комісії контролі цін під проводом В. Ястжембського. В склад комісії входять представники міністерств: внутрішніх справ, військових справ, скарбу, хліборобства та рільних реформ, промислу і торговлі, комунікації, суспільної опіки і директор економічного бюра при президії ради міністрів. На засіданні полагоджали організаційні справи і приділили поодиноким членам комісії референти у справі цін артикулів, що мають значіння для а) інвестиційного плану, б) коштів прожитку і в) публичних буджетів. Далі обговорили теж справу співпраці господарських сфер з комісією. З цією метою предсідник комісії відбуде в найближчих днях наради з поодинокими організаційними комісіями.

ЦИНК, ОЛОВО ТА ІХ СТОПИ ВІЛЬНІ ВІД МИТА.

Міністр скарбу видав розпорядок з дня 6. ц. м. про звільнення від привозового мита цинку, олова та їх стопів. Метою цього розпорядку спинити зріст цін цинку на внутрішнім ринку, що в останньому часі прибрали поважні розміри.

ОБНИЖКА ЦІН БЛЯХИ.

Ціни цинкової бляхи в Польщі обниженo на 100 зол. від тони. Це перший наслідок розвязання цинкового картелю.

Українець спікером у кошицькому радіо.

Для закарпатських українців висилає радіостація в Кошицях щодня звичайно в 6-ій год. вечором. Дотепер є там спікером москвофіл Чепинець, що намагається говорити по російськи, та це йому цілком не вдається. Проти цього дивовижного радіоспікера, що його несамовиту мову неможливо слухати, постійно протестувало Закарпаття, домагаючись введення до кошицького радія живої української мови. Ця боротьба закарпатських українців закінчилась успіхом. Чепинця звільнили з його становища і з днем 1. травня ц. р. призначили нового радіоспікера в Кошицях, українця Юрія Лацавика, що й говорить чистою українською мовою, має добрий голос і з нього талановитий бесідник.

„Ліга Оборони Прав Людини" розвязана.

Адміністраційна влада розвязала „Лігу оборони прав людини й громадянина" в Польщі. Про те рішення влада повідомила управу тієї Ліги в Варшаві. В умотивуванні акту розвязання влада зазначила, що „Ліга оборони прав людини й громадянина" під маскою гуманности й філянтропії, підтримувала комуністичний рух, допомагала визнним комуністам і комуністам, які опинились в концентраційних таборах.

—o—

НОВИНКИ.

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла".

— В справі щомісячного безплатного книжкового додатку. Нашим точним Вп. Передплатникам пригадуємо, щоби вже із передплатою на квітень прислали найдалі до 15.IV. на порто безплатного книжкового додатку 25 сотиків. Хто не долучить до передплати 25 сот., тому книжки не зможемо вислати. Одночасно звертаємо увагу, що книжковий додаток на квітень і дальші місяці діставуть безплатно тільки ті наші точні і безпосередні передплатники, що вплатять найдалі до 15-го кожного місяця 5 зол. за тренумерату і 25 сот. на порто. Просимо на це звернути увагу, щоб не тратити непотрібно часу й коштів на листування. Нові передплатники дістануть безплатний книжковий додаток за той місяць, за який приділюють передплату у сумі 5 зол. і 25 сот. на порто.

— **Найкращі лиси, вечірники** виконує і поручає **Ю. Глушевський, пл. Капітульна ч. 3.,** тел. 254-46. Приймаю футра літом до переховання.

— **Вп. Передплатників „Діла" у Львові** повідомляємо, що передплату на „Дїло" й евент. залеглости можуть складати на руки наших інкасентів, які мають виказатися легітимацією Видавництва і трамвайовою картою ч. 255 або 256.

— **Молодь державної української гімназії** у Львові (давної академічної) влаштовує Святочний Вечір з нагоди століття **„Русалки Дністрової"** в неділю 11. квітня ц. р. в салі заведення при вул. Льва Сапіги 14. У програму ввійдуть: святочне слово, хори, орхестра, скрипкове сольо, рецитації з „Русалки Дністрової" й світляні образи про „Руську Трійцю". Початок год. 19.

— **З радія.** Львівська радіостація передас в неділю 11. ц. м. мішаний концерт від години 19.15 до 19.45. У програмі концерту українські пісні у виконанні Василя Тисяка: 1) М. Лисенко: „Мені однаково", 2) Н. Нижанківський: „Засумуй трембіто", 3) „Сниться мені", 4) Кудрик: „Тута". Від год. 20.00—20.20 продовження концерту: 5) М. Колесса: Пять лемківських пісень, 6) Гайворонський: Іди собі, дівчино, 7) Ой казала мені мати. — В год. 21.00 передає львівське радіо муз. комедію І. Воробкевича „Жовтий мопс" в опрацюванні Зб. Липинського та Фел. Заєдлера. — Радіостація в Дройтвіч (1500) передає в неділю 11. квітня від год. 15.25 Концерт українських пісень у виконанні хору.

— **„Чехословацько-Українська Взаємність"** улаштовує разом з іншими українськими організаціями в Празі 18-го квітня в салі „Унітарія" великий академію в память Тараса Шевченка при участі українських та чехословацьких артистичних виконавців.

— **Делегат українських композиторів на похоронах пок К. Шимановського.** 7-го ц. м. в похоронах світової слави музика й композитора Карла Шимановського в Кракові взяв участь від „Союзу Українських Професійних Музик", від його композиторської секції та від „Вищого Музичного Інституту ім. Лисенка" у Львові дир. Василь Барвінський. Делегат вложив на трумі китицю квітів з шарфами, що на них був напис українською мовою: „Великому Творцеві — Українські Композитори".

Акційна спілка для будівельного промислу перше Іван Левинський, виплачує з днем 15. квітня ц. р. дивіденду за рік 1936 у висоті 1·— зол. від акції через Кооперативний Банк „Дністер", Львів ул. Руська ч. 20.

— О. д-р Петро Вергун — пралатом. Наш берлінський кореспондент пише нам: Українська кольонія в Берліні з великим вдоволенням привітала вістку, що Папа Пій XI. буллею з 2-го листопада м. р. іменував місцевого українського гр.-кат. пароха о. д-ра Петра Вергуна своїм домашнім пралатом. О. Вергун від десяти літ незвичайно совісно та з великою посвятою сповняє свої душпастирські та громадянські обовязки й виробив собі не тільки між українцями-католиками, але й між православними українцями велику пошану, бо як слушно піднесла „Українська Громада" в своєму привіті, „його добре, щире, українське серце ніде й ніколи не бачило ріжниць конфесійних, але спонукувало його на безліч добрих діл у допомозі, що така потрібна нашим людям на еміграції". Українська кольонія зложила о. Вергунові з приводу його високого відзначення та з приводу 10-літньої душпастирської діяльности сердечні **гратуляції і рішила** Великдень відсвяткувати спільно його ювілей. Гратуляції зложили також члени Куратерії Українського Наукового Інституту в Берліні й місцевий хор.

— **Торговельно-Промислова Палата покровителем протиукраїнської вистави.** У днях 16.—30. травня ц. р. відбудеться у Львові туристичний зїзд, що його організує Промислово-Торговельна Палата. Одною з точок цього зїзду під назвою „Весна у Львові" буде театральна інсценізація відомого Сенкевичівського шовіністичного твору „Огнем і мечем" у постанові „Театру Жолнїжа".

— **Зїзд Обозу Зєдиноченя Народового у Львові.** У салі засідань львівського магістрату відбувся у середу 7. ц. м. зїзд представників міст і польського громадянства львівського воєвідства. На цей зїзд приїхали з Варшави президент м. Варшави Старжинський і б. премїр Скульський. Зїзд відкрив президент м. Львова Островський, який не забув у своїй промові згадати українсько-польську війну й оборону Львова. Також і през. Старжинський натякнув у своїй промові на „оборону Львова". На цьому зїзді покликав през. Старжинський з доручення полк. Коца тимчасову президію округи. Предсідником тієї президії є проф. Л. Колянковський, а членами: пп. Бембінович, Бушек, Дажванський, Валіхевич, проф. Фішер, Ковалевський, през. Островський, Пфав, Ставничий, Сьвігост, Семкович, Шпаля, Ума і пос. Вагнер.

— **Будують дорогу на давньому стрийському цвинтарі.** Технічний Виділ Міської Управи Львова приступає цими днями до земних робіт коло будови частини дороги на давньому стрийському цвинтарі. Це буде початок нової дороги, що получить вул. Кадецьку з вул. Пелчинською. Робітники викорчовують ряд дерев і зладять алею засаджену новими деревами, що буде відповідати панорамі цієї частини міста. На місці стрийського цвинтаря повстане город, нече доповнення парку Кілїнського.

— **Робітники домагаються підвишки платень.** В четвер 8. ц. м. вечором відбулися збори союзу будівельних і цегольняних робітників у Львові при участи 300 осіб. Тому, що збірний договір у будівельнім промислї скінчився 31. березня ц. р. робітники рішили стриматись від праці, аж доки ціннико́вий комісар не устійнить нових ставок платень. Робітники будівельного промислу домагаються 20 пр. підвишки платень у відношенні до минулорічної винагороди. Страйку не оголосили тому, що велика кількість будівельних робітників не працює і жде на збірний договір.

— **Смерть ученика під колесами авта.** Шофер Фр. Скенцівїльк вертівся дорогою зі Замостя до Львова. Минаючи Волю Висоцьку завважив

ТЕХНІКУМ
СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОМИСЛОВОСТИ
ФАХОВА ДВОРІЧНА ПОЗАОЧНА ШКОЛА
при Українському Технічно-Господарському Інституті в Подєбрадах.

В програму навчання входять: математика, фізика, хемія, креслення, політична економія, теорія кооперації, рахівництво, машинознавство, хемічна технольогія води, технольогія палива, практична електротехніка, організація підприємств, складання кошторисів, калькуляція, консервація та технічне перероблення садовини й городини, ковальництво, мулярство, будівництво, вироблення цегли та дахівки, бетонові вироби, млинарство, вироблення масла та сирів, маргарину, свічок, етерових олій, цукроварство, крохмальництво, броварство, винарство, гуральництво, оцетарство, гарбарство та кушнірство, холодільна справа, штучні гнойва.

На Технікум приймаються особи не молодше 17 років з освітою, яка відповідає 4 клясам гімназій або подібної школи.

По виконанню Технікум і складанню іспитів видається свідоцтва на звання „техніка сільсько-господарської промисловости".

Проспекти з умовами студій і таксами за навчання безплатно. Звертатися на адресу: Ukrajinský Technicko-Hospodarský Institut. Podebrady, Tchecoslovaquie.

На ту саму адресу надсилати прохання й запити в справі студій на 4-річному Високошкільному Економічно-Кооперативному Відділі, 3-річній Високій Школі Політичних Наук, 2-річних курсах Українознавства, Високих Курсах Громадської Агрономії, 1-річних курсах Бухгальтерії, та короткотермінових курсах мов, пасічництва, садівництва, консервації й технічного перероблення садовини й городини, оброблення шкіри, мидоварства, фотографії, радіотехніки, птахівництва, городництва та американського промислового пасічництва.

на дорозі хлопця, що нараз скочив несподівано на середину дороги. Шофер не міг вминути хлопця, який смертельно покалічений помер за кілька годин у лічниці. Самохід вдарив об стовп і впав до рова. Ствердили, що переїханий це 12-літній учень з Камінки Волоської, Анатоль Бучма.

— **Львівська хроніка.** На пл. Місіонарській підчас бійки пробив Н. Шульберґ 14-літнього Люке Сегаля. — Петронеля Бенківська (Більчевського 11) повідомила поліцію, що її син 13-літній Іван вийшов ще 6. ц. м. з дому і досі не вернувся. — Також Марія Михайлушко (Бема 12 а) повідомила поліцію, що її 17-літній син Мартин вийшов з дому і не вернувся. — Поліція перевела на терені всіх комісаріятів облаву. Підчас облави придержали 48 осіб.

— **Два ліцеї в Бучачі.** На підставі міністерського розпорядку Бучач дістане два ліцеї: один гуманістичного типу і другий математично-природничого.

— **Оригінальне самовбивство.** У стрийських поліційних арештах сидів підозрілий в обманах Казимир Янковський. Оноді підчас обіду проковтнув він держак металевої ложки в самовбивчім замірі. По пересвітленні самовбивника, ствердили лікарі, що держак є справді у шлунку. Лікарі рішили перевести операцію, але Янковський не згодився на неї. Самовбивника-невдаху відставили до городського суду, який доручив задержати його у слідчій вязниці.

— **Пожежа Болшівця.** В селі Болшівці рогатинського повіту вибухла пожежа. Горить ціле село. Досі згоріло вже 20 домів. Рятунок дають пожежники з Рогатина, Бурштина і Станиславова.

— **Краєва хроніка.** У торговельній школі Свідерського в Стрию намагала втроїтися йодиною учениця III. кл. тієї школи Стефанівська з Дрогобича. Забрали її до шпиталю. Причиною була лиха нота. — Авто фірми Ґредль зі Сколього переїхало Т. Ковальчука зі Станькова пов. Стрий. Ковальчук зломив собі ногу і потовк голову. Шофер відвіз його до стрийської лічниці.

— **Засуд на вбивника.** Варшавський суд засудив С. А. Альбера, убивника Олени Манькової на 12 літ вязниці і 600 зол. судових оплат. У мотивах подав суд, що вбивник це тип життевого спекулянта, який черпав доходи з нелегальних джерел. На думку суду вбита була під психічним терором вбивника.

— **Цікавий процес у Варшаві.** Перед окружним судом у Варшаві відбувся у четвер 8. ц. м. процес проти письменника Чижевського і радника міністерства скарбу Стаховського, проти яких вніс Франц Мошкович, власник кавярні у Львові і Варшаві акт обвинувачення за образу. Обвинувачені розсівали поголоски між знайомими, що Фр. Мошкович працював підчас світової війни в тайній австрійській розвідці. На розправі судця переслухав кільканацять свідків, між ними проф. Алеґранда, проф. Гартлеба, б. суддю Фіру, б. городського старосту Кльоца зі Львова, які виставили добре свідоцтво Фр. Мошковичеві. Тому обвинувачені відкликали свої закиди, перепросили Фр. Мошковича і тоді він відкликав акт обвинувачення.

— **Населення Польщі по віроісповіданню.** Головний Статистичний Уряд опрацював зіставлення дотично природного руху населення в Польщі за 1936 р. на підставі віроісповідань. На загальне число подруж на римо-кат. віроісповідання випадає 189.123 подруж, на гр.-кат. 32.773, православне 32.292, мойсеєве 21.004, евангелицьке 7.931 та 1302 інших подруж. На 1.000 мешканців гр.-кат. і евангелицького віроісповідання випадає 9,5 подружжя, римо-кат. 8,5, православного 7,9, мойсеєвого 6,5. Скількість народин була така: віроісповідання римо-кат. 582.154, гр.-кат. 102,849, православне 121.296, евангелицьке 18.162, мойсеєве 62.029, інші 5.830 народин. У відношенні до скількости мешканців скількість народин була така: православне віроісповідання 29,8 уродин на 1000, греко-кат. 28.9, римо-кат. 26,3, евангелицьке 21, мойсеєве 19,3. Дотично смертности, то на римо-католиків припадає 309.889 смертей, на греко-кат. 65.021, православних 60.373, жидів 32,468, евангеликів 12.485 і на інші віроісповідання 2387. На 1000 мешканців гр.-кат. випадає 18,3 смертей, православних 14,8, евангеликів 14,4, римо-кат. 14 і на жидів 10,1. Природний приріст населення був такий: римо-кат. віроісповідання 272.355 осіб, православне 60.923, греко-кат. 37.828, мойсеєве 29.561, евангелицьке 5.677 і інші віроісповідання 3.443 осіб. На 1.000 мешканців найбільший приріст виказують православні 15,04, римо-кат. 12,3, гр.-кат. 10,6, жиди 9,2, евангелики 6,6.

— **Комічна пригода голяндської княжни в Парижі.** Княжну Юліяну, яка на останній етап своєї пошлюбної подорожі призначила Париж, стрінула доволі комічна пригода. Княжна купила в одному паріському домі моди прегарну сукню на льондонську коронацію за 30.000 франків. Магазин моди вислав до гостинниці ще й інші моделі, щоб їх княжна оглянула. З причини непорозуміння прислуги, ці моделі попали до княжих скринь. Коли фірма післала своїх урядовців за моделями, виявилось, що сукні вартости 180.000 франків відїхали з княжою парою до Голяндії. Щойно голяндський консуль у Парижі повідомив Гагу про непорозуміння і кілька годин пізніше окреме авто відвезло сукні до Парижа.

Українознавство в Німеччині.

(Від власного берлінського кореспондента).

УКРАЇНОЗНАВЧІ КУРСИ Й ВИКЛАДИ В КЕНІГСБЕРЗІ (СХ. ПР.).

З переходом визначних українознавців проф. Ріхтгофена, Коха й Маєра до Кенігсбергу став Кенігсберґ попри Берлін другим важним центром українознавчих студій, що відразу проявив чималу активність низкою українознавчих викладів, курсів і дискусій.

Особливо важно відзначити, що в цьогорічному зимовому семестрі мали слухачі кенігсберського університету вперше нагоду вислухати викладів проф. Карла Г. Маєра про українську мову (Ukrainisch, Einführung und Lektüre), що відбувалися двічі тижнево в Балтійсько-Славянському Семинарі. В часі року проф. Маєр мав теж два публичні виклади на українські теми, саме в згаданому Семинарі про Т. Шевченка та в „Товаристві для студіювання Східної і Західної Прусії" про „Европу й Византію як джерела руської культури". В останньому викладі, що був незвичайно прихильно принятий численними слухачами та пресою, проф. Маєр дуже ясно підкреслив значіння України як культурного посередника між Півднем і Заходом та Північчю.

Проф. церковної історії д-р Г. Кох, що між іншим недавно приступив до видання дуже цінного журналу „Kyrios" і призначив там чимало місця Україні, розпочав в „Інституті для студіювання Східної Европи" серію викладів про Україну цікавим викладом на тему „Схема української історії у звязку зі звичайною схемою східно-европейської історії". При цій нагоді слід згадати, що проф. Кох підготовляє більший підручник української історії, який має з початком найближчого року появитися друком.

Проф. **Ріхтгофен** за останній час мав кілька викладів з обсягу праісторичної археольогії, в яких займався й українською територією. На цю тему говоритиме незабаром проф. Ріхтгофен і в окремім рефераті, що відбудеться в Берліні заходом Українського Наукового Інституту.

Із гостинних викладів у Кенігсберзі слід зокрема згадати реферат проф. д-ра І. Мірчука „Про ролю демографічности у москалів та українців", що відбувся 13-го лютого в „Балтійсько-Славянському Семинарі" і зробив дуже добре враження.

ВИКЛАДИ З ОБСЯГУ УКРАЇНОЗНАВСТВА В БЕРЛІНІ.

Український Науковий Інститут у Берліні, що від кількох літ веде постійні систематичні курси українознавства в німецькій мові й виробив собі уже значну авдиторію, оголосив на літній семестр ц. р. такі виклади:

1. Доц. дипл. інж. Р. Димінський: Торговля й комунікація України (1 год. тижнево).

2. Доц. д-р Б. Крупницький: Історія України у 20-ому столітті (1 год. тижн.).

3. Проф. д-р З. Кузеля: Українська кооперація з особливим поглядом на сучасний стан (1 год. тижн.), і

4. Проф. д-р І. Мірчук: Культурні взаємини між Німеччиною й Україною (1 год. тижнево).

УКРАЇНОЗНАВЧІ ВИКЛАДИ У ВИСОКІЙ ШКОЛІ ЗАКОРДОННИХ СТУДІЙ.

Д-р З. Кузеля, доцент української мови та краєзнавства у Високій Школі Закордонних Студій (Авслядсгохшуле), матиме в літньому семестрі ц. р. такі виклади й курси української мови:

1). Курс української мови для чужинців, 1. семестр, 3 год. тижнево; 2). Українська мова для тих, що мають уже початкове знання української мови (2. сем.), 3 год. тижнево; 3). Вищий курс української мови (вправи, читання й пояснювання творів, термінольогія, переклади), 3 год. тижнево; 4. Краєзнавство України, 2 години тижнево.

— **Чому** буліонові кістки зі знаком КНОРР? Практична Пані Дому знає, що саме ті буліонові кістки є приладжені з чистого м'ясного екстракту з додатком витягу виборової городовини. Знаменитий є буліон до пиття приладжений на снідання або до обіду і філіжанка буліону з тих кісток побуджує апетит. Можна їх уживати також до поліпшення смаку багато страв, як риб, паштетів, городовини, бігосу, гуляшу, квасної капусти, зуп і сосів. Знамениті вони також як доповнення харчів на прогульки. Тому буліонових кістох КНОРР не повинно бракнути в жадній домашній господарстві. Практичне є туристичне опакування 12 кісток в ціні 80 сотиків. Однак треба звернути увагу на знак КНОРР і бронзово-жовте опакування.

—o—

Дописи.

СТАНИСЛАВІВ.

З відчитової салі. Мин. неділі відбувся в салі „Української Бесіди" черговий виклад, що його виголосив проф. Гавлик на тему „Галич у світлі найновших розкопів".

Стефаниківська академія. Мин. неділі влаштувала „Молода Громада" святочні сходини в честь В. Стефаника з рефератом і рецитацією. Реферат виголосив проф. Д. Лісьмевич, в якому переводив доказ, що Стефаник не є песимістом. „Моє слово" рецитувала з зрозумінням п. М. Тимківна. Публики небагато, як звичайно на всіх поважних імпрезах у нашому місті.

З концертової естради. Мин. суботи відбувся у нас концерт М. Голинського, на якому з фортепіяновим сольом мала виступити відома піяністка Д. Колесова. З причини наглої хороби згаданої піяністки програму виповнив сам Голинський. Концерт зібрав, на жаль, небагато слухачів. А шкода. Голинський просто заскочив усіх і мило розчарував: здавалося, що то співає той давній, вперед кількох літ Голинський. Словом: Голинський віджив і є в знаменитій диспозиції. Тому концерт треба зачислити до вповні удатних і високовартісних.

УКРАЇНЦІ!
КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

Листування Адміністрації.

Вп. М. Данько, Женева: Згідно з Вашим бажанням ми переслали гроші п. Кр. Девізового дозволу дем. Банк ще не наладнав, тому грошей безпосередньо послано вислати не можемо. Окремо листа ми Вам післали.

Користайте з нагоди!

Велика знижка наших видань.

Кожний, хто вплатить згори зол. 30, дістане всі ці книжки.

Одинока нагода доповнити свою бібліотеку.

Замовляти: „Д і л о", Львів, Ринок 10 II. пов.

	ціна	зниж.
Д-р Кость Левицький: **Українські політики**	1·20	зол.
Д-р Василь Маковейський: **Гнів**	1·40	„
Др. Е. Олесницький: **Сторінки з мого життя I.—II.**	2·00	„
Мих. Галущинський **З Українськими Січ. Стрільцями**	1·30	„
Е. Чикаленко: **Спогади, том II.—III.**	2·20	„
Валерія О'Коннор Вільховська: **Листки й Старицькі**	0·40	„
Ірина Вільде: **Химерне серце**	1·20	„
Василь Софронів: **Лілієва отрута**	1·00	„
М. Рудницький: **Між ідеєю і формою**	1·20	„
Проспер Мериме: **Блакитна кімната**	1·20	„
Володимир Островський: **Сміх землі**	0·50	„
Микола Матіяш Мельник: **Крізь дим і згар**	0·40	„
Гордій Брасюк: **Безпутні**	0·40	„
Михайло Возняк: **Шевченко і княжна Рапгіна**	0·50	„
Михайло Возняк: **Белей і Кожинський**	0·40	„
Др. Ст. Баран: **Новий самоуправний закон**	0·40	„
М. Рудницький: **В.д Мирного до Хвильового**	4·00	„
Остап Грицай: **Відень**	0·60	„
Іван Черняк: **На Схід Ми**	1·25	„
М. Бриллинський: **Сіре одностроє**	2·00	„
Д. Лукіянович: **Я з більшістю**	1·30	„
Улас Самчук: **Віднайдений рай**	1·60	„
С. Яблонська: **З країни олію і рижу**	2·00	„
Д'Оревіллі: **Чортиці**	2·00	„
Он. Бальзак: **Чародійна шкіра**	2·00	„
В. Масютин: **Два з одного, том I.-II.**	3·80	„
О. Кобилянська: **Апостол черні том I.—II.**	3·60	„

Відозви й комунікати.

В СПРАВІ ЛІТНІХ ПРОГУЛЬОК.

Туристично-відпочинкова кооператива „Громада" у Варшаві (якої членом є Товариство Українських Кооператорів у Львові й усі українські кооперативні централи) подає до відома своїх членів такі інформації в справі закордонних прогульок кооперативних працівників:

1. **Прогулька до Швеції** відбудеться в днях від 11. до 15. липня 1937 р. пароплавом „Костюшко". Загальні кошти прогульки зол. 115 від особи.

2. **Прогулька до Данії** відбудеться в днях від 7. до 10. серпня, пароплавом „Костюшко". Загальні кошти прогульки 105 зол. від особи.

Кошти обіймають такі видатки: корабельний білет, життя підчас цілої прогульки, закордонний паспорт, віза, фотки і всі перепади, передбачені в програмі прогульки.

Число місць у такій ціні є точно обмежене. Хто зголоситься пізно, мусітиме платити більше, а звісно може загалом не дістати місця.

Хто має намір взяти участь в одній з цих прогульок, повинен при зголошенні вплатити 2 зол. вписового і 25 зол. завчасу. Решту суми можна вплатити в доїльних речинцях, з тим однак, що на прогульку до Швеції після суми, себто 115 зол. і 2 зол. вписового мусить бути виправлена до дня 1. червня с. р., а на прогульку до Данії після суми, себто 105 зол. і 2 зол. вписового мусить бути виправлена до дня 1. липня с. р. Хто до тих речинців не вплатить цілої належности, тратить вплачені завчасу, а тим самим і місце в прогульці.

Українські прогульковці мають гроші переслати на рахунок Товариства Українських Кооператорів у Львові, Технічна 1, конто П. К. О. ч. 503.922, а звідси будуть пересилати їх до кооперативи „Громада" у Варшаві, Варецька 11а, на конто Центральної Каси Спілок Рільничих ч. 250. Також можна безпосередньо вислати гроші до Варшави, повідомляючи про це Товариство Українських Кооператорів у Львові, Технічна 1.

В справі прогульок до Франції і Югославії, кооперативна „Громада" подає такі інформації:

3. **До Франції** організується дві 16-денні прогульки на світову виставу у Парижі, — одна в липні, друга в вересні с. р. Приблизний кошт одної прогульки 300—350 зол. від особи, при чім Управа „Громади" має надію, що кошти цих прогульок удасться зменшити, коли буде вироблена умова між Польщею і Францією в справі цих прогульок, а це має наступити у місяці квітні. Збірний пункт для прогульковців до Парижа в Збоншині (Збоншин) на границі Німеччини (Позвольово).

4. **До Югославії** 2-тижнева прогулька відбудеться в серпні. Приблизний кошт 390—430 зол. від особи. Збірний пункт в Зебжидовицях (Зебжидовіце) на границі Чехословаччини (на Шлеську).

З огляду на те, що число вищезгаданих паспортів за виїзд до Парижа обмежене, треба зголошуватися до участи в прогульках до Франції вже тепер, щоби забезпечити місце, в противному разі кооператива „Громада" не може ручити, що добуде паспорт чи зможе вписати на збірний паспорт. При зголошенні треба прислати 2 зол. вписового і 20 зол. завчасу.

Кожний, хто хоче взяти участь у закордонній прогульці, обовязаний мати: особисту книжку (dowód osobisty) з зазначенням, що є польським громадянином, і посвідку дотичного староства, де буде стверджено, що нема перешкод для виписання даної особи до збірного паспорту на одну з вищезгаданих прогульок. Коли і кому ці документи можуть бути предложені, про це оголоситься пізніше, але документи ці треба вже тепер мати завдалегідь і мати приготовані.

Подрібні програми прогульок до Франції і Югославії будуть оголошені у відповідному часі, по узгідненні з урядовими чинниками дотичних держав.

Крім того кооперативна „Громада" повідомляє нас, що може улаштувати дводенну прогульку до кооперативи „Здоровля" в Марковій і Сільського Університету в Гаю коло Марєвої пов. Пшеворськ, коли знайдуться охочі. Щодо прогульки до Ліскової на виставу „Культура і праця села", Кооператива „Громада" подає, що коли б набиралось 500 осіб, то можна дістати 75 проц. залізничої знижки від місця виїзду (збірного пункту) і 50 проц. знижки до місця виїзду, при відстані від місця замешкання до місця виїзду поверх 50 кільометрів, а найкращий час для такої прогульки був би від 10. до 30. червня п. р.

Також кооператива „Громада" може взятись організувати масову відпочинкову прогульку над море і коли б набралось мала хоч приближене число бажаючих взяти участь в таких прогульках, могла би приготовити дешеві помешкання і харч. Найвідповідніший час на таку прогульку був би кінець червня. Точна калькуляція коштів утримання і залатерування над морем може бути зроблена після того, як кооператива „Громада" дістане відповідну скількість зголошень.

Посилаючи ці інформації до відома працівників українських кооператив, обєднаних в РСУК, просимо такі дійсні особи вже тепер надсилати зголошення до участи в закордонних прогульках, а управи кооператив просимо поінформувати нас, скільки в даній кооперативі, місцевості чи повіті знайшлось би охочих взяти участь в прогульках до Лісковой на Виставу „Культура і праця села", до Марєвої та Гаю для оглядин кооперативи здоровля і сільського університету і над море. Подробиці про всі ці прогульки будуть оголошені пізніше.

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ КООПЕРАТОРІВ У ЛЬВОВІ.

Ю. Павликовський голова. **А. Жук.** секретар.

Адреси для листів: Товариство Українських Кооператорів у Львові, вул. Технічна 1 (РСУК).

—o—

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

МОЖЛИВОСТИ РОЗВИТКУ РІДНОГО ПРОМИСЛУ Видало Українське Технічне Товариство. Львів 1937. Стор. 80 + оголошення. Ф. 8°.

ПРОВІДНИК ПЕРЕМИШЛЯ І ПОВІТУ НА 1937. Перемишль — лютень 1937. Стор. XX + 82. Ф. 8°.

ПСАЛТИР, переклад на українську мову з грецького тексту М. Кобрина. Праці Українського Наукового Інституту. Варшава, 1936, стор. 88, 8°

—o—

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

СИНТИН:
10. IV. Шарівка.
11. IV. Вій.
12. IV. Чорногора в огні (Довбуш).

ГОРОДЕНКА:
14. IV. Шарівка.
15. IV. Шалапут.
16. IV. Вій.
17. IV. Шарівка (вдруге).
18. IV. Чорногора в огні (Довбуш).

Укр. Мол. Театр „Загреба" під арт. пров. В. Блавацького.

ТУСТАНОВИЧІ:
10. IV. Т. Шевченко.
11. IV. Муравлі.

ТРУСКАВЕЦЬ:
12. IV. Т. Шевченко.
13. IV. Муравлі.

Великий Театр:

Субота 10. IV. год. 8. веч. „Тоска" опера.

Неділя 11. квітня. год. 3.30 попол. „Мадам сан Жен". В год. 7.30 веч. „Подружжя".

КІНА.

АПОЛЛО: „Аллагія город" з Марі Гітрі і Чер. Боєром.

АТЛЯНТИК: „Мовчача осінь" з Ігн. Падеревським.

ВАНДА: „Сон ночі літньої" і „Перемога двуглав".

ГРАЖИНА: „У сяйві осени" з Із. Кагуром.

ЕВРОПА: „Три сестри Пешті".

КАСІНО: „Камелієва жінка" з Гретою Гарбо.

КОПЕРНИК: „Назитнована" (Кай Франсіс).

МАРУСЕНЬКА: „Багате бідництво" із Шарлєю Темпель.

МЕТРО: „Забута людина", „Пригоди пеховця".

МІРАЖ: „Володар підводного царства з Льов Чьєном.

МУЗА: „Сан Франціско".

ПАЛЯС: „Орлиний Міхоровський" з Тамарою Вишневською.

ПАН: „Пан із мільйонами" з Гейрі Купером.

ПАКС: „Пастер".

РАЙ: „Малий король".

СВІТ: „Прокажена".

СТИЛЬВЕ: „Право до життя" та ревія.

ТОН: „Королева джунглів".

УТІХА: „Тайна бригада" та ревія.

ХІМЕРА: „Соловейко а Відня" а Мерлою Егерт.

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(ул. Вітовського 2.)
„Альпи".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 10. квітня 1937.

Берлін (357) 18.15 Неділя пятка. 19.15 Камеральна музика. **Білгород** (437) 18.50 Нар. пісні. 20.00, 21.00 Гумор. 21.30, 22.00 Хор. **Братислава** (296) 19.15 Словацькі нар. пісні, **Будапешт** (550) 13.30 Симф. орк., 17.00 Мадярські пісні, форт., 20.05 Концерт орк., 21.40, 22.00 Цик. музика. **Відень** (507) 15.35 Хор, 19.19 Контекст Фрателлі, 19.30, 20.00, 21.00 „Брудер Штрамбінгер" оп. Айблєра, 22.20 Сентиментальний реціталь Рим. Одисеосова, **Дайтшляндсендер** (1571) 14.00, 16.00 Музика 18.00 Нар. пісні й танці, хор, орк., 19.00 Веселі мелодії, 22.30 Нічна музика, **Кенігсберг** (291) 20.10, 21.00 „Шпета людина" оп. Ів. Штрауса, **Мілляно** (369) 17.15 Камер. музика, 20.40 Легка музика, 21.00 22.00, 23.05 „Кармен" оп. Бізета, **Мінхен** (405) 9.00 Музика, 14.25 Камер. музика, 18.00 Розр. концерт із Байройту, 19.40 Форт. реціталь, 20.10 21.00 Веселий вечір, **Прага** (470) 15.00 Сто хвилин сміху та легкої музики, 18.55 Концерт орк. Нім. Театру, опів, форт., 22.35 Танк. музика, **Радіо Парі** (1648) 13.15 15.00, 19.45 Опів, 20.15 Віольончеля, 20.30, 21.00, 22.00 Вечірня фестиваль, **Рим** (421) 17.15 Квартет, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Катруся танечниця" оп. Гільберта, 23.15 Військ. орк.

Неділя, 11. квітня 1937.

Берлін (357) 10.30 Соната ф-моль Брамса, 12.00 Орк. і форт. дует, 19.00 Розр. музика, 20.00, 21.00 Вечір оперетки, **Білгород** (437) 19.50, 22.30 Нар. пісні, **Будапешт** (550) 12.30 Оркестра, 15.50 22.05 Цик. музика, 19.00 Опів. реціталь Ільони Лядані, **Відень** (507) 11.40 Орк. концерт, 15.40 Камер. музика, 17.35 Розр. концерт, вар. пісеньки, 19.10 Вес. мелодії, **Дайтшляндсендер** (1571) 9.00 Музика, опів, 18.00, 19.00 Гарн. мелодії, **Кельн** (456) 20.00, 21.00 „Вільний стрілець" оп. Вебера, **Дрогтвіч** (1366) **15.25 Концерт українських пісень у вик. хору, Кошиці** (259) 17.35 Словацькі нар. пісні, 18.00 Для Закарпаття, **Мілляно** (369) 17.00, 19.00 Симф. концерт, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.05 Оперетові мелодії, **Мінхен** (405) 10.20 Музика на дуті інструменти, 12.00 Військ. орк., 14.00 Для дітей, 16.05 Сонети, **Прага** (470) 12.20 Військ. орк., 15.00 Хор, 19.30, 20.00, 21.00, 22.00 „Фрагова весілля" оп. Моцарта, **Радіо Парі** (1648) 15.00 Легка музика, 15.30 Цик. музика, 16.00 „Історія вояка" вид. з муз. Стравінського, 20.15 Опів. реціталь, 20.30, 2.00 „Електра" траг. Софокля, **Рим** (421) 17.00, 18.06 Симф. концерт, 19.50 Співи, 20.40, 21.00 Розр. музика, 22.10 Комедія, 22.45 Танк. музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 10. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.23 Програма дня, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика, гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл 11.30 Для шкіл: Співаймо пісеньки, 11.51 Сигнал часу, 12.05 Оркестра, 12.40 Полудневий дзвінок, 12.50 Відзивна радіостанції і спосіб використовування краєвого часу, 14.30 Весела авдиція для дітей „Іменини Леонтинки", 15.00 Господарські вістки, 15.15 Опів. реклямах ККО. 15.21

ШАФКОВІ КУФРИ

валізи, міхи на постіль, коробки на капелюхи та комірці, багажові паси по цінах найнижчих поручає

Робітня римарсько-галантерійна **Н. БАРЕР**

Львів, Сикстуська ч. 2, побіч ф-ки „Саламандра"

Легка музика, з гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.50 Гутірка про моди, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Легка музика з гр. пл., 16.15 Веселі оповідки, 17.00 Концерт солістів: скрипка, скрипка, форт., 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка 18.10 Промова голови окр. уряду Ф. В. і В. Пр. Познань, 18.15, 18.20 Спортові вістки, 18.25 Органи сольо, гр. пл., 18.35 Львівський актуальний фейлетон, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Прапори на щоглу!, 19.30 Лєсн. Лєвандовський: Орх. концерт, 20.30 Літер. новини, 20.45 Вечірній дневник, 20.55 Актуальна гутірка 21.00 Мішаний хор, віол. форт., 22.00 Весела Сирена: Закопанські гутірки, 22.30 Танкова музика; у перерві Останні вістки.

Неділя, 11. квітня 1937.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Хліборобська газетка, 8.21 Музика з гр. пл., 8.27 Перший досвідний огляд ярмарку в Бозполі, 8.37 Чайковський: Вальс-серенада. гр. пл., 8.45 Програма на день, 8.50 Ранішній дневник, 9.00 Богослуження, опісля Німецька реліг. музика з гр. пл., 10.45 Розр. музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Муз. поранок, орх., скрипка, 13.00 Театральний огляд, 14.00 Розділення нагород учасникам розстайного бігу за нагороду Польського Радія, 14.20 Радіовий абонент столиці ч. 100.000 перед мікрофоном, 14.30 Мазурська весілля, муз. обр., 15.15 Гармоністи, 15.30 Авдиція для села: Як збільшити видатність наших садів, 16.00 Легка музика з гр. пл., 16.30 Театр Уяви: „Біда молодість" М. Косман-Ясножевської, 17.00 Підвечірок при мікрофоні, орх., сопісти; у перерві коло год. 17.55 Актуальна гутірка, 19.00 Із життя Обезшкової, **19.15 Мішаний концерт: у програмі українські пісні у вик. В. Тисовна**, 19.45 Літер. хвилина, 20.00—20.20 Продовження мішаного концерту, 20.20, 20.35 Спортові вістки, 20.40 Політ. огляд, 20.50 Вечірній дневник. 21.00 „Жовтий монс" муз. комедія Іа. Воробкевича в опрацюванні Зб. Личинського та Фел. Зандлера, 21.40 Мадярські пісні, хор із Будапешту, 22.10 Оркестра, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.03, 88.60, Долари американські 5.27·50, 5.25·00, долари канад. 5.27.50—5.25·00, Фльорени голл. 289.37—287.65, Франки фр. 24.23—24.09, Франки швайцарські 120·25—119·45, Фунти анга. 25.87—25·71, Гульдени данц. 100.20—99·80. Корони ч. 16.10—15.40, Кор. шан. 115·49—114.85, Кор. норв. 129.93—128.95, Корони шв. 133.38—132.40, Ліри італ. 24.20 — 23.50, Марки фінл. 11.45—11.00, Марки нім. 123·00—120·00, Шил. австр. 97.00—96.00. Марки нім. срібні 130, 127.

Акції.

Банк Польський 101·75, Цукор 30·50, 30·75, Вугіль 20·75, Ліланоп 13·50, 13·65, Острожець 129·00, Стараховичі 32·65. 33·75, Тенденція вдержана.

Папери.

Інвест. 2. ем. 64·50, серія неінот. 5 пр. пов. конв. 55·75, 56·00, 6 дол. 54·50 купон 2·14, 4 процирем. дол. 45·00, 7 стабіл. 368·00, купон 64·55, 4 проц. пов. комсоліз. 54·75, 53·00, 52·50, 55·25, два ост. др.

Збіжжя.

Львів, 9. IV.

За 100 кг. льоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	30·00—30·25
Пшениця збір. червона	29.25—29·50
Пшениця одн. біла	29·75—30·00
Пшениця зб. біла	29·00—29·25
Жито штандарт І.	24·25—24·50
Жито шт. ІІ.	24·00—24.25
Ячмінь одн.	25.00—25·25
Ячмінь на млино	23.50—23.75
Ячмінь паст.	22.50—22·75
Овес шт. І. незадощ.	22.25—23·50
Овес шт. І. А легко зад.	21.50—22.00
Овес шт. ІІ. незадощ.	22.25—23·50
Овес шт. ІІ. А легко зад.	21.50— 22·00

Спілка Акційна для промислу будівельного

перше ІВАН ЛЕВИНСЬКИЙ.

Рахунок білянсу з днем 31. грудня 1936.

Актива: І. Маєток сталий: 1) Ґрунта зол. 53446.50, 2) Будинки а) фабричні зол. 94705.99, б) мешкальні зол. 200.— разом 94905.99, 3) Технічне уряджения 31168.—, 4) Бюровий інвентар зол. 950.45, разом 180450.94. ІІ. Маєток плинкий: 5) Готівка в касі зол. 1804.90, 6) Готівка в банках: а) на рк. біжучім зол. 121777.20, б) льокати зол. 195.41, разом 121972.71, 7) Процентові папери зол. 4754.—, 8) Рімеси зол. 2188.80, 9) Акції к уділи зол. 16965.16, 10) Матеріяли: а) сирівні зол. 691.42, б) помічн. і наг. зол. 829.50, разом 1520.92, 11) Півфабрикати зол. 994.20, 12) Готові вироби зол. 5879.84. 13) Довжники: а) акц. з тит. оред. фінансових зол. 11294.08, б) відбірні зол. 151.60, в) рівні зол. 85934.61, разом 97380.29, 14) Сумнівні належитости зол. 1562.57, разом 255023.39, 15) Спеціяльний перехідний рахунок різниць курсових зол. 49764.42, Разом зол. 485288.75.

Пасива: І. Власні капітали: 1) Капітал закладовий зол. 100000.—, 2) Капітал запасовий сальдо з р. 1935 зол. 55000.—, Капітал запасовий долює в р. 1936 — разом 55000.—, 3) Капітали резервові: а) резерва спеціяльна зол. 1100.—, б) еквівалент проданих ґрунтів зол. 240918.16 разом 242018.16, 3) Капітал амортизаційний: 4) а) сальдо з р. 1935 зол. 32566.24, б) долюсено в р. 1936 зол. 6239.16, разом зол. 38805.40, ІІ. Капітал обтяжаційний: 5) Резерва податкова зол. 11389.01, IV. Зобовязання: 6) Незаплачені податки: а) рядові зол. 90.88, б) самоядові зол. 19.61, 7) Рімні вірителі зол. 1072.26, 8) Дивіденда за рік 1935 зол. 190.—, разом 1372.75, 9) Решта зиску з 1935 р. зол. 12048.72, 10) Зиск в р. 1936 зол. 24624.71, разом зол. 36673.43, Разом 485288.75.

Рахунок втрат і зисків.

Втрати: 1) Адміністрація: а) загальна зол. 19280.17, б) конта фабрикації зол. 1667.07, разом зол. 20947.24, 2) Податки зол. 8024.46, 3) Амортизація: а) будинків зол. 2975.24, б) технічного уряджения зол. 3217.97, в) бюрового уряджения зол. 45.95, разом зол. 6239.16, 4) Півфабрикати зол. 77.15, 5) Готові вироби зол. 67.65, 6) Будинки зол. 1014.81, 7) Спеціяльний рах. перехідний різниць курсових зол. 14471.35, 8) Зиски: а) решта зиску з року 1935 зол. 12048.72, б) зиск з року 1936 зол. 24624.71, разом зол. 36673.43. Разом зол. 87515.85.

Зиски: 1) Відсотки зол. 9127.08. 2) Наєм: а) льокалів зол. 26512.05, б) машин зол. 4707.45, в) ґрунта зол. 118.80, разом зол. 31338.30, 3) Ґрунта зол. 32370.90 4) Технічні уряджения зол. 1438.63, 5) Матеріяли зол. 596.79. 6) Курсові різниці зол. 86.43, Зиск з року 1935 зол. 12048.72, Разом 87515.85.

Подяний білянс та рахунок втрат і зисків затвердили XV. Звичайні Загальні Збори, які відбулися дня 8. квітня 1937 р.

УПРАВА:

Інж. Павло Дурбак вр. пп. Інж. Роман Колтунюк

Гречка на млино	33·00—33.50
Лен	51·00—52.00
Сім конопляне	40·50—41.00
Ріпак озим	56·00—57·00
Ріпак хітний	51·00—52·00
Крупи гр.	56·00—58.00
Крупи ячм.	35.00—36.00
Пеницак ч. 10.	35.00—36.00
Макухи льн.	24.50—25.00
Мука пшен. ст. гат. І вис.	47·25—47·75
„ „ гат. І А	46·25—46·75
„ „ гат. І Б	45·25—45.75
„ „ гат. І Ц	44·25—40·75
„ „ гат. І Д	43·25—43·75
„ „ гат. ІІ А	41·75—42·25
„ „ гат. ІІ Б	41·25—41·75
„ „ гат. ІІ Ц	40·10—41.00
„ „ гат. ІІ Д	39·25—39·75
„ „ гат ІІ Е	37·25—37·75
„ „ гат. ІІ Ф	35·75—36·25
„ „ гат. ІІ Г	33·75—34.25
„ „ гат. ІІІ А	26·00—25·50
„ „ гат. ІІІ Б	24·50—25·00
Мука пшенична паст.	21·50—22.00
Мука пшен. разова до 25%	33.25—33.50
Мука житня вис. 0—30%	39·50—40.00
Мука житня гат. І. 0—50%	37·00—37.50
Мука житня гат. І. 0—65%	35·25—35.75
Мука житня гат. ІІ. 50-65%	25·00—26·00
Мука житня разова 0·95%	30.50—30.75
Мука житня понад 65%	22·00—22·50
Висівки житні	14·00—14·25
Висівки пшен. грубі	14·50—14·75
Висівки пшен. середні	13·50—14·00
Висівки пшен. мілкі	15·00—15·25
Висівки ячмін.	14·00—14·50

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 9. квітня н. р. кооперативам платня за льоко Львів:

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	5.95 зол.
1 кг. масла десеров. бочкове включно з боч. опакуван.	3.00 „
1 кг. масла екст. платить з екст. опакун. включно дефінітивно	3·00 „
молоко від 11. І. ц. р.	0.16—0·17 „
копа яєць	2·50 „

Тенденція на масло і молоко вдержана, на яйця слаба.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 9. IV. н. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвірє птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре умясені, повногруді товсті	1.40 зол.
Курки молоді І. кл. товсті без напіняку на ногах від 1.80 кг. вгору	1.20 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Кружок Р. Ш. ім. Б. Грінченка городецької дільниці у Львові рішив почати збирати різні невжитки як старі часописи, записані шкільні зошитки і інші папери, порожні пляшки, стоніоль з чекольди і чаю, старе залізяк, непридатні до вжитку суконні матеріяли як також почтові марки разом з конвертами або витяті з конверти так, шоб довкола марки лишився маргінес ширини одного пальця. Нема дому, де не найшлось би таких невжитків. Поодиноко не представляють вони ніякої вартости і тому виникають їх на сміття. Та зібрані в більшій скількости і відповідно продані можуть дати поважну квоту. Дохід з продажі зібраних невжитків рішив Кружок Р. Ш. призначити виключно на будову домівки для приміщення своїх двох шкіл на городецькій дільниці. Без великого труду може кожний громадянин причинитися до довершення великого діла. Зголошення просимо складати в Канцелярії мужеської школи при вул. Городецькій ч. 95. І. пов., а Кружок вишле негайно по відбір зголошених річей. Позальвівське громадянство, передовсім Установи просимо збирати на цю ціль почтові марки і передати їх прихильно Кружкові.

Річні Звичайні Загальні Збори Українського Товариства Допомоги Емігрантам з України у Львові відбудуться в неділю 25. квітня в год. 9. рано (а в 10. при всякій кількости присутніх) у помешканні Т-ва Ринок ч. 10. II. пов., на гамку. Порядок нарад: 1) Відкриття Зборів і обрання Президії. 2) Відчитання протоколу попередніх Заг. Зборів. 3) Звіт Управи й Ревізійної Комісії за р. 1936. 4) Затвердження преліміпара бюджету на р. 1937. 5) Признання абсолюторії попередній Управі й вибір нової Управи та Ревізійної Комісії. 6) Внесги та замітки. — **Управа.** 622

Подяка. Складаємо подяку Вп. Д-рові Василеві Маковському в Печеніжина за жертвоване убрання, яке передали ми через УКТОДІ б. булавному УГА Чемерисові Іванові. — **Народня Організація Українців м. Львова.**

НАУКА

ВПИСИ на тримісячний курс крою шитя починають **15. квітня** новочасною системою. АННА, Львів, Галицька 20. 577 3-о

КУПНО - ПРОДАЖА

ТРІЮМФ світової слави, машини до писання бюрові і валізкові продає Міхальський, Львів, Фредри 7. 618 1—6

ЦІЛОРІЧНУ ЕКЗИСТЕНЦІЮ дає купно поверхового пансіону за 12 тисяч у Немирові 9 покоїв. 2 кухні умебльованих 670 сажнів — те саме і 200 сажнів в місті тисяч „Трансакція" Львів, Длуґоша 1. 605 1—

МОТОЦИКЛІ TWN найновіші моделі на рік 1937 продає Міхальський, Львів, Фредри 7, тел. 207-48. На проспект долучити марку. 618 1—6

ДОМИ з городами на передмістях від 5 тисяч поручає „Трансакція" Львів, Длуґоша один. 605 2-

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

АГЕНТІВ ПОРТРЕТОВИХ на небувалих дотепер умовинах шукає портретове Заведення „Renesans", Kielce, Focha 14. Спеціяльність портрети „Semi-Email" фотографічні новини. Жадати проспектів. Просимо листуватись в польській мові. 128 36-36

РІЖНІ

ВІЗКИ ДИТЯЧІ від 15.— зол. поручає та направляє робітня візків — Іванів Миколяша. 511 3—7

СРІБЛО, золото, дешево у фірмі РОЗВА. ЖЕВСЬКИЙ. Власні робітні годинникарські та ювілерські. 589 2—7

ФІРАНКИ, КАПИ, найдешевша вирібня Ванк, пл. Марійська 6. 508 5—10

ЗА 1 ЗОЛ. перероблює капелюхи жіночі і мужеські. **Коперника 26,** подвірє. 594 3—3

ОБРУЧКИ шлюбні, перстені заручинові швайцарські годинники найдешевше поручає ВАНДЕР, Шайнохи 1. Прецизійна дешева направа годинників і біжутерій 412 4—7

ОГОЛОШЕННЯ.

КОНКУРС.

Окружний Союз Українських Кооператив у Станиславові розписує конкурс на одну агрономічну силу з відповідною практикою. Зголошення враз з описом життя і референціями слати до Союзу найдальше до 30. квітня п. р. Вибір нагороди нічідно з умовою. 621 1—1

ХТО?!

хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідніших

ПЕРФУМЕРІЇ

С. ФЕДЕРА

Львів СИКСТУСЬКА 7 Філія КОПЕРНИКА 15в

Кожний покупець, що покличеться на це оголошення „Діла" дістане ЗАДУРНО гарний дарунок.

Перша Українська Шваль ня

„ЕМКА" 12—25

Львів, Личаківська 14. І. п.

Готове мужеське біддя з добірних матеріялів у великому виборі. Замовлення з власних і дібраних у робітні матеріялів виконується скоро і солідно. Конкуренційні ціни.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошенсві шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . . зол. 0,35
1 мм. одношпальтовий в тексті і новинках . зол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці . зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п. . . . . зол. 0.10
шукаючі праці . . . . . зол. 0.05

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	зол. 480.—
Остання сторінка 1/2	зол. 250.—
Остання сторінка 1/4	зол. 130.—
Остання сторінка 1/8	зол. 70.—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Неділя 11. квітня 1937. Ч. 79

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229—41.

Як іде орґанізація О. З. Н.?

Українська дітвора буде вчитися реліґії по румунськи.

„Людовий фронт“ готовить карієру Ля Рока.

Лихоліття учителів-заточенців і становище У. П. Р.

Обнижка цін кави і чаю.

Велика офензива червоних під Мадридом заломилася, 2.800 ранених і убитих.

Хто буде здавати матуру?

До чого змагає Мадярщина?

Ліцеї. (Стаття посла В. Кузьмовича).

Франциська валюта паде.

Показ історичних одягів.

Кожний може стати факіром.

Як я став соціялістом, або: Чому мене викинули з одної управи.

(Фейлєтон Галактіона Чіпки).

Літературна сторінка.

Ч. 79 (14.622). Львів, неділя 11. квітня 1937 Оплата рахунком шляхом готівкою Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 228-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
Конто: Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . 5.00 зол.
Квартально . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . 30.00 „
Річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Ориг. Англійські Пальта
вовняні і непромакальні
продає просто консументам
ФАБРИКА УБРАНЬ
Рот і Рудерфер
Львів, Легіонів 3, I п.
(над кіном Паляс)

Українська дітвора буде вчитися релігії по румунськи.

Румунська шкільна влада наказала вчити релігію у всіх буковинських школах лише по румунськи.

Подаючи ту вістку, чернівецький „Час" стверджує, що та постанова нарушує румунську конституцію і міжнародні постанови про охорону меншин.

Велика офензива червоних під Мадридом заломилася.

2.800 УБИТИХ І РАНЕНИХ.

Ген. Кейпо де Ллано повідомив, що цілий вчорашній день ішли на мадридському фронті завзяті бої. Червоні після сильної артилерійської підготовки перевели завзятий наступ між Караванчелем і Ляс Розас, але втратили понад 2.800 убитих і ранених та 8 повзів. Бої тривали цілий день. Той наступ, що мав відтяжити баскійський фронт, зовсім не пощастив.

Комунікат національного командування ширше описує бої на мадридському фронті.

Червоні ужили поважні сили та перейшли до наступу на цілому фронті. За ніч перевели вони 6 атаків, за вчорашній день — 8.

Тому що ворожі сили були дуже великі і багато висосажені у военний матеріял, від год. 6. до 19. бої були незвичайно завзяті. Офензива була звернена у першу чергу на Ляс Пердісес і Каза дель Кампо.

Під Ляс Пердісес національні війська спокійно допустили ворога близько до своїх становищ, опісля здесятикували його скорострілами. На іншому відтинку після довгої артилерійської підготови червона піхота розвинула наступ з 26-ма повазами і зблизилася на 20 метрів до національних становищ, де в тому місці вона відступила, залишаючи 700 убитих і багато полонених. На шляху до Караванчелю відбито наступ на шляху до Естремадури.

Червоні втратили понад 2.800 убитих і ранених та кілька повзів.

Комітет оборони Мадриду дискретно промовчує ту велику офензиву і лише згадує про здобуття поодиноких будинків. На шляху до Естремадури

червоні динамітом висадили у повітря 14 домів, бо не могли їх здобути; всі оборонці згинули.

Університетська дільниця відтята; червона артилерія обстрілювала її.

НА ІНШИХ ФРОНТАХ.

Як подає Кейпо де Ллано, вчора усі фронти оживилися. На південному фронті наступ червоних відбито з великими втратами, залишаючи на полі бою 60-ох убитих і чимало военного матеріялу. На відтинку Хаки національні війська заняли ворожі становища, на астурійському відтинку вони знищили два червоні курені.

СОВІТИ КОМАНДУЮТЬ ЕСПАНСЬКИМИ ЧЕРВОНИМИ КОРАБЛЯМИ.

До Констанци причалив еспанський червоний корабель-цистерна „Ремідіос". Ним командує морящький совіт, що приказує капітанові та двом старшинам. Залога оповідає, що багатьма еспанськими червонними кораблями командують совіти

До чого змагає Мадярщина?

Мадярський премієр Дарані заявив у інтервю з представником часопису „Ле Моменґ" змагання Мадярщини ось як: 1) добитися рівних прав, обмежених мировими договорами; 2) визнати і здійснити права мадярських меншин, 3) змагати до мирної ревізії кордонів. Та остання точка програми є можлива до здійснення, як це стверджують м. ін. визначні мадярські парляментаристи.

Передвиборча гарячка в Бельгії.

Передвиборча кампанія в Бельгії стає щораз то інтенсивніша — ведуть її обі сторони — Дегрель і Ван Зеланд. Вона щораз то частіші, на мурах повно афіш, на вулицях — самохідні із транспарантами.

У рексівському органі „Ле Рексль" появився вчора текст договору між „Рексом" та фляндськими націоналістами. Договір короткий; він стверджує, що рексисти хотять замінити Бельгію на федеральну державу.

ЕЛЕГАНТНІ УБРАННЯ НА ВЕСНУ
поручає робітня Гр. КЛЮКА
Академічна 14, I. пов. — Тел. 115-63

Кооперативний Банк „Дністер"
у Львові, вул. Руська ч. 20.
видає
премійні ощадностеві книжечки, для яких призначені чагороди 25—100 зол. Вкладки на ці книжечки від 5.— зол. вгору складати слід щомісяця впродовж цілого року і не виймати в тому часі з тієї вкладки ніякої квоти.

Центральний Кооперативний Банк
„Краєвий Союз Кредитовий" у Львові,
вул. Третого Мая 15.
приймає вкладки ощадности і як централя кредитова для українських кооператив усіх видів дає кредити на піднесення господарства і промислу

Як іде організація ОЗН?

Львів, 10. квітня 1937.

Реалізація внутрішнього політичного переустрою Польщі вайшла недавно у нову фазу. Йде про створення нового суцільного проурядового політичного табору. Не був ним створений полк. Славеком перед виборами до польських законодатних установ в 1928. р. Безпартійний Блок співпраці з урядом, що був зліпищем гуртків і осіб з ріжних дотеперішніх політичних груп, або й прямо людей політично ніде непричасних, і впродовж свого істнування до осени 1935. р. не витворив ніякої одноцільної політичної програми. Цей табор цементував авторитет пок. марш. Пілсудського і розлетівся, як не стало цього живого цементу. Головною метою покликання до життя ББ, наміченого марш. Пілсудським і його тодішнім найближчим співробітником полк. Славеком, була справа державного переустрою Польщі — себто справа вміни березневої конституції. Це й переведено квітневою конституцією ще за життя марш. Пілсудського і тим Безпартійний Блок виконав доручене йому завдання, доповнюючи авторитарну конституцію відомою своєрідною *виборчою ординацією* до сойму і сенату, на основі якої сконструовано у вересні 1935. р. теперішні польські законодатні установи без політично-партійної організації

ГАЛИЦЬКА КАСА ОЩАДНОСТИ
НАЙСТАРША ОЩАДНОСТЕВА ІНСТИТУЦІЯ У ЛЬВОВІ — ОСНОВАНА В 1848 Р. —
ОЩАДНОСТЕВІ КНИЖЕЧКИ З ПОРУКОЮ ДЕРЖАВИ. ОБСЯГ ДІЯЛЬНОСТИ: ЦІЛА СХІДНА ГАЛИЧИНА. Замісні вклати П. К. О. 800 198

Єдиний християнський силад 593 3—20
ГОТОВИХ МУЖЕСЬКИХ ОДЯГІВ
СУКНА І МАТЕРІЯЛІВ НА ОДЯГИ
ТАДЕЙ ЦВЕТАЄВ
вул. Коперника ч. 5. Тел. 238-43.

Життева практика вже у кожних польських законодатних установах виказала, що політичне життя вимагає існування політичних партій. Польща на основі квітневої конституції є державою авторитарною, а не тотальною, з деякими залишками основ демократичного устрою і тому не витворила монопартії, як це є в Совітах, Італії і Німеччині. Залишаючи частину демократичних устроєвих форм, рішальні сьогодні чинники польської політики не могли творити політичної порожнечі відсутністю проурядової політичної партії, що малаб за завдання лучити уряд з польським громадянством для піддержки і скріплення його діяльности. І в сучасній Польщі переконалися наглядно, що не можна вести політики без політичних партій і означеної політичної програми. Відси і вийшло зрозуміння потреби пової політично-партійної концепції, якої тези проголосив полк. Адам Коц в дні 21. лютого ц. р. і яку сьогодні реалізується під назвою „Обозу Зєдноченя Народового".

Почин до нової формації вийшов від марш. Едварда Сьмігłого Ридза, переємника авторитету марш. Пілсудського, у його промові з 24. трав ня м. р., в якій перевів він аналізу положення в Польщі та намітив завдання, що стоять перед польським громадянством, та цілі, які воно мусить осягнути, творячи зорганізовану одноцільно хермовану волю у першу чергу щодо оборони держави, а дальше організації і ведення моральних і творчих сил в народі. Практичне переведення тих засад доручив марш. Сьмігли-Ридз своєму близькому співробітникові полк. Коцові, що й проголосив основи нової політичної формації у своїй декларації з 21. лютого ц. р., подані до публичного відома через радіо, пресою і окремими афішами.

Подало їх і „Діло" в ч. 39, яке і дало від себе коментар у статті „Декларація полк. Коца" в ч. 40 з 24. лютого ц. р., зазначуючи там, що „всяка польська консолідація бажана нам і корисна, якщо вона відкриває дорогу для поважного трактування української проблеми і якщо вона перекреслює стереотипну фразу, що її приходиться нам стільки разів слухати: „тепер держава і уряд мають стільки інших актуальніших справ, що українські справи мусять підождати".

Вступ до тез полк. Коца подав з початком лютого ц. р. віцемаршал сойму Медзінський, начальний редактор „Газети Польскої" у своїх двох великих промовах у т. зв. дискусійному клюбі в соймі, а опісля розвинув їх подрібно у цілій низці своїх статтей на сторінках „Газети Польскої" після проголошення декларації полк. Коца. Від цього часу почалася практична робота під проводом полк. Коца передовсім в монтуванні апарату нової політичної формації, що їй — як відомо — надано назву „Обуз Зєдноченя Народового". Все це речі здебільша відомі, неоднократно ширше порушувані на сторінках „Діла", головно в його вступних редакційних статтях, присвячених аналізі польських відносин. Коли ми їх ще раз побіжно пригадуємо, то тільки для цілости образу.

Засади, на яких спирається новий польський політичний табор згідно з тезами декларації полк. Коца, це: 1) квітнева конституція, 2) армія, 3) спільнота інтересів народу й держави, 4) піддержка для Католицької Церкви, 5) збереження дотеперішніх основ господарсько-соціяльної структури з поборюванням комунізму і кляссової боротьби, 6) аграрні реформи, 7) розвиток міст, ремесла, промислу і торговлі, 8) розвиток польської культури в науці і мистецтві і 9) становище до національних меншин без подання ближчої програми і становище до жидів на основі змагання польського громадянства до господарської самостійности. Це і є хребетний стовп програми нової формації, якої подробиці будуть визначені щойно пізніше.

Безпосередньо після декларації наступило вербування членів до нового табору і виготова відповідної організаційної схеми. Табор поділено на два сектори — міський і сільський, оставляючи покищо на боці робітничий сектор, який — мабуть тільки хвилево до вияснення відносин на цьому найбільш сьогодні дразливому відтинку — залишено в рямцях міського сектора. Посипалися зголошення до нового політичного табору поодиноких організацій і осіб і переведено у Варшаві загально-краєві зїзди діячів міських і сільських. Тут підтвердилось те, на що відразу звернуло увагу „Діло", перестерігаючи перед компромітацією деяких земляків, охочих пристати до кожного джерела благодатей, а саме, що нова політична організація матиме суто польське національне обличчя і є призначена лише для поляків. Цим ріжниться вона основно від колишнього Безпартійного Блюку. Іменовано вже керманичів поодиноких секторів і деяких начальних керманичів в терені. Організатором міського сектора став комісаричний президент м. Варшави п. Стажинський, що розпочав вже обїздку і організацію терену та перевів збори у Львові 7. ц. м., в Тернополі 8. ц. м. і в Станиславові 9. ц. м. для змонтування місцевого організаційного апарату. Характеристичною появою є і те, що при організації поодиноких відтинків зірвано з істнуючим адміністраційним поділом, і нпр. для цілої Східної Галичини створено один окремий відтинок під кремою проф. д-ра Колянковського зі Львова. Слід догадуватися, що рішальну ролю мала тут українська справа і тому мабуть рішено не роздрібнювати польської організації на цьому терені, Отже творення апарату у міському секторі є у повному ході.

Організація міського польського елемету — зокрема на непольських територіях — не має перед собою більших труднощів. Поза фанатичними ендеками серед міської польської інтеліґенції польська опозиція — людовці і пепесівці — не багато має прихильників, як теж і серед властивого польського міщанства, себто серед ремісників, промисловців і купців. Тут монтаж нового табору йде розмірно дуже легко і вдасться найскоріше.

Інакше дещо з робітничим відтинком, що є під впливом трьох чи навіть і більше чинників — пепесівців, ЗЗЗ (Звйонзек Зевйонзкув Заводових) кол. премієра Морачевського (давня революційна фракція ППС) і комуністів, на Шлеську воєводи д-ра Гражинського і Нар. Партії Робітничої в колишній пруській займанщині. Серед частини робітників мають теж деякий вплив і ендеки — особливо його молоде радикальне крило (ОНР). Отже на робітничому відтинку і досі цілковитий хаос і назагал настрої не дуже то прихильні для „Обозу Зєдноченя Народового". Покищо на шлеську кому терені монтує робітників один з головних керманичів т. зв. „Направи", шлеський воєвода д-р Гражинський, якому вдалася недавно фронда проти старого Морачевського розбиттям організації гірників зі ЗЗЗ і перетягненням значної їх частини на свою сторону. Вони — здається — будуть творити першу авангарду, що має скріпити міський сектор нового політичного табору, або і створять осередок третього робітничого сектора. Не треба й говорити, що між робітниками однаково соціялісти (ППС) як комуністи докладають усіх своїх зусиль, щоб відтягнути польський робітничий світ від „Обозу Зєдноченя Народового". А те у свою чергу посилить знову протикомуністичну акцію урядових кол.

Про дотеперішні засяги організації ОЗН на сільському секторі, якого керманичем є ген. Ґаліца, а його заступником колишній визначний пястовець і б. віцемарш. сойму Ян Дембський, не багато ще чувати. Припинює дещо справу невирішена доля пястівської політичної еміґрації з В. Вітосом у проводі. Перебіжчики з Польського Сторонництва Людового сенатори номінати Максиміліян Маліновський і Руг не багато тут поможуть новому політичному таборові, ані теж колишні селянські члени ББ як пос. В. Гиля і ін. Звертає загальну увагу, що до проводу сільського сектора не ввійшли сторонники полк. Славека селяни сен. Гвіждж і віцемарш. сойму Келяк та пос. Гиля. Справі поможе хіба з часом велика урядова акція з чотиролітком, що відтяжить село центральної Польщі з надміру населення урбанізацією міст і упромисловленням цієї частини держави, а через те і економічним скріпленням тамошнього села.

Покищо активним стає міський сектор ОЗН, а скріпить його ще більше плянована і переведена саме головно в інтересі міст господарська чотиролітка.

Очевидно, змонтування нового польського політичного табору під фірмою ОЗН буде мати й далекойдучі політичні наслідки — безперечно і на національному відтинку разом зі змінами, що йдуть унутрі самого польського політичного життя, а в недалекій майбутності і на структурі польських законодатних установ.

Д-р Степан Баран.

Важне для тих, що купують срібло
Фабрика срібних виробів
Д. Л. Нойман — Львів
вулиця КОХАНОВСЬКОГО 21. Тел. 206-74.
звертає увагу заінтересованих, що її взори срібла нею проектовані і засобдені у фабричний знак та напис фабрики, а подібні взори продавані в торговлі без цього знаку є лише незручними копіями її оригінальних зразків. Дістанете у Львові лише безпосередньо у фабриці та у всіх більших ювілерських крамницях у цілій Польщі.

МАҐАЗИН ОБУВИ
SPLENDID Львів, Галицька 1
поручає мужеську, жіночу і дитячу обуву.
Великий вибір сандалів і домашніх пантофлів.

ВЕСНА 1937 Найновіші моделі плащів, костюмів і суконь у великім виборі в нововідкритім магазині
Львів, вул. Ягайлонська ч. 8.
П. Т. урядовцям догідні сплати. 393 14—20
„BEAUTY"

„Людовий фронт" готовить карієру Ля Рока.

Париж, 7. квітня 1937.

Правдоподібно сповнилося задушевне бажання Ля Рока. Він стане перед карним судом за віднову розвязаного урядом „Вогнистого Хреста" під назвою „Французької Соціяльної Партії". „Як назве Ля Рок другу свою організацію, якщо карний процес перейде всі судові інстанції?" — жартують собі парижани.

„Ми знаємо карієру одного німця, що сидів теж колись у вязниці, а нині наш Леон Блюм мусів би взяти на голову циліндер, і вийти на двірець, якби цей пан забажав оглянути паріську виставу" — докидають другі.

Післати Ля Рока перед карний трибунал! — це викликало загальну веселість між публикою. Навіть радикали висловлюються з нетаєною трівогою про доцільність того кроку.

Зате комуністична „Ліманіте" тріюмфує. „До вязниці Ля Рока! — кличуть французькі комуністи — в імя охорони французької свободи!"

А публіка теж тямить, що кілька днів тому парляментарна більшість відкинула проект, колись комуністичного, а нині національного посла Жака Доріо, щоб перепровадити слідство щодо 230 міліонів франків, які, мовляв, дістала французька комуністична партія від III. Інтернаціоналу.

„Отже „людовий фронт" є за свободою тільки для своїх" — такий є нині з приводу пригод Ля Рока однозвучний відгук французької ліберальної міщанської преси.

Ля Рок має непогану пропагандивну організаційну сітку, але такої реклями, як йому зробив нині „людовий фронт", він мабуть і сам не сподівався.

Та залишімо на боці особу Ля Рока.

В житті народів панує свого роду відруховe наслідування. Є це т. зв. суспільний мімітизм, подібно, як істнує теж він і в звіринному і рослинному світі.

Франція має за собою світлу традицію боротьби за свободу. Вона дорожить цим скарбом, оплаченим кровю багатьох поколінь. Але цю свободу може Франція і стратити. Були вже у Франції і довгі періоди диктатури і нема ні

якого суспільного закону, який раз на все виключав би можливість, що історія може повторитися. Велика французька революція витиснула печатку особистої свободи не тільки на Франції, але і на цілій Европі. З вибухом світової війни цей престіж французької революції дістав страшного удару. Світ завернув до понять і метод середновіччя. Людина як поняття гідна пошани стратила свої привілеї. З нею тепер у багатьох краях ніхто не рахується. Воскресла інквізиція, хоч з іншими мотивами — на соціальному тлі, повторилися ідеологічні виправи (міжнародня боротьба комунізму і фашизму в Еспанії), ба навіть в економічній царині відновилася середньовічна форма корпорацій.

"Під гаслом насильства ідe тепер світ і хоче йти вперед. А ті народи, які задержали в себе ще волю, не доцінюють її та гайнують її. Та нема нічого лекшого, як утратити віками виборену свободу і нема нічого важчого, як вибороти собі її наново, коли вона втрачена.

Юрій Студинський.

—o—

По широкому світі.

Американський президент Рузвельт здементував поголоски, немов би він хотів обнизити скількість золота в долярі.

Італійський уряд видалив з Абісинії кількох англійських місіонарів, що „ширили фанатизм протестантських сект".

Совітський амбасадор Майський ультимативно домагається, щоб Мусоліні висловився про справу італійських добровольців в Еспанії.

Ліцеї.

Аналіза розпорядків Міністерства Освіти в справі прийняття і вступних іспитів до ліцеїв.

Поруч з розпорядками Міністерства Освіти, які устійнюють структуру й організацію державних ліцеїв, появилися розпорядки, які подають регуляміни прийнять до державних загально-освітніх гімназій і ліцеїв, прийнять до педагогічних ліцеїв, вступних іспитів до гімназій та ліцеїв і кінцевого іспиту в заг.-освітніх гімназіях. Ці регуляміни мають таку безліч постанов, що годі їх усіх переповідати і проаналізувати. Є доконечною річчю, щоб це зробили українські педагогічні кола в найкоротшому часі у шкільних часописах.

УМОВИНИ ПРИЙНЯТТЯ ДО ЛІЦЕЇВ.

Найважнішими з усіх приписів, які — сказатиб — впливають на рух молоді між школами різних ступнів, це приписи, що окреслюють прийняття учнів. Вони мають найбільш далекосяглe значіння, бо — регулюючи доплив молоді до шкіл — впливають на суспільну структуру громадянства. Пригадаймо дискусію, яка підчилась у пресі в часі, коли підготовлювано й ухвалювано нові шкільні закони в законодатних тілах. Тоді одним з найповажніших замітів проти проекту шкільної реформи був заміт, що вона створює як **чотири бар'єри** при переході зі школи одного ступня чи типу до другого: 1) народня школа І. ступня сільська — народня школа вищого ступня міська; 2) народня школа — гімназія; 3) гімназія — ліцей; 4) ліцей — високі школи. Оборонці проекту реформи запевнювали, що це зайві побоювання. Щож кажуть новоголошені регуляміни? Вони кажуть, що побоювання громадянства, особливо українського, не тільки не було зайве, але навпаки, дійсність перевищила передбачування. На нашу думку, регуляміни прийнять дають 100 % достатньо певний засіб **у руки шкільної адміністрації, коли вона схоче творити поміж школами різних типів і ступнів непрохідні бар'єри для небажаних для себе одиниць і цілих груп молоді.** Вплив родичів чи самої молоді на оцінку вступних іспитів, себто реакцію суспільного чинника — в формі можливости відклику чи контролі — обмежено до мінімум.

Сказане хочемо ілюструвати на прикладі регуляміну вступних іспитів до ліцеїв.

Отож перш усього треба ствердити, що **нема автоматичного переходу** до ліцею в тій самій гімназії для молоді, яка покінчила з добрим успіхом дану гімназію. В засаді кожний учень, який покінчив 4-річну гімназію, має право зголоситись до ліцею, де хоче. Він мусить поруч другорядних умовин (вік, здоровля і т. п.) виказати **належний умовний розвиток** і **наукову підготову.** Це досить може показатися свідоцтвом укінчення гімназії нового типу, а перше (умовний розвиток) має стверднти „відповідно перевіднний іспит". Залишім покищо цей іспит. Хтож від нього звільнений? Для ілюстрації, як легковажно — не хочемо вжити гострішого слова — складено „регуляміни", наведемо дотичний уступ (§ 5а „Прийняття учнів до державного загально-освітнього ліцею", розпорядок Міністра Освіти з 22. II. 1937 № II. S. 548/37) в перекладі в цілости: „від іспиту до І. кляси (ліцею — В. К.) можуть бути звільнені кандидати (також ті, що як екстерни дістали свідоцтво покінчення гімназії), визнані педагогічною радою ліцею здібними і приготованими до підняття науки в ліцею на підставі оцінок, що находяться в свідоцтві покінчення гімназії, а також у різних свідоцтвах, коли такі мають. Кандидат, звільнений від іспиту, є тимсамим прийнятий до ліцею".

Що значить „визнані"? Чи є від „невизнання" відклик? Що значить „не підстави оцінок"? Чи вистане, коли всі оцінки є „достаточні"? Якщо ні, то скільки треба „добрих" і „дуже добрих"? Чим буде кермуватися педагогічна рада, коли матиме до вибору поміж такими самими „оцінками" чужих гімназій і власної? Таких питань можна поставити більше. Втаємничені педагогічні кола виясновують (очевидно між собою...), що цей § регуляміну є на те, щоби „сплавлювати" непотрібних чи невигідних кандидатів... Ось одинока правильна відповідь на поставлені питання.

Українське громадянство вже тепер мусить приготовитись на те, що однобічної сітки ліцеїв з українською мовою навчання не можна буде направити висилкою українських дітей до спеціальних ліцеїв з польською мовою навчання. Про це вже постарається „дух" проф. Ромера і проф. Гломбінського, який безперечно панує на терені польських гімназій та якому до помочі прийде § 5. регуляміну.

Автім вже сьогодні можна уважати заповідю того, що перехід української молоді до спеціальних державних ліцеїв з польською мовою навчання буде справді неможливий, через отсю цікаву умовину: В програмі предметів, оголошеній для ліцеїв усіх типів, находимо таку, позірно дрібненьку, різницю: плян математично-фізичного виділу ліцею з українською мовою навчання не передбачує ніяких годин для більшої на І. році ліцею, зате передбачує 2 години більшої на II. році. Тимчасом плян годин для такого самого виділу, математично-фізичного, ліцеїв з польською мовою навчання передбачує 2 години більшої на І. році, а на другому ні. Чи не незгідна ця річ з „бар'єр" створена спеціяльно для українців? Напр. що мають робити зі своїми дітьми урядовці-українці, перенесені зі Львова на провінцію, де є математичний ліцей, коли їх діти ходили до українського матем. ліцею у Львові? Безперечно це дрібниця, але якаж багатомовна!

Тут подаємо одну важну для нашої молоді подробицю: репетенти теперішньої VII. кляси і ті, що з неї виступили, мають вступ до заг.-осв. ліцеїв без іспитів. Однак ті, що не покінчили VI. кляси і ходили на спеціяльний курс, як також ті, що здадуть матеріял з VI. кл. давньої гімназії, мусять до ліцеїв робити іспити.

ВСТУПНІ ІСПИТИ.

Не запускаючись у подробиці, хочемо звернути увагу на рішальну умовину, яка підтверджує нашу тезу про вирішний вплив шкільних чинників на рух молоді поміж школами. Це та умовина, що вступні іспити не передбачують оцінок з устних відповідей (т. зв. цензур), лише „характеристику" відповідя і постанову збору екзаміняторів під проводом директора, яка зайдає більшістю голосів. При такій системі іспитів позбавлено родичів дітей, перепавших при іспитах, можливости доходити своїх прав дорогою відкляку. Будуть траплятися теж випадки, що учні, які принесли зі собою по укінчені гімназії свідоцтва з добрими нотами себто вик жують добру „наукову підготову", не зможуть при іспитах до ліцеїв виказати „належного умсвого розвитку". Якжеж легко доказати, що ноти на свідоцтві — це оцінки формального, памятевого знання, а не умового розвитку!

Буду рад, коли ті, що стоять безпосередньо при шкільному верстаті праці, виявлять неупередженість мого розумування.

НОВЕ В ПРОГРАМАХ ЛІЦЕЇВ.

У програмах загально-освітніх ліцеїв, які вже теж появилися, бачимо обовязковий предмет: **військову підготову** („przysposobienie wojskowe"). Це предмет новий, який відповідає теперішньому духові часу. Його мають учити в польській мові. Українське громадянство повинно поставитись до цієї новини позитивно. Сьогодні не час на туманний пацифізм і нам слід теж користати зі всього, що дає нашим дітям змогу підтягнути себе до рівня оточення. Та всеж мусимо тут висказати деякі застереження і побажання. Чому цей предмет мають учити в українських ліцеях по польськи? Чи від того побільшиться „воєнний потенціял" української молоді? Не місце тут на дискусію на цю тему. Але кожний, у кого розвинене почуття педагогічного такту, мусить признати, що в молоді можна збудити запал чи пошану до якогось предмету лише тоді, коли вона його вчиться і слухає в рідній мові.

Українське громадянство через свої фахові шкільні організації й устами політичних чинників уже давно запротестувалося проти викладу

в школах з українською мовою навчання історії і географії, а також т. зв. розказівництва (впоряду) по польськи. Тепер мусить застерегтись і проти навчання військової підготови в польській мові.

Побажання, яке слід при цій нагоді висказати, є те, щоб до навчання цього предмету притягнено перш усього учителів українців, які мають, або доповнять, потрібний для цього військовий вишкіл.

Другим новим предметом, що його введено у програму навчання в загально-освітніх ліцеях, є „питання зі сучасного життя". І цей предмет мають учити в ліцеях з українською мовою навчання по польськи! Не розуміємо державно-політичного сенсу в навчанні в польській мові саме цього предмету. Адже „питання сучасного життя" мають ще менше державно-асимілятор-ських можливостей, ніж напр. історія — коли з цього боку до цього питання підходити. Невжеж рішальні державні шкільні чинники вважають українську мову культурно меншe вартною? А може сама українська термінольогія видається тим чинникам небезпечна, коли прийдеться нею викладати нашим дітям про націоналізм, фашизм або гітлеризм?

В. Кузьмович.

Mascotte це новий репрезентаційний, найелегантніший і найбагатше виявіяуваний дансінгово-кабаретовий льокаль у Львові під дирекцією п. **МАКСИМІЛІЯНА ОБЛЄРА**

Mascotte має найбільшу дансінгову салю, багато лож і товариських кімнат.

Mascotte представить еліту віроконкабаретових: **Влада Суданов** мистець характеристичних танців, **Яга Чарська** знаменита субретка, **Біллі Антоні** — жінка — гадюка, **Ріо Сибаріс** в ексцентричних танках, **2 Лядос** 2 феноменальні акробати на роверах, **Віллі Віллінський** відомий оперетковий тенор і улюблений піосенькар Maitres de danses Gardi.

В салях колишнього театру „СКІЗ" (Пасаж Миколяша)

Льокаль відкритий цілу ніч, консумація зол. 1·50. Щодня five-o-cloc-u від 7—9 в суботи, неділі і свята від 5—8 консумація 1 зол. Обі брами Пасажу Миколяша відкриті цілу ніч. 565 3—3

Пляни великих реформ у Японії

ПІД КУТОМ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ.

Уряд рішив предложити новому урядові великий план розбудови оборони краю. Він складається з двох частин. З одного боку уряд хоче ввести в життя деякі реформи чисто військового характеру, уліпшення зброєнь, з другого боку реорганізацію промислу, контролю електрівень. Уряд хоче скасувати мито на залізо, зате хоронити митами краєві погічні матеріяли, крім того скріпити продукцію краєвого промислу.

Дальше береться під увагу реформу державної адміністрації та законодавства: виборчого, фінансового і податкового. Програму шкіл також мають зреформувати, кладучи більший натиск на поглиблення державницької думки і фізичної справности.

Жіночі комплєти, комбінації, підвязки, нагрудники, спортові блюзочки, рукавички поручає по дешевих цінах фірма **ЕВСТАХІЙ ДУМИН** Львів, Коперника ч. 23 — ріг Вроновських

За панчохи куплені у нас ручимо, що коли тріснуть у перший чи другий дні міняємо на нову пару. — Води подьомські, косметика.

Лихоліття учителів-заточенців і становище У. П. Р.

У статті, поміщеній в „Ділі" з 3. квітня ц. р., де описане важке положення українського учительства — зрештою вповні згідно з правдою — встановлено таке ствердження: „Жаль лише, що в цій справі ніхто з послів ні сенаторів українців не запитав міністра в соймі чи сенаті, чому міністр освіти виключає зі своєї статистики українців учителів. Жаль великий!"

На цей зауваження я приневолений дати ось таке вияснення:

Автор статті видно не читав останнього числа „Учит. Слова" (ч. 4.), бо тоді напевно був би такого докору на адресу У. П. Р. не виписав. Він був би довідався, що У. П. Р. розуміє важке положення українського учительства перенесеного на західні землі польської держави і що саме У. П. Р. докладає всіх зусиль, щоб це зло направити. Якраз цього року найбільше місця присвячено в промовах українських послів справам українського учительства, зокрема справі повороту перенесених на захід, у справі розділених подруж, номінації кандидатів, передбачених емеритур, дисциплінарок і т. д. На терені парляменту промовляли в шк. справах п. п. посли: Целевич, Пеленський, Кузьмович, Великанович і сен. о. Лободич. Всі вони порушували справи українського учительства. Зокрема моя промова цього року на пленумі Сойму при буджетовій дебаті до Міністерства Освіти була присвячена виключно персональній політиці Міністерства Освіти. Я домагався, щоб адміністраційний устрій спирався на суспільному чиннику, а не був лише бюрократичний. Дальше я говорив про важку ролю учителя у громадянському житті, про нашу участь у дисциплінарних комісіях, про відношення інспекторів, про поворот із заходу, на схід, розділені подружжя, номінації і т. д.

Все те знайде автор статті в названому журналі. Там переконається про те, що ми говорили — бож і міністр освіти відповідав на наші вимоги. Між іншим на основі інформацій з львівської Кураторії міністр ствердив, що на терені львівської Кураторії получено 32 родини — українських подруж. Хто є між тими 32 щасливцями, мені не відомо, але не маю права квестіонувати правдивости тверджень міністра, бо він певно має в руках поіменні виказы. Ми знаємо багато прикладів досі неполучених подруж і будемо дальше за їх долю боротись, але загалові відомо, що не ми рішаємо — тільки влада.

Щоб опрокинути заміт дотично занедбань, почуваюсь до обовязку пригадати авторові статті, що і президія У. П. Р. і Головна Управа Взаїмної Помочі Українського Учительства зголосили кілька меморіялів у компетентних чинників з вимогою зміни персональної політики у шкільництві. А про численні особисті інтервенції вже й не згадую.

На закінчення одна заввага: При писанні статтей ми навчені шукати причини зла не там, де воно криється, а вдаряємо саме в тих, які роблять усе, що можуть по своїм силам. Це ді-

ОСТАННЄ СЛОВО РАДІОТЕХНІКИ — ЦЕ „ВЕЛИТ" УКРАЇНСЬКА ВИРІБНЯ РАДІОПРИЙМАЧІВ **„ЕРГОН"** Львів, Потоцького ч. 58.

АНТІН РУДНИЦЬКИЙ. 3

Про українську фільгармонію та оперовий театр.

(Докінчення.)

III. ЗА ПЕСИМІСТИЧНИМИ РЕФЛЄКСІЯМИ — ОПТИМІСТИЧНІ ВИСНОВКИ.

Але порушена в цих статтях засаднича справа: майбутньої нашої орхестри, а може колись і опери, дає притоку подумати над шляхами, якими можна би прямувати до осягнення цієї мети. В першу чергу йшло би про оркестру, бо без неї не можна собі й подумати істнування якоїбудь власної оперової трупи — булаб вона за 5 чи за 50 літ (для пояснення: „виїзджання" орхестри, заложеної тільки з 40 осіб, на три проби й одну виставу коштує у Львові 1.000 зол.!).

Шан. автори згаданих статтей бачать — кожний з окрема — можливости придбати кадри орхестрових інструменталістів тільки єдиним шляхом: „...заохочування молоді студіювати не тільки смичкові інструменти" та відозв у пресі. Принайменше інших думок у цьому напрямі вони в статтях не висловили. Я думаю, що колиб чекати, поки створимо інструменталістів та орхестру шляхом заохочування, намов чи відозв — то ми її ніколи не діждемося.

На мою думку, є два способи, які моглиб дати нам інструменталістів. Переведення першого з них лежить у цілости в руках проводу Муз. Інституту ім. Лисенка. Як відомо, Муз. Інститут має деяку скількість стипендій, безплатних чи сильно знижених місць для здібніших учнів. Чи не можнаб ці стипендії, ці безплатні місця, що їх дістають, переважно піяністи, **давати під категоричною умовиною вчитися одночасно на якомусь орхестровому інструменті,** вказаному Інститутом? Знаю, що таке рішуче поставлення справи спричинилоб мабуть спротиви або незадоволення декого з професорів фортепіяну, що мовляв, їх здібним учням робляться перепони до піяністичної каріери, через примушування їх витрачувати час на „непотрібну" гру на „якімсь-там" клярнеті чи тромбоні. Панове професори! Вірте, що поки той „незвичайно талановитий" учень зможе дійти до піяністичної каріери, то його товариші, вивчивши за 4—5 літ **упозні добре** клярнет чи тромбон, будуть зовсім пристойно і постійно заробляти в орхестрах і будуть куди корисніші для нашої музичної культури, як той „піяністичний талант", який у 99 випадках на 100 — до нічого путнього не доводить.

Другий спосіб — це: **порозумітися управі Муз. Інституту з управами всіх наших бурс,** переконати їх у потребі й доцільности науки на орхестрових інстументах молоді, яка до того надавалась би, та порозумітися з цими управами в справі обовязкової науки цих бурсаків на орхестрових інстументах — знову таки узалежнивши їх приняття до бурси від цієї умовини. Може найшласяб якісь шляхи до розмов на ці теми і з управителями наших середних шкіл. Адже можливостей до заробітку для молоді, яка кінчить середні студії, чимраз менше — а добре знання, чи тим паче деяка досконалість у грі на цьому чи іншому орхестровому інструменті майже в кожному окремому випадку **запевнить даному інструменталістові працю і хліб** — до часу, коли цю працю і цей хліб він міг би здобути у рідній орхестрі. Низький рівень орхестр є звичайно у великій мірі наслідком всякої недостачі конкуренції: окремі члени орхестри, певні свого місця з огляду на їх необхідність, затрачують всякий рівень „пристойної" гри, опускаються і скорше чи пізніше з музикою й орхестрою, в якій сидять, фактично нічого вже спільного не мають (крім, очевидно, пенсії, по яку точно зголошуються). За прикладом далеко шукати не треба.

Отже створення фахових, професійних кадр наших орхестрових інструменталістів мало би — крім величезного значіння для створення власної орхестри — ще й неабияке суспільне та економічне значіння.

Музичний Інститут ім. Лисенка у Львові, як наша одинока музична школа, повинен можливо якнайскоріше — може вже від початку нового шкільного року — повести рішучу **акцію у напрямі вербування молоді на орхестрові інструменти.** Чи то у формах, вказаних вище, чи то у розмовах з родичами, переконуючи їх, що від школи Бавра до каріери Падеревського ще дуже далеко — а наука хочби на літаврах чи барабані дасть їх дітям безпосередно користь і посуне вперед бодай дещо справу створення української симфонічної орхестри, а колись-колись — і пільної орхестри.

еться не тільки в поодиноких випадках, як у автора згаданої статті, але й у цілому нашому громадянстві. Замість шукати можливостей до консолідації громадянських сил, ми робимо все, щоб кидати колоди під ноги нашій політичній організації, яка побіч ведення загальної політики в найбільшим трудом бореться за добро наших установ і поодиноких осіб.

Дмитро Великанович.

Якщо знаєте, що „Просвіта" пригортає до себе інші наші установи, то допильнуйте, щоб ті установи зложили на „Дар Просвіті".

Найліпші!

і 150 замість 100.

Французька валюта паде.

На всіх європейських біржах заготовлено в п'ятницю несподівану сильну обнижку франц. франка; на французьких біржах нотовано того дня велику заниску чужих валют. Французьке міністерство фінансів твердить, що причиною знижки франка є події поза французьким ринком і що попит на доляри спричинили чутки про те, що през. Рузвельт хоче перевести зміну фінансової політики Злучених Держав та перевести девалюацію доляра.

Пресова конференція „Відродження".

9. ц. м. у чепурній, портретами заслужених діячів „Відродження" (чому нема між ними портретів пок. митроп. Сембратовича, пок. А. Чайковського, пок. о. Т. Лежогубського, д-ра І. Раковського й д-р С. Парфановича?!) та мистецькими пропагандивними афішами прикрашеній домівці тієї організації при вул. Чарнецького 26. відбулась пресова конференція, на якій явилося 16 представників львівської періодичної преси: це яскравий доказ зацікавлення, що його викликала остання „палатна революція" у тому Т-ві. Привітав присутніх новий голова Т-ва м-р Ценко, референтували заст. голови м-р Чума та ред. Глібовицький. Тому, що з приводу недавніх загальних зборів ми подавали докладний звіт про стан Т-ва („Діло" ч. 70. з 31. м. м.) — пропускаємо ці фактичні дані.

Палку дискусію викликав ідеольогічний реферат ред. Глібовицького, який — на думку всіх (з виїмком одного) промовців — непотрібно згадував у своєму рефераті речі, що можуть лише викликати непорозуміння щодо цілей „Відродження". Така сама однодушність поглядів панувала і щодо необхідности зберігти у „Відродженні" засаду найширшої „концентрації сил": уже на самій салі конференції показалося, що фанатиками відродженецької ідеї є люди найріжніших сусп. поглядів і що саме тому ця ідея сильна. Майже всі промовці висловили свій погляд, що відсутність п-і д-р С. Парфанович у новому виділі не вийде на добро Т-ву; деякі промовці, активні відродженці і люди ріжних сусп. поглядів, палко боронили добре ім'я тієї дівчки.

Зрештою, самі референти підкреслювали свою пошану для заслуг п-і д-р Парфанович на терені Т-ва „Відродження" та з притиском підкреслювали, що вони не мали нічого спільного з кампанією проти особи д-р С. Парфанович поза межами Т-ва. Так само рішуче пятнували звязування діяльности Т-ва з якимись протидержавними гаслами: ані старий, ані новий Виділ, ані взагалі ціле Т-во „Відродження" ніколи не нагинали ідей Т-ва до якоїнебудь протидержавної акції, а хто таке твердить, той орудує свідомою брехнею. Як практично новий Виділ гадає повести свою працю — про це поінформує він українську пресу на черговій конференції.

Враження з учорашньої конференції таке, що нові провідники „Відродження" мають багато доброї волі і запалу до праці, однак досить хаотичні погляди про можливости діяльности у ньому та про відносини й настрої у широких верствах громадянства. Річ ясна: треба дати змогу новому Виділові працювати й морально його в його здорових починах підтримувати.

„e-comp"
Українська Виробня Радіоприймачів

доставляє
батерійні і мережні радіоприймачі найкращої якости на догідних умовинах.

НОВИНА: Детекторові голосники на провінцію.

Замовляти безпосередньо у нашій крамниці, або письменно:

„e-comp" Львів, ул. Сикстуська 29. тел. 203-30.

Показ історичних одягів.

ЦІКАВА ІМПРЕЗА ФАХОВОЇ ШКОЛИ СС. ВАСИЛІЯНОК У ЛЬВОВІ.

Фахова Школа СС. Василіянок уладила 9. ц. м. цікаву імпрезу, що в 9-ох картинах дала перегляд розвитку одягів від старовини до минулого століття. Строї запроектувала п. Н. Гургулівна при співпраці пп. м-рів І. Гургулівої, В. Кушерської, Е. Сташківної та Шуратової; виконали їх (до обуви включно!) учениці фахової школи.

Як це пояснила п. Гургулівна у вступному слові, перегляд кінчиться на Бідермаєрі, бо це остання доба перед появою масової фабричної продукції одягу, що вбила індивідуальний смак

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА" Ч. 16.

о. Й. ЗАСТИРЕЦЬ.

ОДНЕ СЛОВО.

До церкви малого галицького міста сходилися і приїздили весільні гості і цікаві громадяни. Вже прибули свояки і приятелі начальника уряду, який справляв весілля єдиній своїй доньці Клементині. Крізь дияконські двері заглядала церковна служба, щоб із хвилиною, як зачаїться в головних дверях святині молодий і молода, засвітити перед тетраподом великий, мідяний дванацятирамений свічник і до закристії дати знати священникові, щоб надів приготований золотом і сріблом тканий фелон і вийшов благословити молодят.

„Молоді" надїхали у карити запряжений у сиві коні. Маєстатичним кроком перейшли серед юрби цікавих перед церквою і в асисті родичів, дружок і дружбів увійшли в ворота. Рідко дібрана була ця пара молодят! Обоє високого росту; — вона гарна як русалочка на образі, він брюнет, тип нашого козака. Віяло від них весною — такі були здорові, стрункі, як карпатські кедри! Сивоволосий священник-патріярх відчинив „царські врата", перейшов повагом серединою церкви щоб при дверях відобрати від молодят згоду на вінчання. Коли зняв вінки з їх голов, промовив до них на тему, як то найбільшим щастям і першим обов'язком кожного громадянина є заключити щасливе подружжя, якого не можна нічим у світі заступити.

Підчас його поук випустила задуманд молодя з рук поєгавну китицю ож і гвоздиків. Молодий і дружби кинулися, щоб піднять цвіти. Священник мимохіть приспішив свою промову.

Молодята зніхавши в церкви немов бачили перед собою ту нову дорогу життя, про яку говорив їм душпастир.

Якою радістю була перша, спільна їх їзда! А якими барвами в їх уяві виглядало весілля та тости! Але на життя складається більше буденних днів, ніж святочних. Неодин їх буденний день мав у собі ще багато із свята, але і — бджоли часто топляться у власному меді.

Клементина жила собі як жінка Петра, урядника скарбу на провінції, щасливо. Неправду говорив Салтиков, що провінція охолоджує пориви серця. Наші молоді жили таким внутрішнім огнем, що їх городець не мав навіть фіртоцки від вулиці. Сюди вивозили вони на сонце двоє своїх дітей. Та коли комусь добре ведеться то, — як казали старі греки — боги їм зараз позаздрять.

Минали роки. Пані Клементині сприкрилася „провінція". Вона стала нагинати на чоловіка і шукати впливових людей, щоб переселитися до Львова де „веселіше життя, де є гарні крамниці, концерти, кавярні з музикою і танцями". Та нема речі, яку чоловік — а ще частіше жінка — при сильній волі не осягнуліб! Навіть до ріжних львівських достойників почала сама Клементина писати у тій справі. Петро теж робив заходи, щоб задовольнити Клементину. Виглядає на парадокс думка, що нещаслива жінка, яка має дуже доброго чоловіка. Одного дня начеб городець від дому Петра дістав фіртку на широку дорогу, куди легко втікати щастю. Петра на велику втіху Клементини нарешті перенесли до Львова. Нанявши вони тут дороге, менше вигідне мешкання, без городця та сонця, вже почали робити щораз ширші знайомости. Одного вечора пані Клементина прибралась в усе, що мала найкращого, причесалася і в якнайкращому настрою пішла з чоловіком до кавярні на данси. Заняли вони місце при столику на середині салі і замовили перекуску. При одним з дальших столиків, напроти них, розсівся дуже елегантно вбраний панок і став вдивлятися в пані Клементину. Глядів на неї доти, доки вона не всміхнулась до нього. Панкові вдалось, що вона відповіла на його погляд. Петро помітив це, зробив гнівливу міну і миттю сказав жінці вбратися, бо хоче йти домів. По дорозі не говорив з нею нічого. Дома не їв вечері, не глянув на неї, а на її просьбу, щоб не гнівався за таку дрібницю, крикнув до неї гнівно:

— Ви поводилися у публичному льокалі як кокота!

— Це той до якого я писала у твоїй справі — виправдувалася Клементина — він має зв'язки, впливи...

— Тим гірше — крикнув Петро — виходить, що ти хочеш йому зреванжуватись саме так, як кокота.

Те саме слово повторене двічі з таким натиском зробило на Клементині страшне враження. З лагідної жінки вона перемінилася в тигрицю:

— Ти можеш мене назвати дурною, марнотратницею, чим хочеш, але не таким вуличним словом.

Суперечка загострилась:

— Я зумію сама чесно працювати! Я тобі покажу, що значить нарушувати мою честь.

— Аж тепер я знаю, чому ти так хотіла пов-

Найкращу вудженину, добре мясо і свіжі товщі
дістанете завжди у мясарських крамницях
„ЦЕНТРОСОЮЗУ"
Ринок 2, Зибликевича 2, На Байки 8,
Личаківська 50, Жовківська 175,
Кентшинського 21, Замарстинівська 36.

та знівелювала одяг. А завданням імпрези було саме представити одяг як вислів умовин і змагань доби.

Перша картина зі старовинного Єгипту, була гарно вистилізувана у свому безруху; зате грецькій картині на нашу думку варто було дати дещо життя, яке так буйно пульсувало в геленсько-римському світі. В поняття Середньовіччя ми призвичаєні вкладати лицарськість, геройство, кохання, містику, а не сплетні на тему морґанатичних подруж, тому уважаємо, що „Осіння казка" Лесі Українки не була дуже щасливо підібрана на ілюстрацію тої доби. Зате мельодеклямація до картини Ренесансу може краще підходила би до Середньовіччя, ніж до Ренесансу, доби повної руху та буйного життя.

Краще були підібрані картини до новіших діб. Чи візьмемо сцену з Моліерового „Мізантропа" (Барокко), чи менует (Рококо), чи діяльої двох дам двору (Ампір), чи врешті найкраще відіграну інсценізацію діяльогу з „Інститутки" Марка Вовчка, — всюди сюжет і гра мило гармонізували зі строями, підкреслюючи духа доби.

Кінцева картина дала цікаву інтерпретацію гагілок, виводючи на сцену постаті з нашої історії (княгиня, боярня, гетьманша, міщанка), що збереглись у текстах наших обрядових пісень.

Цю імпрезу слід зарахувати до дуже вдатних, про що свідчили бурі оплесків. Одяги були виконані дуже дбайливо. Багатим вкладом праці зуміли пильні ученици фахової школи закрити якість матеріялів.

Між виконавцями на перше місце вибилася п. О. Мрочко, що в ролі інститутки виявила небуденні акторські здібности і гарно виконала французьку пісеньку, а також добре відтанцювала менует. Мило вражала гра пп. М. Гринюк, О. Лаврівської, М. Стефанів, Лопатинської, Саранчуківної, М. Чорняк, М. Кліш і також п. Шотовської. Інші ролі обсадили пп. М. Романчукевич, Лаврівська, Хромовська, Клубок і т. д.

Шкода, що організатори вечора не подбали про доброго режисера, що був би підніс ви-

---

їхати до Львова! Каварень тобі треба, джезбенду — відповідав з криком чоловік.

*

На другий день заїхав він, щоб узяти спаковані речі Клементини. Петро не міг найти у своїй душі настільки ніжности, щоб вийти на двір і затримати жінку. Діти плакали, сусіди повиходили з домів, але Петро сидів у своїй кімнаті зачиненій на ключ, лютий і завзятий.

Коні рушили в дорогу.

Клементина виїхала на село і почала вчителювати. Вона лякалася міста як зарази і навіть коли потребувала поїхати до Львова за орудками не мала сміливости. Прохала знайомих сусідів або зверталася листовно до рідні, щоб порадили їй якусь орудку. Дітей своїх не бачила. Праця над чужими дітьми забирала їй увесь час, заглушувала її біль і жаль і тугу.

Нераз думала над тим, чи не написати до Петра, але її вражена гордість перемагала. Він образив її перший зовсім невинну, без найменшої підстави, і він перший повинен прохати в неї вибачення. А те, що він примирився так скоро з її відїздом, тільки зміцнювало в ній її непримиренність.

Знову минуло багато літ.

Клементина нежданно виїхала до Львова. З залізниці поїхала просто до церкви. Священник саме кінчав панахиду по її чоловіці. Не мала сміливости підійти до домовини. Коли співали „Вічная память" в її ухах гуділо тільки одне слово, ніби нераз чула його з уст покійника: „Кокота".

І аж тепер зрозуміла, яку силу може мати одне слово кинене — бездумчиво, коли його не вміємо направити вчинком.

кування поодиноких картин до рівня одягів; також не треба було так щадити шмінки. Без сумніву менует був би найшов цікавіше у виконанні панночок, що мають за собою балетний або хочаб ритмічний вишкіл — а таких вже маємо; при обсаді поодиноких картин можна було без труду заступити частину виконавців, що не зовсім підходили на сцену акторським талантом і виглядом (зокрема... тушею). Та з цього приводу годі робити заміти: панночкам, що стільки праці вложили у підготову імпрези, належалася нагорода у формі виступу на сцені у власними руками виконаних строях.

Саля була виповнена по береги. Між публікою часто було чути польську мову, м. ін. прийшли деякі польські та жидівські середні школи.

(гал.)

12 бєльських фабрик
доставляє нам свої вироби. — **Просимо оглянути наші 3 великі виставові вікна.**
РАГЛЯНИ І УБРАННЯ МУЖЕСЬКІ ПЛАЩІ І ЖІНОЧІ КОМПЛЄТИ
Якість і виконання ТІЛЬКИ першорядні.
„Повшехни Склад Одзєжи"
ЛЬВІВ, ПАСАЖ МІКОЛЯША

Наше село обороняється перед робітничою кольонізацією.

Справа фабрики паперу під Стрием.

Свого часу ми згадували, що фірма Штайнгегель на спілку зі стрийським магістратом хоче побудувати велику фабрику паперу. Первісно ту фабрику мали побудувати на південних окраїнах міста, та опісля міська влада на те не погодилась, бо фабричні відпадки занечищували би стрийську пляжу в близьке сусідство фабрики, що крім паперу вироблятиме і целюльозу, якої уживають до вибухових матеріялів загрожувало би безпеці міста. А що для розвитку Стрия така велика фабрика була би побажана, стрийський магістрат хоче нею ущасливити одну з близьких громад, а саме Добрян. Він хоче на спілку з фірмою Штайнгегель законтрактувати 180 моргів добрянських грунтів, що лежать між Добрянами, рікою Стрием, північними передмістями Стрия (Лани і Заварчі) та гостинцем Стрий-Львів.

Живемо в настільки ненормальних часах, що на будову великої промислової станиці приходиться глядіти як на дар Данайців. Вона загрожує не лише безпеці та гігієнічним умовинам села, але і його політичному та моральному станові, бо присутність більшої скількости чужонаціонального робітничого елементу внесе без сумніву денаціоналізацію та деморалізацію одного з найсвідоміших сіл Стрийщини.

Що зрівноважить ту шкоду? Президент Стрия проф. Каїм, що приїхав до Добрян з представниками фірми та її синдиком, адвокатом Шіндлером, рожевими красками змальовував добробут фабричного робітника, що „зїсть добрий обід, ще й пива напеться". Маса йде на ту приману, але місцева інтелігенція, до речі дуже численна (Добряни постійно давали великий контингент гімназистів до недалекого Стрия, відтіль вийшли десятки інтеліґентів) ставиться до неї критично. Вони зясовують собі, що упромисловлення принесло Бориславові та іншим селам нафтового басейну не заробітки, а нужду.

Хтось може замітити, що при тодішньому рівні нашої свідомости та зорганізованости Борислав мусів для нас пропасти, але тепер — що інакшого. Чи справді? Добрянці не потребують довго шукати відповіди на це питання. Ось у сусідньому селі Угорськім від кількох літ ідуть пробні верчення за нафтою. Громада застерегла собі в контракті, що місцеве населення має найти працю при верченнях, але нафтова фірма зовсім тими зобовязаннями не вяжеться: між робітниками нема ні одного угорчанського громадянина, самі мазури. Досвід Угорського, Дашави і т. д. недвозначно вказує, що будова неукраїнської промислової станиці приносить не добробут місцевого населення, лише чужинецьку кольонізацію.

Коли боремося проти рільничої кольонізації, мусимо боротись і проти робітничої — сказали собі свідомі добрянці, під їхнім впливом громадська рада рішила не допустити до будови фабрики і вибрала комітет, що мав про те рішення повідомити фірму Штайнгагель. Та представники тої останньої при помочі солтиса зорганізували комітет з людей, що вважуть неоправдані надії з основанням фабрики і стараються, щоби громада на неї не дозволила. У селі йде боротьба.

Добряни стоять перед важким іспитом. Вони мають змогу доказати чи справді заслуговують на те, щоб їх уважати найсвідомішим селом Стрийщини.

УКРАЇНЦІ!
КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

Відозви й комунікати.

ПІД УВАГУ ТИМ, ЩО МАЮТЬ НАМІР СТАТИ КУПЦЯМИ.

Бувають випадки, що фахово непідготовані молоді люди відкривають крамниці ріжних бранж і звертаються по інформації та поміч у купецьких справах до своєї станової організації, якою є Союз Українських Купців у Львові від 14 літ, щойно тоді, коли тратять, або стратили вже ввесь вложений у підприємство, тяжко добутий капітал. Звертаємо увагу, що особливо трудні такі бранжі, як: галянтерійна, текстильна, залізна, паперова, обуви і т. п. та що конечно є відбути бодай коротку практику чи бранжевий курс, або перед закупом товару на скору руку познайомитись із бранжею, цінами, калькуляцією, джерелами гуртового закупу, формальностями при заснуванні крамниці (правні, санітарні й будівельні вимогн, справи податкові) і т. п.

Тому у власному інтересі повинні кандидати (-тки) на купців звернутися за фаховою порадою, інформаціями й помічю до станової організації: **Союзу Українських Купців у Львові, вул. Гродзіцьких ч. 1./I. пов.** письменно, залучуючи почтову марку на відповідь, або особисто в урядових годинах 9—14 кожного дня.

Секретаріят Союзу Українських Купців.

Лише ощадністю здобудеш добробут і незалежність!
МІСЬКА КОМУНАЛЬНА КАСА ОЩАДНОСТИ У ЛЬВОВІ
ВУЛ. ВАЛОВА ч. 7 і 9 та її **Відділи** при вул. Городецькій 60 і вул. Жовківській 75
приймають вклади ощадности почавши від 1 зол.
Щоби дати змогу **купцям і промисловцям** помістити денні торги в касі, урядові години у вкладковім відділі **щодня до год. 19·30.**
За вклади та їх опроцентування ручить Громада міста Львова цілим своїм майном. 63—?

ЛІТЕРАТУРНА СТОРІНКА.

Поема про прокляті роки.

ЮРІЙ КЛЕН: „Прокляті роки", Львів, 1937., Наклад „Вістника".

Клен — нині мабуть найвидатніший з цього-річних поетів тієї генерації, що вже перейшли стадію творчих шукань. Щоправда Маланюк динамічніший від нього, але мусимо зважити, що він не дав в останніх роках ні одного чимнебудь замітного вірша — самі переспіви себе самого. Те, що вражає передовсім при читанні Клена — це школа, добра поетична школа. Не важко знайти у нього хресних батьків; це з одного боку французькі парнасці, хоч би Ередія (Кленовий „Кортес" зовсім у стилі ередіївських „Завойовників", сонети, до речі, перекладеному свого часу Зеровим), — з другого боку Пушкін та, мабуть не помилимось, Брюсов з доби „Стефаноса" та „Всех напевов". Це вони помогли виробити Кленові його власний стиль. Не без впливу була й велика взаємна досвідна робота київських неокласиків над проблемою вірша. Не треба забувати, що в тій ділянці неокласики проробили велику, хоч назверх і мало ефектовну, перекладну роботу, що ще належно недоцінена. Згадаймо тільки, що Рильський дав перекладн з французьких та російських поетів, Филипович і Бургардт — російських, Зеров — латинських. „Антольогія" й „Камена" цього останнього, одно з найбільших досягнень неокласиків, до речі, лиш частина праці цього поета. Тож і не диво, що коли нині по багатьох напрямках не лишилося навіть сліду, неокласики далі тривають на чільному місці в українській поезії.

Всі добрі сторінки цієї школи засвоїв собі Клен, передовсім велику простоту та природність вислову, бездоганну форму.

Сама поема „Прокляті роки" замітна з двох причин: поперше зустрічаємо тут зразок більшої поетичної форми, тоді, коли поцейбічна поезія має схильність до малокаліброваго ліричного вірша, до серії дрібних настроїв, де можна перестрибувати з одного на другий. Лірична поема, хочби сама була складена з ліричних уривків, потребує вже глибшого віддиху та передовсім конструкції, яка творилаб тягліcть ліричного настрою. По-друге — поема дуже актуальна своїм змістом та проблематикою, поет подає в ній свою ліричну реакцію на події, пережиті ним самим на Україні, такі, як голод 1933. р., побут у підвалі че-ки, московщення Києва — проблеми у нас іще майже неторкані поетами. Форма і зміст своєю гармонійною сполукою може бути тут зразком і першим підручником поетичної грамоти для тих молодих поетів, що хочуть писати на актуальні й патріотичні теми.

Взагалі треба сказати, що Кленова поема — замітна поетична поява; вона на рівні тієї поезії з ширшими обидами та безперечного майстерства, що рідко коли появляється у Галичині та еміграції, що навіть у своїх талановитих проявах, недомагає на деяку обмеженість та невміння розгорнути крила.

Є в цій поемі ще деякі впливи, про які не варта булоб згадувати, якби не те, що поет, сам поетичний критик, кладе на них головний натиск, вишукуючи всі можливі та уявні спорідження поетичних творів. Коли його власну методу застосувати до його поеми, то ми могли-б цілими пригорщами визбирувати дійсні чи припадкові впливи та заповичення. Досить згадати, що поема написана зовсім у стилі „Чумаків" Рильського та зокрема має великі впливи Пушкінської музи: той сам спосіб „розвивання" поетичних образів, ті самі, начеб то не звязані з цілістю ліричні чи саркастичні вставки, і навіть безпосередне використовування Пушкінського словника, як оте „мужайтесь" із „оди до вольности", вжите в одним фрагменті, майже парафразованому з Пушкінського „Послання в Сибір" і т. д., аж до „летаргічної тиші", паралельної до Маланюкової „тиші летаргічних століть". Але не думаємо, щоб така, скажім — слідча, метода критики причинялася до розкриття суті твору; вона може бути помічна, але ніколи не може бути головним завданням критики, яка повинна передовсім викривати внутрішні процеси, як назріває й повстає мистецький твір та визначувати йому місце серед йому подібних. Так і тут вистачає нам зовсім те, що поезія Клена народжується з великих почувань, що вона формально досконала і передає лиш йому властивий світ, незалежно від того, що його дорога може перехрещуватися з іншими.

С. Г.

Члени Кооп. Торговельно-Промислового Банку у Львові, вул. Городоцьких і. і. п., тел. 192—13 зволять ласкаво згодосотись по відбір **дивіденди від уділів за 1936-тий рік у висоті 5%**

Пром-Банк

Розрізані книжки.

КУМЕДНА ДРАМА.

Із Праги прислали нам видану на гарному папері драму на 5 дій „Останній" Фотія Мелешка. Наш численні театральні трупи кидаються на кожну драматичну новинку, як голодні на сало, тимто варт для інформації сказати кілька слів і про цю. Може досить буде подати її зміст: Студенти ще перед революцією засновують гурток, якого ідейний провідник кидає таку велику ідею: не будемо мати дітей, бо діти спричиняють нещастя батькам і самі не можуть бути щасливі. Ставши вже вчителем — і надиво оженившись! — Паламаренко стоїть непохитно на своєму становищі, що дітей не хоче його жінка-лікарка, спершу згідна з тим, потім бунтується як жінка. І чоловік має такий сильний характер, що розходиться з жінкою, хоч страшенно її кохає. Жінка має свій характер і таки дочекалась сина. І син по роках уже дорослий, зустрінеться з Паламаренком. Паламаренко під впливом розмови з тим сином дійде до переконання, що життя перемогло його ідею, спалить усі свої рукописи і кинеться в море з таким окликом: „Приймай, море, мене й мою ідею! Нехай моє місце займе мій син — новий практичний чоловік!"

Дивні ідеї родяться в головах авторів, які не мають тем. Оця пєса нагадує сильно найслабші пєси Винниченка там, де автор замість драматичної дії та живих осіб, тягне за чуба якусь кумедно-поважну ідею. Трагедія, а регочешся на всю губу.

СІРЕНЬКІ ІМПРЕСІЇ.

Я. Т. Підлісецький: „Кроки вагорі". Хвилини. Львів, 1936. ст. 64. Накладом автора. Обгортка Я. Гніздовського.

Є це ніби-то поезії у прозі, щось наче миттєві знимки у записнику. Ані поезія, ані нариси, ані обсервації, ані рефлексії. У добі модернізму автори залюбки називали такі гриби по дощі — „імпресіями". Ось як виглядає така хвилина.

ВОЛОШКА НА АСФАЛЬТІ.

Вона, вкупі з подругами в букету, коштувала всього одну корону.

— Дивися, які гарні волошки! — сказала дама до кавалєра.

Кавалєр кинув продавачці корону й чемурно передав дамі букет гарних блакитних волошок.

Волошки помандрували до спальні дами.

Тільки одна ні.

І згубила дама, як переходила через Довгу вулицю, бо букет був погано перев'язаний.

Волошка впала тоді на асфальт і безпомічно притулила до нього свою блакитню голівку.

Там лежала вона десять хвиль.

Тулилася до асфальту й ніжком співала, оповідала про свою батьківщину, що була десь за містом.

Співала, розказувала, що десь за містом підводиться вже високо буйне жито. Що вранці купається воно в срібній росі, що в полудне защіловує його золоте сонце, а ввечорі колише його солодкий легіт.

Десять хвиль оповідала блакитна волошка на асфальті Довгої вулиці, що десь за містом літо.

А на десятій хвилі її нестало.

Гумовий „Континенталь" шостициліндрової „Шкоди" розчавив її на гамуз і поніс кудись, щоб десь на шляху згубити її сірі останки.

Читаєш, кліпаєш очима і коли хтось спитає: „Ну, що ви скажете на це?" — відповісте: „Не дні зле, дні добре... Видко, що автор має якусь тягу до пера, вміє підбирати гарні слова, навіть будувати речення на поетичний лад, але коли прочитаєте таку цілу книжку, бачите, що він не має про що писати. А люди кажуть, що живемо у страшенне цікавих часах..."

СПРОБА САТИРИ.

Молодий автор І. Чернява, що пробував своїх сил у віршах і двох найменьких повістях, хотів показати, що він уже не немовля, а має зуби. Минулого місяця видав він невеличку збірочку віршованих сатир п. з. „Портрети без етикети". Є там злобні епіграми на тузин наших відомих діячів. Ані форма вірша ані гострота дотепу не є такі, щоб варта було авторові підписуватись на такому „творі". Аж дивно, що один з наших достойників подбав за конфіскату сторінки, де була його карикатура. Хоч карикатури підписані якимсь Левицьким, їх автор майже живцем нахапав із карикатур Е. Козака.

Сатира в нас потрібна, як і в інших культурних народів, — вона може дати гарні вислідн у літературній і громадській праці, але люди, які беруться за неї, можуть мати не пошану для інших, але повинні її мати для себе. Автор цієї збірочки часто не шанує слова. **м. р.**

Проза Львів

БУДИНІ
Дригці
Олійки

Хроніка.

НАЙБІЛЬШИЙ СУЧАСНИЙ ФРАНЦУСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК.

Паризький журнал „Латинські Записки" зробив між своїми читачами анкету на тему: „Хто найбільший сучасний французький письменник?" Відповіді були для загалу несподіванкою. 1-е місце дістав Поль Кльодель, 2-е Андре Жід. Щойно після них ідуть Моріяк Жіоно, Монтерлян. Цікаві в цій анкеті два факти: два перші, без сумніву одні з найбільших франц. письменників, не є членами Фр. Академії і ніколи вже нами не будуть. Поль Валері — кандидат на нагородоу Нобеля. Много деякі критики ставлять теж на перше місце, дістав в анкеті добірних читачів — одинадцяте місце.

ДОСМЕРТНА ПЕНСІЯ ЗА ОДИН ВІРШ.

Найбільший щорічний літературний конкурс відбувається в Японії. У цьому конкурсі можуть брати участь усі, що пишуть вірші. Тема означена: поезія про „Жінку в снігу". 41.496 авторів прислало свої твори на цю тему. Відомо, що в Японії тисячі осіб пише вірші. Журі, що має прочитати отільки поем на ту саму тему буде працювати цілий рік. Щойно влітку 1938 р. оголосять воно вислід. Нагорода невелика: досмертна пенсія для лавреата. Не диво, що сам король є головою журі.

ДРІБНІ ВІСТКИ.

— Італійський письменник Ф. Нарделлі видав повість „Таємна людина", де героєм є славний італійський драматург Піранделльо, що помер минулого року. Піранделльо оповів авторові чимало подробиць із свого життя і той використав їх як матеріял до своєї повісти.

— У Нюрнберзі і в Берліні заставляють антисемітську пєсу Медлерса п. з. „Ротшильд переможець під Ватерлю".

Oleum Petrae „Glimar"

є знаменитим засобом до гігієни і плекання волосся. Завдяки йому волос росте і зміцнюється. Парикмахери знають. Шпиталі і лікарі після застосування Oleum Petrae „Glimar" ствердили його успіх. Зацікавтесь їх численними оцінками.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Скарби Нізама з Гайдерабаду.

Щомісяця відкривають денникарі якогось найбільшого мільонера. Цим разом послухайте про найбагатішого чоловіка британської імперії — Нізама з Гайдерабаду, що під британським стягом панує над простором більшим від Англії. Панує вже 25 літ і тепер святкує свій ювилей. Його титул відповідає просторові його царства. Будь ласка, не смійтеся: — Генерал-лейтнант Його Величність Асаф, Муццуффар-Уль-Мульк Валь Мамлік, Нізам Уль-Мульк, Нізам Уб-Дуля, Навааб Мір, Сер Осман Алі Хан Багадбур, Фат Юнг, Щирий Союзник Британської Влади. По індійськи все ще щось значить більше, як для нас.

Палата.

Цей індійський князь щойно вдруге покинув кордони свого царства. Вперше виїхав він до Льондону на срібний ювилей короля Юрія. Традиція наказує йому ввесь час перебувати серед своїх підданих. Піддані люблять його і він дбає про те, щоб не потребував боронитись перед ними військом ні строгими законами. Палата, де він живе оточена садами, що тягнуться милями. Нізам любить квіти і сам залюбки працює в саді поруч чотириста робітників. Вхід до палати прикрашений різьбами із слонової кости, прегарними вирізами квітів і листків. Тільки один вартовий стоїть при воротах. Він має крис, меч, два кинжали і пістолю, але на кілька кілометрів довкола нема другого вартового. Доступ до володаря легкий — усі можуть його бачити і особисто представити свої просьби.

Вітальня з подушками.

Вітальня, де входять гості це велика кімната з безліччю електричних ламп і величезним перським килимом. Нема тут крісел, ні століа, навіть одної попельнички. Зате на долівці порозкидувані всякі шовкові подушки, подовгасті, чотирогранні, кулисті, на яких мусять сідати гості скуливіг. Для всіх гостей, згідно з законом Магомеда рівне право. Хто є тут гостем мусить користати з усіх дарів володаря.

Урядова кімната для розмов із прочанами має довгий стіл а рухомим кружковим фотелем, на якому сидить князь. Поруч два вільні бюрка і третє для особистого секретаря Нізама. Здовж стін шафи з архівми і скрізь вази та вазони з цвітами.

Журналіст Суреш Вайда, що описує свої відвідини, ввійшов третій — перед ним Нізам прийняв старшу даму, з огляду на її вік, відтак селян, що просили знизити їм за тяжкі податки. Розмовляючи князь жувкає тютюн

Діяманти і смарагди.

Сам він увесь у самоцвітах: на турбані пять перстенів із діямантів і 15 смарагдів, на шиї діямантовий шнур з каменями як горошок, ще нижче намисто з перел, на пальцях перстені з діямантами та смарагдами, які князь любить більше ніж інші самоцвіти.

Це тільки малий видний знак його велитенських скарбів. А проте він сам дуже скромний у поведінці. Його голова повна цифр, коли треба пояснити державні справи. 5 літ був він премієром Гайдерабаду, заки став його князем.

Його скарби заховані десь у горах. Тільки єдиний довірений слуга знає їх місце. Коли якісь члени рідні Нізама виходять заміж або женяться, їх завозять до тої таємної гірської печери з завязаними очима і там усередині можуть вони вибрати собі на памятку один самоцвіт.

Довірений слуга мусить перед смертю виявити свому найстаршому синові секрет цього сховища. Якби він умер несподівано — всі скарби могліб пропасти на довгі роки, а може і на віки!

Розумний володар.

Нізам, заки ще вступив на престіл, покористувався своїми скарбами, щоб вибудувати величезну гать, яка заливала частину краю і нищила майно бідаків. Ця гать дала теж змогу наводнити і зробити плодючими великі простори. Також підчас війни князь Гайдерабаду показався щедрим і допоміг Англії. Сума, яку він дав на англійську державну позичку перевищила всі дотеперішні датки приватної особи. Було це 3 мільони фунтів!

Мало кто знає в Европі імя цього князя та назву його країни. Зате він знає прегарно европейські справи, володіє 13 мовами, багатьома у слові та письмі. Править він державою в наскрізь англійському дусі: — береже традицію, але скоряно приймає всі реформи, які мають на меті добро якнайбільшої скількости громадян.

Коли згаданий журналіст виходив від Нізама, на нього чекав якийсь багач. Нізам сказав: „Багачі можуть чекати, бо їх скарги не є негайні".

Шануйте своє серце!

Якщо курите то лише найздоровіші

ПАПЕРЦІ і ТУТКИ повноватки

„К А Л И Н А"

СУКНО на жіночі і мужеські убрання поручають по гуртових цінах та вироби Альбійного Мор[illegible]штерна й інших першорядних бельських фабрик

Кратц і Райс

Різницька 18. **Тел. 240-85.**

явища. Те, що вони бачили, було звичайним тріком, який вимагав трохи уваги і видержливости. Те, що показував факір, міг теж зробити кожний інший чоловік, щоб „силою своєї волі припинити живчик". Коли дехто із глядачів питався Баннеля, як він пояснює це справді дивне явище, що його задемонстрував факір, він відмовився дати ясну відповідь, бо не має ніякої причини факіра демаскувати і псувати йому інтерес.

Цілий експеримент був звичайніським тріком, який не мав нічого спільного з надприродними явищами. Одяг факіра був такий тонкий і легкий, що ніхто не міг підозрівати, щоб він міг щонебудь скривати. Автім прилад, що його вживав факір був такий простий і нескомпліковений, що навіть колиб він виступав зовсім без одягу, ніхто нічого не запримітив би. Два малі тверді, гумові мячики під пахою облегчували ціле чудо. Майже незамітно міг факір стиснути один із мячиків під пахою, так, що глядачі моглиб цей рух взяти в найгіршому випадку за частину його сонно-гіпнотичного стану. Зовсім звичайний натиск на гумовий мячик, викликував слабший живчик. Як більший був натиск, живчик слаб, як менший — живчик кріпшав. Дуже сильний натиск зовсім припиняював живчик. Таким чином факір міг своєю волею регулювати темпо живчиків обох рук, припиняювати їх і звільняювати. До цього експерименту треба було тільки трохи проворности й обережности.

Подаємо до відома мешканцям Богданівки і Сигнівка що при вул. Богданівка ч. 67 існує нововідкрита

АПТИКА під св. Антонієм

(Маг. фарм. Мундівної)

Тел. 276-46.

Кожний може стати факіром.

Різні чуда індійських факірів завжди дивували людей. Наївні добачували в факірських штучках якісь несамовиті та таємничі прикмети. Заступник голови льондонського „Клюбу Магії" І. Е. Баннель оповідає про досліди над двома факірами, які пописувались у Льондоні. Один із них умів стримувати удари живчика, другий ходити по розпаленім вугіллі. На сеансі із завмиранням живчика було багато публики, кількох лікарів спеціялістів і визначних письменників.

Факір був високий із гарним і поставним виглядом і „таємничими" очима молодий мужчина. Очевидно, „таємничі" очі чимало помагали йому підчас праці. Перед публикою зявився він одягнений у тонку вовняну сорочку і коротенькі до колін штанцята. Після короткої промови імпресарія, який говорив про надприродні сили факіра, почався попис. Згаданий член „Клюбу Магії" був одним із двох гостей, які обсервували удари факірового живчика. Баннель тримав ліву руку факіра, а його приятель праву. Оба тримали теж у другій руці годинник.

ЖИВЧИК ЗАВМИРАЄ.

Факір почав буцімто западати у транс і раз чи два важко застогнав. Підчас цих кількох хвилин його живчик був зовсім природний. Одначе вже по кількох дальших хвилинах Баннель запримітив, що живчик помітно слабне. Це дивне явище ствердив він на своїм годиннику і негайно повідомив свого приятеля з другої сторони. Скількість ударів живчика по його стороні зовсім не зменшилась і приятель заявив, що живчик по його стороні зовсім правильний. Тимчасом живчик по лівій стороні зовсім завмирав, аж поки зовсім не щез; одночасно живчик правої руки не змінився ні трішечки. Це справді таємниче явище подав Баннель публиці до відома.

Всі були невимовно счудовані. По кількох секундах вернулись раптом по стороні Баннеля зовсім правильні удари живчика. Одночасно обсерватор із правої сторони запримітив, що живчик правої руки починає раптом завмирати. Після двох хвилин оба живчики почали правильно бити, а по сімох чи вісьмох секундах завмерли раптом живчики обох рук і факір важко застогнав.

Перерва у живчику тривала лиш кілька хвилин і згодом повернулись рухи живчика на обох руках. Цілий експеримент тривав пять мінут. По цілім експерименті переконався Баннель, що він уже відгадав ту таємницю.

ДВА МЯЧИКИ.

Багато глядачів було переконаних, що були свідками якогось несамовитого, таємничого

НА РОЗПАЛЕНІМ ВУГІЛЛІ.

Зовсім звичайним способом можна теж пояснювати собі чудо інших факірів, які довгі літа обдурювали наївних глядачів, які конче хотіли в експериментах факірів бачити щось надприродне. Другий факір, товариш першого, який теж виступав цього вечора, який описує Баннель, ходив по розпеченім вугіллі або по шкляних черепках. Заки він почав свій експеримент, теж удавав, що впадає у транс, щоб увести публику у деяку психічну напругу і витворити відповідний настрій. Відтак зовсім босий і без найменшого страху почав ходити по розпаленім до білого вугіллі і потовченім шклі. По якомусь часі факір будився зі свого трансу. Найцікавіше було те, що такий старий спосіб мав все ще такий відповідний вплив на публику.

Тайна цілого експерименту крилась у тому, що факір заправляв перед пописом відповідно свої ноги. До цього є чимало способів, одначе найкраща мабуть така рецепта:

У пів літрі води розпустити якнайбільше алуну і вкинути стільки сірчану цинку, скільки можна його за золотого дістати в дрогерії. Відтак викупати собі ноги в тій мішанині і не витирати їх, тільки висушити. Згодом може кожний уладжувати собі проходи по розпаленім вугіллі і шкляних черепках.

Запрошення.

Львівські господині приглядають собі інше інститут Чистоти, що існував у свому часі на Бернардинській площі. Високвалфіковані інструкторки давали там цінні для кожної господині вказівки щодо раціонального прання. Фірма Шіхт-Левер А. С. в переконанні, що ця станиця сповнила своє завдання познайомити п. господині з раціональним способом прання — злікідувала її в половині 1935 року. Щоб усім Панам, які не мали нагоди ознайомитися з чинністю інституту, дати змогу тепер це зробити, фірма Шіхт-Левер А. С. відкрила на пл. Смольки 4 Порадню Прання. Порадня відчинена щодня від год. 9-ої до 13-ої і від 15-ої до 19-ої крім неділь і свят, в суботу до год. 12-ої. У вівторки і четверги від год. 17-19-ої відбуваються цікаві гутірки про раціональне прання білля білого і кольорового новочасною методою. Пані, що хочуть скористати з порадні можуть принести зі собою дрібну штуку і випрати її на місці. Треба тільки передтим вписатися в пачку Радіону, бо Порадня не продає його. Усі чинності Порадні безплатні. Отже запрошуємо. ШІХТ-ЛЕВЕР А. С.

ОДЯГИ ВЕСНЯНІ
жіночі і мужеські поручає по низьких цінах
Мечислав Залєский
Львів, пл. Марійська ч. 10. Тел. 200-55.

НОВИНКИ.

— **Передплатникам, що хотять дістати** безплатний повістевий додаток за цей місяць, пригадуємо, що вони мусять прислати за квітень передплату не пізніше до 20-го ц. м. і крім цього 25 сот. на кошти пересилки. Ті, що дістали книжку за минулі місяці, а при передплаті не долучили на кошти пересилки, нехай доповнять свій довг, бо не вишлемо їм книжки. Звертаємо увагу, що навіть тим, які точно прислали передплату за минулі місяці, не вишле адміністрація нової книжки, коли вони не пришлють нової передплати і 25 сот. на порто.

— **Усі пані** дають хемічно чистити і красити плащі, сукні, костюми лише до своєї **Механічної Пральні „АТА"**. Контори приняття: Львів, ул. Бляхарська 21, Зелена 31, На Байках 15. 2—4

— **Нині, в неділю вечором** слухаємо усі крізь радіо Василя Тисяка в єдиним, вибагливім українськім ресторані **„ОКО"**, Костюшка 3. **Козир: стрілецький бігос!** 633

— **Концерт** століття роковин появи „Русалки Дністрової" відбудеться невідклично у Великім Театрі у Львові 18. квітня (неділя) ц. р. в год. 12.15 вполудні. Виконавці: Вступне слово — проф. В. Радзикевич; хори: Львівський Боян і Студентів Богосл. Акад.; оперовий співак М. Голинський, проф. д-р Р Кристальський, П. Пшеничка і Роман Савицький. Білєти можна набувати в „Союзному Базарі", Руська 20, в цінї від 4—0.50 зол., Льожі 15.50 і 18.50 зол. 634

— **V-тий вечір із циклю пісні Галі Левицької**, присвячений українській фортепіяновій творчости відбудеться в неділю 11. ц. м. в малій салі Муз. Т-ва ім. Лисенка в год. 7.30 вечором. В програмі цього цікавого вечора твори Лисенка, Косенка, Ревуцького, М. Колесси, Лиська, Н. Нижанківського і Р. Сімовича. Вступ за програмкою.

— **Українське Фотографічне Товариство** у Львові влаштовує VII. фотографічну виставу в салях Природничого Музею НТШ при вул. Чарнецького 24. Відкриття виставки відбудеться в неділю 18. квітня в год. 12 вполудне.

— **Парохіяльні реколекції в церкві Успення Пр. Д. Марії** у Львові розпочинаються в неділю 11. ц. м. і тріватимуть до 16. включно. Кожного дня проповідь в год. 6.30 вечором — у неділю в год. 5. пополудні. Проповідатиме о. Василіянин. У суботу від год. 5. попол. сповідь, у неділю св. Причастія.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Як я став соціялістом

або

Чому мене викинули з одної управи

(Оповідання потерпівшого).

Я ніколи не тяготів до ліваx партій. Не тому, щоби я був за поневоленням працюючих мас, а проти шестигодинного часу праці, чи проти суспільної опіки, а просто тому, що в них тяжко заробити басом. Я, іменно, граю на басі і як прийдуть мясниці, то призбираю собі дещо гроша з весіль та вечериниць і потім дихаю тим і в пості і на феріях і в осени — до нового карнавалу. Але крім мого музикантського фаху мав я ще одну слабість: товариство „Віднову". Тим я працював без огляду на скількість години, бо мені присвічувала ідея. Товариство „Віднова" пропагувало абстиненцію від усяких наркотиків — щось так як „Відродження".

Скажіть, Пінство: Чи хто з вас припустив би, що той сухорлявий басістий, який на кожнім балі додавав жару цілій музиці — сам ніколи нінкого жару не вживав. Не кажу про горілицю, чи вино, але навіть папіроски до уст не брав.

Зате брав живу участь у працях „Відновн" і дбав за неї як за власне підприємство. Разом з іншими членами управи довів до того, що товариство мало в касі покладений гріш, а в бюрку вироблений плян дальшої діяльности.

Бувало, прийду з якихсь вечериниць, положуся, засну і сниться мені, що на нашій землі спірт можна дістати тільки в аптиках, вино вживають тільки до богослужень, а тютюн, як і плекає хто, то в вазонках, для прикраси мешкання.

Але прийшли загальні збори. Відомо вам, панство, що в нас переворот у товаристві можливий тільки тоді, коли товариство стане на ноги. Доки має довги — кулявий пес не гавкне. Сподівались ми якоїсь опозиції, критики, чи тим подібної історії, але вірили в свої заслуги Всеж таки, що не казати, мали чим похвалитися.

Тимчасом пішло з зовсім іншого кінця. Іменно: з ідсольогічного. Нам закинули трохи соціялізм, трохи большевизм, а трохи вузькопартійність.

Про мене таки просто:

— Пан Хвостюк досить насидився на своїм кріслі, пора спочати!

І викинули.

Я поміж люди, хильцем, тихцем, довідуюся про причину...

Ти, кажуть, соціяліст, а тепер у „Відновi" ідсольогія не та!

— Який я до біса соціяліст? — відповідаю. — Скорше пролетар, а по професії басіст.

Ні, кажуть, такі конфіденціональні відомости есть.

І таки викинули.

Аж після того, довідуюся: Є в соціялістах Хвостюк, також член „Відновн", але навіть не мій свояк. Помішали, значить, чоловіка з чоловіком, не заглянувши до метрики.

Злість мене, кажу вам, узяла, з досада аж горло душить. То така має бути розвідка!?

Виказав я помилку, але пишли: пропало. На своє місце вже не вернувся, бо... воно має бути гонороване.

Тепер нема для мене іншої дороги, треба стати соціялістом, і тоді бодай знатиму, що терплю за політичні переконання, а не за одноіменника.

Галактіон Чіпка.

Великий вибір сорочок і краватів
ЦІНИ НИЗЬКІ!
скарпетки, шлейки, підв'язки, зусточки, вода кольонська, косметика,
тільки в фірмі ЕВСТАХІЙ ДУМИН
Львів, Коперника 23 — ріг Вроновських

— **Хто буде здавати матуру?** У пресі появились вістки, що міністерство освіти згодило регуляміи т. зв. „малої матури" для абсольвентів 4-клясових загально-освітніх гімназій нового типу. Виринуло питання, чи кінцевий іспит т. зв. „мала матура" буде обовязувати учеників усіх гімназій. Міністерство освіти виясиює, що згідно зі статутом державних гімназій з 1933. р. свідоцтво скінчення гімназії дістає без якихнебудь іспитів кожний ученик 4-клясової державної гімназії, який має з усіх предметів бодай достаточні поступи. Ця сама засада обовязує учеників приватних гімназій, що мають права державних гімназій. Зате т. зв. „малу матуру" будуть складати ученики тих приватних гімназій, що не мають прав державних гімназій та екстерністи.

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА І Ска
у Львові, вул. Кордецького 50.
Тел. 260-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх кольорах
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в тубах у всіх кольорах
ПАСТУ до піллоги „Французька класа" (фротерувчу і фарбуючу)
ВІСК до піллоги — СИНКУ до білля помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2232

— **Гасло „Свій до свого" у практиці.** В цивільнім спорі до ч. XXIV ц. 157/37 міськ. суду у Львові проти молодого письменника Омеляна Кіцили, цей останній вибрав своїм правним заступником адвоката не-українця д-ра Едварда Гіршпрунга, який вносить усі письма до суду в польській мові. Чи це не сором, що українець-інтеліґент нехтує права української мови та ломить гасло: „свій до свого"?

— **Обнижка цін кави і чаю.** Уряд веде акцію за обнижкою кольоніяльних товарів. Тому в найближчих днях сподіються обнижки цін кави і чаю.

— **Влом до „Народнього дому" в Бережанах.** Незнані злодії вломились до кооперативи „Народній Дім" в Бережанах і вкрали тютюну та інших товарів на суму 1.035 зол. Поліція веде в цій справі слідство.

— **Пожежі.** В Батятичах пов. Камінка вибухла пожежа з причини злої будови комина, яка знищила 6 мешкальних домів і 4 стодоли загальної вартости к. 15.000 зол. — У Гнильчі пов. Підгайці згоріло 10 господарств. Шкоди є на 15.000 зол.

— **Львівська хроніка.** На терені Лисинич напилась оцтової есенції 60-літня Анна Міллер, жінка емеритованого полковника на Богданівці у Львові і скочила до ставу. Перевезена до шпиталю у Львові померла вночі з пятниці на суботу. Причина самогубства невідома.

— **Крівна хроніка.** На гостинці Янів—Львів вантажне авто міських водопроводів зі Львова переїхало Михайла Цара, солтиса громади Сторонна з городецького повіту. Тяжко раненого відвезли до шпиталю у Львові. — Трансмісійний пояс у млині І. Лотоцького в Каменоброді схопив слугу Григорія Адама і поломив йому руку і сильно потовк. — Якісь вломники вломились до костела в Сасові пов. Золочів і вкрали 3 срібні чаші та інші літургічні предмети вартости 1.125 зол. — Двох узброєних у револьвери бандитів напало на купця Арона Ратнера і його жінку Густу та фірмана А. Кулечка з Королівки в борщівськім повіті і заграбили 70 зол. в готівці. — Ті самі справники напали на інших жидівських купців із Королівки, яким теж заграбили 70 зол.

— **Помисловість обманців не знає меж.** Ще підчас світової війни австрійські війська підпалили село Опатківці у краківськім воєвідстві. Згоріло теж господарство С. Домбровського,

ТЕКСТИЛЬНА ГУРТІВНЯ

поручає всілякі суконні матеріяли, що входять в обсяг бавовняних товарів з найліпших більших фабрик на мужеські і жіночі одяги. Найнижчі ціни.

Ф-ма Шимон Бляйх

Львів, вул. Казимира Великого 7.

Тел. 250-96.

808 2—10

який після війни по довгих трудах відбудував зруйновані будинки. Перед кількома днями прийшли до Домбровського якісь два підозрілі типи і представились як делегати фікційного „комітету воєнних відшкодувань", заявили, що Домбровський може дістати кільканацять тисяч за зруйновані будинки, але мусить вистаратися 800 зол. такси для „оцінкової комісії". Легковірний селянин випродав майже ввесь свій інвентар і передав обманцям гроші. Домбровський дістав від обманців якісь папери і виїхав з цілою родиною до Варшави. Обманці веліли йому заголоситись до скарбового уряду, де мав він дістати 27.000 зол. Наївний селянин виконав точно всі доручення

обманців і щойно урядовці скарбового уряду отворили бідоласі очі. З розпуки намагався Домбровський з жінкою повіситись, але готелева прислуга відрятувала нещасливих самовбивників. На вулиці кинулися обоє під авто, але шофер в останній хвилині затримав авто. Самовбивників взяла під опіку поліція, яка відставила їх до села, а за обманцями почала розшуки.

— **Одногодинний страйк у Лодзі.** На знак протесту проти розвязання міської ради в Лодзі відбувся у пятницю 9. ц. м. одногодинний страйк, до якого приступило коло 80.000 робітників.

УКРАЇНСЬКА 3356 30—100

СТОЛЯРСЬКА РОБІТНЯ

АЛ. КУШИКА

Львів, вул. Скарбківська ч. 28.

— **Вмерла, побачивши щура.** 54-літня Яніна Вілямовська з Міхалова Дольного сиділа при столі над роботою. Раптом побачила, що щось перебігло попід стіл доторкнувшись її ноги. Вілямовська заглянула під стіл і побачила великого щура. Вона так перелякалася, що дістала серцевий удар і вмерла.

— **Должицький диригентом у Софії.** До столиці Болгарії прибув з Польщі відомий диригент Адам Должицький, де обійме становище головного диригента софійської опери. П. Должицький був довший час диригентом оперової орхестри у Варшаві та у Львові та походить з української родини.

— **Заборона кримінальних фільмів у Франції.** „Матен" повідомляє, що французька влада рішила заборонити ставити в кінах фільми з життя гангстерів і взагалі фільмів із поліційно-кримінальним змістом. Всі такі фільми будуть дуже гостро цензурувати, тому, що вони впливають сильно на зріст злочинности.

— **Нова шахова зірка.** В Англії покінчився недавно міжнародній шаховий турнір, який дав ненадійно перемогу молодому, досі незнаному естонському шахістові Павлові Кересові, який поділився першою нагородою з мистцем Америки Равбен Файнем. Альйохін здобув третю нагороду.

— **Матримоніяльні непорозуміння на румунськім дворі.** Авас повідомляє, що князь Микола, брат короля Карла виступив із пропозицією до королівської коронної пари, що він зречеться всіх прав, які йому як членові королівської родини прислуговують, щоб тільки признали його подружжя з жінкою із букарештенського товариства. Князь Микола одружився з нею ще в 1932. р., не зважаючи на обовязуючі статути королівської родини. На домагання короля відбулось засідання кор. коронної ради, яка приняла до відома постанову кн. Миколи і рішила, що кн. Микола перестає бути членом королівської родини і тратить всі права.

— **Під осуд опінії.** Відома краєва фабрика ножиків до голення „Гром" випустила на ринок новий рід елястичних ножиків **„Гром екстра тонкий"** і віддала його **під осуд опінії.**

Є це єдині краєві ножики електрично „відпускані". Ті ножики елястичні, не ломляться в машинках і дійсно знамениті, завдяки чому можна кілька разів голитись.

Звертаємо увагу нашим читачам, що в дні 30. квітня ц. р. появиться в нашім часописі оголошення фабрики „Гром", з премією для наших Читачів. Уже тепер у власному інтересі запишіть собі в календарі і вирізте оголошення, яке появиться 30. квітня.

Підтримуйте краєве виробництво.

Спорт.

КОМУНІКАТ Л. К. С.

Загальні Збори Львівського Клюбу Ситківверів відбудуться в неділю 25. ц. м. в год. 10-ій рано в домівці К. Л. К. при вул. Домініканській 11 із звичайним порядком нарад. **Виділ.**

ПРОГРАМА НЕДІЛЬНИХ ЗМАГАНЬ.

Грище Погонь год. 4. попол. змагання за мистецтво Окружної Ліги: **Україна — II. Сокіл;** тамже год. 2.15 **Україна II — Зоря.**

Грище Сокола-Батька год. 4. попол. мистецтво У. С. С. **Богун — У.Р.С.К.**

Мистецтва У. С. С. В неділю 11. ц. м. починаються змагання копаного мяча за мистецтво львівської округи У. С. С. У першій бій ідуть дружини Богуна і У.Р.С.К. УРСК минулого року був слабий і програв між іншим з Чорноморцями 18:0, одначе під кінець сезону осягав доволі гарні виспіди. Богун покищо теж знак питання. Імовірно сили обох дружин будуть рівні.

Священник головою бельгійського Союзу копаного мяча. На останніх зборах бельгійського футбольного союзу вибрали головою союзу о. Дешен на місце дотеперішнього голови і заст. голови ФІФА адв. Сельдерера. Це мабуть перший випадок на світі, що священик стан головою спортового сьюзу.

ПЛАЩІ КОСТЮМИ французькі і англійські найгарніші 2—5

на підставі найновіших моделів

С. Штайн, Зіморовича 6. тел. 257-38

Метч Італія — Франція не відбудеться. Цієї неділі мали відбутися в Парижі мичеві змагання між Італією та Францією, але Італія в делікатна несподівано ці змагання, хоч уже в четвер були випродані всі білєти (за 660 тисяч франків). Відкликання прийшло по гострій півофіційній французькій заяві проти кампанії італійської преси, яка обвинувачує Францію в тому, що Франція ломить постійно засаду неінтервенції. „Фігаро" пише, що у звязку з тим французький уряд має опублікувати компромітуючі документи в справі італійської політики в Еспанії. Італійці пояснюють своє рішення тим, що не можуть дозволити, щоб італійська дружина була виставлена в Парижі на небезпеку демонстрацій людового фронту.

Ширіть наш часопис!

Вибагливі весняні моделі плащів і суконь у великому виборі 8—10 491

„VOGUE" раніше ЛЬВІВ, пл. МАРІЙСЬКА ч. 6-7.

Брати ШТАВБЕР

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

СНЯТИН:
11. IV. Вїя.
12. IV. Чорногора в огні (Довбуш).

ГОРОДЕНКА:
14. IV. Шарїка.
15. IV. Шалапут.
16. IV. Вїя.
17. IV. Шарїка (вдруге).
18. IV. Чорногора в огні (Довбуш).

Укр. Мол. Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

ТУСТАНОВИЧІ:
11. IV. Муравлі.

ГРУСКАВЕЦЬ:
12. IV. Т. Шевченко.
13. IV. Муравлі.
14. IV. Земля (Стефаниківська академія).

зол. 16·50 ручний годинник Анкер 15 рубін. тільки у **Е. ГРІНБЕРҐА** 397 Сикстуська 4.

Великий Театр:

Неділя, 11. квітня, год. 3.30 попол. „Мадам сан Жен". В год. 7.30 веч. „Подружжя".

Понеділок, 12. IV. год. 7.30 веч. ціни найнижчі „Подружжя".

Вівторок, 13. IV. год. 7.30 веч. Прем'єра! „Панна мужатка" комедія Йос. Коженьовського.

Середа, 14. IV. год. 8. веч. Ревія „Веселої Хвилі".

Четвер, 15. IV. год. 8. веч. Хор Робітників Електрівні в Будапешті.

Найдешевше 2664

скло, порцелана, у столітній фірмі

ЯН КВЕСТ

ЛЬВІВ, РИНОК 37. — ТЕЛ. 24 737.

КІНА.

АПОЛЬО: „Ахлатія город" з Марл. Дітріх і Чарл. Боєром.

АТЛЯНТИК: „Місячна соната" з Ігн. Падеревським.

ВАНДА: „Сон ночі літньої" і „Переможці джунглів".

ГРАЖИНА: „У сяйві сонця" з Із. Кенуром.

ЕВРОПА: „Три сестри Пенні".

КАСІНО: „Камелієва жінка" з Гретою Гарбо.

КОПЕРНИК: „Напятнована" (Кей Франсіс).

МАРУСЕНЬКА: „Багате бідняцтво" із Шерлею Темпель.

МЕТРО: „Забута людина", „Пригоди пеховця".

МІРАЖ: „Володар підводного царства з Льон Чанеєм.

МУЗА: „Сан Франціско".

ПАЛЯС: „Ординат Міхоровський" з Тамарою Вишневською.

ПАН: „Пан із мільонами" з Гейр! Купером.

ПАКС: „Пастер".

РАЙ: „Малий король".

СВІТ: „Прокажена".

СТИЛЕВЕ: „Право до щастя" та ревія.

ТОН: „Королева джунглів".

УТІХА: „Тайна бригада" та ревія.

ХИМЕРА: „Соловейко з Відня" з Мартою Егерт.

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)

„Альпи".

ШКІЛЬНУ ЛЄКТУРУ

поznачає

„Vita" пл. Марійська 8

(будинок Шпрехера)

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Неділя, 11. квітня 1937.

Берлін (357) 10.30 Соната ф-моль Брамса, 12.00 Орх. і форт. дует, 19.00 Розр. музика, 20.00, 21.00 Вечір оперетки, **Білгород** (487) 19.50, 22.30 Нар. пісні, **Будапешт** (550) 12.30 Орхестра, 15.50 22.05 Цит. музика, 19.00 Спів. реціталь Ільонки Лядані, **Відень** (507) 11.40 Орх. концерт, 15.40 Камер. музика, 17.35 Розр. концерт, нар. пісонька, 19.10 Вес. мельодії, **Дайтшляндзендер** 1571) 9.00 Музика. спів, 15.00, 19.00 Гарячі мельодії, **Кельн** (456) 20.00, 21.00 „Вільний стрілець" оп. Вебера, **Дройтвіч** (1500) **15.25 Концерт українських пісень у вик. хору, Кошиці** (259) 17.35 Словацькі нар. пісні, 18.00 Для Закарпаття, **Мілянс** (360) 17.00, 19.00 Симф. концерт, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 Оперетові мельодії, **Мінхен** (405) 10.20 Музика на дуті інструменти, 12.00 Військ. орх., 14.00 Для дітей, 16.05 Солісти, **Прага** (470) 12.20 Військ. орх., 15.00 Хор, 19.30, 20.00, 21.00, 22.00 „Фігарове весілля" оп. Моцарта, **Радіо Парі** (1648) 15.00 Легка музика, 15.30 Цит. музика, 16.00 „Історія зонка" авд. з муз. Стравінського, 20.15 Спів. реціталь, 20.30, 2.00 „Електра" траг. Софокля, **Рим** (421) 17.00, 18.05 Симф. концерт, 19.50 Співи, 20.40, 21.00 Розр. музика, 22.15 Комедія, 22.45 Танк. музика.

ПАНЧОХИ

спеціяльно тонкі зол. 3·50

практичні 1.85

625 **„ДІМ ВОЛІЧКИ"** 1-?

Львів. Сикстуська 2 (побіч брами)

Понеділок, 12. квітня 1937.

Берлін (357) 14.15. 21.10 Розр. музика. 17.00 Пісні на тенор. форт., 17.20 Репортаж із маєвірівки та музика Дал. Сходу, 19.10 Танцювальні твори на форт. і скр., **Білгород** (487) 18.00 Сол. рецталь, 19.50, 20.00 Музика. опів. **Будапешт** (550) 12.05 Салонн. квінтет, 18.50, 19.00 Дуети на гармоніях. **Відень** (507) 17.40 Літ. суїта на мотосотр., флет. мандоліну. скр., альтівку, віол. Г. Гала, 20.00 Вагнерові твори, орк., **Дайтшляндзендер** (1571) 10.00 Діти співають, 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Молода поезія і музика, 20.10 Концерт сумісної музики, орк., оспр. (у програмі **Українська танкова сюїта Букрівня**) 22.30 Нічна музика. Сюїта ан сн. з літавра Дікова, **Кошиці** (250) 17.25 Дуети, 17.40 Пад.-ам. музика, 18.00 Для дезадріатів, **Лоновмбург** (1293) 22.50, 23.10 Виступ Моріса Шевальє, **Мілляно** (309) 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00 Інструм. концерт. 22.00 „Ля Джара" з оп. Перголезя, **Мінхен** (405) 15.00 Для дітей, 16.30 Сучасна орг. музика, 16.55 Квінтет ес-дур Шумана, 19.15 Соната ля скр. і форт. а-моль Бетовена, 20.10 Шотляндські нар. мельодії, **Прага** (470) 17.35 Весняна Соната Бетовена на скр. і форт., 20.20 Гайднов мот. квартети, **Радіо Парі** (1648) 12.00, 13.30 Розр. музика, 13.15, 17.30, 18.30, 20.15 Сол. рецталь, 15.00 „У Єгипті" концерт, 15.15 Вод. концерт, 15.30 Увів. відчит, 16.30 „Вулентрен" фарса Куртеліна, 19.45 Форт., 20.30, 21.00, 22.00 „Чорт у Парижі" оп. Літтса, **Рим** (421) 17.15, 19.20, 20.40 Розр. музика, 22.10 Шопенівський концерт Г. Штомпки.

Вівторок, 13. квітня 1937.

Берлін (357) 20.05 21.00 „Легенда про св. Йосафату" оп. Чайковського, **Білгород** (487) 18.30 Рос. пісні, 20.20 Нар. п-сні, **Будапешт** (550) 12.05 Вок. концерт, 18.00 Цит. музика, 17.30 Оп. орк., 21.45, 22.00 Нар. вок., оркестр. цит. орк., **Братислава** (290) 18.10 Мал. вісн., **Відень** (507) 12.00, 18.10 Орк. концерт, 15.15 Муз. вид. для дітей, 17.25 Пісні в ар'ї, 17.40 Форт., 20.00 Концерт хору, 22.30 Смичк. квартети Моцарта, **Дайтшляндзендер** (1571) 10.30 Для дітей, 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Сучасні пісні на хор, 22.30 Нічна музика, форт., **Кошиці** (250) 18.00 Для Закарпаття, **Мілляно** (309) 17.15 Танкова музика, 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.05 Орк. концерт, **Мінхен** (405) 15.15 Розр. музика, 15.00 Для дітей, 19.15 Камер. концерт, 21.25 „Так сказав Заратустра" симф. поема Р. Штрауса під дир. композитора, **Прага** (470) 17.25 Сюїта Шенберга на два кларн., скр., альтівку, віол., форт., 18.20 Твори Тунлера із XVII. ст., скр., орк., 21.35 Квартет д-дур Піхля, **Радіо Парі** (1648) 18.15, 17.45, 18.30 Сол. рецталь, 15.45 Гумор, 17.30 Форт., 20.15 Пісні, 21.30 22.00 Вечір п-семмарів, **Рим** (421) 17.15 Віол. і форт 18.00 Оповідання, 19.05, 20.40 Музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Федора" оп. Джордано.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Неділя, 11. квітня 1937.

6.00 Сигнал часу, 6.03 Хліборобська газетка, 6.21 Музика з гр. пл., 6.27 Перший досвідний огородок вирбліковання в бетонці, 6.37 Чайковський: Вальс-серенада. гр. пл., 6.45 Програма на день, 6.50 Ранішній дзвінок, 7.00 Богослуження, опісля Німецька рел. музика з гр. пл., 10.45 Розр. музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Муз. нормок, орк., оркестра, 13.00 Театральний огляд, 14.00 Розладьована загород учасникам розпаного бігу за нагороду Польського Радія, 14.20 Радіовий абонент столиці: ч. 100.000 перед мікрофоном, 14.30 Мазурська весілля, муз. обр., 15.15 Гармоністи, 15.30 Авдиція для села: Як збільшити видатність наших садів, 16.00 Легка музика з гр. пл., 16.30 Театр Уяви: „В-два молодість" М. Коссак-Яновжевської, 17.00 Підвечірок при мікрофоні, орк., оповісти; у перерві коло год. 17.55 Актуальна гутірка, 19.00 Із життя Олександрії, **19.15 Мішаний концерт: у програмі українські пісні у вик. В. Тисяка** 19.45 Літер. хвилина, 20.00—20.20 Продовження мішаного концерту, 20.20, 20.35 Спортові вісти, 20.40 Полір. огляд, 20.50 Вечірній дзвінок, 21.00 „Жовтий місяць" муз. комедія із Воробкевича в опрацюванні Зб. Лисинського та Фел. Зенклера, 21.40 Мадярські пісні, хор із Будапешту, 22.10 Оркестра, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Понеділок, 12. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній дзвінок, 7.25 Програма на вівт., 7.30 Третя інформаційна, 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для шкіл: „Життя у зоольогічному городі" 11.57 Сигнал часу, 12.03 Лист, із гр. пл., 12.40 Полудневий дзвінок, 12.50 Пастуший бурлеск, основа пливання молочних корів 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарська вістка, 15.15 „Несподіванка" сюїта (реклама ЮКО), 15.20, 15.35 Музика з гр. пл., 15.30 Львівські бажучі вістки, 15.50 „Самбо, мудрий пес" авд. для дітей, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Шуберт-Верте: „Домик трьох дівчат" поспів з гр. пл., 16.15 Сербська ПІСНЯ, 16.30 Популярні мельодії з гр. пл., 17.00 „Будь. пп. Комсольських" говорена повість, 17.15 Сюїтові сонати Бетовена, скр., форт., 17.50 „Бабська курапія" вес. обр., 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Промова голови Уряду Ф. В. і В. Пр. Торгель, 18.15 Спортові вісти, 18.25 Кольоратурні пісні, гр. пл., 18.35 „Адам Добровольський, забутий львівський поет, вид. Генр. Жеховський, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Чого тойдемо до кіна, 19.20 Гайдн: Фрагменти з орат. „Потоп або пори року", Ґотія, муз., 20.40 Вечірній дзвінок, 20.50 Актуальна гутірка, 21.00 Концерт симф. і малої орк. Шлезінгера, соспр. Чекотовський бариг., В. Тає тенор. (трансм. з Відня), 22.10 Бетовен-ський в житті та літературі, 22.25 23.00 Танкова музика.

ВЗОРИ ЗНАЧЕННЯ ДЕРЕВНИХ МАТЕРІЯЛІВ ПРОДУКЦІЇ

ДЕРЖАВНИХ ЛІСІВ

L P ▲ I кляса — L P п/я

L P ✱ II кляса — L P ✕ V кляса

L P ✱ III кляса — L P ▲ ✕ „Зпід пили"

L P ✕ IV кляса — L P ▼ VI класа

Повищі знаки, поміщені на обох фронтах дощок, означають продуцента і клясу якости. Отандаризовані виміри - доклядність сортування — дбайлива консервація, явність кляси — забезпечують покупця перед хибною калькуляцією і стратами.

ПРОДАЖА

„PAGED" Польська Деревна Аґанція Сп. з обм. відпов.

Централя: Ґдиня, вул. Сьвентоянська 44. Телєфон 19-16.

Відділ у Львові: 3 Мая 11. Тел. 222.28.

12.50 Полудневий дзвінок, 17.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15, 15.35 Легка музика з гр. пл., 15.55 Суспільна гутірка, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Попурі з оп. „Тоска", гр. пл., 16.15 Куток мови, 16.30 Орк. концерт, 17.05 Програма заг. освітніх лекцій, 17.20 Жеромський: Смичк. квартет а-дур, 17.56 Як ростинний світ перебув зиму, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Промова окружного голови Уряду Ф. В. і В. Пр. Торгель, 18.15 Спортові вісти, 18.25 Мошуети та танці, гр. пл., 18.40 Культурний міт Львова, 18.50 Класифікація підводних ґрунтів, 19.30 Концерт заг. музики, зі співом, 20.15 Твори Дебесія, форт., 20.45 Вечірній дзвінок, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 „Моральність... пані Дульської" фраг. із вок. Запольської, 21.30 Малий оркестра, 22.00 Симф. концерт, 23.00 Танкова музика, гр. пл.

Вівторок, 13. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній дзвінок, 7.25 Програма на вівт., 7.30 Третя інформаційна, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для шкіл: „Життя у зоольогічному городі" 11.57 Сигнал часу, 12.03 Лист, із гр. пл., 12.40 Полудневий дзвінок, 12.50 Пастуший бурлеск, основа пливання молочних корів 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарська вістка, 15.15 „Несподіванка" сюїта (реклама ЮКО), 15.20, 15.35 Музика з гр. пл., 15.30 Львівські бажучі вістки, 15.50 „Самбо, мудрий пес" авд. для дітей, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Шуберт-Верте: „Домик трьох дівчат" поспів з гр. пл., 16.15 Сербська ПІСНЯ, 16.30 Популярні мельодії з гр. пл., 17.00 „Будь. пп. Комсольських" говорена повість, 17.15 Сюїтові сонати Бетовена, скр., форт., 17.50 „Бабська курапія" вес. обр., 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Промова голови Уряду Ф. В. і В. Пр. Берести в. В., 18.15 Спортові вісти, 18.25 Кольоратурні пісні, гр. пл., 18.35 „Адам Добровольський, забутий львівський поет, вид. Генр. Жеховський, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Чого тойдемо до кіна, 19.20 Гайдн: Фрагменти з орат. „Потоп або пори року", Ґотія, муз., 20.40 Вечірній дзвінок, 20.50 Актуальна гутірка, 21.00 Концерт симф. і малої орк. Шлезінгера, соспр. Чекотовський бариг., В. Тає тенор. (трансм. з Відня), 22.10 Бетовен-ський в житті та літературі, 22.25 23.00 Танкова музика.

ПРОПУКЛИНУ

у мужчин, жінок і в дітей **усуває** радикально без операції і без болю

Заведення М. Фрайлиха

ЛЬВІВ, вул. ГОРОДЕЦЬКА ч. 38

тел. 271-11.

Ця фірма перша і найстарша не лише в краю, але на цілому світі здобула особі за своєю працю для добра людства найвищі відзначення та признання.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Куплено — продажа: Бельги бельг. 59.08, 58.65, Долярн американські 5.28·00, 5.25·50, долярн канад. 5.28.00—5.25.50, Фльорени голл. 289.02—287.30, Франки фр. 13.70—13.56, Франки швайцарські 120.15—119.35, Фунти анґл. 25.88—25.72, Ґульдени данц. 100.30—99.80. Корони ч. 16.10—15.40. Корони дан. 115.49—114.65, Кор. норв. 130.03—129.05, Корони шв. 133.38—132.40, Ліри італ. 24.10 — 23.50, Марки фінл. 11.44—11.00, Марки нім. 123·00—122·00, Шил. австр. 97.00—96.00. Марки нім. срібні 130, 127.

Акції.

Банк Польський 101·50, 102·00, Цукор 30·25, Вуґоль 29·25, 29·00, 29·50, Лянкор 13·60, 13·65, 13·60, Норблин 63·50, Островець 29·50.

Тенденція влержана.

Паперк.

5 пов. інвест. 1 ем 69·75, серія неког. 2 ем. 64·00, серія неког 5 пр. пов. конв. 56·00, 56·50, 5 зед. 54·75 55·00, 6 дол. 55·00, 55·25, купон 2·66, 4 проц. прем. дол. 45·00, 7 стабіл 368·00, купон 84·94, 4 проц пов. консолід. 55·50, 56·75, 53·25, 54·25 три ост др.

Тенденц к сильніша.

ШИНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 10. квітня н. р. кооперативні платки за дьоко Львів:

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	5.95 зол.
1 кг. масла десеров. бочкове включно з бочк. опакуван.	3.00 „
1 кг. масла екси. платить з екси. опакув. включно дефінітивно	3·00 „
молоко від 11. І. п. р. . .	0.16—0·17 „
копа яєць	2.50 „

Тенденція на масло і молоко вдержана, на яйця слаба.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 10. IV. н. р. платить своїм достанцям за 1 кг. живої птиці, дьоко подвірн птахохівсарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре уяснені, повногруді товсті	1.40 зол.
Курки молоді І. кл. товсті без вапняку на ногах від 1.80 кг. вгору	1.15 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

НАУКА

ВИПИСИ на тримісячний курс крою шиття починаються 15. квітня новочасною системою. АННА, Львів, Галицька 20. 577 4-3

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

МОЛОДА, пристійна, інтелігентна, заможна дівчина гладке хлопця пристойного на становищі. Ціль матримоніяльна. Зголошення до Адміністрації „Діла" для „Симпатії". 681 1—1

МАГАЗИН міночої конфекції **Адольф Барт** Галицька 10, II. п. Львів поручає **НОВИНИ** в плащах, костюмах і сукнях

Жіночі торбинки

гачки, портфелі, портмонетки, валізи, несесери, поручає і направляє по найдешевших цінах робітня римарсько-галантерійна Н. БАРЕР, Львів, Сикстуська ч. 2 побіч фірми Саламандра.

МЕШКАННЯ

3 КІМНАТ, кухня, Коперника 3 до винайму. Відомість сторож. 607 2-2

КУПНО - ПРОДАЖ

ПРОДАМ ПАРЦЕЛЮ комфортому, вул. Пекарська 16. Господар. 623 1—1

РІЖНІ

УКРАЇНСЬКА правецька робітня Ів. Пашуського виконує всякі одяги по найдешевших цінах. Шептицьких 5. 414 12-г

ДИКТИ і ФОРНІРИ найдешевше джерело закупу М. Гаммер і Син Львів, Зьрудлива 3, тел. 271-14. 364 10-10

МЕБЛІ всілякого роду, догідні умовини „МЕБЛЬОСКЛАД", Казимирівська 25. 601 2—2

ПЕРЕРІБКИ КОВДЕР 3.— у ДУБСА Сикстуська 6. 575 [illegible]

ХРИСТІЯНСЬКА ВИРІБНЯ КОРСЕТІВ „Крайошнемаса", Львів, Вовмів 1, виконує: корсети, нагрудники, гігієнічні окови, солідно дешево. Приймає направи і чищення 536 5—7

КОВДРИ — овеча вовна, постіль. Виробля ВАНК, пл. Марійська 6. 508 5-10

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, чеські, нарівні, проти усуваючих мациці під гарантією виконує відоме УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИЛА, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 43-10

Найновіші ВІЗКИ дитячі від 18.— вол. поручає фірма КІК, Жовківська 17. Приймає всілякі репарації. 419 5—5

РОБІТНЯ КОВДЕР, Кентшинського 4, солідно переробляє і виготовує нові. Ціни найнижчі. 560 5-5

ФОРНІРИ І ДИКТИ, спеціальність: форніри екзотичні Брати Гельберг — Львів. Пекенська 10, тел. 243-91. 627 1—5

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

Спеціяліст венеричних та шкірних недуг і лікарської косметики

Д-р ФІШЕР

б. довголітній лікар асистент дерматолог. клініки у Берліні, Відні та Празі

перенісся і ординує тепер від 9—1 і 3—7

ЛЬВІВ, ВУЛ. КІЛІНСЬКОГО 3.

напр. Віденської кавярні

Тел. 251-68. Сепаратові ждальні.

ОГОЛОШЕННЯ.

Непромакальні плахти

І. КОНРАД

Львів, ул. Гетманська 22, тел. 249-83

ЦЕРКОВНІ ЦВІТИ

поручає на Свята

СТЕФАНІЯ ПОГОРЕЦЬКА

Стрий, вул. Шевченка 6.

Китиці до свічок є в трьох цінах: менші 3 зол. пара, середні гарні 4 зол. пара і великі 5 зол. пара.

Китиці поставні на престіл менші 14 зол. пара, середні (коло 70 см високі) 20 зол. пара і великі 30 зол. пара.

Гірлянди — вужча 4 зол. за метр і широка 5 зол. за метр.

Цвіти матеріяльні, тривалі, гарно і естетично дібрані гарнітури в цвітів мішаних або в одним тоні. 3—3

Єдиний український магазин поручає

„МАНУФАКТУРА"

пл. Капітульна 3. (напр рим.-кат. катедри) під управою О. Стефановича

повни на сукні та жіночі костюми, сукна на вбрання мужеські з фабрик Бельських. Великий вибір, ціни низькі. 355 17—10

Сензація Львова!!!

Галицький Маґазин Новин

Львів, Галицька 15

ДАЄ ЯК ПРЕМІЇ:

ЗАДУРНО КУПЕЛЕВИЙ РУЧНИК при закупі від зол. 30·—
ЗАДУРНО ПІВ ТУЗИНА ХУСТИНОК при закупі від зол. 40·—
ЗАДУРНО СТОЛОВИЙ ОБРУС при закупі від зол. 50·—
ЗАДУРНО БІЛЄТИ без жадної доплати при закупі від зол. 20·—

до КІН: Паляс, Атлянтік і Аполло на місця резервові або балькон а від зол. 5·— знижкові білети до цих кін.

Повідомляємо, що дістали ми величезний транспорт найновіших вовняних матеріялів на сукні, костюми і плащі, які поручаємо по цінах ДУЖЕ НИЗЬКИХ.

У В А Г А! ПОВІДОМЛЯЄМО, що ДЕШЕВА ПРОДАЖА БІЛИХ ТОВАРІВ продовжена З ДАЛЬШОЮ ЗНИЖКОЮ ЦІН.

Приймаємо чеки Централі Обороту Товарового.

Жалюзії склепові всіх родів

також МЕТАЛЕВІ МЕБЛІ

поручає Фабрика „FABROL" Львів, вул. Б. Гольдмана 3. тел. 206-29

Ціни конкуренційні. Цінники на бажання.

Від нині — малювання мешкання — приємністю!

МЕШКАННЯ

дезинфекує, малює — лякерує очищує основно по помалюванню

концесіонований малярський мистець

Ігнат Михайло Ляйхтер Львів, ул. Булгарська ч. 3, тел. 242-99.

Ціни дійсно низькі. — Найдогідніші умовини — найновіші взори. — Совісне і солідне виконання. Прошу подзвонити на ч. 242-99 і зажадати оферту.

„ЄЛЯ" торгівля кишок і різницького приладдя

Львів, ул. Різницька ч. 3.—Телефон ч. 106-60.

поручає: ПРИРОДНІ І ШТУЧНІ КИШКИ красві і аркордонні в найкращих гатунках та штучні кишки марки „U-DARM". Крім цього: консервові соли, фльоки (дерев'яні шпильки), барвники, різницьк. непромакальні фартухи, верстатові кадці, кредки до значення череди і т. п. — Гуртові ціни. — Заступників на провінцію шукаємо. 588 2—4

Дротяні вклади до ліжок та залізні ліжка різних системів продає по найнижчих цінах фабрика фірми

ФРЕНКЕЛЬ І ЛІДЕР

Львів, Легіонів 25 в подвірю. Тел. 286-38.

Залізні меблі і найліпші санаторійні урядження поручає найдешевше

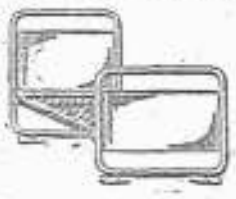

Йосиф Процко

і Сини

фабрика залізних і металевих меблів

Львів, Терцинярська 10, тел. 215-88, склеп: Личаківська 4, тел. 274-80.

Огородові дротяні і сітки

найдешевше і найсолідніше доставляє фабрика

„СІТКОЦЕНТР"

Львів, Красіцких 18. Тел. 246-75.

Іван Дрола

Інструктор Англійського крою, Автор підручника крою

МУЖЕСЬКИЙ КРАВЕЦЬ

Львів, Ринок 19. II. пов.

Виконує першорядні мужеські одяги на підставі найновіших фасонів по безконкуренційних цінах. 6—13

ХТО?!

хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідніші

ПЕРФУМЕРІЇ

С. ФЕДЕРА

Львів СИКСТУСЬКА 7 Філія КОПЕРНИКА 15а

Кожний покупець, що покличеться на оце оголошення „Діла" дістане ЗАДУРНО гарний дарунок.

ВЛЕГЧУЄМО

купно матеріялів на сукні-вбрання, плащі - костюми, білля - постіль

Висилковий Дім

Е. Ф. БОРИС

Перемишль

вул. францішканська 16.

Жадайте цінників.

Незрівнянний в якості пудер і крем ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ завдяки якому стає пера ОКСАМИТНО-МАТОВА. Ціна коробки з пушком зол. 1.25. 2910 51—7

ЛАМПИ

лямпи

ціни фабричні

Львів, Жулінського 11 а.

7—9

Найрадикальніший засіб для тих, що терплять на найбільш застарілу і найбільшу

ПРОПУКЛИНУ

коли навіть операції, перев'язки різних закордонних спеціялістів не помогли та всілякі фальшиві винаходи не мали успіху, усуває єдиний спеціяліст з довголітньою практикою для недужих на пропуклину при помочі мого опатентованого бандажу ч. 1209, який приносить правдиву поміч мужчинам і жінкам:

Sz. KOHN - Warszawa Sosnowa 13

Проспекти на бажання задурно. Перестерігаю перед підробками мого засобу фальшивими спеціялістами. Хто вже зовсім стратив надію, найде у мене правдиву поміч. 410

ЕКО

добірні батерії

виробу одинокої української фабрики батерій Е К О у Львові — вул. Городецька 58. — Тел. 219-26.

Перша Українська Швальня

„ЕМКА"

Львів, Личаківська 14. І. п.

Готове мужеське біля з добрих матеріялів у великому виборі. Замовлення з власних і дібраних у робітні матеріялів виконується скоро і солідно. Конкуренційні ціни. 13—25

Немовлятко також людина

Отже купи йому практичну виправку у фірмі

„Baby" ЛЬВІВ св. Миколая 3

ДЕШЕВО

ЕЛЕҐАНТНІ МОДНІ ДЕШЕВІ галантерійні товари поручає на весняний сезон ф-ма: 421

„ГАЛЯНТЕРІЯ"

В. Дучинський

Перемишль, Казимирівська ч. 26.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 80 (14.623). Львів, вівторок 13. квітня 1937 Оплата рахунку щасливим готівка Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячне . . . . . 5.00 зол.
Квартальне . . . . . 15.00 „
Піврічне . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Бльокада баскійської пристані Більбао.

ЩО НА ТЕ АНГЛІЯ?

З франц. пристані Байон, що лежить недалеко еспанського кордону, повідомляють, що національна фльота щораз то більше затісняє бльокаду північних еспанських побереж.

Затє рада оборони баскійського краю заперечує вістки про бльокаду, які буцімто походять лише з національних радіостацій. Ті вістки — мовляв — змагають лише до того, щоби нарушити нормальний рух кораблів, бо на ділі червона прибережна далекострільна артилєрія та фльота не допускають до бльокади.

Тимчасом з постороннїх джерел повідомляють, що національна фльота не допускає до Більбао чужих кораблів. Ось і вчора один британський корабель не міг дістатися з Аліканте до Більбао, бо національний кружляк його завернув і змусив причалити до одної з французьких пристаней.

Вчора британський уряд присвятив 2-годинне засідання справі бльокади Більбао. Він рішив пошанувати 3-милеву смугу територіяльних вод, де бльокада може свобідно відбуватися, щоби не наражуватися на заміти активної інтервенції в громадянській війні. Точніше означить уряд своє становище на нинішньому засіданні парляменту, де шеф опозиції пос. Етлі поставить запити в цьому напрямі.

БОМБАРДУВАННЯ БІЛЬБАО.

Радіоклюб з Тенеріфи подає: Ген. Франко зажадав ультимативно, щоби Більбао піддалося, але червоні відкинули це домагання; тому національні літаки почали інтенсивно бомбардувати Більбао, зокрема фабрики, фортифікації та склади муніції — ті обекти сильно ушкоджені. Склади нафти і бензини підпалено.

Британський торпедовець привіз до Байон 115-ох утікачів з Більбао. Вони оповідають, що національні війська майже щодня бомбардують Більбао, зокрема дільницю, де зосереднався воєнний промисл.

Невдатні наступи басків.

І ПІД МАДРИДОМ ЗАЛОМИЛИСЯ НАСТУПИ ЧЕРВОНИХ.

Як подає Авас, червоні перевели учора кілька наступів на збіччах гори Амбото на схід від Уркіолі, та їх відбили.

Здається червоне командування хотіло тим способом розвідати дещо про плян ворога, неспокійне, чому він від 2-ох днів не наступає. До тої цїли червоні не могли ужити літаків, бо національні повітряні сили мають повну перевагу.

Комунікат національного командування подає, що національні війська на фронті 6. дивізії відбили наступ на Сархантес де ля Льора під Сантандером. На біскайському фронті червоні намагались атакувати, але мусіли втікати. На фронті дивізії „Авіля" наступ на відтинках Робледо і де Лас Навас відбито з великими для червоних втратами. На фронті дивізії „Сорія" кінота здобула багато воєнного матеріялу.

Національне командування повідомляє: На відтинку Пердігера підняв ворог розпучливий наступ, але його зусилля покінчилися повною невдачею. Вони втратили 5 танків і кількасот убитих. На відтинку Каза дель Кампо ворог почав наступ в 16. год. Великі маси ворожих військ з 32-ома танками атакували національні позиції та цей наступ рішуче відбито. Два танки майже зовсім знищено. Нові спроби наступів в 19.год. під Кеста де ля Пердігера відбито також. Транспорт 50-ох вантажних авт із Геза де ля Відля в напрямі Пардо знищено гарматним вогнем.

НА ПІВДНІ.

Як подає національне командування, на фронті Кордови на відтинках Пенароя та Відля Гарта відбито всі наступи, а ворог потерпів великі втрати. Під Андукар зістрілено ворожий літак, а кілька інших знищено на летовищі Реус.

Яку зброю дістає червона Еспанія від своїх союзників?

Технічна комісія національного командування розглядала воєнні матеріяли, що їх віз з Мексику відомий корабель „Мар Кантабріко". Виявилося, що ті матеріяли зовсім непридатні до уживання. Був там старий мотор з літака, що мав уже за собою 800 годин лету, 12 гармат з 1892 року, яких уже ніде не уживають, 37 скорострілів ріжних перестарілих типів і т. д. На тому кораблі було також чимало... жіночого білля.

На иншому кораблі було 12 зовсім знищених гармат Шнайдера. Добрі були лише 2 мільони крісових куль дум-дум, американського походження.

Ван Зелянд переміг Дегреля,

здобуваючи 76 відс. голосів.

Вчора відбулися доповнюючі вибори у Брюсселі. На 389.425 громадян, що мали право голосувати, 363.440 узяло участь в голосуванні. 75.89% виборців голосувало за Вон Зелянлом, 19.05% за Дегрелєм.

На вислід виборів без сумніву вплинув пастирський лист примаса Бельгії, що осудив Дегреля і закликав усіх католиків голосувати за Ван Зелянлом.

На індійському пограниччі дальше неспокійно.

Британська влада оголосила 11. ц. м. комунікат, в якому потверджує, що в сутичках на північно-західному пограниччі згинуло 6 британських старшин і вояків, а 5-ох ранено. Досьогодні у Вазірістані разом убито 25-ох англійських вояків і ранено 40. На шляху з Мавзай до Вома тубильці атакували валку тягарових і панцирних самоходів. Ходять чутки, що вони є прихильниками факіра з Іпі. Повстанці напали на транспорт з поживою у провалі, глибокому на 200 метрів, але англійці прогнали їх скорострілами.

Нова книжка.

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ:

Як чоловік зійшов на пана.

З автобіографією автора і карикатурою Е. Козака.

Веселе оповідання про молодця, що виходить із особової тяжку боротьбу: що вибрати — любов і добру „партію", чи працю для громадянства. Оповідання повне гумору та бадьорости.

Ціна книжки 2 зол. 50 сот.

Новий воєвода.

Львів, 12. квітня 1937.

Здається, що й у самому львівському воєвідському уряді мало сьогодні таких одиниць, які не зацікуючись уміли б вичислити по черзі всіх правителїв, що засідали у колишній намісницькій палаті, починаючи від 21. листопада 1918 року по нинішний день. Забулася вже імена пп. Лясоцького, Галецького, Грабовського, а коли кілька днів тому газетна звістка повідомляла про смерть колишнього львівського воєводи, п. Зіміного, — люди зі здивуванням покивували головами: „ах, дійсно, був такий воєвода". Дійсно — було їх страшенне багато: пересунувся вже на цьому терені калейдоскоп постатей, представників ріжних політичних таборів, і безпартійних урядовців, і військових. І хоч не можна признавати слушности тезі, що на відповідальному становищі кращий впродовж довшого часу один кепський урядовець ніж часто змінювані численні добрі урядовці, то проте не підлягає ніякому сумніву, що занадто часті зміни воєводів, ведучі здебільша під кутом персональної політики Варшави, відбились пропорційно на галицькій дійсності: і на політичних і господарських відносинах краю.

Було б несправедливістю твердити, що всі без виїмку львівські воєводи керувались супроти українців злою волею, чи — скажімо — тендецькими, протиукраїнськими й русофільськими тенденціями, або що кожний з них був би апробував і переводив „пацифікацію". Пригадуємо напр. назвища пп. Рожнецького й Борковського, які мали відвагу й уміли навязувати звязки з українським громадянством ще тоді, коли такі спроби були в очах польського громадянства мало не національною зрадою: вони й відпокутували це тим, що шандко мусіли залишити свої посади, внаслідку кампанії польських гурра-патріотичних кол, но і — очевидно — розпочаті й мерщій припинені ті здорові спроби ніякого хісна не дали.

Зрештою, здаємо собі знаменито справу з трудношів кожного шефа державної адміністрації у Львові. Найбільшу трудність створив закон з 3. XII. 1920 року: штучний поділ Східної Галичини на три адміністраційні одиниці, неоправданий нічим иншим, як тільки браком відваги признати, що вся ця територія творить одну і то наскрізь політичну проблему взаємин між трьома народами, що її заселюють, той штучний поділ розбив географічний, політичний і господарський моноліт на 3 частини, під формально-ієрархічним оглядом ніби собі рівнорядні, даючи знаменну нагоду, щоб в усіх тих трьох частинах волися — три ріжні політики супроти тих самих справ. Всесильне життя, якого не можна обманути ніякою доктриною, ані тенденцією настільки притупило, що становище львівського воєводи залишилось таки домінуючим і нічим авторитетним для політичних напрямних у всіх трьох воєвідствах. Але щож, коли державна централізаційна й уніфікаційна система, розпочата в рр. 1920-21 не з уваги на добро й силу польської держави

тільки з остраху, щоб з якихнебудь автономічних залишок не скористали бодай трохи — українці, — ця система спутала також і польське громадянське життя і польську місцеву державну адміністрацію. 30. січня 1920 року скасовано галицький краєвий сойм і краєвий Виділ, у грудні 1927 року скасовано і т. зв. Самоуправний Виділ, а його функції передано адміністраційній владі; але функції львівського воєводи від того не поширились, бо центр усіх взагалі справ, від найдрібніших культурних і господарських до найповажніших політичних, перенісся до Варшави. А що у Варшаві поняття „kresy" покривається більш-менше з колишнім поняттям „Bärenland"-у у Відні і на пальцях можна порахувати тамошніх людей, які взагалі за останніх 19 літ поважно підходили до справи польсько-українських відносин, як до великої проблеми, — то наслідки відомі. Ті наслідки такі, що широкою рікою пливуть з державної скарбниці гроші на господарське піднесення всіх інших частин польської держави, — на будову доріг, регуляцію рік, на нові промислові осередки, навіть на люксусову повітряну залізничку у Татрах, — тільки цю країну минають ці гроші, наче край зачумлених. Чи тільки зі шкодою самих українців?! Увесь край зубожів, по селах сучасний люксус (модне у земляків-реформаторів слово „вигідництво") витворив спеціялістів від ділення сірника на 4 частини, а по містах щораз частіше сирени відомих возів сповіщають про радісні настрої верств, користуючих з зимової помочі. А **центральна проблема** цих наших земель, яка „перестала існувати" зі зміною назви краю на „Східна Малопольща" (березень 1920 року), та скасування двомовних написів на залізничих двірцях і державних та самоуправних установах, та центральна проблема виглядає в той спосіб, що з одного боку десятки і сотні тисяч українських селян ухвалюють протестаційні резолюції на масових зборах і вічах, з другого боку десятки польських організацій висилають протести до Варшави. Хіба тільки фанатичний звеличник струсиної тактики буде вірити, що близько два роки „нормалізації" ситуацію на польсько-українському відтинку поліпшила.

У такій ситуації маємо чергову зміну на становищі львівського воєводи. Хоч особисто не віримо у зв'язок цієї зміни з недавньою зміною на становищі начальника національного виділу у міністерстві внутрішніх справ, проте обидва факти надто яскраві, щоб їх з „журналістичного обовязку" не пригадати. І щоби при цій нагоді не пригадати найбільшої, основної претенсії, що її мають українці до всіх польських державних діячів і політиків, які стрічаються з українськими справами і з титулу свого становища мусять їх так чи інакше полагоджувати (неполагоджування — теж є своєрідним рішенням):

що не можна підходити до української проблеми інакше, як тільки з погляду політичної доцільности; що не можна української проблеми звужувати до терену одного чи трьох адміністраційних одиниць другого ступня, бо це проблема, з якою тісно вяжеться геополітична будуччина Сходу Европи; що тільки під кутом цієї справи можна правильно, слушно і справедливо, розвязувати і найповажніші і найдрібніші актуальні питання культурного чи господарського характеру. Чи треба пригадувати, скільки було вже досі ріжних теорій і „единоспасительних" рецепт на „остаточну розвязку" проблеми польсько-українських взаємин, чи просто „квестії рускей" і як вони кінчалися?! Тямимо м. ін., що заведення цієї проблеми виключно до площини безпеки довело було раз до такої пікантної історії, що п. Рожнецький зладив був список українців, яких треба запросити до воєвідства, щоб говорити з ними про злагоду, а п. Роговський частину тих „угодовців" — напередодні як державних злочинців вирешетував. Знаємо теж, що по нинішній день існує теорія регіоналізму з забороною казати про лемків і гуцулів, і холмщачів і поліщуків як про українців і що ця теорія, як єдиний практичний ефект має покищо скріплення панросійського москвофільства на Лемківщині та деморалізацію одиниць у долинах Лімниці, Пруту й Черемошу.

Чи львівський воєвода має змогу протиставитись таким ріжним рецептам, що їх проголошують всякі аматори „квестії рускей" (відомо: найбільше на світі лікарів), та ріжним гаслам, що їх час до часу висуває примітивна, у протиукраїнській боротьбі й ненависті заскорузла галицько-польська вулиця? Повторяємо ще раз, що знаємо про пута централістичної системи, особливо в ділянці національної політики, та що не

Єдиний християнський склад 593 4—20
ГОТОВИХ МУЖЕСЬКИХ ОДЯГІВ
СУКНА І МАТЕРІЯЛІВ НА ОДЯГИ
ТАДЕЙ ЦВЕТЛЕР
вул. Коперника ч. 5. тепер Тел. 238-43.

завидуємо ніякому польському державному діячеві, який має власну незалежну думку, коли йому приходиться сидіти й працювати у специфічній львівській атмосфері, яка під фірмою „дульщини" перейшла до історії польської літератури. Але знаємо теж, що польським відносинам питома не тільки строга централізація функцій влади, але й величезна можливість розбудовувати та поширювати свої компетенції поза всякі формальні рямці! Адже незаперечним фактом є те, що п. Суховенк здобув собі диктаторський голос в українських справах головно тому, що **ніхто інший** ними не хотів ближче цікавитись і займатись та за власні погляди в цих справах боротись. Бо таким самим фактом є напр. те, що на польському Шлеську диктаторські права виборов собі п. Гражинський, а на Волині п. Юзефський. Або: чи всесила пп. Івахова й Тилька в українських справах не стояла у диспропорції зі скромним титулом заступника начальника одного воєвідського виділу?! Іншими словами — обсяг компетенцій і засяг впливів на високих становищах державної адміністрації у Польщі залежить не так від устрою і системи, як сили індивідуальности, зручности та просто охоти праці. Зокрема на становищі львівського воєводи можна зробити — ніщо, мало і дуже-дуже багато. В позитивному та в негативному напрямку. Можна на цьому становищі завернути до традиції Андрея Потоцького і можна йти слідами Михайла Бобжинського; можна зупинити процес кристалізації міжнаціональних взаємин у цій частині Европи та штовхнути його у сліпу вуличку, можна вивести його на широкий, хоч і тернями ще та камінням застелений шлях. Можна защіпити польським коннаціоналам думку, що поміж мілітарною імперіялістичною Німеччиною та до зубів озброєними імперіялістичними Совітами Польща не має ані змоги ані часу перетоплювати 60 відс. поляків плюс 40 відс. неполяків на однородний польський національний моноліт. І можна теж не посунутись у розвязці цих проблем ні кроком вперед, замість політичної програми, поставити собі віру у фаталізм та бути пасивним глядачем розвитку подій.

Не знаємо, яку дорогу вибере новий львівський воєвода. Його політична карта ще майже незаписана. У кількамісячному періоді урядування у Тернополі мало дав себе пізнати, тримаючись здебільша від прилюдних справ осторонь та злагіднюючи лише деякі канти старостинських розпорядків. Позатим відомий, як людина з високою освітою, до того правник, ще рік тому практикуючий адвокат, отже неначе предиспонований глядіти на справи по життєвому, шукати причин кожної події й аналізувати наслідки. Має ще фірму — „бережанця", — людини, що виховалась у виїмковій атмосфері передвоєнної бережанської гімназії, атмосфері товариського співжиття всіх трьох національностей і взаємної пошани до своїх національних почувань і національної культури. Очевидно: шмат часу пройшов від отих молодечих літ і ввесь світ встиг у міжчасі перевернутись коміть головою. Тому булоб щонайвище передчасно і навіть трохи наївно будувати на цьому якісь „надії". Не уповажнює до них теж поголоска про широкі повновласти нового воєводи. Лякаємось всяких надій і з ними ні трохи не виступаємо. Вважаємо за відповідне просто зясувати своє становище до моритум справи. А наше становище до особи нового керманича державної адміністрації у столиці Сх. Галичини залежатиме — від його діл. Навіть не слів, а діл.

ік.

Грізний протест совітського села.

ПЕРЕД НОВИМ ГОЛОДОМ У СССР.

Під таким наголовком принесла „Газета Польска" з 12. ц. м. (ч. 100.) передову статтю пера п. Отмара (Берєнсона), свого колишнього кореспондента в Москві і доброго знавця настроїв населення в СССР. Ця стаття зясовує паніний переляк Москви з приводу нового пасивного спротиву селян у цілому СССР, що виявився стриманням від весняних засівів. Тому подаємо буквальний переклад цієї статті.

В умовинах совітської дійсности, крайно відмінної від дійсного стану в решті цілого світа, не виключаючи „тотальних" держав, хід щорічних пільних робіт заслуговує на дуже пильну увагу. Підчас коли абсолютно в цілім світі, поза СССР, засів, орання, жнива і молочення є приватною справою селянина, який всі ті праці виконує без ніякого натиску держави навіть у роках, коли дуже тяжко було би говорити про рентовність рільної продукції — в **Совітах щорічна збіжева кампанія виростає до розмірів першопланової державної проблеми.** (Всі підкреслення Ред.).

Від коли існує совітська держава, не було буквально ні одного року, в якім можна було-б обійтись без алярмуючих вступних статтей у найбільше міродатних пресових органах, без доган під адресою комісаріятів хліборобства і державних дібр, без погроз під адресою місцевої влади — вкінці без висилання карних експедицій на село, відомих у краю східного сусіда під назвою „соціялістичної помочі".

З другого боку для закордонних обсерваторів большевицьких справ кожночасний хід збіжевої кампанії є найкращим мірилом дійсних політичних настроїв, що панують серед дуже численної верстви совітських громадян, бо серед близько 140 міліонів селян.

Проблема рільної продукції є, так мовити, далі „Ахілевою пятою" пляновой господарки. В кількох останніх роках досягнено з найбільшим зусиллям передреволюційний рівень з тим, що населення зросло від того часу зі 125 міліонів (згідно з останніми царськими статистичними даними) понад 170 міліонів тепер, при чому щорічно магазинують велитенську кількість збіжжа як мобілізаційні запаси.

Цьогорічний хід весняних засівів у Совітах говорить дуже вимовно про нове, дуже поважне, погіршення взаємин між селом і урядом. По кривавім і варварськім здавленні рільного саботажу в 1932—1933 роках влада поробила селянам низку уступок. **Зрештою це сталось під сильною пресією військових чинників, які зовсім слушно признали тодішні настрої совітського села як заповідь неминучої невдачі на випадок якогонебудь збройного конфлікту.**

Дозвіл на вільну торговлю надвишками харчевих продуктів, що залишились після виконання державних достав у натурі, дозвіл на індивідуальний город, що його приділювали членам рільних колєктивів у розмірі від 1/4 до 1 га, дозвіл мати власну корову, пять штук дрібних тварин і довільну кількість курей, качок і т. д. — все те і спогади драконських репресій та голодової катастрофи, що прийшла внаслідок саботажу в 1932—1933. р. довели до того, що в чергових роках спротив села був куди слабший. Тому теж цьогорічний хід весняних засівів у Совітах, що має всі прикмети відродження саботажних настроїв, є дуже знаменний. Фактичний стан дня 1. квітня виглядав так: У цілім СССР засіяли 5,776.000 га супроти 9,639.000 га обсіяних у тій самій порі минулого року. На Україні, що є рішальною рільною округою, засіяно половину менше, ніж минулого року. Дійсний стан в округах Харківській, Донецькій, Одеській і в Молдавії викликує найгірші побоювання „Правди". Подібні вістки надходять з Озівсько-Чорноморського краю, з Криму і Північного Кавказу. Ще гірше виглядає стан підготови до засівів у центральних, північних і східних провінціях, що з кліматичних оглядів сіють значно пізніше. І так московська „Правда" вичисляє: Білорусь, Басарабію, округи: Ярославську, Іванівську, Горковську (давніше нижно-новгородську), Курську, Куйбишівську (давніше Самарську), Оренбурську, Свєрдловську (раніше Єкатеринбурську, Челябінську, Саратівську, Вороніжську, Сталінградську (давніше Царицинську), Західно-Сибірську і Красноярську, в яких недостає збіжжа на засів і навозів та плинного палива до рільних машин, не згадуючи вже про фатальний стан ремонту тракторів.

Слід згадати, що послуговуємось виключно совітськими офіційними даними. **Як бачимо цьогорічна збіжева кампанія виглядає марно не лише на чорноземній Україні і Північнім Кавказі, але подібні перспективи обіймають чорноземні про-**

сторн центральної Росії та урожайні райони долішньої Волги і західного Сибіру.

Відома механізація хліборобства викликує з року на рік щораз то більші розчарування. В самій лише донецькій окрузі 2.000 тракторів нездатних до вжитку, при чому в районах (повітах) Троїцькім та Олександрівськім не працює ніодин трактор. Машини в русі постійно псуються з причини лихого ремонту. На західнім Сибірі понад 100 машино-тракторних стацій не скінчило ремонту.

Положення погіршує факт, що зіпсутого трактору не може в совітських умовинах заступити кінь або віл з огляду на страшне винищення гварии у перших роках колективізації, при чому потреба на цьому відтинку наступає дуже повольі і майже непропорційно до потреб. І дійсно є якийсь трагічний парадокс, що в більшости хліборобських країв є хліб при мінімальній кількости механізмів, зате в Совітах — кількасот тисяч тракторів не помагає ні при пожвавленні рільних робіт ні при злагідненні постійних апровізаційних недостач.

Хід цьогорічних засівів викликав у Москві правдивий алярм. За кільканацять днів чоловий орган урядової партії „Правда" присвятив цій справі аж три вступні статті, в яких атакує комісаріяти хліборобства та державних дібр і навіть не ощаджує таких достойників, як „володаря" Кавказу Берію та „премієрів" — грузинського Мгалоблішвілі та вірменського Гулояна не згадуючи вже менших місцевих партійних і державних урядів і на Україні, Кримі, Кавказі і в Чорноморськім краю. Дуже характеристичним явищем для совітських умовин є те, що „Правда" за нецілих два тижні по промові Сталіна, який закидував комуністам, що „застряган в господарських справах" — нападає на ряд місцевих достойників, які, як видно, є тієї думки, що зворот у напрямі партійно-політичних проблем звільнює їх від керми хліборобством".

Як дотепер совітська преса зовсім промовчує суттєву причину цьогорічних явищ на совітськім селі, а саме настрої селянських мас, не зважаючи на те, що весняний засів є дуже чутким барометром цих настроїв.

Тимчасом поза дійсним „пляновим балаганом" з доставою насіння, плинного палива і ремонтом тракторів — хід засівів є дуже знамовним доказом, що пороблені селу уступки, що про них ми вже згадували — не принесли сколективізованому селянству ніякої реальної поправи його долі. **Дозвіл на власну корову не є однозначний з її посіданням. Корову треба мати за що купити, а совітський селянин не диспонує урожаєм і не може доробитись. Трудно йому теж скористати з дозволу на вільну торговлю надвишками харчів, коли найдалі по Новім Році сам купує хліб у місті.** Іншими словами селянина починає огортати таке саме розчарування, як робітника, який замісць обіцяного трикратного збільшення споживання дістав у висліді „пятирічок" „стаханівську" експльоатацію і нечуваний визиск, мешкає далі (з дуже нечисленними винятками) в завошивленім бараку і часто не може оплатити зі своїх заробітків „фасованого" обіду у фабричній харчівні.

Влада, як здається, орієнтується в настроях села, доказом чого відписання залеглостей з приводу державних збіжевих достав за минулий рік, празду кажучи, зовсім нестягальних і незначна обнижка оплат (теж у натурі) за користання з... зіпсутих тракторів.

Висліл цих нереальних і виключно на пропагандивний ефект обчислених „добродійств" можна злобсервувати на першій сторінці московської „Правди" в алярмуючих статтях на тему ходу засівів. Оклики: „Дорога кожна година", або „Дальша проволока з засівом є проступком супроти державного інтересу" — кінчить автор — говорять самі за себе.

Отже населення СССР стоїть перед страшним маревом нового голоду внаслідок руйницької політики совітського уряду. Про це заговорив уже навіть орган військових французьких кол „Франс Мілітер" („Військова Франція") у передовій статті п. н. **„Голод у Росії"**. Автор статті доходить до висновку, що стан засівів катастрофальний. Совітській Росії грозить голод. **Щоб недопустити до бунтів селянства совітський уряд передає селянам щораз то нові грунти коштом ступневої ліквідації совхозів.**

Ця стаття викликала в Москві збентеження. Совітська преса пише, що це вперше орган військових французьких кол виступає проти Совітів, подібно як „Матен" і „Ле Журналь", що послідовно ведуть протисовітську акцію.

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул. Кордецького 50,
Тел. 26 0-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" тера. і воск. у всіх краскаx
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в тубах у всіх краскаx
ПАСТУ до підлоги „Французька маса" (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до біллл помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732

Українські діти без опіки.

(Голос у дискусії).

Автор вище названої статті наводить нам перед очі жахливі відносини по селах, коли йде про виховання нашого наймолодшого покоління. Діти, позбавлені всякої опіки, марнуються духово та фізично і через те ввесь нарід нидіє та хилиться до упадку. Кожний мусить признати, що ми не сміємо з заложеними руками приглядатися, як нарід нидіє.

Щож робити, щоб запобігти лихові?

Автор статті завзиває всі виховні товариства, як: Т-во охорони дітей, кружки „Рідної Школи", захоронки СС. Службовиць до взаїмного порозуміння і негайної праці в цій важливій ділянці. На мою думку всі ці зазиви не можуть принести бажаних успіхів з огляду на матеріяльні відносини. З цієї сторони не можемо сподіватися рятунку.

Поміч мусить вийти від самих сільських родин, відповідно освідомлених.

Сільська жінка, перевантажена працею, кидається наче риба об лід від ранішнього ранку до пізної ночі. Працює наче чорний віл: у хаті, обороі, кухні, коло дітей, у городі та в полі. З поля теж не йде з порожніми руками, а зігнена вчетверо, таскає велику плахту „буряну" для корова, а коло неї йде спокійно її чоловік з папіроскою в зубах, бо нести бурян „хлопові не годиться"! Таких „бабських" робіт є нескінчена скількість і бідна жінка мусить їх відробити.

У культурних народів сільська жінка не займається пільною і взагалі важкою роботою, тимсамим краще займається дітьми та хатнім газдівством. На цьому виграє культурний рівень народу.

Якщо нам справді дорога майбутність нашої нації, то мусимо передовсім боротися з перевантаженою працею сільської жінки! Звичайно спостерігаємо лихо щойно тоді, коли воно розрослося до небувалих розмірів, а коли його можна ще направити, не бачимо його або не хочемо бачити.

Чи не звичайне це в нас явище, що виснажена до крайности сільська жінка, годована бараболькою, „кормить дитину" і потім залишає її в хаті під опікою 4—10-літньої старшої дитини?

Антисемітизм запускає корiння в Італії.

Від недавна деякі фашистівські часописи як „Тевере", „Реджіме фашіста", „Квадріві0" і інші ведуть протижидівську пропаганду. Вони підкреслюють вагу проблеми раси та накликають Італію до політики расової чистоти. „Тевере" домагається расових законів на німецький зразок, звернених проти жидів та людей з жидівською кровю.

Ця кампанія дуже затривожила жидівські кола в Італії; вони бояться, щоби не змінилося їхне правне й фактичне положення.

—o—

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА" Ч. 17.

ОСТАП Т.

ХЛОНЯ.

I.

Вулицею Річною йшов похорон. Похоронний віз тягнули дві згорблені шкапини, що обвислі лоби майже волочили по розмоклому тракті. Великі задні колеса каравану розбризкували придорожні калюжі та охляпували болотом малє хлопя, що йшло ззаду.

Хлопець не звертав на це уваги. Майже держучись коліс, місив старими черевиками вуличне болото. В його очах блистіли росинки сліз.

А вулицями перекочувався пляний вітер, як бронхітний кашель.

Вже повзд хмарами почали запалюватись небесні ліхтарні, коли безбатченко Хлоня, попрощав на віки свою любу маму. Плачучи стояв опертий об пеньок білокорої берези.

Перед його чима миготіли образи з його минулого.

...Бачив себе між цяцьками в ясній кімнаті. Десь за вікнами царівна-сонце їхала на весілля в золотій каріті. Співали небесні хори, — грали зоряні музики. А над ним — похилена мама; її задумливі, сяйливі очі та милі, сумні уста. І любий, гарячий поцілунок серед обійміє...

Хлоня здрігнувся.

По цвинтарі бешкетував вітер. Його проклинув із задуми вогкий поцілунок березового листка.

Перед ним чорніла горбатою плахтою новонасипана могила...

Зза дерев почали вихилятись таємні постаті зі страшними скривленими обличчами.

Хлопчину огорнув невимовний ляк. Він чим скорше втік і потонув у юрбі гамірного міста.

Хлопця прийняла тітка Анна, жінка возного в великому банку. Дозволила йому дальше ходити до школи. За це мав він помагати їй прятати банкові кімнати.

II.

Ледви ранкове сонце кинуло свої проміні на блакит неба, а вже Хлоня волочиться зі щіткою та лопаткою по кімнатах банку. Замітає, стирає порохи, зносить дерево на підпал. Не відчуває втоми, а хоче чим скоріше скінчити працю, щоб не спізнитись до школи.

Бо школа була його потіхою. Там міг робити те, що його ровесники. Міг забути про свої докучливі турботи, про маму, якої крик видався йому тепер невимовним щастям, і слухати оповідань про цікаве, незнане життя, про далекі, безмежні краї.

А Хлоня дуже любив світ: ясний, веселий, де рожеві ранки вилітають голубами в небесні безкраї...

Любив теж дуже читати. У книжках здавалось йому — находив своє життя, самого себе. Читав до пізньої ночі. Плакав над недолею молодих героїв і шукав в атласі місцевости, де вони перебувають. Після цього снились йому дивні сни про небачені краї, про незнаних людей. А коли прокинувся, побачив над собою голову, покриту кучугурою волосся та двоє проникливих очей.

— Вставай, сплюху, вже пізня година! —

І він встає. Забуває про сон, про свої вечірні мрії, бере в руки щітку та приспівує.

Хлоня любив музику.

У деннику, що його почав вести, записав.

— Яку чудову музику можна почути задумавшись. Чиж би це гармонія життя співала свій гимн? Який він прекрасний, який далекий він!

Хлоня мав пузатенького товариша Тюдя.

Бувало прибіжить він веселий, кучерявий, червоний.

— Ходи, Хлоня, на міському майдані зійшлися хлопці, забавимось.

А Хлоня порядкує у своїй шафці, поринає в кожну нераз уже читану книжку. Виписує щось, підчеркує.

— Ходи, Хлоня, бо витягнемо тебе силою.

І Хлоня йде.

(Далі буде).

Великий Театр	Премієра **„Панна мужатка“** комедія Йос. Коженьовського.	Великий Театр

Чи серед таких умовин може сільська жінка виховати здорове, життєрадісне молоде покоління? Сама вічно затуркана, зажурена, недокормлена?

Замість виголошувати пусті промови, в яких більше слів, як змісту, треба нам наладнати реальну працю. Справа виживлення та виховання кожної дитини — цеж справа важлива для цілої нації, її не можна легковажити. Смерть кожної найменшої дитини — це зменшення приросту нації, це велика втрата для народнього орґанізму. Здоровля майбутнього покоління залежить від доброго й розумного догляду дітей рідною мамою.

Сільські мами не розуміють якслід свого великого завдання супроти нації. Вони ходять добре коло корів, свиней, курей, а діти? — годуються і „якось“ виховуються самі

Ніхто не сіє зерна наосліп, щоб сходило і росло, де хоче і як хоче, бо користи з цього не буде нікому, ні родині, ні нації. Завданням жінки не тільки родити дітей, але й виголувати їх, виховати здоровими, дати їм моральну та матеріяльну піддержку на дальше самостійне життя.

Виховання дітей вимагає великої любови до них. Коли метою родичів є добробут і щастя дитини, тоді життєва здібність нації забезпечена.

Про такі речі повинна знати наша сільська родина і змінити свої взаємини з дітьми. Та про ці речі мусить хтось її поучити. Перші, що мають нагоду це зробити, це священники та вчителі, як теж товариства, що мають постійні зв'язки з селом. Вони повинні приступити до енергійної освідомлюючої акції.

Яр. Мандюкова.

Перші сльози...

За пастеризованим молоком

МАСЛОСОЮЗУ.

Як працює „Товажиство Школи Людовей“ у Галичині.

Від 46 років працює в Галичині „Товажиство Школи Людовей“, що розвиває в останніх роках щораз-то більше польонізаційну діяльність між українським населенням. Це Т-во веде свою оживлену діяльність головно тому, що за ним стоїть одною лавою ціле польське громадянство від консерватистів і католиків до крайніх соціялістів, маючи одночасно видатну матеріяльну і моральну підтримку адміністраційної влади.

У зв'язку з недалеким польським національним святом 3-го травня, польська преса веде акцію, щоб зорґанізована цього року грошева збірка на цілі „Т. Ш. Л.“ випала якнайкраще. Львівський „Дзенник Польскі“ з 10. ц. м. (ч. 98) пише, що „Т. Ш. Л.“ начислювало в 1936 р. понад **80.0000 членів.** Свою рухливу діяльність вело т-во в колах і читальнях „Т. Ш. Л.“ Ця праця в цифрах виглядає ось-так: На терені 4-ох полуднево-східних воєвідств працювало **475 кол. 1.800 читалень і 520 світлиць.** Ці організаційні комірки виявили дуже велику активність. Крім того **„Т. Ш. Л.“ вело в діловім році 50 передшкіль, що мали 2.890 дітей, 25 народніх і 6 середніх шкіл, 9 професійних шкіл, 12 бурс для сільської молоді, 705 півосель, в яких 6 тижнів перебувало 30.000 дітей. Далі уладжено 12.562 відчитів і гутірок, 4.220 нац. свят, 3.500 вистав, 2.150 забав, 130 прогульок, 45 недільних народніх університетів, 200 загально-освітніх і господарських курсів та 2.592 випозичалень книжок.**

Спеціяльну увагу звернуло „Т. Ш. Л.“ на „доми людове“, що їх **має 601.** З того 340 призначено виключно на „доми людове“, в 147-ох є спільно школи і „доми людове“ та 72 будинки призначено виключно для шкіл. Вкінці 42 будинки призначено на бурси і професійні школи. Крім того „Т. Ш. Л.“ має ще 279 парцель під будову „домів людових“. У діловому році зарадіофонізовано 150 світлиць „Т. Ш. Л.“

Слід теж згадати, що це Т-во видає багато книжок і такі тижневики для села: „Наша Праца“, „Програм Праци“ та „Пшеводнік Осьвітови“.

Шкільна молодь у століття „Русалки Дністрової“.

11-го ц. м. відбулось гарне свято в державній гімназії з українською мовою навчання у Львові при вул. Л. Сапіги. Для батьків, членів рідні та запрошених гостей гімназійна молодь повторила святочний вечір з нагоди 100-ліття „Русалки Дністрової“. Багата програма цього вечора була придумана оригінально. Після гарного вступного слова Ю. Л. учня VIII. кл., якого не посоромилась би і поважна Академія щодо змісту та виголошення, глядачі оглядали на світляних картинах дівчів „Руської Трійці“ та головні моменти, звязані з життям М. Шашкевича. Пояснював дуже цікаво учень VII. кл. О. Ч.

Не можемо входити у фахову оцінку музичної частини вечора. Між слухачами було чимало знавців, а вони щиро оплескували дівочий і мішаний хор, що відспівали „Цвітку-дрібную“, „Річеньку“ Головацького та „Осінь“ Устіяновича. Орхестра, що виконала коломийки Безкоровайного — може з повним правом бути горда своїм численним ансамблем. Т. Г. уч. VIII. кл., що відограв скрипкове сольо має всі завдатки на артиста.

Найважчу частину вечора взяли на себе учениці та учні, що деклямували поезії творців „Руської Трійці“. Всі ці речі — дуже тяжкі, дуже далекі від тих вимог, які ставлять нині слухачі творам, що їх вибирають на деклямацію. А проте кожна продеклямована річ збирала оплески. Учениця IV. кл. Л. Г. — деклямуючи народні пісні мала гарний тембр голосу, уч. III. кл., К. З. передала „Згадку“ М. Шашкевича безпосередньо, уч. IV. кл. М. Л. передала вийнятки з „Олени“ Шашкевича із великою свободою та відповідною інтонацією, уч. IV. кл. Л. П. деклямувала „Два віночки“ Головацького дуже природно і тепло, два учні уч. VIII. кл. Ю. С. і уч. VII. кл. з дуже виразною дикцією бадьоро віддеклямували „Мадея“ Вагилевича.

Вечір не томив, бо мав ріжноманітну програму, добру організацію і проходив у жвавому темпі без зайвих перерв

Страйки.

В ІРЛЯНДІЇ.

Завтра правдоподібно вибухне страйк будівельних робітників тому, що підприємці відмовилися виконати їхні домагання.

В ШОТЛЯНДІЇ.

В усіх металевих фабриках у Кляйд вибухне страйк, якщо до середи союз працедавців не пічне переговори з 12.000 робітників, що страйкують у західній Шотляндії

У ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

В копальнях цинку й олова в Галені дійшло до кривавих бійок з прихильниками професійних спілок, що намовляли перервати страйк. 3 осіб ранено.

ЕМІР ТРАНСЙОРДАНІЇ ТАКОЖ ПРОТИ ПОДІЛУ ПАЛЕСТИНИ.

Емір Абдулла заперечив поголоски нема-чеб він прихильно поставився до проекту поділу Палестини.

Як арабський князь і спадкоємець ідеї свойого батька Гуссейна, основника арабської соборної держави він боронив і завжди буде боронити справи палестинських арабів.

—o—

Закарпаття.

З МОСКВОФІЛЬСЬКОГО ЗАГУМІНКУ.

Відомо, що в нашім домашнім москвофільськім таборі скільки голов — стільки розумів. Кожний претъся стати „вождом“, і з того виходять трагікомічні історії. В результаті кожний „вождь“ мастить свого суперника на сторінках свого органу таки зовсім недипльоматично. Найгірше деруться за чуби д-р Фенцик, вождь „Русской Нац.-Авт. Партіи“, з учителем М. Василенком, головнокомандующим чсл. нар. соціялістичної партії на Підк. Руси. „Нашъ Путъ“ чеше М. Василенка, а „Карпаторусское Слово“ креше Фенцика.

В числі 5. „Карпатор. Слова“ з 23. III. 1937. пан М. Василенко між іншими ставить д-рові Фенцикові такі питання (для пікантерії передаємо в оригіналі).

„Я-ли себя „уничтожилъ морально“, или же кто-то иной — ставлю слѣдующіе вопросы: Я-ли, или же др. С. Фенцикъ предлагалъ способы для омадьяренія нашего народа? Я-ли, или же С. Фенцикъ послѣ переворота былъ членомъ-основателемъ украинской „Просвіты“? Я-ли, или же Фенцикъ перекочевалъ потомъ въ „О-во им. Духновича“? Слѣдовательно мнѣ-ли, или же д-ру С. Фенцику свойственно итти туда, куда вѣтеръ дуетъ?! Не Фенцикъ-ли крича о „русскости“, „націонализмѣ“, еще не усвоилъ и роды и падежи русскаго языка? Подъ моимъ-ли, или же подъ именемъ С. Фенцика появились сочиненія, написанныя другими? Я-ли, или же Фенцикъ пріобрѣталъ славу за деньги, предлагая деньги за сочиненія, которыя появились бы подъ именемъ Фенцика? Я-ли, или же д-ръ Фенцикъ завязывалъ связи съ Будапештомъ, и съ польскимъ консуломъ, и съ Глинкой, и съ Стржиберным, и прочими, чтобы только выдвинуться? Я-ли, или же С. Фенцикъ фигурировалъ въ разводномъ процессѣ одного бывшаго ужгородскаго врача? Не Фенцикъ-ли посредствомъ очерненія другихъ стремился быть епископомъ? Не у Фенцика-ли были и моральныя причины, по которымъ потерялъ профессуру богословской семинаріи? Ко мнѣ-ли, или же къ д-ру С. Фенцику предъявляется обвиненіе въ кражѣ?“ **(„Українське Слово“).**

ВИСТАВА ПІДКАРПАТСЬКИХ МИСТЦІВ.

„Товариство мистців на Підкарпатській Руси“ уладило свою виставу в Ужгороді в салях бувшого жупанату. Вистава обемом невелика, але своїм змістом та основним характером дуже цікава й цінна. Бачите й відчуваєте, що Підкарпаття, його природа і побут захоплюють мистців, що ця бідна країна дає щедре багацтво сюжетів і тематики, красок і світла образотворчому мистецтву та переконуєтеся, що при сприятливих умовинах Підкарпаття може стати поважним осередком української малярської творчости.

Майстер Осип **Бокшай** своїм великим талантом та умінням приковує відразу. **Ерделі** своїми полотнами гідно і ясно заявляє, що він бачить і творить на свій спосіб. Близько нього йде **Коцка. Шолтейс** відкриває дуже влатно кавсу Ужка. зокрема ужоцької дівчини

і молодиці. **Шпалова** любується передовсім у ріжнобарвних квітах, з яких „біві" вдаються їй мабуть найкраще. У виставі беруть далі участь **Бадово, Абкарович, Беретї** (замітні портрети і нариси), **Бейлова, Цісаж** та одинокий різьбар Цупаль.

Організаторам виставки належиться щира подяка.

ПРЕСОВІ КОНФІСКАТИ.

По конфіскаті 3-го числа **„Учительського Голосу"**, в якім було викреслених кілька місць у статті „1886—1936", що була присвячена пятидесятилітньому ювилеєві подій року 1886 в селі Коритняках, де наше селянство з священиком на чолі бурхливо протестувало проти мадярської школи — сконфісковано першу (вступну) статтю і фейлетон часопису української селянської партії **„Народня Сила"** з 15. березня. Чергове число „Народньої Сили" з 1. квітня редакція випустила в демонстративно-білих барвах. Лише на першій сторонї чорніє хрест і жалібний квіт. — У **„Вперед і"** з 1. квітня сконфіскований кінець статті „Екзекутор бавив гуску з яєць".

МОСКВОФІЛЬСЬКИЙ СПІКЕР КОШИЦЬКОЇ РАДІОСТАЦІЇ ЗАЛИШАЄТЬСЯ ДАЛІ?

„Нашъ Путь" повідомляє, що на протести москвофілів із Закарпаття Прага рішила (?), що відомий москвофільський спікер кошицької радіостації Чепинець таки залишиться на своєму становищі і буде далі опоганювати нашу мову дикованим „язичієм". Таким чином Прага, мовляв, знулювала призначення спікером згаданої станції українця-автохтона Лацьовича, що мав обняти своє становище з днем 1. травня ц. р.

Сокільська академія в Пардубицях.

З дуже великим моральним і матеріяльним успіхом пройшло 3. квітня ц. р. святкування 5-ліття праці Українського Сокола в Пардубицях, ЧСР, де виступили: Український Сокіл з Праги та Український Академічний Хор. У великій руханковій салі „Сокола" Пардубіце І. було більше, як 500 гостей-чехів та до 200 українців, з яких багато приїхало на цю імпрезу з віддалі аж 70 км. з таких осередків української еміграції, як Добрушка, Йозефів, Градец-Кральови, Кральув Двур та ін.

Виступ руховиків та руховичок з сокільським прапором та Академічного Хору в народніх одягах, промова виховника Союзу Українського Сокільства про сокільську працю як чинник для перемоги правди (по українськи й по чеськи), спів сокільського гимну, вручення адреси Українському Соколові в Пардубицях від Т-ва „Самопомочі українських емігрантів на північно-східні Чехи" з його відділами, що була доставлена штафетою наколесників з Добрушки, через Йозефів, Градец-Кральови, вправи руховиків під проводом начальника М. Лозовюка й руховичок — начальниці М. Антоновичівни як на приладах, так і спільні вправи вільноруч укладу начальника Союзу Фр. Коргоня, народні танці та співи Академічного Хору під диригуванням інж. Левицького залишили у глядачів глибоке й суцільне враження. Бурхливі оплески, особливо після виступів сокільських танцюристів, довго не вгавали. По вичерпанні програми публика ще довго бавилася при бадьорім товариськім настрою.

Академія була влаштована під протекторатом міспевого Освітнього Комітету (сбору) в Пардубицях у рамках вшанування президента-визволителя Т. Г. Масарика та національного пророка Тараса Шевченка й мала характер реальної за сучасних обставин культурної чесько-української взаємности та зближення.

(У. Т.)

Загальні Збори „Народньої Гостинниці".

В суботу 10. ц. м. відбулись Загальні Збори кооп. „Народня Гостинниця" у власній домівці при вул. Костюшка ч. 1. при участи 69 членів. Зборами проводив голова Н. Ради дир. **Я. Колтунюк.** По звітах дирекції в діяльности Збори признали Н. Раді та Дирекції абсолюторію. По довшій оживленій дискусії промовляли: дир. Ю. Шепарович, дир. А. Палій, п. Сенюта, п. Стецьків, інж. Мудрак, дир. Я. Скопляк, п. Галібей та інші. Майже всі промовці висловились проти касування ресторану і кавярні в „Народній Гостинниці". Заявлялись за тим, щоб побудувати „голь" на партері.

З черги на місце трьох вильосованих членів Н. Ради Збори вибрали: **дир. Ю. Шепаровича, дир. А. Палія і дир. Я. Скопляса.**

Вкінці Загальні Збори на внесок дир. Я. Колтунюка висловили щиру подяку уступаючому дир. О. Пащакові за його 37-літню жертвенну працю та збереження майна „Народної Гостинниці". Збори покінчилися в год. 10-ій вечором.

—o—

Відозви й комунікати.

СВЯЧЕНЕ — БЕЗРОБІТНИМ.

Зближається Великдень, день Воскресення та радости. Українські землі в день Воскресення Господнього гомонітимуть звуками дзвонів. Під церквами молодь заведе традиційню гаївки. Сонце додасть радости, охоти до життя.

Одначе є багато родин, головно в містах, до яких благодать весняного сонця не доходить. Львівські сутерини непривітні сонцю. Українські безробітні не мають щастя користати з небесних благ — дорогоцінних промінів сонця. Діти й молодь не можуть свобідно бавитись-радіти Великим Днем. Їхні лиця зморщені-старі. Часто вітають вони в себе гостей: голод і холод.

У Свято Воскресення всі українці повинні веселитись та радуватись. Всі можемо причинитися до того, щоб усі бодай у цьому дні були веселі. Тому зложимо бодай скромні датки на українських безробітних при Т-ві „Сила" у Львові, Рутовського 22/III.

Комітет допомоги українським безробітним при Т-ві „Сила" організує для українських безробітних свячене.

Гроші слати на адресу: Торговельно-Промисловий Банк, Львів, вул. Городіцьких 1 (для „Сили" на безробітних), натуралії на адресу: Т-во „Сила", Львів, Рутовського 22/III.

Ширший Громадянський Комітет Допомоги Українським Безробітним при Т-ві „Сила" у Львові: о. А. Каштанюк, дир. Я. Скопляк, дир. Ю. Шепарович, проф. О. Ціпановська, проф. Старосольська, д-р О. Бабій, д-р І. Лопатинюк, д-р К. Паньківський, дир. С. Кузик, дир. Ів. Тиктор.

Діловий Комітет: Юліян Петречко, голова; Соня Табора, секр. — Члени: Т. Ковалишин, О. Чорний, І. Ставка.

З концертової салі.

ФАН БАЙНУМ — МІНЦЕР.

Останній концерт фільгармонії познайомив нас з новим диригентом і новим твором. Голяндець **Елвард фан Байнум** має досвід, знання і високу музикальність; прикмети, завдяки яким інтерпретовані ним твори мають своє обличчя і їх слухаємо з зацікавленням. У згаданому концерті це останнє відносилося передовсім до „Карнавалу з Екс" Дарюса Мільода, вперше виконаного у Львові. Це твір написаний „з легкої руки" і напевно самим композитором не трактований як щось дуже поважне; твір, який може повстав у моменті якоїсь „передишки", для відірвання думок від чогось дуже поважного та може й під впливом думок про щось приємне минуле... у Бразилії.

„Карнавал з Екс" іскриться дотепом, буркотить модерними танковими ритмами, кокетує то з атональністю, то знову з дешевенько-патріотичною мельодикою, дає всілякі можливости показати пяністові-солістові (**Леопольд Мінцер**) усю віртуозність пальцевої техніки та ритмічної стійкости, а диригентові й орхестрі — штуку делікатного супроводу. Слухач врешті має можливість при виконуванні цього твору слухати його з усмішкою і бавитись, не затруднюючи собі голови ніякими проблемами — як напр. він це мусів робити у черговій точці концерту, у 3-ій, д-мольній симфонії Брукнера. Її довгота, без ярко контрастових змін, може й томить деякою одноманіттю; але широчезна лінія задуму, подих великого творчого духа каже забути і про це. У програмі була ще чудова Симфонія д-дур Моцарта.

Перед початком концерту орхестра відіграла Жалібний Марш, складаючи в той спосіб поклін памяти великого Короля Шимановського.

ант. руд.

По широкому світі.

Бельгійський міністр справедливости подався до димісії, яка — як твердить премієр — не має нічого спільного з вчорашніми виборами.

Турецький премієр приїхав з міністром закордонних справ до Білгороду.

Італійський диктатор Мусоліні мабуть приїде небавом до Німеччини, ревізитувати Гітлера, що свого часу був стрінувся з Мусолінієм у Венеції.

СССР ліквідує свою торговельну місію в Берліні. 140 службовників уже відправлено, лишилося лише 20, які замикають книги.

Французький франк знову спав до курсу з минулої пятниці.

З опери.

ВЕРДІ: „ТРУБАДУР"; ПУЧЧІНІ: „ТОСКА".

Коли в оперового співака сполучені прикмети: знаменитого, чи бодай дуже доброго голосу, музикальности, гарного зовнішнього вигляду (= гарне лице плюс стрункa фігура) та сценічної свободи — тоді тільки бачимо ріжницю між таким співаком і таким, якому бракує хочби одної з тих прикмет. І тому артистів букарештенської опери **Дору Кізнер-Масіні, Діну Бодеску і Сербана Тасіяна** вся публика приймала овацийно, бо всі вони трос мають усі згадані прикмети у великій мірі. В найбільшій — тенор Бодеску, якому феноменальна „гора", ідеальний зовнішній вигляд, повна свобода рухів і гри та знамените знання партій вказують шлях світової карієри.

Згадані співаки виступили у „Трубаруді" й „Тосці". У „Трубадурі" — цій, бодай найбільш запутаній і незрозумілій опері з усіх, в якій мабуть і сам лібретист не зовсім визнавався, „хто, де, коли і з ким" — головну мецосопранову партію — Азучени —виконала — **Евгенія Зарицька.** Про сценічний талант і музикальність була нагода писати недавно по двох перших оперових виступах цієї співачки. Але, голос п. Зарицької чисто ліричний, мягкий, дуже приємної барви є малий і покищо зі слабими верхами, тому для такої драматичної партії, як Азучена, ані не надається, ані не може її витримати. Співання таких партій, поки голос відповідно не поширіться і не покріпшає, буде все тільки небезпечним і некорисним експериментом; небезпечних і для співака і для його партнерів. З драматичного боку провела п. Зарицька трудну партію Азучени дуже добре і заслужила на повне признання.

З інших співаків, які брали участь в обох виставах (дуже добрі: Романовський, Гладий, Ліпчинський), хочу звернути окрему увагу на п. **Слоневську** (голос пастушка в „Тосці"), якої чудовий альт є одним з найкращих голосів, що їх ми чули у адептів опери в останніх роках у Львові.

Диригував обома операми **Еціо Массіні** — просто блискуче.

ант. руд.

Зі судової салі.

9 МІСЯЦІВ ЗА ПОШИРЕННЯ „ДЗВІНОЧКА".

Перед замісцевим виїздом у Сяноці окружного суду в Ясли відбулась карна розправа проти **о. Василя Гарцули** завідателя парохії у Скородній біля Лютовиськ. Суд засудив **о. В. Гарцулу на 9 місяців вязниці** з припиненням кари за те, що роздавав шкільним дітям читати часопис „Дзвіночок", що його заборонила поширювати куратория між шкільними дітьми і за невідповідну поведінку проти управительки школи.

УКРАЇНЦІ!

КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Фільма в школі.

Дня 4. березня відбулася в Варшаві пресова конференція і получений із нею показ фільм та вузькостяжкових апаратів.

Метою того показу було не тільки познайомити із цим мистецтвом представників громадянської опінії, але вказати на важливе значіння вузькостяжкової апаратури у виховній шкільній праці.

Питання поширити кінематографію в школі давно вже вирішили західні держави, де сьогодні стан під цим оглядом такий: Англія: 9.000 апаратів, Німеччина: 12.000, Угорщина: 12.000, Італія: 18.000 і т. д.

В Польщі цією справою занялося Міністерство Віроісповідань і Шкільної Освіти враз із Польською Агенцією Телеграфічною. Обі ці установи намітили вже спільно план „скінувати" шкільництво та ввести вузькостяжкову апаратуру до шкіл.

Намічена акція йде в двох напрямах:

1) Уможливити шкільним заведенням та громадянським установам набувати проекційні апарати, можливо технічно удосконалені, безпечні від вогню та передовсім дешеві.

2) Створити складниці фільм, які матимуть постійно добірний матеріял, підібраний за апробатою Мін. Вір. та Шк. Освіти.

Коли йде про практичне введення цієї новини, то відбуватисьме це так, як у коріннй Польщі: П. А. Т. буде засобляти школи та громадянські установи а апарати, принятї для цієї цілі на Фільмовому Конгресі в Берліні 1936 р., з плівкою, широкою на 16 міліметріа. Такі апарати мають такі прикмети:

1) Незвичайно низька та доступна ціна: німі апарати від 450 до 1.400 зол., звукові від 2.200 до 2.800 зол.

2) Апарат може обслужити аматор уже по тридневому вишколі.

3) Дешеве зберігання апарату, яке не коштує річно більше як 100 зол. та не вимагає окремої, фахової обслуги.

4) Низька вага апарату: звуковий — 40 к., німий від 3—15 кг. і що за цим іде: можливість переносити його з місця на місце та заінсталювати за пять хвилин.

5) Запевнена безпека для глядачів і для будинку з огляду на незапальність стяжки.

6) Часте висвітлювання фільми не нищить її так, як звичайну і тому така стяжка довго задержує свою силу та виразистість.

Коли вже вкслід розвинеться „кінофікація" шкільництва, безсумнівно піднесеться рівень навчання завдяки цій системі, яка буде приємною розвагою.

ПАНІ і ПАНОВЕ

КУПУЮТЬ ЕЛЕГАНТНІ І СОЛІДНІ ВОВНЯНІ ШОВКОВІ ПОЛОТНА

ТЕКСТИЛЬНОЇ ГУРТІВНІ

ЛЬВІВ-РИНОК 30

Вибагливі весняні моделі **плащів і суконь** у великому виборі

„VOGUE" раніше **Брати ШТАВБЕР**

ЛЬВІВ, пл. МАРІЙСЬКА ч. 6-7.

9—10 49.

Найновіша продукція „Парамавнту".

Оце відоме, американське виробництво, якому три роки тому загрожувало чисте банкрутство, а цьому році повернуло знову до давнього блиску. В ньому згуртовані передові актори американського екрану з Гері Купером, Марленою Дітріх, Сільвією Сідней та Франческою Галь.

Сесіль Б. де Міль взявся накручувати чергову свою монументну фільму, де головну жіночу ролю зграє Ф. Галь; Марлена Дітріх робить уже перші знімки до фільми „Янгол", яку режисерує Ернест Любіч.

Гері Купер, якого вважають нині найбільш касовим актором, виступить аж у трьох фільмах, з яких найзамітніша „В тіні самітної сосни".

Дві фільми накручує Кльодет Кольбер, а Дорота Лямур, вродлива малайка, що з успіхом задебютувала у „Королевій Джунглі", теж задебютує в одній фільмі з Іриною Дюн та Рандольфом Скоттом.

Каролина Льомбард та Фред Мек Мюррей дадуть цілу низку веселих, музичних фільм, завдяки яким стали вони обоє тепер найбільш популярною парою в Голівуді.

Нарешті побачимо теж відомого сміхуна Гарольда Льойда, який залишаючи непригожу для нього методу довгих діяльогів, обмежується до своїх давніх веселих штучок, відомих з німої фільми.

Кольоровою фільмою буде „Вайкікі Векенд", якої всі пленерові знимки накручені в Гонолюлю.

Крім цього „Парамавнт" відновляє колишні „архитвори" кіна такі, як: „Парада кохання", „Король прошеків" та „Марокко".

ВЕСНА 1937 Найновіші моделі плащів, костюмів і суконь у великім виборі в нововідкритім магазині

Львів, вул. Ягайлонська ч. 8.

П. Т. урядовцям догідні сплати. 193 15—20 **„BEAUTY"**

Підготова до коронаційних парад.

У Льондоні відбуваються в гарячковім темпі ріжні приготування до королівської коронації, щоб усе випало згідно з пляном і не було ніяких несподіванок.

Не забули теж англійці і про коней, які мають тягнути величаві королівські карити, карити закордонних гостей та дипльоматів. На площі вправ Альдерсгот відбуваються щоденно вправи доброї сотні расових коней, що їх спроваджено з цілої Англії і приміщено в давніх кавалерійських стайнях.

Вправи, що відбуваються при участи орхестри і дзвінків виглядають справді дуже ефектовно. Коні в срібному й золотому наряді тягнуть згідно з правильником коронаційних церемоній королівські карити, блискучі від синього лякеру. Спершу ці вправи незвичайно томили службу, бо коні полошились від кожної дрібниці. Тому теж мусіли коней призвичаювати ступнево до ріжних змін, чи пак нових подробиць у церемоніялі. Отже спершу вводили на площу вправ орхестри, відтак групи вояків, які грали ролю публики, що оплескує та вигукує. Щойно згодом почали призвичаювати коней до правдивого лісу прапорів, що їх підчас переїзду вулицями схилятимуть майже аж до кінських вух.

Всі проби дали дуже добрі висліди і коні вже так як люди приготовані до королівської коронації, хоч до неї ще цілий місяць часу.

—o—

БИК У ТУРЕЦЬКІЙ КАВАРНІ.

У найбільшій каварні турецького міста Балькішер збиралось завжди вполудне багато гостей. Одного дня в само полудне, коли в каварні не було ніодного вільного столика, у великих вхідових дверах каварні станув раптом розгонений бик. Перестрашені ненадійною гостиною гості, кинулись втікати крізь партерові вікна, так, що по кількох секундах не було в каварні нікого тільки один кельнер, який скрився під фортепіяном. Бик перейшовся по салі і ввійшов відтак до сходової клітки. Саме в цій хвилині ввійшли до каварні пожежники і почали обливати бика струями холодної води. Бик почав утікати і щойно під самим горіщем під напором води піддався і дозволив себе на мотузах звести на долину.

В погоні за биком брала участь ціла пожежна сторожа з запасом і постерунок поліції.

—o—

15.000 ТОН ШМЕЛЬЦУ.

З руїн, які залишились після пожежі славної „кришталевої палати" в Льондоні, зібрали тепер 15.000 тон старого заліза, яке передали до англійських гут як шмельц.

На місці давньої „кришталевої палати" вибудують величезну галю фізичного виховання, яка стане осередком спортового життя Льондону.

Лише ощадністю здобудеш добробут і незалежність!

МІСЬКА КОМУНАЛЬНА КАСА ОЩАДНОСТИ У ЛЬВОВІ

ВУЛ. ВАТОВА ч. 7 і 9 та її **Відділи** при вул. Городецькій 60 і вул. Жовківській 75

приймають вклади ощадности почавши від 1 зол.

Щоби дати змогу **купцям і промисловцям** помістити денні торги в касі, урядові години у вкладковім відділі **щодня до год. 19·30.**

За вклади та їх оприцентування ручить Громада міста Львова цілим своїм майном. 64—?

Оригінальний суд чести.

Недавно відбувся у Львові суд чести між інтелігентною жінкою-українкою та її служницею на незвичайно цікавому підкладі. Саме, ця служниця жалувалася, що її господиня постійно деморалізувала її тим, що забороняла їй брати набіл у Маслосоюзі, бо або, як казала, забогато часу тратить на ходанину аж на другу вулицю, або, що недалеко в жида цей набіл „теж „не гірший". Таксамо казала їй купувати іншу цикорію, а не нашу „Луну", хоч вона така добра, що одна радникова, досвідчена господиня полька, в якої вона раніше служила, до уст булаб кави не взяла з іншою цикорією як з „Луною". Вона того терпіти довше не могла, бо з неї сміялися всі служниці-товаришки і саме за їх порадою вона, почуваючись ображеною у своїх громадянських почуваннях візвала цю паню, відому в нас „суспільничку" на суд чести.

Суд, своїм рішенням дав цій дівчині повну сатисфакцію.

Так подає нам „Центрореклама". 636

СПОРТОВА СТОРІНКА.

УКРАЇНА — II. СОКІЛ 5:0 (2:0).

Другі в черги в ц. р. і перші з весняної руади мистецькі змагання України принесли нашій репрезентаційній одинадцятці не тільки високоцінферну перемогу, але й перше місце в табелі. Коли наша дружина виказуватиме в дальших грах відповідну дозу амбіції та сильне бажання перемоги, тоді успіхи приходитимуть щедро і з ними й титул мистця Округи.

До недільних змагань виступила Україна знов у зміненому складі, який цим разом уповні задоволив. Босий, Воробець, Скрегота — Підлісецький, Пазуняк, Скоцень І. — Магоцький, Мікльош, Петрів, Скоцень ІІ. і Максимів творили добре змонтовану, взагалі вирівняну дружину, яка, колиб була дуже хотіла, могла із Соколом виграти в ще вищому відношенні. Цим разом Босий не попоущався своїми робінзонівщами, та це не його вина, а радше непорадного нападу Сокола, який лиш дуже рідко (в першій половині) загрожував воротам України. Всеж таки у двох ситуаціях мав Босий змогу виказати свою високу клясу. Воробець і Скрегота чимраз краще розуміються і творять добру пару оборонців. Скрегота, який на початку сезону виказував доволі слабу форму, стає з матчу на матч кращий. Мяч відбирає із гідним подиву спокоєм та холоднокровністю. Також виконі набирають давньої прецизности. Писати про Воробця — треба хіба повторювати всі давні похвали. На велике плюс обох оборонців треба записати незвичайно мудру та іноді дошкільну фабрикацію „офсайдів", та одночасно рядимо обом оборонцям не забувати, що ця тактика не для кожного противника успішна і що не кожний суддя зуміє так прецизно виконувати кожну відсторонь, як п. Кухар.

На окрему згадку і похвалу заслуговує цим разом Ахілева пята України — помічі. На першому місці слід поставити молодого грача Пазуняка, який заграв на цій позиції вперше у першій дружині. Його дебют вийшов зовсім добре. У початкових хвилинах гри виказував Пазуняк ще деяку трему і скомплікування, та згодом розігрався і не тільки що іноді вдавалось йому застосувати трійку нападу Сокола, але час до часу поспосував теж прегарними бомбами на ворота, які лиш завдяки щастю воротаря чи радше пехові стрільця не опинялися у воротах. Правда, чимало ще можна нозому середущому помічникові закинути, його подання до нападу не все були добрі, тактична гра теж не дуже бездоганна, але, зваживши молодий вік і загал цього змагуна, можна мати якнайкращі надії на майбутнє. Добре випала теж гра обох бічних помічників, Підлісецького і Скоценя. Зокрема цей останній трохи угомонився і пильнував цим разом краще своєї позиції. У тумі поміч була краще, як на попередніх змаганнях, одначе все ще була слабша від оборони і нападу.

У нападі заграв на середині Петрів, який видав гри цієї лінії не тільки окремий стиль, але теж пробоєву силу. Бо хоч сам не пробоєвець, обох своїх сінгравців Мікльоша і Скоценя ІІ. постійно висилав до бою, викладаючи їм мяч у найдогіднішних позиціях. При цьому й сам не забував про найважніше завдання кожного нападника про стріл. При грі Петрова краще теж випали оба лучники, так, що годі сказати, котрий із них був кращий. Оба крайники вдоволили. Максимів намагався дуже часто стріляти на ворота тоді, коли повинен був подати необставлений трійці нападу. Ці його стрілецькі амбіції зменшують до деякої міри його вартість як крайника, хоч треба признати, що двоє воріт Петрова знали з його подань. Магоцький має леха у стрілах, хоч кілька разів уміє вимінного втекти помічникам та оборонцям Сокола.

Хід гри: Перші хвилини приносять отверту гру. Обі дружини випробовують себе взаємно та болотнисте грище. Такий стан тривав приблизно 10 хвилин. Україна натискає і в 12 хвилинах Скоцень ІІ. приймає подання свого брата, подає головою понад оборонців Мікльошеві, який зблизька стріляє перші ворота. Шість хвилин пізніше Мікльош подає Скоценеві, і він стріляє зомів ноги воротареві. Україна переважує чимраз частіше на половині Сокола, але ні бомби Петрова ні гострий приземний стріл Пазуняка не попадають до воріт. Щойно в другій половині Україна осягає повну перевагу і добуває в 10 хв. (Максимів-Петрів), 14 хв. (Петрів стріляє піввелетом у правий рівок) двоє воріт. Сокіл зачинає грати дуже гостро та брутально. Жертвою цієї гри паде Скоцень ІІ., який мусить із розбитим підбитком зійти з гриша. Хоч Україна грає до кінця в десятку, всеж таки добуває Воробець із вільного у 25 хв. ще пяті ворота. П'ід кінець Україна починає на лаврах та обмежується до дефензивної гри. Судія п. Кухар мусить чимраз частіше інтервенювати та успокоювати вільними й упімненнями розярених грачів Сокола.

При цій нагоді варто собі пригадати, що в осінній руаді перемогла також Україна 5:0 тоді самого противника. Глядачів, що не залякались слоти, було приблизно 1.200.

Судіював дуже поправно п. Кухар.

УКРАЇНА І Б — ЗОРЯ 4:2 (2:1).

Товариські змагання, до яких виступили дружини в таких складах: Україна: Солецький, Вінкс, Романець, — Харина, Олійник, Король, — Петришин, Сиротюк, Хомишинець, Богурад, Мелюха. — Зоря: Шиманський, Зілінський, Ковалів, — Садовий, Андрійчук, Жовнір, — Юськевич І, Крушельницький, Мікльош, Микитин Юськевич ІІ. Ворота для України здобули Хомишинець 2, Богурад і Петришин; для Зорі Мікльош і Микитин.

Україна І б. була технічно краща і виграла заслужено, одначе не виказала такої помітної переваги, якої можнаб надіятися від дружини, скомплетованої ліпшими. В нападі заграли добре Хомишинець і Богурад, яким теж приписує у великій мірі вислуга перемоги. Хомишинець повинен рішуче позбутись своєї повільности, бо крім цієї хиби він зовсім добрий і вартісний грач. Оба крилові слабі — Сиротюк безнадійний. Добре грав теж Романець на обороні і Король на помочі.

Зоря, як дружина в цілости, що не зовсім зіграна. В нападі найліпші Мікльош і Микитин. У лініях покутує надалі тамтогорічний гріх: брак старту до мяча і непотрібний „дріблінг" аж до утрати мяча. В помочі добрий Андрійчук. На обороні Зілінський позбувся від Ковалівa, одначе за часті „кіски" і брак чистого викону паражують дружину на непотрібні втрати воріт. При відповідним і послідовним тренінгу і по усуненні вищенаведених хиб, а також при більшій дозі амбіції може Зоря стати справді гідною і доброю дружиною.

ТАБЕЛЯ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

1. **Україна**	11	18:4	44:8
2. Чорні	10	17:3	27:15
3. Ресовія	10	15:5	33:16
4. Р. К. С.	10	11:8	20:17
5. Гасмонея	9	10:9	10:9
6. Чувай	10	10:10	24:31
7. Огнісько	11	10:12	19:31
8. Корона	11	9:13	18:21
9. Погонь І б	9	5:11	19:26
10. Лехія	9	4:14	9:17
11. Польонія	8	4:12	8:16
12. П. Сокіл	10	3:17	13:33

ЛЬВІВ. **ПАСТ — Степ 5:2 (2:2)** Ворота для Степу добули Лейбих і Пеньончишин. Видців до 300

РЯШІВ. **СЯН — РЕСОВІЯ 2:3 (0:3).**

Сян був уже на порозі нового успіху, бо колиб мав більше щастя, міг вибігати переможцем і в Рашева. Ворота для Сяну добув Партика, для Ресовії Йотельницький 2 і Гагендорф. Рашівська публіка сильно допінгувала перемиську дружину, коли вона осягнула в другій половині рішучу перевагу.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Сян II — Польна II 1:0 (1:0).**

ПЕРЕМИШЛЬ. **Сян III — Т. С. М. 1:0 (0:0).**

КАЛУШ. **Пролом — ТЕСП 2:0.** У товариських змаганнях переміг певно Пролом сильну фабричну дружину з Калуша.

ДРОГОБИЧ. **Ватра — Кадіма (Борислав) 0:4.** Перший виступ української дружини закінчився поразкою.

МИСТЕЦТВО У. С. С.

Богун — УРСК 10:3 (7:0). Ці змагання залишились ще з осінньої руади. УРСК виступив без відповідної підготови в ослабленому складі та з резервовим воротарем. В першій половині змагуни УРСК-у не могли освоїтись з грунтом і з мячем. Щойно в другій половині розіграпись і поправили дещо високий вислід. Судіював п. Повзанюк.

ІНШІ ВИСЛІДИ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

ЛЬВІВ. Чувай — Лехія 3:0 (1:0).

ПЕРЕМИШЛЬ. Погонь І б — Польонія 1:0. Погонь з Альбанським на воротах і Бжевальським в обороні. Гра на низькому рівні.

ДЕРЖАВНА ЛІГА.

КАТОВИЦІ. АКС — Рух 3:1. Сенсаційна перемога новика над мистцем Ліги.

КРАКІВ. Вісла — Л. К. С. 6:2.

КРАКІВ. Варта — Гарбарня 3:1.

ВАРШАВА. Варшавянка — Краковія 2:2.

МИСТЕЦТВА СТАН. КЛ. А:

Ревера — Покуття 1:1 (1:1).

Стшелец (Бромніа) — Гурка 0:1 (0:1). В табелі веде Ревера перед Гуркою і Рав.-Ква.-Тиш.

Мистецтва кл. Б:

Єдність — Світ (Монаст.) 1:3; Гасмонея — Стрий-Славське 0:0; Адміра — Бистрина (Ст.) 5:0.

СТРИЙ. Стрілянка — Тур 4:1 (2:1).

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

ПЕРЕМИШЛЬ. Польна — Електровня 2:1 (2:1).

ЛЬВІВ. Погонь — Гасмонея 3:2; Чорні — ТСЛ 5:0; РКС — Світова 3:1.

ТОРУНЬ. Гедакія — СК Вайе 5:0.

КАРВІНА. Польонія (Карвіна) — ЗС Оломуниц 1:1.

КОЛЕСА РОВЕРИ
найкращої марки
„ДНІСТЕР" „Tour de France" „Birmingham" і інші
поручає перший і єдиний український
склад роверів кооп. „ПЛАСТ"
ЛЬВІВ, ГОРОДЕЦЬКА 95
ФІЛІЯ ЛЬВІВ, РУСЬКА 3

СЕНЗАЦІЯ ЧЕСЬКОЇ ЛІГИ.

ПРАГА. **Русь — Вікторія Жіжков 3:2.** Ці змагання відбулись у рямках спільної імпрези Славія-Спарта. Перемога Руси на чужому грунті справді вартісна, але має тільки моральне значіння.

Інші висліди. Славія — Спарта 2:0; Кладно — Жіжкенице 3:2; Братислава — Простейов 2:0; С. К. Пільзно — Мор. Славія 7:1.

ДОВБУШ — ЧИТАТТЯ СУЧИВИЙ 5:0.

В неділю 4. ц. м. грав червоноцький Довбуш мистецькі змагання з румунською дружиною Читаття Сучивий, яку переміг 5:0. В мистецькій табелі двівай „Ц" веде Довбуш в 11 добутими пунктами перед Стадіон Ч. Ф. Р. (10 п.), Маккабі (Кишинів), Г. Л. А. (Раджвці), Трайном (Тігіна), Вікторією (Ясси) і Читаття Сучивий.

МІЖНАРОДНІ ЗМАГАННЯ.

БАЗЕЛЬ. Мадярщина — Швайцарія 5:1 (2:0).

ПАРИЖ. Чехословаччина — Франція 2:2 (2:1); Франція — Бельгія 7:0, змагання студентських дружин.

ПАРИЖ. Чарльтон — Франція 5:2 (3:0). Ці змагання відбулися замість змагань Італія — Франція.

ЧВЕРТЬФІНАЛ ЗА ЧАШУ АВСТРІЇ.

ВІДЕНЬ. 11. 4. Висліди змагань: Австрія — Адмірa 3:1 (2:1). Був це найбільш цікавий метч при 19.000 глядачів. Всі ворота для Австрії добув Шіндельяр. Рапід — Фльоріндсдорф 6:4; Вієнна — Грацер А. К. 5:0; Спортклюб — Постспорт 0:0. Цей останній метч не дав висліду і буде повторений.

ВІДБИВАНКОВИЙ ТУРНІР ПЛАЮ.

В суботу й неділю 10. і 11. ц. м. відбувся відбивановий турнір зорганізований львівським Плаєм у салі Сокола-Батька. Висліди цього турніру такі:

Мужчини: Сокіл IV (II) — Черник II. 0:2, Черник II — Плай (Самбір) 1:2, **Сокіл IV — Плай I 0:2**, Плай II — Сокіл IV (II) 2:1, Черник I — Дніпро 2:1.

До фіналів увійшли: Плай (Самбір), Плай I., Плай II. і Черник I.

Висліди фіналів: Плай (Самбір) — Черник 2:0 Плай I — Плай II 2:0, Плай (Самбір) — Плай II 2:1, Черник — Плай I. 2:0, Черник — Плай II 2:0, Плай (Самбір) — Плай I. 2:0. Перше місце здобув Плай (Самбір), 2) Черник I., 3) Плай I., 4) Плай II.

Жінки: Дніпро I — Плай I 2:1, Плай II — Сокіл IV 2:0, Дніпро — Буревій 2:1.

Фінальні розгривки: Дніпро I — Плай II 0:2, Дніпро II — Плай III 0:2, Плай II — Дніпро II 2:0, Дніпро I — Дніпро II 2:0, Плай II — Плай III 2:0. Перше місце здобув Плай II., 2) Дніпро I., 3) Плай III, 4) Плай II.

Переможці діставали за перші місця срібні плякети, дружини, які здобули другі місця діставали жетони.

ЛЕГКА АТЛЄТИКА.

Скандальний біг навпростець за мистецтво Польщі. У неділю 11. 4. відбувся у Львові біг навпростець за мист. Польщі. На старті ставили чільні змагуни Польщі. Однак через дуже погану організацію, що нею займався Сокул-Маєвк — біг закінчився кольосальним скандалом: змагуни змінили трасу й замість 10 км перебігли 14 км. Біг уневажнено.

Спортові новинки.

Нова спортова секція в С. К. „Зоря". До ряду спортових секцій С. К. Зоря прибуде нова, а саме жіноча секція спортових гор. Секція почала вже свою діяльність і організує жіночу фемінічну молодь. З огляду на численний і добірний матеріял в надію, що секція небавом розвине широку діяльність і цим заповнить люку, яка давалася відчувати через брак спортової організації української жіночої ремінн. молоді у Львові.

Український В. С. — Д. А. Спортсбрідер. Українська студентська дружина „Український В. С." починає 18. ц. м. перші змагання за мистецтво празьких високих шкіл. У середу 7. ц. м. розлосовано нашу дружину до групи А, в якій грають: 1) Д. А. Спортсбрідер, 2) Главкова весей, 3) Стракова Академія, 4) С. А. С., 5) Український В. С., 6) вільне місце. Дві найкращі дружини з групи А і В дійдуть до фіналу, де будуть змагатися за першенство. Українці цього року зовсім змінили воротаря та оборону, останні лінії залишили в загальних рисах ті самі. Грачі вже підготовані, відбули кілька тренінгів і твердо вірять, що при сприятливих обставинах здобудуть гідне місце.

Ще одні відкликанні змагання. В минулу неділю мала італійська дружина Ювентус в Торіно розіграти в Нінні товариські змагання. В останній хвилині на

доручення фашистівської партії ці змагання відкликали.

Совганковий спорт у Берлині. Провідний тиждень стоїть у Берліні під знаком совганкового спорту, що притягає щоденно тисячі глядачів до Спортової Палати. Як звичайно, так і тепер брали участь у змаганнях найкращі світові сили, між іншим С. Колеро і дворазова пара Гербер-Баер. Галіматочі змагання берлінської і празької дружини покінчилися перемогою празан 3:2.

КОМУНІКАТ С. Т. УКРАЇНА.

С. Т. Україна відновляє діяльність своєї легкоатлетичної секції, тому звертається з закликом до всіх охочих зправляти цю прегарну ділянку спорту, що є підставою правильної заправи, зголошуватися до провідника легкоатлетичної секції С. Т. Україна п. Теофіля Вішки в довідці т-ва кожної середи від год. 7—9. веч. Секція творитиме два відділи — жіночий і мужеський.

НОВИНКИ.

— **Найкращі лиси, пелєринки** виконує і поручає **Ю. Глушевський, пл. Капітульна ч. 3.,** тел. 254-46. Приймаю футра літом до перехування.

— **Повідомляю** та прошу тих усіх Всеч. Отців, які дістали книжечку під нагол. „Зміни своє життя", щоб були ласкаві прислати належність у висоті 70 сот. на адресу „Лицарство Пресв. Богородиці" розрахунковим переказом ч. 233, з зазначенням, що гроші посилають за вище згадану брошурку. — **о. Д-р Осип Кладочний.**

— **Криза сучасних державних систем і класократична ідея Липинського.** На таку тему відбудеться відчит м-ра Маріяна Козака в салі „Української Бесіди" (вул. Руговського 22) в четвер 15. ц. м. Початок в год. 18.30, вступ вільний.

— **Академічні реколекції.** Академічне душпастирство подає до відома студентству високих шкіл у Львові, що академ. реколекції відбудуться в церкві св. Спаса при вул. Краківській у днях від 18. IV. до 24. IV. ц. р. Реколекції почнуться в неділю 18. квітня ц. р. в 19. год. Реколекційні науки будуть відбуватися щоденно в 19. год. В суботу 24. IV. св. Сповідь від 15. год. У неділю 25. IV. архиерейська Служба Божа та спільне св. Причастя в церкві св. Юра. По богослуженні Е. Митрополит уділить присутнім арх. благословення. Львів, 12. квітня 1937. р. — За Академічне Душпастирство: о. д-р О. Кладочний.

— **Святочна академія в честь проф. д-ра О. Колесси.** В неділю 25. квітня ц. р. в год. 11-ій передполуднем відбудеться святочна академія для вшанування 70 літ (1867—1937) народження ректора Українського Вільного Університету у Празі проф. д-ра О. Колесси у великій авдиторії фільософічного факультету у Празі V, вул. Бржегова ч. 5. До програми входить вступне слово голови Ювилейного Комітету проф. д-ра І. Горбачевського, слово проф. д-ра Ст. Смаль-Стоцького, реферат проф. Л. Білецького та привітання.

— **Любка Колесса** 8. ц. м. виступила в Лондоні (у Grotrian Hall) зі своїм концертом. У програмі були твори Баха, Шопена, Нижанківського (Варіяції на українські народні пісні) та Шумана. Прегарно видані програмки були прикрашені портретом піяністки. На однім з рекламових листків представлено її в українськім народнім строї.

— **Пані Марголіна**, дружина б. сенатора і б. голови Української Надзвичайної Дипльоматичної Місії в Лондоні А. Марголіна, померла 8. березня ц. р. у Вашингтоні.

— **На 10. міжнародній фотографічній виставі** („Ipic") відзначено медалею експонат українського фотографа з УССР Кархаліна за фотопейзаж „Річка Стрижень на Чернігівщині".

— **Скарб старовинних монет з 1664—1708 рр.** викопала в с. Стрижівка, любарського району Явдоха Кавун. Знахідку відіслали до музею.

— **З життя „Сурми".** На днях відбулися у Львові Загальні Збори Українського Співацького Товариства „Сурма". По складенні звітів з діяльности та признанні абсолюторії уступаючому Виділові вибрано новий Виділ у такому складі: голова інж. Гузар Ярослав, заст. голови д-р Маркіян Смішко, секретар м-р Вол. Процінський, диригент дир. Омел. Плешкевич, заст. диригента О. Гапій, програмовий референт Зеп. Попель, касієр І. Гірняк, бібліотекар Тарнавський. Рівночасно повідомляємо охочих вступити в члени Товариства, що нових членів приймаємо кожного понеділка на пробі в год. 19.30, що відбувається в малій салі Муз. Товариства ім. М. Лисенка, одначе не пізніше 1. травня ц. р.

— **Український тенор у радіо.** В неділю 11. IV. проспівав у львівськім радіо наш відомий тенор Василь Тисяк низку пісень українських композиторів: М. Лисенка, Н. Нижанківського, Б. Кудрика, М. Колесси і М. Гайворонського. Голос В. Тисяка дуже добре надається до радіопередачі і тому слухачі мали повне вдоволення. Співак опрацював свій репертуар дбайливо, а низку лемківських пісень у гармонізації М. Колесси відспівав з правдивим артизмом.

— **Самовбивства у світлі статистики.** Головний Статистичний Уряд подав такі дані дотично самогубств по віроісповіданню. Минулого року наложило на себе руку 3.303 осіб римо-кат. віроісповідання (1.881 мужчин і 1.422 жінок), 366 осіб мойсеєвого віроісповідання, 297 гр.-католиків (181 мужчин і 116 жінок), 284 православних, 166 евангеликів і 34 особи інших віроісповідань. На 100.000 мешканців випадає 19,2 самовбивств евангеликів, 14,9 римо-католиків, 11,4 жидів, 8,3 греко-католиків і 7 православних. З того самовбивства покінчилось смертю у 1.780 випадках для римо-католиків. Згинуло 221 жидів, 218 греко-католиків, 212 православних, 132 евангеликів і 27 осіб інших віроісповідань. На 100.000 мешканців найбільше смертних випадків виказують також евангелики 8.1, жиди 6.9, гр.-кат. 6.1, православні 6,2.

— **Кандидати на місце директора Міського Театру у Львові.** На розписаний міською радою конкурс на місце арендаря Міського Театру у Львові покищо зголосилися: директор камерального театру у Варшаві артист Кароль Адвентович; артист і комедіописьменник д-р Зигмунт Новаковський з Кракова разом із режисером львівського театру Тадеєм Невяровичем; дальше — автор драм д-р Тадей Коньчинський і критик та автор комедій Адам Гжимала-Седлецький, вкінці артист і знавець опер Р. Врага. Говорять також про кандидатуру Адама Дідура.

— **Автострада Львів—Жовква.** На відтинку гостинця Львів—Жовква почали вже дальшу будову автостради і як заповідають фахівці дійде вона цього року до границі львівського й жовківського повіту, до громади Дорошів Великий під Куликовом.

— **Зміни на становищі старостів.** У звязку з перенесенням дотеперішнього повітового зборівського старости А. Коцула на таке саме становище до Ярослава, зборівським старостою буде імовірно староста з Камінки Р. Кульпінський.

— **Львівська хроніка.** Трамвай ч. 4 вїхав на Курковій вулиці на таксівку. — Перед судом відповідає вдова Апольонія Матис (Кордецького 30), що змушувала 8-літню дівчинку до неморальности. — Один 17-літній гімназист стрілив собі до грудей в домі одного промисловця, якого дочку любив; **його стан грізний.**

— **Краєва хроніка.** Злодії вломилися до „Загаткової Каси" в Камінці Стр. і по розбиттю каси вкрали коло 2.000 зол. готівки. — Жінка начальника залізничої стації в Микуличині Сабіна Кох намагалася відобрати собі життя перетинаючи собі жили на руках. — У домі Ф. Оцинака в Тарасівці пов. Збараж вибухла пожежа, яка знищила 4 мешкальні доми і 14 господарських будинків разом з інвентерем.

— **Нова варшавська радіостація.** Від понеділка 12. ц. м. Польське Радіо урухомило нову стацію Варшава 2, яка працюватиме крім Варшави 1 на середніх хвилях 216.8 м. Програму Варшави 1 надаватимуть в год. 13.10—15.40 і від 23—24. У звязку з тим авдиції Варшави 1 будуть кінчитись в год. 23 і радіослухачі, які захочуть слухати програму в пізнішому часі, мусітимуть перелучити апарати з довгих филь Варшави 1 на середні Варшави 2.

— **Міжнародне співоче свято у Будапешті.** Краєвий союз мадярських товариств улаштовує з нагоди свого 70-літнього ювилею від 5. до 8. серпня міжнародне свято, на яке запрошує співочі товариства всіх країв. Товариства, які хотіли-б брати участь у святі, а не дістали запрошень, повинні звернутись на адресу згаданого союзу у Будапешті.

— **Німецькі втрати.** Німецька наука понесла в останньому часі важкі втрати в особах визначних учених Бернекера, Гібнера й Дайсмана. З **Бернекером** зійшов у могилу один з найкращих німецьких славістів, ученик А. Лескіна, що щойно в лютому ц. р. покинув свою катедру славянської фільольогії в Мінхені і перейшов на пенсію. Проф. Бернекер помер у 64. р. життя, але вже довго нездужав і тому не мав змоги брати живішої участи в науковій праці. — Проф. д-р Артур **Гібнер,** германіст берлінського університету, помер у силі віку, не докінчивши праці над „Атласом німецької етнографії" і новим словником братів Грімів, що довго ще будуть для всіх зразком того, як слід такі праці робити. — В особі проф. **Дайсмана** тратить Німеччина одного з найбільших кляси́ків німецької теольогічної науки. Проф. Дайсман дуже щиро та прихильно ставився до українських справ і вже з цього боку заслуговує на окрему згадку. **З. К.**

— **Жіночий феномен.** В американському місті Денвер знаходиться 6-літня дівчинка Варвара Дженкінс, що вже від 3-го року проявляє незвичайний куховарських хист. Нині вона вміє варити сто страв, які сама складає, без помочі книжки. Варить скоро, чисто і дуже смачно. Що більше; вона почала вже вчити свого мистецтва старші жінки. Є вже всякі фірми, які платять малій дівчинці гонорарі, щоб вона дозволила дати своє прізвище на ново придумані собою страви.

— **Клюб соломяних вдовиць.** У місті Мельбурн заснували жінки клюб „соломяних вдовиць". Є це жінки, яких чоловіки мають таке заняття, що часто мусять на довший час покидати свій дім. Основниця і голова товариства якась пані Джейн Паркер нарікала вже двацять років, що її чоловіка вічно нема дома. Тепер вона підшукала собі товаришки недолі, з якими може разом сходитися. У новому клюбі є щодня якась розвага: відчити, вистави, танці, гутірки, карти. До клюбу приймають жінок з ріжних верств населення. Тепер прийде черга на чоловіків, які нераз будуть самотно чекати в хаті, заки жінка вернеться із свого клюбу.

— **Щось страшить у домі засудження.** У французькому місті Лімож мешканці зацікавились оповіданням вдови Дарділяк, якої чоловік згинув минулого місяця на гільотині. Від часу смерти її чоловіка вночі чула вона на горіщі свого дому страшні крики. Коли один її кревняк — вояка рішив там, щоб перевірити „духа" дістав удар у голову вночі, коли хотів після криків увійти на горіще. Люди в селі вірять, що Дарділяка засудили невинно і тому його душа не зазнає спокою. З Парижа виїде комісія для розсліду цих явищ.

— **Сіоністи купують землю в Палестині.** В останньому часі ріжні сіоністичні організації купили більші терени в долині Йордану та Галилеї так, що з попереднью придбаними теренами зможуть там помістити яких 150.000 жидів. Нова земля дуже плодовита і має гарний краєвид. На її викуп складалися жиди з цілого світу.

— **Макабричний вбивник.** Андре Теріє вояк 16. полку французької кольоніяльної артилерії, яка стоїть в Ріель убив минулої ночі любовника своєї сестри Рімбольби. Після вбивства Теріє пішов до Жіан в окрузі Льоари і повбивав своїх родичів. В Жіан сів він на таксівку і велів себе завезти до Віші. Там убивши шофера, відібрав собі життя.

— **Ріжні вістки.** Британський уряд надумується, чи не підвищити пенсії послам з 400 фунт. шт. на 600; мотиви — висока життєва стопа і вища плата послів в англійських домініях. — У Ляйпцігу відбувся зїзд 3.000 інструкторів танців; вони будуть учити селян народніх танців, щоб танці не пропадали серед простолюддя. — У Брні віднайдено в одному сейфі шкатулку з таємними документами Габсбургів; частина з них має розяснювати трагедію архикнязя Рудольфа. Шкатулку сховав там у свій час гофмаршал цісаря Франца Йосифа. — У Токіо відкрили клюб самогубців; при одному з них знайшли записку: „Члени клюбу признають, що життя це нещастя; вони приймають на себе обовязок у відомий момент положити край своєму істнуванню і шукати щастя у кращому світі". — Уперше від довгих літ у Монако трапився страйк робітників газової фабрики.

Допис.

ГОРОДОК.

Заг. Збори філії „Просвіти". В дні 30. березня відбулися звичайні Загальні Збори Філії „Просвіти в Городку, на які прибуло 35 делегатів від 20 читалень, 25 філічних членів і коло 40 гостей. Збори відкрив голова Філії дир. Ковальчук Володимир, що привітав присутніх, згадав померших членів Філії, яких память уцінували присутні повставанням з місць та 1-хвилинною мовчанкою. Секретар Т-ва м-р Андрушишин Степан здав загальний звіт з праці Виділу за цілий рік. Праця Виділу йшла головно в напрямі поширення читальняних бібліотек і повдвигання членства по читальнях. З цього приводу Виділ відбув 68 поїздки на села з рефератами про значіння книжки і вагу освітньої організації. Заложено 4 нові читальні: 1) у Великополі, 2) у Косівці, 3) у Порічу Любінськім і 4) у Шутатинах. Урядовець Філії Шевчик Василь здав точний організаційний звіт зі стану читалень у повіті. Городоцька філія нараховує 29 читалень, з них була лиш одна у звітовому році недільна. У порівнанні з минулим роком стан багато кращий, на що вказують цифри у статистиці, які зросли вдвоє (а то й утрое), підчас коли число т. зв. „папорових членів" на 50 proc. змалі-

ло. Стан цей треба вважати дуже відрадним. Після звітів і дискусії над ними Загальні Збори одноголосно вибрали головою о. Миколу Думанського, пароха села Добростани. В склад Виділу вейшли: радн. Сухий Володимир — заст. голови, м.-р Андрушишин Степан — секретар, нач. Писарівський Теодор — скарбник, о. Шуст Ярослав — контрольор, п. Янчура Михайло і п. Цап Михайло. До Провінції Комісії вибрано: дир. Лаптуту Отемона, м.-ра Татуха Михайла й о. Сталевшина Григорія. Наприкінці Загальні Збори прийняли отої рішення: 1) Кожна читальня призначить у цілости дохід з одної літньої імпрези на будову Народнього Дому в Городку. 2) Кожна читальня подбає в цьому році за власний прапор. 3) Кожна читальня приступить обов'язково до Просвітянського Банку при Т-ві „Просвіта" у Львові. Гарячим закликом до дальшої успішної праці на освітньому полі і відспіванням національного гимну Збори закінчилися.

СТРИЙ.

Реколекції в Стрию. Заходом теперішнього завідателя Стрия о. Гаврилишина відбулись у парохіяльній церкві великопостні реколекції для парохіян. Реколекцій тривали 6 днів від 28. березня до 4 квітня н. р. Провідником реколекцій був о. І. Назорко ЧСВВ, голова Т-ва Марійських Дружин. Гарні його проповіди, повні життя і духового змісту, стягали щодинно велики маси вірних не лише місцевих парохіян інтелігентів та міщан, але також селян з довколичних сіл, ба навіть з місцевої латинської парохії. Щоденно відбувалися дві проповіди з богослуженням, суплікацією та благословенням, одна наука для міщанства, друга для інтелігенції. На обох проповідях церква була набита так, що люди мліли зі спеки, а багато вірних мусіло стояти на дворі. Ще раз мали стрийяни нагоду переконатися, як дуже необхідно побільшити церкву. Три дні до черг відбувалася сповідь, а останнього дня приступила коло тисяча вірних до св. Тайн. Крім реколекцій для парохії о. провідник дав ще реколекції для молоді обох гімназій та окремі конференції для кат. товариств. Вдячні за такий удатний успіх реколекцій парохіяни Стрия зразу зі своїм душпастирем горячими словами подяки прощали о. провідника на стації в день його відїзду і своєю численною присутністю на стації намагалися нагородити о. провідника за його жертвенну працю.

ХОДОРІВЩИНА.

Закінчення ветеринарно-господарського курсу. Філія Т-ва „Сільський Господар" у Ходорові уладила в часі від 16. лютого до 31. березня н. р. ветеринарно-господарський курс у салі читальні „Просвіти" в Чорнім Острові. Курс пройшов з успіхом, бо всі курсанти працювали дуже пильно і з захопленням. Курсантів в числі 69 з 31 громад скінчили курс з добрим успіхом. Не було курсантів з 12 громад Ходорівщини, з найприкріше, що ніхто з міщан Ходорова не явився на курс. Так і видно, що міста є позаду, а села працюють на всіх ділянках. Дня 2. н. м. відбулося закінчення курсу в салі Українбанку в Ходорові. Курсанти і гості виповнили салю і голова філії „С. Г." Василь Кузьмяк, відкривши свято довшою промовою, згадавши про тяжкі обставини, в яких відбувався курс і висувавши, які обов'язки ждуть курсантів у їх селах. Закликав до дальшої науки, до закладання садів, вишниць та до праці у пружках „С. Г.", щоб при допомозі розумної господарки підвести доходовість селянських господарств. Вкінці побажав курсантам найкращих успіхів у дальшій праці для себе і свого народу. П. Василь Глібовицький з Львова розвив курсантам свідомість і виголосив обширний реферат про фізичне виховання молоді, за що приняті нагородили його голосними оплесками. Хор курсантів під орудою п. Прокопяка відспівав поправлено „Над мою батівоньку", „Ой вран стрілець" і „Заспіваймо разом браття". Свято закінчив гарною промовою інж. агроном Микола Семокішин, управитель курсу, після чого курсанти і присяжні відспівали національний гимн. Опісля відбувалася спільна фотографія, що її виконав справно агроном Марко Савків з Колоколина. На закінчення курсу не було в централі „С. Г." нікого.

СТАНИСЛАВІВ.

Драм. гуртон „Сфінкс" приготовляє пєсу на пять дій І. Сургучева „Осінні скрипки", яка піде 3. дня Великодніх Свят. В головних родях виступлять: Ліда Каратницька, Ол. Катамай, Нуся Борковська й Тар. Ліськевич. Увесь дохід призначив „Сфінкс" на Т.О.М.

Взірцевий Шевчиківський концерт. Мин. неділі відбувся в Угринові Горішнім святочний Шевченківський концерт, що може стати взірцем не лише для села, але, на жаль, і для иездного м.ста. Стільки пієтизму, стільки вкладу праці рідко де можна стрінути. Концерт приготовив П. Федишин, район. організатор „Просвіти", зразу із видїлом читальні, який щиро допомагав йому, головно пп. Д. Слободян і Вівчаренко, голова й касієр читальні. На багату й гарно добрану програму зложились ось-такі точки: 1) Я несень у виконанні муж. хору „Думка"; 2) Вступне слово — виголосив П. Федишин; 3) „Тополя" — деклямувала дуже гарно Параня Слободян; 4) „Пригадка Тарасові" — збірна деклямація членів „Молодої Просвіти"; 5) „Ворог України" — деклямація хлопчика й дівчинки у домашньому вбранні; 6) „Послання" — декл. Р. Саведчука; 7) „Розрита могила" — інсценізація у виконанні посестер місцевого „Сокола", що викликала могутнє враження. Закінчився концерт нам. гимном. Обширна сала була переповнена публикою, що вислухувала кожної точки з правдивим пієтизмом. Угринів Горішній величаво звеличав память Кобзаря і цим доказав, що всякі наклепи й обрехування різних наших червоних громил є звичайними лайками й вигадами злоби, що Угринів Горішній під проводом район. організатора ступає твердо національним шляхом: вибудування в короткому часі гарного будинку, грубо понад 300 (!) членів читальні й останнє величаве Шевченківське свято — це найкраща відповідь червоним демагогам. Славно, угринівці! **Б. Л.**

Молодь — Шевченкові. Мин. неділя заходом середньошкільної молоді відбулась у салі „Сокола" академія в честь Шевченка. Програма складалася з двох частин: хорально-декляматорської і І. дії „Катерини" Аркаса. На програму І. частини склались такі точки: „Заповіт" — м.ш. хор; 1) Матія-Мельник „Кобзар" — декл. Д. Дрогобицька; 2) Шевченко-Лисенко: „Хор бранців" — муж. хор „16"; 3) „Жінка у творчості Т. Шевченка" та цикль деклямацій у виконанні учениць „Р. Ш.": а) „Неофіти", б) „Плач Ярославни", в) „Ліля"; г) „Промоєа" — В. Лемка. В першій частині найбільше подобалась деклямація М. Вальницької „Плач Ярославни", яка деклямувала з великим зрозумінням і чуттям. Взагалі 3. точка цілої була дуже оригінальна та залишила глибоке враження. На жаль, промова ні змістом ні виголошенням не підходила до поважного настрою цілої частини. Другу частину творила І. дія опери „Катерина" з супроводі симфонічної орхестри. В ролі Катерини виступила Г. Дауль, уч. VII. кл. „Р. Ш.", що має дуже гарний голосовий матеріял. Умілe повимуштрування ним може поставити її небавком у ряди наших найкращих співачок. Одначе п. Дауль повинна тепер вистерігатись більших виступів, що можуть зіпсувати зовсім її голос. В ролі Андрія виступив наш відомий співак В. Тисяк. Гуртові сцени вийшли гарно. До успішного виведення „Катерини" причинився зразний провід проф. Барнича, який енергійно керував над цілістю. При фортепіяні до цієї „Хор бранців" проф. І. Снігуровичева. Концерт сягнув численно до зовсім вдатних. Публики повна сала.

Б. Л.

Висилкою жертв на „Дар Просвіті" засвідчмо любов власного народу.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Молодь жіночої гімназії Т. Шевченкової. У бадьорому настрою численно зібраної публики в гарно прикрашеній концертовій салі Українського Інституту для дівчат у Перемишлі відбувся заходом учениць гімназії в суботу 3. квітня н. р. святочний вечір у честь Т. Шевченка. З поміж Шевченківських концертів кориспо відзначався цей вечір своєю не рутинарною, зате поважною і добірною програмою, якої поодинокі продукції були дуже добрйливо підготовані і завдяки високому рівневі їхнього виконання здобули повне признання та великий успіх. Вміло здисциплінований та гармонізовані хори здатно відспівали: 1) Шевченка-Вербицького: Заповіт, 2) Шевченка-Ярославенка: За сонцем хмаронька плине і 3) Пачовського-Людкевича: За Дорошенка. Невитерте враження залишила в гарній формі справозована і виголошена з небуденним хистом та переконливою силою промова уч. VII. кл. Д. Ломацької. Зі справжнім артизмом та глибоким зрозумінням відограла на фортепіяні мадярську фантазію Ліста уч. VIII. кл. І. Сушко при артистичному акомпаніяменті проф. В. Божейківної. Не менш удатна в інтерпретації і виконанні була деклямація уч. IIIб кл. М. Савчака. Наскрізь оригінальном точкою програми була хорова репитиція уривків з творів Шевченка на тлі пісні „Кавказ". Сценічна декорація представляла обрії гір-степ, на яких у віддалі вимальовані вогненний смоляскин. Збірні репитації, перемішані сольоспівами, передавали настрої, змагання та завзяття поета Прометея — національного пророка, і закінчились могутнім та бадьорим акордом строфи „Кавказу". Влучно підібрана музична ілюстрація проф. Божейко доповнювала не вповні ефектовно відтворення Шевченкової поезії. Слід підкреслити, що всі учениці виступали у пропарних, чарівних, народніх строях. Вечір у честь Шевченка був пророчистим доказом високого культу та високом справжнього пієтизму молоді цієї найстарішої жіночої середньої школи для безсмертного Кобзаря України. **Гість.**

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

УКРАЇНСЬКА КНИГА. Львів. Р. І. ч. 3. Зміст: У Шевченкові роковини: Лист Шевченка до Осипов (ілюстр.). — Є. Ю. Пеленський: Шевченкові книжки про класичну старовину. — Сергій Єфремов: Ідея українського журналу в Шевченка. — Є. Ю. П.: Недрукований лист Т. Шевченка. — П. Зленко: Українські приватні бібліотеки. Бібліотека митр. Ст. Яворського. І. Крипякевич: З львівських бібліотек XVIII ст. — Бібліографія: Лютень 1937. — Б. Романенчук: Бібліографія В. Стефаника. — Посмертна згадка: † В. Туналовський. — З життя книгознавчих установ. — Хроніка. — Нові видання.

НА СЛІДІ, журнал молоді. Львів. Р. II., ч. 4. за квітень 1937.

ЛИЦАРСТВО ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ. Львів. Р. II., ч. 4. за квітень 1937.

ПРОБОЄМ, часопис підкарпатської молоді. Прага Р. IV., ч. 4. за квітень 1937.

СОКІЛЬСЬКІ ВІСТИ. Р. X., ч. 4. за квітень 1937.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича

ГОРОДЕНКА:
14. IV. Шарка.
15. IV. Шалагут.
16. IV. Віл.
17. IV. Шарка (вдруге).
18. IV. Чорногора в огні (Довбуш).

Укр. Мол. Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

ГРУСКАВЕЦЬ:
13. IV. Муравлі.
14. IV. Земля (Стефаниківська академія).

Робітничий Театр — сала Театру Ріжнородностей" Рутовського 22.

16. IV. „Сербин".

Великий Театр:

Вівторок, 13. IV. год. 7.30 веч. Прем'єра! „Панна мужичка" комедія Вос. Коньовського.

Середа, 14. IV. год. 8. веч. Ревія „Веселої Хвилі".

ВОВНИ — наймодніші гатунки і кольори — ДІМ ВОЛІЧКИ — Львів, ул Сикстуська ч 2 (побіч брами). Безплатна наука, найновіші журнали.

КІНА.

АПОЛЬО: „Аллагів город" з Марл Дітріх і Чарл. Бовром.
АТЛЯНТИК: „Місячна соната" з Іти. Падеревським.
ВАНДА: „Ядзя", „Тореадор і жінки".
ГРАЖИНА: „У сяйві сонця" з Із. Кепурою.
ЕВРОПА: „Три сестри Пенні".
КАСІНО: „Камелієва жінка" з Гретою Гарбо.
КОПЕРНИК: „Напятнована" (Кей Франсіс).
МАРУСЕНЬКА: „Багате бідлятко" із Шерлею Темпель.
МЕТРО: „Забута людина", „Пригоди пінгвіна".
МІРАЖ: „Володар підводного царства" з Льон Чанеєм.
МУЗА: „Сан Фоляшєка",
ПАЛЯС: „Ординат Міхоровський" з Тамарою Вишневською.
ПАН: „Пан із мільйонами" з Гейрі Купером.
ПАКС: „Пастер".
РАЙ: „Мельолі знал Дуалю" комедія
СВІТ: „Провалена".
СТИЛЕВЕ: „Право до щастя" та ревія
ТОН: „Королева джунглів".
УТІХА: „Малий бунтар" із Шерлею Темпль" і ревія „Ліварство на смуток".
ХІМЕРА: „Крилата щастя", „Пять дівчаток із Канади".

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 3.)

„Альпи".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 13. квітня 1937.

Берлін (357) 20.05 21.00 „Легенда про св. Йоланду" оп. Чайковського, **Білгород** (437) 18.30 Рос. пісні, 20.20 Нар. пісні, **Будапешт** (550) 12.05 Вок. концерт, 13.00 Циг. музика, 17.30 Оп. орх., 21.45, 22.00 Нар. пісні, солісти, циг. орх., **Бордо** (286) 18.10 Мад. пісні, **Відень** (507) 12.00, 13.10 Орх. концерт, 15.15 Муз. авд. для дітей, 17.25 Пісні й арії, 17.40 Форт., 20.00 Концерт хору, 22.30 Смичк. квартети Моцарта, **Дайтшляндзендер** (1571) 10.30 Для дітей, 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Сучасні пісні на хор, 22.30 Нічна музика, форт., **Кошиці** (250) 18.00 Для Закарпаття, **Мілано** (369) 17.15 Танкова музика, 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.05 Орх. концерт, **Мінхен** (405) 13.15 Розр. музика, 15.00 Для дітей, 19.15 Камер. концерт, 21.25 „Так сказав Заратустра" симф. поема Р. Штрауса під дир. композитора, **Прага** (470) 17.25 Сюїта Шенберга на два кларн., скр., альтівку, віол., форт., 18.20 Твори Тундер: із XVII. ст., сопр., орг., 21.35 Квартет д дур Шіхля, **Радіо Парі** (1648) 13.15, 17.45, 18.30 Сопр. рецталь, 15.45 Гумор, 17.3 Форт., 20.15 Пісні, 21.30 22.00 Вечір п-сеньярів, **Рим** (421) 17.15 Віол. і форт 18.00 Оповідання, 19.05, 20.40 Музика 21.00, 22.00, 23.00 „Федора" оп. Джордана.

Направа жіночих торбинок

та продаж найновішої шкіряної галянтерії по найнижчих цінах тільки в

Робітні Римарсько-Галянтерійній

Н. БАРЕР, Львів, Сикстуська 2,

побіч фірми Саламандра.

Середа, 14. квітня 1937.

Берлін (357) 14.15 Розр. музика, 17.00 Концерт хору, тенор, вальдгорн, 20.50 Нов. пісні молоді, 21.00 Мельодії з Відня, 22.30 Легка і танц. музика, **Білгород** (437) 18.00 Нар. пісні, **Будапешт** (550) 12.05 Сальон. музика, 13.30 Військ. орк., 17.25 Форт., 18.30, 19.00 Циг. музика, 19.30, 20.00, 21.00, 22.00 „Сивілля" оп. Якобія, **Відень** (507) 15.15 Анд. для дітей, 17.00 Солісти і квартет, 19.35, 20.00, 21.00 Концерт у честь Брамса (Моргні скр., Пятигорський віол.), 22.20 Військ. орк., **Дайтшляндзендер** (1571) 10.30 Ранок дітей, 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Клясс. соната а-дур Бетовена, 21.15 Дуети орк., 22.30 Музика, квартет, **Мілянo** (369) 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Ліль Гуарані" оп. Гомеса, **Мінхем** (405) 12.00 Розр. музика, 19.00 Орк. концерт, форт., 20.45, 21.00 Віденський вечір, солісти, орк., 22.30 Клявесиновий реціталь, **Прага** (470) 14.15 Для дітей, 16.10 Сальон. квартет, 19.20 Військ. орк., 20.20, 21.00 Галевий концерт, 22.20 Данська та шведська форт. музика, **Радіо Парі** (1648) 13.15 Співи, 15.00 „Пеклом ХІХ ст." Шмідта, орк., хор, солісти, 17.30 Форт., 20.05, 21.00, 22.05 „Ріголето" оп. Верді, **Рим** (421) 17.50 Орк. концерт, 19.45, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 Симф. концерт, 22.20 Розр. концерт.

Ширіть наш часопис!

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 13. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на ніч, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Весняні байки, Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Сальон. орк., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Забезпека футер і килимів перед молями, 14.30 Легка музика з гр. пл., 15.00 Господарські вістки, 15.15 Легка музика на органах, гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Кальман: попурі з оп. „Княжна чардаша", гр. пл., 15.45 Техн. скринька, 15.55 Легар: Пісоньки з оп. „Дівча з Будапешту" гр. пл., 16.05 Досталь: Що грають у світі, гр. пл., 16.10 „Шлеські закульки": Духи в бібліотеці, вид. для молодших дітей, пісоньки, музика, 16.30 Концерт нар. хорів, 17.00 У пятьдесятліття смерти К. Ордона відч., музика, співи, рецитація Ст. Ярача, 17.45 Спортівна повість: Гутірка з приятелем, 18.00 Акт. гутірка, 18.10 Промова голови Уряду Ф. В. і В. Пр. Берестя-Б., 18.15 Спортові вістки, 18.25 Кольоратурні пісні, гр. пл., 18.35 Адам Добровольський, забутий львівський поет, вид. Генр. Вєжховський, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Чого ходимо до кіна, 19.20 Гайдн: Фрагменти з орат. „Чотири пори року", дикц. муз., 20.40 Вечірній денник, 20.50 Актуальна гутірка, 21.00 Концерт симф. і малої орк., Шляхтінська сопр., Чеготовський баритон, Вітас тенор, (трансм. з Відня), 22.10 Бельовський в житті та літературі, 22.25, 23.00 Танцова музика.

Середа, 14. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на ніч, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Весняні байки, Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Сальон. орк., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Забезпека футер і килимів перед молями, 14.30 Легка музика з гр. пл., 15.00 Господарські вістки, 15.15 Легка музика на органах, гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Кальман: попурі з оп. „Княжна чардаша", гр. пл., 15.45 Техн. скринька, 15.55 Легар: Пісоньки з оп. „Дівча з Будапешту" гр. пл., 16.05 Досталь: Що грають у світі, гр. пл., 16.10 „Шлеські закульки": Духи в бібліотеці, вид. для молодших дітей, пісоньки, музика, 16.30 Концерт нар. хорів, 17.00 У пятьдесятліття смерти К. Ордона відч., музика, співи, рецитація Ст. Ярача, 17.45 Спортівна повість: Гутірка з приятелем, 18.00 Акт. гутірка, 18.10 Промова голови Уряду Ф. В. і В. Пр., Львів, 18.15 Спортові вістки, 18.25 Вебер: „Юбель" увертюра, гр. пл., 18.40 Зас. скринька, 18.50 Держ. ліси в журі за дешевий будівельний матеріял для села, 19.00 „Виправа до Імпазіну" фраги. із пов. Упіловського „Двадцять літ життя", 19.20 Чи знаєте, що... Ж. Ж. Русов був помпотором?; про фрагменти оп. Руссо „Сільський поромбит", 20.00 Тріо Шумана оп. 80, скр., форт., віол., 20.35 Хвилина Бзра студій, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Оповідання про Шопена „Фридрихів портрет" в опр. В. Гузевича; форт., у програмі Соната г-моль, 21.45 Камер. концерт, смичк. квартет Ротшильда з Відня, 22.25, 23.00 Танцова музика у вик. малої орхестри.

Єдиний український магазин

„МАНУФАКТУРА"

пл. Капітульна 3. (напр. рим.-кат. катедри)
під управою О. Стефановича

доручає

новини на сукні та жіночі костюми, сукна на убрання мужеські з фабрик Бельських. Великий вибір, ціни низькі.

355 18—20

Радіокутик.

СПІВПРАЦЯ АНГЛІЙСЬКИХ СЛУХАЧІВ З РАДІЄМ.

Започатковано співпрацю англійської радіофонії зі слухачами в дільниці слуховищ. 350 абонентів з різних місцевостей, фахів і суспільних кляс, надсилає постійно на спеціяльних аркушах свої думки про слуховища.

На думку 90 проц. учасників анкети, слуховище „Венеціянський купець" Шекспіра було дуже вдатно радіофонізоване. Американський твір на тему гангстерів „Бродвей" сподобався 63 пр. учасникам. Досі анкета довела, що слуховища подобаються 87 проц. учасників анкети.

ОРАТОРІЯ ГАЙДНА „ЧОТИРИ ПОРИ РОКУ".

Довший час утримувалася хибна назва для Гайдна: „Папа Гайдн". Це була ніби синтеза погоди духа, певної добродушности і здорового оптимізму, що панували в його музиці. Та рідко виступають ці риси Гайдна так виразно, як у творі „Чотири пори року", — ораторії на орхестру, хор і сольові голоси. В спосіб легкий і променний Гайдн відмальовує пори року. Цей твір почують радіослухачі в передачі з Вильна 13. квітня год. 19.20.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 12. квітня п. р. кооперативам платить за масло Львів:

1 кг. масла десертового бльок. без опакування . . . . . 2.95 зол.
1 кг. масла десерт. бочонок та експ. включно з опакув. 3.00 „
молоко від 11. І. ц. р. . . 0.16—0.17 „
копа яєць . . . . . 2.50 „

Тенденція на масло і молоко надержана, на яйця слаба.

Ще раз зазначуємо, що за масло експортове включно з експорт. опакуванням платимо по 3.00 зол. від 31. березня п. р., а не по 3.20 зол. як помилково видрукувано.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 12. IV. п. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, дворо подвірє птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 5) такі ціни:

Індички І. кл., добре умясненої, повногруді товсті 1.40 зол.
Курки молоді І. кл. товсті без вапняку на ногах від 1.80 кг. вагою 1.15 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Подяка. Вдова Тов. українських робітників „Будучність" складає подяку всім Вп. представникам на курсі гігієни і раціоналізації домашнього господарства в днях 14—29. березня п. р. на руки Вп. інж. Коваленка, д-ра Кордюка та інж. Ржевського, що від „Сільського Господаря" та Гігієнічного і Технічного Товариства улаштували цей курс. — За Вдову: **Олена Гординська, Іванна Гришко**

КУПНО - ПРОДАЖА

РЕСТОРАН-БУФЕТ, новітньо вивінуваний, в центрі воєвідського міста, добре просперуючий продам з причини недуги. Зголош. до „Діла" під „Скоро". 1-3

ДОМИ з городищами на передмістях від 5 тисяч поручає „Трансакція" Львів, Длуґоша один. 605 3-3

НАУКА

ВПИСИ на тримісячний курс крою шиття починаються 15. квітня навчанням системою. АННА, Львів, Галицька 20. 577 3-3

РІЖНІ

НАПРАВА вічних пер „Прецизія" тепер Шайнохи 1. 638 1—10

БОН-ТОН вимагає чистої гардероби й комірців із пральні Кульчицького, Личаківська 117. 637 1—7

ЗА 1 ЗОЛ. переробляє капелюхи жіночі і мужеські. **Коперника 26**, подвірря. 639 1—3

СРІБЛО СТОЛОВЕ, швайцарські годинники, шлюбні обручки та біжутерію найдешевше поручає ВАНДЕР, Шайнохи 1. Прецизійна дешева направа годинників і біжутерії. 412 3—7

ДО РОЗПОЧАТОЇ будови двоповерхового каменицю бічно Зибликевича потрібний спільник 40.000. „Трансакція" Длуґоша ч. 1. 605 3-3

КРЕТОНИ англійські на обиття, покривала, ВАНК, пл. Марійські 6. 531 5—10

ГОДИННИКИ Омега та інші у великім виборі у фірмі **Розважевський**, Академічна 2 (Готель Жоржа). 589 3—

ОГОЛОШЕННЯ.

ПОКРИТТЯ МЕБЛЕВІ КИЛИМИ, ХІДНИКИ ДИВАНИ, ЦЕРАТИ, ЛІНОЛЕУМ, КОЦИ, ФІЛЬЦИ в найбільшім виборі

ФРЕНКЕЛЬ і ЛІДЕР

Львів, Леґіонів 25 в подвірю. Тел. 286-38

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ КРАЄВОГО ГОСПОДАРСЬКОГО Т-ВА „СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР" у Львові,

відбудуться дня 21. квітня 1937 р. в годині 10. рано у Львові, в салі Народнього Дому при вул. Рутовського ч. 22.

Порядок нарад:

1. Верифікація протоколу Загальних Зборів з дня 17. квітня 1936 року.
2. Звідомлення з діяльности за 1936 р.
3. Заміщення рахунків і білянсу за 1936 р., звідомлення Контрольної Комісії з провірки діяльности, заміщення рахунків і білянсу та уділення абсолюторії Головній Раді і Дирекції.
4. План праці та проект бюджету на 1937 рік.
5. Вибір 6-х членів і 2-х заступників Контрольної Комісії (§ 17. статуту).
7. Внески і запити (§ 16. уст. 2. стат.).

По думці § 14. статуту і правильника ухваленого на Загальних Зборах 20. грудня 1929 р., в Загальних Зборах беруть участь з рішаючим голосом:

а) По двох делегатів від кожної Філії „Сільського Господаря";

б) По одному делегатові від кожного Кружка „Сільського Господаря".

в) По одному делегатові від кожних обєднаних в О. С. К. 10 кооператив;

г) По одному делегатові від Районових Молочарень.

ґ) Делегати центральних установ, які дістануть окреме повідомлення.

Всі, коли виплатили вкладку до централі „Сільського Господаря" за р. 1936.

Ад а), б) і г) Делегати мусять мати писемну повновласть від даної установи та бути з району ділання даної установи.

Ад в) Делегати мусять мати писемну повновласть, ствердження Окружним Союзом Кооператив, в якім вони обєднані та бути з району відносного О.С.К.

Повновластей кумулювати не можна, отже один делегат має один голос.

Участь з дорадчим голосом мають всі члени Товариства, які вказуються членською вказкою від Кружка „С. Г." або ствердженим Головного Бюра про виплату членської вкладки за біжучий рік.

ЗА ГОЛОВНУ РАДУ КРАЄВОГО ГОСПОДАРСЬКОГО Т-ВА „СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР":

Мирон Луцький, в. р. голова.
Інж. Михайло Хроновят, секретар Ради

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

ВАРШАВА.

Незрівняний в якості пудер і крем
ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ
завдяки якому стає пера
ОКСАМИТНО-МАТОВА.
Ціна коробки з пушком зол. 1.25.
2910 51—7

ЕКО
добірні батерії

виробу одинокої української фабрики батерій Е К О у Львові — вул. Городецька 58. — Тел. 219-26.

Іван Дрола

Інструктор Англійського крою, Автор підручника крою

МУЖЕСЬКИЙ КРАВЕЦЬ

Львів, Ринок 19. II. пов.

Виконує першорядні мужеські одяги на підставі найновіших фасонів по безконкуренційних цінах. 7—12

Залізні меблі і найліпші санаторійні урядження

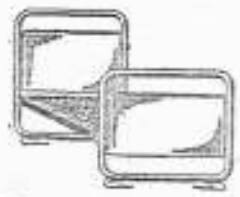

поручає найдешевше

Йосиф Процко і Син

фабрика залізних і металевих меблів

Львів, Терцияpська 10, тел. 215-88
склеп: **Личаківська 4, тел. 274-89.**

Немовлятко також людина

Отже купи йому практичну виправку у фірмі

„Baby" Львів ул. Миколая 3

ДЕШЕВО

ХТО?!

хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідніших

ПЕРФУМЕРІЇ

С. ФЕДЕРА

Львів СИКСТУСЬКА 7 Філія КОПЕРНИКА 15а

Кожний покупець, що покличеться на оце оголошення „Діла" дістане ЗАДУРНО гарних дарунків

Перша Українська Шевальня

„ЕМКА"

Львів, Личаківська 14. І. п.

Готове мужеське біле в добірних матеріялів у великому виборі. Замовлення в власних і дібраних у робітні матеріялів виконується скоро і солідно. Конкуренційні ціни. 14—20

За редакцію відповідає Олександер Костик Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10.

Вівторок 13. квітня 1937. Ч. 80

ДІЛО

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229—41.

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Перед новим голодом у СССР

Шкільна молодь у століття „Русалки Дністрової".

9 місяців вязниці за діточу ґазетку.

Українські діти без опіки.

Ван Зелянд переміг Деґреля.

Блькада і бомбардування столиці басків.

Під Мадридом заломилися наступи червоних. Невдатні наступи басків-

Страйки.

Як працює „Т.Ш.Л." у Галичині?

Вістки із Закарпаття.

Остап Т.: „Хлоня". (Фейлєтон).

Спортова сторінка.

Фільма в школі.

Ч. 80 (14.623). Львів, вівторок 13. квітня 1937 Орган рускої національної добівки Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-25
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060, Банку Чеських Легіон. Празі „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Бльокада баскійської пристані Більбао.

ЩО НА ТЕ АНГЛІЯ?

З франц. пристаней Байон, що лежить вздовж іспанського кордону, повідомляють, що національна фльота щораз то більше затісняє бльокаду північних іспанських побереж.

Затс рада оборони баскійського краю заперечує вістки про бльокаду, які буцімто походять лише з національних радіостацій. Ті вістки — мовляв — змагають лише до того, щоби нарушити нормальний рух кораблів, бо на ділі червона прибережна далекострільна артилерія та фльота не допускають до бльокади.

Тимчасом з постороннх джерел повідомляють, що національна фльота не допускає до Більбао чужих кораблів. Ось і вчора один британський корабель не міг дістатися з Аліканте до Більбао, бо національний кружляк його завернув і змусив причалити до одної з французьких пристаней.

Вчора британський уряд присвятив 2-годинне засідання справі бльокади Більбао. Він рішив пошанувати 3-милеву смугу територіяльних вод, де бльокада може свобідно відбуватися, щоби не наражуватися на заміти активної інтервенції в громадянській війні. Точніше означить уряд своє становище на нинішньому засіданні парляменту, де шеф опозиції пос. Етлі поставить запити в цьому напрямі.

БОМБАРДУВАННЯ БІЛЬБАО.

Радіоклюб з Тенеріфи подає: Ген. Франко зажадав ультимативно, щоби Більбао піддалося, але червоні відкинули це домагання; тому національні літаки почали інтенсивно бомбардувати Більбао, зокрема фабрики, фортифікації та склади муніції — ті обєкти сильно ушкоджені. Склади нафти і бензини підпалено.

Британський торпедовець привіз до Байон 115-ох утікачів з Більбао. Вони оповідають, що національні війська майже щодня бомбардують Більбао, зокрема дільницю, де зосередився воєнний промисл

Невдатні наступи басків.

І ПІД МАДРИДОМ ЗАЛОМИЛИСЯ НАСТУПИ ЧЕРВОНИХ.

Як подає Авас, червоні перевели учора кілька наступів на збічах гори Амбото на схід від Уркіолі, та їх відбили.

Здається червоне командування хотіло тим способом розвідати дещо про плани ворога, неспокійне, чому він від 2-ох днів не наступає. До тої цілі червоні не могли ужити літаків, бо національні повітряні сили мають повну перевагу.

Комунікат національного командування подає, що національні війська на фронті 6. дивізії відбили наступ зі Сархантес де ля Льорв під Сантандером. На біскайському фронті червоні намагались втікувати, але мусіли втікати. На фронті дивізії „Авіля" наступ на відтинках Робледо і де Лис Навас відбито з великими для червоних втратами. На фронті дивізії „Сорія" кіннота здобула багато воєнного матеріалу.

Національне командування повідомляє: На відтинку Пердіоса підняв ворог розпучливий наступ, але його зусилля покінчилися повною невдачею. Вони втратили 5 панцирів і кількасот убитих. На відтинку Каза дель Кампо ворог почав наступ в 16. год. Великі маси ворожих військ з 32-ома панцирами заатакували національні позиції та цей наступ рішуче відбито. Два курені майже зовсім знищено. Нові спроби наступів в 19.год. під Кеста де ля Пердіге відбито також. Транспорт 50-ох вантажних авт із Геза де ля Вілля в напрямі Пардо знищено гарматнім вогнем.

НА ПІВДНІ.

Як подає національне командування, на фронті Кордови на відтинках Пенароя та Вілла Гарта відбито всі наступи, а ворог потерпів великі втрати. Під Андухар зістрілено ворожий літак, а кілька інших знищено на летовищі Реус.

Яку зброю дістає червона Еспанія від своїх союзників?

Технічна комісія національного командування розглядала воєнні матеріяли, що їх віз з Мексику відомий корабель „Мар Кантбріко". Виявилося, що ті матеріяли зовсім непридатні до ужитку. Був там старий мотор з літака, що мав уже за собою 800 годин лету, 12 гармат з 1892 року, яких уже ніде не уживають, 37 скорострілів різних перестарілих типів і т. д. На тому кораблі було також чимало... жіночого білля.

На іншому кораблі було 12 зовсім знищених гармат Шнайдера. Добрі були лише 2 мільони кріснних куль дум-дум, американського походження.

Ван Зелянд переміг Дегреля,
здобуваючи 76 відс. голосів.

Вчора відбулися допомінові вибори у Брюсселі. На 389.425 громадян, що мали право голосувати, 363.440 узяло участь в голосуванні. 75.89% виборців голосувало за Ван Зелянлом, 19.05% за Дегрелем.

На вислід виборів без сумніву вплинув пастирський лист примаса Бельгії, що осудив Дегреля і закликав усіх католиків голосувати за Ван Зелянлом.

На індійському пограниччі дальше неспокійно.

Британська влада оголосила 11 ц. м. комунікат, в якому потверджує, що в сутичках на північно-західному пограниччі згинуло 6 британських старшин і вояків, а 5-ох ранено. Летючі бомбовці у Вазиристані разом убито 25-ох англійських воїнів і ранено 40. На шляху з Манзай до Вома тубильці знищували валку тягарових і панцирних самоходів. Ходять чутки, що вони є прихильниками факіра з Іпі. Повстанці напали на транспорт з полевою у провалі, глибокому на 200 метрів, але англійці прогнали їх скоростріляками.

Нова книжка.

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ:

Як чоловік зійшов на пана.

З автобіографією автора і карикатурою Е. Козака.

Веселе оповідання про молодця, що зводить із собою тяжку боротьбу: що вибрати — добро і добру „партію", чи працю для громадівства. Оповідання повне гумору та бадьорости.

Ціна книжки 2 зол. 50 сот

Єдиний християнський склад 593 4—20
ГОТОВИХ МУЖЕСЬКИХ ОДЯГІВ
СУКНА І МАТЕРІЯЛІВ НА ОДЯГИ
ТАДЕЙ ЦВЕТЛЕР
вул. Коперника ч. 5. Тел. 238-43.

Грізний протест совітського села.

ПЕРЕД НОВИМ ГОЛОДОМ У СССР.

Під таким наголовком принесла „Газета Польска" з 12. ц. м. (ч. 100.) передову статтю пера п. Отмара (Беренсона), свого колишнього кореспондента в Москві і доброго знавця настроїв населення в СССР. Ця стаття зясовує паніний переляк Москви з приводу нового пасивного спротиву селян у цілому СССР, що виявився стриманням від весняних засівів. Тому подаємо буквальний переклад цієї статті.

В умовинах совітської дійсности, крайно відмінної від дійсного стану в решті цілого світа, не виключаючи „тотальних" держав, хід щорічних пільних робіт заслуговує на дуже пильну увагу. Підчас коли абсолютно в цілім світі, поза СССР, засів, орання, жнива і молочення є приватною справою селянина, який всі ті праці виконує без ніякого натиску держави навіть у роках, коли дуже тяжко було би говорити про рентовність рільної продукції — в **Совітах щорічна збіжева кампанія виростає до розмірів першопляновоі державної проблеми.** (Всі підкреслення Ред.).

Від коли істнує совітська держава, не було буквально ні одного року, в якім можна було-б обійтись без алярмуючих вступних статтей у найбільше міродатних пресових органах, без доган під адресою комісаріятів хліборобства і державних дібр, без погроз під адресою місцевої влади — вкінці без висилання карних експедицій на село, відомих у краю східного сусіда під назвою „соціялістичної помочі".

З другого боку для закордонних обсерваторів большевицьких справ кожночасний хід збіжевої кампанії є найкращим мірилом дійсних політичних настроїв, що панують серед дуже численної верстви совітських громадян, бо серед близько 140 міліонів селян.

Проблєма рільної продукції є, так мовити, далі „Ахілевою пятою" пляновоі господарки. В кількох останніх роках осягнено з найбільшим зусиллям передреволюційний рівень з тим, що населення зросло від того часу зі 125 міліонів (згідно з останніми царськими статистичними даними) понад 170 міліонів тепер, при чому щорічно магазинують величенську кількість збіжжа як мобілізаційні запаси.

Цьогорічний хід весняних засівів у Совітах говорить дуже вимовно про нове, дуже поважне, погіршення взаємин між селом і урядом. По кріваві і варварськім здавленні рільного саботажу в 1932—1933 роках влада поробила селянам низку уступок. **Зрештою це сталось під сильною пресією військових чинників, які зовсім слушно признали тодішні настрої совітського села як заповідь неминучої невдачі на випадок якогонебудь збройного конфлікту.**

Дозвіл на вільну торговлю надвишками харчевих продуктів, що залишились після виконання державних достав у натурі, дозвіл на індивідуальний город, що його приділювали членам рільних колективів у розмірі від 1/4 до 1 га, дозвіл мати власну корову, пять штук дрібних тварин і довільну кількість курей, качок і т. д. — все те і спогади драконських репресій та голодової катастрофи, що прийшла внаслідок саботажу в 1932—1933. р. довели до того, що в чергових роках спротив села був куди слабший. Тому теж цьогорічний хід весняних засівів у Совітах, що має всі прикмети відродження саботажних настроїв, є дуже знаменний. Фактичний стан дня 1. квітня виглядав так: У цілім СССР засіяли 5,776.000 га супроти 9,639.000 га обсіяних у тій самій порі минулого року. На Україні, що є рішальною рільною округою, засіяно половину менше, ніж минулого року. Дійсний стан в округах Харківській, Донецькій, Одеській і в Молдавії викликує найгірші побоювання „Правди". Подібні вістки надходять з Озівсько-Чорноморського краю, з Криму і Північного Кавказу. Ще гірше виглядає стан підготови до засівів у центральних, північних і східних провінціях, що з кліматичних оглядів сіють значно пізніше. І так московська „Правда" вичисляє: Білорусь, Басарабію, округи: Ярославську, Іванівську, Горковську (давніше нижно-новгородську), Курську, Куйбишівську (давніше Самарську), Оренбурську, Свердловську (раніше Єкатеринбурську, Челябінську, Саратівську, Вороніжську, Сталінградську (давніше Царицинську), Західно-Сибірську і Красноярську, в яких недостає збіжжа на засів і навозів та плинного палива до рільних машин, не згадуючи вже про фатальний стан ремонту тракторів.

Слід згадати, що послуговуємось виключно совітськими офіційними даними. **Як бачимо цьогорічна збіжева кампанія виглядає марно не лише на чорноземній Україні і Північнім Кавказі, але подібні перспективи обіймають чорноземні про-**

стори центральної Росії та урожайні райони долішньої Волги і західного Сибіру.

Відома механізація хліборобства викликує з року на рік щораз то більші розчарування. В самій лише донецькій окрузі 2.000 тракторів непридатних до вжитку, при чому в районах (повітах) Троїцькім та Олександрівськім не працює ніодин трактор. Машини в русі постійно псуються з причини лихого ремонту. На західнім Сибірі понад 100 машино-тракторних станцій не скінчило ремонту.

Положення погіршує факт, що зіпсутого трактору не може в совітських умовинах заступити кінь або віл з огляду на страшне винищення тварин у перших роках колективізації, при чому поправа на цьому відтинку наступає дуже поволи і майже непропорційно до потреб. І дійсно є якийсь трагічний парадокс, що в більшости хліборобських країв є хліб при мінімальній кількости механізмів, зате в Совітах — кількасот тисяч тракторів не помагає ні при пожнивленні рільних робіт ні при злагідненні постійних апровізаційних недостач.

Хід ньогорічних засівів викликав у Москві правдивий алярм. За кільканацять днів головний орган урядової партії „Правда" присвятив цій справі аж три вступні статті, в яких атакує комісаріяти хліборобства та державних дібр і навіть не ощаджує таких достойників, як „володаря" Кавказу Берію та „премієрів" — грузинського Мгалоблішвіллі та вірменського Гулояна не згадуючи вже менших місцевих партійних і державних урядів і на Україні, Криві, Кавказі і в Чорноморськім краю. Дуже характеристичним явищем для совітських умовин є те, що „Правда" за нецілих два тижні по промові Сталіна, який закидував комуністам, що „застряглн в господарських справах" — нападає на ряд місцевих достойників, які, як видно, є тієї думки, що зворот у напрямі партійно-політичних проблем збільшує їх від кари хліборобством".

Як дотепер совітська преса зовсім промовчує суттєву причину ньогорічних явищ на совітськім селі, а саме настрої селянських мас, не зважаючи на те, що весняний засів є дуже чутким барометром цих настроїв.

Тимчасом поза дійсним „плановим балаганом" з доставою насіння, пального і ремонтом тракторів — хід засівів є дуже знаменним доказом, що пороблені селу уступки, що про них ми вже згадували — не принесли скольотивізованому селянству ніякої реальної поправи його доли. Дозвіл на власну корову не є однозначний з її посіданням. Корову треба мати за що купити, а совітський селянин не диспонує урожаєм і не може доробитись. Трудно йому теж скористати з дозволу на вільну торговлю надвишками харчів, коли найдалі по Новім Році сам купує хліб у місті. Іншими словами селянина починає огортати таке саме розчарування, як робітника, який замість обіцяного трикратного збільшення споживання дістав у висліді „пятирічок" „стахановську" експльоатацію і нечувалий визиск, мешкає далі (з дуже нечисленними винятками) в завошивленім бараку і часто не може оплатити зі своїх заробітків „фасованого" обіду у фабричній харчівні.

Влада, як здається, орієнтується в настроях села, доказом чого відписання залеглостей з приводу державних збіжевих достав за минулий рік, прадуа кажучи, зовсім нестягальних і незначна обнижка оплат (теж у натурі) за користання з... зіпсутих тракторів.

Вислід цих нереальних і виключно на пропагандивний ефект обчислених „добродійств" можна заобсервувати на першій сторінці московської „Правди" в алярмуючих статтях на тему ходу засівів. Оклики: „Дорога кожна година", або „Дальша проволока з засівом є проступком супроти державного інтересу" — кінчить автор — говорять самі за себе.

Отже населення СССР стоїть перед страшним маревом нового голоду внаслідок руйницької політики совітського уряду. Про це заговорив уже навіть орган військових французьких кол „Франс Мілітер" („Військова Франція") у передовій статті п. н. **„Голод у Росії"**. Автор статті доходить до висновку, що стан засівів катастрофальний. Совітській Росії грозить голод. **Щоб недопустити до бунтів селянства совітський уряд передає селянам щораз то нові грунти коштом ступневої ліквідації совхозів.**

Ця стаття викликала в Москві збентеження. Совітська преса пише, що це вперше орган військових французьких кол виступає проти Совітів, подібно як „Матен" і „Ле Журналь", що послідовно ведуть протисовітську акцію.

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА і Ска
у Львові, вул. Кордецького 50,
Тел. 26-0-04. ПКО 503-851.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" зерн. і воск. у всіх краскаx
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в тубах у всіх краскаx
ПАСТУ до підлоги „Французька маса" (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до білля поматкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛИНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732

Українські діти без опіки.

(Голос у дискусії).

Автор вище названої статті наводить нам перед очі жахливі відносини по селах, коли йде про виховання нашого наймолодшого покоління. Діти, позбавлені всякої опіки, марнуються духово та фізично і через те весь нарід нидіє та хилиться до упадку. Кожний мусить признати, що ми не сміємо з заложними руками приглядатися, як нарід нидіє.

Щож робити, щоб з побігти лихові?

Автор статті завзиває всі виховні товариства, як: Т-во охорони дітей, кружки „Рідної Школи", захоронки СС. Службовців до взаємного порозуміння і негайної праці в цій важливій ділянці. На мою думку всі ці заходи не можуть принести бажаних успіхів з огляду на матеріяльні відносини. З цієї сторони не можемо сподіватися рятунку.

Поміч мусить вийти від самих сільських родин, відповідно освідомлених.

Сільська жінка, перевантажена працею, кидається наче риба об лід від раннього ранку до пізної ночі. Працює наче чорний віл: у хаті, оборі, кухні, коло дітей, у городі та в полі. З поля теж не йде з порожніми руками, а зігнена вантаженим возом, таскає велику плахту „буряну" для корів, а коло неї йде спокійно її чоловік з папіросою в зубах, бо нести буряк „хлопові не годиться"! Таких „бабських" робіт є нескінчена кількість і бідна жінка мусить їх відробити.

У культурних народів сільська жінка не займається пільною і взагалі важкою роботою, тимсамим крім займається дітьми та хатнім газдівством. На цьому виграє культурний рівень народу.

Якщо нам справді дорога майбутність нашої нації, то мусимо передовсім боротися з перевантаженою працею сільської жінки! Звичайно спостерігаємо лихо щойно тоді, коли воно розрослося до небувалих розмірів, а коли його можна ще направити, не бачимо його або не хочемо бачити.

Чи не звичайне це в нас явище, що виснажена до крайности сільська жінка, годована бараболькою, „кормить дитину" і потім залишає її в хаті під опікою 4—10-літньої старшої дитини?

Антисемітизм запускає корінння в Італії.

Від недавна деякі фашистівські часописи як „Тевере", „Реджіме фашіста", „Квадрівіо" і інші ведуть протижидівську пропаганду. Вони підкреслюють вагу проблеми раси та викликають Італію до політики расової чистоти. „Тевере" домагається расових законів на німецький зразок, звернених проти жидів та людей з жидівською кровю.

Ця кампанія дуже затривожила жидівські кола в Італії; вони бояться, щоби не змінилося їхнє правне й фактичне положення.

—o—

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА" Ч. 17.

ОСТАП Т.

ХЛОНЯ.

I.

Вулицею Річною йшов похорон. Похоронним від тягнули дві згорблені шкапини, що обвислі лоби майже волочили по розмоклому тракті. Великі задні колеса каравану розбризкували придорожні калюжі та охляпували болотом малє хлопя, що йшло ззаду.

Хлопець не звертав на це уваги. Майже держачись коліс, місив старими черевиками вуличне болото. В його очах блистіли росинки сліз.

А вулицями перекочувався пляний вітер, як бронхітний кашель.

Вже понад хмарами почали запалюватись небесні ліхтарні, коли безбатченко Хлоня, попрощав на віки свою любу маму. Плачучи стояв опертий об пеньок білолистої берези.

Перед його чима миготіли образи з його минулого.

Бачив себе між янцьками в ясній кімнаті. Десь за вікнами царівна-сонце їхала на весілля в золотій кариті. Співали небесні хори, — грали зорині музики. А над ним — похилена мама: її задумливі, сяйливі очі та милі, сумні уста. І любий, гаючий поцілунок сповід обіймів...

Хлоня здрігнувся

По цвинтарі бешкетував вітер. Його прокинув із задуми вогкий поцілунок березового листка.

Перед ним чорніла горбатою плахтою новонасипана могила...

Зза дерев почали вихилятись таємні постаті зі страшними скривленими обличчами.

Хлопчину огорнув невимовний ляк. Він чим скорше втік і потонув у юрбі гамірного міста.

Хлоню прийняла тітка Анна, жінка возного в великому банку. Дозволила йому дальше ходити до школи. За це мав він помагати їй прятати банкові кімнати.

II.

Ледви ранкове сонце кинуло свої промінні на блакит неба, а вже Хлоня волочиться зі щіткою та лопаткою по кімнатах банку. Замітає, стирає пороху, зносить дерево на підпал. Не відчуває втоми, а хоче чим скоріше скінчити працю, щоб не спізнитись до школи.

Бо школа була його потіхою. Там міг робити те, що його ровесники. Міг забути про свої докучливі турботи, про маму, якої крик вилався йому тепер невимовним щастям, і слухати оповідань про цікаве, незнане життя, про далекі, безмежні краї.

А Хлоня дуже любив світ: ясний, веселий, де рожеві рамки вилітають голубами в небесні безкраї...

Любив теж дуже читати. У книжках здавалось йому — находив своє життя, самого себе. Читав до пізньої ночі. Плакав над недолею молодих героїв і шукав в атласі місцевости, де вони перебувають. Після цього снились йому дивні сни про небачені краї, про незнаних людей. А коли прокинувся, побачив над собою голову, покриту кучугурою волосся та двоє проникливих очей.

— Вставай, сплюху, вже пізня година! —

І він встає. Забуває про сон, про свої вечірні мрії, бере в руки щітку та приспівує.

Хлоня любив музику.

У денничку, що його почав вести, записав:

— Яку чудову музику можна почути задумавшись. Чиж би це гармонія життя співала свій гимн? Який він прекрасний, який далекий він!

Хлоня мав пузатенького товариша Тюдя. Бувало прибіжить він веселий, кучерявий, червоний.

— Ходи, Хлоня, на міському майдані зійшлися хлопці, забавимось.

А Хлоня порпається у своїй шафці, перинає в кожну нераз уже читану книжку. Виписує щось, підчеркує.

— Ходи, Хлоня, бо витягнемо тебе силою.

І Хлоня йде.

(Далі буде).

Великий Театр. Премієра „Панна мужатка“ комедія Йос. Коженьовського. Великий Театр

Чи серед таких умовин може сільська жінка виховати здорове, життєрадісне молоде покоління? Сама вічно затуркана, зажурена, недоживлена?

Замість виголошувати пусті промови, в яких більше слів, як змісту, треба нам негайно взятися реальну працю. Справа виживлення та виховання кожної дитини — цеж справа важлива для цілої нації, її не можна легковажити. Смерть кожної найменшої дитини — це зменшення приросту нації, це велика втрата для народнього організму. Здоровля майбутнього покоління залежить від доброго й розумного догляду дітей рідною мамою.

Сільські мами не розуміють якслід свого великого завдання супроти нації. Вони ходять добре коло корів, свиней, курей, а діти? — голуються і „якось“ виховуються самі.

Ніхто не сіє зерна наосліп, щоб сходило і росло, де хоче і як хоче, бо користи з цього не буде нікому, ні родині, ні нації. Завданням жінки не тільки родити дітей, але й вигодувати їх, виховати здоровими, дати їм моральну та матеріяльну піддержку на дальше самостійне життя.

Виховання дітей вимагає великої любови до них. Коли метою родичів є добробут і щастя дитини, тоді життєва здібність нації забезпечена.

Про такі речі повинна знати наша сільська родина і змінити свої взаємини з дітьми. Та про ці речі мусить хтось її поучити. Перші, що мають нагоду це зробити, це священники та вчителі, як теж товариства, що мають постійні звязки з селом. Вони повинні приступити до енергійної освідомлюючої акції.

Яр. Мандрикова.

Перші сльози...

За пастеризованим молоком

МАСЛОСОЮЗУ.

Як працює „Товажиство Школи Людовей“ у Галичині.

Від 46 років працює в Галичині „Товажиство Школи Людовей“, що розвиває в останніх роках щораз-то більше польонізаційну діяльність між українським населенням. Це Т-во веде свою оживлену діяльність головно тому, що за ним стоїть одною лавою ціле польське громадянство від консерватистів і католиків до крайніх соціялістів, маючи одночасно видатну матеріяльну і моральну підтримку адміністраційної влади.

У зв'язку з недалеким польським національним святом 3-го травня, польська преса веде акцію, щоб зорганізована цього року грошева збірка на цілі „Т. Ш. Л.“ випала якнайкраще. Львівський „Дзенник Польскі“ з 10. ц. м. (ч. 98) пише, що „Т. Ш. Л.“ начислювало в 1936 р. понад 80.0000 членів. Свою рухливу діяльність вело т-во в колах і читальнях „Т. Ш. Л.“ Ця праця в цифрах виглядає ось-так: На терені 4-ох полудньово-східних воєвідств працювало **475 кол, 1.800 читалень і 520 світлиць.** Ці організаційні комірки виявили дуже велику активність. Крім того **„Т. Ш. Л.“ вело в діловім році 50 передшкіль, що мали 2.890 дітей, 25 народніх і 6 середніх шкіл, 9 професійних шкіл, 12 бурс для сільської молоді, 705 півосель, в яких 6 тижнів перебувало 30.000 дітей. Далі уладжено 12.562 відчитів і гутірок, 4.220 нац. свят, 3.500 вистав, 2.150 забав, 130 прогульок, 45 недільних народніх університетів, 200 загально-освітніх і господарських курсів та 2.592 випозичалень книжок.**

Спеціяльну увагу звернуло „Т. Ш. Л.“ на „доми людове“, що їх **має 601.** З того 340 призначено виключно на „доми людове“, в 147-ох є спільно школи і „доми людове“ та 72 будинки призначено виключно для шкіл. Вкінці 42 будинки призначено на бурси і професійні школи. Крім того „Т. Ш. Л.“ має ще 279 парцель під будову „домів людових“. У діловому році радіофонізовано 150 світлиць „Т. Ш. Л.“

Слід теж згадати, що це Т-во видає багато книжок і такі тижневики для села: „Наша Праца“, „Програм Праци“ та „Пшеводнік Осьвятови“.

Шкільна молодь у столітя „Русалки Дністрової“.

11-го ц. м. відбулось гарне свято в державній гімназії з українською мовою навчання у Львові при вул. Л. Сапіги. Для батьків, членів рідні та запрошених гостей гімназійна молодь повторила святочний вечір з нагоди 100-ліття „Русалки Дністрової“. Багата програма цього вечора була придумана оригінально. Після гарного вступного слова Ю. Л. учня VIII. кл., якого не посоромилась би і поважна Академія щодо змісту та виголошення, глядачі оглядали на світляних картинах діячів „Руської Трійці“ та головні моменти, звязані з життям М. Шашкевича. Пояснював дуже цікаво учень VII. кл. О. Ч.

Не можемо входити у фахову оцінку музичної частини вечора. Між слухачами було чимало знавців, а вони щиро оплескували дівочий і мішаний хор, що відспівали „Цвітку дрібную“, „Річеньку“ Головацького та „Осінь“ Устіяновича. Орхестра, що виконала коломийки Безкоровайного — може з повним правом бути горда своїм численним ансамблем. Т. Г. уч. VIII. кл., що відограв скрипкове сольо має всі завдатки на артиста.

Найважчу частину вечора взяли на себе учениці та учні, що деклямували поезії творців „Руської Трійці“. Всі ці речі — дуже тяжкі, дуже далекі від тих вимог, які ставлять нині слухачі творам, що їх вибирають на деклямацію. А проте кожна продеклямована річ збирала оплески. Ученица IV. кл. Л. Г. — деклямуючи народні пісні мала гарний тембр голосу, уч. III. кл., К. З. передала „Згадку“ М. Шашкевича безпосередньо, уч. IV. кл. М. Л. передала вийнятки з „Олени“ Шашкевича із великою свободою та відповідною інтонацією, уч. IV. кл. Л. П. деклямувала „Два віночки“ Головацького дуже природно і тепло, два учні уч. VIII. кл. Ю. С. і уч. VII. кл. з дуже виразною дикцією бадьоро віддеклямували „Мадея“ Вагилевича.

Вечір не томив, бо мав ріжноманітну програму, добру організацію і проходив у жвавому темпі без зайвих перерв.

Страйки.

В ІРЛЯНДІЇ.

Завтра правдоподібне вибухне страйк будівельних робітників тому, що підприємці відмовилися виконати їхні домагання.

В ШОТЛЯНДІЇ.

В усіх металевих фабриках у Клайд вибухне страйк, якщо до середи союз працедавців не пічне переговори з 12.000 робітників, що страйкують у західній Шотляндії

У ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

В копальнях цинку й олова в Галені дійшло до кривавих бійок з прихильниками професійних спілок, що намовляли перервати страйк. 3 осіб ранено.

ЕМІР ТРАНСЙОРДАНІЇ ТАКОЖ ПРОТИ ПОДІЛУ ПАЛЕСТИНИ.

Емір Абдулла заперечив поголоски нова-чеб він прихильно поставився до проекту поділу Палестини.

Як арабський князь і спадкоємець ідеї свойого батька Гуссейна, основника арабської соборної держави він боронив і завжди буде боронити справи палестинських арабів

—o—

Закарпаття.

З МОСКВОФІЛЬСЬКОГО ЗАГУМІНКУ

Відомо, що в нашім домашнім москвофільськім таборі скільки голов — стільки розумів. Кожний преться стати „вождом“, і з того виходять трагікомічні історії. В результаті кожний „вождь“ мастить свого суперника на сторінках свого орґану таки зовсім недипльоматично. Найгірше деруться за чуби д-р Фенцик, вождь „Русской Нац.-Авт. Партії“, з учителем М. Василенком, головнокомандующим чсл. нар. соціялістичної партії на Підк. Руси. „Нашъ Путь“ чеше М. Василенка, а „Карпаторусское Слово“ креше Фенцика.

В числі 5. „Карпатор. Слова“ з 23. III. 1937 пан М. Василенко між іншими ставить д-рові Фенцикові такі питання (для пікантерії передаємо в оригіналі).

„Я-ли себя „уничтожилъ морально“, или же кто-то иной — ставлю слѣдующіе вопросы: Я-ли, или же др. С. Фенцикъ предлагалъ способы для омадьяренія нашего народа? Я-ли, или же С. Фенцикъ послѣ переворота былъ членомъ-основателемъ украинской „Просвіты“? Я-ли, или же Фенцикъ перекочевалъ потомъ въ „О-во им. Духновича“? Слѣдовательно мнѣ-ли, или же д-ру С. Фенцику свойственно итти туда, куда вѣтеръ дуетъ?! Не Фенцикъ-ли крича о „русскости“, „націонализмѣ“, еще не усвоилъ и роды и падежи русскаго языка? Подъ моимъ-ли, или же подъ именемъ С. Фенцика появились сочиненія, написанныя другими? Я-ли, или же Фенцикъ пріобрѣталъ славу за деньги, предлагая деньги за сочиненія, которыя появились бы подъ именемъ Фенцика? Я-ли, или же д-ръ Фенцикъ завязывалъ связи съ Будапештомъ, и съ польскимъ консуломъ, и съ Глинкой, и съ Стржиберным, и прочими, чтобы только выдвинуться? Я-ли, или же С. Фенцикъ фигурировалъ въ разводномъ процессѣ одного бывшаго ужгородскаго врача? Не Фенцикъ-ли посредствомъ очерненія другихъ стремился быть епископомъ? Не у Фенцика-ли были и моральныя причины, по которымъ потерялъ профессуру богословской семинаріи? Ко мнѣ-ли, или же къ д-ру С. Фенцику предъявляется обвиненіе въ кражѣ?“ („Укр[а]їнське Слово“).

ВИСТАВА ПІДКАРПАТСЬКИХ МИСТЦІВ.

„Товариство мистців“ на Підкарпатській Руси“ уладило свою виставу в Ужгороді в салях бувшого жупанату. Вистава обемом невелика, але своїм змістом та основним характером дуже цікава й цінна. Бачите й відчуваєте, що Підкарпаття, його природа і побут захоплюють мистців, що ця бідна країна дає щедре багатство сюжетів і тематики, красок і світла образотворчому мистецтву та переконуєтеся, що при сприятливих умовинах Підкарпаття може стати поважним осередком української малярської творчости.

Майстер Осип **Бокшай** своїм великим талантом та умінням приковує відразу. **Ерделі** своїми полотнами гідно і ясно заявляє, що він бачить і творить на свій спосіб. Близького йде **Коцка. Шолтейс** відкриває дуже вдатно красу Ужка. зокрема ужоцької дівчини

і молодиці. **Шпалова** любується передовсім у ріжнобарвних квітах, а яких „білі" вдаються їй мабуть найкраще. У виставі беруть далі участь **Бадово, Абкарович, Беретї** (замітні портрети і нариси), **Бейлова, Цісак** та одинокий різьбар Цупаль.

Організаторам вистави належиться щира подяка.

ПРЕСОВІ КОНФІСКАТИ.

По конфіскаті 8-го числа **„Учительського Голосу"**, в якім було викреслених кілька місць у статті „1886—1936", що була присвячена пятидесятилітньому ювілеєві подій року 1886 в селі Коритняках, де наше селянство з священником на чолі бурхливо протестувало проти мадярської школи — сконфісковано першу (вступну) статтю і фейлетон часопису української селянської партії **„Народня Сила"** з 15. березня. Чергове число „Народньої Сили" з 1. квітня редакція випустила в демонстративно-білих барвах. Лише на першій сторонї чорне хрест і жалібний квіт. — У **„Вперед"** з 1. квітня сконфісковний кінець статті „Екзекутор взяв гуску з яець".

МОСКВОФІЛЬСЬКИЙ СПІКЕР КОШИЦЬКОЇ РАДІОСТАЦІЇ ЗАЛИШАЄТЬСЯ ДАЛІ?

„Нашъ Путь" повідомляє, що на протести москвофілів із Закарпаття Прага рішила (?), що відомий москвофільський спікер кошицької радіостації Чепинець таки залишиться на своєму становищі і буде далі опоганювати нашу мову диковинним „язичієм". Таким чином Прага, мовляв, анулювала призначення спіктром згаданої стації українця-автохтона Лацанича, що мав обняти своє становище з днем 1. травня ц. р.

Сокільська академія в Пардубицях.

З дуже великим моральним і матеріяльним успіхом пройшло 3. квітня ц. р. святкування 5-ліття праці Українського Сокола в Пардубицях, ЧСР, де виступили: Український Сокіл в Праги та Український Академічний Хор. У великій руханковій салі „Сокола" Пардубіце І. було більше, як 500 гостей-чехів та до 200 українців, з яких багато приїхало на цю імпрезу з віддалі аж 70 км. з таких осередків української еміграції, як Добрушка, Йозефів, Градец-Кральови, Кральув Двур та ін.

Виступ руховиків та руховичок з сокільським прапором та Академічного Хору в народніх одягах, промова виховника Союзу Українського Сокільства про сокільську працю як чинник для перемоги правди (по українськи й по чеськи), спів сокільського гимну, вручення адреси Українському Соколові в Пардубицях від Т-ва „Самопомочі українських еміґрантів на північно-східні Чехи" в його відділами, що була доставлена штафетою наколесників з Добрушки, через Йозефів, Градец-Кральови, вправи руховиків під проводом начальника М. Лозовюка й руховичок — начальниці М. Антоновичівни як на приладах, так і спільні вправи вільноруч укладу начальника Союзу Фр. Коргоня, народні танці та співи Академічного Хору під диригуванням інж. Левицького залишили у глядачів глибоке й суцільне враження. Бурхливі оплески, особливо після виступів сокільських танцюристів, довго не вгавали. По вичерпанні програми публика ще довго бавилася при бадьорім товариськім настрою.

Академія була влаштована під протекторатом місцевого Освітнього Комітету (сбору) в Пардубицях у рямках вшанування президента-визвольника Т. Г. Масарика та національного пророка Тараса Шевченка й мала характер реальної за сучасних обставин культурної чесько-української взаємности та зближення.

(У. Т.)

Загальні Збори „Народньої Гостинниці".

В суботу 10. ц. м. відбулись Загальні Збори кооп. „Народня Гостинниця" у власній домівці при вул. Костюшка ч. 1. при участи 69 членів. Зборами проводив голова Н. Ради дир. **Я. Колтунюк.** По звітах дирекції з діяльности Збори признали Н. Раді та Дирекції абсолюторію. По довшій оживленій дискусії промовляли: дир. Ю. Шепарович, дир. А. Палій, п. Сенюта, п. Стецьків, інж. Мудрак, дир. Я. Скопляк, п. Галібей та інші. Майже всі промовці висловились проти касування ресторану і кавярні в „Народній Гостинниці". Заявлялись за тим, щоб побудувати „голь" на партері.

З черги на місце трьох вильосованих членів Н. Ради Збори вибрали: **дир. Ю. Шепаровича, дир. А. Палія і дир. Я. Скопляка.**

Вкінці Загальні Збори на внесок дир. Я. Колтунюка висловили щиру подяку уступаючому дир. О. Пацакові за його 37-літню жертвенну працю та збереження майна „Народної Гостинниці". Збори покінчилися в год. 10-ій вечором.

—o—

Відозви й комунікати.

СВЯЧЕНЕ — БЕЗРОБІТНИМ.

Зближається Великдень, день Воскресення та радости. Українські землі в день Воскресення Господнього гомонітимуть звуками дзвонів. Під церквами молодь заведе традиційно гагілки. Сонце додасть радости, охоти до життя.

Одначе є багато родин, головно в містах, до яких благодать весняного сонця не доходить. Львівські сутерини неприв'ітні сонцю. Українські безробітні не мають щастя користати з небесних благ — дорогоцінних промінів сонця. Діти й молодь не можуть свобідно бавитись-радіти Великим Днем. Їхні лиця зморщені-старі. Часто вітають вони в себе гостей: голод і холод.

У Свято Воскресення всі українці повинні веселитись та радуватись. Всі можемо причинитися до того, щоб усі бодай у цьому дні були веселі. Тому зложимо бодай скромні датки на українських безробітних при Т-ві „Сила" у Львові, Руговського 22/III.

Комітет допомоги українським безробітним при Т-ві „Сила" організує для українських безробітних свячене.

Гроші слати на адресу: Торговельно-Промисловий Банк, Львів, вул. Гродзіцьких 1 (для „Сили" на безробітних), натуралії на адресу: Т-во „Сила", Львів, Руговського 22/III.

Ширший Громадянський Комітет Допомоги Українським Безробітним при Т-ві „Сила" у Львові: о. А. Каштанюк, дир. Я. Скопляк, дир. Ю. Шепарович, проф. О. Цільновська, проф. Ставросольська, д-р О. Бабій, д-р І. Лопатинюк, д-р К. Паньківський, дир. С. Кузик, дир. Ів. Тиктор.

Діловий Комітет: Юліян Петречко, голова; Соня Табора, секр. — Члени: Т. Ковалишин, О. Чорний, І. Свика.

З концертової салі.

ФАН БАЙНУМ — МІНЦЕР.

Останній концерт філгармонії познайомив нас з новим диригентом і новим твором. Голяндець **Едвард фан Байнум** має досвід, знання і високу музикальність; прикмети, завдяки яким інтерпретовані ним твори мають своє обличчя і їх слухаємо з зацікавленням. У згаданому концерті це останнє відносилося передовсім до „Карнавалу в Екс" Дарюса Мільода, вперше виконаного у Львові. Це твір написаний „з легкої руки" і напевно самим композитором не трактований як щось дуже поважне; твір, який може повстав у моменті якоїсь „передишки", для відірвання думок від чогось дуже поважного та може й під впливом думок про щось приємне минуле... у Бразилії.

„Карнавал з Екс" іскриться дотепом, бурлить модерними танковими ритмами, кокетує то з атональністю, то знову з дешевенько-патетичною мельодикою, дає всілякі можливости показати піністові-солістові (Леопольд Мінцер) усю віртуозність пальцевої техніки та ритмічної стійкости, а диригентові й орхестрі — штуку делікатного супроводу. Слухач врешті має можливість при виконуванні цього твору слухати його з усмішкою і бавитись, не затруднюючи собі голови ніякими проблемами — як напр. він це мусів робити у черговій точці концерту, у 3-ій, д-мольній симфонії Брукнера. Її довгота, без ярко контрастових змін, може й томить деякою одноманіством; але широчезна лінія задуму, подих великого творчого духа каже забути і про це. У програмі була ще чудова Симфонія д-дур Моцарта.

Перед початком концерту орхестра відіграла Жалібний Марш, складаючи в той спосіб почин памяти великого Короля Шимановського.

ант. руд.

По широкому світі.

Бельгійський міністр справедливости подався до димісії, яка — як твердить премієр — не має нічого спільного з вчорашніми виборами.

Турецький премієр приїхав з міністром закордонних справ до Білгороду.

Італійський диктатор Мусоліні мабуть приїде небавом до Німеччини, ревізитувати Гітлера що свого часу був стрінувся з Мусолінієм у Венеції.

СССР ліквідує свою торговельну місію в Берліні. 140 службовників уже відправлено, лишилося лише 20, які замикають книги.

Французький франк знову спав до курсу з минулої пятниці.

З опери.

ВЕРДІ: „ТРУБАДУР"; ПУЧЧІНІ: „ТОСКА".

Коли в оперового співака сполучені прикмети: знаменитого, чи бодай дуже доброго голосу музикальности, гарного зовнішнього вигляду (= гарне лице плюс стрункa фігура) та сценічної свободи — тоді тільки бачимо ріжницю між таким співаком і таким, якому бракує хочби одної з тих прикмет. І тому артистів букарештенської опери **Дору Кізнер-Масіні, Діну Бодеску і Сербана Тасіяна** вся публика приймала овацийно, бо всі вони трос мають усі згадані прикмети у великій мірі. В найбільшій — тенор Бодеску, якому феноменальна „гора", ідеальний зовнішній вигляд, повна свобода рухів і гри та знамените знання партій вказують шлях світової карієри.

Згадані співаки виступили у „Трубаруді" й „Тосці". У „Трубадурі" — цій, бодай найбільш заплутаній і незрозумілій опері з усіх, в якій мабуть і сам лібретист не зовсім визнавався, „хто, де, коли і з ким" — головну мецосопранову партію — Азучени —виконала — **Евгенія Зарицька.** Про сценічний талант і музикальність була нагода писати недавно по двох перших оперових виступах цієї співачки. Але, голос п. Зарицької чисто ліричний, мягкий, дуже приємної барви є малий і покищо зі слабими верхами, тому для такої драматичної партії, як Азучена, ані не надасться, ані не може її витримати. Співання таких партій, поки голос відповідно не пошириться і не покріпшає, буде все тільки небезпечним і некорисним експериментом; небезпечних і для співака і для його партнерів. З драматичного боку провела п. Зарицька трудну партію Азучени дуже добре і заслужила на повне признання.

З інших співаків, які брали участь в обох виставах (дуже добрі: Романовський, Глядий, Ліпчинський), хочу звернути окрему увагу на п. **Слоневську** (голос пастушка в „Тосці"), якої чудовий альт є одним з найкращих голосів, що їх ми чули у адептів опери в останніх роках у Львові.

Диригував обома операми **Еріцio Массіні** — просто блискуче.

ант. руд.

Зі судової салі.

9 МІСЯЦІВ ЗА ПОШИРЕННЯ „ДЗВІНОЧКА".

Перед замісцевим виділом у Сяноці окружного суду в Ярлі відбулась карна розправа проти **о. Василя Гарцули** завідателя парохії у Скородним біля Лютовиськ. Суд засудив **о. В. Гарцулу на 9 місяців вязниці** з припиненням кари за те, що роздавав шкільним дітям читати часопис „Дзвіночок", що його заборонила поширювати куратория між шкільними дітьми і за невідповідну поведінку проти управительки школи.

УКРАЇНЦІ!

КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Фільма в школі.

Дня 4. березня відбулася в Варшаві пресова конференція і получений із нею показ фільм та вузькостяжкових апаратів.

Метою того показу було не тільки познайомити із цим мистецтвом представників громадянської опінії, але вказати на важливе значіння вузькостяжкової апаратури у виховній шкільній праці.

Питання поширити кінематографію в школі давно вже вирішили західні держави, де сьогодні стан під цим оглядом такий: Англія: 9.000 апаратів, Німеччина: 12.000, Угорщина: 12.000, Італія: 18.000 і т. д.

В Польщі цією справою занялося Міністерство Віроісповідань і Шкільної Освіти зараз із Польською Агенцією Телеграфічною. Обі ці установи намітили вже спільно плян „скінувати" шкільництво та ввести вузькостяжкову апаратуру до шкіл.

Намічена акція йде в двох напрямах:

1) Уможливити шкільним заведенням та громадянським установам набувати проекційні апарати, можливо технічно удосконалені, безпечні від вогню та передовсім дешеві.

2) Створити складниці фільм, які матимуть постійно добірний матеріял, підібраний за апробатою Мін. Вір. та Шк. Освіти.

Коли йде про практичне ввеження цієї новинки, то відбуватисьме це так, як у корінній Польщі: П. А. Т. буде засоблятн школи та громадянські установи в апарати, приняті для цієї цілі на Фільмовому Конгресі в Берліні 1936 р., з плівкою, широкою на 16 міліметрів. Такі апарати мають такі прикмети:

1) Незвичайно низька та доступна ціна: німі апарати від 450 до 1.400 зол., звукові від 2.200 до 2.800 зол.

2) Апарат може обслужити аматор уже по гриденному вишколі.

3) Дешеве зберігання апарату, яке не коштує річно більше як 100 зол. та не вимагає окремої, фахової обслуги.

4) Низька вага апарату: звуковий — 40 к., німий від 3—15 кг. і що за цим іде: можливість переносити його з місця на місце та заінсталювати за пять хвилин.

5) Запевнена безпека для глядачів і для будинку з огляду на незапальність стяжки.

6) Часте висвітлювання фільми не нищить її так, як звичайну і тому така стяжка довго задержує свою силу та виразність.

Коли вже згодом розвинеться „кінофікація" шкільництва, безсумнівно піднесеться рівень навчання завдяки цій системі, яка буде приємною розвагою.

ПАНІ і ПАНОВЕ

КУПУЮТЬ ЕЛЕГАНТНІ і СОЛІДНІ ВОВНЯНІ ШОВКОВІ ПОЛОТНА

ТЕКСТИЛЬНОЇ ГУРТІВНІ

ЛЬВІВ-РИНОК 30

Спершу ці вправи незвичайно томили службу, бо коні полошились від кожної дрібниці. Тому теж мусіли коней призвичаювати ступнево до різких змін, чи пак нових подробиць у церемоніялі. Отже спершу вводили на площу вправ орхестри, відтак групи вояків, які грали ролю публики, що оплескує та вигукує. Щойно згодом почали призвичаювати коней до правдивого лісу прапорів, що їх підчас переїзду вулицями схилятимуть майже аж до кінських вух.

Всі проби дали дуже добрі виспіди і коні вже так як люди приготовані до королівської коронації, хоч до неї ще цілий місяць часу.

—o—

БИК У ТУРЕЦЬКІЙ КАВАРНІ.

У найбільшій кавярні турецького міста Балькішер збиралось завжди вполудне багато гостей. Одного дня в само полудне, коли в кавярні не було ніодного вільного столика, у великих вхолових дверах кавярні станув раптом розгонений бик. Перестрашені ненадійною гостиною гості, кинулись втікати крізь партерові вікна, так, що по кількох секундах не було в кавярні нікого тільки один кельнер, який скрився під фортепіяном. Бик перейшовся по салі і ввійшов відтак до сходової клітки. Саме в цій хвилині ввійшли до кавярні пожежники і почали обливати бика струями холодної води. Бик почав утікати і щойно під самим горіщем під напором води піддався і дозволив себе на мотузах звести на долину.

В погоні за биком брала участь ціла пожежна сторожа з запасом і постерунок поліції.

—o—

15.000 ТОН ШМЕЛЬЦУ.

З руїн, які залишились після пожежі славної „кришталевої палати" в Льондоні, зібрали тепер 15.000 тон старого заліззя, яке передали до англійських гут як шмельц.

На місці давньої „кришталевої палати" вибудують величезну галю фізичного виховання, яка стане осередком спортового життя Льондону.

Вибагливі весняні моделі плащів і суконь у великому виборі

„VOGUE" раніше

Брати ШТАВБЕР

ЛЬВІВ, пл. МАРІЙСЬКА ч. Є-7.

9—10 49.

Найновіша продукція „Парамавнту".

Оце відоме, американське виробництво, якому три роки тому загрожувало чисте банкроцтво, а цьому році повернуло знову до давнього блиску. В ньому згуртовані передові актори американського екрану з Ґері Купером, Марленою Дітріх, Сільвією Сідней та Франческою Ґаль.

Сесіль Б. де Міль взявся накручувати чергову свою монументну фільму, де головну жіночу ролю заграє Ф. Галь; Марлена Дітріх робить уже перші знимки до фільми „Янгол", яку режисеруе Ернест Любіч.

Ґері Купер, якого вважають нині найбільш касовим актором, виступить аж у трьох фільмах, з яких найзамітніша „В тіні самітної сосни".

Дві фільми накручує Кльодет Кольбер, а Дорота Лямур, вродлива малайка, що з успіхом задебютувала у „Королевій Джунглі", теж задебютує в одній фільмі з Іриною Дюн та Рандольфом Скоттом.

Каролина Льомбард та Фред Мек Мюррей дадуть цілу низку веселих, музичних фільм, завдяки яким стали вони обоє тепер найбільш популярною парою в Голівуді.

Нарешті побачимо теж відомого сміхуна Гарольда Лльойда, який залишаючи непригожу для нього методу довгих діяльогів, обмежуеться до своїх давніх веселих штучок, відомих з німої фільми.

Коліровою фільмою буде „Вайкікі Векенд", якої всі пленерові знимки накручені в Гонолюлю.

Крім цього „Парамавнт" відновляе колишні „архітвори" кіна такі, як: „Парада кохання", „Король прошаків" та „Марокко".

ВЕСНА 1937

Найновіші моделі плащів, костюмів і суконь у великім виборі в нововідкритім магазині

Львів, вул. Ягайлонська ч. 8.

„BEAUTY"

П. Т. урядовцям догідні сплати. 393 15—20

Підготова до коронаційних парад.

У Льондоні відбуваються в гарячковім темпі ріжні приготування до королівської коронації, щоб усе випало згідно з пляном і не було ніяких несподіванок.

Не забули теж англійці і про коней, які мають тягнути величаві королівські карити, карити закордонних гостей та дипльоматів. На площі вправ Альдерсгот відбуваються щоденно вправи доброї сотні расових коней, що їх спроваджено з цілої Англії і приміщено в давніх кавалерійських стайнях.

Вправи, що відбуваються при участи орхестри і дзвінків виглядають справді дуже ефектовно. Коні в срібному й золотому наряді тягнуть згідно з правильником коронаційних церемоній королівські карити, блискучі від синього лякеру.

Лише ощадністю здобудеш добробут і незалежність!

МІСЬКА КОМУНАЛЬНА КАСА ОЩАДНОСТИ У ЛЬВОВІ

ВУЛ. ВАТОВА ч. 7 і 9 та її Відділи при вул. Городецькій 60 і вул. Жовківській 75

приймають вклади ощадности почавши від 1 зол. Щоби дати змогу купцям і промисловцям помістити денні торги в касі, урядові години у вкладковім відділі щодня до год. 19·30.

За вклади та їх опроцентування ручить Громада міста Львова цілим своїм майном. 64—7

Оригінальний суд чести.

Недавно відбувся у Львові суд чести між інтелігентною жінкою-українкою та її служницею на незвичайно цікавому підкладі. Саме, ця служниця жалувалася, що її господиня постійно деморалізувала її тим, що забороняла їй брати набіл у Маслосоюзі, бо або, як казала, забогато часу тратить на ходанину аж на другу вулицю, або, що недалеко в жида цей набіл „теж „не гірший". Таксамо казала їй купувати іншу цикорію, а не нашу „Луну", хоч вона така добра, що одна радникова, досвідчена господиня полька, в якої вона раніше служила, до уст булаб кави не взяла з іншою цикорією як з „Луною". Вона того терпіти довше не могла, бо з неї сміялися всі служниці-товаришки і саме за їх порадою вона, почуваючись ображеною у своїх громадянських почуваннях візвала цю паню, відому в нас „суспільничку" на суд чести.

Суд, своїм рішенням дав цій дівчині повну сатисфакцію.

Так подає нам „Центрореклама". 636

СПОРТОВА СТОРІНКА.

УКРАЇНА — II. СОКІЛ 5:0 (2:0).

Другі в черзі в п. р. і перші з весняної руїди мистецькі змагання України принесли нашій репрезентаційній одинадцятці не тільки шестий поспіль перемогу, але й перше місце в таблі. Коли наша дружина виступатиме в дальших грах відповідну дозу амбіції та сильне бажання перемоги, тоді успіхи приходитимуть напевно і з ними й титул мистців Округи.

До недільних змагань виступила Україна знов у змінському складі, який цим разом уповні задовольнив. Босий, Воробець, Скрегота — Підлісецький, Пазуник, Свощень І. — Магоцький, Мікльош, Петрів, Свощень II. і Максимів творили добре змістовлану, плавкий вірівняну дружину, яка, коли б була дуже хотіла, могла б ще більше загнати в ще вищому відношенні. Цим разом Босий не потребував своїми робівницями, та це не його вина, а радше невправного нападу Сокола, який лиш дуже рідко (в першій половині) загрожував воротам України. Всеж таки у двох ситуаціях мав Босий змогу виказати свою високу клясу. Воробець і Скрегота чимраз краще розуміються і творять добру пару оборонців. Скрегота, який на початку сезону виказував доволі слабу форму, стає з метчу на метч кращий. Мяч відбирає із гідним подиву спокоєм та холоднокровністю. Також виконує набирають дальші прецизності. Писати про Воробця — треба хіба повторювати всі давні похвали. На велике плюс обох оборонців треба записати незвичайно мудру та якість доцільну фабрикацію „офсайдів", та одночасно рідкому обом оборонцям не забувати, що ця тактика не при кождому противнику успішна і що не кожний судія зумів їх признавано виголошувати кожну ініціативу, як п. Кухар.

На окрему згадку і похвалу заслуговує цим разом Аніяева пята України — помч. На першому місці слід поставити молодого гравця Пазуника, який зіграв на цій позиції вперше у першій дружині. Його дебют напав зовсім добре. У початкових хвилинах гри виказував Пазуник ще деяку трему і схвилювання, та згодом розігрався і не тільки що іноді вдавалось йому застосувати трійку нападу Сокола, але чмс до часу поширювався теж прегарними бомбами на ворота, які лиш вінники часто воротарі чи радше певної стрільця не спіймали у воротах. Правда, чимало ще можна новому середущому помічникові закинути, його подання до нападу не все були добрі, тактична гра теж не дуже блискуча, але, зваживши молодий вік і вагал цього змагання, можна мати найкращі надії на майбутнє. Добре випала теж гра обох бічних помічників, Підлісецького і Свощня. Зокрема цей останній трохи угомонився і пильнував цим разом краще своєї позиції. У сумі, помч була кращий, як на попередніх змаганнях, одначе все ще була слабша від оборони і нападу.

У нападі заграв на середині Петрів, який видав дуже гарні лінії не тільки окремий стиль, але теж пробоєву тягу. Бо хоч сам не пробивався, обох своїх сполучників Мікльоша і Свощня II. постійно висилав до бою, викладаючи їм мяч у найсприятливіших позиціях. При цьому й сам не забував про найважливіше завдання кожного нападника про стріл. При тім Петрова краще теж лишали оба лучники, так, що годі сказати, котрий із них був кращий. Оба крайники вдоволили. Максимів намагався дуже часто стріляти на ворота тоді, коли повинен був подати добре настроєний крайнику. Ці його стрільецькі вибіжні зменшують до деякої міри його вартість як крайника, хоч треба признати, що двоє воріт Петрова вдали в його подань. Магоцький мав пеха у стрілах, хоч кілька разів умів зовсім добре оминути помічників та оборонців Сокола.

Хід гри: Перші хвилини приносять отверту гру. Обі дружини випробовують себе взаємно та більшість грише. Такий стан триває приблизно 10 хвилин. Україна натискає і в 12 хвилинах Свощень II. правдивє подання свого брата, після головою поцілив оборонців Мікльошеві, який вбивається стрілом перші ворота. Шість хвилин пізніше Мікльош подає Свощневі, і він стрілає поміж ноги воротареві. Україна пересидує чимраз частіше на половині Сокола, але ні бомби Петрова ні гострий прицільний стріл Пазуника не попадають до воріт. Цілком в другій половині Україна осягає повну перевагу і добуває в 10 хв. (Максимів-Петрів), 14 хв. (Петрів стрілає півволєм у правий ріжок) двоє воріт. Сокіл зачинає грати дуже гостро та брутально. Жертвою цієї гри падає Свощень II., який мусить із розбитим надбитим з'йти з гриша. Хоч Україна грає до кінця в десятку, всеж таки добуває Воробець із вільного у 25 хв. ще пяті ворота. П'ід кінець України значково на лаврах та обмежується до дефензивної гри. Судія п. Кухар мусить чимраз частіше інтервенювати та успокоювати вільними й упімнюваннями розярених гравців Сокола.

При цій нагоді варто собі пригадати, що в осінній руїді перемогла також Україна 5:0 тим самим противником. Глядачів, що не зважались ехати, було приблизно 1.200.

Судійське лише поправно п. Кухар.

УКРАЇНА І Б — ЗОРЯ 4:2 (2:1).

Товариські змагання, до яких виступали дружини в таких складах: Україна: Солецький, Вітер, Романець — Харина, Олійник, Король — Петришин, Сиротюк, Хомишинець, Богурад, Малюка. — Зоря: Шалавський, Зелінський, Ковалів, — Садовий, Андрійчук, Жовтяк, — Юськевич І, Крушельницький, Мікльош, Микитин Юськевич II. Ворота для України здобули Хомишинець 2, Богурад і Петришин; для Зорі Мікльош Микитин.

Україна І б. була технічно кращою і виграла заслужено, одначе не виказала такої помітної переваги, якої можнаб надіятися від дружини, скріпленої двоїцями. В нападі заграли добре Хомишинець, Богурад, яким теж припадає у великій мірі заслуга перемоги. Хомишинець повинен рішуче побутись своєї повільности, бо крім цієї хиби він зовсім добрий і вартісний гравець. Обидва крилові слабі — Сиротюк безнадійний. Добре грав теж Романець на обороні і Король на помочі.

Зоря, як дружина в цілости, ще не зовсім зіграна. В нападі найлішні Мікльош і Микитин. У лінії побутує надалі тактогорічний гріх: брак старту до мяча і непотрібний „дриблінг" аж до утрати мяча. В помочі добрий Андрійчук. На обороні Зелінський кращий від Ковалева, одначе за часті „кікси" і брак чистого викону паралізують дружину на непотрібні втрати воріт. При відповідним і послідовним тренінгу і по усуненні вищенаведених хиб, а також при більшій дозі амбіції може Зоря стати справді гарною і доброю дружиною.

ТАБЕЛЯ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

1. **Україна**	11	18:4	44:8
2. Чорн.	10	17:3	27:15
3. Рєсовія	10	15:5	33:16
4. Р. К. С.	10	11:8	20:17
5. Гасмонея	9	10:9	10:9
6. Чуваї	10	10:10	24:31
7. Огниско	11	10:12	19:31
8. Корона	11	9:13	18:21
9. Погонь І б	9	5:11	19:26
10. Легія	9	4:14	9:17
11. Польонія	8	4:12	8:16
12. II. Сокіл	10	3:17	13:38

ЛЬВІВ. **ПАСТ — Степ 5:2 (2:2)** Ворота для Степу добули Лейбак і Польчишин. Видів до 300

РЯШІВ. СЯН — РЕСОВІЯ 2:3 (0:2).

Сян був уже на порозі нового успіху, бо коліб мав більше щастя, міг вийти переможцем і в Рашеві. Ворота для Сяну добув Партиця. Для Рєсовії Котельницький 2 і Гаґендорф. Рашівська публіка сильно допінгувала перемиську дружину, коли вона всягнула в другій половині рішучу перевагу.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Сян II — Польна II 1:0 (1:0).**

ПЕРЕМИШЛЬ. **Сян III — Т. С. М. 1:0 (0:0).**

КАЛУШ. **Пролом — ТЕСП 2:0.** У товариських змаганнях перемігпевно Пролом сильну фабричну дружину з Калуша.

ДРОГОБИЧ. **Ватра — Кадіма (Борислав) 0:4.** Перший виступ української дружини закінчився поразкою.

МИСТЕЦТВО У. С. С.

Богун — УРСК 10:3 (7:0). Ці змагання залишились ще з осінньої руїди. УРСК виступив без відповідної підготови в однаковому складі та з резервами. В першій половині змагуни УРСК-у не могли освоїтись з грішем і м мячем. Щойно в другій половині розігрались і поправили дещо високий. Судійував п. Повзанюк.

ІНШІ ВИСЛІДИ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

ЛЬВІВ. Чуваї — Легія 3:0 (1:0)

ПЕРЕМИШЛЬ. Погонь І б — Польонія 1:0. Погонь з Альбаським на воротах і Бажевським в обороні. Гра на чистому рівні.

ДЕРЖАВНА ЛІГА.

КАТОВИЦІ. АКС — Рух 3:1. Сенсаційна перемога новачка над мистцем Ліги.

КРАКІВ. Вісла — Л. К. С. 6:2.

КРАКІВ. Варта — Гарбарня 8:1.

ВАРШАВА. Варшавянка — Краковія 2:2

МИСТЕЦТВА СТАН. КЛ. А:

Ревера — Покуття 1:1 (1:1).

Стшелєц (Бромінь) — Гурка 0:1 (0:1). В таблі видає Ревера перед Гуркою і Рад.-Дна.-Тин.

Мистецтва кл. Б:

Єдність — Світ (Монвет.) 1:3; Гасоаг — Стшелєвія 0:0; Адмірал — Вистрониця (Ст.) 5:0

СТРИЙ. Стрийянка — Тур 4:1 (2:1).

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ

ПЕРЕМИШЛЬ. Польна — Електровня 2:1 (2:1).

ЛЬВІВ. Погонь — Гасмонея 3:2; Чорні — ТСЛ 5:0; РКС — Світязь 3:1.

ТОРУНЬ. Гедакія — СК Вайо 5:1.

КАРВІНА. Польонія (Карвіна) — КС Сломнєнє 1:1.

КОЛЕСА РОВЕРИ
найкращої марки
„ДНІСТЕР" „Tour de France" „Birmingham" і інші
поручає перший і єдиний український
склад роверів кооп. „ПЛАСТ"
ЛЬВІВ, ГОРОДЕЦЬКА 95
ФІЛІЯ, ЛЬВІВ, РУСЬКА 3

СЕНЗАЦІЯ ЧЕСЬКОЇ ЛІГИ.

ПРАГА. **Русь — Вікторія Жіжков 3:2.** Ці змагання відбулись у рамках спільної імпрези Славія-Спарта. Перемога Руси на чужому грунті справді вартісна, але має тільки моральне значіння.

Інші висліди. Славія — Спарта 2:0; Кладно — Жиденице 3:2; Братислава — Простейов 2:0; С. К. Підєбрад — Мор. Славія 7:1.

ДОВБУШ — ЧИТАТТЯ СУЧИВИЙ 5:0.

В неділю 4. ц. м. грав червоноградський Довбуш мистецькі змагання з румунською дружиною Читаття Сучивий, яку переміг 5:0. В мистецькій таблі дивізії „Ц" веде Довбуш з 11 добутими пунктами перед Стадіоном Ч. Ф. Р. (10 п.), Мазаві (Кишинів), Г. Л. А. (Ряджаві), Трашом (Тіїна), Вікторією (Ясси) і Читаття Сучивий.

МІЖНАРОДНІ ЗМАГАННЯ.

БАЗЕЛЬ. Мадярщина — Швайцарія 5:1 (2:0).

ПАРИЖ. Чехословаччина — Франція 2:2 (2:1); Франція — Бельгія 7:0, змагання студентських дружин.

ПАРИЖ. Чарльтон — Франція 5:2 (3:0). Ці змагання відбулися замість змагань Італія — Франція

ЧВЕРТЬФІНАЛ ЗА ЧАШУ АВСТРІЇ.

ВІДЕНЬ. 11. 4. Висліди змагань: Австрія — Адмира 3:1 (2:1). Був не найбільш цікавий метч при 19.000 глядачів. Всі ворота для Австрії добув Шіндельяр. Рапід — Флорідсдорф 6:4; Вінна — Граперн А. К. 5:0; Спортклюб — Постспорт 0:0. Цей останній метч не дав висліду і буде повторений.

ВІДБИВАНКОВИЙ ТУРНІР ПЛАЮ.

В суботу й неділю 10. і 11. ц. м. відбувся відбиванковий турнір зорганізований львівським Плаєм у салі Сокола-Батька. Висліди цього турніру такі:

Мужчини: Сокіл IV (II) — Черник II. 0:2, Черник II — Плай (Самбір) 1:2, **Сокіл IV — Плай I** 0:2, Плай II — Сокіл IV (II) 2:1, Черник I — Дніпро 2:1.

До фіналів увійшли: Плай (Самбір), Плай I., Плай II. і Черник I.

Висліди фіналів: Плай (Самбір) — Черник 2:0, Плай I — Плай II 2:0. Плай (Самбір) — Плай II 2:1, Черник — Плай I. 2:0, Черник — Плай II 2:0, Плай (Самбір) — Плай I. 2:0. Перше місце здобув Плай (Самбір), 2) Черник I., 3) Плай I., 4) Плай II.

Жінки: Дніпро I — Плай I 2:1, Плай II — Сокіл IV 2:0, Дніпро — Буревій 2:1.

Фінальні розгривки: Дніпро I — Плай II 0:2, Дніпро II — Плай III 0:2 Плай II — Дніпро II 2:0, Дніпро I — Дніпро II 2:0, Плай II — Плай III 2:0. Перше місце здобув Плай II., 2) Дніпро I., 3) Плай III. 4) Плай II.

Переможці дістали за перші місця срібні плакети, дружини, які здобули другі місця дістали жетони.

ЛЕГКА АТЛЄТИКА

Скандальний біг навпростець за мистецтво Польщі У неділю 11. 4. відбувся у Варшаві біг навпростець за мист. Польщі. На старті стануло чільні змагуни Польщі. Однак через дуже погану організацію, що нею відмінився Сокул-Мапеж — біг закінчився вельосальним скандалом: змагуни змилили трасу й замість 10 км. пробігли 14 км. Біг уневажнено.

Спортові новинки.

Нова спортова секція в С. К. „Зоря". До ряду спортових секцій С. К. Зоря прибула нова, а саме жіноча секція спортових гор. Секція почала вже свою діяльність і організує жіночу ремісничу молодь. В огляду на численний і добірний матеріял в наявності, що секція небавом розшире ширшу діяльність і цим заповнить люку, яка давалася відчувати через брак спортової організації української жіночої ремісн. молоді у Львові.

Український В. С. — Д. А. Спортобрідер. Українська студентська дружина „Український В. С." починає 18. ц. м. перші змагання за мистецтво пресових високих шкіл. У середу 7. ц. м. розлосовано нашу дружину до групи А, в якій грають: 1) Д. А. Спортобрідер, 2) Гімнкова колей, 3) Стрийова Академія, 4) С. А. С., 5) Український В. С., 6) вільне місце. Дві найкращі дружини з групи А і В дійдуть до фіналу, де будуть змагатися за першенство. Українці цього року зовсім змінили воротаря та оборону, останні лиш залишили в загальних рисах ті самі. Грачі вже підготовані, відбули кілька тренінгів і твердо вірять, що при сприятливих обставинах здобудуть гідне місце.

Ще одні відкликані змагання. В минулу неділю мала італійська дружина Ювентус з Торіно розіграти в Ніцці товариські змагання. В останній хвилині на

поручення фашистівської партії змагання відмикали.

Совганковий спорт у Берліні. Провідний тиждень спорту у Берліні під знаком совганкового спорту, що притягав щоденно тисячі глядачів до Спортової Палати. Як звичайно, так і тепер брали участь у змаганнях найкращі світові сили, між іншим С. Колеро і незрівняна пара Гербер-Баєр. Головні змагання берлінської і празької дружини покінчилися перемогою празан 3:2.

КОМУНІКАТ С. Т. УКРАЇНА.

С. Т. Україна відновляє діяльність своєї легкоатлетичної секції, тому звертається з закликом до всіх охочих зайнятись цю прегарну ділянку спорту, що є підставою правильної загарт, заголошуватися до провідника легкоатлетичної секції С. Т. Україна п. Теофіля Вішня в домівці т-ва кожної середи від год. 7—9. веч. Секція творитиме два відділи — жіночий і мужеський

НОВИНКИ.

— **Найкращі лиси, пелеринки** виконує і поручає **Ю. Глушевський, пл. Капітульна ч. 3.,** тел. 254-46. Приймаю футра літом до перехов.

— **Повідомлюю** та прошу тих усіх Вп. Отців, які дістали книжечку під наголовком „Зміни своє життя", щоб були ласкаві прислати належність у висоті 70 сот. на адресу „Лицарство Пресв. Богородиці" розрахунковим переказом ч. 233, з зазначенням, що гроші посилають за вище згадану брошурку. — **о. Д-р Осип Кладочний.**

— **Криза сучасних державних систем і клясократична ідея Липинського.** На таку тему відбудеться відчит м-ра Маріяна Козака в салі „Української Бесіди" (вул. Рутовського 22) в четвер 15. ц. м. Початок в год. 18.30, вступ вільний.

— **Академічні реколекції.** Академічне душпастирство подає до відома студентству високих шкіл у Львові, що академ. реколекції відбудуться в церкві св. Спаса при вул. Краківській у днях від 18. IV. до 24. IV. ц. р. Реколекції пічнуться в неділю 18. квітня ц. р. в 19. год. Реколекційні науки будуть відбуватися щоденно в 19. год. В суботу 24. IV. св. Сповідь від 15. год. У неділю 25. IV. архиерейська Служба Божа та спільне св. Причастя в церкві св. Юра. По богослуженні Е. Митрополит уділить присутнім арх. благословення. Львів, 12. квітня 1937. р. — За Академічне Душпастирство: о. д-р О. Кладочний.

— **Святочна академія в честь проф. д-ра О. Колесси.** В неділю 25. квітня ц. р. в год. 11-ій передполуднем відбудеться святочна академія для вшанування 70 літ (1867—1937) народження ректора Українського Вільного Університету у Празі проф. д-ра О. Колесси у великій авдиторії фільософічного факультету у Празі V, вул. Бржегова ч. 5. До програми входить вступне слово голови Ювилейного Комітету проф. д-ра І. Горбачевського, слово проф. д-ра Ст. Смаль-Стоцького, реферат проф. Л. Білецького та привітання.

— **Любка Колесса** 8. ц. м. виступила в Льондоні (у Grotrian Hall) зі своїм концертом. У програмі були твори Баха, Шопена, Нижанківського (Варіяції на українські народні пісні) та Шумана. Прегарно видані програмки були прикрашені портретом піяністки. На однім з реклямових листків представлено її в українськім народнім строї.

— **Пані Марголіна**, дружина б. сенатора і б. голови Української Надзвичайної Дипльоматичної Місії в Льондоні А. Марголіна, померла 8. березня ц. р. у Вашинґтоні.

— **На 10. міжнародній фотографічній виставі** („Ірис") відзначено медалею експонат українського фотографа з УССР Кирхаліна за фотопейзаж „Річка Стрижень на Чернигівщині".

— **Скарб старовинних монет з 1664—1708 рр.** викопала в с. Стриживці, любарського району Явдоха Кавун. Знахідку відіслали до музею.

— **З життя „Сурми".** На днях відбулися у Львові Загальні Збори Українського Співацького Товариства „Сурма". По складенні звітів з діяльности та признанні абсолюторії уступаючому Виділові вибрано новий Виділ у такому складі: голова інж. Гузар Ярослав, заст. голови д-р Маркіян Смішко, секретар м-р Вол. Процінський, диригент дир. Омел. Плешкевич, заст. диригента О. Гапій, програмовий референт Зен. Пошель, касієр І. Гіряк, бібліотекар Тарнавський. Рівночасно повідомляємо охочих вступити в члени Товариства, що нових членів приймаємо кожного понеділка на пробі в год. 19.30, що відбувається в малій салі Муз. Товариства ім. М. Лисенка, одначе не пізніше 1. травня ц. р.

— **Український тенор у радіо.** В неділю 11. IV. проспівав у львівськім радіо наш відомий тенор Василь Тисяк низку пісень українських композиторів: М. Лисенка, Н. Нижанківського, Б. Кудрика, М. Колесси і М. Гайворонського. Голос В. Тисяка дуже добре надається до радіопередачі і тому слухачі мали повне вдоволення. Співак опрацював свій репертуар дбайливо, а низку лемківських пісень у гармонізації М. Колесси відспівав з правдивим артизмом.

— **Самовбивства у світлі статистики.** Головний Статистичний Уряд подав такі дані дотично самогубств по віроісповіданнях. Минулого року наложило на себе руку 3.303 осіб римо-кат. віроісповідання (1.881 мужчин і 1.422 жінок), 366 осіб мойсеєвого віроісповідання, 297 гр.-католиків (181 мужчин і 116 жінок), 284 православних, 166 евангеликів і 34 особи інших віроісповідань. На 100.000 мешканців випадає 19,2 самовбивств евангеликів, 14,9 римо-католиків, 11,4 жидів, 8,3 греко-католиків і 7 православних. З того самовбивства покінчилось смертю у 1.780 випадках для римо-католиків. Згинуло 221 жидів, 218 греко-католиків, 212 православних, 132 евангеликів і 27 осіб інших віроісповідань. На 100.000 мешканців найбільше смертних випадків виказують також евангелики 8.1, жиди 6.9, гр.-кат. 6.1, православні 6,2.

— **Кандидати на місце директора Міського Театру у Львові.** На розписаний міською радою конкурс на місце арендаря Міського Театру у Львові покищо зголосилися: директор камерального театру у Варшаві артист Кароль Адвентович; артист і комедіописьменник д-р Зигмунт Новаковський з Кракова разом із режисером львівського театру Тадеєм Невяровичем; дальше — автор драм д-р Тадей Коньчинський і критик та автор комедій Адам Гжимала-Седлецький, вкінці артист і знавець опер Р. Врага. Говорять також про кандидатуру Адама Дідура.

— **Автострада Львів—Жовква.** На відтинку гостинця Львів—Жовква почали вже дальшу будову автостради і як заповідають фахівці дійде вона цього року до границі львівського й жовківського повіту, до громади Дорошів Великий під Куликовом.

— **Зміни на становищі старостів.** У звязку з перенесенням дотеперішнього повітового зборівського старости А. Коцула на таке саме становище до Ярослава, зборівським старостою буде імовірно староста з Камінки Р. Кульпінський.

— **Львівська хроніка.** Трамвай ч. 4 вїхав на Курковій вулиці на таксівку. — Перед судом відповідає вдова Апольонія Матис (Кордецького 30), що змушувала 8-літню дівчинку до неморальности. — Один 17-літній гімназист стрілив собі до грудей в домі одного промисловця, якого дочку любив; **його стан грізний.**

— **Краєва хроніка.** Злодії вломилися до „Заїаткової Каси" в Камінці Стр. і по розбиттю каси вкрали коло 2.000 зол. готівки. — Жінка начальника залізничої стації в Микуличині Сабіна Кох намагалася відобрати собі життя перетинаючи собі жили на руках. — У домі Ф. Оцинака в Тарасівці пов. Збараж вибухла пожежа, яка знищила 4 мешкальні доми і 14 господарських будинків разом з інвентарем.

— **Нова варшавська радіостація.** Від понеділка 12. ц. м. Польське Радіо урухомило нову стацію Варшава 2, яка працюватиме крім Варшави 1 на середніх хвилях 216,8 м. Програму Варшави надаватимуть в год. 13.10—15.40 і від 23—24. У звязку з тим авдиції Варшави 1 будуть кінчитись в год. 23 і радіослухачі, які захочуть слухати програму в пізнішому часі, мусітимуть перелучити апарати з довгих филь Варшави 1 на середні Варшави 2.

— **Міжнародне співоче свято у Будапешті.** Краєвий союз мадярських товариств улаштовує з нагоди свого 70-літнього ювилею від 5. до 8. серпня міжнародне свято, на яке запрошує співочі товариства всіх країв. Товариства, які хотіли б брати участь у святі, а не дістали запрошень, повинні звернутись на адресу згаданого союзу у Будапешті.

— **Німецькі втрати.** Німецька наука понесла в останньому часі важкі втрати в особах визначних учених Бернекера, Гібнера й Дайсмана. З **Бернекером** зійшов у могилу один з найкращих німецьких славістів, ученик А. Лескіна, що щойно в лютому ц. р. покинув свою катедру славянської фільольогії в Мінхені і перейшов на пенсію. Проф. Бернекер помер у 64. р. життя, але вже довго нездужав і тому не мав змоги брати живішої участи в науковій праці. — Проф. д-р Артур **Гібнер,** германіст берлінського університету, помер у силі віку, не докінчивши праці над „Атласом німецької етнографії" і новим словником братів Грімм, що довго ще будуть для всіх зразком того, як слід такі праці робити. — В особі проф. **Дайсмана** тратить Німеччина одного з найбільших класиків німецької теольогічної науки. Проф. Дайсман дуже щиро та прихильно став-вився до українських справ і вже з цього боку заслуговує на окрему згадку. **З. К.**

— **Жіночий феномен.** В американському місті Денвер знаходиться 6-літня дівчинка Варвара Дженкінс, що вже від 3-го року проявляє незвичайний куховарських хист. Нині вона вміє варити сто страв, які сама складає, без помочі книжки. Варить скоро, чисто і дуже смачно. Що більше; вона почала вже вчити свого мистецтва старші жінки. Є вже всякі фірми, які платять малій дівчинці гонорарі, щоб вона дозволила дати своє прізвище на ново придумані собою страви.

— **Клюб соломяних вдовиць.** У місті Мельбурн заснували жінки клюб „соломяних вдовиць". Є це жінки, яких чоловіки мають таке заняття, що часто мусять на довший час покидати свій дім. Основниця і голова товариства якась пані Джейн Паркер нарікала вже двацять років, що її чоловіка вічно нема дома. Тепер вона підшукала собі товаришки недолі, з якими може разом сходитися. У новому клюбі є щодня якась розвага: відчити, вистави, танці, гутірки, карти. До клюбу приймають жінок з ріжних верств населення. Тепер прийде черга на чоловіків, які нераз будуть самотно чекати в хаті, заки жінка вернеться із свого клюбу.

— **Щось страшить у домі засудженця.** У французькому місті Ліможі мешканці зацікавились оповіданням вдови Дарділяк, якої чоловік згинув минулого місяця на гільотині. Від часу смерти її чоловіка вночі чула вона на горіщі свого дому страшні крики. Коли один її кревняк — вояка почував там, щоб перевірити „духа" дістав удар у голову вночі, коли хотів після криків увійти на горіще. Люди в селі вірять, що Дарділяка засудили невинно і тому його душа не зазнає спокою. З Парижа виїде комісія для розсліду цих явищ.

— **Сіоністи купують землю в Палестині.** В останньому часі ріжні сіоністичні організації купили більші терени в долині Йордану та Галилеї так, що з попередньо придбаними теренами зможуть там помістити яких 150.000 жидів. Нова земля дуже плодовита і має гарний краєвид. На її викуп складалися жиди з цілого світу.

— **Макабричний вбивник.** Андре Теріє вояк 10. полку французької кольоніяльної артилерії, яка стоїть в Ріель убив минулої ночі любовника своєї сестри Рімбольби. Після вбивства Теріє пішов до Жіан в окрузі Льоарн і повбивав своїх родичів. В Жіан сів він на таксівку і велів себе завезти до Віші. Там убивши шофера, відібрав собі життя.

— **Ріжні вістки.** Британський уряд надумується, чи не підвищити пенсії послам з 400 фунт. шт. на 600; мотиви — висока життева стопа і вища плата послів в англійських домініях. — У Ляйпцігу відбувся зїзд 3.000 інструкторів танців; вони будуть учити селян народніх танців, щоб танці не пропадали серед простолюддя. — У Брні віднайдено в одному сейфі шкатулку з таємними документами Габсбургів; частина з них має розяснювати трагедію архикнязя Рудольфа. Шкатулку сховав там у свій час гофмаршал цісаря Франца Йосифа. — У Токіо відкрили клюб самогубців; при одному з них знайшли записку: „Члени клюбу признають, що життя це нещастя; вони приймають на себе обовязок у відомий момент положити край своєму істнуванню і шукати щастя у кращому світі". — Уперше від довгих літ у Монако трапився страйк робітників газової фабрики

Дописи.

ГОРОДОК.

Заг. Збори філії „Просвіти". В дні 30. березня від булися звичайні Загальні Збори Філії „Просвіти в Городку, на які прибуло 35 делегатів від 20 читалень, 25 фізичних членів і коло 40 гостей. Збори відкрив голова Філії дир. Ковальчук Володимир, що привітав присутніх, згадав померших членів Філії, яких память ушанували присутні повставанням з місць та 1-хвилинною мовчанкою. Секретар Т-ва м-р Андрущишин Степан здав загальний звіт з праці Виділу за цілий рік. Праця Виділу йшла головно в напрямі поширення читальняних бібліотек і накладання членства по читальнях. З цього приводу Виділ відбув 63 поїздки на села з рефератами про значіння книжки і вагу освітньої організації. Заложено 4 нові читальні: 1) у Великополі, 2) у Косівці, 3) у Поріччу Любінськім і 4) у Путятинцях. Урядовець Філії Шевчик Василь здав точний організаційний звіт зі стану читалень у повіті. Городецька філія нараховує 29 читалень, з них була лиш одна у звітовому році педільна. У порівнанні з минулим роком стан багато кращий, на що вказують цифри у статистиці, які зросли вдвоє (а то й утроє), підчас коли число т. зв. „папєрових членів" на 50 проц. змалі-

ве. Стан цей треба вважати дуже відрадним. Після звітів і дискусій над ними Загальні Збори одноголосно вибрали головою о. Миколу Думанського, парота села Добросини. В склад Виділу ввійшли: радн. Сухий Володимир — заст. голови, м-р Андрушишин Степан — секретар, вчт. Песарівський Теодор — скарбник, о. Шуст Ярослав — контролюр, п. Нитура Михайло і п. Цап Михайло. До Ревізійної Комісії вибрано: дир. Лантуту Отемена, м-ра Татуна Михайла й о. Отецишина Григорія. Напрямні Загальних Зборів прийняли отц. рішення: 1) Кожна читальня призначить у плодах доход в одній літньої імпрези на будову Народнього Дому в Городку. 2) Кожна читальня подбає в цьому році за власний прапор. 3) Кожна читальня приступить обов'язково до Просвітнього Балку при Т-ві „Просвіта" у Львові. Гарячим кличем до дальшої успішної праці на освітньому полі і відповідним національного гимну Збори закінчилися.

СТРИЙ.

Реколекції в Стрию. Заходом теперішнього завідателя Стрия о. Гавриляшина відбулись у парохіяльній церкві великопості реколекції для парохіян. Реколекції тривали 8 днів від 28. березня до 4 квітня с. р. Її, о. відцином реколекцій був о. І. Назарко ЧСВВ, голова Т-ва Марійських Дружин. Гарні його проповіди, повні життя і духового змісту, отягали щодня великі маси вірних не лише місцевих парохіян інтелігентів та міщан, але також селян з довколишніх сіл, бо навіть з місцевої дотичної парохії. Щоднини відбувалися дві проповіді з богослуженнями, суплікацією та благословенням, одна науча для міщанства, друга для інтелігенції. На обох проповідях церква була набита так, що люди мали зі стіску, а багато вірних мусіло стояти на дворі. Ще раз мали стрийці нагоду переконатися, як дуже необхідно побільшити церкву. Три дні по черзі відбувалася сповідь, а остаточно дня приступила вело тисяча вірних до ст. Тайн. Крім реколекцій для парохії о. провідник дав ще реколекції для молоді обох гімназій та окремі конференції для кат. товариств. Навіть на такий дотичний успіх реколекцій парохіяни Стрия вряд зі своїм душпастирем горячими словами подяки прощали о. провідника на етапії в день його виїзду і своєю численною присутністю на етапії намагались нагородити о. провідника за його жертвенну працю.

ХОДОРІВЩИНА.

Закінчення весняно-господарського курсу. Філія Т-ва „Сільський Господар" у Ходорові уладила в часі від 16. лютого до 31. березня с. р. ветеринарно-господарський курс у салі читальні „Просвіти" в Чорнім Острові. Курс провів з успіхом, бо всі курсанти працювали дуже пильно і з захопленням. Курсанти в числі 69 з 21 громад закінчили курс з добрим успіхом. Не було курсантів з 12 громад Ходорівщини, а найгарніше, що ніхто з міщан Ходорова не записався на курс. Так і видно, що місто є довізду, а села працюють на всіх ділянках. Дня 2. ц. м. відбулося закінчення курсу в салі Українбанку в Ходорові. Курсанти і гості виповнили салю і голова філії „С. Г." Василь Кузьмак, відкривши свято довгою промовою, згадавши про тяжкі обставини, в яких відбувався курс і завуважив, які обов'язки лежать курсантів у їх селах. Закликав до дальшої науки, до закладання садів, вишкіль та до праці у кружках „С. Г.", щоб при допомозі розумної господарки піднести доходовість селянських господарств. Вкінці побажав курсантам найкращих успіхів у дальшій праці для себе і свого народу. П. Василь Глібовицький з Львова реферат про фізичне виховання молоді, за що правні нагородили його голосними оплесками. Хор курсантів під орудою п. Прокопика відспівав поправно „Над мою батьківщину", „Об ясна стрілець" і „Заспіваймо разом брати". Свято закінчив гарною промовою інж. агроном Миколи Самокішин, управитель курсу, після чого курсанти і прибрані відспівали національний гимн. Опісля відбулася спільна фотографія, що її виконав справно агроном Марко Савеля з Колоколина. На закінченні курсу не було в централі „С. Г." нікого.

СТАНИСЛАВІВ.

Драм. гуртон „Сфінкс" приготовляє посу на пять дій І. Сургучева „Осінні скрипки", яка піде в дні Великодні. Свят. В головних ролях виступлять: Ліда Карпинецька, Ол. Катамай, Нуся Борковська й Тар. Лісьовський. Увесь дохід призначив „Сфінкс" на Т.О.М.

Взірцевий Шевченківський концерт. Мин. неділі відбувся в Угринові Горішнім святочний Шевченківський концерт, що може стати зразком не лише для села, але, на жаль, і для неодного міста. Стільки пієтизму, стільки вкладу праці рідко де можна стрінути. Концерт приготовив П. Федишин, район. організатор „Просвіти", зразу із виділом читальні, який щиро допомагав йому, головно пп. Д. Слободян і Вівчаренко, голова й касієр читальні. На багату й гарно добрану програму злożились ось-такі точки: 1) Я пісень у виконанні муж. хору „Думка"; 2) Вступне слово — виголосив П. Федишин; 3) „Тополя" — деклямувала дуже гарно Параня Слободян; 4) „Присяга Тарасові" — збірна деклямація членів „Молодої Просвіти"; 5) „Ворог України" — деклямація хлопчика й дівчинки у доволі дозрілому віці; 6) „Посланіє" — деклям. Р. Саводчука; 7) „Розрита могила" — інсценізація у виконанні посетер місцевого „Сокола", що викликала могутнє враження. Закінчився концерт нац. гимном. Обширна салля була переповнена публікою, що вислухувала кожної точки з правдивим пієтизмом. Угринів Горішній величаво звеличив память Кобзаря і цим довказав, що всілі наклепи й обрікування різних наших червоних громил є звичайними лайками й вигадками злості, що Угринів Горішній під проводом район. організатора отступає твердо національним шляхом: вибудування в короткому часі гарного будинку, грубо понад 300 (!) членів читальні й останнє величаве Шевченківське свято — це найкраща відповідь червоним демагогам. Слайно, угринівці!

Б. Л.

Молодь — Шевченкові. Мин. вівторка заходом середньошкільної молоді відбулась у салі „Сокола" академія в честь Шевченка. Програма складалася з двох частин: хорально-декляматорської і І. дії „Катерини" Аркаса. На програму І. частини складались такі точки: „Заповіт" — мш. хор; 1) Матія-Мельник „Кобзар" — декл. Д. Дрогобицька; 2) Шевченко-Лисенко: „Хор бранців" — муж. хор „16"; 3) „Жінка у творчості Т. Шевченка" та пісня дев'ятьох у виконанні учениць „Р. Ш.": а) „Неофіти", б) „Плач Ярославни", в) „Лілея"; 4) „Промова" — В. Лемик. В першій частині найбільше подобалась деклямація М. Вальницької „Плач Ярославни", яка деклямувала з великим зрозумінням і чуттям. Взагалі й точка ціла була дуже оригінальна та залишила глибоке враження. На жаль, промова ні змістом ні виголошенням не підходила до попереднього настрою цілої частини. Другу частину творила І. дія опери „Катерина" в супроводі симфонічної оркестри. В ролі Катерини виступила Г. Дзуль, уч. VII. кл. „Р. Ш.", що має дуже гарний голосовий матеріял. Уміле покермування нам може поставити її небавком у ряди наших найкращих співачок. Одначе п. Дзуль повинна тепер застерігатись в дальших виступах, що можуть зашкодити вповні її голосу. В ролі Андрія виступив наш відомий співак В. Тисяк. Гуртові сцени вийшли гарно. До успішного виведення „Катерини" причинився великий провід проф. Варнича, який енергійно підпирав над цілістю. При фортепіяні до пісні „Хор бранців" проф. І. Свігуровичева. Концерт слід зачислити до вповні вдатних. Публіки повна салля.

Б. Л.

Висилкою жертв на „Дар Просвіті" засвідчимо любов власного народу.

ПЕРЕМИШЛЬ

Молодь жіночої гімназії Т. Шевченкової. У бальоровому настрою численно зібраної публіки в гарно прибраній коперетовій салі Українського Інституту для дівчат у Перемишлі відбувся заходом учениць гімназії в суботу 3 квітня п. р. святочний вечір у честь Т. Шевченка. З повен Шевченківських концертів вповні відзначався цей вечір своєю не розтягненою, але поважною і добірною програмою, якої поодинокі продукції були дуже добірно підготовані і завдяки високому рівневі їхнього виконання здобули повне признання та великий успіх. Вміло дисциплінований та гармонійно звучний хори злагідно відспівали: 1) Шевченка-Вербицького: Заповіт, 2) Шевченка-Ярославенких: За сонцем хмарочка пливе і 3) Пачовського-Лисенковича: За Дорошенка. Незатерте враження залишила в гарній формі опрацьована і виголошена з побудливим хистом та переконливою силою промова уч. VII. кл. Д. Ломацької. Як справжнім артистом та глибоким зрозумінням відограла на фортепіяні мадярську фантазію Листа уч. VIII. кл. І. Сушко при артистичному акомпаніяменті проф. В. Божейківської. Не менш удатна в інтерпретації і виконанні була деклямація уч. III. кл. М. Савчак. Наскрізь оригінальною точкою програми була хорова репетиція уривків з творів Шевченка на тлі поеми „Кавказ". Сценічна декорація представляла обрій гір-скель, на яких у віддалі запалений вогнений смолоскип. Збірні репетиції, перетикані сольоспівами, передавали настрої, змагання та завзяття поета Прометея — національного провідника і закінчились могутнім та бальорим акордом строфи „Кавказу". Вчутно підібрана музична ілюстрація проф. Божейко допомогла по своїй ефектовно відтворенню Шевченкової поезії. Слід підкреслити, що всі учениці виступили у пригарних, характерних, народніх строях. Вечір у честь Шевченка був прекрасним доказом високого культу та живим втіленням щирого пієтизму молоді цієї найстарші жіночої середньої школи для безсмертного Кобзаря України.

Гість.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

УКРАЇНСЬКА КНИГА. Львів. Р. І. ч. 3. Зміст: У Шевченком роковинн: Лист Шевченка до Осипа (ілюстр.). — Є. Ю. Пелешський: Шевченкові книжки про класичну старовину. — Сергій Єфремов: Ідея українського журналу в Шевченка. — Є. Ю. П.: Недрукований лист Т. Шевченка. — П. Зленко: Українські приватні бібліотеки. Бібліотека митр. Ст. Яворського. І. Крипякевич: З львівських бібліотек XVIII ст. — Бібліографія: Лютень 1937. — В. Романенчук: Бібліографія В. Стефаника. — Посмертна згадка: † В. Туналевський. — З життя книгознавчих установ. — Хроніка. — Нові видання.

НА СЛІДІ, журнал молоді. Львів. Р. II., ч. 4. за квітень 1937.

ЛИЦАРСТВО ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ. Львів. Р. II., ч. 4. за квітень 1937.

ПРОБОЄМ, часопис підкарпатської молоді. Прага. Р. IV., ч. 4. за квітень 1937.

СОКІЛЬСЬКІ ВІСТИ. Р. X., ч. 4. за квітень 1937.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича

ГОРОДЕНКА:
14. IV. Шарпа.
15. IV. Шалапут
16. IV. Від.
17. IV. Шарпа (вдруге).
18. IV. Чорногора в огні (Довбуш).

Укр. Мол. Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

ТРУСКАВЕЦЬ:
13. IV. Мураші.
14. IV. Вечір (Стефаниківських академій).

Робітничий Театр — салля Театру „Різнородностей" Рутовського 22.

16. IV. „Сербія"

Великий Театр:

Вівторок, 13. IV. год. 7.30 вет. Прем'єра! „Панна мужичка" комедія Яос. Кожельовського.

Середа, 14. IV. год. 8. веч. Ревія „Весела Хвиля"

ВОВНИ — найкращі гатунки і кольори — ДІМВОЛІЧКИ - Львів, ул. Сикстуська ч. 2 (побіч брами). Безплатна наука, найновіші журнали.

КІНА.

АПОЛЬЛО: „Аллагіа город" з Марл. Дитріх і Чарл. Боєром.
АТЛЯНТИК: „Місячна соната" з Ігн. Падеревським.
ВАНДА: „Ядзя", „Торреадор і жінка".
ГРАЖИНА: „У сяйві сонця" з Із. Кенуром.
ЕВРОПА: „Три сестри Пекні"
КАСІНО: „Камелієва жінка" з Гретою Гарбо.
КОПЕРНИК: „Напитнована" (Кей Франсіс).
МАРУСЕНЬКА: „Багате бідпятко" із Шерлею Темпель.
МЕТРО: „Забута людина", „Пригоди шеховця".
МІРАЖ: „Володар підводного царства" з Льон Чанеєм.
МУЗА: „Сан Франціско"
ПАЛЯС: „Ординат Міхоровський" з Тамарою Вишневською.
ПАН: „Пан із мільйонами" з Гейрі Купером.
ПАКС: „Пастер".
РАЙ: „Меньолій знад Дунаю" комедія
СВІТ: „Прокляття".
СТИЛЕВЕ: „Право до щастя" та ревія
ТОН: „Королева джунглів".
УТІХА: „Малий бунтар" із Шерлею Темпель" і ревія „Лікарство на смуток"
ХИМЕРА: „Крийка щастя", „Пять дівчаток із Канади".

ФОТОПЛАСТІКОН.
(пл. Марійська 2.)
„Альпи".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 13. квітня 1937.

Берлін (357) 20.05 21.00 „Легенда про св. Йозефату" оп. Чайковського. **Білгород** (437) 18.30 Рос. пісні, 20.20 Нар. пісні, **Будапешт** (550) 12.05 Вок. концерт, 18.00 Циг. музика, 17.50 Оп. орк., 21.45, 22.00 Нар. пісні, коміки, цик. опт. **Братислава** (299) 18.10 Мал. пісні, **Відень** (507) 12.00, 19.10 Орк. концерт, 15.15 Муз. вид. для дітей, 17.25 Пісні й арії, 17.40 Форт., 20.00 Концерт хору, 22.30 Смічк. квартети Моцарта. **Дайтшляндзендер** (1571) 10.30 Для дітей, 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Сучасні пісні на хор, 22.30 Нічна музика, форт., **Кошиці** (250) 18.00 Для Закарпаття, **Мілано** (389) 17.15 Танкова музика, 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.05 Орк. концерт, **Мінхен** (405) 13.15 Розр. музика, 15.00 Для дітей, 19.15 Камер. концерт, 21.25 „Так сказав Заратустра" симф. поема Р. Штрауса під дир. композитора, **Прага** (470) 17.25 Сюїта Шенберга на два кларн., скр., альтівку, віол., форт., 18.20 Твори Гуллера із XVII. ст., орг., 21.35 Квартет для дур Піхля, **Радіо Парі** (1648) 18.15, 17.45 18.30 Сніп. рестраль, 15.45 Гумор, 17.5 Форт., 20.15 Пісні, 21.30 22.00 Вечір шансоньєрів, **Рим** (421) 17.15 Віол. і форт. 18.00 Оповідання, 19.05, 20.40 Музика 21.00, 22.00, 23.30 „Федора" оп. Джордана.

Направа жіночих торбинок

та продаж найновішої шкіряної галантерії по найнижчих цінах тільки в

Робітні Римарсько-галантерійній

К. БАРЕР, Львів, Сикстуська 2.

побіч фірми Саламандра.

Середа, 14. квітня 1937.

Берлін (357) 14.15 Розр. музика, 17.00 Концерт хору, тенор, вальдгорн, 20.50 Нові пісні молоді, 21.00 Мельодії з Відня, 22.30 Легка і танк. музика, **Білгород** (487) 18.00 Нар. пісні, **Будапешт** (550) 12.05 Сальон. музика, 13.30 Військ. орк., 17.25 Форт., 18.30, 19.00 Циг. музика, 19.30, 20.00, 21.00, 22.00 „Сицілія" оп. Якобія, **Відень** (507) 15.15 Авд. для дітей, 17.00 Солісти і квартет, 19.35, 20.00, 21.00 Концерт у честь Брамса (Мешані скр., Пятигорський віол.), 22.20 Військ. орк., **Дайтшляндзендер** (1571) 10.30 Для дітей, 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Клясс. соната ре-дур Бетовена, 21.15 Дуга орк., 22.30 Музика, квартет, **Мілянє** (389) 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Ліз і українці" оп. Гомеса, **Мінхен** (535) 12.00 Розр. музика, 19.00 Орх. концерт, форт., 20.55, 21.00 Віденський вечір, солісти, орк., 22.30 Клясичний реціталь, **Прага** (470) 14.15 Для дітей, 16.10 Сальон. квартет, 19.20 Військ. орк., 20.20, 21.00 Галевий концерт, 22.20 Данська та шведська нар. музика, **Радіо Парі** (1648) 13.15 Снід., 15.00 „Поэмом XIV'II" Шмідта, орк., хор, солісти, 17.30 Форт., 20.05, 21.00, 22.00 „Ріголето" оп. Вердія, **Рим** (421) 17.50 Орх. концерт, 19.45, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 Симф. концерт, 22.20 Розр. концерт.

Ширіть наш часопис!

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 13. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.20 Для шкіл: Весняні балки, Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Шост, з гр. пл., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Пастений бурек, основа плекання молочних порід, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 „Несподіванка" скеч (реклама ККО), 15.20, 15.35 Музика з гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вісти, 15.50 „Самбо, мудрий пес" авд. для дітей, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Шуберт-Верте: „Домик трьох дівчат" мелодії з гр. пл., 16.15 Скршньска ПКО, 16.30 Популярні мельодії з гр. пл., 17.00 „Буди. пп. Ковальських" говорена повість, 17.15 Скрипкові сонати Бетовена, скр., форт., 17.50 „Бабська курація" вес. обр., 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Промова голови Уряду Ф. В. і В. Пр. Берестя н. Б., 18.15 Спортові вістки, 18.25 Кольоратурні пісні, гр. пл., 18.35 Адам Добровольський, забутий львівський поет, инж. Генр. Збіжховський, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Чого хочемо до віна, 19.20 Гайдн: Фрагменти з орат. „Чотири пори року", опів, муз., 20.40 Вечірній денник, 20.50 Актуальна гутірка, 21.00 Концерт симф. і малої орх., Шімановська сопр., Чекотовський барит., Вітас тенор, (транем. з Відня), 22.10 Вечьовський в житті та літературі, 22.25, 23.00 Танкова музика.

Середа, 14. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.20 Для шкіл: Весняні балки, Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Сальон. орх., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Забезпека футер і пилимів перед молями, 14.30 Легка музика з гр. пл., 15.00 Господарські вістки, 15.15 Легка музика на органах, гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вісти, 15.35 Кальман: попурі з оп. „Княжна чардаша", гр. пл., 15.45 Техн. скринька, 15.55 Лягар: Пісонька з оп. „Дівча з Будапешту" гр. пл., 16.05 Досталь: Що грають у світі, гр. пл., 16.10 „Шлеські закульки": Духи в бібліотеці, авд. для молодших дітей, пісонька, музика, 16.30 Концерт нар. хорів, 17.00 У пятьдесятліття смерти К. Ордона відч., музика, спів, рецитація От. Ярача, 17.45 Спекійна повість: Гутірка з приятелем, 18.00 Акт. гутірка, 18.10 Промова голови Уряду Ф.В. і В.Пр., Львів, 18.15 Спортові вістки, 18.25 Вебер: „Юбель" увертюра, гр. пл., 18.40 Зат. скринька, 18.50 Держ. ліси в журі за дешевий будівельний матеріял для села, 19.00 „Вправа до Іліюзіону" фраґм. із пов. Уніловського „Двадцять літ життя", 19.20 Чи знаєте, що... Ж. Ж. Руссо був композитором?; про фрагменти оп. Руссо „Сільський ворожбіт", 20.00 Тріо Шумана оп. 80, скр., форт., віол., 20.35 Хвилина Бюра студій, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Оповідання про Шопена „Фридрихів портрет" в опр. В. Гузевича; форт., у програмі Соната г-моль, 21.45 Камер. концерт, смичк. квартет Ротшільда з Відня, 22.25, 23.00 Танкова музика у вик. малої орхестри.

Єдиний український магазин

„МАНУФАКТУРА"

пл. Капітульна 3. (напр. рем.-кат. катедри)
під управою О. Стефановича

поручає

кожи на сукні та жіночі костюми, сукна на вбрання мужеські з фабрик Бельських. Великий вибір, ціни низькі.

955 18—20

Радіокутик.

СПІВПРАЦЯ АНГЛІЙСЬКИХ СЛУХАЧІВ З РАДІЄМ.

Започатковано співпрацю англійської радіофонії зі слухачами в ділянці слуховищ. 350 абонентів в різних місцевостей, фахів і суспільних кляс, надсилає постійно на спеціальних аркушах свої думки про слуховища.

На думку 96 проц. учасників анкети, слуховище „Венеційський купець" Шекспіра було дуже вдатно радіофонізоване. Американський твір на тему гангстерів „Бродвей" сподобався 68 проц. учасників. Досі анкета довела, що слуховища подобаються 87 проц. учасників анкети.

ОРАТОРІЯ ГАЙДНА „ЧОТИРИ ПОРИ РОКУ".

Довший час утримувалася жартівлива назва для Гайдна: „Папа Гайдн". Це був ніби синтеза погоди духа, певної добродушности і здорового оптимізму, що панували в його музиці. Та рідко виступають ці риси Гайдна так виразно, як у творі „Чотири пори року", — ораторії на орхестру, хор і сольові голоси. В способі легкий і промінний Гайдн відмальовує пори року. Цей твір почують радіослухачі в передачі в Вильна 13. квітня год. 19.20.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 12. квітня н. р. кооперативам платня за льоко Львів:

1 кг. масла десерового більок. без опакування . . . . . 2.95 зол.
1 кг. масла десеров. бочкове та експ. включно з опакув. 3.00 „
молоко від 11. 1. ц. р. . . 0.16—0.17 „
копа яєць . . . . . 2.50 „

Тенденція на масло і молоко вдержана, на яйця слаба.

Ще раз зазначено, що за масло експортове включно з експорт. опакуванням платимо по 3.00 зол. від 31. березня ц.р., а не по 3.20 зол. як помилково видруковано.

П Т И Ц Я.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 12. IV. ц. р. платня своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвір'я птахомисарні „М. С." у Львові, (пл. Більченського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре умясовані, повногруді товсті 1.40 зол.
Курки молоді І. кл. товсті без запинку на ногах від 1.80 кг. вагору 1.15 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Подяка. Виділ Тов. українських робітниць „Будучність" складає подяку всім Вп. предплятам на курсі гігієни і раціоналізації домашнього господарства в днях 14—20. березня ц. р. за руки Вп. інж. Кононенко, д-ра Кордюка та інж. Рижевського, що від „Сільського Господаря" та Гігієнічного і Технічного Товариства улаштували цей курс. — За Виділ: **Олена Гординська, Іванна Гришко**

КУПНО - ПРОДАЖ

РЕСТОРАН-БУФЕТ, новітньо вимощуваний, в центрі воєвідського міста, добре просперуючий продам з причини недуги. Зголош. до „Діла" під **„Скоро".** 1-3

ДОМИ з городами на передмістях від 5 тисяч поручає „Трансакція" Львів. Длугоша один. 605 3-3

НАУКА

ВПИСИ на тримісячний курс крою шиття починаю **15. квітня** новочасною системою. АННА, Львів, Галицька 20. 577 5-5

РІЖНІ

НАПРАВА вічних пер „Престиж" тепер Шайнохи 1. 638 1—10

БОН-ТОН вимагає чистої гардероби в комірців із пральні Кульчицького, Личаківська 117. 637 1—7

ЗА 1 ЗОЛ. перероблює капелюхи жіночі і мужеські. **Коперника 26,** подвірря. 639 1—3

СРІБЛО СТОЛОВЕ, швайцарські годинники, шлюбні обручки та біжутерію найдешевше поручає ВАНДЕР, Шайнохи 1. Прецизійна дешева направа годинників і біжутерії. 412 3—?

ДО РОЗПОЧАТОЇ будови двоповерхового камениці бічна Зиблікевича потрібний спільник 40.000. „Трансакція" Длугоша ч. 1. 605 3-3

КРЕТОНИ англійські на обиття, покривці, ВАНК, пл. Марійські 6. 581 5—10

ГОДИННИКИ Омега та інші у великім виборі у фірмі **Розваженський,** Академічна 2 (Готель Жоржа). 589 3—

ОГОЛОШЕННЯ.

ПОКРИТТЯ МЕБЛЕВІ КИЛИМИ, ХІДНИКИ ДИВАНИ, ЦЕРАТИ. **ЛИНОЛЕУМ, КОЦИ і ФІЛЬЦИ в найбільшім виборі**

ФРЕНКЕЛЬ і ЛІДЕР

Львів, Легіонів 25 в подвірю. Тел. 286-38

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ КРАЄВОГО ГОСПОДАРСЬКОГО Т-ВА „СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР" у Львові,

відбудуться дня 21. квітня 1937 р. в годині 10. рано у Львові, в салі Народнього Дому при вул. Рутовського ч. 22.

Порядок нарад:

1. Верифікація протоколу загальних Зборів з дня 17. квітня 1936 року.
2. Звідомлення з діяльности за 1936 р.
3. Замкнення рахунків і білянс за 1936 р., звідомлення Контрольної Комісії з провірки діяльности, замкнення рахунків і білянсу та уділення абсолюторії Головній Раді і Дирекції.
4. Плян праці та проект бюджету на 1937 рік.
5. Вибір 6-х членів і 2-х заступників Контрольної Комісії (§ 17. статуту).
7. Внески і запити (§ 16, уст. 2. стат.).

По думці § 14. статуту і правильника, ухваленого на Загальних Зборах 20. грудня 1929 р., в Загальних Зборах беруть участь з рішаючим голосом:

а) По двох делегатів від кожної Філії „Сільського Господаря";

б) По одному делегатові від кожного Кружка „Сільського Господаря".

в) По одному делегатові від кожних обєднаних в О. С. К. 10 кооператив;

г) По одному делегатові від Районових Молочарень.

г) Делегати центральних установ, які дістануть окреме повідомлення.

Всі, коли виплатили вкладку до централі „Сільського Господаря" за р. 1936

Ад а), б) і г) Делегати мусять мати писемну повновласть від даної установи та бути з району ділання даної установи.

Ад в) Делегати мусять мати писемну повновласть, ствердження Окружним Союзом Кооператив, з якім вони обєднані та бути з району відповідного О.С.К.

Повновластей кумулювати не можна, отже один делегат має один голос.

Участь з дорадчим голосом мають всі члени Товариства, які викажуться членською визнакою від Кружка „С. Г." або ствердженням Головного Бюра про виплату членської вкладки за біжучий рік.

ЗА ГОЛОВНУ РАДУ КРАЄВОГО ГОСПОДАРСЬКОГО Т-ВА „СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР":

Мирон Луцький, в. р. голова.
Інж. Михайло Хромовяк, секретар Ради.

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

Незрівняний в якості пудер і крем
ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ
завдяки якому стає цера
ОКСАМИТНО-МАТОВА.
Ціна коробки з пушком зол. 1.25.
2910 51—?

ЕКО
добірні батерії

випробу одинокої української фабрики батерій Е К О у Львові — вул. Городецька 58. — Тел. 319-26.

Іван Дрола

Інструктор Англійського крою,
Автор підручника крою
МУЖЕСЬКИЙ КРАВЕЦЬ
Львів, Ринок 19. II. пов.
Виконує першорядні мужеські одяги на підставі найновіших фасонів по безконкуренційних цінах. 7—15

Залізні меблі і найліпші санаторійні урядження
поручає
найдешевше
Йосиф Процко
і СИН
фабрика залізних і металевих меблів
Львів, Терцинярська 10, тел. 215-88,
склеп: Личаківська 4, тел. 274-89.

Немовлятко також людина

Отже купи йому практичну вправку у фірмі
„Baby" ЛЬВІВ св. Миколая 3
ДЕШЕВО

ХТО?!

хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідніші

ПЕРФУМЕРІЇ
С. ФЕДЕРА
Львів СИКСТУСЬКА 7
Філія КОПЕРНИКА 18а

Кожний покупець, що покличеться на оце оголошення „Діла" дістане ЗАДУРНО гарний дарунок.

Перша Українська Шкальня
„ЕМКА" 14—15
Львів, Личаківська 14. І. п.
Готове мужеське біллє з добірних матеріялів у великому виборі. Замовлення з власних і дібраних у робітні матеріялів виконується скоро і солідно. Конкуренційні ціни.

За редакцію відповідає Олександер Костиш Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Середа 14. квітня 1937. Ч. 81

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229—41.

Зорґанізуймо рільне робітництво!

Обнижка цін муки, круп і хліба.

Моя відповідь Преосвященному.

Криваві бої на передмістях Мадриду.

Ван Зелянд : Деґрель 76:19 проц.

Два світи дитини (Малий фейл. Гал. Чіпки).

Педаґоґічні і фахові ліцеї.

Араби проти проекту поділу Палестини.

Московська рука в Індіях.

Засади громадської господарки.

Голосування в парлямент і електрикою.

Чому „Тітанік“ потонув так несподівано?

Ч. 81 (14.624). Львів, середа 14, квітня 1937 Ціна рекламна сотиків Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАНЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-28
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.000.
Віденю Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічне . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч. У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

ОБНИЖКА ЦІН МУКИ, КРУПИ І ХЛІБА.

Міністр внутрішніх справ видав на внесок комісії контролі цін такі розпорядки:

З огляду на те, що необхідно негайно обнизити кошти прожитку, а збіжеві продукти відограють значну роль,міністр внутрішних справ наказав на переходовий період, себто до часу, коли стане правосильний розпорядок про обмеження в перемелюванні пшениці та жита ось що: 1) негайно уруховити комісії для визначення цін, в яких як знавці, мають засідати комісарі збіжево-товарових бірж там, де вони є, 2) визначити з уряду ціни на житню 65 проц. муку і на всякі крупи (логаза, ячмінні крупи, гриси і т. д.). Ті ціни мають бути обнижені бодай на 5 прц., і не мають бути вищі від гуртових цін не більше, як 15 проц. Ціна житньої муки має бути обнижена бодай на 2 зол. на 100 кг.; 3) визначити ціни житнього хліба, питльованого і разового, на рівні бодай 2 сот. нижчому від теперішнього. Таксамо має бути визначена ціна на пшеничні водні булки. — Ціни спеціяльного печива, напр. пшенично-житнього з додатком молока, цукру і т. д. та люксусового печива не підлягають визначенню цін з тим, що на ринку буде доволі печива з означеними цінами; 4) заголошувати фірми й особи, які беруть за муку та печиво ціни вищі від визначених, або які відмовляються від продажі тих продуктів чи пак обмежують продукцію. Крім того винних притягнуть до карно-адміністраційної відповідальности; 5) у цінниках, що їх відсилають до міністерства взяти під увагу всі крупи, обняті акцією визначування цін.

Виконання цього розпорядку слід зголосити до міністерства до 18. квітня ц. р.

Розпорядок з 8. квітня ц. р. про перемелювання пшениці і жита вводить обмеження при перемелюванні з днем 25. ц. м. на муку 70% та нижчі роди, для пшениці з днем 1. травня ц. р. на муку 65% і нижчі роди. По згаданих речницях оборот мукою інших родів, ніж згаданих у розпорядку, буде заборонений і буде підлягати карам. Подрібні вказівки у справі управильнення цін і печива на основі цього розпорядку вийдуть окремо.

Крім того появився розпорядок ради міністрів з 7. ц. м. про заборону вивозу пшениці, жита і вівса та продуктів їх перемелення з польського митного простору. Розпорядок уповажнює міністра промислу і торговлі в порозумінні з міністрами хліборобства і внутрішніх справ дозволити на вивіз збіжжа і продуктів перемелення та устійнити умовини, на основі яких будуть видавати дозволи. Розпорядок обовязує від дня оголошення до 31. липня ц. р.

Шануйте своє серце!

Якщо курите то лише найздоровіші

ПАПЕРЦІ і ТУТКИ повпоавлки

„К А Л И Н А"

Британський уряд не признає Бургосові права вести бльокаду

але старається оминати конфлікт.

Англійський премієр Болдуін заявив у Палаті Громад, що англійський уряд при кінці минулого тижня рішив не признати ген. Франкові прав воюючої сторони; він не буде толєрувати перешкод, що їх ставлять повстанці британській фльоті, себто бльокади якихнебудь пристаней. З практичних оглядів і з уваги на небезпеку мін і бомбардування британські кораблі повинні старатися не пливати у небезпечну смугу.

Опозиція невдоволена відповідю Болдуіна. Лідер лейбуристів поставив наглий внесок, щоб парлямент висловив жаль, що уряд не зумів запевнити безпеки британським кораблям. Дебата відбудеться завтра — урядові не загрожує к за, але прийдеться йому вислухати чимало прикрих замітів не лише від опозиції, але й з проурядових кол.

НЕВЖЕ СПРАВДІ ЧЕРВОНІ САМІ ДАЮТЬ СОБІ РАДУ?

Становище британського уряду ускладнює заява, яку еспанська амбасада оголосила у пресі на бажання автономного баскійського уряду: „Баскійський уряд стверджує, що червоні кораблі та прибережні батерії в Більбао запевнюють на територіяльних водах довкола Більбао повну безпеку як еспанським так і чужим кораблям. Дотепер ніякий національний корабель не зблизився до баскійських побереж ближче як на 11 миль.

Якщо це правда, заява Болдуіна про бльокаду в 3-милевій смузі територіяльних вод стає безоснівна.

НАЦІОНАЛЬНА ФЛЬОТА ТАКИ ДАЛЬШЕ ВЕДЕ БЛЬОКАДУ.

Авас подає: Національний кружляк „Альміранте Сервера" повідомив радієвим шляхом, що

національна фльота затопить всі еспанські та чужі кораблі, які вплинуть на баскійські води.

Криваві бої на передмістях Мадриду.

Як подає національний комунікат, на мадридському фронті червоні дізнають дальших кадач. Після сильної гарматньої підготови зaатакували червоні відтинок між Серро дель Акіля, Куеста де ляс Пердісес і Малінеро, та наступ не вдався; 7 повзів унерухомлено. Другий наступ, де брало участь 4.000 червоних, теж відбито. Ворог залишив понад 300 вбитих; бригаду Дімітрова розбито зовсім.

Авас описує бої на відтинку Каза дель Кампо. Коли національні війська перейшли до наступу, червона артилєрія отворила заставний вогонь, а піхота стримала завзятий наступ марокканців. Опісля нац. війська наступали на старий цинтар у Каза дель Кампо і кастилійський шлях, щоби привернути сполуку з університетським містом.Червона артилєрія знову почала сильну пальбу, щоб не допустити національних резерв до перших ліній.

Найбільше завзяті бої йшли коло 20 години, опісля вони дещо успокоїлися. Стратегічна ситуація в університетській дільниці не змінилася - тамошня національна залога має з рештою національних військ лише сполуку широку на 350 метрів.

НА БАСКІНСЬКОМУ ФРОНТІ.

Національне командування повідомляє ,що на північному фронті червоні намагалися перебрести потік недалеко дороги до Гуески.Національні війська протинаступом примусили ворога уступити.

Комунікат ради оборони країни басків подає, що червона піхота при підтримці артилєрії та летунства заняла на фронті Алява місцевости Саган і Альтум, наражуючи ворога на великі втрати. На тому фронті операції тоевали до вечора

ВТРАТи.

Ген. Кеіпо де Лляно заявив, що підчас недавніх боїв червоні втратили 12.000 вояків; з того — 5 тисяч убитих. Не зважаючи на ті жертви, вони ні кроком не ступили вперед.

Зорганізуймо рільне робітництво!

Львів, 13. квітня 1937.

Це така важлива ділянка нашого громадського життя, якої ми під ніяким оглядом не сміємо занедбати. Не можемо допустити до того, щоб цілі сотні наших дрібних селянських робітників відданих на службу чужим дідичам та власникам більших маєткових маєтностей, залишались без нашої опіки, без проводу, який зумів би якнайскорше освідомлювати цілі маси рільного робітництва та повчити їх про права, які їм належаться.

В 70. ч. „Діла" подали ми точно умовини праці й винагороди рільних робітників, устійнені у згоді з Надзвичайною Земською Комісією. Ми розуміємо, що пересічно в сірі заробітники, не маючи змоги читати нашої преси, не мають нагоди належно познайомитися із змістом згаданого оречення Надзвичайної Земської Комісії і, що за ним слідує, дають використовуватися в неможливий спосіб несовісним дідичам які, висмоктуючи робітника до краю, платять далеко не таку винагороду, яку признає їм згадане оречення і яка подана вже в мінімальній висоті.

Вагу цієї важливої справи зрозуміли польські професійні організації на терені всіх трьох східно-галицьких воєвідств, де від кількох літ існують уже три союзи („звязки") заводових рільників робітників, а саме: „Сейбо", що обединує найбільше львівський, рааський, городецький, мостиський та жовківський повіт, „Зеднoчене Заводове Польске" (ЗЗП), що має свої відділи майже у всіх повітах львівського воєвідства та „Звйонзек Заводови Роботнікуф Рольних З. З. З.", поширений найбільш у Станиславівщині та бобрецькому й сокальському повіті Всі ці чисто професійні організації обединують фільварочну службу: форналів, гуменних, пастухів лісної сторожі, гаєних, денних та сезонових робітників, ставенних дівчат і т. д. Коли ми тепер освідомимо собі, що це передовсім наші люди, які своїми вкладками, кровавo заробленим грошем підсилюють чужі й часто ворожі нам організації, то матимемо перед очима жах

ливу втрату, до якої довела наша байдужність та злегковаження цієї важливої справи. Що на всіх фільварках галицьких воєвідств величезна більшість робітників є української народности, про це мабуть кожному відомо. Навіть у маєтках найбільш загорілих дідичів-ендеків робітники переважно українці, бо самі ті дідичі кажуть, що їм найбільш відповідає українська („руска") служба задля своєї відомої вірности, запопадливости та послуху.

Треба обєктивно ствердити, що всі ті організації, які ми вгорі вичислили, сповняють якслід своє завдання. По всіх повітових містах та ріжних містечках є платні т. зв. інструктори, які повчають робітників про їхні права й інформують про висоту винагороди, яка їм на основі збірної умови належиться; довідавшися, що цей чи інший дідич платив у році менше, як велить йому оречення Надзвичайної Роземної Комісії, миттю робить він іменем покривдженого робітника скаргу до Обводового Інспекторату Праці, який з черги спрямовує її на роземну комісію, покликану для полагоди індивідуальних справ у рільництві. Справа перед такою комісією безплатна, відбувається у прискореному часі і її рішення є остаточне (суд може уневажнити його тільки з формальних оглядів). Комісію творить обводовий інспектор праці або делегат Окружного Інспектора Праці і члени: по одному із працедавців та робітників.

Засідання комісій відбуваються раз у місяць в кожному повітовому місті й таким чином сотні робітників мають змогу врятувати свій важко запрацьований гріш.

Хоч самі Інспекторати Праці, а то й сама адміністраційна влада (староство), як теж і згадані професійні організації строго перестерігають окремих постанов збірної умови, головно дотично винагороди, щоб не повторилися тогорічні криваві події, усеж визиск праці рільних робітників надалі не вгаває й на цьому полі можна ще дуже багато зробити. Особливо занедбане під цим оглядом тернопільське воєвідство, дарма, що саме там рільництво найбільше поширене. І коли сама держава бере в оборону ті інколи найбільш покривджені та використовувані круги рільних робітників, то тимбільше не вільно нашим селянським та господарським установам забувати про цю ділянку незорганізованого робітничого світа. Ці рядки пишемо під особливу увагу кружків „Сільського Господаря", в яких негайно повинні потворитися окремі секції, призначені для цієї мети, які мусять мерщій приступити до праці: відтягнути наших робітників від чужих організацій, згуртованих під ворожим прапором та зорганізувати тих, що досі ще живуть самопас та доводять до того, що пропадає безповоротно їх заробіток.

Незалежно від цього цією справою можуть занятися адвокатські канцелярії, яким у теперішній кризі напевно збуває на судових справах, тимбільше, що заступство перед роземною комісією дозволене і корисне для робітника, який інколи не знає якслід висловитися та докладно скласти своє домагання. Треба тільки повести негайну інформаційну акцію по селах, де існують більші фільварки і щиро зайнятися цією справою, а тоді матимемо нову клітину справно зорганізованого громадського життя та врятуємо гроші, які пропадають для нас безповоротно.

Вживайте

до печива

лише доброї якости **дріжджевого порошку до печива, ванілевого цукру, суничного цукру, малинового, ананасового то цитринового**

Кооперативи „ПЛАСТ"!

ВАН ЗЕЛЯНД : ДЕҐРЕЛЬ

76% : 19%

Властиво нічого важного не сталося. В одній виборчій окрузі одної малої держави відбулися доповнюючі вибори, тому що один посол зложив мандат. Ось і все. Колиж та подія так зелектризувала світ, коли стала темою передових статтей у всіх щоденниках, коли передвчора пополудні парижани з нервовим зацікавленням розхоплювали надзвичайні видання щоденників з вислідами виборів, то зложилося на те кілька чинників.

Перш за все при нинішній тенденції до розподілу світу на ідеольоґічні табори скромненькі брюссельські вибори виросли в очах публики, пересиченої до нестравности ідеольоґічною водою, до ґіґантичного двобою міжнародньої демократії з міжнароднім фашизмом. На тій площині, зрештою зредукованій зі всесвітнього маштабу до внутрішньо-бельґійського, слід розглядати недільну невдачу Дегреля: він виявився слабшим не від якоїнебудь з бельґійських партій, лише від всіх бельґійських демократичних партій разом, що пішли до виборів одноцілим блъоком.

Друге — Бельґія попала тепер в осередок міжнароднього заінтересування, як ключ до розвязки тої квадратури кола, що зоветься західним пактом. Що Бельґія вже більше не підбігатиме як лошатко за Францією — це певне, зате лишається отвертим питання, як буде вона інтерпретувати поняття невтральности та правосильність дотеперішніх міжнародніх зобовязань. Тяжкий парляментарний віз, запряжений пестрошерстою католицько-ліберально-соціялістичною трійкою не може завернути так бистро як диктатура — ще й до того диктатура в руках многонадійного молодця Льва Дегреля, що нераз представився як enfant terrible, від якого можна очікувати чимало — до гострої оріентації на Берлін включно. Зате як довго стоятиме бельґійський парлямент при вулиці Закону, проти королівської палати, так довго сидітимуть у ньому в більшости поважні панове, які ні на хвилю не сумніваються в те, що німці це нащадки вандалів у простій лінії, що Ґітлер це втілення сатани і що Франція — це єдина остоя европейської цивілізації. Тому не дивуємося, що Париж і Льондон з таким заінтересуванням слідкували за недільними виборами і так глибоко відітхнули в неділю вечором.

Врешті Дегрель притягнув увагу публики своїм хистом режісера мюзік-голлу, що замінив сіре бельґійське політичне життя на цікаву ревію, повну ревеляцій, скандалів, віч, масівок, поличників і т. п. емоціонуючих атракцій. До найцікавіших ревієвих нумерів слід зарахувати сам виступ усміхненого, вишуканого Дегреля на політичну сцену.

Коли я приїхав до Бельґії, Дегрель був відомий у Льовені лише як дуже гарний, елегантний і милий молодий чоловік. Опісля заложив він невеличке видавництво „Рекс", яке мало перші реклями, молодих лихоплатних редакторів і багато довгів та жіночого персоналу. Та вже тоді виявилося, що Дегрель має не лише добрий естетичний смак, але й незгірший організаційний хист — його видання росли, наче гриби по дощі.

ЛЕВ ЯСІНЧУК.

АМЕРИКАЬСЬКА УКРАЇНА

У СВІТЛІ „ПРОПАМЯТНОЇ КНИГИ".

ПОЯВА „ПРОПАМЯТНОЇ КНИГИ".

В лютому 1934 р. минуло 40 років від того часу, коли то в Шамокін у Пенсильванії (Злучені Держави) основували могутне тепер товариство — Український Народній Союз. Це допомогова організація, правда, з формою асекураційного товариства на життя, але товариства не заробкового, тільки з широко громадським характером, як це буде видно з дальших слів.[1])

„Мойсеевих сорок літ жертвенно трудився" (О. Грицай) У. Нар. Союз, ця „твердиня заморя", цей Союз, що

„Волі ідеал переніс
І не свято ковтнув
Прапор в цілости приніс". (М. Коцюбинська).

Тому то на річній нараді Головного Уряду У. Н. Союзу, що відбулася в лютому 1935, постановили видати „Пропамятну Книгу" й „зібрати в ній матеріял щодо діяльности, організації, як і те, що обіймає українське життя в Америці та змальовує відношення американських українців до старого краю.[2]) Книга мала зобразити діяльність У. Н. Союзу та його органу, щоденника „Свобода" в ділянці організації й освідомлення української іміграції[3]) в Америці. Ініціятори цього діла слушно виходили з заложення, що історія У. Н. Союзу — це й буде історія української іміграції в Америці.

Видання „Пропамятної Книги" поручив Головний Уряд редакційній комісії, що устійнила в березні 1935 матеріял, який треба обробити й зібрати та доручила редакцію відомому діячеві, б. послові Української Держави, д-рові Луці Мишузі, головному редакторові „Свободи".[4])

І вийшла ця „Пропамятна Книга" накладом У. Н. Союзу в Джерзі Сіті Ню Джерзі при кінці 1936 р. Є це велитенська книга на 752 сторінки великої вісімки, на прегарному крейдовому папері, в розкішній оправі зі 180 знаменито виконаними ілюстраціями. Словом — це в наших умовинах у найвищій мірі люксусове ювилейне видання.

Так булоб вичерпане те, що з бібліоґрафічного боку треба би загально сказати. Але це навіть у найменшій мірі не вичерпує теми.

Ця книга переросла сподівання ініціяторів. Вона дає більше, ніж історію іміграції; це історичні докази животности і творчости української раси. Ця книга немов каже: поставте українську націю в умовини prosperity, дайте їй волю, а побачите, до чого вона здібна, що вона зможе осягнути!

Коли вчислимо тут поміщені переклади Семенини (4) і Л. Войнича (1) з Шевченка (2), Лесі Українки (1), І. Франка (1), Олеся (1); коли врахуємо до того Богдана Лепкого („В світ за очі") й Олександра Колесси („В світ за очі"), то загалом узяло участь у тій Пропамятній Книзі 36 авторів на ріжні теми. Очевидно, тут не вчислена збірна праця численних інформаторів, що зложили дуже цікаві дані про окремі українські кольонії, про відносини в тих кольоніях серед українців, про стан і діяльність окремих відділів У. Н. Союзу. Праці одних авторів показують на основі матеріялів, споминів і переживань шлях, яким ішов розвиток української іміграції, та її теперішні досягнення й ідеї та ідеали. Інші автори помережали цю книгу віршами, що або присвячені українській іміграції в Америці (Остап Грицай „Твердиня заморя", Василь Щурат „Гимн американських українців"), то чисто як показ віршованої продукції американсько-українських майстрів римованої мови.

В поданому загальному числі авторів подибуємо 7 імен авторів (крім тих, що вже названі) зпоза Америки; це д-р Остап **Грицай** („З заліза і з криці"); Дмитро **Дорошенко** („Зперед трицятьох років"); Віктор **Курманович** („Борімось і поборемо"); д-р Василь **Щурат** („Як він повстав" — гимн амер. українців); Олена **Кисілевська** („Що нам дала, а що може дати наша заморська іміграція"); **С. Северина** („Еміграція в українськім письменстві"); Лев **Ясінчук** („Старокраєвим оком на українську іміграцію в Америці").

На передовій сторінці книги поміщена мапа України з англійським текстом і цифрами датами. Зміст поданий загально і подрібно в українській та англійській мові. При кінці книги поданий показчик змісту.

„Пропамятна Книга" дає так багато матеріялу про наших братів в Америці, так представляє їхне життя, що на основі тих матеріялів можемо навіть снувати деякі гороскопи. Тому варто принайменше над найголовнішими темами трохи довше зупинитися.

(Далі буде).

---

[1]) У своєму часі, себто у травні 1934 р., я старався на сторінках „Діла" (ч. 148—150) поінформувати українське громадянство нашої землі про те, що таке У. Н. Союз і яка його роля в житті української іміграції в Америці. — **Автор.**

[2]) Микола Мурашко: „Конвенції Українського Народнього Союзу", стор. 230.

[3]) Як відомо, розрізнюємо еміграцію, що виходить з рідного краю й імігрpreцію, коли вона попіде до нового краю. — В цій праці буду вживати терміну **іміграція**, бо наші емігранти вже сюди не повернуться і про них можна говорити тільки, як про тих, що прийшли до іншого краю. Зрештою — це вже друге покоління в Америці, яке себе навіть не може уважати за еміграцію, тільки за іміграцію. Так воно себе теж називає. — **Автор.**

[4]) П-р Лука Мишуга: „Передмова".

Тоді Дегреля не вдоволяли вже успіхи у гарного полу і він посягнув по політичні успіхи. Початки були скромні. У Бельгії був тоді появився якийсь священник-апостат, добрий бесідник, що їздив по краю і вів протикатолицьку агітацію. Крок за кроком за ним вантажний самохід Дегреля, повний молодих хлопців з відзнаками з написом „Рекс" на грудях і грубими палицями в руках. Коли священник-апостат кінчив промову і публика виходила, на естраду виходив Дегрель, виголошував полемічну промову та збирав живлові оплески від молодих людей, що приїхали з ним вантажним самоходом і здебільша становили одиноку авдиторію свого початкуючого вождя. До такого ступу політичної карієри дійшов Дегрель, коли я виїхав перед двома роками з Бельгії.

Тоді важко було припускати, що Дегрель зайде далеко зі своїм воюючим католицизмом, бо бельгійський епископат почав ставитися до цього зі щораз то більшою резервою, а Католицька Акція Молоді навіть викинула його видавництво зі свого дому. Тому виборча перемога Дегреля була для мене справжньою несподіванкою, тим більше, що до того часу на бельгійському терені не розвинулася ніяка поважніша націоналістична організація.

Бельгійська ментальність — ментальність спокійного ситого міщанина — та бельгійські умовини — добробут, спокій і лад — становлять мало підхожу почву для екстремістичних ідеольогій. Комуністичної загрози, яка в інших краях робить з націоналізму єдину дошку ратунку, в Бельгії нема, тому й не диво, що бельгійський націоналізм довго не міг вийти зі стадії ідеольогічної мряковини і шабльонового наслідування сорочок, поздоровлень і т. п. готових міжнародніх фашистівських реквізитів.

Щойно Дегрель зумів дати оригінальну концепцію бельгійського націоналізму, синтетизуючи його з католицизмом, що запустив у бельгійській суспільности коріння дуже глибоко. У практичній політиці їхав Дегрель на коніку політично-фінансових скандалів, що скомпромітували деякі високопоставлені особи з урядових і парляментарних кол демократичних партій.

Сувора совість бельгійської нації гостро зареагувала на ті ревеляції, переходячи масово у табор Дегреля. Та скандали вичерпалися, обурення минуло і бельгійське громадянство побачило, що бельгійський парляментаризм не такий то дуже скомпромітований, що він на всякий випадок ще куди здоровіший від інших, хочаб від французького.

Ось такі моменти впливали на успіхи і невдачі Дегреля. Та вирішний вплив на вчорашні вибори здається треба приписати прімасові Бельгії, що в пастирському листі осудив Дегреля і візвав вірних голосувати за Ван Зеландом; слід згадати, що бельгійське духовенство має великий вплив і не вагається пристосовувати його до справ цього світу.

На католицизмі почав Дегрель свою політичну карієру, від католицизму дізнав він першого поважного удару. **м-р Б. Галайчук.**

Центральний Кооперативний Банк „Краєвий Союз Кредитовий" у Львові у своєму розвитку.

І. ПЕРІОД ОСНУВАННЯ І ПЕРШОГО РОЗВОЮ (1898—1913.).

Наш „Краєвий Союз Кредитовий" у Львові **зачав** свою діяльність у грудні 1898. р. та мав тоді: 113 членів, між ними 7 кооператив, 162 уділами по 50 австрійських корон, на які вплачено було 3.771.52 корон.

За перших 15 років (1899—1913. рр.) він був так розвинувся, що **з кінцем 1913. року** мав 906 членів, у цьому 427 кооператив; вплачених **членських уділів** мав на суму 1,053.363 австрійських корон; резервового фонду на 56.731 австрійських корон; вкладок ощадности на 1,706.199 австрійських корон, позичок, при помочі дешевих банкових кредитів: Банку Краєвого і Банку Австро-Угорського, **дав на суму 4,264.405** австрійських корон і виказав білянсову надвишку в квоті: 57.535 австрійських корон.

II. ПЕРІОД ЛИХОЛІТТЯ (1914—1924. рр.).

Настали часи: воєнний і повоєнний з дворазовими державними девалюаціями гроша, так, що за 10 років лихоліття, в 1924 році, **залишився з першого періоду розвою ось такий стан** Центрального Кооперативного Банку „Краєвий Союз Кредитовий" у Львові: резервовий фонд: 3.259.30 золотих; спеціяльна резерва страт: 2.968.20 зол.; **членські уділи:** 29.898.31 зол.; вкладки ощадности: 155.994.92 зол.; уділені кредити (позички): **108.249.84 зол.** і білянсова надвишка в квоті 601.03 зол.

В ось такому часі переймив Центральний Кооперативний Банк на себе обовязок центральної каси української кооперації всіх видів у нашому краю. Банк станув перед метою: зліквідувати кредитові інтереси з фізичними особами, щоб **навязати ділові інтереси з союзними кооперативами,** що зачали відновлюватися і повставати в тому часі.

III. ПЕРІОД ВІДРОДЖЕННЯ И ОБНОВЛЕННЯ (1924—1936. рр.).

Отсей час 12-ти років був періодом **затяжної організаційної і ділової праці Центробанку.** Ділової праці, щоб перебути цей перехід та організаційно створити нове звено з українськими кооперативами всіх видів. А до того не можна поминути тих перепон, що ставали нам по дорозі, як **заломання** курсу американського доляра і господарська криза, що довела до конверсії рільничих довгів і замороження платности цих зобовязань.

Тому той перехідний стан до відродження й обновления мусів трівати довший час і тому виразні наслідки цієї тяжкої праці у розвою показалися аж на **білянсі Центробанку за 1936. рік,** що виказав ось який стан:

Обороти ділові з союзними кооперативами: 28.801.568.22 золотих; **членів Центробанку:** 1.232, в цьому кооператив 1.107, з членськими уділами на суму: 238.133.86 зол.; **запасні фонди:** 310.487.03 зол.; **вклядки ощадности** (льокати): 1,540.722.98 зол.; банкові кредити Банку Польского і Державного Банку Рільного: 905.624.41 зол., в чому вже вчислено 255.187.21 зол. кредиту на застав збіжа, що сплачується у травні 1937. року; **уділені кредити:** 2,000.871.72 зол. та **нерухомости:** 542.916.40 зол. — зі станом маєтковим на суму: **3.037.167.44 золотих** і в відповідною білянсовою надвишкою.

Наші осяги виказують в тому, що **числом членів-кооператив** ми перевищили дуже значне передвоєнний стан, бо більше як удвоє; та ми ще й далі підемо, щоб зединити в центральній кооперативній касі Центробанку всі українські кооперативи і всіх видів у числі понад 3.000. Тоді також суми членських уділів і запасних фондів Центробанку наближаться до передвоєнної суми вплачених уділів: 1.053.363 австрійських корон.

Зате **вкладки ощадности** (льокати) вже тепер доходять до передвоєнних 1,706.199 австрійських корон. Дальшою організацією всенародньої ощадности мають вони піднестися у всіх кредитових установах, передовсім у Центробанку у Львові.

Вкінці стан **уділених кредитів** уже в сучасних відносинах дійшов майже **до половини передвоєнного стану чотирьох міліонів австрійських корон.** Його піднесення удвоє чи ще вище буде тільки послідовністю збільшення числа членів і членських уділів та їх оборотових льокат.

Ось так не якоюсь політичною акцією чи якоюсь дивною пропагандою, як дехто каже на свою втіху, але **господарсько-кооперативною діяльністю,** значить: **власною працею** доходимо до збірних висліджів зорганізованих своїх сил в українській кооперації. Тою тяжкою працею доходимо до злагодження лихоліття і повороту до правильних суспільно-господарських відносин, щоб українське населення найшло **за свою працю незалежні умовини життя** та за це дало **безпечну платність своїх зобовязань** — як це було у передвоєнному часі.

Д-р Кость Левицький.

Якщо знаєте, що „Просвіта" пригортає до себе інші наші установи, то допильнуйте, щоб ті установи зложили на „Дар Просвіті".

Педагогічні і фахові ліцеї.

(ЖМУТ ІНФОРМАЦІЙ.)

ОРГАНІЗАЦІЯ, ВПИСи, ВСТУПНІ ІСПИТИ.

Нові шкільні закони передбачують, що звання вчителя вселюдної школи можна добути двома шляхами: через трирічний педагогічний ліцей, що спирається на сьогоднішній чотирорічній загально-освітній гімназії, і через дворічну педагогію, до якої можна піти по скінченні майбутнього загально освітнього ліцею, або давньої 8-річної гімназії. Оба ці типи школи (педаг. ліцей і педагогія) мають спільну назву: „заклади кшталцення научителі" (заведення для вишколу вчителів). Цей тип школи, згідно з новими шк. законами, має творити організаційну одиницю, яка обіймає три складники: школу вправ, властиву педагогічну школу (ліцей і педагогію) та інтернат для учнів. Згадуємо про це тому, бо, між іншими, саме така організаційна структура цього типу школи вилімінувала громадянський чинник при її організації: **приватних педагогічних ліцеїв ані педагогій міністерські розпорядки не передбачують.** Держава не хоче випустити зі своїх рук такої преважної функції, як вишкіл тих, що мають безпосередній вплив на духове обличча дитини.

Дотично прийняття і вступних іспитів обовязують подібні регуляміни, як у випадку заг.-освітніх ліцеїв. Кандидати, які зголошуються до І. кляси пед. ліцею, повинні теж виказати наукову підготову й умовний розвиток. Перше треба доказати свідоцтвом покінчення загально-освітньої нової гімназії, або **свідоцтвом покінчення шести клас гімназії давнього типу.** Умовий розвиток стверджує вступний іспит. Тут звертаємо увагу, що **мужеських кандидатів на вчительські посади забракне вже мабуть у найближчому шкільному році в цілій Польщі.** Відомо, що свою заповідь: створити до трьох років 12 тисяч нових учительських етатів Міністерство Освіти реалізує. До цього числа треба додати 1.500 етатів річно, які звільнюються наслідком службового руху (емеритура, смерть, тощо). Отже вчительське безробіття буде скорше зліквідоване, ніж повстане новий нарибок з педаг. ліцеїв і педагогій і наслідком цього загрожує в скорому часі недостача вчительських сил. Тому дуже раджу всім тим, які покінчать теперішню 4-річну гімназію або 6 кляс давньої та не мають достаточних засобів на покінчення ще двох років загально-освітніх ліцеїв і потім високих шкіл, **зголошуватися до педагогічних ліцеїв.**

Кон'юнктура на вчительські посади в найближчих роках виїмково добра. Також треба доконче, щоби всі ті, головно мужчини, які з яких-небудь причин не дістали посад учителів, або їх звільнено з тих посад, зголошувалися до шкільного реферату УПР і поновлювали свої заходи. Адже це просто катастрофальний стан на українському ринку вчительського безробіття, що на значно поверх пів тисячки зголошень (безробітних абсольвентів семинарій), які має у своєму рефераті УПР, мужчин є ледви кількадесять! І ще одна незвичайно важна інформація: **всі ті, що з якихнебудь причин не покінчили університету** (філософи, правники і т. д.) і **мають за собою військо, поєнні зголосяться на педагогію.** Оплата за науку 30 зол. піврічно (буде інтернат теж), отже дешевша, ніж в університеті. **Після покінчення є вигляди на негайне заняття у вищеступневих народніх школах.** Повторяємо ще раз: наука на педагогії трівае два роки і тут прийматимуть цього року лише тих, які мають матуру з 8-річної гімназії старого типу. Отже вигляди для матуристів давніх гімназій виїмково добрі, бо заг.-освітні ліцеї, які теж управнюють до вступу на педагогію, випускатимуть своїх абсольвентів щойно після двох років.

ДЕ БУДУТЬ ПЕДАГОГІЧНІ ЛІЦЕЇ І ПЕДАГОГІЇ?

На терені Львівської Шкільної Кураторії будуть відчинені з початком шк. р. 1937/38 ці школи в таких місцевостях: 1) Березів, коедукаційний пед. ліцей; 2) Коросно, мужеський; 3) Ряшів, мужеський; 4) Самбір, мужеський; 5) Сокаль, мужеський; 6) Станиславів, мужеський; 7) Стрий, жіночий; 8) Тернопіль, мужеський і одна державна коедукаційна педагогія у Львові. Не входимо тут в аналізу, чи це вистарчальна сітка і чи вона справедливо розміщена. Впадає в очі, що у Львові не буде ніодного педагогічного ліцею, коли перед шкільною реформою було тут аж вісім державних і приватних учительських семинарій. Ця сама аномалія торкається і Перемишля. Важніше для нашого громадянства те, що в розпорядку **нічогісько не сказано ані про українські ліцеї і педагогії, ані про рівнобіжні українські відділи,** ані про навчання українських предметів у польських педаг. ліцеях. Невжеж для Міністерства перестала істнувати 600-тисячна маса української дітвори? Не виключаємо, що в цьому напрямі йде в Міністерстві якась підготовна праця, однак ми певні, що висліди тієї підготови українського громадянства не вдоволять. Вже сьогодні можна сказати, що на місце зліквідованих унаслідок шкільної реформи кількадесяти державних (утраквістичних) і приватних у-

українських учительських семінарій українське громадянство відповідного еквіваленту не дістане.

Цей приклад не вперше виказує наглядно, що кожний новий шкільний закон у Польщі має своє іноді дбайливо скриване національно-політичне вістря. Ось розпорядок про педагогічні ліцеї одним почерком міністерського пера майже зліквідує кількадесятилітній дуже поважний український стан посідання на відтинку вчительських семінарій.

ФАХОВІ ЛІЦЕЇ.

Цей тип шкіл сьогодні незвичайно важний, однак українське громадянство не має для нього належного зрозуміння. **Апелюємо якнайгорячіше до українських родичів, щоби, як тільки мають змогу, не боялися залишити традиційний у нас шлях освіти для своїх дітей, загальний, а вибирали фаховий.** Думаємо, що ближче узасаднювати цей апель не потребуємо.

Польська шкільна реформа розплянувала незвичайно дбайливо фахове шкільництво і хоче надати йому дуже різнородну структуру. Для прикладу згадаю, що Міністерство Освіти оголосило вже програми для 20 фахових шкіл різного ступня і виду. Вже оголошені програми гімназій: механічної, електричної, купецької і жіночої кравецької та білизнярської. Далі вже є програми чотирьох шкіл гімназійного ступня, звязаних з ткацтвом, програми рільничого ліцею, а також трьох однорічних шкіл підготовн другого ступня (для абсольвентів 6 кляс давньої гімназії), а саме купецької, адміністраційно-торговельної і родинного господарства („господарства родзінного").

Від чергового шк. року будуть зорганізовані в Польщі фахові ліцеї (до яких можуть вступати абсольвенти теперішніх 4-річних гімназій, або 6-ох кляс давньої) таких типів: 1) загально-механічного, а також механічного спеціяльного: самоходового, летунського, залізничого і корабельного; 2) електричного для сильних струмів; 3) електричного з відхилом теле- і радіотехнічним; 4) будівельного; 5) мірничого і 6) городничого; 7) сільських господинь; 8) жіночого господарсько-суспільного (домашнього господарства) і 9) торговельного з двома відхилами (купецьким та адміністраційно-купецьким); 10) адміністраційного; 11) кравецької школи ліцеального ступня (для інструкторів кравецтва). Крім цього можливо, що Міністерство вкінчить цього року програми дорогового і меліораційного ліцею.

Ми подали так подрібно програмові праці Міністерства Освіти в ділянці фахового шкільництва, бо в скорому часі треба надіятись відкриття тих різнородних фахових шкіл. І тому є завданням нашого громадянства, головно наших фахових і професійних організацій, стежити, де такі школи повстануть, спрямовувати туди українську молодь і брати також у руки ініціятиву та старатися творити українське фахове приватне шкільництво, бодай для найконечніших і найважніших галузей нашого народнього господарства — на зразках польської державної і приватної ініціятиви.

На терені Львівської Шкільної Кураторії будуть зі шк. роком 1937-38 відкриті такі фахові ліцеї: **у Львові:** Дорогово-водний виділ Технічної Школи у Львові має бути замінений на державний дороговий ліцей. Має бути теж відчинений у Львові державний механічний ліцей. Державна будівельна школа **в Ярославі** має бути перетворена в будівельний ліцей. Має теж бути утворений при **4-ій гімназії у Львові** трирічний адміністраційний ліцей. Після двох перших років науки учні могтимуть вибрати такі чотири „напрямки" в тому ліцею: 1) банковий; 2) скарбовий; 3) залізничий і 4) почтовий. При II. гімназії у **Ряшеві**, II. гімназії у **Станиславові** і I. гімн. в **Тернополі** має повстати державний торговельний ліцей. Здається, польське „Товаржиство Школи Гандльовей" відчинить приватні торговельні ліцеї у Львові й Перемишлі. **Рільничий ліцей у Чернищі з українською мовою навчання має дістати польські відділи! У Богухвалі** коло Ряшева має повстати державний ліцей сільських господинь. Врешті приватні школи домашнього господарства у **Снопкові** у Львові і в **Ялівці** к. Бучача мають бути замінені на ліцеї сільських господинь.

Ось жмут інформацій, які можемо оголосити. Теми „ліцеїв" ми далеко не вичерпали. Треба доконче дальшої прилюдної дискусії і пропаганди та головно: **збільшеної активности одиниць та українських установ** на відтинку шкільництва всіх родів і ступнів.

В. Кузьмович.

Араби проти проєкту поділу Палестини.

Арабська начальна національна рада в Палестині виступила проти проєкту поділу Палестини та проти панарабського блоку, бо тим способом Англія хоче зневтралізувати співпрацю арабських країв у палестинській справі. Палестинські араби бояться, що палестинське питання могло би втратити міжнародне значіння. Араби не годяться на те, щоб емір Абдула став володарем нової палестинсько-трансйорданської держави.

Проєкт поділу Палестини уважають пробним бальоником.

Московська рука в Індіях.

Телеграми з Калькути подають ,що 5. ц. м. переловила тамошня поліція шість авт з комуністичною бібулою, призначеною до роздачі серед 80.000 ткацьких робітників, які розпочали страйк. Поліція має докази, що розрухами в Калькуті та цілим страйковим рухом в Індіях кермують з Москви за посередництвом індійських революціонерів. Страйкарі уладили похід у Калькуті з червоними прапорами і з таблицями з комуністичними гаслами.

Московський Інтернаціонал від самого початку свого істнування все намагався стати силою ногою в Індіях, підбурюючи тамошне населення проти британської влади, але дотепер йому це не вдавалося. Всі розрухи, які спорадично виринали, вдавалося втихомирювати, а їхні причини все вдавалося прослідити по нитці до московського клубка.

(УКБЮРО, ЛЬОНДОН.)

По широкому світі.

Деякі бельгійські часописи припускають, що у звязку з димісією міністра справедливости Бовеса дійде до реконструкції уряду.

Польський міністр торговлі та промислу Роман виїде 15. ц. м. до Брюсселі з двома вищими урядовцями зі свого ресорту.

Президент німецького державного банку д-р Шахт приїхав нині рано до Брюсселі, щоби ревізитувати губернатора бельгійського державного банку і переговорити з Ван Зеляндом.

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА" Ч. 17.

ОСТАП Т.

ХЛОНЯ.

(Докінчення.)

III

...з міські сквери спадала позолоть суму, а струнний холод проходжувався поміж деревами.

— Чому ти сидиш, не бавишся? — питає Хлоню пузатенький Тудьо, пробігаючи мимо.

— Ох, щоб ти знав, як я люблю думати!

Вечір. Зорі зазорили небо.

Між високими брилами домів пнуться навшпиньки гнучкі ліхтарні. Хлоня волочиться вулицями. Приглядається тіням і прохожим.

Як дуже хотів би він щось написати про світ і про людину!

І він бачить крізь привиди своєї химерної фантазії золото осіннього листя.

Неділя. На майдані під церквою нетерпеливиться різнокольорова юрба, ждучи кінця вечірні.

З боку тонн одноманітної арії нудної катеринки. По вулиці біжає, вигукуючи, з палицею в руці немічний інвалід за дітьми, що докучають йому. Його прокльони зливаються зі скреготом інструменту та відбиваються від воріт святині.

Чи ж так виглядає життя?

Хлоня не знає. Його трівожить та юрба — він її не любить.

І тоді, коли довкола нього розперезується брудний крик і сумують тунелі камяних вулиць, він проходжується в мріях серед золота кошлатих трав у пісних соняшної радости.

І тоді його душа росте і каже гордо.

— Я не люблю людей, я люблю лише великих поетів.

Хлоні зле було в домі тітки Анни. Вічна робота, вразливі дурні сусіди, а він хотів би щось читати, щось обдумати, щось записати.

Його найкращі хвилини, коли може втекти за місто. Іде він. Стоїть похмуре небо і мовчазні поля. Сивіють далекі далі.

І Хлоня думає собі:

— Може це нам лише видається, що світ гарний. Родимось, не бачивши, не знавши нічого іншого, і красу утворюємо собі на основі того, що бачимо на землі. А може десь там у безмежжях є якась інша краса: чудова, велична, якої ми своїми тісними мозками навіть уявити собі негодні. Яка мала, яка нужденна ти, людино!

І як супровід вечірньої туги грають з міста дзвіниці, на деревах пташки. І хоч життя яке погане, Хлоня відчуває, що любо жити. І хоч на все це спокійно блимають зорі, такі таємничі тепер, як були колись у давну давнину та які будуть усе.

Хлоню почали не любити в домі тітки Анни. Він не розмовляв з ніким. Хоч усе виконував без спротиву, однак завсіди дорікали йому:

— Чому ти, Хлонька, не наймешся де? Чому не найдеш собі якого заняття? Годі вже гільки читати! Треба взятись до праці!

Хлоні сумно ставало, може саме тому, що тітка казала правду. Він повинен би працювати. Він повинен би сам заробити собі на прожиток.

І він покинув дім тітки Анни.

IV

Над містом стояв повний день. У місті метушня.

Хлоня волочиться вулицями. Ніхто його не зачіпає. Ніхто не питає, звідки він і куди він іде. Ніхто не цікавиться, чи їв він що, чи виспався.

Вільне місто.

А він волочиться, пересидівши ніч на лаві міського саду; а він не їв нічого від вчорашнього вечора.

І йде він і думає він собі:

— Кілько то в цій хвилині голодних на цілому світі? Кілько людей плаче тепер на просторій землі? І пощо мучаться ці люди?

Хлоня забрів на цвинтар. Виринали спомини дитячих літ. Щойно тепер відчув, як любив маму.

„Я згинути хочу, моя мамо, не хочу більше жити!" — думав.

І тоді станув перед ним непроглядний похід прочан, що йдуть у вічність, мов ріка в океан. Як спокійно вони відходять!...

Хлоня хоче йти зі світом.

Низька кімната дерев'яного бараку. Бліде світло лямпи освітлює здорові лиця веселих молодців, що всю свою радість хочуть перелити у сильні слова, у крик.

— Коля! ану утни щось на своїй гармонійці!

Омана щастя.Хлоня хоче погодити свої чисті мрії з брудною правдою життя. Ночами, коли всіх помучених цілоденною працею морить сон, він сидить при світлі нафтової лямпи.

Одного вечора, коли листяні симфонії чути було в понурих садах, а в ринвах хляпав дощ переливаючи туги, Хлоня каже:

— Я так дуже хотів би бачити світ!

— Та тиж і так знаєш усе з книжок, — сміються з нього товариші.

І тоді зрозумів він, як мало він бачив, як мало знає.

Чекав, аж безмежну далечінь золотило сонце. Весна вирвалась із гнилих обіймів брудної землі. Десь грали музики.

І тоді Хлоня пішов широким трактом. Хотів бачити як виглядає світ поза книжками.

На довгому шляху в імлистій перспективі тонула стрункa постать Хлоні. На придорожні поля спадала дощем соняшна радість.

ПРАВНИЧА СТОРІНКА.

Засади громадської господарки.

IV.*)

Всі видатки звязані з виконуванням своїх завдань громада покриває: 1) з доходів з майна громади; 2) з доходів з громадського добра; 3) з оплат за користування громадськими заведеннями, підприємствами та уладженнями; 4) з податків на означені цілі громади (громадські шаварки); 5) прибутками з податків збірних громад призначених управою збірної громади на потреби громади; 6) запомогами збірної громади; 7) з доходів з винаймленого права полювання і риболовства, якщо на це погодяться мешканці громади; 8) всими іншими доходами громади (§ 30).

Доходи громади можна призначувати лише на цілі громади і слід ними так орудувати, щоб можна було заспокоювати по черзі найбільше пекучі потреби громади.

Коли громада хоче призначити деяку суму на інші публичні цілі, не звязані тісно з потребами громади, то таке рішення громадської ради громадське добро, права і привілеї громади та опінії ради збірної громади (§ 32).

Управа громадським майном і добром.

Управа громадським майном і добром відбувається зі збереженням таких засад:

Уся нерухома і рухома власність громади, громадське добро, права і привілеї громади та її приватно-правні тягарі як служебности повинні бути вписані до книг (інвентаризовані). Громада, що має громадський маєток і добро або громадські уладження, заведення і підприємства, обовязана поносити відповідні кошти, потрібні для вдержання їх у цілости і добрім стані. Майном або добром громади та всіми громадськими заведеннями, підприємствами й уладженнями має громада так управляти, щоби вони приносили громаді відповідний дохід на потреби громади або господарські користі її мешканцям (§ 33).

Засади громадської господарки, зокрема у справі ужиткування поодиноких родів майна громади, як рілі, пасовиськ, сіножатей, городів, садів і т. п. устійнює для громад воєвода разом з воєвідським виділом, при чому свої права в цій справі може передати повітовому виділові (§ 34).

Громадська рада обовязана у справах громадської господарки приняти: 1) засади та спосіб стумілевого загосподарювання всіх родів громадського майна, 2) забезпечення громадського майна перед якимнебудь знищенням (напр. перед випасом худоби, підбиранням піску, глини, каміння, витинанням дерев і т. п.), 3) громада має утійнити щорічно висоту оплат за користування громадського майна (§ 35).

У справах громадського добра обовязують постанови закону про адміністраційну процедуру. Всі відклики в таких справах слід вносити до повітового виділу за посередництвом управи збірної громади. Належні громаді оплати за користування громадського добра громада має право стягнути їх адміністраційним шляхом за посередництвом управи збірної громади (§ 36).

Аренда громадських нерухомостей і підприємств.

Віддавання в аренду громадських нерухомостей або підприємств, робіт та достав для громади, повинно відбуватись шляхом публичної лицитації.

До аренди громадських ґрунтів мають перше-ство безземельні мешканці громади, опісля малоземельні, які мають до 2 га орного ґрунту (§ 38).

В усіх цих справах має голос повітовий виділ, що видає громадам доручення, вказівки та устійнює окремі господарські засади, до яких громада обовязана вповні пристосуватись (§ 40).

Буджет та грошева господарка громади.

Грошеву господарку громади ведуть на основі буджету, що є господарським планом дотичної громади. Буджетовий рік громади покривається з буджетовим роком збірної громади.

Буджет громади повинен обіймати всі видатки у звязку з веденням власної господарки і всі ті видатки, що їх покриває громада з доручення збірної громади та всі доходи, передбачені в дотичному буджетовому році. Якщо в буджетовому році виявиться, що треба побільшити або зменшити поодинокі вкедити, то в таких справах мусить прийняти відповідне рішення громадська рада. Доходи і видатки менших громадських підприємств слід помішувати в загальнім громадськім буджеті, зате всі більші підприємства мають мати свої окремі буджети, причому до загального громадського буджету вписується лише надвижка доходів або недобір дотичного підприємства (§ 42—43).

Такі громадські підприємства, що за останні 4 роки приносили недобір, мають бути зліквідовані (§ 44). Видатки громади покриваються в міру припливу доходів і в ніякому випадку вони не можуть переступати сум, означених в буджеті. Звичайних видатків не можна покривати з надзвичайних доходів громади, лише зі звичайних доходів громади. Кредитів, призначених на означені громадські потреби, що є поміщені у буджеті і що їх не видано найдальше до дня 31. березня, себто до кінця буджетового року, не вільно вже видатковувати, ні не вільно після того вписувати на рахунок залеглих доходів громади в минулому буджеті. Всі несплачені минулого року зобовязання, слід вписати до чергового буджету (§ 45). Кожнорічний буджет опрацьовує солтис при співучасти господарської комісії. Проект буджетового преліміпара повинен щонайменше 14 днів бути виложений до загального перегляду. В цьому то часі кожний громадянин, який має право вибирати громадську раду, може складати свої поправки та завваги. Крім цього проект буджету відсилають до перегляду війтові збірної громади (§ 46).

Буджет громади має громадська рада принити найдалі до дня 1. грудня кожного року так, щоб до цього часу війт збірної громади міг дістати його у двох відписах. На випадок, якщо громадська рада у згаданому часі буджету не приняла, солтис громади пересилає війтові проект буджету, опрацьований при співучасти господарської комісії (§ 47).

Війт збірної громади пересилає його до затвердження повітовому виділові.

Буджет громади вимагає обовязково затвердження повітового виділу, якщо:

1) обіймає видатки, не звязані тісно з потребами громади;

2) обіймає видатки або доходи звязані з винагородою солтиса;

3) кошти удержання майна або добра громади, чи громадських підприємств перевищають сподівані доходи.

До повітового виділу належить теж затвердження інших рішень громадської ради у справах доходів та видатків громади без огляду на те, чи дотична громада веде грошеву господарку на основі буджету чи поза буджетом.

Солтис громади кожнорічно складає перед громадською радою звідомлення з виконання буджету та інших рішень громадської ради у справах призначення на деякі цілі доходів. Перед предложенням такого зобовязання громадській раді, це звідомлення має солтис виложити в громаді до прилюдного перегляду на 14 днів.

Звідомлення з виконання буджету з опінією ревізійної комісії розглядає громадська рада і після того солтис пересилає це звідомлення у двох примірниках війтові до 1. липня з відповідним рішенням гром. ради про приняття або відмову річного рахункового звідомлення. З черги війт пересилає повітовому виділові це звідомлення разом з розрахунковим звідомленням з виконання буджету збірної громади, долучаючи теж опінію управи збірної громади (§. 50).

Готівку громади слід переховувати в позичково-щадничій касі збірної громади, комунальній касі ощадности, Почтовій Касі Ощадности або — за згодою повітового виділу — у **кооперативній** кредитовій установі. Повітовий виділ означить висоту грошевої суми, що її може постійно переховувати солтис на негайні видатки громади. (§. 51).

На основі рішення громадської ради і за згодою управи збірної громади та повітового виділу **рахунки громади можна вести в управі збірної громади з тим, що винагорода не буде більша ніж 5 прц. річних, звичайних видатків громади.** Якщо рахунковість громади ведеться в управі збірної громади, тоді солтис веде лише квітарі і касові книги, в яких секретар або касієр збірної громади потверджує касові приходові і розходові докази. Касові документи по закінченні обрахункового року та касові і касово-рахункові книжки по їх закінченні переховують в управі збірної громади (§ 53).

Повітовий виділ видає подрібну інструкцію про складання буджету і річного рахункового звідомлення громади та засади касовости і рахунковости громад разом зі зразками (§. 54).

*) Дивн „Діло" ч. 62, 64 і 76 з п. р.

ГНУТІ МЕБЛІ 2—6
БЮРОВІ, ГОРОДОВІ
Комплетна обстанова бюр і пансіонів.
Великий вибір. — Ціни фабричні.
Конєвич ЛЬВІВ, БАТОРІЯ 12 Тел. 275 00.

Обчислення висоти звороті для не-членів кооператив.

Міністерство скарбу видало обіжник з дня 11. березня ц. р. ч. Д. V. 20676/2/37 у справі обчислення висоти звороті, що припадають на не-членів кооперативи, на основі присуду Найвищого Адміністраційного Трибуналу з 16. грудня 1936. р. до ч. реєстру 4174/34, 4209/34 і 6099/35. Одночасно оголосило такий витяг з цього присуду в „Урядовім Деннику Міністерства Скарбу" з 25. березня ц. р. (ч. 8).:

Слід ствердити в тій справі, що предметом поділу з „надплат і звороті", отже й **основою обчислення висоти звороті для не-членів не може бути ні сума устійненого доходу для виміру доходового податку**, що в його склад входять теж видатки, що їх не можна з податкового становища відтягнути, але вони є без [illegible] торговельними коштами для рахунковости кооперативи, **ні повний білянсовий зиск** без огляду на його поділ, себто без узгляднення виділених зі зиску сум на торговельні кошти або на резервові фонди, що є неподільні між членів і не дають членам інших користей, як лише змогу покрити страти у майбутніх роках. Зате предметом цього поділу є **тільки білянсові зиски**, розділені між членів або вжиті в інший спосіб з користю для членів.

Полекші при викупні промислових свідоцтв.

Міністерство скарбу видало обіжник з 15. березня ц. р. до ч. Д. V. 34149/4/37 (Урядовий Денник Міністерства Скарбу з 25. березня ц. р. ч. 8), яким уповажнило скарбові палати признавати полекші при викупні промислових свідоцтв на 1937. р. та поладнувати невирішені ще подання у справі полекш при свідоцтвах за минулі роки.

Отже скарбові палати мають право дарувати платникам наслідки, якщо вони внесли прохання по речинцях, означених в II. частині обіжника міністерства скарбу з 27. листопада 1936. р. Далі скарбові палати можуть признати на основі індивідуальнаних подань полекші при викупні промислових свідоцтв на 1937. р. та поладнати полекші за минулі роки в цих випадках, коли купно вимаганого законом промислового свідоцтва підважилоб рентовність підприємства або загрожувалоб його дальшому істнуванні. Якщо скарбові палати признають такі полекші, тоді обовязані змінити свої попередні рішення та відписати грошеві кари по думці ст. 178 податкової ординації.

Вкінці обіжник підкреслює, що міністерство скарбу не буде розглядати індивідуальних прохань у справі полекш у промислових свідоцтвах. Зате скарбові палати та уряди обовязані інформувати платників, що висилання прохань до міністерства скарбу недоцільне, бо припізнює їх поладнання.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Чому „Титанік' потонув так несподівано?

Минає рівно 25 літ тому від катастрофи величенського корабля „Титаніка", що досі не має рівної серед різних нещасливих подорожей на морі. „Титанік" вагою 45.000 тон був вивінуваний у найліпші технічні засоби, мав місце на 4.000 осіб і вибравшись у першу подорож з 2.500 особами від найбагатших людей, не рахуючи всякого добра в золоті та предметах. Його несподівана катастрофа ще й досі є предметом дискусій між знавцями. Невеличка кількість осіб, що вирятувалася, не могла навіть здати собі справи, як дійшло до катастрофи.

Непередбачена можливість.

Одною з головних причин катастрофи „Титаніка" були його за великі розміри, з якими його техніки не рахувались. При будові корабля інжинірі мусять брати на увагу можливість його зудару з іншим, без огляду на всі передостережливі засоби, які дають змогу залозі корабля омминати інші кораблі серед мряки. Стіни „Титаніка" були дуже тонкі, щоб через те зекономити більше місця на внутрішні великі салі призначені для вигоди гостей. Їх залізна конструкція при новій методі не брала на увагу зудару з другим кораблем так, що такий зудар захитував стінами „Титаніка", начеб вони були з вапна. При давніших типах корабля йшли теж дві стіни цілою його довжиною в середині, щоб зміцнити його відпорність зверха, підлоги та стелі. Коли зверхня стіна нарушена, тоді ці внутрішні боронять корабель довго перед заливом води. Для вигоди гостей є ці внутрішні стіни відпали при будові „Титаніка".

Зудар.

Вартовий старшина доглянув у віддалі на 1.000 м. величезну ледяну скелю, що плила по морі. „Титанік" плив із швидкістю 700 м. на мінуту. Керманич з холоднокровною свідомістю вжив усіх гальм, щоб енергійно повернути кораблем убік та ominути зустрічі з лиховісною потворою. Його маневр був удатний; корабель не ударився із скелею, а проїхав мимо неї. Та саме тоді гора не впала прямовисно до води, а мала у своїй підставі під водою, недоступчою для ока, гострокінчастий довгий зуб. Саме той зуб зачіпив за „Титанік" у глибині моря. Який сильний і довгий мусів бути такий ледяний ніж, можна уявити собі з того, що він перерізав „Титанік" на 100 метрів, зовсім тихо, наче бритва.

Навіть старшини у службі, що стежили за ходом корабля не знали, що саме трапилось. Це не був товчок від якого здригається цілий корабель так, що люди і предмети падають із своїх місць, а тільки шелест, начеб хтось розмотував ланцюг від котви — легке тремтіння. Ті, що прокинулись, поклались за хвилину спокійно знову.

Смертельна рана.

Легенький зудар з кінчиком ледяної скелі був таким гострим проріэом, якби хтось завдав велитневі смертельну рану ножем у само серце. Від цього прорізу шість охоронних бічних стін дістало діру. Пасажири не знали нічого і управа корабля серед повної рівноваги гостей почала видавати накази. Море було тихе як дзеркало так, що спокоювало всіх. Радіові апарати були цілі і від них виходили телеграми на всі сторони світа „С. О. С." — „спасайте нас!" Великий пароплав „Карпатія", що находився у віддалі 3 годин плавби дав відповідь, що спішить з допомогою і всі на „Титаніку" були певні, що так довго зможуть утриматись на воді.

Тимчасом вода вливалася більшою течією, ніж усі помпи могли її прогнати. Корабель ішов на дно поволі, але систематично. На ньому було рятункових човнів усього на 1200 осіб, дарма, що людей було 2500. Чому? Тому, що при новій системі будови кораблів, правильники, які обовязували капітана не змінялись, а правильник казав, що треба мати рятункові човни на таку-то скількість пасажирів... маючи на увазі кораблі старого типу, коли вони мали не більш 10.000 тон.

Нечемна відповідь.

Була ще одна можливість рятунку. У найближчому сусідстві від „Титаніка" стояв серед криг фрахтовий корабель „Каліфорнія". Криги не були перепоною для його їзди, але капітан „Каліфорнії" не квапився і як людина флегматичної вдачі рішив одну ніч перечекати на місці. Він мав радіо і вже пополудне того самого дня попереджав „Титанік", що на морі є крижані зломи та ледовики. Повідомляв теж про те, що саме через зріст тих перешкод він сам припиняє свою дальшу подорож. На те телеграфіст з „Титаніка" відповів „Каліфорнії" нахабно: „Стули морду і не перешкоджай нам! Ми їдемо до Кап Рейс з важними депешами!"

Був це грубий жарт і депеш ніяких „Титанік" не віз, а тільки всякі приватні листи без більшого значіння. Моряки з „Титаніка", як усі подорожні на ньому, були горді, що їдуть таким чудом новітньої техніки і вважали нижче своєї чести розмовляти з якоюсь там старою торговельною будою. Капітан „Каліфорнії" — пішов спати. Коли пів години пізніше „Титанік" почав висилати свої радіові телеграми — він, ображений, їх не приймав. А саме він міг усіх вирятувати.

„Титанік" пішов на дно з такою швидкістю, що люди не мали змоги повірити у свою смерть. Тільки капітан і його співробітники знали, що їх чекає.

ТЕКСТИЛЬНА ГУРТІВНЯ

поручає всякі суконні матеріали, що входять в обсяг бавовняних товарів з найліпших бельських фабрик на мужеські і жіночі одяги. Найнижчі ціни.

Ф-ма Шимон Бляйх

Львів, вул. Казимира Великого 7.

608 **Тел. 250-96.** 3—10

В Америці поширюються ровери.

Минулого року фабрики у Спол. Державах випустили на ринок 750.000 роверів. У 1933 р. статистика стверджувала, що серед предметів, які діти бажають собі як дарунки на Різдво, ровери займають четверте місце. У 1935 р. вони стояли на першому місці. Тепер 4 мільони американців їздить на колесі, замість ходити пішки. Сотні клюбів-циклістів розсіяні по всій державі. Недавно влаштував нью-йорський клюб „сніданок" для своїх членів і ввесь „Центральний Парк" покрили колеса. Існують окремі поїзди, які перевозять ровери на ближчі місця, коли їх власники їдуть у вагонах. Ясно, що типи роверів є дуже різні залежно від вимог покупців — з кермами як в авті, із шкіряними сідлами, на дві особи, три, навіть більше. Перегонові ровери є роблені із сплаву алюмінія і важать усього 13 фунтів. Поширення роверів створило новий спорт — польо на роверах, зовсім так само, як на конях; є теж спорт, що єднає стріляння з лука з їздою на ровері. Минулого року було у Злуч. Державах 20 великих роверових перегонів. У парках будують окремі стежки для наколесників, бо зорганізовані наколесники висилають домагання до міських управ та центральних урядів, щоб їм улекшити їзду. У 1932 р. деякі дотепні агенти роверових фабрик зуміли поширити в Голівуді думку, щоб фільмові артисти вживали роверів. Одні почали їздити для спорту, другі для здоровля, треті для жарту. Почалося від реклями і за кілька літ сотні тисяч звичайних громадян почали наслідувати артистів.

—o—

ПЛАЩІ французькі і англійські
КОСТЮМИ найгарніші 3—3
на підставі найновіших моделів
С. Штайн, Зіморовича 6. тел. 257-39

ГОЛОСУВАННЯ В ПАРЛЯМЕНТІ ЕЛЄКТРИКОЮ.

У шведському парляменті ввели новий спосіб обрахунку голосів... електрикою. Голоси 150 членів парляменту можна обрахувати за 20 секунд. На пульпіті кожного посла є два гудзики, один з надписом „так", другий з „ні". На стіні салі висить карта, на якій зазначене місце кожного посла; над їх іменами є чотири лямпи — зелена, що означає „так", червона на слово „ні", біла, коли хтось не голосує себто стримується і мала червона на знак „неприязний". Таким робом на стіні видко вислід кожного голосування. Коли тільки голосування скінчене, предсідник при помочі гудзика робить підрахунок голосів автоматично і може негайно почати нову справу з голосуванням. Після кожного голосування залишається автоматична фотографія.

СМЕРТЬ СЕРЕД ЦВІТІВ.

Рідкий випадок смерти трапився з паріжанкою Ферреоліною Габійон, що була манекеном в одному з паріських великих магазинів. Вона була дуже гарна, а заробляла дуже мало так,що не могла прожити із своєю мамою. Її знайомі намовили її попробувати щастя у фільмі. Вона покинула свою посаду і дістала місце в одній кіновій фірмі, але тільки як статистка, бо не мала драматичного таланту. Це пригнобило її так, що вона думала про самогубство. Та вся з мріями про мистецьку карієру, хотіла бодай умерти як велика артистка. Вона купила за всі гроші,які мала цвіти з опянливим запахом, зажила сильного наркотику і зачинилася у своїй кімнаті. Вмерла подібно як „Камеліева дама". Кілька днів пізніше віднайшли її серед цвітів.

ТЕЧКА, ЯКА ЛОВИТЬ ЗЛОДІЯ.

Американський винахідник Бекер з Ню Йорку винайшов течку, яка сама борониться перед злодіями. Цілий її механізм так підбудований, що коли хтось, що не знає його тайни, буде намагатись відчинити течку — наступає вибух, який сигналізує власникові небезпеку. Крім цього їдкий дим із вибуху осліплює на хвилину злодія. До замку течки закладають спеціяльні капслі, які згодом, при відчиненні вибухають.

НАСЛІДНИК.

Як відомо, місто Помпеї засипав попіл Везувія 79. р. по Христі. Тепер і місто і гарний амфітеатр відкопали. В театрі знову дають вистави. Директор театру перед першою виставою подав ось які анонси в часописах: „Розпочинаємо новий сезон у міськім театрі в Помпеях у найближчу неділю оперою „Донька полку". Останню драму відіграли в нашім театрі перед 1800 роками під дирекцією пана Квінта Марція, а саме драму „Троянки" пана Сенеки. Отож прошу панів, шляхту і всю чесну публику всю ласкавість, виявлювану моєму попередникові, перенести й на мене, його наслідника, бо я доложу всіх сил, щоб мій репертуар стояв гідно побіч його".

ПЕРЕХІВНЯ МАЛИХ ДІТЕЙ.

На залізничій стації в Шікаго відкрили недавно перехівню для малих дітей. Кожна мама, яка приїздить до Шікаго, може залишити свою дитинку в перехівні і сама піти за своїми орудками. Нова дитяча перехівня може помістити 400 дітей, що ними ввесь час опікуються пістунки і окремі лікарі.

Нова книжка.

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ:

Як чоловік зійшов на пана

З автобіографією автора і карикатурою Е. Козака.

Веселе оповідання про молодця, що зводить із собою тяжку боротьбу: що вибрати — любов і добру „партію", чи працю для громадянства. Оповідання повне гумору та бадьорости.

Ціна книжки 2 зол. 50 сот.

Моя відповідь Преосвященному.

В березні цього року, під час генеральної бюджетової дискусії в сенаті, я виголосив у присутності всіх міністрів промову, в якій між іншим гостро виступив проти кольонізаційної політики міністра рільництва. В цій промові я заявив, що через цю політику, непередбачену ні Божим ані навіть державним законом, стане проти уряду ціле українське громадянство. На доказ цього я згадав у цім уступі промови статтю „Нової Зорі", яка саме тоді вдарила на українських послів за те, що вони, не зважаючи на всі свої протикольонізаційні протести, зявилися в соймі тільки проти буджету міністерства рільництва, а не голосували послідовно також проти цілого державного буджету. Щоб неукраїнські сенатори якслід зрозуміли політичний сенс цих моїх слів, я додав при тому, що „Нова Зоря" — це „орган великого українського патріота єпископа Хомишина, який, як відомо, перший накликував нас і уряд до нормалізації польсько-українських взаємин". У дальшій частині промови я сказав, що кольонізаційна політика уряду захитує основу вашої парляментарної проби знормалізувати польсько-українські взаємини в Польщі.

Ціль промови — ясна: звернути увагу уряду та польської суспільности на те, що **кольонізаційній політиці протиставиться ціле українське громадянство.** Так це зрозумів уряд і цілий сенат. Однак зовсім несподівано виступив за це проти мене Преосв. Кир Григорій Хомишин у своїй відомій заяві, видрукованій у 24. ч. „Нової Зорі" і передрукованій у „Ділі". Поза фонналістичним зауваженням, що „Нова Зоря" є органом товариства священників ім. св. Йосафата, та що Преосвященний не пропагував „нормалізації" польсько-українських взаємин, тільки християнську „льояльність" до польської держави та поза очевидним непорозумінням, немов би то я сказав, що „Нова Зоря" чи Преосвященний єпископ Григорій перечеркують „нормалізацію", — є в цій заяві незрозумілі для мене в цім випадку вискази проти УНДО, про „українських людей, які компромітують єпископа і вводять його в колізію", про „особисту користолюбивість для узискання мандату чи миски сочевиці" і т. п. В цих випадках є поза дяковитим непорозумінням ще й відгук — не знаю, чиєї — але впертої злосливости. Не думаю реагувати на це. По-перше тому, що як у промові, так і цим разом памятаю, що без конечної потреби недобре є в умовинах вашої дійсности нарушувати авторитет українських Владик — а відтак тому, що реагуючи на злосливість, легко самому попасти у злобний тон. Таким чином я, свідомий християнин, міг би попасти в колізію з Святим Письмом, яке добре навчає нас, що „мудрість не ввійде в злобну душу". Шануючи чужий авторитет, шаную також свій і тому до бою на „кріпкі слова" також не стаю ніколи.

Остап Луцький.

У ЦАРСТВІ СТАЛІНА.

ЗАСІВИ.

Весна цього року дає незвичайно яскраву ілюстрацію несамовитої господарки московського централізму на немосковських землях. „Ізвестія" з 2. IV. пишуть, що „до дня 25. III. 1936. р. засіяно по цілому СССР 8,268.000 гек., до 25. III. ц. р. — 2.227.000, різниця в порівнанні з минулим роком все збільшується..." Ці числа відносяться майже цілком до немосковських земель, бо на Московщині сіяти ще не почали. Головна причина спізнення цьогорічного засіву на немосковських землях є та, що без наказу з Москви ані насіння не можна дістати, ані палива для моторизованого господарства, ані машино-тракторних станцій урухомити. Жорстокі воєнні реквізиції в осени минулого року на немосковських землях спричинили в багатьох місцевостях голод, який лютує там і тепер. Збіжжа, призначене на засів там в значній мірі зужито.

Спізнення засіву викликало гострі репресії московського уряду проти місцевих урядів і большевицьких організацій, зокрема на українських та козацьких землях. Місцеві уряди змушені переводити засів „ударним порядком". Остання пятиднівка березня та перша пятиднівка квітня принесли „перелім": багато районів подало звісти, що вони вже весняний засів закінчили. Як — про це знає очевидно й сам московський уряд, бо преса подає остороги не надуживати „штурмовими засівами".

Московські можновладці використовують спізнення засіву для нових чисток місцевих урядів та організацій. „Ізвестія" пишуть, що Азовсько-Чорноморський Край та Дніпропетровщина уряджують перегони у спізнюванні засіву. Керманичі Київщини, Вінниччини та Харківщини повинні зрозуміти, що дальше „припізнювання засіву може уважатися як злочин проти інтересів держави". Більш отверта „Правда" жадає цілком виразно голів керманичів ріжних земель, а навіть цілих „незалежних" національних республик. „Грузія засіяла три рази менше, Азербейджан чотири рази менше ніж в минулому році. Чи Берія, секретар ЦК КП(б) Грузії і предсовнаркому Мгалоблишвілі, секретар ЦК Азербейджанської партії тов. Багіров і предсовнаркому Рахманов уважають таке становище нормальним? А про що думають секретар ЦК КП(б) Вірменії Аматуні і голова совнаркому Гуланян? Секретар Кримського обкома Лаврентєв і голова совнаркому Саметдінов гадають очевидно, що та висліди засіву буде відповідати хтось інший, а вони полишаться збоку..." Загрожені московським урядом місцеві уряди сиплють погрозами й карами на керманичів підвладних їм низових установ і організацій.

БЕЗПЕКА ПРАЦІ.

Як подає „За індустріялізацію", в хемічній фабриці у Чернореченську нещасливі випадки настільки часті, що навіть їх ніхто не реєструє. Нема дня, щоби не трапився якийсь нещасливий випадок.

ДАЛЬШІ АРЕШТУВАННЯ В СОВІТАХ.

„Морнінг Пост" з 9. ц. м. подає, що в Совітах переводяться дальші сенсаційні арештування „троцькістів", під якими, як каже „М. П." треба розуміти всіх, що є в опозиції до сталінського комунізму.

„В добре поінформованих кругах — пише далі „М. П." — ходять упертї поголоски про арештування трьох визначних совітських генералів, яким закидують звязки з чужинецькими урядами. Арештованими мають бути: червоний командир (генерал) Примаков, заступник коменданта ленінградської округи; командир Туровський, заступник коменданта харківської округи і командир Ляпін, начальник авіяції на Далекому Сході.

(УКБЮРО ЛЬОНДОН.)

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ
СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ
АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?
ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО
НАШОГО ЩОДЕННИКА

З відчитової салі.

Д-р Михайло Драган: УКРАЇНСЬКІ ДЕРЕВЛЯНІ ЦЕРКВИ. — Академічний Вечір у Львові.

Цей цікавий виклад нашого спеціяліста від церковної архітектури вповні заслуговує на те, щоб познайомити з його змістом наш ширший загал. На вступі прелєгент ствердив, що наше деревляне будівництво ще досі мало досліджене, хоч воно зберегло ще найбільше прикмет передісторичного будівництва і тому треба його пильно досліджувати. Про генезу нашого деревляного будівництва є ріжні погляди. Професор віденського університету Стажиговський уважає, що наше деревляне будівництво розвинулося під північним впливом і що воно не має запозичень від південного, греко-римського, каменного будівництва. Проф. В. Залозецький обстоює думку, що наші деревляні церкви повстали під впливом византійської та західної каменної архітектури. Одначе вище деревляне будівництво має більше багатство форм від каменного. Мурованє будівництво повстало у нас із заведенням християнства. Наше деревляне будівництво витворило свої оригінальні форми під впливом середовища, мистецької традиції та чужих впливів. Повстали три типи з пляном тридільним, хрестовим і дводільним.

При помочі світляних образів прелєгент змусив розвиток цих трьох типів нашого деревляного будівництва.

В дискусії промовляв проф. В. Залозецький, що підкреслив вплив каменної архітектури на деревляну та різницю між східно- і західно-українським церковним будівництвом. — Вкінці прелєгент подав до відома, що на днях появиться його книжка, присвячена розглядові цих проблем.

Еміграційні справи.

У СПРАВІ СЕЗОНОВОЇ ЕМІГРАЦІЇ.

Еміграційний Синдикат з доручення міністерства суспільної опіки виясняє, що рекрутація сезонових робітників відбувається у місцях, в яких вивішене урядове оголошення. Еміграційний Синдикат цієї рекрутації не переводить.

Рекрутація сезонових робітників до Франції і Бельгії відбувається на окремих умовинах тільки в деяких місцевостях у точно означених округах і в обмеженому числі. Цих справ Еміграційний Синдикат також не полагоджує.

Щоб виїхати до Франції, треба мати контракт праці, потвердженний французьким міністерством праці. Крім того до Франції і Бельгії можуть виїздити родини тих, що мають постійне заняття у Франції або в Бельгії, якщо мають формальне дозволення, потверджене французькою владою. Еміграційний Синдикат полагоджує справи виїздів на контракти праці і на основі візових.

СВІДОЦТВА МОРАЛІ ДЛЯ ЕМІГРАНТОК ДО КАНАДИ

Неодружені жінки, що їдуть самітно (нарічені) та дівчата повищ 14 літ, які їдуть до Канади, мусять мати свідоцтва моральности, виставлені громадськими урядами або вищими адміністраційними урядами. Недостача свідоцтва моральности виключає одержання візи. Одружені жінки, що їдуть до своїх чоловіків, не потребують представляти свідоцтв моральности.

ОСТОРОГА.

Еміграційний Синдикат остерігає перед фірмою А. Адольф Зелений, що недозволено розвиває діяльність на терені Польщі. Ця фірма пересилає листи і домагається 400 зол. за виробленні контракту. Є це звичайне обманство, обчислене на необізнаних людей.

—o—

НОВИНКИ.

— **Весняний сезон у Черчі.** Весняний сезон у Черчі починається 5. травня. Ті, що хорію́ть на ревматизм, гіхт, ішіяс, злу переміну матерії, шлункові, ниркові та жіночі недуги повинні користати з найдешевших цін і найдогіднішого часу лікування. Інформації: Управа Живця, Черче, п. Рогатин. 642 1—10

— **Хочете** мати гарно і дешево вичищений чи покрашений плащ, сукню, костюм, то віддайте вже сьогодні до своєї механічної пральні „АТА". **Львів, вул. На Байках 15., Бляхарська 21., Зелена 31.** З провінції присилайте почтою.

— **В Українськім Лікарськім Товаристві** чергові сходини членів у пятницю дня 16. ц. м. в год. 7. увечір. На сходинах реферує д-р Т. Бурачинський про праці Палати Лікарів у Львові. 641

— **В 100-ліття появи „Русалки Дністрової".** Столітні роковини появи „Русалки Дністрової" вшанує львівське громадянство святочним концертом, який відбудеться в неділю 18. ц. м. в салі Міського Театру в год. 12.15 вполудне. У програму концерту ввійдуть твори у більшости на цей концерт скомпоновані до слів членів „Руської Трійці". Виконавцями програми будуть: проф. В. Радзикевич — вступне слово, хор „Львівського Бояна", хор студентів Богословської Академії, оперовий співак Михайло Голинський і професори Муз. Інституту ім. М. Лисенка д-р Р. Криштальський — скрипка, П. Пшеничка — чельо й Р. Савицький — фортепіяни, які виконують інструментальне тріо. Подробиці програми подають афіші. Білети вступу можна набувати в „Союзному Базарі", вул. Руська ч. 20.

— **Стрий — відчит п. н. „Фашистівська Італія"** М. Островерхи відбудеться 18. квітня ц. р. в год. 6. веч.

— **Львівський жіночий квартет „Богема" у Станиславові.** Львівський жіночий вокальний квартет „Богема" під проводом В. Балтаровича після успішних виступів на сцені у Львові й у радіо виїжджає до Станиславова, де в неділю 17. ц. м. виступить із концертом творів українських і чужих композиторів. До цього квартету належать наші молоді талановиті співачки пп. Стефа Михалюк, Орися Купчинська, Катруся Войтіховська й Любка Соботівна, які на виступах у Львові здобули собі загальне признання і прихильність публики.

— **Робітничий Театр** при Українському Робітничому Т-ві „Сила" у Львові дає в пятницю 16-го ц. м. в салі театру Ріжнородностей, вул. Рутовського 22. драму на 5 дій Ів. Тобілевича „Сербин". Початок у год. 7.45 веч. Передпродаж білетів у Союзнім Базарі. Чистий дохід призначений на допомогу для українських безробітних.

— **Українське богослуження в Льондоні.** У квітну неділю, 25. ц. м., відбудеться в Льондоні в костелі св. Патрика при Сого Сквер торжественна Служба Божа українського католиць

кого обряду, яку відправить о. Боський з Брюсселі. Англійське товариство св. Йоана Золотоустого в Льондоні аладило окремі запрошення для тих, що цікавляться східними католицькими обрядами і приготовило окремий вівтар з тримаченним хрестом і зі свічками. Українське богослуження все притягає велике число англійських гостей, прихильників східних обрядів. — (Укбюро Льондон).

—**Хто виграв на льотерії.** В нинішньому дні впали такі більші виграні Державної Класової Льотерії: 50.000 зол. на ч. 150083; 15.000 зол. на чч. 152387, 17467; 10.000 зол. на чч. 47135, 166084 5.000 зол. на ч. 44818; 2000 зол. на чч.: 34759, 70559, 88178, 113769, 161198; 1.000 зол. на чч.: 74483, 75449, 77059, 190197, 191796; 50 зол. на чч.: 22025, 53696, 69140, 11460, 90073, 116056, 188051; 400 зол. на чч.: 15754, 78916, 39595, 42714, 69618, 82827, 91605, 116143, 123783, 140624, 186947, 185059, 188520.

— **Арештування в Журавні.** У звязку з протижидівськими подіями підчас ярмарку в Журавні по слідстві придержали на поліції сім осіб з Савкою Паламарем. Іх відвели до вязниці окружного суду у Стрию.

— **Озвірілий мазур убив селянина.** В понеділок 12. ц. м. господар українець, з поблизького села, в переїзді попри магістрат міста Сокаля, нехотячи зачепив возом віз одного мазура й зломив тамтому ручницю. Мазур орчиком розбив селянинові голову. Раненого не вспіли довести до шпиталю й він помер на фірі. Вбивника арештували.

— **Будують нові костели.** У селі Винограді коло Заліщик кс. Г. Немчинський з Гвіздця посвятив площу під будову костела. Як звичайно у таких випадках буває на посвячення приїхав заліщицький староста Віммер і польський пос. д-р Василевський. Крім того будуть новий костел у селі Краснім пов. Ярослав.

— **Упертий самовбивник.** Ми вже писали про обманця Казимира Янковського, який проковтнув у поліційних арештах кусень ложки. Тепер перенесений до судової вязниці проковтнув уже цілу ложку. Після пересвітлення відвезли його до вязничного шпиталя в Дрогобичі, щоб там перевести відповідну операцію.

— **Гімназійний учень застрілився з приводу нещасної любови.** У віллі при вул. Набеляка коло 19-ої години стрілив до себе в околицю серця з револьвера учень 8-ої гімн. кляси Я. Л., замешкалий у домах МКЕ на Габрієлівці. В тяжкому і здається безнадійному стані перевезли його до лічниці. Слідство виявило, що Л. застрілився на тлі нещасливої любови.

— **Львівська хроніка.** На приказ слідчого судді арештували Болеслава Майхера, б. касіера залізничого перестанку в Лисиничах, під замітом дефравдації 150-ох зол. — Також арештовано Франца Манделя, що з 11. на 12. березня ц. р. украв гардеробу в кіні „Стилевому". — Підчас вчорашньої поліційної облави притримано 17 осіб, щоби справдити їхню ідентичність і 37, щоби відставити до місцевостей, де вони мешкають. — Злодії вкрали з млина „Марія Олена" (Якуба Германа 9) 300 мішків вартости 300 зол. і з мешкання М. Кальтера (Каспра Бочковського 2) столове накриття вартости 500 зол.

— **Шал.** Степан Литвин зі Звенигородка (Бобреччина) побив жінку і викинув її разом з батьком з дому, а тоді замкнувся, підпалив дім та підтяв собі горло. Згоріло два господарства. Литвина витягнули з горючої хати сильно попареного.

— **Заворушення безробітних.** У Сосновці прийшло до заворушень безробітних, які демонстрували перед бюром Фонду Праці. Поліція розігнала демонстрантів слізними газами. Зпід будинку Фонду Праці безробітні пішли під магістрат. Кілька поліційних відділів заступило вхід до магістрату. Президент міста приймив делегацію безробітних, але ніяких конкретних зобовязань не міг дати. Юрба безробітних заповнила цілу площу педед магістратом і почала напирати на магістрат. Кінна поліція шаржувала. Кількадцять осіб ранених. Демонстрації безробітних були теж і в Познані, але мали спокійний хід.

— **Похід безробітних у Варшаві.** Дня 12-го ц. м. пополудні перед будинком Уряду Посередництва Праці на вул. Ягайлонській на Празі (Варшава) сформувався похід із 300 безробітних, що пішов під ратуш. Делегацію безробітних приняв воєвода. На зазив поліції зібрані на подвірю безробітні розійшлися спокійно.

— **Не узнавали монополю пошти.** Варшавський громадянин Бендер доручував повідомлення 5-ох поважних банків про платність векслів, беручи від одного повідомлення по 8 сотиків (пошта бере по 30). Тепер поліція викрила ту аферу.

— **Жебрак, що мав 18.000 золотих.** В околиці Томашова Мазовецького помер несподівано якийсь жебрак. При ньому найшли мішочок з 18.000 зол. у банкнотах.

— **Князя Миколу арештували.** Румунська преса приносить вістку, що на князя Миколу наложили домашній арешт. Після резигнації з прав члена королівської родини, князь Микола хотів виїхати до Італії і в тій справі вже йшли переговори між королем Карлом і його братом. В переговорах посередничив премієр Татареску. Конфлікт між князем Миколою і королем набрав гострих форм головно через жінки князя й короля, які посварились. Князь Микола перебуває у віллі в Смабові, під доглядом поліції ,яка не допускає до нього журналістів, ні телеграм та листів.

— **Страйк студентів у Любляні.** В Любляні (Югославія) вибух страйк студентів, які протестують проти нового правильника іспитів. Щоденник „Сльовенец" пише, що страйк дістає під впливом комуністів політичну закраску. Виклади в цьому університеті припинили і університет замкнули.

— **9-ох летунів згинуло підчас катастрофи** над летунським майданом у Форлі, де налетіло на себе два літаки.

— **До чищення срібла** купуємо найделікатнішу пасту. І слушно — хочемо, щоби срібло було чисте і лискуче, і не зазнало найменших рис. Срібло є коштовне, але дорожчі нам зуби. Наші зуби повинні блистіти, як слонева кість, їх емалія мусить залишитись неторкнена. Тому треба вибрати до миття зубів найбільш підхожу пасту, яка їх чистить основно не порушуючи при цьому емалії. Паста до зубів ОДОЛЬ є найшляхотнішим порошком у пасті. Тільки така паста відповідає вимогам ідеального засобу до миття зубів. Паста до зубів О. ДОЛЬ відсвіжує і прохолоджує.

—o—

З кіна.

Кіно „Коперник": „Натаврована".

Знаменита льондонська артистка мала у своїй минувшині трагічну подію, яку вона скриває перед цілим світом, передовсім перед своєю улюбленою дитиною: в Америці вона була обвинуваченою за вбивство — її дитина вродилась у вязниці. Тому, коли на обрії її життя раптом знову появляється її колишній чоловік, шантажист і винуватець усього її лиха, вона не вагається кинути все своє нове життя, славу і театр, щоб одного дня просто зникнути, з метою запевнити щастя дитині. Але від чогож є славні репортери великих пресових концернів? Один із них, до речі дуже гарний, находить і слід загиненої артистки і її саму, відкриває її таємницю, а після всяких мельодраматичних перипетій, здобуває любов і руку жінки з тавром. А тому, що нею є гарна Кей Френсіс, отже варто було цьому репортерові потрудитись. Фільма приємна і ввесь час тримає глядача у напрузі. Як додаток йде пригодна колірова гротеска.

Дописи.

БЕРЕЖАНИ.

Концерт у честь Т. Шевченка. В суботу 3. квітня відбувся в Бережанах концерт у честь Шевченка, що його влаштував „Бережанський Боян". Програма почалася „Заповітом", після чого о. декан К. Бачинський виголосив гарно опрацьовану промову. Програма складалася з таких точок: мішаний хор „Береж. Боян" з'єднівав у супроводі фортепіяну Шевченка-Ярославенка „Тече вода" і Шевченка-Рождольського „Сонце заходить", жіночий хор відспівав Шевченка-Ю. Бачинського „Калина", нар. пісню Леонтовича „Ой гаю мій"; Шевченка-Воробкевича „Думи мої" і нар. пісню Леонтовича „Дударик". Декламувала „Осї глава XIV" п. А. Кальбівна, а п. А. Білинський в супроводі фортепіяну декламував „Минають дні". На концерті виступив теж з бандурою п. Ю. Сінгалевич, який прегарно виконав „Вітая хмара за димами", „Вихлик" і „Кант про Почаївську Божу Матір". Жіночим хором диригувала п. С. Копцюхівна, мішаним хором — лікар Л. Мигоцький, фортепіянові супровід був у руках п. О. Бачинської. Закінчено свято національним гимном. Всі точки стояли на високому рівні, публика заповнила битком салю „Українбанку".

Загальні збори Районової Молочарні. Дня 29. III. відбулися загальні збори Районової Молочарні в Лісниках коло Бережан при участи делегата Маслосоюзу інж. Йовика. Зі звіту управи присутні довідалися, що Р. М. має 28 збірень з 4.807 членами. Продукція масла дала в 1936 р. 47.499 кг., молока перероблено 1,147.550 літрів. Торги в молочарні в минулому бізнесовому році дійшли до 134.706 зол., з чого на виплату доставцям пішло 103.853 зол. Молочарня веде свою крамницю в Бережанах; торги крамниці дійшли минулого року до 28.776 зол. Не зважаючи на несприятливі обставини (брак паші, суспільна кваркування) Р. М.

Кнут Гамсун:

ПІД ОСІННІМИ ЗОРЯМИ

Повість, стор. 152 + 18 стор. передмови.

Переклад Івана Ставничого. З передмовою М. Рудницького. Ціна 2·50 зол., порто 25 сот.

Історія бурлаки — написана одними із найбільших сучасних повістярів — великим психольогом та майстром слова, автором „Голоду", „Пана" та „Вікторії", лавреатом Нобеля".

в Бережанах розвивається гарно головно завдяки повній посвяті праці управи, в склад якої входить пп.: М. Прийдун, М. Суходольський і проф. Л. Мидлик. Зборам проводив голова Нади Ради о. декан Е. Бачинський. Наради були ділові, дуже популярний і повчальний реферат виголосив інж. Йовик, що його привітні нагородили довготревмовкаючими оплесками.

Праця харитативного комітету ім. Митрополита А. Шептицького. Для тривалого впровадження комітет Екоц. Митрополита Кир Андрея створено в дні 15. І. 1936 р. в Бережанах організацію, яка мала взяти постійним веденням харитативної діяльности в місті. На поклик організації откликалось українське громадянство міста Бережан по 20 сот. місячної вкладини на ту харитативну акцію. За зібрані гроші видано зимою минулого і цього року доживу убогої дітвори Рідної Школи. Від початку зими аж до кінця місяця березня видавано щоденно 75 обідів (гаряче молоко і гусок хліба) найбіднішим дітям. На чолі цієї акції стоїть місцевий парох о. Е. Бачинський. Жінки українського громадянства міста Бережан допомагає активно цю важну акцію.

СТАНИСЛАВІВ.

Поклик до публики салі „Сокола". Організатори різних імпрез у салі „Сокола" звертаються до публики з такими проханнями: 1) закупновувати білети в передпродажі; 2) не дуситись у вестибулі, а входити на салю, займати свої місця і в салі вичікувати початку; 3) приходити точно, а не вільнаціть чи кількадесять минут після назначеного часу й перешкоджати в той спосіб тим, що вже сидять на салі. — Прохання ті вовсім слушні і шан. публика багато скористала, коли б тих точок придержувалась.

Гостина „Богеми". В неділю 18. ц. м. виступить у нас з одиноким концертом український вокальний жіночий квартет „Богема", що вже має свою добру славу. Віримо, що станиславівське громадянство не програють нагоди почути жіночі револьвери і салю „Сокола" заповнить по береги. Мужчий провід „Богеми" в руках п. Балтаровича.

Український часопис у нашому місті. В перших днях травня побачить світ „Шлях", часопис (двотижневик) Станиславівщини. Потребу такого часопису вже давно всі відчували, тож гадаємо, що громадянство підтримає моральною і матеріяльно змагання організаторів „Шляху". Часопис матиме 8 стор. друку і коштуватиме лише 15 сот. Квартальна пренумерата 90 сот.

Б. Л.

Спорт.

Русь — Вікторія Жінков 3:2 (1:0). Ужгородська дружина осягнула м. ін. й тої справді сенсаційний успіх перемагаючи празьку дружину на її власнім грищі, на якому не вдалося ще нікому перемогти Вікторії Жіжков. Найкращим грачем на грищі був Бокший. В нападі дуже добре грав Криж, який осягнув теж геттрік стріляючи 3 воріт. На оборонї грав добре рухливий і твердий Товт, який давав собі дуже легко раду з нападом Вікторії. На цих змаганнях було 30.000 глядачів, які оплескували гарну гру ужгородської дружини.

Загальні Збори Філії К. Л. К. Львів. В неділю 11. ц. м. відбулися звичайні загальні збори львівської Філії Карпатського Лещетарського Клюбу. Про велике заінтересування працями Філії КЛК Львів свідчила велика скількість присутніх на зборах членів, які в живій та діловій дискусії обговорювали вивязану в минулому сезоні працю виділу, спортові осяги змагунів та висказували побажання щодо напрямних праці в сезоні 1937-38 р. (про поширення легкоатлетичної секції та спортових гор. приєднання дорослу і будову каючової пристані).

Окружний біг навпростець Львівської Округи. В неділю 18. ц. м. організує УССК, на припоручення О. К. Львів, біг навпростець за першенство Округи. Цей біг має виказати, хто з львівських змагунів вквалїфікується до краєвого бігу, тож цікаво буде оглянути форму наших змагунів, тимбільше, що краєвий біг відбудеться не у Львові, лиш у Стрию. Старт бігу на площі Сокола-Батька в год. 10. рано. Збірка змагунів у год. 9. Зголошення змагунів приймає У.С.С., Підвалля 7, до пятниці 16. ц. м.

Комунікат Філії КЛК. Виділ львівської філії КЛК. повідомляє, що літні тренінги відбуваються у вівторок і четвер від год. 15-ої та в неділю від 9-ої на площі Сокола-Батька.

Святочні бажання за посередництвом „Діла"

Подаємо Шановним Читачам до ласкавого відома, що як і минулими роками, з нагоди цьогорічного Великодня відкриваємо окрему рубрику святочних бажань для Вп. наших Читачів і Прихильників.

Надіслані бажання помістимо у святочним числі „Діла". Кошти бажань: 2 золоті до розміру 15 слів та 20 сотиків за кожне слово понад 15 слів.

Сподіємося, що наше Шановне Громадянство використає цей дійсно вигідний і дешевий спосіб святочних бажань та з нагоди цьогорічного Великодня пригадається своїм дорогим і близьким своякам, приятелям, товаришам, знайомим і т. д.

Бажання, за які належитість просимо надсилати рівночасно з текстом, приймаємо до 28. квітня 1937. року.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

ЖИТТЯ І ПРАВО, вістник теорії і практики. Львів березень-червень 1937. Р. X. Ч. 1—2. Зм ст. Д-р К. Левицький: Д-р Отокар Федак — посмертна згадка. — М-р Я. Падох: Грунтовий процес Гетьманщини XVIII в. — В. С.: Ст. 100 к. к. — Д-р І. Грицай: Про податкову ординацію. — Звід Двенадцяти С. У. А. в Тернополі. — XIV. Загальні Збори С. У. А. — Д-р Л. Гащкевич: Суди приносять у собі сенсі — Д-р М. Волошин: Право про устрій адвокатури. — Д-р Р. Перфецький: Совісна Правнича Комісія в справі нового проекту права про устрій адвокатури. — Д-р К. Левицький: До питання, в якій мові мають українські священники переписуватися з державними урядами. — Д-р Л. Гащкевич: Настасієвський-процес — Д-р В. М.: До арт. 148 і 2 к. к. — Оречення Найвищого Суду. — Висліди Термінологічної Комісії. — Л. Г.: Рижи.

ЗМАГ, спортовий тижневик Львів. Р. І. ч. 10 з 3. квітня 1937.

НАШ ПУТЬ, независимый журнал молодых. Львов. Год III. Нр. 8 (9). март 1937.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича

ГОРОДЕНКА:
14. IV. Шарка.
15. IV. Шалапут.
16. IV. Ва.
17. IV. Шарка (вдруге).
18. IV. Чорногора в огні (Довбуш).

Укр. Мол. Театр „Загреба" під арт. пров. В. Блавацького

ТРУСКАВЕЦЬ:
14. IV. Земля (Стефаниківських академік).

Робітничий Театр — сала Театру „Різнородностей" Рутовського 22.

16. IV. „Сербія".

Великий Театр:

Середа, 14. IV. год. 8. веч. Ревія „Веселої Хвилі".

Четвер, 15. IV. год. 8. веч. Хор Робітничої Електрівні в Будапешті.

24 шт. столового накрит. 100 зол. з правдивого срібла
масивні тільки у
В. ГРІМБЕРҐА, Сикстуська 4.

КІНА.

АПОЛЬО: „Аллагія город" з Мара Дітріх і Черл. Боєром.

АТЛЯНТИК: „Місячна соната" з Ірн. Індерешським.

НАНДА: „Ялта", „Тореадор і жінки".

ІРАЖИНА: „У сяйві сонця" з Із Кеґуром.

ЕВРОПА: „Три сестри Пенні".

КАСІНО: „Камелієва жінка" з Ґретою Гарбо.

КОПЕРНИК: „Напитнована" (Кел Франсіс).

МАРУСЕНЬКА: „Багате бідняткo" із Шерлею Темпель.

МЕТРО: „Забута людина", „Пригода пеховця".

МІРАЖ: „Володар підводного царства з Льон Чанеєм.

МУЗА: „Сан Франціско".

ПАЛЯС: „Ординат Мікоровський" з Тамарою Вишневською.

ПАН: „Пан із мільонами" з Гейрі Купером.

ПАКС: „Пастер".

РАЙ: „Мельодії впад Дунаю" комедія

СВІТ: „Прокажена".

СТИЛЕВЕ: „Рік 2000" на основі Велса та ревія.

УТІХА: „Малий бунтар" із Шерлею Темпль" і ревія „Пекарство на смутку".

ХИМЕРА: „Країна щастя", „Пять дівчаток із Канади".

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 2.)
„Аґлпи".

ВІДГУКИ ДНЯ.

Два світи дитини.

Мені досі здавалося, що світ дитини є тільки один. Показується, що є два: один на Зіморовича 2 і другий десь на Легіонів чи іншій Академічній.

Переглядаю недавно „Діло" і бачу анонс: „Світ Дитини" — діточа конфекція. Спершу з дива не міг вийти: Чи справді ред. Таранько завів поруч „Шансельорів", „Малих героїв" і інших „Робінзонів" ще й малі штанята, сорочечки та рукавички?!

І сумно мені стало

Діточа конфекція — річ несумна, але факт, що знаний видавець і редактор „Світа Дитини" пішов на таке поширення видавництва — це мені в голові не містилося. Бодай — думаю — повинен був знайти іншу назву для своєї фірми — кажім: „Рай Дитини". Нехайби назва „Світ Дитини" була залишилась тільки при журналі і видавництві!

А з другої сторони: Як сумно, що видавець такої потрібної і корисної літератури мусить помагати собі побічним інтересом і замість книжок і часописів пакувати майточки, сорочечки та шапки. Або що гірше: пакувати те все у свої книжки і часописи. Бо ніде правди діти, любі діти, ви читалиб залюбки „Світ Дитини", але батьки незалюбки посилають не то передплату, але й післяплату.

Тому сумно мені стало, і жаль зробилося видавця, видавництва і... нас.

Та шож! Треба — думаю — піддержати родимця хоч у тім. Не піддержував у книжках (бо діставав за дармо!), так бодай піду, куплю щось для дитини. Йде весна, сніг потребує і цього і того, чому не піти!?

Заходжу на Зіморовича. Вхід як звичайно, сходи так само, вивіска тільки про видання та журнал.

„Зле, думаю, починає ред. Таранько, раз пустився на конфекцію, то треба справу по купецьки: велика вивіска, якась вистава, орієнтаційні таблички... Бодайби хоч на брамі вивісив на гаку кілька зразків дитячої гардероби. Нема стиду — на Краківським теліпаються на гаках ще не такі частини гардероби і то для дорослих. А перед брамою не зашкодилоб поставити наганича...

— Може пан добродій потребує щось для дитини!? Прошу до середини, все є!

Бодай що сотого заробив би. А кошт невеликий, 15—20 золотих. У нинішніх часах знайшов би на це кандидатів навіть з вищою освітою.

Врешті вивіска: Видавництво „Світ Дитини" і електричний дзвінок.

Дзвоню. Відчинив двері навіть підтягнутий усміхнений редактор і видавець.

— А-а-а, слихом слихав! Прошу, прошу, що за рідкий гість!

Ну, думаю, це вже по читанні: закрутився, усміхається, затирає руки...

— Доброго здоровля. Я, бачите, прийшов до вас за справунками.

— Певно якийсь дарунок на дитячі іменини. Але ви, здається, вже все маєте.

— Навпаки. Саме бракує мені.

— Будь ласка. Ходім, поглянемо. Ви щось із найновіших?

— Спеціяльно на модним мені не залежить. Щоби було сильне, порядне і незлежале.

— Сильне?! То може вам дати відразу опрявлене?! А що таке наприклад?

— Я хотів би пару рукавичок, фланелі на нічну сорочину, скарпитки.

З лиця редактора і видавця зник усміх, а очі впялились у мене як два питайники:

— Фланелі, скарпиток?!... Що вам? Тут, у мене?... Ах, знаменито, ви певно думаєте, що я даю такий святочний додаток до передплати!

І почав сміятися довго-довго, бо сміявся за двох: за редактора і видавця.

Тепер прийшла на мене черга остовпіти:

— Не розумію, чого ви так смієтеся. Адже в „Ділі" було виразно: „Світ Дитини" — дитяча конфекція!

Ред. Таранько аж заплакався:

— Бодай вас! І ви також? Ті я вже з тим ради собі не можу дати. Ось нині два замовлення з провінції, вчора одно, а перед тижнем також одно чи два. Але то зовсім хтось інший з на іншій вулиці! Зате він готов діставати замовлення на книжки.

— Знаєте, — кажу, — я впав на геніяльний помисл! Зкомунікуйтеся з тим купцем і погодіться: Приймайте замовлення, давайте собі обопільно опуст!

Галактіон Чіпка.

Ніякий культурний нарід не може обійтись без шкільного Товариства, яке в національній державі стає клітиною державно-освітнього апарату, а в мішаній — доповнює й занедбання чи недогляди в освітній роботі. — Якеж велике значіння для бездержавного українського народу має „РІДНА ШКОЛА"! Памятаймо на це!

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Кравецький Сальон
М. Горбачинський і Син
Академічна 3. — Тел. 215-91
пригадує своїм П. Т. Клієнтам, що найвища пора подумати за літній сезон. — На склад найліпші матеріяли краєві та закордонні. Ціни доступні.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 14. квітня 1937.

Берлін (357) 14.15 Розр. музика, 17.00 Концерт хору, тенор, вальдгорн, 20.50 Нові пісні мелодії, 21.00 Мельодії з Відня, 22.30 Легка і танц. музика, **Білгород** (487) 18.00 Нар. пісні, **Будапешт** (550) 12.05 Сальон. музика, 13.30 Військ. орк., 17.25 Форт., 18.30, 19.00 Цит. музика, 19.30, 20.00, 21.00, 22.00 „Сицілія" оп. Якобія, **Відень** (507) 15.15 Анд. для дітей, 17.00 Солісти і квартет, 19.35, 20.00, 21.00 Концерт у честь Брамса (Мор ні сер., Пятігорський віол.), 22.20 Військ. орк., **Дайтшляндзендер** (1571) 13.30 Дит. дітей, 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Клав. соната ц-дур Бетовена, 21.15 Дуети арт., 22.30 Музика, квартет, **Мілянo** (309) 19.30, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.10 „Ільгуарані" оп. Гомеза, **Мінхен** (405) 12.00 Розр. музика, 19.00 Орх. концерт, форт., 20.45, 21.00 Відомський вечір, солісти, орх., 22.30 Клявесинівний рестіталь, **Прага** (470) 14.15 Для дітей, 16.10 Сальон. квартет, 19.20 Військ. орк., 20.20, 21.00 Галевий концерт, 22.20 Данська та шведська форт. музика, **Радіо Парі** (1648) 18.15 Співи, 15.00 „Послом XIVII" Шмідта, орх., хор, солісти, 17.30 Форт., 20.05, 21.00, 22.00 „Ріголето" оп. Верді, **Рим** (421) 17.50 Орх. концерт, 19.45, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 Симф. концерт, 22.20 Розр. концерт.

Четвер, 15. квітня 1937.

Берлін (337) 14.15 Розр. музика, 16.30 Моцартівський концерт, 19.15 „Про кохання та смерть" симфонія А. Ірмлера, 19.40 Ветрний гомін, **Білгород** (487) 18.00, 20.00, 22.20 Скрипка, 19.50 Нар. пісні, 21.05 Оп. дуети, **Будапешт** (550) 12.05, 20.50 21.00 Цит. музика, 14.00 Форт., 17.30 Співи 19.30, 19.00 Сальон. музика, 20.00 Солісти 21.55, 22.00 Оп. орх., **Відень** (507) 17.10 Великодні та весняні пісні, 19.25, 20.00 21.00 „Намісто Малюшки" оп. Вольф-Ферарія, 22.20 Австр. мельодії, **Дайтшляндзендер** (1571) 10.00 Нар. пісеньки, 14.00 16.00 Музика, 18.00 Німецькі нім. співи, солістів, 20.30, 21.00 Симф. концерт, 22.30 камер. музика, **Кошиці** (259) 13.20, 18.0 „Для Закарпаття, 17.15 Гумор. пісеньки **Мілянo** (309) 17.15 Вок. концерт, 19.00, 20.40 Розр. концерт, 21.00, 22.00 Комедія та скр. рестіталь, **Мінхен** (405) 8.30, 9.0 Веселий муз. поранок, 10.00 Нар. пісні, 12.00 Військ. орк., 15.00 Для дітей, 16.3 Невідомі пісні Шуберта, альт, баріт. 17.00 Нар. музика, 19.20 Весел. нар. пісеньки, 20.10, 21.00 „Співачка" оп. Рімського-Корсакова, **Прага** (470) 12.55 Сальон. квартет, 17.15 Співи, 18.00 Для дітей, 20.25 Скрипка, 21.00 Концерт орх. Пятігорського віол., **Радіо Парі** (1648) 12.15, 16.30, 19.45, 20.15 Співи, 17.00, 18.00 „Полонез" трет. Корналя, 20.30, 21.00 Камер. музика, 21.45, 22.00 Концерт орх. опіа, **Рим** (421) 17.15 Танц. музика, 20.45 Розр. музика, 21.00, 22.00 23.00 „Мойсей бібл. драма Россіні.

Присилайте передплату!

Шкіряні каганці

і ремінці для цеп в найліпшім гатунку, кожна величина по зол. 1.40, лінва по 60 сот., гарапи по 1.50 — продає **Робітня Римарсько-Галантерійна Н. БАРЕР,** Львів, Сикстуська 2, побіч фірми „Сельмандра". 519 4—?

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 14. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Рухавка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Весняні байки. Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Сальон. орх., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Забавянка футер і кілимів перед молитвою, 14.30 Легка музика з гр. пл., 15.00 Господарські вістки, 15.15 Легка музика на органах, гр. пл., 15.30 Львівські бікучі вістки, 15.35 Кильман: попурі з оп. „Княжна чардаша", гр. пл., 15.45 Техн. скринька, 15.55 Легар: Пісоньки з оп. „Дівча з Будапешту" гр. пл., 16.05 Досталь: Що грають у світі, гр. пл., 16.10 „Шлеські завулькн": Духи в бібліотеці, вид. для молодших дітей, пісоньки, музика, 16.30 Концерт нар. хорів, 17.00 У п'ятьдесятліття смерти К. Ордона відч., музика, спів, рецитація Ст. Ярача. 17.45 Спокійна повість: Гутірка з приятелем, 18.00 Акт. гутірки, 18.10 Промова голови Уряду Ф.В. і В.Пр., Львів, 18.15 Спортові вістки, 18.25 Вебер: „Юбель" увертюра, гр. пл., 18.40 Заг. скринька, 18.50 Держ. ліси в журі за дешевий будівельний матеріял для села, 19.00 „Вправа до Імпозіну" фрагм. із пов. Уніловського „Двадцять літ життя", 19.20 Чи знаєте, що... Ж. Ж. Руссо був композитором?; про фрагменти оп. Руссо „Сільський ворожбит", 20.00 Тріо Шумана оп. 80, скр., форт., віол., 20.35 Хвилина Бюро студій, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Оповідання про Шопена „Фридрахів портрет" в опр. В. Гулевича; форт., у програмі Соната г-моль, 21.45 Камер. концерт, смичк. квартет Ротшильда з Відня, 22.25, 23.00 Танкова музика у вик. малої орхестри.

Четвер, 15. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Рухавка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Дораноє для молоді вселюдніх шкіл: орх., скр., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Легка італійська музика у вик. мандолінїстів, 12.40 Полудневий денник, 12.50 Полемізовіди в меншому господарстві, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Легка музика з гр. пл., 15.30 Львівські бікучі вістки, 15.35 Вальси Ів. Штрауса, гр. пл., 15.55 Куток гумору, 16.00 Програма на завтра, 16.05 В дитячій кімнаті, гр. пл., 16.20 Хвилина пізнань, авд. для старших дітей, 16.35 Фрагменти з опер Верді, гр. пл., 17.00 Боротьба із сухотами, діяльос, 17.15 Ігн. Фел. Добжинський: Секстет ес-дур оп. 39, на дві скр., альтівки, дві віол., контрабас, 17.45 Книжка Ів. Булгака про Вільно, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Промова голови Уряду Ф. В. і В. Пр. Катовіці, 18.15 Сайговий комунікат, 18.17 Спортові вістки, 18.25 Маєрбер: Увертюра „Тібор на Шлеську", орх., гр. пл., 18.35 Польська еміграція з Америки в часі незалежн. праці, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Театр Уяви: „Чорні тулїпани" Макса Вітта, 19.40 Арії та пісні, відсп. Сергій Бенені в супр. форт., 20.00 Легка музика у вик. військ. орх., 20.30 „В екзилєсія", 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Ст. Бол. Порадовський: Скрипка І., ІІ., альтівка, віол., спів, віоли д аморе, форт., 21.45 У віденському городці, квартет, 22.25 Танкова музика з гр. пл.

Радіокутик.

РАДІОВА ПАЛАТА НА ПАРИСЬКІЙ ВИСТАВІ.

цьогорічна Світова Вистава в Парижі відбуватиметься під назвою „Вистава Сучасного Мистецтва і Техніки". Н чого дивного, що її організатори особливу увагу звернули на радіо. Воно стане вимагатиме одну з найбільших атракцій цієї недотепської імпрези, виконуючи водночас ролю інформатора, пропагатора і провідника. Крім того радіо підносить перед відвідувачами куртину, показуючи куліси і способи „приготовлення" вадіодій та слуховищ.

По правому березі Сени, близько від мосту Олександра ІІІ. знаходиться імпозантний будинок Радіової Палати. Це будівля цілком модерна, характер якої стармонізовано з самим духом радіофонії, вбираючи в пластичні форми той розмах і потугу, з якими радіо здобуло світ.

Радіова Палата предоставить публиці діяння радія від моменту висилки до відбору слухачами. Вона поділена на два основні відділи: перший відділ промислових, де фабриканти в ряді помислових кіосків задемонструють найцікавіші експонати радіового приладдя, — і відділ другий, де міститимуться студії, емісійні фонії, розподільні станції і т. д.

З цих студій надаватимуться за час тривання виставп великі концерти та інші імпрези, як напр. „Свято Парижа", „Свято Світла" і т. д.

З метою збільшити отражливість Палати, два відділи (промисловий і студій) не відділені один від одного.

На партері знаходиться велика галерія, де побудовано кіоски. До цієї галерії прилягатиме досить велика саля, присвячена телевізії. Архітектура цього поверху оригінальна тим, що з технічних причин треба було збудувати канал наповнений водою, що має берегти Палату перед повінню на випадок підвищення води в ріці. Цей канал має 7,5 метрів широчини і є прикритий бетоновою поміччю, яка творить галерію, з якої відкривається, завдяки спеціяльним шибам, чудесний вид на Сену. Ця галерія служитиме як ложа для визначних осіб підчас свят на Сені.

Головний вхід прилягає до другого поверху (від вулиці). Цей вхід дуже широкий передбачуючи наплив публики. Його уміщено напроти великого голю. В цьому голю знаходитиметься радіова приладдя, а на стінах — алегоричні різьби і світлині емблеми всіх радіофоній світу.

Потім входимо до великої галерії, яка прилягає до поодиноких студій, відділених від галерії шибами. Маємо величезну студію для музичних авдицій, дещо меншу для солістів і три зовсім малі студії для відчитів і співів.

Вреші доходимо до великої салі понад 100 кв. метрів поверхні. Це регулятивна кімната і ампліфікаторні. Тут сходяться і модулюють всякий звук: „голосніш", „тихше", „скоріше"; „вільніше"... Це — чуйне вухо радіостації.

До цього голю прилягає також читальня-салькон і бібліотека, де будуть зібрані всі радіові часописи і книжки, що є у світі.

В конференційній салі будуть висвітлювати наукові фільми, що ілюструють поступ та останні здобутки радіотехніки.

Широкими східцями входимо на вищий поверх. Знову велика саля із стінами. Це — ревір радіового промислу. Тут знайдемо цілковиту телевізійну інсталяцію. Організатори і промисловці хотять довести, що телевізія вийшла вже з пелюшок і має намір дотримати кроку радіофонії. Одну стіну цієї салі становлять дзеркала, а друга з шибою, через яку видно велику студію розміром 30 метрів довжини і 18 метрів ширини, звідки можна буде надавати концерти найбільших симфонічних орхестр і хорів.

Зверхній вигляд Палати зарисовується сміливими і рішучими контурами, творячи гармонійну й імпонуючу цілість.

Паризька Вистава, завдяки зусиллям кількадесяти країн, представить найбільш всебічно, чим стало досі радіо і чим буде воно завтра.

Шукаєте праці? —

Певно найдете її, якщо дасте оголошення до нашого щоденника

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89.13, 88.70, Долари американські 5.28·00, 5.25·50, долари канад. 5.28.00—5.25·50, Фльорени гол. 289.32—287·60, Франки фр. 23.66—23.32, Франки швайцарські 120·25—119·45, Фунти англ. 25.92—25·70, Гульдени данц. 100.20—99·80. Корони ч. 16.10—15.40. Кор. дан. 115·64—114.80, Кор. норв. 130.23—129.25, Корони шв. 133.63—132.65, Ліри італ. 24.10 — 23.50, Марки фінл. 11.45 —11.00, Марки нім. 125·00—122·00, Шил. австр. 97.00—96.00. Марки нім. срібні 130, 127.

АкцП.

Банк Польський 102·00, 102·25, Цукор 30·25, Вугель 20·00, 20·25, 20·00, Ліпкоп 13·25, Стараховичі 32·50.

Тенденція неодностайна

Папери.

5 поз. інвест. І ем. 66·00. серія 83·00, 2 ем. 65·25, серія 83·75, 5 пр. поз. конв. 57·00, 6 дол. 55·25, купон 3·39, 4 проц. прем. дол. 45·00, 4 проц. поз. консолід. 56·00, 55·25, 55·50, 54·50, 54·00, 54·13, три ост сер. 53·75 др.

Тенденція дещо сильніша.

Збіжжя.

Львів, 13. IV.

За 100 кг. дьоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	29·75—30·00
Пшениця збір. червона	29·10—29·35
Пшениця одн. біла	29·00—29·75
Пшениця зб. біла	28·75—29·00
Жито штандарт І.	24·00—24·25
Жито шт. ІІ.	23·75—24·00
Ячмінь одн.	24·75—25.00
Ячмінь на пливо	23.25—23.50
Ячмінь паст.	22·25—22·50
Овес шт. І. незадовг.	22.50—22·75
Овес шт. І. А легко зад.	21.00—21.50
Кукурудза кр.	21.50—22·25
Бараболи	3·50— 3·75
Гречка на пливо	32·00—32·50
Крупи гр.	54·00—56·00
Мука пшен ст. гат. І вис.	46·50—47·00
„ „ гат. І А	45·50—46·00
„ „ гат. І Б	44·50—45.00
„ „ гат. І Ц	43·05—44·00
„ „ гат. І Д	42·50—43·00
„ „ гат. ІІ А	41·00—41·50
„ „ гат. ІІ Б	40·10—41·00
„ „ гат. ІІ Ц	39·75—40.20
„ „ гат. ІІ Д	38·50—39·00
„ „ гат ІІ Е	36·50—37·05
„ „ гат. ІІ Ф	35·00—35·50
„ „ гат. ІІ Г	33·00—33.50
„ „ гат. ІІІ А	25·25—25·75
„ „ гат. ІІІ Б	23·75—24·25
Мука пшенична паст.	20·75—21. 5
Мука пшенич. разова до 95%	33.00—33·50
Мука житня вис. 0—50%	38·75—39·25
Мука житня гат. І. 0—50%	36·25—36.75
Мука житня гат. І. 0—65%	34·50—35.00
Мука житня гат ІІ. 50-65%	24·75—25·25
Мука житня разова 0·95%	30.25—30.50
Мука житня понад 65%	21·25—21·75
Висівки житні	13·50—13·75
Висівки пшен. грубі	14·00—14·25
Висівки пшен. середні	13·00—13·50

Інші курси незмінені.

Звідомлення збіжевого ринку Центросоюзу з дня 13. ц. м.

Ціни за 100 кг. дюзом, дьоко вагон-стація завадонайня:

дьоко ст. заладів:

Пшен. збірна 750 гр/л 5%	27·50—28.50
Жито збір. 649 гр/л. 3%	21·75—22·50
Ячмінь пшн. 621 гр/л. 4%	20·75—21·25
Овес легко задощ. 444	19·50—20·00
Овес не задощ. 456	20·00—20·50
Гречка 10%	31·00—32·00
Кукурудза жовта	20·50—21·00
Кукурудза червона	21·50—22·00
Конюш. сім'я	38·00—39·00
Соняшникове сім'я	37·00—38·00
Насіння льону	50·00—53.00

Ячмінь та овес подешевіли на 50 сот., ціни інших продуктів незмінені. Тенденція слаба.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 13. квітня н. р. кооперативні платив за дьоко Львів:

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	2.95 зол.
1 кг. масла десеров. бочкове та експ. включно з опакув.	3.00 „
молоко від 11. І. ц. р.	0.16—0·17 „
копа яєць	2·50 „

Тенденція на масло і молоко здержана, на яйця слаба.

Ще раз зазначуємо, що за масло експортове включно з експорт. опакуванням платимо по 3·00 зол. від 31. березня ц.р., а не по 3·20 зол. як помилково видруковано.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 13. IV. н. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, дьоко подвір'я птахомясарні „М. С." у Львові, (пл. Бідьченського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре умяснені, повногруді товсті	1.40 зол.
Курки молоді І. кл. товсті без жапняку на ногах від 1.80 кг. вагу	1.15 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ДРУЖИНА священника, у старших роках шукає вдови по священнику з середніх літах або сироти, що занялась би господарством. Зголошення в Адміністрації „Діла" під знаком „Господиня". 645 1—2

КУПНО - ПРОДАЖА

МОТОЦИКЛІ TWN найновіші моделі на рік 1937 продає Міхальський, Львів, Фредри 7, тел. 207-43. На проспект долучити марку 618 2—6

ФІРАНКИ, КАПИ, найдешевша виробня Вайк, пл. Марійська 6. 508 6—10

ТРІЮМФ світової слави, машини до писання бюрові і валізкові продає Міхальський, Львів, Фредра 7. 618 2-6

РІЖНІ

ПЕРШОРЯДНА кравчиня приймає вспанку домську гардеробу, скоро й дешево. На Байках 23, II. п. м. 8. 610 1—3

СТАРУ ГАРДЕРОБУ мужеську міняємо на найновіші бельські матеріяли. ТЕЛЕФОН 270-25. 64

ПЕРЕРІБКИ КОВДЕР З.— У ДУБСА, Сикстуська 6. 575 4-10

Повіт. Кружок Рідної Школи в Перемишлі оголошує отсим такі

КОНКУРСИ:

1. Конкурс на посаду управителя приватної фах.-доповнюючої школи Т-ва Р. Ш. в Перемишлі на шк. р.к 1937-38. Вимагані студія технічні і коли можливо шкільна практика, яка дає першенство.

2. Конкурс на вчителів цієї школи до навчання: а) рисунків фахових для металівців, машинознавства, електротехніки, технольогії металів і науки про тепло; б) рисунків геометричних і відручних; в) мови польської. Вимагані студія технічні і університетські.

Петенти вносять проханя до канцелярії Кружка Р. Ш. в Перемишлі вул. Костюшка 3 до дня 25. квітня 1937 р. залучаючи: 1. Метрику уродження. 2. Шкільні свідоцтва. 3. Посвідки горожанства і приналежности. 4. Власноручно написаний життєпис.

При відмовній полагоді прохання петента залучені документи звертається без повідомлення.

644 Старшина Кружка Р. Ш.

КНИЖЕЧКА

ВЕЧІРНЯ І ПАРАКЛИС

ДО ПРЕСВ. БОГОРОДИЦІ

конче потрібна кожному вірному, що хоче брати живу участь у цих Богослуженнях. Ціна 1 пр. 20 сот., 5 примірників з почт. оплатою 1.15 зол. Хто замовляє 50 примірників, дістає 25 проц. знижки Замовляти: Адміністр. „Діла", Львів. Ринок 10.

ДЕШЕВО — СІТКИ ДО ОГОРОЖІ

І. КОНРАД

Гетманська 22. 2—10

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

які кожне видавництво мусить відновити з новим роком для почтового уряду можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилається за післяплатою.

Цінник друків:

Zawiadomienie wysyłkowe
1 пр. 6 сот.

Gazetowa książka nadawcza
оправлена (130 карток) зол. 2.50

Książka rozsyłkowa
на 480 урядів, оправлена зол. 2.50
на 960 урядів оправлена зол. 5.—

ХТО?!

хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідніший

ПЕРФУМЕРІЇ

С. ФЕДЕРА

Львів СИКСТУСЬКА 7
Філія КОПЕРНИКА 18а

Кожний покупець, що покличеться на оце оголошення „Діла" дістане ЗАДУРНО гарний дарунок.

Перша Українська Швальня

„ЕМКА"

Львів, Личаківська 14. І. п. 15—25

Готове мужеське б.ля з добірних матеріялів у великому виборі. Замовлення з власних і добраних у роботі матеріялів виконується скоро і солідно. Конкуренційні ціни.

Відповідальна редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Четвер 15. квітня 1937. Ч. 82

ДІЛО

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229-41.

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ЗРАНКУ.

ПОЛЬСЬКА ЧОТИРОЛІТКА

і легковаження потреб українського населення.

ПЕРЕХРЕСНІ ВПЛИВИ В ЕВРОПІ.

Наслідки „демонстраційного“ свисту для українців у Румунії.

Страйк гуцулів.

За поліпшення сільського господарства.

Процес проти селянина за приналежність до ОУН.

Переговори з Вітосом.

Комуністична бібула в божниці.

Важні політичні розмови мін. Шахта у Брюсселі.

Нота Німеччини до Ватикану.

Національні кораблі блькують Більбао.

Смерть болгарського Ляндрі.

Ч. 82 (14.525). Львів, четвер 15. квітня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060. Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічне . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

НА ЕСПАНСЬКИХ ФРОНТАХ.

ПІД МАДРИДОМ.

Генерал Кейпо де Ллано заявив перед мікрофоном, що національні війська відбили вчора наступ червоних на університетську дільницю та Каза дель Кампо. Червоні втратили 4 повзи і 8-ох убитих.

НА ПІВНОЧІ.

Червоне командування північної армії повідомляє: На відтинку Алава національні війська потерпіли великі втрати, на відтинку Ейбар вони дуже активні. На фронті Бургосу сильна артилерійська перестрілка. На відтинку Ескамплеро артилерія знищила укріплені становища національних військ.

Авас подає, що на відтинку Уркіоя червоні здобули важні національні становища і нині досвіта відбили національний протинаступ. Червоні втратили 150 убитих і 600 ранених.

Навпаки національний комунікат твердить, що червоні завтакували національні становища під Уркіоєю, але мусіли відступити перед протинаступом, залишаючи на побоєвищі 100 убитих. Національні війська відбили також червоні наступи під Мотрією, де полягло 200 червоних.

КОРАБЛІ БОМБАРДУЮТЬ.

Як подає Авас, два національні кораблі обстрілювали вчора шлях Валенсія—Барсельона, але не спричинили поважніших шкід

ЛІТАКИ ТАКОЖ.

Авас повідомляє, що — не зважаючи на погоду — червоні літаки виконали під Мадридом кілька налетів на становища національних військ, наражуючи їх на прикрі втрати. Коло Гвадалахари червоні літаки знищили кількадесять національних вантажних самоходів на шляху до Мандайона.

5.000 УБИТИХ ЗА ДВА ДНІ.

Авас повідомляє: Полонені вояки червоної армії заявили у національному штабі, що за два минулі дні червоні втратили на відтинку Ескорія 5.000 убитих і коло 15.000 ранених.

ТОРГОВЕЛЬНІ ПЕРЕГОВОРИ В БУРГОСІ.

Авас повідомляє, що в Бургосі почалися торговельні переговори між представниками німецького уряду та національного еспанського. Переговори присвячені усправненню товарообміну.

БЛЬОКАДА БІЛЬБАО.

НАЦІОНАЛЬНІ ЧЕРВОНІ ТА БРИТИЙСЬКІ КОРАБЛІ НА БАСКІЙСЬКИХ ВОДАХ.

Сім національних военних кораблів від трьох днів блькує Більбао та деякі менші пристані в Біскайському заливі. У віддалі 3-ох миль, себто на еспанських територіяльних водах, сторожать найгрізніші національні кружляки „Альміранте Сервера" і „Канаріяс".

Баски вислали кілька суден з Більбао, але на вид гарматніх дул з „Альміранте Сервера" і „Канаріяс" вони вернулись до пристані. Виявляється, що батерії гармат уставлені над берегом не можуть спинити національних кораблів.

Чотири англійські контрторпедовці й один підводний човен контролюють береги Біскайського заливу. До них прилучився в понеділок величезний англійський кружляк „Гуд". Один англійський транспортовець хотів зблизитися до пристані в Більбао, але коли зявився „Альміранте Сервера", він мусів завернути до пристані Сент де Ліль.

Що принесуть нові японські вибори?

Як подає Домей, напруження між урядом та партіями Мінсеіто і Сеюкай зростає. Рішення уряду про розвязання парляменту, зверене проти партійництва, тому його підтримала організація Шовакай та Національна Ліга. Зацікавлення зосереджується тепер коло виборчої акції, її можливих вислідів та її впливу на загальне положення. Суттю теперішньої кризи є конфлікт між партіями більшости, що намагаються вдержати теперішній стан, і чинниками, що бажають національної реформи.

„Ніші-Ніші" передбачує, що вибори не змінять укладу сил у новому парляменті. Перед розвязанням парляменту Мінсеіто мала 205 послів, Сеюкай — 172, Шовакай — 24, Суспільна Народня Партія — 18, Національна Ліга — 11, Тококай — 9, інші партії 8; незалежних послів було 18. „Ніші-Ніші" припускає, що на випадок успіху партій Мінсеіто і Сеюкай, опозиція здобула би до 380 мандатів.

Супроти такої можливости уряд Ганші мусів би податись до димісії, або знову розвязати парлямент. Якщо ні, він хіба зорганізував би нову групу та співпрацював би з одною або кількома вже існуючими партіями.

Побут Шахта у Брюсселі.

Президент німецького державного банку д-р Шахт приїхав учора до Брюсселі. Зібранним на двірці представникам преси заявив він, що приїхав ревізитувати губернатора бельгійського Національного Банку. Можливо, що свій побут у Брюсселі використає д-р Шахт, щоб перевести розмови з премієром Ван Зеландом. Ще вчора був д-р Шахт на авдієнції у короля, опісля відбув нараду з президентом бельгійського державного банку Франком, який передтим нарадкувався з премієром Ван Зеландом. Опісля Франк видав на честь д-ра Шахта снідання, на яке прибув м. ін. міністр фінансів Деман.

Розмови мін. Шахта відбуваються довірочно. Як зачувати, Німеччині йде головно про те, щоб запевнити собі довіз товщів і міді з бельгійського Конґа. До брюссельських розмов д-ра Шахта привязують спеціяльне значіння з огляду на те, що премієр Ван Зеланд, підпявшись завдання перевести досліди над міжнародним господарським положенням, вперше має змогу навязати безпосередній звязок керманичем німецького господарства.

Комуністична бібула в божниці.

У литовському містечку Сірогала поліція знайшла у божниці під проповідницею багато комуністичної бібули.

Окружний суд у Ковні засудив на 4—5 літ вязниці 6-ох комуністів і 2 комуністки, що належали до фабричної ячейки і кольпортували комуністичну літературу.

———

ПОДУМАЙТЕ
скільки грошей Ви заощадили дійсно, а скільки могли б були заощадити. Застановіться над тією важною для Вас справою і постановіть складати відтепер постійно хочби й найменші суми на вкладкову книжечку

Кооперативного Банку „Дністер"
у Львові, вул. Руська ч. 20.

ПОЛЬСЬКА ЧОТИРОЛІТКА.

У Вістнику Законів ч. 15. з 2. березня ц. р. оголошено два закони з дати 24. лютого 1937. р., а саме під поз. 96 закон про інвестиції з державних фондів в 1937. р. і під поз. 97 закон про дотації на річ фонду народньої оборони. Оба ті закони творять одну цілість і є якраз основою так званої польської чотиролітки, себто пляну великої економічної розбудови центрального осередку Сандомир впродовж років 1937—1940 разом з розбудовою оборони кордонів. Обі ці справи великої ваги і тому слід про них ширше заговорити та зазнайомити з ними наше громадянство.

Проблеми інвестиційної політики в останніх роках стали актуальними не тільки в Польщі. Належать вони до підставових питань економічної політики і обхоплюють не тільки безпосередню інвестиційну діяльність держави, але теж і цілу низку засобів, якими треба підсилити ініціятиву цілої народньої господарки, отже й ініціятиву приватних одиниць. Однак приватна ініціятива і приватні засоби не вистарчають, якщо йде мова про великі видатки для оборонних державних цілей та створення широких можливостей для розвою продуктивної праці. Ці речі вимагають інвестування величезних капіталів, яких приватна ініціятива і підприємчивість не всилі достарчити.

Оба згадані закони є наче вступним кроком, що формулує державні оборонні і господарські інвестиції в означений пляи, в пляи, що в найближчих роках буде дальше розиватися аже до закінчення першого етапу в 1940. р. Це т. зв. перша польська чотиролітка. Про цю справу появилася недавно накладом варшавського тижневика „Польска Господарча" цікава публікація: „До господарської перебудови" — „Напрямні державних інвестицій", де зібрано промови в соймі і голоси поодиноких ресортових міністрів; вони творять неначеб урядовий коментар з насвітленням великого інвестиційного пляну. У публікації подано обширну промову мін. скарбу Квятковського в соймовій буджетовій комісії 5. лютого ц. р. для узасаднення інвестиційного пляну. Далше йдуть промови чи заяви мін. військових справ Каспшицького, мін. комунікації Ульриха, мін. хліборобства Понятовського, мін. торгу і промислу Романа і мін. суспільної опіки Косцялковського, що порушують і насвітлюють поодинокі відтинки інвестиційного пляну.

В економічній розбудові зробила Польща досі одно великанське діло — Гдиню. Гдиня перед кількадесять роками, убога маленька рибальська оселя — сьогодні понад 100 тисячне місто і найбільша морська пристань на Балтику. Коштувало це сотки мільонів зол. І буде ще чимало коштувати. А складися на це податники цілої польської держави. Це був один етап польської економічної — і не тільки економічної — політики: вікно у світ і доступ до світа. І нині ніхто інший, як тільки творець Гдині мін. скарбу і віцепремієр Квятковський є головним автором другого величезного пляну — створення т. зв. центрального осередку Сандомир, до чого якраз мають послужити цитовані на вступі закони, що тая польська чотиролітка

Єдиний християнський склад 593 5—20
ГОТОВИХ МУЖЕСЬКИХ ОДЯГІВ
СУКНА І МАТЕРІЯЛІВ НА ОДЯГИ
ТАДЕЙ ЦВЕТЛЕР
вул. Коперника ч. 5. Тел. 238-43.

Державний буджет на рік 1937/8 дає у видатках звичайних і надзвич. суму 2,316,479.000 зол. і є зрівноважений. У цьому буджеті є і перший видаток на інвестиції з державних фондів на р. 1937. в сумі 264 міліонів зол., в чім найбільші позиції: 56 міліонів на залізничі інвестиції, 50 міліонів на будову шляхів і мостів та їх конзервацію і 50 міліонів на інвестиції з фонду праці. В наступних роках в міру потреби будуть ті видатки зростати, а покриття знайдуть вони в державному буджеті. Дотації на річ фонду народньої оборони в 1937-1940 рр. винесуть один міліярд золотих і будуть покриті з кредитових операцій. Сума всіх інвестицій з державних фондів у найближчих чотирьох роках має дійти щонайменше до 2.400 міліонів зол. і таку суму держава має у тому часі змобілізувати.

Сама сполука обох законів — інвестиційного і оборони — вказує, що рішальні чинники польської держави поставили у першу чергу постулят скорого скріплення оборонної сили держави. Як другий постулят іде справа систематичного упромисловлення краю для скріплення оборонної спроможности держави та для абсорбції приросту населення, для розміщення безробітних і створення можливостей перетворів сирівців на вартости вищого ряду. Врешті згідно зі словами мін. Квятковського лучиться з цим постулят перестрою господарської структури у тому напрямку, щоб зактивізувати пасивні з господарського огляду полоси краю, щоб затерти чи зменшити великі економічні ріжниці між заходом і сходом, щоб використати механічну енергію шляхом електрифікації і газифікації та обнижкою коштів продукції і зробити господарку рентовною.

У виконанні цього великого пляну — як кажемо — подуманого передовсім під кутом оборони держави, твориться новий центральний промисловий район у корінній хліборобській Польщі у трикутнику Сандомир—Радом—Кельце з осідком у Сандомирі над Вислою, що має стати теж осідком нового упромисловленого воєвідства. Засяг цього промислового району обійме теж значну частину західної Галичини здовж правого берега Вісли від Розвадова по Тарнів. У цьому районі сконцентрується ввесь великий промисл Польщі, не тільки той, що звязаний безпосередньо з обороною держави. Побудують великі залізничі магістралі і шляхи для автомобілевої і вузової льокомоції, що побіжуть зі заходу на схід і з півдня на північ та будуть перехрещуватися в Сандомирі. У звязку з тим розбудують рівнож і водну сітку.

Для підчеркнення величини польської інвестиційної чотиролітки разом з обороною слід навести деякі інформації з промови мін. Квятковського в соймі з 5. лютого ц. р. з інших держав:

Інвестиції, пляновані у Франції у відношенні до цілого буджету включно з інвестиційним пляном дали в 1936. р. 19 прц., в Бельгії дотичний відсоток на 1937 рік дає 20 прц. В Чехословаччині буджетові і позабуджетові інвестиції дають тепер 19 прц. гльобальної суми видатків, в Італії 15 прц., при чому там деякі інвестиції виконується зі спеціяльних фондів, що їх не оголошується. В Австрії відповідний відсоток для цивільних інвестицій давав в останньому часі нещілих 4 прц.

В Польщі на 1937. рік буджет і позабуджетові інвестиційні видатки, обчислювані подібно як в інших державах, обіймають гльобальну суму у висоті около 2,900 міліонів зол., а інвестиції з диспозиції державних чинників коло 800 міліонів зол., що творитиме 27.5 прц. — отже значно більше, як в інших державах. Це відношення у минулому році давало коло 20 прц.

Виходить, що на ріжні інвестиції — оборона, комунікації, електрифікація, газифікація, промисл, хліборобство, будівництво, піде у цьому році коло 800 міліонів золот., сума дуже велика, як на сили польського народнього господарства.

Намічений плян чотиролітки зачинають вже здійснювати і він без сумніву причиниться до значного оживлення господарського життя в Польщі. Оживиться грошевий ринок, а з ним промисл і торговля. Зискає дещо і хліборобство, хоч не в такій мірі як інші галузі народньої господарки і не всюди однаково, а вже найменше на т. зв. непольських „кресах". Зменшиться дуже значно безробіття і знову тільки передовсім у тих околицях, що будуть тереном упромисловлення — отже в центральній Польщі і частині західної Галичини, себто на чисто польських землях.

Намічена і вже започаткована польська чотиролітка є тільки вступом до ще більшої господарської розбудови Польщі, яка має в дальшому слідувати. Робиться це не лише з оглядів на автаркію (самовистарчальність) сьогодні у світі таку модну, як і з інших оглядів, може більше реальних, що у спокійних, нормальних часах з економікою не багато мають спільного. Є це постійна загроза для Польщі, що йде зі сходу, і де вже від довшого часу переводять ріжні пяти- і чотиролітки. Не без впливу є тут теж і польський національно-політичний момент, що випливає з теперішнього напрямку польської внутрішньої політики і який каже всіми засобами скріпити поляків як націю. До цього має служити і започаткована чотиролітка.

Д-р Степан Баран.

ОДЯГИ ВЕСНЯНІ
жіночі і мужеські поручає по низьких цінах
Мечислав Залєский
Львів, пл. Марійська ч. 10. Тел. 200-33.

ПЕРЕХРЕСНІ ВПЛИВИ В ЕВРОПІ.

Женева, 5. квітня 1937.

В Женеві закінчують розкішну палату Ліги Націй, безперечно одну з найкращих будов світу. Чи має вона лишитися вавилонською вежою нового часу? Спільної політичної мови члени Ліги ще не знайшли, тому то Японія та Німеччина мусіли покинути Женеву. Спільної мови між Італією і Московщиною не може очевидно бути, національна ідея з большевизмом не може мати нічого спільного. У працях Ліги беруть фактично участь дві великі европейські держави: Англія і Франція. СССР ані великою, ані европейською державою не є. Це їй не перешкоджає мати рішальний вплив на Париж і деякий вплив на Льондон, невеликий безпосередній і досить поважний посередній через Францію. Московська засада в Европі є: без нас, значить проти нас. Коли приняли Москву у Женеву ця засада торкається теж Ліги, принаймні почасти.

Справу Абісинії вирішено без Женеви, і в значній мірі проти Женеви. Справу неінтервенції в еспанській війні вирішують в Льондоні, всі намагання дель Вайо і Літвінова, французького і в останнім часі мексиканського уряду втягти Лігу до еспанських справ не мають успіху. Ці справи вирішують без Женеви, і не так, як того бажалиб держави міродатні для женевських рішень. Відносини між Бельгією, Францією та Англією були устійнені в рямцях Ліги, але зміни цих відносин Бельгія перевела поза Женевою не проти женевських статутів, але й не вяжучись приписами про взаємну допомогу. Теж саме торкається італьо-югославянського пакту. Коли його залегалізують пізніше в Женеві, то цим залегалізують лише довершений факт, довершення якого в межах Л. Н. стрімголоб наївно упертий опір Франції та Московщини. Помирний характер цього пакту, як і кожного спрямованого посередньо чи безпосередньо проти московських впливів в Европі, не підлягає сумнівові. Твердження „Ізвестій", що цей пакт потрібний Італії, щоб мати спромогу перекинути частини війська з югославянського кордону на французький та розпочати „нову авантуру" смішні. Югославія поновила лише своє зобовязання не починати ніяких нових переговорів з Угорщиною не порозумівшись з іншими учасницями конференції, але дуже можливо, що такі переговори з Угорщиною для Югославії по її порозумінні з Італією цілком непотрібні. Наскільки Мала Антанта втяглась в сферу впливів протилежних угруповань великих держав, мадярський реязіонізм не має для неї безпосереднього значіння. Дотогож він спрямований у найменшій мірі проти Югославії, яка остаточно забезпечує себе проти нього порозумінням з Італією. Отже в цім відношенні вона інших учасниць Малої Антанти властиво не потрібує. Не потрібує вона очевидно і французької оборони ані проти Угорщини чи Габсбургів у Відні, ані проти Італії.

Білгородська конференція принесла Франції не менше розчарування ніж Московщині. Перед самою конференцією „Журналь де Женев" подав телефонічне повідомлення свого париського кореспондента, де між іншим говориться: „Три уряди мають безумовно висловитися про пропозицію, яку зробив їм кілька місяців тому французький уряд. Він пропонував заключити між Францією та трьома державами Малої Антанти пакт взаємної допомоги. Чехословаччина та Румунія (особливо перша) були прихильні умові такого роду; але останне італьо-югославянське порозуміння буде мабуть перешкодою до її заключення... Італія дала до зрозуміння, що умову про взаємну допомогу не можна получити з італьо-югославянським порозумінням". „Ле Тан" намагається затерти враження цієї політичної поразки Франції заявляючи, що вона могла б запропонувати Малій Антанті пакт взаємної допомоги лише тоді, коли такий пакт уже істнував би між самими трьома державами Малої Антанти. Але більш отвертий париський „Ле Соар" просто заявляє, що на білгородській конференції засада двобічних умов перемогла засаду колективної безпеки. Римська „Трібуна" повідомляє навіть детально, що Чехословаччина намагалась підтримати французьку пропозицію, але стрінула опір Югославії та Румунії. При цім додає, що Париж, Прага і Москва хотіли втягти Югославію до конфлікту, який був би цілком противний її інтересам...

Новий успіх політики держав, які московська преса зневажливо називає „голодними", на південнім сході Европи, що недавно ще був неподільною доменою французьких і російських впливів, відновляє дуже цікаве питання, звідки беруть свої сили держави, що устійнили вісь Рим-Берлін для політичної боротьби в Европі проти західних держав, що мають безмірно більші грошеві і матеріяльні засоби взагалі. Яким чином Італія по значній витраті енергії в абісинській війні та праці в новодобутій країні здобуває одну по другій політичні перемоги серед держав довкола Середземного моря, що недавно ще брали участь у санкціях? Цей вплив замітний у мусулманським світі, у Туреччині, у Греції, почасти в латинській сестрі, Румунії, наврешті в Югославії.

Не є випадком, що порапалівська Німеччина так довго схилялась під версайським ярмом, як довго лишалась у приязних відносинах з Московщиною, хоч франко-московські відносини в тім часі були досить ворожі. Так само Італія відогравала другорядну ролю між союзниками у світовій війні, як довго дотримувала приязних відносин з Московщиною. Та обставина, що відносини між Англією і Францією з одного та Німеччиною і Італією з другого боку залежать у значній мірі від відносин цих обох груп великих держав до Московщини, доводить найкраще, що між самими великими державами непереможних противенств нема і що справа їх порозуміння є лише питанням про ізоляцію Московщини.

Зрештою відношення західних держав і до Московщини і до великих національних держав не є одностайне. Шлях до пакту великих держав веде безперечно від римсько-берлінської вісі до Парижа через Льондон. Редактор „Журналь де Женев" П. Е. Бріке, що відбув разом з численними іншими журналістами подорож з Мусоліні по Африці, пише тепер, що відомости про англьо-італійські противенства не відповідають дійсности, що „джентельменське порозуміння" між цими державами є в повній силі, та що до італьо-югославянського порозуміння не могло б ніяким робом дійти без попередньої згоди англійського уряду, який має досить впливів у Білгороді, щоб це порозуміння ударемнити. Отже гратуляції льондонської преси з приводу нього так само щирі як і невдоволення паризької преси. Тим більшою є поразка московських впливів в Европі і тим більшою є перемога національної ідеї.

М. Данько.

У ЦАРСТВІ СТАЛІНА.

СОВІТСЬКА ФЛЬОТА.

(Офінор). З нагоди катастрофи нафтового пароплаву „Советская Армения" на Каспійському Морі „Ізвестія" пишуть, що цей непридатний до плавби корабель виплив не зважаючи на заборону управи бакинської пристані. З такої самої причини інші 4 кораблі згинули за останніх два роки. Таких пароплавів Каспійське Пароплавство має 43, але не зважаючи на заборону та часті нещастя, вони перевозять часом по 600 пасажирів. На жаль не большевицьких достойників.

ВИБОРЧА АГІТАЦІЯ І ЗАСІВИ.

(Офінор). Зміст совітської преси свідчить недвозначно про те, що нову конституцію запроваджено дуже невчасно: приготування до виборів вичавили з одного боку опір місцевих урядів, а з другого боку небезпечний настрій немосковського населення. Посилення партійної акції в часі весняних робіт причинюється до занедбання та припізнення їх. „Ізвестія" з 24. III. подають такі характеристичні відомости: „В Озівсько-Чорноморському краю в минулому році засіяно до 15. III. 1.173.000 гектарів, а в цім році лише 103.000 гектарів. Крим спізнився на 5 днів, півком невдовільно розпочався засів у Дніпропетровщині та Одещині. Керманичі партійних організацій на півдні по своєму зрозуміли рішення загальних зборів Центрального Комітету про політичну роботу і відсунулись від сільського господарства, від найповажнішої теперішньої справи: засіву ярого збіжа

—o—

І В ПАЛЕСТИНІ АРЕШТУЮТЬ КОМУНІСТІВ.

В руки поліції попала листа членів нелегальної комуністичної партії. Арештовано кільканадесятьох арабів і жидів. Серед арештованих є теж чужинці, яких видалять поза границі Палестини.

По широкому світі.

Італійська рада міністрів ухвалила вчора утворити корпус граничної сторожі та виасигнувала 18,000.000 лірів на будову летунського майдану в Генуї та 400,000.000 на розвиток міжнародньої телефонічної сполуки.

Французький уряд зайняв до питання блокади Більбао таке саме становище як британський.

Коло норвеських побереж морські та повітряні сили одної держави (місцева преса не називає її) переводять якісь таємничі маневри.

—o—

Члени Кооп. Торговельно-Промислового Банку у Львові, вул. Городницьких І. і п., тел. 292—15 вводять детально з голосити сь по відбір **дивіденди від уділів за 1936-тий рік у висоті 5%**

Пром-Банк

За поліпшення сільського господарства.

(Голос у дискусії).

З великою цікавістю перечитав я статтю п. Андрія Качора („За раціоналізацію наших господарств") у „Ділі" з 28. березня, де автор слушно стверджує, що „ми нічого крім порпання в землі не вчилися і тепер мусимо це надробити". Нація, яка не має своєї державности, здана виключно на свої власні сили; крім того вона мусить ті сили втроє напружувати, щоб дорівняти в осягах нації державній. Українці мають те щастя (часом воно стає їхнім нещастям), що живуть на найбільш плодючій землі, і тому, коли повестись на ній раціональну господарку, то український селянин повинен би матеріяльно стояти куди краще, як його сусіди. Коли добробут іде при тому в парі з культурним розвитком, то напевно скоро відпадуть ті всі матеріяльні клопоти, які нині сушать голови різним управам Просвіти, Рідної Школи, Товариства Допомоги Інвалідам і т. д., бо свідоме й заможне селянство напевно прийшло би з матеріяльною допомогою всім народнім установам.

Залишати всю працю над економічним піднесенням села тільки господарським установам, Сільському Господареві чи кооперативам, було б несправедливим перетяженням їх. До економічної праці повинен станути і ширший загал. Сільський Господар може бути „мозком" такої праці, але до неї треба притягнути як рядовиків свідомих господарів, у першу чергу відповідно підготоване учительство і духовенство. Власне про господарське виховання нашого духовенства хотів би я сказати два-три слова.

Перебуваючи перед роками в рільничій академії у Вінніпегу, здивувало мене дуже, коли одного дня на лекцію про молочність корів та про судження рас худоби прийшло кільканадцятьох питомців і брали участь у лекціях разом з нами. Спершу трохи дивно виглядало, коли молодий священник з обойчиком виводна бичка на класову арену, але опісля мусів я признати, що це знаменитий помисл учити питомців практичного господарства. „Бачите — сказав мені один з них — ми йдемо на фарми, маємо стати не тільки духовними провідниками наших парохіян, але ми повинні теж уміти дати й господарську пораду, коли зайде потреба..."

Чи священничі господарства на наших землях ведуть раціональну господарку? Чи мають священники зі свого поля такий дохід, який вони повинні мати? Чи є багато священників зразковими господарями і прикладом та вчителем для своїх парохіян?

Можливо, що українські питомці переходять практичні господарські курси, про це я не знаю. Але все таки було цікаво почути на цю тему голос котрогось зі священників. Коли видвигаємо гасло економічного піднесення села, раціоналізації сільського господарства, то напевно велику роль в цій праці відіграє наше духовенство, яке у нас заступає стан заможніших господарів. Д-р В. Ю. Кисілевський, Львів.

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул. Кордецького 50,
Тел. 26 0-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх красках
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в тубах у всіх красках
ПАСТУ до підлоги „Французька маса" (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до біля помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732

РАДІОПРИЙМАЧІ
ФІЛІПСА на догідні сплати для української клієнтелі лише в українській фірмі
„e-comp"
Львів, вул. Снистусьна 29. Тел. 203-30.

ЛЕВ ЯСІНЧУК. 2

АМЕРИКАНСЬКА УКРАЇНА

У СВІТЛІ „ПРОПАМЯТНОЇ КНИГИ".

ПОЧАТКИ Й РОЛЯ ГАЗЕТИ „СВОБОДА".

Серед затишної природи на цвинтарі в галицькому селі Пеняках, брідського повіту, красується величавий памятник, що його здвигнув у память — Український Народний Союз в Америці. Старший чи молодший перейде попри цей памятник і подивується: що за диво; американський Союз ставить памятник у галицькому селі! Кому це? Ось напис:

„Тут спочиває о. **Григорій Грушка,** піонір української еміграції, перший редактор „Свободи" й організатор Українського Народного Союза в Америці. Від 1906 р. парох у Пеняках. † 18. IV. 1913 р."

Ось, хто це був той Грушка. Це один з перших українських священників в Америці, де був парохом у Джерзі Сіті Н. Дж. Він то „зорганізував" 1893 р. часопис „Свободу"[*]) і відтак своїм розумом, проворністю й перелбачливістю[*]) підготовив основання У. Н. Союзу

В домі цього о. Григорія Грушки в Джерзі Сіті здожили статут і 22. лютого 1894 р., в день Юрія Вашингтона, відбулися в Шамокін Па перші Загальні Збори нового товариства, що його назвали тоді „Руский Народний Союз".[*])

Хто не мав нагоди приглянутися життю українців в Америці, тому важко навіть представити собі, що значила і значить „Свобода". Це одинокий український щоденник поза межами рідного краю і тримає в зацікавленні українськими справами мало що не 100-тисячну українську масу. „Свобода" будила сонну українську імміграцію, вилала в її втомлене серце, що вирвало від туги за рідними сторонами, перші гасла національної єдности, запалювала в тих серцях іскру перших свідомо-національних пробликів, учила організації. Вже в тому часі, коли „Свобода" почалася, вона — не називаючи по імені — ширила соборність на практиці. Посилала своє друковане слово всюди там, де жили українці, — чи то на рідній землі, чи на еміграції. Тим чином вона обединувала всіх українців на світі. Вона посилала свої сторінки до Бразилії там осілим українцям, бо:

„так ми хотіли, щоб вони не забували своєї мови й віри, щоб читали українські газети і книжки, щоб ходили до української церкви і дітей своїх по українськи навчали" (стор. 54).

А відтак іде постійна рубрика п. з. „Вісти з Бразилії". Довгими роками лються на сторінках „Свободи" нелюдські жалі з під пера людей, яких вірогідність безсумнівна. Нпр. о. Кизима пише:

„Кольоністи дочекалися вже трохи кукурудзи і гарної фасолі — от і все. Але вже з голоду не будемо гинути. Багато, дуже багато наших людей вигинуло, а що дітей пропало в руках бразилійців, то один Бог знає! Тати і мами продавали свої діти за кілька мільрайсів, або за трохи муки..." (стор. 54).

„Свобода" була одиноким організаційним зв'язком між Бразилією і рештою українського світу.

Таким самим учителем і вчителем була „Свобода" і для Канади. Ось заходить висланник У. Нар. Союзу на перісне українське господарство: це невеличка хата над річкою, а замість комори — віз; під возом кухонне знаряддя, а між ним один горнець прикритий... „Свободою"! Дивні, інколи жахливі для чужинців звичаї, що їх привезли українці на канадійську землю з рідного краю, старається „Свобода" справити, не жалує терпких докорів. Бо жаль збирає її, коли в емігрантському домі у Вінніпегу сидять наші імігранти „в одягах краєвих, з волоссям довгим, брудні, нужденні", а одна жінка, то й загрозила мужеві, що „втопиться, або повіситься, як він посміє собі волосся обстригти..." (стор. 57).

Опікункою показалася „Свобода" для наших українських родин з Борщівщини та інших околиць, що попали на гавайські острови, ніби то як контрактові робітники, а в дійсности як невільники. Треба було незвичайного завзяття в тодішнього редактора І. Ардана, треба було

*) Пишу слово „зорганізував" у лапках, бо м. Грушка був враз сам редактором, складачем друкарем та адміністратором. — Л. Я.

*) О. Макар (амер. священик) сам про о. Грушку: „малий Грець, але розумний". (Зі спомин з Донеця Голода. стор. 259).

*) Д-р Л. Мишуга „Український Народний Союз", стор. 195.

Лише ощадністю здобудеш добробут і незалежність!

МІСЬКА КОМУНАЛЬНА КАСА ОЩАДНОСТИ У ЛЬВОВІ

ВУЛ. ВАТОВА ч. 7 і 9 та її **Відділи** при вул Городецькій 60 і вул. Жовківській 75

приймають вклади ощадности почавши від 1 зол. Щоби дати змогу **купцям і промисловцям** помістити денні торги в касі, урядові години у вкладковім відділі **щодня до год. 19·30.**

За вклади та їх опроцентування ручить Громада міста Львова цілим своїм майном. 65—?

„Денікін дав большевикам змогу завоювати Україну".

ЦІКАВИЙ ГОЛОС ШВАЙЦАРСЬКОЇ ПРЕСИ.

Передова стаття у відомому щоденнику „Журналь де Женев", розглядаючи відношення іспанського національного уряду до меншин, зокрема до басків, переводить цікаву аналогію з українським недавнім минулим.

„Один історичний примір — пише він — повинен би рішуче вплинути на Франка у тому напрямі, щоби він дійшов до порозуміння з баскими, заспокоюючи їхні автономістичні домагання. Нехай він згадає долю Денікіна. Коли той генерал вирушив з Криму, Україна відділювала його від большевиків. Українська демократична республика запропонувала аліянс і поміч російському націоналізмові. Та Денікін уважав, що його завданням є відреставрувати „единую" імперію царів на всій її давній території. Він трактував українців як бунтарів і витрачував силу на те, щоби знищити тих, які могли бути його союзниками. Не диво, що коли Денікін перейшов Україну, він був за слабий, щоби перемогти большевиків. Він лише запев нив перемогу большевикам, кинув Україну під большевицький чобіт, а себе наразив на програну. Він дав большевикам змогу завоювати Україну і запропастив Росію".

—o—

Тернопільське воєвідство у світлі статистики.

„Голос Польскі", що виходить у Тернополі, подає такі статистичні дані про Поділля:

ПОВЕРХНЯ І ГУСТОТА НАСЕЛЕННЯ.

Тернопільське воєвідство обіймає 16.532,9 км² поверхні і нічислювало в 1931 р. 1,600.406 осіб, з того 766.091 мужчин (47,8 прц.) і 834.315 жінок (52,2 прц.). Густота населення в 1931 р. підскочила до 96,8 на 1 км² (в 1921 р. 88 осіб на 1 км²). Тепер густота населення сягає до 102 особи на 1 км², бо річний приріст у тернопільськім воєвідстві сягає 15.000 і число населення зближається до 1,700.000 осіб. Міських громад є 36 (у станиславівськім воєвідстві 28), сільських збірних громад 169, громад 1.207, місцевостей 3.739 (на 100 км² 22,6 місцевостей).

МОВА І ВІРОІСПОВІДАННЯ.

Населення Поділля ділиться так: 586.603 римо-католиків (36,7 прц.), **871.971 греко-католиків** (54,5 прц.), 134.117 жидів (8,4 прц.) і 7.165 осіб іншого віроісповідання (0,4 прц.).

Польської мови вживає — як подають статистичні дані — 789.114 (49,3 прц.), **української мови 401.963 (25,1 прц.), руської 326.172 (20,4 прц.),** жидівської з гебрайською 78.932 (4,9 прц.), іншої 3.017 (0,2 прц.).

По містах мешкає 271.784 особи, на селі 1,328.622. Тернопіль нічислював у 1931 р. 35.644 мешканців, з чого **6.849 греко-католиків** (19,2 прц.), 14.611 римо-католиків (41 прц.), 13.999 жидів (39,3 прц.), і 169 інших (0,5 прц.). Польською мовою говорило 27.712 (77,8 прц.), **українською** 1.743 (4,9 прц.), руською мовою 1,153 (3,2 прц.), жидівською з гебрайською 5.002 (14,0 прц.), іншою 30 (0,1 прц.).

У менших містах римо-католиків 37,2 прц., греко-католиків 28,4 прц., жидів 34 прц., інших 0,4 прц. Польською мовою говорило 55,4 прц., **українською 11,1 прц., руською 10,2 прц.,** жидівською з гебрайською 23,1 прц., іншою 0,1 прц.

По селах живе 484.143 римо-католиків (36,4 прц.), **798.110 греко-католиків** (60,1 прц.), 39.862 жидів (3 прц.), 6.039 інших (0,5 прц.). Польською мовою говорило 630.540 (47,4 прц.), **українською 374.028 (28,1 прц.), руською 300.980** (22,7 прц.), жидівською з гебрайською 19.377 (1,5 прц.), іншою 2.635 (0,2 прц.).

Майже одна третина населення тернопільського воєвідства доходить до 10 років та багато більше не вміє читати та писати. 68,1 прц. вміло читати і писати, 1 прц. вміло лише читати, 29,8 прц. не вміло читати ні писати. Сам Тернопіль має 15 прц. неграмотних, менші міста 21 прц., а села аж 34.4 прц. З хліборобства жило на Поділлі 79,5 прц. населення.

змобілізувати американську й австрійську публичну опінію, щоб добитися в 1900 р. закону про уневажнення вимушених контрактів! Доля гавайських українців могла ще краще поправитися, коли осілий там український лікар-киянин, Микола Будзиловський, по двох роках осідку увійшов як голова до гавайського сенату. На його внесок сенат порішив розпарцелювати праліси в його кавовій плянтації в окрузі Олаа саме на наділи для українців. Тільки, що вони не мали ніякого капіталу й не могли з того скористати (стор. 61).

А хіба знає хто з нас, що українці воювали в американській армії на Филипинських островах? Та що для них теж заступала все найдорожча „Свобода", що „...неждано

Із почти прийшла ми,
Роздер — і тихо читаю,
Ніби лист дрібний від мами".

Так пише український вояк, Федір Кохан, що під впливом „Свободи" доходить до такої думки, спріляючи під український Свят-вечір филипинських кінноїчників: „Колиж прийде той час, що під українським прапором позлітаються українські вірли боротися за волю і долю України..." (стор. 62).

Хто зна, чи не перша „Свобода" зпоміж українських часописів приносила вісти, писані до неї вже в 1895 р. із „Зеленої України", з Владивостоку про те, як там і на сумежному Сибірі прокидається й оживає українська думка (стор. 70).

(Далі буде).

З життя наших установ.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ВИДАВНИЧОЇ КООПЕРАТИВИ „ВОГНІ".

VII. звичайні Загальні Збори вид. кооперативи „Вогні" відбулися 28. м. м. при участи понад 50 членів. Збори відкрив і проводив ними голова Надзірної Ради кооп. дир. Ю. **Шепарович.** Звідомлення з діяльности кооперативи склали по черзі члени управи д-р Р. **Мармаш** (загальне звідомлення), Е. **Струк** (касовий звіт) і Я. **Гладкий** (звідомлення з видавничої праці). Вид. кооп. „Вогні", основана в 1931 р., поклала собі за ціль, по зліквідуванні Українського Пластового Уладу, дати українській молоді в руки відповідну лектуру при допомозі журналів та інших видань, спертих на основах пластової ідеольогії та на плеканні традицій Українського Пластового Уладу.

Під цю пору видає кооператива місячник „Вогні", ідеольогічний журнал молодого покоління, призначений для високо-шкільної молоді і частинно для старшого громадянства. Цей журнал виходить від 1931 р. Від січня 1936 р. появляється другий журнал для середньошкільної молоді, який стрінувся з великою прихильністю і серед них читачів і критики. Крім цього видано на 1937 р. календарець „На Сліді", двома накладами у 2.000 прим.

Діяльність кооперативи за звітовий рік пройшла з повним успіхом. Кооператива, головно заходом Надзірної Ради, увільнилася від своїх давніших зобовязань, що сягали понад 2.000 зол., наладнала діло- і книговедення, поширила свої видання та замкнула рік ще й над вишкою в сумі 266.88 зол., що творитиме резерву на дальшу розбудову видавництв.

Після звідомлень управи і контрольної комісії розвинулася річева дискусія, в якій забирали голос: проф. Левицький, м-р Старосольський, проф. Павлюх, інж. Сербин, п. Бонковський, інж. Павлюх, п. Палієва, п. Трешневська та інші. Після того принято відповідні постанови. Загальні Збори одобрили діяльність кооперативи, признали Управі і Надзірній Раді абсолюторію та вкінці приняли буджет кооперативи на 1937 р., що передбачує нові видатки на поширення видавництва.

—o—

Номінація львівського воєводи.

Президент Польщі призначив остаточно тернопільського воєводу д-ра Білика на становище львівського воєводи на місце Беліни Пражмовського.

Ревізії й арештування у Львові

Агенція „Всхуд" повідомляє:

Від довшого часу ведено у Львові політичну акцію у справі створення т. зв. „суцільного фронту". Цією акцією кермувала у Львові наказна робітнича рада, що інспірувала теж на терені Львова низку протидержавних виступів. Вони проявлялись у ряді професійних союзів, у Лізі оборони прав людини, в часописі „Робітнича Трибуна" і т. д. Внаслідок діяльности цих організацій адміністраційна влада припинила діяльність кількнацятьох союзів і повела дохождення. Перед кількома днями влада перевела низку ревізій та арештувань між дінчами яких акція мала прикмети прокомуністичної або протидержавної роботи. З доручення прокуратора окружного суду у Львові, по переведенні ревізій влада арештувала: адв. д-ра Самуеля Гершталя, д-ра В. Ямпольського — співробітника „Трибуни Робітничої", Яна Щирека — редактора „Робітничої Трибуни", адв. д-ра Станислава Дренгевича, Ігнатія Фляйшмана зі союзу кельнерів, І. Горна зі союзу пекарів, Стефана Кокольського зі союзу шоферів, Мойсея Шрекенгамера та О. Шлягера зі союзу пекарів. При ревізії в арештованих та інших осіб забрали обтяжуючий матеріял. Влада веде слідство.

Слідчий суддя звільнив по переслуханні адв. д-ра Гершталя, ред. Щирека, Ст. Кокольського та адв. д-ра Дренгевича.

Слід згадати, що адв. д-р Гершталь є синдиком видавничої спілки „Нова Праса" при вул. Сокола ч. 4, що видає такі часописи: „Век Нови", „Експрес Вечорни" і „Недзеля Рано".

Відозви й комунікати.

НЕ ЗАБУДЬМО І ПРО НИХ!

З недалекими Великодними Святами відізвались уже хорі через свій комітет і безробітні через свій. На чергу приходжу і я з моєю просьбою-відозвою, як опікун політ. вязнів. Відзиваюся до цілої Української Родини, зокрема до тих, яким фінансова спроможність дозволює справити собі Великодні Свята. У цей день любови, бо за це головно вспоминаюся, прошу, зачисліть до своєї рідні, якій свята справляєте, ще бодай одну особу, чи то з хорих, які нікого на світі не мають, щоб хто їм сказав тепле-щире слово, що не забуває за українську кров, — чи то безробітного, для якого Великдень без доказу любови Української Родини буде днем більшої розпуки, ніж звичайний будний, голодний, холодний день, — чи вчисліть до своєї родини, а за це я прошу, вязня, що нікому не пожалується, що за дар любови у нікого проситись не буде, а брак цієї любови глибоко відчує особливо у Великдень. Тому прошу за дар любови і кошт свяченого, який у Вашій Рідні випаде на одну особу, пожертвуйте на свячене для політ. вязнів. Не бійтеся, ВП. Панство, що за багато пришлете, бо й будні вимагають гроша, чи то на лік чи на доживлювання політ. вязня.

Складаю всім Жертводавцям за дотеперішні жертви велику подяку, а з Христовим Воскресенням найкращі побажання.

Жертви прошу слати до „Зем. Банку" на конто 500.170, або до „Дністра" на конто ч. 12 з дописком: о. Леонтій Куницький, Львів, вул. Руська ч. 3. Бібліотека д-ра Степана Федака.

о. Леонтій Куницький.

Львів, 15. квітня 1937.

З ПРИРОДИ І ЖИТТЯ.

Здоровля людини в її зубах.

Зуби є незвичайно важним чинником для здоровля людини. Від них залежить добре травлення їжі, бо добре роздрібнений зубами корм значно влекшує працю шлунка і не перемучує його. Коли ж зуби хорі, спорохнявілі та діраві, вони стають джерелом усяких прикростей для їх власника. Такі зуби є передовсім нездібні роздрібнити як слід корм, що непокусаний іде до шлунка і надмірно його перемучує. Це провадить згодом до ріжних схорінь шлунка, як затяжний катар чи чиряк. Хорі та діраві зуби вважають лікарі, головно в останніх часах отвертою брамою для всякого роду зарязків, що дістаються ними до крови, спричинюючи недуги далеких органів тіла, головно серця, нирок та суглобів. Неменше важні для даної людини є огляди естетичні, бо з хорих та спорохнявілих зубів буває прикрий запах з уст, що викликує нехіть та огиду окруження до таких осіб.

Найбільш поширеним схорінням зубів у людини це їх порохнявіння. Цієї недуги майже нема у звірів і то навіть у домашніх. Здоровля зубів є залежне від відпорности його шкляної поволоки. Вона є сильна тоді, коли має в собі багато вапна і вітаміни Д. Діти, що споживають відповідну кількість товщів, в яких саме є вітаміна Д. менше хорують на порохнявіння зубів, ніж ті, що їдять лиш „худі" страви. Саме тому найздоровіші зуби мають індіяни та ескімоси, хоч ціле життя не чистять собі зубів. В іхній поживі є багато товщів, що мають доволі розпускальних в товщах вітамін (А, Д, Е) і мінеральних солей, головно вапна.

У людей, в яких пожива більш вирафінована, виступають частіше порохняві зуби.

Здоровля зубів залежне є також від будови зуба, а та знову від загальної відживи даної особи. Тому, щоб охоронитися від порохнявіння зубів, треба споживати відповідну кількість товщів, що мають у собі вітам. Д, яка змінює будову шклива зубів і довіз вапна до нього.

На підставі найновіших дослідів причиною порохнявіння зубів бувають також останки їжі, що залягають в устах, розпадаються там на шкідливі для зубів кваси. Найшкідливіша тут молочна кислота, що повстає з розпаду страв, які мають багато цукру (гол. хліб, мучні страви, чоколяда, цукорки, тістечка тощо).

Молочна кислота розпускає тверде шкливо зубів і влекшує доступ зарязків хоріб до внутрішніх, мяких частин зуба. Там вони вже скоро спричинюють смерть живої ткані зуба, її порохнявіння та гниття. Тому є конечно мити часто зуби, головно на ніч, щоб рештки страв, розкладаючись в роті на шкідливі кваси, не нищили шкляної покриви зубів.

Б. Г-й.

—o—

Вибагливі весняні моделі плащів і суконь у великому виборі
10-10 40
„VOGUE" раніше Брати ШТАВБЕР
ЛЬВІВ, пл. МАРІЙСЬКА ч. 6-7.

Людоїди в Африці.

Хоча кольоніяльна влада в Африці твердить, що людоїдство в Африці вже викорінене, а чорні африканці відзвичаїлися зовсім від смаку людського мяса, проте ще й тепер деякі подорожники потверджують цей жахливий звичай поїдання людського мяса у деяких околицях середньої Африки.

Дрозд Львів
Порошок до печення
Цукор ваніліновий

Один подорожник дослідив, що в бельгійськім Конго за 18 місяців його побуту найдено 108 чорних з позитинаними частинами тіла, а багато пропавших в таємний спосіб не віднайдено зовсім. Спричинників жахливого злочину канібальства місцева кольоніяльна влада не могла найти, бо муринські начальники сіл та жреці-чародії ніколи про ніщо подібне „не знали", дарма, що комісар для розслідження справи найшов коло одного села свіжо покраяне тіло жертви.

Підозрівають, що людоїдством займається в краю коло джерел р. Конга якась таємна організація, що на її чолі стоять місцеві чародії. Мурини-людоїди вбивають та поїдають свої жертви серед спеціяльного обрядового свята; серце і печінку пожертих людей чарівники сушать і вживають потім як ліку. Характеристичне, що чорні не порівають вже білих людей, щоб тим не викликувати репресій зі сторони кольоніяльної влади, а задовольняються мясом чорних земляків і то не зі свого села, а з чужих.

Істнування людоїдства в середній Африці потверджує й те, що в липні 1935 р. повісили в м. Вамбої 34 чорних тубильців, котрих приловили на людоїдстві. Як бачимо вікові нахили муринів дуже тяжко викорінити, тимбільше, що людське мясо має бути дуже смачне, куди смачніше від звіриного.

Кров і жіноче молоко.

Як відомо, людська кров не є однакова у всіх людей. Недавно розріжнили фізіольоги 4 групи крови. Це має дуже важне значіння головно при т. зв. трансфузії крови, коли кров одної людини вливають до жил другої, скровавленої нпр. по тяжкім зраненню. Тоді можна вжити до переливу крови тільки крови тої самої групи, що й потребуючий крови, бо коли чужа кров має іншу групу, то виступає явище т. зв. аґлютинації крови, коли під тріїливим впливом чужої групою кров червоні тільця крови хорого, що йому вливають кров, зліплюються, затикають кровоносні судини, а це спричинює смерть. Тому можна хорому вливати до жил лише кров тої самої групи, або кров четвертої групи „О" (зеро), що годиться з усіми іншими групами (т. зв. А, Б, АБ).

В останніх днях два паризькі лікарі де Рів'єра і Коссович подали до відома свої досліди над зв'язком крови і жіночого молока. Вони кажуть, що жіноче молоко має також подібні групи як кров. Згадані лікарі виказали, що й молоко кормительки може викликати зліплювання крови годованого немовляти, тоді, коли їхня кров належить до ріжних груп. Буває це тому, що з крови переходять до жіночого молока відповідні тріїлянві субстанції. Часом можуть бути ріжні кровні групи навіть з рідної матері і немовляти.

Значіння того відкриття може показатися важним, бо воно прояснило би незнані досі часті недуги, особливо кишково-шлункові у пригрудних немовлят.

По відкриттю цього звязку між групами крови і жіночим молоком, в деяких дитячих шпиталях у Парижі почали лікарі досліджувати, чи справді та теорія відповідає правді. Покищо ця справа ще остаточно нерішена. Для матерей є ця справа дуже важна, бо звязана із здоровлям немовлят. Два згадані лікарі пропонують, щоб не приймати мамки не прослідивши групи II крови і дитини, а тоді можна буде оминути прикрих для немовлят недуг і розладдя у правильному її розвою.

УКРАЇНЦІ!
КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

УКРАЇНСЬКА 3356 31—100
СТОЛЯРСЬКА РОБІТНЯ
АЛ. КУШИКА
Львів, вул. Скарбківська ч. 28.

З ЖИТТЯ ЗВІРЯТ.

І СЛОНИ ХОРУЮТЬ НА ГРИПУ.

Епідемія грипи, що шаліла цього року в зимі майже по цілому світі не минула теж звірів. Багато звірів, що живуть в зоольогічнім саді в Парижі, занедужало на грипу, м.ін. занедужали і слони. Ветеринарі ствердили в них грипу і порадили подати хорим „звіряткам" гарячого вина. Кожний слон дістав бочілочку гарячого вина. Зажиши кільма разів такого „ліку" слони почулися значно ліпше і видужали.

СЛОН — ЛАСУН.

Віденський цирк Буша уладив спеціяльну виставу для дітей. Дирекція замовила в одній цукорні 3 тис. пампушків, щоб ними обдарувати по виставі своїх малих глядачів. Один слон, що чекав на коридорі цирку на свій виступ занюхав пампушки у скрині, вважив хоботом віко і за 10 мін. зїв 1,500 пампушків! Других 1.500 пампушків врятувала примадковою служба, коли ввійшла тут.

НОСОРІГ — ВОРОГОМ ЦИВІЛІЗАЦІЇ.

Звірі, що живуть в далеких джунглях і не знають часто здобутків людської цивілізації, у зустрічі з нею почуваються ніяково. Така сцена боротьби первісного хижака з новітньою цивілізацією трапилась недавно в Африці на залізничій лінії Мольбасса-Найробі. Напроти льокомотиви у русі вибіг з джунглі велитенський носоріг із дивною завзятістю і розюшенням кинувся на паровіз. Ясно, що звір упав забитий, а його велитенське тіло треба було цілу годину усувати з залізничого шляху.

—o—

СКАРБИ ФАРАОНІВ У ВАРШАВІ.

Французький Інститут східної археольогії в Каїро, подарував варшавському університетові частину старих викопалин з Ідфу в горішнім Єгипті з вдяки за співпрацю в копальняних працях учених з варш. університету. Викопалини походять з часів т. зв. нової держави (1600—340 літ перед Христом). На дар складаються три деревляні домовини-гробівці, кільма кольорових масок з мумій, гончарські вироби та всякі посудини щоденної потреби.

—o—

З КРАЮ І ЗАГРАНИЦІ.

— У С.С.С.Р. також задурманюються наркотиками. Нещасні громадяни „раю на землі" стараються заступити брак приємних життєвих вражінь штучними хоробливими переживаннями в наркотичнім оголомшенні. В останніх днях совітська влада викрила в Москві централю торговлі наркотиками. Торговці „заказаними насолодами" мали контакт із заграницею, деякі достойники з Г.П.У. про це знали, лише дивилися на це „крізь пальці".

Наркотиками затроювались головно вищі сов. урядники та „налійна будуччина" С.С.С.Р. — комсомольці.

— В Америці у м. Бредвель в Каналі найшли в покладах рінь кістяк людини зовсім скаменілий. Будова черепа, довжина кісток вказують, що найдений кістяк належав до людини зперед 10 тисяч літ. Це перший кістяк прадавньої людини, що його найшли в Америці.

— В Каналі яких 10 пр. всього населення — це безробітні і їх рідні.

— Найбільший приріст населення в останньому році (1936) виказала Голяндія. На кожних 1.000 мешканців там прибуло за рік 16.3 нових. На другім місці йде приріст населення в Польщі — (11,3 на кожних тисяч мешканців), потім Литва (8,9), Німеччина (8,3), Латвія (5,7), Англія (5,5), Франція (2,3).

В Польщі приріст населення є помітний головно в найбідніших сферах населення, тому цей приріст збільшує загальну нужду й безробіття.

— В Америці заведення Форда випустили 25-мільйонний самохід. З тої нагоди Форд призначив 25 міл. долярів на добродійні цілі для своїх робітників (шпиталі, мешкальні кольонії, школи тощо).

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Людина, що загубила память.

Світова війна, що сколихнула підвалинами цілого світу, залишила по собі не тільки мільони людських жертв, але й чимало ріжних життевих трагедій, що тільки іноді завдяки щасливим обставинам виходять на денне світло. Такою тихою трагедією була теж історія одного мадярського українця, що про неї розписались недавно будапештенські часописи.

Чимало на світі людей, що найгарячішим їхнім бажанням — це пережити якісь дивні, таємничі й неймовірні пригоди. Але є теж люди, що їх лукава доля хватає у свої тверді і немилосерні руки і кидає на життевому морі як горіховим лушпинням, аж поки принагідно не кине кудись на незнаний беріг, в інші життеві умовини. Такі життеві розбитки живуть іноді цілі роки не маючи змоги освоїтись серед чужих, ні віднайти мосту, що ним могліб вони вернутись у давне тихе, скромне життя. Доля сама творить життевих героїв і сама інсценізує для них сценарі неймовірних пригод. Щойно химерний, випадковий усміх долі може знову привернути давні умовини.

Воєнна завірюха.

Таким горіховим лушпинням у руках долі був Степан Козар із села Гальгамочія на Мадярщині. Довелось йому пережити пригоди, що мабуть навіть таке у снах скромному молодому селянському синові не верялось. Разом з іншими односельчанами пішов він на війну боротись за „короля і державу" та з глибокою тугою вичікував цієї хвилини, коли зможе вернутись до родинного села до своєї старенької матусі. Зі своїм полком гонведів брав участь у ріжних боях, аж підчас великої офензиви на російському фронті в Галичині пережив він випадок — який перевернув днем дотеперішнє його життя. Підчас приступу вибухла недалеко Козаря російська граната. Товариші, які перебігали в наступі попри закрівавленого Козаря, були переконані, що він убитий. Навіть нікому на думку не прийшло, що Степан Козар живе. Такі теж були звіти підстаршин; в урядових звітах появилось біля його прізвища таке коротке і таке трагічно зимовне словечко: „впав".

Родина якийсь час оплакувала „небіжчика", а коли в родинім селі Козаря поставила громада памятник жертвам війни, на мармуровій таблиці появилось золотими буквами прізвище Степана Козаря, який згинув геройською смертю на полі бою.

Іван без землі і без імени.

Минули місяці й роки. Школа інвалідів у мадярському місті Вац дістала дуже дивного клієнта і вихованця. Був це вояк, якого ранила і присипала підчас наступу граната. Лікарям удалося з важким трудом і посвятою видерти раненого з лабет смерти. Одначе жахливий випадок затер усі сліди давнього життя раненого вояка, який оглух, занімів і загубив ще при тому й память. Не міг собі нічого пригадати, не міг навіть написати свого прізвища. Від цієї хвилини, коли його привезли до лічниці і коли він відзискав притомність, все здавалось йому омотане в якусь темну, важку мряку і хоч як висилював свою память, нічого не міг собі пригадати з давнього минулого. Мадярська влада поробила ріжні заходи висвітлити тайну безіменного вояка. Дарма, ніхто його не знав, ніхто до нього не признавався. Не було іншої ради, як вигадати незнайомому нове імя і прізвище. Назвали його Іваном Витязем (Героєм) а регент Горті велів призначити йому виїмково високу інвалідську ренту.

Ілюстрація в часописі.

Може й справді загадка безіменного вояка з Вацу булаб залишилась на завжди загадкою, якщо один мадярський часопис не попав би на щасливу думку помістити на видному місці знимку Івана Витязя.

Сила преси в нинішних часах справді могутня. Одним із найкращих прикладів є саме історія з Іваном Витязем. Сірий газетний папір із знимкою невідомого вояка залетів аж до далекого глухого підкарпатського села. Один молодий парубок прочитавши підпис під знимкою, почав уважніше приглядатися до знайомого лиця. Почав у памяті нагадувати... і раптом кинувся прожогом до свого господаря:

— Цеж мій дядько Степан! — почав кричати счудованому селянинові над самим ухом. — Я віднайшов дядька Степана!

Память людини будиться.

Перед кількома днями відвідав Іван Витязь чи пак Степан Козар своє родинне село. Це було видовище, що кожному глядачеві витиснуло неодну горячу слізку з очей. Одного дня посадили Івана Витязя на віз без ніякого попередження про місце й мету подорожі і повезли до родинного села. Ввесь час переживали супровідники німого інваліда зворушливі хвилини пробудження. Іван Витязь дивився широко відкритими очима на околицю, яка йому чимраз більше виглядала знайома. Його німі знаки ставали все дужче схвильовані: — Кудиж дівся цей ліс, що онде простягався в яру? Справді, на цьому місці був давніше ліс, але його в післявоєнних роках — зрубали. Під самим селом зустрінув віз тамошній учитель. Іван Витязь усміхнувся і почав своїм супровідникам показувати, як йому колись учитель намиляв чуба.

Ціле село було на ногах. Німий інвалід бачив чимраз більше знайомих лиць. Раптом зіскочив Витязь із возу і метнувся до найближчої групи людей, кинувся в обійми своєї старенької матері. Стара спрацьована рука почала пестливо гладити голову дорогого сина.

— Я знала, Степане, що ти вернешся, я вірила, що ти живеш.

А син дивився в матір як у картину і ловив кожне словечко, не знаючи, чи з радости сміятись чи плакати.

Тепер коли Степан Козар відшукав своє загублене минуле, мусів одночасно знайти міст, що лучив би його життя, у якому витворилась 22-літня прірва непамяти. За той час познайомився він із молодою дівчиною та одружився. Почувався щасливим, працював і пробивався крізь життя. Громадська рада його родинного села рішила залишити прізвище Степана Козаря на памятній таблиці. Бо хоч власник цього прізвища живе та заслуговує він,щоб його прізвище пишалось золотими буквами між прізвищами воєнних героїв.

Бо він був справді героєм трагічного життя.

—o—

Вже надійшли
КАПЕЛЮХИ
на весняний і літний сезон
в наймодніших фасонах.
ВЕЛИКИЙ ВИБІР — ЦІНИ НИЗЬКІ 5—5
Антін Кафка Львів, ул. Галицька 4

Дитяча каторга.

Франція славна від давна своїми каторгами для вязнів засуджених на довголітні важкі роботи в Гуяні. Та тепер чималого шуму наробила у французькій пресі справа дитячої каторги. Цілий шум викликала смерть малолітнього злочинця Абля Роже, відданого до державного, виховного дому в Ейсі. Ціла справа схвилювала сильно французьку прилюдну опінію. Паризькі часописи подають докладні подробиці про звичаї,які панують у дитячих „виховних домах",що їх зовсім справедливо називають дитячими каторгами.

В Ейсі панували справді неймовірно жахливі умовини. Малих вихованків, які чимнебудь провинились перед начальством виховного дому,сиджали до вогкої, темної пивниці, кували руки й ноги, били а гарячу, гидку юшку давали всього раз на чотири дні. Згаданий Роже Абель провів у такій пивниці 150 днів і вмер на наглі сухоти. Паризькі часописи запевнюють, що такі випадки зовсім не відокремлені а навпаки є буденним явищем у виховних домах.

Французький міністр справедливости Рікар виїхав до Ейсу, щоб перевести контролю і слідство у справі смерти малолітнього Абля. Міністр заповів, що всі винновики, хочби займали навіть високе становище, будуть гостро покарені. Сам режім „виховних домів" мусить бути основно переорганізований, щоб дитячі каторги були справді виховними домами.

Очевидно, в Ейсі на приїзд міністра відповідно приготовились.Всі кімнати, робітні і пивниці були вичищені, вимиті і виглядали зовсім добре. Співробітник „Парі Соар", який приїхав разом із міністром, заявив у присутності дир-ктора визничого дитячого заведення, що готов подати докази на те, що теперішні умовини сильно ріжняться від тих, які були давніше.

Директор запевнював, що до пивниць не саджали вже винновників 30 літ. Журналіст закинув директорові в очі брехню. Міністр попросив, щоб журналіст подав усі докази й документи. Ціла справа набрала величезного розголосу і скомпромітує мабуть чимало осіб.

Святочні бажання за посередництвом „Діла"

Подаємо Шановним Читачам до ласкавого відома, що як і минулими роками, з нагоди цьогорічного Великодня відкриваємо окрему рубрику святочних бажань для Вп. наших Читачів і Прихильників.

Надіслані бажання помістимо у святочнім числі „Діла". Кошти бажань: 2 золоті до розміру 15 слів та 20 сотиків за кожне слово понад 15 слів.

Сподіємося, що наше Шановне Громадянство використає цей дійсно вигідний і дешевий спосіб святочних бажань та з нагоди цьогорічного Великодня пригадається своїм дорогим і близьким своякам, приятелям, товаришам, знайомим і т. д.

Бажання, за які належитість просимо надсилати рівночасно з текстом, приймаємо до 28. квітня 1937. року.

СМЕРТЬ СЕРЕД ЦВІТІВ.

Панна Фереоліна Абіон була манекіном у відомім паризькім магазині моди. Не тільки її приятелі, але майже цілий Париж говорив про її незвичайну красу. Під впливом своїх поклонників рішила молода дівчина покинути скромну посаду манекіна і спробувати фільмової кар'єри.

Тому, що вона була справді красунею, то дістала вона дуже легко посаду у фільмі, але ніяк маленьких ролі не могла здобути ніякого поважнішого успіху, бо не мала зовсім мистецького таланту. Молода адептка Х. музи дуже скоро відчула це на власній шкірі, бо з одної фірми мусіла переходити до другої, заробітки ставали чимраз менші, ощадности топилися як весняний сніг, аж якінці давній манекін-красуня опинилась на вулиці.

Нещасливій „зірці" залишилось ще кілька сот франків. Вона накупила за всі гроші цвітів, принесла їх до свого скромного мешкання в Отей і напилась вероналю. Щойно по кількох днях знайшли її труна серед одурманюючого запаху цвітів.

Якщо знаєте, що „Просвіта" пригортає до себе інші наші установи, то допильнуйте, щоб ті установи зложили на „Дар Просвіти".

ПЕРЕГОВОРИ З ВІТОСОМ?

Польська преса пише, що заступник керманича сільського сектора ОЗН, колишній посол і голова парляментарного клюбу „Пяста" за часів уряду Вітоса виїхав у політичних справах за кордон. З тією самою місією виїхали визначні представники „Стронніцтва Людового". Тому теж в останній хвилині „Іскра" не оголосила стат ні проти „Пяста".

ЯК ФРАНЦІЯ ПЕРЕПАЧКОВУЄ ЧЕРВОНИХ ДОБРОВОЛЬЦІВ?

Спеціяльний кореспондент „Газета дель Пополь" описує свою подорож поїздом ч. 77, що курсує між Парижем та еспанським кордоном і перевозить постійно транспорти добровольців. Цей поїзд називають популярно „червоним поїздом". Він забирав зі собою до недавна 2 вагони добровольців, якими опікувався спеціяльний провідник. Добровольці висідали в Перпіньян, мешкали хвилево в колишнім шпитальнім будинку. Колиж дістали еспанські пашпорти, виїздили до Еспанії самоходами.

ЄГИПЕТ ПОЗБУВСЯ КАПІТУЛЯЦІЙ.

Загальна комісія капітуляційної конференції в Монтре розглянула в середу 14. ц. м. проект конвенції, що його предложила єгипетська делегація. Комісія одноголосно приняла ст. 1. проекту конвенції про повне скасування капітуляцій в Єгипті. Текст цієї статті устійнить редакційний комітет, що введе ще дрібні зміни.

—o—

КЛОПІТ АНГЛІЇ З ФАКІРОМ.

НЮ ДЕЛЬГІ, 14. 4. ПАТ. Підготова до енергійної кампанії проти факіра Іні, провідника індійських повстанців вже кінчиться. У Валірістані команда зосередила 4 бригади піхоти в силі 33 тисяч багнетів. Крім того призначено дві летунські ескарди з Мірамшаг і Манцай.

З відчитової салі.

Д-р Ярослав Горлинський: „ПОВІСТЬ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ". Виклад у Т-ві ім. Могили.

Мик. Хвильовий, найбільший проваїк післявоєнної України, захопився большевицькою революцією, оспівував її, і за сміливість писати правду — заплатив життям. За Хвильовим довгий гурт повістярів звеличував громадянську війну, але високомистецький твір на цьому тлі дав тільки Юр. Яновський („Вершники"), далекий від агітації. Забезпеку від неї дала кільком письменникам сатира (Юрій Смолич, Петро Панч).

Коли большевицький уряд узявся за реалізацію революційних досягнень, головнож почав нову економічну політику („НЕП"), а революційні гимни замінилися в щоденну пісеньку — українські повістярі засновують романи на тлі нових політично-економічних порядків. На цьому тлі вони аналізують взаємини полів, сімю, право дитини, справи релігії і віри і т. д. (дуже талановито написане „Місто" Вол. Підмогильного).

Большевицький уряд накладає на все свою руку. І лякаючись і бажаючи використати письменство для своїх цілей, наказує авторам шукати теми романів в індустріялізації і колективізації. Тоді вже тільки дуже великий талант може охоронити письменника перед пониженням рівня (Ів. Ле „Роман Межигірря").

Прийшли нові утиски: уряд розвязав усі літературно-мистецькі угрупування (рр. 1932-33) і сам Сталін приказав письменникам безумовно вихвалювати всі большевицькі порядки. При тому Сталін подбав про дві гарантії: догляд за справою доручив Постишеву (1933. р.), москалям і жидам наказав писати по українськи. Почався очевидний упадок, серед якого тільки визначні таланти ,і то втікаючи до минулого (Смолич „Наші тайни"), або уникаючи сюжету (Йоганзен, Слісаренко), дають щось цінне.

Прелєгент мусів поборювати великі труднощі, опановуючи величезний матеріял, насвітлюючи творчість повістярів, шукаючи провідних ліній. Автор студії „Жіноче питання в повісти Радянської України" (Бібліотека „Дзвонів" ч. 19) опанував ці труднощі. З великою користю для авдиторії він эясував важкі умовини, в яких розвивається література на Радянщині і показав на эразках, як тамошні повістярі, стрічаючи від уряду перешкоди в тематиці й сюжеті, поставили техніку й композицію повісти так високо, що досягають рівня вселюдського мистецтва.

Д. Л.

Читайте „Діло"!

Препарат вироблюваний у краю.

НОВИНКИ.

— **Найкращі лиси, пелєринки** виконує і поручає **Ю. Глушевський, пл. Капітульна ч. 3.,** тел. 254-46. Приймаю футра літом до переховання.

— **Весняний сезон у Черчі.** Весняний сезон у Черчі починається 5. травня. Ті, що хорію на ревматизм, гіхт, ісхіяс, злу переміну матерії, шлункові, ниркові та жіночі недуги повинні користати з найдешевших цін і найдогіднішого часу лікування. Інформації: Управа Живця, Черче, п. Рогатин. 642 2—10

— **Вечір скрипкових творів.** У пятницю, 16-го IV. 1937, у малій салі Муз. інст. ім. М. Лисенка, відбудеться вечір скрипкових творів учнів проф. О. Москвичева. У програмі: Бах, Бетовен, Віотті, Шуберт, Вєнявський. Початок в год. 7. вечором. Вступ за програмкою.

— **Академічні Вечорі у Львові, Рогатині і в Яворові.** В суботу 17. ц. м. в год. 18. відбудеться в Рогатині виклад п. н. „Процес і засуд Ісуса Христа". Прелєгент: о. д-р В. Лаба. — В неділю 18. ц. м. в год. 16. відбудеться виклад в Яворові п. н.: „Постать Вишенського в творчості Івана Франка". Прелєгент: д-р К. Чехович. — Того самого дня в год. 18. відбудеться в салі Української Бесіди у Львові (Рутовського 22) останній виклад п. н.: „Українська торговля в княжих часах". Прелєгент: д-р Р. Зубик.

— **„Кріза сучасних державних систем і класократична ідея Липинського".** На таку тему відбудеться відчит м-ра Маркіяна Козака в салі „Української Бесіди" (вул. Рутовського 22) в четвер 15. ц. м. Початок в год. 18.30, вступ вільний.

— **З музичного життя у Львові.** Як довідуємося, на початку найближчого тижня виступить у Львові вперше з власним концертом співачка **Ольга Лепкова,** яка недавно дебютувала

Г. Ф. БЕНШ.

НІЧНА ПРИГОДА.

Ми були смертельно втомлені, зовсім виснажені і похилені на сідлах дозволяли нашим коням везти нас, куди самі хотіли. Ми переїхали вже в той день величезний шмат дороги. Вчора вполудне виїхали ми з Суантченфу, щоб переслідувати громади тунгузів, що хотіли напасти на поїзд східнокитайської залізниці. Тунгуси завчасу втікли. Ми — чотири люда, три козаки і я, дістали телєграфічний наказ від нашого головного коменданта в Харбіні, щоб „банду зловити". Бандити вдесятеро численніші від нас і краще ознайомлені з околицею, водили нас за ніс цілий день і цілу ніч, показалися нам на очі, але дати себе „зловити" не були такі дурні! Коли прийшла ніч, їх теж знудила ця безпільна забава, вони вистрілили кілька разів у повітря і розпрощалися з нами.

— *Нехай ідуть до біса!*

Ми опинилися серед густого лісу і не знали, куди повертати. Завертати? Ми зробилиб це радо, але не знали, в якому напрямку лежить Суантченфу. Навіть козаки виховані серед пустар не орієнтувались і рішили чекати на появу зір. Але зорі не показувались. Небо ставало щораз темніше.

— *Чорт побери! Ми не можемо тут сидіти! Ніч стає щораз холоднішa, може і дощ піде! Їдьмо напамять!*

Коні поспускали голови, поскубували травичку і вели нас, шкандибаючи. Десь опівночі кобила козака Кворенина підняла голову і щось вітрила. Але зробила це спокійно, не якби давала звістку про небезпеку, а більше з радістю. Інші коники потвердили звістку. За яких 15 хвилин виїхали ми на поле з соею, на дорозі, якою їздили й інші. Ще за пять хвилин загавкав пес, один, другий, третій і крізь темряву долинули ми світла малої фанзи (китайської селянської хати).

— *Гей! китаюшки! відчиняйте!*

Після третього оклику відчинилась у дверях мала щілина. Не можна було добачити хто стоя за ними.

— *Що там?! гей, скоріше!*

Один копняк чоботом у двері прискішив справу. Вибіг китаєць, мабуть господар, і залив нас словами, не дуже гостинними. Ми звикли вже були до того, що жовті нерадо впускали нас на нічліг і приймали такий привіт за природний. Ми відсунули його безцеремонно на бік і вїхали на його подвіря. Один тягнув сіно з копиці, а решта входила до хати. Ми мусіли тільки вважати, щоб не попасти наосліп до „жіночої" кімнати, бо тоді китайці, хоч які терпеливі та добросерді, не знали жартів. Та ми знали з досвіду, як китайці будують свої хати і що ліворуч є ненарушна кімната. Навіть наомацьки потрапили ми до вітальні для чоловіків.

Кінець (піч з довгим припічком, що тягнувся вздовж цілої світлиці) був теплий і температура в хаті приємна. Світло, що падало апід груби — бо іншого освітлення там не було! — дозволило нам розсістися. Ми були щасливі, що могли поскидати свої плащі і навіть не їваши нічого кинулись на тоненькі соломяні рогожі. Місця було багато. Імовірно мешканці цієї домівки налякані нашим приїздом повтікали. Тільки в лівому кутку лежала якась постать прикрита веретами, хоч як було гаряче.

— *Чи може хорий? — спитав я китайця.*

Але цей махнув рукою — „ні".

Як довго я спав не знаю. Але хоч який я був замучений, пробудився від штовхання. Ще сонний перевернувся я на другий бік, але знову хтось мене копнув у ногу. Чи може той примітивний — божевільний? І зараз почув я якесь хропіння, стогін і знову — трах! Якби можна було бодай щось бачити, але темрява була повна. Знову хтось мене копнув і водночас щось лизнуло мене по лиці — волосате та мокре. Я наомацьки почав відповідати штовханцями, але не помагало. Я почав відповідати щораз сильнішими ударами...

Я хотів уже витягнути револьвер, але неприємно було будити людей. Коли сусід своїми ударами не давав мені заснути я крикнув наречі:

— *Хлопці, чи нема у вас сірника?!*

У відповідь я почув тільки хропіння сусідів. Нараз крик:

— *Світіть!*

Тягнулося це довго, бодай для мене. Після тривожного очікування нараз освітили кімнату. І хоч як ми всі були настроєні трагічно, побачили ми сцену, від якої ми ледви стримали сміх: Серед верет і коців весь загорнений, у шаматі, серед стогонів і бурмотіння лежав мій противник, що не давав мені спати — теля! Так, звичайне маленьке телятко, що кілька годин тому народилося. Його помістив тут власник хати, щоб воно не мусіло провести ночі на холоді у стайні.

Якби хто мені був колись виворожив, що я буду битися з телятем і то на китайському ліжку — я був би назвав його божевільним.

А проте така подія мені трапилась і я переживав її кілька годин трагічно при кінці вересня 1919 р. у 50 верстах на північ від Суантченфу у західній Манджурії.

Перекл. д. з.

Великий Театр

В СУБОТУ ПРЕМІЄРА
„ПРОФЕСІЯ ПАНІ ВАРРЕН“
Г. Б. ШОВА.

Великий Театр

дуже успішно у львівській опері. Концерт цієї талановитої співачки (яка, до речі, після закінчення співочих студій у Львові, продовжувала їх у Відні) буде напевно цікавою новинкою в нашому музичному житті.

— **Осторога Української Студентської Громади у Варшаві.** У звязку з тим, що на терені Варшави від якогось часу ріжні люди переводять збірки, перепродують видання чи просять допомоги, покликаючись на Українську Студ. Громаду, почуваємось до обовязку перестерегти українське громадянство, що У.С.Г. відповідає лише за людей, які викажуться письменними уповноваженнями з печаткою і підписами. Про всякі надужиття просимо нас повідомляти. Адреса: Варшава 1., скр. п. 625, домівка: Сенаторська 8. м. 7. — **Управа.**

— **Виклад у Польськім Фізичнім Товаристві.** В четвер 15. ц. м. відбудеться в фізичній салі львівської політехніки засідання Польського Фізичного Товариства, на якому проф. М. Гавлавбреннер виголосить дискусійний реферат п. н. „Програма навчання фізики в загальноосвітніх ліцеях“. Цей реферат має стати підставою до дискусії та опінії зацікавлених цією справою по думці міністерства освіти. Початок реферату в год. 6. вечора.

НА ЛІТНІЙ СЕЗОН солідно та елегантно виконує одяги кравецька робітня

Андрій Дуфанець
Пасаж Міколяша. Тел. 287-41.
На складі найновіші матеріяли постійно до вибору та готові імпрегновані плащі. 653 1—4

— **Хто виграв на льотерії?** В нинішньому тягненні кляс. льотерії впали м. ін. такі більші виграні: 10.000 зол. на ч. 12567 16576 134113 138648, 5.000 зол. на ч. 92060 104717 129308 178672, 2.000 зол. на ч. 99654 126126, 1.000 зол. на ч. 18991 53700 82776 98713 168425 173595, 500 зол. на ч. 1699 10329 13858 21339 26771 38865 49113 97196 103806 106028 112461 120905 177082 187725 187793, 400 зол. на ч. 50025 58978 59605 73015 78626 83026 94060 105944 107597 122301 123178 128712 133640 159166 179351 188783 194346.

— **Залізничі знижки для літників.** Міністерство комунікації привертає з днем 1. травня ц. р. 33⅓ залізн. знижку для осіб, які вертаються з живців, чинних тільки в літньому сезоні. Листа цих живців містить спис 15 лікувальних місцевостей і 22 надморських літниць. Поворотні полекші признаватимуть на дотеперішніх умовинах, значить бодай по 14-деннім побуті на літниці і при віддалі бодай 100 км. літниця від місця замешкання. Літники, які будуть вертатись з подорожі зі знижковим білетом матимуть право користуватись перервами в подорожі. Управи живців будуть видавати 33 проц. знижки, одначе лікувальники мусітимуть легітимуватись документом тотожности зі знимкою.

— **Перешкоджували жидівському похоронові.** До прокуратора окружного суду у Львові прийшов зі скаргою комісар жидівської віроісповідної громади д-р Парнас, що невідомі з назвища студенти з Академічного Дому при вул. Лозінського перешкоджували похоронному обрядові Никодима Поляка, бувш. старшини, відзначеного військ. орденами.

— **Львівська хроніка.** З мешкання Анни Ковалик вул. Войтіха 4. украв хтось з куферка 5.000 зол. і дорогоцінности, що про них нічого навіть не знав її муж. — Загоністий мотоцикліст Б. Пешак наїхав мотоциклем на каритку військового поготівля і ушкодив рефлєктор. — Павло Андрухович власник автодорожки повідомив поліцію, що переїзджаючи вул. Легіонів, потрунув 10-літнього Ліпу Фрідмана, якого негайно відвіз до шпиталю. — У брамі при вул. Травгута 1 а, покинула Марія Островська (Гранична 6) свого 9-місячного сина і сама втікла. — На вул. Казимирівській сполошений кінь поранив трамваєвого моторового Вол. Пельца, опісля пігнав із візком на вул. Міцкевича, сам поранився та розбив візок.

— **Арештування в Тернопільщині.** В останніх тижнях перевела влада безпеки в Тернопільщині низку ревізій і арештувань. В висліді арештовано коло 150 осіб під замітом приналежности до КПЗУ. В селі Івачів Долішній арештувала поліція 22 особи. Там теж влада замкнула читальню „Просвіти“.

— **Пожежі.** У Рождяловичах (Рудеччина) згорів мешкальний дім і пять господарських будинків Мехля Бруднера. Шкоди є на 3.000 зол. — У Гошанах у господарстві Федька Гавришкевича згоріли будинки вартости 500 зол.

— **Новий рільний страйк у Кречовичах.** У Кречовичах, маєтку Польської Академії Наук в повіті Ланцут, вибух знову страйк рільних робітників. Причиною страйку є за низькі платні і недотримування законних годин праці.

— **Сфінгували грабіжницький напад.** Микола Кулин із Грушова пов. Яворів і Станислав Колодій з Немирова пов. Рава Руська зголосили поліції, що невідомі справники узброєні в револьвери напали на них в лісі віддаленім 3 км. від Янова і забрали Колодієві 1.000 зол., які йому повірив Іван Когут, різник із Немирова. Поліційне слідство виявило, що грабіжницький напад був сфінгований, а гроші оба спроневірили.

— **Краєва хроніка.** Іван Босий їхав залізницею без білета зі Львова до Мшани. Коли кондуктор хотів Босого придержати, він вискочив і потягнув за собою кондуктора. Кондуктор поранився, Босого арештували.— У Лавочному акрали злодії нічю із хати Германа Габера машину до шиття. — Із канцелярії гімназії в Стрию вкрали злодії грамофон із пятьма плитами, готівкою 20 зол., та тягарці ваги.

— **Затроївся молоком.** У Ярославі Лев Світальський купив від невідомої сільської жінки молоко, яке дав напитися свому синові. Син важко занедужав на затроєння і помер не відзискавши притомности.

— **Смертність немовлят у Польщі.** Головний Статистичний Уряд у Варшаві устійнив, що минулого року померло в Польщі 125.772 немовлят, значить 14.453 немовлят більше, як 1935-го р. На 100 народин припадає минулого року 14,1 випадків смерти немовлят. У порівнянні з 1935. роком це відношення збільшилося на 1.4 прц. Щодо віроісповідання — на римо-католиків припадає 83.146 припадків смерти немовлят; на греко-католиків 19.021; на православних 17.022; на евангеликів 2.783; мойсеєвого віроісповідання 3.132, а на інші віроісповідання 6.668. Найбільша смертність припадає на населення греко-католицького віросповідання, бо 18.5 випадків смерти на 100 народин. Для евангеликів це відношення є 15.3; для римо-католиків 14.3; для православних 14; для жидів 5; для інших віроісповідань пересічно 11.5 випадків смерти на 100 народин.

— **Польські народні танки на Цейльоні.** ПАТ повідомляє з Кольомбо, що пластові дружини цейльонських дівчат зорганізували там показ народніх танків ріжних національностей. Найбільший успіх мала група пластунок, яка в оригінальних гуцульських одягах відтанцювала краковяка, куявяка, оберка, коломийку і „збуйницький“ танок. Направду дивно стає, читаючи таку вістку і годі зрозуміти, чому цейльонські пластунки одягаються саме в гуцульський одяг, щоб танцювати краковяка і куявяка.

— **Хотів рижу і чаю.** Японському летунові Іхінума, учасникові рекордового лету Токіо—Льондон приготовили на кройденському летунському майдані смачний і багатий обід. Одначе летун попросив, щоб йому дали рижу й чаю. Рижу на аеродромі зовсім не було, а чай признав Іхінума гидким і ледви його покушав.

— **Процес 372 комуністів.** Перед військовим судом в Сіліструї (Румунія) закінчився процес 372 комуністів обвинувачених у протидержавній зраді. Суд засудив 93 підсудних на кару вязниці від 6 міс. до 2 літ.

— **Злінчували двох муринів.** Юрба напала на вязницю в Гренаді в стейті Місісіпі, де сиділо двох муринів під закидом убивства білого чоловіка. Юрба виволікла мурииів з келії, привязала до деревляних стовпів, підпалила їх і мурини згоріли.

— **„Болгарський Ляндрі“.** В Софії покарали смертю відомого „болгарського Ляндрі“ Кірхвенга, якого спершу засудив суд на 17 років вязниці за вбивство 4-ох осіб. Недавно помилуваний Кірхвенг вийшов на волю, вбив двох старців і за те засудили його на кару смерти.

— **Ріжні вісти.** В китайській провінції Фукієн вибухла пошесть чуми, від якої вмирає денно 100 людей. — Фірма „Пате“ накрутить кольорову фільму з коронації короля Юрія IV. — В Німеччині заборонили продавати вино і тютюн хлопцям і дівчатам нижче 18 літ. — До Єрусалиму приїхала одного дня партія 1059 англійських туристів. Такої великої партії туристів не було від 50 літ. Туристи заняли 12 гостинниць.

— **Вп. Передплатників „Діла“ у Львові** повідомляємо, що передплату на „Діло“ й евент. залеглости можуть складати на руки наших інкасентів, які мають виказатися легітимацією Видавництва і трамваєвою картою ч. 255 або 256.

—o—

НІМЕЦЬКА НОТА ДО ВАТИКАНУ.

РИМ, 14. 4. ПАТ. Стефані повідомляє: Папа приняв нині рано державного секретаря Пачелія, який закомунікував йому ноту, що її прислала Німеччина. Зміст ноти держать у якнайбільшій тайні.

З театру.

ВЕЛИКИЙ ТЕАТР: „ПАННА МУЖАТКА“. комедія на 3 дії І. Коженьовського.

Старенька, наївна комедія за французькими зразками, що мусіла колись мати великий успіх своєю простотою, природним дотепом і легко веденою інтригою. Панна, що скінчила 27 років, задовго чекає на освідчини любого їй серцю кавалєра, з усіми прикметами та одною смертельною хибою: — нерішучістю перед... подружжям. 27 років це для дівчини у тій старосвітській добі щось якби загроза по вік дівувати! Посидівши на провінції, придумала вона спосіб на свого нерішучого звеличника — приїде до столиці буцімто вже заміжня і тоді поведе гру своїми призабами. Інтригу підтримує вірна її опікунка-тітка. Ввесь смак інтриги в тому, щоб показати, як хиби тої самої жінки перемінюються в очах її звеличника у прикмети, коли вона належить до другого.

Таку комедію може рятувати для сучасного глядача, що звик до штудерної інтриги і всяких несподіванок — тільки гра артистів. У даному випадку вона мала справді добрих інтерпретаторів в особах пп. Малянович, Стемповського, Якубінської, а головно Леліви, що створив першорядний тип спенсіонованого майора. Публика не нудилась.

м. р.

Зі судової салі.

ЗА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ ДО ОУН.

Перед судом присяглих у Львові станув у середу 14. ц. м. **Дмитро Гукало,** 28-літній селянин з Кожич пов. Львів, якого прокуратор притягнув до відповідальности за злочин державної зради зі ст. 97 §. 1. к. з. (за приналежність до ОУН) та злочин зі ст. 155 §. 2. к. з. (поширення нелегальної літератури). Акт обвинувачення каже, що поліція арештувала підс. Д. Гукала дня 28. серпня 1936 р. на ярмарку у Страдчі і знайшла в нього лист, писаний по польськи того змісту, щоб один селянин віддав свого 15-літнього сина до розпорядимости повітової екзекутиви ОУН. під загрозою кари смерти. Лист вислано в імени української держави з підписом: повітова екзекутива ОУН та гаслом „смерть ляхам“. Далі акт обвинувачення каже, що підчас ревізії поліція найшла в підс. Гукала реферат протидержавного змісту і список 64-ох молодих хлопців від 10 до 16 років. Підсудний заперечив у слідстві приналежність до ОУН. Признався, що написав реферат, але ніде його не виголосив, ні не мав наміру виголошувати. Признався теж, — каже акт обвинувачення — що хоч скінчив лише 2 кляси народньої школи, написав декілька творів, але їх рукописи зберіг у безпечнім місці, де вони будуть лежати „так довго, аж повстане тут Україна“.

Підсудний заперечив на розправі свою вину. Признався лише, що написав листа до батька свого 15-літнього приятеля, щоб таким чином приневолити батька, аби посилав свого сина до шкіл, бо він буде колись геніяльним державним мужем на міру Мусолінія, Гітлера чи Пілсудського. Лікарі психіятри зізнали, що підсудний є епілептиком і тому в нього обмежена відповідальність.

На основі вердикту присяглих суддів, що признали у підсудного обмежену відповідальність, але потвердили теж оба питання у напрямі приналежности до ОУН (7 голосів так, 5 ні) і поширення нелегальної літератури (10 так, 2 ні) трибунал засудив підс. **Дмитра Гукала на спільну кару 2 і пів року вязниці та втрату публичних і громадянських прав на 10 років.** Трибунал зачислив йому слідчий арешт.

Трибуналові проводив радн. **Дисевич,** обвинувачував прок. **Лашкевич,** підсудного боронив адв. д-р **Володимир Старосольський.**

—o—

МАГАЗИН МУЖСЬКИХ І ЖІНОЧИХ НОВИН
С. ОЛЯНЧУК і І. ПІХЛЬ ЛЬВІВ вул. Кадетська 3.
поручає по найнижчих цінах жіноче і мужеське біле.
Панчохи, скарпетки, рукавички жіночі і мужеські.
649 Галянтерія — Трикотажі всілякого роду. 1—5

Дописи.

КОЛОМИЯ.

Піврічний попис еловів Муз. Інституту ім. М. Лисенка — філії в Коломиї відбувся 3. квітня п. р. В програму ввійшло 16 точок продукцій еловів на скрипці й фортепіяні та 1 точка сопранового сольоспіву. Найперше відіграно Моффата „Інтермецію" — скрипковий терцет із фортепіяном без диригента, але зовсім удатно, що свідчить про штралість окремників. Відтак ішли на переміну продукції еловів на скрипці й фортепіяні від найнижчого до найвищого курсу науки. Із фортепіянових продукцій найкраще була Ковалева С., який добре відіграв Шіттеї „Ревері" й Аренского: „Капріччіо". На окрему похвалу заслуговує продукція Нелдьської Н., що відіграла адажио Шуберта „Момент музикаль" і Левіка „Гумореске" і дальше продукція Косак Л. (Мендельсона „Лід ове Ворте" г-моль) та Василець Михайлів Д. (Бетовена „Фір Елізе"). У виконанні цих точок слідний великий вклад праці проф. Лагодинської Олени. Все таки публіка була більш заінтересована скрипковими продукціями, головно еловa Запутовича Б., який прекрасно виконав Шонен-Сарасате „Ноктюрн" і Ес-дур. Є це безумовно дуже талановитий скрипач, яким слід би спеціяльно зацікавитися. Не менш заслуговує на признання й елев Свенти, який у виконанні Вєнявського: Концерт д-моль (І і ІІ ч.) виявив велику техніку. Задача ми собі виявив доброго скрипача, а муз. Інститутом придбав славу. Шо гра на скрипці є за належній якості, це заслуга дир. і проф. Рубінгера Р. Не можна промовчати й сопранового сольоспіву Николишин Оксани, що з зрозумінням відспівала Степенка: „Тихосенький вечір" і Лопатинського: „Зелений гай". Заімпонувала ми у виконанні не тільки симпатичний тембр голосу, але й динаміку та добру дикцію. Є надія, що вона при дальшій праці під студією доброї вчительської сили (досі вчить її проф. Гумінзовичівна Р.) може виробитися на першорядну спі-

вачку. З великим зацікавленням і правдивим для цілого збору вчителів вертались учасники попису до дому. Побажанням будоб, щоб щирі громадянські круги цікавились дещо вищше цією важною та цінною установою в столиці Покуття. **В. М.**

Гостина театру ім. Тобілевича. В днях від 5. до 9. ц. м. гостив у нас театр ім. Тобілевича і дав пять вистав: 1) „Шаріну", оперету Варнича, нову річ зі стрілецького побуту, побудовану на дійсних переживаннях стрільців на Basarmatt, через те повну цінних згадок; хоч мотиви мельодій не всюди оригінальні; 2) комедію з паризького побуту „Муж двох жінок", повну здорового гумору не без сентиментального елементу; 3) „Цигальський барон", давно відому в нас оперету, яка все таки не постарілась; 4) обновленого „Віц" на 4 дії, який в уваги на історичну побутовизну (студей-бурсаки Київ. Академії) треба зачислити до кращих поз дамського побутового репертуару; 5) „Чорногору в огні" (Довбуш), драму Евгена Вадзірського, побудовану на переказах та історичних фактах із життя того цікавого поетичного боку окраїна, поважно переділюваного. Гра артистів стояла на високому мистецькому рівні і вимагала, що праця режисера М. Бенцаля велика, а незвичним знанням та розумінням сценічного мистецтва. Декоративний б к виставі добре передумований, збайдужний, ефектовний. На жаль, публіки на деяких виставах було таки за мало. А шкода, бо настеній театру давали багато справжньої мистецької насолоди.

КОПИЧИНЦІ.

Українське купецтво збільшується. Актуальне тепер гасло: створити українське купецтво — знайшло відгомін також у Копичинцях. В лютім 1936 р. появилася перша у нас галянтерійна крамниця Павла Потикевича, опісля „Сепівський базар" ім. Евгена Стрільцева. В осени 1936 р. та з початком цього року повстали: „Базар заліза" О. Клиіва та О. Сторожинського, „Торговля шкір" В. Гречки, „Вашо і немощ" С. Клизуба і Клима, а „Готове взуття" Я. Клима й О-пира. „Нова галянтерія" П. Лавечка і „Торговля мішаних товарів" Музики. Всі крамниці ведені здайливо, всіх взяли сталі ціни і тішаться загальною симпатією. Дня 25. X. 1936. повстала в Копичинцях Філія Союзу Українських Купців; тоді вибрано виділ з головою В. Момотюком на чолі. Виділ необзайомлений ще добре зі своїм завданням, не виконав вправді великої праці, але всеж намагався обєднати всіх купців, що працюють від давнішних часів по інших містах та по селах Копичинеччини. По 9-місячній праці давній виділ на бажання більшої кількости членів скликав надзвичайні загальні збори на день 11. квітня п. р. У них взяло участь 25 купців, переважно з міста Копичинець, передмістя і найближчих сіл. На зборах був присутній також відпоручник Торговельно-Промислового Банку зі Львова інж. Цимура. Вибрано новий виділ у такому складі: інж. Стрільців, голова та члени: І. Черьоновський, О. Елиіва, Я. Клим, С. Лавечко, інж. Цимура з переконливім рефераті заохотив купців до дрібної ощадности, яку має пропагувати комітет, вложений з інж. Стрільцева, П. Елиіва та І. Черьоновського, що рівночасно співпрацюватиме з Промислово-Торговельним Банком у справі кредиту для купців та полагоджування різних купецьких інтересів. Є надія, що новий виділ доложить усіх вусиль, щоби скріпити сенк купецьку організацію, виробити їй відповідну пошану серед українського громадянства, збільшити її новими кадрами купців тих branж, які ще не мають своїх крамниць у Копичинцях та спровістить кожній українській хаті копичинецького повіту, що всі закупи можна робити вже в українській крамниці. Фундаменти під творення купецького стану в Копичинцях вже положені — тепер черга на громадянство.

Вечір нової наддніпрянської поезії уладила 28. III. Філія „Просвіти" з Т-вом „Стріла", як продовження до першого вечора нової української поезії, що відбувся зимою п. р. В програму увійшли деклямації творів наддніпрянських поетів, реферат про них та виступ хору реверсів, що відспівав 4 пісні. Тим вечором Філія перервала на весняний та літній час цикль „Літературних вечорів", що зав'язались на буковинських письменниках. В осени Філія буде продовжувати „Літературні вечорі" аж до нинішніх часів.

—o—

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

С. Магалло: ЯК ПІДГОТОВЛЯТИ І ВЕСТИ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ. Додаток: М. Дужий: РОЗПОДІЛ ПРАЦІ МІЖ ВИДІЛОВИХ ЧИТАЛЬНІ. Львів 1937. Вид. „Просвіти". От. 16. 8°.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Укр. Мол. Театр „Загреба" під арт. пров. В. Блавацького.
САМВІР:
16. IV. Т. Шевченко.
17. IV. Муравлі.
18. IV. Земля (Стефаник. авдиторія).
СТ. САМВІР:
19. IV. Т. Шевченко.
20. IV. Муравлі.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича
ГОРОДЕНКА:
15. IV. Шалапут.
16. IV. Вій.
17. IV. Шарада (вдруге).
18. IV. Чорногора в огні (Довбуш).

Робітничий Театр — вали Театру Різнородностей Рутовського 22.
16. IV. „Сербія".

Великий Театр:
Четвер, 15. IV. год. 8. веч. Хор Робітничих Електрівні в Будапешті.
П'ятниця 16. IV. театр нечинний з причин ген. проби.
Субота, 17. IV. год. 7.30 веч. Премієра „Професія пані Варрен" Бернд. Шова.
Неділя, 18. IV. год. 3.30 попол. пінк найнижч. „Мадам Сан Жен". Год. 8. веч. опера „Ловці перел".
Понеділок 19. IV. год. 7.30 веч. „Професія пані Варрен".
Вівторок 20. IV. год. 7.30 веч. „Професія пані Варрен". Вистава закуплена. Купони „Або" неважні.
Середа, 21. IV. год. 8. веч. опера „Травіята".

ШКІЛЬНУ ЛЄКТУРУ
позичає
„Vita" пл. Марійська 8
(будинок Шпрехера)

КІНА.

АПОЛЬО: „Аллагія город" з Марл Дітріх і Чарл. Боєром.
АТЛЯНТИК: „Місячна соната" з Ірн. Падеревським.
ВАНДА: „Ялта", „Тореадор і мінка".
ГРАЖИНА: „Два дні в раю".
ЕВРОПА: „Три сестри Пепі".
КАСІНО: „Камелієва жінка" з Гретою Гарбо.
КОПЕРНИК: „Напятнована" (Кей Франсіс).
МАРУСЕНЬКА: „Багате бідпятко" із Шерлею Темпель.
МЕТРО: „Нана" з Анною Отен і „Сти-петські ночі" (Еді Кантор).
МІРАЖ: „Будеш усе моє" із Грейс Мур, „Закоханими в Монте Карльо" з Лілианою Гервей.
МУЗА: „Сан Франціско".
ПАЛЯС: „Не вір мужчинні" з Джоан Кроуфорд і Кларком Гейбл.
ПАН: „Пан із мільонами" з Гейрі Купером.
ПАКС: „Пастер".
РАЙ: „Мельодії знали Дунаю" комедія
СВІТ: „Деревляні хрести", „Героїчна бригада".
СТИЛЕВЕ: „Рік 2000" на основі Велса та ревія.
УТІХА: „Малий буттар" із Шерлею Темпль" і ревія „Лікарство на смуток".
ХИМЕРА: „Крилата шостя", „Пять дівчаток із Канади".

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Альпи".

БЕЗКОНКУРЕНЦІЯНО!
„Charles" — матові: РЕФОРЯКИ 3·55
„Milanes" — тривалі . . 1·85
„ДІМ ВОЛІЧКИ"
Львів, Сикстуська 2 (побіч брами) 1—7

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 15. квітня 1937.

Берлін (357) 14.15 Розр. музика, 16.30 Моцартівський концерт, 19.15 „Про кохання та смерть" симфонія А. Іраслера, 19.40 Вечірній гомін, **Білгород** (437) 18.00, 20.00, 22.20 Скрипка, 19.50 Нар. пісні, 21.05 Он. дуети. **Будапешт** (550) 12.05, 20.50, 21.00 Циг. музика, 14.00 Форт., 17.20 Спів, 18.30, 19.00 Сальон. музика, 20.00 Солісти, 21.55, 22.00 Он. орк., **Відень** (507) 17.10 Великодні та весняні пісні, 19.25, 20.00, 21.00 „Намісто Мадонни" оп. Вольф-Ферарія, 22.20 Автор. мельодії, **Дайтшляндзендер** (1571) 10.00 Нар. пісеньки, 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Німецькі пісні у вик. солістів, 20.30, 21.00 Симф. концерт, 22.30 камер. музика, **Кошиці** (259) 13.30, 18.00 Для Закарпаття, 17.15 Гумор. пісеньки, **Мілано** (369) 17.15 Вок. концерт, 19.00, 20.40 Розр. концерт, 21.00, 22.00 Комедія та скр. рестраль, **Мінхен** (405) 8.30, 9.00 Веселий муз. поранок, 10.00 Нар. пісні, 12.00 Військ. орк., 15.00 Для дітей, 16.30 Навідомі пісні Шуберта, альт. баріт., 17.00 Нар. музика, 19.20 Весел нар. пісеньки, 20.10, 21.00 „Сніжинка" оп. Римського-Корсакова, **Прага** (470) 12.35 Сальон. квартет, 17.15 Спів, 18.00 Для дітей, 20.25 Скрипка, 21.00 Концерт орк., Пятігорський віол., **Радіо Парі** (1648) 13.15, 16.30, 19.45, 20.15 Спів, 17.00, 18.00 „Полієкт" траг. Корнеля, 20.30, 21.00, Камер. музика, 21.45, 22.00 Концерт орк., спів, **Рим** (421) 17.15 Танк. музика, 20.45 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Мойсей" опер. драма Россіні.

Пятниця, 16. квітня 1937.

Берлін (357) 14.15, 20.10 Розр. музика, 17.00 Пісні Чайковського, Шламілер співає; форт., 19.20 Орк. концерт, 20.35, 21.00 „Міша фон Барнгельм" ком. Лесінга, **Брно** (325) 19.30, 20.00 „Ілі Матрімонію секрето" оп. Чімароси, **Брюссель фран.** (484) 20.00, 21.00 „Королівські лови" оп. Дано, **Будапешт** (550) 17.30 Скрипка, 18.10 Циг. музика, 19.30, 20.00, 21.00, 22.00 Опера, **Відень** (507) 12.00, 13.10 Орк. концерт, 17.05 Для дітей, 17.20 Камерові твори у вик. солістів, 19.25, 20.00 Орк., спів, 22.20 Танк. музика, **Дайтшляндзендер** (1571) 9.40 Байки, 14.00, 16.00 Музика, 15.15 Діточі пісні, 18.00 Вок. авдиція, 19.00 Веселі мельодії, **Кошиці** (259) 18.00 Для Закарпаття, 20.00 Концерт хору, **Мілано** (369) 16.00 Скрипка, форт., 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 Симф. концерт, 22.40 Джаз, **Мінхен** (405) 8.30, 9.00 Веселі мельодії, 12.00 Веселе полудне, 16.50 Солісти, 18.00 Нова розр. музика, 19.15 Веселий концерт солістів, 20.10, 21.00 Вальси та марші, **Прага** (470) 15.00 Орк. концерт, 17.15 Квартет д-дур Бакалі, 20.25, 21.00 Концерт, **Радіо Парі** (1648) 12.15 Орк. концерт, 13.15, 18.45, 19.45, 20.15 Спів, рестраль, 14.00 Літер. авд., 14.30, 15.00 Театр Уяви, 16.00 Камер. музика, 18.30 Віольончеля, 17.45 Пісні, 19.00 Форт. рестраль, 20.30, 21.00, 22.00 Галевий концерт, **Рим** (421) 17.15 Форт., співи, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Мудрика" оп. Валентя й Таліферна.

Шукаєте праці? —
Певно найдете її, якщо дасьте оголошення до нашого щоденника

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 15. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній дневник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Поранок для молоді всеземних шкіл: орх., скр., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Легка італійська музика у вик. мандолінистів, 12.40 Полудневий дневник, 12.50 Полудневі досвіди в меншому господарстві, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Легка музика з гр. пл., 13.30 Львівські бігучі в стрк, 15.35 Вальси Ів. Штраусса, гр. пл., 15.55 Куток гумору, 16.00 Програма на завтра, 16.05 В дитячій кімнаті, гр. пл., 16.20 Хвилина лютий, авд. для старших дітей, 16.35 Фрагменти з опер Вердія, гр. пл., 17.00 Боротьба із сухотами, діяльн., 17.15 Із Фел. Добжинський: Секстет ес-дур оп. 39, на дві скр., альтівки, дві віол., контрабас, 17.45 Книжка із. Булгака про Вільно, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Промова голови Уряду Ф. В. і В. Пр. Катовиці, 18.15 Світовий комунікат, 18.17 Спортові вістки, 18.25 Маєрбер: Увертюра „Табор на Шлеську", орх., гр. пл., 18.35 Польська еміграція в Америці в часі незалежн. праці, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Театр Уяви: „Чорні тюльпани" Макса Вітте, 19.40 Арії та пісні, відсп. Сергій Бенсоні в супр. форт., 20.00 Легка музика у вик. військ. орк., 20.30 „В есемосів", 20.45 Вечірній дневник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Ст. Вол. Поладовський: Сюїтка І., ІІ., альтівка, віол., спів, віоли д аморе, форт., 21.45 У віденському городці, квартет, 22.25 Танкова музика з гр. пл.

Пятниця, 16. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для старших дітей: „Подорож на кит", 11.57 Сигнал часу, 12.03 Рослі: гр. пл., 12.40 Полудневий дневник, 12.50 Пожитна страва в одному горшку, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Попурі з Церероних оперетов, гр. пл., 15.30 Львівські бігучі вістки, 15.35 Львівська молодь перед мікрофоном: Сон матуристки, 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Програма на завтра. **16.05 Український хор (із гр.**

ШАФКОВІ КУФРИ

ванізи, ніки на постіль, коробки на капелюхи та комірці, багажові паси по цінах найнижчих поручає

Робітня римарсько-галантерійна **Н. БАРЕР**

Львів, Сикстуська ч. 2, побіч ф-ки „Салямандра"

лл.): 1) „Кармелюк", 2) „Ой не гаразд запорожці", 3) „Ой сів пугач"; 4) „Ой наступає та чорна хмара", 16.15 Гутірка з хорами, 16.30 Орк. концерт, 17.00 Програма авг. освітніх ліцеїв (відчит для батьків), 17.15 Концерт, фортепіян, кларнет, 17.50 Актуальна гутірка, 18.00 Спортові вісти, 18.05, 18.15 Спортовий порадник, 18.20 Кал.-Горн, 18.20 Легка музика з гр. пл., 18.40 Академ. спорт у Львові, 18.50 Огляд київоробської преси, 19.00 Із спогадів про Бол. Пруса (фрагм. із книжки Т. Гіжа: „Талант, диванцто та ще дещо"), 19.20 Авд.: З пісенею по краю 19.45 Оп. фрагмент, 20.00 Муз. гутірка, 20.15 Симф. концерт, орх., форт.; у перерві коло 21.00 год. Вечірній дзвінок і гутірка Про ідеї союзу господинь дачт, 22.30 Скринька замилень, монольог Мар. Гемарк, 22.45 Танкова музика з р. пл., у перерві в год. 22.55 Останні вісти.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 98·08 - 88.65, Доляри американські 5.28·00, 5.25·50 доляри канад. 5.28.00—5.25·50, Фльорени гол. 289.72—288·00, Франки фр. 23.61—23.47, Франки швайцарські 120·35—119·55, Фунти англ. 25.94—25·78, Гульдени данц. 100.20—99·80. Корони ч. 16.10—15.40. Кор. дан. 115·79—114.95, Кор. норв. 130.35—129.35, Корони шв. 133.69—132.70, Ліри італ. 24.10 — 23.30, Марки фінл. 11.46—11.00, Марки нім. 125·00—122·00, Шил. австр. 97.00—96.00. Марки нім. срібні 130, 127.

Акції.

Банк Польський 102·00, 101·25, Цукор 30·25, Вугель 20·00, 20·25, 20·00, Мінапол 13·25, Стараховичі 32·30.

Тенденція недостійна

Папери.

5 пол. інвест. 1 ем. 66·00. серія 85·00, 2. ем. 65·25, серія 83·75, 5 пр. поз. конв. 57·00, 6 дол. 55·25, купон 3·39, 4 проц. прем. дол. 45·00, 4 проц. поз. консолід. 56·00, 55·25, 55·50, 54·50, 54·00, 54·13, три ест сен. 53·75 др.

Тенденція дещо сильніша.

Збіжжя.

Львів, 14. IV.

За 100 кг. дьоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	29·50—29·75
Пшениця збір. червона	28·75—29·00
Пшениця одн. біла	29.25—29·50
Пшениця зб. біла	28·50—28·75
Жито штандарт І.	23·75—24·00
Жито шт. II.	23·50—23·75
Ячмінь одн.	24.50—24·75
Ячмінь на манко	23.00—23.25
Ячмінь пист.	22.00—22·25
Овес шт. І. незадощ.	22.25—22·50
Овес шт. І. А легко зад.	21.50—21.75
Овес шт. II. незадощ.	21·50—21.75
Овес шт. II. А легко зад.	20·75—21.25
Мука пшенич. разова до 95%	32·75—33.25
Мука житня разова 0·95%	30.00—30.25

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 14. квітня п. р. кооперативним платник за дьоко Львів:

за 1 кг. масла десерового бльок. без опакування . . . . . 2.95 зол.
1 кг. масла десеров. бочкове та експ. включно з опакув. 3.00 „
молоко від 11. і. ц. р. . . 0.16—0·17 „
копа яєць . . . . . 2·50 „

Тенденція на масло і молоко здержана, на яйця слаба.

Ще раз зазначуємо, що за масло експортове включно з експорт. опакуванням платимо по 3·00 зол. від 31. березня ц.р., а не по 3.20 зол. як помилково видруковано.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 14. IV. а. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, дьоко подвір птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре ужиснені, повногруді товсті	1.40 зол.
Курки молоді І. кл. товсті без вапняку на ногах від 1.60 кг. вгору	1.15 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

КУПНО - ПРОДАЖА

РЕСТОРАН-БУФЕТ, новітньо вимурований, в центрі воєвідського міста, добре проспериючий продам з причини недуги. Зголош. до „Діла" під „Скоро". 2-3

КАМЕНИЦЯ поверхова, комфортова 17(... сплацін, готівкою 25.000, довг 12.000: „Трансакція", Львів, Длугоша 1. 112

КАМЕНИЦЯ поверхова, комфортова, готівка 16.000, довг 24.000: „Трансакція", Львів, Длугоша 1. 1—2

КАМЕНИЦЯ двоповерхова, нова, комфортова, готівкою 32.000, довг 20.000: „Трансакція", Львів, Длугоша 1. 1—2

МЕШКАННЯ

КІМНАТИ комфортової особний вхід, шукає урядовець. Зголош. „Діло" під „Околиця Політехніки". 654

РІЖНІ

БОН-ТОН вимагає чистої гардероби і комірців із пральні Кульчицького, Личаківська 117. 637 2—?

НОВОВІДКРИТИЙ магазин „Конкуренція" Сербська 15 продає: панчохи, скарпетки, рукавички, тривоти, білля по дуже низьких цінах. 651 1—8

НАЙЛІПШІ СТУДЕНТСЬКІ ШАПКИ поручає християнська варібня Яна Вітмана, Львів, Трибунальська 1. 650 1—5

СРІБЛО, золото, дешево у фірмі РОЗВА. ЖЕВСЬКИЙ. Власні робітні годинникарські та ювілерські. 589 3—7

КОВДРИ — овеча вовна, постіль. Вирібня ВАНК, пл. Марійська 6. 508 6-10

ХРИСТІЯНСЬКА ВИРІБНЯ КОРСЕТІВ „Крайоншемісл", Львів, Боїмів 1, виконує: корсети, нагрудники, гігієнічні опаски, солідно дешево. Приймає направи і чищення 586 6—7

ФОРНІРИ І ДИКТИ, спеціяльність: форніри екзотичні **Брати Гельберг — Львів**, Панеиська 19, тел. 248-01. 627 2—5

НАПРАВА вічних пер „Прецизія" тепер Шайнохи 1. 638 2—10

ЗА 1 ЗОЛ. перероблює капелюхи жіночі і мужеські. **Коперника 26**, подвіря. 639 2—3

ОГОЛОШЕННЯ.

КОНКУРС.

Управа Товариства взаїмних обезпечень на життя „КАРПАТІЯ" у Львові (Ринок ч. 38, ч. тел. 258-43) розписує отсим конкурс на **пропагандивно-рекляновий плякат.** Темою плякату є: пропаганда ідеї життєвих обезпек.

За найліпші плякати вимначується дві нагороди:

1-шу у висоті зол. 150.—,
2-гу у висоті зол. 100.—,

Нагороджені плякати стають власністю Товариства „Карпатія", крім цього застерігає собі Товариство право закупу інших, невагороджених проектів.

Докладніші інформації можна дістати в бюрі Товариства (устно в урядових годинах або письменно).

Речинець зложення проектів минає в дн. 15. травня п. р.

Проекти слід складати під псевдонімами, а в замкненій коверті має бути подане ім'я, прізвище та адреса проектодавця. 652

НА СВЯТА 1—10 купуйте тільки мушгарду з фабрики **МІКА**

Львів, Городецька 21. Тел. 295-50

ХТО?!

хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідніщій

ПЕРФУМЕРІЇ

С. ФЕДЕРА

Львів СИКСТУСЬКА 7
Філія КОПЕРНИКА 19а

Кожний покупець, що покличається на оце оголошення „Діла" дістане ЗАДУРНО гарний дарунок.

Під осуд опіжії

віддаємо наші ножики

„ГРОМ" екстра тонкі

ЄДИНІ КРАЄВІ ЕЛЕКТРИЧНО ВІДПУСКАНІ НОЖИКИ

У виеліді:

Багато ліпше та частіше можна голитися і в машинці зовсім не ломляться

Позір! У власному інтересі прочитайте і виріжте оголошення яке появиться 30. квітня ц. р.

ПРЕДСТАВНИКИ ФАБРИКИ
ГРОМ
КШИШТОФ БРУН І СИН
ВАРШАВА

Єдиний український магазин поручає
„МАНУФАКТУРА"
пл. Капітульна 3. (напр. рим.-кат. катедри)
під управою О. Стефановича

вовни на сукні та жіночі костюми, сукна на вбрання мужеські з фабрик Бельських. Великий вибір, ціни низькі.
353 19—100

Сензація Львова!!!

Галицький Магазин Новин

Львів, Галицька 15

ДАЄ ЯК ПРЕМІЇ:

ЗАДУРНО КУПЕЛЕВИЙ РУЧНИК	при закупі від зол.	30·—
ЗАДУРНО ПІВ ТУЗИНА ХУСТИНОК	при закупі від зол.	40·—
ЗАДУРНО СТОЛОВИЙ ОБРУС	при закупі від зол.	50·—
ЗАДУРНО БІЛЄТИ без жадної доплати	при закупі від зол.	20·—

до КІН: Паляс, Атлянтік і Апольо на місця резервові або балькон а від зол. 5·— знижкові білєти до цих кін.

Повідомляємо, що дістали ми величезний транспорт найновіших вовняних матеріялів на сукні, костюми і плащі, які поручаємо по цінах ДУЖЕ НИЗЬКИХ.

У В А Г А! ПОВІДОМЛЯЄМО, що ДЕШЕВА ПРОДАЖА БІЛИХ ТОВАРІВ продовжена З ДАЛЬШОЮ ЗНИЖКОЮ ЦІН. Приймаємо чеки Централі Обороту Товарового.

Іван Дрола
Інструктор Англійського крою,
Автор підручника крою
МУЖЕСЬКИЙ КРАВЕЦЬ
Львів, Ринок 19. II. под.
Виконує першорядні мужеські одяги на підставі найновіших фасонів по безконкуренційних цінах. 8—13

Перша Українська Шевальня
„ЕМКА"
Львів, Личаківська 14. І. п.
Готове мужеське біллє з добірних матеріялів у великому виборі. Замовлення з власних і дібраних у робітні матеріялів виконується скоро і солідно. Конкуренційні ціни. 16—25

ЕКО
добірні батерії
виробу одинокої української фабрики батерій Е К О у Львові — вул. Городецька 58. — Тел. 219-26.

Залізні меблі і найліпші санаторійні урядження
поручає найдешевше
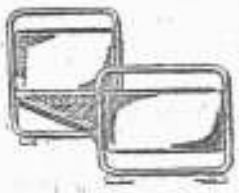
Йосиф Процко і СИН
фабрика залізних і металевих меблів
Львів, Терицерська 10, тел. 215-88,
склеп: Личаківська 4, тел. 274-80.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.

Пятниця 16. квітня 1937. Ч. 83

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229—41.

Хорони нас, Боже, від приятелів...

Нова „українофільська“ афера у Варшаві.

(Передова стаття)

Староста Маліцький тернопільським воєводою.

Перегляд української жіночої преси.

Марш. Єґоров шефом Ґ. П. У.

Військова диктатура в СССР

З життя буковинських українців.

Ревія чужих воєнних кораблів в Анґлії.

Горячкові достави з Франції і СССР

до Еспанії.

Військова змова проти обох есп. урядів?

Сензаційний плян замирення Еспанії.

Мусоліні поїде з візитою до Німеччини.

Артист мікада. (Фейлєтон)

Рентґенольоґія і перли.

Ч. 83 (14.626). Львів, пятниця 16. квітня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060. Відню Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 НОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Протисовітська політика Туреччини.

„Ізвестія" стверджують, що турецько-совітські взаємини псуються. Туреччина шукає нових шляхів для своєї з кордонної політики — і ті шляхи на думку „Ізвестій" годі назвати щирою політикою.

Фашистівські політики відбувають якісь таємничі поїздки до Туреччини; йдуть якісь наради, Туреччина заключує якісь договори. Турецька преса йде на руку фашистам і висловлює симпатію до фашистівських держав, зокрема до Німеччини.

Військова змова проти обох еспанських урядів?

СЕНЗАЦІЙНИЙ ПЛЯН ЗАМИРЕННЯ ЕСПАНІЇ.

„Дейлі Телеграф" подає сензаційну вістку, немовби в Еспанії приготовлювали державний переворот з метою:

усунути оба теперішні уряди, національний та червоний і привернути мир під невтральною військовою диктатурою. Провід того руху та нового уряду обняв би голова ради оборони Мадриду ген. Міяха.

Той плян приготовлює буцімто гурт **невтральних еспанських політиків при підтримці деяких закордонних чинників.** Йде поважні підготова, по обох боках сондують опінію військовних кол.

Переворот мав би виглядати так, що

вищі військові команданти відмовляться дальше вести війну і змусять політиків до переговорів.

Плян передбачує: 1) резигнацію Лярга Каваллера і ген. Франка; 2) зорганізування аполітичного уряду, що привернув би лад і 3) усунення з Еспанії всіх чужинецьких частин, добровольців та дорадників.

Британський уряд не хоче зачіпати повстанців.

ПЕРЕМОГА ІДЕНА НАД ЛІВОЮ ОПОЗИЦІЄЮ.

Вчора відбулася в британській палаті громад **дискусія над внеском опозиції, висловити урядові недовіря.** Мін. Іден ствердив у промові, що британський консуль у Більбао повідомив його телеграфічно, що від кільканадцятьох днів **націоналні війська день у день бомбардують Більбао;** всі шляхи і мости в місцевостях довкола Більбао знищені. Обовязком уряду було повідомити про те британські кораблі.

На запит ліберала Сінклера Ідан висловив надію, що

британські кораблі послухають остороги і не зближуватимуться до тих околиць. Якщо би не зважаючи на те, національна фльота затякувала якесь британське торговельне судно, британські воєнні кораблі прийдуть на поміч. Зате в теперішніх умовинах уряд не може гарантувати британським кораблям безпеки на еспанських територіяльних водах,

себто ближче як 3 морські милі від берега. Було б нерозважно робити тепер кроки, що могли би знищити договір неінтервенції.

Замітами трусливости зверненими до уряду Ідан не переймається. На його думку **трусливістю було би шукати дешевого успіху та оплесків, виставляючи мир на непотрібний риск.**

Ідан не хоче робити нічого, що могло би служити як претекст до зірвання договору неінтервенції.

У голосуванні лише 130 послів висловилося за недовірям для уряду, 345 проти.

На заміт провідника опозиції, лейбуриста Етлі, що становище уряду толерувати підмінування входу до пристані Більбао — це пощочина для Англії, міністр Саймон відповів, що Англія приступила до комітету неінтервенції, тому не може мішатися у внутрішньо-еспанські справи. Ціла смуга від Сантандеру до Більбао обложена мінами;

англійська воєнна фльота дуже легко могла би усунути міни та промостити вільний шлях для британської торговельної фльоти, однак тоді нарушила би вона невтральність.

Червоні побережа замкнені мінами.

Еспанська національна влада остерегла, що заложить більше мін здовж побереж Середземного Моря і Біскайського Заливу.

Британське міністерство маринарки з огляду на те подало в комунікаті, що національна фльота скріпить смугу мін на Середземному Морі між рогами Сакріґіф і Фако, в Біскайському Заливі — між рогами Відіод і Мачічако Смуги безпеки, що давали дотепер доступ до Відевсії та Барселони, скасовано.

АНГЛІЯ ПРОТЕСТУЄ.

Як подає паризький „Ле Тан", британський амбасадор в Анкарі дістав з Льондону приказ заявити національній владі, що окружуючи мінами вхід до пристані в Більбао, вони нарушують міжнароднє право, тому слід негайно забрати міни.

„Другий Альказар" ще боронитьсся.

Авас пригадує, що від вибуху національного повстання в Еспанії, кількасот вояків цивільної гварії та фалянгістів перебуває в церкві Божої Матери в деля Кабеза Люгарнуево (у провінції Хаен). Ця місцевість віддалена 30 км. на північ від Андухару, далеко поза фронтом червоних військ.

Та церква — це твердиня не до здобуття, але оборона Люгарнуево дуже важка. Маленька горстка повсганців мусіла минулої середи покинути палату, що є найбільшим будинком на терені, яким вони володіють. Та вони боронятьсся завзято дальше.

Присилайте передплату!

Нова книжка.

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ:

Як чоловік зійшов на пана

З автобіографією автора і карикатурою Е. Козака.

Веселе оповідання про молодця, що зводить із собою тяжку боротьбу: що вибрати — лихо і добру „партію", чи працю для громадянства. Оповідання повне гумору та бадьорости.

Ціна книжки 2 зол. 50 сот.

Хорони нас Боже від приятелів...

НОВА „УКРАЇНОФІЛЬСЬКА" АФЕРА У ВАРШАВІ.

Львів, 15. квітня 1937.

Про зріст зацікавлення українською проблемою у польській публіцистиці писали ми нераз і широке українське громадянство знає імена цілого ряду польських публіцистів, які в той чи інший спосіб (не конче позитивний) до цієї проблеми підходять. Одні з них уважають її просто одною з найактуальніших та найповажніших політичних тем, яких не можна промовчувати у публіцистичній праці (ціла група „Бунту Молодих", чи пак „Політики" ред. Ю. Гедройця), інші звязують з українською проблемою засадничі напрямні польської державної політики та систематично й послідовно пропагують їх (група ред. В. Бончковського з його органами „Бюлєтин П.-У.", „Мисль Польска", „Всхуд"). Тому, що трактування української проблеми у такій площині має яскраве протиросійське вістря, всі ті польські кола, які розумово чи чуттєво з росийщиною ще не пірвали, — палко проти таких польських політичних тенденцій виступають: це торкається всієї старої ендецької публіцистичної школи (Р. Дмовський, Ст. Гломбінський, Ст. Грабський), молодих правовірних ендеків (Роєк і тов.), т. зв. санаційних ендеків групи „Дзєнніка Польского", врешті ОНР-івців типу Гертиха. Всі вони (може з виїмком розхристаного й хаотичного Гертиха) мають якісь політичні концепції, як вони — розумно, чи нерозумно, слушно чи неслушно — політично насвітлюють українську проблему: бо навіть п. Роєк у своїх цілком україножерних дописах до „Варш. Дзєнніка Народового", з накликуванням попросту поліції на українців за всяку їхню діяльність, яка витворює у того типу поляків манію переслідування, навіть такий п. Роєк є тільки наслідником політичної тези Валуєва і Лєшка Борковського.

Зовсім окрему категорію творять польські публіцисти, які зацікавились українством неначе „модним товаром". Не знаючи українства ані з книжок, ані автопсії, нахапавшись ріжних думок з другої і третьої руки, не маючи ніякої політичної концепції, в рямцях якої вміщалась би українська проблєма, люди ті „роблять" „в квестії рускей", не тільки не причинюючись до кристалізації світоглядів, але поглиблюючи хаос, що панує у польському громадянстві щодо знання і розуміння української проблєми в цілости та зокрема актуальних польсько-українських спорів. Та категорія польських публіцистів найгірша: гірше від Грабських і Роєків і Гертихів, бо це група безнадійних хаотиків, тим неприємніших, що не тільки невідомо, чого вони хотять від українців та супроти українців, але й пощо вони взагалі взялися за той „інтерес".

До тієї групи належить саме п. Ян Бобжинський. В квітні 1930. року вийшло І. число його — спершу квартальника, потім місячника — „Ні-

ша Пшишлосьць". У тому першому числі пом'стив він за своїм підписом статтю п. н. „Проблєм України", в якій поруч із декларацією, що дальше зберігання існуючого стану польсько-українських відносин нестерпне і шкідливе і що розв'язка їх лежить у площині „Великої України", — було стільки нісенітниць і стільки крайньо зневажливих зворотів під адресою українців, що український читач не знав, чи має перед собою науковця і публіциста, чи просто провокатора. Отже читали ми там м. і. про „психіку українського народу, вихованну на гайдамацьких традиціях", про „штучно німцями творені ріжні українські „уряди" чи „ради", про кругову відповідальність українського народу за кожний акт саботажу та що „рішення і вибір дороги залежить виключно від українців". До української державної самостійности, як національної ідеї та політичної концепції, п. Ян Бобжинський підходив відразу, як до „очевидного абсурду і фікції", а України взагалі не представляє собі інакше, як тільки у постаті частини наддніпрянських земель, злучених з Польщею „якоюсь унією чи федерацією".

Після того сторінки „Нашей Пшишлосьці" стали тереном цілком диких герців: поруч із зовсім пристойними статтями (напр. Лося, Погоновського) бували статті наскрізь анальфабетичні й такі образливі, що не підходили під дискусію. Сам п. Бобжинський почав напр. лаятись на ввесь український козацький і гетьман. період, зокрема Богдана Хмельницького, так, неначеб „козацькі бунти" й уся Хмельниччина вирнули як „deus ex machina", зроджені виключно з чуттевих засновків, теж завислих у порожні. Поважної історичної аналізи — ні сліду. Все українство зводилось у п. Бобжинського взагалі до „квестії козацкей" та „січового інциденту". Поволі почав з „Нашей Пшишлосьці" щезати й сам термін „український", відступаючи місце „рускому". І поволі з цілого п. Яна Бобжинського залишилася лише чисто звукова асоціяція думки, яка пригадувала колишне існування Михайла Бобжинського, справжнього історика, справжнього політика. Обох їх ніби має лучити консерватизм. Але чейже польські консерватисти типу Борковського, Лося, братів Бохенських, братів Прушинських — нічого не можуть мати спільного з подібними „теоріями" п. Яна Бобжинського! І він став для нас невідомою величиною, — малим сином батька.

Аж ось зачуваємо, що п. Ян Бобжинський починає себе знову „активізувати", і то акуратно на українському відтинку. Заснував у Варшаві гурток під шумною назвою „Конфедерації Молодих" з емблємою „троїстого гербу" з орлом, архангелом Михаїлом і литовською Погонею. Та організація має „освідомлювати" своїх членів про „квестію руску" на платформі ягайлонської унії (без Литви й України?!), а стрижнем тієї організації мають бути — поруч з п. Яном Бобжинським — — **українські студенти** у Варшаві! Це виглядалоб на зовсім неймовірну поголоску чи просто на кепський жарт, колиб не факт, що п. Бобжинський дійсно уладжує якісь вечірки чи підвечірки з винцем і танцями, куди з наївности чи жалюгідного примітивізму заходять і деякі українські молодці.

Не маємо нічого проти того, коли находяться такі наївні польські кола, які фінансують подібні імпрези. Знаємо безліч прикладів, коли фіри гроша йшли в болото, — жаль, бо жаль, що гріш змарнувався, але нічого не вдієш порадити. Зате маємо обовязок перестерегти українську молодь та всіх українських громадян, щоб не давались надути кепською варшавською відміною краківської „Згоди". Ніщо на світі не нове. І п. Ян Бобжинський мав попередників. І зробить на „русинах" таку саму політичну карієру, як зробили й ті попередники. І з однаковою користю для польського народу.

—o—

Анґлійський сезон у Парижі.

(ВІД ВЛАСНОГО КОРЕСПОНДЕНТА.)

Париж, 12. березня 1937.

Столиця Франції стає кожного року в місяцях березні, квітні і травні анґлійським містом. Анґлійські туристи займають вулиці Парижа, передовсім Елізейські Поля, Великі Бульвари, Монмартр, Монпарнас і Латинський Квартал.

Анґлійський сезон. On speak english! У паризьких готелях важко знайти тепер вільну кімнату, а перед банковими віконцями із написом „Change" — „Виміна грошей" стоять довгі хвости синів і доньок Альбіону.

По місті їздять цілий день і цілу ніч великі прогулькові автокари з англьо-саксонськими гістьми.

Духовий протекторат — якщо вільно так сказати — над цим мировим анґлійським наїздом на Францію обняв цього року французький письменник Андре Моруа.

Один з найелєгантніших паризьких театрів, Театр Мадлєн, поставив у його перерібці анґлійську пєсу Гавсмана п. з. „Королева Вікторія", а на книжковому ринку появилася, як ми вже згадували, „Історія Анґлії" пера Моруа.

Андре Моруа є одним з головних піонірів інтелєктуального і політичного зближення між Францією й Анґлією. Він є життєписцем Шелєя, Байрона, Дізраелі, Едварда VII., автором книжки: „Що має знати молодий француз, який їде до Анґлії?", під його редакцією появляються французькі перекладн з найновішої анґлійської літератури. У Парижі жартують, що як хтонебудь хоче побачити Моруа, а його нема вдома, то напевне знайде його в Льондоні.

На сторожі англьо-французьких взаємин стоїть цілий легіон людей з політичного, військового, наукового, літературного і мистецького світу по обох боках Ля Маншу.

Кілька місяців тому, безпосередньо перед своєю смертю, великий анґлійський державний муж Остен Чемберлен приїхав з поклоном до колишнього свого професора з політичної паризької школи, Андре Сіґфріда, наче хотів попрощатися зі своїми французькими приятелями. Андре Сіґфрід є автором багатьох політично-економічних-творів про Анґлію та її імперію, як теж автором студії, що саме появилася, про Канаду, де знаходимо і деякі цікаві замітки про українську канадійську еміґрацію.

Треба більше займатися своїми приятелями, ніж своїми ворогами — каже політична максима. Анґлія і Франція призначують до тієї діяльности найкращих своїх представників, бо політика є високим суспільним мистецтвом — vis magna.

Ми в театрі. Три стукнення за сценою і завіса розсувається.

Розкішна пані Габі Морлє в ролі молоденької 18-літньої княжни, яка довідується, збуджена зі сну, що вступила на престіл Великої Британії. Читачки і читачі „Діла" бачили паню Габі Морлє і чули її голос у багатьох французьких фільмах. Читачки скажуть, що термін „розкішна" грубо переборщений, читачі мені притакнуть, бо якось так водиться, що жінки, які подобаються мужчинам, ніколи не подобаються жінкам.

На сцені пересуваються щораз то нові картини з життя великої королеви Анґлії та її вінчання з німецьким князем Альбертом, її політично-домашній двобій (князь-муж бажає бути не тільки головою дому, але і провідником у державних справах), вибачливість королеви, як її муж залицяється до інших жінок, смерть князя (мімічні сцени без слів: королева цілує вбрання, що його носив її муж), вкінці королева-старушка (характеризація обличчя артистки є мистецьким архитвором) святкує 60-ліття свого панування. Біля неї стоїть її син, славний Едвард VII. та її внук, Вільгельм II., цісар Німеччини, який опісля своїми бундючними промовами і визовами зразив до Німеччини цілу анґлійську династію і цілий анґлійський нарід.

*

Значіння Анґлії у світі перетворилося — пише Андре Моруа*) — між XV-им і XVII-им століттям. В уяві народів старовини і середньовіччя ці анґлійські острови, заслонені вічною мрякою, лежали на кінці світу. Вся політична і торговельна діяльність відбувалася на Середземному Морі. Щойно потім, як турки здобули Царгород і Колюмб відкрив Америку, головно завдяки пуританам, які втікаючи з батьківщини перед релігійною нетерпимістю, поселювалися на новому континенті — морські торговельні шляхи перенеслися із Середземного Моря на Атлянтійський Океан. Від тоді Анґлія стала найдальше висуненою морською базою Европи, а це був і початок її світової політичної карієри.

У XVIII-ому і XIX-ому столітті відокремленість від континенту дозволила Анґлії здобути імперію, бо Анґлія могла присвятити всі свої фінансові сили розбудові фльоти. Острівне географічне положення пояснює частинно імперіяльну історію цієї нації. Поява літаків є найважнішим і найнебезпечнішим моментом в історії Анґлії.

Моруа у блискучому й цікавому оповіданні переходить всі доби анґлійської історії, від французько-нормандського князя Вільгельма Завойовника до Едварда VIII., який приневолений був залишити престіл.

„У день своєї абдикації, коли його брат вступив по нім на престіл під іменем Юрія VI., він звернувся до своїх бувших підданих з маніфестом, у якому пояснював свій акт і стверджував у зворушливих словах свою льояльність супроти нового суверена.

God save the King although I be not he — нехай Бог спасе короля і тому я ним не буду — написав колись Шекспір у своєму „Ришарді II-ім" — закінчує французький літописець історії Анґлії свою працю.

Юрій Студинський

*) André Maurois: Histoire d' Angleterre (в над Payard).

З життя буковинських українців.

НАСЛІДКИ „ДЕМОНСТРАЦІЙНОГО" СВИСТУ.

Ми вже згадували про випадок на недавнім Шевченківськім святі в Чернівцях. Той зворушливий молодик, який свиснув, щоб запротестувати проти відспівання державного гимну (ніхто дотепер з арештованих до цього не признався!), напевно не передбачував наслідків такого виступу.

Кажуть, що цей виступ мав бути солідарний. Мало свистати кількох молодих людей — але на „чин" рішився тільки один. І то не з „проводу", який з певністю вийде на волю, але один сірий рядовик. Невдатність таких демонстрацій не впливає додатньо на нашу суспільність — а для сусідів є це довго вичікувана причина й нагода до дальших протиукраїнських „акцій".

Коли ми перед чужими „не сміємо стидатися наших невдач" та „змагати до гіршого, бо тільки так прийде до зміни" — то треба бути принайменше послідовним та не відкликувати, відрекатися хочби невдачного одного свисту! Був це один із чергових доказів моральної цінности монополізаторів, що використовують національні почування.

На Буковині є, правда, тільки такі численні реформатори. Їх доволі, щоб розкладати цілість поодиноких наших провідних установ. І не дивно, що ті установи („Український Театр", Вид. „Час", „Козацтво", „Чорноморе" Спорт. Т-во „Довбуш", „Народній Дім", „Буковинський Кобзар", „Мужеський Хор" і т. д.) повикидали, або їм унеможливили працю, хосенну хіба для сусідів.

І цим разом один, може й необдуманий жест, один анонімний свист (всі його відпехуються) викликав наслідки, які відємно поділали на наше і так ледви животіюче національне життя.

Сходини по товариствах заборонені. Всі засідання припинені. Навіть проби хору не сміють відбуватися. До „Нар. Дому" не вільно входити громадою — вхід дозволений тільки до вечора. Відкликано теж дозволені вже амат. вистави та концерти (одинока нагода для обєднання ширших кол нашого громадянства, бо часописів усі не читають та не всі до УНП належать). Намічені свята Ольги Кобилянської та Миколи Лисенка мабуть вже не відбудуться.

Румунські націоналістичні щоденники, які дотепер вели завзяту боротьбу проти „рутенізації" Буковини, підсилили свою „оборонну акцію" та вислали ні Буковину, мов до Абісинії — своїх спеціяльних репортажистів. Усі вони вміло викликують протиукраїнські настрої та заохочують владу до нових репресій. А принайменше оправдують продовження стану облоги та загострення цензури на дальших 6 місяців!

ЗБОРИ МУЖІВ ДОВІРЯ УНП.

УНП. відбула 4. IV. у Заставні збори мужів довіря. На зборах говорив посол д-р В Залозецький, предсідник партії та ред. Сербинюк, секретар партії. В промовах підкреслено, що партія веде законну політику та бореться за привернення українцям загарбаних прав. Ця боротьба невимовно тяжка, бо ведуть її нерівні сили і тому свідомі буковинські українці повинні піддержати діяльність нашої одинокої політичної організації.

Тільки обєднаними силами можна побарювати постійно зростаючу агітацію кузистів та комуністів. Але теперішні обставини унеможливлюють партії скликувати дальші збори на провінції і тому провід УНП звертається до своїх членів із зазивом творити по селах місцеві партійні комітети для ведення передвиборчої пропаганди.

На місце „Народньої Сили", партійного органу, що його ще перед роком заборонила влада, підтримуватимуть акцію УНП щоденник „Час" та тижневик „Рада".

СТРАЙК ГУЦУЛІВ

Осередки промислу деревляних виробів находяться на Буковині саме у сторонах, що їх заселюють українці, здебільша гуцули. Через большевицький демпінг та безпощадну експльоатацію буковинських лісів упали ціни деревляних виробів. Ця обставина заохотила промисловців та купців знизити винагороду „дешевих робітників". А цими „дешевими" є саме всіма використовувані гуцули. Їх тяжка робота обезцінилася всюди — у тартаках та на сплавах.

Сплавярі гуцули створили свій окремий синдикат з осідком у Вижниці, щоб домагатися поліпшення платні. Зрозуміла річ, що їх оправдані домагання відкинули жидівські промисловці. На це відповіли гуцули загальним страйком (у всій долині Черемошу). Домагання сплавярів обмежились тільки до суми 18 леїв (коло 75 сотиків) за 1 куб. м. дерева, що його мають везти сплавом здовж ріки Черемош.

Тому, що вже пора на сплави, а дотепер не прийшло до порозуміння між обома сторонами, що вже спричинило значні втрати для промислу, черновецький інспекторат праці вислав свого представника, щоб погодити обидві сторони.

З ДІЯЛЬНОСТИ ВИЖНИЦЬКОЇ ГІМНАЗІЇ.

Вижницька гімназія, що колись виховала цілі генерації свідомих українців із Буковини та навіть із Галичини, стала тепер твердинею для румунізації. Як відомо, колишній вижницький повіт належить тепер до сторожинецького „жудецу" (адміністративна округа, менша від воєвідства, але більша від повіту), він заселений поверх 95 відс. українцями і звідси випливає „особливе завдання" вижницької гімназії: змінити „цей неможливий стан". Цю середню школу зрумунізували ще перед 10 роками, а недавно охрестили її імям якогось молдавського воєводи (Петру Мушат).

Щоби зменшити сваволю „рутенських іредентистів" рішили прибувші професори цієї школи робити що-неділі поїздки з освідомляючими викладами для „зрутенізованих румунів". Як зачуваємо, то разом із середньошкільними референтами підуть ще й товмачі, бо „гуцульське населення ще відстале у просвіті — не знає державної мови".

Чи таке „патріотичне діло" вдасться, не можна передбачити. Але ми вже чули нераз про такі експедиції, які заповідано все із захопленням — а висліди їх були просто ніякі. Це признавала потім сама рум. преса.

Тому, що не все помагають такі заходи в краю треба їх закрити назовні. Довідуємося, що вижницька гімназія (в дійсності тепер середня промислова школа) рішила приготовити відповідний матеріял для виставки у Парижі. В тій цілі вже зібрано велику скількість гуцульських домашніх виробів, що їх виставлятимуть у румунському павільоні „Народне мистецтво"...

Іронія долі хоче, що саме недавно минуло 25-ліття заснування вижницької, колись української гімназії. Бувші учні цієї школи задумали відсвяткувати це 25-ліття виданням відповідного альманаха. Але наш буковинський загал, що часто й радо жертвував на ріжні українські цілі за кордоном, не виконав цього завдання, хоч тут іде про пригадку, конечну не тільки нам, але й сусідам.

Зібрана сума за мала, щоб можна було видати альманах, і тому рішено назначити цю суму як ювилейну нагороду за написання оповідання, повісти або драматичного твору з визвольної боротьби наших стрільців з буковинського „Гуцульського Куреня". Конкурсовий комітет, що складається з бувших учнів української гімназії у Вижниці, звернувся з новим закликом до нашого громадянства піддержати це діло. **н.**

„e-comp"
Українська Виробня Радіоприймачів

доставляє
батерійні і мережні радіоприймачі найкращої якости на догідних умовинах.
НОВИНА: Детекторові голосники на провінцію.
Замовляти безпосередньо у нашій крамниці, або письменно:
„e-comp" Львів, ул. Сикстуська 29. тел. 203-30.

Центр У. Н. Р. за кордоном

У РОКОВИНИ РЕВОЛЮЦІЇ.

Еміграційний державний центр У. Н. Р. виказав за підписами пп. **Андрія Лівицького**, як заст. Голови Директорії, **Вячеслава Прокоповича**, як премієра еміграц. уряду та **Ген. Шт. ген. Володимира Сальського**, як військового міністра, — відозву, яку подаємо повністю, як документ. — **Ред.**

Минуло двацять років від того дня, в який повстала в Києві **Українська Центральна Рада** — перший революційний парламент вільної, відродженої України. Українській Центральній Раді припало високе завдання воскресити в Українській Народній Республиці ту давню і славну Українську Державу, що збороною хоробрих дружин і козацьких полків боронила колись честь, добро і волю Українського Народу. Ніхто инший, як саме Українська Центральна Рада перша відновила перервану від часів Мазепи і Орлика збройну боротьбу України з її північним ворогом Москвою, який навалився на Українську Землю, знищив її державність, робує її багатства, підступною брехнею і жорстоким насильством сковує і кріпачить вільний Український Нарід. Українська Центральна Рада відновила збройну боротьбу, яку згодом продовжував Головний Отаман Симон Петлюра, а ми маємо закінчити світлою перемогою.

Українська Центральна Рада повстала з обєднання найвірніших синів Українського Народу, що своєї віри в Україну і праці для неї не зреклися за тяжкої доби царського режиму і донесли цю віру до днів революції. Свідомі українські патріоти були згуртовані в національних організаціях і до складу Української Центральної Ради ввійшли вибранці цих організацій — такий був початок Української Центральної Ради.

Це обєднання найвірніших почало будити і гуртувати навколо себе приспані народні сили. З малої іскри національної свідомости Українська Центральна Рада розпалила великий вогонь всенароднього руху. Воля Українського Народу — бути в своїй землі самому, без чужої опіки, повновласним господарем — поступово доєрівала, зосереджувалася і знаходила вислів в Українській Центральній Раді.

Скріплювана збудженими національними силами Українська Центральна Рада від домагань автономії перейшла до проголошення Української Народньої Республики, а IV. Універсалом скасувала назавжди те, що стільки нещастя і зневаги принесло Україні — її політичний звязок з Московщиною.

Від того часу Україна для нас є і завжди буде Українською Народньою Республикою, самостійною ні від кого незалежною.

Від часу проголошення Українською Центральною Радою IV. Універсалу, українці знають, за що борються, чого хочуть, і знає про це світ. За здійснення ідеалів, проголошених Українською Центральною Радою, проливали свою кров вояки Армії УНР під проводом Головного Отамана Симона Петлюри; за незалежну Україну пролив свою мученицьку кров сам вождь; за здійснення недовершеного бореться далі військова і цивільна еміграція під проводом свого уряду. На здійснення національно державних ідеалів жде скутий і ограбований Український Нарід!

Саме тепер, коли наближається новий всесвітній зудар, в якому не встоїться московсько-большевицька імперія, як не встоялась у світовій війні імперія царська, коли большевицькі ватажки у смертельнім страху за свою владу самі себе винищують, коли вже недалекий час розплати за кров нашої молоді під Крутами, за кров героїв, розстріляних під Базаром, за муки Соловецьких засланців, за смерть мілионів, за-

ЛЕВ ЯСІНЧУК. 3

АМЕРИКАНСЬКА УКРАЇНА

У СВІТЛІ „ПРОПАМЯТНОЇ КНИГИ"

Українською ідеєю пробувала „Свобода" лікувати прикарпатських українців з їхньої недуги перекиньчицтва — все одно: до москалів чи до мадярів. Вона добачувала ціле лихе „в безхарактерности закарпатської інтелігенції, головно закарпатського духовенства", що в Америці — „між собою не говорило інакше, як по мадярськи і ненавиділо все, що українське, приймаючи навіть московщину, щоб тільки не своє рідне" (стор. 73). Не зайвим буде згадати, як то „Свобода" заходилася, щоб привернути всецілю до української нації українців з Прикарпаття. З тою метою виходила „Свобода" якийсь час (від 1909—1912 р.) ще й окремо латинкою, по словацьки. Своєю вірою і впертою послідовністю вона вливала віру в усіх тих, що не відчурався свого народу, що „американська Україна може відіграти історичну роль", коли всі українці обединяться. Вона промовляла прикарпатським українцям до їх чести такими фактами, що вже нейже 1830 р. закарпатський українець, Михайло Лучкай, видав у Пешт. граматику живої народньої закарпатської мови, а в 1831 р. видав проповіди, написані українською мовою і то коштом еспанського князя Любкі.

І ця мала Буковина, що то найшлася в Австрії мало що пізніше від Галичини, мала у „Свободі" свого морального опікуна. Твори Юрія Федьковича завжди нагадували буковинським імігрантам їх прегарну сторону. Тому то й до редакторів „Свободи" прилітали „як ластівочки" від Данила Млаки.

„... з Буковини,
Де Черемош, Прут шумить,
З сердець поклони щирі". (Ст. 71).

А вже Галичину трактувала „Свобода" як ту частину української землі, що покликана відіграти в історії нації провідну рою. Тому думки про перевиховання галицьких імігрантів у бадьорому дусі, у свідомости мети, сили й засобів — лягли в основу ідей „Свободи". Отже 1894 р. писала „Свобода", що „нам треба оглядатися тільки на власні сили і навіть поради не питати в тих українців, що може в серці є щирими українцями, але в практиці є рабами, або є так стиснені [illegible] політикою, що не можуть самостійно дяти". Часопис поборював нашу покірливість і віру в цісарську ласку: „от собача вірність чужим не дає нам викресати кращу долю, бо ми все тільки „прійдіте поклонімся" співаємо і співаючи по дуриому свою долю проклинаємо". (Стор. 79).

„Свобода" живо цікавилась долею народу, потупала й коментувала голосні й небувалі в цьому часі убийства в часі виборів чи страйків в Лящькому, Горуцьку, Чернієві, Янківцях, обговорює вбийство вемісника графа Потоцького та каже: „Українські посли негайно внесли у Відні інтерпеляцію. Міністри вислухають, жандарми дістануть нагороду і все буде добре. І так буде доти, доки нарід не візьме керми сам у свої руки і з Габсбургами не зробить того, що зробив у своїм часі французький нарід з Бурбонами" (стор. 86).

Щоб облекшити долю народу в Галичині, накликає імігрантів купувати в Галичині поле, організує „допомоговий фонд" і згодом починає підсилювати фонд „Рідної Школи", на курси вищої освіти для Т-ва „Просвіта", на бурсу в Горлицях, Надвірній, Сяноці, на приватні гімназії і т. д.

Багато місця присвятила „Свобода" подіям відносинам і людям з Великої України. „Свобода" старалася вповіти в українців усякого походження віру, що „тридцятьмілионовий нарід не вмре, і не може вмерти, хоч якби то дуже комусь цього бажалось". „І якби нас не цимтували і не розмежовували, нічого [illegible] не поможе, бо всеж таки ми далі один і той самий нарід від Карпат по Кавказ".

Тим заходам треба приписати зріст свідомости, загальне обединання, перетоплення українців в один організм. І коли я в 1929 р. на одному вічу (у Мікізракс) кинув фразу, що ми один нарід від Карпат по Кавказ, то приявний прикарпатський українець з місця пустив оклик: „А ми?" І я поправився також з місця, додаючи без перерви: „Такий самий, як той, що живе за Карпатами від Татрів до Семигороду".

(Далі буде).

морених голодом мужчин, жінок і дітей, за мученицьку кров національного Вождя нашого, за всі страждання, що терпить Україна, —

уряд Української Народньої Республики нагадує Тобі Український Народе,

що Москва не тільки запосівши Українську Землю, а навіть убивши вождя України Симона Петлюру, не знищила Української Народньої Республики, бо її уряд і військо існують і досі, невпинно працюючи над визволенням України,

що уряд Української Народньої Республики не лишився в своїй боротьбі самотнім, бо в тісній братерській злуці з ним борються за розвалення московської „в'язниці народів" і за визволення своїх країн уряди та еміграція інших, поневолених Москвою народів, які разом з Україною творять більше ніж половину населення так зв. Совітського Союзу.

Українці і наші брати кубанці, азербейджанці, білоруси, грузини, донці, зиряни, інгерманляндці, карельці, північні кавказці, татари, туркестанці і інші народи будить битися з Москвою не окремо, як давніше, а всі разом!

Уряд Української Народньої Республики закликає Тебе, Український Народе, бути готовим до бою під славними прапорами УНР за остаточне довершення тієї справи, яку двадцять років тому розпочала Українська Центральна Рада.

—o—

СТАРОСТА МАЛІЦЬКИЙ ТЕРНОПІЛЬСЬКИМ ВІЦЕВОЄВОДОЮ.

Міністр внутрішніх справ призначив декретом з 14. квітня ц. р. повітового старосту в Тернополі Т. Маліцького віцевоєводою і доручив йому виконувати обовязки тернопільського воєводи.

*

Львівський воєвода д-р А. Білик обійме урядування в суботу 17. ц. м. вполудне.

—o—

По широкому світі.

Німецький амбасадор при Ватикані зложив протест проти недавної папської енцикліки.

Сіямський міністр війни заявив через радіо, що Сіям мусить зброїтися, щоби могти оборонитися перед Японією, яка колись схоче підбити Сіям разом з британськими кольоніями Гонконгом і Сінгапуром.

З польського посольства у Мадриді евакуовано останніх 66-ох еспанців, що користувалися правом азилю. Їх вивезено за кордон.

—o—

ВАЖЛИВА ВІЗИТА В БІЛГОРОДІ.

БІЛГОРОД, 15. 4. ПАТ. Офіційна частина візити турецького премієра Ісмет Інону і міністра закордонних справ Араса в Білгороді закінчилась вчора вечором. Нині рано оба турецькі державні мужі покинули Білгород та виїхали оглядати Граєво, Сараєво і Дубровнік.

Великий Театр | В СУБОТУ ПРЕМІЄРА „ПРОФЕСІЯ ПАНІ ВАРРЕН" г. Б. ШОВА. | Великий Театр

З життя Білорусинів у Польщі.

ЗАБОРОНА НАЦІОНАЛЬНОГО СВЯТА.

Білорусини вважають своїм національним святом день проголошення незалежности Білоруської Народньої Республики в Мінську 25. березня 1918. р. У 19-ті роковини проголошення цієї незалежности відбулись дня 25. березня ц. р. святочні сходини членів Білоруського Національного Комітету та богослуження в церкві св. Пятниць у Вильні. Білоруський Студентський Союз задумував уладити цього дня — подібно як минулими роками — прилюдну академію, але не дістав дозволу ректора виленського університету. Це перший випадок у діяльности цього союзу. Заборонено теж уладити академію білоруським пластунам при білоруській філії гімназії ім. Словацького у Вильні. Білорусини в Латвії теж мусіли стриматись від подібних обходів у тому дні. Зате величаво випали національні свята білорусинів на Литві, Чехословаччині, Німеччині, Франції, Північній Америці і т. д.

РЕВІЗІЇ І КОНФІСКАТИ.

Дня 10. лютого ц. р. поліція перевела основну ревізію в домівці редакції „Білоруські Вісті" та у приватнім помешканні редактора цього видавництва інж. Адольфа Клімовича. Поліція шукала за нелегальними „летючками і забрала цикльостиль. З доручення прокуратора голова Білоруського Національного Обєднання і б. редактор „Беларускої Криниці" Я. Позняк є від 27. лютого ц. р. під поліційним доглядом і мусить що тижня зголошуватися на поліції.

Адміністраційна влада сконфіскувала книжку Ул.-Ініцького п. н. „Сон Гаврили" і збірку поезій п. н. „Шум барави" — М. Василька. Обі ці книжки вийшли ще в 1929 р. Дня 24. березня ц. р. влада сконфіскувала наклад І. ч. літературно-наукового тримісячника „Калосе". Того самого дня влада сконфіскувала часопис „Беларуска Криніца" (ч. 2.) за передрук статтей з „Хрестіянской Думкі". Дня 28. лютого ц. р. влада сконфіскувала однодневку „Беларуская Доля", але окружний суд у Вильні відхилив цю конфіскату дня 18. березня ц. р.

Городський суд у Вильні відхилив теж дня 25. лютого ц. р. рішення у справі припинення найстаршого білоруського часопису у Вильні „Беларуская Криніца". Прокуратор зголосив апеляцію від цього присуду. Часопис „Беларуская Криніца" виходить покищо як двотижневик.

ДО БЕРЕЗИ КАРТУСЬКОЇ.

До Берези Картуської відвезли двох білоруських діячів: С. Сіняка і Вежбіцького зі слонімського повіту.

ПЕРЕПОНИ В ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТИ.

Білоруське Національне Обєднання започаткувало перед Новим Роком освітню діяльність у формі прилюдних відчитів, на які приходило численно білоруське громадянство. Одначе вже по двох відчитах влада не дозволила на третій відчит о. ред. А. Станкевіча на тему „проф. М. Бобровський і білоруський відродженецький рух".

ЗАБОРОНА КАТОЛИЦЬКОЇ АКЦІЇ МІЖ БІЛОСИНАМИ.

В порозумінні з ординаріятом у Вильні білорусини-католики заснували Католицьку Акцію. Недавно дістали відповідь з Інституту Католицької Акції, що Католицької Акції для білорусинів не можуть затвердити. **(В. Б.).**

Шевченківське свято у Відні.

Заходом українських товариств та організацій у Відні уладжено 3. ц. м. Шевченківське свято у великій салі чеського дому, що її виповнили вщерть українці і чужинці. На програму першої частини склалися: промова, пісні М. Лисенка і В. Барвінського та деклямації з „Кобзаря" Т. Шевченка. Другу частину програми виповнила драма „Тарас Бульба".

У своїй промові підкреслив д-р М. Залізняк ролю Т. Шевченка як національного пробудника й опісля переповів промову ще раз по німецьки для чужинців. З черги співак М. Дуда відспівав пісні: „Гетьмани" і „Поля", а на домагання публики ще дві пісні: „Черемоше, брате мій" С. Людкевича і „Засумуй, трембіто" Нижанківського. Акомпаніювала йому п-і Д. Каранович, акомпаніяторка, як відомо, високої кляси. Не диво, що публика приняла обоїх дуже тепло. Після того п-на А. Стельмах і п. М. Гандзюк віддеклямувала дуже вдатно „Ой три шляхи" і „Калина" Шевченка.

Режисерія драми „Тарас Бульба" і технічна підготова цієї вистави були всецїло в руках одної людини — п. Кобздая, який вивязався дуже добре з цієї задачі. На перше місце вибилась у ролі Валерії п. Гросс-Пігуляк. Її молитва та стріча з Андрієм викликали бурю оплесків між публикою. Слід теж признати, що її партнер в ролі Андрія студ. М. Припхан відограв свою партію дійсно гарно. Його безпосередня гра була така природня, що зворушувала слухачів до сліз. У Припхана дійсно сценічний талант і гріх був би змарнувати його тим більше, що диспонує прегарним голосовим матеріялом. З ролі Остапа вивязався студ. Б. Гаврунік теж добре. Одначе любимцем рїжноманітної публики був п. Гросс-Пігуляк, який відтворив по мистецьки тип жида Янкеля. В головній ролі Тараса Бульби виступив п. Ф. Мойса. Мова з нього чисто українська і зраджувала його довший побут на В. Україні. З тяжкої ролі дружини Т. Бульби вивязалась бездоганно п-і Грєхова, подібно, як п. Я. Грех з ролі воєводи. Два вдатні і зовсім протилежні типи відтворила п-на А. Гандзюк, що відограла ролю першої дівчини й опісля татарки. Слід підкреслити в неї добру вимову української мови, хоч виросла у Відні. Інші аматори відограли свої ролі вдатно. Гуртові сцени, крім сцени нападу козаків, співи і танці зробили на свою і чужу публику велике вражіння. Свято закінчилось „Заповітом", що його відспівав мужеський хор під орудою п. А. Гнатишака, та національним гимном.

Свято принесло не лише моральний, але також матеріяльний успіх. Одночасно виявило велику консолідацію української кольонії у Відні, що її слід зачислити в заслугу т-ву українських робітників „Громада", головнож його секретареві п. Лунієві, бо йому вдалося притягнути інші українські товариства та організації до уладження цього свята. Слід теж підкреслити заслуги членів комітету свята, що під проводом голови ради. д-ра Тарновецького виявили велику діяльність і тому свято випало величаво.

М. Г.

З життя Православної Церкви.

Волинська Духовна Консисторія, у звязку з ухвалою Св. Синоду з 27. лютого ц. р. в справі живих мов, дає таке вияснення: 1) ця ухвала торкається виключно тих випадків, коли якась парафія захоче в майбутньому впровадити до Служби Божої українську мову; 2) не торкається вона української вимови церковно-словянського літургічного тексту; 3) не треба дозволів на панахиди в українській мові за душі національних діячів у роковинах їх смерти. **(В. С.)**

Голодові заворушення в Барсельоні.

Велика дорожня харчів доводить у Барсельоні до заворушень. В робітничій дільниці, в околиці ринку, зібралася юрба жінок, які пішли походом під палату уряду та домагалися знижки цін і нормального постачання харчів.

Така сама демонстрація відбулася минулої середи перед будинком департаменту рільництва. Радник хенералідаду Кальвет промовив до демонстрантів і обіцяв покарати тих, що неоправдано підносили ціни харчів.

НА ФРОНТАХ.

Національне командування повідомляє, що на відтинку Кордови відбито всі ворожі наступи на національні становища під Сієра деля Харама. На інших відтинках гарматня і крісова перестрілка. Національне командування опровидує поголовки, що їх оголосив комітет оборони Мадриду про поправу позицій і потверджує ще раз усі вчорашні звідомлення про успіхи національних військ саме на тому фронті.

Комітет оборони Мадриду подає, що вчорашній день минув назагал спокійно: ворог намагався відбити втрачені позиції; бомбардування червоних становищ ворожою артилерією не має успіху.

Сіти Комінтерну на Близькому Сході.

В Палестині викрила поліція велику шпіонську аферу.

В Тель-Авіві вбито відомого комуніста — Якова Цвангера; вбивство має політичне тло. Його спрятали зі світа тому, що він забагато знав і був поінформований про пачкування воєнного матеріялу зі СССР на Близький Схід. Цвангер щез нагло 10. березня, а його тіло найшла поліція при кінці березня в оливному гаю під Тель-Авівом.

Арештований араб Кадер признався, що вбив Цвангера, що був донедавна повновласником Василя Загарова на полудневу Америку. В домі Севніта найшла поліція тайну радіостацію, тайні документи большевицьких агентів і шлях, що вів з пивниці до довгого тунелю.

ЖІНОЧА СТОРІНКА.

Перегляд української жіночої преси.

Із вдоволенням можна ствердити факт, що українська жіноча преса стала востаннє не тільки доволі численна, але рівночасно дуже ріжноманітна.

Довший час істнував тільки один жіночий часопис, „Жіноча Доля". Ріжні жіночі додатки при інших часописах з того часу були нетривкими, ефемеричними явищами. По кількох роках виявилося конечним створити окремий часопис для сільського жіноцтва; таким способом повстала при „Жіночій Долі" селянська газетка **„Жіноча Воля"**. Другою дитиною цього самого видавництва є **„Світ Молоді"**. Оба перші згадані часописи роблять серед широких мас жіноцтва велику працю. Праця ця виходить на добро і нашим містам і нашому селу, бо ці органи виховують наше жіноцтво до праці над собою, над своїми дітьми, вони змагають до того, щоб наша жінка привчилася поліпшити свою долю, беручи за підставу найкращі зразки християнських чеснот.

„Нова Хата" це журнал для українського інтелігентського жіноцтва, що поставив собі за головну мету бути суто практичним дорадником української жінки у справах домашнього господарства, домашньої культури, у справах моди, інформуючи рівночасно загал жіноцтва про всі важніші події загального і громадського українського життя. Журнал цей має велику заслугу в тому, що старається до всіх справ підійти з суто українського становища. Український дух в усіх ділянках, що ними піклується „Нова Хата" це одна з найбільших заслуг цього видавництва.

„Жінка" — це наймолодший з жіночих часописів, оснований як ідеольогічний офіціоз Товариства „Союз Українок". Але змістом своїм „Жінка" не захоплює великої частини читачок, бо є призначена переважно для жінок, що цікавляться фемінізмом, більшість якого є мало популярна серед українського жіноцтва, а часто теж присвячує свої статті чисто політичним питанням.

Дотеперішні спроби, щоб притягнути та звязати зі собою своїх примусових читачок як філіяльні виділи та їх члениць не дали позитивних вислідів.

Слід на тім місці згадати нововведений жіночий додаток при **„Громадському Голосі"**, що має за завдання служити жінкам радикальних поглядів.

Жіноча сторінка при **„Меті"** є речником організованого католицького українського жіноцтва, яка поставила собі за ціль познайомити загал українок християнок з його завданнями супроти українського суспільства.

Жіноча сторінка при „Ділі" зроблена на лад знаних жіночих додатків при великих закордонних денниках.

Цей короткий хронольогічний огляд покаже, що як на наші відносини маємо вже досить поважне число жіночих видань, а це вказує на щораз більше зацікавлення жіночими справами і участь жіноцтва у праці над собою. Це було одно із позитивних явищ в нашім назагал не дуже відрадним житті.

Д-р Дарія Дзерович.

З праці швайцарського жіноцтва.

Останніми роками помічається серед швайцарської молоді великий моральний занепад. Набирає це явище таких жахливих розмірів, що суспільство є тим затрівожене. Розпуста не оминає і тої наймолодшої шкільної молоді, яка виходячи із шкільного будинку надибує часто явища, які навіть на нічній вулиці не повинні би траплятися. Проституція зовсім не криється по закутках, а сміло вдень і вночі продажні жінки практикують своє ремесло серед молодих і старших.

Боротьба з тими явищами охоплює щораз ширші кола інтелігентного, навіть і міщанського громадянства.

Останніми часами взялися до тої справи жінки: Не маючи ще виборчого права, не покладають швайцарки рук і в даному випадку виявили велику рухливість. За кілька тижнів зібрали жінки під петицією, яку подали вони президентові департаменту справедливости і поліції радникові Бальмерові, 5688 підписів. За ініціятивний комітет підписали відозву такі видатні дівчата як пані: В. Гені-Ру, Г. Гуг, Ед. Роріх та панна М. Сібілін. Є на цій петиції коло 200 підписів жінок-виховниць, а решта то підписи людей з ріжних кол громадянства. Радник Бальмер приняв делегацію жінок у тій справі і подякувавши за добрий почин, приобіцяв зробити все можливе, щоб ті прикрі явища побороти.

Швайцарська преса прихильно відгукнулась на цей почин жіноцтва.

Кожна свідома господиня

1-2 вживає до **печива** тільки дріжджевого порошку і ваніліневого цукру та ароматів

кооп. „ПЛАСТ"

УСМІХ.

Усміх це наш найдорожчий скарб, але ми самі часто не доцінюємо його і навіть несвідомі його сили, його значіння. Ось що каже один англійський поет про усміх: „Насолодою є дивитись, як багато можна осягнути усміхом. Ви усміхаєтесь комусь, а той хтось усміхається вам у відповідь і з одного усміху ви маєте два. А тому, що усміх може зробити стільки добра прогнавши турботи з серця, усміхаймось, усміхаймось, усміх має доступ всюди."

Коли наші уста затискаються від хвилювання, нехай на силу усміхнуться, а тоді наше хвилювання стратить свою гостроту, терпіння буде легше знести.

Якщо нас охопить лють, зробім велике зусилля і усміхнімся, лють розвіється, зявиться ще якоїсь лиха, а наша розсудливість набере знову ясности.

Усміхаймось поважно, сумовито під впливом образи і призирства.

Усміхаймось до обовязку, хоч який би він був неприємний.

Усміхаймось майбутньому, навіть тоді, коли доля нам не усміхається, навіть тоді коли і сучасність примара і безнадійна.

І. Г.

З нашої хроніки.

З життя Філії Союзу Українок Емігранток. У неділю 11. п. м. відбулись звичайні загальні збори філії Союзу Українок Емігранток у Львові. Цьогорічні загальні збори були відмінні від попередніх тим, що Централя Союзу Українок Емігранток у Польщі прислала на збори свою представницю в особі п-і Наталі Холодної і після звітів Управи Філії та Ревізійної Комісії п-і Холодна поінформувала присутніх про життя українок у Варшаві та спроби організувати жінки-емігрантки по інших містах Польщі. Праця варшавських українок головно культурно-освітня та філянтропійна. Не маючи змоги користати з різного роду українських викладів та імпрез як це мають емігрантки у Львові, улаштовують собі варшавські українки різні реферати та сходини, щоб не відбиватись від українського життя. Взагалі С. У. Е. належить до найрухливіших українських товариств Варшави. Обговорено на зборах також справу взаємин емігранток з галицькими жіночими організаціями, як переривались через прикрі інциденти з галицьким Союзом Українок, в яких емігрантки не завинили, але де їм поставлено погані закиди. Філія Союзу Українок Емігранток у Львові продовжуватиме свою працю далі в напрямі філянтропійної акції, а головно в справі допомоги хворим дітям, жінкам та колишнім військовим.

В жіночім клюбі „Народнього Мистецтва" у минулий понеділок відбувся цікавий інформативний відчит редакторки Л. Буратинської про літературні видання за останній рік. Прелегентка спинилась на окремих визначніших творах та подала їх оцінку. Дискусії після цього виладу не було, але гутірка при чаю була дуже оживлена. Поетка Наталя Левицька-Холодна, яка при нагоді побуту у Львові, хотіла побути бодай коротко серед галицьких інтелігентних жінок взяла участь у цьому вечорі.

Присилайте передплату!

НАШ ДІМ.

ПАЛЬМИ.

Ми вже сказали нашим читачкам, що саме тепер прийшла пора пересаджувати пальми та подали склад землі, який найкраще відповідає раціональній годівлі пальм.

Та не лише саме пересаджування рослини помагає у тому, щоб наші пальми удержати в якнайкращому здоровлю. У кімнатній годівлі пальми дуже часто хворіють. На їх листочках появляються луски, що творять жовтаві плямки, які навіть можна згортати з листочків. Це є грізний шкідник — звичайний мишиця-тарчовик. Найсильніше він гніздиться у кутках насади листків, звідки поширюється на ціді листки. Коли його вашіть винищите на листках, а залишите в кутках, він скоро знову поширюється на всю рослину.

Щоб загубити цього шкідника, треба зрошувати землю кілька разів двопроцентовим мильно-нікотиновим розчином. Зрошувати треба при помочі розпилича, але в цьому разі не можна скроплювати рослини кропилом або витирати листки губкою. При зрошуванні пальми треба її тримати поземо, щоб розчин не діставався пом-ж листки, а тимсамим не доходив до корінця, лише зрошував самі листки пальми.

Мильно-нікотинний розчин робимо так:

У літрі води розпускаємо чотири дека сірого мила або звичайного мила до прання. В іншій посудині чотири дека звичайного тютюну до люльки або дешевого мілкого тютюну (може бути і тютюновий порох) заливається одною літрою води на 24 години. Потому цей плин переціджуємо через полотняний мішочок. Добутий нікотиновий витяг заливаємо до розчину мила або навпаки. Приготовлену в цей спосіб рідину треба зараз ужити. Коли хочете мати готовий запас розчину на довший час, тоді мильний розчин та тютюновий витяг треба переховувати в окремих пляшках, а в потребі мішати відповідну вільність. Скроплювання пальм тим розчином треба переводити кілька раїв у більш-менш 10-денних відступах. По зрошенні рослини розчином треба її по 24 годинах скропити перестоялою водою, найкраще дощівкою.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ
СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ
АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?
ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО НАШОГО ЩОДЕННИКА

Практичні поради.

ДЕЩО ПРО МИЛО.

Миємось милом щодня, але мало хто з нас задумується над тим, яке мило до чого надається і чому саме. Купуючи мило часто керуємось не тільки його ціною, але також і тим, чи воно приємне в дотику, запахом, або просто нам його хтось зі знайомих чи навіть у самій таки крамниці порадив. Часом саме те мило, що нам його дуже хвалили, для нас є невідповідне. Але чому?

Отже є між милами навіть товаретовими велика ріжниця, головно в тім, кілько воно має соди та інших гострійших додатків. Звичайно ті мила, що є дешеві мають велику вільність соди чи шкляного піску, а це їм допомагає в здиранні плями з матерій, але також і псувати їх рівночасно. Відчуваємо цю їх шкідливість часто і на власних руках, якщо миємо таким милом руки бодай „з грубша". До обличчя чи для дітей таке мило зовсім не надається. Тут треба брати головним чином ті мила, які мають в собі багато товщу. Треба звертати увагу на свою шкіру чи вона перетовщена чи суха і при виборі мила на обличчя керуватись головно тим, щоб шкіру ще не перетовщувати або не надто висушувати. Наприклад той, що має товсту шкіру не сміє вживати мил лянолінових. Мусимо памятати також і те, що мила сильно наперфумовані не є доброго гатунку. Якщо залишимо довше мило лежати на вільнім повітрі то вчує в нього вся перфума вивітриться побічно, що мило, за яке ми заплатили добрі гроші часто є зовсім такого самого гатунку як і ті найдешевші. Мила дійсно доброго гатунку слабо перфумовані і звичайно також мають і слабу барву.

Добре мило пінаєте відразу при митю. Не відчуваєте між пальцями ніякої шерсткости, а напаки маєте враження, що мажете руки мослом. Таке мило сильно пінитися і малого куска вистачить дуже надовго. Найліпші мила — англійські, а найліпші перфумовані французькі.

Кількість уживаного мила вказує на культуру народу. Чим люди є дбайливіші за чистоту і свою тілесну культуру, тим і вони вибагливіші і в інших вимогах свого фізичного, навіть духового життя. Мило є необхідним засобом при культурі тіла, а те, як його уміємо вибрати, вказує і на наші духові прикмети.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Великий детектив іде на пенсію.

Один із найбільших англійських детективів Вальтер Гембрук пішов на заслужений відпочинок після 38-літньої служби. Тепер, коли він сидить спокійно у фотелі з люлькою і не думає вже над таємницями злочинів, які має розкрити, оповідає деякі свої успіхи. Його ім'я зв'язане з арештуванням славного Сіднея Фокса, що вбив свою маму і Топліса — гангстера, що своїми нападами наводив жах на цілу Англію і втік у гори Пенріт і з великим слідством при бунті вязниці у Дартмур.

Він перший зорганізував так звану „ударну патрулю", що мала сміливим, негайним наступом приголомшувати злочинців. Його шефи не були прихильні цій думці, бо вважали, що на злочинців треба нападати знечева, з обдуманим пляном, а не випадково, коли цілий відділ поліції перетрушує місто. Гембрук був тої думки, що зорганізованим наступом можна часто витягти на світло денне похованих винуватців. При одній такій облаві повстала буря з громами і блисканками; бандити почали відкритий бій з агентами поліції, самого Гембрука ранили, але програли.

Від папіроски до злодія.

Гембрук має у своїх записниках списи найдивніших вигаданих імен, якими бандити, злодії та гангстери кличуть один одного. Ці „прізвища" — вигадані псевдоніми мають першорядне значіння для поліції, яка на їх підставі вишукує винуватців. Одного злочинця, що вживав завсіди замість електричної ліхтарки маленької свічечки на коробці з папіросів, відшукав Гембрук на підставі таких коробок, які славний „Дурний Гаванна" залишав на памятку поліції на місці своїх крадіжей. Гембрук перешукав усі трафіки і на підставі відтиску пальців на одній коробці ствердив, хто купує ці папироски і як злочинець виглядає.

Чекова книжечка.

В одній приватній хаті на передмісті Льондону пропала чекова книжечка. Тиждень по крадежі прийшов молодий хлопчина як возний одної фірми до банку, щоб підняти вкрадених 200 фунтів. Банковець зателефонував до поліції. Гембрук казав возьному запровадити себе до тих, які післали його до банку. Були це два „знайомі" Гембрука, які заявили, що відкупили цей чек від одного молодця на перегонах в Аскот. Той молодець представився як ірляндський шляхтич-мілїонер і бізнесмени були певні, що роблять дуже добрий інтерес відкуповуючи від нього чек. Той молодець — відомий ошуканець дістав три роки вязниці, але щиро сміявся при засуді з наївних, яких так умів „набрати".

Гембрук уважає зворотним пунктом у криміналістиці момент, коли відкрили змогу пізнавати особу на підставі її відтиску пальців. Усі фотографії не давали ніякої певности, щоб пізнати злочинця. Коли злочинців усіх стригли і голили, тоді вони ставали подібні один до одного, — коли ж вони запускали вуси та бороду, виглядали інакше. Він вірить у те, що радіо та телевізія зменшать число професійних бандитів.

НИНІ В АПОЛЬО

„ДИПЛЬОМАТИЧНА ЖІНКА"

Ревеляційна премієра пікантної польської музичної комедії. Керія, Цьвіклінська, Гроссіна, Желіховська, Жабчинський, Зніч, Лещинський, Конрад та ін. Найліпша польська комедія теперішнього сезону

Дивоглядні двобої.

Тепер говоримо в жартах про двобій на вогкі ганчірки, не знаючи, що такий двобій не був би таким дивоглядом, зваживши, що в житті були справді дивоглядні двобої. Навіть дотеп одного з членів мадярського парляменту, який сказав, що вибирає як зброю до двобою гармати, бліднє, дотепом славного німецького вченого Віркова, який запропонував канцлерові Бісмаркові двобій на... ковбаси. Ціла історія виглядала менше більше так:

Бісмарк образився якимсь гострішим словом Віркова, який був його завзятим політичним противником і визвав Віркова на двобій. Славний учений подав у своїй лябораторії якийсь клуночок і заявив:

— Як візваний маю право вибрати собі зброю. Прошу цей клунок передати канцлерові. У ньому є дві ковбаски. В одній із них є трихіна. Хай його Ексцеленція зїсть одну ковбаску, а я зїм другу.

Двобій не відбувся, бо Бісмарк зрезигнував із такого оригінального способу сатисфакції.

Не менше комічний був теж двобій між відомим французьким критиком Сен Бев і фільософом Дібоа в Парижі. Коли оба противники станули на полі бою, пустився з неба сильний дощ. Тоді Сен Бев отворив зовсім спокійно парасолю і станув із пістолем в одній руці, а з парасолею у другій.

Коли секунданти запротестували Сен Бев відповів зовсім спокійно:

— Пан Дібоа може мене застрілити, але не може приневолити мене набратись катару.

Підчас цього двобою Сен Бев зранив у ногу фільософа Дібоа і з тріюмфальною усмішкою відїхав під отвореною парасолею.

Неменше комічний та одночасно трагічний був двобій двох більярдистів, які билися більярдовими кулями. Двобій закінчився дуже трагічно, бо один із противників ударив кулею так сильно другого, що забив його на місці.

—o—

ТЕКСТИЛЬНА ГУРТІВНЯ

поручає осінні пухові матеріяли, що входять в обсяг бавовняних товарів з найліпших більших фабрик на мужеські і жіночі одяги. Найнижчі ціни.

Фма Шимон Бляйх

Львів, вул. Казимира Великого 7.

608 **Тел. 250-96.** 4—10

Рентґенольоґія і перли.

Японські вчені хотіли облегчити своїм краянам томлячі й важкі лови перел і рішили пристосувати рентґенове проміння. Всі морські живини будуть пересвітлювати промінями Рентґена, щоб ствердити до якої міри ці дрібні живини надаються до ловлі. Покищо перевели такі експерименти в лабораторіях біольоґічного інституту в Токіо. Небавом поширять ці досліди теж і на морські глибини.

—o—

ВЕСНА 1937 Найновіші моделі плащів, костюмів і суконь у великім виборі в нововідкритім магазині

Львів, вул. Ягайлонська ч. 8.

П. Т. урядовцям догідні сплати. 393 16—20 **„BEAUTY"**

Святочні бажання за посередництвом Діла

Подаємо Шановним Читачам до ласкавого відома, що як і минулими роками, з нагоди цьогорічного Великодня відкриваємо окрему рубрику святочних бажань для Вп. наших Читачів і Прихильників.

Надіслані бажання помістимо у святочнім числі „Діла". Кошти бажань: 2 золоті до розміру 15 слів та 20 сотиків за кожне слово понад 15 слів.

Сподіємося, що наше Шановне Громадянство використає цей дійсно вигідний і дешевий спосіб святочних бажань та з нагоди цьогорічного Великодня пригадається своїм дорогим і близьким своякам, приятелям, товаришам, знайомим і т. д.

Бажання, за які належитість просимо надсилати рівночасно з текстом, приймаємо до 28. квітня 1937. року.

КОМОРНИК НА ЛЕТУНСЬКОМУ МАЙДАНІ.

Приватний летунський майдан у Туссоні під Парижем опинився недавно в дуже скрутному положенню. Тому, що вигідніші гангарові умовини були у Версалю, багато власників літаків перенеслось туди разом із своїми літаками. Очевидно управа летунського майдану опинилась у доволі скрутному положенні, тим більше, що терен майдану був власністю приватної людини, яка домагалась точної виплати комірного за парцелю. Прийшло до того, що коморник хотів наложити на майдан арешт і занять технічне адміністраційне уладження. Одначе завдяки інтервенції французького аероклюбу до ліцитації не прийшло. Прихильне становище французького міністра летунства Кота врятувало ситуацію, бо тепер на цьому майдані будуть відбуватися легкопадні курси.

—o—

КЛОПОТИ З ЧАЄВИМ ЛЬОНДОНСЬКИХ КЕЛЬНЕРІВ.

Льондонський союз власників готелевої бранжі рішив на одному зі своїх засідань, виплачувати кельнерам постійну платню підчас коронаційних парад. Це рішення забороняє одночасно приймати кельнерам якенебудь чаєве, щоб закордонні гості вивезли якнайкращі враження з Англії. На те не погодились союзи робітників гастрономічної бранжі, бо вже сьогодні всі кельнери та інш готелеві прислужники тішились надією на багате чаєве. Кельнери виступили з домаганням до власників знулювати цю ухвалу. Перед кількома днями відбулись переговори між обома союзами, які остаточно полагднали справу чаєвого. Чаєве, яке даватимуть гості підчас коронації не буде примусове, тільки добровільне. Зате власники обвинзили кельнерам платню на 10 прц.

—o—

СЛІПІНГ У ВОЗДУСІ.

На льондонськім летунськім майдані відбувалися перед кількома днями проби лету велитенського літака, що його збудували техніки Армстронг і Вайтворт. Цей літак буде могти уже небавом відбувати правильні лети на лінії Льондон-Париж.

Нова сталева птиця з крилами широкими на 33 м. осягає швидкість 320 км. на годину. Новий апарат можна обтяжити тягарем до 20 тон. В кабінах, які можна кожної хвилини замінити на спальні, можна помістити 42 особи пасажирів і 5 осіб обслуги. Крім цього є ще на літаку бар, дазничка і запасна кімнатка, яку можна в кожній хвилині замінити на лічничу або фризієрську кімнатку. Правильну комунікацію при помочі цього нового сталевого велитня почнуть уже при кінці квітня. Цей літак привезе на коронаційні паради урядову, французьку делєгацію та представників 18 часописів і пресових агенцій.

—o—

ЗАСМІЯВСЯ НА СМЕРТЬ.

Нюйорський книговодець Боб Майчезон розсміявся раптом підчас читання недільного числа одного з нюйорських часописів. Сміх тривав кілька хвилин і раптом Боб повалився на землю. Його відвезли негайно до лічниці та він по кількадесятьох мінутах умер на удар серця. Згодом ствердили, що Майчензон любувався в ріжних порнографічних карикатурах. Купував він щодня цілі гори ріжних видань і часописів з порнографічними карікатурами. Одна з таких карикатур викликала смертельний сміх.

Ревія чужих воєнних кораблів в Англії.

З нагоди коронації англійського короля Юрія VI. дня 20. травня ц. р. відбудеться велика дефіляда воєнних кораблів 17 чужих держав у Спідгед. Кожна держава висилає один корабель. Найбільшим чужим кораблем буде аргентинський панцирник „Морено" містоти 27.940 тон. Злучені Держави буде репрезентувати панцирник „Ню Йорк" містоти 27.000 тон, Францію лінійний корабель „Дінсерк" містоти 26.500 тон, Німеччину панцирник „Адмірал граф фон Шпе", Японію кружляк „Ашігара".

—o—

Горячкові достави з Франції і СССР

ДЛЯ ЧЕРВОНИХ.

„Джіорнале д' Італія" статистичними даними виказує допомогу Франції та СССР для валенсійського уряду. І так від 15 до 20. березня ц. р. валенсійский уряд дістав 150 совітських літаків, що їх складові частини перевезли до Картахени і 50 французьких літаків, що прилетіли безпосередньо з Франції. В тому самому часі спеціяльна еспанська місія в Парижі вела переговори про купно 124-ох французьких літаків типу „Потез". При кінці березня 17 большевицьких літаків, змонтованих у Франції, вислано до Еспанії. 17. березня вислано з Тулюзи 200 летунських моторів до Барселюни. Тому, що не вистало еспанських літаків при кінці березня вислано з Тулюзи багато французьких летунів і механіків. Одночасно в Еспанії створено багато летунських шкіл. Добровольці до Еспанії виїзджають головно з Марсей і Тулюзи. З цього міста виїхало 6. березня 500 міліціянтів. Добровольців вербують теж у Танжері. Вкінці „Джіорнале д' Італія" подає статистичні дані про висилку военного матеріялу до Еспанії літаками і кораблями.

УПАДОК ЧЕРВОНИХ ПРИПЕЧАТАЄ ПРОГРАНУ ЧЕРВОНИХ.

ЛІСАБОНА, 15. 4. ПАТ. В Мадриді відбулись численні маніфестації у справі допомоги баскам. Комуністка Пасіонарія у своїй промові закликала до негайної допомоги, щоб біскайський залив не дістався в руки національним військам з фабриками зброї та високорозвиненим металюргійним промислом. Упадок Більбао потягне за собою упадок Сантандеру та означає програну війни.

—o—

НОВИНКИ.

— **Усі пані** дають хемічно чистити і красити плащі, сукні, костюми лише до своєї **Механічної Пральні „АТА"**. Контори приняття: Львів, ул. Бляхарська 21, Зелена 31, На Байках 15. 3—4

— **Весняний сезон у Черчі.** Весняний сезон у Черчі починається 5. травня. Ті, що хоріють на ревматизм, гіхт, ішіяс, злу переміну матерії, шлункові, ниркові та жіночі недуги повинні користати з найдешевших цін і найдогіднішого часу лікування. Інформації: Управа Живця, Черче, п. Рогатин. 642 3—10

— **Виклад д-ра Івана Есіга.** Заходом Українського Наукового Інституту в Берліні відбудеться в пятницю 16. ц. м. в год. 8. вечором у викладовій салі університету ім. Фридриха Вільгельма виклад д-ра І. Есіга у німецькій мові на тему: „Слово о полку Ігоревім та його вплив на полудньо-славянські літератури".

— **Руханково-вокальний вечір Сянової Чайки.** Заходом учнів української державної гімназії в Перемишлі, згуртований у спортовому кружку „Сянова Чайка", відбудеться в суботу 17. ц. м. у власній салі „Руханково-вокальний вечір" з багатою програмою. Орхестрою диригує проф. Л. Хиляк, хором Е. Фаріон уч. VIII. кл. Підчас руханкових точок гратиме орх. секстет учнів під дир. Р. Федевича уч. IV. кл. При фортепіяні Ю. Подлуський Руханкові вправи веде Я. Мартинович уч. VIII. кл. Дохід призначений на будову каюків водної секції Сянової Чайки.

— **Тамара Вишнівська знов на екрані.** Тамара Вишнівська, наша молода фільмова артистка накручує знову дві фільми: „Дівчата з Новолипок" та „Гільтайську трійку". Інтервю з артисткою, написане спеціяльно для „Діла", помістимо на днях. **(КТВ.).**

— **Дитяча Шевченківська академія у Варшаві.** Заходами Союзу Українок і школи ім. Лесі Українки відбулось у неділю 11. ц. м. Шевченкове свято, якого ріжнородну програму виконала дітвора. На свято прибуло й багато родичів. **(КТВ.)**

— **Кудиж має дітися людина?** На днях коломийське староство наказало впродовж 5 днів забратись з коломийського повіту просвітянському організаторові і диригентові хору в Березові Нижнім В. Кручковському, за „заколочування публичного спокою". Згаданий походить зі збаражського повіту, звідки недавно мусів забиратися на основі розпорядку про прикордонну смугу.

— **Протегування українців і жидів у коломийській гімназії.** Городський суд у Коломиї розглядав справу М. Мілєра, обвинуваченого за зневагу директора польської гімназії Ст. Бороня. Коли сестрінок Мілєра не здав вступного іспиту, Мілєр написав до львівської кураторії та до міністерства освіти у Варшаві листи, в яких закинув дир. Бороньові, що зі шкодою для польськости протегує учнів інших національностей. Міністерство відіслало листи до прокуратури, яка заскаржила Мілєра за зневагу урядовця й знеславлення. Підчас розправи дир. Боронь предложив статистику, яка є незвичайно цікава для відносин у шкільництві. На зголошених до вступного іспиту 151 учнів, в тому 93 поляків, 48 жидів, 7 українців і 3 німців, здало 64 поляків, 27 жидів, 4 українці й 2 німці. Значить: не здали — 19 поляків, 21 жидів, 3 українців й 1 німець. Частини учнів ще з того не приняли, бо не було місця. Не приняли: 3 поляків, 15 жидів і 1 українця. Суд засудив Мілєра на 8 місяців арешту з припиненням виконання кари.

— **Рятуймо наш елємент у Люблині!** Пишуть нам: Як до інших міст, так і до Люблина приходить багацько наших людей з сусідніх сіл і тут губляться серед чужинців і пропадають для нас. Зараз біля Люблина є українські села, напр. з Люблином безпосередньо сусідує село Дратів, ціле чисто українське; все його населення православне з цього й інших українських сіл приходять українці до Люблина шукати праці, стають на службу як служниці і т. д. Все це люди мало свідомі, вони нераз навіть дивуються, коли чують, що українці інтелігенти розмовляють по українськи і говорять до своїх дітей „по нашому", „по хахлацьки". Цим напливовим українським елементом повинніб занятися і рятувати його від вынародовлення та деморалізації передовсім свідомі українські ремісники в Люблині (а маємо тут таких!) і заложити може при церкві при Руській вул. якесь товариство й гуртувати в ньому робітників і слуг.

— **Новим бурмістром Ярослава** вибраний д-р Станнислав Сяра, як наслідник покійного Серанкевича.

— **Сухоти в тернопільському воєвідстві.** Урядовий виказ заразних недуг у тернопіль-

---

Д-Р РАЙНГАРД АВГУСТІН.

АРТИСТ МІКАДА.

Відомий мандрівник і дослідник Далекого Сходу оповідає одну із своїх незвичайних пригод, що вартна найкращого оповідання.

Вже від 1920 до 1923 р. находилася південна частина Манджурії в японських руках і була вовсім япончена. У моїх мандрівках по південній Манджурії я мав нагоду побувати у чисто японських містах; на горах панували японські святині віри шінто, на вулицях я зустрічав цілі громади японських прочан, що мандрували до престолів кореанських святинь, святинь північної Манджурії та південного Китаю. Таким робом увесь японський світ переселювався в мініятурі на континент.

Найчастіше подибував я на мандрівці театральні трупи, що переходили з одної місцевости на другу і виводили на примітивних сценах старовинні японські легенди та видовища.

У одній маленькій містині я мавив собі кімнату в одному японському заїзді. Крізь паперові стіни чув я одного вечора гутіркий голос дівчини і шепоти якогось мужчини. Нараз затягла дівчина якусь своєрідну пісню, так ніжно і солодко, що в мені вирвала мимоволі спомин про інший гарний голос, який я кілька років тому чув в одній будійській святині в Корей. Тоді донька одного японського шінтоського священника, в якого я був у гостині, танцювала перед вечірньою святою танок, при чому заспівала якусь старовинну пісню, що глибоко мене зворушила. Дівчина була неземно гарна, незвичайно ніжна, з очима повними глибини та краси. Не можна було надивитись на неї: її рухи мали в собі щось королівського. Вона була жрекинею шінтоської святині.

Коли я так заслухався у спів дівчини у цьому заїзді, мене охопило щораз сильніше бажання подивитись на дівчину. Я мав вражіння, що цей голос дуже подібний до голосу молодої жрекині, з якою я познайомився перед роками. Та тут дівчина співала веселу, легку пісоньку, а тоді донька священника — дуже поважну, повну меланхолійної мельодії.

За якийсь час зійшов я вниз до „чайні" заїзду, де чай розносили ґейші. Коли я ввійшов, зупинився здивований. Перед маленьким чайним столиком клячала та моя колишня жрекиня і наливала своєму сусідові чай. Я пізнав її відразу, дарма що вона не мала вже високої зачіски жрекині, тільки буйне волосся, повязане на артистичний лад. Її рухи мали все ще в собі дещо аристократичного і голос її мав поважний звук.

Та ще більше мене здивував її товариш: це був один з тих неробів-волоцюгів, яких можна скрізь подибати на японських островах. Вони не мають ніякого заняття, вимручуються від усякої роботи, мандрують як бурлаки з місця на місце і завсіди мають з чого жити. Їх можна пізнати на перший погляд.

Яким робом донька такого священника попала в товариство такого волоцюги? Про це я небавком довідався. Коли я підійшов до О'Куніс — так звалася дівчина — вона пізнала мене негайно. Спершу вона збентежилася, але зараз заволоділа собою і представила мене своєму волоцюзі, доречі — дуже гарному, з інтелігентним виглядом, кажучи: — Це Санца Наґоя!

Санца дивився на мене нахабним поглядом справжнього бурлаки, а О'Куні зараз оповіла йому, при яких обставинах я з нею познайомився. Коли він почув, що я бачив її в ролі жрекині у святині, він зайшовся непристійним сміхом.

Обидвоє запросили мене до свого стола і тоді О'Куні оповіла мені свою історію. Було якесь більше свято; до святині ввійшов отой бурлака і вона в ньому пристрасно закохалась. Свято тягнулось кілька днів; за весь той час її вибраний приходив щодня до святині, а коли вона скінчила свої обовязки, рішила, що втече з молодцем і піде з ним на бурлацьке життя.

Але треба було з чогось жити, тим то О'Куні виступала скрізь, де вони зупинялись, як танцюристка і співачка. Вона вчила теж свого товариша подорожі театрального мистецтва і підготовила його до кількох простих ролі. Тепер вони виступали у спільних сценах, зображуючи японські легенди, давали усякі образи і цим заробляли досить добре. Їх виступи цікавили глядачів тою новинною, що на сцені виступала жінка, бо досі жіночі ролі в японському театрі грали чоловіки.

На другий день я нанив собі віслюка і пішов далі до кореанського кордону, а закохана пара пішла пішки.

Два тижні пізніше я здибав їх знову в одному кореанському містечку. Вони їздили китайським возом. Тепер їздив з ними вже другий волоцюга.

Вони прийняли цього третього як свого спільника, щоб мати змогу виставляти на сцені пєси з трьома особами. Я зараз помітив, що Окі — новий волоцюга — сильно закоханий у чудову О'Куні. Ми знову мешкали всі разом в одній гостинниці.

Одного вечора чув я крізь паперову стіну шепотливий голос Окі, що божився перед О'Куні на всіх богів, якто він не може без неї жити і намовляв її втекти разом із ним. Він хотів вернутись до Японії, де обіцював їй славу. Санца Наґоя не було тоді в хаті. Я чув, як О'Куні відповіла, що любить Санцу і що вона разом із Санцою відіде без Окі, коли цей не перестане її переслідувати своїми освідчинами. Нараз запанувала тишя і я почув ляск цілунку.

Нараз я почув, як паперова стіна в сусідній кімнаті розсунулась з цілою силою і вслід за тим пронизливий голос Санци, наче якого хижака: „Цього я тобі не дарую, падлюко!" Після цього я чув шамотню двох людей, плач О'Куні, якесь хропіння здушеного горла і за якусь хвилину тихий голос Санци: „Тепер можемо їхати далі, О'Куні!"

В суботу 17. квітня 1937 р. відправиться в год. 8-ій рано в АРХІКАТЕДРАЛЬНІМ ХРАМІ СВ. ЮРІЯ

Поминальне Богослуження

З ПАНАХИДОЮ

за Померших Членів Надзірної Ради, Дирекції і Службовників Земельного Банку Гіпотечного Сп. Анц. у Львові, на яке запрошує

Дирекція.

ського воєвідстві за лютий і березень подає велику скількість занедужань і смертей наслідком сухіт. За один лише тиждень зголосили 53 випадків сухіт, із того 51 смертних. В інших тижнях 10 смертей при 14 зголошених випадках в одному тижні і т. д. Інші заразні недуги дуже незначні. Зате занотовано за 5 тижнів 17 випадків запалення мізкових опон із 7 смертними.

— **Хто виграв на льотерії?** В нинішнім тягненні Кляссової Льотерії впали такі більші виграні: 75.000 зол. на ч. 58488; 15.000 зол. на чч.: 157367 162703; 5.000 зол. на чч.: 1239, 10066, 29663, 75204, 2.000 зол. на чч.: 11593, 53560, 58158, 84714, 145745, 1.000 зол. на чч.: 45539, 78193, 154107, 157706, 171775, 185189; 500 зол. на чч.: 5244, 19304, 42257, 46883, 48095, 58347, 127424, 127960, 135888, 141181, 142796, 188911. 400 зол. на чч.: 52238, 56877, 61489, 68300, 84983, 110407, 116659, 137459, 151711, 170689.

— **Підготовляється новий великий твір.** Як довідуємося, Український Видавничий Інститут приступив уже до підготови видання 2-томової „Книги Здоровля". Цей у нинішніх часах дуже потрібний твір має обіймати понад 1.000 сторін та буде мати коло 1.000 ілюстрацій. У склад редакційної колегії входять: д-р Василів, гол. ред. д-р Кордюк, заступник ред. д-р Бурачинський, д-р Максимонько, д-р Мувика, д-р Панчишин, д-р Подолинський і д-р Філяс. Крім того до співробітництва запрошено 50 найвизначніших наших лікарів з краю і взакордону. Склад редакційної колегії та співробітників дає запоруку, що намічена „Книга Здоровля" не тільки буде першим великим у нас того роду твором, але й рівночасно щодо опрацювання і вартости рівнорядним твором з аналогічними заграничними виданнями. Поруч великого „Атлясу України", якого друк закінчується в найближчому часі та поруч 2-томової географії України і 2-томової Сільсько-Господарської Енцикльопедії — це буде четвертий з черги великий твір, що враз зі згаданими виданнями твориме цінний вклад Українського Вид. Інституту у нашу загально-культурну скарбницю.

— **Ще одна спортсменка змінює пол.** Польська преса принесла сензаційну вістку, що відома польська змагунка Софія Сментківна рішила піддатись лікарській операції, яка остаточно змінить чи пак устійнить її пол. Походить вона з Каліша, де працювала у фабриці фіранок, де теж ставила перші кроки у спортовій каріері. Вже здавна мала вона нахил до ріжних мужеських спортів, як футбол, дужання і т. д. На грищі перебувала вона майже завжди у товаристві хлопців. До Варшави приїхала вона перед 3 роками. Сментківна має тепер 25 літ та імовірно мусітиме після операції відбути військову службу. Цікаве, що осяги Сментківної були завжди гірші, як її суперниці 100-процентової жінки Марії Квасневської. Сама Сментківна рішилась зовсім добровільно на операцію і зовсім не бентежиться, що після цієї операції стане мужчиною.

— **Буревій над Бродами.** Над Бродами та околицею лютував у середу 14. ц. м. вечором страшний буревій. Перелякані мешканці не могли спати, бо буревій позривав багато дахів, вивісок з крамниць, повиривав з корінням дерева та понищив телефонічні і телеграфічні проводи. Буревій зірвав теж дах магістрату. Шкоди в місті дуже великі. В недалекій Поникві хвилі у ставі розірвали гать і затопили село та поблизькі поля. Швидка акція пожежної сторожі і війська врятувала людей так, що жертв у людях не було; зате шкоди велитенські.

— **Присуд у процесі за протижидівські заворушення** у Мінську Мазовецькім проголосив в середу 14. ц. м. варшавський окружний суд. На лаві підсудних засіло кільканацять молодих людей і одна дівчина, яка грала ролю провідниці. Підчас процесу переслухали 30 свідків, головно поліціїв із Мінська Мазовецького і пошкодованих жидів, які пізнавали винуватців. Після процесу суд проголосив вирок, яким 10 підсудних звільнив від вини й кари, 4 підсудних засудив на кару 6 місяців вязниці, яку підсудні відбули вже у слідчім арешті. Одного малолітнього підсудного засудили на замкнення у домі поправи з припиненням виконання цієї кари.

— **Скандальні відносини у варшавській школі.** Польська преса пише, що у приватній народній школі ім. К. Боромея викрито скандальну аферу. У шкільній канцелярії при вул. Огродовій ч. 13 відбувалися оргії учителів та учительок і 14 та 15-літніх дітей. Жінки возьних стягали молодих хлопців, де доходило до скандальних оргій. Виявилось, що багато хлопців венерично недужих. Кураторія веде слідство.

— **Різні вісти.** У Семтині (Чехословаччина) трапився вибух у фабриці стрільного пороху. Три будинки вилетіли в повітря. Чотирьох людей убитих і 8 ранених. — Пошесть чуми, яка вибухла в китайській провінції Фукієн, набрала величезних розмірів. Досі захопила вона вже 8 округ. — На кораблях американської военної фльоти заінсталювали новий, недавно винайдений апарат т. зв. „радіошпигун". При помочі цього апарату можна устійнити положення ворожого корабля і точно слідкувати за всіма його рухами.

Чути було, як О' Куні складала свої речі, як Санца підійшов навшпиньки до моєї кімнати і відсунув частину стіни. Та я прикинувся, буцімто сплю у темряві і не чув нічого. Санца та О'Куні відїхали.

На другий день уранці господар повідомив мене, що найшов Окі вбитого у своїй кімнаті. За тою парою і слід застиг.

Чотири роки пізніше я приїхав до Токіо і дістав почесну карту запросин від одної японської письменниці на виставу цісарського театру. Мали виставляти драму з життя попереднього імператора. Головну ролю красуні-княжни Йокоґі грав по мистецьки визначний артист імператорської трупи. Японська письменниця пояснила мені:

— Це Наомаса, наш найславніший актор. Раніше він звався Санца Нагоя.

Я здрігнувся: „Санца Нагоя?"

— Чи ви знаєте його? Ніхто не знає його минувшини. Чи ви може чули щонебудь про нього?

Я замовчав, а по виставі казав себе замельдувати Номасі. Коли я станув перед артистом, що дістав найвищу почесть від мікада, я майже не пізнав колишнього волоцюгу. Я мусів пригадати йому свою особу. Він пригадав собі мене і запросив мене до свого вибагливого помешкання. Тоді сказав мені: „О'Куні та я мандрували довгий час по Кореї, поки не дійшли до Японії. О'Куні була моєю вчителькою. Усе, чим я є тепер, такий, як ви мене бачили на сцені, я завдячую О'Куні. Вона померла. Два роки тому дістала на сцені серцевого удару".

І по хвилині мовчанки додав:

— Ви, сподіваюсь, не зрадите мене, ким я був і як я тоді позбувся свого суперника. І так ніхто вам не повірив би!

Щойно тон останніх слів пригадав мені зовсім голос давнього волоцюги.

Перекл. аб.

З нових видань.

ОЛЕНА БЕРЕЖНИЦЬКА-БУДЗОВА: Квіти — прикраса наших кімнат і балконів. (Годівельний порадник). Львів, 1937.

Накладом рухливого видавництва „Нова Хата" вийшла як число 1. Бібліотеки „Н. Х." книжечка, написана проф. Оленою Бережницькою-Будзовою: **„Квіти — прикраса наших кімнат і балконів"** (76 стор., 8'). Авторка подає загальні основи плекання вазонових ростин у мешканні та їх розмножування, відтак подрібно обговорює годівлю найпопулярніших вазонових рослин, плеканих і для краси листя і для цвіту. Окремі уступи присвячені питанню, наскільки годівля кімнатних рослин дає погодитися з вимогами гігієни, а також декоративному значінню ростин у мешканні. Останій уступ присвячений плеканню ростин на балконах. Ціла книжечка написана гарною мовою і подає у звязкій формі вказівки, в яких вичуваємо, що авторка, поруч відповідного теоретичного підготування, черпає їх здебільша з криниці власного досвіду, чого найкращим доказом є поміщені в книжечці 9 фотографічних знимок з власних культур авторки, що не лише вказують на здоровий вигляд плеканців, але і вражають уповні артистичним уняттям зовсім простих мотивів. Обгортка книжечки та численні вкладки і вітєтки, рисовані арт. М. Буговичем додають дбайливо виданій публікації особливої принади.

Ця гарна й недорога книжечка повинна знайтися в руках кожного аматора квітів. Видавництву слід побажати, щоб небавом видало подібний підручник про плекання квітів у городі.

Ю. М.

Останні вісти.

ВІЗИТА НІМЕЦЬКОГО АМБАСАДОРА У ВАТИКАНІ.

ЧІТТА ДЕЛЬ ВАТІКАНО, 15. 4. ПАТ. Німецького амбасадора при Ватикані фон Берґена приняв нині кардинал Пачеллі. Це перша візита німецького амбасадора по оголошенні папської енцикліки у справах католицької церкви в Німеччині. Виходить, що німецьку ноту у Ватикані вручив радник амбасади, а не амбасадор. Він виясняв зміст німецької ноти. Німецькі кола сумніваються, щоб дійшло до відкликання амб. фон Берґена.

ОБЄДНАННЯ КОМУНІСТИЧНОЇ І СОЦІЯЛІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ У ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, 15. 4. ПАТ. Комуністичний щоденник „Л' Іманіте" повідомляє, що в середу відбулось перше засідання уніфікаційної комісії комуністичної і соціялістичної партії. На засіданні комуністичні делеґати домагались швидкого обєднання обох партій. Щоденник пише, що не було ніякого спротиву соціялістів.

МАРШ. ЄГОРОВ ШЕФОМ Г.П.У.? Військова диктатура в СССР.

До Риги надійшли вістки, що шеф совітського генерального штабу марш. Єгоров призначений комісаром внутрішніх справ на місце Єжова. Якщо ця вістка правдива, то вона означає прихід диктатури червоної армії в СССР.

МУСОЛІНІ ПОЇДЕ З ВІЗИТОЮ ДО НІМЕЧЧИНИ.

РИМ, 15. 4. ПАТ. Закордонна преса пише, що Мусоліні по стрічі 22. ц. м. з канц. Шушніґом у Венеції відлетить до Мінхена, щоб ревізитувати канц. Гітлера. У звязку з цією вісткою італійські кола стверджують, що прем. Герінґ підчас своєї останньої візити в Римі запросив Мусолінія до Німеччини в імени канц. Гітлера. Мусоліні приняв запрошення, одначе ні річниця ні місцевости стрічі ще не визначили. Італійські кола здогадуються, що Мусоліні виїде до Німеччини в літі або з початком осени.

ЗАБОРОНА 1-ТРАВНЕВИХ ОБХОДІВ В ЯПОНІЇ.

Міністерство внутрішніх справ повідомило губернаторів усіх провінцій, що в дні 1. травня заборонені всі обходи і демонстрації. Губернатори дістали доручення точно виконати цей наказ.

Зі судової салі.

Дня 13. ц. м. відбулась у городському суді в Рівному карна розправа проти **Миколи Ващишина,** 28-літнього селянина з села Обарова біля Рівного. Прокуратор притягнув підсудного М. Ващишина до відповідальности за провину зі ст. 170 к. з. (поширювання фальшивих вісток, що можуть викликати публичний неспокій). Цієї провини — каже акт обвинувачення — підсудний допустився таким чином, що продавав книжечки п. н. „За рідну землю", що їх видало Українське Національно-Демократичне Обєднання у Львові в 1936 р. Є це передруки двох статтей зі „Свободи", а саме: д-ра Ст. Барана п. н. „Народ без землі — риба без води" і З. Поража п. н. „Голод землі". Оба автори обговорюють справу кольонізації українських земель у Польщі. Саме ці книжечки — каже акт обвинувачення — обіймають неправдиві вістки та підбурюють населення проти польської держави. Підс. Ващишин ствердив, що дійсно взяв кілька згаданих книжечок у П.Н.К. УНДО в Рівному у Василя Ярмолюка до розпродажі. Читав і знає, що книжечки „За рідну землю" є легальні та не містять ніякого підбурювання проти держави. Неправдивих відомостей про кольонізацію не поширював.

Всі свідки, крім поліції, зізнавали на користь підсудного. Один зі свідків Микола Грек — на запит судді, чи підсудний при продажі книжечок поширював вістки, що зі с. Обарова

влада має виселити всіх „русінув", а на їх місце спровадити поляків, відповів: Дійсно я чув, що всіх українців, мешканців с. Обарова вишлють на Полісся на піски, а на їх місце спровадять мазурів з Польщі, але ці вістки чув я від лісничого в лісі і від інших поляків-осадників, які хвалилися, що скоро українців повикидають на піски. Від підсудного таких вісток я не чув.

Прокуратор домагався строгої кари ще й тому, що підсудний є національно-свідомою людиною, є бібліотекарем і секретарем „Просвітянської Хати" в селі і не міг не знати протиндержавного змісту книжечок.

Оборонець підсудного адв. Башинський (поляк, хоч у Рівному є кількох адвокатів українців) у двогодинній промові виказував на основі зізнань свідків, що підсудному не доказали вини і що конфіденційні вістки можуть бути неправдиві. Підкреслив, що командант станиці поліції взагалі не знає, що це за партія УНДО і т. д.

Суд засудив М. Ващишина на 10 місяців вязниці і 50 зол. судових коштів. Низький вимір кари суд мотивував тим, що підсудний не був карьний. Одночасно сконфіскував книжечку „За рідну землю". Щодо того, що цю книжку інші свобідно продавали (В. Ярмолюк), то суд ставив на становищі, що це зовсім що іншого.

Відозви й комунікати.

ПОКЛИК МУЗЕЮ „ВЕРХОВИНА" У СТРИЮ.

Управа музею „Верховина" у Стрию звертається одним до громадянства Стрийщини, Жидачівщини, Журавненщини, Болехівщини, Долинщини та Калущини з гарячим проханням заняться в передсвяточному часі збиранням писанок для збірки нашого музею.

Писанка — це поруч вишивок одно з найбільших багацтв народнього мистецтва. Особливо давні писанки криють у собі великі мистецькі цінности. Безумовно вряд із господарським та суспільно-культурним ростом нашого народу шорах більше зникають старі, мистецькі форми писанок і або пропадають зовсім, або підпадають впливам нераз дуже некорисним. Музейно передовсім зберегти по змозі давню красу, що була обережена в писанках.

Управа бажає передовсім дістати до музею з посудинок сіл писанки, писані на старий лад. На це хочемо звернути увагу тих, що пишуть; виносити ми справу на місця буде ділом нашої сільської інтелігенції і тих селян, що ведуть громадянську роботу. Треба звернутися до старих жінок, бабусь, щоб, коли самі не годні вже писати по давньому писанок, сказали своїм донькам та внучкам, який набір та як його виконати.

Але й нові писанки, писані на новий спосіб, вритуть у своїй мистецькій нераз формі багато переживань нашого селянського населення останніх десяток літ, що в ній знайшли. Деякі мотиви вказують на вплив Надніпрянщини чи Волині, Гуцульщини чи Лемківщини, деякі моменти вказують на ті переживання, що їх мали писарки в часі світової війни і по ній, напр. голубий жалібний колір. Є теж багато ознак, що повалують у мистецтві народу, власний державницький, національно-політичний думки вросли в душу нашого народу. Отже не тільки ті писанки, що витримують повну мистецьку критику, але теж і всі інші, що її не видержують, а важні для нашого побуту і народньої культури, сповнюватимуть повний набуток нашого музею.

У справах, звязаних з доставою експонатів, просимо звертатися на адресу: Музей „Верховина", — Стрий, Ринок 37, Дім Народньої Торгівлі.

Дописи.

СКАЛАТ.

До відома компетентній владі К.О.П-у. Дня 4. ц. м. два делегати П. С. К. у Скалаті виїхали на загальні збори до сіл Волиці і Ковани, положених у надграничній смузі. На приказ пор. Ковловського в Калагарівці обох делегатів придержано і чергового дня етапами від станиці до станиці відставлено аж до Підволочиськ. [illegible] Над вечір 6. ц. м. обох делегатів звільнили. Слід завважити, що один з делегатів П. С. К. дир. Ферацц мав т. зв. червоний пас, себто дозвіл перебувати в надграничній смузі і давніть вголосив свій приїзд до Ковани тамошньому командантові станиці К. О. П. Не зважаючи на це, також і його придержали під замітом, що він не заголосився в Калагарівці у пор. Ковловського. Досі ані адміністраційна ані військова влада такого заголошення не вимагала. Отою дорогою просимо Українську Парляментарну Репрезентацію інтервеніювати у [illegible] військових чинників, [illegible]

У Чорній, пов. Кременець. У звязку з придержанням делегатів П. С. К. переведено у мешканнях ревізії, при чому забрано м. і. книжку „Договір з Денікіном" в-ва „Червона Калина".

Чи направду й це каригідне? Поштове староство в Скалаті дня 11. ІІІ. п. р. покарало Миколу Трушача в Старому Скалаті грошовою 20 зол. із заміною на 7 днів арешту за те, що він у шкільних книжечках на прохання родичів давав лекції 5-ом дітям у позашкільному віці. Староство уважає, що це є ведення приватної школи без концесії.

ДЕЛЯТИНЩИНА.

З просвітянського життя Делятинщини. Дня 11. ц. м. в год. 3-ій пополудні в салі Укрбанку відбулись загальні збори філії „Просвіти" в Делятині. Збори отворив і проводив ними голова філії д-р О. Назрощький. По прийнятті відчитаного протоколу з попередніх зборів звіт із діяльности філії склали: д-р О. Назрощький та організатор Дмитро Федик. Збори відбулися при співучасти 24 делегатів і 80 членів філії. З звіту присутні довідались, що філія обіймує 29 читалень на 22 адміністраційні громади, отже в деяких громадах є по дві і навіть по три читальні. В останнім році відновлено читальню „Просвіти" в громаді Луг. Філія вела канцелярію і здержувала постійного організатора. Поробленo заходи до основання читалень ще в 3 місцевостях чи як приділках більших громад. Филія філії в здобув у звітовім році 10 засідань, зорганізував 6 повітових анкет у Делятині і відбув 6 конференцій з представниками читалень, уладив 5 повітових свят при активній співучасти 9 читалень повіту. За ініціятивою філії „Просвіти" в Делятині поробленo заходи у справі уладження „Свята Гуцульщини" в честь Ю. Федьковича і з цією метою відбуто кілька конференцій у Надвірній і Коломиї з предстаннками філій. Огню над святом мало обняти Матірнє Т-во „Просвіта" у Львові. Ціла Гуцульщина інтенсивно підготовлялась до цього свята, в Делятині зорганізовано курси ритмічних вправ і підготовлено інсценізацію „Короля Гунула" Ю. Федьковича. Одначе адміністраційна влада заборонила це свято з конкуренційних оглядів в „Товариством Пшияцел Гуцульщизни", що уладжує час до часу подібні свята. Філія зорганізувала для філійських читалень у березні п. р. режисерські курси, на яких викладала п. Ордин зі Львова. Курси кінчило 28 учасників. Предстанники філій відбули 117 поїздок, з того 92 до читалень, решту до Надвірної і Коломиї. Всі читальні у звітовім році склали на організаційний фонд до Філії 370 зол. Багато читалень не вималалось зі свого зобовязання супроти філії і нічим не причинилось до вдержання філіяльної канцелярії та організатора. Збірка на „Дар Просвіті" не дала у звітовім році бажаних наслідів тому, що в грудні влада відмінила довіл, а збірка в пізнішому речинці дала лише 186 зол. В дловім році купили читальні до своїх бібліотек 2.141 книжок за пізну 2.931 зол. Всі читальні в округі мають у своїх бібліотеках 7.612 книжок. До М-го Т-ва вписалось через філію 159 членів, усі читальні обєднували у звітовім році 2.982 членів. Всі читальні у Делятинщині уладили у дловім році 368 імпрез, на що складались аматорські вистави, концерти, свята, реферати і промови. У філіяльній округі працює 25 аматорських гуртків, 2 духі оркестри та 1 мандолінова. На 14 священників в округи працює в читальнях лише 2-х, а саме в Зарічу і Саджавці. На основі загальної клясифікації всіх філіяльних читалень перше місце дістала тит. „Просвіта" в Дорі завдяки праці п-ства Кабарівських. Всі читальні в округі мають свої площі під будову власних домів, 15 читалень уже мають свої домівки. Вартість майна читалень філії 64.475.91 зол. В округі філії працює 26 неукраїнських товариств, а саме „Страж Пожарна", „Т-во Школи Людової" і „Стшелец". Над звітами розвинулась широка дискусія. Посланці промови порушували справу шкідливої діяльности т-ва „Сокіл", поширюваної в округі різними релігійними сект та вимагали від населення побільшити число членів до Матірнього Т-ва. Далі посланці промовці вказували на ті перешкоди, з якими вони стрічаються від влади у провадженій праці. Найбільше палка дискусія виявилась над діяльністю у філіяльній округі товариств „Сокіл". Майже всі промовці вказували на шкідливу діяльність „Сокіл". І так у громаді Чорний Потік парох вряд з одним радним вніс до уряду збірної громади в Осланах Білих письмо, щоб припинити діяльність чит. „Просвіти" тому, що в тому селі існує чит. „Сокіл", але свідомі радні збірної громади напоминали гідно поступок пароха, який лише осмішив себе, бож відомо, що уряд збірної громади не має права цього робити. У відповідь промовцям відчитано письмо Матірнього Т-ва до філії, де засвоєно становище „Просвіти" до т-ва „Сокіл": Матірне Т-во „Просвіта" завзяло побарювати руйницьку роботу якнайінтенсивнішим освідомлюванням населення. По дискусії вибрано новий видїл філії з д-ром О. Назрощьким у проводі.

СУДОВА ВИШНЯ.

„Сокіл" у Судовій Вишні закінчив дня 4. квітня п. р. зимовий сезон „Сокільським Вечором". Оце вперше тутешній „Сокіл" дав такий гарний поніс. Дивно лише, що староство в Мостиських забороняє ставати сокільський гимн і „Лучаю пливу" та відмовляється вірш У. Кравченко „Будуймо!". Звітове вступне слово виголосив голова Сокола-Батька інж. М. Хромяк, на програму вложилися: скрипковий терцет у виконанні побратимів та збірна пісень, яку відіграла мандолінова орхестра під проводом побр. Романа Дигдала і виступ м'шаного хору „Сокола" під проводом побр. О. Семюка. Рухливою частину свята розпочала дефіляда всіх руховників перед головою Сокола Батька, при звуках сокільського гимну, відіграного орхестрою. Дальше йшли вправи поєдинок „У лісі липи", вправи побратимів „Зрив" і „Будуймо" та вправи побратимів на коні і на долівці. Атракційно вправи були трійкові вежі у виконанні побратимів М. Помірця й С. та М. Солтисів, і двійкові вежі побр. М. Помірця та С. Солтиса. Змагання у боксі м ж побр. М. Помірцем та С. Ізидорчиком закінчилися ремізовим виглядом. Гарно вправи смолоскипами побр. В. Бутрина закінчили той оригінальний вечір, що мав теж матеріяльний успіх.

Спорт.

КРАЄВИЙ БІГ НАВПРОСТЕЦЬ.

Краєвий біг навпростець Українського Спортового Союзу відбудеться в Стрию дня 25. квітня п. р.

Збірка змагунів в год. 9. рано в салі Сокола — Народній Дім в Стрию. Зголошення слати на руки д-ра Лямана Охримовича, адвоката в Стрию. Голуває 15 до дня 20. п. м. До зголошення належить долучити ч. знагової залоги У. С. С.

УКРАЇНА — РЕСОВІЯ.

Ліґова дружина України виїздить в неділю до Ясенева, де розіграє в год. 3.30 попол. мистецьку змагання з Ресовією. В рямо, що українська одинадцятка гратиме з великою амбіцією, посвятою та найвищою з зір ою у свої сили і злобуде потрібні їй до осягнення ми отецтва два пункти.

УКРАЇНА І Б — БІЛИЙ ОРЕЛ.

В неділю 18. ц. м. відбудуться на гриші Білого Орла на Клепарові товариські змагання А-клясової польської дружини з резервою України. В Україні гратиме Романець, Богурал, Хомишинець, Краєвський, Шумовський та Цимбала. Початок змагань у год. 4. попол. В год. 2. попол. гратимуть Україна II — Білий Орел II.

ЗОРЯ — СТЕП.

Товариські змагання цих молодих українських дружин відбудуться в неділю 18. п. м. на гриші Сокола-Батька (біля Стрийської рогачки). Початок змагань год. 3-а попол. Ціна вступу від 20—50 сот. Сподівають, що українське спортове громадянство прибуде численно на ці змагання, чим дасть доказ, що вміє морально і матеріяльно піддержати молоді українські дружини та розуміє вагу спорту серед українських мас. Змагання заповідаються дуже цікаво, бо обі дружини доложать всіх зусиль, щоб гра була під кожним оглядом гарна.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Ярославське „Огніско" змінило свою дотеперішню назву на В. Ц. К. С. Ярослав.

Гостина Вісни у Львов. Підчас латинських Зелених Свят гратиме у Львові відома віденська професійна дружина Вісина з Погонею і Гасмонеєю.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Єп. Григорій Лакота: ДВІ ПРЕСТОЛЬНІ ЦЕРКВИ ПЕРЕМИСЬКІ. Перемишль 1937. Стор. 79, 8°.

Праця дуже солідна й цінна, написана на основі архівних матеріялів і документів. Її матеріяли могли б стати основою до написання популярної публікації на ту саму тему. Така книжечка, прикрашена кількома знімками, виконала б велику освідомлюючу працю серед широких народніх мас.

Юрій Горліс-Горський: ХОЛОДНИЙ ЯР. Друга частина. Вид-во „Дешева Книжка". Львів 1937. Ст. 368, 16°.

І. Гончаренко: НАЦІЯ В ВІЙНІ. Сучасні погляди на війну. Париж 1937. Видання „Молодої України". ст. 60, 8°.

ЗВІДОМЛЕННЯ З ПРАЦІ КРАЄВОГО ГОСПОДАРСЬКОГО ТОВАРИСТВА „СІЛЬСЬКИЙ ГОСПОДАР" за 1936 РІК. Бібліотека „Сільського Господаря" ч. 137. Львів 1937. Стор. 57, 8°.

„НАРОДНЯ ТОРГОВЛЯ", ЯК УЧИТЕЛЬКА ПРАЦІВНИКІВ ТОРГОВЛІ. Згадки **д-р Олександер Барвінський,** член Дирекції „Нар. Торговлі". Львів 1937. Стор. 48, 8°. — У книжці подібно 8 знимок.

ДЕНЬ МАТЕРИ. Сценічна картина в 1 д. І. Уложила **М. Шостак-Глєзнова** на фрагментах з поезій Ул. Кравченко „Шелести нам барвіночку". Жовква 1937. Стор. 24, 8°.

Листування Редакції.

Бейрут: На пропозицію годиться. Вільні головно переклади з мадярської мови. Будь ласка, писати на інтерлінії (відступи м ж рядками), бо нема де поправляти тексту.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Жіночі торбинки

гачки, портфелі, портмонетки, валізи, несесери, поручає і направляє по найдешевших цінах **робітня римарсько-галантерійна Н. БАРЕР,** Львів, Сикстуська ч. 2 побіч фірми Саламандра.

Театри.

Український Мол. Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

САМВІР:
16. IV. Т. Шевченко.
17. IV. Муравлі.
18. IV. Земля (Стефанія, академ.).

ОТ. САМВІР:
19. IV. Т. Шевченко.
20. IV. Муравлі.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича

ГОРОДЕНКА:
16. IV. Від.
17. IV. Шарівка (вдруге).
18. IV. Чорногора в огні (Довбуш).

ГОДИННИКИ Longines

Omega, Doxa, Cyma
по найнижчих цінах
у Е. ҐРІНБЕРҐА Сикстуська ч. 4

Робітничий Театр — сала Театру Ріжнородностей Рутовського 22.

16. IV. „Сербин".

Великий Театр:

Пятниця 16. IV. театр вечинний з причини ген. проби.

Субота, 17. IV. год. 7.30 веч. Премієра „Професія пані Варрен" Берн. Шоза.

Неділя, 18. IV. год. 3.30 попол. ціни найнижчі „Мадам Сан Жен", Год. 8. веч. опера „Лоенґрін".

Понеділок 19. IV. год. 7.30 веч. „Професія пані Варрен".

Вівторок 20. IV. год. 7.30 веч. „Професія пані Варрен". Виставa закуплена. Купони „Або" неважні.

Середа, 21. IV. год. 8. веч. опера „Травіята".

РУКАВИЧКИ шкіряні
імітація дунських **шовкові**
у великім виборі — дуже дешево
ДІМ ВОЛІЧКИ — Львів
Сикстуська 2. = (побіч Брами).

КІНА.

АПОЛЬО: „Аллагіа город" з Мара. Цітріх і Черл. Боєром.
АТЛЯНТИК: „Місячна соната" з Ігн. Падеревським.
ВАНДА: „Ядзя", „Тореадор і жінки".
ҐРАЖИНА: „Два дні в раю".
ЕВРОПА: „Три сестри Пеані".
КАСІНО: „Камелієва жінка" з Ґретою Ґарбо.
КОПЕРНИК: „Напятнована" (Кей Франсіс).
МАРУСЕНЬКА: „Багате бідняцтво" із Шерлею Темпель.
МЕТРО: „Нана" з Анною Отен і „Єгипетські ночі" (Еді Кантор).
МІРАЖ: „Будем усе моє" із Ґрейс Мур, „Знайомилися в Монте Карльо" з Ліліяною Гервей.
МУЗА: „Сан Франціско".
ПАЛЯС: „Не вір мужчині" з Джоан Дрофорд і Кларком Ґейбл.
ПАН: „Пан із мільонами" з Ґейрі Купером.
ПАКС: „Пастер".
РАЙ: „Мельодій знад Дунаю" комедія
СВІТ: „Деревляні хрести", „Геройська бригада".
СТИЛЕВЕ: „Рік 2000" на основі Велса на ревію.
УТІХА: „Малий бунтар" із Шерлею Темпль" і ревія „Лікарство на смуток".
ХИМЕРА: „Криївка щастя", „Пять дівчаток із Канади".

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Альпи".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 16. квітня 1937.

Берлін (357) 14.15, 20.10 Розр. музика, 17.00 Пісні Чайковського, Шлемілєр сопран; форт., 19.20 Орх. концерт, 20.35, 21.00 „Мінна фон Барнгельм" ком. Лесінґа, **Брно** (325) 19.30, 20.00 „Іль Матрімоніо сеґрето" оп. Чімароси, **Брюсель франц.** (484) 20.00, 21.00 „Королівські лови" оп. Дано, **Будапешт** (550) 17.30 Скрипка, 18.10 Цик. музика, 19.30, 20.00, 21.00, 22.00 Опера, **Відень** (507) 12.00, 18.10 Орх. концерт, 17.05 Для дітей. 17.30 Кінцеві твори у вик. солістів, 19.25, 20.00 Орх., спів, 22.20 Танц. музика, **Дайтшляндзендер** (1571) 9.40 Байки, 14.00, 16.00 Музика, 15.15 Дитячі пісні, 18.00 Вох. авдиція, 19.00 Веселі мельодії, **Кошиці** (259) 18.00 Для Закарпаття, 20.00 Концерт хору, **Мілянo** (389) 16.00 Скрипка, форт., 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 Симф. концерт, 22.40 Джез, **Мінхен** (405) 8.30, 9.00 Веселі мельодії, 12.00 Веселе полудне, 16.50 Солісти, 18.00 Нова розр. музика, 19.15 Веселий концерт солістів, 20.10, 21.00 Вальси та марші, **Прага** (470) 15.00 Орх. концерт, 17.15 Квартет ц.-дур Бакалі, 20.25, 21.00 Концерт, **Радіо Парі** (1648) 12.15 Орх. концерт, 13.15, 18.45, 19.45, 20.15 Співи, ресіталь, 14.00 Літер. авд., 14.30, 15.00 Театр Уяви, 16.00 Камер. музика, 18.30 Віольончеля, 17.45 Пісні, 19.00 Форт. ресіталь, 20.30, 21.00, 22.00 Галевий концерт. **Рим** (421) 17.15 Форт., сопран, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Мудріка" оп. Вальєнте й Талінферія.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 16. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для старших дітей: „Подорож на хвилі", 11.57 Сигнал часу, 12.03 Рослині: гр. пл., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Поживна страва в одному горшку, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Попурі з Ціреронх оперетон, гр. пл., 15.30 Львівські бажучі вістки, 15.35 Львівська молодь перед мікрофоном: Сон матуристки, 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Програма на завтра, **16.05 Український хор (із гр. пл.): 1) „Кармелюк", 2) „Ой не гаразд запорожці", 3) „Ой сів пугач"; 4) ;;Ой наступає та чорна хмара",** 16.15 Гутірка з хорими, 16.30 Орх. концерт, 17.00 Програма заг. освітніх лінеїв (відчит для батьків), 17.15 Концерт, фортепіян, кларнет, 17.50 Актуальна гутірка, 18.00 Спортові вістки, 18.05, 18.15 Спортовий порадник, 18.20 Кап.-Горн, 18.20 Легка музика з гр. пл., 18.40 Академ. спорт у Львові, 18.50 Огляд хліборобської преси, 19.00 Із спогадів про Бол. Пруса (фрагм. із книжки Т. Гіжа: „Талант, дилетантство та ще дещо"), 19.20 Авд.: З пісенею по краю 19.45 Оп. фрагмент, 20.00 Муз. гутірка, 20.15 Симф. концерт, орх., форт.; у перерві коло 21.00 год. Веч. денник і гутірка Про звіт союзу господинь дому, 22.30 Скрипка зажалень. монольог Мар. Ґемара, 22.45 Танкова музика з гр. пл., у перерві в год. 22.55 Останні вістки.

Радіокутик.

КОНФЛІКТ ДАНСЬКОГО РАДІЯ З РЕСТОРАТОРАМИ.

Кілька років данське радіо трансмітувало музику з кавярень і ресторанів, платячи за це гонорар орхестрам. Власники закладів були досі задоволені з цього способу полагодження справи, бо ці трансмісії становили рекляму для їх підприємств.

Одначе тепер вони змінили думку і виступили з вимогою платити їм відшкодування за виступи орхестр перед мікрофоном. З огляду на те, що радіо відкинуло цю вимогу, появився проект щоб радіо награвало кружки в виконанні орхестр і потім надавало їх у вечірніх годинах.

„СТАЦІЯ МОЛИТВИ" У МЕККІ.

Від кількох літ у магометанському світі дискутували над питанням чи уступи з Корану можна виголошувати через радіо. Особливо гостро виступали проти цього мудрагелі, які боялися, що це їх позбавить праці.

Тепер у Мекці будують спеціяльну стацію, з якої звучатимуть слова молитви.

АМЕРИКАНСЬКІ ПРИГОТОВЛЕННЯ ДО КОРОНАЦІЙНИХ СВЯТ В АНГЛІЇ.

Передачі з коронаційних свят, що відбудуться в Англії 12. травня н. р., становитимуть для американців незвичайну атракцію. Тепер приготовлення американських інжиніїрів, які співпрацюють з англійськими, проводяться на широку скалю.

Щоб нічого не пропустити з цієї сенсаційної програми, слухачі західніх станиць Америки чуватимуть цілу ніч при приймачах, а слухачі східніх сторін Америки будуть змушені встати в год. 5. рано.

Програма передбачає 6 годин — найдовший речинець для одного роду авдиції. Крім того репрезентаційні англійські промовці промовлятимуть до американських слухачів, щоб дати їм яко мога вірний образ свят. Серед промовців буде ряд осіб з англійської аристократії.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89·13 88.70, Доляри американські 5.28·00—5.25·50, доляри канад. 5.28.00—5.25·50, Фльорени голл. 289.62—287·90, Франки фр. 23.61—23.47, Франки швайцарські 120·50—119·70, Фунти англ. 25.97—25·81, Гульдени данп. 100.30—99·80. Корони ч. 16.50—15.70. Кор. дан. 115·94—115.10, Кор. норв. 130.43—129.45, Корони шв. 133.88—132.90, Ліри італ. 24.50 — 23.50, Марки фінл. 11.46—11.00, Марки нім. 125·00—122·00, Шил. австр. 97.00—96.00. Марки нім. срібні 130, 127.

Акції.

Банк Польський 101·00, 101·25, Цукор 19·50, Вуголь 19·50, 20·25, 20·00, Ліяпон 13·25, Стараховичі 32·50.

Тенденція неодностайна

Папери.

5 пов. інвест. 1 ем. 65·90, серія 85·00, 2. ем. 64·50, серія 83·75, 5 пр. пов. конв. 57·75, 6 дол. 55·25, купон 3·39, 4 пром. прем. дол. 45·00, 4 пром. пов. консолід. 56·00, 55·25, 55·50, 54·50, 54·00, 54·13, три ост. сер. 53·75 др.

Тенденція дещо сильніша.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 15. квітня н. р. кооперативи платитимуть за львоко Львів:

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	2.95 зол.
1 кг. масла десеров. бочкове та експ. включно з опакув.	3.00 „
молоко від 11. і. н. р. . .	0.16—0·17 „
копа яєць	2·50 „

Тенденція на масло і молоко здержана, на яйця слаба.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 15. IV. н. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, львоко подвіря птахокасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре уяснені, повногруді товсті	1.40 зол.
Курки молоді І. кл. товсті без запинку на ногах від 1.80 кг. вгору	1.15 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

На Рідну Школу зложила через Адм. „Діла" п. Струтинська зол. 5.—.

КУПНО - ПРОДАЖА

ОБУВУ на свята найдешевше поручає фірма „КРАХА" Й. Штрассер, Галицька 15 (в подвір'ю). **ДЕШЕВО БО В ПО. ДВІРЮ.** 662 1—12

НОВИЙ ДІМ з мансардою, готівка 9.000 банк 4.000 „Трансакція" Львів, Длугоша 1.

МУРОВАНИЙ ДІМ 5 кімнат, 200 сажнів городу, 8.000 „Трансакція" Длугоша 1

ДВОПОВЕРХОВИЙ ДІМ вулиця Шопена, з родинних причин продасть „Трансакція", Львів, Длугоша 1. 668 1—1

ДІМ ПАРТЕРОВИЙ, три кімнати, кухня, біля Потоцького 12.000. „Трансакція" Львів, Длугоша 1. 667 1—1

РІЖНІ

АПТИКАР-українець шукає купна малої аптики, аренди або управи. Ласкаві оголошення до Адміністрації „Діла" під „Аптикар". 663 1—2

КРЕТОНИ англійські на обиття, покривці, ВАНК, пл. Марійські 6. 531 6—10

ОГОЛОШЕННЯ.

КОНКУРС.

Повітовий Союз Українських Кооператив в Золочеві розписує отсим **конкурс на посаду директора-організатора** Подання слід надсилати найдалі до кінця квітня н. р. До подання треба додати життєпис та документи про теоретичну і практичну підготову. Платня згідно з умовою

668 1—2 **Дирекція ПСК.**

ХТО?!

хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідніщій

ПЕРФУМЕРІЇ

С. ФЕДЕРА

Львів СИКСТУСЬКА 7
Філія КОПЕРНИКА 18а

Кожний покупець, що покличеться на оце оголошення „Діла" дістане ЗАДУРНО гарний дарунок.

Перша Українська Швальня

„ЕМКА"

Львів, Личаківська 14. І. п.
Готове мужеське біле з добірних матеріялів у великому виборі.
Замовлення з власних і добраних у робітні матеріялів виконується скоро і солідно. Конкуренційні ціни.

17—25

НА СВЯТА 3—10 купуйте тільки мустарду з фабрики **МІКА**

Львів, Городецька 21. Тел. 295-30

Ширіть наш часопис!

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0,35
1 мм. одношпальтовий в тексті і новинках .	зол. 0·60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці .	зол. 0·80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по	зол. 0.15
куплю, продаж, вимін і т. п.	зол. 0.10
шукаючі праці	зол. 0.05

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	зол. . . .—
Остання сторінка 1/2	зол. 250.—
Остання сторінка 1/4	зол. 130.—
Остання сторінка 1/8	зол. 70.—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавниче Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Субота 17. квітня 1937. Ч. 84

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229—41.

Ані фашизм, ані комуна.

(Передова стаття)

Хто і що може обєднати український нарід?

Переполох серед варшавських комуністів.

Пошести і недоїдання дегенерують український нарід.

Організація дитячих садків у 1937 р.

Невже ліквідація тернопільського воєвідства?

СССР розбудує воєнну фльоту.

Обнижка цін хліба, муки і круп у Львові.

З українського життя на Дал. Сході.

Український двотижневик у Китаю.

ФАКІР З ІПІ НЕ ХОЧЕ ЗГОДИ З АНГЛІЄЮ.

Пішки з Праги до Токіо на Олімпіяду.

CONIUNCTIVUS. (Фейлєтон)

Економічний огляд.

Ч. 84 (14.627). ЛЬВІВ, СУБОТА 17. КВІТНЯ 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060. Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не вертають.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічне . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

СССР РОЗБУДУЄ ВОЄННУ ФЛЬОТУ

І ПЕРЕНЕСЕ ІІ НА ЛЕДОВИЙ ОКЕАН?

Як довідується „Івнінг Стандард", совітський уряд опрацьовує пляни морських збройень, що підніс би совітську фльоту до висоти японської. СССР буцім то вже навіть звернувся до Злучених Держав по технічну поміч.

Японська фльота має тепер 3 великих панцирників, 6 панцирних кружляків, 34 кружляки, 4 летунські бази, 97 контрторпедовців та 60 підводних човнів; СССР має лише 4 передвоєнні панцирники, 5 старих кружляків і 2 нові, та деяку скількість торпедовців, контрторпедовців і підводних човнів.

Крім того „Івнінг Стандард" подає, що СССР хоче постепенно ліквідувати головну воєнно-морську базу в замкненому Балтійському морі та перенести її до Мурманська, що ніколи не замерзає; тепер совітська база на Ледовому Океані є недалеко Мурманська в Александровську; там стоїть 25 торпедовців і 15 підводних човнів. Небавом викінчать систему каналів, якими навіть кружляки могтимуть перепливати з Білого Моря до Фінського заливу.

ЗМОВА У ГПУ?

„Стефані" подає, що в Москві викрили змову чекістів, які мали увільнити Ягоду з вязниці та уможливити йому втечу за кордон. Цим фактом слід пояснити останні численні арештування серед чекістів.

Шануйте своє серце!

Якщо курите то лише найздоровіші

ПАПЕРЦІ і ТУТКИ повноватки

„К А Л И Н А"

ФАКІР З ІПІ НЕ ХОЧЕ ЗГОДИ

з Англією.

Райтер подає: Рада провідників племен з північно-західнього пограниччя Індії порадила факірові з Іпі поставитися до Англії більше компромісово, але він відкинув ту раду.

ІНДУСИ ХОТЯТЬ ЗОРГАНІЗУВАТИ САМООБОРОНУ.

Індуси з сікки, що мешкають коло північно-західнього пограниччя, попросили владу, щоби вона роздала їм зброю і дала змогу зорганізувати самооборону.

Загони зревольтованих верховинців стають щораз то більше небезпечні. Вчора вечором вони зблизилися до міста Бавну — поліція і військо з трудом прогнали їх.

Ще один плян ліквідації

еспанської війни.

Вінстон Черчіль запропонував учора в палаті громад, щоби 5 держав, які наглядають за виконанням постанов комітету неінтервенції, видвигнули ініціятиву замирення Еспанії. Плян Черчіля передбачує такі фази: 1) заключити перемиря без обосторонніх претенсій щодо відшкодування; 2) утворити еспанський уряд з людей, що особисто не відповідають за злочини звязані з громадянською війною; 3) відбудувати парляментарні установи.

ПОСЕРЕДНИЦТВО МІЖ БУРҐОСОМ І БАРСЕЛЬОНОЮ НЕМОЖЛИВЕ.

Як подає Авас, у британських політичних колах живо коментують питання посередництва між обома еспанськими урядами, про що згадував Черчіль у палаті громад.

Незагал уважають, що в теперішній ситуації подібна ініціятива в якійсьбудь формі розминулась би з ціллю; треба чекати на більше підхожі умовини. Більшість послів думає, що куди легше буде довести до розему, як плян контролі увійде в життя і усувіючи з Еспанії чужу інтервенцію, доведе до відпруження. Щойно тоді можна буде застановитися над замиренням.

КОНТРОЛЯ ЕСПАНСЬКИХ КОРДОНІВ І ПОБЕРЕЖ ПІЧНЕТЬСЯ В ПОНЕДІЛОК.

Постанови про контролю берегів і кордонів Еспанії увійдуть у життя в ночі в понеділок 19. ц. м.

На вчорашньому засіданні комітету неінтервенції рішили віддати справу евакуації чужинецьких добровольців з Еспанії комісії знавців.

Невдатні наступи на північному фронті.

Ґен. Кейпо де Льяно заявив перед мікрофоном, що на всіх фронтах було досить спокійно. Вечором національні війська відбили ворожий наступ на відтинку Сіерра Ґрана, здобуваючи чимало воєнного матеріялу. На півночі без труду відбито дрібні національні наступи під Робледо де Чавеля.

Комунікат національного командування повідомляє, що національні війська відбили 4 наступи червоних, які стратили під Льорісею 40 убитих, під Очандіяно 80 і під Робледо де Чавеля 100.

Також на південному фронті червоним не пощастив наступ під Сіерра Гоана; чимало попало в полон.

На біскайському фронті зістрілено 2 червоні літаки.

КОМУНІКАТ БАСКІВ.

Як твердить комунікат комітету оборони країни басків, на відтинку Лекітія фронту Гіпузкоа червона артилерія не допустила до концентрації національних військ, караючи їх великі втрати. На відтинку Алява червоні перевели наступ; національні війська втратили 50 убитих і чимало ранених. Червоні стримали наступ національних військ.

Еспанська амбасада в Льондоні в порозумінні з урядом басків заперечує вістку, немовби 10 національних літаків збомбардувало Більбао та ушкодило шкляну гуту і один торпедовець.

Нова книжка.

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ:

Як чоловік зійшов на пана

З автобіографією автора і карикатурою Е. Козака.

Веселе оповідання про молодців, що вводять їх особу тяжку боротьбу: що вибрати — любов і добру „партію", чи працю для громадянства. Оповідання повне гумору та бадьорости

Ціна книжки 2 зол. 50 сот

АНІ ФАШИЗМ, АНІ КОМУНА.

З ПРИВОДУ ПЕРЕМОҐИ ВАН ЗЕЛЯНДА.

(Від нашого кореспондента).

Париж, 12. IV. 1937.

В неділю, 11. ц. м. коло години 10-ої вечором надзвичайні видання вечірніх французьких щоденників принесли вістку про виборчий тріюмф бельгійського премієра Ван Зеляида над кандидатом на диктатора п. Дегрелем.

Ван Зеляид є одним із найвизначніших представників ліберальної Европи. Великий фінансіст, великий адміністратор і один із найкваліфікованіших премієрів повоєнної Бельгії, приняв визов провідника рексистів Дегреля і розбив його у вчорашніх недільних виборах.

Замітна річ, що на Ван Зеляида голосували з приказу папи, переданого устами кардинала-примаса Бельгії — всі католики та з приказу Сталіна — всі бельгійські комуністи, які зрештою і так не мали в Бельгії ніякого вибору, бо між двома ворогами-кандидатами, вибрали бодай не-фашиста.

Політичний світ є під вражінням боротьби, яку веде тепер Ватикан у Бельгії і Німеччині проти свастики. У Франції папська дипльоматія веде теж дуже гнучку політику, піддержуючи ліберальні французькі кола, що з однаковою відразою дивляться на комунізм і фашизм. Ватикан глядить з великим застереженням на систему т. зв. тотальних держав, навчений досвідом недавніх і сучасних подій. Яка є доля не то католицької, а й православної церкви та взагалі всіх релігій в СССР — про це не треба і згадувати. Який грізний конфлікт існує між католицькою і протестантською Церквою з одного боку та націонал-соціялізмом з другого — це теж річ відома.

Який жахливий душевний конфлікт переживають каталюнські і баскійські католики, коли внутрі краю заливають їх комуністи, а водночас іззовні наступають еспанські фашисти, які несуть їм „єдину неділиму" Еспанію з потоптанням усіх їх національних прав!

В одній тільки Італії панує, бодай назовні, гармонія між Церквою і фашизмом. Але цю гармонію бережуть два великі італійські патріоти, папа Пій XI. і Мусоліні і їх особистим і безупинним інтервенціям можно завдячувати цей позірний мирний стан між Церквою і державою. І тому зовсім зрозуміле те становище ватиканської політики, яке сприяє режімам, що бережуть громадянську свободу й толеранцію, бо в свобідному політичному підсонні найкраще живеться і католицькій Церкві.

Перемогу Ван Зелянда приняла із правдивою радістю вся ліберальна Франція. Досить глянути на нинішній французький пресовий відгук. Консервативні щоденники „Еко де Парі" і „Фігаро" так само захоплені тією перемогою, як і соціялістичний „Попілер" та радикальний „Евр".

Бо Ван Зелянд репрезентує собою державного діяча, який є свідомий, що все людство шукає за новим політичним і соціяльним статутом прилюдного життя. Однак Рузвельт і Ван Зелянд твердять, що в демократичному режімі, який відкидає комунізм і фашизм — цих двох ворогів свободи, — можна дійти до нового відродженого суспільства.

Тому і не дивні ці дитирамби в честь Ван Зелянда в західно-европейських демократіях та в батьківщині великої північно-американської демократії, як сповіщають звідтам прессові кабльо-телеграми.

Чи є це вже світанок динамізму волі — як твердять нині ліберальні органи — побачимо в найближчому часі.

Юрій Студинський.

—o—

„Хто і що може обєднати український нарід?"

Цю статтю, яку прислав нам один фаматичний прихильник ідеї Всеукраїнського Національного Конгресу, містимо як дискусійну. Від себе завважуємо відразу, що хоч не сумніваємось у тому, що Всеукраїнський Національний Конгрес це річ доцільна й корисна, не можемо проте погодитися з твердженнями, що він вичерпує проблему національної консолідації: бодай на краєвому терені вона, нашу думку, мусить спіратися якраз на зовсім інших засадах. Гадаємо теж, що це медвежа прислуга самому Українському Національному Конгресові — приписувати йому згори якесь велике значіння і вичікувати від нього висліду, яких він дати не вспіє. Тому вважаємо питання надалі відкритим і дискусійним: радо теж будемо далі містити голоси у цій справі. — **Редакція.**

Тема, яку недавно оголосило „Діло" як дискусійну, уміщуючи надіслану статтю під повищим заголовком, надзвичайно широка і многогранна. Невідомий Автор тієї статті так відповідає на поставлене вгорі питання: Обєднати нарід може лише таке всенаціональне гасло і така всенаціональна ідея, для всіх ясна і врозуміла, за якою може піти ввесь нарід, без огляду на політично-партійну приналежність. Такою ідеєю автор уважає **„підготову українського народу до чинної боротьби з комунізмом, до збройного змагу з червоною чи білою Москвою, за незалежну Українську Державу".** При чім додає: „людина чи гурт людей, що зможуть цю ідею охопити залізними кліщами реалізації, зуміють у слушному історичному моменті накинути її цілому народові, тим самим зуміють і перевести в чин необхідне обєднання Українського Народу".

Треба зазначити, що на тему обєднання й консолідації — у звязку з ідеєю Всеукраїнського Національного Конгресу — написано так багато, що нині в цих справах уже не варто би „починати спочатку", а можна і треба говорити більш конкретно. Шановний Автор оперує, як на сьогодні, загальниками: „нарід", „обєднання", „всенаціональна ідея". Треба зазначити, що після конгресової дискусії це все є **вже за нами.** Підчас тієї дискусії, що відбувалась на сторінках **усієї** української преси, на зборах і мітінгах, в Европі, в Америці, на українських землях і на еміграції, зясувалося надзвичайно яскраво, що український нарід, — оскільки за нарід та іменем народу завжди і всюди говорить організована національна опінія, — є всією душею за обєднанням, бажає цього обєднання і свідомо та підсвідомо розуміє і відчуває, що воно необхідне для досягнення найвищого національного ідеалу, абстрагуючи від тих чи інших подробиць його реалізації.

Але більше того: воля української нації підчас тої конгресової дискусії була виявлена остільки яскраво, конкретно і категорично, що українські політичні партії, як наддніпрянські, так і галицькі, а з ними й буковинська, як органи, що заступали досі українство в ділянці політичній, скликали в грудні 1934. року у Львові пятиденну велику конференцію, на якій постановили: з метою координації діяльности українських організованих сил, для захисту життєвих інтересів української нації, **скликати Всеукраїнський Національний Конгрес.** А для підготови того Конгресу — утворити Підготовний Конгресовий Комітет, який тоді таки був утворений і ось уже істнує третій рік.

Таким чином, треба ствердити той факт, що не тільки „інші народи кругом нас обєднуються і організуються" — як пише Ш. Автор, але й український нарід, в особі своєї преси, провідників та організацій великих і найменших, теж виявив **високу політичну зрілість:** — він також поставив перед собою ідею обєднання і не тільки поставив, але й виконав певну роботу, погодившись на проект скликання Всеукраїнського Конгресу, який має оформити і конкретизувати цю його волю до обєднання. Уся ця робота й увесь цей рух триває серед українського громадянства вже майже чотири роки: на цей рух вкладовано немало національної психічної енергії та добуто один політичний вислід: з повені різнорідних міркувань, ідей, проектів вилонився конкретний всенаціональний орган — **Підготовний Конгресовий Комітет,** який, так мовити, перед лицем цілого народу і за мовчазною згодою його, взяв на себе нелегке, але почесне й історичне завдання — **реалізувати** волю українського народу до обєднання і довести його до національного зібрання — до Всеукраїнського Національного Конгресу.

Таким чином, — в сьогоднішній стадії справи обєднання не булоб вказаним знов починати цю справу „спочатку" — із загальних міркувань, дискусій та закликів, тільки твердо триматись уже досягненого й очікувати конкретних розпорядків Підготовного Комітету. Правда, тут ми маємо деяку неприємну ситуацію: Підготовний Конгресовий Комітет ось уже довший час вовсім не озивається до українського громадянства і мабуть треба думати, цим подиктована і стаття, про яку говоримо. Але нам здається, треба бути послідовними і не започатковувати ще раз нових акцій, особливо з нашими „всеукраїнськими" мірками, „від Попраду по Зелений Клин" і від Парижа до Монтреалю й Буенос Айресу (на це вже нема часу!), але спочатку апелювати до Підготовного Комітету, який, в особі восьми партій, восьми відповідальних лідерів, з цих „просторів" перебрав справу і зосередив у себе: що він думає, що робить і чому не озивається. Лише в разі, колиб зясувалося, що ці люди не мають сили, з тих чи інших причин, виконати взяте на себе завдання, виринуло би питання про перегляд справи чи доручення її іншим чинникам. Нинїж, на питання: „Хто і що може обєднати український нарід?" мусимо дати лише одну відповідь: — Підготовний Комітет для скликання Всеукраїнського Національного Конгресу!

Він є нині відповідальний за цю справу і за ним відповідальне слово!

Український громадянин.

XVI. Міжнародній Зїзд
„PAX ROMANA".
(ДОБРА НАГОДА ЗВИДІТИ СВІТ).

XVI. з черги зїзд католицької молоді усього світу відбудеться підчас великих ферій. Ці зїзди влаштовує рік-річно по різних краях Европи міжнародня установа католицьких студентських союзів „Пакс Романа". До цієї міжнародньої установи, що поклала собі за завдання обновити все суспільно національне життя в дусі Христа, а вслід за тим покласти тверді підвалини під краще майбутнє усіх народів, належить також як дійсний і рівноправний член Т-во Українських Студентів Католиків „Обнова". Почавши від 1932 р. вдержує „Обнова" з цією міжнародньою установою постійні взаємини, співпрацює з нею та висилає рік-річно своїх відпоручників на конгреси, де вони боронять наших релігійно-національних інтересів. Конгреси католицької еліти всього світу, що стараються знайти розвязку для найбільш пекучих проблем людського буття, набирають щораз то більшого значіння і зеднують собі нових прихильників. Доказом того хочби величавий XV. конгрес „Пакс Романа", що відбувся м. р. у трьох найкрещих містах Австрії Зальцбургу, Клягенфурті і Відні, в якому взяло участь понад 600 учасників, у цьому 5-ох українців.

Участь у цих зїздах можуть брати: 1) студенти (-ки) члени католицьких організацій, членів „Пакс Романа" — як офіційні представники; 2) їхні сеніори і духовники; 3) гості-католики зі скінченою середньою освітою, що за них поручить провід дотичного союзу.

Усім учасникам зїзду прислуговує право користати зі залізничих знижок (у всіх краях) та різних полекш, що їх виєднують організатори зїзду. Вони то теж забезпечують своїм учасникам побут. Заздалегідь приготовані комфортові приміщення, в готелях чи пансіонах, окремі поїзди чи автобуси є направду великим удогідненням для тих, що не знають дотичного краю, а хочуть уповні використати свій побут за кордоном. Зїзди ці попри свої поважні праці і наради мають ще і ту додатню сторінку, що там зустрічаємо і пізнаємо чужинців усього світа, пізнаємо спосіб їх думання, а прогульки дають учасникам змогу завидіти найкращі місцевости враз з їх памятками. При оглядинні міст чи в інших прогульках є окремі провідники, які дають пояснення в чотирьох мовах. Слід теж згадати, що всіх учасників зїзду витає кожночасний уряд на окремім принятті. В минулому році витав членів конгресу союз. канцлер д-р Курт Шушніг, який виголосив з цієї нагоди довшу промову й опісля приняв усіх величавим бенкетом у палатах „Шенбрун". Цього року конгрес припадає на Францію, де одночасно в Парижі відбувається світова вистава, що вже тепер викликує серед широких кругів зацікавлення. Конгрес згідно з наміченою програмою ділиться на 2 частини: 1) Передконгресові наради т. зв. „Шулюнгтаге" для провідників організацій відбудуться в Буффємонт у днях 24. до 28. липня. 2) Властивий конгрес для всіх учасників зїзду почнеться щойно дня 28. липня ц. р. привітальним комерсом у „Сіте Університер" і тривatиме до 3-го серпня ц. р. Його відкриття відбудеться 29-го липня у „Міжнародним Домі" (Рокфеллер Штіфтунг) дер Сіте Університер. Попередить його торжественна понтифікальна Служба Божа, що її відправить Ексцеленція Монс. Боссар з коадютором Його Емін. Кардиналом Вердіє.

Опісля почнуться наради конгресу. Головна тема нарад — це „Безробіття академиків і нові варстати праці". Зокрема багато часу передбачує програма на оглядання світової вистави поодиноких краєвих павільонів, самого Парижа, його катедр, Версалю та інших памяток. Крім того передбачені спеціяльні концерти, театральні вистави, вечірні пописи з освітленнями славного драматурга Анрі Геона. Ця різнорідна програма має упріємнити членам конгресу їхній побут у Франції. На закінчення конгресу 2. серпня учасників конгресу приймуть члени уряду Франції.

Згідно з найновішим повідомленням організаційного комітету побут на конгресі в Парижі коштуватиме 450 франц. фр., себто 112

зол. польських. Конгрес цей рахується офіційним конгресом вистави і дістає всі знижки на залізниці, візи і т. д. На французьких залізницях присуговує 50 прц. знижки, на бельгійських 35 прц., на німецьких офіційно 25 прц. але при відповідним маневруванні при зміні потягу 50 й 60 прц., на польських 35 прц. Йому комітет звертає увагу, що нігде в Парижі не буде таких полекш, як їх будуть мати учасники конгресу „Пакс Романа".

Ближчі інформації щодо конгресу буде можна засягнути щойно у травні ц. р. в закордонному референті Т-ва „Обнова" у Львові, вул. Коперника 36.

Хоч до конгресу ще кілька місяців, проте кожний, що хоче взяти в ньому участь, повинен подбати про всі документи, потрібні до паспорту, бо виїхати за кордон не так легко.

І. Паук.

По широкому світі.

Англійські комуністи уладили у східній дільниці Лондону великі заворушення, намагаючися відібрати доми.

Португальська державна рада рішила вчора скликати на 1. травня надзвичайну сесію народніх зборів, що має ухвалити закони про реорганізацію армії та про рекрутів.

Італійський міністр закордонних справ Чіяно не виберається до Альбанії.

„НАДІЯ" ніколи не заводить!

велика вигра

50.000 зол. на ч. ...

15.000 зол. на ч. 157367

15.000 зол. на ч. 1627.

10.000 зол. на ч. 192703

Тукож багато вигр нижче 10.000 зол. впало в 3-тім дні тягнення 3-тої кляси в незмінно щасливій колєктурі

„НАДІЯ"

ЛЬВІВ, ВУЛ. ЛЕҐІОНІВ Ч. 11.

Пошести і недоїдання дегенерують український нарід.

КРАЙНЯ ПОРА ПРИСТУПИТИ ДО МАСОВОГО ЗАСНОВУВАННЯ „КООПЕРАТИВ ЗДОРОВЛЯ".

І.

Навязуючи до статті з 31. березня ц. р. п.н. „Українські діти без опіки" позволю собі забрати голос у справі, що поза рідним шкільництвом, культурно-освітніми, економічними і політичними справами є чи не найважнішою, бо йде про фізичне істнування, розвиток і будучність українського народу. Як лікар, що працює на провінції, бачу щодня, в яких страшно гігієнічних і матеріяльних умовинах живе наш нарід на селі.

Отже серед нашої сільської біднoти і навіть серед заможніших селян, загніздились такі пошесні недуги, як тиф, черевінка і час від часу вибухають більшим полумям, а сухоти просто тріюмфують серед таких пригожих для них обставин. Нераз доводиться переводити породи в хаті, де на печі лежить хорий з високою горячкою на сухоти, а під вікном сидить кількоро дітей, яким недокровність, золотуха аж з очей світить. Все це приміщується і відбувається буквально в одній кімнаті, де не можна навіть випростуватись, а сівши мусиш сховати чоги під себе, або через поріг виставляти на мороз. Якщо подумає дехто, що перебільшую, такому недовіркові можу подати докладну адресу, хай сам переконається.

А статистичні дані виказують, що смертність серед наших дітей, головно немовлят і серед старших майже дорівнює природньому приростові нашого населення. Якщо додати до цього жахливе обмежування кількости дітей серед нашої інтелігенції і молодших, дещо свідоміших подруж на селі, то перед нами дуже темна будучність. Ми вже стоїмо перед мареном майоризації нашої галицької етнографічної території чужим елементом, до чого, як кажу, причиняється слабий, або майже ніякий приріст українського населення в Галичині, а з другого боку відома кольонізаційна політика ... душехватство і польонізація наших ... одиниць. Зрештою ці останні справи відомі кожному з преси, а в терені кожний сам це наглядно бачить.

Страшні і невідрадні гігієнічно-санітарні умовини та матеріяльна нужда нашого села, що поглибиться ще по переведенні кольонізації наших земель, лише збільшить відсоток смертности українського населення.

Але на цьому ще не кінець. Наш нарід з постійного недоїдання, нужди і тяжкої, виснажливої праці та з причини хронічних недуг, (сухіт, ревматизму і сифілісу), калюватіє, дегенерується фізично і морально.

На фізичну дегенерацію нашої молоді, поминаючи всякі інші огляди, вказують найкраще висліди при бранці до війська. До того навіть ті, що вже пролізуть крізь вухо голки „поборових" комісій, нездужають підчас військової служби і творять найбільший відсоток недужих на туберкульозу в окружних військових шпиталях. Навіть новобранці з краківського і келецького воєвідства, де панує нібито велика біда з перенаселення і звідки рекрутуються кольоністи на наші землі, не виказують навіть такого відсотку недужих на сухоти, що дуже легко ствердити зі статистики смертности, що єдина ще найбільш достовірна. Вона теж найбільше промовляє проти кольонізації наших земель, де нібито є надмір землі і нема нібито кому на ній працювати! І якби представники цих 74 польських організацій, що з криком, ненавистю і піною на устах закликують кольоністів іти походом на нашу землю, зайшли і побачили наше село зблизька, не через канібальські окуляри, не через призму або криве дзеркало псевдонаукових і фальшивих „виводів" пп. Гломбінських та Ромерів, то змінилиб своє становище або щонайменше мовчалиб, якщо ще мають бодай крихітку совісти. А може в них ще є бодай за макове зерно совісти, бо в цих 74-ох організаціях, що підписали відозву за кольонізацією українських земель, находяться самі християни і до того ще „католики"!

ІІ.

Всі думки і всі статистичні дані п. І. Боднара у статті „Українські діти без опіки" вповні підтверджую. Провірюючи один зі садків „Рідної Школи" з власної ініціятиви, знайшов я саме такий стан здоровля серед дітей, як про це пише автор у згаданій статті. Для орієнтації наших рідношкільних чинників у Городку я зладив відповідний звіт. І як слушно завважив автор, не всі діти ходять до такого садку, лише діти свідоміших селян у селах більше культурних. Щож тоді діється по наших темних, культурно цілком відсталих селах? Це незглибимі нетри нужди, бруду, хоріб, на вид чого здрігається культурна людина. Там царює безпорадність і безсильність боротись чи хочби шукати десь фахової поради, на що нема теж під рукою гроша. І хорий або гине або мучиться без всякої помочі.

І коли автор згаданої статті кликує до того, щоб наші харитативні установи обєднались у праці над допомогою для української і то голодної беззахисної дітвори, то я скажу, що це було би краплиною в морі тої праці, яку треба щойно зробити! Бо не тільки опіка над беззахисною українською дітворою у вузьких рамцях доривочности і дилетантизму, але пекучою необхідністю є фахова санітарно-гігієнічна доцільна опіка над всією українською дітворою, над цілим українським народом. Це просто наказ хвилини. І як державні народи для вдержання своїх політичних кордонів мусять сьогодні зброїтися і моблізувати всі оборонні сили, то ми, недержавна нація, загрожені у своїм фізичнім істнуванні не тільки зовні, але передовсім від внутрішнього ворога — нужди, хоріб і дегенерації, повинні змобілізувати всі сили до боротьби з ними.

ІІІ.

Ясно, що всяка боротьба мусить бути зорганізована і для її організації треба грошей. Як їх добути? Багаті державні народи борються всякими способами з нуждою і з недугами. Поодинокі особи таких народів, що живуть у відповідних санітарно-гігієнічних умовинах, самі шукають фахової лікарської опіки і поради у всяких сумнівних випадках. Крім того державний апарат бореться зорганізовано і фахово при допомозі санітарно-гігієнічних установ проти пошесних хронічних недуг. Приватні філянтропійні установи теж ведуть працю в цьому напрямі, а всякі жертводавці сиплять на ціль міліонами. Щож ми, бідна нація, переслідувана долею можемо зробити?

Ми теж повинні підняти боротьбу під гаслом: „Ратуймо націю піднесенням і вдержанням доброго фізичного і морального здоровля її одиниць!" — Це гасло виконаємо тільки спільним зусиллям! Тому засновуймо кооперативи здоровля! А хто покликаний до цього, щоб це перевести в життя? В першій мірі всі центральні кооперативні установи, головно РСУК повинен заняти цією справою при видатній і активній підтримці всіх наших центральних установ і товариств та цілого зорганізованого громадянства разом з церковними і харитативними організаціями. Представники всіх установ, товариств та організацій повинні цю справу основно перединскутувати, уложити плян і схему організації кооператив здоровля та спопуляризувати її ідею відповідними статтями й обіжниками. З цією метою в домівках усіх центральних установ, філій та низових організацій по селах повинні висіти короткі написи: „Закладайте і приступайте в члени кооператив здоровля". Слід теж зорганізувати відповідні відчити по читальнях „Просвіти", в кружках „Рідної Школи" і „Сільського Господаря", приднати священників і найголовніше лікарів. Українські лікарі повинні на кожнім кроці ширити ідею „кооператив здоровля" тимбільше, що вони булиб санітарними шефами на районах кількох чи кільканацяти кооператив.

Безперечно знайдуться такі, що ідею „кооператив здоровля" вважатимуть утопією, що її неможливо перевести в життя. Відповідь коротка: Якщо ми не в силі зробити цього при допомозі кооперації, щоби врятувати здоровля нації, то перед нами сумна перспектива. Але нема мабуть двох думок, що кооперативна форма здійснення цієї ідеї ще найдоцільніша в наших теперішніх умовинах. Завдання, що їх мали виповнити „кооперативи здоровля", затяжкли б

від організаційної схеми, кількости і активности членів, їх громадянського наставлення та карности, фахового лікарського проводу та ощадної і доцільної господарки. В кожнім випадку в осідку району повинен бути лікар і помічний санітарний персонал, якого ми взагалі ще не маємо, але який мусимо виколоти, бо він доконче потрібний. Далі потрібні акушерки, порадня для матерей і дітей, головно для немовлят, протитуберкульозний і протисифілітичний диспанзер, з окремим приміщенням. Потрібний теж невеликий, але енергійний адміністраційний апарат, що його можна скомбінувати разом з санітарним персоналом.

Централею для кооперативи здоровля повинен бути шпиталь, що мав би всі відділи під кермою спеціялістів. Цю ролю повинен відограти наш український шпиталь ім. А. Шептицького. В міру матеріяльних засобів і розвитку слід би розбудувати ще санаторії, захисти для дітей і старців, відпочинкові оселі і т. п. Але це вже пісня будучности.

Недавно преса подала вістку, що вже засновано дві кооперативи здоровля у львівському повіті. Заснування цих кооператив є початком великого і могутнього діла, що може завважити на дальшім розвитку нашої нації. Бо крім піднесення стану здоровля нашого народу, зменшиться відсоток смертельности. Одночасно зросте дбайливість за добірний і великий приріст нашого населення. Праця в цьому напрямі виведе нас з теперішнього отупіння і пасивности в цій ділянці та вляє в наші жили більше енергії і збільшить наш експанзивний потенціял, питомий здоровій расі. Вкінці піднесе нас на вищий ступінь матеріяльної і духової культури. Наші учені, які займаються демографічними питаннями та евгенікою, повинні сказати в цій справі теж своє важке слово.

Не слід теж забувати, що кооперативи здоровля це певний і вдячний вартат праці для наших лікарів. Вони спонукають теж лікарів займатись глибше суспільно-санітарними справами, працювати науково, спеціялізуватись та вносити нові цінности до скарбниці загальної, а в першу чергу нашої національної культури. Знову наша інтелігентна молодь знайде працю як санітарно-адміністраційний персонал.

При кінці моїх уваг хочу ще підкреслити ось що: Люди, які займуться здійсненням цієї ідеї в життя, повинні познайомитись з відповідними зразками кооперативи здоровля в Югославії, де вони добре розвивались та з організацією могутніх „Спулек Брацких" на Шлеську. Українське Лікарське Товариство напевно не відмовить своєї участи в цій справі, даватиме відповідні вказівки і відповідно вплине на своїх членів. Отже до діла!

Д-р Г. Чв.

Організація дитячих садків у 1937 р.

Надійшла весна. Саме пора до підготовки, заложення й ведення дитячих садків. Тою працею в першій мірі і з правила повинні заняти-ся місцеві Кружки РШ. під проводом Повітових Кружків РШ. Одначе до співпраці треба запросити конечно всі місцеві товариства й установи. Де на місці нема ще Кружка РШ., там організуванням дитячих садків повинні зарівночасно зорганізовані ними дитячі садки під взяти інші українські установи, підчиняючи нагляд Рідної Школи.

Як вступну працю до організації дитячих садків треба вважати нараду батьків. Таку нараду можна відбути й без попереднього повідомлення староства на основі арт.18. закону про зібрання з 11.III. 1932, Д.З.Д. ч. 48 поз. 450, але президія наради мусить усіх приявних особисто знати. На тій нараді треба: 1) списати батьків, що рішаються віддати свої діти до дитячого садка, 2) списати дітей, які будуть ходити до садка, 3) підшукати чисту, ясну хату з садом, або при площі, 4) обміркувати спосіб харчування дітей у дитячім садку і 5) намітити провідницю дитячого садка й лікаря, що занявсяб оглядинами дітей у садку. При списуванні дітей до дитячого садка слід брати під увагу лише діти від 3. до 7. року життя.

Дитячі садки — це суспільна установа, що організується на основі розпорядку Президента Р.П. з 22/IV. 1927, (Д.Р.П. з 30/IV. 1927, ч. 40. поз. 354). На такому самому становищі стануда й Кураторія ЛШО. у Львові і своїм обіжником із дня 2/I. 1935, ч. I. 35006/34 доручає шкільним інспекторам, щоб дитячим садкам не ставили перепон. Прохання на дозвіл дитячих садків треба вносити виключно до приналежного староства. Найліпше робити це за посередництвом Повітового Союзу Кружків (Пов. Кружка) РШ. Зразок такого прохання й потрібних залучників поданий у книжці: „Українське Дошкілля". Тому **кожна провідниця й кожний Кружок РШ. чи кожна інша установа, що веде дитячий садок, повинна негайно набути книжку: „Українське Дошкілля" в Головній Управі РШ., Львів, вул. Сикстуська 46.** (ціна 3.50 зол. + 0.50 зол. за пересилку).

Шкільна й адміністраційна влада погодилася на те, щоб Головна Управа РШ. взяла виключний нагляд над усіми нашими дитячими садками. Тому кожний Кружок РШ. чи інша установа, що хоче основати дитячий садок, має про це повідомити Головну Управу РШ. — найліпше за посередництвом Повітового Союзу Кружків (Повітового Кружка) РШ. У зголошенні подати: 1) місцевість (назву громади, почти, повіту), 2) час праці дитячого садка (від — до), 3) котра установа основала й веде дитячий садок і 4) яку платню (місячно) може дістати провідниця чи пак подати взагалі умовини удержання провідниці.

Ті Повітові Союзи Кружків (Пов. Кружки) РШ., що організували дитячі садки у своїх повітах попередніми роками й мають у себе зареєстровані до праці місцеві провідниці, можуть їх і на цей рік самостійно ангажувати для свого повіту, але після заангажування **найдалі вже до трьох днів мають їх зголосити Головній Управі РШ.**

Незалежно від цього кожна кандидатка на провідницю дитячих садків мусить зареєструватися в Головній Управі РШ. за посередництвом Повітових Союзів Кружків (Пов. Кружків) РШ. При зголошенні подати: 1) ім'я і прізвище, 2) ім'я батька й матери, 3) дату уродження, 4) місце теперішнього замешкання, 5) яку школу покінчила (іспити), 6) чи, де й коли відбула курс провідниць дитячих садків, 7) чи, де й коли вела вже самостійно садок і 8) які вимоги ставить за ведення дитячого садка. Повітовий Союз Кружків (Пов. Кружок) РШ. перешле Головній Управі РШ. ті дані зі своєю письменною опінією про кожну кандидатку зокрема, а якщо кандидатки особисто не знає, то зажадає письменної опінії про неї від іншої повітової української установи.

Кандидатки, що бажали би в 1937 р. вести дитячі садки, нехай безпроволочно внесуть подання до Головної Управи РШ. у Львові, вул. Сикстуська ч. 46. — До подання долучити такі документи в оригіналі або у відписі: 1) метрика або метрикальний витяг, 2) свідоцтво зрілости, 3) посвідка укінчення курсу провідниць дитячих садків, 4) свідоцтво здоровля, 5) життепис і 6) поручення повітової рідношкільної або іншої української установи.

Провідниці, що працювали в дитячих садках минулого року і їх документи є вже в Головній Управі РШ., нехай негайно зголосяться до праці й цього року.

Провідниці, що їх документи залишилися в Повітових Союзах Кружків (Повітових Кружках) РШ., а цього року хотіли би зголоситися до праці в інших повітах, нехай безпроволочно відберуть свої документи та внесуть подання просто до Головної Управи РШ.

В поданнях треба конечно зазначити, в котрому повіті хоче кандидатка працювати, щоб опісля не робити замішання ріжними змінами призначених вже місць.

Подання вносити вже негайно, одначе не пізніше, як до 10-го травня 1937 р., щоб був час на полагоду ріжних необхідних формальностей.

Головна Управа Рідної Школи:
Денис Коренець вр., голова. **Д-р М. Коновалець вр.,** секретар.

ЛЕВ ЯСІНЧУК. 4

АМЕРИКАНСЬКА УКРАЇНА

У СВІТЛІ „ПРОПАМЯТНОЇ КНИГИ".

Наш земляк, що зазнав у рідному краю стільки нужди й поневірки, що нераз перший раз бачив залізницю, коли їхав до „Гамерики", приїхав до цього нового краю і все мусіло на нього подіяти незвичайно. Він зовсім не міг би був погодитися з гордим англійцем, як от Б. Шовом, що написав, буцімто „їхати до Америки — це значить те саме, що в цивілізації вернутись назад ціле століття". Для нашого земляка Америка була одна велич, невидальщина. Тому „Свобода" перестерігала не чванитися Америкою взагалі не погорджувати Европою.„Свобода" виявила своїм землякам всі їхні недостачі, вказувала спосіб, як виховувати молодь,накликувала, щоб учитися англійської мови, щоб українці ставали американськими громадянами, щоб набували фарми й осідали на них, накликувала вчитися фахової роботи, братися до торговлі, до підприємств, учила випростовувати спину, здаватися на свою власну розумну проворність по засаді „help yourself".

У статтях, на прикладах великих жінок, кореспонденціями визначних українок „Свобода" розповідувала нашим українцям справу рівноправности жінки, підчеркуючи вповні жіночу політичну й соціяльну рівноправність та перестерігала засліпленних дівчат перед такими виявами американізації, де наші дівчата обжалювували одночасно трьох панів у суді за батьківство, щоб принайменше одного зловити на мужа.

Накликаючи загалом до освіти, виступала „Свобода" проти асиміляції, але одночасно доручувала якнайбільшу льояльність до Америки як у мирі, так і в часі війни.

Для українців не тільки у Злуч. Державах, але й загалом на еміграції, була „Свобода" тим, чим є місцевий американський часопис для місцевих американців. У „Свободі" відбиваються, як у дзеркалі, всі радісні й сумні, бадьорі й прикрі події. „Свобода" намагалася організувати українські громади, будувати церкви, народні доми та школи — не тільки у Зл. Державах, але й на рідній землі. Вона обєднувала всіх українців в одну родину й підіймала їх на щораз вищий щабель культури. Не добром чи гаразди, тільки під впливом „Свободи" українська імміграція якоюсь внутрішньою інтелігенцією кріпшала, розвивалася. Без „Свободи" булаб імміграція просто зівяла і зсохла, як відчімхнена галузка.

Наш нарід, що прийшов до Америки, не міг обійтися без церкви. Коли не було своєї, то його тягнули на ріжні боки: то московська православія, то всякі секти. Кожна українська кольонія вела свої церковні справи самопас. Треба було конечно церковного обєднання. І „Свобода" накликувала до такого обєднання, помагала морально ріжним кольоніям будувати церкви, вчила, як старатися за рідного єпископа, виготовляла меморіяли в цій справі, накликувала до зорганізування католицького часопису.

Беремо з руки оці виписки зі старих річників „Свободи", що їх так мозольно повигребував пильний автор (д-р Л. Мишуга), — попросту зідаємо ті рядки й від дива, жаху й жалю не можемо опанувати себе. Настирливо повертається до нас думка: Народе український! Хто не точив твоєї крови, хто не волочив землі твоїм білим тілом, якого поля ти не росив дрібними сльозами?!... Ти справжній піонір („сучасний жовнір") культури й господарства;*) для себе і для інших. Чи не є це наскрізь піонірська риса, яку малює такий виривок зі „Свободи" з 1894 р.:

„Між вічними горами, лісами, в дикій пущі, десь-недесь по 20 миль стоїть кілька хат,збитих з дощок. Як деяка майна (копальня) вугляна чи золота робить, то приходиш вечором з роботи до курної порожної шанди (шопи) і мусиш собі лахи прати" (стор. 65). Скільки то прийшлося витерпіти від усякого людського шумовиння! От, коли 1894 р. на поголоску про роботу „наші робітники збіглися до Йонкерс по працю, то дістали по голові камінням від „бомів" (батярів). Але нарід під впливом вільного краю таки відживав. Коли в 1893 р. одного вечора численніше товариство українців верталось з українським прапором з Елизабет до Джерзі Сіті, і кількох ірляндських лобузів зневажило їх, то — пише „Свобода" — „в одну мить викинули їх українці з поїзду з потовченими ребрами та з порозбиваними головами" (стор. 64).

Прочитуючи те все, нагадуються безсмертні слова генія України: „Не скує душі живої і слова живого".

(Далі буде).

*) Сава Чернецький: „Сучасні жовніри" (вірш), стор. 254.

ЕКОНОМІЧНИЙ ОГЛЯД.

Створім ринок для полотна і вишивок! *)

Нічого нового я властиво не пропоную, бо ті два роди домашнього промислу, про які буде мова, вже існують і то здавен-давна. Але існують вони незорганізовано та — так би мовити — підсвідомо. Тому ставлю собі завданням освідомити потребу зорганізувати те, на що звичайно не звертаємо в житті майже ніякої уваги. Адже занедбаний промисл нидіє та завмирає...

Був я якось в одному селі Б. на Волині, володимирського повіту. Зайшов до церкви, що мальовничо положена на горбку, серед зелені дерев. Бачив я найгарніші церкви Петербурга, Москви, Києва, Варшави, Львова тощо. А однак ця сільська церковця вхопила мене за серце, коли ввійшов я до середини. Вся вона була в рушниках: білих, вишиваних, українських. Не знайшов я ні одного образу, що його не прибраноб рушником. Так само і покрівці аналоїв і престола були з білого полотна з мистецькими вишивками. А в ризниці — багатій, ще передвоєнній — найкраща риза теж з білого полотна гарно вишита українськими взорами. Цю ризу вживають тільки на Великдень. Рідшої церкви я не зустрічав. Трохи згодом вдарила мене інша риса цієї церковці: була вона, як корабель легкокрилий, увесь в білих вітрилах. А чейже св. Письмо прирівнює церкву до корабля.

Так прикрасили свою церкву селяни з ініціятиви та при енергійній помочі свого тодішнього пароха, колишнього міністра УНР. За цим селом вслід пішли інші села, але небагато, бо не було ніякої пропаганди, ніякої зорганізованої акції. Проте в селі Б. звикли дівчата до вишивання, полюбили його. І нині в їх хатах все повишиване, що може бути вишите, тай полотна свого більше вживають, менше купуючи фабричної тандити. Ще й на продаж виробляють вишивані ручники з білого полотна.

А що, якби так було по всіх наших церквах, однаково православних і греко-католицьких — на Холмщині, Волині, Поліссі та в Галичині? Який величезний ринок збуту знайшли би для для себе і полотно і вишиванки! Та що не менше важне — як піднісся би естетичний рівень нашого сільського побуту! Та чи тільки сільського? Правдоподібно український інтелігент, що вийшов би з такого нового села, що змалку надихався б красою українських вишиванок на білому полотні, волів би носити, хай хоч у літі, не фабричні кольорові сорочки, а таки свою, з полотна, гарно вишиту сорочку.

Скажете: мрії, фантазії? Ні, на Великій Україні, у Полтаві, у часі революції бачив я досить багато нашої інтелігенції, що носила такі вишивані сорочки. А Полтавське Губерніяльне Земство навіть було зорганізувало вирób і продаж таких сорочок, не обмежуючись до заснування багатого етнографічного музею. Бо як тепер у нас, то трохи смішно воно виходить. Час від часу чуєш про ніби то показові вечорі нашої української ноші. Кільканацять, а то і кільканадесять наших пань у такий вечір пропарадує по сцені в багатих, гарно вишитих одягах і сховають пізніше чи не на цілий рік свій національний одяг... до шафи, до свого власного маленького музею. Нічого зрештою дивного, бо ій не можна щодня парадувати хочби в себе в хаті в такому святочному сценічному одязі з усіма його акцесоріями: численними стрічками, пацьорками, жупаном, тощо. Але чи серіозно думали в нас пані про те, щоби пристосувати українське полотно та вишивку до звичайної щоденної ноші. Мабуть ні, хоч спроби в тому напрямі є („Нар. Мистецтво" у Львові).

Коли я бачу, що дівчата жіночих українських гімназій носять цілком білі блюзочки при синіх спідницях, то завсіди приходить мені до голови питання, чи не можна би десь на вилогах комірця помістити гарну вишиванку прикрасу? Шкільний примус, урядовий взірець — відповідають мені. Ну а поза школою, особливо на літніх феріях — теж примус?!

Весною цього року відбувався на площі Сокола-Батька попис його членів. Виступали зі своїми точками і дівчата. Між іншими одна група дівчат стануда до ритмічного танку-вправи. Не вірив я своїм очам, коли глянув, як були одягнені ці дівчата. Всі в білих блюзках і в червоних спідницях.

Зовсім певно, що тут не було нічиєї свідомої злої волі. Це тільки показчик того, до чого можна дійти, коли не усвідомити собі питомих рис нашого побуту з деякими його традиційними родами домашнього промислу.

Гадаю, що наш найперший обовязок — зорганізувати та розбудувати відповідною пропагандою та створенням ринку збуту ті наші роди домашнього промислу, що найтісніше звязані з нашою національною вдачею та продуктами нашої рідної землі.

Н. С.

*) Ця стаття була надіслана з Волині на наш конкурс, але попала замість на економічний, на літературний. Через те журі її не читало. Щоби дати якусь сатисфакцію авторові, друкуємо її в цілости, хоч інших статтей ми не друкували.

Кількість кооператив згідно з цими закладами представляється отак:

	1934	1935	1936
Загалом	5741	5397	5202
обєднан.	5202	5049	5037
з них:			
а) польськ.	3465	3414	3368
б) **українські** (і руські)	596	622	651
в) жидівські	718	605	616
г) німецькі	426	408	402
необєднані	536	348	165

„Банк" підкреслює, що українські кооперативи виказують **постійний зріст** чисельний, чого не можна сказати про інші національні кооперативи, включно з польськими.

Стан вкладів і бежучих рахунків у кред. кооперативах представляється в тисячах золотих осьтак:

	1934	1935	1936
польські	130.840	146.915	144.683
українські	7.124	7.757	8.577
жидівські	34.346	35.337	36.193
німецькі	67.405	68.494	64.444

І тут бачимо, що вклади в українській кред. кооперації постійно зростають. Але „належить вона — пише „Банк" до **найслабшої під оглядом пересічної суми зібраних вкладів в одній кооперативі** (13 тисяч. тод., коли в одній польській кооперативі 43 тис., у жидівській 50, у німецькій 160 тисяч золотих)

—o—

З нашої кооперації.

РЕЄСТРАЦІЯ РАЙОНОВИХ ЕКСПОРТОВИХ МОЛОЧАРЕНЬ.

Рільнича Палата у Львові вписала до першого реєстру молочарень експортових такі Р. М.: 1) Зимне, 2) Бела, 3) Глинники, 4) Ширець, 5) Судова Вишня, 6) Городок Ягайлонський, 7) Рудки, 8) Калуш, 9) Рожнятів, 10) Журавно, 11) Ходорів, 12) Делятин, 13) Отинія, 14) Коршів, 15) Балинці, 16) Коропець, 17) Ладинці, 18) Денисів, 19) Жовква, 20) Рава Руська.

В Районових Молочарнях у Ременові, Бурштині, Войнилові, Яворові, Бережанах і Підгайцях ще не переведено перевірки і тому реєстрація їх наступить пізніше, по перевірці.

КООПЕРАТИВА „УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ" ВІДМОВИЛАСЯ КОЛЬПОРТУВАТИ „НОВЕ СЕЛО".

Надзірна Рада і Управа кооперативи „Українська Книгарня" у Чорткові, рішила не кольпортувати часопису „Нове Село", як подає само „Нове Село" „з відомих причин". Не сумніваємося, що причиною відмови кольпортажі „Нового Села" є відома клевета „Нового Села" на українську кооперацію, за яку то клевету окружний суд у Львові вже засудив відповідального редактора „Нового Села" на 4 місяці арешту.

ЧЕРГОВА КНИЖКА ДЛЯ КООПЕРАТИВНИХ КРАМАРІВ.

Р.С.У.К. рішив видати ряд книжочок, що разом творитиме свого роду підручну бібліотеку крамаря. Як перша з ряду цих книжечок вийшла книжечка **Д-р П. Панченка:** КООПЕРАТИВНИЙ КРАМАР. Стор. VIII+48. Ціна 0.60 зол., з пересилкою 0.75 зол. Є це загальні вказівки для крамаря і Управи про ведення кооперативної крамниці згідно з законом і торговельними та статутовими приписами. Друга книжечка, також необхідна кожному крамареві, що вийшла в останніх днях накладом Р.С.У.К., це **Юрія Танчаківського:** ГІГІЄНА ПРОДАЖУ СПОЖИВЧИХ ТОВАРІВ. З ілюстраціями. Стор. 56. Ціна 0.50 зол. З пересилкою 0.65 зол. Як чергові випуски бібліотеки для крамарів знайдуть ще книжечки про техніку продажу споживчих товарів, про зберігання споживчих товарів і ін.

УКРАЇНСЬКА ФІРМА ДЛЯ СКУПУ ЛАХМІТТЯ „ГАНЧІРНЯ" У ЛЬВОВІ.

У Львові повстала нова українська фірма „Ганчірня", яка буде займатися організованим скупом всякого лахміття, іменно: відпадків льняних, конопельних вовняних, бавовняних і т. зв. „шрепцу". Фірма „Ганчірня" має намір скуповувати лахміття за посередництвом Повітових Союзів, які мали би бути вповні забезпечними лахміттям для поодиноких кооператив. „Ганчірня" проектує, щоби кооперативи натільки скупували лахміття за готівку, але теж щоби перероблювали товаробмін. Кооперативна торговельна централя „Центросоюз" взяв би супроти цієї фірми позитивне становище, очевидно якщо загальна фірма зорганізує скуп лахміття так, що місцеві кооперативи і О. С. К. будуть вдоволені.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА.

ПІСЛЯ ЗАМКНЕННЯ „ПОКАЗУ МОЖЛИВОСТЕЙ РОЗБУДОВИ РІДНОГО ПРОМИСЛУ".

В неділю 12. п. м. закінчено виставу виробів чужого промислу, що їх найбільше наш ринок консумує. Відвідало її кругло 3000 осіб, з чого 708 у групах (120 — товариства і 580 школи). Невелика частина накладу книжки п. н. „Розбудовуймо Промисл" — як довідуємось — залишилася ще, так, що особи, які не мали змоги оглянути виставки, можуть про всі виставлені артикули довідатись із цієї книжки. Коштує вона 2 зол., а купити можна в У. Технічному Товаристві у Львові.

—o—

ПОЛЬСЬКА ХРОНІКА.

БОРОТЬБА З ДОРОЖНЕЧЕЮ.

Комісія Контролі цін веде свої праці дальше і в порозумінню з господарськими організаціями (Пром.-Торг. Палати, Т-во Поль. Купців, кооп. обєднання „Społem" і т. д.) В ціні обиженої кошти промітку комісія обмежилась поки що до споживчих артикулів і до інтересів міських мешканців. Та після спокійнення цих завдань, комісія перейде до досліду цін тих артикулів, що їх потребує село, таких як: машини, с.-г. госп. знаряддя, штучні наволоки, тощо. Йде про те, щоби **протидіяти спробам перенесення тягару звишки цін на сільське населення.**

На муку, хліб і крупи, — як це вже було подано в коротких ПАТ-а — вказано максимальні ціни, які саме сьогодні 17. п. м. стають правосильні. Адміністраційна влада заповіла строгі санкції на тих, що провадитимуть артикули першої потреби по вищих цінах. Спеціяльні комісії справджують чи купці тримаються приписів, виданих уже раніше, готових цінників з цінами у виставових вікнах.

ПЛАТНІСТЬ МАЄТКОВОЇ ДАНИНИ В ХЛІБОРОБСТВІ ВІДСУНЕНА.

На основі розпорядку мін. скарбу маєткову данину, що була платна до 30. квітня п. р., можна буде заплатити до 30. листопада п. р.

„ЦОДЗ. ГАЗЕТА ГАНДЛЬОВА" ПРО „СХІДНІ ЗЕМЛІ", ІХ ГОСПОДАРСЬКИЙ СТАН І МОЖЛИВОСТИ.

„Ц. Газета Г." присвятила число з 11 і 12. квітня (82) господарським справам Польщі Б. її сучасному примітивізмові і розвоєвим можливостям. В передовиці підкреслено, що Польща Б. не є з госп. боку однонога. „Коли взяти три південно-східні воєводства (себто Сх. Галичину), то ствердимо, що густота населення, довжина залізн. ліній і шляхів, пересічний збір із гектара головних продуктів, упромисловлення і цифри, що відносяться до інших госп. явищ, не дуже рижняться від Польщі А. Зате повищі явища на терені північних земель значно відбігають від пересічних цифр Польщі А". І дальше: „Півн.-східні землі і Волинь є найбільше занедбані. Польща мусить адобутись на велике зусилля, але щойно по довшім часі зрівняє півн.-східні землі з південно-східніми, а відтак цілу Польщу Б з рештою воєводств".

Та вспяке зусилля, про яке згадує передовиця „Ц. Г. Г.", буде даремне, поки населення півн.-зах. цих земель не матиме змоги **розвинути в ньо господарську самодіяльність.** Один із статтейних авторів зазначує, що „досі ще потенціяльні сили населення Волині не втягнено до продукційного циклю, тоді, коли в інших ділянках Польщі ті сили вже використані в значному розмірі".

КРЕДИТОВІ КООПЕРАТИВИ В 1936 Р.

Найновіше число місячника „Банк (за ц. р.) приносить м. і. цікаві цифри про кредитову кооперацію в Польщі за рік 1936 разом з цифрами за р. 1934 і 1935 (ось цифри з кінця грудня).

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Пішки з Праги до Токіо на Олімпіяду.

Він зветься Бертольд Плечіти з міста Ірляв. Має 27 років і оженився. Заняття не має, але любить ходити на проходи. Не такі собі звичайні, а далекі — наприклад по Европі. Його жінка в тому самому віці. Теж без заняття, теж „модерна" себто настроєна спортово. Взявши шлюб, рішили вони відсвяткувати цю подію якимсь спортовим осягом — рішили піти пішки з Праги до Токіо.

Плечіти почав уже мандрувати як бурлака, коли мав 20 років: перейшов тоді Мароко, Альжир, Туніс, Сицилію, Сардинію і Корсику. Два роки пізніше поїхав собі на лещетах 3.000 км. від Гельсінгфорсу до Гаммерфест. Навіть температура 50 ступнів не була для нього перешкодою.

Куди вони йдуть і як?

Новоженці вже в дорозі, вони перейшли 1710 км. і дійшли до Букарешту. Ціла траса має 22.400 км. і коли їх здоровля та ноги витримають, вони повинні би дійти до Токіо в 1940 р. Вони хотять бути на спортовій світовій олімпіяді, що там тоді відбудеться і почванитися своїм осягом.

Плечіти є не тільки спортовцем, але і філятелістом. Скрізь де він приходить, збирає марки, вимінює їх. Його жінка теж 27-літня подібна до нього як рідна сестра. Вона — латишка з Риги, малярка і зупиняється перед гарними краєвидами, щоб їх малювати.

Спортова пара поділила собі день так: вони встають в год. 4-ій зранку і мандерують до год. 9-ої, за той час переходять 20 км. Від 9-ої год. до 4-ої відпочивають і оглядають місто, полагоджують орудки; від 4-ої попол. до 9-ої веч. переходять знову 20 км. Їх сили та черевики покищо витримують.

Скрізь, де приходять, ідуть до війта чи бурмистра, що кладуть їм урядову печатку на доказ, що були в тому місці. Мають ще і другу почесну книгу, де вписують свої імена тільки почесні голови спортових союзів. Перед кожним із них складають наново присягу, що посуватимуться вперед тільки пішки.

У Румунії дістали вони третього товариша: 8-місячного англійського дога, якого подарував їм комісар поліції з Кронштаду на памятку.

—o—

СУХОТИ Є ЗАРАЗЛИВОЮ НЕДУГОЮ
!! Купи протисухітничу наліпку !!
3—7

Вічний скиталець по морі.

Досі знали ми тільки про „Жида вічного скитальця" і „літаючого голендра". Тепер прийшла черга на ірляндця, вічного скитальця по морі. Цим скитальцем є Франк Келлі, емігрант із Злучених Держав. Американський суд засудив його на 30 літ вязниці за влом до банку. Коли він відсидів 7 літ, його пустили на волю і решту кари дарували. Та на прощання побажали йому, „щоб його нога більше не ступила на американській землі".

Келлі сів на корабель і виїхав з батьківщини. Дарма, Ірляндія зовсім не мала охоти приймити „марнотравного сина" і не дозволила йому причалити до ірляндських пристаней. За приміром Англії пішла теж Франція та Англія. Щож тоді залишалось бідоласі гангстерові. Вертатись до Америки. Сів на перший ліпший корабель і вернувся до Америки. В Америці пригадали йому ввічливо попереднє домагання і справді не дозволили Франкові Келлі станути на американській землі. В Канаді теж його не приняли. Тоді Келлі вступив на службу на один грецький корабель в надії, що підчас мандрівки всежтаки знайде тиху пристань, де зможе спокійно висісти. Дарма! Ні держави Полудневої Америки, ні середземноморські держави не хотіли його приняти. В Шангаю китайська поліція навіть не дозволила Франкові висісти на сушу. Товариші з грецького корабля виправили його човном на корабель, який відїздив із Шангаю до Норвегії.

Уже два роки бідолашний гангстер скитається по морях і даремне шукає пристановища по пристанях цілого світу. Якщо вкінці не вдасться йому причалити на якімнебудь безлюднім острові, грозить йому вічне скитальство по водах цілої землі. Бідолашний гангстер оплакує цю нещасливу хвилину, що в ній покинув вязницю.

—o—

Таємнича коробка.

Віденська преса пише багато про дорогий депозит, що його має у своїх руках міська управа Моравського Брна. Цей депозит — мала інкрустована коробка містить імовірно в собі цікаві історичні документи і акти по цісаревій Єлисаветі. Покійна цісарева переховувала дуже дбайливо лист архикнязя Рудольфа, який описує зворушливу трагедію, що розігралася в Маєрлінгу. Останнім домаганням убитої цісаревої було затаїти подробиці смерти її найдорожчого сина Рудольфа. Цю тайну хотіла вона зберігти до 1950. р., бо до цього часу, на думку покійної цісаревої, вигине зовсім рід Габсбургів, які памятають цю трагічну подію.

Про зворушливий прощальний лист архикнязя Рудольфа знала тільки цісарева Єлисавета. Після її смерти цісар Франц Йосиф пошанував її останню волю і передав заяковану коробку маршалові двору. Маршал віддав коробку до міського архіву в Брні, давній столиці Моравії.

Тайна трагедії в Маєрлінгу цікавила віддавна ріжних дослідників та істориків. Саме перед кількома місяцями молодий австрійський історик Франц Мілєр почав нові досліди над переломовими подіями в недавній історії Австрії. У першу чергу хоче він використати для своєї наукової праці згаданий депозит. Віденські часописи розпочали анкету, в якій беруть участь ріжні політики і діячі. Анкета відбувається під гаслом: „Нині, чи за 13 літ відкрити правду".

Нові українські мельодії
на плитах „СИРЕНА"
захопили знавців

Місто без поліції.

Місто без поліції не лежить, як здавалось би, в Норвегії чи Швеції, де можна лишати відчинені двері мешкань, не побоюючись гостини злодіїв. Навпаки це місто лежить у Франції, яка моглаб до деякої міри побити ріжні рекорди в скількости та якости злочинів. Містечко Гере, головна місцевість в окрузі Крез, є сьогодні найідеальнішим пристановищем для злочинців, бо під цю пору нема там зовсім поліцаїв, тільки один громадський польовий, який мусить вдержувати лад у 37 селах, що належать до Гере. Причиною цього дивного стану є скарга на поліційного шефа, бригадіера Ляроша яка вплинула до його начальства. На підставі цієї скарги припинили комманданта поліції в урядуванні. Підчас слідства виявилось, що скаргу на комманданта поліції внесли самі поліцаї, які невдоволені з гострого начальника, хотіли його таким чином позбутися. Отже всі доноси на комманданта були фальшиві і начальник з місця звільнив усіх поліцаїв. Щойно тоді ціла справа скомплікувалась і набрала політичного забарвлення. Всі поліцаї були членами соціялістичної партії. Тому за ними вставились радні міста соціялісти, які почали домагатись, щоб викинених поліцаїв знову приняли до служби. Зате

бурмистр заявився за комманданом і домагався, щоб поліцаїв рішуче покарати. Ціле місто поділилося на два табори, а що покищо не визначено нових поліцаїв, а старі не роблять служби, злодії можуть гуляти по цілому місті як тільки схочуть. Автомобілісти їздять собі з такою швидкістю, як їм подобається, не зважаючи на приписи і не лякаючись ніяких кар.

Ціле місто вичікує нетерпеливо, коли в цілу справу вмішається міністерство і закінчить цілу дивоглядну історію

—o—

КОРОЛЬ І ТАНЦЮРИСТКА.

До Англії надійшли перші знимки фільма п. н. „Король і танцюристка", що її накрутила одна голівудська фірма. Сценар фільми — це історія молодого короля, який зрікається престолу з любови до кабаретової танцюристки. Король ухарактеризований на князя Віндсору.

Ця фільмова новинка викликала в англійській прилюдній опінії глибоке схвилювання. Цієї фільми, як повідомляють часописи, не пустять на екран. Американська фільма, яка не хоче стратити доброї опінії на англійськім ринку, рішила знищити цілу фільму.

ТЕХНІКУМ
СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОМИСЛОВОСТИ
ФАХОВА ДВОРІЧНА ПОЗАОЧНА ШКОЛА
при Українському Технічно-Господарському Інституті в Подебрадах.

В програму навчання входять: математика, фізика, хемія, креслення, політична економія, теорія кооперації, рахівництво, машинознавство, хемічна технольогія води, технольогія палива, практична електротехніка, організація підприємств, складання конторисів, калькуляція, консервація та технічне перероблення садовини й городини, олійництво, миловарство, будівництво, вироблення цегли та дахівки, бетонові вироби, млинарство, вироблення масла та сирів, маргарину, свічок, етерових олій, цукроварство, крохмальництво, броварство, винарство, гуральництво, оцетарство, гарбарство та кушнірство, холодільна справа, штучні гнойва.

На Технікум приймаються особи не молодше 17 років а освітою, яка відповідає 4 клясам гімназії або подібної школи.

По завізченню Технікум і складенню іспитів видаються свідоцтва на звання „техніка сільсько-господарської промисловости".

Проспекти з умовами студій і таксами за навчання безплатно. Звертатися на адресу: Ukrajinský Technicko-Hospodarský Institut Podebrady, Tchecoslovaquie.

На ту саму адресу надсилати прохання й запити в справі студій на 4-річному Високошкільному **Економічно-Кооперативному Відділі**, 3-річній **Вищій Школі Політичних Наук**, 2-річних курсах **Українознавства**, Вищих курсах **Громадської Агрономії**, 1-річних курсах **Бухгальтерії**, та короткотермінових курсах мов, пасічництва, садівництва, консервації й технічного переробления садовини й городини, оброблення шкіри, миловарства, фотографії, радіотехніки, птахівництва, городництва та американського промислового пасічництва.

ЧИ СТАРІСТЬ Є ТЯГАРЕМ?

Звичайно кажемо, що старі люди вгинаються під „тягарем літ". Один учений американський хірург заявив, що такі слова є надто збсурдальні. По довгих дослідах на трупах устійнив він такі пересічні дані:

У зрілої людини печінка важить нормально 1500 грамів, у старця тільки 800 гр. Вага селезінки з 200 гр. спадає на 100 гр., мозок із 1165 грамів спадає на 900 грамів. Нирки тратять всього 70 гр. Тільки один орган людини розростається під старість, а саме серце, яке в старої людини важить 1 кг. більше, як серце зрілої людини.

Княжий „Дар Просвіті" — не фонд для всенаціональних виховних змагань. Не жаліймо жертв за „Дар Просвіті"

Великий Театр

В СУБОТУ ПРЕМІЄРА
„ПРОФЕСІЯ ПАНІ ВАРРЕН"
Г. Б. ШОВА.

Великий Театр

Невже ліквідація тернопільського воєвідства?

У звязку з несподіваним становища тернопільського воєводи кружляють у Варшаві поголоски, буцімто тернопільське воєвідство буде ліквідоване. Цю ліквідацію мав би перевести свіжо іменований віцевоєвода Маліцький, який виконує функції воєводи.

Компроміс між урядом і армією.

Союзний центральний комітет розглядав домагання, що їх поставив марш. Ворошилов Сталінові в імені червоної армії, в ультимативній формі. Сталін згодився на компромісову відповідь, а саме: Домагання, щоби три представники червоної армії увійшли до ради праці й оборони відкинено, мовляв, армія повинна бути поза політичним життям,бо закордоном, зокрема у Франції це могло би зробити зле враження. Виконавчий комітет годиться лише на те, щоби два вищі старшини й один військовий інжинір брали участь в засіданнях ради з дорадчим голосом як звязкові між урядом та військом. Відкинено теж друге домагання: щоб усі адміністраційно-господарські справи армії розглядала окрема старшинська комісія. На домагання Ворошилова, щоби військо вилучити зпід контролі ГПУ Сталін заявив, що такої контролі на ділі вже нема. Ворошилов домагався також, щоб увільнили марш. Тугачевського з домового арешту, та Сталін впевняв, що він зібрав матеріяли настільки компромітуючі для Тугачевського, що про його дальшу долю рішатиме не уряд, а суд.

—o—

Переполох серед варшавських комуністів.

(КТВ.) В російському студію у Варшаві грають саме одну з Гоголівських комедій, що притягає на театральну салю багато цікавої веселого видовища публики. Але багато більше зацікавлення викликала в столиці поява нового Гоголівського „ревізора" Матвея Гофроновіча, спеціяльного куріера Коміптерну.

ХТО КРАВ?

Після голосних московських процесів серед польських комуністів дійшло до розвалу. Старші пішли за Троцьким, молоді за „тятей" Сталіном. З боротьби поміж тими двома партіями потрапили користати деякі меткіші комуністи, а яких один напр. украв з партійної каси 22.000 зол.

Для т. зв. „Фонду червоної помочи" призначив Коміптерн на Варшаву 37 тисяч зол., з яких видано „легально" лише 5.289 зол. — решта пропала.

Тому нічого дивного, що величезний переполох серед варшавської комуністичної верхівки викликала несподівана поява надзвичайного куріера з Москви, Матвея Гофроновіча, що приїхав зі спеціяльною місією контролі партійних грошей. Серед комуністів настала справжня консгернація. Багато з них добровільно заголосилось під партійний суд, як враз виявилося, що Гофроновіч ще пять років тому був викинутий з партії за... грошеві зловживання. Поки варшавські комуністи цей факт устійнили, коміптернівський ошуканець пропав мов камінь у воду.

Гофроновіч має за собою багате минуле — виступав уже в ріжних ролях і краях. „Працював" як агент Коміптерну у копальнях діямантів в Африці, вештався в Персії, комунізував прихильників Гандія, був в армії Чанг-Тсо-Ліна, пробував революціонувати еспанську легію в Марокo, в Москві давали йому важні функції.

Тепер „ревізор" працює вже десь дальше. Але серед варшавських комуністів ще довго не буде спокою...

НАСЕЛЕННЯ ЄГИПТУ ДОХОДИТЬ ДО 16,000.000.

В Єгипті закінчили конскрипцію; вона виявила, що Єгипет має тепер 15,904.525 мешканців. 1927. р. жило в Єгипті 14,270.864 людей.

—o—

Д-р Остап Прийма
лікар

по тяжкій недузі, прийнявши Найсв. Тайни упокоївся в Бозі 16. квітня 1937 на 51 році життя. Похорони відбудуться в неділю дня 18. квітня ц. р. в год. 3. попол. з дому жалоби при вул. Личаківській 37а на Личаківський цвинтар.

На цей сумний обряд запрошують свояків, знайомих і товаришів покійного

ДРУЖИНА, ДІТИ І РІДНЯ.

НОВИНКИ.

— Приймаю пацієнтів у мому заведенні Львів, вул. Сикстуська 17, тел. 265-73 від 9—1 і від 3—6.30, в неділю і свята за попереднім замовленням Пльомби, золоті, платинові і емаліовані корони, штучні зуби в золоті, кавчуку і нержавіючій сталі. Регуляція зубів, що криво ростуть. Полекші в сплатах. — Нлсс. 1—3

— Найкращі лиси, пелєринки виконує і поручає Ю. Глушевський, пл. Капітульна ч. 3., тел 254-46. Приймаю футра літом до переховання.

— **Весняний сезон у Черчі.** Весняний сезон у Черчі починається 5. травня. Ті, що хорію ть на ревматизм, гіхт, ісхіяс, злу переміну матерії, шлункові, ниркові та жіночі недуги повинні користати з найдешевших цін і найдогіднішого часу лікування. Інформації: Управа Живця, Черче, п. Рогатин. 642 4—10

— **Вечір української пісни у виконанні Марії-Сабат-Свірської** відбудеться в суботу 17. ц. м. в малій салі Лисенка. При фортепіяні: д-р Нестор Нижанківський. Скрипка: д-р Роман Кришталь-ський. Початок: год. 7.30 веч.

— **Редакція журналу „Жінка"** повідомляє своїх передплатниць і читачок, що з причин від редакції незалежних число з дати 15. квітня не появиться. Зате з кінцем місяця перед Великодніми Святами вийде подвійне число 8—9 у збільшеному обемі.

— **Шевченкові Роковини** відсвяткує управа, учительський збір і молодь гімназії СС. Василіянок у Львові при вул. Длугоша 17 а, концертом у дні 17. ц. м. у власній салі. Початок в год. 18-ій. Добровільні датки призначені на шкільну поміч.

— **З радія.** Празька радіостація (470) передає в неділю 18. квітня від год. 17.50 і 18.00 оперу Ріхтера „Тарас Бульба" на основі Гоголя.

— **Летунська школа в Станиславові.** В неділю 18. ц. м. прилетить до Станиславова з Катовиць 11 літаків, що їх жертвувала катовицька округа Л. О. П. П. станиславівській. У звязку з цим дарунком у Станиславові відкриють 25. ц. м. летунську школу для цивільних летунів.

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА" Ч. 18.

РОМАН ВИХОЛИС.

CONIUNCTIVUS.

— Ти читала в газетах? У Німеччині кожна дівчина, заки вийде заміж, мусить скінчити підготовчу школу до шлюбу. Я цікава, чи в такій школі є окрема катедра, де професор учить, як здобути собі чоловіка. Це-ж найважніший предмет. Я розумію рівноправність жінок з мужчинами, наше право до посад і заробітків, таких самих як вони мають, але мусиш признати, що кожної жінки таки найкраща посада добре вийти заміж. А кожна жінка, коли тільки трохи має розуму, може вистаратися за женіха, лише треба знайти на це спосіб.

— А ти знаєш такі способи?

— Катедри я може і не могла би обняти, але я доказала неабияку штуку, коли зловила такого бурмила, як мій чоловік професор-фільософ.

— Лізо, то ми тільки літ зі собою приятелюємо, а ти мені ще про це не згадувала... Сподіюся, що все мені розкажеш. Як хто вже зрадився, що має якусь таємницю, кажуть, що розказав в ній половину. Як я від тебе ту першу половину дізналася то вже мусиш розказати мені і другу. Я сама цікава, ну, може і моїй долі придасться.

— Лідусь! Нічого такого цікавого і надзвичайного, але як уже язик засвербів, треба докінчити... Ти знаєш мого брата Леська? того, що тепер судлею? У школах якось не йшла йому наука, не мав великої охоти вчитись і нанали йому інструктора. Батькові поручили мого теперішнього мужа, Василя. Василь замолоду був поистійний, шойно тепер, як живіт йому виріс на гірше змінився. Він мені досить сподобався. Жду у своїй кімнаті, доки не почую, що лекція кінчиться. Знайду собі якусь орудку, війду до братової кімнати і про щось з Василем почну говорити. Він був страшенно поважний, відповість, що його спитаю, вклониться і забирається додому. Раз читаю якийсь роман. Чую лекція вже кінчається. Хопила я свій математичний зошит — я тоді ходила ще до вчительської семінарії — і показую йому задачу. „Може ви вміете її розвязати", кажу, „бо я не маю охоти мучитися". Взяв зошит, за хвилинку віддає усмі хаючись: „Я вже вам розвязку в зошиті виписав". У другій руці я тримала книжку до читання. Він узяв з моїх рук книжку і глипув на заголовок.

— Ви — каже — читаєте романи?

— А ви ні?

— Я романів не читаю. Все те людська видумка. Не вірю, що на світі існує любов. У дійсности це зовсім инакше. Я тої думки, що ліпше заждати, що нам принесе доля, як читати неправдиві історії, які звичайно кінчаться по дурному, що закохані по довгих викрутасах женяться.

— Чи не можливе, щоб ви не вірили в любов?

— Здається, що не вірю, бо деж у чоловіка властиво та любов мала би міститися? В серці ні, бо воно є для обігу крови, а мізку ні, бо мозок служить до важнішої функції — до думання, у шлунку вже зовсім ні і не бачу в нас такого місця, де вона моглаб існувати.

— Но, добре, а скажіть мені, що це таке електрика? — питаюся його.

— То ви про таке питаєтесь? То професор фізики не викладав вам, що як хвіст лиса потерти об цинкову банку то тоді покажуться іскри? Ні іскри то електрика.

— Щось подібне є з любовю — кажу йому — як одно на друге подивиться повстають іскри, а чи це від серця чи від мізку то вже неважне.

Він почав сміятися:

— Я вже двацять літ дивлюся на світ, незадовго треба вже буде окуляри купувати, а ще до любови не додивився.

На тому ми попрощалися. Від тоді я постановила собі: „Пожди, навчу я тебе дивитися..." Довший час не показувалася я йому на очі. Це його здається зацікавило і він спитав раз брата, чи я не виїхала. „Ні, каже брат, вона у своїй кімнаті читає книжку". Но, як про мене запитався то вже добре. Я довідалася, де він мешкає. Він мешкав зі своєю мамою, недалеко нас третя бічна вулиця. Одного разу виговорився перед братом, що зі своєю мамою йде на забаву, бо його маму просили заняти на тій забаві буфетом. Я так покрутила, що теж з моїми родичами пішла на ту забаву. Я зазнайомилася з його мамою. Ми почали говорити про кухню, про печиво. Я обіцяла їй принести дуже добрий припис на медівники і зараз на другий день перед полуднем занесла їй той припис. Василя не було дома, бо він був занятий поза домом. Але від того часу рядками почала заходити до Василевої мами. Від неї я довідалася, що Василя намовляють, щоб він записався до лещатарського товариства. Він увесь день сидів на кріслі і йому треба було конче руху, казала його мама. Я зараз собі вписалася до того товариства, було це в пізню осінь. Купила собі лещата і зараз у товаристві зробила рух, що треба притягати нових членів. Я згадала отак ніби-то мимоходом, що Василь має охоту... але його треба би намовити... Вислали ми до нього делегацію і як тільки впав сніг, Василь уже був членом нашого товариства

(Докінчення буде).

УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО
сповіщає про смерть свойого члена
Д-ра Остапа Прийми
Б. СОТНИКА-ЛІКАРЯ У. Г. А.,
що наступила 16. IV. 1937 р. у 51. році життя. Похорони відбудуться в неділю 18. IV. 1937 в год. 15. з дому жалоби при вул. Личаківській 37а на Личаківський цвинтар.
Виділ Українського Лікарського Товариства у Львові.

— **Наради міжміністеріяльної комісії.** У салі львівської Промислово-Торговельної Палати відбулось засідання міжміністеріяльної комісії. У склад цієї комісії входять представники міністерства скарбу, хліборобства, комунікації, промислу і торговлі та представники польського Експортового Інституту. Засіданням комісії, яка мала обговорити актуальні експортові питання, проводив директор В. і Е. Турський.

— **VII. Вистава української мистецької фотографії.** В неділю, дня 18. ц. м. відбудеться у Львові, в салях природничого Музею НТШ (Чарнецького 24.) в год. 10.30 відкриття VII. виставки української мистецької фотографії, уладженої Українським Фотографічним Товариством у Львові. Вистава триватиме від 18. квітня до 9. травня 1937. Згадане Т-во видало теж багато ілюстрований катальог виставки.

— **Твори Шевченка в жидівській мові.** Державне видавництво на Сов. Україні видало твори Шевченка у перекладі на жидівську мову. Переклад зложив поет Б. Гофштайн. Вибір творів обіймає переклади більшої частини ліричних поезій Шевченка, кілька поем („Кавказ", „Сон" і т. д.). та повісти.

— **Цінні українські мідерити.** У збірках бібліотеки ім. гр. Красінських у Варшаві віднайшов співробітник Українського Наукового Інституту у Варшаві кліші 6-ох мідеритів, що їх виконали з початком XVIII. в. відомі українські гравери — Іляріон Мігура та Іван Щирський. Управа бібліотеки уможливила Українському Науковому Інститутові репродукцію цих мідеритів, що їх виконали мистці графіки — Холодний і Плужанський. На окрему увагу заслуговує портрет з 1703. р., Андрія Войнаровського, сестрінка гетьмана Мазепи у виконанні гравера Мігури та його власний портрет. Як відомо, А. Войнаровського схопили пізніше на еміграції москалі і заслали до Якутська.

Святочні бажання за посередництвом „Діла"

Подаємо Шановним Читачам до ласкавого відома, що як і минулими роками, з нагоди цьогорічного Великодня відкриваємо окрему рубрику святочних бажань для Вп. наших Читачів і Прихильників.

Надіслані бажання помістимо у святочнім числі „Діла". Кошти бажань: 2 золоті до розміру 15 слів та 20 сотиків за кожне слово понад 15 слів.

Сподіємося, що наше Шановне Громадянство використає цей дійсно вигідний і дешевий спосіб святочних бажань та з нагоди цьогорічного Великодня пригадається своїм дорогим і близьким своякам, приятелям, товаришам, знайомим і т. д.

Бажання, за які належитість просимо надсилати рівночасно з текстом, приймаємо до 28. квітня 1937. року.

— **Т. С. Л. у товмацькім повіті.** В салі міської ради в Товмачі відбулися загальні збори тамошнього кружка Т. С. Л. Предсідник кружка здавав звіт, з якого виходило, що праця кружка ішла в напрямі основування нових читалень Т. С. Л. у повіті. Таких читалень заложено 18. Крім цього кружок збудував школу в Городлях, відновив будинки, співпрацював у веденні недільного університету і т. д. В дискусії над звітами бесідники звертали увагу на різні справи, звязані з закріпленням польськости в повіті.

— **Д-р В. Ямпольський вийшов на волю.** Арештований перед кількома днями д-р В. Ямпольський, співробітник „Роботнічої Трибуни" вніс жалобу за придержання його в арешті. Господарський виділ окружного суду розглянув жалобу і д-р В. Ямпольський вийшов у четвер пополудні на волю.

З українського життя на Дал. Сході.

УКРАЇНСЬКИЙ ДВОТИЖНЕВИК У КИТАЮ.

У китайському місті Ціндао появилося перше число українського двотижневика „На Далекому Сході" з датою 27. березня ц. р. Це перше число присвячене памяти Т. Шевченка і 20-тим роковинам Центральної Ради в Києві. Крім більших статтей містить воно початок більшого фейлетону п. н. Подорожні враження (з головних осередків української еміграції на Дал. Сході: Тяньціну, Шангаю і Ціндао). В „радіо-хроніці" читаємо про авдиції большевицької стації у Владивостоці. Перша була присвячена 15. роковинам червоної армії. Слухачі цієї цікавої авдиції почули, що першим червоноармійцем був Петро І-ий. „На Дал. Сході" жаліє, що не можна було почути, чому саме большевики рішили починати історію черв. армії від Петра І-го, а не напр. від Івана ІІІ. чи Андрія Боголюбського. „В історіософії, видно — пише газета, — успіхи большевиків більші, ніж в історіографії"...

Та ще цікавіша мала бути авдиція владивостоцької радіостації про Шевченка.

Ціла „святочна" промова (виголошена, очевидно, московською мовою), виглядала так: „Сьогодні день українського поета Тараса Шевченка. Певно (канечно) не можна його назвати атеістом, та він боровся проти попів та „царського самодержавія". Зараз почуєте деякі його твори".

Після того дві особи деклямували: „И здесь и всюду погана"., „Люди бездные, темные", „Архимед и Галилей" й „Свет мой тихий, ясный".

Оце й все. Чи не досить ясно?

Чому, може хто спитає, саме ці вірші? Тому, що їх ще найлекше підвести під „абщеімперскую" сопілку, бож там не згадані слова „український нарід", „Україна" і тому можна підвести Шевченка під рангу якогось Кольцова чи Стенькі Разіна...

Чому ці вірші виголошено в московській мові та й ще у неохайно-здеформованому перекладі? Бо саме в цій мові вогненні слова Шевченка найлекше можуть згубити силу свого внутрішнього напруження, виразно національну свою душу.

Марні зусилля — кінчить газета свою нотатку.

Зі згаданого числа довідуємось ще про істнування „Просвіти" в Ціндао і про оперету „Наталка Полтавка", яку ставить „Український Драматичний Гурток" з п. Мариною Коботовою, яка недавно приїхала з Теньціну, в ролі Наталки.

ШАНУЮТЬ ДІЯЧІВ.

У фоє У. Нац. Дому в Харбіні вивісили на стіні гарний портрет старого і заслуженого українського діяча на Дал. Сході, **В. С. Опадчого**. „М. Вістник" пише з цього приводу, що добре булоб постаратися про те, щоби на стінах У. Н. Дому явились портрети інших ще заслужених діячів, як: О. Я. Ступака, голови У. Учит. Спілки, що в Микольськ-Усс. скликала в 1917. р. І. Дал. Сх. Український Зїзд, дальше **П. Пештича** і редактора першого українського часопису на Зел. Україні п. н. „Українець на Зел. Клині" **Дмитра Боровика.**

МАПА ЗЕЛЕНОЇ УКРАЇНИ.

В найближчих днях має в Харбіні вийти з друку нова мапа Зеленої України, що зладжена за науковими зразками і має показати склад населення цього району. Це є етнографічна мапа сучасности з зазначеням усіх моторово-тракторних стацій та лісопромхозів, якими комуністична влада тримає в руках селянське населення та ним кермує в цілях експльоатації. **Н—вич.**

— **Хто виграв на льотерії?** В нинішнім тягненні Клясової Льотерії впали такі більші виграні: 100.000 на ч. 174201; 75.000 зол. на ч. 151025; 15.000 на ч. 168409; 10.000 зол. на ч. 12775, 37948 136828; 5.000 на чч.: 136685, 181716; 2.000 зол. на чч.: 3766, 4957, 106732, 107020, 163186, 178726 1.000 зол. на чч.: 48720, 56159, 79458, 139681, 148722, 167097; 500 зол. на чч.: 17302, 68040, 75587, 87033, 103739, 108409 ,124068, 127202, 151152, 157381, 159738, 167957.

— **Обнижка цін хліба, муки і круп у Львові.** В четвер вечором комісія для досліду цін устійнила на засіданні в магістраті під проводом віцепрезидента д-ра Веринського і представників влади, господарських кол, млинарів, пекарів та консументів такі ціни: 65% житня мука в гуртівній продажі (100 кг.) 33.50 зол., у роздрібній (1 кг.) 38 сот; 55—65% житня мука в гуртівній продажі (100 кг.) 23.50 зол., у роздрібній (1 кг.) 27 сот.; 65% житній хліб (1 кг.) 33 сот., житній чорний хліб (1 кг.) 26 сот.; логаза в гуртовій продажі (100 кг.) 33 зол., в роздрібній (1 кг.) 36 сот., перлові крупи 100 кг. 43 зол., 1 кг. 49 сот., пшеничний грисік 100 кг. 45 зол., 1 кг. 52 сот. Обнижені ціни обовязують від суботи 17. квітня ц. р. Купці, які будуть брати вищі ціни в гуртовій або роздрібній торговлі від устійнених цін підлягатимуть високим грошевим карам.

— **Дальші арештування в Журавні.** У звязку з недавніми подіями підчас ярмарку в Журавні, арештували дальших сім осіб з Іваном Дорошом з Лискова. Їх відвезли до вязниці окр. суду в Стрию.

— **Пятнистий тиф у Рудеччині.** На передмісті Комарна т. зв. Липю ствердили вчора 6 випадків пятнистого тифу. Хорих відставили до загального шпиталю у Львові на відділ заразливих недуг.

— **На спілку виконали самовбивство.** Оноді виконали спільне самовбивство Дзездінський Фльоріян літ 30 і Фафула Юліян з Сусідович пов. Самбір. Оба самовбивники положилися на рейках залізничої лінії Самбір-Хирів на 12.5 км. і в тому теж місці особовий поїзд, який їхав до Самбора, обтяв обом голови. Оба самовбивники виказували вже від довшого часу нехіть до життя.

— **Сама себе закопала в могилі.** Цвинтарний сторож у Станиславові знайшов підчас щоденного обходу цвинтаря тіло молодої жінки, напів засипане в могилі. Жінка давала ще слабі ознаки життя. Сторож зарядив негайно поготівля і поліцію. Негайна лікарська поміч не помогла і жінка не відзискавши памяти вмерла. Слідство виказало, що була це 35 літня Марія Пороновська, яка напилась отрути в самовбивчім замірі. Відтак сама увійшовши до могили, почала загребувати себе руками. Причиною самогубства була імовірно нещаслива любов.

— **Львівська хроніка.** Поліція перевела вчора облаву в цілому місті й арештувала 37 осіб. — В поліційних арештах замкнули А. Городинського і Л. Франка, яких арештували на вул. Костюшка, з приладами до влому. — На вул. Личаківській зударилось вантажне авто і автобус із Винник. В автобусі ушкоджені двері і каросерія. — М. Свобода (Кордецького 24 а) повідомив поліцію, що ще 12. ц. м. вийшов з його дому 15-літній сестрінок В. Ковальський і досі не вернувся.

— **Душили та стріляли свиню.** Чотири злодії вломилися до хліва Гринька Книша в Поріччі біля Городка. Свиню взялися душити шнуром, а коли шнур увірвався, один зі злодіїв вистрілив свині в голову. На гук вистрілу вибіг Книш, тоді злодії втекли. Як підозрілих поліція придержала: Соловія Василя й Очеркевича Івана з Любіня Великого. Інших злодіїв поліція шукає.

ЦВІТИ тяті і вазонкові
Найбільший вибір — низькі ціни.
„НІЦЕА" АКАДЕМІЧНА 20. — ТЕЛЕФОН 112-82

— **Стара граната забила двох хлопців.** Кількох малолітніх пастухів знайшло в лісі, недалеко пасовиська в Тростянці пов. Бережани старе гарматне стрільно з часів світової війни. Пастух Бабій Ілярій (12 літ) заніс гранату на пасовисько й кинув її на землю. Граната експльодувала і вбила на місці Бабія й Суса Василя (14 літ). Крім цього вибух ранив ще двох інших хлопців, а саме Михайла Антоса і Володимира Юрциши. на. Раненних відвезли до бережанської лічниці.

— **Краєва хроніка.** В Синевідську Нижнім арештували Анну Ценко під замітом убийства своєї дитини. — Іван Безкоровайний зі Сенькова Потіцького пострілив себе з кріса. Жертву власної необережности відвезли до лічниці в Бережанах, де він умер. — Злодій Володимир Олексин зі Стрілиськ Нових вломився до крамниці М. Готесмана в Бібрці. Наслідком власної необережности впав із вікна на залізні штаби уложені під простим кутом і пробив собі шлунок. У безнадійнім стані відвезли його до шпиталю в Бібрці.

— **Автомобілева катастрофа к. Торуня.** На дорозі між Новим і Гнівом скоїлась оноді жахлива автомобілева катастрофа. Автом їхав із Торуня до Данціґу управитель торунського парового млина Ворох із жінкою, сестрою та 4-місячною дитиною. Авто наїхало на дерево і розбилось на дрібні кусні. Обі жінки й дитина згинули на місці. Сам Ворох, який провадив авто, вийшов цілo з малими ранами. Його відвезли до лічниці.

— **Примусові подружжа.** Надпрезидент штетінської округи видав обіжник, у якому наказує всім урядовцям і контрактовим службовикам заключити в найкоротшому часі подружжа. Обіжник заповідає, що урядовці, які будуть мати скінчених 25 літ і відповідні платні, а не одружаться, будуть виключені від дальших авансів. Улертих парубків звільнять від 1. листопада зовсім зі служби.

— **19 мілюнів людей вимігрувало з Европи.** Колюмбійський університет у Зл. Державах опублікував статистику еміграції з Европи за останні пядесять літ. За той час покинуло Европу 19,300.000 мандрівників, 16,700.000 або 86,7 відсотків осіло в півд. і півн. Америці. Одні Зл. Держави приняли 9,300.000 — головно з північної Европи. З Еспанії, Португалії та Італії поселилося 5,700.000 в півд. Америці, а 2,600.000 в інших частинах світу.

— **Коронаційні приписи.** Англійський король і королева приготовляються теж немепше пильно від своїх підданих до коронаційних парад. На віндсорський замок доручили їм дві брошури, в яких подані докладні приписи, де король і королева мають стояти, сидіти, як рухатися і взагалі як поводитись підчас коронаційної паради. Король і королева вичуються тих всіх приписів на память.

— **Залюбилася в Мусолінім — чергова сенсація Парижа.** Перед трьома тижнями паризька журналістка Магдалина де ля Фонтен виконала атентат на французького амбасадора в Римі, стріляючи до нього тричі з револьверу. Рани не були грізні, всеж таки амбасадор не явився на розправі, яка саме відбувалася в Парижі проти цієї журналістки. Процес відложили, бо суд станув на становищі, що мусить відбутись конфронтація між підсудною та амбасадором. Деякі зізнання підсудної були такі сенсаційні, що суд не міг просто дати віри. Магдалина де ля Фонтен зізнала, що хотіла застрілити амбасадора тому, що він інтригував між нею та П кохаким. Причина напозір зовсім буденна, але сенсаційність закоханої журналістки криється в цьому, що вибранцем її серця є... Беніто Мусоліні, в якому закохалась вона від першого погляду. Як журналістка стрічалася Магдалина де ля Фонтен із Мусолінієм кілька разів. Зустрічі були для неї найбільшим щастям. Одначе через інтриги амбасадора Мусоліні перестав бачитись з Магдалиною, яка рішилась покінчити самогубством і важила кілька пастильок вероналю. Ввесь час підчас її побуту в шпиталі навідувався в імени Мусолінія щоденно його секретар. Але до вилікуванні дістала журналістка наказ покинути Італію. До цього рішення причинився без сумніву французький амбасадор. Тоді закохана журналістка купила револьвер і виконала атентат на адогадного спричинника свого нещастя. Цілий процес викликав величезне зацікавлення і тепер цілий Париж жде нетерпеливо на відновлення процесу, який імовірно принесе чимало сенсаційних подробиць.

— **Рікші вістки.** В Японії заборонили в дні 1. травня ц. р. всі урочистости і робітничі демонстрації. — У Німеччині велике обурення викликала протигітлерівська фільма, що її висвітлювали в Ню Йорку. — До Тільбері (Англія) прийшло 2 совітські кораблі з транспортом 32 скринь золота для Америки. Досі вивезли вже 120 скринь золота.

— **Премієві книжечки ПКО.** Дня 15. квітня ц. р. відбулося в централі ПКО у Варшаві 44-те в ряду льосування книжечок на премійовані щадничі вкладки І-ої серії. По 1.000 зол. одержать власники книжечок: 7.355, 7.737, 21.939, 26.581, 28.315, 29.275, 29.931, 30.212, 31.190, 35.790, 39.249, 41.607, 46.640 Премійовані книжечки І-ої серії вильосовані 15. 1. ц. р. а не зреалізовані: чч.: 30.599, 46.190.

З театру.

Великий Театр: „Весела Хвиля".

Артисти львівської радіової „Веселої Хвилі" дали добродійний вечір у Великому Театрі, користаючи із частинного безділля перед мікрофоном, де як відомо дістали дисциплінарку за нельоялні дотепи. Вечір складався з кількох пунктів пов'язаних виконавцями „Веселої Хвилі", як і личить вечорам „на добродійну ціль"; нагадував ними провінціяльну аматорську виставу. Справжній веселий настрій на салі запанував щойно при виступах творців відомих типів „Веселої Хвилі" — Фляйшера, Строніци, Щепка та Тонця, „Априкосикранца", Вещака та В. Маєвської. Були це монольоги, діяльоги та скетчі повні безжурного гумору та легкої іронії.

✝ Посмертні згадки.

Д-р Остап Прийма.

На іншому місці коротка жалібна звістка від родини повідомляє про смерть відомого у Львові й цілому краю лікаря-громадянина д-ра Остапа Прийми.

Покійний походив з Яворівщини. Університетські студії скінчив частинно у Львові, частинно у Відні, де розпочав теж свою лікарську практику. За українських часів як сотник УГА брав живу участь в організації санітарної служби при УГА, зокрема в організації українського центрального шпиталю у Станиславові, в якому був комендантом. Потім займав визначне становище у Санітарному Референті Державного Секретаріяту військових справ. Після визвольної війни відчинив приватну лікарську практику у Глинянах, потім у Винниках і Перемишлі. З Перемишля переїхав кілька літ тому до Львова, де швидко здобув собі широку клієнтелю, зокрема серед не-українців, та загальні симпатії громадянства.

Д-р О. Прийма визначався спокійною, мягкою вдачею і як лікар умів зедвати собі симпатію серед пацієнтів незвичайною ніжністю поведінкою. Він цікавився новими методами лікування і щоб засвоїти собі їх, виїздив кілька разів останніми роками за кордон. Це був один з тих лікарів, що серед чужинців залишав найкраще враження про наш лікарський стан і міг розбуджувати довіря до високого рівня медицини серед наших земляків. Як громадянин мав О. Прийма повне зрозуміння для потреб національних та культурних і радо брав участь в усяких наших установах. Серед усіх, що знали його особисто, залишив він щирий жаль як людина великих товариських прикмет.

Відійшов д-р Остап Прийма передчасно, бодай у 51 році життя. Залишив дружину — відому українську артистку-співачку та двоє малолітніх дітей. І залишив за собою загальний жаль цілого громадянства та щирі співчуття для Його Дружини і Родини.

Земля Йому пером!

О. ПАВЛО МИХАЙЛО ДЕМЧУК.

В монастирі оо. Василіян у Крехові помер 1. квітня ц. р. **о. Павло Михайло Демчук**, ЧСВВ у 64-ому році життя, по короткій, але важкій недузі. *О. П. Демчук походив зі села Станин пов. Камінка Струмилова. Ходив до академічної гімназії у Львові, філософічні та богословські студії зі ступнем доктората з богословських наук осягнув у Римі як вихованок української папської семинарії. До монастиря оо. Василіян вступив у 1898 р. і після зложення обітів працював спершу як парох у Жовкві.* По році став секретарем Галицької Провінції Чина і кількома заворотами їздив до Риму, де був духовником української папської колегії та прокуратором Чину. Від вересня 1911 р. аж до вибуху світової війни був секретарем і капеланом Митропол. Шептицького. Підчас світової війни відвайшов у листопаді 1915 р. мощі св. Йосафата у Білій на Підлящі і в липні 1916 р. перевіз їх до Відня. По війні викладав латинську і грецьку мову в Крехові, Лаврові, Бучачі та був лектором пасторального богословія у Кристинополі. — Величаві похорони Покійного відбулися 3. ц. м. у Крехові при участи оо. Василіян з поблизьких монастирів, священників і вірних з довколичних сіл. В. Й. П.!

З кіна.

Кіно „Палас": „Не вір мужчині".

Сатира на американських репортерів. Двох із них, хоч і приятелі, має одного дня написати звіт із двох подій щоденної хроніки: про шлюб молодої нюйоркської міліонерки з якимсь невідомим росіянином і про лет якогось німецького чудака. Прибіцяши собі, що вони поділяться сенсаційними звістками — вирішили жеребком, хто куди їде і... поїхали. Але один одному не довіряє. Хитріший не має наміру ділитися із своїм товаришем своєю сенсацією, яку сам мимохіть спричинює своєю нахабною поведінкою. Молода гарна міліонерка перед самим шлюбом утікає з репортером, не знаючи хто він; репортер користується готовим літаком славного подорожника, не знаючи, що він військовий шпигун. Перед вашими очима розгортається криміналістично-еротична гумореска, в якій беруть участь, на жаль, за добрі артисти Клерк Гебл, Джан Крофорд і Франшо Тон. Веселий сміх викликує тип старого сторожа історичного замку у Фонтенебльо.

До фільми додана прегарна рисункова кольорова гумореска „Божевільний цирк".

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ

НАЗУСТРІЧ, ч. 6 з 15. IV. Зміст: Антін Крим: Природне мистецтво. — Денис Лукіянович: Шевченків Семен Палій. — „Ноктюрн" і „Вечерниці" на сцені м. ського театру у Львові. — Юрій Смолич: Світ обступає нас. — В. Сімович: Лисенка „Ноктюрн" у Празі. — Карло Шимановський. — Роман Ромов: Над Ефратом. — Дитячий театр. — Горобці на дротах. — Літо 40 серок. — Роман Турин: Про фільмовий додаток. — Кран: Короткометражовик — школа фільмарів.

УКРАЇНСЬКЕ ЮНАЦТВО, ч. 4 (48) за квітень 1937. Ціна 20 сот.

Театри.

Український Мол. Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького

САМБІР:
17. IV. Муравці.
18. IV. Земля (Стефаник академік).

СТ. САМБІР:
19. IV. Т. Шевченко.
20. IV. Муравці.

Український Нар Театр ім. Тобілевича

ГОРОДЕНКА:
17. IV. Шарка (вдруге).
18. IV. Чорногора в осені (Довбуш).

Великий Театр:

Субота, 17. IV. год. 7.30 веч. Премієра „Професія пані Варрен" Бер. Шова.

Неділя, 18. IV. год. 3.30 попол. цінн найпізніч. „Мадам Сан Жен". Год. 8. веч. опера „Лоенгрін".

Понеділок 19. IV. год. 7.30 веч. „Професія пані Варрен".

Вівторок 20. IV. год. 7.30 веч. „Професія пані Варрен". Вистава закуплена Купони „Або" неважні.

Середа, 21. IV. год. 8. веч. опера „Травіята".

КІНА.

АПОЛЛО: „Дипльоматична жінка".
АТЛЯНТИК: „Кров на морі" з Моа жухіном і Гарі Бавром.
ВАНДА: „Ялич", „Тореадор і жінки".
ГРАЖИНА: „Два дні в раю".
ЕВРОПА: „Три сестри Панні".
КАСІНО: „Камелієва жінка" з Гретою Гарбо.
КОПЕРНИК: „Танцюючий пірат".
МАРУСЕНЬКА: „І. З. в. не приїхали".
МЕТРО: „Нана" з Анною Стен і „Спокійні ночі" (Елі Кантор).
МІРАЖ: „Будеш усе моя" із Грейс Мур, „Знайомилися в Монте Карльо" з Ліліяном Гервей.
МУЗА: „Сан Франціско".
ПАЛАС: „Не вір мужчині" з Джоан Крофорд і Кларком Гейбл.
ПАН: „Пан із мільонами" з Гейр. Купером.
ПАКС: „Білий легіон" із Кей Франсіс і додатки.
РАЙ: „Мельодії над Дунаєм" комедія.
СВІТ: „Деревляні хрести", „Героїчна бригада".
СТИЛЕВЕ: „Рік 2000" на основі Белса та ревія.
ТОН: „Королева джунглів".
УТІХА: „Малий бунтар" із Шерлєм Темпль" і ревія „Ліварство на смуток".
ХИМЕРА: „Країна щастя", „Пять дівчаток із Канади".

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ
СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ
АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?
ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО
НАШОГО ЩОДЕННИКА

Направа жіночих торбинок

та продаж найновішої широкої галантерії по найнижчих цінах тільки в

Робітні Римарсько-Галантерійній

Н. БАРЕР, Львів, Сикстуська 2, побіч фірми Саламандра.

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Альпи".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 17. квітня 1937

Берлін (357) 18.15 Веселі мельодії, 19.00 Форт. соната д-моль Бетовена, 19.40 Вечірній гомін, 20.10, 21.00 Варшава ситуація мельодій, **Білгород** (437) 18.30 Скрипка, **Будапешт** (550) 12.05 Солісти, 18.30 Сальон квінтет, 17.30 Опів, 18.35, 19.00 Мадярські нар. пісні, цит. орх. 22.05 Сальон. музика, **Відень** (507) 12.00 Розр. музика, 18.30 Камер. музика, 19.30 Пісні й арії, Штоте баритон, 20.00, 21.00 „Оне коханая" лопурі, хор, орх., сопр., декор, **Гамбург** (332) 20.10, 21.00 „Кохана" оп. Досталя, **Дайтшляндзендер** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 20.10, 21.00 Весела програма, **Кошиці** (259) 13.30 18.00 Для Закарпаття, **Ляйпціг** (382) 20.00, 21.00 „Електра" оп. Р. Штрауса, **Мілано** (369) 17.15 Танк. музика, 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 24.00 „Шоля" оп. Дж. Мулє. **Мінхен** (405) 12.00, 18.00 Розр. концерт, 19.40 Двожакові легенди, 21.10 Кабарет, 22.30 Танк. музика, сопран, **Прага** (470) 18.00 Форт. твори Кренека, 19.15 Розр. програма з участю Власти Буріяна, 22.35 Джез, **Радіо Парі** (1648) 18.15, 19.45 Спів. реціталь, 15.00 „Два білети" оп. Поссета, 16.30 Авд. для дітей, 17.00 Авд. для найменших, 17.30, 18.00, 19.00 Танк. музика, 20.15 Форт., 20.30, 21.00, 22.00 Симф. концерт, **Рим** (421) 17.15, 19.20 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00 Комедія, 22.15 Форт. дует.

ПАНЧОХИ

спеціяльно тонкі зол. 3.50
практичні „ 1.85
625 **„ДІМ ВОЛІЧКИ"** 2-7
Львів. Сикстуська 2 (побіч брами)

Неділя, 18. квітня 1937.

Берлін (357) 12.00 Музика, 18.50 Веселі дуети на два форт., **Білгород** (437) 18.50, 19.00 Спів, **Братислава** (299) 10.20 „Ілє Трамонто" лір. поема Респігія, 19.20 20.00 „Від казки до казки" балет Надбала, **Брюсель франц.** (484) 20.00 „Тоска" оп. Пуччіні, фрагм. **Будапешт** (550) 12.30 Концерт оп. орх., 17.00 Цит. музика, 18.30, 19.00 Сальон. музика, 19.30 20.00, 21.00 „Княжна" оп. Лігара, **Відень** (507) 11.45, 12.00 Симф. концерт, 15.40 Класична камер. музика, 17.40, 18.00 „Радійте життям" розр. концерт, 20.05, 21.00 „Два дні щастя" ком. Шентана, 22.30 Танк. музика, **Дайтшляндзендер** (1571) 10.45 Фантазії на органах Вурлітера, 14.00 Авд. для дітей, 18.00, 19.00 Мельодія і ритм, орх. концерт, 20.00, 21.00 Музика, спів, **Кошиці** (259) 18.00 Для Закарпаття, **Мілано** (369) 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Анволіна із бока" муз. ком. Вебера й Вая Паріса, **Мінхен** (405) 9.30 Поезії, музика, 12.00 Орх. концерт, 14.15 Для дітей, 15.05 Сучасні пісні, 16.00 Веселе полудне, 20.00, 21.00 Концерт нім. музики, **Прага** (470) 16.25 Орх. концерт, 17.50 18.00 „Тарас Бульба" оп. Ріхтера на осн. Гоголя, 20.45, 21.00 Кабарет у шестистішнику, **Радіо Парі** (1648) 12.30 Розр. музика, 18.15 20.15 Спів, 17.00, 18.00 Концерт, 20.30, 21.00, 22.00 Театр Уяви, **Рим** (421) 17.00, 18.00 Симф. концерт присв. памяті Респігія, 21.00 Орх. концерт, хор рим. базиліки.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 17. квітня 1937.

6.30 Ранішня зарядня, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Зарядня для шкіл, 11.30 Для шкіл: Співаймо пісеньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Популярний орх. концерт, 12.40 Полудневий денник, 12.50 Хліборобська скринька, 14.30 Театр Уяви (для старших дітей): „Союз 4-х вухів" Ад. Матуса, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Легка музика з гр. пл., Наша програма, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 „Лебедине озеро", гр. пл., 15.50 Три знаки захисту, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Целлер: „Птахівник із Тиролю", гр. пл., 16.15 Мельодії Сучас. орх., 17.00 Концерт солістів: **Люба Левицька співа; форт.,** 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна хвилька, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Оперова музика в гр. пл., 18.35 Львівський актуальний фейлетон, 18.50 Актуальна хвилька, 19.00 Хліборобство, 19.30 „Сальон Шуфлорі" оп. Офенбаха, 20.30 Літературні новини, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна хвилька, 21.00 Концерт симф. орх., Чайківський баритон, 22.00 Віденська Зазулія, 22.30 Мала орхестра; у перерві о год. 22.55 Останні вістки.

Неділя, 18. квітня 1937.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для села: Хліборобська газетка, Музика з гр. пл., Справа управи цукрових буряків у Сх. Галичині, 8.42 Годард: Колисанка, гр. пл., 8.45 Програма на нині, 8.50 Ранішній денник, коло год. 10.30—11.57 Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Розр. концерт; у перерві коло год. 13.00 Фільмовий огляд, 14.00 Репортаж із життя, 14.30 Орхестра мандолінистів, пісеньки, 15.15 Для села: „Правду кажіть, Андрію" діяльог про ліс, Оранка, Огляд ринків рільних продуктів, 16.10 Легка музика з гр. пл., 16.30 „Лайконик" поет.-муз. сюїта, 17.00 Симф. концерт, орх., хор, 19.00 „Легенда Молодої Польщі Бжозовського", 19.15 Вок.-муз. концерт, 19.45 Літер. хвилинки: „Професор Цвік", фрагм із „Перипетій ідеаліста" Ж. Райса, 20.00 Продовження вок.-муз. концерту, 20.20, 20.21, 20.32 Спортові вістки, 20.40 Політ. огляд, 20.50 Вечірній денник, 21.00 „Найдена мельодія" гумореска, 21.20 Форт. реціталь Бевереджа Вебстера, 22.00 Лісні відгомони, муз. авд., хор, Реслер-Стоповська сопран, рецитації, форт., капеля, 22.30 Мала орхестра; у перерві о год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика в пр. пл.

Радіокутик.

РІЛЬНИЧА ПРОГРАМА.

У неділю 18. квітня год. 8.03 „Рільнича газета". Год. 8.25 — бесіда п. т. „Годівлею дробу піднесемо дохід з господарства". Год. 15.15 — бесіда про лісове господарство. Год. 15.55 — „Огляд ринків рільних продуктів".

У понеділок 19. квітня год. 18.50 — практична бесіда.

У вівторок 20. квітня год. 12.50 — „Рільнича скринька".

У середу 21. квітня год. 13.50 бесіда.

У четвер 22. квітня год. 12.50 — бесіда на тему піднесення господарчого і культурового рівня села.

У пятницю 23. квітня год. 18.50 — бесіда про будову млинів.

У суботу 24. квітня год. 12.50 — „Рільнича скринька".

СОЛІСТИ ПЕРЕД МІКРОФОНОМ.

В минулому році Варшава захоплювалася незвичайно високою і культурною грою англійського піяніста Вебстера. Виступить він у радіо 18. квітня год. 21.20.

19. квітня год. 22.00 виступить як солістка симфонічного концерту латвійська співачка Марина Карклінс У програмі пісні сучасних латвійських композиторів.

21. квітня год. 21.00 в Шопенівському концерті виступить один з видатніших італійських піяністів молодшої генерації Карльо Цеккі.

23. квітня год. 17.15 перед мікрофоном виступить піяністка М. Іонас і співак М. Яновський. У програмі: „Варіяції на угорську тему" Брамса, „Ноктюрн Форе і вокальні твори — пісні Маркса і Равеля.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89·08, 88·65, Доляри американські 5.28·00, 5.25·50, доляри канад. 5.28·00—5.25·50, Фльорени гол. 289·67—287·95, Франки фр. 23·61—23·47, Франки швайцарські 120·50—119·70, Фунти англ. 25·96—25·80, Гульдени данп. 100·20—99·80, Корони ч. 16·20—15·70, Кор. дан. 115·84—115·00, Кор. норв. 130·38—129·40, Корони шв. 133·83—132·85, Ліри італ. 24·50 — 23·50, Марки фінл. 11·47—11·00, Марки нім. 125·00—122·00, Шил. австр. 97·50—96·50, Марки нім. срібні 130, 127.

Акції.

Банк Польський 100·00, Цукор 30·50, Вуголь 19·50, Ліланон 13·50, 13·00, Островець 27·50, Страховничі 32·00.

Тенденція дещо слабша.

Папери.

5 пов. інвест. 1 ем. 65·50, серія 85·00, 2. ем. 64·50, серія непот., 5 пр. поз. конв. 57·25, 6 дол. 55·00, купон 4·31, 4 проц. прем. дол. 44·75, 7 стабіл 366·00 без купону, 4 проц. поз. консолід. 55·25, 55·13, 53·75, 54·00, два ост. др.

Тенденція неодностайна.

Збіжжя.

Львів, 16. IV.

За 100 кг. льоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	29·25—29·50
Пшениця збір. червона	28·50—28·75
Пшениця одн. біла	29·00—29·25
Пшениця заб. біла	28·25—28·50
Ячмінь одн.	23·50—23·75
Ячмінь на мливо	25·00—22·25
Ячмінь паст.	21·00—21·25
Овес шт. І. незадощ.	21·75—22·00
Овес шт. І. А легко зад.	21·00—21·25
Овес шт. ІІ. незадощ.	21·00—21·25
Овес шт. ІІ. А легко зад.	20·25—20·75
Мука пшен. ст. гат. І вис.	46·00—46·50
„ „ гат. І А	45·00—45·50
„ „ гат. І Б	44·50—44·50
„ „ гат. І Ц	43·00—43·50
„ „ гат. І Д	42·00—42·50
„ „ гат. ІІ А	40·50—41·00
„ „ гат. ІІ Б	40·00—40·50
„ „ гат. ІІ Ц	39·25—39·75
„ „ гат. ІІ Д	38·00—38·50
„ „ гат ІІ Е	36·00—36·50
„ „ гат. ІІ Ф	34·50—35·00
„ „ гат. ІІ Г	32·50—33·00
„ „ гат. ІІІ А	24·75—25·25
„ „ гат. ІІІ Б	23·25—23·75
Мука пшенична паст.	20·25—20·75
Мука пшенич. разова до 95%	32·50—33·00
Мука житня вис. 0—30%	38·25—39·75
Мука житня гат. І. 0—50%	35·75—36·25
Мука житня гат. ІІ. 50-65%	24·25—24·75
Мука житня понад 65%	20·75—21·25
Висівки жовті	13·00—13·25
Висівки пшен. грубі	13·50—13·75
Висівки пшен. середні	12·50—13·00

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 16. квітня ц. р. кооперативам платив за льоко Львів:

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	2.95 зол.
1 кг. масла десеров. бочкове та експ. включно з опакув.	3.00 „
молоко від 11. і. ц. р.	0.16—0·17 „
попа хець	2·50 „

Тенденція на масло і молоко здержана, на яйця слаба.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 16. IV. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре умяснені, повногруді товсті	1.40 зол.
Курки молоді І. кл. товсті без запляну на ногах від 1.80 кг. вагу	1.15 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Загальні Збори Філії Українського Т-ва охорони дітей і опіки над молодю у Львові, відбудуться в середу 12. травня 1937 в год. 17 в льокалі „Української Бесіди", вул. Рутовського 22. І. п., із звичайним денним порядком. — За Видію: М. Перфецька, голова, Мудрикова, секретарка. 672

Черговий зїзд українських музейників, получений із зїздом дослідників пермиської землі, відбудеться у Перемишлі в днях 16. і 17. травня 1937 р. Участь у зїзді зголошувати у секретаря „Стрівігора" Івана Заяця, Перемишль, Владичє 20. II 671

КУПНО - ПРОДАЖА

НОВА КАМЕНИЦЯ Станиславів готівкою 18.000 банк 17.000 „Трансакція" — Львів. Длугоша 1.

ДІМ, шість кімнат, стайня, 3 морґи городу, 20 хвилин від трамваю 20.000 — „Трансакція", Львів, Длугоша 1.

МУРОВАНИЙ ДІМ, пять кімнат, два морґи городу, Винники ад Львів 10.000 „Трансакція", Львів, Длугоша 1. 657а 1-2

ОБУВУ на свята найдешевше поручає фірма „КРАХА" й. Штрассер, Галицька 15 (в подвірю). **ДЕШЕВО БО В ПОДВІРЮ.** 662 2—10

ФОРТЕПІЯН першорядний „Вірта" продам на догідних умовинах. Райковський, Фрідріхів 10. 679 1—2

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ДРУЖИНА священника, у старших роках шукає вдови по священнику в середніх літах або сироти, що зайнялась би господарством. Зголошення в Адміністрації „Діла" під знаком „Господиня". 645 2—2

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

АПЛІКАНТ адвокатський (2 і пів року практики) шукає місця в адвоката. Зголош.: Адв. Жазневський. Львів, — Сикстуська 38. 670 1—2

РІЖНІ

ВІЗКИ ДИТЯЧІ від 15.— зол. поручає та направляє робітня візків — Івасюк Миколяша. 511 4—5

ГОДИННИКИ Омега та інші у великім виборі у фірмі **Розважевський,** Академічна 2 (Готель Жоржа). 589 4—8

ФІРАНКИ, КАПИ, найдешевша вирібня Ванк, пл. Марійська 6 509 7—10

СТАРУ ГАРДЕРОБУ мужеську міняємо на новомодні бельські матеріяли. ТЕЛЕФОН 270-25. 641

БОН-ТОН вимагає чистої гардероби і комірців із пральні Кульчицького, Личаківська 117. 687 3—7

ЗА 1 ЗОЛ. перероблює капелюхи жіночі і мужеські, **Коперника 26,** подвіря. 639 3—4

АПТИКАР-українець шукає купна малої аптики, аренди або управи. Ласкаві зголошення до Адміністрації „Діла" під „Аптикар". 663 2—3

БРИЛЯНТИ, діяменти, срібло, золоті зуби, купує, платить найбільше Вендер Шайнфоха один. Прецизійна дешева направа годинників і бікутерії. 4/2 5—11

ОГОЛОШЕННЯ.

КОНКУРС.

Повітовий Союз Українських Кооператив в Золочові розписує отсим **конкурс на посаду директора-організатора** Подання слід надсилати найдалі до кінця квітня ц. р. До подання треба додати життєпис та документи про теоретичну і практичну підготову. Платня згідно з умовою.

Дирекція ПСК.

КНИЖЕЧКА

ВЕЧІРНЯ І ПАРАКЛИС

ДО ПРЕСВ. БОГОРОДИЦІ

конче потрібна кожному вірному, що хоче брати живу участь у цих Богослуженнях. Ціна 1 пр. 20 сот., 5 примірників з почт. оплатою 1.15 зол. Хто замовляє 50 примірників, дістає 25 проц. знижки. Замовляти: Адміністр. „Діла", Львів, Ринок 10.

ХТО?!

хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідніщій

ПЕРФУМЕРІЇ

С. ФЕДЕРА

Львів СИКСТУСЬКА 7
Філія КОПЕРНИКА 18а

Кожний покупець, що покличеться на оце оголошення „Діла" дістане ЗАДУРНО гарний дарунок.

Перша Українська Швальня

„ЕМКА" 18—25

Львів, Личаківська 14, І. п.

Готове мужеське біллє з добірних матеріялів у великому виборі. Замовлення з власних і дібраних у робітні матеріялів виконується скоро і солідно. Конкуренційні ціни.

НА СВЯТА 3—10 купуйте тільки мустарду з фабрики **МІКА**

Львів, Городецька 21. Тел. 295-50

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Неділя 18. квітня 1937. Ч. 85

ДІЛО

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229–41.

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Хто сіє вітер... (Передова стаття)

Колєґіяльна управа в Ґ.П.У.

Мала антанта й Італія.

Прометей потрясає кайданами.

Хто буде посередничити між Бурґосом і Валєнсією.

Згода в комітеті неінтервенції.

В Мадярщині арештують фашистів.

Перед змінами у бельґійському уряді.

У царстві Сталіна.

Міліони філянтропійної патріотки.

Еміґраційні справи.

На слуквах. (Фейлєтон Ґалактіона Чіпки)

Літературна сторінка.

Ч. 85 (14.628). Львів, неділя 18. квітня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАНЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

ГАЛИЦЬКА
КАСА ОЩАДНОСТИ
У ЛЬВОВІ
НАЙСТАРША ОЩАДНОСТЕВА ІНСТИТУЦІЯ — ОСНОВАНА В 1843 Р. —
ОЩАДНОСТЕВІ КНИЖЕЧКИ З ПОРУКОЮ ДЕРЖАВИ
Засяг ділання: Ціла Східна Галичина
ЗАМІСЦЕВІ ВПЛАТИ П. К. О. 500.198

Центральний Кооперативний Банк
„Краєвий Союз Кредитовий" у Львові,
вул. Третього Мая 15.
приймає вклади ощадности і як централя кредитова для українських кооператив усіх видів дає кредити на піднесення господарства і промислу

„Народна Торговля"
бажає ВЕСЕЛИХ СВЯТ
і просить закупити на свята в її складах:
МУКУ, ЦУКОР, МІД, МАК, ОРІХИ, РОДЗИНКИ, МІГДАЛИ, ГВОЗДИКИ
— КАВУ — ЧАЙ — ВИНА. —
1—2

ТРЕБА ОЩАДЖУВАТИ!
Але найкорисніше складати свої ощадности на премійну вкладкову книжечку
Кооперативного Банку „Дністер"
у Львові, вул. Руська ч. 20.
за яку можна одержати крім звичайних відсотків ще й премію за ощадність 25—100 зол.

Колєгіяльна управа в Г.П.У.

Як подають з Москви, Сталін віддав провід ГПУ колегії зложеній з маршала Єгорова, прокуратора Вишинського та комісара Єжова (що дотепер кермував тією установою самостійно).

„Берлінер Тагеблят" інформує, що центральний виконавчий комітет зліквідував військові частини ГПУ. Зате утворено корпус жандармерії, що підлягатиме генеральному штабові і повинитиме в червоній армії функції політичної поліції.

АМЕРИКА НЕ ДОЗВОЛЯЄ ПОСТАЧАТИ МАТЕРІЯЛИ НА РОЗБУДОВУ СОВІТСЬКОЇ ФЛЬОТИ.

Рейтер повідомляє: СССР звернувся до двох американських фірм, щоби доставили йому матеріялів на будову нового панцирника, що буде мати 16-цалеві гармати. Американський уряд не дозволив на те, додаючи, що не дав би дозволу і тоді, коли би йшло не про СССР, лише про іншу державу.

На еспанських фронтах нічого нового.

НАЦІОНАЛЬНИЙ КОМУНІКАТ.

Національна радіостація подає, що на мадридському фронті зовсім спокійно. Команда оборони Мадриду признає, що недавні в університетському місті погіршили положення червоних у Каса дель Кампо. Між Мадридом і Гвадалахарою національні літаки завтакували червоних, які зосереджувалися. На відтинку Авілі національні війська заняли Наваль дель Маркес.

КОМУНІКАТ ЧЕРВОНИХ

Рада оборони Мадриду повідомляє, що на фронті Теруелю червоні заняли села Відедо, Лідон і Архенте, загрожуючи національні становища в Селядас. В тій операції брали участь летунські ескадри; дійшло до битви у повітрі, в якій зістрілено один національний літак.

Закладайте кружки і Філії „Відродження"!

Хто буде посередничити між Бурґосом і Валенсією:

ПРЕЗИДЕНТ РУЗВЕЛЬТ

Як подає „Пті Парізієн", у Злучених Державах ходить чутка, що Франція й Англія запропонували Рузвельтові посередництво в еспанській громадянській війні.

Американські політичні кола сумніваються, щоби Рузвельт мішався до европейської справи, в якій Злучені Держави не є безпосередньо заінтересовані.

ЧИ БАНКИР МАРЧ?

Кореспондент „Матену" в Льондону повідомляє, що там буцімто йдуть переговори над посередництвом між обома еспанськими урядами. Переговори веде відомий еспанський банкір Хуан Марч, що у початках громадянської війни посередничив між ген. Франком і прихильними йому фінансістами. Недавно він — як кажуть — стрінувся в Римі з представниками еспанських національних кол.

Згода в комітеті неінтервенції.

Останнє засідання підкомітету неінтервенції пройшло незвичайно гармонійно. Добачують у тому дипльоматичний натиск Англії та Франції на СССР, Німеччину й Італію.

Совітський амбасадор Майський перестав налягати на те, щоби комітет вислав до Еспанії слідчу комісію, яка мала би ствердити, що Італія нарушила договір неінтервенції. Москва готова приступити до переговорів про евакуацію совітських добровольців з Еспанії.

Амб. Ґранді заявив, що й Італія готова зараз почати переговори на ту тему. Зрештою римський уряд пропонує, щоби з Еспанії забрати крім добровольців також „особи, що можуть причинитися до загострення конфлікту"; йде про комуністичних агітаторів.

Присилайте передплату!

Хто сіє вітер...

Львів, 17. квітня 1937.

Недобрі звістки приходять з краю. В одних селах творяться „мадридські фронти", при чому гурра-патріоти воюють з усіми, хто не хоче признати їхньої диктатури, в інших справжні таки комунарі є провокуючою стороною, в інших знову люди, які зовуть себе націоналістами, признаючи тільки собі взаємно ріжний відсоток націоналізму, — зводять взаємні порахунки. А все при помочі пястука і бука. Наче би перед українською дійсністю не стояли ніякі інші проблеми і наче би про ніщо інше не треба турбуватися, як тільки про захоплювання „монопольних впливів" у читальні чи рідношкільному кружку, у селі й повіті. Неначе би „105-відсоткові" і „95-відсоткові", і радикали і ундівці і т. зв. безпартійні католики не стояли у кожному галицькому селі й містечку віч-у-віч **тих самих** практичних питань, що рішають про бути-не-бути **українства**: українських впливів у самоуправі, українського культ. й господар. розвитку, боротьба за ідейний зміст праці. В тому й річ, що здебільша ті гомеричні бої (читай: жалюгідні бійки) діються там, де про **працю** взагалі менше мови, ніж про доктрини. Та й про доктрини люди мають дуже кумедні поняття. І про який ексклюзивізм може бути **поважно** мова, коли хтось хоче практично вести на селі боротьбу проти безграмотности, пияства, неробства, громадянської байдужности, визиску місцевим чужонаціональним крамарем?)

Але в даному випадку не хочемо заглиблюватись у міркування, що тісно вяжуться з найповажнішою і найскладнішою сучасною українською проблемою, знаною вже під назвою проблеми нац. консолідації. Пишемо ці рядки просто під враженням кількох звісток, що їх принесла редакційна почта від наших красвих дописувачів та інші українські газети. Сокальщина, Равщина, Рогатинщина. Але перед веде Сокальщина: той повіт, в якому чи не найсильніші впливи „105-" і „95%-их", які зрештою — в свою чергу — теж діляться на ріжні групи й відтинки, між якими є і т. зв. ФНЄ. А ось у тій Сокальщині за розмірно короткий час кількох тижнів-місяців було щось десять нападів на тамошніх членів ФНЄ. „Батьківщина" впевняє, що це жертви „бандитів, які підшиваються під „українських націоналістів-революціонерів" та бє у дзвін тривоги, представляючи справу у найчорніших красках немов українська нація докотилась уже на сам край пропасти, звідки може вирятувати її (очевидно!) тільки й виключно — ФНЄ.

І тут доходимо до другої сторінки медалі. Перша аж надто ясна: ніодна культурна людина, без огляду на політичне та віроісповідне піднебіння, не може погодитися на методу боротьби — пястуком і буком. Пястук і бук у громадянському житті — це прояв і морального здичіння і політичної глупоти. Пястук і бук не може бути виправданий „суспільною справедливістю", бо тоді треба би привернути право громадянства установі самосудів та перечеркнути всі теорії, що ними оперує соціольогія, а коли підходити до метод пястука й бука з погляду доцільности, то чейже викликують вони тільки реакцію у формі

Єдиний хрест яський склад 503 6—20
ГОТОВИХ МУЖЕСЬКИХ ОДЯГІВ
ТАДЕЙ ЦВЕТЛЕР
СУКНА І МАТЕРІЯЛІВ НА ОДЯГИ вул. Коперника ч. 5. Тел. 230-43.

таких самісіньких пістуків і буків. Мабуть щодо цієї сторінки медалі нема ніяких ріжниць думок, з вийком хіба думок тих, які самі до вартости своїх думок не прикладають ніякого значіння, бо дають перед ними першенство — букові.

Але друга сторона медалі тієї історії мабуть декому неясна. Ніщо у світі не діється без причин. І сокальські, равські, чи рогатинські „герої нашого часу" не зродилися з пустки. Булоб теж найбільшою несправедливістю, колиб уважати їх дітьми або нащадками підпілля, дітьми природних, хоч провідниками непередбачених, супровідних явищ підпільної організації. Ні: те, що сьогодні діється у Сокальщині, Равщині, Рогатинщині — це **плоди безприкладної і безграничної демагогії**, без огляду на те, хто цю демагогію і проти кого ширив, хто демагогією як найвигіднішою зброєю воював. Тягатися у хвості настроїв, підлещуватися вулиці, жирувати на рідній скандалістиці, обкидувати політичних противників (чи, бувало і таке — однопартійних діячів!) найпоганішими закидами, громити всіх і вся та тільки себе одного вивищувати, — — ось що витворює атмосферу безвідповідальности, морального розхитання, хаосу та озлоблення, атмосферу, в якій кожний молодець виростає у своїх очах на повноправного суддю.

І тут треба спитати панів із ФНЄ: хто може похвалитися чи не найбільшими заслугами при витворюванні тієї жахливої атмосфери? Чиє назвище само собою, немов автоматично, насувається, коли читати палкі виводи про галицьких „отаманчиків" та „отаманію"?! І що по нинішній день робить ФНЄ, коли буквально кожна стаття в „У. Вістях" чи „Батьківщині", хоч би на теми „Слон і Україна", мусить кінчатися рефреном: єдиним спасителем нації є ФНЄ, єдиним ліком на всі лиха всього світу є — вписатися до ФНЄ?! А вся ота фанфаронада з титулами, жестами, присягами і т. д., чи це не є дальше ширення політичного примітивізму й суспільної деморалізації? Чи егоїзм та ексклюзивізм ФНЄ не є запереченням засад лібералізму й толеранції у громадсько-політичному житті?!

Безперечно ФНЄ та його відповідальні творці з часів, коли ФНЄ ще не існував, не є єдиними винуватцями. Але вони безперечно находяться у їх першому ряді. Належать до тих сіячів вітру, що викликали нинішню бурю. Тільки та буря бє не тільки по них. Бє по всьому національному житті. **І всі ми мусимо цій бурі протиставитись.** Тільки кожний мусить знати своє місце і по мірі „заслуг" своїх — бути скромним.

—o—

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ О. ЛЕВИЦЬКА І Ска
у Львові, вул. Кордецького 50, Тел. 26-0-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх краскаx
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в губах у всіх краскаx
ПАСТУ до підлоги „Французька маса" (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до біліл помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732

ції. Як найбільшу концесію Бенеш одержав пречення, що на найближчому засіданні постійної ради Малої Антанти, Стоядинович представить проект нового договору між членами цього союзу.

Важко нині передбачити, як буде виглядати цей новий проект, та одно можна з певністю сказати, що цей союз не буде мати вістря зверненого проти Італії, навпаки буде мусіти числитися з новою ситуацією створеною на Адрійському морі.

Не диво, що італійська преса твердить, що коли Мала Антанта хоче і надалі задержати свої життєві функції, то буде мусіти вибрати нову дорогу, застосувати нові ідеї, відкинути деякі мертві тягарі та шукати звязків з іншими державами: одним словом буде мусіти приспособитися до свого дійсного нового міжнародного становища. Та не лише італійська преса є такої думки. Самі французи признають, що політика Блюма потерпіла в Білгороді невдачу, а колишній французький премієр Тардіє вважає договір між Італією та Югославією завершенням середземної політики Мусолінія, якої дорога йшла через Відень, Будапешт, Букарешт, Софію та Анкару.

Також англійська преса зазначує сприт італійської дипльоматії, який вдалося покласти край напруженому станові, що від десяти літ гнівав між Італією і Югославією.

Як я вже згадував в моїй попередній статті про нову орієнтацію в балканському союзі, до якого також Югославія належить, цю перевірку політичних позицій можна було передбачити. Нині, коли зросла повага Білгороду, про що свідчить вже заповіджена візита турецьких державних мужів в Югославії і в деяких колах передбачена візита угорського міністра закордонних справ, ба навіть і австрійського канцлера, можна припустити, що голос Стоядиновича буде рішальний серед Малої Антанти.

Чи вона житиме чи загине, це залежатиме від того, чи чехи дадуться повести цією новою дорогою, а в дальшій мірі від політичної гри між обома осями: Рим—Берлін та Париж—Москва

Н. С. С.

„e-comp"
Українська Виробня Радіоприймачів
доставляє
батерійні і мережні радіоприймачі найкращої якости на догідних умовинах.
НОВИНА: Детекторові голосники на провінцію.
Замовляти безпосередньо у нашій крамниці, або письменно:
„e-comp" Львів, ул. Синстуська 29. тел. 203-30.

Мала Антанта й Італія.

(Від нашого кореспондента).

Рим, 12. квітня 1937.

Недавно гостював у Білгороді президент чехословацької республики Бенеш, якого Югославія приймала з усіма почестями, як належиться голові держави заприязненої і заступникові братнього славянського народу.

Та ця візита доктора Бенеша в столиці Югославії не була лише виразом міжнародньої чемности, як це буває звичайно між державами, що живуть у приязни і звязані союзом. Вона мала, головно тепер, величезне політичне значіння.

Річ знана, що президент Бенеш є одним з головних творців Малої Антанти, яку він ще підчас свого урядування як міністр закордонних справ Чехословаччини провадив з питомим йому хистом великого дипльомата. Природно, що саме його вислали до Білгороду із завданням рятувати свою дитину, Малу Антанту, якою потрясли останні міжнародні події, головно італійсько-югославянський договір.

Коли Італія та Югославія підписала договір, французька преса, від лівої аж до правої, заговорила про кризу в Малій Антанті. Та щоби оцінити відповідно цілу вагу причин і розвою цієї кризи, преса очікувала рішення із засідання постійної ради Малої Антанти, яке відбулося майже негайно після візити міністра закордонних справ Італії в Білгороді при участи міністрів закордонних справ Румунії і Чехословаччини.

Та, так само як білгородська конференція Малої Антанти закінчився успіхом погляд Стоядиновича, Париж, який також дуже заінтересований у Малій Антанті, поставив всі свої надії на Бенеша, який дійсно розвинув підчас свого побуту в Білгороді ввесь свій хист державного мужа, щоб переконати регента, князя Павла і президента міністрів Стоядиновича, що Югославії лише по дорозі з Малою Антантою, а Францією і Лігою Націй недопустити до ослаблення цієї політичної групи. І під цим оглядом треба його вважати не лише як найбільше авторитетного заступника чехословацької, але також і французької політики.

Та красномовність доктора Бенеша не мала того успіху, якого він собі сам бажав і надіявся, які Париж покладав на його особисту інтервенцію не сповнилися. Стоядинович оборонив свою політику і Бенешові не залишилося нічого іншого, як склонити голову перед мотивами, які йому виложив президент міністрів Югославії. Як найбільшу концесію Бенеш одержав пречення, що на найближчому засіданні постійної ради Малої Антанти, Стоядинович представить проект нового договору між членами цього союзу.

Важко нині передбачити, як буде виглядати цей новий проект, та одно можна з певністю сказати, що цей союз не буде мати вістря зверненого проти Італії, навпаки буде мусіти числитися з новою ситуацією створеною на Адрійському морі.

Не диво, що італійська преса твердить, що коли Мала Антанта хоче і надалі задержати свої життєві функції, то буде мусіти вибрати нову дорогу, застосувати нові ідеї, відкинути деякі мертві тягарі та шукати звязків з іншими державами: одним словом буде мусіти приспособитися до свого дійсного нового міжнародного становища. Та не лише італійська преса є такої думки. Самі французи признають, що політика Блюма потерпіла в Білгороді невдачу, а колишній французький премієр Тардіє вважає договір між Італією та Югославією завершенням середземної політики Мусолінія, якої дорога йшла через Відень, Будапешт, Букарешт, Софію та Анкару.

Також англійська преса зазначує сприт італійської дипльоматії, який вдалося покласти край напруженому станові, що від десяти літ гнівав між Італією і Югославією.

Як я вже згадував в моїй попередній статті про нову орієнтацію в балканському союзі, до якого також Югославія належить, цю перевірку політичних позицій можна було передбачити. Нині, коли зросла повага Білгороду, про що свідчить вже заповіджена візита турецьких державних мужів в Югославії і в деяких колах передбачена візита угорського міністра закордонних справ, ба навіть і австрійського канцлера, можна припустити, що голос Стоядиновича буде рішальний серед Малої Антанти.

Чи вона житиме чи загине, це залежатиме від того, чи чехи дадуться повести цією новою дорогою, а в дальшій мірі від політичної гри між обома осями: Рим—Берлін та Париж—Москва

Н. С. С.

Нехай наша молодь пише листи!

Новим засобом виховання стає нині листування шкільної молоді з чужиною. Завдяки ньому роблять молоді люди знайомости, мають вимінку гадок, виправляють свій світогляд, побільшають своє знання та досвід.

Возьмімо такий приклад: Бережанська гімназійна молодь листується з німецькою. Лист, написаний в Дуїсбургу, Нірнберґу, Гейльброну, Гамбургу чи Берліна більше переконує молодь, ніж найдовші та найкращі змістом і формою лекції. Те, що ученик довідався з листу, залишається довго в памяті живе і незатерте, при цьому користає молодь німецька, бо довідується про такі речі, про які в школі ніколи не чула. І так наша молодь довідується, що кожна або майже кожна німецька дитина листується що місяця з Францією, Англією, Америкою, Швецією та іншими державами, кожна пересічно з пятьома або й більше чужоземними одиницями або групами. З листів довідуємося, як виглядає життя німецької молоді: кляси мають там від 12 до 25 учнів, (мені було аж соромно читати відповідь учнів нашої четвертої кляси, що та найвища кляса, що має учнів приготовити до ліцеальних студій, числить у нас аж 53 учнів!); коедукації там нема, бо хлопців треба виховати на мужніх громадян, дівчатам треба дати повне жіноче виховання, а цього в одній і спільній школі осягнути не можна; учителями є головно мужчини, а лише у виняткових і конечних випадках жінки, бо, мовляв, жіноча льогіка та жіночий спосіб думання дуже часто для справи виховання шкідливі; кожна німецька школа має свій сільський шкільний захист; там є приміщення для 30 гостей, окрема саля до науки, окремий рефектар, кухня, тощо; кожна кляса відбуває свою науку по черзі тиждень на свіжім повітрі; таких тур припаде на кожну клясу кілька в році; наша молодь довідується про спосіб індивідуального та збірного життя своїх ровесників у Німеччині. Замість давньої девятої кляси мусять хлопці відбувати рік практичної і спортово-військової підготови, а дівчата мають рік господарської практики, і щойно тоді можна їх приняти до високих шкіл.

Як виглядає листування з чужинцями? Воно має дві форми: групове та індивідуальне. Групою пишуть листи: кляса, чи гурток, і спільно вони покривають кошти кореспонденції. Практично є також вислати листи в одну місцевість з ріжних кляс і від більше осіб у спільнім листі. Індивідуальна кореспонденція є вже вислідом збірних листів; молодь сама добирає собі товаришів і теми, які їй найбільше до вподоби, вона сама покриває вже кошти листів. Учитель повинен лише вміло почати таке листування.

Як зорганізувати його?

В Німеччині існує окрема урядова установа, що займається справою листів учнів, висланих на чужину: Deutschauslandischer Schülerbriefwechsel im Deutschen Akademischen Austauschdienst E. V. Berlin NW 40. Kronprinzenufer 13. — Dr. Petersen.

НА СВЯТА
КУПУЮТЬ УСІ
обуву і панчохи

13.90

854/836
Жіночі пантофлики на паску
з бронзового і чорного боксу. гарний і практичний модель 13.90

815½/810
Жіночі півчеревики
з бронзового і чорного боксу на стовпковім общ., з модною вишивкою до весн. костюму 15.90

6020/840
Жіночі човенця з чорної гемзи
на франц. общасі, з модною клямрою, шнковий модель . . 16.90

811/810
Жіночі півчеревики з бронз. боксу на пістовп. общасі, вигідні і тривалі 14.90

Жіночі панчохи
шовкові матові і півмат. І-а 2.50
з природн. шовку (висортовані) 3.90

14.90

905/3
Мужеські півчеревики
чорні і бронзові з Р. боксу. шпилькові, найновіший модель „Derby" 14.90

905/1
Мужеські півчеревики
чорні і бронзові, дешеві, тривалі і вигідні 12.-

913/3
Мужеські півчеревики
чорні і бронзові з І-а боксу. шпилькові, модний, стятий фасон 16.90

1917/1
Мужеські півчеревики
чорні і бронзові з І-а телячого боксу, пасово шиті, в найновіших моделях 19.90

„Комплет оказія"
3 пари мужеських шовк. скарпетон у різн. кольорах 3.-
1 пара зол. 1.1[illegible]

8.90
ч. 27—30

3905/3
Дівочі і хлопячі
реклам. півчеревики, чорні і бронз. з І-а Р. боксу, шпилькові в. 27—30 . . . . . 8.90
в. 31-35 10.90 і евл. 36-40 12.90

3852
Дитячі реклямові пантофлики
лякерові, бронз. і беж, еластичні і вигідні в. 20—22 . . 5.90
в. 23—26 6.90

3861
Дівочі бронзові пантофлики
з мягкого боксу, шпилькові до вязання, найновіший модель в. 27—30 . . . . . 8.90
в. 31—35 10.90

3852/3
Дитячі пантофлики
бронз. з І-ма телячого боксу, спец. еласт. виконання в 27-30 9.90
в 31—35 11.90
Лякерові 1 зол. дороще.

Дитячі панчішки еласт.
з прав. манко зол. 1.20, 1.—, 80 сот.
Фільдекос 1-а 1.50, 1.20, 90 сот.

Крім цього маємо на складі кількасот артикулів найновіших весняних і літніх моделів, від найскромніших до найвибагливіших.

Del-Ha

МОЖНА ДІСТАТИ У ВСІХ ФІЛІЯХ.

Крім цього маємо на складі кількасот артикулів найновіших весняних і літніх моделів, від найскромніших до найвибагливіших.

Через посередництво провідника тої централі д-ра Петерсена можна навязати контакт з позашкільними школами. Хто з учителів хотів би це зробити, нехай пише на подану адресу, при тім може покликатися на мене і на це моє звідомлення. До листу нехай рівночасно долучить спис з докладними адресами кляс та осіб, що хотять кореспондувати; індивідуальні кореспонденти можуть подавати свої приватні домашні адреси. Німецька централя спрямує листи у відповідне місто.

Подібну кореспонденцію молоді варто би зорганізувати до інших народів та держав. Наша молодь повинна би передусім писати листи у межах своєї держави, щоб пізнати себе взаємно. Отже кожна школа повинна завести в себе листування збірне та позашкільне з усіми частинами та осередками культури в державі, отже такими містами, як Львів, Краків, Варшава, Познань, Гдиня, де скрізь живе багато земляків.

Наша молодь повинна би теж листуватися з польською молоддю, щоб знайомитися з чужим середовищем і чужими поглядами, як теж знайомити тих, що нічого не знають про нашу культуру та наші звичаї.

Міжнародня вимина листів повинна простягатися на всі сусідні краї, народи та держави, а відтак всі важні осередки сучасної культури, у різних частинах світу. Само собою розуміється, що всяка тенденція та всяка агітація, получена зі злободенними справами, силою міжнароднього права у таких листах виключена і найшла би на чужині та у краю різкий осуд. Листуванням повинні би в нас занятися учителі чужих мов, історики, географи, природники та опікуни збірних і загальних організацій молоді, а взяти в ній участь могли би також наші спортові, змагові та культурно-мистецькі організації, яким нераз дуже придалось би переорганізувати свою працю на європейський лад.

На кінець одна заввага: погана атмосфера витворила в нас чимало провокаторів і шкідників у кожній чесній справі, отже треба дуже пильно стежити, щоб до листів не дістались темні характери, які могли б усю справу спрямувати на небажаний шлях. Школа та опікун мусять знати про все, що до школи та її вихованців приходить і що від них виходить у світ.

Д-р Василь Левицький.

—o—

У ЦАРСТВІ СТАЛІНА.

ПРИМІТИВНЕ БЕЗБОЖНИЦТВО.

(КАП) Совітські безбожники, зясовують собі, що їхні зусилля вінчаються що раз то меншими успіхами, звертають увагу на те, що необхідно піднести рівень протирелігійної пропаганди, модернізуючи її. Оклепаний „науковий" матеріял, яким послуговується протирелігійна пропаганда, не витримує вже критики. Як стверджує Фіделєєв у книжці „Проти змеханізування у протирелігійній пропаганді", молода совітська інтеліґенція, що працює науково, відвертається від банальних, перестарілих шабльонів Марксового діялектичного матеріялізму.

„ВИЗВОЛЕНА" ЖІНКА

Як виглядає життя жінки в умовинах совітських злиднів, бачимо з листа одної громадянки міста Усманя (Вороніжчина), що його надрукувала „Правда". Для неї машина до прання це недосяжний ідеал, газ і електрика — утопія майбутнього. Балія, горшки та спільна кухня абсорбують ціле життя совітської жінки, не лишаючи їй часу на виховання дітей.

—o—

Перед змінами у бельґійському уряді?

Дотепер не вирішено, хто буде наслідником міністра справедливости Бовеса; наради уряду в цій справі не дали ніякого висліду. Найбільші трудноші насуває опозиція лібералів проти амнестії для фламандських активістів, що їх засудили підчас великої війни за державну зраду. Говорять, що треба рахуватися з дальшими змінами в уряді: теку справедливости дістав би католик, зате до уряду увійшов би інший ліберал. Ліберали мабуть на те не погодяться, бо вони хотять затримати теку справедливости.

ВАН ЗЕЛЯНД ВИБИРАЄТЬСЯ ДО АМЕРИКИ?

Брюссельський кореспондент паризького часопису „Ле Тан" повідомляє, що бельґійський премієр Ван Зеляид виїде на запрошення президента Рузвельта з офіційною візитою до Америки 20. червня ц. р. Ця візита дасть нагоду Ван Зеляндові відбути наради з Рузвельтом про господарську відбудову світа.

В АРГЕНТИНІ УБИЛИ НІМЕЦЬКОГО НАЦІОНАЛІСТА.

До Берлина дійшла вістка про таємниче вбивство члена національ-соціялістичної партії Йосифа Рідля в Аргентині. Рідль мав 40 літ і був провідником партійної організації у Вілля Балістер в Арген[illegible]. В неділю, коли Рідль вертався домів, напали [illegible] двох мужчини, які його вбили.

[illegible] преса припускає, що вбивників треба [illegible] в націонал-комуністичних колах.

—o—

По широкому світі.

139 американських кораблів відплило до Гавайських островів, де відбудуться маневри. Інші морські маневри відбудуться на Алясці.

На Филіпінських островах вибухло повстання тубильців з джунґлі, що опанували столицю провінції Ляна-Дансалян.

1.000 голяндських робітників у амстердамських верфах застрайкувало, домагаючися підвишки платень.

Польський міністр Роман був на авдієнції у бельґійського короля та переговорював з премієром та міністрами: закордонних справ і господарки.

Аргентинські партії порозуміються, щоби видвигнути кандидатуру міністра скарбу Роберта Ортіза на президента.

У Румунії відбулися вибори до букарештенської міської ради. Ліберали дістали 32 мандати, [illegible]-селянська партія 4

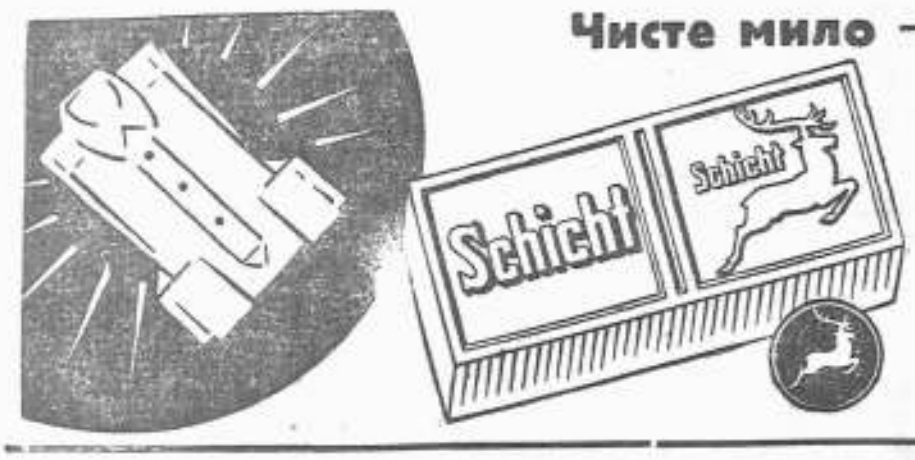

Чисте мило — чисте б.лля

МИЛО
ОЛЕНЬ
ШІХТ

КАРТИНА З ЖИТТЯ ФРАНЦІЇ.

50-ліття священства кардинала Жана Вердіє.

(ВІД ВЛАСНОГО КОРЕСПОНДЕНТА.)

Париж, 11. квітня

Величава паріська катедра Нотр Дам сіяла вині вранці тисячами світел. На піднесеному престолі, біля вівтаря, заняв місце папський нунцій, а по двох боках крилоса засіли кардинали, архиєпископи, єпископи та духовенство Франції. Сотки черців і черниць. Тисячі публики, сила генераліції, між нею відомі полководці зі світової і кольоніяльних воєн Франції: генерали Веган, Ґуро, Кастельно. Президента республики заступає його жінка, пані Лебрен. Хор, орхестра й органи супроводжають торжественне богослуження, яке править паріський архиєпископ кардинал-ювілят Вердіє в окруженні капітули.

Велитенський диван покриває долівку катедри із витесненим рисунком Богородиці та написом „Боже, хорони Францію!"

Непорушна юрба вірних слідкує очима за тією пишною живою картиною фіолетів, пурпури, золота і срібла біля вівтаря.

Релігійний церемоніял переривають щоразго нові вистріли з апаратів кінематографічних та пресових знимок, а кардинала, що целебрує, фотографують повні дві години кількасот разів.

Кардинал Вердіє є одною з найпопулярніших і найбільше люблених осіб Парижа. За кілька років свого володіння на париському владичому престолі (раньше був він професором духовної семинарії) кардинал Вердіє побудував сто нових костелів. Під його проводом эросли та набрали сили католицькі робітничі синдикати. Він є теж великим протектором католицького руху між французькою молодю.

Католицький рух у Франції дуже живий та сильний і французькі католики представляють собою велитенську суспільну французьку силу. А в заморській Франції праця і самопосвята французьких черців та черниць є передовим чинником у поширенні престіжу і влади европейської метрополії. „Де навіть вояк боїться ступити ногою, там відважно йде чернець, несучи в імені Христа теж і велич нашої батьківщини в найдальші й недоступні землі нашої імперії" — скільки то вже разів признавали це в парляменті міністри і посли!

Автім про те, яке значіння мають католики у Франції, найкраще вказують ці всі заклики французьких комуністів до католиків-французів.

Французькі католицькі університети і високі школи мають світову славу. Паріські публичні бібліотеки „чорніють" від темної ноші читаючого і студіюючого французького духовенства. А про те, який вплив мають священники у французьких селах, і як з ними мусять рахуватися місцеві війти — навіть ті з соціялістичної чи хочби й комуністичної партії — всі знають у Франції.

Але вернімось у катедру Нотр Дам. Відправа вже кінчиться. Священники роздають кожному присутньому на богослушенні образок Богородиці, де на відворотній сторінці є відручне літографоване письмо кардинала: „Я благословлю і дякую всім тим, що були ласкаві молитися за мене — Жан кардинал Вердіє — архиєпископ Парижа" і дати ювилею 1887—1937.

Перед катедрою католицькі організації прощають відїзджаючого нунція окликами: Нехай живе папа! „Вів лє пап!" — та окружують авто кардинала Вердіє, який щераз благословить юрбу, що підносить оклики: „Нехай живе кардинал!" — „Вів лє кардіналь!" **Юрій Студинський.**

Прометей потрясає кайданами.

10-ий РІК ПРАЦІ ПРОМЕТЕЙСЬКИХ НАРОДІВ.

Прометей, прикований кайданами на підхмарній скелі Кавказу — це символ боротьби за справедливу перемогу. „Прометей", існуюча від 1928 р. у Варшаві Ліга поневолених Москвою народів, це організація, якої головною метою є: зблизити на культурному й товариському тлі еміґрантів з України, Азербейджану, Дону, Грузії, Ідель-Уралу, Криму, Кубані, Північного Кавказу й Туркестану та організувати їх для пестійної і неминучої боротьби з большевизмом.

Незагал ми мало знаємо про діяльність тої організації, читаючи лише час до часу пресові комунікати-протести „Прометея" проти большевицько-московської політики у поневолених батьківщинах прометейців.

Тому, користаючи з нагоди, що саме в минулій відбулись у Варшаві річні збори „Прометея", придивімся дещо уважніше його важливій діяльности.

„Прометей" існує від 1928 р. За неповних десять років своєї діяльности потрапив він об'єднати всіх чолових представників репрезентованих собою народів, гуртуючи всі еміґраційні

ХРИСТІЯНСЬКА ФІРМА
„BIJOU" Львів,
(Тадей Слівінський) ул. Кілінського ч. 2.
поручає шкіряні торбинки і несессери, найновішу французьку біжутерію, парасолі і парасольки та кляпри і гудзики у великім виборі. — Ціни нпзькі

ЛЕВ ЯСІНЧУК. 5

АМЕРИКАНСЬКА УКРАЇНА

У СВІТЛІ „ПРОПАМЯТНОЇ КНИГИ"

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ.

Основання й мета.

Наслідком постійного освідомлення української іміграції творяться зачатки великої організації, що мала в 1936 р. 4½ міліона долярів власного майна. А створило її кількох ідейних людей; не для себе, а для визискуваного, нараженого на найгірші випадки українського робітництва.

Закарпатські українці прийшли вчасніше до Злуч. Держав, ніж галицькі. Вони були під безмежним впливом своїх мадяронських, чи (у „кращому" випадку) москвофільських священників. У 1892 р. створили ті священники „Соединеніе греко-католических русских брацтв". До цієї організації приступили деякі з існуючих уже церковних брацтв (допомогових) галицьких українців. До управи того „Соединенія" належали й деякі галицькі священники. На зібранні того „Соединенія", що відбувалося 1893 р. у Скрентоні, Па, вказував член контрольної комісії, о. Іван Констанкевич, злу господарку управи робітничим майном. На це сказав о. Констанкевичеві мадяронський священник, що він (К.) „грінор" (зелений, себто свіжий іміґрант) і не розуміє, як в Америці ведуться діла. На це відповіа йому о. Констанкевич:

— Гляньте, отче, крізь вікно. Там, як бачите, стоїть при дорозі стовп. Він певно довше в Америці, як ви, а що він знає?...[1])

Галичани — на щастя — швидко зорієнтувалися, що їм з мадяронами не по дорозі і постановили заснувати свою власну організацію.

При основинах було й кількох священників москвофілів. Вони то обстоювали, щоб у слові „рускій" писати два „с", ніби на те, щоб лекше було приєднувати закарпатців. Але о. Грушка, друкуючи статут, викинув одно „с" (стор. 196). Та однаково незабаром треба було рішуче розійтися з москвофілами. На зібранні Союзу в 1902 р. збиралися москвофіли перенятн Союз у свої руки. Зорганізувалися для цього і спровадили собі на салю В. Гладика, редактора москвофільської „Правди". Який був настрій москвофілів, може засвідчити така вітальна телеграма:

„Радьте на добро русского народа, но не попов радикалов,що отреклись віри отцов своїх і народности, і їх дурной України".

Москвофіли добивалися, щоб Союз мав в англійській мові окреслення Russian (московський) та щоб часопис писати етимольогією. Але на тій нараді викинули з салі Гладика, відкинули слово Russian і постановили завести фонетику. Так зачався чисто народницький, мало того: національний, український характер Союзу.[2]) Загалом — поза чисто національне означення Союзу — не дали собі члени вакинути ніяких додатків, а спроба завести в назві додаток „греко-католицький" розколола Союз; частина відділилася і створила теперішній Український Союз, а трохи пізніше створилася нова організація: Союз Руських Греко-Кат. Церковних Брацтв „Християнська Любов", що перетворилася на теперішне „Провидіння".

Так нечисленні — як їх називали — попики радикали, що основували У. Нар. Союз, мали на меті в першій мірі охорону інтересів працюючого українського іміґранта, якого треба було просвітити й навчити. В У. Н. Союзі мав український іміґрант навчитись, як поліпшити свої матеріяльні обставини, як боротися за свої права робітника, мав пізнати вагу, силу та значіння організованости, а попри те, забезпечити себе також проти всяких нещасливих випадків, т. зн. лїцтва, недуги, смерти.[3])

Основною ціллю У. Н. Союзу не була (як це виходило би з самої його суті) матеріяльна сторінка, але ідейна, чуттєва. „...Занадто велике підкреслювання фінансових завдань Союзу; занадто холодне розчисленння його зисків чи матеріяльних користей його членів; занадто велике відмежування його від політики (розуміючи під політикою національну чуттєву напругу); вкінці занадто різке відмежування його від старого краю, цього найголовнішого джерела, відки еміґрація все черпала й черпатиме національні почуття і моральні соки — не принеслоб Союзові користи". А дальше: „Та національний сентимент, почуття кровної спільноти, особиста дружба, що довгі роки тисячі наших еміґрантів до Союзу вязала, це такі цінности, з якими чужі інституції конкурувати не вспіли."[4])

Такої широкої програми, такої діяльности, чисто ідейно-морального характеру, як це визначив собі У. Н. Союз, не має напевно ніяка асекураційна компанія на світі. Тому не буде ніякого дива, що говорити про У. Н. Союз — це те саме, що говорити про українську іміґрацію загалом, про цілий її розвиток від кострубатого страшакового індивіда до інтелігентного, свідомого своєї національної та людської вартости американсько-українського громадянина.

Коли кажемо, що Просвіта є матірю всіх українських товариств у краю, то з тим більшим правом можна сказати, що У. Н. Союз є батьком усіх українських товариств в Америці.

(Далі буде).

[1]) Д-р Лука Мишуга: „Український Народний Союз", стор. 195.

[2]) Д-р Л. Мишуга: „У. Н. С.", стор. 201

[3]) Дмитро Галичин: „Запомогові організації в давнину і тепер", стор. 188.

[4]) Евген Лукович: „Моральний вклад У. Н. Союзу".

національні середовища біля своїх визвольних прапорів.

Завдяки частим дискусійним зборам, зїздам та відчитам з ідеями „Прометея" познайомилось і багато чужинців.

Наслідки тої праці видно вже сьогодні в італійській, австрійській, німецькій, скандинавській та деякій частині польської преси, що присвячують багато місця справі майбутньої війни з комунізмом та московським імперіялізмом. Зокрема Україні, як провідній нації серед прометейських народів, присвячують велику ролю.

В десятому році праці треба бажати цій організації, щоб кінець декади своєї діяльности святкували її члени вже у вільних батьківщинах. (КТВ.)

Під увагу тим, що улаштовують мистецькі конкурси.

У нас часто якесь товариство, фірма, чи установа оголошує конкурс на ріжного роду мистецькі проекти. Звичайно буває так, що визначається якусь невеличку суму грошей, нераз смішно малу, і до такого й такого часу взивається мистців надсилати свої проекти. Добрі проекти звичайно не приходять і конкурс продовжується... з тим самим успіхом. Все це через те, що справа в нас поставлена зовсім примітивно, з обопільною шкодою для замовців і мистців. Дійшло до того, що в конкурсах останніх літ не бере участи ніодин поважний мистець!

Яка в цьому причина? Справа в тому, що кожна фірма може безпосередньо звернутися до відомого мистця і замовити собі за відповідну винагороду потрібну річ, з тим, що даний мистець своїм підписом відповідає за мистецьку вартість зробленої речі (якщо це, розуміється, відомий і авторитетний мистець). Коли-ж фірма улаштовує конкурс, значить, що вона хоче мати досконалий вибір з більшої скількости високовартісних речей добрих мистців. Але прилюдно оголошений конкурс із дрібними нагородами — відпихає кожного мистця, що себе шанує, бо йому просто не виплачується працювати на конкурсове ризико 2—4 тижні. Одночасно мистець добре знає, що по невдатному конкурсі фірма все одно зробить позаконкурсове замовлення, хіба, що видасть маломистецьку річ і тим самим недоцільну річ. Якщо фірма згори не годиться визначити нагороди бодай 2—3 рази більшої від звичайної ціни праці, то шкода конкурс оголошувати. А тимчасом у нас бувають поважні й багаті установи, які оголошують нагороди за більші проекти, що вимагають інколи й тижні праці, по сто чи трохи більше золотих! Та тут іще не кінець справи: мистець не знає ніколи, хто буде рішати про його працю, бо справила ніхто не подає складу журі, — річ, тільки у нас можлива! Не диво, що всі конкурси засуджені з нас згори на невдачу, або беруть у них участь дилетанти.

Все те — примітивний і зневажливий підхід до мистецької справи, тому не диво що мистці реагують по свому. Всеж таки, щоб цю справу на будуче хоч трохи наладнати, треба порадити установам і фірмам притримуватись двох головних засад:

перша: якщо проекти мають бути на найвищім можливім рівні, сума нагороди мусить перевищати індивідуальне замовлення і бути хоч трохи пристойна;

друга: оголошувати обовязково склад журі, складеного з представників фірми і мистецьких знавців, без чого ніхто з мистців не матиме до конкурсів найменшого довіря, а самі конкурси такої поваги й рівня. Авторитетне журі може не признати нікому ніякої нагороди і мистці за це жалю мати не будуть, але ніколи своїх творів не будуть посилати в невідомі руки.

Це все треба взяти під увагу, бо інакше шкода наїть грошей на оголошення в газетах!

Мистець.

УКРАЇНЦІ!

КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА" Ч. 18.

РОМАН ВИХОЛИС.

CONIUNCTIVUS.

(Докінчення).

„...Одної неділі довідалася я, що Василь вибирається в гори на лещатах разом із нашим товариством. Коли ми вже вібрались всі на двірці і поїзд мав уже відїхати — Василя нема. Нараз бачу його з повним наплечником, у руках має лещата. Я закрутилася між товаришками. Аж як ми висіли з поїзду і почали йти в гори, він побачив мене і привитався.

— О, панно Олю! То ви також спортовка?

— О, стара — кажу. Ви новик, то вам буде дещо незрозуміло, приходьте до мене за інструкціями. Гарна погода, будемо мати приємну прогульку.

Ми вибралися в гори. Я знала вже від Василевої мами, що він пропадає за пампушками. Я випросила в його мами припис, напекла їх і нахала ними мій наплечник. Ідемо, я зі своїм, він зі своїм тягарем. Вийшли ми на шпиль гори. Чудовий вид. Відпочиваємо. Починають витягати, що хто взяв зі собою їсти. Стою недалеко Василя; його торба напхана... думаю: „На ніщо мої пампухи здадуться". Він відчиняє торбу, а там ціла крамниця — якісь щітки, пасти, ручники, а нічого їсти. Витягає якусь булочку з кусинком шиночки. „Добре ти вибрався" думаю собі. Гощу свої товаришки, запрошую і Василя. Спочатку відмовлявся, а далі як забереться до їжі, аж сама я дивувалася, як це все зміститься в його шлунку.

Вертались ми на лещатах, — я випередила всіх. Василь позаду всіх. Я перед самим селом звільнила біг і зрівналася з ним.

— Щось мене нога болить — кажу — мабуть жили натягнула собі, далі на лещетах не можу їхати. Зніміть мені, будь ласка, лещата. — Зняв свої і мої, ідемо разом пішки. Я поховзнулася навмисне. „Візьміть мене, кажу, за рамя, бо боюся впасти". Так під рукою зайшли ми аж до поїзду. Ми їхали в однім переділі і не оглянулися, як були на своїй стації. Василь відпровадив мене додому. Перед хатою похвалився, якто йому мої пампушки смакували.

Стара не витерпіла, виговорилася, що дала мені припис. Так він дізнався, що я знаю його маму. За короткий час здибав мене на вулиці і питається, чи мене нога не болить. „Чого ви мені не згадали, що заходите до моєї мами?" — „А щож? Чи це таке важне, щоб про те говорити?" „Но, певне, що ні... Моя мама вас дуже хвалить. Вона бідна, все сама в хаті, дуже рада, як хто її відвідає. Я вам дуже вдячний, що часом її порадуєте візитою".

Від того часу не було вже чого критися. Я залюбки почала заходити, як Василь був дома. За короткий час запросив він мене на підвечірок, щоб — як казав — відісти пампушки. Я ранком помогла його мамі пекти тісто, а вечором спільно повїдали. Так я в них загніздилася. Щож? Василь другий раз на лещата не так скоро поїде, боїться скрутити собі ногу, на баль не вибирається, бо не танцює, на патріотизм його не візьму, бо політикою не цікавиться. Деколи зустрінемося, поговоримо, але чую, що ми відчужуємося.

Якось його мама простудилася і лікар казав їй лежати в ліжку. Я відвідала її і кручуся по хаті. Служниця десь вийшла. У кухні на стіні на деревляних рамах висить усяка кухонна посудина. Дивлюся: гачок, на якому висіла рама, зігнувся від тягару. Я ще більше розколихала його рукою, ледви тримався. Вернулася кухарка, ледви рушила раму і все понавішуване зі шкла поломклося. Ввечір оповідають мені про нещастя. Як почали ми радити, рішили відправити кухарку. „За день-два найдете другу — кажу — а я за той час кілька годин денно допоможу в господарстві".

Почала я варити їм обід. Бачу, Василеві обід смакує. Кухарки зголошуються, а ми перебираємо. За якийсь час Василевій мамі зовсім полекшало, приняли нову кухарку, я ходжу до них, але все по старому, треба, бачу, знову починати все наново. Василя займає тільки фільософія. Як про неї говорить, то зараз оживляється і цілий світ поза нею для нього не істнує. „Не лишається ніщо інше, гадаю собі, як його на ту фільософію взяти". Я мала скінчену семинарію. Для університетських студій треба було здавати доповняльний іспит. От, я і забралася до того іспиту. Вже не заходжу до Василевої мами. Здибає мене Василь на вулиці: „Чому до нас не заходите? Моя мама вже кілька разів за вами питалася". — Не маю часу, кажу. — До іспиту приготовляюсь, хочу студіювати фільософію". „А як вам іде?" — питається. „Гаразд, тільки деякі річи не добре розумію". Він на це запропонував мені поміч. Я відмовлялася, а вкінці дала намовитися. І він почав мене вчити.

Одного разу викладає мені, що це таке конюнктівус. Вимахує руками, питається, чи я його добре зрозуміла? Я заперечила головою. Повторяє другий раз. Мене лють пірвала і зі злости сльози станули мені в очах. Як Василь побачив сльози, почав виправдуватись, що не має хисту ясно вияснити, що це його вина, чому я не розумію... Мені почали сльози капати з очей. Він бив мене тоді, щоб потішити. Хотів поцілувати мене в чоло, але вже якось так склалося, що потрапив у самі уста. Я щось на це гостро відповіла. Він знову виправдувався і мусів поцілувати мене другий раз.

Вже від того не було далеко до подружжя. Я вже тепер не студіюю фільософії, не маю часу на це... треба діти бавити. Здається, що перший раз, як у світі істнує той конюнктівус спричинив він подружжя. Я колись то питаю Василя: „Щож, признаєш, що на світі істнує любов?" — Відай так — каже — це щось такого, як електрика, лише треба знати, як її викликати.

ВІДГУКИ ДНЯ.

На слуквах.

Вечором, коли на сіре місто налягає ні то мряка, ні то пил, прилітає здалеку вітер. Весняний, радісний вітер, що несе з собою запах перших фіялок і голоси перших предвісників весни. Десь там у бездонній глибині неба сурмлять дикі гуси, калатають качки, грають на флейтах кулики. Час до часу обізветься як сумна флояра самітна чапля — знак, що буде дощ. І справді другої днини, або ще досвіта починає росити дощик. Та не страшний він на весну: засвітить сонце, повіє вітер і висушить болото. Не так як восени, коли грязюка кепкує собі і з сонця і з вітру.

Вечором, коли на сіре місто налягає ні то мряка, ні то пил — вибираюся у ліс на слуки. Маленькі довгодзюбі пташки, що раннього весною надтягають з півдня і оживлюють заспаний ліс.

— Хрр-хрр! Ціть-ціть!

І той хропіт і те цітькання мило серцю мисливого і зворушують його неменше як блей цапа чи роккіт дика.

Нині день був на диво тихий, майже безвітряний. По небі повзли ліниві волохаті хмари і було парно. Я швидко рушницю на плечі і в ліс...

Невеличкий зруб, а там сіножаті і рідкі вільхові гайки. Вимріяне місце на слуки. Минулого року неодин вечір простояв наслухуючи і вистояв неодин ...„промах" — пудло, як кажуть у нас. Слука швидка бестія і як на дворі вітряно, то летить як ластівка. Зате як тихо і парно, то тягне спокійніше і часто голос подає.

Стою... жду...

З корчів вибіг зайчик, станув у стовпок, покрутив вусиками, кивнув задоволено головою і побіг на свіжу озимину. За хвилину майнула видолинком якась темна сильветка. Старий грішник — лис вибрався на „роздобутки" в поля, а як не поведеться, то і в село. Може якась неслухняна курочка заночувала під плотом, може де курник забула зачинити недбайлива господиня.

— Хрр-хрр!...

Захропіло над зрубом і відірвало мою увагу від лиса.

Чорний клубочок звився над моєю головою.

— Гах! — ревнула рушниця і клубочок скотився на землю.

По стрілі ліс притаївся, запер дух і витрищив очі. Хто, чому і де нарушив святість весняного вечора.

Але мене тяжко доглянути: стою непорушно під корчем, а сумерк, що вповиває долом ліс, закриває і мене.

— Ціть-ціть, ціть-ціть! — друга слука.

— Бабаух!

І знову чорний клубочок покотився.

Добрий сьогодні „тяг". Видно нахлинула нова партія слук, спинилася в знайомім ліску спочивати і стрінулася зі мною.

Ще сім разів обізвалась моя рушниця і сім разів падали додолу пірясті клубочки.

Восьмий раз обізвалась уже не рушниця, а моя жінка, що відчинила двері:

— Чого сидиш на потемки? Ходи, вечеря на столі.

Я лишив ліс, пострілянї слукви, завівся з канапи і пішов у другу кімнату, на вечерю.

Галактіон Чіпка.

P. S. Всім П. Т. Поклонникам ловецького спорту, що не можуть виїхати зі Львова, раджу помагати собі в той сам спосіб. Тільки нехай вибирають тихі вечорі, бо у вітряні страшенно тяжко поцілити!

Е. ДУМИН

Львів, Коперника 23.

(Pir Вононовських)

Получає по дешевих цінах:

новости жіночі

„ мужеські

— товар першорядний —

Ціни низькі!

можуть вибитися на нашій сцені. Після цієї премієри „Сербина" відіграють на сценах наших львівських читалень. Українське громадянство Львова повинно підтримати цей почин створення постійного українського театру у Львові.

д.

З кіна.

Кіно „Атлянтік": „Кров на морі".

Капітан корабля вже немолодий, оженився серед винятковых обставин, як це трапляється морякам, що шинрають по всьому світі, з молодою, гарною жінкою. Він не знає нічого про її минуле. Зате знають про те, як вона мусіла заробляти в підрядному кабареті — інші моряки, один молодий старшина, що спас її від смерти і один аферист, що веде контрабанду зброєю між Францією і Африкою. Аферист, що хоче перевести більший транспорт зброї, використовує знайомість з жінкою капітана, погрожуючи їй, що відкриє її чоловікові деякі подробиці з її минулого, насвітлюючи їх по своєму, коли вона не виробить йому протекції. Капітан — суворий у своїх службових обовязках, мав за завдання пильнувати побережжя, отже треба було, щоб він не добачив корабля з контрабандою.

Інтрига не вдається, чи пак ускладнюється зовсім іншими моментами: капітан підозріває свою жінку, що вона сходиться потайки з його найближчим молодим приятелем і своїм помічником моряком. Маємо фільму про боротьбу між коханням і обовязком. Ролю капітана грає великий мистець Гаррі Бор, його партнерка — славна Шанталь. Іван Мозжухин має на цей раз нецікаву ролю. Цікаво бачити, як рятують моряків, що опинились на дні моря у підводному човні.

РАДІСНІ СВЯТА з незрівняним українським **РАДІО-приймачем „ЕРГОН"** **Львів Потоцького 58.**

В Мадярщині арештують фашистів.

Мадярська поліція перепровадила минулої пятниці ревізію в домівці крайно правої партії „Воля народу" в Будапешті та арештувала 24-ох визначних членів партії разом з її провідником б. отаманом Салясі. Ревізію й арештування переведено з наказу нового міністра внутр. справ, що почав акцію проти всіх крайних партій як правих, так і лівих.

І КОМУНІСТІВ.

Будепештенська поліція впала на слід тайної комуністичної організації і арештувала 12 осіб, а проти кількадесятьох почала слідство. Влада стверднла, що ця організація діставала інструкції від Комінтерну через міжнародню комуністичну організацію „Червона Поміч".

—o—

Еміграційні справи.

ОСТОРОГА ПЕРЕД ЗАТАЮВАННЯМ НЕДУГ.

Часто трапляється, що еміграційні родини стараються при випаді сховати факт рекомвалесценції по заразній недузі якогось із членів родини (це здебільша торкається дітей). Ті родини не здають собі справи, що такі недуги, як кір, шкарлятина або віспа (навіть вітряна), які для недужого вже не є грізні (криза минула і почався період рекомвалесценції), всеж таки можуть заразити особи з окруження і спричинити епідемію між співтоваришами подорожі.

Остерігаємо, що затаювання перебутої недуги наражує еміграційну родину на зайві кошти приїзду до Варшави або до Гдині, бо дуже основні лікарські оглядини, що їх переводить Еміграційний Синдикат, виключають можливість перепускувати недужого на корабель. На випадок виявлення обставин попередної недуги в емігранта ціла родина мусить відбути карантанну. Кошти карантанни спадають на родини, що не зважаючи на остороги, свідомо на власний ризик приїхали до Варшави або до Гдині.

Еміграційний Синдикат приневоджений у таких випадках поступати з цілою безоглядністю, щоб охоронити від зараження багато осіб і не наразити емігрантів на евентуальне відіслання їх органами влади заморських країв із заморських портів.

ЕМІГРАЦІЯ В БЕРЕЗНІ 1937 Р.

В місяці березні 1937 р. виїхало за посередництвом Еміграційного Синдикату: до Південної Америки 597 осіб, до Північної Америки 345 осіб, до інших заморських країв 50 осіб. Разом виїхали з Польщі 1.002 особи.

ЕМІГРАЦІЙНІ ОШУКАНЦІ.

Староство в Бережанах повідомило Еміграційний Синдикат, що Генрика Брауна, який займався нелегальним вербуванням емігрантів, влада арештувала 17. березня ц. р. і передала прокураторії окружного суду в Бережанах.

З театру.

„СЕРБИН", драма на 5 дій І. Тобілевича, виставлена Робітничим Театром у Львові.

Рухливе Товариство Українських Робітників „Сила" у Львові, яке згуртувало досі яких 1.500 найсвідоміших українських робітників, організує свої філії у краю, веде свою харчівню та широку допомогову акцію для безробітних, має свою театральну секцію „Робітничий Театр", тепер єдину українську трупу у Львові. Під проводом свого організатора і режисера п. П. Гордієнка цей Робітничий Театр дбайливо підготовляв премієру „Сербин", виставлену вперше на сцені 16. ц. м. в салі Театру Рідних родностей. Ця драма змальовує козацький побут з виправами проти татар, співами, танцями, козацьку любов, зраду заручені дівчини, очарованої чужинцем-сербином, вкінці жахливий кінець сербина-інтригана. В пєсі підкреслені і позитивні моменти, як любов батьківщині, геройство і традиція. Поодинокі ролі відіграли: П. Гордієнко (Софрон), О. Галушка (Ялина), І. Паньків (Данило), Я. Яремко (Сербин), В. Шах (татарин), Гомзяк (Шанько), К. Бусівна (Марта), Ю. Сінгалевич (бандурист) і інші. Особливо добре випала пара Ялина—Сербин. Аматори старалися вивязати зі своїх роль якнайкраще, що їм у великій мірі вдалося. Гарні декорації і костюми (власні) причинилися до збільшення успіху. Численно зібрана публика, майже виключно з робітничих кол, нагороджувала гру аматорів рясними оплесками. На жаль не завважили ми майже нікого з інтеліґенції, крім кількох одиниць.

Робітничий Театр при Т-ві „Сила" має кілька сценічних талентів, які при відповідній праці над собою і під проводом доброго режисера

Найкращу вудженину, добре мясо і свіжі товщі

дістанете завжди у мясарських крамницях

„ЦЕНТРОСОЮЗУ"

Ринок 2, Зибликевича 2, На Байки 8, Личаківська 50, Жовківська 175, Кентшинського 21, Замарстинівська 36.

Кіно „Стилеве": „Рік 2000" та ревія „Жартливо".

(ет). На дошках цього кінотеатру виступає ревієвий ансамбль відомого режисера веселих сценок, Реф-Реня, якого програми визначаються багатим накладом дотепів, веселих скетчів та гротесок. Гумор репрезентує головно Вол. Боруньский, що зеднав собі симпатії всеї публики, водевілістка Ріта Конажевська має свої дуже добрі „шлягери", а Н. Оленська створюючи цікаві характеристичні типи, самою появою викликує сміх на салі. З попереднього ансамблю залишився Вінецький та танкова група К. Островського. Остання програма густо перетикана невимушеним гумором і усіх без виїмку задовольняє.

На екрані одна із першорядних фільм, яка недавно йшла в „Копернику" з дуже великим успіхом.

ЛІТЕРАТУРНА СТОРІНКА.

Французи журяться книжкою ми - ні.

Французькі видавництва підвищили ціну книжок з огляду на дорожнечу. В останніх місяцях ціна паперу підскочила на 65 прц., друку на 50 прц. переплету і брошурування на 105 прц., крім цього скарбовий уряд наложив новий податок 6 прц. на видавництва, так само, як на перфуми і фармацевтичні продукти. У відповідь на це повстала організація не для боротьби з обниженою ціни — бо проти дорожнечі не можуть боронитися навіть люди при державній кермі — а за поширенням читацької публики. Почин до цієї організації дав відомий письменник Жорж Дігамель, згуртувавши не тільки авторів та видавців, але і друкарів, фабрикантів паперу, ілюстраторів і численних читачів — людей з вподобами та іменами.

Мета такої організації відродити смак серед ширшого громадянства до книжки — розумною реклямою. Крім цього подбає вона, щоб у Франції повстали численні бібліотеки за прикладом Злуч. Держав і Німеччини. Комітет цієї організації зумів притягти навіть представників Швайцарії, Бельгії та Канади, де поширена французька книжка. Послухаймо з цього приводу міркувань швайцарського денника „Журналь де Женев", що присвячує справі загроженої книжки вступну статтю:

„Книжка це одна з найнещасливіших жертв нашого часу. Мало хто її купує. Не тому, що вона дорога: заплатити 15 чи 20 франків за нагоду до думок і мрій, за можливість збагатити себе внутрішньо це небагато. З усіх продуктів людського промислу ціна книжки зросла якнайменше. Може навіть більше шанувалиб її, якби вона була дорожча.

„Багато осіб відтягають від неї денники та журнали. Ці періодичні видання приносять щодня чи щотижня легку, ріжноманітну лектуру, з усякими відгуками дня, полеміками та ілюстраціями; коли проковтнете їх — ви голодні. Ви їх відкидаєте легко на бік. Для багатьох складати бібліотеку це навіть клопіт.

„Та люди читають менше головно через те, що менше сидять дома. Виходять з дому для спорту, як учасники чи глядачі. Колись у неділю люди сиділи над книжками — тепер заняті спортом, а ввечір відкручують радіо або йдуть до кіна. Слухати і дивитись — ці дві функції стали для наших сучасників дуже важні, але вони — пасивні. Щоб читати, треба проявити зусилля волі та думати.

„А це потягає за собою всякі наслідки. У нинішніх часах людина більше метушлива, але духово недіяльна. Тому, що ми звикаємо раз-у-раз слухати всякі речі і дивитись на те, чого сами не вибираємо, підлягаємо їм, але не з захопленням, тільки механічно. А той, хто любить читати, саме має вільну думку і вибирає нею; він бунтується проти режіму, що каже нам підпорядковувати свій смак на кожному кроці, режіму, що діляє на масу і звертається більше до вуха та ока, ніж до розуму.

„Щораз більша невдача книжки може довести до занепаду культури. Культура вимагає знання, розумування над текстами, що мають трнаку вартість, вимагає активної співпраці одиниць, щоб передавати нащадкам надбання цивілізації. Книжка це один із засобів досконалення людини"...

Так пишуть у краях, де щодня книгарський ринок викидає більше книжок, ніж у нас, Галичині, появляється їх за рік. А проте, якби французи знали, що в нас виходять книжки тільки завдяки патріотизмові одиниць — авторів і видавців, які не рахують на дохід, — то може заздрилиб нам. Та це булоб захоплення основане на незнайомости наших обставин. Книжка не є в нас предметом продажі, не є і предметом буденної духової потреби. Про її кризу говорити в нас не можна, як не можна говорити про економічну кризу в краю, де 90 прц. населення годується тільки бараболею, не має на нафту, сірники і сіль.

—o—

ВЕСНА 1937 Найновіші моделі плащів, костюмів і суконь у великім виборі в нововідкритім магазині

Львів, вул. Ягайлонська ч. 8. „BEAUTY"

П. Т. урядовцям догідні сплати. 393 17—20

Кілька нових французьких повістей.

Андре Жід дає повість „Женевієв", що є продовженням двох попередніх невеличких психольогічних оповідань „Школа жінок" і „Роберт". Є в цій повісти дві любовні історії нещасливої дівчини, не зовсім чистої поведінки. Жід уміє оповідати і тримати читача у напрузі. Хоч геройки цікавить нас дуже мало і має небагато нашої симпатії (Жід не любить „симпатичних" героїв), стежимо за її переживаннями до останньої хвилини. Коли зачинаємо книжку — ми сильно розчаровані.

Другий великий письменник Анрі де Монтерлян продовжує свій цикль „Дівчата" повістю з патетичним заголовком: „Змилосердіться над жінкою". Герой першого тому повісти „Дівчата" — повістяр Коста (себто сам автор) дістає багато листів від своїх звеличниць. У цій повісти знайомимось тільки з одною із них, Б, як чуємо, менше цікавою, як інші. Зате письменник має свої причини, чому в ній закохується. Повість має розяснити нам ці причини. Така собі звичайна сцена, як та, де закохана пара приготовляє чай у кухні, виходить попросту небуденною подією, зовсім новою. У цьому і талант письменника.

Відомий повістяр і критик Леон Доде невтомний продуцент повістей, дає в „Аріяні" сатиру на французьких аристократів, що люблять у буденщині наслідувати англійців. При цьому, як справжній француз, дає портрет французької жінки, цим разом вийнятково — чеснотливої та дуже симпатичної.

Авторка Моніка Сен-Еліє належить до найчільніших фр. повістярів нового покоління. Її остання повість „Мертвий ліс" перекладена в Америці зустрілась з найбільшим признанням. Є тут ціла галерія типів і подій, важних і зовсім маловажних, переплутаних і переданих із розмов ріжних осіб. Завданням авторки є відтворити світ дійсний і уявний, щоб підкреслити безсилля людини та її невтомну потребу ідеалу. Повість нагадує методу найбільшої представниці цього жанру в Англії Вірджінії Вульф.

Анрі Троя — молодий автор, що дістав недавно нагороду за селянську повість „Фальшиве світло". Його нова повість „Природна величина" це історія підрядного актора, який живе своєю уявленою величиною і любовю своєї жінки, яка підтримує в ньому віру в його талант. Та з моментом, коли його малий син починає грати маленькі ролі у фільмі, його жінка присвячує всю свою увагу талантові сина, а не свого чоловіка. Повість написана дуже цікаво

—o—

Читачі, зацікавлені книжками, про які згадуємо на цій сторінці, рідними і чужими, можуть на бажання дістати в редакції ближчі інформації, де вони видані, яка їх ціна, або їх оригінальний заголовок у чужій мові.

—o—

ТЕКСТИЛЬНА ГУРТІВНЯ

поручає як дамські суконні матеріали, що входять в обсяг сезонових товарів з найкращих бельгійських фабрик на мужеські і дамські одяги

Найнижчі ціни

Ф ма Шимон Бляйх

Львів, вул. Казимира Великого 7.

Тел. 250-95. —o

Хроніка.

СМЕРТЬ РОСІЙСЬКОГО ГУМОРИСТА

Ілля Ільф — співпрацівник Евгена Петрова, з яким писав книжки, помер у 40 р. життя у Москві. Гумористичних авторів було відомі у цілому світі. Їх повість: „12 крісел" сфільмували. З оповідань найбільше відомі „Ідеальна особистість", „Надзвичайні історії з життя міста Колоколамська", „1001 день або нова Шехерезада", з повістей „Золоте теля". Писали вони теж сатиричні нариси як напр. „Великий табор шукачів золота", підписуючи їх псевдонімом „Федор Толстоевський".

АМЕРИКАНСЬКІ АВТОРИ НА 2000 РІК.

Американський квартальник „Ді Кольофон" розписав анкету на тему: Яких із сучасних американських авторів будуть читати в 2000 році? Найбільше голосів зібрав Синклер Люіс, лавреат Нобеля, далі Віллам Катер майже зовсім в Европі нев домий, ще далі письменник Лауреат Нобеля О'Нейл і Една Сейнт-Вінсент Міллей, філософ Сантояна.

ЗАМІСТЬ ТИЖНЕВИКА ДВОМІСЯЧНИК.

Цього року почав виходити у Берліні двомісячник під заголовком: „Das Deutsche Wort. Der Literarischen Welt, Neue Folge und die Grosse Uebersicht".— У цьому заголовку маємо історію журналу припиненого гітлерівською владою. Журнал цей „Літературний Світ" виходив від 1924 р. і був одним із найкращих европейських літ. журналів, хоч невважаний, скромний вигляд і невеличкий. Його редактор Вілі Гаас умів згуртувати довкола себе найкращих критиків і багатьох чільних европ. письменників. Був це журнал дуже живий, з відділом гострої критики і дуже багатий в інформації. Після гітлерівського перевороту Гаас як жид мусів перенестися до Праги. „Літераріше Вельт" почали редагувати гітлерівці і швидко перенавали його на „Das Deutsche Wort" — редактора вміняли і згодом у 1936. р. змінили його назву на „Die Grosse Uebersicht" побільшивши первісних 8 сторінок на 32. Але і це не помагало. Тижневик на 8 сторінок і двомісячник на 32 сторінок то теж замало. Журнал під бомбастичним, майже середньовічним заголовком буде виходити 6 разів на рік замість 52. Як досі то воно зовсім непікаве, більше політичне, як літературне.

ЧОКОР — ЛАВРЕАТ БУРГТЕАТРУ.

Віденський Бургтеатер дав сторожу почесний перстень одній особі, що доклала винятково заслуги для його розвитку. Цього року окрема комісія відзначила ним відомого драматурга Франца Теодора Чокора за його пєсу „3. листопада 1918", що була найбільшим драматичним успіхом минулого сезону. Не менший успіх мала його пєса „Товариство людських прав". Чокор переклав теж Красівського „Небожеську комедію", що йшла у циклі „Голоси народів у драмі". Чокор — уроджений віденець, виступив із першою своєю пєсою „Золота вулиця" у театрі Раймунда. Він має 52 р. і є наймолодшим із дотепер шіх лавреатів Бургтеатру. Перед ним із письменників дістали таку саму нагороду: Шніцлер, Бар, Гавптман, Блайбтрай, Шентер і Фульда, — крім цього артисти: Августа Вільбрандт-Болліюс, Макс Девріент, Ельза Вольгемут і Отто Трелер.

МАГАЗИН МУЖЕСЬКИХ І ЖІНОЧИХ НОВИН

Л. ОЛЯНЧУК і І. ПІХЛЬ Львів вул. Капітульна 3.

поручає по найнижчих цінах жіноче і мужеське бі.ля. Панчохи, скарпетки, рукавички жіночі і мужеські, 649 і галантерія — і ри отажі всілякого роду. 2—5

НОВА ПОВІСТЬ ОЛЯФА ДУУНА

Цей уже відомий на чужині норвеський письменник видав нову повість „Шлях серед ночі". Воно — побутова, селянська, але дієві особи — звичайні люди та звичайні події виступають на тлі могутньої природи і так вони переплутані, що бачимо перед собою неодну справді людську велику трагедію. Історія одного подружжя змальована тут в перспективі пройдіного часу, як колишня подія. Повість утримана у спокійному тоні. Благозвучність мови — Гамсуна.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Перелет із Токіо до Льондону.

Японці хотять показати американцям та европейцям, що вони літають не гірше і небавком літатимуть так, як ніхто з чистих „білих". Ось чуємо вже два нові прізвища Масакі Інума і Тсукагоші, двох летунів, що установили новий рекорд перелету. Це молоді люди і починають свою карієру так само молодо, як Ліндберг.

Інума має 26 літ, гарний як різьба, з рожевим личком, чудовим усміхом, скромний і тихий як його товариш. Вони привозять з Японії до Льондону привіт від короля і не соромляться ні трохи, що не вміють ні в зуб по англійськи. Добрий летун не мусить бути мовознавцем.

Перелет був для них божеською приємністю, всі незгоди та перешкоди вони вже забули. У перших 24-ох годинах вони не вірили, що взагалі доїдуть живі, три дні боролись із смертю серед бур та дощів, але все це вже поза ними.

В Японії буде щораз більше літаків.

Тсукагоші каже таке репортерам:

„За кілька літ в Японії буде літаків не менше, як авт. Уже нині летунство розростається дуже швидко і я певний, що багато пільотів піде нашими слідами. Я знаю, що багато повітряних товариств цікавиться вислідами нашої подорожі, щоб установити точні постійні перелети між Токіо і Льондоном. Коли вжити багато літаків і багато летунів, тоді цю віддаль можна перелетіти приблизно в 100 годинах. Питання тільки в тому, чи пасажири могліб згодитись на так мало сну, щоб перебути такий перелет відразу".

Цікаво, що підчас інтервю льондонського журналіста з цими летунами, в кутку сидів якийсь поважний старший добродій. Уся кімната, де їх приймали була повна квітів і вишневих пелюстків. Це великий японський поет Гонноске Комаї. Коли він довідався про намірений перелет своїх молодих земляків, рішив оспівати їх подвиг у геройській поемі.

До кімнати летунів, що мешкають у Льондоні недалеко Гайд-Парку сходяться сотні японців, щоб їм скласти бажання з нагоди їх перемоги. Усі вони горді молодими героями.

Інума каже:

— За десять літ будемо мати всі крила і тоді буде стільки літаків, що у повітрі треба буде не менше поліцаїв, як нині у великих містах.

А приятель додає:

— Коли ще хемікам удасться винайти паливо лекше і з меншою містотою від бензини, тоді перелет довкола світа буде забавкою".

ДАЙМОН-батерії
ДАЙМОН-лямпочки
ДАЙМОН-жарівки
є знані в цілім світі!

ЩО МОЖЕ ЧОЛОВІК ЗІСТИ.

В англійському містечку Честер помер цього місяця 28-літній парубок на рідку недугу. Він мав повсякчас вражіння, що мусить зідати тверді та гострі предмети, щоб не був голодний. Пив оцет, зідав ключі, шрубки та цвяхи. Коли його взяли до шпиталю, лікарі не вірили, що людина може жити з таким музеєм у череві. В ньому найшли 218 цвяхів і шрубок, 37 грамофонових голок, 45 усяких шпильок, 12 перстенів, 2 гачки, 5 чайних ложечок, 3 вилки, 8 корків, 3 ножики, 4 ключі, 1 кран, 1 патрон, 1 шиліг, 6 мідяків, 36 шрубок і ще... 117 металевих дрібниць. Усе це разом важило 2 кільо. Парубка мав вічну спрагу і „трубів" оцет. Хто не вірить англійським газетам, нехай поїде до Честер, де в місті за виставовою шибою всі ці предмети лежать як документ сили людського шлунка.

—o—

СОВІСНИЙ ВЯЗЕНЬ.

На острові Гуернсей над каналом Ля Маніш є вязниця, а в ній усякі вязні. Найоригінальніший з них, що має число 214 страшенне нудився в келії і знайшов спосіб, як щоночі, коли вартові спали, виходити на місто. Ішов на волю і так само нишком вертався до келії. Одного дня сторожі ствердили, що його нема. Та заки почали за ним шукати, він уже вернувся сам на підпитку. В його кишені знайшли вязку витрихів, якими він відчиняв усі двері. Замість похвалити його за те, що він солідно вертався що-вечора до вязниці, ще відобрали йому витрихи, які він здобув силою своєї інтелігенції. Звідки їх узяв — ніхто не знає.

ЧАЙ ПРІВЕС
Сильно запашний
Дуже вигатний
ЛІД ГАРАНТІЄЮ ПРИРОДНИЙ
НЕ ПЕРФУМОВАНИЙ
Знак охоронний

НЕЙМОВІРНЕ, А ПРАВДИВЕ.

Припадок примхуватої природи.

У місті Дітройт при вписах до одної вищої школи трапилось, що дві ученици подали те саме імя і прізвище: Павлина Тейльор. Вони обидві, зовсім не кревнячки ані близнята, вродились того самого дня 22. березня 1920 р. Та цього ще мало. Вони такі подібні одна до одної, як близнячки. Що більше: вони мають подібні нахили та звички і люблять ті самі речі. Приїхали вони з різних кінців краю, мають різних батьків і треба було, щоб зустрілись на одній шкільній лавці

—o—

ВЕСЕЛЕ.

ПІЗНАЄ.

Він лежить у ліжку й маячить у гарячці. Термометр показує 40 ст. Вона й лікар стоять мовчки коло недужого.

— Геть, — кричить раптом недужий — геть, ти потворо, щезай мені з очей.

— Пане докторе — каже вона втішена — він приходить уже до себе, бо пізнає мене знову.

ПАСИВНА ФОРМА.

Учитель: Активна форма така: „Батько благословить своїх пять доньок". Яка буде пасивна форма?

Ученик: Батько є поблагословлений [illegible] своїма доньками.

СМАЧНІ І ПОЖИВНІ

MAGGI 020
ЮШКИ

ОДНА КІСТКА 20 ГРОШ.
Z12

Мільони філянтропійної патріотки.

4 місяці тому померла найбагатша жінка Англії — леді Гавстон. Залишила вона 4 мільони фунтів. Її останній (третій з черги) чоловік залишив був їй 7 мільонів фунтів. З мільони з процентами пішло на всякі її потреби та примхи. Тепер уся Англія, головно спадкоємці пані Гавстон, журяться, що зробити з майном, яке вона залишила. Її заповідання не найшли. Вона не любила говорити про свою недугу і до смерти розмовляла про всякі інші речі з лікарями та знайомими, хоч і не менше веселі, як про безробіття, міжнародню політичну ситуацію, еспанську революцію.

Три подружжя і добродійні жертви.

Небіжка мала славу дивачки. Вона любила все незвичайне. Навіть коли робила звичайні дарунки або їздила літаком то робила це інакше — як усі.

Вона мала трьох чоловіків. Першим був сер Геодор Брінкман, у 1901 р. вийшла заміж за барона Байрона, що помер у 1917 р. Сім років пізніше вийшла заміж за сера Гавстона, фабриканта кораблів. По двох роках Гавстон помер „серед таємничих обставин", як це вона зазначила на його гробниці.

Від того часу леді Гавстон звертала на себе увагу багатими добродійними жертвами. У 1931 році дала вона 100.000 фунтів англійським летунам, щоб вони могли добре підготовитись до змагу за міжнародній перелет; завдяки їй Англія здобула „чашу Штайнера". На другий рік дала вона 200.000 фунтів на фонд державної оборони. Тому, що „Англія в небезпеці" леді Гавстон додала в коротких відступах іще державному скарбові нових 90.000 фунтів. Після одної радіової промови Уельського князя на Різдво 1928 р. призначила вона 160.000 фунтів на допомогу бідним і на шпиталі. У 1933 р. фінансувала вона експедицію на Мавнт-Еверест, коли двічі перелетіли літаками над найвищим шпилем світ.

Примхи дивачки.

Патріотизм леді Гавстон проявлявся навіть у щоденних дрібницях. Хустинки до носа були в неї зроблені на зразок моряцьких англійських одягів, в її кімнаті повній цвітів коліри були дібрані так, щоб творили коліри британського прапору.

Ніхто не знав, як вона управляла своїм майном і кілько вона має років. Роками не давала вона себе фотографувати, щоб ніхто не бачив, як вона виглядає. Всі гадали, що вона багато молодша, хоч мала померши 79 років. Увесь маєток записала панні Гор, тітці сера Гора, з тим, „щоб вона зробила з тим те, що наказує їй її добре серце". Але панна Гор умерла у березні 1936 р. і тепер чотири мільони фунтів чекають на своїх спадкоємців — якихось далеких кревняків, які щойно пічнуть за них процесуватись.

Лише ощадністю здобудеш добробут і незалежність!

МІСЬКА КОМУНАЛЬНА КАСА ОЩАДНОСТИ У ЛЬВОВІ

ВУЛ. ВАЛОВА ч. 7 і 9 та її Відділи при вул. Городецькій 60 і вул. Жовківській 75

приймають вклади ощадности почавши від 1 зол.

Щоби дати змогу купцям і промисловцям помістити денні торги в касі, урядові години у вкладковім відділі щодня до год. 19·30.

За вклади та їх опроцентування ручить Громада міста Львова цілим своїм майном. (б—

Гемороїди
є причиною злого самопочування і т. п. Треба конечно усунути ті дошкульні недомагання. При гемороїдах вживаємо
Чопків Anusol -BOEDECKE-
Дістанете в аптеках
12 чопків 5 зол. — 6 чопків 3 зол.

НОВИНКИ.

— **Приймаю пацієнтів у мому заведенні Львів, вул. Сикстуська 17, тел. 265-73 від 9—1 і від 3—6.30, в неділю і свята за попереднім замовленням. Пльомби, золоті, платинові і емаліовані корони, штучні зуби в золоті, каучуку і нержавіючій сталі. Регуляція зубів, що криво ростуть. Полекші в сплатах. — Н а с с.** 2—3

— **Найкращі лиси, пелеринки** виконує і поручає **Ю. Глушевський, пл. Капітульна ч. 3.,** тел. 254-46. Приймаю футра літом до перехування.

— **Затямте,** що все перекрасить, хемічно чистить своя **Механічна Пральня „АТА".** Контори приняття: Львів, вул. Зелена 31, Бляхарська 21, **На Байках 15.** Виконання солідне. Ціни низькі. 504 3—3

— **Весняний сезон у Черчі.** Весняний сезон у Черчі починається 5. травня. Ті, що хорію ть на ревматизм, гіхт, ісхіяс, злу переміну матерії, шлункові, ниркові та жіночі недуги повинні користати з найдешевших цін і найдогідлішого часу лікування. Інформації: Управа Живця, Черче, п. Рогатин. 642 5—10

— **Заходом Товариства Письменників і Журналістів та Т-ва „Молодої Громади"** відбудеться у домівці „Молодої Громади" при вул. Коперника в четвер 22. ц. м. відчит **ред. І. Кедрина** на тему: **„Українська консолідація, її потреба, можливости і труднощі".** Вступ для членів обох Товариств. Початок точно в год. ½ 7. вечора.

— **В 40-ліття Ремісничо-Промислової Бурси у Львові** відбудеться ювилейна академія 25. ц. м. в жовтій салі Нар. Дому. Початок: год. 6.30 веч.

— **Вечір пісень та оперових арій Ольги Лепкової** відбудеться у вівторок 20-го ц. м. в год. 8. веч. у малій салі Муз. Т-ва ім. Лисенка. Співачка, яка по студіях у Марії Сокіл і проф. Улуханової продовжувала їх у Відні, дебютувала вже з успіхом на оперовій сцені у Львові. В програмі цікаві твори Доніцеттія, Лисенка (велика арія з опери „Тарас Бульба"), Маєрбера, Регера, Малера, Чайковського й ін.

— **Замість вінця** на домовину бл. п. д-ра Остапа Прийми складають: Іванна і д-р Дмитро Левицькі на писанку для політичних в'язнів 20.— зол.

— **Зміни в міністерстві почт і телеграфів.** Політичні кола переконані, що при найближчій зміні уряду дійде до змін у міністерстві почт і телеграфів. Новим міністром почт буде м[illegible]ють Аргасінський або Кручкевич, а теперішній віцеміністр почт і телеграфів Врочинський перейде до дипльоматичної служби в міністерстві закордонних справ.

— **Перші роковини кривавих подій у Львові.** Дня 16. ц. м. у перші роковини похорону жертв квітневих подій минулого року відбулася стараннем ППС у Львові жалібна маніфестація. На гробах жертв вложили вінці, а підчас жалібної маніфестації промовив п. Гадух. По вулицях ходили того дня зміцнені поліційні стійки, але не мали причини інтервенювати.

— **Магістратські молочарні під новою фірмою.** Міська рада у Львові на своєму засіданні рішила на внесок рад. І. Козьола виарендувати новоствореній спілці під назвою „Мейска Млечарня Звйонзкова" частину обектів МЗА (Міських Апровізаційних Заведень) при вул. Бема, зокрема частину будинку та машини давньої молочарні МЗА за місячним чиншем у квоті 1.110 зол. Новооснована спілка має зачати продукцію з днем 1-го травня ц. р. — Давніші молочарні МЗА мусіли зліквідувати, бо довели до великого дефіциту.

— **Львівська хроніка.** На Гетьманських Валах недалеко В. Театру брати Франц та Адольф Кранц счинили пекольну бучу, що її зліквідувало щойно по довшому часі чотирьох поліцаїв. Виявилось, що оба брати весело забавлялись з двома жінками легких обичаїв і опинившись по півночі на Гетьманських Валах завели сварку. Пяниць відставила поліція до арешту, щоб протверезились. — Поліція арештувала зарібницю Марію Стецину за те, що покинула минулого тижня свою маленьку дитину при вул. Острожських ч. 4. — Перед карним судом у Львові станув в суботу 18. ц. м. Стефан Телічек, урядовець збірної громади у Бруховичах, який від квітня 1935. до липня 1936. р. присвоїв собі 1.568 зол., а в Касі Стефчика 1.677 зол. Прокуратор потягнув його до відповідальности за зловживання.

— **Контроля споживчих крамниць.** Члени промислового виділу магістрату при співучасти поліції перевели контролю споживчих крамниць, харчівень і торгових площ. Контрольні органи покарали 13 осіб за нарушення санітарних постанов, 49 осіб за недостачу цінників, а на 52 особи зробили карні донесення до городського староства за неправильне означення цін.

— **Персональні зміни у тернопільському воєвідстві.** В тернопільському воєвідстві перенесені м-р А. Володавський референдар воєвідського уряду на становища віцестарости в Копичинцях, м-р Л. Яховський копичинецький віцестароста на становище віцестарости у Заліщиках, Тад. Рутковський заліщицький віцестароста на становище віцестарости в Тернополі; м-р Марія Волянська референдар воєв. уряду на рівнорядне становище воєвідського уряду у Львові.

— **Нова польська молочарня.** Союз польської молочарської спілки в Петликівцях Старих п. Бучач почав при допомозі Державного Хліборобського Банку будову нового будинку змеханізованої молочарні, яка скріпила свої аґенди і збільшила територію своєї діяльности. Польські молочарні в Бучаччині продукують к. 126.000 кг. масла. На петликівську молочарню випадає к. 50.000 кг.

— **Ржа переїла газові проводи.** В Коломиї влада замкнула газові проводи, бо ствердила, що ржа їх переїла і могло дійти до вибуху газів.

НА ЛІТНІЙ СЕЗОН солідно та елегантно виконує одяги кравецька робітня
Андрій Дуфанець
Пасаж Міколяша. Тел. 287-41.
На складі найновіші матеріяли постійно до вибору та готові імпреговані плащі. 653 7—4

— **Краєва хроніка.** Оноді вибухла пожежа у млині Й. Береан і Ст. Загородного в Чернихівцях пов. Збараж. Причиною пожежі імовірно підпал. — Земля присипала в каменоломах у Чорторії п. Тернопіль робітника М. Солодкого з Луки Великої. За випадок відповідають підприємці. — У Петриківцях п. Товмач вибухла пожежа в домі Івана Ляшка, яка з причини вітру перекинулась на інші доми. Згоріло 14 господарств разом із живим та мертвим інвентарем. Шкоди є на 35.000 зол. — Підчас спору за маєток дійшло до бійки між Петром Гнатом і Мартином Беніцьким у Добромилі, підчас якої Беніцький тяжко ранив вистрілом з револьвера П. Гната в голову. В обороні брата Василь Гнат ранив Беніцького вилами. Раненого Гната перевезли до шпиталю в Перемишлі. Поліція відобрала револьвер від Беніцького і веде доходження. — У Красностанцях дістав Іван Гуменюк підчас суперечки на тлі маєтковім такий сильний удар по голові, що помер.

— **Вибух петарди у варшавській політехніці.** В пятницю 16. ц. м. в год. 18.30 в будинку політехніки у Варшаві студенти, що переходили через коридор, кинули до салі петарду. Сила вибуху не була велика. Петарда ушкодила тільки пульпіти. Негайно прибула поліція та обставила всі виходи і вилєгітимувала всіх студентів, які були в політехніці. Кілька годин перед тим вибухла петарда при вул. Скорупки ч. 4. Сторож погасив пожежу більших шкід не було.

— **2 роки вязниці за фальшування книжечок П. К. О.** Карний суд у Варшаві засудив Й. Бурака на два роки вязниці за фальшування книжечок П. К. О. Він фальшував книжечки перед кількома роками у Варшаві і на провінції, опісля втік до Франції, звідкіля вернувся на фальшивий паспорт і далі продовжував своє ремесло.

— **15-літній хлопчина помер на рака.** У виленськім шпиталі помер 15-літній хлопчина Й. Глязер, якого лікували на запалення сліпої кишки. Вже навіть підготовлялись до операції, але в останній хвилині на доручення лікаря її стримали на доручення лікаря хірурга. Щойно по смерти секція тіла виявила, що хлопчина нездужав на рака. Це один з дуже рідких випадків, щоб 15-літній хлопчина помер на рака.

— **Велитенська пожежа в Басарабії.** У складах бензини в Карм у Басарабії вибухла велика пожежа, що знищила сотки мешкальних домів і склади з пшеницею. Страти перевищають 30 міліонів леїв. Хоч у рятунковій акції беруть участь усі дооколичні відділи пожежної сторожі, пожежі покищо не вдалося вгасити. Під згарищами знайшли 8 звуглених трупів, між ними двоє дітей.

Так ідеально чисто відтворює

РАДІОАПАРАТ
ELEKTRIT
Можна дістати в радіокрамницях в цілому краю. У Львові у фірмі: Фото-Радіо-Палас пл. Марійська 8.

— **Очайдушна відвага американських бандитів.** У почтовім уряді в Тонека (стейт Канзас) тамошній шериф побачив двох бандитів, за якими шукала поліція. Коли шериф хотів їх арештувати, бандити почали відстрілюватись і втікли, хоч один із них був ранений. У найближчім містечку Сотета схопили вони лікаря і приневолили його подати лікарську поміч та перевязати раненого бандита.

— **Париж без пива.** Паризькі грозить страшне нещастя... недостача пива. Голод на пиво викликали страйкарі в кількох більших паризьких і альзатських броварах. Конфлікт між власниками броварів і робітниками чимраз більше загострюється. Робітники окупують деякі фабрики і зовсім не випускають вантажних авт із готовим пивом.

— **Оригінальне археольоґічне відкриття.** Відомий дослідник Йоган Ганґль, досліджуючи печери у Стирії, де, на його думку, повинні бути прейсторичні гробниці, зробив оригінальне відкриття. Вхід до одної печери був привалений величезним камінним блоком. Коли Ганґль увійшов до середини, побачив наскрізь модерну піч і прилади до фальшування монет. Учений повідомив негайно про своє археольоґічне відкриття поліцію.

— **Загинули два кораблі.** Зі Стокгольму повідомляють, що два рибальські фінляндські кораблі, які виплили на довлю риб у ботнійському заливі, досі не вернулись. Тому, що в цю пору панувала над заливом буря, побоюються, що обоа кораблі потонули разом із людьми.

— **Вибух вулькану.** В пятницю дійшло до вибуху вулькану Асама на острові Гондо. Ближчі подробиці невідомі. Вулькан Асама високий на 2.525 м. і вибухає від 1768 р.

— **В Югославії** шаліла два дні буря, в останніх днях спричинила великі матеріяльні втрати. Буруни на Дунаю перекинули човен недалеко Оструґніци, 5 осіб затонуло.

— **Різні вісти.** Від неділі пересунуть у Льондоні вказівки годинників на одну годину. Від цієї хвилини обовязуватиме літня пора. — На одній із підводних лодок в Ріо де Жанейро наступила експльозія. Багато моряків ранених, з цього 6 важко. — У єгипетському містечку Кена виконували присуд смерти на бандиті Могамеді Солімені Халян. На хвилину перед виконанням присуду кат умер на удар серця. — У Берліні сконфіскували всі закордонні часописи, які подали вісти про діяльність підпольної, опозиційної партії в Німеччині.

САЛЯМАНДРА
Львів. ул. Леґіонів 11.

ГНУТІ МЕБЛІ 3—6
БЮРОВІ, ГОРОДОВІ
Комплетна обстанова бюр і пансіонів.
Великий вибір. — Ціни фабричні.
Конєвич ЛЬВІВ, БАТОРІЯ 12
Тел. 276 - 00.

— **Премія для наших Читачів.** Хочемо звернути увагу наших Читачів, що 30. квітня ц. р. появиться в нашому часописі оголошення, що починається від слів: „Даром на пробу". Кожний з Читачів, який вирізе це оголошення і покаже в якійнебудь крамниці, що веде продажу відомих ножиків до голення **„Гром"**, дістане **зовсім даром** один еластичний ножик **Гром Екстра Тонкий.** Репрезентантка фабрики **„Гром"**, фірма Кшиштоф Брун і Син у Варшаві хоче в цей спосіб віддати під осуд опінії відомі своєю якістю ножики „Гром". Є це єдині краєві ножики електрично „відпускані", завдяки чому їх вістря є незвичайно загартовані, а боки „відпускані" і гнучкі. Просимо наших Читачів використати цю нагоду, яку ми дістали в порозумінню з фірмою Кшиштоф Брун і Син. Отже памятайте вирізати оголошення, яке появиться 30. квітня ц. р.

Відозви й комунікати.

ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА ПОКУТТЯ!

Рада Української Бурси в Коломиї веде від вересня **ц. р. дешеву ремісничу бурсу для хлопців.** Удержання в цій бурсі коштує 10—15 зол. місячно, двох удержуємо безплатно. Питомці бурси — це головно учні місцевої промислової школи. Звертаємо для інформації ширших кругів громадянства, що в Коломиї є такі фахові школи: 1) Державна школа деревного промислу, де вчать 4 роки столярства, різьбарства, меблярство, ґонтерства; річна оплата коло 100 зол. 2) Державна шевська школа. Обі школи для хлопців і приймають учнів по укінченні 6 кляс сільської школи. 3) Фахова школа для дівчат, де вчать прою, шиття білля і т. п. Оплата місячна 5—10 зол.

В 1937 р. приступаємо до заложення **української торговельної школи й однорічного курсу для абітурієнтів.** Кандидати всіх цих шкіл знайдуть дешеве приміщення в нашій бурсі, яку маємо намір поширити на 50—60 хлопців і дівчат.

Тепер докладаємо до удержання бурси коло 120 зол. місячно з членських вкладок головно місцевої інтелігенції. На справлення інвентаря і розбудову бурси потребуємо фондів. Тому звертаємось до свідомого українського громадянства і всіх установ Покуття, до всіх бувших учнів коломийської гімназії і сильніших установ у краю з **горячим проханням вступати в члени звичайні з вкладкою 50 сот., або допоміжні з вкладкою 25 сот. місячно.** Вписове 1 зол. одноразово. Хто не міг би приступити в члени, просимо хоч одноразовим датком причинитись до піддержання ремісничої бурси. Громада по нитці — бідному сорочка. Просимо всі установи, головно кооперативні, памятати при розділі чистих зисків за 1936 рік про підмогу для української ремісничої бурси в Коломиї. Три тисячі кооператив у краю, якби зложили тільки по 1 зол., дали нам потрібну квоту на закупно уладження для бурси. Більше не просимо. Кожний повіт має свої окремі потреби. Сильніші установи дадуть більше і за слабших і за байдужих, які не зможуть чи не схочуть дати. Всякі жертви і вклади просимо слати на адресу: Кооперативний Банк „Покутський Союз" у Коломиї, ч. конта 1415.

Всі українські часописи просимо ласкаво помістити одну нашу відозву.

ЗА РАДУ УКРАЇНСЬКОЇ БУРСИ В КОЛОМИЇ:
Богдан Дідицький, голова, **Михайло Білик**, секретар.

—o—

Дописи.

ЛЬВІВ

Анкета у справі дрібної ощадности відбулась 9. ц. м. з ініціятиви Повітового Кредитового Товариства (Українбанку) у Львові і Т-ва „Ощадність" при участи 98 делегатів зі сіл львівського повіту Центробанк репрезентував дир. М. Кисілевський, Ревізійний Союз Українських Кооператив м-р Старосольська. Анкетою проводив адв. м-р Е. Жизневський, референтував інж. Шімура. Анкета виявила належне зрозуміння ваги дрібної ощадности, відпоручники з сіл дали доказ інтелігенції, бо дискусія була дуже річева. Можна ствердити, що село прийшло до зрозуміння, що українська кредитова установа необхідна в кожному селі. Це зрозуміння є початком поправи невідрадного стану у львівському повіті, де на 126 сіл є всього 14 українських кредитових установ, а з них лише 4 розвинули досі правильну діяльність. На 23 польських кас Стефчика є ще 4 дуже добре розвинені німецькі кредитові каси. До поправи прийде після опущання в кожному селі ощадностевої збірнички. Її можна буде опущати щойно після зібрання кількох сот золотих у дотичному селі. Також треба по селах подбати про те, щоб кожна кооперативо, не лише кредитова, але і споживча, мала в Українбанку відповідне готівкове поготівля, що причиниться у високій мірі до кредитової здатности кооперативи та влекшить товаровий оборот споживчим кооперативам (засівні позички) і взагалі влекшить сільським кредит.

МОСТИЩИНА.

Луговий інструкторський курс відбувся у днях 25. до 29. березня п. р. у Годиних заходом Повітового Т-ва „Луг" у Мостиськах при участи 78 делегатів з 11 „Лугів". Курс почався 25. м. м. в год. 10. передполудням Службою Божою, яку відправив о. Гомерський В. Опісли всі курсанти зібралися в читальняній домівці на святочне відкриття курсу. Делегатами „Великого Лугу" на курсі були п. Євген Вербинський і п. Беба Вишневська. Командантом курсу був інспір „Пов. Лугу" Мирон Федиця. Вправді, пописові вправи, рухавка, спортові ігри і забави відбувались на вільному повітрі, виклади в читальняній салі. Пописові вправи на 1937-38 р. переводили пп. Євген Вербинський і Беба Вишневська. На курсі викладали: о. А. Пшепюрський християнську етику; п. д-р Ксенія Лебедовичева гігієну і поміч у нагідних випадках; д-р В. Ломінський суспільно-громадянське виховання, п. Шупяний Михайло національне виховання молоді; п. От. Байдала самоосвіту; п. В. Федевич географію України; п. Антін Александер історію України, спортові ігри та рухавку; п. В. Лаба протигазову оборону; Е. Вербинський тереспознавство; Александер Юлія ролю жінки в „Лузі"; п. М. Федиця історію та ідеольогію Лугової Організації та культурно-освітню працю в „Лузі"; п. О. Федина лугове діловодство та обовязки луговників і луговичок супроти Лугової Організації. В неділю 28. п. м. відбулася спільна фотографія, вечором святочна академія в честь Т. Шевченка. Позаміщеві курсанти харчувалися у спільній кухні, яку вели годинські луговички під проводом п. Вовкової. Перед закінченням курсу відбувся іспит. Промовою голови „Пов. Лугу" п. Федини Осипа та розданням свідоцтв закінчено курс. Курсанти, вдоволені з курсу та з повною охотою до праці для добра Лугової Організації, розійшлись домів. **Н. Л.**

УКРАЇНСЬКА 3356 32—100
СТОЛЯРСЬКА РОБІТНЯ
АЛ. КУШИКА
Львів, вул. Скарбківська ч. 28.

ВОЙНИЛІВ.

Загальні Збори Районової Молочарні у Войнилові відбулися 27. м. м. при участи делегата Маслосоюзу інж. М. Хроновята. З нагоди 10-ліття кооперативи перед загальними зборами відправили о. дек. Л. Зарицький та о. Ю. Тарантюк Службу Божу в церкві, а в год. 11. панахиду за померлих членів „Р. М." у великій салі величавого власного будинку. На загальних зборах було присутніх 77 делегатів від сметанових збірень, 10 членів Надз. Ради, 3 члени Дирекції і 8 гостей. Збори відкрив голова Н. Ради о. Л. Зарицький, який стоїть у проводі „Р. М.", як голова Н. Р. від її заснування, на секретаря п. В. Коцюрета з Томашовець-Камінного, опісля чого переповів історію діяльности кооперативи за ввесь час її існування. Опісля член Дирекції д-р Рудницький відчитав список усіх померлих членів „Р. М.", память яких присутні вшанували повставанням з місць. Зі звітів Дирекції, що їх складали д-р Рудницький і дир. Ю. Зелик, присутні довідалися, що „Р. М." має 18 збірень з 2.770 членами. Молока перероблено у 1936 р. 1,244.702 і пів літрів, з якого вироблено 49.420.60 кг. масла. За молоко виплачено селянам у 1936 р. 92.708.54 зол. За ввесь час свого 10-літнього істнування виплатила „Р. М." своїм доставцям 1,261.945.08 зол. Заг. збори прийняли звіт до відома і признали Дирекції та Наді. Ради абсолюторію. Заг. Збори мали поважний, діловий характер. Дуже повчальний реферат виголосив інж. Хроновят та підкреслив, що „Р. М." у Войнилові була першою молочарською кооперативою в краю, зорганізованою на зразках районізації. Слід замітити, що ця наша установа розвивається добре, маючи Дирекцію у складі: д-р Рудницький Нестор, Пресняк Семен і Юліян Зелик.

Поінвент.

ОДЯГИ ВЕСНЯНІ
жіночі і мужеські поручає по низьких цінах
Мечислав Залєский
Львів, пл. Марійська ч. 10. Тел. 200-53.

ПЛАЩІ французькі і англійські
КОСТЮМИ найгарніші 4—5
на підставі найновіших моделів
С. Штайн, Зіморовича 6. тел. 257-38

Спорт.

ПРОГРАМА НЕДІЛЬНИХ ЗМАГАНЬ.

Грище Сокола-Батька: год. 10 передполуднем: **Окружний біг навпростець.** Збірка змагунів у год. 9. рано

Також: год. 10.30 передпол. **Буйгур — УРСИ** змагання за мистецтво У. С. С.

Також: год. 3. попол. тов. змагання **Зоря — Степ.**

Площа Р. С. К. О. Богданівка: год. 3. пополудні **Богун — Тризуб** змагання за мистецтво УСС.

Грище Білого Орла Клепарів: Год. 2. попол. **Україна II — Білий Орел II** тов. змагання.

Також: год. 4. попол. тов. зм. **Україна I б — Білий Орел.**

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ Gminy król. stol. m. Lwowa. Lwów, 1. kwietnia 1937. R. VI. № 7,

OKO W OKO, miesięcznik. Wydawca S. J. Imber. Lwów. Nr. 4. za kwiecień 1937.

PLON, tygodnik literacko-społeczny. Warszawa. R V. № 13 (182).

MORZE. Warszawa, kwiecień 1937 r. № 4. Rok XIII

Троза Львів
Порошок до печення
Цукор ванільновий

Театри.

Український Мол. Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

САМБІР:
18. IV. Земля (Стефаник, академія).

СТ. САМБІР:
19. IV. Т. Шевченко.
20. IV. Муравлі.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ГОРОДЕНКА:
18. IV. Чорногора в огні (Довбуш).

ЗАЛІЩИКИ:
19. IV. Шарівка.
20. IV. Він.
21. IV. Довбуш.

БОРЩІВ:
22. IV. Циганський барон.
23. IV. Муж двох жінок.
24. IV. Він.
25. IV. Шарівка.
26. IV. Шалапут.
27. IV. Довбуш (Чорногора в огні).

Великий Театр:

Неділя, 18. IV. год. 3.30 попол. діяч найнижчі „Мадам Сан Жен". Год. 8. веч. опера „Ловці перел".

Понеділок 19. IV. год. 7.30 веч. „Професія пані Варрен".

Вівторок 20. IV. год. 7.30 веч. „Професія пані Варрен". Вистава закуплена. Купони „Або" неважні.

Середа, 21. IV. год. 8. вет. опера „Травіята".

КІНА.

АПОЛЬО: „Дипльоматична жінка".
АТЛЯНТИК: „Кров на морі" з Мозжухіном і Гарі Бавром.
ВАНДА: „Йдан", „Торендор і жінка".
ГРАЖИНА: „Два дні в раю".
ЕВРОПА: „Три сестри Пенні".
КАСІНО: „Камелієва жінка" з Ґретою Ґарбо.
КОПЕРНИК: „Танцюючий пірат".
МАРУСЕНЬКА: „В. З. б. не оправдав".
МЕТРО: „Нана" з Анною Стен і „Єгипетські ночі" (Елі Каптор).
МІРАЖ: „Будеш усе моє" із Ґрейс Мур, „Зазнайомилися в Монте Карльо" з Ліліяною Гервей.
МУЗА: „Сан Франціско".
ПАЛЯС: „Не вір мужчині" з Джоан Кроферд і Кларком Ґейбл.
ПАН: „Пан із мільонами" з Ґейрі Купером.
ПАКС: „Вільний шкіл" із Кей Франсіз і додатки.
РАЙ: „Мельодії знад Дунаю" комедія.
СВІТ: „Деревляні хрести", „Геройська бригада".
СТИЛЕВЕ: „Рік 2000" на основі Вельса та ревія.
ТОН: „Королева джунглів".
УТІХА: „Малий бунтар" із Шерлєю Темпль" і ревія „Лівардство на смуток".
ХИМЕРА: „Крівава шастя", „Пять дівчаток із Канади".

Шкіряні каганці

з ремінні для псів в найліпшім гатунку, довжина величина по зод. 1.40 лишки по 80 сот. гирами по 1.50 — продаж **Робітня Римарсько-Галантерійна Н. БАРЕР**, Львів, Сикстуська 2, побіч фірми „Седлмандра". 519 5—

ФОТОПЛАСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Ню Йорк" (перший раз).

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Неділя, 18. квітня 1937.

Берлін (357) 12.00 Музика, 18.50 Весела дуети на два форт., **Білгород** (437) 18.50, 19.00 Спів, **Братислава** (290) 10.20 „Ідь Трамонто" дир. поема Респіґія, 19.20 20.00 „Від казки до казки" балет Шпібала. **Брюссель франц.** (484) 20.00 „Дівчина" оп. Шумана, фрагм. **Будапешт** (550) 12.30 Концерт оп. орк., 17.00 Цит. музика, 18.30, 19.00 Сальон. музика, 19.30 20.00, 21.00 „Княжна" оп. Легара, **Відень** (507) 11.45, 12.00 Симф. концерт, 15.40 Класична камер. музика, 17.40, 18.00 „Радійте життям" розр. концерт, 20.05, 21.00 „Два дні щастя" ком. Шентала, 22.30 Танк. музика, **Дайтшляндзендер** (1571) 10.45 Фантазії на органах Бранцера, 14.00 Авд. для дітей, 18.00, 19.00 Мелодія і ритм. орк. концерт, 20.00, 21.00 Музика, спів, **Кошиці** (259) 18.00 Для Закордонця, **Мілян** (369) 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Аквалінія ін бока" муз. ком. Вебера й Ваш Паріса, **Мінхен** (405) 9.30 Пісні, музика, 12.00 Орх. концерт, 14.15 Для дітей, 15.05 Сучасні й сні, 16.00 Веселе полудне, 20.00, 21.00 Концерт кім. музики, **Прага** (470) 16.25 Орх. концерт, 17.30 18.00 „Тарас Бульба" оп. Ріхтера на осн. Гоголя, 20.45, 21.00 Кабарет у шестистилнику, **Радіо Парі** (1648) 12.30 Розр. музика, 13.15 20.15 Спів, 17.00, 18.00 Концерт, 20.30 21.00, 22.00 Театр Уяви, **Рим** (421) 17.00, 18.00 Симф. концерт приєв. памят. Респіґія, 21.00 Орх. концерт, хор рим. банківці.

ВОВНИ — найкращі гатунки і кольори — ДІМ ВОЛІЧКИ Львів, ул Сикстуська ч 2 (побіч брами). Безплатна наука, найновіші журнали.

Понеділок, 19. квітня 1937.

Берлін (357) 17.45 Нар. пісні, 19.10 Сонати на форт. і в-ол. Фідлера, 19.40 Вечірній гомін, 21.00 Орх. і солісти, **Білгород** (437) 18.00 Концерт, 20.00, 21.00, 22.00 Опера, **Будапешт** (550) 12.05 Балалайкова орх., 18.30 Солісти, скр., форт., 17.30, 18.00 Цит. музика, 18.50, 19.00 Сол., 20.10, 21.00 Концерт фільг. орх., 22.10 Танк. музика, **Відень** (507) 12.00 Нова австр. лірика, 17.25 Форт., тенор, 20.00 Концерт бажань, 21.00 Симф. концерт, **Дайтшляндзендер** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.10 Невідомі Шопенові твори, 21.00 Танк. музика, **Кошиці** (259) 18.00 Для Закордонця, **Мілянo** (369) 17.15 Танк. музика, 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00 Сирник. рецталь Аріго Серато і комедія, 22.30 Хор, **Мінхен** (405) 8.30, 9.00 Весела музика, 15.00 Для дітей, 16.30 Форт., 18.00 Розр. концерт, **Прага** (470) 17.35 Концерт данського квартету, 18.20 Сучасна музика, 19.25 Сальон. квартет, **Радіо Парі** (1648) 1.200 Орх. концерт, 13.15, 17.45 Спів, 15.30 Відчит із Сорбони, 18.30 Серенада, 19.40 Гумор, 19.45 Сценка, 20.30, 21.00, 22.00 „Наречений з льотерії" оп. Месажера, **Рим** (421) 17.15, 20.40, 22.15 Музика, 21.00 Симф. концерт.

Найдешевше 2664
скло, порцелянa, у столітній фірмі
ЯН КВЕСТ
ЛЬВІВ, РИНОК 37. — ТЕЛ 24 737.

Вівторок, 20. квітня 1937.

Берлін (357) 16.30 Весела муз. авдиція, сопран, баритон, віол., акордеон, 19.40 Вечірній гомін, 20.10 Оркестра Гітлерового полку, 21.00 Розр. музика, **Білгород** (437) 18.30 Нар. пісні, 19.50, 20.00 Форт., 20.30, 21.00 Концерт орх., спів, **Будапешт** (550) 12.05, 22.15 Цит. музика, 18.30 Орх. концерт, **Відень** (507) 12.00 Розр. музика, 15.15, 16.55 Для дітей, 17.20 Весняні пісні, 17.40 Сніж. рецталь П. Лькоренція, баритон, 20.00 Хор, 20.40, 21.00 Реп'я пробоєнників, 22.20, 23.00 Вагнерівський концерт, **Дайтшляндзендер** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Весняні пісні, хор, 20.10 Розр. музика, **Кошиці** (259) 18.00 Для Закордонця, 19.50, 20.00 Оп. мельодії, **Мілянo** (369) 17.15 Орх. концерт, 19.00, 20.40, 21.30 Розр. музика, 22.10 Неаполітанські мельодії, 22.45 Танк. музика, **Мінхен** (405) 12.00 Розр. концерт, 15.00 Для дітей, 20.10, 21.00 Вок.-муз. концерт, **Прага** (470) 17.30 Квінтет, 18.10 Солісти, **Радіо Парі** (1648) 12.00 Орх. концерт, 13.15, 17.45, 18.45 Спів, 17.30 18.30 Форт., 20.15, 21.00, 22.00, 23.00 „Фігарове весілля" оп. Моцарта, **Рим** (421) 17.15 Скрипка, (Дж. Бакара), 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Поля" оп. Дж. Мулє.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Неділя 18. квітня 1937.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для села: Хліборобська газетка, Музика з гр. пл., 8.42 Гімнастика, 8.42 Годинка: Колисанка, гр. пл., 8.45 Програма на ніч, 8.50 Ранішній дзвінок, коло год. 10.30—11.57 Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Розр. концерт; у перерві коло год. 13.00 Фольклорний огляд, 14.00 Репортаж із життя, 14.30 Оркестра мандолінистів, пісеньківці, 15.15 Для села: „Правду кажіть, Андрію" діялог про л с, Оранки. Огляд ринків різних продуктів, 16.10 Легка музика з гр. пл., 16.20 „Лайконика" поет.-муз. сюїта, 17.00 Симф. концерт, орх., хор, 19.00 „Легенда Молодої Польщі Баворовського", 19.15 Вок.-муз. концерт, 19.45 Літер. хвилинка: „Професор Цвік", фраґм із „Перістетій ідеаліста" Ж. Райса, 20.00 Продовження вок.-муз. концерту, 20.20, 20.21, 20.22 Спортові вістки, 20.40 Пол т. огляд, 20.50 Вечірній дзвінок, 21.00 „Найдена мельодія" гумореска, 21.20 Форт. рецталь Беверіджа Вебстера, 22.00 Лісні відгомони, муз. авд., хор, Реслер-Стоковська сопран, репитації, форт., капели, 22.30 Мала орхестра; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика в гр. пл.

ШКІЛЬНУ ЛЄКТУРУ
позичає
„Vita" пл. Марійська 8
(будинок Шпрехера)

Понеділок, 19 квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на ніч, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Історія ножа та виделок, Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Віденські вальси І. Штрауса та Вальдтайфля, 12.30 Від верстату до верстату, 12.50 Полудневий дзвінок, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Пісонька у вик. Юрандового хору, гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 З оперової музики, гр. пл., 15.55 Суспільна гутірка, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Легка музика з гр. пл., 16.15 Куток мови, 16.30 Нар. капеля, 17.00 Організація педагогічних ліцеїв, 17.15 Концерт солістів, 17.50 „Мешканка забутої криївки" Акселя Стерни, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Мендельзон-Бартольді, гр. пл., 18.35 Східниця — столиця нафти, 18.50 Пісня плекання збіжа, 19.00 Воєнна авдиція, 19.30 Старі пробоєнники, орх. концерт, 20.45 Вечірній дзвінок, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Шопен як письменник, 21.30 Відгомони Вілєнщини: Створобрядовці, 22.00 Концерт орх., спів; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

від 6·50 ЗОЛОТІ ПЕРСТЕНІ з 14 кар золота тільки **у Б. ҐРІМБЕРҐА,** Сикстуська 1.

Вівторок, 20. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на ніч, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Пригоди зухів, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Орх. концерт, 12.40 Полудневий дзвінок, 12.50 Швайцарські: стайні основа полоненної господарки, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Інтервю з домашньою робітницею, 15.20 Легка музика з гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 „Для дітей" гр. пл., 15.50 Скринька для дітей, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Пісеньки з гр. пл., 16.15 Скринька ПКО, 16.30 Концерт югославянського хору „Обілич", 16.55 Розмовка істор. загадки для дітей, 17.00 „Будні пп. Ковальських" говорена повість, 17.15 Камер. концерт: Цезар Франк: Форт. квінтет ф-моль, 17.50 Феміністичний дзвінок, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Музика з гр. пл., 18.35 Еміґраційні проблеми в літературі, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Чи сучасна молодь ліпша чи гірша від давньої, 19.20 Співочий рецталь Ядв. Ліховської, мецосопр., 20.00 Гутірка музика зі слухачем радія, 20.15 Симф. концерт; у перерві коло год. 21.00 Вечірній дзвінок. Актуальна гутірка 22.30 Поет. чвертьгодинка: Еміль Верґарен. 22.45 Танкова музика; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

ОПОВІСТКИ.

Заходом Тов. Катихитів зачинається в церкві св. Духа вул. Коперника 36 **реколекції для панів** в понеділок дня 19. квіт. ав. в год. 6.30 вечором. Сповідь 23. квітня в год. 5.30. Св. Причастія субота 24. квітня год. 7.30. 690

Замісць цвіту на могилу бл. п. д-ра О. Приймн складають 10 зол. на Шпиталь ім. Шептицького **С. і М. Тараньки.**

БІРЖА.

ҐРОШІ.

Купно — продажа: Банкноти банк. 90·03 98·60, Долари американські 5.28·00, 5. 5 5·, долари канад. 5.28·00—5.35 50, Фльорени голл. 189·6.—287·90, Франки фр. 13·59—13 45, Франки швайцарські 120·70—119·92, Фунти англ. 25·96—25·80, Гульдени данц. 100·0—99 8.. Корони ч. 16·0—15·70. Кор. дан. 115 89—115·45, Кор. норв. 1.5· 5— 129·40, Корони шв. 133·78—132·80, Ліри італ. 24·50 — 13·50, Марки фінл. 11·47 —11·09, Марки нім. 125·00—122·09, Шил. австр. 97·50—96·50. Марки нім. срібні 130. 127.

Акції.

Банк Польський 100·00. Цукор 30·50, Вугіль 19·50, Лісьпол 13·50, 13·00, Островець 18·00.

Тенденція сильніша

Нафтова.

3 поз. інвест. 1 ем 65·75, серія немот., 2. ем. 64 75, серія немот., 6 дол. 54·50 54 25, купон 4·67, 4 проц. прем. дол. 44 50, 7 стабіл 265·00, купон 0 59. 4 проц. пол. консолід. 55·05, 56·25 56·.5, 56·00 55·75, 54·25 два ост др.

Збіжжя.

Львів, 17. IV.

За 100 кг. дьоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	29·50—29·25
Пшениця збір. червона	28·25—28·50
Пшениця одн. біла	28·75—29·00
Пшениця зб. біла	28·00—28·25
Ячмінь одн.	23·50—23·75
Ячмінь на манко	22·00—22·25
Жито шт. І.	23,25—23.5.
Жито шт. ІІ.	23,00—23.25
Крупи вчм.	33·.0—33.00
Пшеняк ч. 1с.	33.00—33.00
Мука пшен сг. гат. І вис.	45·50—46·00
„ „ гат. І А	44·50—45·00
„ „ гат. І Б	43·50—44·00
„ „ гат. І Ц	42·50—43·0.
„ „ гат. І Д	41·50—42·00
„ „ гат. ІІ А	40·00—40·50
„ „ гат. ІІ Б	39·50—40·00
„ „ гат. ІІ Ц	38·7.—39·25
„ „ гат. ІІ Ц	37·50—39·50
„ „ гат ІІ Е	36·50—36·00
„ „ гат. ІІ Ф	34·.0—34·50
„ „ гат. ІІ І	32·00—32·50
„ „ гат. ІІІ А	24·25—24·75
„ „ гат. ІІІ Б	22·75—23·25
Мука пшенич. разова до 95%	32·22—31.75
Мука житня гат. І. 0—30%	33·50—36·25
Мука житня вис. 0—95%	39·50—39·.5

інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 17. квітня н. р. кооперативні платять на льодо Львів:

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	2.95 зол.
1 кг. масла десеров. бочкове та експ. включно з опакув.	3.00 „
молоко від 11. і. ц. р.	0.16—0·17 „
копа яєць	2·50 „

Тенденція на масло і молоко вдержана, на яйця слаба.

ЦИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 17. IV. н. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льодо подвіря птахосмсарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички 1. кл., добре умясені, повногруді товсті	1.40 зол.
Курки молоді 1. кл. товсті без вапнику на ногах від 1.80 кг.	1.15 „
ягору	1.15 „

Слабших сортів від вище подавних не приймає.

НАУКА

ФРАНЦУСЬКОГО до іспиту W. S. n. приготовляє рутинована учительна, удільнє конверсації, корепетиції. Цілова 12. м. 7. І. поверх (перша бічна Пекарської). 688 1—1

ПІДПРИЄМСТВА

РЕСТОРАН-БУФЕТ, повітньо вимінуваний, в центрі воєвідського міста, добре просперуючий продам з причини недуги. Зголош. до „Діла" під „Скоро". 3-5

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

АПЛІКАНТ адвокатський (2 і пів року практики) шукає місця в адвоката. Зголош.: Адв. Жванецький, Львів, — Сикстуська 38. 670 2—2

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

КУПНО - ПРОДАЖА

ВАЖНЕ для П. Промисловців. На продаж дешево вагонетки вул. Зборовських 24. Відомість Зборовських 36 крамниця Ерліха. 682 1—2

ТРІЮМФ світової слави, машини до писання бюрові і для закладів продає Міхальський, Львів, Фредри 7. 618 1—6

МОТОЦИКЛІ TWN найновіші моделі на рік 1937 продає Міхальський, Львів, Фредри 7, тел. 207-43. На проспекти долучити марку. 618 1—6

КАМЕНИЦЯ поверхова, комфортова, готівка 10.000, довг 24.000: „Трансакція", Львів, Длугоша 1. 2—2

КАМЕНИЦЯ двоповерхова, нова, комфортова, готівкою 32.000, довг 20.000 „Трансакція", Львів, Длугоша 1. 2—2

ФОРТЕПІЯН першорядний „Вірта" продам на догідних умовинах. Райковський. Фрідріхів 10. 679 1—

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

МІСЦЕ вільне для лікаря українця на Гуцульщині. Зголош. до „Діла" під „Гуцульщина". 684

РІЖНІ

АБАЖУРИ новочасні, Пасудського 6 Тел. 255-33. 661 1—4

СОРОЧКИ попелінові з двома комір-рамі мовн. пов. 8.25, Фабрика біля „АСТРА", Сикстуська 2. 660 1—1

ДИТЯЧІ ПЛАЩІ, зимовий і дешеві „СВІТ ДИТИНИ" Сикстуська 2. 689 1-1

РОБІТНЯ КОВДЕР, Кентшинського 4, со. лідно переробляє і виконує нові. Ціни найнижчі. 560 1-4

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, чер вені, жиркові, проти усування матиці під гарантією виконує відоме УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 43-1g0

ПЕРЕРІБКИ КОВДЕР 3.— У ДУБСА Сикстуська 6. 575 5-1

ПЕРШОРЯДНА кравчиня приймає всілякі домську гардеробу, скоро й дешево На Байках 23. II. п. м. 8. 640 2—3

КОВДРИ — овеча вовна, постіль. Варіб. ня ВАНК, пл. Марійська 6. 508 7-10

ХРИСТІЯНСЬКА ВИРІБНЯ КОРСЕТІВ „Крайошшемісел", Львів, Боїмів 1, виконує: корсети, нагрудники, гігієнічні опаски, солідно дешево. Приймає направи і чищення 536 7—7

ФОРНІРИ І ДИКТИ, спеціяльність: форніри екзотичні **Брати Гельберґ — Львів** Панєнська 19, тел. 243-01. 627 1—3

НАПРАВА вічних пер „Преміра" тепер Шайнохи 1. 638 3-10

НАЙЛІПШІ СТУДЕНТСЬКІ ШАПКИ поручає християнська виробня Яна Вітмеша, Львів, Трибунальська 1. 650 —5

НОВОВІДКРИТИЙ магазин „Конкуренція" Сербська 15 продає: панчохи, скарпетки, рукавички, трикоти, б дня по дуже низьких цінах. 651 2—3

БОН-ТОН помагає чистої гардероби й комірців із пральні Кульчицького, Личаківська 117. 637 4—7

ОБУВУ на свята найдешевше поручає фірма „КРАХА" власних ґ. Штрассер Гелицька 15 (з подвірря). **ДЕШЕВО БО В ПОДВІРЮ.** 662 3—10

МАҐАЗИН жіночої конфекції **Адольф Барт** Галицька 10, II. п. Львів
поручає НОВИНИ В ПЛАЩАХ, КОСТЮМАХ І СУКНЯХ

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ
спеціяліст венеричних та шкірних недуг і лікарської косметики
Д-р ФІШЕР
б. довголітній лікар асистент дерматолог. відділу у Берліні, Відні та Празі
перенісся і ординує тепер від 9—1 і 3—7
ЛЬВІВ, ВУЛ. КІЛІНСЬКОГО 3.
напр. Віденської кав'ярні
Тел. 251-68. Сепаратові жіночі.

Жалюзії склепові всіх родів
також МЕТАЛЕВІ МЕБЛІ
поручає Фабрика „FABROL" Львів, вул. Б. Гельдмана 3. тел. 206-29
Ціни конкуренційні. Цінники на бажання.

Кравецький Сальон
М. Ґорбачинський і Син
Академічна 3. — Тел. 215-91
пригадує своїм П. Т. Клієнтам, що найвища пора подумати за літній сезон. — На складі найліпші матеріяли красві та закордонні. Ціни доступні.

ОГОЛОШЕННЯ.

Непромакальні плахти
І. КОНРАД
Львів, ул. Гетманська 22, тел. 249-83

МАТЕРІ!
Тямте, що кожна українська мати купує ВСЮ ДИТЯЧУ КОНФЕКЦІЮ ПО ФАБРИЧНИХ ЦІНАХ тільки в виробні „С Т Р І Я"
ЛЬВІВ, вул. СИКСТУСЬКА ч. 30.
Цим сповните свое гасло! 673 1-6

Сензація Львова!!!
Галицький Маґазин Новин
Львів, Галицька 15
ДАЄ ЯК ПРЕМІЇ:
ЗАДУРНО КУПЕЛЕВИЙ РУЧНИК при закупі від зол. 30·—
ЗАДУРНО ПІВ ТУЗИНА ХУСТИНОК при закупі від зол. 40·—
ЗАДУРНО СТОЛОВИЙ ОБРУС при закупі від зол. 50·—
ЗАДУРНО БІЛЄТИ без жадної доплати при закупі від зол. 20·—
до КІН: Паляс, Атлянтік і Аполью на місця резервові або бальконові від зол. 5·— знижкові білети до цих кін.
Повідомляємо, що дістали ми величезний транспорт найновіших вовняних матеріялів на сукні, костюми і плащі, які поручаємо по цінах ДУЖЕ НИЗЬКИХ.
У В А Г А! ПОВІДОМЛЯЄМО, що ДЕШЕВА ПРОДАЖА БІЛИХ ТОВАРІВ продовжена З ДАЛЬШОЮ ЗНИЖКОЮ ЦІН.
Приймаємо чеки Централі Обороту Товарового.

ВАРШАВА.
Незрівняний в якості пудер і крем ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ завдяки якому стає шкіра ОКСАМИТНО-МАТОВА.
Ціна коробки з пушком зол. 1.25.
2910 51—1

ЖІНКИ! Як терпите від багато дні на обниження шлунка і кишок, що виступає часто по злогах чи то з тяжкої праці. — явіться по змозі вараз у Заведенню
М. ФРАЙЛІХА, ЛЬВІВ, ГОРОДЕЦЬКА 35.
щоб знов вернутись до праці. Прикметою цієї хороби є загальне знищення, брак апетиту, тиск і біль у підсерцевій ямці, біль голови і кружлі, біль в підчеревці. Всі ті недомагання усунете при помочі наших спеціяльних опасок.

НІЩО ДИВНОГО
що всі радо купують всілякі білля мужеське, жіноче, дитяче і постелеве безпосередньо у фабриці
Пав, Львів, Сикстуська 1
Бо величезний вибір і знамениті гатунки.
Ціни низькі і постійні.

Українці
які займаються закупом
льняного шмаття,
льну і конопель
оферують
свій товар фірмі
Ґ. ҐРАУЕНФЕЛЬС
Львів, Ґабрієлівка 4. Експорт. магазин.
СКУПОВУЄМО ФІРАМИ І ВАГОНАМИ.

„ЕЛЯ" торгівля кишок і різницького приладдя
Львів, ул. Різницька ч. 3.—Телефон ч. 106-60.
поручає: ПРИРОДНІ і ШТУЧНІ КИШКИ красві і закордонні в найкращих гатунках та штучні кишки марки „U-DARM". Крім цього: консервові соли, фльоси (дерев'яні шпильки), барвники, різницькі непромакальні фартухи, верстатові каші, кредки до значення тереди і т. п. — Гуртові ціни. — Заступників на провінцію шукаємо. 3—4

ВЛЕГЧУЄМО
купно матеріялів на сукні-вбрання, плащі-костюми, білля-постіль
Висилковий Дім
Е. Ф. БОРИС
Перемишль
вул. францішканська 16.
Жадайте цінників.

ДІМ ДИТЯЧОЇ КОНФЕКЦІЇ
„Рай Дитини"
І. ҐІСС
Львів, вул. Рутовського ч. 1. (Дім Шпрехера).
Поручає дитячі вбрання, плащики для хлопців і дівчат та для студентів і студентів. Замовлення виконуємо в 24 год.
Ціни низькі конкуренційні.

Іван Дрола
Інструктор Англійського крою,
Автор підручника крою
МУЖЕСЬКИЙ КРАВЕЦЬ
Львів, Ринок 19. II. пов.
Виконує першорядні мужеські одяги на підставі найновіших фасонів по безконкуренційних цінах. 9—13

ҐАЛЬВАКІЯ
лямпи
ціни фабричні
Львів, Жулінського 11 а.
6—9

ЕЛЕҐАНТНІ МОДНІ ДЕШЕВІ 421
ґалянтерійні товари
поручає на весняний сезон ф-ма:
„ҐАЛЯНТЕРІЯ"
В. Дучинський
Перемишль, Казимирівська ч. 26.

Найкращі
ЛАСТИ ДО ПІДЛОГИ
та всілякі Фарби, покости, церати, щітки та олії
всі купують найдешевше у
Яна Судгофа
у Львові, Ринок ч. 38.
(давніше Гібнер)
або вул. Академічна ч. 8.

Найрадикальніший засіб для тих, що терплять на найбільші застарілу і найбільшу **ПРОПУКЛИНУ** коли навіть операції, перев'язки різних закордонних спеціялістів не помогли та всілякі фальшиві винаходи не мали успіху, уступає єдиний спеціяліст з довголітньою практикою для недужих на пропуклину при помочі мого опатентованого бандажу ч. 1209, який приносить правдиву поміч мужчинам і жінкам:
Sz. KOHN - Warszawa Sosnowa 13
Проспекти на бажання задурно. Перестерігаю перед підробками мого засобу фальшивими спеціялістами. Хто вже зовсім стратив надію, найде у мене правдиву поміч. 410

Перша Українська Шкільня
„ЕМКА" 16—25
Львів, Личаківська 14. І. п.
Готове мужеське біля з добірних матеріялів у великому виборі. Замовлення з власних і дібраних у робітні матеріялів виконується скоро і солідно. Конкуренційні ціни.

Огородові дротяні сітки
найдешевше і найсолідніше доставане фабрика
„СІТКОЦЕНТР"
Львів, Красіцких 18. Тел. 246-75

НА СВЯТА 4—10 купуйте тільки мустарду з фабрики **МІКА**
Львів, Городецька 21. Тел. 295-50

Дротяні вклади до ліжок та залізні ліжка різних системів продає по найнижчих цінах фабрика фірми
ФРЕНКЕЛЬ І ЛІДЕР
Львів, Легіонів 25 в подвірю. Тел. 286-38.

ЕКО
добірні батерії
вироблює одинока українська фабрика батерій Е К О у Львові — вул. Городецька 58. — Тел. 219-26.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10.

Вівторок 20. квітня 1937. Ч. 86

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229—41.

Чи кінець війни в Еспанії?

Криваві події в Рацлавіцах.

Старий і новий Відень.

Німецько-російське зближення неможливе.

Важлива візита австрійського міністра в Берліні.

Бомбардування Барселюни і катальонського побережжа.

Ґен. Франко введе в Еспанії правдиву демократію.

Французькі радикали осуджують діяльність комуністів.

Перед великим політичн. процесом на Волині.

З українського життя в Кракові.

Гра на життя і смерть.

Спортова сторінка.

Ч. 86 (14.629). Львів, вівторок 20. квітня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ А АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060. Віденю Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Криваві події у Рацлавицях.

ОФІЦІЙНИЙ КОМУНІКАТ.

ВАРШАВА, 19. 4. ПАТ. Тому що влада заборонила людовцям організувати маніфестаційний зїзд у Рацлавицях, організатори перестали підготовлятись до маніфестації і зїзд відкликали. Одначе частина агітаторів не підпорядкувалась рішенню і прибула до Рацлавиць одиницем використовуючи масову участь, як у кожний святочний день, довколичного населення у недільнім богослуженні. Ці агітатори пробували підбурити зібраних і намовити їх до активного виступу проти органів публичної безпеки. Внаслідок цієї агітації, на відділ поліції, що переходив селом Рацлавіци вже по скінченім богослуженні посипались стріли і каміння несподівано і підступно з укриття. **Поліція була змушена у власній обороні вжити зброї і вбила одного з нападників Казимира Карковського, другий тяжко ранений помер. Два інші напасники є легко ранені.** При устійненні тотожности померщого стверджено, що це Вінкентій Ковальський, караний 3-літньою вязницею за грабунковий напад, якого шукала судова влада. **Зпоміж поліцаїв кількинацять є потовчених, кілька з них тяжко ранених. Новий відділ поліції швидко привернув лад і придержав багато нападників та ворохобників.** До Рацлавиць прихала судова влада і приступила до енергійного слідства.

Візита мін. Бека в Букарешті.

ПАТ повідомляє: Мін. Бек виїзджає до Букарешту з ревізитою 22. квітня ц. р. на три дні.

БУКАРЕШТ, ПАТ. Політичні кола привязують велике значіння до розмов мін. Бека у Букарешті. Мін. Бек буде на авдієнції в короля. Румунська преса підкреслює велике політичне значіння цієї подорожі.

Бомбардування Барселюни і каталюнського побережжа.

БАРСЕЛЬОНА, 19. 4. ПАТ. Авас повідомляє: Вчора коло третьої години пополудні перелетіли над Барсельоною 2 літаки національних військ скидаючи запальні бомби на уладження в порті. Сирени завялярмували населення про летунський напад. Червоні мисливські літаки пустились у погоню за національними літаками, що відлетіли у напрямі моря. В год. 4-ій сирени повідомили про кінець алярму. Від бомб згинуло дві особи, кільканацять було ранених.

Одночасно два кораблі національних військ „Канаріяс" і „Сервера" бомбардували каталюнське побережжа, а саме місцевости: Льос Альфакес, Альканар, Пеніскола і Кастельон де ля Плана. Жертв у людях не було.

Комунізм найбільшою траґедією людства.

ГЕН. ФРАНКО ВВЕДЕ В ЕСПАНІЇ ПРАВДИВУ ДЕМОКРАТІЮ.

САЛЯМАНКА, 19. 4. ПАТ. Ген. Франко виголосив учора політичну промову в радіо, накликуючи еспанський нарід до обединення. Щоб це осягнути, необхідне, щоб кожний з еспанців жертвував свої приватні ціли для суспільности. Найбільшою небезпекою є **руйницький большевизм — авангарда російського комунізму. Цей неприятель руйнує цивілізацію, є причиною загально-людської та еспанської траґедії,** що її байдуже обсервує світ, який **не може або не хоче зрозуміти цієї траґедії. Далі ген. Франко заявив, що введе в Еспанії правдиву демократію.** Населення зможе вибрати демократичні уряди, що цікавляться усіми проявами життя. Створимо умовини, в яких буде панувати суспільна справедливість. Створимо сильну армію на суші, в повітрі і на морю, що буде мати героїчні чесноти, що їх виявили еспанці вже нераз. Знову відкриємо університети, що будуть продовжувати традиції.

Французькі радикали і соціялісти
осуджують діяльність комуністів.

„ЛЮДОВИЙ ФРОНТ" У ФРАНЦІЇ ТРІЩИТЬ У СВОЇХ ОСНОВАХ.

ПАРИЖ, 19. 4. ПАТ. Вчора відбувся у Каркасон конгрес радикальної молоді при участи коло 6.000 осіб, провідників, міністрів і парляментаристів радикальної партії. Ця величезна політична маніфестація виявила настрої, що панують між членами радикальної партії. На конгресі 23-ох дячів, між ними міністр закордонних справ Іво Дельбос виголосили засадничі промови і порушили низку внутрішньопартійних і загально-політичних домагань. Конгрес виявив, що молодь висунула гасло відмолодження партії і домагається, щоб провід партії придержувався радикальної доктрини у своїм відношенні до інших партій, що входять у склад т. зв. „людового фронту" (себто соціялістичної і комуністичної). **Радикали не допустять до стосування революційних метод і домагаються від уряду, щоби вдержав лад та оминув суспільного заколоту.** Конгрес висловив признання радикальним міністрам за їх місію в уряді „людового фронту". **Одночасно молодь домагалась, щоб уряд припинив діяльність крайно ліяних чинників згідно з гаслом:** „не хочемо приказів ні Берліна, ні Риму, ні теж Москви". Крім того в неділю відбулось засідання начальної ради соціялістичної партії, на якім прем. Блюм виголосив промову про діяльність уряду та його реформи. **Не хочемо** — заявив премієр **— переводити державного перевороту тому, що ми при владі, бажаємо володіти легально і змагати до оживлення господарського життя та зміцнення миру.** Не можемо занедбати інтересів якоїнебудь кляси Франції. Мусимо привернути краєві здоровля. Якщо це нам удасться, всі кляси будуть тягнути з цього користи. Премієр осудив тих членів соціялістичної партії, які радіють з труднощів уряду. Далі генеральний секретар партії мін. Поль Фор заявив, що революційна лівиця веде супроти партії „злочинну акцію" і вбиває ніж у плечі членам партії, які входять до уряду. **Після того начальна рада виключила зі соціялістичної партії двох членів революційної лівиці і 22-ох членів соціялістичної молоді** та висловила довіря урядові. Провідник революційної лівиці пос. Півер заявив, що признає рішення ради і обовязується прилюдно його придержуватись.

—o—

Святочні бажання
за посередництвом „Діла"

Подаємо Шановним Читачам до ласкавого відома, що як і минулими роками, з нагоди цьогорічного Великодня відкриваємо окрему рубрику святочних бажань для Вп. наших Читачів і Прихильників.

Надіслані бажання помістимо у святочнім числі „Діла". Кошти бажань: 2 золоті до розміру 15 слів та 20 сотиків за кожне слово понад 15 слів.

Сподіємося, що наше Шановне Громадянство використає цей дійсно вигідний і дешевий спосіб святочних бажань та з нагоди цьогорічного Великодня пригадається своїм дорогим і близьким своякам, приятелям, товаришам, знайомим і т. д.

Бажання, за які належитість просимо надсилати рівночасно з текстом, приймаємо до 28. квітня 1937. року.

Чи кінець війни в Еспанії?

Львів, 19. квітня 1937.

Спершу „Дейлі Телеграф" приніс поголоску про плян військової змови проти обох еспанських урядів, опісля Черчіль кинув з трибуни палати громад проект замирення Еспанії у трьох етапах, а тоді вже посипалися кандидати на спасителів Еспанії, немов на посаду в українській установі: і Рузвельт і Марч — і певно найдеться ще неодин.

Відкіля походить той проект? Преса вказує на два джерела: на англо-французькі урядові кола та на невтральну еспанську еміґрацію. Що вони на це? Еспанська еміґрація в Парижі поставилася до проекту замирення Еспанії чужими руками з великим недовірям, французька преса — з неменшим скептицизмом. Лише один Льондон заховує мовчанку — в цьому випадку багатомовну мовчанку.

„Дейлі Телеграф", Чемберлен, Рузвельт, це самі представники англьосаксонського світу, — та й сам проект замирення, ніде правди діти, заносить англьосаксонським духом. На англійське походження вказував би гуманний характер ініціятиви, що змагає до зупинення проливу крови проти волі безпосередньо заінтересованих. Недармо італійці придумали на ту діяльність злобну назву: „англійська круціята гуманности". Англійська розвязка справи: перемога демократичного центру над „релігійною війною" між крайньою правицею і крайньою лівицею; а відомо, що бодай на европейському терені — англійці вважають демократію єдиною доброю формою державного життя, що підходить для всіх народів, не зважаючи на їхній характер, темперамент та політичний рівень. І наконець ще один момент вказував би вже не на англьосаксонське, а конкретно на англійське походження проекту замирення Еспанії: те, що він відповідав би інтересам Великої Британії. Як відомо, Льондон хотів би бачити в Еспанії знову невтрального сторожа Гібральтарського проливу, тому він боїться, щоби перемога одної з воюючих сторін не кинула Еспанії в обійми Москви, перемога другої під впливи Риму чи Берліна.

Коли візьмемо під увагу стратегічну ситуацію на еспанських фронтах, то мусимо признати, що з того погляду час для проекту замирення досить підхожий. Останні спроби вирів-

Єдиний християнський склад 593 7—20
ГОТОВИХ МУЖЕСЬКИХ ОДЯГІВ
СУКНА І МАТЕРІЯЛІВ НА ОДЯГИ
ТАДЕЙ ЦВЕТЛЕР
тепер
вул. Коперника ч. 5. Тел. 238-43.

них офензив з обох боків не довели до нічого; від довшого часу еспанські воєнні комунікати стали страшенне нудні. Виглядає, що кожна з еспанських армій за сильна, щоб піддатися, але за слаба, щоб перемогти і що еспанська війна безнадійна: може ще роками тягнутися.

Безвиглядність війни — це досить поважний аргумент за замиренням, та це лише негативний аргумент. Щоби замирення було можливе, необхідні позитивні моменти, що промовляли би за ним, перш за все відповідне політично-психольогічне підложжя.

А його саме не бачимо. Неймовірно жорстока війна і ще більше жорстокий терор у запіллі завдали еспанській суспільности рани, які не дадуть й замиритися ще довгі часи. Компроміс вимагає дружньої співпраці вчорашніх ворогів у всіх ділянках навіть приватного, не то публичного життя. Чи вона можлива в нинішній Еспанії? Уявім собі, що після компромісу вчорашні вороги стрічаються — на вулиці, у бюрі, у фабриці, у громадській раді, тощо. Коли би це були вояки, що вчора ішли проти себе до наступу на багнети — на приказ вгори і ніражуючи власне життя — вони могли би собі взаїмно стиснути руку, так, як це нині роблять бувші комбатанти центральних і антантських держав. Та чи зможе фалянгіст стиснути руку членові червоного „комітету безпеки", що убив його батька, замучив сестру — і навпаки?! Чи не скипить тоді південна кров, чи не запанує над Еспанією предавічне право мести, культивоване на всьому півдні Европи? А дальше: чи можна буде за один день замінити на мирного громадянина всіх тих спекулянтів на громадянській війні, які від довгих місяців живуть грабежами і ненавистю, яка прийшла на місце розуму та керму звіриними інстинктами вбивати й нищити?

У таких умовинах здається, що лише сильна, але мудра, поміркована й толерантна диктатура приборкала би людську бестію, тримаючи її в руках до часу, аж минеться дур кровожадних інстинктів. Чи незаангажовані, нейтральні еспанські кола на те здобудуться? Дозволимо собі сумніватися. Історія еспанської республики недвозначно осудила вартість еспанського республиканського центру: він виявився клясичною керенщиною, прегарним погноєм для комунізму, чогож можна ждати від нього тепер?

Тому не диво, що покищо ніхто з еспанського боку не поставився прихильно до проекту замирення, ніхто навіть не прийняв його з довірям. Напр. у Парижі права еспанська еміграція уважає проект большевицьким, тому, що на становище „невтрального" диктатора Еспанії він висуває генерала Міяху, голову червоного комітету оборони Мадриду. Але й ліва еспанська еміграція ставиться до проекту з недовірям як до... фашистівської інтриги: фашисти — мовляв — хотять тим способом вбити клин між валенсійський уряд і генерала Міяху, кинути на того останнього підозріння.

Щож — кожний бук має два кінці. Цікаве лише те, що в цьому випадку оба кінці звертаються проти проекту замирення Еспанії.

(гал.)

Старий і новий Відень.

Відень та віденців знаю дуже добре, бо була я там від наймолодших літ мого дитинства, ходила там до школи від першої кляси вселюдної до університетських студій включно. За такий довгий час поверх двацяти літ — я мала змогу пізнати не тільки само місто і його питомености, але і вглянути в душу його автохтонних мешканців та полюбити їх. Не дивниця, що недавно, після семилітньої відсутности у Відні, я знову їхала туди з радісним і журливим запитом у душі: чи найду „свій" Відень таким, яким покинула його?!

Можливо, що на мої останні віденські враження вплинула авра: на самому вступі привитав мене Відень холодним та сильним дощем, немов би заздалегідь хотів пожалуватися, що минулися давні добрі часи. Колиж другого дня мої орудки завели мене на периферії міста у фабричну та робітничу дільницю, то моє перше пригноблююче враження ще більше поглибилось. Обличчя віденців — і працюючих і тих масових, що не всилі дістати працю, якісь сірі, без радости життя. Спершу думала я, що це тільки робітничі кляси так терплять від всесвітньої крізи, тому, що віденський промисл був уже в передвоєнних часах наставлений на експорт у німецькі краї Австрії. Але згодом я переконалася, що крім клопоту митних барієр мучать віденців і інші турботи.

Мої давні знайомі, яких я без труду відшукала, заєдно запитували мене: Скажіть, чи у вас так само важко жити, як у нас? Я, тримаючись засади, що „гетайльтес Ляйд іст гальбес Ляйд" (українська пословиця каже ще сильніше: „У громаді і смерть не страшна"), потішала я своїх знайомих, що й у нас мало матеріялу до веселости. А всеж, головна журба віденців, це доріжня, де-де більша від нашої. Висота винагороди за всяку працю є там майже така сама як у нас, а харчеві продукти (набіл, товщі, хліб, булки, мясо, за виїмком ярин та овочів) є вдвоє дорожчі від наших. Всі імпортовані товари теж саме страшенно дорогі, бо австрійський уряд підтримуючи продукцію краєвих хліборобських виробів, підніс мито на закордонні товари, головно хліборобські. І все таки заграничні яйця, кури, свині, масло, навіть полудневі овочі є дешевші від краєвих. Щоб зарадити шаліючій дорожнечі, уряд робить всякі можливі заходи, щоб оживити туристичний рух, — будує прегарні автостради в Альпах, електричні залізниці, дбає малощо не за зразковий, естетичний, артистичний та при тім питомо своєрідний австрійський вигляд не тільки столиці та більших прогулькових міст, але навіть найменших містечок і забутих сіл, уладжує різні міжнародні артистичні імпрези, наукові, фахові та спортові зїзди, стягає до себе, як атракцію для інших, всякі світові слави не виключаючи недавніх великих монархів, усе на те, щоб стягнути до себе якнайбільше чужинців і через побільшений рух і збут піднести добробут (читай: зменшити нужду) своїх краян.

Але крім усіх тих економічних трудностів істнують ще політичні клопоти. Досі вдавалося австрійським політикам, які залишились вірні версайській клявзулі щодо заборони „аншлюсу", зберігати ту незавидну „суверенність" австрійської республики. Але це засадниче питання завжди актуальне. З одного боку страх перед утратою своєї окремішности та страх перед сторожами версайського миру, з другого боку туга за зєднанням зі своїм материком та зріст націоналістичних впливів. У цьому великому конфлікті грають немалу ролю сильні в Австрії жиди, но і ріжні ближчі та дальші чужі держави. Чималий вплив на настрої має факт, що Німеччина приміщує у себе численних австрійських науковців та всяких спеців. Що-правда, сумні рефлексії має людина, яка оперує порівнаннями про старий і новий Відень.

Чужинець, який приїзджає без ніяких споминів про давні часи віденського добробуту, може проходжуючись головними вулицями Відня, — завжди чудового наддунайського міста — винести якнайдодатніше враження. На вулицях завжди величезний рух, крамничні вистави завжди чудові, з найбільшим смаком уладжені, повні елегантних і дорогих річей, на яких нема таблички, що ці чуда моди та доброго смаку недоступні для віденців. Крім цієї міжнародньої моди, Відень створив собі свою питому австрійську моду, до якої око в першій хвилині тільки з трудом звикає. Це пристосовування австрійських

ВОЛОДИМИР РАДЗИКЕВИЧ.

ВІДРОДИНИ „РУСАЛКИ".

Промова, виголешена 18. ц. м. на святочному концерті у 100-ліття появи „Русалки Дністрової" у Великому Театрі у Львові.

У старовинному замку, що на високих, стрімких горах Шотляндії закутався в сувої густих мряк, отворилася одної днини залізна брама. Легким пружним кроком вийшов із неї молодий нащадок давнього лицарського роду. Стрункy його стать тісно охоплював ніжно й химерно плетений панцир із срібної сітки. На голові мав він золотий шолом, при боці меч і залоту сурму в руках. Орлиним поглядом чорних, гарячих очей поглянув на рідну країну. Потім звинним кроком збіг із шотляндського узгіря на англійські низини, перейшовся в задумі берегами Темзи і направив тужний погляд у далекі світи. В бажанні зазнати буйних, дивних, романтичних пригод, побачити далекі, незнані, екзотичні країни, перехопився легким вітрильним судном на другий беріг Каналу Ляманш. Тут досів чорного, дикого коня з золотими підковами і вихром пошумів у світ. Грав у золоту сурму на берегах Сени, грав у золоту сурму над Рейном. На германських левадах, у парку барона Гарденберг Новаліса, прибрався в синю квітку, символ буйного полету і молодечого темпераменту.

Зачув, що в одному замку сто літ спить уже зачарованим сном гарна Глогорожечка, що вкололася веретеном, перескочив високий терновий живопліт і поцілунком покликав до життя сонну красу. Скрізь, де тільки задзвонили золоті підкови його чорногривого коня, де тільки заграла його золота сурма, вибігали йому назустріч свавільні доньки Лісового царя, висувалися з нор карлики, випливали із хвиль Рейну його русалки, що стерегли таємного золота на дні ріки: великим дивом дивувалися, звідки взявся осьтут цей романтичний лицар, коли часи лицарства давно проминули. Доньки Рейну співали йому пісні, принаджували до себе, чаром манили... Але він їхав де дальше на схід — будити сонні царівни... Серед темної вітряної ночі затримався на берегах Дністра. Густа темрява царила осьтут довкруги.

Сонце ясне померкло, світ пітьма насіла,
Вшир і вздовж довкола сум ся розлягає,
Чагарами густими тьма вовків завила,
Над тином опустілим галок гомін грає...

Молодий нащадок лицарського роду не знав, кудою направитись. Не було кого про дорогу розпитати... Тоді приложив він до уст свою сурму. І ось із темних Дністрових хвиль знялося вгору спершу неначе зоря. Слідом за тією зорею у сяєві синього проміння вирінула Дністрова Русалка. Ніжну та гнучку її стать вповивала багряна тканина, прибрана зеленим дубовим листям із Підлісся та першими сніжними веснівками, що ростуть по надбужанських та наддністрянських узліссях. На голові в неї був вінок із крилатих маків, призбираних на всіх просторах українських земель. Глянула русалка на молодого юнака, всміхнулася дивною, сумовитою усмішкою та промовила тихим шелестом Дністрової хвилі: „Судилося нам послідним бути, бо коли інші славяни вершка дохоплюються і коли не вже, то небавом побратаються з повним, ясним сонцем, нам на долині в густій, студеній мряці гибіти". Потім глянула довкруги, ложила руки, як до молитви і молодий лицар почув, як із її уст поплила з віртом молитва до темної весняної ночі:

Нене рідная!
Вволи ми волю,
Дай мені долю...
Щоби я була, як сонце ясна,
Як зоря красна,
Щоби згорнула
Ввесь світ до себе...

У відповідь понеслися з пошумом прибережного очерету слова затрівоженої весняної ночі:

Доню, голубко,
Жаль мені тебе,
Гарная любко,
Бо вихор свисне,
Мороз потисне,
Буря загуде,
Краса змарніє,
Личко зчорніє,
Головоньку склониш...
Жаль серцю буде.

Але відїжджаючи помітив лицар, що в міру того, як спливали в темну, вітряну ніч ніжні слова русалки, розступалися „мряки тьмаві", розсувалися темні хмари, запалювалися передсвітанкові ранні зорі. Побачили люди Русалку. Широко розкривали очі сивоволосі патріярхи українсько-

УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО
сповіщає про смерть свойого члена
Д-ра ОСИПА САВИЦЬКОГО
б. старшини У. Г. А.,
що наступила 17. квітня 1937 р. у 45. році життя.

Похорони відбудуться 20. квітня в год. 16. з криптн оо. Бернардинів на Личаківський цвинтар.

Виділ
Українського Лікарського Товариства.

народніх одягів до потреб міського населення. Молоді й старші пані усіх сфер населення одягнені весною в костюми з усіх околиць Австрії. Мужеський одяг відповідає зовсім жіночому. Капелюхи до обох одягів це так звані стирійські чи тирольські капелюшники, оздоблені крученим білим, червоним або зеленим шнуром, часами ще пером з куропатви або мичкою волосся з кізла. Та мода така популярна і так загально прийнялася, що не тільки місцеві люди, але навіть чужинці в той спосіб одягаються. Кажуть, що навіть князь Віндсор та інші чужинецькі достойники, які залюбки перебувають в Австрії, є дійсними прихильниками цієї моди. В літі у Відні все жіноцтво ходить у „дірндлях" („циганках") вже і в нас дещо відомих. Цей питомий народній характер австрійської моди приймається — підтримуваний чужинцями, які перебували в Австрії — частинно і в інших европейських краях. Гадаю, що ми, українки, маючи такі прегарні зразки нашої народньої ,можемо створити собі свою власну народню моду, пристосовану до міських потреб.

Як за давніх часів, так і нині є Відень Мекою для всіх артистів, музиків і співаків, як також і для адептів тих мистецьких фахів. Віденські театри вартні того ,щоб витрачуватись на них з останнього гроша: незрівняно високий рівень театральної культури, гри та співу артистів, всієї постанови вистав. Державна Опера, хоч має вже рівновартних суперників, усе тримає високо давній прапор, — так само Фільгармонія. Слід на цім місці згадати і про віденські кіна: всі більші кіна мають ревеву програму, яка рівнож стоїть на високім артистичнім рівні. Цікаво, що навіть при своїх ревіях, віденські кіна на половину дешевші від львівських. Вартаб і в нас завести віденський звичай — не впускати до кіна людей підчас сеансів.

Годі казати про Відень і промовчати його нічне життя. Очевидно, що в передвоєнних часах та інфляційних воно було багато живіше. Загальна нужда залишила і тут свої слід. Є декілька новіших льокалів, яких внутрішнє архітектонічне оформлення і меблеве уладження є останнім „криком моди". А проте для слабого руху в нічних льокалях є знаменний той факт, що відомий Ронахер замкнено зовсім з кінцем лютого ц. р., а „Аполльо" перемінено взагалі на кіно.

Усі ті, що були колись у Відні, памятають віденські винярні й „пивниці", а ті, що не були, бачили їх у віденських фільмах. Ті шиночки, ведені та обслуговані здебільша самими господарями, є найприятнішими місцями розваги широкого загалу, тим більше, що за золотого можна в них дістати цілу літру правдивого вина. У тих шиночках, при шклянці вина та звуках віденського вальчика зберігли ще віденці свою питому та на ввесь світ славну „Вінер Гемітлихкайт". А проте більшість отих „келлерів" та шиночків у садках на віденських передмістях, це теж уже лише „товар на експорт": це неначе музейні памятки, цікаві для чужинців і зберігані для чужинців. Зате виросли могутні бльокгавзи робітничих домів, колишній центр соціялістичних впливів і затій.

З упадком австро-угорської імперії упав добробут Відня, впала і слава того прегарного міста .Новий Відень мало має спільного зі старим.

Д-р Дарія Дзерович.

ПОРУЧАЄ НАЙДЕШЕВШЕ
НОВИЙ ДІМ ТЕКСТИЛЬНИЙ
ЛЬВІВ. ВУЛ. АКАДЕМІЧНА 14.

У ЦАРСТВІ СТАЛІНА.

НИЩАТЬ ІСТОРИЧНІ ПАМЯТКИ.

Як повідомляють з Києва, цими днями більшевики закінчили розбирати Видубицький монастир, збудований 1070 року. Місце, де стояв манастир, розорали плугом; там заводять ботанічний сад.

Крім того розбирають і другий київський манастир св. Йони.

ЯК У ВОЄННИХ ЧАСАХ.

(ПАТ). Орган наркому шляхів „Гудок" дальше описує ідиллічні умовини на совітських залізницях, зокрема на тих, що йдуть на південь, та до Азії. Залізничі стації — пише „Гудок" — переповнені пасажирами, що не можуть їхати, бо нема возів. Поїзди постійно спізняються: ось на донінській залізниці в лютім ц. р. на 7.031 поїздів спізнилося 1.614, а в березні ще більше. До 15. квітня варстати мали зремонтувати 2.000 возів, зремонтували лише 600.

ІНСПЕКЦІЯ ПРИ МУЗИЧНОМУ АКОМПАНІЯМЕНТІ.

(ПАТ). Як подає „Гудок", нарком шляхів внасигновує чимало гроша на ремонт залізничих двірців, а не зважаючи на те двірці — навіть у Москві — брудні, занедбані. Коли начальник двірцевого виділу наркому переводив інспекцію харківського двірця, начальник двірця заангажував пяніску, що грала підчас інспекції. Музика настільки занята начальника виділу, що він не помітив бруду в почекальні.

„СОВІТСЬКЕ БУДІВНИЦТВО".

(РО). „Ізвестія" з 14. ц. м. пишуть, що в історичному містечку Дімітріев (Вороніжчина) розібрали чимало домів та театр і з того матеріялу побудували шпихлірі за містом. Вулиці не ремонтують у тому щасливому містечку від 20-ох літ, каміння з бруку розікрали, електрівня унеруховлена від 6-ох літ.

COMP
Найновіші українські грамофонові кружки
(хори Котка, „Сурми", Великодні та інші пісні)
поручає
електрична фірма „e - c o m p"
Львів, ул. Сикстуська ч. 29 — тел. 203-30.

Німецько-совітське зближення неможливе.

Німецька преса з обуренням опрокидує поголоски, немов би німецька закордонна політика шукала зближення до СССР. „Фелькішер Беобахтер", „Берлінер Тагеблят", „Кельніше Цайтунг", „Берлінер Льокаль Анцайгер" і інші підкреслюють що та вістка має на меті лише викликати недовіря у Польщі та в балтійських державах та що компроміс між двома настільки ворожими державами неможливий.

го роду, збентежені, затрівожені, неспокійні... Займалися іскри захоплення в очах молоді на вид велнкої вроди. Один молодець із ніжним, сумовитим обличчям впер погляд глибоких синіх очей з усією силою в поетичну, мрійливу постать і перед усім світом зложив велику присягу тій, що стала провідною ідеєю його життя: „Сполошиш ми долю і проженеш щастя, день ми спаморочиш і світ ми западе, нуждов мя вдариш і нашлеш ми злидні, світ ми спустіє і йме ворогувати, зникне радість і плач мя огорне тугами ранком і вечором журба, і ніч ми несонна і горювання з сонцем, вирвеш ми очі і душу ми вирвеш, а не возьмеш милости і віри не возьмеш"...

Побачив це щире захоплення молоді суворий професор моралі на львівському університеті і в гірвозі про спокійні ночі молодого покоління замкнув перед Русалкою на ключ двері, що вели у храм української національної культури.

В почутті глибокої зневаги подалася Русалка з гордо піднесеною головою гірським струмочком у Карпати і заховалася в темних лісах. Але не довго скривалася. За велика була туга молодого покоління за чаром її вроди; велике гаряче почування світило в очах молодого ідеаліста Маркіяна. Прилинула знову Русалка з угорської пущи на українську землю і станула при тому, що віддав їй у владу всю свою душу. Вірно стояла при ньому до кінця його життя. А коли заплющив очі, полинула на підлисецьку Білу Гору. Там у його память посадила червону калину і там її стереже. Захоплена глибокою вірою Маркіяна, що „великий есть Бог і велике імя Його, кличе український нарід на гору, щораз вище й вище, шоб міг боратися з повним ясним сонцем.

Свій до свого!
ПЕРША НОВОВІДЧИНЕНА УКРАЇНСЬКА КРАМНИЦЯ
МАНУФАКТУРА
Станиславів, Ринок
(пл. Богдана Старуха)
Поручається ласкавій увазі українського громадянства Станиславівщини.

З українського життя в Кракові.

ДИТЯЧЕ ШЕВЧЕНКІВСЬКЕ СВЯТО У КРАКОВІ.

Все дуже милі та симпатичні бувають дитячі виступи на сцені. Таке дуже гарне Шевченківське свято уладила тут власними силами українська дітвора з рідношкільних курсів та дитячого садка в неділю 28. III.

У не зовсім виповненій невеличкій салі „Просвіти" відспівав дит. хор „Заповіт" Стеценка, про Шевченка гарно говорила М. Сухіївна (III. курс), Зенко Хрущ (II. курс) деклямував „Дитячу присягу" Шкрумеляка, хор співав „Учітеся" Гайворонського, а М. Шарівна (III. курс) віддеклямувала „Музу".

Другу частину програми виповнили: форт. гра „Есп. танки" Ромка Стецури (II. курс), деклямація „Розрита могила" 4-літньої Віри Токарчуківної з дит. садка, врешті збірна деклямація „Поклін Кобзареві" та нац. гимн.

Коли поминути всякі недотягнення хорів, зрештою в подібних випадках майже неминучі, то цілість своєю вдатно підібраною та добре виведеною програмою робила незвичайно миле враження. А вже найбільше захоплення викликала своєю маленькою особою Віра Токарчуківна, що сміло почала: „Світе милий, краю тихий"... Але скоро похопилася та хотіла поправити: „не!"... Хвилина застанови — та память як на те не хотіла слухати... Що робити?... Хіба: „Мамо-о-о"... Щасливо склалося, що мама була недалечко. Правда, перший раз треба було.., втекти, затеж за другий виступ, прегарну деклямацію, виголошену з якимсь зовсім недитяче стоїчним спокоєм

УКРАЇНЦІ!
КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

та подивугідним зрозумінням, зібрала маленька Віра бурю оплесків.

За підготування цього гарного свята належиться велике признання учительці рідношкільних курсів та провідниці дит. садка пп. Дарії та Іванці Костиківним, що в горячому передіспитовому часі зуміли вложити в нього багато щирого труду та молодечого запалу.

Дітям не треба дякувати. Їх та їхніх провідниць краще покласти за приклад старшому громадянству, як можна не тільки добре лучити кілька важких обовязків свого стану, але ще й останню вільну хвилину жертувати для загальної справи.

Сумно було з фреквенцією старших громадян. Чомусь усі любимо весною станути тай задуматись над зеленим травником і щодня вранці числити, кілько за ніч розвинулося листків на молоденькій берізці за вікном... Цеж кличе весна! Та забуваємо, що є між нами хтось ,що також свою весну переживає! А в нього душа — така ніжна, така глибока, така спрагнена великих та незабутніх вражінь і така преплодюча, що щоб не посіяв у ній — все вродиться... Тому не скупім для неї доброго прикладу, підтримки, заохоти та гарту на важку дорогу життя! **Я.**

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ФІЛІЇ Т-ВА ОХОРОНИ ВОЄННИХ МОГИЛ.

Загальні збори краківської філії Т-ва Охорони Воєнних Могил відбулися 4. квітня в домівці „Просвіти". Зборами проводив дотепер. голова філії інж. М. Павлик, секретарювала п. І. Костиківна. Після вшанування памяти померших членів та відчитання протоколу попередніх З. Зборів поодинокі члени управи та контр. комісія зложили свої звіти.

Голова говорив, що з почину філії відбувся мин. року зеленосвяточний похід на українські воєнні могили; т-во брало теж участь у всіх загальних святкуваннях та всіх сил докладало, щоби придбати фонди на будову памятника українським поляглим у Кракові. Воно видало мин. року цеголки на ту ціль, але адм. влада не дозволила їх розпродувати. Виділ зробив відклик до воєвідства; справа досі не поладнана. І голова і скарбник ствердили, що в звітовому році матеріяльна сторінка філії значно поправилася; нині філія має 286.08 зол. готівки, членів усіх 80. На готівку зложилися досить точно вплачувані чл. вкладки і також одноразові датки (по 10 зол.) майже всіх наших крак. установ. Праця філії йшла справно. Направили могили, відновили хрести, на могилах ранньою весною посадили багато гарних цвітів, що цвили до пізної осени. Тим усім займався окремий технічний комітет.

Справа будови памятника стануда на мертвій точці. Влада довгий час відкидувала всі проекти, а коли врешті згодилася на будову на основі взору Литвиненка, то виникла нова перепона: примусова ексгумація всіх тлінних останків з тої частини цвинтаря, бо там коштом тогож цвинтаря мають поширити вулицю... Памятник стане вже на новому місці спочинку наших поляглих.

Після того на внесок члена контр. комісії Збори признали виділові абсолюторію. Було ще кілька внесків та запитів, що разом виказали зовсім невелике зацікавлення членів справами Т-ва.

Дуже прикро вражав вибір нового голови, коли то аж 5 кандидатів під-ряд відмовилося приняти цю почесну службу...

До нового виділу ввійшли: інж. Павлик — голова, В. Міськевич — заст. голови; Е. Лепківна, П. Гладій, П. Мацелюх, М. Бабяк — члени; заст. вид.: І. Костиківна, П Кінах. Контр. комісія: о. д-р Хрущ, М. Новосільський, Г. Матчишин.

Я.

Лише ощадністю здобудеш добробут і незалежність!

МІСЬКА КОМУНАЛЬНА КАСА ОЩАДНОСТИ У ЛЬВОВІ

ВУЛ. ВАЛОВА ч. 7 і 9 та **II Відділи** при вул Городецькій 60 і вул. Жовківській 75

приймають вклади ощадности почавши від 1 зол. Щоби дати змогу **купцям і промисловцям** помістити денні торги в касі, урядові години у вкладковім відділі **щодня до год. 19·30.**

За вклади та їх опроцентування ручить Громада міста Львова цілим своїм **майном.** с7—?

ТЕКСТИЛЬНА ГУРТІВНЯ

поручає всілякі суконні матеріяли, що виходять в обсяг бавовняних товарів з найліпших більших фабрик на мужеські і жіночі одяги. **Найнижчі ціни.**

Фма Шимон Бляйх

Львів, вул. Казимира Великого 7.

608 **Тел. 250-96.** 6—10

Важлива візита австрійського міністра в Берліні.

БЕРЛІН, ПАТ. На прохання міністра війни Бльомберґа приїхав до Берліна австрійський міністр Ґляйзе—Горстенав, щоб узяти участь у святочному відкритті військового архіву у Берліні. Хоч приїзд австрійського міністра не має офіційного характеру, але до його побуту у Берліні привязують значіння підкреслюючи, що він відбув розмову з канц. Гітлером 10. липня 1936 р. і негайно після того дійшло до підписання австрійсько-німецького договору. Передбачують, що мін. Ґляйзе-Горстенав матиме нагоду зустрінутись з головними керманичами Німеччини. Його вважають до деякої міри добрим ґарантом розвитку договорів з 11. липня 1936 р. Останні австрійсько-німецькі непорозуміння збільшують значіння цієї візити.

ЛЕВ ЯСІНЧУК. 6

АМЕРИКАНСЬКА УКРАЇНА

У СВІТЛІ „ПРОПАМЯТНОЇ КНИГИ".

СТАН УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНЬОГО СОЮЗУ.

В 1935 р. мав У. Н. Союз 29.591 членів. З того числа було: молоді 8.608, старших 20.983. Між старшими було мужчин 12.793, жінок 8.190; між молодшими: хлопців 4.561, дівчат 4.047.[1])

На першому місці щодо членства стоїть місто Шикаго з 1.440 членами, на другому місці Клівленд з 1.339 чл., на третьому Ню Йорк з 1.283 чл., на четвертому Філядельфія з 1.080 чл. (В часі друку цих дат Ню Йорк пересунувся на перше місце щодо числа членів). Впадає в очі мале число членів жінок, яких повинно бути стільки, що мужчин, бо майже всі члени жонаті, а також мале число молоді. В Америці припадає пересічно по 3 дітей на родину, отже коли приймемо, що в У. Нар. Союзі є 12 тисяч родин, то повинно бути поверх 30.000 молоді. І слушно замічає автор, що ці недостачі показують, куди треба звернути головну організаційну діяльність для дальшої розбудови У. Н. Союзу.

Чим є У. Н. Союз для американських українців, про це найвимовніше говорять цифри, що представляють виплату обезпеченевих сум за померлих членів. Отже: до 31. грудня 1935 р. померло 4.793 членів, що були обезпечені на 3,766.150 дол. Ці члени вплатили були до У. Н. Союзу за свого життя 445.203 дол., а Союз виплатив їх родинам 3,682.180 долярів. (Дещо менша сума виплати від обезпеченевої суми походить з того, що деякі члени мали позички на свої грамоти). Але це ще не кінець. Союз є не тільки асекураційним, але й допомоговим товариством. Від 1915 року Союз дає допомоги потребуючим членам. За час від 1. січня 1915 до 31. грудня 1935 дав Союз допомоги 3.002 членам на загальну суму 249.257 дол.[2]) Стільки допомог виплатило головне товариство; а скільки виплатили відділи! Хто зна, чи не вдруге стільки.

Незвичайно повчальні зіставлення причин смерти членів У. Н. Союзу. Подані понижче цифри можуть бути до деякої міри наукою та пересторогою для нас, хоч деякі з причин мають безперечно чисто американську закраску. І так:

Померло	в р. 1897-1904	1905-1914	1915-1924	1925-1935
загалом	161	1300	910	1822
сухоти	26	326	219	318
убиті в копальнях	24	107	54	64
запалення легенів	11	188	196	262
убиті поїздами	10	69	30	28
з невідомих причин	90	—	—	—
недуга серця		97	85	369
при породах		83	12	—
згинули при роботі		61	—	—
пухлятина		42	12	—
з покалічення в копальнях		37	—	—
тиф		30	—	—
рак		26	32	218
дихавиця (астма)		22	22	—
грипа			135	47
гострий нежит			26	47
параліж			16	—
кровотоки				63
вбиті автами				56
від алькоголю				25
самогубство				67

Якже пояснює автор подані тут причини смертности?

Наслідком дуже кепського відживлювання у старому краю в перших 20 роках побуту в Америці розмірно багато наших людей вмирає на сухоти. Іміґранти, що навикли виключно до праці на рілі, не вміють поводитися в копальнях. Щойно згодом навчилися і зрештою вийшли нові закони, що наказували охорону робітника. У старому краю не вміли наші українці поводитися на залізницях, тому й розмірно багато їх гинуло від поїздів. Від приспішеного темпа праці — появляються недуги серця. Зразу — як було сказано — жінок було мало, а коли появляються, то багато їх гине при породі. Пізніше навчилися брати лікарів, або йти до поліжничих заведень і тоді смертність зменшилася.

В новіших часах появляються нові причини смерти: вбиті автами, від алькоголю і самогубство. Українці почали закуповувати авта й робити прогульки, що в часі прогібіції, яка принесла самогон, не завжди щасливо кінчилися. Причини самогубства непрослідженні, хоч це доволі дивно, бо навіть урядові амер. звіти виказують, що між католиками та православними вони рідко трапляються.

РОЛЯ У. Н. СОЮЗУ В ЦЕРКОВНІЙ СПРАВІ.

Незвичайно вартісну працю написав о. Петро Понятишин п. з. „Українська церква й У. Н. Союз". Це той самий священник (парох Ню Йорку), що по смерти першого українського епископа, Сотера Ортинського, адміністрував 8 літ гр.-кат. епархією в Америці. Важність ця стаття деякими твердженнями, зовсім протилежними до тих, що в кругах українців під ріжними впливами принялися. Як у самій Америці, так за нею і в нас виробилося поняття, що У. Н. Союз ставився вороже до гр.-кат. Церкви, що виступав проти неї, що поборював епископа і т. п. Тимчасом о. Понятишин пише, що саме за велика льояльність У. Н. Союзу до особи епископа більше пошкодила справі, як помогла.

[1]) Для точности слід сказати, що з кінцем 1936 р. мав У. Н. С. 30.335 членів, розміщених у 385 відділах у 21 стейтах. Всього майна мав У. Н. С. в тому часі 4.536.843 зол. 88 ст. (стор. 748).

[2]) В 1936 р. вже виплатив У. Н. С. обезпеченим членам 3,940.074 зол., а незабезпеченим і калікам 298.864 дол.

СВІТ У КАМЕРІ.

VII-а ВИСТАВА УКРАЇНСЬКОЇ МИСТЕЦЬКОЇ ФОТОГРАФІЇ.

В неділю 18. ц. м. Українське Фотографічне Товариство відкрило в салях Природничого Музею Наукового Товариства ім. Шевченка сему в черги виставу мистецької фотографії. Зібраних гостей, протекторів вистави, представників Польського Фотографічного Товариства і преси привитав короткою промовою голова товариства інж. Евген Чайковський.

У виставі взяло участь 35 авторів зі своїми 157 працями. Образи розміщені у трьох невеличких салях, вистелених на час вистави білим папером для ротаційного друку, що прикривав старі — ще певно з часу будови каменици — тапети. Це з одної сторони викликувало у глядача враження якоїсь тимчасовости, але водночас рятувало образи перед невідповідним тлом і вказувало на дбайливу підготову вистави, з другої — пригадало зібраним, що вже крайня пора подбати про відповідні салі, де могли б відбуватися виставки мистецтва так, щоб не треба послуговуватися такими примітивними засобами й паленіти перед чужинцями.

Розвішені у два, подекуди у три ряди образи відразу звертали увагу своїм незвичайно дбайливим зверхнім оформленням і цілість зробила справді добре враження. Далі впадала в очі відповідна величина образів і поправність бромової техніки, в якій виконані всі праці з винятком одного бромолію В. Проня. Формати образів великі, стінні, переважно 30×40 цм. і більші до 50×60. Поправне технічне опрацювання брому можна вважати новим осягом наших фотографів. Але треба додати, що дальші чергові виставки повинні вже проходити під знаком більшої технічної різноманітности.

Виставка має своєрідний національний характер і в працях декотрих авторів це забарвлення навіть доволі сильне. Це явище якнайкрізь позитивне, бо воно не дозволить українській фотографії загубитися у морі часто плиткого інтернаціоналізму і помалу доведе до того, що українська фотографічна творчість виробить собі стиль властивий українському духові. Не хочемо сказати, що треба китайським муром відгородитися від посторонніх впливів і треба їх вистерігатися. Навпаки, треба за ними слідкувати й поступати з духом часу, але з тим застереженням, щоб наші фотографи, приймаючи ці нові впливи, вміли витиснути на них свою власну індивідуальність.

Молодий автор Береза, що вперше виступив зі своїми працями на мистецькій виставі, під оглядом тематики і під оглядом композиційного оформлення наскрізь стилевий. Трудно навіть рішитися, котрій праці признати перше місце. Знаменитий тонацією, ритмічним розміщенням плям і настроєм „Три символи", дуже добрий „Татуньо Герасим", що хоч — здавалось би — випозуваний, таки чомусь зовсім природний, добра (хоч трішки слабша технічно) „Спрага", що вірно передає розмах, простір косарського життя. Не гірша в новому та цікавому схопленні „Вежа".

З образів Глинського найліпший „Закрут".

Дорош цікавий етнографічною тематикою, але в нього бачили ми вже нераз речі далеко кращі. З виставлених праць композиційно найкраща „Світло науки", дарма, що має трохи неспокійне тло. „Володар гір" і „Поминки" не виправдують своїх назв. „Аничка" замало поетична і занадто проста в розвязці.

Дурдели „Квіт кактеї" визначається пригарною тонацією й добірним укладом, „У парку" — настроєве, „Дівчинка" — добра рисунково, але трохи силоміць втиснена в кадр образу.

Заяць дальше пробує сил у портреті; держиться більш або менш вдатних студій голови; на класичний портрет не поривається.

В Іваницького найоригінальніший портрет. Подебрадський замок цікавий хіба зразковою технікою барвлення брому.

Масляки вповні виправдують надії, які на них покладалося ще при нагоді давніших виставах. Одинадцять старанних знимок дає добрий образ їх праці. З них найцінніші „Самота", „Шуварі" та „Дах". Булоб цікаво, якби ці автори відважилися колись виступити окремо. Спільна праця, відомо, трапляється в історії мистецтва нераз, але нераз у подібних випадках один мистець жив коштом другого.

Найбільше праць дав Мирович, що давніше надсилав свої образи із Праги. Тепер він перебуває у Львові. Всі його праці дбайливі та непрості у задумах, проте можна між ними відмітити ліпші та слабші. До вдатніших ми зачислили б „Старі пні", „Привітання ранку", до слабших „Поцілунок", „На памятковому місці", „Модерну архітектуру". В тематиці — широкий, у вислові — відважний, дає речі в дусі імпресіонізму і пробує сил у мовій річевости („Перед робітнею шлюсаря").

В цілости новому реалістичному напрямкові присвятився Мох. Всі чотири його праці звязані спільними стилістичними рисами, всі визначаються небуденною горішньою „точкою бачення" і реалістичним трактуванням матерії. Автор відважно послуговується чорною плямою й високим світлом, стараючися при цьому не розминатися з головними вимогами композиції. З його праць найсильніша у вислові „Той, що йде".

Між працями Ожги на перше місце вибивається „Тінь" — формітом трохи замалі.

Пежанський дав девять невеликих форматом праць. З них „Камяну стіну" що проймає настроєм мертвоти та „У ранній мряці" годилось би опрацювати в більшому форматі і зміцнити ще враження досконалістю техніки. Інші — зрештою поправні — праці цього автора тратять на ефекті з тої самої причини.

Репродуковані в катальозі „Пільна доріжка" Проня належить до найвдатніших образів цього автора; добрий бромолій „Самітня стая", але „По жнивах", хоч би технічно, слабе.

Образи Санки, як звичайно, ефектовні. Часто навіть зверхній ефект намагається прикрити брак поважнішої композиції. До найповажніших можна зарахувати „Літо". Цікаві в цього автора, можна сказати, перші спроби прикладної рекламової фотографії. З рекламових фотомонтажів під оглядом фотографічним найліпше виконані „Проект реклями для фірми Центросоюз" і „Проект реклями для фірми Фортуна Нова". Їх справжньої рекламової вартости не можемо оцінити, бо на цьому не розуміємося.

Із праць також загально знаного вже автора Совяковського бездоганні під композиційним і технічним оглядом „У жнива" та „Пастушка". Добрі під цим оглядом і тематично — „Безжурні" — на жаль технічно слабі. Ці й інші праці цього автора мають виразний національно-етнографічний кольорит. Можна сказати псують гармонію тематики образи „Вино" та „Русалка", з яких останній ще й композиційно слабий. Гарна і знана з давніше праця „На ранє Богослуженія". Денкі брами Совяковського виконані в сепії, що додає виставі різноманітности.

Тарнавський виступив із двома зразковими бромами „Стара архітектура" та „Св. Онуфрій". „Зпід аркади" композиційно не замкнене, а „Лід" (яким між іншим захоплювалося багато глядачів) зовсім акомпозиційний і поза вірною передачею структури леду з мистецької сторони нецікавий.

Фіголь, як і давніше, любується у штучних вишуканих мотивах. „Відвідини тіней" і „Сиротка Зося" — це його давній жанр, якого він і тепер не покидає. Можнаб мати завваги тільки щодо технічного виконання декотрих його образів. Але причиною цього може бути і побут автора на провінції. Тематично та композиційно добра „Осінь".

Праці Цинкаловського в надто малому форматі та з технічними недостачами. Вибивається „Вишиванець".

Крім оцінених — у виставі взяло участь ще кількох дебютантів: Варцаба, Колтунюк, Луцький, Медвідь, Микитка, Олексишин, Петрикевич Ганна, Петрина, Приступюк, Світлик Оксана, Сорочко, Сторожук, Федак, Федецький і Шлапак. Декотрі їх праці вже на поважному рівні, от хоч би згадати „Дощевий день" Варцаби, „Підхід" Колтунюка, „Цитрини" Світликівної, „Пливака" Сторожука, „Нарешті стою" Федецького.

Провідником по виставі є старанно виданий і багато ілюстрований катальог. На жаль до нього не підібрано відповідних ілюстрацій, бо на стінах виставки, як помітили навіть посторонні глядачі можна найти далеко кращі. На нашу думку головною хибою катальогу є те, що в його ілюстраціях зовсім поминене оце тепле національне забарвлення виставки. Треба було звернути більше увагу на тематичний добір ілюстрацій.

Загальне враження з виставки дуже сильне. В порівнянні з попередніми виставками замітний значний поступ. Прикро, що на відкритті виставки було доволі мало гостей (яких 100 осіб); можливо, що причинилася до цього академія у століття „Русалки Дністрової", яка випала на півтора години пізніше). Виставка тріватиме до 9. травня, то й публика матиме ще час її відвідати.

—т.

Він вимислив, що У. Н. С. зовсім непотрібно іменував епископа своїм „покровителем", бо в цьому Союзі були чейже і православні й інші визнавці, а католицькому епископові не було на руку патронувати такій установі. Щоби з тієї халепи вийти, духовні дорадники епископа подбали, що на конвенції У. Н. Союзу у Клівленді (1910) перейшла постанова, що до організації можуть належати тільки католики. Це рішення конвенції, правда, ніколи не ввійшло в життя, а всеж воно спричинило сецесію т. зв. поступовців та основання двох інших допомогових організацій: Українського Робітничого Союзу і Провидіння, що сьогодні дуже радо злучилися би з собою.

О. Понятишин пише м. ін., що „загрозливим знаком російської православної місії ставила українська церква й У. Н. Союз дуже енергічний опір", що „в цій оборонній акції згадані наші установи творили один обєднаний солідарний фронт під гаслом: за віру і нарід".*) Оборона доходила до фанатизму. Так напр. у 1909 р. на самий Святий Вечір попали до нюйоркської вязниці тодішній редактор „Свободи" Антін Цурковський та адміністратор Константин Кирчів за те, що „Свобода" написала про неморальне життя російського православного черця Арсенія.

Завдяки льояльности і що більше — співпраці У. Н. Союзу з церковною владою (пише о. Понятишин) „...в цій церковній роботі мав и настільки успіх, що припинив загарбування наших зорганізованих уже парохій російськими батюшками та заснував цілу низку нових наших церков (стор. 293).

(Далі буде).

*) Стор. 289 і 290.

Успіхи „Просвіти" — це успіхи на всіх ділянках народнього життя. Занепад освітніх змагань потягає за собою занепад усього нашого доробку. Тож спішім із жертвами на „Дар Просвіті"!

НОВІСТЬ!

Порцеляну з вишивкою

Сервіси столові, до білої кави, до чорної кави, гарнітури до тіст, філіжанки, горнятка, тарелі і т. д.), яку впровадила в продажу **Ф-МА КЕРАМІКА** продають також склади

„НАРОДНЬОЇ ТОРГОВЛІ"

Самбір, Рогатин, Броди, Сянік, Городенка, Борщів, Заліщик, Збараж, Косів, Мостиська, Сокаль, Турка, Луцьк, Олика, Володимир, Бориспав.

На бажання висилаємо багато ілюстрований цінник.

КЕРАМІКА ПІД УПР. О. ОНИСЬКА

669 1—3 ЛЬВІВ, ВУЛ. ГАЛИЦЬКА 5.

По широкому світі.

У французькій купелевій місцевости Туке-Парі-Пляж муніципальна влада заборонила політичні збори і походи, щоби не відстрашувати літників.

В Італії появився декрет, що піддає державній контролі більші підприємства будови кораблів та морських уладжень.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Гра на життя і смерть.

МЕКСИК — НАЙДИВНІШИЙ КРАЙ НА СВІТІ.

Для Европейців є завжди Мексик чужим, дивним і незрозумілим краєм... Бо й справді важко зрозуміти деякі буденні явища мексиканського життя, які коштують життя іноді зовсім невинних людей, а якими пересічний мексиканець менше зворушується, як скажім — доброю чи поганою погодою.

Перед кількома місяцями трапилась у Мексику така жахлива подія, яка кожному европейцеві заморозилаб кров у жилах. Люксусовий експрес переповнений прогульковцями, молодими американськими подружжями і подорожниками покинув стацію у Вера Круз і повною парою гнав до столиці Мексику. Подорож тривала вже дві години серед темної мексиканської ночі. Крім інших подорожних, які мандрували для приємности, їхала теж група кількох політичних дівчів, які їхали поперти кандидатуру свого однопартійця в одній із провінцій.

Раптом на лапцюговім мості, що висів на висоті 10 метрів над берегами Пасо Гранде, залунав жахливий вибух. Міст розпався на дві половини. Паровіз і три перші вагони злетіли у воду... четвертий вагон відірвався і раптом задержався. На нього наїхали повним розгоном дальші вагони. У страшному тріскоті та гуку настромились вагони на себе... Відтак запанувала тишина... тільки крики смертельно ранених сколихували ще кілька хвилин тишину ночі.

— Знову політичний атентат — сказав холоднокровно начальник найближчої стації, коли його повідомили про катастрофу. Подія, яка скінчилась смертю кількадесятьох осіб його зовсім не здивувала. У Мексику звичайно відбуваються партійні дискусії серед глухої ночі при помочі револьверів. Кров не грає в цьому краю гарячих темпераментів ніякої ролі. Судді як мало де вирозумілі... А зброю має кожний. Бомби роблять собі мексиканці вдома. Дрібка динаміту і коробка з консерви ...і готова.

Виконавці атентату на нічний експрес хотіли висадити своїх політичних противників у воздух. Життя кількох соток невинних пасажирів не мало для них ніякої ціни.

Та найцікавіше те, що згадані політичні діячі не їхали під цю пору поїздом. З обережности висіли вони на попередній стації і рішили підождати на найближче полученнн. Ті, що пережили цю катастрофу, задержать її на довго в памяти.

Миролюбивий професор.

Вимовним прикладом мексиканського буднє є подія, якої головним героєм є один мексиканський археольог і професор університету. Жив він собі спокійно і тихо занятий виключно своїми науковими працями. Одної липневої неділі м. р. виїхав він із своєї віллі до міста подивитись на бій когутів. У місті стрінув він свого дядька з якимсь приятелем. Слово по слові і виявязалась між ними політична дискусія. Професор не міг ніяким чином погодитись зі своїми дискутантами, але не дав цього по собі пізнати. Запросив дядька та його приятеля на вечерю до своєї віллі. Підчас вечері поводився незвичайно чемно і тактовно, як пристало на людину світову і вченv. Після вечері запросив своїх гостей до авта, щоб відвезти їх до міста. По одногодинній їзді затримав він раптом авто серед темної вулиці буцім то хоче приглянутись дороговказові. Заки його гості отямились, блиснуло двічі дуло револьвера, залунали два вистріли і політичні противники були викінчені.

Ввічливі бандити.

Як колись на Корсиці, так тепер у Мексику є ще вимираюча вже порода ввічливих бандитів. Залюбки займаються мексиканські бандити політикою. Звичайно вважають вони себе вождами народу, а нарід обожає відважних бандитів і вважає їх за великих людей. Свою популярність завдячують бандити опінії, начебто вони були обороицями бідних і покривджених.

Один із них Емілю Цапата стає майже легендарною постаттю в мексиканськім світі. Про цього бандита оповідають неймовірні історії. Була це людина, яка не злякалась навіть найжахливішого абивства; але іноді поводився він як праавдивий еспанський гранд. Оповідають, що одного разу прийшла до його кватири якась англійська гувернантка. Вона оповіла йому, що прожила в Мексику 30 літ як виховниця дітей і що хоче тепер вернутись із своїми ощадностями до Англії. Але вона боїться пригоди на мексиканських шляхах та щоб бандити й ворохобники не напали її та не заграбили важко заробленых грошей.

Лицарський Цапата вислухав її ласкаво, приязно усміхнувся і на прощання поцілував її як людина з великого світу в руку. Найближчого дня приїхав він із малим відділом вершників та відставив стару англійську панну аж майже до воріт Мексіко-Сіті. При прощанні передав їй жмут банкнотів, які утроє перевищали її ощадности та сказав:

— Ви навчили малих мексиканців так багато корисних річей, що я мушу вам бути вдячний.

Неменше оригінальні історії оповідають із життя „генерала" та ватажка бандитів Панчо Вілля, якого вдача була дивною мішаниною холодного цинізму і добродушности, політичного фанатизму і жорстокости, неперебірливости й лицарськости. Одного разу схопив він якогось американця і домагався від його рідні високого викупу. Та вязень не мав багатої рідні і зібрані на викуп гроші не осягнули навіть половини домаганої суми. Серед таких умовин відшукала жінка молодого американця Панчу Вілля, кинулась перед ним на коліна і благала в нього ласки для свого чоловіка.

Вілля звільнив негайно полоненого, але дав йому при тім ще на прощання упімнення:

— Мій пане, — казав він — коли хтось має таку прегарну жінку, не повинен шукати пригод тільки сидіти в дома при жінці...

Вже нема суддів.

Азард, кохання і смерть це три засадничі чинники мексиканського побуту. Найкращою ілюстрацією цих слів є така історія:

Молодий багатий мексиканець грав у доміно із молодою, гарною мексиканкою, з якою недавно познайомився. Було це в одній із каварень у Вера Круз. Ставка була спершу один песо, відтак два, а коли щастя далі не всміхалось до грача, ставка ставала чимраз вища. Мексиканець підвищав ставку на 10, 20, 100, відтак 1.000 песетів. Вкінці поставив ціле своє майно.

Програв.

Холоднокровно виймив револьвер і поставив на столі.

— Тепер граємо на життя і смерть — крикнув він. — Виграю я, убю вас, виграєте ви застріліте мене.

І програв останню ставку. Його партнерка схопила револьвер і одним вистрілом між очі вбила нещасливого грача.

Коли суддя запитався її чому вона вбила, мексиканка відповіла:

— Ми грали і він не мав щастя. Я мусіла його вбити. Коли я булаб програла, він убив би мене не вагаючись.

Темпераментну і переконану у свою невинність американку засудили на... рік вязниці.

— Нема вже суддів у Мексику! — нарікала вона, коли її відводили під ескортою до вязниці.

Вживайте до печива

лише доброї якости **дріжджевого порошку до печива, ванілевого цукру, сунничного цукру, малинового, ананасового то цитринового**

Кооперативи „ПЛАСТ"!

ЯКІ БУЛИ ЖЕРТВИ ПОШЕСТЕЙ.

У давніх часах найжахливіші пошести шаліли в II, III, VI і VII столітті. Із середньовіча маємо навіть доволі докладні вісти. В Европі появилась пошесть 1. листопада 1347 р., забираючи більше як 25.000 жертв. У 1418 р. тиф і віспа потягнули за собою в Парижі на 300.000 мешканців — 80.000 смертних випадків. В 1660 році тратить Европа через холеру кількадесять тисяч людей. В 1831 р. навістила холера Польщу, Німеччину, Англію та Америку. Поворот цієї пошести запримітили ще в 1849, 66 і 92 р., але її розміри були все слабші, а в 1892 р. таки найслабші.

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка

у Львові, вул. Кордецького 50, Тел. 26 0-04. ПКО 503.881.

поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх кольорах
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в тубах у всіх кольорах
ПАСТУ до підлоги „Французька маса" (фротерующу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до біллю помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732

ГАЛАНТ, ЯКИХ МАЛО.

У містечку Пуль біля Льондону поліція від місяця не могла найти злодія, який обікрав 15 мешкань. Тепер виявилось, що це 8-літній хлопчина. Його батьки заявляють, що всі спроби, щоб стримати його від присвоювання собі чужих предметів — надаремні. Його замикали на ніч в окремій кімнаті, а він кілька разів утікав так, що не знали навіть, коли він ходив грабити сусідів. Кандидат на Аль Капона або... Наполеона!

ЦВІТИ на всілякі нагоди
Великий вибір — низькі ціни. 1—?
„НІЦЕА" АКАДЕМІЧНА 20. — ТЕЛЕФОН 112-02

ВПЛИВ ГІПНОЗИ НА ЖАБУ.

Учені дослідники запримітили, що жаби є дуже чутливі підчас весни на гіпнозу. Коли перевернемо жабу на плечі, можемо запримітити як виступає в неї стан летаргу, який згодом доходить аж до каталепсії. У цьому часі жаби не реагують ні на біль, ні на дотик. Віддихові рухи майже незамітні. Таку приспану жабу дуже важко привернути до природнього, нормального стану

—o—

БІБЛІЯ У 300 МОВАХ.

З Ціріху повідомляють, що д-р Карль Й. Сіті подарував перед кількома роками центральній бібліотеці в Ціріху більше, як 300 біблій. Цю дорогоцінну збірку виставлять від 20. ц. м. до 2. травня на прилюдний показ. В цій збірці є теж ріжні біблії в рукописах із середновіччя. Крім цього є там рукописи біблій із часів реформації, жидівські, грецько-ортодоксійні та інші біблійні видання. Ціла збірка має більше як 300 примірників у ріжних мовах і діялектах. Згадана збірка має нетільки релігійне значіння, але теж і бібліографічне

—o—

КАРА ДЛЯ АВТОМОБІЛІСТІВ.

В Льос Анджельос завели поліційні суди оригінальний спосіб кари для автомобілістів, які нарушують комунікаційні приписи. Кожний автомобіліст-проступник дістає доручення від поліційного судді переписати тисячу разів якенебудь речення із поліційних комунікаційних приписів. Нпр. одному автомобілістові кажуть переписати тисячу разів речення: „Завжди буду уважати на світляні сигнали", другому: „Підчас переходу вулиці пішими, затримаю авто" і т. д.

СПОРТОВА СТОРІНКА.

Весняні біги навпростець.

Змагання у бігу навпростець в повному розгарі.

В КОЛОМИЙЩИНІ

відбувся біг **„Сокола" в Молодятині** (4. п. м.) з участю 9 змагунів на трасі 2 км.

5. ц. м. **Сокіл в Стопчатові** зорганізував біг на 3.500 м., в якому стартувало 12 змагунів. Осяги змагунів дуже добрі, **вважають**, що це перші змагання, які це т-во **взагалі** зорганізувало.

Перші місця **зайняли**: 1) Яцюк Василь в час. 13, 2) Лесишин Дмитро — 14', 3) Сергутинець Петро — 14.30.

Найбільші змагання в бігу навпростець відбулися **в Коломиї**, зорганізовані „Соколом" при участи змагунів філії К. Л. К. — Вербіж. Стартувало 26 змагунів, в тім 4 жінки і 2 юніори. Траса бігу 2 км. для мужчин і 700 м. для жінок і юн орів, доволі тижка.

Перше місце в бігу жінок здобула **Грабовенська в часі 3:58**, І. Николишин 4:00, 3) Семчук — 4:07, 4) Прокопович — 5:25.

Юніори: І. Бережщук — 3:22, 2) Кукурба — 3:28.

Біг мужчин приніс несподівану перемогу **Гошовського в часі 7:57** перед **Маруняком** — 7:58 і **Ющаком** (КЛК). — 7:59. Дальші: 4) Семенюк, 5) Гарасимюк (обоє КЛК).

Маруняк і Ющак — це знані із кращих змагань добрі змагуни. Малі різниці часу між трьома першими змагунами — ледви 1/10 сек. — вказують на вирівнані сили. Можна сподіватися, що всіх їх побачимо на кревому бігу в Стрию (25 п. м.) де зможуть змірятися з львівськими та іншими змагунами.

У ЛЬВОВІ

відбувся 18. п. м. **окружний біг навпростець** на трасі 4.500 м. Стартувало як на львівську округу, що має 12 клюбів, — дуже мало змагунів і не ледви з 3-ох клюбів: УССК — 18 змагунів, Черник — 3-ох, Буй-Тур — 1, та 4-ох жінки з УССК-у.

Біг відбувся під знаком рішучої переваги УССК, та всеж заповідався цікаво, з огляду на суперництво між Гаврилюком (Черник) і Варпабою (УССК), що минулого року зазвичай змагалися зі собою, при чому остаточне першенство припало Гаврилюкові. В цьому сезоні **Варцаба здобуваючи перше місце в часі 17:51** перед 2) Заліванком (УССК) — 18:15, 3) Стебельським (УССК) — 18:19, 4) Соколовським (УССК) — 18:23 та Гаврилюком, що зайняв пяте місце в часі 18:31. На дальших місцях знову УСК, а саме: 6) Матвійчук і 7) Пилипів, а на 8) Салмо (Черник), 9) Левицький В. (УССК), 10) Семенчук (Буй-Тур) — 19:07.

Школа, що заголошені з „Дністра" і УРСК-у змагуни не стартували; цікаво було, коби комуни (що вкинули на своєм бігу добрі місця) — змірялися в бігу з легкоатлетами.

В бігу жінок стартували тільки змагунки з УССК-у, що поділилися місцями: 1) **Адріянович** — 2:53. 2) Сорока — 2:54.4, 3) Крива — 3:03. 4) Фірман 3:22.

Найцінніш мале побажання: щоб львівська округа зорганізувала ще один, тим разом **„масовий" пропагандивний** біг, в якому — при більших зусиллях організаторів сміло може стартувати понад 100 змагунів, — поширюючи його назвіть на сусідних змагунів.

МАРШІ.

Цього року відновлено традицію змагань у марші. Перша **взялась за їх організацію** рухлива коломийська округа. До змагань стануло 18 змагунів (5 із Сокола — Коломия, 9 — КЛК Вербіж, 1 несоюзний і 4 жінки з Сокола — Коломия). Марш відбувався **на** яблоновській тосі.

Висліди:

Жінки: 1) Грабовенська L. 2) Семчук, 3) Витвицька 4) Грабовенська М.

Мужчини: 1) Гошовський О., 2) інж. Полотнюк, 3) Бережщук, і ін.

Можна надіятися, що цю практичну конкуренція візьмуться організувати й інші округи.

СОКІЛЬСЬКИЙ ТРЕНІНГОВИЙ БІГ НАВПРОСТЕЦЬ.

У лісі **на** Голоску відбувся тренінговий біг навпростець, зорганізований Соколом-Батьком. У біг взяло участь 95 змагунів і змагунок з усіх львівських гнізд, з цього 12 посестер, 34 учасників і 49 побратимів. Траса для посестер та учасників була 1 км., для побратимів 2 км. У бігу посестер перемогла Камецька (С. Голоско 3:37), у бігу учасників Гординський (С. IV) 8:12, у бігу побратимів Орищин (С. III) 8:10.

БІГ НАВПРОСТЕРЦЬ У ДРОГОБИЧІ.

Заходом дрогобицького Підгір'я відбувся б г навпростець. В конкуренції мужчин виграв біг на трасі 3 км. Вельхновський (Сокіл-Дрогобич) у час. 12 м. 2) Грицишин Сок.-Дрог.) 3) Куйлич. В конкуренції жінок (на трасі 1 км.) займали всі 3 перші місця змагунки Сокола Унятичі. Організація змагань слаба.

КОЛЕСА РОВЕРИ
найкращої марки
„ДНІСТЕР" „Tour de France" „Birmingham" і інші
поручає перший і єдиний український
склад роверів кооп. „ПЛАСТ"
ЛЬВІВ, ГОЛОДЕЦЬКА 95
ФІЛІЯ, ЛЬВІВ, РУСЬКА 3

Шлярб І.У друг й половині стріляє Краєвський з близька бомбу не до оборони. Білий Орел добуває ворота зі стрілів Шлярба II. і Шудловського.

Суддював добре п. Набелець. Видів до 3.0.

УКРАЇНА II — БІЛИЙ ОРЕЛ II 4:3 (4:1).

Гарний виспід для молодої (III.) дружини України.

МИСТЕЦТВА УСС.

УРСК — Буйтур 3:2 (2:2). Несподівана перемога ремісничої дружини, яка заграла ці змагання дуже амбітно і виграла заслужено. Суддював п. Назар. Видів к. 200.

Тризуб — Богун 1:1 (1:1). Гра весь час хаотична. На грачах пізнати брак тренінгу. Суддював п. Стефановський. Видів к. 150.

ОКРУЖНА ЛІГА.

ЛЬВІВ. **Гасмонея — Погонь 16 1:0 (1:0).**

ЛЬВІВ. **Чорні — II. Сокіл 4:2 (2:2).**

ЛЬВІВ. **Польонія — Лехія 2:1 (1:0).**

Табеля Окружної Ліги.

1. Чорні	11	19	3	31:17
2. Україна	12	18	6	46:13
3. Ресовія	11	17	5	38:17
4. Гасмонея	10	12	8	11:9
5. Р. К. С	10	11	9	20:17
6. Чувай	10	10	10	26:31
7. Огниско	11	10	12	19:33
8. Корона	11	9	13	13:21
9. Погонь І б	10	7	13	19:27
10. Польонія	9	6	12	10:17
11. Лехія	10	4	16	10:19
12. II. Сокіл	11	3	19	15:37

ДЕРЖАВНА ЛІГА.

КАТОВИЦІ. Рух — Вісла 1:0 (1:0).

ПОЗНАНЬ. Варта — Погонь 4:0 (2:0).

КРАКІВ. Краковія — ЛКС 5:0 (1:0).

ВАРШАВА. Варшавянка — АКС 4:0 (1:0).

В табелі веде Варта. Погонь вчала на 8 місце. Замикають табелю ЛКС і Домб, якому Ліга відібрала всі пункти без гри.

МИСТЕЦТВА Б.-КЛЯСИ.

СТРИЙ. **Скала — Тур 6:2 (5:1).** Заслужена перемога Скали у перших мистецьких змаганнях. У другій половині Скала грає в десятку без виключеного Меленя.

ДРОГОБИЧ. **Ватра — Бялі 1:1.** Ватра повинна була виграти, але не мала щастя.

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

ЛЬВІВ. **Луг — Чумак (Замарстинів) 5:0 (2:0).** В неділю дня 18. ц. м. відбулося змагання копаного м'яча між дружинами Луг і Чумак, закінчені перемогою Лугу. Дружина Лугу відмолоджена грала добре. Відзначився воротар, оборона, сер. поміч і трійка нападу. Ворота здобули Заяць 2, Кашкевич 2, Бебела II 1.

ЯРОСЛАВ. **Огниско — Сян 2:0 (1:0).** Заслужена перемога Огниска. Сян грав незле, але не мав щастя. Найкраще грав у Сяні Турко. В Огниску найкращий середущий помічник Тимарський. Суддював слабо п. Телесьницький.

ТЕРНОПІЛЬ. **Єгуда — Поділля 2:1 (1:0).** Поділля могло п. змагання виграти, але напад не мав щастя у стрілах. Поділля мало майже весь час перевагу.

МОСТИСЬКА. **Скала — Стшелец 3:2.** Заслужена перемога Скали.

ЛЬВІВ. **Степ — Зоря 4:2 (2:0).** Заслужена перемога Степу, який переважав дружину Зорі амбіцією, кращим стартом до м'яча і стріловою диспозицією. Ворота для Степу добули Лейбюк (3) і Мех, для Зорі Крушельницький і Зілінський. В дружині Зорі, крім кількох проблісків технічних потягнень, брак волі для виграння змагань і дивна неповоротність і повільність.

МІЖДЕРЖАВНІ ЗМАГАННЯ.

Румунія — Чехословаччина 1:1 (0:0). Змагання за чашу Малої Антанти. Гра вирівняна. Румунська дружина добула ворота в 8. хвилині другої половини. Вирівнав для Чехословаччини у 18. хв. Неєдлі.

Швайцарія — Бельгія 2:1 (2:0).

ГЛЕСГОВ. **Шотляндія — Англія 3:1.** На цих змаганнях було 150.000 глядачів.

МІЖМІСТОВІ ЗМАГАННЯ.

Прага — Берлін 4:2 (2:1).

ЧЕСЬКА ДЕРЖАВНА ЛІГА.

Братислава — Вікторія Пільзно 2:1 (2:0).

Інші змагання за мистецтво чеської ліги, а також ще й міждержавний метч Чехословаччина — Румунія не відбулися.

Спортові висліди.

РЯШІВ. РЕСОВІЯ — УКРАЇНА 5:2 (3:1)

Деремені були кадрі прихильників України, що цим разом удається проломити сумну традицію постійних програних нашої дружини на виїздах, зокрема у Рашеві. Україна знову програла, і то у високому відношенні. Найболюче те, що репрезентаційна наша команда програла зовсім заслужено, бо Резовія перевищала Україну стартом до м'яча, пробоєвістю, неустрашимістю в обороні та у твердій грі. Сама гра була доволі гарна та на високому рівні.

Головна причина програної — пл, як звичайно в Україні, лінія помочі. Свонень І., Пазуняк і Підлісецький вдоволили на змаганнях зі стадіоном Соколом, зате у грі зі сильним противником не вміли дати собі ради. Знаменита трійка нападу Ресовії зовсім легко переїздила через лінію помочі і затримувалася щойно на оборонні або на Гуцулові. І оборона України не була теж без гріху. Мягка, обережна гра та недостача відповідної скорости й рішучости — ось хиби, що дозволили нападникам Ресовії аж пять разів сфорсувати лінію оборони та добути 5 воріт. Гупул боронив, що міг, і його вини у такій високій програній нема ніякої.

Напад, який досі був завжди найсильнішим атутом нашої дружини, цим разом також не вдоволив. Тільки Магоцький і Петрів могли вдоволити. Свонень грав слабо, Міклош боязливо, а Максимів, крім кількох незлих загравань, теж нічого не показав. Як цілість напад України вийшов гірше від нападу Ресовії. Чимало вплив на гру нападу мала, без сумніву, поміч, яка зовсім не підсилювала нападу добрими подіннями. Нападники України переводили гарні для ока комбінації в ширину, але здебільша непродуктивні. Зате трійка Ресовії грала простими прецизними подіннями до переду, здобувала швидко терен і була завжди небезпечніша від нападу України. При цьому незвичайна швидкість, пробоєвість і гострий стріл ставили її вище від трійки: Міклош, Петрів і Свонень.

Хід гри: Перші ворота для Ресовії здобував у 12. хв. Врубель. По хвилині молодий Беран підвищує виспід до 2:0. Україна сильно депримується та обмежується тільки до принагідних акцій. Трені ворота добував Гагендорф у 32. хв. Пів кінці ніякі полозинни стрілів Максимів під гострим кутом на ворота. Маленький добивав і перша частина гри кінчиться виспідом 3:1 для Ресовії.

У другій половині гра на дещо вищім рівні, бо дощ замочив грище і тоді до голосу приходить Україна, як дружина краща технічно. Та дарма, напад України не використовує своєї переваги і губиться в гібридних комбінаціях. Зате Ресовія добуває ще ворота у 25. і 26. хв. зі стрілів Барана. Дві хвилини пізніше Петрів добуває другі ворота для України, але цей виспід залишається вже до кінця. Небавком розбитого Петрова виносять із грища, так що остання хвилина грає Україна в десятку. Контузія Петрова доволі погана, так що імовірно в цю неділю він не буде грати проти Корони.

Суддював добре п. Шнеберг. Видів 2.000.

УКРАЇНА І. Б — БІЛИЙ ОРЕЛ 3:3 (2:1).

Резерва України осягнула гарний виспід в осінньому мистцем А-класи. Ще перед трьома роками перша дружина України ледви могла осягнути такий самий виспід з Білим Орлом.

Білий Орел виступив до цих змагань у своїм найчайнім складі. Україна І Б дещо ослаблена без Цимбали, Романця та Олійника. Склад України був такий: Солецький, Сиротюк, Вішка; Людічник, Гошовський, Шумовський; Петрищин, Богурад, Хомишинець, Краєвський, Малюха. У другій половині замість Гошовського грав Бубела.

Україна вела вже 3:1 і мала нагоду підвищити виспід до 4:1; навіть 5:1, одначе нерішений виспід зовсім заслужений, бо Білий Орел був дружиною більше вирівняною. Найкращий на грищі був Богурад. Дуже добре грав теж Хомишинець, який умів мудро використати своїм партнерам догідні позиції. Двійка: Хомишинець-Богурад грала за цілий напад, бо оба крила просто не існували, а Краєвський крім двох стрілів нічого не показав. На помочі добре грав у першій половині Гошовський. У другій половині грав Бубела на правій помочі, а місце Гошовського взяв Шумовський, який іноді грав теж за обох нещасних оборонців. Вішка добре грав головою, але не має зовсім кинцю. Сиротюк поміч Б. О. добути двоє воріт. Солецький на воротах зовсім добрий.

Україна добуває в перших 15 хвилинах двоє воріт (Краєвський і Хомишинець). Для Б. О. добув ворота

Похорон пок. д-ра Остапа Прийми.

Похорон д-ра Остапа Прийми зібрав у неділю пополудні перед домом жалоби на Личаківській вулиці маси української інтелігенції. Колишні військові нараховували до двох тисяч осіб: справжньої української еліти. Між іншими „in corpore" зявилися всі лікарі, всі члени „Молодої Громади", всі мистці прийшли своєю присутністю засвідчити співчуття для Дружини Покійного, всі вчителі середніх шкіл (Покійний був шкільним лікарем у Малій Семинарії).

Панахиду над домовиною відправив і домовину випровадив Преосв. **еп. о. д-р І. Бучко.** Похорон провадило ок. 10-ти духовників. Співав хор радн. Купчинського. Над могилою промовляв від Лікарського Товариства його голова д-р Максим Музика, пригадуючи низку дат і фактів з життя Покійного ,що свідчили про велику громадянську зрілість та небуденні прикмети вдачі д-ра Остапа Прийми. Розходились присутні з цвинтаря з прикрим почуттям, що не стало людини, яка могла ще довгі роки прожити з користю для нації, зорганізованого громадянства, свого звання, своєї рідні.

—o—

Коли скінчилася криза...

У хвилині, коли ми осягнули не тільки „дно кризи", але почали скоро виходити нагору кон'юнктури, широке поле праці отвирається передовсім для тих, які мають менші або більші засоби і можуть творити власні варстати праці.

Кожне тягнення Державної Льотерії — а є їх дванадцять в році — дає краєві капіталістів, які розпоряджають плинкою готівкою,так дуже побажаною у всіх початках господарського оформлення. Ту саму ролю відіграло також закінчене дня 16. квітня тягнення третьої кляси трицятьвосьмої Льотерії, де вильосовано вісім тисяч вирг на загальну суму 2,089,750 золотих.

Головну вигру тої кляси на сто тисяч золотих, розділили між себе мешканці Горішнього Шлеська, працівники промислових заведень, пп. Е. Г., К. П., М. Р. і Г. К: Кожна з цих осіб дістала двацять тисяч золотих на чвертку щасливого льосу ч 174201.

Багато гроша впливуло до Ломжи, бо там мешкають власники поодиноких чверток числа 58488, на яку впала вигра сімдесять пять тисяч золотих. Поділять між себе ту суму два купці, військовий і возьний суду. Друга вигра тої самої висоти дісталася мешканцям столиці на ч. 151.025; поодинокі чвертки належать головно до представниць гарного полу.

По десять тисяч виграли числа: 150083 (Варшава) і 72363 (Ліско, воєв. львівське). І в цім випадку щастя дісталося паням, які — треба то признати — розуміють користи ,які дає гра на Державній Льотерії і беруть в ній загальну участь.

Очевидячки, всі подані особи, будуть мати тепер одну журу: як найкраще вмістити свої гроші. Однак це виходить вже поза межі цієї нотатки.

Вже недовго, бо 7. травня починається тягнення четвертої кляси, якої головна вигра доходить — як відомо — до міліона золотих. Отже треба памятати про відновлення льосу, щоб оминути непотрібних труднощів.

Великий Театр	ЩОДНЯ „ПРОФЕСІЯ ПАНІ ВОРРЕН" Г. Б. ШОВА.	Великий Театр

НОВИНКИ.

— **Приймаю пацієнтів у мому заведенні Львів, вул. Сикстуська 17, тел. 265-73 від 9—1 і від 3—6.30, в неділю і свята за попереднім замовленням. Пльомби, золоті, платинові і емаліовані корони, штучні зуби в золоті, кавчуку і нержавіючій сталі. Регуляція зубів, що криво ростуть. Полекші в сплатах. — Н а с с.** 3—3

— **Найкращі лиси, пелєринки** виконує і поручає **Ю. Глушевський, пл. Капітульна ч. 3.,** тел. 254-46. Приймаю футра літом до перехования.

— **Весняний сезон у Черчі.** Весняний сезон у Черчі починається 5. травня. Ті, що хорїють на ревматизм, гіхт, ісхіяс, злу переміну матерії, шлункові, ниркові та жіночі недуги повинні користати з найдешевших цін і найдогіднішого часу лікування. Інформації: Управа Живця, Черче, п. Рогатин. 642 6—10

— **Остерігаю** П. Т. Громадян перед ошуканцем Карпяком, який представляє себе будьтобим мав від мене листу, що уповажнює його збирати на політ-вязнів і видурює від людей гроші. Ошуканця прошу віддати в руки поліції, бо він ані листи, ні уповаженння ніякого не має. — **о. Леонтій Куницький.** 693

— **Замість квітів** на домовину бл. п. Петра Ковалиська, батька директора Торг. Школи Р. Ш. у Львові, зложив Учительський Збір цієї школи 20 зол. на будову Торг. Школи у Львові.

— **Товариство Українська Захоронка у Львові** влаштовує під протекторатом Їх Ексцеленції Митрополита Кир Андрея і Преосвященних Кир Івана і Кир Никити велике ювилейне свято в честь Божої Матері, яке відбудеться дня 9. травня ц. р. в 12. год. вполудне у салі Великого Театру у Львові. Програму свята подамо пізніше. — Д і л о в и й К о м і т е т: о. дир. Василь Лициняк, дир. Василь Барвінський, проф. Леся Кривіцька, проф. Оксана Дрогомірецька, проф. Михайло Осінчук, Софія Ракова, Марія Пастернакова, Надія Макарушкова.

— **До відома Вп. членів ТОПІЖ-у.** Членів Т-ва Письменників і Журналістів ім. І. Франка у Львові, які бажають виїхати на літній відпочинок до віллі Т-ва в Камені Довбуша (Ямне), просимо зголосити свій виїзд заздалегідь у господаря віллі М. Островерхи найдальше до 15. травня ц. р. Зголошуватись між 11. і 13. год. в редакції „Діла" (Ринок 10).

— **Пятнистий тиф найбільше лютує в Галичині.** З оголошених статистичних даних міністерства суспільної опіки виходить, що в 1936 р. занедужало у Польщі на пятнистий тиф 3.755 осіб, з того 234 померло. Львівське воєвідство займає перше місце з числом 711 осіб, далі йде новгородське з числом 498 осіб, станиславівське — 478, поліське — 461, між 300 і 400 — воєвідства волинське, виленське і білостоцьке. У шлеськім, поморськім і познанськім воєвідстві статистика не нотує недужих на тиф. Від 1926 до 1933 р. пересічне число недужих на тиф було менше від числа з минулого року.

— **Арештування серед комуністів у Стрийщині.** Минулого тижня арештувала поліція у Стрию та в Сколім багато осіб підозрілих у комуністичній діяльності. Частину арештованих відставили до слідчої вязниці окружного суду в Стрию, частину після переслухання звільнили. Деякі зі звільнених дістали від адміністраційної влади наказ негайно покинути місцевости положені у прикордонній полосі.

— **В обороні свободи преси.** Минулої неділі відбулись у Варшаві загальні збори союзу польських журналістів, що їх привитав в імени уряду міністр суспільної опіки Косцялковський. Він підкреслив, що уряд підготовляє проект закону про права та обовязки журналістів і нормує умовини праці. Уряд доцінює ролю і значіння преси, що впливає на вироблення прилюдної опінії. Признав, що польські журналісти мають за собою великі заслуги для держави. По звітах і виборі виділу збори розглянули конфлікт „І. К.Ц." з соймовими властями та „розломом" у львівськім польськім синдикаті. В дискусії промовляло 25-ох промовців. Збори одноголосно приняли резолюції у справі конфлікту „І. К. Ц." з соймовими властями та „розлому" у львівськім синдикаті з його осудом.

— **Голодівка соціялістичного діяча.** Д-р Болеслав Дробнер, якого арештували у перших днях березня у звязку з ліквідацією „Дзенніка Популярного" в Варшаві, почав у краківській вязниці дня 16. ц. м. голодівку на знак протесту проти перетримування його у вязниці. — Крім д-ра Дробнера сидять ще в слідчому арешті з редакції згаданого часопису: інж. Натанзон і інж. Джевецький.

— **Львівська хроніка.** Анна Ґадейова з Левандівки повідомила поліцію, що її муж Віктор вийшов ще перед 2 роками з дому і не вернувся. — У брамі при вул. Пілсудського якась жінка підкинула немовля жіночого полу. — Сімон Мамбер купець (Зиблікевича 4) купив від Й. Василюка золотий перстень за 25 зол. Згодом переконався, що перстень тільки позолочуваний і вартa всього 2 зол. — Поліція арештувала злодія В. Нещаря за влом до Европейської пральні при вул. Личаківській 19 а. — В дорозі на „роботу" придержала поліція Г. Козьолд, А. Городинського і Л. Френкля. Цю дібрану трійчу зловили на вул. Третього Мая з приладами до влому.

— **Вистава карт.** В англійській галерії Ріджлаштували тепер виставу карт до гри з усіх країв і ріжних епох. Разом є там 7.000 зразків карт, деякі дуже ріджі та оригінальні, як напр. карти з людських кісток зроблені полоненими підчас останьої війни, карти до пікета з нотами на відворотній стороні так, що всі вони складають один вальс. Найстарша талія є з 1640. р., яку вживали астрольоги до вороження. Найстарший гарнітур з 52 карт з 1680 р. — найдорожчий, має рисунки, які помагають до вивчення географії.

— **Ріжні вістки.** Італійський уряд рішив, що не вишле свого корабля при нагоді коронації Юрія VI.; участь у святі візьме 17 держав без Італії. — Відомий англійський летун Моллісон приготовляє на 25. квітня новий переліт Лондон—Капштадт, сподіваючись перелетіти цю відстань за півтретя дня по 350 км. на годину при сприятливому вітрі. — У найближчих днях буде готовий у Вашингтоні найбільший повітряплав для бомб, званий „Повітряна твердиня"; він завдовшки на 25 м., може летіти 400 км. на годину і взяти кілька тон бомб. — Німецький уряд не має від кількох тижнів звісток про долю відомого дослідника Азії Фільхнера,якого схопили китайському Туркестані. — Відомий італійський композитор Маскані працює над оперою „Наполеон". — Відомий англійський пацифіст сер Норман Енджель запропонував у своїй останній промові, щоб усі демократичні держави світа заключили оборонний союз і солідарно виступали проти того, хто виступить проти одної держави з війною.

— **До багато ярських страв,** а навіть і до деяких мясних можна вживати грибкового сосу KNORR. Нижче подаємо випробовані переписи: **Котлет з баранини з сосом грибковим.** Дрібно покраяну цибульку, петрушку і яйце змішати, вмазати в тім котлет, посипати втертою булочкою і впекти на обі сторони. По випеченні полити грибковим сосом KNORR. Залежно від смаку, можна до сосу додати дещо цитринового соку. **Язик у сосі грибковім.** Усунувши товщ і тверді части ни лизень (язик) упекти в маслі. В міжчасі приладити грибковий сос KNORR, вложити до нього лизень (язик) і ще переварити в сосі.

—o—

Зі судової салі.

ПЕРЕД ВЕЛИКИМ ПОЛІТИЧНИМ ПРОЦЕСОМ НА ВОЛИНІ.

Перед окружним судом у Луцьку почалась 14. ц. м. розправа проти селян: **Володимира Лавренка, Марії та Олександри Панасюків і Микити Гаврисюка.**

Підс. Лавренко родом з Полтавщини, утік з Совітської України, де большевики розстріляли його цілу родину, батьків, братів, сестер. Він належав до організації „Український Народній Козацький Рух", що її 30. листопада 1936. р. влада зліквідувала, а членів її арештувала. Тоді Лавренко утік з хати, в якій мешкав від 15 літ і скрився, побоюючись, щоб його не вислали до Совітів. Перед арештом скривався також член і організатор УНКР-у Степан Боровик.

На сам Свят-Вечір, себто 6. січня ц. р. застукали їх обох поліцаї у Печихвостах, горохівського повіту, в хаті Марії і Олександри Панасюків. Вони почали втікати до ліса, а поліцаї і пол. агент Болеслав Полляк пустились за ними в погоню. Поліція густо стріляла. Акт обвинувачення каже, що оба втікачі відстрілювались до поліції. Тоді згинув Степан Боровик, а тяжко ранений Б. Полляк помер у шпиталі. Підс. Лавренка поліція арештувала 2. лютого ц. р. у хаті Микити Гаврисюка у Печихвостах. Тому прокуратор притягнув підсудних: Марію та Олександру Панасюк і Микиту Гаврисюка до відповідальности за переховування підс. В. Лавренка і цього останнього за вбивство поліційного агента Б. Полляка. Йому загрожує кара смерти, бо свідки поліцаї стверджують, що підсудний стріляв до них. Крім того Б. Полляк перед смертю мав заявити у присутности 4-ох осіб, що підс. Лавренко тяжко ранив його.

Дня 14. квітня ц. р. розправа не скінчилась. Перервано її, щоб переслухати хорого лікаря з Миркові, горохівського повіту та для переведення ще інших доказів.

Боронять адв. Забродський з Луцька і д-р Ст. Шухевич зі Львова.

Ця розправа є неначе вступом до процесу проти членів „Українського Народнього Козацького Руху".

З театру.

Великий Театр: „Професія пані Воррен", *неса на 4 дії Б. Шова.*

Ця суспільна сатира ще з тої доби, коли Шов завзятущий соціялістичний неофіт сміявся з людей не всміхаючись. Бачимо тут тип жінки, що дійшла до майна зазнавши найгіршого пониження, якого може зазнати молода дівчина без засобів до життя. Із хвилиною, коли усвідомила собі, що поза молодістю та красою не має нічого — навіть моралі, почала жити коштом інших молодих, гарних і недосвідчених дівчат. Зате все своє серце вложила у виховання єдиної доньки, що виховується в найкращих школах і пансіонах на чужині, далеко від маминої атмосфери. Неса зачинається від моменту, коли мама хоче нарешті наблизитися до дорослої доньки. Приходить до конфлікту — донька довідується від приятелів мами про мамину професію.

Джерела доходу пані Воррен та її спільника-капіталіста дають привід Шовові до злобних рефлексій на тему сучасного ладу. Та як добрий психольог, він сам відчуває, що різні суперечности цього ладу не можна розв'язати як гордійський узол. Пані Воррен має свою подвійну мораль, але має теж в якомусь рацію, яка болить і пече її доньку. Ще більше болить маму правда доньки.

Неса виведена дбайливо, та на жаль добрі артисти не завсіди мають відповідні для себе ролі. Заголовну ролю грає дуже добре пані Жичковська, її донька не залишає на нас вражіння досить енергійної та самостійної; артист у ролі пастора безумовно за старий. Дуже добрі типи створили пп. Гутнер і Венцковський.

м. р.

‡ Посмертні згадки.

Д-Р ОСИП САВИЦЬКИЙ.

В **п'ятницю** 17. ц. м. помер у львівськім шпиталі по важкій недузі відомий громадянин д-р **Осип Савицький,** лікар у Дунаєві і б. старшина УГА., у 45. році життя. Похорон відбудеться у вівторок 20. ц. м. в год. 4-ій пополудні з криптиоо. Бернардинів на Личаківський цвинтар. В. Й. П.!

Петро Ковалисько, господар у Болестрашичах коло Перемишля, помер 16. п. м. у 65. р. життя. Похорони відбулись у неділю 18. ц. м. Покійник тішився великою повагою серед односельчан і в цілій околиці. Вихував трьох синів і одну доньку. Один із синів, Антін, є директором Торговельної Школи Р. Ш. у Львові. В. Й. П.!

Дописи.

КОЛОМИЯ.

Концерт „Коломийського Бомна". Концерти „Коломийського Бомна" належать у Коломиї до висококультурних, коли не вживати слова „елегантних", імпрез. Готують вони завсіди якусь несподіванку для публики. Концерт у честь Т. Шевченка в дн. 11. п. м. приніс аж дві „несподіванки" для тих, що прийшли його слухати: перша з них — це гостинний виступ оперового співака С. Сніжка. Публика не шадила гостеві оплесків, що було найкращим доказом її приязни до нього. Одна тільки замітка: чи не краще було би на Шевченківськім концерті не співати пісень (хочби з поважних опер) у чужій мові? Адже це концерт у честь найбільшого мистця українського слова. Друга несподіванка — це справді дуже по мистецьки й оригінально обдумані декорації до інсценізацій Шевченкових поезій вкоти артиста-маляра Я. Лукашевського. Розгорталися листки величезної книги „Кобзаря" і показували зразу заголовку поезій, потім ті поезії у прекрасних малюнках (напр. „Садок вишневий", „Суботів"), а за третьою карткою випускали листка, а себе декламатора чи декламаторку. Річеве, поставлене на площині наших дн в вступне слово про Шевченка виголосив проф. Д. Николишин. Провід хору був у вправних руках справді нестружженого й заслуженого диригента д-ра Р. Сталинчого. Гарно виявив міш. хор „Заїньва". Окремо треба згадати про „Вибір гетьмана" В. Кудрика. Цей твір хор відтав з глибоким зрозумінням змісту та характеру пісні. Можнаб мати хіба побажання тільки щодо виразнішої дикції у співаків і співачок. Признання належиться теж декламаторці п. М. Пшеворській, яка не шукає за легкими поезіями, не бо на дешеві ефекти, а ставиться до цього роду мистецтва поважно, підбираючи може менше „вдячні" до деклямації поезії, вате вартніші своїм внутрішнім змістом. Маленькі декламатори „Салку вишневого" і „Мої тринадцятий минав" виявилися дуже добре зі своїх завдань. Особливо подивугідна була самопевність і відвага малої декламаторки. П. Тамара Жукова, що продекламувала „Думку" в інсценізації, має в Коломиї славу доброї декламаторки. П. Рогужинського чули ми вперше у ролі декламатора, але є бажання ще раз почути його при нагоді. Симпатичний автор „Кобзаря" був дуже добрий. Фортепіянова супровід був у пеших рухах наших пань піяністок: І. Николишин вин, К. Гонтової і Я. Мельниківни. Загальне вражіння з концерту було дуже миле. Жаль тільки що публики не було стільки, наскільки цей концерт своїм високим мистецьким рівнем і моральним приметами заслуговував.

І. В.

Книжки „Дар Просвіти" — це фонд для всенаціональних виховних змагань. Не жаліймо жертв на „Дар Просвіти".

ПЕРЕМИШЛЯНИ.

Районове посольське віче в Лагодові. Дня 7. ц. м. в Свято Благовіщення відбулося в Лагодові перемишлянського пов'ту районове посольське віче, в якому взяло участь к. 600 селян з Лагодова та сусідніх сіл. Віче отворив голова ПНК в Перемишлянах адв. д-р Франц Свістель, покликуючи до президії громадян Миколу Тимонюка, Михайла Пилипчука, Івана Пучинського й Антона Красіловича та на секретаря віча Семена Мишковського. Посол перемишлянської округи д-р Степан Білик виголосив річеву майже двоголинну промову, в якій доклав докладне о діяльности УПР. у минулій сеймовій сесії, зокрема обговорив справи земельну, шкільні, загрозу комуністичної пропаганди, підкреслюючи наскрізь потребу якнайбільшої організації народнього життя у всіх ділянках, зокрема потребу політичної організації в рамках УНДО. В дискусії забирали слово: о. Микола Дядьо, адм. Лагодова, о. Іван Каспрук, парох Станимира, гром. Микола Корчовський, Микола Лаба, І. Пучинський з Лагодова, яким відповіли і давали вияснення на жалоби пос. д-р Ст. Білик і д-р Свістель. По сім того на внесення о. М. Дяди ухвалено одноголосно резолюції з признанням і подякою для У. П. Р. та зокрема для посла д-ра Білика.

СКАЛАТ.

Персональна зміна в П. С. К. Скалат. Надзірна Рада П. С. К. у Скалаті на своїм засіданні 10. п. м. виповіла службу службовникам П. С. К. тому, що не було одностайности у проводі в справі фузії П. С. К. Скалат з У. С. К. в Теребовлі. Згадана ухвала мала прийти тому, що П. С. К. у своїй розбудові не дотримав темпа розвитку іншим Союзам. Ось і найважніші його недомагання: Союз не подбав у нас за реєстрацію експортового летнього магазину. Тепер у добру погоду треба відставляти яйця до С. У. К. Теребовля. В дощову пору, коли нема добрих пільних доріг, відставляють яйця до місцевого експортового магазину Білля, через що деморалізуються місцеві кооператори які кажуть, що вони самі можуть у Скалаті продати яйця жидові. Далі: хоч на анкетах аж двічі рішили купувати яйця на вагу, то кооперативи, що купували яйця на вагу (Старий Скалат, Остапе, Лежанівка), були змушені дальше купувати на штуки, бо П. С. К. не платив за яйця на вагу так, як вони платили членам. Куплене збіжжя тримають у помешканнях а 3-ма кімнатами, а в 4-ій примішується канцелярія, в якій через пороху праця утруднена. У справі будови збіжевого магазину майже нічого не зроблено. Пізніше теж не без причини перестали господарі доставляти жидину до збуту, хоч цей збут сконтрактовано довгі літа. Бачимо, що не все може налагодити збут сільсько-господарських продуктів та людина, що є безробітна у торговельним (товаровім) відділі. Про це повинна памятати Надзірна Рада, підбираючи у порозумінні з якимись кооперативними централями директора до П. С. К. у Скалаті. Організаційний відділ, який має до обслуги 51 кооператив, повинен бути збільшений ще на одну силу. Один організатор, який є одночасно інструктором та директором П. С. К., навіть при теперешніх своїх здібностях не зможе як слід обслужити всіх кооператив. Загально відомо, що Скалатщина є повітом під кожним оглядом незорганізованим ще якнайгірш. Цю гірку правду слід собі сказати та поки ще не за пізно, братись до оживлення суспільно-організаційної праці серед українського громадянства в повіті. Цю організаційну працю слід повести мабуть дещо скоріше, ніж саме в інших повітах. Саме тут у прикордонним повіті, де вже в п 22. квітня обов'язуватиме новий закон про перебування у прикордонній смузі, можливі ще різні прикрі несподіванки. Тому рішення Надзірної Ради про зміну персоналу, якщо та зміна обійме обсаду на найважніших становищах, слід лише повітати.

Обективний.

Вибагливі матеріяли

694 1—? на убрання мужеські і жіночі костюми склад

„ЛЕЩКІВ" ЛЬВІВ КОПЕРНИКА 4

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Мол. Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

ТУРКА н. СТР.:
20. 4. Камо грядеши? І. ч. „Вініній і Лігія".
21. 4. II. ч. „Смерть Нерона"
22. 4. Мураші
23. 4. Т. Шевченко.
24. 4. Голгота.
25. 4. Премієра. „Трафіка пані генералової" — комедія Вуш-Фекете.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ВАЛЬШИКИ:
20. IV. Віа.
21. IV. Довбуш.

Великий Театр:

Вівторок 20. IV. год. 7.30 веч. „Професія пані Верреи". Вистава закуплена. Купони „Або" неважні.

Середа, 21. IV. год. 8. веч. опера „Травіата".

КІНА.

АПОЛЬО: „Дипльоматична жінка".
АТЛЯНТИК: „Кров на морі" з Моежустіном і Гарі Бавром.
ВАЙДА: „Хлопці з Площі Зброї", „Променада кохання".
ГРАЖИНА: „Два дні в раю".
ЕВРОПА: „Три сестри Пенні".
КАСІНО: „Камелієва дама" з Гретою Гарбо.
КОПЕРНИК: „Танцюючий пірат".
МАРУСЕНЬКА: „В. З. б. не причалив".
МЕТРО: „Марш Рожочія", „Втіхи із Яви".
МІРАЖ: „Будем усе моє" із Грейс Мур, „Знайомилися в Монте Карльо" з Ліліаном Гервей.
МУЗА: „Ромео та Джуліста".
ПАЛЯС: „Не вір мужчині" з Джоан Кроферд і Кларком Гейбл.
ПАН: „Відень, місто моїх мрій".
ПАКС: „Білий янгол" зі Кей Франсіс і дошятки.
РАЙ: „Аля, не не пищи!"
СВІТ: „Сеньорита з мачі" та „Клеопатра".
СТИЛЕНЕ: „Обвинувачена" і ревія.
ТОН: „Непереможний Біл" із Гейрі Купером.
УТІХА: „Валога" та ревія.
ХИМЕРА: „Любовні несподіванки" з Нормою Ширер.

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Нью Йорк" (перший раз).

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.
Вівторок, 20. квітня 1937.

Берлін (357) 16.30 Весела муз. кадриля, сопран, баріт., віол., акордеон. 19.40 Вечірній гомін, 20.10 Оркестра Гітлерового полку, 21.00 Розр. музика, **Білгород** (437) 18.30 Нар. пісні, 19.50, 20.00 Форт., 20.30, 21.00 Концерт орк., спів, **Будапешт** (550) 12.05, 22.15 Циг. музика, 13.30 Орк. концерт, **Відень** (507) 12.00 Розр. музика, 15.15, 16.55 Для дітей, 17.20 Весняні пісні, 17.40 Спів, рецаль П. Льоренція, баріт., 20.00 Хор, 20.40, 21.00 Реп в пробоваків, 22.20, 23.00 Вагнерівський концерт. **Дайтшляндзендер** (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Весняні пісні, хор, 20.10 Розр. музика, **Кошиці** (259) 18.00 Для Закарпаття, 19.50, 20.00 Оп. мелодії, **Мілано** (369) 17.15 Орк. концерт, 19.00, 20.40, 21.30 Розр. музика, 22.10 Неаполітанські мелодії, 22.45 Танц. музика, **Мінхен** (405) 12.00 Розр. концерт, 15.00 Для дітей, 20.10, 21.00 Вок.-муз. концерт, **Прага** (470) 17.30 Квінтет, 18.10 Соністи, **Радіо Парі** (1648) 12.00 Орх. концерт, 13.15, 17.45, 18.45 Спів, 17.30 15.30 Форт., 20.15, 21.00, 22.00, 23.00 „Фігарове весілля" оп. Моцарта, **Рим** (421) 17.15 Скрипка, (Дж. Бавара), 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Лоліа" оп. Дж. Мулс.

Середа, 21. квітня 1937.

БЕРЛІН (357) 16.45 Пісні, 19.15 Розр. музика, 20.15 Пісні молоді, 21.00 Орх. концерт, віол., 22.30 Легка й танц. музика. БІЛГОРОД (437) 19.30, 20.00 Нар. пісні, 20.30, 21.00 Гумор. БРАТИСЛАВА (299) 18.15 Мадярські романси, 20.05 21.00 Фестіваль Л. Бет. музика, спів. БУДАПЕШТ (550) 12.05 Сальон. музика 17.00, 19.05, 20.00 Циганська музика. 19.20

ШАФКОВІ КУФРИ

валізи, міхи на постіль, коробки на капелюхи та комірні, багажові паси по цінах найнижчих поручає

Робітня рамарсько-галантерійна **Н. БАРЕР**

Львів, Сикстуська ч. 2, побіч ф-ми „Самаріанка"

Спів. реціталь 21.50, 22.00 Концерт симф. орк., ВІДЕНЬ (507) 12.00, 18.15 Концерт 15.15 Для дітей, 16.50 Твори Вайгля і Більдгаєса у вик. солістів, 19.30, 20.00 Богослужіння ес-дур Шуберта, ДАЙТШ ЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 10.30 Для дітей, 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Пісні. 19.00 Весела муз. авд., 20.10 Дуетт орк., 21.15 Скрипка, КОШИЦІ (259) 16.10 Орх. концерт, МІЛЯНО (369) 17.15 Хор, 20.40 Розр. музика, 21.00 Нац. гимни, 21.05 22.00, 23.00 „Тоска" оп. Пуччіні, МІНХЕН (405) 12.00 Розр. концерт, 15.40 Для дівчат, 16.30 Сучасна музика, 19.10 Моцартові твори, орх., солісти, 22.30 Соната г-моль на скр. і форт. Респіґі, ПРАГА (470) 20.15 Югослав. нар. пісні, вок. квартет, 22.35 Концерт Стравінського на два форт., РАДІО ПАРІ (1648) 12.00, 13.30 Розр. музика, 13.15, 20.15 Спів. реціталь 17.30 Форт. реціталь, 20.30, 21.00 20.30, 21.00 22.00 Фестіваль Гуг. Вольфа, РІМ (421) 20.40 Розр. музика, 22.15 Орх. концерт.

БЕЗКОНКУРЕНЦІЙНО!
„Charmes" — мотор. РЕФОРМИ 3·55
„Milanes" — тримає „ 1·85
„ДІМ ВОЛІЧКИ
Львів, Сикстуська 2 (побіч брами) 2—?

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 20. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на ніч, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Пригоди зухів, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Орх. концерт, 12.40 Полудневий дневник, 12.50 Швайцарські стайні основа полонинної господарки, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Інтервю з домашньою робітницею, 15.20 Легка музика з гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 „Для дітей" гр. пл., 15.50 Скринька для дітей, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Пісеньки з гр. пл., 16.15 Скринька ПКО, 16.30 Концерт югославянського хору „Обіліч", 16.55 Розвязка істор. загадки для дітей. 17.00 „Будні пп. Ковальських" говорена повість, 17.15 Камер. концерт: Цезар Франк: Форт. квінтет ф.-моль, 17.50 Феміністичний дневник, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Музика з гр. пл., 18.35 Еміґраційні проблеми в літературі, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Чи сучасна молодь ліпша чи гірша від давньої. 19.20 Співочий реціталь Ядв. Ляховської, меццосопр., 20.00 Гутірка музична зі слухачем радія, 20.15 Симф. концерт; у перерві коло год. 21.00 Вечірній дневник, Актуальна гутірка 22.30 Поет. чвертьгодинка: Еміль Верґарен, 22.45 Танкова музика; у перерві в год. 22.55 Остатні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Середа, 21. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на ніч, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: „Фагас", Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Орх. концерт, 12.40 Полудневий дневник, 12.50 Світ дитини в мешканні, 14.30 Одеретове попурі, з гр. пл., 15.00 Господарські вістки, 15.15 Легка музика з гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Російська музика, з гр. пл., 15.45 Технічна скринька, 15.55 Двонак: Славянський танок ч. 1., гр. пл., 16.00 Програма на завтра, 16.05 Корнґольд: Дві пісеньки, 16.10 Коли великі люди були малі „З діточих літ Ожешкової", 16.30 Дуетт орхестра, 17.00 Ліс — оборона перед ворогом, 17.15 Концерт солістів, спів скрипка, форт., 17.50 Знеохота і радість життя, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Еріннія хор із гр. пл., 18.40 Загальна скринька, 18.50 Суспільне значіння „Дня ліса", 19.00 „Маскований баль" обичаєвий обр. із кн. Вацл. Берента „Діоген у контуші", 19.20 Учителі музики при праці, 19.40 Пісні, ковельський тенор, форт., 20.20 „Ґангстери" сільний тенор, форт., 20.20 „Ґангстери" конч. 20.35 Хвилина бюра студій, 20.45 Вечірній дневник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Шопенівський концерт у вик. Карла Цекі, 21.30 Бах: Кантата ч. 211 (Кафекантате): орх., хор, Дуцин-Літошевська сопр., Волінський тенор, Фехнер бас, 22.05 Танкова музика у вик. малої орх.; у перерві в год. 22.55 Остатні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Моє поважання! як маєшся Директор Орест? що за гарне вбрання носиш, чистий „Англік", а де ти його купив? Що! Ти ще не знаєш, в однинокому укр. склепі **„МАНУФАКТУРА"** у Львові при пл. Капітульній ч. 3 і дешево.

Подяка.

Усім, що після невдалої смерти найдорожчої жінки і мами, бл. п. КАРОЛІНИ З РУШЧІВ ГАВРИЛІВ, поспішили зі словами потіхи та розради і помогли нам у тім великім горю, складаємо щиру подяку. Зокрема дякуємо Вп. П. Редакторам Керолям Дзюбам за поміч і співчуття, яке Вони виявили нам у часі недуги Покійної. Дякуємо Вп. П. Лікарям Ломановському, Гинилевичеві, Стефкові, Шпетові та лікарям Суспільної Обезпечальні Кашубинському, Кондзелевській, Теші і Фрідманові за совісну опіку підчас тяжкої недуги Померш. Дякуємо всім Приятелям, Знайомим і Сусідам, що відпровадили тлінні останки Покійної на вічний спокій.

Львів, 19. IV. 1937.

Тома Гаврилів — муж; Марія, Олена — донька.

ОПОВІСТКИ.

ПОВІДОМЛЕННЯ. Зїзд бувших учнів гімназії в Камінці Струмиловій відбудеться в неділю дня 16-го травня 1937. Ділový Комітет просить взяти в ньому участь усіх тих, що були учнями камінецької гімназії в роках 1909—1918. Зголошення приймають — та ближчих інформацій удзіляють: **Д-р Іван Лемішка. Камінка Струмилова, — нс. А. Громадські, Львів, Фредри 3.**

З огляду на те, що п. інж. Петро Базилевич відмовився дати сатисфакціх п. дир. Іванові Мельникові за заподіяну йому словну обиду — подаємо до відома, що згідно з прийнятими звичаями між людьми чести, п. інж. П. Базилевич неадібний дати сатисфакції чести. — Юліян Тарнович, М-р Іван Ковалик.

Замісць квіток на могилу бл. п. Д-ра Остапа Прийми, складають Константина і Ярослав Витошинські на українських інвалідів зол. 10.—.

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

УКРАЇНЕЦЬ 40 років, на доброму матеріяльному становищі у Франції, шукає дівчину або бездітну вдову не молодшу 28—30 років, українку патріотку, котрає поїхала до Франції в цілі матримоніяльній. Листи й фотографії слати на таку адресу:

КУПНО - ПРОДАЖА

НОВИЙ ДІМ з мансардою, готівка 9.000, банк 4.000 „Трансакція" Львів, Длугоша 1.

МУРОВАНИЙ ДІМ 5 кімнат, 200 сяжнів городу, 8.000 „Трансакція" Длугоша 1.

ДІМ ПАРТЕРОВИЙ, три кімнати, кухня, бічна Потоцького 12.000. „Трансакція" Львів, Длугоша 1. 657 2—2

ВАЖНЕ для П. Промисловців. На продаж дешева шарцеля вул. Зборовських 24. Відомість Зборовських 86 крамниця Ерліха. 682 2—4

РІЖНІ

СРІБЛО, золото, дешево у фірмі РОЗВАЖЕВСЬКИЙ. Власні робітні годинникарські та ювелерські. 589 4—7

ПЕРШОРЯДНА кравчиня приймає вбіляку дамську гардеробу, скоро й дешево На Байках 28. II. п. м. 8. 640 3—3

НАПРАВА вічних пер „Прецизія" тепер Шайнохи 1 і Рутовського 12. 638 4-10

БОН-ТОН вимагає чистої гардероби й комірців із пральні Кульчицького, Личаківська 117. 687 3—?

ЗА 1 ЗОЛ. перероблює капелюхи жіночі і мужеські. **Коперника 26,** подвіря. 700 1—3

ОБУВУ на свята найдешевше поручає фірма „КРАХА" власник Й. Штрассер, Галицька 15 (в подвірю). **ДЕШЕВО БО В ПОДВІРЮ.** 682 4—10

ПІДШТАНКИ дамові подвійні клини з проті 2.25, сирові шовк 2.75 „АСТРА", Сикстуська 2. 689 1—1

ДИТЯЧІ ПЛАЩІ, виможенні і дешеві „СВІТ ДИТИНИ" Сикстуська 2. 689 2-2

ОБРУЧКИ шлюбні, перстені заручинові, швайцарські годинники найдешевше поручає ВАНДЕР, Шайнохи 1. Прецизійна дешева направа годинників і біжутерії. 412 3—?

КРЕТОНИ англійські на обитти, покрівці, ВАНК, пл. Марійські 6. 581 7—10

ОГОЛОШЕННЯ.

Товариство опіки над українськими робітницями і робітниками в Стрию

подає до відома, що

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

тогож Товариства відбудуться **дня 25. ц. м. в год. 5. пополудні** у власній домівці з таким порядком:

1) Відчитання протоколу з попередніх Заг. Зборів.
2) Звіт з діяльности Т-ва і касовий.
3) Уділеня абсолюторії уступаючому Виділові і вибір нового Виділу.
4) Вибір Мирового Суду.
5) Внески і вільні.

На випадок неприсутности потрібного числа членів в год. 5., ті самі Збори відбудуться в годину пізніше з важністю ухвал без огляду на скількість присутних членів.

Стрий, дня 18. квітня 1937.

Управа Товариства.

МІСЬКЕ

Заведення заставниче

Відділ Міської Комунальної Каси Ощадности у Львові на підставі дозволу Міської Управи в кор. стол. м. Львова з дня 31. березня 1937 до ч. В. 11/I 761/37 уладжує

в днях 10, 11, 12 і 13. травня 1937 р. від години 9 до 13 (1) і від 16 (4) до години 19 (7 ввечір) у власнім льокалі при вул. Валовій ч. 9. II. пов.

ЛІЦИТАЦІЙНУ ПРОДАЖ ЗАСТАВІВ.

Продані будуть невикуплені предмети зі золота, срібла, шляхотних каменів, заставлені, згладно оплачені тільки по день 30. червня 1936, а назначені: Серія VII від ч. 34.407 до ч. 69.812, також непродані або взяті на минулих ліцитаціях: Серія V. від ч. 1 до 100.000, серія VI. від ч. 1 до 100.000 і серія VII від ч. 1 до ч. 34.406, тому, хто дасть найбільше.

Друга ліцитація по думці і на умовинах § 33. регуляміну, відбудеться по скінченню ліцитаційним заставів у днях 12. і 13. травня 1937 року.

У Львові, 8. квітня 1937 р.

Зміна адреси упр. тех.

Дент. Бранєвський

довголітний керманич Дент. Заведення Д-ра Левандовського переніс свою ординацію з пл. Галицької і тепер приймає

Львів, ул. Академічна 18. Тел. 237-53

Ціни як в Убезпечальні

Іван Дропа

Інструктор Англійського крою,
Автор підручника крою

МУЖЕСЬКИЙ КРАВЕЦЬ

Львів, Ринок 19. II. пов.

Виконує першорядні мужеські одяги на підставі найновіших фасонів по безконкуренційних цінах. 10-13

Блощиці знищить радикально

СВІЧКА С-ГАЗ

„САНОС", Львів, Ка. Танської 3.

Всюди можна дістати інформації безплатно.

НА СВЯТА 5—10
купуйте тільки муштарду з фабрики **МІКА**
Львів, Городецька 21. Тел. 295-50

Для ПАНІВ
дарову несподіванку
уладжує
ПЕРМУМЕРІЯ
С. ФЕДЕРА
Львів СИКСТУСЬКА 7
Філія КОПЕРНИКА 18а
Просимо уважно читати щоденники в дн. 21. ц. м.

ВАРШАВА.
Незрівняний в якості пудер і крем
ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ
завдяки якому стає цера
ОКСАМИТНО-МАТОВА.
Ціна коробки з пушком зол. 1.25.
2910 52—?

ЕКО
добірні батерії
виробу одинокої української фабрики батерій Е К О у Львові — вул. Городецька 58. — Тел. 219-25.

ПОКРИТТЯ МЕБЛЕВІ КИЛИМИ, ХІДНИКИ ДИВАНИ, ЦЕРАТИ ЛІНОЛЕУМ, КОЦИ і ФІЛЬЦИ в найбільшім виборі,
ФРЕНКЕЛЬ і ЛІДЕР
Львів, Легіонів 25 в подвірю. Тел. 286-38.

ПІТ
МІГ, РУК, ПАХВИН
і т. п. зникає при вживанні спеціяльного певного і нешкідливого патент пудру „CSAVE" **50 сот.**
Пробний пакет. **Перфумерія**
С. ФЕДЕРА
ЛЬВІВ, ВУЛ. СИКСТУСЬКА 7.
Філія: КОПЕРНИКА 15 а.

Перша Українська Шваляня
„ЕМКА"
Львів, Личаківська 14. I. п.
Готове мужеське біллє з добірних матеріялів у великому виборі.
Замовлення з власних і дібраних у робітні матеріялів виконується скоро і солідно. Конкуренційні ціни.
20—25

КНИЖЕЧКА
ВЕЧІРНЯ І ПАРАКЛИС
ДО ПРЕСВ. БОГОРОДИЦІ
конче потрібна кожному вірному, що хоче брати живу участь у цих Богослуженнях. Ціна 1 пр. 20 сот., 5 примірників з почт. оплатою 1.15 зол. Хто замовляє 50 примірників, дістає 25 проц. знижки. Замовляти: Адміністр. „Діла", Львів, Ринок 10.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Середа 21. квітня 1937. Ч. 87

ДІЛО

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229-41.

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Нове „посполіте рушенє". (Вступна стаття д-ра С. Барана).

Поголоски про кровавi заворушення в Бориславі й Дрогобичі.

6-ох українців перед воєнним судом за зневагу румунського народу?

Загальні Збори „Маслосоюзу".

Візити у нового воєводи-

Польські сплетні про „Діло".

Акт обвинувачення проти Ягоди.

Загальні Збори Товариства Українських Аґрономів.

Франція визнала невтральність Бельґії.

„Віднайдена шпинька".

(Фейлєтон).

Правнича сторінка.

Ч. 87 (14.630). Львів, середа 21. квітня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ. РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060. Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвартьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Воєнний суд у Чернівцях
за „зневагу румунської нації".

Вчора почалась перед черновецьким воєнним судом розправа проти Дениса Квітковського, Степана Насадюка, Володимира Тодорюка, Ореста Вибачинського, Івана Бучка та Івана Григоровича, яким закидують, що вони спричинили демонстрацію підчас співання румунського національного гимну на Шевченківськім Святі в Чернівцях, 25. березня ц. р.

Підсудні відповідають за обиду румунської нації.

Боронять адвокати: Василь Якубович, Володимир Костинюк, Евген Масікевич і Амврозій Вусик.

Румунія та меншостеві справи.

„Манчестер Гардіян" з 3. квітня помістив статтю під наголовком „Румунія та її меншостеві громадяни. — Законопроекти, що загрожують їхні права. — Обмеження приняття до вільних фахів та ремесла". Стаття докладно пояснює проект нового закону, який має знести важні громадянські права не-румунів, роблячи їх громадянами другої кляси. „Манчестер Гардіян" пише: „Меншости творять у Румунії 30 відсотків усього населення. Ясна річ, що цей запроектований закон буде різким нарушенням меншостевого договору, що його Румунія заключила 9. грудня 1919. року з державами Антанти... „Манчестер Гардіян" каже далі, що на введення такого закону нема ніякого усправедливлення і проти нього напевно будуть внесені відповідні протести до тих держав, що підписали меншостевий договір з Румунією. (УКБЮРО ЛЬОНДОН.)

Валенсійський уряд буде чинно протиставитися контролі кораблів,
уживаючи воєнних кораблів і літаків.

Минулої ночі, у хвилині, коли увійшла в життя контроля еспанських границь і берегів, появилася заява валенсійського уряду з підписом міністра маринарки і летунства Прієта. Прієто обвинувачує Німеччину й Італію в чинній інтервенції і закидує Франції та Англії, що вони

„зробили політичну помилку",

впроваджуючи морську контролю. Прієто заявив, що

червона фльота і червоне летунство будуть ескортувати й охороняти кораблі, що пливуть під прапором червоної Еспанії („еспанської людової республики"), не дозволяючи на те, щоби хтось їх затримував і змушував змінити напрям, без огляду на те, який вантаж вони везуть.

Таку саму охорону дасть валенсійський уряд всім кораблям постороннїх держав, що попросять помочі на суші й на морі та приймуть її.

Ту поміч даватимуть зокрема на Середземному Морі, де контролю вестиме німецька й італійська фльота.

КОНТРОЛЯ ПОЧАЛАСЬ.

Британські обсерватори виїхали на еспансько-португальський кордон, щоб обняти контрольні становища. Кожний корабель, що перепливає Гібральтарський пролив, мусить приняти на чердак обсерватора, що огляне документи і вантаж.

Обєднання еспанського національного табору.

Генерал Франко видав декрет такого змісту:

1. стаття: „Еспанська Фалянга" й організація „Рекетас" обєднуються в одну національну політичну групу під назвою „Фалянхе Еспаньоль Традіціоналіста і деля Хонс" („хонс" — робітнича націонал-соціялістична молодь). Та організація буде посередником між урядом і суспільністю.

2. ст.: Зверхниками організації є: голова держави, секретаріят, політичний комітет і національна рада. Членів політичного комітету, що має наладнувати співпрацю організації з урядом, іменує пів на пів голова держави і національна рада.

3. ст.: Міліції „Фалянг" і „Рекетас" обєднуються в одну міліцію, якої вождом буде голова держави, керманичем — генерал армії з двома військовими комендантами.

Бльокада дається в знаки баскам.

Як подають з Більбао, праця над фортифікацією того міста вже покінчилася. Вожди баскійської армії заявили, що під своєю командою мають 70.000 вояків, досить полевої та протилетунської артилерії та 100 мисливських і бомбових літаків. Недавно дістали баски поважну поміч від валенсійського уряду.

Національна фльота успішно бльокує баскійські побережжа і це поважно утруднює положення басків.

НАЦІОНАЛЬНІ КОМУНІКАТИ.

Національне командування повідомляє: На **арагонському** фронті дійшло лише до дрібних сутичок; на **біскайському** червоні втратили 30-ох убитих у невдалому наступі, на **мадридському** фронті легка перестрілка — зрештою спокійно.

Кордовицька радіостація, заперечуючи вістки з мадридської преси, подає, що зусилля червоних, увільнити **Пеннарою** не пощастили.

Кейпо де Льяно додає, що на **кордовському** фронті національні війська відбили ворожий наступ з великими втратами.

КОМУНІКАТ ЧЕРВОНИХ.

Червоний комунікат подає: Під **Теруелем** червоні посунулися вперед; національні війська, що намагались відзискати втрачені становища, потерпіли великі втрати. Національні літаки збомбардували **Більбао;** 3 з них вістрілено. На півдні червоні заняли нові становища на відтинку Кордови. Червоні літаки бомбардували ворога на середущому й арагонському фронті.

Національна артилерія обстрілювала стару дільницю Мадриду, вбиваючи 5 осіб і ранячи 20.

ЗНОВУ ЗАВОРУШЕННЯ В БАРСЕЛЬОНІ.

До Андеї дійшла вістка, що в Барсельоні відбулися великі маніфестації жінок, які домагалися боротьби проти звишки цін. Вони йшли вулицями з транспарентами і били шиби.

Влада обіцяла утворити бюро, що прийматиме скарги проти дорожні та буде боротися з нею

Під протекторатом
ІХ ЕКСЦЕЛЕНЦІЇ МИТРОПОЛИТА
КИР АНДРЕЯ,
Преосвященних
КИР ІВАНА і КИР НИКИТИ
улаштовує
Товариство Українська Захоронка
у Львові
ВЕЛИЧАВЕ СВЯТО В ЧЕСТЬ
Божої Матері
яке відбудеться дня 9. травня ц. р.
в 12. год. впол. в салі Вел. Театру.
Ділový Комітет: о. дир. Василь Лициняк, Василь Барвінський, Леся Кривіцька, Оксана Дрогомирецька, М. Осінчук, Софія Ракова, Марія Пастернакова, Надія Макарушкова.

ЧЕРГОВА МОБІЛІЗАЦІЯ.
НОВЕ „ПОСПОЛІТЕ РУШЕНЄ".

Польське громадянство на „кресах", зокрема у Східній Галичині, перебуває від довшого часу під знаком консолідації своїх сил ніби з огляду на небезпеку, що грозить там Польщі від безупиненого та щораз більшого українського наступу. Український страшак став новим цементом, що має злучити все польське окраїнне громадянство без ріжниці на суспільно-політичний світогляд з винятком — очевидно — комуністів, в одну нерозривну цілість, бо інакше осьнині-завтра запанують там неподільно українські гайдамаки і цілій польськости прийде там невідкличний кінець. Алярми йдуть за алярмами, а перед веде „Ілюстрований Курієр Цодзенни", що має неабиякий голос на польській кресовій вулиці. Це безперервне алярмове приготівля викликує підгорячковий стан серед польського громадянства, для якого не істнує дійсний стан і мова фактів, дуже далекий від якоїнебудь дійсної загрози для польського сучасного стану посідання, хочби з цієї простої причини, що вся без виїмку влада знаходиться виключно у польських руках. Такі підгорячкові настрої зродили — як відомо — меморіял до уряду від 74 східно-галицьких польських товариств і організацій зі страхітливим малюнком старенького проф. Ромера: „чорні хмари від південного сходу".

Одною з польських організацій, що на етнографічних українських землях в Польщі робить сильний вітер, є Союз запасних старшин південно-східної округи (Звйонзек офіцерув резерви окренгу полудньово-всходнего), до якого належать запасні старшини, що займають нераз високі становища в державній і комунальній урядничій ерархії та взагалі відгравають дуже визначну ролю у польському громадянстві. Від того саме Союзу вийшов свого часу алярм про українську небезпеку на земельному відтинку, бо — мовляв — уся польська земля на кресах переходить постепенно в руки місцевого українського селянина. Це вимагає негайної заради і відси гасло, кинене Союзом запасних старшин — „ані пяди польської землі в українські руки". Воно й стало провідним мотивом згаданого вище меморіялу 74-ох польських східно-галицьких товариств і організацій з лютого ц. р. І це все діється в часі, коли фактично для українського хліборобa замкнено доступ до парцельованої землі і коли польські законодатні установи, не рахуючися зовсім з голосом української репрезентації у тих установах, ухвалюють виїмкові земельні закони. А

За два золоті цілий місяць
Станислав Рикер
фризієрський мистець
ул. Валова 11.
поручає вибагливий мужеський і жіночий салон. Абонамент на годення 2— зол. **Тримка ондуляція найпізніше 7 зол.** — Манікір 50 сот. — Водна ондуляція з миттям тільки зол. 1·50. — Брови та вії 80 сот. 1—7

витворені серед польського громадянства таких, а не інших, в кожному випадку нам ворожих, настроїв одно з перших місць займає згаданий Союз резервових старшин.

Цей Союз південно-східної округи, що гуртує запасних старшин польської армії на терені Східної Галичини, відбув недавно в Тернополі свій черговий зїзд під проводом проф. Залевського зі Львова і Р. Фойта з Тернополя, привитаний офіційно представниками цивільної і військової влади — віцевоєводою Невокульчицьким і комендантом дивізії полк. Пашкевичем, яких промови, — як подає польська преса — вийшли далеко поза рямці конвенціонального привітання. Оба представники влади підчеркнули у своїх промовах потребу скорегування польських історичних помилок на південно-східних землях, потребу мобілізації польського фронту, полишення на боці безхосенної критики та скріпленням польського елементу привернення притягаючої сили польської культури.

На зїзді обговорено в окремих рефератах цілу низку сучасних злободневних справ, яких не постидались би довоєнні подільські ендецькі дінчі. Взагалі галицьке Поділля було і є терном, де наглядно перехрещувалися і перехрещуються й досі польсько-українські взаємини і де найсильнішою та найбільш безоглядною була і є польська експанзія з кольонізацією і латинізацією у проводі. Вступні промови провідників зїзду проф. Залевського і Р. Фойта та реферат майора Криніцького вказали учасникам зїзду на дотеперішню кільканацятилітню працю Союзу запасних старшин на терені східних „кресів" і II осяги, між іншим в напрямку консолідації польських сил, яку врешті успішно започатковано і яку послідовно переводиться, усуваючи рівночасно пасивізм польського громадянства і невідповідні ходи державної політики. Це становище піддержав представник головної управи посол Гловацький з Познання, обіцюючи допомогу Великопольщі у боротьбі за польськість південно-східних земель.

Дальшу частину зїзду виповнили наради над внесками і рефератами комісії про військову й організаційну діяльність Союзу та над внесками і рефератами окремої програмової комісії, що подали напрямні для діяльности запасних старшин на терені усіляких організацій і у суспільній праці, якої Союз сам не провадить, як неполітична організація.

У біжучих справах прийняв зїзд низку резолюцій. І так на основі реферату д-ра Ковалевського зі Львова ухвалено резолюцію в земельній справі з начальним гаслом „ані пендзі земі" і позитивну в справі піддержки Обозу Зеднозеня Народового. Згідно з рефератом д-ра Зиха зі Львова ухвалено резолюції в справі вселюдного шкільництва і організації ліцеїв — в напрямі збільшення числа фахових ліцеїв. На основі знову реферату п. Маврера зі Львова ухвалено змагати до співпраці старшого громадянства з молодю.

Суто політичне знамя мав реферат інж. Щепановського зі Львова про програму суспільної діяльности членів Союзу. У програмі звернено увагу на господарське життя села, а саме на запевнення оплатности рільного господарства через відповідні ціни на сільсько-господарські продукти, інтенсивність рільної господарки, підпирання польської кооперації, щоб не допустити до упосліджения її у порівнянні з кооперацією меншин (на думці зїзду була очевидно наша кооперація, про яку теж там і говорено), що не виказує дійсної координації з державними цілями. Зажадали врешті в резолюціях, щоб усю допомогу на „кресах" з державних фондів для рільників удїлювати в той спосіб, щоб для кожного було наглядним, що підмоги дає польська держава — інакше, щоб виключено українців, які і так підмоги не діставали.

На міському і промисловому відтинку згідно з повищим рефератом рішено підтримувати виключно польських ремісників, промисловців, купців і вільні звання та польську кооперацію віддачею їм державних, комунальних і приватних достав та піддержкою тих поляків зі заходу, що осїлюються тепер у кресових містах. Рішено теж зірвати зі знаною нам добре т. зв. польською тромтрадрацією у суспільній праці, що проявлялася донедавна головно у обходово-декораційній і рапортово-статистичній сторінці дотеперішньої діяльности польських організацій і товариств у Східній Галичині.

Та вже на гумористику виходять рішення зїзду в справах вселюдного шкільництва та про польські кривди на цьому відтинку на терені львівської кураторії. У рішеннях зїзду піднесено, що в рр. 1924/25—1929/30 стало менше на цьому терені на 375 польських шкіл, при рівночасному збільшенні числа українських (в оригіналі „рускіх") і польсько-українських („рускіх") на 304 шкіл. В цей спосіб на думку зїзду запасних старшин слідує постепенне „рущене" коріннo-польського населення, за що є відповідальні компетентні чинники. Цю „абракадабру", що перечить живій дійсности, закінчено відповідним фіналом, а саме домаганням усунути установу шкільного плебісциту, як такого, що має чисто агітаційний характер. Рівночасно висунено домагання реальної поруки, щоб польські діти діставали науку тільки у польських школах з польською мовою навчання і виключно від польського вчительства. Вкінці зїзд не забув теж заапелювати в сторону поліції чи пан адміністраційної державної влади, щоб „полекшувала" полякам греко-кат. віроісповідання поворот на римо-кат. віроісповідання. Тут і не слід було викликувати вовка з ліса, бо остання домагання зїзду запасних старшин і так вповні здійснюється, вказати хоч би на терен терно-пільського повіту — і то навіть з наддатком.

Ми навели обширне звідомлення з тернопільського зїзду Союзу запасних старшин південно-східної округи на основі реляцій польської преси. Ближчі коментарі тут зайві, бо особи, що брали в ньому участь, хід нарад і ухвалені резолюції говорять самі за себе. Є це нічого іншого як зайва чергова мобілізація польського кресового громадянства — нове „посполіте рушене" — проти кого — відомо.

Д-р Степан Баран.

Шануйте своє серце!
Якщо курите то лише найздоровіші
ПАПЕРЦІ І ТУТКИ поживатиме
„К А Л И Н А"

НОВІСТЬ!
Порцеляну з вишивкою
Сервіси столові, до білої кави, до чорної кави, гарнітури до тіст, філіжанки, горнятка, таролі і т. д.), яку впровадила в продажу **Ф-МА КЕРАМІКА** продають також склади
„НАРОДНЬОЇ ТОРГОВЛІ"
Станиславів, Перемишль, Тернопіль, Дрогобич, Коломия, Стрий, Снятин, Самбір, Рогатин, Броди; Броди; Сянік, Городенна, Борщів, Золочів, Збараж, Косів; Мостиська, Сокаль, Турка, Луцьк, Олика, Володимир; Борислав.
На бажання висилаємо багато ілюстрований цінник.
КЕРАМІКА ПІД УПР. О. ОНИСЬКА
599 1—3 **ЛЬВІВ, ВУЛ. ГАЛИЦЬКА 8.**

ЛЕВ ЯСІНЧУК. 7

АМЕРИКАНСЬКА УКРАЇНА

У СВІТЛІ „ПРОПАМЯТНОЇ КНИГИ".

СТАТИСТИКА УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ.

Цікаву статистику українського населення в Злуч. Державах подає Дмитро Галичин у статті „Розміщення української іміграції в Злуч. Державах". Останній державний перепис з 1930. р. виказує всього 68.485 таких, що записали себе за українців. Очевидно, це число навіть приблизно не повне. Памятаючи те, що 240 православних парохій, які стоять під владою московських єпископів, записали за „русских", [1]) то деякі урядовці не могли визнатися в тонкости „поміж" рутеніян та українців, а дехто не хотів виписувати української національности,[2]) тож напр. у Шикагу виказав перепис 2.862 українців, коли українці нарахували себе поголовно на 40.000; у Філядельфії виказує перепис 2.112 українців, а в кількох лише тамошніх українських організаціях є значно більше число членів українців, ніж перепис виказує їх загалом.

Автор статті доходить ріжними висновками до того, що **тепер є у Злуч. Державах 801.466 осіб української крови.** Очевидно, що це не статистичне число, але найближче до правди. Ці українці розмістилися буквально по всіх стейтах, як це подає автор на основі звітів іміграційного уряду за роки 1899—1930. Правда, в деяких стейтах українців дуже мало (напр. Арізона 12, Ню Мексик 4, Норт Керолайна 7, Невада 1), але до деяких стейтів перейшло їх за той час на десятки тисяч (Ню Йорк 62.214, Іллиной та Огайо поверх 10.000, Месечузетс та Конетікот поверх 7.000 і т. д.)

А чим то не займається ця іміграція!

Про це розказує американсько-український економіст, Микола Данильченко, у праці: „Організація наших господарських сил в Америці". Від господарства (фармерства), і то не загального, але спеціялізованого, до торговлі найріжнішими предметами та до найріжнородніших підприємств. Тільки, що автор волів би бачити ввесь український торговельний та промисловий світ — зорганізований, бо тоді при великанських видатках самої української іміграції (автор обчислює їх на 250 міліонів долярів у рік) булиб великанські користи — і для іміграції, і для політичного життя народу.

Тепер іміграція до Зл. Держав так обмежена, що для українців майже не істнують ніякі можливости. Обмежена іміграція не тільки з чисто економічних і соціяльних оглядів, так би мовити — з оглядів на труднощі заробітку, але теж з оглядів національних: чужинці перешкоджують американській мішанині перетоплюватися в один національний організм. Професор Фейргайлд побоюється, що в американському стопі стоплюється не що інше, а „саме серце Злучених Держав", себто „американська національність". Він каже, що цю погубну силу, що фальшує стоп, треба унешкідливити, просто — усмертити. На оборону свого присуду смерти на цей шкідливий дух наводить цей професор голоси двох визначних чужинців: рабіна Йойли Блява та французького вченого Густава Лє Бона. Рабін сказав так:

„Головним обовязком, що його нарід винен собі та світові, є пошана власної душі, що є містичним осередком істнування народу".

А французький мистець учив так:

„Переважаючий вплив чужинців є напевно силою, що загрожує істнуванню держав. Він позбавляє кожну націю її найцінніщого скарбу, її душі".

Про ці справи подає дуже цікаву, вже багату літературу за і проти іміграції д-р Олександер Сушко у своїй статті: „Конфлікт між старою й новою іміграцією і ми" (стор. 440—448).

(Далі буде).

[1]) Стор. 456.

[2]) В складі діяльности окремих громад наводить Микола Данильченко телеграму, яку він вислав до статистичного уряду у Вашингтоні з вимогою, щоб взяли українців приймати в переписі без перешкод. Що правда, то на цю телеграму він дістав писемне напевнення, що це буде виконане (стор. 555).

Що таке єгипетські капітуляції?

Женева, 13. квітня 1937.

Вчора по обіді почалась в Монтре конференція у справі скасування єгипетських капітуляцій. Справа ця належить до категорії господарських відносин, але вона має теж важне політичне значіння. На денний порядок поставили її воєнні та політичні події з минулого року в Африці. Єгипет готується вступити до Ліги Націй і відіграватиме свою ролю на берегах Середземного Моря і в самих европейських справах.

Два роки тому минуло чотири століття від заключення перших капітуляцій. Саме походження цього терміну спірне. Дипльоматична енциклопедія схиляється до тої думки, що слово це походить від італійського „капітолі", себто розділи чи статті якоїсь умови. Перші капітуляції містила умова 1535. р. між королем Франції, „славою князів віри Ісуса", і „султаном, королем королів, володарем двох суходолів і двох морей". Народження капітуляцій, як і їх сучасна остаточна смерть, мало політичні основи, порозуміння між Парижем та Стамбулом проти надмірного зросту могутности Габсбургів.

Ці капітуляції регулювали обопільні права громадян обох держав на терені чужої держави. Султан підписував капітуляції від власної особи, тому їх треба було відновляти при вступі кожного нового султана на престіл. Устійнити капітуляції на необмежений час спромігся французький амбасадор у Царгороді, маркіз Вільнев у 1740. р. Їх признали також громадянам деяких інших держав. У Туреччині капітуляції скасовано по зміні цілого старого ладу. Зрештою великих інтересів західні держави в зменшеній новій Туреччині не мали. В Єгипті капітуляції залишилися як політична спадщина старої турецької влади, від якої він під англійською владою звільнитися не міг. Скасування капітуляцій в Єгипті спричинює деякі труднощі з огляду на поважне число чужинців, а ще поважнішу цифру чужинецького капіталу в цій країні. Окрім англійців, що займатимуть і далі в Єгипті в дечім відмінне становище, перебуває там 52.500 італійців, 24.500 французів, 76.300 греків і 481 бельгійців. У ріжні підприємства Єгипту вкладено приблизно 50 міліярдів золотих франків, з чого майже половина припадає на саму Францію. Справу капітуляцій єгипетський уряд хоче полагодити в найкращім порозумінні з европейськими державами, бо бажає вдержати у своїй країні чужинецькі капітали, дуже потрібні для її господарського розвитку. Разом з тим представники країни фараонів у Монтре намагаються довести, що скасування капітуляцій, потрібне для унормування економічних відносин між Єгиптом та іншими державами, не відібється відємно на інтересах чужинців.

В Монтре відбувається конференція очевидно з огляду на ті держави, що з тих чи інших причин оминають Женеву. Крім того єгипетський уряд звернувся до Секретаріяту Ліги з проханням організувати технічну службу конференції, таким чином в її працях бере участь і представництво Ліги. У нарадах конференції, що почались в найбільш приязній атмосфері, бере участь 12 держав — Злучені Держави Америки, Бельгія, Злучене Королівство, Данія, Еспанія, Франція, Греція, Італія, Норвегія, Голяндія, Португалія, Швеція та Британські Домінії. Конференцію розпочали привітною промовою президента Швайцарії Мотти, в якій він висловив симпатії своєї країни до Єгипту, що зробив відповідні висновки з факту своєї незалежности, визнаної актом 26. серпня 1936. р. та зажадав зміни статуту чужинців і його пристосування до сучасних умовин життя самостійної держави. Закінчив він свою промову витаючи молодого єгипетського короля, що продовжив свій побут у Швайцарії.

Другий промовець, провідник єгипетської делегації, Нагас Паша, мотивував дуже докладно жадання Єгипту до держав у справі капітуляцій, що незгідні з духом часу, перечать гідности країни та обмежують її суверенність. Уряд не може накладати податки на своїх власних громадян, коли він їх дарує чужинцям. Програма єгипетського уряду спрямована на повне скасування капітуляцій. Скасування капітуляцій є підготовою до вступу Єгипту до Ліги, яке заповів і Нагас Паша в кінці своєї промови.

Коли Єгипет приступить до Ліги то цим обсягу земель заступлених в Женеві не збільшує, але збільшує її авторитет, як установи, що санкціонує суверенність держави, яка до неї приступає. Надання самостійности Єгипту належало справді віддавна до політичної програми Великобританії, але не можна поминути цілком без уваги факту, що здобуття Абісинії Італією та загострені цим англо-італійські противенства прискорили усамостійнення Єгипту. Наскільки ці противенства будуть далі впливати на устійнення відносин між Великобританією і Єгиптом т цілим арабським світом взагалі, залежить передусім від політики самого Льондону не лише на берегах Середземного Моря і в Африці, але і в самій Европі. Англія має більшу змогу політичного маневрування, ніж Італія, не лише в Европі, а і в цілому світі. З другого боку Великобританія як держава світова не може розвинути такої енергії і політичної рухливости, яку виявляє Італія на розмірно обмеженім відтинку берегів Середземного Моря. Недавня подорож Мусоліні до Лівії показує виразно, що Італія може бути досить поважним противником в боротьбі за впливи в арабськім світі не лише проти Франції, позиції якої в Африці підкопує систематично й московська „спільниця", але і проти Великобританії. Проголошення самостійности Єгипту могло б бути для Англії пригадкою, що необхідно порозумітися з Італією.

М. Данько.

Загальні Збори „Маслосоюзу".

У вівторок 20. ц. м. відбулись Загальні Збори „Маслосоюзу" у Львові в салі „Української Бесіди" при вул. Рутовського ч. 22. Збори відкрив в год. 10.30 передполуднем голова Надз. Ради „Маслосоюзу" сен. Ю. **Павликовський** і привитав представників наших центральних установ, а саме: Р.С.У.К., „Сільського Господаря" у Львові та його філій у краю, Центробанку, Народньої Торговлі, КІР. і хліборобського ліцею у Чернищі, представників преси і делегатів Районових Молочарень, що їх число дійшло до 107 на всіх 126 Р.М. Тому, що заступник голови о. К. Петрушевич не приїхав на Збори, бо недужає, голова покликав до президії о. **М. Павлюка**, пароха з Бояниць та д-ра М. **Рибака** з Перемишля, на секретаря інж. **Лапчука**. Зборам прислухувався увесь час делегат Кооперативної Ради з Варшави. Голова з вдоволенням ствердив, що „М. С." переходить від ремесла у молочарстві до розбудови молочарського промислу, що спирається не лише на найновіших здобутках техніки, але теж біології. Ця розбудова тісно вяжеться з піднесенням годівельного господарства нашого се-

МИРА ГРУГЕНБЕРГ.

Віднайдена шпинька.

— Ну, Амеліє, що нового? — питається чоловік, що вернувся із дводенної подорожі.

— Нічого — відповідає вона спокійно.

— Зовсім нічого? — він дивується.

Ідучи до своєї кімнати розпакувати куфри, Амелія — сіла і задумалась. Ого, за той короткий час трапилось неодно, але не можна цього всього оповісти чоловікові. Він може і не знає, хто такий Гастон і що Гастон має заздрісну жінку, яка — —

Неймовірне, до чого заздрі жінки здатні! Така Рене йде до кишені свого чоловіка і находить там лист від Амелії. На щастя, лист зовсім невинний. Та таки у ньому написане, що її чоловік несподівано виїхав і вона булаб рада бачити Гастона в себе ввечір на чаю.

Ввечір Ґастон збирається. Він має вже чудову вимівку, але його жінка нараз перебиває йому:

— Хто це Амелія?

— Амелія — гикається він — яка Амелія?

— Та дама, що чекає тебе з чаєм.

Він такий приголомшений, що відповідає тільки:

— Вона зветься Амелія? Я й не знав...

Над його головою переходить буря:

— Вона пише до тебе „ти", підписується тільки іменем, чекає тебе, а ти хочеш у мене вмочити, що не знаєш навіть, як вона називається.

На щастя, жінка має на цю тему багато сказати і Гастон має час подумати. Коли вона замовкає на хвилину, він каже спокійнісенько:

— Не розумію, чого ти хвилюєшся? Амелія це жінка мого бюрового товариша. Ми були недавно на бюровім прийняттю і я разом з його жінкою та ним випив на „ти". Це зовсім звичайна річ. Тоді ми умовилися на нині.

— Саме на той день, коли її чоловік виїхав!

— Він виїхав зовсім несподівано — боронився Гастон — не можнаж було всім відмовляти через одного.

— Всім? А я певна, що Амелія приймає тільки тебе одного.

— Як ти можеж! Там буде яких трицять осіб!

— Таке збіговище! Дивне, що з мене не запросили.

— Тебе не знають... Тебе і не було тоді в місті, як ми...

Запивались на „ти". Так, це завсіди трапляється, коли я виїжджаю. Але жінку бюрового товариша можна запросити завсіди...

— Тут маєш повну рацію. Повинні були тебе запросити, але такий недогляд мусиш їм вибачити.

Розмова кінчиться спокійно. Та саме тоді, коли Ґастон відчуває полекшу на серці, жінка додає:

— А тому, що це недогляд, то я піду з тобою.

Гастон перелякався.

— Підеш непрошена?

— Одна особа більше або менше не грає при такій збиранині ніякої ролі.

А щоб припинити всяку дискусію на цю тему, вона дзвонить на покоївку:

— Приготуй мені вечірню синю сукню... Ми запрошені на вечеру.

Амелія у своїй хаті накривала саме стіл на дві особи, коли почула телєфон:

— То ти, Гастоне? Що не прийдеш?

— Прийду, але з жінкою.

— Що таке? Нині не є першого квітня, щоб робити собі такі жарти.

І тоді коли його жінка вийшла одягатись до спальні, він поквапно оповідає Амелії, що трапилось.

— Боже мій! Що я зроблю!

— Я не знаю, але моя жінка з заздрости здатна до всього. Коли хочеш оминути нещастя, мусиш зібрати в себе товариство на трицять осіб, найпізніше до години.

— Як це можливе?!

Але Гастон уже відложив слухальце. Напевне жінка перешкодила йому, ввійшовши до кімнати.

Що робити?! Амелія має довірену приятельку і дзвонить до неї:

— Кохана Жермено! За годину я мушу мати якусь вечеру та напитки на 30 осіб. Так, так, кажу виразно на 30. Хто буде в мене? Ще не маю поняття. Моя служба в кіно, а я маю дома запасів на дві особи. Прийди до мене із своєю служницею і по дорові замов якогось кельнера.

Жермена може все і обіцює. Вона обіде автом крамниці за орудками. Але звідки Амелія візьме гостей? Нема вибору. Вона пригадує собі, що недалеко є ресторанчик, де сходиться всяка богемічна братія. Несміливо йде туди і бачить сорокате товариство. Звертається до господаря:

— Чи ви дуже гнівались би, якби я забрала вам на цей вечір усіх цих гостей? —і втискає йому банкнот.

Господар усміхається:

— Нащо вони мені? І так нічого не їдять і не мають чим платити!

— Отже скажіть їм, що я їх запрошую до себе, як гостей.

Богеміти приймають цю звістку з бурхливою радістю, Амелію виносять на руках з льохалю.

Таким робом Рене входить пів до девятої ввечір до мешкання повного гостей. Але гості

ГНУТІ МЕБЛІ 4—6
БЮРОВІ, ГОРОДОВІ
Комплетна обстанова бюр і пансіонів.
Великий вибір. — Ціни фабричні.
КОНЄВИЧ ЛЬВІВ, БАТОРІЯ 12. Тел. 275-00.

лянства. Про це піднесення дбає запопадливо „М. С." зі „С. Г.", а над ним жертвенно працюють інжиніри агрономи і лікарі-ветеринарі. Ось так „М. С." звернув головну увагу на суспільну агрономію. Вкінці голова згадав трьох померших членів, память яких присутні вшанували повстанням з місць. На внесок голови Збори одноголосно — під оплески присутніх — рішили вислати привіт недужим: заступ. голови „М. С." о. К. Петрушевичеві, дир. Р.С.У.К. сен. О. Луцькому та дир. „С. Г." інж. Е. Храпливому.

Протокол з попередніх Заг. Зборів зверифікувала вибрана спеціяльна комісія і тому негайно по промові голови **дир. А. Палій** коротко доповнив друкований звіт з діяльности „М. С.". З нього і зі звідомлення дир. А. Палія присутні довідались, що „М. С." постійно йде вперед, бо українські селяни зрозуміли великенське значіння цієї установи в піднесенні їх доходів з карл. господарств. Згадав, що в 1936 р. прийшла деяка поправа господарської і торговельної кон'юнктури. Вона причинилась м. ін. до зросту молочарської продукції „М.С." та покращання цін на молоко, масло та їх переробу. І так за перші 3/4 року зріст достави масла збільшився на 30% у порівнянні з 1935 р. Щойно в четвертому кварталі виявився хвилевий спадок продукції у порівнянні з тими самими місяцями минулого року і то здебільша в цих кооперативах і районах, що започаткували в себе раціональну господарку та докормлювання корів ситними пашами. Сталося це внаслідок покращання кон'юнктури на збіжжа, а погіршення кон'юнктури на молоко. Тому при цій некорисній кон'юнктурі на молоко дрібний селянин затримує молоко для власного господарства. На зменшення продукції вплинув теж лихий збір паші внаслідок минулорічного дощевого літа. Всеж таки при усіх цих хитаннях у продукції **пересічні крайові ціни, що їх платив „М. С." у 1936 р. за молоко і масло, були вищі. Отже „М. С." платив у 1936 р. за 1 кг. масла 2.43 зол. (у 1935 р. 2.41 зол.), а за масло експортове 2.57 зол. за 1 кг., або на 14 сот. вище** від ціни масла, призначеного на краєвий ринок. Підкреслив теж зріст Районових Молочарень так, що **„М. С." з кінцем 1936 р. мав 126 Р. М. Одночасно зросли теж заявлені уділи** на 25.10%. Достава масла до „М. С." зросла в діловому році на 20,6%. Далі зросло число оператив з річн. доставою масла понад 10.000 кг. з 80 на 94 одиниці, а відсоток їхньої достави у порівнянні до решти доставців сягає 90,37%. Збут масла більшав в міру зросту його достави. В 1936 р. зросла **краєва гуртова продаж масла на 24,43%, експорт масла на 27,63%, роздрібна продаж масла у власних крамницях на 9,28%.** Достава молока до всіх відділів і складів „М. С." збільшилась у 1936 р. на 22,77%. Одночасно продаж молока в сирому стані збільшилась на 16,8%, пастеризованого молока на 13,4%, а перерібка молока у звязку зі збільшенням продукції власних сироварень зросла аж на 33%. Продаж сметани зросла у 1936 р. на 20,9%, твarогу на 39,2 прц., сирів на 17,9 прц., бринзі на 17,6 прц., рибних консерв на 1,6 прц., хліба на 33,8 прц. та булок на 39,2 прц.

Праця лябораторії „М. С." зосереджувалась у двох відділах, а саме в „інституті для провірки експортового масла", що був під доглядом міністерства хліборобства та у відділі для внутрішнього вжитку Союзу. В цьому другому відділі переводили провірку набілу, меду і т. д., їх клясифікацію та виконували необхідні аналізи для союзних молочарень. Згідно з новим молочарським законом і розпорядком міністерства хліборобства „інститут для провірки експортового масла" припинив свою діяльність у користь новостворюваної державної інституції. Загально в лябораторії „М.С." переведено в діловому році **12.549 аналіз.** Крім того в діловому році зросли торги молочарськими машинами і приладдям на **63,94 прц.** Продано **165 кружлівок** загальної виконности 53.030 літрів на годину (у 1935 р. лише 71 кружлівок загальної виконности 24.950 л.).

Птахомясарський відділ „М. С." виявив у 1936 р. теж кращий розвиток. Отже відділ закупив 53.372 штук курей, качок, гусей і т. д. за 81.183.44 зол., а продав 45.317 штук за 91.043.75 зол. У другій половині року дирекція „М. С." поробила заходи у справі експорту битої птиці до Англії. Своїм першоякісним товаром „М. С." виробив собі з місця добру марку і дістав листи з найбільшим признанням від імпортових фірм. Не диво, що білянсові обороти „М. С." зросли у 1936 р. до 80,240.704.75 зол. (у 1935 р. 69,553.620.75 зол.), себто на **15,36%.** Матеріяльний стан „М. С." зміцнився тому, що в 1936 р. власні фонди дійшли **675.635.80 зол.** (у 1935 р. — 616.016.78 зол.), себто **зросли на 59.619.02 зол.** або на **9.67%.** Вслід за тим відношення власних до чужих фондів було в 1936 р. як 1:1,02 і покращало у порівнянні до 1935 р. при попереднім відношенні 1:1,35.

Опісля дир. А. Палій обговорив теж організаційно-технічну працю в заступстві приявного справді на салі, але ще не зовсім здорового дир. А. Мудрика. Підкреслив, що в організаційно-технічному відділі працювало 16 осіб, які враз з членами дирекції відбули 947 поїздок, на які зужито 2.181 днів. Спинився теж над тісною співпрацею „М. С." з Т-вом „Сільський Господар" у господарсько-торговельній ділянці, що є трівкою основою розбудови молочної продукції. Це завдання виконує зоотехнічний відділ „М. С." працею 12-ох лікарів-ветеринарів. До розбудови господарсько--годівельної ділянки покликано при Районових Молочарнях господарських референтів. Зорганізовано теж допомоговий фонд при Р. М., з якого учасники-селяни дістають запомоги на випадок загибелі худоби. При 91 Р. М. зголосилось до допомогового фонду з кінцем 1936. р. 51.460 селян. За 977 штук худоби дістали учасники селяни 95.855.17 зол. допомог. Контроля молочности обхопила у 1935/36 р. **1.460 коров** (у 1934/35 — 1.242). На жаль Хліборобська Палата немов не бачить цієї преважної праці „М. С." і тому дирекція поробить відповідні заходи в цій справі. Крім 6-ти тижневого курсу для контрольорів молочности по Р. М. відбулось ще 61 ріжних курсів, здебільша з ділянки годівлі, охорони тварин та управи паш. У 1936. р. основано 8 Р. Молочарень і тому достава молока до Р. М. зросла на **24.08 прц.**

Дуже відрадний прояв це зрівноваження білянсів Р. М. та зріст власних фондів, що збільшився на **472.676.84 зол. у 1936. р. або на 27.09** прц. Тому теж відношення власних фондів до чужих у звіт. році є в них як **1:0,39.** Не диво теж, що число членів у Р. М. постійно зростає і з кінцем 1936. р. збільшилось на **39.866, себто на 30,58 прц.**

Вкінці дир. А. Палій звернув увагу делегатам Р. М., що хвилевим заломанням молочарської продукції внаслідок покращання кон'юнктури на збіжжа не сміють бентежитись. Рентовність Р. М., вдержиться якщо селяни збільшать доставу молока. Розходи слід зменшити до мінімум і вжити всіх заходів, щоб білянси Р. М. були зрівноважені. 1937. рік є ювилейним роком для „М. С.". Тому мусимо вивязатись — говорив дир. А. Палій далі — з усіх нових вимог, що їх накладає на молочарські кооперативи новий молочарський закон. І з цих завдань напевно вивяжемось, перетріваємо теперішню лиху кон'юнктуру. Слід лише памятати, що не можна переводити інвестицій коштом оборотових фондів, а грошеві надвишки відсилати до Центробанку. На інвестиційний кредит від уряду не слід заздалегідь покладати надій так довго, доки цих грошей „М. С." не дістане до рук. Не слід теж знеохочуватись до праці тому, що приватні молочарні не пристосовуються до вимог закону, бо виконання цих вимог зміцнить лише Р. М. Нам треба лише використати великенський підйом у народі, який ставиться до „М. С." з найбільшим признанням, бо Р. М. рятують його зі страшного положення.

З черги в імени Контрольної Комісії її голова **Г. Коваль** склав короткий звіт і поставив внесок, щоб Заг. Збори признали абсолюторію з діяльности Н. Ради і Дирекції та затвердили білянс за 1936. р. Після того інсп. **Зибенко** склав звіт з ревізії РСУК у „М. С.", а секретар інж. **Лапчук** відчитав поревізійне письмо.

По виборі тричленної Комісії Матки розвинулась дуже річева дискусія, в якій забирало голос 10 осіб, а саме: **інж. Мельничук** (Жовква), **Юрко Годованець** (Княждвір), **Осип Андрійович** (Печеніжин), **Кость Мигаль** (Белз), **Іван Фур** (Ременів), **Іван Семенюк** (Коршів), **Я. Гуньовський** (Дідилів), **К. Вишневецький** (Уїздці — Волинь), **М. Була** (Жовква), та **ред. О. Кисілевська.** Промовці вказували на ріжні перешкоди адміністраційної влади у діяльности Р. М. при одночаснім штучнім підтримуванні при житті збанкрутованих [illegible] молочарень. Одночасно з усіх промов пробивався бадьорий тон непохитної віри українського селянства до Проводу „М. С." за його інтенсивну і плянову працю в розбудові молочарських кооператив не зважаючи на численні перешкоди. В такому самому тоні була вдержана відповідь дир. А. Палія, який давав вияснення промовцям. Опісля Збори признали одноголосно під голосні оплески абсолюторію Н. Раді та Дирекції і прияли внесок Н. Ради про розділ білянсової надвишки.

По перерві Збори затвердили без дискусії — як вияв великого довіря до Дирекції „М.С." — буджет „М. С." на 1937 р. та означили найвищу висоту зобовязань „М. С." на 1,500.000 зол., а найвищий кредит поодиноким членам до 10-кратної висоти уділу. На внесок голови Комісії-Матки Збори одноголосно вибрали до Н. Ради вильосованих членів, а саме: **о. К. Петрушевича, д-ра М. Рибака і дир. Г. Коваля, а** заступником **Михайла Гарасима** з Молошковичі. Презенційну марку приняли в тій самій висоті, що минулого року. Вкінці на внесок дир. Мигаля присутні рішили, щоб чергові Заг. Збори відбулись у Львові, у власній салі „М. С.". Ці дійсно ділові і річеві Збори закінчились в год. 3-ій пополудні.

О. ГРИГОРІЙ ПЛАКИДА.

Виділ Філії Т-ва „Просвіта" у Скалаті повідомляє про смерть свого голови, бл. п. о. Григорія Плакиди, пароха у Старім Скалаті та заслуженого громадянина на всіх ділянках народнього життя в Скалатщині, що наступила 19-го квітня ц. р. у 60-ім році життя.

Похорони відбудуться 22-го квітня (четвер) ц. р. в год. 10-ій рано на місцевий цвинтар. В. И. П.!

—o—

По широкому світі.

Німецький канцлер Гітлер відбув розмову з англійським лейбуристом Ленсбері та обіцяв йому, що Німеччина хоче взяти участь у проєктованій міжнародній конференції.

Швеція, Фінляндія і Данія заключать конвенцію для обміну інформацій про буджети зброєнь, фабрики зброї, муніції і т. д.

Австрійський канцлер Шушніг приїде позавтра з міністром закорд. справ Шмідом до Венеції, де вони переведуть переговори з Муссоліні.

ЗАСКОЧИЛИ ЧЕРВОНИХ НА ПІВДНІ.

Авас подає з Кордови, що національні частини негайно вдерлися до становищ червоних, які мусіли відступити, залишаючи на побоєвищі 60-ох убитих і 200 раненних.

Амелії це здебільша молодь, що не признає суворих форм — вони багато пють та їдять і поводяться в чужій хаті безцеремонно. Панує свобідний настрій. Рене розмовляє з якимсь музикою, Жермена з якимсь малярем, що починає її рисувати на стіні, Амелії читає якийсь поет імпровізовану оду. Гастон увесь час звертає увагу Амелії на її поведінку.

Загальна розмова така сердечна, що Рене, Жермена та Амелія мусять на пропозицію одного молодця запросити цих молодих артистів до себе на найближчі три неділі. Хтось багато випив, починається бійка, збили в сальоні дорогоцінну вазу, когось викинули за двері. Коли пора йти додому, одні кладуться на софи, інші на килими і нема змоги їх викинути.

Аж коло полудня покидають останні гості мешкання Амелії. Воно виглядає як поле бою. Служба не може дати собі ради з порядками. На щастя, істнує у місті фірма, що присилає, коли треба своїх людей у таких випадках. Амелія щаслива, що її чоловік не зустрівся з ними на сходах.

Коли він розпаковує свої куфри, нараз звертається до жінки:

— Амеліе! Уяви собі, я найшов тепер на столі ту золоту шпиньку, яку згубив тиждень тому.

— Зовсім зрозуміло, бо я використала твою подорож, щоб зробити основний порядок у хаті.

— Тільки для моєї шпиньки? Ти справді подиву гідна господиня.

Цілує її і додає:

— Ти знала добре, як я привязався до тої памяткової шпиньки і ти хотіла мені зробити несподіванку. Чомуж ти сказала, коли я приїхав, що не було нічого нового?!

Перекл. в. г.

ПРАВНИЧА СТОРІНКА.

Головний обовязок українських радних.

Найбільшим і одночасно святим обовязком кожного радного українця є на всіх засіданнях промовляти в рідній мові, підписувати протоколи, ставити внески і складати найріжнородніші письма тільки по українськи. Ця поведінка має бути загальна і мусить обовязувати всіх; ніхто не сміє зпід неї виломлюватись. Тому наводимо текст мовного закону з 31. липня 1924 р. (Д. З. ч. 73 поз. 724) про державну мову і мову урядування державних та самоуправних адміністраційних властей:

Державною мовою Річпосполитої Польської є польська мова.

В державній мові урядують усі державні і самоуправні власти та адміністраційні уряди і в службі внутрішній і зовнішній, з виїмками поданими у чергових статтях (ст. 1).

Цивільні власти й адміністраційні урядн І. і ІІ. інстанції та самоуправні власти й їх заведення приймають подання та устні заяви у справах, котрих полагодження до них належить, від польських громадян народности української, білоруської і литовської також у їх матірній мові, а саме: від українців — на просторі воєвідств: львівського, тернопільського, станиславівського, волинського і поліського; від білорусинів на просторі воєвідств: поліського, новгородського, виленського і повітів: гродненського, виленського і повітів: гродненського і волковиського в білостоцькому воєвідстві: врешті від литовців на просторі повіту свенцянського і громад з литовською більшістю давнього повіту троцького в адміністраційній виленській окрузі (ст. 2).

На подання сторін, внесені не в державній мові, адміністраційні власти І. і ІІ. інстанції і магістрати міст, повітові і воєвідські виділи та їх заведення відповідають на просторі воєвідств: львівського, тернопільського і станиславівського в двох мовах: державній і в мові подання; на інших просторах, згаданих у ст. 2 відповідь у такому випадку в державній мові, а на бажання сторін у двох мовах: державній і в мові подання.

Міська рада рішає про допустимість у подібних випадках у відповідних міських властей міст, виділених з повітів під оглядом державної адміністрації, попри державну мову, одної з вище поданих мов, рішає міська рада.

Уряди сільських громад відповідають сторонам в мові подання (ст. 3).

В нарадах рад громадських, міських, повітових і воєвідських нарівні з державною мовою можна вживати мов, що їх допущено в поданнях в дотичному воєвідстві згідно зі ст. 2.

Про допустимість у нарадах міських рад міст, виділених з повітів під оглядом державної адміністрації, попри державну мову, одної зі згаданих у ст. 2 мов — рішає міська рада.

Протоколи засідань рад громадських, міських, повітових і воєвідських можуть бути ведені попри державну мову, в одній з мов, допущених в нарадах, а це на основі рішення дотичного самоуправного тіла (ст. 4).

Оповістки самоуправних властей можуть бути на основі рішення дотичного самоуправного тіла виготовлені у двох мовах, а саме попри текст у державній мові, поміщений на першому місці, може бути текст в мові допущеній у поданнях.

Оповістки державних властей будуть виготовлені в тих самих мовах, що оповістки самоуправних властей в дотичній громаді.

Воєвідські закони й урядові оголошення державних адміністраційних властей, публіковані в „Деннику Урядовому Воєвідства", мають мати попри текст у державній мові також текст у тій мові, в якій буде вестись протокол воєвідської ради, попри державну мову. На випадок непорозуміння рішає текст у державній мові (ст. 5).

Самоуправні союзи можуть на основі свого рішення кореспондувати з іншими самоуправними властями не тільки у державній мові, але і в іншій мові, одначе лише на просторі, на якім уживання дотичної мови допущене згідно зі ст. 2. (ст. 6).

Постанови ст. 2—5 не торкаються властей та урядів, дирекцій залізниць і почт, телеграфів та телефонів.

Одначе в устному порозумінні з публикою, зокрема при залізничих білетових касах і при віконцях почтових урядів, слід згідно з потребою і по змозі допустити матірну мову місцевого населення (ст. 7).

Право вживання німецької мови в урядових відносинах на просторі воєвідств познанського і поморського управильнить окремий закон (ст. 8).

Виконання закону поручається премерові ради міністрів та окремим міністрам (ст. 9).

Цей закон входить у життя з днем 1. жовтня 1924 р. Одночасно тратять обовязуючу силу постанови, що управильнюють досі справи, обняті постановами цього закону на просторі Річпосполитої Польської, з виїмком воєвідств: шлеського, познанського і поморського (ст. 10).

ХРИСТІЯНСЬКА ФІРМА
„BIJOU" Львів, ул. Кілінського ч. 2.
(Тадей Слівінський)
поручає шкіряні торбинки і несесери, найновішу французьку біжутерію, парасолі і парасольки та клямри і гудзики у великім виборі. — Ціни низькі

Хто виконує надзір над громадою?

V.*)

Надзірною владою над громадами є повітовий виділ. Він виконує над громадами законний надзір при допомозі власних органів і обовязаний принайменше раз на три роки перевести ревізію цілої господарки громади та дальше управильнює виконування надзору над громадами війтом збірної громади. Всі рішення громадської ради, що їх затверджує повітовий виділ, слід предложити до 15 днів війтові, а він пересилає дотичне рішення з опінією ради волости до затвердження повітового виділу до 30 днів від його одержання. Повітовий виділ має право доручити солтисові, щоб він повідомляв його про всі важніші рішення громадської ради. (§ 55—57).

По одержанні рішення громадської ради повітовий виділ обовязаний до 60 днів видати своє рішення. На випадок якщо повітовий виділ до 60 днів не повідомив громаду про затвердження дотичного рішення чи пак про відмову такого затвердження, ані не звернув громаді цього рішення для доповнення чи вияснення, то по 90-ох днях, числячи від дня доручення рішення війтові волости уважається його затвердженим. Про всі рішення повітового виділу, що належать до громади, солтис громади повинен повідомляти громадську раду до 14 днів від дня одержання такого рішення. (§ 58).

Проти рішень повітового виділу прислугує громаді відклик до воєводи до 14 днів від одержання дотичного рішення. Воєвода при співучасти воєвідського виділу рішає в цих справах остаточно. У справах, що про них рішає громадська рада, солтис може внести відклик лише на основі уповажнення цієї ради. (§. 59).

Одначе невдоволені таким вирішенням справи громади можуть внести до 60 днів, від доручення їм рішення воєводи, позов до Найвищого Адміністраційного Трибуналу у Варшаві. Не слід забувати, що такий позов може складити і внести лише адвокат.

Проти рішень повітового старости, який виконує надзір над солтисами, солтиси мають право відкликатись до воєводи до 14 днів. Проти рішення повітового старости про розвязання громадської ради, право відклику прислугує лише громадським радним з тим, що такий відклик мають підписати громадські радні в більшому числі ніж половина. Такий відклик

*) Див. „Діло" ч. 62, 64, 76 і 81 з п. р.

ПЛАЩІ КОСТЮМИ французькі і англійські найгарніші на підставі найновіших моделів
С. Штайн, Зіморовича 6. тел. 257-39

відходить до воєводи до 14 днів через повітове староство. (§ 60).

Війт збірної громади має теж право надзору над діяльністю органів громади, зокрема обовязаний наглядати, щоб майно і добро громади не було наражене на нїяку шкоду і щоб доходи та чинитьби громади видатковано згідно з буджетом і з призначеними на це цілями.

Коли війт збірної громади стверидть, що господарка громади незгідна з постановами неправильна або недоцільна, має звернути на це увагу солтиса і громадської ради і візвати усунути її до означеного речинця; у противному випадку має донести про це до повітового виділу. Крім цього війт або урядовець збірної громади має обовязок принайменше раз до року перевести подрібну ревізію цілої господарки громади та передати свій звіт повітовому виділові з опінією ради збірної громади. Якщо війт стверджує службові провини в діяльности солтиса або підсолтиса ставить внесок повітовому старості, щоб покарав їх. (§ 61).

Як у справах громадської господарки дійде до спору між громадою і мешканцями громади, повітовий виділ має старатись, щоб довести між ними до угоди; якщо не вдалось би до цього довести, повітовий виділ визначує для громади повновласника, щоб перевів спір у суді. (§ 64).

—o—

Найвищий Суд про відповідальність

ПРАЦЕДАВЦІВ ЗА НЕОБЕЗПЕЧЕННЯ УМОВИХ РОБІТНИКІВ.

Найвищий суд присудом з 9. січня 1936 р. до ч. ІІ. С. 1988/35 устійнив, що згідно зі ст. 112 розпорядку про обезпечення умовних робітників — працедавець відповідає матеріяльно працівникові та його родині за шкоду, якщо занедбає зголосити його до обезпечальні.

Відшкодування для вдови.

В одній судовій справі вдова по умовім робітнику домагалась відшкодування від працедавця за втрату вдовиної ренти внаслідок необезпечення. Повновласник працедавця закинув у суді, що її муж ще за свого життя не доходив належної йому ренти і домагався, щоб його не обезпечено. Найвищий Суд станув на становищі, що цей закид байдужий для справи, бо якби навіть обезпечений виразно зрікся прав обезпечення, то це не обовязує згідно зі ст. 132 згаданого розпорядку ні його ні вдови по ним тому, що ст. 112 розпорядку про відповідальність працедавця за шкоду не згадує про ріжниці щодо мотивів про занедбання зголошення до обезпечення.

Відповідальність працедавця за зголошення меншої винагороди.

Найвищий Суд устійнив присудом з 21. січня 1936. р. до ч. ІІ. С. 2119/35, що працедавець відповідає за шкоду умовому робітникові не лише тоді, як занедбає зголосити його до обезпечальні по думці ст. 112 розпорядку про обезпечення умовних робітників, а також тоді, коли зголосить до обезпечальні меншу винагороду такого умового робітника. Найвищий Суд станув на становищі, що на випадок зголошення до обезпечальні меншої винагороди справа виглядає так, якби зголошення взагалі не було.

Коли домагання у справі відшкодування передавнюється.

Найвищий Суд устійнив присудом з 28. квітня 1936. р. до ч. ІІ. С. 2898/35, що річниць передавнення для умового робітника при домаганні за винагороду шкоди внаслідок незголошення його до обезпечальні починається з хвилиною, від коли він мав би право домагатись від обезпечальні чинитьби (ренти), якби його працедавець обезпечив. Отже якщо умовий робітник запізнав працедавця за втрату обезпеченої ренти внаслідок необезпечення його в обезпечальні, то цієї ренти може доходити по скінченні 65 р. життя згідно зі ст. 24 розпорядку про обезпечення умових робітників. Швидше умовий робітник не може вносити позву до суду тому, бо не знає, чи осягне 65 років життя та відповідну кількість складкових місяців згідно зі ст. 16, уст. 5 згаданого розпорядку. А що право до ренти повстає щойно від скінчення 65 років життя, то річниць передавнення при домаганні відшкодування за втрату ренти зачинається щойно від дня скінчення 65 років життя.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Творці сучасних машин.

Американці, що створили сучасну світову рекляму, себто всі трйки, як робити з мухи волз, залюбки хваляться, що вони — найбільше винахідливий нарід у світі. Редактор наукового відділу „Ню-Йорк Таймс" Вальдемар Кемпферт, автор „Популярної історії американських винаходів" питається, чи правда, буцім-то американське повітря впливає більше на талант винахідів, ніж европейське? І відповідає: „Наші винаходи відбивають не нашу оригінальність, а наші потреби".

Від пароплаву до літаків.

Пароплав? 30 пароплавів плавало вже по водах, заки Роберт Фультон вибудував свій „Клермонт" і пустив його по Гудсоні у 1870 р. Англієць Симінгтон придумав шрубове судно вже у 1787 р.

Авто? З усіх патентованих американських возів дуже мало належить американцям. Патент Сельдена з 1879 р., що приніс два мільйони доходу, має попередника у швайцарця Рівваза з 1807 р. і француза Леонара з 1860 р. Усі теперішні типи американських авт виводяться від Даймлера і Бенца, що появились від 1883 до 1885 р. у Німеччині. Чотириколові гальми — англійські, натискові — французькі, 8 циліндровий пристрій — італійський, 5-типовий — французький. Американське авто дістало назву „американського" через кількість продукції, а не якість механічної конструкції.

Не інакше з літаками, що прийшли від братів Райтів — англійців, уліпшені Айфлем французом і Прахтлем, німцем. Француз Ніпорт почав у 1910 р. робити перегони при помочі кадовба та крил, науково збудованих. Перші повітряні поїзди ввели в Німеччині та Росії. „Автожіро" — найоригінальніший летаковий винахід належить еспанцеві — Сіерва.

Від телєграфу до сталі.

Зате американці сміються, що щодо телєграфу в Европі чуємо про Морсого як першого винахідника у 1837 р., німці вказують навіть на свого земляка Семмерінга, що телєграфував електрикою вже у 1809 р.; а англійці вчать у школах, що телєграфічну стрілку винайшли у 1837 р. Кук і Уітстон. Те саме з телефоном. Англійці вважають винахідником телєфону Белла, німці Филипа Райса, що випередив його у 1861 році на 15 літ скоріше, а французи Шарля Борселя, що мав цю ідею, хоч її не виконав.

Не менше спорів є з фільмою. Німець Метампфер у 1833 р. перший зробив її план, француз Люмієр перший перевів її практично у 1895 році.

Як почали робити новітню сталь? Американці вказують на свого Келлі з 1851 р., що випередив німця Бессемера, який перевів в Америці свої патенти перед судами технічно. Німець Сіменс у 1861 р. винайшов грубу для перетоплювання сталі, а французи Мартени удосконалили її. Англієць Дербі вже у 1713 р. зробив теж дещо у цій справі.

Інші винаходи.

Електричну лямпу звану „Едісоновою" винайшов незалежно самостійно англієць Свон, а неонові знаки француз Кльод.

Живарка як патент належить американцеві Мек Кормікові з 1833., але вже перед ним у 1794 році знали її шотляндці та англійці у 1826 р.

Американська швальна машина, що звязана з іменем Гова, у 1846 р. мала попередників в Европі ще у 1830 р. коли винайшов її француз Тімонє.

Елєватор не є американським винаходом Отіса. Навіть його модерні типи знали раніше англійці у 1846 р. (тип гидравлічний) і німці у 1889 р. (тип електричний).

Мотори, ровер, телевізія.

Спаленеві мотори придумали француз Ленуар у 1880 р. і німець Отто у 1876 р.; пізніше німець Дізель розвинув їх у 1893.

Ровер винайшли в Англії коло 1880 р.; фотоелєктричну камеру, що дозволяє на телевізію відкрили Ельстер і Гайтель, німецькі фізики у 1900 р. Переміну світла в електрику і навпаки при помочі селену відкрили англійці Мей, Сміт і Бідвел.

Назагал телевізія — міжнародня, зроблена спільними силами Англії, Мадярщини і Сполуч. Держав.

Два американські вчені обрахували недавно, що 148 першорядних наукових винаходів повстало рівночасно в різних місцях. Звичайно винахід, заки стає машиною придатною практично переходить цілими роками з одної лябораторії до другої, заки вчені не доповнять його так, щоб він міг дістати ту форму, яка появляється як життєздатна.

—o—

Летунство у середньовіччі.

В лісабонському мистецькім музею можна оглядати картину із середньовіччя, яка зобразує поле бою, а над ним високо серед хмар летять дві машини, що їх гонить якась таємнича некольна сила. У цих дивних машинах сидить двох лицарів, які колять один одного списами. Невже мистець прочув 500 літ перед нашим століттям розвиток летунства? Так воно на око виглядає, але слід при тім памятати, що навіть найбуйніша фантазія не створить нічого такого, що не малоб хочби якогось незамітного прообразу в житті.

Дивна „летунська машина".

Відомий англійський хронікар Тільбері пише, що в Р. Б. 1200 появилась над одною англійською місцевістю „повітряна машина", яка причалила на площі перед костелом.

Вістки про дивні летунські машини появляються що якийсь час в оповіданнях ріжних тодішніх пройдисвітів. З 1489 р. походить дереворит, на якому представлена така „машина". Фантазія мистця створила човен, який пливе у хмарах. Картина не має в собі нічого надзвичайного: звичайний човен із вітрилами, який пливе у хмарах.

Зате картина лісабонського мистця має в собі щось більше реального. Одна з „машин", коли їй ближче приглянемось, має форми птаха, з якого вибухають вогненні язики.

Горіючі, голубині стрільна.

Інший літописець Севастіян Міметер подає оповідання про якогось середньовічного данського королевича, який не міг здобути обложеного міста і пустив на місто хмару голубів із привязаними до ніжок горіючими гандірками. Перестрашені голуби осіли на деревляних дахах міста і спричинили пожежу, яка перевернула ціле місто в купу попелу.

Також інші літописці пишуть про горіючі птахи, що їх пускали на села.

У 1584 р. появився у німецькій мові методичний твір про нищення міст і оборонних замків при помочі „вогненних птахів". Автор згаданого твору про „успішної боротьби способах" доручає зловити голуба з обложеного міста, привязати йому на плечах подовгастий літачок наповнений порохом, до мішочка привязати запалений льонт і пустити. Голуб полетить напевно до міста і запалить його.

Вогненні змії.

Бідного голуба замінили в середньовіччі в летунські запальні бомби. Але коли кажемо про летунську зброю у середньовіччі, маємо на думці передовсім „вогненних змів". Із давніх часів залишився твір „Беліфортіс", де є опис такого змия. Змия будували із напущеного якоюсь рідиною полотна, через що воно ставало тверде. До середини напускали якогось димного і смердячого газу. Таких „змів" пускали вгору таким самим способом, як пізніше робили брати Монгольфієри зі своїм першим кулистим бальоном. Вид таких „смердячих і димових потвор" над татарським військом викликував у забобонних старинних лицарів справжній переполох.

Давня бомба.

Летунську бомбу у середньовіччі винайшов королівський капелян Едварда II. і III. Цей капелян, незлий тактик, описав у двох творах виданих між 1326 і 30 р. „летунську машину" подібну до „вогненного змия". Під цією машиною радив капелян-стратег примістити бомбу із запаленим льонтом. У творі „Де секретіс Арістотеліс" є рисунок, який змальовує обложену твердиню і над нею „вогненного змия", якого пилотують на шнурі. Під змием висить бомба із запаленим льонтом. За хвилину бомба впаде на голови оборонців.

Так виглядала у мистецькій фантазії та в сірій дійсности повітряна війна середньовіччя.

—o—

Поштові голуби.

Замість слонів, яких уживали в давнину перси у війні, маємо нині панцирні танки, замість праш, що кидали каміння, маємо далекосяжні скорострільні та гармати, замість верхових листоношів маємо телефон, телєграф і радіо, а проте й досі голуб не втратив на своїй вартости як вістун. Від ковчегу Ноя голуб не втратив довіря людини. Памятники з часів фараонів доказують, що в Єгипті вживали голубів як поштових посланців. Підчас облоги Людени, як оповідає Пліній, виконували вони це важне завдання, — так само при помпеянській громадянській війні. Римські глядіятори брали із собою голубів, щоб повідомляти свою рідню про вислід їх змагань.

Перевага голуба.

Голуб і досі може зринути в одну мить над полем битви, навіть коли скрізь шириться отруйний газ: можна його підкинути вгору в охоронній скринці і ніякі стріли не можуть його дігнати під хмарами. Голуб перелітає пересічно на годину 90 км. Він шукає собі вигідного шляху найчастіше на висоті 350 м. Коли по дорозі нідибує ворогів — орлів та шулік, може піднестись незвичайно швидко до висоти 6.000 м. Невгаваючи голуб може перебути за день 700 до 800 км. Найчастіше спочиває під вечір на церковних вежах або високих домах до перших досвітків. Нерідко робить подорож на відстань 1500 км.

Незвичайний змисл.

Природники й досі не можуть нам пояснити, яким робом поштовий голуб, перевезений у звичайній клітці поїздом, автом, літаком чи кораблем на якесь далеке місце, може відразу вертатись туди, звідки його взяли. Чуємо про його орієнтаційний хист, про радіові промені, тощо, але це не розяснює цілої таємниці. Берете із собою голуба із Львова до Константинополю чи Багдаду, там випускаєте його на волю і він за два-три дні прилітає до родинного міста і сідає на те саме місце, де любив сідати щодня.

Будова ока голуба — неймовірно мистецька. Знавці впевняють, що почтовий голуб бачить з висоти 400 м. мале зернятко пшениці на землі і кидається на нього, щоб ним поживитись.

Кілько він може нести?

Поштовий голуб вертається тільки до того місця, звідки його взяли. Треба щойно довшого тренінгу, щоб навчити його перебувати той самий шлях у дві сторони нпр. Львів—Київ і назад.

Кілько може нести із собою поштовий голуб листів? Алюмінієва коперта з одним листком важить один грам. Голуб може взяти такі три коперти. Коли він винятково сильний, тоді можна йому привязати до шиї фотографічний апаратик із фільмовою стяжкою вагою 80 грамів. Від 8 до 80 гр. вантажу це вся можливість сил голуба.

В останніх роках відкрили широко розвинену контрабанду наркотиків при помочі голубів у ріжних краях. Для військових цілей — шпигунства — вживають їх віддавна з великим успіхом. У Львові у найближчому сусідстві цитаделі годували перед війною приватні власники для військових цілей багато поштових голубів. Неодин зовсім невинний власник поштових голубів скінчив сумно своє життя, коли чужа влада заняла територію і віднайшла таких небезпечних вістунів у людей, які часто не знали, для кого і на що їх годують.

—o—

ПОШТОВА МАРКА ЗА 10.000 ФУНТІВ СТЕРЛІНГІВ.

Найдорожчою поштовою маркою на світі є марка за 1 пенні Британської Гуянни. Тільки два примірники цієї марки є на світі. Одна у збірці небіжчика короля Юрія VI., другу має вдова по американським промисловці пані Гінд. На ліцитації в лєндонським Гаймер Гавзі не осягнула вона такої ціни як хотіла. Найвища сума, яку давали за цю філятелістичну невидальщину, була 8.000 фунтів. Пані Гінд хотіла 10.000 фунтів стерлінгів. Гарні грошики за клаптик паперу.

ПОЛЬСЬКІ СПЛЕТНІ ПРО „ДІЛО“.

Під наголовком „Сплетні“ виленське „Слово“ ч. 104 з 17. ц. м. подало таку замітку, передруковану львівською вечірньою „Хвилею“ з 19. ц. м.:

З приводу непорозумінь між давнім головою УНДО п. Дмитром Левицьким (в оригіналі подано: „Дмитром Кость-Левицьким“, немов це одно назвище одної особи — Прим. Ред.) та теперішнім провідником української політики п. Василем Мудрим, маршалок Мудрий був відсунений від впливу на „Діло“. На сторінках тієї газети впродовж останнього року була ведена злобна кампанія проти Мудрого, головно редактором Кедрином. Таким робом повстав той парадоксальний стан річей, що голову найбільшої партії і репрезентації українців у парламенті позбавили пресового органу, якого врештою надалі формально є головним редактором. Тепер повелося маршалкові Мудрому зліквідувати частинно впливи своїх політичних противників у „Ділі“ і в звязку з цим говориться про зміни в редакції, які мають швидко прийти, особливо про вихід Кедрина, звязаного від літ дуже близько з Левицьким і його політичним напрямком, що шукає опори й порозуміння головно у польській лівиці.

Призначення п. Біляка викликало вдоволення в українських колах. Як тернопільський воєвода п. Білик умів успішно протиставитись шовіністичним виступам посла Відацького, президента Тернополя, який своєю діяльністю викликує на терені тернопільського воєвідства постійне загострення у польсько-українських взаєминах“.

У відповідь ред. І. Кедрин вислав негайно до Редакції виленського „Слова“ та львівської „Хвилі“ такого листа:

Високоповажаний Пане Редакторе!

У звязку з замітков у Вашому часописі п. н. „Сплетні“, ввічливо прошу помістити таке вияснення:

Як політичний референт Редакційної Колегії „Діла“ стверджую, що в „Ділі“ взагалі ніколи не було ані одної згадки проти теперішнього голови УНДО й УПР п. посла Василя Мудрого, отже тим більше не може бути мови про „злобну кампанію“, ані про те, щоб я її провадив. Осмілююсь при цьому зауважити, що політичний напрямок „Діла“, яке є органом видавничої кооперативи, залежить не тільки від Редакції, але від напрямних її тісної і гармонійної співпраці з Надзірною Радою, при чому майже всі члени обох цих чинників, зі мною включно, є також членами партії УНДО. Тому говорити про „політичних противників“ теперішнього голови УНДО в „Ділі“ — значить оперувати неістотним парадоксом. І правно-формальний і фактичний стан „Діла“ залишився таким самим, яким був за часів активної редакторської праці п. посла В. Мудрого в „Ділі“.

Що торкається мого довголітнього „звязання“ з б. головою УНДО п. д-ром Дмитром Левицьким, то для інформації подаю, що п. д-р Дмитро Левицький був головою Надзірної Ради „Діла“ також підчас цілого періоду перебування п. посла Василя Мудрого на становищі фактичного головного редактора „Діла“. Перший раз довідуюся, що „політичним напрямком“ п. д-ра Дмитра Левицького є *пошукання „опори й порозуміння* головно у польській лівиці“. Наскільки мені відомо, то така концепція взагалі ніколи в реальній площині не існувала, в кожному разі я в ній заангажований не був і не є. Як відомо, співпрацюю спорадично у різних польських часописах, але ніодин з них не репрезентує польської опозиційної лівиці.

З Редакції „Діла“ — бодай у теперішній хвилині — виступати не задумую, — не мав я теж досі ніякого конфлікту ані з своєю Дирекцією ані Надзірною Радою, в цілости, ані її окремими членами.

Отже добре сталося, що ті вістки подали Ви, ВП. Редакторе, як „політичні сплетні“ і ці сплетні оперті на крихких підставах. Коли ж тенденцією тієї сплетні є представити мене як „опозиціоністу“ чи просто „революціоністу“, то хоч такого закиду не вважаю за політичну дискредитацію, проте в ім'я правди зауважую, що потребу польсько-українського порозуміння я пропагував та аргументував у „Ділі“ ще перед роками; тодішніх своїх поглядів я ні трохи не змінив. А що не можна бути захопленим вислідами „нормалізації“, то в цьому погоджувались усі українські посли й сенатори у своїх промовах підчас останньої парляментарної сесії та солідарне є в цьому все українське громадянство.

Вважати-ж назвище львівського п. воєводи, д-ра Альфреда Біляка, з якимнебудь чисто внутрішніми українськими справами (як це робить „Слово“), уважаю річю дуже не на місці.

Прошу прийняти слова правдивої пошани

І. Кедрин-Рудницький.

восер, інж. А. Романенко, інж. Р. Голод, інж. О. Дучимінська; заступники: інж. Г. Еліяшевський, інж. В. Лапчук, інж. А. Кобуз; Контрольна Комісія: голова інж. д-р Е. Храпливий, інж. М. Боровський, інж. В. Дмитренко; заступник інж. Я. Зайшлий.

Пополудні зібралася нововибрана Рада Товариства на перше засідання. На ньому створено чотири комісії: професійну, видавничу, дисциплінарну і курсово-відпочинкову та намічено пляни дальшої діяльности Т-ва.

У ЦАРСТВІ СТАЛІНА.

ПЕРЕД НОВИМ МАРЕВОМ ГОЛОДУ НА УКРАЇНІ.

Англійська преса подає трівожні вістки з України про катастрофальний стан засівів. „Дейлі Мейль“ з 7. квітня пише, що на Україні засіяно всього 50 прц. того, що в минулому році. „Весняний засів — лише „Дейлі Мейль“ — на Україні, яку колись звали „шпихлірем Европи“ цього року менший на 50 прц. у порівнанні до минулого року. Причиною цього має бути „катастрофальний стан“ тракторів. У донецькому басейні із усіх 4.900 тракторів аж 2.058 нездатні до праці“... Подібні вісти подають також „Нюс Кронікл“, „Дейлі Геральд“ та ін. **(УКБЮРО ЛЬОНДОН.)**

СЕНЗАЦІЙНІ ВІСТИ З СОВІТІВ.

Згідно з вістками, які насліли останніми днями до Льондону „в Совітах переводяться нові арештування високих урядовців. Арештовано також шурина Гершля Ягоди, Авербаха; обвинувачують його у спільництві з Ягодою у вимушуванні грошей і дорогоцінностей від жертв ГПУ. „Таймс“ з 17. квітня повідомляє, що навіть всемогучий Каганович, комісар залізниць і комунікацій, „права рука Сталіна“, попав у неласку за безпорядки, які викрили на залізницях. „Морнінг Пост“ з 17. квітня подає з Москви, що комісаря внутрішніх справ Хинчука звільнили з його становища. В комісаріяті рільництва панує паніка з *причини арештування цілого ряду вищих і нижчих урядовців.* Арештованим закидають не тільки саботаж, але й шпіонажу в користь „сусідніх держав“. **(УКБЮРО ЛЬОНДОН.)**

АКТ ОБВИНУВАЧЕННЯ ПРОТИ ЯГОДИ.

Генеральний прокуратор СССР Вишинський опрацював акт обвинувачення проти Ягоди, закидуючи йому, що він підготовлював: 1) замах на Сталіна; 2) втечу арештованих троцькістів; 3) замах на Ворошилова; 4) плян бунту в червоній армії; крім того він: 5) не протиділав проти замаху на Кірова, хоча знав про все; 6) хотів утечи зі СССР; 7) продав чимало монет, девіз і дорогоцінностей та здепонував поважні суми в одному банку в Філядельфії.

Ягода признався до кримінальних злочинів, але не до політичних.

—o—

Візити у нового воєводи.

Агенція „Всхуд“ повідомляє: Новий воєвода д-р Білик приняв нині низку повітальних візит, м. ін.: о. кан. Ковальського (від Митрополита Шептицького), віцемарш. Мудрого і посла Целевича (від Президії УНДО-ння), ректора Політехніки, президента і віцепрезидентів міста, кн. Любомирського, делегацію окружного союзу легіонерів.

Пополудні д-р Білик в товаристві секретаря Скубейського зложив дальші візити, м. ін. у Митрополита Шептицького та в Архиепископа Теодоровича.

Будови електричних уладжень
Інсталяції світла і моторів
Достави електричних машин
Направи моторів та інших електричних злагод
Виконує дбайливо — та дешево — **„е-сомр“**

Загальні Збори Товариства Українських Агрономів.

В минулій осени почала працювати нова українська організація: **Товариство Українських Агрономів,** з осідком у Львові. В понеділок 19. ц. м. відбулися перші Загальні Збори цього Товариства. Зборами проводив інж. М. Хрононят.

Товариство Українських Агрономів обеднює 80 членів. Поза організацією є ще 65 агрономів. Деякі побоюються вступити в члени цього Товариства, маючи сумний досвід зі Спілкою Українських Агрономів. Та ці побоювання безпідставні, бо теперішнє ТУА це наскрізь станова організація, яка має на меті забезпечити агрономам професійну працю. Членами ТУА є не тільки інжинери-агрономи, але також усі, що мають агрономічну, або що-найменше середньошкільну освіту.

Інж. Романенко іменем професійної комісії зреферував плян фінансування агрономічної праці: взяв під увагу 48 *найважніших* повітів, що вимагають постійної агрономічної сили. Інжинери-агрономи, які будуть вести там працю, будуть фінансовані централею „С. Г.“ так, що наступить централізація фондів. Гроші на це будуть давати кооперативи різних видів як: „М. С.“, „Ц. С.“ і „Центробанк“. Ці гроші будеться складати в Центробанку на конто „С. Г.“. Повіти менше важні та інші агрономічні сили будуть оплачувані філіями „С. Г.“. Над цим проєктом розвинулась ожив. лена дискусія і вкінці цей проєкт збори приняли одноголосно.

Опісля обговорювали пляни праць на будуче і приняли такі резолюції: 1) Для самодопомоги основується т. зв. Фонд Українських Агрономів. Гроші на цей фонд будуть складати інжинери-агрономи по ½ прц. від своєї винагороди до часу остаточного сцентралізування фондів; 2) Заг. Збори доручають Раді Т-ва занятись: а) виданням методичного журналу для агрономів, б) виданням викладів з поодиноких ділянок господарства ,головно з годівлі для помічників агрономів та в) зорганізувати двотижневі курси для агрономів враз з відпочинком для курсантів.

Загальні Збори доручили Раді обороняти інтереси своїх членів. Централя „С. Г.“ повинна приймати нових людей на посади тільки з відповідною попередньою практикою та практичною працею при одній із філій „С. Г.“. Централя „С. Г.“ може звільнити агронома з його становища на внесок Т-ва Українських Агрономів.

Загальні Збори вибрали Раду Товариства в такому складі: голова інж. В. Вакуловський, заступник голови інж. М. Хрононят, секретар інж. П. Зелений, фінансовий референт інж. Ф. Савчук, члени Ради: інж. Зибенко, інж. П. Дубрівний, інж. Г. Залізняк, інж. М. Каплистий, інж. М. Де-

Ширіть наш часопис!

СУХОТИ Є ЗАРАЗЛИВОЮ НЕДУГОЮ
!! Купи протисухітничу наліпку !!

Франція визнала невтральність Бельгії.

Нині рано французький уряд рішив уважати Бельгію звільненою від зобовязань державигаранта, що випливають з льокарненського пакту. Не зважаючи на те, Бельгія прийме поміч Англії та Франції на випадок нападу.

Подібне становище заняв ще давніше британський уряд.

ІДЕН ІДЕ ДО БРЮССЕЛІ.

Авас повідомляє, що в неділю вечором мін. Іден приїде до Брюсселі. У програмі його побуту в Брюсселі передбачено: авдієнцію у короля, сніданок у премієра та обід і раут у міністра закорд. справ.

Поголоски про кровавi заворушення в Бориславі та Дрогобичі

ДЕМЕНТІ ПАТ-а.

Авас приніс вістку, що в Бориславі дійшло до заворушень, від яких згинули 3 особи. ПАТ заперечує те все і подає, що вчора кількасот безробітних зібралося перед будинком Фонду Праці в Бориславі, домагаючися праці. Діставши вияснення від начальника фонду праці, вони пішли під магістрат і вислали делегацію, якій президент міста заявив, що безробітні постепенно дістануть працю і що від нині видаватимуть бони. На тім інцидент покінчився. В Дрогобичі ніяких заворушень не було.

ВЕСНА 1937 Найновіші моделі плащів, костюмів і суконь у великім виборі в нововідкритім магазині

Львів, вул. Ягайлонська ч. 8. **„BEAUTY“**

П. Т. урядовцям догідні сплати. 393 18-20

ДАЛЬШІ СМЕРТНІ ПРИСУДИ.

Людовий трибунал у Барсельоні розглядав справу членів шпіонської організації; 14-ох з них засудили на смерть, 2-ох на досмертну вязницю.

Зі сцени й естради.

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ У ГІМНАЗІЇ СС. ВАСИЛІЯНОК У ЛЬВОВІ.

Гарно виховуються наші дівчата на ідейних і свідомих майбутніх громадянок у гімназії СС. Василіянок у Львові під умілим проводом о. дир. В. Лициняка. Могли це українські батьки й матері ствердити 17. квітня ц. р. на концерті для вшанування памяти Тараса Шевченка. Програма концерту під мистецьким оглядом була дуже дбайливо обдумана. Ось вона: 1. Т. Шевченко — О. Кошиць: „Заповіт“ — хор учениць. 2. Вступне слово — Т. Левицька, уч. VII. кл. 3. Т. Шевченко — О. Калиняк: „Садок вишневий“ — хор учениць. 4. Т. Шевченко: „Посланіє“ — декл. Р. Темницька, уч. IV. кл. 5. Т. Шевченко — М. Лисенко: а) „На городі коло броду“; б) „Якби мені, мамо, намисто“ — сольоспів у супроводі фортепіяну — М. Сенишин, уч. VIII. кл. 6. В. Барвінський: Мініятури: а) „Думка“, б) „Український танок“ — фортепіянове сольо Д. Сидір, уч. VII. кл. 7. Народні пісні — хор учениць. 8. Т. Шевченко: „Подражаніе XI. псальму“ — декл. І. Пирогів, уч. VIII кл. 9. В. Безкоровайний: „Українські думки“, скрипкове сольо в супроводі фортепіяну — Д. Тарновецька, уч. II. кл. 10. Т. Шевченко: „Плач Ярославни“ — інсценізація Я. Тарнавська, уч. IV. кл. і Л. Квасниця, уч. I. кл.

Дівочі хори під проводом проф. Е. Куриловича вивязалися гарно зі свого завдання. Особливо добре трималися другі сопрани й контральти. Жаль тільки, що шан. диригентка, замість оригінального „Садку вишневого“ В. Безкоровайного, вибрала невдалу перерібку О. Калиняка. Вступне слово визначилося гарним ідеольогічним змістом, а в „Посланії“ виказала декляматорка справдішній талант. Досить удатно випали сольові партії, голосова, фортепіянова і скрипкова. Гарне вражіння зробила інсценізація „Плачу Ярославни“, Я. Тарнавська вивязалася зі своєї ролі як справжня драматична артистка.

Батьки в небувалому досі комплєті (простора руханкова домівка була переповнена) розходилися вдоволені й переконані, що їх донечки не змарнують своїх молодих дівочих літ у цій гімназії. І. Ю.

З концертової салі.

КОНЦЕРТ У СТОЛІТТЯ „РУСАЛКИ ДНІСТРОВОЇ.

Важна подія в нашому культурному житті: поява „Русалки Дністрової“ дала в сто літ пізніше притоку до влаштування концерту у Великім Театрі. Багато і незле співали хори („Боян“ під Охримовичем, хор богословів під Якубяком), хоча репертуар, що його вони виконували (чи не спеціяльно замовлений з приводу цієї нагоди?), був якийсь бліди, малокровний. Найцікавіше в ньому — „Дністрованка“ Людкевича (останньої точки — „Псалому“ Кудрика — я не чув). Людкевич був також автором опрацювання на тріо „Симфонії“ Вербицького, виконаної в концерті пп. Криштальським, Пшеничкою і Савицьким. Рація такої перерібки продиктована хіба тільки практичним міркуванням: уможливити пізнання цього твору у цікавішій (для широкої публики) формі викону, як сам фортепіян. „Симфонія“ Вербицького ніякою симфонією не є і це радше увертура, а властиво — фантазія. Дуже добре її виконання і коломийкові ритми загально подобалися. Голинського, який знаменито відспівав дві пісні, примусили до наддатків. Поетичну, ядерну, небуденну промову виголосив проф. Радзикевич. Публика заповнила заледви пів салі.

авт. руд.

НОВИНКИ.

— **Весняний сезон у Черчі.** Весняний сезон у Черчі починається 5. травня. Ті, що хорують на ревматизм, гіхт, ісхіяс, злу переміну матерії, шлункові, ниркові та жіночі недуги повинні користати з найдешевших цін і найдогіднішого часу лікування. Інформації: Управа Жиація, Черче, п. Рогатин. 642 7—10

— **Родини, які мають у вязницях своїх рідних,** зволять мене ласкаво негайно повідомити (найдальше до 25. квітня ц. р. включно), чи вони посилають великодну харчеву пачку своїм рідним. Подвійні пачки рішуче не будуть приймані, тому прошу мене негайно повідомити, щоб оминути зайвих видатків. Святочні пачки враз із опакуванням можуть доходити до 7 кг. — **О. Леонтій Куницький,** Львів, вул. Руська ч. 3. Бібліотека д-ра Ст. Федака.

— **Бібліотекарство в Радянській Україні.** Виклад на цю тему виголосить заходом Українського Наукового Інституту у Варшаві інж. Л. Биковський у четвер 22. ц. м. в год. 6. веч. в помешканні Інституту, вул. Служевська 7, м. 4.

— **Українські пісні у льондонському радіо.** „Нешенал“, головна надавча станція Льондону, передавала в неділю 10. квітня в год. 2.25 попол. вязанку українських народніх пісень укладу Олександра Кошиця. „Радіо-Таймс“ в 9. квітня заповів цю рідку програму такою заміткою: „Пісні з України — Хор ВВС (Брітіш Бродкастінг Корпорейшен) під управою Леслі Вудгейта“. Далі спис восьми народніх пісень, між ними „Гречаники“, „На вулиці скрипка грає“ і ін. та заувага, що пісні є укладу Олександра Кошиця. Перед кожною піснею спікер подавав коротенький її зміст та деякі пояснення — (Укбюро Льондон).

— **Новий виділ Професійного Т-ва Пластиків у Львові** після Загальних Зборів, що відбулися 31. м. м. склався так: Голова: проф. Леон Хвістек; заст. голови І-ший Станислав Крімарчик, заст. голови ІІ-гий Генрик Штренг, секретарі Олександер Кшивоблоцький і Станислав Осостовіч, скарбник Володимир Ласовський, господар Фриц Кляйман, дальші члени: Генрик Кшижановський, Зигмунт Радніцький, Антонина Ріхтерівна і Роман Турин.

— **Новий тернопільський старост.** Повітовим тернопільським старостою іменували Карла Адамського, дотеперішнього інспектора старостів тернопільського воєвідства.

— **Зміни в заліщицькім старостві.** Заліщицького віцестаросту м-ра Т. Рутковського перенесли на таке саме становище до Тернополя. Заліщицьким віцестаростою іменували копичинецького віцестаросту м-ра Л. Яцковського.

— **Сіль подешевіє?** Комісія контролі цін при раді міністрів у Варшаві почала розглядати промислові продукти, що є для населення села засобами першої потреби і без яких не може обійтися село. У пляні праць комісії є ціни сірників, соли й волоконних виробів. Здається, що ціну їстивної й звірячої соли обнижать.

— **5.205 родин безробітних користало з підмог „Зимової Помочі“ у Львові з початком квітня.** Акцію „Зимової Помочі“ у Львові продовжують до половини травня ц. р. Зі звідомлень цієї акції виходить, що з кінцем березня ц. р. користало з „Зимової Помочі“ 6058 родин безробітних у Львові. Рахуючи на родину чотири особи, користало тоді з „Зимової Помочі“ коло 25.000 осіб. У квітні вже користало з цієї акції тільки 5205 безробітних родин. На основі досвіду з останніх літ передбачують, що навіть у часі найбільших праць залишиться 2.000 родин безробітних у Львові. Їх будуть утримувати при життю коштом допомог з воєвідського уряду.

— **Львівська хроніка.** На Персенківці в каналі знайшов робітник Дрелихівський трупа семимісячної дитини. — Робітники, які працюють при вуличних роботах (пл. Краківська), знайшли в каналі людський череп. — Катерина Клепач (Генінга 10) напилася йодини. Причина самовбивства невідома. — 60-літній Марієн Ліпс позбився у комірці при вул. Моджеєвського ь Знесіння. Причиною самовбивства було довготрівале безробіття і нервовий розстрій.

— **Буря у Станиславівщині.** Над станиславівським і товмацьким повітом лютувала оноді в ночі буря, яка ушкодила під Тисьменицею телефонічні проводи на лінії Станиславів-Чортків.

— **Займалися спортом і пачкарством.** Стежа прикордонної сторожі придержала дружину коломийського „Дрору“, яка верталась автами з недалекого міста, де грала змагання за мистецтво Ц-кляси. Граничники перевели серед жидівських спортовців ревізію, яка дала сензаційний вислід. В однім авті знайшли велику пачку камінчиків до запальничок та сахарини. Граничники придержали трьох грачів підозрілих у пачкарстві. Дальше слідство викаже, в якій мірі жидівські спортовці цікавились спортом і... гешефтом.

— **Краєва хроніка.** У Настащині пов. Рогатин на полі знайшли трупа убитого Осипа Рибія, тамошнього хлібороба. — В Майдані Середнім пов. Надвірна напав умово недужий Дмитро Іванишин на Івана Лютака і пробив йому багнетом шлунок. Іванишина арештували. — Іван Микитин із Журавна кинувся з мосту до Дністра. Причиною самогубства була затяжна шлункова недуга. Тіла потопельника досі не знайшли. — До

мешкання Рифки Сегаль, власниці тютюневої крамниці в Острові пов. Золочів вдерлися замасковані злочинці і під загрозою револьверу зрабували тютюну на 27.95 зол. — Якісь незнані лю-

ди поводились дуже гамірно на подвірі Стефанії Меркун у Борщеві. Син Меркунової 25-літній шлюсар Іван вибіг на подвіря і стрілив із рушниці в напрямі нападників і ранив щротом В Буртного, який випадково туди проходив.

— **Пожежі.** У будинках О. Громницького, хліборобa в Тлустім пов. Заліщики вибухла пожежа, яка знищила мешкальний дім і господ. будинки. Шкоди є на 2.700 зол. Причина пожежі невідома. Шкода була обезпечена. — У мешканні М. Соколовського, зарібника в Козлові пов. Тернопіль, вибухла пожежа з підпалу сестри пошкодованого, яка виявляє познаки божевілля.

— **Згоріло троє дітей.** 16-літня Катерина Чапька, донька Гриня в Камінці-Березині пов. Рава Руська, пекла підчас неприсутности родичів у печі бульбу. Від вогню в печі зайнявся дім. Перестрашена дівчина вибігла на вулицю кликати рятунку, забувши про те, що в хаті сплять дві сестри, 7-літня Ева і 5-літня Параня. Обі вони згоріли. Згодом Катерина пригадала собі про дітей і кинулась їх рятувати. Одначе було вже запізно. Нещасна дівчина попеклася так важко, що в дорозі до лічниці вмерла.

— **Жахлива повінь у Багдаді.** Під напором води подались гати на ріці Тигрі на просторі 400 га у віддалі 16 км. на північ від Багдаду. Вода затопила 200 квадр. миль. Покищо Багдадові небезпека не грозить. Над укріпленням гатей працюють тисячі людей і цілий багдадський гарнізон.

— **Сім 1-шотравневих походів у Варшаві.** Вже почалась підготова до свята 1-го травня. Преса пише, що у Варшаві буде цього року 1-го травня аж сім походів, що їх уладжують ППС, ЦКВ, давна революційна фракція, 3ЗЗ (Морачевського), незалежна соц. партія праці та жидівські соціялістичні партії: „Бунд", „Поалє Сіон-Правиця" та „Поалє Сіон-Лівиця". — Виленське „Слово" пише, що відбудеться ще „самітний похід" п. Ободинського, шефа нац.-соціялістичної партії, який по традиції сам творить цілий похід. Влада видасть заборону продавати алькогольні напитки 1. травня цілий день. Власників ресторанів за порушення цієї заборони жде гривна 500 зол. і втрата концесії.

— **Клопіт канадійського уряду з московськими сектярами.** Канадійський уряд має чимало клопоту з московською сектою „духоборів", які замешкують у доволі поважній скількості провінцію Брітіш Колюмбія. Духобори не хочуть посилати дітей до школи, спалили 7 шкільних будинків, один ушкодили бомбою. Крім цього намагалися спалити або висадити у воздух 10 інших шкіл. Жертвою фанатиків-сектярів стали також інші громадські будинки. Ці події перші від 1929—1930 р., коли то духобори уладили були велику демонстрацію, що за неї 600 осіб засудили на 3 р. вязниці. Ця секта дуже багата і має найурожайнішу землю.

— **Скаженина в Кишиневі.** Басарабське місто Кишинів навістила страшна пошесть скаженини, яка захоплює не тільки собак, але й домашню птицю та худобу. Тому, що пошесть набирає жахливих розмірів, влада наказала незвичайно гострі засоби обережности.

— **Єгипетський король Фарук приїхав інкогніто** до Льондону, де він до недавна студіював. У коронації не братиме він участи, зате англійська королівська пара прийме його у віндсорському замку. Молодий король від двох місяців подорожує по Европі з мамою і зі сестрами.

— **До життя Піщани** на курацийний побут приїхав польський посол в Анкарі (Турція) п. М. Сокольніцький з жінкою та атташе данського посольства у Варшаві п. П. де Тречов.

— **Зелений назубний осад** у дітей отрічаємо часто. Повстає він через те, що недостаточно усуваємо з зубів остатки їжі, а передовсім липкий цукор. В цей спосіб витворюються гнильні субстанції, які відбарвлюють шкляно зубів, через що на зубах осідає наліт. Тому треба дбати, щоб діти систематично та основно чистили зуби відповідною щіточкою і доброю пастою. Паста до зубів ОДОЛЬ чистить основно зуби не порушуючи емалії, дезинфекує устну ямку, має приємний смак і дає чистий віддих.

✝ Посмертні згадки.

О. ПЛЯТОН КАРПІНСЬКИЙ.

У вівторок 20. квітня ц. р. рано помер о. Плятон Карпінський, парох Острівця коло Теребовлі, в 64. році життя. Уродився він 1873. р., висвячений 1898. р. Був знаним і цінним діячем на культурно-освітній, господарській та політичній ділянці. Як великий ентузіяст книжки, збирав усе життя бібліотеку, яка і числом і добором і вартістю була слушно правдивою його гордістю. Похорон Покійного відбудеться в четвер 22. квітня ц. р. в Острівці. В. И. П!

—o—

Спорт.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ КАРПАТСЬКОГО ЛЕЩЕТАРСЬКОГО КЛЮБУ У ЛЬВОВІ

відбудуться 28. травня 1937 р. в домівці Клюбу „Молода Громада" при вул. Коперника ч. 21 у год. 10-ій рано в таким порядком нарад: 1. Відкриття Загальних Зборів. 2. Прочитання та верифікація протоколу. 3. Звіт секретаря. 4. Касовий звіт. 5. Звіт організаційного референта. 6. Звіт спортового референта. 7. Звіт господаря. 8. Звіт Контрольної Комісії та уділення абсолюторій. 9. Означення висоти членської вкладки до Головного Т-ва. 10. Вибір голови Т-ва. 11. Доповнення виложених членів Ради. 12. Вибір Контрольної Комісії. 13. Внески й запити.

Рада К. Л. К.

НАКОЛЕСНИЦТВО.

18. 4. відбувався у Львові рейд наколесників. Майже 300 наколесників перейшло вулицями Львова. В дефіляді взяло участь 18 наколесників С. Т. Україна.

З ЖИТТЯ У. С. К. ВАТРА.

Український С. К. Ватра в Дрогобичі відбув свої річні загальні збори. Почесним головою вибрали збори о. рект. Баранина ЧСВВ, головою прот. Сольчанника. Збори рішили приступити до будови стадіону і вибрали комітет будови українського майдану в Дрогобичі. Головою комітету став д-р Роман Савойка.

РЕЧИНЦІ ЗМАГАНЬ ЗА МИСТЕЦТВО ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ А-КЛЯСИ.

2. 5. Єгуда — Кресн. 9. 5. Легіон — Поділля. 16. 5. Легіон — Єгуда; 23. 5. Янина — Поділля; 30. 5. Поділля — Кресн. 30. 5. Янина — Легіон. 6. 6. Єгуда — Янина; 13. 6. Кресн — Янина; 20. 6. Кресн — Легіон.

ПРАГА. УКРАЇНСЬКИЙ В. С. — А. С. СПОРТЬРІДЕР 2:2 (1:1).

18. п. м. грав Український В. С. свої перші змагання на мистецтво високих шкіл у Празі з одною із найсильніших дружин цього турніру. Рисунок досить добрий, але хто бачив цей матч, той на може бути задоволений висліком, тому, що українська дружина мала таку тех. перевагу, що повинна була виграти вже менше 2—3 голями. Знову повторилася стара хиба, та краще сказати, недостача закінчення кожної акції добрим стрілом. Правда, наші стріляли багато, тільки без вислідку. Багато стрілів вибивав добрий німецький воротар. Взагалі німецька дружина мала більш менш подібну гралю з дивізії. Характеристика поодиноких ігрців така: воротар непевний, оборона добра, лемі могла краще виконувати свої завдання, напад добрий. Гол. дав О. Гарасимів 2.

Склад дружини: Трутенко Вс., Гутник, Лисий, Йосефович Мих., Уленів, Марунин, Звонок, Гарасимів Вс., Гарасимів Ол., Черніховський, Друбак.

Дальші змагання відбудуться на гриші В. С. Дейвіце біля техніки в таких днях:

20. IV. 16 год. Український В. С. — С. А. Сміхов

22. IV. 14 год. Український В. С. — Страхова Академія.

ВІДЕНСЬКА ЛІГА.

Австрія — Постопорт 1:0. — Фаворіттнер — Флоріядорф 4:3. — Адміра — Лібертас 3:1. — Вакер — Вієнна 2:1. — Спортклюб — Відень 2:2.

Повторені змагання за чашу Австрії Спортклюб — Постопорт закінчились перемогою Спортклюбу 3:1.

МАДЯРСЬКА ЛІГА.

У Мадярській Лізі Ференцварош переміг Будафок аж 8:0; Гунгарія — Бочкай 4:2; Уйпешт — Немзеті 2:0; Фебуз — Кішпешт 3:2; Електромош — Галіндаш 2:0.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Мол. Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

ТУРКА н. СТР.:
21. 4 II. ч. „Смерть Нерона"
22. 4. Мураші
23. 4. Т. Шевченко
24. 4. Голгота.
25. 4. Премєра. „Трафіка пані генеральової" — комедія Вуш-Фекете.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ЗАЛІЩИКИ:
21. IV. Довбуш.
БОРЩІВ:
22. IV. Циганський барон.
23. IV. Муж двох жінок.
24. IV. Ві.
25. IV. Шаріка.
26. IV. Шалапут.
27. IV. Довбуш (Чорногора в огні).

Великий Театр:

Середа, 21. IV. год. 8. веч. опера „Травіята".

Зол. 11·50 медалик з ланцюшком з 14-каратового золота тільки у **Б. Грінберга** Сикстуська 4.

КІНА.

АПОЛЬО: „Дипльоматична жінка".
АТЛЯНТИК: „Кров на морі" з Моекшіном і Гарі Баєром.
ВАНДА: „Хлопці з Пашні Зброї". „Променада вогнями".
ГРАЖИНА: „Два дні в раю".
ЕВРОПА: „Теодора робить карієру".
КАСІНО: „Камелієва дама" з Гретою Гарбо.
КОПЕРНИК: „Танцюючий пірат".
МАРУСЕНЬКА: „В. Ї. в. не приїхали".
МЕТРО: „Марш Ремочія", „Втікач із Яви".
МІРАЖ: „Будеш усе моє" із Грейс Мур, „Закохайомилися в Монте Карльо" з Ліліяном Гервей.
МУЗА: „Ромео та Джульєта".
ПАЛЯС: „Не вір мужчині" з Джоан Крофорд і Кларком Гейбл.
ПАН: „Відень, місто моїх мрій".
ПАНС: „Авдієнція в Іші" з Мартою Егерт.
РАЙ: „Ала, це не лицкі"
СВІТ: „Сеньорита з млині" та „Клеопатра".
СТИЛЕВЕ: „Обманувачена" і ревія.
ТОН: „Непереможний Бій" із Гейр Купером.
УТІХА: „Залога" та ревія.
ХИМЕРА: „Любовні несподіванки" з Нормою Ширер.

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5.)
„Нью Йорк" (перший раз).

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 21. квітня 1937.

БЕРЛІН (357) 16.45 Пісні, 19.15 Розр. музика, 20.15 Пісні молоді, 21.00 Орх. концерт, віол., 22.30 Легка й танц. музика, БІЛГОРОД (487) 19.30, 20.00 Нар. пісні, 20.30, 21.00 Гумор. БРАТИСЛАВА (299) 18.15 Мадярські романси, 20.05 21.00 Фестіваль Л. Бел, музика, опіа. БУДАПЕШТ (550) 12.05 Сальон. музика 17.00, 19.05, 20.00 Циганська музика, 18.20 Спів. рецталь, 21.50, 22.00 Концерт оп орх., ВІДЕНЬ (507) 12.00, 13.15 Концерт 15.15 Для дітей, 16.50 Твори Вайгля і Вільдганса у вик. солістів, 19.30, 20.00 Богослуження ес-дур Шуберта, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 10.30 Для дітей, 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Пісні, 19.00 Пісеньк. муз. авд., 20.10 Дуєт орк., 21.15 Скрипка, КОШИЦІ (299) 16.10 Орх. концерт, МІЛЯНО (369) 17.15 Хор, 20.40 Розр. музика, 21.00 Нац. гимни, 21.05 22.00, 23.00 „Тоска" оп. Пуччіні, МІНХЕН (405) 12.00 Розр. концерт, 15.40 Для дівчат, 16.30 Сучасна музика, 19.10 Мартові твори, орк., солістки, 22.30 Соната г-моль на скр. і форт. Респіґія, ПРАГА (470) 20.15 Югославя. нар. пісні, вок. квартет, 22.35 Концерт Стравінського на два форт., РАДІО ПАРІ (1648) 12.00, 13.30 Розр. музика, 13.15, 20.15 Спів. рецталь 17.30 Форт. рецталь, 20.30, 21.00 20.30, 21.00 22.00 Фестіваль Гуг. Вольфа, РИМ (421) 20.40 Розр. музика, 22.15 Орх. концерт.

Четвер, 22. квітня 1937

БЕРЛІН (357) 14.00 Розр. музика, 17.00 Сучасна музика, 19.15 Форт., БІЛГОРОД (487) 18.00 Сонати на віол. і форт., 20.00, 21.00 Солісти, БРАТИСЛАВА (299) 18.10 Скрипка, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Вок. концерт, 13.30 Сальон. музика, 17.30 Циг. музика, 18.30 Оркестр та спів, 19.00 Симф. концерт, 20.10, 21.00 Хор, 22.05 Орх. концерт, ВІДЕНЬ (507) 12.00 Концерт, 17.20 Пісні й арії, Вайнгартнер опер., 17.35 Два форт., 19.30 Хор, орх., солісти, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 10.00 Нар. пісні, 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Клас. сонати, 20.10, 21.00 Симф. концерт, 22.30 Нічна музика, КОШИЦІ (259) 13.30, 18.00 Для Закарпаття, ЛЯЙПЦІҐ (382) 22.35 Англійські, шотландськ. й ірландські нар. пісні у вик. Нансі Флітвуд, сопран, МІЛЯНО (369) 17.15 Вок. концерт, 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 Комедія, опісля Камер. музика, МІНХЕН (405) 10.00 Нар. пісні, 15.00 Для дітей, 16.30 Камер. музика, солісти, 19.15 Композиторський концерт Німана, 20.10, 21.00 Оп. і фільм. мельодії, 22.40 Нар. пісні, 23.00 Камер. концерт, ПРАГА (470) 17.10 Смичк. квартет 17.55, 18.00 Концерт для дітей, 22.20 Соната д-дур Вишлавска на скрипку, сопр., форт., РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 19.45, 20.15 Спів, 15.30 Виклад з університету, 16.45 Форт., 17.00, 18.00 „Естера" трас. Расіна, 20.30, 21.00 Камер. музика, 21.45, 22.00 Вечір ком. опер „Лямур маск" муз. ком. Мескальора, „Ле сир де Верак" ком. оп Гаррана, РІМ (421) 17.15 Форт. рецталь, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 23.00 „Лучія з Ламермуру" оп. Доніцетія.

ХТО?!

хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідніший

ПЕРФУМЕРІЇ

С. ФЕДЕРА

Львів СИКСТУСЬКА 7 Філія КОПЕРНИКА 19а

Кожний покупець, що покличеться на оце оголошення „Діла" дістане ЗАДУРНО гарний дарунок.

Жіночі торбинки

гречки, портфелі, портмонетки, валізи, несесери, поручає і направляє по найдешевших цінах робітня римарсько-галантерійна Н. БАРЕР, Львів, Сикстуська ч. 2 побіч фірми Саламандра.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 21. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: „Фагас", Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Орх. концерт, 12.40 Полудневий денник, 12.50 Світ дитини в мешканні, 14.30 Оперетковe попурі, з гр. пл., 15.00 Господарські вістки, 15.15 Легка музика з гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Російська музика, з гр. пл., 15.45 Технічна скринька, 15.55 Двожак: Славянський танок ч. 1., гр. пл., 16.00 Програма на завтра, 16.05 Корнгольд: Дві пісеньки, 16.10 Коли великі люди були малі „З діточих літ Ожешкової", 16.30 Дута оркестра, 17.00 Ліс — оборона перед ворогом, 17.15 Концерт солістів, спів скринька, форт., 17.50 Знеохота і радість життя, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Ерінніз хор із гр. пл., 18.40 Загальна скринька, 18.50 Суспільне значіння „Дня ліса", 19.00 „Масковай баль" обичаєвий обр. із кн. Вацл. Берента „Діоген у контуші", 19.20 Учителі музики при праці, 19.40 Пісні, ковський тенор, форт., 20.20 „Генгстери" ський тенор, форт., 20.20 „Гангстери" ский, 20.35 Хвилина бюра студій, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Шопенівський концерт у вик. Карла Цекні, 21.30 Бах: Кантата ч. 211 (Кафеєнтате): орх., хор, Дудич-Латошевська сопр., Волінський тенор, Фехнер бас, 22.05 Танкова музика у вик. малої орх.; у перерві в год. 22.55 Остенні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

РУКАВИЧКИ шкіряні
Імітація дунських **шовкові**
у великім виборі — дуже дешево
ДІМ ВОЛІЧКИ — Львів
Сикстуська 2. — (побіч Брами).

Четвер, 22. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній денник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Муз. поранок для молоді вселюдних шкіл: Давні танці у вик. смичк. орх., форт., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Сальонова музика, 12.40 Полудневий денник, 12.50 Як ми зорганізувалися в селі Садлові, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Дута оркестра, гр. пл., 15.35 Пісеньки зі знуновників, гр. пл., 15.55 Кутох гумору, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Для дітей, гр. пл., 16.15 Культурне життя столиці, 16.20 „Гоцує-покус, домінує": Збишко, як чарівницький учениk, 16.35 З ріжних країн, гр. пл., 17.00 Рослини на вікна та на балькони, 17.15 Праці про історію Ягайлонського університету, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спортові вістки, 18.20 Під подувом вітру, гр. пл., 18.35 Шахи в війську, 18.45 Програма на завтра, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Театр Уяви: „Словацький у. Познані", з муз. ілюстрацією, 19.40 Концерт військ. орх., 20.30 Познань, як середовище культури, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Валех-Валевський: хори, спів: Стефан Романовський, Ад. Мазанек, Вікт. Пастівне, арфа, орх. дутих інстр., 21.50 Оркестри та солісти, гр. пл., 22.30 Мала орхестра, Ір. Козловська сопран, 23.00 Музика з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Куплено — продажа: Бельги бельг. 89·13, 89·70, Долари американські 5.28·00, 5.25·50, доляри канад. 5.28·00—5.25·50, Фльорени голл. 288·87—288·15, Франки фр. 23·67—23·53, Франки швайцарські 120·30—120·00, Фунти англ. 26·04—25·88, Гульдени данц. 100·20—99·80, Корони ч. 16·20—15·70, Кор. дан. 116·19—115·33, Кор. норв. 130·78—129·80, Корони шв. 134·23—133·25, Ліри італ. 24·50 — 23·50, Марки фінл. 11·50—11·00, Марки нім. 125·00—122·00, Шил. австр. 97·50—96·50, Марки нім. срібні 130, 127.

Акції.

Банк Польський 101·25, Цукор 30·50, Вугель 20·00, Лісьпол 13·20, 13·25, Стараковичі 32·00.

Тенденція неодностайна.

Папери.

3 пов. інвест. 1 ем. 66·00, серія 85·00 2. ем. 64·75, серія нейтр., 6 дол. 54·50 54·25, купон 5·5, 4 проц. прем. дол. 44·50, 7 стабіл 369·00, купон 1·96, 4 проц. позиконсолід. 56·25, 56·13, 54·13, 54·38, два остдрібні.

Кравецький Сальон
М. Горбачинський і Син
Академічна 3. — Тел. 215-91

пригадує своїм П. Т. Клієнтам, що найвища пора подумати за літній сезон. — На складі найліпші матеріяли краєві та закордонні. Ціни доступні.

Сирий білянс

ЗЕМЕЛЬНОГО БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО С. А. У ЛЬВОВІ НА ДЕНЬ 31. БЕРЕЗНЯ 1937.

Чинний стан: Каса і суми до диспозиції в Баку Польському, ПКО, Банку Госп. Краєвого і Держ. Банку Рольнім 120.457.86. Заграничні валюти 31.030.89. Цінні папери: а) державні позички 168.148.53, б) заставні листи 25.237.44, в) акції 32.850.98. Консорціяльні інтереси 50.989.50. Краєві банки 109.778.97. Заграничні банки 54.976.12. Векслі 1,741.795.61. Біжучі рахунки (дебет. сальда) а) забезпечені 677.741.88, б) незабезпечені 59.287.51. Термінові позички 3,127.934.88. Належитости з конверзійних договорів 1,958.054.17. Дім 474.469.81. Різні рахунки 1,491.500.19. Кошти і т. п. 79.641.69. Відділи: 115.521.44. Довготермінові поз. позички 198.584.88. Різні довготермінового відділу 46.158.15. Належности з титулу девізових трансакцій на термін репорт. — — Разом зол. 10,564 156.95.

Довжний стан: Власні капітали: а) акційний 5,000.000. б) резервовий 242 809.65, в) прочі резерви 58.405.71. г) амортизаційний 172.633.97. Вклади: а) термінові 1,122.755.09. б) а віста 1,197.585.62. Біжучі рахунки (кред. сальда) 441.076.09. Інкасові зобовязання 1.264.07. Реесконт 426.553.53. Дисконто акц. Акцепт. Банку 760.726. Краєві банки 310.080.— Заграничні банки 1.878.76. Гіпотечні вірителі. — — Різні рахунки 279.373.53. Відсотки, провізії і різні зиски 194.868.09. Відділи 115.544.44. Заставні листи 198.584.88. Різні довготермінового відділу 31.715.22. Акцепти — — Зобовязання з титулу трансакцій девізових на термін і репорт. — Разом: зол. 10,564.156.95. Гарантій зол. 29.785.32. Інкасо зол. 45.726.95.

Найбільша українська фабрика
паперових торбинок

МЕТА

Львів, Бема 12.
(вул. Марія Конопніцької)

поручається увазі всіх наших торгов.-промислових підприємств.

Збіжжя.

Львів, 20. IV.

За 100 кг. лькоо вагон Львів:

Пшениця одн. червона	28·50—28·75
Пшениця збір. червона	27·75—28·00
Пшениця одн. біла	28·25—28·50
Пшениця зб. біла	27·50—27·75
Жито шт. І.	22.75—23.00
Жито шт. ІІ.	22.50—22.75
Ячмінь одн.	22·75—23·00
Ячмінь на вдиво	21·25—21·50
Ячмінь паст.	20·25—20·75
Овес шт. І. незадощ.	21·25—21·50
Овес шт. І. А легко вад.	20·50—20·75
Овес шт. ІІ. незадощ.	20·50—20·75
Овес шт. ІІ. А легко вад.	19·75—20·25
Вика темна	18·50—19·00
Вика сіра	17·50—18·00
Гречка на вдиво	31·00—31.50
Льон	49·00—50.00
Сім'я конопляне	38·50—39.00
Ріпак озим.	54·00—55·00
Ріпак літний	49·00—50·00
Крупи гр.	51·00—53.00
Мука пшен. ст. гат. І вис.	45·00—45·50
» » гат. І А	44·00—44·50
» » гат. І Б	43·00—43·50
» » гат. І Ц	42·50—42·50
» » гат. І Д	41·00—41·50
» » гат. ІІ А	39·50—40·00
» » гат. ІІ Б	39·00—39·50
» » гат. ІІ Ц	38·25—38·75
» » гат. ІІ Ц	37·00—37·50
» » гат. ІІ Е	35·00—35·50
» » гат. ІІ Ф	33·50—34·00
» » гат. ІІ Г	31·50—32·00
» » гат. ІІІ А	23·75—24·25
» » гат. ІІІ Б	22·25—22·75
Мука пшенична паст.	19·25—19·75
Мука пшенич. разова до 95%	31·75—32·25
Мука житня гат. І. 0—70%	32·5 —32·75
Мука житня вис. 0—95%	26·50—27·00
Мука житня понад 65%	20·25—20·75
Висівки житні	12·75—13·00
Висівки пшен. грубі	13·25—13·50
Висівки пшен. середні	12·00—12·75
Висівки пшен. мілкі	14·25—14·50
Висівки ячмін.	13·50—13·75

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 20. квітня ц. р. кооперативам платив на льодо Львів:

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	2.95 зол
1 кг. масла десеров. бочкове та експ. включно з опакув.	3.00 „
молоко від 11. і. ц. р.	0.16—0·17 „
копа яєць	2·50 „

Тенденція на масло і молоко здержана, на яйця слаба.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 19. IV. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льодо подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більченського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре умясчені, повногруді товсті	1.40 зол.
Курки молоді І. кл. товсті без запинку на ногах від 1.80 кг. вгору	1.15 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

Подяка.

Всім Добрим! Панам, Отцям, Панам, Товаришам, Товаришам, Старшим і Молодшим, за співчуття письмом і словом, за поміч, за прислугу, за спів і за інші шляхотні свідчення в нашому тяжкому горю по утраті найдорожчої 15-літньої доньки бл. п. **Северинки** в часі її недуги й похорону щиро-сердечну вдячність висказують

Марія — мати, Амброз — батько, Кость Арпад — брат, Марта Наталка — сестричка. Рідня Березовських.

Львів, 20. квітня 1937.

ОПОВІСТКИ.

На викуп Українського Городу вложила через Адм. „Діла" зол. 5.— п. С. Хомінська, Сокаль і жличе Марію Хрущеву і Ярославу Шепаровичеву в Сокалі.

Подяка. П. Ядвіга Маркова вложила 20 зол. на Шпиталь ім. Митр. А. Шептицького замість квітів на могилу бл. п. д-ра Прайма.

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

УКРАЇНЕЦЬ 40 років, на доброму матеріяльному становищі у Франції, шукає дівчину або бездітну вдову не молодшу 28—30 років, українку патріотку, котраб поїхала до Франції в цілі матримоніяльній. Листи й фотографії слати на таку адресу: Mr. F. Wasylko, 13, Av. Lacassaque, Lyon, 3. Rhone, France: 698 1—1

РІЖНІ

ПРЕГАРНІ ЖІНОЧІ КОМБІНАЦІЇ (мілянес) 3.90—5.50 „АСТРА" Сикстуська 2. 689 1—1

КОНТОРУ ПРАЛЬНІ відступлю. Зголошення Домініканська 4 — Пральня. 706 1—1

ФІРАНКИ, КАПИ, найдешевша виробня Ванк, пл. Марійська 6. 508 8—10

ХЛОПЯЧІ СОРОЧКИ попелінові 2.75, дитячі піжами 3.75, „Світ Дитини", Львів, Сикстуська 2. 689 1—1

НОВОВІДКРИТИЙ магазин „Конкуренція" Сербська 15 продає: панчохи, скарпинки, рукавички, трикоти, білля по дуже низьких цінах. 651 3—3

ОБУВУ на свята найдешевше поручає фірма „КРАХА" власник Й. Штрассер, Галицька 15 (в подвірю). **ДЕШЕВО БО В ПОДВІРЮ.** 662 5—10

НЕ МАРНУЙ ЧАСУ ТА ЗДОРОВЛЯ при закупні спожившчих товарів при вулиці Сербській. Зайди тільки до солідної фірми „Іра" — І. Ковалів, при вулиці Кохановського ч. 7 або зателефонуй ч. 277-92, а дістанеш добрий і дешевий товар та будеш мати веселі свята. 705 1—5

ПЕРЕРІБКИ КОВДЕР З.— У ДУБСА Сикстуська 6. 575 1—1

АБАЖУРИ новочасні, Підсудського 6 Тел. 255-83. 661 2—5

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, нирокові, проти усування матиці під гарантією виконує відоме **УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА,** Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 44-100

ОГОЛОШЕННЯ.

Для ПАНІВ
дарову несподіванку
уладжує
ПЕРМУМЕРІЯ
С. ФЕДЕРА
Львів СИКСТУСЬКА 7
Філія КОПЕРНИКА 18а

Просимо уважно читати щоденники в дні 22. ц. м.

ДЕШЕВО — СІТКИ ДО ОГОРОЖІ
І. КОНРАД
Гетманська 22. 3—10

НІЩО ДИВНОГО
що всі радо купують всіляке білля мужеське, жіноче, дитяче і постелеве безпосередньо у фабриці
Пав, Львів, Сикстуська 1
Бо величезний вибір і знаменити гатунки.
Ціни низькі і постійні.

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

які кожне видавництво мусить відновити з новим роком для почтового уряду можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Ціяник друків:

Zawiadomienie wysyłkowe 1 пр. 6 сот.
Gazetowa książka nadawcza оправлена (130 карток) зол. 2.50
Książka rozsyłkowa на 480 урядів, оправлена зол. 2.50 на 960 урядів оправлена зол. 5.—

Найкращі
ПАСТИ ДО ПІДЛОГИ
та всілякі Фарби, покости, церати, щітки та олії
всі купують найдешевше у
Яна Судгофа
у Львові, Ринок ч. 38.
(давніше Гібнер)
або вул. Академічна ч. 8.

Перша Українська Швальня
„ЕМКА"
Львів, Личаківська 14. І. п.
Готове мужеське білля з добірних матеріялів у великому виборі. Замовлення в власних і дібраних у робітні матеріялів виконується скоро і солідно. Конкуренційні ціни. 21—25

НА СВЯТА 6—10
купуйте тільки мустарду з фабрики **МІКА**
Львів, Городецька 21. Тел. 295-50.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Четвер 22. квітня 1937. Ч. 88

ДІЛО

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229-41.

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Чи полк. Коц перейме владу?

Ґен. Галер проголошує новий хрестоносний похід.

„Засуджений чекіст“ в уряді УССР.

Плянували замах на Сталіна.

Замах на ґен. Міяху.

Баски ведуть переговори з нац. урядом.

Ґерінґ в Італії.

Мадярський мін. війни у Німеччині.

Після „Показу можливостей розбудови українського промислу“.

Загальні Збори „Сільського Господаря“.

Як буде зорґанізована закарпатська автономія?

Наші перші фільмові спроби.

Хінський цісар. (Малий фейл. Гал. Чіпки).

Ч. 88 (14.631). Львів, четвер 22. квітня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060. Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

„Засуджений чекіст" в уряді УССР.

(ВУ). Президія центрального виконавчого комітету УССР звільнила заступника нар. комісаря внутрішніх справ З. Кацнельзона і назначила на його місце В. Іванова, що від 1920. р. працює в ГПУ на Україні. За боротьбу з „контрреволюцією" його відзначили орденом Червоного Прапору та двома відзначеннями „почесного чекіста".

Рівночасно займеновано Юрія Лаґіна першим заступником нар. комісаря внутрішньої горговлі УССР.

200-тисячна армія червоної Монголії

АВАНГАРДОМ БОЛЬШЕВИЦЬКОГО ІМПЕРІЯЛІЗМУ НА ДАЛЕКОМУ СХОДІ.

На основі совітсько-монгольського договору з 1936 р. комісаріят оборони СССР виклав до лютого ц. р. включно до монгольської совітської республики зброю для 200.000 вояків, м. ін. 240 повзів, 160 літаків, 120 панцирних возів та понад 300 гармат, здебільша гірських; все продукції двох ленінградських фабрик.

Большевицькі інжиніри побудували першорядну дорогу з Верхнеудинська до столиці Монголії Улан-Батор-Хото. У Троїцькому, на монгольському пограниччі повстав летунський майдан з великим гангаром, де постійно є 6 мисливських ескадр зі 114-ма апаратами.

Совітські інструктори вишколюють монгольську армію, монгольські старшини виїжджають на курси до Москви. Недавно ввели у Монголії обовязкову військову службу — монгольська армія має тепер до 200.00 вояків.

Плянували замах на Сталіна?

У Москві розійшлася вістка, що під Сталіновою льожою у „Малому театрі" в Москві найшли бомбу і що у звязку з тим арештували директора того театру, Лядова.

Московські офіційні кола потвердили вістку про арештування Лядова. Причина арештування загадкова.

Тижневик „Советское Іскуство" виводує, що Лядов не визнається в театральних справах і взагалі в мистецтві, лише винищує ідейність акторів та ширить серед них зневіру. Дальше Лядов буцімто провалив розтратно адміністрацію театрального майна; напр. виставлення пєси „Борис Годунов" замість 75.000 рублів, коштувало 275.000 руб. „Советское Іскуство" характеризує Лядова, як великого ворога народу і шкідника.

Водночас офіційні круги категорично заперечують чутки про викриття замаху на життя Сталіна, зокрема, що в урядовій льожі Малого Театру найдено бомбу.

Баски ведуть переговори з національним урядом.

„Матен" дістав з Байон вістку, що — не зважаючи на дементі — між урядом басків і урядом з Бургосу йдуть переговори; це потверджують поінформовані особи, що вернулися зі Салямянки. Що правда офіційні кола заявляють, що нема виглядів на порозуміння, але низка фактів вказує на те, що переговори справді почались.

КАТАЛЬОНЦІ НЕ ХОТЯТЬ ПОСЕРЕДНИЦТВА.

Барсельонська преса присвячує чимало місця Черчілевій ініціятиві посередництва в еспанській громадянській війні. Часописи одноду шно відкидують пропозицію, „яка під цю пору значить стільки, що зрада".

Замах на ґен. Міяху.

„Матен" довідується зі Саляманки, що на команданта оборони Мадриду ген. Міяху зробили замах; правдоподібно його ранили в рамя. Атентатчик утік.

30 ЖЕРТВ ЛЕТУНСЬКИХ БОМБ.

Цілий вчорашній день червона артилерія бомбардувала Мадрид; 30 осіб убито й ранено. — Пожежа фабрики зброї в Толедо триває дальше.

ПРОТИНАСТУП БАСКІВ НЕ ПОЩАСТИВСЯ.

Авас повідомляє: На біскайському фронті червоні дістали підмогу з Більбао і перейшли до протинаступу на відтинку між Ейбаром та Маркіною. Наступ заломився, сапери і частини „рекетес" прогнали червоних. Коли червона піхота відступила, артилерія почала сильно обстрілювати національні становища.

Комунікат ради оборони баскійського краю подає: На фронті Гіпузкоа національні війська з помічю чималих летунських сил після інтензивної артилерійської підготови перейшли до наступу, але мусіли відступити з великими втратами в людях і у военному матеріялі. На відтинку Аляви національні літаки безуспішно бомбардували баскійські становища. Вчора зістрілено один національний літак.

НА ІНШИХ ФРОНТАХ.

Національне командування повідомляє: На **арагонському** фронті національні війська відбили під Альмудекаром наступ червоних, що втратили 20-ох убитих; також під **Теруелем** наступ червоних не пощастив. На **біскайському** фронті національні війська, йдучи вперед, заняли дуже важні стратегічні точки Ітурріоґорі, Таллямонте і дві гори. Баски боронились дуже завзято і втратили 100 убитих і 250 ранених. На **андалюзійському** фронті червоні втратили в повітряному бою один великий бомбовий літак і один мисливський.

З Валєнсії повідомляють, що національні війська відступили перед червоними на фронті Теруелю.

Відложили роззбройну конференцію.

Британський уряд запропонував, щоби відложити засідання бюра міжнародньої роззбройної конференції, яке мало відбутись у Женеві від 6. до 31. травня. Цю пропозицію узгіднили вже з урядом Франції та Злучених Держав. Перечинення дати конференції матиме правдоподібно більше значіння, бо в женевській конференції візьмуть участь мін. Іден ,прем. Блюм і мін. Дельбос. Норман Дейвіс, який 6-го травня їде до Америки здати звіт Рузвельтові, вернеться у між. часі до Европи й теж візьме участь у конференції.

—o—

ОЩАДНІСТЬ — ЦЕ ВЕЛИКА ЧЕСНОТА.
Плекаймо її у наших дітей і складаймо для них щомісяця хоч 5 зол. на
ПРЕМІЯНУ ВКЛАДКОВУ КНИЖЕЧКУ
Кооперативного Банку „Дністер"
у Львові, вул. Руська ч. 20.
за яку крім звичайних відсотків можна діставати ще й нагороду за ощадність зол. 25—100.

Чи полк. Коц перейме владу?

Львів, 21. квітня 1937.

Поданий у наголовку запит є по-правді квінтесенцією всієї широкої дискусії, яка ведеться тепер у польській пресі на тему взаємного відношення табору полк. Коца (ОЗН) та уряду. Підставою тієї дискусії стали такі факти: ОЗН користується протекцією найвищих польських державних чинників. Не залишає щодо цього ніяких сумнівів факт ініціятиви, яку дав марш. Сьмігли Ридз на легіоновому зїзді, та факт недавньої промови през. Мосціцького. Форма виступу полк. Коца (державне радіо на кількакратних послугах, 3 міліони афішів) надає ОЗН-ові теж неначе офіціяльний характер. З другого боку „Газета Польска" не моглаб була без уповажнення таксобі заявити, що уряд, опертий на конституційних приписах, свого становища до ОЗН ще не висловив, себто, що безпосередньо з ним взагалі не є звязаний. Одночасно є у Польщі прилюдною тайною, що в теперішньому уряді засідають деякі одиниці, які своїм світоглядом не підходять на 100 відс. до світогляду полк. А. Коца чи своєю діяльністю (на думку польських дискутантів) акції полк. Коца просто шкодять. Виринає автоматично питання, як надалі складуться у Польщі відносини, конкретно: чи уряд, складений поза ОЗН, буде вязатися його платформою, та чи ОЗН вдоволиться теперішньою своєю невиразною позицією проурядової партії, яка не має на уряд впливу?

Вісь дальшої дискусії творять три найцікавіші статті: у виленському „Слові", у варшавському „Часі" та у „Політиці" (раніш „Буяті Млодих"). Редактор „Слова" Ст. Мацкевич оголосив свою розмову з анонімовим (може фіктивним?!) представником ОЗН, цікаву сугестіями, які видніють між рядками. Така напр. сугестія: „ОЗН мусить спершу зорганізуватись, потім покликувати уряд" — висунула проблеми і монопартійности і долі істнуючих інших суспільно-політичних течій (партій) і цілої державної системи. „Час" ставить такі тези: 1) „Це надзвичайно трудна річ творити табор, який мав би бути підпорою вже істнуючого стану", бо „всі великі політичні рухи повставали завжди під гаслом радикальних змін"; 2) „Дотеперішній хаос і декомпозицію слід заступити політичним ладом і організацією", і 3) „Акція табору незалежного від уряду має характер акції суспільної, та навпаки акція урядового табору —характер урядово-адміністраційних починів". Виходючи з тих засновків „Час" доходить до висновку, що „суперечність поміж політикою деяких міністрів та ідеольогічною декларацією полк. Коца не дозволяє ОЗН на ролю урядової партії", а що неможливо ані тих міністрів нагнути до декларації, ані декларації до міністрів —„залишається третя можливість, а саме зміна чи реконструкція уряду".

Ця атака на частину нинішнього кабінету (кожний читач „Часу" знає, що той консервативний щоденник має на увазі передовсім мін. Квятковського і мін. Свєнтославського) найшла далеко яскравіший вислів у „Політиці". До речі: стаття „Табор і уряд" у тому часописі з дня 10 ц. м., це — зовсім незалежно від слушности чи неслуш-

Єдиний християнський склад 593 6—20
ГОТОВИХ МУЖЕСЬКИХ ОДЯГІВ
СУКНА І МАТЕРІЯЛІВ НА ОДЯГИ
ТАДЕЙ ЦВЕТЛЕР
вул. Коперника ч. 5. Тел. 238-43.

ности політичного мерітум — з публіцистичного боку справжній „майстерштик". З великим темпераментом, з рідко зустрічною у наших мізерненьких часах цивільною відвагою, з переведеною по мистецьки будовою льогічної аргументації — непідписаний автор виказує парадокси польського життя, зигзаки урядової політики та ввесь хаос, що його він називає „системою поміркованого биття в морду і правиці і лівиці". Поруч з гострою і їдкою критикою минулих урядів і теперішнього — йде виразна декларація за ОЗН з категоричним твердженням, що „проурядова партія мусить бути партією володіючою", і що „влада мусить перейти в руки Коца". Меритерично — „Політика" бачить в декларації Коца виразний зворот „на право" (це й ми відразу підкреслювали) і з такого звороту, згідно зі своїм відомим суспільницьким обличчям, — радіє. Радіє в такий голосний спосіб, що цензура (варшавська цензура! — ідеал позаваршавської журналістики!) вважала за необхідне одно місце таки счеркнути.

Але покищо становище „Політики" є майже ізольоване. Здається, це **єдиний** польський **незалежний** часопис, який так беззастережно заявився за ОЗН і його правим напрямком. І — здається — становище того часопису не зовсім покривається зі становищем тих усіх найріжнородніших чинників, які справді мають ще у Польщі великий голос.

Таким чином внутрішня суспільно-політична кристалізація у Польщі все ще находиться у стадії ферменту та повільного кристалізаційного процесу. Поруч із ствердженням правого напрямку ОЗН усю польську пресу обігла вістка про виїзд за кордон лідера Стронництва Людового б. маршала Ратая, з яким перед його виїздом буцім то мав довгу розмову віцеміністр внутрішніх справ Пацьорковський, один із чолових діячів ОЗН. Коли одночасно пригадаємо і засадничу вимогу Стронництва Людового: амнестія для В. Вітоса, і заборону рацлавіцького свята і безупинні поголоски про передречинцеве розвязання сойму та нові вибори на підставі нової виборчої ординації — — будемо мати знову нову пайку загадок.

Очевидно, що серед тих питайників справа зміни чи реконструкції уряду і приходу полк. А. Коца до влади в якійнебудь формі (напр. навіть як лідер урядової партії) це річ дуже можлива. Але покищо у сфері журналістичних міркувань, теорій, евент. закулісових розмов та поголосок.

Після „Показу можливостей розбудови українського промислу".

ДУМКИ НЕФАХІВЦЯ.

Я не „капіталіст", але з цікавости зайшов на виставу „Показу можливостей". І не жалую втрачених 2 годин. По-перше: переконався, що впорядчики уладили цю виставу у рямках ні трохи за широких. Навпаки, я сказав би, що вони трохи за вузькі і колиб їх були розширили, то змістилися би ще й такі вироби щоденного вжитку, як: виріб мужеських капелюхів, обува, парасольництво, виріб ковдер, матраців, рукавиць, мужеських камашів та багато-багато інших річей.

Але не про це хочу говорити. Цікавіших справ довідався я від стрічних купців, промисловців та кандидатів на промисловців. Говорили про це й те, про можливости розбудови нашого промислу й торговлі та про причини, чому саме наше виробництво й торговля поступають черепашиним ходом. Я там до розмов тих не дуже встрявав, зате пильно слухав. І що зачув, коротко перекажу. Може воно хоч у дрібній частині причиниться до направи лиха.

Зачув я, що фахівці для ріжних ділянок виробництва знайшлисяб таки між своїми; і капітали найшлисяб; і зрозуміння сили обєднаних капіталів теж нам не чуже! Бракує тільки довіря до економічного освідомлення наших мас.

— Щож, — каже один, мабуть людина не без гроша — можнаб попробувати виробляти серпи і коси. Штука не важка. Але, що ви вдієте, коли дядько почне дзенькати й надслухувати, — а він-же й музикальний, як на те, — тай присудить, що коса чужого виробу ліпше дзвонить? Тоді пиши пропало!...

— Того не бійтесь — каже львівський кулець. Наш „дядько" — то найпевніший, найсвідоміший консумент власних виробів. Гасло: „Свій до свого по своє" засіло вже в його розумі та в „упертій мужицькій волі". З ним можна починати хоч яку комерцію. Колиб так треба вам розчисляти на львівських покупців, то може й не дораджував би я вам.

— Якже так? — каже кандидат на промисловця. — Виж маєте тут тисячі найсвідомішої інтелігенції, чи не в більшости добре ситуованої. Це хіба мурована клієнтеля. Ніхтож інший, як інтелігенція накликає та спамятовує нас, селюхів, щоби при кожній нагоді віддавати заробітки своїм людям. Вонаж перша кинула гасло: Свій до свого!

— Дзвін до церкви скликає, та сам у ній не буває! Так і багато наших інтелігентів: гасла кидають, але мабуть думають, що на тому й кінець їхнім обовязкам. Тільки незначна частина львівської інтелігенції придержується цього гасла. Більшість зовсім байдужа до нього. Ви поспиталиб наших купців — вони розповілиб вам неодно про „свідомість" значної частини львівської інтелігенції. Що правда, то наша розвідка організована ще дуже слабо, але й ті відомости, що збираємо, застрашливі. Возьмім такий приклад: Є при вул. Личаківській українська споживча крамниця; у другій каменици теж споживча крамниця, жидівська; у третій така сама польська. У четвертій і пятій мешкають свідомі українці, урядовці. І як ви думаєте, чи повинні ці українці купувати в українській крамниці?

— Кажете, що повинні. І я так думаю. Але інакше думають власне ці свідомі українці: їм задалеко до своєї крамниці! Першу крамницю

ЧАЙ ПРІВЕС
Сильно запашний
Дуже видатний
ПІД ГАРАНТІЄЮ ПРИРОДНИЯ НЕ ПЕРФУМОВАННЯ
Знак охоронний

ЛЕВ ЯСІНЧУК. 8

АМЕРИКАНСЬКА УКРАЇНА

У СВІТЛІ „ПРОПАМЯТНОЇ КНИГИ".

ДУХОВЕ ЖИТТЯ.

Попри періодичну пресу, між якою є поважні часописи для пропаганди світогляду, ідей (є й деякі обчислені на „бизнес"), духове життя проявляється в окремих публікаціях, деяких дуже цінних, та в мистецькому житті. Тих, що свої думки списують принятою в літературі формою, є доволі багато. Очевидно, що їх працю часто треба рахувати тільки за вияв пильности чи доброї волі. Поезія має здебільша патріотичний характер.

Між тими, що пишуть вірші, вибивається Матвій Костишин (родом з Дегови пов. Рогатин), якого рядки блестять думкою, почуванням і доволі поправною формою. Він є немов офіційний поет української імміграції, що відкликається на всяку національну потребу, на кожне національне свято.

Степан Мусійчук (тепер автокефальний священник) — це наш краян з Коршова пов. Коломия. Це дуже плідний поет. Пише для оживлення життя народу і містить свої писання по часописах. Він є автором гимну У. Н. Союзу, до якого М. Гайворонський зложив музику. Пише також драми („В боротьбі за волю").

Деякі з письменників пишуть повісти чи драми і здебільша ховають їх у себе, бо нема видавця.

Кількох учених займається строгою наукою, як економіст Володимир Тимошенко, український агроном Олександер Грановський, Василь Галич (проф. сер. школи), о. Онуфрій Ковальський (видав працю про українську народню пісню). Їх праці писані англійською мовою.

Пропагандивні українські справи обговорені в більших англійських публікаціях, як Ukrainia's Claim to Freedom (Українське право до волі), видання У. Н. Союзу й Робітничого Союзу; Ст. Рудницького Ukraine; Friends of Ukraine (Приятелі України), видане бюром українського представництва; книжка про пацифікацію у Сх. Галичині Ом. Ревюка; Spirit of Ukraine (Дух України); Story of Ukraine (історія) Марії Гембаль; Strangers within our gates (Чужинці серед нас) о. Льва Сембратовича; крім того У. Н. Союз поміг видати книжку Дм. Дорошенка про Шевченка.

Різьбарство репрезентоване у Зл. Державах Олександром Архипенком, що ширше заманіфестував себе як український мистець на Світовій Виставі в Шикаго 1933. р. Якось дальших адептів того мистецтва між нашими в Америці не видно.

Краще вже представляється справа з малярством. Одначе носії цього мистецтва з життєвих потреб сходять до практичного малярства (декорація, фільмові підприємства, газетний „картун", композиція одежі і т. п. До більших мистців слід зачислити о. Гліба Верховського, що малював величаву церкву св. Миколая в Шикагу, М. Мироша, Дарковича, Росоловича, Барвінчака та Івана Кучмака[*]).

Немов доповненням огляду про літературний стан є стаття нашого стрілецького композитора, Михайла Гайворонського, п. з. „Наша музика в Америці". Автор обговорює все те, що причинилось дотепер до піднесення музичної освіти чи принайменше огляди на американській землі; все те, що там на музичному полі твориться, чию музику продукують залюбки українці в Америці та хто є її інтерпретатором. З композиторів працюють там Олександер Кошиць, М. Гайворонський, Роман Придаткевич і Павло Печеніга-Углицький. З солістів-співаків: Марія Гребенецька, Марія Машир і декількох мужчин, головно ті, що залишилися зі славної капелі Кошиця; вони є одночасно здебільша добрими диригентами хорів. З музиків інструменталістів безсумнівно найбільший Р. Придаткевич (скрипак), дальше Пилип Дубас, В. Чосник, В. Стеткевичівна, Л. Каськівна, Ягело, Кузів-Ревюкова та Грицеївна; всі вони скрипачки, а Ольга Ткачукївна піяністка. Декуди істнують орхестри — дуті („банди"), смичкові (м. ін. Гайворонського) й мандолінові. Але їх небагато, особливо в порівнанні з 60.000 самих шкільних орхестр в Америці.

Дуже займаючо ілюструє музичний розвиток американських українців Теодосій Каськів[*]) диригент хору в Нюарку Н. Дж. Він прослідив, що перша вістка про український хор (у Шамокін) відноситься до 1893 р. Була там уже й орхестра. Хор співав під диригентурою покійного вже (пізнішого доктора) Володимира Сіменовича. На концертах між численними точками красувалися такі улюблені твори, як „Щасть нам, Боже", „Погуляєм всю ніч" і т. п. А як заспівали на конвенції У. Н. Союзу 1897. р. „Я в чужині загибаю", то всі плакали. Який поступ зробили за той час українські хори в Америці, коли в 1934 р. виступали вже злучені хори в найбільших концертових галях Ню Йорку під орудою О. Кошиця!

Театральне життя почалося від малих театральних вистав („Знімчений Юрко" 1895. в Оліфанті), а кінчилося на невдачних, чи не дуже довго тріваючих організаціях постійних театрів у Ню Йорку. На всякий випадок — з репертуару зійшли зовсім чужі песи, а такі, як „Наталка Полтавка", „Запорожець за Дунаєм", „Мазепа", „Катерина" й інші більші завжди стягають українську публику. Та не тільки українську: є нпр. жидівський театр, що грає українські песи, і залю виповнюють головно жиди з Великої України....

(Далі буде).

*) Зі статистики О. Ревюка: „Наші літературні й мистецькі надбання в Америці".

*) „Рідна піснь і рідний театр".

ще можна поминути; але другої — то вже не випадає: Якже так? Вже три роки в нього купую, а тепер ні з цього ні з того йди до другого. Цього не випадає... Та ще, правду сказати, то споживчі крамниці таки обеднали значний відсоток українських споживачів. Але поспитайте ви в таких торгівлях, як галянтерійна кооператива „Базар" кераміка, мануфактура — одинокі цього роду українські фірми у Львові. Ото і сказалиб вам, кілько то в них українських покупців! Аж лячно, як мало. Жінки визначних наших громадян, членині Союзу Українок, кружка Р. Ш. ім. Ганни Барвінок і т. д. роблять покупки масово в магазинах ріжних Гандельманів, Квестів, Увєрів, Ферштендігів, Пфавів, Залеських, Авінів, Левіцьких та ріжних галицьких і негалицьких магазинів. Десятки тисяч залишають у чужих кишенях!...

— Не віриге? Зайдіть до мене, я покажу вам довгий-довгий список тих наших пань, що купують галянтерію, мануфактуру, перцелянку, яку можна дістати у своїх купців, у чужих фірмах.

— Кажете, в пресі?... ще не пора, чекаємо: може направлять свої помилки. Купець мусить бути терпеливий. А врешті — не справа загальномо громадська; про неї повинна загомонити вся українська преса з власного почину, повинна вдарити на тривогу! Наша купецька організація може дати дуже багатий матеріял та інформацій.

— А знаете — каже будучий наш промисловець — прибшла мені нова думка: якби так купецька організація найняла зо двох фотографів-аматорів, а ті щоб слідкували за нашими панями, коли йдуть за покупками: входить пані меценасова, радникова, директорова, а хочби і звичайна собі пані без „високого титулу" до чужої фірми — цок її на фільму! Виходить з покупками — знов: цок! А по якомусь часі уладити виставу світлин львівських українських покупців (розуміється: й мужчин не жалувати)...

— Знаете, думка добра. Ще й фільму можна зробити, по широкому світі показувати. Треба би цю думку розважити. Можна утворити нове підприємство для двох-трьох безробітних...

— Помагайбіг! — кажу. Не пожалую гривні, щоб погляпути на вибранців долі.

Адський.

Чи думаєте про своїх найближчих? Якщо так то лишуйте свої ощадности

В ПРОМ-БАНКУ,

Львів, ул. Ґродзіцьких 1, І пов.

бо тим РОЗБУДОВУЄТЕ РІДНІ ВАРШТАТИ ПРАЦІ.

ТУПЕТ і ВІДВАГА.

ПАН ГЕНЕРАЛ ГАЛЄР ПРОГОЛОШУЄ НОВИЙ ХРЕСТОНОСНИЙ ПОХІД.

До заяв і статтей протиукраїнського характеру, що їх так часто поміщує — останніми часами більшість шовіністичної польської преси, прибув ще один голос, який поруч голосних проповідей кс. Токаржевського є дійсним курйозом навіть у наших відносинах. Пан генерал Юзеф Галер надіслав на днях до редакції „Дзенніка Бидгоського" офіційного листа в українській справі, і його помістили на першій сторінці з оригінальним факсиміле автора. Ось зміст тої „декларації". Подаємо дослівно:

„Багато річей важко сьогодні зрозуміти, але обсервуючи дефензиву польщини на наших півд.-східних кресах, які є конечністю для нашого народу і держави, що й розуміли всі наші королі та статистики, **не можна перейти спокійно коло такого грізного явища** (усі підкреслення автора — Гром.).

Краще просто глянути в очі тому грізному явищу, бо ще можна зарадити злу, хоч — як каже кс. Токаржевський — не вдасться вже стрілок навернути, але можна їх щонайменше в їх застрашливому темпі задержати.

Подаю в продовженні статтю „Монітора Клевеландського" п. з. „На Волині не вільно людям говорити про Польщу" як доказ, що вже й **поляки за океаном занепокосні тим, що діється у нас на Волині.**

Сам-же я питаю: Чи в польській державі можемо довше толєрувати такого воєводу, як той на Волині? Чиж на це ми проливали на тих східних кресах стільки разів нашу дорогу польську кров в обороні того населення і тих земель, щоб тепер їх винародовлювати та приготувати до відірвання від Польщі?

Чейже завсіди памятатимемо нашу боротьбу, коли слава польської зброї зазначилась неодноктатно в битвах під Берестечком, Луцьком, Дубном та Острогом і т. д.

У світовій війні чейже знов наші польські легіони кровавились у гігантичному наступі Брусілова над Стиром та Стоходом і населення до нас горнулось; а не було це ніяке населення українське, якого там нема і ніколи не було, тільки польське населення Волині, що говорить діялектом, але польським, за царських часів силою навертане на православія, під пресією козацької нагайки, а завжди вірне Польщі.

Бо нема на Волині іншого корінного населення, як тільки це відвічно з Польщею зросле тамошне населення, що почуває себе польським, а не іншим.

Командував я там II. бригадою польських легіонів у 1916. р. і не памятаю, щоб я або хтобудь з жовнірів мусів уживати в звязках з волинським населенням іншої від польської мови, якою ціле населення знаменито володіло.

Отже яка рація може диктувати п. волин-

РАДІОПРИЙМАЧІ

ФІЛІПСА на догідні сплати для української клієнтелі лише в українській фірмі

„e-comp"

Львів, вул. Сикстуська 29. Тел. 203-30.

Алькоголь руйнує здоровля та добробут одиниць і народів

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА" Ч. 19.

О. К

Моя перша поважна роля.

Маю один цікавий спомин. Спомин артистки мандрівного театру. Я була тоді дуже молода, Казали мені (може й звіть за часто), що я гарна, на кожний випадок я подобалась, а це часом важніше, ніж краса. Обставини примусили мене піти на сцену. Театр я любила ще змалку і коли мені запропонували пристати до ново сформованої трупи, я навіть не завагалась. Це-ж була не тільки праця, не тільки запевнений заробіток (як я в це тоді вірила), але і приємність, яка велика приємність!

Мені дали відразу найкращі, найсимпатичніші ролі, над якими я нераз плакала, коли бачила їх ще дітваком на сцені. Я була та, що нещасно кохалась (на сцені) і в якій кохались щасливо та нещасливо, — що плакала, сміялась, тужила і вмірала. Сцена створила мені новий світ, в якому я жила, не бачучи буденщини. Буденні невигоди та непорозуміння блідли у світлі ламп, що що-вечора запалювалися на сцені і мовкнули серед оплесків, які що-вечора були нові. Бували такі вечорі, коли я діставала навіть (ах, яка горда та щаслива я тоді була!) квіти, чоколядки, а навіть — вибачте за щирість — любовні листи.

Все це належало до моєї професії і я звикала до тої пошани для мистецтва, бо вважала себе тільки за його представницю, яка скромно робить те, що може. Я не сумнівалася, що це була сила самого театру, а не моя, бо я теж підлавалася його чарові.

Одного разу приїхали ми до малого містечка, де вже виступали не вперше. Я грала „Казку" і мала величезний успіх. У тому місті привикли нас завсіди дуже тепло і це впливало корисно на гру артистів, які старалися дати із себе все, що могли. Мені здавалося, що я теж граю краще, ніж звичайно. Були і китиці квітів після кожної вистави. Чудові рожі пахили мене своїми пахощами. А може... може тут грала ролю свідомість, від кого вони? Бо я знала, хто їх прислає.

Хоч у трупі стежили за мною як за недосвідченою дитиною і я мала серед своїх сценічних товаришів бажаних і небажаних постійних опікунів, „той пан від рож" — як з нього глузували поза кулісами — таки зумів кілька разів проводити мене до дому. Два рази після проби вранці, раз після вистави.

Він був сином якогось радника чи адвоката. Я не орієнтувалась тоді добре в галицьких титулах і не знала точно, чи дуже поважні це становища ...та це було і байдуже мені. „Мій пан від рож" був молоденький, може рік-два по матурі, здається ще студент і подобався мені дуже. Він був дуже ніжний, несміливий, не вмів навіть вести цікавої розмови, тільки заєдно питався, коли ми ще раз зустрінемось. Я жартувала:

— Ми щойно зустрілись... ледви познайомились... ще не розстались, не почали розмови, а ви вже питаєте про нову зустріч?...

Він бентежився, казав, що я його не розумію, що він має мені щось дуже важне сказати і не хотів погодитись з тим, що коли провів мене до воріт дому, де я жила, то я справді вже мушу йти до хати.

Раз чекав він на мене більш як годину (як я дізналась згодом), а коли я вийшла в товаристві інших артистів, я бачила, як він ходить по тротуарі, наче злочинець, не маючи сміливости показати по собі, що він чекав. Ішов за нами дуже довго і таки в останній хвилині, коли я ввійшла до якоїсь крамниці пікпов за мною і аж там дискретно всунув мені в руки листа. Він носив його в кишені вже кілька днів, не маючи нагоди мені передати. Це був один з тих листів, які кожна з нас жінок дістає бодай раз у житті... Гадаю, що артистки дістають їх бодай раз до року.

Він був закоханий. А я? Я мала так багато ролі і бачила перед собою щовечора так багато мужчин, які слухали моїх слів із сцени, що я не мала часу задумуватись глибше над своїми почуваннями... Аж — —

Одного вечора прийшов до мене за куліси на перерві один старший пан і заявив, що хоче зі мною говорити. Він заявив це так спокійно, що я могла зовсім спокійно спитати його: коли хоче розмовляти і де? Спитав, коли я буду сама дома, бо це справа довірочна і я запросила його на другий день пополудні „до себе", справді цікава, чого він може хотіти. „Чейже не буде він мені освідчатись!" — рішила я.

Судовий радник — назовімо його так — Балицький приходив в імені свого сина — „молодця від рож". Не точно в його імені, бо його син не знав нічого про цю розмову і не повинен би нічого про неї знати. Хлопчина закохався в мені на смерть і хоче покинути студії, навіть вступити до театру — казав батько. Це трагедія для нього і для цілої родини. Він — правник, має здавати іспити, має перед собою гарну, далеку кар'єру в театр... наш мандрівний театр чи це для нього?... Я-ж сама знаю найкраще, яке це життя... без завтра, без забезпеченої будучини...

— Но добре — відповіла я — пане раднику, але я зі свого боку не дала вашому синові найменшої підстави...

— Я знаю, знаю... я все знаю... я вже розвідував...

Батько прийшов до мене з повним довірям просити допомогти йому, щоб справити сина на „правильний шлях". Я мушу поводитись з його сином так, щоб син виразно побачив, що я не відповідаю на його почування, що він мені зовсім байдужий ...зрештою я, як артистка, сама краще знаю, як це зробити, щоб усе було добре.

Я обіцяла, але коли радник вийшов, я розуміла, що не маю поняття, що мені робити. Ті всі речі, які я вміла зі сцени, не підходили зовсім до тої нової, яку мені накинув цей добрага, добросердний батько родини, сам безрадний і наївний.

(Докінчення буде)

ському воєводі вести українську і — що гірше — антипольську політику? **Що на це міністр внутріших справ"?**

Ми навели повний текст листа пана генерала. Ми далекі від того, щоб своєрідну й передовсім нам добре відому політику воєводи Юзефського називати українською. Це може писати якийсь абсолютний політичний анальфабет, для якого напр. на Волині українці не існують зовсім.

Цікаво тільки, що скажуть на таку заяву, заяву не якогось там ендека, а людини з політичним розумом і досвідом, людини, в якій велика частина польського народу готова була все бачити вождя — польські науковці й політики?

Нам здається, що такі „авторитетні послання" до польського народу не є хіба бажані для добра держави.

На всякий випадок тупет, що знайшов у собі старий генерал, як теж його віддвага писати про справи, про які не має поняття, мусить викликати у кожного — подив.

Гром.

Загальні Збори „Сільського Господаря".

Велику жовту салю „Народного Дому" при вул. Рутовського ч. 22. виповнили в середу 21. квітня ц. р. делегати кружків і філій, які зіхались масово на Загальні Збори своєї централі „С. Г.". Збори відкрив голова Т-ва **Мирон Луцький** в год. 10.30 передполудням і привитав представників: міністерства хліборобства інж. Вішнєвського, львівського воєвідського уряду — інж. Шостака та інж. Мосаковського, тернопільського воєвідського уряду інж. Нізо, Союзу Хліборобських Палат інж. Свежинського, Львівської Хліборобської Палати інж. Цемнолонського, представників преси, центральних установ та делегатів. Згадав про смерть 12 членів, память яких присутні вшанували повстанням з місць. До президії голова запросив **о. сов. Онишкевича і сел. Семенюка,** на секретаря **інж. Девосера.**

Голова спинився над легкою поправою кон'юнктури, що вплинула на деяку підвишку цін сільсько-господарських продуктів. Обговорив загальні напрямні діяльности „С. Г.", підкреслив велитенське зрозуміння селянством значіння своєї організації. Висловом цього зрозуміння є поважний розвиток „С. Г." в останніх роках. Українське селянство — як читаємо у звідомленні — переконалось підчас страшної господарської скрути, що „С. Г." гідно заступає та боронить інтересів своїх членів-хліборобів усюди там, де рішаються справи хліборобів: перед центральною владою; у міністерстві хліборобства, скарбу і суспільної опіки; перед воєвідськими урядами і скарбовими палатами і т. д. Крім того відпоручники „С. Г." та члени Української Парляментарної Репрезентації обговорювали засадничі справи з відповідними міністрами. Зокрема „С. Г." і УПР занялись життєвими **справами нашого селянства — земельною справою,** що набрала спеціяльної гостроти у звязку зі зростом парцеляційної акції, обмеженням обороту землею з парцеляції і зголошенням законопроекту про неподільність селянських грунтів. „С. Г." з УПР висунув до уряду домагання довгоречинцевих кредитів на купно землі, промислових та інших інвестицій на наших землях. „С. Г." звернув увагу на поглиблення фахової агрономічної праці на селі, на розбудову домашнього промислу і торговлі. Вкінці голова подякував за співпрацю представникам кооператив зі „С. Г." і відчитав привітне письмо голови Львівської Хліборобської Палати д-ра К. Палари з побажанням гарного розвитку „С. Г." і побажання швидкого повороту до здоровля **дир. інж. Храпливого.** Присутні одноголосно рішили теж вислати на внесок голови письмо з привітами і побажаннями швидкого виздоровлення.

З черги представник Союзу Хліборобських Палат з Варшави **інж. Свежинський** виголосив привіт (по польськи). Тому, що до верифікації протоколу з минулорічних Заг. Зборів вибрано тричленну комісію **інж. І. Лапчук, інж. Р. Голод та інж. А. Голод** доповнили друкований звіт з діяльности Головної Ради і Дирекції „С. Г.". З цих звітів присутні довідались, що **число членів „С. Г." постійно зростає; за останні два роки подвоїлось і з 57.000 у 1934. р. дійшло нині до** 107.296. У звітовому році зросло число членів на 34%, а саме фізичні члени на 35%. У порівнані до 1934. р. число фізичних членів „С. Г." зросло на 80,9 %. **Одночасно зросло число членів пересічно у поодиноких кружках „С. Г." з 52-ох у 1935. р. до 62-ох у 1936. р. Збільшилося теж число кружків „С. Г." з кінцем 1936 р. до 1.683 або на 16 %** (у 1935. р. — 1451). Централя „С. Г." переводить реорганізацію своїх повітових підбудов, своїх філій, щоб уможливити їх відповідне матеріяльне вивінування і нагляд праці в терені. З кінцем 1936. р. було 63 філій. Розбудова організації в глибину довела до зміцнення матеріяльної основи кружків і філій „С. Г.", що їх майно дійшло з кінцем грудня 1936. р. до 219.837 зол. Членські вкладки доходять по кружках до 60.000 зол. Ради філій і кружків уладнли понад 200 дошких курсів. Організаційну і фахову працю філій ведуть агрономи та інший фаховий персонал, яких число в діловому році дійшло до 101. Вони обслуговують 43 філій, а багато філій жде на агрономів, яких на жаль нема. І це одна з головних турбот Т-ва, що примушене з цією метою підготовляти собі інструкторський персонал, Х. В. М., сільських господинь. Матеріяльне забезпечення агрономів ще далеке до того, що відповідало б фаховому знанню і виконуваній відповідальній праці. Тому агрономи оснували свою станову організацію, якаб попри професійні справи подбала про підготову агрономічних працівників. Централя вдержує звязок з філіями виїздами делегатів і таких виїздів було 226. Фаховою працею в ділянках: агротехніки, зоотехніки, садівництва і городництва, організації господинь, шкільництва та Хліборобського Вишколу Молоді кермувало 11 головних секцій при централі Т-ва. В діловому році переорганізовано секції господинь і **з кінцем 1936. р. було їх у краю 216, з того 4 філіяльні секції, що обєднують 7.047 членів.** Працю по секціях ведуть інструктори, яких було 21. Вони уладнли 42 курси для сільських господинь, на яких було понад 600 учасниць, дві вистави жіночих робіт, одно свято матері і 6 повітових жіночих нарад. **У діловому році відбулось 42 курси Х. В. М., на яких вишколено на провідників 1.167 осіб молоді, на загальну кількість зголошених 893 гуртків Х. В. М. з 9.681 членами,** так, що кожний гурток має вишколеного принайменше одного передовика чи передовичку. **Отже число гуртків зросло в діловому році на 59%, а змагунів на 50%.** Слід підкреслити, що „С. Г." уладжував згадані курси, бо нема рідних хліборобських шкіл (один ліцей у Черниці, молочарська школа „М. С." у Стрию і хліборобська школа Т-ва „Просвіти" в Милованню).

З рахункового звіту **дир. інж. М. Холевчука** присутні довідалися, що „С. Г." вийшов оборонною рукою в діловому році у своїй фінансовій господарці і замкнув свій білянс за 1936 р. невеличкою надвишкою 717.72 зол., що є немаче символом тугости станової організації українських селян.

По звіті інж. Г. **Еліяшевського** в імени Контрольної Комісії та виборі семичленної Комісії-Матки, розвинулась оживлена тригодинна дискусія, в якій забирало голос 26 осіб, а саме: **Лесюк (Рудки), Годованець (Княждвір), М. Стек (Черче), Паук (Бібрка), Семенюк (Коршів), інж. П. Лех (Борислав), І. Паливода (Лани — Бібрка), інж. Залізняк (Станиславів), Зеленяк (Підгайці), Г. Ропа (Рожнів), Г. Сушко (Ременів), п-ні М. Рудницька (Львів), ред. Кисілевська (Коломия), пос. З. Пеленський (Львів), проф. Филипчак (Самбір), інж. Кушей (Борщів), п-ні Паарова (Яворів), Ю. Чубатий (Броди), М. Кучва (Рожниці), інж. Блащук (Сокаль), дир. Бачинський (Перемишль), інж. Раковський (Теребовля), інж. Стойкевич (Зборів), пос. Г. Тершаковець, о. Фаціевич (Львів).**

Промовці порушували головні болячки нашого села і вказували на перешкоди адміністраційної влади і самоуправних установ (повітових виділів) у праці кружків „С. Г.", що виявлялась головно з їх боку скресленням підмог для кружків „С. Г.". Майже всі промовці навязували до заяви представника Союзу Хліборобських Палат про вагу співпраці хліборобів у Польщі, стверджуючи, що на низах такої співпраці не видно. Ба, що більше! Стрічається самі перешкоди. **Найбільшою перешкодою у нададнанні такої співпраці є нова хвиля кольонізації зайшлим елементом тоді, як українські селяни буквально дусяться на своїх нивках. Присутні нагороджували усіх промовців, що порушували цю найболючішу справу нашого села, зокрема промовців селян і послів: З. Пеленського та Г. Тершаківця голосними оплесками. Таким чином представники уряду мали нагоду наглядно переконатися на тому конгресі українських селян, що цієї основної, бо життєвої справи українського народу не можна довше легковажити. Земля мусить перейти в руки місцевого населення — підкреслювали однодушно майже всі промовці, бо в протилежному випадку зневірений і доведений до розпуки селянин дасться заманути в сіти комуністів.**

Порушували теж справу розбудови домашнього промислу та необхідність припинити нечуваний визиск тих дрібних виробників, малоземельних і безземельних селян.

Одночасно всі промовці висловлювали повне признання Головній Раді і Дирекції „С. Г.", підкреслюючи, що зміст праці Т-ва значно поширився і поглибився у порівнанні до минулих років. Т-во набирає щораз то більшого значіння як господарська централя, як представник оборони та заступництва інтересів українських хліборобів. Завдяки своїй праці і послідовним змаганням знайшов „Сільський Господар" зрозуміння і піддержку селян та стає важним чинником, як господарська установа в економічному життю в краю. Поволі і постороні чинники приходять до переконання, що в розбудові господарського життя в нашому краю не можна поминути Т-ва „С. Г.". „Сільський Господар" звернув увагу на значіння нашої власної аграрної політики краю. Попри розбудову організаційної і фахової праці, попри оборону інтересів села, ділянка аграрної політики стає чи не найважнішою під сучасний мент. Значний зріст числа членів є великою моральною основою, на якій спирається праця „С. Г.", а зріст впливів членських вкладок і співпраця з нашою кооперацією та її матеріяльна піддержка є тією основною підставою, що вможливлює правильну, плянову зорганізовану працю Т-ва. І хоч як поважні дотеперішні осяги праці „С. Г." у всіх її ділянках, то проте перед Т-вом ще багато важкої праці у звязку з розбудовою господарського життя краю. Цієї праці не виконає Т-во без підтримки краю і зміцнення співпраці споріднених установ, в першу чергу нашої кооперації.

Вияснення промовцям давав голова М. Луцький та дир. інж. Холевчук. Після того Заг. Збори одноголосно признали абсолюторію Головній Раді та Дирекції „С. Г.". Далі голова зреферував в головних зарисах плян праці на 1937 р., а дир. інж. М. Холевчук проект будженту на 1937 р., що їх приняли Збори однодушно і без дискусії на знак довіря до теперішнього Проводу „С. Г.".

До Гол. Ради вибрали присутні більшістю голосів на внесок голови Комісії Матки дир. Ковальського таких осіб: **І. Шепаровича** з Колодіївки, **пос. З. Пеленського, дир. А. Палія** обох зі Львова, **інж. Дидинського** з Дрогобича, **дир. Ю. Шепаровича** та **дир. О. Радловського** — обох зі Львова; на заступників: **інсп. Терпиляка** зі Залукви, **дир. Л. Бачинського** з Перемишля та **б. сен. М. Кузьмина** з Озірної. До Контрольної Комісії ввійшли: **дир. А. Мудрик, І. Павлик та інж. Г. Еліяшевський;** їх заступниками є: **інж. Девосер** та **сел. М. Кернога.**

При кінці Зборів **п-на Филипчаківна** виголосила реферат про шовківництво, після чого голова замкнув ці ділові Збори в год. 5-ій пополудні.

Нова книжка.

ЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ:

Як чоловік зійшов на пана

З автобіографією автора і карикатурою Е. Козака.

Веселе оповідання про молодця, що зводить із собою тяжку боротьбу: що вибрати — любов і добру „партію", чи працю для громадянства. Оповідання повне гумору та бадьорости.

Ціна книжки 2 зол. 50 сот.

ЮГОСЛАВЯНСЬКИЙ ПРЕМІЄР ВІДВІДАЄ МІН. ЧІЯНО.

БІЛГОРОД, 21. IV. ПАТ. Один із проурядових часописів у Любляні приніс вістку, що прем'єр Стоядінович відвідає міністра закордонних справ Італії гр. Чіяно 30. квітня. Побуде три дні в Римі та буде переговорювати в справі Альбанії.

—o—

ІТАЛІЙСЬКИЙ КОРОЛЬ ІДЕ ДО БУДАПЕШТУ.

Авас повідомляє з Риму, що італійський король із жінкою відїде до Будапешту 18. травня. Із королем поїде міністр закордонних справ Чіяно.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ

СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ

АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?

ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО НАШОГО ЩОДЕННИКА

З ПРИРОДИ І ЖИТТЯ.

У хмарі синього димку.

Від перших хвилин появи в Европі тютюну до куріння почались спори про цю нову приємність. Куріння тютюну поширилось в Европі після повороту з Америки II відкривників Колюмба і його моряків. Від тоді синій димок розширявся щораз більше по світі, загортав і загортає під свої крила щораз більше жертв, що їм приємність насолоди синім димком тютюну стала зчасом налогом.

Різні є погляди на шкідливість куріння тютюну або трійливости його головного складника, т. зв. нікотини. Нікотину зачислюють до групи рослинних отрут т. зв. алькальоідів. Чиста хемічно нікотина є незвичайної сили отрутою. Кілька крапель чистої нікотини стане, щоб затроїти кріликa, при чому крілик гине внаслідок пораження та затримання акції серця.

Ступінь шкоди для організму курця залежить від нього, передовсім від гатунку та кількости зуживаного ним тютюну. При тому та кількість є дуже умовна, бо в одного, більш вражливого, вже мала кількість викуреного тютюну викликує шкідливий вплив.

РОЖІ І ГВОЗДИКИ

безпосередньо з Рівіери по найдоступніших цінах

НІЦЕА" — Академічна 20. — Тел. 112-02.

Нікотина в малих дозах діяє побудливо, одначе затяжне вживання тютюну ослаблює змисли і волю. Затруєння нікотиною спричиняє у курців шлункові, очні, ушні та кишкові недуги, ще й часті болі голови. Це потверджує факт, що часто на такі болі та хороблині прояви помагає скоро та основно лише недовга навіть перерва в курінні.

Хемічно чиста нікотина — це прозора рідина, що має характеристичний, сильний тютюневий запах і гострий, терпкий смак. Нікотина находиться в рослині вже від початку її росту; кількість нікотини в рослині (тютюні) збільшається з розвоєм і дозріванням рослини. Кількість цієї трутини в різних родах тютюну неоднакова, а залежна головно від гатунку рослини, грунту, на якому росте, підсоння краю, її управи, сушення ітп. Найбільш нікотини є в азійській відміні тютюну, бо аж ок. 5 прц., в американській 2—3 прц., гаванській 3 прц. Розмірно мало нікотини є в тютюні нашого краю, бо пересічно пів прц.

Крім нікотини шкодять людському організмові ще інші хемічні тіла, що находяться в тютюні і визволюються з нього при курінні нпр. папіроски. Найважніше з них це трійливий газ, званий окисом вуглю. Він повстає з тютюну при його спалюванню. Що він є шкідливий видно з осьнького досвіду: дослідники помістили під шкляним кльошем мишки, а потім впустили під кльош дим, що повстав при спаленні 2 гр. тютюну. По короткім часі мишки згинули. Колиж перед впущенням диму до кльоша, перепустили дим нпр. крізь рурку з кришталами хльорку міді, що виловлює і присвоює соб'і цей окис вуглю, — тоді миші не гинули.

При випаленні 1 папіроски повстає коло 30—40 шм.³ того отруйного газу (окису вуглю). Тому не диво, що в налогових курців находиться в крові більше окису вуглю,бо коло 0,85 прц., коли у крові некурця є всього не більше 0,25 процент.

Цій отруті приписують фізіольоги звироднення печінки, розладдя травлення та збільшену побудливість нервового симпатичного укладу, що проявляється нахилом до бронхітів, грудної дихавиці (астми), шлунково-кишкового розладдя (катари, затвердження, розвільнення, кольки). Також довготревале і часте курення тютюну ослаблює серце і його працю, підготовляє вапніння та витрату гнучкости кровоносних судин. Все це ослаблює значно організм людини, даючи йому взамін непропорціонально мало приємности. Одначе і цієї приємности часто курець не має. Приємність бувае тільки в початках курення, потім приємність переміноється в наліг, котрому налоговий курець мусить служити.

Людський організм не відчуває зовсім потреби „синього димка". Молоді курці, новики, курять здебільша „для фасону", задивившись на старших і вважаючи це „ознакою мужескости". Зновуж з жінок багато тих, що курять, це звичайно менше чи більше істерично-психопатичні типи, що, згідно з традицією вважають „синій димок" заспокайливим ліком на нерви. Деякі жінки курять з „демонізму та вампіризму", бо так учать їх їхні ідеали, фільмові „вампи і демони" з довгими папіросами в устах. Зрештою є мужчини, яким у жінок цей прояв дуже імпонує, ну, а чого не роблять жінки, щоби лиш подобатись поганійшій частині людського роду?!

Так поволі витворилася коло „синього димку" смішна, неоправдана традиція, що манить і пхає все нові і нові жертви в обійми легкої хмарки синього димку.

Богдан Галібей.

Лише ощадністю здобудеш добробут і незалежність!

МІСЬКА КОМУНАЛЬНА КАСА ОЩАДНОСТИ У ЛЬВОВІ

ВУЛ. ВАЛОВА ч. 7 і 9 та її **Відділи** при вул. Городецькій 60 і вул. Жовківській 75

приймають вклади ощадности почавши від 1 зол.

Щоби дати змогу **купцям і промисловцям** помістити денні торги в касі, урядові години у видатковім відділі **щодня до год. 19·30.**

За вклади та їх опроцентування ручить Громада міста Львова цілим своїм **майном.** 66—7

Пістряк — острах нашої доби.

Пістряк, званий популярно раком, — це лихий новотвір, що повстає з наболонної тканї людського тіла. Наболонна тканя це та клітинна покрива, що покриває ціле тіло (н. шкірень), вистелює жили тіла (олегочна, очеревна та ін.), творить всякі залози і вистелює всякі проводи (слизна болона кормового проводу, відділових дорог і т. д.). Пістряк виходить лише з тої наболонної тканї, але характеризується тим, що його тканя розвивається хоробливо надмірно, тратить подобу і функцію тканї, з якої повстав і стає для людського організму баластом, от так як нпр. для дуба омела. Одначе коли омела живучи соками дуба, більше йому не шкодить, то пістряковий гудз, розростаючись, нищить той орган тіла, де розвивається, перемикається лімфатичними судинами в інші околиці людського тіла і творить там нові „кольонії". Цей новотвір спричинює місцеві шкоди для організму тіла, що занятий новотвором, нпр. знищення слизної болони шлунка, наслідком чого нестравність та кровотечі зі шлунка. Загальна шкода для організму полягає на утраті крови, коли пістряк прогризаючи кровяні судини спричинює і кровотечі. Також пістряковий гудз витворює шкідливі отрути, що дістаються до крови та спричинюють шкідливий вплив на цілий організм. Проявом цього є передчасне хирлятво, вихудіння та швидке знесилення.

Цей лихий новотвір виступає залюбки в людей у віці від 40 літ вгору. Займає найчастіше такі органи людського тіла як шлунок, ураз (матиця), грудна залоза у жінок, печінка, кишки, черевослинниця, легені; в інших органах появляється рідше.

До недавна медицина була безсильна супроти цього важкого схоріння. В останніх літах могутньою зброєю проти пістряка показались промені Рентгена та раду,що незвичайно сильно нищать клітини пістряка і спричинюють розпад новотвору. Одначе найліпше завчасу хірургічно усунути новотворовий гудз.

Від часу цих способів боротьби з пістряком — цей новотвір вже не є такий грізний для хорих на нього, бо нинішне лікування дає вже багато даних на його вилікування, особливо коли хорий завчасу за нього подбає.

НОВІСТЬ!

Порцеляну з вишивкою

Сервіси столові, до білої кави, до чорної кави, гарнітури до тіст, філіжанки, гарнітка, тарелі і т. д.), яку впровадила в продажу **Ф-МА КЕРАМІКА** продають такими складами

„НАРОДНЬОЇ ТОРГОВЛІ"

Станиславів, Перемишль, Тернопіль, Дрогобич, Коломия, Стрий, Снятин, Самбір, Рогатин, Броди; Броди; Сянік, Городенна, Борщів, Золочів, Збараж, Косів; Мостиська, Сокаль, Турка, Луцьк, Олика, Володимир; Бориспав.

На бажання висилаємо багато ілюстрований цінник.

КЕРАМІКА ПІД УПР. О. ОНИСЬКА

669 2—3 ЛЬВІВ, ВУЛ. ГАЛИЦЬКА 5.

САМОХІД-ДИВО.

Одна американська фірма збудувала недавно незвичайно практичний самохід. Є це вантажний віз; він ріжниться від звичайного тим, що може порухуватися і по звичайній дорозі і по шинах залізничого шляху. Будова цього воза зовсім проста; самохід має два комплєти коліс: одні самоходові, другі залізничі. Коли опони самоходових коліс виповнені повітрям, залізничі колеса находяться кільканацять цм. над землею і самохід їде по дорозі. Колиж такий самохід найдеться на залізничих шинах, тоді випускають повітря з опон, самохід опадає на залізничі колеса і може зі значною скорістю бігти по шинах.

ГАРЯЧКА — СПАСЕННИМ ЛІКОМ.

Багато лікарів вважає зріст температури організму т. зв. гарячку за прояв додатній для хорого організму. На їх думку гарячка є проявом самооборони людського організму проти того чинника, що викликує недугу (нпр. бактерії). Є в тім погляді багато слушности, одначе і правдою є, що висока гарячка, що тревае задовго, виснажує організм і викликує хороблині змін, подібні до зварення, у таких ніжних органах тіла, як серце, печінка, нирки, селезінка.

Одначе є недуги, для яких гарячка показалась спасенним ліком. Ось нпр. славний віденський неврольог, проф. Вагнер-Яврегг, почав лікувати гарячкою одну з найважних недуг, т. зв. поступовий параліж, умові недуги, що може повстати в деяких людей в кільканацять літ по сифілісі. Викликують її зарязки сифілісу т. зв. спірохети. Вони виглядають під мікроскопом як рухливі коркотягові шрубки. Згаданий професор защіплював хорим на поступовий параліж зарязки малярії; при цій недузі виступає, як відомо дуже висока гарячка, від чого її і звуть „пропасницею", „лихоманкою". Та висока гарячка діяє вбивчо на ніжні, вражливі спірохети сифілісу, вони гинуть, їх отрійлива їдь розпадається, а хорий вертається з божевілля до повного здоровля. Сьогодні його метода приняласа в цілім світі і є справжнім добродійством недужих.

Крім поступового паралічу лікують ще тепер гарячкою запалення суглобів, тощо.

Щоб улекшити лікування хорих гарячкою в Америці винайшли тепер спеціяльні апарати, що дають змогу лікареві довільно регулювати температуру хорого. Апарат має таблицю, на якій стрілка вказує гарячку. Лікар наставляє вказівку на яку потрібно риску (37,5°, 38°, 40°), а апарат зараз дає бажану температуру.

—o—

ОПІКА НАД ДИТИНОЮ В БЕЛЬГІЇ.

Цікаву форму лікарської опіки над дітьми завела „Народня організація опіки над дитиною" в Бельгії. Вона видала т. зв. „санітарну книжечку", котру поручає кожній матері. Завзята пропаганда з тамошніми лікарями цієї книжечки між матерями, має на меті призвичаїти їх до невпинної лікарської опіки над дитиною, що росте і розвивається. У тій книжечці, що три місяці лікар дитини завначує у спеціяльних рубриках стан здоровля дитини, напрям її розвою та кожний факт, важний для її здоровля.

—o—

ПОГОДА.

В найближчих днях пануватиме зміна погода із захмаренням пересічно трьох четвертин неба. З півночі надлинули хвилі полярноморського повітря, що змішавшись з теплим повітрям полуднево і північно західних теплих вітрів, дадуть хмарну і часом дощеву погоду. Хмари на висоті 200—400 м. над землею. Метеорольоги припускають, що така зміна погода з перевагою негарної трепатиме ще кілька днів.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Бомбові літаки без летунів.

КАРТИНИ МАЙБУТНЬОЇ ВІЙНИ.

Андре Белльо призадумується в тижневику „Ві" над можливостями бомбардування спокійних міст із літаків без летунів. Автор уважає цю справу за вирішену і аналізує її на прикладі з Парижем.

Летунський центр.

Літаком без летуна кермують при помочі радіових хвиль. Центр кермування міститься не на землі, тільки на окремім літаку, який керує не лиш одним апаратом, але цілою фльотилею. Техніка телемеханіки осягнула тепер такий ступінь розвитку, що кермування фльотилею літаків без летунів відбувається зовсім без труду.

100.000 кг. бомб.

Сто літаків — „роботів" розміщені на ворожій території на чотирьох аеродромах віддалених від Парижа 400—500 км. У відповідну хвилину відриваються вони від землі, чотирома ескадрами по 25 літаків кожна. Одночасно з ескадрою вилітає і керівний літак, якого залогу творить 6 осіб. Цей літак підлітає на висоту 6—7 км. Кожний літак-робот держиться нижче, всього на 6—7 км. і везе по 1.000 кг. бомб. Разом ціла ескадра везе 100.000 кг. бомб.

З чотирьох сторін.

Наступові ескадри летять чотирома відділами з чотирьох різних сторін на Париж. До столиці Франції повинні вони долетіти за півтора години, одначе не треба забувати, що на випадок протинаступу французьких літаків-хижаків, ворожі роботи впадуть разом із своїм вибуховим вантажем на територію ворога. Тому командант ескадри буде так кермувати літаками, щоб по змозі вони пролітали над густо заселеними і промисловими районами.

Як у повісти Уельса.

Воздушний бій французьких летунів із такою „сліпою" ескадрою буде справді фантастично виглядати. Командант ескадри відповідно знизившись і приглянувшись докладно маневрам французів, кермуватиме „роботами" так, щоб вони зударились із ворожими хижаками. Всі зусилля французів будуть іти в тому напрямі, щоби вістрілити керівний літак. Якщо це їм вдасться, тоді ескадра буде летіти у простій лінії, поки стане бензини і не впаде на землю. Дальшим завданням французів буде вістрілити їх по одному над незаселеними місцевостями (морем, полем і т. д.). В іншому випадку „роботи" навіть без керівного літака можуть накоїти ще чимало лиха.

Протиакція.

Найсильнішим засобом оборони перед наступом літаків „роботів" будуть радіові хвилі — паразити, що їх висилатимуть у повітряні простори французькі станції від хвилини появи ворожих літаків, щоб їх унешкідливити. Ці хвилі будуть перебивати сигнали керівного літака і таким чином будуть намагатися цілу ворожу ескадру підчинити своїму центрові.

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ О. ЛЕВИЦЬКА І С-ка
у Львові, вул. Кордецького 50,
Тел. 26 0-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх краскаx
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в губах у всіх краскаx
ПАСТУ до підлоги „Французька воска" (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до білля помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732

АМЕРИКАНСЬКА ГОТОВІСТЬ ДО ПОДРУЖЖЯ.

Із Ниці повідомляють, що там давно вже не було такого напливу туристів, як тепер.

Правда туристи теж не такі, як колись — легендарні, які силоміць намагались позбутися доларів, фунтів і рублів. Теперішні гості скромніші. Та два-три роки тому й таких не було. Тому власники гостинниць і пансіонів не мають чого носом крутити.

Наплив гостей пояснюють одні новими законами праці, другі конюнктурою, а ще інші девальоацією франка і близьким речинцем світової вистави.

Підчас латинських Великодних Свят не було в Ніці ні одної вільної кімнати, ні одної гостинниці...

У звязку з цим переповненням трапилась така подія:

Серед ночі, втомившись від мандрівки по готелях за вільною кімнатою, добився якийсь американець із клунками до останнього готелику на кінці міста.

Господар здвигнув раменами.

— Пождіть до завтра! Можливо, що якась кімната буде вільна. Але тепер всі заняті. Двох гостей помістив я в лазничках, одного в коморі. Не можу вам хіба дати кімнати своєї доньки — розумієте самі...

Американець хвилину подумав.

— А вона сама одна.

— Очевидно... Вона має шіснадцять літ.

— Візьміть мої клунки і пішліть за пастором. Яке число кімнати? Я женюся з вашою донькою.

„Я схопив сина Ліндберґа".

Маячня недужої голови.

„Парі Суар" подав статтю комісаря Гіома про москаля Горґулова убивника президента Думера. Спомини Ґургулова мають наголовок: Моя сповідь перед Богом — мова підсудного.

Текст цієї сповіди не був ще ніде друкований і спомини Гіома є перші, які появились друком. Коли досі ще хтонебудь сумнівався в умову недугу Горґулова, прочитавши цю сповідь, мусить признати, що в нього справді не були всі в дома.

Головним ворогом Ґургулова — Чехословаччина. З його слів виходить, що він кілька разів намагався вбити Масарика та це йому не вдавалось. На Франції мстився він тому, що французи приятелі чехів.

Пімста на Америці.

— На Америці я рішив пімститись — пише Горґулов — тому, що вона так, як і Франція є приятелем Чехословаччини. Пімсту придумав я виїмково страшну.

„Я почав шукати найпопулярнішого чоловіка Америки. І я його знайшов. Це знаний летун, перший який пролетів океан, полковник Ліндберґ.

УКРАЇНСЬКА СТОЛЯРСЬКА РОБІТНЯ
3356 33—100
АЛ. КУШИКА
Львів, вул. Скарбківська ч. 28.

Жахливий плян.

„Я опрацював дуже простий, та одночасно жахливий плян. Я рішив схопити малого синка Ліндберґа. Що сказав, те й виконав. Коли я задумую якунебудь справу — негайно її виконую. Не критикую, лиш працюю. Неможливе, дурне, чи нерозумне для мене не існує. Моїм гаслом у терористичній боротьбі є „хочу", „так мусить бути" і засоби освячують мету. Схопити сина Ліндберґа московському емігрантові, який перебивав у Франції майже неможливо і виглядає на правдиве божевілля. Одначе коли хтось має гроші, залізну волю та співпрацю сильної і доброї організації — може виконати навіть найтрудніші справи.

Змова у Гаврі.

„Моя терористична організація не велика, але складається виключно із моряків та артистів, значить людей, які подорожують по цілому світі, людей енергічних та інтеліґентних. Я почав листування з членами моєї організації моряками, службовиками в американській торговельній фльоті, які часто відвідують французькі пристані. При допомозі шифрованих листів я повідомив їх, що підготовлюю поважне діло. Ми умовились на стрічу в Гаврі і ми опрацювали плян схоплення малого Ліндберґа.

Я схопив Чарлі Ліндберґа.

Плян опрацювали ми аж до найменших подробиць. Сина Ліндберґа схопила моя терористична організація а не американські ґанґстери. Жінка одного моряка, члена моєї організації привезла малого Чарлі до Франції. Я особисто стрінув маленького Ліндберґа в Гаврі і передав в інші руки.

І хлопчина живий досі.

„Кажу вам по словам лікаря: син Ліндберґа здоровий, тільки блідий та анемічний. Гостре підсоння Америки шкодило малому Ліндберґові, тому я перевіз його на Рів'єру, де він живе зовсім здоровий.

Кожного тижня відвідую його, провірюю стан його здоровля і вагу та познайомлююсь із умовинами його життя та харчування. Та ніяка поліція на світі не довідається, де скривається малий Ліндберґ і не пізнає тайни його схоплення".

Справді маячня недужої голови. Імовірно ще багато знайдеться божевільних чи авантурників, які будуть признаватись до схоплення сина Ліндберґа.

ОДЯГИ ВЕСНЯНІ
жіночі і мужеські поручає по низьких цінах
Мечислав Залєский
Львів, пл. Марійська ч. 10. Тел. 200-53.

ПОВЗИ ПАРИСЬКОЇ ПОЛІЦІЇ.

Проект узброїти паризьку поліцію новою зброєю стає тепер дійсністю; бо сама тепер паризька поліція переводить проби з чотирьома повзами спеціяльно приладженими для паризької поліції. Кожний повз коштує міліон франків. Повзи обведені сталевим панцирем, який не пропускає куль і забезпечені малими віконцями. Мотор міститься з переду і зазду, так, що з кожну хвилину можна змінити напрям. Та найоригінальнішою прикметою поліційного повзу це його узброєння. З віконець вистають дула, які вистрілюють на віддаль 15—20 м. цевольоідові кулі. Крім цього сильний вентилятор викидає сипкий пісок на відстань 100 м.

Паризька поліція кладе великі надії на цей вентилятор і пісок.

Дрозд Львів
Порошок до печення
Цукор ванілінований

СТАТИСТИКА ЗЛОЧИННОСТИ У ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

Едгар Гувер, начальник федеральної поліції подав таку статистику злочинности у Злучених Державах:

Загальна скількість злочинців досягає 4 міл. людей. У 1936 р. виконано 13.242 убивств, 7.881 сексуальних злочинів, 34.300 грабунків, 47.534 збройних нападів і 716.000 крадіжей. У минулому році вкрали в Америці 213.712 авт.

Подяка.

Ощи почуваємося до обовязку зложити подяку Товариству взаїмних обезпечень на життя

„КАРПАТІЯ"

у Львові за скоре й без зайвих трудностів виплачення повної обезпеченої суми, що Покійний мав парох бл. п. О. Шамбелян Степан Юрис був обезпечений у тому Товаристві.

Скоре та акуратне виплачення обезпеченої суми, призначеної згідно з волею Покійного на греко-като. Церкву св. Воскресення в Волочеві, уповажнює нас поручити це єдине українське Товариство обезпечення на життя „КАРПАТІЯ" у Львові найширшим кругам української суспільности.

За гр. кат. Комітет Парох.

О. Микола Стечишин, парохіяльний завідатель.
Василь Чорнодольський. 1—1
713

Со широкому світі.

Польський міністр закордонних справ Бек приїхав нині до Букарешту. У недалекому майбутньому слід сподіватися поїздки през. Мосціцького і марш. Ридза-Сьміглого до Букарешту і короля Карла І. — до Варшави.

Французький віцеміністр Далядіє приїздить нині на 3 дні до Англії.

В аргентиському місті Ля Плята викрили комуністично-анархістичну змову, що підготовлювала повстання на 1. травня. Провідників і чимало членів арештовано.

У Сирії проголосили амнестію для політичних винівників та утікачів.

Британські урядові кола, як кажуть ставляться з резервою до ініціятиви посла Лєнсбері, що на власну руку переговорював з Гітлером про плян міжнародньої господарської конференції.

Австрійські націонал-соціялісти уладили вчора, з нагоди уродин Гітлера, великі демонстрації; м. ін. вони порозпалювали на вулицях і на горах великі вогні у формі свастики.

Якщо хочете

побажати Великодня на сторінках „Д і л а" своїй рідні, приятелям і знайомим

спішіть

прислати побажання, бо приймаємо їх тільки до четверга 29. ц. м

Побажання до 15 слів коштує 2 зол., кожне дальше слово по 20 сотиків.

МАДЯРСЬКИЙ МІНІСТР ВІЙНИ У НІМЕЧЧИНІ.

ПАРИЖ, 21. 4. ПАТ. Ген. Вільгельм Редер, мадярський міністр війни, приїхав нині рано до Берліна та зложив вінець під памятником погибших у світовій війні.

—o—

ГЕРІНГ В ІТАЛІЇ.

БЕРЛІН, 21. IV. ПАТ. Міністр Герінг виїхав нині із жінкою до Італії, до одної з лікувальних місцевостей. По дорозі відвідає і Рим.

НОВИНКИ.

— **Найкращі лиси, пелєрини** виконує і поручає **Ю. Глушевський, пл. Капітульна ч. 3.,** тел. 254-46. Приймаю футра літом до перехования.

— **Весняний сезон у Черчі.** Весняний сезон у Черчі починається 5. травня. Ті, що хорію ть на ревматизм, гіхт, ісхіяс, злу переміну матерії, шлункові, ниркові та жіночі недуги повинні користати з найдешевших цін і найдогіднішого часу лікування. Інформації: Управа Живця, Черче, п. Рогатин. 642 8—10

— **„Українська консолідація, — її потреба, можливости й перешкоди".** На таку тему ред. Іван Кедрин виголосить в четвер 22. ц. м. відчит у домівці „Молодої Громади" в год. ½7 вечора. Вступ для членів Товариства (Клюбу) „Молода Громада" і Т-ва Письменників і Журналістів безплатний.

— **Вшанування вчених славістів.** З приводу 70-ліття уродин д-ра Олександра Колесси і д-ра Володимира Францева, професорів чеського університету у Празі, відбудеться 22. ц. м. надзвичайне засідання фільософічного виділу цього університету. Після вступного слова декана виділу відбудуться реферати проф. Горяка про наукову діяльність д-ра Колесси і проф. Вайгарта про д-ра Франц ва.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Хінський цісар.

Один журналіст рішив оглянути Кульпарків. Хотів побачити вблизька людей, на нашу думку нещасливих, що живуть у своїм уроєнім світі, окружені нереальними постаттями, згадуючи недійсні події та надіючися на неможливі випадки.

Зайшов той журналіст до закладу і зараз на вступі стрінув лікаря.

— Ви певно хочете оглянути заклад? — спитав пан у білім халаті.

— Так є. Дуже хотів би.

— Прекрасно складається. Маю саме пів години часу і можу вам послужити своєю особою та інформаціями.

Повів журналіста по закладі і пояснив йому цікаві випадки божевілля.

— Деменція прекокс. Невилічиме. Обтяження родинне. Хорий дістає напади мелянхолії. Позатим виглядає на здорового.

— Тут знову гострий напад шалу. Стосуємо до нього найновіші методи д-ра Грубера і незадовго прийде до здоровля.

— Це безвихідний варіят. Цілий день стоїть у кутку і чикає. Вдає годинник. Позволяємо йому на це, бо нема для нього ради.

— А отсей чоловік з папірцями на голові? — спитав журналіст.

— Уроїв собі, що він ялинка і тому обвішався папірцями та цукорками. Хотів ще свічечок, але це неможливе з огляду на небезпеку вогню.

Вкінці зайшли ще в одну кімнату. Перед порогом поінформував лікар журналіста про хорого.

— Той, що тут перебуває, це один з найцікавіших варіятів, так званих комплетних. Прошу вас, як увійдемо, вклоніться йому низенько, схрестіть руки на грудях і нічого не питайте.

Увійшли.

За столом, заложеним грубезними книгами, сидів старший грубий панок і глядів на них крізь шілини прижмурених очей. Вуса в нього були підстрижені, тільки з боків спадали вдолину два хвостики.

Після глибокого поклону лікар спитав:

— Що чувати, нащадку богів?

„Нащадок богів" ожив:

— Нема досі мого міністра Чен-Чу-Яна. Скажу його залоскотати на смерть. Маршал Ву-Пей-Чанг нехай зараз зголоситься до мене.

— Слухаю, Ваша Величносте!

Коли лікар вийшов з журналістом за двері, сказав:

— Бачите, що за дивовижа! Уроїв собі той ідіот, що він хінський цісар. А хіба ясно, що не може бути двох хінських цісарів! Що ми йому не говорили, яких аргументів не вживали — не помагало. Хінський цісар і хінський цісар. А тимчасом правдивий хінський цісар, то є я...

Журналіст поглянув на „лікаря", похопився і назадгузь, назадгузь — далі, в ноги від хінського цісаря.

— — — — — —

Прийшла мені нині на думку отся правдива історія, коли я почав роздумувати про декого.

Адже в нас і поза закладом можна здибати хінських цісарів! Людина взагал нормальна, говорите з ним — любо на серці, розпитуєте — багато цікавого скаже, а вскочить на якусь квестію і — готов. Хінський цісар! Нема іншої ради — тільки назадгузь і вноги.

А ще далі:

Чи кожний з нас не є в меншій або більшій мірі хінським цісарем?!...

Галактіон Чіпка.

Як буде зорганізована Закарпатська автономія?

Празький уряд рішив, як перевести в життя автономію Закарпаття. Проект закону про компетенцію губернатора й губерніяльної ради та про організацію губернаторського уряду вже опрацьований; правдоподібно цього місяця прийде вже справа закарпатської автономії на денний порядок нарад парляменту.

Як виглядатиме устрій Замкарпаття? Губернатор буде відповідальний за свій уряд перед міністерською радою й майбутнім краєвим закарпатським соймом. Віцегубернатор матиме компетенції дотеперішнього краєвого президента. Це становище обійме мабуть чех д-р Мезнік. Вибори до краєвого сойму будуть розписані пізніше, тимчасом заступатиме його губерніяльна рада, як дорадчий орган губернатора. Її членів переважно іменуватиме уряд.

—o—

Наші перші фільмові спроби.

Кількох наших молодих фотоаматорів почали цікавитись кіновими знимками і навіть заснували собі спілку „Фотофільм", щоб пробувати своїх сил у цьому новому мистецтві. Праця в цьому напрямку незвичайно важка, бо вона вимагає великих коштів, технічного знання, купецької калькуляції і дозволу цензури на кожну викінчену фільму. 19-го ц. м. у Малій Салі Т-ва ім. Лисенка згадана спілка показала запрошеним гостям свої перші зразки вузьких 16 мм. фільм з краєзнавства, репортажу та реклями.

П. Юліян Дорош, що приготовив їх, пояснював коротко і розумно, чому представлені картини мають свої недостачі. Характер цих фільм аматорський, дуже скромний. До цього часу зроблено „День молоді Рідної Школи" на площі „Сокола Батька", „Гагілки" у селі Семенівка, кілька побутових картин з „Гуцульщини" і знимки з праці деяких наших фабрик у Львові.

До таких фільм не можна ставити мистецьких вимог. Єдині дві-три колірові картини з Гуцульщини залишили на мить естетичне враження. Знимки фабрик зроблені з реклямовою метою, не аранжовані, як це роблять нині в кіні, навіть при найзвичайніших реклямових картинах; бачимо на них зовсім звичайні, мало цікаві речі, такі як механічна праця при машині чи над столом. Зрозуміла річ, що знимки з торговельних підприємств можуть робити наші кіноаматори скоріше, ніж інші, бо дані фірми можуть ужити їх для реклямових цілей, отже покрити частинно їх кошти. А проте для кінового глядача вид пасти або кілків до черевиків це дуже мало цікавий сюжет. Зрештою при нинішній кіновій техніці навіть найбуденніший сюжет мусить бути схоплений так, щоб мав у собі елемент якоїсь цікавої новини, передовсім руху. Не хочемо цим критикувати похвальних починів наших перших кінооператорів; знаємо теж, що нема фільма при таких картинах, як гуцульські похорони, де голос трембіти і плач рідні — доповнилиб їх враження, не може бути нині задовільна.

Присутні могли тільки тішитись скромними образками, що нагадували їм перші початки кіна. У кіновій продукції тут ми стоїмо покищо на такому місці.

— **В Українськім Лікарськім Товаристві** чергові сходини членів у пятницю, дня 23. ц. м. в год. 7. вечір. На сходинах виголосить д-р М. Дзерович реферат під наг.: „Погляди лікарів на проблему стигматизації".

— **Кінець шкільного року у гімназіях 16. червня.** Міністр віроісповідань і освіти з огляду на праці, звязані з приниманням кандидатів до гімназій і ліцеїв, та іспити абсольвентів приватних загально-освітніх гімназій, розпорядив закінчення науки в загальноосвітніх гімназіях виїмково цього року в дні 16. червня. Після закінчення науки та роздачі свідоцтв відбудуться в гімназіях вступні іспити до гімназій і ліцеїв. У звязку з тим розпорядком управи вселюдних шкіл мають видати кандидатам до І. кляси гімназійної річні свідоцтва з датою 16. червня 1937 р. Поза тими виїмками наука у вселюдних школах має тревати до 22. червня.

— **Військова бранка в 1937 р.** На мурах міста появилось оповіщення воєводи про загальний військовий обовязок мужчин та про військову бранку в 1937 р. Цьому обовязкові підлягають всі мужчини, уроджені в 1916 р., дальше уроджені в 1915 і 1914 р., яких торік признано тимчасом нездібними до військової служби (категорія Б) та мужчини до 50 р. життя, що з якихнебудь причин не ставилися досі до бранки. Оповіщення виясняє теж, як старатися про відложення військової служби, про її скорочення на основі наукового цензу та про відпустки. Поборова комісія на м. Львів буде урядувати при вул. Замарстинівській ч. 132 від 7. травня до 9. червня ц. р. від год. 8. рано. Ближчі речинці визначено поборовим в забучному порядку. До речі ствердити, що оповіщення видано теж в українській мові, але як на глум повній польонізмів і граматичних помилок.

— **Вільні судейські посади** оголосило міністерство справедливости м. ін. в місцевостях: окружних суддів у Львові, Самборі і Луцьку; начальників; у Мостиськах і Горохові; городських суддів: у Бібрці, Дрогобичі і Городенці.

— **Тернопільським повітовим старостою** став Карло Адамський, дотеперішній інспектор староства тернопільського воєвідства.

— **Боротьба з дорожнечею.** Управа м. Львова висилає на місто 9 комісій, що контролюють ціни предметів першої потреби. Комісії переводять люстрації харчових крамниць, харчівень і торгових станиць, перевіряючи, чи продавці держаться максимальних цін та чи хліб має приписану вагу. Винуватців потягають до суду, а рівночасно конфіскують їм печиво.

— **1-травневі написи під цензурою.** Адміністраційна влада звернулася до політичних організацій, що владжують маніфестації 1-го травня, щоб усі транспаренти, які будуть нести в поході, предложили цензурі.

НА ЛІТНІЙ СЕЗОН сод дно та елегантно виконує одяги кожевська робітня

Андрій Дуфанець

Пасаж Миколяша. Тел. 287-41.

На складі найновіші матеріяли постійно до вибору та готові імпрегновані плащі. 653 3—4

— **Залізниця з Коломиї до Косова.** Управа м. Косова звернулася до міністерства шляхів з домаганням, щоби побудувати залізничу лінію в Коломиї до Косова. Залізнична влада поставилась до цього домагання прихильно і повідомила косівський магістрат, що будову можна перевести під умовиною, що заінтересовані громади відступлять безплатно грунти під залізничий шлях і потрібні будинки. На недавньому засіданні косівської міської ради запало прихильне рішення, про що повідомлено міністерство шляхів.

— **Обнижка цін мила.** Комісія контролі цін рішила обнизити ціну мила на 10 прц. Обнижка торкається найдешевших родів мила. Зроблено теж деякі зміни щодо обовязку вживати краєві товщі при фабрикації мила.

— **Обмеження туристичного руху в прикордонній смузі.** З днем 22. ц. м. входить у життя розпорядок міністерства внутрішніх справ, що додає виконні приписи про охорону границь. Розпорядок управильнює й обмежує туристичний рух у прикордонній смузі 1 до 6 км. від границі. Перебувати в цій смузі поза оселями можна тільки в день.

— **Контроля муки і печива.** Міністр внутрішніх справ ген. Складковський видав розпорядок, що нормує ціни муки та печива. Від 25. ц. м. входить у життя розпорядок про перемелювання жита, а від 1. травня пшениці, причому оборот житньою мукою вищої від 70 проц. якости, а пшеничною від 65 проц. буде заборонений. До обігу будуть допущені лише ті роди житньої і пшеничної муки, що відповідають біржовим стандартам, затвердженим міністерством промислу і торговлі, а два роди житньої муки, питльована 70 проц. і разова 95 проц., т. зв. повна мука. Шість родів пшеничної муки 65 проц. і 95 проц., як повна мука і крім того 65—70 проц., 65—75 проц., 70—75 проц. і грис, як мука гіршого рода. Вживання іншої муки для перерібки і печива заборонене. Винятки є можливі лише в цукорняних цілях і до продукції макарану, але тоді треба мати спеціяльний дозвіл воєводи.

— **Максимальну ціну цегол** у Варшаві устійнили по 62 зол. за тисячку. Ціна обовязує від 25. ц. м. Цегла у Львові дорожча.

— **Льосування премієвих книжечок ПКО.** 20. квітня ц. р. відбулося в ПКО друге приходне преміювання премієвих книжечок на щадничі вкладки Серії IV. У преміюванні брали участь книжечки, на які внесено всі вкладки за мин. квартал у річниці до 2. квітня ц. р. Премії по 1.000 зол. впали на число: 318823 і 346643. Премії по 500 зол. впали на числа: 300356 304073 313067 320693 322531 326855 329437 338197 339486 342968. Премії по 250 зол. впали на числа: 300094 301957 304208 304964 305320 308516 308639 309314 310818 311418 316010 316714 316893 317407 318355 318490 321692 326673 328824 329409 329500 330761 332702 332912 333874 334716 338086 339162 344918 348188 353303. Премії по 100 зол. впали на числа: 300415 301260 301377 301688 301870 304651 305227 306949 307289 307313 307454 308625 308700 308767 308845 310036 310242 310346 310930 312136 312271 312764 312846 313249 313579 313727 314502 314770 315159 315856 316717 316846 318109 318430 318719 319709 320177 320345 320472 320794 321677 321791 322338 322343 322375 323033 323036 323271 324143 324417 324554 324705 325787 325827 325865 325878 326216 326264 326496 326711 326712 327165 327833 328316 329106 329401 330620 331078 331575 334657 335922 336624 338416 338611 338719 339607 339650 339664 339857 339984 341403 342726 342807 342891 342961 343191 343670 344073 344391 344407 344422 344491 345002 345606 347076 347092 347156 347289 349245 350206 350496. Загалом впало 144 премій на загальну суму 24.850 зол.

— **Присуд на комуністів.** Перед львівським судом присяглих відбувся процес Рахміля Айдельгайта та Авраама Рольніка за комуністичну діяльність. Айдельгайта засудили на 14 а Рольніка на 6 літ вязниці. А що Айдельгайт дістав уже в Коломиї за таку саму провину 11 літ вязниці, то після правосильности обох присудів жде його загальна кара 15 літ вязниці.

— **Велика пожежа** навістила село Петрилів товмацького повіту. Згоріло 14 господарств з живим і мертвим інвентарем, причому 86 осіб втратило дах над головою. Завязався місцевий комітет допомоги погорільцям. На місце пожежі приїхав станиславівський воєвода ген. Паславський і передав комітетові 150 зол. та 50 кіріів збіжа.

— **До чого послугуються УОН-ом?** Перед карним трибуналом окружного суду в Коломиї відбулася розправа проти залізничого службовця в Турці під Коломиєю, Йосифа Манька, що в анонімному листі повідомив поліцію, що два інші залізничники, поляки, належать до УОН і мають розкрутити шини, за що дістали вже 1.500 зол. Слідство ствердило, що все те непрвада та що лист написав Манько, щоби пімститись на своїх ворогах. За клевету засудили Манька на 1 рік вязниці з припиненням.

— **Засудили мантія.** Перемиський суд займався справою Михайла Іванцева із Стрийщини, що вештався по селах перемиського повіту і лікував людей, хоч мав усього три кляси народньої школи і був тільки представником одної катовицької фірми. Кожному пацієнтові записував вироби своєї фірми, а що за лікування не брав нічого, тільки задаток на ліки, то селяни радо зголошувалися до нього. Однак замісць ліків діставали безвартісні пудри і креми. Ошуканство виявилось, коли кількох пацієнтів ствердило, що дістали ті самі „ліки", хоч хороби мали ріжні. Іванцева арештували під закидом ошуканств на шкоду кількадесятьох селян. Мантія засуджено на рік безоглядної вязниці.

— **Краєва хроніка.** В Золотниках пов. Підгайці, згоріла з підпалу стирта соломи Романа Пелехатого вартости 80 зол. — У Нараєві, пов. Бережани, згоріли будинки і живий інвентар Михайла Бойка та хата, господарські будинки і домашня птиця Вол. Квапінського. — Три невідомі злодії вкрали з фільварку в Поникві збіже та 25 кг. капару. — В Коломиї скінчився страйк млинарських робітників, що одержали 45 прц. підвишки. — У Свистільниках рогатинського повіту знищено 14 німецьких крісів, що походили з часів світової війни.

— **Самоходові катастрофи.** У Володимирі кпт. Болеслав Мрувчинський, ведучи особисто авто, переїхав на смерть 14-літнього гімназиста Самуіла Штіцера. На вістку про цю катастрофу мати вбитого хлопця зійшла з розуму. — Біля Гдині вдарив об дерево і розбився самохід, яким кермував дідич Войке. Шофер тяжко потовкся, а другий землевласник, що їхав з ним, Поблоцький згинув.

— **За образу Гітлера.** Відповідального редактора „Глосу Поранного" в Лодзі засудили на 7 місяців арешту за образу Гітлера як голову заприязненої держави.

— **Летунська катастрофа.** На летовищі в Люблинку під Лодзею зударилися підчас лету два літаки і впали на землю. Оба пільоти, Стан. Городієвич і Ян Кубіца погибли на місці.

— **Спір за Коперника.** У звязку з міжнародньою виставою в Парижі, де в польському павільоні поставлять статую Коперника, німецька преса доказує, що Коперник був німцем, а не поляком, і домагаються ,щоби памятник великого астронома станув у німецькому павільоні.

— **Американські власники ресторанів** вибралися в подорож по французьких винницях. 700 їх оглянуло шампанські поля (і пивниці) і зупинились у славному місті Коняк ,де бурмистр Павло Мартель витав їх з великою „помпою". Американці власними язиками переконались, що всі ті напитки, які продають в Америці всякі фабриканти як французькі вина та лікери не мають нічого спільного з правдивими французькими виробами.

— **Де нема „дрібних"** Цими днями до державного Англійського Банку зайшла одна дама з проханням зміняти їй фунта на мідяні гроші. Виявилось на здивування касієрів, що в цьому банку взагалі нема дрібної монети і що найменша монета „фартінг" є там тільки в одному примірнику.

Кожна свідома господиня

2—2 вживає до **печива**

тільки дріжджевого порошку

і ваніліневого цукру та ароматів

кооп. „ПЛАСТ"

— **Українську клясичну гімназію в Ужгороді** основує з початком шкільного року 1937-38 Чин оо. Василіян. Вона має на цілі підготовити кандидатів духовного стану та улекшити абсольвентам студії медицини, права і фільософії. Також має на меті запобігти психічній деморалізації учнів, не допустити до викривлення душі молоді, яка часто при зміні професора мусить кривити душею. Раз держиться або удає, що держиться свого рідного слова, другим разом намагається „чужеє полюбляти" (москвофільство, мадяронство). Словом: гімназія хоче виховати добрих громадян республики та вірних синів своєї нації.

О—ко.

— **Святочні обходи роковин атенського університету.** Минулої неділі почались в Атенах святочні обходи 100-их роковин університету. Святочне засідання в авлі університету відкрив король і привитав закордонних гостей, представників університетів з цілої Европи та побажав університетові якнайкращого розвитку. Стародавній будинок університету переміняють на музей.

— **Тисяча пластунів з цілої імперії гостями підчас коронації.** Коронаційний комітет призначив тисячу місць для пластунів з цілої Британської Імперії. Деякі з пластових відділів, напр. з Полудневої Родезії, вже приїхали до Льондону. Цими днями приїде також відділ із 100 пластунів з Австралії. З Мальти приїде 94, з Канади 32, з Цейлону 13, Гібральтару 6, Гонг-Конгу 2, Кенії 6, Барбейдос 3, Джемейки 10 і т. д. (Укбюро Льондон).

— **Проба коронаційного походу.** В неділю рано, заки ще почався вуличний рух, перейшов вулицями до вестмінстерської палати коронаційний похід. Згодом вулиці заповнилися прохожими, які з цікавістю приглядалися королівській кариті. В поході брали участь навіть орхестри, а поліцієнти, які стояли здовж вулиць, записували

— **Ріжні вістки.** В Констанці (Румунія) пропали в таємничий спосіб два офіцири еспанського урядового корабля „Зорозо", що приїхав по нафту. Здогадуються, що їх спрятали прихильники ген. Франко. — У Цвайбрікен (Німеччина) стяли мужчину і жінку, засуджених на кару смерти за вбивства.

— **Біле чи колірове — це річ смаку!** Від особистого уподобання залежить, чи даємо першенство білому білизні чи колірову. Погляд буцім-то трудніше драти колірове білля, ніж біле не є слушний, бо мило Олень-Шіхт пере все однаково добре. Завдяки тому можна при виборі білля йти за своїм смаком, не зважаючи на трудноші получені з пранням.

—o—

З малої салі Лисенка.

ВЕЧІР УКРАЇНСЬКОЇ ПІСНІ МАРІЇ САБАТ-СВІРСЬКОЇ.

Милу несподіванку зробила своїм виступом п-ні Марія Сабат-Свірська: після пісеньок легкого і найлекшого репертуару, в яких єдино можна було її чути в останніх роках — раптом власний концерт, з поважною програмою, з поважним рівнем. Концерт, у який, як можна було відчути, співачка вложила багато праці; концерт дбайливо нею приготований і виконаний. Не дивниця, що численна публика приймала симпатичну концертантку дуже тепло.

В програмі особливо цікавила виконана тут уперше пісня Романа Сімовича „Ой високо став місяць". Вона настроєва, ніжна, барвиста; у творчому задумі і композиторській фактурі — наскрізь імпресіоністична. Це прикмета автора, що у своїй лірици він вільний від вузької парафіяншини; а що має що сказати і вміє зробити, отже все це разом складається на дуже вартісну у мистецтві рису: оригінальність.

В одній точці програми (Барвінського „Пісня пісень") брав участь скрипак д-р Коиштальський; як завжди — цілком на місці.

ант. руд.

Спорт.

УКРАЇНА — КОРОНА (САМБІР).

Змагання на мистецтво Окружної Ліги між обома дружинами відбудуться в неділю 25. ц. м. на грищі Погоні в год. 4.15 пополудні. Україна виступить до цих змагань у дещо зміненому складі. Замість розбитого Петрова гратиме Хомишинець, який на змаганнях запасної дружини з Білим Орлом виявив д. добру форму і стр лову диспозицію. Деякі зміни будуть теж у лінії помочі, де змовлено гратимуть Кравєвський і Цимбала.

Надіємось, що наша дружина вилить як найбільше амбіції та запалу до гри, щоб доказати, що програна в Ресовію була тільки наслідком хвилевої недиспозиції нашої дружини та своєрідних умовин гри в Ряшеві.

УКРАЇНА І Б — ГРАФІКА.

Товариські змагання обох дружин відбудуться в неділю 25. ц. м. на грищі Сокола-Батька в год. 2.15 пополудні.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Контузія Петрова на мистецьких змаганнях у Ряшеві не була, як тепер виявляється, небезпечна. По коротким відпочинку знаменитий техн к знову повede напад України.

7.000 фальшивих білетів відкрили білетери на міжнародніх футболевих змаганнях Румунія — Чехословаччина, які відбулись м. неділі в Бухаресті. Масове фальшування білетів поясняє небувалий натовп на трибунах підчас цього матчу.

—o—

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Василь Сімович: „ПРО ПОГОЛОСНЕНЕ УКРАЇНСЬКЕ „Л“. Львів 1937, ст. 16.

Федір Дудко: СТРИБОЖА ВНУКА. Історичне оповідання про українську князівну Ганну Ярославну, королеву французів. Львів 1937. Накладом „Червоної Калини“. Стор. 86, ф. 16°.

СОБОРНИМИ СИЛАМИ ЗА УКРАЇНСЬКУ ПОЛІТЕХНІКУ. Подєбради-Прага 1937. Стор. 96, ф. 8°.

ЗВІТ З ДІЯЛЬНОСТИ І ЗАМКНЕННЯ РАХУНКІВ „МАСЛОСОЮЗУ“ ЗА РІК 1936. Львів, 1937. Накладом „Маслосоюзу“ у Стрию. Стор. 46, ф. 8°.

ЖУРНАЛИ

УКРАЇНСЬКА МУЗИКА, місячник. Львів, р. I, ч. 2 за квітень 1937. Зм ст: Д-р В. Витвицький: Віктор Матюк. — Д-р Ф. Стешко: З історії української музики XVIII. ст. — Б. Пюрко: Проблеми масової музики. — В. Балтарович, В. Барвінський, Р. Савицький: Хроніка й рецензії. — Дописи з краю. — А. Рудницький, д-р Е. Цегельський: Музичні події у світі. — Ірец фонд „У. М.“.

СВІТЛО Й ТІНЬ, щомісячник, Львів, березень 1937. Р. V. Ч. 3. Зміст: Михайло Зварич: З фотографічного мистецтва Європи. — Роман Мирович: Із психольогії моделі. — Ян Булгак: Десять заповідей для молоді, що фотографує. — О. Кей: Як осягнути добрий негатив. — Фотографічні шахрайства. — З нашого досвіду. — З новин фотопромислу.

КАМЕНЯРІ, Львів, 15. квітня 1937, ч. 8.

НАША ШКОЛА, Ужгород, березень 1937. Р. III. ч. 3

ЗМАГ, спортовий тижневик. Львів, р. I., ч. 11.

ДИТЯЧА ЗІРКА, часопис I—II. кл. української реальної гімназії в Ржевницях. Ч. 1. Р. I. (Газетна літогр.)

УЧИТЕЛЬСЬКИЙ ГОЛОС, Ужгород, квітень 1937. Р. VIII. Ч. 4

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Мол. Театр „Загреба“ під орг. пров. В. Блавацького.

ТУРКА в. СТР.:
22. 4. Мураші
23. 4. Т. Шевченко.
24. 4. Голгота.
25. 4. Премєра. „Трафіка пані генеральової“ — комедія Буш-Фекете.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

БОРЩІВ:
22. IV. Цигайський барон.
23. IV. Муж двох жінок.
24. IV. Вій.
25. IV. Шарика.
26. IV. Шалапут.
27. IV. Довбуш (Чорногора в огні).

Великий Театр:

Середа, 21. IV., год. 8. веч. опера „Травіята“.
Четвер, 22. IV., год. 7.30 веч. „Професія пані Воррен“.
Пятниця, 23.IV. год. 7.30 веч. „Професія пані Воррен“.
Субота, 24. IV. год. 7.30 веч. „Професія пані Воррен“.
Неділя, 25. IV. год. 3.30 попол. „Мадам Сан Жен“. Год. 7.30 веч. „Професія пані Воррен“.

ШКІЛЬНУ ЛЄКТУРУ
позичає
„Vita“ вул. Марійська 8
(будинок Шпрехера)

КІНА.

АПОЛЬО: „Дипльоматична жінка“.
АТЛЯНТИК: „Кров на морі“ з Мозжухіном і Гарі Баєром.
ВАНДА: „Хлопці з Площі Зброї“, „Променада кохання“.
ГРАЖИНА: „Два дні в раю“.
ЕВРОПА: „Теодора робить кар'єру“.
КАСІНО: „Камелієва дама“ з Гретою Гарбо.
КОПЕРНИК: „Танцюючий пірат“.
МАРУСЕНЬКА: „H. d. б. не признава“.
МЕТРО: „Марш Рекочія“, „Втікач із Чин“.
МІРАЖ: „Чорний орел“.
МУЗА: „Ромео та Джульєта“.
ПАЛЯС: „Не вір мужчині“ з Джоан Крофорд і Кларком Гейбл.
ПАН: „Відень, місто моїх мрій“.
ПАКС: „Авантюра в Ніцці“ з Мартою Егерт.
РАЙ: „Ада, не ще лящу!“
СВІТ: „Сеньорита з млину“ та „Клеопатра“.
СТИЛЕНЕ: „Обвинувачена“ і ревія.
ТОН: „Непереможний Біл“ із Гейр Купером.
УТІХА: „Валога“ та ревія.
ХИМЕРА: „Любовні несподіванки“ з Норман Шірер.

ПАНЧОХИ
спеціально тонкі зол. 3.50
практичні 1.85
625 „ДІМ ВОЛІЧКИ“ ул-2
Львів. Сикстуська 2 (побіч брами)

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Ню Йорк“ (перший раз).

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 22. квітня 1937.

БЕРЛІН (357) 14.00 Розр. музика, 17.00 Сучасна музика, 19.15 Форт., БІЛГОРОД (487) 18.00 Сонати на вол. і форт., 20.00, 21.00 Солісти, БРАТИСЛАВА (299) 18.10 Скрипка, БУДАПЕШТ (353) 12.05 Вок. концерт, 13.30 Сальон. музика, 17.30 Циг. музика, 18.30 Оркестр та спів, 19.00 Симф. концерт, 20.40, 21.30 Хор, 22.05 Орк. концерт, ВІДЕНЬ (507) 12.00 Концерт, 17.20 Пісні й арії, Вайнгартнер соп., 17.35 Два форт., 19.30 Хор, орк., солісти, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 10.00 Нар. пісні, 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Клас. сонати, 20.10, 21.00 Симф. концерт, 22.30 Нічна музика, КОШИЦІ (259) 18.30, 18.00 Для закордоння, ЛЕЙПЦІГ (382) 22.35 Англійські, шотландськ. й ірландськ. нар. пісні у вик. Нансі Фелтвуд, сопран, МІЛЯНО (369) 17.15 Вок. концерт, 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 Комедія, опісля танцю. музика, МІНХЕН (405) 10.00 Нар. пісні, 15.00 Для дітей, 16.30 Камер. музика, солісти, 19.15 Композиторський концерт Німана, 20.10, 21.00 Оп. і фільм. мельодії, 22.40 Нар. пісні, 23.00 Камер. концерт, ПРАГА (470) 17.10 Смик. квартет, 17.55, 18.00 Концерт для дітей, 22.20 Соната д-дур Вишнівка на скрипку, сопр., форт., РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 19.45, 20.15 Спів, 15.30 Виклад з університету, 16.45 Форт., 17.00, 18.00 „Естера“ траг. Расіна, 20.30, 21.09 Камер. музика, 21.45, 22.00 Вечір ком. опер „Лямур маєн“ муз. ком. Мельхіора, „Ле сір де Верж“ ком. оп Гермея, РІМ (421) 17.15 Форт. ресіталь, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 23.00 „Лукія в Лямермуру“ оп. Доніцетія.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

Пятниця, 23. квітня 1937.

БЕРЛІН (357) 14.15 Розр. музика, 17.00 Балади Леве Дрезеке, Вінтерберг баріт., 19.40 Вечірній гомін, 20.10, 21.00 Розр. і нар. музика, 22.30 Концерт солістів, БІЛГОРОД (487) 18.30 Сюїта, 20.00, 21.00 Трансмісія із Загребу, 22.20 Нар. музика, БРАТИСЛАВА (299) 19.25 Словацькі нар. пісні, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Форт., 17.30 Сольо на кларнеті, 18.30 Циг. музика, 19.30, 20.00 21.00, 22.00 „Золото Рену“ оп. Вагнера, ВІДЕНЬ (507) 15.15 Муз. вад. для молоді, 17.10 Для дітей, 17.35 Тріо на скр., альтівку, віол., 19.30, 20.00 Симф. концерт, 20.50, 21.00 „Моря та долини“ репортаж, 22.30 Розр. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 10.50, 15.40 Для дітей, 14.00, 16.00 Музика, 15.15 Дитячі пісні, 18.10 Камер. твір на флет і форт., 19.00 Вес. муз. вад., 20.10, 21.00 Орх. концерт, КОШИЦІ (259) 16.40 Концерт, 18.00 Для Закордоння, МІЛЯНО (369) 17.15 Танк. музика, 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 Симф. концерт, МІНХЕН (405) 8.30, 9.00, 18.00 Веселі мельодії, 16.50 Камер. концерт (дитячі пісні Шпілінга), 20.10 21.00 „Залямейський суддя“ ком. Кальдерона, ПРАГА (470) 17.10 Соната Ірана на скр. і форт., 20.05, 21.00 Галевий концерт у честь Ф. Сядрічка, РАДІО ПАРІ (1648) 12.15, 13.30 Орх. концерт, 13.15, 17.45 18.45, 20.15 Спів, 14.30, 15.00 Театр Уяви, 18.30, 19.45 Вільончеля, 21.00, 21.30, 22.00 „Клюб оптимістів“ вечір пісеньказів. РІМ (421) 17.15 Камер. концерт, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Цигайське кохання“ оп. Легара.

ХТО
прочитає
наше оголошення, яке появиться в дні **30. квітня** ц. р.
ДІСТАНЕ ДАРОМ
НОЖИК ДО ГОЛЕННЯ

ЦЮ НЕБУВАЛУ АКЦІЮ РОБИМО З ТОЮ МЕТОЮ, ЩОБ КОЖНИЙ МІГ ПЕРЕКОНАТИСЬ ПРО ДОБРОТУ НАШИХ НОЖИКІВ НЕ НА ПІДСТАВІ РЕКЛЯМИ, АЛЕ ОСОБИСТО ВИПРОБУВАТИ.

ПРЕДСТАВНИКИ ФАБРИКИ
ГРОМ
КШИШТОФ БРУН І СИН
ВАРШАВА

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 22. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній дениик, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Муз. перерва для молоді всеукраїнських шкіл: Давні танці у вик. смичк. орк., форт., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Сальонова музика, 12.40 Полудневий денник, 12.50 Як ми організувалися в селі Садлови, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Дуна оркестра, гр. пл., 15.35 Пісоньки зі звуковників, гр. пл., 15.55 Куток гумору, 16.00 Програма за завтра, 16.05 Для дітей, гр. пл., 16.15 Культурне життя столиці, 16.30 „Гокус-покус, домінує“: Збишко, як чарівницький учень, 16.35 З різних країн, гр. пл., 17.00 Ростини за вікна та на балькони, 17.15 Праці про історію Ягайлонського університету, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спортові вістки, 18.20 Під подувом вітру, гр. пл., 18.25 Шахи в війську, 18.45 Програма на завтра, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Театр Уяви: „Словацький у Познані“, з муз. ілюстрацією, 19.40 Концерт військ. орк., 20.30 Познань, як середовище культурне, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Вальс-Вальковський: хори, спів: Стефан Романовський, Ад. Мазанек. Вітт. Пастєрнак, арфа, орк. духових інстр., 21.50 Оркестра та солісти, гр. пл., 22.30 Мала оркестра, Ір. Козловська сопран, 23.00 Музика з гр. пл.

Пятниця, 23. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для старших дітей: „Сосна“, 11.57 Сигнал часу, 12.03 З давніх оперет, гр. пл., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Гутірка для села, 14.30 Концерт бажань 15.00 Госп. вістки, 15.15 Легка муз. з гр. пл., 15.30 Львів. бікучі вістки, 15.35 Львів. молодь перед мікрофоном: Як Косцюшко під Раплавіцами воював, 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Органи сольо, гр. пл., 16.15 Гутірка з хорами, 16.30 Сальонова орх., 17.00 Програма педагогічних ліцеїв, 17.15 Фортепіян, опів, 17.50 Актуальна гутірка, 18.00 Спортові вістки, 18.05, 18.15 Спортовий порадник, 18.20 У швайцарських Альпах, 18.30 Супне: „Пікова дама“ увертюра, гр. пл., 18.40 Поляки на паризькім бруку, 18.50 Як Антек Шнорон будував млин, 19.00 „Намисто“ радіофонізована новеля Мопасана, 19.20 З піснею по краю, 19.45 Відвідуємо середовище фіз. виховання, 20.05 Гутірка про оперу, 20.15 „Біла цвітка“ оп. В. Кишлак трансм. з Вел. Театру у Варшаві; у перерві Вечірній денник, Актуальна гутірка, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Направа жіночих торбинок
та продаж найновішої шкіряної галантерії по найвижчих цінах тільки в
Робітні Римарсько-Галантерійній
Н. БАРЕР, Львів, Сикстуська 2,
побіч фірми Саламандра.

Радіокутик.

ВПЛИВ СОНЯШНИХ ПЛЯМ НА КОРОТКІ ХВИЛІ.

Астрономи твердять, що сонце переходить тепер через найсильніші забурення, які можна передбачати на протязі цілого біжучого століття. Розміри деяких плям на сонці є в 40 разів більші від землі.

Ці плями викликають дуже сильні забурення в розходженні коротких хвиль. Забурення ці проявляються в той спосіб, що на половині земної кулі освітленій сонцем, занікають на протяг 15—30 хвилин — всі емісії на хвилях високої частоти.

АБОНАМЕНТОВІ ПОЛЕКШІ ДЛЯ ТУРИСТІВ.

З нагоди Світової Вистави французька радіова влада дозволила на приїзд без мита приймачів у самоходах, що приїздитимуть до Франції.

У Норвегії цю справу вирішено в той спосіб, що туристи — якщо перебувають не довше як 2 місяці, — звільнені від абонаментової оплати за апарати, інстальовані в самоходах.

Звільнення від оплати передбачене тільки для тих, що посідатимуть абонаментовий квиток, оплачений за останній місяць у власній країні.

Таким чином, туристи з Норвегії мусять возити абонаментові квитки.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89·23, 88·80, Долярн американські 5.28·00, 5.25·50, долярн канад. 5.28·00—5.25·50, Фльорени гол. 289·72—288·00, Франки фр. 23·66—23·42, Франки швайцарські 120·80—120·00, Фунти англ. 26·06—25·90, Гульдени данц. 100·20—99·80, Корони ч. 16·20—15·70, Кор. шв. 116·29—115·45, Кор. норв. 130·88—129·90, Корони шв. 134·33—133·25, Ліри італ. 24·50 — 23·50, Марки фінл. 11·51—11·00, Марки нім. 125·00—122·00, Шил. австр. 97·50—96·50, Марки нім. срібні 130, 127.

Акцій.

Банк Польський 101·00, Цукор 30·30, Вугіль 20·00, Ліснопн 13·40, 13·25, Стараховичі 32·40.

Тенденція неодностайна.

Папери.

3 поз. інвест. 1 ем. 66·00, серія 85·00 2. ем. 65·00, серія непот., 6 дол. 54·50 54·25, купон 5·85, 4 проц. прем. дол. 44·50, 7 стабіл 368·00, купон 2·45, 4 проц. поз. консолід. 56·13, 56·25, 54·13, 54·38, два ост дрібні.

Збіжжя.

Львів, 21. IV.

За 100 кг. льоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	28·00—28·25
Пшениця збір. червона	27·25—27·50
Пшениця одн. біла	27·75—28·00
Пшениця зб. біла	27·00—27·25
Жито шт. І.	22·25—22·50
Жито шт. II.	22.00—22.25
Ячмінь одн.	2·:50—22·75
Ячмінь на мливо	21·00—21·25
Ячмінь паст.	20·00—20·25
Овес шт. І. незадощ.	21·00—21·25
Овес шт. І. А легко зад.	20·25—20·50
Овес шт. II. незадощ.	20·:5—20·50
Овес шт. II. А легко зад.	19·50—20·00
Мука пшенич. разова до 95%	31·25—31·75
Мука житня разова	26·00—26·50

Інші курси незмінні.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 21. квітня н. р. кооперативам платив за яйцо Львів:

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	2.95 зол.
1 кг. масла десеров. бочкове та експ. включно з опакув.	3.00 „
молоко від 11. І. ц. р. . .	0.16—0·17 „
копа яєць	2·50 „

Тенденція на масло і молоко вдержана, на яйця слаба.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 20. IV. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, яйцо подвірне птахокасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре умясненні, повногруді товсті	1.45 зол.
Курки молоді І. кл. товсті без напинку на ногах від 1.80 кг. вгору	1.10 „

Слабших сортів від вище поданих не приймав.

ОПОВІСТКИ.

Замісць квітів на могилу бл. п. Д-ра Ярослава складає 10 золотих на свячене для безробітних Т-ва „Сила" — „Трансакція", Львів, Длугоша 1.

Моє поважання! як маєшся Директор Орест? що за гарне вбрання носиш, чистий „Англік", а де ти його купив? Що! Ти ще не знаєш, в одинокому укр. склепі **„МАНУФАКТУРА"** у Львові при пл. Капітульній ч. 3 і дешево.

Перше оголошення.

Управа
Товариства взаїмних обезпечень „ДНІСТЕР„ у Львові

повідомляє, що XLIII. Звичайні Загальні Збори відбудуться в четвер 27. травня 1937. в год. 10-ій рано у власній салі Товариства у Львові, при вул. Руській ч. 20 з таким порядком нарад:

1) Відкриття Загальних Зборів.
2) Відчитання протоколу XLII. Загальних Зборів з дня 28. травня 1936.
3) Звіт Управи з діяльности і замкнення рахунків за XLIV. адміністраційний рік (1936):
   а) Відділу обезпечень від огню;
   б) Відділу обезпечень від крадежі із зломом.
4) Звіт Надзірної Ради з внеском на затвердження білянсу і рахунку висів і страт та на уділення абсолюторій Управі за XLIV. адміністраційний рік (1936).
5) Внесення Надзірної Ради в справі: покриття білансового недобору у відділі обезпечень від крадежі з зломом.
6) Вибори:
   а) 4 членів Надзірної Ради на три роки (§ 34. статуту);
   б) 3 заступників членів Надзірної Ради на один рік (§ 35. статуту).
7) Означення винагороди для членів Надзірної Ради (§ 32. т. 5 статуту).
8) Інтерпеляції членів.

До повищого порядку нарад може 1/5 частина представників зголосити додаткові справи, які мали би бути поміщені на денним порядку нарад, однак також жадання помістити окремі справи на порядку дня треба зголосити Управі Товариства не пізніше як на 14 днів перед річницем Загальних Зборів.

XXXIX. Звичайні Загальні Збори
Кооперативного Банку „Дністер"
ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ПОРУКОЮ У ЛЬВОВІ

відбудуться в четвер 27. травня 1927. в год. 16 в салі Товариства взаїмних обезпечень „Дністер" у Львові при вул. Руській ч. 20, з таким порядком нарад:

1) Відчитання протоколу з XXXVIII. Звичайних Загальних Зборів з 28. травня 1936.
2) Звіт Дирекції і Надзірної Ради в діяльности і замкнення рахунків за XLI. адміністраційний рік (1936).
3) Звіт Ревізійного Союзу Українських Кооператив з переведеної ревізії.
4) Звіт Надзірної Ради з внеском на уділення абсолюторій Управі Товариства за XLI. адміністраційний рік (1936)
5) Внесення Надзірної Ради:
   а) в справі розділу зиску за рік 1936. в квоті зол. 26544.28.
   б) в справі визначення найвищої квоти кредиту, яку може Товариство уділити одному членові;
   в) в справі визначення найвищої суми зобовязань Товариства;
   г) в справі буджету на рік 1937.
6) Інтерпеляції членів.

НАДЗІРНА РАДА:
Остап Луцький, предсідник.

Конкурс.

Філія Т-ва „Учительська Громада" у Станиславові оголошує конкурс на винаєм віллі „Мановиця" в Ямному на літній сезон. Зголошення: ПРОФ. М. ЛЕПКИЙ, Станиславів — Матейка 28 до 1. травня н. р. **Рада Філії.**

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

Ф-МА „КЕРАМІКА", Львів, Галицька 5, шукає заступників до продажі порцеляни з українськими взорами. 711 1—3

МЕШКАННЯ

ЕМЕРИТ шукає кімнати і кухні з передпокоєм від господаря. Зголошення вул. Голомба ч. 10. І. пов. Чабан. 712 1—3

КУПНО - ПРОДАЖА

„СВІТ ДИТИНИ", Сикстуська 2, поручає гарні хлопячі і дівочі плащі. 689 1—1

НІЧНІ ЖІНОЧІ СОРОЧКИ моделі 2.90, 3.50, 3.90 „АСТРА", Сикстуська 2. 1-1

НОВА КАМЕНИЦЯ Станиславів готівкою 18.000 банк 17.000 „Трансакція" — Львів. Длугоша 1.

ДІМ, шість кімнат, стайня, 3 морги городу, 20 хвилин від трамваю 20.000 — „Трансакція", Львів, Длугоша 1.

МУРОВАНИЙ ДІМ, пять кімнат, два морги городу, Вишнівки від Львів 10.000 „Трансакція", Львів, Длугоша 1. 657a 2-2

КОВДРИ — овеча вовна, постіль. Виробня ВАНК, пл. Марійська 6. 508 8-10

ОБУВУ на свята найдешевше поручає фірма „КРАХА" власник Й. Штрассер, Галицька 15 (в подвірю). **ДЕШЕВО БО В ПОДВІРЮ.** 662 6—10

ВАЖНЕ для П. Промисловців. На продаж дешева парцеля вул. Зборовських 24. Відомість Зборовських 36 крамниця Ерліха. 682 3—3

НАЙЛІПШІ СТУДЕНТСЬКІ ШАПКИ поручає християнська виробня Яна Вітмана, Львів, Трибунальська 1. 650 3—3

ФОРНІРИ І ДИКТИ, спеціальність: форніри екзотичні **Брати Гельберг — Львів,** Панєнська 19, тел. 243-91. 627 4—5

ГОДИННИКИ Омега та інші у великім виборі у фірмі **Розважковський,** Академічна 2 (Готель Жоржа). 589 5—8

РІЖНІ

ЗА 1 ЗОЛ. перероблює капелюхи жіночі і мужеські. **Коперника 26,** подвіря. 700 2—3

НАПРАВА вічних пер „Преципіза" тепер Шайнохи І. Рутовського 12. 688 5-10

БОН-ТОН вимагає чистої гардероби й комірців із пральні Кульчицького, Личаківська 117. 687 6—7

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

Лікар
Бартків Остап
др. медицини у Відні і Познані
ординує в Куровичах
пов. перемишлянського,

Лікар „Народної Лічниці". Б. секундар Загального шпиталя. Спеціяліст внутрішніх недуг
Д-р Василь Кашубинський
ординує від 10—11 і 5—6 попол.
ЛЬВІВ, ГРУНВАЛЬДСЬКА 11 А.
691 Тел. 283-47 1—3

Техн. ДЕНТИСТИЧНЕ Заведення
І. БРАНЄВСЬКОГО
довголіт. керманич Заведення Д-ра Лязандовського приймає
ЛЬВІВ, УЛ. АКАДЕМІЧНА 18. Тел. 237-53
(над крамницею Мусілловича).
Пацієнтів із провінції (приїзжих) полагоджую скоро. — Ціни низькі. — Догідні сплати. 701 1—5

ОГОЛОШЕННЯ.

Для ПАНІВ
Тільки нині
в четвер 22. квітня 1937.
ЗОВСІМ ДАРОМ
дістане кожний за зворотом цього оголошення
1 НОЖИК до голення **„Salfers"**
фахово застосований до кожного заросту
Роздільовану ножики: „Salfers-Delice" „Salfers-Subtilite", Salfers-Rasolete" і „Salfers-Luxus"
ПЕРМУМЕРІЯ
С. Федера ЛЬВІВ, Сикстуська 7
Філія: Коперника 15 а

МАТЕРІ!
Тямте, що кожна українська мати купує ВСЮ ДИТЯЧУ КОНФЕКЦІЮ ПО ФАБРИЧНИХ ЦІНАХ тільки в вирібні „С Т Р І Й"
ЛЬВІВ, вул. СИНСТУСЬКА ч. 30.
Цим сповните своє гасло! 673 1-5

ЕКО
добірні батерії
виробу одинокої української фабрики батерій Е К О у Львові — вул. Городецька 58. — Тел. 219-26.

Іван Дрола
Інструктор Англійського крою,
Автор підручника крою
МУЖЕСЬКИЙ КРАВЕЦЬ
Львів, Ринок 19. II. пов.
Виконує першорядні мужеські одяги на підставі найновіших фасонів по бевконкуренційних цінах. 11-13

Перша Українська Шваляня
„ЄМКА"
Львів, Личаківська 14. І. п.
Готове мужеське біллє з добірних матеріялів у великому виборі. Замовлення з власних і дібраних у робітні матеріялів виконується скоро і солідно. Конкуренційні ціни. 23—25

НА СВЯТА 7—10 купуйте тільки муштарду з фабрики **МІКА**
Львів, Городецька 21. Тел. 295-50

ПІТ
НІГ, РУК, ПАХВИН
і т. п. зникне при вживанні спеціяльного певного і нешкідливого патенту пудру **„CSAVE" 50 сот.**
Пробний пакет. **Перфумерія**
С. ФЕДЕРА
ЛЬВІВ, ВУЛ. СИКСТУСЬКА 7.
Філія: КОПЕРНИКА 15 а.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавничa Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Пятниця 23. квітня 1937. Ч. 89

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телефон 229—41.

фрази та дійсність гасла „Свій до свого“.

(Передова стаття).

Пресова конференція у нового воєводи.

О. З. Н. лише для полянів.

Один день у країні домодільників.

(Репортаж з Яворівщини).

Чи можлива санація „Нар. Дому“ у Львові?

Національна фльота замкне мінами всі пристані червоних.

Сензаційна афера судового урядовця.

В. Британія остерігає перед боротьбою трійливими ґазами.

Вуличні бої в Злучених Державах.

Приїзд прем. Герінґа до Риму.

Арештування в Скільщині.

Жіноча сторінка.

Ч. 89 (14.632). Львів, пятниця 23. квітня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.000. Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічне . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч. У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Ориг. Англійські Пальта
вовняні і непромакальні
продає просто консументам
ФАБРИКА УБРАНЬ
Рот і Рудерфер
Львів, Легіонів 3, I п.
(над кіном Паляс)

Національна фльота замкне мінами всі пристані червоних.

Еспанський національний уряд повідомив через радіостацію в Тетуані уряди всіх держав, що його фльота заложить мінами вхід до всіх пристаней, якими володіють червоні.

БІЛЬБАО ТАКИ ПІД БЛЬОКАДОЮ.

Англійський корабель „Торнегол" від вчорашнього з Хіхону до Більбао, але не міг туди дістатися, тому причалив до Ля Рошель.

ПРОТЕСТУЮТЬ.

„Комітет оборони прав еспанського народу" в Буенос Айрес запротестував перед амбасадорами Франції та Англії проти блькади еспанських пристаней, зокрема Більбао.

НОВА АТАКА НА БРИТИЙСЬКИЙ УРЯД У СПРАВІ БЛЬОКАДИ БІЛЬБАО.

ЛЬОНДОН. Опозиція британської палати громад заатакувала нагально уряд за його становище у справі блькади Більбао.

Як виходить з телеграми з Більбао, що її відчитав б. льорд адміралиції Александер, британському пароплавові „Сівен Сі Спрей" повелося вплисти в ночі до Більбао. На тій основі опозиція атакувала уряд, доказуючи, що Більбао не є під блькадою та що це лише пусті погрози ген. Франка.

Зокрема заатакував Гора Льойд Джордж, який закинув урядові, що він сприяє еспанському національному урядові та помагає йому взяти Більбао голодом.

Сер Гор боронив уряд перед замітами. Що одному пароплавові — мовляв — повелося переплисти до Більбао, це ще не доказ, що нема блькади. Інформації уряду потверджують, що Більбао є під гострою блькадою.

Під кінець дебати мін. Ідена заявив, що Англія прихильно ставиться до баскійського уряду, що своєю формою більше збликений до англійського як національний чи катальонський. Не виключене, що Англія змінить своє становище, коли виявиться, що праці над усуненням мін коло Більбао йдуть з успіхом.

Чи на еспанських фронтах ужиють боєвих ґазів?

Щойно тепер дійшло до публичного відома, що британський уряд ще 10. ц. м. вислав до валенсійського ноту з осторогою і домаганням, щоби валенсійський уряд зобовязався зовсім не уживати хемічних воєнних засобів.

Червоний уряд відповів, що він не вирікається хемічної зброї, але ужие її хіба тоді, коли національні війська ужиють її перші.

Бої в Еспанії.

ЩО КАЖЕ НАЦІОНАЛЬНЕ КОМАНДУВАННЯ?

Комунікат національного командування повідомляє: На відтинку Овіедо й Отеро національні війська відбили низку наступів червоних, що залишили на побоєвищі понад 200 убитих. Також у північній частині фронту Кордови червоні втратили 20-ох убитих у безуспішних наступах, подібно й на відтинку Фуенте Овехуна.

Генерал Кеіпо де Ллано заперечив вістки з червоних джерел про положення на південному фронті. Національні війська відбили ворожий наступ коло Овіеда, зате перевели успішний наступ під Ескаблєро. На півдні національні війська відбили завзятий наступ червоних, що заняли були Карро Кастілехо.

ЩО ЧЕРВОНЕ?

Комунікат червоного командування подає. Червоні зробили кілька випадів, занимаючи деякі національні точки опору коло Селядас (фронт Теруелю), на кордовському фронті червоні заняли нові становища, беручи в полон 60-ох національних вояків. На відтинках Ельорріо, Сегента і Фальдас де Амбото червоні відбили ворожі наступи.

Червоні літаки з успіхом бомбардували Гуеску і Валлядолід.

А ЩО АВАС?

Авас повідомляє: Національні частини очистили вчора терен на відтинку Леон, де червоні ще боронилися. Червоні втратили понад 100 убитих і багато бранців та воєнного матеріялу.

Непогода припинила національну офензиву на біскайському фронті. Національні війська заатакували відтинок Уркіоля, — баски боронилися слабше ніж давніше. 18 тримоторових національних літаків скинуло понад 1.000 великих бомб на склад муніції в Удалі, що вилетів у повітря з 4-ма гарматами.

На арагонському фронті національні війська відбили під Альмудеваром наступ червоних, що втратили 30-ох убитих і 50-ох раненних. Червона артилерія дальше обстрілює Толедо, піхота дійшла до передмість. В місті залишилось лише військо.

ДРАМА У ПОВІТРІ.

В околицях Теруеля національний тримоторовець напав на червоний мисливський літак і зранив смертельно червоного пільота, що звернув тоді свій апарат проти ворожого. Обидва літаки впали на землю.

Вуличні бої у Злучених Державах.

До міст Аоберн і Левістон вислано 8 сотень національної гвардії, бо там йдуть вуличні бої між страйкарями та робітниками шевського промислу. Національній гвардії пощастило слізним газом розігнати тисячі людей, що зібрались довкола 2-ох фабрик унерухомлених страйком. Страйкують робітники 19-ох фабрик.

ПРОФЕСІЙНІ СПІЛКИ ТЕРОРИЗУЮТЬ.

Міжнародній союз портових робітників ухвалив учора вечором бойкотувати всі кораблі ліній „Кунард", „Гвайт Стар" і „Фернес", які до вантаження і вивантажування кораблів ужи-вають робітників, що не належать до професійних союзів.

Якщо хочете

побажати Великодня на сторінках „Діла" своїй рідні, приятелям і знайомим

спішіть

прислати побажання, бо приймаємо їх тільки до четверга 29. ц. м.

Побажання до 15 слів коштує 2 зол., кожне дальше слово по 20 сотиків.

Фрази та дійсність
гасла „Свій до свого".

Чи можлива у нас поважна реалізація економічної самовистарчальности у щоденному житті?

Від Ред.: До статтю, яка містить деякі нові цікаві думки, містимо як дискусійну.

Вже від літ лунає у нас гасло „Свій до свого", а проте воно завжди не тільки актуальне, але й дискусійне, викликуючи не лише захоплення, але й сумніви та рефлексії. У нашій публіцистиці, у принадних рефератах, у дискусії на загальних зборах кожної нашої економічної установи, у патріотичних промовах все і скрізь чуємо той поклик. Став він уже чимось таким, **наче програмовим національним імперативом,** а може навіть квінтесенцією найвищої національної рації.

Тому й ніхто не важується вже квестіонувати великої ваги цього гасла, ніхто теж не сумнівається, що це гасло може ввесь український нарід у Польщі посунути добрий кусень дороги на шляху економічного розвитку та матеріяльного добробуту, що завжди йде в парі з дорібками духа. І тому не дивниця, що дехто з цього гасла намагається робити боєве гасло для „ударної кампанії" та що знову деякі наші люди просто готові анатему кидати на тих, що того гасла не тримаються на 100 відсотків.

Але одночасно, як згадано, це гасло зароджує і **деякі сумніви**, ба, рефлексію, яка заморожує перший чуттєвий порив, перший запал, такий милий і похвальний у молоді, але не завжди добрий у людей, які — крім сентименту до слів — мають ще пошану для діл. Романтика романтикою, а сухі цифри таки мають свою мову! І мова тих прозаїчних цифер каже напр. про те, що наш молодий ремісничо-промисловий стан узагалі не вспів заспокоїти нашого рідного консумційного ринку, займаючи у ньому тільки розмірно дуже ліліпутний відсоток (як казали на останній пресовій конференції Центросоюзу — до 5%). Дальше: існують ще цілі ділянки промислу, які у нас зовсім незаступлені. Врешті третій, чи не найважніший аргумент скептиків: недостача готівкових, закладових та оборотових вкладів, необхідних для форсування рідного промислу, навіть коли би був для нього „готовий" капітал, змобілізований свідомими консументами, що справді зберігають і практично шанують гасло: „Свій до свого".

Але тут знову виринає справа конкуренційної спроможности товару і щодо якости і що-

до ціни. Бо з аргументом патріотизму так само трудно продати дорогий і кепський товар, як заманити найщирішого патріота до рідного театру, на рідну пєсу, коли вона нудна і погано заграна.

Що ще найцікавіше: таж горить драглива справа суперництва кооператорів та приватників і питання, чи взагалі рідне виробництво може обмежуватись тільки до рідного ринку збуту, і питання про необхідні й неминучі торговельні звязки рідного промислу, а через нього й торговельних централь, з чужинецьким промислово-торговельним світом (сирівці, складові частини!) і т. д. і т. д. Словом — справа дійсно не така проста, як виглядає на перший погляд на короткі три слова „свій до свого"; це справа дійсно одна з найскладніших, що їх приходилось нам розвязувати й реалізувати.

Як той, що від довгих літ цікавиться питаннями української економіки та один із малих і скромних „експериментаторів" у молодім, рідним промислі, дозволюю собі звернути увагу на ще одну трудність, яка насувається при введенні в життя того світлого гасла та якої досі ніхто в нас ще не порушував. Це справа: **організації, контролі й обслуги українських консументів.**

Очевидно, що сільських консументів об'єднує кооператива І-го ступня, яка дає їм товари з невеличкої місцевої крамниці, яка в черги дістає їх з Повітового Союзу Кооператив та Районової Молочарні „Маслосоюзу". Але українські міські консументи ходять самопас, незорганізовані, не фігуруючи в евіденції українських продуцентів, без центральних крамниць з усім українським крамом (поруч, очевидно, з крамом чужинецьким у тих ділянках, в яких рідного виробництва ще нема) та здебільша самі навіть не знаючи, що ось є вже такі-то й такі товари рідного походження, навіть добрі і дешеві.

Справа ясна, що про українські „Варенгавз-и" нічого ще мріяти: бо говорити про це — булоб дуже наївно. І про центральні українські крамниці може говорити трохи ще передчасно та не зовсім доцільно. Але про агентури, **що займались би статистикою українських консументів, реклямою серед них рідного українського краму, стяганням замовлень та доставою,** — ця справа вже, на моє глибоке переконання, дозріла.

Думаю, що **дозріла вже справа українських „консумферайнів".** Такі кооперативи міських споживачів булиб тим „каталізатором", який у кемії переміняє темпо хемічного, закислого процесу навіть з темпа „геольогічного" на темпо „вибухове": вони сталиб великою спонукою у масовій консумції українського виробництва українськими споживачами. Вони вийшлиб поза межі голословних патріотичних гасел, просьб і лайок та стали би практичним засобом при реалізації гасла „свій до свого", гасла, яке все ще на свою реалізацію даремне чекає.

Д-р Ю. Гірняк.

Наскільки можлива санація „Народнього Дому" у Львові?

Звертаємо увагу Ш. Читачів на цю статтю, яка буде друкуватись ще у кількох чергових числах „Діла", як на один із найавторитетніших і найцікавіших документів, що висвітлює сумну долю „Народнього Дому" у Львові. Цей документ тим вартісніший, що його Ш. Автор, теперішній голова Тимчасового Виділу „Народнього Дому", — людина ніде партійно-політично не заангажована, так що не можна йому ніяк закинути якоїсь партійної односторонности ані упередження.

Прим. Ред.

НИНІШНЯ УПРАВА ТА ЇЇ КОМПЕТЕНЦІЇ.

Декретами з дня 24. серпня 1936. р. установив п. львівський воєвода **„на час переведення фінансово-господарської санації „Народнього Дому", руського Товариства „Н. Д." і неуконституованої фундації Руського Народнього Інституту „Н. Д.", для обох правних осіб"** адміністратора в особі проф. інж. Р. Вельпля та до його помочі Тимчасовий Виділ з трьох членів і двох заступників у складі інж. Ю. Мудрака, як предсідника та інж. Е. Храпливого і д-ра А. Копистянського як членів, врешті посла В. Целевича і д-ра А. Хиляка як заступників; (у міжчасі оба члени Т. В. зреклися, а під цю пору функції членів Т. В. виконують тимчасово оба заступники).

Про сам факт зміни управи Народнього Дому і його антицеденції були в українській пресі обширніші статті, тому вважаю зайвим на цю тему розписуватись. Щоби спростувати баламутні інформації, які кружляють між ширшим загалом про права нової Управи, наводжу важніші постанови регуляміну адміністратора та Тимчасового Виділу:

„Адміністратор обовязаний перевести фінансово-господарську санацію обох правних осіб і є уповажнений до всяких чинностей, що покажуться конечними для осягнення цієї цілі.

Адміністратор опрацює подрібний пляч санації, кермуючись такими напрямними:

а) пильні та дошкульні довги слід якнайскорше сплатити, при чому треба змагати до порозуміння з вірителями, в тім напрямі, щоби дістати редукцію довгів, пільги та розтермінування сплати на довші періоди.

б) Слід управильнити спосіб покриття зобовязань Н. Д. супроти Фундацій і достосувати плян їх сплати з одної сторони до платничої спроможности Н. Дому, з другої до фундаційних цілей.

в) Слід опрацювати зужиткування нерухомостей, щоби визискати їх доходовість і зліквідувати помешкання, яких ніхто не займає; пільгові, дармові і запомогові чинші треба зліквідувати, зате з дійсно добуваних готівкових впливів має адміністратор право потручувати 5% на створення спеціяльного фонду на підмоги для суспільних та культурних інституцій.

г) Слід перевести реорганізацію адміністрації обох правних осіб в першій мірі адміністрацію нерухомостей в напрямі компресії особових і річевих видатків".

„Плян санації після узгіднення з Банком Краєвого Господарства підлягає затвердженню міністром скарбу в порозумінні з міністром внутрішніх справ".

Адміністратор управляє майном обох установ, репрезентує їх назовні та підписує в їх імені всі письма й заяви. Зокрема між важнішими правами адміністратора зачислено такі: „набувати, позбувати, міняти та обтяжувати рухомости і нерухомости. Затягати позички та інші зобовязання, получені з обтяженням майна або грошевими видатками".

Скромніша є роля Тимчасового Виділу, що має голос дорадчий, право ставити внески, обмежене право розділу субвенцій з 5% фонду та право опінювати у важніших справах, наміченх адміністратором до переведення.

Для обох правних осіб установив львівський воєвода дальшими декретами контрольну комісію під проводом делєгата воєвідського уряду, зложену з представників Банку Краєвого Господарства та представників „руcько-української суспільности", якими стали інж. М. Творидло та інж. О. Луцик. Контрольна Комісія має представляти п. воєводі внески признати абсолюторію Управі.

Адміністратор дістає з фондів обох правних осіб місячну платню, а члени Тимчасового Виділу презенційну марку 10 зол. за участь в засіданнях.

МАЄТОК І ДОВГИ.

Адміністратор і Тимчасовий Виділ розпочали свою працю з початком жовтня 1936. р. Півріч-ний період діяльности дозволив мені згрубша по-

---

ЛЕВ ЯСІНЧУК. 9

АМЕРИКАНСЬКА УКРАЇНА

У СВІТЛІ „ПРОПАМЯТНОЇ КНИГИ".

ЩО СОБОЮ УЯВЛЯЮТЬ УКРАЇНЦІ В АМЕРИЦІ.

Вдумчивий політично-суспільний трактат п. з. „Розцвіт політичного світогляду українського імігранта" написав Олекса Ревюк. Політичний світогляд в українського імігранта назрівав, ба навіть починався дуже пізно. Адже він приходив здебільша без ніякого політичного оформлення, а в зовсім невідомих йому умовинах життя, мусів у першу чергу займитися приватними справами та перейти — як каже автор — „особисту девалюацію". Такий імігрант міг освоїтися з думкою, що він має залишитися в тому новому краю, бож у ньому перемагала емоційна любов до рідної землі. І зрештою він жив тут у чисто мужескому товаристві, бо в початках українські жінки[1]) не їхали до Америки, а до чужих нам імігрант з різних причин не міг і... не хотів зблизитися. З розвитком організацій так сказатиб перших потреб (церковних, допомогових і т. п.) почав наш імігрант доходити, хоч і не глибоко, до суспільних, а то й культурних та політичних явищ. Він брав участь у боротьбі за фонетичний правопис, він звів боротьбу (й веде її дальше) за національне ім'я, викидає зі словника слово „ruthenian", не зважаючи навіть на те, хто йому це слово вкладає і де воно написане, чи вирите.

Живіше й виразніше виявилось обличчя української імігрції від початку світової війни, де треба було рішатися чи стояти за Австрією, чи проти неї, що дехто утотожнював з допомогою для Росії. Одначе українські політичні організації, що тоді творилися (Український Народній Комітет і Федерація Українців), не зважаючи на ворожнечу їхніх ідеольогій, стояли на становищі, що „ціллю українського національного руху є повна самостійність українського народу на всій національній території". І коли по програній війні побачили обі організації, що покищо політичні надії розвіялися, що і надії на центральні держави, і на антантські завели, вони почали розсипатися й падати. Щойно воскресення української державницької традиції зелектризувало наново українську імігрцію, коли вона у своєму запалі побачила деякі заходи, а то й успіхи своєї помочі для української держави (делегації, маніфестації, матеріяльна поміч українському урядові і т. п.).

Це „спамятання" дало товчок до основання в 1922 р. на Українському Національному Конгресі у Філядельфії „Обединання Українських Організацій у Злучених Державах", до якого приступило 7 центральних організацій. Своєю головною метою признав Конгрес „допомагати змаганням українського народу до здійснення ідеалу зєднання всіх українських земель в одну соборну українську державу".[2]) З практичних завдань заявився Конгрес м. ін. за переведенням 4 правильних щорічних збірок на підержання Рідної Школи в Галичині".[3]) З уваги на американські відносини заявився Конгрес за освітою для дозрілих людей та за основанням українського банку в Америці.

Головне тепер питання: „Яку ролю відограє в цій кризі український народ взагалі й українська імігрція спеціяльно" в тій світовій кризі, що на думку автора буде гостріша від кризи світової війни. „Чи вспіємо ми використати до вершка своїх сил ці всі нагоди, які нам дасть будуча історія?"[4])

Безперечно ці питання хвилюють усіх українців, коли лише пригадаємо собі, яку велику ролю відіграла при останньому поділі світа українська імігрція Закарпаття. На такі питання ми радіб почути позитивну відповідь. О. Ревюк, мірячи дотеперішній поступ імігрції, має дійсно „зовсім добре основану надію, що в недалекій світовій кризі ми відограємо багато значнішу ролю, ніж відограли в останній, та, що вложимо багато більший вклад у працю й боротьбу коло здійснення ідеалу нової української самостійности".

Очевидно — скажемо від себе — ці надії не розвіються, якщо це нове покоління, що вже уроджене в Америці зацікавиться українською школою і загалом українством. А це вже до деякої міри є, як про це пише Осип Стеткевич, „молодь має свої власні клюби, а в тих клюбах обговорює різні українські справи, боронить українців там, де треба, словом та пером". На доказ, що так є, наводить автор, що „катедра української мови в Колюмбійському університеті в Ню Йорку — це діло нашої молоді.

---

[1]) На основі урядових даних у роках 1899—1910 за 147.375 українських приходців було 74.4% мужчин (див. Дм. Галичин: „Розміщення української імігрції", стор. 457). — У попередніх роках цей відсоток мусів бути ще вищий.

[2]) і [3]) О. Ревюк, стор. 321. Як виходить зі статті д-ра Л. Мишуги, „Обединання" переслало за час свого істнування на потребя краю понад чверть мільйона долярів (пор. стор. 449).

[4]) О. Ревюк, стор. 328.

знайомитися зі станом справ Н. Дому і тому зважуюся дати прилюдну спробу відповіди на так часто і настирливо задаване питання, наскільки можлива санація цієї установи.

Для менше зорієнтованих завважую, що майно Н. Дому складається з чотирокутника камениць між вул. Рутовського, Корнякгів, Краківською та Вірменською вартости зол. 1,335.000.-
(головний будинок при вул. Рутовського 22., де міститься сала, оцінений на 900.000.— зол)
реальности при вул. Курковій 14. вартости „ 460.000.—
реальности при вул. Зиблікевича 30. вартости „ 180.000.—
з половини реальности при вул. Краківській 24. вартости „ 75.000.—
і земельного майна Білка-Костенів (коло 500 моргів поля і 500 моргів ліса) вартости „ 400.000.—
Оціночна вартість цих реальностей дає разом зол. 2,450.000.—

Ліцитаційна вартість цих обєктів обнижується до 2.050.000.— зол.-

Крім цього має ще Народній Дім правно не упорядкований запис пок. Фурикевича, а саме 40-моргований став в Долині (коло стації) та управляє фундацією пок. Білоуса в Коломиї, що складається з поверхового чиншового дому та партерового дому, занятого в невиясненій спосіб та вживаного безплатно православним батюшкою і часовнею.

Зауважую, що всі цифрові дані цього звідомлення беру з офіціяльних праць п. адміністратора і подаю їх здебільша в заокругленні.

В моменті перебрання управи (в 1936. р.) майно Н. Д. було обтяжене на понад 1,500.000 зол., (міліон пятьсот тисяч зол.), в котрій то сумі коло 500.000 давали самі податкові залеглости враз з відсотками проволоки та карами.

ТАЇНИ П. М. БАЧИНСЬКОГО! МІСТЕРІЯ ПЕРЕБУДОВИ САЛІ ТА ФАСАДИ ОДНОГО ДОМУ.

Львина частина обдовження повстала за урядування останнього державного комісаря п. Михайла Бачинського, що в хвилині, коли перейняв урядування в 1929. р., застав розмірно скромне обтяження 320.000 зол. Обтяження, спричинене в періоді господарювання останнього комісаря було би ще на яких 80.000 зол. більше, колиб у літах 1933. і 1934. не здевалювались на таку суму доларові довги.

Не розпоряджаючи потрібним матеріялом, я невсилі висловитися про господарку попередників п. М. Бачинського, завважую тільки, що у т. зв. старорускних кругах істнує устійнена опінія, що п. Черкавський за час свого короткого урядування мав вирубати дуби в лісі в Білці і продати їх по дуже низькій ціні, що, як кажуть, посередники, здорово на тому обловилися, а вартість і доходовість ліса значно обнизились.

І для оцінки діяльности п. Бачинського брак ще остаточних цифрових даних, бо провірку його діяльности за ввесь час урядування переводить щойно від півроку комісія, зложена з трьох урядовців воєвідського уряду і висліди цієї контролі є лише фрагментарично відомі. Виходи українського громадянства сформулював посол В. Целевич, який підписав та передав б. львівському воєводі меморіял, щоби до праці згаданої провірної комісії з огляду на високо хвилюючі поголоски, а навіть прилюдно оголошені відозви, (отвертий лист пок. Липецького), допустити теж представників русько-українського громадянства, подібно як це передбачує регулямін теперішньої управи. Однак п. воєвода Пражмовський з засадничих причин відмовив, обіцюючи, що висліди контролі будуть у свій час закомунікованні Тимчасовому Виділові, а якщо мали би виказатися які зловживання, доконані у провірюваним періоді, винуватці будуть потягнені до відповідальности.

Причин непомірно високого зросту обтяження за часу комісарювання п. Бачинського було більше. Найважнішою була нещасна перебудова салі Народнього Дому, переведена коштом **438.000 зол.**, вложених в саму перебудову та адаптації; після дочислення страт і коштів при реалізації кредитів, потрібних на переведення цієї роботи, загальний кошт реконструкції переступає головокружну суму **600.000 зол.** (шістьсот тисяч золотих). Коли зважити, що саля Народнього Дому вже на кілька літ раніш, заки п. Бачинський став комісарем, була частинно зреконструована д-ром Овчарським — кошт цієї роботи „при якій — мимоходом кажучи, українські підприємці не заробили ані сотика, — стає зовсім незрозумілим і фахівці слушно похитують головами зі здивування над її висотою, беручи під увагу навіть дійсно високу будівельну кон'юнктуру в рр. 1929/30. Про солідність виконання реконструкції свідчить факт, що добудівка на гардеробу при салі запалась на кілька центиметрів через лихе фундування. Не постаралась теж давня Управа за законне звільнення таким коштом перебудованої частини реальности від податку (т. зв. вільні літа). Чи на виконання тієї роботи була згода уряду, як надзірної влади, чи були які кошториси, наскільки їх переступлено і хто контролював будівельні операти, мені невідомо. Слід сподіватися, що цю містерію вияснить звідомлення провірної комісії.

Дрібніший факт, стверджений в часі мого урядування, дозволяє на здогад, що в подібних випадках комісар, чи може його органи, поступали крайньо ліберально і легкодушно. А саме в р. 1930 наказав магістрат відновити фасаду камениці при вул. Краківській 24, яка є в половині власністю Н. Дому, та якою на основі угоди зі співвласничкою адміністрував Н. Дім. Кошт віднови фасади, виконаний на доручення Управи Н. Д. без згоди співвласниці тим самим архітектом, що увіковічнив своє імя у вестібулі театральної салі Н. Дому як виконавець реконструкції, зараховано в р. 1930. на поверх 22.000 зол., половиною цієї суми обтяжено співвласницю камениці, однак повідомлено її про це щойно в 1934 р. Співвласниця рахунок признала лише на 8.000 зол. і лише половину, себто 4.000 зол. дозволила скомпензувати зі своєї частини впливів, а решту, себто понад 18.000 зол. мусів Н. Д. сам заплатити. В даному випадку ніхто кошторисів не робив, не затверджував, а роботи виконані на всетаки доволі велику суму, ніхто не провірював. Додаю, що віднова фасади була лише частинна, бо прегарний і високо артистичний портал тієї камениці, відкритий минулого року на доручення консерваторської комісії, відновив під наглядом і за вказівками цієї комісії теперішній управитель камениці і синдик Н. Д. д-р Д. Сосюкало коштом 5.200 зол.

Інж. Юліян Мудрак.

(Далі буде).

Погану закраску зубів

можна зовсім усунути у розмірно короткому часі при вомочі пасти до зубів **CHLORODONT.** В тій цілі треба витиснути на суху щіточку дрібку пасти до зубів **CHLORODONT** і шіткувати зуби у всіх напрямах. Завдяки цьому зуби дістають шляхотного полиску слоневої кости, а приємне почування чистоти і свіжости залишається на довго в устній ямі.

Один день у країні домодільників.

Репортаж з Яворівщини.

Коли гасло „Розбудовуймо рідний промисл" вибилося нині чи не на перше місце серед повені гасел, що спокон віку наводнює нашу землю, то назагал маємо на увазі лише фабричний промисл. Зате в очах ширших кол громадянства домашній промисл приблизно такий важний, як торговля поштовими марками.

Тому дуже цікаво було мені звидіти Яворівщину — околицю, де домашній промисл становить головне джерело прожитку надмірно густого населення, що живе на неродючій пісковій землі. Здійснити той плян було остільки легко, що можна користати з гостинности мого вуйка о. Е. Ломницького, що пильно працює над організацією яворівського домашнього промислу кооперативним шляхом.

Дістатися до Яворівщини не важко, бо йде туди залізниця та автобус. Що вибирати?

АВТОБУСОМ.

Розвиток комунікації причинюється до фізичного знищіння, відвикаючи людей ходити. Здається, з того огляду австрійський уряд будував залізничі двірці декуди далеко від міста — напр. у Яворові у віддалі 3-ох кільометрів, чим побив рекорд Львова. Варшавське міністерство шляхів дбає, щоб залізничі рейки надто скоро не зужилися, тому пускає до Яворова поїзд лише двічі денно.

Ті два моменти дуже корисно вплинули на розвиток автобусової комунікації між Львовом і Яворовом та приневолили мене нею покористуватись.

Стрілецька площа, великий заболочений автобус, його вантажать жидами і пакунками. Коли нутро автобуса виповнилося, пакунки перевантажують на дах, а середину дальше виповнюють жидами. Тим разом містоти автобусу ніхто не бере під увагу — пасажири стоять, сидять на колінах. З прикрим здивуванням ствердкую, що я попав у якусь екстериторіяльну смугу, де не обовязує фізичне правило непроникливости тіл ані навіть розпорядок президента річипосполитої про автобусову комунікацію

Опісля переконуюся, що їзда автобусом має ще й інші приємні сторінки. Шофер забув затриматися в селі, де на мене чекала підвода о. Ломницького і я висідаю щойно на початку „Малого Передмістя" Яворова. Хмарний вечір, темно хоч око виколи, околиця невідома; знаю лише, що треба переходити якийсь розвалений міст. Згадуючи не злим тихим словом забудькуватого шофера, йду до найближчих домів шукати підводи. Довідуюся, що ближче як пів кільометра нема ні одного коня, зате з трудом находжу провідника, що погоджується показати мені дорогу до Вільшаниці, де є парохом о. Ломницький.

Нова книжка.

ВОЛОДИМИР БІРЧАК:

ЗОЛОТА СКРИПКА

Нова збірка оповідань відомого письменника

Обсервація, нові теми,
:-:-: **гумор і дотеп** :-:-:

Можна дістати в Адміністрації „Діла"

Ціна 2 зол., поштова пересилка 30 сот

ДЕ НЕМА ФАБРИК.

„Як воно можливо, — питаю — що на цілому передмісті нема ні одного коня? Чим тут люди займаються? Хібаж усі не працюють о фабриках?"

„Фабрик у Яворові нема — відповідає мій провідник, 15-літній хлопчина, поляк, ломаною мовою — але й коней нема по що тримати, бо землі у міщан мало — до яких двох моргів на родину і та яка то земля — самі піски. Цілі передмістя — самі халупники".

„Щож вони роблять?"

„Найбільше забавки, але є також теслярі, бондарі. Вони роблять бочки, дальше всяке кухон-

---

„Свідчать про це видавані нашою молоддю журналики, що появляються в різних місцевостях, як теж інші публікації, присвячені українській справі".*)

Зрештою український світогляд молоді, уродженої в Америці, будемо вважати за самозрозумілий, коли пригадаємо собі, серед яких виховних домашніх обставин та молодь зростала. „Як ми були дітьми, ми радо слухали історій наших людей. Але ми не чули історії Робінзона Крузе, скарбів острова, що ними зростали інші діти. Зате ми чули оповідання про козаків з України, про їх боротьбу за волю народу". Так пише Марійка Болнар (стор. 520). представниця молодого покоління в англійській статті „Союз — як його бачать молоді члени".*) (Докінчення буде).

*) Цитати зі студій О. Стеткевича „Українське шкільництво в Америці".

*) Не буде зайве подати такі факти, що українська молодь звертає на себе увагу своєю пильністю у школах, виступами на мистецьких, спортових чи інших змаганнях. Мені довелося стрічати кільох випадків напр. у Шікаго, що українка мала найкращий випадок в уміченої середньої школи, а це дало їй відмінний вступ до безплатних студій у досить дорогому університеті.

З Ауборн походить Степан Галайко, що в 1932 р. вийшов світовим мистцем на Олімпіяді в Амстердамі в Голяндії.

Молодий українець, Джеймс Загерія з Мас у порт Чікоті набрав світової слави на „контестах" (змаганнях) дрібненького писання та виграв багато нагород вартости кільнадесять тисяч доларів. „Він каже, що може написати Ліцкольнову гетисбурську промову 28 разів на дво-центовій марці (почтовій)" (пор. стор. 688).

не знаряддя: деревляні ложки, вилки, варехи, колотілки, молотки до мяса, копистки, пушки на перець тощо, валки до тіста і т. д., також веретена?"

„І можна з того прожити?"

„Чому ні. Ложкар заробляє денно яких 2 золоті, токар 4—5 зол. Правда, за ті гроші мусить жалупник купити ще й матеріалу — дерева, але з відпадків має паливо".

„І той заробіток мають вони цілий рік?"

„Могли би мати, якби хотіли, але літом майже всі працюють на полі, часом одні працюють на полі, інші дома. Зате в зимі, то ціла родина працює над забавками і токарськими виробами".

„Ціла родина?"

„Так, і малі діти працюють".

„Бідні..."

„Чому? Скажім малювати заводку — це для дитини не праця, а розривка. Хіба не люблять вони вигладжувати ложки „гляспапером", бо це дуже одноманітне. Та все таки воно приємніше, як пасти на стерні худобу в холодні, слітні дні".

ДИТЯЧИЙ РАЙ.

Доходимо до Вільшаниці. Ночую там, а на другий день їду зі сином о. Ломницького, Костем, до Яворова, щоб побачити все на місці. Йду до „Повітової Кооперативної Спілки", що скуповує вироби місцевих домодільників і перепродує їх кооперативі „Праця"; там показують мені крамницю з виробами в місцевих домодільників. Чого там лише нема! Просто дитячий рай: і коники і качочки і паяцики; одно перебирає ніжками, друге махає крилами, третє головою, четверте скаче. Дальше кухонне знаряддя: ложки, варехи, колотівки, валки... Ще дальше пудеринчки, дотепно сконструовані ігольниці, чашки на яйця, що разом зложені творять гарненьке різьблене ячко і повно інших гарненьких дрібничок.

Та демократичної рівности магазин не знає — від першого погляду кидається виразний розподіл. З одного боку шляхта: галянтерійні дрібнички гарно полірувані та дбайливо різьблені (на жаль, панують закопянські мотиви); забавки дбайливо різьблені з повним реалізмом віддають форми тваринного тіла, а коли і зроблені з дощинок, то дуже гарно полякеровані. З другого боку чернь: забавки зроблені з куска дошки не все добре вигибльованого і розмальовані сорокатими арабесками, кухонне знаряддя.

Управа кооперативи — пп. Кисло, Волощак, Фірчук, Чопик, пояснюють мені:

„Перед 40 роками приїхав до Яворова п. Придаткевич і зорганізував за гроші краєвого і повітового виділу забавкову школу; ви певно бачили її один з кращих будинків у Яворові. До тої школи ходили здебільша хлопці з „Великого Передмістя" — нині вони роблять ті гарні забавки та токарські вироби. Мешканці другого передмістя, „Малого", від непамятних часів займалися токарством і забавкарством. Горді на своє знання, вони не ходили до школи. Нині вони виконують свою роботу так, як виконували їхні батьки, та діти. А шкода, бо це здібні люди. Побачить такий домодільник на ярмарку якусь нову дотепну забавку, так зараз її зробить. Та що з того, коли не хочеться йому порядно виконати: якнебудь, щоб лише багато. А коли би вони взялися дбайливіше до праці, виконували би менше виробів, зате багато ліпше платних.

ЛІПШЕ МАЛО, А КРАЩЕ

Ось домодільники з „Великого Передмістя" заробляють куди ліпше, дарма, що продукують менше забавок. Рахунок простий: менше праці, менше матеріялу, зате більший зарібок — та на „Малому Передмісті" того не хотять зрозуміти. Живуть з дня на день, думають лише про нині — і не можна їх переконати, що вони йдуть до певної катастрофи. Заливають ринок масовою продукцією, вони щораз то сильніше обнижують ціну. Вже тепер ринок переповнений тим „шмельцом". Щоб підбити ціну, треба би хіба того дещо спалити, так як у Бразилії палять каву.

Що гірше — вироби з „Малого Передмістя" взагалі тратять покуп. Деревляних ложок купують у нас щораз то менше, бо металеві мало що дорожчі, зате гігієнічніші. З того огляду навіть союзи кооператив не хотять їх перепродувати. Інше домашнє знаряддя розходиться в дуже малій скількости і по дуже низькій ціні. Дешевенькі, на борзі виконані забавки купують хіба найбідніші. До чого воно йде? За якийсь час домодільники з „Малого Передмістя" не зможуть вже нічого продати, забавкарський промисл зовсім загине".

ЧИ Є РАДА?

Годі найти кращий приклад на нашу рідну галицько-рутенську рутину — думаю і питаю:

„Невже нема на те ради? Приневолїть домодільників обнизити скількість продукції, підвищуючи якість, тим способом, що купуйте від них лише гарно виконані вироби!"

„Це було би можливе, якби ми мали монополь закупу забавок та інших деревляних виробів на яворівському ринку. На жаль, так воно не є: маємо польських і жидівських суперників. Недавно повстав у Яворові відділ фірми, що зоветься „Заклади Накладче". З нею зрештою нема клопоту, бо вона, як і ми, купує лише порядно викінчений товар, а навіть найдорожчий — різьблені забавки, якими ми не торгуємо, бо це вимагає великого вкладу і легко ломиться. Зате годі собі дати раду зі жидами, бо вони купують і найгірші вироби, деморалізуючи домодільників.

„І не можна видерти їх з жидівських рук?"

„Нелегко. Раз — що вони, як я згадав, купують і найгірший товар, друге — що дають домодільникам кредити і тримають їх тим способом у кишені.

Зрештою і так зробили ми богато, миж забралися до збуту виробів домашнього промислу перед двома роками І вже за той короткий час піднесли ми на тутешньому ринку ціни на вироби домашнього промислу майже вдвоє, хоча ціни продажні зовсім не піднеслися. Колись з домашнього промислу жило 7 жидівських родин і добре жили..."

(гзл.)

ТЕКСТИЛЬНА ГУРТІВНЯ

поручає всякі суконні матеріяли, що входять в обсяг бавовняних товарів з найліпших бельгійських фабрик на мужеські і жіночі одяги. Найнижчі ціни.

Ф ма Шимон Бляйх

Львів, вул. Казимира Великого 7.

638 **Тел. 250-95.** 7—10

Святкуймо без алькоголю!

В найбільший празник празників, яким є світле Воскресення Христове, святкуймо без алькоголю! У тих великих святочних днях нехай лунає гасло: „ЗАМІСЦЬ НА АЛЬКОГОЛЬ — ГРОШІ НА РІДНУ ШКОЛУ!"

Щоб це гасло практично перевести в життя, видала Рідна Школа по мистецьки викончані карти, що звільняють від частування алькоголем гостей. Така карта повинна прикрашувати кожний український святочний стіл.

Карти можна набути в Повітових Союзах Кружків (Повіт. Кружках) РШ. або в Головній Управі Рідної Школи у Львові, вул. Сикстуська 46, за зголошенням добровільного датку на Рідну Школу. Імена осіб, комітетів чи установ, що зложать за карту від 1 зол. вгору, будуть оголошені в пресі.

ГОЛОВНА УПРАВА РІДНОЇ ШКОЛИ.

Пресова конференція у нового воєводи.

В четвер 22. ц. м. на 11 год. передпол. новий воєвода п. **Альфред Білик** запросив на пресову конференцію представників усіх українських періодиків у Львові. Явилося 31 українських журналістів чи редакторів фахових і станових часописів; очевидно, була репрезентована вся українська політична й громадська преса, що виходить у Львові. З польської сторони, крім самого воєводи, був присутній начальник сусп.-політ. виділу (безпеки) п. Харевіч, городський староста Порембальський і ін.

Новий воєвода, привітавшись з кожним зокрема та поінформувавшись про характер репрезентованого часопису, виголосив довшу півгодинну промову, в якій подав коротко власний життєпис та висловив свої погляди на ролю державного адміністратора і на ролю преси. П. воєвода признав, що хоч є реалізатором замірів уряду, проте зле булоб, колиб був тільки „листоношем", технічним виконавцем волі уряду: кожний адміністратор має змогу, чи навіть обовязок виявити свою індивідуальність. Покликуючись на слова нинішнього премієра, п. воєвода підтримує думку, що очайдушно булоб хотіти правити проти преси, себто проти прилюдної опінії, фаховцями формулованої. Воєвода розпочинає свій день праці від вислухання пресового реферату. Признає, що преса не може обмежитись тільки до інформаційної місії; преса має у своїй історії найчільніших журналістів-політиків, м. ін. такого Клемансо. Чимало спільного мають журналісти й адвокати: воєвода ширше мотивує цю тезу.

Новий воєвода обмежується до ролі обсерватора, який має лише інгерувати, а не змушувати згори йти окресленою дорогою. Політика не є штукою робити компроміси, тільки штукою дійти до цілі. Методи можуть підлягати критиці. Щодо своєї особи, своєї політики, новий воєвода дає пресі свободу критики. Виступає проти того, щоб записувати поголоски про сутички на економічному підложжі, без перевірки фактів. Просить співпрацювати у боротьбі проти доріжні. Протикомуністична пресова акція буде тільки тоді доцільна, коли матиме характер акції громадської, незалежної. Преса мусить зберігати військові тайни. Що торкається національних проблем, то субективізм воєводи полягає на тому, що він і представник держави і по національности поляк. Проблема польсько-українських взаємин складна, але нема проблем у світі, яких не можнаб розвязати і не всі проблеми мусять бути розвязувані тільки мечем. Безоглядна щирість, відкидання стидливих серпанків — це один зі шляхів порозуміння.

Новий воєвода закінчив покликом зберігати спокій і рівновагу нервів. Взаємне зрозуміння і добра воля працювати для щастя людей, які спільно замешкують край — це передумова співпраці.

В імені присутніх українських журналістів широко (теж ок. ½ години) відповідав **ред. І. Кедрин**, який подякував за навязання звязку (по українськи) та порушив низку практичних справ і злободневних болячок української преси, по польськи: новий воєвода, який останніх двацять літ перебував у корінній Польщі, слабо володіє українською мовою). Звернув увагу на суто суспільницький характер української преси. Становище української преси до кожного воєводи залежить від його національної політики та від поведінки, як найвищого цензора на місцевому терені. Підхід української преси до національно-політичних та державних проблем — завжди річевий і поважний. Однак що інше стиль і публіцистична форма, яка залежить від індивідуального темпераменту журналіста. Цензура перечулена на пункті всяких живіших зворотів. Гама заборонених та дразливих тем надзвичайно розтяжна і пливка. Зокрема українська преса має вічні труднощі з обмірковуванням справ Волині, Лемківщини, Гуцульщини, москвофільства. Це не тільки громадянське право, але національний обовязок української преси боротися проти політичної тези регіоналізму. У Львові нема преси „української та руської", як згадав п. воєвода, тільки є преса українська і російська: писана літературною російською мовою або признаюча всеросійську неділимську ідеольогію. Зрештою — справа т. зв. русинів, це внутрішня українська справа, так як „шльонзаки" чи кашуби — це справа польська. Українська преса мусить бути сподвижником процесу національного освідомлення, якого ще не перейшли т. зв. русини, і не можна ставити їй в цьому перешкоди. В дальшому ред. Кедрин обговорював техніку львівської цензури та вказував на ріжні сторінки нинішньої практики. М. ін. передав п. воєводі число „Діла" зі вступною статтею зперед кількох днів, написаною з приводу його призначення, замісць якої у „Ділі" появилася біла пляма.

Признання пресі права критикувати п. воєводу — є першим і безпрецеденсіональним, надзвичайно відрадним проявом. Підхід п. воєводи до справ преси не тільки адміністраційний, але й суспільницький може чимало причинитися до поправи відносин між українською пресою та адміністраційною владою.

Після того п. воєвода Білик подякував присутнім. Новий воєвода зробив на присутніх українських журналістів враження ділової та енергійної людини, крім того знаменитого промовця.

ЖІНОЧА СТОРІНКА.

ДІТИ В КІНІ.

— Мамусю, а що той пан там робить? То чоловік тої гарної пані, що він її цілує?

— А дивись, мамусю, які страшні звірята? Я боюсь!

— Мамусю, той кінь біжить просто на нас...

— Чш... тихо там!

Чи не знайомий це всім вам діялог? Чи і на вас не шикали, не оглядались невдоволені сусіди, коли ви повели дитину до кіна? А може ви чули ще прикріші окрики сусідів, може ваша донечка чи синцьо ставили вам ще більш клопотливі питання? Пригадайте і признайтесь.

Зате чи вести дитину до кіна чи ні вже від самого початку цього сурогату театрального мистецтва велись горячі дебати в колах педагогічних і у неодній родині. Різні чули ми думки і було багато й думок „за",багато і „проти". Вмішувалась нераз до тої справи і поліція, або зовсім забороняючи вступ дітям до кіна, або забороняючи його тільки до деякої міри, обмежуючи вік молоді чи доступ на окремі згіршуючі фільми. Брали участь в тому і духовні кола. Майже в кожній країні втручалась до того шкільна влада, але діти в кіні то всеж не рідкість, щоденне явище, тимто ця тема і далі актуальна.

Я знаю, що не одній з наших читачок ті думки, які хочу тут висловити, будуть не зовсім приємні, бо прошу вас, що зробити, коли нема де лишити дитини на той час, як ідемо до кіна? Чи може вже зовсім відмовити собі приємности побачити чарівного Кляркa Гейбля, або „божеську" Грету, чи туалету Марлени? А зрештою не таке вже те ало, як дитина і побачить щось там у кіні, чого вона може й не мусіла б бачити — воно ще мале й не розуміе. Ось тут саме є той найгрубший цвях! Власне не можна виходити в цій справі з того становища, що дитина чогось там не розуміе.

Коли кожна з нас добре перетрусить свою память, то переконається напевно, як багато річей, яких вона у своїй найраніщій молодости зовсім не розуміла, виплило пізніше в її памяти і було тлом до зрозуміння часто поважних фактів. Як часто говорили в нашій присутності дорослі про речі нам далекі і невідповідні нашому дитячому слухові, а потім все те ми собі пригадували, хоч може то тільки так торкнулось слєгка нашого дитячого вуха, потім ті розмови мали той чи інший вплив на наш цілий світогляд. Як часто образ цілої родинної гармонії в майбутньому відтворювався саме на таких дрібничках, яких „діти не розуміють". А тому не можна і до кінових фільм пристосовувати отого „діти того ще не розуміють".

А який вплив мають деякі кінові образи на дитячі нерви? Може вас застановляе нераз, чому ваша дитина рожева і здається цілком здоровенька часом уночі кричить, кидається, здригається. Воно вам пояснення не дасть, бо не памятає, що саме йому снилось, але чимало саме там було образів бачених у кіні. Отой тигр, що на початку фільми так подобався нашому коханому хлопчикові, пізніше дряпнув улюбленого героя, або розірвав якесь менше таке миле звірятко. А отой пан, що з пояса темного вугла стріляв у другого, а потім за ним гоннла поліція, або та ковбойська війна з бандитами, та небезпечна їзда на білому коні несвідомо відтворюються в памяти дитини і звідти оті здригування і крики.

Нераз вас дивує, чому ваша доня раптом почала так цікавитися суконками, або приловили ви її на пудруванню вашим пудром чи якійсь невідповідній її вікові забаві з ляльками. Вас то огірчує, ви тому дивуетесь, стараетесь викорінити ту пустоту з дитини, шукаете причини, але забуваете, що саме коли вона була з вами в кіні, тим самим способом пудрувалась Гарвейка і ваша доня тільки наподоблює її рухи.

Але може вже годі міркувань, бо тут треба булоб дуже багато ще писати і то річей, які якби ми над тою темою взагалі застановились, вирнуть перед нами самі. Який же буде з тих міркувань вислід? Щож з тим кіном робити?

Певно, що викинути кіно з дитячого світу тепер вже неможливо, а може навіть і недоцільно, бож є багато і корисного у фільмових виставах, але мудра і уважлива мама буде все вибирати такі фільми, що не тільки їй цікаві, але й дитині шкоди не зроблять. Таких фільм чи то історичних, чи природничих, чи зі світу подорожі є вже чимало. Є багато і дуже приємних навіть для дорослих фільм з дітьми артистами, як наприклад фільми з Ширлей Темпль та інші. Часто є гарні мальовані фільми. Отже розумній уважній мамі треба тільки добре фільму підібрати, а великою поміччю для неї будуть виставлювані у вікнах образки фільм, що тепер для реклями вивішують всі кіна. Напевне згодом знайдеться якийсь підприємчивий добродій, що постарається і в нас улаштувати окремий дитячий кіно-театр (з грошевого боку напевно на тому не потерпить), але то ще далеке майбутнє. Тепер, якщо ми це конечне зло вже допускаемо до світу своєї дитини, то бодай дбаймо, щоб шкода з нього була якнайменша.

Х. К.

Жінки мусулманського світа.

Коли говоримо про жінок магомеданок, то в нашій уяві вирізнюють закутані в ріжні покривала з ніг до голови постаті, які тільки своїми гармонійними рухами дозволяють нам догадуватись про їх красу. Разом з тими завоями здається нам, що й ціле їх життя окутане якоюсь мрячною таємницею та невільництвом. Та в дійсности світ колишньої магомеданської жінки зовсім не був такий тісний і життя її не було закутане такими серпанками, як ми собі це уявляемо. Принаймні закон Магомеда не передбачав ніякого невільництва, а навпаки дуже мудро регулював життя магомеданського світу.

Магомед був не тільки релігійним провідником, але й мудрим законодавцем. Бачучи, яке життя ведуть жінки, як усю вагу в ньому надають вони своїй красі і ріжним прикрасам та після того здобувають собі в суспільности таке чи інше становище, наказав Магомед закривати жінкам на вулиці шию, руки та вуха, тобто ті частини тіла, які жінки найбільше любили одобльовати ріжними коштовними прихрісами. Зовсім не наказував Магомед закривати обличчя і цей звичай увійшов в життя вже значно пізніше. Постійні війни, які вели араби, примусили Магомеда застановитись над депопуляцією і він видає закон про полігамію (многоженство), але рівночасно Магомед досить строго регулює родинне життя і ставить жінку матір на почесне місце в родині. Жінка невільниця ставши матірю від вільного чоловіка, відразу здобувала свободу. Подружжя мусулманські були основані на коханню або принаймні взаїмній симпатії і для того чоловік перед шлюбом мусів дати за жінку якийсь викуп, щоб в подружжі не відограваю ролі віно нареченої і чоловік не брав собі немилої жінки тільки для її багатства. Установлює також Магомед і розводи, коли подружне співжиття є через нехіть одної або другої сторони негармонійне, але діти до 7-ми років мусіли лишатись при матері, хоч батько і був зобовязаний платити на їх утримання.

Ще довго після смерти Магомеда його закони зберігались в чистоті. Розвивається арабська культура, цвите мистецтво, промисл, архітектура, торгівля. Вже тоді були широко знані мусулманські університети, де викладали ріжні наукові дисципліни. Славні є тогочасні бібліотеки. Виріб паперу, що замінює згодом дорогий пергамент іде від арабів. Чудові килими, ріжного гатунку тканини та матерії мають світову славу.

Тогочасна жінка-мусулманка бере широку участь у громадському житті і її роля та впливи дуже великі. Вона користується рівночасно великою пошаною та рицарською опікою мужчин. Найгіршим злочином того часу була образа жінки, за що винуватця виключали цілковито з товариського життя. В науковому світі жінки також займали високі становища і було чимало жінок професорок навіть у високих школах. В літературі також було чимало славних жіночих імен, особливо поеток. Знаємо про славних артисток та співачок, з яких найбільш блискучим було імя співачки Джеміле, що зачаровувала ввесь тодішній музулманський світ. Були жінки судді, а навіть полководці.

Невпинні війни стають причиною занепаду музулманської культури, змішання крови, винищення правдивої арабської аристократії. Розпуста, що шириться з Візантії та інших країн дає привід арабам примушувати своїх жінок закривати обличчя і тим хоронити порядних жінок від поглядів та переслідувань розгнузданих вояків.

По монгольській навалі на чолі з Чінгіз-Ханом занепадає арабська сила і культура, змінюється і становище жінки, яка перестає брати участь в громадському та політичному житті і переходить майже на становище невільниці в своїй родині. Аж по світовій війні завдяки Кемаль-Паші міняється знову становище жінки і турецька мусулманка знову привертає собі давні права і становище. За Туреччиною такий самий переворот відбувається і в інших країнах мусулманського світу. Єгиптянки, арабки з Сирії, Палестини, Марока, Тунісу та Альжиру потрохи емансипуються і починають відновлювати давні славні традиції. Сучасна туркиня може служити прикладом неодній жінці — европейці. Одначе ще й досі є деякі музулманські країни, де жінки ще собі не виборола свого давнього становища, але мабуть згодом і вони дійдуть того, що колись дав їм Магомед, а що відібрали їм згодом чужі впливи народів, що стояли своїм культурним рівнем далеко позаду тогочасного музулманського світу. Колишня слава жінок мусулманок засяе ще своїм давнім світом, запорукою чого є здібности і розум мусулманської жінки. Назавжди згинуть гареми з їх нечинністю і принизливою для людської гідности ролею жінки-одаліски.

—o—

Ще про жіночу пресу.

На попередній „Жіночій Сторінці" п-ні д-р Д. Дзерович, даючи огляд української жіночої преси, забула згадати, що першим засновком жіночої преси в Галичині був час. „Мета", що виходив у 1908 р. за редакцією Д. Старосольської та додаток до „Діла" — „Жіноче Діло" (1912) за редакцією О. Кисілевської. „Громадський Голос" не дає жіночого додатку, бо „Жіночий Голос" виходить від якогось часу як окремий журнал. Крім нинішньої „Жіночої Сторінки" в „Ділі" слід іще згадати сторінку в „Нов. Час" (двічі в місяць) та в „Народній Справі" (раз у місяць). Замітка про „Жінку", бучім-то цей журнал хотів „зв'язати із собою своїх примусових читачок", стилізована невідповідно, бо „Союз Українок" не примушує нікого, ні своїх філій ні своїх членів, передплачувати „Жінку", а старається їх зєднати собі так само, як наші інші часописи чи журнали.

—o—

З нашої хроніки.

З клюбового життя. Останній понеділок приніс живу дискусію в клюбі „Нової Хати". П. Мирослава Гординська говорила про „українізацію" нашого помешкання. А що більш ніж присутніх цією темою живо зацікавилась, то й відгукнулась на її міркування. П. М. Гординська припускає можливість стилізації. Одначе розріжнює два її типи. Перша стилізація грунтовна, мало відмінна від первісної сільської хати, можлива тоді, коли вже передбачена при будові хати. Тоді можна вбудувати сволоки, поставити відповідну кафлеву піч і т. д. Очевидно, найчастіше можна це робити на селі, або й у мистечку, при будові вілли чи якогось дітинця. Друга можливість стилізації хати — застосувати українські мотиви в модерному сучасному помешканні. Робимо це в місті, де маємо шаблонові чотири стіни, здебільша й невідповідно розмальовані. Гутірка на цю тему затягнулась до пізна.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Любов серед звірят.

Кажуть, що в Совітах дали приказ: припинити трохи горячку женитись.

Наказано: кожному чоловікові можна тільки раз на місяць розводитись, або женитись. Справжне страхіття! — кажемо. — що місяця розводитись? Хіба це любов? Це хіба звіринна любов а не людська.

Таким порівнянням робимо кривду звірятам, бо приклади з життя доказують, що любов звірят моглаб іноді стати прикладом для людей — зокрема для закоханих у Совітах.

Лис і лисичка.

Перший примір візьмім із лисятника де виводять чорно-сірих лисиць. Лисяче заведення не дуже радо показують, бо лиси легко хвилюються, не люблять чужих людей. Живуть вони парами. У кожної пари свій дімок відгороджений дротяною сіткою. Іноді лисів продають на розплодок теж парами. Ціна висока — до десяти тисяч за штуку. Ходити коло лисів справді не легко. До кожної клітки повинен підходити все один і той самий сторож у тій самій годині і з тої самої сторони.

Хочби мала незамітна зміна — лис негайно насторожиться, злякається і поживи навіть не тикне. Дуже важко теж лічити недужих звірят. Пробували подавати ліки в поживі — дарма. Лис не дається обдурити. Не даром же він хитрий як лис. Обнюхає поживу і відійде. А ні то так розідре мясо, що лік викине а мясо зїсть. Коли хтонебудь підходить до клітки — лис зовсім не покаже, що запримітив вас. Як лежав скрутившись у клубок з гострим носом на хвості — так теж і лежить. Навіть не гляне, тільки вухами стриже. Але прислуга знає, що він такий схвильований, що до корму навіть не доторкнеться. Однаково поводяться і старі лиси й молоді. із срібною спиною і білим пушистим хвостом і лисинята. В одній такій клітці сидить лис-самець темний аж синій і густо посріблюваний. На питання, чому він сам один, сторож оповідає, що була в нього самиця та стара вже і лисинят не родила. Тому рішили її продати. Лис засумував і перестав їсти. Посадили йому в клітку молоду гарну лисичку. Лис забився в кут і тільки скалив зуби до неї. Так сидів він цілий день, а рано застали лисицю з перегризеним горлом. Управа звіринця рішила підождати, аж лис успокоїться. По якомусь часі знову пустили до клітки лисицю. Рано застали знову трупа.

— Жаль його — оповідає цікавим сторож. Такий красунь, а прийдеться хіба продати на шкіру. А тоді вже ціна не така. Дарма, лис не людина, його не намовиш.

Лис лежав у своїй клітці немов нічого не бачив, немов нічого не чув. І немов би нічого не відчував. Звір.

*

Парижани люблять голубів. Годі чимнебудь пояснити цю любов до голубів — може люблять голубятину. В кожному разі можна побачити дуже багато голубятників.

Пословиця каже: любляться, як голубів пара. Справді голубяча любов не тільки палка, але й вірна.

Одна власниця великої віллі купила собі голуба і уладила для нього у своїй віллі великий, ясний голубятник. Пані Г. була незвичайно врадувана своїм голубом і написала про нього своїй родині у Польщі. Її родина настільки зацікавилась цим голубом, що післала до Парижа з Польщі живу голубку. Голуб привитав нову подругу незвичайно приязно. Та вона поводилась зовсім байдуже. Хоч повинно було бути зовсім навпаки, бо голуб був доброї раси, гарний і дорогий а голубка зовсім звичайна, проста „сизая голубка". Видно було по ній, що вона тужить. Двічі пробувала втікати. По якомусь часі немов погодилась із долею, поклала собі гніздо, вивела голубят і... знову втікла. Цим разом їй довелось і голуб залишився сам. Годі пояснити чимнебудь тугу голубки за рідними сторонами. Хіба тим, що залишила вона там якогось самчика, бо в Парижі і підсоння лагідніше і умовини були кращі. Голуб прийняв заміну дуже трагічно. Затужив і помарнів, а що це було саме в осени і голубка повинна ще була сидіти на гнізді і вигрівати голубят, голуб сам сів на гніздо, розкрив крила і почав гріти малих. Але тому, що крила голуба зовсім інакше збудовані, як голубки, значить коротші і вузші — голубята по кількох днях погинули. Два дні сидів самчик не рухаючись. Третього дня застала господиня вже тільки трупа.

*

Не менше трагічну подію про птичу любов оповідало теж одно молоде паризьке подружжя, яке купило собі японських соловейків.

— Японські соловейки співають напевне гарніше та краще від наших. Адже в Японії все таке веселе, сонішне... — тішилось уже наперед гарним співом подружжя.

Та японські соловейки не добули зі себе ні одного звуку.

Обі птички, немов глухо-німі порозумівались знаками. Жаль було молодому подружжю страчених грошей та годі було соловейкам приказати співати. Птички були ніжні і сумні, особливо самичка. Дуже мало їла і чогонебуь лякалась.

Аж раз в ночі на досвітку соловейко заспівав. Його спів був такий ніжний і чутливий, що молоде подружжя прокинулось і як зачароване слухало прегарного співу, лякаючись навіть ворухнутись, щоб не сполошити розспіваного соловейка. А соловейко співав немов хотів усю свою дотеперішну мовчанку відспівати. Коли зійшло сонце, обоє встали і навшпиньках підійшли до розспіваного соловейка.

Маленька сіренька птичка, широко отворивши дзьобик, ціла дрожала від сили звуків у порівнянні з її величиною таких могутніх і повних незмірної чутливости й туги.

Так співав японський соловейко, а на дні клітки лежав перед ним маленький, сірий клубок — трупик самички.

Над нею, над своєю подругою співав він свою єдину пісню. Коли тільце самички забрали з клітки — соловейко замовк. Назавжди, бо невдовзі і він згинув.

—o—

Свій до свого! ПЕРША НОВОВІДЧИНЕНА УКРАЇНСЬКА КРАМНИЦЯ

МАНУФАКТУРА

Станиславів, Ринок

(вл. Богдана Старуха)

Поручається ласкавій увазі українського громадянства Станиславівщини.

Коронаційні приготування в Льондоні.

Приготування до коронації в Льондоні набирають чимраз більшого розгону. Дирекція почти запевнила величезній скількости представників закордонної преси та ріжних агенцій телефонічну і телеграфічну службу. У кількадесять місцях столиці будуть уладжені окремі станції пресової обслуги, щоб журналісти могли якнайшвидше получитися з Европою.

Для вигоди льондонців приготовили автоматичний будильник. В дні 12. травня телефонічний дзвінок збудить у 4. год. рано всіх власників телефонічних апаратів. Телефон дзвонитиме так довго, поки хтось не підійде до апарату і не здійме слухальця.

Від 19—23. липня відбудуться міжнародні регати в заливі Торквай, у яких стартуватиме 370 яхтів ріжних европейських держав. Також з Канади приїде веслярська дружина, яка стартуватиме на англійських човнах. Для учасників цих змагань уфундувала королівська пара ріжні дорогі нагороди.

Королівська коронація притемнить своїм блеском всі дотеперішні цього роду англійські паради.

ШАФА З ОТРУТАМИ.

На складі в одного льондонського антикваря виставлено недавно на прилюдний показ гарну, різьблену шафку з таким написом: „У цій шафці переховувала Люкреція Борджія пляшечки з отрутою".

Справді ця шафка містила в собі ріжні фляшончики і пляшечки з отрутами. Всі отрої дають негайний вислід. Хто напився вина з кількома краплинами отрути, тратив негайно память і попадав у передсмертні судороги. Найцікавіше з цієї шафки є те, що коли хтось хотів вломитись до шафки з отрутами (одинокий ключ мала Люкреція Борджія) то в тій хвилині відчинявся автоматично один фляконик, з якого витрискувала рідина і по кількох хвилинах вломник уже не жив

ПРОПАЛА КОРОБКА ДІЯМАНТІВ.

У головнім митнім уряді в Празі пропала дорога пачка з 991 діямантами, вислана з Антверпії. Посилка була заадресована до одної з празьких шліфарень. Імовірно через помилку переслали посилку до іншої фірми, яка теж мала товар до митної оплати. Саму коробку без дорогоцінностей викинула Велтава на беріг за містом. Поліційне слідство не дало досі ніяких вислідів.

ЗАМОВЛЕНА КАНОНІЗАЦІЯ.

Помисловість американських злочинців справді неімовірна. Суд у Дітройті займається саме тепер справою якогось Сильвестра Гасельбаха, якого обвинувачують у найдивнішій справі, яка колинебудь опинилась у суді. Жертвою обманця був померший багатий фабрикант Віліям Фонтен. Скаргу на обманця внесли наслідники Фонтена.

На суді вияснилось, що Гасельбах обіцяв покійному фабрикантові, віруючому католикові вистаратись, що Фонтена зачислять до святих під іменем „святого Гедридруса". Цю „прислугу" згодився Гасельбах зробити за дешеві гроші, бо тільки за... 20.000 долярів.

Тому, що Віліям Фонтен був скупар, то Гасельбах згодився на виплату умовленої суми в десятьох ратах, кожна по 2.000 долярів. До своєї смерти виплатив Фонтен уже 9 рат. Тепер його наслідники домагаються звороту цілої суми і засуду обманця.

—o—

3.000 СУКОНЬ У СПАДЩИНІ.

„Дейлі Мейль" подає цікаву статтю одного зі своїх співробітників-істориків. У цій статті обговорює автор докладно спадщину англійської королеви Єлисавети.

Серед багатої спадщини цієї королеви було теж 3.000 дорогих суконь. Ці сукні зроблені з найдорожчих англійських матерій займали величезну гардеробу королеви, розміщену в 18 кімнатах. Цими сукнями займалося 8 служанок під проводом окремої одягальниці.

Після смерти королеви Єлисавети, парлямент ухвалив не згодитись на купно нових суконь для її наслідниці королеви Анни.

—o—

ШКЛЯНІ ДОМИ В ТІРАНІ.

Столиця Альбанії Тірана модернізується чимраз дужче. Саме тепер почали там будувати шкляні доми. Такі доми, майже в цілости шклянної конструкції монтують із нерозбивного шкла, яке спроваджують із закордонних гут.

Ці доми будує магістрат Тірани для професорів академії наук. Цей експеримент спертий на досвідах в Англії та Америці має причинитися до популяризації нерозбивного шкла по містах. Імовірно за кулісами цієї справи скривається концесія, що її альбанський уряд дав англійському підприємству на виключне право переведення електрифікації.

—o—

ВЕСЕЛЕ.

ВІЧНО ПРОФЕСОР.

Професор Пікар, славний не тільки зі свого лету у стратосферу, але з великої розсіяности. Одного разу приїхав він до свого знайомого, який мав підміську віллю. Приїхав розпчиханий і закашляний.

— Вікно в переділі, де я сидів, було розбите — оповідав Пікар — і вітер дув мені просто в лице.

— І уж ти не замінився з кимнебудь за місце? — допитувався журливо приятель.

— Неможливо було... — зідхнув Пікар — бо я сам їхав у переділі.

Алькоголь і тютюн спинюють умовий розвиток людини.

ВЕСНА 1937 Найновіші моделі плащів, костюмів і суконь у великім виборі в нововідкритім магазині
Львів, вул. Ягайлонська ч. 8. „BEAUTY“
П. Т. урядовцям догідні сплати. 393 19-20

Надзвичайна сесія сойму і сенату.

Політичні кола впевняють, що президент Мосціцький скличе сойм і сенат на надзвичайну сесію між 18. і 22. травнем ц. р. Програму нарад надзвичайної сесії устійнить розпорядок президента.

О. З. Н. лише для поляків.

Перед двома днями на пресовій конференції у Варшаві полк. Ковалєвський, шеф пропаганди „Обозу Зєдноченя Народового“ заявив, що до ОЗН можуть належати лише поляки, без огляду на своє віроісповідання, походження і расу. Підкреслив, що ОЗН не є монопартією. Кожна монопартія забороняє інші політичні організації, а ми будемо змагати до обєднання людей спільними конкретними завданнями, що стоятимуть перед нами, але не введемо категорії заборонних понять. Одначе змагатимемо до того, щоб ті люди, що до нас приходять, виступили з партії.

Знову інж. В. Баранський, шеф міської організації ОЗН на виленську округу заявив на пресовій конференції у Вильні про відношення до жидів, що хочуть вступити до ОЗН ось що: Наше відношення до жидів таке саме, як було би відношення жидів до поляка, який хотів би вступити до партії сіоністів. На питання чи ОЗН вважає за можливе зміну виборчої ординації відповів: Чомуж би ні! Полк. Коц підкреслив у своїй декларації, що ОЗН стоятиме на грунті конституції, а виборча ординація не є конституцією. Ніяка точка декларації не стане на перешкоді, якщо прийдемо до переконання, що ординацію треба змінити. Парляментарний устрій не склав у нас іспиту зрілости. Ні з періоду 1919—1926, ні з пізнішим періоді сойм ніколи не репрезентував опінії всього громадянства. Ординація, що тепер обовязує, теж не оправдала покладених на неї надій. Цю прогалину виповнить ОЗН, як найширший вислів суспільної опінії. Вже нині деякі парляментарні групи зголошуються до нас з пропозицією співпраці. Згодом буде вибраний новий сойм, на основі нової виборчої ординації, що репрезентуватиме опінію цілого громадянства.

Великий Театр | ЩОДНЯ „ПРОФЕСІЯ ПАНІ ВОРРЕН“ г. Б. ШОВА. | Великий Театр

Масовий наплив утікачів із СССР.

КАІРО, 22. 4. ПАТ. Вже більше ніж два місяці не приходить ніодин лист з Кавказу до Туреччини і до східних держав. До перського Азербайджану прибуває щораз то більше утікачів, головно хлопців, що вступають до туркестанських повстанчих відділів. Ірак відмовляє права азилю усім утікачам з СССР.

—o—

Приїзд прем. Ґерінґа до Риму.

РИМ, 22. 4. ПАТ. Прем. Ґерінґ приїхав нині передполуднем до Риму з дружиною. На двірці привитав його державний підсекретар міністерства закордонних справ Бастіяніні та німецький амбасадор у Римі фон Гассель. Найближчим поїздом відїхав до Неаполя. Італійська преса пише, що прем. Ґерінґ побуде в Італії два тижні.

—o—

Присилайте передплату!

Еміґраційні справи.

ОСТОРОГА ДЛЯ ЕМІГРАНТІВ, ЩО ІДУТЬ ДО ПІВДЕННОЇ АМЕРИКИ.

На основі вісток, що їх дістав Еміґраційний Синдикат, у різних точках Південної Америки, де групуються еміґранти з Польщі, передовсім у портових містах, є організовані затаги злочинних агітаторів, що намовляють еміґрантів купувати дешеву землю у провінціях Бразилії, Аргентини і Парагваю. Т. затаги можна перш за все стрінути недалеко кордонів. Там обіцюють вони своїм „клієнтам“ легко передістатись на другий бік через кордон. Члени тих затаг дуже добре орієнтуються, що новоприбул. еміґранти мають гроші на купно землі. Завізованих легковірів ведуть у непрохідну пущу і там ограбовують їх з гроша і навіть одягу. Є поголоски про **випадки вбивства.**

До тих затаг частинно належать також еміґранти з Польщі, які все відограють ролю „родимців“. Новоприбул. еміґранти, сентиментально настроєні до тих „родимців“, дуже легко їм вірять. Поборювання тих затаг дуже важке, бо ограбловання відбуваються у пограничних пущах, де виключена всяка військова чи поліційна інтервенція.

ОШУКАНЦІ ҐРАСУЮТЬ ПО ВОЛИНІ.

Бразилійська влада аліквідувала у провінції Сас Паульо ошуканче товариство імміґрації і колонізації. Агенти цього товариства брали від поселених вже у Бразилії наших людей гроші й обіцювали спровадити до них їх родини на основі рільних контрактів. Одначе цього не робили, лише вимагчували гроші. Бюра цього товариства опечатані і за „директорами“ ошуканчої установи шукає даремне поліція.

Це товариство діяло також на Волині. Серед населення вештались якісь агенти, що намовляли висилати по 300 і 500 зол. до рук якогось д-ра Володимира Бабцове, за що він мав прислати потрібні документи. Злочинна робота цих агентів уже аліквідована.

—o—

НОВИНКИ.

— **З нинішнім числом „Діла“** висилаємо своїм точним передплатникам безплатний додаток: том новель В. Бірчак „Золота скрипка“. Пригадуємо тим, що не прислали 25 сот. на кошти пересилки книжки, що треба буде їх долучити до найближчої передплати разом із новими 25 сот. на книжку за тр.вень. Реклямації щодо цієї книжки Адміністрація бере на увагу тільки до 14 днів.

— **Найкращі лиси, пелєринки** виконує і поручає **Ю. Глушевський, пл. Капітульна ч. 3.,** тел. 254-46. Приймаю футра літом до перехования.

— **Весняний сезон у Черчі.** Весняний сезон у Черчі починається 5. травня. Ті, що хорію ть на ревматизм, гіхт, ісхіяс, злу переміну матерії, шлункові, ниркові та жіночі недуги повинні користати з найдешевших цін і найдогіднішого часу лікування. Інформації: Управа Живця, Черче, п. Рогатин. 642 9—10

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА“ Ч. 19.

О. К.

Моя перша поважна роля.

(Докінчення.)

Зараз на другий день я взялася щиро переводити свій плян і влекшила молодому Миронові зустріч зі мною. Та він зрозумів, що це його лист зробив свій вплив на мене. Я почала звисока:

— Мій пане! Я хотіла подати до вашого відома ...хоч як мені це прикро, бо ви дуже симпатичні і щиро ставитесь до мене... що я не можу приймати від вас листів і цвітів, бо...

Нині я вже не памятаю тих усіх „бо“, якими я старалася його переконати і не помітила навіть, що він слухає мене дуже уважно, але не на те, щоб... послухати, а попросту тому, що любив, як я розмовляла з ним.

З кожним днем було гірше. Він уже осмілився підходити до мене як до знайомої, почав заходити за куліси до гардероби і не соромився скривати свого почування перед акторами. Вони підсміхалися, але він проходив мимо, ніби їх не бачив.

Радник Балицький знав про це все і прийшов до мене вдруге.

— Бачите, пане радинку я завявила йому щиро — ваш плян не вдався... Вийшло ще гірше.

— Я мав інший, більше радикальний — відповів він — але чи ви згодитесь на нього. Та коли ви справді маєте для того смаркача хоч трошечки симпатії, ви допоможете мені. Він мусить побачити на власні очі, що ви любите другого...

— Але-ж я нікого — —

— Я про це не смію вас розпитувати, а тільки хочу, щоб ви як талановита артистка заграли таку малу комедію...

Старий радник мучив мене так довго своїми аргументами, присягами, зідханнями, навіть сльозами, що я мусіла згодитись.

З театральної трупи я вибрала на свого партнера старого, лисого пяницю, якому радник приобіцяв 10 золотих, коли він зуміє відограти ролю зазд'існого так добре, що „Молодому Миронові відхочеться“. Ми вжили старого способу і написали до молодця анонім, що мовляв — такий-то „щирий приятель“ повідомляє його, щоб не тратив грошей, часу і серця на залицяння до артистки, яка віддавна кохається в такому-то ...а коли він не вірить то нехай прийде після вистави в годині 11-ій перед дім такий-то...

Перед домом, де я мешкала поставили ми одного статиста, що мав підійти до молодця, вклонитись йому і попровадити його під вікно моєї кімнати. Вікно було закрите завісою так недбайливо, що можна було знадвору все бачити. Коли мій амелічник підійшов до вікна, він побачив мене, як я сиділа за столом і приймала чаєм свого „вибраного“ — старого, лисого актора. Наш театральний симпатюга Сироїжка робив солодкі міни, цілував мене в ручки, обіймав і я відповідала на виявн його любови солодкими очима, навіть пестощами. (Все це для кращої будучини студента, щоб не змарнував своєї карієри!).

Вражіння мусіло бути страшне. На другий день вранці я дістала такого листа від молодця, що аж болісно було читати. Він проклинав той день, коли кинув своє серце під ноги актриці без серця та сорому — —

І якби не його батько, що ввесь сяяв на радощах і засипував мене чекольдками та цвітами, то я справді не мала б певности, що зробила добре діло.

Молодого Мирона я більше не бачила в театрі. Минуло 6 років. Я опинилася з трупою в іншому містечку і мала одного дня піти як делегатка до голови місцевого касина, щоб він відступив нам дешевше салю на вистави. Приходжу, а передімною — Мирон Балицький. Він увесь поблід, як мене побачив, я — почервоніла.

— Ви тут? — спитала я збентежена і перейшла до своєї справи.

— Я принціпіяльно до театру не ходжу — відрубав він мені різко. — І взагалі не вважаю театр таким огнищем культури, щоб його спеціяльно підтримувати...

Переконувати? прохати?

Мені самій стало ніяково за мою давню поведінку. Я зрозуміла, чому він міг зненавидіти театр на ціле життя. І я спитала холодно, а чемно:

— А чи в такому малому містечку маєте інші культурніші огнища?

— Так, маю — перебив він мені різко — маю родинне огнище... і це мені вистачає...

Замість відійти — як він ждав цього у тій хвилині — я сіла спокійно на канапі проти нього і сказала з усміхом:

— Як це мене тішить! Але ви дуже невдячні! Чи ви знаєте, що саме своє щастя ви завдячуєте мені?

— Вам?!

— **З Міщанського Брацтва.** Заповіджений реферат з чайним вечором на день 25. IV. ц. р. год. 6. веч. не відбудеться з причини ювилею в 40-ліття Ремісничої Бурси, у якому то святі Головний Виділ просить взяти громадську участь.

— **Учнівський „Драматичний Гурток"** при державній українській гімназії у Львові (гол. заведення при вул. Сапіги 14) виставить у неділю 25. квітня ц. р. в год. 18.30 (6½ веч.) комедію Моліера „Скупар" у салі заведення. Виставу попередить пояснювальне коротке слово і можуть на дві пари при звуках орхестри Драм. Гуртка.

— **В Українськім Науковім Інституті в Берліні** відбудеться 23. ц. м. виклад д-ра Масюкевича на тему: Конституція СССР і дійсність.

— **Розбудова доріг у Станиславівщині.** Управа фонду праці вкладила програму розбудови доріг у станиславівському воєвідстві. Плянується будова 1.125 км. державних доріг, при цьому кількацятьох мостів коштом 2,554.000 зол. Минулого року відбудовано 402 км. доріг і обсаджено деревами 63 км. доріг.

— **Новий костел.** У Гребенові викінчили будову костела. Будову цього костела почали були іще в 1928 р., та після побудування фундаментів робота була припинилася з причини недостачі фондів. Костел уже готовий і внутрі.

— **Плямистий тиф під Коломиєю.** В селах Ключів Великий, Молодятин і Гуцулівка коломийського повіту стверджено пошесть плямистого тифу. Влада перевела цілковите відокремлення місцевостей. Судові розправи, в яких виступають люди з тих сіл, відкладають з уряду.

— **Ще один хлопець помер на рака.** 19. квітня ц. р. помер у Стрию син городського судді Юрій Губецький. Оглядини спеціялістів стверднли недугу рака типу саркома гепатіс, з перекидами круріс і коллі. Цей такий рідкий випадок ствердження рака у такому молодому віці вже третій за останніх 15 літ. Останній випадок, згідно з лікарською хронікою, трапився тому кільканацять днів у Вильні.

— **Новий людовий дім.** В Ковалівці біля Монастириск завязався комітет, який приступає до будови людового дому. Комітет розпоряджає поважнішим фондом на цю ціль.

— **Арештування в Скільщині.** В останніх днях перевела поліція у Скільщині арештування серед осіб, підозрілих у комунізмі. Деяких арештованих відставлено в розпорядження судової влади, інших після переслухання звільнено. Кількох наказано покинути місцевости в приграничній смузі.

— **Залізна руда на Волині.** В околиці села Залізниця рівенського повіту відкрили багаті поклади залізної руди. Лябораторійні досліди виказали, що руда містить коло 52 прц. заліза та значну скількість манґану. Справою занялися міродатні чинники, що вислали туди комісію геольогів. Кажуть, що нововідкрита залізна руда належить щодо якости до найкращих у Польщі.

— **Краєва хроніка.** У Ниркові, пов. Залищики повісився на дереві Андрій Косян, 60-літній емеритований інструктор плекання тютюну зі Залищик. — Слідство виявило, що в обікражі фільварку в Поникві (Тернопільщина) помагав злодіям нічний сторож. Злодії його звязали за його згодою, а збіже закопали в лісі. — Недалеко Сухоставу напали невідомі бандити на Хаїма Вінтерфельда, купця з Васильковець пов. Копичинці та забрали в нього 225 зол. у більоні. — У Біловежі біля Зборова два поліцаї попали на івана Партача, що втік із арешту в Зборові. Він мав при собі кріс. Коли Партач став утікати, поліцаї вистрілили та зранили його. Всетаки Партачеві вдалося втекти. — На залізничій стації в Зимній Воді під Львовом дісталася під потяг і погибла 49-літня Катерина Белік у хвилині, коли хотіла вратувати свого песика, що вибіг на шини. — Людвик Балецький із Стрілиськ бобрецького повіту повісився в поліційнім арешті у Львові, арештований за крадіж.

— **Напад на коршму.** На коршму у Волиці підгаєцького повіту напала шайка озброєних людей. Заставши там кількох селян, звязали їм та коршмареві положитися лицем до землі і зрабували стокількадесять зол. та увесь запас горівок і перекусок. Опісля втікли без перешкоди. Поліція арештувала кількох людей, на яких паде підозріння.

— **Пожежі.** В Тарнавці стрийського повіту згоріла загорода Василя Магурчака. Жертвою вогню стали мешкальні будинки, дві стайні, стодола, шпихлір і живий та мертвий інвентар загальної вартости 10.000 зол. — У Гнильчу підгаєцького повіту хтось підпалив одну жидівську загороду. Вогонь перенісся на сусідні будинки. — У Волощині бобрецького повіту згоріли 4 господарські загороди. Вогонь повстав від іскри товарового потягу, що їхав до Станиславова. — В Рожанці Вел. біля Сколього вибухла в ночі пожежа в хаті Матвія Лочниця і знищила ціле газдівство з худобою. Згорів теж 70-літній господар, що будучи хорим, не міг завчасу вийти з хати.

— **Кріваві заворушення в Радомі** склалися минулої середи. Перед будинком фонду праці зібралося кількасот безробітних і пробували дістатися до середини. Три поліцяйнти хотіли їм перешкодити, але безробітні обкидали їх камінням. Тоді поліція вжила пальної зброї, наслідком чого один з напасників Валенти Квєтневський дістав тяжку рану і перевезений до шпиталю помер. На місце заворушень прийшов більший відділ поліції й арештував кільканацять осіб.

— **Сензаційна афера в суді.** Бидгощ має небувалу сензацію. Після наглої смерти Т. Фудзінського, касіра городського суду в Бидгощі виявилось, що він присвоїв собі понад 122 тисяч зол. Від 1935 р. аж до недавна фальшував книги, квіти і т. д., а ревізії не виявили його зловживань. Одному з ревізорів Фудзінський позичив по ревізії 2.000 зол. — як сам висловився. Тому Фудзінський часто виїздив на довший побут закордон, а його жінка купила в 1928 р. велику каменицю, уладжувала гучні бенкети, носила футро за 5.000 зол., кульчики з брилянтами за 1.500 зол. Його помешкання складалось з 9-ох кімнат гарно умебльованих. Тепер державний скарб заінтабульовався на каменици Фудзінської, крім того вона буде відповідати перед судом за присвоєння собі 120.000 зол.

— **17.408 дітей зголошено до варшавських шкіл.** До вселюдних шкіл у Варшаві зголосилося на новий шкільний рік 17.408 дітей, з яких заквалїфіковано до школи 17.118, а 290 дітей лікар відкинули. До самої І. кляси зголосилося 14.574 дітей, до вищих 2.544.

— **Катастрофа в кіні.** В естонському містечку Кілінгінеме висвітлювали фільму для шкільної дітвори. З невідомої причини фільма спалахнула вогнем. Серед дітвори настав переполох. Учитель звелів дітям положитися на долівку. Замість того діти кидалися просто у вогонь, бо фільмовий апарат стояв коло дверей. Кільканацять дітей вискочило зі сали, що находилася на другому поверсі, на вулицю. Тимчасом настала експльозія і ціла сала стануда у вогні. На дітях зайнялося вбрання. Дві дівчинки згоріли живцем, двоє дітей вмерло в шпиталі, куди перевезли 49 попечених дітей. Двацятькілька дітей попеклося легко.

— **Юрій VI. не має права до корони?** Правдиву сензацію викликала в Льондоні скарга якогось Антона Гола, який домагається відкликання короля Юрія VI., до часу, поки його справа не буде вирішена. Тому, що в Англії династичне законодавство дуже дрібничкове, найвищий суд мусить зайнятись цією справою. Але розправа відбудеться в жовтні ц. р., значить, буде муштардою по обіді, бо коронація відбудеться у травні. Льондонські часописи пишуть, що Голь займається пристрасно генеальогією. Про себе каже, що походить у простій лінії від Тудорів, та що його повинні коронувати на англійського короля.

— **У барсельонському зоольоґічному городі** не мають чим годувати звірят, тому висилають їх до Франції — мабуть до паризького зоольоґічного городу.

Якщо знаєте, що „Просвіта" пригортає до себе інші наші установи, то допильнуйте, щоб ті установи зложили на „Дар Просвіті".

— Чи ваш батько не оповів вам нічого?

Ні, він справді не знав нічого, цей щасливий молодий суддя...

— То дозвольте, що я оповім вам, як це було справді з тим анонімним листом і тою вашою засідкою під моїм вікном, коли я грала першу справді поважну ролю із лисим Сироїжкою у своїй кімнаті — тільки для вас...

Він витріщив очі, — спочатку не вірив — я мусіла засміятися.

—Чи ви може нещасливі? — я спитала.

— Навпаки... Я повинен вам бути вдячний. Чим я можу вам зреванжуватися? Хочете? куплю вам нині, як колись цвіти, ні, ще гарніші — цілу велику китицю!

— Нащо мені цвітів? — кажу — коли ми за останні дні заробили по золотому на душу. Відступіть нам дешево салю на вистави...

— Не тільки дам вам за пів дурно салю, але ще зроблю рекляму серед нашої інтеліґенції, щоб розкупили білети. Чи ви повірите, що я від шости років не був у театрі? Не міг дивитися на ніяку артистку, всі видавалися мені комедіянтками. А тепер бачу, що і вони мають серце...

— Може і маємо — кажу — але воно нам найбільше потрібне на сцені. Поза сценою нам треба головно розуму.

— Справді хитро ви тоді заграли цю інтригу зі мною! Але мусите мені ще раз заграти „Казку"...

Від того часу, кілько разів приїзджаємо до того містечка, пан Мирон Б. опікується нашою трупою і маємо що-вечора повну салю.

А я дістаю за кожний виступ — прегарну китицю рож і досі ніхто не знає від кого і... защо.

З малої салі Лисенка.

ОЛЬГА ЛЕПКОВА.

Кожний перший виступ нової одиниці в нашому музичному світку треба щиро витати, бо це означає збільшення наших музичних кадр і посилення справи нашої музичної культури. А коли цей перший виступ уповні вдається і коли ця нова музична одиниця є одиницею освіченою, даровитою, з поважними мистецькими намірами — тоді можемо такий виступ не тільки витати, але й ним тішитися. Відноситься це власне до концерну **п. Ольги Лепкової**, якої назвище відбилося в останніх часах прихильним відгуком у всій українській пресі і серед мельоманів з нагоди її дебюту у „Страшнім Дворі" у львівській опері та опісля в „Ніктюрні".

Тепер п. Лепкова виступила вперше з власним концертом, з цікавою, поважною програмою, зложеною з пісень та оперових арій — і її виконанням заслужила на повну похвалу. Її голос, гарний мецосопран з великим діяпазоном, звучав повно і чисто. Співачка володіє ним добре; найліпшим доказом цього було хочби те, що вона виконала важку програму, зберігаючи до кінця свіжість та експресію голосу. Співачка може не орудує ще як слід динамікою, головно у її частині „піяно", але це з часом напевно виправиться.

Цікавими точками були в програмі неспівані у нас ніколи арії з „Тараса Бульби" Лисенка і Маєрбера з „Пророка"; дуже гарні пісні Регера і Малера. І ті й інші творн відспівала концертантка музикально і культурно. Зібрана, на жаль, не конче численна публика приймала співачку дуже прихильно.

Великою „підпорою" для концертантки був у цьому її першому самостійному концерті **Антін Рудницький** при фортепіяні.

В заст. Рс.

Дописи.

КОПИЧИНЦІ.

Загальні збори „Українбанку". Дня 17. квітня ц. р. відбулися звичайні Загальні Збори „Українбанку" при меншім зацікавленні членів, ніж це бувало попередніми роками. Збори відбувалися при дуже малій кількости членів, хоч були аж надто добре проголошені, бо окликані вже вдруге. Зборами проводив о. Брикович, секретарював В. Панцак. Відчитані звіти з ревізій та поревізійне письмо РСУК. стверджували, що в господарці „Українбанку" повсді настає поправа; також Контрольна Комісія у своїм звіті ствердила, що „Українбанк" приходить уже до себе по роках для нього дуже тяжких під взглядом. Дискусія також сильно відрізнялась від дискусій з попередніх літ. Крім кількох „загадувань" дирекції кількома членами Т-ва за деякі недомагання більш формального характеру, дискутанти торкалися суттєвих справ, головно на тему, як збільшити суму оборотів установи. Всі промовці підтверджували думку, що тільки дрібною ощадністю зможе „Українбанк" збільшувати свої обороти, фонди і на вір ставили акцію Торговельно-Промислового Банку у Львові разом з його практично-технічним переведенням збірок дрібної ощадности, що введено від недавна вже в Копичинцях між приватними купцями. На місце уступивших 4 членів Надзірної Ради вибрано м-ра О. Зеленецького, Пушака, інж. Я. Мутія та Д. Клітва. Чистий зиск у квоті 192 зол. розділено так: для „Рідної Школи" в Копичинцях 100 зол., для інвалідів 20 зол., решту до запасного фонду Т-ва. По замкненні Зборів присутні з вдоволенням розходилися домів, бо бачили, що бурхлива атмосфефра Загальних Зборів „Українбанку", яка бувала в попередніх роках, перейшла вже до історії. „Українбанк" починає наново здобувати довіря серед громадянства, яке в останніх роках було сильно захитане. Тепер громадянство Копичинеччини повинно знову складати свої ощадности у своїй установі, а не в чужих, бо для уложених грошей в „Українбанку" має також дуже добру запоруку.

СТРИЙ.

Концерт у честь Лесі Українки. Філія Союзу Українок улаштувала 7. квітня п. р. академію в честь Лесі Українки, яка добором програми, мистецьким співом і виконанням далеко переросла всякі провінціяльні імпрези. Признання належиться ерганізерам академії, які дали змогу вшанувати память Лесі Українки не завагались запросити замісцевих виконавців (піяністка Марта Кравців і Марта Колтунівна, декляматорка І. Гошовська), хоч улаштування свята при допомозі „чужих" сил вимагає чимало коштів. Академія складалася з двох частин. У першій частині сполучені хори філії кружків відспівали дві пісні до слів Лесі Українки. Музику до одної з них („Гетьте думи сумні!") скомпонував диригент хору Евген Пасіка. Письменниця Ірина Вільде своїм рефератом відійшла тим від шаблону, що не заторкувала в ньому цілої творчости Лесі Українки, а вибрала тільки одну проблему в неї: висунула погляд поетки на мистця та мистецтво недержавної нації на основі аналізи її драматичної поеми „Оргія". Перша частина закінчилася „Весняною Сонатою" Бетовена у скрипковім висконанні молодої талановитої скрипачки Ольги Заліпяк. Другу частину почала Марта Кравців „Елегією" Лисенка. Далі відіграла Резуцького: „Прелюд Ес-дур" і Лєгка: „Ля Кампанелля". Марта Кравців є вже досить відома як одна з талантів нашого піяністичного доросту і має прегарні рецензії фахових **музичних критиків** так, що зайвими можуть здатися її похвали диригента. П-ні Лиськова, дружина нашого відомого композитора, відспівала три пісні до слів Лесі Українки. Остання пісня „Ой далеко, далеко" — це властиво пісня зі збірки Лесі Українки, до якої музику скомпонував сам З. Лисько. Замість належного признання хочеться висловити жаль до співачки, що не дає пізнати себе ширшій публіці. Цей сам жаль можна мати і до декляматорки Ірини Гошовської, яка в „Кассі" Лесі Українки здобула гарний успіх. Загальне враження від свята дуже миле. Слухачі виходили з салі в тим гарним вдоволенням, що були учасниками справді культурного й мистецького свята. **Гість.**

Скріпім матеріяльну основу освітніх змагань! Не жалуймо жертв на „Дар Просвіти".

СТАНИСЛАВІВ.

Гостина „Богеми". Концерт жіночих реверсів був милою симпатичною гостиною, що приємним спомином залишиться у памяті приявних. Чотири симпатичні дівчатка вряд зі своїм музичним провідником уже самою появою в прегарних костюмах підбивають глядачів, а коли починають співати, публіка залишається під повним їхнім впливом. Соботівна кольоратурою, Купчинська „контрабасом" емоціонують увесь час. Коли до того додамо милі й симпатичні голоси Войтіховської та Михайлюківної, просто невичайну віспіваність, прекрасну дикцію (пяють у німецькій мові), а надусе чарівну інтерпретацію, то хіба не здивуємося, що „Богема" мусіла „бісувати" пять разів, що публіка з великим жалем пустила їх в естради. Балтарович як провідник і композитор збирав теж рясні оплески. Концерт вачислюємо безвастережно до мистецьких у ділянці легкої та камерної музики. Жаль лише, що публіки було небагато.

Нарешті пємо свою содову воду й лімонаду. У Станиславові повстала українська фабрика содової води і лімонади п. ф. „Буракут", якої вироби в нічому не уступають чужим. Тому вірімо, що станиславівське громадянство підтримає нову станицю, прохолоджуючи гортанку напоями „Буракута".

Мануфактурна складниця. Вже від довшого часу відчували недостачу мануфактурної складниці в нашому місті і тому на днях основано таку складницю, яка має покищо селянські рам. Не сумніваємося, що складниця в короткому часі буде мати й міську мануфактуру, до чого треба лише зрозуміння й підтримки громадянства. Нова складниця міститься в ринку. **Б. Л.**

Книжий „Дар Просвіти" — це фонд для всенаціональних виховних змагань. Не жаліймо жертв на „Дар Просвіти".

КОЛОМИЯ.

Повітове народне Тарасове свято відбулося в Коломиї 11. квітня пополудні в салі Щадничої Каси заходом філії „Просвіти". Вийшлося народу багато з ближчих і дальших сіл, місцевої публики було мало. Програма була богата, бо виповнила повних шість годин в чубком: від год. 13.30 до 19! Але якість точок щодо змісту дуже недобірна, а щодо виконання подекуди аж занадто невибаглива. Усіх точок було 30, а саме 17 хорів в 16-ти місцевостей, в один спільний („Заповіт"), 6 деклямацій, 5 музичних та одна промова. Коли помінути „Заповіт", відспіваний удачно всіми хорами під батутою п. Р. Станичного, та муж. хор „Воїна", який справді гарно відспівав „Було колись на Вкраїні" і „Сонце заходить" Гощинського, то решта (15 хорів з 15-ти сіл) залишили по собі дуже різнородне, переважно менше доладне враження. Найкраще виявився підшпький хор: пісня „Гей, гей, підемо до діброви" була взагалі добре відспівана. За ним заслугують на згадку хори з Вучачок (муж.), з Воскресінець, з Шепаровець, Камінки Великої та Хвалибоги. Цей останній має доволі добрі голоси, але диригент за мало вправлений. Про інші хори нема що згадувати; вони ще не здужали піднятися до того ступня, щоб їх можна сяк-так спокійно вислухати. Кепська інтерпретація і вайчайне фальшування псують увесь ефект. А ще як трапиться, що хор кепсько відспіває пісню, яка вже була добре відспівана (таке було з „Сонце заходить", з „Гей; гей; підемо до діброви") або запродукується такою піснею, як „Ой поїхав Ревуха" з отим неможливим „галагіґі" чи там „Загадала стара баба тай забагатіти" (співаним аж тричі — на святі Шевченка!), то слухача справді бере досада і — неодна не зовсім симпатична вважага жаде на адресу — не хору, ні, бо він хотів поповатися якнайкраще, а на адресу організаторів такого насправді немистецького, без програми й без плину доложеного поспису сільських примітивних хорів, який а назвою „концерт" не може мати нічого спільного. Куди краще запрезентувалися мандолінові оркестри, передусім зі Стоячатова та Яблонова (проф. Михайла Ал. Барбарука). В їх виконанні слідна була солідна праця. Але не про всі оркестри можна це сказати, бо от трофанівська не вийшла добре; ті дуті інструменти (флет, кларнет, труба) ніяк не хотіли додержувати тону з мандолінами. За те балинецька дута оркестра викопала увертуру із „Запорожця за Дунаєм" доволі здатно. Куди слабші були додатки. Симпатичний був мандоліновий дует малих Мельників з Яблонова. Найкраще випали деклямації — перш за все двох малих дівчаток (перша: „Не жаль на олого", друга: „І вирію я-ва чужині"). Старші робили помилки в інтонації. Деклямація „Катерина" була теж удача, але на такий концерт за довга. Програму започаткувала популярна вмістом і формою промова дир. М. Микитюка, виголошена після „Заповіту". Загальне враження таке: свято непідготоване вислід. Замість уложити програму для виконання найвище трьох годин, тобто намітити точки (кільки вмістових і відповідних до свята пісень, дві, найвище три точки деклямаційні, в яких одна — дитяча — може бути збірна, і стільки ж музичних, та — розуміється — одна промова), підшукати добірних і певних виконавців, перед концертом усе те перевірити (по кілька разів), щоб якнайкраще виповнити таке свято. Філія вдовольняється заповідженим святом і потім приймає у програму всякі пусті дрібниці, дозволяє їх повторювати. Зовсім не турбується ні мистецьким виконанням ні поставою диригента (одна рукою дирижує, другу тримає в кишені від штанів) та у вислід має вкінці балаган. Вовю арештою зрозуміле: така скількість людей, в яких деякі були в салі й на бальоні вже з 11. год. (концерт заповіджений був на 12-ту), не може спокійно висидіти до години 19-ої! Через те від 17-ої вже був на салі безнастанний шум, рух, ходження то сюди то туди, виходження; ніхто не цікавився тим, що на сцені робиться, бо не ставало йому до того фізичних сил. Аджеж годі думати, щоб усі ті перетомлені недотепно наложеною програмою люди могли винести з того поспису те, що повинні винести з Тарасового свята. Наша думка: рішуче зірвати з дотепершньою практикою складання безконечного концерту з того, з чим зголошуються читальні, без розбору, але улаштувати Тарасове свято (й інші подібні) за планом завдалегідь передуманим і щодо виконання переконтрольованим. Щойно тоді буде воно мати те виховне значіння, яке повинно мати і за яким Філія „Просвіти" повинна наглядати. **Дм. Н-к.**

Мечислав Залєский

Львів, пл. Марійська 10

Телефон: 200-53 1—1

ПОРУЧАЄ:

Жіночі і мужеські

О Д Я Г И

та великий вибір матеріялів вовняних, шовкових і полотен

ДРОГОБИЧ.

Концерт „Дрогобицького Бояна". В дні 21. м. м. вистушив „Дрогобицький Боян" з новим концертом народніх пісень і дав взору **доказ артистичности** та зложого добору програми, за що диригент хору дир. Богдан Пюрко все кладе велику вагу. І так у мин. році „Дрогоб. Боян" дав оригінальний і дуже добре виконаний концерт з творів Івана Штравса, отже одного композитора, а останній концерт познайомив авдиторію з творчістю українських композиторів, яких народні пісні уложено в оригінальному порядку. Виведено низку народніх пісень у трьох групах, різних під оглядом гармонізації (І-ша: всі строфи одної гармонізації, ІІ-га: поодинокі строфи, згармонізовані на кілька розкладів і ІІІ-тя: пісні, перекомпоновані як цілість. Зокрема почули ми: „Музику на весіллі" Стецького, „Смерть" та „Ой устану я в понеділок" Леонтовича; „Ой виїхав козак" та „На вулиці жирмівграє" Копиця, опісля чотири пісні Леонтовича: „Мала мати одну дочку", „Як не женився, то і не журився", „Ой темная ніченька" та „Ой пряду, пряду", вкінці: „Ой хо" Лиська, „Ой дуб дуба" Козицького і „Дударик" Леонтовича. Не вважаючи на частинне недокомплетування хору (грипа та інші перепони), „Боян" виявився бездоганно в свого — подвійного — завдання: познайомив слухачів з мало відомими перлинами народнього мистецтва та задемонстрував гармонічну еволюцію у композиторів народніх пісень. Милу несподіванку зробив нам семиконий квартет у складі: І. скрипка п-ні Маршовичева, ІІ-га скр. п-ні проф. Огродзінова, віоля проф. Маршович, віолончель проф. Огродник, які виконали із зрозумінням і чуттям Анданте кантабіле з квартету д-дур Чайковського та дві народні пісні в гармонізації проф. Огродніва. Бажаємо дальших успіхів симпатичній чвірці у праці на занедбанім у нас ділянці камерної музики. **д. н.**

Спортові новинки.

УЖГОРОД. **Слав. репрезентація — Мад. репрезентація 7:2 (2:1).** Славянську репрезентацію творила майже ціла дружина Руси. Ворота добули: Карман 4, Крик, Крайник і Ковач. Для мадярської дружини: Ковач і Вградний. Хоч славянська дружина виграла у високім відношенні, всеж таки грачі Руси не вдоволили своєю грою.

Мунячів — Ужгород 2:1. У міжміських змаганнях репрезентувала Ужгород дружина Ч. С. К.

Бокшай уже в Ужгороді. Знаменитий воротар Руси, якого робили у Празі на змаганнях з Вікторією-Жижков, вернувся уже з Праги до Ужгороду. Однаке його лікування потрівае ще найменше місяць.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ

ТЕХНІЧНІ ВІСТИ. Львів, квітень 1937. Р. XIII. Ч. 2. Зміст: Від Редакції. — М-р М. Тимошик: Проблема моторизації і моторового палива. — До справи нафтової промисловости. — Інж. Юрій Яців: Полеві цегольні. — Технічно-господарський огляд. — Зміти і рецензії. — Бібліографія. — З життя У. Т. Т.

КООПЕРАТИВНЕ МОЛОЧАРСТВО. Львів, квітень 1937. Р. XII. Ч. 4.

СОНЕЧКО, український двотижневий часопис для дітей. Рівне, 16. квітня 1937. Р. II. Ч. 15—16.

Театри.

Український Мол. Театр „Загреба" під арт. пров. В. Блавацького.

ТЕРКА п. СТР.:
23. 4. Т. Шевченко.
24. 4. Голгота.
25. 4. Прем'єра. „Трафіка пані генералової" — комедія Буш-Фекете.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

БОРЩІВ:
23. IV. Муж двох жінок.
24. IV. Біб.
25. IV. Шарівка.
26. IV. Шалапут.
27. IV. Довбуш (Чорногора в огні).

Великий Театр:

Пятниця, 23.IV. год. 7.30 веч. „Професія пані Воррен".
Субота, 24. IV. год. 7.30 веч. „Професія пані Воррен".
Неділя, 25. IV. год. 3.30 попол. „Мадам Сан Жен". Год. 7.30 веч. „Професія пані Воррен".

КІНА.

АПОЛЬО: „Дипльоматична жінка".
АТЛАНТИК: „Кров на морі" з Моссжухіном і Гарі Бавром.
ВАНДА: „Уроцький світ", „Тайни военної маринарки".
ГРАЖИНА: „Марія Башкірцев".
ЕВРОПА: „Теодора робить кар'єру".
КАСІНО: „Сузі".
КОПЕРНИК: „Танцюючий пірат".
МАРУСЕНЬКА: „В. З. б. не признавав".
МЕТРО: „Марш Ракочія", „Втікач із Яви".
МІРАЖ: „Чорний орел".
МУЗА: „Ромео та Джульєта".
ПАЛЯС: „Клюб жінок".
ПАН: „Відень, місто моїх мрій".
ПАКС: „Авдієнція в Іплі" з Мартою Екерт.
РАЙ: „Ада, це не лицарі"
СВІТ: „Сеньорита з мляці" та „Клеопатра".
СТИЛЬОВЕ: „Обшпуваченна" і ревія.
ТОН: „Непереможний Біл" із Гейрі Купером.
УТІХА: „Залога" та ревія.
ХИМЕРА: „Любовні несподіванки" з Нормою Шірер.

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Ню Йорк" (перший раз).

Шкіряні каганці

з ремінці для ґонів в найліпшім гатунку, ширина величина по зол. 1.40, лінви по 60 сот., гарапи по 1.50 — продає Робітня Римарсько-Галантерійна Н. БАРЕР, Львів, Сикстуська 2, побіч фірми „Саламандра". 619 6—?

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 23. квітня 1937.

БЕРЛІН (357) 14.15 Розр. музика, 17.00 Балади Лєве Дрезене, Вінтерберг бариг., 19.40 Вечірній гомін, 20.10, 21.00 Розр. і нар. музика, 22.30 Концерт солістів, БІЛГОРОД (437) 18.30 Спів, 20.00, 21.00 Транс місія із Загребу, 22.20 Нар. музика, БРАТИСЛАВА (299) 19.25 Словацькі нар. пісні, БУДАПЕШТ (550) 12.35 Форт., 17.30 Сольо на кларнеті, 18.30 Цит. музика, 19.30, 20.00 21.00, 22.00 „Золото Рену" оп. Вагнера, ВІДЕНЬ (507) 15.15 Муз. авд. для молоді, 17.10 Для дітей, 17.35 Тріо на скр., альтівку, віол., 19.30, 20.00 Симф. концерт, 20.50, 21.00 „Моря та долини" репортаж, 22.30 Розр. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 10.50, 15.40 Для дітей, 14.00, 16.00 Музика, 15.15 Дїточі пісні, 18.10 Камер. твір на флет і форт., 19.00 Вес. муз. авд., 20.10, 21.00 Орх. концерт, КОШИЦІ (250) 16.40 Концерт, 18.00 Для Замирпаття, МІЛЯНО (369) 17.15 Танк. музика, 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 Симф. концерт, МІНХЕН (405) 8.30, 9.00, 18.00 Веселі мельодії, 16.50 Камер. концерт (дїточі пісні Шпілмана), 20.10 21.00 „Заламейський суддя" ком. Кальдерона, ПРАГА (470) 17.10 Соната Ірава на скр. і форт., 20.05, 21.00 Галевий концерт у честь Ф. Ондрічка, РАДІО ПАРІ (1648) 12.15, 13.30 Орх. концерт, 13.15, 17.45 18.45, 20.15 Спів, 14.30, 15.00 Театр Уяви, 18.30, 19.45 Віольончеля, 21.00, 21.30, 22.00 „Клюб оптимістів" вечір пісеньківів, РИМ (421) 17.15 Камер. концерт, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Цигансьне вежання" оп. Легара.

ЗОЛ. 7·— ГОДИННИК РУЧНИЙ швайцарський тільки у Б. ГРІНБЕРҐА, Сикстуська 4

Субота, 24. квітня 1937.

БЕРЛІН (357) 19.15 Мазурки та вальси Шопена, 20.10, 21.00 Симф. концерт, БІЛГОРОД (437) 18.30 Соната Ірава, 20.00, 21.00 Веселий муз. вечір, 22.20 Легка й танк. музика, БРАТИСЛАВА (299) 16.45 Театр для дітей, БУДАПЕШТ (550) 13.30 Військ. орх., 17.00 Мадярські нар. пісні в супр. цит. орх., 18.35, 19.00 Сальон. музика, 21.00 Концерт орх. гітаристів, 22.45, 23.00 Оп. орх., ВІДЕНЬ (507) 12.00, 13.10 Розр. концерт, 15.55 Концерт цитристів, 18.15 Нар. пісні, 19.10, 20.00, 21.00 „Князь гір" оп. Легара, ДАЙТШ. ЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 10.30 Для дітей, 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Нар. пісні й танки, 20.10, 21.00 Весняний вечір танку, орх., секстет, 22.30 Музика, КОШИЦІ (250) 11.05 Концерт військ. орх., 13.30, 18.00 Для Замирпаття, 17.40 Мадярські нар. пісні, МІЛЯНО (369) 17.15 Танк. музика, 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 23.00 „Любовний напиток" оп. Доніцетія, МІНХЕН (405) 8.30, 9.00 Музика, 12.00 13.15 Орх. концерт, 14.45, 15.00 Легка музика, 19.40 Нар. пісні, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00 „Дон Карльос" оп. Вердія, ПРАГА (470) 12.35 Сальон. музика, 15.00 Сто хвилин співу та легкої музики, 16.45 Театр для дітей, 19.55, 20.00 Концерт військ. орх., 22.35 Танк. музика, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15 Спів, ресіталь, 15.00 Клявесинові твори, 16.30 Для дітей, 17.00, 18.00 Концерт муз. школи, 19.45 Форт. ресіталь, 20.15 Вок. дуети, 20.30, 21.00, 22.00 Богослужения д-дур Бетовена, РИМ (421) 20.40 Розр. музика, 21.00 Комедія, 21.40 Орг. музика, 22.20 Концерт малого хору, 22.45 Танк. музика.

ВОВНИ — найновіші гатунки і кольори — ДІМ ВОЛІЧКИ — Львів, ул. Сикстуська ч. 2 (побіч брами). Безплатна наука, найновіші журнали.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО

Пятниця, 23. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на ввесь день, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.00 Для старших дітей: „Сосна", 11.57 Сигнал часу, 12.03 З давніх оперет, гр. пл., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Гутірка для села, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Госп. вістки, 15.15 Легка муз. з гр. пл., 15.30 Львів. біжучі вістки, 15.35 Льв. молодь перед мікрофоном: Як Косцюшко під Рацлавіцами воював, 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Органи сольо, гр. пл., 16.15 Гутірка з хорими, 16.30 Сальонова орх., 17.00 Програма педагогічних лїцеїв, 17.15 Фортепіян, спів, 17.30 Актуальна гутірка, 18.00 Спортові вістки, 18.05, 18.15 Спортовий порадник, 18.20 У швайцарських Альпах, 18.30 Суппе: „Пікова дама" увертюра, гр. пл., 18.40 Поляки на паризькім бруку, 18.50 Як Антек Шковрон будував млин, 19.00 „Намісто" радіофонізована новеля Мопасана, 19.20 З пюпітрою по краю, 19.45 Відвідуємо середовище фіз. виховання, 20.05 Гутірка про оперу, 20.15 „Віза цвітка" оп. В. Кінцля трансм. з Вел. Театру у Варшаві; у перерві Вечірній денник, Актуальна гутірка, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Субота, 24. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на ввесь день, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Співаймо пісеньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Ансамбль Альмар і Отгон із участю двох фортепіянів, 12.40 Полудневий денник, 12.50 Вплив механічного варіву на ринок обороту живцем, 14.30 Проголошення конкурсу з нагородами для дітей: Чому ми повинні любити та шанувати ліс; Театр Уяви для дітей: „Про що шумить ліс" муз. авд., 15.00 Господарські вістки, 15.15 Легка музика з гр. пл., Наша програма та Комунікат про конкурс ККО, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Польська нар. музика, гр. пл., 15.50 „Молоді пера" поезії, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Каруза, гр. пл., 16.15 Із Марійської вежі дзвонисп на. Краків, 16.50 Концерт дутої орк., 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Моцарт, із гр. пл., 18.35 Львівський актуальний фейлетон, 18.50 Краків і Познань у культурному житті Польщі, 19.00 Весняні інвестиції, Музика з гр. пл., 19.30 „При вечірньому чаю" сопран, два форт., револьвери, тенор, скрипка, гротески, 20.30 Літер. новини, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Концерт: фортепіян, спів, симф. тріо, хор, 21.50 Під годинн інформативний без дроту, 22.20 До танку, мала орх., рефрени, у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика. гр. пл.

Радіокутик.

ГОЛОС МУСИТЬ ВСЕ ВИСЛОВИТИ.

Знана французька співачка Люсієн Буає нещодавно висловила свій погляд на радіо та на завдання артистів, які у радіо співають. Каже вона:

„Радіо є ділянкою цілком спеціяльною, в якою я не так давно зазнайомилася і відтоді щиро її полюбила. Я зрозуміла, що співаючи в радіо артист може полягати тільки на своєму голосі.

Нічого не поможуть найбільш искраві рухи, досконала мімїка, усміх. Голос мусить говорити сам за себе і висловити все, що сам артист висловити хоче. Тимто в радіо я співаю зовсім інакше, ніж на сцені. Спів цей може бути подібним до грубих підкреслень малярського пензля. Ні на хвилину не може радіовий виконавець забути, що ніхто його не бачить. Слух заступає очі.

Нічого дивного, що я особливо не люблю передач з моїх звичайних виступів. На мою думку, взагалі такі передачі недоцільні. Артист засадничо не може і не повинен резигнувати з мімічної гри, яка поруч зі співом, або рецитацією відограє першорядне значіння, що знову відємно відбивається на радіовій авдиції. Радіовий виконавець мусить про це забути на користь ефектів чисто фонічних. Це на мою думку, є таємницею співу перед мікрофоном.

Засадничо мою і завжди мала трему. Однак віколи ця трема не є так велика, як при співі в радіо. На сцені я маю завжди живий контакт з публікою. Я відчуваю людей, так чи інакше настроєних, підхоплюю кожну реакцію і стараюся уникнути помилок, які раз зробила. Мікрофон залишається завжди німим. Не знати, чи той або інший ефект подобався більше, чи менше. Артист може полягати лише на власній інтуіції і мусить через якесь спеціяльне відчуття орієнтуватися в ситуації".

Я глибоко переконана, що це нікому не вдасться, коли не прийде на поміч уліва. Кожен з нас знає вже публіку та її реакцію. Треба собі уявити всіх тих людей, що слухають нас у цей момент. Слухають, а не дивляться. Голос мусить все висловити.

Я певна, що недалекий той час, коли почнеться спеціяльний вишкіл артистів виключно для радія. Такому артистові заборонять під загрозою кари виступати на сцені".

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89·23. 88·80, Долярн американські 5.25·50, 5.26·50, доляри канад. 5.28·50—5.26·50, Фльорени гол. 289·82—288·10, Франки фр. 23·59—23·45, Франки швайцарські 120·85—120·05, Фунти англ. 26·07—25·91, Гульдени данц. 100·20—99·80. Корони ч. 15·20—15·70. Кор. дан. 116·39—115·55, Кор. норв. 130·95—129·95, Корони шв. 134·35—133·35, Ліри італ. 24·50 — 23·50, Марки фінл. 11·53 —11·00, Марки нім. 125·00—122·00, Шил. австр. 97·50—96·50. Марки нім. срібні 130, 127.

Акц.П.

Банк Польський 100·00, Цукор 30·30, Вугель 20·50, Лільпоп 13·40, 13·25, Стараховичі 32·60.

Тенденція неодностайна

Папери.

3 поз. інвест. 1 ем. 66·00. серія 85·00 2. ем. 65·00, серія неност., 6 дол. 54·75 54·25, купон 5·85, 4 проц. прем. дол. 44·50, 7 стабіл 368·00, купон 2·94. 4 проц. поз. консолід. 56·00, 56·25, 54·25, 54·38, два ост дрібні.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 22. квітня п. р. кооперативні платив за льоко Львів:

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	2.95 зол.
1 кг. масла десеров. бочкове та експ. включно з опакув.	3.00 „
молоко від 11. і. ц. р. . .	0.16—0·17 „
копа яєць	2·50 „

Тенденція на масло і молоко здержана, на яйця слаба.

П Т И Ц Я.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 21. IV. п. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвірп птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більченського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре умасчені, повногруді товсті	1.45 зол.
Курки молоді І. кл. товсті без вапняку на ногах від 1.80 кг. вгору	1.10 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Реорганізація середнього шкільництва а саме творення різнородних лїцеїв буде мати рішальне значіння для підготови до життя нашої молоді, та велику вагу для всієї нашої суспільности. У тій переломовій хвилині треба якнайбільшого зацікавлення та почину з боку суспільности, зокрема батьків, яких дїти є в шкільному віці та будуть продовжувати свою науку в лїцеях. Для ближчого обзнайомлення з лїцеями батьків та опікунів скликує Виділ Батьківського Кружка Філії Державної гімназії ч. 572 з українською мовою навчання у Львові, вул. Пекарська 19 **ЗАГАЛЬНІ СХОДИНИ** для всіх батьків учнів нашого Заведення, які відбудуться **в неділю дня 25. квітня ц. р. точно в год. 10. рано** в салі Української Бесіди в Народнім Домі при вул. Руговського ч. 22, І. пов. Просимо якнайчисленніше явитися, бо і від наших домагань та рішень буде залежати устійнення виділів лїцеїв. Черга нарад: 1. Отворення Зборів. 2. Реферат Вп. Пана Володимира Кузьмовича, інспектора Рідних Шкіл і посла на сойм, п. т. „Організація лїцеїв і потреби українського громадянства". 3. Дискусія. 4. Внески. — Львів, дня 22. квітня 1937. — За Виділ Батьківського Кружка Філії: **Стефанія Филипович**, голова. **Степан Гладишовський**, секретар.

Кружок Р. Ш. ім. Б. Грінченка і утримувані ним школи на Городецькій ділянці святкують в місяця травні 25-лїття свого істнування. Прохається усіх абсольвентів тих шкіл, щоб подали свої адреси в канцелярії хлопячої школи при вул. Городецькій ч. 95 і дівочої школи при площі св. Юра ч. 5 до кінця квітня ц. р.

Загальні Збори Товариства Опіки над Українськими Емігрантами відбудуться в пятницю дня 7. травня 1937. в год. 18. пополудні у власному льокалі Товариства при вул. Вишневецьких 4, II. пов. (Еміграційний Дім) в таким порядком нарад: 1. Відкриття Зборів. 2. Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів. 3. Звіти: а) з діяльности, б) рахунковий. 4. Звіт Контрольної Комісії. 5. Доповнюючий вибір членів Управи і вибір Контрольної Комісії. — 6. Внески й окремі. — За Президію Товариства: **М. Заячківський** в. р. президент; **Д-р А. Говиксович** в. р. секретар.

В Адміністрації „Діла" зложив суддя В. Мороз з Чехословаччини 50 кч. для В. Пачовського, Софія Савченкова і Олекса Мороз з Ужгороду по 10 кч. на Український Шпиталь.

КУПНО - ПРОДАЖА

ПІЖАМИ шовкові, попелінові, жіночі мужеські 10.80, Фабрика білля „АСТРА" Сикстуська 2. 689 1—1

КРЕТОНИ англійські на обиття, покривці, ВАНК, пл. Марійські 6. 631 8—10

НЕ МАРНУЙ ЧАСУ ТА ЗДОРОВЛЯ при закупні спожівчих товарів при вулиці Сербській. Зайди тільки до солідної фірми „Іра" — І. Ковалів, при вулиці Кохановського ч. 7 або зателефонуй ч. 277-02, а дістанеш добрий і дешевий товар та будеш мати веселі свята. 705 2—5

ОБУВУ на свята найдешевше поручає фірма „КРАХА" власник Й. Штрассер Галицька 15 (в подвірю). **ДЕШЕВО БО В ПОДВІРЮ.** 662 7—10

ВИПРАВИ немовлят та все для дітей „СВІТ ДИТИНИ", Сикстуська 2. 1-1

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

ЛІКАР СТОМАТОЛЬОГ

Карло Ґустав Штапп

Б. ЛІКАР КЛІНІКИ У ВІДНІ

ОРДИНУЄ В НЕДУГАХ ЗУБІВ І УСТНОЇ ЯМИ.

вул. Академічна ч. 26

Пересвітлювання Рентгеном.

ОГОЛОШЕННЯ.

КОНКУРС.

Красне Господарське Товариство „Сільський Господар" у Львові оголошує отсим конкурс на місце **ІНСПЕКТОРА РІЛЬНОЇ ПРОДУКЦІЇ** при Централі Товариства. Кандидати мусять виказатися покінченим Високої Агрономічної Школи та кількалїтньою працею в ділянці суспільної агрономії. До подання, яке належить внести до „Сільського Господаря", Львів, Ринок 10. до дня 10. травня ц. р. належить долучити відпис дипльому та відписи свідоцтв праці. Винагорода після умови.

КНИЖЕЧКА

ВЕЧІРНЯ І ПАРАКЛИС

ДО ПРЕСВ. БОГОРОДИЦІ

конче потрібна кожному вірному, що хоче брати живу участь у цих Богослуженнях. Ціна 1 пр. 20 сот., 5 примірників з почт. оплатою 1.15 зол. Хто замовляє 50 примірників, дістає 25 проц. знижки. Замовляти: Адміністр. „Діла". Львів, Ринок 10.

ХТО?!

хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідніїшій

ПЕРФУМЕРІЇ

С. ФЕДЕРА

Львів СИКСТУСЬКА 7 Філія КОПЕРНИКА 18а

Кожний покупець, що покличеться на оце оголошення „Діла" дістане ЗАДУРНО гарний дарунок.

Перша Українська Швальня **„ЕМКА"** 23—25

Львів, Личаківська 14. І. п.

Готове мужеське білля з добірних матеріялів у великому виборі. Замовлення з власних і дібраних у робітні матеріялів виконується скоро і солідно. Конкуренційні ціни.

НА СВЯТА 8—10 купуйте тільки мустарду з фабрики **МІКА**

Львів, Городецька 21. Тел. 295-50

Тайхер і С-ка

ФАБРИКА ПАРКЕТІВ

Львів, Словацького 18.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10

Субота 24. квітня 1937. Ч. 90

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229—41.

ЖЕНЕВСЬКІ ЧУТКИ.

Строгий присуд у черновецькому процесі.

5-ох обвинуваченых засудили на 13 років вязниці.

Совітська дійсність в насвітленні совітського премієра.

З брит. пароплави дісталися до Більбао.

Фільварки на ліцитації.

Большевики продають бібліотеку Печ. Лаври

Засудили українського священника.

Загальні Збори Земельного Банку Гіпотечного у Львові.

Батькові імянини. (фейлєтон).

Два міліони прокажених у світі.

През. Рузвельт як фільмовий автор.

Економічний огляд.

Ч. 90 (14.633). Львів, субота 24. квітня 1937 Оплата рахунком ubezcona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Konto: П. К. О. Львів 504.060.
Віденю Чеських Легіон.
Празі „Діло".
Рукописів не вертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Строгий присуд у черновецькому процесі.

5-ОХ ОБВИНУВАЧЕНИХ ЗАСУДИЛИ НА 13 РОКІВ ВЯЗНИЦІ.

Вчора покінчилася перед черновецьким воєнним судом розправа проти 6-ох українців, що висвистали румунський національний гимн. В 6-ій годині пішов суд на нараду, а за годину предсідник проголосив такий призуд:

Студ. Володимира Тодорюка, за нарушення прилюдного спокою і ладу та за обиду національних почувань — на 5 літ вязниці, 200.000 левів гривни, на 5-літну втрату громадянських прав та 2.000 левів коштів процесу.

Адв. конципієнта Степана Насадюка, за те саме — на **4 роки** вязниці, 20.000 левів гривни, 5 літне позбавлення громадянських прав і 2.000 левів коштів процесу.

Студ. Івана Григоровича — на **2 роки** вязниці, 10.000 левів гривни, 5-літне позбавлення громадянських прав і 2.000 левів коштів.

Адв. конципієнта Дениса Квітковського — на **2 роки** вязниці, 20.000 левів гривни, 5-літне позбавлення прав, і 2.000 левів коштів.

Приватного урядовця Іван Бучка — на **6 місяців** вязниці, 10.000 левів гривни, 5-літне позбавлення прав і 500 левів коштів.

Студ. Ореста Зибачинського звільнено від вини й кари.

Хід процесу подаємо у цьому числі.

Совітська дійсність в насвітленні совітського премієра.

Голова ради народніх комісарів СССР Молотов опублікував статтю на тему „Наші завдання в боротьбі з троцькістами й іншими шкідниками, диверсантами і шпіонами"; є це друга частина статті про „шкідництво, диверсії і шпигунство японсько-німецько-троцькістівських агентів".

Стаття є інтерпретацією резолюції останнього пленуму центрального виконавчого комітету партії та двох промов Сталіна, виголошених на тому засіданні.

Молотов виразно стверджує, що большевицькі провідні кадри не стоять на висоті своїх завдань, хоч від 1933. до 1936. р. число комуністів серед персоналу інжинірів і техніків зросло в 9 на 24 прц., а в деяких царинах промислу навіть до 28 прц. Та богато керманичів промислу занедбалось у своєму політичному розвитку й це допровадило до того, що троцькісти й агенти чужих держав впливали на господарських діячів.

Лік на ці браки бачить Молотов в критиці і самокритиці. Дальше Молотов напятнував злодійство й оббріхування людей, у чому брали участь і визначні партійні керманичі. Господарський провід уважає, що за добір людей відповідає партійний провід; на нього він намагається звалити свої невдачі на шкідництво. Критика й самокритика також не дає бажаних висліпів, бо часто використовують її до особистих порахунків. Процеси троцькістів, не тільки не піднесли продукції, але ще її обнизили; Молотов признається, що „завдання дігнати і перегнати капіталістичні краї в ділянці техніки не здійснено". Також інші місця зі статті Молотова доказують, що в СССР помітне обниження продукції і організаційний хаос.

Небезпечна нічна виправа з погашеними світлами.

ТРИ БРИТІЙСЬКІ ПАРОПЛАВИ ПРОБУЮТЬ ДІСТАТИСЯ ДО БІЛЬБАО.

Минулої ночі перед північчю виплило з французької пристані Сен Жан де Люз у напрямі Більбао 3 англійські пароплави з харчами. Вони пливуть з погашеними світлами; кожний має на чердаку одного пільота з Більбао, які прилетіли недавно до Сен Жан де Люз літаком (один з тих пільотів вернувся до Більбао на кораблі „Сівен Сі Спрей"); ті пільоти мають перепровадити кораблі через мінові поля. Годину пізніше відчалив зі Сен Жан британський кружляк „Гуд" — він ескортуватиме мабуть 3 пароплави до границі баскійських територіяльних вод.

Ті кораблі мали причалити до Більбао коло 8. години рано. Якщо пощастить їм, значить блюкада Більбао не є успішна.

Чи справді баскійські католики підтримують червоний уряд?

Вістка про переговори ген. Франка з басками викликала сенсацію, бо загально розповсюднений погляд, що ввесь баскійський нарід, не зважаючи на глибоке привязання до католицизму, стоїть по боці червоних. Польська „Католицька Пресова Агенція" квестіонує це, беручи під увагу висліди минулорічних виборів.

До згаданих виборів виступило у баскійських провінціях 13 партій, але лише 3 з них уявляють собою поважні політичні групи: католики, людовий фронт і баскійські націоналісти. У виборах 1936. р. католики дістали 32 прц. голосів, людовий фронт також 32 прц., націоналісти 36 прц., тобто всі три групи є менше більше рівні щодо сили. З того виходило би, що 68 прц. басків католиків ділиться на дві приблизно рівні частини: католицької партії, прихильної ген. Франкові та націоналістичної, що не має своїх представників у автономному баскійському уряді, що підлягає валенсійському. Від коли від бельг. націоналістів відділилася ліва фракція „баскійської акції", зали шилися між ними самі католики. Між десятьма членами уряду мають вони 4-ох представників, марксисти 3-ох, ліві республиканці 2-ох, крім того є там один „невтральний націоналіст".

Зате католицька партія не підтримує уряду з Більбао, тому він зовсім не має права промовляти в імени басків-католиків. У баскійських провінціях половина католиків орієнтується на Більбао, половина на Бургос, зате у Наварі католицька партія дістала при виборах з 1936. р. 67 прц. голосів, а націоналістична лишень 10 прц. Значить — коли візьмемо під увагу цілий баскійський нарід, між баскійськими католиками є не більше як 35 прц. прихильників автономного баскійського уряду з Більбао.

Нова книжка.

ВОЛОДИМИР БІРЧАК:

ЗОЛОТА СКРИПКА

Нова збірка оповідань відомого письменника

Обсервація, нові теми,
:-:-: гумор і дотеп :-:-:

Можна дістати в Адміністрації „Діла"
Ціна 2 зол., поштова пересилка 30 сот.

ЖЕНЕВСЬКІ ЧУТКИ.

Женева, 19. квітня 1937.

Колиб відомости, що кружляли минулого тижня в Женеві не зявилися в пресі оздоблені питайними знаками, то їх можна булоб уважати першоквітневими жартами. Спочатку поширились чутки про арешт Сталіна, потім зявилися відомости про зближення між Німеччиною та СССР, потім про помирення між правою і лівою Еспанією, про нову світову конференцію тощо. Звернути увагу на деякі з цих так званих татарських відомостей треба не лише з журналістичного обовязку, а й тому, що деякі часописи, очевидно і політичні чинники занялися цими відомостями цілком поважно і це дуже характеристичне для сучасних політичних відносин Европи і для способу думання в деяких державах.

У „Журналь де Женев" помістив головний редактор Жан Мартен передову затитуловану „Чи Москва наближується до Берліна?" В ній він пише „Від кількох днів у Франції зростає занепокоєння: Чи не думає Німеччина про зближення зі Совітами? Стара когорта, яка оточувала Республику, змаліла: Польща еманципувалася, Югославія не хоче мати нічого спільного з Совітами, Румунія поводиться стримано, Бельгія невтралізується. Чи віддалившись від старих приятелів через порозуміння з СССР спостерігає Франція тепер ,що і Сталін звертається тепер у бік Гітлєра?"...

Французьких прихильників союзу з СССР обурює сам здогад такої можливости, яка зрештою дуже неймовірна, але треба переглянути симптоми такої можливости, гадає автор статті. До них належить та обставина, що московський диктатор систематично усуває всіх жидівських провідників, які грали першорядну ролю в большевицькій революції та могли б перешкоджати порозумінню з Німеччиною. По друге Сталіна дуже непокоїть те, що Японія поліпшила свої відносини з Китаєм, щоб зосередити всі свої сили проти СССР. Німеччині підозрілим видається те, що вона не зірвала ще рапальського порозуміння. Гітлер, розуміється, хотів краще порозумітися з Францією, ніж з СССР, але Франція показує себе такою скептичною, що він одного дня може звернути свої погляди з заходу на схід. Окрім того на думку автора політика Гітлєра і Сталіна має те спільне, що не вона збудована на засадах, а засади пристосовані до неї. „Інакше кажучи, „Фірер" не зважаючи на свою містику є передовсім реалістом". Автор гадає, що „зближення з Москвою буде одного дня дуже можливе", але не тепер, бо „Гітлер збудував свою сучасну політику на цій містиці". Дотогож він втягнув дуче до протикомуністичного походу і раптовим зворотом у відносинах до СССР він порушив би довіря до тривкости своїх плянів... „В цих обставинах ми схильні вірити спростуванням, що приходять з Берліна".

Навести ці думки женевського денника було варто, щоб показати, як мало властиво розуміє

европейська преса саме єство відносин між Московщиною і Европою. Відомости про зближення між Берліном і Москвою виникають вже не вперше. І нема сумніву ,що тепер, як і раніше їх поширює Москва та її агенти в Европі, щоб збільшувати московські впливи на французький уряд, переляканий примарою цілковитої ізоляції на европейськім суходолі. Одним з доказів цього може бути повідомлення паризького кореспондента „Журналь де Женев", також із питайним знаком, про те, що французький уряд має післати до СССР військову місію з якихсь 30 старшин. Це малоб статися в звязку з тривким зростом значіння військового чинника в СССР та малоб на меті зясувати сучасне становище в Москві та погляди провідників совітської армії. Кореспондент висловлює побоювання, що висилка військової французької місії до Москви моглаб бути приготуванням до мілітарного союзу, який міг би мати особливо небезпечні наслідки з огляду на ролю, яку відограють комуністи при режимі „людового фронту". Виправдати мілітарний союз із Москвою, який не лишився би без дуже відємного впливу на франко-англійські відносини, намагаються франц. комуністи необхідністю попередити ним здогадне німецько-московське зближення. Ці маневри Москви та її агентів у Франції, а почасти і в цілій Европі взагалі, можуть мати деякий успіх лише тому, що большевизму в Европі все ще не знають з близька. В Европі все ще дуже поширена думка, що коли большевизм у його теперішній формі зникне, то ніяких засадничих противенств між СССР та національними державами Европи не буде. Тимчасом, якби московська влада перейшла від комуністичної партійної олігархії до військової диктатури, то в СССР та його відносинах до Европи властиво нічого не змінилось би. „Містика Гітлера" випливає зовсім не з мінливих потреб німецької політики, а політика ця випливає з національних конечностей німецької нації, які не можна міняти так само, як „генеральної лінії" сталінської чи ворошилівської політики. І саме національні категорії німецької думки провадять до пізнання, що большевизм є лише формою московського імперіялізму засадничо ворожого нормальному розвиткові цілої Европи і в першій мірі самої Німеччини, великої держави, будуччина якої лежить безумовно передовсім на Сході, який винищує Московщина.

До заходів Англії помирити ворожі табори в Еспанії „Журналь де Женев" ставиться дуже скептично. Англійське твердження, що девять десятих еспанців хоче мати „невтральний режім", уважає він ні на чім не основане, а наскрізь фантастичним уважає він пропозицію лівого „Дейлі Геральд" поставити на чолі цього „невтрального" уряду генерала Міяху. Але той „Журналь де Женев" не щадить від часу до часу добрих порад генералові Франкові порозумітися з басками та катальонцями пообіцявши їм широку національну автономію. Але на жаль порозумівatися властиво нема з ким: і в Більбао і в Барсельоні ширяють московські агенти, що дістають „добровольців" та зброю з Франції. Звязавши свій національний рух з большевизмом катальонці і баски зробили справу його неактуальною.

Таксамо неактуальні і всі спроби господарської відбудови Европи, до нової світової конференції включно, як довго Москва має на них вплив.

М. Данько.

За два золоті цілий місяць

Станислав Рикер

фризєрський мистець

ул. Валова 11.

поручає вибагливий мужеський і жіночий салон. Абонамент на годення 2·— зол. **Тривка ондуляція найліпша 7 зол.** — Манікір 50 сот. — Водна ондуляція з миттям тільки зол. 1·50. — Брови та вій 80 сот. 2—7

Наскільки можлива санація „Народнього Дому" у Львові?

(Продовження.)

СУБВЕНЦІЇ.

Дальшою причиною катастрофи була нечувана розтратність на субвенціонування всяких ефемерних фікцій, як „Рускої Аграрної Партії", „Рольничого Союза" і т. п. Один із втаємничених і певно найкраще поінформованих т. зв. староруських дівчів оповідав мені, що сам „Рольничий Союз" мав коштувати Н. Дім коло 200.000 зол. Кілько на ті цілі в дійсности майна Н. Дому розтрачено, годі покищо означити, бо субвенції видавались під всякими виглядами, а в книгах Н. Дому залишилася ще по нинішній день довга черга т. зв. зворотних позичок та субсидій, виданих різним особам правним та фізичним на суму понад 43.000 зол., в більшости зовсім нестягальних, які як зайвий рахунковий баляст треба буде відписати. Ще в 1935 р., коли фінансова катастрофа Н. Дому була стверджена і неминуча, виплачено на субвенції 15.855 зол.

Одною з форм субвенцій були теж дарові помешкання, що доходили до суми 36.000 зол. річно, до яких Н. Дім повинен би був ще доплачувати коло 10.000 зол. податків. Дарові помешкання ділились на дві категорії, а саме на безоглядно дарові, за які установи з роду нічого не платили, і на ті, які, що правда, мали платити поміркований умовлений чинш, але його їм справила при кінці року відписували — а міру виказаної в даним році льояльности супроти п. комісаря. Непокірних обтяжувано вправді чиншами, але тільки в одному випадку прийшло за управи п. Бачинського супроти видно дуже непокірних „Русских Дам" в того титулу до скарги. Залеглости інших русских установ, осільки не були відписані, є теж здебільша задавнені, бо скаржити можна залеглий чинш лише за останні три роки; тимчасом деякі сягають навіть 8 літ! З українських установ, вечисленно приміщених у Народнім Домі, ніодна не користала з чиншових пільг і з чиншом не залягає.

ЯК СТЯГАНО ЗАЛЕГЛІ ЧИНШІ.

Не краще було й зі стяганням залеглих чиншів від чужинців, у першій мірі жидів, що винаймали крамничні льокалі. І так п. Калісман, що розсівся на просторонї двох вулиць і роками управляв „субльокаторський промисел", винен зверх 56.000 зол., забезпечених, що правда, на його реальности, не зважаючи на кільканацять термінів, неможливих до виекзекування, п. Гавзнер винен кругло 10.000 зол. і т. д., в загалом сума чиншових залеглостей по кінець 1935 р. дійшла до 173.000 зол. Стягальність тих залеглостей оцінюється на 25%. Для порядку слід замітити, що між чиншовими залеглостями є і претенсія до СС. Василіянок за державу реальности при вул. Зиблікевича 30, і то на суму 35.000 зол. Ця претенсія, з винятковою енергією екзекована п. Бачинським, є, як упевняють правники, певна до виграния; але СС. Василіянки протиставлять їй свою претенсію: звороту кільканацяти тисяч, вложених у ремонт державленої реальности.

Не диво, що при такій ліберальній господарці Народнього Дому в р. 1935 з теоретичного річного впливу за комірне 150.000 зол., а разом з наймом обох саль 197.000 зол., ефективно заінкасовано лише 75.000 зол. Справедливість каже відмітити, що на такий слабий вислід інкаса вплинула теж обставина, що в 1935 році без вини управи стояли порожно помешкання чиншової вартости коло 33.000 зол.

КОШТИ АДМІНІСТРАЦІЇ, БУРСА, БІБЛІОТЕКА І МУЗЕЙ.

Супроти представлених вище доказів щедрости п. Бачинського нікого не адивує, що й кошт адміністрації Н. Дому був відповідно високий. В 1929 р. був він кругло 76.000 зол. або 33,6% доходів брутто. В пізніших добах, правда, кошти адміністрації постепенно спадають, але все ще в 1935 р. доходять до 37.000 зол. або 17,2% доходів брутто.

Не менше розтратно велась бурса (і долучене до неї т. зв. „Общежитіе"), що в 1935 р. коштувала разом з коштом дарового приміщення 19.691 зол., а персональні видатки на цілий штаб виховників та управу кухні були 680 зол. місячно. (Цього року має бурса лише 38 питомців).

Зате зі здивуванням треба піднести, що на бібліотеку і музей, яких удержання є чи не найголовнішим статутовим обовязком Н. Дому, видавано готівкою всього **2.537 зол. річно**, при чому обі ті установи обслуговує один управитель (доцент петроградського університету!) та один возьний. Нічого дивного, що одним з перших актів нової управи було признання бібліотеці скромної дотації з 5%-вого фонду у висоті 50 зол. місячно на найконечніші дрібні видатки, а першу чергу на оправу книжок.

Так представляється в зовсім грубих нарисах система й окончений білянс господарки останнього комісаря. Ще раз завважую, що наведені дані оперті на досьогоднішних рахункових вислідах, окончено ще не замкнених, тому й мають лише ілюстраційний та орієнтаційний характер.

ВИГЛЯДИ САНАЦІЇ.

А тепер постараюсь коротко представити виглядн санації майна Н. Дому та що в цій справі вже зроблено.

На вступі мушу зазначити, що вибір адміністратора був дуже щасливий. Проф. Вельпель, людина тверда і послідовна, є знаменитим фахівцем не лише в технічних, але й фінансово-господарських справах; у таких справах, в яких з природи річи менше орієнтується, уміє все підшукати відповідних дорадників. В досьогоднішній діяльности умів завжди погодити інтереси своїх мандантів, себто Уряду і Державного Банку Краєвого Господарства, з інтересами адміністрованої установи. Можливо корисну санацію її уважає пунктом своєї амбіції. Не диво, що між ним і Тимчасовим Виділом навязалися взаємини, оперті на основах льояльної співпраці. Обставина ця осолоджує гірку пігулку, якою є поручення управи нашого національного майна чужій людині.

Нова управа мусіла занятися з одної сторони біжучими злободенними справами, з другої приготовити план санації майна на дальшу мету. Вислідом праць першої категорії є вже частинна ліквідація дарових, пільгових та досі порожних мешкань, управильнення адміністрації львівських нерухомостей та ліса в Білці, обмеження видатків на управу бурси та частинний ремонт помешкань. Детайлічний розгляд усіх цих чинностей та получених з ними труднощів заняв би занадто багато місця і є зовсім зайвий та зрозумілий зрештою кожному, хто адмініструе подібні обекти. Доведення до повної реституції вимагатиме, річ самозрозуміла, ще довшого часу, та всеж таки доходи з реальностей збільшуються з кожним місяцем і вже під цю пору є на 700 зол. місячно більші, як у хвилині переходу Н. Дому під нову управу. На основі реферату уступившого члена Тимчасового Виділу д-ра Храпливого удалося в контракті держави фільварку Білка-Костенів, заключенім п. Бачинським, але ще не затвердженім, збільшити в порівнанні з первісним начерком контракту доходи з аренди цього майна на мінімально 1.000 зол. річно

ОСТАННІЙ ВИЧИН ОСТАННЬОГО КОМІСАРЯ.

Управильнення загальної адміністрації Нар. Дому стрінуло несподівані перешкоди, спричинені останнім комісарем, що в стані (це ще не устійнено: фактичної, чи щойно наміченої) димісії законтрактував у березні 1936 р. увесь персонал Управи, зложений з 5 осіб, на 7 літ, уставляючи управителеві канцелярії платню по 400 зол. замість давніших 300 зол. місячно. Які були мотиви цієї стабілізації, може одинокої в своїм роді на цілу державу, годі збагнути. Не знати, чи уступаючому комісареві йшло про спетрифікування його системи правління, чи про спричинення труднощів новій Управі. Коли ще зовсім зрозуміла була би стабілізація службовиків, що всю свою екзистенцію звязали з установою та виказали супроти неї деякі заслуги, то вже зовсім злобна була стабілізація управителя канцелярії, вищого державного урядовця на емеритурі, людини матеріяльно незалежної, старшої і хоровитої, на яку, слушно чи неслушно, опінія (в першій мірі добре поінформованих „староруських" кругів) вказує як на співвинного у доведенні майна Н. Дому до стану нинішньої руїни. Що-найменше дивним видасться теж стабілізація в установі, доведеній до банкроцтва, нижчого канцелярійного персоналу, до своєї роботи не все відповідно кваліфікованого (напр. функції помічного бухгальтера сповняє м-р фільософії, що до 1936 р. сповняв функції виховника в бурсі).

Результати цієї петрифікації показалися вже в перших місяцях урядування нової управи дуже фатальні. Збільшення канцелярійних чинностей, спричинених переведенням санації та асистою провірній комісії від Воєвідства заабсорбувало би в цілости нечисленний по суті персонал Народнього Дому, оскільки би він був на 100% працездатний. Тимчасом управитель канцелярії місяцями перебуває у шпиталі, а так само одна зі службовичок, особа зрештою дуже совісна, часто западає на здоровлю (вона готова уступити своє місце видатнішій силі, одначе за розвязання умови домагається кількатисячної відправи). На ділі всю відповідальнішу

роботу тягне секретар, що майже днює і ночує в бюрі.

Справу розв'язання фатальних контрактів представляли вже і адміністратор, і члени Тимчасового Виділу влади, яка, може і прихильно до справи настроєна, не може зважитись на рішучий крок з огляду на можливі судові консеквенції.

Щоб уже остаточно з особою п. Бачинського закінчити, зазначу, що він по своїм відході пізвав Народній Дім ще за додаткову виплату понад 6.000 зол. з відсотками, як доповнення заінкасованих ним денних діет за ввесь час урядування.

Інж. Юліян Мудрак.
(Докінчення буде).

ГНУТІ МЕБЛІ 5—6
БЮРОВІ, ГОРОДОВІ
Комплетна обстанова бюр і пансіонів.
Великий вибір. — Ціни фабричні.
Конєвич ЛЬВІВ, БАТОРІЯ 12 Тел. 276-00.

Резолюції Загальних Зборів „Маслосоюзу".

Цьогорічні Загальні Збори „Маслосоюзу" були такі ділові, що дійсно імпонували кожному, хто мав нагоду бути присутним на них. Делегати з гордістю і захопленням вислухали річевого звіту дир. А. Палія, що бадьорим тоном підкреслював великий розмах сильної краєвої централі молочарської кооперації в її праці й дальшій розбудові. Не диво теж, що зі слів делегатів-промисловців, головно селян, пробивався оптимістичний настрій та велике довіря до проводу „Маслосоюзу". Свої побажання висловлювали делегати у формі коротких резолюцій, що їх Збори приняли одноголосно. Ось текст тих резолюцій:

I. Представники молочарських кооператив, вібрані на XXV. Загальних Зборах у трицятий рік діяльности К. М. С. „Маслосоюзу", як централі української молочарської кооперації, з вдоволенням стверджують дальшу розбудову та матеріяльне зміцнення своєї централі. Загальні Збори підкреслюють, що з розбудовою Централі зростає і закріплюється ціла українська молочарська кооперація, що обединує широкий загал українського хліборобського населення, працюючи з успіхом над піднесенням його добробуту.

II. Загальні Збори заявляють, що українська кооперація виконує всі постанови, що на неї накладає закон: Українська кооперація часто серед труднощів і перепон виконує вимоги, що ведуть до поправи продукції, бо це є питанням її життя й розвитку та добробуту обединого нею населення. Рівночасно з цим українська кооперація має право вимагати, щоб ці законні вимоги рівнорядно ставлено до всіх молочарських підприємств. На це Загальні Збори звертають увагу і просять РСУК, щоб він компетентним чинникам представив це нерівномірне трактування, що мусить викликувати зрозуміле огірчення серед населення.

III. 1.) Загальні Збори взивають управні органи поробити заходи, щоб кошти виробництва були обмежені до обовязуючих норм. Тому треба далі сильно поглиблювати праці в господарсько-годівельній ділянці, засоблювати доставців у потрібну кількість паші для прогодування корів, постійно поширювати площу для управи пашних рослин, приєднувати нових членів та всіми способами запобігати наглому заломанню продукції молока, як це було з кінцем минулого року.

2.) Для постійного нормування і регулювання коштів виробництва управні органи обовязані що місяця переводити точні калькуляції і життєво до всякої зміни продукції пристосовувати зміну коштів.

У великому зрозумінню ваги нашої молочарської кооперації для добробуту села мусимо на випадок тимчасової кон'юнктури перевести дальші ощадности у коштах виробництва, хочби це мало відбуватись коштом дарового перевозу сметани зі збірень усіми членами по черзі.

3) Загальні Збори стверджують, що, попри нормальні податки, державні і самоуправні та попри льокальне добровільно-примусове оподаткування, поважно впливають на виробничі кошти ті суспільні чинитьби, що їх РМ. мусять платити за кружлівкарів, або довожчиків сметани, які не є в ніякому службовому відношенні до РМ.

Тому представники РМ. у краю звертаються до РСУК з проханням поробити заходи у компетентних чинників, щоб знівелізувати існуючий дотепер розпорядок, що передбачує цей примус обезпечення кружлівкарів і довожчиків.

IV. 1.) Загальні Збори заявляють в імені 170.000 зорганізованих в українській молочарській кооперації селян, що дорожать своєю добровільною молочарською організацією та будуть постійно боронити своїх слушних прав. У цьому становищі молочарська кооперація рахує на всесторонню підтримку загалу.

2.) Загальні Збори стверджують, що обіцяний для наших молочарень інвестиційний кредит, досі ще не орухомлений, хоч і цей обіцяний кредит не стоїть у такому відношенні, як цього вимагають господарські інтереси в порівнянні з іншими молочарськими підприємствами.

Загальні Збори прохають Провід РСУК, щоб поробив заходи у відповідних чинників для скорого здійснення тих кредитів у висоті, що відповідалаб дійсним потребам української кооперації. Коли виявиться, що в скорому часі не дістанемо цього кредиту, взиваємо всі Р. Молочарні до винятково інтенсивної збірки власних фондів, щоб ми могли відповісти всім вимогам молочарського закону.

V. Загальні Збори представників молочарських кооператив стверджують, що в часі, коли українська молочарська кооперація зі своєю Централею на чолі дала доказ, що в ділянці організації достави молока і засоблення ним міського населення вивязується з користю для продуцента і для консумента, вона не дістала підтримки на розбудову цієї ділянки. Зате зродилися пляни організації нової апровізаційної молочарні у Львові майже в цілости за позичені гроші, з помиленням існуючої української хліборобської організації.

Загальні Збори звертаються з проханням до РСУК і Львівської Хліборобської Палати знайднати відповідний кредит для міської молочарні „Маслосоюзу".

VI. Ревізійний Союз Українських Кооператив у Львові, Маслосоюз, і Краєве Товариство „Сільський Господар" у Львові подбають у міродатних чинників, щоб парцеляцію на західних українських землях переводжено так, щоб відповідно брати на увагу інтереси українського села, вважаючи, що це є основною умовиною для успішного розвитку українського молочарства.

Жертви бомб.

Національна артилерія вчора знову збомбардувала Мадрид, убиваючи 8 осіб і ранячи 45 — з того 14 дуже важко. Баскійська радіостація в Бургосу потверджує, що від національних летунських бомб вилетів у повітря склад муніції у Кретe Угаля.

БОЇ.

Національне командування повідомляє: На **арагонському** фронті національні війська відбили з втратами наступ червоних під Селядас. На **біскайському** фронті національні війська дальше йдуть вперед долиною Арамайона. Вони заняли: Ібарра, Барагель, Барадеца, Санта Агіля та кілька гір. На **південному** фронті під Пеннароєю червоні потерпіли прикру невдачу: лише на одчому відтинку Сіерраграна полягло їх 300.

Комунікат ради оборони Мадриду подає, що вчора не сталося на фронті нічого важного..

—o—

Трівога на французьких біржах.

Французька публична опінія затрізожена знижковою тенденцією на париській біржі що помітна вже від місяця. Ця тенденція проявилась зокрема останніми днями, обіймаючи не тільки французькі цінні папери, але і заграничні, зокрема французькі ренти. Теперішня фінансова ситуація має бути вияснена на найближчому засіданні фінансової комісії парляменту.

ЛЕВ ЯСІНЧУК. 10

АМЕРИКАНСЬКА УКРАЇНА

У СВІТЛІ „ПРОПАМЯТНОЇ КНИГИ".

(Докінчення).

ДРУГА ДОБА УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ.

Вже на основі того, що тут подане в дуже загальній формі, бачимо, що перших 40 років істнування й діяння У. Н. Союзу в Америці становить для себе одну добу; добу пошукувань, спроб, утрупування світогляду, кування з найріжніших частин одного матеріялу однородного національного організму, творення фізіономії української раси. За цей перший період стала ця раса помітна, коли вона витискає своє відмінне обличчя на новому американсько-українському поколінні. Межа між одною і другою добою зовсім очевидна: „Дотепер заважували в американському житті ті, що вийшли з української землі". Це були ті, про яких мізерне свято Шевченка десь там у якійсь незамітній місцевості, чи про перше українське віче широко розписувалася „Свобода", як про великий осяг. „А тепер приходиться стверднти, що вже зачалася друга доба, в якій з природи річи рішальним чинником буде нове наше покоління — тут уроджене й вихованне" (стор. 175). Тепер описує „Свобода" Шевченкове свято, уладжене не тільки в кожній місцевости, де осіла хочби жменька українців, але обговорює без особливого здивування, як щось самозрозуміле, Шевченкове свято в Ню Йорку в найбільшому місті на світі; свято, що відбувається в найгарнішій концертовій салі на Бродвеї, з 3-ма сотками членів хору, зложеного з українок та українців, уроджених в Америці. Тепер має нагоду та сама „Свобода" реєструвати не тільки звичайне українське віче, але маніфестацію 20-тисячної української маси на вулицях найбільших американських міст *проти поневолення України.*

Українська імміграція не тратить віри у свою національну силу, піддержуючи її зрештою старою римською приповідкою, занотованою в Горація: „Ті, що мандрують за море, змінюють підсоння, а не душу". Є виглядн, що душі, своєї рідної української душі не витратять потомки „тих сміливих середньовічних мореплавців, що у спілці зо своїми норманськими побратимами відкривали Америку і перед Христофом Колюмбом, і перед славними „Мандрівними Братами" і перед Ляфаєтами, Косцюшками, Пуласькими та Стюбенами".[1]) Своєю зростаючою чисельністю вони будуть творити національно-свідомий моноліт, що стане одним „з багатьох дорогоцінних каменів, звезених з ріжних країв", а з тих каменів має бути збудована нова Америка, ця чудова вежа, як про це висловився у 1924 р. б. кандидат на президента Зл. Держав, Джон Дейвіс. А з тієї вежі у слушну годину впаде оживляюче світло на нашу Україну. Свою розвідку „The Ukrainians"*) кінчить Ст. Шумейко цитатом з „Ukrainian Weekly" (тижневик для укр. молоді, що його видає У. Н. Союз), де кажеться, що молодь памятає на все добре, що українці мають від Америки, що молодь не має претенсій на самі привілеї без обовязків і без відповідальности; завданням українського громадянина не є „робити гроші", але розбудова Америки. Але одночасно американська молодь українського походження прямує до здійснення старої мрії цього століття: уладити українське життя згідно з національними ідеалами.

[1]) На основі праці д-ра Олександра Сушка: „Американізація й українізація", стор. 412—419

*) Дуже цінна праця (стор. 460—496) особливо для такої молоді, що ще не опанувала якслід української мови, або таки для самих американців. Тут подана ціла українська історія від найдавніших до нинішніх часів, огляд української літератури, релігії й загалом усі досягнення українського духа.

Друга незвичайно цінна праця в тій книжці по англійськи — це розвідка Отепина Мамчура п. з. „Ukrainian culture change" (переміна української культури) як природний хід справи серед українців в Америці (стор. 498—519).

ПОПРАВКИ.

Просимо справити такі друкарські помилки: у 5-му фейлетоні (ч. „Діла" 85) подано у середній шпальті, що по розколі У. Н. Союзу створився „теперішній Український Союз" і Провидіння; має бути: „Український **Робітничий Союз**" і Провидіння. — В ч. 89 „Діла", у 9-му фейлетоні, названий у першій шпальті (3. рядок) „Олекса Ревюк": має бути: **Омелян** Ревюк.

В 70-ліття Товариства „Просвіта".

І. СПІЛЬНЕ ЗАСІДАННЯ ПРЕДСТАВНИКІВ УКРАЇНСЬКИХ ЦЕНТРАЛЬНИХ УСТАНОВ І ПРЕСИ.

На заклик наших сеніорів і найстарших членів Просвіти: о. шамб. Михайла Цегельського, радн. Ізидора Громницького, д-ра Антона Горбачевського і д-ра Костя Левицького, зійшлися 21. ц. м. в салі засідань Головного Виділу Т-ва „Просвіта" у Львові дуже численно представники наших центральних установ і преси на спільне засідання в справі ювилею Матері наших товариств з приводу її 70-ліття. Засідання відкрив короткою промовою д-р А. Горбачевський, вказавши на ту велику і важку ролю, що її відограла і відограє у нас „Просвіта". Секретар Т-ва М. Дужий відчитав опісля високопатріотичне і бадьоре письмо від о. шамб. М. Цегельського з Камінки Струмилової, в якому він повідомляє, що з приводу лихого стану здоровля не може прибути на зібрання. Це письмо прийняли присутні гучними оплесками.

З черги на внесення дир. О. Терлецького вибрано президію засідання в особах: о. мітр. О. Базюк (як представник Митрополичого Ординаріяту), д-р А. Горбачевський, д-р К. Левицький і дир. Константина Малицька, та секретарів — д-ра Івана Гижу і Миколу Дужого. Після того през. д-р К. Левицький виголосив короткий реферат у справі зорганізування в 1938 р. ювилею Т-ва „Просвіти" та запропонував, щоб усі присутні представники центральних установ і запрошені гості проголосили себе Ширшим Ювилейним Комітетом. Цю пропозицію зібрані прийняли одноголосно. У висліді вибрано почесний Ювилейний Комітет, Президію Ширшого Ювил. Комітету, Діловий Комітет і Комітет Конгресовий.

З черги секр. М. Дужий відчитав проект ювилейної відозви до українського народу, яку зібрання теж одобрило. Рішено цю відозву помістити під Провідну неділю в усій українській національній пресі.

На закінчення зібрання забрав голос голова Т-ва д-р І. Брик, що подякував представникам товариств і преси за участь у спільному зібранні та висловив надію, що цей ювилей випаде з кожного погляду величаво, як на це собі й заслужила „Просвіта".

—o—

Вживайте

до печива

лише доброї якости **дріжджевого порошку до печива, ванільного цукру, суничного цукру, малинового, ананасового та цитринового**

Кооперативи „ПЛАСТ"!

Під увагу вязням і заточенцям.

Буду обїзджати вязниці цього року в часі Великодних Свят у такому порядку: 1, 2. і 3. V. ц. р. Св. Хрест, 4. Ченстохова, 5. і 6. Люблінец Шлеський, 7. Катовиці, 8. і 9. Цешин, 10. й 11. Вісьніч, 12. і 13. Ясло, 14, 15. і 16. Тарнів, 17. і 18. Равіч, 19. і 20. Вронкі, 21. і 22. Короново, 23. і 24. Фордон, 25. і 26. Грудзьондз, 28. Плоцк, 29. і 30. Серадз, 31. V. і 1. VI. Варшава-Мокотів, 2. і 3. Ломжа, 4. 5. Седльце, 7. й 8. Володимир Вол.

Поданих дат буду придержуватися точно, хіба, що повищий плян змінилоб Міністерство Справедливости.

Українцям заточенцям околиць поданих місцевостей раджу буду нести всякі послуги релігійні в означених днях, якщо порозуміються зі мною передтим або через висилку листа на адресу даної вязниці з зазначенням, що лист призначений для мене. Евентуально прошу слати листи на адресу: Львів, вул. Петра Скарги ч. 2. Монастир ОО. Студитів.

Всіх своїх Парохіян дуже прошу робити — де це тільки можливе — проби хору, щоб богослуження випали якнайторжественніше.

о. Д-р Осип Кладочний.

Львів, 23. IV. 1937.

Політичний процес у Чернівцях.

ХІД ДВОДЕННОЇ РОЗПРАВИ ПРОТИ 6-ох УКРАЇНЦІВ ПЕРЕД ВОЄННИМ СУДОМ.

Як нашим читачам уже відомо, в понеділок 19. ц. м. стануло перед воєнним судом шістьох молодих українців за висвистання румунського гимну на Шевченківськім Святі у Чернівцях 25. березня ц. р. На це репрезентаційне Шевченківське Свято румунська влада дала дозвіл під умовиною, що хор мусить відспівати румунський королівський гимн. І коли під натиском влади хор почав співати румунський національний гимн, на салі розляглись свисти і присутні стали виходити зі салі.

ЛАВА ПІДСУДНИХ ТА ОБОРОНЦІ.

Отже на лаві підсудних засіли: 1) **Володимир Тодорюк**, студ. II. року прав; 2) **Степан Насадюк**, адвокатський конціпієнт; 3) **Іван Григорович**, студ. І. р. філ.; 4) **Денис Квітковський**, адвокатський конціпієнт; 5) **Іван Бучко**, приватний урядовець та 6) **Орест Зибачинський**, студент Торговельної Академії у Празі та адміністратор журналу „Самостійність". Оборони підсудних піднялось 5-ох молодих українських адвокатів та чотирьох найкращих румунських адвокатів. І так підс. В. Тодорюка боронили адвокати: **д-р Василь Якубович і д-р Траян Поповіч**; підс. Ст. Насадюка — **адв. д-р Ярослав Петрук і адв. д-р О. Скалят**; підс. Ів. Григоровича — **адв. д-р Е. Маєвкевич і полк. Нямцу**; підс. О. Зибачинського — **адв. д-р Володимир Костинюк і адв. д-р Георг Поповіч**; підс. І. Бучка — **адв. д-р Амвросій Вусик і підс. Д. Квітковського — адв. д-р А. Вусик і адв. д-р О. Скалят.**

Предсідником трибуналу воєнного суду був полк. Теодореску; як вотанти засідали: майори: Туртуреану і Когальніцеану та два представники військовости: Буріян та Косара. Підсудних обвинувачував перший королівський комісар майор Бурада. Прокуратор притягнув підсудних до відповідальности за „зневагу румунської нації" і за провину проти прилюдної безпеки (по думці ст. 215 румунського карного закону і закону Марческу).

ВЕЛИКЕ ЗАЦІКАВЛЕННЯ І ПОСТАВА ПІДСУДНИХ.

Цей процес викликав велике зацікавлення не лише між українським, але і румунським громадянством. Тому перед судовим будинком та на салі розправ було повно публики: інтелігентів, селян і робітників. Підсудні були веселі і бадьорі.

ДОМАГАННЯ ОБОРОНИ ВІДЛОЖИТИ ПРОЦЕС.

Після стягнення генералій від підсудних, адвокати: д-р Георг Поповіч і полк. Нямту заявили в імені лави оборонців, що акт обвинувачення доручено їм щойно перед двома днями і тому домагались відложити процес на короткий час, щоб оборонці могли основно перестудіювати судові акти. Далі оборонці зголосили внески, щоб трибунал допустив нових свідків. Прок. Бурада спротивився цим внескам і трибунал по нараді відкинув внески оборонців.

ЗІЗНАННЯ ПІДСУДНИХ.

По відчитанні акту обвинувачення перший зізнавав підс. **В. Тодорюк.** Заявив, що дня 24. березня ц. р. був у „Народнім Домі" і там купив у підс. Насадюка білет на концерт. Підс. Насадюк радив йому вийти негайно зі салі, якщоб на святі почали свистати. Перед самим концертом підсудний пішов до льожі т-ва „Залізняк", залишив плащ і капелюх і зійшов на долину до салі. Підчас співання румунського гимну почув тихий свист. Тоді сам **з власної спонуки** свиснув двічі на знак протесту проти співання румунської пісні на українськім національнім святі. Предсідник підкреслює, що тут не йшло про румунську пісню, тільки про королівський гимн. Далі підсудний зізнав, що негайно після того, вийшов зі салі на місто, стрінувся з адв. Квітковським, оповів йому про все і просив його, щоб він піднявся оборони підсудного, бо чергового дня хотів сам зголоситися до поліції. Одначе до цього не дійшло, бо поліція арештувала його чергового дня підчас обіду.

Підс. Насадюк, на питання, чому організував усе те — відповів, що з власної ініціятиви, щоб свистом запротестувати проти співання королівського гимну. Мав теж намір свистати, але в останній хвилині роздумався і хотів навіть відтягнути від цього підс. Тодорюка, одначе на салі не застав його. Прок. Бурада пригадує підс. Насадюкові його зізнання на поліції і в слідстві, що відбігають від його зізнань на розправі. Підсудний вияснив, що він був морально і фізично приневолений скласти такі зізнання.

Предсідник: Чи жалуєте, що ви свистали?

Підс. Насадюк: Я не свистав.

Предсідник до підс. Тодорюка: Чи жалуєте, що ви свистали?

Підс. Тодорюк: Ні! Не жалую

Прокуратор до підс. Насадюка: Бачите, постава Тодорюка куди гарніша, він говорить отверто.

Обор. д-р Скалят: Пане предсіднику, чи підсудний повинен говорити правду, чи не правду? Прокуратор до оборонців: Ми не можемо одобрювати вашої теорії. І підсудний і свідок обовязаний говорити правду. Далі підс. Насадюк відкликав свої зізнання, зложені у слідстві і відтяжив підсудних Бучка та Григоровича, яких обтяжив у слідстві.

По обідній перерві зізнавали дальші підсудні, підкреслюючи, що не мають нічого спільного з цією демонстрацією. Предсідник до підс. Григоровича: Чи ви осуджуєте цю демонстрацію? Підс Григорович: Так Предсідник: Чому осуджуєте цей випадок? Чи може з патріотичних спонук? Підс. Григорович: Ні! Лише з того мотиву, що він може потягнути за собою погані наслідки для української меншости.

Всі три інші підсудні не відповідали на подібні питання.

СВІДКИ ПІД ОХОРОНОЮ „СІГУРАНЦИ".

З черги зізнавали два свідки українці Ярема Пігуляк та Адріян Когут і обтяжували підсудних. І так св. Пігуляк, як пише черновецький „Таглят" з 21. ц. м. ч. 50, зізнав, що підс. Квітковський кілька хвилин по демонстрації сидів у льожі. Знову св. Когут — читаємо там далі — зізнав, що підс. Квітковський був на салі підчас демонстрації. Свідок бачив теж, як підс. Тодорюк свистав. Свідки: Остафчук і Гуменюк, оба поліційні агенти, зізнавали про хід самої демонстрації.

ДРУГИЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

У вівторок 20. ц. м. промовляли вже: прокуратор та оборонці. Отже майор Бурад обговорив провини кожного підсудного і заявив, що демонстрація на концерті була заздалегідь підготована. Домагався строгого присуду для всіх підсудних.

ЗРІСТ НАЦІОНАЛІСТИЧНОЇ ТЕЧІЇ.

З черги виголосив промову перший обор. **д-р Траян Поповіч** підкреслюючи, що **тепер у всіх краях слідний зріст націоналістичної течії.** Випадок на концерті назвав відрухом молоді проти старшого консервативного громадянства. Т-во „Залізняк" це для української молоді менше-більше така сама організація, як теперішня організація „Все для Батьківщини" і колишня румунська „Залізна Гвардія".

Обор. В. Якубович подав коротку аналізу особовости підс. Тодорюка. Опісля промовляв **обор. полк. Нямцу,** румун, родом зі Семигороду. Оборонець **зясував жахливе положення буковинських українців під румунською владою. Вияснював ,що демонстрація на концерті була звернена не проти румунської нації, але проти істнуючого режіму. Пригадав, що семигородські румуни дійсно терпіли під мадярським гнетом, але мадяри ніколи не домагались, щоб румуни співали на своїх святах їхній гимн. Тому молоді українці мали повне право бути обурені.**

Обор. Маєвкевич виказував у своїй промові, що підсудні Григорович і Бучко станули перед судом завдяки зізнанням Насадюка, який обтяжив їх на поліції. Насадюк відкликав тепер перед судом усі свої зізнання, тому оба його клієнти повинні вийти на волю.

Вкінці промовляв ще **адв. Вусик,** обор. підс. Бучка.

По перерві на обід промовляли ще оборонці: **д-р Скалят, д-р Георг Поповіч і д-р Петрук,** які відкликувались до трибуналу у справі лагідного виміру кари для підсудних.

В год. 6-ій вечором трибунал пішов на нараду і за годину предсідник оголосив присуд, що його подали ми на першій сторінці „Діла".

ЕКОНОМІЧНИЙ ОГЛЯД.

Фраза чи дійсність?

(З ПРИВОДУ СТАТТІ Д-РА Ю. ГІРНЯКА.)

У вчорашньому „Ділі" видрукована була стаття д-ра Ю. Гірняка п. н. „Фрази та дійсність гасла „Свій до свого", з піднаголовком: „Чи можлива в нас поважна реалізація економічної самовистарчальности у щоденному житті?", та зі слушною замітною Редакції про застереження дискусійного характеру статті.

Можна сперечатись про доцільність з виховного пункту того, щоби прилюдно в масовій газеті, ослаблювати ударну силу гасла „Свій до свого по своє", зате годі не признати, що це гасло зустрічає покищо в можливости його реалізації поважні труднощі. Ці труднощі дотичать **повної** його реалізації, бо відомо, що у рідному виробництві маса ділянок лежить ще облогом і що ця обставина примушує навіть фанатичного господарського патріота засоблюватись часто чужими виробами, відомо теж, що українська торговельна мережа у густоті і бранжевости далеко ще недосконала і що це примушує тогож найбільшого патріота користуватись услугами чужого купця. Також якість, скромність сортименту, ціна, фаховість обслуги, тощо, примушує нераз покупця (не вважаючи на найкраще його бажання) спроневіритись тут і там гаслові „Свій до свого по своє"...

Так, але чейже **ніхто не вимагає** від українського громадянина, щоби він ходив в одязі зі сільського полотна, тому, що в нас нема рідного „Бельська" чи без капелюха, бо в нас нема фабрики капелюхів, або від громадянки, щоби заступила тонкий матеріял своєї сукні якимсь невибагливим „народнім виробом", а в домашньому господарстві не користувалась бляшаною посудиною, чи залізною лопаткою до печі, тому, що в нас нема залізних фабрик, чи (як напр. у Львові) навіть купців залізної бранжі.

Коли „програмовим національним імперативом" (як висловлюється п. Гірняк) є (чи повинно бути) гасло „Свій до свого по своє", то **дотичить воно того, що в нас є, а не того чого в нас нема.** Реалізація його може бути тільки **релятивна,** а не **абсолютна.** При іншому розумінні очевидно був би він дуже часто тільки фразою, видумкою маняків, нежиттєздатним „побожним бажанням", а не **загальною вимогою, що її ставимо до українського інтелігента, робітника і селянина.** Динаміка розуміння цього гасла мусить дотримувати кроку розвоєвій динаміці нашого промислу, ремесла і торговлі.

Скептиків, яких міркуваннями радо послуговується автор, найдете в нас жахливу кількість. Найдете чимало найприкладніших зрештою громадян, для яких усі кравці-українці Львова будуть „партачами", задля чого вони ніби то примушені користуватись услугами кравця-чужинця. Вони (а ще більше громадянки) без порівнання більше вередливі, коли йде про український виріб чи українську крамницю, ніж тоді, коли йде про виріб чужий, або чужого купця. Ця вередливість **часто переходить у назвну сторонничість,** що з психольогічного боку оправдане тим, що наше громадянство **засугероване** до краю всім чужим, всім, що не вийшло з рідних рук, ба навіть не перейшло через українські руки в торговельному посередництві.

Саме з цією дуже шкідливою сугестією **треба боротись усіми засобами,** якими розпоряджаємо. Проєкт, підслуханий Адським (гл. „Діло" з 22. квітня ц. р. „Після Показу") про схоплювання фотографічним апаратом „грішників", які нехтують злосливо гаслом „Свій до свого", можна вважати добрим дотепом, але він вказує, що в нас уже починають думати про **необхідність репресій** супроти недисциплінованих громадян чи громадянок. Наскільки доцільність таких репресій може підлягати дискусії, настільки необхідність повседневної **пропаганди і постійного виховування мас у напрямі господарського патріотизму є очевидна.** Гасло „Свій до свого по своє" **не сміє бути фразою, а мусить бути дійсністю.** На запит: „Чи можлива в нас поважна реалізація економічної самовистарчальности у щоденному житті?" — хай відповідають наші домашні буджети тоді, коли „господарський патріотизм" стане практичним виявом українського патріотизму, яким залюбки гордимось на кожному кроці.

В. Несторович.

ПОЛЬСЬКА ХРОНІКА.

ДОСЛІДЖУЮТЬ ХАЛУПНИЦТВО

Халупниче (похатнє) виробництво здобувши повбавлене досі добродійств законної охорони праці. Своєрідний характер халупничого виробництва вимагає окремих для себе норм, бо загальні норми про умовини праці йому не відповідають. З уваги на вагу халупництва для господарства має повитись закон, який займеться соціяльною сторонкою халупничого виробництва. Інспектори праці в цілій Польщі дістали доручення від Мін. Суси. Опіки з'брати в терені потрібні матеріяли і в тій ціл. вимагати тісні взаємини в інституціями та суспільними організаціями, які працюють у ділянці халупництва. — По появі згаданого закону займемось ширше його постановами.

ЯК ПРАЦЮЄ „КОМІСІЯ КОНТРОЛІ ЦІН"?

Преса майже щоденно нотує обнижку „з уряду" ціни того чи іншого артикулу. Є не постепенні конкретні висліди праці „Комісії контролі цін", яка безупинно працює, досліджуючи можливість обнижки цін, чи спиняючи апетити спекулянтів та закреслюючи межі того, що з господарського боку оправдане. Рішення комісій дотичать артикулів, що входять у склад індексу коштів прожитку, як теж артикулів, що находять збут по селах. Комісія стоїть на становищі, що не вважаючи на дуже поправу рентовности с.-ль. господарства, хлібороби не є всякі платити високих цін, особливо на передовку, як теж з уваги на видатки, зв'язані з лихим станом озимини.

НОВИЙ ВИКОНАВЧИЙ РОЗПОРЯДОК ДО ПОДАТКОВОЇ ОРДИНАЦІЇ.

Незабаром появиться новий вик. розпорядок з 25. березня ц. р., який змінює попередній розпорядок з 19. вересня 1934 р.

СВІТОВА ХРОНІКА.

ЧИ НОВА СВІТОВА ГОСПОДАРСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ МАЄ ВИГЛЯДИ НА УСПІХ?

Тим питанням цікавиться дуже пильно особливо преса за кордоном. Столиця Бельгії, Брюссель, стала тепер мовляв центром, коло якої почали зосереджуватися увага світа. Там живе особа, якій доручено — як де ми вже писали на цьому місці — важку місію налагодити міжнародні господарські взаємини. Цією особою є бельгійський президент міністрів ван Зеланд. Поїздка д-ра Шахта до Брюсель, його переговори в ван Зеландом, тримала в напруженню ввесь світ і дала асумпт для різного роду висновків щодо становища Німеччини, висновків, основаних на здогадах, бо розмови Шахта в ван Зеландом були окутані таємничістю.

Чи нова світова конференція (якщо справді буде скликана) матиме більше шансів, ніж **генуенська конференція в 1922 р., женевська — в 1927 і лондонська в 1933-му році?** Всі вони старались розв'язати господарські і зокрема фінансові питання та **всі вони покінчились невдачно.** Заграничка преса не сприяє песимізму. Щоби змінити, або бодай злагіднити торговельну політику держав у заграничному обороті, — до цього мусілаб „чиста політика" відказатись від свого впливу на закордонну торговлю, відступити полагоджування справ торговлі купцям, людям фаховим. Тільки тоді, коли буде зрозуміння шкідливости митних барієр, контингентів й інших проявів строгої регламентації в загр. обороті — тільки тоді можна буде думати про успішність міжнародних переговорів. А що на таке зрозуміння не заносається — виглядів на успіх місії ван Зеланда не є великі.

—o—

З нашої кооперації.

РОЗБУДОВА ОРГАНІЗАЦІЇ ДРІБНОЇ ПОГОЛОВНОЇ ОЩАДНОСТИ.

У днях від 8—15. квітня ц. р. на доручення РСУК скликали Українбанки Теребовлі, Копичинець, Чортків, Заліщик, Боршева і Бучача конференції організованого громадянства. На цих конференціях виголошував реферати делегат РСУК п. З. Пеленський. По рефератах відбулись дуже оживлені дискусії, в котрих було видно зрозуміння ваги дрібної ощадности серед громадянства.

З МІСЬКОЇ СПОЖИВЧОЇ КООПЕРАЦІЇ.

В „Народній Торговлі" при живій участи РСУК — йде тепер посилена праця над **скріпленням і розбудовою міської споживчої кооперації.** Випрацьовано загальний плян праці організаційної, інструкторської і пропагандивної, а на томісячних засіданнях інструкторської колегії слідиться за правильним поступом намічної роботи. Між іншим дня 18. квітня 1937 відбувся конференція відпоручників львівських споживчих кооператив і складів Н. Торговлі. Розглянено труднощі, що гальмують розвій львівських кооперативних крамниць і спільно устійнено практичні методи праці над побільшенням членства і кількості, як також над поширенням закупочної вірности.

—o—

Новини економічної літератури.

„Розбудовуймо промисл". вид. Українського Технічного Товариства, Львів 1937 — ст. 80, 8°. З нагоди улаштування показу „Можливости розбудови рідного промислу", що відбувся у Львові від 28. березня до 11. квітня ц. р. вийшла книжка під поданим наголовком.

При простаючім зацікавленню справою промислу в нас відчувався великий брак публікації, яка **ядерно** подавала би стан нашого ринку. Кожний новий підприємець, чи той, що ним щойно хотів би стати, **стрічався з браком основних даних про збут і запотребування на даний артикул.** Дуже часто люди зацікавлені, що мали найкращу волю взятися до якогось промислу, не знали просто до якого виробництва братися. Ходили, питали скільки того чи іншого артикулу йде, чи вирób оплачується, тощо.

Книжка „Розбудовуймо Промисл" старається виповнити цю прогалину. Для кожного, що інтересується справами промислу чи хоче сам взятися до якогось виробництва, є вона необхідна. Ділиться вона на три частини:

Перша обіймає: Вступне слово — інж. В. Рижевський, слово від КРУП-у — інж. Я. Весоловський, справа фінансування промислу — інж. А. Міляняч. Слово до читача, Пояснення до матеріялу зібраного в книжці та на показі — інж. Р. Вілінський.

Друга частина — це статистичне зіставлення збуту різних артикулів через наші підприємства. Артикули ці обіймають такі групи: **керам-ку, скло, металеві вироби, електротехнічні вироби, хемікалії, гуму, волокнисті вироби, папір, шкіру, дерево, харчеві артикули і галантерію.**

Вже побіжний перегляд цифр тим поданих виказує, що видання подібної книжки було конечне, бо щойно на підставі тих цифр бачимо, які величезні можливости криються у нас для промислу, який в нас повстає паралельно з розбудовою рідної торговлі.

Третя частина — це **табелі.** Перша табеля обіймає бранжове зіставлення промислових і торговельних підприємств на терені трьох східно-галицьких воєвідств. Вона незвичайно цікава, бо дає змогу **зразу зорієнтуватися, скільки й які підприємства в нас істнують** (наші й чужі — бо це є для калькуляції міродайне). Друга табеля подає порівнання стану промислових і торговельних підприємств в 1935 і 1936 р. на терені наших земель. З неї видно особливо поважний зріст промислових підприємств. Третя табеля подає зіставлення промислових свідоцтв на терені трьох воєвідств по подібним повітам. Четверта табеля подає зіставлення ремісничих warsztatів на терені пяти воєвідств, причім для львівського воєвідства взятий під увагу поділ на християн і жидів. Табелі ці зібрані з різних державних джерел, можуть творити першу підставу при оцінці господарського стану наших західніх земель. Загально книжка творить цінний вклад в нашу популярно-економічну літературу й тому повинна найтися в книгозбірні кожного інтелігентного українця. Можна її набути в Українськім Технічнім Товаристві, Львів вул. Ірода ських ч. 1 і по всіх українських книгарнях. Ціна 2 зол. а пересилкою 2.25 зол.

Василь Баричка — „ЗА КРАЩЕ ЗАВТРА УКРАЇНСЬКОГО СЕЛА". Накладом автора, Львів 1937, стор. 40, ціна 40 сот.

В цій невеличкій брошурці автор представив село Райське, що живе в найбільшому добробуті і користується рядними добродійствами новітньої цивілізації до телефонів включно. Дійшло воно до того завдяки спільним зусиллям усіх мешканців села, шляхом самодіяльности й організації. Автор показує по черзі всі надбання зразкового села, вживаючи до того белетристичної форми. Брошура надається добре до масового поширення й серед наших селян.

ПРОВІДНИК ПЕРЕМИШЛЯ І ПОВІТУ на 1937 р. Накладом „Зорі", „Міщ. Братства" і Філії Союзу Українських Купців. Перемишль, стор. 32.

Після календаря-альманаху **„Буг"**, виданого цього року у **Сокалі,** є це другий „провідник", що полегшує зорієнтуватись в місті і в повіті (перший дотичить Сокаля і сок. повіту, а цей — Перемишля і перем. повіту). Є це справжній адресар, у якому можна найти назви, прізвища й адреси різних установ та осіб, угрупованих за званнями. В часах племінця засади „свій до свого по своє" такий „провідник" є необхідний, бо дозволяє зорієнтуватись що своє, а що чуже і відшукати потрібного адвоката, крамця, купця чи промисловця. Добре булоб, коли б усі інші повітові міста пішли слідом Сокаля і Перемишля та видали такі локальні „провідники". Згодом можнаб видати краєвий провідник, але поперед, а не такий, як появився на книжковому ринку перед двома роками.

УКРАЇНЦІ!

КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Найвищий чоловік на світі.

В одному з нюйорських цирків виступає найвищий чоловік у світі — Роберт Вадльов, який ще не має навіть 20 літ. Його висота: 2.60 м.

В журналі американського союзу лікарів появилась стаття д-ра Шарля Роберта ,який опікувався Робертом від наймолодших літ.

Роберт Вадльов — син інжиніра зі стейту Ілінойс. Його батько й мати мають зовсім звичайний ріст. Син почав неприродно розростатись у 6 місяці життя. Коли мав 2 роки, важив більше, як 6 літня дитина, а в 11 був на голову вищий від славного велитня— боксера Прімо Карнери. Неприродна величина Вадльова ускладнює йому незвичайно життя. Він не може їздити критим автом. У домі батьків досягає він головою майже до самої стелі. Ліжко і ванна велитня мають 3 м. довжини. Річ ясна, що одяг, взуття і білля мусить він замовляти — бо такої величини не дістане в ніякій крамниці.

Вадльов важить 200 кг. і зїдає дуже багато найріжнородніших страв. На само снідання їсть він 6 яєць, багато хліба з маслом і пє літру кави.

Психічний розвиток Вадльова був зовсім правильний і він хотів стати адвокатом закінчивши школи. Одначе імпресарію переконав його, що він заробить куди більше виступами в цирках і музикголях. Велитень послухав цієї ради. „Точка" Вадльова дуже проста. Велитень виходить на сцену в товаристві карликів та оповідає публиці кількома словами історію свого життя.

Ненажора в дешевім ресторані.

Один власник ресторану в Шікаго повідомив публну, що в його льокалі можна за 50 центів зїсти скільки влізе.

Ця реклама мала величезний успіх і гості посунули лавою до дешевого ресторану. Господар затирав на радощах руки і тішився, що величезний оборот даватиме йому чималі прихоли. Але кожний бук має два кінці. Так теж і реклама дешевого ресторану мала теж лихі прикмети. Одного дня прийшов рано до дешевого ресторану 21-літний молодець Вільям Гуцан і велів собі подати за 50 центів снідання. Одначе снідання тривало більше як 10 годин. За той час зїв він кілька тарілок юшки, чотирнадцять порцій вепрової печені, чотири порції яешні з солониною, шпараґи, пять бульбяних паляниць, кілька салаток, рижовий пудінґ, морозиво, пять чарок кави, дві шклянки чаю і багато інших страв і напитків. Господар приймав спершу з доброзичливою усмішкою замовлення голодного гостя, але вкінці не стало йому терпцю і він заявив, що ще кількох таких ненажорів пустилаб його з торбами. Постогнуючи вийшов Гуцан із ресторану, заявляючи, що все ще таки має апетит добре попоїсти.

ХРИСТІЯНСЬКА ФІРМА
„BIJOU" Львів, ул. Кілінського ч. 2.
(Тадей Слівінський)
поручає шкіряні торбинки і несесери, найновішу французьку біжутерію, парасолі і парасольки та клямри і гудзики у великім виборі. — Ціни низькі

Коли мільонер хоче женитись.

Подружжя з часописних оголошень зовсім буденна річ. Одначе, коли таке оголошення дає до часописів мільонер, виглядає воно на майже неімовірну історію. Один японський мільонер Йосіякі Накамура мав ввесь свій час занятий важними купецькими справами та управою своїх фабрик, що не мав зовсім часу підшукати собі жінки. Тоді дав він до всіх японських часописів оголошення, в якому повідомляє, що хоче оженитись із жінкою, яка не булаб старша від 35—40 літ, при цьому мусілаб бути проворна, інтелігентна і господарна.

Це оголошення мало такий успіх, що Накамура мусів втікати до живця, а поладнання матримоніяльних справ передати своїм кількадесятьом секретарям. Завданням секретарів було впорядкувати всі листи, перевести між ними відповідну чистку і покликати окреме жюрі, яке остаточно мало зладити листу кандидаток на жінку мільонера. Ціла праця тривае вже кілька тижнів і покищо нема надії на швидке поладнання цілої справи, бо щоденно почта приносить цілі стирти нових листів від дівчат і вдовиць, які маюють охоту стати мільонеркою.

Голосові хвилі і горілка.

В Америці винайшли новий оригінальний спосіб, який надає сильнішого смаку „віски" і робить її „старшою". Цей новий винахід застосовує голосові хвилі з незвичайною кількістю дрогань, які доходять до кількасот тисяч а навіть до мільона дрогань на секунду. Ці хвилі, що їх людське вухо не всилі схопити, в застосуванні до фабрикації горілки чи в молочнім господарстві виконують працю найкращої варехи до мішання. Молоко під впливом ультразвукових хвиль буде так докладно вимішане, що відтак сметани не можна вже відділити від молока.

Новий винахід має спеціяльне значіння для виробу ріжного роду серум. Під впливом ультраголосових хвиль знана англійська добірна горівка набирає смаку трунку, який уже бодай кілька літ підстоявся. Експерти заявили, що по 7 годинах горівка набирала смаку 4-літнього напитку.

Два мільони прокажених у світі.

Недавно подали польські часописи вістку про випадок прокази у Варшаві. Прокажену, яка привезла свою недугу з Аргентини, перевезли до Естонії. Передостанній випадок прокази зареєстровано в Польщі ще в 1928 р., значить розмірно доволі давно, коли зважимо, що Польща лежить між краями, де проказа виступає доволі часто. Ці краї — СССР, Фінляндія, Східна Прусія та інші прибалтійські держави. Скількість прокажених в цілому світі обчислюють на 2 мільони осіб. Перше місце в цій статистиці займають Східні Індії, які можуть похвалитися 300.000 прокажених. Багато теж прокажених у Туреччині, Єгипті, Ісляндії та в інших краях. У деяких державах, які ведуть систематичну боротьбу з проказою, число прокажених постійно зменшується. У половині 19 ст. було в Норвегії коло 3.000 прокажених, а перед 8 роками вже тільки 90 осіб.

Прокажених лічать, як відомо, в окремих місцях т. зв. лепрозоріях. Сьогодні таких відокремлених місць уже дуже мало, але були колись часи, що було їх тисячі. На терені нинішньої Франції було в XIII. ст. 4.000 лепрозоріїв.

Ввічливість данської почти.

Майже у всіх европейських краях стягає почта від адресата карні оплати за невідповідне офранкування посилки чи листа. Зовсім інакше в Данії. Коли тамошня почта дістане невідповідно офранкована посилку, доклеює відповідну скількість марок, доручує адресатові а до надавця висилає лист такого змісту:

„Переконані, що Ви не хотіли спричинити адресатові зайвих коштів, долінили ми на Вашій посилці марки на суму... і доручили посилку на подану адресу. Тому просимо на залученій картці наліпити марку на подану суму і переслати до почтового уряду в . . . . ."

Крім таких пригадок не має почта ніякого правного засобу натиску. Одначе почта знаючи чесність данців, певна, що в найближчому часі дістане зворот коштів.

—o—

ТЕХНІКУМ
СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОМИСЛОВОСТИ
ФАХОВА ДВОРІЧНА ПОЗАОЧНА ШКОЛА
при Українському Технічно-Господарському Інституті в Подєбрадах.

В **програму навчання** входять: математика, фізика, хемія, креслення, політична економія, теорія кооперації, рахівництво, машинознавство, хемічна технольогія води, технольогія палива, практична електротехніка, організація підприємств, складання кошторисів, калькуляція, консервація та технічне перероблення садовини й городини, олійництво, миловарство, будівництво, виробляння цегли та дахівки, бетонові вироби, млинарство, вироблення масла та сирів, маргарину, свічок, оцетових олїв, цукроварство, крохмальництво, броварство, винарство, ґуральництво, оцетарство, гарбарство та кушнірство, холодільна справа, штучні гнойва.

На Технікум приймаються особи не молодше 17 років з освітою, яка відповідає 4 класам гімназії або подібної школи.

По закінченню Технікум і складенню іспитів видаються свідоцтва на звання „техніка сільськогосподарської промисловости".

Проспекти з умовами студій і таксами за навчання безплатно. Звертатися на адресу: Ukrajinský Technicko-Hospodarský Institut. Podebrady, Tchecoslovaquie.

На ту саму адресу надсилати прохання й запити в справі студій на 4-річному Високошкільному **Економічно-Кооперативному Відділі**, 3-річній **Високій Школі Політичних Наук**, 2-річних курсах **Українознавства**, Високих курсах **Громадської Агрономії**, 1-річних курсах **Бухгальтерії**, та короткотермінових курсах мов, пасічництва, садівництва, консервації й технічного переробления садовини й городини, оброблення шкіри, миловаретва, фотографії, радіотехніки, птахівництва, городництва та американського промислового пасічництва.

ПРЕЗ. РУЗВЕЛЬТ ЯК ФІЛЬМОВИЙ АВТОР

Президент Злучених Держав Франклін Рузвельт збільшив скількість авторів фільмових сценаріїв. Таку сенсаційну вістку подали з Голівуду.

Одначе президент Рузвельт не думає робити конкуренції іншим авторам, тому, що він рішив написати твір про соціяльно-економічні реформи. Цю книжку мають у відповідній перерібці сфільмувати і нова фільма матиме радше прикмети культурної фільми а не видовища.

36-ЛІТНІЙ ДІДУСЬ.

Своєрідний рекорд осягнув 36-літний Шарль Друе в Обервілє, недалеко Парижа. Він став наймолодшим дідусем Франції. Уродився він у 1900 р. Його сімнацятьлітна донька вародила 6. листопада 1936 р. донечку, так, що 36-літний Шарль став дідусем. Він дуже гордиться своєю внучкою і своєю новою назвою і має надію, що коли буде мати пятьдесятькілька літ — стане прадідусем. Коли добре піде і коли доживе 70 літ стане прапрадідусем. Шарль Друе надіється, що він матиме справді те щастя стати прапрадідусем.

ГОРЯЧКА РОЗВОДІВ У ЛЬОНДОНІ.

Льондон переживає тепер дві горячки: коронаційну та розводову. З пресових звідомлень виходить, що майже кожна аристократична чи плютократична родина веде саме тепер якийсь розводовий процес. Нпр. граф Варвік розводиться по однорічнім подружнім пожитті. Льорд Джерсей, граф Бангур, леді Еліс, і багато інших хочуть чим швидше розвестись.

Найпопулярнішими кандидатами до розводів є славна летунка Емі Джансон-Молісон і гарна акторка Гледіс Купер.

—o—

ВСІ ПОВИННІ БУТИ ВЕСЕЛІ ПІДЧАС КОРОНАЦІЇ.

Міська Рада Льондону видала до мешканців столиці британської імперії відозву, в якій просить, щоб льондонці позбулися на час коронації поважного обличчя. Бо гостей подає відозва — — треба витати завжди усмішкою, а не камінним спокоєм та відомою англійською холоднокровністю. Ті зовнішні прикмети не мають щоправда нічого спільного з гостинністю, але всеж таки можуть відстрашити чужинців.

—o—

ПРЕДСТАВНИКИ ГОГЕНЦОЛЄРНІВ НА ЛЬОНДОНСЬКІЙ КОРОНАЦІЇ.

Офіційним представником Гогенцолєрнів на коронаційних парадах у Льондоні буде третій і одночасно наймолодший син б. наслідника престолу князь Фридрих Гогенцолєрн. Той самий князь Фридрих був представником Гогенцолєрнів на похороні Юрія V.

В майбутності народів повстане питання: тверезість чи господарська вуїна? — Т. Едізон.

З життя наших установ.

Загальні Збори Земельного Банку Гіпотечного у Львові.

Дня 17. ц. м. відбулися Загальні Збори акціонарів Земельного Банку Гіпотечного А. С. у Львові. Зборами проводив президент Надзірної Ради п. Модест Каратницький. На Збори зголосилося 37 учасників, які репрезентували разом 46.256 акцій по зол. 100.—, себто 4,625.600 зол. Звіт з діяльности Земельного Банку Гіпотечного за рік 1936. складала Дирекція в особах дир. В. Сінгалевича і д-ра П. Кривуцького. З предложеного звіту довідуємося, що в мин. році була слідна поправа господарської ситуації в промислі і хліборобстві. Ця поправа зазначилася в промислі значним зростом продукції, у хліборобстві в другій половині мин. року звишкою цін на хліборобські продукти. Зате на грошевім ринку все ще не бракувало загрозливих ситуацій, які в квітні м. р. спричинили введення девізових обмежень та заказу торговлі валютами й золотом. По деякім успокоєнню повернулись наново обави занепокоєння у вересні м. р. в звязку з девалюацією валют б. золотого бльоку, одначе зрівноваження буджету держави і декларація уряду про вдержання сталости валюти принесли під кінець м. р. значне успокоєння.

В таких умовинах Зем. Банк Гіпотечний, користаючи з довіря нашого громадянства, не відчув у більшій мірі загального занепокоєння на грошевім ринку та вспів ще й збільшити свої вклади, як також навязав нові кредитові звязки, що дали йому змогу збільшити свої оборотові капітали та оживити свою діяльність.

З огляду на законну конверсію задовження та все ще таки недостаточну платездатність, з огляду на пільгові закони для хліборобів, вкінці з уваги на дальше непевну ситуацію на грошевому ринку, не міг Банк продовжувати кредитової акції для хліборобів у розмірах попередніх років; усеж таки в обмежених розмірах продовжував Банк і в цім напрямі свою працю в міру ствердження дійсної спроможности хліборобів щодо точної сплати короткоречинцевих кредитів. У мин. році звернув Банк особливу увагу на розбудову короткоречинцевого кредиту для української кооперації для загального збуту й накупу, як також для купців і промисловців, даючи їм на корисних умовинах оборотові кредити і в формі кредитів римесових, і в біжучому рахунку, і дальше кредитів вінкуляційних, експортових, заставових та заставових Для унагляднення діяльности Банку в цім напрямі зауважуємо, що в м. р. признав Зем. Банк Гіпотечний українській кооперації римесових кредитів на 760.000 зол., іншого роду короткоречинцевих кредитів на 1,520.000 зол., разом на 2,280.000 зол., чим немало причинився до успіхів нашої кооперації в мин. році. Попри це українське купецтво і промисл користали в нашім Банку також зі значної помочі у формі ріжного роду кредитів на загальну суму 575.000 зол.

З уваги на те, що в теперішній господарській ситуації хлібороби не можуть користати в більших розмірах з короткоречинцевого, на їх відносини дорогого кредиту, поробив Банк заходи в справі відновлення емісійної діяльности, щоб уможливити їм дешевий довгоречинцевий кредит. Заходи Банку в цій справі ще не закінчені.

Треба також згадати, що в мин. році дістав Банк дозвіл Міністерства Скарбу на видавання накладних книжечок на оказателя та по введенні девізових обмежень повні права девізового Банку.

Зі спеціяльної частини білянсу треба піднести, що резервові фонди Банку зросли в м. р. на дальших 8 %, себто 35.392.51 зол., при чому фонди ці піднесуться ще на приділ з чист. зиску за р. 1936. у сумі 16.026.33 зол. та дійдуть майже до 500.000 зол. Власних капіталів включно з резервовими фондами має Банк уже тепер 5,473.349.33 зол.

НА СВЯТА
смачні вудженини
поручає
М. Нановський
723 **Жовківська 72.**

Вклади і біжучі рахунки Банку зросли в м. році кругло на 9% до суми зол. 2,625.359.37. Порівнюючи цю висоту вкладів з власними фондами Банку, треба ствердити, що вклади мають забезпечення не лиш у цілих активах, але також більше як двократне забезпечення у власних капіталах Банку. А це таке забезпечення, якого інші установи не дають. Тому Банк навіть у непевних та загрозливих ситуаціях тішиться повним довірям українського громадянства, яке, хоч ще поволи, зачинає йти за гаслом „Свій до свого" і вертається з вкладами від чужих установ до свого Банку, бо тільки від нього може в потребі очікувати кредитової помочі.

Інші зобовязання Банку, зокрема банкові збільшилися в мин. році на зол. 362.434.38, себто кругло на 37%.

З активів Банку заслуговує ще на увагу значне касове поготівля (повад 13%). Це в банковому розумінні поготівля високе.

Переходячи до активів Банку, слід ствердити, що кредитова діяльність Банку замикається загальною сумою зол. 8,362.373.30, яка представляє ріжного роду кредити, признані нашому громадянству та установам. Висота цієї суми виказує наглядно велике значіння Банку для українського господарського життя. Колиж взяти ще під увагу, що Банк в діловому році виплатив українській кооперації, купецтву та промислові ріжних кредитів у загальній висоті зол. 2,850.000, то люди доброї волі мусять признати, що Банк розуміє свої завдання супроти власного громадянства і їх належно виконує, хоч у нашій дійсности не уважає доцільним цю свою діяльність якимнебудь способом рекламувати.

У звязку з поправою господарської ситуації поправилась також і виплатність довжників Банку, а це в дальшу чергу причинилось до піднесення його доходовости. Зокрема доходи Банку піднеслися в м. р. на 21%, а видатки у звязку зі збільшенням вкладів і банкових кредитів збільшилися тільки на 2.5%. Збільшення доходів Банку дало також Загальним Зборам змогу вже за минулий рік признати акціонарам Банку 2%-ову диваденду.

Цей коротко начеркнений перегляд діяльности Банку за мин. рік свідчить про те, що

ЧИТАЙТЕ І ПОШИРЮЙТЕ
ПРОТИАЛКОГОЛЬНІ ВИДАННЯ
ВІДРОДЖЕННЯ

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА" Ч. 20.

ЛЮБОВ ГУМЕНЮК-ЛУЦІВ.

Батькові імянини.

Відчинив шафу широко і задумався. Краватки, що висіли перед ним на шнурочку, ловили за очі багатством колірів, кратками, кривульками, рисочками. Мінилися, як живі, просилися взяти їх на нинішній день до отого попелястого убрання, що ще вчора нудьгувало у кравецькій робітні. За кілька хвилин різко вистукаких годинником, професор Матійчук махнув рукою, якби подразнений власною нерішучістю і сягнув по темно-гранатову. Мала сріблисті зірки, а головне: жінка казала, що вона в доброму, поважному тоні. Так треба на нинішній день, коли очі всієї рідні будуть спинятися на ньому.

Професор Матійчук помічає з теплими гордощами у душі, що хатній настрій уже від самого ранку переміннився. Катря причепурена біга по кімнатах, докінчуючи раніші порядки — має за годину іти назустріч пашночці, що приїде з села передполудневим поїздом. Учора вона весь день так завзято стукала у кухні посудиною, що професор майже ненависно дивиться на її руки. Тепер вони гуляють із стирочкою по його шафі з книжками.

А жінка?! Він до сліз зворушується на її вид. Причісує зачіску перед „родинним" дзеркалом і крадьки дивиться в її бік.

Скільки життездатности у кожному русі її дрібної постаті, скільки щирої турботи на обличчі у рямках уже сивого волосся! Вистрибує зпоза кухонних дверей з полумисками пиріжків, бубликів і зникає за завіскою в їдальну кімнату. Матійчук ховає гребінець і спирається плечима на нагріту піч. Знову жінчина, швидка хода.

— Юлечко, на що це все?! таж нікого чужого нині в нас не буде!

Зовсім по молодечому, рішуче крутить головою пані Юлія.

— Ніколи у житті не збувала я чимнебудь твоїх імянин і не буду ні тепер, ні на будуче!

Професор Матійчук іде до вікна, дивиться на вулицю, заклавши руки на спину. Чує, як жінка радісним, трошки схвильованим голосом балакає з Катрею. Відтак обі довго сміються, врешті рішуче:

— Йди уже, йди, бо буде пізно!

Тихо. І дома і на вулиці. Десь далеко хтось хльоскає тріпачкою по килимі, гуркотить віз навантажений бочками. Професор настроєний до споминів... у такий день як нині, у 57-ий його імянин.

Спомини, як ці горобчики на краєчку даху протилежної камяниці обсідають його.

Двацять років тому... Так само святочно, хоч був будень, були прибрані кімнати його мешкання, така сама метушня у кухні. Тільки в Юлечки на обличчі були ще румянці, а волосся золоте, з відблиском мідді, як колосся пшеничне на загінцях його батька. А „діти" були ще насправді дітьми. Найстарший Олексій у гімназійному однострою гостро шаркнув ногами перед ним і почервонівши збентежений тремким голосом зложив побажання. За ним Надя у вишитій сорочці і полтавському жупанці, відтак Петрусь і Андрійко. Оба „малі" в однакових вишитих блюзках, підперезаних крайкою. Згідливо всі станули перед татусем і зворушливо заличували його день.

Після святочного обіду (як оця невтомна Юлечка завжди дбайливо приготовляла його!) ті перешіптувались, значуче зиркали на маму перед батьком став Олексій. Знов поклін і кімнатою стрясав його дзвінкий, хлопячий голос деклямуючи Шевченків „Кавказ".

У грудях професора Матійчука щось рветься, співає серцем, розливається горячим жалем, „Гей синку, синку, які у тебе були тоді чудові очі! Яким вогнем палали, яке виявляли завзяття".

Надя ластівочкою щебетала „мово рідна, слово рідне". З личком пільної квітки, хоча кулачки затискались, аж пальчики біліли! Петрусь і Андрійко співали „дует" „Ой видно село"... Коли „фальшували", то у мамусі крадьки, грізно морщилось чоло. Дружній дует... Держались за руки, а це так зворушувало батька, що схвильованими долонями гладив їхні, вичесані головки.

Такі то були „його" вечорі тоді, приготовані спільними силами дітей і Юлечки! Яка вона розумна, догадлива! Чудово підбирала точки вечірньої програми, вміла примусити тремтіти на радощах чоловікове серце! Бо гаразд знала який він; не забувала, як то колись лякав він маленького Олексійчика і Надю, співаючи їм над колискою „Соколи, Соколи, ставайте в ряди!..." І все знала, розуміла, не менш його самого шанувала вузенькі грядочки, де під блакитом неба родилась золота пшениця. Професор Матійчук пересуває долонею по голові, дбайлива зачіска іде у ніщо.

Гадки летять стрімголов. Споминів про деякі пізніші роки ледве торкаються, зате в інших глибоко потапають, що аж серце ворушиться. Так, ось так! Олексій — студент, Олексій у військовій шапці і він той сам Олексійчик на чужині. Зразу у листах від нього туга, відтак байдужність, а від недавнього часу глибоке вдовіля, з яким він чомусь-то ніколи перед ним не звіряється, тільки перед мамою.

— Мамусю, я радий! Мамі тут зовсім гарно живеться, а дружина моя (ти будеш її безперечно любити, як познайомишся з нею!). Божена, щира людина!

Може... може Юлечка й буде її любити, але він, Василь Матійчук, батько її чоловіка, ніколи — преніколи! (Далі буде).

Банк, не зважаючи на тяжку ситуацію, яку в часі довготревалої кризи переживали і ще й дальше переживають усі фінансові установи, має здорові основи, бо без труднощів і без чужої помочі легко перебув тяжкий період кризи та твердою ногою станув на шлях дальшого свого розвитку.

Загальні Збори прийняли до відома звіт з діяльности, затвердили білянс та признали абсолюторію Дирекції і Надзірній Раді.

На місце уступаючих 4-ох членів Надзірної Ради вибрано нових, а саме: о. мітрата д-ра Йосифа Сліпого, дир. Юліяна Шепаровича, о. проф. д-ра Гавриїла Костельника й о. Володимира Семкова.

У звязку з піднесеним одною групою акціонарів Банку домаганням, щоб перевести вибори членів Надзірної Ради групами, розпише управа Банку, згідно з обовязуючими законами, Надзвичайні Загальні Збори, які перведуть новий вибір усіх членів Надзірної Ради Банку.

Подяка.

Цим складаю подяку Товариству взаїмних обезпечень на життя „КАРПАТІЯ" у Львові за скоре і без зайвих трудношів виплачення повної обезпеченої суми по моїому бл. п. батькові Василеві Тисякові, емер. управ. школи в Снятині.

В глибокім переконанню про потребу життевих обезпек для громадянства, складаю цю мою подяку для Товариства „Карпатія" та заявляю, що буду почуватися до обовязку поручати при кожній нагоді серед знайомих це одиноке наше Товариство обезпечень на життя. **Ірина Тисян-Костинюкова.**

Снятин, дня 8. квітня 1937.

ТРИ АНГЛІЙСЬКІ КОРАБЛІ ДОПЛИЛИ ДО БІЛЬБАО.

З Більбао повідомляють, що до тамошньої пристані приплили 3 англійські кораблі з харчами. У Сен Жан де Люз перевела окрема комісія зложена зі старшин членів нейтервенційного комітету контролю на кораблі.

—o—

ВИЇЗД МІН. ІДЕНА ДО БРЮСЕЛІ.

Райтер подає, що міністр Іден має виїхати в неділю до Брюселі, де залишиться до вівторка. Французько-англійської декларації у справі Льокарна вичікують сьогодні або завтра.

—o—

НОВИНКИ.

— **Повне видання творів Марка Черемшини.** Вже в найближчому часі появиться у Видавництві „Ізмарагд" перше повне, критичне, тритомове видання **Творів Марка Черемшини.** Це видання міститиме всю літературну творчість Черемшини. Перший том вийде вже в травні, другий в червні ,третій в липні ц. р. Ціна повного видання в передплаті назначена на 9 зол., себто по три золоті за том. По виході книжки ціна буде значно вища. Передплату висилати на адресу: Видавництво „Ізмарагд", Львів, вул. Косцюшка ч. 5, Конто ПКО 503.062. 762, 1—10

— **Найкращі лиси, пелєринки** виконує і поручає **Ю. Глушевський, пл. Капітульна ч. 3.,** тел. 254-46. Приймаю футра літом до перехования.

— **Загальні Збори Руханкового Т-ва „Сокіл-Батько у Львові** відбудуться 25. квітня 1937. р. в год. 9-ій рано у власній салі при вул. Руській ч. 20. 727

— **Ремісничо-Промислова Бурса у Львові** влаштовує Ювилейну Академію 25. квітня ц. р. в год. 6.30 вечором у жовтій салі Народнього Дому (Рутовського 22.) з нагоди 40-ліття Товариства.

— **Мистецька виставa.** В домівці Союзу польських мистців пластиків при вул. Дідушицьких буде відкрита 25., ц. м. вистава, на яку зложиться кількадесять олійних праць, актів, портретів і краєвидів з Волині.

— **До Вп. студентів та всіх українців м. Познання.** Повідомляю, що великопістні реколекції для студентства та всього українського громадянства м. Познання зачнуться 26-го квітня ц. р. в церкві оо. Францішканів при вул. Францішканській в год. 19-ій. Дальші конференції будуть виголошувані в такому порядку: в вівторок і в середу вранці Сл. Божа в год. 6.30, опісля наука, вечором в год. 19. молебен до Найв. Серця Христового й наука. Сповідь у середу пополудні від год 16., в четвер 29. 4. Сл. Божа в год. 6.30 вранці та спільне св. Причастія і проповідь — **О. д-р Осип Кладочний.**

— **Викрадання матуральних тем.** В одній львівській гімназії викрито велику аферу з викраданням матуральних тем. У звязку з тим переведено численні ревізії. Покищо справу держать у тайні.

Великий Театр | ВІД ВІВТІРКА ДНЯ 27. IV. з Адольфом Димшою „Подвійна бухгальтерія" | В СУБОТУ 24. IV. Г. Б. ШОВА „Професія пані Воррен" | Великий Театр

— **Засідання Комісії мови** НТШ відбудеться у вівторок 27. ц. м. в Бібліотеці Т-ва. Початок в год. 6. веч.

— **Перелицьований „Тарас Бульба".** Оперу М. Лисенка під цим наголовком большевики вже перелицювали: дещо скоротили, дещо написали наново, впровадили низку народніх пісень (між іншим „Зібралися всі бурлаки"), змінено лібрето, тощо. Незабаром її виставлять на сцені Державної Опери („орденоносця"), причому „творці" (в тому числі й М. Рильський) сподіваються, що новий „Тарас Бульба" буде вкладом у творчість Совітського Союзу і що здобуде собі прихильну оцінку „совітського глядача".

— **Фільварки на ліцитації.** Земське Т-во Кредитове у Львові оголосило спис фільварків, виставлених на ліцитацію в днях 8. травня до 8. червня ц. р. У списі находяться м. ін. маєтки: Підгірці і Стрілків пов. Стрий, власність Юл. Бруницького; Олексинці пов. Борщів ,власність Ст. Громницького; Підкамінь пов. Броди, вл. Сумінського; Яблінка і Небіцко пов. Березів, вл. Країнського; Шайківці пов. Підгайці вл. Т. Потоцького; Бишів пов. Підгайці, вл. Гогендорфа; Баличі Підгірні пов. Жидачів, вл. І. Сімона; Турадн і Іванівці пов. Жидачів, вл. Комарніцьких; Угринь пов. Чортків, вл. Потоцьких; Каролівка пов. Рогатин, вл. Парецького; Переволока пов. Бучач, вл. Шавловського; Сушиця Вел. пов. Ст. Самбір, вл. Бакаляржової; Пищатинці і Стрілківці пов. Борщів, вл. Чарковського-Голеєвського; Городець на Волині, вл. Радзівілової.

— **Засуд на українського священника.** Рогатинське староство покарало кількакратно о. Дениса Теліщука пароха Потока арештом за невиконування приписів про урядову мову в листуванні з владою та в справах метрикальних. Крім цього мав ще о. Теліщук судові присуди на збірну кару 9 місяців вязниці за проступок зі 127 ст. Апеляційний Суд у Львові затвердив присуд окружного суду, яким засуджено о. Теліщука на 10 місяців вязниці.

— **Будова людових домів у Зборівщині.** У звязку з перенесенням зборівського повітового старости Альфреда Коцола, що був предсідником кураторій будови людових домів і каплиць, у Зборові відбувся зїзд делегатів місцевих комітетів будови людових домів і каплиць з повіту. Рішено будувати дальше доми і каплиці, при чому затверджено буджетовий прелімінар у висоті 9.000 зол.

— **За перевіз сахарини.** На головному двірці у Львові арештовано б. студента празької політехніки, Івана Пасіку, у якого знайшли 5 кг. перепачкованої сахарини. В часі соймових виборів 1922. р. Пасіка стріляв до Сидора Твердохліба, що кандидував з партії „хлібоїдів". За те засуджено його на 10 літ вязниці, з якої звільнили його після 7 літ. Не маючи з чого жити, став пачкарем. Його випустили на вільну стопу.

— **Львівська хроніка.** Костел св. Софії обікрали злодії, забравши ріжні цінні предмети і невелику готівку. — У фабриці вудженини Лінтнера при вул. Пястів повісився візник Василь Батіг, звільнений зі служби під закидом крадежі.

— **Спроба вимусу.** Юліян Бруніцький, власник дібр у Підгірцях пов. Стрий, одержав письмо з повідомленням, що його чекає смерть, якщо не зложить 100 зол. в означеному часі та в означеному місці в користь „одної орган'зації". Справою занялася поліція.

— **Краєва хроніка.** В Рожанці Вижній пов. Стрий вибухла пожежа, яка знищила цілий живий і мертвий інвентар Матвія Лучиця. 70-літній власник побіг до стайні, щоб рятувати свої 2 корови. В стайні було стільки диму, що старець недужий на дихавицю, задушився і згинув разом із коровами, які теж згоріли. — В ріці Стрию втопився 74-літній господар із Східниці, пробуючи переправитись крізь ріку дарабою. — В Закопанім упав сніг і покрив землю верствою 30 цм. заввишки.

— **Кістяк мамута** відкрили в селі Брашевичах пов. Дрогичин при копанні криниці. Справою занявся поліський музей в Пінську. Це вже другий випадок відкриття костей мамута на Поліссі. Тому два роки знайшли такий кістяк при відбудові каналу Огінського.

— **Засудили гангстерів.** В Лодзі відбувся судовий процес проти шайки, що схопила до авта Сімона Будзінера, сина багатого промисловця, і вивізши його на село, вимагали від його матери окупу пів міліона золотих. під загрозою, що інакше його вбють. Засуджено: Карла Бухгольца на 5 літ, Генрика Баруха на 4, Стан. Ольшевського і Фел. Бальчинського по 3 роки, а Маріяна Щепаняка на півтора року.

— **З дівчини хлопець.** Відома легкоатлетка Софія Сментек у Варшаві піддалася хірургічній операції, яка зовсім удалася. Наслідком того панна Сментек вийде незабаром із шпиталю як Станислав Сментек.

— **Большевицький грабунок.** Славну бібліотеку Київо-Печерської Лаври з цінними рукописами й дуже рідкими друками большевики рішили продати з публичного торгу в Північних Державах Америки. Разом з книжками піде на продаж багато священних мистецьких предметів, забраних по церквах і манастирях України, що являються неоціненим історичним скарбом.

— **2.690-ті роковини заснування Риму** святкували 21. ц. м. в Італії. Одночасно було це свято національної праці. На Піяца Венеція в Римі Мусоліні виголосив до народу промову, після чого роздано 1.200 пенсійних книжочок, на які будуть виплачувати досмертні ренти. Одночасно на Капітолі в присутності короля передано нагороди Мусолінія з ділянки мистецтва і науки. Крім того відкрито врочисто нові будинки й установи та посвячено дві нові електричні залізниці.

— **Різні вістки.** Жертвою катастрофи у цирковому кіні в Кілінгі в Японії стало досі 12 дітей спалених і 40 попечених. — На французькім летовищі Мейлі вдарив грім у привязаний бальон, причому згинули два пільоти впавши з висоти 600 метрів. — Над південним Сахалином перейшов тайфун, причому погибло кількасот осіб. — В північній Португалії появилися масово вовки, виполошені воєнними подіями у Еспанії, і роблять населенню великі шкоди. — З Бурже під Парижем вилетіли до Індій дві летунки, Кле Роман і Ліка Нодек. — Шведська археольоґічна експедиція відкопала біля Абу Ґаліб старинне египетське місто невідомої назви.

З кіна.

Кіно „Европа": „Теодора робить карієру".

Є це дотепна сатира на маломістечкову атмосферу у тих тихих і добре загосподарованих закутинах Злуч. Держав, де навіть маленькі містечка мають власну газету, жіночий літературний клюб і багато добродійних організацій. Одного дня у такому літературному клюбі, складеному головно із старих чудачок та істеричних „старих дівчат", організують протестаційні збори проти місцевого денника, що почав друкувати повість якоїсь невідомої авторки, повість на еротичну тему. Ніхто не знає, що авторкою є молода гарна дівчина, вихована в домі старих тіток — підойм цього клюбу. Один день проведений у Ню-Йорку перемінює молоду авторку в її погляді на світ; коли вона вертається до тихої хатинки на провінцію, небавком приїжджає за нею один молодий чоловік, що прикидається мандрівним робітником і наймається в її домі за огородника з метою добути її на ширший світ. Методи, яких він хапається, суто-американські і довший час нашого глядача бентежать. Фільма щойно у другій половині починає бути справді весела своїм живішим темпом і кумедними ситуаціями. Ірина Дан у головній ролі, хоч і не має поруч себе відомих акторів, дуже симпатична і справді інтеліґентна.

Кіно „Апольо": „Дипльоматична жінка".

Чому молодий дипльомат мусить скривати те, що оженився з жінкою акторкою і чому ця превірна жінка, покинувши сцену мусить знову до неї вернутись?— цього кіновий глядач не мусить розуміти, а досить коли буде бачити цікаву інтригу, що з кожною сценою щораз більше ускладнюється. Гарна, інтеліґентна і превірна жінка в цій фільмі переживає велике щастя і велеку трагедію, а обертається ввесь час серед комедіових ситуацій. Ті комедіові ситуації мають мало гумору, зовсім не мають типів і часом навіть не соромляться копіювати деякі тріки з недавніх віденських комедій. Трохи співу, трохи танців, дотепів не більш як пальців одної руки і шкода для того всього таких добрих артистів як Зніч, Цвіклінська, Конрадт і Гроссівна. Ні сюжету, ні фантазії, ні режисера.

Відозви й комунікати.

КОМУНІКАТ КООПЕРАТИВИ „РІЙ", ЛЬВІВ, РУСЬКА 20.

У звязку з перепровадженою цукровою кампанією кооп. „Рій" оповіщує:

1. Цукор для бджіл уже розділений для всіх тих організацій і поодиноких пасічників, які виконали всі формальности. Деякі уряди скарбові затримали наші подання довший час, а то тримають іще до нині, тому висилка цукру до тих місцевостей спізнена. Дотепер не отримали ми ще жадних нарікань на якість доставленого цукру. Для волиняків справу цукру передали ми до філії „С. Г." в Луцьку для полагодження справи через тамошню Хл. Палату.

2. Вощину вже висилаємо для тих пасічників, що надіслали свій віск раніше: Хто перший повідомить нас про ріжницю нашої вощини від виробів інших фірм дістане в нагороду пачку насіння медодаїв. Віск приймаємо до переробки на попередніх умовинах: хто хоче отримати вощину зараз при доставленню воску — мусить заплатити 20 проц. дорожче за переробку. Ціни воску тримаються досить високо: платимо найвищі денні ціни. Хто протягом квітня закупить для нас у пасічників найбільшу кількість воску, дістане нагороду у висоті 10 зол. платних приладдям або насінням медодаїв: найменше треба доставити 20 кг.

3. Приладдя пасічничі і вулики висилаємо по черзі вступу замовлень. Просимо не урґувати, все буде вислано в порядку. Дріт і приладдя з цинку подорожіли на 10 проц., тому ціни будуть 10 проц. вищі на ці вироби.

4. Мед. Ціни далі тримаються на низькому рівні: споживання меду гречаного є порівнуючи мале. Гірські меди без змін, фреквенція замовлень мала.

5. Оріхи та гриби не піднеслися в цінах і подача далі перевищує попит, тому нема добрих цін на ці продукти.

6. Яблука платяться високо, бо знову зникували в цінах: ренета Кульона та Красне з Тоскоп платиться в гурті 1.10—1.30 зол. за 1 кг.

—o—

Дописи.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Руханково-вокальний вечір учнів перемиської гімназії. Життя молоді перемиської гімназії плине буйним руслом. Проявами цього культурного життя є шкільні імпрези, що про них деколи маємо згадки в українській чи також у польській пресі. Цим разом приходиться нам написати про імпрезу руханкову, що дала доказ дбайливого плекання фіз. культури у цьому заведенні, де є двох молодих учителів тілесних вправ, а директор сам ще нині є активним спортовцем. Спортовим рухом у перемиській гімназії керує — поза пляном навчання руханки — спортовий кружок „Синова Чайка", що існує при заведенні від 1909 р. „С. Чайка" має свою дуже цікаву історію і в розвою спортового руху в Галичині відограла важну ролю, як це виказав проф. Поліха в „Історії Синової Чайки" — з нагоди ювилею 25-ліття Кружка в 1934 р., що появилося друком у гімназійнім звідомленні за 1934-35 шк. рік. В цім Кружку гуртуються найкращі спортовці гімназії. І замітити треба, що між цими найкращими спортовцями — є теж і найліпші учні. І ця саме „Синова Чайка" дала свій прилюдний попис перед батьками та запрошеними чужими школами дня 17. IV. ц. р. Програма попису була уладжена „компромісово", значить поодинокі руханкові точки були переплітані оркестрою, муж. хором, рецитаціями і закінчені інсценізацією. Але всі точки рецитаторські й інсценізація були теж змістом своїм спортові й оригінальні. А мала програма аж 13 точок, яких виведення тривало 2 години. Програма ця своїм укладом і добором заслуговує на те, щоб її представити, а саме: 1) Симф. оркестра учнів відограла композицію Е. Баха: „Весна йде" — під управою проф. Л. Хилима. 2) Голова „Син. Чайки", уч. кл. VIII., виголосив розумно оброблену промову п. н. „Вага фізичного виховання", в якій виказав велику фахову начитаність в тім напрямі. 3) Як третю точку виконали учні класи VIII б. дуже звинно вправи на поруччах вальского, надто трудного укладу. 4) Потім відспівали майже оперово два учні дует — тенор і баритон — з опери С. Заремби „Вій" у супроводі фортепіяну п. н. „Де ти бродиш, моя доле?" 5) На пяту точку пішли дуже симпатичні руханкові забави учнів класи I., що викликали цілу бурю оплесків. 6) Тепер ішла рецитація учня кл. VII. з Верґілевої „Енеїди", кн. V., в латинській мові, „Змагання кораблів", а 7) на закінчення першої частини програми виконали учні ріжних клас дуже плавко вправи на скрині. Другу частину програми 8) розпочав муж. хор піснею Лисенка „Ой пущу я кониченька" — зі солями теноровим, баритоновим і басовим. Як 9) точка пішли вісімкові вежі старших учнів, що були може найефектовнішою точкою. На 10. точку пішла рецитація в грецькій мові „Агон гиппікос" (кінні перегони) з Гомерової „Іліяди" кн. XXIII. у виконанні учня кл. VIII. Потім були дуже попісові трійкові вежі 3 учнів кл. VII—VIII, найліпших мабуть змагунів, що виказували вже неначе циркові осяги. Передостанньою точкою були вправи на кізлі і скрині учнів кл. II., що їх виконали вони з подивугідною легкістю і зручністю. На кінець вивели учні інсценізацію виїмку з літопису „Повість временних літ" п. н. „Двобій Русича з Печеніґом" на тлі гарних декорацій, виконаних двома учнями з кл. VII. Рецитації і діяльоги підчас інсценізації йшли в староукраїнській мові на основі „Іпатського Літоп. Збірника", що надало інсценізації зовсім архаїчного характеру. Ця точка була дуже оригінальна і становила атракцію вечора. В той спосіб програма лучила спортовий рух з поважною наукою й опирала його на незрушних взірцях з „Енеїди", „Іліяди" та літопису Нестора. Хорами, руханковими точками, режисерією інсценізації та декораціями занялися учні самі. Саля була удекорована виключно в стилю спортовім, а саме: мячами до відбиванки й сітківки, пінґ-понґовими мячиками, сітківковими ракетами, гаківковими ключками, веслами, дисками, ратищами, рятунковими пасами до плавання, пятьма комплектами до шерму на шаблі і т. п.; а що дохід з імпрези призначила дирекція на будову каюків водної секції „С. Ч.", то на переді перед сценою висіли на дротах готові вже два каюки з веслами. Декорація ця робила зовсім своєрідне враження. Саля була переповнена, але цим разом переважно молоддю, що переживала кожну руханкову точку разом з виконавцями на сцені. Старші вже цього не розуміють, бо не вичувають; треба самому вправляти якусь ділянку спорту! (Н.)

Спорт.

ДОВБУШ — ГАТМАНУЛ ЛЮКА АРБОРЕ 0:2.

Довбуш програв у Радівцях у змаганнях за мистецтво дивізії „Ц" з тамошнім румунським клюбом. Довбуш грав дуже слабо спешений несправедливим варним.

КОМУНІКАТ ФІЛІЇ К. Л. К. ЛЬВІВ.

Тренінґи літньої секції К. Л. К. відбуваються кожного вівтірка і четверга від год. 3. пополудні і кожної неділі від год. 9. рано на площі Сокола-Батька.

Плавацька заправа відбувається кожної неділі на критій плавальні при вул. Яблоновських від год. 3. пополудні.

Нові книжки й журнали.

ORIENS, dwumiesięcznik poświęcony sprawom religijnym Wschodu. Warszawa. R. V. Zeszyt 2. za marzec—kwiecień 1937.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Мол. Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

ТУРКА н. СТР.:
24. 4. Голгота.
25. 4. Премієра. „Трафіка пані генералової" — комедія Буш-Фекете.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича

БОРЩІВ:
24. IV. Вій.
25. IV. Шаріка.
26. IV. Шалапут.
27. IV. Довбуш (Чорногора в огні).

Великий Театр:

Субота, 24. IV. год. 7.30 веч. „Професія пані Воррен".
Неділя, 25. IV. год. 3.30 попол. „Мадам Сан Жен". Год. 7.30 веч. „Професія пані Воррен".

БЕЗКОНКУРЕНЦІЙНО!
„Charmes" — житові РЕФОРМИ 3·35
„Milanos" — тривалі „ 1·85
„ДІМ ВОЛІЧКИ"
Львів, Сикстуська 2 (побіч брами) 3—?

КІНА.

АПОЛЬО: „Дипльоматична жінка".
АТЛЯНТИК: „Кров на морі" з Мозжухіном і Гарі Бавром.
ВАНДА: „Уроєний світ", „Тайни воєнної маринарки".
ҐРАЖИНА: „Марія Башкірцева".
ЕВРОПА: „Теодора робить карієру".
КАСІНО: „Сузі".
КОПЕРНИК: „Шлях до слави" з Фр. Марчом.
МАРУСЕНЬКА: „Шлях до слави" з Фр. Марчом.
МЕТРО: „Втеча", „Золото".
МІРАЖ: „Чорний орел".
МУЗА: „Ромео та Джулієта".
ПАЛЯС: „Клюб жінок".
ПАН: „Відень, місто моїх мрій".
ПАКО: „Авантюра в Ішлі" з Мартою Еґерт.
РАЙ: „Але, не не лишаю!"
СВІТ: „Сеньорита в масці" та „Клеопатра".
СТИЛЕВЕ: „Обвинувачена" і ревія.
ТОН: „Непереможний Віл" із Ґейрі Купером.
УТІХА: „Залога" та ревія.
ХИМЕРА: „Москва-Шанґгай" з Полею Неґрі.

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 3.)

„Ню Йорк" (перший раз).

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 24. квітня 1937.

БЕРЛІН (357) 19.15 Мазурки та вальси Шопена, 20.10, 21.00 Симф. концерт, БІЛГОРОД (437) 18.30 Соната Ірака, 20.00, 21.00 Веселий муз. вечір, 22.20 Легка й танк. музика, БРАТИСЛАВА (299) 16.45 Театр для дітей, БУДАПЕШТ (550) 13.30 Військ. орх., 17.00 Мадярські нар. пісні в супр. циг. орх., 18.35, 19.00 Сальон. музика, 21.00 Концерт орх. гітаристів, 22.45, 23.00 Оп. орх., ВІДЕНЬ (507) 12.00, 13.10 Розр. концерт, 15.55 Концерт цитристів, 18.15 Нар. пісні, 19.10, 20.00, 21.00 „Князь гір" оп. Легара, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 10.30 Для дітей, 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Нар. пісні й танки, 20.10, 21.00 Весняний вечір танку, орх., секстет, 22.30 Музика, КОШИЦІ (259) 11.05 Концерт військ. орх., 13.30, 18.00 Для Закарпаття, 17.40 Мадярські нар. пісні, МІЛЯНО (369) 17.15 Танк. музика, 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 23.00 „Любовний напиток" оп. Доніцетія, МІНХЕН (405) 8.30, 9.00 Музика, 12.00 13.15 Орх. концерт, 14.45, 15.00 Легка музика, 19.40 Нар. пісні, 20.00, 21.00, 22.00, 23.00 „Дон Карльос" оп. Вердія, ПРАГА (470) 12.35 Сальон. музика, 15.00 Сто хвилин співу та легкої музики, 16.45 Театр для дітей, 19.55, 20.00 Концерт військ. орх., 22.35 Танк. музика, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15 Спів. ресітель, 15.00 Клявесинові твори, 16.30 Для дітей, 17.00, 18.00 Концерт муз. школи, 19.45 Форт. ресітель, 20.15 Вок. дуети, 20.30, 21.00, 22.00 Богослуження д-дур Бетовена, РИМ (421) 20.40 Розр. музика, 21.00 Комедія, 21.40 Орг. музика, 22.20 Концерт малого хору, 22.45 Танк. музика.

Неділя, 25. квітня 1937.

БЕРЛІН (357) 10.30, 12.00 Музика, 19.00 Камер. музика, 20.00, 21.00 Весела китиця мельодій, БІЛГОРОД (437) 16.50, 19.00 Камер. музика, 19.50, 20.00 Пісні й арії, 20.30, 21.00 Веселий вечір, БУДАПЕШТ (550) 12.30 Оп. орх., 16.45 Скрипка, форт., 18.00 Сольо на гітарі, 18.45, 19.00 Циг. музика, ВІДЕНЬ (507) 11.45, 12.00 IX. Симфонія Бетовена, 15.40 Форт. квартет ес-дур Дворжака, 17.30, 18.00 Розр. концерт, 20.00 Балляди, 20.05, 21.00 Нар. драма, 22.30 Танк. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 9.00 Безжурний поранок, орх., сол., 10.45 Шубертові пісні, 12.15 Оп. орх., 14.00 Для дітей, 20.30 21.00 „Тит" оп. Моцарта, КОШИЦІ (259) 10.25 Словацькі нар. пісні, 12.20 Концерт, 16.35 Пісні, 17.10 Циг. музика, 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.05, 18.00 „Вольо лібрато" оп. Цуколі, 19.50 Сценки, 21.00, 22.00 „Бако із Тоскана" оп. Рен. Броджі, МІНХЕН (405) 9.30 Соната цмоль Бетовена, 12.00 Військ. орх., 13.00 Концерт орх., 15.05 Фрагм. із смичк. квартетів Бетовена, Бородіна, Дворжака, Моцарта, 19.20 Веч. концерт, ПРАГА (470) 11.15 Бахові твори, 17.50 Вок. інстр. концерт, РАДІО ПАРІ (1648) 12.20 Релігійна музика, 13.15, 15.00, 20.15 Спів. ресітель, 14.00 Для дітей, 15.15 Концерт рос. хору, 15.45 Вок. концерт, 16.00 „Буборуш" гум. сценка Куртліна, 17.00, 18.00 „Синя птичка" авд. Метерлінка з муз. А. Вольфа, 19.00 Сценка, 20.30, 21.00 22.00 Театр Уяви, РИМ (421) 17.05, 18.00 „Ля філія ді Єфе" орат. Дж. Карісімі на сол. голоси й орх., 19.50 Сценки, 20.40, 22.20 Розр. музика, 21.00 Солісти, ШТУТҐАРТ (523) 20.00, 21.00 „Дер Вільдшіц" оп. Льорцінга.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 24. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Співаймо пісеньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Ансамбль Альман і Оттон із участю двох фортепіяністів, 12.40 Полудневий денник, 12.50 Вплив механічного зарізу на ринок обороту живиною, 14.30 Проголошення конкурсу з нагородами для дітей: Чому ми повинні любити та шанувати ліс; Театр Уяви для дітей: „Про що шумить ліс" муз. авд., 15.00 Господарські вістки, 15.15 Легка музика з гр. пл., Наша програма та Комунікат про конкурс ККО, 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Польська нар. музика, гр. пл., 15.50 „Молоді пера" поезії, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Карузо, гр. пл., 16.15 Із Маріяцької вежі дивимося на Краків, 16.50 Концерт дутої орх., 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Моцарт, із гр. пл., 18.35 Львівський актуальний фейлєтон, 18.50 Краків і Познань у культурному житті Польщі, 19.00 Весняні інвестиції, Музика з гр. пл., 19.30 „При вечірньому чайку" сопран, два форт., ревелєрси, тенор, скрипка, гротески, 20.30 Літер. новини, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Концерт: фортепіян, спів, смичк. тріо, хор, 21.50 Пів години імпертиненції без дроту, 22.20 До танку, мала орх., рефрени, у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика, гр. пл.

Неділя, 25. квітня 1937.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для села: Хліборобська газетка, Музика з гр. пл., Актуальна хліборобська гутірка, 8.21 Музика з гр. пл., 8.27 Союзи передових господарств, 8.42 Єрмефайль: Прелюдія гр. пл., 8.45 Програма на нині, 8.50 Ранішній денник, 9.00 Концерт орх., 9.45 Відпуст на св. Войтіха в Гнєзні; музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Симфонічний поранок, орх., скрипка, 13.00 Золотниці мистецькі емалії, 14.00 Серед веселої скавтівської громади, 14.30 Нар. капеля, 15.05 „Шайне материнка" взаїмні образки на шклі, В. Поля, 15.30 Для села: Ліс у нар. господарстві; Засів, слово-муз. авд., Огляд ринків рільних продуктів, 16.20 Оперетове попурі, гр. пл., 16.45 Театр Уяви: „Вальс, що не відбув-

Замкнення рахункове ЗЕМЕЛЬНОГО БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО С. А. У ЛЬВОВІ за діловий рік 1936.

РАХУНОК БІЛЯНСУ

ЧИННИЙ СТАН:			ДОВЖНИЙ СТАН		
Каса і суми до диспозицій в Банку Польськім ПКО, Бку Госп Краєвого і Держ. Бку Рольнім		421.595.51	Власні капітали:		
Валюти		29.643.—	а) акційний	5,000.000.—	
Цінні папери:			б) резервовий	242.309.65	
а) державні позички	166.954.28		в) прочі резерви	58.405.71	
б) гіпотечні папери	24.485.02		г) амортизаційний капітал	172.633.97	5,473.349.33
в) акції	32.850.98	224.290.28	Вклади:		
Уділи і акції в консорц. інтер.		50.989.50	а) термінові	1,095.167.70	
Краєві банки	70.648.37		б) а віста	1,057.973.10	2,158.140.80
Заграничні банки	30.754.90	101.403.27			472.218.57
Здисконтовані векселі		1.453.906.38	Біжучі рахунки (кредит. сальда)		1.307.32
Біжучі рахунки (дебет. сальда):			Інкасові зобовязання		467.859.55
а) забезпечені	559.054.65		Реесконт		770.278.—
б) незабезпечені	59.344.30	618.398.95	Дисконто акцептів Акц. Банку	96.053.—	
Термінові позички		3,131.707.55	Краєві банки	1.380.07	97.433.07
Належитости а конвера. договорів		1,733.173.21	Заграничні банки		269.845.32
Недвижимости		474.469.31	Різні рахунки		198.584.88
Різні рахунки		1,615.076.58	Заставні листи		27.069.78
Гіпотечні позички		198.584.88	Непідняті купони заст. л.		29.583.11
Гіпотечні відсотки		43.617.08	Відсотки на р. 1937		136.165.42
			Зиск		10,096.855.45
		10,096.855.45			
			Гаранті		29.765.32
			Інкасо:		44.113.97

РАХУНОК СТРАТ І ЗИСКІВ

Видатки:		Зиск	
Виплачені відсотки і провізії	181.759.02	Зиск з р. 1935	29.323.20
Адміністраційні кошти	240.872.88	Побрані відсотки і провізії	615.137.98
Податки	22.491.24	Доходи з недвижимости	4.012.51
Амортизація	6.433.76	Різні	42.231.87
Відписи	84.074.12		690.705.56
Різні	18.909.12		
Зиск	136.165.42		
	690.705.56		

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:
о. Тимотей Ковалюк вр. Володимир Кузьмович вр.
Маркіян Кисілевський вр.

ГОЛОВНИЙ БУХГАЛЬТЕР:
Яків Косоноцький вр.

ДИРЕКЦІЯ:
Володимир Сінгалевич вр. Д-р Павло Кривуцький вр.
Степан Волошиновський вр.

ся" Я. Майснера, 17.15 Підвечірок при мікрофоні, мала орх., пісоньки, гітара, рецитацій, 18.10 Актуальна гутірка, 19.15 Мельодії у транскрипції Г. Мутона, сальон. орх., форт., 19.20 Концерт солістів, гр. пл., спів, гр. пл., 19.45 Літературні хвилини: „Відшайдений усміх" С. Богданської, 20.00 Пісні Шуберта (з „Гарної мельнички"), Фінхлер, бас, форт., 20.20, 20.32 Спортові вістки, 20.40 Політичний огляд, 20.50 Вечірній дзенник, 21.00 „Авантура на Олімпі" вес. авд. Софії Навроцької, з муз. Еріяна, 21.30 Форт. рецираль Ярошевич-Гулинської, 22.00 Данів хор, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89·48, 89·50, Доляри американські 5.28·00, 5.25·50, доляри канад. 5.28·00—5.25·50, Фльорени гол. 290·02—288·30, Франки фр. 23·51—23·37, Франки швайцарські 121·00—120·00, Фунти анга. 26·16—26·00, Гульдени данц. 100·20—99·80. Корони ч. 16·40—13·80. Кор. дан. 116·79—115·95, Кор. норв. 131·43—130·45, Корони шв. 134·68—133·70, Ліри італ. 24·30 — 23·50, Марки фінл. 11·57—11·00, Марки нім. 124·00—121·03, Шил. австр. 97·50—96·50. Марки нім. срібні 129, 126.

Яиця.

Банк Польський 100·50, Цукор 30·60, Вуголь 20·50, Ліяьнон 13·50, Моджеїв 9·20, Островець 28·25, 28·50, Стрийковичі 32·60, 32·75.

Тенденція дещо сильніша.

Папери.

3 пов. інвест. 1 ем. 66·00, серія 86·00 2. ем. 65·00, серія ненот., 5 конверс 58·53, 59·00, 6 дол. 54·50, купон 6·47 4 проц. прем. дол. ненот. 7 стабіл 368·00 купон 3·43, 4 проц. поз. консолід. 55 75 54·25, 54·38, два ост. сотні.

Тенденція дещо слабша.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 23. квітня ц. р. кооперативам платив за яйцо Львів:

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	2.95 зол.
1 кг. масла десеров. бочкове та експ. зависимо з опакув.	3.00 „
молоко від 22. IV. ц.р.	0.18—0·19 „
копа яець	2·60 „

Тенденція на масло, молоко та яйця сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 23. IV. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, яцно подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Вільчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре умяснені, повногруді товсті	1.45 зол.
Курки молоді І. кл. товсті без паппнку на ногах від 1.80 кг. вгору	1.10 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

Подяка.

Подобалося Всевишньому покликати негайно до вічности нашого Найдорожчого Мужа і Батька, бл. п. Д-РА ОСТАПА ПРИЙМУ. Усім, що словом і письмом поспішили з висловами співчуття, потіхи та помогли нам у тім великім, тяжкім горі і нещасті злагодити наш біль, складаємо щиру і сердечну подяку та нашу глибоку вдячність. Під тим важким ударом ми не в силі нині всім якслід подякувати, тому нехай оці скромні слова заступлять нашу добру волю сплатити всім довг вдячности. Дякуємо уклінно Їх Ексц. Впреосв. о. Митрополитові Кир Андрееві гр. Шептицькому за зворушливі тепл. слова потіхи і ласкаві молитви, — дякуємо Єго Ексц. Преосв. Кир с. Д-р Ів. Бучкові за ласкаву відправу панахиди і випровадження тлінних останків з дому жалоби, — дякуємо Єго Ексц. Преосв. Кир о. Никиті Будці і Впреп. о. Пралатові Ал. Ковальському за висловлене співчуття і молитви при домовині, — дякуємо Впреп. о. Ректорові Мітратові Д-р Йос. Сліпому і Вел. о. проф. Рудеві за відправу панахиди та хорові питомців Богословської Академії за пречудовий спів при панахиді, — дякуємо Впреп. о. сов. Володимирові Садовському і Вел. о. проф. Хомишові за відправу панахиди і участь в похоронах, — Впреп. о. кан. Кашакевичеві і Вел. о. сов. Дудкевичеві за відправу панахиди і провід у похоронах та Вел. о. кан. Лужницькому, о. кан. деканові Гіриякові, парохові з Винник, о. сов. Ковалюкові, о. проф. Горчинському, о. катих. Каштанюкові, о. Жданові і о. Давлашкові за ласкаву участь у похоронах. З черги дякуємо мужеському хорові філії держ. гімназій у Львові за спів при панахиді і обом відділам II-ої кляси гімн. за участь у похоронах. Дякуємо дальше хорові п. радн. Кущинського за звеличання похоронів своїм співом. Щира подяка від нас Українському Лікарському Товариству за корпоративну участь в похоронах, а п. Д-р Музиці за прощальне надгробне слово над домовиною Покійника. Дякуємо також за участь у похоронах „Молодій Громаді" та Товаришам визвольних змагань, взнині дякуємо усім Приятелям, Знайомим і Родині, Похоронному Товариству „Харос" та всім тим дуже численним громадянам, які своєю участю в похоронах віддали останню прислугу Дорогому Покійникові в Його останній туземній дорозі. За численні вінці і квіти, зложені на домовину Покійника теж наша щира подяка. Всім, що в якийнебудь спосіб виявили нам свої шляхотні почування у тій тяжкій хвилині мого життя складаю іменем моїм і дітей щире Спаси-Біг.

У Львові, 15. квітня 1937.

Іванна Шмериковська-Приймова — дружина, Олександер і Романа — діти.

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ГОСПОДИНЯ на село, до дому самітного священника потрібна зараз на скромних умовинах. Зголош. до „Діла" під „Господиня на село". 725 1—2

РІЖНІ

МОТОРОВЕР N S U Quick 98 пм. двотактовий, двобіговий, вільний від податку і їзди — поручає Автоспорт, Львів, Словацького 2. Проспект за недільним почт. марки. 722 1—11

ВІЗКИ ДИТЯЧІ від 15.— зол. поручає та направляє робітня візків — Пасаж Миколяша. 511 5—5

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, аиркові, проти усування матиці під гарантією виконує відоме **УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА,** Львів. вул. Вірменська ч. 15. 2946 48-100

СРІБЛО, золото, дешево у фірмі РОЗВАЖЕВСЬКИЙ. Власні робітні годинникарські та ювілерські. 589 2—7

ФІРАНКИ, КАПИ, найдешевша закрійна Вавк, пл. Марійська 6. 509 9—10

ЗА 1 ЗОЛ. перероблює капелюхи жіночі і мужеські. **Коперника 26,** подвіря. 700 3—3

БОН-ТОН замагає чистої гардероби й комірців із пральні Кульчицького, Личаківська 117. 687 7—?

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

Лікар

Бартків Остап

др. медицини у Відні і Познані

ординує в Куровичах

пов. перемишлянського.

Техн. ДЕНТИСТИЧНЕ Заведення І. БРАНЄВСЬКОГО

довголіт. керманич Заведення Д-ра Левандовського приймає

ЛЬВІВ, УЛ. АКАДЕМІЧНА 18. Тел. 237-53

(над крамницею Мусіяловича).

Пацієнтів із провінції (приїзжих) полагоджую скоро. — Ціни низькі. — Догідні сплати. 701 2—5

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

ОГОЛОШЕННЯ.

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

які кожне видавництво мусить відновити з новим роком для почтового уряду можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Цінник друків:

Zawiadomienie wysyłkowe 1 пр. 6 сот.

Gazetowa książka nadawcza оправлена (130 карток) зол. 2.50

Książka rozsyłkowa на 480 уридів, оправлена зол. 2.25 на 960 уридів оправлена зол. 5.—

Вийшло нове число „Квартальника Вістника" Р. КЕРЧ

Ген. ФРАНКО ВОЖД ЕСПАНЦІВ

Актуальне! Ціна 1·50 зол.

Опуст — кольпортерам 20%, тим, що заплатять згори 30%.

Львів, Чарнецького 26, м. 21.

Чекове конто 500.371.

ПІТ

НІГ, РУК, ПАХВИН

і т. п. зникне при вживанні спеціяльного певного і нешкідливого патент пудру „CSAVE" **50 сот.**

Пробний пакет. **Перфумерія**

С. ФЕДЕРА

ЛЬВІВ, ВУЛ. СИКСТУСЬКА 7.

Філія: КОПЕРНИКА 15 в.

Шукаєте праці? —

Певно найдете її, якщо дасьте оголошення до нашого щоденника

КНИЖЕЧКА

ВЕЧІРНЯ І ПАРАКЛИС

ДО ПРЕСВ. БОГОРОДИЦІ

конче потрібна кожному вірному, що хоче брати живу участь у цих Богослуженнях. Ціна 1 пр. 20 сот., 5 примірників з почт. оплатою 1.15 зол. Хто замовляє 50 примірників, дістає 25 проц. знижки. Замовлятн: Адміністр. „Діла", Львів, Ринок 10.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Субота 25. квітня 1937. Ч. 91

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229—41.

Нафта і державна незалежність.

Українські діти без опіки.

Чи можлива санація „Народнього Дому“?

Чому створено комісію контролі цін?

Сільські жінки потребують орґанізації.

Червоні уживають боєвих ґазів.

Мир над Дунаєм неможливий без співпраці Німеччини.

Бельґія дістала ґарантії без зобовязань.

Мін. Бек у Букарешті.

Військова шапка. (Фейлєтон.)

Клопіт на старість. (Мал. фейл. Гал. Чіпки).

Літературна сторінка.

Математичний ґеній.

Ч. 91 (14.634). Львів, неділя 25. квітня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060. Банку Чеських Легіон. Праге „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 НОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

ГАЛИЦЬКА
КАСА ОЩАДНОСТИ
У ЛЬВОВІ
НАЙСТАРША ОЩАДНОСТЕВА ІНСТИТУЦІЯ — ОСНОВАНА В 1843 Р. —
ОЩАДНОСТЕВІ КНИЖЕЧКИ З ПОРУКОЮ ДЕРЖАВИ
Засяг ділання: Ціла Східна Галичина
ЗАМІСЦЕВІ ВПЛАТИ П. К. О. 500.198

Центральний Кооперативний Банк
„Краєвий Союз Кредитовий" у Львові,
вул. Третього Мая 15.
приймає вкладки ощадности і як централя кредитова для українських кооператив усіх видів дає кредити на піднесення господарства і промислу

„Народна Торговля"
бажає ВЕСЕЛИХ СВЯТ
і просить закупити на свята в її складах:
МУКУ, ЦУКОР, МІД, МАК, ОРІХИ, РОДЗИНКИ, МІҐДАЛИ, ГВОЗДИКИ
— КАВУ — ЧАЙ — ВИНА. —
2—2

ВАЖНЕ ДЛЯ ВЛАСНИКІВ ПРЕМІЙНИХ ВКЛАДКОВИХ КНИЖЕЧОК
Кооперативного Банку „Дністер"

В льосуванні переведеному на засіданні Надзірної Ради Кооперативного Банку „Дністер" у Львові, в дні 19. квітня 1937. припали премії за ощадність на такі премійні книжечки:
по зол. 50.— число книжечки 30.395
по зол. 25.— „ „ 30.299, 30.394
по зол. 12.50 „ „ 30.306

Дирекція
Кооперативного Банку „Дністер"
у Львові.

Бельґія дістала ґарантії без зобовязань.

Нині в полудне підпише міністр закордонних справ Бельгії з амбасадором Франції та Англії у Брюселі заяву про нове міжнароднє становище Бельгії. Зміст заяви такий: Британський і французький уряд приняли до відома запевнення, що бельгійська політика буде полягати на повній незалежности і що Бельгія ужне всіх засобів, щоб оборонити цілість своєї території.

Тому оба згадані уряди рішили: 1) звільнити Бельгію з тимчасових льокарненських зобовязань, що їх піднялися три держави після того, як Німеччина зломила льокарненський пакт; 2) ще раз запевнити Бельгію, що поможуть їй на випадок неспровокованої напасти. Обі великі держави приймають до відома, що Бельгія дальше шануватиме зобовязання, які випливають з пакту Ліги Націй.

Ту заяву преса дістала ще нині, щоб оголосити її завтра, перед приїздом Ідена.

ТАЙНІ ПОСТАНОВИ.

Деяких постанов спільної заяви не сформулюють на письмі, а саме: Бельгія зобовязується негайно повідомити Париж і Льондон, коли би понад її територією намагалися перелетіти якісь ворожі повітряні сили. Дальше не буде згадки про розмови представників генеральних штабів Бельгії, Англії та Франції Це й не потрібне, бо підчас дотеперішніх штабових нарад вже устійнено плян співділання трьох армій на випадок нападу на Бельгію — тепер вистарчить порозуміння між військовими, морськими та летунськими атташе у трьох столицях.

Гарантії проти неспровокованої напасти між Францією та Великою Британією залишаються без змін.

ІДЕН У БРЮСЕЛІ.

Завтра, 25. ц. м. пополудні виїде британський міністр закордонних справ Іден на 2 дні до Брюселі, щоби переговорити з королем Леопольдом III., премієром Ван Зеляндом і міністром Спаком. Темою розмов буде становище Бельгії в Европі на основі її нового міжнароднього статуту.

Червоні уживають боєвих ґазів.

Недавно подали ми зміст британської ноти до валенсійського уряду у справі хемічних засобів боротьби. Навязуючи до тої ноти, ґен. Кейпо де Лляно заявив:

Стверджено кілька випадків, коли червоні війська уживали боєвих ґазів.

Національні війська не хотіли братися до того засобу боротьби, але будуть мусіти якслід на це зареаґувати.

БОЇ В КРАЇНІ БАСКІВ.

Ґенерал Кейпо де Лляно заповів, що національні війська небавом займуть Льорію. Комунікат національного командувания згадує, що національні війська йдуть вперед на баскійському фронті і заняли важні становища коло Мемаль. Комунікат ради оборони країни басків подає, що баскійські війська відбили кілька ворожих наступів під Ельґетою. На інших відтинках лише сильна артилерійська перестрілка. На фронті Аляви національні літаки збомбардували кілька сіл. Подібного змісту комунікат ради оборони Мадриду.

ІНШІ ФРОНТИ.

Рада оборони Мадриду повідомляє: Під **Теруелем** червоні укріплюють здобуті вчора становища; під **Кордовою** відбито два ворожі наступи; коло **Альмерії** червоні заняли копальню в Мохарі. Під **Мадридом** спокійно, лише національна артилерія обстрілювала місто; 21 осіб згинуло, 72 ранено

ГЕН. ФРАНКО НЕ ХОЧЕ ПЕРЕГОВОРІВ.

Ген. Франко заявив у інтервю кореспондентові часопису „Дейлі Мейль", що він не піде на ніякі переговори ні компроміси, бо він допускає лише одно можливе закінчення війни: перемогу.

ГОЛОД У БІЛЬБАО.

Вчора перший раз у Більбао забракло хліба. Нині лише шпиталі і військо дістали хліб.

—o—

Нафта і державна незалежність.

Відень, 22. квітня 1937.

Нині, коли світова боротьба за нафту стала актуальним гаслом, варт пригадати, яке наше місце в тій боротьбі. Бо хто має нафту, той має і силу, бо має чим вести в рух всенні кораблі, танки, моторизовану артилерію, довіз людей та матеріялу на фронт, тощо. Отже не диво, що від кількадесяти літ усі знані нафтові поля є у твердих руках володарів теперішнього світа. Американці, за ними англійці, голяндці та французи опановують, за винятком совітських, усі найкращі і найбільші поля або бодай контролюють їх своїми великими концернами, як американська Стандард (Вакуум), англійсько-голяндська Шель, англійська Англьо Іранієн Компані, ріжні французькі фірми, як нпр. у нас в Галичині „Малопольска". А коли, як ось зараз по війні в Месопотамії, або тому два-три роки на бахрейнських островах та близької Ім Арабії, геольоги відкривають нову нафту, то зараз починається дипльоматична чи господарсько-політична війна за неї. Але в суті речі ведуть таку війну головно згадані групи, бо тільки у них відповідна сила гроша та міжнароднього впливу. Таким чином ті концерни чи чотири держави за ними, були і є посідачами, а решта світу — крім Совітів — не має нічого або розмірно тільки невеличку пайку нафтових багатств.

Тому не диво, що нам, бездержавним, припадає в тій боротьбі за нафту тільки пасивна роля. Це тим сумніше, що ми маємо на наших землях нафту. Не тільки ту, яку копають коло Бориславa та Биткова, а яка крім кількох нечисленних „брутопроцентів" є в неукраїнських руках, здебільша навіть закордонних капіталістів. Не кажемо про обширні нафтові поля в Ґрізному на північному Кавказі, що є в руках большевиків. Нафта знаходиться під землею самої корінної України, на території У.С.Р.Р., її сліди напр. у східно-півн. частинах у звязку з наявною там мінеральною сіллю. Та і на полудні повинна бути нафта, бо маємо її так сказавши просто перед дверима: у районі Керч-Тамань Кримського півострову та на Кубанщині

Ориг. Англійські Пальта
вовняні і непромакальні
продає просто консументам
ФАБРИКА УБРАНЬ
Рот і Рудерфер
Львів, Легіонів 3, І п.
(над кіном Паляс)

Єдиний християнський склад 393 9—20
ГОТОВИХ МУЖЕСЬКИХ ОДЯГІВ
СУКНА І МАТЕРІЯЛІВ НА ОДЯГИ
ТАДЕЙ ЦВЕТЛЕР тепер
вул. Коперника ч. 5. Тел. 238-43.

коло Майкопу. Подібна геольогічна будова землі та наявність т. зв. грязових вулканів з часовими вибухами нафтових газів трапляється теж у сусідніх совітсько-українських околицях. Чому-ж не шукати систематично за нафтою на нашій землі?

Що давня Росія не мала інтересу шукати за новою нафтою на Україні, річ ясна. У Кавказі було того добра подостатком та при впливі лідерів Нобелівського концерну на царський уряд неймовірно було припускати, що вони дозволилиб на якусь конкуренцію з їх інтересами, себто з монополем продажі нафти на українських землях. А за часів самостійної української держави наші уряди мали інші, ближчі клопоти, як розшуки, ще й дотого дуже коштовні та ризикові за власною нафтою. Совіти шукали та шукають за нафтою. Навіть дуже систематично і на широку скалю. Тільки, що сотки їх геольогічних експедицій пішли до середньої Азії, до Поволжа, на Урал, на Сибір, аж до Камчатки та на підбігунову північ, але на Україну пішло ледве кілька геольогів. Тимто кажуть, що виглядн на Україні значно гірші як в інших частинах совітської держави.

Щойно кілька місяців тому „Главнефт" себто головне управління нафтового промислу Совітів, оголосив нову програму дослідних верчень, де крім околиць Вятки та Оренбургу записана теж одна українська місцевість як станиця розкопів. Це містечко Ромни, 250 км. на схід від Киева. Програма каже, що мають там заложити 4 шахти по 80 до 1.200 метрів глибини. Крім того мають вести слідчі геольогічні роботи в ширшій околиці Ромнів, в округах Ізячинськ і Позднякін. Ромни вибрано тому як точку перших систематичних робіт, бо там уже перед війною знайшли сіль та сліди нафтового газу. А геольогічна формація подібна до тої в нафтових полях Урало-ембенського району на сході Каспію. Геольогічна служба Совітської України в роках 1930 до 1936 перевела підготовчі геофізичні, почасти й геольогічні роботи. Особливо геольоги Сельський, Антонів, Попів та Лисенко висловили своє переконання, що т. зв. північно-українська мульда імовірно нафтодайна. Щойно сверли покажуть, чи дійсно є нафта на Совітській Україні.

Ані близька кримська чи кубанська нафта, продукція якої і так не дуже то велика, ані нафта з Кавказу не дійде безпосередньо до України. Нафтопровід, що будується від Грізного та Майкопу через Армавір до Дніпропетровська, отже до серця українського промислового району, не скоро буде закінчений. Можна сумніватися, чи взагалі проведуть його далі, як до Ростова над Доном, та чи взагалі буде сягати колись до границь У. С. Р. Р. Через те всі 80.000 трактори українського рільництва, четвертина тракторського парку цілого Союзу, всі великі промислові осередки в Донбасі та на Харківщині, все пароплавство на Дніпрі і пристані північного Чорного Моря із своїми величезними потребами нафти залежні зовсім від довозу з Кавказу. Нафту довозять головно танковими пароплавами від Новоросійська (тільки по малій частині від Туапсе чи Батуму, бо звідти йде експорт нафти за кордон) до Одеси або залізницею від волжських пристаней. Бо через Каспійське озеро та Волгу, отже буквально лишаючи Україну по лівому боці, йде головна дорога кавказької та середньоазійської нафти до центрів коріннної Совітщини.

Таким чином можна в кожній хвилині Україну відмежувати від нафтового довозу. Ще більше: нема на Україні ніодної установи для переробу нафти. Після другої пятилітки для совітського нафтового промислу передбачали дві більші рафінерії та „крекінґ" по 250.000 тон річно — одну в Одесі, другу в Херсоні. Перша мала вже 1936 р. зачати свою роботу, але досі не чути нічого навіть про початок будівельних робіт. Так само не дали змоги фабрикам на Україні перейти у своєму нафтовому господарстві на інші матеріяли, як на паливо з вугілля або алькоголю, як то на велику скалю роблять тепер у Німеччині та інших державах бідних на нафту. Хоч совітська влада будує величаві будівлі до перетоплювання вугілля, але не у найбільшому вугільному районі Союзу, на Донбасі, а в далекому Кімерові на Сибірі. А на думку виробу моторового алькоголю, напр. з відпадків українського рільництва досі навіть теоретично не звернули там найменшої уваги.

Збіжевий шпихлір европейської Совітщини — Республика У. С. Р. — знаходиться, як бачимо, із своїми запасами палива у цілковитій залежности від неукраїнських частин Союзу. Розшуки коло Ромнів могли би на випадок успіху змінити цю залежність. Але ніхто не знає, яку ролю гратимуть у цих плянах чисто політичні мотиви.

Д-р І. К. Турин.

На весну і на літо
маймодніший і найбільший
вибір взуття жіночого
чоловічого
дитячого
1—2
по фабричних цінах у широко відомій з солідности
фірмі „OLD ENGLAND"
Львів, Галицька 1 (проти Катедри)

Українські діти без опіки.

(Голос у дискусії).

На цю тему писало в останньому часі двоє авторів: п. Боднар і п-і Мандюкова. Перший долю обездоленої дітвори віддає в руки опікунчо-виховних організацій, домагаючись від них поширення та координації праці, друга визнає це за „пусті промови, в яких більше слів, як змісту", а радить „наладнати реальну працю так, щоб освідомити батьків, зокрема матері, що „метою родичів є добробут і щастя дитини". Так освідомлені батьки, та ще й ведені любовю, зроблять все, що треба..,

Оце зайвий раз переконуємось, яка це важка штука — добре читати! Бож відразу бачимо, що між ними. Авторами повно непорозумінь, спричинених неуважним читанням. Бо чи не є пустими промовами балачки про освідомлювання батьків там, де говорили про дітей крайне бідних, часто сиріт, покинених, занедбаних, позбавлених всякої опіки, чи то з браку батьків, чи через їх нужду?

П. Боднар має на увазі передусім саме такі діти, визнає їх за вартісне суспільне добро, і як таким радить суспільно заопікуватися, коротко, говорить про суспільну опіку в стислому значінні.

П. Мандюкова говорить про виховання всіх дітей на терені родини, не рахується з умовинами життя окремих батьків, не бере під увагу обовязку суспільности щодо виховання, себто вірить, що батьки, аби лиш свідомі, виконають виховну працю без решти і т. д.

При всьому цьому помішанні справ забувають зазначити таку важну справу, як вік дитини: немовля це, передшкільна, чи шкільна дитина?

Багато правди є за п. М. щодо завдання матери, коли взяти під увагу немовля та перше дитинство, та ще й у середньоземожній родині. Та вже менше тієї правди на терені сільсько-пролетарської родини, а ще менше і тут і там в дошкільному, і зовсім мало в шкільному віці дитини. В умовах сьогоднішнього життя було б дуже нерозумно, якби якась суспільна група зрікалася впливу на виховання, залишаючи обовязок щодо нього виключно батькам. А щож говорити про дітей покинених і занедбаних, тих саме, що їх має на думці п. Б.? Передовсім не можна мовчанкою поминути дивного погляду п. М. на ролю виховну матері. Виходить, що виховання, це якесь окреме діло, до якого покликана мати, і вона, звільнена від іншої праці, повинна тільки ним займатися. Так, мовляв, є „у культурних народів". Та деж це правда? У чехів я бачив ось що: рільник годує доброго коня і дві корові. Конем їде господар щоденно на „фірманку", а коровами господиня з дітьми обробляє свою землю. Я бачив у дальматинських рибаків з одного боку, а в альпейських верховинців з другого, що жінки зовсім займаються рільництвом (огородництвом), тоді, коли чоловіки тижнями, ба й місяцями на морі чи в горах. Про інших знову я щось подібне читав. Чи хочете, щоб на сотнях тисячів 1—2 моргових „господарств" сиділи спеціялістки від виховання і — аж тоді „виховали" непотрібів? Виховання, зокрема родинне, це фільма життєвих образів і ситуацій, де праця та боротьба, як життєві функції, виступають у головних ролях.

За два золоті цілий місяць
Станислав Рикер
фризієрський мистець
ул. Валова 11 а.
поручає вибагливий мужеський і жіночий салон. Абонамент на голення 2— зол. **Тризна ондуляція найліпша 7 зол.** — Манікір 50 сот. — Водна ондуляція з миттям тільки зол. 1·50. — Брови та вії 80 сот. 2—;

Іде про те, що багато є дітей, які з ріжних причин викинені поза фільму нормального життя і не мають ані виховання, ані опіки. Про такі діти говорить саме п. Б. Безбатьченки, покидьки, сироти, діти розірваних подруж, діти нуждарів, денних робітників, пияків і всякої бідноти! Нема сумніву, що в кожному селі є

Важне для тих, що купують срібло
Фабрика срібних виробів
Д. Л. Нойман — Львів
Підвал КОХАНОВСЬКОГО 21. Тел. 2-6-74
звертає увагу заінтересованих, що її взори срібла нею проектовані і засобені у фабричний знак та напис фабрики, а подібні взори продавані в торговлі без цього знаку є лише незручними копіями й оригінальних моделів. Дістанете у Львові лише безпосередньо у фабриці та у всіх більших ювілерських крамницях у цілій Польщі.

яких 10% дітей, що потребують повної опіки, а добрих ще 25% дітей потребує співопіки та допомоги.

Їх треба поділити на три групи: перше дитинство, дошкілля та школа. Концепція п. М., щодо материнського виховання всієї дітвори, дуже добра та все актуальна, та можна її тут застосувати тільки до немовлят і першого дитинства, бо й найбіднішу маму треба освідомити у виховному ділі, хоч трудно надіятись, щоб злидні дозволили звільнити матері від важкої праці та дати їм спромогу совісніше занятися дітьми. Суспільна опіка відносилась би у цих випадках радше до матери, ніж до дитини, а про теку опіку покищо в нас годі мріяти. Це пісня майбутнього.

Щодо дитячої бідноти в дошкільному та шкільному віці, то тут концепція п. М. — „голос вопіющого во пустині!" Очевидно, освідомлювання матери, а ще краще взагалі батьків, і тут не буде зайве, але головно йде про опіку та допомогу! Розвязати це важке питання може тільки концепція суспільної опіки, про що говорить п. Б.

Тількиж поклик до згадуваних організацій ледве чи матиме успіх. „Рідна Школа" занялась садками як установами суспільної опіки, і ми зробили в цьому напрямі гарний крок вперед. Але заторкнутої п. Б. справи (беззахисна дитяча біднота) садки не вирішують. Оплата, відповідна одіж і деякий виряд та харч не дозволяють бідноті користуватись садками. Подібно буде, коли справу візьме в руки кожна з названих п. Б. організацій, починаючи працю згори додолу!

Здається, що треба починати здолу. Колись я писав про дитячі бібліотеки так: „Нехай у даній місцевости кожна організація скаже собі, що добро наших дітей, це одно із чолових її завдань". Сьогодні повторюю те саме! В селі є громадська самоуправа, церква, читальня, споживча кооператива, молочарня, каса, Р.Ш., рух. тов. і т. д. аж до політичної організації, хочби й ріжних відтінків. Нехай культурна робота провідних людей допровадить до того, щоб у буджеті кожної з цих інституцій була

рубрика: „На суспільну опіку над дітьми власної місцевости зол. . . . ."! З делегатів усіх організацій повстане комітет, скажім, при церкві і він буде в міру своїх засобів купувати для „своїх дітей, дітей села" все те, що треба, щоб вони могли користуватись школою, садком, тощо. Таких „громадських дітей" мають ріжні села та міста Европи і доводять їх до хліба, нерідко навіть через вищі школи!

Опікуючись тими дітьми матеріяльно, матиме комітет право і милий обовязок опікуватися ними теж морально. Церква повинна дати почин! Це прекрасне поле до її практичної християнської праці.

Яків Ромашевко.

Мир над Дунаєм неможливий без співпраці Німеччини.

ОФІЦІЯЛЬНИЙ КОМУНІКАТ ПРО ВЕНЕЦЬКІ РОЗМОВИ.

Після розмов Мусоліні з канц. Шушнігом, що відбулись у Венеції, появився комунікат, який стверджує, що розмови мали дуже сердечний характер. Підчас тих розмов провірено взаємини ,що лучать Італію й Австрію з іншими державами і ствердили життєздатність римських протоколів. Співпраця з Мадярщиною дає вигляди на позитивну розвязку наддунайської проблеми; зрештою її годі вирішити без чинної співпраці Німеччини. Римські протоколи доступні і для інших наддунайських держав. Договори Австрії, Німеччини й Італії та Югославії запевнять рівновагу і мир в Европі. Шушніг ствердив, що Італія помітно причинилася до господарської відбудови Австрії.

Дальша австро-італійська співпраця йтиме тим самим шляхом.

У Люксембурґу розвязали комуністичну партію.

Парлямент великого князівства Люксембурґу ухвалив 34-ма голосами проти 9-ох (1 посол стримався від голосування) закон, що розвязує комуністичну партію. Закон входить у життя найближчого тижня.

МІНІСТР БЕК У БУКАРЕШТІ.

Міністр Бек був на довшій авдієнції у румунського короля Карла. Опісля король приняв мін. Бека та його дружину, на якому був наслідник престола Михайло, члени румунського уряду, голови обох законодатних палат і кількох польських дипльоматів. Опісля мін. Бек розмовляв з прем. Татареску і мін. Антонеску та відідав польську кольонію.

Наскільки можлива санація „Народнього Дому" у Львові?

(Докінчення).

БАНКОВА ПОЗИЧКА І ЗМЕНШЕНІ ДОХОДИ.

Цікавіші будуть орієнтаційні дані про загальний санаційний плян, зладжений при помочі банкового експерта та кількакратно основно перероблюваний за вказівками Банку Краєвого Господарства. Плян цей передбачає, що в цім банку можна затягнути короткочинцевий санаційний кредит у сумі 300.000 зол. на сплату найдошкульніших довгів, на переведення конверсії решти довгів та на переведення найконечнішого ремонту. На сплату цього короткочинцевого кредиту буде необхідна продаж реальности при вул. Зиблікевича 30 та половини реальности при вул. Краківській 24, врешті 200—225 моргів із земельної посілости Білка-Костенів. Після переведення цієї трансакції залишаться при Народнім Домі ще такі львівські реальности: чотирокутник між вул. Рутовського, Корнякта, Краківською та Вірменською і будинок при вул. Курковій 14, врешті фільварок Білка-Костенів, заокруглений до мінімальної площі, потрібної на покриття горальнього контингенту, а саме к. 300 моргів орного поля та ліс у незарушеній або в незначно зменшеній площі. Крім цього буде ще в розпорядженні „Нар. Дому" став у Долині, що його після покінчення судових формальностей теж треба буде продати, вже поза санаційним планом, з огляду на слабу, а властиво, як досі, ніяку доходовість та трудність адміністрації; вкінці залишиться в управі „Нар. Дому" фундація Білоуса в Коломиї.

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА" Ч. 20.

ЛЮБОВ ГУМЕНЮК-ЛУЦІВ. 2

Батькові імянини.

Згадка про Надю (вона тепер така сміливa, гордовита дівчина, є вчителькою на селі) чомусь так тісно вяжеться з її дитячим полтавським жупанцем, що йому хочеться зараз побігти до кухні і спитати Юлечку, чи цей жупанець є ще у шафі, зачиненій на ключ у передпокою, де є всі родинні памятки... Надя ходить тепер у модних сукнях, затулює стрункy шию футряним коміром, пишно закидає серед бесіди чепурну голівку назад і вживає частенько таких слів, від яких чомусь холодом віє на нього.

А Надя наче навмисне: „справоздáнє, „окульнік", „посездéнє" і вічно оте многозначуче „ми".

— Хто „ми"? — спитав її батько раз, як жінка вийшла у другу кімнату. Надя хитнула головою аж кучері розсипались по плечах.

— Но — „ми": „керовнік школи" — перша сила, пані Чапарекова і я! —

Тоді він бачить, що Надя вже не пільна квітка, не блакитна волошка серед золотого збіжжя, а пересаджена, щіплена рожа, вчкормлена на чужих соках. Після кожної зустрічі з дочкою, був такий розбитий, що тікав від людей до своєї кімнати.

Не розумів і не хотів розуміти жінку, що переконувала його:

— Чого ти, Василю, так відчужився від Надьки?! Вона така добра дитина — дивись, цього разу привезла тобі у дарунку такі чудесні овочі: виноград, помаранчі. Щира добра дочка!

А Петро та Андрій...?! Професор Матійчук закурює папіроску і нервово затягується димом. Оба тепер вчаться у вищій школі. Батько не знає, де дітись на радощах, як оба ввійдуть у хату, здіймаючи як на приказ розмашистими рухами студентські шапки

Тепер уже не співають у дуеті. Хоч Петрів баритон гучним дзвоном лунав по хаті, а Андріїв тенор нагадував подільський садок, де лящать соловії. Пропав дует, зявилися предовгі балачки, дискусії і дискусії!...

Іскорки у Петрових очах, грізні як на пожарищі, а в Андрієвих завзяті та ніжні, наче серпанком зорі прислонені. Хоч сидів у третій кімнаті, його вухо ловило кожніське слово з синівських вуст. Петро говорив багато: поступ, реорганізація світу, диктатура низів, здобутки СССР на моральному світовому ринку, повний упадок фашизму, „наша" віра в перемогу наших" ідеалів!

Андрій ніколи не гарячився; говорив твердо, і завжди те саме:

— Моя і всіх нас єдина ціль високо підняти жовто-блакитний прапор!

Нераз хотів бігти і піддержати Андрія: — Так, так, синку, підняти і плечима своїми твердо підтримати, щоб вдруге не похилився!

Василь Матійчук кидає недокурену папіроску і притулює вогник сірника до другої. Щораз живіше тремтять його руки. Жаль того дуету, що хто знає, чи задзвенить ще колись.

Петро та Андрій не хотіли уже жити в одній кімнаті — розділились. При спільному столі за їжею поводяться розмірно ввічливо, але погляди їх холодні, чужі, розскакуються, як вістря сокири від муру...

Дзвінок у передпокою і радощами сповнене Юлеччине:

— Дякую, дякую!!

Матійчук навіть не пробує догадуватись про що там іде. Сидить, спершись на спинку крісла і не рухається, коли жінка ввійшла у кімнату.

— Що таке Юлечко?

Зберігає її байдужністю свого голосу.

— Що-о?! А ось бачиш, Василько, хтось із далекої, далекої чужини, шле тобі такий чудовий привіт, аж мені заздрісно!...

Кокетерійно, по дівочому добула з коперти письмо і поклала перед чоловіком. Писав Олексій. Бажав батькові прожити довгі роки у гаразді і здоровлю. З рядків його листа пробивалась самопевність.

Біля його підпису пишався другий: Божена.

А під ним дописка дитячою рукою:

„Stesti přeji drahemu dědečkovi — Milada".

Василь Матійчук тричі прочитав письмо і наче зовсім забув про жінку, біля нього.

Скривилась і тихо пішла у кухню.

Тоді він схопився, випрямив свою дужу постать і глибоко, голосно зідхнув. Пробував ходити по кімнаті, дивився на вулицю, сідав читати якусь книжку, але думки не хотіли держатися.

Майже рванув дверима і ввійшов у кухню з таким гострим видом, що Юлечка пустила з рук ложечку і станула як укопана.

— Слухай, жінко, чи ти писала Олексієві (я стільки разів просив тебе це), щоб він учив своїх дітей рідної мови?!! Щоби купував їм книжки і казав їх читати?!

Пані Матійчукова заломила руки:

— Васильку, чого ти мене так сьогодні лякаєш?! Чи коли інде ми не могли поговорити на цю тему?!

Завжди боялась ненадійних слів і вчинків, завжди ставала перед ними безпомічна.

(Далі буде.)

На згаданих львівських реальностях залишиться сконсолідований довгоречинцевий довг у Банку Краєвого Господарства, а на майні Білка-Костенів решта довгу, затягненого в Товаристві Кредитовім Земським. Висоту цих довгів буде можна устійнити щойно після наміченої, дуже складної фінансової операції. На обслугу залишених довгів преліміновується коло 35.000 зол. річно, що буде тревалим обтяженням „Нар. Дому" на дуже довгий час. Продаж намічених обектів зменшить у значній мірі доходовість майна „Нар. Дому" і приневолить управу перевести для буджетової рівноваги якнайбільші ощадности в загальній адміністрації, як також і в установах „Н. Дому". Напевно прийдеться звинути т. зв. „Общежитіе" і навіть замкнути на якийсь час бурсу „Нар. Дому". Часове замкнення бурси є найболючішою операцією, на яку Тимчасовий Виділ довгий час не міг погодитися всупереч плянам адміністратора, що хоче льокаль бурси перемінити на мешкання. Справа покінчиться мабуть компромісово в цей спосіб, що бурсу часово замкнуть, залишаючи її льокаль у такому стані, щоб в пригожій порі можна було бурсу наново відкрити.

УСЕЖ НЕДОБІР.

При всіх більших ощадностях і редукціях буджетової рівноваги „Н. Дому" в цьому році не можна буде осягнути, навпаки — сам прелімінар передбачує яких 20.000 зол. недобору. Треба надіятися, що це буде останній недобір, якщо не зайдуть якісь непередбачені обставини.

Поданий у найзагальнішім начерку санаційний плян заапробувала управа Банку Краєвого Господарства та приняв його до відома Тимчасовий Виділ „Нар. Дому"; є надія, що його затвердить небавком і центральна влада.

Отвертим залишається питання сплати залеглих податків у сумі понад 300.000 зол., що з відсотками проволоки, карами і коштами екзекуцій доходить до 500.000 зол. Коли уступив п. Бачинський, Скарбові Уряди почали настирливо екзеквувати ті залеглости, а один з урядів заняв навіть чинші з реальности при вул. Курковій 14. Енергійним заходам УПР та адміністратора треба завдячити, що екзекуцію спинили і під що пору „Нар. Дім" платить тільки біжучі податки. Непередбачена в санаційному пляні сплата податкових залеглостей, навіть розложена на довший період часу, звела би внівець усі санаційні пляни і привела би „Нар. Дім" до остаточної руїни. Треба сподіватися, що остаточно справу що корисно для Народнього Дому поладнають.

ЩО ЗРОБИТИ ІЗ САЛЕЮ?

Кінчаючи своє дуже загальне, а всеж для ширшої публики може дещо за довге звідомлення, позволю собі вказати на кілька чергових завдань, над яких розвязкою слід би ширшому загалові застановитися.

Може найбільш актуальне є питання, як доповнити Тимчасовий Виділ „Нар Дому", після того ,як уступили з нього два члени. Здається, що це питання вирішить небавом уряд у порозумінні з Українською Парляментарною Репрезентацією.

Куди складніша справа — це винаєм салі „Нар. Дому", що стане мабуть актуальною вже з початком найближчого театрального сезону, себто у вересні 1938. р. Досі цю салю орендує Міський Театр, що від року винаймає її „Театрові Жовніра" Первісно плачене комірне 6.000 зол. місячно або 72.000 зол. річно обнизили в цьому році на 2.000 зол. місячно або 24.000 зол. річно. Є дані, що вже в найближчому сезоні Міський Театр салі не винайме і тому слід би заздалегідь подбати про те, щоб саля, така необхідна для розвою нашого громадянського і товариського життя, перейшла остаточно до сього фактичного власника, згідно з інтенціями фундаторів „Нар. Дому". Наші установи видають за наєм саль на самі забави до 10.000 зол. річно, театр не має де приміститись, а салею, вибудованою нашими прадідами саме для цих цілей, розпоряджаються чужі і ми тільки в конечній потребі мусимо до них впрошуватися та місяцями наперед її замовляти. Буває, що і тоді надибуємо на неприхильне становище не лише у самій управі підарендаторів салі, але й у нижчих функціонарів, що нераз дозволяли собі саботувати наші вистави. Відповідні наші установи і товариства повинні над цією справою добре подумати й організаційно та фінансово підготовити задовільну для нас розвязку цього питання.

НАЙВАЖНІШЕ ПИТАННЯ.

Та найкардинальнішим залишається питання, як остаточно правно унормувати фундацію „Нар. Дому", взясувати її завдання з увагою на її фінансові спроможности, її санацію та диференціяцію нашого життя від часу, як зродилася ідея „Н. Дому" в „Головній Руській Раді". Зайвим трудом полишаться всі санаційні заходи, якщо Народній Дім залишиться далі диспозиційним обектом кожночасного уряду; сумний досвід останнього десятка літ проречисто це доказує. Цієї справи не полагодить ані адміністратор, ані Тимчасовий Виділ „Нар. Дому". Зможе її напевно перевести УПР, якщо підготовить її відповідно комітет, який треба негайно в тій цілі створити, бож санація до року, найдальше до півтора, повинна би покінчитись і тимсамим питання остаточної полагоди відносин у „Нар. Домі" стане пекуче і актуальне. Ініціятиву повинні, на мою скромну думку, взяти наші чільні громадяни, що цією справою від літ цікавились та її основно з правного огляду опановують, а саме панове: през. д-р Кость Левицький, сен. В. Децикевич, д-р Ф. Евин, посол д-р С. Баран, ред. І. Кедрин, та деякі члени руcько-українського комітету, що перед двома роками активно виступили проти господарки останнього комісаря і в значній мірі влекшили заходи Української Парляментарної Репрезентації щодо передачі „Нар. Дому" під нову управу.

Може неодин з терпеливих читачів завдасть тепер питання, яке мені поставив один з наших чільних громадян, коли розійшлася поголоска, що я маю ввійти у склад нової управи „Нар. Дому": „Чи варто боротися за здохлу корову?" Показується, що корова ще не зовсім здохла, але треба її ще десятками літ дбайливо підкормлювати, щоб видоїти з неї хоч краплину молока. Наше національне життя, на щастя, так буйно розростається, що ми можемо обійтися без тої краплини й обійдемось. Та питання втримання „Народнього Дому" є справою сентименту і національної гідности, що не дозволяє на те, щоб установа, здвигнена з ентузіязмом, великим накладом труду і всенародньо і зібраного гроша нашими прадідами, занапастилася. Сподіваюся, що на тій платформі зможемо порозумітись навіть з нашими старорусинами.

Інж. Юліян Мудрак.

Хорі на цукрицю! 1—3
НА СВЯТА поручаємо
бабки, лакоминки, торти, тіста і всілякі споживчі артикули
тільки у фірмі „LEBROSE"
Львів, Шайнохи 3, тел. 290-79
замовлення з провінції виконуємо відворотно.

Сільські жінки потребують організації!

Сьогодні хочу звернути увагу на дуже важне та болюче питання — на справу організації нашого сільського жіноцтва. Ми привикли чомусь дивитися на жінку-селянку як на якусь нижчу істоту, яка не має впливу на суспільне життя. Довший час у нас не звертали ніякої уваги на наше жіноцтво взагалі; чоловіки жили одним життям, а жінки другим. Чоловіки більше вчилися, творили ріжні організації, партії, давали напрям суспільному життю, вели боротьбу за існування нації! Жінка як слабша істота, а слабша тому, що менше заправлялась у боротьбі за шматок хліба, лишалася позаду.

ДЛЯ СЕЛЯНОК НІЧОГО НЕ ЗМІНИЛОСЬ.

Але прийшов час різкої зміни, ми поставились поважніше до жіноцтва; воно почало проходити ту саму школу життя, що проходили і ми. Тепер жінка працює нарівні з чоловіком, навіть може більше, часто жінки займають поважні становища, а чоловік робить якусь підрядну роботу або взагалі сидить без праці. Але... (ох! те але!) це діється в місті, тут дійсно панує вже рівність між чоловіком і жінкою тоді, коли наші жінки на селі живуть далі так як споконвіку.

На селі можна зустріти ще дуже багато таких жінок, старшого і середнього віку, що зовсім не вміють читати ні писати і тому далекі від всяких культурно-освітніх потреб. Молодше покоління жінок здебільша письменне, зате незорганізоване, або зорганізоване ще дуже слабо. У наших жінок на селі можна на кожному кроці відчути брак **громадянського почуття,** зате всюди видко особистий егоїзм. Не дивниця, що через те чоловічий світ також егоїстично настроєний, — вхопив до отаманії, наша загумінковість, кожний уважає себе за мудрішого і т. д. — бо нас так виховала мама, та українська жінка, яку ми віками лишали саму собі, забуваючи, що **вона, а ніхто інший, є підставою нації, основою державнинького життя.**

ЖІНКА — ОСНОВОЮ ГОСПОДАРСТВА.

І над тим треба поважно подумати. А що ми нація у 85% хліборобсько-селянська, то мусимо звернути може найбільшу увагу на наші жінки по наших селах. Не треба і згадувати, в яких гігієнічних і санітарних умовинах живе та виховує молоде покоління селянська жінка. Пригадаймо, що жінка є основою господарства. На ній лежать усі домашні роботи. Вона варить страву для родини, пере білля, направляє, латає, часто й обшиває всю родину. Вона доглядає телят, свиней, корів і домашній дріб. Її обовязком є помагати чоловікові у господарці, вона ціле літо працює на полі, сіножати, а навіть восени помагає чоловікові молотити збіжжя. Вона поле в городі та в полі, садить картоплю, прориває буряки, вибирає коноплі, які пізніше мочить у ріці, щоб відтак терти на прядиво. Життя нашої жінки на селі це невпинна тяжка праця дома і поза ним. Не кажемо вже, що всі ті праці, як варення, шиття, прання, печення хліба, догляд над худобою і дробом стоять на дуже низькому рівні. Бо звідки і від кого мала ця жінка підготуватися, коли вона ніде поза своїм селом не була, а від батьків небагато могла навчитися, бо вони самі не багато вміли.

ДОНЬКИ ВТІКАЮТЬ ДО МІСТ.

Тому не дивниця, що дивлячись на передвчасно зістаріле обличчя, зігнуту спину, покалічені та важко спрацьовані руки своєї матері, неодна українська селянська дівчина воліє піти до міста на службу, де буде жидам воду носити, няньчити чужі діти, щоб лише оминути долі своєї матері.

Не місце тут обговорювати, кількох то наших дівчат пропало для нації з тих саме мотивів.

І коли хто з нас буде над цією проблемою застановлятися, мусить прийти до висновку, що наші жінки перепрацьовані. А що найваж-

Найкращу вудженину, добре мясо і свіжі товщі
дістанете завжди у мясарських крамницях
„ЦЕНТРОСОЮЗУ"
Ринок 2, Зибликевича 2, На Байки 8,
Личаківська 50, Жовківська 175,
Кентшинського 21, Замарстинівська 36.

ніше — брак поділу праці між жінкою і чоловіком; жінка часто працює за себе і чоловіка тоді, коли напр. дітьми ніхто не опікується. А так далі бути не може. Треба справу так наладнати, без утрати для господарства, щоб жінка попри свою конечну роботу, могла більше уваги присвятити домашній господарці та вихованню своїх дітей. Сьогодні, коли культурний рівень українського села підіймається, коли наше село організується, не можна поминути і жінок. Їх треба конче притягати до організованого життя, бо тут вони навчаться всього того, чого не могли навчитися від своїх батьків.

ОРГАНІЗАЦІЯ ДЛЯ СЕЛЯНОК.

В кожному українському селі повинна повстати жіноча організація, чи то „Союз Українок", чи жіноча секція при якімбудь культурно-освітнім товаристві, якої завданням буде перевиховати наше сільське жіноцтво на добрих матерей, господинь та на свідомих громадян своєї нації.

При допомозі курсів, гутірок, спільного читання, мусить наше сільське жіноцтво навчитися раціональної домашньої господарки, тримати належну чистоту помешкання, посудини, одягу і т. п. Особлившу увагу мусять наші жінки-селянки звернути на виховання малих дітей.

При помочі організацій сільська жінка мусить навчитися розумно провадити господарку, опікуватись дробом і городництвом. Також мусить більше уваги присвятити годівельно-молочній господарці, яка сьогодні є найбільше поплатна. Українська жінка не сміє тратити дорогого часу по ярмарках і торгах на продажу надвишки сільсько-господарських продуктів, бо їх треба збувати зорганізовано через сільсько-господарську кооперацію. Продаючи індивідуально нераз останнє яйце на ринку чи літру молока тратиться марно час, а що найважніше не дістається відповідної ціни. Українська жінка не сміє стояти осторонь господарських організацій у наших селах, щоб могти зорганізовано боротися з визиском. Жінка-селянка мусить нарівні зі своїм чоловіком приготовляти кращу долю своїм дітям.

Скаже дехто, що наше жіноцтво по селах вже зорганізоване, що є ряд кружків „Союзу Українок" і т. д. Чимало вже є, але це все крапля в морі. Широкий загал нашого сільського жіноцтва не має зв'язків з ніякою суспільною організацією.

Свідоме і зорганізоване вже жіноцтво по наших селах, повинно розбуркати приспалих, менше свідомих своїх посестер, втягаючи їх до суспільно-зорганізованого життя, поруч із своїми чоловіками.

Андрій Качор.

Чи думаєте про своїх найближчих? Якщо так, то ощадність
в ПРОМ-БАНКУ,
Львів, ул. Ґродзіцьких 1, І пов.
бо тим РОЗБУДОВУЄТЕ РІДНІ ВАРШТАТИ ПРАЦІ.

Чому створено комісію контролі цін?

Віцемін. Ястшембський заявив представникам польського кооперативного союзу „Сполем", що уряд покликав комісію контролі цін з метою здійснити програму господарської політики. Завданням цієї комісії здержати рух цін у таких рямцях, що не підважувалиб здійснення програми господарської політики. Останні місяці нарушили цю рівновагу на деяких відтинках господарського життя. Тому комісія має стримати підвищку цін товарів, що йдуть на село і запевнити здорову калькуляцію цін сирівців та півфабрикатів для промислу. Віцеміністр переконаний, що вдасться йому це осягнути шляхом тісної співпраці зі зацікавленими сферами

12 бєльських фабрик
доставляє нам свої вироби. — Просимо оглянути наші 3 великі виставові вікна.
РАГЛЯНИ І УБРАННЯ МУЖЕСЬКІ ПЛАЩІ І ЖІНОЧІ КОМПЛЄТИ
Якість і виконання ТІЛЬКИ першорядні.
„Повшехни Склад Одзєжи"
ЛЬВІВ, ПАСАЖ МІКОЛЯША

Шевченківський концерт у Празі.

Товариство „Чехословенско-Українска Взаємност" та українські організації в Ч. С. Р. влаштували 18. квітня ц. р. святочну академію в честь Т. Шевченка. Були дві промови: проф. д-ра Тіхого по чеськи і проф. Пасічника по українськи, деклямація М. Галія („Посланіє") та широка музична програма. У своїй критиці обмежуся лише до музичної частини академії, бо літературна частина виходить поза межі моєї компетенції.

Організаторам свята треба признати дві добрі сторінки: що хотіли його уладити якнайкраще, бо запросили здебільша добрі сили, і що задержали з винятком одного числа чисто українську програму. Хоч був він дещо одноманітний, але це вже доля всіх наших Шевченківських концертів, коли хочемо уладити програму до слів Шевченка. Співак Е. Гакен показав, як з кожним своїм виступом удосконалюється. Його м'який, приємний бас та солідне перестудіювання творів під оглядом технічним і виразовим склалися на мистецьку цілість виконання. Співав Лисенка „Ой, чого ти почорніло", „Реве та стогне", народню пісню „Ой, гаю, гаю" і разом з тенором М. Макаренком дует Степового „Ой, по горі ромен цвіте" та Заремби-Кропивницького „Де ти бродиш". Дует вийшов зовсім поправно. Співачка Храненичева виконала Лисенка „Ой, одна я одна" й „На городі коло броду". Акомпаніювала цим точкам дискретно п-і Е. Галієва, яку мали ми нагоду почути також як солістку: грала гарно Барвінського „Мініятури".

Оці точки пройшли без закиду. Гірше було з іншими і треба про них написати докладніше, щоб не повторювалося вдруге щось подібне. Першою точкою музичної програми був „Іван Гус" Лисенка та фрагменти з „Назара Стодолі" (Вечерниць) Ніщинського. Обі річи... грав на органах п. Войтек (чех). Помінувши те, що чогось дуже тяжко получити органи з концертом у честь Шевченка, вже би можна їх вислухати, якби грати якісь оригінальні, поважні органові композиції. На жаль, ми чули композицію хорову, переграну живцем на органах. Того роду насильство над композиторами не сміє мати місця в поважному концерті.

На дальшу точку, дивнішу від попередньої, складалися українські скрипкові „композиції", що їх відіграла добре зрештою скрипачка М. Пацовська (чешка). Перша з тих „композицій" — це перерібка увертури до III. дії „Наталки Полтавки" Лисенка з орхестри (чи з форт. витягу) на скрипку з фортепіяном, друга — це вже оригінальний „твір" п. Й. Гавеського: фантазія на українську народню пісню „Ой, чи квіт чи не квіт". Ця фантазія, писана в роді наших дилетантських думок-шумок, не може через свій примітивізм і тривіяльну каварняність як у композиційній техніці, так і в інвенції (ох, та кантилена!) репрезентувати української скрипкової літератури на святочній академії в честь Шевченка. На біс грала Пацовська „Ун поко Трісте" Ґ. Суке.

І ще до одної точки маю претенсії. Зимна румунська співачка Вера Мора відспівала три Лисенкові пісні („Колисанка", „Туман долиною", „Ой вийду я за ворітечка"). Можемо тільки жалувати бідну співачку, що мусіла пристосовуватись до акомпаніятора, непідготованого до своєї ролі. З Лисенкових творів повстав наслідком пропусків і скорочувань ритмічних вартостей якийсь безконечно довгий і нудний спів із кількома одноманітними акордами й неможливими межиграми.

Прикро те все писати, коли подумаєш, що маємо чейже у Празі кількох музик, які фахово могли були порадити комітетові, як скласти такий концерт. А чейже не можемо сказати, щоб між українцями не було вишколених піяністів (Сасович-Шурдова, Приходько), які могліб хіба добре заступити аматорів. Що собі про нас подумають чехи, головно ті, що брали участь у концерті, легко догадатися.

Концерт закінчився „Заповітом" в управі Яворського. Співав мішаний хор під орудою незнаного досі диригента п. М. Гнідого. „Заповіт" відспівано зовсім поправно; є всякі дані на добрий розвиток цього нового хору, головно завдяки солідному диригентові.

Д-р Евген Цегельський.

Батерії лямпочки жарівки

БУДИНІ
Дригці
Олійки

Оголошення українських установ, підприємств та святочні побажання

Повідомлення!

до святочного числа „Діла“ приймаємо **тільки до четверга 29. ц. м.** 12. година вполудне

Літературна нагорода на 1937 рік.

КОМУНІКАТ Т-ВА ПИСЬМЕННИКІВ І ЖУРНАЛІСТІВ ІМ. ІВ. ФРАНКА.

Рада Т-ва Письменників і Журналістів ім. ів. Франка на своїм засіданні дня 20. квітня ц. р. зирішила роздати, як у минулих роках, так і в черговім 1937. році, літературну нагороду за найкращі твори, видруковані в тім році окремою книжкою на західно-українських землях і на еміграції.

Щоб зібрати фонди на літературну нагороду за 1937. рік, Т-во приступає до збірки жертв серед Українського Громадянства та Установ. Рада надіється, що Українське Громадянство та Установи, у повнім зрозумінні ваги літературних нагород для української культури, піддержать Т-во у його змаганнях щедрими жертвами, які дозволять збільшити цього року грошеві премії для нагороджених творів.

Жертви просимо слати на адресу: Центробанк, Львів, вул. 3. Мая 15, із зазначенням: „Літературний фонд 1937“. Спис жертв буде проголошений у щоденній пресі.

ЗА РАДУ Т-ВА:

Роман Купчинський, голова. **В. Софронів-Левицький,** референт літер. нагород.

ВЕСНА 1937 Найновіші моделі плащів, костюмів і суконь у великім виборі в нововідкритім магазині

Львів, вул. Ягайлонська ч. 8. „BEAUTY“

П. Т. урядовцям догідні сплати. 193 20—20

У ЦАРСТВІ СТАЛІНА.

„S.O.S.! ДЕ ПИПКИ?“

Під таким гротесковим наголовком друкує „Комсомольська Правда“ з 20. ц. м. лист до редакції одного батька, який жаліється, що в московських аптиках здавна годі дістати пипок, цераток і т. п. річей для немовлят (зате є там багатий вибір... шампану, мадери та інших вин). Чому воно так? Автор листа довідується, що фабрика дитячих ванен за 1. квартал 1937. р. не випродукувала ні одної ванни, бо ввесь матеріял продала іншій фабриці, що виробляє більше оплатні річи. Взагалі легкий промисл зменшує продукцію з року на рік.

ЧИСТКА У ПАРТІЇ.

Як повідомляє „Ленінградская Правда“ — у ленінградській окрузі усунено 5.000 комуністів з рядів партії за бездільність і саботування приказів влади. Діяльність цих комуністів ослаблювала працю та викликувала невдоволення і ширила хаос.

У ПРЕСІ.

„Ленінградская Правда“ домагається цілковитої реорганізації редакцій ленінградських щоденників. Партійні організації повинні відповідати за статті і вісти, що друкуються в їх пресових органах. Вони мають обовязок усувати непевні елементи, а то в ленінградській пресі є багато співробітників, ворожих Сталінові. Справді в редакціях часописів „Правда Севера“, „Горьковская Комуна“ і „Свердловец“ перейшли дуже гостру чистку.

У ЛІТЕРАТУРІ.

Недавно переведено нову чистку серед совітських письменників; м. ін. видалено Авербаха, Бруно Ясенского, Афіногемова, Кіршона, Левівича, Макаріева, Селівановського, Мазніна, Славінського, Корина і інших.

„Правда“ подає причину чистки: У союзі совітських письменників творились літературні групи ,з яких група Авербаха й Кіршона була найбільше впливова; вона вихісновувала свої впливи проти держави. Крім того мала вплив на союз совітських письменників і права група Бухаріна. Теперішня чистка має на меті зовсім звести до одного знаменника літературну творчість, і підпорядкувати її інтересам партії.

В якому напрямі піде тепер совітська літературна творчість? На те вказують пресові статті й статті самих письменників та читачів. Улінков домагається, щоб совітська література створила виразний тип „героя наших часів“, стахановця, з другого боку, щоби змалювала ворогів народу, диверсантів, шпіонів, замаховців. Совітські письменники мусять стати послушними виконавцями волі партійного проводу.

ПРАЦЯ В КОПАЛЬНЯХ ДОНЕЧЧИНИ ПРИПИНЕНА.

У копальнях Донбасу припинено на необмежений час працю доки не прийдуть траспорти копальняних стовпів.

ОСТАННЄ СЛОВО РАДІОТЕХНІКИ — ЦЕ „ВЕЛИТ“ УКРАЇНСЬКА ВИРІБНЯ РАДІОПРИЙМАЧІВ „ЕРГОН“ **Львів, Потоцького ч. 58.**

АННА СЕДЕРКЕНІ.

Військова шапка.

Цьому молодцеві було 28 літ. Був чорнявий, волосся мав чорне неначе вугіль, вуса коротко підстрижені.

Поправляв червоні рожі у вазі на цвіти, розсівав по кімнаті перфуму, підсвистуючи пісеньку. Потім розгорнув обі руки і зашептав:

„Очікую тебе“.

Тома Гедер очікував у своїй парубоцькій кімнаті одну заміжню жінку. Вже рік старався зеднати собі серце цієї рудоволосої красуні, сніжнобілої цери. Ця гарна жінка іноді вабила його до себе, іноді знову від себе відганяла, але завсіди, коли занадто віддалився від неї, старалася знову його привабити. Розпалила в його серці вогонь, що сильно розгорівся, а вона любувалася цим вогнем.

Накінець обіцяла, що прийде подивитись на червоні як кров рожі свого вибранця.

Тома рівняв вишивані подушки на своїй канапі і на столі приготовив філіжанки на чай. Враз хтось задзвонив. „Маріон приходить!“

Чудова пані входила до передпокою.

— Ми самі — звернув їй увагу Тома, коли помагав їй роздягнути плащ. — Самі... На широкім, божім світі тільки ми двоє. Заздрю підлозі під твоїми ніжками, заздрю стінам, що глядять на тебе... Післав я свого слугу з дому. Я сам пропоную тобі мої послуги.

Попросив Маріон, щоб заняла місце на канапі.

— Тепер приготовлю в кухні чай.

Молода жінка розглянулась по кімнаті. Склонила голову над рожі і блестячими білими зубками почала їсти фіги. В однім кутку кімнати стояло ліжко, закрите червоною шовковою заслоною. Відсунула заслону трохи на сторону і поглянула за неї. Над головою ліжка побачила на стіні військову шапку, під якою горіло вічне світло.

— Це справді дивно...

Зняла стару шапку із цвяха і положила її на своє густе, кучеряве волосся. Потім приступила до дзеркала і посунула шапку трохи скісно, як звичайно носила свій капелюх.

Справді виглядала в ній розкішно.

У веселім настрою лягла на канапу.

Двері отворилися. Тома вступив, приносячи на золотій таці дві філіжанки з гарячим чаєм. При погляді на жінку таця випала йому з рук. Філіжанки розбились, чай розлився. Тома здивовано і з жахом глядів на жінку. Непевно і пошепотом промовив:

— Відложи шапку, здійми її з голови — простягнув до неї руки — Чи не чуєш? Відложи шапку!

Маріон голосно крикнула і відступила під стіну. Поблідла зі страху як стіна. Тома прискочив до неї, при тім зашпортався об килим, впав, навколішки ліз далі і настрашеній жінці тремтячими руками зірвав шапку з голови. Довго мовчки глядів на неї, а потім вперо на жінку гострий погляд. Поволі та тихо почав оправдуватися й пояснювати:

— Було це зимою, в першім році світової війни. Тієї ночі був страшний мороз. Один надпоручник після бистрого нападу ворогів був ранений кулею в хребет. Його добрий приятель, теж ранений, узяв його і ніс сніжними полями на безпечне місце.Власні і ворожі війська відступили. Оба ранені вояки лізли далі по безкрайному, снігом покритому полі. Вояки санітарного відділу їх не знайшли. Там, де відпочили, залишили по собі на снігу криваву пляму. А тоді надпоручник, ранений ворожою кулею в хребет, сказав:

— Дорогий друже, далі вже я не можу. Бачу вже свій близький кінець. Ти маєш рану тільки на руці. Залиши мене тут, а сам спасай своє життя. Ти маєш дома жінку і дитину. Яка ціль була би, щоб ми тут згинули оба? Тільки одно прошу тебе. Підойми мене і підопри мене там, під тим деревом, де я хотів би вмерти стоячи. Але мою шапку візьми з собою. Сховай її і коли вернешся до дому, віддай її мому єдиному хлопцеві. Скажи, що її пересилає йому його батько й що наказує йому, щоб став гідним цієї військової шапки.

— Потім почало сніжити. Цілу ніч сипав сніг. Врапці знайшли надпоручника опертого об дерево. Снігу нападало тільки, що він сягав йому аж до шиї. Тільки голова сторчала із снігу, вічим не покрита. Що мусів він пережити тої ночі, коли ледова снігова покрива росла все вище й вище? Спочатку тільки до колін, потім до клубів, пізніше до серця, до пліч, потім аж до шиї. Очі мав відкриті, коли знайшли його. Дивився вперто вперед. Що бачив? Куди глядів?

— Це все оповідав його приятель, коли віддавав його шапку вісімлітньому хлопцеві. А цей хлопець — це я! Ця шапка — це шапка мого батька.

Тома Гедер притиснув військову шапку до своїх грудей і почав гірко плакати. Його плечі та груди судорожно трусилися, а сам він тремтів цілим тілом.

Жінка піднялася мовчки й тихо зі свого місця. Не відважилася ані слова сказати. Ще хвилину зупинилася біля стола.

Тома трохи вспокоївся. Підчас довшої мовчанки підняв голову. Встав, пройшов біля Маріон і поніс обережно військову шапку знову на своє місце. І коли її там знову завісив над вічне світло, виринула під нею бліда голова вояка, тверда наче смерть з непокритим чолом, з очима, що глядять кудись в далечінь, начеб у військовій позі очікувала приходу смерти.

Тома знову закрив ліжко шовковою заслоною. В кімнаті не було нікого. Рукою обтер чоло і почав збирати порцелянові черепки.

Переклав **Беркут.**

ЛІТЕРАТУРНА СТОРІНКА.

Розумна усмішка спостерігача.

НОВА КНИЖКА В. БІРЧАКА.

Маємо зовсім незаслужену славу веселого народу. Любимо слухати анекдоти і сміятись, але цеж люблять усі народи; вміємо жартувати, але не частіше і не краще, ніж інші народи; — колиж іде про той своєрідний гумор власної продукції, то нема його в нас навіть на найнеобхідніші потреби, як соли або сірників у бідаків. За кілька останніх років не появилася в нас віодна погідна, не то весела книжка. Адже не можна зараховувати до веселих ті, над якими сміємось із прекомічних у своїй повазі авторів.

Володимир Бірчак дебютував колись як гуморист з деяким нахилом до сентиментальної сльозинки. Було це в добі, коли від літератури вимагали демонізму і метафізичного каценяммеру. Дарма, що Бірчак сміявся з цих розкуйовджених страховищ, сам згодом споважнів, почав писати історичні та суспільні повісти придушивши в собі сміх. Так само було з Андрієм Чайковським, з Мартовичем, Маковеєм, В. Будзиновським і Пачовським, якого сміх був найбільшою окрасою його „Розсипаних перел".

Чуємо часто, що цьому винні обставини: коли все сумне довкола — нема причини сміятись. Сервантес недужий у вязниці писав свого „Дон Кіхота", Гайне серед невимовних мук прикований до ліжка не переставав жартувати. Знаємо прегарні дотепи людей, що стояли під гільотиною та шибеницею.

...Буває і так, що автори, які заробляють міліони і заживають усіх насолод життя, пишуть книжки повні чорної меляхолії.

По довгих-довгих роках не зовсім веселої праці дає нам Бірчак погідну, бадьору і веселу книжку. Це дрібні образки з тісного, сіренького життя, на які падає промінь усмішки. Нема тут зайвих описів, широко підмальованого тла, довгих вступів і хвостів із моральним сенсом. Деякі з цих оповідань на межі звичайної анекдоти; — читач може і задуматися: чи вони повинні би стояти поруч „поважніших"?...

Бірчак не має на меті розсмішити нас тим, що оповідає. Адже він оповідає про деякі речі зовсім невеселі, навіть сумні, над якими неодин (головно його герой) плаче. Та хто сказав, що не можна сміятись з чужого нещастя? Ми сміємось як тільки можемо, коли воно трапляється нашим ворогам. Та ще частіше сміємось з людської глупоти, коли можемо її ...доглянути. Цурні — цеж окраса життя. Бірчак бачив їх так багато, що вони відмолодили його напевне більше, ніж його спортові прогульки.

Справді будете здивувані, що нараз серед сатиричних образків найдете ліричний дитирамб у честь Карпат. Бірчак не соромиться, що вміє насолоджуватися сонцем, повітрям і кашою, коли зголодніє як вовк, зовсім так само як ті молоді пластуни, з якими пнеться на гору навзаводи. Його захват не пянить його тим постичним дурманом, в якому письменник викидає із себе безліч гарних, беззвязних слів; ні, — кожне слово в нього передумане, ясне, зрозуміле.

Найцінніша прикмета нарисів Бірчака — його простота та обсерваційний хист. Там, де він нічого не вигадує, де не допомагає собі шмінкою уяви — риси його героїв виступають так природно, якби ми їх бачили перед собою. Чи не пригадає собі кожний з нас патріотів у роді продавця рідних „макогонів", карієристів у роді промовця при приїзді інспектора, астрономів типу д-ра Дашавецького і сотні „Хитрих Паньків" у політичних справах. Такі образки з життя як „Мати" і „Перемога" — обсервації, на яких складався сам гумор життя — злобного і безшабашного у своїх жартах.

За кожним нарисом Бірчака бачите людину, що щось передумала, бачила спокійно і цікаво вміє це оповісти. Саме у тому віці, коли його товариші перейшли вже на письменську емеритуру, він дає свіжу, молодечу книжку.

м. р.

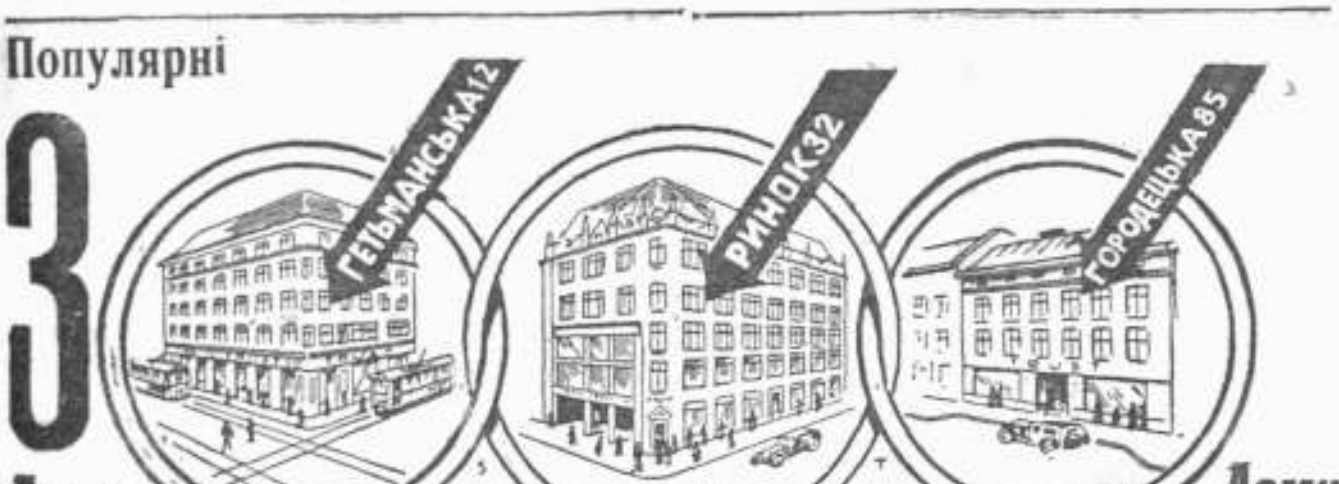

З англійських театрів.

У Льондоні мають тепер успіх дві песи. Перша „Недоцільність" двох авторів — Лесл. і Севола Стовкса. Є це драма з гостро проведеною думкою, навіть тенденцією, про недоцільність звичайних кар в погляду поправи вязнів. Бачимо тут трьох людей — Флюдмінга, молодця з доброї колись родини, що дістав пять років за крадіж із зломом. — Портера малого урядовця, що зрадив урядову таємницю (за що дуже гостро карають в Англії) і професійного злодія Рудка, що відсиджує 5-літню вязницю за грабіжницький напад. Уся вязнична влада — від директора до сторожів — змальована з найкращої сторінки, а проте ситуації, в яких опиняються засуджені та їх переживання виходить страшно. Вязничний режім поглиблює в усіх тих людях їх погані нахили, а не добуває прикмети, що направили би аж тепер після кари.

Дуже погідна є песа Роберта Еммета Шеравда „Дорога до Риму". Є це пародія другої пунійської війни. У 1-ій дії бачимо Ганнібала „перед брамою". Після битви під Каннами, Ганнібаль усупереч історії прямує на Рим. Там панує паніка, безголовя. Фабіюс, голова уряду, нічого не робить, тільки все проголошує. Жінка Фабіюса, гарна грекиня Аміте, рішає, що досить цієї війни і без відома чоловіка дістається до картагенського табору. Там її засуджують на смерть як шпигунку, але вона вміє так закрутити голову Ганнібалеві, що він відступає від Риму. Вся песа повна дотепу в дусі Аристофана та Шова так, що вся публика захоплена. Це великий касовий успіх льондонського театрального сезону.

У Кембріджі виставили зовсім забуту песу мало відомого драматурга з доби Карла II — Сіріля Турнера „Трагедія месників". Ця трагедія випереджувала французьку барокову драму і зустрілась з великими признаннями деяких пізніших англійських письменників.

У Льондоні пригадали теж публиці другого забутого автора Томаса Голкрофта, що жив від 1745 до 1809 р. Його песу „Дорога до руїни" грали півстоліття тому безліч разів. Голкрофт — син шевця, сільський наймит, учитель, театральний агент і мандрівний актор, став дуже плодовитим письменником і написав сила-силенна новель і пес. У згаданій песі виводить він недоброго сина, який спричинив банкротство близку свого батька. Коли має докори совісти, рішає багато оженитись, щоб ратувати батька. Комедія має багато комічних сцен з давнього льондонського побуту дуже відмінного від нинішніх англійських звичаїв.

—o—

Хроніка.

СМЕРТЬ ТУРЕЦЬКОГО ПОЕТА.

У Стамбулі помер у 86 р. життя чільний турецький поет Абдулах Гамід.

100-ЛІТТЯ ЛАТИШСЬКОГО ПОЕТА.

100 літ минуло цього місяця від уродин латиського поета Кронвальда Атіса, що мав велике значіння для обнови національної культури Латвії. Був він учителем і помер у 39 р. життя.

АМЕРИКАНСЬКИЙ КОНКУРС НА ГУМОР

Американська фірма Симон і Шустер призначила нагороду за найвеселішу цьогорічну книжку. У конкурсі можуть брати участь не тільки професійні письменники, але й аматори.

НОВИЙ ІТАЛІЙСЬКИЙ ТАЛАНТ.

Прізвище Бонавентури Теккі не чують в Італії вперше. Його перша книжка „Імя в піску" видана в 1924 р., коли він мав 28 років, звернула увагу критики. Кілька літ пізніше він видав довге оповідання „Амалія", що мало за тему зовсім буденну любовну історію, але наскрізь оригінально оповіджену. Оригінальність ця була в тому, що всю історію оповідала жінка так, що ми знайомились із героєм тільки на підставі її характеристики, а портрет героя виходив саме зовсім протилежний у наших очах. Тепер Теккі дав довгу повість „І Віллятаурі" (назва місцевости). Є це історія про молодого італійця, який приїжджає до Італії, щоб познайомитись з ріднею своєї жінки і перебрати частину спадщини. Середовище, куди він попадає — пригноблююче, з недужими типами, немов засудженими на загибіль разом з усім маєтком. Діти прибиті під деспотичною рукою старого чудака ждуть нещастя. Через випадковий збіг обставин герой довідується про психологічні причини такого стану і хоч сам попав у знесилення, віднаходить у собі зарaз енергію, щоб усе перемінити довкола себе

ПОВІСТЬ ПРО КІНОВОГО ПІОНІРА.

Славний автор „Нетрів" змальовує життєву карієру Віліяма Фокса, одного з найбільших американських кінових магнатів, що скінчив банкротством. Фокс гостив довший час у Сінклера, коли боровся за свої останні гроші та останні впливи. Він оповів йому ціле своє життя і відкрив усі куліси свого підприємства. Сінклер збирав за той час матеріял при помочі двох стенографів, які все записували. У своїй повісти показує дві сторони карієри Фокса: чисто матеріяльну та мистецьку. Гроші грали першорядну ролю у боротьбі Фокса з його суперниками. Фільмовий трест розпоряджав міліонами і поширював свої впливи на різні ділянки промислу. У боротьбі фільмових магнатів брали участь пристрасти, холодний обрахунок, інтриги, погоня преси, але теж і мистецькі вимоги. Програна Фокса означала занепад фільмової продукції з мистецького погляду, як самі про це переконуємося щодня.

При недомаганнях системи травлення вживайте „Homel", парафіновий лікувальний олій красний препарат.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

„З—Х".

У нюйоркський слідчій вязниці згинув перед кількома днями дивний чоловік. Імовірно булиб його засудили за масове вбивство. Довгі місяці шукала за ним поліція, але ніхто не міг нічого сказати про цього злочинця, який прибрав собі оригінальний псевдонім „З—Х". Його несамовита слава могла хіба рівнятися зі славою найбільшого почтового грабіжника Америки, знаного під прізвищем „чорносотенець".

Спеціяльністю добродія „Х—З" були напади на закохані пари, які їхали на прохід вечором в авті. Нечайно відчинялись дверцята авта, і в блідім світлі ліхтарень зявлявся чорно одягнений добродій, який домагався дозволу їзди. Ніхто його не питав про повноваги, бо кожного морозила його усмішка і великий револьвер. Після докладного перегляду документів та перешукання кишень авнота, не взявши нічого, скермовував несамовитий незнайомий у голову мужчини револьвер і двома вистрілами клав його трупом. Відтак подавав застрашеній жінці елегантним рухом руку, відпроваджував її кусень дороги і на прощання домагався цілунку.

Перша жертва.

Першою жертвою бандита, яка таким жахливим способом стратила своє життя, був молодий купець Осип Морріс, який одної гарної червневої ночі виїхав із своєю товаришкою на прогульку. Кілька днів пізніше дістала зполярмована злочинцем поліція письм. повідомлення, в якому вбивник заповідав, що небавом зробить поліції знову дарунок з одного трупа. І справді вже по тижневі дотримав він слова. Цим разом „З—Х" — так він себе підписував — вибрав собі іншу околицю міста. Молоду дівчину, міську службовичку відпровадив злочинець як до найближчої зупинки автобусу і як за першим разом ввічливо з нею попрощався. До поліції написав, що не міг залишати своєї першої жертви так довго самітної.

Нюйоркська преса счинила алярм і почала закидувати поліції нездарність. Поліція порушила всі пружини, вжила різних заходів — даремне. Поліцаї сідали в самітні авта і їздили вечорами за місто. Дарма. Злочинець не появлявся і в листах кпив собі з поліції. По кількох тижнях дав він знову про себе знати. Цим разом всів він до авта і зробив засадничу помилку, бо їхав якийсь час із закоханою парою. Мабуть хотів насититись переляком цієї пари. Коли відтак стрілив не поцілив у русі і мусів втікати. Це була його загибіль. За ним пустились у дику погоню і вкінці поліцаї зловили вбивника. Та не добули з нього ні одного словечка, хоч нюйорська поліція вживала „всіх ступнів". Він держався твердо і залишився навіть по смерти містером „З—Х".

Почтовий грабіжник.

Дехто думав, що він божевільний. Мабуть ні. Поліція полювала на нього 6 літ і не могла його схопити. Він зібрав за той час величезне майно. По кожнім нападі лишав він поганий вірш підписаний „Чорносотенець". Прилюдна опінія називала ще його „чоловіком у мішку", бо підчас нападів уживав він дивного костюму. На голову одягав він мішок з муки з повирізуваними отворами на очі. Від шиї аж до колін одягав якусь погану, довгу блюзу. На ногах мав гидкі, знищені штани. В руці тримав дубельтівку, часами мав ще другу на плечах. Перед почтовим візником і грошевими транспортами вирював він ненадійно, приказував затриматись і велів візникові — ввесь час тримаючи дубельтівку в поготівлі — викидати всі скриньки з возу та відтак швидко відїздити. Нападав тоді, коли знав, що крім почтаря, нема в почтовому возі жадного мужчини. Вкінці визначили за його голову 18.000 долярів нагороди. Всі зусилля поліції були даремні, поки до цілої справи не вмішалась приватна детективна агенція. Підчас одного, знаменито виконаного нападу загубив напасник один манжет. Одна пральня у Фріско розпізнала що манжет є власністю її дуже доброго клієнта Ц. Ф. Бультона. Докладніше слідство відкрило, що під цим прізвищем скривається відомий і любленний філянтроп Шарль Бентон, який сам заможний, зароблені гроші роздавав убогим. З уваги на цю обставину почтового бандита не повісили, тільки засудили на 6 літ вязниці. Одначе „чоловік у мішку" не мав ніодного наслідника, який виконав би стільки нападів, не віддавши при тому ніодного стрілу. Протиставленням був „З—Х", якого американські часописи називають неімовірним злочинцем. „З—Х" наложив на себе у вязниці руку і повісився. На прощання лишив лист такого змісту: „Ню Йорк може бути спокійний, „З—Х" вже не істнує".

НОВІСТЬ!
Порцеляну з вишивкою
Сервіси столові, до білої кави, до чорної кави, гарнітури до тіст, філіжанки, горнятка, тарелі і т. д.), яку впровадила в продажу **Ф-МА КЕРАМІКА** продають також склади
„НАРОДНЬОЇ ТОРГОВЛІ"
Станиславів, Перемишль, Тернопіль, Дрогобич, Коломия, Стрий, Снятин, Самбір, Рогатин, Броди; Броди; Сянік, Городенка, Борщів, Золочів, Збараж, Косів; Мостиська, Сокаль, Турка, Луцьк, Олика, Володимир; Бориспав.
На бажання висилаємо багато ілюстрований цінник.
КЕРАМІКА ПІД УПР. О. ОНИСЬКА
669 2—3 **ЛЬВІВ, ВУЛ. ГАЛИЦЬКА 5.**

ЗМІНА НАЗВИ БУДАПЕШТУ

Мадярська преса почала тепер дискусію на тему зміни назви столиці Мадярщини Будапешту. „Пештер Льойд" пригадує історичний розвиток міста і пригадує, що вже в XIII ст. за Белі повстало на правім березі Дунаю місто Буда. Пешт — на протилежнім березі був спершу маленькою місцевістю, яка не мала ніякого впливу на розвиток Буди. Щойно в другій половині XIX ст., коли залізний міст получив оба береги, назвали мадярську столицю Будапештом.

У цій часописній дискусії забрало голос багато вчених і соціольогів, які не можуть погодитись. Імовірно ціла справа скінчиться на паперовім спорі, бо міська влада не має найменшої охоти піддаватись сугестіям опінії та зміняти назву.

Е. ДУМИН
Львів, Коперника 23.
(Ріг Вьоновських)
Поручає по дешевих цінах:
новости жіночі
„ мужеські
— товар першорядний —
Ціни низькі!

ДВА ВЕСІЛЬНІ ПОХОДИ.

Вулицями Шангаю переїздили недавно два весілля. Як відомо, китайці придержуються старого звичаю, який приказує, що подружжя укладають самі родини і щоб новоженці пізнавались щойно після весільного обряду, коли молода скине свій серпанок.

Два весільні походи так помішались серед товпи, що візники мусіли покинути на хвилину свої „рікші". Щойно по кількох хвилинах оба весільні походи рушили далі.

В дома, коли обі молоді відкрили своє лице, виявилося, що візники поміняли наречених. Обі родини розмірковували довго витворену ситуацію і для ощадности рішили погодитись з долею. Автім для новоженців не мало це ніякого значіння.

СМАЧНІ І ПОЖИВНІ

MAGGI 020
ЮШКИ
ОДНА КІСТКА 20 ҐРОШ.
Z 12

Математичний ґеній.

В Льондоні живе 91-літній емеритований книговодець скарбового уряду Альфред Філіпс. Ця людина, хоч уже така стара, має ідеальну просто память та знамениту бистроту думки. Додає, відіймає, множить і ділить в памяти майже фантастичні суми. Тепер, прочуваючи близький кінець свого життя, рішив вивчити рахункового мистецтва кількох учнів. На анонс у „Дейлі Мейль" зголосилось до нього 340 кандидатів молодих математиків, які хотіли навчитись швидко числити. З цієї великої скількости кандидатів вибрав Філіпс всього 12 учнів і їм у тихім своїм домику вияснює тайни математики. Він вірить, що перед своєю смертю матиме гідних наслідників, для яких цифри і дати будуть такою самою розривкою, як для князя Віндсору гольф.

По місяцеві — значить 20. травня відбудеться перший прилюдний іспит молодих учнів.

Лише ощадністю здобудеш добробут і незалежність!
МІСЬКА КОМУНАЛЬНА КАСА ОЩАДНОСТИ У ЛЬВОВІ
ВУЛ. ВАЛОВА ч. 7 і 9 та її **Відділи** при вул Городецькій 60 і вул. Жовківській 75
приймають вклади ощадности почавши від 1 зол.
Щоби дати змогу **купцям і промисловцям** помістити денні торги в касі, урядові години у вкладковім відділі **щодня до год. 19·30.**
За вклади та їх опроцентування ручить Громада міста Львова цілим своїм майном. 69—?

Знак охо, окий
ЧАЙ ПРІВЕС
Сильно запашний
Дуже видатний
ПІД ҐАРАНТІЄЮ ПРИРОДНИЯ НЕ ПЕРФУМОВАНИЯ

СПІВАК, ЯКИЙ ТОВЧЕ ШКЛЯНКИ.

Німеччина відкрила нового співака, який має незвичайно гарний баритон. Один із високих тонів цього співака має спеціяльну, дуже рідку прикмету, що від звуку тріскають на віддаль шклянки і чарки. Досі не вдавався ніодному баритонові такий експеримент, тільки один Карузо це вмів. Не йде тут про силу голосу, тільки про довжину звукової хвилі. Адже колись єрихонські мури розсипались також від звуків сурм.

—с—

НА ВЕСНУ! НА СВЯТА!
Всі носять обуву і панчохи найкращі і найдешевші
731 1—2
з фірми **Ата**
Легіонів 29.
Галицька 9.
Городецька 50.

НОВИНКИ.

— **Усі пані** дають хемічно чистити і красити плащі, сукні, костюми лише до своєї **Механічної Пральні „АТА"**. Контори приняття: Львів, ул. Бляхарська 21, Зелена 31, На Байках 15. 4—4

— **Весняний сезон у Черчі.** Весняний сезон у Черчі починається 5. травня. Ті, що хорію на ревматизм, гіхт, ішіяс, злу переміну матерії, шлункові, ниркові та жіночі недуги повинні користати з найдешевших цін і найдогіднішого часу лікування. Інформації: Управа Життя, Черче, п. Рогатин. 642 10-10

Мечислав Залєский
Львів, пл. Марійська 10
Телефон: 200-53 2—4
ПОРУЧАЄ:
Жіночі і мужеські
О Д Я Г И
та великий вибір матеріялів вовняних, шовкових і полотен

— **Першу весняну забаву** уладжує Карпатсько-Лещетарський Клюб дня 15. травня ц. р. в салях Народнього Дому на II. поверсі. 1—2

— **Купуємо** шкірку помаранчеву — склади „Народної Торговлі" у Львові і фабрика „Продукція", Пилипінів 16 — тільки в четвергах і з палестинських помаранч.

— **Українська державна ідея Вячеслава Липинського.** На таку тему відбудеться відчит ред. М. Демковича Добрянського у вівторок 27. ц. м. в салі „Української Бесіди" (вул. Рутовського 22). Початок в год. 18.30, вступ вільний.

— **Український Комітет** допомоги хорим просить з недалеким Празником Христового Воскресення складати жертви для хорих у „Доставі", Львів, вул. Руська ч. 20, щоб українські хорі могли цього року дістати святочні дарунки. За ласкаві жертви і память за тих найбідніших Комітет складає щире Спаси-Біг.

Побиваємо рекорд дешевости!
1. ШКЛЯНКА 5 СОТИКІВ (словами пять сотиків).

2. підставка прас.	6 сот.	7. ГАРНІТУР до білої кави на 6 осіб в чеській порцеляні	4.90 зол.
3. ШКЛЯНКА тонка	8 сот.		
4. ЧАРКА до горілки	9 сот.		
5. ЧАРКА до вина	14 сот.	8. СЕРВІСИ столові порцелянові на 6 ос. 24 штук від	зол. 20.—
6. ТАРІЛЬ фанко білий глиб.	15 сот.		

та великий вибір столових сервісів в чеській порцеляні по канково низьких цінах.
Найдешевший склад порцеляни, шкла і кухонної посудини.
Казимир Левицький
Львів, пл. Марійська 10.

— **Акція упорядкування доріг та осель.** У воєвідському уряді у Львові відбулася конференція повітових старостів львівського воєвідства. Обговорювано м. і. справи зв'язані з публичними роботами, що мають бути переведені в найширших розмірах. Воєвода Білик кладе великий натиск на упорядкування доріг і на зовнішній вигляд міських та сільських осель. Крім того обговорювано подрібно інвестиційні роботи, передбачені в урядовій програмі. Подібна конференція відбулася в Тернополі під проводом воєводи Маліцького.

— **В дні 12-го травня ц. р. не буде шкільної науки.** У зв'язку з другою річницею смерти марш. Пілсудського рішено, що день 12. травня ц. р. у школах буде вільний від науки. Молодь візьме тільки участь в заупокійних богослуженнях. В програму манїфестацій входить теж загальна 3-мінутова мовчанка.

ЦВІТИ на всілякі нагоди
Великий вибір — низькі ціни. 2—2
„НІЦЕА" АКАДЕМІЧНА 20. — ТЕЛЕФОН 112-02

— **З радія.** Львівська радіостація буде трансмітувати у вівторок 27. ц. м. в год. 12.50 відчит през. Мирона Луцького в українській мові п. н. „Освітня праця „Сільського Господаря"; тогож дня від год. 16.30 передаватиме концерт українського народнього хору ім. Лисенка під управою С. Сологуба. Хор відспіває такі пісні: 1) М. Лисенко — Туман хвилями лягає; 2) О. Кошиць — Ой, не шуми луже; 3) М. Леонтович — Дударик; 4) С. Сологуб — а) Верховино і б) Рано вранці я вставала; 5) М. Леонтович — Ой, устану я в понеділок; 6) Вязанка українських народних пісень.

— **Дністер виступив з берегів.** Із Станиславова повідомляють про вилив ріки Тисьменици, пчасти Дністра. Вода залила поля і пасовиська на просторі 150 гектарів.

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул. Кордецького 50,
Тел. 260-04. ПКО 503.051.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх красках
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в губах у всіх красках
ПАСТУ до підлоги „Французька маса" (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до біляни помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732

— **Вільні лікарські посади.** Бюро праці при окружній лікарській палаті у Львові повідомляє, що є вільні такі лікарські становища: 1) окружного лікаря в Печеніжині, Яблонові, Коршові, Рогатині, Малаховцях, Фриштаку і Дубні; 3) лікаря інтервіста в гарнізоновому шпиталі в Рівному; 4) лікаря кооперативи в Марковій; 5) директора шпиталю в Раві Мазовецькій і 6) директора шпиталю в Стрільні.

— **Пів міліона хорих на трахому.** На основі урядових даних стверджено, що в Польщі поверх пів міліона осіб хорі на трахому, звану також египетським запаленням очей. Це дуже важка недуга, що при недостаточному ліченні грозить недужому сліпотою. Тому що вона поширюється епідемічно, лікарі закликають компетентні чинники до енергійної боротьби з нею.

— **Арештовано 27 провокаторів.** В Бориславі арештовано 27 осіб за підбурювання безробітних до демонстрацій. Арештованих відставлено до вязниці в Дрогобичі.

НА СВЯТА
поручає найдешевше
білля мужеське і жіноче, панчохи, рукавички і т.п.
відома з дешевости фірма
„ПАЛАТА ПАНЧІХ" 1—3
Львів, Коперника 16 — проти кіна Коперник

— **Самогубство з причини комунізму.** 26-літній шлюсар Кутя у Фільварках під Бродами кинув до вогнища в кузні стару гранату, яка вибухла й тяжко його ранила. Перевезений до шпиталю він помер. Причиною самогубства було розчарування в комунізмі, якого він був великим прихильником.

Великий Театр
ВІД ВІВТІРКА ДНЯ 27. IV.
„Подвійна бухгальтерія"
з Адольфом Дмшою
Великий Театр

— **Ліквідують комуністичні штаби.** Поліція звернула увагу на комуністів, що у Варшаві та більших містах на провінції приготовлялися до 1-травневої акції. Зліквідовано багато комуністичних штабів. У Варшаві перевели ревізію а мешканні студента університету, Володимира Прусака, жида і знайшли багато комуністичних друків і значну готівку. В партійній касі було кільканадцять тисяч зол. і 1000 долярів, які сконфісковано.

Геморроїди
є причиною злого самопочування і т.п. Треба конечно усунути ті дошкульні недомагання. При геморроїдах вживаємо
Чопків **Anusol** -GOEDECKE-
Дістанете в аптеках
12 чопків 5 зол. — 6 чопків 3 зол.

— **Краєва хроніка.** В Козовій пов. Бережани на студента університету Герша Фріда напали якісь людці і так його побили, що він незабаром помер. — В Рипнім пов. Долина застрілився секретар збірної громади, інж. Ярослав Филипчак, з туги за жінкою, що живе у Варшаві. — На дорозі з Мелна до Стрілиськ Нових бобрецького повіту три бандити напали на Соломона Сороку, побили його й забрали 40 зол. та срібний годинник. — На Якова Фердинанда з Любші жидачівського повіту напали на дорозі під Облазницею три людці, один ударив його палицею по голові, а інші два забрали йому з воза два мішки з житом. — На терені громади Конюшки Сіманівські рудецького повіту хтось украв 6 дорогоказів, які знайдено біля Липин самбірського повіту. — При вул. Мишій в Перемишлі повісився робітник, посперечавшись зі своїм хлібодаєм. — Церкву в Сасі Дом. біля Горожанни Малої рудецького повіту обікрали злодії, забравши цінні предмети. — В Козовій пов. Бережани вбили невідомі справники гімназійного абсольвента і сіоністичного діяча Герша Фріда.

Якщо хочете
побажати Великодня на сторінках „Дїла" своїй рідні, приятелям і знайомим
спішіть
прислати побажання, бо приймаємо їх тільки до четверга 29. ц. м.
Побажання до 15 слів коштує 2 зол., кожне дальше слово по 20 сотиків.

— **З Польщі.** В Люблині страйкує кількасот робітників, занятих при публичних роботах. — На березі Вісли під Варшавою знайшли в піску трупа якогось мужчини. Біля нього лежав дамський пантофель на високім запятку. — Під селом Дуже Котліско пов. Кутно знайшли в кущах тіло молодої жінки в елегантній мужеській одежі. Є здогад, що її вбито деінде і привезено автом на місце. — В мисленицькому повіті зліквідовано шайку бандитів, що бушувала в краківському воєвідстві. Одного з них, Бенедикта Боруту застрілила поліція, тому що стріляв з револьверка.

САЛЯМАНДРА
Львів. ул. Легіонів 11.

Через свою знамениту якість здобули
ПАПЕРЦІ і ТУТКИ (ПОВНОВАТКИ)
„КАЛИНА"
СОТНІ - ТИСЯЧ ВІДБОРЦІВ.
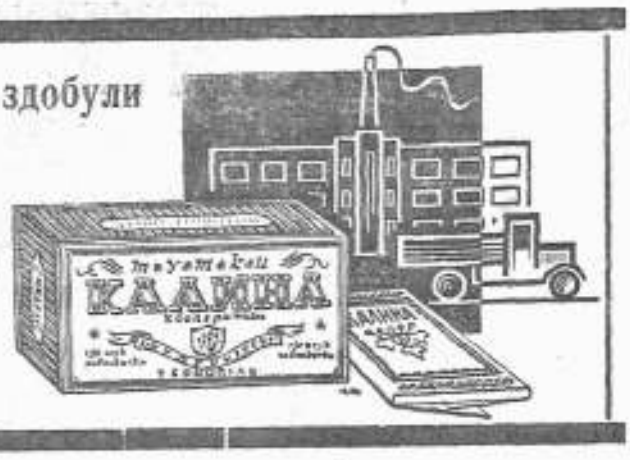

ВІДГУКИ ДНЯ.

Клопіт на старість.

Прийшов до мене в редакцію старший пан, представився і з місця почав:

— Ви, пане, спортовець?

— Бувший.

— Все одно. Але розумієтеся на спорті.

— Середньо. В скоках, бігах і дужанні сяк-так, у копаним мячі також, тільки нових „офсайтів" не розумію.

— О, бачу, що ви спец. Знаменито, чудово.

З черги запитав я:

— А ви...?...

— Надрадник.

— А ви, пане надрадніку, хотіліб може управляти якийсь спорт?

— Борони Боже! — зжахнувся надрадник. — Я людина старого покрою. За моїх часів була, пане-дію, кічка і дуже-дуже у великій тайні ли-

НА ЛІТНІЙ СЕЗОН солідно та елегантно виконує одяги ковеєцька робітня
Андрій Дуфанець
Пасаж Міколяша. Тел. 267-41.
На складі найновіші матеріяли постійно до вибору та готові імпрегновані плащі. 693 4—4

жви, чи — як ви тепер називаєте — совги. Я, пане мій, не тому прийшов до вас. Це так би сказати зовсім інтимна і чисто родинна справа.

— Вибачте, але я для вас чужий чоловік і не знаю, чи про такі інтимні...

— Саме ви можете дізнатись. А що це з ділянки спорту, то я передтим хотів упевнитись, чи розумієтесь на ньому.

— В такому разі слухаю!

Пан надрадник поправився на кріслі, протер окуляри і почав:

— Я вже двацять шість літ жонатий. Маю двоє дітей, дочку і сина, нічого собі діти, вчаться добре і загалом удалися. Жінка моя (з Лисиновських зпід Городенки!) господиня і мама — якої пошукати. Жили ми ввесь час тихо та згідливо, що аж сусіди завидували. І тепер не можу нарікати — все в порядку, але маю деякий клопіт...

— З панею?!

— Властиво так, а властиво ні. Тут річ у спорті. Бачите, моя жінка почала від року їздити на лещетах.

— Дуже гарно. Маємо К. Л. К., нехай пані влишеться, є чудовий захист у Славську.

— Говоріть своє. Мені не про те йде. Мені йде про жену, яко таку, про маму дітям.

— Алеж пане надраднику! Звідки такі чорні думки? Адже спорт не відбирає мужам жен, а дітям матерей!

— Кажете не відбирає. А ось читаю в чеських газетах: чеська спортсменка Ковбкова перейшла на хлопця. Ковбкова! — видно по закінченні назвища, що то вже замужна. А нараз — що?! Кажіть самі!? Думав я випадок, припадок, вибрик природи, але ні! Вчора читаю про якусь панну Сментковну, що одної днини стала паном Сментком. Пане мій, бійтеся Бога! До чого той спорт допровадить! А зрештою — про мене, нехай собі переходять і на птахів. Але я тут заінтересований. Моя жена так пристрасно вчиться лещет, що навіть у літі якусь „суху заправу" робить...

— Пане радниму, нема страху. Не перечу, щось у тім є правди, але не так страшно, як ви думаєте.

— Не штука вам говорити... Ви жонаті?

— Так.

— А ваша жінка спортменка?

— Ні!

— Ге, мудрагель. Тому можете про це спокійно медитувати. Але я, мій пане, не можу. Тут іде про жінку і матір. Уявіть собі, що одного дня, борони нас Господи, станеться нещастя. Що тоді? Діти тратять матір, я жінку, а бідна жінка стає над пропастю. Уявіть собі трагедію почувань і наших і її... А положення? Не знати, що робити!... Отже я прийшов запитатися вас, чи справді спорт так... так... скажім — так дивно впливає на жінок?

Що я мав відповісти? Що не впливає?.. А Ковбкова, а Сментковна!?... Врешті прийшла мені спасенна думка:

— Ваша пані їздить на лещетах, так? Пане надраднику. Лещетами їздиться в той спосіб, як чиститься підлогу на щітках. Коліб цей спорт мав якийсь вплив на зміну полу, то всі наші служниці давно поставалиб парубками.

— Рація! — скрикнув на радощах надрадник. — А я й не подумав. Дуже вам дякую.

Стиснув кріпко мою руку і пішов веселим кроком до дверей.

Галактіон Чіпка.

Зі судової салі.

СЛУЖНИЦЯ — ПИСЬМЕННИЦЕЮ.

Перед судом присяглих у Львові відбулась у пятницю 23. ц. м. розправа проти 26-тилітньої Марії Жуківної з Межиріча пов. Біла на Підляшшу. Прокуратор притягнув її до відповідальности за злочин державної зради по думці ст. 97. § 1. к. з. (приналежність до КПЗУ). Акт обвинувачення каже, що у травні 1936 р. підс. М. Жуківна — як довідалась поліція — приїхала з Варшави до Львова і замешкала в Андрія Волощука при вул. Личаківській ч. 106. Опісля виїхала до Брухович як служниця до Станислави Ковалевської. Дня 8. серпня 1936 р. Ковалевська повідомила поліцію, що її служниця Жуківна десь пропала. Поліція оглянула річи, що їх залишила Жуківна в Ковалевської і найшла ріжні записки та комуністичні реферати. Далі поліція устійнила, що Жуківна стрічалась з визначними членами комуністичної партії, між іншими з письменником Андрієм Гаврилюком, який сидить у Березі Картуській за комунізм. Підс. Жуківна заперечила вину. Призналась, що деякі рукописи є її власні, бо у вільних хвилинах пробувала пера.

Судді присяглі заперечили вину підс. Жуківної 6-ма голосами і на основі такого вердикту трибунал увільнив підс. Жуківну від вини і кари.

До Впов. Передплатників

Складанки П. К. О.

розсилаємо з нинішнім числом, якими просимо надсилати передплату на травень 1937 р.

АДМІНІСТРАЦІЯ.

З кіна.

Кіно „Касіно": „Сузі".

Молода, гарна льондонська кабаретова акторка Сузі (Джін Гарльов) не може найти праці, зате находить молодця, залюбленого в ній (Франшо Тон) та... небуденну пригоду. У день їхнього вінчання, незнайома жінка стріляє до новожен-

ВЕЛИКОДНІ ПІСНІ
знаменито виконані хором „СУРМА"
на плитах „СИРЕНА"

ця, а Сузі, проти якої звертаються усі докази вбивства, втікає до Парижа. Тут, підчас світової війни, находить вона „справжню любов" в особі знаменитого летуна (Гері Грант) і вважаючи себе вільною, виходить за нього заміж. Дуже зручно переведена інтрига, показує нам знову таємничу жінку, яка є шпигуном і цим разом закинула свої тенети на славного летуна. Виривае і перший чоловік Сузі, тепер також летун і спільно з нею відкриває таємницю незнайомої, яка колись робила атентат і на нього. Чудовими сценами повітряної боротьби кінчиться ця цікава фільма, в якій трое добрих артистів творить разом з Люісом Стоном знаменитий ансамбль.

Львівське пиво — цих двох слів досить
Львівське пиво — кожний знає і цінить,
Львівське пиво — з нього очі загорять,
Львівське пиво — напій і веселість свят.

Спорт.

ПРОГРАМА НЕДІЛЬНИХ ЗМАГАНЬ

Грище Сокола-Батька, год. 11. передпол. УРСК — Дністро (Винники). Мист. УСС.

Грище Сокола-Батька: год. 2.15 попол. товариські змагання: **Україна I Б — Графіна.**

Грище Погоні: год. 4.15 попол., змагання за мистецтво Окружної Ліги: **Україна — Норона (Самбір).**

Грище Р. К. С. год. 9. рано, змагання за мистецтво А-клясн: **Україна II. — Р. К. С. II;**

тамже: год. 11. передпол. **Р. К. С. — Ресовія.**

Грище Т. З. Р., год. 11. тов. змагання **Зоря — Сам. тогор.**

Грище при вул. Клепарівській, год. 1. вполудне, тов. змагання: **Стал — Голь.**

Останні вісти.

НОМІНАЦІЯ ВІЦЕМІН. СПРАВЕДЛИВОСТИ.

Президент Мосціцький іменував проф. університету ім. Ст. Баторого у Вильні Адама Хелмонського віцеміністром справедливости.

УСПІШНИЙ НАСТУП ПОВСТАНЦІВ.

Кореспондент Авасе повідомляє, що переможний похід військ ген. Франка тривав учора до пізна. В суботу рано національні війська наступали дальше долиною Арамайона. Вчора дійшли національні війська на 1 км. перед Ельоріо і заняли кілька горбів біля міста. Полонені оповідають, що ціле місто евакуоване. Ситуація червоних дуже важка та ледви чи довго зможуть вони ставити довший опір на лінії від горбів Ейхорта до океану. Також нац. літаки — як подає комунікат червоних — бомбардували сильно позиції червоних.

—o—

Свій до свого! ПЕРША НОВОВІДЧИНЕНА УКРАЇНСЬКА КРАМНИЦЯ
МАНУФАКТУРА
Станиславів, Ринок
(вл. Богдана Старуха)
Поручається ласкавій увазі українського громадянства Станиславівщини.

SAMODZIAŁY LESZCZKÓW
Найвибагливіші убрання
з Лещківського самоділу склад
„ЛЕЩКІВ" ЛЬВІВ КОПЕРНИКА 4

ШАФКОВІ КУФРИ

валізи, міхи на постіль, коробки на капелюхи та комірці, багажові вози по цінах найнижчих поручає

Робітня римарсько-галантерійна **Н. БАРЕР**

Львів, Сикстуська ч. 2, побіч ф-ми „Салямандра"

Театри.

Український Муз. Театр „Загроза" під арт. пров. **В. Блавацького.**

ГУРКА в. СТР.:

25. 4. Премєра. „Трафіка пані генеральової" — комедія Буш-Фекете.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича

БОРИЧІВ:

25. IV. Шарка.

26. IV. Шандарук.

27. IV. Довбуш (Чорногора в огні).

РУКАВИЧКИ шкіряні

імітація дамських шовкові у великім виборі — дуже дешево

ДІМ ВОЛІЧКИ — Львів

Сикстуська 2. — (побіч Брами).

Великий Театр:

Неділя, 25. IV. год. 3.30 попол. „Мадам Сан Жен". Год. 7.30 веч. „Професія пані Воррен".

Понеділок 26. IV. год. 7.30 веч. „Професія пані Воррен".

Вівторок 27. IV. год. 7.30 веч. Премєра! „Посвячена бухгальтерія" Гостинні виступи Адольфа Дзюні.

Найдешевше 266

скло, порцеляна, у столітній фірмі

ЯН КВЕСТ

ЛЬВІВ, РИНОК 37. — ТЕЛ 24 737

КІНА.

АПОЛЬО: „Дипльоматична жінка".

АТЛЯНТИК: „Кров на морі" з Моакухіном і Гарі Бавром.

ВАНДА: „Уроєний світ", „Тайна военної маринарки".

ГРАЖИНА: „Марія Башкірцева".

ЄВРОПА: „Теодора робить кар'єру".

КАСІНО: „Суді".

КОПЕРНИК: „Шлях до слави" з Фр. Марчом.

МАРУСЕНЬКА: „Шлях до слави" з Фр. Марчом.

МЕТРО: „Втеча", „Золото".

МІРАЖ: „Чорний орел".

МУЗА: „Ромео та Джульєта".

ПАЛАС: „Клюб жінок".

ПАН: „Відень, місто моїх мрій".

ПАКО: „Авдієнція в Іллі" з Мартою Еберт.

РАЙ: „Аля, не не лящюсь!"

СВІТ: „Сеньорїта в масці" та „Клеопатра".

СТИЛЬНЕ: „Обвинувачена" і ревія.

ТОН: „Непереможний Він" із Гейрі Купером.

УТІХА: „Залога" та ревія.

ХИМЕРА: „Москва-Шанхай" з Полею Негрі.

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(вул. Марійська 3.)

„Бані".

ШКІЛЬНУ ЛЄКТУРУ

позичає

„Vita" пл. Марійська 8

(будинок Шпрехера)

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Неділя, 25. квітня 1937.

БЕРЛІН (357) 10.30, 12.00 Музика, 19.00 Камер. музика, 20.00, 21.00 Весела китайська мельодія, БІЛГОРОД (437) 16.30, 19.00 Камер. музика, 19.30, 20.00 Пісні й арії, 20.30, 21.00 Весняний вечір, БУДАПЕШТ (550) 12.30 Оп. орк., 16.45 Скрипка, форт., 18.00 Сольо на гітарі, 18.45, 19.00 Циг. музика, ВІДЕНЬ (507) 11.45, 12.00 IX. Симфонія Бетовена, 15.40 Форт. квартет ес-дур Двожака, 17.30, 18.00 Розр. концерт. 20.00 Балади, 20.05, 21.00 Нар. драма, 22.30 Танк. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 9.00 Ваякурний поранок, орк., сол., 10.45 Шубертові пісні, 12.15 Оп. орк., 14.00 Для дітей, 20.30 21.00 „Тит" оп. Моцарта, КОШИЦІ (259) 10.25 Словацькі нар. пісні, 12.20 Концерт, 16.35 Пісні, 17.10 Циг. музика, 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.05, 18.00 „Все зібрано" оп. Цуколі, 19.50 Сценки, 21.00, 22.00 „Вало із Тоскана" оп. Рем. Бродас, МІНХЕН (405) 9.30 Соната цимбль Бетовена, 12.00 Військ. орк., 13.00 Концерт орк., 15.05 Фрагм. із смичк. квартетів Бетовена, Бородіна, Двожака Моцарта, 19.20 Веч. концерт, ПРАГА (470) 11.15 Балкові твори, 17.50 Вок. інстр. концерт, РАДІО ПАРІ (1648) 12.20 Реліґійна музика, 13.15, 15.00, 20.15 Сол. ресіталь 14.00 Для дітей, 15.15 Концерт рос. хору, 15.45 Вок. концерт, 16.00 „Буборун" гум. сценка Курталіна, 17.00, 18.00 „Синя пташка" авд. Метерлінка з муз. А. Вольфа, 19.00 Сценка, 20.30, 21.00 22.00 Театр Уяви, РІМ (421) 17.05, 18.00 „Ля філя ді Єфе" оперет. Дж. Карезімі на сол. голоси й орк., 19.50 Сценки, 20.40, 22.20 Розр. музика, 21.00 Солісти, ШТУТГАРТ (523) 20.00, 21.00 „Дер Вільдшіц" оп. Льорцінга.

Понеділок, 26. квітня 1937.

БЕРЛІН (357) 14.15 Розр. музика, 17.00 Шубертові пісні, Газель бас, 19.15 Соната h-дур Вебера у вик. І. Штрауса, БІЛГОРОД (437) 18.00 Орк. концерт, 20.00, 21.00, 22.00 Опера, БРАТИСЛАВА (259) 17.10 Для дітей, 17.40 Пісоньки, 19.25 Словацькі нар. пісні, БУДАПЕШТ (550) 13.30 Військ. орк., 18.30 Форт. ресіталь, 19.40 Сюїта, 20.20, 21.00 Циг. муз., 21.50, 20.00 Оп. орк., ВІДЕНЬ (507) 17.25 Пісні й арії, Герц сопр., 17.45 Форт., 20.00 Орк. концерт, 22.30 Соната на віол. і форт. Р. Штрауса, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 20.10 Форт. квартет г-модь Брамса, 21.00 Розр. концерт, 22.30 Нічна музика, КОШИЦІ (259) 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.15 Танк. музика, 19.00, 20.45 Розр. музика, 21.00 Вокально-інстр. концерт, 22.10 Камер. музика, МІНХЕН (405) 8.30, 9.00 Веселі мельодії, 12.00 Розр. концерт. 15.00 Для дітей, 16.30 Сопран і форт., 19.15 Пісні та балади Уланда співані й рецитовані, 20.10, 21.00 Вечір танку, ПРАГА (470) 12.35 Сальон. квартет, 16.10 Легка музика, 19.25, 19.55, 20.00 Концерт військ. орк., 21.00 Концерт орк., скрипка, 22.20 Скрипковий ресіталь, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 15.00, 18.45, 19.45 Сніп, 15.15 Вільшчеля, 15.30 Виклад із університету, 17.45 Вок. концерт, 18.30 Форт., 20.15 Скрипка, 20.30, 21.00, 21.30, 22.00 „Ля вітя бреве" оп. Де Фалл, РІМ (421) 17.15, 20.40 Розр. музика, 17.55 Рецитації.

Зол. 14'— ПАПІРОСНИЦІ

з правд. срібла тільки у ГРІНБЕРҐА, Сикстуська ч. 4.

Вівторок, 27. квітня 1937.

БЕРЛІН (357) 16.30 Весела авдиція, сопран, бас, 19.15 Нар. пісні, 20.10 Симф. музика на дуті інстр., 21.00 Розр. концерт, орк., сопран, БІЛГОРОД (437) 18.30 Сніп, БРАТИСЛАВА (259) 18.10 Сніп, БУДАПЕШТ (550) 13.30 Циг. музика, 17.00 Сальон. музика, 18.40 Сніп, 21.00 Танк. музика, ВІДЕНЬ (507) 12.00 Орк. концерт, 15.15 Для дітей, хор, 17.25 Сніп, Дрост сопран, 17.45 Форт., 21.15 Концерт військ. орк., 22.20 Форт. ресіталь Стеллі Ванг, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 1.00, 16.00 Музика, 18.00 Китиця гарних мельодій у вик. камер. хору, 20.10, 21.00 Давні й нові танки, орк., КОШИЦІ (259) 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.15 Камер. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Ліза Мілер" оп. Верди, МІНХЕН (405) 8.30, 9.00 Музика, 18.15 Розр. концерт, 15.00 Для дітей, 16.50 Солісти, ПРАГА (470) 17.10 Для дітей, 17.30,18.20 Солісти, 20.05, 21.00 Симф. концерт, 22.35 Смичк. квартет, РАДІОПАРІ (1648) 12.00 Рекламова музика, 13.15, 17.45, 18.45, 20.15, 20.45 Сніп, 17.30, 18.30, 20.30 Фортепіян, РІМ (421) 17.15 Танкова музика, 20.40 Розр. музика, 21.00 Комедія Піранделя, 22.15 Віденські вальси.

ЕЛЄГАНТНЕ, ДЕШЕВЕ

ВЗУТТЯ

ЖІНОЧЕ, МУЖЕСЬКЕ, ДІТОЧЕ

ПОРУЧАЄ

ІВАН БОРИС

ПЕРЕМИШЛЬ, РИНОК 2, тел. 1293.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Неділя, 25. квітня 1937.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для сіл: Хліборобська газетка, Музика з гр. пл., Актуальна хліборобська гутірка, 8.21 Музика з гр. пл., 8.27 Союзи передових господарств, 8.42 Ерінефайль: Прелюдія, гр. пл., 8.45 Програма на нині, 8.50 Ранішній денник, 9.00 Концерт орк., 9.45 Відпуст на св. Войтіха в Гнезні; музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Симфонічний поранок, орк., скрипка, 13.00 Золотничі мистецькі емалії, 14.00 Серед веселої скалківської громади, 14.30 Нар. капела, 15.05 „Шайне котеринка" пайвні образки на шкіл, В. Поля, 15.30 Для сіл: Ліс у нар. господарстві; Засів, словесно-муз. авд., Огляд ринків рільних продуктів, 16.20 Оперетове попурі, гр. пл., 16.45 Театр Уяви: „Вазь, що не відбувся" Я. Майслера, 17.15 Підвечірок при мікрофоні, мала орк., пісоньки, гітара, решітаєй, 18.10 Актуальна гутірка, 19.15 Мельодії у транскрипції Г. Мутона, сальон. орк., форт., 19.20 Концерт солістів, гр. пл., сп. гр. пл., 19.45 Літературні хвилини: „Відшайдений усміх" С. Богданської, 20.00 Пісні Шуберта (з „Гарної мельничарки"), Фішлар бас, форт., 20.20, 20.32 Спортові вістки, 20.40 Політичний огляд, 20.50 Вечірній денник, 21.00 „Авантура на Олімпі" вес. авд. Софії Налецької, з муз. Ерінн, 21.30 Форт. ресіталь Ярошевич-Гулявіцької 22.00 Данів хор, 22.00 Танкова музика з гр. пл.

Понеділок, 26. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Як птахи вють гнізда. Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Розр. концерт у вик. сальон. трія, 12.30 Від верстату до верстату, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Легка музика у вик. симф. орк., гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 З опер Вердія, гр. пл., 15.55 Суспільна гутірка, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Лєт: Мадярська рапсодія ф-дур, гр. пл., 16.15 Як повстали та що значать назвища, 16.30 Вокальні терцети, 17.00 Промислові ліцеї, 17.15 Л. Марчевський: фрагм. з муз. ілюстрація „Листопадової ночі" Вишнянського, „Сивого птаха" Метерлінка та „Несмертного князя" Кальдерона у вик. малої орк., 17.50 Кроніс і оказок, 18.00 Актуальна гутірка, 18.00, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Пісні у вик. Марії Львівської сопр., у супр. форт., 18.40 Як користуватися лік. помічю суси. обезпечальні, 18.50 На ярмарок, гутірка, 19.30 Маршарка грас, 20.05 Форт., 20.45 Веч. денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 „Лавровий листок" старосвітський куарт з муз. Монюшка та Судзінського, 21.30 Старообрядівці, хор, 22.00 Концерт оркестра, три фортепіяни; у перерві в год. 22.55 Ост. вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Вівторок, 27. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Казка про три сестрички, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Сальонова орхестра, 12.40 Полудневий денник, **12.50 Освітня праця „Сільського Господаря" гутірка, вик. през. Микон Луцький,** 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Жорж Буланже грає, гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Пісеньки у вик. Шмідта, гр. пл., 15.50 Оповідання для дітей: „Як повстала рисункова казка Мікі Маус". 16.00 Програма на завтра, 16.05 Людвіг Керубіні: „Анакреон", увертюра, гр. пл., 16.15 Скрипка ПКО, **16.30 Концерт Хору ім. Лисенка під дир. С. Сологуба,** 17.00 „Будні пп. Ковальських" говорена повість, 17.15 Концерт солістів, форт., сніп, 17.50 „Примирник" мовольог, 18.00 актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Грій, з гр. пл., 18.35 „Як треба читати" літер. варіє, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Традиціоналізм і революціоналізм, 19.20 Орк. концерт, 20.00 Муз. гутірка, 20.15 Симф. концерт, орк., хор; у перерві коло год. 21.15 Вечірній денник, Актуальна гут'рка, 22.20 Попістер і фабрикант повістей, 22.45 З Абрагамових оперетов, гр. пл.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89·33, 88·90, Долари американські 5.28·00, 5.25·50, долари канад. 5.28·00—5.25·50, Фльорени гол. 289·87—288·15, Франки фр. 23·49—23·33, Франки швайцарські 121·20—120·40, Фунти англ. 26·15—25·99, Гульдени данц. 100·20—99·80. Корони ч. 16·30—15·80. Кор. дан. 116·74—115·90, Кор. норв. 131·58—130·40, Корони шв. 134·68—133·70, Ліри італ. 24·30 — 23·50, Марки фінл. 11·56—11·00, Марки нім. 124·00—121·03, Шил. австр. 97·50—96·50. Марки нім. срібні 129, 126.

АкцП.

Банк Польський 100·25, Банк Торг. 45·00, Цукор 30·50, Дізельпон 13·35, 13·30, Остроцень 28·50, 28·00, Стараховичі 32·75, 32·90, Габербуш 36·00.

Тенденція дещо слабша.

Папери.

3 поз. інвест. 1 ем. 63·50, серія вепот. 2. ем. 64·50, серія вепот., 5 поживерс. 59·00, 59·50, 6 дол. 54·50, купон 6·77, 7 стабіл. 76·00, купон 3·97, 4 проц. пол. конгол. 55·50, 55·25, 54·00, 54·25, 54·00, три осъ дрібні 53·75, 53·50, 53·75, три ост. др.

Тенденція слабша.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 24. квітня н. р. кооперативом платитиме за яйцо Львів:

1 кг. масла десерового бльок. без опакування . . . . . 5.95 зол.
1 кг. масла десеров. бочкове та експ. включно з опакув. 3.00 „
молоко від 22. IV. ц.р. . 0.18—0·19 „
копа яєць . . . . . 2·60 „

Тенденція на масло, молоко та яйця сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що и дні 24. IV. н. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, яйцо подвіря птахомасарні „Al. C." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре ужиснені, повногруді тонсті 1.45 зол.
Курки молоді І. кл. тонсті без напливу на ногах від 1.80 кг. вагору 1.10 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

...МА „КЕРАМІКА", Львів, Галицька 3, шукає заступників до продажі порцеляни з українськими взорами. 711 2-3

ГОСПОДИНЯ на село, до дому самітного священника потрібна зараз на скромних умовинах. Зголош. до „Діла" під „Господиня на село". 725 :-:

МЕШКАННЯ

ЕМЕРИТ шукає німнати і кухні в передпокоєм від господаря. Зголошення вул. Голомба ч. 10. І. пов. Чабан. 712 :-:

КУПНО - ПРОДАЖА

ВІЛЛЯ з повним комфортом, госп. буд. дашками, садом і полем, усього коло 2 морґів на продаж у Дрогобичі. Інформ. Львів, Коперника 32. II. поверх у Стеня. на Добрянського. 734 1—2

ТРІЮМФ світової слави, машини до писання бюрові і валізкові продає Міхальський, Львів, Фредри 7. 618 4-6

МОТОЦИКЛІ TWN найновіші моделі на рік 1937 продає Міхальський, Львів, Фредри 7, тел. 207-43. На проспект долучити марку. 618 3—6

ЛЯМПА з двома полумінами ніклева — 6.—, **жарівки** від 5 ват. до 25 ват. — 0.70, голосник детекторовий — 5.—, **„Центральна жарівок"**, Львів, Ринок 21. 741 1-3

РІЖНІ

ЛІКАР-ДЕНТИСТ Пасс — Сапіги вісімдесятьох. Лабораторія зубів штучних, ціни знижені. 730

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, жіркові, проти усування матиці під гарантією виконує відоме **УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА,** Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 46-109

ОБУВУ на свята найдешевше поручає ф-рма „КРАХА" власник Й. Штрасер, Галицька 15 (в подвірю). **ДЕШЕВО БО В ПОДВІРЮ.** 662 6—10

БОН-ТОН вимагає чистої гардероби 9 комірців із пральні Кульчицького, Личаківська 117. 687 5—?

МОТОРОВЕР N S U Quick 98 см. двотактовий, двобіговий, вільний від податку 1 їзди — поручає Автоспорт, Львів, Словацького 2. Проспект за вкладанням почт. марки. 722 2-7

РОЗПИЛЯЧІ до кольонських вод направляє фірма „ТЕНЧІА". Львів, Рейтана 2. тел. 225-27. 142 1—10

МАҐАЗИН жіночої конфекції **Адольф Барт** Галицька 10, II. п. ЛЬВІВ
поручає НОВИНИ В ПЛАЩАХ, КОСТЮМАХ І СУКНЯХ

НЕ МАРНУЙ ЧАСУ ТА ЗДОРОВЛЯ при закупні споживчих товарів при вулиці Сербській. Зайди тільки до солідної фірми „Іра" — І. Козаків, при вулиці Кохановського ч. 7 або зателефонуй ч. 277-92, а дістанеш добрий і дешевий товар та будеш мати веселі свята. 705 3—5

ПЕРЕРІБКИ КОВДЕР 3.— у ДУБСА. Сикстуська 6. 575 7-10

АБАЖУРИ новочасні, Пілсудського 6. Тел. 255-33. 661 3—5

КОВДРИ — овеча вовна, постіль. Виробня ВАНК, пл. Марійська 6. 568 9-10

ФОРНІРИ І ДИКТИ, спеціяльність: форніри екзотичні **Брати Гельберг — Львів**, Панеңська 19, тел. 248-91. 627 5—5

НАЙЛІПШІ СТУДЕНТСЬКІ ШАПКИ поручає християнська виробня Яна Вітмана, Львів, Трибунальська 1. 650 4—5

НАПРАВА вічних пер „Прецизія" тепер Шайнохи і Рутовського 12. 638 6-10

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

Лікар „Народної Лічниці". Б. секундар Загального шпиталя. Спеціяліст внутрішніх недуг

Д-р Василь Кашубинський

ординує від 10—11 і 5—6 попол.
ЛЬВІВ, ГРУНВАЛЬДСЬКА 11 А.
691 Тел. 283-47. 2—3

Спеціяліст венеричних та шкірних недуг і лікарської косметики

Д-р ФІШЕР

б. довголітній лікар асистент дерматольог. клінік у Берліні, Відні та Празі
переїхав і ординує тепер від 9—1 і 3—7
ЛЬВІВ, ВУЛ. КІЛІНСЬКОГО 3.
напр. Віденської кавярні
Тел. 251-68. Сепаратові ждальні.

Жалюзії склепові всіх родів
також МЕТАЛЕВІ МЕБЛІ
поручає Фабрика „FABROL" Львів, вул. Б. Гольдмана 3. тел. 206-29
Ціни конкуренційні. Цінники на бажання.

Кравецький Сальон
М. Ґорбачинський і Син
Академічна 3. — Тел. 215-91
пригадує своїм П. Т. Клієнтам, що найвища пора подумати за літній сезон. — На складі найліпші матеріяли краєві та закордонні. Ціни доступні.

Моє поважання! як маєшся Директор Орест? що за гарне вбрання носиш, чистий „Англік", а де ти його купив? Що! Ти ще не знаєш, в одинокому укр. склепі **„МАНУФАКТУРА"** у Львові при пл. Капітульній ч. 3 і дешево.

Сензація Львова!!!
Галицький Маґазин Новин
Львів, Галицька 15
ДАЄ ЯК ПРЕМІЇ:

ЗАДУРНО КУПЕЛЕВИЙ РУЧНИК при закупні від зол. 30·—
ЗАДУРНО ПІВ ТУЗИНА ХУСТИНОК при закупні від зол. 40·—
ЗАДУРНО СТОЛОВИЙ ОБРУС при закупні від зол. 50·—
ЗАДУРНО БІЛЄТИ без жадної доплати при закупні від зол. 20·—

до КІН: Паляс, Атлянтік і Аполью на місця резервові або балькон а від зол. 5·— знижкові білєти до цих кін.

Повідомляємо, що дістали ми величезний транспорт найновіших вовняних матеріялів на сукні, костюми і плащі, які поручаємо по цінах ДУЖЕ НИЗЬКИХ.

У В А Г А! ПОВІДОМЛЯЄМО, що ДЕШЕВА ПРОДАЖА БІЛИХ ТОВАРІВ продовжена З ДАЛЬШОЮ ЗНИЖКОЮ ЦІН.
Приймаємо чеки Централі Обороту Товарового.

ВАРШАВА.
Незрівняний в якості пудер і крем
ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ
завдяки якому стає цера
ОКСАМИТНО-МАТОВА.
Ціна коробки з пушком зол. 1.25.
2910 53—?

„ЄЛЯ" торгівля кишок і різницького приладдя
Львів, ул. Різницька ч. 3.—Телефон ч. 106-60.
поручає: ПРИРОДНІ І ШТУЧНІ КИШКИ краєві і заграничні в найкращих гатунках та штучні кишки марки „U-DARM". Крім цього: консервові солі, фльоки (дерев'яні шпильки), барвники, різницькі непромакальні фартухи, варотатові каші, вредни до значення череди і т. п. — Гуртові ціни. — Заступників на провінцію шукаємо. 588 4—4

ҐАЛЬВАНІЯ
лямпи
ціни фабричні
Львів, Жулінського 11 а.
7—9

НІЩО ДИВНОГО
що всі радо купують всілякі білля мужеське, жіноче, дитяче і постелеве безпосередньо у фабриці
Пав, Львів, Сикстуська 1
Бо величезний вибір і знаменити гатунки.
Ціни низькі і постійні.

НА СВЯТА 9—10 купуйте тільки муштарду з фабрики **МІКА**
Львів, Городецька 21. Тел. 295-50

Перша Українська Швальня
„ЕМКА"
Львів, Личаківська 14. І. п.
Готове мужеське білля з добірних матеріялів у великому виборі. Замовлення з власних і добраних у робітні матеріялів виконується скоро і солідно. Конкуренційні ціни. 21—26

„ҐАЛЯНТЕРІЯ"
В. Дучкинський
Перемишль
Казимирівська 26
Єдине джерело наймодніших та тривалих галянтерійних — товарів —

ОГОЛОШЕННЯ.

Не стидайся!
як маєш пропуклину!!!
Піди до найстаршого на світі Заведення Спеціяльних Бандажів пропуклинових і черевних
М. Фрайліха, Львів, Городецька 35.
Там не ризикуєш ані гроша, як не відповідає Тобі бандаж, дістанеш зараз назад гроші

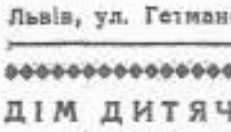
Непромакальні плахти
І. КОНРАД
Львів, ул. Гетманська 22, тел. 249-83

ДІМ ДИТЯЧОЇ КОНФЕКЦІЇ
„Рай Дитини"
І. ГІСС
Львів, вул. Рутовського ч. 1. (Дім Шпрехера).
Поручає дитячі вбрання, плащики для хлопців і дівчат та для студентів і студенток. Замовлення виконуємо в 24 год.
Ціни низькі конкуренційні.

На городи
всілякі штучні навози, лико, рафію, городові масти, карболінеум, фарби, лякери, покости,
всі купують найдешевше у
Яна Судгофа
у Львові, Ринок ч. 38,
(давніше Гібнер)
Ціннини даром. — Тел. 266-64. 1-2

МАТЕРІ!
Тямте, що кожна українська мати купує ВСЮ ДИТЯЧУ КОНФЕКЦІЮ ПО ФАБРИЧНИХ ЦІНАХ тільки в виробні „С Т Р І Й"
ЛЬВІВ, вул. СИКСТУСЬКА ч. 30.
Цим сповните своє гасло! 673 9-5

ХТО?!
хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідніший
ПЕРФУМЕРІЇ
С. ФЕДЕРА
Львів СИКСТУСЬКА 3
Філія КОПЕРНИКА 18а
Кожний покупець, що покличеться на оце оголошення „Діла" дістане ЗАДУРНО гарний дарунок.

Дротяні вклади до ліжок та задніні ліжка різних системів продає по найнижчих цінах фабрика фірми
ФРЕНКЕЛЬ І ЛІДЕР
Львів, Легіонів 25 в подвірю. Тел. 286-36.

Блощиці знищить радикально
СВІЧКА С-ГАЗ
„САНОС", Львів, Кн. Танської 3.
Всюди можна дістати інформації безплатно.

Іван Дрола
Інструктор Англійського крою,
Автор підручника крою
МУЖЕСЬКИЙ КРАВЕЦЬ
Львів, Ринок 19. II. пов.
Виконує першорядні мужеські одяги на підставі найновіших фасонів по безконкуренційних цінах. 12-13

ВЕСНА
і нове вбрання йдуть у парі! Нові взори та десені — постійно на складі.
На бажання висилаємо даром зразки товарів.
Висилковий Дім
Е. Ф. БОРИС
Перемишль
пч. скр. 185.

Цукорня „БЖІЛКА"
Ринок ч. 27
поручає 1—2
всякі вироби святочні в найліпшім ґатунку.

ЕКО
добірні батерії
вимагайте виробу одинокої української фабрики батерій Е К О у Львові — вул. Городецька 58. — Тел. 219-26.

За редакцію відповідає Олександер Костик Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Вівторок 27. квітня 1937. Ч. 92

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229—41.

Хто руйнує -- хто будує.
Оселя піонірів.
Зріст латинізму на Волині.
Присуд смерти у Луцьку.
Де ля Рок пропонує французький протикомуністичний фронт.
Ґерінґ приїхав до Риму.
Нова польсько-румунська конвенція.
Голод і терор у Більбао.
Гострий протест національного уряду проти Анґлії.
Загальні Збори „Сокола-Батька".
Велика матуральна афера у Львові.
Безбожнишька фільма за 400.000 рублів.
Спортова сторінка.

Ч. 92 (14.635). Львів, вівторок 27. квітня 1937 Орґан радикальної національної роботи Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060. Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не вертають.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячне . . . . . 5.00 зол.
Квартальне . . . . . 15.00 „
Піврічне . . . . . 30.00 „
Річне . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Ориг. Анґлійські Пальта
вовняні і непромакальні
продає просто консументам
ФАБРИКА УБРАНЬ
Рот і Рудерфер
Львів, Легіонів 3, І п.
(над кіном Паляс)

Французький протикомуністичний фронт пропонує де ля Рок.

На окружному зїзді французької суспільної партії в Аверонї полк. де ля Рок видвигнув ініціятиву великого протикомуністичного фронту, в якому обовязувала би така сама дисципліна, як у людовому фронті. Увійшли би туди всі партії, що стоять рішуче на протикомуністичному становищі.

ШВАЙЦАРСЬКІ СОЦІЯЛІСТИ ПОБОРЮЮТЬ КОМУНІЗМ, ФРАНЦУСЬКІ — СОЛІДАРИЗУЮТЬСЯ З НИМ.

У Швайцарії появився проект розвязати комуністичну партію; за тим висловився м. ін. соціялістичний кантон Нешатель; це довело до полеміки між французькою комуністичною та соціялістичною пресою. Голова комуністичної партії сенатор Кашен запитав на сторінках комуністичного щоденника „Юманіте", що на те французькі соціялісти? Начальний редактор соціялістичного „Популер-а" відповів, що французькі соціялісти осуджують таку постанову своїх швайцарських однодумців, але при тій нагоді поставив недискретне питання: **що думають французькі комуністи про переслідування в СССР?**

ПАРИСЬКІЙ ВИСТАВІ ЗАГРОЖУЄ ОКУПАЦІЙНИЙ СТРАЙК.

Французьке обєднання синдикатів будівельних робітників поставило французькому урядові низку домагань, м. ін. нової 10-міліярдової позички на великі публичні роботи. Тих домагань уряд Блюма рішуче не міг би виконати, тому уважають їх у Франції за чисто політичну демонстрацію. Положення остільки небезпечне, що будівельні робітники загрозили окупаційним страйком на паризькій виставі якщо їхні домагання не будуть виконані.

Французька преса дуже гостро виступає з того приводу проти комуністів, які ворохоблять робітництво. Преса звертається зі закликом до уряду Блюма, щоби він не лякався комуністів, лише виступив проти них гостро.

Гострий протест національного уряду проти Анґлії.

Радіостація зі Саляманки повідомляє: Уряд з Бургосу вніс якнайенергічніший протест проти того, що британські воєнні кораблі ескортували британські пароплави, що везли харчі до Більбао, унеможливлюючи цим способом національну блькаду кружлякові „Альміранте Сервера" та нарушуючи невтральність. Уряд з Бургосу домагається, щоби подібний інцидент не повторився.

Еспанські літаки унеможливлюють контролю побереж.

Валєнсійське міністерство маринарки і летунства повідомляє: Недалеко Барсельони **італійський контрторпедовець затримав англійський корабель-цистерну і здається, наказав йому змінити напрям. Кількинадцять червоних літаків вилетїло на відсіч під їхньою ослоною корабель-цистерна** приплив до Барсельони.

НАЦІОНАЛЬНА ФЛЬОТА АТАКУЄ.

Танжерська радіостація переловила вчора сигнал „С. О. С.!", що його надав червоний пароплав, якого заатакували національні кружляки „Канаріяс" і „Балєарес". Сигнал перервався, заки заатакований корабель вспів подати, де він є.

Генерал Кеїпо де Лляно повідомив, що національний кружляк „Канаріяс" змусив ворожий кружляк „Хаїме" І." причалити до мілини, віддаленої на 1.000 миль від південного еспанського побережа.

Баски відступають.

Авас повідомляє, що національні війська посунулись учора в долині Дуранга на шляху з Більбао до Еібару поза Верріз. **Національні війська здобули один по одному всі горбки** на лінії Ельорріо-Верріз. В їхні руки попали чималі припаси воєнного матеріялу, 3 полеві батерії 30 важких скорострілів та багато бранців.

В годині 17. 30 нац. війська **заняли становища на південь від Еібару, зовсім окружуючи Еібар;** опісля 20 літаків збомбардувало місто.

Національна радіостація зі Саляманки подає, що **в руки національних військ попала місцевість Верріз, що має велике стратегічне значіння. Національні частини зблизилися на кілька кільометрів до Дуранга.** Повторюючи ту вістку комунікат національного командування згадує також про здобуття сильно укріпленої гори Азконобієти

Червоні поспішно відступають у напрямі шляху Дуранго-Більбао, за ними сотки втікачів. Національні літаки переслідують ворога, завдаючи йому великі втрати.

Понад 100 вояків червоних військ перейшло під національне командування

ЗАЛІЗНИЧА СПОЛУКА З БІЛЬБАО ПЕРЕРВАНА.

Радіостація зі Саляманки повідомляє: Національні війська перервали залізницю Більбао—Сантандер, опісля шлях, що йде до Дуранго-Маркіна-Еібар.

ЩО НА ТЕ ЧЕРВОНІ?

Комунікат червоного командування подає, що на фронті Аляви червоні частини завзято боронилися проти частих наступів національних військ.

БОМБАРДУЮТЬ.

Авас повідомляє, що вчора пополудні червоні літаки збомбардували Малягу; чимало осіб згинуло і ранено. Валєнсійське міністерство летунства і маринарки подає, що червоне летунство збомбардувало національні становища в околиці Сержантед де Льора (північний відтинок), та в околиці Гуески. Понад Валєнсією перелетів національний літак, що скинув 3 бомби, з яких 2 впали в середмісті, вбиваючи одну особу. Вчора між 16. і 19. годиною впало на Мадрид 50 важких артилерійських стрілен. Убито лише 1 особу і ранено одну, бо населення пристосовується до приписів на випадок бомбардування.

ВИНО НА СВЯТА
в ціні від 3·40 зл. за фляшку
дістанете тільки 1—2
у крамницях Народної Торговлі у Львові і краю.

Хто руйнує - хто будує...

Львів, 26. квітня 1937.

До всіх дотеперішніх актів обвинувачення проти галицьких москвофілів типу кумпанії із воєнного „Галіцко-русскаво Комітета" і нинішнього РСО долучився ще один, мабуть найважчий: бо яка мова голосніша від мови цифер? Стаття інж. Юліяна Мудрака про нетри пущі, званої Народнім Домом у Львові, друкована у трьох останніх числах „Діла"", переступає далеко межі буденних публіцистичних міркувань на будь-яку актуальну тему. Ми звертали відразу увагу у редакційній примітці до тієї статті, що слід трактувати її, як документ: не слід забувати, що її Ш. Автор, голова теперішнього Тимчасового Виділу, рахувався буквально чи не з кожним словом, злагіднюючи тони й барви та не кажучи нічого, що моглоб викликати хоч найменші сумніви. І саме цю обставину треба мати на увазі при читанні його ревеляцій: коли він каже про „головокружні суми", видатковані п. Міхалом Бачинським, яких не можна розкусити й зрозуміти, коли він каже про „нечувану розтратність", коли не вспів стримувати свого обурення на руйників майна, зібраного у львівській частині датками всього народу, то треба справді жахатися всієї тієї руйницької роботи. Коли — бувало — українська преса била у дзвін тривоги, коли зокрема автор цих рядків намагався на сторінках рідної та польської преси алярмувати український та польський світ, чи пак його відповідальні чинники, тією скандалістикою, що твориться за комісарськими кулісами в інституті обскурантизму, яким став Народній Дім, — то посипались судові скарги, ба навіть фізичні побої за „особисту образу": кожне образливе слово підпадає під ригор і карного кодексу і кодексу чести, — але чи кожний з нас має такі нерви, як інж. Ю. Мудрак, щоб рахуватися із словами, коли річ іде про руйництво старої, великої, багатої, культурної всенародньої установи?! Пробіг: півтори міліона довгів в установі вартости двох міліонів! Шістьсот тисяч золотих за перебудову одної скромної і невеличкої салі, в якій нема ні поверхів, ні льож, ні оборотової сцени, ні глибоких куліс і магазинів! Десятки тисяч на збанкротовані ефемеридині „установи" в роді „Рольничого Союза", на домівки „русских дам", на посольські вибори і на все те, що по нинішній день є покрите густим серпанком таємниці. І ніяка санаційна комісія не вспіє докопатись до джерел тієї тайни, бо на її сторожі поставлені петрифіковані на посадах „русскі" урядовці, головно господин директор, про якого інж. Ю. Мудрак делікатно висловлюється, як про „співвинного у доведенні майна Н. Дому до стану нинішньої руїни".

Славити Бога — довголітньому процесові руйнування прийшов кінець, дарма, що — як кожний процес — має свої реперкусії: як не може вмить зупинитися розгонове коло, так і на терені Н. Дому довго ще з благодатей ста-

Єдиний християнський склад 593 10-20
ГОТОВИХ МУЖЕСЬКИХ ОДЯГІВ
СУКНА І МАТЕРІЯЛІВ НА ОДЯГИ
ТАДЕЙ ЦВЕТЛЕР тепер вул. Коперника ч. 5. Тел. 238-43.

рої ідеальної системи користатимуть ріжні „воспитателі" й деякі упривілеєні „русскі" чиншовники, які мабуть дозволять радше, щоб їх судово викинути з домівок, ніж щоби їх переконати про потребу платити комірне. Зате скінчилася дбайливо підтримувана легенда, що офіціяльний москвофільський табор був „проти комісарщини": це дуже вигідна тактика назовні бути „проти", а потихеньку смоктати „пособія", безаворотні позички, дарові помешкання, та в той спосіб партиципувати у вікопомній заслузі комісарщини п. Бачинського. Зате згідно з правдою було чимало москвофілів, які ще не належать до українського національного табору, приналежні до москвофільського світу з консерватизму чи з відсталости у процесі кристалізації національної думки, та які проте є людьми чесними й привязаними не тільки своїми кишенями до народу і до народнього майна: вони разом з українськими діячами повели були акцію, що завершується оце матеріяльною санацією Народнього Дому.

Як читали ми в останньому числі „Діла", ця санація може бути переведена тільки після випродажі поважної частини майна, тимчасового скасування бурси і т. д., і т. д., і то при передумові якоїсь полагоди залеглих податків (триста тисяч золотих!), яких п. Бачинський, по фаху скарбовий урядовець, справила не платив. Але щось таки ще з майна Народнього Дому залишиться. Зате дозволю собі згадати про той „санаційний плян", що про нього п. Ю. Мудрак із делікатности не казав: по місті ходять вперті поголоски, що москвофіли, включно з членом Тимчасового Виділу д-ром Хиляком, теперішнім головою РСО, мають такий санаційний плян Н. Дому, щоби... продати сам Народній Дім, себто камяницю при вул. Рутовського 22. та доми з вул. Вірменської і Корняктів. Калькуляція того „пляну" така, що „чистою" залишилась би камяниця при вул Курковій, яку вони, москвофіли, вважають на 100 відс. „своєю". Вся ментальність тих людей у такому пляні: коли не можна довше доїти, то краще продати все на бубон, аби не було мороки! Санація Народнього Дому — продажею Народнього Дому! „Як нам ні, то хай і вам ні..."

І тут доходимо до осередку справи: будуччини Народнього Дому. В чиї руки він попадеться? Яка доля стріне його після того, коли минеться тимчасовий і переходовий стан теперішньої адміністрації, яка бідкається над урятуванням останків із руїни? Не може бути двох думок, що Народній Дім у Львові не сміє попасти в руки людей із того табору, який той Народній Дім зруйнував. Якщо досі мав ще хто якісь юридичні сумніви (який судовий процес, що ведеться кількадесять літ, не накопичить „сумнівів"?!), то тепер ці сумніви напевне відпали: це вже не справа правничa, ані політична, ані культурна, ані престіжева, — це справа чести й здорового розуму. Хто руйнує, а хто будує — яскравий образ цього видний у трагічній історії Народнього Дому.

Але справа Народнього Дому вимагає формальної полагоди. Формальна полагода залежить від державної влади. Але з конкретним проектом полагоди мусять прийти українські чинники. Українські члени Тимчасового Виділу Н. Дому здають собі справу з своєї громадянської відповідальности. Інж. Ю. Мудрак безпосередньо звертається до гурту одиниць, які цією справою від літ близько цікавляться та більше чи менше докладно опановують її правну сторінку. Між ними названа може й незаслужено — моя особа. Не маючи ніякого уповноваження промовляти від того гурту названих п. Ю. Мудраком одиниць, серед яких є імена найстарших та найповажніших українських громадянських діячів, гадаю, що нема ніяких перешкод, щоб вони виготовили проєкт правно-формальної розв'язки проблеми Народнього Дому та разом із українськими політичними чинниками працювали над його реалізацією на славу інституції, що її український нарід здвигнув і присвятив українській культурі.

І. Кедрин.

ТЕКСТИЛЬНА ГУРТІВНЯ
поручає всілякі суконні матеріяли, що входять в обсяг здавати товарів з найліпших бельських фабрик на мужеські і жіночі одяги. Найнижчі ціни.
Ф-ма Шимон Бляйх
Львів, вул. Казимира Великого 7.
608 Тел. 250-96. 8—10

ОСЕЛЯ ПІОНІРІВ.

РЕПОРТАЖ З ЯВОРІВЩИНИ.

„Куди ви збуваєте ті всі домодільні вироби?" — питаю гостинних господарів, яворівських кооператорів, дякуючи за багаті інформації.

„Стрічали ви де у місті дядька, обвішаного кошиками, решетами, плетінками, забавками? Оце і є наш продавець — точніше один з наших продавців, що їх організує кооператива „Праця" у Наконечному.

„Далеко то?"

„Близько; Наконечне, до недавна окрема громада, тепер прилучене до Яворова, становить його передмістя. Цікаве передмістя — варто туди поїхати."

Справді варто. Ідемо простим гостинцем, на ліво тягнуться яворівські передмістя. „Кооператива „Праця" — читаю жовто-синій напис на одному будинку, що стоїть зараз коло шляху.

„Колись була в тому будинку коршма" — пояснює яворівський кооператор п. Кисло, що товаришить нам з Яворова.

ПІОНІРИ ПРОМИСЛУ.

Будинок замкнений, тому ідемо у глибину передмістя, щоби найти когось з кооператорів. Ідемо здовж млинівки, що широко розлилася між дорогою і греблею. В одному місці через млинівку перекинений гарненький місток, а за ним, на романтичній леваді серед дерев, пишається, відбиваючись у спокійному плесі, вілля — думаєте? Ні, лише фабрика, така собі звичайна фабрика з високим комином.

„Що воно такого?"

„Гарбарня".

„Чия?"

„Українська, кооперативна. А ось тут, по другому боці дороги канцелярія гарбарні. Зайдіть туди — може застанемо кого з управи".

Більша частина наших новіших промислових установ міститься в одній кімнаті, тому мені цікаво побачити українську фабрику, але таку „правдиву", з комином... Бюро гарбарні примістилось у звичайній сільській кімнаті, з невеличкими вікнами та великою печею. Наче символ тої справді рідної, справді своєї фабрики, що розложилася на леваді над річкою, як таір і гордощі місцевих людей.

Симпатичний старенький господар (шкода, що забув назвисько), якого мені представляють як основника гарбарні, оповідає: „...З малого починали ми, властиво з нічого. Якось раз не зародила бульба в околиці; от ми спровадили на гурт і заробили кілька соток. Примістилися в колишньому будинку кацапської читальні (що за експансія, думаю: там колишня коршма, тут колишня кацапська читальня!), закопали кілька бочок і почали виробляти юхту. Небавом у тому будинку забракло місця, тому ми тепер там робимо лише юхту, а для виробу боксу побудували напроти окремий фабричний будинок. Ледви місцимося в тих двох будинках — на канцелярію, як бачите, мусіли наймити кімнату в сусідній хаті.

Починали ми самі, робили як знали. Опісля вернулося двох наших односельчан, що покінчили політехніку на Чехословаччині — тоді віддали ми провід гарбарні їм."

Оба управителі гарбарні — інж. Матула, що кермує виробництвом та інж. Бик, що веде збут — показують мені фабричний будинок. Поволи, кількома етапами розбудовували його і ще дальше будуть розбудовувати: поширять будинок, уладять на стриху сушарню шкір з центральним огріванням.

Та вже тепер гарбарня робить поважне враження. Два величезні металеві кітли, ще якісь машини (яких призначення я забув негайно, як лише інжиніри мені пояснили).

„Яка сила те все порушує?" — питаю, а інжиніри отвирають двері сусідної кімнати, де гордо усадовилася ...могутня льокомобіля

„12 парових коней!"

ПІОНІРИ ТОРГОВЛІ.

Тимчасом надходять члени кооперативи „Праця", і ми змінюємо нашу розмову. Зрештою інж. Бик залишається дальше неоціненим інформатором — сипле фактами, цифрами і процентами, наче з рукава.

„Наша гарбарня — оповідає він — дає прожиток 14-ом людям: 11-ом робітникам, 2-ом інжинірам та 1-му технікові. Звичайно, далеко їй до того, щоби заабсорбувати всю подажу праці передмістя: поле у нас лихе, та й то мале його — не більше як 10 прц. родин проживає зі самого рільництва. Решта помагає собі домашнім промислом. Вартість річної промислової продукції Наконечного доходить до 80.000 золотих...."

„Вибачте, я чув, що населення Наконечного не продукує, лише збуває?"

„І одно і друге, хоч ніде правди діти, саме торговля-похатництво є специфічним заняттям наконечнян. Вони продають по всьому краю не лише власні вироби, але й продукцію домашнього промислу Яворова, Вільшаниці та кількох дальших місцевостей".

„Чи закуповують те все безпосередно від виробників?"

„Лише яких 10 осіб, що мають більше ініціятиви і — що головне — гроша. Решта „ланіків" (так зовуть у нас похатників) служила як продавці 8-ом жидівським гуртівникам з Яворова. Ще перед війною о. Венгринович намагався зорганізувати збут виробів домашнього промислу без жидівських посередників, та 1914 року все завмерло. Щойно в лютому 1935 р. наша кооператива взялася до тієї справи і то не без успіху. За ті два роки ми згуртували 60-ох похатників, що працюють для нас постійно, 120-ох продає сезоново. Більшість продає ще для жидів і не легко їх вирвати з жидівських рук, бо вони сидять у жидівській кишені. Щоб опанувати збут домашніх виробів, необхідно більших кредитів — та відкіль нам їх дістати? Дуже відчуваємо необхідність краєвої централі домашнього промислу..."

„Деж ті ваші похатники продають?"

„По всьому краю".

„Як туди дістаються?"

„Різно. Найбідніші та початкуючі йдуть пішки, несучи товар на плечах, вони не доходять дальше як 50 км. від Яворова. Інші розвозять товар фірами, деколи доїжджають навіть до Дрогобича, Тернополя. У дальші сторони їде похатник — як вони кажуть — „на тиждень" залізницею. Він замешкує в більшому місті а відтіля обіжджає околицю здебільша ровером. Залізницею їздить яких 3/4 похатників, фірою 1/5, решта ходить пішки. Наконечненського похатника стрінете всюди: в 5-ох містах ходить їх більше як по 10-ох, у Львові до сотки".

ЛЮДИ, ЩО НЕ ХОТЯТЬ ЖИВОТІТИ НА ЧВЕРТЬ-МОРГОВІЙ НИВЦІ.

„Чи багато їх є, тих ваших похатників..."

„Яких чотири сотки під цю пору".

„А давно вже ваше передмістя займається похатництвом?"

„Наші люди взялися до того діла під кінець першої половини минулого століття — тоді вигідно було торгувати 7 родин. Під кінець минулого століття було в Наконечнім яких 30-ох похатників, перед вибухом світової війни — до 50. І на вулицях Відня можна було тоді стрінути наших „лазіків". Та щойно по війні кинулись наконечненці масово ходити „на гендель"; ходять вже жінки, діти нижче 15-ох літ; часом з одної хати виїздить 4 особи. З року на рік збільшується скількість наших похатників на яких 5—10%".

„Видно, що добре заробляють".

„Не найкраще. Що може заробити такий білолаха, що вибирається пішки на 2 тижні з товаром вартости 30—40 золотих? Ще й до того половина заробітку йде на власне утримання,

дарма, що часом похатник живе не скромно а злиденно: цілий день на ногах, без ложки теплої страви; живуть вони спільно по кілька (у Львові 25!) у тісненькій станційці десь у сутеринах. Ті, що продають по дальших великих містах, заробляють більше і живуть краще, а інтелігентні, підприємчиві одиниці навіть добре. Нужда, тверда конечність, виганяє нашого похатника з під рідної стріхи, розвиває у нього ініціятиву, підприємчивість".

Справді нема злого, яке на добре не вийшло би. У селах з ліпшою землею всі корчово тримаються рідної нивки, не кидаються її навіть тоді, коли вона після кількох поколінь спадкоємців корчиться до 1/2 морга. Та нивка, та ілюзія варстату праці, стає кулею при нозі у духовому розвитку нашого селянина. Хто знає чи коли би наш селянин не мав того засобу злиденного прожитку, коли би і спадкове право замінило такий численний стан малоземельних псевдовласників на повних пролетарів, хто знає, чи тоді наше село не залило би було вже чужонаціонального міста хвилею загартованих піонірів торговлі та промислу. (гал.)

Загальні Збори Товариства „Сокіл-Батько".

В неділю 25. ц. м. відбулися у Львові Загальні Збори Сокола-Батька. Збори відкрив в год. 9.40 передполуднем голова **інж. М. Хроновят,** витаючи представників преси, відпоручників гнізд С.-Б. та фізичних членів (усіх 85). По відчитанні привіту від Союзу Українського Сокільства за кордоном і протоколу з попередніх Заг. Зборів доповнив голова друкований звіт з діяльности Старшини С.-Б. у „Сокільських Вістях" за квітень ц. р. (ч. 4.) Рахунковий звіт з діяльности склав заступник голови **О. Карпінський,** звіт Контр. Ком. зложив п. **І. Павлик.** З цих звітів присутні довідалися, що в діловому році вдалось заснувати **12 нових сок. гнізд.** Слід підкреслити, що при основуванні нових гнізд приходилось у кожному випадку платити коло 40 зол. коштів, бо т. зв. „відділів" С.-Б. не міг закладати тому, що влада не затвердила ще нових статутів. Заходом організаційної секції під проводом побр. М. Тріля оживлено деякі недіяльні гнізда. Таким чином удалося врятувати 39 гнізд, що стали здисциплінованими й діяльними членами С.-Б. Крім того були 32 поїздки до гнізд організаційного характеру і 63 поїздки інструкторського характеру для переведення вправ ,у тому 9 триденних повітових курсів. Тепер С.-Б обєднує 233 сокільських гнізд, себто 51 більше, ніж у 1935. р. У діловому році влада розвязала 4 сок. гнізда. С.-Б. не вдержує організаційних звязків з 22 гніздами, що їх виключено з організації за зломання дисципліни у звязку з інцидентом на здвизі в 1934 р.

Організаційна секція присвятила багато праці зміцненню і поглибленню діяльности гнізд. Тому опрацювала плян праці, що його Старшина С.-Б одобрила і затвердила. Згідно з цим пляном переведено між гніздами суперництво за назву найдіяльнішого і найкраще зорганізованого гнізда. Устійнено теж відповідну програму праці під назвою, „проби найкращого сокола-руховика", щоб таким чином принятнути членів (до 30. р. життя) до інтензивнішої діяльности. В діловому році принято 8.046 нових членів, відбулося 365 руханкових виступів, 383 спортових змагань, 445 культ.-освітніх імпрез, 383 спорт. змагань, 445 відчитів. Кожне гніздо відбуло пересічно по 278 годин сокільської руханки, 14 звітів та 12 засідань. Сокільська організація обєднує 22.474 осіб. Пересічно на гніздо припадало 96 одиниць (у 1935. р. 88 одиниць). Активних руховиків є в організації 13.370 осіб. Членську вкладку до С.-Б. вплатило в цілости 186 гнізд, частинно 17 гнізд. Виявом живучости і розмаху сокільської організації в 1936. р. було 8 окружних і багато районових сокільських свят. Поза межами краю існують українські сокільські гнізда у Чехословаччині, Франції та Аргентині. Назагал праця організації йшла правильним шляхом, хоч стрічала чималі перешкоди і то не лише від органів влади, але теж з огляду на недостачу відповідних руховень, уладжених грищ, вишколених інструкторських сил та потрібного приладдя. Щоб виповнити цю недостачу, потрібно на це довшого часу і гроша. В кожному випадку сокільська організація в 1936. р. значно поступила наперед і поглибила свою діяльність. Передовсім замітне це в тіловиховній ділянці, що виказує аріст годин сокільської руханки, збільшення руханкового приладдя та числа руханкових і спортових імпрез.

Хорі на цукрицю! 2—3

НА СВЯТА поручаємо

бабки, лакоминки, торти, тіста і всілякі споживчі артикули

тільки у фірмі „LEBROSE"

Львів, Шайнохи 3, тел. 290-79

замовлення з провінції виконуємо відворотно

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА" Ч. 20.

ЛЮБОВ ГУМЕНЮК-ЛУЦІВ. 3

Батькові імянини.

Хотів зімняти Олексіїв лист і кинути його в піч, але здержало його безмірно стурбоване жіночне обличчя. Коли на коридорі роздались гомінкі голоси та сміхи, тихцем вийшов з кухні.

За хвилину вся хата професора Матійчука замінилась у вулик. Катря бігала, сміялася з чогонебудь. Надя здіймала лінивим рухом футро у передпокою, а Петро й Андрій чистили черевики біля порога і перекидались словами.

Після цього всі з мамою ввійшли у кімнату. Професор Матійчук був такий розсіяний, що ловив свідомістю ледви деякі моменти, слова, та рухи рідні, що повагом, святочно відбувала щорічною, родинну церемонію. Памятав, що треба жінку поцілувати у руку і щось відповісти на її побажання. Надиного чола (кучері дуже гостро пахли бузком) торкнувся губами, синам стиснув руки — — і також мабуть поцілувався з ними. Відтак сів і тупо дивився на блискучий, металевий каламар — дарунок від Наді.

У вухах серед цього переливалось: „справоздане", „пан керовнік", „поседзене"... Курив одну папіроску за другою і загостреною увагою помічав все, що діялося довкола. Був як реконвалесцент після довгої недуги, що чутко реагує на всі життєві явища. Простежив, що Андрій чемно, поважно сидить біля стола і „мило" погладжує зачіску мягким рухом своєї дужої, виспортованої долоні.

Зате Петро неймовірно дразнив його своєю шапкою набакир і простягнутими аж на другий бік стола ногами. Іскорки нахабности у очах вичікували ,що він тільки жде, аби хточебудь звернув йому увагу на його нечемну поведінку.

Професор Матійчук робив у гадках замітки щодо цього всього і мучився, дожидаючи святочного, імянинового обіду.

Біленька скатерть на столі та тарілки у руках Катриних, що безупину всміхалася, прояснили дещо хмарний настрій. Пані Юлія (як дуже спочував він їй!) піддержувала як могла його слабеньку іскорку, була ввесь час у такім напруженні, аж руки тремтіли у неї. Несміливо підсувала теми до балачок, хитро покидала такі, що могли бути небезпечні. Вона також деколи слухала дискусій.

Надя їла поволі, ковтаючи малесенькими шматочками і залюбки приглядалася бранзолетці на своїй руці. Батько розказував дещо з актуальної політики — сини докидували по слові — кожний на свій лад.

Сяк-так проходив час аж до компоту з помаранч, що Катря принесла на стіл. На його вид Надя сплеснула у руки і з міною знавця, лінивo протягуючи слова, сказала:

— Страшенне люблю! І поправді скажу вам, ніколи не жалую труду, щоб зварити собі його, кажуть, вітамін пребогато у помаранчах!

Мама ввічливо всміхнулася і потакнула головою.

Але Петро. Боже великий! Варто було бачити, яка їдка іронія присіла тоді на його скривлених губах! Дивився на сестру, як на щось безглузде та жалюгідне. Ніким не вяжучись, стукав пальцем по столі, аж тарілки дзенькотіли.

— Ах, ти цяця! Дивіться: вітамін дошукується, смакує... У тебе завжди були такі буржуйські навички, аж гидко! Ех, тебе би трохи...

Пані Юлія даремне штовхала його ногою попід стіл — була у розпуці, доглянувши на чоловікових висках неспокійне тремтіння.

Надя почервоніла і гордовито закотила губи. Набирала помаранчевого компоту так поволеньки, аж усім остогидло.

— Но, ти з твоїми ідеями!... Якже ти думаєш, як важко працюю і мені треба раціонально відживлятись. Нераз мій керовнік каже, що здоровля треба шанувати... і я не з тих, що собі жалують!

Професор Матійчук глянув на дочку, відорвавши очі від своєї тарілки, та зараз повернув їх на давне місце. Петро ввесь час усміхався — радше глумливо кривив губи і був момент, коли хотів мабуть з досадою плюнути на долівку, але стрінувся з маминим поглядом і тільки свиснув.

— Но, но, шануйся, набирай манєр — прийде час, виженем — — цяця ти!

Як літній вітрець війнуло несміливе, мамине: Петрусю змилуйся! Діти, що з вами сьогодні?!

Андрій давно хотів щось говорити та зважився аж тоді, як після обіду Катря принесла чай. Присунув крісло ближче до Наді і поклав руку на її довгі пальці, що бавилися ножем.

— Надька, я давно хотів тебе дещо спитати, але нехай уже нині... щоб не забулось...!

Кинула на нього уже роздратованим поглядом:

— Щось нове...?! Прошу дуже! Я вже така нині поденервована, що більш і не треба!

Андрій трохи винувато всміхнувся.

— Ні Надька, я нічого... тільки бачиш я хотів би знати, чому ти покинула передплачувати часопис?! І ще одно: чи ти цього року нічого не післала інвалідам?! Тиж завжди так памятала про них!?!

У Наді дрібно заклiпали повіки, але вона затиснула уста й не піддалась. Сердито відсунула братову руку від себе.

— Я не мушу оправдуватись перед тобою зі своїх вчинків. Це ти повинен зрозуміти, але нехай, нині у нас такий святочний день (глянула роблено — ласкаво на батька) що зроблю це! Отже: у мене тепер порожно у кишені, я не можу довший час робити ніяких більших видатків. Погадай тільки, скільки коштував мій побут у Гдині минулого року в літку!?!

(Докінчення буде.)

Оголошення українських установ, підприємств та святочні побажання

Повідомлення!

до святочного числа „Діла" приймаємо **тільки до четверга 29. ц. м.** 12. година вполудне

Тіловиховною діяльністю сокільської організації кермує Старшина С.-Б. при допомозі фахових секцій: руханкової, спортової, лещетарської і начальництва вправ для С.-Б. та сокільських гнізд у Львові. Слід згадати, що Старшина С. Б. затвердила проект IV. Краєвого Здвигу, який відбудеться у 1938. р. З цією метою спеціяльна комісія під проводом проф. Ст. Гайдучка провірила та одобрила здвигові вправи. Варто теж згадати, що з площі С-Б. користало в діловому році 14.901 молоді і вперше в 1936. р. площа дала надвишку (3.93 зол.)

СПРАВА ВИКУПНА „УКРАЇНСЬКОГО ГОРОДУ".

В діловому році Старшина С-Б. сплатила довжникам решту довгу в сумі 860 ам. дол., так, що тепер є вже повноправним посідачем у цілости викуплених 14 паїв, що перебрала була на себе обовязок їх викупити. Старшина С.-Б. вивязалась тут як слід і супроти спільників і супроти українського громадянства, що до 31. грудня 1936. р. склало 105.510.44 зол. на викупно „Українського Городу". В руках спільників залишилося ще 6 паїв, себто коло 3.600 сяжнів, що творять з 14-ти викупленими паями одну цілість. Старшина С.-Б. в порозумінні з представниками українського громадянства і центральними установами рішилась викупити і цих 6 паїв. Справу ускладнює домагання спільників, щоб негайно заплатити їм ще дуже поважну суму (к. 60.000 зол.), бо у противному випадку будуть примушені збути їх у чужі руки. Отже положення С.-Б. дійсно важке, але Старшину піддержує на дусі щедра жертвенність українського громадянства, яке в 1936. р. склало на цю ціль 12.111.72 зол. Отже саме українське краєве громадянство, яке в 1936. р. склало кругло 56 прц. цілої збірки, не зважаючи на важкі часи, доказало, що ставить справу викупна решти площі дуже престіжево. Зза кордону відгукнулись на поклик С.-Б. передовсім українські соколи у Чехословаччині.

Вкінці слід згадати, що наклад „Сокільських Вістей зріс з 1.500 примірників у грудні 1935. р. до 3.200 примірників у 1936. р. і вдержався на цьому рівні. Діловий 1936. рік є для „С.-В." переломовим роком теж під фінансовим оглядом, бо перший раз за час свого істнування дали 62.48 зол. надвишки.

З рахункового звіту присутні довідалися, що білянс С.-Б. за 1936. р. замкнено невеликою надвишкою в сумі 529.04 зол.

Над звітами розвинулася оживлена тригодинна дискусія, в якій забирало голос 12 побратимів, Ім відповідав І. заступник голови дир. А. Палій та інж. М. Хроновят. Збори одноголосно признали абсолюторію Старшині С.-Б. за її діяльність.

Нова Старшина на 1937. р. вибрана в такому складі: **голова — інж. Михайло Хроновят, І. заст. голови — дир. Андрій Палій, ІІ. заст. голови — Олександер Карпінський; члени Старшини: Людомир Огоновський, д-р Петро Прибитківський, інж. Іван Свірський, д-р Ігор Федів, інж. Михайло Ковальчук та Іванна Ничай; заступники членів Старшини: Мирослав Бурачинський, Матвій Данчевський, Роман Кашубинський, Юліян Романів. Провідники вправ: Олег Вальчик, Осип Козачок, Володимир Тихоліз, Дарія Сіяк. Провірна Комісія: Іван Павлик, Петро Фарина, Ярослав Стебновський.**

В справі нових типів ліцеїв.

КОНФЕРЕНЦІЯ РОДИЧІВ УЧНІВ ФІЛІЇ ДЕРЖ. ГІМНАЗІЇ У ЛЬВОВІ.

Виділ „Батьківського Кружка" при філії державної гімназії з українською мовою навчання у Львові скликав усіх родичів учнів цього заведення на **конференцію** в дні 25. квітня ц. р. до великої салі „Української Бесіди" в справі прийняття відповідних постанов у звязку з творенням нових ліцеїв. На цю конференцію явилося поверх 100 родичів та опікунів.

Збори отворила голова „Батьківського Кружка" п. **Стефанія Филиповичева,** покликуючи до проводу **д-ра Маріяна Паньчишина** і на секретаря **радн. Степана Гладишовського.**

Реферат про організацію ліцеїв і потреби українського громадянства виголосив посол **Володимир Кузьмович,** який докладно представив присутнім усі типи нових ліцеїв, подаючи при тім вказівки на практичні сторони кожного типу нових шкіл та вказуючи типи, необхідні для української суспільности взагалі та для Філії держ. гімназії зокрема.

Над виголошеним рефератом вивязалась річева дискусія, в якій забирали голос: дир. Филипович, радн. Товариницький, дир. Лещій, о. дир. д-р Михайло Залеський, ред. Таранько, д-р Пачовський та інші.

На основі цієї дискусії конференція вирішила, щоб „Батьківський Кружок" предложив Кураторії Л. Ш. О. **меморіял у справі креування при тутешньому заведенні двох самостійних ліцеальних виділів, а саме: клясичного і природничого,** ставляючи відповідну резолюцію, яку зібрані одноголосно приняли й одобрили.

В тій цілі на внесення ред. Таранька вибрано делегацію, зложену з голови „Б. К." п. Ст. Филиповичевої, д-ра Паньчишина й емер. старости п. І. Голюки, яка має меморіял „Б. Кружка" предложити п. кураторові Гадомському. Делегацію поведе пос. Кузьмович.

Численна приявність родичів на тому зібранні була наглядним доказом, яка важна є справа нових типів ліцеїв, відповідних потребам нашого громадянства. Тому шкільна влада повинна мати на увазі домагання родичів при вирішуванні відповідних виділів ліцеальних при наших гімназіях.

доставляє
батерійні і мережні радіоприймачі найкращої якости на догідних умовинах.

НОВИНА: Детекторові голосники на провінцію.

Замовляти безпосередньо у нашій крамниці, або письменно:

„e-comp" Львів, ул. Сикстуська 29. тел. 203-30.

„e-comp"
Українська Виробня Радіоприймачів

Комунікат про побут мін. Бека в Букарешті.

НОВА ПОЛЬСЬКО-РУМУНСЬКА КОНВЕНЦІЯ.

Румунський уряд оголосив комунікат про візиту мін. Бека, в якому стверджує, що мін. Бек відбув в міністром закордонних справ Румунії Антонеску низку розмов про теперішню міжнародню ситуацію взаємин Польщі з Румунією в іншими краями та інші справи, що цікавлять обі держави Ці розмови йшли в дуже щирій атмосфері; виявилося, що погляди обох міністрів в нічому не ріжняться та що тісна співпраця обох країв розвивається під знаком довіря і приязни. Дальше оба міністри з вдоволенням стверднли, що не зважаючи на деякі ускладнення політичного характеру є всі вигляди на стабілізацію мира в Европі. Оба міністри погодилися, що необхідно належно використати польсько-румунську конвенцію про інтелектуальну співпрацю та рішили посвятити окрему увагу співпраці польських і румунських організацій, що займаються вихованням молоді.

Крім цього оба міністри розглядали низку господарських питань важних для обох країв і ствердили, що заключений мин. року торговельний договір оживив польсько-румунський товарообмін.

Мін. Бек підписав з мін. Антонеску конвенцію про оживлення пасажирського й туристичного руху між Польщею і Румунією, що дає паспортові та візові полекші.

За два золоті цілий місяць

Станислав Рикер

фризієрський мистець

ул. Валова 11 а.

поручає вибагливий мужеський і жіночий салькон. Абонамент на голення 2·— зол. **Тривна ондуляція найліпша 7 зол.** — Манікір 50 сот. — Водна ондуляція з миттям тільки зол. 1·50. — Брови та вії 80 сот. 3—7

Герінґ приїхав до Риму.

Пруський премієр міністрів ген. Герінґ приїхав нині в год. 6.45 рано до Риму. На двірці повитали його німецький амбасадор і летунський аташе.

РОЗМОВИ МІН. ЧІЯНА.

Італійський міністр закординних справ Чіяно, вернувшись з Венеції, довший час говорив з дипльоматичним представником Німеччини, Мадяршини та Югославії.

—o—

По широкому світі.

У французькому департаменті Сен е Оаз загрожує страйк 10.000 рільних робітників. Працедавці погрожують, що на випадок страйку, не засіють пілі.

Німецька влада завісила орган німецького епископату „Католішес Кірхенблят".

Англійські автобусові шофери в Льондоні заждали під загрозою страйку, щоб їм обмежити скількість годин праці. З огляду на недалеку коронацію дирекція автобусів запропонувала щоби предложити ту справу арбітражеві щойно за місяць.

В американських самоходових фабриках Форда в Річмонді покінчився страйк.

НА ВЕСНУ! НА СВЯТА!

Всі носять обуву і панчохи найкращі і найдешевші

731 2—2

з фірми Bata

Легіонів 29.
Галицька 9.
Городецька 50.

Дальші бої на індійському пограниччі.

Англійська кінnота, що очищує Вазірістан, стрінула в долині Хайсофа спротив загонів факіра з Іпі; дійшло до перестрілки. — Зревольтовані племена заатакували село Дераїс Мільхауд, зрабували склепи і схопили двох мешканців.

—o—

Великий Театр

щодня
„Подвійна бухгальтерія"
з Адольфом Димшою

Великий Театр

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Герльси смерти.

„Потребую герльсів, які не бояться смерти. Добра платня. Заповнений вигідний прожиток". На це цікаве оголошення зголосилося 400 дівчат із найкращого товариства. 400 дівчат виявило готовість за відповідний гонорар фліртувати зі смертю. З цієї скількости тільки 4 мали те щастя, що їх залангажували. Вони не нарікають на безробіття. Останніми часами ця „смертельна бригада" має величезний попит".

Мотоцикль жене у скаженому темпі вогкою від дощу дорогою серед нічної темряви. За ним жене авто... Погоня серед мовчазливої ночі. Гарна, ясноволоса дівчина сидить на гарному сідлі і час від часу стріляє поза себе з револьвера у напрямі розгоненого авта. Втеча злочинця зі своєю любовницею. Раптом у ясному світлі рефлекторів вирнули живі постаті на дорозі. Серединою вулиці їхав нога за ногою віз запряжений у пару волів. Вимінути на вузькій дорозі не було куди. Лице мотоцикліста і його товаришки стало смертельно бліде а на лицях детективів в авті заблисло вдоволення, тріюмфальна усмішка. У найближчій хвилині віхав мотоцикль та авто повним розгоном на вантажний віз. Кілька осіб полетіло у придорожний рів і за секунду авто, мотор і віз спалахнули вогнем.

„У фільмі все можливе" — скаже дехто недовірчиво.

Фільмовці мусять уже самі про те старатися, щоб такі сцени кінчились без ніякої життєвої небезпеки. Залобки говоримо про знамениті фотомонтажі, про мініятурні моделі, про різні тріки і багато людей переконаних, що правдивих автомобілевих катастроф ніколи не фільмують. Одначе, коли хтось мав би змогу книгу гонорарів якого небудь фільмового підприємства переглянути, переконався б, що гонорарі для „герльсів смерти" та „аматорів смерти" творять дуже поважну рубрику. Змальована на вступі катастрофа правдива і її виконавці дістали потрійну платню за її бравурне виконання.

Вічна гра зі смертю.

— Запитайте колинебудь Діяну, чи така очайдушна погоня не є правдивою приємністю — говорив до цікавого журналіста рутинований „Ґадець смерти" Діксон Флінт, представляючи йому молоду, гарну жінку, яка була його товаришкою бодай у тузині різних несамовитих їзд. Справді Діяна Брови вважає свою професію незвичайно приємною. Вона була колись балєтницею, але швидко переконалась, що з парою гарних стрункіх ніг та все однаковою усмішкою важко зробити кар'єру. Тепер заробляє вона учетверо більше, як давніше і має ще крім цього змогу вгасити свою спрагу сензаційних пригод.

— Котра дівчина не хотілаб хочби раз у житті відбути таку стрімголовну їзду в невідоме — говорила вона захоплена. Я завжди захоплююсь такими новими пригодами. Хоч тепер маю уже відповідну рутину, кожного разу ще зворушуюсь. Знаю, що мені нічого злого не станеться. Зате турбується вже Флінт і фільмове підприємство. Ми виконуємо наше завдання без жаху, а всі катастрофи справді правдиві. Коли хтось приготований на нещасливий випадок і знає докладно коли наступить удар, тоді небезпеку редукується до мінімум. Причиною смерти в більшости автомобілевих катастроф є саме те, що у вирішній хвилині люди тратять розвагу".

Дівчина казала правду. Її сензаційні пописи тільки виглядають такі жахливі, в дійсности вони не такі дуже небезпечні. Інша річ, що вона радше зі скромности не хотіла сказати, що такі пригоди в авті всежтаки є вічним фліртом із смертю.

„Рискуй кожного дня"

Діксон Флінт дає працю чотирьом герльсам. Всі вони гарні, стрункі, гнучкі і звинні та інтелігентні. Їх щоденна рутина вимагає не тільки автомобілевих ударів. Вони працюють не тільки для фільми... Є ще десятки різних інших способів заробити гроші для таких постійних кандидатів на смерть. Нпр. проби з новопатентованими легкопадами.

— „Безпека гарантована" — каже Жанна Корфакс, спеціялістка від таких експериментів. „На випадок нефункціонування відірвати гарантійну картку і принести назад". — Ви смієтесь? Я справді мусіла одного разу легкопад віднести, бо він не функціонував. Для певности я прийняла тоді два легкопади і другий вспіла ще у відповідний час відчинити і щасливо причалила на землю. Тільки палець собі звихнула. Позатим все йде гладко.

Треба мати золоту терпеливість, щоб стати з покликання таким кандидатом на смерть. Ці дівчата не журились нічим. За їх важку працю їм добре платили, автім Діксон Флінт не був ніяким ворожбитом. Він знав як поводитись серед небезпеки і тому теж відповідно свою „бригаду смерти" тренував, щоб її таким робом забезпечити перед нещасливими випадками. Його гаслом є: „Рискуй кожного дня. Його учениці мусять кожного дня заправлятись до свого карколомного мистецтва, тому мусять привикати до наглих ситуацій, до холоднокровности і т. д. Щоденна лекція складається з плавання, бігання, з перелазів крізь мури, скоки з палаючих домів, розгонених коней, авт та інших подібних вправ. Найтяжчою вправою, яка вироблює холоднокровність та відвагу, є „стоячий модель". Одна з дівчат мусить непорушно як німа статуя стояти, а її товариші й товаришки кидають у дошку за її плечима гострими ножами і стрілами. Звичайний цирковий попис.

Бій під водою і зіскок із літака.

Едита й Елінора, чорноброві товаришки Жанни й Діяни є теж неменше вдоволені зі своєї професії. Вони вважають це незвичайною приємністю, коли напр. якийсь шпигун викине їх із літака, коли хтось витруне з розгоненого поїзду, або коли якась гарна суперниця почастує котрунебудь ударом приклалу юріса по голові. Вони навчились при Флінті рискувати своєю головою, не зважаючи, що кожний такий експеримент може покінчитись нещастям. Найкращим прикладом був для них сам Діксон Флінт, який дав себе знокаутувати боксерському мистцеві світа, боровся з морською потворою під водою і злетів зі своїм літаком на якийсь самітний дім.

— Треба тільки вміти зловити відповідну хвилину — каже він завжди сміючись. — Коли катастрофа літака уладжена, щоб у відповідним моменті зіскочити, все піде якслід. Треба зміти забезпечитись.

Щодо забезпечення, то ніяке обезпеченеве товариство не хоче обезпечити його життя. Хочби він платив пятьдесятьпроцентову премію. Тому мусить він сам дбати про свою безпеку, коли в еластичнім гумовім робітничім одязі вискакує у хвилині автомобілевої катастрофи крізь бічницю авта до найближчого рова. Хоч Флінт і його герльси говорили з усмішкою про небезпеку, то всеж таки одної правдивої небезпеки вони лякались.

— Ми можемо на все зважитись, все для нас пустяки — заявили вони всі одностайно — тільки залобитись або заручитись ми не можемо.

Бо найбільшою небезпекою для них є любов...

ЦВІТИ на всілякі нагоди
Великий вибір — низькі ціни. :—2
„НІЦЕА" АКАДЕМІЧНА 20. — ТЕЛЕФОН 112-02

З МАРТИНОВИЧІВ
ОЛЕНА, ФРАНЦІСКА
Строконова
вдова
упокоїлася в Бозі, приявши Найсв. Тайни, дня 25. квітня 1937. р. в 84. р. життя.
Похорони відбудуться вівторок, дня 27-го квітня 1937. р. в годині 4-ій пополудні з Крипти Костела св. Єлисавети на Янівський цвинтар, на які запрошують Своїх і Знайомих
Син, Сінова, Внуки та Родина.

ДЕ НАЙБІЛЬШЕ ЧУЖИНЦІВ?

Згідно з одним звідомленням міжнародного уряду праці число чужинців у різних краях було в 1930. р. 28,900.000 при населенні землі приблизно в числі двох міліярдів. У Злучених Державах було тоді 6,300.000 чужинців, у Франції 6,6 відсотків, У Швайцарії 8,7, а ще в 1910. р. було їх там 14, 8 відсотків. У Швайцарії завжди було найбільше чужинців. Немало там перебувало й українців, хоч „Ню Діджест" з січня 1937. р. про нас не згадує.

Але цікаво завважити, що найбільше поза границями було британських громадян, бо 1910. р. 4,685.091, а 1930. р. 4,115.049. В тім разі поза границями своїх держав жило 2,250.099 німців та 1,717.876 французів.

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА І Ска
у Львові, вул. Кордецького 50,
Тел. 26 0-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх краскаx
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в тубах у всіх краскаx
ПАСТУ до підлоги „Французька маса" (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до біляння помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732

КАПЕЛЮХИ-ЛІЛІПУТИ.

Славна авторка нових креацій жіночої моди п-і Агне задемонструвала перед кількома днями в одним льондонським магазині найновіші моделі капелюхів. Англійські часописи назвали ці капелюшки ліліпутами, бо вони такі малі, що треба їх причіпати до волосся, щоб вони втримались на голові. Зручно розміщені дротики будуть облекшувати причіпку капелюшків. Головною їх прикметою буде те, що вони будуть незвичайно легкі, дешеві і відслонятимуть цілу гарну жіночу зачіску.

Кожна свідома господиня
3—7
вживає до **печива**
тільки дріжджевого порошку
і ваніліневого цукру та ароматів
кооп. „ПЛАСТ".

ОБРАЖЕНІ ІХ КОРОЛІВСЬКІ ВЕЛИЧНОСТИ.

Трьох королів образилось тому, що вони не дістали запрошення на англійську коронацію. Один із них король Куррага, більше знаний під іменем короля Білля, вважає себе королем австралійських аборигенів. Його предки витали капітана Кука. Другий — це король Юрій, начальник вимерлого вже австралійського племени Ляракеяб і третій — це король Маріянна, володар острова Дарвіна.

На свята
ВИНА ТОКАЙСЬКІ, УГОРСЬКІ
тільки у винарні
MAGYAR CSARDA
Львів, 3. Мая 11 А. Тел. 238-30
Відвідуйте нашу угорську винарню. 1—3

СПОРТОВА СТОРІНКА.

КРАЄВИЙ БІГ НАВПРОСТЕЦЬ.

В неділю 25. ц. м. відбувся в Отрию краєвий біг навпростець УСС. До цих змагань стануло д. багато змагунів з краю і Львова. Траса бігу для мужчин була 5 км., для жінок 1 км.

В бігу мужчин переміг **Варцаба УССК Львів**, який здобув на власність чашу „Нового Часу". 2) Гаврилюк (Черлянський) 18:49,3. 3) Залізняк (УССК) 19:17. 4) Савчак (Плай-Отрий) 19:26. 5) Соколовський (УССК) 19:17. 6) Матійчук (УССК) 19:32. 7) Сліпко (Черник). 8) Стебельський (УССК). 9) Питляр (УССК).

Гурткова перше місце добув У. С. С. К. Зголошених до бігу було 32; стартувало 20. Траса бігу була плоска, легка.

Біг жінок 1 км. У бігу жінок на 1 км., що до нього стануло 8 змагунок перемогла: 1) **Адріянович (УССК) 5:01,8.** 2) Опарінська (Сокіл.-Кол.) 5:08. 3) Крива (УССК) 5:06,7. 4) Сорока (УССК). 5) Унятицька (РШ — Уніятиці). 6) Тарновецька (С.-Кол.).

УКРАЇНА — КОРОНА (САМБІР) 4:1 (3:1).

Єдина користь із цих змагань це те, що Україна здобула 2 пункти і помітно висунулась на перше місце в табелі. Ні сама гра України, ні брутальність гостей, ні тимбільше неспортова, дикі вигуки частини публики не могли нікого аматора копаного мяча вдоволити.

На адресу тієї частини глядачів, які не вміють опанувати свого палкого темпераменту і кожне невдоволення в гострої гри противника чи помилки судді (переважно в їх уяві!) вкладовують у дикі вигуки і свистах — дамо одну заввагу. Своїй дружині цим вони не помогуть, болю розбитих любимців не зменшать, але своєю неспортовою поведінкою можуть колись спричинити дуже легко уневажнення змагань та інші позавані наслідки для власної дружини, як господаря змагань. Можна заохочувати свою дружину до гри, одначе не слід робити зі спортових змагань циркового видовища. На окрему згадку заслуговує теж самбірська дружина, яка свої технічні й тактичні недостачі відбивала собі розбоями.

До цих змагань виступила Україна у такому складі: Гуцул, Сарегота, Воробець; Скоцень, Пазуник, Краєвський; Магоцький, Скоцень II., Міхльош, Хомишинець і Максимів. Розбитого у Римені Петрова заступив доволі добре Хомишинець, добрий технік, мудрий тактик і неабиякий стрілець, тільки рішуче за повільний. Щоб він міг стати направду повновартісним грачем, мусить подбати за кращий старт та пробоївість. Скоцень, як завжди, найгрізніший під воротами, при тім з Магоцьким вносить до гри багато життя й рухливости. Міхльош д. повільний, був постійно позаду та непотрібно гайнував багато часу на зайві дрібнінги. Як тактик без заміту. Магоцький кращий від Максимова, але не мав щастя у стрілах. Стрілив багато, та цим разом за мало „центрував". Максимів за довго придержував мяч. Під ворота підходив доволі легко, але губив часто мяч, або також забував, що його головна завдання подати мяч до середини. Лінія помочі краща, як на попередніх змаганнях, очевидно за винятком Скоцени І., який дорівнював грачам Корони розбоями (на око страшними, на ділі нешкідливими для противника, зате небезпечними для України). Прикру несподіванку зробив Краєвський, який крім одного промаху (до речі: цей промах коштував утрату воріт) грав на цій новій позиції дуже добре. Краєвський дав доказ, що як захоче, то може грати не тільки амбітно, але й мудро. Його неділька гра була зразком, як добрий помічник повинен грати: розбивати акції противника та спомагати свій напад добрими мячами. Середущий Пазуник тимраз кращий і можна мати надію, що при лінійній загрозі та змагові рутині стане повновартісним середущим помічником.

Цим разом ролю Ахілевої пяти відограла оборона, яка грала за мало енергійно. Іноді оборонці вирувалась так далеко до переду, що витворювалась велика прогалина між обороною та воротарем. Гуцул добрий, але забагато хапливався подібно вільних Штаєрмана.

Корона виглядала доволі блідо. Найкраще ще грала поміч та оба крилові. Другий воротар грав краще від першого. Спортове вироблення грачів, зокрема „семіота" Штаєрмана, не дуже прикладне.

Хід гри: Перших 20 хвилин рівнорядна гра. Корона переводить кілька гарних акцій, на шести — без успіху. У 18. хв. Хомишинець дістає мяч від Міхльоша, випускає ідеально Скоценя II., який вблизька добуває перші ворота. Але кілька хвилин пізніше лівий крайній Корони, необтяжений Краєвським, утікає і з близької віддалі стріляє скіово під поперечку. На цьому кінчиться гра гостей і починається їх повне у розбоях. Лівий помічник Корони фавлює гостро Краєвського, за що дістає від судді упомнення. Україна добуває другі ворота: знову Скоцень II. із подання Хомишинця. Вислід першої половини устійнює Хомишинець. Скоцень знищує воротаря з воріт, подає мяч горою Хомишинцеві, який спокійним волеєм пласує його до порожніх воріт.

У другій половині весь час перевага України, яка навіть тоді, коли розбитого Краєвського заносять із грища, не випускає ініціятиви зі своїх рук. Одинокі ворота добуває тоді Україна в 10. хв. знову зі стрілу Скоценя. Магоцький і Максимів мали ще кілька чудових нагод підвищити вислід, але стріли їх ішли або в аут або в руки воротаря.

Розбиття Краєвського вилилось непрізне.

Суддюван п. Гловач з Перемишля зовсім добре, хоч вигуки частини глядачів могли навіть найспокійнішого судію вивести з рівноваги. Глядачів приблизно 1.500.

УКРАЇНА II — Р. К. С. 3:2 (1:2).

Змагання за мист. А-кляси відбулись на розмоклім грищі. В першій половині рівнорядна гра, у другій перевага України. Ворота для України здобули Скоцень 2 і Малюха з карного.

ГРАФІКА — УКРАЇНА III 2:1.

Гарний успіх молодої дружини України з Б-класовим противником.

ТАБЕЛЯ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ

1. Україна	**13**	**20**	**6**	**50.14**
2. Чорні	12	20	4	35:21
3. Ресовія	12	19	5	41:17
4. Гасмонея	11	13	9	12:10
5. Р. К. С.	11	11	11	20:20
6. Чувай	10	10	10	25:31
7. Огнісько	11	10	12	19:32
8. Корона	12	9	15	14:25
9. Погонь І б	11	8	14	21:29
10. Польонія	10	7	13	11:18
11. Лехія	11	5	17	12:21
12. П. Сокул	12	4	20	19:41

МИСТЕЦТВА УСС.

Змагання за футб. мистецтво УСС-у дали такі вислідн: **Богун — Чорноморці (3:0 (в.о.), УРСК—Дніпро 0:3 (0:0), Буй-Тур — Тризуб 2:2 (1:1).**

Несподіванкою є поразка УРСК-у в Дніпром на своєму грищі. Чорноморці імовірно рахували свою секцію. Буй-тур по рівнорядній грі зремісував із Тризубом — причому ворота для перших здобули Юрчик в одинадцятім й Олексевич, — для Тризуба Спольсмний.

ДЕРЖАВНА ЛІГА

КРАКІВ. **Вісла — Погонь 2:0 (1:0).** До цих змагань виступила Погонь у сильно ослабленому складі. Вісла виграла заслужено, бо була кращою дружиною від Погоні.

ВАРШАВА. **Рух Варшавянка 4:2 (2:2).** Варшавянка програла на своїм грищі.

КАТОВИЦЬ. **А. К. С. — Краковія 2:1 (1:0).** Рівнорядна гра обох дружин.

ЛОДЗЬ. **Варта — ЛКС 2:1 (1:1).** Варта переважала весь час і виграла заслужено.

ВИСЛІДИ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

ЛЬВІВ. **Ресовія — Р. К. С. 3:0 (1:0).** Р. К. С. був дружиною ліпшою, але напад не вмів стрілити в найлогічніших позиціях.

ЛЬВІВ. **Чорні — II. Сокіл 4:4 (4:0).** Несподіваний вислід! Чорні стратили один пункт із останньою в табелі дружиною.

ЛЬВІВ. **Погонь Іб — Лехія 2:2 (1:0).** Погонь була технічно краща і повинна була виграти. Лехія грала дуже гостро.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Польонія — Гасмонея 1:1 (0:0).** Гасмонея вирвала Польонії дорогоцінний пункт на її власнім грищі.

СТАНИСЛАВІВСЬКА А-КЛЯСА.

Раз Два Три — Пролом 2:1 (1:0.

Перші весінні змагання за мистецтво А-класи програв Пролом незаслужено, бо був технічно ліпшою дружиною. Ворота для Пролому здобув Андрійшин з вільного. Суддював п. Маркевич слабо.

Ревера — Гірка 1:1 (0:0).

Перед цими змаганнями відбувалась догравка мечу з осінньої руди, яка дала вислід 0:0. Мистецький мечу також повінчався нерішеним вислідом.

Інші вислідн: Раз Два Три II. — Пролом II. 6:0 (2:0). Гірка II. — Ревера II. 2:1, Адміра — Гакоах 2:1.

ЛЬВІВСЬКА А-КЛЯСА.

Світязь — Зеніт 4:0 (2:0).
З. З. К. — Знесінченка 2:1 (1:0).
Т. С. Л. — Львовянка 1:0 (0:0).

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

САМБІР. **Дністер — Млот 3:1 (2:1).** Змагання за мистецтво Б-кл. виграв заслужено Дністер, у якому д. добре грала поміч і Глухий II. в нападі. Ворота для Дністра здобув Глухий 2 і Прик.

ДРОГОБИЧ. **Погонь (Стрий) — Юнак 6:1 (1:1).**

БОРИСЛАВ. **Кольма — Чувай 3:3.**

КОЛЕСА РОВЕРИ
найкращої марки
„ДНІСТЕР" „Tour de France" „Birmingham" і інші
поручає перший і єдиний український
склад роверів кооп. „ПЛАСТ"
ЛЬВІВ, ГОРОДЕЦЬКА 95
ФІЛІЯ, ЛЬВІВ, РУСЬКА 3

ТЕРНОПІЛЬ. **Поділля — Краси 0:0**

Товариські змагання двох місцевих суперників скінчились нерішеним висліком. Гра взагал вирівнана, одначе в другій половині Поділля запропащує кілька певних позицій.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Сян комб. — Електрівня 8:2 (3:2)**

До цих змагань виступив Сян тільки з 4 грачами першої дружини і переміг високо Б-класового противника. Ворота для Сяну здобули: Партика 3, Буш 2, Турко і Гринишин.

БРОДИ. **Богун — Стшелєц 2:1.**

Богун виступив до цих змагань у відмолодженому складі, заграв амбітно і виграв заслужено змагання.

ЛЬВІВ. **Степ — Голь 0:0.**

Хоч Степ виступив у резервовому складі, всеж таки повинен був виграти.

ЛЬВІВ. **Зоря — Святогор 4:1 (3:1).**

Зоря перемогла заслужено дружину „русинів". Ворота для Зорі здобув Крушельницький.

ВІДЕНСЬКА ЛІГА.

Адміра — Постспорт 1:1.
Австрія — Гакоах 6:2.
Спортклюб — Рапід 1:1.
Ф. Ц. Він — Вакер 2:2.
Ф. А. К. — Лібертас 2:1.

ЧЕСЬКА ДЕРЖАВНА ЛІГА.

СК Пльзень — Русь 1:0.
Простєйов — Спарта 6:1!!.
Братислава — Вікторія Жіжков 4:1.
Славія — Наход 4:1.
Жіденіце — Вікторія Пльзень 3:2.
Кладно — Мор Славія 3:0.

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТ У ПРАЗІ.

ПРАГА. **Український В. С. — S. A. S. 8:0 (1:0).**

Дня 20. ц. м. відбулися у Празі другі в черги змагання за мистецтво високих шкіл. Українці вбігли на грище у своїх жовто-блакитних одягах, установились по середині і привітали чисельну українську й чеську публіку одноразовим „гараєд". Змагання закінчились повною перемогою українців. У першій половині чехи були комбінаційно у перевазі. Проте наші нападники часто обстрілювали ворота С. А. С., але ворота були наче зачаровані. Мяч навіть в таких позиціях, з яких здавалося, мусить бути гол, попадав воротареві в руки або завертався якимсь чудом назад до грища. У цій фазі гри чехи добре тримались і робили напади на ворота українців. Зате у другій половині гри настав очікуваний оборот. Голі падали один за одним. Ціла дружина грала цілий час на половині противника, так, що наш воротар не мав ні одного мяча. Тяжко когось хвалити; при добрій і певній грі оборони й помочі все таки вибивався Уланів Нар., в атаку Гарасимів О. й Уланів Алекс. Голі дали: Уланів Ал. 3, Зимовик 2, Гарасимів О., Уланів Н. і Чернихівський по 1.

ЛЕГКОАТЛЕТИЧНІ ЗМАГАННЯ ЗА ПЕРШЕНСТВО ПЕРЕМИСЬКОЇ ПІДОКРУГИ.

В Перемишлі відбулися легкоатлетичні змагання в галі за першенство перемиської підокруги, при участі перемиських і провінціональних клюбів. Сян виставив до цих змагань 8 змагунів. Поодинокі вислідн такі:

Біг на 50 км. Стартувало 12 змагунів. До фіналу закваліфікувалися усі чотири змагуни Сяну, займаючи в ньому два перші місця, 4 і 5-те, а саме: 1. Славський — час 6.3; 2. Гібалевич — 6.4; 4. Вінницький, 5. Турко.

Скок у довжінь з місця. Стартувало 14 змагунів. Третє місце занив Вінницький 2.57 м., четверте Славський.

Куля: Стартувало 7 змагунів, в тому 3 Сяновяків. Перше місце добув Славський стусаном 11.17 м. Друге Плагта 10.12.

Скок у довжінь з розбігом: До фіналу закваліфікувалось 4 Сяновяків. Славський здобув третє місце скоком 5.92 м., 4. Гібалевич 5.75 м., 5. Турко, 6. Войтович.

Скок вгору з розбігом: Друге місце добув Войтович скоком 1.62 метра.

Гінці 4 х 50: Перше місце Сян в часі 27.9. Друге місце Польонія.

В загальній пунктації І. місце добула Польонія — 22 пункти; II. Сян — 19 пкт.; III. Чувай — 6 пкт.; IV. Жураківка — 5 пкт.; V. Гагібор — 1 пкт.

Роман Маркіян Мажевський

інж.-лісник і б. дес. УГА .

по довгій і важкій недузі, по принятю Найсвятіших Тайн, упокоївся в Бозі 25 квітня 1937. р. у Львові в 37. р. життя.

Похорони відбудуться в Делятині в середу 28. квітня 1937. р. в год. 8. рано.

На цей сумний обряд запрошують Свояків та Приятелів у повному горі

Дружина, донечка і сестра.

НАКОЛЕСНІ ВНУТРІШНЬО-КЛЮБОВІ ЗМАГАННЯ УКРАЇНИ.

В неділю 25. ц. м. передпол. відбулися внутрішньо-клюбові змагання наколесників С. Т. „Україна" на віддалі 40 км. В змаганнях брало участь 10 наколесників, в того 3-ох ліценціованих (кл. А) і 7-ох неліценціованих. Переможцем вийшов **1. Стефанин (ліц.) в часі 25:15. Дальші місця заняли 2. Цимбала (ліц.) — 1:29, 3. Ганишин (неліц.) — 1:30,40, 4. Лата, 5. Демцух (обв неліценціовані)**

ГОЛОД І ТЕРОР У БІЛЬБАО.

З Більбао повідомляють до Лісбони, що у звязку з появою на мурах міста написів із зазивом до здачі — влада стосує гострий терор. Розстріляно дуже багато осіб підозріяних в уміщенні цих написів. Недостача харчів та всіх продуктів першої потреби дається дошкульно в знаки. Ціни харчів сильно зросли.

СТУДЕНТСЬКІ СПРАВИ.

З ДІЯЛЬНОСТИ СТУДЕНТІВ ЕКСПОРТІВКИ.

Самодопомогове Т-во Українських Студентів Академії Заграничної Торговлі у Львові — це молода організація, що має за собою ледви один рік істнування, бо засновано його щойно в січні 1936. р. Т-во, що поставило собі за ціль самодопомоговою акцією і співжиттям членів згуртувати українських студентів експортівки та спрямувати їхні зацікавлення у напрямі розбудови українського господ. життя, почало свою діяльність без ніяких фондів на найнеобхідніші потреби. І тут з грошевою допомогою прийшли йому такі наші установи як: „Земельний Банк", „Дністер", „Карпатія" та „Маслосоюз". Всеж таки ці датки і вібрані вкладки не дозволили розвинути ширшої допомогової акції. Вона обмежилась лише до незначних зворотних позичок членам, здебільша на іспитові такси.

Зате на інших ділянках управа повела живішу діяльність: уладжувала підготовні передіспитові курси, дискусійні вечорі з рефератами; заложила підручну бібліотеку і ввесь час удержувала читальню часописів. Щоб пізнати важніші наші промислові станиці, члени Т-ва відбули кільканацять прогульок до українських фабрик у Львові. Крім того управа інтервеніювала за членами у ректораті школи, зокрема інтервеніювала в справі відсунення оплат.

Недавні Загальні Збори Т-ва (в березні ц. р.) вибрали нову управу, яка дає запоруку, що поведе працю для добра Т-ва і всіх його членів.

НОВИНКИ.

— **Пємо тільки лімонядку і воду содову „Здоровля"**, бо це найліпший і найздоровіший виріб. 1—3 758

— **Нова крамниця Маслосоюзу у Львові.** На домагання гостей Маслосоюз відкрив нову крамницю при вул. Личаківській 6. 21/50

— **Найкращі великодні листівки** для святочних побажань С. Гординського та інші дістанете **ТІЛЬКИ в Союзному Базарі, Львів, Руська 20.**

— **Найкращі лиси, пелеринки** виконує і поручає **Ю. Глушевський, пл. Капітульва ч. 3.,** тел. 254-46. Приймаю футра літом до перехования.

— **VI Зїзд Українських Природників і Лікарів** відбудеться в днях 16—17 травня ц. р. у Львові в салях Наукового Товариства ім. Шевченка. Організаційний Комітет розіслав уже запрошення і програму Зїзду. Реклямації пересилати на адресу Комітету, Львів, Чарнецького 24., Природничий Музей. Окрім надрукованих в програмі відбудуться ще такі реферати: 1) д-р В. Брадігер — План українського підручника зоольогії для І. гімн. кляси і винятки з готового тексту; 2) Д-р інж. Е. Вертилорох — Про вітаміни.

— **Українська державна ідея Вячеслава Липинського.** На таку тему відбудеться відчит ред. М. Демковича Добрянського у вівторок 27. ц. м. в салі „Української Бесіди" (вул. Рутовського 22). Початок в год. 18.30. вступ вільний.

— **Товариський зїзд.** Повідомляємо всіх абсольвентів(ок) Торговельної Школи Т-ва „Р. Ш." (давніше „Просвіта"), що другий товариський зїзд відбудеться у Львові в днях 16. і 17. травня ц. р. в салі Музичного Інституту ім. М. Лисенка, вул. Шашкевича ч. 5. На програму зїзду зложаться: реферати, прияти, резолюції, установчі загальні збори т-ва та кооперативи і товариський чайний вечір з танцями. Точна програма зїзду подана в запрошеннях. Товаришки й товариші, неповідомлені листовно про зїзд з браку адрес, зволять подати місце замешкання для висилки поіменних запрошень. За інформаціями звертатися на адресу т-ва абсольвентів торговельної школи, Львів, Чарнецького 26 м. 4. — За організаційний комітет: **Іван Мацейовський, Ірина Бальбірер, Михайло Юськів.**

— **Свято молоді в Т-ві „Зоря".** Минулої неділі відбулося у Львові традиційне свято української ремісничої молоді, зорганізованої в „Зорі". Ця молодь приступила до великодньої сповіди і св. Причастя. Опісля зійшлася зі своїми опікунами-членами під проводом дир. Ю. Сидорзка, голови „Зорі", в домівці Т-ва та засіла до заставлених столів. Пригадні промови виголосили: голова дир. Сидорак та пос. Д. Великанович. На святі панував увесь час родинний настрій.

Подяка.

Отсим складаю щире „Спаси Біг" усім, які взяли участь у сумнім похороннім обряді невіджалованої памяти мого Мужа, зокрема Всечеснішому Духовенству всіх трьох обрядів, СС. Альбертинкам, усім Товаристваm, як „Кружкові Міщан", Товариству Купців, Т-ву „Сокіл", „Охотничій Сторожі Пожежній" і т. д., а також усім кревним, приятелям і знайомим.

Станиславів. **Марія Маєрова.**

— **Антін Рудницький лавреатом композиторського конкурсу.** Як довідуємося, у конкурсі на фортепіяновий твір, розписанім Польським Музичним Видавництвом у Варшаві, з присланих 37-ми творів на першому місці відзначено „Сонату" Антона Рудницького (350 зол. і видання твору). В склад конкурсового жірі входили: проф. Казимир Сікорський, Вітолд Малішевський, Роман Ясінський, Юзеф Турчинський і Болеслав Войтович.

— **Новий часопис для молоді.** Під наголовком „Дорога" появилось у Львові перше число нового журналу-місячника для молоді (ч. І. з 1. травня ц. р.). Адреса редакції й адміністрації: Львів, Гродзіцьких 1, III. п. Ціна примірника 20 сот.

— **В церкві св. Йосафата в Люблині** (вул. Зелена 3.) встановлено такий порядок греко-католицьких Великодних богослужень в 1937 р.: Вел. Четвер 29. ц. м. год. 7 веч. Утреня, Страсти Господні. Вел. Пятниця 30. ц. м. год. 7 веч. Вечірня, Винесення св. Плащениці. Вел. Субота 1. травня год. 8 веч. Воскресна Утреня. Воскресення Христове 2. травня і Світлий Понеділок 3. травня год. 11-та Торжественна Служба Божа. Світлий Второк год. 10 Служба Божа. Кожної неділі Служба Божа в год. 11-ій, в свята в год. 9-ій, в будні в год. 7-ій (крім міс. липня і серпня). На Великдень, 2. травня ц. р. в год. 1 в полудне Спільне Свячене в салі Катол. Акції в Люблині (ул. Зелена 3). Участь у Священім зголошувати раньше на адресу Комітету: Греко-Катол. церковний комітет ул. Зелена 3.

— **У двацяті роковини української революції** уладив сходини у Празі Ініціятивний Комітет 20. ц. м. Збори розпочав проф. А. Яковлів і запросив до почесної президії п. З. Мірну, С. Русову, Д. Антоновича, Н. Григорієва та В. Садовського, ген. М. Омеляновича-Павленка й Уласа Самчука. Промови доповнювали одна одну. Проф. В. Садовський згадав чужонаціональні впливи, що хоч і мали своє значне негативне значіння, але не заглушили буйного розвитку української волі. Українська революція залишила нам велике досягнення в тому, що скристалізувалася та оформилась українська нація і відновилась історична традиція. Ген. Омеляновнч-Павленко оцінюючи участь війська як чинника революційних подій, накреслив образ боротьби за збірну душу війська, в якій Українська Діева Армія збагачувалась досвідом, оплаченним дорогою ціною і доказала, що має бути всенаціональним надбанням. Про придбання нашим народом державних символів, державної волі і засвоєння державних категорій, державности духа у процесах революційної боротьби — говорив цікаво Улас Самчук.

— **Український Сокіл у Празі.** На Загальних Зборах Т-ва Сокіл 11. ц. м. вибрано нову управу, до якої увійшли: інж. В. Гурин як староста, інж. В. Прохода заступник, І. Лозовюк начальник, М. Антоновичівна начальниця, В. Драган виховник, Ф. Корчонь, Г. Манжулівна, д-р Якубівський, С. Корчоньова і інж. К. Дударів.

— **За українську вулицю в Празі.** Управа Центрального Союзу українських організацій в Чехословаччині внесла до ради міста Праги прохання щоб одну з праських вулиць назвати українською. Якщо рада міста Праги поставиться прихильно до українського прохання, буде назва української вулиці памяткою на перебування українців в столиці чеської республики і буде мати історичне значіння у чесько-українських взаєминах.

— **Українці в Братиславі.** На загальних зборах Української Кольонії в Братиславі 11. ц. м. вибрано головою інж. С. Химочку, заступником інж. Л. Мосендза, скарбником М. Кравця.

— **Плянова польонізація Сх. Галичини.** В Тернополі відбулися збори воєвідської кураторії будови людових домів, костелів і каплиць при участи повітових старостів як предсідників повітових кураторій і запрошених гостей під проводом тернопільського воєводи м-ра Маліцького. Вибрано нову управу воєвідської кураторії, зложену з 30 осіб з воєводою Маліцьким як предсідником і полковниками Г. Пашкевичем та Ровецьким як заступниками.

— **Мін Бек у Львові.** У поворотній дорозі з Букарешту до Варшави приїхав до Львова мін. Бек з жінкою. На двірці повитали його представники влади з воєводою Біликом у проводі. Пополудні відїхав мін. Бек у дальшу дорогу.

— **Велика матуральна афера,** викрита у Львові, приймає щораз більші розміри. Як відомо, із шкільної кураторії викрадено теми до письменного іспиту зрілости в кількох львівських гімназіях. У звязку з тим арештовано кравця в Ринку Самуіла Мерера та його трьох синів, з яких два є студентами політехніки. Одночасно арештовано м-ра фільософії Казимира Р., урядовця шкільної кураторії, що передавав зложені в кураторії теми Мererам, а вони зробили з них предмет ланцюгової торговлі. Теми переходили з рук до рук і ціна їх росла в міру того, як наближався речинець письменного іспиту зрілости. Наслідком того в одній гімназії письменна матура буде уневажнена і всі абітурієнти будуть писати наново.

— **Нову каплицю** будують поляки в Яремкові рудецького повіту. Будівельний комітет розіслав відозви в тій справі по цілому краю.

— **Зріст латинізму на Волині.** Як повідомляє Польська Католицька Агенція, в луцькій дієцезії є сьогодні 132 латинських парохій. В часі відновлення польської держави було їх тільки 59, отже за 17 літ прибули 73 нові парохії. В тім часі вибудували кількадесять костелів і до 100 каплиць. Багато костелів, як відомо, перероблено з православних церков.

— **Краєва хроніка.** В Перемишлі арештовано жидівську письменницю Рахелю Корн у звязку з поліц. акцією перед 1. травня. — В с. Потічок п. Снятин Іван Семерда ударив підчас садження бараболі мотикою Федора Стефаника так сильно по голові, що той згинув на місці. — В Пархачі пов. Сокаль 65-літня Параска Гавелко відобрала собі життя, скочивши до криниці. — Купця з Белза, Мошка Лащовера ограбили на дорозі опришки, забравши 23 зол. і ріжні річи.— На полі біля села Трещан грубешівського повіту знайшли тіло незнаної жидівки, яку роздерли пси.

— **Велика пожежа** навістила село Городловичі сокальського повіту, де згоріли при сильному вітрі 24 будинки. Загальну шкоду обчисляють на 25.000 зол.

— **Зброя в невідповідних руках.** Підчас стрілецьких вправ на стрільниці при державній кодукаційній гімназії в Лежайську сталася трагічна подія. Учасниці під управою учительки стріляли до кружала з малокалібрової зброї. 19-літня учениця Марія Борек вистрілила так необережно

Нині в АПОЛЬО

РІК 1830

приваблива закордонна фільма цілковито виконана в польській мові. Епоха великих днів листопадового повстання! Польське військо — Козаки — незабутня шаржа уланів — в небувалій фільмі „ДО СВОБОДИ".

що поцілила із заду в голову свою товаришку 19-літню Йосефину Гузік, кладучи її трупом на місці. Справою занялася поліційна й судова влада.

— **Наклад гітлерівського органу.** Головний орган канцлера Гітлера „Фелькішер Беобахтер" мав у місяці березні ц. р. 470.000 накладу. Він появляється одночасно в кількох містах у північно-німецькому і південно-німецькому виданні. Північно-німецьке видання мало 340.000 накладу, з цього берлінське поверх 220.000 і потсдамське 8.000 примірників. Наклад південно-ніз цього мінхенський поверх 80.000 примірників. із цього мінхенських поверх 80.000 примірників. Головним редактором є Альфред Розенберг, його заступником Вільгельм Вайс.

МАҐАЗИН МУЖЕСЬКИХ І ЖІНОЧИХ НОВИН

Л. ОЛЯНЧУК і І. ПІХЛЬ Львів вул. Каїтульна 3.

поручає по найнижчих цінах жіноче і мужеське біл.я. **Панчохи, скарпетки, рукавичкижіночі і мужеські.** 496 Галянтерія — Трикотяжі всілякого роду. 3—3

— **Безбожницька фільма за 400.000 рублів.** Большевики рішили змінити безбожницьку пропаганду в Совітах. Між іншим призначили 400.000 рублів на створення фільми, що зогиджує священників і місіонарів. Фільму мають висвітлювати в кольоніях. Крім того визначили 25.000 рублів нагороди за найуспішнішу протирелігійну книжку.

— **Як крадуть большевики.** Перед московським судом відбулася розправа проти урядовця електро-технічної школи в Москві за дефравдацію 142.000 рублів. Директора школи Гуревича засуджено на розстріл, його заступника Лейнштайна, головного книговода Хівича і касіера Вірніка по 10 літ вязниці і конфіскату приватного маєтку. Крім того книговода Мазавського засудили на 5 літ вязниці.

— **Конкурсова праця про большевизм.** Берлінська Висока Школа Політичних Наук (Гохшуле фір Політік) розписала конкурс на наукову працю „Розкладова робота большевизму в Европі та у світі" і призначила на це нагороду у висоті 3.000 марок. У конкурсі можуть брати участь і чужиниці арійського походження. Школа застерігає собі право друку премійованої праці.

— **Смерть проф. Гальбана.** У Відні помер на удар серця в 67. році життя професор віденського університету д-р Гальбан, один із найславніших гінекольогів на світі. Особлившою славою користувався як оператор. Був теж автором багатьох наукових праць з ділянки своєї спеціяльности. Помер нагло підчас телефонічної розмови. Вдовою по ньому залишилась голосна свого часу співачка Сельма Курц, артистка віденської опери.

— **Прага стає мільоновим містом.** З днем 1. січня ц. р. столиця Чехословаччини мала 945.100 мешканців. На основі зросту населення в останніх літ можна приняти, що з початком 1940. р. число мешканців Праги дійде до повного мільона.

— **Трагічна смерть летуна.** Підчас летунських пописів у Венсен (Франція), на які зібралось коло 200 тисяч видців, пописувався також славний американський летун Клемзон. Він піднісся літаком до висоти 3.000 метрів і вискочив. Одначе легкопад був занадто скручений і не отворився. Клемзон як камінь упав на землю і вбився.

— **Ріжні вістки.** Наслідком довготревалої зливи в болгарському місті Відінь вилив Дунай причому вода залила 400 домів. — В церкві у Фоджії займилися паперові квіти та декорації. Підчас пожежі, що поширилась на цілу церкву, счинився між зібраними людьми перепокох, серед якого згинуло 5 осіб а кількадесять потовклося.

— **Такої реклями ще не було.** Вже нераз у погоні за сензацією траплялися оголошення торговельних фірм, які визначали ріжні нагороди за шаради, конкурси і т. і., нераз вже вживали системи додавати до декотрих предметів щось даром для реклями, однак дотепер ніколи не давали ножиків до голення зовсім даром, щоб запізнати з їх високим гатунком найширші круги публики. Вилім під цим оглядом зробила тепер репрезентантка варшавської фабрики „Гром", фірма Кшиштоф Брун і Син, яка тільки за вирізок відповідного оголошення заповідає, що кожна крамниця, яка має ножики, видасть у заміну за таке оголошення один елястичний ножик Гром Екстра Тонкий, даром. Отже не в цьому річ, щоб розреклямувати свою фірму, але в цьому, щоб попросту віддати під оцінку найширшої публики гатунок ножиків, випущених восени на ринок. Це єдині краєві елястичні ножики з електрично „відпусканими" боками, завдяки чому їх вістря небувало загартоване, а боки „відпускані" і гнучкі. У висліді ножиками „Гром" значно ліпше голимось і більше разів, при чому в машинках вони зовсім не ломляться. У власному інтересі не забудьте вирізати оголошення, яке появиться в дні 30. квітня ц. р. в нашому часописі і замінити його на пробні ножики!

—o—

Зі сцени й естради.

ГІМНАЗІЙНА ВИСТАВА МОЛІЄРА.

Доходили до нас голоси, що не слід присвячувати у пресі місця виставам шкільної молоді. Ми самі тої думки, що в останніх роках завівся в нас дивний звичай деякого морального обовязку ходити на всякі аматорські вистави і писати про них. Тому, що до таких вистав треба ставитися вибачливо, рецензії у батьківському тоні роблять часто таке вражіння, якби аматорські спроби виходили краще, ніж поважні фахові виступи.

Та є вистави, хоч і аматорські, що перевищають своїм рівнем стару рутину. Саме до таких треба зарахувати останнього „Скупаря" виведеного учнівським драматичним гуртком при державній гімназії з українською мовою навчання у Львові. Комедія Моліера (у гарному перекладі М. Бажалука) — нелегка річ; вона повна типів, не згадуючи вже про центральну постать Гарпагона, що вимагає доброго актора. Саме заголовна роля, через яку звичайно аматорська вистава виходить блідо, найшла в даному випадку дуже талановитого інтерпретатора. Запрошені гості могли забути, що мають перед собою учня і в міру, як ішла гра, щораз більше цікавилися песою. При кінці IV-ої дії Гарпагон дістав рясні оплески за справді щирі оклики розпуки.

Але й решта роль мала талановитих виконовців: передовсім у ролях Фрозини та Валера. Стилеві костюми робили вражіння справжньої театральної вистави.

На всьому видно було руку доброї та невтомної режисерки Л. Кривіцької.

Дуже щасливою треба вважити думку попередити виставу музикою та менуетом, щоб витворити відповідний настрій на салі. Добра учнівська орхестра була дуже приємним акомпаніяментом до вистави, заповнюючи перерви.

Булоб жаль, якби вистава підготовлена так солідно і така вдатна пропала. На більшій сцені, напр. театру Ріжнородностей вона вийшла би ще краще і заступила би недостачу наших постійних вистав у Львові, тим більше, що вистава „Скупаря" справді вартна ширшої сцени і ширшої публики.

м. р.

Зі судової салі.

ПРИСУД СМЕРТИ У ПОЛІТИЧНОМУ ПРОЦЕСІ.

Перед окружним судом у Луцьку скінчилася розправа проти **Володимира Лавренка** і товаришів. Трибунал засудив підс. В. Лавренка за вбивство поліційного агента Поляка **на кару смерти, підс. Гаврисюка на 4 роки вязниці, Марію Панасюкову на 2 роки, а її доньку Олександру увільнив** від вини і кари. Засуджений В. Лавренко буде відповідати перед судом ще раз разом з 43-ма селянами за приналежність до „Українського Народнього Козацького Руху".

Відозви й комунікати.

ЛІТНІ ТАБОРИ ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ.

Комісія Виховних Осель і Мандрівок Молоді при Українськім Краєвім Товаристві Охорони Дітей і Опіки над Молодю організує літом 1937 р. ось такі табори:

I. Для дітей у віці 7—9 літ:

1) У Старяві к. Хирова — дівочий у місяці липні.

2) У Старяві к. Хирова — хлопячий у місяці серпні.

У Космачі — в місяці липні для хлопців у віці 7—9 літ, для дівчат у віці 8—12 літ.

II. Для дітей у віці 9—13 літ:

4) На Остодорі к. Підлютого — хлопячий у місяці липні.

5) На Остодорі к. Підлютого — дівочий у місяці серпні.

III. Для молоді у віці 13—18 літ;

6) На Соколі к. Підлютого — хлопячий у міс. липні.

7) На Соколі к. Підлютого — дівочий у міс. серпні.

IV. Для молоді у віці 16—20 літ:

8) У Брустурах — дівочий у міс липні.

9) У Брустурах — хлопячий у міс. серпні.

V. Для фахово працюючої молоді вище 14 літ:

10) На Соколі — хлопячий у міс. червні.

11) У Славську — дівочий у міс. липні.

VI. Для молоді вище 18 літ:

12) Мандрівний табор на Гуцульщині — хлопячий у міс. серпні.

13) Мандрівний табор на Бойківщині — хлопячий у міс. липні.

14) Мандрівний табор на Лемківщині — дівочий у міс. липні.

Ближчі дані про точні річниці таборів, зголошення тощо подамо в найближчих днях у щоденній пресі.

Побиваємо рекорд дешевости!

1. ШКЛЯНКА 5 СОТИКІВ (словами пять сотиків).

2. підставка прас. 6 сот.
3. ШКЛЯНКА товка 8 сот.
4. ЧАРКА до горілки 9 сот.
5. ЧАРКА до вина 14 сот.
6. ТАРІЛЬ фаянс білий глиб. 18 сот.
7. ГАРНІТУР до 6 лої кави на 6 осіб з чеської порцеляни 4.90 зол.
8. СЕРВІСИ столові порцелянові на 6 ос. 24 штук від зол. 20.—

та великий вибір столових сервісів з чеської порцеляни по казково низьких цінах.

Найдешевший склад порцеляни, шкла і кухонної посудини.

Казимир Левицький

Львів, пл. Марійська 10.

Посмертні згадки.

О. ГРИГОРІЙ ПЛАКИДА.

Дня 19. квітня ц. р. відійшов від нас на віки заслужений громадянин і народній діяч, о. сов. Григорій Плакида, парох у Старім Скалаті. Померший уродився в 1878. р. у Сороках коло Львова. Середню школу скінчив у Львові, теольогію у Львові та Інсбруку. Вже за студентських часів брав живу участь у тодішніх освітніх гуртках. Видавав журнал „Католицький Схід", пізніше також в інших часописах поміщував статті на суспільні теми. Чимало поезій, пронизаних любовю до народу, залишив у рукописах. Перед війною належав Покійник до передових громадян, які оформлювали тодішній суспільно-політичний світогляд нашого громадянства. Перед 28 роками прибув на парохію до Старого Скалата. Тут вибився на провідне місце як найактивніший діяч, знаменитий бесідник та організатор повіту. Був провідником повітових та суспільних організацій. Головно філія „Просвіти" і філія „Сільського Господаря" у Скалаті можуть йому як довголітньому голові завдячити свій добрий розвиток. Не було такого товариства в повіті, яко-

Лише ощадністю здобудеш добробут і незалежність!

МІСЬКА КОМУНАЛЬНА КАСА ОЩАДНОСТИ У ЛЬВОВІ

ВУЛ. ВАЛОВА ч. 7 і 9 та її **Відділи** при вул. Городецькій 60 і вул. Жовківській 75

приймають вклади ощадности почавши від 1 зол.

Щоби дати змогу **купцям і промисловцям** помістити денні торги в касі, урядові години у вкладковім відділі **щодня до год. 19·30.**

За вклади та їх опроцентування ручить Громада міста Львова цілим своїм майном. 70—?

го членом він не був би, та мабуть не було і таких загальних зборів чи інших анкет, на яких не промовляв би. Своїми золотоустими промовами знавий був не лише в Скалатщині, але також на великих відпустах в Уневі, Зарваниці й ін. Його заходом майже докінчено в Новосілці Скалатській будову церкви, одної з найкращих в повіті. За всю цю ревну народню і церковну працю зазнав Покійний чимало прикростей в цім повіті, де впливові наші сусіди утотожнюють свій патріотизм з потребою переслідувати громадянських дівчів, щоб таким чином не допустити до освідомлення та зорганізування українського народу.

Виховане ним покоління по княжому супроводжало на вічний відпочинок свого Провідника. Про Його смерть сповіщало 16 родів клепсидр від 22 суспільних організацій повіту. Не зважаючи на зливний дощ, у похороні, який відбувся 22. квітня ц. р., взяло участь 22 священників та кілька тисяч громадян. Труну несли місцеві парохіяни на переміну з представниками повітових установ. За труною несено 38 вінків. Востаннє прощали Покійника: від парохіян Старого Скалата господар Щестюк, пригадуючи як о. Плакида благословив їх на визвольну війну, від парохіян у Новосілці Скалатській господар Турчин, від повітових установ д-р Тригубчак, від молоді Й. Будник, від духовенства о. Куницький та вкінці від усього громадянства о. Іван Цимбала, який у змістовній, добре виголошеній промові змусував великі заслуги нашого духового провідника повіту.

Померший осиротив жінку і 6-ро дітей — зразкових українських патріотів, які високі ідеали його життя — любов і самопосвяту для народу — понесуть од рода в рід, і цим найкраще збережуть світлу память заслуженого Покійника. В. Й. П!

Дописи.

КОПИЧИНЦІ.

Шевченківська академія, що її влаштувала філія „Просвіти" 18. квітня ц. р., виглядала інакше тому, що відбулася без виступу хору й орхестри „Бояна". Згаданий хор з браку мужеських голосів перестав існувати, а орхестра також в останнім часі, внаслідок байдужости членів, диригента та з деякій мірі й вину, зачинає хилитись до упадку. Тому Філія „Просвіти" була примушена влаштувати Шевченківське свято без хору й орхестри. Одначе через це свято не втратило свого значіння. У програму ввійшли: вступне слово м-ра О. Зеленецького, деклямація „Сон" М. Сафіянівної, інсценізація „Чума", виведена членами читальні „Просвіти" в Ваворівцях, реферат С. Монастирського та „Розрита могила" — інсценізація, виведена членами згаданої вище читальні під кермою М. Замрикотівної. З цілої програми на перше місце вибивалась деклямація М. Сафіянівної та інсценізація „Розритої могили". Публіки менше, як на Шевченківських святах у попередніх роках.

Вечір нової наддніпрянської поезії, про який була згадка в попередньому дописі, мав у своїй програмі: реферат, відчитаний С. Монастирським, деклямації: М. Сафіянівної, М. Замрикотівної та Я. Клима; новостворений „хор ревелерсів" у складі: м-р З. Федьків, Я. Королюк, Палій і Федорович відспівав 4 пісні. І деклямації і виступи „хору ревелерсів" викликали гарне враження. Головну заслугу у влаштуванні цього вечора має м-р З. Федьків, що сам приготовив реферат для відчитання, зорганізував хор та розділив відповідно підібрані деклямації.

БЕРЕЖАНЩИНА.

Виступ хору Котка. Дня 19. IV. п. р. концертом у Нараєві хор Котка закінчив своє передсвяточне турне по краю. Програма концерту складалася в більшости з пісень народніх, легких змістом та формою і з виразною мельодійною лінією. Хор поставився до свого виступу поважно та виконав пісні з мистецьким викінченням — байдуже, що була мала скількість слухачів (цвіт робітна днина), а з тим і скупа каса. Усі додатні риси, що їх досі у виступах цього хору підмічено, не тільки нічого не стратили на вазі, а радше скріпились. Не маю наміру писати фахової оцінки — підчеркую тільки ту культурну місію, яку сповнив би такий хор, відвідуючи і подальші від центру місцевости. Молоде покоління піснею дуже цікавиться та привичує їй багато часу. Доказом велике число хорів по селах, головно при читальнях „Просвіти". Та не кожний хор має фахових диригентів, що зуміли би як слід пісні виводити. Тому побажати би, щоб таких гостин хору було якнайбільше і якнайчастіше. Як селяни оцінюють виступи того хору доказом те, що старшина чит. „Просвіти" в Нараєві зложила хорові подяку за приїзд і зрікався винагороди за салю та світло. З такимиж концертами виступив хор Котка в Ланцині та Вербові. Найближчий виступ цього хору заповіджено на день 9. травня в Ходорові. Щасть Боже!

В. Ц.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ
СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ
АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?
ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО НАШОГО ЩОДЕННИКА

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

NASZA PRZYSZŁOŚĆ. Warszawa, kwiecień 1937. № 11.

LWOW LITERACKI. R. I. № 4.

PION, tygodnik literacko-społeczny. Warszawa. R. V. Nr. 14 (183), 15 (184), i 16 (185).

UKRAINIAN YOUTH. Jersey City. april 1937. Vol. IV. № 4.

VÖLKERBUND. Genf, 19. marz 1937. № 166.

PROMETEE. Paris. Nr. 124. Mars 1937.

5—7
СУХОТИ Є ЗАРАЗЛИВОЮ НЕДУГОЮ
!! Купи протисухітничу наліпку !!

На викуп решти паїв „Українського Городу".

Виказ XXXI.

Зложили в Центробанку в зол.: РСУК Львів 100, інж. Роман і Евгенія Левицькі, Коршів к. Коломиї 20, Евгенія Алиськовичева, Ужгород (через п. Н. Кулицьку) зол. 10, Д-р Людомир М. Зарицький, лікар в Луцьку зол. 10, Кооп. Народний Дім Лісько 10. Кооп. Єдність в Болехові 10. Кружок взаїмної помочі урядників „Дністра" Львів 10. Курязк Володислав, ем. судля окр. Добромиль 5 і кличе: Івана Борило, ем. суддю окр. в Перемишлі і д-ра Петра Войтовича адвоката в Перемишлі. о. Хиляк Йосиф, Лосе 5. Цегельський Роман, Тернопіль 5. Романишин Теодор, Стрий 5. Філія Союзу Українок, Турка н. Стр. 5. Стефанівський Михайло, Львів 5. Лев Амброзій, учитель, Собітка 5. Д-р Шалаута Ярослав, Борщів 5. Кульчицька Осипа, Коринці 5. Луцейко І., учитель Любачів Корол. 5. Моравський Володимир, Кротошин 5. о. Коженко Олександер, Коровиці 5 і кличе: Юлінна Гарасовського в Коровицях п. Любачів, Іллю Сенка, Коровиці Лісові п. Любачів, Олену Крупкову з Вігалів п. Нова Гребля. К. Сидор, упр. школи Стільсько 5 і кличе: о. Ф. Давидова, Стільсько п. Миколаїв н. Дн., дир. М. Світій, Надітичі п. Миколаїв над Дн., дир. В. Сподара, Розвадів п. Миколаїв н. Дн., солт. А. Венчака, Стільсько п. Миколаїв н. Дн. о. Наконечний Осип, Отинія 3. Соловій Виктор, Острів Мал. 3. Дарій Коженкова, Коровиці 3. і кличе: п. Демкову, Ліпча п. Нароль, п. Кондратову, Брусно Нове, Комариницьку, Ширець к. Немирова. Кулинівська Евгенія, Теребовля 3. Д-р Мих. Старух, Перемишль 3. Олесь і Микола Рибачуки, підполк. Сувалки 2. Барабаш Дмитро, Кобилозолоки 2. о. Юрчишський Іван, Смерековець 2. Чорнітова Стефанія, Калуш 1.50. Андрушків Йосиф, Кенти 1.50.

Зложили в Земельнім Банку: Українське Т-во „Взаїмна Поміч", Вінніпег 131.50 (зм. дол. 25). Дир. Медицький Зиновій, Львів 10. Микола Маринович, Селиська 10. Кред. кооп. Ощадність, Ширець 10.

Зложили в С.-Б.: Українське Запомогове Братство ім. св. о. Миколая Вінніпег 526.— (зм. дол. 100). Український кооп. Банк, Устрики Дол. 25. Кооп. Народний Дім, Устрики Дол. 25. Дарій, Ірина і Ольга Зацерковні 20 і кличуть: радникія Зацерковних в Грудьондзах радникія Сосенків, Поморя, п-а Шпіфрів, Рудники к Заболотова, п. Курилка, інж. Романюка І., д-ра Соснкала, м-ра Голубовича Юлєна, інж. Чикалюка всіх зі Львова, Таню Левицьку, Станиславів, п-а Шеховича, Крилоса к. Стрия і м-ра Чубатого Юрка, Броди. Галібей Михайло, Львів 15. РСУК від кооп. Єдність, Сілець Белзький 5. Районова Молочарня Денисів 5. Надія, Коцюбинчики 5. Рай. Молочарня Немирів 10. Сокіл, Ходорів 10. Петриківич Виктор 8. Сокіл III. Львів 7.50. Пилипчак Іван, Радча 7. Інж. Я. Вінцковський, Львів 5. Кооп. Пчола, Середпільці 5. Кооп. Єдність Лісники 5. Сокіл Урмань 5. Сокіл Чернеча 4.50. Дир. Семен Український 3. Чорній Евген, Львів 2.50. Білик Михайло, Кравчиці 2. Панкевич Василь, Львів 1.50. Богдан Орлевич, робітник фабрики „Еко" 1.50 і кличе: товаришок і товаришів праці з фабрики „Еко" і „К'р-у". Сокільський Амброз, Львів 1.

У випадку XXIX з дня 10. лютого п. р. пропущено поміж викликаними особами: д-ра Носковського начальника суду з Пряшева, д-ра Василя Ластовецького, лікаря в Кошицях, д-ра В. Фрищина в Праві, д-ра Мерзана, лікаря в Пряшеві, викликаних через д-ра Володимира Ластовецького, сек. лікаря пряшівської лічниці на зол. 10.— і інж. Миколу Огродюка з Жиліни, д-ра Романа Стахуру, адвоката в Ужгороді, д-ра Семена Гошовського, суддю в Старій Любовні, д-ра Романа Венгриновича, адвоката в Селовцях, Петра Дереша, адвоката в Ужгороді, викликаних через інж. Тараса Левицького, дир. Т-ва Обезпечень в Кошицях на **зол. 10.—**.

Просимо на дальші пожертви. Ще дуже багато осіб і установ, які свойого часу були викликані (понад 1000) до цієї пори нашим пригадкам не відгукнулись. Є ще тем багато таких, які зовсім нічого не дали, а час біжить і готівка на викуп Українського Городу конче потрібна. Вплачувати на адресу: „Центробанк", Львів, вул. 8. Мая ч. 15, конто П. К. О. 503.267 з дописком: „на Український Город".

—o—

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Мол. Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

ТУРКА н. СТР.:
25. 4. Премієра. „Трафіка пані генеральові" — комедія Буш-Фекете.

СТАРИЙ САМБІР.
2. V. Мураялі
3. V. Тарас Шевченко.
4. V. Премієра „Трафіка пані генеральові".

ДОБРОМИЛЬ:
5. V. Тарас Шевченко.
6. V. Камо грядеши?" Вінніцій і Лігія.
7. V. Камо грядеши?" Смерть Нерона.
8. V. Мураялі.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

БОРЩІВ:
25. IV. Шаріка.
26. IV. Шалапут.
27. IV. Довбуш (Чорногора в огні).

ЧОРТКІВ:
28. IV. Шаріка.
2. V. Довбуш (Чорногора в огні).
3. V. Шалапут.
4. V. Він.

БІЛА:
3. V. пополудніївка — Довбуш.

На днях премієра: комедія на 3 дії Арнольда і Баха п. з. „Під курателою". З Чорткова їде театр до Коничпець.

Великий Театр:

Неділя, 25. IV. год. 3.30 попол. „Мадам Сан Жен". Год. 7.30 веч. „Професія пані Воррен".

Понеділок 26. IV. год. 7.30 веч. „Професія пані Воррен".

Вівторок 27. IV. год. 7.30 веч. Премієра! „Подвійна бухгальтерія". Гостинні виступи Адольфа Димші.

Середа, 28. IV. год. 7.30 веч. „Подвійна бухгальтерія" з Адольфом Димшою. Вистава закуплена. Купони Або" неважні.

КІНА.

АПОЛЬО: „На стріху волі. 1830 рік".
АТЛЯНТИК: „Кров на морі" з Монжухіном і Гарі Бавром.
ВАНДА: „Уроєний світ", „Тайни воєнної маринарки".
ГРАЖИНА: „Марія Башкірцев".
ЕВРОПА: „Теодора робить карієру".
КАСІНО: „Сузі".
КОПЕРНИК: „Шлях до слави" з Фр. Марчом.
МАРУСЕНЬКА: „Шлях до слави" з Фр. Марчом.
МЕТРО: „Втеча", „Золото".
МІРАЖ: „Чорний орел".
МУЗА: „Ромео та Джулієта".
ПАЛЯС: „Клюб жінок".
ПАН: „Відень, місто моїх мрій".
ПАКС: „Авдієнція в Імлі" з Мартою Егерт.
РАЙ: „Ада, не не лишуй!"
СВІТ: „Додик і Зузанна" комедія, „Останні дні Помпеї".
СТИЛЕВЕ: „Не він мужчина" і ревія.
ТОН: „Непереможний Він" із Гейрі Купером.
УТІХА: „Герой" з Волесом Бірі і ревія.
ХИМЕРА: „Москва-Шанхай" з Полею Негрі.

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(вл. Марійська 5.)
„Балі".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 27. квітня 1937.

БЕРЛІН (357) 16.30 Весела задирка, сопран, бас, 19.15 Нар. пісні, 20.10 Симф. музика на дуті інстр., 21.00 Розр. концерт, орх., сопран, БІЛГОРОД (437) 18.30 Спів, БРАТИСЛАВА (259) 18.10 Спів БУДАПЕЙШТ (550) 13.30 Цит. музика 17.00 Сальон. музика, 18.40 Спів, 21.00 Танк. музика, ВІДЕНЬ (507) 12.00 Орх. концерт, 15.15 Для дітей, хор, 17.25 Спів Дрост сопран, 17.45 Форт., 21.15 Концерт військ. орх., 22.20 Форт. рецітація Стелла Ваг, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 1.00, 16.00 Музика, 18.00 Китиця

Жіночі торбинки

течки, портфелі, портмонетки, валізи, несесери, поручає і направляє по найдешевших цінах робітня римарсько-галянтерійна Н. БАРЕР, Львів, Сикстуська ч. 2 побіч фірми Саламандра.

горших мельодій у вик. камер. хору. 20.10. 21.00 Давні й нові танки, орх., КОШИЦІ (259) 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (99) 17.15 Камер. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Луїза Міллер" оп. Верді, МІНХЕН (405) 8.30, 9.00 Музика, 13.15 Розр. концерт, 15.00 Для дітей, 16.50 Солісти, ПРАГА (470) 17.10 Для дітей, 17.30,18.20 Солісти, 20.05, 21.00 Симф. концерт, 22.35 Смичк. квартет, РАДІОПАРІ (1648) 12.00 Скрипкова музика, 13.15, 17.45, 18.45, 20.15, 20.45 Спів, 17.30, 18.30, 20.30 Фортепіян, РИМ (421) 17.15 Тонкова музика, 20.40 Розр. музика, 21.00 Комедія Піранделя, 22.15 Віденські вальси.

ЗОЛ. 9·50 СИГНЕТ 14 карат. золото тільки у **Б. і РІНБЕРҐА, Сикстуська ч. 4.**

Середа. 28. квітня 1937.

БЕРЛІН (357) 22.30 Розр. і танк. музика, БІЛГОРОД (437) 18.00 Нар. пісні, 20.00, 21.00, 22.00 „Івась і Гануся" оп. Гумпердінка, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Циг. музика, 13.30 Концерт балалайкової орх., 17.00 Форт., 19.30, 20.00 „Аїда" оп. Верді, ВІДЕНЬ (507) 12.00 Орх. концерт, 22.20 Поважні й веселі австр. мельодії, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 10.30 Весела авд. для дітей, 14.00, 16.00 Музика, 15.26 Невідомі Шопенові твори, 20.10 Марші у вик. військ. орх., 21.15 Фантастична симфонія Берліоца, КОШИЦІ (259) 15.00 Орх. концерт, румунська музика, МІЛЯНО (369) 17.15 Танц. музика, 18.50, 19.00 Розр. музика, 20.40 Орх. концерт, 22.00 Комедія, опісля танц. музика, МІНХЕН (405) 1.00 Весела авд. для дітей, 16.30 Розр. концерт, 19.00 Симф. концерт, 20.45, 21.00 Квітнева місячна ніч, веселе оп. попурі, 22.40 Мініатюри на віол. і форт.. Фасбендера, ПРАГА (470) 12.45 Концерт, 19.30, 20.00, 21.00 „Сила долі" оп. Верді, РАДІО ПАРІ (1648) 12.00, 13.30 Концерт, 13.15, 16.30, 17.30, 20.15 Спів, 15.30 Літер. авд., РИМ (421) 17.15 Камер. музика, 18.50, 19.45, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Любовний напиток" оп. Доніцетія.

ПАНЧОХИ

спеціально тонкі зол. 3.50
практичні 1.85
625 **„ДІМ ВОЛІЧКИ"** 4-?
Львів. Сикстуська 2 (побіч брами)

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 27. квітня 1937.

6.30 Ранішня гімнастика, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Казка про три сестрички, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Сальонова орхестра, 12.40 Полудневий дзвінок, **12.50 Освітня праця „Сільського Господаря" гутірка, вик. пред. Мирон Луцький,** 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Жорж Буланже грає, гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Пісеньки у вик. Шмідта, гр. пл., 15.50 Оповідання для дітей: „Як повстала рисункова казка Міні Маус". 16.00 Програма на завтра, 16.05 Людвіг Керубіні: „Анакреон"„ увертюра, гр. пл., 16.15 Сарканька ПКО, **16.30 Концерт Хору ім. Лисенка під дир. С. Сологуба,** 17.00 „Будні пп. Ковальських" говорена повість, 17.15 Концерт солістів, форт., спів, 17.50 „Приємприяк" монольог, 18.00 актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Ґріґ, з гр. пл., 18.35 „Як треба читати" літер. нарис, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Традиціоналізм і революціоналізм, 19.20 Орх. концерт, 20.00 Муз. гутірка, 20.15 Симф. концерт, орх., хор; у перерві коло год. 21.15 Вечірній дзвінок, Актуальна гутірка, 22.30 Повістяр і фабрикант повістей, 22.45 З Абрагамових оперет, гр. пл.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Середа. 28. квітня 1937.

6.30 Ранішня гімнастика, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Добрі товариші (оповідання та віршики Амічіса й ін.), Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Мала орхестра, 12.40 Полудневий дзвінок 12.50 Нормалізація у домашньому господарстві, 14.30 Легка музика з гр. пл., 15.00 Господарські вістки, 15.15 Цигансько-угорських мельодій з гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Черлі Реґтайм Меморіяс, гр. пл., 15.45 Радіотехнічні актуалії, 15.55 Танки, з гр. пл., 16.00 Програма на завтра, 16.05 Лісові відгомони, гр. пл., 16.10 Говорили птахи весні, що бачили, де росте перець, обр. для старших дітей, 16.30 Нар. пісні та скрипкові твори (Ольга Лада спів), форт., 17.00 У боротьбі зі шпіонажем, 17.15 Камер. концерт, альтівка, форт., 17.50 Зі світа природи, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 18.15 Спортові вістки, 18.20 Фр. Делюс: Англійська рапсодія „Брит-Фер" гр. пл., 18.40 Загальна скринька, 18.50 Сільська молодь при праці на ріллі, 19.00 Ентузіясти осередків фіз. виховання, 19.25 Авд. Скоч „Десятьлітня на-весело" Ант. Василевського та Вит. Зехентера, Муз. мандрівна по крак. водевіллях, камер. музика, солісти: сопр., тенор, 20.35 Хвилина бюра студій, 20.45 Вечірній дзвінок, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Оповідання про Шопена (Фінали 1849), форт. (Соната б-моль), 21.45 Популярна музика з гр. пл., 22.10 Театр Уяви: „Сакунтала" Калідаси; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Моє поважання! як маєшся Директор Орест? що за гарне вбрання носиш, чистий „Анґлік", а де ти його купив? Що! Ти ще не знаєш, в одинокому укр. склепі **„МАНУФАКТУРА"** у Львові при пл. Капітульній ч. 3 і дешево.

ТАТРА самоходи
„Zöndopp" і „Sokół" мотоциклі
заступники на Східну Галичину
Скотт і Павловський — Львів, Академічна 5.
1—8
Оферти на ком-плекти

Подяка.

Прибиті до краю горем по ненадійній втраті нашого Найдорожчого Мужа, Батька, Сина і Брата, бл. п. Д-ра ОСИПА САВИЦЬКОГО, складаємо найщирішу подяку Всім тим, котрі словом чи ділом помогли нам у тих найтяжчих для нас хвилинах життя. Дякуємо найбільше Д-рові Качоровсі, дир. шпиталю в Перемишлянах, що не пожалував труду при лікуванні Покійного та за участь у похоронах. Зокрема зворушені висловами співчуття дуже дякуємо: Вп. п. Соболевській Осипі, п. Шурам, п. Тарнавському, п. Тотовій і п. Калуському Рудольфові, котрі і за життя Покійного і після смерти все радо спішили в поміч чи порадою та вивили нам, прибитим тяжким горем, так багато серця. Дякуємо Вел. о. парохові Кишакевичеві, о. Хомишові, о. Новосецкові, Українському Лікарському Товариству, Товаришам Покійного та Всім Знайомим, що відпровадили тліючі останки Покійного на вічний супокій та поспішили нам зі словами потіхи й поради.

Жінка, Діти, Рідня.

ОПОВІСТКИ.

Оголошення. Старшина Кружка „Рідної Школи" в Чорткові відкриває з днем 6-го травня 1937 р. приготовчий курс до першої кляси гімн. Зголошувати учениць та учениць у канцелярії української вселюдн. прив. школи при вулиці Шпільній Ц. — **Старшина Кружка „Рідної Школи".** 746 1—3

ЗАЯВА. „Згідно з постановою громадянського суду в Городку, осудкую свої необережні поступки, які могли викликати негодування громадянства", — Городок 25. IV. 1937. В. Андрушків. 752

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

АПЛІКАНТА рутинованого шукає адвокат під Львовом. Зголошуватися до Адміністрації „Діла" під „Серпень". 1-3

КУПНО - ПРОДАЖА

ПАРЦЕЛІ будівельно-літинсові на берегах Прута в місцевости „Камінь Довбуша" дешево продається. Інформації подає інж. Рибачевський Львів, Листопада 42. Тел. 211-44. 757 1—2

ОГОЛОШЕННЯ. 28. квітня 1937 в год. 12. в полудне в салі розпраз Від. III., двері ч. 7 Городського Суду у Львові відбудеться ліцитація одноповерхового фабричного будинку з фабричним уладженням до содової води, вул. Провіянтова 8. Ціна викликання 34589 зол. 16 сот. Вадіюм 4611 зол. 88 сот. 755 1—1

МЕШКАННЯ

ЕМЕРИТ шукає кімнати і кухні з передпокоєм від господаря. Зголошення вул. Голомба ч. 10. І. пов. Чабан. 712 3-3

РІЖНІ

НЕ МАРНУЙ ЧАСУ ТА ЗДОРОВЛЯ при закупні споживчих товарів при вулиці Сербській. Зайди тільки до солідної фірми „Іра" — І. Ковалів, при вулиці Кохановського ч. 7 або зателефонуй ч. 277-92, а дістанеш добрий і дешевий товар та будеш мати веселі свята. 705 4—5

ФОРТЕПІЯНИ, піяніна, гармонії, **радіовідбірники,** грамофони, пружки, нові і вживані „Дім Шопена", Львів, Сикстуська 11. 745 1—3

ГАРНІ ШЛЯФРОКИ жіночі 5.75, „АСТРА", Сикстуська 2. 689 1—1

„СВІТ ДИТИНИ", Сикстуська 2, гарна дитяча гардероба у великім виборі. 689 1—1

ЗА 1 ЗОЛ. перероблює капелюхи жіночі і мужеські. **Коперника 26,** подвіря. 734 1—3

СТАРУ ГАРДЕРОБУ мужеську міняємо на найновіші бельські матеріяли. ТЕЛЕФОН 270-25. 754

РОЗПИЛЯЧІ до кольонських вод направляє фірма „ТЕНЧА", Львів, Райгана 2. тел. 225-27. 142 2—10

БОН-ТОН вимагає чистої гардероби й комірців із пральні Кульчицького, Личаківська 117. 687 9—?

ОБУВУ на свята найдешевше поручає фірма „КРАХА" власник Й. Штрассер, Галицька 15 (в подвірю). **ДЕШЕВО БО В ПОДВІРЮ.** 662 9—10

НАПРАВА вічних пер „Преміа'я" тепер Шайнохи 1 і Рутовського 12. 688 7-10

ГОДИННИКИ Омега та інші у великім виборі у фірмі **Розважевський,** Академічна 2 (Готель Жоржа). 589 6—8

КРЕТОНИ англійські на обиття, покровці, ВАНК, пл. Марійські 6. 531 9—10

ОГОЛОШЕННЯ.

X. ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Товариства Український Фонд Воєнних Вдовиць і Сиріт у Львові відбудуться у вівторок дня 11-го травня 1937 р. в год. 17-ій в домівці УКТОДІ при вул. Потоцького ч. 48 з таким порядком нарад:

1) Відчитання протоколу з попер. Заг. Зборів.
2) Звіт з діяльности Т-ва за 1936 р.
3) Звіт Ревізійної Комісії.
4) Дискусія й уділення абсолюторії Управі Т-ва.
5) Вибір членів Управи й Ревізійної Комісії.
6) Внески й запити.

Якщо в означеному часі не буде вимаганої статутом спільности членів, Загальні Збори відбудуться того самого дня в тій самій домівці та з подвоєним вище порядком нарад в год. 17-ій 30 мінут з важністю рішень без огляду на число учасників (§ 12. т. 2. статуту).

о. Д-р Л. Глинка, в. о. голова — **О. Стецура, в. р. секретар.**

ПОКРИТТЯ МЕБЛЕВІ КИЛИМИ, ХІДНИКИ ДИВАНИ, ЦЕРАТИ ЛІНОЛЕУМ, КОЦИ і ФІЛЬЦИ в найбільшім виборі,
ФРЕНКЕЛЬ і ЛІДЕР
Львів, Леґіонів 25 в подвірю. Тел. 286-38.

Незрівняний в якості пудер і крем ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ завдяки якому стає цера ОКСАМИТНО-МАТОВА.
Ціна коробки з пушком зол. 1.25.
2910 5—?

Техн. ДЕНТИСТИЧНЕ Заведення І. БРАНЄВСЬКОГО
довголіт. керманич Заведення Д-ра Левандовського приймає
ЛЬВІВ, УЛ. АКАДЕМІЧНА 18. Тел. 237-53
(над крамницею Мусяловича).
Пацієнтів із провінції (приїзних) полагоджую скоро. — Ціни низькі. — Догідні сплати. 701 3—5

НА СВЯТА 10—10 купуйте тільки мустарду з фабрики **МІКА**
Львів, Городецька 21. Тел. 295-50.

ПІТ
НІГ, РУК, ПАХВИН
і т. п. зникне при вживанні спеціяльного певного і нешкідливого патент
пудру „CSAVE" 50 сот.
Пробний пакет. Перфумерія
С. ФЕДЕРА
ЛЬВІВ, ВУЛ. СИКСТУСЬКА 7.
Філія: КОПЕРНИКА 15 а.

КНИЖЕЧКА
ВЕЧІРНЯ І ПАРАКЛИС
ДО ПРЕСВ. БОГОРОДИЦІ
конче потрібна кожному вірному, що хоче брати живу участь у цих Богослуженнях. Ціна 1 пр. 20 сот., 5 примірників з почт. оплатою 1.15 зол. Хто замовляє 50 примірників, дістає 25 проц. знижки. Замовляти: Адміністр. „Діла", Львів, Ринок 10.

ЕКО
добірні батерії
виробу одинокої української фабрики батерій Е К О у Львові — вул. Городецька 58. — Тел. 219-26.

Іван Дрола
Інструктор Англійського кроєю,
Автор підручника кроєю
МУЖЕСЬКИЙ КРАВЕЦЬ
Львів, Ринок 19. II. пов.
Виконує першорядні мужеські одяги на підставі найновіших фасонів по безконкуренційних цінах. 13-17

Перша Українська Швальня
„ЕМКА"
Львів, Личаківська 14. І. п.
Готове мужеське бідля з добірних матеріялів у великому виборі. Замовлення з власних і дібраних у робітні матеріялів виконується скоро і солідно. Конкуренційні ціни.
25—26

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Середа 28. квітня 1937. Ч. 93

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229—41.

Гимн і свист.

Новий проєкт на „зніщенє Русі".

40-ліття Ремісничо-Промислової Бурси.

Домагання українського громадянства в справі ліцеїв.

Офензива „Мацєжи Школьн-ої" на Холмщину.

З українського життя у Варшаві.

В Румунії національні меншини не мають права на працю.

Нац. війська перейшли ріку Дуранго

Валєнсійський уряд шукає посередництва.

Баєни піддаються.

„Кресовий" ґедз. (Фейлєтон Г. Чіпки.)

Правнича сторінка.

Ч. 93 (14.636). Львів, середа 28. квітня 1937 Opłata pocztowa uiszczana gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Квартьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

В Румунії національні меншини не мають права на працю.

Уряд опрацював проект декрету „про охорону національної праці". Він передбачує м. ін. таку постанову:

У підприємствах, що мають більше як половину румунського капіталу, щонайменше 60 прц. членів управ і 75 прц. персоналу мусить рекрутуватися з поміж румунів; лише решту становищ можуть обсадити національні меншини.

Еспанська національна воєнна фльота стрілятиме до британських кораблів,

КОЛИ ВОНИ ПЕРЕШКОДЖУВАТИМУТЬ У БЛЬОКАДІ БІЛЬБАО.

Як подає агенція „Радіо" з Гібральтару, генерал Кеіпо де Лляно заявив перед мікрофоном:

Якщо британські воєнні кораблі дальше ескортуватимуть пароплави, що плинуть під британським стягом і намагатимуться переломити блькаду пристані Більбао, національна воєнна фльота стрілятиме до британських воєнних кораблів.

АНГЛІЯ ПРОТЕСТУЄ.

У колах британського міністерства закордонних справ говорять, що британський амбасадор в Андеї дістав приказ запротестувати перед еспанським національним командуванням у Саляманці проти того, що **національна воєнна фльота обстрілювала англійські пароплави, які везли харчі до Більбао.**

НЕ ПУСКАЮТЬ БРИТИЙСЬКИХ КОРАБЛІВ.

Еспанські національні кораблі зревідували англійський пароплав „Грітса" (що від помаранчі з Валенсії до Анверсу) та змусили його вернутись до Гібральтару.

Національні війська перейшли ріку Дуранґо.

Як подає Авас, національні війська заняли вчора пополудні місцевости Ермоа і Малязага, а вечором перейшли ріку Дуранго. Вчора в 22. годині національні війська володіли вже горбками, що панують над містом Маркіна та стояли перед брамами міста. Міста Дуранго й Еібар у руках національних військ.

Комунікати червоних твердять, що національні війська сильно атакують відтинок Аляви, але червоні завзято боронятся.

Ґенерал Кеіпо де Лляно заперечив вістки з комунікату комітету оборони країни басків, немов би баски спинили наступ націон. військ. Національне командування повідомляє, що одчайна оборона басків у околиці Еібар безвиглядна. Національні війська перейшли лінію Мальзара — Еібар — Ермуа — Масляхія — гора Оіз. Червоні лишили на побоєвищі коло 100 убитих і богато воєнного матеріялу.

БАСКИ ПІДДАЮТЬСЯ.

Авас повідомляє: З години на годину росте скількість басків, що попали в національний полон. У містах Ельоріо та Берґаза повно червоних міліціонерів, що масово піддавалися зі зброєю і воєнним матеріялом. Їхній моральний стан дуже злий.

НА ІНШИХ ФРОНТАХ.

Як подає національний комунікат, національні війська відважним наступом на баґнети заскочили під Маррасом (Астурія) червоних, що були заняті фортифікаційними працями. Червоні відступили, залишаючи чимало вбитих. Опісля вони надаремно намагалися відібрати втрачені становища. На півдні національні війська посунулись вперед на відтинку Сієрра де Люхар.

Комунікат червоного командування повідомляє, що національні війська безуспішно намагались атакувати північний відтинок середущої армії.

На фронті **Альмерії** національні віська перевели протинаступи, щоби відзискати втрачені становища під Сієрра де Мохар, та їх відбито.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ
СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ
АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?
ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО НАШОГО ЩОДЕННИКА

В ГРЕНАДІ НЕ БУЛО НІЯКОЇ РЕВОЛЬТИ.

Кореспондент Юнайтед Прес подає з Валенсії, немов би в Ґренаді вибухла в неділю військова революта. Його здогади походять з того, що в неділю чути було в Ґренаді сильну стрілянину, а коло полудня летіло над містом 12 національних літаків; 5 з них навіть обстрілювало одну з дільниць Ґренади.

Генерал Кеіпо де Лляно заперечує ту поголовку та виясиює, що ті літаки летіли над море, щоби прогнати червону фльоту. Ніяких заворушень не було

Валенсійський уряд шукає посередництва.

Радіостація з Вердад повідомляє на основі достовірних джерел, що валенсійський міністр закордонних справ Альварез дель Вайо відбув розмову з одним закордонним дипльоматом про посередництво у справі ліквідації домашньої війни. У звязку з цею вісткою національна радіостація зі Саляманки заявила: „Можемо стверднти, що наш національний вождь відкине всі формули порозуміння".

Страйки, заворушення.

У департаменті Сени і Марни вибух учора страйк пекарів. Військові самоходи привезли в ті околиці 5.000 кг. хліба.

Коли з Альжиру відїздила парляментарна анкетна комісія, перед двірцем в Орані дійшло до маніфестацій і бійок. Одна особа важко пакена-

ВИНО НА СВЯТА
в ціні від 3·40 зл. за фляшку
дістанете тільки 2—2
у крамницях Народної Торговлі у Львові і краю.

Гимн і свист.

Львів, 27. квітня 1937.

Розмірно маленька справа викликала широкий розголос своїми наслідками і гострими репресіями супроти населення та судовим присудом, який своєю гостротою не має прецеденсів. **Один** український молодець свиснув підчас співу румунського гимну на українськім Шевченківськім концерті (сама румунська сігуранца й прокуратура, спіраючись на інформаціях ревних українських доносників, офіціяльних своїх агентів та аматорів, обвинувачувала лише двох студентів), а внаслідку посипались ревізії, арештування, загострення стану облоги в Чернівцях для всіх мешканців, масові заборони, врешті судовий процес і присуд: безпосередній винуватець на 5 літ вязниці, другий (не признався) на 4 роки, ще двох по 2 роки, один на 6 місяців, — крім того всі на високі грошеві кари й 5-літнє позбавлення громадянських прав. Ясно, що **така** реакція румунських чинників не тільки розреклямувала в Румунії і широко за кордоном саму дану подію, але й актуалізувала її тло, яким є українсько-румунські відносини, актуалізувала підложжя, яким є українська дійсність у Румунії.

Про цю тамошню українську дійсність казалося й на самому черновецькому процесі. Один із оборонців, полк. Нямцу, румун, родом із Семигороду, широко зясовував преважку ситуацію українців під румун. владою і доказував, що демонстрація на концерті була звернена не проти румунів, як нації, лише проти істнуючого режіму, проти румунської національної політики. „Семигородські румуни дійсно терпіли під мадярським гнетом, але мадяри ніколи не домагались, щоби румуни співали на своїх святах їхній гимн. Тому молоді українці мали повне право бути обурені" (гл. звіт з розправи у „Ділі" з 24. ц. м.; детальний звіт з розправи подали всі черновецькі газети, особливо німецькі). Таким робом ніхто не може мати вже найменшого сумніву, що вся подія трапилась на підложжі суто-політичнім; а вже й ніодин румунський патріот не заперечить, що 13½ літ криміналу, 88.500 левів, 25 літ позбавлення громадянських прав — за свист на **українському** концерті, — що це присуд наскрізь політичний.

Наше негативне становище до кожної суто чуттєвої реакції, не підтриманої розумовими аргументами, — віддавна відоме. Воно у засаді торкається також такої демонстрації, як її зробили буковинські студенти у Чернівцях. А проте саме в даному випадку сама румунська влада достарчила українській молоді всіх аргументів, щоб демонструвати: адже **гимн — це річ почування**, це вияв свого привязання, своєї любови, своїх мрій, своїх ідеалів. Можна тут стрінутись із замітом, що чейже українці радо співали й шанували австрійсько-габсбурський гимн, який чейже також не був виявом українських національних ідеалів. Але діялось це тільки тому, що мудра австрійсько-династична політика витворила в українських народніх масах вражіння, опінію, переконання, — що Австрія і її монарх це **оборонці** українських інтересів перед націоналістичним наступом сусідніх народів. Щож зробила Румунія, щоби витворити у своїх українських громадян такі настрої?! До якого стану довела українців румунська національна політика, яка допустила навіть теорію про „зрутенізованих румунів" і при помочі тієї теорії знищила

все українське шкільництво від народнього до університетського включно?! Чи у такій ситуації румунська влада може **накидувати** українцям румунський гимн **на українських** культурних імпрезах та вимагати, щоб українці нагинали навіть своє почування до наказів влади?! Чи можна взагалі приказами й заборонами нормувати сферу почувань?!

Остання черновецька подія повинна стати великою наукою для обох сторін: і румунської і української. Румуни, як нація і державна влада, повинні зрозуміти, що екстермінаційна політика та репресії за спротиви проти неї рішуче не ведуть до цілі. Румунські патріоти й політики повинні рішуче перевести ревізію своїх напрямних національної політики, ба навіть своєї всієї політичної думки: державна мудрість вимагає не тільки злагоди і порозуміння між панівною державною нацією і національними меншинами, але й узгіднення потреб державної рації, з потребами національної рації народів, що творять колектив громадян даної держави. Правда, це проблєма страшенне важка і складна. Але в одному пункті вона для **всіх** повинна бути ясна: її розв'язка не йде шляхом спутування всіх виявів природної енергії недержавного народу, шляхом відмовлювання недержавному народові політичних і культурно-економічних амбіцій та шляхом поліційних і судових репресій. **Геополітична ситуація Румунії та українська політична думка допускають можливости порозуміння: треба тільки його хотіти.**

Знову до буковинських українців, головно до патріотичної буковинської молоді, остання демонстрація та її безпосередні наслідки повинні промовляти ось якою голосною мовою:

Розвиток нації не залежить від демонстрацій і маніфестацій, тільки від праці, праці і ще раз праці. Тимчасом між націоналістичними фразами, окликами чи свистами частини буковинської молоді та дійсним станом праці на тамошньому українському громадському відтинку істнує **яскрава диспропорція.** Інерція та апатія молодої української інтелігенції на Буковині довела до того, що тамошні українські села стали доменою **румунських** політичних партій і чужих нам гасел. Деморалізація поширилась до жахливих меж: адже **всі** свідки румунської прокуратури, які „сипали" підсудних в останньому процесі, це самі українці, і то навіть з інтелігентських родин. Причина тієї деморалізації не в **опортуністичних** настроях тамошнього громадянства, лише в його неробстві. Ніде правди діти: чималу вину несуть тут і офіціяльні тамошні українські кола, тамошні українські політичні діячі. Вони обмежились здебільша до букарештенського терену, до розмов з румунськими чинниками та оборони українських інтересів на румунському відтинку. Тимчасом вони занедбали відтинок органічної праці на рідному ґрунті, зокрема на господарському, ослаблюючи сутні підвалини всієї національної екзистенції. Навязати з патріотичною молодю, оживити громадянське життя по містах і містечках, звязатися з селом, бути речником не гурту партійних однодумців, а дійсно зорганізованого громадянства і мас — — ось шлях боротьби за свої права.

Українська частина Буковини має в історії всеукраїнської політичної думки, науки та літератури світлі імена. Записаний там і Федькович, і Степан Смаль-Стоцький, і Омелян Попович, і Маковей, і Ольга Кобилянська. Маючи впродовж століть безліч ріжнонаціональних володарів, буковинські українці не затратили свого національного обличчя, своєї національної особовости. Це проречисте мементо для румунів, але й мементо для українців, і старих і молодих: бути обережними у виборі метод національної боротьби та послідовними у реалізації тої методи, яка зоветься вірою у власні сили, розбудовувані організованою працею. **ік.**

—o—

На свята
ВИНА ТОКАЙСЬКІ, УГОРСЬКІ
тільки у винарні
MAGYAR CSARDA
Львів, 3. Мая 11 А. **Тел. 238-36**
Відвідуйте нашу угорську винарню. 2—3

Занадто часті відвідини.

Букарешт, 22. квітня.

Ледве прогомоніли багато надійні побажання з приводу варшавських відвідин міністрів Антонеску та Анджелеску — ось знов повторюються запевнення „столітнього братерства".

Перед тижнем бував у Букарешті представник польської урядової преси, по ним приїхали сюди саме військові аранжери, аби розвинути „інтелектуальну співпрацю" молоді обидвох сусідів. А сьогодня вичікують приїзду мін. Бека, щоб приготовити дальші стрічі маршала Рида-Сміглого (на румунські маневри) та президента Мосціцького (на свято відновлення румунської монархії).

З приводу таких частих гостин зацікавлена преса ледве находить свіжий матеріял для привітів та сміло забуває на свої „минулі тимчасові огірчення".

Такі огірчення можна розсудливо забути, але вони вертаються і з ще більшим натиском на передучасні, часом переборщені, прояви симпатій. А потім приходить те, що ставалося із дотеперішніми договорами; часті зміни та ще частіші взаємні запевнення.

Перший договір, який заключив відомий румунський політик Таке Йонеску із князем Сапігою (3. III. 1921.) передбачав дуже цінні запевнення Польщі щодо визнання окремих договорів Румунії із Мадярщиною (Тріянон) та із Болгарією (Неї).

Але мінливість польської закордонної політики вражала нераз румунських політиків. Характеристичний був вислів проф. Йорги: „Вони нас просто тягнули за рукав, аби ми помирились із Совітами. Коли ми задовольнили це бажання — то поляки нагло змінились. Відстали від москалів та порозумілися із Німеччиною".

Ця „гнучкість" рішень у закордонній політиці польських урядів стала просто пригадкою часто повторюваною у румунськім парляменті. Так само не забули тут про недавні ще заходи мін. Бека розбити відомий проект Люї Барту: східне порозуміння.

Але й теперішність не виглядає інакше! Ледве чи хтось із зацікавлених пригадав факт, що підчас побуту мін. Анджелеску у Варшаві, прем'єр Косцялковський повторяв зайві формулки братання із мадярами. Це сталось на одним святі мадярської колонії у Варшаві!

Завначимо, що бувають розбіжности, які вдається закрити тимчасовим гучним принятям або виявами „доброї волі" урядової преси, але тоудно стерти протиставства із природи — або оправдати їх оптимізмом, коли цьому заперечує дійсність.

І тому дуже нелегко повірити в остаточну зміну дотеперішніх звязків наших сусідів. Може й булиб деякі дані щодо такої заповідженої зміни — охолодження румунсько-совітських звязків (хоч уряд Татареску це не признає) або все частіші пророчисті випадки у Данцігу та на Горішньому Шлеску.

Отже, коли дійсно не прийшло до підписання військового союзу Румунії із Совітами, а з другої сторони не затіснилась заповіджена приязнь Польщі із Райхом — то все-ж залишились перепони, яких певно не зможе усунути навіть багато відвідин та формальних заяв.

Залишилися ніким ненарушені союзи: Польща із ревізіоністичною Мадярщиною та „непохитна спільнота інтересів" Румунії із Чехословаччиною.

Коли прочитав я в „Ділі" (ч. 60. із 18. III. ц. р.) про „Польсько-румунський союз", якого малаб затіснити спільна нехіть до Ліги Націй або приналежність до „фронту невтральних" — то важко було погодитися з цим поглядом. Передовсім тому, що Румунія зовсім не відступила від первісних основ своєї закордонної політики щодо Франції та Ліги Націй, за висловом мін. Антонеску: „Румунія залишилась вірною собі, вірною співробітницею Ліги Націй". По друге, Румунія досі не прилучилася до якогось „невтрального фронту", хоч мала дуже привабливі натяки певних урядів та вперту акцію деяких лідерів опозиції (марш. Авереску, проф. Жорж Братіяну та проф. Гога).

Розуміється, Совіти зацікавлені, щоб згадані сподівання не здійснились. І мабуть в тій справі покликано до Москви совітського посла із Букарешту Островського... Але Совіти знають добре те, чого досі за приблизно 20 літ, недоцінювали його Дністрові сусіди: стан української „меншини".

І цей стан невдоволення десяти мільйонового „прикордонного населення" стримує обидвох сусідів до різкого протисовітського становища.

Будьмо обєктивні і щадім свої надії, коли згадуємо вже ювелей, бо 20-ті роковини, ще не здійсненого „позитивного підходу до українців".

Якщо сьогодні Совіти відчули нестерпний удар, то не так із сторони вічно мінливого і тому нерішучого „фронту" — як від несподіваної „зради невірної Туреччини". Туреччина вміло використала у Монтре теляче захоплення Літвінова, а тепер звернулася до своїх середземноморських сусідів, до держав (Греції, Югославії та Італії), які тільки із Совітами не бажають мати спільних справ.

І ця „зрада" сталася саме в той час, коли частина совітської чорноморської фльоти відплила до Еспанії.

Зрештою і самі румунські військові кола знають, де саме шукати слабого місця „непоборного сусіда". А саме не в новітніх укріпленнях західніх границь СССР., або в „ударних військових районах" (Мінськ — Житомир — Винниця — Тираспіль), де вигідно осіла еліта азійських полчищ, а в чорноморській, ще „царській" фльоті, яка цінна хіба для демонстрації на еспанських водах, а вже перестаріла для оборонних цілей на Чорному Морі.

І тому, замість розчаровуватись марними надіями на „протисовітський фронт", та приписувати йому завдання, до яких він не доріс, відповідніше є, гадаємо, приглянутися дійсним причинам цих „голосних" стріч.

На 5. VI. 1937. минає річниць міжнародного договору щодо Горішнього Шлеску. Сумніваємося, чи ця нагода затіснить звязки між Німеччиною і Польщею. Єдиний безпосередній сусід, на котрого можна ще спокійно спертися, це Румунія. Тимбільше, що за цим промовляють політичні ускладнення на Балкані; Югославія заскочила свою подвійну союзницю (раз у Малій Антанті, вдруге у Балканському Союзі) аж потрійною несподіванкою: італійським, болгарським та мадярським порозумінням.

І тому вибрав мін Бек полудневий напрям — тим більш, що на півночі, заході та сході майже вичерпались можливости ближчих змін та осяжних користей.

Зате на полудні, може вдасться притягнути Польщу до співпраці із придунайськими державами і так чутливо нарушити вимріяний п. Годжею пляни „Середньо-европейського економічного осередку", та значно зменшити впливи Чехословаччини у дунайському басені. Через дунайський басен вже легко ввійти у Балкан і лише так вдалось би здійснити ще не призабуті ягайлонські мрії — злуку Балтика із Чорним Морем. Оскільки при цім моглаб піти в рух і наша справа — це достаточно доказало минуле.

Українська справа за велика, щоб її можна втягнути у такі принагідні розмови щодо чужих домашніх інтересів. **Д-р О-ч.**

—o—

Новий наступ.

Зорганізована атака ендецької польської преси на наші землі і наші права принесла вже нові висліди. Після цитованої вже нами нечуваної заяви генерала Галера, після „крику розпуки" кс. Токаржевського, прийшла черга на грізніші, бо фактичні та зорганізовані акти протиукраїнського наступу. Ось вони:

ОФЕНЗИВА „МАЦЄЖИ ШКОЛЬН-ОЇ" НА ХОЛМЩИНУ.

В неділю 18. ц. м. в салі міської ради в Любліні відбувся зїзд делегатів кружків „П.М.С.", який радив над „конечністю й методами скріпити наступ на ті повіти люблинського воєвідства, які творять т. зв. „пшедкресє" (Підляшшя, Холмщина). Цей зїзд має бути важливим етапом в акції сполуки Холмщини з Волинню та заповідає посилену організаційну й освітньо-культурну офензиву польщини на території, які на неї вже надто довго чекають" (!).

На зїзд, якого ідеольогічні завдання характеризували ми словами офіційного комунікату „П. М. С.", прибули всі „регіональні лідери", відомі ендецькі подвижники, а також біскуп Фульман, воєвода Ружнецький, ген. Сморавінський та 112 делегатів з провінції.

В сам день зїзду „Варшавскі Дзенник Народови" приніс інтервю свого співробітника з б. воєв. Солтаном, президентом „П. М. С.", який поінформував його, що вже незабаром 1700 мандрівних бібліотекарів з комплетами книжок „П. М. С." (славні „пілігрими") **зачне відвідувати наші села вечорами та в свята, заходи-**

тиме до селянських хат та заохочуватиме людей до голосного читання.

На маргінесі цієї замітки з пресового обов'язку нотуємо, що в два дні після інтерв'ю п. Солтана, в мин. вівторок, напав на нього на вулиці якийсь Ал. Домбровський і поранив б. воєводу ножем. Домбровський, відданий на поліцію, признався, що напав на Солтана з пімсти за невіддану грошеву належність.

ВИТОЛД ТРАНДА
автомобілеві артикули
Львів, ул. Академічна 7.

ПІСЛЯ „ТИЖНЯ ПОМОРЯ" — ТИЖДЕНЬ ВОЛИНІ".

Ендецько - санаційно - безпологовий „Дзенник Бидгоски" виступив під натиском кол, зближених до ген. Галера, з проектом улаштувати спеціяльний „тиждень Волині", що мав би стати для цілої Польщі нагодою маніфестацій й активізації протиукраїнського наступу.

Вся польська права і навіть уже проурядова преса („Курієр Поранни" — стаття Вечоркевича) з органом „Фронту Моржа", „Одновою" на чолі повела другу ударну кампанію на воєводу Юзефського. Деякі кола, м. ін. виленське „Слово", заповідають навіть уже швидке його уступлення. На місце воєв. Юзефського мав би прийти дотеперішній виленський воєвода Боцянський.

Організатором „тижня Волині" має бути „Мацеж Школьна".

ХОЛМЩИНА ХОЧЕ УНІЇ!

В часі, коли з польської сторони йде з усіх сторін наступ на Холмщину й сумежні землі, російська православна влада просто піддержує його, усуваючи вже не тільки священників-українців, але й дяків.

Як нас повідомляють, до Львова мають прибути небавком делегації з Пересолович, Богутич, Добромирич, Гостинного та інших сіл на Холмщині з просьбою прийняти їх до унії.

А У ВАРШАВІ МОНТУЮТЬ „КОНФЕДЕРАЦІЮ МОЛОДИХ".

Скандальна імпреза з „Конфедерацією Молодих" ще не розлетілась. Навпаки, як зачуваємо, урядові чинники мають буцімто навіть субсидіювати II акцію.

Комісаріят уряду затвердив уже статут тої нової політичної „муходовки", а преса, зближена до ОНР, одинока, що тою імпрезою зацікавилась, називає її нетрівким експериментом, уважаючи її зрештою за відприск молодих „народових соціялістів". З українців на листі основоположників фігурує лише одно прізвище — А. Стахняка.

Управа „Української Студ. Громади" віддала своїх членів, що бували на зборах „Конф. Мл.", під товариський суд та усунула їх на деякий час з Т-ва.

На понеділок 26. ц. м. д-р Бобжинський скликав зібрання „К. М." у приватному мешканні. **Гром.**

Домагання українського громадянства в справі ліцеїв

На запрошення Головної Управи Рідної Школи прибули 24. квітня ц. р. представники українських приватних і державних гімназій чи пак батьківських кружків при тих гімназіях, щоб обговорити дуже важну й пекучу справу — приватних і державних ліцеїв з українською мовою навчання. Конференція відбулася в дівочій школі Р. Ш. ім. Т. Шевченка у Львові у приявності 30 відпоручників. На конференції були заступлені: всі гімназії Р. Ш. та їхні батьківські кружки зі Львова і з краю, гімназії чи пак батьківські кружки СС. Василіянок зі Львова і з краю, гімназія і батьківський кружок Українського Інституту для дівчат у Перемишлі та батьківські кружки держ. гімназій зі Львова і з краю.

Конференцією проводив голова Р. Ш. дир. **Денис Корецець.** Вичерпуючий реферат виголосив інсп. шкіл Р. Ш. посол **Володимир Кузьмович.** Після реферату і після переведення широкої дискусії ухвалено такі резолюції:

I. У справі загально-освітніх ліцеїв.

1) Звернути увагу українському громадянству, перш за все українським родичам, на однобічність сітки державних і приватних ліцеїв з українською мовою навчання, перестерегти їх перед небезпекою тієї однобічности і вимагати, щоби своїх дітей зголошували у більшій скількости до педагогічних і фахових ліцеїв.

2) Візвати всі батьківські комітети при державних і приватних гімназіях, як також всі рідношкільні організації, щоб вповажнювались не лише класною молодю, яка переходить з гімназій до ліцеїв, але також чужою, яка буде зголошуватися з інших місцевостей.

3) Візвати українське громадянство до більшої активности в організації бурс і збірних станиць, головно в тих місцевостях, які передбачені на осідок ліцеїв, як також до збільшеної активности в організації приватного шкільництва, перш усього фахового.

4) Поробити заходи перед шкільною владою: а) щоб була збільшена кількість самостійних і комбінованих відділів загально-освітніх ліцеїв при державних гімназіях з українською мовою навчання у Львові, Перемишлі і Станиславові. Зокрема домагатися, щоби в утраквістичних відділах у Бережанах і рівнобіжних у Стрию виділено самостійні ліцеї з українською мовою навчання; б) щоб комбінації і тими відділи загально-освітніх ліцеїв, які вже проголошено, скореговано, зокрема, щоби замінено частину планованих гуманістичних і класичних ліцеїв на математично-фізичні і природничі; в) щоб історію, питання сучасного життя, розвязівництво на руханні і військову підготову навчано в ліцеях з українською мовою навчання по українськи; г) щоби предмет „військову підготову" доручувано вчителям українцям, старшинам не лише польської, але і б. старшинам австр'йської та Галицької Армії.

II. В справі педагогічних ліцеїв.

1) Домагатися створення трьох самостійних ліцеїв педагогічних з українською мовою навчання: у Львові, Перемишлі і Станиславові.

2) Домагатися самостійної державної педагогії з українською мовою навчання у Львові.

3) Домагатися при педагогічних ліцеях з польською мовою навчання в Коросні, Самборі, Сокалі, Стрию і Тернополі, як також при державній педагогії у Львові, створення рівнобіжних відділів з українською мовою навчання.

4) Домагатися, щоб у всіх відділах педагогічних ліцеїв з польською мовою навчання у полуднево-східніх воєвідствах уведено українську мову як обовязковий предмет.

III. У справі фахових ліцеїв.

Домагатися розбудови державного фахового шкільництва з українською мовою навчання згідно з господарськими потребами українського громадянства.

IV. У справі приняття до висших шкіл.

Домагатися, щоб абсольвентів ліцеїв української народности приймали до висших шкіл у відповідній кількости і внесли нумерус клявзус на таких факультетах, як медицина, ветеринарія, фармація, стоматологія й ін.

V. У справі приватних педагогічних ліцеїв і педагогій.

Збрані домагаються рішучо зміни шкільного закону в тому напрямі, щоб можна було основувати приватні педагогічні ліцеї і педагогії.

Збрані уповажнюють до пороблення заходів перед шкільними чинниками у змислі повищих резолюцій комісію в такому складі: голова Головної Управи Р. Шкіл, представник гімназій СС. Василіянок і голови батьківських кружків при обох державних гімназіях з українською мовою навчання у Львові. Зокрема просять збрані Українську Парл. Репрезентацію піддержати ці заходи. **І. Г.**

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА" Ч. 20.

ЛЮБОВ ГУМЕНЮК-ЛУЦІВ. 4

Батькові імянини.

(Докінчення.)

Голосно, аж надто голосно засміялась і загалом ненадійно набралась якогось дивного настрою. Сміялася, пустувала, чіплялась Катрі і нахабно дивилася Андрієві в очі, що горіли похмурим блиском.

Професор Матійчук миттю догадався. Дочка хотіла заглушити щось у душі, як нянька заспитькує розплакане немовля. Підстрибуючи помагала Катрі забрати посуднну зі стола, тулилась до мами, закриваючи її все обличча кучерями. Після цього піддала гадку відсвяткувати татусеві імянини по давньому. Батько оживився і задавив папіроску.

— Як це по давньому?!

— А так: мамуся нехай щось задекламує замість Олеся, я також... а Петро і Андрій нехай співають! Дует! Чули всі?!...

Не було відповіді. Пані Юлія нашвидку нагадувала якийнебудь віршик, ладна вже стануги перед усіма і деклямувати, щоби тільки залатати настрій, що раз-ураз двався.

Але брати не чули, вели дискусію, забувши про цілий світ. Аж здригнулися, коли батько поклав їм руки на плечі.

— А справді, якби то гарно було у день моїх імянин послухати. „Ой видно село" або „Журавлі". Андрій схопився і випрямився, був готовий. Але Петро зирнув неохоче на батька і пробурмотів дивлячись на кінчики своїх черевиків:

— Зрозумій таточку, що мені тепер ні трохи не до співу, не маю настрою. Вибач, але..

Професор Матійчук швидко пішов у другий кінець кімнати і станув перед картиною, що зображала весну на Поділлі, якби вперше бачив її в житті.

Катря засвітила світло у кімнаті і почала палити у печі.

— — — — — — — — —

Сумно в їдальні. Догоряє ватра у печі. Годинник вибив одинацяту.

Професор Матійчук дивиться на тарілку з тістечками на столі і чиюсь шклянку недопитого чаю. Андрієва шапка дрімає на кріслі, а сам він давно уже у своїй кімнаті. Казав, що має багато вчитись і встав від вечері перший. За ним (але другими дверима) вийшов і Петро. Покинули батька самого, докінчувати цьогорічні імянини. Зі спальні чути веселу балачку Юлечки з Надею. А тут він сам з гадками, що холодять душу. Мимохіть сягнув рукою у кишеню й добув Олексїв лист.

Бється у голові згадка зперед двацятьох років...

...І неситий не виоре
На дні моря поля...
Не скує душі живої
І слова живого...

А тепер?...Й „Дорогий таточку! Нам живеться дуже гарно! Купили собі місяць тому горіхові меблі до спальні за чотири тисячі чеських корон. Ще хочемо і т. п. і т. п." На самому кінці: „Stesti přeji — Milada". Професор Матійчук затискає оба кулаки і хоче гримнути по столі з усієї сили.

Гамується... Жінка перелякається. Як хлопчак підбігає до печі. „Мілада попеліє серед вугілля".

А серед цього у голові дужий голос: — Завтра напишу лист і жінці накажу, щоб з ними не церемонилась.

Самота, від неї ніяковість і якесь безсилля. Василь Матійчук навшпиньки, обережно йде до дверей у спальню, вперше у житті підслухує. Срібний голосочок Надин якийсь протяжний.

— Ти знаєш, мамочко, яка тепер моя мрія? Ну тільки вгадай!?...

Хвилина непевної мовчанки. Матійчук стримує прискорений віддих.

— Не вгадаю, досю, нехай буде яка є... коби тільки сповнилась!

— Но, ось бачиш, я тобі скажу: хочу собі купити на під-весінний сезон курточку з сельскіновим коміром!...

У грудях професора Матійчука починає щось тихенько, глумливо сміятись. Сміх цей підлазить до горла, врешті добувається з уст голосним на всю їдальню реготом.

— Ха, ха, курточка зі сельськіновим коміром... А батько Андріїв на часопис та інвалідів..!? ха, ха, ха!...

Долонею закриває уста схаменувшись. Крізь вузько відчинені двері висувається Надина голова, відтак плече у нічній, рожевій сорочці.

— Це ти таточку так сміешся?...

Але обличчя батькове таке похмуре, що Наді стає ніяково...

— Ах, це певне хтось на вулиці...

Матійчук поправляє скатерть на столі, що зісунулась і не дивиться дочці у очі.

— Так, на вулиці!....

Тихо в кімнаті, але у душі росте буря. Хапле шклянку з холодним чаєм і пе до дна. Пригладжує зачіску й рішуче йде крізь темну, гостинну кімнату до Петра.

Син лежить уже в ліжку і читає книжку.

— Прошу сідати, таточку! Щось дуже важне сталося, коли ти тепер прийшов до мене?

Новий проєкт на „зніщенє Русі".

Минулої неділі відбулися в салі Промислово-Торговельної Палати у Львові збори **„Зєдноченя Полякуф Зємі Червеньскей"** під проводом проф. унів. Макаревича. Проєкти комісій організаційної і пропагандивної референували: проф. Стах і д-р Цімммерман.

Оба ці проєкти відносяться до справи зорганізування корпорації власників нерухомостей і виборчої реформи до самоуправи на терені південно-східних воєвідств. Проєктована корпорація власників нерумостей має на меті **не допустити до звиднення рівноваги в посіданні нерухомостей на терені мішаних національностей, зокрема не допустити, щоби зменшився польський стан посідання.**

До обовязків корпорації належить зголошувати внески про впис у гіпотечних виказах, нерухомостей, що належать до осіб, які є чи повинні бути вписані на листу членів корпорації власників нерухомостей застережень, що **„особи, які не мають даних бути принятими до корпорації, не мають права набувати й арендувати дану нерухомість".**

Між членами корпорації оборот нерухомостями не підпадає обмеженням, одначе купуючі повинні предложити судові до гіпотенчих виказів посвідку корпорації, що є її членами.

Проєкт виборчої реформи до самоуправи говорить м. ін., що **в міських громадах, що мають 40 відс. поляків, поляки дістають 55 відс. мандатів,** а в громадах, що мають 40 до 75 відс. поляків — 75 відс. мандатів, в міських громадах з понад 75 відс. польського населення поляки дістають такий процент мандатів, який випливає з їх відсоткової чисельности; в сільських громадах так само.

В дискусії промовляв між ін. проф. В. Грабський, відомий українофіл, після чого збори одноголосно приняли оба проєкти. У зборах взяло участь к. 500 осіб.

40-ліття Ремісничо-Промислової Бурси.

Українське Т-во „Ремісничо-Промислова Бурса" у Львові вшанувало своє 40-ліття Ювилейною Академією в неділю 25 ц. м. Програму виповнили виключно продукції питомців трьох українських ремісничих бурс у Львові, ремісників та управи Т-ва. Академію започаткував п. М. **Стефанівський** вступним словом підкреслюючи, що думка про потребу оснувати ремісничу бурсу у Львові вийшла від членів Виділу Т-ва Ремісників „Зоря" у Львові. Кількох членів Т-ва, свідомих українців ремісників, як Дм. Ковальський, кравець, Петро Тиблючинський, Григорій Васіка, оба шлюсарі, Л. Качоровський, лякерник, Антін Оприск, столяр та інші під проводом інж. В. Нагірного упросили д-ра Костя Левицького виготовити статут, який затвердило тодішнє ц. к. Намісництво. Думку що переведено в життя в память 50-ліття знесення панщини і 26. грудня 1898. р. основано нашу Ремісничу Бурсу у Львові.

До науки ремесла вступали і дальше вступають у нас переважно сироти або дуже бідні селянські хлопці, яких майстри уживали як помічничої сили. Хлопець такий працював денно по кільканацять годин за сам харч. На убрання заробити в часі науки було дуже трудно і такий хлопець тяжко відчував усякі недостатки.

Якщо такий хлопець попав до українського майстра, то для нас і для самого хлопця була користь, що він залишався при своїй нації. Якщо попав до чужих, то майже завсіди пропадав для нас раз на все. Не зважаючи на всі труднощі і недомагання маємо нині у Львові і в краю багато самостійних майстрів, які вибились без ніякої постороньої матеріяльної помочі і вчились лише своїм важким трудом, працею і енергією.

Основники Т-ва „Ремісничо-Промислової Бурси" у Львові все те докладно знали, бо самі майже всі в таких невідрадних умовинах виросли і виховались. Тому то Ремісничі Бурси мають для нас велике значіння. В них виховується наша селянська молодь, разом в гурті доповнює своє ремісниче знання в ремісничих школах, що є необхідним в нинішніх часах для кожного ремісника.

Одначе найважніше те, що хлопці, які є в бурсах, не відчувають таких понижень і наруг від тих, які не можуть дістатися до бурс лише тому, що ми маємо їх замало у Львові і в краю.

Коли порівняємо наші осяги в цій ділянці з осягами наших сусідів, які в самім Львові мають 3 ремісничі бурси, до того всі вибудовані з великими вигодами, з великими і просторими салями для розваг і з великими городами та візьмемо під увагу, що в цих бурсах приміщується кількадесять учеників, то це порівнання не вийде в нашу користь. При цьому слід згадати, що поляки, які в часах, коли ми вже оснували і вели нашу Ремісничо-Промислову Бурсу у Львові, не мали про це ніякого поняття і щойно за нашим зразком розпочали свою працю. І саме в останніх часах почали поляки незвичайно сильно розбудовувати і творити нові ремісничі бурси у Львові і в краю, розуміючи їх вагу для польонізації міст. Мусимо з нагоди нинішнього ювилею з жалем ствердити, що за 40 літ істнування нашої бурси ми нині перед нашим громадянством не маємо так дуже чим похвалитись.

На превеликий жаль наше громадянство в останніх роках цікавиться нашими ремісничими бурсами дуже мало. Коли порівняємо роки 1890—1910 з роками повоєнними, то наше громадянство в тих часах куди більше цікавилося нашою Бурсою.

Слід згадати, що першу матеріяльну поміч і то дуже значну, дав покійний Олександер Мишуга артист співак світової слави, О. Мишуга з далеких сторін ,де перебував у палатах, відчував найкраще вагу і значіння Ремісничо-Промислової Бурси, сам був сином ремісника шевця і перебував та виховувався в Ставропигійській Бурсі.

Велику допомогу дістала наша Бурса перед війною також від покійного о. Івана Залуського пароха у Свидовій, пов. Чортків, який записав на цілі Бурси коло 80 моргів поля. Оба ці незабуті жертводавці поставили тверду матеріяльну основу для істнування нашої Бурси. А по війні наш великий меценат, Е. Митрополит Шептицький, уфундував другу ремісничу бурсу у Львові при вул. Пасічній.

Висновки з нашого нинішнього свята з приводу 40-ліття істнування Ремісничо-Промислової Бурси такі: Нехай наше громадянство зверне більшу увагу на основування нових ремісничих бурс і то для хлопців і для дівчат.

Треба нам працювати і довести до того, щоби не було ані одного міста на наших землях, де би не основано ремісничої бурси. Треба прямувати до того, щоб за 10 літ, як наша Ремісничо-Промислова Бурса буде святкувати ювилей з нагоди свого 50-ліття, прийшла перед наше громадянство з далеко більшими осягами, ніж маємо їх нині. Бо всім треба знати, що добре розбудований наш ремісничий стан є твердою основою для розбудови та українізації міст на нашій землі. Хто буде мати у своїх руках міста, той буде паном нашого краю. А як будемо мати в наших руках наші міста, тоді зможемо швидше здійснити наш ідеал.

Після того відчитано цілу низку телеґрам і писем з привітами. Присутні вислухали стоячи привітне письмо з архиєрейським благословенням Митроп. Шептицького, великого мецената та добродія нашої ремісничої молоді, далі привітні письма від Преосв. Івана та наших центральних установ зі Львова і ріжних товариств з краю. Крім того відпоручники деяких товариств складали устно привіти, між ін. інж. Дурбак передав 1.500 зол. на Рем.-Пром. Бурсу. На дальшу програму склались продукції мужеського і мішаного хору ремісничої молоді. І так муж. хор Рем.-Пром. Бурси при вул. Бартосівної започаткував академію „Думою про Січ". Хор під мистецьким проводом Т. Юськова співав дуже гарно. Добре випало сольо і дует. Малий Е. Лаврінів деклямував дуже вдатно Грінченка „До праці". Дівочий хор Рем. Бурси при вул. Кошарової відспівав під пров. проф. Надрагової у супроводі фортепіяну „Циганське життя". Одначе найкраще випало скрипкове сольо ремісничого ученика М. Дірка, який відограв Шуберта „Штендхен". Буря оплесків змусила його до надатків. Добре випав теж виступ квартету (М Дірко — 1 скрипка, Антонович — 2 скрипка, Ганчерюк — віоля та Рибчин — чельо), що відограв квартет ф-дур Гайдна і Безкоровайного „Думку-шумку". По виступі мужеського хору Бурси при вул. Пасічній під проводом П. Букала та мішаного хору під проводом Юськова академію закінчено відспіванням національного гимну. Велика „жовта" саля Н. Дому була виповнена вщерть ремісничою молодю, ремісниками та інтеліґенцією.

Батько не сідає; стає над ліжком і ловиться за його спинку:

— Петрусю!... я попрошу тебе бути нині щирим зо мною... Я знаю уже якій ти ідеї служиш, я шаную твоє завзяття, але повір мені, що ця праця йде на загибіль вищій цілі нашого Народу!...

Петро жбурляє книжкою у кут, дивиться на батька погірдливо і починає голосом промовця на мітінгу:

— Ви, ви всі однакові! Заскорузлі у своїх буржуйських звичках! Ви звикли гнути шию в ярмі!

Батько виходить з кімнати, не маючи сили зачинити двері за собою.

Не може спати, ні читати. Голова така важка, що аж треба обома руками підпирати її. Навіть не чує як Андрій обнявши його за плечі похиляється над ним:

— Таточку!...

Не буа уже в силі стримати великих сліз, що побігли по обличчі.

— Я знаю, таточку, що нині з тобою діється... І мені нелегко на душі! Але ми повинні ховатись з такими хвилинами, не дати заняти їм навіть маленького куточка у душі!...

— Коли-бо, Андрійку, совісно стає перед самим собою і рідною землею!... Мені жаль їх..! Показав головою на спальню, відтак на Петрову кімнату.

Батько ще сильніше стискає синову руку. Андрій осмілюється щораз більше:

— Жаль! Певне, таточку! Але чи ти не віриш у силу народу, який втягне до спільної праці, навіть тих, що пішли манівцями! Ти ще колись почуєш наш дует!

Аж тепер, уже на досвітках, батько вірить, що в нього нині свято.

Домагайтеся скрізь безалькогольних вечериць і забав та безтютюневих нарад, зїздів і засідань! Тютюн — це матеріяльна руїна одиниці й народу.

Д-р Г. Штангер.

З українського життя у Варшаві.

АКАДЕМІЯ В 20-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОГО РЕВОЛЮЦІЙНОГО ПАРЛЯМЕНТУ.

Комітет Обединаних Українських Еміґрантів Організацій м. Варшави вшанував 20-ті роковини першого Українського Революційного Парляменту — Української Центральної Ради — академією, що відбулася в суботу 24. квітня.

Після вступного слова реферат виголосив д-р Л. Чикаленко, секретар У. Ц. Р.

Вокальну частину виповнили продукції Українського Національного Хору під орудою полк. С. Сологуба, що вніс у дещо змонополізовану атмосферу академії нотку бадьорости. Публики, серед якої були й гості зі Львова, небагато.

ПРОФ. СТУДНІЦЬКИЙ ПРО УКРАЇНУ.

На недавніх зборах „Прометея" в гурті багатьох політиків, публіцистів та журналістів виступив з рефератом проф. Студніцький. Тема реферату: „Найважніші лінії польської закордонної політики" — викликала велике зацікавлення, тим більше, що на таку саму тему виголосив попереднього дня відчит ред. Березовський, репрезентант протилежного Студніцькому політичного світогляду.

Поминувши справді цікаві сформулювання напрямних польської політики, баченої очима проф. Студніцького, мусимо ствердити, що в українській проблемі, якій прелеґент присвятив теж трохи уваги, проф. Студніцький назагал орієнтується слабо, коли вважає напр. що Україну міг збудувати лише Скоропадський, або що границя Польщі має колись сягати до.., Дніпра.

УКРАЇНСЬКА ПРОБЛЄМА НА КОНҐРЕСАХ НАЦ. МЕНШИН

На зборах Семинара Інституту національних Дослідів, п. М. Ароншгайн виступив з рефератом на тему: „Змагання національних меншин у світлі конґресів меншин". Прелеґент присвятив багато уваги українській проблемі на конґресах меншин, обговорюючи кожночасне становище українських делеґацій.

Виводи прелеґента доповнили цікавими завваґами дир. Папроцький та керм. Стебельський.

(КТВ.)

ПРАВНИЧА СТОРІНКА.

Закон про лісові і полеві шкоди.

Від 5. травня ц. р. обовязуватиме новий закон про лісові і полеві шкоди з 14. квітня ц. р. (оголошений у „Деннику Законів" з 20. ц. м. ч. 30, поз. 224). Тому, що новий закон основно обговорює не лише самі шкоди, але і винагороду за шкоди, нормує відповідальність батьків, і господарів за шкоди нелітніх дітей та пастухів та загострює кари, подаємо текст важніших постанов цього закону.

Загальні постанови.

До проступків, передбачених цим законом, стосуються загальні постанови (карного) закону про проступки, якщо дальші постанови не нормують инакше (ст. 1). Намова, допомога і намагання потягає за собою відповідальність після карного закону (ст. 23—30) (ст. 2). **За гривни, нагороди за шкоди, оплати і карні кошти, нестягальні** від засудженого, а **наложені:** а) **на нелітнього** — відповідають маєтково батьки або опікун, під опікою якого залишається фактично нелітній; б) **на пастуха** за проступок випасення або перегону тварин або птиці (гусей, качок і т. д.) відповідає маєтково посідач тварини або птиці. Одначе гривна не підлягає заміні на арешт (уст. 1). Особи, відповідальні маєтково можуть звільнитись від відповідальности за гривну, якщо докажуть, що хоч сповнили свої обовязки нагляду, не могліб перешкодити проступкові (уст. 2). Винагороду за шкоду признається покривдженому (уст. 3). Признанням винагороди за шкоду не відбирає права доходити дальшого відшкодування на основі цивільних законів (уст. 4) (ст. 3). Предмети, що походять безпосередньо з проступку, звертається покривдженому (у. 1).Приладдя, що служили або були призначені до виконання проступку, можуть підлягати конфіскаті (уст. 2), (ст. 4). Постанови цього закону стосується теж до осіб, що виконують якінебудь права у відношенні до лісів і грунтів, якщо переступають обсяг своїх прав у спосіб, означений цим законом (ст. 5).

Лісові шкоди.

Хто вирубує в чужому лісі дерево або забирає з чужого ліса вирубане чи повалене дерево, підлягає карі арешту до 3 місяців і гривні до 3.000 зол. або одній з цих кар (уст. 1). Хто: 1) вирубує в чужому лісі галуззя, коріння або корчі, вирває їх або ломить; 2) забирає з чужого ліса галуззя, коріння або корчі; 3) корчує в чужому лісі пні — підлягає карі арешту до 2-ох тижнів і гривні до 500 зол. або одній з цих кар (уст. 2). На випадок забрання дерева, галуззя, коріння, корчів чи пня, або вироблених з них матеріялів (напр. дощок) з місця їх приготування або складів до перехования, винуватець відповідає згідно з карним законом за проступки проти добра (за крадіж і грабунки ст. 257—272 к. з.) (уст. 3) (ст. 6). Хто набуває або з якоюнебудь метою приймає дерево, галуззя, коріння, корчі або пні, хоч знає що походять з проступку, означеного в ст. 6, уст. 1 і 2 або помагає збути чи скрити ці предмети, підлягає карі арешту до 3-ох місяців і гривні до 3.000 зол. або одній з цих кар (уст. 1). Хто набуває або з якоюнебудь метою приймає дерево, галуззя, коріння, корчі або пні, про які повинен здогадуватись, на основі обставин, що походять з проступку, означеного уст. 6, уст. 1 і 2 або намагає їх збути чи скрити, підлягає карі арешту до 2-ох тижнів і гривні до 500 зол. або одній з цих кар (уст. 2, ст. 7). Постанов ст. 6 не стосується до осіб, покликаних до надзору в лісах; ці особи підлягають відповідальности згідно з постановами карного закону (уст. 1). Якщо особа, покликана до надзору в лісі допуститься проступку, означеного уст. 7, підлягає відповідальности по думці ст. 160 або 161 к. з. (уст. 2, ст. 8). Хто в чужому лісі добуває живицю або березовий сік, обриває шишки, збирає кору, натинає дерево або в инший спосіб його ушкоджує, підлягає карі гривни до 100 зол. (ст. 9). Хто в чужім лісі збирає кору, тріски, деревину, траву, верес, мох, підстілку, шишки, гриби, ягоди, овочі, зела, підлягає карі гривни до 10 зол. (ст. 10). Хто в чужому лісі пасе господарські тварини або птицю, підлягає карі арешту до тижня і гривні до 250 зол. або одній з цих кар (ст. 11). Хто: 1) добуває в чужому лісі пісок, маргель, рінь, глину або торф; 2) звозить до чужого ліса каміння, сміття, падлину або відпадки; 3) вищить у чужому лісі деревця або мурашище; 4) переходить, переїзджає або переганяє господарські тварини або птицю чужим лісом забороненими місцями — підлягає карі гривни до 100 зол. (ст. 12). У припадках, передбачених у ст. 6, уст. 1 і 2 признається винагороду за шкоду у подвійній висоті варт. дерева, галуззя, коріння, корчів або пнів (уст. 1). Вартість дерева, галуззя, коріння, корчів і пнів означується на основі цінника, устійненого для державних лісів (уст. 2). У припадках, передбачених у ст. 11 та у ст. 12, уст. 1 і 4 признається винагороду за біль у висоті: 1) 1 зол. від кожної тварини і 10 сот. від кожної штуки птиці (ст. 11); 2) подвійній вартости видобутого матеріялу (ст. 12, уст. 1); 3) 50 со. від кожної тварини і 5 сот. від кожної штуки птиці (ст. 12, уст. 4) (ст. 13). Нема проступку, якщо забрано дерево або галуззя з метою заспокоїти потреби, що повстали несподівано підчас подорожі (ст. 14).

Полеві шкоди.

Хто переїзджає чужою сіножаттю або пасовиськом, або хто переганяє туди господарські тварини або птицю підлягає карі гривни до 25 зол. (уст. 1). Хто переїзджає чужим, зораним або засіяним полем або чужою замкненою, зарибненою водою (ставом) або хто таким полем чи водою переганяє тварину або птицю — підлягає карі гривни до 100 зол. (уст. 2, ст. 15).

Хто всупереч домаганню управненої особи не покидає чужого поля, пасовиська, сіножати або греблі — підлягає карі гривни до 100 зол. (ст. 16).

Хто: 1) добуває на чужому грунті пісок, маргель, рінь, глину або торф; 2) копає на чужому грунті доли або рови; 3) викидає на чужий грунт каміння, сміття, падлину або відпадки; 4) пасе на чужому грунті господарські тварини або птицю; 5) ушкоджує на чужому грунті дерево або корчі — підлягає карі гривни до 100 зол. (уст. 1). Якщо тварини або птиця паслись на чужому, обсіяному полі, винуватець підлягає карі арешту до тижня і гривні до 250 зол. або одній з цих кар (уст. 2, ст. 17). Хто топче засіви, розсаду або траву на чужому грунті — підлягає карі гривни до 20 зол. (ст. 18).

НА СВЯТА
поручає найдешевше
білля мужеське і жіноче, **панчохи, рукавички** і т. п.
відома з дешевости фірма
„ПАЛАТА ПАНЧІХ"
Львів, Коперника 16 — проти кіна Коперник

Хто на чужому грунті стинає або зриває колоски, збирає колосся або викошує в незначній кількости траву — підлягає карі гривни до 50 зол. (уст. 1). Підлягає цій самій карі той, хто забирає з чужого грунту землеплоди в незначній кількости на їду (уст. 2, ст. 19).

У припадках, передбачених у ст. 15, уст. 2, у ст. 17, уст. 2 та у ст. 19 признається винагороду у висоті: 1) двократної вартости шкоди внаслідок переїзду, або перегону тварин або птиці (ст. 15, уст. 2); 2) 1 зол. від кожної тварини і 10 сот. від кожної штуки птиці (ст. 17, уст. 2); 3) до 20 зол. — в инших припадках (ст. 19) (уст. 1). У припадках передбачених у ст. 15, уст. 1 та у ст. 17, уст т. 1 і 4 признається винагороду у висоті: 1) двократної вартости видобутого матеріялу (ст. 17, уст. 1 т. 1); 2) 50 сот. від кожної тварини і 5 сот. від кожної штуки птиці (ст. 15, уст. 1; ст. 17, уст. 1, т. 4) (уст. 2, ст. 20).

Хто карає за лісові і полеві шкоди?

За лісові і полеві шкоди карає повітова влада загальної адміністрації себто староства (ст. 21) на внесок покривдженого. Карної справи не починається, а почату залишається без розгляду, якщо покривджений відкличе внесок у справі покарання справника аби карне рішення адміністрацийної влади стане правосильним або перед оголошенням присуду в окружнім суді (ст. 22). За лісові шкоди в державних лісах має право вести слідство адміністрація державних лісів (ст. 23, уст. 1).

У підозрілих осіб за проступки, передбачені уст. 6 і 7 вільно переводити ревізію. Її може перевести компетентна влада, а з її доручення державна поліція. В наглих випадках поліція може переводити ревізію без дозволу компетентної влади з тим, що до 48 годин по ревізії суд мусить затвердити її та доручити посвідку особі, в якої переведено ревізію. В підозрілих осіб за проступки, доконані в державних лісах, можуть переводити ревізії замість поліції службовики державних лісів (ст. 24).

Від карного оречення адміністрацийної влади — засуджений і покривджений можуть відкликатись до окружного суду.

Будови електричних уладжень
інсталяції світла і моторів
Достави електричних машин
Направи моторів та інших електричних злагод
Виконує дбайливо — та дешево — **„e-comp"**

Важна зміна розпорядку президента про конверсію та управильнення хліборобських довгів.

Закон з 14. квітня ц. р. (оголошений у „Деннику Законів" з 20. ц. м. ч. 30, поз. 222) вводить важні зміни до розпорядку президента про конверсію та управильнення хліборобських довгів. І так згідно з новим законом **можна буде сплачувати до 31. грудня 1940 р. хліборобські довги понад 500 зол.** цінними паперами. До цього теж часу, себто до **31. грудня 1940 р.** можуть посідачі сільських господарств групи А, отже простором від 1 до 5 гектарів, сплачувати зовсім або частинно свої довги перед речинцем платности з тим, що кожна виплата готівкою буде зменшувати довг на 200%. У щоденному житті ця постанова виглядатиме так: посідач сільського господарства, який заплатить напр. 100 зол. на довг, буде мати зачисленим на сплату довгу 200 зол. і на таку суму його довг зменшиться. З цієї постанови повинні скористати наші селяни і швидше сплатити свої довги.

—o—

Через свою знамениту якість здобули
ПАПЕРЦІ і ТУТКИ (ПОВНОВАТКИ)
„КАЛИНА"
СОТНІ - ТИСЯЧ ВІДБОРЦІВ.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Місяць — яйце.

ТЕОРІЇ ПРО ЖИТТЯ НА МІСЯЦІ.

Недавно зелектризувала ввесь науковий світ небувала вістка. Японські вчені проголосили в астрономічній обсерваторії на острові Гондо оригінальний конкурс, що викликав у світі небувале зацікавлення. Конкурс мав прослідити, як виглядає друга половина місяця.

Змагання у праці.

Праця вчених не вгавала ні на хвилину. Усі нетерпеливо вижидали вислідів тієї праці. Світ бажав щось нового довідатись. Управа обсерваторії постановила якслід винагородити найкращий вислід наукової праці. Перша нагорода була 10.000 єн.

До конкурсу зголосилися найславніші астрономи світа. Вони старалися розяснити-прослідити багато таємниць, відчинити нову сторінку в науці астрономії. Одним словом, промостити людству тернистий шлях, дати вступ у таємниче-незнане царство.

Місяць кружляє — як відомо — довкруги нашої землі. У час цієї мандрівки обертається ще довкруги своєї оси. Треба зазначити, що жителі нашої землі приглядаються нараз тільки одній половині місяця. Віддалення землі від місяця є 60 разів більше, як простір між Америкою та Европою. Тому астрономи охрестили досить дивовижно місяць. Назва звучить коротко: „космічне передмістя землі".

Здогади.

Астрономи довго-довго просліджували — застановлялися, як виглядає друга половина місяця, одначе не дійшли до конкретних висновків. На цю тему кружляють лиш ріжні здогади.

Сьогодні існує вже велика література, що обіймає найріжнородніші здогади про місяць. Нераз читаємо у фантастичних повістях, що непрослідженa частина місяця багато ріжниться від цієї, що її завжди бачимо із землі.

Знову багато мрійливих фантастів здогадується, що на місяці є воздух і вода. Одним словом, усі пригожі-можливі умовини до вигідного життя. Багато стрічаємо людей, що рішуче твердять, немов би на місяці існував справжній рай.

Астрономи говорять.

Нараз заговорили астрономи про вигляд місяця. Це викликало неабияке зацікавлення. Божфантастичні здогади майже нічо не сказали. Усі вижидали яскравої-докладної наукової праці. На овиді зявився визначний астроном Ганзен. Він рішуче заявив, що місяць не має вигляду кулі, лиш яйця. Ганзен сказав, що видовжена частина місяця — це непрослідженa ще досі поверхня. Знову друга сторона є кругла, постійно звернена до землі.

Ганзен дальше заявив, що на місяці можна свобідно проживати. Мабуть мешкають там люди. Одначе недовго вдержалася теорія Ганзена. Слова вченого астронома лише на хвилину блиснули, щоб знову погаснути, як світло метеора. Це сталося тоді, коли зявився другий астроном Нюкомб. Постать Нюкомба скоренько звернула увагу всіх. Він перший опрокинув згодад, немов би на місяці істнував якийсь рай. Старенький Нюкомб заявив, що місяць має вигляд кулі, так, як наша земля.

Здогади.

Тепер ніхто вже не вірить, що на місяці істнує якесь життя. Одні твердили, що схована поверхня місяця вкрита постійно ледом. Другі знов рішуче піддержували думку, що на поверхні другої частини місяця видніють гори й кратери вулканів.

Але це все — на жаль — лиш здогади, що не принесли науці бажаних вислідів.

Місяць можемо прослідити докладно — як це заявили вчені — лиш тоді, коли на поверхню вступить людська нога. Прецизійні інструменти та витревала праця астрономів зможе нам відкрити багато таємниць. Але спитаєте, як дістатися на місяць крізь безмежні простори? Так, це нелегка справа, але може небавом міжпланетна ракета замандрує й на місяць.

Грізна катастрофа.

Незвичайно сензаційна вістка облетіла ввесь світ, що багато наробила шуму. Ось вчені заявили, що місяць розлетиться на кусні. Земля постійно притягатиме до себе місяць, що згодом до неї наблизиться. Місяць не видержить довго великої сили притягання й саме тоді прийде грізна катастрофа. Кусні місяця розлетяться в безмежні простори, мабуть опадуть і на нашу землю.

Суд на хвилях етеру.

Кожної суботи з полудня збирається 25 осіб у малій ждальні нюйорської радіостації, які нетерпеливо вижидають на свою чергу. Всі товпляться при вході кімнати. Опісля входять поодиноко до другої кімнати, де сидить двох старших добродіїв. Поважні добродії, це судді, що кожного тижня дають безплатно правні поради.

Перед мікрофоном.

До кімнати входить молода жінка й сідає у вигідне крісло. Перед її обличчям стоїть мікрофон. Вона починає говорити, але її голос чомусь дрожить. Її зворушення виправдане, коли зважити, що її слова долітають до мільонового гурту радіослухачів. Схвильована жінка оповідає ніжним, уриваним голосом про своє сумне подружнє життя. Зразу дивовижно звучить гомін людської душі. Опісля різко линуть слова у безмежні простори етеру. Бо молода жінка усвідомлює собі, що її назвища ніхто не знає. Оповідання таємничої жінки напружує раз-у-раз нерви слухачів. Це яскравий уривок із сірих буднів.

Муж безустанно пянчить, не дає мені грошей на прожиток, ще й тяжко побиває. Нещаслива жінка кінчає оповідання. Судді радять їй залишити спільне мешкання та внести швидко скаргу до суду.

Небувале зацікавлення.

До радіової поради приходять також люди, що грозить їм кара за проступок. Вони радяться, як направити лихо, щоб поминути відповідну кару. Просять помочі. Це справи, що не сходять з порядку дня.

Судді якслід вивязуються зі своїх завдань. Знову інтересенти признаються до своєї вини, бож добре знають, що тут їм нічо не грозить. Порадня держить строго в тайні справи своїх клієнтів немов священник гріхи вірних.

Оригінальний помисл.

За один рік радіова порадня дала 6.000 порад. Основником цієї порадні є А. Л. Александер, начальний спікер нюйорської радіостації. Він одержував день-удень сотки незвичайно цікавих листів. Автори листів — це нещасливі люди, що просили спікера ріжних порад. Ці нещасливці бажали поділитися своїми турботами зі широким кругом радіослухачів.

Отож второпний спікер задумав зорганізувати окрему порадню в рамах радіової програми.

Це викликало серед загалу живе зацікавлення. Усі приняли радіову сензаційну вістку. Неодин добре знав, що перед анонімовим судом розглядатимуть може й його особисту справу.

Добрі успіхи.

Спікер Александер не відчитує уже більше перед мікрофоном листів радіослухачів. Він постійно просить усіх заглянути до порадні. Спершу багато людей не погоджувалося, щоб їхні справи всі слухали. Але з часом переконалися, що „радіовий суд" держить справи інтересантів у великій тайні.

Сьогодні Александер одержує 1200 листів тижнево. Це неабияке число. Зацікавлення анонімовими судами раз-у-раз зростає. Перед мікрофоном порушують лише справи, що є для усіх незвичайно цінні.

Судді дуже радо помагають розпочатій праці. Їхне знання й життева практика придається неодному. Перед поодинокими авдиціями просить спікер інтересантів, щоб не виговорювати назвиськ людей, що втягнені в спірні справи.

Інституція „радіових судів", має в Ню Йорку велику популярність.

Літак --- привид.

Часто трапляються забобонні летуни. Вонс й не дивниця. Люди, що багато разів наражені на дуже важкі спроби, люди, що в безкрайньому повітряному морі можуть підчас небезпеки числити тільки на свої сили, зраджують нахил до віри в несвітські речі. Багато разів можна почути в летунських клюбах та кантинах заводових летунів усякі незвичайні та дивовижні оповідання. Оповідають там іноді про ріжні несамовиті переживання, що їх доводилось летунам стрічати підчас повітряних подорожей.

Та справді дивна пригода трапилася одному французькому летунові.

Червоний апарат.

Французький летун Булєн був старим, досвідченим „піднебним" орлом. Він кермував великим пасажирським літаком на лінії Льондон—Париж.

Якось раз, коли Булєн саме перелітав над містечком Муль, він знечевля запримітив червону, спортову машину, що летіла просто на його літак.

Червоний апарат швидко наближався й Булєн не мав багато часу до втрати. Отож, щоб оминути зудару, Булєн дуже нагально, ненадійно підбився зі своїм літаком угору, понад дивну червону машину. Із грудей пасажирів Булєнового літака майже водночас видерся крик розпуки й переляку. Треба згадати, що цього червоного літака ніхто не запримітив, тільки один Булєн. Дивним-дивом ще й годинник Булєна станув у цій самій хвилині, коли Булєн намагався рятуватись перед зударом.

Кара.

Згодом по році такий самий випадок трапився Булєнові. Знову, коли він переїздив понад містечком Муль, запримітив раптом червоний, спортовий літак. Тепер вирішив Булєн минути червону перешкоду, при допомозі наглого „сховзу" вниз. Так і зробив. Цей випадок скінчився для Булєна неприємно. Подорожні й цим разом не бачили червоного літака, тимто й Булєна покарали за „безосновні" герці в пасажирами. Його „здеградували" й веліли йому провадити почтові літаки. Аж після довшого часу знову довірили йому пасажирські літаки. Тепер уже вирішив не дати себе випровадити з рівноваги й не звертати уваги на діявольський, червоний літак.

Таємна сила.

Одначе зразу, як тільки Булєн перелітав на пасажирському літаку над Муль, він знову побачив червоний, спортовий літак. Тепер Булєн був пересвідчений, що має перед собою тільки примару, привид. Йому навіть не снилося повертати з дороги й він полетів просто на „примару". Раптом обі машини вдарилися й полетіли на землю.

Пасажири вийшли здорові з цього випадку, бо в відповідну пору вжили автоматичних легкопадів.

Зате Булєн і радіотелеграфіст були важко ранені. Також і летун із червоного, спортового літака був важко ранений.

Підчас слідства виявилося, що цей червоний літак був машиною найновішої конструкції, що її збудували щойно перед кількома місяцями. Він, очевидно, не мав нічого спільного з тими літаками, що їх бачив Булєн попереду.

Оці попередні літаки немов остерігали Булєна перед небезпекою, що мала згодом трапитися, одначе Булєн не зумів покористуватися цими пересторогами.

УКРАЇНЦІ!

КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

АВТОМОБІЛІ З ХАТАМИ.

Під цю пору начислюють в Америці 100.000 автомобілістів, які подорожують ріжними шляхами з причіпленими до аат рухомими домиками. Ці туристи не заїзджають до готелів, тільки затримуються на ніч серед дороги, або десь на краю ліса, чи над берегом ріки. Між такими туристами зродилось деяке побратимство .Вони помагають собі радами, а коли притисне біда, діляться теж харчевими припасами.

Давніше такі туристи рекрутувались у більшості з убогого населения. Тепер, коли появились дуже гарні і вигідні моделі домиків, цей спосіб мандрівок принявся теж і серед багатших. На тому тратять гостиниці, зате заробляють міста, бо дають туристам свої пусті площі й місця та беруть оплати за електрику і воду

З відчитової салі.

БІБЛІОТЕКАРСЬКА СПРАВА НА СОВІТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Прилюдний відчит на цю тему інж. Л. Биковського відбувся 22. квітня в Українському Науковому Інституті у Варшаві. Висновки прелегента спиралися на офіційних даних, уміщуваних у журналі „Бібліотеки в соціялістичному будівництві", органі Бібліотечного Відділу Наркомату Освіти УСРР.

За політично-програмовими статтями цього журналу бібліотеки на Сов. Україні мають служити передовсім утривалению і прославленню совітської державности і піднесенню господарського рівня країни (пропаганди стахановського руху). Бібліотеки підхоплюють кожне чергове гасло уряду і популяризують його серед населення.

Кількість т. зв. „масових" бібліотек та їх книжкових фондів зросла від 1925. до 1936. р. більше ніж удвоє. Але населення дуже мало з них користає. Показчики пересічного річного „обороту" книжки (кількість книжок у бібліотеках поділена на кількість замовлень читачів) є дуже малі в порівнанні з аналогічними показчиками інших країн, а саме: для сільських читалень при колгоспах — 1,1, інших сільських — 0,4, міських — 0,17. З цього виходить, що масові бібліотеки на Совітській Україні є „кладовищами книжок". Причини цього явища зрозумілі: бібліотеки дістають багато книжок російською мовою, багато політично-пропагандової літератури, а українське населення не хоче цих книжок читати. Але влада не хоче погодитися з цим фактом і нарікає на „шкідництво" бібліотекарів".

Б. О.

Ґерінґ у Римі.

В понеділок пополудні пруський премієр ген. Ґерінґ відбув з Мусолінієм півторагодинну нараду.

ПЕРЕД ДАЛЬШИМИ ВІЗИТАМИ.

В травні має приїхати до Риму німецький міністр війни ген. Бльомберґ. Він конферуватиме з Мусолінієм та марш. Бадольом і буде 9. травня на військовій ревії, з нагоди роковин основання італійської імперії.

Італійське міністерство преси і пропаганди заперечує вістку, немов би Ґітлєр і Мусоліні мали стрінутися 4-го травня; речинець зустрічі не устійнений.

По широкому світі.

У совітській армії розв'язали жіночі курині тому, що їхня військова вартість була дуже мала і що їхні старшини занадто свобідним життям нарушували честь старшинського одностроєю.

Австрійська рада міністрів рішила уневажнити клявзулю золота у всіх договорах між австрійськими громадянами.

Бритійський міністр закордонних справ Іден, що в неділю приїхав до Брюселі, переговорював з премієром Ван Зеляндом — мабуть про новий західний пакт. Бельгійська преса припускає, що міністр Іден намагається знову довести до зближення між Парижем і Брюсселею.

ЦВІТИ на всілякі нагоди
Великий вибір — низькі ціни. 2—2
„НІЦЕА" АКАДЕМІЧНА 20. — ТЕЛЕФОН 112-02

НАЦІОНАЛЬНІ ВІЙСЬКА ПОГРОЖУЮТЬ ЗБОМБАРДУВАННЯМ БІЛЬБАО.

Райтер повідомляє з Сен Жан де Люс, що ген. Моля повідомив баскійський уряд, що збурить Більбао, якщо воно не піддасться.

Аргентинський амбасадор заперечує вістку, буцім то баскійський уряд просив його за посередництво у справі здачі Більбао.

—o—

ЗБОМБАРДУВАЛИ ВАЛЄНСІЮ.

Національні кораблі бомбардували у вівторок рано пів години Валєнсію. Національні кораблі наспіли з Канарійських Островів і з Балеарів.

НОВИНКИ.

— СВЯТОЧНЕ ПЕЧИВО: бабки, струдлі доброї якости поручає **„Золотий Колос" Львів, Янівська 77, тел. 292-17.** 766

— **Повне видання творів Марка Черемшини.** Вже в найближчому часі появиться у Видавництві „Ізмарагд" перше повне, критичне, тритомове видання **Творів Марка Черемшини.** Це видання міститиме всю літературну творчість Черемшини. Перший том вийде вже в травні, другий в червні ,третій в липні ц. р. Ціна повного видання в передплаті назначена на 9 зол., себто по три золоті за том. По виході книжки ціна буде значно вища. Передплату висилати на адресу: Видавництво „Ізмарагд", Львів, вул. Косцюшка ч. 5, Конто ПКО 503.062. 762, 4—10

— **Наша Воскресна Утреня в радіо.** Довідуємося, що львівське радіо трансмітуватиме нашу Воскресну Утреню з церкви Успіння Пресв. Богородиці на всю Польщу. Початок трансмісії точно в год. 12-ій опівночі з суботи на неділю. Коротку проповідь виголосить підчас богослуження Е. Митрополит Шептицький.

— **Часопис „Фронтом!" припинений.** Повідомляють нас, що львівське городське староство припинило дня 24. ц. м. видавання часопису „Фронтом!" письмом з 23. ц. м. ч. Поль. Б. I—72/37 на основі 10 § прес. закону з 17. грудня 1862 р., не подаючи мотивів, з правом відклику до воєвідства.

— **Статути коедукаційних ліцеїв.** Міністерство освіти затвердило статути коеукаційних ліцеїв у Львові, Станиславові, Стрию, Ряшеві, Тернополі, і Самборі. Ліцеї будуть відкриті в найближчому шкільному році.

— **20 сот. за отвирання брами перед північю.** Надзвичайна розємна комісія для поладнання спору між власниками камяниць і дозорцями у справі збірної умови рішила, що отворення брами належиться дозорцеві 20 сот. перед північю і 40 сот. по півночі. За ключ від брами платиться місячно 4 зол. За працю в камяниці належиться винагорода від 12 зол. до 66 зол. залежно від числа поверхів. Дозорець має право до платної відпустки.

— **На карти Р. Ш., що звільнюють від алькогольних напитків з нагоди Великодніх Свят** зложили отсі Вп. Громадяни: 10 зол.: проф. д-р Маріян Панчишин; по 5 зол.: проф. д-р Іван Раковський і д-р Тит Бурачинський; по 3 зол.: дир. Денис Коренець і пос. Володимир Кузьмович; по 2 зол.: д-р Софія Парфанович, Пилип Волчук та Іван Герасимович. — Хто черговий?

— **Українка.** В братиславському місячнику „Podkarpatoruská Revue", подано рецензію на працю д-ра Вол. Кубійовича: „Pastýřský život v Podkarpatské Rusi", що вийшла нещодавно у Братиславі. Публікацію д-ра Кубійовича оцінюється як взірцеву. — Берлінське видавництво Павла Нефа видало роман Гайнріха Койтця: „Stilles Lichts Geliebtes Land" на тему українських революційних подій 1917—1920 рр. — В паризькому „Promethée" появилися статті: Жана Шарлета „Москва проти Києва", М. Данька „Нова фаза в утисках Москвою неросійських народів у СССР", проф. О. Кошиця „Хоровий спів на Україні" та хроніку з українського життя.

— **„Пропала фондація".** Стаття під таким наголовком появилася в часописі „Наш Лемко" (ч. 24). Змістом цієї статті почувся ображеним о. Іван Полянський, б. канцлер апостольської адміністрації для Лемківщини, а теперішній завідатель Вороблика Королівського і Шляхотського коло Риманова. З його доручення вніс адв. д-р О. Павенський у Львові (боронив у відомому процесі І. Бандери і товаришів у Варшаві та у Львові) акт обвинувачення проти відповідального редактора „Нашого Лемка" видавця М. Таранька за провину зі ст. 255 § 1 і 256 § к. з. На вівторок 27. ц. м. була вже навіть визначена розправа перед окружним судом у Львові, але не відбулася тому, що апеляційний суд доручив перевести цю розправу замісцевому виділові в Сяноці окружного суду в Ярслі, бо там мешкають усі свідки-священники. Незадовго відбудеться розправа в Сяноці і тоді подамо докладно хід цієї цікавої розправи.

афери є професор жидівської гімназії в Ковлі, м-р Ілля Мерер, син львівського кравця, що увійшов в порозуміння з урядовцем львівської шкільної Кураторії, м-ром А. Н. і при його помочі роздобув матуральні письменні теми для 10 львівських гімназій, які його батько і два брати, студенти політехніки продавали інтересованим матуристам Біржа на цей товар находилася під Великим театром та на хіднику вул. Академічної. За матуральні теми брали по 20 до 150 зол. залежно від заможности клієнта та речинця достави. Про доходи, які мала шайка ошуканців, свідчить факт, що в часі ревізії в мешканні Мерерів у Ринку поліція знайшла кілька тисяч зол. Всіх Мерерів разом з професором з Ковля арештовано. Писемні теми в багатьох львівських гімназіях, мужеських і жіночих, будуть змінені, а якщо письменна матура вже відбулася, буде уневажнена.

— **Львівська хроніка.** В однім другорядним забавовім льокалі вкрадено одному приїжому з провінції 2.000 зол. Підозріння паде на танцерку, з якою він бавився. — З конфекційного краму Акера і Шляєра в Пасажі Гавсмана вкрадено товари вартости 7.800 зол. — Леона Пастернака, урядовця перевозової фірми Гартвіг при вул. Льва Саніги, засуджено на 1 рік вязниці за спроневіріння 2.640 зол.

— **Присуд на душогубів.** Перед трибуналом присяжних суддів у Львові відбувся процес проти вбивників 70-літньої жидівки Генни Берової в Долинянах пов. Рогатин. Засудили Яна Мазура на досмертну вязницю, Юліяна Хмуру і Йосифа Ґурського по 15 літ вязниці.

— **Грім у квітні.** У Волосянці біля Сколього вдарив грім в загороду Марії Максимович і спричинив пожежу, що знищила хату, стайню з коровою і дві фіри сіна.

— **Жертви псів.** В селі Чищанах під Люблином пси загризли на смерть старшу жінку, що переходила дорогою. Хто вона, годі пізнати, бо ціле лице змасакроване.

— **Краєва хроніка.** В копулі вірменського костела в Бережанах повісився 56-літній паламар Станислав Федуневич. — З причини дрібної суперечки за бульбу Іван Семерга с. Петра з Потічка п. Снятин, побив так сильно Федора Стефаника, що він помер; Сермегу арештували і відвели до Снятина. — Умово недужий Кобевка зі Залуча п. Снятин підпалив лямпою чи свічкою стодолу свого брата. — В Настасові пов. Тернопіль вибухла пожежа в стодолі Івана Швеця і знищила господарські будинки вартости 550 зол. Крім цього пожежа перекинулась на сусідні господарства. Згоріло ще три стодоли вартости 2.000 зол. Поліція веде слідство, щоб устійнити причини пожежі.

— **Злодій теоретик.** Апеляційний суд у Познані розглядав справу Генрика Хоєцького, засудженого за ріжні крадежі й бандитські напади на 9 літ вязниці. Він знаний також з того, що написав брошуру про криміналістику, в якій вило-

жив теорію бандитизму на основі власної практики. Апеляційний суд підвищив Хоєцькому кару до 15 літ вязниці.

— **Загадочне вбивство.** Під Віднем біля Нойнкірхен знайшли тяжко ранену доньку посла з Парагваю. 20-літню Інгрід Вінгрен. Вона вибра

Великий Театр | щодня „Подвійна бухгальтерія“ з Адольфом Димшою | Великий Театр

лася вечором сама одна власним самоходом у відвідини до знайомих. Перевезена до шпиталю у Нойнкірхен вона померла. Поліція виключує тут грабункове вбивство, бо злочинець не взяв від своєї жертви ніякого цінного предмету. Стверджено, що Інгрід Вінгрен перевела недавно розвід. Вона займалася спіритистичними дослідами й влаштовувала у себе сеанси.

— **Означення віроісповідання в Німеччині.** Німецький міністр війни видав новий розпорядок у справі зазначування віроісповідання у військових документах. В рубриці „віроісповідання“ можна тепер подавати одно з таких означень: католик, евангелик, віруючий або невіруючий.

—o—

Відозви й комунікати.

В СПРАВІ ЗАКОРДОННИХ ПРОГУЛЬОК КООПЕРАТИВНИХ ПРАЦІВНИКІВ.

Хто з працівників і членів українських кооператив, обєднаних у РСУК, хотів би взяти участь у прогульках до Франції, Данії і Югославії, які організує туристично-відпочинкова кооператива „ГРОМАДА“ у Варшаві, мусить безпроволочно подати до Товариства Українських Кооператорів у Львові, Техніцька 1, такі персональні дані: 1) Імя і назвище; 2) Імена батьків; 3) Дата уродження; 4) Місце замешкання, почта і залізнича стація; 5) Заняття; 6) Число і дату „доводу особистого“, виставленого такою-то владою. На „доводі“ чи при „доводі особистому“ мусить бути посвідчення польського громадянства. Заздалегідь треба також виробити в місцевому старостві письмений дозвіл на виїзд із прогулькою за кордон і заготовити фотографію. Одночасно треба вислати до Ревізійного Союзу Українських Кооператив, Львів, Техніцька 1, конто П. К. О. ч. 503.929, на рахунок Товариства Українських Кооператорів 25 зол. на рахунок коштів подорожі до Франції і Югославії і 20 зол. на рахунок подорожі до Данії та 2 зол. вписового.

Докладні інформації про ці прогульки подано в комунікаті Товариства Українських Кооператорів, уміщених у чч. 15. і 17 „ГКЧ.“ за цей рік.

За всякими інформаціями в справі прогульок звертатись до Товариства Українських Кооператорів у Львові, Техніцька 1. (РСУК.)

Львів, 27. IV. 1937 р.

Товариство Українських Кооператорів.

—o—

✝ Посмертні згадки.

Марія з Ясеницьких Пашкова, померла в Прусах, пов. Сенбір, дня 11. квітня ц. р. в 69. р. життя. Тип селянки, яка давала всім приклад праці; дім її був першою українською твердинею в колись кацапському селі, опісля національна свідомість перейшла на все село. До її хати сходились українські ученики-студенти з сусідніх сіл, яким небіжка була завжди рада. В часі наших визвольних змагань як удова перенесла багато злиднів. За її прикладом багато односельчан почали вчити своїх дітей. В. Їй П.!

—o—

Дописи.

СТАНИСЛАВІВ.

Реміснича молодь Кобзареві. Заходом освітньої секції молоді при Т-ві „Зоря“ відбувся в малій салі „Сокола“ концерт у честь Шевченка. На програму уложились такі точки: 1) реферат п. Татунчака; 2) деклямація — п. Табачишівної; 3) інсценізація „Гамалії“ та 4) вільна пісень у виконанні муж. хору „Думка“. Свято приготовляли дбайливо проф. Вандрівський та голова секції п. Смець. Присутні були лише члени „Зорі“.

Шевченківський концерт в Пасічній. Мин. неділі відбувся в Пасічній Шевченківський концерт, улаштований місцевою читальнею „Просвіти“. Концерт був приготований дбайливо, так що з морального боку закінчився повним успіхом. На програму уложились такі точки: 1) промова п. Саповича; 2) декламація Гаврилюн Анни „Тополя“; 3) деклямація Голинського П. „Послание“; 4) інсценізація „Розритої могили“ та 5) вільні пісень у виконанні муж. хору „Думка“. Публики зібралась повна сала, що з увагою вислухала всіх точок.

Б. Л.

Успіхи „Просвіти“ — це успіхи на всіх ділянках народнього життя. Занепад освітніх змагань потягає за собою занепад усього нашого доробку. Тож спішім із жертвами на „Дар Просвіти“!

ПЕРЕМИШЛЬ.

Анкета кредитових кооператив. Заходом Українського банку „Віра“ відбулась минулого вівторка анкета кредитових кооператив Перемищини, в якій взяло участь 32-ох представників від 19 кредитових кооператив сільського типу. Анкету відкрив і проводив нею директор „Віри“ д-р Біян. В короткій промові підкреслив д-р Біян, що анкета скликана для зложення короткого звіту з дотеперішньої діяльности та усунення евентуальних недомагань. Довгий, але річевий та дуже цікавий реферат зараз зі звітами з діяльности кооператив виголосив ревізор РСУК інж. Ольховий. Назагал українська кредитова кооперація в Перемищині слаба. Селянство Перемищини ще не зовсім зрозуміло, що українська кредитова кооператива необхідна в кожному селі. Це зрозуміння щойно народжується — воно стає початком поправи невідрадного стану Перемищини, де на 120 українських громад є лише 19 українських кредитових кооператив, а й ті ще як слід не розвинули своєї діяльности та не в силі заспокоїти грошевого голоду села. Найкраще під кожним оглядом розвивається кредитівка в Селищах. З огляду на спізнену пору дискусія була дуже коротка, але річева. Анкету закрив д-р Біян, що, назвучи до реферату інж. Ольхового, закликав збраних кооператорів до дальшої муравлинної праці у призбиранні капіталів для підвищення добробуту нашого села.

Якщо хочете

побажати Великодня на сторінках „Діла“ своїй рідні, приятелям і знайомим

спішіть

прислати побажання, бо приймаємо їх тільки до четверга 29. ц. м.

Побажання до 15 слів коштує 2 зол., кожне дальше слово по 20 сотинів.

Польонізація при допомозі кас Стефчика. Управа каси Стефчика у Дрогобичі, що її членами є виключно самі українці, дістала на днях від „Okręgowego Związku Spółdzielni Rolniczych i Zarobkowo-gospod. we Lwowie“ письмо з 8. 4. ц. р. ч. 4788/км.: „...Równocześnie przypominamy, że na konferencji gospodarczej, odbytej w Przemyślu w grudniu roku ubiegłego, postanawia, że kasy Stefczyka przystąpią do Okręgowego Towarzystwa Rolniczego, aby pogłębili współpracę z zawodowemi organizacjami rolniczemi. Tymczasem tamtejsza kasa na posiedzeniu Zarządu i Rady Nadzorczej z 14. III. b. r. powzięła wbrew uchwale wspomnianej konferencji i wbrew naszym zaleceniom, zawartym w okólniku Nr. 4. z 3. III. b. r. uchwałę przystąpienia zamiast do O. T. R. — do organizacji „Silskyj Hospodar“. Stowarzyszenie to nie pozostaje z naszym Związkiem w żadnym kontakcie organizacyjnym i dlatego polecamy odnośną uchwałę z 14. III. zrezoumować, a na najbliższem posiedzeniu Władz Spółdzielni powziąść uchwałę w kierunku naszych zaleceń, oraz nas o powyższem zawiadomić.“ — Підпис нечитний. — Слід підкреслити, що члени згаданої каси разом з управою і Н. Радою виключно є виключно українці, а в статуті каси Стефчика нема нічого про обовязок належати до О. Т. Р. Рішення конференції не може мати ніякої правної сили. Одначе „Звйонзек“ кас Стефчика“ різними „поленнями“ просто змушує наших людей належати до Польського Рільничого Т-во й інших польських організацій.

Академія в честь Стефаника. В неділю 18. ц. м. заходом Т-ва Наукових Викладів ім. П. Могили відбулась у салі оо. Василіян скромна академія в честь Василя Стефаника. Дир. Евген Михаловський, відкриваючи академію, привітав лектора д-ра Геник-Березовського, який спеціяльно приїхав з Кракова на академію. Реферат про творчість Стефаника виголосив проф. д-р Евген Гриник. З великим чуттям, артизмом та зрозумінням рецитував д-р Геник-Березовський Моє слово, Стратився, Кленові листки, Дівоча пригода, Підпис, Мамин синок, Воєнне відшкодування, Сини та надпрограмово „Довбуша“ Федьковича, якого Стефаник залюбки казав собі читати. Присутні з великим захопленням слухали незрівняної мистецької рецитації та нагородили його гучними оплесками. Такі академії відбулись попереднього дня в обох гімназіях теж при участи д-ра Геник-Березовського.

К.м.

РОЖНІТІВ.

Шевченківські свята. В неділю 4. п. м. відбулось у Рожнітові Шевченківське свято, яке улаштувала філія „Просвіти“ при співучасти просвітянських хорів з Ціневи, Струтина Нижнього, Сваричева і жіночого хору КАУМ-у в Рожнітова. Видало в очі, що не було просвітянського хору з самого Рожнітова, що по зважаючи на всі заходи відповідальних за осередню працю громадян, частіше виявляє свою „нейтральність“ у наших національних справах. У програму свята вийшли: „Заповіт“, що його відспівали всі хори разом — 92 хористів і хористок під управою М. Голубовського з Ціневи. Масовий спів робив могутнє враження. Опісля д-р Мосланюк у своєму цікавому рефераті заявив питанням: „Шевченко як мистець і маляр“. Хор з Ціневи відспівав кантату, Серед степу, Ой умер старий батько; хор із Струтина Нижн. під управою п. Бігуна П.: Ой зійду я на могилу Шевченка-Лисенка і Птичий хор Кошиця; хор зі Сваричева під диригентурою п. А. Шишака: Чорна хмара Шевченка-Лисенка і жіночий хор КАУМ-у з Рожнітова під орудою п. П. Опарової кантату: Зійшов місяць. Усі хори виявили дбайливе підготування. Слід з признанням відмітити перший виступ просвітянського хору зі Сваричева під управою п. А. Шишака, який є одним із вишколених на філіяльному освітньому курсі диригентів. Хорові продукції перепліталі були сольоспівами і деклямаціями. П. Опарова і д-р Грубський відспівали дует: Де ти бродиш Кропивницького-Заремби, п. М. Гриндяк з Ціневи сольо: Ой одна я одна — Шевченка-Лисенка. Акомпанював д-р Курбас. Деклямувала з чуттям і зрозумінням п. А. Хабаль в Ясеницях: Молітесь, браття, а наші найменші просвітяни: Ігор Костюк: Поклін тобі, Тарасе, Олесь Голубовський: Мені тринадцятий минав і Комар Василько, що внесли немало захоплення слухачам. — Дня 7. квітня таке саме одружне Шевченківське свято філії „Просвіти“ у Рожнітові відбулось у селі Дуби з участю доокольчних читалень Рівного, Дуби, Перегінська, Дубшари, Князівського, Ціневи, Вільхівки. Саля заходами п. Одарки і Богдана Проскурницьких незвичайно гарно прибрана, виповнена по береги просвітянами доокольчних сіл, які прийшли заложити поклін безсмертному Тарасові. Відразу видно, що села Рожнітівщини під оглядом національної свідомости стають більш вартні. Заповіт співають злучені хори в числі 128 хористів і хористок під диригентурою п. Відоняка Івана з Рівного. Захоплююче враження! З черги м-р Алексієвич Роман виголосив палкий реферат про життя і творчість Тараса. Хор з Перегінська під диригентур. п. Відоняка: Орися ти моя вино і Золоті зор; хор з Ціневи: кант. Серед Степу й Ой умер старий батько; вени: кантату Серед степу й Ой умер старий батько; хор з Дуби: Чорна хмара і Реве та стогне. Виконання всіх хорових точок було дуже дбайливе. Дует п. Опарової і п. Відоняка: Де ти бротиш і сольоспів п. М. Гриндяк в Ціневи: Ой одна, й одна викликали бурю оплесків, якими змушено солістів до надатків. Деклямація О. Мошури з Перегінська: Молітесь, браття — зробила сильне враження, а Олесь Голубовський з Ціневи і цим разом своєю деклямацією „Мені тринадцятий минав“ захопив усіх присутніх. Свято зробило дійсно святочне враження. — Місцеве Шевченківське свято в Дуби відбулося 21. м. м. заходом місцевого кружка Союзу Українок, на якому виголосила реферат про життя і творчість Шевченка п. А. Кедик. По концертовій частині відбулась дитяча вистава: Дядько Тарас, що її підготовила і вдатно режисерувала п. Одарка Проскурницька. — 28. м. м. відбулось Шевченківське свято в Рівнім; 14. п. м. у Ціневі, Перегінську та Ясениці.

Освітня праця в Рожнітівщині. Заходом філії „Просвіти“ відбулися у березні два 3-денні курси для бібліотекарів у Дуби і Перегінську, на яких вишколено 12 бібліотекарів. — У зимовому сезоні в окрузі філії були 3 самоосвітні гуртки, а саме в Рожнітові, Ясениці і Струтині Вижнім — разом 25 учасників. Кількість невелика, але треба зважити, що це перший рік плянової праці філії. Початок зроблений і є надія, що в теперішньому сезоні плянова освітня праця оживить ширший круг читалень. Змагання самоосвітнього гуртка в Рожнітові, переведені 28. м. м., виявили незвичайно гарні успіхи, при чому змагуни: Площанський Степан, Волошинович Михась, Вишинський Осип та Юретко Ярослав дістали нагороди в книжках, а сам гурток, що його провадив д-р Грубський, за успіхи нагородила філія „Просвіти“ грамотою та історичним образом. — Самоосвітній гурток виключно для дівчат веде тепер у Рожнітові філія Союзу Українок; у ньому бере участь 17 дівчат. Під проводом пп. Курбасової Н., Костюкової К., Опарової, Хащівської Т. і Шлапаківної С. учаться учениці історії України, ручних робіт, кухонництва і співу. Ця праця створить напевно тривкі основи свідомости, що її так дуже нам потрібно.

ЗБАРАЖ.

Просвітянська праця у Збаражчині. В дні 3. квітня п. р. відбулися звичайні Загальні Збори Філії „Просвіти“ у Збаражі при співучасти 200 членів філійних і 68 представників читалень та установ — разом 277 осіб. З виголошених звітів довідалися присутні, що збараська

Філія обединує 40 читалень, які гуртують 4.810 членів читалень і 787 членів Т-ва „Просвіта“ у Львові. Всі читальні мають свої бібліотеки у загальному числі 10.325 томів; членів читалень прочитали у звітовому році 22.956 книжок. Виголошено у звітовому році в читальних 135 відчитів, улаштовано 33 свят у честь Шевченка, 17 свят „Просвіти“, 33 ріжних роковин (ювілеїв). При читальнях працювали 24 аматорські гуртки, 12 хорів, 6 жіночих секцій, 18 самоосвітніх гуртків. Філія удержувала з читальнями постійний взаємок за поміччю філіяльної канцелярії з просвітянським інструктором, уладила 9 повітових анкет і нарад, а члени виділу разом з урядовцем відбули у звітовому році 104 поїздки. Внаслідок отої праці можна було піднати на змаганнях самоосвітніх гуртків, що відбулися у Збаражі 29. з. 1936 та на змаганнях театральних і співацьких у днях 19., 20. і 22. грудня 1936 р. Назагал праця в читальнях збаразької округи поступає сильно вперед. Плановою і систематичною працею активізовано молодь у гуртках самоосвітніх, театральних і співацьких. У більшости читалень поставлено теж на відповідному місці справу членства до Т-ва „Просвіта“ у Львові. На вирізнення заслуговують мужі довіря в Лубинках Нижніх, Чернихівцях, Лубинках Вишніх, Романовому Селі, при чому слід підчеркнути видатну працю виділу читальні в Капустинецькому Лісі з 70-літнім п. Семком Гарматюком як головою. Там на 17 українських хат є 70 членів читальні, всі виділові є членами Т-ва „Просвіти“ у Львові, є активний самоосвітній гурток і власний дім читальні. Правда, що праця вашої Філії та читалень стрічається подекуди з перепонами від „ваших“ таки людей, що відповідно настроєні „Громадським Голосом“, при збірці на „Дар Просвіті“ відмовляли своїх датків, відтягали наших людей від плачення вкладок до Т-ва „Просвіта“ і навіть, як не було в Зарубинцях, ухвалили на засіданні виділу не переводити збірки на „Дар Просвіті“. Однак останні Загальні Збори нашої Філії, що були дійсним вислowом голосу села, доказали, що просвітянська організація нашої округи опирається на твердих національних основах і що тим, які хочуть відірвати значіння Т-ва „Просвіта“ в нашому національному житті, вміють наші просвітяни дати гідну відповідь. До вибору виділу поставлено дві листи, а саме п. В. Верес кандидатуру, і другу м-ра Данилова компромісову з д-ром Гамалем, головою повітового комітету У. С. Р. П. на чолі. У виділі голосування листа м-р Данилів-д-р Гамаль дістала всього 6 голосів (21 здержалось від голосування), а решта, себто 256 голосів, упало на листу національну. Головою Філії вибрано о. дек. В. Богдановського, людину, що заслуговує на повне довіря, надзвичайно активну й солідну. Вибраний йому до співпраці виділ Філії дає запоруку, що праця в нашій Філії в цьому році піде ще живіше, як дотепер. Треба ще згадати, що великі заслуги на полі просвітянської праці положив у нас п. Ярослав Богачевський, який від кількох літ працює як організатор у збаразькому повіті.

Обсерватор.

ВІДГУКИ ДНЯ.

„Кресовий“ гедз.

Буває часом, літною порою, коли спека заявить звірюку — зявиться на полі дивна муха. Гедзом її називають. Не боїться видно спеки, бо в найгарячіший час вибирається на роздобутки. І як стріне де стадо товару, тоді починає радісно дзигчати: гедз-дз, гедз-дз!... і сідає на якусь ялівку, корову, чи старого бика. Рогатий народ, почувши голос гедза, зривається, вибалушує очі, крутить головами, а врешті піддирає хвости і в розтіч. Кажемо тоді: загедзався.

Такі гедзи трапляються не тільки на пасовиськах і не тільки серед товару. Буває воно і між людьми. До цього не треба аж літньої спеки, а може бути і зима і осінь і весна.

В цім випадку весна...

Від двох-трьох місяців напав гедз письменних і напівписьменних людей, що на сторінках польських газет розбрикалися з позадираними хвостами по цілих „кресах“, а спеціяльно по Галичині. Що вже вони понаписували і що — надія в Бозі — ще не понаписують!... І є ми і нас нема, і знаменито зорганізовані і розпорошені як пил на дорозі, і національні шовіністи і етнографічна маса, і нащадки гайдамаків і зукраїнізовані поляки і ще і ще аж голова ходором ходить. Коли зібрати приємети — серце росте як великодня паска, коли хиби — то тільки в моста та в воду.

Хоч тієї писанини вилилося досі неменше як дощівки в слоту, відчувалося, що ще немов чогось бракує, що є ще якась люка, яку треба конче заповнити.

Одним словом бракувало голосу панни Ізи. Що вона скаже, як скаже і коли!

І ось панна Іза промовила. На шпальтах „Курієра Варшавского“, на сторінці 6 і 7, з дня 25. квітня 1937.

Сіла собі женщина за стіл, писала, писала, а назвищем припечатала: Іза Мощеньска-Ржепецка.

Її твір має три „пункти“:

1) Україну на Наддніпрянщині непотрібно поширили поза „Побереже і Запороже“, а в Галичині завели після берестейського мира... хто — згадайте Ш. Читачі? — Німці! Вони й дали Україні уряд з власної номінації. На Україні поставали ріжні армії, що швиндялися то сям то там, але держави не творили (панно Ізо! а варшавський договір?!)

2) То що нині називає дехто Східною Малопольщею, то перед розборами називалося Червоною Русею, або Галицькою Русею, що не мала нічого спільного ані з Україною ані з козацтвом (шановна панно, а Сагайдачний?!)

3) Німці давали гроші на збільшення відрубности українців від поляків, що розкрив перед війною Фр. Кисяк, а москалі використали в 1914 році.

Одним словом, панно Мощеньска-Ржепецка, [illegible]

Отсе ті три пункти панни Ізи, добре старої нашої знайомої. Вона перед війною теж махала пером, але в напрямі реформ — ріжних: подружніх, любовних і т. п.

Тепер махнула в напрямі геополітики...

Шож — може й не дуже вина.

Надлетів такий гедз.

Галактіон Чіпка.

Спорт.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Русь — СК. Пльзень 0:5 (0:3). Змагання за мистецьку Ліги покінчились високою програною Руси, не як ми подали вчора 1:0. В ужгородській дружині грав замість раненого Вокшая запасний воротар Федак. В Руси фатально грав напад. У передмагальних несподівано програли запасна дружина Руси з Славією з Мукачева 0:3.

Італія — Мадярщина 2:0. На цих змаганнях за европейську чашу було 55.000 глядачів. Італійці мали ввесь час перевагу. В мадярській дружині слабо грав напад.

Німеччина — Бельгія 1:0. Ці змагання відбулися на стадіоні Гіндербурга в Ганновері. Одинокі ворота для Німеччини здобув Гоман у 30 хв.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ

Спорт, часопис Українського Спорт. Союзу. Львів, р. II., ч. 5 (20) з 16. квітня 1937.

Змаг, спортовий тижневик. Львів, р., I. ч. 12. з 19. квітня 1937. і ч. 13. з 26. квітня 1937.

Тризуб, тижневик. Париж, р. XIII., ч. 15. (565) з 18. квітня 1937.

Листування Редакції.

Семен Буфно: В такій формі, як Ви прислали, помістити не можем.

Алькоголь ділиться зі сифілісом і сухотами посмертною одіжю людства. — Легрен.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Мол. Театр „Загреба“ під арт. пров. В. Блавацького.

СТАРИЙ САМБІР.

2. V. Муравлі
3. V. Тарас Шевченко.
4. V. Премієра „Трафіка пані генеральової“.

ДОБРОМИЛЬ:

5. V. Тарас Шевченко.
6. V. Камо грядеши?“ Вінецій і Лігія.
7. V. Камо грядеши?“ Смерть Нерона.
8. V. Муравлі.
9. V. Трафіка пані генеральової.

З Добромиля театр загостять до Перемишля.

Український Нар. театр ім. Тобілевича

ЧОРТКІВ:

28. IV. Шаріка.
2. V. Довбуш (Чорногора в огні).
3. V. Шалапут.
4. V. Бій

ЗІЛА:

8. V. пополудніпка — Довбуш.

На днях премієра: комедія на 3 дії Арвольда і Баха п. з. „Під курателею“. З Чоткова їде театр до Коничинець.

Великий Театр:

Середа, 28. IV. год. 7.30 веч. „Подвійна бухгальтерія“ з Адольфом Димшою. Вистава закуплена. Купони „Або“ неважні.

Четвер, 29. IV. год. 7.30 веч. „Подвійна бухгальтерія“ з Адольфом Димшою.

Пятниця, 30. IV. год. 7.30 веч. „Подвійна бухгальтерія“ з Адольфом Димшою.

КІНА.

АПОЛЬО: „На стрічу волі. 1830 рік“.
АТЛЯНТИК: „Легія запропащених“.
ВАНДА: „Уроєний світ“, „Тайна воєнної маринарки“.
ГРАЖИНА: „Марія Башкірцев“.
ЕВРОПА: „Теодора робить карієру“.
КАСІНО: „Сузі“.
КОПЕРНИК: „Шлях до слави“ з Фр. Марчом.
МАРУСЕНЬКА: „Шлях до слави“ з Фр. Марчом.
МЕТРО: „Втеча“, „Золото“.
МІРАЖ: „Чорний орел“.
МУЗА: „Ромео та Джульєта“.
ПАЛЯС: „Клюб жінок“.
ПАН: „Король жінок“.
ПАКС: „Авдієнція в Імлі“ з Мартою Егерт.
РАЙ: „Ада, це не лицює!“
СВІТ: „Додик і Зузанна“ комедія, „Останні дні Помпеї“.
СТИЛЕВЕ: „Не зір мужчині“ і ревія.
ТОН: „Непереможний Біл“ із Гейрі Купером.
УТІХА: „Герой“ з Волесом Бірі і ревія.
ХИМЕРА: „Москва-Шанхай“ з Полею Негрі

ФОТОПЛЯСТІКОН
(пл. Марійська 2.)
„Балі“

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа. 28. квітня 1937.

БЕРЛІН (357) 22.30 Розр. і танк. музика, БІЛГОРОД (437) 18.00 Нар. пісні, 20.00, 21.00, 22.00 „Івась і Гануся“ оп. Гумпердінка, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Цит. музика, 18.30 Концерт балалайкової орх., 17.00 Форт., 19.30, 20.00 „Аіда“ оп. Вердія, ВІДЕНЬ (507) 12.00 Орх. концерт, 22.20 Поважні й веселі австр. мельодії, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 10.30 Весела авд. для дітей, 14.00, 16.00 Музика, 15.26 Невідомі Шопенові твори. 20.10 Марші у вик. військ. орх., 21.15 Фантастична симфонія Берліоза, КОШИЦІ (259) 15.00 Орх. концерт, румунська музика, МІЛЯНО (369) 17.15 Танк. музика, 18.50, 19.00 Розр. музика, 20.40 Орх. концерт, 22.00 Комедія, опісля танк. музика, МІНХЕН (405) 1.00 Весела авд. для дітей, 16.30 Розр. концерт, 19.00 Симф. концерт, 20.45, 21.00 Квітнева місячна ніч, веселе оп. попурі, 22.40 Мініятури на віол. і форт., Фасбендера, ПРАГА (470) 12.45 Концерт, 19.30, 20.00, 21.00 „Сила долі“ оп. Вердія, РАДІО ПАРІ (1648) 12.00, 13.30 Концерт, 13.15, 16.30, 17.30, 20.15 Спів, 15.30 Літер. авд., РИМ (421) 17.15 Камер. музика, 18.50, 19.45, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Любовний напиток“ оп. Доніцетія.

Четвер, 29. квітня 1937

БЕРЛІН (357) 18.00 Розр. концерт, 19.15 Орг. музика, БІЛГОРОД (487) 21.00 Хор, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Орх. концерт, 13.30 Сальон. музика, 18.40, 19.00 Цит. музика, 20.10 Спів, ВІДЕНЬ (507) 15.15 Для дітей, 17.05 Жін. хор, 19.35, 20.00 Вок.-муз. концерт, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Клясичні сонати на форт., 20.10 Весела весняна музика, КОШИЦІ (259) 13.30, 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.15 Солісти, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 Вечір опер, МІНХЕН (405) 15.00 Для дітей, 16.30 Камер. музика, 20.10 21.00 Муз.-вок. вечір, ПРАГА (470) 17.17 Рум. пісні, РАДІО ПАРІ (1648) 16.30, 19.45 20.15 Спів, 20.30 Камер. музика, спів, РИМ (421) 17.15, 22.45 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 22.15 Комедія.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа. 28. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція. 7.25 Програма на ніні, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика в гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Добрі товариші (оповідання та віршики Ам'іча й ін.) Музика в гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.05 Мала орхестра, 12.40 Полудневий дзенник 12.50 Нормалізація у домашньому господарстві, 14.30 Легка музика в гр. пл., 15.00 Господарські вісти, 15.15 Цигансьні мельодії в гр. пл., 15.30 Львівські бігучі вісти, 15.35 Черлі Реґлайм Меморіес, гр. пл., 15.45 Радіотехнічні актуалії, 15.55 Танки, в гр. пл., 16.00 Програма на завтра, 16.05 Лісові відгомони, гр. пл., 16.10 Говорили птахи весні, що бачили, де росте перець, обр. для старших дітей, 16.30 Нар. пісні та скрипкові твори (Ольга Лада спів), форт., 17.00 У боротьбі зі шпіонажем, 17.15 Камер. концерт, альтівна, форт., 17.50 Зі світа природи, 18.00 Актуальна хроніка, 18.10 18.15 Спортові вісти, 18.20 Фр. Делюс: Англійська рапсодія „Бриг-Фер“ гр. пл. 18.40 Загальна скринька, 18.50 Сільська молодь при праці на ріллі, 19.00 Ритуалісти осередків фіз. виховання, 19.25 Авд. Свен „Десятьліття на-весело“ Анг. Радіосільського та Нит. Зехентера, Муз. мандрівка по краях, поляжних, самеч. музи.

Направа жіночих торбинок
та продаж найкращої шкіряної галянтерії по найнижчих цінах тільки в
Робітні Римарсько-Галянтерійній Н. БАРЕР, Львів, Сикстуська 2,
побіч фірми Саламандра.

на, сопісти: сопр., тенор, 20.35 Хвилина бюра студій, 20.45 Вечірній дзвоник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Оповідання про Шопена (Фінале 1849), форт. (Соната б-моль), 21.45 Популярна музика з гр. пл., 22.10 Театр Улиці: „Сакунтала" Калідаси; у перерві о год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танцева музика з гр. пл.

Четвер, 29. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній дзвоник, 7.25 Трохи інформацій, 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Муз. поранок для молоді вселюдських шкіл (твори Шимановського), 11.57 Сигнал часу, 12.03 Орх. концерт, 12.40 Полудневий дзвоник, 12.50 Не досить застрелі проби хліборобів, 14.30 Концерт бажань, 15.15 Віольончеля, арфа, вальдгорн (гр. пл.), 15.30 Львівські бікучі вістки, 15.35 Пісеньки, 15.55 Гумор, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Справа радіового творива, літ. нарис, 16.15 Культурне життя столиці, 16.20 Хвилина питань, 16.35 Шуманове кохання, муз. репортаж, 17.15 Переглядаємо весняну гардеробу, 17.30 Авд. присвячена Японії: гимни, промова, японські пісні, музика, 17.50 Польща Ягайлонів, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спортові вістки, 18.20 Весняні мотиви, гр. пл., 18.35 Великдень у румунів, 18.45 Програма на завтра, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Камер. концерт присв. творам Равеля, музика, спів, 19.45 Розр. концерт, орх., спів, 20.25 Вільне місяця пропаганди фіз. виховання, 20.45 Вечірній дзвоник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Вист. Фрізеки: спів, музика, 22.00 Танк. музика у вик. малої орх., 23.00 Танк. музика з гр. пл.

ВОВНИ — найкращі гатунки і кольори — **ДІМВОЛІЧКИ** — Львів, ул. Сикстуська ч. 2 (побіч брами). Безплатна наука, найновіші журнали.

Радіокутик.

БОРОТЬБА З ПЕРЕШКОДАМИ В ВІДБОРІ.

Бажаючи запевнити радіослухачам чистий радіовий відбір, Польське Радіо зорганізувало технічну поміч як відшукувати та усувати перешкоди у відборі. Хоч обмежені технічні можливості радія, введени цій акції знайдено за останній рік понад 2500 джерел позаннішних перешкод, з яких значну частину усунено.

Польське Радіо подбало також, що адміністративна влада на терені деяких воєвідств видала обжинки у справі боротьби з перешкодами в радіовому відборі.

МУЗИЧНА ПРОГРАМА В РІЖНИХ КРАЇНАХ.

В одному з французьких часописів появилася критика музичних програм поодиноких радіофоній.

Англійський радіофоній закидають, що по мікрофону допускають там лише невелику групу диригентів, що причиняється, без огляду на вражливість аудиторії, до одноманітности.

Крім того англійська радіофонія обмежує нових і оригінальних композиторів.

Німецька програма перевантажена пропагандою і військовими маршами.

Подають там постійно ті самі твори давніх композиторів: увертури Моцарта, Бетовена і Вагнера, фрагменти з опер і з інших творів німецьких композиторів, не даючи нових або музичних циклів.

В Італії пропаганда захопила радіову програму ще більш, ніж у Німеччині. Італія, яка має добрих артистів і диригентів, обмежується до передач час-від-часу опер з головних оперових театрів.

Зате радіові програми Швайцарії, Голяндії і Бельгії доводять, що ці країни дуже дбають про свої музичні програми.

КАМЕРАЛЬНИЙ КОНЦЕРТ

Два відрубні музичні напрямки репрезентує камеральний концерт 28. квітня в год. 17.15: класичну музику з доби Гайдна і Моцарта і сучасну, післявоєнну. В класичному стилі компонував К. фон Діттерсдорф, творець багатьох камеральних творів, а передовсім знаних в XVIII ст. „Звягишпіле". У середу буде виконано його сонату на альтівку і фортепіян. Другу частину авдиції виповнить соната на ті самі інструменти оп. 11 ч. 4 Гіндеміта, одного з головних творців сучасного німецького модернізму.

Без огляду на велику звижку цін вовни **фабрика килимів** 1—6
Ст. Ґалана в Ґлинянах
у всіх своїх крамницях продає **килими по зниженних цінах.**
Тайна лежить в тому, що управа фабрики в час придбала значні засоби сирівця і тепер може виробляти прекрасні КИЛИМИ з найліпшої вовни по дешевих цінах. — ГОЛОВНІ КРАМНИЦІ ПРОДАЖІ: Львів, вул. Сикстуська 20, Люблин, вул. Сташіца 1, Варшава, Фоша 8. Катовиці, вул. Косцюшка 3. — Летючі виставки і продаж по всіх великих містах держави. СПЕЦІЯЛЬНІСТЬ: Виріб килимів для прикраси церков і цілі стилеві гарнітури для пансіонів і віль. На складі великий вибір кап ПІВГОБЕЛІНОВИХ на ліжка, накрить на столи, портіери і лямбренінн. Також ляяні обруси та рушники у нових гарних взорах.

Від нині — малювання мешкання — приємністю!
МЕШКАННЯ девінфекує, малює — лякерує очищує основно по помалюванню
концесіонований малярський мистець
Ігнат Михайло Ляйхтер Львів, ул. Булгарська ч. 3. Тел. 242-99.
Ціни дійсно низькі. — Найдогідніші умовини — найновіші взори. — Совісне солідне виконання. Прошу подзвонити на ч. 242-99 і зажадати оферту!

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89·43, 89·00, Доляри американські 5.28·00, 5.29·50, доляри канад. 5.28·00—5.25·50, Фльорени гол. 289·97—288·25, Франки фр. 23·50—23·36, Франки швайцарські 121·05—120·25, Фунти англ. 26·12—25·96, Гульдени данц. 100·20—99·80. Корони ч. 16·40—15·80. Кор. дан. 116·54—115·70, Кор. норв. 131·18—130·20, Корони шв. 134·53—133·55, Ліри італ. 24·30 — 23·50, Марки фінл. 11·55—11·00, Марки нім. 124·00—121·00, Шил. австр. 97·50—96·50. Марки нім. срібні 129, 126.

Акції.

Банк Польський 100·25, Банк Торг. 45·00, Цукор 29·75, Лільпоп 13·35, 13·30. Островець 28·00, 28·00, Стараховичі 33·00 32·90, Габербуш 36·00.

Тенденція удержана.

Папери.

3 пов. інвест. I ем. 63·90, серія ненот., 2. ем. 64·90, серія ненот., 5 конверс. 59·25, 59·50, 6 дол. 54·30, купон 7·70, 7 стабіл 365·00, купон 3·92, 4 проц. поз. консол. 55·25. 55·38, 54·00, 54·25, 54·00, три ост. дрібні, 53·75, 53·88, 53·75, три ост. др.

Збіжжя.

Львів, 27. IV.

За 100 кг. льоко вагон Львів:

Висівки пшен. міжні	13·00—13·25
Жито штандарт І.	22·50—22·75
Жито шт. II.	22·25—22·50
Ячмінь оди.	22·00—22·25
Ячмінь на мливо	20·50—20·75
Ячмінь паст.	19·50—19·75
Овес шт. І. незадощ.	20·75—21·00
Овес шт. І. А легко зад.	20·00—20·25
Овес шт. II. незадощ.	20·00—20·25
Овес шт. II. А легко зад.	19·25—19·75
Гречка на мливо	29·00—29·50
Ріпак озим	52·00—53·00
Мука житня вис. 0—70%	31·00—31·25
Мука житня разова 0·95%	26·00—26·25
Висівки пшен. грубі	12·50—12·75
Висівки пшен. середні	11·25—11·75
Висівки ячмін.	13·00—13·25

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 27. квітня п. р. кооперативи платять за льоко Львів:

1 кг. масла десерового бальок. без опакування	3.15 вол.
1 кг. масла десеров. бочкове та експ. включно з опакув.	3.20 „
молоко від 27. IV. п.р.	0.18—0·19 „
копа яець	2·60 „

Тенденція зниження на масло, на яйця і молоко сильна.

П Т И Ц Я.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 27. IV. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвірря птахомясарні „М. С." у Львові, (ул. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре умяснені, повногруді товсті	1.45 вол.
Курки молоді І. кл. товсті без напинку на ногах від 1.80 кг. вгору	1.10 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Звичайні Загальні Збори Тов. Нар. Лічниця у Львові відбудуться дня 13. V. ц. р. в домівці Тов. вул. П. Скарги 4 з год. 6. вечором з таким порядком денним: 1. Отворення Зборів і відчитання протоколу з останніх Заг. Зборів. 2. Звіт Ради і Дирекції та контр. комісій. 3. Вибори нової Ради і контр. комісій. 5. Внески і запити. 4. Означення висоти членської вкладки. 5. Внески і запити. — Якби в означеному часі не явилася приписана скільність членів, Збори відбудуться годину пізніше при якійнебудь скількости учасників (§ 24. статута). — За Раду Тов. Нар. Лічниці: Вол. Дещикевич, голова; Д-р Тит Бурачинський, директор. 770

Порядок Богослужень у страстний тиждень і в часі Великодних Свят у св. Спаса у Львові. **Середа** 28. квітня год. 6.30 рано сповідь; год. 7.30 рано Часи, відтак Сл. Божа Преждеосвящ. Дарів. **Четвер** 29. квітня сповідь від 7. рано; год. 8.30 вранці соборна Сл. Божа Василія Великого з Вечірнею. Год. 6. ввечір Страсти — сповіди нема. **Пятниця** 30. квітня. Год. 9. вранці Царські часи, Вечірня, відтак винос Плащаниці. Год. 6. вечір Надгробна Утреня з псальмами. **Субота** 1. травня. Год. 9. рано Сл. Божа Василія Великого з Вечірнею. Год. 5.30 Надгробне, год. 6. ввечір Обхід і Воскресна Утреня. **Неділя 2. травня Воскресення Христове.** Год. 6. вранці братська чит. Сл. Божа Братва М. Б. Н. П. Год. 7. друга читана Сл. Божа. Год. 7.15 благословення паски. Год. 8. чит. Сл. Божа для жовнірів. Год. 9. соборна співана Сл. Божа без проповіди. Двайцятки з цей день нема. Год. 5. попол. Вечірня і проповідь. **Світлий Понеділок і Второк** 3. і 4. травня порядок богослужень як звичайно в неділі і свята. В **середу 5. травня** год. 6.30 початок майських богослужень. Від дня 6. травня в год. 6. рано чит. Сл. Божа при престолі М. Б., в год. 6.30 ввечір Паракліс. — Львів, дня 28. квітня 1937. — **Управа Храму св. Спаса у Львові.**

Порядок Богослужень у Страстнім тижні і на празник Христового Воскресення **в церкві Успення Пр. Д. Марії.** У страстний четвер д. 29. квітня п. р. в год. 9. Служба Божа Василія Вел. Год. 6. веч. Страсти Г. н. І. Христа. В Великзу Пятницю д. 30. квітня п. р. год. 9. Царські Часи. Год. 10.30 Вечірня, обхід і винос Плащанниці. Год. 5.30 Надгробна Утреня. Підчас неї хор Успенської Церкви під орудою проф. Прокоповича відспівує псальми. В суботу 1. травня п. р. Служба Божа Василія Великого з Вечірнею. Дня 2. травня п. р. в Світлий празник Христового Воскресення год. 4. рано Надгробне. Опівдня Воскресна Утреня. Читані Служби Божі год. 6., 7., 9. і 12. Год. 7.50 співана Служба Божа трансмітована радіом. Хор Архикатедрального Храму св. Юрія під орудою Директора п. Івана Охримовича. Год. 12. Архиерейська Служба Божа Хор Успенської Церкви під орудою проф. Прокоповича. Год. 5. попол. Вечірня. В днях 3. і 4. травня п. р. у Світлий понеділок і вівторок читані Служби Божі год. 6. 7., 8., 9. і 12. Співані Служби Божі год. 10. вечірні год. 4. попол.

КУПНО - ПРОДАЖА

ОБУВУ на свята найдешевше поручає фірма „КРАХА" власник Й. Штрассер, Галицька 15 (в подвірю). **ДЕШЕВО БО В ПОДВІРЮ.** 662 10-10

ФОРТЕПІЯНИ, піяніна, гармонії, **радіовідбірники,** грамофони, кружки, нові і вживані „Дім Шопена", Львів, Сикстуська 11. 745 2—3

ЛЯМПА з двома полумінами ніклева — 6.—, жарівки від 5 ват. до 25 ват. — 0.70, голосник детекторовий — 5.—. **„Централя жарівок"**, Львів, Ринок 21. 741 2-3

ФІРАНКИ, КАПИ, найдешевша вирібня Вана, пл. Марійська 6. 509 10-10

МАТИ повинна зацікавитись дитячою гардеробою з ф-ми „СВІТ ДИТИНИ", Сикстуська 2. 669 1—1

З ВІДНЯ привезла я трикотарські моделі. Купфербергова, вирібня, Сикстуська 31, подвірря. 765 1—10

МОТОРОВЕР N S U Quick 98 цм. двотактовий, двобіговий, вільний від податку і їзди — поручає Автоспорт, Львів, Словацького 2. Проспект за надісланням почт. марки. 722 3-11

ПАНСІОНИ

МОДЕРНО УЛАДЖЕНИЙ ПАНСІОН „ВІТА" У ЧЕРЧІ поручає вигідні, сонячні кімнати з печами і постілею. Першорядна, дієтична кухня і лікарська помічна місці. Зголошення: Томашівська, Львів, св. Тереси 2 Б. Тел. 267-21. 769 1—10

РІЖНІ

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, жіночі, проти усування матиці з гарантією виконує відоме **УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА,** Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 46-10

ПЕРЕРІБКИ КОВДЕР 3.— у **ДУБСА** Сикстуська 6. 575 8-1

ОГОЛОШЕННЯ.

ДЕШЕВО — СІТКИ ДО ОГОРОЖІ
І. КОНРАД
Гетманська 22. 4—10

На городи
всілякі штучні навози, лико, рафію, городові масті, карболінеум, фарби, лякери, покости,
всі купують найдешевше у
Яна Судгофа
у Львові, Ринок ч. 38,
(давніше Гібнер)
Цінники даром. — Тел. 266-64. 2—2

НІЩО ДИВНОГО
що всі радо купують всілякі білля мужеське, жіноче, дитяче і постелеве безпосередньо у фабриці
Пав, Львів, Сикстуська 1
Бо величезний вибір і знамениті гатунки.
Ціни низькі і постійні.

ХТО?!
хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідніщій
ПЕРФУМЕРІЇ
С. ФЕДЕРА
Львів СИКСТУСЬКА 7 Філія КОПЕРНИКА 15а

Кожний покупець, що покличеться на оце оголошення „Діла" дістане ЗАДУРНО гарний дарунок.

Цукорня „ПЧІЛКА"
Ринок ч. 27
поручає 2—2
всякі вироби святочні
в найліпшім гатунку.

МОТОЦИКЛІ T W N
найновіші моделі на рік 1937

продає
І. Міхальський
Львів, Фредра 7,
тел. 207—43
Генеральний представник машин до пи сання і мотоциклів „Triumph". 1—5

Шукаєте праці? —
Певно найдете її, якщо дасьте оголошення до нашого щоденника

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Четвер 29. квітня 1937. Ч. 94

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229—41.

Дзвін на тривогу.

Передова стаття д-ра Ст. Барана.

Великий релігійний підйом на Совітській Україні.

Українська ґазетка в Радіо.

На сторожі культурних надбань Лемківшини

Коли митрополит Денис стає цензором.

Які ліцеї в нас засновувати?

З українського життя в Кракові.

Нові бої на манджурському кордоні

Вбили суддю і забрали важні документи.

Поклади вугля на Буковині

„Залізна Гвардія" перед судом.

Куратория припинила матуру в багатьох ґімназіях

Ч. 94 (14.637). Львів, четвер-пятниця 29-30. квітня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-25
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060. Банку Чеських Легіов. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 НОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Ориг. Англійські Пальта
вовняні і непромакальні
продає просто консументам
ФАБРИКА УБРАНЬ
Рот і Рудерфер
Львів, Легіонів 3, І п.
(над кіном Паляс)

Великий релігійний підпал на Совітській Україні.

(ВУ) „Комуніст" з 21. ц. м. жаліється на підйом релігійности в УССР. По Київщині ходять священники переодягнені за кравців і теслів та заспокоюють релігійні потреби вірних. Щораз то частіше напливають до адміністраційних органів прохання дозволити відчинити церкву. В одеських церквах чимало комсомольців. Високий мистецький рівень церковних хорів облекшує релігійну пропаганду, тим більше, що комуністичні культурні організації занедбані.

ЖІНКИ ПОСТИШЕВА І ЯГОДИ ВІДОБРАЛИ СОБІ ЖИТТЯ?

(ПАТ) В пресі появились поголоски, що жінки б. шефа ГПУ Ягоди і Постишева відобрали собі життя з розпуки, що їхні чоловіки арештовані. Деякі часописи подають, що жінка Ягоди повісилась ,але що жінка Постишева живе. Совітська преса заперечує ті вістки, а також поголоску, немов би ГПУ розстріляло жінок.

ПІДПАЛИ В МОСКВІ.

(ПАТ) Як подає совітська преса в Москві хтось підпалив Павловський дворець. Згоріли магазини, де було коло 1000 штук багажів. Вогонь гасили вогневі сторожі. ГПУ почало слідство, підозріваючи, що вогонь підложили „контрреволюціонери".

ОБКРАДАЮТЬ КОЛГОСПИ.

(ПАТ) У Воронцово-Александровську на півн. Кавказі почався процес членів партійного районового комітету, яким закидують, що вони розкрадали майно колгоспів. Підсудні приказували достарчувати для урядовців комітету безплатно рільничі продукти.

Про що говорив мін. Іден у Брюсселі?

ОФІЦІЙНИЙ КОМУНІКАТ.

Після останньої конференції мін. Ідена з прем. Ван Зеляндом і мін. Спаком появився офіційний комунікат. Він стверджує, що 3 державні мужі обговорили всі актуальні питання зокрема спинилися на двох: на питанні европейського миру і західнього пакту та на господарських питаннях у звязку з місією Ван Зеляндa. Не були це переговори, лише звичайна вимінa поглядів.

Після сніданку з Ван Зеляндом мін. Іден відвідав французького амбасадора, а тоді відлетів до Льондону.

Небезпека збройного конфлікту між національною Еспанією та Англією.

У британському міністерстві маринарки заявили кільком журналістам і послам, що вчорашня заява ген. Кеіпо де Лляно не важна з дипльоматичного погляду для Англії та що англійська военна фльота дістала наказ відповісти гарматами на якийнебудь агресивний крок еспанських національних кораблів.

СКАНДИНАВСЬКІ ДЕРЖАВИ ПРОТЕСТУЮТЬ.

Шведська телефонічна агенція довідується, що міністри закордонних справ скандинавських держав, зібрані на конференції в Гельзінках, вислали до еспанського національного уряду протест проти затримування скандинавських кораблів на еспанських водах. Шведський посол у Ліссабоні передав протестаційну ноту представникові уряду з Бургосу.

ЗБОМБАРДУВАЛИ ВАЛЄНСІЮ.

Авас подає, що вчора пополудні національні кружляки „Канаріяс" і „Балєарес" бомбардували Валенсію. На місто впало 60 стрілен, які убили 5 осіб і ранили 20, опісля відплили у напрямі Кастехону. 2 червоні літаки кинули кілька бомб на кружляки, але не трапили

Національні війська здобули Маркіну.

Як повідомляє Авас, національні війська заняли вчора після завзятих боїв місцевість Маркіну на біскайському фронті і дальше посуваються в напрямі Більбао.

Комунікат національного командування подає, що крім Маркіни національні війська здобули також Егевераль. Як повідомляє Кеіпо де Лляно, в руки національних військ попало стільки военного матеріялу, що прийдеться кілька днів обраховувати його вартість.

Мадридський комунікат стверджує теж, що на фронті Гіпузкоа червоні борються з посвятою. Як подає радіостація з Більбао, оборонці біскайського фронту дістали наказ за всяку ціну утримати нові становища.

ХТО ПІДПАЛИВ ГЕРНІКУ?

Голова баскійського уряду Агір заявив учора пополудні, що національні літаки підпалили запальними бомбами місто Ґерніку, яке баски дуже шанують.

Національне командування відповіло на ге окремою нотою: „Ґерніку підпалили не ми, бо Еспанія ґен. Франка не підпалює. Підпали — це монополь тих, що спалили Ірун та Еібар, що намагалися спалити живцем оборонців Толеда. Ґерніку шануємо як усе, що є еспанське, баски знають, що ми збережемо їхні традиції."

Нота кінчиться закликом до басків, щоби вони піддалися.

Також ген. Кеіпо де Лляно заявив, що Ґерніку підпалили червоні вояки. Є про це згадка і в комунікаті національного командування.

НА ІНШИХ ФРОНТАХ.

Національне командування повідомляє, що національні війська відбили ворожі наступи під Санта Барбара (Арагонія), на відтинку Селякас заняли кілька нових становищ.

Мадридський комунікат подає, що на астурійському фронті залomилося кілька наступів національних військ на відтинку Ля Роболледа.

—o—

Кооперативний Банк „Дністер"
у Львові, вул. Руська ч. 20.
полагоджує всі банкові чинности,
зокрема приймає вкладки ощадности під найкориснішими умовинами. Есконт векслів, торговельні операції, купно і продажа цінних паперів.

Дзвін на тривогу!

ОДНІ З ПЕРШИХ І ОСТАННІХ.

Львів, 29. квітня 1937.

Статистика новочасних держав цікавиться дуже популяційними справами, головно явищами зросту чи зменшення числа населення і його рухом на даній території в означеному часі, досліджує причини тих явищ та подає матеріял для вжитку держави, політиків і соціольогів. Популяційна політика це одно з головних завдань сьогочасної державної і комунальної адміністрації, якій не байдуже, кудою йде напрямна збільшення чи спадку числа населення та які діють тут причини. В національно мішаних державах і територіях долучується до цього і національний момент, бо те чи інше число впливає на відношення міжнаціональних сил. Депопуляція — зменшення або хочби застій природного зросту числа населення тривожить сьогодні тих, що дивляться дальше в будуччину своєї батьківщини і в депопуляції бачать її загрозу. Класичний приклад того маємо у Франції, що від довшого часу, від кількох уже поколінь, виказує в найліпшому випадку застій, а то й убуток у числі свого населення. Болюють над цим передовсім французькі військові кола, маючи щораз менше рекрутського матеріялу, між тим, як дві головні суперниці і сусідки Франції — Італія і Німеччина — своєю людською надвишкою можуть залити цілу Францію. Робить це головно Італія, втискаючися безперервно своїми еміґрантами масово у широкі простори південної хліборобської Франції, що виказують постепенне обезлюднення з автохтонного елементу.

Для збільшення числа народин і зменшення числа смертних випадків, себто для скріплення природного приросту вживають нині ріжних засобів. Працює для цього законодавство, у першу чергу на соціяльному відтинку, наука медицини і гігієни та ріжні громадянські і публичні установи, що піклуються людиною від дитини до старця. Призначують окремі премії для родин багатих на діти, а для батьків тих родин навіть деякі значні привілеї у заочестях, політичних правах і податкових полекшах. Законними репресіями поборюють рівночасно добровільний целібат у молодих мужчин та неохоту до материнства у жінок. Все те з одною метою — збільшити число населення при рівнобіжному скріпленні його здоровля, щоб збільшити через це відпорну силу нації і її експансію.

Статистика природнього руху населення цікава й повчаюча тема. Подає вона правило, від якого є тільки виїмкові ухили, що культурні і матеріяльно засібні держави в Европі і поза нею (Совіти тут не входять) виказують дуже ма-

Єдиний християнський склад ГОТОВИХ МУЖЕСЬКИХ ОДЯГІВ СУКНА І МАТЕРІЯЛІВ НА ОДЯГИ
593 11-20
ТАДЕЙ ЦВЕТЛЕР
вул. Коперника ч. 5. Тел. 238-43.

ний природний приріст. Зате держави відсталі у культурі та розмірно вбогі подають щорічно високе число природного приросту. Згідно з малим Статистичним Річником за 1936 р., виданим польським Головним Статистичним Урядом, до плідної групи за роки 1933 і 1934, що виказують понад 10 промілле річно, належать Болгарія — 16.0, Югославія 14.5, Польща 12.1, Португалія 11.8, Румунія 11.7, Еспанія 10.3, Литва 10.1 і Італія 10.1 — зпоза европейських — Японія 11.9 і Канада 11.0. З другого боку Австрія 0.8, Франція 1.0, Естонія 1.3, Швеція 2.5, Англія з Валією 3.0, Бельгія 3.8, Швайцарія 4.9, Норвегія 5.0, Шотляндія 5.1, Чехословаччина 5.4, Ірляндія 6.0, Мадярщина 7.4, Німеччина 7.1, з позаевропейських — Злучені Держави П. А. 6.1 і Австралія 7.1. Подані тут за згаданим офіційним статистичним річником цифри за 1934 р. говорять різницю між числом живих народин і смертних випадків. І знову слід сказати, що малокультурні та вбогі держави дають високий відсоток народин, але теж і високий відсоток смертних випадків. Найпліднішою державою є Румунія, при чому вмирає там теж і найбільше людей — дані цифри з 1934 р. на тисячку населення 32.4 і 20.7 — Югославія 31.5 і 17.0 та Болгарія 30.0 і 14.0 — найменші: Австрія 13.5 і 12.7 та Франція 16.1 і 15.1. Подано там теж подібну популяційну статистику за 1933 р. і пересічі з років 1909-12, вкінці пересічі природного руху населення Европи в рр. 1801 до 1934. Одначе аналіза тих цікавих цифр вийшлаб далеко поза рямці часописної статті.

Дотично самої Польщі подає згаданий річник число заключених подруж, живих уродин, смертних випадків і природного приросту в заокруглених тисячках та у відсотках промілле в пересічі з рр. 1896-900 і дальше 1921-5, 1926-30 і 1931-5 на основі поділу на центральні, східні, західні і південні воєвідства. При цьому пересічі завжди виходять на шкоду останніх, себто на шкоду Галичини, що виказує найменший природний приріст з усіх земель сучасної Польщі. Дальше йде пересічна з рр. 1931-35 на основі віроісповідань: у відсотках промілле дотично подруж, живих уродин, смертних випадків і природного приросту: римо-кат. 8.7, 28.4, 14.9 і **13.5**; **греко-кат.**: 9.6, 31.2, 18.9 і **12,3**; **православне**: 8,0, 30,7, 14.6 і **16.1**; протестантське: 8.6, 20.9, 15.1 і **5.8**; жидівське: 6.6, 19.9, 10.1 і **9,8** (підчеркнені цифри означують природний приріст про мілле з пересічі 1931-35). Для порівнання з поданими вгорі державами подаємо відповідні цифри Польщі з 1934 р. — 26.5, 14.4 і **12.1**.

Недавно оголошено в пресі (подало і „Діло" ч. 78 з 10. 4. ц. р.) зіставлення Головного Статистичного Уряду дотично природного руху в Польщі за 1936 р. на підставі віроісповідань. Поминаємо абсолютні цифри, а подаємо для орієнтації тільки відсоткові промілле, при чому перша цифра торкається числа заключених подруж, друга живих народин, третя смертних випадків і четверта природного приросту: римокат.: 8.5, 26.3, 14.0 і 12.3; **греко-кат**, 9,5; 28:9; 18.3 і **10.6**; **православне**: 7.9, 29.8, 14.8 і **15,0**; протестантське: 9.5, 21.0, 14.4 і 6.6 та жидівське: 6.5, 19,3, 10,1 і 9,2.

Багатомовні цифри. Найпліднішні у Польщі православні і греко-католики і з европейських народів перевищають їх тільки румуни, югославяни та болгари. Зате найбільша смертність у Польщі припадає на гр.-католиків, бо аж 18.3 промілле і тут перевищають нас тільки одні румуни з числом 20.7 промілле. Пребогате щорічно жниво смерти серед українського (греко-катол.) східно-галицького населення, що нагадує на живих наших очах відомий вірш Т. Шевченка: „Чума з лопатаю ходила і гробовища рила, рила — та трупом, трупом начиняла". Це сумне і грізне для нас явище невчорашне, а датується від низки літ, передовсім з маркантного повоєнного лихоліття. Причин цієї грози не далеко шукати. У першу чергу є це виплив нужди і є найліпшим її мірилом, а вже дальше за малої ще освіти і відсутности гігієнічних життєвих можливостей у нашому східно-галицькому селі, як теж і на північних землях.

Противагою до наших страт на півдні є корисні популяційні висліди на півночі — себто серед українського православного населення, яке після болгар (16.0) виказує найвищий природний приріст. Це корисне для нас явище слід вияснити тим, що на півночі нема такого безземелля, як у Галичині, а й хатнє будівництво взагалі є там ліпше, як у нас, оселі не є скупчені, а більше хуторі, зокрема після недавньої комасації, що спинює ширення пошестей.

Найбільше смертне жниво є серед нашої дітвори. Тут беремо чи не світовий рекорд. Впадає це в очі кожному дослідникові, а то й звичайному обсерваторові. Звернув на це увагу і віцеміністр суспільної опіки д-р Пешинський 14. ц. м. у розмові з пос. Великановичем, а саме на слабий природний приріст серед грекокатоликів внаслідок небувалої смертности нашої дітвори.

Індивідуальна зарада не багато тут вдіє. Вправді великим нашим щастям є, що по наших селах поселюються наші молоді лікарі, але і їх праця без збірної акції громадянства не поборе ще вповні лиха. Зроблять це садки, оселі, у першу чергу кооперативи здоровля, дальше відповідне будівництво, праця секцій сільських господинь Сільського Господаря і кружків Союзу Українок, а надівсе економічне скріплення села з якнайбільшим поширенням освіти. Тут безліч праці для кожного!

Д-р Степан Баран.

Які ліцеї в нас засновувати?

Треба признати, що польське Міністерство Освіти, спираючись на законі з 11. березня 1932, розплянувало дуже всебічну й багату мережу шкільництва. Найбагатіша це може мережа в цілій Европі. Від совітської стоїть вона остільки вище, що там творилося нове шкільництво революційним шляхом, а тут еволюційним, з досить довгим часом для досліду й досвіду.

Ця всебічність і багатство організаційної мережі шкільництва здезоріентувала в першій хвилині батьків, ба, навіть досвідчених педагогів і виховників. Колись, у добрих довоєнних роках, не мав батько того клопоту. Якщо син „добре вчився", давав його до гімназії, або реальної школи; якщо слабше, то йшов бодай до учительської семинарії, а як і це не помагало, то посилав його за кару „до шевця" або „товкти каміння".

ЧИСТА ВАВИЛОНСЬКА ВЕЖА.

Нині чиста вежа, вавилонська. Вже народня школа має аж три ступні. По народній школі йдуть загально-освітні гімназії, фахові школи гімназійного ступня найріжнородніших типів, загально-освітні ліцеї — класичні, гуманістичні, математично-фізичні і природничі, педагогічні 2-о і 3-и літні ліцеї, педагогії, фахові школи ліцейного ступня, а там дальше спеціяльні вищі й високі (академічні) школи.

В цьому організаційному лябіринті не важко заблукатися. І батьки, ба, навіть — як сказано вище — досвідчені педагоги й виховники блукають.

Для фахової і вдумчивої людини справа не є вже так безнадійно помотана. Вся ця організаційна мережа, така всебічна й мозаїкова, є дуже практична, життєздатна!

Організаційна мережа всього нового польського шкільництва має два тверді засновки: 1) соціольогічний, 2) психольогічний.

ГОСПОДАРСЬКЕ НАСТАВЛЕННЯ.

Все сучасне шкільництво в Польщі має дуже виразне господарське наставлення. Нинішне народне господарство й усе збірне виробництво характеризує технізація, моторизація і глибока спеціялізація. Навіть у сільське господарство, найбільше по своїй суспільній природі консервативне, починає дверима й вікнами проникати машина і мотор. При кожному верстаті праці — великофабричного — чи дрібного домашнього промислу, а тоговлі, медицині, будівництві, в науковій чи мистецькій праці — потрібні всюди фахово освічені люди, спеціялісти. Школа сеє має завдання йти назустріч цій вимозі нинішнього господарського життя. Фахові школи гімназійного типу мають підготовити високо кваліфікованих робітників; фахові школи ліцейного типу дадуть громадянству високо кваліфікованих підмайстрів і майстрів, а високі технічні школи інжинірів і техніків.

Психольогічні мотиви відограли також свою поважну роль в цілій організаційній системі. Народню школу кінчає дитина в 12—13 літах, отже в розвитковому періоді життя, коли людину перестає вже цікавити виключно світ уяви і казки. Гімназія трівае чотири роки, від 12—16 літ життя, значить у розвитковому періоді, коли вперше пробуджуються наукові зацікавлення людини. В ліцеях буде молодь студіювати два три роки, отже у віці (17—18 літ), коли в молодої людини викристалізовуються вже виразно суспільні й наукові нахили, замилування та зацікавлення. Щоб молоді вможливити студії відповідно до її природних здібностей і замилувань, потворило Міністерство Освіти загальноосвітні ліцеї ріжного типу — класичні, гуманістичні, математично-фізичні та природничі і найріжнородніші фахові; до цих останніх належать і педагогічні ліцеї.

Кожний з тих ліцеїв матиме свій програмово-науковий стрижень, зн. головні предмети науки. Головних предметів науки навчатимуть у повному обемі, інших у зменшеному. І так головними предметами науки будуть у ліцеях: а) класичних — латинська і грецька мова та історія, б) гуманістичних — чужі живі мови й історія та географія, в) математично-фізичних — математика, фізика, рисунки, г) природничих — біольогія, хемія й інші споріднені природничі предмети. В усіх тих ліцеях учитимуть майже в повному обемі релігії, польської мови, історії і географії Польщі; в українських ліцеях — також української мови.

За два золоті цілий місяць
Станислав Рикер
фризєрський мистець
ул. Валова 11 а.
поручає вибагливий мужеський і жіночий салон. Абонамент на голення 2·— зол. **Тривка ондуляція найліпша 7 зол.** — Манікір 50 сот. — Водна ондуляція з миттям тільки зол. 1·50. — Брови та вії 80 сот. 4—6

КУДИ ПОСИЛАТИ ДІТИ?

Куди мають батьки посилати свої діти?

Якщо з якихнебудь причин не може дитина ходити до вищих шкіл, то слід її скермувати вже по покінченні народньої школи до відповідної фахової школи гімназійного типу, або бодай на якийсь одно- чи дволітній фаховий курс. Уважаючи на велику технізацію, моторизацію та спеціялізацію сучасного життя, людина, по покінченні фахової школи, легко найде собі працю та забезпечить собі прожиток.

По скінченні 4-літньої загально-освітньої гімназії, оскільки учень з якихнебудь причин не буде ходити до вищих шкіл, треба вписати його до якогось фахового ліцею. Такий ліцей підготовляє до вступу до вищих шкіл за відповідним іспитом, але й управнює до незалежної, фахової праці у своїй ділянці. При цій нагоді звертаємо увагу нашого селянства на рільничий ліцей у Чернищі й туди радимо посилати своїх дітей. По скінченні цього ліцею можна вернутись на батьківську землю, але й можна працювати в наших господарських установах на становищі інжиніра-агронома чи іншого незалежного керманича економічного життя.

Звертаємо також увагу на значіння для нас фахової педагогічної освіти і радимо, по скінченні IV-ої кляси гімназії нового типу, або VI-ої кляси гімназії старого типу, посилати молодь масово до педагогічних ліцеїв. Польща потребуватиме річно 4.000—5.000 учителів; гіперпродукції учительських кандидатів не буде, отже в учительському званні є можливість скоро дістати працю та забезпечити собі кусок хліба.

ЯКІ ЛІЦЕЇ ЗАСНОВУВАТИ?

А тепер дамо відповідь на головне питання — які ліцеї в нас засновувати? Наша відповідь торкається однаково і державних і приватних ліцеїв. Міністерство Освіти — таке панує переконання — буде засновувати такі загально-освітні ліцеї чи там відділи ліцеїв, за якими зайнться більшість батьків та їх дітей. Так само мусять робити приватні школи.

Кожний ліцей дає право вступу до вищих шкіл, на відповідні факультети університету чи політехніки, за попередніми відповідними іспи-

тами, або й без іспитів. Це залежить від того, який тип ліцею учень скінчив і на який факультет задумує вступити.

Розглядаючи справу теоретично, то кожний тип освіти — і класичний і гуманістичний — має однакову вартість для духового розвитку людини. Але з практичного боку, беручи під увагу наші умовини життя, класичні ліцеї дають нашій молоді найменші виглядн на працю та забезпеку життя; більше практичні гуманістичні ліцеї, а найпрактичніші мабуть такі ліцеї математично-фізичні.

Отже яких ліцеїв нам домагатись?

Там, де є установи богословської осьвіти (духовні семінарії), отже у Львові, Перемишлі і Станиславові, повинні ми мати по одному класичному ліцею. Класична освіта для теольогії найвідповідніша і ми мусимо дбати про те, щоб мати досить кандидатів на теольогів з відповідною освітою.

З дальших типів ліцеїв — ніодин чистий тип для нас не є практичний. Гуманістичний не дає багато виглядів на працю, а математично-фізичний і за дорогий і не матиме в нас мабуть відповідної фреквенції.

НАЙПРАКТИЧНІШИЙ ТИП ЛІЦЕЮ.

Серед широких кругів наших педагогів і батьків бере верх погляд, що в наших умовинах та для нашої молоді, і хлопців і дівчат, найпрактичніший буде тип мішаного ліцею — **гуманістично-природничого.** Цей тип дає право молоді вступати без більших майже перешкод на всі факультети університету. Особливо покінчення природничого відділу дає право до лікарських, денгистичних, стоматольогічних, фармацевтичних та інших подібних студій. Отже дає виглядн на незалежну працю в житті та незалежний кусок хліба.

До 30. квітня ц. р. повинні дирекції державних і приватних шкіл переслати конкретні внески на заснування типів ліцеїв при своїх гімназіях. До 10. липня ц. р. Міністерство Освіти повинно затвердити надіслані внески.

Ми вже вище сказали, що Міністерство Освіти буде мабуть рахуватися з волею більшости батьків та їхніх дітей (пробні вписи). Отже в останніх трьох днях цього місяця повинні всюди в наших державних і приватних гімназіях відбутися спільні наради Батьківських Кружків з Педагогічними Радами. На тих нарадах треба домагатися заснування при гімназії **гуманістично-природничого ліцею** з українською мовою навчання, оскільки не буде відповідного числа кандидатів до інших ліцеїв.

ОДНА НЕБЕЗПЕКА.

Не засновувати за багато самих тільки класичних або гуманістичних ліцеїв, бо, як показав досвід (пробні вписи), молодь не хоче їх. При малій фреквенції Міністерство не згодиться на відкриття задуманого ліцею і таким чином ми можемо втратити на довгі роки, або й раз на все, дещо з дотеперішнього нашого і так незначного стану посідання. Так само Міністерство Освіти не згодиться з тактичних, практичних і педагогічних мотивів на часті переміни раз заснованих типів ліцеїв. Отже раз принятий тип ліцею стане звичаєм і немов би організаційною петрифікацією! А це може фатально відбитися на нашій молоді та всій структурі нашої національної культури на найближчі роки.

Треба також домагатися нам відповідного числа державних і приватних педагогічних ліцеїв з українською мовою навчання! Треба домагатися без огляду на практичний успіх такої вимоги. Це домагання піддає нам наказ наших культурних потреб та національного престіжу.

Іван Ющишин.

Чи думаєте про своїх найближчих? Якщо так, то льокуйте свої ощадности
В ПРОМ-БАНКУ,
Львів, ул. Ґродзіцьких 1, І пов.
бо тим РОЗБУДОВУЄТЕ РІДНІ ВАРШТАТИ ПРАЦІ.

Дрозда Львів
Порошок до печення
Цукор ваніліновий

РАДІОПРИЙМАЧІ
ФІЛІПСА на догідні сплати для української клієнтелі лише в українській фірмі
„e-comp“
Львів, вул. Сикстуська 29. Тел. 203-30.

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА“ Ч. 21.

Б. Дан.

Страшний баль.

Нині о. К. видає з нагоди родинного свята баль. Велика саля старого попівського дворища у відомій зимовій кліматичній місцевости в горах, поволі заповнюється гостями.

Вже пізно, 11-а година; баль ось-ось має зачатися.

Я стою і чекаю на ту, що без неї нема для мене забави ні радости. Нарешті Зося прийшла.

По салі біжає аранжер і заповідає кадриля. Невидна музика, десь з сусідньої кімнати, грає марша. Пари йдуть походом. Я з Зосею у третій парі. Почуваюся невимовно щасливий, як можна лиш бути щасливим, коли на тебе дивляться найдорожчі очі і чуеш, як на тебе спливає щастя від дотику коханої руки. Зося нині дуже добра і ласкава для мене, — що їй доволі рідко трапляється, бо вона така химерна...

Скінчився марш і розтанцьовані пари посідали на довгий ряд крісел під стінами, користаючи з короткої перерви.

Нагло зі здивуванням виджу щось дивного. Свічки, що освітлюють салю, поміщені у стінних свічниках, починають якось меркнути, блідиути. У салі запанували сутінки, так що ледве можна було щось бачити. Та присутні, здавалося, не помітили цієї зміни; вони гомонять далі, лиш їх розмова чимраз слабше доходить до моїх вух, неначе вони віддалюються.

Я помітив у одній моменті, що у протилежній стіні салі відчинилися нечутно якісь двері, яких раніше не було видно, за ними показалася чорна темінь, непроглядна темрява. Всупереч фізичним законам ніодин промінь світла не переходив зі салі крізь відчинені двері, так, немов би поріг спиняв світло.

Звернувшись у сторону Зосі, я помітив, що вона стала якась дивна. Утратила гумор, не звертала на мене уваги; вона встала і відійшовши на кілька кроків, оперлася об консолю. Відтак сіла на низенький стільчик і вдивилася в темряву таємничо відчинених дверей. Зося виглядала цілком як загіпнотизована чимось, що пливе звідти, де скривається щось невідоме.

Я підійшов до неї, ставши саме на лінії її очей та дверей. З жахом почув я, що на мене діє якась сила, немовби обезсилювала мене, я зібрав усю міць своєї волі і крикнув із великим зусиллям: „Зосю!“.

Всі гості здригнулися і повернули очі на мене. Я мимоходом побачив, що вони цілком виглядають як тіні людей, як зачаровані.

Тимчасом Зося на мій пронизливий крик розкрила широко очі, що були якби замрячені та усміхнулася до мене мелянхолійно.

Я почув, як таємна струя сильно відштовхує мене набік.

По хвилині я з жахом побачив, як Зося встала і поволі, як у сні, пішла просто до чорної теміні за дверима і зникла поза ними.

Увесь у жаху, затрівожений долею коханої істоти, кинувся я до господаря, о. К., з криком: „Отче! — цеж нечиста сила! рятуйте Зосю, вниж маєте хіба щось свяченого!“.

О. К. схопився за голову і з розпукою повторяв: „Що за нещастя, — у моїм домі нечиста сила!..“.

По хвилині світла погасли цілком. Настала „кромішна тьма“ і гробова тиша. Здавалося, всі закам'яніли.

Нагло я почув, що леденію, — що якась страшна, таємна сила перемінює мене у кригу... Ах, я знаю... прецінь це від мене виходять ті нитки, що лучать Зосю з тим світом і будуть її лучити, доки я житиму. Тому чорні сили мусять мене знищити...

Негайно у темних дверях появилася якась постать, немов уся виткана з фосфорової мряки. Вона йде до мене, — поволі, але незупинно. На грудях тримає двома руками якусь світлисту скриночку, дивної форми...

Я маю жахливе прочуття, що коли ота пекольна зява кине мене в страшну скриночку — вона розібється, а з неї розійдуть проміні, супроти яких я безсилий... До того не чую жадної помочі, жадної доброї сили, ні молитви за мною. Я сам — безборонний...

Жахлива постать підносить скринку угору і... ах! кидає в мене...

Та у цім моменті бе сильно якийсь потужний дзвін-годинник із далекої вежі. Він ударив раз, — але так могутньо, що...

* * *

...я збудився.

Вікно в моїй кімнаті було відчинене. Вчора на ніч я мав враження весни і відчинив його. Уночі прийшла нова струя холоду. Моя нога висунена зпід ковдри була тим провідником, який розсилав по всьому тілі ледяний холод. А сам сон? Я думав учора перед сном про весну і про подорож на село до о. К., куди мене запросили на родинне свято. Він має доньку Зосю. Цього всього досить, щоб провести одну неспокійну ніч, напередодні весни

Лише ощадністю здобудеш добробут і назавтрішність!

МІСЬКА КОМУНАЛЬНА КАСА ОЩАДНОСТИ У ЛЬВОВІ

ВУЛ. БАТОВА ч. 7 і 9 та її **Відділи** при вул Городецькій 60 і вул. Жовківській 7

приймають вклади ощадности почавши від 1 зол.
Щоби дати змогу **купцям і промисловцям** помістити денні торги в касі, урядові години у вкладковім відділі **щодня до год. 19·30.**
За вклади та їх опроцентування ручить Громада міста Львова цілим своїм майном. 71—?

„Українська газетка“ в Радіо.

Вчорашня авдиція в Польськім Радіо під назвою „Українська газетка“ виказала наглядно, що навіть найкраще подумана справа може вийти не так, як гадалось. Засаднича річ усіх українських авдицій у Польському Радіо така, що крім української мови, як зверхньої форми авдиції, українці, для яких ці авдиції призначені, мають право і будуть домагатись також і відповідного змісту. Коли напр. „Українська газетка“ призначена на експорт, то така газетка є найліпшим засобом пропаганди **проти** Польського Радія: яким робом українці мають і можуть бути вдоволені, коли у вчорашній українській газетці не було ніяких українських відомостей, а й польські відомости були загально відомі! Дуже прикре враження на українцях зробило славословія для мін. рільництва Понятовського, того самого, проти якого виступала гостро наша Парляментарна Репрезентація і ціла українська незалежна преса за його політику в земельних справах. „Українська газетка“ мусить бути редагована так, щоб вона подобалась і цікавила **українців**. Відповідальні чинники, від яких залежить апробата тексту, не можуть жадати, щоб українська газетка мала польський дух, щоб не брала під увагу хроніки українського політичного, культурного й господарського життя. І коли та газетка має робити свою місію серед наших земляків на сов. Україні та на еміграції, то тільки тим, щоб указувати на позитивні українського національного життя.

Вже надійшли матеріяли бельські, оригінальні англійські

на мужеські убрання і жіночі костюми

в найновіших взорах на весну у величезнім виборі до фірми

„ДІМ МОДИ“

Львів, — Готель Европейський

На сторожі культурних надбань Лемківщини.

Загальні Збори музейного т-ва „Лемківщина“ в Сяноці.

Хоч серце крається з невимовного болю на вид страшної руїни, що її виконують — на жаль — наші таки заслiплені москвофіли на Лемківщині на превелику радість наших сусідів, проте не можна теж не відмітити двох відрадних проявів: швидкого зросту національної свідомости між лемками і піонірської праці горстки українців-інтелігентів. Ці факти підтвердить кожний уважливий і вдумчивий обсерватор суспільного життя на Лемківщині. Їх підтверджують масові політичні процеси проти свідомих лемків селян, які бороняться перед накидуванням їхнім дітям т. зв. „лемківських букварів“ та не менш численні процеси проти священників-українців. Національна свідомість на Лемківщині зросла так швидко в останніх роках головно тому, що на цьому терені роблять перешкоди та забороняють організувати по селах читальні „Просвіти“, кружки „Рідної Школи“, „Сільського Господаря“ і т. д., а зате силоміць накидають лемкам читальні Качковського. Тому теж кільком провідникам нашого національного життя на Лемківщині приходиться сповняти важкі обовязки. І вони їх гідно виконують.

До таких тихих, ідейних піонірів культурної праці на Лемківщині належить безумовно теж відомий наш мистець маляр, проф. Лев Геца. „Заслaний“ до старого княжого города Сянока — не „пропав“, себто не кинув ні пензля ні палітри. Навпаки, створив свій питомий стиль в образотворчому мистецтві. Одночасно зумів обєднати кількох інтелігентів у Сяноці, зацікавити їх старовинними памятками нашої культури й мистецтва на Лемківщині та зберегти їх від повного знищення. І ось завдяки його невсипущій праці та ініціятиві виросла у Сяноці наша цінна і важна культурна станиця: музей „Лемківщина“. Якби так у Сяноці був український Народній Дім, то вже треба би було відступити для музею бодай один поверх. Це не перебільшення. Нині музей „Лемківщина“ може гордитися своїми численними збірками ікон аж з XIII. в., далі зразками старої церковної утвари, старовинних рукописів, і ріжних документів, грамот, метрик та грошей, одягів і взагалі всяких предметів щоденного вжитку лемків.

На Загальних Зборах музейного т-ва „Лемківщина“ в Сяноці, що відбулися 24. ц. м., присутні довідались зі звіту голови проф. Л. Геца, що в діловому році придбано **994 експонатів** і тепер музей начислює вже **7.515 експонатів.** На це складається: 548 чисел бібліотеки, 151 ікон, 232 документів У. Н. Р., 2.783 чисел архіву, 410 чисел нумізматики, 39 медаль, 263 вишивки, 109 старих тканин Лемківщини, 140 писанок, 48 українських банкнотів, 250 світлин, 50 карток, 1000 банкнотів ріжних держав, 1.190 дуплікатів та 302 інших предметів. В діловому році переведено досліди в 20-ох селах. Дотепер за 6 років важкої музейної праці вдалося перевести досліди в 97-ох селах і містечках нашої Лемківщини. Музей „Лемківщина“, що приміщується у парохіяльнім домі біля старовинної нашої церкви, відвідало в м. р. 321 осіб. Заходом т-ва вийшла теж книжка п. н. „Культурний рух на Лемківщині“ Ф. Коковського. Присутні вшанували память померших членів т-ва: проф. В. Чайківського і д-ра В. Кобільника та висловили подяку голові за ідейну працю і за гарне улаштування IV. Зїзду музеольогів у Сяноці. Признання за щиру працю дістала теж проф. Ірина Добрянська, яка веде в музею новий відділ: старих тканин Лемківщини, як і проф. І. Флонт за ведення архіву.

Заг. Збори вибрали й надалі **проф. Л. Геца** головою, заступником голови о. Ст. Венглиновича, скарбником проф. І. Флонта, господарем м-ра М. Бажалука, бібліотекарем м-ра В. Кліща, секретарем о. Рожка, нумізматиком В. Бровара. До Провірної Комісії вайшли: п. О. Ванчицька, д-р В. Карпинович і м-р О. Мацілинський. Новий Виділ доложить напевно всіх зусиль, щоби врятувати ще багато цінних памяток від загину.

Зі свого боку бажаємо новому Виділові якнайкращих успіхів у цій дійсно важкій праці для нашої національної культури.

—o—

З українського життя в Кракові.

АМАТОРСЬКА ВИСТАВА.

В неділю 11. ц. м. відіграв аматорський гурток при тут. філії „Просвіти“ жарт у 3 діях Кропивницького „Пошились у дурні“. Вистава пройшла з добрим моральним та матеріяльним успіхом. Режісерував п. Малик. Шкода, що гурток так рідко уладжує свої вистави. Ще більша шкода, що до кожної вистави приневолений він добирати майже все нових акторів, бо більшість не хоче чи не може в друге грати. В той спосіб ніхто не вспіє не тільки „вибитись“, а навіть сам збагнути свій сценічний талант. Зрештою на такий „пробі сил“ терпить кожна вистава з окрема.

Варто би більше зацікавитись та помогти розвинутись визначному сценічному талантові П. Грирорійчука, одного з найздібніших учнів тут. „Школи штук здобничих“. Гостей могло бути більше...

СВЯТО ЛЕСІ УКРАЇНКИ.

В неділю 18. ц. м. уладила тут. філія „Союзу Українок“ скромне „Свято Лесі Українки“. Короткий життепис поетки подала Соня Довганеківна, про творчість Лесі Українки говорила О. Сухіївна а Оля Довганеківна віддеклямувала „Голготу“.

Хоч свято у загальному робило добре враження, то всеж на будуче варто би тямити, що Леся Українка належить до тих письменників, що заслужили собі на свята кращі формою та багатші змістом.

КУРС АЛЬКОГОЛЬОГІЇ.

Курс алькогольогії в тут. університеті, цінне признання для діяльности „Відродження“ та інших українських товариств.

У днях 5—18 ц. м. уладило тут. польське протиалькогольне т-во „Тшезвосць“ з допомогою м-ства сусп. опіки прецікавий і незвичайно цінний курс алькогольогії під гаслом „Бережім молодь“. Рефератів було 42 з усіх ділянок знання, що торкаються протиалькогольного питання. Між прелегентами були найвизначніші польські вчені і професори доценти вис. шкіл, педагоги, лікарі — психіятри та неврольоги, духовники, журналісти та ін. сусп. діячі. Шкода, що на цей курс ходило мало українців медиків та відроджениів. Варто пізнати до якої міри польське громадянство віддається алькоголеві, нікотині та іншим наркотикам, почути, що кажуть про те заведення для нервово недужих, божевільних, що каже статистика недорозвинених ідіотів, психопатів і статистика злочинів!

Правда нас хвалили. Аж кількох прелегентів казало, що найменше тоть три сх.-галицькі воєвідства і то завдяки дуже живій діяльности „Відродження“. Розказував один з них про свою розмову з гуцулями в часі поїздки з вагоном-протиальк. виставою по Гуцульщині. То було у Ворохті. Після його реферату сказала йому одна маленька гуцульська дівчина, що вони те все вже давно знають, бо „в нас вже ніхто не пе... ані я, ані дедьо, ані неня... Ми належимо до „Відродження“... А в нас ані в читальні, ні в „Р. Школі“ не мож пити“...

А всеж таки і в нас не дуже добре. Ті тисячі, тисячі сухітників, калік та нерозвинених, це коли не нащадки давніх пияків, так напевно жертви наших сучасних, в собі заслiплених наркоманів.

Я.

„ЗОРЯ“ ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ О. ЛЕВИЦЬКА І Ска

у Львові, вул. Кордецького 50.
Тел. 26 0-04. ПКО 503.881.

поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант“ терп. і воск. у всіх красках
ПАСТУ до взуття „Елегант“ люкс, в тубах у всіх красках
ПАСТУ до підлоги „Французька маса“ (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до біляя помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732

З ПРИРОДИ І ЖИТТЯ.

Таємниці людської шкіри.

БУДОВА НАШОЇ ШКІРИ.

Людська шкіра — це зверхня поволока людського організму, що хоронить його від шкідливих впливів та відповідно на них реагує. Вона не дає змоги дістатися до середини тіла навіть найменшим заразкам чи іншим мікроскопійно малим тілам, завдяки своїй ароговатілій поверхні. Коли протнемо шкіру, то вже голим оком побачимо, що вона збудована з трьох верствов; поверху находиться **нашкірень,** зложений переважно із ароговатілих твердих клітин, та т. зв. розродчих клітин, що витворюють щораз то нові рогові клітини шкірної покриви, на місце тих, що злущилися та відпали.

Друга верства — це т. зв. **властива шкіра,** збудована з гнучкої та твердої ткані. Ця т. зв. лучноткань надає шкірі її глучкість, змогу корчитись та натягатись.

Третя верства шкіри це т. зв. **підшкірна** ткань, збудована також з лучноткані та товщу. В обох останніх верствах находяться кровоносні судини, що відживляють шкіру, закінчення нервів, при помочі котрих відбираємо з поверхні тіла вражіння дотику, тепла, холоду й болю. Далі в шкірі є потові залози, що виділюють піт, — лоєві залози, що натовщують шкіру, щоб вона була гнучка і не ломилась.

Врешті зі шкіри виростають нігті та волосся.

Грубість шкіри буває ріжна. Там, де вона є наражена на більший тиск, там нашкірень є більше зроговатілий, нпр. на долонях і підошвах. Зновуж підшкірна ткань є сильно розвинена нпр. на животі (у грубих до 10 цм.). Дуже тонка є властива шкіра на повіках.

Барва шкіри

Барва людської шкіри буває дуже ріжна. Вона є основою поділу людей на раси. У людей білої раси є вона жовтаво-біла, з рожевавим відтінком. Інші відтінки — це жовтий, червоний, бронзовий, сірий аж до гебанового у мурнів. Ця барва залежна від кількости шкірного чорного барвника, званого **мелянїном.** У шкірі европейців його мало, тому й вона майже біла, — навпаки у мурнів. Чим більше мелянїну в шкірі, тим вона темніша. Від збільшення кількости мелянїну залежить і бронзовий колір шкіри, коли вона опалена літом, бо саме сонце зміцнює витворювання цього барвника у шкірі. Рожевий відтінок шкіри у дітей та ніжних тілах жінок береться з того, що у них звичайно тончий нашкірень і крізь нього пересвічує рожево багато ніжних, маленьких кровоносних судин. Синьо-червоне забарвлення шкіри повстає, коли шкіра виставлена на довше діяння сонця, вітру, холоду, — як це буває нпр у сидух, візників, моряків і т. п.

Неоднакова краска шкіри і у тих місцях, що постійно прикриті одіжжю. В білої раси є дуже сильно забарвлені грудні бородавки, крім того сильніше ніж інші місця тіла забарвлені пахи, пахвини, околиця полових органів та випростні сторони рук і ніг. Шкіра мужчин звичайно є темніша, ніж шкіра жінок; також шкіра старших людей має більше в собі барвника-мелянїну.

Рисунок шкіри.

Шкіра на поверхні не є всюди гладка та рівна; на ній бачимо **борозди і фалди.** Вони бувають або незмінні, тривкі (нпр. борозда, що йде по обох сторонах від носа до кутиків уст, борозда понижче долішньої губи), — або змінні, тимчасові, що бувають нпр. на чолі і лиці під час сміху, плачу, говорення). Зчасом ці тимчасові фалди шкіри утревалюються і повстають **зморшки.**

Сама шкіра має характеристичний рисунок. Вона поділена маленькими рівчиками на маленькі поля ріжних форм (квадрати, ромби, трикутники). Ці поля спричинює нерівність властивої лучнотканної шкіри, яку не можна вирівняти нашкірнем. Дуже характеристичні для поодиноких людей є борозди на долонях, що повстають при праці мязів руки. З їх укладу саме ворожать долю циганки; вони дійсно виказують у поодиноких людей великі ріжниці. Також рисунок фалдів шкіри на пальцях є дуже індивідуальний для поодиноких людей, що й використовують у дактильографії, науці, яка дає змогу розпізнати людину на основі відтинку її пальців, як також у криміналістиці.

Праця і значіння шкіри.

Людська шкіра незвичайно працьовитий орган. Її зроговатіла поволока хоронить вражливі, глибші ткані тіла перед шкідливим діянням атмосфери, гаряча, холоду, шкідливих хемічних чинників (отрути, кваси, основи), перед заразнями недуг тощо.

Завдяки нашій шкірі можемо знести і жар підрівникового сонця і північні морози. Коли назверх за гаряче, то шкіра випромінює надмір тепла організму і обнижує при помочі почення температуру поверхні тіла; колиж на дворі холодно, то шкірні посудини звужуються і через них переходить мало крови і внаслідок того тепло тіла не витікає назверх.

Залози нашої шкіри виділюють піт в кількості 800—1.000 гр. на добу; в ньому багато непотрібних, а то й отруйливих для організму хемічних субстанцій, як нпр. мочник, товщеві кислоти, мінеральні соли, деякі заживані ліки тощо.

Лоєві залози виділяють на поверхню тіла лій, що грає ролю пасти для нашої шкіри.

Може найважніша праця шкіри — це її праця чуттєва. В ній є поміщені нервні закінчення, що передають вражіння дотику, болю, теплоти, зимна, умісцевлення.

Спеціяльно деякі частини шкіри є багато унервлені (кінці пальців, полові органи).

В порівнанні з іншими шкірами людська шкіра є дуже елястична і сильна, тому не диво, що давніше деякі людоїдські народи в Африці уживали шкіри пожертих ворогів на бубни.

Також час до часу і в нас уживають людської шкіри до незвичайних цілей. Спеціяльно у середновіччі часто зустрічаємось з такими макабричними помислами, як нпр. оправа книжок в людську шкіру.

Б. Г—й.

Курильських островів до Каліфорнії. Експедиція подорожуватиме по Тихому океані цілих два роки і вона буде досліджувати дно, води і поверхню цього водоєбору. Як відомо, в Тихім океані є дуже глибокі місця, що доходять до 10 тис. метрів. Їх багато коло Філіпінських островів; з певністю ті глибини скривають у своїх темрявах багато таємниць. Експедиція совітських учених буде під проводом П. Шмідта, брата знаного полярного дослідника.

—o—

МАЛПИ НА ҐІБРАЛЬТАРІ.

Входу до Середземного моря з Атлянтійського океану стереже могутня англійська твердиня Ґібральтар, що лежить на півострові тої самої назви. Сам півострів це велика громада скель з малою кількістю рослинности. Здавендавна жили там малпи на волі. Є це єдине місце, де живуть малпи на волі. Оповідають, що коли англійці обняли в 1704 р. владу над півостровом — то на тім півострові находилося коло тисячі малп. В тім часі серед забобонних мешканців Ґібральтару повстала легенда, що британська влада над півостровом треватиме так довго, як довго житимуть тут малпи. Англійці знають про ту легенду і тому вони стараються, щоби малпи не вигинули, бо це моглоб ослабити віру тубільців в англійську владу.

Одначе малп тепер на Ґібральтарі дуже мало. В 1931 р. було всього кілька штук, тому тубільні еспанці зачали говорити, що незадовго буде край англійському пануванню; деякі пробували навіть викликати з тієї причини протианґлійські заворушення.

Тоді англійська влада Ґібральтару спровадила з Африки коло 50 таких самих малп, пустила їх на волю і тим робом переконала своїх забобонних підданих про тривалість своєї влади.

Вживайте

до печива

лише доброї якости **дріжджевого порошку до печива, ваніл невого цукру, суничного цукру, малинового, ананасового то цитринового**

Кооперативи „ПЛАСТ"!

І В КАРТОПЛІ Є ВІТАМІНИ.

Ще донедавна вважали картоплю за страву, в якій є дуже мало вітамін. Одначе найновіші досліди, як це подає німецький „Біохемічний Часопис", виказали, що в картоплі є значна кількість вітаміни „Ц", що хоронить організм від шкорбуту і сухорінь ясел та зубів. Одначе багато цієї вітаміни в картоплі нищиться при варенні. Коли хто хоче зберегти всю кількість віт. „Ц", то треба варити картоплю під покришкою, а не отверто; також не треба картоплі варити в соленій воді, а посолити щойно при кінці варення. Таким робом можна охоронити цінну віт. „Ц" від знищення. А тому, що вітаміни тепер дуже модні, треба для дбайливости здоровля варити картоплю на підставі згаданого припису, щоб добути з неї животворні соки.

—o—

НЕЗВИЧАЙНА РИБА В БАЛТИКУ.

Рибалки з Гелю повідомляють, що у водах пуцького заливу появилися в останніх днях цікаві риби, котрих звичайно там майже нема. Є це т. зв. там „квапи" (зозрцес вівіпарус). Є вони рибами живородними, що живуть головно в теплих морях. На Балтійськім морі появилися вони вже раз в більшій кількости в 1925 році в данцігськім заливі.

ТЕКСТИЛЬНА ҐУРТІВНЯ

поручає всілякі суконні матеріяли, що находять в обсязі бавовняних товарів з найліпших більших фабрик на мужеські і жіночі одяги.
Найнижчі ціни.

Фірма Шимон Бляйх

Львів, вул. Казимира Великого 7.

608 **Тел. 250-96.** 9—10

Тихий Океан -- незнана країна.

В нинішніх часах уже небагато на землі просторів, що їх ще не прослідила людина. До таких не зовсім прослїджених просторів нашої землі належить найбільше зборище вод нашої землі, Тихий океан. Це безкрає море займає аж 46 прц. поверхні всіх морей світа. Острови Тихого океану займають всього малу частину його поверхні, тому можна цей океан назвати справжньою „водною пустинею". Цей океан ще повний загадок. І так ще є загадкою, де і яким способом родяться на тім морі страшні бурі, повітряні струї, що мають вплив на клімат і погоду сусідніх континентів. — не знаємо ще багато про закони, що правлять рухами вод цього несамовитого великого водоєбору. Також дуже мало знаємо про скарби Пацифіку. бо всього знаних є лише кілька теренів довкіл перел та риболовлі, зате не знаємо нпр. де є житла китів, що часто появляються на водах Пацифіку.

Тому й не диво, що держави положені над Пацифіком стараються його прослідити та використати його рибні засоби та скарби його дна (перли, корали). В останніх часах на Тихий океан звернули увагу і Совіти, що зреклись уже Балтійського моря і задумали перенести свої морські сили над Тихий океан. Тому, щоб прослідити можливости Тихого океану — Совіти приготовляють велику наукову виправу у 1939 році, що матиме за завдачу прослідити скарби, багатства та можливости Тихого океану на цілім його простоті від Камчатки до Філіпін. від

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Нова пророчиця в Льос Анджельос.

Кляйв Булькер у „Новій Ціріхській Газеті" описує свої враження. Молода, гарна акторка з Канади п-а Еме Семпль Мак Ферзон побудувала в Льос Анджельос велитенську святиню, про яку повідомляє населення прекрасна світляна реклама: Тут „Святиня Милосердя". Нова релігія Моро позискала безліч неофітів. На богослуженнях буває 6—8.000 вірних — решти не допускає поліція через переповнення. Зі всіх усюдів приходять убогі й багаті, головно зірки з Голівуду, щоб послухати „найкращої викладачки Христа". „Святиня Милосердя" кругла, посередині велитенське підвищення за ясно-блакитною завісою. Панна Еме сидить підчас богослуження на золотім престолі, одягнена в широку білу одежу. Її окружають гарні, молоді дівчата з ревій, але з ангельськими крилами у фантастичних ангельських строях. Вони розпочинають службу ритмічним танком. Окрім хору два мистці кидають срібні кулі, що у світлі рефлекторів викликують своєрідний гіпнотичний вплив на зібраних.

У Злучених Державах є багато релігійних сект, але все таки способи панни Еме викликують подив. Не тільки вона сама надзвичайно гарна — ціла її „праця" теж глибоко мистецька. Її повний, дзвінкий голос попросту чарує — вона проповідує спасення через милосердя. В проповіди вплітає дотепи та анекдоти. За той час на підвищенні на оборотовій сцені відбувається дивне театральне представлення. Занавіса підноситься. З жахливою реальністю монтують електричне крісло. Суддя та свідки збираються довкруги, кат чекає на жертву. Приводять дрібнячого деліквента. З незвичайним напруженням ждуть вірні, що то буде. Засудженого привязують до крісла, надівають шолом, кат підходить, щоби включити ток, але священниця хапає його за руку: „Ні, він не умре!" — кличе вона. Відхання полекші проходить святинею. А панна Еме говорить: „Так само, як ви тут бачите, буває й у душевнім житті. Грішник іще на порозі пекла може спастися, коли зазнає милосердя. А може дістати його через мене, щоби уникнути електричного крісла на тамтім світі". Всі зворушені. Сцена повертається. Серед ангелів великий басен до хрещення. „Хто зголошується до хрещення?" — питає панна Еме. Зголошуються цілі сотні новиків, які ждуть на милосердя. Вони роздягаються у гардеробі й закутуються простирадлами. Любі „ангели" занурюють їх у басен, дають у руки пальмову гильку і щасливці йдуть до одягальні. Жінки і мужчини піддаються тим хрестинам. Грає увесь час чародійна музика.

А на кінці не менше дивне, як і увесь час. Прекрасні „ангели" ходять по святині з тацами в руках і збирають добровільні датки. Адже ціле представлення коштує багато. Але й жертв падає багато. Сама священниця слідить за збіркою і гукає весело — майже вухам не віриться — своїм дзвінким голосом: „Прошу не давайте дрібних грошей, Ісус хоче долярів!"...

РОЖІ І ГВОЗДИКИ
безпосередньо з Рів'єри по найдоступніших цінах
„М І Ц Е А" — Академічна 20. — Тел. 112-02.

В Америці арештували „чорного бога".

Хитрий мурин Джордж Бекер створив собі у Злучених Державах релігійну секту, яка зєднала хитрому муринові не тільки величезну скількість прихильників і визнавців, але також чимало грошей. В Америці — як відомо — влада дуже толерантно ставиться до релігійних справ своїх громадян, але сектою Бекера мусіла вкінці теж зайнятися американська поліція. Бо „святий отець" цікавився не тільки релігійними справами, але й гарним полом. Армію визнавців творили у більшості молоді мурінки й білі жінки. Про несвмовиті оргії кружляли неімовірні сплетні. Вкінці на донос одної покривдженої поклонниці „чорного бога" поліція вислала агентів до будинку, в якому Бекер проповідував.

У хвилині, коли агенти хотіли провідника сектярів схопити, розлючені сектярі кинулись на поліцаїв і важко їх поранили. Сильніщий відділ поліції розігнав сектярів, і арештував головний штаб секти, але сам „провідник" утік.

Щойно перед кількома днями арештували „чорного бога" в малім домику, що його „богові" подарував один із поклонників. Коли комісар поліції, сотник Дугляс прийшов із агентами до цього дому, мурин, який відчинив двері поліції, заступив дорогу і заявив:

— Нема тут „божеського отця"...

Сотник Дугляс всеж таки перевів ревізію. Дві жінки, одна муринка, друга біла, які були саме тоді в цьому домі, счинили пекольний вереск. Дугляс поліз із агентами до пивниці і знайшов у розваленій камяній печі якогось великого ростом мурина, який закривав собі лице руками. Це був „чорний бог".

Підчас арештування Бекер зовсім не опирався. При списуванні протоколу, Дугляс запитав мурина за професію. На звичайне питання відповів мурин:

— Бог...

На підставі американського закону комісар повинен записати професію арештованого так, як він її подає. Та Дугляс таки завагався.

— Як ви кажете

— Кажу ж вам ще раз: бог.

— Я напишу „проповідник", якщо ви погоджуєтеся.

— Напишіть, як хочете.

Джордж Бекер відповідатиме перед судом не тільки за накликування до заворушень, за побиття і спротив перед органами влади, але також і за інші злочини, напр. за крадіж 14 тон вугілля, які він викопав з Пенсильванії, буцімто тому, щоб помогти членам секти.

У вязниці „чорний бог" успокоївся і сказав сотникові Дуглясові:

— Все, що сталося — це акт моєї божеської волі. Це спосіб випробувати віру моїх учнів. Всі релігії прославились завдяки мучеництву. Арешт і переслідування — найкращі дні мого життя.

„Чорного бога" не держали довго у вязниці. Його випустили на волю за кавцією 500 долярів. Цілу справу розглядатиме небавом суд.

Кухня за 100 літ.

Організація господинь у Газі уладила в салях гостинниці „Вікторія" виставу під гаслом: „Кухня за 100 літ".

Ця виставa дуже оригінальна, вводить публику в 2037 рік. Дівчата, які обслуговують стійла одягнені в ясні суконки, що не плямляться, обяснюють уладження кухонь. З цих кухонь щезнуть всі печі опалювані вугіллям, величезні шафи й вічний нелад, який можемо стрінути дуже часто в кухнях менше заможних осіб.

Замісць печей стоятимуть спеціяльні апарати, опалювані електричною енергією. У малих горнятках будуть сирі продукти, у яких варитимуть обід. Обід із 5 подань легко можна буде приготовити за 10—15 хвилин. Не буде теж клопотів із теребленням бульби, усуванням костей, приладжуванням ярини. Те все виконуватиме електрична машина. У споживчих крамницях купуватимуть господині готові вже екстракти в кістках. Не буде клопотів із заставою і тарелями, бо господині вживатимуть маленьких полумисків, вилок, ножів та ложок. Більшість тарелів буде призначена тільки на один раз, значить, будуть зроблені з паперу. Змеханізування, стандаризування та облекшення всіх чинностей спричинить до деякої міри редукцію домашньої прислуги, але обмежить при тім теж працю господинь.

Найцікавішою новинкою майбутньої кухні буде те, що жінок могтимуть виручати і мужчини у варенні страв. На виставі задемонстрували також модель велитенських апровізаційних заведень. Буде це централя, яка перероблятиме харчеві продукти на малі кісточки.

Хоч знавці висказують ріжні застереження дотично фантазії організаторок, всеж таки юрба глядачів заповнює від ранку до вечора просторі салі „Вікторії". Кожна з жінок хоче побачити кухню, в якій господарюватимуть правнуки.

—o—

МАҐАЗИН МУЖЕСЬКИХ І ЖІНОЧИХ НОВИН
Л. ОЛЯНЧУК і І. ПІХЛЬ ЛЬВІВ вул. Капітульна 3.
поручає по найнижчих цінах жіноче і мужеське біллє
Панчохи, скарпетки, рукавички жіночі і мужеські.
496 Галянтерія — Трикотажі всілякого роду. 4—5

ШКЛЯНІ ОБЕЗПЕЧЕННЯ В АМЕРИКАНСЬКИХ БАНКАХ.

Напади на банки у Злучених Державах є зовсім буденним явищем. Щоб рятуватись перед пошестю бандитизму фінансові установи мусіли вживати ріжних засобів оборони. Незалежно від скріпленої служби поліційних агентів у банкових голях і касах, управи деяких банків ужили ще інших засобів, щоб забезпечитись перед нападом в білий день.

В однім із банків вмонтували спеціяльні шкляні панцирі на касах. Шкляні каси фабрикують у гутах в Льос Анджельос. Вони відпорні на револьверові стріли та вогонь. Одночасно уладжено огорожі між урядовцями і публикою. Ті огорожі зроблені зі шкла мають малі отвори. По тій стороні, де сидить урядовець є уміщений малий невидний для клієнтів перископ, який дає змогу урядовцеві докладно обсерувати всі рухи здогадного напасника.

Кошти цієї шкляної інсталяції є 23.000 долярів.

ЖИДІВКИ В НІМЕЧЧИНІ МУСЯТЬ БУТИ БРУНЕТКАМИ.

На Курфірстердам в Берліні трапився недавно такий випадок: Урядовець відділу Гестапо „Расеншанде" (зневага раси) побачив на вулиці жида, який ішов під руку з молодою бльондиною. Урядовець негайно арештував їх. Жида за те, що ходить із арійкою, дівчину за проступок проти раси. В поліційному комісаріяті виявилось, що бльондинка — це 100 прц. жидівка. Обоїх звільнили, але урядовець „Раша" записав собі на кожний випадок їх адресу.

По трьох днях дівчину візвали до Гестапо і веліли їй зафарбувати своє волосся на чорно, щоб не вводила непорозуміння серед арійців та урядовців Гестапо.

КОРОБКИ, ЯКІ МАЮТЬ 4.000 ЛІТ.

Експедиція французького Археольоґічного Інституту відкрила в Єгипті незвичайно цікаві викопалини. В околицях Люксору знайшли при докладних дослідах святині бога війни Конто великі коробки і в них перли, золото, монети і дорогоцінности з часів володіння короля Манегета, який імовірно панував 2.000 літ перед Христом.

Викопалини дуже цікаві. На коробках є написи в мові, яка сильно ріжниться від старо-єгипетської. Покищо експедиція досліджує ці написи і щойно згодом їх опублікує.

ВИТОЛД ТРАНДА
автомобілеві артикули
Львів, ул. Академічна 7.

МОРЯК-ЖЕРУН.

Агенція Стефані повідомляє з Дженови, що італійський моряк Альдо Ферарі здобув собі велику славу своїм ненаситним апетитом. Альдо Ферарі виграв недавно великий заклад. Він зїв у ресторані 50 вець зварених на твердо за одну годину. Яйця попивав він кількома чарками мінеральної води. По спожитті цієї „скромної" порції почувався він зовсім добре. Недавно виграв теж він два інші заклади. Раз зїв він 300 тісточок, знову іншим разом зїв 8 м. ковбаси.

—o—

ОРИҐІНАЛЬНА ПОДРУЖА ОРҐАНІЗАЦІЯ.

В Шікаго створили недавно оригінальну організацію під назвою: „Товариство оголошених подруж". До цього товариства належать особи, які познайомилися і побралися при помочі часописних матримоніяльних оголошень. Головою цього товариства став відомий в Шікаго адвокат Ришард Паркер. Він теж був правдивим ініціятором цього товариства. В члени записалось відразу 46 подружих пар, які заплатити вкладку по 3 доляри місячно. Завданням товариства буде при помочі товариського співжиття скріпити домашнє, подруже життя.

—o—

КОПІЯ СВІТОВОЇ ВІЙНИ.

Мешканці одної місцевости к. Любеки рішили вшанувати оригінальним способом память полеглих у світовій війні: на просторі шістьох моргів має повстати докладно скопіований відтинок фронту великої війни.

ОТСЯ АНОДІВКА
ДАЙМОН
Є ЗНАНА З ДОВГОЇ
ЖИВОТНОСТИ

СТУДЕНТСЬКІ СПРАВИ.

СТУДІЇ У ВИСОКІЙ ТЕХНІЧНІЙ ШКОЛІ В ДАНЦІГУ.

Подаємо до відома, що на основі розпорядку німецького міністра освіти змінено організацію академічного року в усіх німецьких високих технічних школах. Ця реорганізація полягає на тому, що академічний рік буде відтепер починатися в літньому семестрі, а не в зимовому, як було досі. Щоб цю реорганізацію перевести без страти часу для тих, що вже студіюють, введено цього року виїмково ще один семестер, т. зв. „Цвішенсеместер", що трівае від 1. X. до 22. XII. Зимовий семестер зачнеться з огляду на „Цвішенсеместер" б І. і буде трівати до 31. III. 1938. р., а літній зачнеться вже нормально з початком квітня. Зазначуємо, що вписи будуть цього року лише на т. зв. „Цвішенсеместер". В зимовому семестрі вписів не буде. Вписи трівають до 1. X. 1937.

Данцігська політехніка обіймає такі факультети і виділи:

Факультет І.: а) духове знання (Гайстесвіссеншафт) (фільософія, психольогія, педагогія, економія, історія, географія, мови.); б) математика і фізика; в) хемія; г) агрономія.

Факультет ІІ.: а) архитектура; б) будівельна інжинірія.

Факультет ІІІ.: а) машиновий; електротехнічний; в) будова кораблів; г) будова корабельних машин; д) корабельна електротехніка; е) будова літаків.

Мечислав Залєский

Львів, пл. Марійська 10

Телефон: 200-53 2—4

ПОРУЧАЄ:

Жіночі і мужеські

ОДЯГИ

та великий вибір матеріялів вовняних, шовкових і полотен

УМОВИНИ ПРИНЯТТЯ ДО ВТШ В ДАНЦІГУ.

До впису потрібні: 1) Матуральне свідоцтво восьмиклясової гімназії всіх типів в оригіналі та легалізований переклад на нім. мову. 2) Свідоцтво моральности, потверджене цивільним або парохіяльним урядом в оригіналі і легалізований переклад на нім. мову. 3) Курікулюм віте (Лебенслявф) у нім. мові. 4) Посвідка з відбутої 6-тимісячної безперервної практики у фабриці машин та денник праці (Арбайтсбух) у нім. мові, якщо петент хотів би вписатися на якийнебудь виділ III. факультету.

Вступних іспитів нема. Свідоцтва гімназій: „Рідної Школи" та Малої Семинарії признають також. Перекладами документів на німецьку мову може занятись „Основа" за попереднім надісланням 5 зол. на звязані з цим видатки. За оплатою 3 зол. висилає „Основа" зшитки на „Арбайтсбух".

Оплати: Вписове для факультету І і ІІ. 35 гльд. (на хемії + 20 гльд. за місце в Ляборат.), для фак III. 45 гульденів. Семестральна такса 450 гульденів. Почавши від 3-го семестра можна дістати знижку оплат до 250 гльд. семестрально на основі доброго поступу в науці. Пересічні кошти прожитку в Данцігу 80—100 гльд. місячно. (1 гульден = 1 зол.).

Гроші можна посилати з краю через Польський Банк у Варшаві та його філії в краю, або через Дойче Банк унд Дісконтогезельшафт, Філіяле Данціг, ПКО Познань ч. 210.069 і ніде не треба мати ніякого спеціяльного дозволу з огляду на девізові обмеження. Є ще й інші можливости легальної пересилки грошей з краю. Одноразово на місяць можна дістати або привезти зі собою суму не більшу від 500 зол.

На вїзд до Данцігу треба мати документ тотожности („довуд особісти") із зазначенням громадянства, яке потверджує староство.

Членом Союзу Українських Студентів Техніків може стати кожний студент-українець, що предложить опінію щодо своєї особи, виставлену краєвим студентським культурно-освітнім або спортовим товариством.

Данцігська політехніка стоїть на високому науковому рівні, її дипльоми всюди загально цінені. Поручаємо товаришкам виділи І. факультету й архитектуру.

По ближчі інформації просимо звертатися на адресу: Verein Ukrainischer Studenten „Osnowa" Danzig-Langfuhr, Technische Hochschule.

Просимо долучити почтову марку на відповідь. (Почтова тарифа така сама, як у краю.)

Знак охоронний

ЧАЙ ПРІВЕС

Сильно запашний
Дуже видатний

ПІД ГАРАНТІЄЮ ПРИРОДНИЯ НЕ ПЕРФУМОВАНИЯ

НОВИЙ ВИДІЛ Т-ВА „ОСНОВА".

Повідомляємо, що на Загальних Зборах Союзу Українських Студентів Техніків „Основа" в Данцігу вибрано дня 11. ц. м. Виділ Т-ва на літній семестер у такому складі: Ярослав Романяк — голова, Евген Хамула — заступник голови і справник, Зеновій Федуник — скарбник, Роман Стахів — заст. вид., Роман Плакида — пресовий референт.

ЗА ВИДІЛ СОЮЗУ:

Ярослав Романяк, голова. Евген Хамула, заст. голови і справник.

НОВИНКИ.

— Тому, що Велика Пятниця — це урочисте свято, а у Велику Суботу декуди по містах уже правиться вечером Воскресна Утреня — нинішне число „Діла" вже останнє перед Великодніми Святами. Через те датуємо його подвійною датою. Чергове число (святочне) появиться у пятницю 30-го п. м. вранці, з датою: субота 1. травня, так, що всі Читачі дістануть його до рук перед самими Святами. Число матиме 32 сторінки друку.

— **Найкращі лиси, пелєринки** виконує і поручає **Ю. Глушевський, пл. Капітульна ч. 3.,** тел. 254-46. Приймаю футра літом до переховання.

— **Пємо тільки лімонядку і воду содову „Здоровля"**, бо це найліпший і найздоровіший виріб.

— **Найкращі великодні листівки** для святочних побажань С. Гординського та інші дістанете **ТІЛЬКИ в Союзному Базарі, Львів, Руська 20.**

— **Купуємо шкірку помаранчеву** — склади „Народної Торговлі" у Львові і фабрика „Продукція", Павлінів 16 — тільки в чвертках і з палестинських помаранч.

В ЧАСІ КРІЗИ ЗНИЖКА ЦІН

ЗНАМЕНИТИХ ПИВ АРХИКН. БРОВАРУ У ЖИВЦІ,
що через те стали найліпшим і найдешевшим напитком. Жадайте пиво

Здруй Живецкі, Марцове, Портер і Але

Звертаємо увагу Вп. Конзументам на нові гігієнічні й практичні напалеві замкнення плящок („Альва") що містять у собі повної пів літри пива.

Можна дістати в усіх ресторанних льокалях і торговлях делікатесів. Заступництво у Львові:

„Здруй Живецкі", вул. Коперника 24, тел. 207-10 і 213-29.

— Усіх Старо-Хатинців К! „Чорноморе" прошу подати свої адреси. — Інж. Богдан Окпиш, Львів, На Байках 26, м. 12.

— „Солодкий Базар" влаштовує, як щороку, Старшина Кружка ім. Г. Барвінок у Велику Пятницю, 30. 4. ц. р. в школі при вул. Мохнацького 12. Звертаємося із покликом до наших бувших учениць, родичів, членів і прихильників Кружка, щоби жертвували: торти, печиво, мясиво, або грошеві датки на цю імпрезу. Пані дому подбають, щоби на кожному столі знайшлися вироби, закуплені на потреби Р. Ш.: печиво, солодощі, гуцульська писанка, або картка із святочним привітом. Початок Базару в 10. год. рано. — **Старшина Кружка.**

— **Замкнені рєколєкції для студентів.** Найвідповіднішою нагодою для поглиблення внутрішнього життя є строгі (замкнені) рекольокції, бо самота і скупчення це найкраща школа мудрости. Цього року відбудуться такі рекольокції для академічної мужеської молоді в днях 15—18 травня (підчас лат. Зелених Свят). Інформації та зголошення щоденно від 18—19 год. у Секретаріяті Т-ва „Обнова", Львів, вул. Коперника 36 (під вежою).

ПОРУЧАЄ НАЙДЕШЕВШЕ
християнська фірма
НОВИЙ ДІМ ТЕКСТИЛЬНИЙ

ЛЬВІВ, ВУЛ. АКАДЕМІЧНА 14.

НОВІСТЬ!

Порцеляну з вишивкою

Сервіси столові, до білої кави, до чорної кави, гарнітури до тіст, філіжанки, горнятка, тарелі і т. д.), яку впровадила в продажу **Ф-МА КЕРАМІКА** продають також склади

„НАРОДНЬОЇ ТОРГОВЛІ"

Станиславів, Перемишль, Тернопіль, Дрогобич, Коломия, Стрий, Снятин, Самбір, Рогатин, Броди; Броди; Сянік, Городенка, Борщів, Золочів, Збараж, Косів; Мостиська, Сокаль, Турка, Луцьк, Олика, Володимир; Борислав.

На бажання висилаємо багато ілюстрований цінник.

КЕРАМІКА ПІД УПР. О. ОНИСЬКА
669 3—3 ЛЬВІВ, ВУЛ. ГАЛИЦЬКА 5.

— **Ювилей проф. д-ра О. Колєсси.** В неділю 25. квітня у великій авдиторії філ. факультету Карлового університету в Празі відбулася святочна академія для вшанування 70 літ народження ректора Українського Університету в Празі проф. д-ра О. Колесси. Свято відчинив проф. д-р І. Горбачевський, витаючи ювілята, представників установ та гостей. Далі проф. д-р С. Смаль-Стоцький згадав кілька важніших моментів в житті ювілята, підкреслюючи заслуги у заснуванні університету, та побажав ювилятові ще довгі роки стояти на чолі нашого, покищо єдиного університету. Проф. Л. Білецький широко подав огляд наукової, літературної та громадської праці ювілята. Врочисту хвилину створило передання проф. О. Мицюком ювилятові від правничого факультету дипльому на доктора прав: honoris causa. Далі почалися безконечні привіти: проф. Рибка від Т-ва Приятелів Українського Університету; проф. д-р Тіхій від Т-ва словянського мовознавства; проф. Шелухін від університету; п. Захарко від білоруського народу; п. Кричко від закарпатських студентів; проф. Мартос від спілки професорів Господарської Академії в Подебрадах і багато ін. Вкінці проф. Горбачевський відчитав привіти: від председника парл. Маліпетра, ріжних міністрів, наукових і громадських установ з Европи. Було багато привітів і від наших установ у краю і за кордоном. Після всіх привітів ювилят у зворушливих словах дякував всім та обіцяв решту сил своїх віддати для справи університету.

— **Болгарська молодь у Львові.** В середу приїхало з Болгарії до Львова 110 учнів і учениць з 56 вчителями і вчительками. Оглянувши Львів, поїдуть до Дрогобича і Борислава, опісля до Варшави.

ЛІКАР СТОМАТОЛЬОГ
Карло Ґустав ШТАПП
Б. ЛІКАР КЛІНІКИ У ВІДНІ
ОРДИНУЄ В НЕДУГАХ ЗУБІВ І УСТНОЇ ЯМИ.
вул. Академічна ч. 26. Тел. 211-21.
Пересвітлювання Рентґеном. Робітня Рентґенольогічна і дентистично-технічна.

— **Архиєрейську Службу Божу** у Світлий празник Христового Воскресення в неділю 2. травня ц. р. відправить в церкві Успення Пр. Д. Марії Преосв. Никита в асисті духовенства **в год. 10-ій передполуднем**, а не, як було подано помилково в год. 12-ій вполудне.

— **На карти Р. Ш., що звільняють від алькогольних напитків з нагоди Великодніх Свят,** вложили далі отсі Вп. Громадяни: 5 зол.: дир. Іван Филипович; 3 зол.: дир. Петро Постолюк; по 2 зол.: д-р Мирон Коновалець, д-р Роман Криштальський, проф. Володимир Гусак, Ґебус, проф. Павло Сиротюк, д-р Любомир Макарушка, Тарнавський Осип, д-р Ґ.; по 1 зол.: Володимир Онуфрик, Осип Микитович і Л. — Хто черговий?

— **Українські авдиції в радіо.** В суботу 1. травня ц. р. львівська радіостація передасть кілька українських авдицій. В год. 24.00—0.10 Промова Митрополита Андрея Шептицького. В год. 0.10—1.45 Обхід і Воскресна Утреня з Волоської Церкви у Львові. В год. 1.45—2.00 Відчит в українській мові.

— **Будинок суспільної обезпечальні у Львові.** В останньому часі запало рішення у справі будови великого центрального будинку для львівської обезпечальні, що міститься досі в ріжних місцях. Будинок стане при вул. Зеленій ч. 12.

— **Цегла подорожіє.** При інтервенції урядових чинників дійшло у Львові до поладнання довготревалого спору між власниками цеголень і робітниками. Підписано збірну умову, що признає робітникам 12 прц. підвишки зарібків. Наслідком того подорожіє цегла, що була досі дешевша, ніж в інших містах. Тисячка т. зв. зимневої цегли коштуватиме тепер 47.50 зол. замісць 46 зол. а т. зв. зендрової 49 зол. замісць 47.50 зол.

— **Заборона оснувати читальню.** Повітове староство в Ліську заборонило оснувати читальню „Просвіти" в Суковатім, пов. Балигород. Як причину подано, що мовляв у селі є крім українців і старорусини, що взаїмно поборюють себе, тому евентуальне оснування читальні могло би потягнути активну реакцію зі сторони старорусинів

УКРАЇНСЬКА 3356 34—100
СТОЛЯРСЬКА РОБІТНЯ
АЛ. КУШИКА
Львів, вул. Снярбківська ч. 28.

— **Великі зловживання при матурах.** До Львова приїхав делеґат міністерства освіти, щоби познайомитися з голосною матуральною аферою, і відбув конференцію зі шкільним куратором Ґадомським і представниками поліційної та судової влади. На конференції рішено оголосити офіційний комунікат в цій справі. Зачувати, що письменна матура в пятьох львівських ґімназіях, в яких вже відбулася 19. ц. м., буде уневажнена. Є це ґімназії: II., V., IX. і XII. та приватна дівоча (жидівська) ґімназія Камерлінґової. У звязку з львівською матуральною аферою перервано іспит зрілости в польських ґімназіях у Коломиї, Городенці і Снятині. З доручення міністерства освіти видала львівська кураторія телефонічно доручення усім ґімназіям, щоби стримали або перераали устні іспити зрілости там, де вони вже почалися. Це доручення видала кураторія тому, що слідство у справі афери ще не закінчене. Покищо не відомо, коли продовжатимуть далі іспити зрілости і чи не уневажнять уже зложених іспитів в поодиноких школах або чи евентуально поодинокі ученики не будуть змушені вдруге складати іспити зрілости. В кожному випадку розпорядок кураторії схвилював страшенно абітурієнтів, які вже мали за собою письменну матуру.

— **Митрополит Денис занедужав.** Пишуть нам з Варшави: Митрополит Денис від тижня вже не покидає постелі. Причина — простуда. Біля хворого постійно перебуває лікар.

„Залізна Ґвардія" перед судом.

Перед воєнним судом у Букарешті покінчився процес проти членів румунської „Залізної Ґвардії", що виконали замах на бувшого вождя тої організації, Михайла Теляску, закидаючи йому зраду. На процесі виявилося, що „Залізна Ґвардія" приготовляла замах на міністра Тітулеску. Оборонці так гостро атакували председника трибуналу, що він усунув їх усіх зі салі розправ та виключив зі списку оборонців.

8-ох членів „Залізної Ґвардії" засудили на безречницеву вязницю, 2-ох на 10 літ вязниці.

—o—

Поклади вугля на Буковині.

БУКАРЕШТ, 28. 4. ПАТ. У румунській пресі появилася вістка, що на Буковині відкрили поклади вугля. Вже почалися праці над використанням тих покладів і вони втішаються підтримкою промислових кол, бо принесуть користь не лише господарському життю та промислові Румунії в найближчому часі, а матимуть теж велике значіння на будуче, бо Румунія не мусітиме привозити закордонний вуґіль.

—o—

Великий Театр | щодня **„Подвійна Бухгальтерія"** з Адольфом Димшою | Великий Театр

— **Будова громадської дороги.** Громада Мокротин рішила побудувати биту громадську дорогу до Жовкви 8 км. завдовшки чинитьбою в натурі (шарварки). Робота потребає 3 роки. Громада дістане субвенцію з повітового виділу на закупно матеріялів.

— **Посвячення нового костела** відбулося у Стратині рогатинського повіту при участи станиславівського воєводи ген. Паславського, повітового старости Янецького, посла Кшечуновича, гр. Ст. Красіцького й ін. Костел побудували заходом місцевого комітету під проводом гр. Красіцького.

— **Арештування у Дрогобичі.** У звязку з великими зловживаннями в дрогобицькому скарбовому уряді арештовано досі урядовців: Меч. Бардецького, Мих. Сольського і Мих. Ярему. Цей останній був вже близький емеритури.

— **Львівська хроніка.** При вул. Романовича завалився старий мур на просторі 5 метрів, причому три прохожі особи тяжко потовклися. — На залізничому шляху біля Персенківки дістався під колеса поспішного поїзду 34-літній робітник зі Львова Франц Бурич і згинув на місці.

— **Краєва хроніка.** У Сморжі стрийського повіту знайшли біля польсько-чеського пограниччя тіло коло 40-літньої жінки в повному розкладі. Є здогад, що вона перекралася з чехословацького боку і з невідомої причини померла. — У Бучалах біля Комарна відбудували паровий тартак гр. Лянцкоронських, що згорів минулого року. Вже на днях дістане працю в тартаку яких 30 робітників. — Коло села Птича пов. Дубно селянин Дмитро Радківський скрився перед дощем під дерево, в яке вдарив грім і вбив його.

— **Припинення агенції Прес.** На основі рішення варшавського окружного суду припинено видавництво бюлетинів агенції Прес у Варшаві. Суд ствердив, що діяльність цієї агенції була суперечна з інтересами держави, бо фальшиво освітлювала її внутрішню й заграничну політику.

— **Протижидівські демонстрації** були в Головній Торговельній Школі у Варшаві. Частина студентів кидала димні свічки й закидала студентів жидів гнилими яйцями. Те саме було в Головній Школі Сільського Господарства. Ексцеси перенеслися на вулиці.

— **Перед військовим судом у Чернівцях** відбулася розправа проти Івана Григоровича, редактора „Самостійности", за поміщення цензурованих статтей. Вислід процесу невідомий.

— **Дня 26. квітня 1937. р.** відбулося в централі П. К. О. у Варшаві 33-те з черги льосування книжечок на преміовані ощадностеві вклади Серії II-ої По зол. 1.000 дістануть власники таких книжечок: 51291, 51620, 53912, 53943, 53951, 54313, 54423, 54739, 54901, 55273, 55849, 56511, 56810, 56913, 57245, 57849, 58150, 58555, 59065, 59559, 59695, 60141, 61447, 61501, 61779, 61934, 62617, 64393, 65290, 65399, 66759, 67878, 72460, 73791, 73946, 74498, 75041, 77496, 77950, 79714, 79895, 81618, 82251, 85421, 88639, 91902, 92063, 92113, 92505, 92543, 95637, 96501, 98433, 98821, 99543, 99622, 99732, 100443, 101593, 101869, 103729, 104166, 104277, 104700, 104711, 109320, 109395, 112403, 113617, 113717, 114060, 114240, 114660, 114871, 115354, 116325, 117239.

— **УВАГА!** Звертаємо увагу наших Читачів на оголошення „Даром на пробу" поміщене в нинішнім числі нашого часопису, бо кожний з Читачів у заміну за це оголошення може дістати даром знаменитий ножик до голення „Гром Екстра Тонкий".

Замовдайте кружки і Філії „Відродження"!

Останні вісти.

ЗМІНИ НА СТАНОВИЩАХ АМБАСАДОРІВ.

ТОКІО, 28. 4. ПАТ. Директор у міністерстві закордонних справ Амав, дотеперішній шеф пресового бюра призначений послом при швайцарському уряді. Його наслідником буде дотеперішній ґенеральний консуль у Шанґаю Кавай. Шефом східно-азійського бюра призначений дотеперішній посол в Сіямі Іші, а його становище займе дотеперішній ґенеральний консуль у Сіднею Мураї. Японський амбасадор у Китаю Кавагое виїхав до Токіо, де відбуде нараду з японським міністром закордонних справ і поінформує його про ставовище нанкінського уряду і китайських політичних кол до Японії. Добре поінформовані кола запевняють, що амб. Кавагое не вернеться уже на своє становище.

УСПІШНИЙ НАСТУП НАЦІОНАЛЬНИХ ВІЙСЬК

ВІТОРІЯ, 28. 4. ПАТ. Авас повідомляє, що наступ національних військ на біскайському фронті увійшов у нову фазу. Ґірські бої вже скінчились і до голосу дійшли вже змоторизовані частини, щоб звільнити втомлені боями передні сторожі. Національні війська взяли до неволі в останніх боях кілька тисяч полонених і заняли цілий ряд місцевостей. Всі дороги в околицях Маркіни переповнені утікачами. За національними військами ідуть вантажні самоходи з харчами для населення. Комунікат національних військ повідомляє, що національні війська не допустили до концентрації червоних військ на арагонськім фронті недалеко Санта Барбара.

ПРИЇЗД МІН. ЧІЯНО ДО ТІРАНИ.

ТІРАНА, 28. 4. ПАТ. Італійський міністр закордонних справ ґр. Чіяно прилетів нині в год. 10.45 на великім 4-моторовім літаку на летовище в Тірані. Італійського міністра привитав альбанський прем. Кота, міністр закордонних справ Либогова та інші члени уряду і представники цивільної і військової влади. Мін. Чіяно замешкав у палаті міністра закордонних справ.

ПІСЛЯ ВБИВСТВА ІНҐРІДИ ВІНҐРІН.

ВІДЕНЬ, 28. 4. ПАТ. Із зізнань убивників Інґріди Вінґрін виходить, що напасники, коли їм не вдалося спинити авта, вискочили на ступінь. Перший до Інґріди Вінґрін стріляв Шлеґель і поцілив її у плечі, коли вона не впускала вбивників до авта. Два другі стріли віддав убивник із близька в голову жертви, хоч вона просила дарувати їй життя. Опісля вбивники втекли в ліс, полишаючи опорожнену валізу, в якій не було вартісних річей. Торбинки з дорогоцінностями бандити не запримітили. Вбивники впевняють, що злочину допустилися під впливом кримінальних фільм.

НАПАД НА СУДДЮ.

НЮ ЙОРК, 28. 4. ПАТ. Низку сенсаційних злочинів в останніх днях збільшив кривавий напад на суддю міського суду в Нью Йорку О'Кейля. У хвилині, коли суддя ждав на автобус на перестанку, підбіг до нього невідомий мужчина, перевернув його на землю і ранив його двічі кинжалом у плечі. Напасник забрав течку судді О'Кейля і пропав в юрбі. Поліція здогадується, що це злочинці хотіли пімститись на судді і при цій нагоді забрали дуже важні судові документи.

НАПАД БОЛЬШЕВИЦЬКИХ КІННОТЧИКІВ.

Японська преса пише, що дня 25. ц. м. відділ зложений з 20 большевицьких кінноточників переїхав манджурський кордон Нію-Чін-Шан і звів бій з манджурським відділом. Большевицька агенція Тасс заперечує ці вістки.

ГНУТІ МЕБЛІ
БЮРОВІ, ГОРОДОВІ
Комплєтна обстанова бюр і пансіонів.
Великий вибір. — Ціни фабричні.
Конєвич
ЛЬВІВ, БАТОРІЯ 12
Тел. 276 - 00.
6—6

Спорт.

СВЯТОЧНА СПОРТОВА АТРАКЦІЯ У ЛЬВОВІ.

В понеділок, 3. V., на другий день Великодніх Свят, приїжджає до Львова перемиський „Сян", який розіграє змагання з „Україною". „Сян", як уже підмітила давніше спортова преса, це ревеляційна дружина, яка за 4 роки від скромної Ц-клясової дружини перемиського села Вовче вибилася на одну з найсильніших українських дружин краю та на найсильнішу сьогодні дружину Перемишлі. Та не такий важний для нас гамір дружини на шаблях спортової карти, як важна радше його велика національно-виховна праця, яку виконує в Перемишлі. Найважнішим завданням є організація робітничої та ремісничої молоді у своїх рядах, яка давніше тонула в чужих дружинах.

Під цю пору на головний плян праці висовується будова власного спортового, одинокого українського стадіону в Перемишлі. Цій праці помощю „Сян" не припинив, але через брак грошей може припинити, бо ні замід, ні відданий для цієї справи видільових, ні посвята гравців, які іноді на своїм чорнім хліб їдуть на прозвіщю, щоб тільки якнайбільше заощадити грошей на будову площі, не вспіли зрівноважити потреб, яких вимагає виконання такого важкого діла.

Видів С. Т. „Україна", розуміючи значіння власного гриша для молоді, допомагає „Сянові" таким чином, що грає зовсім безкорисно товариські змагання на отсю ціль. Ця імпреза заповідається дуже цікаво, бо обі найкращі українські дружини Галичини — на зеленій мурані зелені і грізні суперники.

Сподіємося, що українське громадянство не тільки Львова, але й периферій масово зявиться на цих цікавих змаганнях. Обі дружини виступлять у найсильніших складах, а ціль імпрези — будова українського стадіону в Перемишлі й низькі ціни місць стягнуть певно на грище Чорних усіх, завіть і тих, що йде досі не цікавилися ні спортом ні змаганнями.

Препарат вироблюваний у краю.

Нові книжки й журнали.

Д-р Евген Грицак: ПЕРШИЙ АЛЬМАНАХ ПЕРЕМИСЬКИХ БОГОСЛОВІВ. Перемишль 1937, стор. 44, 8°.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Мол. Театр „Загреба" під арт. пров. В. Блавацького.

СТАРИЙ САМБІР.
2. V. Муравлі
3. V. Тарас Шевченко.
4. V. Прем'єра „Трафіка мамі генеральові".

ДОБРОМИЛЬ:
5. V. Тарас Шевченко.
6. V. Камо грядеши?" Вінініїй і Лігія.
7. V. Камо грядеши?" Смерть Нерона.
8. V. Муравлі.
9. V. Трафіка мамі генеральові.

З Добромиля театр загостить до Перемишля.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ЧОРТКІВ:
2. V. Довбуш (Чорногора в огні).
3. V. Шалапут.
4. V. Він.

ВІЛЬНО:
3. V. покохудинка — Довбуш.

На днях прем'єра: комедія на 3 дії Арнольда і Баха п. з. „Під курателою". З Чорткова іде театр до Кончиниць.

Великий Театр:

Четвер, 29. IV. год. 7.30 веч. „Подвійна бухгальтерія" в Адольфом Димшою.
Пятниця, 30. IV. год. 7.30 веч. „Подвійна бухгальтерія" в Адольфом Димшою.
Субота, 1. V. год. 7.30 веч. „Подвійна бухгальтерія" в Адольфом Димшою.
Неділя, 2. V. год. 3.30 попол. ціни найнижчі „Мадам Сан Жен"; год. 7.30 веч. „Подвійна бухгальтерія" в Адольфом Димшою.

БЕЗКОНКУРЕНЦІЙНО!
„Charmes" — матов. РЕФОРМИ 3·55
„Milanes" — тривалі 1·85
„ДІМ ВОЛІЧКИ" 4—7
Львів, Сикстуська 2 (побіч брами)

КІНА.

АПОЛЬО: „На стрічу волі. 1830 рік".
АТЛЯНТИК: „Легія запропащених".
ВАНДА: „Китайські моря", „Королівський дайвінк".
ГРАЖИНА: „Буде краще" в Тоньком і Щепком.
ЕВРОПА: „Теодора робить карієру".
КАСІНО: „Палкі серця".
КОПЕРНИК: „Шлях до слави" в Фр. Марчом.
МАРУСЕНЬКА: „Шлях до слави" в Фр. Марчом.
МЕТРО: „Втеча", „Золото".
МІРАЖ: „Чорний орел".
МУЗА: „Ромео та Джульєта".
ПАЛЯС: „Клюб жінок".
ПАКС: „Англія Адверс".
ПАКС: „Авдієнція в Папи" в Мартою Ейгерт.
РАЙ: „Ага, це не лишюк!"
СВІТ: „Дозик і Зузанна" комедія, „Останні дні Помпеїв".
СТИЛЕВЕ: „Не вір мужчині" і ревія.
ТОН: „Непереможний Віх" із Гейрі Купером.
УТІХА: „Герой" в Волесом Вірі і ревія.
ХІМЕРА: „Москва-Шанхай" в Полею Негрі.

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Балі".

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 29. квітня 1937.

БЕРЛІН (357) 18.00 Розр. концерт, 19.15 Орг. музика, БІЛГОРОД (437) 21.00 Хор, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Орх. концерт, 18.30 Сальон. музика, 18.40, 19.00 Циг. музика, 20.10 Спів, ВІДЕНЬ (507) 15.15 Для дітей, 17.05 Жін. хор, 19.35, 20.00 Вок.-муз. концерт, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Клясичні сонати на форт., 20.10 Весела весняна музика, КОШИЦІ (259) 13.30, 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.15 Соліста, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 Вечір опер, МІНХЕН (405) 15.00 Для дітей, 16.30 Камер. музика, 20.10 21.00 Муз.-вок. вечір, ПРАГА (470) 17.15 Рум. пісні, РАДІО ПАРІ (1648) 16.30, 19.45 20.15 Спів, 20.30 Камер. музика, опів, РИМ (421) 17.15, 22.45 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 22.15 Комедія.

Пятниця, 30. квітня 1937.

БЕРЛІН (357) 14.15 Розр. музика, 17.00 Віол. соната Фіддлера, 19.20 Фін. пісні, Ельмгрен-Гейнонен сопран, 20.10, 21.00 „Коло щасти" вес. вечір, музика, спів, БІЛГОРОД (437) 19.40, 20.00, 22.20 Церк. хор, БУДАПЕШТ (550) 17.30, 15.00 Циг. музика, 19.30, 20.00, 21.00, 22.00 „Любовний лист" ком. оп. гр. Епштрязія, „Лізістрата" пантоміма Лисько Ляйта. ВІДЕНЬ (507) 12.00 Орх. концерт, 17.05 Для дітей, 19.15 „Маріяшангете" Р. Вімера, орх., хор, соліста, 19.45 Розр. концерт, 21.30 Концерт із Філгармонії (Патетична Симфонія, Чайковського), ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.30 Серенада, 20.30, 21.00 Пісові твори, КОШИЦІ (259) 18.00 Для Закарпаття (церк. хор), МІЛЯНО (369) 17.15 Форт. рес., 19.00, 20.40 музика, 21.00 (церк. хор), МІЛЯНО (369) 17.15 Форт. реціталь, 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00 „Гліпко" драма Морселія. 22.15 Камер. музика, МІНХЕН (405) 16.50 Концерт Сопран, альт, барит., скр., віол., гітара; форт. ПРАГА (470) 19.10 Хор, 21.00 соліста із Вайрайту, 19.16, 20.10, 21.00 Язичкові твори, орх., РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 18.45, 20.15 Спів, 18.30 Форт., 21.00, 22.00 Вес. програма, РИМ (421) 17.15 Розр. концерт, 22.10 Музика, РИГА (515) 19.00, 20.00 „Цуганський барон", оп. Штрасса.

Радіокутик.

РАДІО НА КОРОНАЦІЇ В ЛБОНДОНІ.

Англійська радіофонія робить все, щоб дати громадянам можливість взяти участь в урочистостях коронації.

У Вестмінстерській катедрі буде розміщено 100 мікрофонів. На дорозі, якою пройде коронаційний похід, визначено 36 обсерваційних пунктів для радіових справоздавців. Ці приготовлення вимагають закладення 4.000 км. додаткового кабля.

В деяких моментах свята справоздання будуть виголошені у пяти мовах водночас.

ТЕЛЄВІЗІЯ НА КОРОНАЦІЇ В ЛЬОНДОНІ.

Англійська радіофонія має намір зробити кілька телевізійних передач із коронаційних свят. Ужиють там 8 відбірні апарати, як у Німеччині підчас Олімпіяди. Один апарат буде на кольонах одного з будинків, щоб дати загальний вид походу, другий — спеціяльно для фрагментів походу, а третій має дати вид походу через Пікаділлі.

Чи вдасться ця передача, залежатиме тільки від погоди, бо під оглядом технічним англійська телевізія є дуже добра.

ПЛАТНЯ АМЕРИКАНСЬКИХ „РАДІОДІЙОВИХ КОРОЛІВ".

Найбільшу платню дістає председник т-ва „Колюмбія", а саме 169.000 долярів річно. Председник „Національного" т-ва зате заробляє „значно" менше, бо „тільки" 45.180 дол.

В подібний спосіб представляються пенсії в американському радіовому промислі. Директори деяких підприємств заробляють напр. 91.000 дол., 96.000 дол., 54.000 дол. і т. п.

Мистецький керманич станції в Чікаго дістає 100.000 дол., а керманич іншої станції — 75.000 дол. річно.

Керманич найбільшого т-ва радіової реклями дістає річно 125.000 долярів.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 29. квітня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика в гр. пл., 7.15 Ранішній дзвінок, 7.25 Трохи інформацій, 7.35 Музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Муз. поранок для молоді всевлодних шкіл (твори Шимановського), 11.57 Сигнал часу, 12.03 Орх. концерт, 12.40 Полудневий дзвінок, 12.50 Не досить випробувані проби хліборобів, 14.30 Концерт бажань, 15.15 Віольончеля, арфа, вальдгорн (гр. пл.), 15.30 Львівські бікучі вісті, 15.35 Пісеньки, 15.55 Гумор, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Справа радіового творива, літ. варіс, 16.15 Культурне життя столиці, 16.20 Хвилина питань, 16.35 Шуманове кохання, муз. репортаж, 17.15 Переглядаємо весняну гардеробу, 17.30 Авд. присвячена Японії: гімни, промова, японські пісні, музика, 17.50 Польща Ягайлонів, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спортові вісти, 18.20 Весняні мотиви, гр. пл., 18.35 Великдень у румунів, 18.45 Програма на завтра, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Камер. концерт присв. творам Равеля, музика, спів, 19.45 Розр. концерт, орх., спів, 20.25 Вільне місця пропаганди фіз. виховання, 20.45 Вечірній дзвінок, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Вит. Фрімен: спів, музика, 22.00 Танк. музика у вик. малої орх., 23.00 Танк. музика в гр. пл.

ДАРОМ на пробу ножики
„ГРОМ" ЕКСТРА ТОНКІ
ЄДИНІ КРАЄВІ ЕЛЄКТРИЧНО ВІДПУСКАНІ
Найбільше засадничою умовиною доброти ножика є його гарт...

ТУТ СПЕЦІЯЛЬНО МІЦНИЙ ГАРТ НАДАЄ НЕЗВИЧАЙНУ ГОСТРОТУ.
ТУТ СПЕЦІЯЛЬНО МЯГКИЙ (ВІДПУСКАНИЙ) ГАРТ ГАРАНТУЄ НАЛЕЖНУ ГНУЧКІСТЬ.

У висліді:
БОГАТО КРАЩЕ ГОЛИТИСЯ І МОЖНА ЦЕ РОБИТИ ЧАСТІШЕ ПРИ ЧОМУ ЗОВСІМ НЕ ЛОМЛЯТЬСЯ В МАШИНКАХ

ХТО ВИРІЖЕ ЦЕ ОГОЛОШЕННЯ ДІСТАНЕ В КОЖНІЙ КРАМНИЦІ, ЩО МАЄ НОЖИКИ, В ЗАМІНУ ЗА ТАКЕ ОГОЛОШЕННЯ ОДИН НОЖИК „ГРОМ ЕКСТРА ТОНКИЙ" ДАРОМ. ДОТИЧНА КРАМНИЦЯ, ПРЕДСТАВИВШИ НАМ ВИРІЗКИ ОГОЛОШЕНЬ ДІСТАНЕ ВІД НАС ВІДПОВІДНУ СКІЛЬКІСТЬ НОЖИКІВ ДАРОМ ТА ЗВОРОТ ПОРТА ЗА ВИРІЗКИ.

ВАЖНЕ ДО ДНЯ 15. V. 1937.
ПРІЗВИЩЕ _____
АДРЕСА _____
31

РЕПРЕЗЕНТАНТИ ФАБРИКИ
ГРОМ
КШИШТОФ БРУН І СИН
ВАРШАВА

Шкіряні каганці

і ремінці для псів в найліпшім гатунку, кожна величина по зол. 1.40, линви по 80 сот., гарапи по 1.50 — продає Робітня Римарсько-Галантерійна Н. БАРЕР, Львів, Сикстуська 2, побіч фірми „Саламандра". 519 7—?

Пятниця, 30. квітня 1937.

6.30 Ранішня зарядня, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.15 Ранішній дзенник, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Виїзд Цеї-Люма, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт військ. орк., 12.40 Полудневий дзенник, 12.50 Боротьба з мухами, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вісти, 15.15 Легка музика з гр. пл., 15.30 Львівські бікучі вісти, 15.35 Львівська молодь перед мікрофоном, 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Програма на завтра, 16.05 З давньої музики, гр. пл., 16.10 Суєв. гутірка, 16.15 Гутірка з хорами, 16.30 Пів години вальсів, 17.00 Торг. вісті, 17.15 Із наших муз. спогадів, муз.-вок. концерт, 17.50 Говорена енциклопедія, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.16 Спорт, 18.20 З подорожі по Франції, 18.30 Легка музика з гр. пл., 18.40 Польські карикатуристи, 18.50 Як Антко Сковрон будував млин, 19.00 Із спогадів про Жеромського, 19.20 З цілим по краю, 19.45 Оп. фрагмент, 20.00 Гутірка про інструменти симф. орк.: Вальдгорн, 20.15 Симф. концерт, орк., форт.; у перерві коло год. 21.00 Вечірні денники, Актуальна гутірка, 22.30 Ас-пік: скеч, 22.45 Танцова музика з гр. пл., 23.02 Розрахова музика.

Зол. 2·50 медалик з ланцюшком з правдивого срібла тільки у **Б. Грінберґа**, Сикстуська 4.

Подяка.

Прибитий горем по стратї Найдорожчої Нашої Мами й Бабуні ОЛЕНИ з МАРТИНОВИЧІВ СТРОКОНОВОЇ складаємо щиру подяку всім, які віддали останню прислугу Дорогій Покійній. Зокрема християнське Спасибі Всевеснішому Отцеві Совітникові й Професорові Іванові Новосадові та Всечеснішому Отцеві Беневі за відправу похоронних обрядів, Високоповажаному Панові Директорові школи Беневі й Всім Знайомим і Приятелям, які звеличали похорони своєю присутністю і проводили тлінні останки на вадовище.

Антін Строкон — син, Олена та Марія — синові і Микола — внук.

Львів, 27. квітня 1937 р. 772

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно — продажа: Бельги бельг. 89·43, 89·00, Долярн американські 5.28·00, 5.29·50, долярн канад. 5.28·00—5.25·50, Фльорени гол. 290·12—288·40, Франки фр. 23·47—23·33, Франки швайцарські 121·25—120·45, Фунти англ. 26·17—25·01, Гульдени данц. 100·20—99·80. Корони ч. 16·40—15·80. Кор. дан. 116·78—115·95, Кор. норв. 131·43—130·45, Корони шв. 134·88—133·90, Ліри італ. 24·30 — 23·50, Марки фінл. 11·58—11·00, Марки нім. 124·00—121·00, Шил. австр. 97·50—96·50. Марки нім. срібні 129, 126.

Акцій.

Банк Польський 100·00, Банк Торг. 43·00, Цукор 29·75, Лільпоп 13·45, 13·30, Островець 28·00, 28·00, Стараховичі 33·10 32·90, Габербуш 36·00.

Тенденція удержана.

Папери.

3 пов. інвест. 1 ем. 69·75, серія ненот., 2. ем. 64·75, серія ненот., 5 конверс. 59·25, 59·50, 6 дол. 54·50, купон 7·70, 7 стабіл. 368·00, купон 5·85, 4 проц. пов. консол. 55·25, 53·88, 53·75, 53·88, 54·00, три ост. дрібні, 53·75.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 28. квітня н. р. кооперативам платив за льодо Львів:

1 кг. масла десерового більок. без опакування	3.15 зол.
1 кг. масла десерон. бочкове та експ. видочно з опакун.	3.20 „
молоко від 27. IV. п.р. .	0.15—0·19 „
конятина	2·60 „

Тенденція зниження на масло, на яйця і молоко сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 28. IV. н. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льодо подвірп птахонасарні „M. C." у Львові, (пл. Більченського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре уяснені, повногруді товсті	1.45 зол.
Курки молоді І. кл. товсті без напинку на ногах від 1.80 кг. вгору	1.10 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ТАТРА самоходи
„Zündapp" і „Sokół" мотоциклі
заступники на Східну Галичину
Скотт і Павловський — Львів, Академічна 5.
2—5 Оферти на жадання.

Від нині — малювання мешкання — приємністю!
МЕШКАННЯ дезинфекує, малює — лякерує очищує основно по помальованню
концесіонований малярський мистець
Ігнат Михайло Ляйхтер Львів, ул. Булгарська ч. 3, Тел. 242-99.
Ціни дійсно низькі. — Найдогідніші умовини — найновіші взори. — Совісне солідне виконання. Прошу подзвонити на ч. 242-99 і зажадати оферту!

КНИЖЕЧКА
ВЕЧІРНЯ І ПАРАКЛИС
ДО ПРЕСВ. БОГОРОДИЦІ
конче потрібна кожному вірному, що хоче брати живу участь у цих Богослужіннях. Ціна 1 пр. 20 сот., 5 примірників з почт. оплатою 1.15 зол. Хто замовляє 50 примірників, дістає 25 проц. знижки. Замовляти: Адміністр. „Діла", Львів, Ринок 10.

ОПОВІСТКИ.

Порядок Богослужень у Страстнім тижні і на празники Христового Воскресення **в церкві Успення Пр. Д. Марії.** У страстний **четвер** д. 29. квітня п. р. в год. 9. Служба Божа Василія Вел. Год. 6. веч. Страсти Г. н. І. Христа. В Велику **Пятницю** д. 30. квітня п. р. год. 9. Царські Часи. Год. 10.30 Вечірня, обхід і винос Плащаниці. Год. 5.30 Надгробна Утреня. Підчас неї хор Успенської Церкви під орудою проф. Прокоповича відспівав псальми. В **суботу** 1. травня п. р. Служба Божа Василія Великого з Вечірнею. Дня **2. травня** п. р. в Світлий празник Христового Воскресення год. 4. рано Надгробне. Опісля Воскресна Утреня. Читані Служби Божі год. 6., 7., 9. і 12. Год. 7.50 співана Служба Божа трансмітована радіом. Хор Архикатедрального Храму св. Юрія під орудою Директора п. Івана Охримовича. Год. 10. **Архиерейська Служба Божа** Хор Успенської Церкви під орудою проф. Прокоповича. Год. 5. попол. Вечірня. В днях 3. і 4. травня п. р. у Світлий **понеділок** і **вівторок** читані Служби Божі год. 6., 7., 8., 9. і 12. Співані Служби Божі год. 10. вечірні год. 4. попол.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ в Страсному тижні й в Празник Христового Воскресення в Архикатедральному Храмі св. Юра у Львові. Дня 29. квітня 1937. — **Великий Четвер.** Год. 6. рано Утреня, год. 9. Торжественна Архиерейська Служба Божа св. Василія Великого з Вечірнею, посвячення Антимінсів, св. Мира й умивання ніг. Год. 6. вечором Страсти Господні. — Дня 30. квітня 1937. **Велика Пятниця:** Год. 9. рано Царські часи. Год. 11. рано Вечірня і винесення Плащаниці. Год. 4.30 попол. Псальми. Год. 6. веч. Єрусалимська Утреня. — Дня 1. травня 1937 р. **Велика Субота:** Год. 7. рано читана Служба Божа. Год. 9. рано Служба Божа св. Василія Великого з Вечірнею. Год. 5.30 попол. Надгробне. Год. 6. веч. Воскресна Утреня. — Дня 2. травня 1937 р. Світлий Празник Христового Воскресення. Год. 6. читана Служба Божа і проповідь; опісля що пів год. читані Сл. Божі. Год. 9. рано Торжественна Архиерейська Служба Божа. Год. 12. читана Служба Божа. Год. 4. попол. Вечірня. — Дня 3. і 4. травня 1937 р. Світлий Понеділок і Второк порядок Богослужень як звичайно в неділі і свята з тим, що у світлий Понеділок в год. 8. рано відправиться Братська Служба Божа.

Оголошення. Старшинна Кружка „Рідної Школи" в Чорткові відкриває з днем 6-го травня 1937 р. приготовчий курс до першої кляси гімн. Зголошувати учеників та учениць у канцелярії української всесвітн. прив. школи при вулиці Шкільній Ц. — **Старшина Кружка „Рідної Школи".** 746 2—3

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

АПЛІКАНТА рутинованого шукає адвокат під Львовом. Зголошуватися до Адміністрації „Діла" під „Серпень". 2—3

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

АБСОЛЬВЕНТ ГІМНАЗІЇ, рутинований диригент хору й дутої орхестри з 10-літньою практикою обійме працю. Зголошення проф. Вінецький, Товмач, вул. Шашкевича. 778 1—2

КУПНО - ПРОДАЖА

ДИТЯЧІ ПЛАЩИКИ гарні, добрі і дешеві „СВІТ ДИТИНИ", СИКСТУСЬКА 2. 775 1—?

СОРОЧКИ СПОРТОВІ оксфордові 4.90—6.90. Фабрика білля „АСТРА", СИКСТУСЬКА 2. 776 1—?

ПРОДАМ реальність, два морги городу, сад, електрика, Вулька, Піндус, Івашкевича 29 коло тору. 777 1—3

СРІБЛО, золото, дешево у фірмі РОЗВАЖЕВСЬКИЙ. Власні робітні годинникарські та ювілерські. 589 6—7

КОВДРИ — овеча вовна, постіль. Виробня ВАНК, пл. Марійська 6. 508 10-?

НАЙЛІПШІ СТУДЕНТСЬКІ ШАПКИ поручає хрестіянська виробня Ява Вітмана, Львів, Трибунальська 1. 650 5—5

ТРІЮМФ світової слави, машини до писання бізрові і валізкові продає Міхальський, Львів, Фредри 7. 618 5-6

МОТОЦИКЛІ TWN найновіші моделі ку і їзди — поручає Автоспорт, Львів, Фредри 7, тел. 207-48. На проспект долучити марку. 618 5—6

МОТОРОВЕР N S U Quick 98 цм. двотактовий, двобіговий, вільний від податку і права їзди, поручає Автоспорт, Львів Словацького 2. Проспект за надісланим почт. марки. 722 4-11

РІЖНІ

НАПРАВА вічних пер „Преміяра" тепер Шайнохи 1 і Рутовського 12. 688 8-10

НЕ МАРНУЙ ЧАСУ ТА ЗДОРОВЛЯ при закупні сложничих товарів при вулиці Сербській. Зайди тільки до солідної фірми „Іра" — І. Коваліа, при вулиці Кохановського ч. 7 або зателефонуй ч. 277-92, а дістанеш добрий і дешевий товар та будеш мати веселі свята. 705 5—5

БОН-ТОН вимагає чистої гардероби й коміріи із пральні Кульчицького, Личаківська 117. 687 10-?

РОЗПИЛЯЧІ до кольонських вод направляє фірма „ТЕНЧА", Львів, Райгана 2. тел. 225-27. 142 3—10

ЗА 1 ЗОЛ. перероблює капелюхи жіночі і мужеські. **Коперника 26,** подвіря. 734 2—3

З ВІДНЯ привезла я трикотарські моделі. Купферберґова, виробня, Сикстуська 31, подвіря. 765 2—10

ОГОЛОШЕННЯ.

КОНКУРС.

Філія Т-ва „Сільський Господар" у Збаражі оголошує конкурс на посаду агронома Філії. Платня за умовою. Подання із даними про відбуту практику слати до дня 1. 6. п. р. 779 1-2

КОНКУРС.

Комітет будови церкви на Вульці у Львові розписує оцим конкурс на інженіра-керманича будови церкви. Оферти вносити до дня 4. травня 1937 до Ігуменату СС. Василіянок, Львів, вул. Потоцького ч. 95. 771

ПІТ
НІГ, РУК, ПАХВИН
і т. п. зникне при вживанні спеціяльного певного і нешкідливого патент пудру „CSAVE" **50 сот.**
Пробний пакет. **Перфумерія**
С. ФЕДЕРА
ЛЬВІВ, ВУЛ. СИКСТУСЬКА 7.
Філія: КОПЕРНИКА 15 а.

ЕКО
добірні батерії
вироблює одинокої української фабрики батерій Е К О у Львові — вул. Городецька 58. — Тел. 219-26.

ГАЛЬВАНІЯ
ЛЯМПИ
ціни фабричні
Львів, Жулінського 11 а.
8—9

НІЩО ДИВНОГО
що всі радо купують всілякі білля мужеське, жіноче, дитяче і постелеве безпосередньо у фабриці
Пав, Львів, Сикстуська 1
Бо величезний вибір і знамениті гатунки.
Ціни низькі і постійні.

Найрадикальніший засіб для тих, що терплять на найбільшу застарілу і найбільшу **ПРОПУКЛИНУ** коли навіть операції, перев'язки різних закордонних спеціялістів не помогли та всілякі фальшиві винаходи не мали успіху, усуває єдиний спеціяліст з довголітньою практикою для недужих на прірву при помочі мого опатентованого бандажу ч. 1209, який приносить правдиву поміч мужчинам і жінкам:
Sz. KOHN - Warszawa Sosnowa 13
Проспекти на бажання задурмо. Перестерігаю перед підробками мого засобу фальшивими спеціялістами. Хто вже зовсім стратив надію, найде у мене правдиву поміч. 410

Техн. ДЕНТИСТИЧНЕ Заведення
І. БРАНЄВСЬКОГО
довголіт. керманич Заведення Д-ра Ле. вандовського приймає
ЛЬВІВ, УЛ. АКАДЕМІЧНА 18. Тел. 237-53
(над кремяницею Мусяловича).
Пацієнтів із провінції (приїжих) полагоджую скоро. — Ціни низькі. — Догідні сплати. 701 4—5

МАТЕРІ!
Тямте, що кожна українська мати купує ВСІЮ ДИТЯЧУ КОНФЕКЦІЮ ПО ФАБРИЧНИХ ЦІНАХ тільки в виробі „С Т Р І Й"
ЛЬВІВ, вул. СИКСТУСЬКА ч. 30.
Цим сповните своє гасло! 673 3-5

С. МАРІЯШ
заведення для слюсарсько-механічного промислу та виробни **сіток** всілякого роду. 1—5
Спеціяльність: ХВИЛЯСТІ СІТКИ
Львів, Городецька 41. Тел. 245-62

Цукорня „ПЧІЛКА"
Ринок ч. 27
поручає 2—2
всякі вироби святочні в найліпшім гатунку.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Чинна Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.

Це число має 32 сторінки. **Ціна 35 сот.**
Субота 1. травня 1937. Ч. 95

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телефон 229—41.

ЗМІСТ:

Богдан Лепкий: Спомин (вірш).
Д-р Кость Левицький: Громадянська характерність символом воскресення нації.
Володимир Кузьмович: Делікатна справа, якої не обійти.
Адам Станкевіч: Білоруський привіт українцям.
Д-р Іван Раковський: Потреби української науки.
П. Карманський: Великодня пригода (Фейлєтон).
Д-р Ол. Надрага: Воскресна Утреня у Волоській Церкві.
П. Карманський: Як Він воскрес... (вірш.)
Іван Кедрин: Чи можлива у нас консолідація?
Володимир Бірчак: Мініятури (фейлєтон).
Остап Луцький: Тайлєран--Купер.
Марійка Підгірянка: Дні воскресні (вірш).
Д-р Степан Баран: Зельман і Мендель.
На мистецькі теми: С. Гординський: Справжнє обличчя українського мистецтва Совітської України.
На музичні теми: Антін Рудницький: Фестіваль української музики.
Театр і кіно: О. Боднарович: Що приніс останній драматичний конкурс?
Жіноча сторінка: Ірина Домбчевська: Свята колись. — Великодній стіл.
Економічний огляд: Володимир Несторович: Туга за „піонірством".
Сторінка модерної техніки: Д-р Андрій Ластовецький: Поворот панцирників.
Сторінка електротехнічна: Інж. Р. Крохмалюк: Як награвають ґрамофонові кружки? — Небезпека електричного струму.
Археольоґія та музейництво: Ярослав Пастернак: Дністер в археольоґії — Із закарпатських музеїв.
З природи і життя: Б. Галібей: Любов у наших часах. — Чи існує життя на далеких зорях?
Літературна сторінка: Нагорода ім. В. Стефаника за найкращу повість 1937 р. -- Пушкін додатком до Шевченка.
Д-р Тит Бурачинський: Непопулярна справа народнього здоровля.
М. Рудницький: Лист до міліонера (фейлєтон).
Галактіон Чіпка: Чудо-Паска (Малий Фейлєтон).
Бажають Веселих Свят.

Ч. 95 (14.638). Львів, субота 1. травня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 228-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 35 сот.

Зміст.

Богдан Лепкий: СПОМИН (вірш).
Д-р Кость Левицький: ГРОМАДЯНСЬКА ХАРАКТЕРНІСТЬ СИМВОЛОМ ВОСКРЕСЕННЯ НАЦІЇ.
Володимир Кузьмович: ДЕЛІКАТНА СПРАВА, ЯКОЇ НЕ ОБІЙТИ.
з. Адам Станкевіч: БІЛОРУСЬКИЙ ПРИВІТ УКРАЇНЦЯМ.
Д-р Іван Раковський: ПОТРЕБИ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ.
П. Карманський: ВЕЛИКОДНЯ ПРИГОДА (фейлетон).
Д-р Ол. Надрага: ВОСКРЕСНА УТРЕНЯ У ВОЛОСЬКІЙ ЦЕРКВІ (фейлетон).
П. Карманський: ЯК ВІН ВОСКРЕС... (вірш).
Іван Недрин: ЧИ МОЖЛИВА У НАС КОНСОЛІДАЦІЯ?
Володимир Бірчак: МІНІЯТУРИ (фейлетон)
Остап Луцький: ТАЙЛЄРАН — КУПЕР.
Марійка Підгірянка: ДНІ ВОСКРЕСНІ (вірш).
Д-р Степан Баран: ЗЕЛЬМАН І МЕНДЕЛЬ.
ЛІТЕРАТУРНА СТОРІНКА: Нагорода ім. В. Стефаника за найкращу повість 1937 р. — Пушкін додатком до Шевченка.
НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ: С. Гординський: Справжнє обличчя українського мистецтва Сов. України.
НА МУЗИЧНІ ТЕМИ: Антін Рудницький: Фестіваль української музики.
ТЕАТР І КІНО: О. Боднарович: Що приніс останній драматичний конкурс?
ЖІНОЧА СТОРІНКА: Ірина Домбчевська: Свята колись. — Великодній стіл.
ЕКОНОМІЧНИЙ ОГЛЯД: Володимир Несторович: Туга за „піонірством".
СТОРІНКА МОДЕРНОЇ ТЕХНІКИ: Д-р Андрій Ластовецький: Поворот панцирників.
СТОРІНКА ЕЛЄКТРОТЕХНІЧНА: Інж. Роман Крохмалюк: Як награвають грамофонові кружки.
АРХЕОЛЬОГІЯ ТА МУЗЕЙНИЦТВО: Ярослав Пастернак: Дністер в археольогії. — Із закарпатських музеїв.
З ПРИРОДИ І ЖИТТЯ: Б. Галібей: Любов у наших часах. — Чи існує життя на далеких зорях?
Д-р Тит Бурачинський: НЕПОПУЛЯРНА СПРАВА НАРОДНЬОГО ЗДОРОВЛЯ.
М. Рудницький: ЛИСТ ДО МІЛІОНЕРА (фейлетон).
Галактіон Чіпка: ЧУДО-ПАСКА (малий фейлетон).
БАЖАЮТЬ ВЕСЕЛИХ СВЯТ.
44-Х УКРАЇНЦІВ ПЕРЕД СУДОМ.
ОСТАННІ ВІСТКИ.
НОВИНКИ. — СПОРТ. — РАДІО.

Нова книжка.

ВОЛОДИМИР БІРЧАК:

ЗОЛОТА СКРИПКА

Нова збірка оповідань відомого письменника

Обсервація, нові теми,
гумор і дотеп

Можна дістати в Адміністрації „Діла"
Ціна 2 зол., поштова пересилка 30 сот.

БОГДАН ЛЕПКИЙ.

СПОМИН.

ПРИГАДУЮ СОБІ, ЯК СЕМИЛІТНИМ ХЛОПЦЕМ,
НАРВАВШИ НА ВАЛАХ ФІЯЛОК СИНІХ,
РОСИСТИХ, СВІЖИХ, А СУМНИХ, ЯК ОЧІ
СИРІТ БЕЗДОМНИХ, БІГ Я В ЦЕРКВУ НАШУ,
ПОХИЛЕНУ, СТАРЕНЬКУ, МХОМ ПОРОСЛУ...
БУЛА ВЕЛИКА ПЯТНИЦЯ, ДЕНЬ СМУТКУ.
ВОРОТА ЦАРСЬКІ ЗАМКНЕНІ, — НА ПЛИТІ
ЛЕЖАВ ХРИСТОС.

З ДОЛОНЬ ЙОГО ПРОБИТИХ
І З ГОЛОВИ, ЗПІД КОЛЮЧОК ТЕРНОВИХ,
СПЛИВАЛА КРОВ. ГОРІЛИ СВІЧІ ЯРІ,
І ДИМ ВІД НИХ, ЯК СЕРПАНОК СНУВАВСЯ
КРУГОМ ПО ЦЕРКВІ.

В ГОЛОВАХ СТОЯЛИ
ЯЛИЧКИ ДВІ, ПОМЕЖИ ПЛИТИ ТКНУТІ,
І ПАХЛИ. ТИХО БУЛО І СВЯТОЧНО
ПЕРЕД ЛИЦЕМ ГОСПОДНЬОГО ТЕРПІННЯ —
СВЯТОЇ ЖЕРТВИ.

ВІД СЕЛА, КРІЗЬ ДВЕРІ
ВБІГАВ ДАЛЕКИЙ ГАМІР, ВІДГУК БОЮ,
ЩО ДЕНЬ І НІЧ ЙДЕ ЗА ЖИТТЯ НЕВПИННО,
А КРІЗЬ ВІКНО ВІДЧИНЕНЕ ВЛИВАВСЯ
ВІД ЦВИНТАРЯ СПОКІЙ ГРОБІВ, МИР-МИРА.
ДО НІГ ХРИСТОВИХ КЛАЛОСЬ СОНЦЕ ЯСНЕ,
АЛЕ ЙОГО ВОНО ВЖЕ НЕ ОГРІЛО.
ЛЕЖАВ ТАКИЙ ЗНЕМОЖЕНИЙ, БЕЗСИЛИЙ,
ЩО ДИВЛЯЧИСЬ НА НЬОГО ГОДІ БУЛО
ПЕРЕД ТЕРПІННЯМ НІГ НЕ ПРИКЛОНИТИ...
ПРИГАДУЮ СОБІ, З ЯКИМ ТРЕМТІННЯМ
ДУШІ, ЦІЛУЮЧИ ХРИСТОВІ НОГИ,
КЛАВ Я ФІЯЛКИ БІЛЯ ПЛАЩЕНИЦІ,
ЩОБИ ХОЧ ТИМИ КВІТАМИ ДРІБНИМИ
ВЕЛИКІ БОЖІ МУКИ ОБЛЕГЧИТИ.
А НИНІ...?

НИНІ СТАЮЧИ НАД ГРОБОМ
ГОСПОДНІМ, В ЦЕРКВІ КАМЯНІЙ, У МІСТІ,
І ДИВЛЯЧИСЬ НА ТИХ, ЩО ЙДУТЬ ДО НЬОГО
З ШЕПТОМ МОЛИТВИ НА УСТАХ, А В СЕРЦІ
З ПРИТАЄНИМ БАЖАННЯМ ЗЛОБИ Й ПОМСТИ,
Я НЕ КВІТКИ СКЛАДАЮ, А ПИТАННЯ.
ГІРКЕ Й ТРІВОЖНЕ, ЯК КОЛИСЬ ПИТАВСЯ
ПОЕТ, ПРОРОК НАШ: „ЙСУСЕ, ХРИСТЕ, БОЖЕ!
ЗА ЩО І ЗА КОГО ТИ РОЗПИНАВСЯ?!"

Д-Р КОСТЬ ЛЕВИЦЬКИЙ.

Громадянська характерність символом воскресення нації.

Теперішня атмосфера душности, що нас трівожить і придавляє, яка проявляється у непримирних суперечних думках і свавільному розбиванні громадянства, надзвичайно ослаблює нашу національну енергію, яка має стояти на сторожі всіх наших здобутків і змагань, загрожених важким лихоліттям. Найболючіше відчуваємо ту гнітучу атмосферу, коли призадумуємось над українською майбутністю: події, не звертаючи на нас уваги, пливуть попри нас і проти нас. Це наші страстні думки, невеселі думки, які не дозволять радіти цьогорічним Великоднем.

Ось нпр. політичний орган станиславівського владики Григорія Хомишина обізвався недавно до українських послів і сенаторів із запитом, як вони могли голосувати за буджетом держави, коли переводиться кольонізація. При цій нагоді відповів єпископ Хомишин УНДО-ві, що „Нова Зоря" — це власність Товариства священників імени св. Йосафата, а сам єпископ стоїть понад усякими політичними партіями й організаціями, тим більше, що у нас — мовляв — нема таких політиків, на котрих можна би полягати. Це незвичайно важка політична енунціяція Ексцеленції єпископа...

А до цього додав єпископ Хомишин, що ідеольогія його Української Народньої Обнови дуже далека від ідеольогії УНДО, як небо від землі, і тому він порадив послам своєї „УНО", щоб вони вступили як члени до Парляментарної Репрезентації „УНДО" і там фігурували як члени УНДО, а не „УНО", — щоб не розплистися в УНДО... На це знову обізвались громадяни з другого боку і сказали: чому Преосвященний висилає своїх послів до грішного УНДО, а не призначив їх як окрему групу, що мала би проповідати високу ідеольогію „УНО" на визволення українського народу. Бож змарнувати носіїв високої ідеольогії в такому важкому часі — це велика шкода...

Не дивиця, що той черговий виступ Преосвященного не причинився до обєднання, а до дальшого розладдя в українському політичному таборі. Але „Нова Зоря" не вирікається свого привичного шляху. І ось у числі з 11. квітня ц. р. у „Слові до наших послів і сенаторів" знову якийсь „виборець" погоджується зі зневажливим висловом якогось закостенілого австрійського гофрата, начеб наші посли за часів Австрії займалися тільки „хлопоманством", — і так само нинішні посли, — а переїхавшись безтурботно по всіх українських послах, подає згори засіб спасення сучасної нашої політики: „попрацювати, так сказатиб, з олівцем в руках: виказати втрати... і підняти ввесь край, щоб домагався свого"...

У чім було це „хлопоманство" —не знати, зате всі знаємо, що такі легкодушні фрази й образи мстяться: не вільно обманювати народу, а „Нова Зоря" повинна знати, що це гріх, заборонений християнською етикою. І це повинен знати

Єдиний християнський склад 593 12-20
ГОТОВИХ МУЖЕСЬКИХ ОДЯГІВ
СУКНА І МАТЕРІЯЛІВ НА ОДЯГИ
ТАДЕЙ ЦВЕТАЕВ
вул. Коперника ч. 5. Тел. 236-43.

шановний наш „виборець", тим більше, що він зараховує себе до виборців з передвоєнних часів: тоді він певне працював з нашими економістами послами Олесницьким, Войнаровським, Онишкевичем, Залозецьким та іншими, яких ніхто хіба не назве „хлополапами". Вони дійсно працювали „з олівцем в руках" і не годиться кидати на них за їхню велику й хосенну працю каменем. У здоровому громадянстві такі нездорові газетні статті неможливі.

У пошуканці ліків на нинішню розбіжність думок чуємо запит: хто і що може обєднати український нарід? І зараз почули ми в дискусійній статті „Діла" таку відповідь: „Підготовний Комітет для скликання Всеукраїнського Національного Конгресу! Він є нині відповідальний за цю справу і за ним відповідальне слово!"...

Тимчасом це заворожене коло, бо Всеукраїнський Конгрес — це тільки формальна сторінка завершеного обєднання провідної політичної думки, а сама суть справи в тому, щоб **витворити щиру охоту і добру волю та розуміння потреби співпрацювати над реалізацією того ідеалу, який ніби обєднує всіх українців.** Оце головна вимога, яку висуває наша важка дійсність та яка губиться на манівцях громадянської характерности, — коли одні других хочуть зловити і перехитрити, — значить: низько підходять до високої справи...

Та нікуди правди діти, що й у наших центрах не всюди здорово діється. Бо й дехто з провідних громадян намагається для особистих забаганок поборювати управи установ, хоч би неетичними засобами, коби тільки на своєму поставити, — не зважаючи на недобрі або й погубні наслідки для національного життя. Тут не треба аж показувати на збори „Рідної Школи", „Земельного Банку Гіпотечного" або інших ділових спілок.... А внаслідку таких подій годі дивуватися, коли потім на селах гурра-патріоти воюють зі всіми, хто не хоче признати їхньої диктатури, або коли наш сват у своїй сучасній депрaвації хапає за ніж чи кріс і за щонебудь у вікно стріляє. Це вже страшне!

Находимось на хибному шляху взаємного поборювання себе, замість боротися зі спільним лихом і поборювати погані вчинки — добрими ділами. У нашому громадянстві були й давніше, у передвоєнному часі, тенденції нищити комусь немилі особи, але розважніші громадяни до цього не допускали і такі маняки перевелись були; сьогодні вони скрізь на громадянському фронті.

Добрі і доцільні шляхи для зорганізованого українського громадянства, що творить стрижень нації, це **характерна діяльність для здійснення нашої провідної думки** та приєднування до цього всіх громадян, щоб не лукавили у ділах та творили безнастанно дійсні національні цінности на всіх ділянках життя. Для громадянської праці є у нас місця пребагато. Нові дівчі доростають — і треба всім разом ставати до діла. А до того діла мусить бути у нас **своя віра і мораль,** — що тільки **чистим серцем і праведним духом дійдемо до мети — воскресення обновленої нації!** Це тайна успіху нашої праці! Без цього не підемо вперед.

Тому отого оздоровлення бажаю з Воскресенням Христовим усьому нашому українському громадянству.

За два золоті цілий місяць
Станислав Рикер
фризіерський хистець
ул. Валова 11 а.
поручає вибагливий мужеський і жіночий салон. Абонамент на голення 2— зол. **Тривка ондуляція найліпша 7 зол.** — Манікір 50 сот. — Водна ондуляція миттям тільки зол. 1·50. — Брови та вії 80 сот. 5—6

Фабрика кілків „ДЕНДРА"
складає цею дорогою всім своїм Шан. Відборцям, Торг.-Промисловим Кругам і Приятелям найщиріші побажання
ВЕСЕЛИХ СВЯТ! — ХРИСТОС ВОСКРЕС!

ВОЛОДИМИР КУЗЬМОВИЧ.

Делікатна справа, якої не обійти.

Гострий присуд у чернівецькому процесі за зневагу румунського національного гимну відбився стоголосим відгомоном усюди, де живуть українці. Безперечно, це дрібна справа, проте вона викликала не лише чуттєвий рефлекс. Багато з нас поставило собі питання: чи істнує можливість подібної ситуації в Польщі? Не улягає найменшому сумнівові, що за всіми перипетіями цього процесу, за поведенням підсудних, свідків, оборони, за реакцією української преси і громадянства, тут і там, слідкував пильно ще хтось... Слідкував з одної простої причини: реакція недержавної нації на державний гимн — це покажчик чи мірник, як далеко зайшов та які виглядн має процес державної асиміляції. Це є те загальніше, важніше підложа тієї дрібної, здавалось би, події, якою була демонстрація українських студентів у Чернівцях.

У черновецькому випадку маємо такий тип державної практики: маємо вимогу чуттєвого підходу (любови) до держави — без національно-політичної рекомпенсати. Без сумніву цей тип у теперішніх державах домінуючий. Його сформулував у найзагальнішому виді чеський міністр д-р Крофта в грудні м. р. у Карльсбаді так: Німців можна признати „другою державною нацією" під умовиною, що вони зростуться чуттєво з чеською республикою і признають її своєю справжньою батьківщиною. Еквівалент за це — у формі неокреслених культурних концесій і неустійненого покищо впливу в правлінні державою — обіцяв міністр Крофта з хвилиною, коли державна льояльність чеських німців проявиться в ділах. Отож це першенство чинів меншин перед актами держави, це відвернення політичної льогіки, яке обовязує лише меншини, є чи не найістотнішим внутрішнім, скажім, завузленням у сучасних національно неоднородних державах. Спершу співання державних гимнів, чуттєве злиття зі змаганнями держави, з її безпекою, експанзією, турботами і щойно потім визнання нею тих чуттєвих потреб меншин, які... ще залишаться. Не синтеза вищого ряду, лише ідейна павперизація, не пошуканка за правом бездержавних націй, яке зрівнялоб їх перед змагом культур, далоб їм рекомпензату за брак власної держави, — лише спихання їх до приземних комплексів, де остаточним відрухом волі до життя є розпука.

Та ми поставили питання, чи в Польщі можлива подібна ситуація, як у Румунії. Цим питанням не хочемо випереджувати фактів, ані їх викликувати. Хочемо просто піддати аналізі окреслену льогіку подій, які сьогодні мають місце, та які здебільша промовчують як „делікатні". Коли вжити слів одного польського публіциста, до них не підходять просто, лише „прикучнувши".

Отож вимогу чуттєвого вростання в ідейний патос польської держави подибуємо на кожному кроці. Тут не важна форма тієї вимоги, важне те, що вона є і що українські громадяни чи установи щораз частіше находяться в ситуації, яка ще перед двома-трьома роками була не до подумання. Чи було, скажім, перед трьома роками можливо, щоб українська централя „радила" своїм низовим клітинам вивішувати державні прапори на польське державне свято? З другого боку кожному ясно, що така „рада" має свої якнайдальші консеквенції, з яких не можна не здавати собі справи. Теж ясно, що з „приватних" починів, на неофіціяльну „пораду" офіціяльних місцевих чинників, повстає незамітно важний політичний стан, у якому раптом опиняється цілий нарід.

Як відомо, „воно почалось" від шкіл. Школа дістали приказ святкувати державні свята, якнайбільш радісно, торжественно. Згідно з висловом б. куратора Питляковського, навіть „шкільні стіни мають декларувати чинну льояльність". В наслідку прийшла реакція молоді, яка закінчилась повною її моральною і фізичною девастацією. Однак держава свою вимогу таки перезела, хоч може не в первісному вигляді. Пригадаймо справу державних гимнів по наших вселюдних школах. Їх теж уже співають, що правда, здебільша діти молодших річників, але співають.

НОВОЧАСНІ МЕБЛІ
ЕДВАРДА КЛЄБАНА
Львів, Чарнецького 2. Тел. 270-45.
СПАЛЬНІ, ЇДАЛЬНІ, КАБІНЕТИ,
по дуже низьких цінах. Вироби виключно власного виробу.

Чи сьогоднішня вчительська формація, головно ця нова, що тепер наростає, подібна до цієї зперед пяти-до десяти років? Хай на це питання відповідять по совісти самі вчителі. Перед кількома роками прилюдний похід молоді державної української гімназії в Тернополі підчас державного свята врешті-решт довів до розвязання цієї гімназії. Сьогодні молодь не лише державних, але й приватних шкіл машерує вулицями міста вкупі з польською підчас покищо спортових або подібних імпрез і ніякий з українських послів, як колись небіжчик Галущинський, не називає цих походів „суб югум". Сьогодні на зборах української централі являються польські представники й українське громадянство вважає це в порядку. Чи було це можливе перед кількома роками?

Отож, чи ці події мають окреслену льогіку? Думаємо, що не трудно її добачити. Не трудно теж признати, що вростання українського життя в польський державний ідейний комплекс відбувається, що це відбувається з надзвичайними жертвами і що форма його другорядна. Чи важне те, що у 1937. р. українські низові установи вивішують за порадою своєї централі державні прапори в одному лише повіті

Здається, тут не має значіння ані мотив, ани те, що сталося це в одному місці. Скоро прийдуть усі повіти, напр. у 1938. р., на мотив тоді забудуть. Та сама льогіка каже, що прийдуть іще й дальші вимоги, глибші й сильніші. Може прийде вимога співати державний гимн у приватних школах.

Чи ширимо дефетизм друком? Думаємо, що ні. Робимо прості висновки.

По-друге, чому боятися бачити ці речі такими, якими вони є в дійсности, чому не додумати їх у їхній правдивій розвитковій льогіці до кінця? Адже краще давати властиву інтерпретацію семій статті польської конституції: „Вартістю зусилля і заслуг громадянина на річ прилюдного добра будуть міряти його права до впливу на прилюдні справи", — ніж перед тією інтерпретацією ховати голову в пісок. Не знаємо, чи багато сьогодні найдеться таких наївних, щоб віщували довге життя першій статті тієї конституції: „Польська Держава є спільним добром усіх громадян". Здається, більше є таких, які скоріш повірять, що в найближчій конституції того речення не буде.

Отож це не дефетизм, лише правда, яка йде, або яка вже є, лише ховається стидливо. Хтось сказав, що правда негарна, бо ніхто її не любить, коли вона нага. Однак у політиці не повинна разити ніяка правда. Важно її пізнати і ще важніше — зрозуміти її політичні наслідки. В дану хвилину правдою є, що українське громадянство інакше реагує на вимоги маніфестацій державної льояльности, ніж реагувало колись. Прав

дою є теж, що українське громадянське життя вростає в польський державний комплекс і що ми витворюємо вже деякі норми чи форми державного солідаризму. Який-же висновок з цієї правди? Висновок той, що все це відбувається приватним шляхом. Стидливо ніби нехотя зі серпанком фрази, іноді ; але все це йде і захоплює щораз ширші кола громадянства. Однак ясно, що тієї зміни **не можна відірвати від політики і від політичної дійсности,** ані не можна перекинути її на поодинокі установи чи групи людей. Саме ця сорокатість нашого поведення і втеча від вироблення однакового солідарного становища є тою істотною причиною, що наше вростання в державний комплекс відбувається дико, без створення вищих форм синтези **української національної і польської державної ращії.** Ми тим і себе і державу призвичаюємо до примітивізації, до упрощування цієї незвичайно трудної проблеми, просто до рівнання її вділ. Аналіза нашого прилюдного життя останніх кільканацяти років, нашого громадянського етосу, наших настроїв і поведінки, аналіза крізь призму державного льоялізму булаб безперечно прецікавою студією.

Сьогодні цієї справи не обійдемо. Не обійдемо ми, себто не втечемо від неї в царину громадянської безвідповідальности. Не втече від неї і держава, себто не вдасться їй зіпхати тих справ в площини високих ідейних змагань у площину приземих комплексів. Чим скорше прийде зрозуміння, що чуттевий підхід до вимог польської держави можливий лише через такий сам підхід держави до сфери українських національних змагань, тим скорше можлива розвязка цієї нерозвязаної досі проблеми.

Ми її поставили. Раді будемо, коли наші читачі передумають її підчас святочних вільних хвилин.

УКРАЇНЦІ!
КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

О. АДАМ СТАНКЕВІЧ б. посол до сойму.

Білоруський привіт українцям.

З нагоди найбільшого Свята Воскресення Христового осмілююся переслати „Ділові" і за його посередництвом усьому українському громадянству щирий привіт і „спасибі" за теплі слова і моральну підтримку, яку ми, білоруси-ни у Польщі, дізнали в останньому часі у звязку з ударами, які впали на нас в кінці минулого року. При цій нагоді інформуємо українське громадянство, що алярми про „кінець білорусинів" ще в кожному разі передчасні: білоруський нарід живе, не вважаючи на всі перешкоди, далі творить свою рідну культуру, бореться за вияви свого національного обличчя і не тратись віри у своє краще завтра. Наше життя в загальних рисах виглядає ось так:

Білоруське національне відродження розпочалося при кінці мин. століття. Його творцями були Богушевич із своїм славним покликом „шануйте свою білоруську мову, щоб не вмерти"; далі — проф. Епімах-Шипіла, Іван Луцкевіч і ін. Найбільший розмах білоруського національного розвитку, вже не тільки культурного, але й політичного, починається від російської революції 1917. року. 25. III. 1918. у Мінську Рада Білоруської Народньої Республіки, що повстала на Всебілоруському Конґресі у Мінську при кінці 1917. р., проголосила державну суверенність Білорусі. Одначе зберегти тієї суверенности не вдалося: боротьба на два фронти, східний і західний, була не під силу і закінчилася — риським договором. Більша частина білоруського народу, згідно з совітською статистикою ок. 5 міліонів (загалом білорусинів є понад 10 міліонів) опинилась у границях СССР, у Білоруській Соц. Сов. Республиці, де серед подібних умовин, як має їх український нарід на Совітській Україні, бореться за своє національне „я".

Менша частина білоруського народу, 2 і пів міліона душ (офіційна статистика каже про 1.600.000), зосереджена головно у виленськім воєвідстві, дальше у воєвідстві новогрудському, у більшій частині білостоцького і в значній частині Полісся — опинилася у Польщі. У зах. повітах Виленщини та на півночі білостоцького воєвідства нац. більшість творять білорусини з литовцями. На тих землях збереглося з часів німецької окупації поверх 200 білоруських народніх шкіл та білоруська вчительська семінарія у Свіслочі. Коли створився ґрам „Polski Zarząd Ziem Wschodnich", не вважаючи на ріжні труднощі, вдавалось білоруському громадянству навіть розбудовувати своє шкільництво, засновуючи приватні гімназії у Вильні, Буцлаві, Клецку, Новогрудку і Радошкевичах, а також нову учительську семінарію у Борунах. Такий стан тревав більш-менше і за часів т. зв. Середньої Литви аж до повної інкорпорації до Польщі: щойно тоді повоєнна почалася ліквідація середнього і початкового білоруського шкільництва (народніх шкіл було в тому часі ок. 250).

Політичне білоруське життя в Польщі найшло свій яскравий вислів у парляментарних виборах у 1922. році: з блоку національних меншин увійшло тоді до варшавського сойму 11 білоруських послів і 3 сенатори. У чергових виборах у 1928. р. скількість послів і сенаторів упала вже до 10-ох, у 1930-му ввійшов до польського сойму на українській листі лише один посол Єреміч, а з останніх виборів не дістали ми вже ні одного мандату. Причини відомі. Політична боротьба обмежилася тільки до місцевого терену. З політичних білоруських організацій залишилося тепер лише Білоруське Народне Обединання, що повстало з Білоруської Хрисіянської Демократії, та деякі прихильники колишньої „Білоруської Громади". Зродились теж нечисленні прихильники націоналістичної течії. Ситуація дуже важка тому, що існує небувалий досі натиск іззовні і тому люди часто бояться явно ангажуватись у якунебудь політичну роботу.

Після 28. листопада мин. року, коли-то у Вильні відбулися масові ревізії у білоруських інтеліґентів, прийшла низка репресійних актів: закрито „Беларускую Крыніцу", розвязано Т-во Білоруської Школи та Білоруський Інститут Господарки і Культури. З білоруського шкільництва залишилася лише одна гімназія, як філія польської державної гімназії у Вильні; ок. 40 т. зв. утраквістичних народніх шкіл є фактично школами польськими. З часописів виходить: тижневик „Белоруская Крыніца"" (гор. суд відхилив адміністраційне припинення), літературно-науковий квартальник „Калосьце", місячник „Шлях Маладзі", двотижневик „Хрисціянска Думка"", господарський двотижневик „Самопомоч", літературно-громадський місячник „Летапіс" і деякі менші. Маємо музей ім. Ів. Луцкевича та власну друкарню ім. Франца Скорини; наші студенти гуртуються у Білоруському Студентському Союзі; в салі Білоруського Нар. Обединання відбуваються від часу до часу білоруські відчити, а в університеті віколи уладжує реферати студентське Т-во „Беларусоведи".

Білоруські римо-католики, не маючи змоги досі ще здобути собі у Вильні окремого костела, користають з литовського костела, де щонеділі правлять Службу Божу для білорусинів з проповіддю і піснями у білоруській мові. Знову православні білорусини слухають від часу до часу білоруської проповіди у Пятницькій церкві. Вище московське православне духовенство намагається впровадити православну Службу Божу для білорусинів по-польськи, — вірні рішуче цьому противляться.

Трудність загальної нашої ситуації полягає в тім, що існує виразна тенденція аліквідувати не так окремі білор. установи, як головно саму **національну білоруську проблему.** Хоч ця тенденція проявляється у щораз нових і ріжних дуже драстичних прикладах, проте ми, білорусини, у своїй національній свідомості не заломлюємося. Навпаки, можна вже завважити природну чуттеву реакцію, яка скріплює у молоді й інтеліґенції та у „сірих людей" свідомість і солідарність.

Велику ролю грає у цьому свідомість, що маємо моральну підтримку українського громадянства. Будучність білоруського народу, тісно звязана з долею великого народу українського. Але й на білоруську теперішність українці могли б мати чималий вплив, колиб ще більш нами цікавилися, втримували з нами звязки і помагали нам у наших тяжких національних змаганнях своїм великим досвідом.

ДР. ІВАН РАКОВСЬКИЙ, голова Наукового Т-ва ім. Шевченка.

Потреби української науки.

Одна з найважніших прикмет, що відріжняють людину від усіх інших живих творів природи, це нестримний гін пізнавати правду: безупинне змагання розслідити та зрозуміти всі твори, явища й закони природи, з метою використати по змозі здобуте знання, щоб облегчити собі туземне життя й забезпечити собі перемоги в важкій боротьбі за існування. Вислід цього вродженого змагання пізнати правду є — поступневий розвиток уселюдської культури й цивілізації, що зі свого боку безупинно змінює й ускладнює життя людини особисте, родинне, громадське й суспільне.

Згодом пізнанням правди займаються особливі люди, вчені дослідники, що, відповідно до ділянки знання, створюють особливі складні засоби і способи й відповідні до цього владження, конечні не лише до пізнання всього того, що було, є та діється на цьому світі, але й до того, щоб зберегти та передати здобуте знання для молодших і всіх грядучих поколінь та виховати нових, іще кращих учених-дослідників.

Отак повстає наука й уладження конечних для цього наукових установ, у всіх культурних народів, — як завершення і показник та мірило ступеня розвитку їх культури, — аджеж наукові досліди є найвищою чинністю людського духа.

З розвитком культури повстало багато різних наукових установ, а саме: високі школи, дослідчі установи або інститути, наукові товариства й академії наук.

Високі школи, а саме: загальні або університети, та особливі, як ось для технічних наук — політехніки, для інших навчальні інститути або академії, це не лише навчальні установи, що мають завдання передати молодому поколінню здобуте знання, але й осередки наукових дослідів, улаштовані й ведені відповідно до вимог сучасного ступня культури й цивілізації, що дають змогу ученим-дослідникам не лише навчати молодь, але й плекати наукову працю та розвивати все далі й далі дану ділянку науки.

Особливі дослідчі установи (інститути) та загальні наукові товариства й академії наук не мають безпосереднього навчального призначення. Їх завдання: плекати науки рідною мовою даного народу й дати спромогу тому народові не лише піднестися на вищий ступінь освіти, але, й зі свого боку спричинитися до духового розвитку й розквіту всього людства.

Таким способом кожний народ, що плекає й розвиває свої рідні наукові установи, стає в ряді культурних народів і, хоч би й не мав своєї власної держави, здобуває собі між ними признання й пошану. Власне для недержавних народів їх рідні наукові установи й є переможними твердинями в їх боротьбі за існування, твердинями, що дають їм змогу вдержати свою окремішність серед інших культурних народів, видержати з ними суперництво, не стати погноєм їх культури.

Тимто й не диво, що чим більше культурний народ, тим більше він відчуває потребу розвивати свою власну науку і плекати свої власні наукові установи, тим більше дбає він про їх удержання та про їх гарний розвиток.

Український народ вже віддавна проявляє змагання до створення своїх власних наукових установ, українські вчені докинули не одну вже цеглинку до будови величного храму вселюдської науки, й як кожний культурний народ, так і ми, українці, маємо свої конечні, необхідні потреби на полі науки.

І справді, з хвилиною, коли воскресла українська держава над Дніпром, — наші брати над Дніпром здобули можливість заспокоювати свої власні наукові потреби. Своя, українська влада створює Українську Академію Наук і доволі поважну кількість високих шкіл і дослідчо-навчальних установ. Правда, в останньому десятилітті багато цих наукових установ порозвязувано, а ті, що залишилися, мусять працювати в особливому, докладно означеному напрямі, та все ж вони по змозі працюють для добра української науки.

Але ж частина нашого народу, по цей бік ризького кордону, відділена цілком від свойого матірного пня, не має ніякої змоги користати з усіх цих високих шкіл та наукових установ, бо ж ані наші вчені, ані наша молодь немає туди ніякого доступу. На превеликий жаль, як на всіх інших ділянках суспільного життя, так і в культурно-науковій праці, між нами й нашими братьми-наддніпрянцями — тепер усі звязки цілком попереривані.

А все ж 6-міліонова частина українського народу, що живе в межах польської держави, має свої необхідні наукові потреби, вона цілком свідома їх великої ваги і глибоко відчуває всі ці труднощі, з якими зустрічаються всі зусилля для їх заспокоєння.

Перша необхідна потреба української науки й культури, в межах польської держави це — **український університет.** Не треба нам тут розказувати про справжню мартирольогію цієї такої для нашого народу важної справи. Пригадуємо тільки, що перший університет у Львові, заснований цісарем Йосифом II. 1784. р. та заложений при ньому Український Науковий Інститут (Studium Rutgenum) — були призначені для українського населення Східньої Галичини, що той львівський університет до кінця існування австрійської держави був утраквістичний і що, саме, за ціну признання його чисто польською установою, польські політики згодилися в грудні 1912. р. на заснування самостійного українського університету, — найдалі до 1916. року. На жаль — війна не дозволила перевести в життя дотичних постанов. Але ж 1920. р., коли з переходом Східньої Галичини під польську владу, українській молоді замкнено вступ до львівських високих шкіл, наша суспільність закладає приватний, український університет і приватну українську техніку, що перетривали до 1926. р., були цілком добре зорганізовані та адобули собі признання високих шкіл закордоном. Це ясно доказує, що наше громадянство добре розуміє свої наукові й культурні потреби, та що воно може само їх заспокоїти.

Велику вагу українського університету для нашого народу в межах польської держави, признав і польський сойм, що 26. IX. 1922. р. ухвалив заснувати таку високу держ. школу найдалі до 1926. р. Як відомо, ця ухвала й досі не виконана, і це спричинює самозрозуміле огірчення й невдоволення посеред усіх свідомих українців по цілому світі.

Серед щоденних турбот за матеріяльне існування наш загал забув на цю багато важну університетську справу, але ж уже крайній час і знову пригадати її нашому громадянству та всім чинникам, управненим до її полагоди. Маємо надію, що це станеться та, що наші справедливі домагання в цьому напрямі будуть сповнені.

Та всі ми дуже добре знаємо, що заснування державного, українського університету в Польщі справа дуже важка, не так з матеріяльних, як головно з політичних причин — хоч саме ці останні проречисто промовляють за корисну полагоду цієї справи. Але ж це можуть зрозуміти люди, які мають глибший політичний хист і розум — мабуть треба буде ще довго ждати, заки такі люди знайдуться, та за-

УКРАЇНСЬКА 3356 35—100
СТОЛЯРСЬКА РОБІТНЯ
АЛ. КУШИКА
Львів, вул. Скарбківська ч. 28.

ГАЛИЦЬКА КАСА ОЩАДНОСТИ
НАЙСТАРША ОЩАДНОСТЕВА ІНСТИТУЦІЯ — У ЛЬВОВІ — ОСНОВАНА В РОЦІ 1843
ОЩАДНОСТЕВІ КНИЖЕЧКИ З ПОРУКОЮ ДЕРЖАВИ
ЗАСЯГ ДІЛАННЯ — ЦІЛА СХІДНА ГАЛИЧИНА
ЗАМІСЦЕВІ ВПЛАТИ П. К. О. 500.198.

П. КАРМАНСЬКИЙ.

Великодня пригода.

Досвіта мій приятель, парох Куритиби, в місцевій церкваці відправив воскресну утреню і посвятив „паску" винятково вчасно, бо перед ним стояло ще важке завдання поїхати на далеку оселю, яких пятьдесять кільометрів від Куритиби, де треба було дати людям змогу розговітися.

Та поки наші сварливі земляки згодили дві таксівки в місті, поки всі зібралися докупи і розмістилися у двох возах так, щоб один одному не „наступав на нагнітки", почало вже розвиднюватися.

Їхав десяток душ. Опріч священника і мене їхала пара старих вуйків, один столяр, другий шинкар; решту творили молодші — трохи не всі ремісники, шевці і кравці. Тільки одна була між нами жінка — молода й доволі гарна, претенсійно одягнута в легку, чорну, шовкову сукню, хоч вчасна пора і зимовий місяць травень, веліли одягнутися більш практично.

На передмісті ми розговілися, як знали, в одного земляка, що мав крамницю, а в крамниці, як звичайно алькоголь. І підкріплені на силах, фізичних і духових, рушили ми в дорогу, доручивши шоферам їхати так, як личить їхати на весілля, чи хрестини.

Я, священник і ще дехто находилися в першому самоході. За нами гнався другий віз, навантажений так, як це звичайно діється, коли їдуть наші земляки, для яких питання вигоди не істнує. В ньому їхала наша єдина дама, яку з огляду на холод годилося втиснути в середину і обсадити по змозі з усіх боків тісно.

Кажучи щиро: мені трохи не понутру було те, що священник потягнув мене до першого воза, бо таки краще відбувати довшу дорогу в жіночому товаристві, ніж у товаристві священника-черця. Та дальші події перекрили мене, мій духовний приятель був справді моїм другом і опікунчим духом.

Наші самоходи вибилися на безлюдні кампи і гналися вузькою рудою доріжкою серед буйних трав так, що трави за нами стелилися, мов за ураганом. І приємно було ловити грудьми свіже, ранкове, степове повітря, коли з середини йшло тепло від доброї великодньої ковбаси і горілки. Не дивниця, що степ розбудився від гучних українських пісень.

Як вихор прочвали ми через малу польську оселю і погналися далі „росами", тобто лісовою околицею, що її людські руки і вогонь перемінили на зруб, де шелестіли поля з кукурудзою. Кажу: лісовою околицею, бо бразилійські поля від лісу годі відріжнити; буряни і відростаючий з коріння ліс сильніші збіжжя, і при найбільшій пильности хлібороба кукурудза, хоч вона і дуже висока, — все-ж *поки доспіє, шезає в гущавині* наростаючого молодняка.

Ми вже їхали більш години і мали за собою половину дороги. Кожному вже вижалася добра гостина після церковної відправи.

В одному місці наш самохід помчався з горбка стрілою і перелетів містком на річці, та саме мав переїхати калюжу. Боком їшли два обірвані тубільці, як звичайно з рушницями на раменах, у товаристві мізерних, виголоднілих собак.

У тому моменті за нами почувся якби вистріл з рушниці. Наш шофер мимохіть спинив авто, саме в середині калюжі. Всі обернулися взад; всі зацікавилися самоходом, що ніссся за нами.

І враз усі задубіли.

Самохід гнався згори на місток на річці, закочуючи собою спіралі.

Всім стало ясно, що шофер не має над ним влади, та що віз жене з головокружною швидкістю на наш самохід, обезвладнений у болоті. Тікати з воза не було вже змоги: було ясно, що нам усім загрожує, як не смерть, так каліцтво, бо без вибуху у збірниках бензини в обох возах, при такому сильному ударі, не обійдеться.

Мій сусід, священник, сполотнів і мав змогу тільки скрикнути: „Мати Божа!" Що я пережив у тій секунді, цього не переказати.

Та тоді, як ми всі вважали себе вже покійними, ненадійно прийшов рятунок для одних і других. Віз у повному розгоні вгнався на місток, і поки наші очі мали час освоїтися з новою ситуацією, завернув луком у повітрі і шубовснув у річку. Ми тільки сплеснули долонями і почулося тривожне: „А-а-а!"

Чому навіть Америка справджує
з Пальці тутки Prima Aida ?
Бо вони найліпші в цілому світі та кожна
коробка містить 50 тутюк більше.
Найліпші і 150 по нормальній ціні:
оце світовий успіх Prima AIDA!

ки вони будуть мати спромогу недопустити до постійного принижування та обурювання нашого народу.

Тимчасом наша високошкільна молодь мусить набувати потрібне їй знання в чужих, головно закордонних високих школах, дарма що через це пропадає дуже багато дорогого часу й гроша та ще — цінніших духових сил. Та є одна ділянка людського знання, якої звичайно в чужих високих школах здобути не можна. Маємо тут на думці такі цінні для нас науки, як — українознавство. Безперечно, тільки українські вчені дослідники можуть розсліджувати як-слід усі явища існування нашого народу в часі й просторі, та плекати як-слід українознавчі науки.

Українські катедри історії, літератури і права на львівському університеті були перед війною власне такими осередками, де виховувалися молоді дослідники на полі українознавства. Опісля, з хвилиною, коли позасновувались українські університети на Наддніпрянщині, коли повстала Українська Академія Наук у Києві, українознавчі науки найшли там своє природне пристановище й почали там буйно розвиватися.

Але ж від 1930. р. всі українознавчі осередки в У. С. С. Р. позакривали, займатися українознавчими дослідами там заборонено. Правда, по цей бік ризького кордону такої заборони немає, але ж недостача своєї високої школи незвичайно спиняє а то просто й унеможливлює працю в цьому напрямі.

Як ми вже згадували, заснування державного українського університету, не скоро здійсниться — а тимчасом наші старі досвідчені українознавці один за одним вимирають, а ті, що залишилися, тай молодші вчені, не мають можности займатися своїми дослідами. Внаслідок цього наша молодь, яка хоче посвятитися дослідам життя-буття нашого народу, звичайно не може в чужих здобути потрібного знання.

Та тепер є можливість зарадити цьому лиху. На основі нових законів про приватні високі школи, можна б заснувати дослідчо-навчальний приватний інститут українознавства, який уладжений відповідно, міг би мати навіть виглядн здобути права державної високої школи. На владження такого інституту, при нашому Науковому Товаристві, треба річно кругло 50.000 зл. Негайне заснування такої наукової установи є нашою другою необхідною конечністю.

Третьою потребою української науки й культури в межах польської держави, є належний розвиток Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові.

Усім нам добре відомо, серед яких обставин розвивалося наше Наукове Товариство перед війною. Тоді воно діставало значні допомоги від австрійського міністерства освіти, від галицького сойму й від багатих наших братів ізнад Дніпра, — згадані допомоги доходили до 150.000 а. корон річно. Отак наше Наукове Товариство могло як-слід сповняти своє важне завдання: воно видавало річно до 30 томів наукових праць, платило науковим робітникам значні авторські гонорарі, які давали нашим дослідникам змогу постійно займатися науковими дослідами; в часі вакаційних ферій Товариство висилало по краю найменше 4 наукові екскурсії збирати свіжі наукові матеріяли, — етнографічні, географічні, антропольогічні, воно удержувало на відповідному рівні свої наукові робітні, бібліотеку й музеї.

З розпадом Австрії всі згадані допомоги пропали. Наукове Товариство ім. Шевченка удержувалося ще якийсь час давніми засобами, а далі — значними допомогами Української Академії Наук у Києві. Коли ж від 1928. р. Академія, з відомих причин, перестала нашому Науковому Товариству допомагати, його видавнича діяльність цілком занепала, бо на неї не було ніяких засобів. Правда, від 1934. р. міністерство освіти дає Товариству допомогу в 1000 зл. місячно, але ж усіх доходів, які має Товариство із своїх маєтностей, враз із згаданою субвенцією, стає ледви на те, щоб удержати бібліотеку, музеї та центральну адміністрацію. На наукову працю, і на наукові видання не залишається Товариству нічого.

Такі жалюгідні матеріяльні обставини нашого Товариства спричинюють болючі наслідки для нашої науки. Наші наукові робітники, знеохочені неможливістю друкувати свої праці, перестають займатися наукою й переходять на популяризацію або публіцистику, праці невеликого числа наших дослідників, що все ж не покидають науки, ждуть роками, заки їх праці видадуть, або нарешті ці праці появляються в наукових виданнях чужих народів. Та найприкріше тут це те, що всесвітні наукові установи, які присилають нам свої видання в обмін, перери-

---

Та тут розігралася найсмішніша сцена, якої ніхто з нас не ждав.

Коли ми метнулися на місце катастрофи, ми добачили самохід порожній і ввесь у воді. При кермі сидів тільки шофер, який схопився руками за груди, а поруч нього сидів найкраще одягнений парубок, із шиєю, як у підрізаного когута. Шиба спереду була поторощена, мабуть від удару голови панича. З інших прогульковців залишилися тільки капелюхи на поверхні води. Великий розмах воза і ненадійне його загрузнення в болоті річки викинули їх понад голови тих, що сиділи при кермі, і закинули далеко в намул на дні річки.

Та не минуло хвилини, як голови тих, що їх ми вважали вже покійними, почали виринати з води. Виринали заболочені, змінені страшно; ловили устами повітря і промивали долонями очі. Одною з останніх виринула молода дама — і як тільки змогла схопити повітря в легені, стала трівожно репетувати. Ми кинулися рятувати її; витягнули її на місток і стали намовляти, щоб успокоїлася. Вона не бачила нас, ані не чула нічого. Їй мабуть здавалося, що вона все ще на дні ріки, вона хапала як в істерії і репетувала. А при тому трусилася від холоду, бо її тоненька сукня прилипла до її стрункого тіла, а з цілої привабливої постаті спливала струмками холодна вода.

Тоді, як одні з нас взопікувалися дамою, інші рятували інших загрожених. З трудом витягнули на місток старого вуйка столяра, який був закутаний у зимову опанчу ще з Галичини і на ногах мав велитенські чоботи. Опанча намокла і в кишені набралося повно болота й води; те саме було з чоботами. Треба було добре спітніти, поки вдалося поставити його на сухому. Стояв ні в цих, ні в тих. Сива, кругло підстрижена гривка осунулась йому на очі, які трудно було добачити за болотом, а по цілому тілі стікала вода. Вирячив очі на свого куму, кругленького, огрядного шинкаря, а врешті не втерпів, пожалувався йому: „Куме, ви бачите?..“ — Та бачу, куме, бачу — відповів його кум, ніби спочуваючи йому, а водночас аж трусився від притаєного сміху. Щасливий сміхун їхав на першому самоході і міг справді сміятися.

Останніми станули на суходолі молодші. Один з них передовсім вихопив з кишені калитку з грішми, щоб перевірити, в якому стані находилися його паперові гроші. Про недавню небезпеку, яку оминув тільки чудом, не мав часу думати. Другий його товариш лапнув себе рукою позаду і замітив, що в нього нема револьвера. Не надумуючись, хоча ввесь трусився від холоду, шубовснув назад у воду, пірнув на дно річки і не виринув скоріше, поки з тріюмфом не виніс згуби. Стануши знову на березі, він випалив з револьвера і заспокоївся аж тоді, коли впевнився, що з його зброєю все в порядку.

Дивлячися на тих двох юнаків, я відчував шацу для них. Ось що значить нехтувати небезпеками і розуміти життя! Гроші і револьвер значили більше, як здоровля, а може й життя.

Ми перевезли жертви до хати одного з наших поселенців, що жив при дорозі недалеко, і мусіли задовольнитися скромною гостиною в його хаті. Про дальшу їзду тоді було думати.

Жертви пороздягнено в ліжках під перинами, а їхня гардероба, сполокана в чистій воді, опинилася на тині і гіршила проїзних, якто хтось зважився так спрофанувати великдень!

Коли ми покріпилися, я з шинкарем пішов до спальні, де під периною лежав його кум. Трусився від страху і постогнував. На його чолі з під снової гривки визирав здоровий синяк; а боші боліло його і жалувався, що мабуть ребро в ньому зломилося. А згодом промовив:

— Бідна моя старе! І що була би вона вділа, якби я був убився?

І сльози покапували з його старечих очей.

Помовчав хвилину, а потім, немов би зробив важне відкриття, сказав рішуче:

— Як ти хлоп, то хай аґета тобі не забагатіється! Так, куме!

Кум притакував, а водночас підморгував значуче до мене одним оком.

Коли ми вертались вечором додому, вся наша куритибська громада, повідомлена про випадок, вийшла зустрічати нас, як таких, що вертаються з другого світу.

З тої пори я не зважився би у великодню неділю всісти до самоходу.

—o—

Хвальним Дирекціям Ревізійного Союзу Українських Кооператив, „Центросоюзу", „Народної Торговлі" і Повітових Союзів Їх співробітникам та всім Кооперативним Працівникам, П. Т. Відборцям і Консументам наших виробів та нашим прихильникам складаємо

з Христовим Воскресенням щирі побажання ВЕСЕЛИХ СВЯТ

ДИРЕКЦІЯ
Кооперативи „Будучність" у Тернополі.

вають із нами звязки, вони бачать, що наукову працю ми залишаємо...

Все це приносить необчислені шкоди не лише нашому Науковому Товариству, але й цілому народові. Бо як сказано, недержавний народ може тільки науковою й культурною працею здобути собі належну пошану і значіння серед культурних державних народів.

Виділ Наукового Товариства й Українська Парляментарна Репрезентація доклали всіх зусиль, щоб у польського уряду виєднати належну підвишку дотеперішніх допомог, та всі їх заходи були безуспішні. І на будуче ми не можемо сподіватися ніякої зміни в цьому напрямі, і на далі Наукове Товариство мусить задовольятися державною допомогою в такій висоті в якій воно мало її саме — перед 40 роками...

Отак непереможні обставини завертають розвиток нашої науки майже на пів століття, і хоч Наукове Товариство має значний гурток заслужених давніх і замітних молодих дослідників, воно не має достатніх матеріяльних засобів, щоб свою наукову діяльність поставити на висоті сучасної науки й культури, хоч на це треба тепер не більше як 100.000 зол. річно.

Такі неприятні обставини для розвитку нашої науки є тимбільш болючі для нашого Народу, що після розгрому Української Академії Наук у Києві, та переміни її на строго большевицьку установу, Наукове Товариство є на українських землях єдиною установою, яка може плекати й розвивати вільну науку — вільну від усякої примусової тенденції, і передусім науки українознавства, які в Совітській Україні тепер безоглядно заборонені.

Безперечно, належний розвиток нашої науки є необхідною конечністю для нашого народу, й коли держава, до якої належимо, з цього погляду не заспокоює наших конечних потреб, то наш народ мусить сам про це подбати, мусить здобути на це потрібні засоби.

Чи можливе це? Так, ми глибоко переконані, що це лежить у межах фінансової спроможности нашого народу!

Як із попереднього нашого приблизного обчислення виходить, на заспокоєння наших наукових потреб необхідно здобути кругло 150.000 зл.

Це, на перший погляд, надто великий видаток, але коли річно розчислити цю суму на 6 міліонів українців, що живуть у межах польської держави, то виходить 2½ гроша річно на кожну людину!

Не забуваймо, що згаданих 6 міліонів нашого народу прокурює й пропиває річно кругло 150 міліонів злотих, значить — рівно тисяча разів більше, як потрібно на всі наші наукові потреби!

Розуміється, це не так воно легко від кожної одиниці нашого народу дістати 2½ гроша річно на цілі нашої науки. Таксамо важко виясинти всім нашим споживачам алькоголю й нікотини, щоб вони перестали вживати ці для здоровля шкідливі й для життя цілком непотрібні отруї, а одну тисячну частину з того, що видають на згадані трійла, пожертвували на наукові потреби, конечні й необхідні для існування цілого нашого народу. Але такі обчислення доказують нам ясно, що згаданих 150 тисяч зл., потрібних для розбудови й належного розвитку нашого наукового життя, це для цілого нашого народу, що живе по цей бік ризького кордону, не надто велика кількість гроша, яку можна напевно здобути, та тільки треба... розуміти вагу цієї преважної справи.

Це вже завдання провідників та чолових діячів усіх наших наукових, освітньо-культурних та господарських товариств і установ. Маємо повну надію, що згадані наші діячі не занедбають цієї багато важної справи та, що ввесь наш народ зрозуміє й піддержить, як-слід їх змагання так, що незабаром ми діждемося світлого розквіту нашої науки на добро й на славу України.

П. КАРМАНСЬКИЙ.

ЯК ВІН ВОСКРЕС...

ЯК ВІН ВОСКРЕС І ЙШОВ ДО ЕМАУС,
ЗДАВАЛОСЯ, ЩО СОНЦЕ В СОБІ МАВ.
В ЙОГО ДУШІ ДРІМАВ ГЛИБОКИЙ СТАВ:
ВІН ЧУВ, ВМЕР ДЛЯ ВСІХ ЗЕМНИХ СПОКУС.

ЗЕМЛЯ, ВАГІТНА ПОДИХОМ ВЕСНИ,
УСЕ ЗАЛИЛА ПОВІДДЮ КВІТКІВ,
І З ОЛИВКОВИХ ЗАПАШНИХ САДКІВ
РОЗМРІЯНІ СПІВАЛИ ЦВІРКУНИ.

УСЕ ЙОМУ СТЕЛИТЬСЯ ДО НІГ,
ОСАННОЮ ВІТАЮЧИ ЙОГО;
УСЕ ВІДЧУЛО ПОДИХ ВІЧНОГО,
І ЦІЛИЙ СВІТ В ЙОГО ОБІЙМИ БІГ.

ШОВ ПРОМІННИЙ, СОНЯШНИЙ, ЩАСЛИВ:
ГЛУХИЙ НА БІЛЬ НЕЗГОЄНИХ ЩЕ РАН.
І ЦІЛИЙ СВІТ СПІВАВ ЙОМУ ПЕАН —
ЛИШЕ В ЛЮДЕЙ ОБЛИЧЧЯ СТИД ПАЛИВ.

Найкращу вудженину, добре мясо і свіжі товщі
дістанете завжди у мясарських крамницях
„ЦЕНТРОСОЮЗУ"
Ринок 2, Зибликевича 2, На Байки 8,
Личаківська 50, Жовківська 175,
Кентшинського 21, Замарстинівська 36.
пс - 7989

РАДІСНІ СВЯТА з незрівняним українським РАДІО-приймачем „ЕРҐОН" Львів Потоцького 58.

Д-Р ОЛЕКСАНДЕР НАДРАҐА.

Воскресна Утреня в Волоській Церкві.

Хоч старий Бернардин, а пять хвилин пізніше і ратуш вибили щойно четверту, я вже не сплю. Надворі сіріє і лише поволі вириняють перед вікнами моєї спальні з ранньої мряки бік рок фасади Домініканів і могутня Корнятківські вежа. А тут уже і „мої" збудилися, а нетерпелива Оленка питається тата, котра година і чи вже не запізно на Утреню?

Збираємося скоро і виходимо на вулицю. Стара домінікансько-вірменська закутина спить іще і лише гомін наших кроків відбивається глухо об стіни старезних камениць. В міру як зближаємося до Руської, бачимо, що з усіх сторін спішать люди у напрямку Волоської Церкви. Церква вже повна і до Плащениці в Трьохсвятительській каплиці протиснутися годі. Виходять Отці і правлять Нагробне. Вже співають „Благообразний Йосиф" і невдовзі з могутньою піснею „Воскрес Ісус от гроба" випливає ціла церква на вулицю. На Руській непроглядне море голов. Це не лише парохіяни Успенської Церкви: бачу наших людей з найдальших передмість великого Львова. Все прийшло туди — молоді, старі, еліта нашої інтелігенції і маса простолюддя. Бо та Воскресна Утреня нагадує масі вірних таку саму Утреню в їх рідних селах, звідки їх доля кинула на міський твердий брук. Але вони до нього звикають скоро та послідовно і уперто здобувають кожну його плиту.. Опорою для них є безперечно та Церква, на яку дивляться цілі віки і яка не дала пропасти нашому народові, хоч як страшні ворожі хвилі били в нього і в його найбільші святощі.

Процесія розвивається: попереду мережані хоругви, опісля несуть Плащеницю, далі під бальдахимом несе парох Найсвятіші Дари, а за ними поступає маса вірних. Вже і сонце зійшло, а пурпурне його проміння заливає старий Львів. Корнякт горить у тому промінні, а з його вершків розливається на всі сторони могутній голос Кирила. З Валів і Високого Замку несе вітрець пахощі першої весняної зелені. У всіх сльози радощів на очах. Похід зупиняється, море голов клониться до землі, а парох благословить Дарами місто і всю Україну.

Старий Львів збудила воскресна пісня і Кирило. Слухають їх вартівники королівського і міського арсеналу, башти на Валах і останки оборонних бернардинських мурів, окуті залізом лицарі з королівської камениці, поважні патриції з чорної, шольцівської та інших міщанських інсуль і хотіли би побачити обхід побожні Боїми із своєї каплиці. Збудилися жид. купці зпід синагоги Золотої Ройзи і вірменські зпід старинної своєї катедри. Оповідають собі, що „руські" купці, які нині святкують, роблять велику конкуренцію їх нащадкам і майже щодня отвирають нові крамниці. Прислухується тим купецьким жалям лев венецького консуляту, щоб про це поквапно звідомити свого голову з Piazza di S. Marco Метрополії. Тішаться святом і всі ставропігійські братчики від XVI. віку почавши і студеї ставропігійської бурси хотіли би дістати щось із пребагатого свяченого, розложеного вже далеко в ставропігійському подвірі та стрілити хоч кілька разів з ключа разом з нинішніми своїми товаришами. З радости подзвонюють важкими кайдзями гайдамаки у підземеллях львівського арсеналу. У міських музеях від воскресної пісні і гомону Кирила задзвеніли козацькі шаблюки та посунулися в бік козацькі самопали.

А воскресна пісня і великодний дзвін пересипається крізь старі вузькі вулички довкола львівського ринку, обивається об старинні фризи, ніші і порталі поросших мохом камениць і розливається по новім Львові, звідки пливе далеко на всі окраїни галицької волости.

Поволі посувається вперед процесія. З достоїнством тримає рубець Плащениці Президент Левицький; не стало йому вже того року довголітнього його Товариша Федака. Але інший вступив на його місце, а потім прийдуть молодші ті, що нині ідуть за Плащеницею, ще молодші, що тепер з дитячою радістю дзвонять невинно маленькими ручними дзвіночками. І так будуть змінятися ті, що носитимуть Плащеницю, доки та Церква буде стояти, доки дід Кирило буде сповіщати Галицькій Землі Христове Воскресення!

Обхід скінчився. Священники виходять перед замкнені церковні двері. Чути голос стихів:

„Да воскреснет Бог і расточаться врази его, і да біжать от лица его ненавидящії Єго...

„Яко да ізчезает дим, да ізчезнут, яко тает воск от лица огня...

„Тако да погибнуть грішници от лица Божія, а праведници да возвеселятся...

„Сей день, єгоже сотворн Господь, возрадуємся і возвеселімся в онь..."

І серед могутнього, співаного тисячами голосів „Христос Воскрес" входять священники зі своєю паствою до церкви і правлять далі цю найкращу з усіх Утреню.

А на ній цього року уперше разом зі своїм народом моляться наші Святі й Угодники, наші королі та князі, наші гетьмани та наші львівські патриції, котрим Парох зарезервував достойне місце у вітражах цієї твердині львівської України.

ІВАН КЕДРИН.

Чи можлива у нас консолідація?

ПОЛІТИЧНА АТОМІЗАЦІЯ ТА МОНОПАРТІЙНА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ.

Пригадаймо собі образ галицько-українського **політичного** розпорошення, про яке широко була мова у цьогорічному Різдвяному числі „Діла". До першої групи зарахуймо **зорганізовані легальні** політичні партії: 1) УНДО, 2) УСРП, 3) УСДП, 4) УНО, 5) ФНЄ. Здавалось би, що це достаточно широкий вахляр ідеольогічних напрямків, серед яких є і демократія і лібералізм і соціялізм і клерикалізм і протидемократичний націоналізм. Але це тільки один відтинок. До другого належать 2 нелегальні, підпольні табори: ОУН та КПЗУ. Однак націоналістичний табор, крім названого ОУН і ФНЄ знає у краю ще незорганізовані течії, які безумовно мають свій голос у громадянському житті: це т. зв. „105%-ві" і „95%-ві". Також т. зв. католицький табор (якого не слід утотожнювати з загалом вірних Греко-кат. Церкви, віруючих і навіть практикуючих) крім згаданої УНО і формально надрядного Ген. Інституту Католицької Акції, фактично ділиться на групи й котерії.

Назовні репрезентує українство лише одна партія — УНДО — і ця зовнішня монопартійність із внутрішнім розпорошенням є одною з найбільш характеристичних рис нинішньої нашої дійсности. Нема ніякого сумніву, що сила кожної репрезентаційної партії не лежить в її репрезентаційному монополю, тільки у суцільности зорганізованого громадянства. Тому й найбільшою слабістю УНДО є український партійно-політичний розгардіяш. Бо всі названі партії і групи взаємно воюють — всі проти всіх. Нема ніякого сумніву, що **всі** українські політичні партії і групи нині слабші, ніж колинебудь.

На відтинку не-партійних організацій ситуація за останні місяці не покращала. Приклад — тіловиховні організації: 5 взаємно ворогуючих груп. Зате — незалежно від цього хаосу (чи може саме у звязку з ним) прийшли події, через які ще яскравіше висунулась

потреба консолідації.

Ці події — це польська консолідація. На внутрішньо-польському грунті є вона ще у стадії формування (ОЗН), зате вона вже фактично завершена на **протиукраїнському фронті, під протиукраїнськими гаслами.** Останній тернопільський зїзд старшин резерви, деякі локальні номінації, ба навіть яскравий зворот ОЗН на право, в сторону ендеції, каже доходити до висновку, що початкова протиукраїнська мобілізація польських **громадянських** організацій (між ними й ефемеридних та навіть фіктивних) прийме багато поважніші форми та найповажніший зміст. Коли ендецькі проповіди протиукраїнського „культуркампфу" находять собі місце й у субвенціонованих часописах, то цього явища не можна собі легковажити.

Консолідація, як засіб оборони, є потрібна для двох цілей: 1) маніфестації назовні, 2) заощаджування енергії внутрі.

Ясна річ — хто думає політичними категоріями, той не може уявляти собі національної консолідації, як „згоди в семействі", що полягала б на ідеольогічній однозгідности. Боротьба не тільки допускальна, але потрібна, конечна. Однак лише така боротьба, яка йде **на грунті ідей, звязаних з актуальними проблемами.**

Коли шукаємо анальогій нинішньої нашої дійсности в українському минулому, то находимо їх у двох періодах: київської Центральної Ради та віденської Диктатури. У першому випадку мали ми революційний хаос, з такими явищами як анархія й отаманія, у другому — сліпий послух, з бюрократією і колодкою на устах. Але в обох випадках мали ми ті самі елементи, що й нині у нас істнують: 1) брак вичуття і зрозуміння фактичної нашої ситуації, дійсної величезної небезпеки, і 2) ведення заїлої боротьби за фантоми, за неістотні, неактуальні, навіть не доктринальні речі, а за міражі, за пусті гасла без реальної вартости і змісту. Чи безконечні дискусії у Центральній Раді, драматичні спори у віденській Всеукраїнській Раді та гомеричні бої, які зі своїми опонентами ведуть деякі органи галицької преси, репрезентанти ріжних ідеольогічних таборів не мають багато спільних елементів?! Чи всі вони не плавають в облаках і чи корінь лиха не є в їхній неохоті вступити на землю? Хмари пливуть поруч себе і проти себе: як їх вітер жене. На землі автоматично накидається проблема координації своїх діл, проблема **співпраці.**

ПРО СПІВПРАЦЮ В ТЕОРІЇ І ПРАКТИЦІ.

Співпраця партійно-політична можлива або 1) при помочі механічного обєднання репрезентацією ріжних груп в одному надрядному чи міжпартійному тілі (Верховна чи Міжпартійна Рада), або 2) внаслідку компромісу партійно-ідеольогічних програм. Механічна злука ніколи не буває тривка, у практиці недоцільна. Ефект такої консолідації лише моральний і то на коротку мету. Реальна вартість такого порозуміння тільки тоді, коли воно зроблене спеціяльно для якоїсь конкретної справи: виборів, спільної маніфестації, спільної акції в краю, спільної делєгації і т. п.

Зате ідеольогічної консолідації, вирівнання ідеольогічних ріжниць поодиноких партій, подекуди хоче ОЗН. І хоч він спірається об авторитет найвищих чинників у державі та розпоряджає величезним пропагандивним апаратом, — то проте навіть йому ця справа йде наче по груді. Щож казати про таку спробу у нас, де панує цупке привязання до партійних назв і форм, до

Усім своїм відборцям

COMP

Веселих Свят

бажає електротехнічна фірма

„E-COMP"

ЛЬВІВ, вул. СИКСТУСЬКА 29, тел. 203-30.

ВОЛОДИМИР БІРЧАК.

МІНІЯТУРИ.

СМЕТАНОВА БЕЗ СМЕТАНИ.

Часто пригадується мені така подія з молодих літ:

Моя мама виїхала з дому, а тут гості. Це було на селі, гостей треба погостити, їх приняла моя старенька бабуся, низенька, вже трохи згорблена і забудьковата, як на старі літа. Зварила обід, при кінці подала сметанову легуміну, кругленьку, гарно випечену, що аж око манила. До „сметанової" додала конфітури — смажені вишні, такі, що нам, дітям, аж слинка текла. Ми сиділи при кінці стола і боялися, що гості всю легуміну зїдять і нам нічого не лишуть.

Як дуже смакувала нам оця сметанова! Так само смакувала вона і гостям.

Одна гостя випитувала мою бабусю, як вона пече „сметанову" з конфітурами: кілько сметани треба дати, як довго пекти, ну, і все решта, що дуже займає жінок.

Колиж гості відїхали, моя бабуся стояла бліда, згрижена. В руці тримала величезне горня — повне сметани.

— Ця вся сметана мала ввійти до сметанової легуміни та я стара, забудьковата, спекла сметанову — без краплинки сметани. Богу дякувати, що гості не спізнали!

Мені дітвакові було дивно, якто гості і ми всі не пізнали, що сметанова легуміна була без сметани. Нині розумію. Гості були на попівстві, де за добру сметану не тяжко, моя бабуся була відома, як добра господиня, отже коли вона сказала, що легуміна сметанова — всі вірили.

Так само вірять і розреклямованим поетам, що в їх творах є поезія.

В ЦЕРКВІ СВ. СОФІЇ.

Турок подав нам великі капці, ми їх натягнули і ввійшли в храм св. Софії. Яка краса! Каміння, дорогоцінний, ріжноманітний, ріжнобарвний мармур, звезений з усіх кінців колишньої великої грецької імперії — з Греції, з Малої Азії, з Єгипту. Яка майстерня мозаїка! Яка гармонійна цілість! Які спогади, спомини. Наші князі бували колись в цьому храмі. Княгиня Ольга була тут колись, віддихала повітрям, яким тепер віддихаємо, бачила мармури, що я їх тепер бачу. Послів Володимира Великого приймали тут величаво грецькі імператори. А пізніше — чи не заходили сюди і наші козаки, посли козацького війська? І наші бранці — чи і вони не були тут при тяжких роботах? І вся наша історія перемайнула через мою думку.

І прийдешність. До кого колись буде належати цей храм, коли Україна стане кріпкою ногою над Чорним Морем?

Я сидів на одному з простертих килимів, якими вистелена ціла долівка, пяний красою і мріяв. Біля мене сиділи українські пластуни Закарпаття, так само задумані, задивлені у велич і красу довкола. Ми всі мовчали.

Якесь товариство панів і пань увійшло в храм. Ішли з гамором, панове вимахували своїми палицями, пані приставали і барвили свої лиця.

— Ще раз запевняю тебе, що Марія має меблі форнірované.

— Алеж ще раз тобі кажу, що це неправда, я їх оглядала!

— Алеж і я їх оглядав...

Один з молодих пластунів зірвав скорим рухом капці з ніг і з криком: — Варвари! — хотів їх кинути в голови тих, що вибили його з настрою. Ми стримали його, щоб не трапилося ще більшого бешкету.

І ми знов потонули в задумі, раді що так близько Бога.

СТРІЛИ.

Нічого не маєш, — то й вільний ти від податку і ще маєш право всіх, які щобудь мають, лаяти, на всіх нарікати.

Але збудуєш дім, поставиш крамницю, заснуєш установу і твій розум, твоя дбайливість, твоя пильність не спочинуть, а створять нове добре діло — вже платиш податок від свого розуму, своєї дбайливости, своєї пильности — кожний має право тебе лаяти.

Нічого не робиш, а тільки їш, пеш, живеш для себе — ніхто тебе не чіпає, ніхто не нарікає, а ще ти маєш право інших лаяти, іншим дорікати.

Але маєш хист, пильність, витревалість, прилюдно виступаєш у царині політики, науки, письменства, видаєш часопис, чи напишеш книжку — ти вже наче вільний звір у пущі, де кожний дурень, кожний неук і лінюх, має право на тебе полювати. І чим більш у тебе зробленої праці і чим вона ліпша — тим більше стріл спрямованих у твої груди.

ІВАНЕ БЕЗХРЕБЕТНИЙ!

За рукав потягнув ти мене в кут, лаєш ворогів і погрожуєш, що розібеш їх, щоб по них не було ні сліду, як по снігу на весну. По їх оселях щоб лишився тільки на камені камінь, щоб діти їх безплідні як стята сосна. В куті — тихцем — мені присягаєшся.

Іване Безхребетний!

Та бачу: ворог підійшов, усміхнувся до тебе, подав тобі руку, О, який ти тепер щасливий! Ворог обіцяв тобі кинути кусок мяса із своєї трапези, мяса здертого із наших хребтів непокірних, сердець крівавих наших — і ти вже співаєш йому пісні, ласкавим, добрим називаєш.

Іване Безхребетний!

Та прийде день, що настане воля, тоді ти одним із перших затрубиш у воєнну сурму, борців збиратимеш до бою. І стануть за тобою, не знаючи тебе. Та вдарять громи волі, настане туча, на суху землю впаде густий дощ і — змочить всю твою одежу, крохмалену гаслами боевими. І всі побачать, що ти — без хребта. І вже не тобі ввійти у рай, ні вождем, ні прихвостнем походу, — Іване Безхребетний!

—o—

СКЛАД МАШИН РІЛЬНИЧО-ГОСПОДАРСЬКИХ

Сальомон Ґінсберґ і Сини

ТЕРНОПІЛЬ, ВУЛИЦЯ РУСЬКА Ч. 25.

ПОРУЧАЄ:

всякого роду машини рільничі, господарські і до шиття першорядних краєвих і заграничних фабрик **по конкуренційних цінах і на догідні умовини сплати.**

Машини до молочення і чищення збіжжя

мотори — ропні, бензинові і нафтові, перевозові молотільні, ручні і киратові, комплєтні ґарнітури до молочення, трієри, млинки і т.п.

Знаряддя до управи ріллі:

плуги Ебекардта (т. зв. кабан) культиватори, борони, плужки, ґраси, перстеневі вали і т. п.

Сівалки

до сіяння рядкового, купкового, лижечкового, трибікового і сівалки до штучних навозів і буряків.

Всілякі:

жнивярки, косярки, плужки до картоплі, праси, парники, шкіряні паси, бляха, молочарські машини, **штучні навози**, машини до шиття і т. п. Ровери у великім виборі. — **Для ПТ. Кооператив рільничих відповідна знижка.**

УВАГА НА ФІРМУ! **САЛЬОМОН ҐІНСБЕРҐ і СИНИ** Тернопіль, вулиця Руська ч. 25. УВАГА НА ФІРМУ!

СТОМАТОЛЬОҐ-ДЕНТИСТ

Д-р Ст. Дмоховський

ЛЬВІВ, УЛ. СИКСТУСЬКА Ч. 35.

Лябораторія рент.-технічна
год. приймає 9—12, 3—6.

молодої чи старої традиції партійних організацій! Кожна така спроба мусілаб у нас закінчитись повною невдачею. Маленький приклад такої невдачі дав „Фронт Національної Єдности", який відразу станув на ніби понадпартійний і всеобхоплюючий педестал (у Редакції „У. Вістей" засів недавний активний гетьманець поруч недавнього активного комуніста) та який проте на ділі став лише ще одною політичною партією.

„Комасація" політичних партій у нас і неможлива і навіть непотрібна: велика скількість партій — хоч не приносить хісна — то й не шкодить нам остільки, що не грозить тим, чим напр. може грозити державі й державній нації, яка мусить мати на увазі такі актуальні проблєми, як державний устрій, швидкі постанови у переломові історичні моменти і т. д. Слаба потіха, що ми тих клопотів не маємо, — але у даному випадку — таки потіха...

Зате існують у нас величезні можливости консолідації **на громадянському ґрунті.** Іншими словами, — треба відмежувати підхід до громадських установ від підходу до політичних організацій. Політика має намічувати шляхи політ. думці, зясовувати місце українців у кожночасній ситуації, визначувати тактику супроти уряду, боронити існуючого стану речей, боротися за законні можливости дальшого розвитку, старатися за вплив українського чинника на державне життя і на хід міжнародніх подій у переломових хвилинах, організувати й активізувати політично рідні маси. Зате зорганізоване громадське життя є призначене для добування конкретних цінностей у ріжних ділянках, створених та ведених виключно українськими руками. Для цього служать установи, товариства, організації. Вони є власністю всього громадянства. „Просвіта", „Рідна Школа", Наукове Т-во ім. Шевченка, вся кооперація, суспільні Т-ва, харитативні, станові, професійні. Працювати у них мають не тільки **право** всі, без ріжниці віроісповідних та ідеольогічних світоглядів, але й **обовязок, усі українські патріоти** — від націоналістів до соціялістів, від практикуючих католиків до беззвіроісповідних. І хто перешкоджає цьому, хто кого відштовхує, той зменшує скількість робочих рук і є шкідником національної справи.

ТОЛЄРАНЦІЯ І НЕПРИМИРНІСТЬ.

Донедавна дійсно існувала широка громадянська консолідація, себто співпраця людей ріжних партій і груп у тих самих установах і організаціях. Рахуючись з тим, що низовий актив є партійно здиференціонований, провідні політичні партійні діячі робили компроміси при виборах до управ деяких наших культурних чи господарських централь. Ця практика вірвалася, від часу, коли заактивізувались дві течії, які станули на безкомпромісовому ґрунті: націоналістична течія і католицька. Одні станули на становищі, що їм не дозволяють на співпрацю з людьми інших вірувань політичні доктрини, другі — віроісповіді. З того часу почалась боротьба за опанововування установ.

Жалюгідна боротьба. Добра сторінка явища, що виринули ґрупи й одиниці з громадською амбіцією — щезає зовсім у тіни сторінки препоганої: групи, які виступають у громадському житті під прапором принципіялізму й нетерпимости та розбивають загальні збори установ і перевертають виділи — ані не мають програми праці, ані кадру людей, не кажучи вже про рутину, яка приходить з практикою. Ведеться боротьба за **ідеольогічну однородність** наших установ і організацій, себто за річ, яка є **невикональна й нездійсненна.** Вся та боротьба це одно велике, у своїх наслідках трагічне непорозуміння: найбільш високопарні фрази про „переродни нації", „регенеруючі сили", які йдуть „на зміну загибаючого світа" і т. д. і т. д., — йдуть впарі з величезною наївністю, з повним незнанням суспільної структури української нації та з подиву гідним легковаженням **історії всіх недержавних націй.**

Взагалі тих непорозумінь безліч. Одні, задивлені в гасла італійської організації молоді „Баліля" чи німецької „Гітлєрюґенд" забувають, що є „маленька" ріжниця між структурою і ситуацією Італії, Німеччини та — українців у Польщі. Інші знову, деякі світські діячі, виступаючи як єдино авторитетні виразники католицького світогляду та його реалізатори у громадській діяльности — цілком відкидають анальогії, які якраз повинні бути повчальні. Наприклад, знаємо, що у Бельгії тамошні католики, повинуючись наказам Ватикану, масово два тижні тому голосували не за націоналістом-католиком Дегрелем, лише соціялістом Ван Зеляндом. Те саме у Франції: офіціяльні католицькі сфери, ті, які шанують та повинуються мудрим і далекосяжним політичним напрямним Апостольської Столиці, підтримують не католиків-роялістів Додета й Мораса з „Аксіон Франсез" і не націоналістичний „Вогненний Хрест" Де ля Рока, лише помірковний міщанський центр, зорганізований головно у радикально-соціялістичній партії, не жахаючись навіть формальної приналежности тієї партії до „людового фронту"! Ясно: Ватикан ставить завжди на ті чинники, які дають найбільше ґарантії ладу, рівноваги, спокою

Ми, українці, не тільки можемо, але повинні й мусимо ставити на **націоналістичну** течію у широкому світі (це зовсім окрема тема), але у нашому внутрішньому українському житті мусимо триматися засади не непримирности, доктринерства, ексклюзивізму й фанатичної ненависти до всіх зпоза свого гурту, лише засади **толєранції, зрозуміння і вирозуміння.**

ЦВІТИ тяті і вазонкові

найбільший вибір — низькі ціни

„НІЦЕЯ" АКАДЕМІЧНА 20. — ТЕЛЕФОН 112-02.

ВИСНОВКИ.

Консолідація без згідливости — неможлива. Толєранція, лібералізм супроти своїх політичних противників, вирозуміння для земляків іншого світогляду — це необхідна та **єдина** предумова консолідації.

З цього висновок такий, що в **нинішніх** умовинах, у нинішній нашій українській атмосфері, перевести гасло консолідації дуже-дуже важко. Воно тим важче, що ця українська непримирність, еґотизм, аподектичність, гін до верховодництва та боротьба за фікцію „ідеольогічної однородности" нації, — що воно йде у супроводі найбільш жалюгідних **метод.** З нагоди „палатної революції" в одній львівській організації, перемиський „Український Бескид" казав про „повне перевиховання нації та початок суспільно-морального руху", забуваючи, що та „палатна революція" велася методами, що глузували з усякого поняття християнської моралі. Інший галицький тижневик, який вважає, що його ґрупа творить авангарду реформаторів гнилої української психіки та будівничих нової, молодої, дужої національної моралі, — з легкої руки обкидає клеветами всіх, хто йому немилий, орудуючи свідомими брехнями. А які речі діються на терені самих установ і організацій — жах бере всіх, хто моралі й етики не звик трактувати, як шкури, що її можна намочити й припасувати до кожного копита.

А проте **народні маси хотять консолідації.** Українська національна рація вимагає консолідації. І хто їй противиться, хто їй шкодить — мусить зревідувати свої погляди і методи. Або перейде до історії, як винуватець нового періоду „Великої Руїни".

Через свою знамениту якість здобули

ПАПЕРЦІ і ТУТКИ (ПОВНОВАТКИ)

„КАЛИНА"

СОТНІ - ТИСЯЧ ВІДБОРЦІВ.

ЧАР ВЕЛИКОДНИХ ДЗВОНІВ
відчують вірно тільки ті, що мають приймачі славнозвісні з кришталього тону TELEFUNKEN

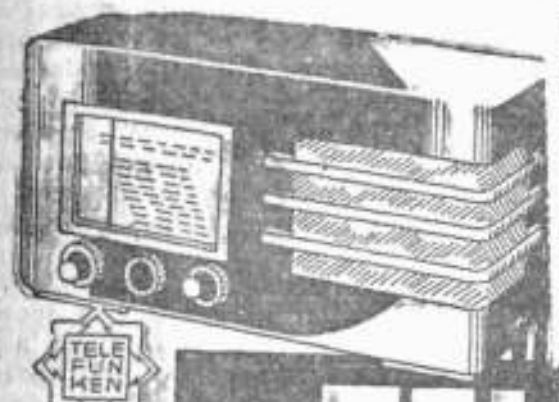

Telefunken - Premier 3-засяговий, динам. голосник. Скринка з оріхового дерева новочасної форми.
Telefunken-Super „Lord" 3-ламповий супер з октодою, 3 засяги хвиль, 4 обводи оригін. голосник Телефункен.
Telefunken-Super „Аристократ", 4-ламповий супер з октодою, 5-обводовий, макс. селяктивність при ідеальному тоні. Автоматичне вирівнювання фейдінгів.
Telefunken-Super „Magnat". Мельодії світу! 7 обводів. 5 ламп. Спеціальна конструкція голосника. Оптичне строєння. Люксусова скринка з екзотичного дерева макасар з хромовими рямцями. Вершок техніки.

RADIO TELEFUNKEN

ОСТАП ЛУЦЬКИЙ.

Талєйран — Купер.

Маю пошану для політиків, які знають, чого хочуть, а вперто здійснюючи свої великі наміри, проявляють майстерне знання політичної техніки та не виходять поза межі холодної перевірки всіх умовин і виглядів у кожнім своїм почині. Однак не можу ввійти у психіку та зрозуміти тих — хай і геніяльних — політичних техніків, коли їх політика виходить поза межі добра й зла та вироджується в холодний аморальний нігілізм.

З таким підходом став я розчитуватись у великій і скажім відразу знаменитій студії геперішнього англійського міністра війни Купера про Талєйрана, потомка старого французько-шляхоцького роду, католицького, але самовільно жонатого єпископа, прихильника французької революції, потім міністра закордонних справ Наполєона, а врешті співтворця, реставрації Бурбонів, — знаменитого знавця людей і річей епохи рококо, безпристрастного, проворного і великого майстра цинізму в дипльоматії, — політика, що впродовж своєї високої сороклітньої карієри умів з Наполєоном і проти Наполєона держати в своїх руках долю Франції, як тримав її колись перед ним, також католицький єпископ, великий Рішеліе.

Еміль Людвіґ, якого монографії про Наполєона не можна навіть ставити обіч глибокої студії Купера про Талєйрана, не без правди твердить, що Наполєона забив його власний демон (сам Наполєон також до цього признався на вигнанні, стверджуючи: „я сам був своїм найбільшим ворогом, я сам викував собі свою долю, я сам винен, що впав"), але поза цим Людвіґ признає: „зпоміж людей повалив Наполєона Талєйран". Наприкінці свого життя сам Наполєон так це оцінив: „Талєйрана треба було залишити; як довго можна було заробити при мені, він віддавав мені дуже добрі прислуги; його треба було тільки цупко держати; залишивши його при собі, я ще й нині сидів би на престолі".

Політична лінія Талєйрайна в закордонній політиці була приязна для Англії, тому читач англійської студії про Талєйрана, написаної ще й активним офіційним політиком британської імперії, коли не мусить то бодай може заздалегідь припускати, що буде це студія без усякої злоби, якнайбільше спокійна і навіть прихильна Талєйранові. Сподіваючись цього, я читав її в великим зацікавленням. Люблю приглянутись психічно чужій мені людині в найліпшім для неї дзеркалі. На маргінесі такої прихильної оцінки Талєйрана я бажав при цьому перевірити мій давній скептичний погляд про малого, але нашого Миколу Василька...

Студія Купера про Талєйрана справді дуже прихильна для всіх загадок його характеру. Зрада Наполєона — це тільки чесність Талєйрана з самим собою. Навіть грошева допомога від царя — щоправда тінь на характері Талєйрана, але нарешті...

Та не в цьому покищо річ.

У цій студії і модель і різьбар, Талєйран і Купер, політики безумовно великого формату. При їх взаїмній зустрічі, як на симпозіоні авгурів, можна підслухати чимало цікавих і цінних думок. Тим цінніших, що це не доктринери, тільки великі практики, що бачили й передумали немало при кермі Францією та британською імперією.

Дещо з цих загальних спостережень і думок, розкинених на картках студії Купера про Талєйрана, зібрав я читаючи цю книжку та передаю їх під Великдень на розвагу українським політикам, себто навіть принагідним читачам „Діла", — бо хтож у нас не політик.

До цих думок не додаю ні одного свого слова, тимпаче — що вони ясні та зрештою в нічім не суперечні звичайному здоровому розумові.

Наприклад:

1) „Історики будуть даремне витрачувати час, вишукуючи постаті, яким могли би признати почесть чи догану за викликання французької революції чи кермування нею. Вона не має безпосередніх спричинників, провідників, ані вождів. Зерно засіяли письменники, які у відважнім і освіченім столітті бажали звалити пересуди, а підважили засади релігії та суспільного життя; те зерно засіяли й некомпетентні міністри, що скріпили клопоти скарбу і невдоволення народу". (Талєйран, 1793).

2) Наполєон до Талєйрана: „Ви сестрінок архиєпископа, що є за Людвиком XVIII. (не сказав „за графом Ліль", як тоді мовилося в Парижі); я також маю вуйка — архидіякона на Корсиці: він виховав мене, а як знаєте, архидіякон на Корсиці, це те саме, що єпископ у Франції". Купер завважує до цього: „Дуже людські ці щирі зусилля молодого завойовника доказати, що й він не хто-будь. По кількох літах уже скаже: „Ми аристократія", а ще кілька літ пізніше: „мій бідний дядько Людвик XVI..."

3) Державний переворот мусить бути немилосерний. Люди, що бурять державну систему, не можуть лякатися ломити закон". (Купер).

4) Покидаючи міністерство закордонних справ, Талєйран ось як представив свому наслідникові урядовців міністерства: „Інтеліґентні, докладні, точні, але завдяки моїм зусиллям тільки деякі і то молодші, запопадливо працюють; панує тут найбільший спокій; поспіх і неспокій чужі нам".

5) „Міністр поліції Фуше поступав з якобінами як професійний отруйник щурів; якусь кількість ницив, але подостатком залишав їх, щоби першими задовольнити клієнтів, а для живих зробити себе далі необхідним".

6) „Політичний промах гірший у наслідках, ніж злочин. Наслідок злочину — страх громадян, а промаху — їх огірчення на владу" (Купер).

7) „Перемога — це час проби для політика" (Купер).

8) „Переможений і упокорений ворог не може стати вірним союзником" (К-р). „Розбита й упокорена Прусія ніколи не буде тривкою підвалиною нової Европи" (Талейран).

9) „Брак місця на легальну опозицію, це один з найбільших промахів автократичного режіму... Коли отверта опозиція, це протест і бунт, тайна опозиція стає зрадою. Можуть зайти умовини, в яких така зрада є обовязком патріота" (Купер).

10) „В автократичнім режімі навіть державники підхлібно рахуються з автократом, як при демократії навіть великі політики є у дечім демагоги" (Купер).

11) „Хто забагато терпів, ніколи не вибачить", — Наполеон не рахувався з цим у своїй австрійській політиці і тому перерахувався. (Купер).

12) „Талейран розумів, що консервативна Австрія була потрібна, щоби при французькій революції вдержати структуру Европи, а лібералізуюча, протидиктаторська Англія необхідна, щоби вдержати духову рівновагу континенту й запобігти, щоб у відповіді на удар революції не посунувся задалеко удар реакції". „Запамятайте собі, — сказав раз Талейран до пані Ремуза, — коли англійський режім пропаде, цивілізація світа захитається у своїх основах!"

13) „В нормальних часах відповідальний за державу політик може мати сумніви вагатися, однак у критичнім менті мусить мати твердо і ясно устійнений погляд, щоби (як цього треба) накинути свою думку іншим" (Купер).

14) „Фільозофія шовінізму не знає програної... Боєвий шовініст завсіди перший закидає своїм землякам зраду" (Купер).

15) „Одно з найтяжчих завдань політика — відійти у відповіднім менті" (Купер).

16) „Примусовий відхід з арени публичного життя — це іспит достойности політика. Рідко цей іспит проходить з добрим успіхом" (Купер).

17) „Страх — це найчастіше джерело знущання" (Купер).

18) „Ніодин нарід так високо не цінить добрих манір, як француси" (Купер).

19) „Ніякий політик не виконає добре свого завдання, коли воно йому не любе, навіть будучи найліпшим патріотом" (Купер).

20) „По упадку Наполєона настала посуха на видатніших політиків. Доктринери були тим, чим окреслює їх це слово, і нічим більше, — політиків не стало" (Купер).

21) „Крайні елементи, незалежно з якого табору, є завсіди зародком зла в політичнім орґанізмі, вони не є ніколи творчі, тільки проявляють руйнуючу силу, коли орґанізм хорує; — вони неперебірчиві в методах, ненависть заслiплює їх" (Купер).

22) „Найбільшою небезпекою переломових часів є фанатизм людей, які не мають досвіду" (Талейран).

23) „По катастрофі корабля треба керманичів, що мають виратувати жертви катастрофи" (Талейран).

24) Перед смертю старий Талєйран виголосив в „Академії наук, моралі й політики", про-

Лише ощадністю здобудеш добробут і незалежність!
МІСЬКА КОМУНАЛЬНА КАСА ОЩАДНОСТИ У ЛЬВОВІ
БУЛ. ВАЛОВА ч. 7 і 9 та її Вділи при вул Городецькій 60 і вул. Жовківській 75
приймають вклади ощадности почавши від 1 зол. Щоби дати змогу купцям і промисловцям помістити денні торги в касі, урядові години у вкладковім відділі щодня до год. 19·30.
За вклади та їх опроцентування ручить Громада міста Львова цілим своїм майном. 72—?

З. У. ц. р. Великий Понеділок
Україна-Сян
Товариські змагання
Грнще Чорних за Стрийською рогачкою.
Гра заповідається дуже цікаво! Початок у год. 4-15 попол.

мову на честь покійного свого наступника на фотелі міністра закордонних справ, так накреслюючи ідеальний тип міністра закордонних справ:

„Завсіди має вести його своєрідний інстинкт і берегти перед невдачею в дискусії; він мусить видаватися щирим і не дати збагнути себе: свою здержливість мусить закривати свобідними й невимушеними манірами; мусить проявляти смак і талант навіть у виборі своїх забав; дипльоматія не є мистецтвом підступу й дволичности, — ніде довіря не є таке важне, як у політиці; довіря ніколи не управнює до підступу".

*

Двацять чотири сентенції — хіба досить на одну великодню писанку. Ти сподівався, дорогий друже читачу, більшої сензації. Не вадить, бувають і прості речі — не пусті. Тільки не треба приймати також їх мудрости на осліп. В політиці треба все роздумати, але й нічого не легковажити. Тимпаче досвіду великих політиків.

Великий Театр
щодня
„Подвійна бухгальтерія"
з Адольфом Димшою.
Великий Театр

МАРІЯНА ПІДГІРЯНКА.

ДНІ ВОСКРЕСНІ.

ЗАЦВІЛИ ВИШНІ ПИШНІ І ЯБЛІНКИ, ЯК ВІНКИ ПО СЕЛАХ...
ПОПЛИЛИ ТОНИ-ПЕРЕДЗВОНИ І ГАГІЛКА, ПЕРЕПІЛКА ВЕСЕЛА.
НА СВІТЛЯНІЙ, ЗЛОТОТКАНІЙ ЦВІТОМ ВБРАНІЙ ЛІРІ ВІСТЬ ЛИНЕ:
ЗВІНЧАЄ БУДНІ ТРУДНІ, ЗВЕЛИЧИТЬ БУДНІ СІРІ ВЕЛИКДЕНЬ.
ЦЕРКОВЦІ ТИХІ, ДРІМУЧІ, ЛАДАНОМ, МИРОМ ПАХУЧІ ЖДУТЬ В ОБІЙМИ
СЕРЦЯ У ВІРІ ЩИРІ, ЖЕРТВЕННІ РУКИ РОБУЧІ ХАЙ БОГ ПРИЙМЕ...
ДІТВОРИ ХОРИ РОЯМИ, ДІВОЧІ ОЧІ ЗОРЯМИ, ГОЛУБИНІ,
ТАМ ПРИ ЦЕРКОВЦЯХ ДРІМУЧИХ У ХОРОВОДАХ ПЛИВУЧИХ ПО УКРАЇНІ.
МАЮТЬ ЯБЛІНКИ, ЯК ВІНКИ І ВИШНІ ПИШНІ ПЕЛЮСТКАМИ,
СЯЮТЬ ЦІ ХВИЛІ МИЛІ, МИНУЛІ, ДНЕШНІ, ПРИЙДЕШНІ ЛИСКАВКАМИ.
НЕ ЛАСТІВКИ ЦЕ ЩЕБЕЧУТЬ, КРИЛЬЦЯМИ В СИНЯВИ ПЛЕЩУТЬ ПІДНЕБЕСНІ —
ЦЕ В СЕРЦЯХ ГРАЮТЬ МАЙБУТНІ, В СОНЦІ ОБНОВИ МОГУТНІ ДНІ ВОСКРЕСНІ.

Оригінальні англійські матеріяли на пальта й убрання, мужеські й жіночі матеріяли з найліпших бельсьних фабрик поручає по цінах дуже низьких
М. ДІРР і С-ка
Львів, пл. Голуховських 11, тел. 267-35

Д-Р СТЕПАН БАРАН.

Зельман і Мендель.

Два жидівські імена будуть згадувати в часі Великодня: Зельмана і Мендля. Два імена двох ріжних епох нашої історичної трагедії.

Перше, Зельмана, згадується в українських народніх піснях, співаних на церковних майданах і цвинтарях при великодніх забавах молоді (відоме: „Їде, їде Зельман"). Належить воно історичній особі, дрогобицькому жидові Зельманові Вольфовичеві, синові дрогобицького кушніра Вольфа, що був в р. р. 1740—1753 фактором дрогобицької старостини Тарновської і начальником жидівського кагалу в Дрогобичі. Син його Зельман Вольфович арендував у двох останніх десятках літ історичної Польщі перед її упадком і розподілом старостинські доходи: пропінацію, млини, солярні, фільварки та села дрогобицького староства і славився своїми зловживаннями, проти яких виступали навіть тодішні його одновірці, які домагалися увязнити його й покарати. Був арештований та зумів якось викрутитися, продовжуючи дальше свої нелюдські здирства. Караюча рука досягнула Зельмана щойно по упадку Польщі. Австрійська влада, що прийшла в Галичину в 1772 р., увязнила злочинця і з її приказу стято Зельмана Вольфовича публично на дрогобицькому ринку в 1775 р.

Це факт і дати історичні, загалові мало відомі. Зате Зельман став живою особою у народніх переказах і перейшов у народні пісні, звязані з великодніми звичаями, що розійшлися широко майже по всій українській землі, де колись панувала Польща, як своєрідна ілюстрація тодішніх соціяльно-економічних відносин. Зельман став типом, персоніфікацією, особою легендарною чи напівлегендарною, але типом, яких стрічалося чимало аж геть по Дніпро у половині 18-го віку, типом, що як інструмент тодішнього шляхетського режиму був однією з безпосередніх причин більших і менших некрівавих селянських заворушень і бунтів.

Сказано, що Зельман є типом, що колись користав з протекції пануючої верстви та помагав їй використовувати соціяльно й економічно наші народні низи безсердньо. Були тоді також випадки, що земельна польська шляхта виарендовувала жидам теж і церкви, щоб тягнути матеріяльні зиски. Однак масового характеру не мала згадана аренда. Чи якраз Зельман Вольфович належав до таких арендарів, історично не дається ствердити. Можливо, що сам факт його жорстокости дав притоку народній словесности зробити з нього і великоднього героя, на приїзд якого жде громада вірних під церквою, щоб отворив їй двері і звідси радісне „Їде, їде Зельман".

Роля жидів, подібних дещо до типу Зельмана, увійшла рівнож і в наше письменство, згадати б про „Гайдамаків" Шевченка і „Панські Жарти" Франка, в обох випадках на основі оповідань — отже традиції — діда чи батька. В „Гайдамаках" зясовується положення нашого села на Правобережній Придніпрянщині з часів Коліївщини, у „Панських Жартах" положення нашого галицького села останніх літ панщини. Час, місце, сюжети й акція в обох поемах інші. У Шевченка попри соціяльний пробивається і мотив політичний з національною закраскою, сцени нераз різкі та повні драматизму, у Франка спокійна епіка насвітлює соціяльне тло у звязку часто з релігійними обходами і святами та з одним з найкращих типів нашого сільського духовника, якого увіковічнила наша поезія. І у Шевченка і у Франка у згаданих їх творах призначено для жида помітну ролю — але ролю негативну, дарма, що Франка ніяк не можна вважати антисемітом: пригадуємо „На дні", „Бориславські оповідання", поему „Сурка" і т. д.

Засадничо ця негативна роля не змінилася і досі на усіх етнографічних українських землях без огляду на теперішні державні кордони. Позитивно до наших нових визвольних змагань ставилися жиди, що мешкають серед нас, тільки в особах деяких своїх одиниць чи гуртків, остаючись у своїй масі за Збручем завжди вороже, в Галичині невтрально. Для розвою української культури не вносять в Галичині нічого, залишаючись у сто відсотках поза нашим національним організмом; зате на Сов. Україні чимало жидів зукраїнізувалось настільки, що виступають під українськими псевдонімами, або й своїми назвищами, як українські письменники чи музики (Кулик, Лейтес, Мейтус і ін.).

На західно-українських землях особа Зельмана вийшла чи виходить зовсім з обігу. Як історичний рефлекс, залишається тільки у народній словесности. І у Польщі і в Румунії та Чехословаччині живемо своїм життям без якоїнебудь симбіози з жидами, хоч тут насичення жидами дає приблизно десять відсотків загалу населення, коли на Українській Радянщині є воно вдвоє менше. Поза Совітами є на українських землях ще доволі сильна наша економічна залежність від жидів, що послідовно корчиться і меншає у міру зросту нашої національної свідомости й організації.

Зате у своїй величі віджив Зельман на тих наших землях, що мають сьогодні накинену назву: Українська Соціялістична Радянська Республика. Персоніфікує його нині як жива особа Мендель Хатаєвич, не арендатор якоїсь там старостихи з XVIII. ст., але ставленник і намісник червоної Москви та фактичний диктатор УССР. Від Зельмана до Мендля минуло вже 162 роки, а які близькі і рідні собі — не лише по крові — Зельман Вольфович і Мендель Хатаєвич. Тільки цей другий куди-куди могутніший та нема влади, щоб його схопила і зробила те, що зробила Австрія зі Зельманом на дрогобицькому ринку 1775 р. Зельмана не бурив церков, не заміняв їх на магазини, не вів протирелігійної агітки, не винищував фізично духовенства, вдовольняючись тільки за народнім переказом заплатою за відчинення церков в урочисті свята, не перепиняючи впрочім релігійних обходів і не торкаючися віри і релігії.

Поневолений панщиною наш сільський люд радів колись з приїзду Зельмана, бо тоді могла відбутися без перепон великодня утреня і при звуках дзвонів поплисти у повітряні простори радісна пісня „Христос воскресе!" Не так під Мендлем Хатаєвичем! Не грають там великодні дзвони, не святять пасок, не співають гагілок на церковному майдані, ніхто там не радується публично Христовим Воскресенням і обновленням життя природи. Багато, багато з тих, що раділи колись Великоднем, вигинуло від куль большевицької чрезвичайки, ще більше зі зорганізованого нею голоду, а живі караються на Соловках або у сибірській тайзі чи і у Великодне свято на невільничій голодній роботі у колгоспах. Де було колись достатньо і весело, царює сьогодні нужда і розпука. Патронує їм Мендель Хатаєвич, якого імя згадується нині в українському селі за Збручем як імя викладника незнаного в історії поневолення і нечуваного визиску тільки з ненавистю і проклоном.

Не є тенденцією цих рядків насторожувати українське громадянство проти жидів узагалі. Чи тільки жиди затяжіли на українській історичній долі? Чи українська політична думка не мала і не має інших проблєм? Чи Сталіни й Антонови й Постишеви — це жиди? Чи ославлений д-р Загурський, австрійський воєнний суддя і виконавець власних засудів — жид?!

Все йде, все минає. Минеться очевидно і сучасний режім, репрезентований на наших землях Мендлем Хатаєвичем і його мандатарями. Від Зельмана до Мендля перейшли ми на всіх наших землях велике національне відродження, знайшли своє „Я", що допомогло нам створити хоч на короткий час власну державу. Воно і не дозволить нам загинути і в майбутности та усуне з нашого шляху усяких жидівських і нежидівських Мендлів. Як колишній Зельман Вольфович, так і сьогоднішній Мендель Хатаєвич стануть тільки кошмарними спогадами з часів нашої мартирольогії, як прийде час і хвилина заспівати нам свою Воскресну Пісню!

Механічна Пекарня **Івана Держка**
Стрий, Зелена 3
поручає своє печиво знане добірною якістю.
З Воскресенням Христовим
бажає ВШан. Відборцям і Приятелькам гасла „Свій до Свого"
Веселих Свят.

ЛІТЕРАТУРНА СТОРІНКА.

Нагорода ім. В. Стефаника за найкращу повість 1937 р.

Матиземо цього року нову літературну нагороду. Нагорода не менша за інші дотепер існі, а тим приємніша, що приходить до нас від заморських земляків і то не від „верхівки" інтелігенції, що цікавиться письменством, а від звичайних громадян, що тяжкою працею заробляють на хліб на чужині, може і роками не маючи нагоди прочитати гарну нову книжку, що прийшла до них із „старого краю".

Спільними силами українських національних і релігійних установ м. Торонта, Онтаріо, в Канаді, влаштовано 6. березня ц. р. жалібну академію присвячену памяті В. Стефаника. Чистий дохід із цієї Академії в сумі 75 долярів призначено на літературну премію ім. В. Стефаника за найкращу українську повість видруковану впродовж 1937 р., з тим, щоб цієї премії не змішували із щорічною премією „Т-ва письменників і журналістів" у Львові.

В інших народів існують віддавна такі нагороди для вшанування памяти великих письменників. Французи мають відому літературну нагороду Теофраста Ренодо, творця газети, та нагороду ім. Бальзака, німці нагороду ім. Гете і Клайста. Окреме журі призначи ці нагороди рідко коли мусить триматися волі фундатора, який домагається, щоб нагороджений твір відповідав духові творів „патрона" цієї премії Важко булоб наслідувати геніяльних письменників і саме такі книжки, що хотілиб підійти якнайближче під якийсь „тон" Бальзака, Гете або Клайста може найменше заслуговувалиб на нагороду.

Ніхто теж у нас не схоче наслідувати Стефаника, хоч як багато є вже його несвідомих наслідувачів. Автор, що заслужив би на нагороду його імени, повинен бути насамперед оригінальний і може навіть не брати сюжету з народнього життя. Головна річ — талант і цінний твір.

Зваживши нашу невеличку літературну продукцію не можна при поодиноких нагородах брати на увагу книжки тільки з одною тематикою або якогось одного напрямку. У таких випадках вибір обмежується часто до двох книжок; часто нема навіть і тих двох і гроші призначені на літературний фонд ждуть даремне на кандидатів.

Гадаємо, що гарний почин, який дали наші американські земляки в Торонті — не скінчиться тільки на фонді призначеним на один рік і від одного міста, а що на цей фонд попливуть жертви від інших, які розуміють його вагу.

Пушкін додатком до Шевченка.

З нагоди роковин Пушкіна державне совітське літературне видавництво зробило фотоспотічну відбитку дуже рідкої книжечки, яка вийшла у 1859 р. у Лейпцігу. Є це „Новые стихотворенія Пушкина и Шевченки". На 46 сторінках находимо 6 поезій Пушкіна, здебільша менше вартісних, зате є тут „Кавказ", „Холодний Яр", „Я умру", „Розрита могила", „За думою дума"; „І мертвим і живим".

Анонімовий видавець дає при першій Шевченковій поемі „Кавказ" таку замітку: „Ові поезії з малороссійській мові прислали нам із замітною, що поезії Шевченка — вилів загальних, накипілих сліз, не він плаче над Україною, вона сама плаче його голосом". Шевченко (його прізвище під кожною поемою одинаково хибно написане Шавченко!), виходить із цієї збірки як великий поет поруч досить незначного Пушкіна. Зате у всіх поезіях Шевченка безліч дружарських помилок: „За горами гори, хмарой повиты", „ність ми", „боріться — поборете"; „нісчальни" (нещасні). У „Заповіті": „На Краіні милій"; „І жили і гора", „приніто с", „угодає", „лепто у довници" (лепта удовиці).

Це видання на гарному папері в акуратній оправі, що випадково дійшло до Львова замість іншої замовленої книжки.

Популярні

Доми Товарові TRUST Доми Товарові

обслуговують тисячі вдоволених клієнтів, відомі з низьких цін

Хроніка.

СМЕРТЬ ГОЛЯНДСЬКОГО ПИСЬМЕННИКА.

Цього місяця помер великий голяндський письменник Альберт Фервей. Він урод. у 1865 р. і в 1880 р. був одним із тих, що боролися в голяндській літературі за нові течії, поширені в европейській. Студіював філософію, їздив по Італії та Еспанії. Перші твори, що виборли йому ім'я була збірка поезій „Земли" та драма „Йоган фан Ольденбарнефельдт". Якийсь час редагував новозаснований літ. журнал, обороняючи методу натуралізму. Новим настроєм надихані його книжки від 1904., головно нариси „Тихі турніри" і „Голосні турніри", потім „З низьких країн над озером". У Німеччині писали про нього багато з приводу книжки, що вийшла у перекладі „Европейські нариси" (В-во Бонсель) у 1919 р.

„ФАВСТ" І ДОСТОЄВСЬКИЙ.

А. Л. Бем у книжці виданій у Празі „Фавст у творчости Достоєвського" вказує на великий вплив твору Гете на уклад автора „Братів Карамазових", головно постатей Мефістофеля та Гретхен.

ПЄСИ КІЛЬКОХ АВТОРІВ.

Державний французький театр „Франц. Комедія" замовив пєсу, яку напише спільно четири авторів: Жіль Ромен, Жіроду, Ашар і Пассер; оба перші вже инписанні письменники. На міжнароднім виставі у Парижі виставлять пєсу, яка матиме аж семох батьків: Трістана Бернара, Моріса Ростана, Іва Ноель, Лісіян Бенора, Шарля Мере, Марселя Ашара і Марселя Еме. Буде це рекорд дружньої літературної роботи. Відомо, що французи віддавна любять складати пєси „до спілки", тип робіт Сирібе з Легуве, Флєре з Кайлєтом і Крусссе.

ЛАВРЕАТКА АНГЛІЙСЬКОЇ „ФЕМІНА".

За рік 1937 дістала велику повістеву нагороду в Льондоні паризька письменниця Ельвіра Пелісіє. Ця нагорода істнує від 1904 р. і звалася раніше „премією Нортклїфа"; вона призначена для французьких письменниць. Кандидатки пропонує теж журі паризької премії „Фемина" хоч у Льондоні визначує нагороду журі складене з англійських письменниць. Е. Пелісіє дістала нагороду за повість Jeux de Vilains. Авторка, що походить з околиць Віші, від довгих літ живе в Парижі. В інтерві з приводу своєї нагороди каже вона, що пише відважно, багато і скоро, дає скінченим і нескінченим довго вилежуватись у шуфлядах. Коли після якогось часу вони їй не задовольняють, вона палить їх. Вона переконана песимістка, бо вважає, що оптимізм спричинив забагато розчарувань. Супротя життя нормальною поставою повинна бути оборона та недовіря. Вона не вірить у місію письменника, але вірить у те, що твір може мати добрий вплив на читачів, коли сюжет на це дозволяє. Її попередню повість „Темрява" 6 лят тому одні дуже вихвалювали, другі дуже критикували за те, що вона змалювала одну родину селян кретинів. „Але кретини істнують. Чому? Життя є повне таємниць" — відповідає пані Пелісіє.

ЗАБОРОНЕНІ КНИЖКИ В АНГЛІЇ.

Під таким заголовком вийшла англ. книжка Алєна Крега, який на 200 сторінках висовує всі англійські закони щодо соромітських видань, додаючи до них свої критичні завваги. Досі в Англії обовязує закон з 1857 р. т. зв. льорда Кемпбелла, що потверджував уже попередні закони з метою знищити „книжки писані з єдиною метою нарушити моральність молодих і такого характеру, що могліб вразити почування сорому кожної нормальної людини". Сам закон не дає дефініції, що таке „непристойність" вказуючи тільки на мету „зіпсуття" молоді.

ТИПОВО АНГЛІЙСЬКА КНИЖКА.

Один із спеціялістів конституційних законів Англії д-р Перніс видав цілу книжку п. з. „Коронація наших володарів", щоб заощадити клопоту всім тим, які колибудь причасні до цієї коронації, а не знають точно, що, як і коли слід робити. Автор є духовником у церкві Вестмінстерського Абатства і брав участь у різних таких церемоніях.

З РЕЛІГІЙНИХ ПРОБЛЄМ У ЛІТЕРАТУРІ.

Професор історії релігії у „Коледж де Франс" Альфред Льоізі, колишний священник, один із представників т. зв. католицького модернізму видав книжку про Тирелля, англійського „модерніста" та Бремона відомого католицького критика, члена Академії, автора великого твору „Історія релігійного почування в Англії".

ПОВІСТЬ БЕЗ „Е".

Американський письменник Райт писав 10 літ повість, де ніразу нема букви „е". Буква „е" найчастіше приходить в англійській мові і він хотів доказати штуки, що її омине. Зате досі не найшов на свою книжку видавця. Був у XVII-му віці один французький письменник, який у всіх своїх творах не вжив ні разу слова „бо". Зате всі ці твори не є без „але".

КІЛЬКО КНИЖОК ВИХОДИТЬ У ПОЛЬЩІ?

Головний Статистичний Уряд у Варшаві видав статистику друків за 1935 р. Разом появилось у Польщі за рік 7460 книжок у накладі 20,645.700 примірників. На 34 мільони населення припадає 2 і пів книжки на рік на одного мешканця. Наклад кожної книжки є дуже низький. Пересічно одної книжки не друкують більш як у 2.700 примірників, тоді як в інших краях наклад 10, навіть 50 і 1000 тисяч добре читаних книжок є звичайним явищем. Наукова книжка розходиться у 610 примірниках, себто йде тільки до бібліотек і спеціялістів, покриваючи ледви кошти паперу і друку при високій ціні. Повісти та оповідання друкуються в 2500 примірниках, шкільні підручники в 7.000 примірниках, популярно наукові видання, що повинні би розходитися в десятках тисяч не перевищають пересічно 5.000 примірників.

ДРІБНІ ВІСТКИ

— Міська рада Парижа призначила 25.000 франків на щорічну літературну нагороду одному авторові — поетові, повістяреві, критикові, історикові або філософові.

— Головою французького товариства письменників вибрали на цей рік жінку п-ню Камілю Марбо.

— З нагоди 40-ліття смерти Йоганнеса Брамса вийшов повістевий життєпис у нім. мові Софії Шарльотти фон Сель (авторки „Королівни Луїзи" та „Пані"радниковой Гете"), що знала особисто композитора.

— Вийшла книжка споминів англійця Петера Стаджея п. з. „Російська весна", що описує недавню його подорож по цілому Совітському Союзі; автор подорожував з почуваннями найбільшої симпатії для всіх комуністичних реформ, але багато разів завважує, що хотів якнайскоріше вже виїхати з меж Совітів і аж у поїзді в дорозі до Гельсінгфорсу відчув деяку полекшу.

— Італійська Академія в Мессині вибрала на місце покійного драматурга Людіні Піранделля нового члена — мадярського повістяра Керменді, що щойно кілька років тому виступив із своїми творами.

— Професори Коллєж де Франс у Парижі вибрали на катедри французької літератури опорожнену після Абеля Лефранка — відомого поета Поля Валері, члена Французької Академії. Валері не написав нїодного більшого твору з історії літератури крім кількох критичних нарисів розсіяних у його томах „Різнородностей".

— Гергарт Гавптман написав нову пєсу „Заручник цісаря Каролю". Виставлять її у віденському Бургтеатрі у прямі автора, який приїде з Рапалльо.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ.

С. ГОРДИНСЬКИЙ.

Справжнє обличчя українського мистецтва Совітської України.

I.

Українське мистецтво в совітській Україні пережило і переживає випадки і події не менш драматичні, як література. Та коли літературні справи нам усеж розмірно добре відомі, то про дійсний стан українського мистецтва мало хто, пова самими мистцями, знає. Тимчасом це також одна із передових ділянок української культури, де виявляється сильно її самобутність та оригінальне національне обличчя, яке навіть під покришкою московсько-комуністичних доктрин виявилось яскраво та потужно.

Саме це українське, без ніяких прикметників, обличчя українського мистецтва викликало проти себе шалену боротьбу й нагінку, з намаганням затерти та знівелювати всі ті риси, де проявлялись звязки з минулою традицією, визнаною за „поміщицько-гетьманського-буржуазну", взаміну за ближче неозначений соціялістичний реалізм, який у сучасній Росії та її кольоніях зовсім неприховано повертає до оповідно-реалістичного зображення життя в стилі колишніх передвижників та — господарського реалізму, стилю, як відомо, насквозь міщанського.

Та, щоб добре зрозуміти всі події, нам необхідно повернутись дещо в минуле; це дасть нам краще пізнати органічність явищ.

Мистці, згруповані довкола Київської Академії Мистецтв, де були такі яскраво виявлені індивідуальности, як Нарбут і Бойчук, відразу з народженням Української Держави, поклали гостро справу українського національного мистецтва на Україні: Нарбут передовсім із стилем „козацького бароко", а Бойчук ще дальше — з візантійськими первнями українського мистецтва. Та коли з одного боку смерть Нарбута, а з другого його, так сказатиб, героїчно-панський (панський — у значінні владарний) стиль не дали змоги ним створеній школі запустити корінця „соціялістичній" дійсности, то школа Бойчука відразу знайшла пригожий для себе грунт. На це склалось декілька причин: українські її підвалини, актуальність формальних шукань, немаловажних тоді в добі всіляких „ізмів", і технічна доцільність та потрібність упрощеного монументального стилю для розпису великих площин. Була, правда, ще й інша течія в мистецтві, оперта безпосередньо на здобутках зах.-европейського мистецтва, але навіть тут найвидатніший представник того стилю, Петрицький, не міг не знайти стичних і напрямних ліній з попередніми, так, що можна сміло говорити про одноцілий характер українського мистецтва.

МАҐАЗИН МУЖЕСЬКИХ І ЖІНОЧИХ НОВИН
Л. ОЛЯНЧУК і І. ПІХЛЬ ЛЬВІВ ул. Капітульна 3.
поручає по найнижчих цінах жіноче і мужеське біллє. Панчохи, скарпетки, рукавички жіночі і мужеські. 496 Галянтерія — Трикотажі всілякого роду. 5—5

II.

В добу т. зв. українізаційного курсу школа українських монументалістів, найяскравіше стилістично виявлений напрямок, завоювала собі чільне місце. Сучасна критика підсовітської України кладе це в вину передовсім Скрипникові, що завідував мистецьким фронтом, та з другого боку, багатьом тогочасним теоретикам. Попало досить і самому Бойчукові, так, що він знайшов був кращі умовини праці свого часу не на Україні, а в Росії.

Та що саме закидували Скрипникові? Стоячи зовсім на комуністичних позиціях і приймаючи теорію мистецтва „національного формою, інтернаціонального своїм пролетарським змістом", він усеж говорив про „українське мистецтво взагалі" Він був за **„український вияв"** в образотворчому мистецтві, а одночасно, покликуючись на цитати з Леніна про використання пролетаріятом здобутків минулого, недвозначно обороняв Бойчука, порівнюючи його з відомим мексиканським монументалістом Ріверою. Але найбільш не могли подарувати Скрипникові того, що він виступив проти спровадження другорядних російських мистців на Україну, вважаючи, що той „український вияв", нехай і пролетарського мистецтва, можуть і повинні дати тільки українські мистці. Звідсіля було вже недалеко до „шовінізму". Характеристичне, що ці погляди Скрипника звязують нині з національними виступами в Київському Худ. Інституті. Один такий виступ, проклямацію поширювану в тому інституті, варто подати в цілости:

„Коли ти дійсно українець, — запамятай ці слова і передай своїм товаришам.

„Наш художній інститут намагається стати Українською Національною Академією, якої проміння мусить світити на всю Україну. Щож уявляє з себе це джерело української національної культури, якими силами воно володіє, які ідеї в ньому панують та чим живе та дише воно? Інститут складається зі студентства та професури. В складі студентства маємо понад 70 прц. українців, переважно селянства. З професурою становище катастрофальне: з 80-ти осіб персоналу не назбирається 10 українців. Решта або росіяни, або жиди...

„Малярський факультет. Тут начебто скупчились українські імена. Але підійдіть ближче до цих „українців" і ви зразу відчуваєте московський душок. За винятком 4—5 професорів, останні для виду говорять українською мовою, але дітей вчать „інтелігентною" і мають „постійні" номера для всякої заплави, яку лиха година заносить на українські хліба. Алеж годі. Побавились і досить. Ми не дозволимо далі експериментувати та покривати партійним авторитетом русифікаторську роботу професури. Необхідно випровадити всіх русаків до двору, для жидів найдуться школи нац. меншостей. Нам, українцям, дайте нарешті будувати український вуз (вищі українські заведення) і українське мистецтво. Це наше перше товариське застереження. Муситє самі рішати, але не забувайте, що не така це справа, щоб можна було обмежитись одним застереженням".

Важне для тих, що купують срібло
Фабрика срібних виробів
Д. Л. Нойман — Львів
Пільни КОХАНОВСЬКОГО 21. Тел 206-74
звертає увагу заінтересованих, що її вироби срібла нею проектовані і засобдені у фабричний знак та напис фабрики, а подібні вироби продавані в торговлі без цього знаку є лише незручними копіями її оригінальних моделів. Дістанете у Львові лише безпосередньо у фабриці та у всіх більших комісорських крамницях у цілій Польщі.

Цікаво, що цей характеристичний документ боротьби за українське мистецтво зовсім добре сходиться з памфлетами Хвильового про потребу відмежувати українську літературу від російської.

Та сам Скрипник не був по суті мистецтвознавцем, тож головні удари сучасної совітської критики падуть на таких теоретиків, як Хмурий чи Врона. Перший (що свого часу у в-ві „Рух" випустив монографії Новакіївського і Труша) базував свою теорію сучасного мистецтва на „з одного боку — лінії набуття техніки живописної культури, з другого — по лінії відтворення загубленого в кольоніяльній неволі національного мистецького стилю". З цього погляду він уважав за потрібне навязати із „славною колись барковою культурою, що наприкінці 17. сторіччя піднеслася була до европейського рівня". Зате Врона ,головний теоретик АРМУ, вважав, що **„стилія українського села** взагалі є тепер найяскравіший і найоригінальніший вияв національної української стихії в мистецтві". Водночас робив великий натиск на необхідність засвоїти собі найновіші дозрілі мистецькі осяги сучасности ,навіть „архіформальні і архібуржуазні", уважаючи ,що „першим величезним поступом і надбанням післяреволюційного нашого малярства було прилучення українського малярства і цілого мистецтва до формальних надбань Европи"

Нині ми не знаємо, взагалі, що сталося з Хмурим, Вроною, Ернстом та десятками інших теоретиків чи мистців, і взагалі де вони. Існує цілий ряд імен, що „хотіли створити українське мистецтво з музеїв", що проповідували чистий формалізм, або хотіли навязати мистецтво до „львівських стилізаторів", натяк мабуть на участь (до 1933 р.) деяких галицьких мистців на графічних та 4. і 5. Всеукраїнській Виставі.

III

Такий був стан українського мистецтва до більш-менш 1933 року і такі струми нуртували крізь нього. Характеристичне тут, що українські мистці не мали при цьому своєї трибуни; нам відоме, що кілька разів були почини створити мистецький орган, але все вирінали підозріння і всі спроби зривано згори. Щойно з 34-им роком, коли на Україні добре осадився Постишев, почали появлятись „Образотворче мистецтво", розкішними виданнями по 300 стор. та „Малярство і скульптура", оба видання під наглядом А. Хвилі, єдиної може справді відданої росіянам людини, яка українського мистецтва ні взагалі культури неспроможна сприйняти органічно. Так, що не диво, що оба видання по суті яскраво є протиукраїнськими у всіх відношеннях.

Але не треба виробляти собі погляду на основі тих заяв, що їх мусять там поміщати українські мистці з приводу вбивства Кірова, Зіновевського процесу, тощо. Важне бачити суть речі, ті українські елєменти, що наскрізь надихали їх творчість і які будуть існувати так довго, доки житиме хоч один український мистець. Що нпр. з того, що молодий мистець і теоретик Е. Холостенко виступає гостро проти бойчукізму, коли його фрески носять всі ознаки суто українського стилю, не зважаючи на те, що малює комсомольців? Що з того, коли навіть по заявах про власні помилки він неспроможний творити інакше? Дійшло в останніх роках до того, що Бойчук вирікся „бойчукізму", який ніби створив не він, а митрополит Шептицький, і порізав на виставі власну картину, що дало привід до радости, мовляв „Бойчук з ножем у руках кидається проти бойчукізму".

Та найбільше може заболіло критику те, що недавно ряд гобелінів з „вождами" виконано не то в гетьманському, не то народному стилі. З недавньої, вже цьогорічної, заяви згаданого Хвилі у катальозі „Вистави етюдів України й Молдавії" довідуємося, що Бойчука, Падалку, Седляра та інших „бойчукістів" остаточно розгромлено, а рештки треба добити. Рівночасно читаємо заяви найчільніших мистців України, як Петрицького, що дякує Хвилі за творчі поправки і змогу „самокритичної дискусії" (?). З цього бачимо наглядно, як помалу ліквідується індивідуальности.

Але тут не кінець.

Щоб щось протиставити тому національному напрямкові, що в мистецтві виступає підсвідомо та непереможно, в останніх часах почався новий „курс" — вибивання клина клином. А саме відкрито „народне мистецтво". Вишивки і гаптування стали дуже в моді, майже кожна книжка прикрашена квітками, навіть на архітектурних проектах в ультрамодерному стилі бачимо мотиви з гаптів! Звідкіля цей зворот? Справа в тому, що народне мистецтво — безособове, збірне, колективне, творча індивідуальність не має тут великого голосу, ну, і можна його справляти досхочу, тоді, як важко переробити картину чи різьбу відомого майстра, яку лише він єдиний може зробити. Звідсі натиск на етнографію, фольклор, мовляв — це заперечення традиції, яку творили попи та поміщики.

Все це нині витворило неймовірний хаос. Ніхто не знає, як остаточно творити, бо дійшло до таких парадоксів, що чільних мистців кличуть рівнятись під другорядних, тільки тому, що в них тематика представлена зрозуміло своєю оповідністю якоїсь події для низового глядача. Репродукції по мистецьких журналах показують, що це по суті ілюстрації виконані фарбами, які ми знаємо хочби з передвоєнної „Ниви". Існують усі слушні причини припускати, що самобутнє українське мистецтво засуджене на таке саме знищення, як і кожна інша ділянка української культури. Відмінність і, в деяких напрямках вищевартість, і культурність нового українського мистецтва у відношенні до російського, про що ми могли наочно переконатися хочби з вистави у Варшаві 1933 р., показує, що це винищування йде свідомо, з історичною послідовністю та метою.

НА МУЗИЧНІ ТЕМИ.

АНТІН РУДНИЦЬКИЙ.

Фестіваль української музики.

В останніх роках нераз згадували, при різних нагодах про те, що наша музична культура, передовсім музична творчість, у часах новочасних незвичайно розвинулась. Можна би навіть суперечатись на тему, чи останне 25-річчя не дало, більших осягів у цій ділянці, як ціле XIX. століття. На Зазбручанській Україні, і в нас маємо вже чимало по европейськи освічених композиторів; а те, що між ними помічаємо різні напрямки, стилі і нахили, то це повинно би вийти нашій музичній культурі тільки на користь: різнородність мистецьких шукань форм, та ідей завсіди пожвавлює загальний розвиток мистецтва.

Ці здобутки з останнього 25-річчя у нас ще мало відомі. Навіть постійні відвідувачі наших усіх концертів, ніколи не мали змоги познайомитись з **повною картиною** нашої сучасної музичної творчости.

Знаємо з неї передовсім частичку більш приступну і легко зрозумілу. Нові твори чуємо у нас здебільша при виступах солістів і хорів, з нагоди ювилеїв, роковин чи академій, -- отже в рамцях не чисто музичних імпрез. Зате рідко коли чуємо наші т. зв. „модерні" твори; солісти поміщають їх рідко у своїх програмах, виходячи із власного зрозумілого становища, що виконуванними творами треба добути якнайбільший успіх у публики. Твори складніші, важко зрозумілі, (ще й коли вони у всьому відбігають від усього, що відоме і усвячене традицією) не можуть рахувати на такий успіх, як твори відомі та традиційні.

Ясно, що і складність і простота це характеристичні індівідуальні риси твору, композитора чи стилю, з якими мусимо годитися; вони можуть бути однаково добре прикметою і хибою. — Як цікаво було би познайомитись з нашими „новаторськими" творами, так і не менше цікаво було би почути в орґанізованій формі твори наших „поміркованих" композиторів, яких або зовсім не знаємо, або знаємо мало. Щоб мати повну картину наших музичних осягів, треба би взяти на увагу **всі напрямки, всі стилі** нашої сучасної музики, відкинувши при їх виборі особистий смак та своє замилування та ставши на платформі ширшій і загальнішій: підсумків нашої музичної дійсности.

Але виконати твір поважний, нелегкий, на це все треба відповідних рямок, відповідної атмосфери і для твору, і для виконавців і для публики. Твори треба слухачам відповідно запрезентувати, відповідно насвітлити і пояснити, щоб улекшити їх зрозуміння.

У звязку з цим кидаю гасло: зорганізуймо **фестіваль української сучасної музики!** Такий фестіваль — в інших краях давно відомий, хоча і не в такій формі, яку він повинен мати в нас.

У нас це було би водночас загальне національно-культурне свято, яке, побіч свого значіння виховного і ініціятивного, сталоб передовсім товчком для нової, свіжої творчости.

Такий фестіваль давав би огляд **цілої нашої сучасної творчости в низці імпрез та концертів,** присвячених або **окремим формам творчости** або **окремим стилям чи композиторам.** Орґанізаційний комітет мусів би устійнити і форму, в якій той фестіваль мав би відбутися, чи це мав би бути нпр. „тиждень української музики" чи місяць, і кілько місця чи концертів, треба би присвятити музиці камерній, вокальній і орхестровій, хто ті твори мав би виконати і хто пояснити.

Вибрати твори композиторів у краю не було би важко. Нема сумніву, що для такого музичного свята — нашого першого взагалі! — і нечисленна жмінка українських композиторів, яка проживає на чужині, прислала би свої твори. Зрештою дещо з них, як знаємо, навіть находиться в Галичині, в приватних руках. Найважче було би показати працю українських композиторів зпоза Збруча. Щоб звідтіля дістати якісь твори — про те не можна й мріяти, бо від кількох літ перервались всякі звязки з тим світом. Отже требаб задовольнитися матеріялами, які є на місці. Зважаючи розмах творчости українських заєбручанських композиторів і скільки кість їх продукції — те, що маємо у Львові нечисленне і ненайновіше. Не маємо нпр. ніяких творів з останніх 5-ти літ. Але і з того, що тут є — досі виконано тільки частину; є чимало цікавого, вартісного, досі не тільки невиконане, але й невідоме навіть музикам.

Уявляю собі, що побіч концертів з творів фортепіянових і вокальних (де крім відомих вже творів, які слід би показати в якомусь систематичному підході і порядку, найшлосяб і чимало зовсім ще невиконуваних), побіч концертів камерної музики (маємо до диспозиції з 8 або й більше квартетів, декілька сонат, варіяційних і ін. творів для віольончелі або скрипки з фортепіяном, небуденну у зіставленні інструментів сонату для скрипки і віольончелі сольо, декілька фортепіянових тріо — врешті камерні твори з різнородною обсадою інструментів) — побіч таких концертів центральними у фестівалю нашої сучасної музики повинні би бути **концерти симфонічної музики.** Підраховуючи згрубша, є приблизно 20 симфонічних творів у нашій сучасній літературі, до яких матеріяли до виконання є або могли б бути.

Коли не рахувати всяких принагідних оказій, де атмосфера для поважних творів і для їх сприймання зовсім несприятлива і творів виконаних на польських концертах, то всього **один** із 20 виконували у нас на справжньому себто „чистому" концерті!

Отже концерти симфонічної музики (не місце тут застановлятися, скільки їх мало би бути) повинні би бути вершком і осередком того фестівалю української сучасної музики — якщо побіч них не можна би зорганізувати і виставити якоїсь української справжньої опери! Якби така найшлась вже поміж сучасною творчістю, то тим краще; колиж ні, тоді можна би виставити щось із нашої музичної спадщини.

Розуміється само собою, що на виконавців у цьому фестівалю треба би притягнути всіх наших найкращих виконавців. Може при тій нагоді можна би почути когось із наших солістів, які перебувають поза межами нашого краю і про яких успіхи покищо тільки довідуємось із часописів.

В роздумуваннях над можливостями такого фестівалю можна зайти за далеко, у країну фантастичних плянів і мрій...

Перша річ реальна і необхідна — це фонди. Зібрати їх це вже річ не така неможлива, як моглоб декому здаватися. Хоч які важкі умови нашої дійсности, нема сумніву, що фестіваль української музики стрінеться: 1) з величезним зацікавленням широкої публики, яке виявиться у формі великої, чи, в деяких випадках, і масової участи, 2) з матеріяльною допомогою наших центральних, економічних і промислових установ та поодиноких людей. Щодо „віри в публику" то відомий уже нам усім факт: що ніодна наша музична чи поважна імпреза не зазнає матеріяльної невдачі, коли вона має деякий посмак атракційности і новини. Факт, хоча й досить сумний, коли йде про мистецькі покази, але факт, з яким треба рахуватись. У даним випадку він на руку, бо саме такий фестіваль української музики відповідав би цим „вимогам", а при цьому мав би загально національне культурне значіння. Надія на матеріяльну допомогу від установ та поодиноких громадян мабуть також небезпідставна, тимпаче, що є й деякі прецеденси (нпр. щорічна літературна нагорода) і що фестіваль не був би цілком дефіцитовою імпрезою. Більшість витрачених коштів напевно повернулась би з розпродажі білєтів.

Хто зна, чи успішна орґанізація і переведення такого **першого** великого музичного українського свята, не стало би починком таких постійних свят, влаштовуваних нпр. що пять чи десять літ. І напевно якийсь з черги такий фестіваль української музики, започаткований у Львові, зможе колись відбутись вже — у Києві.

ВИСОКА ШКОЛА ПОЛІТИЧНИХ НАУК
при
Українському Технічно-Господарському Інституті приймає впис студентів на перший семестр.

Програма Школи складається з восьми таких груп предметів: 1) Загальна політика, 2) Держава і право, 3) Соціяльна політика, 4) Економіка, 5) Соціольогія, 6) Журналістика, 7) Українознавство, 8) Різні предмети загального характеру.

Викладають професори **Української Господарської Академії** та інших українських високих шкіл.

Навчання триває **шість семестрів.** Провадиться **позаочною** (кореспонденційною) методою.

У дійсні **студенти** приймаються особи з закінченою середньою освітою. Особи без матури можуть вписуватися до школи, як **курсанти.** Після закінчення школи абсольвенти дістають **диплом.**

Проспекти з умовами студій і таксами за навчання **безплатно.** Звертатися на адресу: Ukrajinský Technicko - Hospodárský Institut. Podebrady, Tchecoslovaquie, або Товариство „Сільський Господар", Львів, Ринок 10. На ширшу відповідь прикладати міжнародню поштову марку.

На ту саму адресу надсилати прохання і запити у справі студій на 4-річному Високошкільному **Економічно-Кооперативному Відділі,** 2-річному **Технікумі Сільсько-Господарської Промисловости,** 2-річних курсах **Українознавства,** Високих Курсах **Громадської Агрономії,** 1-річних курсах **Бухгальтерії** та короткочасових курсах чужих мов, пасічництва, американського промислового пасічництва, садівництва, консервації і переробу овочевин та городини, обробу шкіри, мило-варства, фотографії, радіотехніки, птахівництва та городництва.

Безпека! Певність! Тайна!

Міська Комунальна Каса Ощадности в Станиславові,

вул. П. О. В. (Казимирівська) ч. 14.

Видає ощадностеві книжечки на покажчика або поіменні на **золоті** або **зслоті в золоті,** платні на бажання кожночасне або на речинець. — Опроцентування 5% річно.

Каса дає векслеві позички, під заставу вартісних паперів і дорогоцінностей, як теж скуповує купони від вартісних паперів перед речинцем їх платности.

ТЕАТР І КІНО.

О. БОДНАРОВИЧ.

Що приніс останній драматичний конкурс?

Здається, без найменшого ризику можна би твердити, що з усіх книжок, які сьогодні появились би у нас друком, найбільше успіху мали би драматичні твори. Ще недавно ви могли роками носитись з рукописом повісти, день-у-день оббивати пороги видавництв і важко було знайти видавця. Самчукова „Волинь" — кажуть — довго у всяких шуфлядах „лічила дні і ночі". Тепер з повістями трохи покращало. Хоч завжди у нас можна було знайти охочого видати театральну пєсу, всякі спроби аматорів від двацяти років ні трохи не злагідняли кризи у нашій драматичній літературі. Хоч усякі аматорські мають, коли брати під увагу кількість, усяку дрібноту, але від літ, як не було так і нема в нас відповідного репертуару.

Не врятував справи і не залатав діри Драматичний Конкурс Кооперативи „Український Театр" з 1926-го року. Рада Т-ва Письменників і Журналістів ім. Ів. Франка проголошуючи конкурс на драматичний твір у 1936-ому році, теж не робила собі великих надій, бо практика нераз виказала, що такі конкурси рідко вдаються, а ще рідше можна ними розбудити чи пожвавити літературну творчість у такій чи іншій ділянці. Може більшу вартість мають літературні нагороди, тобто нагороди за твори, що вже появилися друком.

Та всеж проголошуючи свій конкурс Рада Т. П. і Ж. сподівалася, що може таким чином удасться здобути два-три твори, якими можна буде підсилити репертуар наших театрів. Конкурс — як це вже відомо з окремого комунікату — закінчений тільки на половину; тобто журі вибрало три твори, які по відповідній перерібці можна булоб призначити до вистави в одному з наших театрів.

Для кращої інформації у тій справі треба тут пригадати умови конкурсу. Вони були такі:

1. Тема твору (трагедія, драма, комедія, фарса) з українського життя, довільної верстви суспільности і довільних часів.

2. Сценічність твору і його технічне пристосування до наших теперішніх театральних обставин.

3. Твір розміром має бути обчислений на виставу в часі 2—3 годин.

4. Твір має бути досі недрукований і ніде не виставлюваний.

Призначене Радою ТОПЖ-у журі мало вибрати найліпші твори, які Т-во мало виставити один за одним у Львові. Щойно після вистави найкращий з літературного і сценічного боку твір має дістати нагороду (300 зол.). Два інші вирізнені твори мали бути гонорувані за право конкурсової вистави по 100 зол.

На конкурс надіслано 13 творів. Коли брати під увагу рід, то в них є (подаємо так, як їх означили самі автори): 2 драми, 3 комедії (одна з них романтична комедія, а одна „веселогра"), 2 пєси (віддавна завівся у нас звичай називати драматичні твори отим словом, не означуючи їх ближче), 1 драматичний етюд, 1 „картина" з життя, 2 драматичні картини, 1 фактомонтаж і 1 опера (лібретто).

Отими 13-ти пєсами охоплено великий шмат часу, бо маємо 1-ну з предавньої давнини, 1-ну з X-го віку, 1 з XVII-го, 2 з XVIII-го, 4 з війни (2 з всесвітньої, 2 з української), 4 з сучасного життя.

З уваги на те, що конкурс ще остаточно не закінчений, не можна писати ще навіть про ті вибрані твори, тому попри подані інформації можна сказати кілька загальних уваг. Вже при загальних увагах на тему нашої літератури нераз була мова про те, що наші письменники так мало черпають матеріялу з бурхливих часів визвольної війни, а як дехто навіть і візьме сюжет з того часу, то виходить воно якось слабо і навіть в малій мірі не відзеркалює патосу тих великих і повних надій днів. Те саме і тут: пєси з тих часів з малими винятками бліді і безкровні свідчать тільки про те, що тієї, найновішої доби нашої історії наші автори не бачать у мистецьких образах. Це останнє може вже ніколи і не вдасться сучасникам, а використати цю цікаву добу в літературі зможуть колись тільки ті, що підходитимуть до неї як до історії.

З чотирьох пєс з сучасного життя — три написані на сюжет з нашого національно-громадського життя, а тільки в одній автор торкнувся загально-людської проблеми хоч і в нашому середовищі. Та на жаль у тих сучасних пєсах не відзеркалюється сучасне життя, їх автори здебільша зовсім відвернені від дійсности, ще й виказують повний брак обсерваційного хисту.

Та найважніше: з надісланих творів тільки дуже невеличкий відсоток свідчить про знайомість автора з драматичною технікою. Маємо те саме явище, що в інших ділянках нашої літератури: автори не хочуть памятати, що попри талант треба ще засвоїти собі техніку даного літературного жанру, тобто простими словами: вивчити письменницьке ремесло так само, як роблять люди інших професій. Хто не знає, як виглядає драматичний твір та в чому його суть, — ніколи не стане драматургом, як ніколи не стане малярем той, хто не навчиться рисунку і способу, як накладати фарбу.

—o—

Клєрк Ґейбл — у приватному житті.

Мало хто знає, що цей любимець кінової публики усіх країв дістає більше листів від своїх звеличників, ніж деякі найславніші зірки. Одначе він рідко їх читає, бо навіть не має свого секретаря, який полагоджував би відповіди, як це напр. робить Грета Гарбо.

Праця займає йому ввесь день. Ранком, заки прийде до студії, їздить собі яку годину верхом та дякує Богу, що він не жінка, а то мусів би цю годину призначити на фризіерів, всілякі ондуляції та манікір.

Сам він незвичайно пильний та дбайливий. До праці приходить приготований та познайомлений із ролею.

По знимках їде на сніданок, відтак дозволяє обертати собою повних три години: це приходить кравець, який примірює йому гардеробу, приписану кіновиробництвом, бо Клєркові не вільно показатися у двох фільмах у тому самому вбранні. По обіді йде він до фотографа, який для реклями виконує за дві години цілу сотню світлин, що мають вистачити для рекламового бюра не довше, як на місяць.

Відтак відбуває годинну конференцію з режисером, щоб познайомитися з працею в ателіє на другий день. По розмові треба піти до хати, щоб прочитати сценарій. Відколи Клєрк Ґейбл розвівся з жінкою, мешкає самотно в готелі, посвячує ввесь вільний час думкам про найближчі свої виступи. Сам він уникає людей — принаймні у себе в хаті. Не так, щоправда, як Ґері Купер, який боїться людей. Клєрк Ґейбл навпаки: любить товариство, любить побалакати, а вже найбільше про політику, на якій розуміється стільки, що курка на перці.

Клєрк не признає нічного життя: йому чужі ресторани та кабарети. Ніхто не звязував його ніколи з ніяким любовним скандалом. Єдиною його розвагою є його власне авто, старий підтоптаний Форд, яким їде далеко за місто, щоб втекти від гамору та репортерів.

Коли його запитав недавно один журналіст, чи була не вибирається він у подорож до Европи, відповів, що боїться. Раз тому, що взагалі боїться виїздити кудинебудь поза Голівуд, бо знов може стрінути його те, що в Полудневій Америці. Люди бігли за ним, як за злочинцем, якого ловить поліція, а жінки громадно окружали його та відривали гудзики від убрання на памятку.

Плани Клєрка Ґейбла на майбутнє прості: працювати, доки стає сил та доки є успіх, бо ненадійно може надійти час, коли його особа перестане бути цікава на срібному полотні. Призбиравши собі дрібку гроша, може тоді одружитись, заложити домашнє огнище та дітям, а то й внукам показувати свої світлини в журналах із цілого світа, які Клєрк Ґейбл залюбки збирає.

У НІМЕЦЬКОМУ КІНОВИРОБНИЦТВІ.

— Недавно в Помпеї та Паестум закінчили знимки до фільми Еміля Яннінґса „Володар". Славного німецького актора приняв на окремій авдієнції шеф італійського уряду Мусоліні, який перевів із ним переговори у справі італійсько-німецької співпраці на фільмовому терені.

— Люї Тренкер, відомий володар альпейських шпилів, викінчив свою фільму „Кондотіери". При останніх знимках в ателіє були присутні представники італійського дипльоматичного корпусу та багато запрошених гостей.

— У фільмі „Велика очайдушність" заграє головну ролю Павля Весселі. У ролі молодої артистки Тереси Брандль прибуває вона до віденської академії, де переживає своє перше кохання із своїм професором. Ролю професора грає Рудольф Ферстер.

— Ліліяна Гарвей та Віллі Фріч грають разом у фільмі „Сім поличників", під орудою Павла Мартіна. Музику зложив Петро Кройдер.

— Режисер Ґергард Лямпрехт почав знимки до фільми, основаної на повісти Фльобера п. з. „Пані Боварі", в якій заголовну ролю грає Поля Негрі.

Комедію „Коли жінки мовчать" накручує Райнгольд Шінцель із такими акторами, як Ґансі Кнотек, Йоган Гестерс і Ґільда фон Штольц.

—o—

ПАРАДА ПОЛЬСЬКИХ КОМІКІВ.

Під таким гаслом реклямують уже другу з черги фільму зі Щепком і Тоньком, яку продукує виробництво „Фенікс". Сценарій написав Віктор Будзинський, режисер „Веселої Львівської Хвилі".

Нові українські мельодії
на плитах „СИРЕНА"
захопили знавців

Кінові новинки.

Нагорода Фільмової Академії. Кожного року „Академія Мистецтва та фільмових наук признає нагороди. Увесь Голівуд та фільмовий світ нетерпляче дожидає дня проголошення нагород. Тогорічну „Велику Нагороду" дістало виробництво Варнер Брос за креацію Бетті Дейвіс у фільмі „Спокусниця". Цього року Варнер Брос дістало чотири нагороди на всі сім: Павло Муні дістав першу нагороду перед Ґейрі Купером та Вальтером Юстином за найкраще відтворення чоловічої ролі і за незвичайну креацію у фільмі „Пастер". (На виставі у Венеції признали йому чашу за цю саму креацію).

Найліпшу гру другорядної ролі відмітили у Ґейль Сендергірд (фільма „Антін Адверз").

Шерідан Джібней дістав першу нагороду за найкращий сценарій — „Пастера".

Першого асистента режисера Михайла Куртіза, Джека Саллівена визнали найліпшим асистентом у звязку з продукцією „Шаржі легкої бригади".

Воллес Бірі, один із найпопулярніших характеристичних акторів, накручує велику морську фільму, щось як „Бавнті" п. з. „Корабель невільників". Участь беруть Варнер Баксгер та донька Віль Роджерса, який недавно помер.

Найпопулярнішим актором по фільмі „Дама камеліова" став без сумніву Роберт Тейльор. Цей присмирник жіночих сердець починає цими днями реалізувати нову фільму п. з. „Це моя справа" поруч із Віктором Мек Легленом та Варварою Стенвік для виробництва „Твентіет Сенчері Фокс". Для цього кіновиробництва **Сімона Сімон** накручує другу фільму п. з. „Сьоме небо", яку як ніяку фільму грали колись Джейніт Гейнор та Чарльз Фаррель.

Відомий жидівський гуморист Лео Фукс, якого знаємо із виступів по наших літніськових місцевостях, дістав одну із головніших роль у фільмі американської продукції п. з. „Хочу бути матірю" у жидівській мові, якої премієра відбулася вже кілька днів тому.

Павло Муні виступить у фільмі „Р. К. О." п. з. „Жінка яку кохаю".

Бен Гур, одна із найкращих фільм т зв. німого сезону, появиться як звуковик. Головні ролі дістали: Клєрк Ґейбл та Роберт Тейльор.

По довгій мовчанці приступив славний чеський комік Вляста Буріян до праці, накручуючи для празької „Уфи" комедію п. з. „Трое вещь у шклянці".

На міжнародній виставі у Парижі висвітлюватимуть велику патріотичну фільму французької продукції п. з. „Марсельєза".

ЖІНОЧА СТОРІНКА.

Христос Воскрес! Смертю — смерть переміг!

Всі християнські народи світа, у всіх кінцях земного глобу святкують це свято з однаковою радістю. Сама природа святкує разом з людьми це велике чудо і відновляється, відроджується, немов наслідуючи велику подію.

У Великий Тиждень пригадуємо собі за чергою ті події, які попереджували це велике свято. Страждання духовні і тілесні, муки на хресті і нарешті смерть. Ці спогади підготовляють нас до відчуття того Великого Дня, а нам жінкам пригадують ще, яке місце в цих подіях мала жінка. Пригадують нам не тільки Ту Святу Страдницю Мати, що в ті дні йшла незломно за своїм Сином, але й колишню велику грішницю Марію з Магдали та її товаришок, що лишились вірні до кінця, а може навіть більш витривалі, ніж самі учні Христові, жінок, що не боялись ні грізних воїнів, ні розлюченої юрби, які не боялись і темної ночі йдучи до гробу Господнього, вони мали найвищу нагороду, бо перші довідались про Велику Перемогу світла над темрявою, перші могли понести світові радісну вістку про неї. Непереможна віра підтримувала їх у ті хвилини — світила їм серед темної ночі.

Чи нам жінкам XX-го століття треба шукати іншого шляху? Чи на нас не лежить те саме завдання серед сучасної, світової плутанини зберігати віру в перемогу Правди? А нам українкам, чи не треба наслідувати приклад тих святих жінок, що в ті дні лишались непохитними у своїй вірі і підтримували тою вірою і всіх слабіших довкола себе? У Великий Тиждень нашого народу бережім нашу віру у перемогу Світла над Темрявою, у воскресення нашої Ідеї, щоб і ми мали за ту віру таку нагороду, як Марія з Магдали та її товаришки і могли перші возвістити світові, що Христос Воскрес і життя дарував і нашому безталанному народові!

—o—

ІРИНА ДОМБЧЕВСЬКА.

СВЯТА КОЛИСЬ.

Давні, добрі часи! Як далеко вони поза ними. Згадуємо їх радо при щорічних святах, бо з ними вони якось тісніше звязані.

Ці великодні свята, які ми переживаємо тепер зовсім неподібні до тих, які були давно. Маю на думці свята переважно на селі.

Хоча живемо в великому місті, але якщо ми виховувалися на святочній традиції в інтелігентському домі на селі — ніколи не забудемо про ці зовсім інакші Великодні наших бабусь і мамів на селі. Бо там святкувала навіть з нами вся природа. Та всі передсвяточні приготування мали якийсь своєрідний чар.

Починалися вони, ще довго до Великодня. У місті купували всякі ласощі, які під руками досвідних господинь перемінювались у пригарні страви. Смак цих пасок, бабів, тортів, коржів і коржиків нагадується нам ще нині. Молодий кабанець ждав смерти, щоб дати своїм хлібодавцям смашні свіжі вироби, а поросятко навіть не перечувало, що має бути свяченою прикрасою. Курки, якби знали, що треба яєчок до печива — несли їх цілі гори. Білесенька мука висихала в пекарні. В камяних горшках складалося масло. Овес посіяний у скриночках зеленів, — бо мав теж прибрати великодній стіл.

Діти раділи, придивляючися всім приготуванням, а як уже мама покликала нас до помочі зибирати грозинки, лускати горіхи, міґдали, краяти смажену помаранчеву шкірку, якої частину ми зїдали — то вже був це вершок втіхи.

На сам Великий тиждень все йшло в рух. Служниці звивалися. В хаті все блестіло від порядку.

Через відчинені вікна сонце кидало проміння, а чистенькими, білими завісками колихав весняний вітрець.

В кухні праця горіла. Шили паперові форми, щоб баби вийшли високі, у масничці вбивали кілька кіп жовтків, усі ходили на пальцях, двері зачиняли тихенько — навіть діти притихли, щоб не загнівати бабусі.

А як вдалися ці баби, легенькі як пух і стояли вже в капелюшках з білої шклиці, то було нащо подивитися!

Після метушні Великого тижня прийшла Великодня неділя.

Дяк поважно заходив у хату, за ними пан-отець. Посвятили. Свічки моргають ясним полумям, немов разить їх великодне сонце.

Дзвони дзвонять: — Христос воскрес! — співає ціла рідня.

Було колись і минулося.

Згадуємо минуле, а святкуємо по теперішньому. Для традиції зладимо дітям, що хто може, але це вже якби далека тінь минулого.

Шеста година зранку в міській церкві. Великодня неділя. Молодий пан-отець читає тиху Службу Божу. На дворі серед камяниць похмуро. У великій церкві теж похмуро.

Шепчуть молитви ті найбідніші, що в маленьких клуночках принесли посвятити своє бідне добро.

І бідна мама хоче нині погодувати своїх дітей свяченим.

Деж тут весною розсміватися природі? Де роздзвонитись дзвонам сільської церковці? Де великодній стіл, а при ньому зібрана вся рідня?

Тільки дзвоники трамваїв, гук самоходових сирен, оклики хлопців, що продають ґазету, великоміська юрба бере вас добродійно у свої обійми. Це тому, щоб вам не причувалися звуки, які прогомоніли давно.

А всеж у душі щось співає: Христос воскрес! Бо відродилося нове життя.

Великодний стіл.

Ставити чи не ставити окремий стіл „великодній"? — це питання задає собі перед святами не одна господиня. Є багато „за" і багато „проти", які треба добре обміркувати, заки питання остаточно вирішити.

Давніше ніхто собі навіть не завдавав таких питань. Великодній стіл належав до змісту цілого свята, без нього ніхто собі свят не уявляв і единою турботою господині було тільки, як той стіл так прикрасити і прибрати, що на нього поставити, щоб гості які нас відвідають, головно наші діти мали з того приємність і потіху. Тепер не те. Не тільки тому, що часи бідніщі, що нема змоги стільки виварювати і випікати, як за тих „ліпших" часів, але й тому, що то „немодно", як гадає молодша господиня. Пишемо „молодша", бо старші господині притримуються ще давніх традицій і менше журяться тим, що модне, а що ні.

Отже „за" окремим великодним столом промовляє традиція, спогади минулого, святочний настрій, який цей стіл надає цілому помешканню, радість дітей і деяка зручність, що не треба при кожній нагоді бігати до комори, витягати все звідти, або туди відносити наші присмаки.

Не треба замикати кожної хвилини креденсу, не треба уставляти на окремому столі приборів для тих, що їх хочемо погостити, бо ті прибори стоять собі в куточку на великодньому столі і кожний сам себе обслуговує, а служба тільки брудну посудину збирає і заміняє її новою.

Не треба також і служниці кожної хвилини мати під рукою і можна її пустити трохи перейтись, чи до церкви, отже маємо забезпечений її добрий настрій, а це для святочного настрою цілого дому теж важне. Нам самим той великодний стіл нагадає багато милого і приємного, а неодній може і щось більше: весняний настрій, бо весна все приносить приємні хвилювання і несподіванки.

„Проти" великоднього стола модерна господиня має такі застереження: на великодній стіл багато потрібно, а тепер часи не такі, щоб собі можна було дозволити на всякі витребеньки. Друге негігієнічно тримати цілий день, а то й кілька днів на столі всякі страви, вони порошаться, обвітрюються, скоріше псуються. Далі діти звичайно не знають міри і трудно за ними устежити, щоб вони не переїлись, коли мають їжу під рукою, а головно перед очима стільки смачних річей. Теперішня служба теж не така, щоб на неї можна було не замикаючи лишати стільки дорогих страв і ще багато інших ріжних „проти", як брак більшого обрусу, накриття, а головне малий простір теперішніх кімнат, — такий стіл завсіди потрібує більше місця.

Якже остаточно це питання вирішити? Треба мабуть шукати отої „золотої середини", яка в теперішньому житті відограє скрізь таку важну ролю. Не можемо нашим найдорожчим малим пустунам відмовити великодніх радощів, тої поезії, яка прикрашувала наше дитинство і стільки ніжних спогадів по собі лишила. Признаймось також, що й наші чоловіки люблять оту традицію і хоч на око хмуряться на передсвяточний непорядок та зайві видатки, але коли ви нишком за ними стежите — то помітите приємний блиск в очах і лагідний усміх на вид святочно прибраної кімнати і їх улюблених ласощів на святочному столі, бож поправді цеж великі діти оті наші „голови родин" і „тирани дому". А може навіть вам у якусь хвилину і не посоромиться чоловік признатись, що той великодній настрій, який повстав завдяки отому святочному прибраному столові та іншим дрібницям, пригадав багато приємного, на лагіднішій тон настроїв змучену щоденними турботами і метушнею душу.

Отож ставмо „великодній" стіл, тільки зробім його меншим, не наставляймо на нього всього, що наварили, не висилюймо своєї кишені на те, щоб приголомшити своїх „приятельок" ріжними вигадками. Невеличкий стіл накриймо гарно випраним „білосніжним" обрусом, а на нього даймо невисоку, але таксамо добірно прикрашену, як колись „бабу" у білій короні, пасочку, кілька писанок серед зеленого вівса, який висіяли і виплекали наші пестії, один-два гарно полюкровані і прикрашені торти, а головно багато цвітів. Тут може бути і гіякинт, тульпан, веснянка чи який інший цвіт у вазонку, і низькі флякони з весняними цвітами, ніжні фіялочки у дрібних фляконіках і хрещатий барвінок розкиданий по обрусі між окремими полумисками та „кльошами". Ті цвіти у цілій кімнаті і кожному кутику дадуть найбільше святочного настрою, закриють вони і недостачу вибагливих страв на нашому столі.

Не виганяймо добровільно з нашого життя поезії, що прикрасить чутливій людині неодну прикру хвилину життя, не позбавляймо тої поезії дитячої душі, яка ще матиме досить буднів у своєму житті, змягчіть нею затвердлу може буденними турботами душу товариша вашого життя, а тоді в вашій хаті, вашою заслугою пануватиме правдиве свято мира.

Центральний Кооперативний Банк

„Краєвий Союз Кредитовий" у Львові,

вул. Третього Мая 15.

приймає вкладки ощадности і як централя кредитова для українських кооператив усіх видів дає кредити на піднесення господарства і промислу

На свята

ВИНА ТОКАЙСЬКІ, УГОРСЬКІ

тільки у винарні

MAGYAR CSARDA

Львів, 3. Мая 11 А. Тел. 235-36

Відвідуйте нашу угорську винарню. 3—3

Практичні поради.

ПРИКРАСА НА ВЕЛИКОДНІЙ СТІЛ.

Хочемо зробити малу несподіванку нашим найменшим, а також урізномаїтнити наш пьогорідчаний великодній стіл малою дрібничкою. Зробімо собі козака і дівчину в народньому строї... а якщо.

Варимо яйця на твердо, але чисті, біленькі. Тонким пензельком або навіть пером малюємо на яйці личко. Уста і щоки забарвимо червоною краскою так, щоб вийшли гарні румянці, козакові домалюємо ще й гарні вуса. Ставимо яйце у деревляну гуцульську чарочку на яйця, вирізуємо з листівки, чи з старого альбома на взори, вузенький взірчик і обмотуємо ним по краю чарочки так, щоб завкруги яйця вийшов комірчик, а наперед прилїпимо ще й вузеньку стрічечку. На голову козакові даймо чорку або сиву смушеву шапку (можна утягувати з вовни, або зробити з паперу), а зпід шапки намалюємо ще й „осаледця". Дівчині надягнемо на розмальоване раніше тушем або фарбою волосся вінок з дрібних папірових цвітів та листя, ззаду прив'язимо кілька різнокольорових стрічечок, а на шию даймо кільна разочків дрібних коралїків.

Такий дарунок можемо зробити і для дітей в родині, куди запрошені ми в гості. Діти за ту великодню забавку будуть вдячні, а на нашому столі привабить вона несдне око.

СИРНА ПАСКА.

Що приднїпрянська Великодня *паляниця* останніми часами знаходить все більше і більше прихильників у Галичині і пані все допитуються про спосіб, як її робити. Подаємо тут на бажання читачок перепис на таку паску.

Фунт свіжого, масного сира перетерти через сито, додати до того 20 дека свіжого масла і 5 на твердо зварених жовтків перетертих через сито. Все добре вимішати, потім додати шклянку і чверть густої сметанки і знову добре втерти, додавши потроху цукру до смаку (пів шклянки) дрібно січені міґдали і родзинки, трохи цикати і помаранчевої дрібно січеної шкірки. Новий вазонок вимастити змоченою, тоненькою шматиною, вложити в нього масу, трохи загнітити. Вазонок поставити так, щоб рідина, яка видушиться з сира могла поволі стікати. Найлїпше тримати таку паску не лелї, або в дуже холодному місці, — тоді буде як помадка.

ЕКОНОМІЧНИЙ ОГЛЯД.

ВОЛОДИМИР НЕСТОРОВИЧ.

Туга за „піонірством“.

У польському таборі щораз сильніше проявляється туга за піонірством. Нічого дивного. Цей нація, що видала знаменитих **кольоніяльних піонірів**, в роді Маврикія Беньовського, що відкрив Мадагаскар і став там „королем“, Стефана Шольца-Рогозінського, що з гуртком товаришів хотів у диких камерунських пущах здобути базу для самостійної Польщі після невдатного січневого повстання, дальше — Арцішевського, Стшелецького, Берещинського (з його мріями про Нову Польщу на Новій Гвінеї) та ще інших.

Але сучасне „піонірство“, про яке щораз сильніше говорять серед поляків — від зажукурічених шовіністів до науковців включно, — **не має нічого спільного ані з Параною в Бразилії, ані з Анголею в Африці,** про що мріють публіцисти на сторінках „Моржа“ і його додатку „Піонер Кольоніяльни“. Не мають навіть нічого спільного з рідною і близькою Гдинею, де — як бідкався недавно один поважний щоденник — „тисячі інтересів лежать облогом, чекаючи рук і капіталів“, або з далекоморським риболовством, на яке Польща не може спромогтись, і яке — як писав той сам щоденник — „привозить стільки доходів усяким данцям і францманам“...

Ні! Сучасне польське піонірство спрямоване на схід, на наші етнографічні землі, де в уяві фанатиків „меншає польський стан посідання“, де польщина — нібито — „є у відступі і її треба рятувати“...

Кожна „забріханість“ має свою мету. Большевицька забріханість, про яку так влучно і дотепно пише Отмар на сторінках „Газети Польск-ої“, є необхідна для того, щоб режім сталінських чекістів находив послух у масах. А забріханість польських ендеків є їм потрібна на те, щоб ті, які прислухуються їх шовіністичним теревеням, вірили, що саме вони, а не хто інший, аберігають якслід „польського духа“, що саме вони, а не хто інший, є еманацією політичного і господарського патріотизму. Звідтіля ця невинна нагінка на українців, жидів і інші національні меншини з арсеналом аргументів, що **суперечать фактам, статистичним цифрам і здоровому розумові.**

Та сумно, коли неповажні речі появляються в журналах, яких завданням не є підсичувати інстинкти юрби, до того в журналах економічних, призначених для обективної аналізи господарських явищ. Маємо на думці двотижневик „**Господарка Народова**“. В найновішому подвійному його числі (7—8) поміщена стаття п. н. „Піоніри“, де автор (бр.) нарікає на „занік духа піонерского“ серед поляків і на доказ на першому місці кладе лиху поставу польського елементу „на теренах Польщі, мішаних під національним і мовним оглядом“.

„Ситуація польщини в південно-східних воєвідствах — пише автор — представляється **з кожним роком гірше.** Не завиваючи правди в бавовну, треба признати, що польщина (в національному змислі) є там у відступі, а **покинені станиці обіймають українці.** Їх енергія підприємчивість, завзяття, витревалість, методичність, пляновість ділання, тощо, набирають поруч польської пасивности, резигнації, лінивства і т. і., особливо яскравих кольорів“...

Висока оцінка польським журналом духових прикмет українців і їх метод у праці може нам бути приємна, дарма, що вона для оправдання тез автора має в дечому посмак незаслужених компліментів. Та не в цьому річ, а в тому, що автор (мабуть сильний консумент ендецької преси) добачує відступ польського елементу на українській етнографічній території саме в часі, коли навпаки — йде на неї наступ польського елементу зі заходу, коли пляново **розгортається торговельно-промислова кольонізаційна акція,** коли вже в багатьох сх.-галицьких містах появились крамниці познанських купців і взірстати познанських ремісників.

Коли можна признати чимало слушности іншим твердженням автора, особливо коли він характеризує відношення польської інтеліґенції до потреб села, то в тому, що дотичить польського „піонірства“ на нашому сході автор рішуче **добувається „в відчинені двері“. Кольонізаторська акція з польського боку йде невинно,** послуговуючися змобілізованим до того селянським, купецьким, ремісничим і промисловим елементом. Тільки що темпо тієї акції не-вдоволяє засліплених речників кольонізації, яких страшить рівночасний органічний зріст українців, їх господарських в першу чергу надбань. Піонірство, культуртреґерство, госп. цивілізування, тощо, — це старі гасла, що ожили з повною силою у деяких польских колах, і з цього повинні собі перш за все здати справу ми, українці, та повинні старатись, щоб висока оцінка наших прикмет, господарських осягів, „пляновости“ і господарського патріотизму була **не комплімент**ом, якого нам не щадить тепер сусідська преса і яким ми себе самі часто дуримо, але щоб ми справді виказали той гарт, що його вимагає тепер наша дійсність. Коли наше громадянство дозріє до повного розуміння господарських завдань сучасности, тоді і „туга за піонірством“ у поляків — коли йде про господарські станиці — дістане інший зміст, інший напрям. Покищо здобувають познанці клієнта-українця обслугою в українській мові, двомовними афішами і летючками та йдуть до нас, як колись ішла польська шляхта на „дикі поля“ України, збагачуючись відтак на її чорноземі.

—o—

На весну і на літо
найновіший і найбільший
вибір взуття жіночого
чоловічого
дитячого
2—2
по фабричних цінах у широко відомій з солідности
фірмі „OLD ENGLAND“
Львів, Галицька 1 (проти Катедри)

Господарська криза і біольогія.

Визначний невролог д-р Ангель Радовічі видав у румунській мові замітну книжку п. н. „Як мозок володіє“. Він переводить у ній паралелю поміж законами, яким підлягає людське тіло, і біольогічними законами, які володіють у соціяльній і господарській ділянці. Сучасну кризу представляє автор як кризу міжу та завдяки тому виводить недостачу гармонії і солідарности в діянню людських сил, уживання засобів, які спиняють вільну циркуляцію крови. Так само як людський організм є спільнотою державою різних органів і всі клітини працюють кожна за себе, але всеж для того самого ідеалу, для добра цілости, так і залізну рівновагу — твердить Радовічі — може вритувати тільки конфедерація народів, основана на науковому пізнанню правди.

МАШИНИ ДО ПИСАННЯ всіляких систем нові і ужиткані з українськими і польськими черенками
МАШИНИ ДО ШИТТЯ для правниць ПФАФФНАУМАНН найкращої якости з довголітньою гарантією по цінах конкуренційних
поручає
ЮЛІЯН ЛОМАГА Львів, вул. Валова ч. 11.
Телефон 228-70.
Всіляке прилаття і складові частини до машин у великому виборі. — Власне механічне заведення для направи машин.

Е. ДУМИН
Львів, Коперника 23.
(Ріг Вронівських)
Поручає по дешевих цінах:
новости жіночі
„ мужеські
— товар першорядний —
Ціни низькі!

З нашої кооперації.

ЗБУТОВІ ОПЕРАЦІЇ ЦЕНТРОСОЮЗУ.

Збут хліборобських продуктів через Центросоюз на краєвих і закордонних ринках далі розвивається.

Коли на протязі першого кварталу в минулім році збуто 4691 сарин **лесь** за 360.922 зол., то в першім кварталі 1937 року вже збуто 4777 сарин за 450.338 зол.

Безрір вивезено в першім кварталі п. р. 902 за 83.983 зол., а перероблено у власній м'ясарні 765 шт. (81.061 кг.) набутих передовсім через кооперативи (382 шт.) за 82.445 зол. Крім цього перероблено в м'ясарні 112 телят і 21 штук рогатої худоби.

Збут **рослинної продукції** (передовсім збіжжа) дійшов уже в першому кварталі п. р. до 18.265 тон, за які одержано 8,215,005 зол.

ОБЕЗПЕЧЕНЕ ЖИТТЯ КООПЕРАТОРІВ У „КАРПАТІЇ“.

В першім кварталі п. р. вплинуло до „Карпатії“ 48 повних внесків на загальну квоту 55.750 зол. обезпеченого капіталу. Ці внески надійшли: від молочарської кооперації (5), від кредитової (8), РСУК (1), з Центросоюзу та від Союзів (6), Рогатина (4), Самбора (2), Сокаля (3), Стрия (6), Тернополя (2), Чорткова (3), а Бучача, Золочева, Калуша, Рави Руської, Снятина, Станіслава і з Лемківщини по одному. З внесків, які вплинули в цім кварталі і в останніх днях мин. року, зреалізовано 55 обезпечень на загальну квоту 68.150 зол.

Обезпечені кооператори, не занедбуйте точної висилки премій!

Знак охор...
ЧАЙ ПРІВЕС
Сильно запашний
Дуже видатний
ПІД ҐАРАНТІЄЮ ПРИРОДНИЙ НЕ ПЕРФУМОВАНИЙ

КОНКУРС ГОСП. КООП. ЧАСОПИСУ НА СТАТТІ ПРО ДОМАШНІЙ ПРОМИСЛ.

Редакція „Господарського Кооперативного Часопису“ розписала недавно конкурс на статтю з теми: **„Домашній промисл у моїй околиці“.** Окрім нагород, які будуть призначені по закінченні конкурсу у висоті 25, 20, 15 зол. кожна стаття друкована в ГКЧ буде премійована квотою 5—20 зол.

В 15. і 16. чч. ГКЧ поміщені вже дві конкурсові статті на загальну тему, а саме: **Про гончарство у Шпиколосах** золочівського повіту та **кошикарство** в Рудеччині. Редакція сподівається дорогою цього конкурсу зібрати докладні і цінні матеріали про домашній промисл на західно-українських землях.

—o—

Новини економічної літератури.

Видання Н. Т.: До виданих, виданих Народною Торговлею, прибула ще одна праця дир. Н. Т. дра О. Барилля: **„Народна Торговля як учительна працівників торговлі“.** Ця цінна книжка подає хронольогічно від основання Н. Т., то є від року 1883 до сьогодні піонірську працю цієї установи над теоретичним і практичним вишколюванням кандидатів торговельного знання. Особливо інтересне, скільки то літ треба було у нас боротися із згірдливим відношенням наших інтелігентних верств, а рівночасно з пересудом селянських мас, до праці в торговлі.

Як попередніх літ — видала Н. Т. у біжучому році **„Цінник насіння польових, городових і квіткових рослин на 1937 р.“** З багатьома ілюстраціями і практичними поученнями культури поодиноких рослин. Тисячами розійшовся цей цінник поміж українське населення і тим цей наш цінник становить значний вклад до піднесення рільничо-городничої культури українського населення. Цінник ілюстрований мистецькою обгорткою.

СТОРІНКА МОДЕРНОЇ ТЕХНІКИ.

Д-Р АНДРІЙ ЛАСТОВЕЦЬКИЙ.

Поворот панцирників.

Після версайського миру видавалося, що великі держави зречуться на довгий час будови великих, опанцирених военних кораблів. Мабуть роля їх у світовій війні виявилась не так то дуже й важною, хоч не вільно забувати, що саме лінійні кораблі дозволили Антанті користуватись морем підчас цілої світової війни, а німців змусили вживати тільки підводних човнів після їхньої тяжкої невдачі біля Фальклядських островів.

Проте 12. грудня м. р. відбулось у Сен Назер цікаве свято. А саме в присутності французького міністра морських справ корабельні верстати Пенгоет спустили на воду новий лінійний корабель місткости 26.500 тон. Кілька хвилин раніше почали будову нового панцирника місткости 35 тисяч тон у корабельних верстатах Льоари, що сусідують з верстатами Пентгоета. А 4 дні вчасніше кільські верстати спустили на воду в присутності Гітлера лінійний корабель „Гнайзенав" місткости 26.500 тон. До тої самої кляси кораблів належить теж „Шарнгорст", спущений на воду в жовтні м. р. у Вільгемсгафені.

Як бачимо з цих трьох випадків, то военна маринарка завертає назад до будови опанцирених кораблів. Цей поворот може видаватись лиїкам чимсь надзвичайним. Чейже від часу великої війни летунство осягнуло такий високий ступінь технічного розвитку, що панує загальне переконання, згідно з яким военні кораблі не мають що робити на поверхні води, коли над ними літають ворожі літаки. Одначе цей незвичайний поворот до панцирників має такі причини, що вони могліб радше вплинути на те, щоб їх не вживати. А саме заказ, виданий Антантою німцям, мати лінійні кораблі, причинився до того, що німці почали будувати свої славні „кишиневі" панцирники: „Дойчлянд", „Адмірал Шер" і „Адмірал Шпе". З другого боку нові лінійні кораблі, які щойно недавно німці та французи спустили на воду, мають бути відповіддю саме на збільшену активність літаків. І дійсно повітряна загроза тільки змодифікувала будову кораблів типу французької „Дінкерк" та німецького „Шарнгорст". Інжинієри мусіли збільшити їхню дефензивну спроможність перед летунськими бомбами та протилетунську офензивність.

„Дінкерк" треба розуміти, як відповідь на „Дойчлянд". Коли місткота „Німеччини" є рівна 10.000 тонам, місткота „Дінкерк" має 26.500 тон. Одначе місткота „Дінкерк" менша від місткости, яку ухвалили на вашингтонській конференції як максимальну (35.000 тон), бо Франція сподівалась враз з Англією обнизити цю границю для лінійних кораблів. Колиж Італія почала будувати два нові панцирники типу Літторіо, льондонська конференція постановила держатись дальше граничної вартости 35 тисяч тон місткости для лінійних кораблів. Таким робом „Дінкерк" і „Шаригорст" будуть останніми кокораблями своєї серії, бо всі держави стануть будувати кораблі місткости 35 тисяч тон.

А тепер приглянмось ближче панцирникові „Дінкерк". Те, що кидається у вічі: велика ріжниця між передвоєнними і післявоєнними панцирниками. Передвоєнний панцирник був повільним кораблем, якого максимальна швидкість ніколи не була більша як 23 вузли на годину. Тільки передвоєнні боєві кружляки мали більші швидкости („Ренови" та „Репюльз" приблизно 32 вузли.). Спущені 1925. р. панцирники „Нельзон" та „Родні" робили найбільше 23,5 вуала на годину, зате боєвий кружляк „Гуд" (з 1918. р.), що ескортує сьогодні англійські горговельні кораблі на біскайських водах, осягнув 31 вузлів. І саме панцирник „Дінкерк" наблизився своєю швидкістю до „боєвих кружляків", бо його швидкість рівна 31 вузлам на годину; завдячує він її великій потужности своїх машин: 125.000 коней порушує 4 турбіни та 4 шруби.

Хоч нові панцирники незвичайно швидкі і надаються добре до нападу, вони не стратили і своїх оборонних прикмет. Нові французькі панцирники „Штрасбург" і „Дінкерк" забезпечені знаменито перед потрійною несподівянкою: перед стрільнами ворожої артилерії, що бе з дуже далекої віддалі, перед торпедами ворожих підводних човнів та перед бомбами ворожих летунів. А саме від цієї небезпеки має спасти ці кораблі модерний панцир завгрубшки на 275 міліметрів, якого сам тягар рівний 11 тисяч тоннам.

Головною зброєю „Дінкерк" є вісім гармат калібру 330 міліметрів, що викидують стрільна ваги 530 кільограмів на віддаль 27 км. Ці гармати згруповані по 4 у двох вежах. Вежі находяться на передній частині корабля і надають йому вигляд радше середньовічного замку, ніж новітнього панцирника. (Слід згадати, що нові німецькі панцирники „Шарнгорст" і „Гнайзенав" мають по 9 гармат — у трьох вежах по три — калібру 280 міліметрів). Середня артилерія „Дінкерк" складається з 16 швидкострільних гармат калібру 130 мм, поділених на три вежі (по 4 гармати) та дві вежі (по 2 гармати). Ця артилерія має подвійне завдання: боронитись перед нападом легких кораблів та літаків тим більше, що більшість гармат може стріляти здовж позему й здовж пряму. Крім цього „Дінкерк" має окрему протилетунську артилерію: 12 автоматичних гармат калібру 100 мм та 16 гармат калібру 37 мм, що викидують 140 стрілен на мінуту! Не вчислюємо тут 16 скорострілів, розсипаних по цілім панцирнику. Отже бачимо, що „Дінкерк" може розкласти у повітрі цілу „вогневу сітку"! (Про „Шарнгорст" та „Гнайзенав" знаємо покищо тільки те, що вони будуть мати 12 гармат „середньої артилерії кал. 150 мм).

Дальше на „Дінкерк" і „Штрасбург" находиться 6 рур до метання торпед проміру 500 мм, 4 гангари з літаками та 4 метавки літаків.

Американське міністерство морських справ не залишилось позаду: з початком ц. р. розпочали будову двох панцирників коштом 100 міліонів долярів. Будуть це два велитні: їхня місткота не буде менша від 30 тисяч тон, скорість не менша 25 вузлів. Важка артилерія буде згрупована на кожнім кораблі в трьох вежах. Гармати мають калібер 35,5 цм.

Якщо ми хотіли би порівняти ці нові панцирники з панцирниками зперед 20 років, то ми мусілиб ствердити, що поступ в їх будові величезний. Тільки завдяки цьому поступові французи та німці могли збудувати боєву одиницю місткотою 26.500 тон, якої скорість дорівнює скорості кружляка, а якої артилерія може з успіхом поборювати менші одиниці, підводні човни та літаки, а як треба, може викинути проти них ще чотири власні літаки.

З ДУНАЮ ДО РЕНУ.

План великих робіт, що його виконують тепер у Німеччині, передбачує водяний шлях, який получить Рен з Дунаєм при помочі Некару і Мену. Досі сканалізували вже Некар на довжині 113 км., себто від його сутечі з Реном під Мангаймом аж до міста Гайльброн. Дальший відтинок каналу тягнеться Некаром від Гайльброн до Пльохінген на полудні. Звідсіля новий канал получить горішній біг Некару з Дунаєм біля міста Ульм. Саме тепер міродайні чинники студіюють плян скольонізування цих околиць, які є дуже врожайні, одначе рідко заселені.

На новому водяному шляху збудують тринадцять гребель. Вони дадуть рушійну силу довколичним промисловим осередкам. Рівночасно поглиблять і поширять канал Людвіка, вибудований між 1830. і 1845. р., який лучить Мен з Дунаєм (між Вірцбургом і Регенсбургом). Про цей водяний шлях мріяли вже за часів Карла Великого: досі ще існують сліди „Фосса Каролінa".

Новий канал між Меном і Дунаєм буде коштувати 700 міліонів марок. Будова 33 гидроелектрівень 200 міліонів марок. Канал поведуть дещо на північ від Регенсбурга, щоб зберігти історичний міст на Дунаю. Інжиніри сподіваються, що вже в 1943. р. кораблі з Кольонії і Відня дістануться до пристані в Нірнберг.

—o—

РОЗКЛАД ЇЗДИ НА НІМЕЦЬКИХ ЛЕТОВИЩАХ.

Новий розклад їзди німецьких повітряних ліній передбачує 96 відлетів та прилетів на день, з цього 62 на франкфуртськім летовищі, 48 на летовищі в Кольонії, 44 у Гамбурзі. Шість літаків відлітає щодня до Льондону, чотири до Парижа. Щоб дістатись літаком до Парижа, можна вибрати повітряний шлях на Кольонію, або на Франкфурт або на Ессен-Діссельдорф-Брюселю. З нових повітряних ліній слід відмітити дві: лінію Берлін—Стокгольм (980 км.), що її перелітають літаки продовж 4 годин без зупинки і яка вможливлює повітряну подорож з Парижа до столиці Швеції продовж 8½ годин, та лінію Гамбург-Льондон, яка є продовженням лінії Осльо-Копенгага-Гамбург. Подорож з Осльо до Льондону буде тревати 8 годин (менше-більше стільки, скільки треває їзда залізничим поїздом зі Львова до Чорткова).

За 14 годин можна дістатися літаком з Льондону до Атен (3.000 кільометрів), вступаючи по дорозі до Мінхен і Відня, за 12½ годин можна перелетіти віддаль Берлін-Лісбона (2700 кільометрів) над Штутгартом, Женевою, Марсилією і Бургосом. Що більше: літаки „Люфт-Ганзи" перелітають у 4½ днях з Франкфурту до Сантіяго в Чілє, себто 15.300 кільометрів!

—o—

ЛЕТУНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ В АВСТРАЛІЇ.

Австралія приготовляє плян будови великого університету для керманичів літаків, причім наука буде присвячена головно пасажирській і почтовій комунікації. Завданням нової високої школи буде приготування нових сил, вишкіл молодого покоління цивільних і військових пільотів. Кошти будови університету, що повстане біля Сідней, рівні 50 тисячам фунтів. Школа буде получена з інтернатом. На трилітній курс будуть приймати тільки молодих людей, дуже талановитих, з охотою і хистом літати та що мають знаменити фізичні кваліфікації. Підчас вступного іспиту кандидати мусять виказатись відомостями з ділянки летунської техніки. Австралія приневолена закласти цей особливий університет для летунів величавим розвитком цивільного летунства, абсолютним браком нових сил та мінімальним числом фахівців і кандидатів, які в майбутньому моглиб поповнити ряди вишколених летунів.

МОДЕРНА ТЕХНІКА В КИТАЮ.

Кіянгав, одна з найбагатших і найгустіше заселених китайських провінцій, поспішилась і побудувала у себе перед кількома роками найдодернішу мережу комунікаційних шляхів. Як тільки закінчили будову шляхів, вони зароїлись від авт, що кермовані неофітами, тільки й викликували щораз частіші катастрофи.

Влада провінції не всилі спинити інвазію авт. Тому взялась недавно за інший спосіб. Постановила заохочувати мешканців провінції до повороту до давньої, гарної традиції їх батьків, коли ще коники, запряжені до візків, вистукували копитами по вибоїстих, невигідних дорогах. Сьогодні виплачують у провінції Кіянгав високі премії власникам авт, коли вони зречуться своїх механічних возів, а запряжуть до повозу двох гарних коней або і стару шкапу.

—o—

ТЕКСТИЛЬНА ГУРТІВНЯ

поручає всілякі суконні матеріяли, що входять в обсяг бавовняних товарів з найліпших більших фабрик на мужеські і жіночі одяги. **Найнижчі ціни.**

Ф ма Шимон Бляйх

Львів, вул. Казимира Великого 7.

608 **Тел. 250-96.** 10—10

Летовища на воді.

З початком квітня ц. р. віддали до вжитку англійської маринарки новий корабель „Арк Роєл", що є одним великим летовищем.

Його місткота рівняється 22 тисячам тон (себто вдвоє стільки, скільки мали досі англійські авіоматки). Його довжина рівна 230 м., ширина 31 м., скорість 30 вузлів. „Арк Роєл" може взяти на свій чердак... 70 літаків, себто на 22 літаки більше, ніж дотеперішні англійські авіоматки. Це справжнє військове летовище на воді з наймодернішими репараційними верстатами. Залога корабля складається з 1.500 офіцирів і рядовиків.

У будові находяться два нові кораблі-летовища. Вони мають місткоту ще більшу, бо 25 тисяч тон. У проєкті є ще два такі кораблі, так, що англійці зможуть незабаром перевезти на 5 кораблях аж 350 літаків.

СТОРІНКА ЕЛЄКТРОТЕХНІЧНА.

ІНЖ. РОМАН КРОХМАЛЮК.

Як награвають ґрамофонові кружки?

Останні роки виказали великий поступ у техніці награвання ґрамофонових кружків. Причинився до цього передовсім сильний розвиток радіотехніки. Ґрамофонові кружки награваємо тепер тільки електричним способом, а це в порівнанню зі старою акустичною методою дає виразніший голос. Електрична метода дозволяє регулювати силу звуків як теж їх барву. Щойно коли перейдемо по черзі всі етапи виробництва ґрамофонового кружка, побачимо, як високо стоїть модерна техніка виробу ґрамофонових кружків. Голосові знимки для ґрамофонових кружків робимо подібно, як радіові авдиції в окремій на ту ціль уладженій студії. Є це кімната виложена грубо килимами. Стіни у формі портіер можна, коли треба пересувати. Це має вплив на акустику самого студія. Авдиції відбуваються подібно як у радіо перед мікрофоном. Над мікрофоном як теж назверх студії є поміщені дві жарівки: червона і зелена. Коли засвітиться червона жарівка є це знак, що кружок почали награвати. Кілька секунд пізніше засвічується зелена жарівка, що означає початок самої авдиції. Коли авдиція скінчена, тоді зелена жарівка гасне і кружок награють до кінця.

Мікрофон є получений каблями з радіовим підсильником, що находиться в окремій кімнаті. Голосові хвилі замінюються в мікрофоні на колихання електричного струму.

Допроваджені до радіових підсильників та ними відповідно зміцнені, щойно тепер вони придатні до награвання на кружок. Підсилюванням звуків, як теж і регуляцією їх барви займається окремий технік т. зв. тонміксер. Він відбирає авдицію з контрольного голосника, регулює її, а в сумежній кімнаті рівночасно накручують кружок. Змінний струм допроваджують з підсильників до електричної мембрани або т. зв. адаптера. Тут перемінюються струми на механічні тремтіння шафірової голки, що вижолоблює у восковому кружку глибші та плитші рівчаки. Цей перший ґрамофоновий кружок зроблений з жовтого воску. Зараз його награємо, огріваємо його при помочі вугляних жарівок у спеціяльних деревляних коморах. Скорість награння воскового кружка устійнено на підставі досвіду на 78 оборотів на мінуту. Температуру нагріття кружка устійнюємо на підставі вигляду кружка. Коли віск починає під впливом огрівання сильно блищати, то це знак, що його можна награвати. В часі, коли награється восковий кружок, відповідно наставлений екстравстор-смоктун висмоктує з під шафірової голки порох та воскову нитку, які творяться підчас награвання кружка.

Коли скінчимо награвати, восковий кружок досліджуємо лупою, чи немає на ньому непотрібних рисок. Коли контроля викаже, що знимка чиста, тоді кружок пакують обережно до скриньки вимощеної ватою та відвозять до фабрики. (Ателіє, де награвають ґрамофонові кружки находиться переважно далеко за містом, з огляду на те, що шум міста перешкоджає такій праці). У фабриці при помочі ґальванопластики одержуємо металевий негатив воскового кружка. В тій цілі покривають відповідним розпилячем восковий кружок графітовим, зокрема при дорожчих кружках золотим порошком. Так поверхня кружка стає добрим електричним провідником. Кружок вкладаємо до ванни з електролітом. На аноду беремо кусень міди. Опісля перепускаємо електричний струм. По довшому часі (від дванадцять до вісімнадцять годин) катода, себто восковий кружок покривається грубою верствою міді. Для прискорення цього процесу відповідний прилад порушає автоматично ванну, при чому допроваджує з дна ванни постійно свіже повітря. Коли скінчиться гальванопластичний процес одержуємо мідяний негатив кружка. Цією самою методою відтворюємо з мідяного негативу, один позитив, а з нього ще один мідяний негатив. Щойно цей другий негатив використовуємо до масового виробу кружків. Перший негатив та позитив переховується в архівах можливо у двох різних будинках, щоб на випадок вогню чи якоїсь іншої катастрофи у фабриці залишився один примірник. Другий негатив ніклюємо та осаджуємо у сталеву оправу і тоді починаємо прасувати кружок.

Маса, з якої виробляють ґрамофонові кружки це мішанина шеляку, природної саджі (хемічно чистої саджі), дрібненьких вовняних волокон та інших додатків, що є звичайно секретом фабрики. Оці складники мелять та перемішують у відповідно сконструованих млинах. Опісля стоплюють їх у котлах та вивальцьовують сталевими вальцями на аркуші.

Прасують кружки на металевих столах. Під столами є кальорифери, що удержують температуру столів на висоті 50° Цельзія. Кружки прасують рівночасно з обох сторін. Робітник складає комплєт у такому порядку: на стіл кладе першу матрицю, далі етикету з написом, відповідно притятий аркуш маси, далі горішню етикету і другу металеву матрицю. Кружки прасують під тиском 200 атмосфер півтора мінути. Теплий кружок охолоджують після прасування у холодній воді, вигладжують береги та відсилають до паківанє.

З вироблених кружків відпадає при останній контролі кругло 15% як нездатні до продажі.

Небезпеки електричного струму.

Модерна техніка опанувала всі ділянки життя сучасної людини. В кожній ділянці, чи це промисл, торговля, сільське чи домашне господарство, надибуємо що хвилини нові винаходи, технічне приладдя, тощо.

Люди привикають дуже скоро до могутнього поступу техніки. Вони послуговуються радо найновішими її винаходами та не знають часто навіть у найзагальніших рисах способу їх ділання. Оцей брак основних відомостей із поодиноких ділянок техніки, а ще більше незнання, як уживати цей чи інший прилад, спричинює людині непотрібні матеріяльні втрати. У багатьох випадках невідповідне або неуважне обслуговування технічних приладів загрожує людині небезпекою життя.

Сильний розвиток електро-технічних наук та широке застосування електротехнічного струму в щоденному житті, поставило електротехніків фахівців перед новою проблємою, як охороняти людину перед шкідливим діланням електричного струму. Окремі приписи безпеки узгіднені перважно міжнародніми комісіями фахівців означають точно правильні конструкції різнородних електричних приладів (напр. електричних залівок, подушок, електро-медичних апаратів, радіоприймачів та інше). Окремих приписів мусять придержуватися інсталяційні фірми, що виконують інсталяції світла, мотора, тощо. Ширшому загалові невідомі ці приписи. Людина вважає за щось цілком зрозуміле, що електрична жарівка світить, залізко гріє чи трамвай їде. Справа ускладнюється, коли через зужиття чи фабричну помилку в матеріялі псується електрична лямпа або ціла хатня інсталяція через невідповідну направу або попросту нехотячи влучуємо в замкнене електричне коло. Переважно кінчиться на страху; одначе бувають випадки, що викликують сильне нервове потрясення, опарення, а то й смерть. Відпорність людини на електричний струм буває дуже різнородна. Більшість людей є сильно відпорна на вплив електричного струму. Оця відпорність збільшується значно, коли ми свідомо влучуємося в електричне коло та з увагою очікуємо електричного удару. Цим пояснюємо собі факт, що електромонтерам, які постійно пробують на собі наявність струму у проводах ніколи нічого не діється. Крім цього монтери через постійну ручну працю мають на руках грубшу, тимсамим менше вразливу шкіру.

В який спосіб влучуємося до електричного кола?

Найчастіші випадки трапляються, коли дітнемося зіпсованої електричної лямпи, залізка чи іншого електричного приладу. Тоді одержуємо т. зв. електричний удар. Струм переплива з руки, що дотикає зіпсованого предмету через наше тіло до землі. Неодин читач подумає собі, що щоби струм переплівав, треба дотикати обох бігунів. І так воно є в цьому випадку. Людина, що стоїть на землі, постійно получена з одним бігуном електричної мережі, що постачає електручного струму. З хвилиною, коли дотикаємо попсованого залізка, залучуємо себе між два бігуни та замикаємо в цей спосіб електричне коло. Сила електричного струму залежить від опору провідника. Коли стоїмо в сухих черевиках на долівці вимощеній грубим килимом, тоді ледви що почуємо. Кажемо тоді, що суха долівка та килим ізолюють нас від електричного струму або теж ставляють струмові високий опір. Цей сам випадок може мати для нас дуже прикрі наслідки, коли стоїмо на вогкій підлозі з босими ногами та дотикаємо рівночасно постументу зіпсованої настільної лямпи. Говоримо тоді про „добре уземнення". Бачимо з цього, що добре уземнення є для людини в тім випадку значно небезпечніше.

Електропатольогія знає багато нещасливих випадків, що закінчилися для людини трагічно через те, що вона не знала небезпеки доброго уземнення.

Недавно тому трапився трагічний випадок, в якому велику ролю відіграла власне якість уземнення. Один учитель сидів на веранді та читав книжку при світлі електричної лямпи на столі. З хвилиною, коли він зійшов з лямпою в руці з веранди до городу, одержав так сильний удар, що помер на місці. Слідство виказало, що лямпа мала якусь хибу та через її металеве стійло переплівав струм. Як довго вчитель стояв босий на деревляній підлозі веранди, не відчував нічого. Однак із хвилиною, коли станув на мокрій землі (добрий провідник) одержав так сильний удар, що помер на місці.

Людина може влучитися легко до електричного кола, коли слухає радієвих авдицій через слухальці. Кожний радієвий апарат є получений через „уземнення" з землею. Вистарчить тоді слухаючи радіо діткнутися рукою лямпи з ізоляційною хибою, або в якийнебудь інший спосіб одного з бігунів втикового гнізда, щоб одержати слабший чи сильніший удар.

Неменше небезпечно є вживати світляні проводи як антену без попереднього залучення між апаратом і бігуном втикового гнізда кондензатора, знаного загально під назвою світляної антени. Дрібна хиба у слухальцях може тоді поразити людину смертельно. Неодин радіослухач спалив уже собі при цій системі безпосереднього залучування детекторовий апарат.

У багатьох випадках невідповідне переведення направи електричного приладу чи інсталяції світла на власну руку без поради фахівця спричинює пожежу. Одною із засадничих недостач є непередумана направа стопок. Цілю стопки, як відомо, є вилучити при надмірнім припливі струму електричну інсталяцію в мешканні. Стопка охоронює в цей спосіб усі електричні прилади перед знищенням та недопускає до пожежі. Багато людей не знає цього. Вони підвивають раз перепалену стопку грубим дротом. Так забезпечена стопка не перепалюється очевидно ніколи. Зате скорше перепалиться один чи другий електричний прилад, спричинюючи остаточно пожежу.

Дрібні направки можна перевести самому. Передовсім треба вилучити прилад від мережі. При направі електричної інсталяції, коли вона є під струмом, треба звернути увагу на добру ізоляцію від землі. Не вільно рівночасно дотикати рур, газівок, водопроводів, частин центрального огрівання, тощо. Вони є найліпшим уземненням і тому є дуже загрозливі для людини. Велика скількість випадків кінчиться назагал щасливо. Легке опарення та страх — це переважно єдині наслідки електричного ураження. Тяжчі випадки трапляються по фабриках, варштатах та у сільському господарстві. Як треба поступати, щоб звільнити людину з під діланння електричного струму?

Коли не можна на місці вилучити струму, тоді слід відірвати людину від проводів. Робиться це не дотикаючи ні проводів, ні людини, найліпше при помочі якогонебудь ізоляційного матеріялу, як сукна, сухого ручника, соломи, тощо.

Коли поражений стратить притомність, слід застосувати негайно штучне віддихання та рівночасно покликати лікаря. Коли лікаря нема під рукою, продовжати штучне віддихання до кількох годин. В електропатольогії є відомі випадки, де поражений щойно по чотирогодинним штучнім віддиханню очунів.

АРХЕОЛЬОГІЯ ТА МУЗЕЇНИЦТВО.

ЯРОСЛАВ ПАСТЕРНАК

Дністер в археольогії.

У сучасних археольогічних дослідах звертає на себе чим раз більше увагу роля географічних чинників у розвитку старовинних культур. Зокрема, коли справа у значінні рік для доісторичної людини, то на це вже здавна звернули увагу, і то не лише археольоги, а й представники інших споріднених ділянок науки. Н. пр., уже відомий творець антропогеографії Ф. Рацель (1844—1904) здавав собі ясно справу в того, що ріки надають у доісторичних часах напрям усім майже більшим мандрівкам народів, і головно їх торговельним та комунікаційним шляхам. Тимто вони зводять, зєднують тоді народи і є радше стрижнем-осередком їх земель, ніж політичною та стратегічною грянцею.

Очевидячки, не всі ріки мали тоді однакове значіння. Залежало це багато від їх величини, сплавности, від доступности їх берегів та від догідних умов життя над ними, а й від приявности відповідної сировини до виробу ріжного знаряддя.

Коли говоримо про Дністер, то вже сам погляд на мапу каже додумуватись, що його роля в доісторичному та раннєісторичному житті Галичини мусіла бути дуже велика. Ще в дилювіяльних часах його далеко більші тоді води промостили собі шлях між подільською височиною й ланцюгом Карпат, і його родюча долина з незвичайно багатими родовищами кременю манила до себе всяк час доісторичних мисливих, хліборобів, купців та кольоністів. Бачимо це найкраще на археольогічних находах.

Вже в молодшій фазі палеолітичної доби концентрувалося здовж берегів Дністра майже все населення тодішньої Східньої Галичини, користаючи з багатих родовищ кременю, доброї джерельної води та всякої звірини (мамути, носороги, дикі коні, олені), що приходила до Дністрового пійла. Ця людність із так зв. ориняцькою культурою прийшла із заходу, мабуть, із Моравії, та подалася згодом здовж Дністра і Прута далі на південні українські землі.

У молодшій камяній (неолітичній) добі, приблизно 5.000—2.000 р. до Хр., бачимо знов, як долина Дністра притягає до себе нових моравсько-шлезьких кольоністів із так зв. волютовою керамікою, які дісталися були здовж Вісли у сточище Сяну, а звідтіль перейшли були через теперішню Самбірщину та Стрийщину в долину Дністра й нею дісталися аж під буковинську гряницю (Синьків).

В тому часі появляється у сточищі Дністра дуже рідке обсидіянове знаряддя, імпортоване до нас із Закарпаття, мабуть, через Ужоцький провал, і ця обставина ще підносить тодішню ролю Дністра в найстарших наших культурних зносинах із теперішнім Закарпаттям.

Здовж Дністра дістався з Наддніпрянщини до нас у половині III. тисячеліття до Хр. високо культурний хліборобський народ із так зв. мальованою керамікою, який заняв був Поділля й Покуття та знаним уже Дністровим шляхом шукав контакту з густо заселеною теперішньою Самбірщиною, з другого боку — добував здовж Дністра та Прута із Семигороду найстарше в нас металеве — мідяне знаряддя.

Трохи пізніше появився був на західньоукраїнських землях новий народ із північного заходу, що його культуру характеризує лійковатий глиняний посуд, і як виказали найновіші досліди, він найшов був Дністровий шлях майже тою самою дорогою, що й народ із волютовою керамікою та торгував здовж нього камяними топірцями з характеристично розширеним обухом.

У пізній бронзовій та ранній залізній добі, себто від половини II. до половини I. тисячеліття до Хр., заняли були ціле Покуття та Подністровя трацькі племена, і тоді в долині Дністра витворився оживлений торговельний рух. На це вказують тепер так зв. бронзові скарби та окремі находи „угорського" типу, а також і обидва золоті Михалківські скарби, загально відомі у світовій археольогічній літературі. Дехто вважає їх за трацький державний скарб, що його закопали в землю у звязку із наїздом скитів. Тоді ціле Подністровя від Камяниця Подільського аж по Товмаччину попало під владу тих іранських кочовників, що витворили панівну верству над місцевим населенням та просиділи над Дністром яких 500 років.

В тому часі творив Дністер важну й єдину торговельну артерію, що сполучувала скитську займанщину в нас із чорноморськими грецькими кольоніями, і передовсім — із Ольбією над лиманом Гіпаніса-Бога. Вказують на це майстерно повикінчувані бронзові дзеркала, що їх находимо тепер у скитських могилах (Сапогів, Братишів), рідка клясична кераміка (Бурканів) та грецькі монети (Торгановичі, Жеребки, Теребовля).

Виперли тих скитів із нашого Подністровя не кельти, бо певних слідів їх пробування в нас досі ще нема, тільки воєвничі германські вандали, які прийшли з півночі здовж Бугу й у скорому темпі дістались в часі коло нар. Хр. через Рогатинщину на відвічний шлях народів у долині Дністра. Пройшовши його, вандали заняли Покуття та, не спиняючись у догідній на поселення Коломийщині, подалися здовж Пруту далі на Буковину.

Майже рівночасно, бо під сам кінець останнього століття до Хр., прийшли були горі Дністром до нас емігранти великого народу даків і принесли із собою так зв. липицьку культуру, а з нею й перші в нас ганчарські кола. З їх приходом наладнались були тісні торговельні взаємки з римськими провінціями — на це вказує дуже велике число римських монет та ріжні інші імпорти на наших землях. Нанесені на мапу цілі скарби цих монет указують понад усякий сумнів на те, що головний торговельний шлях ішов тоді до нас горі Дністром, скручував здовж Нараївки на північ (Свистільники, Серники) і через Бобреччину та Камянеччину далі на Волинь.

Із ранньої доби мандрівок народів знаємо у Подністрові покищо тільки тілопальні могили із сильними впливами так зв. черняхівської культури, яка займала тоді майже ціле Правобережжя та належала ймовірно вже до східніх словян. З цього виходило б, що й, мабуть, здовж Дністра прийшли наші предки до Східньої Галичини, випираючи з Підгіря останки дацького населення.

Тим самим дністровим шляхом прийшла до нас коло 900 р. якась частина угрів у своєму відвороті під напором печенігів із Наддніпрянщини за Карпати. Сліди їх — дві могили з багатими золотими та срібними прикрасами — найшлися щойно перед двома роками у Крилосі; вони вказують на те, що дальший шлях угрів, що втікали до теперішньої їх батьківщини, йшов від Галича через Калуш—Долину—Болехів—Лавочне на Верецький провал.

Не втратив свого значіння Дністер і у княжій добі. Зі Львова здовж Дністра та Прута йшов тоді шлях до устя Дунаю й Чорного Моря, один із трьох головних шляхів, що лучили спершу Звенигород, відтак Львів із сусідніми краями. А ще пізніше, за козацьких часів, ішов із Волощини та Молдавії через Чернівці—Снятин—Коломию—Галич до Львова так зв. „золотий" або „волоський" шлях, що лучив столицю наших західніх земель із південним сходом та, попри матеріяльні багатства, ніс із собою і значні культурні впливи, знані хоч би з історії львівської Ставропигії та її „Волоської" церкви.

З наведених тут фактів, які їх доповнюють раз-у-раз нові спостереження, ясно виходить, що вже від старшої камяної (палеолітичної) доби долиною Дністра йшов по всі часи головний комунікаційно-торговельний галицький шлях, який лучив таким чином більшість західньоукраїнських земель із Наддніпрянщиною і далі — з Чорним морем.

З Дністром тісно звязаний і культурний розвиток Східньої Галичини від першого її заселення аж по дуже пізні історичні часи, і водночас — її державна доля. Нарешті з Дністром вяжуться й ріжні народні легенди, от хоч би про князя Святослава, що, втікаючи теж здовж Дністра перед своїм братом Святополком, мав утопити в ньому свою золоту корону

—o—

НА СВЯТА
поручає найдешевше
білля мужеське і жіноче, **панчохи, рукавички** і т. п.
відома з дешевости фірма
„ПАЛАТА ПАНЧІХ" 3—3
Львів, Коперника 16 — проти кіна Коперник

ІЗ ЗАКАРПАТСЬКИХ МУЗЕЇВ.

Хоч в Ужгороді істнує вже від років український музей, що його скромні збірки ждуть іще упорядкування — магістрат заклав у 1933 р. іще другий „Краєвий музей в Ужгорді", з метою — збирати передусім етнографію, церковну старовину і природу Закарпаття. За короткий час свого тривання цей музей устиг уже придбати досить цінні предмети, головно у відділі церковнім (ікони від XVII. ст.). Доісторична старовина міститься в одній малій габльоті, бо є це лише находи із самого Ужгороду та його найближчої околиці, н. пр., цікавий інвентар одного гробу княжої доби із міської цегольні.

Решту археольогічних памяток віддають до Мукачева, де із закупленої в 1929. р. приватної археольогічної збірки Теодора Легоцького зорганізували тепер „Краєвий археольогічний музей" під управою проф. Й. Янковича. Між новими цінніщими набутками в ньому перше місце забирає велика збірка гробової кераміки із тілопальних могил ранньої залізної доби в Кустановицях біля Мукачева, далі — повний інвентар нового вандальського гробу із Малої Копані біля Севлюша, два бронзові скарби з Підманастира, пов. Мукачів і Кідьовша, пов. Берегів (1000—800 до Хр.) та скарб залізних предметів із Брестова (з останніх століть до Хр.), де найшлося само господарське знаряддя: коси й серпи.

КАМЯНА БАБА З ЛАГОДОВА.

Недавно селянська фіра з Лагодова під Перемишлянами, привезла до Музею Наук. Т-ва ім. Шевченка у Львові камяну брилу дивної форми. Коли ближче розглянуто незвичайний дар, виявилося, що це буде здається, так зв. „камяна баба", дуже рідка памятка на західньо-українських землях із часів турко-татарської інвазії в пізному середньовіччі. На Наддніпрянщині, де був осередок цієї інвазії, є таких „бабів" куди більше, н. пр., в околиці самого лише Таганрогу над Озівським морем було їх іще до війни 443 штуки, і там вони краще виконані, з виразними рисами людського обличчя, та находяться вони звичайно біля могил названих кочовників як нагробники. Найбільшу їх збірку (мабуть, 15 штук) має Музей ім. Поля в Катеринославі (Дніпропетровську), у нас лагодівська „баба" покищо на всі галицькі музеї одна.

—o—

РОЗКОПИ КНЯЖОГО ГОРОДИЩА НА ХОЛМЩИНІ.

Члени „Кабінету археольогії" варшавського університету, під проводом проф. д-ра В. Антоневича, розкопують уже другий рік велике городище княжої доби в Сусідці біля Замостя. Передусім зробили перекрій через вали, відслонюючи цим сліди внутрішньої конструкції, відтак почали досліджувати терен серед них, діляючи його на великі квадрати. При цьому відкрили криницю з великим числом ріжних памяток на дні, одну землянку та бочку із спаленим збіжжям на дні. Найдені глиняні, жовто поливані писанки київського походження та велика оливяна печать із погруддям св. Василія кажуть, що ціле городище треба віднести до XI—XII. ст. І це годиться із літописними згадками про город Сутеск, який є, мабуть, тотожний із теперішнім городищем у Сусідці.

—o—

НОВІ СЛІДИ ГОТІВ У ГАЛИЧИНІ Й НА ВОЛИНІ.

Справу готів на західньо-українських землях усе ще продискутовують, і то в такому дусі — чи в памятках готського типу в нас слід бачити докази пробування самих готів у нас — і то готів або ґепідів — чи це радше лише сліди впливів готської культури. Останніми часами справу вирішують поволі на користь самих таки готів, і до цього спричиняються у значній мірі нові находи готського типу. Тут прибули до них знову два, цінні своїм інвентарем находи — два кістякові гроби. Один із них розкопав Ол. Цинкаловський в с. Рудка біля Кремянця (див. „Життя і Знання" за травень 1937. р.), і найшов у ньому чорний збанок, інкрустований білою масою, кілька мисок, точених на ганчарському колі із сивої чищеної глини, посудини із бронзової бляхи, малий шкляний кубок, та фібулу, остроги й ножик (усе срібне). Цікаве те, що недалеко лежав цілий кістяк безроги.

Другий гріб розкопав А. Будзан, студент Богословської Академії у Львові, та зберіг для її музею шість цілих глиняних посудин, між ними малий кубок типу „терра нігра", занесений із римських провінцій, який є тепер унікатом — бодай на всю Галичину. Римським імпортом є теж бляшаний та шкляний посуд із волинського гробу, що його інвентар дістався до держ. археольогічного музею у Варшаві.

З ПРИРОДИ І ЖИТТЯ.

Б. ГАЛІБЕЙ.

Любов у наших часах.

Дуже часто чуємо тепер голоси песимістів, що живемо в часах занепаду і декаденції любовного життя. Одначе це погляд невірний, бо як виказують сучасні знавці тієї преважної ділянки людського життя, любов наших часів йде саме доброю дорогою, — „золотою серединою". Новітня сексуольогія (наука про полове та любовне життя) ствердила, що в порівнянні із старими, середніми та пізнішими віками, полове та любовне життя наших часів стоїть значно вище. Сталося це із двох важних причин. Одна — це привернення людської гідности жінці. Як відомо, жінка була раніше повноправною людиною лише в тих часах, коли люди жили в дикім чи півдикім стані. Мужчина тоді добував для жінки і рідні поживу полюванням а жінка провадила також небезпечне життя і не ріжнилася нічим від мужчини. Лише в часі вагітности вона мусіла жити інакше і потребувала мужеської опіки. Тимто мужчина поважав її та уважав собі за рівну. Згодом, коли мужчина забезпечив жінці та родині прожиток, а жінці полишив лише домашні зайняття, жінка почала спадати із ступня рівного товариша до становища його власности — невільниці. Такий стан тревав цілі старинні віки. Також у середновіччі, хоч на око звеличували і вивищували жінку романтичні лицарі та трубадури, жінки були гарними і коштовними цяцьками, а не рівновартними їм людьми. Любовне життя тих часів характеризувала розпещеність, а з другого боку престрогий аскетизм, як реакція на розгнуздані обичаї.

У нових часах полове та любовне життя почало входити у нормальне річище, від коли жінка виборола собі пошану своєї гідности, і від тепер любов — це справа двох повновартних людських істот.

Другою причиною того, що любовне життя нашої доби входить на правильний шлях — це змагання ушляхотнити любов, одначе не зриваючи конечні моральні закони. Починається видеалізування змислової сторони любови, яку колись уважали за щось несамовите, неприродне. Ідеалом нинішньої любови, це — як каже фільософ Бельше — гармонійна сполука тілесних і духових елементів двох людських істот; духова любов є тут реакцією найвищих духових почувань людини, (уміщених в найвищих мізкових центрах людини) на половий зов другої істоти.

Щойно в наших часах звернули сексуольоґи увагу на те, який великий вплив має пробудження полового, а вслід за цим любовного життя у житті людини і суспільности. Ось нпр. І. Бльох підкреслює фокт, що враз із пробудженням полового життя будиться в людині також творчий гін; у тім часі, коли молодець стає поетом, почування краси життя і світа звязане з сексуальними моментами. Головно з часі т. зв. першої любови в молодих людей виніжнюється змисл для краси нпр. краєвиду, музики, поезії, малярства, тощо. Значіння сексуальних моментів у любові є таке велике, що навіть у найбільш ідеальній любові існує сексуальний підклад, коли вона починає проявлятися у творчій формі. Як приклад можна подати неодного письменника, що втратив зовсім дар поетичної творчости, коли перестав відчувати любов.

Дуже важним чинником у нинішнім любовнім житті, це зміна поглядів сучасників про „любовні ідеали".

Нині клясична краса не грає вже головної ролі при оцінці жінки.

Нинішня жінка крім жіночого чару мусить мати ще свою індивідуальність, бо сучасних мужчин приманює більше ніж краса те, що в жінці є характеристичне.

У книжці знаної авторки Ляври Маргольм під заг. „Книжка жінок", подані як типи сучасних жінок постаті Марії Башкірцев, Анни Лефлер, Е. Дюзе, Соні Ковалевської.

Ще більшу вагу для любови має індивідуальність і характеристичне обличчя у мужчини. Більшість жінок має зрозуміння для таких мужеських прикмет як сила, інтелігенція, енергія волі, визначна індивідуальність, і ті прикмети скоріше можуть розбудити правдиву любов, ніж фізична краса, бо як пише Кароліна Шлехтер „жінки абсолютно не кохають в мужчині самої їх краси".

Фільософ Сведенборґ каже, що жінка шукає в мужчині правдивого духового значіння, а не краси; а Лермонтов в повісті „Герой нашого часу" пише, що „жінки нерідко кохають таких мужчин до божевілля і не замінялиб їх бридоти за красу Ендиміона".

Тимто любовне життя нинішньої доби стає гідним нинішньої високої культури, бо любов наших днів повстає між рівновартними собі істотами, виростає серед здорових моральних поглядів на неї та має правильне поняття „любовного ідеалу".

Найкращою прикрасою Вашої хати, кооперативи, читальні, це артистичний образ **арт. Гординського, Св. Юрій.**
Кольоровий, прекрасний, на спеціяльнім папері, величини 70/50 коштує зл. 3·00. На пересилку 30 сотиків.
Замовляти чеком П. К. О. 506.778. „П Р О М-Б А Й К" (для „Торін-Бюра") Львів, вул. Городоцьких ч. 1.

Чи існує життя на далеких зорях?

Ось питання, що від просвітку віків займає уми вчених і звичайних людей. Одні астрономи кажуть, що у всесвіті є багато зір чи планет, що находяться у подібних умовинах, як наша земля, тому і допускають можливість існування органічного життя ще десь у всесвіті.

Інші стоять на цілком іншому становищі і вважають лише нашу землю оселею органічного життя.

У кожному разі є фактом, що у планетній системі, до якої належить і наша земля і на інших планетах існують можливости появи та існування життя. Органічне життя може появитися лише на охолодженій зорі, що її огріває і насвітлює сонце, ось як нпр. наша земля. Тимто французький астроном Без уважає, що і в інших зоряних світах може бути органічне життя, бо і там існують подібні до наших умовини.

Органічне життя, в якімнебудь вигляді (рослинним, звіринним чи якихось їх сполуках) булоб звязане з існуванням планетних укладів.

Тих укладів у всесвіті на підставі Ляпляса, мало би бути дуже багато. Планети малиб повставати таким робом, що від розжареної зорі, що з велитенською скорістю крутиться коло своєї оси, відриваються крайні частини, прибирають форму кулі і кружляють далі коло матірної зорі, що стає їх сонцем. Відірвана частина зчасом холоне, твердніє. З тою хвилиною повстають можливости органічного життя на новостворені планеті.

Всупереч цьому поглядові каже італійський астроном Арнелліні, що планети повстають іншою дорогою, як це пояснює теорія Ляпляса. За тим другим поглядом планети мали би повставати із зорі при т. зв. „полузустрічах" двох звізд. Така зустріч двох звізд у всесвіті буває тоді, коли одна зоря перелітає у своїй дорозі так близько другої, що під її впливом на тій другій зорі повстають наслідком притягання маси першої зорі неначе хвилі — випуклости її маси, звернені до тіла, що перебігає поруч. Ті випуклости пізніше відриваються від маси зорі і згодом прибравши форму кулі, стають її планетами. Одначе такі небесні близькі зустрічі двох зір бувають дуже рідко, тому і мало може бути планетних систем, які так повстали, а вслід за цим і мають можливости існування органічного життя у всесвіті.

Одначе прихильники існування життя в інших областях всесвіту кажуть, що у всесвіті існують крім планет такі тіла, на яких може існувати життя. До них належать т зв. „невидні звізди"; є це небесні тіла так сильно охолоджені ,що вже не дають власного світла.

Врешті ті астрономи кажуть, що ми замало знаємо способів, як творяться планети, чи укладі подібні до планет, щоб так легко, як Арнелліні, ствердити рідкість появи планетних систем, на яких єдино можливе органічне життя. У кожнім випадку сучасна астрономія та біольогія на основі новіших здобутків тих наук, схилюється до погляду, що органічне життя таки може існувати десь у всесвіті і що органічне життя на нашій землі не є єдиним, самітним островом життя серед безконечного мертвого всесвіту.

Подяка.

Високошановним Панству Д-р Марії і Володимирові Кіндрачукам в Ланьцута за поміч у критичному дли нас становищі сердечно дякуємо.

Іван Мізько з Родиною
Зомбкі к. Варшави

ГАШИШ — ДУРМАН СХОДУ.

У казках з 1001 ночі та інших казках східних народів — китайців, індусів, арабів зустрічаємо часто слово „гашиш". Гашиш уживають на Сході як наркотик, що дає приємні змислові вражіння, а при тім майже нічого не шкодить людині, навпаки як це буває нпр. при вживанні опію, кокаїни чи інших наркотиків. Гашиш це витяг з жіночих квітів індійських конопель (Каннабіс індіка). Цього наркотику вживають головно в Африці та Азії. Наркотична субстанція гашишу находиться як липка живиця на листях та жіночих квітах індійських конопель.

У наших коноплях є також цей наркотик, але його тут мало в порівнянні з індійськими.

Гашиш заживають найчастіше, змішуючи його з конфітурою чи мармеляду.

Заживши наркотик людина входить в опянливий стан; вона лежить непорушно знечулена на зверхні впливи (крик, дотик). Для неї зникає змисл часу і простору, а всякі вимріяні образи перелітають в свідомости затроєного з шаленою скорістю.

Предмети можуть видаватися, що вони в русі або прозорі.

Дуже авторитетні відомости про цей незвичайний стан гашишового дурману подав у лікарській пресі лікар проф. Мушинський, що хотів сам випробувати чарівне ділання гашишу. Він зажив півтора грама гашишового екстракту. По двох годинах він помітив, що видить все неначе у фіолетовій мряці. Потім його тіло, руки, ноги ставали отяжілі та безвладні, „якби з вати". Перед ним появлялись якісь фантастичні постаті та фігури, що були велитенських вимірів та розпливалися в безконечність, якто часом буває у снах. По тих зявах наступив глибокий сон; коли професор прокинувся, почувався цілком свіжий, без яких небудь шкідливих наслідків.

На основі власного досвіду проф. Мушинський потверджує те, що про гашиш каже фармакольоґія. На його думку ділання наркотичне гашишу є повільне, викликує тимчасове пораження рухів, успокоєння нервів і не лишає шкідливих наслідків. Також хто довше вживає наркотику, той не тупіє умово і не хорує на такі недуги, як запертя кишок, або вихудження, як це буває нпр. при опію чи морфіні.

На Сході палять гашиш змішаний з тютюном у люльках. Також вживають гашишу, змішавши його з водою, цукром, конфітурою, мармеляду.

Гашиш, що його продають в Европі (можна дістати за рецептою лікаря в кожній аптиці) є щодо своєї наркотичної сили маловартний. Зрештою, як виказали досліди, гашиш у европейців викликує замість приємних змислових вражінь, як у мешканців Орієнту, часто неприємні вражіння, як нпр. почуття сильної психічної депресії та неприємного змислового відчування, тимто в Европі не чути про гашишових наркотиків. Зате в Азії гашиш є незвичайно популярний, бо вживає його яких 300 міліонів людей.

Мешканці Сходу до того ступня пропадають за цим чарівним дурманом, що Магомет, як добрий психольог, обіцяв своїм вірним, що за праведне життя на землі чекатиме в небі праведника люлька з найліпшим гашишом, яку подаватиме йому чудова одаліска.

—o—

З КРАЮ І ЗАГРАНИЦІ.

— Острів Ругія на Балтійськім морі перестав бути островом, бо німці получили його з побережжем штучним насипом, довгим на 2,5 км. Через насип переходить залізниця і автодорога.

Острів Ругія памятний тим, що на ньому жили колись славяни, про що свідчить також найдена там статуя: святиня славянського бога Святовида.

— В Італії помітно зросло число населення. Останній спис з 1936 р. виказав 42,517.561 мешканців Італії. Італія є тепер щодо числа мешканців на четвертім місці в Европі за СССР, Німеччиною та Великою Британією. Франція зійшла з четвертого на пяте місце.

— В Америці помітне загальмування імігрції. Як подає нім. географічна преса, у 1920 р. прибуло до Півн. Америки 307 тис. приїзжих, 1930 р. — 242 тис., 1931 р. — 62 тис., 1932 р. — 36 тис., 1933 р. — 23 тис. Це означає, що Америка вважає, що має вже досить людности і резервує вільні землі для майбутнього власного приросту населення.

—o—

ПРОМ-БАНК

ЛЬВІВ, ГРОДЗІЦЬКИХ 1/I п.
тел. 292-15. ПКО. 506.77Е.

Д-Р ТИТ БУРАЧИНСЬКИЙ

Непопулярна справа народнього здоровля!

У наших преважких часах боротьби за адержання вже існуючого національного стану посідання і в часах, коли й на внутрішньому українському терені стрічаємося раз-ураз з прикрими приявдами, як цілі групи та поодинокі одиниці непотрібно взаємно поборюють себе, — з правдивою приємністю хочу поінформувати наше громадянство про аріст національного дорібку, здиганого солідарним зусиллям українського лікарського стану. Маю на увазі велику будівлю українського шпиталю у Львові, яка поволі, але безупинно росте і наближується оце до кінця. Роблю це в тім переконанні, що це не є справа одного тільки Львова, самої тільки львівської української громади, та що взагалі справа важніша і багато ширша, ніж найвеличавіший один будинок. Бо для нас, українських лікарів-громадян, це один із відтинків боротьби за народне здоровля: у буквальному та переносному значінні. І коли нині чуємо стільки нарікань на ріжні недуги, на які хворіє українське громадянство, та одночасно стоїмо віч-у-віч фізичного занепаду українського села у звязку з його страшною нуждою, то може не від речі буде послухати про скромну, але безупинну і невсипущу працю над фізичним і моральним оздоровлюванням нації.

Це статутовий обовязок Товариства „Народня Лічниця", яка саме кінчить 34 літ свого істнування. Воно веде цілий ряд порадень у власній домівці при вул. П. Скарги 4, а в 1930 році зважилося взяти на себе тягар будови шпиталю, що на бажання громадянства буде носити по вічні часи назву Основника і Добродія Н. Лічниці Митрополита Андрея.

Не місце тут на історію діяльности Лічниці за 34 літ. Найкращим доказом для її праці, це довіря широких верств населення міста Львова, його найближчих околиць, а навіть цілого краю. Воно не обмежується до українців, а поширюється і на інші народности. Як показує статистика за останні роки, з хворих, які зголошуються за порадою до Лічниці, пересічно 65 проц. було українців, 25 проц. поляків, а 10 проц. жидів і інших. Наглядним його цифровим виразом є зростаюча з року на рік фреквенція хворих: у 1921 р. було хворих 5576, у 1925 р. — 8315, у 1930 р. — 9200, у 1935 р. — 9919, з 24564 ординаціями, а врешті у 1936 р. зголосилося 12.968 хворих, яким дали 34.380 лікарських ординацій, перевязок, впорскувань, то-що.

Н. Лічниця має 12 відділів: 1. внутрішній, 2. дитячий, 3. хірургічний, 4. хворіб ува й горла, 5. очний, 6. жіночий, 7. шкірний, 8. зубний, 9. Рентгена, 10. світлолікування, 11. хворіб сечових доріг і 12. аналітичний (бактеріольогічно-хемічний). Під цю пору працює в Лічниці 18 лікарів-українців, наших найкращих фахівців.

З притиском треба підкреслити, що не важаючи на свій чисто гуманітарний характер, Н. Лічниця не була тягарем для громадянства. Хоча після війни відпали всі державні і самоуправні підмоги, установа удержувала сама себе. Найголовнішим джерелом доходу були добровільні пожертви тих, що звертались за порадою. Датки решти громадянства творили в касових звітах незначну позицію. Очевидно, не можна поминути великого дару Митроп. Шептицького. Митрополит відступив дім з парцелею спершу для ажитку, потім на власність Т-ва: це створило тверду підвалину, на якій Т-во могло розвинути свою діяльність.

Але амбулятоpійне лікування не могло вдоволити ні загалу, ні лікаря, бо воно з природи річи обмежується тільки до лекше хворих. Від ряду літ щораз більше показувалася пекучою потреба шпиталю і шпитального лікування, яке може вдоволити всіх хворих. Прикрою щоденною ілюстрацією цієї потреби є нещасна доля

Кооперативний Банк „Дністер"
у Львові, вул. Руська ч. 20.
видає
премійні ощадностеві книжечки, для яких призначені нагороди 25—100 зол. Вкладки на ці книжечки від 5.— зол. вгору складати слід щомісяця впродовж цілого року і не виймати в тому часі з тієї вкладки ніякої квоти.

Під протекторатом
ІХ ЕКСЦЕЛЄНЦІЙ МИТРОПОЛИТА
КИР АНДРЕЯ,
Преосвященних
КИР ІВАНА і КИР НИКИТИ
улаштовує
Товариство Українська Захоронка
у Львові
ВЕЛИЧАВЕ СВЯТО В ЧЕСТЬ
Божої Матері
яке відбудеться дня 9. травня ц. р.
в 12. год. впол. в салі Вел. Театру.
Діловий Комітет: о. дир. Василь Лициняк, Василь Барвінський, Леся Кривіцька, Оксана Дрогомирецька, М. Осінчук, Софія Ракова, Марія Пастернакова, Надія Макарушкова.

М. РУДНИЦЬКИЙ.

Лист до міліонера.

Дорогий друже!

Нарешті від довгих-довгих літ — одни, що відкрив в Америці те, для чого пропало там так багато наших Колюмбів: — золоті яйця! Нема гарнішої писанки на Великдень як звістка, що хочеш сипнути трохи долярів, наче потасових солей на обліг — нехай ростуть таланти, цвіте письменство, пахне молодечою зеленню!

Та чи я зможу відповісти на твій бізнесовий, такий справді американський лист так, щоб тебе не розчарувати? Коли йде про підмоги як дарунки, то список можна скласти зараз завтра у кавярні у гурті приятелів. Всі наші робітники пера потребують нині грошей, як жиди Палестини — від 2 зол. денно до 200 зол. місячно. Якби ти хотів „льокувати" капітал у нафту, то лекше булоб тобі показати у нас терени, де треба вертіти, ніж ті осередки, з яких можуть вибухнути джерела надхнення.

Мушу тебе попередити заздалегідь, що перших 10.000 долярів треба буде вкинути у всякі діри для експерименту. Треба дати підмоги кільком старшим письменникам, що не можуть жити з пера як і не могли досі, — ані як автори, ані як урядовці. Треба буде теж проголосити два-три літературні конкурси що-найменше з преміями по 1000 зол. за повість, поезії та пєсу, бо конкурси родять конкурси, навіть та пєсу, бо конкурси родять конкурси, навіть якби не було кого нагороджувати. Та ти мусиш перший призначити при цьому бодай по 100 зол. для членів журі, щоб мали час прочитати рукописи.

Гарно булоб дати постійну що-місячну підмогу молодим письменникам, які вже звернули на себе увагу. Ти хочеш мати „клявзулі", що ці гроші не підуть нездурно?.. Можнаб зробити так само, як із стипендіями в університеті: ліквидом відобрати дальші підмоги, але в літературі пильність не завсіди помагає, і праця на означений речинець бувае убивча.

Будова великого комфортового дому для письменників, де вони могліб жити задурно і мати за мінімальну ціну сніданок та обід — моглаб дати добрі наслідки. Люди, що мусять жити під одним дахом і зустрічатися за одним столом: може почали би щораз частіше розмовляти про свою працю. А нічого не бракує нашим авторам так дуже, як вимін гадок про літературні справи. Добра добірна читальня з чужинними журналами заохотила би неодного знайомитись з тим, що діється в літературі на світі. Велика гарна плавальня з тушами — необхідна, — очищує та освіжує не тільки тіло зверха, але й мозок.

Власний великий літературний журнал? Чудова ідея. Норма: бодай 100 зол. за аркуш друку і 1000 долярів на задатки, щоби притягти кращі сили. Більшість „притягнених" не пришле обіцяних рукописів, але бодай на кілька місяців зможе попрацювати з чистою головою без примусу підтягатись до вимог журналів, де вони опинились випадково чи з матеріяльних причин. Найбільшим успіхом такого журналу булоб те, що в ньому знов як колись моглиб друкувати свої речі автори ріжних політичних напрямків і ріжних особистих переконань, усі, що дають щось літературі, а не чийсь партії, групі або своєму хліботавцеві.

Питаешся: „Як живуть тепер наші автори у краю і чи можна їх обеднати під якимось загальним гаслом?.."

Живуть як пси, жеруться між собою, як пси, і служать як пси... нині в одній будці, завтра в іншій. Ніколи ще не було в нас так багато гарних, високих „гасел"! Чим більше разів хто зміняв у своєму житті переконання, партії, хліботавців та орієнтації, тим голосніше кричить про власну ідеольогію. Молодше покоління має живий приклад на тих своїх провідних удаваних, що характер і світогляд залежать тільки від сили голосу та готової фразеольогії на службі останньої месіяністичної ідеольогії.

Писав недавно „ваш" Сінклер Люіс про те, що кожний письменник для добра свого таланту повинен мати ще другу професію. Так думають у вас у „новому світі", де пером можна скоро доробитись до авта і власної віллі. У нас друга професія мусить бути першою. Найкраще булоб допомогти всім нашим талантам, щоб повідкривали собі всякі крамниці та практичні підприємства, справді самостійні. Є тут кількох, що добре пишуть, але не мають про що писати; одні моглиб бути дуже добрими фризєрами, бо вміють орудувати ножичками, другі власниками пральні, бо вважають себе покликаними прати чужі бруди.

Заки складемо повний кошторис для обнови нашого літературного руху, гадаю, що найкраще булоб створити більший позичковий фонд під опікою „тісного" комітету. Ніщо так не деморалізує людей, як гроші, коли вони їх не мають; ніщо так не обновлює їх, як почування матеріяльної незалежности. Треба письменникам давати позички відповідно до їх потреб, з тим, щоб їх сплачували рукописами. Краще, коли письменник позичає гроші, ніж ідеї та гасла. Сподіваюсь, що ти не належиш ані до Армії Спасення ані до Ку-Клюкс-Клану і не будеш домагатися від авторів, щоб писали в одному „дусі". Нехай кожний дає те, що може і нехай наші письменники зроблять передовсім те, що досі систематично роблять деякі наші „керманичі-ідеольоги" у пресі починаючи від нападів на тих, з якими досі тримали. У літературі це може дати неодну сатиру і неодин памфлет, а може навіть реалістичну повість, в якій ми побачилиб нарешті героїв, про яких знаємо, що вони реально роблять і з чого живуть.

Нехай живуть українські міліонери!

тих тяжко хворих наших селян, яких завертають з-під брами львівського загального шпиталю через брак у ньому місця. Серед цих умовин кожне шпитальне ліжко буде для нас дорогоцінним набутком. При цьому не треба хіба переконувати, що це значить для хворого рідна установа, свої люди, рідна зрозуміла мова та доброзичливе відношення, з яким він не зависіди стрічається в чужому окруженні. Все це може йому дати тільки український шпиталь.

Безпосередня поміч хворим, це найважніше, одначе не одиноке завдання нашого шпиталю. Живемо сьогодні у відносинах, в яких для наших молодих лікарів університетські клініки за малими виїмками недоступні. Обмежений також для них доступ до шпиталів, а нераз неприхильне відношення до українців творить тяжкі умовини для праці. Булоб може перебільшенням твердити, що це питання розвяже вповні наш шпиталь. Одначе великим для нас здобутком буде витворити змогу практичного вишколу бодай для деякої кількости наших лікарів у своїй установі під управою наших досвідчених спеціялістів.

Велику прогалину в нашій культурі спричинюють труднощі для наукової праці у ділянці медицини. Необхідним для неї вартатом є шпиталь. У неодного з наших лікарів бачили ми, як марнується великий запал і здібности до науко-

Без труду

можна вибрати з 21 родів зуп Кнорр. Знаменитий смак цих зуп дозволяє подати їх навіть на найвибагливішім столі.

Зупи Кнорр — добрі зупи!

вої праці, тому, що він не має вступу до робітні, якою тут може бути тільки клініка, або шпиталь. А коли хто вже зможе дістатись до чужинної інституції, то праця його, коли не зовсім, то у великій мірі йде на рахунок чужої культури, а для нас пропадає. Цю прогалину треба нам конче заповнити, коли хочемо бути нацією в повному розумінні слова. Одиноким засобом до цього — наш шпиталь. Само собою розуміється, що такі установи, як Українське Гігієнічне Т-во, наші живці і споріднені станиці будуть мати змогу поглибити свою хосенну працю, спіраючись об український шпиталь.

Коли Н. Лічниця приступала до будови шпиталю, мала коло 150.000 зол., в яких міститься і жертва Митрополита в сумі 5.000 доларів. З нагоди ювилею Митрополита зібрано у краю та в Америці кругло 150.000 зол.; до того прийшла від львівської Архиепархії фундація 2 ліжок в сумі 10.000 доларів, з яких через девалюацію вплинуло до каси Лічниці коло 70.000 зол.; на решту зложилися пожертви і датки хворих з праці наших лікарів, які працюють безкорисно, а оплати, що їх складають хворі, призначують від ряду літ на будову. Пляни шпиталю виготовив при співпраці лікарів інж. Е. Нагірний, а будову виконав інж. О. Пежанський. Будинок шпиталю має 3 поверхи, обрахований на 100 ліжок і буде приймати всіх хворих за виїмком хворих на умові і пошесні хвороби. Досі видано на будову мало що не 500.000 зол., а на докінчення та уладження треба ще яких 100.000 зол. Управі Лічниці не достає ще доброї четвертини цієї суми.

Однак діло, ведене Н. Лічницею, це справа всенароднього значіння. Правда, ми здаємо собі справу, що це справа непопулярна: здорові люди не люблять слухати про недуги. Знаємо, що слово „шпиталь" має для сірого слухача неприємний звук і що з цього слова не можна зробити гасла для ніякої масової „ударної" акції. Але шпитальництво — це не тільки „ремонт калік". Модерне шпитальництво — це твердиня і фізичного і морального здоровля, це велика культурна станиця. І тому, хоч справа, яку ми — українські лікарі — ведемо, не є популярна популярністю голосних імпрез, то проте це справа народнього здоровля: і ми маємо право та обовязок стукати тепер до українського громадянства, щоб допомогло завершити велике діло, а українське громадянство має обовязок поспішити нам з цією допомогою.

Небаром у кіні „ПАЛЯС" віденська фільма

Забава — Гумор — Музика — Чудова орхестра — Пратер

Чарівний роман на тлі роскішних віденських мельодій

Її Високість танцює вальсика

В ГОЛ. РОЛ. **ГАНС ЯРАЙ і ІРИНА ДАДАЙ.**

Ця фільма це по „Недокінченій симфонії" — другий музичний архитвір.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Чудо-паска.

(Присвячую старим етнографам і молодим спортовцям).

Бути в останній клясі гімназійній — велика річ. Тоді кожне море по коліна, кожний Дністер по кістки, а кожна корова чорна — навіть удень.

Був я свого часу осьмаком і то відділу „Б", що треба відмітити, бо воно має своє значіння. Іменно в „Б" відділі чомусь гуртувалися спортовці, що нераз і не два завісили лавровий листочок на стінах перемиської гімназії.

Надходив Великдень. Треба було подумати, куди виїхати на свята. І я рішив виїхати на Поділля, де на підставі передвоєнних інформацій — хліб сторчав на кіллі, а першій-ліпший пліт був городжений автентичними ковбасами. В тім казочнім хлібно-ковбаснім раю жила моя близька рідня в маленькім приходстві, де не було ні кола ні плота — навіть деревляного.

Перемишль-Львів-Тернопіль-Ходачків і я опинився на розлогих нивах Поділля. Потім дві години чудової дороги: по обох сторонах пустка, а по осн болота і — я вже на місці.

Подільські приходства мають досить місця, тому не жалують собі подвіря. І в моїх свояків подвіря було як площа Сокола-Батька перед вижупом решти паїв. А тому, що я був з відділу „Б", то зараз другої днини почав спортову заправу: від стайні до курника — стометрівка, більша калабаня — скок у далечінь, менша калабаня — скок з місця, дві снопові драбини — скок у гору. Не бракувало і глядачів: два-три заздрісні гімназисти-учні тернопільської гімназії, з десятеро дітей і чорноброва Ганя, дочка пана реентого. Вона прийшла до їмості за якоюсь кулінарною порадою і вісталася між принагідними глядачами. Відчуваючи її подив для моїх спортових подвигів я малощо не розбив собі на драбинах носа і мало не впав у більшу калабаню, що очевидно грозило мені компромітацією не тільки в очах тернопільських учнів.

Другої днини з кожної хати курився дим, а по селі плив запах печеного хліба. — Паски печуть! казала мені сестра. — А чи ти знаєш, які тут паски? Як баліі! Піч нераз розвалюють, щоб паску вийняти. Штука таку паску піднести.

Незадовго мав я нагоду переконатися про те наочно.

На приходство прийшла дякова Ганя, стануда коло дверей і соромливо мняла в руках запаску.

— Що скажеш, Ганю?

— Прошу їмості... Тато і мама просили панича, щоби пішов піднести паску.

Як було не піти?! Поминаючи вроджений інтерес до етнографії і цікавість на чудопаску...

Дорога — стежечкою поза хати, через потічок і садок.

У хаті пана реентого ждала на мій прихід: дяківська рідня, величезна паска і розвалена піч.

Я ввійшов, поздоровкався і зразу взявся до паски. Стояла на столі, пузата, румяна і чекала на пробу моїх сил. Я обняв її ніжно за стан і ледви двигнув угору.

— Підніс! — ахнула ціла дяківська хата.

— А я не казала! — промовила ентузіястка українського спорту — Ганя Подоляночка.

Після того я вернувся на приходство. А що не знав дороги — відпроваджувала мене дякова Ганя. І тоді я переконався, що не все з приходства до дяківки треба тільки само йти що з дяківки на приходство.

Паска була тяжка і я що кілька кроків приставав зачерпнути воздуху і подивляти подільський краєвид...

Галактіон Чіпка.

12 бєльських фабрик

доставляє нам свої вироби. — Просимо оглянути наші 3 великі виставові вікна.

РАГЛЯНИ І УБРАННЯ МУЖЕСЬКІ **ПЛАЩІ І ЖІНОЧІ КОМПЛЄТИ**

Якість і виконання ТІЛЬКИ першорядні.

Оригінальні янглійські непромакальні плащі.

„Повшехни Склад Одзєжи"

ЛЬВІВ, ПАСАЖ МІКОЛЯША

Веселих, радісних і щасливих свят!

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

У найбільше рокове свято перемоги життя над смертю хай радість і щастя завитає в усі українські хати! Коли в цих радісних днях зійдемося, Дорогі Земляки, зі своїми думками, то хай Ваша радість буде правдива, щира, природна, що випливає з глибини серця і душі, з радісної волі до життя. Тому хай Вашу дружню атмосферу не закаламутить підступний, підлесливий та оманний ворог! Уважайте, щоб не закрався він на Ваш святочний стіл. Ворог той — це алькоголь! Він нівечить Ваше здоровля, затроює Вашу життерадісність, деправує характер, руйнує родинне щастя, підкопує силу Нації. Тому святкуйте без алькоголю! Тільки тверезі свята можуть бути щасливі й направду радісні! Хай Ваші хати у це величне свято будуть вільні від тютюневого чаду й алькогольного похмілля! Добро нації вимагає сильних духом, характерних і здорових одиниць, а не людей слабосилих — невільників наркотиків і низьких пристрастей.

Головна Рада Українського Протиалькогольного і Протинікотинного Т-ва „Відродження".

З нагоди ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

шле всім своїм Клієнтам

бажання — ВЕСЕЛИХ свят

За ДІМ МОДИ і С-ка

Антін Увєра — Юніор

ФІЛІЇ У ВСІХ БІЛЬШИХ МІСТАХ

Веселих Свят!

Дорогій Родині і всім Знайомим складають **бажання** Веселих Свят — **Іванна і д-р Дмитро Левицькі.**

Радісним: Христос Воскрес! вітає рідню, **краянів-другів-товаришів** тай у всьому світі **своїх знайомих — Мітрат Базюк.**

Всім другам нашого львівського та косівського дому радісної гагілки бажають — **Остап і Орися Луцькі.**

Всім провідникам українських кооператив та їх службовикам, які добре завідують не тільки матеріяльним капіталом, але передовсім величавим капіталом довіря обеднаних членів, веселих свят бажає — **Остап Луцький.**

Всім рідним, знайомим і П. П. Виборцям бажає „Веселих Свят" — **пос. Заваликут.**

Дорогій Рідні, Приятелям і Знайомим у краю і за кордоном Веселих Свят! — **Д-р Іван Німчук.**

І. Кедрин — своїм приятелям і знайомим у краю та на чужині — сердечний привіт!

Галя і Роман Купчинські бажають „Веселих Свят" — Родині і Знайомим.

Безжурних Великодних Свят рідні і приятелям! — **Мих. і Марта Рудницькі.**

Дорогим Своякам і Приятелям та Високоповажаним Знайомим Веселих Свят Великодних щиро бажають **Ірина і Маркіян Кисілевські.**

Всім Своякам, Приятелям і Знайомим пересилаємо бажання Веселих Свят. — **Люба і Мирон Луцькі,** Янчин.

Родині, Приятелям і Товаришам Кооператорам Веселих Свят бажають — **Мартюки.**

Филиповичі Стефанія і Іван складають найщирішці побажання в день Вескресення Христового своякам і знайомим.

Дорогій Рідні, Приятелям і Знайомим сердечні побажання всього добра із святом Воскресення пересилають — **Марія і Ярослав Колтунюки.**

Валерія і Др. Павло Кривуцькі складають сердечні побажання святочні рідні, приятелям і знайомим.

Всім кревнякам, товаришам і знайомим з нагоди Воскресення бажаємо всього найкращого — **Скопляки.**

Щирі бажання з Великоднем усій Рідні, Приятелям і Знайомим у краю, на Буковині й на еміграції складають **Дора й Василь Сімовичі.**

Всім Знайомим і Приятелям побажання Веселих Свят складають — **Ольга і Володимир Залозецькі.**

Найщиріші побажання з нагоди Воскресення Христового складає — **о. Омелян Горчинський, Львів.**

Веселих Свят бажає всім Знайомим і своїм Пацієнтам — **Др. Нарциз Лукіянович.**

Веселих Свят всім Приятелям і Знайомим бажають — **Надія, Володимир і Любко Онишкевичі.**

Веселих Свят Христового Воскресення Дорогій Рідні та Знайомим бажають — **Др. Константин і Мирослава Кебало.**

Дорогій Родині і Всім Знайомим бажаю Веселих і Щасливих Свят „Христос Воскрес!" — **Олена Зубрицька Кулачковська.**

Христос Воскрес! Всього найкращого бажають Рідні, Друзям та Знайомим — **Миколи Бонковські.**

З нагоди свята Воскресення щирі бажання Рідні і Приятелям пересилає — **Микола Капуста,** дир. Р. С. У. К.

Марія Сокіл і Антін Рудницький пересилають святочні побажання знайомим і приятелям в краю, Варшаві і закордоном.

Рідні, приятелям та всім знайомим Гостям-лікуванцям з Черча бажаю Веселих Свят — **Л. Лепкий, Черче-Живець.**

Приятелям і знайомим бажаю Веселих Свят Христос анесте! — Львів, травень 1937. — **Микола Скрипка.**

З нагоди Христового Воскресення складають щирі побажання Веселих Свят Рідні і Знайомим — **Чередарчуки зі Львова.**

Друзям і знайомим з празником Воскресенія Христового бажають Веселих Свят — **Волошиновські**

З Воскресенням Христовим бажання всякого добра шлють родині і знайомим — **Ольга, Роман Марія і Ірина Громницькі.**

Д-р Олександер і Надя Лаврівські бажають Рідні і Знайомим Веселих Свят.

Родичів, Приятелів і Знайомих вітаємо з Великодніми Святами — **Надія і Сергій Литвиненки.**

Рідні, Приятелям і Знайомим з Празником Воскресення Веселих Свят бажають — **Уляна, Гринь, Маруся і Зеня Терлецькі.**

Святочні побажання з Воскресенням Христовим Рідні і Знайомим складають — **О. і А. Глинянські з доньками.**

Родині ,Приятелям і Знайомим святочні побажання пересилає — **Володимир Несторович.**

ЧОКОЛЯДА ПАНА ВИБАГЛИВОГО

БРАНКА

ХВАЛЬНИМ ДИРЕКЦІЯМ

„Центросоюзу"
Повітових Союзів
„Народньої Торговлі"
„Маслосоюзу"
„Суспільного Промислу"

та всім своїм цінним відборцям у Львові та в краю — щирі бажання повних успіхів у своїх змаганнях в день

ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

шле

„ТОЗП"

Львів, пл. Більчевського 4. Тел. 283-67.

Єдина українська механічна фабрика торбинок

Склад паперу.

Веселих і Добрих Свят

бажає всім своїм відборцям ф-ма

Мих. Фляйшер

ГУРТІВНЯ ПАПЕРУ

ЛЬВІВ

Вельмишановним і симпатичним гостям

єдиного українського ресторану

„ОКО" Костюшка 3.

бажає

Веселого і Щасливого Великодня

при домашній пасці

і Обливаного Понеділка

при „фірмівці" і стрілецькій ковбасі.

Господар.

Сердечні бажання всякого добра зі Святом Воскресення Христового пересилають Рідні, Друзям та Приятелям — **Евгенія,** Евген та Леся **Храпливі.**

Родині, друзям і знайомим бажають Веселих Свят — **Ірена і Володимир Кузьмовичі.**

Рідні та друзям Веселих Свят бажають — **М. і С. Кузики.**

Родині, Приятелям і Знайомим засилаю сердечні бажання з нагоди Свят Христового Воскресення — **Микола Заячківський.**

Антоніна і Володимир Децикевичі Віцемаршалові, Голові Мудрому та всім українським послам і сенаторам, приятелям і знайомим сердечні святочні побажання Христос Воскрес!

Всім

Вп. Передплатникам

Атласу України й Бібліотеки Практичного Знання

Веселих Свят

бажає

Український Видавничий Інститут

Львів, Личаківська 4. Тел. 266-07.

Щирі побажання Веселих Свят Рідні і Знайомим складають — **Д-р Степан Баран з дружиною.**

Всій Родині, Своякам, Приятелям і Знайомим бажаю щасливих і веселих свят — **Пос. д-р К. Троян.**

Дорогій Рідні, Приятелям і Знайомим Веселих Свят бажають — **Іванна і Юліян Шепаровичі.**

Усім добрим Приятелям і Рідні з Воскресінням кращої долі, волі і добра бажають — **Д-р Михайло і Олена Волошини.**

Радісним привітом „Христос Воскрес" вітаємо всіх наших Друзів і Знайомих у Краю і закордоном — **Софія і Михайло Тараньки.**

З Воскресенням Христовим сердечні бажання Веселих Свят Родині, Приятелям і Знайомим пересилають — **Ірина і Зиновій Решетиловичі.**

Дорогій Рідні, Друзям та Знайомим шлють щирі побажання Веселих Свят, — **мр. Володимир і Меляся Кривокульські.**

Дорогій Рідні, Друзям, Приятелям і Знайомим у краю і закордоном щирі бажання з нагоди Воскресення пересилають — **о. Ярослав і Рідня Чемеринських** зі Львова.

Веселих та щасливих Свят всім кревним, приятелям і знайомим бажає — **Володимира Вічковська.**

З нагоди свята Воскресення Христового побажання веселих свят кревним, своякам і знайомим шлють — **Т. і С. Миссаки.**

Ірина і Олександер Пежанські бажають Рідні, Приятелям і Знайомим „Щасливих Свят".

Своякам, друзям і всім знайомим, Веселих та щасливих Свят бажають — **Ольга і Николай Островські.**

Веселих Свят Дорогій Родині і Знайомим бажають — **Др. Михайло і Ольга Семевинські.**

Веселих Свят бажають своїй Рідні, Знайомим і приятелям — **Роман, Ольга й Орися Сливки.**

Веселих Свят всім своякам, приятелям і знайомим в краю і закордоном бажають — **Роман і Ольга Голіяни.**

Христос Воскрес! Всім Друзям і Знайомим — **Харитя Кононечко.**

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

Усім своїм П. Т. Відборцям

бажає

ЕКО

Фабрика Батерій і Звон

Львів, вул. Городецька ч. 58.

Тел. 21°-26.

Моїй Родині, Товаришкам, Знайомим і Другам Емігрантам з Великої України бажаю веселих свят. Христос Воскрес! — **Ліза Круківна.**

Замість святочних побажань складаю 5 зол. на українських політичних вязнів — **М-р Кабарівський Богдан.**

Усім товаришам праці, членам Театру ім. Тобілевича, щирим другам і знайомим, що мене не забувають бажаю всього найкращого з Великоднем! — **Л. Кривіцька.**

Найсердечніші побажання Веселих Свят пересилають членам рідні і знайомим зпоза океану. — **Роман і Клявдія Олесницькі.**

Рідні, приятелям і знайомим із Великоднем усього найкращого бажаю — **Михайло Островерха.**

Всій Рідні, Приятелям і Знайомим Веселих Свят бажає — **м-р Михайло Хомяк.**

Рідні, приятелям і товаришам бажають Веселих Свят **Евгенія і Омелян Матли.**

Веселих Свят усім Своякам і Знайомим бажає — **Богдан Галайчук.**

Зі святом Христового Воскресення шлемо найкращі бажання всім знайомим і приятелям, — **Ліна і Микола Малицькі, Шляхтинці.**

ДИРЕКЦІЯ І СЛУЖБОВИКИ

„ЦЕНТРОСОЮЗУ“

бажають всім Кооперативам і кооперативним працівникам

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Дорогій Рідні, Своякам і Знайомим пересилаємо найщиріші бажання Веселих і Щасливих Свят. — **Наталка і Іляріон Брикович.**

Побажання Веселих Свят рідні і всім знайомим від **Стефанії і д-ра Тараса Білинських зі Збаража.**

Софія і д-р Семен Кивелюки бажають Своякам і знайомим Веселих Свят. Замість окремих побажань складають 5 зол. на Т-во „Відродження“.

Вседорогій Рідні та знайомим, Прихильникам нашим шлемо щирі побажання Веселих Свят. — **Дарія і Петро Зубрицькі.**

У Великодний День „Христос Воскрес“ та найкращі побажання своїй рідні, приятелям та знайомим засилають — **Наталка та Володимир Білинські. Варшава.**

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

переслає П. Т. Відборцям

„ЕТАП“

Я. і М. Головчак

вирібня крейдок, крейди, листового і пляшкового ляку.

Львів 15, Проста 14. а.

З нагоди Христового Воскресіння бажаємо Всій нашій Рідні, Кревним та Знайомим Веселих Свят — **Е. і І. Смолинські, Станиславів.**

Христос Воскрес! Найщиріші великодні побажання надсилають з Перемишля милим знайомим — **Олена і Микола Деревянки.**

ВЕЛЬМИШАНОВНИМ КЛІЄНТАМ

З ВОСКРЕСЕННЯМ ХРИСТОВИМ

бажає Веселих Свят

Робітня футер

Юліян Глушевський

Львів, пл. Капітульна 3. — Тел. 254-46.

Микитка Юліян, Стрий шле щирі побажання Веселих Свят Рідні, Знайомим і ВШан. от. Клюнові у Відні.

Свою Рідню, Приятелів і Знайомих витаю з нагоди свят словами Христос Воскрес! — **Ольга Бачинська, Стрий.**

о. Андрій і Юлія Пшепорські зі Старяви з Христовим Воскресенням бажають веселих свят Рідні і Знайомим.

З Христовим Воскресенням щирі побажання Рідним, Приятелям і Знайомим пересилають — **Софія і Омелян Гординські.**

Стефанія і Юрій Нападієвичі складають найщиріші побажання з нагоди Великодня всім своякам приятелям і знайомим

Дорогим Кревним, Своякам, Знайомим, Товаришам праці, щирі побажання „Христос Воскрес“ пересилає — **о. Маріян Р. Цурковський, Стрий-Лани.**

Своїй Рідні, Приятелям і Знайомим бажаємо Веселих Свят та всего найкращого — **Мушка Літинська і д-р Андрій Бойковичі, Бережани.**

Зі Святами Воскресення шлють сердечні побажання дорогій Рідні, Другам і всім Знайомим — **Одарка й Дамян Горняткевичі.**

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

своїм ВП. Клієнтам

бажає

„Stella“

хемічна пральня

Соня і Дмитро Угрини, Обертин Рідні і Знайомим засилають найкращі бажання Веселих Свят Христос Воскрес.

Братнім Корпораціям, Старо-Хатникам і Коммілітонам та Прихильникам щирі святочні побажання — **Генеральна Старшина К. „Чорноморе“.**

Бажання Веселих і Щасливих Свят Рідні, Приятелям і Знайомим пересилають **Мирон і Теофіля з Маликів Ганушевські.**

Рідні і приятелям бажають веселих свят — інж. Евген і Марія Гузар, Лісковец, Чехословаччина.

Рідні і Знайомим всього кращого з Воскресенням Христовим бажають — **Селезінки з Радехова.**

Дорогій Родині і Приятелям, Товаришам і Знайомим бажаю Веселих Свят — **інж. Степан Кульчицький, Катовиці.**

ЧИСЛЕННИМ ПРИХИЛЬНИКАМ НАШИХ КОСМЕТИЧНИХ ВИРОБІВ ПЕРЕДАЄМО ПОБАЖАННЯ

ВЕСЕЛИХ СВЯТ І ВСЬОГО ДОБРА

ХЕМ. КОСМ. ФАБРИКА „АЛЬОЕ“

Сп. з о. в. у Львові.

Усім своякам, приятелям і знайомим пересилаємо бажання Веселих Свят. — **Марія, Микола і Юрій Рибаки.**

Христос воскрес кличемо до всієї дорогої Рідні, Приятелів, Знайомих. — **Софія Клим Шанковські з дітьми. Ланьцут.**

Всій Рідні, Приятелям і Знайомим Веселих Свят бажають — **Д-р Дмитро, Міра і Леся Блавацькі.**

Рідні, приятелям і знайомим Веселих Свят Христового Воскресення бажають — **о. Микола і Володимира Думанські — Добростани.**

Дорогій Рідні, Приятелям і Знайомим щирі побажання святочні і поздоровлення передають **Ярослава, Теофіль і Богдан Горницькі, Торунь.**

ВСІМ П. Т. ВІДБОРЦЯМ І СПОЖИВАЧАМ

„ЛУНИ“ і „ПРАЖІНЮ“

ВЕСЕЛИХ І ЩАСЛИВИХ СВЯТ

бажають

Дирекція і Працівники кооп. фабрики

„СУСПІЛЬНИЙ ПРОМИСЛ“.

Найщиріші бажання Веселих Свят Дорогій Рідні, парохіянам, приятелям і знайомим — о. **Іван Лішинський з родиною, Борислав.**

З нагоди Великодніх Свят бажаємо всього добра своякам і знайомим — **Д-р Іван і Евгенія Сохацькі.**

Дорогій Родині, всім знакомим та співтоваришам праці бажають веселих свят — **Софія і Степан Щуровські — Бельсько.**

Головна Управа Союзу Українок у Рівному вітає зі святами зорганізоване українське жіноцтво. Христос Воскрес!

Товариство українських наукових викладів ім. Петра Могили поздоровляє членів, кружки, філії, прелєгентів і жертводавців-добродіїв Товариства.

Редакція „Сільсько-Господарської Енциклопедії“ бажає всім своїм ВП. Співробітникам — Веселих Свят!

Всі Українські Установи, Організації, Громадянство та Земляків на рідних і поза рідними землями сущих — сердечно вітає з Великодними Святами — Відділ **У. Ц. К. у Львові.**

Родині, Другам і Знакомим веселих Свят бажає — інж. **Ірина Гавришак, Бельсько.**

Всіх Вп. своїх членів, прихильників, співробітників і відборців календаря-альманаха „Дніпро“, всі краєві українські установи, емігрантські організації в Польщі і поза Польщею — здоровить із Великодніми Святами — **Українське Товариство Допомоги Емігрантам з України у Львові. (Ринок 10).**

ВЕСЕЛИХ І СОЛОДКИХ

ВЕЛИКОДНИХ СВЯТ

бажає всім своїм Відборцям

ФОРТУНА НОВА

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Веселих і Щасливих Свят П. Т. нашим Відборцям і Прихильникам бажах — **Фабрика свічок „Керос“.**

Пекарня „Золотий Колос“ у Львові вул. Янівська 77. тел. 292—17, бажає своїм Відборцям і Консументам Веселих Свят.

З нагоди Христового Воскресення бажає всім своїм Відборцям Веселих Свят — **Вирібня картонів і друкарня „Декоро“.**

Усім постійним клієнтам бажає Веселих Свят — **Механічна Пральня „АТА“, Львів „Зелена 31., Бляхарська 21., На Байках 15.**

Веселих Свят усім своїм Клієнтам і Знайомим бажає **Володимир Качмарський,** Робітня взуття, Львів, Льва Сапіги 57.

Українська пекарня „АС“ Львів, вул. Водна 3., бажає всім відборцям Веселих Свят.

Своїм Високоповажаним Клієнтам веселих свят бажає кравецька робітня **В. Хомин,** Львів, Домініканська 11., теп. 283—95.

Інж. Богачевський — Інж. Мацюрак Львів, вул. Руська 1., тел 116-48, бажають Веселих Свят своїм відборцям.

„Народня Гостинниця“ у Львові пересилає своїм Впов. Гостям і Прихильникам з Воскресенням Христовим щиросердечні побажання.

Високоповажаним Клієнтам складає святочні побажання галянтерійна фірма **Павлусевич і Бородайкевич,** Станиславів, вул. Сапіжинська.

Веселих Свят пересилає всім гостям і просить дальше відвідувати його — **Мих. Кордуба, Тернопіль,** фризієр, вул. Міцкевича.

Веселих Свят пересилає своїм відборцям і просить дальше відвідувати Столярські Варстати **Антін Дяків, Тернопіль,** Брікнера 10.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

бажає своїм Відборцям звісна краківська фабрика вілля

„Пав“

Львів, Сикстуська 1.

З нагоди Великодня бажає всім своїм Гостям, знайомим і рідні Веселих і Щасливих Свят, і поручається дальшій ласкавій памяти **Александер Савуляк, ресторатор у Тернополі,** вул. Руська ч. 6.

В день Христового Воскресіння складаю своїм Відборцям і Прихильникам найщиріші бажання Веселих Свят. — **Ю. Синишин „Фарболь“, Станиславів.**

Торговля споживчих товарів **Костя Бородайкевича, Станиславів,** вул. Голуховського 50, бажає всім своїм Відборцям і Прихильникам Веселих Свят.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

своїм Вп. Клієнтам бажає

КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ

ГР. КЛЮКА

АКАДЕМІЧНА 14. І. ПОВ. — ТЕЛ. 115-63.

Петро Фесюк, Станиславів, Голуховського 4, майстер шевський складає своїм Клієнтам найщиріші бажання Веселих та Щасливих Свят.

І. Ліськевичева бажає своїм Гостям з Ямного Веселих Свят і запрошує їх до віллі **„Олена“ в Ямнім** у цьому сезоні.

З нагоди Христового Воскресення пересилає Всім Достойним Гостям Веселих та щасливих свят — **Мек-ка Перемишль, Костюшка 7.**

Щирі побажання кращого з нагоди Світлого Воскресення пересилає своїм Покупцям **Іван Борис, Перемишль, Ринок 2.**

І. Я. Борислав, складає щирі побажання Веселих Свят своїм знайомим у краю і за границею.

Банк Гандльови в Варшаві С. А.

Відділ у Львові, вул. Гетманська ч. 8.

Тел. 103-00.

Переводить усякі трансакції банкові. — Відділи у всіх більших містах Польщі: Ченстохова, Гдиня, Каліш, Катовиці, Краків, Любаїн, Львів, Лодзь, Познань, Радом, Сосновець, Вільно Влоцлавок.

Сушків Володимир, Борислав, пересилає своїм знайомим у краю і за границею побажання Веселих Свят Христос Воскрес!

З нагоди Світлого Воскресення Христового своїм Достойним Гостям бажає Веселих свят — **Ресторан Михайла Кузишина, Перемишль, Пл. на Брамі.**

Всім нашим Покупцям бажаємо з нагоди Радісного Воскресення Христового всього кращого! — **Е. Ф. Борис, „Мануфактура", Перемишль, Францішканська 16.**

Веселих Свят Христового Воскресення — бажає своїм Відборцям і Прихильникам — фірма **А. Терпиляк** — Розсадники овочевих дерев та насінне господарство — **в Залукві к. Галича.**

Лопати Павло і Евгенія, Борислав, шлють кревним і знайомим щирі побажання Веселих свят Христос Воскрес!

„Центробазар", Гуртівня Споживчих Товарів **Дрогобич** — бажає Веселих Свят своїм Вп. Відборцям і дійсним Прихильникам гасла „Свій до свого"!

Бізанц Рудольф, власник ресторану, Стрий, Нар. Дім бажає своїм ВП. Гостям Веселих Свят.

Левицький Михайло, власник ресторану, **Стрий** — з нагоди Воскресення Христового бажає своїм ВП. Гостям і знайомим Веселих Свят.

Борис Пилип, Галянтерійна торговля, **Стрий,** Ринок — бажає Веселих Свят своїм ВШ. Покупцям.

Купелеве Заведення Рота Йосифа в Стрию складає своїм ВП. Гостям побажання Веселих Свят.

Кравчук Володимир, першорядна робітня всілякого роду обуви, **Стрий, Львівська** — бажає своїм ВП. Клієнтам і Знайомим Веселих Свят.

„Подолянка" А. Возняк", Стрий, Гоша 4. — пересилає своїм ВП. Гостям щирі побажання Веселих Свят.

„Труд", коопер. кравецька робітня, **Стрий,** Смольки — бажає своїм Шан. Гостям Веселих Свят.

Сенів Михайло, першорядна римарська робітня, Стрий, Кілінського — бажає своїм ВП. Покупцям Веселих Свят.

Барабаш Іван, кравецька робітня, **Стрий,** Морачевського — складає своїм ВП. Клієнтам щирі побажання Веселих Свят.

„Конфекція" — Стрий, Ринок 32, Якимишин М. бажає своїм ВП. Клієнтам і Прихильникам Веселих Свят.

Диба Степан, фризієрське заведення, **Стрий,** Третього Мая — бажає своїм Шан. Гостям Веселих Свят.

Струмеляк Іван, кравецька робітня, **Стрий,** Потоцького — складає щирі побажання Веселих Свят своїм ВП. Гостям.

Заряд кіна „Апольо" — Стрий, Нар. Дім пересилає своїм ВШ. Гостям щирі побажання Веселих Свят.

„Асторія", ресторан і сніданкові кімнати, Стрий, Третього Мая — шле своїм ВШ. Гостям побажання Веселих Свят.

На весні зміцнюймо шкіру кремом NIVEA

Тільки NIVEA має в собі ЕВКЕРИТ, засіб, що зміцнює шкірні тканні

ІРЛЯНДСЬКУ БРИГАДУ ВІДКЛИКАЛИ З ЕСПАНІЇ.

Вождь ірляндських фашистів ген. О'Даффі наказав ірляндській бригаді, яка воює по боці еспанських національних військ, щоб вони вернулися до Ірляндії. Ген. О'Даффі покликується на постанову ірляндського парляменту, який ухвалив заборону вербувати добровольців до Еспанії.

Ірляндська бригада має коло 1.000 вояків.

НАЦІОНАЛЬНІ ВІЙСЬКА ЗАНЯЛИ МІСТО ҐУЕРНІКА.

В четвер 29. квітня заняли пополудні нац. війська святе місто басків Ґуерніка і йдуть далі вперед. Нац. війська взяли багато полонених і здобули багато военного матеріялу.

Повідомляємо, що

ПЕКАРНЯ „А С"

перенеслася до зовсім змеханізованого льокалю

при ВУЛ. ВОДНІЙ ч. 3. Тел. 284-54.

КООРДИНАЦІЯ ОБОРОНИ МАЛОЇ АНТАНТИ.

У чехословацькому міністерстві війни утворили новий виділ, що має координувати праці для національної оборони всіх трьох держав Малої Антанти. Шефом того бюра став полк. Піка, б. військовий атташе в Букарешті.

ЗАБОРОНА 1-ТРАВНЕВИХ СВЯТ У РУМУНІЇ.

(ПАТ) Румунська влада заборонила в цілій державі уладжувати першотравневі публичні свята, тому, що цей день припадає на великодну суботу православних свят. Позволили тільки робітничим синдикатам і соціял-демократичній партії уладжувати 1-травневі свята в зачинених салях.

МІН. НОЙРАТ ПРИЇДЕ ДО РИМУ.

(ПАТ) Із кол близьких до німецької амбасади в Римі інформують, що маршал ф. Бльомберґ, який мав приїхати до Риму 8. травня і бути на військовій ревії, відложив свій виїзд до Риму. За те мін. закорд. справ фон Нойрат приїде до Риму 3. травня ц. р.

Найтреваліші убрання

тільки з Лещківського самодїлу склад

„ЛЕЩКІВ" ЛЬВІВ КОПЕРНИКА 4

ВІСТИ ЗІ СВІТА.

ВЕРХОВИНЦІ ПІВНІЧНОГО КАВКАЗУ БОРЮТЬСЯ ПРОТИ МОСКОВСЬКОГО ЦЕНТРАЛІЗМУ.

(ПАТ) „Орджонкідзевская Правда", що виходить у найбільшому осередку Північного Кавказу, Орджонкідзе (колишній Владикавказ) бє на трівогу, що в автономних республиках північно-кавказьких верховинських республиках скріпилась акція націоналістичних і контрреволюційних елементів, що поборюють совітську національну політику.

Контрреволюційними організаціями керували члени бюр обласних партійних комітетів. Вони дезорґанізували рільничі коллєктиви, розбурхували націоналістичні настрої та вели контрреволюційну пропаґанду в пресі, літературі і школі. Крім того вони **поборювали російську ґрупу у партійному проводі областей, дискредитуючи російські елементи.**

МАШИНИ ДО ШИТТЯ нові та

вживані від 80 зол. продає

українська фірма

„МЕХАНІКА"

Львів, Городецька ч. 23.

Тел. 246-85. — Направа машин.

Напр. у дагестанській республиці націоналісти видвигнули гасло: **„Як найдальше від московської соціялістичної культури, як найдальше від Москви!"** Під приводом наркома освіти Астемірова вони вели боротьбу з російською мовою у шкільництві.

У Північній Осетії націоналісти й опозиціонери пропагували свою ідеольогію пресою та літературою, в Кабардино-Баскарії вони **виселювали москалів з деяких сіл.** В Чечено-Інґушетії націоналісти явно ворохобили колхозників проти совітської влади.

Щоби параліжувати акцію націоналістичних елементів „Орджонкідзевская Правда" радить втягнути місцевих робітників до промислу та ввести до партійних органів мову місцевого населення.

РЕШТКИ БАСКІЙСЬКИХ ВІЙСЬК ПОПАЛИ В ПОЛОН ПІД ДУРАНҐОМ.

Національні комунікати повідомляють, що національні війська заняли місто Дуранґо. Червоні квестіонують ту вістку, але Авас потверджує її а навіть подає опис здобуття міста.

У вівторок вечором війська ґен. Молі зовсім окружили околицю Дуранґа, де **баски зібрали рештки своїх військ — 5.000 вояків і 20 повзів.** В середу рано національна артилерія обстрілювала ворога, наражуючи його на дуже великі втрати; знищено кілька повзів.

Коло полудня баски намагалися вийти з міста двома шляхами: на північний схід і на північний захід, але перехрестний вогонь національної гірської артилерії та автоматичної зброї не допустили до того.

Національні сапери під ворожим вогнем відбудували висаджений у повітря міст на шляху до Верріз; **ним увійшли в годині 15.30 до міста частини наварських бриґад з карлістами і фалянґістами.**

Кольони, що перші увійшли до Дуранґа, пішли дальше, занимаючи 2 місцевости положені 10 км. на північ від Дуранґа та гору Папуна з Мотрелля.

Скількість полонених, що попали під Дуранґом в руки національних військ побиває — як твердить Авас — усі дотеперішні рекорди. Правдоподібно з 5.000 басків, що боронили Дуранґо, відступило небогато.

Вчора вечором національні війська перервали баскійський фронт довгий на 100 км.

Комунікат національного командування подає, що під Дуранґом баски втратили 300 убитих і дуже богато полонених.

— ЄДИНИЙ ХРИСТІЯНСЬКИЙ —

СКЛАД ЦЕРКОВНИХ РІЧЕЙ

Н. Штайнгайзель і Син

ТЕРНОПІЛЬ.

Мечислав Залєский

Львів, пл. Марійська 10

Телєфон: 200-53

ПОРУЧАЄ:

Жіночі і мужеські

ОДЯГИ

та великий вибір матеріялів вовняних, шовкових і полотен

1. ТРАВНЯ У ФРАНЦІЇ БУДЕ УРЯДОВИМ СВЯТОМ.

Першотравневе свято під владою людового фронту у Франції матиме цього року наскрізь прикмети урядового свята. На підставі міністра освіти звільнять від науки всі шкільні діти. Не буде теж в Парижі зовсім часописів. Демонстраційний страйк виконають у Парижі дуже докладно. На окрему згадку заслуговує ще й факт, що цього року перший раз святкуватимуть 1. травня також державні службовики та робітники державних підприємств.

САНАТОРІЯ „САЛЮС"

Львів, ул. Сенаторська ч. 3.

Тел. 247-47, 269-26.

Відділи: положничо-гінекольогічний; хірургічний; внутрішніх недуг. Породові ричалти 10 дневі від зл. 200·—. Кімнати від зл. 12·00

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ
в пяті роковини смерти бл. п.
Павла Голояда
і Якова Пришляка
відбудеться в Архикатедральнім Храмі св. Юра дня 4. травня в год. 12 вполудне.
Рідня.

В дні 6. травня 1937 р. ви в перші роковини смерти бл. п.
ґ. Евгена Громницького
вч. гімназійного катехита
відправиться в год. 8. рано
ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ
в церкві Усп. Пр. Діви Марії.
Родина.

В третї сумні роковини смерти бл. п.
Др. Дарії Лежогубської - Чубатої
відправиться дня 4. травня ц. р. (світлий второк) в год. 12 вполудне в архикат. храмі св. Юра
ЗАУПОКІЙНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ
на яке Друзів та Знайомих Покійної запрошує
Рідня.

Українська Громадо!

З тугою вижидає кожний великого свята — Воскресення Христового: щоби згадкою про Велику Перемогу душу нагріти; щоб серцем відпочати; щоби вшанувати святощі наших батьків. А це наше „село наче писанка" готовиться заздалегідь, щоб зустрінути це свято в іншому настрою, як решту днів. Життєрадісна побідна пісня „Христос Воскрес" розвіває журбу і принайменше короткий час завітає радість у кожну українську хату.

В таких хвилинах треба памятати не тільки на своє особисте вдовілля, але й на цілу нашу українську родину. Треба тямити, що кожний крок на шляху розвитку нації — це вислід великої праці, змагань і жертв, а в тих змаганнях має мати свою пайку кожна українська одиниця.

З Воскресенням Христовим нехай воскресне в нас охота жертвенности на найвартнішу ціль — на Рідну Школу. Зложім усі дар на „писанку" для неї! Хочби малі, але масові дари нехай обеднають нас довкруги тої великої ідеї, що її плекає і якій служить Рідна Школа!

Христос воскрес!

Головна Управа Рідної Школи.

Тревала ондуляція від зол. 5·—, водна зол. 2·—,

НОВИНКИ.

— **Всім Передплатникам, Читачам і Прихильникам „Діла" в краю і за кордоном пересилає Редакція й Адміністрація Видавництва щирі побажання веселих свят.**

— **Чергове число „Діла" появиться в середу вечором з датою: четвер, 6. травня ц. р.**

— **Всіх ВШ. Авторів, яких статті, призначені до цього числа, не могли бути поміщені через надмір редакційного й адміністраційного матеріялу, просимо вибачити. Їхні статті ввійдуть до найближчих посвяточних чисел.**

— **Приймаю пацієнтів у мому заведенні Львів, вул Сикстуська 17, тел. 265-73 від 9—1 і від 3—6.30, в неділю і свята за попереднім замовленням. Пльомбування зубів. Пльомби, золоті, платинові і емаліовані корони, штучні зуби в золоті, кавчуку і нержавіючій сталі. Регуляція зубів, що криво ростуть. Полекші в сплатах. — Нассс.** 1—1

— **Повне видання творів Марка Черемшини.** Вже в найближчому часі появиться у Видавництві „Ізмарагд" перше повне, критичне, тритомове видання **Творів Марка Черемшини.** Це видання міститиме всю літературну творчість Черемшини. Перший том вийде вже в травні, другий в червні ,третій в липні ц. р. Ціна повного видання в передплаті назначена на 9 зол., себто по три золоті за том. По виході книжки ціна буде значно вища. Передплату висилати на адресу: Видавництво „Ізмарагд", Львів, вул. Косцюшка ч. 5, Конто ПКО 503.062. 762, 3—10

— **Купуємо шкірку помаранчеву** — склади „Народної Торговлі" у Львові і фабрика „Продукція", Павлінів 16 — тільки в чвертках і з палестинських помаранч.

— **Першу весняну забаву** уладжує Карпатсько-Лещетарський Клюб дня 15. травня ц. р. в салях Народнього Дому на II. поверсі. 2—2

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. I., тел. 254-46. Приймаю футра до перехованння літом.

— **Пємо тільки лімонядку і воду содову „Здоровля",** бо це найліпший і найздоровіший виріб.

— **П. Т. Провідниці діточих садків,** що задумують цього літа працювати в діточих садках „Р. Ш." у львівськім повіті, негайно внесуть відповідно удокументовані зголошення до Повіт. Союзу Кр. „Р. Ш." у Львові (вул. Корнятків ч. 1., пов. II.).

Український виріб для доброї господині.

Дрозд Львів

БУДИНІ Дригці Олійки

— **З Життя Черче.** Як довідуємось з Черча, приготування до весняного сезону, що починається **5-го травня** вже покінчені. По численних запитах та зголошеннях до Управи можна сподіватись великого наплизу лікуванців. І не дивниця: розголос про цінности життя з кожним роком зростає, а весняний сезон, з огляду на дешевість та вигідне лікування, має свою окрему приману.

— **Товариська вечірка з танцями і забавами** 3-го травня 1937 р. (Другий день Великодних Свят), від години 7 вечора, в Клюбі Українських Еміґрантів у Львові, площа Бернардинська 2.

— **Усіх Старо-Хатників К! „Чорноморе"** прошу подати свої адреси. — Інж. **Богдан Окпиш, Львів, На Байках 28, м. 12.**

— **Комунікат Т-ва „Відродження".** Головна Рада Українського Протиалькогольного і Протинікотинного Т-ва „Відродження" просить усі свої філії, кружки й поодиноких збірщиків, як також філії і читальні „Просвіти" та кружки „Р. Ш." і „С. У.", що займалися переводженням збірки на місцях на цілі Т-ва „Відродження", щоб якнайскоріше звернули всі збіркові листи і виповнені і чисті, як теж зібрані гроші на адресу Т-ва: Львів, Чарнецького 26, тому, що Т-во мусить негайно виготовити звіт з переведеної збірки до даних воєвідств.

— **На карти Р. Ш., що звільняють від алькогольних напитків з нагоди** Великодніх Свят, зложили далі отсі ВП. Громадяни: **зі Львова:** по 5 зол.: пос. Великанович Дмитро, дир. Палій Андрій; по 2 зол.: Петрів Денис, Стевчак Іван; 1.50 зол.: Гаврищук Степан; по 1 зол.: Гриць Микетей, Войчак Володимир, д-р Лопатнюк Василь, інж. Йовик Гриць, Денисюк Осип, д-р Котецький Володимир і 1 особа 50 сот.; **з провінції:** по 2 зол.: Іван Лилик (Надвірна), Коваль Генрик (Студінка, коло Калуша), Стельмах Денис (Суховоля), Лопата Павло (Борислав); 1 зол.: Гева Михайло (Золочів). — Хто черговий?

Арт. Робітня Камінярсько-Різьбарська

В. ВАЛЬЧАКА

Львів, ул. Янівська 107

виконує:

роботи будівельні, церковні і цвинтарні.

— **Вечір пісень та оперових арій Андрія Поліщука** відбудеться 8. ц. м. в Малій салі Муз. Т-ва ім. Лисенка (Шашкевича 5). Початок у год. 19.30. При фортепяні п-і М. Байлова.

— **По 17 роках на волі.** Вийшов з вязниці в Тарнові український політ. вязень Бучко Андрій. Відсидів 17 літ, з цього 14 літ у вязниці св. Хреста.

— **Студентству й усьому українському громадянству до відома!** Велике Свято Чорноморської Фльоти відбудеться в неділю 23. травня 1937 р. — **Студентський Комітет.**

— **Загальні Збори Секції Книговодів СУПРУГА** відбудуться 7. травня ц. р. в год. 6. веч, в домівці СУПРУГА, вул. Коперника 26. Крім звіту з діяльности й перевибору виділу Секції буде обговорена також справа заснування професійної організації книговодів українців та проект надання книговодам професійної самоуправи у формі палат книговодів. З огляду на велику вагу справ, які на зборах будуть обговорювані, слід сподіватися, що наші працівники книговодства возьмуть у зборах численну участь.

— **Подяка.** Не маючи можливости подякувати кожному окремо, я прошу В. П. Редакцію „Діла" умістити в часописі вислови моєї глибокої і щирої подяки всім тим, як окремим особам, так і цілим організаціям, що чи словом співчуття, чи якимсь чином старалися полегчити мені найбільше в мому житті горе — смерть мого дорогого дружини, Івана Мірного. — З правдивою пошаною. **Зінаїда Мірна.** 27. IV. 1937. м. Прага.

— **„Жан",** найновішу комедію мадярського автора Буса-Фекете, відограють двічі у Львові в театрі Кольосею в днях 4. і 5. травня ц. р. артисти віденського театру, м. і. Лілі Дарвас, Ганс Ярай і Йоганна Терзін Моіссі. Песа Буса-Фекете, повна гумору і темпераменту, належить до пробоїв теперішнього театрального сезону, і здобула великі признання варшавської критики. Білети можна дістати в магазині нот Зайферта, вул. Академічна 6.

— **Установчі Збори Т-ва „Орли" (КАУМ)** відбулися у Львові 24. квітня ц. р. На Зборах вибрано провідні орґани Т-ва під проводом голови інж. А. Мельника. Ширше про цю нову організацію молоді, що має заспокоїти її потреби під релігійним та ідеольогічним, як теж тіловиховним оглядом, напишемо в черговім числі.

— **Воєвода Білик захорів.** Аґенція „Всхуд" довідується, що львівський воєвода Білик наслідком перестуди остане кілька днів у мешканні. Урядування він не переривае.

Увага! Торговці! Увага!

Кооперативи, чи приватні торговці котрі можуть доставляти першої якости сушені гриби, просимо подати свої пропозиції (оферти) негайно, не пізніше до кінця червня. Скільки можуть доставляти місячно; з корінцями і без корінців, та їх ціни у кг. (кільограмах) з доставою, опакуванням і митною оплатою, на місці в Детройт, Америка.

Mr. T. Biletzky; 7601 Michigan Ave. c/o Foreign Exchange. Detroit, Mich. U. S. A.

— **Також у стрийських гімназіях уневажнили матуру.** На основі звіту делеґата міністерства освіти і львівського куратора міністр освіти доручив кураторові уневажнити письменну матуру в тих гімназіях, в яких абітурієнти користали з тем, що їх здобули нелеґально. Крім львівських гімназій також у двох стрийських гімназіях, а саме в державній ім. през. Мосціцького та у приватній жіночій кураторія перевела устну матуру на нелеґальний час. Нема поважного підозріння, що стрийські абітурієнти були вмішані у відому львівську „матуральну" аферу, бо... письменна матура випала у тамошніх гімназіях слабо. Покищо невідомо, чи уневажнять письменну матуру.

— **Конфлікт у будівельнім промислі поладнаний.** Розємна комісія, що її покликав міністр суспільної опіки для поладнання конфлікту у будівельному промислі, видала 27. квітня рішення про умовини праці і винагороду у будівельному промислі. Комісія підвищила винагороду за працю будівельним робітникам тому, що зросли кошти прожитку, зокрема харчові продукти. Устійнені умовини винагороди і праці обовязують від 1. травня ц. р. до 1. квітня 1938 р.

— **„Курер Львовскі" продали на ліцитації.** В мин. середу відбулася ліцитація видавництва „Курера Львовск-ого", останнього орґану львівських ендеків. Друкарню і бюрові уладження при вул. Мохнацького продано за 73.000 зл. „народовій" видавничій спілці. Зачувати, що польські ендеки задумують відновити видавництво свого орґану.

Мило Олень Шіхт

ощаджує білля і робить його білим як сніг

— **Картуська Береза — туристична станиця!** Міністерство шляхів оголосило бюлетин, в якому читаємо: „Туристичні місцевости доповнено новими 42 стаціями, з яких найважніші слід вичислити: Кути, Мостиська, Підгайці, Самбір, Сянік, Гухоля, Вілейка, Вісла, Жнін, **Картуська Береза**". Отже Картуська Б. перестала бути ізоляційним табором, перед яким досі всі тремтіли, а перемінилася в прогульково-туристичне місце! Ґратулюємо вам, туристи й прогульковці, що сидите в Березі!

— **Розвязали Союз німецьких католиків.** Львівський воєвода на внесок яворівського старости припинив діяльність „Союзу німецьких католиків" на терені львівського воєвідства, тому, що його діяльність „загрожує публичній безпеці і порядкові". В заборонї наведено факт, що деякі члени цього союзу пропагували ненависть до польської держави, наслідком чого були напади на льояльних членів, та що якийсь Конрад Медер знищив образи державних достойників.

„Мета"

мануфактурна торговля, Стрий, Ринок 31. і 14. поручає у великому виборі всілякого роду зодягові матеріяли: мужеські та жіночі по цінах конкуренційних.

З нагоди Воскресення Христового бажає своїм ВШан. Гостям Веселих Свят.

— **Краєва хроніка.** На доручення слідчого судді поліція арештувала в Надвірній вояьного Я. Сальваровського за намову до фальшивих зізнань у справі зловживань у повітовій дороговій управі. — В Березові Нижнім, пов. Коломия невідомий палій підпалив хату М. Геника. Шкода сягає кілька тисяч золотих. Здогадуються, що підпалив сусід, з яким М. Геник веде процес від 15 років. — Румунська гранична сторожа підстрілила коло Гринова пачкаря Миколу Дрончка, що впав ранений по польському боці; він мав при собі 8 літрів горілки. — Поліція зловила Івана Парнаса, що втік з арешту в Зборові, підчас перестрілки його ранили в ноги. — Потяг Люкс-торпеда, що їхав зі Львова до Тернополя, переїхав на смерть Михайла Антоняка із Сухоріча львівського повіту, що йшов залізничим шляхом. — В Кривчичах під Львовом Ян Маркевич із Ялівця порізав ножем доньку господаря, Казимиру Городецьку, завдавши їй 22 рани на цілому тілі. Причиною злочину була заздрість. — В камінеломі в Завадові львівського повіту обірвалася скала і засипала трьох робітників, яких у тяжкому стані відставлено до львівського шпиталю.

— **Ріжні вістки.** Під Шамоні біля Мон-Бляжку впав до каналу самохід із чотирма пасажирами, між якими були дві жінки. Всі згинули. — Наслідком повені біля Онтаріо вискочив із шин експресовий потяг Шікаго-Монтреаль, причому згинули машиніст і топник. Лікар, що приїхав самоходом на поміч теж утопився.

Торгівля металів
ВАЙДГОРН і КАНАРІНФОҐЕЛЬ
Львів, Боїмів 36 — тел. 243-31.
Магазини Ґазова 3, тел. 285-61. П.К.О. 501-311.

— **Важне для Пань Дому.** Ноєрівська книжка з приписами Д-ра Еткера п. н. „Добра господиня пече сама", яку можна дістати у всіх кольоніяльних крамницях і книгарнях та у заступників фірми Еткер. Ціна знижена 30 сотиків. Книжечка ця дуже цінна, зокрема в порі передсвяточній, бо дає багато приписів на печиво і т. п.

— **За кільна сотиків** можна вже придбати вдома деякі зупи напр. цибулькову, капшову і т. п. і то тоді, коли бракує іншої, а яку звичайно домашні не хочуть їсти. Щоб приготовити добру і поживну зупу напр. грибкову, помідорову або каляфіорову на це треба більше часу і грошей. Практична і ощадна Пані вживає скористає із зупи в кістках КНОРР, бо ці зупи є дуже смачні і поживні і для приготовлення потреба небагато часу. Означе мусить бути ні зупи першолісні в бронзово-жовтім опакуванню зі знаком КНОРР, до яких виробу вживаємо найперелічніших сирівців.

ДАР „НА ПИСАНКУ" РІДНІЙ ШКОЛІ.

Кожний українець, кожна українка, кожне українське товариство нехай зложить великодній дар на писанку Рідній Школі.

Приходи з театральних вистав, концертів, забав та всяких інших улаштувань у часі від Великодня до Вознесення припадають також на дар Рідній Школі.

Головна Управа Рідної Школи.

—o—

Зі судової салі.

44-ОХ УКРАЇНЦІВ ПЕРЕД СУДОМ.

Дня 28. квітня стануло перед трибувалом окружного суду у Луцьку 44-ох українців (-ок) з горохівського повіту, з яких лише 7 відповідає з вільної стопи. Прокуратор притягнув усіх підсудних до відповідальности за злочини державної зради зі ст. 97. § 1. к. з. (за приналежність до збройної організації). Акт обвинувачення каже, що підсудні належали до „Українського Народного Козацького Руху". Його зорганізував І. Волошин, б. полковник військ гетьмана Скоропадського та при допомозі української інтелігенції в Горохові зорганізував згадану організацію. Акт обвинувачення каже, що це була збройна організація, яка змагала до створення української самостійної держави і прилучення до неї полуднево-східних земель Польщі.. На лаві підсудних засіла між ін. дружина Волошина Марія, яка була скарбничкою організації. Підсудні не признаються до вини і підкреслюють, що метою цієї легальної організації була боротьба з комунізмом. Підсудних боронять: адв. **д-р Ст. Шухевич** зі Львова, **адв. д-р Підгірський** з Ковля та адв. **д-р Вижиковський** з Луцька. Трибуналові проводить суддя Закшевський, обвинувачує прок. Василєвський.

✝ Посмертні згадки.

Марія з Волянських Копистинська, вдова по бл. п. Теофілі Копистинській, артисті-маляреві, померла 28. 4. 1937 у Підлісках Великих в домі свого зятя о. декана Пилипця.

Похорон у Львові 1. V. 1937 в год. 14. з крипти Вірменської катедри на личаківський цвинтар. В. І. П.

Спорт.

УКРАЇНА — СЯН (ПЕРЕМИШЛЬ).

Хоч Сян молода дружина, та його змагання з Україною мають уже свою історію та спортову традицію. Перші змагання України з Сяном відбулись у 1933 р. Тоді Сян осягнув почесний виклід, програючи всього 4:5. У відплатних змаганнях, які відбулися по того самого року в Перемишлі, Сян переміг Україну 2:0. Та вже в 1934 р. Сян програв у Львові при майже рівнорядній грі він 6:0. В 1935 р. грає Україна зі Сяном двічі і осягає двічі почесний виклід 3:3, 2:2. Останні змагання відбулись мин. року підчас ювілею України і закінчились виграною останньої у скромному відношенні 1:0.

Як бачимо, виміст України в останніх роках не була тим дуже сильна. Тепер Україна і Сян у своїй найкращій формі. Україна йде до бою зі своєю знаменитою лінією нападу, в якому гратиме цим разом Богурад. На помочі виступить Шумовський. Сян приїде у своїм найкращім складі з Турком у нападі.

Ці справді атракційні змагання двох чоловних українських дружин відбудуться в **понеділок 3. V. ц. р. в год. 4.15 на грищі Чорних.** Чистий дохід із цих змагань призначений на вирівнення спортової площі Сяну.

УКРАЇНА — РЕСОВІЯ.

Україна має знаменну нагоду відплатитись за програну вперед двох тижнів у Ришені. Без сумніву Ресовія добра дружина і виграти з нею не легко, але коли у Ришені мала наша дружина проти себе ірім небезпечного противника ще й своєрідну непривітну атмосферу чужого грища, **нещасливу традицію** програних змагань на чужих грищах та фатальне психічне наставлення цілої дружини — то у Львові матиме українська одинадцятка прегарну нагоду заграти одні з найкращих змагань сезону. Українські змагуни повинні рішуче ці змагання виграти й доказати, що не тільки слушно претендують до чолового місця в табелі, але що у вирішних хвилинах зуміють теж настояти свої мязи й нерви.

Окремо кілька слів скеровуємо під адресою деякої частини української спортової публики, яка своїм поведенням приневолює спортовців падавіти зі сорому. Україна є господарем змагань і не може терпіти через неспалгувавши людей, які спортові змагання вважають цирковим видовищем.

До цих змагань, які відбудуться на грищі Погоні, виступить Україна вже мабуть із Петровом та Краєвським.

Початок змагань в год. 4.30 попол. В год. 2.30 попол. гратиме як передмеч Погонь І. Б — Р. К. С. за мистецтво Окружної Ліги.

БІГ НАВПРОСТЕЦЬ „СОКОЛА" В ЧОРТКОВІ.

В неділю 18. м. м. відбувся біг навпростець сокільського гнізда в Чорткові. До бігу стануло 41 осіб, у тому 17 побратимів, 18 посестер і 6 учасників.

Виклід:

Побратими 3 км.: 1) Шафран Тадей у часі 9 м. 50 сек., 2) Шпінула 9 м. 52 сек., 3) Третяк Воло. 9 м. 55 с.

Учасники 1.5 км.: 1) Шульський Е. 5 м. 25 с., 2) Горешук В. 6 м. 21 сек., 3) Завадовський Р. 6 м. 30 с.

Посестри 1.5 км.: 1) Лисак Стефа 7 м. 14 сек., 2) Кунь Олена 7 м. 39 сек., 3) Шпак Льона 8 м., 4) Фелик, 5) Вачівська.

Організація справна. Суддювали: п. Тихоліз В. і О. Козачок зі Сокола-Батька та п. Юрчинський з Чорткова. Дзп.

ЗДОЛБУНІВ. **У. К. С. ҐАРТ — К.С. ЦЕҐЕЛЬНЯ 1:0 (0:0)**

Свої перші змагання за мистецтво Ц-класи розіграла молода українська дружина з польським клюбом „Цеґельня" у Здолбунові, в якому є 7 б. грачів Ґарту. Хоч усі вороживши української дружині високу програшу, молоді змагуни Ґарту не тратили надії та віри у власні сили, пильно тренували і перемогли вопсім заслужено грізного суперника. Українська дружина мала змогу виграти у вищім відношенні, але напад не використав виклід усіх відкритих ситуацій. До цих перших змагань виступила українська дружина в такому складі: Семенюк І, Якубчик, Михалюк; Семенюк ІІ, Семенюк ІІІ, Михайлюк ІІ; Семенюк ІV, Мойсюк, Федорчук, Солтис і Якубчик ІІ. Ворота добув із дал. стрілу Якубчик ІІ. Суддював добре п. М. Бойчак.

З п. м. гратиме Ґарт із У. С. К. Ґорлиць з Рівного.

Я.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

С. К. Русь (Хуст) — С. К. Бескид (Свелюш) 3:0 (1:0). Змагання відбулись на грищі Бескиду, як товариські, бо означений судця не явився. Гра була дуже гарна.

Русь (Ужгород) — Мор. Славія. В неділю 2. травня відбудуться в Ужгороді мистецькі змагання двох останніх у табелі чеської Державної Ліги.

Перемога еспанців у Парижі. Репрезентація Еспанії перемогла в Парижі Рейсінг Клюб 3:0 (2:0). Дружина Еспанії складалась переважно з басків, які приїхали — так пише французька преса — безпосередньо з фронту. Баски мають теж грати у Празі.

Театри.

Український Мол. Театр „Загравa" під арт. пров. В. Блавацького.

СТАРИЙ САМБІР.

2. V. Мурівлі
3. V. Тарас Шевченко.
4. V. Премієра „Граф та пан генерал".

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ЧОРТКІВ:

2. V. Довбуш (Чорногора в огні).
3. V. Шалапут.
4. V. Від.

БІЛА:

3. V. пополудневка — Довбуш.

На днях премієра: комедія на 3 дії Арнольди і Баха п. з. „Під курателею". З Чорткова їде театр до Коничпіль.

Великий Театр:

Пятниця, 30. IV. год. 7.30 веч. „Подвійна бухгальтерія" з Адольфом Дмшою.

Субота, 1. V. год. 7.30 веч. „Подвійна бухгальтерія" з Адольфом Дмшою.

Неділя, 2. V. год. 3.30 попол. ціни найвищі „Мадам Сан Жен"; год. 7.30 веч. „Подвійна бухгальтерія" з Адольфом Дмшою.

ШАФКОВІ КУФРИ

валізи, міхи на постіль, коробки на капелюхи та комірці, багажові паси по цінах найнижчих поручає

Робітня римарсько-галантерійна **Н. БАРЕР**

Львів, Сикстуська ч. 2, побіч ф-ми „Саламандра"

КІНА.

АПОЛЬО: „На стрічу волі. 1830 рік".
АТЛЯНТИК: „Легія запропащених".
ВАИДА: „Китайські моря", „Королівський дивізіон".
ГРАЖИНА: „Буде краще" з Тоньком і Щепком.
ЕВРОПА: „Одна на мілюн" із Сонею Гене.
КАСІНО: „Палкі серця".
КОПЕРНИК: „Шлях до еланд" з Фр. Марчом.
МАРУСЕНЬКА: „Простак".
МЕТРО: „Злочин і кара" та „Я маю темперамент".

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОЩУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

МІРАЖ: „Чорний орел".
МУЗА: „Ромео та Джульєта".
ПАЛЯС: „Клюб жінок".
ПАКС: „Антін Адмера".
РАЙ: „Ада, це не лишає!"
СВІТ: „Доцця і Зузанна" комедія, „Останні дні Помпеїв".
СТИЛЕВЕ: „Не вір мужчині" і ревія.
ТОН: „Непереможний Біл" із Гейрі Купером.
УТІХА: „Герой" з Волесом Вірі і ревія.
ХИМЕРА: „Москва-Шанхай" з Полем Негрі.

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Балі".

РУКАВИЧКИ шкіряні
Імітація дунських **шовкові**
у великім виборі — дуже дешево
ДІМ БОЛІЧКИ — Львів
Сикстуська 2. — (побіч Брами).

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 1. травня 1937.

БІЛГОРОД (437) 19.50, 20.00, 20.20, 21.00 Концерт хору. БУДАПЕШТ (550) 12.05 Сальон. музика, 13.40 Спів, 17.20 Форт. рецталь Доганік, 18.30 Пісні в супр. шт. музики, 21.20, 22.00 Орх. концерт, ВІДЕНЬ (507) 11.45, 12.00 Симф. концерт, 15.35 Квартет а-моль Бетовена, 20.30, 21.00 Відень грає і співає, 22.30 Година віденської музики, КОШИЦ (259) 13.55, 18.00 Для Замарлятн, МІЛЯНО (369) 17.15 Форт. рецталь, 19.00, 20.40, 22.10 Розр. музика, 21.00 Орх. концерт, ПРАГА (470) 8.45, 9.00 Концерт хору, 14.30, 15.00 Весняне попурі, солісти, 19.35, 20.00, 21.00 Великий веселий вечір, 22.25 Танк. музика, РАДІО ПАРІ (1648) 12.00, 13.30 Орх. концерт, 18.15, 20.15 Спів, 17.30 Танкова музика, 20.30, 21.00, 22.00 Симф. концерт, РІМ (421) 17.15, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 23.00, 24.00 „Зузаннна таїна" оп. Вольф-Ферарія.

ПРИМІТКА: З нагоди німецького державного свята всі радіостації в Німеччині надають святочну заповідану програму.

24 ШТ. столового накриття 100 ЗОЛ.
з правдивого срібла
масивні тільки у
Б. ҐРІНБЕРҐА, Сикстуська 4.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 1. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.25 Програма на нині, 7.30 Трохи інформацій, 7.35 Легка музика з плит, 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Співаймо пісеньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Привіт прогулки болгарських учителів і молоді середніх шкіл, 12.08 Орх. концерт, 12.40 Полудневий денник, 12.50 Як будуть організовані потування цін живности на торговищах, 14.30 Театр Уявн для старших дітей: „Два брати", 15.00 Господарські вістки, 15.15 В. Тиховський грає на гавайській гітарі, гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Фрагменти з оперет Івана Штравса, 15.50 Огляд жіночих видань, 16.00 Програма на завтра, 16.05 К. Вернер: „Танок із мечем", гр. пл., 16.15 Польський робітник у визвольній боротьбі, 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Музика з гр. пл., 18.25 Львівський актуальний фейлетон, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Жінка у службі батьківщини, 19.30 Оркестра, 20.05 Моктя Сабер — 15-літній болгарський скрипак, 20.30 Поетичні нотатки, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Концерт оп. орхестри, Забейда-Суміцький тенор, 22.00 Весела Сирена: „Психоаналіза" гумореска, 22.30 Танкова музика у вик. орх., у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Розривкова музика з гр. пл., **24.00 Промова Екс. Митрополита Шептицького, 0.10 Воскресна Утреня з Успенської церкви; 1.45 Відчит в українській мові.**

Найдешевше 266
скло, порцелана, у столітній фірмі
ЯН КВЕСТ
ЛЬВІВ, РИНОК 37. — ТЕЛ. 24-737

Неділя, 2. травня 1937.

7.45 Богослуження з Успенської церкви у Львові та проповідь Екс. Митрополита Шептицького, 8.45 Програма на нині, 8.50 Ранішній денник, 11.25 Отворення познанських торгів, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Муз. поранок: орх., вок. квартет; у перерві коло год. 13.00 Історія Рацлавицької Панорами, 14.00 Камінюча легенда (365-ліття львівських цехів мулярів, каменярів, брукарів), 14.30 Пятдесять-ліття спів. т-ва „Лютня", 15.30 Для села: Як я собі порадив у господарстві, Огляд ринків рільних продуктів, 16.00 Популярна музика з гр. пл., 16.25 Театр Уявн: Тарапати короля вальсів, 17.00 Симф. концерт, у перерві коло год. 17.55 Актуальна гутірка, 19.00 Література продається всюди, 19.15 Мішаний концерт: скрипка, тенор, форт. 19.45 Літер. хвилина: Пані купує капелюх, 20.00 Продовження мішаного концерту, 20.20, 20.21, 20.35 Спортові вістки, 20.40 Політ. огляд, 20.50 Вечірній денник, 21.00 Весела Сирена: Травневий огляд, 21.30 Лютові твори, форт., 22.05 Розр. концерт; у перерві в год. 22.30—22.45 Фрагмент свята шлеських повстанців, 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Понеділок, 3. травня 1937.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Марші, дуети орх., 8.50 Ранішній денник, коло год. 10.00 Програма на нині, Музика з гр. пл., 11.36 Співи про батьківщину, жін. хор, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Муз. поранок, орх., співи; у перерві „Про національність поляків" Каз. Бродзінського, 14.00 Репортаж із життя, 14.45 Воєнні піснь, орх., хор, 15.30 Для села: Пробудити творчі сили села, Гутірка трав на весну, 15.55 Наф. біга Третього Травня, 16.05 Капеля, співа, 17.00 Хліборобські пісні, 17.15 Із опер Карла Курпінського: повстання, співа, симф. орх., 18.00 Із познанських торгів, 18.10 Авдиція: Тому 40 літ, 18.40 Для війська, гр. пл., 18.50 Сімдесятьліття польського „Сокола" у Львові, 19.30 Форт. рецталь, 20.00 Хор, 20.30 Вислови бігу Третього Травня, 20.50 Вечірній денник, 21.00 Літературний вечір присв. регіоналізмові, 21.30 Сальон. музика, 22.00 Фрагмент мізнар. синтінових змагань: Полонія-Франція, 22.15, 22.16, 22.22 Спортові вістки, 22.25 Танк. музика; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

Вівторок, 4. травня 1937.

6.30 Ранішня авд., 7.10 Програма на нині, 7.15 Авдиція для новозаписів, 7.35 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для молодших дітей: Третій травень Христофа й Анниц, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Двоїнки: Симфонія ч. 5 „Із Нового світа", гр. пл., 12.40 Вечірній денник, 12.50 Плекання волокнових рослин, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 „Інформаційна газетка в українській мові, 15.25 Ада Сабістян, 15.35 Оперетков мельодії з гр. рі співає, гр. пл., 15.30 Львівські біжучі пл., 15.50 Скрипька для дітей, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Росіні-Респіґі: У фантастичній крамниці, з гр. пл., 16.15 Скрипька ПКО, 16.30 Концерт вйськ. орх., муз. хор, скрипка; у перерві в год. 17.00—17.15 „Будні пп. Ковальських" говорена повість, 17.50 „Хвилиночка" монольог, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Актуальний спортовий репортаж, 18.20 Сергій Прокофієв, іх гр. пл., 18.35 Гротеска в літературі та мистецтві, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Пародокси сусп. праці, 19.20 Твори Гавр. Форе, форт., спів, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Концерт: скрипка, вйол., форт., флет, альтівка, Міхаловський бас, 22.00 Сальон. музика, орх., 22.30 Поетична весна, поезії Нарушевича, Леварговича, Тетмаєра, Стафа Вежинського, Тувіма й ін., 22.45 Під італійським небом, гр. пл., у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

ЕЛЄГАНТНЕ, ДЕШЕВЕ
ВЗУТТЯ
ЖІНОЧЕ, МУЖЕСЬКЕ, ДІТОЧЕ
ПОРУЧАЄ
ІВАН БОРИС
ПЕРЕМИШЛЬ, РИНОК 2, тел. 129.

Середа, 5. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.10 Програма на нині, 7.15 Ранішня авдиція, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Зелена жаба; Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Сальон. музика, 12.40 Полудневий денник, 12.50 Шукаю літниця, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Легка музика з гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Тенор і його пісні (Марс. Вітрій), гр. пл., 15.45 Теат. скрипка, 15.55 Маскані: Приятель Франц, Інтермецо, гр. пл., 16.00 Програма на завтра, 16.05 Діти для дітей, гр. пл., 16.10 Муз. загадки, 16.30 Авад. хор, 17.00 Київська виправа в 1920 р. відчит ген. Тад. Кутшеби, 17.15 Репортаж, 17.30 Музика із гр. пл., 17.50 Гутірка про Болгарію, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Грецькі нар. пісні й танки, гр. пл., 18.40 Заг. скрипька, 18.50 За будучину сільської дітворн, 19.00 У крамниці із забавками, оповідання, 19.20 Театр Уявн: „Гетьман Жовківський" авд. Бронєвська, 19.50 Моцартові твори, симф. орх., 20.35 Хвилина бюра студій, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Шопенівський концерт, 21.30 Шуман: форт. квінтет, 22.00 Сальон. орх.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл.

ОПОВІСТКИ.

Оголошення. Старшина Кружка „Рідної Школи" в Чорткові відкриває з днем 6-го травня 1937 р. приготовчий курс до першої кляси гімн. Зголошувати учениць та учениць у канцелярії української вселюдн. прив. школи при вулиці Шкільній Ц. — **Старшина Кружка „Рідної Школи".** 746 3—

Лікар дентист Ірина Антонович і д-р Витовт Левицький замість повідомлення про своє одруження складають 50 зол. на Політ. вязнів.

Вп. Надія і Ізидор Громницькі замість вінка на могилу бл. п. Д-ра Приймн вложили 20 зол. на політ. вязнів. 846

До Вп. Передплатників Атласу України й сум. країв. 1. Подаємо до відома, що **друк Атласу закінчений.** 2. **Розсилку** а) **зшитковнх** примірників починаємо по святах; б) **оправлених** примірників щойно від половини травня, тому що спеціяльний переплет Атласу вимагає довшого часу, як звичайних книжок. Розсилати будемо в порядку картотечних чисел, тому прохаємо непотрібно не ургувати висилки. 3. Твір **будемо висилати** тільки тим Вп. Передплатникам, **що вирівняли всю належність** за тв'р, окладинку, порто або й упімнення та поштові інкаса. 4. Хто з Вп. Передплатників повинен вирівняти тільки незначну квоту (1—5 зол.) будемо висилати твір **за післяплатою.** Належність буде зазначена на переказі. В інтересі Вп. Передплатників просимо вирівняти хочби і дрібні залеглости, щоб не здорожувати коштів пересилки. 5. Згідно із кількакратними повідомленнями в окремих листах, як теж і в пресі — з огляду на зайчинений друку Атласу **підвищуємо ціну Атласу** з днем 1-го травня ц. р. **За готівку:** в 25 зол. на 35 зол. в пів'яр, 33 зол. в пол., 32 зол. в півпол; **на рати:** в 30 зол. на 40 зол. в пів'яр., 38 зол. в пол., 37 зол. в півпол. Крім того кошти пересилки 1 зол. При **готівкових** замовленнях доставимо тв'р на попереднім надісланим грошей, або за післяплатою. При ратальнім замовленню щойно **по вплаті** довільними ратами **суми 25 зол.** Решта суми платна місячними ратами найменше по 3 зол. 6. Хто **відкликав** замовлення, або хто замовив Атлас, **але не вплатив ще нічого** і до 15-го травня не вплатить нічого — **тратить права на знижкову передплатну ціну** і набуте зможе Атлас по підвищеній ціні. — **Український Видавничий Інститут** Львів, Личаківська 4, тел. 266-07. 806

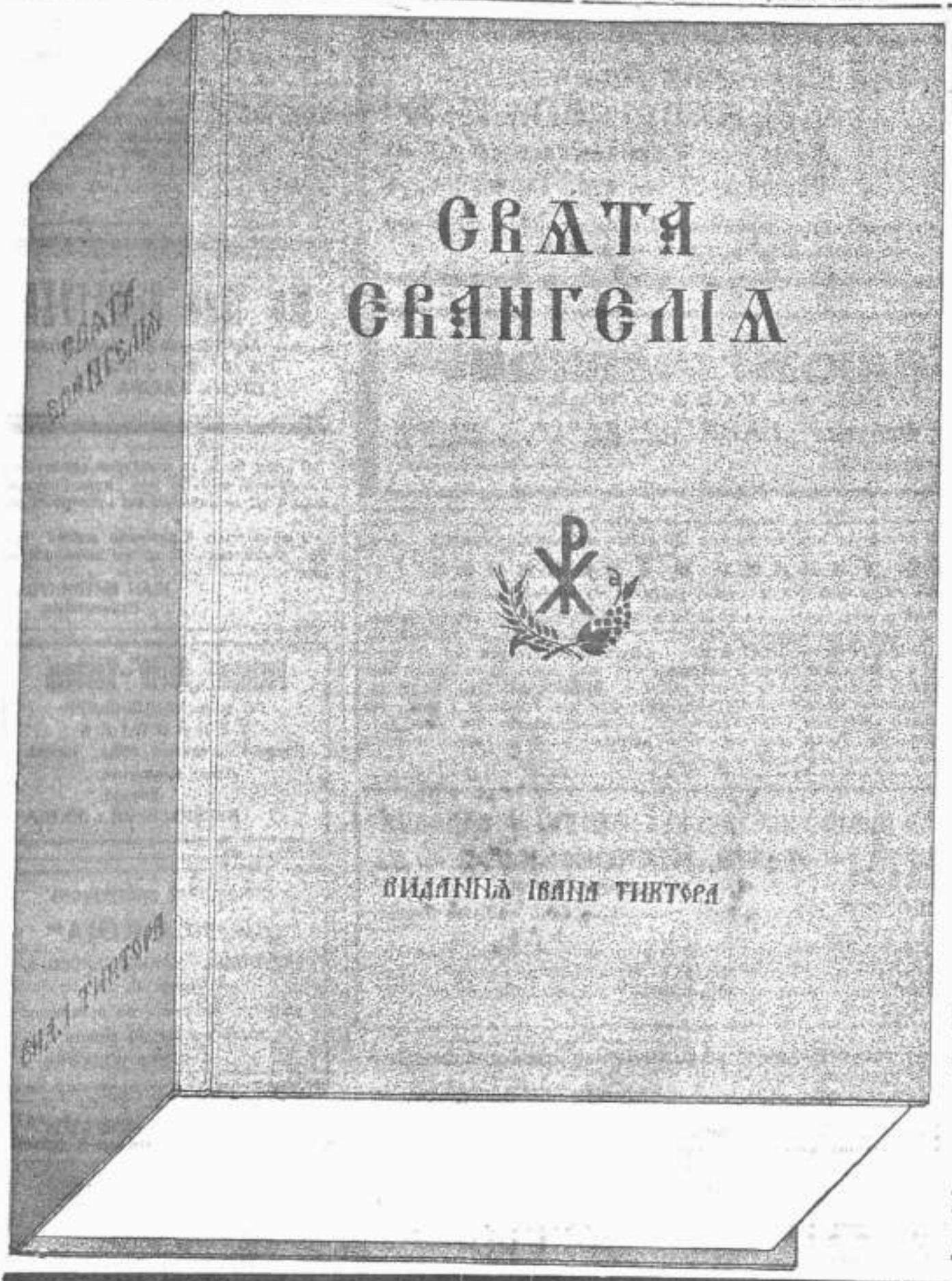

Це найновіще видання Видавництва „Українська Преса“

СВЯТА ЕВАНГЕЛІЯ

Господа нашого ІСУСА ХРИСТА

Переклад на основі грецького тексту з поясненнями владики О. МИХАЙЛО КРАВЧУК апробований до ч. 5384 з 1936 р. Грек. Кат Митрополичим Ординаріятом у Львові.

Книга обіймає 458 сторін друку, 15 образків кисти Петра Холодного (батька),

оправлена в картон і коштує

10·00 зол.

Набувати у всіх українських книгарнях або просто у Видавництві:

„Українська Преса“

ЛЬВІВ, ул. КОСЦЮШКА 1 а.

Шукаєте праці? —

Певно найдете її, якщо дасьте оголошення до нашого щоденника

Подяка.

На цьому місці складаємо щиру й сердечну подяку Вп. Д-РОВІ ЯР. ХМІЛЕВСЬКОМУ за влучну діягнозу й безоплатне вилікування нашої Мами з тяжкої недуги. **Панаші.**

МЕШКАННЯ

ТРИ ВЕЛИКІ ПОКОЇ, кухня, комунальний комфорт, без податку. Войтівська 2 р/г Личаківської при трамваю. 796 1—1

ДВА ПОКОЇ кухня, повний комфорт, до полудня, без податку Остроговського 17, бічне Потоцького. 796 1—1

НАУКА

НОВІТНЯ СИСТЕМА кроєння шиття, моделювання, гардероби жіночої, дитячого білля — „Патрон Експрес“ проф. Лозинського. Вишли на комплект лекцій, підлоговий — Львів, Сикстуська 21, II. 1—1

ПАНСІОНИ

МОДЕРНО УЛАДЖЕНИЙ ПАНСІОН „ВІТА“ У ЧЕРЧІ поручає вигідні, сонячні кімнати з печами і доглядом. Першорядна, дієтична кухня і лазарська поміч на місці. Зголошення: Томашівська, Львів, св. Теодозія 2 Б. Тел. 267-21. 769 2—10

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

АБСОЛЬВЕНТ ГІМНАЗІЇ, рутинований диригент хору й дутої орхестри з 10-літньою практикою обійме працю. Зголошення проф. Вілецький, Товмач, вул. Шашкевича. 778 2—2

Б. СТАРШИЙ ДЕСЯТНИК, фаховий пасічник, досвідний господар, шукає якогонебудь заняття за скромною винагородою. Ласкаві зголошення під „Пасічник“ Адміністр. „Діла“. 1—1

ПІДПРИЄМСТВА

ДО ЗАЛОЖЕННЯ дуже рентового і певного підприємства промислово-фабричного шукаю спільників з грошевим вкладом і ев. співпрацею. Зголошення з заподіманням висоти вкладу слати до адміністрації під „Розбудова“. 857 1-1

ФОТОГРАФ шукає спільника на сезон. Заведення фотографічне до вжитку. Угорчак Теодор, Товмач. 858 1—2

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

ЩАСТЯ родинного в подружому житті шукає панна приємної, поважної, студій. Зголошуватися можуть мужчини тільки на становищі (вища освіта). Не-аполітик. Перемишль, Поште-рестанте, „Надія“. 795 1—1

ШУКАЮ товариша життя. З вищим образуванням, на становищі, повище 30 літ. Листи: „Запевнена будучність“ Адміністрація „Діла“. 794 1—1

КУПНО - ПРОДАЖА

ГОДИННИКИ Омега та інші у великім виборі у фірмі **Розважевський**, Академічна 2 (Готель Жоржа). 589 7—8

СРІБЛО, золото, дешево у фірмі РОЗВАЖЕВСЬКИЙ. Власні робітні годинникарські та ювілерські. 589 7—7

ВІЛЛЯ з повним комфортом, госп. будинками, садом і полем, усього коло 2 морги на продаж у Дрогобичі. Інформ. Львів, Коперника 32. II. поверх у Степана Добрянського. 734 2—2

ПАРЦЕЛІ будівельно-лісникові на берегах Прута в місцевости „Камінь Довбуша“ дешево продаються. Інформації подає інж. Рибачевський Львів, Листопада 42. Тел. 211-44. 757 2—2

21 МОРГІВ подільської землі з будинками, инвентарем на передмістю повітового міста, стація, школи, суд на місці — 25.000 продасть „Трансакція“, Львів, Длугоша 1. 796 1—1

ТРІЮМФ світової слави, машини до писання бірові і валізкові продає Міхальський, Львів, Фредри 7. 618 6-6

МОТОЦИКЛІ TWN найновіші моделі на рік 1937 продає Міхальський, Львів, Фредри 7, тел. 207-43. На проспект долучити марку. 618 6—6

МОТОРОВЕР N S U Quick 98 пм. двотактовий, дводіговий, вільний від податку і права їзди, поручає Автоспорт, Львів Словацького 2. Проспект за надісланим почт. марки. 722 5-11

ПАРЦЕЛЮ комфортову продам. План затверджений, Павлінів 16. Городар. 817 1—1

ХЛОПЯЧІ СОРОЧКИ поплінові 2.75, під. штанки колірові 1.90, „СВІТ ДИТИНИ“, СИКСТУСЬКА 2. 776 1—1

ШОВКОВО-ПОПЕЛІНОВІ піжами жіночі і мужеські 10.80—11.80 „АСТРА“, СИКСТУСЬКА 2. 775 1—1

НАЙКРАЩОЮ льонтою грошо в кушк каменяці, віллі, дому, пансіоні, яких великий вибір поручає „Трансакція“ Львів Длугоша 1. 796 1—1

ВОДНИЙ МЛИН, тартак і дім під Львовом 14.000. „Трансакція“ Львів, Длугоша 1. 796 1—1

ФОРТЕПІЯНИ, піяніна, гармонії, **радіовідбірники**, грамофони, крупняк, нові і вживані „Дім Шопена“, Львів, Сикстуська 11. 745 3—

ВАННИ ЦИНКОВІ, балії, **НАСІДІВКИ** великий вибір, **ЗАЯЦЬ, Осолінських чо.** тирнацять. 791 1—6

ПРОДАМ реальність, два морги городу, сад, електрика, Вулька, Пшдуо, Івашківича 29 коло тору. 777 2—3

З ВІДНЯ привезла я трикотарські моделі. Купферберґова, вирібня, Сикстуська 31, подвір. 765 3—10

ЛЯМПА з двома тонкомінними пінівами — 6.—, **жарівки** від 5 ват. до 25 ват. — 0.70, голосник детекторовий — 5.—, „Централя жарівок“. Львів, Рынок 21. 741

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

АПЛІКАНТА рутинованого шукає адвокат під Львовом. Зголошуватися до Адміністрації „Діла“ під „Серпень“. 3—3

РІЖНІ

ПАРКЕТЯРСЬКИЙ МАЙСТЕР М. Варцаба, Львів-Клепарів, вул. Кречовецького ч. 13, тел. 205-29, поручається П. Т. власникам домів, як також усім П. Т. Адміністраціям. Виконує всі паркетярські роботи нові та старі, дешево, солідна і на час. 528 2—2

ПЕЧАТКИ каучукові та металеві для парохіяльних урядів, читалень, кооператив та ін. виконує найдешевше Макс Гліверман, Львів, Сихівська 19, телефон 215-03. 800 1—15

МЕБЛІ всілякого роду, догідні умовини „МЕБЛЬОСКЛАД“, Казимирівська 25. 844 1—1

НАПРАВА вічних пер „Преціоза“ тепер Шайнохи 1 і Рутовського 12. 638 9-10

БОН-ТОН вимагає чистої гардероби. Я комірців із пральні Кульчицького, Личаківська 117. 687 11-?

РОЗПИЛЯЧІ до кольонських вод направляє фірма „ТЕНЧА“, Львів, Рейгана 2, тел. 225-27. 142 4—10

ЗА 1 ЗОЛ. перероблює капелюхи жіночі і мужеські. Коперника 26, подвірря. 754 3—3

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, шкіркові, проти усування матиці під гарантією виконує відоме УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 47-100

ПЕРЕРІБКИ КОВДЕР 3.— у ДУБСА, Сихівська 6. 575 9-10

Жадайте й купуйте вироби української кооп. фабрики „КОМЕТА“ у Львові, вул. **Стики 1.** (тел. 286-80): ліжники, шовкові і бавовняні пошиви, полотна до вишивання, на костюми, простирала, обруси, портіери і т. п., рушники різних десенів, вишивані, ткані, готові обруси, бавовняні і вовняні матеріяли, верети і т. д. Фабрика купує теж і вимінює на свої вироби льняну і вовняну пряжу, а також пряжу вовну білу та інших кольорів. **Розвиток українського промислу — це нові вартати праці для українських людей!** 816 1—1

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

Лікар „Народної Лічниці“. Б. секундар Загального шпиталя. Спеціяліст внутрішніх недуг

Д-р Василь Кашубинський

ординує від 10—11 і 5—6 попол.
ЛЬВІВ, ҐРУНВАЛЬДСЬКА 11 А.
891 Тел. 283-47. 3—3

Спеціяліст венеричних та шкірних недуг і лікарської косметики

Д-р ФІШЕР

б. довголітній лікар асистент дерматольог. клініки
у Берліні, Відні та Празі
перевівся і ординує тепер від 9—1 і 3—7
ЛЬВІВ, ВУЛ. КІЛІНСЬКОГО 3.
напр. Віденської кавярні
Тел. 251-68. Сепаратові ждальні.

Техн. ДЕНТИСТИЧНЕ Заведення
І. БРАНЄВСЬКОГО
довголіт. керманич Заведення Д-ра Левандовського приймає
ЛЬВІВ, УЛ. АКАДЕМІЧНА 18. Тел. 237-53
(над крамницею Мусіловича).
Пацієнтів із провінції (приїжих) полагоджую скоро. — Ціни низькі. — Догідні сплати. 701 5—5

УПР. ДЕНТИСТ
С. Рослер
перепровадився з вул. Снарбківської 7 на ВУЛ. ГРОДЗІЦЬКИХ 4. І. пов.
818 Тел. 256-79 1—2

Вирібня Шкляних Приладів
„TERMOAREOMETR“
Томаш Червінський і С-ка
Варшава 22 — вул. Тарчинська 1.
виконує: термометри, ареометри і лябораторійне шкло для горалень, броварів, молочарень тощо.

Жалюзії склепові всіх родів
також **МЕТАЛЕВІ МЕБЛІ**
поручає Фабрика „FABROL“ Львів, вул. Б. Гольдмана 3. тел. 206-29
Ціни конкуренційні. Цінники на бажання.

Без огляду на велику звижку цін вовни **фабрика килимів** 2—6
Ст. Ґалана в Ґлинянах
у всіх своїх крамницях продає **килими по зниженних цінах.**
Тайна лежить в тому, що управа фабрики в час придбала значні засоби сировця і тепер може виробляти прекрасні КИЛИМИ з найліпшої вовни по дешевих цінах. — ГОЛОВНІ КРАМНИЦІ ПРОДАЖІ: Львів, вул. Сихівська 20, Люблин, вул. Сташіца 1, Варшава, Фоша 8. Катовиці, вул. Косцюшка 3. — Летючі виставки і продаж по всіх великих містах держави. СПЕЦІЯЛЬНІСТЬ: Виріб килимів для прикраси церков і цілі стилеві гарнітури для пансіонів і вілль. На складі великий вибір кап ПІВГОБЕЛІНОВИХ на ліжка, накрить на столи, портіери і лямбрекіни. Також лляні обруси та рушники у нових гарних взорах.

Єдині в краю Українські Ґрафічні Заведення
„УНІЯ“ львів, мілковського ч. 5.
Телефон: 292.97.
КЛІШАРНЯ виконує: друкарські кліші одно і більше барвні довільної величини,
ЛІТОҐРАФІЯ виконує ріжного роду етикети, афіші, грамоти,
НИЗОДРУК (тіфдрук) виконує: одно і більше колірові образи, листівки, цінні папери, мапи, проспекти тощо найновішою технікою у довільній величині.

Скількість обезпек є мірилом культури народу.

Заключіть негайно життєву обезпеку в єдинім українськім Товаристві взаїмних обезпечень на життя

„КАРПАТІЯ“

Львів, Ринок 38. Тел. 258-43.

Поширюйте ідею життєвих обезпек!

Пишіть за інформаціями!

Сензація Львова!!!

Галицький Магазин Новин
Львів, Галицька 15

ДАЄ ЯК ПРЕМІЇ:

ЗАДУРНО КУПЕЛЕВИЙ РУЧНИК при закупі від зол. 30·—
ЗАДУРНО ПІВ ТУЗИНА ХУСТИНОК при закупі від зол. 40·—
ЗАДУРНО СТОЛОВИЙ ОБРУС при закупі від зол. 50·—
ЗАДУРНО БІЛЄТИ без жадної доплати при закупі від зол. 20·—

до КІН: Паляс, Атлянтік і Аполло на місця резервові або балькон а від зол. 5·— знижкові білєти до цих кін.

Повідомляємо, що дістали ми величезний транспорт найновіших вовняних матеріялів на сукні, костюми і плащі, які поручаємо по цінах ДУЖЕ НИЗЬКИХ.

У В А Г А! ПОВІДОМЛЯЄМО, що ДЕШЕВА ПРОДАЖА БІЛИХ ТОВАРІВ продовжена З ДАЛЬШОЮ ЗНИЖКОЮ ЦІН.
Приймаємо чеки Централі Обороту Товарового.

Косметичний Інститут і Лябораторія
д-ра О. Тушицького
Львів, вул. св. Софії ч. 3
усування аномалій цери, бородавок, піг. менту, волосся, близн, дзюбів і плям, масані, тривале усування морщин, жилків і відморожения власною методою. Урядово затверджений 4-місячний косметичний курс з закордонною програмою. 807 1—10

Мр. Іван РЕШЕТУХА
відкрив АДВОКАТСЬКУ КАНЦЕЛЯРІЮ
В ТЕРНОПОЛІ
ПАСАЖ АДЛЄРА Ч. 4.

З днем 15. ц. м. я відкрив самостійну столярську робітню при вул. Голуховського 17, де виконую всі столярські роботи.
З крамницею і робітнею меблів при вул. Вірменській 18 нічого спільного не маю.
ІВАН ВИТРИКУШ.
Станиславів.

Ресторан „АДРІЯ“ - Кавярня
ГОТЕЛЬ ПОДІЛЬСЬКИЙ
ТЕРНОПІЛЬ
Поручає: сніданнл, обіди, вечері.
Ціни приступні.
Управа
НАРОЛЬСЬКИЙ І ВІНТЕР.

ПОХОРОННЕ ЗАВЕДЕННЯ
„CONCORDIA“
ТЕРНОПІЛЬ, ТАРНОВСЬКОГО 8,
телєф. 46.
уладжує похорони по найнижчих цінах на догідні сплати.
ЙОСИФ КОЦЮРКО.

Бровнінґ „Перун“

Точно після рисунку
ТІЛЬКИ ЗОЛ. 6.95
Автоматичний бровнінг „ПЕРУН“ з безпечником, то сензація 1937 року!
Модель бельґійський! Тип 6 мм.! Стріляє до мети кульками, при цім автомат викидає вистрілені гільзи! Має безпечник оборотовий, який забезпечує перед мимовільним стрілом! Великий гук! Ідеальна оборона перед нападом! Люксусове виконання: люфа цілком бронірована, ручки покриті блискучим бакелітом. Вага 250 гр., довжина 10 цм., ширина 7 цм. Ціна автомату „ПЕРУН“ тільки зол. 6.95. 2 штуки — 13.50. Сотня стрілек зол. 3.65. Дозволу старостна не треба. Платиться при відборі. Адреса: Przedst. fabr. „Perfectwach“ — Warszawa I. ul. Marjańska 11, m. 1, Dz. D.
УВАГА! Вистерігайтеся дешевої але безвартісної тандити! Жадайте тільки автоматів „ПЕРУН“. 850

УКРАЇНСЬКІ ГОСПОДИНІ!
Памятайте про першорядне мило до прання і миття з
УКРАЇНСЬКОГО ПОДІЛЬСЬКОГО ФАБРИКИ МИЛА
„Чайка“
У ЛЬВОВІ, ВУЛ. ШЕВЧЕНКА 1.
Домагайтеся в кожній крамниці і кооперативі! Підтримуйте рідний ПРОМИСЛ! 7906

Шукаєте мешкання?
Найдете його і буде воно Вам зовсім відповідати, якщо дасьте оголошення до „Діла“.

З серії книжок
БІБЛІОТЕКИ ПРАКТИЧНОГО ЗНАННЯ
Українського Видавничого Інституту

ВЖЕ ПОЯВИЛИСЯ:

Г. Кассона
„ТВОЄ ЩАСТЯ В ТВОЇХ РУКАХ"
стор. 112. Ціна 1.40 зол., порто 30 сот.
Зміст: 1. Пори отрястись, треба змірятись! 2. Проспідня корінь лиха! 3. Живо до діла! 4. Шукай, то знайдеш! 5. Дбай, щоб тебе помітили! 6. Пробуй свого щастя! 7. Цікався всім, що довкола тебе! 8. Кожний грай на своїй дудці! 9. Видержати! 10. Зведуй собі приятелів! 11. Уділи свого щастя ближнім! 12. Будь чесним! 13. Твоя дружина найкращий повірник.

Г. Кассона
„ЯК ВИБИТИСЯ НА ПРОВІДНЕ МІСЦЕ"
стор. 96. Ціна 1.20 зол., порто 30 сот.
Зміст: 1. Рішайся швидко! 2. В людей питай, та свій розум май! 3. Дійди, не зазнавай! 4. Не бійся виступати, будь боєвий! 5. Мусиш зважувати собою правдиву думку! 6. В невдачі черпай досвід і не подавайся! 7. Братайся з рівними собі! 8. Стань чоло небезпеці! 9. Добери собі співробітників! 10. Думай про своїх прихильників, а не про себе самого! 11. Хвали й пригороджуй вірність і щирість! 12. Не трать з очей високої мети!

ДРУКУЄТЬСЯ:

О. Мардєн
„ХАРАКТЕР ЦЕ МОГУТНЯ СИЛА"
Зміст: 1. Як виробити в собі характер? 2. Хоробре серце. 3. Свідомість. 4. Дотримуй слова! 5. Індивідуальність. 6. Ідеал у мистецтві та в житті. 7. Добре роби! 8. Незрушна мета. 9. Честь понад усе.

Книжки можна дістати в кожній книгарні. Книжки висилаємо тільки за попереднім надісланням належности, або за післяплатою. Замовлення слати:
Український Видавничий Інститут
Львів, Личаківська 4. тел. 266-07.

Гроші пересилати розрахунковим переказом ч. 259.

Тогож Видавництва появився:
Великий Атлас України й сум. країв.

Підготовляються до друку:
Сільсько-господарська Енциклопедія в II-ох томах. Книга здоровля в II. томах.

КІР
Львів, Усійського 6
Тел. 280-88
Станиславів, 3-го Мая 4.
ЛЯНИ
КОШТОРИСИ
БУДОВИ.

ІНВЕНТАР ДЛЯ ДРУКАРЕНЬ
як
машини друкарські і для переплетні, черенки, реґали та інше друкарське приладдя
поручає
ГРАФІКА
Марко Зайде
ЛЬВІВ, — СВ. МИХАЙЛА Ч. 8.
Телефон ч.: 219-03 і 220-43.
Власна виробня вальцової маси і пневматична відливня вальців. Єдина у Східній Галичині фабрика друкарських фарб, чорних і полірових.

АПТИКА ПІД АНГЕЛОМ
Ґустава Красуцького
В ТЕРНОПОЛІ, ВУЛ. 3-ГО МАЯ,
ріг вул. Міцкевича, тел. 211.
ПОРУЧАЄ ВСІЛЯКІ ЛІКИ, КРАЄВІ І ЗАҐРАНИЧНІ, ПЕРЕВЯЗОЧНІ МАТЕРІЯЛИ І МІНЕРАЛЬНІ ВОДИ.

КНИЖЕЧКА
ВЕЧІРНЯ І ПАРАКЛИС
ДО ПРЕСВ. БОГОРОДИЦІ
може потрібна кожному вірному, що хоче брати живу участь у цих Богослуженнях. Ціна 1 пр. 20 сот., 5 примірників в почт. оплатою 1.15 зол. Хто замовляє 50 примірників, дістає 25 проц. знижки. Замовляти: Адміністр. „Діла", Львів. Ринок 10.

Єдиний український магазин „МАНУФАКТУРА"
вул. Калітуляна 3. (навпроти рим.-кат. катедри)
під управою О. Стефановича
поручає вовни на сукні та жіночі костюми, сукна на убрання мужеські з фабрик Бельських. Великий вибір, ціни низькі.

Всім П. Т. Покупцям
Веселих Свят
бажає
Маслосоюз

TATRA самоходи
„Zündapp" і „Sokół" мотоциклі
заступники на Східну Галичину
Скотт і Павловський — Львів, Академічна 5.
3—8
Оферти на вимагання

УКРАЇНСЬКА ЩАДНИЦЯ
в Перемишлі
Єдина Українська Каса Ощадности

Приймає вкладки з правом пупілярної обезпеки в золотих або в золотих в золоті і виставляє ощадностеві книжечки поіменні або на покажчика.

Дає векслеві позички на догідних умовах.

Провадить есконт векслів, перепроваджує інкаса за мінімальною провізією.

Чекове конто в П. К. О. ч. 144.755.

КОМУНІКАТ!

Секретаріят С. У. К. у Львові пригадує отсим усім заінтересованим, що ще до 10. травня ц. р. приймає зголошення на II-ий Бранжевий Курс призначений для членів, головно для тих, які задумують закладати собі підприємства. За надіслану марку на відповідь пересилається проспекти та інформації.

СОЮЗ УКРАЇНСЬКИХ КУПЦІВ,
Львів, — Гродзіцьких 1. І. п.

Земельний Банк Гіпотечний
АКЦІЙНА СПІЛКА **ДЕВІЗОВИЙ БАНК**

Централя:
Львів, вул. Словацького 14.
Телефон ч. 203-82, 252-92.
Конто ПКО (Варшава) 149.000
Конто ПКО (Львів) 500.170

Філія:
Станиславів, Собіского 11.
Адреса тел. Землебанк
Львів. — Жировий рахунок в Банку Польським у Львові.

Власна каменица

Акційний капітал 5,000.000 зол.

Виконує всякі банкові чинности. — Купує і продає цінні папери, купує девізи та валюти по курсі дня на найкорисніших умовах. — Приймає й виплачує вклади в золотих і золотих у золоті.— Переводить інкасо в усіх місцевостях у краю й на чужині. — Полагоджує передачі заграницю до всіх місцевостей світа — Приймає вплати на вкладкові книжечки платні предявникові. — У всіх краях Европи й Америки власні кореспонденти. —

П. Т. Заклад виробу бандажів
М. ФРАЙЛІХА,
Львів, вул. Городецька 35.

З приємністю повідомляю, що заложений мені бандаж пропущинковий В. Паза, вилічив мене зовсім а пропущлини, а сьогодні вже й сліду з неї нема.

З повагою
Владислав Шимкович
П. Поліц. П. Зимна Вода.

ГЕЛІОТЕРМ Львів, Академічна 7 (Імах Шпрехера)
Телефон 290—60.
Фабричний склад лікарських інструментів, меблів, апаратів рентґенівських і електро-медичних. — Нйзькі ціни!
Догідні умовини платности! Консультація та фахова порада безплатно! 1—5
812

ПІДПРИЄМЧИВА ЛЮДИНА
мусить читати
двотижневу трибуну українських купців і промисловців.
„ТОРГОВЛЯ І ПРОМИСЛ"
появляється 4-ий рік під редакцією
Володимира Несторовича.
Кожне число містить статті з господарської теорії і практики та вичерпуючі інформації, потрібні кожному господарникові.
Пишіть негайно за оказовим числом
Львів, Гродзіцьких ч. 1.
Передплата 50 сот. місячно або 1.50 зол. квартярічно.

Єдине українське похоронне заведення
ХАРІС
ЛЬВІВ, КОРНЯКТІВ 3 (В Народнім Домі)
тел. 214-64
полагоджує найсноріше, найкраще і дешево всякі урядові чинности, виконує ексгумації і перевозить в найдальші сторони з усіх цвинтарів, шпиталів і санаторій.
ОСТОРОГА ПЕРЕД ЧУЖИМИ АҐЕНТАМИ.
В нещасті йдіть до ХАРІСУ, а відпадуть Вам усі клопоти.
793

МЕЛЛЄР І РОЗЕНБЕРҐ
ТОРГОВЛЯ ШКІР
ЛЬВІВ, ЖОВКІВСЬКА Ч. 14
бажає своїм відборцям Веселих Свят і поручається надалі

РОБІТНЯ РІЗБАРСЬКО-ПОЗОЛОТНИЧА
Павла Качмарчука
ТЕРНОПІЛЬ, МІЦКЕВИЧА Ч. 51.
Виконує всякі роботи церковні: іконостаси, вівтарі, кивоти і проповідальниці; відновку старих робіт, оправу образів — солідно і по уміркованих цінах.

„МАТАВОР"
МЕХАНІЧНА ФАБРИКА ПАПЕРОВИХ МІШЕЧКІВ
ЛЬВІВ, ЖОВКІВСЬКА 48, тел. 293-71.
Постачає Кооперативам і Народній Торговлі. 831

ТІЛЬКИ — РИНОК Ч. 33
НАЙБІЛЬШИЙ вибір мужеських і жіночих новостей. НАЙЛІПШІ товари. НАЙНИЖЧІ ціни у відомім фабричнім складі СУКНА І ВОВНЯНИХ ТОВАРІВ фірми:
І. ВАЛЛЯХ і СИН
Львів, Ринок ч. 33. Тел. 247-18.
ХРИСТІЯНСЬКА ФІРМА. — Рік ос. 1841. Жадних філій не маємо.

Самоходове підприємство перевозове
Брати Дмитерки і С-ка
ЛЬВІВ, РИНОК 43. Тел. 272-48.
Виконує всякі перевози
дешево, скоро і солідно.
Спеціяльне авто до перевозу меблів з виналіфікованою обслугою. Повна гарантія найкращої достави.

КОНКУРС.

Філія Т-ва „Сільський Господар" у Збаражі оголошує конкурс на посаду агронома Філії. Платня за умовою. Подання із даними про відбуту практику слати до дня 1. 6. ц. р. 779 2-2

ВАРШАВА.

Незрівняний в якості пудер і крем
ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ
завдяки якому стає пера
ОКСАМИТНО-МАТОВА.
Ціна коробки з пушком зол. 1.25.
2910 54—?

„ГАЛЯНТЕРІЯ"
В. Дучкинський
Перемишль
Казимирівська 26

Єдине джерело наймодніших та тривалих галянтерійних — товарів —

САМО ПЕРЕ ВЕСЬ БРУД БЕРЕ

МИЛО ДО ПРАННЯ
ОКСАНА
ФАМОЗА ЛЬВІВ
Потоцького 58.

ХТО?!

хоче купити найкращі косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідніщій

ПЕРФУМЕРІЇ
С. ФЕДЕРА
Львів СИКСТУСЬКА 7
Філія КОПЕРНИКА 15а

Кожний покупець, що покличеться на сие оголошення „Діла" дістане ЗАДУРНО гарний дарунок.

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

які кожне видавництво мусить відновити з новим роком для почтового уряду можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Цінник друків:
Zawiadomienie wysyłkowe
1 пр. 6 сот.
Gazetowa książka nadawcza
оправлена (130 карток) зол. 2.50
Książka roksyłkowa
на 480 урядів, оправлена зол. 2.50
на 960 урядів оправлена зол. 5,—

А. Пясецький
фабрика чоколяди С. А.
КРАКІВ

ПОРУЧАЄ

відомі своєю якістю чоколяди тверді, молочні, десерові і начинювані, та першоякісні кармельки у великім виборі

Найзгірші ДЗВОНИ, чаші, павуки, фелони, хоругви, ПОЛОТНА до ВИШИВАННЯ і нитки Д. М. Ц. плащениці, образи і всіляки ДЕВОЦІОНАЛІЯ, евангелія, всі церковні книги, світло, КАДИЛО, відзнаки, ПРАПОРИ для Товариств поручає єдина українська кооперативна

Дім торг. пром. „ДОСТАВА"
у Львові, Ринок 43, І. п.

Власні крамниці: Львів, Руська ч. 20, Перемишль, Косцюшки ч. 5. Власна робітня церковних річей: Львів Ринок ч. 43. Власна каменниця у Львові в Ринку ч. 44.

Від нині — малювання мешкання — приємністю!

МЕШКАННЯ дезинфекує, малює — лякерує очищує основно по помалюванню

концесіонований малярський мистець
Ігнат Михайло Ляйхтер Львів, ул. Булгарська ч. 3 Тел. 242-99.

Ціни дійсно низькі. — Найдогідніші умовини — найновіші взори. — Совісне солідне виконання. Прошу подзвонити на ч. 242-99 і зажадати оферту!

Тадей Дроздовський і Ска
сп. з обм. відп.
Варшава-Мокотів, Рейтана 16, тел. 716-40.

Виключне представництво машин до складання

Linotype

фабрик: Mergenthaler Linotype Company, Brooklyn N. Y. і Mergenthaler Setzmaschinen Fabrik, Berlin

поручає лінотипи ріжних моделів найновішої конструкції.

Достава лінотипових матриц продукції американської і німецької. — Великий запас лінотипових частин до ріжних моделів постійно на складі.

СТАНИСЛАВІВСЬКІ ДРІЖДЖІ

Филип і Бабета Ліберманн

фабрика спірту і прасованих дріжджей
Акційна Спілка в Станиславові

Заступники: **Вольфрам і Розенкранц**
Львів, Пілсудського 11.

С. МАРІЯШ
заведення для шлюсарсько-механічного промислу та виробів **сіток** всілякого роду. 1—5
Спеціяльність: ХВИЛЯСТІ СІТКИ
Львів, Городецька 41. Тел. 245-62.

МАТЕРІ!
Тямте, що кожна українська мати купує ВСІЮ ДИТЯЧУ КОНФЕКЦІЮ ПО ФАБРИЧНИХ ЦІНАХ тільки в виробі „С Т Р І Й"
ЛЬВІВ, вул. СИКСТУСЬКА ч. 30.
Цим сповните своє гасло! 673 5-5

ГАЛЬВАКІЯ
лямпи
ціни фабричні
Львів, Жулінського 11 а.
9—9

МОТОЦИКЛІ T W N
найновіші моделі на рік 1937

продає
І. Міхальський
Львів, Фредри 7, тел. 207—43
Генеральний представник машин до писання і мотоциклів „Triumph". 2—5

Блощиці знищить радикально
СВІЧКА С-ГАЗ
„САНОС", Львів, Ул. Таєвської 1
Всюди можна дістати інформації безплатно.

Дротяні вклади до ліжок та залізні ліжна ріжних системів продає по найнижчих цінах фабрика фірми
ФРЕНКЕЛЬ І ЛІДЕР
Львів, Легіонів 25 в подвірю. Тел. 286-32

Непромакальні плахти
І. КОНРАД
Львів, ул. Гетманська 22, тел. 249-83

ВЕСНА
і нове вбрання йдуть у парі! Нові взори та десені — постійно на складі.
На бажання висилаємо даром зразки товарів.
Висилковий Дім
Е. Ф. БОРИС
Перемишль
пч. скр. 185.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.

Четвер 6. травня 1937. Ч. 96

ДІЛО

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229—41.

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Ідеольоґічні бльоки і національні еґоїзми.

(Вступна стаття.)

Перед припиненням приватної парцеляції.

Найбільший ювилей в історії українського народу 950-ті роковини хрещення України.

Свято 1. травня у Львові та краю.

150 зол. гривни за образ з тризубом.

Барсельона в руках анархістів.

В справі ювилею в 15-ліття Української Господарської Академії.

Установчі збори Т-ва „Орли".

Кара за йорданський обхід. -- Присуд у політ. процесі в Луцьку.

Льондонові грозить страйк трамваїв.

Підсилена аґітація комуністів на Закарпатті.

ВАРАВА (Фейлєтон).

Спортова сторінка.

Ч. 96 (14.639). Львів, четвер 6. травня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-25
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
Віденю Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячне . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Англійські матеріяли
куплені **особисто** в часі **Торгів Британських** продає найдешевше

Фабрика одягів
РОТ і РУДЕРФЕР
Львів, ул. Леґіонів 3/І. п.
(над кіном Паляс)

Барсельона в руках анархістів.

БОЇ З УРЯДОВИМИ ВІЙСЬКАМИ.
Анархісти домагаються влади.

У Барсельоні дійшло до грізного конфлікту між анархістами і хенералідадом. Паріський „Ле Журналь" описує ту подію ось як:

Провід (комітет) анархістичної федерації зажадав ультимативно, щоби хенералідад передав йому владу над Каталюнією. Анархісти — мовляв — самі боронять Каталюнії та володіють нею. Хенералідад наказав анархістичному комітетові припинити діяльність а цивільному населенню роззброїтися; рівночасно він відкликав з арагонського фронту деякі частини, щоби оборонити себе.

БОЇ НА ВУЛИЦЯХ.

Тимчасом **анархістичні відділи розійшлися по місті, роззброюючи вояків та міліціонерів, що виступили як прихильники хенералідаду;** арештованих стережуть робітничі комітети на одному далекому передмісті. Рівночасно анархісти увільнили своїх арештованих товаришів та **заняли телефонічну централю.**

Хенералідад вислав проти анархістів відділ пробоєвої гвардії, та він відступив з великими втратами. Анархісти проломили лінію урядових військ і підійшли до будинку хенералідаду. Президент Компаніс хотів промовити з балькону, але його висвистали.

УРЯДОВИЙ КОМУНІКАТ.

Паріське пресове бюро каталюнського уряду оголосило комунікат такого змісту:

Групи, що були в незгоді з урядом, **намагалися учора рано викликати генеральний страйк.** На передмістях Барсельони дійшло до заворушень, були вбиті і ранені. **Уряд ужив усіх с**щоб спинити поширення руху.

Під впливом відозви през. Компаніса населення трохи успокоїлося. Під проводом президента йдуть наради представників відповідальних синдикатів і партій. Вся влада в руках хенералідаду; вістки, немов би положення було грізне, неправдиві.

ВАЛЄНСІЯ ПОГРОЖУЄ.

Після засідання ради міністрів, що протягнулося до год. 1.30 вночі, появився комунікат такого змісту: Уряд у цілоденних нарадах розглядав положення в Барсельоні, де вже частинно привернено спокій. Синдикати і партії дістали відповідні інструкції. Нині рано приїдуть з Барсельони до Валєнсії робітничі делєгації, що зложать урядові точний звіт. **Уряд енергійними засобами взявся ліквідувати ненормальне положення і не завагається перед новими кроками, щоби привернути лад у Барсельоні ще нині.**

БАРСЕЛЬОНА ВІДТЯТА ВІД СВІТА.

Телефонічна комунікація з Барсельоною перервана. Префект прикордонного французького департаменту Східних Піренеїв хотів порозумітися з французьким консулем у Барсельоні та йому не пощастило. Мабуть французькі моряки бережуть будинок консуляту.

„Другий Альказар" таки піддався.

Як це ми двічі згадували, у недоступному монастирі в провінції Хаен, далеко серед запілля червоних, від 18. липня 1936. р. боронились повстанці під проводом сотн. Кортеса. Кілька днів тому решта геройської залоги не маючи вже ні харчів ні муніції піддалася червоним. Кортес важко ранений.

До останньої хвилини горстка повстанців по геройськи боронила манастиря і хто знає, чи червоні булиб його здобули, якби повстанці були своєчасно дістали поміч.

Підчас облоги вродилось в манастирі 22 дітей. В манастирі не найшли червоні славної статуї Пречистої Діви Марії. Повстанці певно десь сховали її.

ЕВАКУЮЮТЬ БІЛЬБАО.

Капітани 9-ох британських воєнних кораблів, що стоять на якорах у Більбао, рішили в порозумінні з англійським консулем евакуювати дітей з Більбао до Сен Жан де Моз.

Уряд з Бургосу запротестував, заявляючи, що не ручить за безпеку англійських кораблів з огляду на бльокаду.

ВТРАТИ У ФЛЬОТІ.

Червоні літаки затопили 5 миль від Сантандеру найбільший національний кружляк „Еспанія". Він мав 14.224 тони і 854 моряків залоги. Червона фльота намагалася забрати свій кружляк „Хаїме І", що сів на скелях коло Альмерії, та їй не пощастило. Корабель пропащий.

НІМЕЦЬКЕ ДЕМЕНТІ.

Райтер приніс вістку, немов би під Сан Себастіяном причалило 1.500 німецьких вояків. Німецька преса гостро дементує ту вістку, закидуючи Райтерові, що він вислуговується большевикам.

Льондонові загрожує страйк трамваїв.

У звязку зі страйком персоналу льондонських автобусів також обслуга трамваїв хоче застрайкувати. Союз транспортових робітників намагається не допустити до того страйку та погрожує, що не визнає його, але не знати, чи пощастить йому опанувати страйкові тенденції.

Страйк 12.000 трамваєвиків мав би катастрофальні наслідки. Трамваї та автобуси перевозять 87 прц. пасажирів. Підземна й міська залізниця вже і тепер переповнена, на ній панує жахливий натовп.

СТРАЙК АВТОБУСІВ.

1. ц. м. вибух у Льондоні страйк персоналу міських автобусів, що перевозять денно 5.000.000 пасажирів, себто більше ніж половину. 6298 автобусів, що обслуговують 246 ліній не вирушило на місто. Голова професійного союзу транспортових робітників відкинув посередництво міністра праці.

Також у східній і середній Англії та в Шотляндії вибух страйк автобусів, обіймаючи 120.000 людей.

ПЕРЕД ВУГЛЕВИМ СТРАЙКОМ

Делегати федерації гірників рішили оголосити на 22. ц. м. загальний вуглевий страйк, якщо до того часу не дійде до порозуміння з працедавцями

—o—

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
„Д Н І С Т Е Р"
У ЛЬВОВІ, ВУЛ. РУСЬКА ч. 20, ТЕЛ. 205-47
приймає до обезпечення:
а) від огню: хатні й господарські рухомости, худобу, пашу, збіжжя, товари, як теж будинки вільні від примусу обезпечення,
б) від крадежі-вламу: домашнє урядження, товари в крамницях і складах, готівку, векслі, вартісні папери, урядження церков,
в) від рабунку: готівку при її переношенні і перевожені.

Увага! Торговці! Увага!

Кооперативи, чи приватні торговці котрі можуть доставляти першої якости сушені гриби, просимо подати свої пропозиції (оферти) негайно, не пізніше до кінця червня. Сільськи можуть доставляти місячно: з корінцями і без корінців, та їх ціни у кг. (кільограмах) з достановою, опакуванням і митною оплатою, на місці в Детройт, Америка.

Mr. T. Biletzky; 7601 Michigan Ave. c/o Foreign Exchange.
Detroit, Mich. U. S. A.

Ідеольоґічні бльоки і національні еґоїзми.

Львів, 5. травня 1937.

Розподіл світу на два чи три табори, який зарисовується на тлі еспеньскої громадянської війни, виріс в очах публичної опінії до трохи перебільшених розмірів. Людям здається, що кожна держава мусить увійти до одного з однородних бльоків, вповні підпорядковуючи йому свою політику; що вже нема німецьких, італійських, французьких, англійських і т. д. інтересів, а є лише фашистівські і демократичні.

Теперішній розподіл світу на ідеольоґічному підложі занадто свіжий, щоби можна було зробити з нього якісь глибші висновки. Зате історія новіших часів, яка знає чимало подібних понадраціональних ідеольоґій, виказує, що ті ідеольоґії зовсім не підпорядковували собі інтеерсів поодиноких держав, а навпаки — служили їм. Перед кількома роками бачили ми два бльоки, здавалось би моноліти: ревізіоністичний і антиревізіоністичний. Вистарчило, щоб Італія розсварилася з Німеччиною за Австрію, а ревізіонізм негайно пішов до архіву зі своєю цілою ідеольоґією. Чому? Бо „ревізіоністична ідеольоґія" втратила практичну вартість для Італії.

Антанта йшла до бою зі „святими гаслами" проти тевтонського вандальства, оборони свободи, культури... і за самовизначення поневолених народів згідно з 10. Вільсоновою точкою. До українців тої засади тому не пристосували, бо вона служила лише політичним цілям Антанти, яка сепаратизмом поляків, чехів, сербохорватів і румунів розбивала осередні держави.

Також Наполеон III. прийняв собі був ореол оборони поневолених народів, бо підсилюючи визвольний і соборницький рух італійців хотів підкосити традиційного ворога Франції — імперію Габсбургів. Це зрештою зовсім не відібрало останньому французькому цісареві апетитів на чужонаціональну Бельгію та Надренію.

Та сама Франція на початку XIX. століття стояла в гордій опозиції до абсолютистичних монархій, як батьківщина громадянських вольностей. Та коли трапилась їй нагода проскочити у „директорію тиранів", вона зробила це негайно, здобуваючи собі ласку „святого союзу" здавленням еспаньскої демократичної револю-

Єдиний християнський склад 593 12-20
ГОТОВИХ МУЖЕСЬКИХ ОДЯГІВ
СУКНА І МАТЕРІЯЛІВ НА ОДЯГИ
ТАДЕЙ ЦВЕТЛЕР
тепер
вух. Коперника ч. 5. Тел. 238-43.

ції. Коли опісля, 1828 року египетська армія під командою Ібрагріма Баші пацифікувала зрезольтованну Грецію в французькі війська прийшли на відсіч грецьким повстанцям, Ібрагім Баша запитав комендента французького десанту з іронією: „Чому французи недавно поневолили еспанців, а тепер хотять визволити греків?" Не знаємо, чи дуже збентежився французький генерал і що відповів; на нашу думку можлива була тут лише одна відповідь, цинічна у своїй щирости: „Бо французький лібералізм, як і всяка інша понаднаціональна ідеольогія, не є ніякою самоціллю, лише засобом для здійснення егоїстичних цілей націй-держави".

Та фраза дає відповідь на всі вище наведені приміри, вона означує правдиве місце понаднаціональних ідеольогій. Лише маси приймають ідеольогії як інтегральні правди віри — державні мужі пристосовують їх казуїстично, коли того вимагає конкретний національний інтерес. При такому утилітарному підході до понаднаціональних ідеольогій деякі держави, що внутрі безпощадно винищують комунізм, довгий час підтримували зі СССР дружні взаємини (як Італія) а навіть підчинювалися совітським впливам (як Туреччина), згідно з вимогами закордонної політики чи економіки.

Та не кожний політичний провід уміє провести настільки прецизно розмежування між внутрішньою і закордонною політикою. Ось французький уряд, намагаючись дати ширшу моральну основу франко-совітському пактові, що мав забезпечити Францію перед німецьким наїздом, перетягнув струну чи там „пересадив сакраменти": він опер свою внутрішню політику на „людовому фронті", повів совітофільську пропаганду в краю і т. д. і в той спосіб занархізував французьке життя, впускаючи комуністичного вовка до вівчарні, стараючись щойно тепер його виганяти.

Сумний досвід нинішньої Франції може служити осторогою для всіх націй, що хотять інтегрально пристосовувати якінебудь понаднаціональні ідеольогії. Коли та ідеольогія буде менше небезпечна, як совітофільство та людовий фронт, шкода буде пропорціонально менша, та все-таки вона буде, бо нація мусить потерпіти, коли її інтереси підпорядкувати якимнебудь чужим чи вселюдським інтересам — хоча би вони були навіть і гарні самі собою.

Чи понаднаціональні ідеольогії загрожують і нам?

Наша нація ще не перейшла процесу історичного дозрівання, з другого боку під німецьким впливом ми набрали нахилу фільософувати та пошукувати широких мрачних ідеольогічних синтез. Відтіля витворилась у нас сильна податливість на понаднаціональні ідеольогії, які наша суспільність залюбки приймає і то по формулі „mehr päpstlich als der Past selbst".

Підчас нашого останнього державницького зриву нашою державою кермували люди, що були більшими соціялістами як Мек Доналд, Блюм і Вандервельде разом. Коли на заході соціялісти здебільша вводять в життя свою програму поміркованно, уважаючи, щоби не захитати держави, коли бельгійський чи англійський соціяліст може бути навіть вірним монархістом, перший уряд У. Н. Р. намагався негайно ввести в життя найбільше доктринерські соціялістичні засади до роззброєння в обличчі большевицького наїзду включно. Не диво, що засада деяких доктринерів „якщо Українська Держава не має бути соціялістична, нехай її зовсім не буде" перемогла: Української Держави справді нема. Другий примір, зрештою куди невинніший: Коли в Европі сформувався ревізіоністичний табор, українці стали більшими ревізіоністами ніж сам Мусоліні. На з'їзд ревізіоністичної молоді до Софії Італія не вислала своїх представників, щоби не ангажуватись без потреби. Зате українці на всіх закордонних аренах боронили зі шаленим запалом ревізії кордонів не лише на Сході Европи, але і над далеким, байдужим для нас Реном. Не диво, що такий „принциповий ревізіонізм" був ще одним аргументом для ворожої пропаганди, мовляв: український визвольний рух — це німецька інтрига.

Це лише два маркантніші приклади, бо зрештою є у нас чимало поклонників усяких інших ідеольогій, от хочби „меншинної ідеольогії", що зараховує до наших союзників усі недержавні народи і племена обох півкуль, а до ворогів — усі панівні нації. На жаль обем статті не дозволяє спинитися над тими цікавими політично-психічними збоченнями.

Без сумніву не є це явище специфічно українське, без сумніву на Заході стрічаємо ще більш екстравагантні зразки політичного сектярства — та це зовсім не промовляє за правом громадянства для т. зв. вселюдських ідеольогій на нашому ґрунті. Явище невинне в інших відносинах може стати небезпечне в наших умовинах, в умовинах недержавної нації, яка не має зайвої енергії до витрати. З другого боку недержавна нація не має власної суверенної влади, яка перефільтровувала би під кутом національних інтересів політичні рухи і напрямки, що хвилюють суспільність; тому в недержавних умовинах найбільш абсурдальна доктрина може мати вплив на лінію національної політики та звихнути її. Не маємо змоги відмежовуватися китайським муром від політичних рухів, що ворушать теперішній світ, не маємо потреби ізолювати себе від позитивних ідеольогій, що становлять дезинфекційний засіб проти розкладових течій. Але навіть найбільше приманчиві понаднаціональні ідеї мусимо приймати елястично, подрібно розглядаючи їх під кутом наших національних інтересів. Коли ні, то боронитимемо чужих інтересів або мертвих доктрин, візьмемо на себе ролю Івана без роду або... Дон Кіхота.

(гал.).

НАШІ ЗАВДАННЯ.

Від Ред.: Стаття через нагал матеріялу не вийшла до святочного числа.

Кожному, що намагається перевести аналізу нашого сучасного національного життя, впаде в око одна й ця сама характеристична риса: недостача єдности. Можна по черзі аналізувати життя політичне, суспільне, життя в педагогічних установах, життя в рідному промислі й торговлі, життя в інших національних установах, життя в родині, а навіть, на жаль, життя церковне, всюди вражає в нас недостача одного напрямку, розпорошення, хаос.

Як легко дійти до цього висновку на підставі обсервації сучасного життя, а як тяжко найти причини, що викликали цю трагічну дійсність.

Вкажім на деякі сили, що спричинили цей невідрадний стан у нашому громадянстві.

Головною причиною є без сумніву розбиття та занепад тієї пружини, якою була християнська мораль. Егоїзм, психічний егоцентризм, а ще гірше нахил до вигідного життя без огляду на ближнього, розпрягли найгірші інстинкти людської душі. Появились радикальні гасла, що були немов би реакцією на несправедливість, гасла, що йшли по лінії найменшого опору та пропагували революцію проти всього, що має прикмету удуховлення і ставили як ідола матеріялізм.

Друге лихо сучасности, це кволість, дивна інерція всього християнського світу, що приголомшений подіями, втратив усю активність; коли приходили моменти, в яких цей світ бажав піднестися до нового лету, помічували всі, що машина не придатна до лету, бо де не глянеш, всюди вжерлася ржа матеріялізму та безідейности в ряди християнських спільнот, та лет кінчився повною невдачею.

Є ще третя причина сучасного занепаду, а нею є втеча від життя, що її пояснити можна як реакцію, що прийшла після головокружного темпа воєнних часів, після страшних переживань людства в часі інфляції та після неї.

У всіх є стан психічної перевтоми, у всіх слідно кризу волі та занепад активности.

Хоча є ще більше причин, які зложилися на сучасний образ життя, можна їх не згадувати як підрядні.

Поставмо собі тепер запит, що нам тепер діяти?

Відповідь не є тяжка. Треба нам зробити все можливе, щоб відвернути цілковито психічний підхід одиниць і людської збірноти від лихої сучасности та зосередити всі зусилля, щоб створити новий тип людини, що повинен запанувати над майбутністю.

Той дух повинен би передовсім запанувати в родині, у відношенні до ближнього, а навіть у відношенні до дальшого окруження національної збірноти, бо тоді щойно можемо сподіватися дійсного поступу в кожному напрямку.

Саме тими проблемами цікавиться Католицька Акція.

Її головним завданням є віднова правдивого Христового духа в усіх ділянках людського життя. Товариства Католицької Акції дадуть зовсім нове духове оформлення українській суспільности, яка в християнських чеснотах найде заспокоєння того душевного голоду, котрий надаремне намагалася наситити міражами соціялістичного та комуністичного раю.

Кожна акція, що її почне християнський світ ітиме вперед, бо пануватиме один моральний дух у серцях поодиноких людей, дух, що дасть силу здорового розвитку найбільше складним починам. Ніхто тоді не заведе, на кожного буде можна числити!

Автоматично щезне і третя причина сучасного занепаду: втеча від життя. Кожний, хто матиме свідомість, що його праця найде зрозуміння, найде наслідників, кожний, хто знатиме з цілою певністю, що вклад енергії сумуватисяме в міліони тих самих енергій, радо приступить до праці і витревало проводитиме роботу на довіреному йому становищі.

Тому не лякаймося ясно признатися, що ми прихильниками відродження Української Нації в Христі, не жалуймо труду та праці над собою самими й ближнім, не даймося залякатися тим, що бачачи кінець свого панування, накидаються неперебірчивими засобами на все, що тільки наближає поодиноку українську душу та цілу націю до моралі, опертої на Христовій Науці, а тоді можемо дочекатися воскресення народу.

При Світлому Святі Христового Воскресення бажаємо всім великої сили й запалу до роботи, бажаємо всім тим, що вже йдуть наміченою дорогою віднови, великої терпеливости у боротьбі за моральні підстави нового суспільства, а тим, що хочуть плисти проти течії, бажаємо в найкоротшому часі перейти внутрішню еволюцію і поглянути новими очима на світ, для добра дорогої нам усім, зєднаної одною моралю Української Нації!

Д-р Маркіян Дзерович

Під протекторатом
ІХ ЕКСЦЕЛЄНЦІЇ МИТРОПОЛИТА
КИР АНДРЕЯ,
Преосвященних
КИР ІВАНА І КИР НИКИТИ
улаштовує
Товариство Українська Захоронка
у Львові
ВЕЛИЧАВЕ СВЯТО В ЧЕСТЬ
Божої Матері
яке відбудеться дня 9. травня ц. р.
в 12. год. впол. в салі Вел. Театру.
Білети продає крамниця Українського Народнього Мистецтва, Коцюшка 1. В дні Свята від год. 10-ої в касі Великого Театру. 709 3—3

За два золоті цілий місяць
Станислав Рикер
фризієрський мистець
ул. Валова 11 а.
поручає вибагливий мужеський і жіночий салькон. Абонамент на голення 2— зол. Тримка ондуляція найліпша 7 зол. — Манікір 50 сот. — Водна ондуляція з миттям тільки зол. 1·50. — Брови та вії 80 сот. 4—7

РОЖІ І ГВОЗДИКИ
безпосередньо з Рів'єри по найдоступніших цінах
„НІЦЕА" — Академічна 20. — Тел. 112-02.

УКРАЇНСЬКА 3356 36—1-0
СТОЛЯРСЬКА РОБІТНЯ
АЛ. КУШИКА
Львів, вул. Сахарівська ч. 28.

У ЦАРСТВІ СТАЛІНА.

ЗАЛІЗНИЦІ.

(Офінор). Ростівський щоденник „Молот" подає цікаві зразки московської господарки на немосковських землях: „Німецько-японсько-троцькистські шпіони і шкідники — пише він — використовують політичне недбальство керманичів Ворошиловської залізниці та завдають їй поважну шкоду. Наслідків шкідницької акції ще не ліквідовано, тимчасом часто ушкоджують паротяги, спрямовують поїзди на заняті шляхи, але направляють вагони і т. ін. Сприятливий грунт для цієї ворожої акції створює те, що багато керманичів залізниці хова ється за бюрократичним муром і нічого не хоче знати про залізничу господарку. Стація Арамавір є огнищем нещасливих випадків на цій лінії; в останньому часі було десять випадків, що поїзди спрямовано на заняті тори. Винуватців нещасливих випадків звичайно не знаходять, часом вони дістають навіть нагороди. Світляну сигналізацію на лінії, особливо на відтинку Ростов-Марцево-Іловайська, уставлено свідомо зле. На великих стаціях, як Ростов, Кавказьке, Тихорідька, збиралося по 800 —900 подорожніх, які чекали 6—7 днів даремно на поїзд."

НА СОНЯШНИХ ПЛЯЖАХ КРИМУ.

(Офінор). „Ізвестія" з 18. IV. ц. р. описують Евпаторію. Шлях до двірця міста повний калабань, ним і здоровим людям їздити тяжко, не то хорим. Місто має 6 готелів, але всі вони звичайно заняті постійними льокаторами та канцеляріями міської ради, так що літники ніякого приміщення не находять. В дитячій частині курорту нема крамниці, де можна було би купити городину, овочі чи молоко. Містові може забракнути питної води, бо колодязі все більше засолює морська вода. Місто тоне в бруді і темряві, хоч має власну електрівню. Безпека стоїть на дуже низькому рівні: в місті, що має 36.000 мешканців, лад вдержують лише три міліціонери. Не диво, що в таких умовинах пяні волоцюги увязнили раз голову ради, Сокодова. З міського буджету видано на зайвих урядовців, сконевірено, витрачено марно на урядові подорожі та банкети 60 проц. і т. д."

МІСЦЕВИЙ ПАТРІОТИЗМ".

(Офінор). „Ізвестія" з 22. IV. ц. р. в передовій статті різко виступили проти льокальних патріотизмів у СССР. Ніякий поважний діяч не буде протиставити свій район цілому СССР, становити над усе місцеві інтереси та ухилюватися від виконання загально-державного плану з огляду на свої льокальні міркування. Але є особи, а навіть цілі установи, для яких місцевий патріотизм вищий ніж державна дисципліна. Часто ці люди знаходять підтримку партійних організацій. Ось директор сталінградської контори „Ватозапчастьсбиту" А. Тріодський в інтересі области доконав шахрайства: він наказав укрити від інвентаризації найбільше потріб-

Чи чули Ви вже

найновіші мельодії Івана Сайка та його хору на кружках „СИРЕНА"?

ні резервові частини на більше як на мілион рублів. Кермуючись тим-же самим сталінградським патріотизмом Тріодський ще раз обдурив державу жадаючи від центру на 33 мілioни резервових частин, коли їх було треба лише на 10 мілionів. Місцева організація не лише не виступила проти його протидержавних вчинків, а навіть зробила все від неї залежне, щоб урятувати його від неприємних наслідків. Сталінградський суд намагався затерти цілу справу і лише усунув винуватника з посади, на якій його вже не було. Союзний прокуратор скасував присуд і найвищий суд РСФСР передав справу сталінградському судові на перегляд. Цього разу Тріодський дістав рік визнищі, але умовно. Прокуратор і цей присуд скасував... Але справа не в шахрайствах Тріодського, а в тій протидержавній практиці, яка глибоко закорінилась у сталінградських організціях

Успішна паста до зубів!
Здорові зуби.
ODOL

Без сенсаційних висліdів.

ІТАЛІЙСЬКА ПРЕСА ПРО РИМСЬКУ ВІЗИТУ НОЙРАТА.

Візита німецького міністра закорд. справ фон Нойрата в Римі викликала живі коментарі в італійській пресі.

„Газета дель Пополь" сподіється, що відвідини фон Нойрата не закінчаться підписанням договорів. Ці відвідини є не лише актом чемности, але теж маніфестацією співпраці й сили. Італія й Німеччина узгіднюють свою політику в еспанському питанні.

„Корієре делля Сера" уважає, що Німеччина може бути вдоволена з італійсько югославянського зближення, як теж і з цілої політики Італії супроти Балкану і Близького Сходу. Якщо йде про еспанську справу, то становище Німеччини й Італії змагає до охорони справжньої незалежности Еспанії та її цілости.

„Коррієре делля Серра" заперечує поголоску немов би то недалекі відвідини марш. Бльомберга мали довести до заключення військового союзу між Італією й Німеччиною.

„Пополь д'Італія" заповідає, що відвідини фон Нойрата не дадуть ніяких сенсаційних висліdів. Розмови ітимуть у рамах приязні та співпраці, що лучать обі держави.

„Стампа" підкреслює, що у справі Льокарно Німеччина й Італія домагаються повної рівности й усунення всякої залежности нової льокарненської системи від Ліги Націй.

Між Ватиканом і Берліном.

4. ц. м. кардинал Пачеллі передав німецькому представникові при Ватикані відповідь на німецьку ноту у справі недавної енцикліки. Ватикан відкидає закиди німецького уряду, буцім то католицьке духовенство встрявае у внутрішні справи Німеччини та висловлює переконання, що непорозуміння дадуться полагодити полюбовно. Дальше Ватикан ще раз підкреслює, що німецький уряд нарушив конкордат

12 бєльських фабрик
доставляє нам свої вироби. — Просимо оглянути наші 3 великі виставові вікна.
РАГЛЯНИ І УБРАННЯ МУЖЕСЬКІ
ПЛАЩІ І ЖІНОЧІ КОМПЛЄТИ
Якість і виконання ТІЛЬКИ першорядні.
Оригінальні янглійські непромакальні плащі.
„Повшехни Склад Одзєжи"

Ширіть наш часопис!

ДЖОВАННІ ПАПІНІ.

ВАРАВА.*

I.

У тому самому часі, коли три засудженці йшли на Черепове горбище з хрестами на плечах, відчинили одну вязничну келію і повели славного Вараву перед намісника.

— Твої чесні земляки примусили мене звільнити тебе, ти душегубе! замість того, що є невинний. Щодо мене то я не можу тобі вибачити і не вибачу тобі ніколи. Утікай якнайдальше звідсіля, ти щаслива потворо, і не показуйся мені більше на очі, бо за другим разом навіть твій Бог не зможе охоронити тебе перед моєю справедливістю!

Пилат — більше похмурий, ніж звичайно, дав різко знак воякам. Вояки попихали Вараву по сходах, що вели на площу і копали його, як паршивого собаку.

Площа була пуста. Варава встав і заскреготав зубами. Пішов додому, де мешкали його брати. Після кількох місяців вязниці, свіже, запашне повітря пянило його, як вином. Холітався, коли зачіпав за щілини каменів. На його скорчених устах зявлялися слова радости та помсти. То здавалось, упаде то мав почування, що сам один міг би задушити лева або виступати проти цілої армії.

Ніхто його не пізнав, ніхто до нього не промовив. Місто майже опустіло.

Його два брати із своїми жінками та дітьми сиділи за столом та їли. Варава зі зміненим видом, запалими лицівками, померклими очима під червоними, обвислими повіками нагадував примару. Всі перестали їсти не сказавши ні слова.

Ось вернувся найстарший син — голова рідні, — вихопився з обіймів смерти. Тут дома всі його боялись. Часом дехто гордився ним, але всі його не любили. Якби члени його рідні мали сміливість признатись до того, що думали, то сказали би були собі, що його поворот це щось посереднє між злобним жартом і нещастям. Та вони не знали цього, не хотіли знати, а ті, що знали — боялись такої думки. Як тільки минув їх перший острах, вони встали з усміхом і руками, якби його радо витали. Посадили його на почесному місці між двома братами.

Варава сів мовчки і вхопивши чашу з вином — випив. Йому подали другу і він знову випив її одним ковтком. Немов би прокинувшись поглянув на своїх сусідів і привитався викривленою гримасою. Душегубець схопив у свої дужі руки шматок хліба і вкусивши його, спитав:

— Хто з вас знав Ісуса з Назарету?

— Ми тільки бачили його, — відповів Елеазар, старший брат.

— Який його злочин? Чи він убив кого?

— Як мені відомо, він не зробив нічого злого. Не вбив нікого, тільки проповляв до народу. Священники виступили за це проти нього і подали на нього скаргу до намісника.

— Але чому виступили проти нього?

— Може тому — відповів Елеазар, — що він хотів увійти до святині і там верховодити. Та це тобі байдуже... його смерть запевнила тобі життя... Чого-ж більше хочеш?

— Так, це правда — закінчив Варава. — Ще нині той Ісус умре на мому місці і за мене.

Задумався і нічого більше не сказав за ввесь вечір.

На другий день рано-вранці Варава вийшов із своєї кімнати і без слова пішов на Голгофту. Широкий майдан був порожній; три хрести здіймали до камяного неба свої худощаві рамена. Варава наблизився до середнього хреста і побачив унизу кілька краплин захололої крови, хоч іще мокрої. Погладив пальцем кров і підніс до ніздрів червоний палець — нюхаючи, якби пробував щось, що йому смакує.

„Це кров пролита за мене — сказав. — Тепер я спокійний."

II.

Напередодні вечора він чув розмови людей, як вони на даху сусіднього дому оповідали про події тої останньої страшної пятниці. Чув щось таке, якто Пилат хотів за всяку ціну спасти того єретичного галилейця, але священники не могли-б себе почувати безпечно, як довго його не засудять. Отже тільки їм Варава завдячував свою свободу.

Тоді прийшло йому в голову, що може він повинен би подякувати Анні та Каяфі, що спас-

*) Не вийшло, на жаль, до святочного числа через надмір матеріялу.

ПОВІДОМЛЯЄМО

що вже надійшли на склад у великім виборі в прекрасних нових взорах — матеріяли на весняні плащі, костюми, шовки на блюзки, комплети і сукні — в цінах надзвичайно приступних

„ДІМ МОДИ“

Львів, — Готель Европейський

Обслуга в українській мові.

В справі ювилею в 15-ліття Української Госп. Академії.

16. травня ц. р. мине 15 літ від часу, коли розпочала свою працю наша Національна Політехніка — Українська Господарська Академія. В цьому дні в Подебрадах, у місці осідку буш. Академії, а тепер її спадкоємця Позаочного Українського Технічно-Господарського Інституту, відбудуться урочисті збори, присвячені 15-літтю Академії.

Управа Товариства Прихильників Української Господарської Академії звертається до всіх абсольвентів-інжинірів УГА, членів ТПУГА та студентів і курсантів УТГІ із закликом взяти на себе ініціятиву влаштування на теренах свого перебування ювилейних зборів, сходин або зїздів у дні 16-го травня 1937 р. Ці збори, сходини або зїзди мають бути присвячені: 1) освітленню того значіння, яке мала Українська Господарська Академія, як перша Національна Політехніка, в розвитку української технічно-господарської освіти і науки і 2) пропагування серед української суспільности ідеї Української Політехніки власними національними силами й коштами, що виявляється нині в поступовому здійсненні тих завдань, які лежать в основі праці Товариства Прихильників Українського Технічно-Господарського Інституту, що має бути розвинутий у повну Політехніку з перенесенням пізніше на Українські Землі і відновленням там Української Господарської Академії.

Українське громадянство та його установи й організації закликаємо взяти активну участь у святкуванні згаданого ювилею.

Ініціятивні групи та ювилейні місцеві комітети просимо навязати з нами звязок і повідомити нас на адресу: Sekretariát společnosti přátel Ukrajinské Hospodarské Akademie, — Poděbrady, Zámek — Tchécoslovaquie про їх підготовні праці та намічені плани переведення на місцях ювилейного свята.

Бажаючих вислати на день 16-го травня ювилейні привіти до Подебрад просимо адресувати на імя Дирекції Українського Технічно-Господарського Інституту: Ukrajinský technicko-hospodářský Institut, Poděbrady, Zámek — Tchécoslovaquie.

За Управу ТПУГА:

Доц. О. І. Бочковський, голова. Лект. В. Саліцький, заст. голови. Інж. Гр. Денисенко, секретар.

Установчі збори Т-ва „Орли“.

Величаве свято УМХ, що відбулося у травні 1933. р. у Львові з нагоди 1900-ліття Смерти й Воскресення Христа-Спасителя, лишило по собі живий памятник у виді організації молоді — КАУМ. Виплекати серед української молоді глибоку віру в Бога та особливе покликання української нації, виробити в неї почуття особистої та національної гідности, виховати крицеві характери — це головне завдання цієї організації.

Перевести ці завдання в життя взялися поодинокі клітини організації т. зв. Парохіяльні Кружки Каум. На основі оригінально опрацьованого правильника почали вони систематичну виховну працю, що в багатьох місцевостях вже за короткий час дала напричуд гарні успіхи. Виразно показалося, яке важне значіння мають у виховному ділі: ясно означені світоглядові завдання і дальша система й послідовність у виконанні наміченої програми праці.

Поважною перешкодою на шляху правильного розвитку організації КАУМ були в першу чергу труднощі, що їх стрічала вона з правного боку. Щоб їх омінути, треба було конечно видістати затвердження статутів адміністраційною владою. І так щойно після 4-літнього істнування організації КАУМ удалося остаточно правно її оформити. Відтепер істнуватиме Т-во „Орли“, КАУМ (Католицька Асоціяція Української Молоді). Статут цього товариства охоплює повноту життя молоді, він заспокоює вповні її вимоги, від релігійних та ідеольогічних справ починаючи, тіловихованням кінчаючи. Тому Т-во „Орли“ має завдатки на правильний і доцільний розвиток.

24. квітня ц. р. відбули члени-основники Т-ва „Орли“ установчі Збори. На них вибрано провідні органи та намічено плян праці на цей рік. У склад Головної Ради ввійшли: інж. Мельник Андрій, голова; члени: ред. Глібовицький Василь, Грушкевич Микола, ред. Данилевич Роман, інж. Рудакевич-Базюк Степанів, Тершаковець Юрій, м-р Фединський Юрій, о. дир. Хмільовський Микола; заступники: Ганчерюк Богдан, д-р Залуцький Зенон, Паук Іван; Провірна Комісія: о. канцл. Галянт Микола, проф. Петрів Денис, д-р Рудницький Іван; заступники: Кулицький Микола, о. Чайковський Роман.

Адреса централі Товариства: Львів, Пл. Св. Юра 5.

Т-во „Орли“, що його патроном є св. Архистратиг Михаїл, та на прапорах котрого видніє гасло „За Христа й Україну“! притягає до себе увагу цілої української молоді. Це зрештою вповні зрозуміле в часі, коли в цілому сучасному світі та на українській землі особливо, ведеться затяжна ідеольогічна боротьба між християнізмом і комунізмом. Колиж у тому вирішному часі українська молодь розпростирає свої крила до орлиного лету, очі й серця української суспільности при ній.

ПІД УВАГУ УКРАЇНСЬКІЙ МОЛОДІ И УСЬОМУ УКРАЇНСЬКОМУ ГРОМАДЯНСТВУ.

Зближається незвичайний ювилей в історії нашого народу — 950-і роковини хрещення України. Гідне відсвяткування такої події є не тільки нашим обовязком, але теж Богом даною нагодою, щоб здати іспит нашої релігійної і національної зрілости, збудити новий підем українського духа, дати належну відповідь ворогам Христа, що топчуть святу Українську Землю.

За благословенням Патріярха нашої Церкви, Високопреосвящ. Митрополита Кир Андрея, організація „Орли“ — КАУМ підіймається ініціятиви перевести в діло відсвяткування цього ювилею під назвою **„Свято Християнської України“.**

З нагоди Христового Воскресення та в IV. роковини величавого відсвяткування Його 1900-ліття памятним святом „УМХ“, що дало початок нашій Організації, звертаємось до українського громадянства, зокрема до української молоді всіх країв та континентів, з гарячим покликом доложити всіх заходів, щоб якнайкраще відсвяткувати це Свято.

Про етапи підготови цього Свята буде своєчасно повідомляти спеціяльно до цього покликаний Комітет.

Львів, 2. травня 1937.

Головна Рада Товариства „Орли“.

—o—

По широкому світі.

Турецький міністр закордонних справ відбув з французьким амбасадором нараду про потрійне порозуміння між Туреччиною, Францією та Сирією.

Болгарський премієр Іванов приїде мабуть у червні до Анкари.

Шведський комітет помочі Еспанії рішив закупити за 100.000 корон харчів для баскійських дітей.

Англія і Франція хотять зареагувати на венецькі розмови дипльоматичною акцією, що має відтягнути Австрію від осі Рим-Берлін.

Нова ірляндська конституція ввела дві законодатні палати і скасувала становище брит. генерал-губернатора. У ній ні разу не згадується імени британського короля.

Британська домініяльна парляментарна конференція почалась учора. Представники Англії ствердили, що імперія мусить ужити всіх засобів, щоби зберігти мир і забезпечити свої водні шляхи.

Японський міністр закордонних справ висловився за японсько-американським пактом неагресії, до якого приступила би також Велика Британія.

Пруський премієр Герінг, вертаючись з Італії, вступив до югославянської місцевости Блед і там перевів розмови з регентом кн. Павлом і прем. Стоядіновичем.

—o—

ПРОТИБОЛЬШЕВИЦЬКЕ ПОВСТАННЯ В ТУРКЕСТАНІ.

Як повідомляють з північного пограничя Персії та Афганістану, в совітському Туркестані дійшло до поважних заворушень. Повстанці ушкоджують заліничі тори і збірники з водою, перериваючи лучбу, доходить до збройних сутичок з військом.

СТРАЙКОВІ ЗАВОРУШЕННЯ У ГОЛІВУДІ.

На тлі страйку у фільмовому промислі дійшло у вівторок до поважних інцидентів. 30-ох страйкарів вдерлося до бюра посередництва праці, здемолювало його та побило робітників, що хотіли заангажуватись до праці. 5.000 страйкарів стереже фільмових бюр і робітень та фотографує всіх, що туди йдуть, уважаючи їх за страйколомів.

Лише ощадністю здобудеш добробут і незалежність!

МІСЬКА КОМУНАЛЬНА КАСА ОЩАДНОСТИ У ЛЬВОВІ

ВУЛ. ВАЛОВА ч. 7 і 9 та II **Відділи** при вул. Городецькій 60 і вул. Жовківській 75

приймають вклади ощадности почавши від 1 зол. Щоби дати змогу **купцям і промисловцям** помістити денні торги в касі, урядові години у вкладковім відділі **щодня до год. 19·30.**

За вклади та їх опроцентування ручить Громада міста Львова цілим своїм майном. 75—?

ли його від смерти. Коли вони так дуже домагались, щоб його помилувати, то це значило, що вони не осуджували його збунтованого проти ненависних римлян. Безсумніву священники теж ненавиділи чужинців; можливе, що вони доручать теж йому якусь ролю в акції, яка підготовлялася в Юдеї.

Не гаючи часу, він побіг до палати архиєрея і сказав сторожеві, що хоче бачити Анну. Йому казали почекати на подвірі. Кілька хвилин пізніше до нього підійшов писар.

— Ти чого хочеш від архиєрея?

— Я хотів йому подякувати за те, що він зробив для мене і заявити, що хочу працювати для визволення Ізраїля.

— Воля відібрала тобі розум, Вараво. Анна бачив тебе крізь вікно і я кажу тобі, що ти повинен утікати яко мога швидше. Ми не хочемо мати нічого спільного із бандитами та богохульниками!

Двох вартових прощало Варавву. Душегубець утікав увесь здивований і переляканий. Він думав про помсту. Коли священники ним помітують, чому не звернутись до їх ворогів, до учнів того, якого вбили? Адже кров їх Провідника спасла його. Вони зазнали великої втрати: чи не слід булоб відплатитись їм за це.

Цілий день і на другий до вечора, він блукав шукаючи сховища, де заховалися приятелі та учні Ісуса. У місті ніхто не хотів йому цього сказати або не знали.

(Докінчення буде)

„ЗОРЯ“ ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул. Кордецького 50,
Тел. 26 0-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елеганс“ терп. і воск. у всіх краскаx
ПАСТУ до взуття „Елеганс“ люкс, в тубах у всіх краскаx
ПАСТУ до підлоги „Французька маса“ (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до біллю помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛИНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732

Свято 1. травня.

У ЛЬВОВІ І КРАЮ.

Як минулого року, так і цього день 1. травня у Львові святкували соціялістичні партії, а саме: ППС, УСДП, Бунд і Поале-Сіон спільно. Зміна була тільки в тому, що віче вже не відбувося на традиційній площі при вул. Госевського, лише на площі при вул. Пелчинській. Організація 333 (Морачевського) відбула своє скромне свято у замкненім льокалі, потім перейшла походом кількома вулицями міста.

Віче на площі при вул. Пелчинській відкрив ред. Скаляк. Коли він дав голос б. пос. А. Гавзнерові, на площі залунали свисти та оклики „ганьба“. Одночасно в декількох місцях почали скандувати: Ми хочемо Щирка! Гавзнер не міг ніяк дійти до слова і мусів зійти з трибуни. Те саме повторилося, коли до слова мав прийти окружний професійний секретар п. І. Кушнір. І

йому не дали говорити і знову чути було оклики: Ми хочемо Щирка! Ми хочемо Марковської. Скінчилося на тому, що промови виголосили д-р Скибінський іменем УСДП, представники обох жидівських соц. партій, представниця жіноцтва, представник молоді і як гість представник людовців.

Причиною інциденту підчас цьогорічного 1-травневого свята у Львові є боротьба всередині П. П. С. Колишнього лідера П. П. С. на львівському ґрунті ред. Щирека усунули разом з декількома інтелігентами від провідної ролі в партії за „людово-фронтівські“ симпатії, що наглядно виявилося в часі минулорічного свята 1. травня. Тому то демонструвала лівиця, яка складалася головно з групи будівельних робітників та учасників жидівських (бундівських) професійних союзів, що в більшости є лівого напрямку.

Був ще інцидент підчас самого походу. Коли похід переходив вул. Академічною, гурти вшехпольських студентів почали розкидувати протижидівські летючки і підносили різні оклики. Коло готелю Жоржа прийшло навіть до бійки, так, що мусіла інтервенювати поліція. Дальший похід відбувався вже спокійно і по промові ред. Скаляка під Великим Театром похід розвязався.

У. С. Д. П., що у всіх місцевостях Галичини брала участь у спільному святі, у своїх резолюціях домагалася між іншим „заспокоєння всіх національно-політичних та економічних домагань українського народу на нероздільних українських етнографічних землях у Польщі“, негайного заснування українського університету у Львові та заложила протест проти колонізації українських земель. У гострому тоні видержаний був також протест проти руйнищької політики большевицької Москви на Сов. Україні.

Українські соціялісти-радикали відбули у Львові свої окремі збори. Referував д-р Матвій Стахів.

В суботу не вийшли польські щоденники у Львові, а трамваї виїхали на місто щойно в 1-ій год. попол.

Свято 1. травня в інших містах Галичини та в нафтовому басейні пройшло спокійно.

БІЙКИ У ВАРШАВІ Й ЧЕНСТОХОВІ.

У Варшаві уладила народово-радикальна молодь напад на похід членів Бунду і зранила 6 осіб. При цьому вбито 6-літнього хлопця. У звязку з цією стрілянином у Варшаві поліція арештувала 4-ох студентів: Яна Смоленського та Януша Олейнічака — студентів медицини, Генрика Пачура, студ. філ. і Константина Овіньчика, студ. прав. У помешканні Пачура поліція знайшла фабрику петард і склад вибухових матеріялів. Свідки стрілянини пізнали при конфронтації всіх 4-ох студентів як нападників на похід Бунду.

Крім того дійшло до бійки між ендеками та пепесівцями у Ченстохові і в Кшеніцах, пов. Ченстохова.

ЗА КОРДОНОМ.

Німеччина святкувала день 1. травня дійсно величаво. На олімпійськім стадіоні в Берліні зійшлося понад 120.000 молоді та понад 30.000 членів нац. соц. партії і почесних гостей, до яких виголосили промови: провідник молоді Бальдур фон. Ширах, мін. Геббельс і канц. Гітлер. Канцлер підкреслив, що для Німеччини нині більше необхідна єдність, ніж для інших держав. Цього духа єдности мусить Німеччина защіпити теж і своїй молоді. Є лише один нарід і мусить бути теж одна німецька молодь. Основою держави є молодь і націонал-соціялісти не віддадуть її в нічні руки, але самі дбатимуть про її виховання та вироблення. Пополудні відбулася величава маніфестація в Люстгартені, де канц. Гітлер теж виголосив велику політичну промову про внутрішньо-господарські справи Німеччини. Підкреслив, що німецька нація ще ніколи не була така суцільна, як нині. Головним гаслом націонал-соціялістичної політики є **продукція.** У звязку з тим виринає справа сирівців і тому Німеччина не зречеться ніколи кольоній. Німеччина зреалізує теж свій чотиролітній плян з усією послідовністю. Берлін був прикрашений прапорами. Канц. Гітлера витали всюди дуже оваційно.

У Парижі великі 1. травневі маніфестації організували здебільша професійні союзи і тому вони були маніфестацією сил генеральної конфедерації праці.

В Льондоні в поході з нагоди 1. травня взяло участь коло 25.000 соціялістів і комуністів.

Австрія святкувала в дні 1. травня роковини нової конституції. З цієї нагоди перед канцл. Шушнігом передефілювало 200.000 членів „Патріотичного Фронту“.

У Москві відбулася велика 2-годинна військова ревія перед Сталіном і марш. Ворошиловом.

Згідно з наказом Г. П. У. православні церкви у Москві дня 1. травня ц. р. були замкнені від год. 7. рано до 8. вечором. Цей наказ видали мабуть тому, щоби з уваги на Великодні свята, молодь не бачила вірних у церквах у Велику Суботу. Всеж таки того дня можна було стрінути на передмістях Москви численні гуртки жінок, мужчин і дітей, які йшли до церков з пасками, щоб їх посвятити.

ПЕРЕД ПРИПИНЕННЯМ ПРИВАТНОЇ ПАРЦЕЛЯЦІЇ.

Варшавський „Експрес Порании“ пише, що слід сподіватися нових потягнень у справі перебудови хліборобства. „Господарські кола вдогадуються, що приватну парцеляцію слід обмежити або взагалі внеможливити. Зміни у хліборобстві повинен перевести сам уряд при допомозі перцеляції. Тому що приватна парцеляція усувається з під контролі урядових чинників що доводить до переходу землі в непокликані руки. І так напр. у Галичині, пише „Експрес П.“, головно у станиславівськім і тернопільськім воєвідстві велика кількість землі переходить у „непевні“ руки від обдовжених землевласників. З цієї причини приватну парцеляцію слід зовсім закинути або обмежити і піддати гострій контролі“.

ПІДСИЛЕНА АҐІТАЦІЯ КОМУНІСТІВ НА ЗАКАРПАТТІ.

УЖГОРОД, 5. 5. ПАТ. Першотравневе свято дало товчок до зміцнення комуністичної агітації на Закарпатті. По краю вештаються агітатори і використовують кожну нагоду, щоб зєднати сільське населення та послуговуються гаслом здогадного порозуміння коаліційних партій з комуністичною партією. Щоденник „Поджарпатске Гляси“ звертає увагу на необхідність негайної протиакції і підкреслює, що якінебудь порозуміння коаліції з комуністами є видумкою.

—o—

ЗАТІСНЕННЯ СПІВПРАЦІ МІЖ ІТАЛІЄЮ ТА НІМЕЧЧИНОЮ.

РИМ, 5. 5. ПАТ. Аг. Стефані оголосила такий комунікат: Мін. Нойрат підчас своєї візити в Римі відбув низку сердечних розмов з Мусоліні́ем і мін. Чіяном. В цих розмовах розглянули найважніші політичні і господарські проблеми, що цікавлять Німеччину та Італію. Вони виявили

повну однозгідність інтересів обох держав. Тому теж уряди обох держав вестимуть далі ту саму політику за спільним порозумінням на основі і в дусі італійсько-німецьких протоколів, підписаних у Берліні в жовтні м. р. Далі обі держави доконуватимуть спільно всіх зусиль, щоб довести до ширшої співпраці з іншими державами та щоб запевнити Европі основні умовини більшої і певнішої політичної та господарської стабілізації.

ЕТАН
Я. і М. ГОЛОВЧАК
Вирібня КРЕЙДОК, КРЕЙДИ, ЛИСТОВОГО і ПЛЯШКОВОГО ЛЯКУ
Львів 15, Проста 14а.

ЗАСУД НА ОБОРОНЦІВ ШВАРЦБАРТА.

Відомих марсельських бандитів Спіріто і Карбоне, яких в часі процесу Шварцбарта для його особистої охорони наняв жидівський комітет, засуджено на 6 місяців вязниці за пачкування кави. Після уневинюючого присуду Шварцбарт таки боявся пімсти українців, два тижні не виходив з хати і не відпускав від себе оборонців ні на крок (ОФІНОР)

Через свою знамениту якість здобули
ПАПЕРЦІ і ТУТКИ (ПОВНОВАТКИ)
„КАЛИНА“
СОТНІ-ТИСЯЧ ВІДБОРЦІВ.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Ресторан із фільмовою обслугою.

В Ню-Йорку відкрили недавно новий, дуже багатий ресторан, який приманює дуже багато гостей із найбагатших мешканців цього міста та чужинців.

Кожний, хто приїде до цього льокалю відразу зрозуміє тайну величезного поводження.

Блискучі, двокрильні двері відчинює дверник. Гість мимоволі кидає оком на нього і счудований пристає. Сон чи явь? Адже цей дверник — це Клерк Гейбл з фільмового екрану у власній особі. Якщо навіть не він сам, то хтось дуже до нього подібний.

В одягальні відбирає від гостей верхній одяг молода чарівна красуня з привітливою усмішкою... Багатим гостям не личне приглядатись одягальним панам, але ніжні і такі знайомі риси лиця приковують до себе погляд. Адже це Марлена Дітріх, холодним, зрівноваженим рухом дає гостеві металеву бляшку з числом. Біля неї відбирає одяг від гостей... Катерина Гепберн.

Невже найславніші зірки екрану покинули фільму і перенеслись для жарту, чи з якоїнебудь іншої причини до цього льокалю?

Заки счудований гість отямиться, підбігає до нього... Івон Кепура і показує вільне місце при столику. На цьому не кінчаються ще несподіванки, бо перед гостем стає сама Грета Гарбо. Спокійно, мейже без усмішки чекає, доки гість не вибере собі справи і з таким самим ввічливим спокоєм полагоджує гостеві замовлення.

Орхестра починає грати. Місце капельника занав якийсь добродій з орденами і по мистецьки кермує нею. Гості справді збентежені, бо хіба Йоган Штравс не встав із могили? При фортепіяні сидить похилена постать із буйним волоссям. Коли якийсь європеець приглядається ближче піяністові, пізнає, що американська ре-

клама справді переступає межі ...бо при фортепіяні сидить Людвик Ван Бетовен. Для Америки нема ніяких авторитетів, коли йде про рекляму.

Для вияснення додамо, що власник ресторану зібрав із важким трудом двійників усіх славних фільмових зірок та мистців. Його оригінальний плян наганяє йому кожного дня повний ресторан гостей.

Карієра з леду.

Та, що одинадцять разів здобула мистецтво стилевої їзди на леді, сьогодні сягає по лаври нової слави: Соня Геніе стала вже нині фільмовою зіркою в кіновиробництві „Твентіет Сенчері Фокс". У першій фільмі цього виробництва, яка коштувала величенські суми, виступила славна норвежка поруч із акторами такої слави, як : Адольф Манжу, Дон Амеш, Джін Гершолт та брати Ріц. Фільма має заголовок: „Одна на мілїон".

Коли зважити, що молода акторка була у цій фільмі дебютанткою, яка не звикла до важкої праці в ательє, можна собі уявити, скільки клопоту мав із нею режисер. Щастя, що надмірних перепон не насували бодай дієльоги, бо Соня Геніе гаразд володіє англійською мовою. Провідник балету теж не мав чого нарікати: новоспечена зірка виявилась напричуд понятливою ученицею льондонських танкових курсів Тамари Карсавіни.

Премієра фільми йшла в найбільшому нюйорському кіні „Роксі", яке має рекордову кількість місць: 6.200 крісел, а фільма не сходила з екрану повних 6 тижнів; це на тамошні відносини неймовірне, бо такого успіху не тямлять від початків звукової фільми. Перша премієра в Европі відбулася в Осльо, у кінотеатрі „Сага". Були на ній приявні король Гаакон та вся королівська рідня.

„Фокс" вдоволене з успіхів цієї першої фільми з Сонею Геніе, підписало уже 5 нових контрактів на 5 літ. Найближча і друга з черги фільма буде називатися „Тонкий лід".

Ще чого доброго, а молода акторка на самому вступі своєї нечуваної карієри готова піти під кригу...

Радіоприймач у людському усі.

Радіо дало змогу людям порозумівати ся на всіх кінцях світу. Недавно випродукували у Ґлесгові першу серію радіоприймачів, не багато більших від зернятка фасолі.

Маленький детектор має промір 23 мм., висоту 15 мм. і можна його вовсім легко примістити в людському усі. Такий мініятурний детектор важить 30 гр. Регулювати можна цей апарат при помочі малої шпильочки закінченої головкою. Назвище конструктора тримають у гострій тайні. Імовірно є він ученим, який працює для армії Великої Британії.

Шукають за могилою Атиллі.

Король гунів, що завоював колись світ, не має спокою ще й по смерти. Мешканців села Бока, положеного в Банаті над югославянською границею, обхопила правдива горячка золота. Всі хочуть знайти те місце, де колись король гунів спочив на свій останній постій. Короля гунів поховали в металевій домовині з величезними скарбами. Цілу горячку викликало небуденне відкриття одного селянина на прізвище Ґордан, який підчас земних робіт в руслі висохлої ріки знайшов людський череп і біля нього якийсь золотий предмет. Череп був дуже старий, але не мав ніяких окремих знаків. Щойно докладні досліди якогось вченого виказали, що череп походить ще з часів Атиллі. Це відкриття сколихнуло цілим селом, бо всі хочуть на своїм полі віднайти скарб Атиллі.

—o—

Черевики фільмових зірок.

Власник одного найбільшого льондонського магазину впав на незвичайно оригінальну думку. На одному кіновому сеансі звернув він увагу на елегантні черевички фільмових зірок і зацікавився питанням, що згодом зірки роблять із своїми черевиками. Він виїхав до Голівуду, навязав зв'язки з великими домами моди, в яких фільмові зірки полагоджували свої закупи і заключив з ними відповідну умову, що голівудський магазин відкуповуватиме переношені черевики фільмових зірок. Уже по трьох тижнях дістав він до Льондону посилку 3.000 пар черевиків. Англійський купець зробив на цьому знаменитий інтерес, бо цілий транспорт просто розхопили. Ріжні театральні, кабаретові акторки і співачки хотіли в тих переношених — в дійсності майже нових — черевичках ходити. Також дами з аристократії та багачки хотіли носити обуву, що її колись носила Ґрета Ґарбо, або Марлена Дітріх.

З совітського гумору.

ЯК ТОВ. КОНТЮНУЗОВ ПОРАДИВ СОБІ ЗІ СЛУЖНИЦЕЮ.

Подружній парі Контюнузових життя складалось би як по маслі, якби не служниця Варвара. Обоє вони були молоді, жили добре, навіть кохались, тільки Варвара затроювала їм життя. Насуплена, відлива, лінива, незачесана — справжня відьма... Як позбутись такої „пролетарки" із проф-союзу?

Товариш Контюнузов пустився на хитрощі. Пішов до „Загсу" і заявив:

— Хочу розвестись.

— Розвестись? Будь ласка.

Печатка, підпис — і готово!

Контюнузов вернувся домів. Варвара мила горшки і воркотіла. Контюнузов сказав до неї:

— Моя кохана, люблю тебе. Хочеш вийти за мене заміж?

Варвара вперше у житті усміхнулась. По пів години була вже з Контюнузовим у Загсі.

„Хочемо женитися"...

Коли виходили, Контюнузов шепнув свіжоспеченій подрузі:

— Іди домів. Я побіжу за ділом і згодом вернусь.

Варвара пішла, а Контюнузов постояв хвилинку на вулиці і відтак знову пішов у Загс

— Хочу розвестись.

— Розвестись? Будь ласка!

Печатка, підпис — і готово!

Дома ждала розніжена Варвара Контюнузова в піжамі.

— Поцілуй мене, серденько!

Контюнузов вишкірився до неї:

— Малпа, дурна! Таки зараз! Поки ти була домашньою робітницею, я не міг тебе вигнати. А тепер — ти вільна! Розумієш? Геть!

За півгодини Контюнузови були знову в Загсі.

Печатка, підпис — і подружжя знову було зареєстроване.

ВЕСЕЛЕ.

МАЛИЙ ДИПЛЬОМАТ.

— Кілько я для тебе вартий, матусю?

— Ти варт ціле моє майно, синочку!

— То дай мені, мамусю, 50 сотиків.

ЩЕ ГІРШЕ.

— Чи знаєш щось гіршого, від алькоголю?

— Знаю, спрагу.

ЗА ЧЕСНА.

— Вчора загубив я у своїм мешканні двацять золотовий банкнот.

— Ну, але хіба маєш якусь чесну служницю?

— Авжеж... Якщо знайде гроші, дасть їх моїй жінці, а тоді я не побачу вже їх більше.

НЕПОРОЗУМІННЯ.

— На своїм останнім місці були ви 5 літ. Чомуж ви звідти відійшли?

— Бо решту мені дарували.

НЕСКІНЧЕНИЙ.

Він: То ти думаєш, що я скінчений ідіот?

Вона: Виключене! Скінченого нема нічого на світі.

МУДРИЙ ПЕС.

— Я мав такого мудрого пса, що він від першого погляду пізнавав злочинця. Кидався йому негайно до горла.

— Маєте ще цього пса?

— Я мусів його продати.

— Чому?

— Бо кидався на мене.

КОЛИ ВПЕВНЯЄ...

Одна австрійська придворна дама розмовляла з Метерніхом і натякнула на свій вік. Двічі повторила вона, що не має більш як сорок літ.

— Я не можу в цьому сумніватися — відповів Метерніх — коли ви впевняєте мене в цьому вже двацять років.

КАЛЬКУЛЯЦІЯ.

У шотляндському місті авто зачіпило сильно прохожого і зранило його. Шофер почав успокоювати свою жертву: „Я дам вам відшкодування.. прошу... 50 центів". Переїханий скривився. Шофер: „Можете мені залишити свою адресу то я вам пришлю ще гроші, бо не маю їх при собі". Шотляндець встає обурений: „То ви гадаєте, що я можу згодитись, щоб мене переїжджали на рати?!"

Йосиф Цємнолонський

інжинір рільництва, Директор Львівської Рільничої Палати
відзначений Хрестом Незалежности, Хрестом Хоробрих, Золотим Хрестом Заслуги і т. д.

після коротких і тяжких терпінь, прийнявши Найсв. Тайни, упокоївся 5. травня 1937 в 39. році життя.

Похорон відбудеться в пятницю 7. травня в год. 15-ій (3-ій попол.) з криптн оо. Бернардинів на Личаківський цвинтар, про що повідомляє

Львів, 5. травня 1937. р. **Львівська Хліборобська Палата.**

Святочні побажання

(надійшли після видрукування святочного числа)

Хвальним Дирекціям

Центросоюзу, Народної Торговлі, Повітових Союзів Кооператив і їх Співробітникам та всім відборцям з

ВОСКРЕСЕННЯМ ХРИСТОВИМ

бажає **Веселих Свят**

ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ

О. Левицька і С-ка --- у Львові.

Найщиріші побажання Веселих і Щасливих Свят з нагоди Христового Воскресення пересилають усій ближчій і дальшій Рідні — **Никифоряки-Крушельницькі.**

Маленькій і надусе дуже дорогій Тиді щирі бажання та привіт. — **Ціна, Уньо, Бабусьо, Рипцьо.**

Зі Святом Воскресення складаю Всім В. Шановним знайомим щирі побажання всього найкращого. — **Д-р І. Кушинський, Станиславів.**

Олена і Адольф Глинянські бажають якнайкраще з нагоди Свят Рідні, Приятелям і Членам ловецького Т-ва „Тур".

О. Мих. Цегельський, Камінка Струмилова, замість святочних побажань складає 3 зол. на Т-во помочі хорим.

Стефан Щуровський, Бельсько зложив на Писанку для політ. вязнів 5 зол., для українських безробітних 5 зол.

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., телефон 254-46. Приймаю футра до перехования літом.

— **Повне видання творів Марка Черемшини.** Вже в найближчому часі появиться у Видавництві „Ізмарагд" перше повне, критичне, тритомове видання **Творів Марка Черемшини.** Це видання міститиме всю літературну творчість Черемшини. Перший том вийде вже в травні, другий в червні ,третій в липні ц. р. Ціна повного видання в передплаті назначена на 9 зол., себто по три золоті за том. По виході книжки ціна буде значно вища. Передплату висилати на адресу: Видавництво „Ізмарагд", Львів, вул. Косцюшка ч. 5, Конто ПКО 503.062. 762, 4—10

— **В Українськім Лікарськім Товаристві** чергові сходини членів у пятницю 7. травня ц. р. в год. 7. веч. На сходинах виголосить д-р Роман Осіньчук реферат під наголовком: „Лікарське життя у Відні". 868

— **Свято-празник** св. Юрія патрона „Союзу Українських Купців" відбудеться в неділю 9. травня з такою програмою: 1) год. 9. Архієрейська Служба Божа в Храмі св. Юрія; 2) год. 11. Академія в домівці Союзу, при вул. Гродзіцьких 1., І. пов.; 3) Спільний обід; 4) Товариська гутірка. Вп. Членів просимо явитися в церкві точно в год. 8.45 перед Головним Престолом, де буде заздалегідь призначене для кожнього місце. Вп. Гості, Почесні та Спомагаючі Члени і Президія Ради займають почесні місця на переді перед Головним Престолом на доставлених кріслах. — **Комітет.**

— **Представники влади на Воскресній Утрені.** В суботу 1. травня на Воскресну Утреню в архикатедральнім храмі св. Юра, що її відправив Митроп. Шептицький в асисті Преосв. Будки, прийшли теж представники влади. І так воєводу заступав нач. М. Квасьневський і радн. Гавенда, президента м. Львова — нач. К. Охарський та пресовий референт Ст. Чарнецький, городське староство — староста Порембальський та д-р Бехметюк, команду міста — командант м. Львова полк. Ходзько. На Утрені співали прегарно: хор питомців під управою студ. богосл. Якубяка, добре вишколений хор дяків і дитячий хор. Воскресна Утреня тревала від год. 6-ої до 7.30 вечором, опісля Митроп. Шептицький ще цілу годину давав цілувати хрест, витаючи кожного словами: „Христос Воскрес".

— **Відчит у „Молодій Громаді".** В четвер 6. ц. м. відбудеться в домівці „Молодої Громади" реферат п. Агатона Добрянського п. з. „Значіння міст у державницькій політиці нації". Початок в год. 7. веч. Вступ тільки для членів.

— **Загальні Збори Т-ва опіки над українськими еміґрантами** відбудуться в пятницю 7. ц. м. в год. 6. веч. в Еміґраційному Домі, вул. Вишневецьких ч. 4.

— **Українська авдиція в радіо.** Львівська радіостація передасть у суботу 8. ц. м. відчит Юл. Юрчакевича на тему: Великдень на селі і народні обряди. Початок в год. 12.50.

— **Виклад проф. д-ра Володимира Залозецького** про Липинського як історика, що мав відбутися в четвер 6. ц. м. в салі „Української Бесіди", перенесений на 27. ц. м.

— **Вистава образів** двох відомих маляріз Влястіміла Гофмана та Альфонса Карпінського почалась у Львові в салях „Европейського Готелю". Гофман і Карпінський дали по кільканадцять своїх праць.

— **В память подвижника відродженецького руху.** Заходом Т-ва „Відродження" відбудеться в неділю 23. травня ц. р. на площі Сокола-Батька у Львові свято для вшанування памяти великого подвижника українського відродженецького руху, Митрополита Йосифа Сембратовича. На прохання Головної Ради протекторат над цим святом зволив ласкаво обняти Високопреосвященний Митрополит Кир Андрей. У виконанні багатої та різноманітної програми візьмуть участь: Хор Студентів Богословської Академії, Бандурист, Мала Семінарія, Реміснича Бурса, оркестра „Зорі" та „Волі" й руховики Сокола-Батька. На це свято запрошує Головна Рада всі краєві кружки „Відродження" та поодиноких членів. Точна програма та ближчі інформації будуть подані на сторінках преси.

— **Фільма про тепле Поділля.** Подільське Туристично-Краєзнавче Товариство накрутило краєзнавчу фільму з терену теплого Поділля (Заліщиччина). Незабаром фільму будуть висвітлювати кіна.

— **„Станиславівські Вісті".** Так називається новий організаційно-інформаційний тижневик, що почав виходити у Станиславові. Як читаємо у „слові" від Редакції, для Станиславівщини львівські часописи вже не вистачають. Життя української станиславівської громади настільки буйне, що воно „самохіть преться вбратись у рямці друкованого на місці слова". На станиславівському терені є чимало окремих проблем і болячок, що вимагають всестороннього обговорення. Часопис хоче бути органом не тільки Станиславівщини, але й усіх сумежних повітів. Бажаємо новому органові вивязатись якслід із наміченого завдання та оминути долі багатьох часописів, що вже повставали в Станиславові і не вдержались.

— **Помер директор Хліборобської Палати.** У середу підчас операції нирки в санаторії Червоного Хреста у Львові помер 39-літній інжинір Йосиф Цємнолонський, директор львівської Хліборобської Палати. На становищі директора Палати був від 1933 року.

— **Важне для промисловців у нафтовому басейні.** Купецька гімназія ім. марш. Пілсудського в Дрогобичі разом з купецтвом столиці нафтового басейну влаштовує в Дрогобичі ревію реклям і взорів краєвих фірм у днях від 6—13. червня ц. р. Кожна фабрика повинна для власного добра використати цю нагоду до реклями та введення своїх продуктів на гірничо-промисловому терені, що має понад 200.000 консументів. Заінтересовані фірми, які з недостачі адрес не одержали ще запрошення, зволять негайно заголосити свою участь під адресою: Купецька гімназія в Дрогобичі, звідки дістануть ближчі інформації.

— **Купив кусничок шкла замість брилянту.** До господаря Филипа Зомера із Керниці, городецького повіту приступило на площі Сольських у Львові двох людців, з яких один був жид, і у великій тайні предложили йому на продаж перстеня з великим брилянтом: Говорили, що перстень варта 2.000 зл., але вони відступлять йому дешевше, а він може ще заробити. Торг в торг і Зомер купив брилянт за 600 зл., бо тільки лиш грошей мав при собі. Продавці чимскорше щезли, а він щасливий поніс брилянт до ювилера, щоби його зі зиском продати. Тут довідався, що „брилянт" є кусничком звичайного скла.

— **Ліквідація комуністичної організації.** На терені люблинського воєвідства зліквідовано комуністичну організацію. Поліція перевела масові ревізії у комуністичних діячів, сконфісковано гори комуністичних друків і арештовано кількадесять осіб.

— **Згоріла обезпечальня.** В Бельську згорів 5-поверховий будинок суспільної обезпечальні. Вогонь знищив два найвищі поверхи, причому згоріли лікарські матеріяли та гардероба урядовців. Акція пожежної сторожі була утруднена, тому що не було драбин. Шкоду обчисляють на 200.000 зол.

— **Самогубство студентки.** У Варшаві отруїлася світляним газом студентка політехніки, 26-літня Хана Егерт. Перед самогубством написала карточку: „Як умру, то благаю мене спалити". Причина самогубства невідома.

— **Авто вбило селянина.** Три селяни з Раранчі на Буковині йшли хідником у Чернівцях, коли нараз наїхало на них авто. Два з них відскочили на бік, а третього Цвика, що рахував гроші, авто придушило так сильно до стіни, що він погиб на місці. Автом кермував промисловець Адлерсберг.

З театру.

Великий Театр: „**Подвійна бухгальтерія**", музична комедія на 3 дії Шольца, перерібка М. Гемара.

Це така собі звичайна фарса з вузликами, де з одної преглупої ситуації вивязується друга ще дурніша, на те, щоб можна сміятися і тільки хвилинами думати, чи з того всього може вийти щось інше крім передбаченого геппі-енду. Таке видовище залежить виключно від гри акторів, тимто головну ролю в ньому доручили комікові А. Димші, що прибув із Варшави на гостинні виступи. Цей польський Чарлі Чаплін — незрівнаний у міміці, рухах і головно свободі, з якою поводиться на сцені. Нема сумніву, що в якомусь місці він починає імпровізувати і саме це надає його грі ту безпосередність, яка каже нам забувати про штучну, не зовсім розумну ролю. Димша у ролі бухгальтера поневолі дивувався, пянів і танцював у своєму ненаслідувальному стилі.

Піснеьки та ввесь текст іскряться дотепами М. Гемара.

Поруч Димші тільки Леліва, Богданська та Брохвіч достроювалися до тону фарси. Всі жіночі (чотири!) ролі або бліді або шабльонові.

Проте комедія має запевнений успіх завдяки самому Димші. **м. р.**

Зі судової салі.

КАРА ЗА ЙОРДАНСЬКИЙ ОБХІД.

Повітове староство в Заліщиках карним ореченням з 8. лютого 1937. р. до ч. К. Д. 2. вкарало д-ра **Маріяна Долинського,** ем. директора шпиталю в Заліщиках, літ 69, відомого нашого громадянського діяча і голову „Повітового Лугу" гривною 300 (триста) зол. зі заміною на кару заступчого арешту 10 днів на випадок нестягнення гривни за те, що в день Йордану 19. січня 1937. р. як голова „Повітового Лугу" в Заліщиках улаштував там похід без дозволу влади і перепинив цим зорганізованим походом свобідну комунікацію в переході й переїзді. Цим обв. д-р М. Долинський допустився проступку зі ст. 22 закону про збори з 11. 3. 1932. р. і закону про комунікаційні приписи зі ст. 4. з 7. 10. 1921. р.

Великий Театр | щодня **Подвійна бухгальтерія** з Адольфом Димшою | Великий Театр

Чи думаєте про своїх найближчих? Якщо так, то льокуйте свої ощадности
в ПРОМ-БАНКУ,
Львів, ул. Ґродзіцьких 1, І пов.
бо тим РОЗБУДОВУЄТЕ РІДНІ ВАРШТАТИ ПРАЦІ.

Переслуханий в карно-адміністраційних доходженнях обв. д-р М. Долинський заперечив вину і подав на свою оборону (донос зробила місцева станиця державної поліції), що на прохання місцевого адміністратора греко-кат. парохії о. Добрянського ,щоб дати впорядчиків (орднерів) до традиційного йорданського святочного обходу, як голова „Повітового Лугу" дав доручення луговикам бути впорядчиками при йорданському святі, щоб не допустити до розбиття святочного релігійного походу ріжними фірами, як це було минулими роками, що викликувало загальне згіршення, і піднести повагу католицького свята. Уважав це своїм обовязком саме тепер, коли шириться комунізм, якому протиділати може найуспішніше католицька церква та її публичні святочні обходи, до яких у греко-кат. церкві належить у першу чергу Йорданське водосвяття. Не було ніякого перепинення вуличного руху, бо хідники (тротуари) були в критичному часі, як сходилися біля латинського костела дві церковні процесії з Добрівлян і Заліщик (одна парохія), зовсім вільні. У хвилині стрічі тих двох процесій на приказ одного з дижурних постерункових луговики для перепинення переїзду фір через процесійний похід, замкнули переїзд для фір, полишаючи свобідний перехід тротуарами. Слід тут зазначити, що у Йорданському обході взяли участь представники державної, цивільної і військової влади з урядуючим тоді віцестаростою п. Рутковським у проводі. Староста п. Кшижановський був тоді на відпустці.

Проти засуджуючого старостинського присуду зголосив засуджений д-р М. Долинський відклик, внаслідок чого відбулася у вівторок 27. квітня ц. р. карно-адміністраційна розправа в окружному суді в Чорткові. Розправу вів окружний суддя **Едвард Тадля.** Обв. д-р М. Долинський на розправу явився особисто в товаристві трьох оборонців. Боронили адвокати: сенатор **д-р Антін Горбачевський, посол д-р Степан Баран і д-р Володимир Електорович.** Окр. суддя Тадля відчитав поліційне донесення, оборону обвинуваченого, карно-адміністраційне поступування і присуд староства. Додатково переслухав ще й обвинуваченого, що дав ближчі вияснення щодо минимого замкнення вуличного руху і поведінки луговиків як впорядчиків.

На внесок оборонця д-ра Барана долучено до актів справи інструкцію Повітової Лугової Старшини з цього року щодо участи луговиків у Йорданському святі і допущено доказ зі свідків: о. Романа Добрянського і б. сенатора Василя Бараника на обставину, що луговики брали участь у Йорданському святі з ініціятиви і на прохання місцевого адміністратора парохії для здержання порядку, що не було перепинення вуличного руху та що впорядчики-луговики залишали ввесь час свобідний перехід на тротуарах і тільки на дуже короткий час замкнено переїзд для фір у хвилині стрічі двох процесій, як це робиться зрештою й у великих містах, напр. у Львові, де в часі подібних свят замикають навіть трамваєвий рух.

На факти донесення й оборони суд рішив переслухати ще свідків: віцестароста Рутковського, комісаря поліції Монету та команданта поліційної станиці та постерункових і тому розправу відложено.

150 ЗОЛ. ГРИВНИ ЗА ЦЕРКОВНИЙ ОБРАЗ З ГЕРБОМ ТРИЗУБА.

Дня 27. м. м. відбулася перед окружним судом у Чорткові карно-адміністраційна розправа проти **о. Йосифа Дуплавого,** пароха зі Самолусковець, якого повітове староство в Копичинцях покарало ореченням з дня 5. березня ц. р. до ч. 1175/36/37 гривною в квоті 150 зол. за здогадне демонстраційне виявлення нехіті для польської держави, а саме через доручення прикрасити церкви у Самолусківцях образами з гербом тризуба і написами „забороненого змісту". Провина зі ст. 18. закону про проступки мала полягати в тому, що маляр вимальював архангела Михаїла зі щитом, на якому виднів герб України тризуб, крім того в іншому місці вимальював двох архангелів, з яких кожний має в руках ленту з написом: „Боже Великий Єдиний, нам Україну спаси" і „Боже вислухай благання".

По промові обор. д-ра Володимира Електоровича, адвоката в Чорткові, суд не доглядів у тих образах провини зі ст. 18. закону про проступки й **увільнив о. Дуплавого від вини й кари.**

ПРИСУД У ПОЛІТИЧНОМУ ПРОЦЕСІ В ЛУЦЬКУ.

У пятницю 30. квітня ц. р. закінчилася перед окружним судом у Луцьку розправа проти 42-ох підсудних, членів організації „Український Національний Козацький Рух". Прокуратор притягнув усіх підсудних до відповідальности за зло чин державної зради, підготову до збройного повстання на Волині і намагання відорвати від Польщі Волинь, Холмщину, Полісся і Підляша. Окружний суд засудив головного підсудного **Павла Карасюкевича на 8 років вязниці, Марію Волошинову** (дружину Івана Волошина, який вів цю організацію три роки тому зовсім явно, а тепер перебуває у Німеччині), і **В. Лавренка на 7 років вязниці, Порфіра Ситника на 6 р. вязниці, Юлима Бурака та Марію Римів по 5 років вязниці, Миколу Крохмаля, Андрія Притолюка і Зигмунта Станке** (німець) — **по 4 роки вязниці, трьох підсудних засуджено по 3 роки і 30 підсудних по 2 роки вязниці.**

ВІДГОМІН ВИБОРІВ ПРЕЗИДЕНТА М. ЛЬВОВА.

Перед суддею окружного суду Бітнером станув у середу 5. травня ц. р. **Едвард Зайончковський,** якого прокуратор притягнув до відповідальности за провину зі ст. 143. к. з. (фальшиві зізнання). Акт обвинувачення каже, що підсудний передав 20. травня м. р. през. Островському письмо того змісту, що тодішній член міської ради і синдик МКО адв. д-р Новак-Пшигодзький робить заходи, щоб його вибрали президентом м. Львова. Тому доручив підсудному, щоб „обробляв" рішальні чинники і дав йому 50 зол. Тому, що своїх зізнань не піддержав ніякими конкретними доказами, прокуратура притянула його до відповідальности за провину зі ст. 143. к. з.

—o—

Відозви й комунікати.

ЧИТАЛЬНЯ „ПРОСВІТИ" У СТАНИСЛАВОВІ-КОЛЬОНІЇ ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА.

Зложилося так нещасливо, що читальня Т-ва „Просвіта" у Станиславові-Кольонії (на так званих Майзлях), хоч існує аж 30 літ, не має власної домівки, а в поті чола призбирані на будову фонди не покривають, на жаль, навіть половини проектованих видатків. А треба знати, що наша читальня робила довгі роки та й робить тепер на цім дуже запущенім, у великій мірі вимародовленім передмісті превелику не лиш національну, але й релігійну службу.

Дальше істнування нашої читальні дуже й дуже загрожене! Кидаємось на всі можливі боки, однак Бог свідком, що без ласкавої помочі наших патріотично настроєних установ та патріотично думаючих поодиноких осіб, людей із благородним та чутким серцем, самі безумовно не дамо ради. Та хочби ми сто разів упали, то сто разів устанемо, а таки не дамо впасти такій важній установі, що приміщує під найомленим за дорогі гроші дахом три статутові товариства (читальню „Просвіти", кружок „Р. Ш." та кружок „Союзу Українок" та три секції (аматорський гурток, освітня секція і мужеський хор).

З цього приводу бемо у дзвін на тривогу, звертаючися до українського громадянства з горячою просьбою: „Поможіть нам ласкаво, хоч би й дрібною підмогою, а причинитесь до здвигнення дому, що служитиме цілими століттями нашим потомкам та їх виховуватиме.

Двічі дає, хто зараз дає!

Ласкаві датки просимо висилати до рук нашого скарбника **п. Петрицького Осипа у Станиславові, вул. Угорницька 10.**

В надії, що наша гаряча просьба не буде голосом вопіючого на пустині, за ласкаву поміч щиро дякуємо заздалегідь та остаємо з просвітянським привітом.

За Виділ Читальні Т-ва „Просвіта" у Станиславові-Кольонії":

Мик. Березовський вр., голова. **Вол. Когут вр.,** секретар.

Філія Т-ва „Просвіта" у Станиславові стверджує оцим, що всі дані, наведені читальнею „Просвіти" у Станиславові-Кольонії в цьому письмі, вповні відповідають правді. Читальня на передмісті Станиславів-Кольонія — один з найбільш загрожених постів! Денаціоналізація цього передмістя йде застрашливим темпом! Нічого не вдіють наші деклямації про українізацію міст, наші міркування про розбудову українського життя, якщо не здобудемось на негайну поміч названій установі. Вважаємо, що обовязком кожного свідомого українця, кожної української установи піддержати починання читальні. На тому передмісті мусить стануть величава будова, видимий знак наших прямувань. Станьмо її співтворцями! Не викручуймось перетяженням, крізою і т. п. аргументами, бо часи, які переживаємо, надто грізні. Незломним хотінням творяться чуда!

Коли тільки схочемо, то у Станиславові-Кольонії стане нова національна твердиня!

За Виділ Філії Т-ва „Просвіта" у Станиславові:

Д-р Ю. Олесницький вр., голова. **М-р М. Кушнір вр.,** секретар.

Спорт.

СЯН — УКРАЇНА 4:1 (2:1).

Глядачі виходили з цих змагань розчаровані, бо надіялися побачити гарну гру двох найкращих українських дружин, а побачили гру без темпа, нецікаву і без амбіцій. Запасна дружина, що її виставила Україна, крім перших 10 хвилин не вміла навіть удержати отвертої гри. Про перемогу годі було й думати. Провід оправдує тільки обставина, що він бажав зберегти повну І. дружину свіжою та випочатою на мечі в Ресовію.

Найкращою частиною України була ще хіба оборона, в якій Романець грав незле тактично, але набрався лихих приміт від своїх старших товаришів: дріблювати під воротами. До того мав інколи д. слабі виконн. Скоцень І. більш рішучий у ситуаціях в'д Романця, всеж таки завинив карного. Поміч працювала, як могла, але дала в сумі небагато. Незле заповідається юніор Король на лівій помочі. Шумовський у першій половині зовсім добрий, у другій не вміє собі дати ради з крайником (Габалевичем). Напад загран безнадійно. Той слабій грі надавав Лисик, який дослівно статистував на грищі. Автім, годі від футболевого ветерана, який від довшого часу не грає, вимагати кращої гри. Інші грачі нападу достосувались до свого чільника. Навіть Богурат, якого привикли ми бачити завжди у добрій формі, грав бліде. Ворота, що їх добув цей грач, були доволі притомно стрілені, але при кращій уставі міг їх Доротак оборонити. Магоцький дещо кращий від Максимова, але стріляв фатально і ще фатальніше перестрілив карного. Гуцул грав, як завжди, дуже добре.

На тлі слабої гри України виграв Сян значно краще. Він мав увесь час перевагу, краще стартував, але не показав такої гри, якої всі ждали: швидкої, амбітної і пробової. Турко, без сумніву найкращий грач Сяну, який кількома загрожуваннями і стріляниями доказав, що він в справді повноварт'сним грачем — позатим розчарував. Не бачили ми ні тих знаменитих подач до середини, ні бігів. Ще найкраще зарепрезентувався Габалевич і Партика. Добрі теж обі бічні помічники Сяну. Оборона тверда, але пересічна. Доротак не мав змоги попасатись.

Ворота для Сяну здобув із двох гарних свідних стрілів та з карного Турко; одні ворота здобув Партика. Суддював поправно п. Кмєчінський. Видців к. 1.200

СТАНИСЛАВІВЩИНА.

СТАНИСЛАВІВ. **Раз Два Три — Пролом 2:1 (2:1).** Незаслужена програна Пролому в змаганнях за чашу Округи. Після цієї програної Пролом відпав від дальших змагань за чашу.

Ревера — Гурка 3:1 (0:1).

Вибагливі, дешеві, тривалі убрання
тільки з Лещківського самоділу склад
„ЛЕЩКІВ" ЛЬВІВ КОПЕРНИКА 4

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ
в перші роковини смерти
бл. п. ОСИПА БІЙОВСЬКОГО
управителя школи в Лючі
відправиться в церкві в Коломиї 10. травня в год. 8. рано.
Жінка і донька.

МИСТЕЦТВА Б-КЛЯСИ.

САМБІР. **Дністер — ЖКС 5:1.** Заслужена перемога **української** дружини в мистецьких змаганнях. Ворота добули Глухий, Малашій і Колодій.

ДРОГОБИЧ. **Стшелец-Польмін — Ватра 4:2.** Несподівана програна Ватри.

ДЕРЖАВНА ЛІГА.

КРАКІВ. **Краковія — Погонь 5:1 (1:0).** Погонь здобула перші ворота зі стрілу Нехцьола.

КАТОВИЦІ. Рух — Л. К. С. 4:2.

ПОЗНАНЬ. **Варта — Варшавянка 1:1 (0:1).**

ХОЖУФ. А. К. С. — Гарбарня 2:1 (2:0).

В табелі веде Варта перед Вислою і Краковією. Табелю замикає Погонь, Л. К. С. і Домб.

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

КРАКІВ. **Краковія — Фльоріядорфер А. Ц. 4:1 (3:0)**

МИСТЕЦТВА ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

ЛЬВІВ. **Чорні — Огнісько 8:2 (5:0).**

Гасмонея — Погонь І Б 2:0.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Польонія — Корона 3:2 (1:0).**

Чувай — Р. К. С. 2:0 (1:0).

РЯШІВ. **Рєсовія — Лехія 2:0.** Слаба гра Рєсовії.

Після цих змагань на перше місце висунулися Чорні, які мають 22 добутих пунктів. Друге місце займає Рєсовія з 21 пункт., третє Україна з 20 пунктами. Замикають табелю Лехія і П. Сокіл.

ЧЕРНІВЦІ. **ДОВБУШ — МАКАБІ (КИШИНІВ) 4:1.**

Після пів перемоги Довбуша над кишинівською дружиною, надії на добуття мистецтво сильно скріпилися.

ЧЕСЬКА ДЕРЖАВНА ЛІГА.

УЖГОРОД. **Русь — Моравська Славія 5:0 (1:0).** Ці змагання виграла Русь у високім виспіді, але цей успіх має тільки моральне значіння, бо доля Руси вже рішена. Залишається ще слаба надія, що Русь гратиме як 11. клюб Ліги змагання за вхід до Ліги в містцевих поодиноких дивізій. Ворота здобули Крайняк 2, Відмон і Карман. Одні ворота впали зі самовбивчого стрілу оборонця Славії.

Інші виспіди: Славія — Жіденіце 4:2, Спарта — Вікторія Жижков 2:2, Кладно — Вікторія Пльзень 2:1, Братислава — СК Пльзень 2:2, Наход — Простейов 3:2.

ВІДЕНСЬКА ЛІГА.

Спортклюб — Австрія 3:1, Адмира — Гакоах 2:0, Вієнна — Лібертас 3:1, Рапід — Вік 5:0, Фаворіттавер — Вакер 2:0, Ф. А. Ц. — Постспорт 2:0.

МАДЯРСЬКА ЛІГА.

Ференцварош — Уйпешт 4:2, Немцеті — Ш. Округа 2:1, Гунгарія — Фебуо 1:0, Будай — Кіпешт 2:2; Електромош — Сегеді 5:0, Будафок — Бочкай 2:2.

МІЖНАРОДНІ ЗМАГАННЯ.

ЦІРІХ. **Німеччина — Швайцарія 1:0.**

Голяндія — Бельгія 1:0.

СИТКІВКА.

ВАРШАВА. **Польща — Франція 5:2.** Були це ситківкові змагання за часу амбасадора Неля.

НАКОЛЕСНИЦТВО.

Біг на 30 і 10 км.

Цей біг організували Чорні. В біжі на 30 км. друге місце здобув **Стефанюн** (Україна), який їхав майже увесь час перший. Перед самою метою дав себе потрутити противникові і тільки тому прийшов за ним. Перший приїхав Шурек (Чорні) 58:11, 2) **Стефанюн** (Україна) 58:12.

В біжі на 10 км. стартувало тільки 3 змагуни. Перше місце взяв **Лата** (Україна) 19:12, 2) Литвин (Сілезія), 3) **Ганишин** (Україна).

УКРАЇНА — РЕСОВІЯ.

Незвичайно важні і важкі змагання з Рєсовією розіграє Україна в четвер 6. п. м. на гриві Погоні. Початок змагань у год. 4.30 попол.

У год. 2.30 гратимуть **Погонь І Б — Р. К. С.** Ціни білетів звичайні.

Препарат випробуваний в праці.

Спортові новинки.

У. С. К. Степ, Львів, повідомляє, що нова домівка клюбу міститься в Народнім Домі, вхід від вул. Краківської ч. 17.

Польські футболісти дістануть англійського тренера. ПЗПН рішив на своїм засіданні заангажувати англійського тренера Алека Джемса на час від 1. 7. до 1. 10. п. р. Іноземно у Варшаві організують табор для юнаків, відтак для юніорів, а згодом тренер виїхав би й у вересні.

Шмеллінг виїхав до Америки. Відомий німецький боксер Макс Шмеллінг виїхав із Бремену до Злучених Держав, щоб поробити остаточні приготування до свого матчу з Брадлоком за мистецтво світа.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ

RUCH SŁOWIAŃSKI. Lwów, 1937. R. II. Nr. 4.

CONTRA KOMINTERN, Kampforgan der Antibolschewistischen Weltbewegung. Berlin, April 1937.

BULLETIN MENSUEL DE RENSEIGNEMENTS ECONOMIQUES ET SOCIAUX. Rome, avril 1937. O. XXVIII № 4.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

КОПИЧИНЦІ:
6. V. Шаріка.
7. V. Шаламут.
8. V. Від.
9. V. Довбуш (Чорногора в огні).
З Копичинець йде театр до Гримайлова.

Український Мол. Театр „Загреба" під арт. пров. В. Блавацького.

ДОБРОМИЛЬ:
6. V. Камо грядеши?" Вініція і Лігія.
7. V. Камо грядеши?" Смерть Нерона.
8. V. Муравлі.
9. V. Трефна пані генералової.
З Добромиля театр заїдоїть до Перемишля.

Великий Театр:

Четвер 6. V. год. 3.30 попол. ціни найтанші „Професія пані Воррен". Год. 7.30 веч. „Подвійна бухгальтерія" з Адольфом Димшою".

П'ятниця, 7. V. год. 7.30 веч. „Подвійна бухгальтерія" з Адольфом Димшою.

Субота, 8. V. год. 7.30 веч. „Подвійна бухгальтерія" з Адольфом Димшою.

Неділя, 9. V. год. 3.30 попол. ціни найтанші „Професія пані Воррен". Год. 7.30 веч. „Подвійна бухгальтерія" з Адольфом Димшою.

КІНА.

АПОЛЬО: „Парада кохання" з Джанетою Мекдональд і Морісом Шевальє.
АТЛЯНТИК: „Легіон авіаторів".
ВАНДА: „Китайські моря", „Королівський дивізник".
ГРАЖИНА: „Буде вранці" з Тоньком і Щепком.
ЕВРОПА: „Одна на мільон" із Сонею Генїє.
КАСІНО: „Палкі серця".
КОПЕРНИК: „Зелений сигнал" з Еролем Флінном.
МАРУСЕНЬКА: „Простак".
МЕТРО: „Вночи і хаха" та „Я маю темперамент".
МІРАЖ: „Золотоволосий збиточник" із Шерлею Темпль і „Одна з тисячу" (з Мартою Егерт).
МУЗА: „Ромео та Джульєта".
ПАЛЯС: „І внесість танцює вальса".
ПАН: „Антін Адвера".
ПАКС: „Останній погляд".
РАЙ: „Рох-Мар'є".

СВІТ: „Володар підводного світа" та кольорова фільма.
СТИЛЕВЕ: „Сам Додсворд" і ревія.
ТОН: „Продавець трактора" Дяко Брани".
УТІХА: „Під дахом Парижа" та ревія.
ХИМЕРА: „Москва-Шанхай" з Полею Негрі.

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
„Балі".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 6. травня 1937.

БЕРЛІН (537) 8.25 Ранішня серенада, 10.30 Моцартові твори, 20.00, 21.00 Легка і танк. музика, БІЛГОРОД (487) 18.00 Орх. концерт, 20.00, 21.00 Веселий вечір, 22.20 Нар. музика, БРАТИСЛАВА (299) 17.35 Російські пісні та романси, БУДАПЕШТ (550) 14.00 Сальон. музика, 17.00 Мадярські нар. пісні в супр. циг. орх., 19.40 Спів, 20.10, 21.00 „Світанок, день і ніч" муз. ком. Нікодемія, 22.10 Циг. музика, 23.45 Форт., ВІДЕНЬ (507) 11.50, 12.00 Сучасна орх. музика, спів, 15.15 Для дітей, 15.40 Пісні й арії, 18.15, 20.00 Нар. вок. авд., 21.00 Розр. концерт, орх., сопран. 22.30, 23.00 Військ. орх., ДАЙТШ. ЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 9.00 Веселий муз. поранок, 11.00 Поезія, 20.10, 21.00 Вальси й марші, КОШІЦІ (259) 11.00 Словацька музика, 18.00 Для Заварпаття, КЕНІГСБЕРГ (291) 20.00 21.00 „Мадам Батерфляй" оп. Пуччіні, МІЛЯНО (369) 17.15, 22.20 Вок. концерт, 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00 Орх. концерт, 22.45 Танк. музика, МІНХЕН (405) 13.00 Військ. орх., 14.00 Оповідання, пісоньки, 14.15 Для дітей, 15.10 Соната на скр. і форт. ес-дур Р. Штрауса, 16.00 Розр. концерт, 18.15 19.00 Музика, пісеньки, 20.00, 21.00 „Подвійне самогубство" ком. Анценгрубера. ПРАГА (470) 7.05, 12.15, 21.00 Орх. концерт, хор, солісти, 20.20 „Багательо" Двожака на дві скр., віол., фісгарм., РАДІО ПАРІ (1648) 9.45 Концерт жін. хору, 13.15, 16.00, 19.30, 20.15 Опіа, 14.00 Для дітей, 17.00, 18.00 Театр Уяви, 20.30, 21.00 Камер. музика, РИМ (421) 17.15 Танк. музика, 21.00 22.00 „Ашенодоне" оп. Пієтрія, ШТРАСБУРГ (349) 20.15, 21.00, 22.00 „Бомоліс" оп. Суне.

П'ятниця, 7. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 9.30, 18.00 Для дітей, 14.15 Розр. музика, 19.20 Рум. нар. пісні, Аврора Браеску сопран, 20.40, 21.00 Брамсові твори, БІЛГОРОД (487) 18.20 Сарнина, 22.20 Орх. концерт, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Янош Шварц і сим грають на екз. інструментах, 17.00 Хор, 18.30 Сальон. музика, ВІДЕНЬ (507) 12.00, 13.10 Орх. концерт, 19.25 Вес. муз. авд., спів, 20.15, 21.00 „Дь Гартенмавер" ком. А. Ваппі, 22.20, 23.00 Концерт бажань, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 10.50 Для дітей, 14.00, 16.00 Музика, 15.15 Діти співають, 17.50, 18.00 Форт., спів, 20.10 Вес. нар. муз., КОШИЦІ (259) 18.00 Для Заварпаття, МІЛЯНО (369) 17.15 Форт., 19.00, 20.40 Розр. муз., 22.15 Камер. муз., дует, МІНХЕН (405) 9.00 Вес. мельодій, 16.50 Солісти, 20.10, 21.00 Музика, сигн., ПРАГА (470) 15.00 Пісні, 17.00 Квартет, 20.00 Твори І. Штрауса, 21.00 „Діти гір" оп. Маскні, РАДІО ПАРІ (1648) 12.15 Орх., концерт, 13.15, 19.00, 19.45 Опіа, 14.30, 15.00 Театр Уяви, 16.00 Камер. музика, 17.30, 18.30 Форт., 17.45, 18.45 Сарнина, 18.00 Для жінок, 20.15, 21.00, 22.00 Пісеньки, 20.30 Камер. музика, РИМ (421) 17.15 Камер. концерт, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 Вечір із Ля Скалі прив. Гомесом.

ПАНЧОХИ
спеціяльно тонкі вол. 3.50
практичні 1.85
625 **„ДІМ ВОЛІЧКИ"** ?
Львів, Сикстуська 2 (побіч брами)

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 6. травня 1937.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Вчасні чи пізні сніданки, 8.50 Ранішній денник, 10.45 Програма на нині, 10.50 Всього потроха, гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.08 Муз. поранок, орх., форт.; у перерві коло год. 13.00 Актуальна гутірка, 14.00 Великі й малі, виспіди конкурсу „Антени", 14.15 Репортаж із життя, 14.30 Травень, гутірка для старших дітей, 14.45 Мазрбер: Фантазія з оп. „Африканка" гр. пл., 15.00 Концерт бажань, 15.30 Від хресту до одруження, нар. авд., 16.00 Пятдесятліття спів. т-ва „Лютня", 17.00 Як працюють жінки в кооперації, 17.15 Бетовен: Тріо б-дур оп. 97, форт., вїол., скр., 18.00 „Гинуче місто" фейл., 18.15 Оп. музика в гр. пл., 18.45 Польські мандрівники на схід, 18.55 Програма на завтра, 19.00 Театр Уяви „В лісі" Ю. Шандровського, 19.30 Сарнина, форт., 20.00 Оперетковий вечір, орх., Щепанська сопран, хор; у перерві коло год. 20.45 Вечірній денник, Актуальна гутірка, 22.10, 22.20 Спортові вісті, 22.25 Концерт орх., 23.00 Танк. музика з гр. пл.

П'ятниця, 7. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Програма на нині, 7.15 Для новобранців, 7.25 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для дітей, 11.30 Для старших дітей „Едісон", 11.57 Сигнал часу, 12.08 Військ. орх., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Мій городець із зеленини, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вісті, 15.15 Пісеньки із льв. фольклору, гр. пл., 15.30 Львівські бійчі вісті, 15.35 Львівська молодь перед мікрофоном, 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Бах: „Музикальне Офер" гр. пл., 16.10 Суспільна гутірка, 16.15 Гутірка з хорним, 16.30, 17.15 Орх. концерт, спів, кларнет, форт., 17.00 Господарські вісті, 17.50 Актуаль. гутірка, 18.00 Спортові вісті, 18.10, 18.17 Спортовий порадник, 18.20 Туристика: У Овенсеку Сегляр-сполян, 18.30 Пісеньки у вик. Л. Щепанської з гр. пл., 18.40 Вплив обставини на організацію домашнього життя, 18.45 Програма на завтра, 18.50 Огляд хліборобської преси, 19.00 Дві ревії, скеч, 19.20 З піснею по краю, 19.45 Оперовий фрагмент, 20.00 Концерт присв. творам Шимановського, орх., скр., гутірка; у перерві коло год. 21.00 Вечірній концерт, Актуальна гутірка, 23.00 „Дитина стоврого міста" фрагм. із Крашевського, 22.50 Танк. музика з гр. пл.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Куповано — продажа: Бельги бельг. 89·30, 89·07, Доляри американські 5.28·50, 5.26·50, доляри канад. 5.28·50—5.26·00, Фльорени голл. 290·82—289·10, Франки фр. 23·91—23·77, Франки швайцарські 121·25—120·45, Фунти англ. 26·18—26·02, Гульдени данц. 100·20—99·80, Корони ч. 16·90—16·10, Кор. дан. 116·89—115·95, Кор. норв. 131·48—130·50, Корони шв. 134·98—134·00, Ліри італ. 24·00 — 23·20, Марки фінл. 11·58—11·00, Марки нім. 123·00—121·05, Шил. австр. 98·00—97·00, Марки нім. срібні 127, 125,

Жіночі торбинки

течки, портфелі, портмонетки, валізи, несесери, поручає і направляє по найдешевших цінах робітня римарсько-галантерійна Н. БАРЕР, Львів, Сикстуська ч. 2 побіч фірми Саламандра.

Яйця.

Банк Польський 102·00, 101·50, 102·00, Вуголь 19·50, Страхівничі 32·50.
Тенденція непостійна.

Папери.

3 поз. інвест. I ем. 66·00 серія немот., 2. ем. 65·25, серія немот., 5 конверс 59·00, 5 дол. 23·50, купон 10·17, 4 прем. дол. 40·00, 40·40, 7 стабіл. 368·00, купон 9·35, 4 прац. поз. консол. 54·25, 55·50, 53·25, 53 і три вісімки, три ост. сотки, 53·25 др.

Збіжжя.

Львів, 5. V.

За 100 кг. льоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	29·25—29·50
Пшениця збір. червона	28·25—28·50
Пшениця одн. біла	29·00—29·25
Пшениця зб. біла	28·25—28·50
Жито шт. I.	24·25—24·50
Жито шт. II.	24·00—24·25
Льон	43·00—44·00
Ріпак озимий	46·00—47·00
Ріпак літній	43·00—44·00
Мука пшенич. разова до 95%	32·50—33·00
Висівки житні	13·00—13·25
Висівки пшен. грубі	13·25—13·50
Висівки пшен. середні	12·00—12·50
Висівки пшен. мілкі	13·75—14·00
Висівки лущ.	13·50—13·75

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 5. травня н. р. кооперативні платив за льоко Львів:

1 кг. масла десерового більок. без опакування	3.15 зол.
1 кг. масла десеров. бочкове та екси. включно з опакув.	3.20 „
молоко від 27. IV. н.р.	0.18—0·19 „
копа яєць	2·60 „

Тенденція зниження на масло, на яйця і молоко сильна.

П Т И Ц Я.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 5. V. н. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвір'я птахомясарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індичат I. кл., добре умясовані, повногруді товсті	1.50 зол.
Курки молоді I. кл. товсті без напливу на ногах від 1.80 кг. вгору	1.20 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

Подяка.

Прибиті горем по втраті нашого Найдорожчого Мужа, Батька і Брата, бл. п. ІНЖ. РОМАНА МАРКІЯНА МАЖЕВСЬКОГО, складаємо щиру подяку Всім тим, котрі словом чи ділом помогли нам у нашім тяжкім горю і нещасті злагодити наш біль. Дякуємо Воч. о. Годунькові за відправу панахиди у Львові. Дякуємо Похоронному Товариству „Харіс" за перевезення тліннних останків зі Львова до Делятина. Дякуємо Воч. о. Золотому, парохові Делятина, Воч. о. проф. преф. Вапровичеві зі Станиславова і Воч. о. Герусові за відправу похоронних обрядів та впровадження тліннних останків з дому жалоби. Дякуємо церковному хорові в Делятині під пров. п. м-ра Герасимовича за звеличання похоронів своїм співом. Сердечно дякуємо Вп. п. Метеленій і Вп. п. інж. Вінтонякові, що не пожалували труду і радо поспішили нам з помічю і розрадою. Дякуємо Товаришам визвольних змагань, Приятелям, Родні та Всім Знайомим, які своєю участю в похоронах віддали останню прислугу Найдорожчому Покійникові в його останній туземній дорозі.

Дружина, Донечка і Сестра.

ОПОВІСТКИ.

Подяка. Всім, хто давав мені моральну й матеріяльну поміч підчас мого довголітнього побуту у вязниці св. Хреста, складаю щиру подяку. А перш усього клоню голову перед світлими тінями бл. п. д-ра От. Федака. — Львів-Город, дня 5. V. 1937. — **Андрій Бучко.**

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

АПЛІКАНТ з двоїчною практикою шукає патрона. Зголошення „Діло" під „Солідний". 862 1—3

МЕШКАННЯ

110 ЗОЛ. 4-кімнатне мешкання повновигідне до винайму Шептицьких 14. 803 1—2

Єдиний український магазин **„МАНУФАКТУРА"** ул. Кавітульна 3. (напроти рим.-кат. катедри) під управою О. Стефановича

поручає

вовни на сукні та жіночі костюми, сукна на вбрання мужеські з фабрик Бєльських. Великий вибір, ціни низькі.

Від нині — малювання мешкання — приємністю!

МЕШКАННЯ дезинфекує, малює — лякерує очищує основно по помалюванню

концесіонований малярський мистець

Ігнат Михайло Ляйхтер Львів, ул. Булгарська ч. 3 Гел. 242-99.

Ціни дійсно низькі. — Найдогідніші умовини — найновіші взори. — Совісне солідне виконання. Прошу подзвонити на ч. 242-99 і зажадати оферту!

Без огляду на велику звижку цін вовни **фабрика килимів** 3—6

Ст. Ґалана в Ґлинянах

у всіх своїх крамницях продає **килими по зниженних цінах.**

Тайна лежить в тому, що управа фабрики в час придбала значні засоби сировця і тепер може виробляти прекрасні КИЛИМИ з найліпшої вовни по дешевих цінах. — ГОЛОВНІ КРАМНИЦІ ПРОДАЖІ: Львів, вул. Сикстуська 20, Люблин, вул. Сташіца 1, Варшава, Фоша 8. Катовиці, вул. Косцюшка 3. — Летючі виставки і продаж по всіх великих містах держави. СПЕЦІЯЛЬНІСТЬ: Виріб килимів для прикраси церков і цілі стилеві гарнітури для пансіонів і вілль. На складі великий вибір кап ПІВГОБЕЛІНОВИХ на ліжка, накрить на столи, портієри і лямбрекіни. Також лляні обруси та рушники у нових гарних взорах.

ТАТРА самоходи 4—8
„Zündapp" і „Sokół" мотоциклі
заступники на Східну Галичину
Скотт і Павловський — Львів, Академічна 5.
Оферти на вимагання

Побиваємо рекорд
дешевих цін блаватних товарів
ДЛЯ ПРИКЛАДУ КІЛЬКА ЦІН:

Панама	0.55	Вовна шотська	1.75
Перкаль	0.70	Вовна на комплет.	4.25
Крепон	0.70	Вовна шир. 1.30	4.75
Муслін коліровий	0.80	Полотно	0.58
Шовк до прання	1.00	Зефір	0.60
Епонж коліровий	1.10	Зефір Пріма	0.90
Епонж десеневий	1.20	Перкаліна колірова	0.70
Кора до прання	1.35	Димка на підшт.	0.70
Тафта	1.50	Шовк сирий	1.10
Монголь коліровий	1.80	Попелина на сорочки	1.25
Монголь десеневий	2.—	Вовп рожевий	1.—
Креп мат кол.	2.25	Пошевки	1.75
Креп мат десен.	2.35	Підпинки ковдр.	4.50
Ацетат на сукні	2.35	Ручники купел.	0.50
Вовна Ангора	1.75	Стирки корчин.	0.40

Галицький Маґазин Новин, Львів, Галицька 15.

УВАГА: При закупні товару від 5 зол. даром білети до першорядних кін. Замовлення з провінції полагоджуємо за післяплатою.
ПРИЙМАЄМО ЧЕКИ ЦЕНТРАЛІ ОБОРОТУ ТОВАРО ВОГО.

КУПНО-ПРОДАЖА

ГАРНІ ПІЖАМИ шовково-попелінові 3.90—4.25 „СВІТ ДИТИНИ", СИКСТУСЬКА ч. 2. 776 1—1

ФАБРИКА БІЛЛЯ „АСТРА" СИКСТУСЬКА 2 поручає: попелінові сорочки мужеські з двома комірчиками 5.75—8.25

ГОДИННИКИ Омега та інші у великім виборі у фірмі **Розважевський**, Академічна 2 (Готель Жоржа). 589 8—8

МОТОРОВЕР N S U Quick 98 см. двотактовий, двобіговий, вільний від податку і права їзди, поручає Автоспорт, Львів Словацького 2. Проспект за недісланим почт. марки. 722 5-11

ПРОДАМ реальність, два морги городу, сад, електрика, Вулька, Пендус, Івашківська 29 коло тору. 777 3—3

ВАННИ ЦИНКОВІ, білі, **НАСІДІВКИ** великий вибір, **ЗАЄЦЬ, Осссолінських чотирнадцять.** 791 2—6

ПАНСІОНИ

МОДЕРНО УЛАДЖЕНИЙ ПАНСІОН „ВІТА" У ЧЕРЧІ поручає вигідні, сонячні кімнати з печами і постіллю. Першорядна, дієтична кухня і лікарська поміч на місці. Зголошення: Томашівська, Львів, св. Терези 2 В. Тел. 267-21. 769 3—10

РІЖНІ

ЗА 1 ЗОЛ. переробляє капелюхи жіночі і мужеські. **Коперника 26**, подв'ря. 805 1—2

ВИНАЙМАЄМО В ЛУГОВОМУ ГОРОДІ площу на копаний мяч, до тренінгів і змагань, на забави і спортові ігри для шкіл, товариств і посідаючих людей. — **Винаймаємо буфет на 1937 р.** Посідаючі люди можуть приходити на сонячну купіль, туші, корт тенісовий. Інформації „Луг", Коперника ч. 5. 864 1—1

НАПРАВА вічних пер „Прецізія" тепер Шайнохи 1 і Рутовського 12.

БОН-ТОН вимагає чистої гардероби й комірців із пральні Кульчицького, Личаківська 117. 637 12-?

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, жіркові, проти усування матниці під гарантією виконує відоме **УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА**, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 48-100

ПЕРЕРІБКИ КОВДЕР 3.— У ДУБСА, Сикстуська 6. 575 12-?

ФОТОГРАФ шукає спільника на сезон. Заведення фотографічне до винайму. Угорчак Теодор, Товмач. 856 2—2

З ВІДНЯ привезла я трикотарські моделі. Купфербергова, вирібня, Сикстуська 31, подвір'я. 765 4—10

Конкурс.

Т-во „Український Народній Дім" у Коломиї розписує стипендію імени бл. п. о. Йосафата Кобринського у висоті 120 зол. За цю стипендію можуть старатися учні (-вчині) вищих шкіл, члени родини бл. п. о. Йосафата Кобринського, гр.-кат. обряду, української народности, морального поведення, що вирізняться добрими поступками в науці. Подання відповідно удокументовані треба вносити до Управи Т-ва „Український Народній Дім" у Коломиї до дня 1. серпня 1937. Стипендію ця буде виплачувати Т-во „Український Народній Дім" у Коломиї в двох піврічних ратах по 60 зол., платних 1. вересня і 1. лютого.

Управа Т-ва „Український Народній Дім" у Коломиї.

ДЕШЕВО — СІТКИ ДО ОГОРОЖІ

І. КОНРАД

Гетманська 22. 5—10

ПІТ

НІГ, РУК, ПАХВИН

і т. п. зникне при вживанні спеціяльного певного і нешкідливого патент пудру „CSAVE" **50 сот.**

Пробний пакет. **Перфумерія**

С. ФЕДЕРА

ЛЬВІВ, ВУЛ. СИКСТУСЬКА 7.
Філія: КОПЕРНИКА 15 а.

ЕКО

добірні батерії

виробу одиноко української фабрики батерій Е К О у Львові — вул. Городецька 58. — Тел. 219-26.

ЛЬВІВ ПОТОЦЬКОГО 58

ФАМОЗА

МИЛО ДО ПРАННЯ
МИЛА ДО ГОЛЕННЯ
ДІТОЧИЙ ПУДЕР

ТІЛЬКИ — РИНОК Ч. 33
НАЙБІЛЬШИЙ вибір мужеських і жіночих новостей. НАЙЛІПШІ товари. НАЙНИЖЧІ ціни у відомім фабричнім складі СУКНА і ВОВНЯНИХ ТОВАРІВ фірми:
І. ВАЛЛЯХ і СИН
Львів, Ринок ч. 33. Тел. 247-16.
ХРИСТІЯНСЬКА ФІРМА. — Рік ос. 1841. Жадних філій не маємо.

МОТОЦИКЛІ T W N
найновіші моделі на рік 1937

продає
І. Міхальський
Львів, Фредра 7,
тел. 207—43
Генеральний представник машин до писання і мотоциклів „Triumph". 3—5

С. МАРІЯШ

заведення для шлюсарсько-механічного промислу та вирібня **citon** всілякого роду. 2—5

Спеціяльність: ХВИЛЯСТІ СІТКИ
Львів, Городецька 41. Тел. 245-02

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.

Пятниця 7. травня 1937. Ч. 97

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229—41.

Ще з приводу свисту та засуду.

На 1. травня у СССР. святили паски.

Новий виступ ославленого проф. Ґрабського.

МІЖНАРОДНЯ БОРОТЬБА З КОМУНОЮ.

Засуд двох українських священників.

Опера „Тарас Бульба“ Лисенка в новій редакції.

Хто хоронитиме кораблі на еспанських водах?

Анархістична революта в Катальонії.

Плямистий тиф на Покутті.

Празник св. Юра у Львові.

Епільоґ вибору президента Львова

Доісторичне збіжжя на Україні.

Маніфестація австро-мадярської приязни.

Жіноча сторінка.

Ч. 97 (14.640). Львів, пятниця 7. травня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ. РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

На 1. травня у СССР. святили паски.

Стокгольмська преса подає цікаві факти, що характеризують релігійний підйом у СССР: Коли по театрах, кінах і кавярнях святкували 1. травня, 35 московських церков щільно заповнилися віруючими. Не зважаючи на урядову заборону, на місці видно було чимало жінок, які несли свячене, щоби посвятити у церквах.

Анархістична революція в Каталонії.

ПРОТИ МОСКВИ — ЧИ ПІД ІІ ВПЛИВОМ?

Німецька преса приносить суперечні вістки про анархістичну революцію в Каталонії. „Берлінер Таґеблят" твердить, що Компаніс був під впливом совітського ген. консуля Антонова-Овсеєнка і хотів скомунізувати Каталонію, поборюючи анархістів.

Навпаки „Дойче Альгемайне Цайтунґ" та деякі інші часописи уважають, що анархістичну революцію заінспірував сам Антонов-Овсеєнко і що він тепер є справжнім паном Каталонії. Москву — мовляв — непокоїв упадок боєвого духа в Каталонії, вона сподівалася, що як анархісти опанують Каталонію, знову викличуть воєнний запал і додадуть охоти до боротьби з ген. Франком.

Французькі джерела подають, що троцькісти борються рамя об рамя з анархістами.

ЗАКОРДОН ЗАНЕПОКОЄНИЙ

Американський ґенеральний консуль у Барсельоні наказав громадянам Злучених Держав не виходити з домів з огляду на вуличні бої. Державний департамент у Вашинґтоні підтримує постійний звязок зі своїм ґенеральним консулем і з американським кружляком, що стоїть на французьких водах недалеко Барсельони.

Адмірал Жофруа зі штабу французької адміралїції відбув нараду з ґенер. секретарем міністерства закордонних справ Леже про необхідні кроки у звязку з положенням у Каталонії. Французький консуль у Барсельоні зажадав помочі від воєнних кораблів.

Закладайте кружки і Філії „Відродження"!

Хто хоронитиме кораблі на еспанських водах?

Вчора відбулося у Льондоні пленарне засідання комітету нейтеренції, що почалося в год. 11.30 і покінчилося в год. 13.45.

В імени всіх скандинавських держав представник Данії порушив справу охорони свободи плавби на еспанських водах. Він запропонував, **щоби воєнні кораблі, які ведуть контролю еспанських берегів, піднялися також охорони чужих торговельних кораблів перед національною воєнною фльотою.** При цій нагоді данський делеґат подав скількість данських кораблів, що їх національні кораблі затримали і забрали до своїх пристаней. Крім того він видвигнув питання, **що зробить комітет нейтеренції, коли національна фльота заатакує корабель, що плине під стягом уряду міжнародньої контролі.**

Комітет відложив справу і попросив, щоб уряди у міжчасі висловили думку в цій справі. Комітет розгляне відповіди на найближчому засіданні, яке відбудеться щойно після коронації британського короля.

Накликують до дальшої польонізації.

НОВИЙ ВИСТУП ОСЛАВЛЕНОГО ПРОФ. ҐРАБСЬКОГО.

В четвер б. ц. м. вполудне відбулося велике віче членів „Зєдноченя полякув Земі Червеньскей" в салі Технольоґічного Інституту при вул. Бурлярда ч. 5. у Львові під ґаслом: „Кожна польська дитина в польській школі і під проводом польського учителя".

На вічу виголосив довшу, україножерну промову ославлений провідник вшехполяків проф. Ст. Грабський. Він широко розводився над „благодатями" мовного закону з 31. липня 1924. р., на основі якого — як відомо — спольонізовано майже всі українські народні і середні школи, Ст. Грабський, який був автором згаданого мовного закону, накинувся на українське громадянство, духовенство і політичні партії за те, що вони поборюють той мовний закон, що причинився найбільше до заогнення польсько-українських взаємин. Одночасно сам признався, що мовний закон не сповнив покладаних надій, бо „виховання польських і непольських дітей при взаїмній пошані їх національних прикмет" не можливе в тій атмосфері, що витворилася внаслідок боротьби проти цього закону. А що завданям школи на окраїнних і корінно-польських землях — говорив далі Ст. Грабський — може бути лише виховання дітей без ріжниці національности на добрих громадян держави, необхідно зміцнити польське державне виховання на національно-мішаних землях.

Після того приявні приняли відповідні резолюції з домаганням до сойму і сенату, щоб змінив мовний закон з 31. липня 1924. р. Текст цих резолюцій — подаємо за „Експресом Вечорним" (ч. 2147) — такий: 1) Засадничим типом школи у львівськім, тернопільськім і станиславівськім воєвідстві, подібно як і в інших частинах держави є школа, що виховує дітей на добрих громадян польської держави, себто в пошані для польської цивілізації; 2) У громадах, що начислюють понад 35 прц. українців (в оригіналі: людносьці рускей) міністерство освіти **може ввести** на основі домагань батьків, висловлюваних у роках 1925—1937 для українських дітей навчання української мови та ще кількох інших предметів в українській мові. **Одначе наука в українській мові не може в ніякому випадку перевищати 1/3 шкільних годин.** При цьому обовязкове навчання по польськи: польської мови, історії, рахунків і науки про сучасну Польщу; 3) **Керманичами шкіл можуть бути у львівськім, станиславівськім і тернопільськім воєвідстві лише особи польської національности, які беруть активну участь в польському цивілізаційному житті, хочби були навіть „рускего чи унїцкего походзеня".**

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ
СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ
АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?
ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО НАШОГО ЩОДЕННИКА

ВОЛОДИМИР БІРЧАК:
ЗОЛОТА СКРИПКА
Нова збірка оповідань відомого письменника
Обсервація, нові теми,
гумор і дотеп
Можна дістати в Адміністрації „Діла"
Ціна 2 зол., поштова пересилка 30 сот.

Ще з приводу свисту та засуду.

Чернівці, у травні 1937.

В останніх тижнях і місяцях черновецька українська громада мала низку сумних „сенсацій" і низку болючих втрат. І так пригадуємо, що підчас Різдвяних Свят по одній театральній виставі, яка викликала „ідеольоґічні спори" між кількома молодцями, прийшло до кривавої бійки та до поранення українського студента. А під Великдень воєнний суд присудив пятьох українських молодців за дуже кволу демонстрацію підчас співу румунського гимну на минулім Шевченківськім Святі — разом 14 літ тяжкої вязниці, 90.000 леїв гривни та втрати громадянських прав на 5 літ.

В дечому пригадує цей черновецький процес подібні процеси в Галичині. І тут була одна високо характерна людина (студент Тодорюк), яка призналася до вчинку, як політичної демонстрації, не обтяжувала інших підсудних, давала відважні відповіди, викликувала пошану навіть у королівського комісаря, (майора Буради) — та старалася затерти прикрі вражіння невдатної демонстрації. Одинокий Тодорюк не відкликав своїх зізнань і не каявся. Сам не належав до „проводу", але своєю гідною поведінкою застидав той крикливий та хаотичний „провід". І тому якраз той один молодець, „сірий рядовик", дістав найвищу кару: 5 літ тюрми, гривну на 20.000 л., втрату громадянських прав на 5 літ, та виплату судових видатків на 2.000 л. І коли зважимо, що саме Тодорюк не тільки виказав ідеалізм своєю поведінкою на судовій салі, але й був активним громадянином-працівником у кількох наших Товариствах, то його жертву і втрату дуже болюче відчув наш загал.

Але чи можемо ми, буковинці, дозволити собі на таку витрату людських сил, або оправдати її подібними подіями в Галичині, залишаючи на боці факт, що й галицьке громадянство з тими подіями не зсолідаризувалось та підняло алярм з приводу самовинищування молоді. Відмінні обставини, безмірно менше джерело „свіжих сил", втрата передвоєнного „дрібного дорібку", брак допливу інтелігентних сил, врешті питома добродушність та апатичність зелених буковинців — на це не дозволяють. Коли був хтось такий зпосеред буковинців, що радів з „першого нашого політичного процесу" на Буковині — той певно не знає, що такий процес, це просто параліж зорганізованого громадянського життя.

Передусім треба знати, що по війні відбулося вже кілька подібних розправ у військовому суді в Яссах, де неодин свідомий учитель, селянин, міщанин відпокутував просто за свою українську національну свідомість. Були й на Буковині протирумунські українські демонстрації вже раніш. І всі вони давали той сам вислід: не викликували того ентузіязму внутрі рідного громадянства, який скріплював би енергію праці, лише — як єдиний ефект — давали збільшений румунський натиск, збільшені жертви, збільшену власну розсіяність.

Так і черновецький процес був криком української розпуки — але що він змінив? Покищо дав аргумент для черновецького префекта Винта та його сторожинецького товариша Апатя. Бо, коли казати про моральну вартість для рідної нації таких демонстративних актів, то не слід забувати про страшні моральні шкоди, які приносить нації така постава, як її мала більшість черновецьких обвинувачених на судовій салі.

Ми тут багато слухаємо про перевиховання старих „васильківців" і молодших „непоправних реалістів" та про виховання ще несвідомого дорасту. Однак таких речей не робиться тільки в чотирьох стінах якогось „лицарства", запальними викладами про „молодих" та „старих", або войовничими гаслами, що мають підносити духа — без ніяких наслідків у конкретній праці. І тому при першій вогненій пробі — заломлюється ціле „перевиховання", бо самі виховники не вспіли зберігти своєї принциповости.

Не вразила буковинського громадянства невдатність самої свистунської демонстрації, але страшенне вразила жалюгідна постава у суді тих реформаторів, що перед тим осуджували всіх громадян та відсуджували мало не від права називати себе українцями!

Прикро про це казати, але ми вже нераз „для спокою" промовчували такі випадки, що нині мстяться на повазі нашого народу. Отже треба ствердити явно і славно: коли настрій ніяковости і несмаку безпосередньо після невдатної демонстрації змінився під вражінням гідної та послідовної заяви студ. Тодорюка, то в настроях громадянства знову прийшла реакція після вимовних інших заяв, які впали при цій нагоді.

Студ. І. Григорович, редактор „Самостійности", відповів на запит полк. Теодореска, предсідника військового суду: „Григорович, чи ви осуджуєте цей випадок?" — „так" і дістав „тільки" 2 роки вязниці. Інші підсудні або давали неясні відповіди, або просто заявили, що вони уважають той свист не за демонстрацію проти румунської нації, держави чи короля, а проти уступчивости своїх „старих" та проти способу, в який аранжовано свято Шевченка! Значить: демонстрували не проти румунів, а проти своїх таки українських земляків!! Адв. Квітковський, ідеольог „Залізняків" дістав 2 р. вязниці, адміністратор „Самостійности" Бучко (що ранив був одного українського студента), дістав 6 місяців вязниці, а студента Зибачинського, який заявив, що„ не має часу тутейшими справами цікавитися, бо студіює в Празі" — звільнили.

У дивній ситуації опинився підсудний адв. Насадюк, який сам не свиснув, але піддав цю думку студ. Тодорюкові („хтось буде на салі свистати, щоби запротестувати проти відспівання румунських пісень на українському концерті"). Хоча підс. Насадюк кількакратно запевнював, що він не свистав, „бо в останній хвилині прийшов до переконання, що такий виступ може викликати поважні наслідки для українського населення", — проте його засудили на 4 роки вязниці та на гривну 20.000 леїв із втратою громадянських прав на 5 літ.

Слід замітити, що кари нерозмірно тяжкі й ледви виправдані наведеними уступами нового карного закону: § 215 (образа національних почувань румунської нації) та § 11 (нарушення прилюдного спокою). Безпосередньою причиною таких високих кар були страхи, якими алярмувала румунська преса, розписуючись про „рутенську небезпеку на Буковині". Хтось із членів суду, навіть, сказав „на потіху": „Вимірені кари приведуть вашу молодь до розуму. А це і для вас корисно".

Таке вияснення нас ані не захоплює ані не переконує. Бо „домашний порядок" маємо ми самі собі наладнати, а репресійні кари настроїв ніколи не злагіднюють. Для гурра-патріотизму такий процес і кари це притока творити „легенду героїзму" з промовчанням дуже негеройської поведінки деяких підсудних.

Ці наші гурра-патріотичні кола не хотять признати факту, котрійно відомого всім буковинцям: що румунська влада тільки тому толерувала і крізь пальці гляділа на їх „принципіяльні" вигуки, пресові лайки, бійки і т. д., що вся та діяльність шкодила — українським істнуючим товариствам і організаціям. Треба було просто українськими руками розложувати українське громадянство. Треба було спинити і ту ледве істнуючу діяльність наших установ. Толеровано цей „рух" якраз тому, щоби на Буковині не зміцнилися впливи незалежної української партії. І треба признати — ця румунська тактика — вдалася.

Однак такі успіхи не все поплатні. Звернули на це увагу й деякі румуни.

Ось слова адвоката д-ра Скалата: „Ми, румуни, повинні старатися, щоби було в нас ліпше, як це було за Австрії, щоби було видно якийсь поступ, а не назадництво!" А д-р Нямцу, румунський полковник в резерві, заявив розумно: „Сьогодні не можна знати, кого нам (румунам) завтра буде треба мати за приятеля."

На всякий раз не буде ним для румунів москаль, ні болгарин а ще менше мадяр!

нч.

За два золоті цілий місяць

Станислав Рикер

фризієрський мистець

ул. Валова 11 а.

поручає вибагливий мужеський і жіночий салон. Абонамент на голення 2— зол. **Тривка ондуляція найліпша 7 зол.** — Манікір 50 сот. — Вода ондуляція в життя тільки зол. 1·50. — Брови та вії 80 сот. 5—7

Міжнародня боротьба з комуною.

Організаційне Бюро для скликання Першого Світового Протикомуністичного Конгресу, його цілей і діяльности.

За спонукою численних протикомуністичних організацій різних країн відбулася останньої осени довірочна антикомуністична нарада, в якій взяли участь 44 представники з 20-ох країв і з трьох частин світу. Делегати в поодиноких випадках мали офіційний характер, решта були уповажені від різних антикомуністичних угрупувань з дотичних країв. Згадати б наприклад „Entente Internationale contre la III-ieme Internationale" в Женеві, „Instytut badań naukowych nad komunizmem" в Варшаві, та загальний союз німецьких антикомуністичних товариств „Anti-Komintern" в Берлині.

На нараді, яка в цілому тривала тиждень, виявлено агітаційну діяльність Комінтерну, що від VII-го конгресу в Москві так посилилася в різних країнах, та предложено проекти, а затим прийнято постанови, як можна найкраще й найуспішніше протиставитися в духово-моральній царині тій розкладовій роботі, щоб її знищити.

У зв'язку з тим нарада постановила вважати себе за ініціятивну групу, щоби перевести світовий антикомуністичний конгрес. Нарада визнала за річ необхідну скликати такий світовий конгрес, який зовсім прилюдно повинен дати новий і могутній товчок до духової боротьби з червоним ворогом світу. А далі для приготування і переведення світового конгресу нарада одноголосно постановила закласти інтернаціональне бюро. Мене, як шведського учасника, призначили головним секретарем цього бюра.

Це бюро, час до часу, в залежности від того, як цього вимагають приготовні праці, збиратиме в різних країнах.

Таким чином це організаційне бюро має виразно інтернаціональний і незалежний характер, так щодо свого складу, як і щодо своєї діяльности і цілей. Потрібні засоби є забезпечені відповідними вкладками від організацій, що створили це бюро, чи теж від тих, що ще приєднаються.

Як підготовна робота має бути розвинена на широкій основі зорганізована інформаційна діяльність через книжки, брошури, реферати, виставки, фільми, тощо. З автентичним доказовим матеріялом у руках мусить бути вияснена небезпека комуністичної агітації у всіх її фазах і замаскованих формах як найбільшої загрози для культури, мира і національного добробуту та волі всіх народів.

Під цим оглядом бюро служить немов за якийсь вияснювальний пункт (Clearingstelle), де розглядають і обмінюються матеріялами та досвідами різних національних боєвих організацій, які торкаються підготовчих праць до конгресу. Я хотів би як найрішучіше підкреслити, що організаційне бюро при цьому вважає себе тільки посередньою ланкою і, самозрозуміла річ, зовсім не думає вмішуватися у внутрішні справи окремих країн. Яким способом буде ведена й організована ця соціяльна й політична праця над розв'язкою проблем поступу і відбудови, що її слід вважати за найкращий позитивний засіб проти комунізму-большевизму та поширювання його заколотницьких намагань, питання це, річ зрозуміла, мусить залишитися внутрішньою справою дотичної країни. Кожна країна полагоджує цю справу за своєю думкою, відповідно до своїх традицій, і беручи на увагу свої власні обставини. То теж і боротьба з комунізмом мусить вестися в поодиноких країнах індивідуально і різними способами. Але це не перешкоджає так само вільній, як і тісній співпраці і взаємному допомаганню в антикомуністичній, інформаційній роботі. Комуністично-большевицькі теорії є отрутою, яка загрожує розхитанням і остаточним знищенням державному організмові, до якого вона дістанеться. Тож слід прослідити і спаралїжувати діяння цієї отрути, знайти засоби і шляхи, як завчасу перед нею оберегтися.

Це творить неначе **перший етап** нашої діяльности при підготові конгресу, при чому ми взаємно ближче стикаємося, щоб встановити зв'язок, оскільки це можливо, між усіми антикомуністичними організаціями світу.

З цього виникає **другий етап**, який лежить у безпосередньому і конкретному підготуванні Першого Світового Антикомуністичного Конгресу, у засуванні його завдань, в притягненні представників усіх груп і шарів в кожному краї, щоб таким чином світовому рухові проти руйницьких плянів комінтерну і його помічників дати міцну ціль і широкі рямці.

Де і коли цей світовий Антикомуністичний Конгрес має би відбутися, ще не встановлено. Участь у ньому мусить бути така широка, щоб він дійсно був висловом світової опінії і протесту проти революційної роботи Комінтерну. Конгрес має бути трибуналом, перед яким буде виданий присуд на червоних змовників проти світу; він має вказати шлях і покласти дорогу для справді успішної боротьби.

Таким робом Світовий Конгрес є немов приміщею до **третього етапу**, до щораз тіснішої міжнародньої співпраці в боротьбі проти большевизму, оскільки йде про розкладову і заколотницьку роботу поза границями Совітського Союзу. Треба конче імунізувати людськість проти цієї чуми, яку Москва розводить і систематично напускає на всі народи.

В цій боротьбі, до якої Комінтерн і його помічники та союзники дали притоку та її почали, може бути тільки одно „або-або", тільки одно „за" або „проти". Хто думає, що цій боротьбі можна покласти край якимось компромісом, той не знає революційної і злочинної істоти большевизму. Хто віддається тут омані, сам мимохіть підготовляє шлях та подає стремено большевизмові. Пасивність, байдужність і сліпота проти світової небезпеки большевизму є дуже небезпечною і злощасною поведінкою. Те становище вигідної „невтральности" мусить бути переборене, якщо світ хоче видоровіти і якщо між поодинокими народами і країнами має знов запанувати повне взаємне довір'я і успішна співпраця.

Боротьба, про яку тут іде, не є ніяк, як це дехто намагається представити, боротьбою між двома ідеольогіями. Це скоріш боротьба проти розкладу, безбожности, терору і перевороту, проти громадянської війни і червоного імперіялізму — боротьба за віру, порядок і право, справедливість, порозуміння і спокій. Це і є ідеали, яким ми хочемо і змагатимемо служити в нашій боротьбі проти большевизму.

Нільс фон Бар,
головний секретар.

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ:

Як чоловік зійшов на пана

З автобіографією автора і карикатурою Е. Козака.

Веселе оповідання про молодця, що вводить із собою тяжку боротьбу: що вибрати — любов і добру „партію", чи працю для громадянства. Оповідання повне гумору та бадьорости.

Ціна книжки 2 зол. 50 сот.

КІНЕЦЬ ЄГИПЕТСЬКИХ КАПІТУЛЯЦІЙ.

Вчора на вечірньому пленарному засіданні конференція одноголосно прийняла текст конвенції та проект нової організації судів у Єгипті.

Рідна Школа — наша зброя,
Рідна Школа — це наш щит,
В Рідній Школі — міць героя,
Що неволю повалить.

До Українського Громадянства!

Оце вперше українське зорганізоване жіноцтво, яке свідомо стало на службу Батьківщині, звертається до загалу Громадянства із зазивом допомогти йому матеріяльно виконати його великі завдання. **В днях 9.—14. травня відбудеться на терені львівського і станиславівського воєвідства та в днях 11.—15. травня на терені тернопільського воєвідства прилюдна збірка** на цілі Центрального Українського Жіночого Т-ва „Союз Українок" у Львові під гаслом: „Освіта для жінки селянки!"

Довгі роки Союз Українок, що своїм завданням поставив виховати ідейне, сильне і свідоме жіноцтво, вів свою діяльність виключно внутрішніми засобами. Власним зусиллям, у незвичайно важких умовинах, Т-во стало потужньою твердинею національного духа в українській родині і в українському народі. Дотеперішні вислід и нашої праці дають нам право надіятися, що загал громадянства, зокрема українські національні товариства й установи, яким наше жертвенне жіноцтво стільки разів спішило з поміччю в переведенні збірок і доходових імпрез на їх цілі, підтримають наш почин.

У цілому культурному світі місяць травень — це місяць культу матері. Нехай-же українське громадянство засвідчить у цьому місяці своє зрозуміння ролі жінки-матері в житті націй та поставиться з повним зрозумінням до нашої збіркової акції!

ЗА ГОЛОВНИЙ ВИДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК:

Мілєна Рудницька в. р., голова — **Мирослава Мриц в. р.** секретарка.

Українська Наукова Асоціяція („УНА") на 1937 рік.

10. квітня ц. р. у Празі відбулися загальні річні збори Української Наукової Асоціяції для вислухання річних звітів Управи, Наукової Ради, Ревізійної Комісії та вибору функціонарних органів на цей рік.

Відчитуючи Збори, голова УНА запропонував ушанувати померлих членів, проф. академіка Ф. Щербини та проф. І. Шереметинського, які були фундаторами УНА і брали живу участь у його науковій праці.

У представлених на Збори звітах подані відомости про працю УНА в 1936 році. Склад членів у часі року збільшився до 48 прийняттям інж. С. Колубаєва. За відчитний рік по фіжних відділах Асоціяції виголошено наукових рефератів: на відділі наук гуманітарних 6, права та суспільних наук 3, технічно-економічних наук 8, наук природничих 2. Разом на всіх відділах виголошено 19 рефератів.

Теми розподілялися по окремих відділах так: На гуманітарному відділі: проф. А. Яковлів: „Одна політична прокламація з XVII. віку"; д-р О. Іванів: „Психольогічна аналіза неуспішности дітей у школах"; проф. А. Яковлів: „До питання автентичности статтей Б. Хмельницького в редакції 1659 року"; д-р О. Іваніа: „Причини неуспішности у студіях шкільної та академічної молоді і психольогічна їх аналіза"; проф. С. Сірополко: „Київо-Могилянська Академія"; доц. В. Січинський: „Найновіші російські праці про початок українського друкарства". На відділі права та суспільних наук: доц. О. Бочковський: „Проблематика Европи"; д-р Е. Наливайко: „Жиди в Палестині"; проф. М. Славінський: „Національні елєменти в середньовічній українській літературі. На відділі наук економічних і технічних: проф. В. Іванис: Південна чорна металюргія та її значіння"; лект. В. Сочинський: „Проблєма білкових кормів на Україні"; проф. В. Садовський: „До питання про джерела сучасного безробіття в ЧСР"; інж. С. Колубаїв: „Новітні способи боротьби з шкідниками"; проф. Б. Мартос: „Обороти крамниць споживчих товариств Центрального Союзу ЧСР"; проф. М. Добриловський: „Золото чи папір"?; проф. Л. Грабина: „Технічний тип внутрішньої кольонізації в ЧСР"; проф. К. Мацієвич: „Стан сільського господарства на Україні в добі після суцільної колективізації". На відділі природничому: проф. Б. Лисянський: „Борова теорія атому, як льогічний етап у розвитку сучасної фізики"; доц. Е. Малик: „Мандрівка звірят".

Значно слабша була видавнича діяльність Асоціяції. Через брак грошей УНА в 1936 році спромоглася видати лише одно число „Наукової Хроніки", в якому подані відомости про діяльність УНА за роки 1934 і 1935. З метою збільшити матеріяльні засоби Асоціяції, Управа її звернулася з відповідним проханням до Офісу Нансена та інших міжнародніх установ, що дають допомоги анальогічним інституціям. Якщо ці заходи дадуть позитивні наслідки, то УНА зможе значно ширше налагодити свою наукову працю, а також приступити до систематичного видавання „Наукової Хроніки" і розпочати видання давно задуманого „Словника українських учених".

До Управи УНА на 1937 рік вибрано: на голову проф. К. Мацієвича, на заступника голови проф. Яковлева, на секретаря проф. Л. Грабину. Склад Наукової Ради: голова проф. К. Мацієвич, голови відділів: гуманітарного проф. А. Яковлів, права і суспільних наук проф. М. Славінський, технічно-економічних наук проф. С. Камарецький. Представники відділів: проф. С. Сірополко, доц. О. Бочковський, проф. Б. Мартос і проф. Лисянський. До ревізійної комісії увійшли: проф. Б. Мартос, доц. д-р В. Січинський і ген. В. Петрів.

—o—

Празник св. Юра у Львові.

Традиційний празник св. Юра у Львові 6. травня ц. р. відбувся при участи кільканацяти тисяч народу при прегарній, весняній погоді. Простору площу і подвіря св. Юра заповнили вірні навіть з найдальших закутків. Скрізь повно будок і кіосків з релігійними книжками і часописами, образами, девоціоналіями, харчами і солодощами. Загальну увагу звертав гарний кіоск „Достави". Коло 11. год. в каплиці на подвірі св. Юра почав правити Архиерейську Службу **Преосв. Никита** в асисті **о. кан. Лаби, о. канцл. Галянта, о. кан. Дзеровича, о. ректора Хавлюка, о. д-ра Стасюка та о. д-ра Липського.** Діяконували оо.: **М. Харина** та **Бялецький.** Співав сильний хор богословів під проводом студ. богосл. **Якубяка.** Після св. Євангелії виголосив проповідь з притомою собі краснорічивістю **о. д-р Г. Костельник.** До св. Причастія приступили сотки вірних. Після Служби Божої Преосв. Никита візвав призваних ступати слідами св. Юрія і йти сміло в бій з ворогами Христа. З черги Преосв. Никита пішов з вищим духовенством до митрополичої палати і супровожав на балькон палати Митроп. Андрея, який поблагословив з балькону вірних. Повну сідоглавого Князя нашої Церкви приняла тисячна маса з великим захопленням довготревалими оплесками. Після того зібраний народ зачав розходитися домів, купуючи по дорозі на памятку гостинці для своїх найближчих.

Ніякий культурний нарід не може обійтись без шкільного Товариства, яке в національній державі стає клітиною державно-освітнього апарату, а в мішаній — доповнює її занедбання чи недогляди в освітній роботі. — Якеж велике значіння для бездержавного українського народу має „РІДНА ШКОЛА"! Памятаймо на це!

ДЖОВАННІ ПАПІНІ.

ВАРАВА.

(Докінчення).

III.

Варава не вспокоївся, а шукав і розпитував. Він шукав тих ,що повинні ненавидіти священників так само, як він. Одного дня, коли він тинявся коло Оливної Гори, він зустрів 14-літнього хлопця.

— Чи можеш ти мені сказати, де найти учнів Ісуса, званого теж Христом.

Хлопчина видивився на нього великими чорними очима:

— А ти що маєш з ними?

— Я їх приятель — відповів Варава, — я дістав від їх Учителя великий дар і хочу їм тепер допомогти.

— Ти кажеш правду?

— Чи ти вважаєш мене вірним псом священників?

Варава витягнув три динари і показав хлопчині:

— Коли мені покажеш їх дім, це буде твоє.

Хлопчина взяв мовчки гроші і пішов униз. По пів годині дороги, коли Єрусалим зник їм з очей, хлопчина зупинився в тіні кедра і показав на чорну домівку серед маслин:

— Вони там — і втік.

Варава підійшов до хати. З вікон чути було шум невиразних голосів, над якими панував жіночий голос. Не стукаючи, душегубець увійшов крадькома до хати. У першій кімнаті не було нікого. На порозі другої він побачив кільканацять осіб, які розмовляли так живо, що не помітили гостя. Та одна жінка відвернувши голову побачила страшну голову Варави. Всі встали і перелякані питалися:

— Ти хто? Чого хочеш?!

Найстарший з усіх наказав усім мовчати і підійшов до Варави, що сперся на одвірок.

— Я знаю тебе. Яка нечиста сила привела тебе сюди? Син Божий відкупив твоє життя своєю кровю. Чого тобі більше?

— Послухай — сказав Варава. — Священники мене спасли, але пізніше виганьбили мене і прогнали. Ви теж їх ненавидите і я хотів би вам чимось надолужити за втрату вашого Учителя. Навіть злочинець має душу і серце. Навіть душегубець може часом спасати інших. Скажіть, що я можу зробити для вас, від якого ворога вас увільнити. Я гадаю, що я міг би своєю кровю сплатити частину пролитої за мене крови Ісуса. Я не боюся нічого.

Вони всі дивилися на нього з жахом. Нарешті Петро сказав:

— Вараво! Христос обдарував тебе життям, але не світлом. Ти більше сліпий, як труп, більше глухий, як камінь, більше дикий як вовк, що всю ніч шукав поживи. Чи ти не знаєш, що наш Учитель учить любити навіть ворогів? Чи ніхто тобі не сказав, що Він наказує вибачати всяку кривду і платити добром за зло? Не до тебе належить помста — сказав Спаситель. З любови до Нього, ми вибачили фарисеям, книжникам, священникам і римлянам. І ми вибачаємо теж тобі, нещасливий душегубе! Ми не маємо ворогів, не хочемо проливу крови. Ми прощаємо тобі від щирого серця, Вараво. Але сама твоя поява розбуджує в нас занадто прикрі спомини. Вибач і нам, і коли хочеш чимось прислужитись нам, то втікай від цієї хати і більше не показуйся нам на очі.

— Я не знаю, як ти далеко заїдеш тим своїм прощенням і тою своєю любовю. Я тримаюся давнього закону: кров за кров, життя за життя. Як довго римляни будуть тримати над нашими спинами батіг, я не схилюся, щоб цілувати руку, яка мене бе. Ви якісь слабі та боязкі, ховаєтесь як змоклі курки і шукаєте виправдання для себе, чому не можете помститись за свого вожда. Можете не лякатись: я більше до вас не прийду. Я мужчина і не хочу мати до діла з бабами.

Наймолодший з учнів хотів йому відповісти, але Варава відійшов хутко, спльовуючи зпід великої бороди.

IV.

Він вернувся до Єрусалиму з бажанням зробити щось, проявити свою енергію. Безділля дратувало його. Образ того, що вмер за нього, стояв увесь час перед ним, не як щось загрозливе, а щось добре і це саме хвилювало його. Шинякючи скрізь почув він неодне про Ісуса і деякі неймовірні речі, інші попросту — казав собі — божевільні.

Оповідали йому про воскресення Лазаря. Мав охоту побачити того чоловіка і переконатись, чи це правда. Пішов до Бетанії і казав показати собі дім воскресшого.

На камяному порозі сидів чоловік з похмурим і жовтим лицем, загорнений у земистий плащ. Його очі були, наче у сліпця.

— Чи то ти вернувся з країни мерців? — спитав його Варава.

— А ти певно один з тих цікавих, що не мають що робити і мучать мене щодня своїми дурними питаннями?

В справі Фонду Будови Пластового Дому.

Комунікат.

Головна Рада „Українського Краевого Товариства охорони дітей і опіки над молодю" у Львові подає отсим до загального відома, що в дні 27. квітня ц. р. відбулося спільне засідання Головної Ради Т-ва і членів б. „Комітету Будови Пластового Дому", що існував при Т-ві. На цьому засіданні прийнято звідомлення Комітету про дотеперішне завідування фондом, з якого за згодою Комітету видано досі на розбудову оселі на Соколі зол. 9.518.07, так, що під цю пору числить фонд суму зол. 13.087.11. Комітет Будови Пластового Дому вирішив передати дальше завідування фондом Головній Раді Т-ва з застереженням, що цей фонд можна й у дальшому ужити тільки на цілі, які найбільше відповідатимуть його первісному призначенню. — Головна Рада Т-ва приняла цю постанову Комітету і перебрала фонд у своє безпосереднє завідування.

Львів, дня 6. травня 1937.

За Головну Раду Товариства:

М. Каратницький, голова. **Д-р Р. Мармаш,** секретар.

Маніфестація австро-мадярської приязни.

ОФІЦІЙНИЙ КОМУНІКАТ ПРО ВІЗИТУ ПРЕЗ. МІКЛЯСА У РЕГЕНТА ГОРТІЯ.

Вчора в год. 20.30 вернувся з Будапешту до Відня президент Мікляс з канцлером Шушнігом і державним секретарем д-ром Шмідтом.

Офіційний комунікат, який рівночасно появився у Відні та в Будапешті стверджує, що візита през. Мікляса у регента Горті була величавою маніфестацією традиційного звязку між обома наддунайськими державами та поглибила щиру приязнь між обома народами. Виміна поглядів між шефами обох держав і обох урядів та керманичами закордонної політики обох держав виявила, що оба уряди так само оцінюють політичні й господарські питання, які цікавлять оба народи. Будапештенська візита Мікляса скріпила волю співпраці обох народів на тому самому шляху на майбутне.

Рано перед відїздом австрійські гості відвідали парлямент, який приняв їх овацийно. Горті дав Міклясові найвище мадярське відзначення, великий хрест заслуги. Дотепер Мікляс не принимав ніяких закордонних відзначень за винятком папських.

АНГЛІЯ І ФРАНЦІЯ ЗАГАРАНТУЮТЬ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ АВСТРІЇ?

У звязку з будапештенською поїздкою Мікляса по Відні розійшлися поголоски, немов би Франція та Англія хотіли негайно після коронації Юрія VI. зложити спільну заяву у тому напрямі ,що необхідно зберігти незалежність малих европейських держав, зокрема Австрії. Цей крок був би звернений проти німецької експанзії в Середущій Европі.

Опера „Тарас Бульба" Лисенка в новій редакції.

Дня 28. квітня ц. р. радіостанція ім. Косіора в Києві переслала з академичного театру опери й балету оперу Миколи Лисенка: „Тарас Бульба", в новій музичній редакції Ревуцького, із змінами в лібретті Старицького, що їх поробив поет Рильський, та в новій інструментації Лятошинського. Диригент: Дранішніков, хормайстер: Тараканов. Ролі виконували: Тарас Бульба — артист Частій, Остап — А. Іванов, Андрій — Шведов, Настя — Глазинська, Марилька — Захарченко, Добош — Щуровський, кошовий — Бабенко, татарка — Бринська, кобзар — Фурман, гетьман Остряниця — Райнський, Товкач — Лозинський. Решта обсади я добре не почув. Редакція Ревуцького-Рильського полягала не тільки в тому, що поскорочувано в багатьох місцях, деколи з великою користю для цілости, але подекуди й пододавано нові уступи. І так, до фіналу з третої дії (акция відбувається в Січі; вибори кошового), коли на звістку післанця з Гетьманщини козаки вирушають в похід, додано декілька рядків нар. пісні „Засвистали козаченьки в похід о-півночі". Зате скорочено із шкодою для цілости фіналовий хор козаків: „Рушаймо всі, рятуймо Україну, несімо їм смерть, пожежу, борімось до загину! До помсти!" і т. д. До початку четвертої дії (козачий табор під мурами Дубна) додано козачі танці (дві танкові теми українського характеру, дуже гарні) та вкладки, де Остап напоминає козаків, щоб були обережніші, одразу після цього починається речитатив і кавятина Андрія оригінального Лисенківського походження. Друга відслона з тієї самої дії (каплиця в палаці дубенського воєводи) сильно скорочена, — з користю для цілости. Цілком пропущено ту довгу дію, де Андрія під „дівати" шляхти перебирають на польського лицаря.

Із пятої дії, крім декількох менших скорочень, переведено цілковитий пропуск фіналу (козаки, розпалені Тарасом та Остапом деруться на мури Дубна). Зате додано до пятої дії дві зовсім нові картини, яких немає у Лисенка. Перша — в гетьмана Остряниці: Тарас розказує про смерть Остапа у Варшаві, радить не вірити полякам і не заключувати з ними миру. Із своїми козаками відходить він, співаючи: „Засвистали козаченьки". Друга ж цілком нова картина, це — сцена над Дністром. Тарас Бульба окружений зі своїми на Дніпровій кручі. Його козаки поскакавши з кіньми у провалля, перепливають Дністер, Тараса ж ловлять, коли він залишився шукати люльки. Це місце прегарно ілюструє орхестра. Кінчиться опера відслоною з Тарасом, привязаним до дерева, під далекий спів його козаків зза Дністра.

Як бачимо, нова редакція лібретта навязує цілком до повісти Гоголя. Музик нових вкладених частин старається підійти під лад Лисенкової музики. Із музики автора залишено майже без змін провідну лінію співу та хорів, та здебільша гармонію й головні музичні контури, зате переведено зміни, що потрібні для інструментації для кращої звучности, та конечні зміни для спійні частин скорочуваних місць. З музичного боку опера в новому виді робить дуже гарне враження. Ніколи нічого не за багато, все має свої розміри, музика має стихійний, могутний характер. Інструментація дуже добра, звучить у більшости повно, хоч ніколи не кричі співаків. Треба зазначити, що виконання було першорядне. Жадних нечистих місць не було, голоси дуже гарні — артисти вміють співати. Слухаючи цієї Лисенкової опери, я мав дуже велике задоволення, дарма, що декотрі місця хотілось би почути таки нескороченими.

Р. Сімович.

— Ні, Лазаре. Я твій брат. Я так само як ти завдячую своє життя Ісусові. Він видобув тебе з гробу, а мене вирвав із рук ката. Ми повинні подружитись і помститись за життя того, хто спас нас.

— Я не розумію тебе. Я не знаю, хто ти такий і не потребую приятелів. Я не можу думати про помсту... Я не маю братів. Я мав дві сестри, але вони мене покинули.

— Я називаюсь Варава. Ісус, який тебе любив, умер на мому місці. А ти не хочеш ні пальцем рушити за того, який вернув тобі життя?

— Вараво, чи ти знаєш, що значить твоє імя?

— Усі це знають: син батька.

— Добре. Син Чоловічий помер за Сина Батька і так є справедливо, бо так написане у Святім Письмі. Перший чоловік, що був сином батька був старшим сином Адама і звався Каїн. Такий самий душегуб як ти. Але Бог не дозволив, щоб Каїна вбили. Кожне покоління має свого Каїна, свого „Батькового сина" Вараву. І Син Божий, себто Ісус наслідував свого Батька — не дозволив, щоб тебе вбили. Але ти гадаєш, що життя це винагорода? Чи воно не є найстрашнішою карою?

— Лазаре, чи ти вийшов із глузду, переїхавши ріку смерти?

— Ти не можеш розуміти цього Вараво. Тільки я зпоміж усіх живих людей можу тепер дещо розуміти. Я нарешті вернувся до тихого дому, де живуть мої батьки, мої старші брати і дружина, яку я втратив... Я був в усіма, яких кохаю, я обтер порох земний із своїх ніг і був щасливий. І нараз, щоб зробити приємність двом своїм сестрам, я мусів вернутись у світ терпіння та нудьги. А ти говориш мені про якусь винагороду та помсту? Йди геть, Вараво, в імя Боже, і не показуйся мені більше!

Лазар устав, його очі світилися від обурення. Увійшов у хату, тріснувши дверима.

V.

Варава вернувся скажений до Єрусалиму. Минуло багато днів. Він кляв і шукав помсти за все те приниження, якого зазнав скрізь. Дома ніхто до нього не обзивався. Навіть діти не сміли бавитися при ньому. На свіжих устах його братових завмирала усмішка. Варава почувався самотним, — усі відштовхували його — навіть римський закон.

Тоді наросла в ньому лють проти Пилата. Всі його схвильовані почування зросли бунтом проти намісника. Це він завзявся був на нього і домагався його смерти. У день його виходу з вязниці він повівся з ним як із собакою. Це він казав прибити на хрест Христа і переслідувати жидів. З усіх людей, яких образ вирнав у мряковинній уяві Варави, Пилат найбільше заслуговував на смерть.

Одного вечора варта у Пилатовій палаті доглянула якогось жида. При ньому найшли короткий меч і кинжал. Уранці звязаного повели його перед намісника. Пилат пізнав його і засміявся:

— А ти вернувся, Вараво? Но, це вже твій останній раз.

Він покликав центуріона і щез. Кілька хвилин пізніше Вараву вели на Голготу. І „Батькового Сина" прибили на тому самому місці, де сорок днів тому помер Син Чоловічий.

Перекл. **а. б.**

—o—

Зі судової салі.

ЗАСУД ДВОХ УКРАЇНСЬКИХ СВЯЩЕННИКІВ.

Відома нашому загалові з політичних процесів бережанська прокуратура притягнула до відповідальности пароха Шибалина о. Дмитра Мигоцького та Плавучі Великої о. д-ра Володимира Левицького за „фальшування документів", що полягало в тому, що перший у метрику свого сина Маркіяна, студ. мед. в Піз. в Італії, вписав дату і місце його миропомазання; другий за те, що зробив латинникові, який змінив обряд, відклик до староства проти стемплевої оплати.

Обі справи передало прокуратурі бережанське староство, точніше, референт руху людности при старостві, Клярер. Не зважаючи на річеву та правно обосновану оборону двох оборонців, дістав о. Мигоцький 6 місяців вязниці з припиненням кари на 2 роки і 20 зол. коштів, а о. д-р Левицький 6 місяців вязниці з припиненням на 4 роки і 20 зол. коштів. Проти такого присуду внесли засуджені апеляцію.

Слід згадати, що о. Мигоцький мав минулої осени розправу в бережанському суді за українську транскрипцію прізвищ своїх парохіян у виставлених метриках (напр. Lozynskyj — а не Łoziński, Neczaj — а не Nieczaj і т. п.). Таке домагання ставив бережанський волосний писар Розпендек. Одначе, тоді суд увільнив о. Мигоцького від вини і кари.

—o—

Еміграційні справи.

ОПЛАТИ В ПАРАГВАЙСЬКОМУ КОНСУЛЯТІ.

З днем 1. травня ц. р. оплати в парагвайському консуляті у Варшаві для еміґрантів, що виїджають до Парагваю, сягають 17.50 зол. від паспорту, а не, як досі, 25 зол.

КУДИ СЛІД ВНОСИТИ ЖАЛОБИ?

Є випадки, що еміґранти з різних причин вносять жалоби на корабельні підприємства та еміґраційні установи. Еміґранти звичайно висилають ці жалоби до невідповідних урядів. Усі жалоби на бюра, еміґраційні агенції та на корабельні товариства повинні еміґранти висилати тільки під адресою Міністерства Суспільної Опіки у Варшаві. Правда, жалення висилані до невідповідних урядів дістаються вкінці теж до Міністерства Суспільної Опіки, але тоді є припущення, що у великій мірі утруднює переведення доходжень.

За інформаціями в еміґраційних справах повинні зацікавлені звертатися **листовно** під адресою: **Еміґраційний Дім, Львів, Вишневецьких 4.**

Алькоголізм стелить ліжко сухотам.
Д-р Лянгузі.

ЖІНОЧА СТОРІНКА.

ДЕНЬ МАТЕРІ.

З заїжої, наскрізь зматеріялізованої Америки прийшов до нас звичай святкувати день матері. Терпіння і геройства матерей, які стратили синів на далекій заморській чужині, звернуло увагу на матір тих, для яких, здається, не було ніяких святощів на землі.

Дуже скоро принялося це свято в цілому світі. Ми, українці, святкуємо його теж з великою пошаною. Воно і було дуже потрібне в нас. Наша українська мама здавна давала докази великої любови свого народу, своїх дітей, по геройськи переносила страждання всіх воєн — всіх страхіть, які перекотилися по нашій чорній, незораній ріллі.

І ця тиха наша матуся, яка лиш живе для дітей, яка підтримує нас у найтяжчих хвилинах життя, чиж не заслуговує вона на цей свій одинокий день? Вона припадає до нас від першої хвилини нашого життя — вона радіє першими нашими втіхами, сумує нашим смутком. Вона з радістю поволі зрікається всього, чим сама жила і що їй здавалося конечним до життя. І тоді, як виховує своїх дітей для народу і світа, лишається на старість сама зі своїми думками і згадкою про тих маленьких дітей, які конче потребували її помочи і її ради. А коли розбіглися, як пташенята, з рідного гнізда, дехто з них не прилетів уже до того гнізда, бо впав у бою, інший опинився далеко за океаном у новій вільній землі, ще інший близько — а так дуже далеко... Цих останніх найбільше, бо живуть своїми планами, окруженням і світом. А серце мамине ходить за кожною дитиною — невидимо, тихенько, піддержує на дусі, додає нових сил у життєвій боротьбі, додає віри в цей зимний тепер ішній світ і добрих людей.

Не кидаймо звичаю, який одну закатчану неділю присвячує нашим матерям! Тільки не виносім шаблюну, не виголошуймо богатослівних рефератів, а поширім цей правдивий культ матері якнайбільше!

У деяких культурних державах проголошено день матері державним святом. Тому трохи дивним видається, що у нас ці свята уладжують самі жіночі товариства. Ініціятива свят повинна б вийти поправді від чоловіків і вони малиб і в товариствах і в родині переводити його враз з молоддю й дітьми.

І. Д.

Перед матурою.

Цьогорічна афера з матуральними темами наробила великого розголосу не тільки у Львові, а й на провінції. Навіть там, де вона не має безпосередніх впливів, схвилювала вона тих, що ось-ось дістати мають свідоцтво своєї зрілости. Молодь мабуть ще з більшим хвилюванням цього року готується зробити цей останній крок, щоб переступити шкільні пороги.

І знову на плечі матері паде обовязок допомогти, облегчити своїм найдорожчим цей крок. Їй доводиться бути опорою і підтримкою в цих важких хвилинах життя синові чи доньці. Від її теплого слова, її підбадьорення, а також розумного проводу лежить у великій мірі те, як зробить її дитина цей останній крок дитячий і цей перший крок дорослої людини. Добре собі освідомлює кожна мати, що, вийшовши з середньої школи, її дитина якось сама собою вибється майже цілком з під її опіки. Вже так якось є, що діставши отой папірець у руки, що увільнює їх від школи, вважають діти себе увільненими рівночасно і від опіки родинної. Нераз крівавиться серце матері при роздумуванні над тими річами, нераз скотиться і сльоза, але саме в цих переломових часах для своєї вже дорослої майже дитини, що для неї вона все лишається отим малим, коханим пташенятком у коротеньких, вічно забруканих штанятах, чи з кокардою в шовковому волоссячку, мусить бути мати найбільшою опорою.

Коли цього року під впливом отої аферн молодь ще більше схвильована, то обовязком дорослих, у першій мірі матері, є відвернути увагу і думки молоді від тих прикрих подій. Обовязком є також звернути увагу на всю прикру сторону тої аферн, де підступом та обманом хотів дехто з молоді дістати патент дорослої людини. Треба, щоб той перший крок у життя не був на хитkому грунті обману, бо тою дорогою може потім піти і все життя людини. Розумна мама не буде облегчувати своїй дитині добуття матурального свідоцтва рішними кроками за протекцією, але підтримає її в тих рішальних хвилинах добрим, розумним словом, стежитиме за тим, щоб саме перед іспитами молодь дуже не перетомлювалась, добре спала, мала відповідний харч та спокійні умовини праці. Сама мати, якби не хвилювалася, тримати-ме свої нерви в руках і не покаже цього матуристам, а додаватиме їм віри у власні сили та при евентуальній невдачі зуміє перебороти свій біль і розчарування й у відповідний спосіб підтримає неудачника, щоб не зломилась у нього віра в себе, людей та справедливість. Бо це має нераз далеко більше значіння в житті, ніж отой паперовий патент на дорослу людину.

Перед матурою будьте, мами, чуйними сторожами майбутнього ваших дітей!

Х. К.

Балачки про моду.

Здавалось би, що на весні, коли сонечко нарешті таки трохи припекло і час думати про ті найлекші суконки, говорити про речі плетені чи гачковані є дуже не на часі, бо тим усім светеркам, рукавицям, „апашкам“ і т. п., що гріли нас у зимі, місце хіба десь у куфрі чи шафі та ще й добре забезпечені від молів... Та ба! Химери пані Моди мусять привчити нас нічому не дивуватись, а слухняно виконувати те, що вона наказує. Отже, любі пані, коли хочете бути вірними послідовницями цієї химерної королеви, то чимскорше беріть дроти чи гачок у руки і пильно до роботи!

З чогож починати? Що властиво з тих гачкованих чи плетених річей є модне? Все. Модні є й гачковані чи плетені блюзочки з тонкої волічки (а яких тільки гатунків та кольорів не знайдете тепер у крамницях!), і цілі „гарсонки“ та „комплети“, і навіть тричвертеві плащики. Рукавички з тонкої пряжі, капелюхи з широкими крисами, прегарні гіпюрові касаки і навіть вечорові літні суконки з ручно плетеної коронки вважаються за найбільш елегантні. Крім тонкої волічки дуже багато є різних інших матеріялів, з яких зручні ручки можуть витворити різні чуда. Так напр. дуже модна є тепер льняна нитка і рівна і гузкована. Ці льняні нитки можна мати у різних пречудових пастелевих відтінках і дуже добре вони надаються до гіпюрових праць, а вже особливо для різних прозорих капелюшків. Такі капелюшки роблять теж з шовкового „кордонку“. До такого капелюшка можна зробити такіж самі рукавички, торбинку змонтовану до деревляного замку, можна додати ще й пасок та комірчик і матимете наймоднішу „гарнітурку“, яка буде гарним відновленням чи доповненням вашої минулорічної суконки. Можете такою гарнітуркою урізноманітнити і свій дво- а то і трилітній костюм, якщо зробите гарну блюзочку з льняних ниток, а до того рукавички та капелюшок в тій самій барві. Взагалі від вашого смаку і фантазії залежить, щоб цими гачкованими чи трикотовими річами, які здебільша може кожна з нас сама собі зробити, доповнити нашу цьогорічну весняну та літню гардеробу і скласти поклін пані Моді.

Рита.

Якнайбільше зелені та квітів!

Хто побував на дорлоном, сам переконався, як гарно виглядають доми, коих балькони та вікна тонуть у повені квітів, де кожний куточок манить зеленю, де мури, вкриті диким виноградом, привабливо ріжуть око своєю красою. Як сумно й дивно мусять дивитись чужинець, коли приїде в нашу країну та добачить сірі мури наших домів, позбавлених життя, що нагадують вязниці! Яке сумне свідоцтво видають наші балькони й вікна нашій культурі та почуттю краси!

Спеціально наш нарід, у душі якого вже в природі розвинене почуття краси й мистецтва, повинен дбати про те, щоб це його вроджене естетичне почуття проявилося й назовні, щоб його хата, так як наші прекрасні писанки, привабливала око своїх і чужих. Тому подумаймо над тим, щоби прикрасити наші хати та їх окруження.

Скільки гарних рослин можна вирощувати на балконі або у вікні і скільки вони принесуть нам радости й утіхи! Такий гарний зелений балькон є перед однозким кутком спочинку для тих, що не мають змоги провести вільних хвилин у городах чи парках, у полі або в лісі. Зваживши те, що улагодження та удержання такого балькону чи прикрашення вікон вимагає не дуже то багато часу та грошей, чомуж відмовляти собі та іншим тієї приємности?

Для заведення годівлі квітів на балконах та вікнах потрібні деревляні скриньки, 25 цм. шириною, на 20 цм. глибокі та відповідно до балькону чи вікна довгі. Дошки у скриньках повинні бути 2 і пів цм. грубі. У дних скриньок повинні бути невеличкі отвори, щоб вода мала куди відпливати. Зовні та внутрі повинні бути скриньки пайперовані. Хто вже має такі скриньки, повинен провірити, чи не треба їх направити або переімалювати, а хто їх не має, слід їх негайно постарати. Скриньки примістити в горі та на долині балькону зовні. Коли хто хоче мати на балконі виноград або инші рослини, довинен на стіні хати, в межах балькону прикріпити дротяні сітки аж до вищого поверху.

До скриньок насипаємо землі та висіваємо або висаджуємо квіти, які найбільше любимо; їх добір свідчить про естетичний смак нашої дому, яка звичайно найбільше пізнається своїм „домашнім городчиком“.

Чи не завести би у нас конкурсів для найкращих вікон та балькопів? Вони певно причинилисяб до підвисання естетичного вигляду наших домів, а то й цілих міст. Уявім собі, як гарно виглядав би наш львівський ринок, коліб так одного дня у всіх вікнах та на всіх балконах (з магістратом включно) появилися маси зелені та квітів. Як вони закрилиб ці обдерпані мури, скільки внесли би свіжости та краси! Як гарно т. глядалиб на тлі тієї зелені старовинні камениці й пам'ятки минулого! Варто спокуситися на таку спробу, а вірю, що труд оплатиться!

Ліза К.

Зі світа.

НОВА ПРЕЗИДЕНТКА ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНОЇ ЖІНОЧОЇ РАДИ.

На цьогорічнім міжнароднім жіночім зїзді І. Ж. Р. обрано нову президентку. Є нею баронова Боль, бельгійка. Ця жінка небуденної інтелігенції та енергії виявила свої великі здібности у себе в краю, де за її председництва Бельгійська Жіноча Рада набрала такої ваги і пошани, що уряд часто заслугає опінії тої організації, коли хоче знати як до тої чи иншої справи поставиться бельгійське жіноцтво.

Великого росту, з добрими, ясними очима, проста в поведінці з людьми і щира у своїй розмові баронова Боль уміє зєднати собі людей і вислухати їх думку, а сама говорить мало. В молодости баронова Боль багато студіювала, — її студії допомагають їй тепер у громадській праці. Ставши президенткою такої поважної жіночої організації як І. Ж. Р. п. Боль узялась відразу пильно до праці, відвідала Женеву і всі її міжнародні організації від Ліги Націй починаючи та різними міжнародними добродійними комітетами кінчаючи. Працю в І. Ж. Р. наладнує в той спосіб, що до всіх важливіших розгалужень праці І. Ж. Р. запросила вона жінок-фаховичок у тій ділянці.

Баронова Боль є доброю господинею у себе дома і в її хаті збирається багато видатних осіб. Вона уміє добре зєднати обовязки дбайливої господині і громадської діячки, даючи тим добрий приклад іншим жінкам.

ЖІНКА — ДИПЛЬОМАТОМ!

Президент Злучених Держав Півн. Америки вже вдруге поручає відповідальне становище репрезентантки держави за границею жінці. Першою посолкою Зх. Дер. П. А. в Копенгагені була п. Рут Бріян Овен, яка вийшла заміж за данського капітана Біргера Роде і тим самим перестала бути репрезентантом Півн. Америки. Другою посолкою, котру імепував перед кількома днями през. Рузвельт є п. Фльоренція Гарріман. Заняла вона своє становище у столиці Норвегії — Ослю. Є це вже старша 67-літня жінка, остання аналого американського роду Гарріманів. У склад майна Гарріманів входить найбільша мережа залізничних ліній Півн. Америки, як також численні підприємства тяжкого промислу. Банк Гарріманів є також великий і визначний у цілому світі — як банк Моргана. По смерти свого чоловіка — п. Фльоренція не тільки занялась справами свого великого майна, але також працює на полі політичнім. Працюючи в демократичній партії пізналась та заприязнилась з Рузвельтом, — тоді, коли він ще не був президентом.

Успіхи „Просвіти“ — це успіхи на всіх ділянках народнього життя. Занепад освітніх змагань потягає за собою занепад усього нашого доробку. Тож спішім із жертвами на „Дар Просвіти“!

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Доісторичне збіжжя на Україні.

Подрібні археольог. досліди причинюються вераз до відкриття таких річей, які, здавалося б, залишаються на віки закутані густою заслоною забуття. До них належить і питання, які саме роди збіжжя управляли на Україні в доісторичних часах. Відповісти на нього дуже важко, бо збіжжя само від себе дуже скоро псується і нищиться, та тут стають нам у допомогу лише ті рідкі випадки, коли зерно збіжжя спалилося на вуголь і в тому стані збереглося до наших часів. При дуже пильному пошукуванні можна таке спалене зерно найти у збіжевих ямах, у попелі доісторичних огнищ, але ще найпевніше подибується воно у випаленій на цеглу глинявій мазанці доісторичних ліпянок, яку для більшої тривкости мішали часто з половою та соломою, як воно водиться ще й досі. Розлупуючи тепер грудки такої перепаленої глини, подибуємо в них цілі зерна у звуглілому стані і, прослідживши їх палеоботанічними методами, довідуємося, яке саме збіжжя управляли колись на Україні.

Розмірно найчастіше подибується зеренця доісторичного збіжжя в мазанині ліпянок із часу так зв. трипільської культури (або культури мальованої кераміки) в нас, тоб-то, з часу коло 2500—2000 до Хр., і висліди докладного розгляду 40 зразків мазанки з того часу публікує О. Л. Липа в останньому (10) томі „Журналу Інституту Ботаніки Академії Наук У. С. С. Р.“ за 1936. рік. Виявилося, що найбільше було зерен мягкої пшениці (Triticum vulgare) і далеко менше зерен твердої пшениці (Triticum durum). Рідше траплялася ячмінь та просо, і лише дуже зрідка жито, тимто можливо, що жито не культивували окремо, а росло воно разом із пшеницею, засмічуючи її. Майже повна відсутність соломи в досліджених зразках мазанки наводить на думку, що існував якийсь особливий спосіб збирати врожай, коли зрізували або зривали, мабуть лише колосся, а повна відсутність остюків може свідчити про сорти культивованого тоді збіжжя, або про способи молотьби, при якому остюки зовсім перетирались та відвівались.

Подані нові висліди всі годяться з давнішими щодо хронольогії. А саме найстаршим збіжжям на Україні є ячмінь, пшениця і просо, при чому ячмінь є мабуть найстарший. Жито виступає самостійно щойно під кінець бронзової доби (100—800 до Хр.), жито у трипільській культурі ще лише засмічує пшеницю, а овес є, мабуть, одночасний із ним.

У нас на Покутті подибалося в останнє зерно пшениці й ячменю при розкопуванні великого селища трипільської культури в Корничі біля Коломиї, а дуже багато спаленого непрослідженого ще збіжжя найшлося перед кількома роками підчас розкопів київського городища в Городні.

Я. П.

Від нині кіно АТЛЯНТІК

Адольф Димша розсмішує до сліз усіх в капітальній комедії

30 каратів щастя

В дальших головних ролях: Ядзя Янджеевська, Йосиф Орвід та Вл. Грабовський.

Ліліяна Гарвей серед запашних акацій.

Талановита німецька фільмова акторка — одна із тих нечисленних, що розумно використали свій успіх на срібному полотні, недавно закупила вона великий рільний маєток на Мадярщині біля містечка Дебречин. Це надзвичайно мальовнича та гарно положена місцевість із 70-моргівим парком, із палаткою, де свого часу гостював Фр. Ліст та з ліском чудесних акацій, де літом цілі хмари бжіл збирають мід.

Новий маєток Ліліяни Гарвей складається із великих просторів врожайних піль, на яких залюбки працюють мадярські селяни. Вони незвичайно ввічливо приняли молоду господиню, на кожному кроці виявляючи свою радість та прихильність для славної кінової зірки.

Ліліяна Гарвей, яка зміркувала в пору, що Америка шукає щораз-то нові таланти і може так немилосердно „скінчити“ з нею, як з Анною Стен, вернулася чимскоріше до Европи, де у фільмі „Чорні рожі“ знову заблиснула непересічною грою. Над кіновими ролями вона надалі працює поважно та пильно: не тільки студіює сценарій, але цікавиться технічною сторінкою фільми та її психольогічним підкладом.

Едіт Гаман видала цими днями її монографію: „Lilian Harwey — ein Leben für den Film“. У ній читаємо, що донька австрійського лікаря завдяки невсипущій та невтомній праці вибилася на вершини світової слави, а згодом, як сама сказала: „коли вже її не потребуватиме фільма, поселиться на постійне у своїм маєтку, щоб останні літа життя провести серед дерев акацийного парку, дивлячись на розлогі, заквітчані поля, які вона вже покохала...“

Несамовитий тижневик.

Мешканці одного совітського містечка подали в суд дирекцію кіна, яка зважилася „набрати на бас“ глядачів, уладжуючи на екрані похоронний похід із... небіжчиками.

У дійсности ця несамовита історія виглядала ось як:

По фільмі, яка була назначена на програму сеансу, мали висвітлювати тижневик із похоронними обрядами одного промислового потентата, Орджонікідзе. Одначе копія не надійшла на час, а що цей тижневик реклямували окремо на афішках, треба було докінче щось показати. Заложили тоді на апаратуру фільму з похоронів Кірова. Яке було здивування публики, коли за домовиною йшли... небіжчики: Каменев, Зіновєв, Пятаков і і., засуджені на обох останніх монстр-процесах у Москві й розстріляні.

Цікаво знати, як закінчиться процес у цій дивоглядній справі, бо позовники покликалися на параграф про несовісну реклямy та ошукаиичий засіб видерти гріш серед публики.

—o—

Кохання в піднебесах.

В американських летунських лініях працюють як буфетові гарні, молоді жінки. Жіночий персонал добирає управа ліній незвичайно дбайливо.

Одначе буфетові волюють кохання ніж летунський спорт. Найкращим доказом є те, що за один місяць 6 буфетових повінчалося з летунами або з урядовцями летунських ліній. Управи летунських ліній, які запримітили це „грізне“ явище, рішили видати правильник із деякими обмеженнями. Буфетовим не вільно буде скорше покинути посаду й вийти замуж аж по 3 роках безперервної праці в одним летунським підприємстві.

Грецькі урядовці мусять приходити в чистих ковнірцях.

Міська влада грецького міста Солунь дала всім своїм урядовцям цікаве й оригінальне доручення. Всі урядовці міських урядів і підприємств мусять приходити кожного дня до уряду в чистих ковнірцях. Начальники відділів дістали доручення переводити точну контролю всіх урядовців, чи вони приходять в чистих ковнірцях та одягах. Влада кладе головну увагу на те, щоб урядовці добре себе репрезентували перед публикою. Друга, мабуть важніша причина, це те, що надіються таким чином збільшити попит на галянтерію.

ВЕСЕЛЕ.

ВІЧНІ ПИТАННЯ НА ЯКІ НЕМА ВІДПОВІДИ.

Чому стінні годинники в готелевих кімнатах завсіди стоять?

Чому кельнер у кавярні завсіди мусить стануги між вами і гарною жінкою, на яку ви хочете подивитися?

Чому людське життя продовжуючися стає щораз коротше?

Чому чим більше жінка купує суконь, тим частіше каже, що не має в що одягнутись?

Чому десять українців кожний зокрема скажуть вам завсіди дуже розумно, що треба в якійсь справі зробити, а коли зберуться на засідання разом, приймають завсіди нерозумні резолюції?

Чому актори не вміють про ніщо інше говорити тільки про себе і свої ролі?

Чому жонаті довідуються завсіди останні про свою жінку те, що повинні би знати перші?

Чому коли вам хто заміняє помилково кальоші то залишає завсіди гірші?

Чому шпинька від комірика паде завсіди в таке місце, що не можна її найти, коли ви саме не маєте часу її шукати?

Чому ківковий білетер заслоняє вам завсіди екран при найцікавішій сцені?

Чому річ, якої шукаємо по кишенях, находиться завсіди в останній?

Чому кожний, з ким українці заключували союз, швидко після того падав?

Чому трамвай, на який нетерпляче чекаємо, приходить щонайменше десятий з черги?

УЧАСНИК КАТАСТРОФИ.

— Ах, то ви справді оминули катастрофи, коли Титанік пішов на дно? Оповіджте, як це було...

— Дуже просто. Я мав намір того року вибратися в подорож морем, але роздумався і поїхав у гори!

ЩО ВАРТО ОГЛЯНУТИ.

У французькому містечку Бар ле-Дік на залізничому двірці висить таблиця з таким оголошенням:

Усім приїжим поручаємо в нашому місті:

Фабрику бандажів, бульвар Рошель, пані Салєран.

Шпиталь, вул. Нотр-Дам

Суд, вул. Жіль Крев.

Поліцію, бульвар Рошель.

Похоронне підприємство, бульвар Рошель ч. 49

НЕ ДОТРИМАВ СЛОВА.

До члена Французької Академії Франсуа Коппе прийшла жінка письменника Помероля за протекцією, як для кандидата в Академії „безсмертних“:

— Голосуйте за ним — сказала — благаю вас, бо він сказав, що коли його не виберуть, то він умре.

Коппе голосував, але Помероля не вибрали. Пані Помероль приходить при нових виборах знову. Коппе відповідає:

— О, ні! пані, тепер уже не можу. Я за першим разом дотримав своє слово і голосував за ним. Чому він теж не дотримав слова, коли сказав, що невибраний умре?

ЧИ ЗНАЄТЕ, ЩО:

У Берліні є понад 400 кінотеатрів приблизно із 201.250 місцями;

Пересічно цензурують у Німеччині яких 2 міліони метрів фільмової стяжки річно;

Із 496 фільм японської продукції звукових було 262, частинно звукових 107, а німих було 127;

В обляженому Мадриді зачинили всі кіна за винятком трьох, які грають тільки у пополудневих годинах, висвітлюючи совітські фільми та актуальні тижневики;

Доходи виробництва „Парамавнт“ за останнє чвертьріччя 1936 р. дали 3,700.000 долярів;

Два американські кіновиробництва зобовязали окремим контрактом летунку Анні Моллісон та Ліндберга привезти до Америки літаком з Англії знимки з коронації короля Юрія VI.;

В голівудських кіностудіях накручують під цю пору 45 нових фільм, з чого „Парамавнт“ продукує 8, „Твентієт Сенчері“ 7, „Юніверсал“ і „Метро Г. М.“ по 6, „Р. К. О.“ і Варнер Брос по 5, а решту „Коломбія“, „Амбасадор“ та інші;

Цього року повстало в Европі 1.251 нових, звукових кін;

В Канаді є 1.033 кінотеатри, а кількадесять будується;

В Америці роблять пересічно 200 копій до кожної фільми. Слід тямити, що Зединені Держави самі мають 14.500 кін.

—o—

Конкурс.

„НАРОДНЯ ГОСТИННИЦЯ", кооп. з обм. відпов. у Львові, розписує цим конкурс на посаду заступаючого директора установи з речинцем зголошень до кінця травня ц. р. на таких умовинах: а) не переступлений 45-ий рік життя кандидата, б) вища освіта, по змозі фахове знання, евент. відбута довша служба в економічній установі, в) платня відповідно до умови.

Зголошення з додатками (свідоцтвами в оригіналі, або відписі), описом життя і завданням родинного стану) та вказівці домогами щодо висоти платні, слати на подану нижче адресу.

У Львові, 5. травня 1937.

Надзіона Рада „Нар. Гостинниці", Львів, Коцюбинського 1.

Білі зуби:
Паста до зубів **Хльородонт**

Правдива тільки з червоною головою лева.

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського, Львів,** пл. Капітульна 3. І., телефон 254-46. Приймаю футра до перехов.ання літом.

— **9. травня 1937. р.** в жовтій салі Нар. Дому відбудеться Всестудентське Свячене. Початок в год. 16-ій.

— **Український Студентський Спортовий Клюб** (УССК) улаштує 9. травня в жовтій салі Нар. Дому Дансінг. Музика джез-бенд. Початок в год. 16-ій.

— **Виступ Марії Сокіл у варшавській опері.** Дирекція варшавської опери запросила нашу відому співачку Марію Сокіл на гостинний виступ в партії Маргарити у „Фавсті". Виступ відбудеться в понеділок 10-го ц. м.

— **„Спори про привласнення".** Під таким наголовком **адв. д-р А. Павенцький** виголосить відчит у пятницю 7. ц. м. в год. 7.30 вечором у домівці т-ва адвокатських аплікантів при вул. Коперника ч. 7.

— **„Фаворіта" у Львові.** Заходом львівської музичної консерваторії ім. К. Шимановського відбудеться в пятницю, 14. ц. м. у Великому Театрі у Львові вистава опери Г. Доніцеттія „Фаворіта" при участи солістів оперової кляси Адама Дідура. Диригує п. Й. Лерер.

— **Зїзд музеольогів у Львові.** В днях від 12 до 13. червня ц. р. відбудеться у Львові черговий (XIII) зїзд „Союзу музеїв у Польщі", куди належать і майже всі українські музеї. Відкриття його відбудеться у репрезентаційній салі в ратуші, після чого підуть засідання окремих секцій у інших приміщеннях та провідування всіх львівських музеїв. На день 14. червня передбачена збірна прогулянка на замок у Підгірцях біля Золочева. В організаційному комітеті є представники й Національного Музею та Музею НТШ.

— **Мапа Зеленої України.** З Харбіна дістали ми стінну карту української етнографічної колонії на Дал. Сході. Зелена Україна чи Зелений Клин — це величезний простір на азійському суходолі, замешкалий компактною масою давних емігрантів з Придніпрянської України, починаючи від ріки Бікин (допливу Уссурі) аж до владивостоцького заливу. Це на мапі представлене зеленим кольором, який межує з компактними масами корейців, тунгузів, манджурів й інших дивовижних для нас народів. Найбільше місця відведено на мапі національному складові Зеленої України. Значно менша величиною є фізична мапа Зел. України. Крім того є ще представлена окремо Камчатка, Далекий Схід у цілости і Україна в Европі. Видала карту „Українська Видавнича Спілка" в Харбіні під редакцією відомого публіциста Івана Світа. Треба підкреслити велику дбайливість виконання. Це нічим не ріжнить її від найкращих географічних карт виконаних у першорядних картографічних заведеннях.

— **Невжеж це правда?** Зі Станиславова пишуть нам, що засуджений за ріжні фінансові махінації на 3 роки вязниці ославлений д-р Лякс, який за високою кавцією ще до сьогодні перебуває на волі, зовсім недвозначно виступає в останньому часі, як адміністратор майна станиславівської греко-кат. епархії. Він, а не хто інший, полагоджує справи звязані з адміністрацією епископських камяниць у Станиславові та ключа епархіяльних дібр у Богородчанах. Хоч який це дивогляд, то людей у Станиславові не дивує це остільки, що є там ноторійно відомо, що епископ Хомишин надалі опікується д-ром Ляксом, часто гостить його в себе, або в богородчанському дворі, а до того ще й відступив йому мешкання в епископській камяниці при вул. Собіського. Говорять навіть, що владика вживав в останньому часі в найвищого чинника держави заходів, щоб помилувати звичайного обманця. Виходилоб із цього, що кваліфікації адвоката — жида, засудженого за обманства на кілька літ криміналу, це найкраща рекомендація, щоб дістати управу церковно-національним майном! Це речі, що подобають радше на видумку і глум, ніж на правду, і в які не хочеться нам просто вірити. З уваги на особу нашого станиславівського інформатора в цій справі містимо вищенаведену звістку, застерігаючись, що трактуємо її як станиславівську поголоску, яка хвилює громадянство. Гадаємо, що це річ необхідна, щоб у цій дивній справі появилось якесь авторитетне вияснення.

— **Скандальні сцени** розгравались на залізничих двірцях і в потягах перед нашим Великоднем. Залізнична влада чомусь то не знала чи не хотіла знати, що з приводу цього свята зростає до великих розмірів фреквенція в залізничому русі, та не пішла публиці на руку, як це робить у звязку з латинськими святами, додаючи відповідну скількість вагонів у потягах. Цього року навал пасажирів на головному двірці у Львові з приводу гр. кат. Великодня дійшов попросту до катастрофальних розмірів. Натовп коло білетових кас, яких було за мало, і на перонах був нечуваний. Багато пасажирів, не могучи дістатись до вагонів, мусіли лишитись у Львові. Одночасно вагони були так переповнені, що люди їхали на сходах та на дахах, як за воєнних часів, ризикуючи своїм життям. У самих вагонах розгравались дантейські сцени, що не дадуться описати. Чим дальше від Львова, ті сцени були жахливіші, бо до вагонів тиснулися все нові пасажири. На все те залізничі органи були як закляті, сліпі і глухі. Адже це була українська публика, що може собі їхати або не їхати, вигідно або на аломання марку. Львівській залізничій дирекції все те байдуже, аякже! Але не хочемо вірити, щоби такі справи були байдужі для міністерства шляхів у Варшаві і до цієї найвищої залізничої інстанції апелюємо іменем тисячів і тисячів українських подорожних, що переживали з приводу цьогорічного Великодня цю пекольну їзду. Нехай найвища центральна влада повчить львівську залізничу дирекцію, що українським пасажирам за їхні гроші належаться ті самі права й вигоди, що й польській з приводу латинського свята.

— **Чергова регіональна** [illegible]. До Варшави привезли кількадесятеро гуцульської молоді із Жабя, Зеленої та Надвірної. Дітей водили по місті й показували на військовій ревії. Завели теж до військового касина, де приймали їх часом, а одна дівчинка виголосила промову до міністра військових справ ген. Каспшицького, протектора т-ва приятелів Гуцульщини і подала йому квіти. Опісля діти пописувались гуцульськими танцями.

— **Плямистий тиф на Покутті.** На Покутті санітарна влада ствердила плямистий тиф. Зовсім ізольовано такі місцевости: Шепарівці, Молодятин, Слобідка Пільна та Утропи. Недавно ізолювали: Мичин, Ключів Малий, Гуцулівку, Загай-

---

В. БІБЕРОВИЧ.

Анна Йонкер.

(У перші роковини смерти).

Дня 6. травня буде саме рік, як Анна Йонкер замкнула свої добрі очі на вічний спочинок. У гарний соняшний день зложено в могилу тлінні останки цієї жінки, що безумовно була одною з найцікавіших постатей української Канади, що ще так недавно всіми силами рвалася до життя та праці.

Не стало людини, що власними силами, вродженим талантом та енергією зуміла піднестися з сірих низів на верх суспільної драбини, а ставши там, усю свою міць, усі свої духові й матеріяльні засоби пожертвувала для добра загалу, часто забуваючи про найконечніші особисті потреби.

Діяльність Покійниці була дуже ріжнородна й обхоплювала багато ділянок нашого життя в Канаді. Перш усього на сотки, а то й тисячі можнаб начислити тих осіб, що дістали від неї особисту моральну й матеріяльну поміч, якої вона просто не вміла нікому відмовити.

Особливу увагу звертала Анна Йонкер на питання народньої освіти й культури і жертвувала за минулі роки багато тисяч долярів на чільні українські культурно-освітні установи й організації в Канаді. А таємниця успіху численних збірок на ріжні старокраєві цілі, переведених з її ініціятиви та під її проводом, лежала в тому, що Покійниця звичайно щедро „закрутлювала" зібрану суму з власної калитки.

Коли в огні світової війни відродилася на деякий час українська державність в Европі, Анна Йонкер найшла в тій великій історичній події новий могутній товчок до свіжих зусиль. Відтоді вона всі свої сили, все своє життя присвятила справі пропаганди цієї великої ідеї. І в цій невсипучій діяльности заскочила її смерть передучасно, бо в 42. році життя.

Хата Анни Йонкер була здавна головним духовим осередком у Канаді, де стрічалися свідомі українські елементи, куди заходили видатні й менш видатні гості з Европи та Злучених Держав, де завжди у сердечній родинній атмосфері обговорювано питання, як двигнути українську силу в Канаді, як помогти Старому Краєві в його затяжній боротьбі за національне істнування.

У звязку з цими міркуваннями, що турбували уми тутешніх свідоміших одиниць, Анна Йонкер стала першою інтелігентною пропагандисткою української культури й української державницької ідеї серед англо-саксонського світу в Канаді. Вона навязала звязки з передовими англійськими жіночими організаціями, вона заснувала окреме товариство під назвою „Канадійсько-Українське Жіноцтво", яке стало членом найповажнішої загально-канадійської організації „National Council of Women" (Державна Жіноча Рада) і таким способом здобула для українських жінок Канади доступ до міжнародніх жіночих конгресів. Кілька літ тому Анна Йонкер у товаристві старої приятельки українців, пані Мензіс, взяла участь у міжнароднім жіночім конгресі у Відні, де стрінула українські діячки західньо-українських земель та европейської еміграції. Автор отсих рядків ніколи не забуде, з яким одушевленням розповідала Анна Йонкер після повороту про виступи й успіхи українських делегатом на конгресі та про їх небуденні особисті прикмети інтелекту й характеру. „Старокраєві жінки здобудуть нам Україну!" — повторювала вона тоді з блеском віри у своїх щирих синіх очах.

Обговорити всі способи й фази громадянської та пропагандистичної діяльности Покійниці перейшлоб межі отсього короткого спомину. В гостинній хаті Анни Йонкер можна було завжди стрінути видатніші одиниці тутешнього англо-саксонського світу, парляментарних послів, провінціональних і міських достойників, жіночі діячки й багато інших. Тут вони за перекускою могли почути щось нового про українські справи в Канаді й Европі, могли насолоджуватись незрівняною українською піснею у виконанні добрих місцевих сил і завжди відходили звідти зі скріпленою симпатією для наших змагань. Там кувалися всі нові виборчі пляни там намічувано кандидатів, там пляновано збірки на всілякі народні цілі, приготовлювано програми свят, концертів, віч і т. д. без кінця.

Ворота хати п. п. Йонкерів були буквально все отворені для всіх другів і знайомих, що часто й по півночі забігали туди свобідно, коли лише бачили світло у вікнах. А душею всіх тих офіціяльних і приватних зібрань була завжди Анна Йонкер, жива, усміхнена, елегантна, з рухами уродженої аристократки. В усій цій невсипучій праці стояв завжди при її боці її чоловік, д-р Генрі Йонкер, популярний лікар, що, хоч сам член видатної американсько-голяндської сімї, духово цілком зукраїнщився й полюбив наш нарід та його національні ідеали всією душею.

Ось чим була Анна Йонкер для української [illegible] спільности Канади; її душею, чутливим сум-

піль і Космач; у тих місцевостях пошесть тифу вигасає. Крім того санітарна комісія ствердила один випадок плямистого тифу в Альбінівці снятинського повіту та в Белелуї коло Снятина один випадок черевного тифу.

— **30. квітня 1937 р. відбулося в П. К. О. восьме публичне преміювання книжечок на ощадностеві преміовані вклади серії III-ої.** Участь у преміюванні брали книжечки, на які внесено всі вкладки за минулий чвертьрік у речениці до 2. квітня 1937 р. Премії по зол. 1.000 упали на чч. 154.330, 159.599, 172.086, 199.379, 223.361, 249.594. — Премії по зол. 500.— упали на чч.: 151.416, 157.269, 159.612, 160.480, 167.099, 168.060, 169.370, 172.072, 172.682, 172.731, 181.404, 183.089, 184.833, 186.846, 192.463, 194.159, 206.287, 213.297, 215.583, 216.349, 217.618, 224.820, 230.718, 231.971, 237.361, 238.822, 241.424, 243.857, 243.964. — Премії по зол. 250.— упали на чч.: 151.487, 151.710, 151.803, 153.283, 153.389, 155.883, 157.074, 157.325, 157.364, 160.077, 160.313, 160.523, 161.248, 161.831, 160.202, 163.015, 163.042, 163.697, 163.968, 164.273, 165.042, 166.221, 166.368, 166.530, 167.910, 168.409, 168.746, 168.837, 169.266, 169.753, 174.242, 174.950, 178.154, 182.453, 186.196, 186.327, 187.533, 188.712, 189.047, 189.316, 190.335, 192.073, 193.496, 194.354, 194.430, 194.456, 195.628, 199.068, 199.499, 201.187, 204.535, 204.535, 204.673, 204.985, 205.607, 206.791, 207.372, 209.868, 210.280, 211.141, 213.912, 214.854, 217.417, 218.607, 220.664, 221.297, 222.943, 223.132, 227.833, 227.995, 229.467, 229.485, 233.378, 234.359, 236.319, 240.498, 240.949, 242.459, 245.998, 247.012, 249.006, 249.415, 250.115, 250.127, 250.370. — Крім цього вильосовано 283 премій 100-золотових. — Вдруге впали премії на такі книжечки зол. 250.— на чч.: 158.541, 219.559; зол. 100.— на чч.: 159.852, 174.778, 175.431, 184.030, 187.580, 190.284, 190.633, 191.844, 218.215. — Загалом упало 404 премій на загальну квоту зол. 70.300.

— **Уневажнили матуру в 21 гімназіях.** З причини зловживань з темами при письменній матурі, що відбулася в днях 19—24. квітня ц. р., з наказу міністерства освіти куратор львівської шкільної округи уневажнив письменні іспити з польської, німецької, латинської та французської мови, а також з історії і фізики в державних гімназіях у Львові: I, II, V, VIII, IX, XI. і XII., в жіночій гімназії ім. Ядвіги, в приватних гімназіях у Львові ім. Словацького, евангелицькій, Камерлінгової, жидівській жіночій Кэрп-Фуксової,в приватній ім. Штернбаха в Дрогобичі, в державній II. у Стрию, в приватній жіночій у Стрию, в державній у Жовкві, в державній I. в Перемишлі, в державній II. в Ярославі і в державній в Бучачі. Таким чином уневажнено письменну матуру в 21 гімназіях. Другі письменні іспити в тих гімназіях відбудуться в днях 18—21. травня ц. р. Предсідники іспитових комісій в гімназіях, де відбулися письменні іспити, яких не уневажнено, можуть визначити речинці устних іспитів, повідомляючи про це шкільну кураторію.

— **Як упала „Газета Поранна".** В окружному суді у Львові відбувся процес проти Йосифа Вичинського, б. секретаря воєвідської ради ББ, що понатягав ріжних людей на грубші векслеві позички і при кінці 1934. р. купив на власність за 105.000 зол. збанкротовану „Газету Поранну", не вложивши в цей інтерес ані одного власного сотика. Крім того понатягав на грубші суми людей, яким обіцював посади в тій газеті, що зовсім перестала виходити. На скарги пошкодованих справою занялася прокураторія. Присуд запав дуже лагідний, бо Вичинського засуджено на 6 місяців вязниці, які даровано йому на основі амнестії.

— **Епільог вибору президента м. Львова.** В окружному суді у Львові відбулася розправа проти Едв. Зайончковського, б. самоврядного інспектора, під закидом клевети. Він написав до теперішнього президента д-ра Островського лист і статтю в одній газеті, звернену проти адв. д-ра Новака-Пшигодзкого, закидуючи йому, що пробував перекупити деяких міських радних, щоби вибрали його президентом. Підчас розправи Зайончковський робив враження умово недужого а на питання прокуратора сказав: „Високий суд так мене денервує, що не можу відповідати". Зайончковського засуджено на 3 роки вязниці з припиненням.

— **Весела судова розправа.** Перед судом присяжних у Львові відбулася розправа проти шевця із Замарстинова, Файвля Гросмана і тов. під замітом комуністичної агітації. Ревізія викрила в його мешканні цикльостиль і комуністичні друки. Обвинуваченій Гросман на запити предсідника трибуналу давав гумористичні відповіди. — Чому ви в день заслонюєте часто вікна? — Бо я молодий чоловік і люблю свою жінку — відповів. Опісля жалувався, що його болить голова і просив суд, щоби переконалися, чи він говорить правду і заглянули йому до мозку. Розправу відложено, щоб обвинуваченого піддати наперед психіятричним оглядинам.

— **Львівська хроніка.** Купець Берль Штайнзайс повідомив поліцію, що у трамваєвому возі „2" вкрали йому з кишені портфель з готівкою 240 зол. і чеком на 190 шилінгів та пашпортом. — Арештовано Франца Бобера і Яна Ольшанського, що витягали з почтових скриньок листи і відліплювали почтові значки. — На донесення ем. судді Юл. Вергановського арештовано власника фабрики ліжок Ізера Сакса, що взяв від нього більшу суму в готівці та векслях і не виконавши замовлення, пустив векслі в обіг. — При вул. Котлярській ч. 14 кинувся з третього поверху 25-літній емігрант з Німеччини Ед. Лінденберґер і згинув на місці. — У фабриці содової води при вул. Різницькій 14 вибухнув бальон повний кисня та вбив робітника покищо неустійненого назвища. — У крамниці „Маслосоюзу" в Ринку злодій украв Марії Зарутович із вул. Куркової ч. 5 торбинку з 20 зол. — Поліція відібрала в Чеслава Гамерського із Зимної Води машину „Андервуд" вартости 300 зол., яку він украв Стефанії Гамерській з вул. Сикстуської ч. 64. — Ішко Надель із Томашова наїхав возом на трамваєвий віз на вул. Казимирівській і ушкодив його. — Трамвай ч. 8 наїхав на вантажне авто Івана Мадери та спричинив шкоди на 400 зол. — При вул. Войтіха пострілився тяжко 19-літній студент медицини Юрій Намисл. За причину самогубства подав нехіть до життя. — Арештовано Розалію Кеслерову, власницю ресторану „Оаза" при вул. Ягайлонській, під закидом розпусти, яку управляла при помочі кельнерок. На другий день Кеслерову випущено, а справу передано судові.

— **„Товаржиство Школи Людовей" у 1936. р.** У звязку зі зібркою на ТШЛ в дні 3-го травня польська преса стверджує, що в мин. році „Товаржиство Школи Людовей" мало в Галичині понад 600 домів людових, 1816 бібліотек, 297 світлиць, устроїло 9622 відчитів і гутірок, 2456 національних свят, 1883 вистав і вечірок, вело 145 курсів. Зокрема преса підкреслює значіння 705 півкольоній, в яких найшло приміщення понад 23.000 дітей, головно сільських, „загрожених рущенем".

— **Хто викликує неспокій.** Як повідомляє „I. K. Ц.", в селі Кречовичах пов. Переворськ, де мин. року впало стільки трупів при нагоді земельного страйку, місцеві поляки за намовою польського священника із сусідньої польської парохії рішили побудувати лат. каплицю. Місцеві греко-католики, що творять 75 прц. населення, нібито не допустили до наради в цій справі і каплиця в селі непотрібна. Не сумніваємося, що дійсною причиною цього відруху українського населення була певно якась провокація, але українському органові було цього досить, щоб заалярмувати урядові чинники про „український терорізм" у Переворщині та закликає промовити „властивим способом до горстки авантурників".

— **Операція марш. Ридза-Сьмігłого.** Маршал Ридз-Сьмігли недужав від довшого часу на хронічне запалення мігдалків, тому перевели операцію. Операція вдалася.

— **Ревізії й арештування.** Як повідомляють „Станиславівські Вісті", в Курипові біля Галича 7 постеружкових перевело у селян Василя і Теодора Гриневих, Василя Маціборського і Петра Футерка ревізії, шукаючи за нелегальщиною. Хоча нічого нелегального не знайшли, арештували крім згаданих селян ще й В. Величка, Г. Федишина та М. Футерка. Передержавши їх одну добу на постеруньку, чотирьох арештованих пустили на волю, а трьох відставили до Станиславова. Арештування були наслідком доносу деяких людців, яким була сіллю в оці діяльність арештованих у місцевих культурно-освітніх установах.

— **Краєва хроніка.** Підчас танців у громадському домі в Прибишівці біля Ряшева Едвард Ончи застрілив із пістолі Волод. Пончка, з яким мав особисті порахунки. — У Дильонґівці біля Ряшева згоріла хата та всі господарські будинки й живий та мертвий інвентар Войтіха Палаца. Школи є на 5.000 зол. — У Гадинківцях пов. Копичинці до Марії Бабин прийшло нічю трьох напасників, один із них переодягнений за поліцая казав собі видати 70 долярів. Поліція арештувала кілька осіб, між ними здогадного поліцая Мельника. — У Полупанівці вбито нічю 56-літнього Мартина Висецького на тлі родинних непорозумінь. — У Сільці Беньківським пов. Камінка Стр. згоріла стодола та стайня Маркуса Цверлінга і стайня Ісаака Ліндаурма та сусідні будинки з хатою Анни Ленисин. Почала горіти й хата Ліпи Бабабама та її вгасили. — 16-літній Степан Омельвіївський в Незнанові пов. Камінка Стр. згинув стріляючи на свята на місцевому цвинтарі з крісового дула. — 18-літній Михайло Голод із Чернихова пов. Тернопіль постріливши із кріса шротом 17-літнього Івана Карашка, а сам утік у ліс.

— **Корови в запрягу.** Повітовий виділ у Дубні розпочав пропаганду вживати в малих господарствах корови замісць коней. Перші проби повелися і багато господарств почало вживати корови як запрягову силу.

— **Премієр на інспекції.** Премієр ген. Славой-Складковський прибув 5. ц. м. в 8. год. ранком до виділу державних архівів при міністерстві освіти на інспекцію. Одначе крім возних не застав у бюрах нікого. Міністр обійшов усі кімнати та закамарки і не могучи дочекатись урядовців, відійшов. Пізніше телефонічно звелів директорові архівів вияснити причину, чому в нього так пізно зачинається бюрова праця, після чого витягне відповідні консеквенції.

— **Кара за вічеву промову.** Окружний суд у Познані потягнув до відповідальности б. людового посла Міколайчика за промову, виголошену на вічу. Після переведеної розправи Міколайчика увільнено, одначе апеляційний суд зніс цей присуд і засудив його на 4 місяці вязниці без припинення.

— **Можна ще нині збогатитися!** В Освенцімі помер 100-літній жебрак Соломон Рішке. В його лахманах знайшли векслі і квіти на великі суми. Показалося, що він позичав на процент і доробився значного маєтку, льокуючи гроші в цінних паперах.

— **Злодії в поліційному характері.** В селі Яцеві коросненського повіту прийшли два мужчини, з яких один був у поліційнім однострою, другий в цивільнім одязі, що показав якусь відзнаку нібито слідчої служби, й оба перевели домову ревізію. Після ревізії відійшли швидко, але господар ствердив, що йому пропало 250 зол. Поліція шукає тепер за злодіями.

— **Велика пожежа** була в селі Модло цеханівського повіту, де згоріло 20 будинків і мешкальних домів. Жертвою вогню стало багато худоби і коней, а навіть згоріла живцем 50-літня Варвара Домбровська. Шкоди обчисляють на 100 тисяч зол.

— **Наукова праця українського професора на сторінках міжнародного кооперативного журналу.** Відомий квартальник Revue des Etudes Cooperatives, орган союзу франц. коопер

лінням, товчком до безнастанного патріотичного змагання!

Перед трьома роками несподівана недуга підірвала здоровля цієї небуденної жінки, що не признавала відпочинку й жила від літ самими нервами. Параліж відібрав їй владу в однім боці. Однак Анна Йонкер не переставала живо цікавитися всіми громадянськими справами і по змозі брати участи у важніших акціях та подіях. На жаль, недуга взяла вкінці верх і з початком травня м. р. смерть увільнила її від дальших тілесних і душевних терпінь.

Сьогодні дивна тишина панує в тій, здається, ще вчора такій шумній домівці п. п. Йонкерів. Не стало українки, громадянки й патріотки, що показала шлях праці всім нашим жінкам у Канаді, що часто, при вищій освіті і кращих матеріяльних умовинах життя, воліють тратити час на пустих розривках. Щойно на тлі тої байдужности й безідейности, в якій потопають поволи всі майже наші тутешні інтелектуальні кола, не виключаючи й духовенства, зарисовуються релефно великі заслуги пок. Анни Йонкер.

Серед цього невідрадного стану рухлива, ідейна та підприємчива постать Анни Йонкер сяє і сятиме ще довго як ясний і дорогоцінний приклад до наслідування. І треба надіятися, що саме тепер, коли особисті моменти стратили вже рацію істнування, цей світлий життевий приклад Покійниці найде багато гідних наслідниць у рядах нашого талановитого й доброго, лише національно часто ще нерозбудженого жіноцтва в Канаді. Тоді здійсниться мрія Анни Йонкер, що українські жінки візьмуть у свої руки керму національної роботи в Канаді і причиняться до скорішого здійснення наших найвищих ідеалів.

тив в книжці за перший квартал ц. р. помістив працю професора Української Господарської Академії Бор. Мартоса п. з. La classification des Societes Cooperatives (Класифікація кооперативних обединань). Праця займає 22 сторінки друку і подає критику різних класифікаційних схем, що зустрічаються в дотеперішній науково-кооперативній літературі, докладно проаналізовує ознаки, на основі яких має будуватися класифікація кооперативних підприємств і наводить чову виладжену автором класифікацію, побудовану відповідно до соціяльно-економічної природи кооператив, їх завдань та організаційного звязку.

— **Стан засівів на світі.** В цілій майже Европі озимини потерпіли значно з причини надмірної вогкости. Виняток творять балканські держави та Італія, де вигляди на жнива назагал добрі. У Франції та Німеччині розвій озимин з причини лихої погоди спізнився. З причини довготревалих морозів без снігу декуди мусіли частину озимин заорати, а це викликало сильний попит на ярі збіжа. З урядових звітів про стан засівів у Совітах виходить, що весняні управи значно опізнилися і поступають дуже поволи. До кінця березня ц. р. управлено щойно 5.77 мілионів гектарів, так совітська Росія має на 3.87 міл. га поверхні менше обсіяної, ніж торік. Особливо зле представляється ситуація в озівській та чорноморській окрузі.

Відозви й комунікати.

ТАБОР „ОРЛІВ"
НАД ЛЬМНИЦЕЮ НА СОКОЛІ БІЛЯ ГАЛИЧА.
Час: 6—31. липня 1937.

Приміщення під шатрами.

Характер табору інструкторський.

Головна ціль табору: теоретичний і практичний вишкіл організаторів, інструкторів і провідників Т-ва „Орли" КАУМ.

Табор призначений передовсім для членів і симпатиків організації „Орли". Участь у ньому може брати мужеськ молодь у засаді з середньою освітою повище 18 років (можливі вийнятки).

Кошти удержання (таборна оплата) 30 зол.

Письменні зголошення до табору надсилати **до кінця травня** ц. р. на адресу: **Роман Данилевич, Львів, вул. Петра Скарги 5.** Враз зі зголошенням треба прислати: а) половину таборної оплати, себто 15 зол. (поштовим переказом на повищу адресу); б) докладне подання таких даних: 1) імя і прізвище, 2) адреса, 3) рік уродження, 4) ступінь освіти, 5) заняття, 6) спосіб удержання, 7) відношення до Т-ва „Орли"— КАУМ, 8) вмілости (спорти, піонірка, таборування, музичні і т. п.); здібности (співацькі, організаційні і т. п.), зацікавлення (теоретичні або практичні заняття), 8) відбуті табори, 9) прилади і т. п., що їх може кандидат привезти до табору (передовсім шатра, човни, спортове приладдя, піонірське знаряддя, музичні інструменти, ноти до співу і т. п.); в) бажані відповідні поручення (Старшини кружка „Орлів", місцевого душпастира, якоїсь місцевої установи).

Повідомлення щодо прийняття до табору вишлемо зголошеним своєчасно поштою.

З огляду на обмежену кількість місць радимо кандидатам до табору спішитися зі зголошенням.

Звертаємо увагу, що з кінцем травня уплива речинець зголошення до табору.

Таборний референт Т-ва „Орли".

КОМУНІКАТ УПРАВИ МАРІЙСЬКОГО ТОВАРИСТВА МОЛОДІ У ЛЬВОВІ.

В справі **Конгресу Марійських Дружин** середнешкільної мужеської молоді Управа Марійського Товариства Молоді подає до відома всіх Марійських Організацій отсе:

1) Кураторія Львівської Шк. Округи дала дозвіл на згаданий Конгрес.

2) До участи в Конгресі мають право не тільки учні державних чи приватних гімназій, але також учні інших аналогічних середніх шкіл, як фахових, торговельних і т. п.

3) Речинець Конгресу — це дні **9. і 10. червня ц. р.**, себто празник Вознесення ГНІХ.

4) Учасникам у числі 11 осіб прислуговуватиме 66-процентова залізнична знижка. Менші делегації можуть користати зі звичайних знижок шкільних.

5) Програма Конгресу в загальному буде така: В навечерє Вознесення 9. VI. приїзд Марійських Дружин, вечором архиєрейський молебен, проповідь і св. Сповідь у катедральному храмі св. Юра. 10. VI. рано в 8. год. архиєрейська Служба Божа, спільне св. Причастя і відпова Марійського приречення у храмі Преображення ГНІХ. Відси процесія до св. Юра, де з балькону палати Їх Е. Високопреосвященний Митрополит Андрей уділить молоді архиєрейського благословення. Вполудне Марійська Академія. Пополудні конгресова частина з відповідними промовами, реефратами й резолюціями.

6) Кожна Марійська Дружина повинна: а) в цілості взяти участь у першому Марійському Конгресі, а на випадок труднощів бодай вислати численну делегацію; б) вивчитися належно співати Марійський Гимн: „Станьмо згідно" й кантату: „Радуйся Мати", щоб могти взяти участь у збірних хорових виступах на академії. Згадані пісні всім пересилаються; в) зголосити кількість учасників.

УПРАВА МАРІЙСЬКОГО Т-ВА МОЛОДІ:

В. Онуфрик, секретар. **О. Ір. Назарко ЧСВВ,** предсідник МТМ.

З кіна.

Кіно „Европа": „Одна на мілион".

Це екрановий дебют славної змагунки Соні Геніе, що здобула перші нагороди у світовому мистецтві їзди на совгах. Коли Соня Геніе мала таких нагород — десять, рішила, що має досить слави і що пора заробляти гроші. Ця фільма представляє дотепно карієру такої скромної дівчини, що з малої норвеської закутини попадає у широкий світ бізнесу. Сценарій узятий майже дослівно з реального життя Соні Геніе, якої батько дбає за те, щоб вона не проміняла слави за легкий і великий заробіток. Добре, що історія цієї карієри прикрашена веселими епізодами; доречі — найцікавіші у фільмі сцени — це виступи самої змагунки.

Для глядача цікаво знати, як виглядають справжні куліси цієї карієри. З американської преси довідуємося, що Соня Геніе дістала за цю фільму 95.000 дол. Водночас її батько зорганізував для неї подорож по більших американських містах, де вона показувала себе на леді, з кровю і кістками і за це заробила знову яких 40.000 дол. За нову свою фільму дістане 100.000 дол., при цьому не перестає робити „турне" по Америці, щоб кувати залізо чи пак лід, як довго він в Америці актуальний. Успіх „Одної на мілион" був у Ню Йорку більший, ніж якойнебудь фільми за останні роки. Між молодим жіноцтвом прийшла попросту мода на тип, який представляє Соня Геніе — природного, свіжого, позбавленого нетарного бублика.

Кіно „Марусенька": „Простак".

(ет.) Фільма, на яку американці глядять з любки із захопленням: рінгові змагання, право пястука та звеличування фізичної сили. На її зміст складаються позакулісове життя гуцких робітників, для яких найбільшим та єдиним мистецтвом — перетоплювання сталі. Знимки уладжень сталівні та моменти розливання перетоплюваної сталі до окремих кітлів можна оглядати з приємністю.

Сам сценарій пересічний, такий, який кілька літ тому звикли були складати для Воллеса Бірі та Джекі Купера. Цим разом ролю Воллеса грає Віктор Мек Леглен, а ролю Купера молоденький Біллі Баррад. Фільма має кілька незвичайно емоційних моментів і може подобатись

Дописи.

СТРИЙ.

Заг. Збори „Міщанської Бесіди". Завдяки відповідному дібраному проводові „Міщанська Бесіда" в Стрию стала найділовішим т-вом міста. Кожної неділі і свята відбуваються численні сходини членів і гостей, де для них відбуваються відповідні реферати. Головно реферати дир. Цісика стягають багато міщан, молоді та інтелігенції. Дня 28. м. м. Заг. Збори вибрали одноголосно усіх членів дотеперішнього виділу. Слід підкреслити, що при Т-ві є хор, що під проводом п. Конашевича співає постійно в церкві на Службі Божій і пригадує давні передвоєнні часи, що їх так мило згадують старші члени. Т-во має власний дім, де тепер примішувалася Господинська Школа (від 1. II.—30. IV.), а пізніше знайде приміщення в чотирьох кімнатах обласний музей „Верховина".

Заг. Збори „Українбанку" відбулися дня 29. м. м. Зі звітів присутні довідалися, що ця установа своїми під умілим проводом провадну ролю в теперішніх часах, а одночасно її розвиток шораз-то міцніє. Власна мурована хата, що її вибудували ще перед війною і гарна будівельна площа в центрі міста дають певну гарантію всім тим, що свої ощадности містять в Українбанку.

Театр „Заграва" находить у Стрию все дуже миле прийняття і відгомін. Три виставки в Німецькому Домі в початком квітня п. р. етнували доволі багато молоді, а дві в Українськім Народнім Домі (де є кіно) пройшли з небувалим матеріяльним і моральним успіхом. На виставі пєси „Шевченко" виголосив прегарно опрацьований реферат адв. д-р Калуський, а на академії про Стефаника письменник Лужницький. Школа, що саме Н. Дім підпалено на кіно, бо до Німецького Дому трохи за далеко.

Передмістя Лани завдяки вмілому проводові читальні „Просвіта" пробуджується зі своєї оспалости. Молодь згуртована в читальні, щоденно сходиться на шахи, гутірки, радіо та проби на виставу і нане сподіватися, що за якийсь час може і на Ланах будуть свідомі люди, які зуміють стати добрими провідниками. Дня 18. квітня п. р. уладжений концерт в честь Т. Шевченка в Німецькому Домі виявив, що постійна праця доводить до великих успіхів. Хори, деклямації і реферат, виконані власними силами членів читальні, ставлять цю імпрезу на високому рівні, а сольові партії ворожать молодим адептам музики і співу гарну будучність. Правда, немало праці треба було вложити в цю імпрезу, але тим миліше, що учасники виходили з концерту в повним вдоволенням.

Справа будови Народнього Дому на Ланах на жаль ще не рушила з місця. Здається, треба буде вибрати енергійну екзекутиву, вложену з пятьох осіб, представників усіх установ на Ланах під проводом рухливого інтеліґента і тоді вже хіба справа рушить вперед. Назагал всі бажали би, щоб почати вже працю, але дотеперішній комітет з 21 осіб є за тяжкий до праці. Може би хтось з міста зацікавився справою і захотів міщан взятися до цієї пекучої справи?

—o—

Спорт.

РЕСОВІЯ — УКРАЇНА 2:0 (2:0).

Заслужена перемога Ресовії, яка перевищала У. країну майже в усіх лініях. Ресовія дружина спора, з добрим стартом і знаменитою підбірною орієнтацією.

Ворота для Ресовії здобули в 7 хв. Барни і в 33 Гайндорф.

У другій половині переважала Україна, але неповоротний і повільний напад не зміг з найкращих позицій здобути ворота. При виді разила теж гостра гра України.

Судіював п. Земан. Глядачів к. 4.000.

Докладніше звідомлення про ці змагання подамо у завтрішньому числі.

ІНШІ ВИСЛІДИ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

Погонь І б — Р. Н. С. 3:1 (2:1). Погонь спріяла кількома ліговими грачами була краща технічно і виграла заслужено.

Огнісько — Лехія 4:2 (3:2). Обі дружини грали на дуже низькому рівні. Вина за програну спадає на д. елібого воротаря.

Гасмонея — Чорні 2:0 (1:0). Чорні стратили 2 пункти з Гасмонеєю і мабуть теж надії на мистецтво.

Якщо знаєте, що „Просвіта" пригортає до себе інші наші установи, то допильнуйте, щоб ті установи зложили на „Дар Просвіті".

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ

РІДНА ШКОЛА, ілюстрований часопис для всіх Львів, 1. травня 1937. Р. VI. ч. 8-9. Зміст: Святочна в. дозва Головної Управи Рідної Школи. — Святкуймо без алькоголю! — Дар на „писанку" Рідній Школі. — В. Кузьмович: Невикористані форми громадянської активности. — А. Домбровський: У Ворені. Спомин з учительської праці. — Лев Яцівчук: Рідна Школа й молодь. — Навчання гр.-кат. релігії в Теребовельщині. — Організація дитячих садків у 1937 р. — Посол Дмитро Великановичі: За зміну „Лісе Грабскі". — Д. Коренець: Крайна пора попрявити внедбання. У справі творення українських ремісничих шкіл. — Бр.: Рідна Школа в Братиславі. — Тернопільський: Курс провідниць дитячих садків у Тернополі. — Поклик Головної Ради „Відродження". — Рідношкільник: Прикрі наслідки міжтоварискої анархії. — Рідна Школа в Харбіні. — Гігієна дому і школи. — З життя Рідної Школи. — Різні вісти. — Додаток: Д-р Яким Ярема: Українська духовість в її культурно-історичних виявах.

СЛУЖБОВИК. Львів, квітень-травень 1937. Р. XIV. Ч. 4-5.

ТРИЗУБ, тижневик. Париж 25. квітня 1937. Р. XIII. Ч. 16.

СОЦІЯЛ-ДЕМОКРАТ. Подебради, квітень 1937. Ч. 10.

ШЛЯХ МОЛАДЗІ. Вільня, красавік 1937. Год. IX. Нр. 4.

Найбільшим ворогом для здорового, родинного життя є шинки, що відчужують батьків від родини й рівночасно ослаблюють джерело прожитку. — Я. Дубс.

Направа жіночих торбинок
та продаж найновішої шкіряної галантерії по найнижчих цінах тільки в
Робітні Римарсько-Галантерійній
М. БАРЕР, Львів, Сикстуська 2, побіч фірми Саламандра.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

КОПИЧИНЦІ:
7. V. Шалапут.
8. V. Вій.
9. V. Довбуш (Чорногора в огні).
З Копичинець їде театр до Грималова.

Український Мол. Театр „Заграва" під орг. пров. В. Блавацького.

ДОБРОМИЛЬ:
7. V. Камо грядеши?" Смерть Нерона.
8. V. Муравлі.
З Добромиля театр загостить до Перемишлян.

Великий Театр:

Пятниця, 7. V. год. 7.30 веч. „Подвійна бухгальтерія" з Адольфом Димшою.

Субота, 8. V. год. 7.30 веч. „Подвійна бухгальтерія" з Адольфом Димшою.

Неділя, 9. V. год. 3.30 попол. ціни найнижчі „Професія пані Воррен". Год. 7.30 веч. „Подвійна бухгальтерія" з Адольфом Димшою.

від зол. 7·— Щасливі обручки з 14 кар. золота тільки у **Б. ГРІНБЕРГА, Сикстуська 4**

КІНА.

АПОЛЬО: „Парада кохання" з Джанетою Макдональд і Морісом Шевалє.
АТЛЯНТИК: „30 карат'в щастя" із Дімшою.
ВАНДА: „Китайські моря", „Королівський дрібязок".
ГРАЖИНА: „Буде краще" з Тоньком і Щепком.
ЕВРОПА: „Одна на мілліон" із Сонею Генія.
КАСІНО: „Палкі серця".
КОПЕРНИК: „Зелений сигнал" з Еролем Фліном.
МАРУСЕНЬКА: „Простак".
МЕТРО: „Сильветки" та 3-актовий додаток.
МІРАЖ: „Золотоволосий обіточник" із Шерлею Темпль і „Одна з тисячу" (з Мартою Егерт).
МУЗА: „Ромео та Джульєта".
ПАЛЯС: „І високість танцює вальса",
НАЙ: „Антін Адверс".
ПАКС: „Останній погоня",
РАЙ: „Рос-Марі".
СВІТ: „Володар підводного світа" та кольорова фільма.
СТИЛЬОВЕ: „Ось Додсворд" і ревія.
ТОН: „Продавець тракторів Дзю Брави".
УТІХА: „Під двома прапорами" та ревія.
ХИМЕРА: „Москва-Шанхай" з Полет Негрі.

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Маріїська 5.)
Каїро

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 7. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 9.30, 18.00 Для дітей, 14.15 Розр. музика, 19.20 Рум. нар. пісні, Аврора Брареску сопран, 20.40, 21.00 Брамсові твори, БІЛГОРОД (437) 18.20 Скрипка, 22.20 Орх. концерт, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Янош Шварц і син грають на екз. інструментах, 17.00 Хор, 18.30 Сальон. музика, ВІДЕНЬ (507) 12.00, 13.10 Орх. концерт, 19.25 Вес. муз. авд., спів, 20.15, 21.00 „Дер Гартенманер" ком. А. Вазні, 22.20, 23.00 Концерт бажань, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 10.50 Для дітей, 14.00, 16.00 Музика, 18.15 Діти співають, 17.50, 18.00 Форт., спів, 20.10 Вес. нар. муз., КОШИЦІ (259) 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (309) 17.15 Форт., 19.00, 20.40 Розр. муз., 22.15 Камер. музика, МІНХЕН (405) 9.00 Вес. мельодії, 16.50 Солісти, 20.10, 21.00 Музика, спів, ПРАГА (470) 15.00 Пісні, 17.00 Квартет, 20.00 Твори І. Штравса, 21.00 „Діти гір" оп. Масля, РАДІО ПАРІ (1648) 12.15 Орх., концерт, 13.15, 19.00, 19.45 Спів, 14.30, 15.00 Театр Уяви, 16.00 Камер. музика, 17.30, 18.30 Форт., 17.45, 18.45 Скрипка, 18.00 Для жінок, 20.15, 21.00, 22.00 Пісеньки, 20.30 Камер. музика, РІМ (421) 17.15 Камер. концерт, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 Вечір із Ля Скалі присв. Гоцевові.

Субота, 8. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 19.15 Форт. тріо д-моль Бетовена, БІЛГОРОД (437) 19.50, 20.00 Орх. концерт, 21.00 Хор, 22.20 Легка музика, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Скрипка, 17.00, 18.00 Фестіваль циг. музики, 21.40, 22.00 Орх. концерт, ВІДЕНЬ (507) 14.55, 15.00 Для молоді, 19.30, 20.00, 21.00 „Весна" оп. Й. Штравса, 21.40 Форт. рецеталь, 22.20 Танк. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Нар. цім. танки, 19.00 Віденські мельодії, орх., сол., КОШИЦІ (259) 13.30 Для Закарпаття, 18.00 Співи. рецеталь Бородін-Черкаської, КОПЕНГАГЕН (255) 20.00 „Граф Люксембург" оп. Легара, ЛЯЙПЦІГ (382) 20.10, 21.00 „Ніч у Венеції" оп. Й. Штравса, МІЛЯНО (309) 17.15 Камер. концерт, 19.10, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00, 24.00 Вечір опер „Іль девєрто тентато" містерія А. Казелля, „Іль сіньор Брускіно" ком. Россіні, МІНХЕН (405) 12.00 Орх. концерт, 14.15 Камер. музика, 20.10, 21.00 „Мікадо" оп. Солівена, 22.30 Легка й танк. музика, ПРАГА (470) 15.00 Танк. музика, 16.45 Театр для дітей, 22.35 Сальон. музика, РАДІО ПАРІ (1648) 18.15 Спів, 20.30, 21.00, 22.00 Концерт рум. музики, РИГА (515) 16.40, 17.15 Латиські діточі пісні, РІМ (421) 17.15 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00 Комедія, ШТУТГАРТ (523) 24.00 „Фіделіо" оп. Бетовена.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 7. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній дениик, 7.10 Програма на ніні, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для старших дітей „Едісон", 11.57 Сигнал часу, 12.03 Військ. орх., 12.40 Полудневий дениик, 12.50 Мій городець із зеленини, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вісти, 15.15 Піснеьки із льв. фольклору, гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вісти, 15.35 Львівська молодь перед мікрофоном, 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Бах: „Музікалішес Опфер" гр. пл., 16.10 Суспільна гутірка, 16.15 Гутірка з хорими, 16.30, 17.15 Орх. концерт, спів, кларнет, форт., 17.00 Господарські ліцей, 17.50 Актуаль. гутірка, 18.00 Спортові вісти, 18.10, 18.17 Спортовий порадник, 18.20 Туристика: У Свенску Сегларсколяни, 18.30 Піснеьки у вик. Л. Щепанської в гр. пл., 18.40 Вплив обставини на організацію домашнього життя, 18.45 Програма на завтра, 18.50 Огляд хліборобської преси, 19.00 Дві ревії, скеч, 19.20 З піснею по краю, 19.45 Оперовий фрагмент, 20.00 Концерт присв. творам Шимановського, орх., сер., гутірка; у перерві коло год. 21.00 Вечірній концерт, Актуальна гутірка, 23.30 „Дитина старого міста" фрагм. із Крашевського, 22.50 Танк. музика с гр. пл.

Субота, 8. травня 1937.

6.30 Ранішня авд., 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній дениик, 7.10 Програма на ніні, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для дівіл: Співаймо пісеньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Орхестра, 12.40 Полудневий дениик, 12.50 Великдень на селі та нар. обряди, 14.30 Весела авд. для дітей: „Травневі прецельки", 15.00 Господарські вісти, 15.15 Оперетові арії з гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вісти, 15.35 Популярна музика з гр. пл., 15.50 Моди, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Мендельзон: Пісні без слів, гр. пл., 16.10 Культурне життя столиці, 16.15 „Пієспорале", орх. 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спортові вісти, 18.20 Легка музика, гр. пл., 18.35 Львівський актуальний фейлетон, 18.45 Програма на завтра, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Табори праці, 19.30 Піснеька та гітара, хор ревелерс'в, гавайська гітара, форт., 20.25 Літер. новини, 20.40 Вечірній дениик, 20.50 Скрипка, фортепіян, 21.15 „Дитина — невідомий світ", 21.25 Циг. орхестра (300 осіб) трансм. з Будапешту, 22.00 Весела Сирена у пекті, 22.30 Танк. музика у вик. орх., 23.00 Танк. музика с гр. пл.

Радіокутик.

ЧИ ЗНАЄТЕ, ЩО...

В одній з місцевостей в Ірландії організовано курси самоходової їзди при помочі радія. Інструктор не дивиться ані рухів свого учня, сидячи поруч з ним, але дає інструкції в „дидактичного самоходу". Цей самохід посувається на деякій віддалі за самоходом учня, в якому на місці інструктора є голосник. Така метода є, як кажуть, дуже корисна і для учня і для інструктора.

Знана фільмова артистка Роджерс є першим жіночим адміралом „гонорік каузи" американської фльоти. Цей почесний титул вона дістала за пропаганду фльоти у своїх численних піснях перед американським мікрофоном. Її виступи дуже причинилися до успіху вербування рекрутів до фльоти, внаслідок чого вона й дістала почесний титул адмірала.

Як кажуть, знайшлася людина, яка обрахувала кількість надавчих станцій на земній кулі. Показується, що їх є не менше, як 35.700. Більшість з них, бо аж 28.000, знаходиться на пароплавах і літаках. Станцій з власною програмою та з більшим засягом слухання є... тільки 7.700.

До студії радіостанції в Лімі (Перу) якогось дня увірвалося кількох замаскованих людей. Виконавці, що були в студії, потрактували веселих гостей, як карнавалові маски (це був саме час карнавалу). Ситуація змінилася, коли прибулі залізли револьверами і виступили перед мікрофоном з коротною промовою проти уряду, після чого втекли.

КОНЦЕРТ ТВОРІВ К. ШИМАНОВСЬКОГО.

7. травня в год. 20.00 відбудеться трансмісія з Варшавської Фільгармонії, присвячена творчості К. Шимановського. Цей концерт у виконанні орхестри Фільгармонії під дир. А. Солтиса принесе релігійний твір „Стабат Матер", прекрасну III. Симфонію і II. скрипковий концерт, що його виконає Е Умінська.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно—продажа: Бельги бельг. 89·38, 88·95, Доляри американські 5.28·00, 5.25·50, доляри канад. 5.28·80—5.25·50, Фльорени гол. 290·52—288·80, Франки фр. 23·73—23·59, Франки швайцарські 121·10—120·30, Фунти анга. 26·14—25·98, Гульдени данц. 100·20—99·80. Корони ч. 16·90—16·20. Кор. дан. 116·64—115·80, Кор. норв. 131·28—130·30, Корони шв. 134·73—133·75, Ліри італ. 24·00 — 23·20, Марки фінл. 11·56—11·20, Марки нім. 123·00—121·00, Шил. австр. 98·00—97·00. Марки нім. срібні 125, 126.

Акції.

Банк Польський 101·00, 100·00, 101·00, Вуголь 19·50, Лісьпол 13·25, Старахович 32·15, Томашів без купону за 1936 р.
Тенденція дещо слабша.

Папери.

3 пов. інвест. 1 ем. ценот., 2. ем. 64·75, серія 85·00, 5 конверс. 59·00, 5 зеліан. 57·00, 57·85, 6 дол. 53·00, купон 10·47, 4 прем. дол. 39·75, 39·25, 7 стабіл. 368·00, купон 9·81, 4 проц. пов. консол. 54·50, 54·25, 53·50, 53·13, 53·50, три ост. сотки.

Збіжжя.

Львів, 6. V.
За 100 кг. льоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	29·00—29·25
Пшениця збір. червона	28·00—28·25
Пшениця одн. біла	28·75—29·00
Пшениця зб. біла	28·00—28·35
Жито шт. І.	23.75—24·00
Жито шт. II.	23·50—23·75
Мука пшенич. разова до 95%	32·25—32·75

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 6. травня н. р. кооперативам платив за льоко Львів:

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	3.15 зол.
1 кг. масла десеров. бочкове та експл. включно з опакув.	3.20 „
молоко від 27. IV. п.р.	0.18—0·19 „
копа яєць	2·60 „

Тенденція зниження на масло, на яйця і молоко сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 6. V. н. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвір'я птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре умяснені, повногруді товсті	1.50 зол.
Курки молоді І. кл. товсті без вапняку на ногах від 1.80 кг. вгору	1.20 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

Без огляду на велику звижку цін воєнн фабрика килим'в 3—6
Ст. Ґалана в Глинянах
у всіх своїх крамницях продає килими по зниженних цінах.
Тайна лежить в тому, що управа фабрики в час придбала значні засоби сирівця і тепер може виробляти прекрасні КИЛИМИ з найліпшої вовни по дешевих цінах. — ГОЛОВНІ КРАМНИЦІ ПРОДАЖІ: Львів, вул. Сикстуська 20, Люблин, вул. Ставіца 1, Варшава, Фоша 8. Катовиці, вул. Косцюшка 3. — Летючі виставки і продаж по всіх великих містах держави. СПЕЦІЯЛЬНІСТЬ: Виріб килимів для прикраси церков і цілі стилеві гарнітури для пансіонів і вілл. На складі великий вибір кап ПІВГОБЕЛІНОВИХ на ліжка, накрить на столи, портієри і лямбрекіни. Також лляні обруси та рушники у нових гарних взорах.

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

Ф-МА „КЕРАМІКА", Львів, Галицька 5 шукає заступників до продажі порцелянових з українськими взорами. 711 3-5

МЕШКАННЯ

110 ЗОЛ. 4-кімнатне мешкання повнокомфортове до винайму Шептицьких 14. 803 2—2

КУПНО - ПРОДАЖА

МОТОРОВЕР N S U Quick 98 см. двотактовий, двобіговий, вільний від податку і права їзди, поручає Автоспорт, Львів Словацького 2. Проспект за надісланням почт. марки. 722 7-11

УСЕ ДЛЯ ДИТИНИ, вправки для немовлят, білля, сукнини і плашчики купиш дешево у фірмі „СВІТ ДИТИНИ" Сикстуська 2. 776 1—1

КОЛІРОВІ з сірого шовку підштанці мужеські 2.75, димкові 2.25, „АСТРА", СИКСТУСЬКА 2. 775 1—1

РІЖНІ

РОЗПИЛЯЧІ до кольонських вод направляє фірма „ТИЧИЧА", Львів, Рейтана 2. тел. 225-27. 142 5—1

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

ЛІКАР СТОМАТОЛЬОГ
Карло Ґустав Штапп
Б. ЛІКАР КЛІНІКИ У ВІДНІ
ОРДИНУЄ В НЕДУГАХ ЗУБІВ І УСТНОЇ ЯМИ.
вул. Академічна ч. 26
Пересвітлювання Рентґеном.

ОГОЛОШЕННЯ.

ХТО?!
хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах
купує тільки у найсолідніщій
ПЕРФУМЕРІЇ С. ФЕДЕРА
Львів СИКСТУСЬКА 7
Філія КОПЕРНИКА 15а
Кожний покупець, що покличеться на оце оголошення „Діла" дістане ЗАДУРНО гарний дарунок.

САМО ПЕРЕ ВЕСЬ БРУД БЕРЕ

МИЛО ДО ПРАННЯ
ОКСАНА
ФАМОЗА Львів
Потоцького 58.

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

які кожне видавництво мусить віднови-ти з новим роком для почтового уряду можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції висилаємо за післяплатою.

Цінник друків:
Zawiadomienie wysyłkowe 1 пр. 6 сот.
Gazetowa książka nadawcza оправлена (130 карток) зол. 2.50
Książka rozsyłkowa на 480 уряднь, оправлена зол. 2.50 на 960 урядів оправлена зол. 5.—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Субота 8. травня 1937. Ч. 98

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229-41.

Заборони й обмеження.

Апостольський Адміністратор Лемківщини суспендує.

Великдень без відправи.

З українського робітничого життя у Львові.

Нищать памятки минулого.

Загроза для цвинтарика поляглих у Коршеві.

Згорів кермовик „Гінденбург". — Згинуло 35 осіб.

Кінець незалежної Каталонії.

Каталонське військо підчинене еспанському урядові.

Убили голову тимчасового каталонського уряду.

Розвал араґонського фронту.

Консолідація німецької меншини в Польщі.

Нім. слідча комісія виїхала до Зл. Держав.

Великодній архитвір. (Фейлєтон).

Економічний огляд.

Німець про господ. політику Польщі і про нац. меншини.

Ч. 98 (14.641). Львів, субота 8. травня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-25
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не вертають.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Жахлива летунська катастрофа.

ЗГОРІВ КЕРМОВИК „ГІНДЕНБУРГ". — ЗГИНУЛО 35 ОСІБ.

Агенція Авас повідомляє з Ню Йорку про жахливу експльозію на трансатлянтійському кермовику „Гінденбург" підчас осідання в Лейкгерсті. З невідомої причини в моменті, коли кермовик зближався в четвер вечором до вежі, де мав закинути якір, настав **вибух** і **кермовик спалахнув вогнем.** Опісля впав на землю з гуком. Рятункова акція була дуже трудна, бо годі було наблизитися до повітреплаву, що бухав вогнем.

Цепелін прибув до Ню Йорку з 12-годинним опізненням, везучи **100 осіб,** з цього 39 пасажирів і 61 членів залоги.

Летунська секція вашингтонського департаменту торговлі розпічне доходження, щоби висвітлити причини катастрофи „Гінденбурга". На думку американських офіціяльних кол головною причиною катастрофи було те, що його виповнили газом **водн**ем, а не гелієм, якого продукція коштовніша.

ПОДРОБИЦІ КАТАСТРОФИ.

Один із функціонарів, занятих на летовиці, находився в часі експльозії біля вежі, до якої був привязаний Цепелін. Він каже, що „Гінденбург" був на висоті яких 100 метрів. Видко було розбавлених пасажирів, що хусточками витали людей на летовищі. За хвилину пасажири мали висідати. Нараз роздалась жахлива експльозія. Люди ледви встигли відскочити на бік від місця, де звалилася маса повітреплаву, **що бухала вогнем та димом. Було так гарячо, що кілька годин годі було приступити ближче.** Врешті вдалось декому з рятункової акції наблизитись. Біля кабіни коменданта побачили спалене тіло якогось мужчини. Опісля настали **три дальші експльозії.** Катастрофа склалася коло пів до 7-ої вечором, а ще коло 10-ої веч. останки повітреплаву творили **море вогню.** Факт, що пожежа була така інтензивна, приписують смарам, які вжито до гонення мотору.

ПРИЧИНА КАТАСТРОФИ.

Здогадуються, що катастрофу спричинила буря, яка лютилася, коли повітреплав зачіпали до машту. Цілий час падав дощ. Є теж здогад, що **запалився газ,** який добувався на верх і дістався до мотору.

ЧИСЛО ЖЕРТВ

покищо не устійнене. На основі німецької інформації врятувалось 20 пасажирів і 44 особи із залоги, так що згинуло 35 осіб. Покищо ті цифри непевні.

НІМЕЦЬКІ ПОВІТРЕПЛАВИ.

Кермовик „Гінденбург" збудований у 1932 р. у Фрідріхсгафені. Був довгий 248 м., у промірі мав 41 метрів. Гнали його чотири мотори зі швидкістю 150 км. на годину. Подорож з Европи до Північної Америки тревала пересічно 2 і пів дня, до Південної 4 дні. Повітреплав був уладжений люксусово. Досі перелетів понад Атлянтійський океян 20 разів щасливо, аж 21-а подорож скінчилася трагічно.

Німецьке повітреплавне підприємство втратило свій найкращий повітреплав. Має ще „графа Цепеліна", збудованого перед 10 роками, а крім того будує у Фрідріхсгафені ще один, подібний до „Гінденбурга".

Кінець незалежної Катальонії.

КАТАЛЬОНСЬКЕ ВІЙСЬКО ПІДЧИНЕНЕ ЕСПАНСЬКОМУ УРЯДОВІ.

Як довідується паріська преса, валенсійський уряд вислав до Барсельони генерала Севастіяна Позаса Перею, що має обняти командування 4. дивізією і ресорт війни в катальонському уряді.

Валенсійський уряд обняв службу безпеки над всією катальонською територією.

ТИМЧАСОВИЙ УРЯД.

З Перпіняну повідомляють, що у Барсельоні утворилася директорія зложена з 4-ох членів, що обняла функції тимчасового уряду. Творцем і головою директорії є Компаніс, на основі інших джерел — Сезе (якого одні часописи уважають соціялістом, інші — анархістом).

УБИЛИ ГОЛОВУ ТИМЧАСОВОГО КАТАЛЬОНСЬКОГО УРЯДУ.

Підчас вуличних боїв згинув Антоніо Сезе, голова та міністер внутрішніх справ у тимчасовому управному комітеті, що тимчасово виконує обовязки уряду. Сезе репрезентував у тому комітеті соціялістичні професійні спілки.

Разом згинуло дотепер у вуличних боях 50 осіб, ранено 170.

БІЙ ЗА ТЕЛЄФОНІЧНУ ЦЕНТРАЛЮ.

Тимчасовий уряд вислав сильні поліційні відділи, щоби прогнати анархістів з телефонічної централі. Після довшої перестрілки, у якій згинуло чимало поліцаїв та прохожих, поліція здобула будинок; анархісти боронилися якийсь час на вищих поверхах, опісля піддалися.

БАРИКАДИ, ПОВЗИ.

В інших дільницях анархіста дальше нападають на поліцію та військо. Подорожні оповідають, що вулиці Барсельони поперегороджувані барикадами, на яких ідуть кровані бої; коли цивільні хотять переходити барикади, їх обстрілюють.

По місті їздять анархістичні повзи, лунають скорострільні та гарматні стріли.

ЛУЧБА МІЖ КАТАЛЬОНІЄЮ ТА ФРАНЦІЄЮ ПЕРЕРВАНА.

Авас подає, що на летунському майдані в Барсельоні нема зовсім поліції, тому з огляду на безпеку французькі літаки, що курсують на лінії Тумоза — Казабланка причалюють не в Барсельоні, лиш у Перпіняні.

Еспанський консуль у Перпіняні остерігає подорожних, щоби не їхали до Барсельони. Поїзди на тій лінії доходять лише до Херони.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ
СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ
АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?
ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО НАШОГО ЩОДЕННИКА

ВОЛОДИМИР БІРЧАК:
ЗОЛОТА СКРИПКА
Нова збірка оповідань відомого письменника
Обсервація, нові теми,
:-:-: гумор і дотеп :-:-:
Можна дістати в Адміністрації „Діла"
Ціна 2 зол., поштова пересилка 30 сот.

Заборони й обмеження.

Львів, 7. травня 1937.

Заборони й обмеження, що їх видає державна адміністраційна влада, добре відомі повоєнному громадянству. Існують вони не лише на европейському суходолі, але навіть у такій недавно типово либеральній державі як Сполучені Держави Північної Америки, не кажучи вже про Совіти або держави з тотальним чи півтотальним устроєм. Діється те все під кутом автаркії (самовистарчальности), а ще більше з оглядів охорони існуючого режиму і оборони границь держави — отже здебільша з чисто стратегічних причин, що сьогодні завжди є рішальні.

Зокрема видано закони і розпорядки зі заборонами й обмеженнями, що торкаються оборони держави внутрі і назовні, майже зовсім незнані довоєнному европейському законодавству. До світової війни охороною внутрішнього ладу і безпеки громадян та обороною і охороною державних кордонів займалися звичайні закони — карні і військові, — у першу чергу загальний карний кодекс, що передбачував відповідні репресії у випадку нарушення постанов, виданих в інтересі державного устрою, охорони держави і її установ та безпеки громадян. Після світової війни оголошено цілу низку спеціяльних законів і розпорядків, давніше незнаних, які часто врізуються дуже глибоко в життя поодиноких громадян і не менше теж і у збірне життя, при чому у випадку нарушення збільшено непомірно й репресії, себто кари.

До ряду тих виїмкових законів належить у Польщі розпорядок президента з 23. грудня 1927 р. про границі держави, тричі опісля зновелізований, останній раз законом з 9. липня 1936 р., обовязуючий від 18. липня м. р., який минулого року мав я нагоду зреферувати подрібно на сторінках „Діла" і який у всіх своїх подробицях на основі розпорядку міністра внутрішніх справ увійшов в життя 23. квітня ц. р., коли устійнено в терені т. зв. 30 кільометровий граничний пояс на підставі конференцій старостів прикордонних повітів, що в квітні ц. р. відбулися в дотичних воєвідських урядах.

Згаданий зновелізований розпорядок президента з 23. грудня 1927 р. має велике значіння для населення, організацій і установ прикордонних повітів, з огляду на передбачені там великі обмеження що до побуту поодиноких осіб, свободи рухів, праці в торговельних і промислових підприємствах, припинення або заборони діяльности на просторі 30 кільометрової граничної смуги кожного товариства, союзу або кооперативи чи їх відділів. Є теж там значні обмеження і заборони щодо будівель, користування водною силою та навіть у праві власности у нерухомостях й рухомостях і у правних актах між живими й на випадок смерти. Заведено врешті збірну відповідальність громади за шкоди, якщо не можна вислідити того, хто зробив шкоду й загострено значно кари арешту. Словом, є дуже багато заборон і обмежень у ріжних ділянках життя та у правних відносинах, які опірвала

значно остання новеля з 9. липня м. р. та які болюче відчуває і відчує прикордонне населення і наші товариства, кооперативи й організації, та які — як сказано вище — на цілому прикордонному терені увійшли в життя у своїй повній строгости з днем 23. квітня ц. р.

Скількість тих повітів, де обовязує це спеціяльне право про границі держави, є на українській етнографічній території дуже велика. Попри прикордонні повіти Полісся і Волині граничать зі Совітами в Галичині повіти: Збараж, Скалат, Копичинці і Борщів; з Румунією повіти: Борщів, Заліщики, Городенка, Снятин і Косів; врешті з Чехословаччиною повіти: Косів, Надвірна, Калуш, Долина, Стрий, Турка і Лісько, а на Лемківщині повіти: Сянік, Коросно, Ясло, Горлиці, Новий Санч і Новий Торг — **разом 20 повітів в Галичині, в яких мешкають українці.** До цього з 23. квітня ц. р. долучено ще **частини** повітів у віддалі до 30 км. від кордону, що межують з прикордонними повітами; між іншими влучено теж до цього граничного пояса і місто Чортків.

Найбільші обмеження існують у надграничній смузі — напр. заборона виходити з хати від вечора до ранку, що лежить здовж граничної лінії два кільометри завширшки, рахуючи від граничної лінії. У випадках, де цього вимагає характер терену, надграничну смугу можна розширяти до 6 км. або звузити понижче 2 км. Границі надграничної смуги означується в терені окремими знаками. Побут у надграничній смузі вимагає окремого дозволу адміністраційної влади (староства); місто Заліщики як літнище не належить до надгарничної смуги.

Найбільше дошкульними для прикордонного населення є постанови щодо виселення і заборони щодо набуття, посідання, аренди й ужиткування нерухомостей чи їх частей та виконування торговлі і промислу громадянам польської держави на терені 30 кільометрового граничного пояса. Право виселення прислуговує старості і з нього деякі старости, напр. в Косові, зробили вже чималий ужиток. Болючіша є ще справа з заборонами щодо нерухомостей, торговлі і промислу, які може видати дотичний воєвода. Кожна трансакція нерухомостями вимагає там сьогодні дозволу воєводи (фактично рішальним тут буде староста) і всі правні чинности, зроблені з метою обійти обмеження чи заборони, є неважні. Про неважність рішають суди на жадання старости.

Обмеження щодо обороту землею не новина у польському законодавстві. Існують вони на підставі закону про виконання земельної реформи й ухваленого у минулій парляментарній сесії проекту щодо обмеження обороту наділами, які повстали з парцеляції. Щоб дістати право власности треба дозволу старости. Оборот селянською землею є зправила свобідний. Інакше у 30 кільометровому граничному поясі на основі президентського розпорядку і новель до нього про границі держави. Тут безумовно кожна трансакція щодо власности, посідання, аренди, ужиткування нерухомости мусить мати попередній дозвіл воєводи, що незвичайно ускладнить і утруднить ціле автономічне життя у граничному поясі і що найбільше відчує наше тамошнє селянство та що значно піднесе кошти трансакцій, хочби з огляду на стемплеві оплати.

З тих величезних ригорів з заборонами й обмеженнями здає собі справу й сама адміністраційна влада і як зачувати (бо це офіційно не було оголошено) — дотеперішню практику щодо трансакцій нерухомостями полишено по кінець червня ц. р. Живемо в часі посилення серед польського „кресового" громадянства протиукраїнських настроїв і масової протиукраїнської акції, що прибирає вже питомі риси психози, від якої як члени польського громадянства не є вільна теж і велика частина польських урядовців. Знаючи ті настрої, боїмося, щоб заборони і обмеження, про які говорено вище, не виконувано надто ригористично якраз на українському відтинку. На ті заборони і обмеження у граничному поясі, що довкрути держави обіймає простір одної шестини цілої державної території, звернула увагу і польська преса, називаючи стан тамошнього населення напів виїмковим. Все те залежить від державної адміністрації і наше населення у граничному поясі має право домагатися від неї, щоб не було ніяких шикан зі заборонами й обмеженнями.

Д-р Степан Баран.

За два золоті цілий місяць

Станислав Рикер

фризієрський вистець

ул. Валова 11 а.

поручає вибагливий мужеський і жіночий салон. Абонамент на голення 2·— зол. **Тривка ондуляція найліпша 7 зол.** — Манікір 50 сот. — Модна ондуляція з миттям тільки зол. 1·50. — Брови та вії 80 сот. 6—7

Весняний шум.

Женева, у травні 1937.

Шляхи сучасного міжнароднього життя в значній мірі минають Женеву, але ті, що мандрують ними, не забувають про неї. Також політичні керманичі Ліги Націй займають все становище до поважніших політичних подій. Бельгійський уряд, звільнившись від льокарненських зобовязань, заявив, що він лишається вірний засадам Ліги Націй. Керманич національної Еспанії ген. Франко, на запит одного журналіста, чи Еспанія приступить до Ліги Н., відповів лише, що Ліга Націй не виконала свого обовязку супроти національної Еспанії. Сучасний політичний момент для акції Ліги Н. не є очевидно сприятливий. Навіть сесію Бюра конференції роззброєння, що мала розпочатися 6. травня, відсунули не лише тому, що генеральний секретар Л. Н. занятий на конференції в справі єгипетських капітуляцій в Монтре. Але в Женеві пильно стежать за тим, що робиться в Европі. Перед полуднем і перед вечором приходять представники преси до журналістичної салі Л. Н. по новини. Потім стукають машинки до писання і телєфон та почта нагадують світові, що й Женева думає про нього. Коли вкінці травня представники ріжних держав зїдуться знов до Женеви та подивляться звідси на політичну панораму Европи, то вони побачать досить поважні зміни, що зайшли в ній впродовж останніх місяців і навіть тижнів. Взаємини між великими державами лишилися вправді покищо без засадничих змін, бо політичні основи цих держав надто солідні, щоб мінятися в короткім часі, — але внутрішні соціяльно-політичні відносини у цих державах та їх відношення до менших і малих держав настільки змінилося, що швидко може прийти до дуже поважних подій, небезпечних навіть для сусідів усіх отих малих держав. З великодержав найбільш заангажована тут на першому місці Франція, — а далі: Італія і Німеччина. Англія робить вправді все можливе, щоб адержати політичну рівновагу Франції в Европі, але вона не може формувати відношення Франції до інших держав, що входили у післяверсайську систему французьких впливів в Европі. Сучасні події в Еспанії відбились і на внутрішніх і зовнішніх відносинах Франції. Не лишиться без впливу на франко-бельгійські відносини і відновлення бельгійської невтральности. Але найповажніші зміни у відносинах Франції з меншими державами відбуваються без сумніву на південнім сході Европи. Французькі впливи тут перемагає поступово Італія, ближча сусідка европейського сходу. Після італійсько-югославянського порозуміння прийшло побачення Шушніга—Мусолінія у Венеції, що ударемнило французькі пляни і щодо Австрії. Наслідком очевидного ослаблення звязку між державами Малої Антанти намагалась французька дипльоматія утворити нову сполуку малих держав на південнім сході Европи, наблизивши Відень до Праги. В Парижі сподівались, що утворення політичної оси Рим—Берлін порушить звязок між Римом та Віднем. Кілька дрібних інцидентів між Берліном та Віднем та часом гостра полеміка між німецькою та австрійською пресою викликали в Парижі враження, що австрійський уряд уважатиме італійську гарантію проти аншлюсу невистарчальною і шукатиме інших гарантій в Парижі та Празі. З Праги вжили при французькій підтримці заходів переконати австрійський уряд, що австрійські та чехословацькі інтереси рівнобіжні, бо самостійність одної і другої держави ніби загрожена Німеччиною. Невиключено, що ці аргументи скріплено обіцянками економічного характеру. Невиключено, що празькі аргументи і викликали деяке враження у Відні, врешті господарські звязки між цими обома частинами колишньої наддунайської монархії були завжди досить тісні і такими залишилися. Справу відносин між Австрією і Чехословаччиною обговорювали — очевидно — у Венеції. Наслідки були для Парижа досить несподівані. Не лише представник Австрії признав без застережень, що унормування господарських відносин над Дунаєм без участи Німеччини неможливе, але таке саме переконання висловили і празькі „Народні Листи". Одночасно міністр Крофта виступив у „Чеському Слові" з сенсаційною статтею на тему, що в сучасній боротьбі між фашизмом та большевизмом Чехословаччина не пристане ані до одної, ані до другої сторони. Стаття ця викликала у деякого враження, що чехословацький уряд, коли й не виповідає формального союзу з Московщиною, то в усякім разі проголошує його нечинним. Якщо це справді так, то ЧСР **стануласб** на єдиний розважний і можливий для неї шлях повної невтральности, шлях, який напевне найшов би більше зрозуміння в Льондоні, ніж у Парижі.

Віденська урядова преса, „Вінер Цайтунг" та „Райхспост", цілком вдоволена вислідами побачення у Венеції і в царині зовнішньої політики і в царині економіки. Повідомлення деяких часописів про можливість притягнути представників австрійських національних соціялістів до участи в уряді вважають вправді у Відні втручанням до внутрішніх австрійських справ, а проте рішуче не заперечують. Ствердження непохитности римських протоколів та німецько-австрійського порозуміння з 11. липня 1936. уважають в Женені приступленням Австрії до римсько-берлінського пакту, хоч Шушніг і заявив, що до ніякого блоку Австрія не приступає (зрештою формального блоку і між Римом та Берліном нема). Редактор Бріке пише в „Журналь де Женев", що „Шушніг не пристав би до італійських пропозицій, не маючи певности, що Італія досить міцна, щоб їх додержувати. Впливи національних соціялістів у Відні все одно щораз сильніші. Вислідом нарад є успіх німецько-італійської політики. Віс а Рим—Берлін оминула австрійську небезпеку, позиції здобуті раніше вдержано. Довкола Малої Антанти повстали нові сполучення: від Югославії, а завтра від Румунії, від Туреччини. Німецько-італійський вплив на сході зростає".

Цей факт хвилює очевидно у великій мірі московський уряд. „Ізвестія" з 20. IV. широко розписуються про акцію „німецького фашизму" на південнім сході Европи, між іншим пишучи, „Татареску забезпечує румунським фашистам безкарність. Його власна внутрішня політика мало чим відріжняється від фашистівської. А його зовнішня політика в останнім часі щораз більше відхиляється від французької політики". Не виключено, що в звязку з цими алярмами зявився несподівано й Тітулеску на париському терені. Політична весна заповідається в Европі великими вітрами. До весняної сесії Ліги Націй політична ситуація, очевидно, не викристалізується. По боці Франції бракуватиме кількох її прихильниць. Новий лад в Женеві до старого подібний не буде.

М. Данько.

ЦВІТИ тяті і вазонкові

найбільший вибір — низькі ціни

„НІЦЕЯ" АКАДЕМІЧНА 20. — ТЕЛЕФОН 112-02.

Консолідація німецької меншини в Польщі.

Ще 18. м. м. відбулось у Катовицях велике німецьке віче, на якому д-р Павло Шіман з Румунії, б. президент кількох конгресів національних меншин, виступив з рефератом на тему: „Меншина супроти держави".

У висліді промов д-ра Шімана й д-ра Панта зібрані постановили оснувати **„Союз Німців у Польщі"**, якого тимчасову листу підписало 160 провідних представників ріжних німецьких політичних партій і товариств.

Обох основоположників нової німецької політичної партії у Польщі, якої завданням буде в першу чергу консолідація німецької меншини, прийняв на авдієнції воєв. Гражинський.

Нова партія має суто-католицький напрямок.

(КТВ).

Кінець страйку у льондонській міській комунікації.

Представники персоналу льондонських автобусів і трамваїв згодилися працювати дальше, чекаючи на остаточне рішення виконавчої союзної ради.

СТРАЙК ГІРНИКІВ ПОКИЩО НЕ ЗАГРОЖУЄ.

Після наради з міністром гірництва екзекутива гірничої федерації рішила відложити на 2 тижні (себто до 22. ц. м.) дату, коли гірники евентуально виповідять працю. З огляду на те страйк гірників може вибухнути не скоріше як 6. червня.

УРЯД БОРОНИТЬ ГІРНИКІВ.

Лейбуристи приготовлювалися до атаки на уряд підчас дискусії в парляменті на тему внутрішньої політики. Несподівано премієр висловився за збірними умовами та за гірничою федерацією, чого саме домагаються гірники. З огляду на те лейбуристи лишили уряд у спокою, а дискусія покінчилася скоро.

Сатана хоче ворожнечою, вином і грою завести ненависть між нами. — Коран.

Розвал арагонського фронту.

„Еко де Парі" повідомляє, що багато анархістичних частин з арагонського фронту покинуло свої відтинки і відмашерувало до Барсельони з повзами й артилерією.

Рівночасно з іншого джерела прийшла вістка, що директорія рішила відкликати до Барсельони 12.000 війська з арагонського фронту.

Авас подає зі Сарагоси, що на арагонському фронті було зовсім спокійно. Вихісновуючи ту обставину, національні війська перевели кілька розвідчих випадів і посунулися помітно вперед. Здається, що на цілому фронті червоні втратили контакт з національними військами.

СОВІТСЬКІ КОРАБЛІ ПЛИВУТЬ.

Як повідомляють із Царгороду, за минулих 20 днів переплило Босфор 27 совітських і 8 еспанських кораблів у напрямі Еспанії та 22 совітські і 8 еспанських у напрямі Чорного Моря.

ЛІТАКИ БОМБАРДУЮТЬ.

Національні літаки були дуже активні на всіх відтинках баскійського фронту: Під Ґерікою вони зайняли здобуті червоними становища, під Еібаром розігнали кілька зосереджених ворожих груп, крім того зістріляли один літак.

На арагонському фронті червоні літаки бомбардують міста: у Сарагосі вони мало що не знищили старинної катедри, у Ферра Нуева убили чимало цивільних, зокрема жінок і дітей.

ЕВАКУЮТЬ БІЛЬБАО.

Евакуація дітей і жінок з міста Більбао почалася. Корабель „Такано" забрав до Франції 2300 баскійських дітей з лікарями і санітарним персоналом. З цих дітей 1500 поміститься в Бярріці, відкіля їх розвезуть до захистів і приватних осіб, а решту 800 повезуть на острів Олєрон.

Корабель „Карімаре" зі залогою 70 осіб виплив до Більбао. На тому кораблі є трьох лікарів і санітарі, які опікуються здоровлям утікачів. Кожного члена залоги заасекурували на 150.000 франків. Корабель „Карімаре" забере зі собою 1000 утікачів; його ескортують французькі воєнні кораблі. „Карімаре" повернє до Бордо в неділю рано. Пароплав „Ізарра" з 500 утікачами покинув Більбао і відплив у напрямі Бордо.

Авас повідомляє, що нац. кружляк „Альмірante Сервера" намагався затримати пароплави, які вивозять утікачів з Більбао. Після виміни сигналів з британськими кораблями він відплив.

До межі територіяльних вод кораблі, що евакуюють дітей з Більбао, плили під ескортою баскійських воєнних кораблів, дальше заопікувався ними британський контрторпедовець.

Заки кораблі відчалили, у пристані в Більбао можна було бачити зворушливі сцени прощання дітей з родинами.

Найбільшим ворогом для здорового, родинного життя є шинки, що відчужують батьків від родини й рівночасно ослаблюють джерело прожитку. — Я. Дубс.

Нас кличе голос наших предків...

Діловий комітет повідомляє у пресі й окремими афішами, що Т-во „Українська Захоронка" під патронатом Митроп. Андрея і Преосвященних Івана й Никити уладжує велике ювилейне свято в честь Божої Матері в салі Великого Театру дня 9. травня в год. 12. вполудне.

Ювилейне свято... думками сягаємо далеко у сутінки віків. Рівно девятьсот літ тому володар усієї нашої землі князь Ярослав Мудрий на оборонних мурах Києва, над золотими воротами, побудував церкву в честь Благовіщення Пречистої Діви Марії, віддаючи Їй в опіку свою державу. З цієї нагоди величає Пречисту Діву Марію своїм словом сучасний митрополит Іларіон як „всеславну і скору на поміч християнам Преславну Борогодицю". Літописи оповідають, що це мав бути обіт за поміч у боротьбі з половцями.

Особливе почитання Матері Божої в Україні давнє. Св. княгиня Ольга при своєму хрещенні дістала чудотворний образ Богоматері в золотій ризі, прикрашеній самоцвітами. Цей образ був родовим скарбом князів Руси-України. З часом вони передали його черцям Печерської Лаври. Українська Земля люба Богоматері. Серед живої віри народу радо перебуває Вона серед нас і значить свій побут великими чудами й ділами.

Прегарна пісня про Почаївську Богоматір — це знов вияв вдячности їй за велику й успішну опіку. Хроніки Скиту Манявського, Зарваниці, Белза чи Самбора та інших чудотворних місць по Українській Землі нотують дивні її зяви, а деякі місцевости славні чудами Богоматері по нинішній день. Так радіє з нашим народом його радістю чудотворне обличчя Пречистої Діви із Зарваниці, сумує упадками нашими белзька Богоматір на чужині і плаче ревно над нашим заломанням страдальна самбірська Богоматір.

Давнина наша така велична, що стає перед нами як недосяжний ідеал. Душа тодішніх людей, як у дзеркалі, відбивається у старій нашій літературі і в творах, на яких оформлювалася чи виховувалася. Висувається на перше місце релігійний зміст, зокрема почитання Богоматері. На відмічення заслуговують: Хожденіе Пресвятої Богородиці по мукам, Плач Богородиці під Хрестом, Патерики і Мінеї та численні інші оповідання і твори, звязані з почитанням Преосв. Діви Марії. Тодішні проповідники чимало проповідували про Пречисту Діву Марію. Данило Заточник голосно накликував: „Жінки, стійте в церкві і моліться Богу та св. Богородиці!" Данило Паломник дає цілу низку оповідань про Пречисту Діву Марію, що в малій перерібці увійшли у збірник Дмитра Туптала Ростовського.

Нарід жив побожно й виявляв вдячність Тій, Яку називав своєю Ненькою. Стільки церков і монастирів, скільки було та є на Україні посвячених Пречистій Діві Марії, нема в ніякому краю.

Наше козацтво піддалося під Покров Богоматері. Наші гетьмани багато церков у честь Божої Матері збудували на знак своєї особливої подяки. Багато цих історичних памятників істнує ще до нині, не зважаючи на вандальське знищення і руїну України большевиками. Видно, всесильна рука Небесної Неньки зберігає їх до

І. ЧОЛГАН.

Великодній архитвір.

— Маємо справжнє щастя. Бачите, як усе йде нам гладко? Яка погода! Великдень у черешневому квітті! А люди, їх стрій, обличчя, звичаї? Все це справді гідне нашого обєктиву.

— Єс! — притакнув з англійською флєгмою провідник фільмової експедиції — Осип Оливець, що крім студій над фільмою придбав закордоном звичку мішати до розмови англійські слова та носити короткі, спортові штани.

Його товариш, відомий поет Грицько Мазник, виступав тепер у ролі сценариста та режисера. Своїм гарячим темпераментом додавав розгону праці та викликував „творчий ентузіязм".

— Ви не маєте поняття, пане Осипе, яку сензацію викличе наш „Великдень над Дністром"! Оце вперше сміло зірвали ми з банальним етнографізмом рідних короткометражовиків і дамо річ, повну експресії, змісту, динамізму, зразом ліризму! А як до того заграють на екрані веселкові кольори, но!.. — поетів ніс незвичайно видовжився, а очі горіли надхненним патосом.

Оливець, провідник продукції, кінооператор, асистент і т. д. в одній особі, вдоволено гладив лисину:

— Безперечно наша фільма зробить переворот у цьому жанрі кіноматографії. Та немала заслуга в тому і ваша. Сам не знаю, чи з вас кращий сценарист, чи режисер? З вами чудово працюється!

— А з вас просто геніяльний оператор! — уже таки занадто пересолював Грицько. Та компліменти вбивали в обидвох піонірів рідної фільми почуття самокритицизму. Приємно мріяти і любуватись плодом своєї творчости, що... ще не появився!

— Лишилась ще нам одна сцена: обливаний понеділок. „Ол райт". Попередні сцени, особливо вчорашні гагілки, вийшли знаменито. Просто вірити не хочеться, що в оцій закутині можна знайти такі скарби!..

— О, найцінніший скарб саме є! — гукнув утішно режисер.

До Мазника та Оливця сміялись білі, рівненькі зуби:

— Ми вже всі зібрались. Ще довго чекати?

Фільмарі підійшли до своєї „артистки". Грицько весело підморгнув, а Оливець погладив лисину:

— Отже можемо починати. Погода і сонце в сам раз.

У фільмовому „ателіє" було гаряче. Декорації: біленька хатина з соломяною стріхою та призьбою, блакитне небо з кучерявими хмарками, сентиментальний перелаз із черешнево-вишневим садком, цілим білим від квіття, у глибині пасіка з вуликами — все стояло вже на своїх місцях. Рефлектор висів досить далеко, бо на небі. Зате був сильний і безплатний.

Артисти зовсім не мали треми. Своєю свободою і спокоєм могли загнати в кут голівудських тузів. Головна артистка, стрункa Василина стояла серед гурту парубків, у білих соломяних капелюхах з „квітками". Сміялася з їх дотепів, прижмурюючи ліве око до Грицька. Поетові було гаряче і він розсіяно шукав по кишенях за зшитком зі сценарієм і режисерськими заввагами.

Оливець приготовляв фільмокамеру, а режисер давав останні пояснення артистам:

— Хлопці! Вливайте з розмахом, життям. Василинко, маєш писанки? Добре. Ведра з водою є?

Врешті все було готове. — Оливець дав знак:

— Ол райт. Можемо починати!

Зажурчів апарат і почали накручувати сцену. Мазник як режисер стояв побіч і давав вказівки. Ввесь палав творчим надхненням:

— Усміхнися краще, Василинко! Так... Ви заходьте зліва. Скоріше! Вважайте! Добре...

Все йшло як по маслі. Оливець з англійським спокоєм водив обективом, а камера, мов губка воду, всякала в себе красу Великодня на подільському селі. Хлюпнула вода, сміх, втеча (все за сценарієм)... Дужі рамена схоплюють дівчину, за хвилину — уста нахилюються до уст...

—Води, ще!! — прорізав нараз повітря крик і Грицько одним скоком опинився серед артистів.

Бухнула з ведер вода, з грудей крики. Повстала метушня. Грицько шамотівся мов непритомний, а парубки (думаючи, що це так має бути) не жалували води і своїх рамен.

Оливець, забувши про свою холоднокровність, ревів немов зранений звір:

— Гов!.. Грицьку, ви здуріли?!! Станьте..е! Хлопці! Гей!!!

Та „транс обливання" тривав дальше. Ширвав за собою й Оливця, що полишив свій апарат і кинувся до гурту. Вода, крик, сміх, знову вода!..

Коли ведра були порожні, очі всіх звернулись на режисера. Виглядав мов курка по до-

слушного часу... Наш нарід величав Пречисту Діву Марію, як умів і як його було стати. Здається, нема родини, де не булоб у нас імени Марії чи образу Богоматері в дома, а прощі і богослуження в її честь і до нині втішаються чи не найбільшою фреквенцією. Замітний цей рух навіть під большевиками, де приходиться скриватись усім по новітніх катакомбах.

Не зважаючи на лихоліття і всякі свої нещастя, наш нарід не затратив почитання Богоматері. Тому не пропаде, ні не загине. Нарід, у якому найбільший його скарб та його майбутнє — молодь — віддає і жертвує себе прилюдно під опіку й покров Богоматері та визнає її за Опікунку свою і за зразок свого життя, ба, що більше, присягою свій обіт зміцнює, такий нарід з великою надією може дивитися у своє майбутнє.

Такі думки насуваються у звязку зі святом у честь Богоматері в дні 9. травня ц. р. Радість вступає у наші серця. Ті, що опікуються нашими найменшими, вичули спонтанний відрух і биття дитячого серця, що в кожній небезпеці шукає тільки опіки в мами, а народові кажуть шукати її там, де її можна знайти — у Небесної Неньки. Цей ювилей є виявом потреби живої душі нашого народу, відновити давній обіт і зміцнити його у здоровому ядрі свого Піємонту.

У соняшному місяці травні, що присвячений особлившому почитанню Богоматері, непорочними, янгольськими устами невинних дітей виявить нарід особливу почесть Небесній Неньці і відновить давній обіт своїх славних предків, щоб на шляху відродження почати нове життя.

Нинішні дні справді жахливі для нас. Цеж на живому організмі нашої нації червоні кати завзялися будувати царство сатани й антихриста. Огидне безбожництво дише ненавистю до кожного обяву Богопочитання, нищить церкви, перемінює їх на кіна, магазини, кухні, чи стайні і з глумом топче всякі релігійні почування. Не краще було та є в Мексику і в Еспанії. Йде боротьба добра і зла. Затії Комінтерну діють по всьому світі і глибоко нуртують у нас. Різні сили спряглися в одній діявольській змові, щоб видерти людські душі Богові і знищити їх.

Без сумніву, що в такій переломовій хвилині таке свято містить у собі надприродні скарби, як ласку відродження, духове сцілення і любов, бадьорий дух і віру у велике майбутнє та в післанництво України. Воно стає новою тривкою основою життя і праці молодого покоління для Бога й Батьківщини.

Виринає перед нами правда, що в опертї на надприродні сили Христової Церкви і під покровом Богоматері та на чистій національній нашій культурі зясовується тільки повнота вартости творчих ідеалів сучасного покоління. Саме ця правда приневолює нас зясувати в повному світлі вагу цієї хвилини, що має стати не тільки великим релігійним актом, але й національним обовязком та нашою суспільною потребою. А цією потребою є новітнє лицарство, новий тип українця.

Нам приходиться поборювати багато перешкод, що стеляться на шляху формування такого нового типу. Шкільні експерименти найбільше бють по нас і нам шкодять. Сотки тисят нашої молоді залишаються поза рямцями рідношкільного виховання; сотки тисяч є взагалі поза школою.

Українська Захоронка для наших найменших має багато серця і зберігає цвіт нації. Таке Т-во заслуговує на найбільше зацікавлення і щиру підтримку. Саме таке свято дає нам добру нагоду зацікавитися працею і долею цього Т-ва, всім навіть тим родинам, що живуть „модерним життям" і не мають дітей; нехай побачать усміх української дитини, як складає вона ручки і молиться до Бога, як вона росте та оформлюється!

В цьому передовсім велика вартість недільного свята в честь Богоматері. О. Ч. Я.

Апостольський Адміністратор Лемківщини суспендує...

Важкі часи переживають лемки, зокрема українські священники на Лемківщині. Вони замість опіки та допомоги за свою дійсно важку і піонірську працю на Лемківщині зустрічають перешкоди і то, на жаль, від апостольських адміністраторів-чужинців у Риманові за те лише, що є свідомими українцями. Таких священників-українців перекидають з місця на місце, стримують їм невеличку платню так, що наші священники мусять пішки мандрувати нераз кілька десятків кільометрів до Риманова, бо на їзду залізницею не мають ні сотика. Вкінці і бл. п. о. д-р В. Масцюх і теперішній апостольський адміністратор о. Я. Медвецький суспендували і суспендує визначніших священників-українців, щоб таким чином позбутись їх якнайшвидше з Лемківщини.

Як нам пишуть, саме перед Великоднем теперішній ап. адміністраторо. Я. Медвецький засуспендував пароха Полян Суровичних пов. Сянік **о. Степана Ядловського**, ревного священника і свідомого українця, б. професора богословії в Перемишлі і б. радника ап. адміністрації, який тішився загальною пошаною і любовю своїх парохіян. Слід згадати, що о. Ст. Ядловський походить з Лемківщини і найкраще відчуває всі духовні потреби своїх нещасних братів-лемків. Не диво, що однодушно всі парохіяни станули в обороні свого пароха. З цією метою вислали спеціяльну делегацію до ап. адміністратора. В делегації виїхало трьох місцевих громадян, а саме: Іван Полянський, Іван Лакомий і Петро Купина і зясували ап. адміністраторові прикре положення, в якому найшлися вірні с. Полян С. внаслідок суспензії місцевого пароха. Але ап. адміністратор не прихилився до прохання делегації і вона вернулася з нічим. Вислід цієї дуже дразливої і болючої справи такий, що внаслідок повної відсутности парохіян у Страсний Четвер не відправлено в Полянах Хр. Страстей, у Велику Пятницю не зложено плащениці, а підчас Великодніх Свят не було ніякої відправи.

В Полянах Суровичних велике схвилювання і всі парохіяни домагаються однодушно, щоб їм ап. адміністратор привернув їхнього пароха. Зрештою о. Т. Кміцикевич, парох сусіднього села Суровичі, якому ап. адміністратор доручив виконувати всі церковні функції в Полянах Суровичних тільки з тяжким трудом може обслужити своїх парохіян, бо до парохії Суровичі належать ще три села з трьома церквами. З цього виходить ясно, що подібні рішення ап. адміністратора лише підривають впливи греко-католицької церкви на Лемківщині.

Ніякий культурний нарід не може обійтись без шкільного Товариства, яке в національній державі стає клітиною державно-освітнього апарату, а в мішаній — доповнює її занедбання чи недогляди в освітній роботі. — Якеж велике значіння для бездержавного українського народу має „РІДНА ШКОЛА"! Памятаймо на це!

З українського робітничого життя у Львові.

СВЯТО 1. ТРАВНЯ В Т-ВІ „СИЛА".

Українське зорганізоване робітництво, котре гуртується в Т-ві „Сила", відсвяткувало 1. травня Свято Праці сходинами у своїй домівці при вул. Рутовського ч. 22. Свято відкрив короткою промовою голова Т-ва Павло Мушка. В своїй промові сказав він, як повинно і мусить українське робітництво святкувати 1-травневе Свято Праці, щоби здійснилися наші ідеали та вказав шлях, який мусить це приспішити. Відтак п. Степан Сабара виголосив дуже добре опрацьований реферат про свято 1-го травня, в котрому змалював погубні впливи соціялізму та комунізму на українське робітництво та український нарід. Кінцеву промову виголосив п. Ярослав Петрів, що пояснив, чому українське зорганізоване робітництво при Т-ві „Сила" і цього року і в майбутньому не буде святкувати 1-го травня спільно з тими робітничими організаціями, котрі є під впливом червоної Москви, відвічного ворога України. Свою промову закінчив п. Петрів словами, що: зачервоніють жовто-блякитні прапори, але від пролитої крови українського робітництва за волю українського народу і тимсамим за кращу долю українського робітництва, як тільки прийде день розплати з червоною Москвою.

У ВЕЛИКОДНЮ СУБОТУ 1-ГО ТРАВНЯ.

Комітет Допомоги Українським Безробітним роздавав святочні дарунки тим українським родинам безробітних, які наслідком безробіття потребують найбільше помочі. Цікаво було побачити розрадувані лиця тих нещасних не зі своєї вини, коли діставали дарунки. Напевно довго залишиться в їх памяти цей день, де напередодні Воскресення брат заможніший, руками Комітету Допомоги Українським Безробітним, подав помічну руку безробітному братові. Так і відгукнулося, що всіх нас єднає одна доля та що подання братньої помічної руки безпомічному братові у відповідному часі вернеться сторицею. — З допомоги скористало 50 родин.

СПІЛЬНЕ СВЯЧЕНЕ.

Т-во українських робітників „Сила" уладило на Великдень 2. ц. м. свячене для своїх членів безробітних, що не мають своїх родин у Львові. Присутніх було 80 членів. На початку п. Степан Сабара виголосив гарну промову, в котрій згадав про світлі дні нашого Воскресення та про тих, котрі, творючи його, відійшли від нас на вічний спочинок. Одначе в наших серцях, сказав промовець, залишаться вони тим жевріючим вогнем, що вічно горітиме та вказувати нам буде шлях, щоб остаточну Перемогу-Воскресення осягнути. В родинно-дружній атмосфері протягнулося це свято до пізнього вечора.

—o—

щі. Стояв обмоклий, розхристаний, прибитий.

— Може, пане Мазник, — засичав гнівно Оливець — скажете нам, що вам сталось?

Грицько побачив перед собою багато цікавих очей. Навіть Василинка, хоч дзвонила зубами від холодного тушу, дивилась на поета зчудована. Грицько підняв руку вгору, щоб безнадійно махнути, і... вдарив нею в чуб:

— Мене... вкусила... бджола...

Загальний регіт. Навіть Оливець усміхнувся вибачливо:

— Ех, поете, поете!.. Що-ж, найкраща сума нашої фільми пропала. Що зробимо?

Та Грицько не відзивався, а Оливець чухав клопітливо лисину:

— Не знаю, як там з фільмовою стяжкою. В кожному разі сьогодні вже по всьому. Хлопці, будемо мусіти завтра повторити. Тепер прощавайте! „Гуд бай!.."

До Грицька підійшла Василина. Прегарно вишита сорочка, ціла мокра, щільно прилипала до вюнкої статі. Вишневі уста розкрились в усмішці.

— Бачите, що лишилось із писанок? Можу вам їх дати за те, що ви так мене „вляли".

Чорнобривні наддністрянські писанки були побиті. Поет підійшов до дівчини:

— То... може помогти тобі перебратись?

— Вам секонд! Хвилиночку! — заблистіла Оливцева лисина. — На хвилиночку ходи, Василинко, сюди! Щодо завтрішнього дня, то мусиш...

І дівчина з Оливцем віддалились.

Грицько переступив з ноги на ногу.

*

Над землею стояла місяшна, травнева ніч. Грицько Мазник блукав по черешневому садку. Мигнула якась стрункa, біла сильветка. Василина? Пішов за нею. Враз — станув. Почув низький голос і придушений дівочий сміх.

— Трудно... — зідхнув і завернув. Ішов поволі, задивившись у небо.

— О! — наткнувся на когось. — Ах, це ви, пане Осипе?

— Єс. А ви тут що робите? Шукаєте поетичного надхнення? Шкода, бо випередили вас.

— І вас теж — відігризся Грицько.

Десь недалеко защебетав соловій.

— Чуєте? Чи чуєте? — повторив Грицько. — Як зацвітає трелями соловейко і як співають пахощами вишні?

— Ой, щось вам язик покрутило...

— Е, ви не розумієте нових, модерних метафор. — На Грицька надійшла хвилина, коли людина відчуває непереможну потребу висповідатись перед кимось із свого настрою. — Чи ви, пане Осипе, знаєте, що таке весняні скоботи? Чи не млоїть вас приємно під серцем? Ех!.. Я признаюся вам, що нині вранці це не бджола була, а... Василина, її краса, чар...

— Ага! — засичав Оливець. — Тепер розумію! Аж тепер дам я їй обливаний понеділок!

Поет зрозумів, що ляпнув дурницю і що за нього потерпить дівчина, яка розколихала його серце.

А бляшаний місяць виліз на високий горіх і пускав зпід носа дим, якби глумився з кіношних аматорів.

—o—

Економічний огляд.

Німець про господарську політику Польщі і про національні меншини.

D-r E. Müller: „Błędy gospodarki polskiej".

На польському книжковому ринку появилася книжка, розміром поверх 200 сторінок великої вісімки, якої наголовок виписали ми вище. Написав її німець, д-р Міллєр, а з манускрипту переклав на польську мову М. Івановський. Як подає автор у передмові — живе він у Польщі від ряду років. Книжка є продуктом глибокого зобовязання автора супроти декого з поляків, особливо супроти одної родини (чи не видавця книжки, п. Й. Мендзибльоцької з Косаково, морського повіту?).

Змістом книжки є **аналіза сучасної економічної політики Польщі.** Нещадно критичний підхід до теми, насвітлення величезної кількости промахів, якими автор немов обтяжує совість відповідальних за господарську політику керманичів, спричинило те, що ця книжка негайно по появі була сконфіскована. Та конфіскату швидко знято, що є зовсім зрозуміле, бо тенденція книжки ледви чи оправдувалаб аж таку репресію. Треба зазначити, що при всьому критичному підході до господарської політики Польщі в сучасному і минулому та до деяких психічних прикмет польського народу, д-р Міллєр виявляє небуденне (як на чужинця) почуття віддання „державній рації" Польщі і то **в концепції безкомпромісового націоналізму.** Ця концепція — як відомо — має право громадянства в Польщі настільки, що сотні ендецьких і їм подібних видавництв безкарно проповідують її щоденно, не наражуючись на репресії збоку адміністрації.

Але булоб мабуть з кривдою для автора книжки, колиб ми його зробили 100-відсотковим ендеком. Є чейже в його книжці місця, в яких він нібито гльорифікує маршала Пілсудського, в яких він виступає проти „сеймовладства в краю анальфабетів", проти партійного розбиття тощо. Зате становище автора **дотично національних меншин** у Польщі, вказує, що мусів він мати нагоду довго побувати в ендецькому середовищі. Д-р Міллєр виступає у своїй книжці як заїлий польський шовініст, як визнавець **безпардонної екстермінаційної політики у відношенні до українців, жидів, ба навіть німців** (що за рідкий прояв самозаперечення!), а в аргументації послугговується „фактами", що їх „живцем" зачерпнув з „куріерковых" джерел.

Для прикладу:

„Соціялістичне доктринерство і мрійництво **про** рівність народів, сентиментальні проєкти **визволення** Руси зпід ярма росіян, цієї Руси, якої **сини** нещодавно **вбивали на палі** („садзалі на кул") польок і поляків у боротьбі за східну Галичину"... (ст. 14).

„Українці (в оригіналі „русини", хоч в деяких місцях уживає автор чи перекладчик теж назви українці) розроджуються значно скорше, однак їм ще цього мало. Тому почали плянову акцію фабрикування українців із поляків. По селах — де населення мішане, влада ним видко **мало** опікується — управи українських кооператив примушують польського селянина хрестити свої діти в уніятському обряді, а коли він противиться — **гноблять його економічно.** Греко-католицькі парохи хрестять дітей католицьких (сік!) **родичів** у церкві і втягають їх до метрикальних книг грецького обряду" (ст. 22).

В іншому місці, де мова ширше про українську кооперацію (ст. 93. і 94), пише автор, що наша кооперація організує **не тільки українські, але й польські села,** що поміж українськими інжинірами, які вчились за кордоном є **400 агрономів** (рільних інжинірів) і що їх майже всіх заангажувала наша кооперація в Польщі*) і т. і. Щоправда — д-р Міллєр признає господарську справність української кооперації та ідейність її працівників. Однак це його — як економіста, що нераз пробує підкреслити свою нібито обективність — зовсім не переконує. Навпаки — підбирання фактів з тенденційних, а то і брехливих джерел, ставить його в ряди тих, що в заїлому шовінізмі добачують **не суто-господарський вислід праці української кооперації, а тільки національну її форму** та з цього приводу воліли би, щоб її не було.

Не забуває за українців д-р Міллєр і в усіх тих місцях, де мова **про землю.** Спираючись на тенденційних цифрах — які йому, як авторові „наукової" книжки не приносять чести — („в короткому часі поляки продали добровільно в руки українців у Сх. Галичині пів міліона гектарів польської земли"**) він пише: „Можна завдати собі питання: пощо було проливати кров у 1918. і 1919. рр. в обороні Львова і Сх. Малопольщі, щоби впродовж дальших кількинадцяти років позбутись цієї землі шляхом торговлі за юдині серебренники?"... (ст. 16). Знання терену й еволюції національного складу населення у Сх. Галичині є в д-ра Міллєра настільки поверховне, що він — обговорюючи парцеляційну проблєму (ст. 107. і 108) бачить перш за все, як то „українці випирають напливове населення, втягаючи в себе згідно з пляном давне польське населення"... Це його, німця зі серцем повним ущерть любови до Польщі, поважно непокоїть. Мовляв — постепенно корчиться терен, що його займають поляки. „Від золотого віку польської держави, а навіть ще вчасніше, польський нарід, заволодівши простором у східно-західному напрямі від Смоленська аж майже під Берлін, а в напрямі південно-північному від фортеці Кудаку (большевицький Дніпропетровськ над Дніпром) майже до Риги, польський нарід усе корчить свій стан посідання" (ст. 15)... І д-р Міллєр, аналізуючи минуле і теперішне, доходить до висновку, що лагідністю й уступчивістю поляки нічого не осягнуть (м. ін. згадка про вбивство мін. Перацького) та навчає їх, що **„життя це боротьба"**, чого — мовляв — не освідомлює собі теперішня польська влада. Без того не може бути мови про розвій польського народу, **найслабшого (?!) елєменту серед інших національних елєментів, що заселюють той сам терен Річпосполитої"** (ст. 16)...

До речі: автор у своїй грубій книзі занявся не тільки нами, але — як це ми згадали вище — також іншими нац. меншинами, зокрема **жидіви,** про яких згадує постійно з крайною ненавистю.

Очевидно — проблема національних меншин входить тільки **фрагментарично** у зміст книжки, порушена в ній тільки там, де треба авторові вказати брак національної експанзивности в поляків. Зрештою вся книжка присвячена **розглядові ріжних ділянок нац. господарства Польщі** і критиці всього, що досі в цих ділянках творилось.

Ввесь XVI. розділ праці присвятив д-р Міллєр **економічній програмі** свого власного виробу. Не будемо її тут розглядати, бо містить вона велику масу „рад", від примусу праці і впровадження „натурального господарства" до татуювання лиця і рук обманців, тілесних кар для проступників, кари смерти для дефравдантів і стерилізації звироднілих осіб... У цих радах найдете дещо несамовитого, але також неодну дотепну, цікаву, а навіть правильну концепцію. Пізнати, що автор старався опанувати широкий матеріял, але саме в цьому і слаба прикмета його праці: матеріял був занадто широкий, а джерела не все достовірні. Про це ми переконуємося м. ін. у дигресіях автора в ділянку національної проблєми.

В. Несторович.

*) В дійсности помішує їх дуже мало поверх сотий.

**) На VII. Заг. поль. зїзді фахівців-рільників у березні п. р. у Варшаві подано в резолюції пункт 5 (б) 220 тис. гектарів. Як бачимо — д-р Міллєр користав зі ще „патріотичнішого" джерела.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА.

УКРАЇНСЬКЕ КУПЕЦТВО ПОЧИНАЄ ТВОРИТИ СВОЇ „БІРЖІ".

Часопись „Торговля і Промисл" у числі з 1. ц. м. приносить статтю А. Мілянича п. н. „Творім наші „біржі". Автор взиває до цікавої акції, до якої дали почин стрийські купці, зорганізовані у філії Союзу У. Купців. Вони заангажували курсора з відповідним забезпеченням. Йому купили залізничну карту і він щодня їде до Львова, полагоджує тут членам філії ріжні оруддя за окремою винагородою, а саме: полагоджує платности, купує товар, довідується про все нове, зокрема про ціни і тенденції на ринку, тощо. Крім того привозить ріжні побажання стрийських купців-українців до Промбанку у Львові (філія СУК у Стрию дуже живо співпрацює з Промбанком у Львові) і забирає з банку доручення для клієнтів у Стрию. Вечором курбор вертається до Стрия, де в домівці СУК чекають уже на нього стрийські купці. Він **передає полагоджені справи та перебирає нові доручення на черговий день.** При цій нагоді зібрані купці обговорюють між собою ріжні справи, помагають собі взаїмно радами, пересторогами, а то і грішми, адживаються, стають собі ближчі та починають творити одностайне, ділове тіло.

Автор радить купцям творити подібні „біржі" також в інших наших містах.

18 НАГОРОД ДЛЯ ЗБИРАЧІВ ДРІБНОЇ ОЩАДНОСТИ

27. квітня п. р. журі, зложене з 22 представників українського промислу і торговлі призвало 18 нагород найпильнішим збирачам дрібної ощадности в Промбанку. У вересні відбудеться друге засідання журі, на якому розділять 110 премій.

В майбутності народів повстане питання: тверезість чи господарська руїна? — Т. Едізон.

ПОЛЬСЬКА ХРОНІКА.

ЦЬОГОРІЧНІ ТОРГИ У ПОЗНАНІ.

З описів у пресі довідуємось, що цьогорічні познанські торги осягнули вищий рівень, ніж той, який мали в попередніх роках. Президент Пром.-Торг. Палати п. Каламайський у промові, що він її виголосив на привітню в дні відчинення торгів (на самому відкритті промовляли: президент міста Познання Вєнцковський і мін. Роман) зазначив, що в рр. 1931—1933 познанські торги перебули важкий перелім. Щойно після трьох років дістали своє давне обличчя, а в мин. році висунулись щодо метражу терену на **третє місце в Европі.**

Зі вчасних уже пресових репортажів довідуємось, що в цьогому році розріся дуже мішно відділ **хемічний** і що відділ **споживчий** дуже багато репрезентований з уваги на цьогорічний зїзд кольоніяльно-споживчих гуртівників з цілої Польщі в Познані 4. п. м. Виставлені експонати з ділянки **техніки** стверджують великий поступ польської продукції, яка виявляється не вважаючи на велику кількість **заграничних експонатів. Франція** зі своїми кольоніями, **Бельгія** зі своїм **Конго і Німеччина** мають окремі галї (в бельгійській приміщення теж отійлише сенату м. Данціга). В цілости — як говорять звідомлення — виставa представляється незвичайно корисно.

БЛИЗЬКИЙ КІНЕЦЬ ГОСПОДАРСЬКИХ ПЕРЕГОВОРІВ ПОЛЬЩІ З ФРАНЦІЄЮ.

З Варшави повідомляють, що нова торговельна поль.-франц. умова буде мабуть уже до тижня парафована, бо в усіх засадничих пунктах дійшло до згоди. Нова умова матиме характер контингентово-компензаційний, при чому Польщі признано експортову надвишку (відношення 100:80). Рівночасно буде фіналізована туристична умова, а також будуть полагоджені справи, звязані з плавбою і поселенням. Нову умову вважає Варшава дуже корисною для Польщі.

Скріпім матеріяльну основу освітніх змагань! Не жалуймо жертв на „Дар Просвіти".

СВІТОВА ХРОНІКА.

РЕЧИНЕЦЬ ВІДКРИТТЯ МІЖНАР. ВИСТАВИ В ПАРИЖІ

Темпо будівельних праць на терені Міжн. Вистави Мистецтва і Техніки в Парижі, як теж деякі непорозуміння на тлі соціяльного законодавства і загостреної партійної боротьби у Франції не дозволяли досі остаточно устійнити речинця відкриття Вистави. Були навіть сумніви, чи буде це взагалі можливе в травні. Всі сумніви розвіяв урешті розпорядок міністра торговлі, видрукуваний в офіційнім франц. щоденнику. В цьому розпорядку речинець відкриття визначений на 25. травня п. р., а закриття — на 25. листопада п. р.

НА ШЛЯХУ ДО ВІДНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ МІЖНАРОДНЬОЇ СПІВПРАЦІ. — ПОКИЩО НАСТРІЙ НЕСПОКОЮ І ТРІВОГИ.

Місією бельгійського премієра Ван Зеланда зацікавився през. Рузвельт, внаслідок чого є заповіджена поїздка Ван Зеланда до Вашингтону Зл. Д. П. Америки здається найщиріше ставляться до віднови економ. міжнародньої співпраці. Широкі повноважности Нормана Дейвіса, як делєгата на лєндонську цукрову конференцію, щойно заключений договір з Канадою і наміченя ряду договорів в усіми підд.-америк. державами, з Австралією, Францією, Голляндією, Бельгією, Скандинавією, тощо — вказують, що през. Рузвельт іде послідовно до того, щоби поглибити міжнар. торговельну співпрацю. Він уважає, що це є найкраще протиставлення загрозі війни. „Автаркійні тенденції — це тенденції воєнні".

Треба признати, що през. Рузвельт увійде до історії як найвпливовіший господарський політик і реформатор. Та смілі його рішення щодо того, як загальмувати занижку цін і незадоровий бум на нюйоркській біржі, а ще більша сплетні (напр. про обнижку цїни золота) збільшають несповійні тенденції на европейських біржах (згадаймо останній крах у цінних паперах). Саме тоді, коли Ван Зеланд почав оживлену діяльність у напрямі своєї місії тривожний настрій і неспокій дійшли до великої напруги.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Скити на Поділлі й на Закарпатті.

Слідам скитської культури на наших західних землях присвячені дві нові синтетичні праці в археольогічній літературі двох наших сусідів. Одну з них видав Т. Сулімірський, колишній доцент львівського університету, тепер надзвичайний професор у Кракові, п. з. „Scytowie na zachodniem Podolu" (Львів, 1936). На підставі маючих находів та аналізи матеріялу він виріжнює в нас окрему групу памяток скитської культури, яка займає ціле західне Поділля по Скалат на півночі, Подністровя по Товмач на заході, цілу Буковину та східне Поділля включно по Смотрич. Народ цих могил — бо тільки вони є досі знані — творив безперечно панівну верству над місцевим трацьким населенням та просидів на місці яких 50 літ (600—100 до Хр.).

Сильні культурові звязки лучили цих скитів із київською групою їх співплемінників; живрані торговельні звязки були між ними та грецькою кольонією Ольбією над лиманом Бога, як на це вказують бронзові дзеркала, грецькі монети та глиняний клясичний посуд. На торговельні зносини з північними сусідами вказують знову деякі бронзові вироби скитського типу на території так зв. висоцької культури на теперішній галицькій Волині. Кінець скитському пануванню в нас поклав прихід германського войовничого племени вандалів, і тут погляд автора ріжниться від погляду проф. Антоневича (Варшава), за якими причиною упадку скитської влади на Поділлі мали б бути з кельти.

Друга праця про скитів на Закарпатті вийшла зпід пера д-р Ярослава Бема, комісаря державного археольогічного інституту у Празі та д-ра Йосипа Янковича, кустоса музею ім. Легоцького в Мукачеві п. з. Skythove na Podkarpatske Rusi (Carpatica) I, a, Прага, 1936). Публікуючи головно матеріяли із розкопаного обома авторами могильника в Кустановицях біля Мукачева, вони називають ці находи „кустановицьким типом" та приписують їх теж скитам як панівній верстві над місцевим трацьким населенням. Для нас важна ця праця тим, що „кустановицькі" могили знані й по цей бік Карпат (Комарів), а окремі находи кераміки того типу найшлися і в кількох інших місцевинах. Шлях, яким ці закарпатські скити дістались на Подністровя, йшов певно через Верецький провал.

Я. П.

Найкращою прикрасою Вашої хати, кооперативи, читальні, це артистичний образ **арт. Гординського, Св. Юрій.**
Кольоровий, прекрасний, на спеціяльнім папері, величини 70/50 коштує зл. 3·00. На пересилку 30 сотиків. Замовляти чеком П. К. О. 506.778. „П Р О М-Б А Н К" (для „Торін-Бюра") Львів, вул. Городіцьких ч. 1.

З берлінського фільмового екрану.

„ГАРНА ПАННА ШРАҐ".

І знов одна нова фільма „Уфи": „Гарна панна Шраґ". І хтож та гарна панна? Ганзі Кнотек, віденка, нова зірка „Уфи", репрезентантка нової генерації чистокровної, здорової молоді. Своїми наївними, повними довіря й любови очима чаруе не тільки своїх з фільми, поручника фон Мергайма (Г. Бергман) і кольоніста Л. Кріля (П. Клінгер), але й усю публіку. Не диво, що й старенький король *Фридрих Великий* (незрівняний О. Гебер) рішається помогти їй у її правдивому коханню. Фільма плине живо, зацікавлює і чим дальше, тим більше насувається питання, чи усміхнеться доля цьому чарівному дівчатку. Вкінці правдива, вірна любов перемагае всі трудноші на вдоволення „Гарної панни Шраґ" і всієї публики.

„ГОРДІЯН ТИРАН".

Фільма небуденного гумору. Вже сама поява Ґордіяна (Фердль Вайс), коротконогого, з короткою шиєю, з задертим носиком і руками людини, на якої плечах спочивае світ, викликуе сальви сміху. А ті замотані ситуації і несподіванки — то вже дійсно витискають сльози з очей. Фільму режисерував дуже дбайливо Фред Зівер. З гумористичних фільм останніх років (німецької продукції) — це безперечно одна з найудатніших.

ПОВІДОМЛЯЄМО

що вже надійшли на склад у великім виборі в прекрасних нових взорах — матеріяли на весняні плащі, костюми, шовки на блюзки, комплєти і сукні — в цінах надзвичайно приступних

„ДІМ МОДИ"

Львів, — Готель Европейський

Обслуга в українській мові.

З американської преси.

ЛІК.

У Стемфорді (Конектікут) станув перед судом священник Кляренс Ґудман, що є водночас підприємцем публичних робіт і торговцем вугілля, обвинуваченій у тому, що він тримав у своїй хаті динаміт. Обвинуваченій склав перед судом таку заяву:

— Коли я скінчу свою щоденну працю, люблю вечорами жувкати динаміт. Я поручаю його вам як дуже добрий лік. Динаміт додав мені ту енергію, яку я проявляю від ряду літ у ріжних напрямках.

СТРАХ ПЕРЕД СМЕРТЮ.

Над берегом Міссісіпі побачив поліцай чоловіка, який кинувся у самогубнім намірі. Поліцай хотів кинутися до води рятувати самогубця, але пригадав собі, що має катар і може простудитися. Тоді він витягнув револьвер і крикнув: „Вилізайте з води, бо стріляю!"

Самогубник налякався і негайно підплив до берега.

СПРАВЕДЛИВІСТЬ

В американському деннику „Літль Рок Дейлі Ніюс" в Аркансас була така новинка:

„Як стверджуе лікарський бюлетин, стан здоровля Діямонда Джо Салівена значно поліпшився і є надія, що він зовсім видужае. Як тільки лікарі ствердять, що його здоровлю не загрожуе ніяка небезпека, губернатор Мек Ре зараз призначить день, коли його мають повісити".

РІВНОВАГА ДУХА.

Спокій, холоднокровність, рівновага духа — це одні з найкорисніших людських прикмет. Одного дня в кіні вибухла пожежа. Люди в паніці заметушились і почали пхатися до дверей. Тоді один із присутніх дуже холоднокровний і зрівноважений діяч, вискочив на крісло і сказав спокійним, переконливим голосом:

— Пані і панове! Успокійтесь, нема ніякої небезпеки. Сидіть спокійно на своїх місцях.

Його послухали і всі вернулись на свої місця. І всі згоріли.

Присилайте передплату!

ЧИ МОЖНА СПАТИ В ПАРЛЯМЕНТІ?

Спікер (предсідник палати) в англійськім парляменті відповів на численні запити, що спати в парляменті не заборонено, „оскільки це відбуваеться відповідно тихо".

ВЕСЕЛЕ.

ЗАПІЗНО.

Молодий льорд дістав у спадщині по своєму батькові історичний замок з галерією образів Молодий льорд мав довги, як і лицює молодому синові багатого батька. Він покликав до себе купця образами, доброго знавця мистецтва.

— Я хотів би вам продати свою галерію — сказав він — під умовою, що ви мені запропонуете якусь відповідну суму. Але я не хотів би, щоб про це довідалися люди з моєї сфери. Отже я попросив би вас замовити для мене дискретно дуже добрі копії всіх тих образів, але такі, щоб ніхто не пізнав ріжниці з оригіналами.

Купець відповів:

— Це не буде легко.

— Чому?

— Бо — дуже мені прикро, що мушу тут виявити цю таємницю! — я вже зробив це для вашого батька, коли він дістав замок у спадщині від вашого діда

ПОБОЖНІ ХРИСТІЯНИ.

Три шотляндці („шкоти") пішли на богослуження. Нараз після проповіди почали збирати гроші на будову церкви. Коли дяк підійшов до трьох шотляндців, один з них зімлів, а два негайно взяли його на руки і винесли з церкви

ТРИ ЗВИЧАЇ.

Яка ріжниця між анґлійцями, ірляндцями та шотляндцями, коли вони запросили вас на чай?

В Ірляндії подае господині гостеві цілу цукорничку, коли бачить, що він шукае за цукром, і каже: „Прошу!" В Анґлії господині сама вибирае кусень цукру і передае його гостеві. Шотляндка питаеться: „Ви може не досить добре замішали чай".

ВИСОКА ШКОЛА ПОЛІТИЧНИХ НАУК
при
Українському Технічно-Господарському Інституті приймае впис студентів на перший семестр.

Програма Школи складаеться з восьми таких груп предметів: 1) Загальна політика, 2) Держава і право, 3) Соціяльна політика, 4) Економіка, 5) Соціольогія, 6) Журналістика, 7) Українознавство, 8) Ріжні предмети загального характеру.

Викладають професори **Української Господарської Академії** та інших українських високих шкіл.

Навчання триває **шість семестрів**. Провадиться **позаочною** (кореспонденційною) методою.

У дійсні **студенти** приймаються особи з закінченою середньою освітою. Особи без матури можуть вписуватися до школи, як **куреанти**. Після закінчення школи абсольвенти дістають **дипльом**.

Проспекти з умовами студій і таксами за навчання **безплатно**. Звертатися на адресу: Ukrajinský Technicko - Hospodarský Instytut. Podebrady, Tchecoslovaquie, або Товариство „Сільський Господар", Львів, Ринок 10. На першу відповідь прикладати міжнародню поштову марку.

На ту саму адресу надсилати прохання і запити у справі студій на 4-річному Високошкільному **Економічно-Кооперативному Відділі**, 2-річному **Технікумі Сільсько-Господарської Промисловости**, 2-річних курсах **Українознавства**, Високих Курсах **Громадської Агрономії**, 1-річних курсах **Бухгальтерії** та короткочасових курсах чужих мов, пасічництва, американського промислового пасічництва, садівництва, консервації і переробу садовини та городини, обробу шкіри, мілкарства, фотографії, радіотехніки, птахівництва та городництва.

Великий Театр

щодня
Подвійна бухгальтерія
з Адольфом Димшою.

Великий Театр

Нищать памятки минулого.

ЗАГРОЗА ДЛЯ ЦВИНТАРИКА ПОЛЯГЛИХ У КОРШЕВІ.

Недалеко Коломиї є велике село, що його недавно розділили на Коршів і Казанів. Люди дуже свідомі, що подбали про гарну кооперативу та здвигнули величаву молочарню. Рідна Школа, Сільський Господар та Просвіта стануги там на першім місці. А це все є сіллю в оці деяких наших „приятелів", що хотілиб цю працю як не знищити, то бодай ослабити.

В часі світової війни йшли бої на вулицях цього села і в р. 1915. упало там чимало вояків. Ховали їх по ріжних місцях у селі та на полі. Більше їх число, головно придніпрянців, поховано на узгірю жидівського лану, напроти залізничої стації, поховано їх там, де згинули. Кількацятьт могил, невеличкий цвинтарик обсаджено ще тоді густими смерічками, що вирісши дотепер у високі дерева, стережуть могил борців з далеких сторін Дніпра. Біля цвинтарика стоїть невеличкий камінний хрест: це памятка знесення панщини. Цей хрест та цвинтарик, що здалека впадає в око, це памятки нашої минувшини. При кінці війни стягали мадяри воєнних мерців на головний цвинтар, а цих могил з пошани для них не рушили, залишили борців там, де їх поховано.

Нарід любить цей цвинтарик і що року йде з процесією помолитися на могилах та віддати поклін незнаним героям.

Нараз розійшлася тривожна вістка. Нарід повторяє між собою, здається, підслухану вістку, що пан „вуйт" на спілку із солтисом та жидом поробили вже заходи, щоби цвинтарик усунути і площу віддати на іншу ціль. А це все для амбіцій та всяких цілей одиниць. Та чи не можна вже дейде знайти яку вільну площу? В цім тижні має заїхати до Коршева воєвідська комісія, щоб на місці справу вирішити. Можеб цією справою завчасу занялися наші посли, і то в якнайкоротшім часі, щоб цей цвинтарик залишили на тім самім місці. Коли в часі шалюючої війни вшанували ці могили мадяри, то тим більше тепер слід би їх ушанувати: в 22-і роковини їх існування.

—o—

Ворохобня анархістів поширюється на цілу Катальонію.

У місті Фіґуерас віддаленім 25 км. від кордону анархісти при помочі частини міліціонерів із гарнізону пристанової фортеці Сан Фердинандо захопили владу у свої руки. Всі міські радні покинули свої місця без бою. В кількох місцях уставлено скорострільні.

У місцевості Херонє віддаленій 60 км. від кордону анархісти також захопили владу у свої руки.

Останні вістки, які прийшли із Катальонії, годають, що ситуація генералідаду сильно погіршується. Боротьба, яка в днях 4. і 5. обмежувалась тільки до Барсельони перекинулась і на інші місцевости.

Німецька слідча комісія виїхала до Злучених Держав.

Слідча комісія у справі катастрофи „Гінденбурга" виїхала літаком до Шербурґа, звідки поїде пароплавом „Европа" до Злучених Держава. Також американська влада почала слідство, щоб устійнити причини катастрофи.

—o—

Еміґраційні справи.

ЗАЛИШЕННЯ ДІТЕЙ ПРИ ВИЇЗДІ ДО КАНАДИ.

Часто трапляється, що родина, яка еміґрує до Канади на основі заінтересування або на поселення, не може виїхати в тому складі, що зазначений у дозволі на виїзд до Канади. Канадійська влада вимагає, що родина може прибути до Канади у повному складі, якщо дістане окремий дозвіл канадійського уряду на залишення у краю когось з членів родини у віці нижче 18 літ. Діти повище 18. року життя можна лишати в краю без окремого дозволу.

По широкому світі.

Французький уряд заборонив правим організаціям маніфестації з нагоди свята Жанни д'Арк.

Новий папський нунцій незабаром виїде з Риму і правдоподібно в четвер приїде до Варшави.

2 іракійські дипльомати продавали зброю до Еспанії: секретар посольства в Парижі — валенсійському урядові, секретар посольства у Берліні — національному урядові. Оба вони стануть перед судом у Багдаді під замітом державної зради.

Еспанський червоний уряд домагається від мін. Ідена, щоби почали слідство у справі бомбардування Герніки.

Абісинську столицю перенесуть мабуть до Амбо, Дессіє або Іргалем, бо хоча підсоння Адіс Абеби дуже здорове, місто положене занадто високо (2.600 м. над морським рівнем), а це некорисно впливає на здоровля европейців.

Італійський диктатор Мусоліні виїде мабуть незабаром до Німеччини.

Нехай священники зроблять усе, що можуть словом і ділом, щоби прогнати язву пянства з Христового стада, а цілий світ нехай стануть прикладом повної здержливости, щоб могли відзернути небезпеку, якою ця язва загрожує Церкві і державі. — Папа Лев XIII.

НОВИНКИ.

— ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

— Травневі богослуження в церкві св. Духа, Коперника 36, зачинаються в неділю 9. ц. м. Початок: год. 6. попол.

— Вистава з приводу 100-ліття появи „Русалки Дністрової" в салях Національного Музею обіймає 10б друків початку XIX. в., 37 рукописів тогож часу і 8 документів, що відносяться до Маркіяна Шашкевича, або походять із його руки. В неділю 9. V. ц. р. в год. 12.30 відбудеться показ з устними поясненнями. Вистава відчинена щоденно від год. 9—15. Виставу цю поручаємо якнайширшим кругам шкільної молоді, українстам і всім любителям доби відродження Галицької Землі.

— Вечір пісні Андрія Поліщука відбудеться в малій салі Муз. Інституту ім. М. Лисенка, в суботу 8-го ц. м. в год. 19.30. При фортепіяні Меланія Байлова. Вступ за програмкою.

— Малярська вистава на Волині. Від 8. травня ц. р. до 15. червня український мистецький гурток „Спокій" влаштовує свою виставу праць на Волині: в Луцьку, Кремянці й Рівному. Вистава складається з відділів архітектури, графіки й малярства. Праці українських архітектів будуть вперше показані на Волині. У виставі бере участь коло 20 осіб. Усіх праць буде поверх 200.

— В Українськім Науковім Інституті в Берліні виголосив 7. ц. м. д-р Ріхтгофен, професор університету в Кенігсбергу, виклад на тему: Стан доісторичних дослідів у Східній Україні.

— Матуральна афера з викраденням письменних тем з кураторії викликала велике приниження не тільки серед молоді, що мусить сідати вдруге до письменної матури, але й серед їхніх родичів Загальне обурення звертається проти порядків у шкільній кураторії, де такі річи є можливі. Консеквенції матуральної афери відчує, як зачувати, перш усього візитатор середніх шкіл п. Юс, що з його бюрка урядовець м-р Рачек добув теми і передав жидівському вчителеві Мерерові.

— Що діється по наших селах. Упадок обичаїв і здичіння молоді переносяться широкими хвилями з міст на села. Бійки, стрілянина, розправа ножами по спокійних колись наших селах — на денному порядку. В Рогатинщині був 4. ц. м. такий випадок: Селом Журів переїздив роверром студент із Григорова, Богдан Булка. На дзвонення переходячий парубок не вступився з дороги, так, що роверист його потрутив і нібито вдарив. Коли згодом студент вертався тою самою дорогою, напало на нього 5 кревняків потрученого і ножами тяжко його покалічили. Покликаний лікар з Букачовець, д-р Мирослав Комарянський, ствердив три колені рани на плечах і одну рану в животі. В грізному стані відставлено пораненого до шпиталю у Львові. Треба признати, що старше громадянство Журова осудило виступ ножівників з обуренням.

— Втікли з дому шукати золота. На залізничому двірці в Станиславові поліція придержала трьох, коло 15-літніх хлопців, що висіли із львівського потягу і розглядалися довкола. Показалося, що це гімназист Л. Косак і електромонтер В. Рурка зі Львова та Т. Камінський зпід Львова. Спершу говорили, що їдуть до своїяків до Заліщик, а на поліційному комісаряті всі призналися, що втікли від батьків і хотять крізь Румунію дістатись до Індокитаю шукати золота... Перед утечею лишили дома листи до родичів, просячи, щоби за ними не шукали, бо вони вернуться, як тільки збогатіють в Азії. Не зважаючи на їх протести, поліція відставила хлопців шупасом до дому.

— Крадіж тютюну з потягу. Між Перемишлем і Журавицею розбито залізничий вагон, з якого вкрадено скриню винницького тютюну вартости 3.500 зол. Поліція викрила в одному перемиському шинку шайку злодіїв, до яких належала теж одна жінка. Частину вкраденого тютюну, закопаного в землі, відобрано.

— Грабіжницький напад на двір. До мешкання власників фільварку в Белзці пов. Золочів, Марії Ясінської та її брата Мечислава прийшло 5 осіб, між ними один в поліційному однострою і перевели ревізію. Опісля звеліли обом усісти до авта і повезли нібито на поліцію. По дорозі постріляли їх, кинули до рова, а самі вернулись до двора, де забрали 4.000 зол., 600 долярів і ріжну біжутерію. Поліція розвела за бандитами облаву в цілій околиці.

— Самогубство по японськи. Зофія Нагадальська в Каліші зробила собі гаракірі, щоби розпрощатися з життям. Причиною самогубства були родинні невзгодини.

— Львівська хроніка. У фабриці содової води Г. Фляйшера при вулиці Різницькій у Львові експльодував мідяний бальон, наповнений киснем, наслідком чого згинув робітник невідомого прізвища.

— Жахлива експльозія. В муніційному магазині біля Анкари вибухла пожежа з експльозією, від якої згинуло кількадесять осіб. Причиною катастрофи була коротка злука.

— Сорокові роковини винаходу Марконія. 10. травня ц. р. минає 40 літ від часу, коли Марконієві вдалося зробити в Англії проби, які полягали на навязанні звязку на електромагнетичних хвилях поміж двома пунктами, віддаленими від себе на 5 км. Враження було величезне, але ніхто тоді собі не уявляв, який поступ зробить радіокомунікація впродовж 40 літ. Так само 40 літ тому Клемент Адер доконав першого лету на літаку, який тепер знаходиться в музею мистецтва і ремесла в Парижі. Лет тревав на віддалі всього кілька кільометрів.

— Ріжні вістки. В поспішному поїзді Бордо-Марсейль вибухла бомба, від якої згинуло кілька осіб. — У Діярбекір розстріляли 30 курдійських провідників, що брали участь у змові проти Сирії.

— У великодному числі в статті С. Гординського про українське мистецтво Сов. України попали такі друкарські похибки: замість: господарського реалізму — має бути, голяндського реалізму; замість: вуз (вище українське заведення) — має бути: „вище учебне заведення".

— Досвідчена господиня не надумується довго. З власного досвіду знає, чого їй треба і не дає себе збити з пантелику, коли стараються її переконати, що вона помиляється. Вже чотири покоління господинь запізналися з вартістю мила Олень Шіхт і навчилися його цінити, бо воно не лише пере основно, але також хорснить біля. Якщо біля після прання зложене до шафи виглядає як нове і нічого не стратило зі своєї свіжости, то це доказ запобігливости господині, яка довіряє випробуваному милу Олень-Шіхт.

—o—

Дописи.

СКАЛАТ.

Загальні Збори П. С. К. у Скалаті відбулися дня 28. м. м. при участи представників усіх кооператив у числі коло 180 осіб. Були це одні з найцікавіших Заг. Зборів П. С. К. з огляду на зовсім слушні вимоги центральних кооперативних установ, щоб розбудувати організаційну і господарську ділянку П. С. К. З тією метою треба збільшити власні фонди П. С. К. на суму 10.000 зол., а торги самим товаром збільшити з 274 тис. зол. на 500 тис. зол. Ось кілька статистичних даних, які вказують, що коли буде переведена живіша організаційна праця (збільшення організаційного персоналу) та коли П. С. К. матиме на складі всі товари, то згадане вище домагання можна легко виповнити. На 274 тис. зол. торгу П. С. К. кооперативи мали торгів на 352 тис. зол. (без монополю), себто кооперативи поробили на 78 тис. зол. (22 проц.) закупів поза П. С. К. В районі П. С. К. у Скалаті (також і в містах) на 45 кооператив для загального закупу і збуту, є „кулок рольнічих" 24, польських крамниць 30, жидівських 286, українських лише 41. У пляні праці підкреслено, що на всіх 16 тис. боргу повинен ПСК стягнути бодай 10 тис. зол.; зі залеглих уділів 8 тис. зол. повинен стягнути бодай 5 тис. зол. Кооперативи легко зможуть віддати згадані уділи та борги, якщо стягнуть бодай 50 проц. розборгованих своїм членам 26 тис. зол. Рішено теж вибудувати хоч один повітовий збіжевий магазин та взагалі оживити занедбаний дотепер збут с.-г. продуктів, налаждуючи м. ін. правдиву співпрацю з філією „С. Г." у справі самостійного вагонового збуту безріг. Управа П. С. К. має теж поробити відповідну підготову до будови експортового яєчного магазину. Надто рішено звернути більшу увагу на недисциплінованіі кооперативи, щоб вони, хочби за ціну зміни свого проводу, стали дійсно рочдельськими кооперативами. Представник РСУК інж. Кульчицький заявив, що незабаром разом з дирекцією П. С. К. виробить подрібний плян праці із ним на окремій анкеті познайомить усіх кооператорів. Ця авторитетна заява дає запоруку, що нарешті всі кооперативні рішення стануть теж у нас переводити в життя.

Гостинний виступ театру Йосифа Стадника у Скалаті тривав від 19. до 23. м. м. Театр виставив 1 ревію і 4 песи. Ревії цікавлять головно жидів, отже нічого дивного, що на ревії було кілька разів більше публики, як на інших песах. А шкода, що наше громадянство не вміє як слід доцінити сценічного мистецтва трійки Стадників (Софія, Стефа, Йосиф). Тут у нас, де можемо заманіфестувати свою силу і культурно-національну свідомість, ці артисти мусять виступати на сцені лише перед кількадесяти особами публики. Так дальше не сміє бути, треба ломити ці тверді леди культурної відсталости. Ініціятиву в цій виховній суспільній праці повинні взяти на себе читальні з філією „Просвіти" на чолі. Вони повинні подбати, щоби в початках бодай члени аматорських гуртків приходили на вистави наших театрів та були пізніше серед ширшого загалу розсадниками належного розуміння і пошани, а вслід за цим моральної та матеріяльної підтримки українського театру взагалі.

Нова українська станиця. Дня 15. м. м. зредукований нотаріяльний соліцитатор Василь Стебельський відкрив у Скалаті в Ринку ч. 18 ресторан. Це повинно бути прикладом для всіх наших безробітних інтелігентів, які все ще ждуть на... посади. Українське громадянство, в першу чергу наша інтелігенція з цілого повіту повинна не лише в загально-національному, але також у власному інтересі ходити до цього одинокого українського, добре завінованого ресторану, де буде певно краще почуватись ніж між чужими.

КОЛОМИЯ.

Спільний концерт шкільної молоді в Коломиї. Молодь державної і приватної гімназії „Р. Ш." в Коломиї відсвяткувала 20. м. м. 76. роковини смерти Т. Шевченка спільним зовсім удатним концертом. Програма була добірна і різноманітна. Вокальну частину переплітувано музично-інструментальними продукціями. Реферат „Шевченко про вагу і ціль поезії", що його замісць вступного слова виголосив Мигаль Б., уч. VIII. кл., був розтягнений, але оригінальний і настроєвий. Мішаний хор відспівав крім Стеценкового „Заповіту" три пісні: 1) Шевченко-Кашубинський: „І світає й смеркає"; 2) Леонтович: „Ізза гори сніжок летить" і Б. К. „На вулиці скрипка грає"; 3) Шевченко-Лисенко: „Бють пороги" в супроводі фортепіяну. Всі пісні, не виключаючи останньої, для гімназійного хору доволі трудні до виконання, вийшли завдяки диригентові, фаховому музикові п. Р. Рубінгерові, зовсім удатно. Добрі були теж декламації. Стефурак, уч. II. кл. віддеклямував Шевченка „Козачковському", Горбачевська М., уч. VIII. кл., Шевченка „Сову". Перший визначився гарною дикцією, остання доброю декляматорською інтонацією та інтерпретацією здобула собі загальне признання публики. О. Николишин, уч. VIII. кл. відспівав гарно дві пісні на сопран: 1) Шевченко-Лисенко: „Ой одна я, одна" і 2) Л. Українка-Лопотинський: „Горить моє серце". Молоденька співачка виявила добрий голосовий матеріял. Середні тони в неї симпатичні, вищі ждуть ще на їх валенне поставлення у майбутности. Бездоганно виконала Коссак Л., уч. III. кл. фортепіянові соли: В. Барвінський „Думка" і М. Балакірев-Глинка: „Жайворонок". Запутович В., уч. II. кл. відомий публиці як талановитий скрипак, відограв прекрасно „Українську рапсодію". І. Безкоровайного. Чистою інтонацією та ніжними фляжолетами полонив слухачів. Не менш гарно відіграла сальонова оркестра увертуру Вердія „Навуходоносор". Нац. гимном концерт закінчився. Як додатній прояв на коломийському терені слід підкреслити те, що аранжери концерту придержувалися точно визначеної години без огляду на мале число приявних учасників, які спізнювалися. Побажано було би, щоб такі концерти відбувались у нас у самі роковини. Що публики було за мало, пояснюють тим, що громадянство ставиться з деяким упередженням до імпрез, що їх уладжує гімназійна молодь. А шкода, бо навіть найвибагливіші мусіли признати, що цей концерт не був так дуже слабший від концерту „Коломийського Бояна" в честь Шевченка дня 11. м. м. під мистецьким оглядом.

Концерт Ади Сарі. Славна кольоратурова співачка сопраністка зробила музиколюбним кругам Коломиї надзвичайно милу несподіванку концертом, що його дала 24. м. м. у салі Щадничої Каси заходом концертового бюра музичного Т-ва ім. Монюшка. Добірна програма складалася з творів музиків світової слави, як: Чілеа (арія з оп. „Adrianna Lecouvreur" Вердія (з „Ріголетто"), Шопена („Жаль"); Фрідмана („Чудові очі"), Ружицького (вальс з оп. „Казанова"), Шарпентієра (з оп. „Люіза"), Рашеварова („Тиша"), Римського Корсакова („Східна пісня"), Алябєфа (Allabreff) Соловейко), Бенедикта („Карнавал венецький"), І. Штравса („Чардаш" і „Над синім Дунаєм"). Про виконання цих пісень треба висловитися тільки в суперлятивах. Коломия мала дуже рідку нагоду почути твори в такому викінченому мистецькому оформленні, що тільки час до часу можна почути в радіових апаратах або у звукових фільмах. Не диво, що кожний виступ Ади Сарі витала численна авдиторія гучними оплесками і що відразу нав'язався між славною гостею та її слухачами симпатичний контакт, та що публика змушувала співачку до наддатків. Фортепіяновий добрий був у молодих, але певних руках Ірини Николишин, яка (після двох неповних проб) прецизним і дискретним веденням акомпаніяменту зєднала собі повне вдоволення Ади Сарі і признання всіх знавців музики. Жаль тільки, що з українських співацьких кругів так мало осіб скористало з того справжнього мистецького пиру.

Новий варстат праці для наших хліборобів. Заходом філії „Сільського Господаря" в Коломиї переведено в Березові Нижнім 4-тижневий курс білошкірництва, в якому взяло участь 55 курсантів з 28 сіл під вправною рукою фахівця п. З. Дашо. Не вважаючи на не конче відповідні умовини праці, курсанти вповні опанували матеріял. Дня 18. м. м. відбулося святочне закінчення курсу — спільною сповіддю та св. Причастям курсантів у день закінчення; від неї усунувся тільки станиславівський екс-теольог Сальваровський, агітували проти неї деякі місцеві ліві радикали та абсольвент гімназії Михайло Гевик Семена (Манкав), що перейшов на євангелизм і зрадив віру своїх батьків. Одначе здорова думка курсантів перемогла. На закінчення курсу зійшлося коло 80 місцевих хліборобів та інтелігенція з о. Плавюком. З Коломиї приїхав голова філії „С. Г." п. В. Кобринський, агроном інж. Зайшлий та секретарка філії Нагірна. На сцені салі Нар. Дому уложено більшу кількість виправлених шкірок. Березівські селяни оглядали і подивляли гарні експонати, з яких чимало задовольнилиб і вибагливих міщухів. Директор курсу п. Дашо пояснив усі роди предметів. Була там груба шкіра, придатна на упряж і постоли, замітна тим, що є відпорна на воду. Баранячу шкіру виправляли курсанти новим способом і тому не заносить від неї душним запахом виправи, вона не приймає води й не твердне від дощу. Найшлась теж їрха на блюзи чи рукавички, виправлені шкірки кріликів і ягнят на шапки, не забракло навіть дуже тоненької, білої шкірки на балеві рукавички. Голова філії підкреслив у своїй промові велику вагу того курсу і зазначив, що курсанти завдяки придбаному знанню здобули для хліборобів новий варстат праці. Не вважаючи на нужду і матеріяльну кризу по наших селах, є в нас ще доволі неопанованих галузей промислу. Присвячуючи доволі часу справам Т-ва „Сільський Господар", закликував голова присутніх ширити організацію кружків „С. Господаря" з усіми секціями, бо тільки „Сільський Господар" у теперішніх умовинах творить підставу матеріяльного відродження українських хліборобів. Дотеперішня боротьба ослабила село. Партійна нетерпимість, що доводить до нелюдених вчинків аж до братовбивства включно, унеможливлює акцію національного обєднання. В цьому ведуть перед комуністи, які нищать усяку культуру й мораль. На прикладах жахливого рабства, що затяжіло над нашим народом за Збручем, виказав промовець наглядно, що чесний і національно свідомий хлібороб не може бути комуністом. У цій завзятій життєвій боротьбі й українська селянка не може стояти збоку, але мусить стати до праці в одну лаву з мужчинами. Агроном Зайшлий розказав про початок організації білошкірництва, вказав на майбутні користи цього курсу та підкресливши працю „С. Господаря" для села, зазначив, що без доброї організації не можна числити на добрі успіхи. По відспіванні національного гимну розходилися курсанти зі щирою вдячністю для свого провідника, дир. Дашо. На милий спомин перед дали йому кілька гарних дерев'яних рам. Спільна фотографія закінчила цей перший курс білошкірництва.

ТЕРНОПІЛЬ.

Луговий рух в Тернопільщині. Коли весною 1936 р. заходом проф. Малицького основано в Шляхтинцях „Луг", чимало у Тернополі було таких громадян, що поставились до справи поширення Лугової Організації на терені тернопільського повіту з деякого роду недовір'ям. Навіть люди задекларованих національних переконань не вірили, щоб у Тернопільщині, вкритій доволі густою сіткою соціялістично-радикальних „Каменярів", могла прийнятися здорова національна організація „Луг", що стоячи на ґрунті національно-релігійному, успішно відтягає українську молодь від соціялістично-радикального і комуністичного фронту. Всеж таки „Луги" зимою 1937 р. значно в Тернопільщині поширились, так, що нині є вже в повіті кільканадцять лугових товариств, які, гуртуючи в собі ідейний національно-творчий елемент нашого села, гідно протиставляться комуністичним затіям. Що національно здоровий актив нашого села зрозумів як слід будуючу ролю Лугової Організації, найкращим доказом цього є луговий інструкторський курс у Тернополі, що відбувся в днях 18—25. квітня ц. р. На курсі було заступлених 10 місцевостей 24 курсантами, які були закватировані в Міщанському Брацтві, де теж вели власну кухню так, що ввесь час курсу був у 100% використаний на впоряд, вправи, гри, виклади, вечірні гутірки і т. п. Скошарування курсантів в одній будинку показалось дуже доцільним, бо привчило курсантів до точности, дисципліни і товариського співжиття. Командантом курсу був м-р М. Мисюк. Впоряд, вправи і гри переводив у просторій салі Міщанського Брацтва делегований „Великим Лугом" у Львові ст. десятник Т. Загородний. Дуже цінні і добре опрацьовані виклади виголосили п. п. проф. д-р Залуцький, проф. д-р Миколаєвич, проф. д-р Петрицій, Т. Загородний, Ст. Кутовий, о. Пасіка, о. Назарко, пос. Болюх, д-р Т. Мисюк і м-р М. Мисюк. Вечірні гутірки вели: п. п. проф. Іларіон Брикович, адв. м-р Гриньківич і дир. інж. Никифорук. Підчас курсу курсанти були на змаганнях Поділля-Єгуда, як теж оглянули фабрику „Калина". День перед замкненням курсу д-р Т. Мисюк перевів лікарські оглядини усіх курсантів, стверджуючи задовільний стан їх здоровля. В неділю на замкнення курсу прибули луговики й луговички зі Шляхтинець, Кутковець і Пронятина. По переведенні іспитів з викладаних предметів і по показі виряду та вправ — голова Повітової Організації проф. Малицький надав курсантам відповідні підстаршинські лугові ступні на підставі поручення „Великого Лугу" у Львові. Прощали курсантів інструктор Т. Загородний, командант курсу м-р М. Мисюк і проф. Малицький, що свою промову закінчив підхопленим присутніми трикратним „слава" для Лугової Організації. Промовляли ще посол Болюх, м-р Гриньків та інсп. Сіяк. Хор зі Шляхтинець відспівав в'язанку стрілецьких пісень. По відспіванні національного гимну і зробленні спільної знимки, курсанти, підбадьорені на дусі і повні віри у творчі сили українського народу, розїхались доміВ

КРАКОВЕЦЬ.

Занепад зорганізованого життя у Краківці. Краковець — це несповна двотисячне містечко в яворівському повіті, віддалене 18 км. на захід від Яворова. Українське життя в ньому ледви тліє. Міщани амбітні, але незгідливі і досить тяжкі до зорганізованого життя. До освіти й культури мало горнуться. В читальні нема ні одної книжки і тільки один часопис, а до гімназії „Р. Ш." в Яворові ходить усього 2 учеників з Краковця. Хору тепер теж нема. Церква старенька, тісна, не помістить усіх міщан і селян з двох приключених сіл, в яких на жаль, нема церков. „Народного Дому" також нема. Читальня має одну велику кімнату, де відбуваються 2—3 театральні вистави до року або концерт. Одначе в зимі тяжко її опалити і тому мало в ній сходиться членів. Читальня дуже слабо розвивається. Мірилом цієї мізерії є низька річна вкладка (50 сот.) при малій кількости членів. У Краківці є ще т-во „Луг", засноване перед роком, що проявляє розмірно живу діяльність. 25. м. м. відбулися загальні збори цього товариства. Є теж філія „Просвіти", що обєднує 15 читалень і розвивається слабо. Українбанк „Зоря" має страшенно погану домівку і може тому працює теж не надто інтенсивно. Зате прегарне приміщення має овхоронка, але її працею зо хоронки й іншими установами краківчани майже не цікавляться. Кілька інших товариств, як кружок „Рідної Школи", „Сільський Господар", філія „Союзу Українок", філія „Українського Краєвого Товариства охорони дітей та опіки над молоддю" заснітились і деякі з них влада порозвязувала за недіяльність. Доказом повної байдужности

може бути факт, що на коляду „Рідній Школі" зібрав Красовець 1 зол. — Повітова Торговельна Спілка в Яворові має у Краківці свою філію, що є одночасно крамницею і гуртівнею для кількох довколишніх кооператив. — Дня 18. м. м. уладив „Луг" Шевченківський концерт. На спільний концерт не могли чомусь „Луг" і читальня погодитися. В програму входили 3 пісні добре зорганізованого хору з сусіднього села Гливинь, деклямації, вступне слово, реферат та інсценізація. Концерт підготовив Степан Заяць і його виставности треба завдячити, що свято вийшло добре. Інтелігенції на святі чомусь не було. Взагалі краєвецька інтелігенція за мало рухлива і за мало працює. Хоч її дуже мало, то ще до того й не держиться разом. Тимчасом треба багато праці в цьому запущеному місточку; треба його підняти культурно і зробити з нього сильний осередок західньої частини яворівського повіту, що троха за далеко віддалена від Яворова. А села цієї частини в противежности до самого Краківця дадуться легко зорганізувати. Майже весь тягар праці несе тепер: голова філії і читальні „Просвіти" с. дом. Василь Матківський, д-р М. Калмарський і м-р А. Захарко. В осени м. р. запікавився був Краківцем Яворів, головно яворівська філія „Просвіти" помагала краковецькій, а яворівський просвітянський організатор почав був доїжджати у Краковечину. Виявилося наглядне, що для Краківця треба окремого організатора, бо один уридовець двох округ не може якслід обслужити. Останніми часами Українбанк „Зоря" при помочі і за почином яворівського „Народнього Дому" почав закладати ощадносте́ві гуртки по селах. Краковецька інтелігенція мусить взятися з кількома сп'домішними міщанами до інтенсивної праці, бо останніми часами людовці і комуністи сильно розкладають і деморалізують деякі села. Численна яворівська інтелігенція повинна дати Краківцеві якнайбільшу поміч, зайнятися ним, відвідувати і помагати в його організації. При допомозі Яворова мусять краківчани взятися до будови церкви і Народнього Дому тимбільше, що є вже відповідні цеглині і дещо грошей. Р. К.

Спорт.

Даремні надії.

РЕСОВІЯ — УКРАЇНА 2:0 (2:0).

Нема хіба нікого симпатика України, який вірив би ще по четверговій програній в Ресовію, що Україна здобуде мистецтво Окружної Ліги. Правда, теоретично Україна є ще й далі одним із кандидатів на многіх, але досвід каже, що всі паперово-теоретичні міркування даремні, коли не вкріплює їх спортива форма дружини на зеленій мураві. А такої форми Україна не виказала і — це мабуть найгірше — нема ніякої надії, щоб її форма покращала. Такої слабої гри України, як учора, не бачили ми вже давно. Вже кілька останніх змагань України сигналізувало ослаблення форми нашої дружини, та ніхто не надіявся, що це ослаблення піде в такому стрім-головному темпі. Навіть брак Петрова в нападі не оправдує зовсім програної. Вини треба дошукуватись зовсім деінде. Адже не ніяка тайна, що на тренінги перцо. дружини приходить завжди ледви 2—3 гравців (без переборщення!). Значить: ціла дружина грає кожні змагання без ніякого тренінгу, бо це зовсім хибний погляд, що правильну виправу зможуть заступити товариські чи хоїбн мистецькі змагання. Історія завжди повторюється. Коли минулого року, після численних осягів і загрози деградації до нижчої кляси, змагуни України відребали в собі відповідну дозу амбіції і спортового запалу — на висліди не треба було довго ждати. В осінньому сезоні Україна стала справжньою ревеляцією і малонно не 100-відсотковим кандидатом на мистця. Та замість набрати віри у власні сили, взятись до солідної праці — дружина спочила на лаврах і наслідки такі, які бачимо.

Аж жаль було дивитись на змагунів України, які намагалися стартувати до м'ячів (вірмо, що вони справді хотіли ні змагання виграти), але завжди спізнилися на цілі секунди. Грачі Ресовії стартували інші, здавалось би, в зовсім безнадійних ситуаціях і незамітною різницею одної десятої секунди були все таки швидше при м'ячі.

Добрий старт можна виробити тільки на тренінгу. Також рухливість і меткість грачів України була дуже й дуже слаба, бодай на половину гірша від меткости грачів Ресовії. Ясно тим, що без відповідного тренінгу мусять виступити теж усі технічні недостачі. І так теж воно сталось.

Найважнішою та найгарнішою прикметою спортовця є не тільки вміти перемогти, але й уміти гідно програти. Україна намагалася змагання в Ресовію виграти за всяку ціну і деякі змагуни грали так гостро та брутально, що їх гра залишила сильний несмак не лиш серед чужої, але й серед культурної частини української публики.

Хто в Україні виконав учора свої завдання? Дуже важко на це питання відповісти, бо крім Рущука, який боронив іноді в безнадійних ситуаціях із посвятою та браґурою, всі інші грачі менше або більше розчарували. Повна слабої гри дав цим разом напад, який складався з 5 грачів, що себе взаємно не розуміли і взаємно собі перешкоджали. Найслабшою була ліва сторона: Скопець II — Максимів. Першенство в слабій грі належиться Максимову, який у теперішній формі на цю позицію не надається. Ніодної доброї подачі до середини, повільність, ніодного стрілу на ворота і при тім нарешті придержування м'яча та отримування гри дисквалифікують цього грача, як нападника і як крайника. Скопець II. — це тільки тінь давнього пробивака й небезпечного стрільця. Найгірше те, що цей грач береться дриблювати, забуваючи найважнішу засаду футболю, що добрий стрілець ніколи не може бути дриблером і навпаки. Мікльош губився в безконечнім „виваженні". А вже невибачним промахом було те, що він, один із найспокійніших та найбільше зрівноважених грачів, не вмів дослідно в двох кроках стрілити до воріт, тільки пустив якимсь чудом вихлясту бомбу понад поперечку. Магоцький працював як міг, а що небагато міг, то помагав собі розбоями. Незле вийшов у другій половині Кравєвський у нападі, але й він надужував фізичної сили. Поміч, як завжди, однакова, значить: на знаменитий напад Ресовії рішуче за слаба. Цимбала завинив безпосередньо перші ворота, Скопець І. у першій половині зовсім слабий, у другій трохи реабілітувався. Яоніким пунктом був Пазуняк, з якого всеж таки буде колись ще добрий помічник. Оборона мала дуже важке завдання — може почасти й теж заслуга, що Ресовія не виграла у вищім відношенні. Найгірша прикмета обох оборонців та, що оба виносяться або за далеко вперед або залишаються за близько воріт.

Хід гри: Гру починає Ресовія, але вже по кількох хвилинах Україна гостює під її воротами. Одну з ситуацій марнує Скопець II., стрільнувши непотрібно здалека в аут. Перші ворота добуває Ресовія в 8. хв. по акції нападу і стрілі молодецького Барана. В дальші хвилини зазначується легка перевага Ресовії; спочатку Україна грає нервово і непотрібно гостро. Грізніші протиакції України кінчаться трьома нарожними в 15., 16. і 17. хвилині, але без ніякого успіху. 38. хв. рішає про матч. Гогендорф (найкращий технік нападу Ресовії) дістає м'яч зі середини, переїздає оборону і стрілює певно в р'яг не до оборони. У другій половині Україна грає дещо краще, тим ближче до кінця осягає все більшу перевагу, але незарадність нападу України та добра гра оборонців і воротаря Ресовії не дозволяють здобути хочби одні ворота, хоч нагоди до того були іноді просто ідеальні. В 25. хв. за руку на карній полі диктує суддя тільки вільного в лінії карного поля Ресовії. Мікльош стріляє, на жаль, на аут. Кілька нарожних, кілька фаулів України, кілька дорвочних випадів середущої трійки Ресовії, яка грає вправно на час... і цей болісний для 4-тисячної публики матч кінчиться заслуженою програною України.

До цих змагань виступила наша дружина в такому складі: Гунул, Скрегота, Скопець І., (Воробець); Кравєвський (Скопець І.), Пазуняк, Цимбала; Магоцький, Скопець II., Мікльош, Воробець (Кравєвський), Максимів. Увесь час відбувались у дружині різні зміни, що теж мало очевидно свій вплив на хід змагань.

Судіював добре п. Земан.

СТАНИСЛАВІВСЬКА А-КЛЯСА.

СТАНИСЛАВІВ. **Пролом — Покуть 2:1 (1:1).** Пролом виграв д. добре і виграв зовсім заслужено. Найкращий у Проломі Прінцип в нападі, Андрійчин І і II і Семенів. Також поміч грала незле. Ворота для Пролому здобув Якібчук. Суддював слабо п. Врах.

Раз Два Три — Ревера 2:1 (1:0). Несподівана перемога Р. Д. Т. над Реверою.

Юніори:

Раз Два Три — Пролом 3:2 (1:0). Перший виступ юніорів Пролому вийшов д. добре.

ІНШІ ВИСЛІДИ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Польонія — II. Сокіл 5:2 (2:1).** Заслужена перемога Польонії.

САМБІР. **Корона — Чувай 3:3 (1:2).** Корона мала перевагу, але слабий напад не вмів рішити змагань у свою користь.

ДЕРЖАВНА ЛІГА.

КРАКІВ. **Вісла — Гарбарня 1:1 (0:0).** Одинокі змагання, які відбудись у четвер закінчились нерішеним висліком, який кривдить Гарбарню.

МИСТЕЦТВА А-КЛЯСИ.

Др. Сокіл II — Україна II 3:0.
З. З. К. — Т. С. Л. 0:0.
Львовянка — Зеніт 8:1 (4:1).
Світязь — Білий Орел 4:1 (1:1).
Знесінчанка — Рекорд 2:0 (0:0).

ГУРТКОВИЙ БІГ З ПЕРЕШКОДАМИ

В неділю, 9. н. м. організує Сокільська Спортова Секція Львова **гурткоий біг з перешкодами** на площі Сокола-Батька в год. 11.30 передполудником. Сокільські біги з перешкодами рік-р-чно гуртують біля сотні змагунів-соколів і вказують на зріст зацікавлення цими змаганнями. В неділю, побачимо чергоий б'ґ з перешкодами, на цей раз **гурткоий** (по 3 особи). Побратими — 670 метрів і 12 перешкод, посестри й учасниці — 330 метрів і 7 перешкод. Учасники — 880 метрів і 16 перешкод.

СТЕП — П. Н. С.

Змаганнє за мистецтво II-кляси відбудуться в неділю в год. 4. попол. на грищі Світеві.

—o—

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

о. Маркіян Марисюк ЧСВВ.: **ЧИ ХРИСТОС СПРАВДІ ВОСКРЕС?** В-во ЧСВВ у Жовкві. 1937. Стор. 32, 16°.

Г. Н. Кассон: **ЯК ВИБИТИСЯ НА ПРОВІДНЕ МІСЦЕ.** Дванадцять завваг про прикмети й обовязки провідної людини. Для українського читача владив Юра Шкрумеляк. Бібліотека практичного знання. Львів 1937. Український Видавничий інститут. Стор. 95, 16°.

Франц Коковський: **СІРІ ГЕРОЇ.** Оповідання з недавної минувшини. Обрамив Янова Гніздовського. Шкільна Бібліотека ч. 3. Березень 1937. Видавництво „Світ Дитини" Львів 1937, стор. 71, 16°.

О. Годунько-М. Щуровський: **РЕМІСНИЧА БУРСА ПРИ ВУЛ. ПАСІЧНІЙ Ч. 2 У ЛЬВОВІ.** Львів 1937, стор. 16, 8°.

Д-р Михайло Драган: **„УКРАЇНСЬКІ ДЕРЕВЛЯНІ ЦЕРКВИ"**, 2 томи. (текст та ілюстрації). Видання Національного Музею у Львові 1937.

Тарас Шевченко: **ПОЕЗІЇ 1847—1850 РР.** За редакцією Павла Зайцева. Український Наук. Інститут, Варшава-Львів 1937. Поясняльні статті П. Зайцев: Текст поезій написаних Шевченком на засланні. О. Лотоцький: Державницький світогляд Т. Шевченка. О. Лотоцький: Поезії Т. Шевченка під російською цензурою. Стор. 394.

Софія Русова: **МОЇ СПОМИНИ.** Львів, 1937. Видавн. кооперативна „Хортиця", ст. 284.

Федь Триндик: **ЛІТЕРАТУРНІ ПАРОДІЇ.** Шаржі, епіграми, гуморески. В-во „Гумор і сатира", ст. 32.

Ростислав Єндик: **РЕГІТ АРІДНИКА.** Новелі. В-во „Винне Гроно". Львів 1937. Ст. 266.

ЖУРНАЛИ

КАЗУСТРІЧ, ч. 9 (81), з 1. травня 1937. Зміст: М. Іванин: Воскресення Христове в старім українськім мистецтві. — Богдан Лепкий: Рім. — Юрій Косач: Вітер з Чорномора. — Ростислав Кедро: Стежки голгофтські. Весняна пісн. — Осип Боднарович: Піоніри. — Роман Симович: Вікгор Матюк. — Михайло Романишин: Молода кров. — Михайло Острозерка: „Останній вечеря" Леонарда да Вінчі. — Франц Коковський: Початки літературної діяльности Марка Черемшини. — М. Рудницький: Один з обновників модерної поезії. — О. Золотницький: Українські деревляні церкви. — Ніна Камінська: На годину у грецький світ. — Пятнадцятилітня дівчина студіює старовинну культуру. — Ілько Борщак: Україна в Парижі. — Степан Шурат: Що таке мистецьна фотографія. — Роман Ромен: Над Ефратом. Степан Левик: Дорога до Божого Гробу. Українська хроніка. — Музика. — Театр. — Рецензії. — Мода. — 35 ілюстрацій. Ціна 50 сот.

ЖІНОЧА ДОЛЯ. Ч. 8—9. Зміст: У. Кравченко: *** — Символ любови й правди. — Женя Лисогірська: Через Голготу до Воскресення. — Гагілка. — Великодні звичаї на Гуцульщині. — Родинні новини. — Н. Королева: Мон-Сальват. — Діти мудрістю. — Ірина Вільде: Вічна пароатня (далі). — „Українки, Сурма грає" — пісня до слів К. Катзарової (нота). — Мар'я Омельченкова: Фредеріка Бремерова. — Жінка в іменинних народніх великодніх звичаях. — О. Кисілевська: Дещо про нашу Гуцульщину. — Стефанія Пуцентело: Тобі Рідний Краю. — Вісти зза моря. — Анастасія Кочан: Індійське повірп. — Проф. С. Русова: Що ваша молодь читає. — Софія Яблонська: З мого далека. — Відомлення Українського Бюра в Львові». — Статті господарські. Що їсти. Жіночий рух. Листування редакції. Новинки.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

КОПИЧИНЦІ:
S. V. Вів.
9. V. Довбуш (Чорногора в огні).
8 Копичинець їде театр до Гримайлова.

Український Мол. Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

ДОБРОМИЛЬ:
8. V. Мураві.
9. V. Трефна пані генеральова.
8 Добромилі театр загостить до Перемишля.

Великий Театр:

Субота, 8. V. год. 7.30 веч. „Подвійна бухгальтерія" в Адольфом Димшою.

Неділя, 9. V. год. 3.30 попол. ціни знижені: „Професія пані Ворреи". Год. 7.30 веч. „Подвійна бухгальтерія" з Адольфом Димшою.

Шкіряні каганці

і ремінні для псів в найліпшім гатунку, кожна величина по зол. 1.40, линви по 50 сот., гарапи по 1.50 — продає **Робітня Римарсько-Галантерійна Н. БАРЕР**, Львів, Сикстуська 2, побіч фірми „Саламандра". 519 8—7

КІНА.

АПОЛЬО: „Парада кохання" з Джанетою Макдональд і Морісом Шевальє.
АТЛЯНТИК: „90 каратів щастя" із Дімшою.
ВАНДА: „Китайські моря", „Корсіянський двійник",
ГРАЖИНА: „Буде краще" з Тоньком і Щепком.
ЕВРОПА: „Одна на мільйон" із Сонею Генє.
КАСІНО: „Палкі серця".
КОПЕРНИК: „Зелений сигнал" з Еросом Флінном.
МАРУСЕНЬКА: „Простак".
МЕТРО: „Сильветки" та 8-актовий додаток.
МІРАЖ: „Золотоволосий збаточник" із Шерлею Темпль і „Одна з тисячу" (з Мортою Егерт).
МУЗА: „Ромео та Джульєта".
ПАЛЯС: „В виконанні танцює вальса",
ПАКО: „Антон Адвера".
ПАН: „Останній поганин",
РАЙ: „Рос-Марі".
СВІТ: „Володар підводного світа" та кольорова фільма.
СТИЛЕВЕ: „Сем Додсворд" і ревія.
ТОН: „Продавець тракторів Дас Врави".
УТІХА: „Під двома прапорами" та ревія.
ХИМЕРА: „Москва-Шангай" з Полем Негрі.

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(вул. Марійська 5.)
Каїро.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 8. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 19.15 Форт. тріо ц-моль Бетовена, БІЛЬГОРОД (487) 19.50, 20.00 Орх. концерт, 21.00 Хор, 23.20 Легка музика, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Скрипка, 17.00, 18.00 Фестіваль циг. музики, 21.40, 23.00 Орх. концерт, ВІДЕНЬ (507) 14.55, 15.00 Для молоді, 19.30, 20.00, 21.00 „Весна" оп. Й. Штрауса, 21.40 Форт. реціталь, 22.20 Танк. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Нар. нім. танки, 19.00 Віденські мельодії, орх., сол., КОШИЦІ (259) 13.30 Для Закарпаття, 18.00 Спів. реціталь Бородін-Черкаської, КОПЕНГАГЕН (255) 20.00 „Граф Люксембург" оп. Лєгара, ЛЕЙПЦІГ (382) 20.10, 21.00 „Ніч у Венеції" оп. Й. Штрауса, МІЛЯНО (369) 17.15 Камер. концерт, 19.10, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00, 24.00 Вечір опер „Іль дезерто тентато" маестрів А. Казелля, „Іль сіньор Бруншіно" ком. Россіні, МІНХЕН (405) 12.00 Орх. концерт, 14.15 Камер. музика, 20.10, 21.00 „Мікадо" оп. Солівена, 22.30 Легка й танк. музика, ПРАГА (470) 15.00 Танк. музика, 16.45 Театр для дітей, 22.35 Сальон. музика, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15 Спів, 20.30, 21.00, 22.00 Концерт рум. музики, РИГА (515) 16.40, 17.15 Латиські діточі пісні, РИМ (421) 17.15 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00 Комедія, ШТУТГАРТ (528) 24.00 „Фіделіо" оп. Бетовена.

Неділя, 9. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 12.00 Військ. музика, 19.00 Танк. мельодії, 20.00, 21.00 Веселий вечір, БІЛГОРОД (437) 18.50, 19.00 Спів. реціталь, 19.50, 20.00 Нар. пісні, БУДАПЕШТ (550) 14.00, 22.20 Сальон. музика, 17.00 Циг. музика, 20.00, 21.00 Оперета, ВІДЕНЬ (507) 11.45, 12.00 Орх. концерт, сол., форт., 15.15 Поздоровлення з Відня, музика, спів, 19.35 Спів. реціталь, 20.05, 21.00 „Нашим мамам", музика, спів, 22.30 Розр. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Дуга орх., 18.00, 19.00 Гарні мельодії, орх., 20.00, 21.00 „Село без дзвона" муз. комедія Кінзля, 22.45 Танк. музика, КОШИЦІ (259) 17.05 Пробовання у вик. циг. орх., 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 13.30 Промова Муссоліні в нагоди І. роковин проголошення імперії, 17.30 „Король Едип" оп. Стравінського, 20.40 Розр. музика, 21.00 Гимни, 21.05, 22.00 Симф. концерт, МІНХЕН (405) 13.00 Орх. концерт, 18.00 Популярна музика, ПРАГА (470) 12.20, 15.00 Орх. концерт, 19.05 Військ. орх., 20.40 Пісні Сметани, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15 15.40, 20.15 Спів, 12.00, 13.30 Розр. концерт, 14.10, 15.00 Концерт із Амстердаму, 17.00, 18.00 Симф. концерт, 19.00 Сценка, 20.30 21.00, 21.30, 22.00 Театр Уяви, РИМ (421) 15.30, 17.30, 18.00 „Люіза Міллер" оп. Верді.

Ширіть наш часопис!

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 8. травня 1937.

6.30 Ранішня вад., 6.33 Рухавка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній дневник, 7.10 Програма на вині, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Вад. для шкіл, 11.30 Для дівід: Співаймо пісоньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Орхестра, 12.40 Полудневий дневник, 12.50 Великдень на селі та нар. обряди, 14.30 Весела вад. для дітей: „Травневі прецелька", 15.00 Господарські вістки, 15.15 Оперетькові арії з гр. пл., 15.30 Львівські бікучі вістки, 15.35 Популярна музика з гр. пл., 15.50 Моди, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Мендельсон: Пісні без слів, гр. пл., 16.10 Культурне життя столиці, 16.15 „Пасторале", орх. 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спортові вістки, 18.20 Легка музика, гр. пл., 18.35 Львівський актуальний фейлетон, 18.45 Програма на завтра, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Табори праці, 19.30 Пісенька та гітара, хор ревелєрсів, гавайська гітара, форт., 20.25 Літер. новини, 20.40 Вечірній дневник, 20.50 Скрипка, фортепіян, 21.15 „Цигани — невідомий світ", 21.25 Циг. орхестра (300 осіб) трансм. з Будапешту, 22.00 Весела Сирена у пекл, 22.30 Танк. музика у вик. орх., 23.00 Танк. музика з гр. пл.

Неділя, 9. травня 1937.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для села: Хліборобська Газетка, Музика з гр. пл., Про діточі садки на селі, 8.42 Шуберт: Портрет Шуберта — фантазія, гр. пл., 8.45 Програма на вині, коло год. 10.30 після богослуження Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Муз. поранок, орх., хор; коло год. 13.00 Львівська вістава архітектури, 14.00 Репортаж із життя, 14.30 Нар. капеля, хор, 15.30 Для села: Як збільшити видатність наших садів Огляд ринків рільних продуктів, 16.00 Популярна музика з гр. пл., 16.25 Театр Уяви: Лотова жінка, 17.00 Підвечірок при мікрофоні, мала орх., спів; у перерві коло год. 17.00 Актуальна гутірка, 19.00 Культура читання, 19.15 Мішаний концерт: Михайлина Гнатківська фортепіян, Люба Німцівна сопран, 19.45 Літературні хвилини: „Бетон", фрагм. із пов. „Будували дім" І. Вікова, 20.00 Продовження мішаного концерту, 20.20, 20.21 20.35 Спортові вісти, 20.40 Політичний огляд, 20.50 Вечірній дневник, 21.00 „На зеленій траві" ревія Генр. Збежховського й ін., з музикою, 21.30 Твори Од. Скребіна, 22.00 Розрихова і танкова музика; у перерві о год. 22.55 Останні вісти, 23.05, 23.30 Танкова музика з гр. пл., 24.00—1.00 Концерт у вик. орхестри.

Радіокутик.

СОЛОВІЙ З МІЛЯНА І СОЛОВІЙ З ЛІСА

Цікавий випадок трапився недавно в одній з віль, положених під лісом на передмісті Берліна. Через відкрите вікно влетів у ніч втікаючий від бурі соловій. Бажаючи охоронити його від котів, посадили його до клітки, де він мав провести час до ліпшої погоди.

Здивування і сум охопили соловейка, коли він переконався про неможливість вийти з клітки. Не хотів їсти нічого в своїй вязниці. Вже вирішив, що коли він і надалі буде голодувати, то прийдеться його випустити на волю.

Коли над ним нараджувалися, хтось відкрив радіовий голосник і машинально затримався на італійській стації. Відізвався Мідзи. За хвилину почули трелі соловейка, які є сигналом італійської стації.

У тойже час сталася річ несподівана: соловій з ліса німецького відповів ще сильнішим голосом невидимому „родичеві" з Італії. Показалося, що штучний соловій підніс на духу соловейка в клітці. Птиця відавскала радість та ажетит і мабуть залишиться у гостинному домі до перших теплих днів.

РІЛЬНИЧА ПРОГРАМА.

У неділю 9. травня в год. 8.03 — Рільнича Газета. В год. 8.27 — бесіда п. н. „Розвиток управи тютюну в Польщі". В год. 15.30 — бесіда п. н. „Як збільшити видайність наших садів". В год. 15.45 — „Огляд ринків рільних продуктів".

У понеділок 10. травня в год. 18.50 — бесіда п. н. „Пасіка у травні".

У вівторок 11. травня в год. 12.50 — „Рільнича скринька".

У середу 12. травня — радиці нема.

У четвер 13. травня в год. 12.50 — „Огляд рільничих видань".

У пятницю 14. травня в год. 18.50 — „Лісові новинки".

У суботу 15. травня в год. 12.50 — „Рільнича скринька".

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 5. травня п. р. кооперативам платив за льоко Львів:

1 кг. масла десертового бльок. без опакування	3·25 зол.
1 кг. масла десеров. бочкове та експ. включно з опакув.	3.30 „
молоко від 27. IV. п. р.	0.18—0·19 „
копа яєць	2.60 „

Тенденція на масло, молоко та яйця сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 7. V. с. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більченського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре умасчені, повногруді товсті	1.50 зол.
Курки молоді І. кл. товсті без напливу на ногах від 1.80 кг. вагору	1.20 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

Подяка.

У важкім горю по смерти нашого Найдорожчого Батька, бл. п. ІЛЛІ МОЛОДОВЦЯ, емер. управителя школи, складаємо щиру подяку всім тим, що поспішили нам з поміччю і розрадою та взяли участь у похоронах.

Зокрема дякуємо Впрен. о. мітратові Базюкові Ох., о. крилошанинові д-рові Лабі, о. сов. Дмитрові Семчишинові й о. сов. Кишакевичеві за відправлення панахиди, а Впр. о. парохові Михалеві з Старім Селі за заняття похоронами в Старім Селі та щире надгробне слово. О. дек. Карпевичеві й о. парохові Лисякові за участь у похоронах.

Дякуємо Хв. Тов. Взаїмна Поміч Українського Учительства та Вчительській Касі за пінну поміч у влаштуванні похоронів та Вп. П. Відпоручникам цього Товариства дир. Дуткові, дир. Канціровій і дир. Магурі за участь у похоронах та за теплі прощальні слова.

Вп. П. Мусіям за щиру поміч і розраду, особливо щиро дякуємо Хвальним установам: чит. „Просвіти" і кооперативі „Згода" та хорові в Камінці-Старім Селі за громадну участь та за прощальні слова.

Всім Товаришам і Знайомим бл. п. Батька за розраду в часі хороби, участь у похоронах та співчуття складаємо щиро-сердечне Спасибіг.

У Львові, 4. травня 1937 р.

Ольга і Степан Молодовці — діти.

ОПОВІСТКИ.

1. Оповістка.

Управа „Карпатії", Товариства взаїмних обезпечень на життя у Львові,

повідомляє, що

XIX. ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться в понеділок 31. травня 1937 в год. 17. у власній домівці Товариства у Львові, Ринок ч. 38, з таким порядком нарад: 1) Відкриття Загальних Зборів і вибір предсідника. 2) Звіт Управи з діяльности й заключення рахунків за рік 1936. 3) Звіт Контрольного Виділу Надзірної Ради. 4) Розгляд і затвердження звіту та рахункових замінень Товариства за рік 1936 і признання органам Товариства абсолюторії за виконані ними обовязки. 5) Внески Надзірної Ради щодо приділу більансової надвишки за рік 1936. 6) Вибори: а) 4 членів Надзірної Ради на 3 роки (§ 34 стат.), б) 3 заступників членів Надзірної Ради на 3 роки (§ 34 стат.). 7) Устійнення висоти винагороди для членів Надзірної Ради (§ 32 стат.). 8) Зміна статуту: § 11. останній уступ звучатиме: „Основний капітал підпадає сплаченню після утворення запасного капіталу у висоті основного капіталу. Сплачення всіх уділових листів слідує одночасно. Сторічна сплата уділового капіталу може наступити лише в тому випадку, якщо уділові листи будуть сплачені по ціні нижчій, як їх номінальна вартість, а різниця між сумою, за яку викуплено уділові листи та їх номінальною вартістю, після перенесення її до запасного капіталу, доповнить цей запасний капітал до висоти 200.0000 зол.". 9) Інтерпеляції. — До повищого порядку нарад може 1/5 частина представників зголосити додаткові справи, що мають бути поміщені на денному порядку нарад, одначе таке домагання щодо поміщення окремих справ на порядку нарад слід зголосити Управі Товариства не пізніше, як на 14 днів перед річницем Загальних Зборів (§ 28. стат.). В Загальних Зборах беруть участь згідно з § 29 стат. представники членів і представники власників уділових листів, що їм рівночасно висилаються ще окремі запрошення. 875

I. Оголошення.

НАДЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

акціонарів Земельного Банку Гіпотечного, спілки акційної у Львові

відбудуться дня 30. червня 1937 р. в льокалі Банку при вул. Словацького 14 І. в год. 12.

Порядок нарад:

1) Отворення і вибір предсідника Загальних Зборів.

2) Вибір 12. членів Надзірної Ради групами.

До участи в Загальних Зборах є управнені ті акціонарі, котрі по думці § 60. статуту зложать в касі Банку найпізніше 7 днів перед Загальними Зборами свої акції або посвідки, предвиджені законом. Управненим до вступу на Збори будуть видані легітимації. 883

КОНКУРС.

Будівельний Комітет церкви на Вулиці у Львові приступає до будови церкви і запрошує підприємців до складання оферт. Плани оглянути і сліпий контракт за пінну 5 зол. набути можна в монастирі СС. Василіянок у Львові при вул. Потоцького ч. 95. Речинець до 20. травня 1937.

О. Юліян Дзерович, голова Комітету. **М. Віра Слободян** ігумена монастиря.

На Рідну Школу зложили Клим Шашковський, Ланьцут зол. 5.—, М. Бійовська, Люча зол. 2.—.

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

АПЛІКАНТ з дворічною практикою шукає патрона. Зголошення „Діло" під „Солідний". 862 1—3

РІЖНІ

„СВІТ ДИТИНИ", СИКСТУСЬКА 2, поручає гарні плащики дитячі та все для дитини. 776 1—1

НАЙНОВІШІ СПОРТОВІ ССОРОЧКИ оксфордові і з шовкової попеліни 4.90—6.90 Фабрика Білля „АСТРА", СИКСТУСЬКА 2. 775 1—1

ЗА 1 ЗОЛ. перероблює камелюхи жіночі і мужеські. **Коперника 26,** подвір'я. 865 1—4

ВАННИ ЦИНКОВІ, білі, **НАСІДІВКИ** великий вибір, 3 **ЯЦЬ, Оссолінських чо. тирнацять.** 791 1—6

ПЕЧАТКИ каучукові та металеві для парохіяльних урядів, читалень, кооператив та ін. виконує найдешевше Макс Глявсрман, Львів, Сикстуська 19, тел. фон 215-03. 800 2—15

ОГОЛОШЕННЯ.

Найрадикальніший засіб для тих, що терплять на найбільш застарілу і найбільшу **ПРОПУКЛИНУ** коли навіть операції, перевязки ріжних закордонних спеціялістів не помогли та всілякі фальшиві винаходи не мали успіху, усуває єдиний спеціяліст в довголітньою практикою для недужих на пріврву при помочі мого опатентованого бандажу ч. 1200, який приносить правдиву поміч мужчинам і жінкам:

Sz. KOHN - Warszawa Sosnowa 13

Проспекти на бажання задурво. Перестерігаю перед підробками мого засобу фальшивими спеціялістами. Хто вже зовсім стратив надію, найде у мене правдиву поміч. 416

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Неділя 9. травня 1937. Ч. 99

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229—41.

До Українського Народу, Його синів і дочок
на рідній і нерідній землі сущих.

Будуймо церкву у Львові при вул. Потоцького!

Летунська катастрофа

Асиміляторська акція польських студентів серед білорусинів.

У Франції ті самі настрої.

Фонольогія і правопис.

(Фейлєтон д-ра В. Сімовича.)

Подробиці жахливого вбивства в Белзці.

Америка йде на руку нім. повітреплавству.

Програма коронашійних парад.

Лист до читачів. (Фейлєтон Г. Чіпки).

Мексик фінансує валєнсійський уряд.

Літературна сторінка.

Ч. 99 (14.642). Львів, неділя 9. травня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ. РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 228-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060. Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Англійські матеріяли
куплені **особисто** в часі **Торгів Британських**
продає найдешевше
ФАБРИКА ОДЯГІВ
Рот і Рудерфер
Львів, Легіонів 3/1. п.
(над кіном Паляс)

Д-р М. ДЗЕРОВИЧ
виїхав як щорічно
до
ЩАВНИЦІ

Б. лікар клінік і державного шпиталю у Львові
Д-р Теодор Парфанович
переніс лікарську канцелярію до **Самбора** й ординує від 10. травня ц. р.
при **вул. Трибунальській ч. 1.**
878 (проти суду) 1—3

ЖАХЛИВА КАТАСТРОФА „ГІНДЕНБУРГА".

ВРАЖІННЯ В НІМЕЧЧИНІ.

Трагічний кінець кермовика „Гінденбург" викликав у цілій Німеччині велике пригноблення. Директор канцелярії канцлера Гітлера виготовив **проклямацію до німецького народу,** що буде в найближчому часі оголошена. Проклямація звертається із **закликом до збирання грошей на вибудування нового повітреплаву** на місце „Гінденбурга" і то в тій самій сумі, яку німецький нарід свого часу жертвував у початках розвитку цепелінів після катастрофи „Ц. 4". Тоді зібрано 6 мільонів марок на будову нового сильнішого повітреплаву.

Канцлер Гітлер довідався про катастрофу тої самої ночі і не спав до рана. Він жертвував 30.000 марок як фонд запомоги для тих, що зайшлись по погибших членах залоги. Найбільше пригноблення настало у Фрідріхсгафені, де побудували „Гінденбурга". Рішено викінчити мерщій новий цепелін „Л. Ц. 130" і пустити в рух, покищо **летунська комунікація з Америки не буде перервана.** Кермовик „Граф Цепелін", що вертається саме з Південної Америки, вилетить 11. **травня** в нову дорогу. Досі ні одного місця не замовленого на цю подорож, не відликано.

ДОСЛІДЖУЮТЬ ПРИЧИНИ КАТАСТРОФИ.

Німецьке Інформаційне Бюро подає склад **німецької слідчої комісії,** яка вилетіла спеціяльним літаком крізь Шербург на корабель „Европа", що пливе до Америки. До комісії належать конструктори цепелінів: д-р Екенер, д-р Дірц, інж. Гофман і ін. Зокрема справою катастрофи „Гінденбурга" заявилася **американська комісія,** визначена през. Рузвельтом. Вона має зліквідувати підозріння щодо американського саботажу.

ГОЛОС Д-РА ЕКЕНЕРА.

БЕРЛІН, 8. 5. ПАТ. Предсідник товариства будови цепелінів, д-р Екенер виголосив учора вечором до радія промову на тему катастрофи „Гінденбурга". На основі останніх вісток з Америки він заявив, що знаменита організація американської летунської влади **виключує гіпотезу саботажу,** яка спершу видавалась правдоподібна. На думку Екенера, причиною катастрофи радше електричні явища, що повстали наслідком некорисних атмосферичних умовин.

СМЕРТЬ КОМАНДАНТА „ГІНДЕНБУРГА".

Між членами залоги, що після першої експльозії з криком: „Рятуйтеся!" вискочили з гондолі, був теж командант залоги кпт. Ернст Леман. Його відставлено в тяжкому стані, попеченого і потовченого, до шпиталю, де він незабаром помер. Його смерть викликала в Німеччині глибоке вражіння. Леман був одною з найвизначніших постатей кермового летунства. В 1917. р. став шефом секції заведень будови цепелінів у Фрідріхсгафені. Від 1928. р. відбував подорожі на повітреплаві „Граф Цепелін", а від 1936. р. став командантом залоги „Гінденбурга".

АМЕРИКА ИДЕ НА РУКУ НІМЕЦЬКОМУ ПОВІТРЕПЛАВСТВУ.

ВАШИНГТОН, 8. 5. ПАТ. Військова комісія сенату приняла під вражінням катастрофи „Гінденбурга" проект закону **про улекшення вивозу і продажі гелія, що є монопольним виробом Зл. Держав.** Вивіз дозволений в обмеженій скількости, недостаточній до військових цілей, яка може тільки покрити запотребування Німеччини до удержування трансатлянтійської комунікації кермовиками. Гелій це одинокий газ, що до того надається, бо не вибухає.

ЧИСЛО ЖЕРТВ.

ЛЕЙКГЕРСРТ, 8. 5. ПАТ. Товариство будови цепелінів повідомляє, що загальне число жертв катастрофи „Гінденбурга" є 34 убитих, з цього 11 пасажирів, 21 членів залоги, 1 член маневрової залоги та 1 приналідний чоловік.

ТРАГІЧНА СТАТИСТИКА.

У звязку з катастрофою „Гінденбурга" слід пригадати, що 17. жовтня 1913. р. упав цепелін „Л. Ц. 2" над Йоганесталем (Південна Німеччина), причому погибло 20 осіб. В липні 1919. р. упав німецький цепелін на території Америки, наслідком чого згинуло 10 осіб. В серпні 1924. р. згорів цепелін „Р. 38" над місцевістю Гель в Англії. Тоді погибли 42 особи. Катастрофа кермовика „Рома" над Гемптоном в Англії 21. лютого 1922. р. спричинила смерть 34 осіб. У грудні 1923. р. загинув французький кермовик „Діксмінде" з цілою залогою. У вересні 1925. р. роздерла буря американський повітреплав „Шенандоа", причому згинуло 14 осіб. У травні 1928. р. упав італійський кермовик „Італія" з експедицією ген. Нобіле в підбігуновій околиці, причому згинуло 7 осіб. В жовтні 1930 р. згорів над Францією англійський кермовик „Р 101", причому погибло 50 осіб.

—o—

ГАЛИЦЬКА КАСА ОЩАДНОСТИ
НАЙСТАРША ОЩАДНОСТЕВА ІНСТИТУЦІЯ
У ЛЬВОВІ
ОСНОВАНА В РОЦІ 1843
ОЩАДНОСТЕВІ КНИЖЕЧКИ З ПОРУКОЮ ДЕРЖАВИ
ЗАСЯГ ДІЛАННЯ — ЦІЛА СХІДНА ГАЛИЧИНА
ЗАМІСЦЕВІ ВПЛАТИ П. К. О. 500.192.

І В МУРОВАНИХ ДОМАХ бувають часто пожежі, тому обезпечіть своє домашнє уряджения від огню в Товаристві Взаїмних Обезпечень
„Дністер"
у Львові, Руська ч. 20, тел. 205-47,
а тоді за дійсно дуже малу оплату (складку) будете завжди спокійні про своє майно.

Центральний Кооперативний Банк
„Краєвий Союз Кредитовий" у Львові,
вул. Третього Мая 15.
приймає вкладки ощадности і як централя кредитова для українських кооператив усіх видів дає кредити на піднесення господарства і промислу

ЛЕТУНСЬКА КАТАСТРОФА.

Львів, 8. травня 1937.

Цікава річ: коли після недавнього атентату на італійського віцекороля в Абісинії марш. Граціяні італійці зробили таку масакру серед тубільців, що в самій Аддіс-Абебі вирізали понад 2.000 осіб, — навіть ворожа італійцям преса не присвятила тій події майже ніякої уваги. Акуратно зближаються роковини еспанської громадянської різні: оклики обурення европейських філянтропів датуються щойно від моменту, коли ті, які помагали одній стороні винищувати другу, переконалися, що вони не мають монополю у цій філянтропійній діяльности і „конкуренція" готова їх побити. Зрештою, в еспанській дійсности нічого не змінилося: зі славянською повільністю, з германською докладністю та романським темпераментом продовжують потомки Веляскеза, Васко-де-Гами та Сервантеси винищувати себе, а люди так уже привикли до тієї щоденної процедури, що ніякий інтелігентний вуличний продавець газет не стане приманювати покупців окликами про еспанські страхіття. Мало того. У Каталонії вибухла революція анархістів (яка чудова аналогія з українськими патріотами: коли московські війська захопили вже Харків і Бахмач — панове отамани Зелений, Данченко, Григорів, Шинкар і ріжні інші Махни тільки цим і турбувалися, щоб повалити „реакційну" Директорію); телеграфічні звістки кажуть, що досі на вулицях Барсельони вбитих з братньої руки яких 500 осіб, а ранених певне вчетверо більше. І нікого це не зворушує, ніхто над цією вісткою не зупиняється, не призадумується. Нічого й казати, що ніхто абсолютно не думає про те, що далі діється в Совітському Союзі. І здається, що нема вже такого страхіття, яке вивелоб людей з рівноваги, що нема такої скількости людських жертв, яка хочби самою своєю математичною висотою потряслаб людськими нервами, людською совістю.

Аж ось коротка звістка про катастрофу повітреплава „Гінденбург", в якій згинуло тринять кілька осіб, зелектризувала ввесь культур-

Б. лікар Клін. Внутр. Недуг У. Я. К. у Львові та Від. Шпит. проф. Порґеса у Відні

Др. мед. Й. Берензон

ординує у внутрішніх недугах від 3—5.
ЛЬВІВ, ул. Новий Світ 3, тел. 291-39.

ний світ. Всі часописи світа товстим друком на перших місцях розписуються про найдрібніші подробиці катастрофи, а напевне десятки мілiонів радіослухачів обох півкуль світа жадібно слухали вчора вночі промови д-ра Екенера з подякою американському урядові й народові за співчутливе становище та з гіпотезами про причини катастрофи. У чомуж річ, що ця розмірно маленька подія так людей схвилювала й зацікавила? Чому саме у даному випадку подається спис жертв і раненних, — такий коротенький спис у порівнанні з довгими і все ще незакінченими списами невинних жертв жорстоких політичних режімів або просто звіриної кровожадности, причаєної у людському тілі?! Чи справді це тільки каботинізм „культурних громадянств", або пересит „буденними" історіями та погоня за новими темами, новими враженнями, без огляду на те, що творитиме зміст отого нового, коби тільки було нове?!

Здається нам, що психольогічне джерело того величезного вражіння, яке зробила остання летунська катастрофа, всетаки глибше, інакше і — шляхотніше. Воно тісно звязане з підсвідомим гоном людини до поступу, того поступу, який проявляється у нових здобутках духової культури, у нових винаходах матеріальної цивілізації. І той підсвідомий гін викликує почуття вдоволення на звістку про якийсь новий великий успіх ученого, винахідника, творця чи відкривника-подорожнима, та почуття смутку на звістку про невдачу у ділянці модерного поступу.

Повітряні кермовники для широких верств населення не мають ще ніякої практичної вартости. Хоч вони у порівнанні з найбільшими аеропланами — кольоси, які можуть помістити до сотні людей, — то проте вони для сірих смертників майже недоступні: не тільки ціною переїзного білету (з Франкфурту до Ню Йорку понад 2000 зол.), але й мінімальними можливостями комунікації (всього два повітреплави, з яких один саме згорів). Але може саме тому „Цеппеліни" це річ небуденна, це все ще царина романтики, це щось, що вяжеться з образом будуччини, а не теперішньости, тієї будуччини, в якій і морські глибини і повітряні висоти не ставитимуть ніяких меж ні перешкод не тільки упривілеєним багатирям, але й кожному сірому звідачеві хліба: здобутки техніки перестануть бути власністю одиниць, а сама техніка ніколи не зупиниться на одному місці, змагаючи до вічно нових винаходів і до щораз більшого удосконалення старих.

І той поступ техніки, та взагалі безупинна рухливість людського ума, тягне за собою безперервний шнурок жертв. Статистика великих міст виявляє несамовиті цифри щорічних жертв вуличного руху. Вони вже нікого не дивують і нікого не хвилюють. Бо це невідлучна частина організації життя сучасної людини. І ніхто навіть на мить не подумає зрікатися тих здобутків модерної цивілізації, які все ще коштують щорічно сотні тисяч людей їхнього життя. Перестануть теж люди хвилюватися летунськими катастрофами, коли воздушна комунікація буде така жива, як сухопутня, і коли зокрема повітреплави перестануть бути чудом-дивом, яке в 48 годинах проковтує 5000 кільометрів.

Покищо люди ще такими катастрофами, як учорашня катастрофа „Гінденбурга", хвилюються: не тому, що згинуло там кількадесять осіб, тільки тому, що в сумнів піддається вартість того геніяльного винаходу й гігантського експерименту. І нема найменшого сумніву, що та вчорашня катастрофа ані пропагаторів того експерименту, ані його практичних виконавців: підприємців і подорожніх не відстрашить. Коли нема найменшого сумніву, що найшлась би безліч добровольців до подорожі петардою на місяць, то напевне не забракне пасажирів, які плятитимуть великі гроші за право їзди черговим повітреплавом, що його вибудують на місце нещасного „Гінденбурга". Бо саме у цьому проявляється шестримний людський гін до поступу, саме у цьому лежить підсвідомий героїзм того явища, яке зоветься піонірством.

(ік).

Важке для тих, що купують срібло

Фабрика срібних виробів

Л. Л. Нойман — Львів

тільки **КОХАНОВСЬКОГО 21.** Тел 206-74

...вертає увагу заінтересованих, що її взори срібла нею проектовані і засоблені у фабричний знак та напис фабрики, а подібні взори продавані в торговлі без цього знаку є лише незручними копіями її оригінальних моделів. Дістанете у Львові лише безпосередньо у фабриці та у всіх більших ювелірських крамницях у цілій Польщі.

Єдиний християнський склад 593 14-20

ГОТОВИХ МУЖЕСЬКИХ ОДЯГІВ

СУКНА І МАТЕРІЯЛІВ НА ОДЯГИ

ТАДЕЙ ЦВЕТЛЕР

тепер вул. Коперника ч. 5. Тел. 238-43.

У Франції ті самі настрої.

(Від нашого кореспондента).

Париж, 3. травня 1937.

Провідник французького політичного центра й одночасно один із найзначніших членів посольської палати, Поль Рено, сказав недавно із парляментарної трибуни ось так: „Робітнича кляса не може бути щаслива в зруйнованому краю, але теж не може бути і мови про соціяльний мир там, де робітнича кляса є нещаслива".

Сучасний французький економічний експеримент це, не забуваймо, — капіталістичний експеримент, але з дуже сильною соціяльною закраскою, бо він впровадив французьке робітництво на перше місце в соціяльному русі. В країнах демократій: в Америці — Рузвельт; в Англії — Норман і Невіль Чемберлен; в Бельгії — Ван Зелянд; у Франції, Голяндії, Скандинавських державах — всюди зарисовується однакова економічна система, розуміється, що в ріжних національних красках, згідно з національним темпераментом і економікою та фінансовою спроможністю тих країв.

Визначний французький економічний публіцист Ле Жен твердить, що як у 1789-ім році Франція надала собі новий політичний статут, так у 1937-ім році Франція виробляє собі новий соціяльний статут.

Він основується на трьох основних статтях: 1) збірному (колективному) договорі праці, який виключає якийнебудь визиск працівника; 2) в 40-годинному тижні праці, який впроваджений нині в цілому французькому промислі і торговлі; 3) у платних відпустках. Соціяльне питання верховодить у Франції економічним питанням, а не слідкує за ним.

Звідси і ціла проблема: чи французька економія зможе витримати це соціяльне темпо робітничих реформ? Думки між економістами є ріжні. Всетаки велика більшість з них думає, що всі ті реформи є вже невідкличним здобутком робітництва і що завернути колесо назад є вже нині соціяльною, а в додатку дуже небезпечною утопією. Однак цей експеримент може вдатися тільки під одною умовою, а саме, що виробництво не зменшиться. 40-годинний робочий тиждень вимагає дуже активної праці рук, чи скорішого темпа машин — а передовсім впродовж того переходового часу, в якому суспільне господарство призвичаюється до нового ладу, та опісля закордон наслідуватиме по волі чи неволі всі ці реформи й у себе. Бо соціяльне питання є дуже заразливе.

Від останніх виборів минає саме рік часу. В усіх промовах міністрів і провідників синдикалізму чуєте тепер безнастанні заклики, щоби збільшити продукцію. Бо це ставка цілого експерименту. Аж ось один факт: отворення Світової виставки заповіджене на день 2. травня, є тепер відложене на день 25. травня, бо робота не є ще виконана як слід.

Ми гляділи в день 1. травня на великий робітничий похід, що переходив вулицями Парижа. Це був похід задоволених людей, що мабуть самі із себе насміхались, співаючи навіть пісеньку: „Ля Рок о пото е Доріо осіто" („Ля Рок на шибеницю, а по нім зараз Доріо"), лунали раз-у-раз оклики „геть з фашизмом", „працю для молодих, пенсія для старих", — а все те в порівнанні з давніми походами, які ми бачили — було позбавлене революційного настрою, бо революцію мабуть омминули шляхом реформи. День 1. травня став державним святом.

А ввесь Париж засипаний був конвалією, бо треба знати, що конвалія, дарована 1. травня, приносить вам щастя — як тут кажуть. І нема у Франції в той день ні одного чоловіка, ні одної жінки і ні одної дитини без припнятої конвалії на сурдуті, сукні, чи суконці. Бо всі хочуть бути щасливі.

* * *

При доповнюючих виборах на провінції, які відбуваються тут чи там, політичні настрої зовсім не змінюються.

Перемагають виборчі формації прихильні урядові, а в національних округах кандидат Ля Рока перепадає, якщо тільки центровий політичний діяч заголошує свою проти-кандидатуру. Франція є проти всякої диктатури: лівої чи правої.

* * *

В законодатній ділянці провідник Ке д'Орсе міністр Дельбос дістає щораз то нові похвали, а передовсім правої преси. Робітничий щоденник „Аксіон Франсез" і консервативний „Фігаро" є однозвучні, щоби підкреслити, що взаємини Франції з Англією є знамениті — взаємини, які вони вважають рішальними для будучини Франції. Ми вже нераз згадували, що французи є переконані, що в майбутньому конфлікті буде рішальним і побідним чинником англьо-саксонський світ. В сьогоднішньому „Фігаро" Д'Ормесон пише про закордонну французьку політику ось так: „Уряд скрітив — і то зовсім справедливо — звязки з Польщею. Він теж зробив зовсім правильно, повідомляючи Малу Антанту, що Франція виконає супроти неї всі свої особисті і всі міжнародні обовязки Щодо нашої політики супроти Італії, то можна би мати деякі застереження. Наприклад непотрібним промахом було відкликання амбасадора п. Шамбрена з Риму. Але Італія теж не причинилася в нічім, щоб підбадьорити всіх тих у нас, що таку вагу кладуть на добрих французько-італійських взаєминах. Супроти Німеччини політика нашого уряду є без закиду" і т. д.

І французи глядять крізь пальці і преса не сердиться, якщо югословянський союзник п. Стоядінович розмовляє і підписує умови з п. Чіяном.

Французькі нерви зовсім спокійні, бо Париж-Льондон працюють рука в руку на всіх морях і континентах. Приїзд мін. Фон Нойрата до Риму є відповідю на „гарматну політику" Парижа і Льондону" — пише нині італійська преса...

Юрій Студинський.

ГУСТОВНІ і ТРІВАЛІ

це **Лещківські самоділи** склад

„ЛЕЩКІВ" ЛЬВІВ КОПЕРНИКА 4

До Українського Народу, Його синів і дочок на рідній і нерідній землі сущих.

Року Божого 1937., квітня місяця, 22. дня зійшлися ми, представники всіх українських центральних установ, на заклик наших сеніорів: Впр. о. шамбеляна Михайла Цегельського, д-ра Антона Горбачевського, радника Ізидора Громницького і президента д-ра Костя Левицького та за благословенням Високопреосвященного Митрополита Галицької Землі Кир Андрея Шептицького на спільну нараду в домі „Просвіти" у Львові.

Визнаючи себе ДУХОВИМИ ДІТЬМИ „ПРОСВІТИ", рішаємо врочисто і достойно відсвяткувати 70-ліття існування і праці нашої Дорогої Матері та проголошуємо ЮВИЛЕЙ „ПРОСВІТИ" ТОРЖЕСТВОМ УСЬОГО УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ, а цілий 1938. рік роком „Просвіти", роком, що мусить струснути всіми нами, оновити й піднести нас, усім нам сили додати, стати ПЕРЕЛОМОВИМ у дальшій нашій праці.

Як символ дотеперішнього провідництва, як знамя на шляху в майбутнє — вручаємо в цьому році „Просвіті" на Всенародньому Здвизі ПРАПОР.

Ми, що маємо щастя жити в цьому Великому Році, творимо ФОНД НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ „ПРОСВІТИ".

Заповідаємо КОНГРЕС, що дасть перегляд наших національних дотеперішніх осягів і намітить шляхи для дальшої праці.

Закликаємо ВСЕ ЗОРГАНІЗОВАНЕ ГРОМАДЯНСТВО, всіх українців та українок, де би вони не жили, з нами — для гідного сповнення цього національного обовязку — щиро зєднатися. У році 1938. святкуємо свято всі!

Усі, що матимуть змогу святкувати, відсвятнам відобрати, бодай духом усі зєднаємося, щоб пісні нашої єдиної найвищої Ідеї!

кують напевно. А там, де намагаються що змогу наші серця ударили в один такт переможної

У добрий час — щасти Боже!

ПОЧЕСНИЙ КОМІТЕТ:

Проф. Антонович Дмитро, історик, директор Музею визвольної боротьби України у Празі.
О. Волошин Августин, просвітній діяч на Закарпатті.
Д-р Горбачевський Антін, почесний член „Просвіти".
Проф. д-р Горбачевський Іван, б. ректор Українського Університету у Празі.
Громницький Ізидор, почесний член Наукового Т-ва ім. Шевченка.
Кобилянська Ольга, письменниця на Буковині.
Президент д-р Левицький Кость, почесний член „Просвіти".
Проф. Лотоцький Олександер, просвітній діяч на Великій Україні, директор Українського Наук. Інституту у Варшаві.
Проф. д-р Смаль-Стоцький Степан, просвітній діяч з Буковини, почесний член „Просвіти".
О. шамбелян Цегельський Михайло, почесний член „Просвіти".

ПРЕЗИДІЯ ШИРШОГО ЮВИЛЕЙНОГО КОМІТЕТУ:

Д-р Брик Іван, о. мітрат Войнаровський Тит, д-р Волошин Михайло, д-р Дзерович Маркіян, о. кан. Дзерович Юліян, Дорошенко Володимир, Кисілевська Олена, Коренець Денис, Купчинський Роман, Лилик Іван, Луцький Остап, д-р Людкевич Станислав, інж. Мельник Андрій, інж. Мудрак Юліян, Мудрий Василь, Островський Володимир, інж. Павликовський Юліян, Палій Андрій, д-р Панчишин Маріян, д-р Раковський Іван, інж. Рижевський Василь, Рудницька Мілена, Сінгалевич Володимир, Скопляк Ярослав, о. ректор д-р Сліпий Йосиф, Стефанівський Михайло, Шепарович Юліян, інж. Хроновят Михайло.

ЧЛЕНИ:

Наукове Т-во ім. Шевченка: **д-р Раковський Іван, д-р Кирпякевич Іван.**
Богословська Академія: **о. ректор д-р Сліпий Йосиф.**
Т-во „Рідна Школа": **Коренець Денис, д-р Коновалець Мирон.**
Парляментарна Репрезентація: **Мудрий Василь, Великанович Дмитро.**
Богословське Наукове Товариство: **о. д-р Сліпий Йосиф.**
Національний Музей: **д-р Свєнціцький Ілярион.**
Т-во Письменників і Журналістів ім. І. Франка: **Купчинський Роман, Кедрин Іван.**
Т-во Наук. Викладів ім. П. Могили: **Лукіянович Денис, Гладишовський Степан.**
Музичне Т-во ім. Лисенка: **Дрималик Йосиф. Гриневецький Ілярій.**
Т-во „Сільський Господар": **Луцький Мирон, д-р інж. Храпливий Евген.**
Ревіз. Союз Українських Кооператив: **Филипович Іван, Капуста Микола.**
Центросоюз: **Шепарович Юліян, Мартюк Іван.**
Маслосоюз: **Мудрик Андрій, Палій Андрій.**
Народня Торговля: **інж. Павликовський Юліян, д-р Бариляк Олександер.**
Центробанк: **през. д-р Левицький Кость, Кузик Степан.**
Земельний Банк Гіпотечний: **д-р Кривуцький Павло, Волошиновський Степан.**
Т-во „Дністер": **Децикевич Володимир, Колтушюк Ярослав.**
Т-во „Карпатія": **Колтушюк Ярослав, д-р Гижа Іван.**
Союз Українок: **Рудницька Мілена, Мриц М.**
Т-во „Сокіл-Батько": **інж. Хроновят Михайло, Савяк В.**
Т-во „Великий Луг": **д-р Дашкевич Роман, Ламчак Юрко.**
Т-во „Відродження": **м-р Цетко Миколи, м-р Добрянський Каліграт.**
Народня Лічниця: **др Бурачинський Тит.**
Гігієнічне Т-во: **д-р Панчишин Маріян.**
Союз Українських Адвокатів: **през. д-р Кость Левицький, д-р Ганкевич Лев.**
Т-во Українських Лікарів: **д-р Музика Максим, д-р Філяс Осип.**
УКТОДІ: **д-р Олексишин Ярослав, д-р Гижа Іван.**
Т-во Охорони Воєнних Могил: **д-р Кривуцький Павло, Карпінський Олександер.**
Краєве Тво Опіки над Молодю: **Каратницький Модест, д-р Мармаш Роман.**
Т-во „Українська Захоронка": **Ракова Софія, Макарушка Надія.**
Генер. Інститут Катол. Акції: **д-р Дзерович Маркіян.**
Католицький Союз: **Каратницький Модест. Бучь Олександер.**
Т-во ім. св. Андрея: **о. Дзерович Юліян. о. Козицький Петро.**
Марійське Товариство: **Бачинська Ольга, Капустяк Казимира.**
Т-во „Молода Громада": **інж. Мельник Андрій, Бонковський Микола**
Студентська Репрезентація: **Левицький Борис, Логуш Омелян.**
СУПРУГА: **Ясінчук Лев, д-р Бречка Дмитро.**
Союз Українських Купців: **Скопляк Ярослав, м-р Кабарівський Богдан.**
Товариство Кооператорів: **інж. Павликовський Юліян, Жук Андрій.**
Українське Технічне Т-во: **інж. Рижевський Василь, інж. Врецьона Евген.**
Учительська Громада: **Радзикевич Володимир, Сиротюк Павло.**
Взаїмна Поміч Українського Вчительства: **Стельмах Денис, Стевчак Іван.**
Т-во „Українська Бесіда": **Тиховський Едвард.**
Т-во „Львівський Боян": **Гриневецький Ілярій, Вахнянин Данило.**
Т-во „Бандурист": **Кудрик Олег, Середюк Макар.**
Союз Професійних Українських Музик: **Барвінський Василь, Сімович Роман.**
Народне Мистецтво: **Павликовська Іонна, інж. Чижович Ст.**
Т-во Опіки над українськими емігрантами: **Заячківський Микола**
Т-во Допомоги Емігрантам з України: **Дорошенко Володимир, Петренко Андрій.**
Товариство „Зоря": **Сидорак Юрій, Кожак Мик.**
Міщанське Брацтво: **д-р Біляк Степан, Прощишин Ярослав.**
Т-во „Сила": **Музика П. Іванчук.**

ДІЛОВИЙ КОМІТЕТ:

ПРЕЗИДІЯ: Пеленський Зиновій, інж. Творидло Микола, д-р Макарушка Любомир, Кузик Степан, д-р Максимонько Леонтій, Голіян Роман, Петрик Петро.

ЧЛЕНИ: Глібовицький Василь, Ьарвинський Василь, д-р Бурачинський Тит, Грабар Іван, Грещак Іван, д-р Гижа Іван, д-р Коновалець Мирон, д-р Кривуцький Павло, Гриневецький Ілярій, д-р Мармаш Роман, Магаляс Семен, Осінчук Михайло, Охримович Іван, інж. Пежанський Олександер, Радловський Орест, Таранько Михайло, Тиктор Іван, Ясінчук Лев.

КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ:

ПРЕЗИДІЯ: Терлецький Омелян, інж. Павликовський Юліян, д-р Сімович Василь, Дужий Микола, м-р Ковальчук Володислав.

ЧЛЕНИ: Гайдучок Степан, Гриневичева Катря, д-р Драган Михайло, Жук Андрій, д-р Колесса Філярет, Корчинський Михайло, о. д-р Костельник Гавриіл, інсп. Кузьмович Володимир, Малицька Константина, д-р Музика Микола, д-р Німчук Іван, д-р Раковський Іван, ректор о. д-р Сліпий Йосиф, д-р інж. Храпливий Евген, д-р Щурат Василь.

ГОЛОВНИЙ ВИДІЛ Т-ВА „ПРОСВІТА":

ПРЕЗИДІЯ: д-р Брик Іван, Мудрий Василь, Терлецький Омелян, Дужий Микола, Дроздовський Юліян, Корчинський Михайло, Кузик Степан.

ЧЛЕНИ: д-р Витвицький Степан, Глібовицький Василь, о. Дзерович Юліян, д-р Дзерович Маркіян, Кравців Богдан, Пеленський Зиновій, Таранько Михайло, інж. Творидло Микола, Мигович Петро, Макарушкова Евгенія, д-р Булак Степан, Вагула Михайло, о. д-р Гриньох Іван, Терлецька Евгенія.

РЕВІЗІЙНА КОМІСІЯ:

Д-р Кривуцький Павло, Галібей Михайло, Рудик Захар, д-р Терлецький Михайло, д-р інж. Храпливий Евген; ЗАСТУПНИКИ: Квасниця Дмитро, Пасіка Петро.

Хто бомбардує еспанськ міста?

Радіостація з Рабату надала такий комунікат: Коли на засіданнях комітету неінтервенції совітські делегати ведуть кампанію у справі бомбардування еспанських міст, червені літаки бомбардують чимало міст по національному боці, убиваючи жінок і дітей. Ось учора червоні летуни збомбардували Сарагосу, наражуючи безборонне населення на великі жертви. Сарагоська катедра, славний твір мистецтва, урятувалася чудом.

Офіційний комунікат, що його надала барсельонська радіостація, повідомляє, що червоні літаки збомбардували в Сарагосі... військові обекти. Націоналні літаки виконали кілька розвідчих летів над становищами червоних.

Кейпо де Ллано заявив перед мікрофоном, що на південному фронті червоні літаки бомбардували кілька місцевостей, які не мають ніякого військового значіння.

КОМІТЕТ НЕІНТЕРВЕНЦІЇ ПРОБУЄ ПОСЕРЕДНИЧИТИ.

Як стверджує комунікат комітету неінтервенції, на внесок льорда Плімута комітет одноголосно ухвалив візвати обі воюючі сторони перестати бомбардувати міста. Члени комітету звернуться у цій справі зі запитами до своїх урядів.

ЕПІЛЬОГ КОМУНІСТИЧНОЇ РЕВОЛЬТИ В БРАЗИЛІЇ.

Трибунал національної безпеки у Ріо де Жанейро засудив учасників комуністичної змови в листопаді 1935 року. Бувшого префекта з Ріо де Жанейро, Педра Ернеста засудили на 3 роки і 4 місяці вязниці, агента Комінтерну Люіса Карльоса Престеса на 16 років і 8 місяців, б. посла до райхстагу Гаррія Бергера (Артура Еверта) на 13 літ і 4 місяці.

Випадові волосся і порплям
запобігає успішно тільки
Oleum Petrae „Glimar"
єдиний у Польщі препарат, поручуваний на підставі 20-ти оречень поважних лікарів - спеціялістів.

Будови електричних уладжень
Інсталяції світла і моторів
Достави електричних машин
Направи моторів та інших електричних злагод

Виконує дбайливо — та дешево — **„е-сомр"**

З українського життя у Брні, Ч. С. Р.

Брно, 26. IV. 1937.

ШЕВЧЕНКОВІ РОКОВИНИ У БРНІ.

Українська Громада в Брні та Академічне Т-во улаштували в суботу 24. IV. ц. р. концерт, присвячений роковинам Шевченка. Програма концерту-академії складалася з таких точок: 1) Заповіт, 2) Промова інж. Ю. Коллярда, 3) „Зажурилась Україна" (Лисенко), „Чи ми ще зійдемося знову" (Лисенко) — співав п. Г. Дяченко тенор опери в Оломуці, 4) „До Основяненка" і „Лебедин" — деклямувала п-і Д. Прокопієва, 5) Запорожська пісня (В. Заремба) відіграв на фортепіяні п. А. Дяченко, 6) „Калина" і „Як би мені черевички" (В. Заремба) заспівала п-і М. Дяченкова ліричний альт опери в Оломуці, 7) „Прометей" (Стеценко) заспівав акад. хор. На другу частину програми склались такі точки: 1) Чеська промова проф. Р. Кучери та 2) „Ой, Дніпре, мій Дніпре" (Лисенко), „Ой, чого ти почорніло зеленее поле" (Лисенко) виконав п. Б. Самойлович відомий баритон опери в Мор. Острові; 3) „Чернець" — продеклямував п. інж. Р. Швець, 4) „Думка" (В. Барвінський) відіграла п-і Л. Дубова на фортепіяні, 5) „Ой, по горі ромен цвіте" (І. Степовий) та „На городі холо броду" (П. Чайковський) заспівали дует п-і М. Дяченкова з п. Г. Дяченком у супроводі фортепіяну та на закінчення: „Ой зійшла зоря" — у виконанні хору.

Програма концерту-академії, з винятком останньої точки, була дбайливо підібрана. Зокрема слід відмітити бездоганне виконання сольових точок наших артистів-співаків, які випали просто блискуче. Слухачі вислухали тих виступів з насолодою. Промова п. інж. Ю. Коллярда, доброго промовця була цим разом більше спрецизована та змістовніша. Слід зазначити, що західньо-европейська публика не привикла до промов забарвлених чуттєвими елементами. Прекрасна була що до форми і змісту промова прф. Р. Кучери фанатичного та відданого приятеля українського народу та справи його державного усамостійнення. Видно, що п. проф. Кучера докладно ознайомлений з українською дійсністю та належно зрозумів, що вага і значіння Шевченка саме в його непохитній моралі та рішучій безкомпромісовости в питанню державного усамостійнення українського народу.

Хорові виступи в порівнанні зі сольовими, були безсумніву слабші. „Заповіт" не був переспіваний в дусі вже усталеної традиції; „Прометей" — одна з кращих хорових композицій Стеценка була вийшла зовсім слабо. Не краще була виконана і остання пісня-молитва „Ой зійшла зоря", яка ще більше як „Прометей" вимагає знання української народньої пісні. Добрі були теж деклямації п-і Прокопієвої; „Чернець" продеклямував п. інж. Швець зі занадто субективною інтерпретацією; краще булоб дотримуватися тої традиції (дикції та інтонації), яку вже проклав незабутній покійний М. Садовський.

Загально беручи, академія зробила дуже добре враження і на гостей і на українців. На превеликий жаль число останніх було ненадійно мале. А шкода, бо офіційна статистика нараховує у Брні 425 українців, а їх було маленька горсточка, майже стільки що чехів... Чим це сумне явище пояснити? Може тут недописали організатори свята? Чи українці на брненському грунті почали вже легковажити навіть загально-національні святочні Шевченківські дні, які є символом нашої національно-культурної спільноти та єдности? Імовірно одно і друге. В таких випадках організатори повинні рішуче рахуватися з іншими українськими установами та улаштовувати подібні виступи спільно, щоб випали вони величавіше й гідніше.

ВЕСНЯНЕ ДИТЯЧЕ СВЯТО.

В неділю, 25. квітня ц. р. українське Т-во „Єдність" уладило під орудою п-і Е. Готфрідової дитячу виставу „Живі ляльки" (Мик. Шугаєвського) на привіт Весни та „Чайний вечірок" для дорослих з українськими народніми танцями. Дитяча гра „Живі ляльки" в перекладі та режисерії п-і Е. Готфрідової була призначена для чеської публики з метою поглиблення чесько-українських взаємин. Діти грали немов справжні артисти і поводились зовсім свобідно на сцені. Переповнена саля спортового клюбу Жіденіц, як звичайно на всіх атракціях Т-ва „Єдність", по заслузі нагороджувала дітей за їх живу та цікаву гру з піснями й танками, на привіт весни. Власна струнна орхестра, під диригуванням п. В. Найди, яка грала підчас вистави і до народніх танців, придавала вечорові багато товариської щирости та безжурности. Дбайливі аранжери не забули про декорацію салі та добрий буфет дитячих ласощів. Найкращим доказом щирих симпатій ширшої нашої та чеської публики до Т-ва „Єдність" та його діяльности є значна участь на виставі та добрий фінансовий успіх, дарма, що вступ був за добровільними датками. Чистий прибуток з вистави призначений на одяг для нашої найбіднішої дітвори. Приємно вразили відвідини, (дарма, що спізнені) п. інж. Коллярда — голови „Української Громади", — які були виявом товариської чемности; але слід рішуче напятнувати поведінку деяких членів „Громади", які демонстративно грали собі в карти в сусідній салі. Для картярської гри краще годились би нічні локалі, а не місця доброчинних вистав українських товариств.

Л. Вітровський.

Філія Карпатського Лещетарського Клюбу у Львові
влаштовує в суботу 15. травня 1937 року в салях Русского Касина (Народній Дім) Рутовського 22, II. пов.

Великий Весняний Дансінґ

Початок в год. 21.
Добра забава. Добірний буфет.
Орхестра Яблонського.

12 бєльських фабрик

ставляє нам свої вироби. — **Просимо оглянути наші 3 великі виставові вікна.**

РАГЛЯНИ і УБРАННЯ МУЖЕСЬКІ — ПЛАЩІ І ЖІНОЧІ КОМПЛЄТИ

Якість і виконання ТІЛЬКИ першорядні

Оригінальні янглійські непромакальні плащі.

„Повшехни Склад Одзєжи"

З життя білорусинів у Польщі.

АСИМІЛЯТОРСЬКА АКЦІЯ ПОЛЬСЬКИХ ТОВАРИСТВ.

Як нашим читачам вже відомо, адміністраційна влада позакривала Білоруський Інститут Господарки і Культури, Т-во Білоруської Школи та їх відділи по селах. Тепер по білоруських селах мандрують інструктори польських товариств: „Młodej Wsi" і „Katolicke Stowazyszene Młodzieży". Обі ці нібито культурні організації польської молоді мають інші цілі і майже зовсім не журяться про поширення правдивої освіти між білорусинами. Такий помилковий підхід до справи мститься навіть і на починах нераз добрих. Ось що пише кореспондент „Шляху Моладзі" з Ляхович к. Б. про працю відділу „Młodej Wsi" з ділянки хліборобства. „Молодь не використовує у господарстві знання, що його придбала на польськім хліборобськім курсі. Вона міркує, що це знання пригодиться їй тоді, коли дістане заняття економа або покоївки і такі „курсанти" взагалі не хочуть нічого робити в дома і стидаються... Чому? Бо на таких польських „курсах" подають знання в не своїй, але якійсь „вищій", „панській" поволоці. Звідтіля простий висновок, що в цьому „нижчому", „непанському", селянському середовищі не можна і не треба нічого робити. Культура, поступ — це добрі речі, але... не для нас. Так..."

А ось інша автентична картина з відділу „Młodej Wsi", члени якого — білоруська молодь — бажають вчитись, але не хочуть цього робити коштом своєї совісти. Члени одного з таких відділів задумали уладити для себе доповнюючі вечірні курси, але — білоруські. І вилізло шило з мішка, бо сам виділ цієї організації (не адміністраційна влада) не дозволила на такі курси. Виділ цієї самої організації не дозволив уладити академії в 30-ліття поетичної творчости білоруського поета Я. Коласа і то саме тоді, коли ініціятори мали запевнений дозвіл повітового староства і шкільну салю від шкільного інспектора. Вкінці воєвідський союз відділів „Młodej Wsi" зовсім припинив діяльність цього відділу. Далі виділ „Młodej Wsi" домагався від згаданого відділу, щоб крім білоруських вистав давав теж польські вистави. Це найкращий доказ, чого виділ домагався від згаданого відділу — і взагалі від місцевих відділів — і защо його вкінці припинив.

„Katolicke Stowazyszene Młodzieży" не лише не залишається позаду у своїх асимілятор-ських змаганнях супроти білоруської молоді, але стає на перегони з організацією „Młodej Wsi". Тому то білоруська молодь слушно вважає їх чужими і стоїть далі осторонь від них. Словом з освітою на Білоруси дуже погано.

ВДРУГЕ ПРИПИНИЛИ „БЄЛАРУСКУЮ КРИНІЦУ".

Окружний суд у Вильні на свому неявному засіданні дня 15. квітня ц. р. прихилився до внеску прокуратора, затвердив конфіскату часопису „Беларуская Криніца" з 25. березня ц. р. ч. 2. і припинив його видавання. Це вже друге припинення цього часопису в останніх 4-ох місяцях. Перший раз влада припинила видавання цього часопису в грудні 1936. р., але городський суд у Вильні присудом з 25. лютого ц. р. відхилив це припинення. Від цього присуду городського суду прокуратор зголосив апеляцію і головна розправа перед окружним судом відбудеться 25. травня ц. р. Справу цього другого припинення буде теж розглядати виленський суд. Після припинення „Беларускої Криніци" білорусини в Польщі знову залишились без свого єдиного тижневика, що виходив уже рівно 20 літ. Тепер появилась однодневка п. н. „З Беларускага Палетка", накладом видавця „Б. Криніци" п. А. Шутовича.

200 ЗОЛ. ГРИВНІ.

Гурт білорусинів у Білостоці після зліквідування білоруських культурно-освітніх організацій рішив заснувати кооперативне т-во працівників Білоруського Театру „Полимя". Кооперативу зареєстрували в суді і члени основники задумали приступити до праці. Одначе тому, що пересічні постанови нового кооперативного закону і не

АРТИСТИЧНІ ҐАФТИ
ОБТЯГАННЯ ҐУДЗИКІВ — МЕРЕЖКИ
ЄНДЕЛЬ — ЗАКЛАДКИ — ПЛІСИ
ЗАВЕДЕННЯ ІНҐБЕРА
пл. Марійська 5 (Ґалєрія Марійська)

виєднали своєчасно дозволу на осиування такої кооперативи від адміністраційної влади білостоцький староста покарав голову згаданої кооперативи п. Абуковича гривною 200 зол.

(Б. В.)

Мексик фінансує валенсійський уряд.

Як повідомляє нюйорський кореспондент паризької „Ля Ліберте", мексиканський уряд позичив валенсійському 20,000.000 долярів, крім того думає позичити стільки само в червні й липні ц. р. Тому що Мексикові буде важко роздобути ту квоту, мексиканський міністр господарства і публичного кредиту мабуть звернувся до Злучених Держав з проханням дати 50,000.000 долярів позички на... закупно рільничого знаряддя.

БОЇ У КРАЇНІ БАСКІВ.

Національний комунікат повідомляє, що на біскайському фронті національні війська умріпили здобуті вчора становища та відбили два ворожі протинаступи. Радіостація з Рабату подає, що національні частини пішли вперед, занимаючи місцевости Агнеті, Табале й Уркіоре, кілька гір з ланцюга Оссопаґ та вершки Уркіненді і Сан Андрес. Втрати ворога в людях і военному матеріялі дуже великі.

Офіційний комунікат ради оборони країни басків подає, що національні летуни бомбардували вчора становище червоних під Салюбе, при чому спалили ліс. Національні війська перевели наступ на гору Труенде, уживаючи 16 повзів. Наступ відбито з великими втратами, 6 повзів унерухомлено. На інших фронтах нічого цікавого. Райтер подає, що червоні ушкодили під Труенде лише 3 національні повзи.

60 ЖЕРТВ БОМБАРДУВАННЯ МАДРИДУ.

Як подає Авас, національна артилерія бомбардувала вчора завзято Мадрид, коло 50 стрілен упало в дільницях Понт Толедо, Ляс Делісіяс, Пуерта дель Соль і Гран Вія. За вчорашній день у Мадриді 60 осіб згинуло і потерпіло рани.

—o—

НОВІ СОВІТСЬКІ АМБАСАДОРИ.

Центральний Виконавчий Комітет СССР заіменував амбасадором у Токіо Венедикта Козловського, директора другого західнього департаменту наркому закордонних справ і Михайла Карського, директора першого західнього департаменту.

ТОВАРИШІ ВАЛЛАХ І ГЕРШЕЛЬМАН ІДУТЬ НА КОРОНАЦІЮ.

На коронацію до Льондону виїхала совітська делегація в такому складі: Літвінов, ген. секретар наркому закорд. справ Гершельман і адмірал Орлов. Маршал Тугачевський не виїхав буцімто тому, що перестудився підчас 1. травневої ревії та дістав грипу.

Вже в дитинстві призвичаїла його передбачлива мати чистити зуби не лише рано, але передовсім вечором, бо тільки це запевнить йому на ціле життя здорові білі зуби.

Кальодонт має всі прикмети ідеального засобу до чищення зубів, а делікатна субстанція полірує емалію. При цьому в Польщі тільки Кальодонт містить у собі Сульфоринолеат на підст. д-ра Бройнліха, завдяки чому поборює назубний камінь і не дає йому наново творитись.

Еліксір **Кальодонт** сконцентрований, дезинфекційний, ощадний в ужитті. Великий фляшон зол. 3·—

KALODONT

ПРОТИ НАЗУБНОГО КАМЕНЯ

Будуймо церкву у Львові при вул. Потоцького!

ГРОМАДЯНИ ГОРОДА ЛЬВОВА!

Здвигнім Храм Господеві! Ось такими словами відізвалися ми до Вас рівно перед пяти роками в неділю Мироносиць 1932. р., коли то повстав наш Громадянський Комітет будови церкви при манастирі СС. Василіянок у Львові, вул. Потоцького 95. І мусимо признати зі щирою вдячністю, що наш голос найшов живий відгомін у побожних і патріотичних українських серцях города Львова та краю. Поплили жертви в грошах та в натурі. Зі запалом взявся комітет до праці над Богу-угодним ділом. Він вистарався за прекрасні, високомістецькі плани (твір інж. Грицая), закупив понад сто тисяч цегол, потрібне вапно та зібрав поважну кількість будівельного матеріялу в надії, що найдальше з весною 1933 приступить до будови такого дуже в тій частині Львова потрібного Божого дому.

Та роки минали і пляни наші не могли дістати апробати в магістраті м. Львова; ми не мали дозволу на будову. Ми ждали чотири роки і вкінці діждалися дозволу; бо перед трьома тижнями ми врешті дістали консенс на будову церкви і з радістю можемо запросити українців католиків города Львова на посвячення угольного каменя в неділю Мироносиць 1937, себто дня 16. травня.

Громадяни города Львова! Тепер знову слово і діла за Вами. Поможіть здвигнути храм Богу, дім молитви, але теж школу, християнських чеснот і твердих характерів. Ми маємо вже поважну кількість звезеного та здекларованого матеріялу, ми є в посіданні к. 25.000 золотих готівки. Одначе все те за мало, щоби здвигнути церкву, гідну українців княжого города Львова.

Мусимо тямити, що на якісь субвенції ми рахувати не можемо, наша надія тільки на ласкаву Божу поміч та на наші власні зусилля. І ті сили ми мусимо зі себе викресати, мусимо дати доказ, що ми гідні нащадки колишньої Львівської Руси, яка й серед найбільш непригожих обставин творила у XVI. та XVII. столітті

ВАСИЛЬ СІМОВИЧ.

Фонольогія і правопис.

Стаття написана для великоднього числа, та, на жаль, не могла вийти туди через велике накопичення матеріялу. — Ред.

Появився недавно новий український шкільний підручник — д-ра Любомировича „Латинська граматика". На перше око — книжка нічого собі, а погляду української мови навіть корисно відбиває від усіх таких подібних видань. Але ж, подаючи (дрібним друком) деякі фонетичні закони латинської мови, автор підручника назвав їх — „фонольогічними". Це велике непорозуміння, яке мусить викликати застереження в усіх, що цю справу розуміють. Де де, а в шкільній книжці таких прогріхів не повинно бути.

Справа в тому, що це ж дві різні речі. Фонетика — **частина граматики,** наука, що займається звуками якоїсь мови, їх історією, їх змінами. Фонольогія — це **метода досліду мовних явищ,** вона з фонетикою нічого спільного не має. Фонетика займається звуками, що існують у якійсь мові, звуками реалізованими, як вони повстають, якими вони виходять у того, що їх вимовляє. Фонольогія має до діла з **типами** звуків, які живуть у мовній свідомости ще до того часу, заки їх ареалізують, заки їх вимовлять, і до того тільки з такими типами, що мають здатність **вносити диференціяцію,** різницю у значіння слова. Фонетика — царство всіх звуків і їх змін (вони ж повстають через реалізацію, через відповідну вимову). Фонольогія — царство типових **звуків або фонем,** вязаних із різницею значіння слова. Коли ми кажемо такі слова, як: під — піт, рій — рий, сяд — зад, кава — гава[1]) й т. д. — то д — т, і — и, с — з, и — і — окремі фонеми, бо від них у цих словах залежить різниця значіння слова. Кожна мова має безліч звуків, бо ж ті звуки відповідно до того, де вони, у якій сполуці між собою, зміняються. Зате ж число фонем обмежене. В українській мові, н. пр., є всього 54 фонеми (42 приголосівкові і 12 голосівкових), зате ж звуків є безліч. Фонольогія лічиться, н. пр., з одною фонемою „л", фонетика знає дуже багато всяких „л", бо ж инше „л" у слові „лавка", инше у слові „ледви", инше в — „лій", инше в — „лід", инше в — „ловити", инше — „луг" і т. д. В одних людей „л" — зубний звук, у других (під польським впливом, н.пр., у львовян) — губно-зубний; одні околиці знають т. зв. тверде „л", инші — т. зв. середнє, а в деяких буває і тверде й середнє, але тільки — в деякому т. зв. фонетичному довкіллі, і т.д. Усе це — справи фонетики, звучні. Фонольогія такими речами цілком не займається. Для неї важна одна фонема „л". Є ще й фонема — ль. Це окрема фонема, хоч на неї нема окремого знаку, бо диференціює значіння слова (пор. лава — лява).

*

З цього погляду виходячи, кожний зрозуміє, що правопис кожного народу спирається на фонольогічну основу, не на фонетичну. Ми ж маємо у правописі до діла з типами звуків, а не з безліччю різних звуків. Коли в нас говорять, що український правопис фонетичний, то це вислів умовний, популярний. Узагалі фонетичність правопису доводить ортографію до абсурду, нищить для ока будову мови, змінює образ слова, а незмінність образу слова для нас незвичайно важна справа. Пробуваючи Куліш у 80. рр. XIX. свій фонольогічний правопис („кулішівку") нагнути сильно у фонетичний бік (писав: ж жидом, ш честю, с тобою; отець, але — ощця, несеш, але — несесься й т. д.) — але ж із того нічого не вийшло. І не могло вийти. Від фонетичних принципів у правописі сильно терплять, аж задихаються — білоруси. І в нас згодом треба буде сильно обмежити деякі фонетичні закони у правописі, або бодай їх переглянути, (н. пр. чергування „в" з „у" „і" з „й"). Раз на все треба покінчити з апострофом після губних та „р", бо він ніде не диференціює значіння слова. Не можна найти в українській мові йотованих голосівок після губних, що малиб инше значіння, як вони мають (я, е, ю, ї). Апостроф тут значінь не диференціює, отже він у таких випадках зайвий. Инша справа, що як **переходове явище** для помосковлених частин нашої землі (н. пр., місто на Наддніпрянщині) — апостроф зрозумілий. Він відрізняє **реалізацію** українських губних (усе твердих) від ралізації цих звуків у мові московській (у таких випадках — мягких). Але ж з погляду *будови української мови,* — а тільки вона тут рішає — апостроф непотрібний, вносить тільки заколот, не кажучи вже про зверхній вигляд одного слова, апострофом розділеного[2])

[1]) Відомо, що московські большевики, „обєднуючи" українську мову з московською викинули знак на самостійну українську фонему „г" (бо в московській мові є один знак на фонему г та г!). Наслідки цього такі, що в київському радіо чуємо вже: грунт, гудзик і т. д.

[2]) Цікаво, що у своїому галичанофобстві **Нечуй-Левицький** признесув апостроф — галичанам (пор.

наші релігійні та національні цінности. Нам конечно треба направити занедбання недавніх наших попередників, що позволили зінепасти славним львівським храмам. Де нині церква св. Теодора, де Богоявлення, де храм Воскресення Христового, де св. Івана Богослова, де багато інших церков, що їх число у малім колись Львові доходило до 15? Змалім кількість наших Божих храмів, тотіжти стала Львівська Русь і покидати стали тверді колись львівські українці свій обряд, свій нарід.

А нині потреби куди більші, бо безбожницький большевизм заставляє свої трійливі сіти на душі українського львівського пролетаря. Нам не вільно до того допустити, щоб українське населення города Львова деправувалося по закамарках большевицьких та сектантських криївок, нам теж не вільно допустити, щоб воно у городі кн. Льва покидало рідну Церкву та рідну мову. Нехай наша Свята Греко-Католицька Церква згуртує їх для Бога та для рідного народу під крилами численних храмів; одне одним із них, що даватиме гарт їх душам, нехай стане церква, що її зачинаємо будувати для передмістя Вулька-Кульпарків.

Ми віримо, що наше громадянство здобудеться ще раз на зусилля. Ми віримо, що наша молодь поможе нам працею своїх рук, коли її до того завізвемо, що наші майстри поможуть нам своєю справною ремісничою рукою, ми віримо, що всі українці Львова та краю не по-

Український виріб для доброї господині.

Дрозд Львів

БУДИНІ
Дригці і
Олійки

скуплять грошевих жертв, щоб задуманий та всіми нами бажаний храм став дійсністю.

Зокрема звертаємось до заможних бездітних родин з просьбою та покликом: Забезпечіть собі поминання душ ваших у тім храмі через здобуття собі місця ктиторів церкви при манастирі СС. Василіянок; бо хто зложить на будову нашого храму квоту 500 зол., буде вписаний у поминик ктиторів храму, а за душі їх буде в тім храмі відправлятися раз у місяць Служба Божа по всі часи.

Грошеві жертви просимо слати на конто Почтової Каси Ощадности ч. 413.341 з допискою „Комітет будови церкви СС. Василіянок у Львові, вул. Потоцького 95". Чисті бланкети чеків можна дістати у кожнім почтовім уряді. Декларації майстерської праці просимо голосити листовно на адресу Комітету будови.

За Комітет будови церкви при манастирі СС. Василіянок у Львові, вул. Потоцького 95:

о. Юліян Дзерович, голова. **Григорій Гануляк,** за секретаря.

М. Віра Слободян ЧСВВ, ігуменя манастиря.

А про „р" та апостроф після нього нічого й говорити. В українській мові є відповідня „твердого" і „мягкого" „р" (пор. рад — ряд), але ж мягке „р" у наших західніх говорах реалізують (вимовляють) різно. Це справи не міняє. У мовній свідомости ця різниця існує без огляду на реалізацію. Таких слів (однакових!), де б різниця виходила з, напр. „рьа" (буря) та „рйа" (буян) — в українській мові немає, і апостроф тут непотрібний, — не має чого диференціювати! Тут ортоепія мусить своє діло зробити...[3]).

(Докінчення буде).

„Україна", І, 1907, ст. 22: ;,Галичани пишуть — з'їхав, з'явився, б'є, б'ю, п'єса й т. д.), а сам правильно вимовляють, що, мовляв, ;;в середині таких слів, як: пять, вязи, дубовий, мякий, пивий і т. д. **непотрібний** цей знак, як „ъ, які ь", що „кожний українець читатиме такі слова, як-сліх, по-українському" (там таки, ст. 26). І це зовсім справедливо. Бо як українець органічно не може вимовити помягченого губного, а мусить такої вимови як учитися.

[3]) Про те, яка плутанина виходить із того (знов — чуже!), що в чужих іменах (німецьких, польських, московських) після губних **не треба** ставити апострофа (Вюрцберг, не — В'юрцберг, а це „ю" теж — московський закон, що вишлився з „мягкого" губного!), Виспянський, не — Вісп'янський, Вишенський, не — В'ішенський, див. Укр. Заг. Енц. І, ст. 686—687). Як українець має московське прізвище, н. пр., Вялов, то його треба писати з апострофом, коли це — москаль, то без апострофа: як українець — Вячеслав, то ім'я буде з апострофом, як москаль, то — без апострофа й т. д.

Чи думаєте про своїх найближчих? Якщо так, то ощадність

В ПРОМ-БАНКУ,

Львів, ул. Ґродзіцьких 1, І пов.

бо тим РОЗБУДОВУЄТЕ РІДНІ ВАРШТАТИ ПРАЦІ.

Літературна нагорода ім. Василя Стефаника

за найкращу повість у 1937 р., уфудована українцями м. Торонта в Канаді.

Щоби вшанувати память недавно померш ого українського письменника Василя Стефаника, українці м. Торонта в Канаді рішили уфундувати окрему літературну нагороду його імени за **найкращу повість**, видруковану на західних українських землях і на еміграції в 1937. р. Висота нагороди 75 долярів. Призначення нагороди віддали українці м. Торонта в руки ТОПІЖ-у у Львові. Рада Т-ва дякує фондаторам за цей високо культурний і гідний наслідування почин. Рада Т-ва покличе в найближчому часі окреме журі для визначення цієї нагороди. Ця нагорода буде призначена незалежно від щорічних літературних нагород ТОПІЖ-У.

ЗА РАДУ Т-ВА:

Роман Купчинський, голова. **В. Софронів-Левицький,** референт літ. нагород

Хай Пані запитає себе, чи є щаслива?

Не будеш ніколи щасливе, не зважаючи на Твої прикмети, гарні одяги, коли буде Тебе опановувати заріст лиця, пахвин, рук, ніг, горішньої губи або інших частин. Будеш подивляти себе і подивляти будуть Тебе інші, коли позбудешся раз на завжди (безповоротно) і безболісно зросту частин нашим препаратом „Хетор". Після уживання в цих місцях волосся вже ніколи не відросте.

Засіб певний, стовідсотковий. Просимо подати адресу — вишлемо даром брошурку.

ЛЯБОРАТОРІЯ БІОХЕМІЧНА

„ХЕМІТОР"

Варшава, вул. Окунєвська ч. 10.

Прем. Складковський у львівському воєвідстві.

Прем. Славой-Складковський приїхав у пятницю 7. ц. м. рано до Львова і відбув нараду з львівським воєводою А. Біликом про працю для безробітних і про заробітки робітників у львівському воєвідстві. Зокрема премієр цікавився справою публичних робіт у Львові, Дрогобичі, Бориславі і Перемишлі. З черги премієр конферував з президентом д-ром Островським та заступником президента Іжиком і оглянув земельні роботи на Замарстинові, при Стрийській рогачці та на пл. Краківській, де розпитував робітників про їх заробітки. Ствердив, що тепер у Львові працює при направі доріг 2.370 робітників, підчас коли минулого року в тому часі працювало лише 900 робітників. Крім того управа м. Львова эмінила буджет і призначила один мільон зол. на направу доріг на передмістях. Опісля прем. Складковський виїхав з воєв. Біликом до нафтового басейну. У Дрогобичі і Бориславі премієр відбув наради з президентами міст у справі публичних робіт, щоб дати працю безробітним. Оглянув теж у Дрогобичі регуляційні праці та направу дороги до Самбора. Свою інспекційну подорож закінчив у Перемишлі, де теж цікавився поширенням публичних робіт, щоб дати працю безробітним. Прем. Складковський передав для найбідніших: у Львові на руки през. д-ра Островського 1.000 зол., у Дрогобичі і Бориславі по 300 зол., а в Перемишлі 400 зол. і 200 зол. на викінчення „людового дому". По конференції з воєводою прем. Складковський відїхав в ночі до Варшави.

Електро-Механічне Заведення

ЛЕВ ЧУБКО

Львів, Ліндого 6, тел. 271-58

Заведення полагоджує направи всіляких електромедичних апаратів, як: Рентгени, лямпи кварцеві, діятерми, пантостати і т. п. Направляю також: генератори, динамо-машини, мотори, всілякі опірниці, електричні витяги, як також приймаю повищі уряджения в консервацію.

Роботу виконую солідно та по поміркованих цінах 1—12

Вже й фільмові зірки погрожують страйком.

Голова професійної спілки кінових артистів заявив, що 99 проц. найславніших артистів годиться підтримати страйк техніків та робітників фільмових підприємства, якщо працедавці не заспокоять домагань тих останніх. Переговори між професійною спілкою і підприємствами йдуть дальше, мабуть завтра вони покінчаться. Може ще нині вечором артисти вирішать, чи мають взяти участь у страйку.

Голова професійного союзу фільмового промислу заявив, що від 10. ц. м. перед усіми американськими кінами стоятимуть страйкові [illegible]ки. До того прийдеться ужити понад мільон людей — найважніші робітничі організації обіцяли поміч у цій справі.

В ПОНЕДІЛОК ВИРУШАТЬ ЛЬОНДОНСЬКІ АВТОБУСИ.

Правдоподібно нині дійде до порозуміння у льондонському страйку, так, що від понеділка лічнеться знову нормальний автобусовий рух. Надвишку платень покриють мабуть в цей спосіб, що підвищать тарифу за переїзд на дальших відтинках.

Лише ощадністю здобудеш добробут і незалежність!

МІСЬКА КОМУНАЛЬНА КАСА ОЩАДНОСТИ У ЛЬВОВІ

ВУЛ. ВАЛОВА ч. 7 і 9 та її **Відділи** при вул. Городецькій 60 і вул. Жовківській 75

приймають вклади ощадности почавши від 1 зол.

Щоби дати змогу **купцям і промисловцям** помістити денні торги в касі, урядові години у вкладковім відділі **щодня до год. 19·30.**

За вклади та їх опроцентування ручить Громада міста Львова цілим своїм майном. 74—?

Літературна сторінка.

Торговля, промисл і письменники.

У великодньому 9-ому числі „Торговлі і Промислу" находимо цікаву тему: чому наші автори не присвячують досі у своїх книжках ніякої уваги тому фактові, що в нас починається розвивати своя торговля і свій промисл? Прийшли нові обставини і наші інтеліґенти, що досі працювали тільки як священники, адвокати, вчителі, лікарі та інжиніри звернулися теж до купецтва і торговлі. Чому ця велика зміна, звязана з ріжними політичними та соціяльними причинами, не найшла відгуку в літературі?

Передовсім треба би відповісти, що такі зміни може тільки якслід представити повістяр. А повість у нас саме дуже слабо розвинена. Наші молоді письменники (і старші мало тут ріжняться від них) плавають досі в ліриці, навіть тоді, як пишуть прозою. Вони передають особисті настрої, вдаряють у боєві тони, живуть спомінами війни та революції і дуже рідко змальовують реальне життя. У наших книжках нема типів тих реальних людей, які пересуваються щодня перед нашими очима; наші автори творять своїх героїв напів із мрій і бажань із інших книжок. На кожний випадок дуже рідко можете довідатись з таких книжок, з чого герой живе, над чим працює, кілько заробляє.

Люди практичні — купці та промисловці можуть справді з погордою відвертатись від книжок, що не говорять нічого про такі важні справи, як боротьба за нові умови заробітку, прожитку та життя наших громадян у селі і в місті. Та щож? поети, які черпають своє натхнення з каламаря не можуть творити типів, коли їх не розуміють, навіть не бачать.

Та те, що можуть сказати купці та промисловці, можуть теж повторити про наші книжки люди неодної іншої професії. Як сильно розвинувся за останніх 20 літ у нас лікарський стан, а в повістях наших не найдете типу лікаря ні на лік! Як дивно-предивно змінився наш давній тип священника-громадянина на безобличого залякного „примусового" целебса — і цього нового типу теж ніхто ще не пробував змалювати. Що вже й казати про кооператорів, нового типу політиків, отаманчиків, післяреволюційних спеціялістів на всі руки?

Кажуть, що література випереджує життя. Випереджує, але не скрізь і не завсіди. У нас вона дуже далека від життя, яке принесло нам нові винаходи, нові закони, нові масові рухи, нову соціяльну мораль.

Згадана стаття кінчиться таким висновком: „Громадянство, яке не має торговлі та промислу почуває себе вічно залежне від тих, що торговлю і промисл тримають у своїх руках; воно неповне, нерозвинене. Так само література народу, яка не відтворює тих переважних економічних процесів, що їм підлягає нарід, находиться в нерозвиненій стадії. Наші письменники повинні так само, як чужинані, випереджувати деякі важні процеси, а не тягтися за ними черепашиною ходою, навіть не помічаючи їх. А кілько з них не знає в нас навіть про те, що існують важні економічні справи, і що саме ці справи є прецікавим матеріялом для ріжних літературних творів!"

Два дебюти: ліричний і сатиричний.

Богдар Жарський: „ШЛЯХ ПІЛГРИМА". Поезії. Сокаль — Львів, 1937. Обгортка С. Гординського. В-во „Смолоскипи".

Збірка із 30 поезіями молодого, таки дуже молодого поета. Треба підкреслити саме цей дуже ранній вік автора такої книжечки і з цього погляду оцінювати його талант — засновки на розвиток його таланту.

Найдете тут відомі вже з інших збірок теми і мотиви, навіть наших авторів і то сучасних. Ці теми — книжкові, надумані, — мотиви мало індивідуальні, за якими нема ще власних переживань. Читаєте поклики до моря, якого автор не бачив, опис пристані чи Одеси — вимріяний, замазаний гарними словами, накопиченими одне поруч одного мабуть тому, що кожне з них для себе гарне. Так само з якихось сторінок чужої книжки заблукали тут Жанна Д'Арк, пустиня, хрестоносці та романтичні буревії.

А проте в усій збірці звертає на себе увагу зусилля автора віршувати „по-новому" і це зусилля щире, не штучне, хоч і прибране в театральний костюм якогось „пілігрима". Автор чутливий на нові вимоги віршобудови, на всі новинки, пробує навіть оживити строфу неримованими рядками, щоб не видзвонювати банальними римами. І поруч намагання бути оригінальним, яке кінчиться на тому, що автор мимохіть (як більшість дебютантів) наслідує чужі зразки, — маємо тут кілька щирих, безпосередніх спроб чистої лірики:

У нас безмежні болота.
Дощі... дощі, як завжди в осінь,
коли бездонна самота
про синь весни думки наносить.

А мрякн підрані, сумні
обкутують тебе мов мохом.
І ти проспиш до днів весни
до нових вибухів епохи

Або:

Ідеш твердим шляхом невтомно
з прапором віри золотим
шукати того, що нікому
ніколи в світі не знайти.

Це доказ, що автор має справжній талант і що його дебют є приємною появою, обітницею на щась краще.

Федь Триндик: „ЛІТЕРАТУРНІ ПАРОДІЇ". Шаржі, епіграми, гуморески. Обгортка Л. Сенишина. В-во „Гумор і сатира", ст. 32.

Чули ви про Триндика? Був колись такий добрий фейлетоніст „Нового Часу" — молодий, жвавий, справді веселий. Тепер він відробляє якісь страшно нудні статті в одному популярному органі. Гумору не втратив, бо ще зовсім молодий, але не має де писати. Сів і розважив себе сам — попробував подратувати наших 19 авторів пародіями. Кажуть, що деякі навіть образилися за свою карикатуру. А на нашу думку сатирик мав дуже важке завдання, коли хотів пародіювати деяких авторів: деякі твори вже в оригіналі є такою пародією, що кращої не втнеш. Неодин, якому Триндик зробив честь помістивши його у своїй збірці, повинен би запросити його на вечеру за реклямy своєї особи як письменника.

Збірочка — скромна, наче спроба. Автора можна заохотити, щоб гострив своє перо частіше на тому самому ремені, що і бритву. Веселих голярів треба нам у літературі більше, ніж похоронних підприємців

м. р.

—o—

Хроніка.

СМЕРТЬ ФРАНЦУСЬКОГО ПИСЬМЕННИКА.

Помер відомий франц. повістяр і новеліст Гастон Шеро, член Академії Гонкурів, у 65 році життя. Смерть прийшла до нього несподіванo в Америці, куди виїхав з відчитами. Шеро належав до реалістів, продовжуючи методи праці Фльобера, Доде та, Мопасана і Гонкурів. Чимадо його повістей уватих з життя провінції та села. Писав дуже багато, любив подорожі і часто жив на селі на своєму хуторі. Його найбільше відомі повісти: „Його Ясновельможність подорожує", „Шамні Торті", „Шкляна вишиця", „Хижак", „Крутіж"; „Потвора", „Бабусі", „Валентина Пако", „Деспелюкеро"; „Вітер : рівнозначення", „Круги весни", „Голос Вертера"; „Д: Норкера"; „Смолоскип Ріфольта", „Селянська дитина", „Северин Щастя" і „Малий Дагрельо".

ПАРИСЬКИЙ „СМІХ" ПОМЕР.

40 літ виходив сатиричний паризький журнал „Ле Рір" (Сміх) — відомий у цілому світі. Довкола нього гуртувались найкращі карикатуристи своєї доби, як Каран Д' Аш, Форен, Абель Февр, Жан Вебер. Цей журнал читали мільони, які читають найпопулярніші щоденники, такі як „Журналь", „Матен", „Пті Парізієн". Як пояснити, що такий журнал не міг утриматись? На це французькі часописи стараються дати всякі відповіді. Назагал вони погоджуються, що справжня політична карикатура сильно ослабла, бо настали такі веселі часи, що треба би хіба з усіх сміятись!

ЩЕ ОДНА ПРИГОДА ПІНОКІЯ.

Піноккій це герой одної з найпопулярніших італійських книжок для дітей. Він зазнав багато чудесних пригод, як Ґулівер або Мінхгавзен. Тимто не диво, що в Польщі, куди він заблукав випадково, трапилася йому теж небуденна „історія". А саме: книжку автора Коллодія „Незвичайні пригоди паничка Піноккія" переклав відомий польський поет І. Тувім з російської мови. На цій книжці замість Коллодія покладений автор Алексей Толстой. А. Толстой читав колись Коллодія, книжку загубив і написав її наново сам, доповнивши всю совітським побутом. До цього він признався у передмові. І. Тувім переклав „Піноккія" з А. Толстого і... забув додати до перекладу передмову, щоб пояснити, чий це твір. В українській мові „Пригоди Піноккія" появились у перекладі Е. Онацького у Львові з орігіналу яких 10 літ тому!

ПОЛЬСЬКА „МАРИНІСТИЧНА" НАГОРОДА.

Управа Т-ва польських письменників і журналістів у Варшаві рішила цими днями конкурс з окремої фундації на найкращий літературний твір з „морським" сюжетом. Нагороду дістала дебютантка Ванда Карчевська за повість „Люди вніз вітрил", видану „Поль. Бібліотекою"

ЩО ВМІЄ ЗОЩЕНКО.

Відомий російський гуморист М. Зощенко проявив несподівано зовсім нову сторінку свого таланту. З нагоди роковин Пушкіна попробував він наслідувати стиль поета в його оповіданнях і написав немовби продовження „Повістей І. П. Белкіна", а саме в-е оповідання п. з. „Талісман". Спроба цл вийшла знаменито: і стиль і кольорит зовсім утриманий у дусі епохи.

НОВЕ ВИДАННЯ „ЧОРТИЦЬ" Д' ОРЕВІЛЯ.

У 60-ліття появи архитвору Барбе д Оревіля „Чортиці" появилось у Парижі нове видання цієї книжки з чудовими ілюстраціями. Цей твір виходить не вперше ілюстрований у люксусовому виданні. У німецькому перекладі з ілюстраціями Ф. Ропса він став видавна бібліофільською дорогоцінністю.

ХРОНІКА.

Державний франц. театр „Франц. Комедія" приготовляє на час світової виставки в Парижі свій традиційний репертуар. Є це передовсім пєси Расіна „Бажазе", Мольєра „Тартюф", „Надуманий з уяви"; „Мізантроп" і „Школа чоловіків", В. Гюго „Люкреція Борджія" та „Рюї Блаз", Сарду „Мадам Сан Жен", Бальзака „Інтриганка" і Куртеліна „Бурбурум". Твори ці будуть виведені по новому. Чужинці, що приїдуть у Париж на виставу матимуть нагоду бачити, як виглядають французькі репрезентативні пєси.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Програма коронаційних парад.

Програму коронаційних парад випрацювали вже до найбільших подробиць. 12. травня в год. 10.30 задержиться королівська карита перед входом до вестмінстерської катедри. Карету буде тягнути 8 гнідих коней. Кожним конем поводитиме „почтиліон" у традиційнім костюмі. Чотирох перших вершників буде одягнених у червоні одяги прикрашені золотими і чорними нашивками. Штани будуть білі, чоботи чорні, на голові білі перуки і чорні джокейські шапки. Кожний держатиме в руках великий бич. Коні, що тягнутимуть королівську карету називаються: Дейсі, Тіль, Грейтон, Льоренцо, Сіґоль, Сільверфокс, Вайтвінгс і Вотерлілі. Упряж буде з червоної шкіри зі зол. прикрасами. По боках королівської карити будуть іти 8 прибічників у лівреї. До кінця XVIII. ст. називали їх „гайдуками-бігунами". Кожний із них іде коло одного коня запряженого до карити. Трьох прислужників у червонім золототканім одязі йтиме коло дверцят карити. Їх обовязком буде помагати всідати й висідати королівській парі. Крім них буде ще йти 4 королівських гвардистів у старинних костюмах із галябардами в руках.

Ціла дорога, якою їхатиме королівський почот до катедри і букінгемської палати, значить простір 6 і пів англ. милі буде обставлений подвійним шпалїром воїнів, які виступлять на цю параду в нових синіх одностроях із червоними лямпасами.

Про початок коронації звістять гарматні сальви уставлені в парку св. Якова. У цій хвилині, коли архієпископ Кентбері вложить на голову короля корону св. Едварда, вистрілить 80 гармат.

На початку почоту їхатиме карита льорда майора Льондону і предсідника палати громад. Карита цього останнього була виконана ще в 1698 р. в Голяндії. Її уживали давніше як державної карити підчас ріжних парад.

За ними будуть їхати авта кількох членів королівської родини і представників чужих держав.

В год. 9.15 виїде почот премієра і поліційної влади. Премієра супроводитиме ескорта кінної поліції. У другій кариті буде їхати канадійський премієр. Коло його карити їхатиме славна кінна канадійська поліція у червоних одностроях і бронзових капелюхах. Третьою каритою їхатиме австралійський премієр із своєю дружиною. За ним їхатиме карита премієра Нової Зеляндії і премієра полуднево-африканської унії. У шестій кариті буде їхати індійський володар Могамед Цафрулляг Кан і представники Бірми. Їх супроводитиме індійська кінnота. В чергових каритех буде їхати премієр полуди. Родезії, півн. Ірляндії, емір Трансйорданії і султан Занзібару. Дві передостанні 10. і 11. також з екзотичними гостями, султаном Ягору і султаном Тренґаму. За ними буде їхати султан Паганґу, який може почванитися дуже „коротким прізвищем": Янд ді Портуан Бесар оф Егрі Самбілян.

Королівська родина виїде аж в 9.49. У першій кариті їхатимуть обі княжни: Єлисавета, майбутня наслідниця престолу і княжна Маргарета Рожа. За ними будуть їхати інші княжни та члени королівської родини.

В год. 10.30 виїде зі своєї палати королева-мати Марія. В II товаристві їхатиме перевська королева. Всі повози королівської родини будуть їхати з військовою ескортою.

В цій самій годині виїде з букінгемської палати почот короля і королеви. В тому почоті ітимуть ріжні військові частини, зокрема кінnоти й артилерії з орхестрами, індійські адютанти короля, адютанти летунства, адютанти територіяльних армій, адютанти морництва, полеві маршали, представники ґен. штабу, представники адміралїції, відділ галябардників і т. д.

За королівською каритою буде їхати полевий маршал граф Каванґу і полевий маршал сер Віліям Веджвуд. За королівським прапором появиться кн. Кенту і кн. Гльостру.

У західніх воротах повитає королівську пару великий маршал двору.

Поворотну дорогу відбуде королівський почот у дещо зміненому порядку.

ТУРИСТИКА Й ПОЛІТИКА.

Англійська влада проголосила цікаву статистику туристичного руху. В 1936 р. приїхало до Англії 368.874 туристів, значить 44.000 осіб більше, як у попередньому році. Цей зріст пояснюють скріпленою пропаґандою англійських бюр подорожі. До цієї статистики не вчислено тих громадян імперії, які прогульку до столиці лучили із поладнанням своїх службових обовязків. Найцікавіший факт, що участь італійських туристів зменшилась майже на половину. В 1935 р. було в Льондоні 6.000 туристів. Мин. року ця цифра впала до половини. Пояснюють це зміною політичних настроїв в Італії.

Мобілізація всіх мужчин

до боротьби за епохальну добичу. Будеш сильний, як лев і тішитися будеш, як дитина. Кожний мужчина зволить подати свою адресу найдальше до 25. травня, — дістане високовартісну річ щоденного вжитку, потрібну для кожного мужчини без винятку. Жонатий чи кавалір, молодий чи старий, бідний чи багатий, — кожний повинен мати епохальний винахід, бо щойно тоді могтиме сказати, що є дійсним мужчиною. Наш винахід не псується, можна його вживати ціле життя. Є він сензацією дня. Він дасть Тобі найбільшу сатисфакцію в житті. Подай тільки свою адресу, — пиши на почтовій листівці!

894 Лябораторія Біохемічна „ХЕМІТОР" Варшава, вул. Окуневська 10.

Доля давної зірки.

Аматори екрану памятають мабуть фільмову зірку Ферн Андру, яка тріюмфувала в німецьких фільмах із перед 15. літ. Довший час ніхто, ніщо про неї не чув, а недавно розійшлась поголоска про її смерть. Одначе виявилось, що Ферн Андра живе в якнайкращім здоровлю. По розводі зі своїм першим мужем, який залишив їй титул баронової і по розводі з другим мужем славним німецьким боксером, вийшла замуж за американського характеристичного актора і вернулась до Злучених Держав, своєї правдивої батьківщини. Цікаве, що американська преса повідомила про її недавній гострий виступ в обороні закону про вакордонних акторів. Цей закон званий законом Дікштайна вводить гострі приписи, які не дозволяють на приїзд чужих акторів до Злучених Держав.

—o—

РЕКОРДОВІ ЦІНИ КНИЖОК.

В Парижі відбулась недавно ліцитація багатих бібліотечних збірок пок. президента суду Мерсієра.

Всіх книжок зліцитували на загальну суму 1,620.206 франків. Найбільший попит мали перші видання творів з епохи романтизму. За повість Стендаля з 1831 р. заплатили 70.000 франків. „Мадам Боварі" Фльоберта осягнули суму 30.000 франків.

На ліцитаційну продажу дорогоцінних рукописів найславніших французьких письменників не дозволив міністер освіти. Ці рукописи відкупить державна бібліотека.

—o—

РВУТЬ ЗУБИ БЕЗ БОЛЮ.

Дентисти стейту Буфальо (Зл. Держ.), які мають чимало своїх клієнтів серед дітей, впали на дуже добрий помисл. Дентистичні кабінети уладили в кінових салях. Підчас сеансу з Мікі-Мавс рвуть вони своїм пацієнтам зуби. Діти, спершу коли побачать дентиста, кричать, але по хвилині годяться на операції. Зацікавлення фільмою і пригодами малої мишки таке велике, що знечулює всі болі.

За прикладом дентистів із Буфальо хочуть піти теж інші американські дентисти.

Е. ДУМИН
ЛЬВІВ. КОПЕРНИКА 23.
(Пір Вроновських)
Поручає по дешевих цінах:
новости жіночі
„ мужеські
— товар першорядний —
Ціни низькі!

Через свою знамениту якість здобули
ПАПЕРЦІ і ТУТКИ (повноватки)
„КАЛИНА"
СОТНІ-ТИСЯЧ ВІДБОРЦІВ.

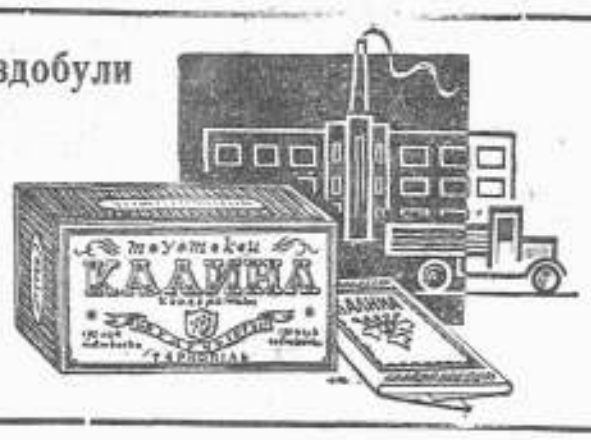

Конґрес прошаків.

У Сан Люї (Злучені Держави) відбувся перед кількома днями великий конґрес прошаків і посмітюхів з цілих Злучених Держав. У цьому конґресі взяло участь 200 делеґатів під проводом „короля посмітюхів" Джефа Дейвіса. Конґресовці розложились обозом під містом. Наради тревали кілька днів і не ріжнилися нічим від ріжних парляментарних нарад. На конґресі ухвалили низку резолюцій, між іншим ухвалили поставити памятник б. членові союзу Е. Гавові, який доробився мілїонів, починаючи від збирання ганчірок. Очевидно, що присутні осуджували теж гостро нетолеранційну політику полїції супроти прошаків.

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул. Кордецького 5
Тел. 260-04. ПКО 503.883.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх краскаx
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс в тубах у всіх краскаx
ПАСТУ до підлоги „Французька маса" (фротеруючу і фарґуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до біляни помадкову
коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732

З листів до Редакції.

Високоповажаний Пане Редакторе!

Прошу помістити у Вашому цінному часописі таку заяву:

В дні 25. квітня відбувалося в Городищі к. Самбора якесь ніби шляхоцьке віче, на якому промовляли: польський пос. Екерт і якийсь пан Зборуцький. По промовах благали місцеву шляту створити „Коло Звйонзку Шляхецкего", на що зібрані, з виїмком трьох збаламучених „шляхціцуф", опустили салю громадського дому. З них і ще трьох пань (жінка місцевого коменданта поліції, одна учителька та урядничка почтової агенції) з бідою по довгих торгах склеїли якийсь ніби „заржонд". Одначе найприкріше в тій цілій афері було те, що згаданий пан Зборуцький по виборі цього „заржонду" видобув з кишені якийсь свисток паперу і заявив, що якісь там чинники прийшли до переконання, що до якоїсь контрольної комісії найкраще надавалися би: інж. Мацьоловський, Міхал Рудніцький і Базилі Ступніцький. Ніодного такого на цьому збіговищі не було. Тому, що по селі пішла чутка, що „Базилім Ступніцьким" мав би бути я, заявляю, що я вважав нижче людської гідности брати участь у такім збіговищі і тому там не був і станув на становищі, щоб ніхто, хто почувається українцем, не йшов там, де ображують його людську гідність і національні почування. Цілі згаданого „Звйонзку" мені аж надто відомі і тому я все і всюди отвираю місцевій шляхті очі. Дальше заявляю, що я ніколи не називаю себе „Базилі", але виступаю всюди як Василь Ступницький, почуваю себе карним членом української нації та аж до обридження гиджуся всякими перевертнями. Лише через грудну недугу не можу проявити такої активности, якої вимагає вага хвилини. Якщо хтось думав таким робом надуживати моєї особи для своєї підлої роботи, то рішуче тому заявляю: руки геть!

Інші українські часописи прошу передрукувати цю заяву.

Городище, 26 квітня 1937. р.

М-р Василь Ступницький.

З днем 1. травня відкрита

КАВАРНЯ-РЕСТОРАН

на площі Східних Торгів

у величаво заадаптованих салях Палати Штуки з терасою і видом панорами Львова.

Льокаль веденний відомим фахівцем п. Рудольфом **Льостером**, довголітнім управителем молочарні Міськ. Аправіз. Завед. і бувшим власником ресторану „МАЛОПОЛЯНКА" на площі Східних Торгів, який здобув собі признання і симпатію широких кругів публики.

Запрошує П. Т. Публіку відвідати льокаль і поручає смачні снідання, обіди, вечері та ярські страви на досереднім маслі.

БРІДЖ-ДАНСІНҐ

Рудольф Льостер — тел. 271-34.

АНГЛІЙСЬКО-ІТАЛІЙСЬКИЙ ПРЕСОВИЙ КОНФЛІКТ.

Погодоски, які кружляли вчора про італійсько-англійський конфлікт, потверджує сьогодні офіціяльний комунікат такого змісту:

„З уваги на становище майже цілої британської преси у відношенні до Італії та її збройних сил, заборонено в Італії всі англійські часописи, за виїмком „Дейлі Мейль", „Івнінг Нюс" і „Обсервер". Крім цього відкликано всіх кореспондентів італійської преси з Лондону.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Лист до Читачів.

Високоповажані Пані і Панове! Вже не один раз стрінувся я з закидом: „Ви стали песимістом, а це відбивається на змісті ваших фейлетонів".

Правда! Я став песимістом, бо так само, як легко було мені здобутися на усмішку, так само легко здобутися тепер на болючу гримасу.

Все залежне від погляду на суть справи.

Здавалося мені колись, що деякі наші хиби — це речі, так би сказати, малого калібру, що дадуться викорінити — навіть таким леким топірцем як сміх.

І я сміявся та був доброї гадки.

Але на добрій гадці і скінчилося.

Деякі хиби вросли своїм коренем у нашу психіку так глибоко, що легкий топірець не дасть ради, хоч би сто літ рубав. Не знати, чи загалом є такий топір на світі!?

На дещо, думаю, нема!

Тому мені, Шановні Читачі, бувае нераз гірко в устах і чорно в очах...

Не вірю, наприклад, що можна в нас викорчувати таке дерево як донощицтво.

Донощицтво (denuntiatia vulgaris) росте у нас всюди, належить до роду самосійних і поширюється в застрашаючий спосіб. Ніякого хісна з нього нема, тому тільки в ряди-годи вирубають тут чи там один примірник, але серед густої джунглі це капля в морі. Зрештою такі примірники трапляються в цілому світі, в кожному народі і не про них тут мова. Не про Іскрів, Кочубеїв, чи інших визначних денунціянтів, а про малу братію, що не бажає нічого великого, що не має широких плянів чи хоробливої амбіції. А так собі — аби комусь пошкодити, борони Боже не занадто і борони Боже не на завжди!

Все це має навіть своє оправдання: добро справи.

Коли доносять до своєї влади, то:

— Прошу вас, це моглоб пошкодити дорогій нам усім інституції.

Коли до чужої:

— Прошу вас, ми не можемо позволити, щоб такий дилетант брався до цього і компромітував нас перед чужинцями!

Слово „чужинці" вимовляють із такою набожністю, як колись слово „центральні держави", чи „антанта". І радіють, що зробили велику річ і хваляться, що перешкодили в чомусь комусь, кого завтра з усміхом витають:

— А як пані добродійка? А діточки? Вже десь великі. Давно не бачив. Так хочу зайти до вас і ніколи хвилинки часу нема.

А коли ви знаєте вже про донос і скажете:

— Було дурно не тратити часу на авдієнцію в моїй справі,

то роблять ображену міну:

— Дивно мені, що ви тим начеб обиджені. Цеж був мій обовязок!

(Національний, фаховий, службовий, громадянський — який хочете!).

Шановні Читачі. Дехто закидає мені, що я став песимістом. Став саме через те, що обсервував за довго деякі краєві хиби і не бачив, що йде до ліпшого. Деколи навіть навпаки.

Але хочу поправитися:

Нехай хтось докаже мені, що не маю слушности хоч би у вищезгаданій справі, а я готов назад зоптимізуватися

Галактіон Чіпка.

Від 1851 року

незмінно веде перед

ЧОКОЛЯДА

Е. ВЕДЕЛЬ

СМАЧНІ І ПОЖИВНІ

MAGGI 020

ЮШКИ

ОДНА КІСТКА 20 ГРОШ.

Z.12

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. 1., телефон 254-46. Приймаю футра до перехования літом.

— **Повне видання творів Марка Черемшини.** Вже в найближчому часі появиться у Видавництві „Ізмарагд" перше повне, критичне, тритомове видання **Творів Марка Черемшини.** Це видання міститиме всю літературну творчість Черемшини. Перший том вийде вже в травні, другий в червні ,третій в липні ц. р. Ціна повного видання в передплаті назначена на 9 зол., себто по три золоті за том. По виході книжки ціна буде значно вища. Передплату висилати на адресу: Видавництво „Ізмарагд", Львів, вул. Косцюшка ч. 5, Конто ПКО 503.062. 762, 5—10

— **9. травня 1937. р.** в жовтій салі Нар. Дому відбудеться Всестудентське Свячене. Початок в год. 16-ій.

— **Український Студентський Спортовий Клюб** (УССК) уладжує 9. травня в жовтій салі Нар. Дому Дансінг. Музика джез-бенд. Початок в год. 16-ій.

— **Комунікат Великого Театру.** Дирекція Великого Театру у Львові повідомляє, що вистави починаються в години 20. вечором.

— **Позір, бережанці!** Абітуріенти бережанської гімназії з 1887 р. уладжують у днях 23.—24. червня 50-літній ювилейний зїзд у Бережанах і запрошують б. учнів цієї гімназії взяти в ньому участь. Зголошення на адресу „Клюб Бережанців", Львів, Віденська Кавярня.

— **Зїзд українських музеольогів у Перемишлі.** Під протекторатом Високопреосв. Кир Йосафата і Преосв. Кир Григорія відбудеться в Перемишлі у днях 16.—17. травня ц. р. зїзд представників українських музеїв. Крім звітів з діяльности поодиноких музеїв та ділових нарад наших музеольогів у програмі є теж різні наукові реферати, провідування перемиських музеїв та вистава образів, присвячена 900-літнім роковинам культу Пресвятої Богородиці на Україні. Зїзд розпочинається в неділю рано в год. 9-ій архиерейською Службою Божою в катедральній церкві. Ділові наради, виклади та виставa образів відбудуться в салі оо. Василіян на Засянні.

УКРАЇНСЬКА СТОЛЯРСЬКА РОБІТНЯ

АЛ. КУШИКА

3356 37—100

Львів, вул. Скарбківська ч. 28.

— **Чи комірне буде підвищене?** На основі президентського декрету з 14. листопада 1935 р. обнижено на два роки комірне на 10 до 15 проц. для мешкань і промислових і торговельних льокалів. Обнижка обовязує тільки до 30. листопада ц. р., опісля власники домів можуть піднести комірне до попередньої висоти. Крім того з днем 1. січня 1938 р. всі мешкання у старих домах і промислово-торговельні льокалі будуть вилучені з під закону про охорону льокаторів, отже власники домів можуть устійнювати довільно висоту чиншів. Нема сумніву, що покликані чинники та організації не допустять до такого покривдження льокаторів і промисловців, бо причини, задля яких президентський декрет обнизив був комірне, отже загальна дорожнеча, господарська криза і т. п., тривають дальше.

23. ТРАВНЯ | **Свято Чорноморської ФЛЬОТИ** | **СТУД. КОМІТЕТ**

— **Хто виграв на льотерії?** В першому дні тягнення Класової Льотерії впали більші виграні на такі числа: 30.000 зол. на ч. 27522. 15.000 зол. на ч: 57099 150022. 10.000 зол. на ч. 47498 132030. 5.000 зол: на ч, 24614 39382 68585 131160 33262. 2.000 зол. на ч. 811 2158 17170 105363 61462 85218 138356 152633 41508 65713. 1.000 зол. на ч. 3199 16349 23636 29609 30239 38406 66690 71272 83139

87167 88175 94824 111076 98447 129234 143362 145097 148257 153375 155359 175280 161596 192572 25113 60943 76749 97117 98447 104364 115395 121430 155174 168956. 20.000 зол. на ч. 87281. 10.000 зол: на ч. 69184 137348 164450. 5.000 зол. на ч. 59586 77139 169862 179408. 2.000 зол. на ч. 8902 17496 33616 34016 43077 58218 68870 90713 106544 115203 119062 132361 136326 185258. 1.000 зол. на ч. 6100 10005 18488 20172 20728 41875 43506 53657 57371 62202 72648 80108 81507 85550 36769 92119 92579 96078 101495 106520 106987 115550 117059 127482 127792 137851 139895 146607 151318 151397 160253 162708 163351 164761 166818 166935 174334. — У другому дні тягнення впали виграні на такі числа: 10.000 зол. на ч. 5180 15066 132346 166868. 5.000 зол. на ч. 81390 173056 181321. 2.000 зол. на ч. 1256 3325 18309 23205 33035 67168 74688 87149 99539 116520 126094 129616 142291 144706 154563 167793 190066. 1.000 зол. на ч. 3434 8736 14768 23459 34957 38768 44593 52095 81606 82696 84497 88630 91475 91647 101576 106621 109581 127025 134998 143161 145318 153032 155703 157165 158427 158429 193979.

— **Підвищення чинитьб.** Заведення суспільних обезпечень подало до відома всіх суспільних обезпечалень, що міністерство суспільної опіки підвищило від 1. ц. м. чинитьби для обезпечених, а саме хоробову підмогу до 60 проц. пересічної винагороди і пологовy до 75 проц. Підвищення хоробової чинитьби підвищує теж автоматично домову підмогу до 30 проц. а шпитальну до 12 проц.

— **До Березі** відставила адміністраційна влада Ізака Гугля, Авраама Габера і Натана Кляза із Стрия та Якова Гольдфішера із Сколього.

— **Дарував каменицю для львівського університету.** Гр. Ст. Бадені дарував львівському університетові свій двоповерховий дім при вул. 3. Мая ч. 6 для наукових заведень. З цієї нагоди в ректора зійшлися декани і члени сенату, перед якими гр. Ст. Бадені склав заяву про даровизну. Це перша більша даровина в історії львівського університету.

— **Поліційна кепенікіяда підступом бандитів.** У справі грабіжницького вбивства в золочівському повіті виходять на яву нові подробиці. Власницею фільварку в селі Белзець з 500 моргами поля була 47-літня Марія Ясінська, а в господарці помагав їй 42-літній брат Мечислав. Крім того жила у них 82-літня мати. В останньому часі вони розпоряджали більшою готівкою, яку приготовили на заплату податку. Довідались про це видно якісь людці і вжили рафінованого,

хоча в останніх часах часто практикованого підступу. Один перебрався за поліціянта, чотири інші піднялися ролі поліційних агентів і минулого четверга явились в 8-ій годині вечором у домі Ясінських, яких застали при вечері. Заявили, що мусять перевести ревізію, бо недавно Ясінські гостили у себе якогось підозрілого „редактора" зі Львова. Здивовані Ясінські згодились на це без протесту. При ревізії бандити не взяли нічого, тільки звеліли Ясінським зібратись і їхати з ними на поліційний постерунок. Запряжено дві брички й одною поїхали обоє Ясінські в супроводі двох цивільних, другою три їхні спільники з поліціянтом. Знайшовшись за селом на гостинці, Ясінська висловила своє підозріння, мовлячи, що щось тут не в порядку. Тоді бандити позіскакували з бричок і почали стріляти до Ясінських. Вона впала від кількох куль нежива, а й брат перескочив рів і хотів тікати в поле, але тут досягла його куля, від якої він теж згинув. Тоді бандити завернулись до двора, забрали із касетки всю готівку (600 долярів і 4.000 зол.) і відїхали в сторону Красного, де чекала на них інша фіра. Вони поділилися на дві партії і щезли серед нічної темряви. Тимчасом один з дворських візників, що втік у поле, повідомив про все поліцію. В короткому часі заалярмовано поліційні станиці в повіті і всіми дорогами рушили поліційні стежі. На дорозі до Фірлеївки один поліціянт стрінув фіру з кількома людьми. На його вид вони позіскакували з фіри і давши до нього кілька револьверових стрілів, почали втікати. Поліціянт упав на землю, але згодом зірвався і стрілив із кріса. Один з утікачів упав трупом, інші пропали серед темряви. Знайдено при ньому кілька револьверів з набоями, одну ручну гранату і карту на зброю на імя Мечислава Ясінського. Не було сумніву, що це був один із людей, що брали участь у вбивстві та грабунку. Імя його і прізвище поліція держить у тайні, поки не викриє всіх його спільників.

—o—

✝ Посмертні згадки.

ТЕОФІЛЬ КИСІЛЕВСЬКИЙ,

емеритований управитель народньої школи, перший учитель в Жабю Ільці, який учителював там через 43 літ, помер дня 6. травня у 87. році життя в родиннім селі Хлібичині Пільнім коло Заболотова в домі свого сина о. Юліяна. 899

о. Михайло Бобовник, довголітній парох у Глібовичах Великих, помер дня 7. ц. м. Похорони відбудуться в понеділок 10. ц. м. В. Й. П.

Спорт.

ПРОГРАМА НЕДІЛЬНИХ ЗМАГАНЬ

Грище Погоні: год. 4.30 попол. мистецтво Д. Ліги **Погонь — А. К. С.**

Грище Сокола-Батька: мист. Б-кл. **Україна III — Погонь IV.**

В Перемишлі: мист. О. Л.: **Україна — Чувай.** Мист. А-камен: **Сян — Гагібор. Скала (Мостиська) — Орел.**

У Тернополі: Поділля — Кресн.

В Ужгороді: Русь — Кладно.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Україна виїхала до Чуваю в такому складі: Гучул (Босий), Воробець, Сирегота, Скоцень І, Пазуняк, Краєвський, Магоцький, Мікльош, Хомишинець. Скоцень ІІ, Максимів.

Змагання Сян — Гагібор відбудуться як передмет змагань Україна — **Чувай у Перемишлі.**

Прага — Більбао 3:2 (2:2). Баскійська репрезентація під назвою Більбао грала у Празі з репрезентацією міста. Баски були швидші, але чехи кращі технічно.

ФОТО АМАТОРИ — УВАГА! Дійсно фахову і солідну обслугу при помірнованих цінах найдете у фірмі **Інж. А. ШАРФ** 895 **Львів, ул. Сикстуська ч. 2.** 1—3

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

КОПИЧИНЦІ.

9. V. Довбуш (Чорногора в огні).

З Копичинець їде театр до Грималова.

Український Мол. Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

ДОБРОМИЛЬ:

9. V. Трафіка пані генераловоі.

ПЕРЕМИШЛЬ, сала Нар. Дому.

10. V. Т. Шевченко.

11. V. Трафіка пані генераловоі.

12. V. Муравлі.

Великий Театр:

Неділя, 9. V. год. 3.30 попол. ціни найнижші „Професія пані Варрен". Год. 8. веч. „Подвійна бухгальтерія" з Адольфом Димшою.

Понеділок, 10. V. год. 8. веч. „Подвійна бухгальтерія" з Димшою.

ЗОЛ. 16·50 ручний годинник Анкер 15 рубін. тільки у **Е. ГРІБЕРГА** 397 Сикстуська 4.

КІНА.

АПОЛЬО: „Парада кохання" з Джанетою Мевдональд і Морісом Шевалія.

АТЛЯНТИК: „30 каратів щастя" із Дімшою.

ВАНДА: „Чоловіки до вибору".

ГРАЖИНА: „Буде краще" з Тоньком і Шепком.

ЕВРОПА: „Одна на мілїон" із Сонею Генє.

КАСІНО: „Палкі серця".

КОПЕРНИК: „Зелений єгвал" з Бродем Фліном.

МАРУСЕНЬКА: „Простак".

МЕТРО: „Смільчки" та 3-актовий додаток.

МІРАЖ: „Золотоволосий збиточник" із Шерлею Темпль і „Одна з тисяч" (з Мартою Егерт).

МУЗА: „Ромео та Джульєта".

ПАЛЯС: „Її високість танцює вальса".

ПАКС: „Антін Адверб".

ПАН: „Останній потяг".

РАЙ: „Роз-Марі".

СВІТ: „Осуджений" і „Весела розведенка" Джінгер Роджерс.

СТИЛЕВЕ: „Сам Дадсворд" і ревія.

ТОН: „Продавець тракторів Джо Браун".

УТІХА: „Під двома прапорами" та ревія.

ХИМЕРА: „Небезпечна білявка" з Мартою Егерт.

ФОТОПЛАСТІКОН.
(пл. Марійська 5.)
Каїро.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Неділя, 9. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 12.00 Військ. музика, 19.00 Танк. мельодії, 20.00, 21.00 Веселий вечір. БІЛГОРОД (437) 18.50, 19.00 Сніг. реціталь, 19.50, 20.00 Нар. пісні. БУДАПЕШТ (550) 14.00, 22.20 Сальон. музика. 17.00 Циг. музика, 20.00, 21.00 Оперетка. ВІДЕНЬ (507) 11.45, 12.00 Орх. концерт. сол., форт., 15.15 Поздоровлення з Відня. музика, співи, 19.35 Сніг. реціталь, 20.05, 21.00 „Нашим мамам", музика, співи, 22.30 Розр. музика. ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Дуга орх., 18.00, 19.00 Гарні мельодії, орх., 20.00, 21.00 „Село без дзвона" муз. комедія Кінека, 22.45 Танк. музика. КОШИЦІ (259) 17.05 Пробесінки у вик. цит. орх., 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 13.30 Пролова мусолінія в нагоди І. роковин проголошення імперії, 17.30 „Король Едип" оп. Стравінського, 20.40 Розр. музика, 21.00 Гимни, 21.05, 22.00 Симф. концерт, МІНХЕН (405) 13.00 Орх. концерт, 18.00 Популярна музика, ПРАГА (470) 12.20, 15.00 Орх. концерт, 19.05 Військ. орх., 20.40 Пісні Сметани, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15 15.40, 20.15 Співи, 12.00, 13.30 Розр. концерт, 14.10, 15.00 Концерт із Амстердаму, 17.00, 18.00 Симф. концерт, 19.00 Сценка, 20.30 21.00, 21.30, 22.00 Театр У. вар, РИМ (421) 15.30, 17.30, 18.00 „Лілія Мілер" оп. Верді.

Понеділок, 10. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 14.15 Розр. музика, 17.00 Солісти, форт., співи, 19.00 Весела годинка, 20.10 Військ. орх., БІЛГОРОД (437) 18.00 Вок. концерт, 21.00 Нар. пісні, БРАТИСЛАВА (299) 15.00 Концерт орх., співи, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Циг. музика, 17.00 Сальон. музика, 18.30 Хор, 19.40 Форт., 20.10, 21.00 Концерт фільг. орх., ВІДЕНЬ (507) 12.20, 13.10 Орх. концерт, 17.20 Сопран і форт., 19.25, 20.00, 21.00 „Кавалєрія Рустіяна" оп. Масканія, „Палиця" оп. Леонкавалля, 22.20 Концерт бажань. ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 10.30 Шлеська молодь грає та співає, 14.00, 16.00 Музика, 20.10 Веселий муз. вечір, КОШИЦІ (259) 12.35 Військ. орх., 17.20 Концерт для дітей, 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00 Вок. інстр. концерт, 22.10 Комедія, танк. музика, МІНХЕН (405) 8.30, 9.00 Веселі мельодії, 15.00 Для дітей, 19.00 Нар. музика, 20.10, 21.00 „Фалляда" муз. казка П. Вінтера за осн. Гріма, ПРАГА (470) 17.30 Румунські нар. пісні, хор, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 15.15 17.30, 18.30, 19.45 Співи, 14.30 Огляд жін. преси, 15.30 Відчит із університету, 17.45, 18.45 Форт., 19.35 Огляд гумору, 20.30, 21.00, 22.00 Вечір оперет: „Шошет" ком. опера Тераса, „Ль Опер де Десір" оп. Тераса, РИМ (421) 17.20 Розр. концерт, 22.10, 22.40 Легка і танк. музика.

Вівторок, 11. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 16.30 Тенор, форт., акордеон, флят, 19.15 Музика, БІЛГОРОД (437) 18.00 Нар. пісні, 18.30 Форт., 19.50, 20.00 Словінські пісні, БРАТИСЛАВА (299) 18.15 Співи. реціталь, 20.50 Шуберта дует на скр. і форт., 21.25 Гебрайські пісні, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Сальон. музика, 17.00 Цимбали, 18.00 Грецькі та болгарські нар. пісні, 19.20 Циг. музика, 22.05 Орх. концерт, ВІДЕНЬ (507) 12.00, 13.10 Розр. концерт, 15.15 Для дітей, 15.40 Для жінок, 17.30 Співи, 20.40, 21.00 Веселі одноактівки, 22.20 Концерт бажань, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 10.30 Для дітей, 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Концерт камер. хору, 20.10 Солісти, муз. співи, 20.30, 21.00 Вок. музика, КОШИЦІ (259) 17.25 Словацькі нар. пісні, 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.25 Камер. концерт, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Отелло" оп. Верді, МІНХЕН (405) 12.00, 13.15 Концерт, 15.00 Для дітей, 16.50 Концерт, трубн, форт., 20.10, 21.00 Веселий вечір, 22.30 Форт. китайські та японські твори у вик. Удо Дамерталі, ПРАГА (470) 16.10 Концерт хору, 17.25 Тріо Г-моль Сметани, 18.20 „Весна у природі", муз. вад., 21.05 Лятовська музика, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15 17.30, 18.30 Співи, 17.45, 18.45, 20.15 Форт., 20.30, 21.00, 22.00, 23.00 „Західний дім Під Гусячою Ніжкою" оп. Левада, РИМ (421) 19.00 Розр. музика, 21.00 Скрипка, форт. 22.00 „Море" комедія Ант. Кресні.

ШАФКОВІ КУФРИ

валізи, міхи на постіль, коробки на капелюхи та комірці, багажові паси по цінах найнижчих поручає

Робітня римарсько-галантерійна **Н. БАРЕР**

Львів, Сикстуська ч. 2, побіч ф-ми „Салямандра"

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО

Неділя, 9. травня 1937.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для села: Хліборобська Газетка, Музика з гр. пл., Про діточі садки на селі, 8.42 Шуберт: Портрет Шуберта — фантазія, гр. пл., 8.45 Програма на нині, коло год. 10.30 після богослужения Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Муз. поранок, орх., [illegible] год. 13.00 Львівська вистава архітектури, 14.00 Репортаж із життя, 14.30 Нар. капеля, хор, 15.30 Для села: Як збільшити видатність наших садів Огляд фінків різьних продуктів, 16.00 Популярна музика з гр. пл., 16.25 Театр у нім: „Лотова жінка, 17.00 Підвечірок при мікрофоні, мала орх., опів; у перерві коло год. 17.00 Актуальна гутірка, 19.00 Культура читання, 19.15 Мішаний концерт: Михайлина Гнатківська фортепіян, Люба Німцівна сопран, 19.45 Літературні хвилинки: „Бетон", фрагм. із пов. „Будували дім" І. Бжози, 20.00 Продовження мішаного концерту, 20.20, 20.21 20.35 Спортові вісти, 20.40 Політичний огляд, 20.50 Вечірній денник, 21.00 „На зеленій траві" ревія Генр. Збжховського й ін., з музикою, 21.30 Твори Ол. Скрябіна, 22.00 Розрізкова і танкова музика; у перерві в год. 22.55 Останні вісти, 23.05, 23.30 Танкова музика з гр. пл., 24.00—1.00 Концерт у вик. орхестри.

ЕЛЄГАНТНЕ, ДЕШЕВЕ

ВЗУТТЯ

ЖІНОЧЕ, МУЖЕСЬКЕ, ДІТОЧЕ

ПОРУЧАЄ

ІВАН БОРИС

ПЕРЕМИШЛЬ, РИНОК 2, тел. 129.

Понеділок, 10. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.10 Програма на нині, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: У царстві пад Амазонкою, Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт військ. орх., 12.30 Від варстату до варстату: Годинникарство, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вісти, 15.15 Фантазії: Для контрасту, гр. пл., 15.30 Львівські бажучі вісти, 15.35 Оперові фантазії, з гр. пл., 15.55 Господарське пристосібленнія у Львові, 16.00 Програма на завтра, 16.05 „Для дітей" гр. пл., 16.16 Куток мови, 16.30 Сальоновий квартет, 17.00 Варшава перед поділом Польщі, 17.15 Німецькі

Найдешевше 266

скло, порцеляна, у столітній фірмі

ЯН КВЕСТ

ЛЬВІВ, РИНОК 37. — ТЕЛ. 24-73.

неоромантики, форт., спів, 17.50 „Про грубого жука та тонкого хробака", природнича гутірка Акселя Отіверна, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вісти, 18.20 „Весняна перепілтанка" у вик. шк. дітей, 18.40 Народній музей Перемищини, 18.50 Пасіка в травні, 19.00 Вояцька авдиція, 19.30 Орхестра, 20.15 Віольончеля, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 „Малий Єйольф" фрагм. із Генр. Ібсена, 21.30 Розрізкова музика з гр. пл., 22.00 Концерт орх., спів; у перерві в год. 22.55 Останні вісти, 23.05 Танкова музика, 24.00—1.00 Орх. концерт.

ВОВНИ — наймодніші гатунки і кольори — ДІМ ВОЛІЧКИ — Львів, ул. Сикстуська ч. 2 (побіч брами). Безплатна наука, найновіші журнали.

Вівторок, 11. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.10 Програма на нині, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Шлеські вазунькн, 11.57 Сигнал часу, 12.06 Мусоргський, з гр. пл., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Хліборобська скринька, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вісти, 15.15 Інформаційне газетка в українській мові, 15.25 Попурі з Пучінівських опер, гр. пл., 15.30 Львівські бажучі вісти, 15.35 Молоді таланти: Грає 9-літня піяністка Реня Шварц, 15.45 „Пісенька моєї мами", оповідання для старших дітей, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Й. Гельфен грає, гр. пл., 16.15 Окрінька ПКО, 16.30 Гуральські та шлеські пісні у вик. муж. хору, 17.00 „Будні пп. Ковальських" говорена повість, 17.15 Орхестра, 17.50 Як я полбувся опери, монольог, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спорт у містах і містечках, 18.20 Оперові арії з гр. пл., 18.35 Проблема золодаря у сучасній істор. повісти, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Справи сучасного виховання, 19.20 Сигн. ресіталь Фіренце-Джамполін, в супр. форт., 19.50 Гутірка музика зі слухачем радія, 20.05 Авд.: Говорн до мене ще, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Сальонова музика, 21.45 У столітгя смерти Джона Фільда, передвісника Шопена: форт., скрипка, альтівка, віол. 22.25 Експотизм у польській літературі, 22.40 Балетова музика, з гр. пл.; у перерві в год. 22.55 Останні вісти, 23.00, 23.30 Танкова музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орх. концерт.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно—продажа: Бельги бельг. 89·53, 89·10, **Доляри американські** 5.28·50, 5.26·00, **доляри канад.** 5.28·50—5.26 00, **Фльорени гол.** 290 67—288·95, **Франки фр.** 23·70—23·56, **Франки швайцарські** 121·20—120·40, **Фунти англ.** 26·17—26·01, **Гульдени данц.** 100·20—99·80. **Корони ч.** 16·90—16·20. **Кор. дан.** 116 74—115·90, **Кор. норв.** 131·43—130·45, **Корони шв.** 134·88—133·90, **Ліри італ.** 24·00 — 23·20, **Марки фінл.** 11·57—11·20, **Марки нім.** 123·00—121·00, **Шил. австр.** 98·00—97·00. **Марки нім. срібні** 128, 126.

Акції.

Банк Польський 100·50, Цукор 29·75, Ліпьпоп 13·25, Стараховичі 31·75, 31·25.
Тенденція слабша

Папери.

5 пов. інвест. 1 ем. ненот., 2. ем. 64·50, серія 83·50, 5 конверс. 59·00, 50·25, 6 дол. купон 11·09, 4 прем. дол. 38·00, 36·25, 36·50, 7 стабіл 365·00, купон 10·80, 4 проц. пов. консол. 53·75, 53·00, 53·13, 53·00, 52·13, 52·63, **ост. сотки** 29,·75, 52·13, 52·50. три ост. др.

Збіжжя.

Львів, 8. V.

За 100 кг. льоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	29·25—29·50
Пшениця вбір. червона	28·25—28·50
Пшениця одн. біла	29·00—29 25
Пшениця зб. червона	28·25—28·50
Жито шт. І.	24·00—24·25
Жито шт. ІІ.	23·75—24·00
Ячмінь одн.	22·75—23·00
Ячмінь на мливо	21·25—21·50
Ячмінь паст.	20·25—20·50

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 4. травня п. р. **кооперативні платив за льоко Львів**

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	3·25 зол.
1 кг. масла десеров. бочкове та експ. видочно з опакув.	3.30 „
молоко від 27. IV. п.р.	0.18—0·19 „
коза вець	2·60 „

Тенденція на масло, молодо та яйця сильна.

П Т И Ц Я.

Маслосоюз повідомляє, що з дня 8. V. п. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові, (пл. Бізьченського ч. 3) такі ціни:

Індички І. вл., добре умяснені, повногруді товсті	1.50 зол.
Курки молоді І. кл. товсті без вапняку на ногах від 1.80 кг. вгору	1.20 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Управа Захоронкарської Семинарії СС Василіянок з правами державних шкіл у Львові при вул. Потоцького 95 подає до відома зацікавлених, що зголошення до іспитів на І. і ІІ. курс приймає Дирекція Заведення вже від 10. травня п. р. до 15. червня. До поданих батьків про прийняття треба долучити: 1) власноручно написаний ученицею опис життя, 2) метрику хрещення, 3) свідоцтво щіплення віспи, 4) свідоцтво з останньої класи (можна долучити вже при іспиті). Приписаний вік для кандидаток на І рік: повних 14 літ, а не переступлених 18. Старші кандидатки можуть бути приняті тільки після диспенси від віку, що її видасть Куратория за старанням Дирекції. Оплата місячна за школу 22 зол., такса іспитова на І. курс 10 зол. такса іспитова за ІІ. курс 15 зол., вписове 15 зол. У цьомуж Заведенні є теж 6-клясова всел. школа з правами державних шкіл і взірцево ведене передшкілля для дітей від 3—7 р. При школі є виховний інститут, ведений фаховими силами.

ЗАЯВА.

Подаємо до загального відома що пп. Олійник Петро і Голояд Мирон перестали бути з днинішнім днем урядуючими функціонарями нашого підприємства і за нині їх чинности іменем того підприємства не бере воно на будуче ніякої відповідальности.

„ЦЕНТРОРЕКЛЯМА",
Львів, Зигмунтівська 12

ПАНСІОНИ

МОДЕРНО УЛАДЖЕНИЙ ПАНСІОН „ВІТА" У ЧЕРЧІ поручає вигідні, сонячні кімнати з печами і постіллю. Перпорядна, дієтична кухня і лікарська поміч на місці. Зголошення: Томашівська, Львів, св. Тереси 2 В. Тел. 267-21. 769 4—10

МЕШКАННЯ

ЛЬОКАЛЬ ФРОНТОВИЙ Сапіги 4, до винайму. Сторож вкаже. 896 1-1

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

РАДІОТЕХНІКА або ІНЖИНІРА з добрею монтажовою практикою, спеціяліст прийме виробня радіоприймачів. Зголошення з життєписом і відписами садошу та референціями до адміністрації „Діла" під „Постійна посада". 885 1-3

ЗАСТУПНИКІВ у більших містах та літницьких до продажі соків шукає фабрика овочевих перетворів „Продукція", Львів, Ринок 36. 880 1—3

УКРАЇНСЬКА СКЛАДНИЦЯ — виробня косметично-лічничих артикулів, домових і ветеринарних аптечок, приймо представників. Платня — провізія. На відповідь марка. Львів, Вронозських 12 „Косдом".

КУПНО - ПРОДАЖА

ДИТЯЧІ ПЛАЩИКИ гарні, добрі і дешеві „СВІТ ДИТИНИ", СИКСТУСЬКА 2. 775 8—?

ВІЛЛЯ поверхова, дохідна, сонячна, з гарним городом, околиця Листопада — за **70.000 золотих** до продавпя. Агенція „МРУВКА", Валова два 897 1-2

ШЛЯФРОКИ жіночі — моделі — 5.75 та вечірнє жіноче біля за безцін „АСТРА", СИКОТУСЬКА 2. 775 1—1

МОТОРОВЕР N S U Quick 98 цм. двотактовий, двобіговий, вільний від податку і права їзди, поручає Автоспорт, Львів Словацького 2. Проспект за надісланим почт. марки. 722 8-11

РІЖНІ

ЛІКАРСЬКО - ДЕНТИСТИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ Д-ра Б. Баранецького у Львові Миколая 28 ріг Зибликевича приймає в хоробах зубів і устної ями щодня від 11—1 і 3—6. Власна технічно-дентистична робітня. 897 1—5

ТОРГОВЛЯ шкір і шевського приладдя у Львові з причин виїзду дешево до продажі. Зголошення: „Діло", „Екзистенція". 887 1—2

ШЛЮСАРНЯ СТЕПАНА ЧЕПІЛЯ у Винниках к. Львова виконує солідно дешево роботи шлюсарські також пасового характеру. Лікарські меблі залізні. Оферти на бажання. 889 1—2

ВИРІБНЯ „Косдом" Вронозських 12 прийме спільника (чку), вклад 2.000. Постійна праця. 891 1—1

РОЗПИЛЯЧІ до кольонських вод направляє фірма „ТЕНЧА", Львів, Рейтана 2. тел. 225-27. 142 6—10

З ВІДНЯ привезла я трикотарські моделі. Куперберегова, вирібня, Сикотуська 31, подвір. 765 3—10

БОН-ТОН вимагає чистої гардероби й комірців із пральні Кульчицького, Личаківська 117. 687 13-?

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, жиркові, проти усування матиці під гарантією виконує відоме **УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА**, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 49-100

КРЕТОНИ англійські на обиття, покривні. ВАНК, пл. Маріяцька 6. 581 10—10

Концертові відбіркки

для знавців правдивої музики!

ELEKTRIT

Можна дістати в радіосял. у цілім краю.

У Львові у фірмі Фото-Радіо Паляс пл. Марійська 8.
26/35

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

Спеціяліст венеричних та шкірних недуг і лікарської косметики

Д-р ФІШЕР

б. довголітній лікар асистент дерматольог. клініки

у Берліні, Відні та Празі

перенісся і ординує тепер від 9—1 і 3—7

ЛЬВІВ, ВУЛ. КІЛІНСЬКОГО 3.

напр. Віденської кавярні

Тел. 251·68. Сепаратові жлальні.

УПР. ДЕНТИСТ

С. Рослєр

перепровадився з вул. Скарбківської 7 на ВУЛ. ГРОДЗІЦЬКИХ 4. І. пов.

818 Тел. 265-79 —3

ГЕЛІОТЕРМ Львів, Академічна 7 (Гмах Шпрехера)

Телєфон 290—00.

Фабричний склад лікарських інструментів, меблів, апаратів рентгенівських і електро-медичних. — Низькі ціни!

Догідні умовини платности! Консультація та фахова порада безплатно! 812 2—5

Косметичний Інститут і Лябораторія

д-ра О. Тушицького

Львів, вул. св. Софії ч. 3

усування аномалій цери, бородавок, пігменту, волосся, близн, дзюбів і плям, масажі, тривале усування морщин, жилляків і відмороження власною методою. Урядово затверджений 4-місячний косметичний курс з закордонною програмою. 807 2—10

ОГОЛОШЕННЯ.

САМО ПЕРЕ ВЕСЬ БРУД БЕРЕ

МИЛО ДО ПРАННЯ

ОКСАНА

ФАМОЗА ЛЬВІВ

Потоцького 58.

Шукаєте мешкання?

Найдете його і буде воно Вам зовсім відповідати, якщо дасьте оголошення до „Діла".

МИЛО ОЛЕНЬ ШІХТ

чисте й успішне аж до останнього кусника

ВАРШАВА.

Незрівняний в якості пудер і крем
ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ
завдяки якому стає цера ОКСАМИТНО-МАТОВА.
Ціна коробки з пушком зол. 1.25.
2910 55—?

Дротяні вклади до ліжок та залізні ліжка різних системів продає по найнижчих цінах фабрика фірми
ФРЕНКЕЛЬ І ЛІДЕР
Львів, Легіонів 25 в подвірю. Тел. 286-38

Бровнінґ „Перун“

Точно після рисунку
ТІЛЬКИ ЗОЛ. 6.95
Автоматичний бровнінг „ПЕРУН“ з безпечником, то сенсація 1937 року!

Модель бельгійський! Тип 6 мм.! Стріляє до мети кульками, при цім автомат викидає вистрілені гільзи! Має безпечник оборотовий, який забезпечує перед мимовільним стрілом! Великий гук! Ідеальна оборона перед нападом! Люксусове виконання: люфа прегарно бронірована, ручки покриті блискучим бакелітом. Вага 250 гр., довжина 10 цм., ширина 7 цм. Ціна автомату „ПЕРУН“ тільки зол. 6.95. 2 штуки — 13.50. Сотня стрілен зол. 3.65. Дозволу староства не треба. Платиться при відборі. Адреса: Przedst. fabr. „Perfectwach“ — Warszawa I, ul. Marjańska 11, m. 1, Dz. D.

УВАГА! Вистерігайтесь дешевої але безвартісної тандети! Жадайте тільки автоматів „ПЕРУН“. 850

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

С. МАРІЯШ
заведення для шлюсарсько-механічного промислу та виробів **сіток** всілякого роду. 4—5
Спеціяльність: **ХВИЛЯСТІ СІТКИ**
Львів, Городецька 41. Тел. 245-02.

РУБІН НАХТ
ПЕРЕМИШЛЬ
Казимирівська 12, тел. 12-74
проголошує
ТИЖДЕНЬ
ШОВКОВОГО
БІЛЛЯ
890 1—1

ЧОМУ?? всі хорі на пропуклину звертаються лише до заведення спеціяльних бандажів

ФРАЙЛІХ
ЛЬВІВ, ВУЛ. ГОРОДЕЦЬКА Ч. 35.

Бо це Заведення найстарше в Польщі робить бандажі під гарантією, на основі свого власного винаходу і патенту, за що в доказ признання дістало золоті медалі, фіжні дипльоми, почесний докторат і безліч похвал ВП. Професорів, Лікарів та великих достойників.

„ГАЛЯНТЕРІЯ“
В. Дучинський
Перемишль
Казимирівська 26

Єдине джерело наймодніших та тривалих галянтерійних — товарів —

Єдиний український магазин
„МАНУФАКТУРА“
вул. Капітульна 3. (навпроти рим.-кат. катедри)
під управою О. Стефановича

поручає
вовни на сукні та жіночі костюми, сукна на убрання мужеські з фабрик Бельських. Великий вибір, ціни низькі.

Без огляду на велику звижку цін вовни **фабрика килимів** 3—6
Ст. Ґалана в Ґлинянах
у всіх своїх крамницях продає **килими по зниженних цінах.**
Тайна лежить в тому, що управа фабрики в час придбала значні засоби сировця і тепер може виробляти прекрасні КИЛИМИ з найліпшої вовни по дешевих цінах. — ГОЛОВНІ КРАМНИЦІ ПРОДАЖІ: Львів, вул. Сикстуська 20, Люблин, вул. Сташіца 1, Варшава, Фоша 8. Катовиці, вул. Косцюшка 3. — Летючі виставки і продаж по всіх великих містах держави. СПЕЦІЯЛЬНІСТЬ: Виріб килимів для прикраси церков і цілі стилеві гарнітури для пансіонів і вілль. На складі великий вибір кап ПІВҐОБЕЛІНОВИХ на ліжка, накрить на столи, портієри і лямбрекіни. Також ляняні обруси та рушники у нових гарних взорах.

Від нині — малювання мешкання — приємністю!
МЕШКАННЯ **дезинфекує, малює — лякерує очищує** основно по помалюванню
концесіонований малярський мистець
Ігнат Михайло Ляйхтер Львів, ул. Булгарська ч. 3 Тел. 242-99.
Ціни дійсно низькі. — Найдогідніші умовини — найновіші взори. — Совісне солідне виконання. Прошу подзвонити на ч. 242-99 і зажадати оферту!

ТАТРА самоходи
„Zündapp“ і „Sokół“ мотоциклі
заступники на Східну Галичину
Скотт і Павловський — Львів, Академічна 5.
5—8
Оферти на домагання

Жалюзії склепові всіх родів
також **МЕТАЛЕВІ МЕБЛІ**
поручає Фабрика „FABROL“ **Львів, вул. Б. Гольдмана 2.** тел. 206-29
Ціни конкуренційні. Цінники на бажання.

ХТО?!
хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідшій
ПЕРФУМЕРІЇ
С. ФЕДЕРА
Львів СИКСТУСЬКА 7
Філія КОПЕРНИКА 18а
Кожний покупець, що покличеться на оце оголошення „Діла“ дістане ЗАДУРНО гарний дарунок.

Блощиці **нищить радикально**
СВІЧКА С-ГАЗ
„САНОС“, Львів, Ка. Таньскої 3.
Всюди можна дістати інформації безплатно.

КІР
Львів, Усійського 6
Тел. 280-88
Станиславів, 3-го Мая 4.
ПЛЯНИ
НОШТОРИСИ
БУДОВИ.

ТІЛЬКИ — РИНОК Ч. 33
НАЙБІЛЬШИЙ вибір мужеських і жіночих новостей. НАЙЛІПШІ товари. НАЙНИЖЧІ ціни у відомім фабричнім складі СУКНА І ВОВНЯНИХ ТОВАРІВ фірми:
І. ВАЛЛЯХ і СИН
Львів, Ринок ч. 33. Тел. 247-15.
ХРИСТІЯНСЬКА ФІРМА. — Рік зс. 1841. Жадних філій не маємо.

МОТОЦИКЛІ T W N
найновіші моделі на рік 1937

продає
І. Міхальський
Львів, Фредра 7,
тел. 207—43
Генеральний представник машин до писання і мотоциклів „Triumph“. 4—5

ВЕСНА
І нове вбрання йдуть у парі! Нові взори та десені — постійно на складі.
На бажання висилаємо даром зразки товарів.
Висилковий Дім
Е. Ф. БОРИС
Перемишль
пч. скр. 185.

УВАГА
З причини кризи знижені ціни роверів, які продаємо по такій ціні

ТОРПЕДО	95·—	за гот.
РОЯЛЬ	130·—	„ „
КОРДІЯН	123·—	„ „
ІМПЕРАТОР	120·—	„ „
КАМІНЬСКІ балон. мод. 1937	120·—	„ „
МАРАТОН	135·—	„ „
АСТРА	138·—	„ „
АСТРА балон.	145·—	„ „
ЯНУС хром.	175·—	„ „
МУНДУС	160·—	„ „

НА ДОГІДНІ СПЛАТИ
Катальоги на бажання даром.

БРАТИ КАГАНЕ, Тернопіль, Площа Собіського ч. 21. — Тел. 321.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів, Ринок 10.

Вівторок 11. травня 1937. Ч. 100

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229-41.

Чому вбивство у Белзці було можливе?

(Вступна стаття).

Свято в честь Божої Матері у Львові.

Свято св. Юрія в Союзі Українських Купців у Львові.

Перед новим політичним процесом у Львові.

Свячене у Львові.

Дальші подробиці жахливого вбивства у Белзці. — Повоєнний бандитизм на селі. — Спалили жінку живцем.

Американська пригода артистки Тамари Вишнівської.

„За Державність". (Фейлєтон полк. О. Галкина).

З українського життя у Варшаві.

Пацифікують Наталонію.

Велике повстання у Бразилії

Донька міліонера служницею.

Спортова сторінка.

Ч. 100 (14.643). Львів, вівторок 11. травня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.000. Банку Чеських Легіон. Права „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Анґлійські матеріяли
куплені **особисто** в часі **Торгів Британських**
продає найдешевше

ФАБРИКА ОДЯГІВ
Рот і Рудерфер

Львів, Легіонів 3/І. п.
(над кіном Паляс)

Велике повстання у Бразилії.

Як подає часопис „Ель Діяріо" з Монтевідео, у бразилійських стейтах Сао Павльо, Ріо Ґранде та Багія вибухли повстання, в яких разом бере участь коло 50.000 людей. Повстання приготовлено у Монтевідео.

Потвердження цієї вістки нема — здається, що вона дещо переборщена.

Невдатна військова змова в Іраку.

В Іраку викрили військову змову, що підготовлювала повстання племен в округах Середущого Евфрату і Діванїе. Як подає комунікат, завдяки притомности й енергії військової влади до повстання не дійшло — у Діванїе спокійно. Між іншими змовниками арештували 2-ох сенаторів і 3-ох послів, які перепачкували до округи Діванїе 3.000 крісів. Парлямент на спеціяльному засіданні затвердив арештування. Арештованих вислали під ескортою до північного Іраку.

Льондонові дальше загрожує страйк вуличної комунікації.

Провідники транспортового синдикату заявили, що коли обслуга автобусів навіть і не застрайкує, то вона не відступить від своїх основних домагань, зокрема щодо часу праці. З нарадами, які йшли ввесь вчорашній та нинішній день, не вяжуть великих надій. Дальше треба рахуватися з можливим страйком трамваєвих кондукторів, що солідаризуються з обслугою автобусів.

Фільмові продуценти подаються.

Голова обєднання фільмових продуцентів заявив, що більша частина продуцентів годиться на деяку частину домагань акторів у справі їхніх слабо платних товаришів. З огляду на те сподіються, що не дійде до страйку фільмових артистів.

Дальший наступ на країну басків.

Комунікат національного командування повідомляє: Минулої ночі червоні зосередили кілька курінів на відтинку Саямобе біскайського фронту і намагалися піти вперед, але відступили з чималими втратами в людях.

Не зважаючи на непогоду, національні війська посунулися на захід від Герніки поза лінію місцевостей Угартеде, Мугіка і Бесангіз. На відтинку Аморе Дієта нац. війська здобули дві гори та відбили з втратами ворожий протинаступ. На відтинку Магігако нац. війська здобули надбережну батерію.

Також генерал Кеїпо де Лляно подав, що національні війська йдуть скоро вперед, зокрема на відтинках Герніка й Аморе Дієта.

Радіо Рекетес подає зі Сан Себастіяну, що національні війська перейшли гору Соллюбе і йдуть вперед. Бригада „чорних стріл" заняла простір на 4 кільометри у глибину відтинка Кап Мучігато. Національні сили панують уже над берегом замку Більбао.

Комунікат червоної північної армії подає, що на відтинку Соллюбе червоні у протинаступі заняли кілька горбків та поправили заняті вчора становища. Національні наступи відбито із втратами.

ВІДОЗВА ГЕН. ФРАНКО ДО БАСКІВ.

Генерал Франко оголосив відозву до басків, у якій підкреслює, що національні війська заняли більшу частину баскійської країни і зближуються до Більбао. Він обіцює життя і свободу усім, хто піддасться та запевнює пошану регіональних традицій басків.

Пацифікують Каталонію.

Валенсійська рада міністрів відбула нараду над положенням у Каталонії, опісля заявила у комунікаті, що переведе суворе слідство над причиною анархістичної революції та погрожує суворими репресіями цивільному населенню, яке не видасть зброї. Каталонському міністрові внутрішніх справ наказали негайно забрати стійки з границь і мостів, які не будуть на майбутнє йому підлягати. 4-тисячний відділ цивільної ґвардії приїхав до Барсельони, щоби здавити анархістичну революцію, крім того вислано туди дві сотні змоторизованих військ. Положення у Каталонії хаотичне. До Барсельони причалюють щораз то нові военні кораблі валенсійського уряду.

У Палестині знову неспокійно.

У палестинській окрузі Тулькарам вибух генеральний страйк як протест проти гривни, яку наложив губернатор. Жиди, що переїзджають туди самоходами й автобусами, лучаться у каравани і користають з поліційної ескорти. Сподіються заворушень.

ВОЛОДИМИР БІРЧАК:
ЗОЛОТА СКРИПКА
Нова збірка оповідань відомого письменника
Обсервація, нові теми,
гумор і дотеп
Можна дістати в Адміністрації „Діла"
Ціна 2 зол., поштова пересилка 30 сот.

Чому вбивство у Белзці було можливе?

Львів, 10. травня 1937.

Кілька днів тому трапилась у с. Белзці золочівського повіту подія, яка стала не тільки нездоровою сензацією, що є нею для певного гурту читачів брукової преси кожне „ефектовне" вбивство. Бо вбивство Мечислава і Марії Ясінських, власників місцевого двора, було справді небуденне своєю обстановою: 5 бандитів являється в 8-ій год. вечором до двора, представляються як функціонарі поліції, із них один виступає у ролі комісаря поліції, другий у мундурі постеруникового, інші як агенти, переводять двократно ревізію, квестіонують гроші, арештують поважних людей, і щойно згодом, по дорозі ніби на поліційну станицю, одна з „арештованих" осіб висловлює погляд, що „щось тут не впорядку", викликуючи тими словами катастрофу: бандити засипали свої жертви кулями, вбиваючи обоїх на місці та втікли під охороною нічної пітьми.

Здається, що мало було читачів опису тієї несамовитої історії, які не здивувались: як можна було бути таким легковірним? Як могли пп. Ясінські, інтеліґентні та розумні люди у силі віку, так відразу повірити злочинним обманцям на слово, впустити їх до хати, спокійно приглядатися, як вони коміть головою перевертають всі кімнати у пошуканці за „компромітуючими доказами", дати себе арештувати та ще й казати себе власними своїми кіньми відставити на поліційну станицю?! Свою тему до „Ревізора з Петербурга" Гоголь зачерпнув з життя; „кепенікіяда" була історією з дійсної дійсности; і наслідувачів Хлестакова та героя із Кепенік було досі чимало і деяким із них вдавалася з повним успіхом їхня роля. А проте в даному випадку дійсно — як казала пок. Марія Ясінська — „щось не в порядку". Не в порядку є саме те підложжя, на якому могла зродитись така легковірність нещасливих жертв бандитів із Белзця.

Тим підложжям є передусім **сумна, але правдива практика,** яка полягає на легковажному відношенні до постанови 150. статті § 1. кодексу карної процедури з 19. III. 1928 р.: „Якщо ревізії не переводить суддя, то повинен особі, в якої має відбутися ревізія, показати судове доручення". Правда, черговий 2 § модифікує цю постанову так: „У випадках, які не допускають затримки, якщо не можна було видати судового доручення перед ревізією, слід звернутися до суду за затвердженням ревізії і

МОРШИН — ЖИВЕЦЬ
Д-р мед. Ол. Рибачевський
ординує
у внутрішніх і жіночих недугах
ВІЛЛЯ СТЕФАНІЯ

доручити його впродовж 48-ми годин після переведеної ревізії особі, в якої ревізію переве-дли". Тепер ми були дуже раді, коли могли дістати від компетентних судових та поліційних чинників точну і вірну статистику переведених у Польщі, зокрема на наших землях, ревізій та арештувань від згаданої вгорі дати останньої новелізації кодексу карної процедури з зазначенням, в яких випадках дійсно був збережений припис 1-го § 150-ої статті, та в яких випадках справа була аж така негайна, що не можна було дістати раніш судового доручення? І скільки було таких випадків, що люди, в яких була переведена ревізія, мусіли переждати не одних 48 годин, заки дістали її судове затвердження?!

Одночасно з практикою, в якій установа суду, як єдино на підставі обовязуючого закону компетентна влада наказувати ревізію, сходить на задній плян, одночасно з цією практикою так само на задній плян сходить риґористичне розуміння, коли дійсно треба переводити ревізію та арештування. Ніде правди діти: [illegible] навіть люди, які й ніколи зі слідчими органами влади не мали нічого спільного та мають супроти обовязуючих законів найчистішу совість (приклад: убиті пп. Ясінські, про яких преса пише нині у самих суперлятивах), приймають до відома факт ревізії і свого арештування, як річ природну, навіть у тямці не маючи, що треба домагатись документу від суду!

Практика зі 150-ою статтею кодексу карної процедури торкається м. ін. також 172. ст. про час тревання слідства. Засадничо слідство має тревати найвище 6 місяців, але суд може продовжити той речинець, коли „з огляду на особливі обставини суд признає, що не можна було перевести слідства в речинці, зазначеним у § 1." Коли слідство арештованих ведеться інколи довгими-довгими місяцями (після яких, бувало вже нераз, арештованого випускають на волю, інколи взагалі не притягаючи до судової відповідальности), влада має з формального боку оправдання. Але чи це оправдання торкається завжди також мериторичної сторінки?!

Обидві заторкнені тут справи — це т. зв. „дразливі теми", дразливі з погляду пресової цензури, яка до всього того, що пишеться про поліцію, згори настрожена. А проте це така ділянка прилюдного життя у державі, що не можна трактувати її як „табу", як предмет із вивіскою „нолі ме тангере". І коли на цю тему допускальна дискусія на терені парляментарних установ, дискусія інколи дуже палка і повна поважних речевих закидів, то й преса повинна мати в цій матерії більшу свободу рухів, ніж її має. Фактом є, що про подію у Белзці і про визначені психольогічні підстави легковірности пок. Ясінських — ведуться сьогодні розмови у найширших колах і польського й українського громадянства. Ці розмови тим голосніші, що подія у Белзці далеко не відокремлена. Недавно переодягнений за поліціянта бандит зрабував у с. Ящеві коросненського повіту одному селянинові 250 зол. У самому Львові — пригадуємо собі — була подібна історія з одним купцем із вул. Бема. На терені колишньої Конґресівки було вже теж кілька подібних історій. Використовувати острах громадян (головно на провінції) перед поліційними органами влади та описану вгорі практику з непривязуванням великої ваги до судового наказу і до самого факту ревізії — стало вже звичкою злочинних елементів не тільки як дотепний „трік", але розмірно найпевніший засіб бандитського наскоку.

І тому у боротьбі з цим явищем треба не тільки стосувати риґористичні кари супроти бандитів, але й сягнути до корення самого явища: ревізію та арештування, себто законом унормоване нарушення свободи помешкання й особи, треба трактувати дійсно як **річ рідку, виїмкову, необхідну.** Треба витворити атмосферу, в якій громадяни, які мають чисту совість, будуть справді дивуватися, коли до них явиться представник влади з заявою, що прийшов робити хатню ревізію. Така атмосфера вийде не тільки на добро широких верств громадян, а добро прилюдної безпеки, але й на добро самих органів влади, яких престіж не залежить від ступня омніпотенції.

Частинна самовистарчальність.

Містимо цю статтю, як дискусійну. — Ред

Як у кожній дискусії на складну тему — немину чі денькі непорозуміння, так само й у дискусії на тему української господарської „самовистарчальности" можлива є така тьматьменна думок і розбіжних становищ, що легко можна наразитись на подвійну небезпеку: або тратити енергію на те, щоб наступати собі на пяти, або на те, щоби боротися з вітряками. А проте кожна ділова дискусія, себто ведена не задля графоманії чи пустих фраз, а з конкретним ділом на увазі, має також ту питому вартість, що дискутанти, хоч може спочатку не зовсім розуміючись, — мимохіть себе доповнюють. Таким робом завжди з такої дискусії поважний хосен і для дискутантів і для самої справи.

Тому два тижні („Діло" з 23. м. м.) я порушив знову стільки разів заторкуване у нас гасло „Свій до свого", звертаючи увагу на його світла й тіни. Я вжив там на себе не дуже адячну ролю „відкривця Америки", вказуючи на велику „діру в мості" якою є **брак організації українських консументів.** П. інж. В. Несторович, один із передових знавців нашої економічної ділянки, який подрібно орієнтується у стані нашої продукції (кооперативної і приватної) та ринках збуту, відповідаючи мені („Діло" з 24. м. м.), піддав передовсім у сумнів, чи того роду дискусія не ослаблює притягаючої сили гасла „свій до свого". Можна з таким сумнівом погодитись, з тим застереженням, що він торкається взагалі дискусії про кожну справу, яка в уявi широких кол громадянства представляється у формах дуже хаотичних: при ближчому прилюдному засуванні кожної такої справи дехто, очевидно, може бути розчарований, бо легкий перехід із романтики до дійсности мусить потрохи виходити на шкоду дійсности. Але на це нема ради: прилюдна дискусія може й немилосерно бе а престіж паперових величин, але одночасно таки популяризує саму справу. Тому маю враження, що навіть частіше вимахування нашому громадянству, які ми ще бідні, щоб думати про „повну" господарську самовистарчальність, таки справі допоможе, бо влекшить здійснювати тільки самовистарчальність у межах дійсно реальних, можливих, яку ми вже — самі цього не знаючи — здобули.

І ось саме тут п. інж. Несторович з одного боку приписав мені інтенцію, якої я ніколи не мав, з другого — справді моєї думки доповнив. Отож я ніколи господарської самовистарчальности інакше й не розумів та не уявляв собі, як тільки **у частинному розмірі,** обмеженому до точно означених ділів консумції. Поминаючи те, що т. зв. абсолютна господарська самовистарчальність нації взагалі у наших часах та при існуючому державно-політичному поділі світа неможлива (це центральна проблема всіх повоєнних економічних трудностів Европи, Азії і Америки, проблема, яку даремне намагаються розвязати у себе навіть німці — славними своїми „ерзацами" і сирівців і готових виробів), — казати про якусь таку абсолютну самовистарчальність у нас, українців, було б найбільш нісенітницею. І коли я казав про необхідність організувати українських консументів, то — очевидно — мав на увазі тільки: 1) **частину** консументів і 2) для **частини** продуктів.

Конкретно: організація консументів **необхідна** нині по **містах,** бо по селах займається нею автоматично місцева кооперативна станиця. Далі: організувати консументів можна і треба в першу чергу для збуту **споживчих продуктів,** себто тої ділянки нашого виробництва, яка не має вже прогалини і в якій український господарський патріот може вже майже на 100 проц. задовольнити свої скромні щоденні потреби і щодо родів товару і щодо його якости.

На цім полі можлива і конечна у нас величезна праця. Те дике поле стоїть ще облогом, бо праця на ньому вимагає і нової, ділової ініціятиви і певного знання та досвіду. Як саме можна би евент. повести потрібну тут організацію, ким і якими засобами, яким апаратом людей, гасел і практичних метод — про це дозволю собі може незабаром сказати окремо, та й може також на ін. ще форумі. Однак не можу стриматись від вислову свого глибокого переконання, що те, що в даним напрямку робиться тепер та робилось досі, — це пуста витрата часу і грошей.

А вже святу правду має п. Несторович, коли каже про необхідність виховувати українського консумента, який у своїй психіці носить — дозвольте висловитись — „бацил меншевартности". Нехіть і упередження до рідного товару переміг у себе український консумент поправді тільки у відношенні до виробів одного „Маслосоюзу" з поміж кооперативного виробництва та до виробів фабрики „Елєгант" зпоміж виробництва приватного (з товарів не щоденного вжитку наші люди позбулись упередження хіба ще до килимів „Гуцульського Мистецтва"); навіть першорядна вудженина „Центросоюзу" мусить боротися з упередженнями львівських громадян (-ок).

Однак і тут т. зв. виховування громадянства не може йти дорогою гасел і моральних наук, які радше іритують і озлоблюють, ніж переконують. Виховання українського споживача може йти тільки солідною **працею,** осторожними конкретними спробами серед сірої маси споживачів, тісним організаційним обєднуванням їх довкола рідного виробництва та практичним знайомленням споживача з крамом, про якого існування він не завжди навіть знає. Ані само гасло „Свій до свого", ані сама газетна пропаганда окремих виробів, ані навіть санкції, про які вже думає дехто з нашої палкої молоді, тут абсолютно нічого не вдіють. Справа економіки і щоденного споживання — та ще й у недержавного і такого бідного народу, як ми, — це така делікатна матерія, що шабльоновий або бюрократичний підхід до неї — мусить „а пріорі" кінчитись фіяском, квасами, розчаруваннями.

Займаючись математикою — я немов в професії засадничий ворог гумбугу і демагогічних „чародійних" фраз, хоч би вони складались з найкращих, найбільш медоточивих обіцянок, а після кожного слова мали по три оклики і давали відразу обітовану землю. Математика взагалі не любить величин незадетермінованих. Варта би перенести її позитивні методи й критерії до рахункової економіки нашого збірного, сірого, робучого дня.

Д-р Юліян Гірник.

Українське життя у Варшаві.

ВЕЛИКОДНЯ УКРАЇСЬКА СЛУЖБА БОЖА.

На другий день Великодніх Свят заходами української кольонії у Варшаві відправив о. митрат Відибіда-Руденко Службу Божу. На врочисту відправу, що відбулася в церкві на Саській Кемпі, прибуло багато українського громадянства обох віроісповідань. Співав студентський хор. Величава Служба Божа в рідній мові, прегарна великодня відправа й теплий настрій братньої спільноти українців з ріжних земель, старих, сивих емігрантів та молодих, здебільша студентської молоді з краю — все те залишило на присутніх глибоке враження.

СВЯЧЕНЕ В УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ.

Традиційним звичаєм першого дня свят відбулося в домівці У. Ц. К. уранці свячене для української дітвори зі школи ім. Лесі Українки. Замітне, що на цю дитячу врочистість прибули найбідніші батьки зі своїми дітьми-школярами Акту посвячення доконав о. Гаврилків, що й виголосив зворушливе слово. Жаль, що старше громадянство й офіційні установи не піддержали цього гарного й важного(з огляду на національно-виховні цілі) звичаю.

ПРОБЛЄМА ЛЕМКІВЩИНИ В ІНСТИТУТІ НАЦІОЛЬОГІЧНИХ ДОСЛІДІВ.

Інститут Націольогічних Дослідів присвячує в цьому акад. році розмірно багато місця українським проблємам. Тому, що теми відповідних рефератів вибирають самі слухачі, вказує це на все зростаюче зацікавлення українською справою.

На недавніх зборах І. Н. Д. відчитав п. Адам Мечковський реферат п. н. „Лемки й Лемківщина", обговорюючи в ньому досить влучно й цікаво проблєму тої вітки українського народу. Після корреферату п. Г. Котовича вивязалась цікава дискусія, яку полеремив своїми влучними зау-

Єдиний християнський склад 393 15-20
ГОТОВИХ МУЖЕСЬКИХ ОДЯГІВ
СУКНА І МАТЕРІЯЛІВ НА ОДЯГИ
ТАДЕЙ ЦВЕТЛЕР
вул. Коперника ч. 5. Тел. 238-43.

вагами дир. Інституту Папроцький і відтак провідник п. Стебельський, який м. ін. висловив погляд, що москвофільство лемків є обявом штучним.

РЕФЕРАТ ПРОФ. Д-РА М. КОРДУБИ.

В циклі наукових засідань комісії польсько-українських дослідів Українського Наукового Інституту у Варшаві відбувся в мин. пятницю цікавий реферат проф. д-ра М. Кордуби на тему: „Два причинки до історії галицько-володимирського князівства в XIII. ст. Реферат (в українській мові) стягнув багато поважних слухачів.

НА ЛІТНІ КОЛЬОНІЇ ДЛЯ ДІТЕЙ.

Українські товариські кола мали в мин. тижні милу нагоду зустрітись на симпатичній вечірці, влаштованій в салях У. Ц. К. (заходами управи варшавського відділу У. Ц. К. спільно з батьківським комітетом української школи), якої дохід призначено на літні кольонії для українських дітей. Вечірка пройшла в атмосфері правдивої забави і жаль тільки, що публіки було обмаль.

(КТВ)

Закладайте кружки і Філії „Відродження"!

Свято св. Юрія в Союзі українських купців у Львові.

9-го ц. м. Союз Українських Купців у Львові вшанував день свого патрона св. Юрія архиєрейською Службою Божою у храмі св. Юрія, потім академією в домівці Союзу, після якої був спільний обід з товариською гутіркою. Торжественну Службу Божу відправив Преосв. д-р Бучко, що виголосив теж відповідну проповідь про вагу того свята.

Запрошені на академію гості могли йти туди з деякими сумнівами: як така академія буде виглядати. Та вже від першої точки програми ці сумніви розсіялись і перемінювались у якнайкращий настрій. Після кількох вступних слів, сказаних дир. Скопляком, головою Союзу, хор під орудою п. Плешкевича відспівав „Золоті зорі" — гладко, бадьоро, добрими голосами, серед яких не бракує і добрих солістів.

Після того д-р В. Щурат у прецікавім відчиті, який виголосив у тоні товариської гутірки, говорив про ролю св. Юрія як патрона українського купецтва та про ріжні стадії розвитку нашого купецтва впродовж віків. З огляду на те, що св. Юрій став теж патроном нашої головної церкви у Львові (саме минає 500 літ, як у Львові збудовано церкву св. Юрія — спершу деревляну), прелеґент зупинився довше на львівських ярмарках, які відбувались на площі св. Юрія, наводячи ріжні привілеї та закони, що давали змогу купцям вести свою працю та обмежували їх у цій професії. Відомо, що розвиток нашого купецтва залежав від загальнополітичних умовин, ріжних у ріжних часах, відповідно до того, чи ми користувалися свободами, чи залежали від законів сильнішої нації, яка користала сама з купецьких привілеїв. Тема, яку вибрав д-р В. Щурат, хоч як тісно звязана із святом наших купців, така цікава і так мало у нас розроблена, що прелеґент повинен би її використати для ширшої студії доступної для загалу читачів.

Дуже гарно вийшли пісні під акомпаніямент бандури, відспівані п. Ю. Сінгалевичем, після цього йшла деклямація п. Затварського „До нової Землі" (текст А. Курдидика) і мужеський хор співом „Огні горять" закінчив коротку, добре складену програму.

За обідом, до якого засіло к. 150 осіб, вніс тоаст дир. Скопляк, після чого промовляли: епископ І .Бучко, о. Садовський, д-р. В. Щурат, посол Ст. Біляк, представник нашого волинського молодого купецтва, інж. Крохмалюк, ред. Бачинський та інші.

Гості та учасники свята провели мило час і розійшлися в найкращому настрою. На Рідну Школу зібрано за кілька хвилин 165.40 золотих.

Скріпім матеріяльну основу освітніх змагань! Не жалуймо жертв на „Дар Просвіти".

Справлення помилки.

У недільному (99.) числі „Діла" на стор. 3. у поклику в справі ювилею Т-ва „Просвіта" „До Українського Народу" при ломанні сторінки перемішано два останні рядки, через що це речення вийшло зовсім незрозуміло. Речення це має виглядати так: „Усі, що матимуть змогу святкувати, відсвяткують напевно. А там, де намагаються цю змогу нам відобрати, бодай духом зєднаймося, щоб наші серця ударили в один такт переможної пісні нашої єдиної найвищої Ідеї!"

У царстві Сталіна.

ПОЛУНИЦІ ДЛЯ ПРОЛЄТАРІЯТУ.

(ПАТ) На московському ринку появилися полуниці з інспектів у ціні... 100 рублів за кільо; тепер та ціна обнизилася до 60-ох рублів. Преса домагається, щоб спекулянтів, які так підбивають ціни, поставити під суд.

ШПІОНАЖА.

(РО) Як подає „Гудок" з 29. IV. і б. ц. м., у Красноярську розстріляли Демідова і Стеця, що 24. III. ц. р. спричинили залізничу катастрофу; вони були „японсько-німецько-троцькістівськими диверсантами".

Цікаво, що про згадану катастрофу совітська преса зовсім не писала.

„Правда" з б. ц. м. подає, що в Куйбишеві стійковий зловив шпіона, який намагався дістатись до смуги важних військових обектів.

Свячене у Львові.

СВЯЧЕНЕ В „МІЩАНСЬКОМУ БРАТСТВІ".

В неділю 9. ц. м. вечором відбулося свячене членів „Міщанського Братства" при вул. Руській ч. 3. Акту посвячення снідів довершив **о. кан. Д. Лопатинський**, парох Успенської церкви і склав побажання братчикам. З черги промовляли: голова „М. Братства" пос. д-р Ст. Біляк (тричі), дир. Ковалів від Союзу Українських Купців, ред. М. Струтинський від „Української Преси" (двічі), проф. д-р К. Студинський, п. Д. Стецьків, м-р М. Хомяк від Ред. „Діла", п. Юськевич, інж. Ржевський від У. Т. Т. та п. Гевак. Промовці порушували пекучі питання розбудови і зміцнення міщанського стану по містах, будови власного дому у Львові, справи виховання молоді на добрих ремісників і промисловців, справу розбудови ремісничо-промислових бурс і т. д. Промови пере-

ВАСИЛЬ СІМОВИЧ.

Фонольоґія і правопис.

(Докінчення)

З погляду фонольоґічного апостроф випрaваданий тільки у сприроскованих словах, бо тут справді виступає ріжниця у значіннях слова, пор. „зявище" — „з'явище", „зоре" (кличн. одн. ім. „зоря") — „з'оре" (3 .ос. одн. дієсл. зорати). Але ж тоді не можна його обмежувати тільки на позицію перед йотованими голосівками — тому тільки, що так зробила в себе давніше московська ортоґрафія („ъ" тільки перед йотованими). З цього погляду дуже добре був продуманий наш правопис до 1910. р., який знав у таких випадках апостроф.

Узагалі треба сказати, що той правопис був куди раціональніший з погляду фонольоґії (а вона ж тут рішає!), ніж теперішній. Ми з легким серцем відкинули „і" після помягчальних приголосівок, а це з погляду будови української мови, як самостійної мовної одиниці, що найменше — прогріх. Не забуваймо, що з усіх славянських мов тільки українська (потрохи й чеська) має таке „і", що мягчить попередню приголосівку (льіл), і що її не мягчить (діл). Усі инші славянські мови мають тільки або перше (російська, польська, лужицька, білоруська), або друге (сербо-хорватська, словінська, болгарська). Чехи знають подвійне „і" (т. зв. тверде і т. зв. мягке), і вони, такі „і", забирають великого значіння після т, д, н, бо тільки ці три приголосівки в них можуть улягати паляталізації (мягченню), тимто чехи й відзначують докладно обидва роди тих „і" окр. знаками (пор. ty= укр. ти 2. ос. одн. займен. особ., чит. — ті і ti = укр. ті, назнач. множ. чолов. роду указов. займ. ten=той, чит. — ты), бо це споручене із різницею значіння[*]). У нас докладно відрізняє мова якенебудь ніс (носа) від — ніс (нести), злісний (злість) і — злісний (ліскичий), милі (люди) і — милі (дві, три дороги), тік (де молотять) і тік (н. пр., потік)... Скрізь характер „і" вносить різницю у значіння слова, е це — фонольоґічний закон (тут важне й повставання таких звуків), і він повинен найти свій вислів у правописі. Для цього і придумали (за анальоґією: а — я, е— є, у — ю, з їх подвійним значінням) значок „і". Те, що в якійсь частині наших говорів затерлася або й затирається при реалізації тих звуків різниця (фонетичний закон!), ще не доказ, що нам треба у правописі відбігати від основних його вимог, від його фонольоґічности. Автім — це явище вже другісне, нове, воно не повинно затирати ясної характеристичної будови нашої мови. До того, у школі так, чи так на це треба звертати увагу при т. зв. ортоепії, себто, правильній вимові, такій, що нашій мові притаманна. Колиж цього не робити, учні виростають у тій думці, що це, мовляв, усе одно — а це і хиба, й мовознавча непразда. Уже тепер не тільки молодь у школі не звертає на це уваги, але і в одному популярному видавництві в польській транскрипції „Заповіту" находимо фальшиву з погляду будови української мови форму: „myłij" (Україні), замість — „myłij".

Але ми — народ „демократичний", „спираємося на широкі маси", боїмося за ті маси, щоб вони, не дай Боже, не робили помилок — і ми викинули за Грінченком після приголосівок „і", обмеживши його на йотоване і (йі). Викинули з легким серцем — повіривши, може, Нечуєві-Левицькому, що „і" це — галицька видумка, яку ввів до наддніпрянських видань М. Грушевський на те, щоб „знищити українську мову" (пор. Сьогочасна часописна мова на Україні, „Україна", І, Київ, 1907), що це „і" заводить таку плутанину, як московське „ѣ" (у нас уже вилазить — чуже мовне думання), хоч це зовсім не відповідає правді, і Нечуй-Левицький бився у тій статті, що він цієї справи не гямить. Письменник узагалі виступав проти самого значка „і" („понаставляли", мовляв, „точок", і т. д., лаявся Нечуй), бо ж у своїх рукописах він старався відрізняти обидва „і" (пор. М. Возняк, Куліш, як редактор „Причепи" Левицького, З. Н. Ш. т. CXLVIII.: червонъі губи, ст. 17, кислъі очі, ст. 23; до пянъів, ст. 21, 22, 25, протизнъість, ст. 48 і т. д., але — сільський, ст. 48; міні, ст. 49, вані, ст. 51 і т. д.), таксамо радив їх якось відрізняти (тільки, не дай, Боже, не значком — „і", краще вже — апострофом!) у згаданій вище статті („Україна", І, 1907, ст. 33). Все це здавна підносив відомий мовознавець К. Михальчук — а тепер доводиться ще раз-у-раз зазначувати українським лінґвістам по шкільних підручниках та в наукових працях (О. Синявський, О. Курило й т. д.).

Та сталося й, на жаль, не відставиться. А проте говорити про це треба, щоб бодай у нашій мовній свідомости не затирався цей фонольоґічний закон, коли ми його закинули у правописі. З цього погляду не треба таких думок, що освідомлюють із дійсним станом справи уважати за „глас вопіющого".

Таксамо прогрішилися ми супроти структури української мови, закинувши означувати на

[*]) Всі дотеперішні спроби викинути з чеського правопису у („тверде" і) — учні роблять тут багато помилок, бо різниці, н. пр., після губних, р, задньопіднебінних у мовні не чути слів — хоч обидва ці знаки й диференціюють значіння — з огляду на т, д, н були безуспішні.

23. ТРАВНЯ

Свято Чорноморської Фльоти

СТУД. КОМІТЕТ

плітано співанням воскресних і стрілецьких пісень. По відспіванні нац. гимну мила гутірка затягнулася до пізного вечора.

СВЯЧЕНЕ В Т-ВІ „БУДУЧНІСТЬ".

У домівці кружка т-ва „Будучність" при катедральнім храмі св. Юра відбулося минулої неділі свячене для всіх членів Т-ва „Будучність" при участи понад 100 робітниць та їх провідниць. Акту посвячення довершив Преосвященний **Никита** і в палкій промові торкнувся справи дому Т-ва „Будучність", що його недавно купило Т-во завдяки фінансовій допомозі Митроп. Шептицького. Провідниці Т-ва порушували опісля справи, що живо цікавлять наших робітниць. Промови переплітували присутні воскресними і народніми піснями та провели свячене в сердечному настрою. Воно закінчилося відспіванням многоліття для Митроп. Андрея, Преосв. Никити та інших духовних і світських провідників Т-ва „Будучність".

НА ГАЛИЦЬКІЙ ДІЛЬНИЦІ.

Старшина Кружка „Рідної Школи" ім. Т. Шевченка уладила в неділю 9. ц. м. у власній домівці при вул. Супінського 23 спільне свячене. Це товариське родинне свято зібрало при спільному столі 65 осіб. Сніди посвятив **о. Фіголь**, який виголосив при цій нагоді відповідну святочну промову. З черги привитав гостей та склав побажання голова кружка дир. Дутко. Крім цього промовляли ще та складали побажання від дільницевої організації українців міста Львова адв. **д-р Секела** та від редакції „Діла" ред. **Р. Сливка.** Свячене відбувалось у піднеслому настрою. Серед щирої дружньої гутірки проминув зібраним увесь вечір.

СВЯЧЕНЕ НА ЛЕВАНДІВЦІ.

Заходом кружка „Р. Ш." у Левандівці відбулося у чит. „Просвіти" свячене для членів місцевих товариств та організацій і запрошених гостей. Сніди посвятив о. **канцл. Галянт** і після того приявні засіли при гарно прибраних столах. Промовляли: о. Галянт, Б. Баранова, ред. Яворівський, п. Струсевич, дир. Воробець і п. А. Добрянський. Промови переплітував хор і дута оркестра чит. „Просвіти" під орудою м-ра Гнідеця. По свяченім відбулися товариські забави

Найкращою прикрасою Вашої хати, кооперативи, читальні, це артистичний образ **арт. Гординського, Св. Юрій.** Кольоровий, прекрасний, на спеціяльнім папері, величини 70/50 коштує зл. 3·00. На пересилку 30 сотиків. Замовлятн чекон П. К. О. 506.778. „П Р О М-Б А Н К" (для „Торін-Бюра") Львів, вул. Гродзіцьких ч. 1.

Перед новим політичним процесом у Львові.

Перед судом присяглих у Львові відбудеться незабаром новий політичний процес проти 15-ох молодих українців (-ок). На лаві підсудних засядуть: 1) Ольга Біда, 2) Марія Мицко, 3) Григорій Дячишин, 4) Іван Мирон, 5) Кость Арпад-Березовський, 6) Павло Мерцало, 7) Іван Мерцало, 8) Юліян Дмитерко, 9) Льонгин Телюк, 10) Василь Іванонько, 11) Осип Бабяк, 12) Микола Ласійчук, 13) Ізидор Масюк, 14) Степан Терлецький, зв. „Козяр" та 15) Омелян Лапунька.

Прокуратор притягнув усіх до відповідальности за злочин державної зради зі ст. 98 § 1. к. з. (приналежність до ОУН), а деяких за допомогу до вбивства Марії Ковалюківної та Михайла Копача дня 6. квітня 1935. р. по думці ст. 23. і 225 к. з

Свято в честь Божої Матері.

Заповіджене Т-вом „Українська Захоронка" у Львові свято в честь Божої Матері вдалось добре і під моральним і під мистецьким оглядом, але мабуть слабше під матеріяльним, бо наша публика не виповнила, як того слід було сподіватися, театральної салі. Це свято в честь Богоматері, що є найвищим символом материнства, могло у дні, коли взагалі всі культурні народи святкують свято матері, викликати більше зацікавлення нашого загалу, зокрема жіноцтва.

Свято почалося живим образом „Божа Мати — Княгиня України". На тлі чорної завіси прегарно вирисовувався витятий образ Божої Матері роботи артиста-маляра М. Осінчука. До цього образу вели широкі сходи, на яких мальовничо уставлено дітей у костюмах ангелів та архангелів. Ясні краски костюмів (теж проекту М. Осінчука), ніжні дитячі личка, до того гарний спів хору питомців Богословської Академії ввели відразу присутніх у відповідний святочний настрій. Слова (пера Дурбака) і музика (Кудрика) співаної хором кантати були відповідні до самої картини. Друга точка, „Поклін дітей" пройшла на тлі попередньої живої картини, тільки доповнили її ще діти українських захоронок у народніх строях з квітами в руках, які устами маленької Оксанки Кузьмовичівної склали свій привіт-молитву Божій Матері. В цьому образі особливо мило вражали дитячі народні строї, стилево витримані. Треба відмітити влучну думку випустити дітей босоніж, а не в ріжнородних сандалках та лякерових мештиках, як це звичайно при народніх строях у нас практикують. Доповненням цієї точки був хор питомців, який під проводом свого диригента питомця Якубяка виконав удатно дві пісні „Через поле широкеє" Д. Котка та „Думу про Почаївську Божу Матір" А. Леонтовича. Тенорове сольо о. Петра Романишина в пісні „Через поле широкеє" та баритонове сольо студ. богос. Придаткевича в „Думі" були виконані по мистецьки. Обидва голоси, перший ніжний, мягкий і мельодійний, другий повний і глибокий відповідали якнайліпше композиціям. „Молитва" під музику В. Барвінського, в укладі О. Федак-Дрогомирецької, що її виконали учениці її ритмічної школи, доповнена ефектовними і стилево дотриманими біло-золотими туніками, зробила дуже приємне враження. Малі учениці, ведені своєю старшою талановитою товаришкою Оленкою Заклинською, що дрібною поставою мало чим ріжнилась від дітей, свобідно і без помилок виконали цю гарну ритмічну картину. Тільки для акомпаніяменту може за мало було одного фортепіяну. Віольончельове сольо молодого Івана Севастіяна Барвінського, що відограв В. Барвінського II. частину Сонати фіс-моль, „Думку" та „Канцон у", могло бути прикрасою кожного концерту. Одне тільки можна зауважити, що може таких поважних музичних виступів шкода на концерти, де є багато дитячої публики, що скоро томиться і перешкоджає старшим відчувати всю красу виконуваних творів. Цю заввагу можна зрештою віднести і до інших музичних точок цього свята. Всі вони були на мистецькій висоті, але за тяжкі для дитячої публики. Найслабшою точкою програми була інсценізація „Марійки" — В. Щурата. Крім світляних ефектів не лишилось від цього, зрештою симпатичного твору, ніякого враження. Виступ хору учениць шкіл С. С. Василіянок, що виконав О. Нижанківського: „Пречистий блеск", був уповні вдалий і доказав, що диригентці його п-і К. Гладилович не справляє труднощів опанувати таку кількість напів-дитячих, напів-дівочих голосів. Інсценізація „Благовіщення" У. Кравченко була дуже вдатна і гарно виконана, хоч може щиріший, менш схвильований тон деклямацій був би побажаний. Гарно в цій інсценізації зі свого завдання вивязалась п-на Ріпель. Смичковому квартетові (В. Цісик, Р. Согор, Б. Задорожний, О. Березовський), що виконав зразково Бетовенове Ададжіо, не можна нічого закинути. Остання точка, рухова інтерпретація „Ікони" до Хоралу В. Барвінського в укладі п. Дарії Кравців і своїм високо мистецьким виконанням і ідеєю і прегарними костюмами була гарним акордом цієї назагал удатної імпрези. Не диво, що обі ці останні точки викликали на салі просто бурю оплесків та домагання повторити їх. Шкода тільки, що програма була рішуче за довга, а ще її продовжили перерви. Тому під кінець вже і діти і дорослі були перетомлені.

Багато з точок програми цього свята може ввійти у програму Свят Матері, що їх уладжують тепер ріжні наші товариства. Це повинні взяти під увагу всюд"

Х.

письмі помягчення „с", „ц", „з" перед губними, що після них іде „я", або „і". І це фонольогічний закон нашої мови. На це вказує різниця у значінні хочби слів — „звір" (звіря) та „звір" (звору). До 1910. р. зазначував, цілком справедливо, мягчення цих звуків наш правопис — потім, підо впливом Наддніпрянщини, (а тут знов був вплив московщини, і потрохи давнього історичного правопису), ми перестали ставити в таких випадках мякий знак, дарма що його в останніх своїх виданнях („Дзвін", „Позичена Кобза" й ин.) зберігав Куліш, хоч за нього стояв усе (й так писав) Нечуй-Левицький (пор. „Україна", II, ст. 21).

Які ж наслідки того, що правопис перестав занедбувати той фонольогічний закон? А такі, що в нас почали, всупереч законам української мови, силуватись вимовляти ті слова так, як вони написані, і ви вже тепер часто почуєте, як молодше покоління виразно говорить: „просвіта", „святий", „цвях", „звір" (замість: просьвіта, сьвятий, цьвях, зьвір) і т. д. І знов робота школі, знову треба звертати увагу на ортоепію, знову по граматиках треба окремо все це зазначувати...

А все ж цього не було б, коли б ми мали свідомість того, що правопис повинен би мати до діла з типами звуків, з фонемами, які деференціюють значіння слова, що правопис повинен би ту диференціяцію відзначувати **скрізь**, а не тільки деколи, і що реформувати правопис у дусі утилітарности, т. зв. практичности, та ще всупереч структуральним законам якоїсь мови — річ не то непотрібна, але і шкідлива.

А вже найважніше річ — не сплутувати фонетики з фонольогією, не говорити про фонольогічні закони, коли вони фонетичні, бо ж це зовсім инші речі.

З відчитової салі.

НОВІ ДАНІ ДО ІСТОРІЇ ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКОГО КНЯЗІВСТВА.

7. травня в Українському Науковому Інституті у Варшаві відбулося під головуванням проф. О. Халєцького засідання історичної секції комісії для дослідів польсько-українських взаємин, на якому проф. М. Кордуба прочитав реферат п. з. „Два причинки до історії Галицько-Волинського Князівства". Темою реферату були спірні питання з історії кордонів між Галицькою Державою, Польщею та Угорщиною в XIII. і XIV. ст. На основі докладної аналізи джерел прелеґент прийшов до таких висновків:

а) Місцевість Телич, згадана в галицько-волинському літописі, не є сучасним Теличем коло Попраду, який до Галицької Держави не належав, а сучасним галицьким Потиличем.

б) Міста „Марк", про яке згадує одна угорська грамота XIV. ст., як про посілість галицького князя, треба шукати не на нашому Закарпатті, а в Сербії; князь був не галицький, а сербський. Помилка, що викликала цілу наукову літературу, повстала з того, що видавці хибно відчитали текст грамоти.

в) Зверхня влада кн. Льва Галицького над Березькою столицею на Закарпатті була коротким епізодом, врозумілим на тлі тогочасної анархії на Угорщині.

SAMODZIAŁY LESZCZKOW

Вибагливі матеріяли

694 1—? **на убрання мужеські і жіночі костюми склад**

„ЛЕЩКІВ" ЛЬВІВ КОПЕРНИКА 4

Закарпаття.

18-ТІ РОКОВИНИ ПРИЛУЧЕННЯ ПІДКАРПАТСЬКОЇ РУСИ ДО ЧЕХОСЛОВАЧЧИНИ.

У 18-ті роковини проголошення Центральною Руською Народньою Радою прилучення Підкарпатської Руси до Чехословаччини відбулася в Ужгороді в пятницю 7. ц. м. вечором святочна академія в кіні „Пасаж" з дуже багатою програмою. А в суботу 8. ц. м. в год. 7.45 на пл. Жатковича піднято державний прапор. Одночасно в год. 8-ій рано в усіх церквах відправлено богослуження. З черги в год. 10-ій відбулася дефіляда війська перед памятником д-ра Тирша на Тиршовому побережжі. Від 17—18. год. орхестра 36. полку відіграла концерт перед будинком канцелярії губернатора. Свято закінчилося в год. 18. зняттям державного прапору на пл. Жатковича.

СТРАШНИЙ ГОЛОД ЗЕМЛІ.

На Закарпатті з кожним роком зростає все більше й більше голод землі. Бідні хлібороби та хліборобські робітники домагаються приділення їм землі, бо безробіття і страшна нужда панують по наших селах. Зі статистики народногосподарської установи виходить, що в половині 1936. р. земельна власність на Закарпатті виглядала так: держава є власником 328.084 гектарів землі і лісів (26 проц.), край має лише 47 га, округи 4 га, громади й оселі 59.782 (4.74 проц.), урбарії 110.445 га (8.75 проц.), компосессорати 26.924 га (2.13 проц.), церковні маєтки 19.424 га (1.55 проц.), приватні особи, товариства, кооперативи і т. д. 716.960 га (56.83 проц.).

ЧОМУ ТАК МАЛО УКРАЇНЦІВ У ПОЧТОВИХ УРЯДАХ?

На Закарпатті не зважаючи на загарантовану автономію, тяжко знайти українця начальника або заступника начальника почтового уряду. І так напр. в Ужгороді начальником є чех, його заступником — словак; у Берегові начальником є чех, заступником — німець; у Хусті начальником є словак, заступником чех і т. д. Це наслідок політики народніх соціялістів, які не допускали українців до почтової служби. Тепер на Підкарпатській Руси працює при почті: чехів 239, словаків 137, мадярів 53, німців 14. У вищих категоріях маємо ледви одного українця. Найбільше наших є між службовиками. Урядовців маємо лише 62, коли чехів є 150, словаків 103. Словаки без автономії мають далеко більше, ніж українці. Вони завдячують це своїм сильним фаховим організаціям, своїм послам і сенаторам. Вони доборолись до того, що мають не лише службовиків, але мають нижчих і вищих урядовців у почтових дирекціях у Братиславі і в самому міністерстві. Тому почтові урядовці і службовики українці повинні створити сильну фахову організацію, щоб вона боронила їх прав.

НОВИЙ ЧАСОПИС НА ПІДКАРПАТСЬКІЙ РУСИ.

З датою 2. травня ц. р. появився на Підкарпатській Руси новий часопис під редакцією д-ра Івана Жидівського: „Русская Народная Газета". Раніше видавав він у Пряшеві „Народную Газету". Новий часопис писаний московською мовою, але у вступній статті д-р І. Жидівський заявляє, що міститиме статті і в народній мові, бо ми всі діти одної матери. Отже міститиме і статті українською мовою. Видно, що пан редактор спускає з тону, бо знає, що інакше не може підійти до народу. Газета виходитиме щотижня і не означена покищо як орган якоїсь партії.

СВЯТО 1. ТРАВНЯ В УЖГОРОДІ.

Дня 1. травня — як кожного року — відбулися маніфестації соціялістичних партій в Ужгороді. Похід соц.-дем. партії супроти попередніх років був більший та імпозантніший. Ця партія відбула публичні збори на площі Коратовича, де промовляли д-р Марк, секретар Кекус і Деркач із Мукачева. Деркач говорив по українськи, чистою українською мовою і також по мадярськи. Зате похід комуністів був цього року куди слабший, ніж минулими роками. В цілому поході взяло участь до 1200 осіб, здебільша ужгородські жидки. Чеські нар. соціялісти та христ. соціялісти мали теж свої походи і збори.

ПРОТИ НИЩЕННЯ ЛІСІВ

В „Лідових Новінах" помістив проф. д-р Й. Оплетал статтю п. н. „Відлісненнє Карпат" з осудом винищування лісів. Одночасно висуває думку, щоб переселити частину наших верховинців на рівнину та посилити загально-культурну працю між ними. Всі його міркування звернені в одному напрямі: як нагодувати голодуюче населення, верховинців? Без розвязки цього питання не можливо вирішити ніодного іншого. Не слід забувати, що українські верховинці докотилися до самого „дна" пропасти. Відома, наприклад, річ, що в селах Тихій Волосянці, Ужку, та в околиці від початку травня половина людей не має ні вівса (головна пожива), ні бараболі, ні кукурудзи. І так рік-річно. Люди живуть з того, що вирвуть ріжні буряни та ждуть на якінебудь ягоди. І так аж до нового урожаю. В селах Верховини найбільшою роскішю на Великдень є пів кільограма старої солонини та пара-дві нещь. Пшеничного хліба люди там ніколи не бачать. Діти там бліді, аж прозорі. Багато хворих. На кожному кроці видно страшні познаки дегенерації. На жаль, цю страшну дійсність закривають з політичних причин ті, які обовязані говорити правду.

Великий Театр

щодня
Подвійна бухгальтерія
з Адольфом Димшою

Великий Театр

Кнут Гамсун:

ПІД ОСІННІМИ ЗОРЯМИ

Повість, стор. 152 + 18 стор. передмови.

Переклад Івана Ставничого. З передмовою М. Рудницького. Ціна 2·50 зол., порто 25 сот.

сторія бурлаки — написана одним із найбільших сучасних повістярів — великим психольогом та майстром слова, автором „Голоду", „Пана" та „Вікторії", лавреатом Нобеля".

Ген. Штабу ген.-полк. ОЛЕКСА ГАЛКИН.

„За Державність".

„ЗА ДЕРЖАВНІСТЬ" — Матеріяли до історії війська українського. Збірник 5, стор. 276 з 19 схемами, 22 світлинами і 4 кольоровими ілюстраціями. Видання Українського Воєнно-історичного Т-ва, Каліш, 1935. Ціна 6 зол. в Польщі і 6.60 — за кордоном.

Завдяки невпинній, інтенсивній та високо корисній праці Українського воєнно-історичного Т-ва, український читач і автор поважної історичної лектури знову має для розваги і для корисного ознайомлення з українською історією останньої доби два чергові збірники В-ва „За Державність", 5-ту і 6-ту книгу. Хоч я займатимусь точнішим розглядом тільки 5-того збірника, проте обох їх торкається загальна заввага про дуже гарну й дбайливу технічну сторінку видання: особливо широкого читача повинні привабити численні, дуже цікаві ілюстрації.

Взагалі Воєнно-історичне Т-во вкладає чимало праці, особливо в сучасних важких кризових обставинах, на видання таких доцільних та необхідних історичних збірників, за які в майбутньому кожний поважний історіограф висловить щиру подяку. Треба зі справжнім признанням казати про гурт наших військовиків, які перебрали на себе добровільно та безкорисно велику науково-історичну працю. Коли взяти під увагу, що такі збірники не можуть мати тієї притягаючої сили для широкої читаючої публики, що напр. белетристика, то треба похвалити методу В-ва продавати книжки по собівартости та його спроби налагоджувати зручну кольпортажу: бо це не тільки „купецький інтерес", але пропаганда культу нашого минулого, опертого на тривких підвалинах наукових дослідів.

Характером і якістю заміщених праць б збірних мало чим відріжнюється від попередніх. Починається він обширною працею А. Пузицького п. н. „Боротьба за доступи до Киева", охоплюючою період наступу 17 піхотної дивізії з Рівного через Коростень до р. Тетерева в лютому і березні 1919. р. Як командир цієї дивізії, автор мав можливість бути в курсі всіх обставин, в яких переводився наступ дивізії, а тому його оповідання (хоч і не має характеру основного обдокументованого військово-історичного досліду, а виявляє багато субєктивних поглядів автора) дає читачеві легкий до читання, популярний нарис, який освітлює цікавий фрагмент початкової боротьби за ліпшу долю нашої Батьківщини.

Чергова стаття О. Переяславського — це блискуче написане докінчення фрагменту з циклю давніх історичних подій України п. н. „Історичний бій із липня 1694. р. української кінноти під Лоєвим" (підчас української збройної визвольної боротьби з часів українсько-польсько-литовської кампанії). Цей бій, що ціною величезних жертв славетнього українського вояцтва та ціною загибелі самого полководця, — національного лицаря, Михайла Кричевського, який тоді був наказним гетьманом України, перетяв наступ противникові на Україну, — назавжди повинен залишитися в памяти вдячного українського народу. Удокументувавши свій нарис численними цитатами з первопитів, автор цілком слушно закінчує його щирим покликом та надією, що „українська армія свято буде заховувати память про свого великого полководця Михайла Кричевського та полки його славної армії в бою під Лоєвим за Україну".

Для галичан особливо цікавий черговий нарис: „Від Дністра до лінії перемиря і відворот за р. Збруч 15. VIII. — 21. IX. 1920 р." ген. О. Удовиченка. Почавши описом загальної ситуації на польсько-українському фронті, автор у послідовному, живому та барвистому викладі подає розташування української армії та її завдання на початку стратегічного наступу з докладним описом подій кожної з трьох (правої, середньої та лівої) груп, на які була поділена українська армія, зупиняючись особливо на важніших подіях. Ними були: форсування Дністра біля Городниці, марш на Чортків, Гусятин—Скала, Ярмолинці—Дунаївці, бої під Миньковцями та Новою Ушицею. З найбільшою докладністю зупиняється автор на наступі 3. дивізії та рейді Кінної Дивізії з захопленням Шаргороду 18. X., себто в день заключення Польщею перемиря з большевиками, яке припинило наші спільні з нею дії, та від якого українське військо було залишене в боротьбі з большевиками виключно на свої власні сили. Це дуже цікавий історичний фрагмент, не тільки для військового читача, але й загалу громадян, що повинні пізнати останню дію української визвольницької трагедії.

У статті „Закон про державну українську фльоту" С. Шрамченка дає короткий, але дуже змістовний, обгрунтований на документальних даних, докладний перегляд закону, на підставі якого творилась військово-морська українська сила, з наведенням не тільки загального складу кораблів, але з докладним зазначенням їх типів та переліченням всіх військово-морських чинників, які приймали ту чи іншу участь у творенні української морської сили.

(Докінчення буде).

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Подвійне весілля.

Правдива романтична подія в неромантичному столітті.

Андре Трагонар малював над берегом Соми краєвид, коли раптом почув за своїми плечима ясний, пестливий жіночий голосок:

— Ця барва неможлива, ви це зовсім але намалювали.

Молодий мужчина оглянувся счудований. Несподіваним, гострим критиком була молоденька дівчина з ясними кучерами й розсміяними, синіми очима. Іронічно похитувала вона привабливою головкою.

— В такім разі — сказав він холодно — ви зовсім не визнаєтеся на імпресіонізмі.

В цій хвилині вибігла з кущів мала собачка, полестилась спершу коло маляра, відтак біля своєї пані і перевернула полотно.

— Називаюсь Трагонар — представився молодий мужчина — студент фільософії першого семестру, значить в осени піде до паризького університету.

— Я Юліета Лямері — зі сміхом відповіла молода дівчина. — Я ходжу до гімназії, чи пак студіюю в одному пансіоні в Льозанні.

— Лямері?... Чи ваш батько це Піер Лямері, який має свої добра недалеко коло Лямері?

— Егеж, а чи пані Елен Трагонар, наша добра сусідка є вашою мамою?

Лице молодого мужчини захмарилось:

— Так, дуже мені прикро, що наша рідня процесується зі собою і є непримиримими ворогами.

І без слова почав складати свої причандали.

Одначе вона засміялась:

— А всеж таки можете відвести молоду жінку до дому, мій пане ...вороже.

Він глипнув зпід лоба на неї. Шіснацятьлітня дівчина стояла кокетливо і приманливо перед 19-літним молодцем а її очі сміялись сваволно. І ще цієї години, заки вечірні сутінки прикрили береги Соми, зародилась любов новітніх Ромея і Юлії.

Нічна втеча.

На другий день свого знайомства стрінулась знову молода пара над берегом Соми. Одначе цим разом уже без ніякої суперечки. Взагалі підчас цієї стрічі вони дуже мало говорили. За цілунками не ставало часу на розмову. Цей третій, що асистував підчас тих любовно-мовчализих конференцій, був Петі, малий ямник, який взагалі не звертає ніякої уваги на ворожнечу між родинами Трагонарів і Лямеріїв. Багатий земельний власник 50-літний, черствий і здоровий ще мужчина почав чимраз частіше дивуватись, чому його гарна донечка не має ніякої охоти їхати на театральні вистави до Амієну. Вона викручувалась завжди, що перед виїздом до Льозанни мусить багато вчитись. Також пані Трагонар все ще гарна дідичка дивувалась незвичайному зацікавленню сина процесом, який тревав уже довгі літа між сусідами.

Раптом по якомусь часі любовна ідилля розіралась. Дідич Лямері заповів одного дня візиту сина свого знайомого і приятеля та захотів його представити своїй донці. Очевидно, що найважнішою метою цієї візити мало бути подружжя молодої дівчини зі сином аптикаря. Оглядини закінчились малим скандалом, бо Юліета не зявилась зовсім при обіді і прийшла щойно пізно вечером.

У півночі виринула серед дерев гнучка мужеська постать і наблизилась до балькону при кімнаті Юліети. Легко відчинилися двері і дівча вийшло на балькон. Андре кинув їй мотузяну драбинку і Юліета зійшла по ній на долину. Втеча попри кімнату батька була дуже важка, майже неможлива але покінчилась, на щастя успішно. Молодим утікачам станула раптом ще тільки одна несподівана і непередбачена перешкода. Петі — малий ямник вертався саме з якихсь нічних любовних пригод і прилучився до романтичної експедиції. Закохані не мали іншої ради і взяли собачку з собою. До ранку перечекали вони в якійсь стодолі найближчого сусіда і заки ще сонце зійшло пустились у дальшу дорогу. Андре винайняв авто до залізничої станції, але залізницею не поїхали до Парижа, щоб затерти за собою сліди. Підчас подорожі зміняли вони ще кілька разів засоби комунікації, а до Парижа заїхали щасливо на молочарськім возі.

Подвійне весілля.

Даремне вичікував дідич Лямері підчас снідання на свою донечку. Вкінці пішов він до її кімнати, щоб при цій нагоді всипати їй ще відповідну проповідь за скандальну поведінку. Та кімната була порожня а ліжко навіть нерухане. На столі лежав лист: „Вибач мені батеньку, але я не можу без Андре Трагонара жити". Лямері спалахнув гнівом і негайно побіг до сусідки, щоб скласти урядову візиту своїй неприятельці. Одначе гарна дідичка не брала цієї справи так трагічно.

Вона тільки засміялась, коли він почав говорити про поліційну погоню.

— Поїдемо до Парижа і знайдемо наших „злочинців".

— Ми? Обоє? Разом? запитав він счудований.

— А чомуж би ні? відповіла гарна пані. І розгніваний гість залишився на сніданку, щоб обговорити докладно плян погоні за „злочинцями".

Віднайти закохану пару не було зовсім важко. Урядовці розвідчої агенції віднайшли за 48 годин мешкання молодих в одній підміській дільниці, де Юліета і Андре змінювали аж тричі мешкання.

— Що ми маємо з вами зробити? — сказав Лямері, намагаючись коньче вдавати сердитого.

— Мусять обоє заждати ще рік — заявила пані Трагонар, — а після матури стане вона його жінкою.

Імовірно відбудуться відразу два весілля, бо ще того самого вечора сказав Лямері:

— Чи адвокати мають ще далі на нас збогачуватись?

— Думаю, що це зовсім зайве

— А чи не могли б і ми..

Гарна дідичка відповіла спокійно:

— Чомуж би ні?

Лише ощадністю здобудеш добробут і незалежність!

МІСЬКА КОМУНАЛЬНА КАСА ОЩАДНОСТИ У ЛЬВОВІ

ВУЛ. ВАЛОВА ч. 7 і 9 та її **Відділи** при вул. Городецькій 60 і вул. Жовківській 75

приймають вклади ощадности почавши від 1 зол. Щоби дати змогу **купцям і промисловцям** помістити денні торги в касі, урядові години у вкладковім відділі **щодня до год. 19·30.**

За вклади та їх опроцентування ручить Громада міста Львова цілим своїм майном. 75—7

Михайло Сениця

емер. учитель

упокоївся в Бозі 9. травня ц. р. в 58. році життя.

Похорон відбудеться у вівторок 11. травня рано в Ситіхові.

902 Дружина, донька і родина.

ДОНЬКА МІЛІОНЕРА СЛУЖНИЦЕЮ.

Нема багато мілінерок, які виказували б якенебудь зацікавлення домашнім господарством. Доньки американських багатіїв у більшості дуже ексцентричні і в їх головах родяться ідеї, від яких волосся дубом стає. Одначе нікому мабуть не могло прийти на думку, що якійсь міліонерській доньці забагнеться раптом стати служницею. Першою міліонеркою, яка подобала собі професію служниці, є молода дівчина Беті Бравн із Дітройту.

Є вона дочкою одного американського міліонера і якийсь час була студенткою університету. Перед кількома тижнями минуло Беті 19 літ. З цієї нагоди дістала вона від свого батька авто й дороге футро. Кілька днів опісля виїхала вона своїм автом без шофера і більше не вернулась домів. Родичі залякані, що їх дитина впала жертвою гангстерів, повідомили поліцію. Щойно два тижні по щезненні Бетті, побачив її якийсь знайомий як вона мила вікна в якомусь кількаповерховому домі. Родичам, які повідомлені про те негайно приїхали, оповіла Бетті, що вона почувається зовсім добре, що їй дотепершня безчинність остогидла та що вона не має найменшої охоти вернутися домів. Нова професія їй дуже подобалась, а її пані Ірвінг Варіель незвичайно вдоволена зі своєї служниці-міліонерки.

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка

у Львові, вул. Кордецького 50.

Тел. 26 0-04. ПКО 503.863.

поручає власні вироби найкращої якости:

ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх красках

ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в тубах у всіх красках

ПАСТУ до підлоги „Французька маса" (фротерує чу і фарбуючу)

ВІСК до підлоги — СИНКУ до біляння помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732

КАВОВИЙ ХЛІБ.

Коли в останніх роках ціни кави сильно впали, на доручення бразилійської влади викидували кожного року кілька міліонів кільограмів кави до моря.

Тепер повідомляють, що винайдено т. зв. „кавовий хліб", так, що є надія, що на будуче зависе надмірний запас кави зможуть в Бразилії корисно вихіснувати. У звязку з новим винаходом повстане у Бразилії нове підприємство, яке перероблятиме з кави і муки новий екстрат до печення. Кажуть, що цей новий „кавовий хліб" дуже смачний і відсвіжує так людину як і напиток із кави.

ОКСАНА БУРБЕЛЛО

це дуже вдатний дебют української співачки

НА КРУЖКАХ „СИРЕНА"

НАЙМЕНША КНИЖКА НА СВІТІ.

Не тільки найбільші предмети викликують сьогодні у світі сензацію, але також і найменші. Тому теж і Букарешт має право до деякої міри чванитися, що має найменшу на світі книжку.

Яка велчка ця найменша книжка? Приблизно така сама, може трішечки більша як зернятко фасолі. Хто хоче прочитати зміст цієї книжки, мусить уживати до цього побільшуючого шкла. Крім цього є в тій книжечці репродукція портрету короля Карла, кисти визначного румунського маляра Дірра Дуре. Цю дивовижню книжечку, якої оправа має всього 14 мм. кв. площини, вишлють на паризьку виставу, як дивогляд друкарської техніки.

В майбутності народів повстане питання: тверезість чи господарська руїна? — Т. Едізон

СПОРТОВА СТОРІНКА.

ПЕРЕМИШЛЬ. **УКРАЇНА — ЧУВАЙ 2:1 (1:1)**

(Від власного дописувача).

Змагання України на перемиському твердому спортовому ґрунті мають уже свою історію. Давніше з Польонією, згодом з Чуваєм грала Україна нераз мистецькі змагання і тільки один раз повелося нашій дружині осягнути в Перемишлі перемогу вислід 2:2 з Польонією. Гостра гра тамошніх дружин, неприхильне, іноді й вороже наставлення перемиської публики та відоме вже пекуче наставлення нашої дружини до гри на чужих ґрунтах були головними причинами невдач. Цього року змінилося багато умовин на краще. Україна їхала до Перемишля зі сильною волею продемонструвати свій хист на ділах та показати, що невдача з Ресовією не була довготревалим заломанням форми. Крім цього мала наша дружина ще й моральну перевагу над противником, а саме своєю високоцифровою перемогою 12:0 в минулому сезоні. Також і наставлення перемиської публики до нашої дружини сильно змінилося. Добру половину глядачів творили симпатики Сяну, які не забували, що величезне, іноді й вирішне значіння у спортових змаганнях має мудра й добра заохота і цієї заохоти не жалували нашій одинадцятці. Зокрема треба теж підчеркнути чесну та спокійну гру обох дружин. Це в першу чергу заслуга нового голови Чуваю д-ра Крайцарека, який перед змаганнями взивав обі дружини грати спокійно і чесно.

Ці змагання грала Україна в такому складі: Гуцул, Воробець, Серегота; Скопень І., Пазуняк, Краєвський; Магоцький, Мікльош, Хомишинець, Скопень ІІ і Максимів.

Героєм змагань був без сумніву Гуцул, який причинився бодай у 50 відс. до перемоги своєї дружини. Він найкраще зорієнтувався, що оборона буде безсильна перед своєрідною грою Чуваю на короткім ґрунті. Ця система, зовсім проста й нескладна полягала на тому, що оборонці чи помічники Чуваю подавали гострим виповом мяч до переду, а напасники бігли за мячем на ворота. Таким чином витворювалася безліч ентуацій, серед яких оборона (позатим зовсім добра) ставала безрадна і єдиною дошкою рятунку був тоді воротар. Треба признати, що тактика Гуцула забивати пястуком високі мячі в поле була не тільки добра, але й успішна. Поміч грала, як завжди, амбітно, але нерівномірно. Пазуняк спершу кіксував і щойно згодом розігрався на добре. Краєвський грав незле дефензивно й офензивно, але швидко „спух". Скопень І. кращий, як на попередніх змаганнях, грав, що правда, не ефектовно, але ефективно. Всеж таки мало що не стратила Україна в його вині воріт та 1 пункту. В нападі д. добре грала права сторона: Магоцький, Мікльош і Хомишинець, яка переводила дуже ефектовні і грізні акції. Найгрізнішний у цій трійці був Магоцький. Ліва сторона слабша. Скопень ІІ. працьовитий і стартував до кожного мяча, але все ще не вернувся до своєї форми. Найслабший був Максимів.

З Чуваю годі когось відмітити, бо всі грали амбітно та в охотою відплатитись за минулорічну страшну поразку. Найгрізнішний був наш земляк Дмитришин, стрілець одиноких воріт.

Хід гри: Ініціятиву в першій половині має весь час Україна, яка переводить правою стороною кілька ілюкучих та небезпечних акцій. Всеж таки Чувай добуває перші ворота в 8. хв. зі стрілу Дмитришина. Воробець бере у підскоці високий мяч на голову, але одночасно підскочив теж грач Чуваю, який не досягнув мяча, та вже вдарив головою Воробця в зуби й ослабив через те його головку. Використовує це Дмитришин і стріляє не до оборони. Поміч грає в цьому часі дуже амбітно. Напад України зовсім не пішиться стратою воріт і натискає далі. Згодом Чувай переходить у протинаступ і тоді попишується Гуцул своїми двобоями в цілим ворожим нападом. Під кінець знову натискає сильніше Україна — й одна подача Магоцького в середини витворює дуже грізну ситуацію. Мікльош віддає мяч Хомишинцеві, цей знову Мікльошеві, який з черги пристановив мяч Хомишинцеві, що гострим стрілом у ріг воріт добуває вирівнання.

У другій половині Чувай хоче конче добути вирішні ворота, але мудра тактика оборони й воротаря не допускає до цього. Колиж у 12 хв. воротар підбиває руками в гору гострий стріл Магоцького і Скопень ІІ. вбиває мяч до воріт, Україна обмежується після цього виключно до здержання вислідів. Перемога була сильно загрожена, коли згодом судія наказав карний мет до воріт України. Гостру бомбу Дмитришина оборонив Гуцул.

Публика в числі 2.000 поводилась дуже культурно. Судіював добре п. Кухар

УКРАЇНА III. — ПОГОНЬ IV. 8:0 (2:0).

Змагання за мистецтво Б-класи. Україна грала весь час в десятку. Один із змагунів України взято лікарняно.

УКРАЇНА (ЮНІОРИ) — ЛЕХІЯ (ЮНІОРИ) 6:4.

Заслужена перемога минулорічного переможця в мистецтвах юніорів Львова.

ІНШІ ВИСЛІДИ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

РЯШІВ. **Ресовія — Чорні 3:1**

ЛЬВІВ. **Р. К. С. — Гасмонея 0:0**

ЛЬВІВ. **Погонь І б — Лехія 4:2.**

ЛЬВІВ. **Польонія — ІІ. Сокіл 2:0.**

ТАБЕЛЯ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

1. Ресовія	15	25	5	45:18
2. Україна	**15**	**22**	**8**	**52:17**
3. Чорні	15	22	8	44:28
4. Гасмонея	14	18	10	16:10
5. Польонія	13	13	13	21:22
6. Р. К. С.	14	12	16	21:25
7. Погонь І б	14	12	16	25:34
8. Огнісько	13	12	14	25:42
9. Чувай	13	11	15	30:38
10. Корона	14	10	18	19:31
11. Лехія	15	5	28	16:31
12. ІІ. Сокіл	14	4	24	21:48

ПЕРЕМИШЛЬ. **СЯН — ГАГІБОР 5:1 (3:0).**

Хоч до цих змагань не привязував Сян спеціальної уваги, маючи вже й так запевнене мистецтво, награв д. добре і виграв високо. До цих змагань виступив Сян у звичайному складі без Дигдалевича. Перших кільканадцять хвилин Гагіборові вдається вдержати отверту гру і щойно в 16 хв. Турко добуває перші ворота. Той самий грач добуває теж дальших 4 воріт, так, що в сумі добув він 5 воріт. 6-ті ворота добув Партика.

Сян мав безліч невикористаних підворітних ситуацій. Суддіював добре п. Далецький.

Після цієї перемоги Сян здобув уже остаточно мистецтво А-кляси перемиської підокруги і є найповажнішим кандидатом до Окружної Ліги. Залишились Сянові ще одні змагання з Легіоном (Коросно) в Перемишлі, які повинен Сян теж виграти високо, хоч вони не матимуть уже вікового значіння в укладі табелі.

СЯН II і III — ОРЕЛ 4:1.

СТАНИСЛАВІВ. **ПРОЛОМ — СТШЕЛЕЦ (БРОШНІВ 1 : 0.**

Скромна, але заслужена перемога української дружини. Після цієї перемоги Пролом повинна останнє місце, відступивши його Стшельцові. Одинокі ворота добув Пролом зі стрілу Данева. У Проломі найкраще грав Прідун. Добре теж грала оборона й поміч.

ІНШІ ВИСЛІДИ: Гірка — Покуце 4:2; Ревера — Рипне 4:3.

ТЕРНОПІЛЬ. **ЛЕГІОН — ПОДІЛЛЯ 2:0 (1:0).**

Перші мистецькі змагання А-кляси закінчились програною Поділля, яке мало весь час, зокрема у другій половині перевагу. Легіон добув ворота з нападів.

МИСТЕЦТВА Б-КЛЯСИ.

СТРИЙ. **Скала — Тесп (Калуш) 4:3 (2:1).** Ворота для Скали добули Павлічка, Маленький, Заплатинський і Скоробогатий. Суддіював п. Брах із Станиславова.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Скала (Мостиська) — Орел 2:2 (1:0).** Скала мала перевагу і не використала вірного

ДЕРЖАВНА ЛІГА.

ЛЬВІВ. **А. К. С. — Погонь 2:0 (0:0).** Погонь програла на своїм ґрунті, хоч мала в другій половині замітну перевагу. Напад Погоні добрий в полі тратив голову під воротами противника. В Погоні добре грала поміч особливо Ганін і Васович, якого в другій половині розбили. Ворота добув А. К. С. у другій половині в нападі. Перші ворота мір Альбінський оборонити. Суддіював п. Сайхтер із Кракова, який не добачив дві руки на карнім полі АКС-у.

КРАКІВ. **Краковія — Варшавянка 5:0.**

ЛОДЗЬ. **Л. К. С. — Гарбарня 6:0.**

ПОЗНАНЬ. **Варта — Рух 1:1**

КОЛЕСА РОВЕРИ
найкращої марки
„ДНІСТЕР" „Tour de France" „Birmingham" і інші
поручає перший і єдиний український
склад роверів кооп. „ПЛАСТ"
ЛЬВІВ, ГОРОДЕЦЬКА 95
ФІЛІЯ, ЛЬВІВ, РУСЬКА 3

ЧЕСЬКА ЛІГА

УЖГОРОД. **Кладно — Русь 5:1.**

Братислава — Мор. Славія 3:0.

Вікторія Жіжков — Наход 1:1.

МІЖНАРОДНІ ЗМАГАННЯ.

ВІДЕНЬ. **Австрія — Шотляндія 1:1.** На цих змаганнях було 75.000 людей.

ЛЬВІВСЬКА А-КЛЯСА.

Білий Орел — Зеніт 8:0.

Рекорд — З. З. К. 2:1.

Погонь II — Лехія II 2:1.

Чорні II — Гасмонея II 2:1.

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ

Граніт — Зоря 3:1 (1:0). Ворота для Зорі добув Крушельницький.

Степ — Світязь (комб.) 1:0. Змагання Степу з ПКС-ом видно гор і двоциклівки переложив на піаністий речинець.

ЛЕГКОАТЛЕТИКА.

Величавий біг Сокола-Батька.

138 змагунів на старті.

Третій в черги весняний біг із перешкодами уладжений спортовою секцією Сокола-Батька випав як і попередні дуже вдало. На старті стануло 46 дружин, а саме: 9 дружин посестер, 16 учасників і 21 побратимів. Траса для посестер: 530 м. з 7 перешкодами, для учасників 530 м. з 10 перешкодами і побратимів 670 м. м. з 12 перешкодами. Перешкоди були різнородні і дуже вміло підібрані.

В біґу посестер перемогла дружина Сокола з Голоська в часі 3:04, друге місце заняла дружина Сокола-Батька в часі 3:12, третє місце Сокіл III 3:14. Біг учасників: І. місце Сокіл-Батько IX. в часі 3:50, II. місце Сокіл IV. — 2 дружини 3:55, III. місце Сокіл IV. — 3 дружини 3:57.

Біг побратимів: І. місце Сокіл IV. у складі: Малантук, Залевський, Лебіщак 4:37, II. місце Сокіл-Батько у складі: Бальчик, Козачок, Тихозський 4:48, II. місце Сокіл-Батько і Сокіл V. 4:52.

Біг відбувся на площі Сокола-Батька в год. 11.30 в присутності голову С.-Б. інж. Хроновята.

ЦВІТИ на всілякі нагоди
Великий вибір — низькі ціни. 1—?
„НІЦЕА" АКАДЕМІЧНА 20. — ТЕЛЕФОН 112-02

СИТКІВКА.

Чаша Дейвіса.

МІНХЕН. Німеччина — Австрія 3.2

Больонія. Італія — Монако 3:0.

ЗАГРЕБ. Югославія — Румунія 5:0

БРАЙТОН. Пол. Африка — Нова Зеландія 1:1.

ПАРИЖ. Франція — Норвегія 3.0

БОКС

Боксерські мистецтва Европи.

МІЛЯНО. До фіналів дійшло 4 польських змагунів. Вігемистецтво Европи у вазі мух здобув Собковяк. У вазі пера мистцем Европи став Полєо (Польща), мистцем Европи в середній вазі став Хмелевський. У вазі півважкій віцемистецтво здобув Шімура (Польща), у важкій вазі мистцем став швед Стандберг.

В загальній пунктації боксерських змагань за мистецтво Европи перше місце заняла Польща перед Італією, Німеччиною і Малирщиною

ПОВІДОМЛЯЄМО
що вже надійшли на склад у великім виборі в прекрасних нових взорах — матеріяли на весняні плащі, костюми, шовки на блюзки, комплєти і сукні — в цінах надзвичайно приступних
„ДІМ МОДИ"
Львів, — Готель Европейський
Обслуга в українській мо

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., телефон 254-46. Приймаю футра до перехована літом.

— **Учні проф. Гілі Левицької** (вищий і концертовий курс) гратимуть у суботу 15. травня в год. 7. веч. у малій салі Муз. Т-ва ім. Лисенка. В програмі фортепіянові та органові твори Й. С. Баха. Участь беруть: Яр. Баранецька, Л. Дудко, Н. Калинович, М. Колтунюк, І. Селезінка.

— **Робітня жіночих одягів Осташовичевої,** Малецького 10/II. продасть сукні, комплети показові на ревії мод.

— **Виділ львівської філії „Товариства охорони дітей та опіки над молодю"** прохає усіх Членів і Прихильників прибути на Загальні Збори нашого Товариства, які відбудуться дня 12. травня в год. 17. пополудні в салі „Української Бесіди" при вул. Рутовського ч. 22.

— **Малярська вистава.** В салях Природн. Музею Наукового Т-ва ім. Т. Шевченка, Чарнецького 24, II. пов., буде відкрита в неділю 16. V. ц. р. вистава малярських праць проф. Лошнева, п. Іванни Нижник, проф. П. Обаля і р. Смольського. Вистава треватиме до 6. червня ц. р.; відвідувати щодня від год. 10-ої до 17ої. Вступ 50 сот. і 25 сот.

— **Концерт жіночого вокального квартету „Богема".** Заходом філії Т-ва охорони дітей та опіки над молодю відбудеться 14-го ц. м. в год. 8-ій веч. у Театрі Ріжнородностей, під проводом В. Балтаровича. Білєти в „Союзному Базарі".

— **Товариство Допомоги Емігрантам з України у Львові** (Ринок, 10) відбуло 25-го квітня ц. свої річні загальні збори. По вислуханні докладного звіту з діяльности Управи за минулий рік Збори одноголосно затвердили звіт Управи й одобрили поведінку її в усіх справах та вибрали одноголосно нову Управу, яка уконституювалася так: А. Петренко — голова; Вол. Дорошенко й д-р Василь Сімович — заступники голови; Ф. Сидоренко — секретар; М. Таранович — скарбник; д-р Денис Лукіянович, дир. С. Магаляс, А. Жук, А. Гребінник — члени; Дм. Гонта, Ф. Дудко й ін. Бедрило — заступники. До Ревізійної Комісії обрані: Наталія Савченко-Дорошенко, Мих. Корчинський та Ів. Павлик. Крім того збори ухвалили скласти подяку всім особам та установам у краю, що в скрутних хвилинах завжди приходили з матеріяльною допомогою Т-ву. Т-во Допомоги Емігрантам у 1937. р. вступило в 17-ий рік свого істнування.

— **Лікарський Дім у Львові.** Минулої неділі відкрито й посвячено новопобудований Лікарський Дім при вул. М. Конопніцької. Триповерховий будинок, якого будова тревала два роки, буде осідком окружної лікарської палати та інших польських лікарських організацій, що мають осідок у Львові.

— **Роздача почесних грамот** за працю на VII-ій виставі української мистецької фотографії відбулася в неділю 9. ц м. Голова УФОТО інж. Чайковський, закриваючи цьогорічну виставу, подякував усім, що причинились до її зорганізування за труди, заохотив до дальшої праці та проголосив вислід оцінки жюрі. Почесні грамоти одержали: першу — Мирович Роман, другу — Масляки Ярослав і Роман, третю — інж. Пежанський Олександер, четверту — Береза Ярослав. Грамоти признання одержали: д-р Дурделло Евген, м-р Шурат Степан, Тарнавський Володимир, м-р Фіголь Данило, Глинський Микола, Світликівна Ксеня. Грамоти вирізнення одержали: інж. Іваницький Борис, Варцаба Іван, Сторожук Льонгин, Федецький Степан.

— **Український музей у Києві.** Як повідомляє ПАТ, в Києві відкрили Український Державний Музей, що обіймає 7 відділів і коло 5.000 предметів, що ілюструють історію мистецтва й культури України від часу мандрівки народів.

— **Смерть А. Розсипаля.** Помер ненадійно в одній празькій санаторії Антін Розсипаль, б. президент Підкарпатської Руси, в 71. р. життя. Похорон відбувся у пятницю 7. ц м. Після богослужения в костелі св. Людміли у Празі XII. тіло покійного перевезли до Червеної над Влтавою. А. Розсипаль працював в Ужгороді від 1923. р. до 31. грудня 1936. р. і від 1. січня ц. р. перейшов уже на еметитуру. У похоронах покійного взяв участь між іншими губернатор П. Руси К. Грабар і д-р М. Бращайко як представник Ужгороду.

— **Американська пригода артистки Тамари Вишнівської.** Артистка Тамара Вишніівська, перша українка з наших земель, що в швидкому часі потрапила осягнути високі щаблі фільмової кар'єри. має багато прихильників особливо серед української молоді. Тож і не диво, що коли в Луцьку, звідки артистка родом, розійшлась чутка, що фільмова зірка прибуває на свята до батьків, ціле його населення, особливо жіночий пол і молодь, постановили собі за всяку ціну оглянути щасливу лучанку. А недавно, коли п. Вишнівська перебувала в одній з луцьких кавареń, перед входом до кавярні зібралась величезна юрба глядачів, під напором яких у льокалі вилетіли фронтові шиби і дехто влетів вибитим вікном до кавярні. Тому, що властивий винновник вибиття шиби старався утікати, в погоню за ним пустилась ціла юрба народу й поліцієнти. Нещасливого прихильника артистки зловили й посадили до темної, Луцьк має про що говорити, а п. Вишнівська може записати одну справді американську пригоду до нотатника своєї кар'єри.

— **Українці в Моравії.** В перший день Великодніх свят відправив для української кольонії в Оломовці о. Бойсак в каплиці Сарканда Службу Божу і посвятив паски. Співав дуже гарно хор закарпатських богословів, що студіюють в Оломовці. Пополудні була вечірня, опісля в салі римо-кат. духовної семинарії спільне свячене для наших еміґрантів, членів місцевої філії „Української Громади" й для закарпатських богословів. Один з них виголосив настроєву промову. На піснях, деклямаціях і товариській розмові приємно минав час. Присутніх було понад сто осіб.

— **Хто виграв на льотерії.** В нинішнім тягненні державної льотерії впали такі більші виграні: 10.000 зол. на чч.: 39553, 101212, 164281; 5.000 зол. на чч.: 18704, 51688, 118076; 2.000 зол. на ч. 3098, 11090, 35976, 62852, 71112, 73898, 113982, 123337, 128554, 133945, 188807; 1.000 зол. на ч.: 6734, 10226, 12481, 31919, 36127, 42239, 45653, 49140, 56946, 67954, 72565, 86913, 94996, 95684, 96209, 105280, 106997, 111850, 113956, 124174, 139090, 140928, 142972, 148753, 164550, 171685, 183678, 184651, 193689

— **Вибори до львівського кагалу.** Минулої неділі відбулись у Львові вибори до жидівської громади. Голосувало 33 прц. управнених до голосування. Найчисленніше взяли участь у виборах ліві угрупування. Повну апатію виявила професійна інтелігенція та умові працівники. З 16-ти лист найбільше голосів зібрала „13-ка" (бльок сіоністичних організацій і господарського обєднання), яка здобула 14 мандатів. „Бунд" здобув 5 мандатів. Решта мандатів дісталася листам: „Агуди" (2 мандати), обєднаним листам безпартійних елементів (6 манд.), „Бела" (2 манд.), „Іхуд" (1 манд.).

— **Вибрики польських студентів.** Вночі на неділю група членів академічних корпорацій в числі кількадесяти осіб, які вертали зі „собуткі", почала на вул. Оссолінських і Хорущини бити шиби. Кількох постерунковних на вул. Зіморовича заступило студентам дорогу, закликаючи розійтись. Студенти заатакували поліцію, прийшло до сутички, підчас якої пішли в рух палиці і каміння. Випадок зліквідували поліцієнти, які прийшли на поміч з інших районів. Пять корпорантів арештували і помістили провізорично в брамі одної каменици, бо товпа не розходилась, домагаючись звільнення арештованих. Потім студентів відвезли поліційними автами. Підчас тих подій студенти вибили шиби одного видавництва.

— **Максимальні ціни цегли в Тернополі.** В тернопільському воєвідському уряді відбулася нарада комісії для дослідів цін цегли. Визначено для поодиноких повітів тернопільського воєвідства максимальні ціни на цеглу, що походить із цегелень кругових і полевих. Ціни за тисячку штук льоко цегольня в поодиноких повітах устійнено в кругових цегольнях від 32 до 43.50 зол., в полевих 28 до 37 зол.

— **Трагічна прогулька.** Кількох учнів тернопільської гімназії виїхало каяком здовж ріки Серету. Втомившись, шукали прохолоди в купелі. Один із них Р. Гомулінський, учень IV. кл., дістав удару серця і втопився.

— **Після злочину в Белзці.** Як повідомляють із Золочева, поліція зловила трьох учасників убийства Марії та Мечислава Ясінських і ограблення фільварку в Белзці золочівського повіту. Четвертий учасник нападу згинув, як відомо, від кулі поліцая, так, що лишився на волі ще пятий спільник грабіжницької шайки. Прізвища вбитого й арештованих держать покищо в тайні. Похорон жертв розбишацького нападу відбувся минулої неділі при участи духовенства греко-кат. і латинського обряду, кількох тисяч осіб місцевих і з околиці. Домовини везено на двох драбинастих возах, запряжених четвірнями коней. Після винесення домовин із місцевої гр-кат. церкви похоронний похід рушив у 13-кільометрову дорогу до Золочева. Тут прилучилися до похорону всі представники влади з численними урядовцями. Домовини внесено до костела, опісля при величезному здвизі польської публики і при участи патріотичних організацій поховано на місцевому лат. цвинтарі. Під кінець похорону відспівано відому „роту" Конопніцької: „Не дами земі, скокд наш руд".

— **Жахливе вбийство.** Між селом Красною і Добротовом (к. Делятина) в лісі зв. Садки знайшли дня 6. ц. м. звуглілого трупа невідомої особи, яку невідомі досі справники привязали кільчастим дротом до дерева, обилляли нафтою і підпалили. На місце випадку виїхала з Делятина судово-лікарська комісія. Поліція веде дохождення і є вже на слідах виконавців злочинного вбийства.

— **Смерть від електрики.** В ледівні Генрика Бянко в Новому Дворі 19-літній Ришард Сохоглухович доторкнувся електричного проводу, що лежав на долівці і згинув на місці.

— **Жертви грому.** На полі в Підгородищу пов. Бібрка убив грім Дмитра Фіглєра та його пасербицю Марію Рий. Крім того згинули два коні.

— **Повоєнний бандитизм на селі.** Пишуть нам: У селі Лука Велика пов. Тернопіль, другого дня Великодних Свят сільські авантурники, робітники на фільварку, Михайло Швець і його брат Йосиф Швець, напали в білий день на члена виділу місцевої читальні „Просвіти", 43-літнього господаря Івана Зімовського і на очах свідків, між ними й місцевого пароха о. Яцика і його гостя інж. Девосера з Тернополя, покололи його ножами, завдаючи йому понад 20 колених ран, що безпосередньо загрожують життю. Негайно прикликано лікаря д-ра Зільбермана з Микулинець, котрий по наложенні найконечніших бандажів велів відставити тяжко раненого до тернопільського шпиталю для переведення операції. Стан недужого у шпиталі дальше дуже грізний. Оба справники є здавна пострахом села, викликуючи усюди авантури і кріваві бійки. Непрошені приходять вони на ріжні імпрези до читальні, терорізуючи присутніх, що уступають їм, боячися чинного нападу чи проколення ножем. Про бандитизм обох тих парубків заголошувано нераз поліційній станиці у Мишковичах, якої командант Лясковський чомусь полишає обох згаданих напасників у спокою. Тому місцеві громадяни рішили вислати депутацію до нового тернопільського старости п. Адамського під проводом пос. Болюха з домаганням, щоб видав відповідні доручення для охорони життя і здоровля перед нападами обох злочинних сільських бандитів.

— **Бандити гуляють.** На дім Мандля Найфельда в Юріямполі напало вечором місцеві бандитів. На гук вистрілу крізь вікно Найфельд упав на землю, вдаючи вбитого, однак його жінка заступила бандитам поріг і почала кричати. Тоді бандити увійшли до середини і дали кілька стрілів, якими вбили Найфельдову, а Найфельда тяжко ранили. Наполохані криком, бандити втікли, не забравши нічого. Тої самої ночі в сусідньому селі Більчу Золотому бандити ограбили доми жидівських купців Л. Бергера і Речштайна, забравши більшу скількість товарів. Правдоподібно були це ті самі бандити, що вбили Найфельдову в Юріямполі. Справою занялася поліційно-судова влада.

— **Самогубство студентки.** До готелю „Паріського" при вул. Маршалківській у Варшаві приїхала студентка виленського університету, 20-літня панна Яконюк. На другий день ранком готелева служба знайшла її в ліжку неживою. Лікар ствердив отруєння ціянком потасу. Нещасна лишила лист, адресований до аптики в Щуцині, де була занята, такого змісту: „Відбираю собі життя з власної, непримушеної волі".

— **Катастрофа „Гінденбурга" сфільмована.** На привітання цепеліна „Гінденбург" вислало пять американських фільмових підприємств своїх фотографів, не сподіваючись, що на летовищі в Лейкгерсті жде їх така жахлива сензація. Завдяки цій несподіванці вже на другий день усі нюйорські кіна висвітлювали цілу катастрофу від початку до кінця з таким жахливим реалізмом, що жінки мліли. Річ певна, що кінові підприємства в цілому світі зроблять на загибелі „Гінденбурга" золотий інтерес. Всі европейські фільмові бюра, отже й варшавські замовили в американських фільмових централях фільму з катастрофою „Гінденбурга" і за який тиждень привезуть її кораблі до Европи. Маймо надію, що побачимо її також у Львові.

— **Справлення помилок.** У 97. числі з 7. ц. м. на „Сторінці без політики" в статті „Доісторичне збіжжя на Україні" попали такі друкарські помилки: замість „у магазині ліпянок" — має бути: **„у мазанці ліпянок"**; замість „100—800 до Хр." — має бути: **„1000—800 до Хр."** — Теж у 98 числі з 8. ц. м. на „Сторінці без політики" у статті „Скити на Поділлі й на Закарпатті" замість: „яких 50 літ" — має бути: **„яких 500 літ"**

З кіна.

Кіно „Коперник": „Зелений сигнал".

Молодий, енергійний, талановитий лікар, що працює у великому шпиталі, зважується на операцію багатої, ще не старої жінки рідких духових прикмет тоді, коли лікар, який має перевести цю операцію спізняється. В останній хвилині дотичений лікар приходить і оперує недужу, але схвильований своїми фінансовими клопотами, робить помилку, через яку пацієнтка вмирає. Молодий лікар поводиться при слідстві в цій справі так, якби це була його вина, бо його старший товариш, водночас його вчитель, не має сміливости признатись до вини. Коли на вістку про смерть оперованої приїжджає її донька, молодий лікар зустрівшись з молодою дівчиною не має сміливости сказати свого прізвища тому, що вона відразу знала би, що має перед собою вбивника своєї мами. Утративши посаду лікар, що не лякається ніякої небезпеки, їде у глуху закутину славну зразками цятковатого тифу. Там він зважується на страшний експеримент, впорскуючи собі приготовлений ним антитод проти тифу.

У фільмі виступає цікава постать священника-проповідника, який вірить у так звіний „зелений сигнал" у житті, остережливий знак подібний до того, який дають у великих містах серед натовпу авт на вулицях.

Головну ролю грає Ерроль Флін, відомий з „Капітана Блада" та Аніта Люіс. Фільма повна драматичної напруги, не дуже приємна для тих, що не люблять дивитися на операції та недуги.

—o—

Дописи.

ЛЬВІВ-ЗАМАРСТИНІВ.

Свято Чорноморської Фльоти. Молодь, згуртована при чит. „Просвіти" в Замарстинові, влаштувала 9. травня ц. р. у власній домівці величавий святочний концерт у 19-і річовини підписання українських пратарів на Чорноморській Фльоті. Добірна й різноманітна програма і своїм рівнем і виконанням переросла далеко всякі подібні імпрези. Вступне слово виголосив В. Кобильовський. Мужеський хор під управою радн. Т. Кучинського відспівав 4 пісні: 1) Матюка „Ревуха", 2) А. Вахнянина „По морю, по морю", 3) І. Білинковського „Поворот козаків" (уривок з „Гамалії" Т. Шевченка) і 4) надпрограмово „Задзвенімо". Всі пісні вийшли взагалі добре. Добре вийшли теж деклямації. П-а Я. Демчик віддеклямувала Грицька Чупринки: „Гей, на весла". 5-літній Дзюньо Галанюк Ю. Шкурупій: „Море". Перша відома вже замарстинівській публиці, визначилася доброю інтерпретацією та ситуацією і захопила публіку; другий своїм гарним голосочком і дикцією здобув собі належний успіх. В. П. Березницький відограв на бандурі кілька народніх мелодій. Дуже гарний був танок „Маруся" при бандурі, виконаний двома дівчатами з місцевої захоронки. Не менш гарно вийшла інсценізація „Мова миру", в якій взяли участь: 5-літній Левцьо Матвій (Тарас), Н. Неділка (Маруся), Ліда Матвіївна (Русалка), В. Пелішок (дружинник Ольги), О. Клименко (друж. Ігоря), М. Тягнибок (козак Сагайдачного), М. Кулинич (козак з 1620 року) і В. Кобильовський (моряк). Слід вирізнити мистецьку гру Л. Матвіїва, Н. Неділки і Л. Матвіївної, що виконали неабиякий мистецький хист. Свято закінчено відспіванням національного гимну. Жаль тільки, що публики не було стільки, наскільки цей концерт своїм високим рівнем і моральними приметами заслуговував.

О. К-ко.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Закінчення курсу громадянського вишколу в Союзі Українок. В середу 28. п. м. відбулося в салі сс. Василіян закінчення другої частини 6-тижневого сільсько-господарського курсу громадянського вишколу організаторок С. У. і кооперативних пропагандистов. Перша частина курсу теоретично-організаційна відбулась у Львові. В цьому святі взяли участь крім представників представники деяких перемиських установ. Свято започаткувала коротким промовою управительна курсу п. Лукія Бобеляхова, що висувала ціль та завдання курсу громадянського вишколу і завдання курсантов. Від Головного Виділу С. У. промовляла голова М. Рудницька, підкреслюючи, що друга частина курсу могла відбутися тільки в Перемишлі, де можна було знайти відповідне приміщення для курсовток в інституті для дівчат, відповідні фахові сили до навчання та взірцеве господарство в інституті. Вкінці згадала, що тут панують найкращі взаємини між С. У. і С. Г. Д-р В. Загайкевич промовляв від перемиського громадянства, підкреслюючи, що праця курсантов буде важка, але теж дуже вдячна. Від філії С. У. промовляла голова п. Е. Зятикова, а від курсантов та від жіноцтва Волині п. Т. Горохович. На курсі викладали: дир. Л. Бачинський, який був душею курсу, про плекання курей і кролів; інж. І. Скоропада про молочарство; п. Л. Бобеляхова про домашню господарку і хатні цвіти; радн. Б. Шуляківич про плекання ягідних кущів; інж. В. Мосора про годівлю корів і методику суспільної праці; інж. Бурий про городництво, п. М. Гузарівна про кухарство, п. М. Павлівіна про трикотарство; інж. А. Міляпич про сільське будівництво. Про гігієну та поборювання недуг викладали: д-р Гашукова, д-р Кочанашена, д-р Несторович і д-р Старух. Слід згадати, що більшість прелегентів — це члени Ради філії „С. Г.". Курсантки крім теоретичного знання на викладах придбали ще й практичне знання на взірцевому господарстві в Інституті для дівчат, брали участь у загальних зборах та анкетах кружків „С. Г." й С. У., писали і виголошували реферати на різні суспільно-господарські теми. На курс виголосилося 22 учасниці, але закінчило його 16; зміж них повний курс, себто у Львові і Перемишлі, закінчило 10 учасниць. Курсантки походили з повітів: Калуш 1, Жовква 1, Болехів 1, Добромиль 1, Сокаль 1, Самбір 1, Мостиська 1, Надвірна 1, Бережани 1, Рівне на Волині 1 і Перемишль 6. Коли взяти під увагу, що курс відбувався у Перемишлі, а кошти проїзду були дуже малі, то це дуже сумне явище, що Перемищина враз з містом зіслала ледви 6 курсантов. Чиж перемиські пани вважають, що такий курс, така заправа до громадянського життя їм непотрібна? Після офіційної частини закінчення курсу відбулась вечера, при якій ще раз промовляли д-р В. Загайкевич і М. Рудницька, а курсантки Ст. Возняк з Калуша відчитала дотепну римовану хроніку курсу. На закінчення свята відбулись товариські забави.

З викладової салі. Минулої суботи відомий наш учений і мовознавець проф. д-р В. Сімович виголосив у салі „Української Бесіди" виклад на тему „Становище української мови серед славянських мов". Виклад був дуже цікавий та дуже приступно виголошений. В дискусії забирали голос: дир. Ст. Шах і проф. д-р І. Шпитковський. Сала „Української Бесіди" була виповнена по береги, головно шкільною молодю. К-н.

ТУРКА н. С.

Вистави театру „Заграва". В останніх днях квітня п. р. виставив театр „Заграва" в нашому місті такі пєси: Камо грядеши? (в 2 частинах), Голгота, Муравлі, Трафіка пані генералової і Тарас Шевченко. Всі вистави стояли на доброму мистецькому рівні (виключена гра та чудові декорації є без порівняння кращі, як у польському „Покутському Театрі", котрий що місяця приїжджає до нашого міста). На жаль, публики, головно чужонаціональної, що привикла тільки до легкостравного кінового й оперетового спектаклю, було мало. Видно, що мале містечко не доросло ще до експериментального театру.

СТАНИСЛАВІВ.

З життя „Сфінкса". Минулої неділі виставив драм. гурток „Сфінкс" драму Сурікучева „Осінні скрипки". Автор драми знаменито змалював трагедію жінки, що кохає чоловіка, занехаєтьсн у другому. Тому родинне життя розбите, совість мучить її на кожному кроці. Драма з психольогічного боку глибока. Сама вистава стояла на високому рівні, завдяки добрій грі цілого гуртка. Каратницька (Варвара) вжилася усією душею в ролю і створила пасторіз реалістичний тип; дає душі два серця. Борковська (Віра) задебютувала зовсім удатно. Катамай (Дмитро) переживав свою ролю і тому трагедія нещасного мужа в його виконанні лишила сильне враження. Ліськевич Т. (Віктор) добре відтворив людини, що свої глибокі почування жертвує для спокою іншого. Гуртові сцени вийшли добре. Декорації, головно парк, кнети Бабін, дуже ефектовні. Публики, як звичайно, мало.

З життя Княгинина-Гірки. У великодний понеділок відіграв амат. гурток при чит. „Просвіти" на Гірці комедію на 3 дії І. Лядика „Ганка Бушовничка". Зміст комедії та її будова слаб: помішування большевизму в комедії дуже примітивне і мало переконливе. З поодиноких виконавців ролі на перше місце вибилася Лепецька (Оксана), що дуже добре заповідається. Зовсім добре вийшли Кльоцка (адвокат) і Дерець (комісар), хоч Дерець місцями був за чемний, як на комісаря. Табачишівна (Ганка) мала добрі і слабші місця. Глинський (лікар) на сцені дещо за нервовий. Загально виставу можна зачислити до вдатних, хоч не шкодило би краще вивчити ролі. Публики, як на Гірку, мало. **Б. Л.**

—o—

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ

ВІДРОДЖЕННЯ, ілюстрований журнал українського протиалькогольного і протинікотинного руху. — Львів, квітень і травень 1937. Р. X. Ч. 4 і 5.

ЛИЦАРСТВО ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ. Львів, травень 1937. Р. II. Ч. 5.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

ГРИМАЛІВ:
11. V. Муж двох жінок.
12. V. вільний день.
13. V. Дівча з Маслосоюзу.
14. V. Під курателею.
15. V. Шаріва.
16. V. Довбуш (Чорногора в огні).
З Грималова їде театр до Снятина і Тернополя.

Український Мол. Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

ЧЕРЕМИШЛЬ, сала Нар. Дому.
10. V. Т. Шевченко.
11. V. Трафіка пані генералової.
12. V. Муравлі.

Великий Театр:

Вівторок, 11. V. год. 8. веч. „Подвійна бухгальтерія" з А. Диміною.
Середа, 12. V. Театр зачинений.

КІНА.

„ПОЛЬО: „Парада кохання" з Джанетою Макдональд і Морісом Шевальє.
АТЛЯНТИК: „20 карат'в щастя" із Цимішою.
ВАНДА: „Чоловіки до вибору".
ГРАЖИНА: „Буде краще" з Тольком і Шешком.
ЕВРОПА: „Одна на мільон" із Сонею Геніє.
КАСІНО: „Палкі серця".
КОПЕРНИК: „Зелений сигнал" з Ерролем Фліном.
МАРУСЕНЬКА: „Простак".
МЕТРО: „Скальветяк" та 3-актовий додаток.
МІРАЖ: „Золотоволосий збиточник" із Шерлєю Темпль і „Одна з тисячу" (з Мертою Егерт).
МУЗА: „Ромео та Джульєтта".
ПАЛЯС: „І високість танцює вальса".
ПАКС: „Антін Адверс".
ПАН: „Останній поганин"
РАЙ: „Роз-Марі".
СВІТ: „Осуджений" і „Весела розведенниця" Джінгер Роджерс.
СТИЛЬВЕ: „Сам Додсворд" і ревія.
ТОН: „Пригодн трактор'в Джо Браун".
УТІХА: „Під двома прапорами" та ревія.
ХІМЕРА: „Небезпечна білявка" з Мартою Егерт.

ФОТОПЛАСТІКОН.
(ул. Мар'йська 7.)
„Випрева до Північного Бігуна".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 11. травня 1937

БЕРЛІН (357) 16.20 Тенор, форт., акордеон, флет, 19.15 Музика, БІЛГОРОД (437) 18.00 Нар. пісні, 18.30 Форт., 19.50, 20.00 Словінські пісні, БРАТИСЛАВА (299) 18.15 Спів. реціталь, 20.50 Шубертів дует на скр. і форт., 21.25 Гебрайські пісні, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Сальон. музика, 17.00 Цимбали, 18.00 Грецькі та болгарські нар. пісні, 19.20 Циг. музика, 22.05 Орх. концерт, ВІДЕНЬ (507) 12.00, 13.10 Розр. концерт, 15.15 Для дітей, 15.40 Для жінок, 17.30 Спів, 20.40, 21.00 Веселі одноактівки, 22.20 Концерт бажань, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 10.30 Для дітей, 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Концерт камер. хору, 20.10 Солісти, муз. спів, 20.30, 21.00 Вет. музика, КОШИЦІ (250) 17.25 Словацькі нар. пісні, 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (360) 17.25 Камер. концерт, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Отелло" оп. Верді, МІНХЕН (405) 12.00, 13.15 Концерт, 15.00 Для дітей, 16.50 Концерт, труби, форт., 20.10, 21.00 Веселий вечір, 22.30 Форт. китайські та японські твори у вик. Удо Дамерталі, ПРАГА (470) 16.10 Концерт хорів, 17.25 Тріо Г-моль Сметани, 18.20 „Весна у природі", муз. авд., 21.05 Литовська музика, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15 17.30, 18.30 Спів, 17.45, 18.45, 20.15 Форт., 20.30, 21.00, 22.00, 23.00 „Загублений дім Під Гусячою Ніжкою" оп. Лежада, РІМ (421) 19.00 Розр. музика, 21.00 Скрипка, форт. 22.00 „Море" комедія Ант. Кресті.

Середа, 12. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 9.45 Оповідання для дітей. 10.00 Загадки. веселі пісеньки. 16.45 Форт. твори Регера, 19.00, 20.10, 21.00 Розр. музика, 22.30 Легка й танк. музика, БІЛГОРОД (437) 20.20 Англ. пісні, 20.50, 21.00 Гумор, 22.20 Орх. концерт, БУДАПЕШТ (550) 14.55, 15.00 Опера, 17.50, 18.00 Циганська музика, 20.15, 21.00 Сальонова музика, 22.35 Спів ВІДЕНЬ (550) 10.20 Для молоді, 11.25 Для жінок, 12.00, 13.10 Концерт, 15.15 Для дітей, 16.05 „Богема" оп. Пуччіні (фрагмент), 17.30 Твори Р. Мойсійовича. Форт., окр., бас-баріт., 18.45, 19.10 Репортаж із коронації у Лондоні, 21.05 Вечір Верді, муз., спів, 22.20 Танкова музика., ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Балади, 21.00 Дуга орх., ДРОЙТВІЧ (1500) 10.15, 11.00, 12.00, 13.45, 14.20, 15.10, 19.20, 20.00, 20.15; 21.00 Трансм. з коронації англ. кор. пари, МІЛЯНО (369) 17.20 Танк. музика, 19.00, 20.40 Розривкова музика, 21.00 Орх. концерт, 22.20 Мельодії та пісеньки МІНХЕН (405) 8.30, 9.30 Розр. музика 16.10 Для дітей, 19.00 Орх., солістка, 22.30 Вок.-муз. концерт, ПРАГА (470) 12.35 Сальон. музика, 19.30, 20.00, 21.00 „Цілунок" оп. Сметани, РАДІО ПАРІ (1648) 14.00 Англ. музика, 15.45, 16.30, 20.15 Спів, 20.30, 21.00, 22.00 „Славні любки" вок.-інстр. концерт, РІМ (421) 17.25 Камер. концерт, 18.50, 19.45, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 Вечір опер. „Дієсперто тентато" мистеря А. Казелли „Онькове Вовківо" оп. Россіні.

Жіночі торбинки

течки, портфелі, портмонетки, валізи, несесери, лоручаж і направляє по найдешевших цінах робітня римарсько-галантерійна Н. БАРЕР, Львів, Сикстуська ч. 2 побіч фірми Саламандра.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 11. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.10 Програма на нині, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика в гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Шлеські звязульки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Мусоргський, в гр. пл., 12.40 Полудневий дневник, 12.50 Хліборобська скринька, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Інформаційна газетка в українській мові, 15.25 Попури з Пучінієвих опер, гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Молоді таланти: Грає 9-літня піяністка Реня Шварц, 15.45 „Пісенька моєї мами", оповідання для старших дітей, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Й. Гельфец грає, гр. пл., 16.15 Скринька ШКО, 16.30 Гуральські та шлеські піосні у вик. муз. хору, 17.00 „Будні пп. Ковальських" говорена повість, 17.15 Оркестра, 17.50 Як я позбувся опіяр, монольог, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спорт у містах і містечках, 18.20 Оперові арії в гр. пл., 18.35 Проблема зелодари у сучасній істор. повісти, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Справи сучасного виховання, 19.20 Сяйв. реціталь Фіоренце-Джамполія, в супр. форт., 19.50 Гутірка музична зі слухачем радія, 20.05 Авд.: Говори до мене ща, 20.45 Вечірній дневник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Сальонова музика, 21.45 У сторіччя смерти Джана Фільда, передвістника Шопена: форт., скрипка, альтівка, вол. 22.25 Емотивм у польській літературі, 22.40 Балетова музика, з гр. пл.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00, 23.30 Танцова музика в гр. пл., 24.00—1.00 Орх. концерт.

БЕЗКОНКУРЕНЦІЙНО!
„Charmes" — патент РЕФОРМИ 3·55
„Milanes" — тріумаль „ 1·85
„ДІМ ВОЛІЧКИ 5—?
Львів, Сикстуська 2 (побіч брами)

Середа, 12. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.10 Програма на нині, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Популярна музика з гр. пл., 11.30 Для шкіл: Як працював для Польщі маршал Пілсудський; Шопенові твори відіграє В. Малцужинський, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт військ. орх., 12.40 Полудневий дневник, 12.50 Гутірка: На службі в місті, 14.30 Польська музика в пісні, гр. пл., 15.00 Господарські вістки, 15.15 Концерт хорів, гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Дебюсі: Ноктюрни — Хмари, орх., гр. пл., 15.45 Технічна скринька, 15.55 Вагнер: Валькірія: „Плигом", гр. пл., 16.00 Програма на завтра, 16.05 Шуман: Авфшвунг, гр. пл., 16.10 Історична загадка, авд. для старших дітей, 16.35 Органова музика, 17.00 Спогади вояків, 17.15 Із недавнього минулого, пісні у вик. Татяни Нолісь-Мазуркевич, меццосопр., Ол. Міхаловського, бас, у супр. форт., 17.50 Краса Львова, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 На теми Шопена, гр. пл., 18.40 Загальна скринька, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Карло Лібельт: Про любов рідного краю, 19.25 Словно-муз. авд.: „До рідного краю", хор, форт. рецитацій, 20.00 Репортаж із життя марш. Пілсудського, 20.45 Хвилина мовчання, 20.48 Музика у честь марш. Пілсудського: Оркестра; у перерві: Вечірний дневник, Актуальний репортаж, 22.20 Оповідання про Шопена: „Шопен-полїтик", в опр. Кадея-Бандровського, форт.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00, 23.30 Музика з гр. пл., 24.00—1.00 Концерт у вик. орх.

Радіокутик.

КОРОНАЦІЯ В ЛЬОНДОНІ ЧЕРЕЗ РАДІО.

Крім трансмісій самої церемонії коронації, англійська радіофонія готовить спеціяльну коронаційну програму, яка тріватиме цілий тиждень.

Найголовнішою точкою коронаційної програми буде передача церемонії коронації і королівської процесії 12. травня. Під оглядом технічним це одна з найтруднійших і найбільших трансмісій. Сьмок англійських справозданців і кільканадцятьох закордонних перекажуть у репортажах хід коронаційних урочистостей. Для цієї трансмісії установить ко-

Єдиний український магазин поручає
„МАНУФАКТУРА"
вул. Кадітульна 3. (напроти рим.-кат. катедри)
під управою О. Стефановича
вовни на сукні та жіночі костюми, сукна на убрання мужеські з фабрик Бельських. Великий вибір, ціни низькі.

ТАТРА самоходи 6—8
„Zündapp" і „Sokół" мотоциклі
заступники на Східну Галичину
Скотт і Павловський — Львів, Академічна 5.
Офіри на домагання

Без огляду на велику звижку цін вовни **фабрика килимів** 6—6
Ст. Ґалана в Глинянах
у всіх своїх крамницях продає **килими по зниженых цінах.**
Тайна лежить в тому, що управа фабрики в час придбала значні засоби сирівця і тепер може виробляти прекрасні КИЛИМИ з найліпшої вовни по дешевих цінах. — ГОЛОВНІ КРАМНИЦІ ПРОДАЖІ: Львів, вул. Сикстуська 20, Люблин, вул. Сташіца 1, Варшава, Фоша 8. Катовиці, вул. Косцюшка 3. — Летючі виставки і продаж по всіх великих містах держави. СПЕЦІЯЛЬНІСТЬ: Виріб килимів для прикраси церков і цілі стилеві гарнітури для палаців і вілль. На складі великий вибір кап ПІВГОБЕЛІНОВИХ на ліжка, накрить на столи, портіери і лямбрекіни. Також лляні обруси та рушники у нових гарних взорах.

Від нині — малювання мешкання — приємністю!
МЕШКАННЯ дезинфекує, малює — лякерує очищує основно по помалюванню
концесіонований малярський мистець
Ігнат Михайло Ляйхтер Львів, ул. Булгарська ч. 3, Тел. 242-99.
Ціни дійсно низькі. — Найдогідніші умовники — найновіші взори. — Совісне солідне виконання. Прошу подзвонити на ч. 242-99 і жадати оферту!

до 60 мікрофонів. У Вестмінстерській катедрі мікрофони будуть так уставлені, щоб було чути голос короля підчас коронації. В кілька годин після коронації король промовить через радіо до своїх підданих, що розкинені по цілій земній кулі.

РАДІОВИЙ КОНКУРС ДЛЯ СЕЛА.

Речинець заслання радіового конкурсу для села, визначений на 1. травня, пересунено на 1. червня.

Учасники конкурсу можуть здобути 500 цінних нагород, як: живий інвентор, лямпові приймачі, рільниче знаряддя грамофони, насіння, овочеві дерева й ін.

Щоб здобути одну з нагород, виставе до 1. червня ц. р. звербувати серед сусідів і знайомих якнайбільше радіових абонентів. Листу звербованих абонентів треба надіслати до 15. червня до „Польського Радія" (Варшава, вул. Мазовецька 5 „Радіовий конкурс для села").

АНГЛІЙСЬКІ СУДДІ ПРОТЕСТУЮТЬ.

Союз англійських суддів, що має 2.000 членів, звернувся до генерального директора англійської радіофонії з протестом проти завадто частого вислівання суддів у різних радіових слуховищах. Цей спосіб представлювання суддів вилівае на ослаблення їх престіжу.

Директор відповів, що вже від дуже давніх часів судівництво атакували гумористи, але ніхто не ображувався і ніхому не прийшло до голови заборонити читати „Клюб Піквіка" Дікенса, який є сатирою на суддів.

ШИНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 4. травня ц. р. кооперативам платив за масло у Львові.

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	3·25 зол.
1 кг. масла десеров. бочкове та експ. включно з опакув.	3.30 „
молоко від 27. IV. ц. р.	0.18—0·19 „
попа вець	2·60 „

Тенденція на масло, молоко та яйця сильна.

ПТИЦЯ

Маслосоюз повідомляє, що в дні 10. V. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, дьоко подвірки птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре умясені, повногруді толсті	1.50 зол.
Курки молоді І. кл. товсті без вапняку на ногах від 1.80 кг. вгору	1.20 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Пригадка. Пригадуємо, що X. Звичайні Загальні Збори Товариства „Український Фонд Воєнних Вдовиць і Сиріт" у Львові відбудуться сьогодні, у вівторок дня 11. травня в год. 17-ій у домівці УКТОДІ пів. вул. Потоцького ч. 48. — **Управа.** 906

ЛИСТУВАННЯ

ТЕАТРАЛЬНИЙ адміністратор просить п. Бандуровича Гриця подати свою адресу. Степан Орач. Звенигород, п. Старе Село 904 1—2

ВИЯСНЕННЯ 4-го цукорня — Перемишль вислано на посте-рестанте. 907

„Серпень". Більше нема нічних листів. — **Адміністрація.**

ПАНСІОНИ

ЗМУЧЕНІ цілорічною працею інтелектуалісти відпочинуть у надморських лісах при гутірці рідної мови. — Villa „Semper florens", Tuchola — Pomorze.

СОНЯШНІ кімнати з балконами до вакацій вже від 20. травня в Ямному над Прутом. Тіна Галущинська, Ямне к. Яремча. 905 1—3

КУПНО - ПРОДАЖА

ТОРГОВЛЯ шкір і шевського приладдя у Львові з причини виїзду дешево до продажі. Зголошення: „Діло" „Кизнетенція" 887 2—2

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

АПЛІКАНТ з дворічною практикою шукає патрона. Зголошення „Діло" під „Солідний". 862 3—3

РІЖНІ

ХЛОПЯЧІ СОРОЧКИ поплінові 2.75, піджамки кольорові 1.90, „СВІТ ДИТИНИ", СИКСТУСЬКА 2. 776 2—7

СОРОЧКИ СПОРТОВІ оксфордові 4.90—6.90. Фабрика білля „АСТРА", СИКСТУСЬКА 2. 776 2—7

ЗА 1 ЗОЛ. перероблює капелюхи жіночі і мужеські. КОПЕРНИКА 26, подвір. 901 1—3

ЛІКАРСЬКО - ДЕНТИСТИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ Д-ра Б. Баранецького у Львові, Миколая 23 ріг Зиблікевича приймає в хоробах зубів і устної ями щодня від 11—1 і 3—6. Власна технічно-дентистична робітня. 897 2—5

МОТОРОВЕР N S U Quick 98 см. двотактовий, дводіговий, вільний від податку і права їзди, поручає Автоспорт, Львів Словацького 2. Проспект за надісланням почт. марки. 722 9-11

ВАННИ ЦИНКОВІ, білі, **НАСІДІВКИ,** великий вибір, **ЗАЯЦЬ,** Осолінських чо. тирнацять. 791 4—6

ОГОЛОШЕННЯ.

ВАРШАВА.
Незрівнянний в якості пудер і крем
ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ
завдяки якому стає цера
ОКСАМИТНО-МАТОВА.
Ціна коробки з пушком зол. 1.25.
2910 59—?

ПІТ
НІГ, РУК, ПАХВИН
і т. п. зникне при вживанні спеціяльного певного і нешкідливого патент
пудру „CSAVE" 50 сот.
Пробний пакет. Перфумерія
С. ФЕДЕРА
ЛЬВІВ, ВУЛ. СИКСТУСЬКА 7.
Філія: КОПЕРНИКА 15 а.

С. МАРІЯШ
заведення для шльосарсько-механічного промислу та виробів сіток всілякого роду. 3—5
Спеціяльність: ХВИЛЯСТІ СІТКИ
Львів, Городецька 41. Тел. 245-02

ЛЬВІВ ПОТОЦЬКОГО 58
ФАМОЗА
МИЛО ДО ПРАННЯ
МИЛА ДО ГОЛЕННЯ
ДІТОЧИЙ ПУДЕР

КІР
Львів, Усійського 6
Тел. 280-88
Станиславів, 3-го Мая 4.
ПЛЯНИ
КОШТОРИСИ
БУДОВИ.

ПОКРИТТЯ МЕБЛЕВІ КИЛИМИ, ХІДНИКИ, ДИВАНИ, ЦЕРАТИ, ЛІНОЛЕУМ, КОЦИ І ФІЛЬЦИ в найбільшім виборі
ФРЕНКЕЛЬ і ЛІДЕР
Львів, Легіонів 25 в подвірю. Тел. 286-38.

Шукаєте праці? —
Певно найдете її, якщо дасьте оголошення до нашого щоденника

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло" В друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Ч. 101 (14.644). Львів, середа 12. травня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060. Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Новий шеф Ґенерального штабу СССР.

ВЕЛИКІ ЗМІНИ НА ПРОВІДНИХ СТАНОВИЩАХ ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ.

Як подає „ТАСС" совітський уряд звільнив маршала Єгорова зі становища шефа штабу червоної армії та назначив його першим заступником наркома оборони; на його місце прийшов командант армії 1. ранги Шапошніков. Командант армії 1. ранги Якір став командантом ленінградської военної округи, маршал Тугачевський — командантом волжанської округи.

Рівночасно уряд постановив утворити военні ради у військових округах та попридїлювати до військових частин і установ військових комісарів.

Національні війська панують над пристанею в Більбао.

Комунікат нац. головної кватири повідомляє, що наступ нац. військ на баск. фронті тревае далі. Повстанці заняли місцевість Унта Круз де Ріроіція, узгіря положені на полудн. захід і північ від міста Біскаріц. Урядові війська стратили поверх 200 вбитих, 147 полонених і багато военного матеріялу. Спроба баскійських відділів піти у протинаступ під Аморебіета покінчилась невдачею. На північ від Солюб повстанці посунулися поза місцевість Басіхо де Баскю і опинились на горбі Хатта, яке панує над пристанею в Більбао.

Комунікат баскійської ради оборони Більбао повідомляе, що вчорашній наступ національних військ був незвичайно нагальний. Бої велися на 30-кільометровім фронті. Баскійські війська пішли у протинаступ в гірськім масиві Солюб, займаючи найвищі вершки цього масиву. Нац. війська потерпіли сильні втрати. Нац. летуни бомбардували безупинну баскійські позиції, одначе не могли приневолити баскійських відділів покинути окопи.

У Більбао проголошено декрет, яким премієра баскійського уряду Хозе Антоніо Агіре іменували начальним вождом баскійських військ. Декрет передбачує одночасно реорганізацію ґен. штабу. Шефом цього штабу іменували отам. Ернеста Ляфуента.

ЧЕРВОНІ НАРУШИЛИ ЕКСТЕРИТОРІЯЛЬНІ ПРАВА ПОСОЛЬСТВА.

„Мундо Обреро" повідомляе про арештування 84 осіб, що користали з азилю в перувіянському посольстві в Мадриді. Червоні обвинувачують арештованих у шпигунській діяльности на користь повстанців. Підчас ревізії в будинку посольства поліція нібито найшла тайну надіостацію і багато документів, які потверджують шпигунську діяльність осіб, що користають з азилю.

Різня на вулицях Барсельони.

Як подае Авас з Перпіньяну, ґенерал Позас, що йому валенсійський уряд поручив здавити анархістичну револьту, мае **дуже широкі повноваласти. Він завів у Барсельоні справжню військову диктатуру.**

Ген. Позас, що мае до диспозиції кілька тисяч міліціонерів та всі военні кораблі, **опанував середмістя, зате передмістя Барсельони та підміські околиці залишились у руках анархістів,** що загородили шлях урядовим військам сильними барикадами. Щоби зломити опір анархістів, ген. Позас мае ужити **найсуворіших засобів,** навіть накаже корабельній артилерії збомбардувати передмістя. Крім того він вишле карну експедицію проти анархістів, що займають місцевість Пуїґерда і округу Сердана недалеко французького кордону.

Найбільш завзяті бої йшли довкола залізничого двірця. Урядові війська здобули його наступом з повзами, анархісти вискакували через вікна. Зі залоги

не залишився між живими ніодин анархіст.

На вулицях міліціонери стріляють до кожного, хто мае анархістичну виказку.

Криваві заворушення в Хорватії.

Як подають з Білгороду, у Хорватії дійшло до такої події:

Група селян верталася автобусом з місцевости Сень до Шібеніку, з віча, на якому промовляв один з представників хорватського нац. руху Шутей. По дорозі згадані селяни спровокували жандармів протидержавними окликами, а опісля стрілами до того, що вони вжили зброї. Пять демонстрантів убито, а кількацятьох ранено. Два важко ранені померли.

У цій справі появився такий офіційний комунікат: 9. і 10. травня перебував у Сеню хорватський хор з приводу свята в честь національного хорватського героя Матея Губерта. У святі взяло участь населення сусідніх місцевостей. Невідповідальні чинники вихіснували це свято, щоби спровокувати інциденти. З хвилиною, як учасники свята переїздили через місто отвертими автами, з юрби хтось віддав кілька стрілів до жандармів, що їхали і стояли на вулицях. 6 осіб згинуло, а 6 було важко ранених. На місце цих подій виїхала слідча комісія.

Роковини імперії.

Агенція Стефані повідомляе з Аділ Абеби, що в першу річницю прилучення Абісинії та створення імперії відбулась в Аділ Абебі велика військова парада в присутності віцекороля марш. Ґраціяні і представників цивільної та військової влади. Маршал Ґраціяні виступив перший раз прилюдно після атентату.

Також у Римі відбулися великі триденні торжества. В неділю відбулася в Римі велика військова ревія в присутності короля і Мусоліні, в якій взяло участь 40.000 війська, делегації всіх військових відділів, фашистівська молодь і організації б. комбатантів.

ПРИЧИНА ПРОТИАНГЛІЙСЬКИХ ПРЕСОВИХ РЕПРЕСІЙ.

Римські півурядові кола виясновують причину протианглійських пресових репресій. Йде з одного боку про протиіталійську кампанію англійської преси, з другого боку — про абісинського негуса, якого запросили на коронацію Юрія VI. Італійський уряд заборонив привозити англійські часописи в обороні національної чести, зате кореспондентів відкликали поодинокі редакції на власну руку.

Англійським кореспондентам в Італії не загрожують ніякі репресії.

Старшина Кружка „Р. Ш." ім. Бориса Грінченка городецької дільниці повідомляе ціним, що

16. травня ц. р.

відбудеться у великій салі Народнього Дому при вул. Рутовського ч. 22

під протекторатом Їх Ексц. Митрополита

АКАДЕМІЯ

з приводу 25-ліття праці Кружка та шкіл ім. Бориса Грінченка.

„Хай живе король Юрій!"

Чи тільки імпреза для колірових підданих і білих громадян?

Львів, 11. травня 1937.

Коли ці рядки дійдуть до рук читачів — кентенберський архиепископ звертатиськ в усі чотири сторони світа з окликом на честь нового короля, а еліта молоді, наділена від століть цим спеціяльним привілеєм, за кожним разом підхоплюватиме цей оклик. Уся Британська Імперія переживатиме момент великого зворушення, а всі часописи світа тільки й тим займуться, що описом коронаційних подробиць.

Загально вважають англійців дуже практичними, вирахуваними людьми. „Вони говорять про Христа, а мають на думці бавовну" — сказав про англійців ще небіжчик Бісмарк. І нині є чимало скептиків, які кожний крок британського уряду перераховують на фунти, а коронацію Його Милости Юрія II. уважають звичайною економічною імпрезою, що має лише притягнути туристів та оживити збут. Без сумніву у цьому напрямі коронація відіграе важну ролю, без сумніву з того погляду є вона важнішою імпрезою, як славні перегони за нагороду „Дербі", або як студентські регати Оксфорд — Кембрідж. Всетаки припускати, що король та всі пари Англії стоятимуть 8 годин у коротких штанятах, білих панчохах і важких пурпурових плащах лише на те, щоби той чи інший реставратор робив кращі інтереси, це значилоб не тільки примітивізувати справу, не розуміти англійської історії ані англійської вдачі, ба навіть робити кривду англійському почуттю національної гордости. Без сумніву, британський скарб не обтяжуе себе великанськими коронаційними видатками для нічиєї розваги ані приємности, без сумніву, що коронація мае деякі практичні цілі, але ті цілі належать не до господарської ділянки, а до моральної і політичної.

Відомо, що британська імперія тримаеться лише містерною політикою і що одним із головних засобів тої політики є престіж. Англійські кольоніяльні війська невеликі у відношенні до просторів, яких вони бережуть. Коли тубільці слухають британського губернатора чи резидента, то роблять це так сказатиб на кредит, свідомі того, що цей сіренький панок у корковому каску є лише представником могутнього білого короля. Щоби не перетягати кредиту, треба часом показати того короля представникам колірових рас і то показати його у можливо найефектовнішій декорації. Англійський король мае сотні більших і менших васалів у Індії та в арабських краях, деякі з тих васалів належать до найбагатших людей у світі та живуть серед великого двірського блеску (напр. нізам Гайдерабаду та інші індійські князі). Щоби виявити себе могутнішим від них, англійський король **мусить** очарувати тих людей Сходу, які живуть у палатах з 1001-ої ночі, мусить промовити зрозумілою для них мовою. І тому хоч раз на кількадесять літ, хоч при вступленні на престіл мусить він окружити себе блеском, що осліпив би царів старинного Сходу.

Друга складова частина британської імперії — це домінії. Утримати звязок з ними ще важче ніж з кольоніями, бо вони не підчинені льондонському урядові, лише становлять незалежні держави, рівнорядні члени міжнародного обєднання, що зоветься British Commonwealth of Nations. З Льондоном звязані ці заморські нації — канадійська, австралійська, новозеляндська й південно-африканська — лише англосаською кровю — зрештою сильно занечищеною, спільними інтересами — зрештою змінливими та часто розбіжними і — особою короля, що становить єдиний політично-правний лучник між незалежними домініями та метрополією. Тому і громадянам доміній також треба деколи показати живого короля (звичайно бачать його лише на грошах і поштових марках) і то у відповідній декорації. Населення доміній — мішанина еміграції суспільних низів зі всіх усюдів — духово досить примітивне, а притому виховане в атмосфері модерних великих міст, в атмосфері сенсації та реклями. Його можна причарувати мальовничим видовищем — але лише справді величавим та незвичайним.

Зрештою не треба примітивізувати і враження коронації на мешканців доміній, — може і в ньому прозвенять якісь глибші нотки. Може величаве історичне видовище пробудить у канадійського фармера чи у новозеляндського шукача золота забутий атавістичний спогад, може відізветься у ньому кров предка, що заки вимігрував за океан був англійцем, спр в-ником англійцем, вихованим в атмосфері англійської традиції та обрядовости.

Традиція і обрядовий церемоніял — це чинники, що спонюють унутрі триєдине королівство так само як політика споює далекі заморські домінії та кольонії. Льондонський біржевий маклер, чи менчестерський фабрикант, люди наймодерніших професій, не бачать нічого смішного у коротких штанцях короля, в яких не можнаб уявити собі напр. французького президента. Вони відчувають, що гротесковий королівський стрій є символом найліпшого державного устрою так само як гротескова перука судді є символом найліпшого виміру справедливости. Найліпшою, бо витвореною не доктринами, лише солідарною працею довгих поколінь, які все уліпшували а нічого не нищили.

Англіець має право згори глядіти на людину з континенту, що з того боку каналу з іронічною усмішкою приглядається коронаційному походові. Його держава має те, чого не має ніяка европейська держава з наймодерніщою конституцією, обдуманою наймудрішими теоретиками: традицію, що надає англійському політично-правному устроєві вартість гранітної величини, що спірається на моральних імпондерабіліях. (гал.).

НА ВИХОВНІ ТЕМИ.

Союз Батьківських Кружків.

Сучасне демократичне життя починає постепенно вкладатися в нові, ясно окреслені форми. Воно віддаляється поволеньки, не без деякого скреготу і болю, від галасливих і непродуктивних форм ультраполітики та охоплює організовано щораз більше ріжні ділянки суспільної праці ,що є направду підвалинами реальної і творчої політики. Це явище можна ствердити всюди і в державах національного фашизму і в державах лівої диктатури. В часі кристалізації нових державних устроїв демократія находить свій реальний шлях праці та самоорганізації своїх творчих сил.

Приклад такої реальної праці та самоорганізації творчих сил демократії маємо в нинішніх батьківських кружках при школах. У тому часі, коли з усіх усюдів роздаються голоси тривоги, що керму сучасної школи опанувала виключно бюрократія та що в ній нема ніяких представників громадянських чинників, батьківські кружки, як правдиві громадянські чинники, входять у школу не лише в характері платонічних репрезентантів громадянства, але теж як практичні співробітники в деяких ділянках виховання шкільної молоді.

Батьківські Кружки при школах сповняють потрійне завдання: а) звязують ближче дім і батьків зі школою, отже реалізують практично давне довоєнне теоретичне гасло педагогії — співпраці дому і школи; б) доповняють виховання шкільної молоді в тих ділянках, що їх ніяк не моглаб сама школа виповнити; в) репрезентують не платонічно, але чинно громадянство при своїх школах.

Нині виховна праця батьківських кружків при школах ніким незаперечувана і бездискусійна. Початків цієї праці треба шукати у воєнному лихолітті. Тоді маса людських осель щезла зовсім з поверхні землі, тисячі родин стратили дах над головою, тисячі дітей стратили батьків та опікунів і гинули без нічиєї опіки з голоду й холоду. Отже повставали ріжні громадянські комітети, що в першій мірі несли порятунок і поміч безпритульним дітям: забезпечували їм та заступали родинну опіку, одягали, годували. Як затих рев воєнних гармат, а в шкільних мурах появились перші діти, мусіли тіж самі громадянські комітети нести дальше потрібну опіку і поміч незабезпеченим шкільним дітям. Так повстали перші батьківські кружки при окремих школах. Вони доживлювали бідних дітей, одягали, постачали їм шкільне приладдя, наглядали їх виховання, дбали про їхне фізичне здоровля.

Цю спасенну харитативно-виховну працю продовжують батьківські кружки при окремих школах по нинішній день.

Законні форми організації батьківських кружків ще вповні не викристалізовані. Декуди істнують батьківські кружки при школах, як реєстровані товариства першого ступня, декуди як звичайні шкільні формації з відома і позволення місцевої та повітової шкільної влади. Процес цієї кристалізації посувається живо вперед, бо праця батьківських кружків з кожним роком поширюється та поглиблюється, затрачуючи поступенно характер виключної харитативности та прибираючи все більше напрям виховної співпраці над молодю з педагогічними радами й управами шкіл.

Сяк чи так зорганізовані батьківські кружки, а все одно деякі школи, головно в більших містах, обійтися без їх співпраці не можуть. Часто сама шкільна влада заохочує та допомагає батькам шкільних дітей засновувати батьківські кружки.

Праця, вірніше кажучи, виховна співпраця батьківських кружків дуже корисна, а з нашого національного погляду навіть необхідна. Слаба й дотеперішня сторінка лежить у тому, що вона дотепер розпорошена, необєднана ідеольогічно й тактично, не має одного наставлення, одного ідейного напрямку. Ця праця має дотепер характер місцевого партикуляризму й індивідуалізму. Тимчасом життя видвигає нераз питання загального суспільного чи національного значіння, що їх окремі батьківські кружки не можуть розвязати, бо не мають ні досвіду, ні ширшого громадянського авторитету.

Останні дні принесли батьківським кружкам таке питання: Саме тепер почався другий етап реформи середнього шкільництва. Перед „Рідною Школою", як законним виразником наших виховних і шкільних змагань, виринула конкретна потреба спертися в цій справі на громадянську опінію. Найбільш компетентним громадянським чинником у цьому питанні вона визнала батьківські кружки при приватних і державних школах. Скликала вона нараду з їхніх представників на 24. квітня ц. р. Нарада сповнила своє завдання.

Але, як тільки представники батьківських кружків з цілого краю вперше зустрінулися з собою, то зараз без попереднього порозуміння відчули, що над цілою нарадою може затяжіти брак підготованої одної думки, одностайного погляду, одної ідеї. Вислів цьому загальному поглядові дала голова Батьківського Кружка при філії державної української гімназії у Львові п. Филиповичева, що широко мотивувала потребу одного краєвого проводу батьківських кружків, потребу створити статутовий „Союз Батьківських Кружків" для цілого краю. Думку п. Филиповичевої зустрінули представники всіх батьківських кружків з повним зрозумінням і симпатією. Запала навіть ухвала, що віддає Головній Управі „Рідної Школи" в руки ініціятиву скликати в цій справі конференцію представників батьківських кружків з цілого краю.

Важна це національна справа. Обовязки батьківських кружків у ділянці виховної співпраці зі школою над вихованням шкільної молоді вже нині досить широкі та нема найменшого сумніву, що вони ще ширшатимуть з кожним роком. Отже загальний, одностайний провід над цими молодими суспільними організаціями стає необхідний. Треба розвести серед членів батьківських кружків широку пропаганду, треба познайомлювати їх з виховними течіями сучасности, треба освідомлювати їх про їхні виховні обовязки, вказувати на засоби та методи їхньої конкретної праці.

Ми повинні погодитися з фактом, що батьківські кружки стають нині дуже поважними представниками громадянства при сучасній школі. Вони займають нині дуже активне місце давніх анемічних і платонічних місцевих, повітових та краєвих шкільних рад, що ніколи вже не повернуться. Мусимо дати батьківським кружкам належну їм дбайливість та опіку та запевнити їм формально-законні умовини діяльности й розвитку. Треба це чим скорше зробити з огляду на національно-освітні й виховні потреби молоді.

Конференція представників батьківських кружків — віримо, що Головна Управа „Рідної Школи" скличе її незадовго — повинна виконати два основні завдання: 1) розробити організаційні питання „Союзу Батьківських Кружків" та вибрати статутову місію для опрацювання відповідного статуту; 2) вибрати Ініціятивний Комітет, що підготує технічно скликання першого загального збору „Союзу Батьківських Кружків".

Це справа пильна та вимагає розумного й методичного посліху, щоб „Союз Батьківських Кружків", як статутовий краєвий провід усіх батьківських кружків, міг розпочати свою працю вже з новим шкільним 1937/38. роком. **Батько.**

—o—

Як то було у Кречовичах.

„Ilustrowany Kuryer Codzienny" в ч. 124, з дня 6. травня ц. р. помістив статейку під наголовком: „Ukraińcy w Krzeczowicach przeszkadzają Polakom w budowie kaplicy", де старим своїм звичаєм накликує відповідні чинники до репресій супроти українців у Кречовичах, аргументуючи м. ін. тим, що вони викликали минулорічні кріваві події у Кречовичах, а тепер ще й не дають полякам ставити каплиці. При цьому уживає на адресу українців таких висловів, як awanturnicy, wichrzyciele і т. п.

Подаємо оцією дорогою до прилюдного відома, що те все, що пише „I. K. Ц.", є неправдою і злобною напастю. Все те фабрикується на те, щоб тільки пошкодити нам, кречовицьким греко-католицьким українцям.

Хто спричинив торічні події в Кречовичах, про це писала широко вся преса і сам краківський „Kuryer". На це є зрештою судові вироки, але це не шкодить тепер написати „Курієркові", що „to wywołali jednostki wywrotowe zpośród Ukraińców".

Щож до будови лат. каплиці, то місцевих поляків скликав їхній парох, чи радше комітет на зібрання, в котрім вони мали висказатись, чи хотять приступити до будови каплиці. Людям сказали, що „Polska Akademja Umiejętności", як власник села, хоче дати гроші, а вони тільки мали б задекларувати роботизну. Більшість зібраних не хотіла ніяк згодитись на роботизну і в їх імени забрав голос у цій справі Носек (поляк), кажучи, що „jeśli Akademja chce kaplicy, to może sobie ją wystawić w tym miejscu, gdzie przelała się nasza krew tamtego roku; a my młodsi możemy pójść do kościoła do Siennowa, a starsi do miejscowej cerkwi, bo przecież to jest ten nam Pan Bóg i kaplicy nam nie trzeba". Після тої промови велика більшість зібраних винагородила його гучними оплесками.

Зазначуємо виразно, що ніхто з місцевих українців у церковні справи римо-католиків не мішається, ніхто з нас у тому зібранні не брав участи, ніхто силоміць не вдирався до льокалю зібрання і зібрання відбулось до кінця так, що ті, які хотіли каплиці, попідписувались. Тому не треба боліти (якже фальшиво!) „Kuryerкові", що „dzisiaj w Polsce Polakom nie można wystawić kaplicy, bo temu sprzeciwiają się Ukraińcy, бо це єдиновічна брехня. Хай радше болїе над тим, що власне такими писаннями і в такому дусі спричинив він і всі ті, котрі з ним співділають, такі настрої, що dzisiaj już Polacy nie chcą wogóle kaplicy...

Кречовичі, дня 9. травня 1937

Підписи.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ

СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ

АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?

ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО НАШОГО ЩОДЕННИКА

БРАЗИЛІЙСЬКІ ПОВСТАНЦІ ПІДДАЛИСЯ?

З Порто Алегре повідомляють, що провід повстання у стейті Ріо Гранде до Суль обняв ген. Фльорес де Кунга. Повстанці приняли ультимат уряду і зложили зброю: 450 кріїв і 40 скорострілів.

Пресова нарада у Пром. Банку.

В суботу 8. ц. м. вечором відбулася в салі Союзу Українських Купців при вул. Гродзіцьких ч. 1. пресова нарада заходом Пром. Банку. Нараду відкрив голова Надз. Ради Пром. Банку **дир. Я. Скоцдас**, який привитав представників преси і підкреслив, що метою наради не є вузькі справи й осяги Пром. Банку, лише спільне обговорення господарських справ на тлі дотеперішньої праці і практики банку.

Опісля інж. **А. Міляпич,** директор Пром. Банку, порівняв у своєму коротенькому рефераті наше господарське життя зі станом господарського життя Німеччини у 60. рр. XIX. ст. та Чехії у 90. рр. і звернув увагу, що передовим чинником у господарському відродженні цих країн були промислові банки. Таких промислових банків і нам треба. Їх головне завдання: мобілізація наших рідних капіталів, виготовлення для тих капіталів оперативного пляну та послідовне переведення цього пляну в життя. Іншими словами: а) внутрішня капіталізація; б) напрямні господарської чи радше фінансової політики; в) активний кредит та гріндерські чи півгріндерські інтереси. Шляхи внутрішньої капіталізації можливі у нас тепер, а саме: 1) дрібна поголовна ощадність; 2) розміщування акцій акційних спілок; 3) випускання облігацій, заставних листів та інших цінних паперів. Це є форми льокат, які вкладчик може на випадок потреби згрошевити щонайгірше з деякою стратою (легка ліквідність). До цих льокат ще належать теж індивідуальні більші льокати, а саме: 4) готівкові вклади до **наших** банків. Зате тяжко ліквідними є 5) уділи в кооперативах; 6) уділи в спілках явних, з обмеженою порукою і командитових. Ми переводимо капіталізацію у формі уділів по кооперативах і то без належного зрозуміння. Зате до основування акційних спілок у нас беруться дуже боязко і нефахово.

З черги інж. **В. Яцишин** зясував коротко історію повстання пром. Банку. Думка, кинена на І. конгресі українських інжинірів у 1932. р., найшла оформлення і виконавців в Українськім Технічнім Товаристві. Фірму і середовище дав Союз Українських Купців. Банк почав свою діяльність у березні 1936 р. Банк обмежив свою діяльність виключно до ремісничо-торговельно-промислових кол. Пристосовуючись до потреб і можливостей цих кол, Банк встиг виявити свою живучість. Дальше референт доказував зростом фондів та оборотами Банку потребу та конечність вести у нас під цю пору діяльність з обсягу промислових банків. **Загальні обороти, що в 1936. р. сягали 722 тисяч зол., в місяці квітні ц. р. осягнули вже 553 тисяч, а від початку 1937. р. 1 мілюн 423 тисяч зол.** У тому самому часі виплачено з каси майже пів мілюна (476 тисяч), коли в цілому 1936. р. — 278 тисяч зол. **Оборотові фонди зросли за 4 місяці 1937. р. від 90 тисяч до 203 тисяч на 1. ц. м.** Коли зважити, що в квітні загальний оборот був 553 тисяч, то значить, що Пром. Банк обернув фондами майже тричі за місяць. Найбільше вдоволяюче те, що обороти на біжучих рахунках дорівнюють, а в квітні навіть перевищують касові обороти (186 тис. кас. оборот поруч 191 тис. оборотів біжучих). Це означає, що клієнти банку починають через банк розплачуватись безготівково, себто при помочі чеків, переказів та переливів. Привчити клієнтів до такого способу розплачування є незвичайно важною справою в народньому господарстві. Поминаючи користи для самого клієнта (менші оплати за порта і менше труду), зменшується значно грошева тіснота на ринку даної суспільности та переводиться поважна концентрація капіталів і прискорюється грошевий оборот. Творити середовище, бути ініціятивним осередком, виховати купця на доброго клієнта і доброго господаря власним підприємством — можуть лише активні типи банків — промислові банки, що клієнта самі шукають, та цікавляться тим, як клієнт вигосподаровує уділений кредит. **Від правильної праці промислових банків, яких нам потрібно цілої сітки, у великій мірі залежить доля і темпо розвитку нашого промислу!**

Про переведення дрібної ощадности говорив референт дрібної ощадности Пром. Банку п. **Я. Гайвас** та організатор дрібної ощадности **інж. Я. Цімура.** Перший підкреслив, що успіхи дрібної ощадности у 80% залежать від **солідности та захоплення збирачів.** В техніці збирання оминає Пром. Банк книжечки, а вводить посвідки через кальку, що дає змогу оминути помилки чи неточности збирачів. Далі Пром. Банк веде точну евіденцію кожного щадника зокрема. Так поставлена розвязка дала такі висліди: на кінець квітня ц. р. понад двісті збирачів, **46.414.74 зол. ощадностей, в яких містяться вкладки понад пяти тисяч вкладчиків. Пересічно на одного вкладчика припадає 8 зол.** Самочинне зголошування поодиноких людей зі Львова та з краю каже вірити, що **акція ощадности** росте й охоплюватиме найширші верстви української суспільности.

По промові **інж. Вітковицького** та **інж. Цімури** розвинулася оживлена дискусія, в якій забирало слово кількох присутніх.

ХАБАРНИЦТВО ПРОЦВИТАЄ...

І СУДДЯ І ПРОКУРАТОР НА ЛАВІ ПІДСУДНИХ

З доручення Найвищого Суду у Варшаві розглядає трибунал окружного суду в Люблині справу колишнього судді окружного суду в Чорткові та у Львові **М. Гонсьоровського**, еметитованого прокуратора в Чорткові **В. Соколовського** та двох жидів-посередників: **Ізраїля** та **Ісаака Бергмана.** Прокуратор притягнув їх до відповідальности за злочин нарушення обовязків підчас урядування (за хабарництво) Трибуналові проводить віцепрезидент окружного суду в Люблині **д- Гура,** обвинувачує прок. **д-р Гриневецький** зі Львова. Акт обвинувачення обіймає 51 сторінок машинового письма. Вибираємо з цього обширного акту обвинувачення деякі важніші квіточки. І так в акті обвинувачення читаємо, що М. Гонсьоровський був повітовим суддею у Чорткові до 1911 р., опісля від 1911 р. до 1934 р. окружним суддею, коли то перейшов на становище окружного судді до Львова. В Чорткові пізнав підсудний ще перед війною батька обох підсудних Бергманів, самих підсудних уже по війні. Підс. Ісаак Бергман арендував двір в Іваню Пустім, а Ізраїль у Білій коло Чорткова, але мешкав постійно у Чорткові і доставляв молоко та масло для урядовців, між ін. Гонсьоровському

КУПНО КАМЕНИЦІ В 1918 Р.

Підс. Ізраїль Бергман був дуже чемним для підс. Гонсьоровського. І так клопотався, щоб судля Гонсьоровський їздив на полювання його фірами та про інші справи судді. В 1913 р. підс. Гонсьоровський купив дім у Чорткові за 25.000 корон. По переході до Львова продав його за посередництвом Ізраїля Бергмана У Львові суддя далі не забував за підс. Бергмана, який полагоджував його інтереси в Чорткові. Одночасно відновив теж взаємини з підс. Ісааком Бергманом, який вже від 1920 р. перебував у Львові.

ХАБАРІ

Підс. Ізраїль Бергман часто хвалився перед ріжними особами, що в суді може дуже багато „зробити". І дійсно так воно було — як про це довідуємося з акту обвинувачення. Ось великий

Ген. Штабу ген.-полк. ОЛЕКСА ГАЛКИН. 2

„За Державність".

(Докінчення.)

„Гайдамацький Кіш Слобідської України 1917—1918. рр." К. Смовського — це яскравий популярно виконаний малюнок історії Гайдамацького Коша, який під особистим проводом С. В. Петлюри при начальникові штабу, (нині ген. хор.) О. Удовиченкові відіграв визначну ролю в подіях великого історичного значіння при відступі українських частин від ст. Крути, при штурмі київського арсеналу, пасажирського двірця і взагалі в боротьбі з большевиками за володіння Києвом. Маємо теж там опис відступу на Житомир і нового повороту з німцями до Києва. З великим зацікавленням легко читається той короткий, але багатий змістом, нарис ріжних епізодів, перших змагань на швидку руку сформованих військових частин, які, не дивлячись на молодий вік вояків, виявили стільки лицарського духа та жертвенности. Як гарматчик, автор природно більше зупиняється на подіях гарматніх частин, однак з другого боку не занедбує насвітлити навіть ті загальні обставини, в яких у той час переводилась боротьба.

„Нарис боротьби війська УНР на Лівобережжі" В. Савченка охоплює кінець 1918 і початок 1919 рр. Складений на підставі історичних документів та оповідань очевидців, цей нарис являється цінним вкладом до військово-історичної літератури та уявляє собою всебічний розгляд політичних і військових обставин, в яких переводилась боротьба українського війська в зазначений період з описом ситуації, в якій знаходилися в той час безпосередні наші сусіди (Большевія, Крим, Польща, Румунія. З. О. У. Н. Р.). Зміст цієї праці попереджує більш менш докладний географічно-статистичний огляд Лівобережжя, за яким іде докладний опис військових засобів Директорії, — її боротьби з гетьманцями, опис повстань на Лівобережжі в листопаді і грудні 1918. р., подій у районі Бахмач-Крути, на Харківщині та в інших районах. Читається цей нарис легко і з великим зацікавленням.

У статті „На переломі" Ю. Науменко описує, як переводилась українізація 102-го штурмового куреня, що входив до складу 102-ої піш. дивізії російського війська. А переводилась вона в дуже тяжких умовинах, серед навали большевицьких частин, серед шаленої большевицької агітації та загального хаосу і безладдя, без звязку з центром і вищими українськими установами. І ця українізація не була на жаль, доведена до кінця, бо курінь був наприкінці роззброєний большевиками.

Ювилейний фрагмент В. Дашковича-Горбацького „Про походження Остапа Дашковича" († 1535. р.), відомого старости Черкаського та Канівського, представляє собою спробу встановити на підставі джерельних архівних документів родовідну таблицю того роду, що має крім фамілійно-родинного ще й подекуди історичне значіння, як памятка про видатного українського воєводу, якого деякі історики признають як першого козацького гетьмана.

„Виступ Вільного Козацтва проти москалів на ст. Винниці" Я. Водяного — це коротенький уривок особистих спогадів автора про збір з наказу б. гетьмана П. Скоропадського трьох сотень Черкаського полку Вільного Козацтва в середині грудня 1917. р. на ст. Винниці, коли большевики, зайнявши Жмеринку, збирались до наступу на Київ.

В коротенькому нарисі Ю. Липа подає кілька інформацій про діяльність „Одеської Січі", яка в квітні 1917. р. виділилась із „Союзу української молоді".

„Матеріяли до історії І-го кінного лубенського ім. Запорозького полковника Максима Залізняка Полку" А. Марущенко - Богданівський присвятив памяті полеглих героїв за волю і державність Батьківщини. Хронольогічний порядок залучених матеріялів з додатком схем боєвих маршрут полку, полекшує в значній мірі позайомитись з умовами формування, організації полку та з ріжними його боєвими подіями за час піврічного походу 15. III.— 5. XII. 1919. р.

У статті „Спостереження і враження військового лікаря з часів великої війни і революції" (1914—1918. рр.) д-р М. Галин продовжує свої цікаві оповідання (див. збірник 4. „За Державність"), зі сфери діяльности представників найвищої цивільної та військової влади на Україні, присвячуючи частину статті характеристиці вищого московського командного складу підчас японсько-московської та великої війни. Однак автор робить це дещо поверховно, без наведення документальних даних, причому досить різко оцінює діяльність ріжних осіб: робить це відважно, але не дуже авторитетно. А проте його статтю, як оповідання людини, що мала нагоду безпосередньо стрічатися особисто з даними особами, читається з зацікавленням.

У бібліографії „Українські Січові Стрільці" П. Зленко дає обширний матеріял для бібліографічного покажчика, який безумовно причиниться до захования на майбутнє індексу літературних документів, що торкаються УСС.

Закінчує 5. збірник „За Державність" „Сторінка виправлень", яка торкається попередніх збірників.

Як бачимо з оцієї короткої оцінки — 5-ий том „За Державність" має чималу науково-історичну вартість і є черговим поважним доказом заслуг Воєнно-Історичного Т-ва перед Батьківщиною.

землевласник Чарковський-Голембаський позичав у Марка Фрідмана в Борщеві 3.000 долярів, але не міг їх сплатити, бо попав у фінансові труднощі. Тому зобовязався дати 6 вагонів пшениці в 1931 р. Тимчасом Повітова Зачетова Каса в Борщеві внеднала примусову управу Чарковського за його довги і тому Фрідман не міг дістати своєчасно 6 вагонів пшениці. Але зявився Ізраїль Бергман і за 100 дол. від Фрідмана внеднав у судді Гонсьоровського дозвіл на видання 6 вагонів пшениці. Суддя Гонсьоровський мав тоді екзекуційний відділ і дозволив на видачу 6 вагонів пшениці зі шкодою Повітової Зачетової Каси. Підс. Бергман признався у слідстві, що дав судді Гонсьоровському за цей дозвіл 100 доларів.

ХАБАРІ ЗА НЕДОЗВОЛЕНІ ОПЕРАЦІЇ ЛІКАРІВ

По приїзді до Львова суддя Гонсьоровський дістав більшу справу львівського гінекольога д-ра Юлія Швігера та Абрагама Шлага, яких прокуратор притягнув до відповідальности за недозволену операцію, від якої пацієнтка померла та вивезення її тіла до Старого Села. Тоді лікар д-р Швігер дістав один рік вязниці з припиненням на 5 років, але лише за намагання підкупство поліційного агента. Від інших закидів суддя Гонсьоровський увільнив д-ра Швігера, а апеляційний суд затвердив цей присуд. Чому так сталося? Підчас процесу в окружному суді — каже акт обвинувачення — до д-ра Швігера зголосився підс. Ізраїль Бергман з кузинкою й оповів йому про свої впливи в суді. Д-р Швігер просив підс. Бергмана, щоб сказав за нього „добре слово". Підс. Бергман відповів, що „добре слово" не вистане, зажадав 2.000 зол. і лікар згодився їх виплатити. При другій стрічі підс. Бергман засував лік. Швігерові хід своєї розмови з суддею Гонсьоровським і заявив, що справа з підкупством поліційного агента погана. В кожному випадку підс. Бергман дістав від д-ра Швігера до 2.000 зол. Слідство виявило, що підс. Бергман переговорював зі суддею Гонсьоровським і навіть подав йому зміст присуду. Тому д-р Швігер поручив підс. Бергмана своєму товаришеві д-рові Кіляровi.

800 ЗОЛ. ВІД ІНЖ. КАЙЛЯ.

Суддя Гонсьоровський розглядав теж справу проти інж. Кайля і товаришів, яких прокуратор притягнув до відповідальности за те, що 10. грудня 1932 р. при вул. Ставніца впав робітник Франц Пельчарський підчас будови дому і тяжко ранився. Справу вів спершу суддя Бітнер, але тому, що Пельчарський помер, відступив її трибуналові, що йому проводив суддя Гонсьоровський. Підчас процесу суддя Гонсьоровський жалувався, що попав у фінансові клопоти і вкінці вислав підс. Бергмана до інж. Кайля, по... 800 зол. І дійсно інж. Кайль дав підс. Бергманові двома наворотами 500 зол. і 300 зол. З цієї квоти підс. Бергман затримав собі 300 зол., а судді Гонсьоровському передав 500 зол. Тому суддя відкладав розправу двічі. Опісля за порадою інж. Кайля, що її переповів підс. Бергман судді Гонсьоровському, справу проти нього припинено на основі амнестії.

Лікар д-р Фогель теж мав розправу перед трибуналом, що йому проводив підс. Гонсьоровський за недозволену операцію М. Макар. Його трибунал увільнив від вини. Слідство виявило, що підс. Бергман „інтервеніював" у д-ра Фогля, але не дістав хабара. Ходив теж до ліка-ря д-ра Е. Розенберга, що мав карну справу, але вилетів за двері... без нічого

БРАТОВБИВСТВО І ПАНТОФЕЛЬКИ...

Перед окружним судом у Львові відбувся процес проти С. Сальца за вбивство свого брата, за що дістав 8 місяців, з чого половину дароване йому на основі амнестії. У трибуналі засідав як вотант підс. Гонсьоровський. Підчас тієї розправи заявив підс. Бергманові, що потребує грошей, бо мусить вислати доньці до Закопаного. Одночасно додав, що батьки Сальца доволі багаті. І дійсно підс. Бергман пішов до батьків Сальца, заявляючи, що приходить від судді Гонсьоровського. Батько Сальца заявив, що мусить порадитись свого адвоката і вкінці заявив, що не дасть грошей.

Від купця Й. Гертнера, який опинився на лаві підсудних за присвоєння 2.000 пар снігівців і за переписання каменицї на свою жінку підс. Бергман приніс судді Гонсьоровському англійську вазу і перський диван, що його затримав собі. Одночасно додав, що Гертнер викупить цю вазу за 100 зол. Вкінці приніс підс. Гонсьоровському 2 пари пантофельків, з яких він одну затримав для своєї жінки. Крім того Бергман взяв собі пару черевиків і домагався ще 1.500 зол., натякаючи, що справа може зле скінчитися.

6.000 ЗОЛ. ВІД Д-РА КІЛЯРА.

У Львові була своєчасно голосна справа лікаря д-ра Кіляра, якого засудив суд за кількакратні недозволені операції, що скінчились навіть смертю пацієнтки. За ці операції засуджено д-ра Кіляра на півтора року вязниці. Апеляційний суд затвердив цей присуд, але Найвищий Суд скасував його і передав справу апеляційному судові у Кракові, що затвердив присуд і припинив кару на 5 років. Від д-ра Кіляра внеднав підс. Бергман 6.000 зол. за інтервенції в його справі у Кракові. Підс. Бергман запевняв д-ра Кіляра, що в його справі інтервеніюють старшини і промисловці. По присуді д-р Кіляр дійшов до переконання, що підс. Бергман вимантив від нього гроші. Вкінці акт обвинувачення каже, що підс. В. Соколовський вдержував теж взаємини з Бергманом, який вишукував йому „клієнтів". Перетримував теж акти, що їх надсилав йому слідчий суддя, не поладнував їх і зате дістававав хабарі від зацікавлених осіб. Між іншим увільнив з арешту М. Дойча, який не хотів служити у війську, бо... він був винен йому гроші і не міг їх звернути.

ПІДС. ГОНСЬОРОВСЬКИЙ МЛІЄ...

По відчитанні акту обвинувачення зізнавав підс. **Ізраїль Бергман.** До вини не признався. На багато питань не відповідав. На „лаві підсудних опинився внаслідок своєї дурноти". Суддю Гонсьоровського знає від 1919. р. Суддя був у грошевих клопотах, бо купив дім і потребував грошей на ремонт. Тому витягав гроші від ріжних осіб, які мали справи в судді Гонсьоровського. У слідстві зізнав, що це були хабарі. На розправі запевняв, що це були позички, що їх мав Гонсьоровський сплатити по внеднанні більшої позички. Бував часто в судді Гонсьоровського і гостив його в ресторанах та посилав йому „дарунки".

Підс. Гонсьоровський теж заперечив вину, закидаючи підс. Бергманові брехню. Запевняв, що його матеріяльні відносини були дуже добрі. Заявив, що був суспільним діячем, а тепер втратив посаду, почести і честь. Одночасно розплакався і зімлів. Тому трибунал перервав розправу. Підс. Гонсьоровський записує всі питання і відповіди.

Кнут Гамсун:

ПІД ОСІННІМИ ЗОРЯМИ

Повість, стор. 152 + 18 стор. передмови.

Переклад Івана Ставничого. З передмовою М. Рудницького. Ціна 2·50 зол., порто 25 сот.

Історія бурлаки — написана одним із найбільших сучасних повістярів — великим психольогом та майстром слова, автором „Голоду", „Пана" та „Вікторії", лавреатом Нобеля".

Свячене у Львові.

СВЯЧЕНЕ ВИДАВНИЧОЇ КООПЕРАТИВИ „ВОГНІ".

В неділю у. ц. м. уладила кооп. „Вогні" для своїх членів традиційне свячене. При пятьох столах засіли крім молодих також представники старшого громадянства й установ, разом коло 100 осіб. Акту посвячення доконав о. проф. Бучацький та опісля в короткій промові зложив побажання на руки голови Надзірної Ради „Вогні" дир. Ю. Шепаровича. Промовляли також: дир. Шепарович і м-р Старосольський. Програму вечора виповнили продукції хору, сольоспіви п. Реви Яросевич і п. Ю. Шукевича та рецитації п. Ковшевич. Відтак при звуках орхестри п. Яблонського учасники забавлялися до пізна в ніч.

СВЯЧЕНЕ В САЛІ ЛИСЕНКА.

Заходом кружка „Р. Ш." ім. Б. Грінченка відбулося мин. неділі пополудні свячене для членів і запрошених гостей у малій салі Лисенка. Посвячення снідів і молебен відправив о. Д. Семчишин. З черги голова кружка „Р. Ш." інж. А. Мудрик просив о. сов. Семчишина, щоб передав синівський поклін Митроп. Шептицькому та в довшій промові накликував до консолідації наших національних сил. Далі малі дівчатка деклямували вірші, б. учениці школи ім. Б. Грінченка співали воскресні і стрілецькі пісні, а промови з привітами виголосили: п. Гебус від РСК, п. І. Грушківна, д-р Біланюк, ред. Р. Данилевич і голова Сокола III. п. Верхола. Свячене закінчилося відспіванням національного гимну та залишило милі спомини між учасниками.

СВЯЧЕНЕ НА БОГДАНІВЦІ

Минулої неділі відбулося свячене для членів чит. „Просвіти" на Богданівці. Свячене поблагословив парох о. Милевич, закликаючи громадянство обєднатись у читальні. Опісля промовляв ще голова чит. „Просвіти" інж. Вітковицький та представники центральних установ і преси. Промови переплітували присутні співанням воскресних і стрілецьких пісень. Мила гутірка затягнулася до пізнього вечора.

Якщо знаєте, що „Просвіта" пригортає до себе інші наші установи, то допильнуйте, щоб ті установи зложили на „Дар Просвіті".

По широкому світі.

У Болгарії дійде небавом до реконструкції уряду; нових міністрів підберуть зпоза політичних кол.

У Франції, в Ліоні вибух страйк фризієрів.

У Швеції будівельні підприємці зльокавтували 20.000 робітників, бо 10.000 робітників проголосило дикий страйк підчас переговорів з працедавцями.

Польський міністр справедливости Грабовський виїхав до Берліна, де його приняв Гітлер, мін. пропаганди Гебельс та мін. справедливости Гіртлер.

В ірляндській столиці Дебліні страйкує 4.000 робітників фабрик одягів і 10.000 будівельних робітників.

ДАЛЬШИЙ НАСТУП НАД БІСКАЙСЬКИМ ЗАЛИВОМ.

З Мадриду подають, що на біскайському фронті йдуть без перерви завзяті бої — на деяких відтинках без перерви від двох днів. Національні війська розвивають офензиву рівночасно в чотирьох місцях: на морському березі на захід від Бермео, на північ від Бермео в горах, на південь від Ріґоїтія та в околицях Ібарурі між Гернікою та Дурангом. Національні війська, добре технічно виposажені, завзято наступають, але червоним вдалося затримати їхні укріплені становища.

Обмежують жидівську імміґрацію до Палестини.

Палестинський уряд визначив на час від квітня до липня ц. р. контингент для імміґрації до Палестини у висоті 770 осіб, себто менше ніж колинебудь. З того 120 дозволів на виїзд резервує уряд для себе, а лише 650 дає до диспозиції жидівської аґенції, яка домагалася 15 разів більшого контингенту. Жиди хотять на протест взагалі відкинути цей контингент.

Коронація анґлійської королівської пари в радіо.

Британська радіофонія орґанізує в дні коронації пять спеціяльних трансмісій для всього світа. Нададуть їх короткохвильні стації в Давентрі. Радіослухачі, що мають апарати з короткохвильним засягом, можуть слухати безпосередньо хід коронації на основі програми: Трансмісія А. на хвилі 13.97 м. і 16.86 м. в таких годинах: 9.15; 10.15; 12.30; 13.15; 14.30; 14.45; 17.00.

Трансмісія на хвилі Б. 13.97 м., 19.82 м., 31.55 м.: год. 17.20; 17.35; 18.20; 19.00 (промова короля Юрія); 19.20.

Трансмісія Ц. на хвилі 19.66 м., 31.55 м., 25.53 м., 31.32 м. год. 19.30; 21.45;

Трансмісія Д. на хвилі 25.53 м., 31.32 м., 31.55 м. год. 23.30, 2.50, 3.30.

Трансмісія Е. на хвилі 25.54 м., 31.32 м. год. 4.00; 6.15; 7.20.

Польське Радіо буде надавати трансмісію разом із польськими поясненнями коронаційних обрядів короля Юрія VI. в усіх своїх стаціях у перерві концерту, який починається в год. 15.15. Крім того Варшава II. надасть репортаж із коронації коло год. 23.05.

Незалежно від поданої повище програми анґлійської радіофонії на коротких хвилях — усі радієві анґлійські довго- та середньохвильні стації будуть надавати трансмісії, починаючи від год. 10.15.

Тисячі вмірають від пиття, заки один помре від спраги.

ПРАВНИЧА СТОРІНКА.

Душехватство у світлі права.

Як боротися з переписуванням греко-католиків українців на римо-католицький обряд?

Одночасно в цьому напрямі працюють дуже ревно а політичною адміністраційною владою і польське духовенство й учительство і дідичі, які напр. „обіцюють" продати поле лише тим греко-католикам, які формально перейдуть на римо-католицький обряд. Дійшло вже до такого абсурду, що навіть банки та ріжні каси Стефчика не хочуть позичити грошей нашим задовженим нещасливим селянам, що у примусовому положенні добиваються за всяку ціну кредиту, щоб рятувати свої задовжені господарства перед ліцитацією або вилізти з якоїсь іншої халепи. Про безліч інших нагод, при яких перетягають наших робітників та безробітну інтеліґенцію на римо-католицький обряд навіть не згадую, бо ця система вже загально відома нашому громадянству. **Ціль тієї масової акції з душехватством зовсім ясна: зробити з перетягнених греко-католиків — поляків, всупереч їхній волі або волі їхніх батьків.**

Тому і ми не можемо довше приглядатися з заложеними руками або складати дю нерівну боротьбу лише на плечі нашого духовенства. Ні! Накинену нам боротьбу за душі мусимо прийняти, мало того, мусимо її виграти. Це може статися тоді, коли до цієї протиакції стануть всі свідомі одиниці: інтеліґенти, селяни, міщани, робітники і молодь. Одночасно мусимо використати в цій затяжній боротьбі всі права, що їх дають нам закони, конкордат та канонічне право. Гідною поставою справи та вмілою протиакцією мусимо спинити перетягання греко-католиків і довести до того, щоб припинити процес полящення „латинників", себто українців римо-католицького обряду.

Отже слід запамятати собі, що **справа приналежности до тієї чи іншої Церкви та зміна віроісповідання чи обряду належить до тих особистих прав, що ними диспонує свобідно і виключно кожна особа, а державна влада не має у цих справах ніякого примусу. Тому теж державна влада не може приказувати своїм громадянам змінювати обряд, якщо вони самі цього добровільно не бажають.** На цьому становищі стоїть і нова конституція і конкордат з канонічним правом і всі інші закони, що обовязують ще дотепер у Польщі. І так ст. 5 уст. 2 нової конституції з 23. квітня 1935 р. (Д. З. ч. 30 поз. 227) постановляє: „держава запевняє громадянам змогу розвитку їх особистих прикмет і **свободу совісти**, слова та товариств". Знову ст. 111 старої конституції з 21. березня 1921 р., що її затоптав новий конституційний закон з 23. квітня 1935 р. постановляє: „Всім громадянам **заручується свободу совісти і віроісповідання. Ніодин громадянин не може бути обмежений у** правах, що прислуговують іншим громадянам з причини свого віроісповідання і релігійних переконань. **Всі мешканці польської держави мають право свобідно визнавати публично і приватно свою віру і виконувати свою релігію або обряд, коли це не противиться публичному ладові або публичній моралі".**

А всякі справи, що відносяться до виконування релігійних практик і до **зміни віроісповідання управильнює конкордат,** що його підписала Польща з Апостольською Столицею дня 10. лютого 1925. р. (Д. З. ч. 72. поз. 501). Саме ст. І. цього конкордату постановляє: **Католицька Церква, без ріжниці обрядів, користатиме у Польщі з повної свободи. Держава запевняє Церкві свобідне виконування її духовної влади та її юрисдикції** і також свобідну адміністрацію та управу її справами й її маєтком, **згідно з божими правами і канонічним правом".**

Отже запевнення Католицькій Церкві повної свободи обіймає: 1) **всі обряди** Католицької Церкви; 2) **свобідне виконування всіх її справ, що входять в обсяг духовної** і маєтково-адміністраційної **влади;** 3) **признання божого і канонічного права як норм діяння Церкви.** Тому держава не може спутувати Церкви у духовних справах або ставити їй перепони; **навпаки, повинна дбати про те, щоб Церква могла свобідно викону-**

вати свою владу. Саме до обсягу цієї влади належать також постанови щодо переходу з одного обряду на другий. Ці постанови обіймає канонічне право. Вони виразно постановляють, що змінювати обряд у Католицькій Церкві вільно лише за окремими дозволом Апостольської Столиці.

Отже якщо якийсь католик бажає перейти з одного обряду на інший, повинен перш за все виєднати дозвіл від Апостольської Столиці і щойно на основі такого дозволу найвищої влади Католицької Церкви може бути звільнений з дотичного віроісповідного союзу і його можуть прияти до нового. Таким чином згідно з постановами канонічного права **на зміну греко-католицького обряду на римо-католицький обряд і навпаки, треба дозволу Апостольської Столиці.** Що польське римо-католицьке духовенство в Галичині постійно нехтує ці постанови канонічного права, це інша справа. **В кожному випадку ні римо-католицьке духовенство ні адміністраційна політична влада не має ніякої правної основи приневолювати поодиноких греко-католиків, щоб вони змінювали свій обряд на римо-католицький** лише тому, що їх батько або мати, дід або бабця або навіть прадід були римо-католицького обряду. **Не має теж ніякої правної основи, щоб шкільних греко-католицьких дітей з мішаних подруж, без згоди батьків,** переписувати на римо-католицький обряд. Ось що каже про це закон про віроісповідні відносини громадян з 25. травня з 1868 р. (В. д. з. ч. 49), що обовязує дотепер у Галичині. В ст. 1-ій читаємо: **„Правесні (шлюбні) та зрівнані з правесними, діти йдуть за віроісповіданням батьків, якщо обоє батьки належать до того самого віроісповідання. При мішаних подружжах сини йдуть за віроісповіданням батька, доньки за віроісповіданням матері. Одначе подруги можуть установити в договорі, перед або після подружжя, що має бути протилежне відношення: або що всі діти мають йти за віроісповіданням батька чи за віроісповіданням матері.** Неправесні діти йдуть за віроісповіданням матері. Якщо нема місця ні для одної з повищих постанов, то **той, кому прислугує право виховувати дитину, має визначити для неї віроісповідання.** Не мають ніякого значіння реверси, що їх виставлено зверхникам або слугам церкви, чи віроісповідного союзу, про **віроісповіданнй, в якому діти мають виховуватися або вчитися.**

Ст. 2. Згідно з постановами повищої статті не вільно змінити цього **віроісповідання дитині доти, поки вона сама не змінить його з власної волі.** Одначе батьки, що згідно з постановами 1. статті мають право означити віроісповідання дитини, можуть змінити його щодо **тих дітей, які не скінчили ще семого року життя.** Але на випадок зміни віроісповідання одного або обоїх батьків, чи неправесної матері, треба щодо віроісповідання тих дітей, які не скінчили ще семого року життя, поступати без огляду на договір, заключений перед переміною віроісповідання так, немов би вони народилися після переміни віроісповідання батьків, чи неправесної матері. При управненні (леалізуванню) дитини перед покінченням семого року життя слід поступати щодо її віроісповідання згідно зі ст. 1.

Ст. 3. **Батьки й опікуни та віроісповідні слуги відповідають за точне виповнення повищих постанов.** На випадок їх нарушення прислугує найближчим своякам та зверхникам церкви або віроісповідного союзу візвати допомоги влади, що має розглянути справу і поступити згідно з законом.

Ст. 4. **Кожна особа без ріжниці полу, скінчивши 14 років, має вільний вибір віроісповідання згідно з власним переконанням** і влада має на випадок потреби боронити її щодо цього вільного вибору. Але той хто вибирає, не може підчас вибору находитися в такому духовому чи умовому стані, що виключав би свободу його власного переконання.

Отже зі згаданих постанов віроісповідного закону виходить дуже ясно, що **про віроісповідання дітей до 7-мого року життя рішають виключно батьки,** а не влада. Зміна віроісповідання

батьків потягає за собою автоматично зміну віроісповідання дітей, але лише до 7-мого року життя. **Діти від 7-го до 14-го року життя залишаються при дотеперішньому віроісповіданні** Ні батьки ні влада не можуть накавати, щоб вони змінили обряд чи віроісповідання. Зате по скінченні 14 літ життя кожна особа може змінити своє віроісповідання, але мусить заголосити про цю зміну до староства. Староство обовязане прияти таке заголошення до відома і повідомити про це настоятеля віроісповідної громади дотеперішнього віроісповідання, а сама зацікавлена особа має заголоситись до настоятеля новообраної віроісповідної громади. А що по 14-ім році життя кожна особа стає самостійною і повноправною щодо вибору віроісповідання так, що навіть її правні заступники, себто батьки не мають права накидувати їй своєї волі — тим більше староство не має ніякої законної основи рішати про перехід греко-католиків, які скінчили 14 літ, на римо-католицький обряд. Тому від таких безпідставних рішень староства греко-католицькі священники та зацікавлені особи (батьки) обовязані вносити відклики до воєвідства.

Вкінці всі „латинники"-українці (дівчата і хлопці), які вінчаються з греко-католиками, **мають право** перед або після вінчання **самі установити в договорі, що всі їх діти і хлопці і дівчатка будуть хрещені і виховані в греко-католицькому обряді.** Тоді адміністраційна влада не буде мати тут нічого до говорення.

Magister iuris.

Через свою знамениту якість здобули
ПАПЕРЦІ і ТУТКИ (ПОВНОВАТКІ)
„КАЛИНА"
СОТНІ-ТИСЯЧ ВІДБОРЦІВ.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Екзотичні гості на коронації.

У хвилині, коли цю сторінку читатимуть наші читачі, в Льондоні почнуться вже на добре коронаційні паради. Підчас останніх передкоронаційних днів переживав Льондон справжню гарячку. Всі вулиці прикрашені гірляндами, з домів звисають скрізь прапори і стяги. На кожнім кроці естради, високі щогли з величезними вінками на горі, дерев'яні балюстради, павільони й палатки.

Гості зі світа.

З усіх кінців світа приїздять на коронацію запрошені гості. Про них рідко згадують, але їхній приїзд є найкращим доказом могутньости великобританійської імперії.

До Льондону приїхав між іншими магараджа Джампуру, якого оцінюють на 100 мільйонів франків річного приходу. Він не тільки джерельну воду. Разом із величезними запасами води привіз він дорогоцінностей на 20 мільйонів. „Палата вітрів" в якій він мешкає, коштувала мільярд франків. У цій палаті 3.500 вікон і 1.500 дверей.

Аскетичний емір Севд найстарший з поміж 25 синів могутнього володаря, оборонець святого міста Мекки і вождь арабів також приїхав до Льондону.

Муринський король Єта III., про якого ми вже писали, що в дорозі до Льондону мусів переїхати сотні миль африканської пущі, ріку Замбезі на лодці звяки добився до залізниці і пристані. Тепер має він новий клопіт: не знає, чи на коронацію одягнутися в однострій англійського адмірала, чи виступити в урядово-сановім одязі своїх предків. Значить у шкірі леопарда та з нараменниками зі слонової кости.

Магараджа Джем Саіб Ха-Канапар приїхав із своєю столітньою папугою і тресованим левинятком, з яким ніколи не розстається.

„Син Сонця" магараджа Удайпуру привіз зі собою цілу армію слуг і величезну скількість води з Ганга.

Магараджа Джоекар із Бароди славний з цього, що він є власником девятого щодо величини бриліянта на світі „Зорі Півдня", яка важить 125 каратів. Має він теж дорогоцінне намисто вартости 40 мільонів.

Всесвітнім чемпіоном імен, титулів та ініціялів є магараджа сер Садр Магомет хан Саб V, Абасі Багавальпурського Вагадура, Букнуда Давла Нузрат-і-Джанґа, Сайфуда Давла Гафіцула, Мульк Муклісуд-Давла ва Монуд і т. д. і т. д.

Князі Рату Сукуна й Рату Едвард Какобав репрезентуватимуть підчас коронації острови Фіджі. Вони одягнені по европейськи від голови до пояса, нижче пояса носять спідничку, ходять босо й говорять по англійськи з найкращим оксфордським наголосом.

Занзібарський султан Севіїд Халіфабен Харуб привіз королеві Юріеві дарунки від своєї родини: корали, черепашину кість, самоцвіти в червоне дерево.

Цих кількох поданих тут екзотичних гостей зовсім не вичерпують ще спису королів султанів, королів і короликів, які приїхали на коронацію з ріжних сторін британської імперії.

Великий Театр

Останні вистави знаменитої музичної комедії
Подвійна бухгальтерія
з Адольфом Димшою.

Великий Театр

Клопоти найвищої людини у світі.

До Льондону приїхав Ват Месінґер найвищий чоловік на світі; високий на 2 м. і 42 цм. Звичайно велитні дуже худі і мають слабо розвинену грудну клітку. Навпаки Месінґер плечистий і мускулярний. Говорить також сильним басовим голосом, який до відповідно в розмові стишує або скріплює.

У розмовах із журналістами оповідає цей найвищий мужчина на світі про свої невигоди і клопоти. Він не може сідати на звичайнім стільці і кластися до звичайної постелі. Меблі зроблені на окрему міру й замовлення перевозять за ним від міста до міста. В авті може Месінґер сидіти тільки на долівці. Про автобуси і трамваї не може він навіть і мріяти. До театрів і кін пускають його тільки під умовиною, що сідатиме завжди в останнім ряді. У звязку з цими клопотами мав він недавно величезну авантуру (він дуже рідко боронить ся у своїх клопотах пястуками). Оноді сів він у кіновій салі в однім із середніх рядів. Із заду почали негайно кричати:

— Сідайте, сідайте!

Не зважаючи на запевнення Месінґера, що він уже сидить, крики не вгавали. Хтось потягнув його за полу пальта. Виявилась буча, за яку велитень мусів відсидіти два тижні у вязниці.

Так, як велитень Карнера (який ледви досягає йому до плечей) хотів він присвятитись боксерській карієрі, одначе мусів із цього спорту зрезиґнувати. Всі противники били його у шлунок, бо вище не могли досягнути.

Ват Месінґер є ще досі парубком. Якийсь ревізний імпресаріо сватав йому якусь жінку велитня, високу на 2 м. 22 цм., але Месінґер відкинув цю пропозицію. Його ідеал — маленькі, гарненькі блєндинки...

Користайте з нагоди!

Велика знижка наших видань.

	ціна	зниж.
Д-р Кость Левицький: **Українські політники**	1·20	зол.
Д-р Василь Мановський: **Гмінд**	1·40	„
Др. Е. Олесницький: **Сторінки з мого життя I.—II.**	2·00	„
Мих. Галущинський: **З Українськими Січ. Стрільцями**	1·30	„
Е. Чикаленко: **Спогади, том II,—III.**	2·20	„
Валерія О'Коннор Вілінська: **Лисенки й Старицькі**	0·80	„
Ірина Вільде: **Химерне серце**	1·20	„
Василь Софронів: **Липнева отрута**	1·00	„
М. Рудницький: **Між ідеєю і формою**	1·20	„
Проспер Меріме: **Блакитна кімната**	1·20	„
Володимир Островський: **Сміх землі**	0·30	„
Микола Матіїв Мельник: **Крізь дим і згар**	0·40	„
Гордій Брасюк: **Безпутні**	0·40	„
Михайло Возняк: **Шевченко і княжна Репніна**	0·50	„
Михайло Возняк: **Белей і Конїський**	0·40	„
Др. Ст. Баран: **Новий самоуправний закон**	0·40	„
М. Рудницький: **В д Мирного до Хвильового**	4·00	„
Остап Грицай: **Відень**	0·50	„
Іван Чернява: **На Сході Ми**	1·25	„
М. Брилинський: **Сірі однострої**	2·00	„
Д. Луцяновнч: **Я з більшістю**	1·30	„
Улас Самчук: **Віднайдений рай**	1·60	„
С. Яблонська: **З країни олію і риму**	2·50	„
Д'Оревілді: **Чортиця**	2·00	„
Он. Бальзак: **Чародійна шкіра**	2·00	„
В. Масютин: **Два з одного, том I. II.**	3·60	„
О. Кобилянська: **Апостол черні том I.—II.**	3·60	„

Кожний, хто заплатить згори зол. 30, дістане всі ці книжки.

Одинока нагода доповнити свою бібліотеку.

Замовлятн: „Д і л о", Львів, Ринок 10 II. пов.

ВОЛОДИМИР БІРЧАК:

ЗОЛОТА СКРИПКА

Нова збірка оповідань відомого письменника

Обсервація, нові теми, гумор і дотеп

Можна дістати в Адміністрації „Діла"
Ціна 2 зол., поштова пересилка 30 сот.

ЧУЧУХУАСКА.

Французький природник Перро відомий із своїх дослідів над цілющими рослинами, подав недавно у французькій медичній академії звіт про висліди своєї поїздки над ріку Амазонку. Проф. Перро провів на місці досліди над рослинами, які, на думку тубильців, мають цілющі прикмети. Одно з тих цілющих дерев називають чучухуаска. З її кори виготовляють індійці напиток, який має дивні прикмети. Чучухуаска позволяє довго обходитися без поживи, облекшує лікування ран і т. д.

Під хемічною аналізою відкрив французький учений в чучухуасці більшу скількість вітаміни „Ц", цієї самої, що її є багато в сирих овочах і т. д. Досі нікому не вдалося відкрити цієї вітаміни в деревній корі, бо її вважали тільки прикметою овочевих соків. Хоч тубильці не знають що таке вітаміни, інтуіційно відгадали цілющі прикмети чучухуаски. Перро додає від себе, що це ще один доказ, що до народньої медицини треба відноситися з повним довірям.

—o—

„БАНДА ДОБРОЧИНЦІВ".

Залюбки бандою називаємо гурток злочинців, або людей із підозрілим минулим. Одначе життя доказує на кожному кроці, що нема правила без виїмків. Англія має „банду", яка зовсім не є бандою в нашому розумінні, чи пак є бандою доброчинців. Називається вона бандою Фергісона або товариства анонімових доброчинців. Її члени мають неалий гумор і дотеп. Недавно якийсь замаскований „бандит" вручив в імени свого товариства опіки над безробітними завинену подовгасту пачку. Не була це петарда, як заляканий скарбник надіявся, але цигаро завинене 100 фунтовим банкнотом.

Анонімові доброчинці вживають найдивніших способів, щоб звернути увагу на діяльність добродійних товариств.

Америка дивиться зависним оком на ці англійські банди і рада була б усіх своїх гангстерів записати до доброчинних банд.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Адміністрація.

ДЕШЕВІ МІСЦЯ НА КОРОНАЦІЮ.

Вже від кількох тижнів всі місця на трибунах, які вибудовано при вулицях, якими їхатиме коронаційний почот, випродано.

Всеж таки є ще чимало таких наївних, які купують фальшиві білети, або вірили оголошенням, які появилися недавно в одному часописі:

„Маємо дешеві місця на коронацію. Належитість 1 фунт стерлінгів просимо прислати найпізніше до 5 травня".

Зараз на другий день після появи цього оголошення прийшла величезна скількість замовлень. Хто прислав гроші, діставав відаоротною почтою пачку, а в ній малий складаний стільчик із написом „на коронацію". Ніжки стільчика були помальовані на червоно-біло-синю барву, значить у барвах королівського дому.

—o—

КИТАЙСЬКА РОЗГУБЛЕНІСТЬ.

Делегатом китайського уряду на коронаційні паради в Льондоні є міністр скарбу І'. Кунґ. Перед своїм виїздом до Льондону, два тижні примірював він свій урядовий одяг, в якім має виступити на коронації. Його прислужники оповідали, що міністр ходив залюбки до свого кравця, який мусів йому перед дзеркалом робити ріжні поправки.

Кілька днів після свого виїзду міністр запримітив, що він забрав всі свої причандали, крім гальового однострою. Негайно надав телеграму до свого уряду. Однострій передали якомусь місіонареві, який їхав до Льондону на коронацію транссибірійським експресом. До Льондону приїхав ще на час, а розгублений міністр зитав його в китайській амбасаді як повадливого спасителя.

З українського життя в Ч. С. Р.

ПРО ПОЧАТКИ УКРАЇНСЬКОГО ВИСОКОГО ШКІЛЬНИЦТВА ЗА КОРДОНОМ.

В Українськім Соціольогічнім Інституті у Празі 24. м. м. зреферовано, як повідомляє „Український Тиждень", недруковані спогади д-ра Волод. Кушніра про той час, коли ще центром нашої еміграції був Відень (1919—1920). Крім загальної характеристики українського еміграційного життя, спогади подають картину дуже цікавої й активної діяльности основаного в 1919. р. Союзу Українських Журналістів і Письменників (до речі: першої організації українських робітників пера взагалі). Згадано там про плани й організацію Союзом різних курсів та викладів, але найцікавішою частиною споминів є історія існування Українського Вільного Університету. Довідуємося, що фундатором Українського Вільного Університету був Союз У. Ж. і П. у Відні, а співчинними при покликанні до життя тої установи були: Товариство Прихильників Освіти з головою проф. С. Дністрянським та Український Соціольог. Інститут, котрого голову М. Грушевського, автора першої організаційної схеми університету, опрацьованої ним разом з Д. Антоновичем, і вибрано першим ректором У. В. У. В основу внутрішнього устрою школи входив проєкт М. Грушевського про засадниче допущення до викладів лекторів з фактичною кваліфікацією (без огляду на кваліфікацію формальну). Цьому спротивився голова академічної секції Союзу проф. О. Колесса з тим успіхом, що на нараді ширших кол українського еміграційного громадянства, скликаній Союзом У. Ж. і П., спір вирішено в користь становища проф. Колесси, котрий і став ректором по уступленні М. Грушевського. Сам автор спогадів і тодішній голова Союзу д-р В. Кушнір декларується ретроспективно в користь становища пок. М. Грушевського, мотивованого м ін. тим, що при ригорознім респектуванні формальних вимог в умовинах українського життя обсадження високих шкіл взагалі неможливе. Доказом того хочби те, що в практиці пізніше сам У. В. У. та й інші українські високі школи на еміграції від того правила відступили. Накреслюючи історію повстання У. В. У., автор бажав виповнити цю прогалину, яку виказує видана в двох томах історія У. В. У., обмежена на накреслення діяльности тої установи по її перенесенні до Праги, та виставив постулят, щоб вияснено ще й саму справу перенесення У. В. У. до Праги. Взагалі матеріял, поданий д-ром В. Кушнірем з віденського періоду української еміграції дуже цікавий, місцями ревеляційний та цінний подробицями до пізнання дотичної доби української еміграції та деяких її діячів. Закінчуються спогади дезидератом, спрямованим на адресу українських високих шкіл на еміграції. На думку д-ра В. Кушніра вага і значіння такої установи, як У. В. У., не в дотримуванні взірців державних шкіл для продукування високошкільних абсольвентів з патентами на освіченість та на ілюзоричне право до цехових заробітків, бо для охочих є досить краще пристособленого місця для здобування таких практично вартиших патентів поза стінами еміграційних установ. Значіння тих установ основується в чім іншім і завдання їх у даних умовинах навіть важніше. Автор згадав, що в згоді з програмою Союзу У. Ж. і П. Український Вільний Університет мав би скорше бути Вільною Академією Наук чи, по думці покійного М. Грушевського, кузнею для кування української науки і продукування українських високошкільних учительських шкіл.

З Т-ВА „ЄДНІСТЬ" У ПРАЗІ.

В українськім Т-ві „Єдність" 17. м. м. відбулися в Народнім Домі на Сміхові загальні збори. В склад нововибраної управи увійшли: Іван Рибак — голова, проф. М. Любинецький — заст. голови, дир. М. Секретар — секретар, д-р М. Макух — скарбник, П. Подлеський — бібліотекар та організаційний референт, проф. д-р Дольницький — культурно-освітній референт, М. Капиця — господар. Заступники: інж. Стецький, інж. Плешкан. Ревізійна комісія: д-р Н. Білик, д-р В. Меринда і Ст. Медведик.

ВЕЛИКДЕНЬ СЕРЕД ПРАСЬКИХ УКРАЇНЦІВ.

Заходами Українського Комітету в ЧСР 1. і 2. м. м. в чеськім катедральнім православнім соборі св. Кирила та Метода у Празі віправлено великодню Службу Божу, на котру прибула у великім числі українська кольонія Праги й околиць. На Службі Божій були присутні і представники югославянської, болгарської та румунської кольонії, як також чеське громадянство. Ця Служба Божа в українській мові при участі чеського й українського духовенства, разом з гарним і чулим співом мішаного українського церковного хору, вробила гарне враження на присутніх та поставила на чергу питання про впорядкування релігійного життя православних українців у Ч. С. Р.

В греко-католицькім храмі св. Климента відбулася теж дуже урочисто великодня Служба Божа, а 2. ц. м. т-во „Єдність" улаштувало спільне свячене.

КОНЦЕРТ У ЧЕСТЬ ШЕВЧЕНКА У ГРАДЦІ КРАЛЬОВЕ.

Т-во „Самопоміч українських емігрантів на північно-східну Чехію", відділ у Градці Кральове, улаштувало дня 1. ц. м. в салі міського музею святочну академію в честь Шевченка. У програмі були реферати в чеській та українській мові (учителька Л. Новотна та інж. Д. Оснач) і сольові виступи. Проф. Д. Левицький співав Д. Січинського: „У гаю, гаю"... та Барвінського: „Ой поля, ви поля", а п. Е. Гакен відспівав М. Лисенка: „Реве та стогне" та „Ой, Дніпре мій, Дніпре". Обох пп. співаків супроводив при фортепіяні п. Форшт, абсольвент консерваторії. Маленька донечка диспонента О. Слуки з Опочна Маланка Д. Слукова, убрана у прегарний український одяг, заграла на фортепіяні Н. Нижанковського: „Українські пісні" та задеклямувала Шевченка: „Три шляхи". П-і Т. Оборська заспівала Степового: „За думою дума" та Д. Січинського-Кримського: „із сліз моїх". Аспірант Л. Врхота заграв на фортепіяні Фр. Шопена „Брилянтні варіяції" та Б. Сметани чеський танець „Медвідь", ученик М. Шада заграв на скрипці Б. Сметани: „З Домовини" при супроводі на фортепіяні учен. З. Гавздорфової. Салю музею була прикрашена квітами, які позичило товариству місто Градець Кральове та національними барвами чехословацькими й українськими. Потрібні декорації позичила театральна спілка „Тиль" у Градці Кральове. Крім української публики зблизька та здалека було дуже багато присутніх чеських гостей, як також і заступники різних чужих організацій. (У. Т.)

НОВИНКИ.

— **Повне видання творів Марка Черемшини** Вже в найближчому часі появиться у Видавництві „Ізмарагд" перше повне, критичне, тритомове видання **Творів Марка Черемшини.** Це видання міститиме всю літературну творчість Черемшини. Перший том вийде вже в травні, другий в червні ,третій в липні ц. р. Ціна повного видання в передплаті назначена на 9 зол., себто по три золоті за том. По виході книжки ціна буде значно вища. Передплату висилати на адресу: Видавництво „Ізмарагд", Львів, вул. Косцюшка ч. 5, Конто ПКО 503.062. 762, 6—16

— **Пригадка.** Пригадуємо, що Загальні Збори Народньої Лічниці відбудуться в четвер 13. ц. м. в год. 6. вечором в домі Товариства, вул. П. Скарги 4.

— **Замкнені реколекції** для академічної мужеської молоді відбудуться в днях 15.—17. травня (підчас лат. Зел. Свят) під проводом о. д-ра Й. Маркевича ЧСВВ. у монастирі оо. Студитів, Львів, Петра Скарги 2 а. Початок реколекцій у пятницю 14. ц. м. вечором, закінчення у вівторок 18. ц. м. ранком. Удержання 4—5 зол. Треба взяти з собою постіль (простирало, коц, подушинку). Точніші інформації та зголошення щоденно від 18.—19. год. у Секретаріяті Т-ва „Обнова", Львів, вул. Коперника 36 (під вежею).

— **„Фашистівська Італія".** Заходом Товариства „Молода Громада" і Т-ва Письменників і Журналістів ім. І. Франка відбудеться 13. трав-

---

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА" ч. 22.

І. В.

Хлопчик із захисту.

I.

Рішення, що його остаточно пані Марія визнала за правосильне, знову відкрило сердешну рану, що бодай назверх почала була засклеплюватись. Бож приняти у свій дім чужу дитину і дозволити тій дитині говорити собі „мамо", це те саме, Господи, це те саме, що сказати врешті своєму серцю:

— Твоя дитина вже ніколи-преніколи не вернеться до цього дому, бо її місце заняла інша істота.

А проте так, як досі, довше не може бути. Тим страшним самотнім вечорам, в яких з кожного кутка кімнати, визирають тіні живого слова, тим страшним, безсонним ночам, коли причуваються чиїсь кроки в дальших кімнатах, мусить нарешті прийти край.

Пані Марія мусить мати когось живого коло себе. Не платну службу, яка самим своїм безсоромно-здоровим хропінням може забити людину. Навіть не сестру жалібницю, яка на найтихіший порух пані Марії, схоплюється із свого ліжка і біла, ніби сама смерть, з'являється над її головою. Ох, не це! Пані Марія хоче дитини. Своєї дитини. Хоче знову, як колись, як покійний Зенко, був ще маленьким хлопчиком, мати той легкий, той особливий сон мами, невразливий на ніякі сторонні звуки, крім тих, що йдуть від її дитини. А навіть коли Зенко був у Львові: чи не мала вона і тоді вражіння, що він живе в цій кімнаті з нею? Чи почувалася вона колинебудь самітна в цих стінах за його життя, навіть, коли його місяцями не було дома?

Ах, а потім... потім та страшна телеграма: „Приїхати негайно. Зен у шпиталі". Хто вислав її? Товариш? Якась жінка? І чому відразу не написали, що має приїхати на похорони? Все те таке неймовірне, таке жахливе. Ще й те найстрашніше: лікарі не знають на що померла її дитина. Серце? Звідки поголоска, що тріснула жилка в мізку від перепрацювання? І нащо він так працював? Ні, не так треба питати... не так... Треба запитати Всемогутнього, навіщо забрав він у мами єдину дитину?

І пані Марія прислоняє очі долонями: не буде клясти. Нехай буде так, як Він захотів.

II.

Сестра управителька, середніх літ жінка з дуже виразистими, чорними очима, приняла пані Марію дуже ввічливо:

— Тішимося, що пані добродійка прийшли відвідати наших сиріток. Діти за другим сніданком.

Пані Марія збентежливо надягає, то роздягає чорну, жалібну рукавичку: вона за чим іншим прийшла сюди. Сестра вислухує прохання пані Марії, а потім з любовю бере її за руки:

— Нехай Мати Божа благословить ваш добрий намір, пані. Хоче добродійка познайомитися з дітьми? Зараз вийдуть бавитися на подвіря. Прошу зачекати. Ось тут на лавочці в тіні каштана. „Захист Ісусового Серця" має щастя до добродіїв. Тому сім років одно бездітне подружжя адоптувало дівчинку. Тому два роки якісь американці-українці забрали відразу двоє дітей. А тепер знову ласкава пані... Чи це має бути дівчинка, чи хлопчик?

Пані Марія така схвильована, що ледви може відповідати сестрі: хлопчик, сестро. Хлопчик, Господи, чи можливо, щоб ця людина не чула, яку болючу втрату зазнала пані Марія перед роком?

І раптом звідкись незрізне передчуття: вона не зробить сьогодні вибору.

До такого священного акту треба ясної свідомости. Чиж це не так, якби вона вдруге дарувала життя с в о ї й дитині? Ні, не може в такім душевнім безладді рішати... Заслонює долонею очі, щоб не бачити тих дітей. Але це неможливе: вони дають знати про себе дудлинням своїх дрібних ніжок і гамором. Тим дитячим гамором, що переливається від безпричинного, здорового сміху. Тепер пані Марія відслонює очі: однаково бачить ті діти.

Сестра провідниця наближається до пані Марії:

— Ласкава пані, може б той хлопчик з ясними кучерями? Найвеселіша і найбільш слухняна дитина в цілім захисті. Дуську!

Дитина, як херувим, вривається з гурту. Пані Марія стримує його рухом руки: вона сама підійде до дітей. Марія робить кілька кроків і раптом, якби попала ногами в якусь закляту трясовину: не може ступити кроком уперед, бо щось її тягне вниз, все нижче і нижче.

Ні, не причулося! З кутка подвіря гудить щось, як заблуканий чмелик. Ні, понад усякі сумніви: звук цей розходиться від скуленої маленької постаті. Пані Марія хватається руками вогких висків: люди добрі, таж це голос її дитини! На всі світи, які пані Марія знала та зу-

ня ц. р. в год. 7 веч. у кімнатах „Молодої Громади", вул. Коперника ч. 21, І., відчит Мих. Островерхи на тему „Фашистівська Італія". Вільний вступ для П. Т. членів обох товариств.

— **Наші артисти у Варшаві.** Виступ Марії Сокіл у варшавській опері в опері „Фавст" (партія Маргарити) відбудеться у пятницю 14. ц. м. (а не, як ми помилково подали 10-го). Одночасно довідуємося, що дирекція варшавської опери запросила на гостинний диригентський виступ у цій самій опері Антона Рудницького. Після гостинних виступів диригентів Бердяева і Массінія наш диригент буде третім гостем при пульті варшавської опери за ввесь сезон. Варшавська українська кольонія зі зрозумілим зацікавленням очікує виступу нашої відомої артистичної пари.

— **У звіті** зі „Свята в честь Божої Матері" („Діло" ч. 100) подано помилково, що баритонове сольо співав теол. Придаткевич; має бути теольог **Матіяш.**

— **Купелі у Львові.** Міська управа урухомила купелеві заведення на Залізній Воді і Замарстинові та пливальні при вул. Яблоновських. Крім того буде вести криту пливальню при вул. Стшалковської.

— **Хто виграв на льотерії?** В нинішнім тягненні Клясової Льотерії впали більші виграні на такі числа: 50.000 зол. на ч. 172413. 30.000 зол. на ч, 65446. 15.000 зол. на ч. 17059. 10.000 зол, на ч, 58882 84157 129889. 5.000 зол. на ч. 4164 37675 169488 181205. 2.000 зол. на ч. 10544 14578 24599 30495 47133 49408 73029 74272 86736 95351 102647 128781 131361 132371 149837 159312 161444 193938. 1.000 зол. на ч. 2216 5166 18622 18633 19225 27263 38040 56503 81814 83457 107916 97216 97805 123477 142558 175964. 15.000 зол. на ч. 17059 45907 109193. 5.000 зол. аа ч. 123122 149445. 2.000 зол. на ч. 29097 123210 126649 142815 152477. 1.000 зол. на ч. 25290 48981 61888 71110 85467 122115 148163 189599.

— **Воєвода Маліцький будує людові домн.** До Лагодова пов. Перемишляни приїхав тернопільський воєвода Маліцький і відбув господарську нараду з місцевим населенням. Опісля переїхав до сусіднього села Погорілець, витаний війтом Яглом і представником стрілецького „звйонзку" Скшишовським. Тут відбув нараду в справі будови людового дому й обіцяв дати на це гроші. Утворився комітет будови, при чому місцеві латинники обіцяли дати роботу.

— **Податки від садів.** Міністерство скарбу вияснило справу оподаткування садів. Доходовий податок від садів платять тільки огородничі підприємства, що займаються тільки садівництвом. Рільні господарства, де садівництво є тільки побічним джерелом доходу, не платять податку від садів. Доходовий податок від саду не більшого від 1 га платиться так само, як від орного поля. Якщо сад займає поверхню більшу від 1 га, то щойно після 8 літ від його засновання платиться спеціяльний податок, втрое більший від звичайного.

— **Скорочені зголошення осіб** введено від 1. квітня ц. р. в Польщі. Нова система зголошення відкидає багато рубрик, які досі треба було виповняти, і вимагає менше писанини. Може відтхнуть лекше всякі приїжі, прогульковці, турусти, літники і т. п. Не треба як давніше подавати свого звання, віку, цивільного стану, державної приналежности і яким документом легітимується. Досить написати тільки імя, прізвище, місцевість звідки приїхав і постійне місце осідку. При масових прогульках вписується тільки провідник прогульки, який подає загальне число осіб, що беруть участь у прогульці.

— **Людовий дім під Львовом.** Управа кола „Товариства Школи Людовей" на Богданівці під Львовом рішила приступити до будови людового дому і закликає поляків, щоби збирали гроші на ту ціль.

— **Сільський листонош.** Почтова влада інформує інтересованих, що сільський листонош продає: значки і почтові картки; доручує: картки і звичайні та рекомандовані листи, вартісні листи до 200 зол., пачки ваги до 1 кг., почтові перекази до 200 зол., припорученя на передплату часописів, телєграми, вплати на щадничі книжечки і чекові конта ПКО до 200 зол.; інкасує: радіотелєфонічні оплати, належитости на основі довжних документів і інкасових припоручень і вкінці виплачує почтові, телєграфічні і касові перекази та чеки ПКО до 200 зол. Покищо сільських листонош установлено в західних воєвідствах. У Сх. Галичині вони ще не знані.

— **Нова поштова агенція** повстає з днем 14. ц. м. в місцевости Безміхова Горішня ліського повіту під назвою Безміхова Шибовнсько. Агенція буде сполучена з поштовим амбулянсом Сторі-Львів 172 на залізничій лінії Лісько-Лукавиця.

— **Самоврядна гімназія в Підгайцях.** Повітова рада в Підгайцях рішила заснувати самоврядну коедукаційну гімназію з правом прилюдности. На перший шкільний рік преліміновано 25.000 зол.

— **Земський комісар у Борщеві.** При повітовому виділі в Борщеві реактивовано етат земського комісаря для борщівського і заліщицького повіту, що підлягали досі земському комісареві в Чорткові. Становище земськ. комісаря в Борщеві обняв м-р Ян Войнар.

— **Влом і святотатство в церкві св. Николая.** В ночі з понеділка 10. на вівторок 11. ц. м. вломилися якісь злочинці до церкви св. Николая при вул. Жовківській і вкрали кивот із золотою чашею. До церкви дістались вони крізь захристію виломивши залізними ломами чотири масивні замки. Кивот на підставі проекту арт. маляря Дядинюка виконав бронзівник Фединський у 1934 р. Цілий кивот був обитий срібною і позолочуваною бляхою. В кивоті була вартісна золота старинна чаша. Злочинці висипали частиці в чашн на престол і порозсипали по підлозі. Кивот винесли вони на Замок і обдерши срібло й золото покинули само деревище. Шкоди спричинили злочинці і святотатці на 5.000 зол. Влом запримітила рано паламарка, яка прийшла в год. 4.30 відчинити церкву. Коло церкви зібралось багато вірних, які прийшли на травневе богослуження і з жалем та обуренням обговорювали подію. Поліція веде слідство. При цій нагоді слід звернути увагу адміністраційних чинників, щоб не дозволювали ріжному шумовинню збиратись після богослужень під церквою і напастувати вірних, зокрема молодих дівчат і служниць, які виходять з вечірні. При цій нагоді слід теж звернути увагу на те, що в безпосереднім сусідстві церкви (і на хіднику під церквою) уладили собі пристановище вуличниці, викликуючи своєю поведінкою та доволі частими пяними авантурами згіршення.

— **Львівська хроніка.** На одній із львівських стрільниць знайшли трупа 31-літнього робітника Мих. Ліса, що скінчив мабуть самогубством. — На головному двірці арештовано кільканацять пасажирів, що приїхали без залізничих білетів.

— **Велика пожежа** вибухла в Лешневі пов. Броди і знищила кільканацять господарств. У вогні згинуло кілька коров і коней, 10 овець і дві безроги. 20 родин лишилось без даху над головою.

— **Не можуть вибрати нового академіка.** У Варшаві відбулося зібрання Польської Академії Літератури при участи 13 членів, самих письменників і вчених. Між іншим мали вибрати одного члена академії на місце Ржимовського, що зрікся членства. Після предложення кандидатур переведено два чергові голосування, а що ніодна кандидатура не здобула вимаганих 3/4 голосів присутних, вибір відложено на 1 місяць.

— **Корабельна катастрофа.** Грецький корабель „Ereус", що виїхав із Гдині з вантажем вугля і бункру до Аргентини, зударився на Балтійському морі, біля острова Борнгольм з американським транспортовцем „Несаба", що віз вантаж рудн до гдинського порту. Наслідком зудару корабель „Ereус" пішов на дно. Залогу врятував американський корабель, тільки легко ушкоджений привіз до Гдині.

— **Ріжні вістки.** В Берліні помер у 81. р. життя відомий економіст д-р Ястров, б. професор берлінського університету, що займався також історією. — На Фльориді зударився автобус зі шкільною дітворою з вантажним самоходом, при чому 8 дітей погибло, а 28 потовклося. — У вірменській місцевости Ернадуор живе селянин Рустан Мамедов, що має 140 літ, а його жінка 116. Обоє здорові та жваві. — В Яссах помер визначний румунський поет Г. Топирчану, лавреат румунської літературної нагороди.

Посмертні згадки.

Дня 20. березня ц. р. помер у Сокалі у 81. р. життя ГРИГОРІЙ СЕМЕНЮК, емеритований ц. к. суддя. Він уродився 1856. року в Сокалі. По скінченні академічної гімназії у Львові та правничого факультету львівського університету став Гр. Семенюк суддею в Боснії. Вже в молодім віці присвячувався громадянській праці, основав першу читальню в Сокалі, був членом усіх українських товариств та щедро їх підпомагав. З причини слабого здоровля був примушений скоро покинути державну службу та перейти на емеритуру. З початку мешкав у Болехові, але коли підчас світової війни стратив усе своє майно, поселився в рідним Сокалі і жив з емеритури. Та в 1928. році позбавили його, як югославянського громадянина, емеритури. Проте пок. Семенюк не хотів покидати Рідного Краю і жив скромно як правдивий аскет зі скромних ощадностей. Хоча за життя відмовляв собі всього, перед смертю записав на народні цілн 360 зол. Полишив дві доньки, з яких одна є лікарем у Харкові, друга замужна за д-ром Михайлом Мельником, директором Союзу Українських Кооператив у Підгайцях. Покійний полишив по собі щирий жаль у всіх, що його знали. В. Й. П.!

З нових видань.

НІМЕЦЬКА ПОВІСТЬ ПРО УКРАЇНСЬКУ ВИЗВОЛЬНУ БОРОТЬБУ*).

В Берліні вийшла недавна повість Гайнріха Койтца „Світе тихий, рідний краю". Це велика книжка, 365 сторінок друку, розкішно видана, оздоблена блакитною окладинкою з українським державним гербом посередині. За цей твір українці повинні бути щиро вдячні письменникові та його видавцям. Є це повість українського героїзму, трагічна і величня. Повість про граціозне піднесення нації в боротьбі за її державну самостійність, повість про відвагу, боєву витревалість, безмежну самопосвяту, титанічну любов до батьківщини і палку ненависть до її гнобителів, про пекольні болі душ, піднесених на надземні верхи наллюдських чинів. Автор не ідеалізує ані подій ані дівчі

*) Heinrich Koitz: **Stilles Licht — Geliebtes Land** Roman Paul Neff Verlad. Berlin W 35. Graf-Spee-Strasse 18.

стрічала в житті — одна й Зенко, зависіди, коли був чимсь дуже занятий гудів собі, як чмелик. З трудом позбувся цього щойно у школі...

— Сестро! — шукає пані Марія тремтливою рукою якоїсь опори — сестро, покличте сюди отого хлопчика... того, що над чимось працює при землі.

Сестра здивовано дивиться на паню Марію: Кого, кого?

Потім: — Химерна й хоровита дитина, ласкава пані, тому...

— Закличте його, сестро!

Пані Марії стає спокійніше, коли знад землі глянули на неї чорні очі дитини. Слава Богові! Зенко мав ясні, голубо-зелені очі, як глибінь моря. І уста, ах, уста, як золотим ральцем вирізьблені, а дитина ця самою пропорцією обличчя зраджує своє „низове" походження.

— Хотів би ти, хлопчику, піти зі мною... І мати багато забавок... і все, чого захочеш?

— Ні — паде несподівана відповідь.

— Ні? — хвилюється чогось пані Марія — ні? Чому ні?

— Бо тут є хлопці... бо тут Стефко Безіменний є...

Пані Марія звертається до сестри:

— Я рішилася на цю дитину, сестро...

— Ласкава пані будуть мати клопоти, бо це — —

Пані Марія перебиває:

— Прошу зладити папері дитини, а всякі формальности щодо адоптування...

Сестра:

— Дитина вже адоптована. Чоловік мами адоптував, але мама померла, а опікун оженився вдруге і тому дитина в нас.

— Ах, так! (Докінчення буде).

збройної боротьби доби 1917—20 рр. Він усе залишається на твердій основі фактів, не хоче їх ані не прикрашує. Він схиляється перед історичною правдою подій, але не дає натуралістичних портретів історичних осіб. Мистецька правда панує в цій повісти понад кожною іншою. Дарма, що деяким особам повісти історичні, всім українцям добре відомі імена, автор не уважає для себе обов'язком додержуватись по невільницьки дійсности. Змальована доба ще-то близька від нас, щоб повість могла бути історичною.

Ціла повість зосереджується навколо величньої постаті Головного Отамана, який у ній названий Симоном Безручком. Ця обережність у відношенні до особи українського національного героя цілком зрозуміла. Ця постать відноситься в цілій своїй височині від самого початку повісти, що починається від наступу українського національного війська на Київ, занятий московськими добровольцями гетьмана Скоропадського. Особисто колишній гетьман у повісти властиво не виступає, він діє тут лише як військовий чинник, подібно як Денікін, мимовільний спільник большевицької Москви.

Внутрішній українській політиці і політикам присвячено небагато місця, найбільш гідне тут уваги внутрішне визволення Головного Отамана від впливів українських політиків та зосередження всіх його сил на витворенні українського війська, що мало стати основою і національного ладу і національної держави. Найбільш негативні риси української політики втілено в постаті Винниченка, роля якого в повісти зрештою дуже обмежена. Але шкоду, заподіяну українськими політиками його типу, автор унаглядню є дуже виразно.

Всі головні етапи чотирьохлітньої українсько-московської війни знайшли в повісти Г. Койтца високо-мистецьке представлення — численні наступи і відступи, кількакратне здобуття Києва, трагедія в чотирокутнику смерти, останній наступ на Київ та остання геройська оборона Кам'янця по підписанні польсько-московського миру. Вони складаються в один великий гармонійний образ безприкладного геройства українських вояків та їх незабутнього вождя.

В цім образі запеклої боротьби для жіноцтва знайшлося небагато місця. Воно представлене, почасти символістично, в особі вірної супровідниці Головного Отамана на найтяжчих відтинках його життєвого шляху, та в постаті народнього міту, доньці народу Ганні.

Смерть Головного Отамана в повісти є найсильнїйшим логічним закінченням його геройського життя, як і в дійсности. **М. Данько.**

(Офінор).

Дописи.

СТАНИСЛАВІВ.

Шашкевичівське свято. Мин. неділі заходом культурно-освітніх товариств відбулось у нас велике свято для увічнення піонїра українського відродження в Галичині Маркіяна Шашкевича в 100-ліття появи його „Русалки Дністрової" а такою програмою: Год. 10. полєва архиєрейська Служба Божа на площі українського „Сокола", ул. Мая 18. (коло будинку Р. Ш.). Год. 10.45 відкриття і посвячення пропам'ятної таблиці на будинку Р. Ш. Год. 11.30 академія. 1) І. Воробкевич: „Задзвеніло" — злучені мужеські хори читалень „Просвіти" станиславівської філіяльної округи. 2) Промова: д-р Іван Волинський. 3) І. Нещільський: „Засяло сонце золоте" — орхестра Т-ва „Зоря" в Станиславові. Год. 20.15 (8.15 веч.) концерт у салї „Сокола": 1) промова: проф. Ю. Чайківський; 2) а) Коваленко-Степенко: „Прометей" у супроводі фортепіяну — муж. хор „Дума"; б) Р. Дурбак: Пробудителеві Галицької Землї — Ліда Каратницька (деклямація); 4) а) М. Шашкевич-о. В. Матюк: „Весніянка"; б) М. Шашкевич-С. Людкевич: „Розпука" — виконав М. Голинський. 5) а) М. Шашкевич-о. В. Матюк: „Не загасайте ясні зорі"; б) М. Шашкевич-о. В. Матюк: „Нещасний" — „Стан. Боян". 6) В. Балтарович: „Чорна хмара в полонині" — Довбушева пісня в супроводі флейти і фортепіяну — М. Голинський. 7) Малицька-Ярославенко: Маріїнове Свято — „Стан. Боян". Диригенти: проф. І. Смолинський і м-р Л. Крушельницький. При фортепіяні: проф. С. Крижанівська і проф. І. Снігуровичева. Службу Божу відправив еп. Летнишевський, що теж відкрив і посвятив пропам'ятну таблицю на будинку „Р. Ш.". По Службі Божій виголосив проповідь о. сен. Р. Лободич, що вказав на велике значіння Греко-Католицької Церкви в житті українського народу. Вечірній концерт, на якому був присутній Преосв. Кир Іван, був гарним закінченням, а властиво кульмінаційною точкою свята. З поодиноких точок програми до найкращих належали пісні у виконанні М. Голинського, що знову, як і перед кількома тижнями, захопляв своїм чудовим та мягкім пишним голосом. Промова проф. Ю. Чайківського була глибока змістом і вказувала на величезне значіння „Русалки Дністрової". Л. Каратницька деклямувала з надзвичайним чуттям і зрозумінням. Муж. хор „Дума" відспівав „Прометея" й „Задзвеніло" дуже добре, як за давніх часів. Внутрі „Стан. Боян" випав слабше. В теперішньому складі „Стан. Боян" разить незіспіваність та слабий голосовий склад. Закінчився концерт відспіванням національного гимну. Публики могло бути більше: переважала інтеліґенція. **Б. Л.**

ДЕЛЯТИН.

Під увагу нашим церковним колам. Дня 4. травня п. р. витала латинська парохія Делятина свого епископа Базилія, який приїхав на візитацію гуцульських костелів і на церковні місії. При цій нагоді слід підкреслити ту велику дбайливість верховних церковних польських кол, якою вони окружають своїх вірних. У Делятині є всього коло 1.000 римо-католиків, яких обслуговує аж трьох священників: парох, сотрудник і катехит. Обов'язком пароха є принаймнше двічі до року відвідати кожного свого парохіянина в дома, щоб запізнатися з умовинами, серед яких він живе і принести йому потіху в його горю. Крім того відбуваються часто при латинських костелї місії при співучасти вищих церковних достойників. В останніх роках польське духовенство завзято вишукує б. римо-католиків (нерая тільки в умі того духовенства!) і повело завзяту боротьбу за їх душу. А шож діється у нас? На 6.000 греко-католиків є в Делятині лєдви двох священників: парох, який зрештою більше часу присвячує на такі справи, як адміністрацію маєтку „Спілка Управнених Клина і Вевлич" та катехит, який поза наукою в школі весь свій вільний час присвячує науці жидівських і польських дітей, яких учить музики і співу. Отже навіть при добрій їх волі на поглиблення релігійної (не кажу вже національної) свідомости серед молоді і громадянства не стає їм часу. Правда, раз у рік обходить о. парох громадянство зі святеною водою, але не до всіх заходить, бо з одними гнівається, з іншими процесується чи пак процесувався; а деякі на приїздах самі замикають двері, бо соромно їм, що не мають гроша в хаті... Не дивно, що в Делятині так швидко поширюється евангелізм. Тому нехай наші церковні кола призадумуються над цими справами та їх завчасу усунуть.

Адвокат-жид не хоче розуміти української мови. Адвокат д-р Йосиф Салат у Товмачі дістав від городського суду в Делятині відпис позву в українській мові і вніс жалобу до цього суду в дня 4. п. м. до ч. спр. IV. C. 210/37., кажучи, що не розуміє української мови та домагається, щоб йому доручили відпис позву в державній мові. Цікаво знати, якою мовою говорить згаданий адвокат зі своїми клієнтами, українськими селянами та чи тримає українця перекладача?

ЯВОРІВ.

Вистава „Боярині" в Яворові. Дня 25. м. м. виставило т-во „Відродження" при українській гімназії „Р. Ш." драму Лесі Українки „Бояриня" в салі Народнього Дому. В головних ролях виступили: Волощаківна, Галишківна, Фірчуківна, Пулик, Кавс та інші. Гра дуже добра, ролі солідно вивчені. Жіночі ролі вийшли краще. Виставу підготовив і режисерував проф. Роман Баран дуже дбайливо. Щодо технічної сторінки вистави, то помагали йому найбільше С. Винницька та О. Ставничка. Декорації і строї дуже гарні. Перед виставою говорив дир. гімназії д-р І. Великорський про значіння Л. Українки та про вартість п „Боярині". Він підкреслив суспільно-виховні моменти в тій драмі. Молоденькі артистки викликували своєю грою у глядачів то сміх, то співчуття, то навіть сльози для боярині, пишної української квітки, що пересаджена в Московщину зівяла з туги за Україною. С. Волощаківна дуже вдатно відтворила ролю героїні, віддала вірно й чутливо всі її переживання. Остання сцена дійсно захоплювала. Була помітна ввесь час точність, дисципліна, послух для режисера і найбільша його праця. Загальне вражіння з вистави дуже добре. Салї була повна. На перервах приграваля гімназійна орхестра під проводом учня О. Микуловича.

Р. С.

БЕРЕЖАНЩИНА.

Як переводять поділ великих українських громад. Село Плавуча Велика (бережанського повіту) було ще до вчора одним із найбільших подільських сіл. Одначе тому, що воно було майже зовсім українське (95%), продумано в 1935 р. ось-яку чудасію: Без вагди громадян виділено один куток села, в якому мешкає 20% латинників української розговірної мови та названо його патріотично: Польська Весь. Її границі поведено широким поясом довкола Плавучі і вийшов з того незабутний дивоглядь, бо один бік вулиці належить до давнього, другий до нового села. Щойно по році довідалися ушляхетнені українці Польскої Всі про такий самовільний поділ, до якого прислужився б. війт Плавучі Петро Грушецький — таки свій земличок. Негайно внесли вони протест до міністерства внутрішніх справ, що досі не дало ще відповіди на цей відклик. А на днях довідалися українці Польскої Всі на-падково, що границі її обкроєно та багатьо їх придїлено звору потихо до Плавучі Великої. Значить, що „стап посядали курчи ся". В кілька днів опісля довідалися плавучани (також випадково!), що продумано нову штуку на ослаблення села, бо виділено без запиту і згоди громадян к. 750 моргів поля та прилучено до сільци Цепори. Інтерпелянти делегації селян у бережанському повітовому виділі була безуспішна, бо там сказали їм, що ним поділом не будуть покривджені. Тимчасом поділене село мусить понести далі давні тягарі будови нової школи та платити податки на вдержання доріг. А ці останні — то в бережанському повіті дійсно в опланованому стані. Ніхто їх не поправляє, мости поробивалі, в часі болота їдуть люди управними лівами, а з Плавучі до Бережан треба їхати болотом повних 10 годин! Зате всякі дорогові оплати стягають точно, а волосному писареві Малої Плавучі, Томашові Хлості до 300 зол. місячної платні (сік!) прибавають ще додаток 80 зол. і дітей! Його жінка також зайнята у волості за грубою платнею! Може би так компетентна влада подбала про направу „розбитих" доріг і мостів бережанського повіту.

Бережанець.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ. Ч. 5. за травень 1937. Зміст: С. Орлюк: Іванові Франкові (вірш, 1 порт.). — М. Йосяк: Франко та його батько. — М. Сем.: Дещо з історії великодньої писанки. — Г-г: Кілько людини має в собі крови? — Я. Пастернак: Великдень на Волині (8 обр.). — Г-г.: Як далеко обрій від того, що за ним стежить? — В. Савченко: У 20-ліття відновн української армії над Дніпром. — Микола Бажалук: Черевички (2 обр.) — п. ф.: Пластичне залізо. — Вол. Дорошенко: Марко Черемшина — в нагоди 10-ліття смерти (1 порт.). — Г. Бобяк: Сміточка (калиточник або лопатки) — лік (1 обр.). — (С.): Тривкий папір. — Богдан Галайчук: Про дипльоматію й дипльоматів. — Г-г.: Кілько людей на світі? — Г-г: Як пити молоко? — Сергій Овчаренко: Дрохва — степовий птах України (1 обр.). — Юліян Богачевський: Числа дивогляди. — Олександер Цинкаловський: Готський гріб римської доби в селі Рудки на Кремінеччині (3 обр.). — Т. Гл.: Ще про лікування природними засобами. — Іван Крипякевич: Останній турнір у Галичині на Великдень 1725. р. (1 обр.). — Г-г.: Як б'ється людське серце? — Михайло Сопевицький: Історичне післанництво Риму (7 обр.). — д.: Ще про найбільший міст на світі (1 обр.). — Е. Кран: Секунда під мікроскопом (7 обр.). — Марко Черемшина: Гуцульське село (з оповідання „Карби"). — Петро Франко: Індія — країна чудес (5 обр.). — Франц Коковський: Тайні гуртки. — Юрко Мушак: Грецький бейкар Айсон і Франко (1 порт.). — Ярина Домбчевська: Гагілки гинуть. — О. Локшинський: Виріб клею (3 обр.). — Г-г.: Як різні народи вигадуються. — еж: Соколівський руханковий вечір у Львові. — Ті, що від нас відійшли. — Бібліографія. — Перевернуте гніздо (1 обр.).

ЛІТОПИС БОЙКІВЩИНИ. Самбір 1937. Р. VII. Ч. 2. Зміст: Д-р Володимир Кобільник: Історія самбірської церкви Р. Пр. Д. М. — Д-р Евген Гринах: Топографічні назви с. Сушиці Римової у Старосамбірщині. — Д-р Володимир Кобільник: Матеріяльна культура села Жукотина, турчанського повіту ч. III. — Д-р Ян Фальковскі: З бойківсько-гуцульського пограниччя. — Іван Блюзник: Зелено-святочний звичай у бойківській місцевині — Штунівець. — Михайло Зинич: Звичай та вірування на Андрія в с. Жукотині пов. Турка. — Новинки. — Звіт з діяльности Т-ва й Музею „Бойківщина" за 1936 рік. — Рецензії. — о. Юрій Кміт: Словник бойківського говору ч. VII.

СІВАЧ, місячник, присвячений проповіди і катехизі. Львів, травень 1937. Р. II. Ч. 5. Зміст: о. М. Годунько: Слово на Вел. П'ятницю. — о. П. Даєвик: Ідеал проповідника. — о. д-р Й. Застирець: Екзорта на нед. Томину. — о. Ом. Горчинський: Проповідь на нед. Миронесниць. — о. П. Да.: Катехизи на травень. — о. А. Галамаюк: Про високе завдання учителя релігії. — о. дек. А. Погорецький: Пропов. на нед. про Розслабленого. — о. П. Даєдник: Чи і як стосувати методу „школи праці" при навчанні релігії? — о. Вол. Рабій: Нед. про Самарянку. — о. П. Даєдник: Хр. Церква в обороні робітництва. — У відповідь мудрагелям і недовіркам. — Приклади до проповідей і ексорт. — Рецензії. —

СВІТЛО Й ТІНЬ, щомісячник. Львів, квітень 1937. Р. V. Ч. 4. Зміст: Сьома виставка української мистецької фотографії в рецензіях преси. — Інж. Борис Б. Іваницький: Що робити з полинялими образами зробленими на „папері для денного світла". — Василь Пронь: Оправки до фільтрів і сочок. — С. П. Кравців: Підгальський визвяник. — З нашого досвіду. Висліл конкурсу „Фотону". — Новинки.

ВІСТІ УКРАЇНСЬКОГО ТЕХНІЧНО-ГОСПОДАРСЬКОГО ІНСТИТУТУ в Подебрадах. Подебради, квітень 1937. Ч. 18—10.

ПРОБОЄМ, часопис піонірської молоді. Прага, травень 1937. Р. IV. Ч. 5.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Направа жіночих торбинок
та продаж найновішої шкіряної галантер. по найнижчих цінах тільки в
Робітні Римарсько-Галантерійній
Н. БАРЕР, Львів, Сикстуська 2
побіч фірми Саламандра.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

ГРИМАЛІВ:
12. V. вільний день.
13. V. Дівча з Маслосоюзу.
14. V. Під курателею.
15. V. Шарпа.
16. V. Довбуш (Чорногора в огні)
З Грималова іде театр до Скалата і Тернополя.

Український Мол. Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

ПЕРЕМИШЛЬ, сала Нар. Дому.
12. V. Муравлі.

Великий Театр:

Середа, 12. V. Театр вечинний
Четвер, 13. V. год. 8. веч. „Подвійна бухгальтерія" в А. Димшою.
Пятниця, 14. V. год. 8. веч. „Фаворита".
Субота, 15. V. год. 4. поп. З Казки для дітей. Год. 8. веч. „Подвійна бухгальтерія в А. Димшою.

КІНА

Всі кіна вечинні.

24 шт. столового накриття **17 зл.**
праднної альпаки
лише у **Б. ҐРІНБЕРҐА, Сикстуська 4**

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 12. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 9.45 Оповідання для дітей, 10.00 Загадки, веселі пісоньки, 16.45 Форт. твори Регера, 19.00, 20.10, 21.00 Розр. музика, 22.30 Легка й танк. музика, БІЛГОРОД (437) 20.20 Англ. пісні, 20.50, 21.00 Гумор, 22.20 Орх. концерт, БУДАПЕШТ (530) 14.55, 15.00 Опера, 17.50, 18.00 Циганська музика, 20.15, 21.00 Сальонова музика, 22.35 Спів, ВІДЕНЬ (550) 10.20 Для молоді, 11.25 Для жінок, 13.00, 13.10 Концерт, 15.15 Для дітей, 16.05 „Богема" оп. Пуччіні (фрагмент), 17.30 Твори Р. Мойсійовича, форт., скр., бас-баритон., 18.45, 19.10 Репортаж із коронації у Льондоні, 21.05 Вечір Верді, муз., спів, 22.20 Танкова музика., ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Балади, 21.00 Дуга орх., ДРОЙТВІЧ (1500) 10.15, 11.00, 12.00, 13.45, 14.20, 15.10, 19.20, 20.00, 20.15; 21.00 Трансм. з коронації англ. кор. пари, МІЛЯНО (369) 17.20 Танк. музика, 19.00, 20.40 Розривкова музика, 21.00 Орх. концерт, 22.20 Мельодії та пісоньки, МІНХЕН (405) 8.30, 9.30 Розр. музика, 16.10 Для дітей, 19.00 Орх., соліоти, 22.30 Вок.-муз. концерт, ПРАГА (470) 12.35 Сальон. музика, 19.30, 20.00, 21.00 „Цілунок" оп. Сметани, РАДІО ПАРІ (1648) 14.00 Англ. музика, 15.45, 16.30, 20.15 Спів, 20.30, 21.00, 22.00 „Славні любки" вок.-інстр. концерт, РІМ (421) 17.25 Камер. концерт, 18.50, 19.45, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 Вечір опер „Дезерто тентато" містерія А. Казалія „Сньор Брусіно" оп. Росінія.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

Четвер, 13. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 10.00 Нар. пісні, 14.15 18.00 Розр. музика, 16.30 Сучасна музика, солісти, 19.00 Популярна музика, БІЛГОРОД (437) 18.00 Нар. пісні, 19.50, 20.00 Орх., солісти, БРАТИСЛАВА (209) 17.20 Словацькі нар. пісні, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Військ. орх., 13.30 Балалайки, 17.20 Спів, 18.30, 19.00 Цит. музика, 21.20 22.00 Орх., ВІДЕНЬ (507) 12.00 Розр. концерт, 15.15 Для дітей, 17.30 Спів, Й. Мацкін тенор, 17.45 Форт., 20.25 Веселі образки, 22.20 Танк. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 10.00 Нар. пісні, 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Форт., 20.10 Солісти, КОШИЦІ (259) 13.30, 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.15 Вок. концерт, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 Легенди, оперети камер. концерт, МІНХЕН (405) 8.30, 9.00 Веселі мельодії, 15.00 Для дітей, 16.30 Камер. концерт, пісні на альт, форт., 20.10, 21.00 Кітиця нових і старих мельодій, ПРАГА (470) 12.35 Сальон. квартет, 16.40 Болгарські пісні, 17.15 Соната Маркіна на дві скр. і форт., 18.00 „Св. Франціскоп на хмилях" сонет Ліста, 20.15 „Мадам сан Жен" комедія Сарду, 22.25, 23.00 „Еuio" оп. Мисліветека, РАДІО ПАРІ (1648) 12.15, 13.30 Орх. концерт, 13.15, 16.30, 19.45 Спів, 16.45 Скрипка, 17.00, 18.00 Театр Уяви, 20.15 Форт., 20.30, 21.00, 22.00 Симф. концерт, РІМ (421) 17.15 Танк. музика, 21.40 22.00 Симф. концерт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 12. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.10 Програма на нині, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Популярна музика з гр. пл., 11.30 Для шкіл: Як працював для Польщі маршал Пілсудський; Шопенові твори відіграє В. Малцужинський, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт військ. орх., 12.40 Полудневий дневник, 12.50 Гутірка: На службі в місті, 14.30 Польська музика в пісні, гр. пл., 15.00 Господарські вістки, 15.15 Концерт хорів, гр. пл., 15.30 Львівські бікучі вістки, 15.35 Дебюсі: Ноктюрни — Хмари, орх., гр. пл., 15.45 Технічна скринька, 15.55 Вагнер: Вальківрія: „Полетом", гр. пл., 16.00 Програма на завтра, 16.05 Шуман: Авфшзунг, гр. пл., 16.10 Історична загадка, авд. для старших дітей, 16.35 Органова музика, 17.00 Спогади воєнні, 17.15 Із недавнього минулого, пісні у вик. Татяни Нолісь-Мазуркевич, меццосопр., Ол. Міхаловського, бас, у супр. форт., 17.50 Краса Львова, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 На теми Шопена, гр. пл., 18.40 Загальна скринька, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Карло Либельт: Про любов рідного краю, 19.25 Словно-муз. авд.: „До рідного краю", хор, форт. рецитації, 20.00 Репортаж із життя марш. Пілсудського, 20.45 Хвилина мовчанки, 20.48 Музика у честь марш. Пілсудського: Оркестра; у перерві: Вечірний дневник, Актуальний репортаж, 22.20 Оповідання про Шопена: „Шопен-політик", в опр. Каден-Бандровського, форт.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00, 23.30 Музика з гр. пл., 24.00—1.00 Концерт у вик. орх.

Четвер, 13. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній дневник, 7.10 Програма на нині, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. п., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Музичний поранок для молоді вселюдних шкіл: орх., рецитації, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Із французької музики, гр. пл., 12.40 Полудневий дневник, 12.50 Огляд хліборобських видань, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Циганські оркестри, гр. пл., 15.30 Львівські бікучі вістки, 15.35 Легкі пісоньки, з гр. пл., 15.50 Сатири, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Сольові пісні, з гр. пл., 16.15 Культурне життя столиці, 16.20 Хвилина питань для старших дітей 16.35 Оркестра, 17.00 Виймаю мешкання та приймаю робітницю, 17.15 Камер. концерт, скр., форт., 17.50 З історії польського театру, 18.00 Актуальна гутірка 18.10 Спортові вістки, 18.20 Рам. Вагнер, з гр. пл., 18.35 Давня молодь при сусп. праці, 18.45 Програма на завтра, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Театр Уяви (Чехословаччина): „Янголи між нами" Лянгера, 19.45 Сальон. і танк. музика, 20.30 У сонці Кубальонки, 20.45 Вечірній дневник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Ол. Вельгорський: спів (Платівна, Лучай) скрипка, 22.00 Танк. музика у вик. орх., 23.00—1.00 Танкова музика з гр. пл.

Радіокутик.

КОРОНАЦІЙНІ УРОЧИСТОСТИ ДЛЯ РАДІОСЛУХАЧІВ У ПОЛЬЩІ.

„Польське Радіо", бажаючи дати своїм слухачам образ коронаційних урочистостей у Льондоні, організує в дні 12 травня дві авдиції: між год. 15.15 і 15.55 і в програмі станції Варшава II — коло год. 23.05. Це будуть репортажі, ілюстровані автентичними фрагментами з ходу англійських урочистостей, утривалені на грамофонових пластинках. „Польське Радіо" має намір надати кільна фрагментів з переїзду короля до Вестмінстерського Катедри, з урочистости в Катедрі, презентацію короля, присягу, момент коронації та ін

40-І РОКОВИНИ ВИНАХОДУ МАРКОНІЯ.

10. травня п. р. пройшло 40 літ від часу, коли Марконі вдалося доконати в Англії проби, що полягала на подавані хвилі лучности на електромагнетичних хвилях поміж двома пунктами, віддаленими від себе на 5 км. Вражінни було величезне, але ніхто тоді собі не уявляв який поступ зробить радіокомунікація за 40 літ.

Таксамо 40 літ тому (18. X. 1897 р.) Клемент Адер доконав першого лету на літаку, який тепер є в Музею Штуки і Ремесла в Парижі. Лет цей був доконаний на віддалі всього кільких кільометрів.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Куплено—продажа: Бельги бельг. 89·53, 89·10, Доляри американські 5.28·50, 5.26·00, доляри канад. 5.25·50—5.26·00, Фльорени гол. 290·87—289·15, Франки фр. 23·76—23·62, Франки швайцарські 121·10—120·30, Фунти англ. 26·15—25·99, Гульдени данн. 100·20—99·80, Корони ч. 16·90—16·20, Кордан. 116·69—115·85, Кор. норв. 131·35—130·35, Корони шв. 134·88—133·90, Ліри італ. 24·00 — 23·20, Марки фінл. 11·56—11·20, Марки нім. 123·00—121·00, Шил. австр. 98·00—97·00, Марки нім. срібні 131, 128.

Акції.

Банк Польський 101·50, Вуголь 19·00 18·50, Ліньоп 13·00, 13·25, Страховничі 31·25.

Тенденція сильніша.

Папери.

3 поз. інвест. 1 ем ненот. 2. ем. 64·50, серія ненот., 5 конверс 59·00, 6 дол, 52·00, купон 12·02, 4 прем. дол. 37·00, 36·25, 37·50, 7 стабіл 365·00, купон 12·28, 4 проц. поз. консол. 53·00, 53·50, 53·25 два ост. др. 52·13, 52·75.

Збіжжя.

Львів, 11. V.

За 100 кг. льоко вагон Львів:

Ячмінь одн.	23·00—23·25
Ячмінь на нинво	21·50—21·75
Ячмінь пост.	20·50—20·75
Овес шт. І. незамок	22·00—22·25
Овес шт. І. А легко зам.	21·25—21·50
Овес шт. ІІ. незамок.	21·25—21·50
Овес шт. ІІ. А легко зам.	21·50—21·00
Висівки житні	13·50—13·75

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 4. травня п. р. кооперативні платив за льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	3·25 зол.
1 кг. масла десеров. бочкове та експ. виключно з опакув.	3.30 „
молоко від 27. IV. ц.р.	0.18—0·19 „
копа яєць	2·60 „

Тенденція на масло, молоко та яйця сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 11. V. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвірн птахомисарні „М. С." у Львові, (пл. Більченського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре умясн., повногруді товсті	1.30 зол.
Курки молоді І. кл. товсті без вапняку на ногах від 1.80 кг. вгору	1.20 „

Слабших сортів від инше поданих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Управа Захоронкарської Семинарії СС Василіянок з правами державних шкіл у Львові при вул. Потоцького 95 подає до відома заінтересованих, що заголошення до іспитів на І. і ІІ. курс приймає Дирекція Заведення вже від 10. травня ц. р. до 15. червня. До поданнл батьків про прийняття треба долучити: 1) власноручно написаний ученицею опис життя, 2) метрику хрещення, 3) свідоцтво щіплення віспи, 4) свідоцтво з останньої класи (можна долучити вже при іспиті). Приписаний вік для кандидаток на І рік: повінчених 14 літ, а не перестуиленних 18. Старші кандидатки можуть бути приняті тільки після диспенси від віку, що її видасть Куратерія за старанням Дирекції. Оплата місячна за школу 22 зол., такса іспитова на І. курс 10 зол. такса іспитова на ІІ. курс 15 зол., вписове 15 зол. У цьомуж Заведенні є теж 6-клясова всел. школа з правами державних шкіл і взірцево ведене передшкілля для дітей від 3—7 р. При школі є виховний інститут, ведений фаховими силами.

ЛИСТУВАННЯ

ТЕАТРАЛЬНИЙ адміністратор просить п. Бандуровича Гриця подати свою адресу. Степан Орач, Звенигород, п. Старе Село. 904 2—2

ПАНСІОНИ

ПАНСІОН „Олена" в ЯМНІМ отварає 16. травня. І. ЛІСЬКЕВИЧЕВА. 914 1-3

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ЗАСТУПНИКІВ у більших містах та литниськах до продажі сомів шукає фабрика овочевих перетворів „Продукція", Львів, Ринок 36. 880 2—2

ПОТРЕБА 10 АГЕНТІВ провінціональних для торговельного бюра „Дністер", Хорушина 15. Інформації на листи оплачені. 916 1—1

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

РУТИНОВАНИЙ аплікант адвок. а 2. і піврічною адвок. працею шукає патрона адвоката. Пише на машині. Заголошення „Діло" під „Совісний". 912 1—2

КУПНО - ПРОДАЖА

ШОВКОВО-ПОПЕЛІНОВІ піжами жіночі і мужеські 10.80—11.80 „АСТРА", СИКСТУСЬКА 2. 775 2—7

ГАРНІ ПІЖАМИ шовково-попелінові 3.90—4.25 „СВІТ ДИТИНИ", СИКСТУСЬКА ч. 2. 776 2—7

РІЖНІ

ШЛЮСАРНЯ СТЕПАНА ЧЕПІЛЯ у Винниках к. Львова виконує солідно й дешево роботи шлюсарські, також масово. Лікарські меблі залізні. Оферти на бажання. 889 1—2

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, ниркові, проти усування матиці під гарантією виконує відоме УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 50-100

ОГОЛОШЕННЯ.

САМО ПЕРЕ
ВЕСЬ БРУД БЕРЕ

МИЛО ДО ПРАННЯ
ОКСАНА
ФАМОЗА Львів
Потоцького 58

ТІЛЬКИ — РИНОК Ч. 33
НАЙБІЛЬШИЙ вибір мужеських і жіночих новостей. НАЙЛІПШІ товари. НАЙНИЖЧІ ціни у відомім фабричнім складі СУКНА і ВОВНЯНИХ ТОВАРІВ фірми:
І. ВАЛЛЯХ і СИН
Львів, Ринок ч. 33. Тел. 247-16.
ХРИСТІЯНСЬКА ФІРМА. — Рік ос. 1841. Жадних філій не масмо.

ХТО?!
хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідніщій
ПЕРФУМЕРІЇ
С. ФЕДЕРА
Львів СИКСТУСЬКА 7
Філія КОПЕРНИКА 15а
Кожний покупець, що покличеться на оце оголошення „Діла" дістане ЗАДУРНО гарний дарунок.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Четвер 13. травня 1937. Ч. 102

ДІЛО

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телефон 229—41.

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

Як ще довго?

З приводу протиукраїнської акції Апостольської Адміністратури на Лемківщині.

Величава коронація англійського короля.

Участь українців у коронаційних святах.

Коли відроджувалася українська збройна сила.

Величава українська Військова Академія у Варшаві.

П. Ян Бобжинський спростовує...

Генрик Ягода -- поляк з Галичини.

Що таке анархізм?

Суддя Ґонсьоровський далі плаче.

Пятнацять селян перед судом.

Розгривка Сталіна з черв. армією.

Нові успіхи на баскійському фронті.

Плянований атентат на югославянського регента.

Ч. 102 (14.645). Львів, четвер 13. травня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 228-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не вертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Генрик Ягода — поляк з Галичини?

Читаємо в американських українських газетах:

„З Нюарку, Н. Дж., повідомляють нас, що недавно арештований і поставлений перед суд Генрик Ягода не є жид ані москаль, але **латинник із села Бірки Великі, повіт Тернопіль, у Галичині.** Він у селі вважався за поляка. Дійсне перше ім'я його є Ваврик.

Ягода був в австрійській армії і як полонений дістався до Росії, де після революції перейшов до большевиків. Потім з большевицькою армією був у Галичині й допускався жорстокостей у своїм рідним селі. Може це помогло йому в дальшій карієрі.

Його брат живе в Нюарку".

Цю вістку подаємо з журналістичного обовязку.

За дійсно малу оплату

забезпечите найкраще своє майно, асекуруючись від вогню й від крадежі влому в Товаристві Взаїмних

Обезпечень „ДНІСТЕР"

у Львові, вул. Руська ч. 20., тел. 205-47.

ВЕЛИЧАВА КОРОНАЦІЯ

анґлійського короля.

Вестмінстерський собор потонув у середу 12. ц. м. у такому блеску, що його не може уявити собі людина з найбуйнішою фантазією. Вже вранці стали напливати до собору запрошені гості на коронацію. Деякі з них переконувалися, на яких трибунах є їх місця і переходили спеціяльно збудованим на коронацію входом до палати льордів на снідання. **Там снідали вже льорди у своїх коронаційних одягах з коронами на головах у товаристві своїх подруг, теж у святочних шатах з тіярами на головах. Разом з ними снідали міністри, посли палати громад та інші достойники.**

ШІСТЬ МІЛІОНІВ ЛЮДЕЙ НА КОРОНАЦІЇ.

Ціле населення Льондону стануло здовж **6-милевої траси походу. Панує нечуваний стиск. В осередку Льондону завмерло всяке життя. Банки і бюра замкнені. Лише вікна домів і дахи переповнені цікавими,** які від кількох годин **ждуть на похід.** Найбільші маси народу зійшлися біля Бекінґгемської палати і Вестмінстерської палати.

Коло год. 8-ої рано дорога до Бекінґгемської палати була щільно виповнена цікавими. По обох боках вулиці військо творило шпалір.

ПОХІД ДО СОБОРУ.

Коло год. 8.30 рано виїхали перші самоходи з делегатами чужих держав, між ними мін. Бек, з льордом Мерсеєм, у товаристві інших членів делегації. За самоходами появилися карити з членами королівської родини. В першому повозі сиділа сестра короля кн. Мері з доньками короля: Єлисаветою і Маргаретою. Їх поява викликала нечуваний ентузіязм юрби. Зокрема 35.000 дітей з льондонських шкіл з захопленням витали обі княжни, які невимовно радісно і живо реаґували на оклики. В черговому повозі їхали княжни Ґльостеру і Кенту, у третьому князь і княжна Кенівот, князь і княжна Етльон, кузини короля та його вуйки. Опісля у прегарній карити виїхала з палати мати короля Марія з норвежською королевою, сестрою покійного короля Юрія V., в асисті ґвардії. Поява королевої-вдови викликала велитенський ентузіязм.

ІДЕ КОРОЛЬ І КОРОЛЕВА.

Вкінці коло год. 10.30 виїхала з Бекінґгемської палати королівська пара з почотом. Перед королем їхали делеґації війська з усіх закутків імперії, а саме: військові відділи з Австралії, Нової Зеляндії, з Полудневої Африки, з Канади, з Індії. Всі роди зброї репрезентували, полеві маршали і льорди адміраліції в галевих одностроях на конях. **Перед самою королівською каритою їхали королівські адютанти і вкінці за ними гарна, історична, золота королівська карита, що її тягнуло 8 сивих коней. Ентузіязм народу дійшов до зеніту при появі королівської пари. Король і королева що хвилини схиляли голови дякуючи за вияви привязання і любови. Королівський почот замикало військо ґвардії під проводом начального вожда сивого, полевого маршала льорда Кевана. За ним у генеральських одностроях їхали брати короля: Генрих і кн. Юрій.**

ТРОНИ В СОБОРІ.

Коло год. 10-ої Вестмінстерський собор був щільно переповнений. **Посередині собору стояли два королівські тронн,** окружені представниками родової аристократії. Самих льордів було коло 400 в багряних плащах, прикритих пелеринами з білих горностаїв. Вони входили з коронами на голові, а за кожним із них ступав молодий паж в одностроюю. Засідаючи на своїх місцях ці достойники здіймали корони з голови і віддавали їх пажам, які стояли за трибунами льордів. З льордами сиділи їх дружини, які мали плащі з білих горностаїв з червоною атласовою підшивкою, на головах діядеми. **Всі трибуни заповнили представники аристократії, члени парляменту і домініяльних парляментів, високі державні урядовці у фраках та одностроях з ордерами. На найвищій трибуні засіло 300 журналістів.**

Ліворуч вівтаря, за королівськими тронами збудовано спец. льожу для королевої Марії. доньок короля та королівської родини. Праворуч вівтаря засіли в льожах голови делеґацій чужих держав. По обох боках середущої нави засіли члени дипльоматичного корпусу.

ПОЧАТОК КОРОНАЦІЇ.

Перший увійшов до собору декан Вестмінстеру з вищим духовенством, себто єпископами та архиєпископами. Вхід декана є початком коронаційного богослуження. З обох боків середущої нави на трибунах засіло 200 членів славного Вестмінстерського хору, що його зміцнили найкращі співаки з цілої Анґлії. Крім прегарного співу хору заграли прегарні нові органи й орхестра льондонської фільгармонії. Вхід голови анґлійської церкви кентберійського архиєпископа **сповістили сурмачі, після чого розлягся спів хору та заграли органи. За архиєпископом ступало чотирьох найвищих королівських достойників, які несли на багряних подушках інсиґнії королівської влади: перший — меч; другий — золоті остроги і перстень; третій — скиптр та яблуко; четвертий — корону, що ясніла від самоцвітів.**

Великий Театр

Останні вистави знаменитої музичної комедії

Подвійна бухгальтерія

з Адольфом Димшою

Великий Театр

ЯК ЩЕ ДОВГО?

З ПРИВОДУ ПРОТИУКРАЇНСЬКОЇ АКЦІЇ АПОСТОЛЬСЬКОЇ АДМІНІСТРАТУРИ НА ЛЕМКІВЩИНІ.

Львів, 12. травня 1937.

Як ще довго сучасна церковна трагедія Лемківщини зрушуватиме до глибини нашу терпеливість — це питання травестоване з Ціцеронового „Катиліни", завдає собі сьогодні кожний свідомий український громадянин не тільки на самій Лемківщині, але і далеко поза її межами. На тему трагедії цієї цікавої і цінної частини українських етноґрафічних земель писалося у нас чимало, особливо від часу експерименту з тамошньою апостольською адміністратурою з осідком в Риманові для девяти лемківських деканатів грекокат. перемиської епархії. Створення лемківської апостольської адміністратури сталося без згоди і відома перемиського ординарія, а тодішня Українська Парляментарна Репрезентація окремим меморіялом до Апостольської Столиці та особистою інтервенцією у варшавського нунція старалася звернути увагу рішальних церковних чинників на недоцільність вилучувати Лемківщину зі звязку з її матірною перемиською епархією та на кожний випадок на шкідливість обсаджувати лемківську апостольську адміністратуру священником з москвофільського табору.

Сталося інакше і голосу нашої Репрезентації та бажання великої більшости самого лемківського населення не взяли тоді під увагу. Перемогла регіональна концепція супроти Лемківщини з москвофільським ідеольоґічним змістом і у висліді на підставі конвенції між Ватиканом і польським урядом створено лемківську апостольську адміністратуру на час 10 літ, себто до 1944. р., хіба, що ні одна з договірних сторін не виповість її після того часу. Отже юридично не вилучено девяти лемківських деканатів зі звязку з перемиською епархією, лише на час тревання ап. адміністратури припинено там юрисдикцію перемиського ординарія, котрий — як відомо — має і дальше історичний титул єпископа перемиського, самбірського і сяніцького.

Церковна справа на Лемківщині це одна з найважливіших справ нашої греко-кат. Провінції. Цікавиться нею загал нашого свідомого громадянства. Цікавиться цією справою, очевидно, й Українська Парляментарна Репрезентація, свідома того, що церковну справу слід трактувати у дещо іншій площині, як інші справи Лемківщини, бо тут голос має і Ватикан, не тільки Варшава. Для облекшення долі Лемківщини теперішня президія УПР внесла окремі домагання до уряду з ділянки політичної і шкільної адміністрації та шкільного навчання та щоб не ставити ніяких перепон в діяльности українських культурно-освітніх, господарських та спортових товариств і кооператив. Окремо порушила вона теж і церковну справу.

І давніші і теперішні заходи Укр. Парл. Репрезентації остались по суті без успіху. Лемківську апостольську адміністратуру обсадили москвофілом пок. о. д-ром Василем Масцюхом, а після його смерти теж москвофілом о. д-ром Яковом Медвецьким, дарма, що були дуже поважні кандидати укр. церковній єрархії

Єдиний християнський склад 593 16-20
ГОТОВИХ МУЖЕСЬКИХ ОДЯГІВ
СУКНА і МАТЕРІЯЛІВ НА ОДЯГИ
ТАДЕЙ ЦВЕТАЕВ
вул. Коперника ч. 5. Тел. 238-43.

високо поставлені особи, ревні і тактовні священники, зі заслугами для католицької церкви.

Зі зміною особи апостольського адміністратора відносини на Лемківщині у церковній ділянці не то, що не поліпшилися, навпаки, значно ще погіршилися, бо протиукраїнський курс там значно скріпився. У противенстві до пок. о. д-ра Масцюха, людини будь-що-будь особисто самостійної і енергійної та ознайомленої з тамошніми відносинами, лише безмежно користолюбної, його наслідник о. д-р Медвецький не знає взагалі публичного життя, у якому досі не брав ніколи ніякої найменшої навіть участи і як людина слабої волі підпав вскорі під непереможний вплив москвофільської кліки,

З приводу його назначення висказали ми на сторінках „Діла" надію, що чейже не піде він слідами свого попередника та зуміє погодити своє становище з інтересами більшости лемківського населення, з національного боку свідомо українського й тому українське громадянство не ставить йому згори перепон та жде на його діла. При цьому звернули ми його увагу на справу виховання нового клиру і потребу її корисної розвязки. Як відомо, богословів з Лемківщини віддано на виховання до ченстоховської римо-кат. духовної семинарії в Кракові, де не здобудуть вони ні любови до своєї церкви, її історії і обрядів, ні тим більше знання потреб нашого народу.

Признаємо нині отверто, що у своїх сподіваннях щодо майбутньої діяльности о. д-ра Медвецького як апостольського адміністратора завелися ми на цілій лінії. Нагінка на українських священників, резних католиків і заслужених на місцях у скріпленні католицької віри своєї пастви та в поборюванні православія, яку започаткував ще перший апостольський адміністратор, під новою кермою зовсім не перевелася. Навпаки,

є

тенденцією теперішньої церковної управи на Лемківщині усунути звідтам по змозі всіх діяльних українських священників і замінити їх москвофілами з перемиської епархії, а в будуччині питомцями ченстоховської духовної семинарії, що про українські справи мабуть не більше будуть знати як про місії в центральній Африці.

Від довшого вже часу є ми свідками численної, здебільша примусової, еміграції українських священників з Лемківщини у теперішню перемиську єпархію — і то найчастіше діяльних, а тим самим дуже цінних одиниць — та рівночасної іміграції на Лемківщину з перемиської єпархії останків москвофільського духовенства за згодою, а навіть на виразний зазив римлянівської курії. На підставі постанов згаданої польсько-ватиканської конвенції така переміна кожночасно можлива.

Однак на цьому ще не кінець. Рівнорядно з нагінкою на українське духовенство йде чинна допомога москвофільським організаціям і товариствам з боку римлянівської курії, у першу чергу для общества ім. М. Качковського, що на ділі є лише авангардою православія варшавсько-московського видання. Загально відомі теж випадки, що читальні Качковського одержували навіть даром церковний чи пак ерекціональний грунт за згодою теперішньої апостольської адміністратури.

Як сказано, теперішній апостольський адміністратор не рахується цілковито із сучасним дійсним життям на Лемківщині. За підшептами своїх москвофільських дорадників увів урядово у своїй курії етимольогічний правопис, щоб хоч у цей зовнішній спосіб приблизитися до Московщини. За попередньої адміністратури обовязував фонетичний правопис і вживано доволі чистої української мови. У своїх ходах о. д-р Медвецький забуває на одно, а саме, що Лемківщина, не зважаючи на давню неперебірчиву москвофільську і царсько-православну агітацію, національно відродилася у своїй величезній більшости, є вже українською і нею останеться. Національна українська стихія є там сьогодні непереможна не тільки біля Сянока, але і далеко на заході біля Мушини, про що мав я нагоду, як оборонець лемків, обвинуваченых на українському національному підкладі, переконатися особисто з уст самих підсудних селян-лемків у салі розправ окружного суду в Новому Санчі. З цієї причини переслідування українського духовенства на Лемківщині апостольською адміністратурою при рівночасній чинній піддержці завзятого москвофільства, вважаємо за експеримент безвиглядний, недоцільний і дуже шкідливий для інтересів греко-кат. церкви й поваги самої апостольської адміністратури. Дотеперішня практика й тактика о. д-ра Медвецького може викликати тільки протицерковні та протирелігійні настрої серед українських селян на Лемківщині, особливо серед одиниць палкіших та менше зрівноважених. Тут справді велика загроза, бо йде небезпечна гра з вогнем!

Сама собою кидається у вічі аналогія між діяльністю М. Бачинського як урядового комісаря „Народнього Дому" у Львові і діяльністю о. д-ра Медвецького як апостольського адміністратора Лемківщини. Оба москвофіли, оба раніше нікому невідомі „деятелі" й оба ставленики тої самої неприхильної нам концепції. Комісарщина М. Бачинського знищила зовсім нашу найстаршу і найбагатшу національну установу, як це знаємо сьогодні з недавніх джерельних статтей в „Ділі". При великих зусиллях і чималих жертвах ведеться там санація. Не менше загрозливою є теж і діяльність лемківської апостольської адміністратури, тільки в іншій площині і на іншій ділянці, на які наше громадянство не має безпосереднього впливу. Остаточний вислід буде і там той самий, себто занепад і руїна й тому необхідно завернути чим скоріше з дотеперішнього шляху.

„Restitutio in integrum" — повороту до часів зперед 1934. р., себто до привернення на Лемківщині повної юрисдикції властивого перемиського ординарія, хвилево не можна перевести. Зрештою про це рішають безпосередньо не наші

ГЛІБ ЛАЗАРЕВСЬКИЙ.

„За Державність".

„За Державність": Матеріяли до Історії Війська Українського. Збірник 6. Каліш 1936 р. Видання Українського Воєнно-історичного Товариства.

Коли ген. Галкин розглядав у попередніх числах „Діла" 5-ий збірник журналу „За Державність", то моїм завданням є зробити це щодо 6-го збірника. Це такий самий грубий том (252 стор.), як його попередники і так само, як його попередники, ріжноманітно-цікавий.

Розпочинається збірник, як і годиться українському виданню року 1936. великим портретом покійного Головного Отамана та ядерною сильною статтею ген. штабу генерал-хорунжого В. Сальського, присвяченою памяті Вождамученика.

На жаль цим і вичерпується літературний матеріял Збірника про Головного Отамана, зате Збірник подає аж 8 великих світлин-груп, звязаних з особою С. Петлюри, при чому деякі світлини репродуковані вперше. Поміщено ще репродукцію з алегоричного образу В. Дядинюка „Долото Історії". На нашу думку зміст цього образу є відкритою темою для дискусій. Здавалось би, що Головний Отаман вже цілком виразно зайняв місце в історії України, отже нема вже потреби щойно розпочинати виковувати його постать. Не розуміємо також, чому щит з тризубом мусить лежати під ногами?

Полковник генерального штабу В. Савченко продовжує свою статтю п. н. „Нарис боротьби війська УНР на Лівобережжі наприкінці 1918 та початку 1919 р.", складену, як зазначає автор, на підставі документів та оповідань свідків. Отже до такої свого роду монографії маємо право поставитись з більшими вимогами, ніж до звичайної праці. Наприклад, на нашу думку, говорячи про події на кордонах підчас мирових українсько-московських переговорів у 1918. році — не можна обмежитися тільки одним відгликом до спомину чи думки однієї людини. В усякому разі в такій праці вже недопускальні вислови „правдоподібно", „не маю під рукою документу, але оскільки мене не зрадила память" тощо. Від такої праці маємо право чекати якнайдокладнішого освітлення подій тих сумних часів, коли майже в одному місяці очищено ціле Лівобережжя. Це торкається особливо подій біля самого Києва, досі ще цілком неосвітлених, не дивлячись на чималу літературу до цієї теми. А проте автор цілому тижневі (25. І. до 5. ІІ.) акції групи отамана Сушка в районі Гребінка-Київ присвячує дослівно 6 рядків, залишаючи невідомим, в який то спосіб група відступила з Гребінки до Дарниці, коли залізницю ніби вже відтяли. Щодо дій групи отамана Рогульського і сумнівів автора, чи заняла вона 30. січня с. Богданівку, чи с. Семиполки, хочемо нагадати авторові, що між. с. Богданівкою і с. Семиполками ще знаходяться Богданівські хутори і що про лихо, яке у них скоїлось, була мова у штабі С. С. увечері 31. січня, коли видано наказ про евакуацію Штабу з Києва. Але ці наші зауваги не перечать тому, що стаття полк. Савченка цікава.

З великим зацікавленням читаємо продовження праці генерал-хорунжого А. Пузицького „Боротьба за доступи до Києва", властиво кажучи за один доступ, коростенський. І повстає думка, який цікавий був би загальний збірник „Боротьба за доступи до Києва на весні 1919", тоб то коростенський, житомирський, бердичівський („Січові стрільці" ген. М. Безручка) козятинський та інші. Але це цілком платонічне побажання, бо знаємо, що розпоряджати тими чи іншими матеріялами — це не залежить від доброї волі редакції.

Проте у пересічного читача може виринути і друге побажання, коли читати згадану працю генерала Пузицького. Вона має 6 пояснювальних схем, отже чи не добре булоб додати ще схему чи мапку з самим Києвом та місцями боїв на коростенському напрямку. Зорове враження про наближення і потім віддалення військ від Києва булоб яскравіше, ніж теоретичне представлення цього.

Якось уміє Шан. Автор оживити сухий огляд воєнних подій на невеликому секторі. Цікаві самі події, цікаві теж тодішні відносини на тому фронті: ввесь час іде боротьба поміж IX. корпусом і XVII. дивізією, є дуже цікаві ілюстрації до цього. З одного боку командир корпусу висловлює здивування (!), що підпорядкований йому командир дивізії має продовжувати надалі боротьбу з большевиками, а з другого, командир дивізії заявляє своєму начальникові, командирові корпусу, що він (комдив) всі його (комкору) накази щодо дальшого наступу буде виконувати (отже ніби відповідь командира дивізії могла бути у тодішніх часах і негативна?!); у командира дивізії виринає навіть думка заарештувати штаб корпусу разом з його командиром! Крім того командирові дивізії доводиться боротись і з ріжними „отаманчиками", які йому підпорядковані...

Читаєш ці живі сторінки й освідомлюєш собі (в котрий раз?!), який всетаки добрий був боєвий матеріял те наше козацтво і як важко було за тих часів добрати добрий командний склад: військові фахівці в більшости були дуже байдужі до національної української справи, а

чинники. Але зміна дотеперішнього, ворожого супроти нас, поведення лемківської апостольської адміністратури мусить настати. Наше тамошнє громадянство повинно вийти зі своєї пасивної ролі обсерватора й на цілому просторі від Сянока по Мушину відповідно зорганізуватися до спільної оборони перед протиукраїнською акцією теперішньої лемківської апостольської адміністратури та зібрати всі факти сучасного її режиму до найновіших зі суспензією українця о. Степана Ядловського з Поляни Суровичних, повіт Сянік і з недозволеними подвигами москвофіла о. Венгриновича з Костаровець, пов. Сянік, вихованка риманівської курії, проти якого парохіяни внесли недавно письменну жалобу до конгрегації для справ східної церкви у Римі.

Почин до оборони повинен вийти від наших сяніцьких громадян. Людська терпеливість, не тільки Ціцерона з його „Quousque tandem" — „як ще довго", — але і українського громадянства має свої границі!

Під адресою польських чинників, [illegible] можемо тільки заявити: не сумніваємося, що самі поляки, сама польська влада буде нищити всі прояви москвофільства. Але який **державний** сенс покищо все ще те москвофільство тримати?!

Д-р Степан Баран.

Золотий 30.000
на ч. 27552

Золотий 30.000
на ч. 65384

Золотий 15.000
на ч. 150022

Золотий 10.000
на ч. 15066

Золотий 10.000
на ч. 84157

Золотий 10.000
на ч. 164281

Золотий 5 000
на ч. 149445

Золотий 5.000
на ч. 157241

Золотий 5.000
на ч. 169488

також багато вигр нижче 5.000 зол. впало в 4-ох днях тягнення 4. кляси на льоси куплені в незмінно щасливій колєктурі

„НАДІЯ"

Львів, Легіонів ч. 11.

Дрозд Львів

Порошок до печення

Цукор ваніліновий

ЧЕРВОНІ БОМБАРДУВАЛИ ФАБРИКУ ЗБРОЇ.

Міністр летунства і маринарки комунікує, що дві республиканські ескадри бомбардували знову фабрику зброї в Барке к. Гренади. Кілька груп літаків атакувало також фабрику вибухових матеріялів в Сабінаніхо, з додатнім успіхом. Летуни запримітили кілька вибухів у фабричних будинках.

НА ФРОНТІ БІЛЬБАО.

Радіостація Більбао подала комунікат Ради Оборони краю басків: На північнім фронті спокійно. На відтинках Бермео, Аморе Вієта і Ріготія кілька спроб наступу покінчилося невдачею. Нац. війська потерпіли великі невдачі і стратили багато вояків, які попали в полон. В районі Солюб наступ урядових частин тревае далі. Повстанці мусіли відступати. Нац. літаки бомбардували міста Сестао, Баракальо й Аморе Бієта.

—o—

ЩО ТАКЕ АНАРХІЗМ?

З приводу кривавих подій у Барсельоні.

Цими днями маємо нагоду обсервувати на еспанській, точніше: на катальонській арені цікаву новину: анархісти й комуністи, які дотепер робили позірно те саме, себто різали, стріляли, палили, підміновували буржуазію, останніми днями взялися до себе і взаїмно вистрілюють себе на вулицях Барсельони.

Щоби зрозуміти підложжя тієї незвичайної боротьби, треба зясувати собі, що воно таке анархізм, а то на щастя у нас його не стрінете (хіба що найбільше... анархію). Тимчасом анархісти змагають не до анархії, не до неладу, лише до анархізму — до політично-суспільного ладу, що визволив би одиницю зпід всякої влади. Здійснення їхньої програми вимагає двох етапів: перше — повалити державну владу, даючи одиниці повну, нічим необмежену свободу; друге — завести повний лад на основі добровільних умов між одиницями й обединаннями одиниць, умов, які можна кожночасно розвязати.

Довга низка теоретиків розробляла анархістичну систему та програму від старовини (Зенон, Карпократ), через Середньовіччя (Яким з Фльорісу, Альмарих з Бени), до новітніх часів (Годвін, Прудон, Штірнер, Бакунін, Крапоткін та ін.). Тому й у сучасному анархізмі можна виріжнити кілька відтінів, що займають зовсім протилежне становище до деяких навіть суттевих питань. Нпр., коли візьмемо під увагу хоча би господарську ділянку, бачимо, що анархісти діляться на два засадничі табори: індивідуалістів і комуністів, щоб одиниця була справді незалежна, вона мусить мати власне майно, тому й більшість анархістів обстоює приватну власність, а виступає лише проти гро-

---

національно-освідомлений військовий командний склад уявляв собою в значній мірі „профанів у військовому ділі"...

Нетерпляче очікуємо 3-ої частини праці генерала, в якій мусить бути опис отаманії вже у фронтових частинах, а може й Оскілкова авантюра. А проте годі розривати статтю на кілька частин і друкувати її цілий рік! Чи не краще булоб друкувати у кожній книжці цілі статті?

З темпераментом написано „Матеріяли до історії І-го кінного Лубенського імени запорожського полковника Максима Залізняка полку" (продовження), працю підполковника А. Марущенка-Богданівського. Може слід було іноді зминати „суперлятивів", а то якось дивне враження робить, коли на одній сторінці читаємо, що боєздатність полку досягла „найвищого ступеня" (ст. 194), а на наступній, що боєвий дух полку „обнизився" (ст. 195). В одному місці читаємо „за цей прогавлений момент полк заплатив ще дешево (забито трьох „залізняків")", а 17 рядків нижче: „цього коштувала залізняків"...

Трапляються трохи незрозумілі деякі висловн Автора. Напр.: „Наказ (про оголошення війни Денікінським формаціям) як обухом по голові ударив по українських патріотах", (стор. 194). У читача може повстати враження, що на думку українських патріотів можна було обійтись без того оголошення війни, дарма, що ввесь характер „Матеріялів" гостро суперечить цьому.

У другому місці (стор. 211) автор пише, що наступ (підчас бою під Уманем) наслідків не дав, хоч „полковник Никонів носився на коні з одного крила лави на друге, щось наказував, жестикулював". Виринає враження, ніби автор іронізує, чого чейже він не міг робити.

Читаючи ці цікаві „Матеріяли" думаєш, чому не видати повністю щоденника Автора з тих часів, чи не булоб це дуже з користю для історії всіх перипетій Зимового Походу?

„Від Дністра до лінії перемиря і відворот за Збруч" (продовження) генерального штабу генерал-хорунжого Олександра Удовиченка.

Ми наамисне розглянули 4 найважливіші статті Збірника, так би мовити, в хронольогічному порядку, в якому треба їх читати, бо в такий спосіб читач має змогу переконатися, які великі зміни трапилися між початком року 1919 та другою половиною року 1920, як сформувалося, викувалося справжнє військо УНР, що відповідало всім військовим вимогам, як склався добрий командний склад, водночас і фаховий і національно освідомлений.

І коли доводиться читати про припинення українсько-московської війни, то на підставі праці генерала Удовиченка вайвий раз переконуємося, що українське військо, не уступаючи міцнішому ворогові, не дивлячись на справді нечувані умови (брак заплля, брак одягу, брак ліків, брак коней, брак зброї — зброю здобуваеться виключно у ворога), мусіло припинити цю боротьбу тільки тоді, коли до ворога приєднався непереможний за тих часів спільник — міжнародня кон'юнктура.

Цікава, хоч може трохи за епізодична стаття п. Юрія Киркиченка „До історії українського військового судівництва". Здається тільки нам, що у спогадах про минуле треба залишати за тодішніми інституціями і тодішні назви — отже і за часів Центральної Ради, і за часів Гетьманату існувало Головне Військово-Юридичне Управління, а не Військово-Судове Управління.

Цікаво, як висвітлить справу утворення українського військового санітарно-медичного ладу генерал-хорунжий д-р М. Галин, якого праця (продовження) теж міститься у Збірнику „Спостереження й враження військового лікаря з часів великої війни й революції".

Назви статтей хорунжого Е. Юревича-Кінгинецького „Українські мілітарні організації у Східній Галичині перед світовою війною" і Петра Зленка „Українські Січові Стрільці" (матеріяли для бібліографічного показчика) самі говорять за себе.

Тільки праця поручника Корольчука трохи розходиться з характером науково-історичного Збірника. Дисгармонія зразу кидається у вічі прикрою друкарською помилкою „Спід розстрілу". У цій статті невідомо чому автор маскує навіть місцевости, де відбувалося це „Зпід розстрілу".

Крім зазначених уже світлин Збірник оздоблений ще численними цікавими світлинами-портретами командного складу Армії УНР.

Мова Збірника розмірно добра, але слід було позбутись діеприкметникових, та ще й пасивних форм.

Українське Воєнно-Історичне Товариство зробило дуже, дуже багато і то не тільки тому, що видало 6 надзвичайно цікавих і корисних збірників, а і тому, що воно спонукало фахових авторів працювати над історією рідного війська. Товариство зробило це велике діло буквально з нічого. І тому не підтримувати його може тільки той, якого цілком не цікавить ні минуле, ні майбутне Українського Війська.

Наприкінці одна увага: Товариство повинно змінити назву з „Воєнного" на „Військове": в українській мові це поважна суттева різниця..

НИНІ
в АПОЛЬО
Ліліяна Гарвей

зірка екранів цілого світу, якої ми давно вже не бачили та ВІЛЛІ ФРІТЧ в найновішій пробоєвій комедії

Діти щастя

ша і відсотків, що витворюють суспільні різниці. Зате інші анархісти уважають, що матеріяльні добра повинні бути спільною власністю.

Близько анархізму стоїть т. зв. анархо-синдикалістичний рух, що змагає до знищення капіталістичного устрою шляхом систематичного переслідування капіталістів і державної влади страйками, бойкотами, саботажами, атентатами і т. п. засобами. Чистий анархізм (не синдикалістичний) по суті не був звязаний з терором — він змагає лише до здійснення нового ладу шляхом перевиховання людства. Щойно Бакунін намітив нову анархістичну тактику: знищити існуючий лад терором, („безпосередньою акцією") та спопуляризувати рух серед мас „чинною пропаґандою". „Один терористичний акт — твердив Крапоткін — робить у кількох днях більше пропаґанди, ніж тисяча брошур."

Фанатизм довів до того, що терор зі засобу став майже самоціллю, а невинна доктрина, якої творці мріяли про якесь наївне ущасливлення людства, у практиці звелася до жахливої руйнуючої стихії. „...Революціонер (анархіст) знає лише одно знання: **знання нищення;** лише для нього студіює він механіку, фізику, хемію, навіть медицину — писав російський анархіст Нечаєв. Днем і нічю мусить він мати лиш одну думку, одну мету: **знищення.** Майбутня суспільна організація вийде з народу, а його руху і життевих потреб, та це справа майбутнього; нашим завданням є **повне, безпощадне нищення"...**

З цих екзальтованих слів бачимо, що анархізм перестав бути суспільним рухом і став психічною недугою. Анархістичний тероризм розцвівся найбуйніше в передвоєнній Росії, де нездорові політичні умовини, низький духовий рівень мас та питомий москалям нахил до екзальтованого містицизму витворили добре підложжа для нього. Терористична акція російських анархістів, звернена у першу чергу проти царської династії, загально відома. Ці самі причини та з другого боку горячий південний темперамент сприяли розвиткові анархізму у романських краях: в Італії та зокрема в Еспанії. Серед більше зрівноважених та політично зрілих націй для анархізму не було місця. Нічого дивного: анархізм — це найбільш доктринерська суспільно-політична система. Змагаючи до нездійснимої мети — до ладу незгідного з людською природою, анархізм мусів затратити поняття позитивної мети та обмежитися до негативної акції.

Очевидню, що для політичного напрямку чисто негативного характеру важко найти місце у звичайній схемі політичних напрямків; у всякому разі з огляду на революційний та протикапіталістичний характер зараховують анархізм до лівиці, хоча на ділі його скоріше можна уважати крайнім лібералізмом. Коли анархізм поборює взагалі державну владу, то марксизм навпаки змагає до збільшення її прерогатив, зокрема в господарській ділянці, до удержавлення (націоналізації) продукції (соціялізм), а то й власности взагалі (комунізм). Нинішній СССР з абсолютизмом, якого не знав Меттерніх, з повним потоптанням одиниці, більш неприємливий з анархістичного погляду, ніж капіталістична демократія. Навіть у точках позірної схожости анархізм та синдикалізм ярко відріжняються від соціялізму й комунізму. Анархістичний комунізм обстоює колективну власність — але власність дрібних груп, а не нації-держави, як марксизм. Синдикалізм хоче відібрати фабрику капіталістові і передати її робітникам — але робітникам тої саме фабрики, обєднаним у синдикаті; марксисти навпаки: вони змагають до націоналізації фабрик, до того, щоб передати їх державі. Терористичною і революційною тактикою анархізм та синдикалізм зближуються до комунізму, поборюючи соціялізм з його парляментариними, угодовими засобами політичної боротьби. Зате основно ріжняться ці оба напрямки своїми цілями: коли комуністи нищать лише **капіталістичну** державу, то анархісти поборюють державу **взагалі.** Вже в перших часах большевицької держави виявилося, як сильно розходяться стежки обох революційних рухів. У квітні 1918. р. большевики роззброїли анархістів, а „наш" Махно воював з большевиками так само завзято, як з українською монархією та демократією і з Денікінською реакцією.

Італійський анархіст Дамані писав 1903. року: „Ми, індивідуалісти — анархісти, не маємо нічого спільного з т. зв. реформістичними або революційними партіями, ми не приймаємо господарського й духового рабства, що його видвигає соціялізм у новій формі". А Ленін назвав анархізм та анархо-синдикалізм „буржуазними течіями, що стоять у безкомпромісовому противенстві до соціялізму, до диктатури пролетаріяту, до комунізму"

Яким способом між цими двома рухами, що так завзято взаїмно вирікалися й осуджувалися, прийшло в Еспанії до аліянсу... чи там до мезаліянсу, про це іншим разом. **(гал.)**

У ДРУГІ РОКОВИНИ СМЕРТИ
ГАНУСІ СТРУТИНСЬКОЇ
абсольв. медицини
відбудеться
в суботу 15. травня в год. 8-ій рано
ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ
в церкві св. Юра.
Рідня.

городу через Грунвальд, Сарагоссу, Батурин, Полтаву, Корсунь. Навіть російський уряд нераз мусів рахуватися з тою традицією, покликуючи спеціяльні „козацькі" військові відділи (1817, польські повстання, кримська війна і т. д.) для українців. До Пантеону української військової слави увійдуть і найновіші українські термопільські етапи: Маківка-Стрипа-Лисоня, а біля них інші: від Крут до Базару з його символічним гробом 359-ьох. **Всі вони далекі географічно, але ті самі ідейно.**

Були й негативні сторони українського воїнства. Багато їх було: отаманія, анархізм, роздвоєння. Але ми їх не боїмось. Молодому українському поколінню грапляють до душі ті ясні дні нашої слави. Звязок з минулим дає змогу повернутись до вчорашнього й сягнути до завтрашнього. **Українське воїнство не змінило воєнного духа з цивільним одягом** і не вважає себе за живого трупа, бо хоче передати свої прапори не рабам, але володарям повновладним і вірить, що цього моменту дочекає.

Українське військо має дві чесноти: **Віру і Вірність.**

Після реферату поет **Є. Маланюк** продеклямував два зі своїх найкращих творів: 13. XI. 1920. і „Повіє вітер з Понту", а хор відспівав кілька стрілецьких пісень, що їх слухачі приняли ентузіястичним аплавзом. Виріжнялись незаступлені соліст пп. Пухальський. Любанський. Власенко і Білий.

Закінчено академію національним гимном.

Була це безсумніву найвеличавіша українська академія у Варшаві за останній рік.

(КТВ.)

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул. Кордецького 50.
Тел. 260-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх краскаx
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в тубах у всіх краскаx
ПАСТУ до підлоги „Французька маса" (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до білля помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732

Коли відроджувалася українська збройна сила...

ВЕЛИЧАВА УКРАЇНСЬКА ВІЙСЬКОВА АКАДЕМІЯ У ВАРШАВІ.

В обличчі великих подій, що назрівають на політичних овидах Европи й усього світу, Українській Нації не вільно перестати плекати геройську традицію української збройної сили, що була і буде останнім, наймогутнішим і найпевнішим аргументом на доказ української державної ращії. Тому треба бути гордим, що старше й молоде українське покоління раз-у-раз повертає свій погляд у минуле, щоб звідти, зі славного національного вчора, черпати віру й досвід на суворе сучасне й динамічне завтра.

В XX. роковини стихійно-полумяного відродження українського війська влаштувала варшавська група вояцтва Армії У. Н. Р. величаву академію, яка відбулась увечорі 9. ц. м. Історичну вже для політичної еміграції з С С. Р. Р. салю Східного Інституту заповнила вщерть українська й запрошена приязна українцям публика. На головній стіні салі, оправлений у потужну вимову жовто-блакитного прапору, виднів жалібний чорний хрест — залізний хрест українського вояцтва.

Була велика тиша, коли на салі в якій, зібралися представники хіба всіх українських земель, таборів і генерацій, серед спопелілих, кровю героїв та курявою битв просякнутих прапорів 6-ої стрілецької та 3-ої кінної дивізії, повстав генерал **В. Кущ** і в ядерних, простих, але тому власне зворушливих словах пригадав етапи та шляхи, якими перейшла свій тернистий шлях Українська Армія в боротьбі за незалежність України. На згадку світлої памяти Симона Петлюри всі на салі повстали, шануючи в той спосіб усіх, що зложили козацькі голови за краще завтра народу.

Прегарно зіспіваний мужеський хор ім. Лисенка під певною управою дир. **С. Сологуба** підніс незабутню поезію тої хвилини могутнім: „Коли ви вмирали" Гайворонського.

Але центральною точкою щасливо зложеної програми був справді непересічний у своїй глибокій інтелігенції та гостроті думок реферат полк. Ю. Науменка. Прелєгент у дійсно незрівняній формі насвітлив духа революційної епохи у В. Україні, згадуючи про самочинні початки Української Армії. Оптимізм тогочасного українського вояцтва не був без оправдання. Гасла військової рішучости були єдино-творчі на тлі тогодішнього безхребетно-соціялістично-анаціонального „кохаймо сен". Але чому крови українського вояцтва, щоб збудувати Українську Державу, було замало? Не треба шукати винуватців програної, треба шукати її сенсу. Винен тут увесь нарід, еліта й маси. Доба української армії, яку можна вважати добою С. Петлюри, виросла ідейно на добі Хмельницького й Мазепи, як тамті — народилися з княжої лицарської традиції. На них зростала українська військова традиція від Цар-

ЗА ОКЕАНОМ.

УЧАСТЬ УКРАЇНЦІВ У КОРОНАЦІЙНИХ СВЯТАХ У КАНАДІ.

Українці в Канаді беруть участь у коронаційних святах у всіх своїх осередках. Наприклад в Едмонтоні, Альберта, є окремий український коронаційний комітет. Читаємо про це в гамошній газеті „Українські Вісти":

Перші збори у справі участи українців міста Едмонтону в коронаційній маніфестації відбулися 17. березня, при участи представників усіх українських національних організацій. На зборах вибрано ширший програмовий комітет у такім складі: від Українського Народнього Дому п. І. Ісаїв, від Української Стрілецької Громади п. О. Юркевич, від Українського Національного Обединення п. Дуда, від Союзу Українців Самостійників п. Гривнак, від Союзу Гетьманців-Державників п. В. Мудрик, від Союзу Українок Канади п-і Янда, від Інституту Грушевського п. О. Лукіянчук, від Жіночого Т-ва „Зоря" п-і Никипіло, від Жіночої Секції Союзу Гетьманців-Державників п-і Слюзар, від Т-ва ім. Василя Стефаника п. Снайчук. Головою Комітету вибрано п. І. Ісаєва, секретарем п. О. Лукіянчука. Другі збори Комітету відбулися 7. квітня. На зборах рішено взяти участь у коронаційнім поході з удекорованим возом і крім того виступити в концертовій частині програми з українським хором і національними танками. Провід хору доручено диригентові п. П. І. Лазаровичеві, танці п. В. Процькому; виготовленням пляну походу й воза занялись пп. В. Мудрик, Дуда і Снайчук.

З ПРИРОДИ І ЖИТТЯ.

Коли людина мліє.

Часті омлiння повстають через тимчасове недокровлення мізку. Мозок людини незвичайно вражливий на всякі розладдя обігу крови в ньому.

Т. зв. омлiння або памороки подiляють на легкій анемії (недокрівлю) мізку. Тоді звужуються кровоносні судини, що проводять до мізку кров, а з нею відживні соки та кисень, потрібні для життя мізкової тканi. Нагле звуженя мізкових кровоносних судин і спричинене цим недокрівля мізку може мати якусь психічну причину, напр. переляк, вид кровавої рани. або і фізичну причину як напр. довге стояння або перевтому підчас спеки. Деякі особи мліють скоро, коли мають надмірно виповнений шлунок, переївшись напр. на святах, — другі мліють тоді, коли довго не їли, з голоду. У таких випадках омлiння повстає головно тому, що кров спливає надмірно до органів черевної ями, а в мізку її замало.

Омлiння повстає легко в анемічних людей, реконвалесцентів по виснажливих недугах, а часто і в людей, що на око виглядають дуже здорові.

Омлiння попереджують звичайно такі прояви, як знесилення, коли хорому шумить в ухах, літають плями перед очима, — часом появляється нудота, пожива вертається, а потім хорий паде непритомний. Увесь час хорий має бліде лице. Стан непритомности може тревати кілька до кількanацять хвилин.

Омлiння не представляє звичайно більшої небезпеки для хорого.

Поміч омлілим.

Омлілій особі, що має бліде лице, треба дати поміч. Коли омлілий дуже блідий, треба його положити низько головою, щоб до голови доплила кров, котрої там замало. Добре є скропити лице холодною водою, натерти виски оцтом чи кольонською водою, подати чарку вина, коняку або чорну каву.

Слабшим родом омлiння є часте почування ослаблення, нудоти, запомороченя з осіб анемічних. Ознакою довготревалого недокрівля мізку є постійна сонність, дуже часті позіхання, частий шум в ухах, затяжний біль голови. В тих випадках треба конче шукати помочі у лікаря.

„Удари до голови".

Іншим разом омлiння бувають тоді, коли до мізку дістанеться забагато крови, головно в наглий спосіб, т. зв. популярно „удар у голову". Дана особа має тоді вражіння гаряча в голові і кайку, лице в неї сильно зачервонене, голова болить, приходять памороки, особі починає миготіти перед очима, а то і вона паде. Такого омлілого з зачервоненим лицем треба посадити, щоб з голови міг лекше відплинути надмір крови, всадити ноги до гарячої купелі, дати на голову і груди холодні оклади. Коли такі нападові удари крови до голови з омлiнням чи без нього трапляються частіше, треба звернутись до лікаря, який припише відповідне лічення та спосіб життя. Такі удари крови до голови бувають в осіб, що пють багато алькоголю та курять, в осіб, що терплять на підвищений тиск крови, звапнення стін кровоносних судин та затяжні схорiння нирок. Часто терплять на „удари до голови" люди, що перепрацьовуються умово; до того самого роду захорінь належить також т. зв. „сонячний удар" при перегрітій голові.

Найсильнішим ступнем того захорiння є т. зв. мізковий удар (апоплексія), коли схорілі кровоносні судини мізку не можуть витримати надмірного наглого припливу („удару") крови і тріскають, а кров вилiвається до мізку, нищить його, викликуючи тим часто нашу смерть. Тоді кажуть популярно, що когось „шляк трафив": цей популярний зворот є у нас дуже поширений і деякі люди бажають цього залюбки своїм ворогам.

Б. Г-й.

РОЖІ І ГВОЗДИКИ
безпосередньо з Рів'єри по найдоступніших цінах
„НІЦЕА" — Академічна 20. — Тел. 112-02.

Найкращою прикрасою Вашої хати, кооперативи, читальні, це артистичний образ **арт. Гординського, Св. Юрій.** Кольоровий, прекрасний, на спеціальнім папері, величини 70/50 коштує зл. 3·00. На пересилку 30 сотиків. Замовляти чеком П. К. О. 506.778. „П Р О М - Б А Н К" (для „Торін-Бюра") Львів, вул. Городецьких ч. 1

Цілюще весняне повітря.

В останніх днях прийшла до нас правдива весна. Лікарі звертають увагу на цілющий вплив весняного повітря на людський організм, ослаблений дещо зимою. На всякі позимові катари, простуди, ослаблення та нервове перемучення дуже добре допустити до наших помешкань свіже весняне повітря. Підчас зими і перших холодних днів весни людина мусіла перебувати в замкнених помешканнях чи місцях праці, де повітря було загущене та насичене порохом, сажею, що повстає від палення в печах, димом папіросок та чадом. Ці всі чинники мають шкідливий вплив на віддихання і загальну перемiну матерії. Головно велику вагу має доплив свіжого повітря у спальних кімнатах, щоб підчас сну кров могла дістати належну порцію кисня, якого є багато у свіжім повітрі, а позбутися шкідливого газу — окису вугля, якого багато збирається у замкнених помешканнях.

Діється це тому, що людина видихає багато окису вугля, що повстає при спалюванні поживи в клітинах нашого тіла і в крові. Коли нема напр. отвореного вікна, то людина вдихує назад витворений собою окис вугля, що для організму не лише непотрібний, але навіть шкідливий.

Затроєння цим окисом вугля в замкнених кімнатах буває причиною того, що хтось рано по прокиді почувається змучений, сонний (хоча довго спав), і не має сил вилізти з ліжка.

Хто не вірить яке значіння має сон при допливі свіжого повітря, може легко переконатися про це ось як: коли „невірний Тома" встане, нехай лишить позамиканими вікна й двері спальні, а сам піде на прохід на 10 мінут. На проході треба глибоко віддихати свіжим ранiшим повітрям. Коли ж „невірний Тома" вернеться домів і стане на порозі своєї позамиканої кімнати, буде перестрашений, що в такім повітрі „спочивав" кілька годин.

Тому, коли нічний сон має нам справді прочистити кров та відсвіжити наші сили, треба з весною допустити свіже повітря до спальні. Коли спати при отворених вікнах, треба добре накритись і звернути увагу на продув.

Нагородою за цю „відвагу" буде спокійний сон.

Лише ощадністю здобудеш добробут і незалежність!
МІСЬКА КОМУНАЛЬНА КАСА ОЩАДНОСТИ У ЛЬВОВІ
ВУЛ. ВАЛОВА ч. 7 І 9 та її **Відділи** при вул. Городецькій 60 і вул. Жовківській 75
приймають вклади ощадности почавши від 1 зол.
Щоби дати змогу **купцям і промисловцям** помістити денні торги в касі, урядові години у вкладовім відділі **щодня до год. 19·30.**
За вклади та їх опроцентування ручить Громада міста Львова цілим своїм майном. 76—?

УКРАЇНСЬКА 3336 35—100
СТОЛЯРСЬКА РОБІТНЯ
АЛ. КУШИКА
Львів, вул. Сапєгівська ч. 28.

ЗАТРОЄННЯ ГРИБАМИ І ЦУКОР.

Німецькі лікарі Біннет і Марк подають новий спосіб лікування затроєних трійливими грибами. Вже давніше помітили лікарі, що при затроєнні грибами зменшається значно кількість цукру в крові. Згадані лікарі вважають цей брак цукру в крові причиною корчів, що мучать затроєних. Щоб упевнитись про це, вони годували затроєними грибами пси, а потім впорскували їм до жил розчин цукру. І дійсно показалося, що вдалося врятувати тих, котрим подали смертельну давку трійливих грибів. Затроєним звірятам вливали до жил 4 прц. розчин цукру в кількости 15 гр. на 1 кг. ваги звіряти. Згадане лікування показалося успішним там, де іншими способами не можна вже було затроєного врятувати.

ЖНИВА ПІСТРЯКА.

Німецька лікарська преса подає, що в останніх роках зросло значно число померлих з причини лихого новотвору — пістряка (рака). Статистика виказує, що найчастішою причиною смерти в тих випадках буває пістряк шлунка. Зате меншає високий колись процент смертности в жінок на пістряка уразу (матиці), що пояснюють лікарі значно поліпшеними методами лікування цього новотвору. Можливість вилікування пістряка уразу завдячуємо промінням Рентгена і раду. Одначе найліпші висліди дає вчас переведена операція.

—o—

ТОВАРИСТВО ЗПЕРЕД ПІВ МІЛ. ЛІТ.

Китайські досліднники найшли в печерах Чукутіє к. Пекіна кістки 24 людей, що жили в тих печерах перед пів мілiоном літ. Цікаве, що черепи і кістяки тих людей не ріжняться майже нічим від будови тіла нинішніх китайців, що живуть в полудневім Китаї. Коло кісток людей найдено кістки носорогів, гієн, птахів, що були без сумніву пожившою цих людей. Рештки вогню та камінного приладдя свідчать про те, що предки китайців зперед пів мілiона літ мали деяку культуру.

З ЖИТЯ В МИНУЛИХ ВІКАХ.

Перший лист на світі.

Найдавніше написаний лист на світі — це лист найдений в руїнах міста Уру в старій Халдеї (нині Мезопотамії, країні, що лежить між ріками Тигром і Евфратом в Азії). Зміст листа був написаний на глиняній табличці, а коперта була також з глини. Листа написано за часів панування першої вавилонської династії Лярзу коло 5.000 літ перед Христом. Цікаве, що перший лист на світі не є ані любовний, ані товариський; з його змісту виходить, що авторові листа йшло про купно чи винаєм якогось поля, — отже перший лист на світі був торговельним листом. Найдавніший лист спочиває тепер в одн'м з льондонських музеїв.

Фараон — спортовець зперед 3.500 літ.

Недалеко славного Сфінкса коло м. Гізе в Єгипті найшов проф. Селім Гассан, шукаючи за старими памятками, в старих руїнах велику камінну плиту, де було написане, що її фундував фараон Аменготеп II., у другім році свого панування з нагоди своєї подорожі. Було це 1447 р. перед Христом.

На плиті описана саме його подорож з описом пригод короля. Видно, що Аменготеп II. був незбиякім туристом та спортовцем.

Ось напр. коли човен короля плив Нілем проти води, а невільники змучились і по одній милі не могли вже веслувати, то король вхопив за весло і веслував цілі три милі не змучившись.

Дальше камінь згадує, що фараон був знаменитим знавцем та тренером коней. Цей король знаменито стріляв з лука підчас їзди на воєннім возі. Він стріляв так сильно, що його стріли пробивали мідяний щит.

Над отим цікавим описом пригод фараона уміщена плоскорізьба, на якій видно, як лівійський король складає Сфінксові жертву.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Людина тигр.

Таємничі вбивства в маляйському селі.

Сінгапурська прибережна поліція дістала перед кількома тижнями повідомлення, що в безпосередній близькости маляйського села Сакангу від довшого часу жерує якийсь несамовитий тигр. Покищо хижак не рухав ще худоби мешканців, зате вспів вбити 5 мужчин, 4 жінки й одного молодого хлопця. Густі (вийт) села просив помочі й оборони.

Поручник Ватсон із прибережної поліції, який познайомився зі звітів з цілою справою, дістав доручення виїхати до Сакангу в товаристві 4 тубильців поліцмена та унешкідливити хижака. Одначе Ватсон, який був запаленим ловцем і який убив уже неодного хижака та знав привички тигрів, відкинув асисту поліцаїв і заявив що поїде сам. Про цьому застеріг собі, що товариша подорожі добере собі сам по своїй волі. Зі собою взяв він свого приятеля, гостя з Европи Германа Беніша.

Дивний тигр.

Своєму приятелеві, який пропадав за ріжними несамовитими пригодами оповів поручник Ватсон свої здогади.

„Уяви собі, що я маю надію, що в Сакангу переживемо справді якусь дивну подію. Якщо справді десь у горах коло села тигр має своє леговище, то він є людоїдом, який їсть виключно людське мясо, якщо тільки раз випадково закушав смаку цього мяса. Згода! Але в такім випадку тигр мусить кожного дня їсти так, як кожна інша тварина. Чим він жив у міжчасі, коли на підставі завідомлення густі-я за кілька тижнів він убив всього 10 осіб, а худоби маляїців зовсім не тикав? Я маю свою думку про цього „тигра" і тому я взяв тебе з собою, дорогий приятелю!"

Подорож у джунглю.

По довгій монотонній подорожі приїхали оба европейці над раном до місця призначення. Оба вийшли зі своїми клунками на беріг і відразу пірнули у темінь ночі. Заки висіли вони оба з пароплава, загуділа двічі корабельна сирена. Знак, що пасажири вже висіли. Здалеку видно було блеск ватри. Чверть години пізніше були оба подорожники на місці. Одначе крім малої хатини ніде не видно було села. Одна тільки хатина стояла на покритому гущавиною березі і біля неї горіла ватра.

— Гуд бай! — Корабельники кинули клунки, та вернулись до пароплаву. Оба подорожні мусіли дожидати на лодку, яка мала їх по словам маляйця, власника хатини завезти до Сакангу.

Вкінці надїхала лодка — звичайніська тубильча пирога. Човен затанцював під ногами мандрівників, які не могли зрозуміти, яким чудом зможе весляр перевезти їх крізь правдивий лябіринт шуварів і ліян. Одначе маляець зручно вмів одним веслом кермувати лодкою вузьким руслом річки. По годині лодка приїхала до мети.

В селі.

В першу чергу велів Ватсон покликати війта до себе. По кількох хвилинах прийшов старий маляець з чорно уфарбованою щокою і шиєю та кривими губами. Гостей запросив він до своєї хати і сам теж взяв на свої брудні засмаровані плечі їхні клунки.

Ватсон почав, не гаючись, розпитувати старого про тигра і про те, чи хтонебудь із мешканців бачив цього хижака.

Маляець оглянувся спершу боязливо на всі сторони, немов лякався, що хтонебудь може його підслухати і відтак таємничим шепотом і зі страхом почав оповідати.

— Ні, тигра ніхто досі не бачив. Це мусить бути якийсь старий хитрий хижак, який не лишає зовсім за собою слідів і вбиває людей все ударом своєї лапи та залишає їх не рухаючи. Перед 8 днями пішла Лейка, донька Маона до плянтації бананів свого батька, щоб принести трохи овочів. І більше вже не вернулася. Коли пішли за нею шукати, знайшли її мертву у траві. Тигр напав її зі заду і вбив. Але на мягкій землі не було ніяких слідів хижака.

— Хіба воздухом не втікла бестія з плянтації?

— Ні, пане, я думаю, я може знати ...матшан (тигр) бути тут, він жити в селі... він не бути звичайний тигр.. він бути матшан-оран... чоловік-тигр.

З важким трудом видусив він ці слова зі себе. З очевидною полекшою відітхнув він, коли скінчив своє оповідання, а Ватсон поглянув значуче на свого приятеля, мовляв: „хіба я не казав, що ми тут щось цікавого переживемо?

— Кого ви підозріваєте, на кого здогадуєтесь — запитав він війта.

— О, на Алаха, нікого! — Старий здвигнув раменами. Він не знав нікого хто був би підозрілий, а навіть чарівник є дуже порядною і статочною людиною.

— Чарівник?

Ватсон усміхнувся. Він знав уже все.

Гостина в чарівника.

Оба пішли крізь село в напрямі хатини чарівника і затрималася перед хижею, де якась жінка опихала риж і де на подвірю стояла корова. Ватсон, який вмів добре по маляйськи, заговорив перший. Це була справді хижа чарівника (хоч маляйці в більшості магометани, кожне майже село має свого „о-міля" чарівника). До нас вийшов старий чоловік, подивився на нас не конче приязним оком і запросив своїх гостей не радо сідати. Розмова не клеїлась, бо хитрий старий на всі питання Ватсона давав викрутні відповіди. Він не відповідав на питання, вдаючи, що буцімто він їх не чув. Ватсон, який оглядав пильно старого, раптом став неспокійний, закрутився нетерпеливо на своїм місці. Раптом скочив на рівні ноги, зірвав старому о-мілеві рантух із плечей і стягнув захований на плечах залізний інструмент, який мав вид лапи тигра.

Решту негайно вдалося Ватсонові вияснити. Чарівник був справді убивником своїх односельчан. Ватсон ствердив, що чарівник був приклонником одної секти поширеної по цілім півострові Заганґесових Індій, яка доручує своїм приклонникам з невідомих досі причин виконувати такі релігійні вбивства.

Щойно по 20 днях вертались оба мандрівники до Сінгапуру, бо швидше не вертався пароплав. На жаль вертались оба без чарівника, який зі страху перед самосудом мешканців отруївся.

Б. лікар клінік і державного шпиталю у Львові

Д-р Теодор Парфанович

переніс лікарську канцелярію до **Самбора** й ординує від 10. травня ц. р.

при вул. Трибунальській ч. 1.

878 (проти суду) 2—3

Шеф поліції Джордж Сміт, ще раз перестудіював акти справи і прийшов до переконання, що на дитині виконано жахливий злочин. Яскраве світло на цю дивну трагедію кидають заприсяжені зізнання якогось Фльовіяна Ковакса.

Цей Ковакс зізнав 9 літ тому так: Якийсь старший сивобородий мужчина любив проходжуватися вулицею Содерленд і звичайно брав маленькі дівчата собі до товариства. Одною з тих дівчаток була Юлія. Вона бавилася мячиком. На цім можна-б закінчити огляд зізнань Ковакса і зазначити тільки один цікавий факт. Коло скелету дівчинки найдено той мячик.

На думку поліції злочинець наперед виконав на дівчинці огидний злочин знасилування і потім замордував її та вкинув до кітла.

Тепер поліція вживає всіх заходів, щоб найти злочинця, але є мало надії, на те, щоб його знайшли і покарали.

КОНЦЕРТ „БОГЕМИ"

(Жіночі Ревелєрси)

ЛЮБКА СОБОТІВНА, КАТЯ БОЙТІХОВСЬКА СТЕФА МИХАЛЮКІВНА, ОРИСЯ КУПЧИНСЬКА

під проводом В. Балтаровича

відбудеться 14. V. в салі Театру Ріжнородностей в год. 20.

Дохід призначений на Філію „Українського Т-ва охорони дітей та опіки над молодю на доживлювання немовлят.

Білети в Союзному Базарі та в день концерту при касі Театру.

НАУКОВА ПОДОРОЖ, ЯКА ТРЕВАЛА 9 ЛІТ.

Одно американське підприємство хотіло вже віддавна получити Злучені Держави з Ріо де Жанейро при помочі залізничої лінії. Тому теж це підприємство заангажувало двох техніків, щоб вони виконали проект такої лінії та кошторис. Леонід де Олівера і Льопез де ля Круз в товаристві свого механіка Марія Фава вирушили в дорогу 16. квітня 1928. р. з Ріо де Жанейро. Щойно в лютім 1937. р. добилися вони до Густону у стейті Текозсу. Перейшли вони 25.000 км. крізь Бразилію, Парагвай, Аргентину, Болівію, Перу, Еквадор, Колюмбію, Панаму, Костаріку, Нікарагуу, Гондурас, Сан Сальвадор, Ґватемалю і Мексик. Стрічали вони підчас своєї мандрівки тубильчі племена, які ще ніколи не бачили білих людей і тільки новітня зброя, що її мали мандрівники при собі, врятувала їх перед смертю від затроєних стріл. Дикі звірята, голод, фізичне й душевне виснаження, недостача відповідних орієнтаційних карт грозила їм сотні раз небезпекою втрати життя.

Вкінці по 9 роках вернулися вони до Вашингтону, багаті в досвід та в досліди серед найдиких племен полуневої Америки.

—o—

ШЛЮБ ДОЧКИ „КОРОЛЯ ПРОШАКІВ" У КИШИНЕВІ.

Румунська преса повідомляє про оригінальне видовище, яке недавно відбулося в Кишиневі. „Король" тамошніх прошаків Балагульщини віддавав заміж свою доньку, яка вдавала спараліжовану немову і жебрала також на вулицях Кишинева. Молодим був одноногий та однорукий прошак на прізвище Шістер. У весільнім поході, який ішов вулицями міста, ішли всі кишинівські прошаки. Багато з них з цієї нагоди відзискало зір, мову, слух, потратило штучні горби і т. д. У весільнім бенкеті, до якого грала джесбендова орхестра, взяли участь усі професійні прошаки Кишинева. „Аристократи" сиділи у весільнім домі, а „бідноті" виточили на подвіря бочки з вином і заставили столи. „Кроль прошаків" дав імовірно за своєю дочкою міліонове придане.

—o—

ЗЛОБНИЙ ДРУКАРСЬКИЙ ЧОРТИК У СОВІТАХ.

До завідомлення з першотравневих парад, що його подав часопис „Красная Чуваша" закралась друкарська помилка. У змісті промови Ворошилова видруковано замісць слова „пабеда" — „беда" так, що ціле речення набрало — як пише „Правда" — контрреволюційного сенсу. „Правда" пише, що це не припадкова друкарська помилка, але „злобний випад ворога".

Чи думаєте про своїх найближчих? Якщо так, то льокуйте свої ощадности

в ПРОМ-БАНКУ,

Львів, ул. Ґродзіцьких 1, І пов.

бо тим РОЗБУДОВУЄТЕ РІДНІ ВАРШТАТИ ПРАЦІ.

По 9 роках відкрито страшний злочин.

Ще 28. квітня 1928. р. 6-літня Юлія Джансон вибігла з дому своїх родичів, що мешкали у Вінніпегу при вулиці Содерленд і пропала. Зажурені родичі дали знати на поліцію, яка розшукувала, але не могла попасти на слід пропавшої дитини. Так минали роки. Бідна мати раз на два тижні ходила роками на поліцію, але ніколи не дістала найменшої інформації.

Аж 23. березня ц. р. Вілфрид Адамс розбираючи старий, невживаний котел, котрий стояв у двоповерховому будинку при тій самій вулиці, два блоки від мешкання Джансонів, припадково найшов кости малої дитини. Про це відкриття повідомив негайно поліцію.

Поліція прикликала родину пропавшої Юлії і при оглядинах останків одягу вийшла на верх страшна правда. Пані Джансон розпізнала клубок волосся й одяг, а брат маленької Юлії, котрий у часі злочину мав 16 років, пізнав черевички, які Юлія мала на собі останнього дня.

КІНО
АТЛЯНТІК
Нова едиція найвеличавішого твору світової кінематографії
МАРОКО
в гол. ролях: Марлена Дітріх і Гейрі Купер. Реж. Йосиф фон Штернберг.

П. Ян Бобжинський спростовує...

У звязку з передовою статтею „Діла" з 16-го цього міс. п. н. „Хорони нас, Господи, від приятелів!" п. Ян Бобжинський з Варшави прислав нам (у польській мові) спростування з покликанням на § 19 пресового закону. Хоча те спростування не відповідає вимогам закону, проте містимо його суттєву частину, яка звучить ось як:

„Не є правдою, немов я уладжував у Варшаві товариські вечірки з вином і танцями для польської й української молоді, зате правдою є, що ніяких таких сходин я не уладжував та участи в них не брав. Не є правдою, начеб я намагався притягати молодь до такої чи іншої „розвязки руської чи української справи", зате правдою є, що я не намагався зовсім вербувати молодь для політичних цілей. Неправдою є, начеб я належав до того типу діячів, які уладжуванням вечірок чи товариських чаїв хотять розвязувати поважні політичні проблеми, особливо польсько-українські, зате правдою є, що таку систему я вважаю і вважав завжди безцільною, смішною і нісенітною". Підпис: „Д-р Ян Бобжинський".

До наведеного спростування наші уваги дуже короткі:

Д-р Ян Бобжинський спростовує речі зовсім несуттєві, а то й такі, яких ми йому ніколи не закидали. У передовій статті „Діла", в якій була мова про діяльність п. Яна Бобжинського як політика і публіциста, згадка про уладжування для польської й української молоді вечірок була на сірому кінці, немов мимоходом. Суттьою річчю є, чи п. Ян Бобжинський є чи не є засновником т. зв. „Конфедерації Молодих"?! Цього питання п. Бобжинський дисквалифікує не порушує. Подруге: ми писали взагалі про політичну й публіцистичну роботу п. Яна Бобжинського та характеризували її як крайньо шкідливу, і то шкідливу не з погляду якогось непримиренного та ексклюзивного українського націоналізму, а з погляду можливостей якогось польсько-українського порозуміння. Це своє твердження ми доказували прикладами, як п. Бобжинський підходить до найповажніших подій і цілих періодів української історії та взагалі до цілости української проблеми, виказували шалену хаотику його писань на українські теми, в яких кишить від образливих і зневажливих зворотів супроти української нації, а маючи відомости про те, що п. Ян Бобжинський активізує (чи хоче активізувати) себе на відтинку молоді, ми перестерігали українську молодь у Варшаві перед звязками з ним. Чи можеми не мали права, а то й обовязку зробити це?

Розгривка Сталіна з червоною армією.

Декрет большевицького уряду про створення у військових округах воєнних рад, у військових відділах червоної армії воєнних комісарів, викликав у політичних колах дуже велике вражіння. Рішення опублікувати цей декрет наспіло в останній хвилині, на що вказує факт, що зміст декрету подала агенція „Тасс" лише трьом щоденникам": „Красная Звєзда", „Ізвєстія" і „Правда". Цей декрет уважають початком основної реорганізації червоної армії у напрямі більшого передання її під впливи комуністичної партії. В якій формі буде ця реорганізація переведена, тяжко в цій хвилині щось певного сказати тимбільше, що офіційні кола не дають ніяких зяснень. Цими днями має появитися на цю тему стаття в „Красной Звєздє". Установа рад і воєнних комісарів означає відродження традиції воєнних комісарів з перших років революції, традиції „реввоєн-совєтів", що її зліквідували з хвилиною створення народнього комісаріяту оборони. Нема сумніву, що видання декрету було викликане конечністю чуйнішої і кращої політичної контролі над армією. Як виявляється з теперішніх партійних конференцій у воєнних округах, дотеперішні військові політичні органи не виявляються як слід зі своїх завдань.

Якщо йде про маршала Тугачевського, то слід підкреслити, що хоч від довшого часу кружляли чутки про захитане його становище і про його тимчасове арештування, то їх не потверджували офіційні кола **Одначе перенесення марш. Тугачевського на становище команданта другорядної воєнної округи, віддаленої сотки кільометрів від кордону, оцінюють у Москві як факт** величезної деградації. Запевняють, що теперішня деградація маршала Тугачевського не остаточна. Дехто навіть робить аналогію між перенесенням Ягоди на становище комісара почт і перенесенням маршала Тугачевського на становище команданта волжанської воєнної округи.

Слід пригадати, що підчас останнього московського процесу Радек згадував прізвище марш. Тугачевського у звязку з прізвищем ген. Путни. Що-правда Радек на спеціяльне питання прокуратора Вишинського виключив маршала Тугачевського з усяких підозрінь, всежтаки лишилась якась тінь підозріння про його звязки з білими емігрантами.

Одночасно чутки, що кружляють довкола особи марш. Тугачевського, кажуть догадуватися, що він не є тепер „мило баченою особою". Теперішня деградація марш. Тугачевського вказує на те, що ці чутки про нього не були безосновні.

ЯПОНІЯ ПРИЗНАЛА УРЯД ГЕН. ФРАНКА?

ЛІСАБОНА ПАТ. В Лісабоні розійшлися поголоски, буцімто Японія визнала уряд ген. Франка.

ЗНОВУ ЗБОМБАРДУВАЛИ МАДРИД.

Вночі 11. ц. м. в год. 22.30 почали нац. війська бомбардувати Мадрид. На місто падали стрільна важкого калібру. Алярмові сирени відзивалися що хвилини перестерігаючи населення перед небезпекою. Вогонь нац. артилерії був скермований на Грандія та найближчі околиці. Страти доволі великі, але населення скрилося в підземеллях так, що беручи під увагу слабий нічний рух, імовірно великих жертв у людях не буде.

НОВА ПЕРЕМОГА НА БАСКІЙСЬКОМУ ФРОНТІ.

Авас повідомляє, що вчора в год. 9. рано частини ген. Сольчаха наступали у напрямі горбів Біскаргуї, які вкінці по кількагодинним бою здобули. Ці горби високі на 500 м. панують над Марагуец і Хальдакано, творячи центральний бастіон „залізного пояса" оборонних позицій Більбао. Захоплення Біскаргуї загрожує безпосередньо урядовим позиціям під Аморебієта.

—o—

ПРЕЗ. РУЗВЕЛЬТ ОСУДЖУЄ ЗБРОЄННЯ.

У хліборобській колегії в Тексас през. Рузвельт виголосив промову й осудив зброєння Европи. Підкреслив, що **Злучені Держави видають на армію 10—11 відсотків своїх видатків, а европейські держави 40—50 відсотків своїх доходів.** Висловив побажання, щоб інші народи пішли за приміром Злучених Держав.

—o—

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС „ДІЛА" ч. 22.

1. В. 2

Хлопчик із захисту.

(Довінчення).

III.

Пані Марія стоїть сперта на побічницю дитячого ліжечка і зі схрещеними під бородою руками вдивляється в спячого хлопчика. Стоїть так що-вечора аж пізна північ від чотирьох днів, від першої ночі, від коли хлопчик у неї. Шукає на обличчі дитини й у своєму серці відповіди на єдине питання: чому саме цю дитину вибрала.

А потім: чому навколішках годує його, коли дитина, привчена до іншої їжі, химерить і відмовляється приймати харчі? Чому плаче, просто плаче, коли малий химерить і хоче покидати її та йти собі до товаришів? Хоч знає пані Марія, що він не може тепер покинути її без її волі. Бодай тепер ні, із своїми чотирма роками. Сама думка, що одного вечора може затихнути цей рівномірний віддих дитини, робить паню Марію хворою. Хоч вдивляючись, навіть тепер, у цю дитину, не може не бачити, що це тільки слабенька тінь здорової в такому віці дитини. Пані Марія добре знає, що означають оті сині ниточки на висках.

— Так не може бути — думає — треба щось робити... засягти ради лікарів... і треба, хоч як це неприємне, ще раз поговорити з опікуном дитини... Розпитати гаразд про маму дитини... хто вона була й нащо померла...

Про батька пані Марія не думає! вона відразу знає, що його „нема" і „не було".

IV.

Ще того самого тижня має Марія розмову з опікуном дитини. Це сторож кількаповерхової камениці. Завсіди невиспаний і в поганому настрою чоловік. Пані добродійка питають про маму малого? Була працьовита й чесна дівчина. Його жінка, Мариня, не має чого посміхатися з цих слів! Слово „гонору" може дати, що тамта була чесна дівчина. а те що трапилося їй... Хто зна, що ще булоб Марині, його жінці, трапилося, якби був не оженився з нею. Чи здорова була мама? Сонне лице з червоними очима задумується: но, цього вже про неї не можна було сказати. Була „ризикантка" і через те зійшла зі світа. „Що? Що була?" — Ризикантка, прошу пані. Потрапила одного дня з тридять і девять ступнів гарячки лежати в ліжку, а другого дня вже до балії стати. Через те й померла на простуду.

Пані Марія дякує за інформації. За страчений час на балачку з нею залишає ось пять золотих. До побачення. Але від порога завертає. Чи не міг би він показати світлини матері малого, коли припадком має? Нехай він не дивується такому проханню, але коли дитина має бути Маріїна, то в цьому нічого дивного...

— Певно, що нічого в цім дивного, — здвигає опікун раменами. Його жінка, Мариня, досить довго нишпорить у комоді, нарешті подає світлину пані Марії.

— Прошу ласкаво, пані добродійко!

Пані Марія скоро хапається за світлину, обкидає її одним поглядом очей і ледве опановує себе. Дивиться ще раз на світлину і каже, як оправдання:

— Ця дівчина служила колись в мене.

Але очі опікуна дитини, тепер уже Ганчиного чоловіка, сверлують її так, що пані Марія чує їх дотики десь аж у нервах мізку і — що за сором! — мусить оправдуватися?

— Ганка служила в мене три роки. Так, ще мій покійний чоловік жив. Ми тоді жили на лісничівці, а покійний син ходив у Львові до гімназії...

Це вияснення вспокоює Ганчиного чоловіка:

— Це мусіло давно бути, бо Ганка, рахувати, булаб уже третій рік за мною.

— Так, тому сім літ... вісімнадцять літ тому мала... До побачення.

— Цілуємо ручки, добродійці.

На тротуарі припирається пані Марія до муру. Сонце скаче їй по віях, стулює їх ніби у забаві і їй здається, якби чмелик загудів десь близько. З жахом відкриває пані Марія широко очі: це-ж голос її Зенка, як був дитиною! І знову, як з самого розпеченого нутра землі виринає перед нею те страшне, жахливе без відповіді питання: чому саме цю дитину вибрала? Що це за страшний збіг обставин, що власне Ганка, не хто інший, а Ганка мама дитини! Пані Марія готова погодитися з усякою думкою, навіть, що... Але це неможливе. Ганка пішла від них перед сьоми роками, а дитині щойно четвертий рік. Це неможливе... просто неправдоподібне... Але звідки пані Марія знає це? Хто їй казав колись, що ту Ганку, яка була в неї, хтось стрічав її у Львові... Так Ганка була у Львові. І що з того? Що? Ні, вона не могла скриватися передімною, Ганка тоді булаб прийшла до неї. Булаб жадала, щоб пані Марія заопікувалася дитиною або дала їй грошей.. Ганка не була з тих покірних. Пані Марія булаб вичула серцем матері, якби в її дитини були якісь клопоти.. А Зенко до останку був такий безжурний і життєрадісний. Сам Зенко не вмів би скрити такої великої таємниці.

Звідки такі комбінації, стара жінко? Дити-

Другі роковини смерти марш. Пілсудського.

В середу 12. ц. м. вся Польща святкувала другі роковини смерти марш. Йосифа Пілсудського. В год. 6-ій рано запанувала тишина і замовкли звуки орхестр. У всіх костелах, церквах і синагогах відбулися богослуження при участи громадянства, цивільної молоді, представників влади, урядів і війська. В організаціях і товариствах відбулися сходини з рефератами та жалібні академії. Для шкільної молоді відбулися жалібні академії з рефератами про життя та діла марш. Пілсудського. В год. 8.45 вечором вшановано трихвилинною мовчанкою другі роковини смерти марш. Пілсудського. Театри та кіна неччинні.

Безробіття в Америці.

В урядових колах у Вашингтоні кажуть, що торік було у Злучених Державах 9 міліонів безробітних, а цього року пересічно є і буде до грудня 7,500.000 безробітних.

Одначе, кажуть, що безробіття цілком не минеться, але по 4,000.000 безробітних буде постійно й опісля. Влада міркує, що і в майбутньому мусить мати річно по два біліони долярів на допомогову акцію для безробітних, щоб вони могли купувати, а промисл і торговля могли продавати.

Кажуть, що працюючих за платні в Америці є тепер 38.000.000 осіб, а щоб стан праці був більше нормальний, треба, щоб ще яких 3,000.000 людей дістали працю.

Плянований атентат на югославянського реґента.

Нагле арештування у Франції одного з визначних провідників хорватських терористів, т. зв. „Усташі", Марушіча, викликало у париській пресі цілу низку далекойдучих здогадів. Преса навіть вяже приїзд Марушіча до Парижа з заповіженою візитою в столиці Франції югославянського кн. реґента Павла в дорозі з Льондону з коронації Юрія VI.

Марушіч попав у руки французької поліції через власну необережність. Після приїзду до Парижа заголосився він 7. травня ц. р. до префектури поліції і, предкладаючи аргентинський паспорт, заявив, що цей паспорт фальшивий, бо він сам є втікачем з Італії і протифашистівським діячем. Рівночасно подав своє правдиве прізвище, думаючи, що воно незнане париській поліції. Тимчасом французька поліція одержала недавно з Білгороду повну листу корватських терористів. Цей спис хорватських терористів, як подає „Ле Суар", доручила югославянському урядові італійська поліція після останнього договору між обома краями. На цьому списку не фіґурує прізвище Марушіча. Югославянська поліція доповнила цей список власними інформаціями й вже доповнений представила французькій тайній поліції. Марушіч є мабуть одним із найближчих співробітників знаного провідника „Усташі" д-ра Анте Павеліча. Його часті подорожі до Німеччини, Бельгії й Австрії кажуть догадуватися французькій пресі, що Марушіч мав виконувати останніми часами ролю посередника в пересиланні кореспонденції між перебуваючими закордоном хорватськими терористами й хорватськими революційними кругами в Югославії.

—o—

ВЕЛИЧАВА КОРОНАЦІЯ
анґлійського короля.

(Продовження зі стор. 1-ої)

У СОБОРІ.

Королівський похід входить до собору: наперед герольди в історичних одягах, опісля члени урядів: британського й домініяльних, дальше васалі британської корони: індійські й інші екзотичні князі, опісля шефи закордонних делеґацій, чужі князі крови, британська королівська родина, на кінці королева і король, 6 дам двору несе обрамований золотом трен багряної суки королеви, 8 королівських пажів з перших анґлійських аристократичних домів підтримує фіолетний трен королівського плаща, обшитого горностаями. Хор співає, органи грають; королівська пара засідає на престолах.

„ПРЕДСТАВЛЯЮ ВАМ КОРОЛЯ"

Кентерберійський архиєпископ кланяється королеві, стає перед престолом з льордом канцлером, льордом великим шамбеляном, льордом найвищим достойником і родовим маршалом, а коли мовкнуть фанфари, він говорить:

„Панове, представляю вам короля Юрія, вашого безсумнівного короля. Ви всі, що тут прийшли, чи готові ви зложити йому чолобитню? У відповідь з трибун, у східній частині вестміністерського абатства лунають окліки:

„Нехай Бог опікується королем Юріем!"

Знову грають фанфари. Архиєпископ йде на південь, повторяє те саме, хор з трибуни так само відповідає, те саме відбувається у напрямі 4-ох сторін світу.

Король встає і кланяється на 4 сторони.

ПРИСЯГА.

Опісля єпископи складають на вівтарі королівські інсиґнії та біблію, те саме роблять і льорди. **„Чи ваш королівський маєстат готов зложити присягу?"** — питається кентберійський архиєпископ — король потакує. Архиєпископ читає текст присяги: **„Чи обіцюєш і присягаєш володіти народами Великої Британії й домініїв, колоній та інших земель а також індійського цісарства, згідно з правами і звичаями?" Король обіцює і так само відповідає на інші запити, що торкаються державної влади й анґліканської церкви.** Опісля він клякає перед вівтарем, кладе руку на біблії та заявляє: **„Те, що я тепер обіцяв, сповню. Так нехай мені допоможе Бог".** Король цілує біблію, сідає на престолі та підписує пергамін з текстом присяги. Хор, органи й орхестра виконують один з творів Гендля, архиєпископ починає святочне богослуження. Королівська пара і всі присутні клякають і моляться.

РЕПОРТЕРИ.

Фільмові та редакційні репортери повинаймали по кількасот фунтів місця у мешканнях, попри які проходитиме коронаційний похід та поуставляли там спеціяльні телєфонічні апарати. Гакож у вестміністерському абатстві поуставляли телєфонічні кабіни та окремі будки для фільмових апаратів. Літаки розвезуть негайно фільмові знимки по всій Анґлії, корабель „Норманді" повезе фільми до Анґлії.

ЩО РОБИТЬ КНЯЗЬ ВІНДСОРУ?

Бувший король Едвард ще нині вечором оглядатиме коронаційний похід на екрані у замку Канде. Літак привезе йому фільму з коронації довгу на 1800 мертів. (Публика оглядатиме по кінах лише 300метрову фільму, яку перецензурує архиєпископ Кентербері з князем Норфольку).

на виглядала наймізерніше і звідси відрух співчуття до неї... „Чмелинкове гудіння"? Не гадай, нерозумна мамо, що тільки твоя дитина могла бути позначена такою „незвичайністю". А може тобі причулося, жінко? Адже дитина вже четвертий день у тебе і ще раз не чула ти того гудіння, що коштувало тебе стільки здоровля і нервів. Крім цього дитина трохи подібна до матері і не має ніодної риски, ніодного руху, що нагадувалоб тобі твого сина. Якийсь дивний супокій і несамовите вражіння заливає паню Марію: гей би полекшало від того, що Зенко та Ганка вже не живуть. Пані Марія випростовує голову і йде у напрямі свого дому, де чекає на неї її прибраний син.

Чомусь сподівається, що Тосик чекатиме на неї перед хатою на лавочці з берези. Але його там нема. Марія хмурить чоло; так наказувала Касі, що дитина потребує багато сонця, а тимчасом вона тримає дитину в хаті, взаперті. Обережно, щоб зробити несподіванку дитині, відчиняє пані Марія сіняшні двері. Заглядає до дитячої кімнатки: ні Касі, ні дитини. З якимсь поганим предчуттям шарпає п. Марія двері від вітальні і камяніє на їх порозі: на долівці посеред порозкидуваних книжок сидить занятий Тосик і — гуде точніськo, так само, як це любив робити дітваком Зенко. Пані Марія мусіла аж двічі голосно кликнути, заки хлопя відірвало голову від книжок.

— Пані! — втішилася дитина.

Пані Марія стала навколішках коло дитини:

— Тосику, золотко моє... не клич мене від сьогодні „пані", а кажи мені... бабуню.

— А чому?

— Бо я... я знала твого тата і я... я дуже любила його.

Суддя Ґонсьоровський далі мліє.

В середу 12. ц. м., третього дня розправи адв. д-р Корчак, який боронить суддю Гонсьоровського, поставив внесок, щоб трибунал переслухав як свідка судового асесора д-ра К. Мосінга на обставину, що підс. Бергман відкликав добровільно свої зізнання, що ними обтяжив суддю Гонсьоровського. Просив, щоб трибунал переслухав теж як свідка д-ра Яна Коха, президента окружного суду в Чорткові на обставину, що суддя Ґонсьоровський безсторонно виконував свої обовязки — судді. Покликав ще на свідка д-ра Л. Маліцького, віцепрезидента окружного суду у Львові, на обставину, що суддя Гонсьоровський не цікавився справами, що входили до суду і поладнував лише ті, що йому призначено. Вкінці покликав теж на свіка Степанію Стараник, служницю підс. Гонсьоровського, на обставину, що підс. Бергман ніколи не приносив до помешкання судді ніякої вази. Прокуратор спротивився цим внескам, а трибунал по нараді їх відкинув.

Виявилося, що свідки: д-р Швіґер та Й. Ґертнер не приїхали на розправу, бо виїхали до Чехословаччини; св. адв. д-р Ґельб теж не прибув на розправу, бо лежить недужий по операції. Трибунал рішив відчитати зізнання всіх неприсутніх свідків крім д-ра Швіґера та Й. Ґертнера.

З черги прок. **Гриневецький** поставив низку питань підс. Гонсьоровському у звязку з його рішенням у справі передачі 6 вагонів пшениці М. Фрідманові з маєтку ґр. Чарковського-Голеевського.

Відповідаючи підс. Гонсьоровський дістав нервового атаку і почав спазматично плакати.

Прокуратор: Чому ви у слідстві про ці речі нічого не говорили?

Підс. Гонсьоровський: Не говорив тому, бо лімлів підчас переслухання. Далі жалувався, що з ним поводилися як зі звичайним злочинцем.

Св. М. Фрідман зізнав, що постанова про видання 6 вагонів пшениці в тодішніх господарських умовинах ординації ґр. Чарковського-Голеевського було не можливе. На питання предсідника, чому підс. Гонсьоровський видав таку постанову як екзекуційний суддя, він підкодить до суддів, дає неясні вияснення, плутається і вкінці знову спазматично плаче.

ФАШИЗМ У БРАЗИЛІЇ.

В Ріо де Жанейро, столиці Бразилії, фашисти в зелених сорочках уладили маніфестацію з нагоди вшанування памяти героїв, що полягли за незалежність Бразилії. Бразилійські фашисти називаються „інтеґралісти".

—o—

ТРЕТЯ ПЯТИРІЧКА.

Опрацьований плян третьої пятирічки передбачує трикратний зріст продукції в СССР. Плян передбачує зріст продукції легкого промислу, зокрема текстильних виробів і взуття та зріст споживчого промислу.

—o—

ДОМАГАЮТЬСЯ 30-ГОДИННОГО ТИЖНЯ ПРАЦІ.

Професійні союзи кравців у Ню Йорку, що обединують 45.000 членів домагаються від 1. червня підвишки платень на 20 проц. і 30-годинного тижня праці.

Сатана хоче ворожнечою, вином і грою завести ненависть між нами. — Коран.

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., телефон 254-46. Приймаю футра до перехов.ання літом.

— **VI. Зїзд Українських Природників і Лікарів** відбудеться в днях 16.—17. травня в салях Наукового Товариства. В розісланих програмах через помилку в друку пропущено реферат д-р О. Тисовського п. з.: Морфольогічна генеза голови хребовця на новій основі. Крім цього долучено до програми реферат д-ра В. Міляничука Залежність сили протон-неврон від спіну і реферат д-ра О. Кобиської (ЧСР): Причинок до бактеріольогічних дослідів на мигдаликах, особливо при шкарлятині. Пригадуємо, що в суботу 15. травня в год. 20. відбудуться товариські сходини учасників у салях „Бесіди", вул. Рутовського 22. Звертаємо увагу, що в часі між 15. і 30. травня можна користати зі знижки на залізницях. Для цього треба в місцевому бюрі подорожі взяти карту участи в імпрезі „Весна" у Львові. Коли такого бюра на місці нема, треба, приїхавши до Львова, затримати залізничний білет і на цій підставі взяти карту участи в бюрі „Орбісу" у Львові. Поворотні білети дістається тоді даром. — Організаційний Комітет Зїзду українських природників і лікарів. 320

— **До відома української академічної молоді.** Замкнені реколекції для академічної мужеської молоді відбудуться у монастирських заведеннях при вул. Зибликевича в днях від 14. ц. м. год. 17. до 18. ц. м. год. 9 рано. Удержання 5 зол. Взяти з собою простирало, коц, подушинку, рушник, мило. Зголошення в Секретаріяті Т-ва „Обнова" в четвер 13. ц. м. від год. 18—19, при вул. Коперника 36 (під вежею).

— **Коли зачнуться шкільні ферії?** Шкільні кураторії видали обіжник у справі закінчення шкільного року. Згідно з рішенням міністерства освіти кінець шкільного року і роздачу свідоцтв устійнено на 16. червня ц. р.

— **Ліцей в Заліщиках.** Зачувати, що в Заліщиках хотять зорганізувати державний гуманістичний і природничий ліцей. Відкриття залежить від скількости зголошених кандидатів.

— **Калущина прикордонним повітом.** Тому що калуський повіт на невеличкім просторі від півдня стикається з чехословацькою границею, признали його в цілости прикордонним повітом. Це стягає на мешканців повіту деякі трудноші. Важне є постанова закону про потребу згоди воєвідства на заключення договору при перенесенні нерухомостей на інші особи. Ця постанова ввійшла в життя 60 днів після виданя закону про прикордонні полоса, отже почали обовязувати з днем 22. м. м. Одначе в кілька днів пізніше появилася новеля, що продовжує речинець свобідного заключування контрактів до 1. липня ц. р.

— **Зловживання при будові дороги на Гуцульщині.** В коломийськім окружнім суді розпочалася розправа проти інж. Містерка, б. начальника вимірового реферату в станиславівському воєвідському уряді, під закидом зловживання влади задля зиску. При будові автостради, що лучить Жабє і Косів з Татаровом, він м. ін. виказував більші видатки, ніж поправді мав, вписував робітників, яких не було і т. п. Розправа розписана на тиждень.

— **Горить нафтовий закіп під Косовом.** В нафтовому закопі фірми „Премієр" на Вербівці біля Косова запалився газ, наслідком чого увесь закіп станув у вогні. Пожежа загрожує лісові, що окружує закіп. До рятунку стануло кількадесять селян, що працювали в полі. Вони прорубали сокирами дерева довкола й охоронили ліс від пожежі. Вогонь тревас дальше.

— **Скандальні відносини в скарбовому уряді.** В окружному суді в Золочеві розпочався сенсаційний процес проти начальника скарбового уряду із Зборова, Йосифа Ляврова, урядовця Р. Пшевлоцького та зборівських громадян Із. Розенцвайґа, И. Юрашка й Оз. Бурґа за ріжні зловживання. Найпоганіше представляється на основі акту обвинувачення справа Ляврова, що зловживав свого становища в ріжних напрямах. Використовуючи примусове положення деяких глагничок, що були приневолені явитися особисто в податкових справах, він доводив їх до сексуальних вносин, часто вживаючи насильства, і за те робив їм деякі уступки при екзекуції податків. Хотячи уходити перед владою і зборівським громадянством за великого суспільного діяча, він змушував податників складати окупи на публичні цїли і за те відносився прихильно до їх прохань. Взагалі Ляврів поводився з одними платниками дуже ласкаво, з іншими брутально, тероризував їх і безоглядними екзекуціями доводив до маєткової руїни. Одну жінку з Озірної знасилував і зате поробив їй опісля неоправдані податкові полекші, які обурювали інших громадян. Розправу веде віцепрезидент суду Млинарський.

— **Страйк у Коломиї.** Робітники, заняті при інвестиційних роботах на терені Коломиї оголосили страйк. На місце прибув станиславівський воєвода і директор воєвідського Фонду Праці.

— **Краєва хроніка.** В Станиславові помер на вулиці з голоду Маркус Штайкорн, еміґрант з Німеччини. — В Гаях Вижних пов. Дрогобич 32-річний коваль Микола Скоропад спричинив у кузні вибух знайденого гарматнього стрільна, яке його вбило а його 16-літнього брата тяжко ранило. — У Станиславові засуджено на рік вязниці Н. Залозецького, який представившись учительці Марії Лобанців за інжиніра, вимантив від неї 900 зол., обіцюючи з нею оженитись. — У Катеринівках коло Рудок підпалив хтось шлюзи рибного ставу гр. Лянцкоронських. — У лісах Конюшок Семенівських поліція арештувала Теодора Пйотровського, що втік із арешту, де мав відсидіти кару за тяжке ушкодження тіла.

— **Погоня за актуальністю.** З Ню Йорку вилетіли 9. ц. м. до Льондону два американські летуни, Меріль і Лямбі, везучи фільмові знимки з катастрофи „Гінденбурґа", щоби забрати назад літаком і тою самою дорогою фільмові знимки з коронаційних урочистостей для американських кінових підприємств. Лет понад океан відбували зі швидкістю 150—250 км. на годину. За 21 годин і 33 мінут вони перелетіли понад Атлянтійський океан і дістались до Англії, де осіли в Нортфільді у графстві Есекс.

— **За вбивство доньки парагвайського посла.** У Вінер Найштадт відбувся наглий суд над трьома злочинцями, що вбили тому два тижні під Віднем доньку парагвайського посла у Відні, 20-літню Інґред Вінґрен. Вони напали на неї вечером, як сама одна їхала автом, вбили трьома револьв. кулями, й забрали валізу, в якій нічого вартісного не було. Всі три обвинувачені поводилися перед судом зухвало. Двох бандитів, 21-літнього Шедля і 20-літнього Флека засудили на кару смерти і до трьох годин повішено, а третього, Стейскаля, засуджено тільки на 18 літ вязниці, бо не має ще 20 літ.

— **Анальфабетизм у Ленінграді.** Як повідомляє совітська преса, ліквідація анальфабетизму в Ленінграді посувається слабо. Кілько є анальфабетів у Ленінграді, не знати. Не можна знищити анальфабетизму навіть серед промислових робітників, бо напр. у фабриці „Верстно" є 300 анальфабетів, у тютюневій фабриці 650, в Кіровському Заводі 740. З цього приводу совітська преса закидує професійним союзам бездільність і бюрократію.

— **Гімназії Р. Ш. мають права прилюдности.** В мою статтю „Реформа шкільництва в Польщі", друковану в ч. 17. (437) тижневика „Неділя" вкралася прикра друкарська помилка такого змісту: „Приватні гімназії СС. Василіянок мають право прилюдности, а гімназії Рідної Школи того права не мають". Спростовую цю помилкову інформацію в інтересі загалу в тому напрямі, що декотрі гімназії Рідної Школи мають теж право прилюдности, а саме на 12 гімназій Р. Ш. т. зв. управнення, себто право прилюдности, має в цьому шк. р. 5 (пять) гімназій. — **Іван Юшишин.**

Алькоголь і тютюн спинюють умовий розвиток людини.

Зі судової салі.

15 СЕЛЯН ПЕРЕД СУДОМ

В понеділок 10. ц. м. стануло перед судом присяглих у Бережанах 15 селян з Потутор і Котова, яких прокуратор притягнув до відповідальности за провини зі статтей: 129 к. з. (погроза проти урядовців), 163 к. з. (участь у збіговищі) і 236 § 1. к. з. (побиття). На лаві підсудних засіли: 1) Теодор Сеньків, 25-літній селянин; 2) Василь Баричка, 27-літній зарібник; 3) Гринько Корбило, 24-літній зарібник; 4) Михайло Хичій, 29-літній зарібник; 5) Іван Хичій, 22-літній зарібник; 6) Михайло Канюка, 21-літній зарібник; 7) Михайло Вальків, 27-літній зарібник; 8) Іван Левицький, 26-літній зарібник; 9) Василь Лапунька, 29-літній зарібник — усі з Потутор; 10) Гаврило Заєдко, 22-літній зарібник; 11) Ярослав Ковальчук, 25-літній зарібник; 12) Богдан Лапунька, 23-літній зарібник; 13) Петро Бесага, 25-літній зарібник; 14) Ольга Бесага, 23-літня зарібниця — всі з Котова, бережанського повіту та 15) Ольга Щур зам. Фатюк у Носівцях к. Завалова, підгаєцького повіту. Підсудних боронять: адв. д-р В. Бемко і д-р М. Західний.

Акт обвинувачення каже, що 21. травня 1936. р. підсудні брали участь у збіговищі в Котові, підчас якого зневажили і побили солтиса громади Яна Цесельського й Олександра Карпінського, не послухали солтиса, коли він взивав юрбу розійтися до дому. Знову обі підсудні — каже акт обвинувачення — підбурювали юрбу словами: „бийте поляків, ляхів і мазурів".

Всі підсудні відповідали вже перед карним судом у Бережанах, але саме на розправі на внесок прокуратора суд признав себе некомпетентним і передав справу до розгляду судові присяглих. Тоді теж прокуратор наказав арештувати двох перших підсудних і вони перебувають в арешті аж дотепер. Усі інші відповідають з вільної стопи.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Держ. Театр ім. І. Тобілевича.

ГРИМАЛІВ:

13. V. Дівча з Маслосоюзу.
14. V. Під курателею.
15. V. Шаріка.
16. V. Довбуш (Чорногора в огні).

Великий Театр:

Четвер, 13. V. год. 8. веч. „Подвійна бухгальтерія" в А. Димшою.

Пятниця, 14. V. год. 8. веч. „Фаворита".

Субота, 15. V. год. 4. поп. З Казки для дітей. Год. 8. веч. „Подвійна бухгальтерія в А. Димшою.

КІНА.

АПОЛЬО: „Діти шостя" з Лілиною Гарвей.

АТЛЯНТИК: „Мароко" з Марлєною Дитріх і Гейрі Купером.

БАНДА: „Чоловіки до вибору".

ГРАЖИНА: „Буде краще" з Тоньком і Шепком.

ЕВРОПА: „Одна на мілїон" із Сонею Генїє.

КАСІНО: „Палкі серця".

КОПЕРНИК: „Зелений сигнал" з Еролем Фліном.

МАРУСЕНЬКА: „Веселі бідаки".

МЕТРО: „Скальветкі" та 3-актовий додаток.

МІРАЖ: „Золотоволосий збиточник" із Шерлею Темпль і „Одна з тисячу" (з Мартою Егерт).

МУЗА: „Нинїшні часи" з Чарлі Чаплїном.

ПАЛЯС: „Дорога до Рїо де Жанейро" (Хрестна дорога білих невільниць).

ПАКС: „Антїя Адвера".

ПАН: „Сан Франціско".

РАЙ: „Рох-Мар!".

СВІТ: „Осуджененць" і „Весела розведенниця" Джінгер Роджерс.

СТИЛЄВЕ: „Алжахїя город" з Марлєною Дітріх і ревія.

ТОН: „Володарка країни Кор"

УТІХА: „Самохід 99" і ревія.

ХИМЕРА: „Небезпечна білявка" з Мартою Егерт.

ФОТОПЛАСТІКОН
(пл. Марійська 5).

„Виправа до Північного Бігуна".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 13. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 10.00 Нар. пісні, 14.15 15.00 Розр. музика, 16.30 Сучасна музика, солісти, 19.00 Популярна музика, БІЛГОРОД (437) 18.00 Нар. пісні, 19.50, 20.00 Орх., солісти, БРАТИСЛАВА (299) 17.20 Словацькі нар. пісні, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Військ. орх., 13.30 Балалайки, 17.20 Спів, 18.30, 19.00 Циг. музика, 21.20 22.00 Орх., ВІДЕНЬ (507) 12.00 Розр. концерт, 15.15 Для дітей, 17.30 Спів, й. Мацкан тенор, 17.45 Форт., 20.25 Веселі образки, 22.20 Танк. музика, ДАЙТШ. ЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 10.00 Нар. пісні, 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Форт., 20.10 Солісти, КОШИЦІ (259) 13.30, 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.15 Вок. концерт, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 Легенда, опісля камер. концерт, МІНХЕН (405) 8.30, 9.00 Веселі мельодії, 15.00 Для дітей, 16.30 Камер. концерт, пісні на альт, форт., 20.10, 21.00 Китиця нових і старих мельодій, ПРАГА (470) 12.35 Сальон. квартет, 16.40 Болгарські пісні, 17.15 Соната Мартіна на дві окр. і форт., 18.00 „Св. Франціск на хвилях" сонет Ліста, 20.15 „Мадам сан Жен" комедія Сарду, 22.25, 23.00 „Еліо" оп. Мислівечека, РАДІО ПАРІ (1648) 12.15, 13.30 Орх. концерт, 13.15, 16.30, 19.45 Спів, 16.45 Скрипка, 17.00, 18.00 Театр Улин, 20.15 Форт., 20.30, 21.00, 22.00 Симф. концерт, РИМ (421) 17.15 Танк. музика, 21.40 22.00 Симф. концерт.

Пятниця, 14. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 14.15 Розр. музика, 20.10 21.00 Оперетькові мельодії, БІЛГОРОД (437) 18.30, 20.00 Спів, БУДАПЕШТ (550) 17.30 Сальон. музика, 19.30, 20.00, 21.00, 22.00 „Королева Саба" оп. Гольдмарка, ВІДЕНЬ (507) 12.00, 13.10 Розр. концерт, 15.15 Травневі пісні, хор хлопців, 16.45 Для дітей, 17.15 Брамсові твори, 17.40 Спів, 18.40 Про Ліберію, 20.00, 21.00 „Густав Ваза" драма Стріндберґа, ДАЙТШ.

Шкіряні каганці

з ременів для псів в найліпшім гатунку, кожна величина по зол. 1.40, линви по 60 сот., гарапи по 1.50 — продає Робітня Римарсько-Галантерійна Н. БАРЕР, Львів, Сикстуська 2, побіч фірми „Саламандра". 519 9—?

Всі українці купують добірний і дешевий товар, як вовни, шовки, полотна і батисти у фірмі **„МАНУФАКТУРА"** Львів, пл. Капітульна ч. 3.

ТАТРА самоходи **„Zündapp"** і **„Sokół"** мотоциклі заступники на Східну Галичину **Скотт і Павловський** — Львів, Академічна 5. 7—8 Оферти на вимагання

Від нині — малювання мешкання — приємністю!
МЕШКАННЯ дезинфекує, малює — лякерує очищує основно по помалюванню
концесіонований малярський мистець
Ігнат Михайло Ляйхтер Львів, ул. Булгарська ч. 3. Тел. 242-99.
Ціни дійсно низькі. — Найдогідніші умовини — найсолідніші взори. — Совісне солідне виконання. Прошу подзвонити на ч. 242-99 і зажадати оферту!

ЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Вок. акад., 20.10, 21.00 Танк. музика, КОШИЦІ (259) 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.20 Скрипка, форт., 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 Концерт сучасної музики, МІНХЕН (405) 16.30 Сонрая, скр., форт., 17.25 Варіації і фуга на тему нар. рос. пісні Кнора, 19.00 Розр. концерт, 22.30 Орх. концерт, ПРАГА (470) 17.05 Моцартів квінтет д-дур, 20.25 Серенада Моцарта ес-дур на дуті інстр., 21.00 Камер. музика, РАДІО ПАРІ (1648) 12.15 Орх. концерт, 18.15 17.30, 18.30, 20.15 Сн'а, 16.00 Камер. музика, 17.45 Сольо на альтівлі, 19.45 Форт., 21.00 Давні й нові пісеньки, РИМ (421) 17.25 Сюїта, 20.40 Розр. музика, 21.00 22.00 „Граф Люксембург" оп. Легара.

РУКАВИЧКИ шкіряні Імітація дуських **шовкові** у великім виборі — дуже дешево **ДІМ ВОЛІЧКИ — Львів** Сикстуська 2. = (побіч Брами).

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 13. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Програма на нині, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. п., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Музичний поранок для молоді вселюдніх шкіл: орх., рецитації, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Із французької музики, гр. пл., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Огляд хліборобських видань, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вісти, 15.15 Цигансьні оркестри, гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вісти, 15.35 Легкі пісеньки, в гр. пл., 15.50 Сатири, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Сольові пісні, в гр. пл., 16.15 Культурне життя столиці, 16.20 Хвилина питань для старших дітей 16.35 Оркестра, 17.00 Вишайма мешкання та приймаю робітницю, 17.15 Камер. концерт, скр., форт., 17.50 З історії польського театру, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спортові вісти, 18.20 Рих. Вагнер, в гр. пл., 18.35 Дання молодь при суспрацї, 18.45 Програма на завтра, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Театр Уяви (Чехословаччина): „Янголи між нами" Лінгера, 19.45 Сальон. і танк. музика, 20.30 У сонці Кубальонїн, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Оп. Вельторсьнний: опія (Плятівна, Лучай) скрипка, 22.00 Танк. музика у вик. орх., 23.00—1.00 Танкова музика з гр. пл.

Пятниця, 14. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Програма на нині, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: „Усміх Львова" на осн. Корн. Макушинського, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Нар. капели, 12.40 Полудневий денник, 12.50 Качата й гуслята, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вісти, 15.15 Із закоснінів, гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вісти, 15.35 Львівська молодь перед мікрофоном: Один день на кольонії, 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Пісні, в гр. пл., 16.10 Суспільна гутірка, 16.15 Гутірка з хорими, 16.30 Виленські пісеньки та танки у вик. мандолінїстів, 17.00 Варшава з часів невол', 17.15 Камер. концерт у вик. квартету, 17.50 Говорена енцикльопедія, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.16 Спортовий порадник, 18.20 Турного, пізнай власне місто, 18.30 Абрагам: „Віктор'я та її гувар" попури, з гр. пл., 18.40 Король нафти, гутірка, 18.45 Програма на завтра, 18.50 Лісові новини, 19.00 „Мелюзина" епізод із опов. Софії Коссак „Проваженний король", 19.20 З піснею по краю, 19.45 Про інструменти симф. орх.: Трубка, пузон, туба, 20.00 Верді: „Травіята" трансмісія з Мілана; у перерві коло год. 21.00 Вечірній денник, Актуальна гутірка, 22.30 „Мейд ін Інгленд" скеч, 22.45 Популярна музика з гр. пл., 23.00—1.00 Танкова музика з гр. пл.

Радіокутик.

ОПЕРА ВЕРДІЯ „ТРАВІЯТА".

До безсмертних опер великого репертуару належать у першу чергу твори Вердія. Надзвичайна мельодійність його опер, доступність, правдиво італійське багатство мельодій, які самі вливаються до вуха, велика драматичність — оце загальні риси музики Вердія.

Джузеппе Верді, уроджений на селі як син власника сільської гостинниці, мусів тяжко боротися від наймолодших літ за свою музичну будучність. До консерваторії його не прийняли, бо був, мовляв, мало здібний... Не пізналися на таланті одного з найбільших композиторів Італії.

Властиво славу здобуває він щойно маючи 40 літ, завдяки трьом операм: „Ріголетто", „Травіята" і „Трубадур". Від того часу росте його слава. Небавом Верді належить уже до духових провідників народу, не тільки в ділянці музики, але також як відважний пропагатор ідеї свободи і визвольної боротьби. Вмирає він у 1901 р., маючи 80 літ залишаючи величезну кількість вартісних творів і чудесне „Реквієм".

До найпопулярніших творів цього великого композитора належить „Травіята", основана на знаному творі Дюма „Камелієва дама". Травіята, красуня паризьких сальонів пів-світу, пізнає правдиве кохання в чистому почутті молодого Альфреда Жермона. Покидає сальони, щоб у тихому сільському домі враз з Альфредом провести решту свого життя.

Одначе не довго користають вони зі щастя. В часі відсутности Альфреда приїздить до Травіяти його батько, який просьбами і переконаннями схиляє Травіяту відлати сина родині і зрезигнувати зі свого щастя для майбутнього добра Альфреда. Травіята покидає Альфреда. Батько за пізно пізнає свою помилку і за піано Альфред повертається до Травіяти. В його обіймах вона вмирає.

Всі людські почування знаходить свій вислів у музиці Вердія. Сцена смерти Травіяти належить до музично найбільш зворушливих фрагментів оперової літератури.

Цю оперу подає „Польське Радіо" в п'ятницю в авдиції в вружліз 14. травня в год. 20.00 у виконанні артистів міланської „Скалі".

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно—продажа: Бельги бельг. 89·53, 89·10, Доляри американські 5.28·50, 5.26·00, доляри канад. 5.28·50—5.26·00, Фльорени гол. 290·87—289·15, Франки фр. 23·76—23·62, Франки швайцарські 121·10—120·30, Фунти англ. 26·15—25·99, Гульдени данц. 100·20—99·80. Корони ч. 16·90—16·20. Кор. дан. 116·69—115·85, Кор. норв. 131·33—130·35, Корони шв. 134·88—133·90, Ліри італ. 24·00 — 23·20, Марки фінл. 11·56—11·20, Марки нім. 123·00—121·00, Шил. австр. 98·00—97·00. Марки нім. срібні 131, 128.

Акцій.

Банк Польський 101·50, 101·75, 101·50, Вуголь 18·00, 17·50, 27·75, Лісьпол 13·00 Норбанк 6·00.

Тенденція дещо слабша.

Папери.

3 поз. інвест. 1 ем. 64·00 серія неност. 2. ем. 64·35 серія 83·50, 6 дол. 51·50, купон 12·32, 4 прем. дол. 37·60, 37·85, 37·60, 7 стабіл. 368·00, купон 12·78.

Збіжжя.

Львів, 12. V.

За 100 кг. льоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	29·50—29·75
Пшениця збір. червона	28·50—28·75
Пшениця одн. біла	29·25—29·50
Пшениця зб. біла	28·50—28·75
Овес шт. І. незамок.	23·00—23·25
Овес шт. І. А легко зам.	22·25—22·50
Овес шт. II. незамок.	22·25—22·50
Овес шт. II. А легко зам.	21·50—22·00
Бараболя	4·00— 4·25
Висівки житні	14·25—14·50
Висівки пшен. грубі	13·75—14·00
Висівки пшен. середні	13·00—13·50
Висівки пшен. м'які	14·25—14·50

Інші курси незмінені.

ШИНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 4. травня н. р. кооперативні платив за льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	3·25 зол.
1 кг. масла десеров. бочкове та експ. включно з опакув.	3.30 „
молоко від 27. IV. ц.р.	0.18—0·19 „
копа яєць	2·60 „

Тенденція на масло, молоко та яйця сильна.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 12. V. н. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомисарні „М. С." у Львові, (пл. Більченського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре умасчені, повногруді товсті	1.50 зол.
Курки молоді І. кл. товсті без вапняку на ногах від 1.80 кг. вгору	1.20 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

КУПНО - ПРОДАЖА

ДЛЯ ДИТИНИ, вирізки для [illegible] комбінат, білля, суконки і плащики купиш дешево у фірмі „СВІТ ДИТИНИ", Сикстуська 2. 776 2—?

ФАБРИКА БІЛЛЯ „АСТРА" СИКСТУСЬКА 2 поручає: попелінові сорочки мужеські з двома комірчиками 5.75—8.25.

ВІЛЛЯ поверхова, дохідна, соняшна, з гарним городом, околиця Листопада — за **70.000 золотих** до продання. Агенція „МРУВКА", Валова два. 897 2-?

МОТОРОВЕР N S U Quick 98 цм. двотактовий, двобіговий, вільний від податку і права їзди, поручає Автоспорт, Львів Словацького 2. Проспект за надісланням почт. марки. 722 10-11

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

РУТИНОВАНИЙ аплікант «двок. а 2. і півріччю адвок. працею шукає патрона адвоката. Пише на машині. Зголошення „Діло" під „Совісний". 912 2—2

ПАНСІОНИ

ПАНСІОН „Олена" в ЯМНІМ отвираю 16. травня. І. ЛІСЬКЕВИЧЕВА. 914 2-3

МОДЕРНО УЛАДЖЕНИЙ ПАНСІОН „ВІТА" У ЧЕРЧІ поручає вигідні, соняшні кімнати з печами і постіллю. Першорядна, дієтична кухня і лікарська поміч на місці. Зголошення: Тоталізька, Львів, ск. Теосси 2 Б. Тел. 267-21. 760 2—10

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

РАДІОТЕХНІКА або ІНЖИНІРА з добрею монтажовою практикою, спосібного прийме виробня радіоприймачів. Зголошення з життєписом і відписами авідентів та референцій до адміністрації „Діла" під „Постійна посада". 885 2-3

РІЖНІ

БОН-ТОН вимагає чистої гардероби з комірців із пральні Кульчицького, Личаківська 117. 637 14-?

ЛІКАРСЬКО - ДЕНТИСТИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ Д-ра Б. Баранецького у Львові, Миколая 28 ріг Заблоцкевича приймає в хоробах зубів і устної ями щодня від 11—1 і 3—6. Власна технічно-дентистична робітня. 897 3—5

ПОВІДОМЛЯЮ, що 11. V. 1937 вечором випадено мені в бюрі „Центрореклями" такі документи: книжечка біжучого рахунку Пром. Банку ч. 49, умова спілки „Центрореклями", посвідки грошевих розрахунків з пресою, посвідка на підпетля 112.— зол., квітар „Центрореклями" і інші приватні записки. **Олійник Петро.** 925 1—1

ЗА 1 ЗОЛ. перероблює капелюхи жіночі і мужеські. КОПЕРНИКА 20, подвір. 901 2—?

ШЛЮСАРНЯ СТЕПАНА ЧЕПІЛЯ у Ванькових к. Львова виконує солідно й дешево роботи шлюсарські, також масово. Лізарські меблі заліїні. Оферти на бажання 889 2—5

З ВІДНЯ привезла я трикотарські моделі. Куфербергова, варібня, Сикстуська 31, подвір'я 765 6—10

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

ЛІКАР
Осип Менцінський
ординує
в УСТРІКАХ ДОЛІШНІХ
924 Дім Українбанку. 112

ОГОЛОШЕННЯ.

КОНКУРС.

Старшина Української Бурси ім. Митрополита Шептицького у Львові розписує конкурс на застоптеліа бурси. Подання виносити до 25. червня н. р. на адресу голови, вул. Куркова 14, II.

За Старшину Української Бурси ім Митроп. Шептицького:
О. проф. Ст. Шпитковський, голова
Проф. Зенон Зелений, секретар.

ЛЬВІВ ПОТОЦЬКОГО 58
ФАМОЗА
МИЛО ДО ПРАННЯ
МИЛА ДО ГОЛЕННЯ
ДІТОЧИЙ ПУДЕР

КІР
Львів, Усійського 6
Тел. 280-88
Станиславів, 3-го Мая 4.
ПЛЯНИ
КОШТОРИСИ
БУДОВИ.

ЛІКАР СТОМАТОЛЬОГ
Карло Ґустав Штапп
Б. ЛІКАР КЛІНІКИ У ВІДНІ
ОРДИНУЄ В НЕДУГАХ ЗУБІВ І УСТНОЇ ЯМИ.
вул. Академічна ч. 26
Пересвітлювання Рентгеном.

ПІТ
НІГ, РУК, ПАХВИН
і т. п. зникне при вживанні спеціяльного певного і нешкідливого патент пудру **„CSAVE" 50 сот.**
Пробний пакет. **Перфумерія**
С. ФЕДЕРА
ЛЬВІВ, ВУЛ. СИКСТУСЬКА 7.
Філія: КОПЕРНИКА 15 в.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видавець Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Пятниця 14. травня 1937. Ч. 103

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229—41.

Нові акти антисемітизму у Польщі.

З подвигів москвофільського священника на Лемківщині.

Новий „культуркампф“ проти українців

Ґрабський працює для комунізму.

Кого приймуть на педаґоґію у Львові.

Анґлійці танцювали цілу ніч -- ірляндці висадили в повітря статую короля.

Чи Італія покине Лїґу Націй?

Невже кінець марш. Тугачевського?

Італійсько-німецька військова умова.

Психіка шкільних кляс. (Фейлєтон Г. Чіпки.)

Абісинія дістане автономію?

„Запорожець за Дунаєм“ анґлійською мовою.

Жіноча сторінка.

Ч. 103 (14.646). Львів, пятниця 14. травня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-25
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060. Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не вертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Квартально . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

XIII. Зїзд КП(б)У.

XIII. Зїзд К. П. (б) У. скликали на день 25. травня. Звідомлення Центрального Комітету виголосить Станислав Косіор.

Господарський плян Совітської України на 1937 р.

5. травня ц. р. відбулося під провідництвом Петровського збірне засідання президії Ц. В. К. і Ради Народніх Комісарів УСРР, присвячене обговорюванню господарського пляну України 1937. р. Після промови Петровського Рада Народніх Комісарів такий плян ухвалила. (ВУ).

Невже кінець марш. Тугачевського?

ПЛЯНОВАНА ВТЕЧА СОВІТСЬКОГО МАРШАЛА.

„Парі Міді" повідомляє, що арештовані недавно в Москві опозиціонери мали імовірно навязати контакт із Тугачевським, який буцімто зорієнтувався, що розбудив проти себе підозріння й рішився втекти з Совітів. Свою втечу котів він імовірно виконати підчас виїзду на льондонську коронацію. Одначе совітський уряд ударемнив плян Тугачевського таким чином, що в останній хвилині відкликав його зі складу делегації, визначуючи на те місце адм. Орлова. **Часопис заповідає, що імовірно Тугачевський уже недовго залишиться на свому становищі.** Одночасно часопис повідомляє з Риги, що б. начальника ленінградської військової округи ґен. Корка обвинувачують, що він замало рішуче поборював агітацію опозиції у своїй окрузі. У вівторок кружляли в Москві поголаски, що ген. Корка арештували

Невдоволені жиди й араби.

АРАБИ ВІДКЛИКУЮТЬСЯ ДО ОПІНІЇ СВІТА.

Новопроголошений контингент для імміграції жидівських робітників з Палестини, який жидів невдоволив, викликав теж огірчення серед арабів. Начальний арабський комітет в Єрусалимі проголосив протест, у якому стверджує, що араби, які надіялися повного припинення жидівської імміграції, аж до часу проголошення звідомлення королівської комісії, з розпукою апелюють до цілого світу, як до свідка цього суперечного із засадничими чинниками почуття справедливости дозволу. Під цю пору коли ціла Анґлія тішиться, арабський світ у жалобі — підкреслює телеґрама начального арабського комітету, вислана до премієра Болдуїна.

Під воротами Більбао.

ПЕРСТЕНЬ ДОВКОЛА АМОРЕБІЄТА ЗАТІСНЮЄТЬСЯ

Авас подає, що нац. війська пішли дальше вперед і закріпилися на своїх становищах затісноючи петлю довкола Аморебієта. Вчора рано почались нові важні операції здовж цілого фронту. **Нац. війська станули проти фортифікацій Ельгальо, які творять останню оборонну лінію перед Більбаом.**

ПОВСТАНЦІ ПЕРЕД ОСТАННЬОЮ ЛІНІЄЮ ОБОРОНИ.

Після здобуття гірського пояса Біскареї повстанцями, третя лінія оборони Більбао опинилася в полі обстрілу. **Всі вершки, які домінують над передпіллям Більбао, є в руках повстанців. Третя й остання лінія оборони баскійської столиці віддалена всього 13 км. від Більбао і переходить через місцевости Лярабецуа, Аморебієта й Лезама.**

І НАЦ. ЛЕТУНИ НЕ ДАРМУВАЛИ.

Авас повідомляє, що 6 національних літаків перелітало вчора кілька годин над Більбаом. Вони скинули кільканацять бомб у ріжних дільницях міста. Кільканацять осіб переважно цивільних вбитих.

СИТУАЦІЯ В НАСВІТЛЕННІ БАСКІЙСЬКОГО КОМУНІКАТУ.

Радіостація в Більбао надала такий комунікат: Нац. війська заатакували більшими силами урядові позиції на відтинку Салюс. Наступ відкинули уряд. війська з великими втратами для ворога. Тактика ґен. Моля безустанку наступати на урядові позиції виявилася безуспішною. Урядове летунство бомбардувало вчора кілька місцевостей в околиці Більбао, зокрема Понтуґалету, де є чимало жертв з поміж цивільного населення. Три уряд. лет. ескадри завдали чималі втрати противникові.

НАЧАЛЬНИЙ ВОЖД НАЦ. МІЛІЦІЇ.

Ген. Франко іменував начальним вождом нац. міліції ґенерала Монастеріо. Одночасно наказав ген. Франко, що всі помічні відділи, які працюють поза фронтом мусять підчинятись тепер команді національної міліції.

НА ІНШИХ ФРОНТАХ.

Головна нац. квартира комунікує, що на фронті Харами відкинено ворога з великими втратами. На відтинку Толєдо, після останніх невдач ворога, панує тепер умовна тишина. На фронті Авіля і Софія спокійно. В Астурії артилерійські двобої. Червоні бомбардували Мерида. Від бомб згинули 2 жінки і 3 мужчин

ЯПОНІЯ СПРОСТОВУЄ

Агенція Домеї повідомляє, що міністерство закордонних справ заперечило урядово вісти, що їх подали деякі закордонні часописи, буцімто Японія признала уряд в Бургосі під умовою, що бургоський уряд підпише з Японією торговельний договір

ВОЛОДИМИР БІРЧАК:

ЗОЛОТА СКРИПКА

Нова збірка оповідань відомого письменника

Обсервація, нові теми, гумор і дотеп

Можна дістати в Адміністрації „Діла"
Ціна 2 зол., поштова пересилка 30 сот.

Нові акти антисемітизму у Польщі.

Львів, 13 травня 1937.

Пригадуємо собі, що коли ще кілька літ тому хотів хтось отверто писати про антисемітизм у Польщі, то наражувався на конфіскату, мотивовану „поширюванням неправдивих вістей", які можуть шкодити державній опінії за кордоном та внутрі грозити заколотом прилюдної безпеки. Словом, антисемітизм був чимось, про що голосно нерадо говорилося. Очевидно, всі знали, що антисемітами є — ендеки, але й до ендеції звужували всі антисемітські поклики та проекти. І — ніде правди діти — хоч жиди безперечно страшенне терпіли на загальній господарській кризі, проте не могли нарікати, що зменшився їхній вплив на все прилюдне життя в Польщі, зокрема на життя господарське й інтелектуальне.

На те, що здвиг антисемітизму у Польщі пішов стомилевими кроками вперед, склалися три причини: 1) вплив німецької расистівської теорії, реалізованої із залізною послідовністю, не вважаючи на всю „ґроєльпропаганду" та труднощі; 2) господарська кріза у Польщі, яка казала боротися за варстати праці з відкиненням усіх скрупулів та оглядів моральної натури і 3) внутрішній політичний хаос, у якому завжди зискують на значінні гасла та програми, приємні для вулиці. Антисемітизм став у цілому світі „модний": навіть у Франції Блюма, навіть в Анґлії, де править та консервативна партія, що у своїй домівці на почесному місці зберігає великий портрет Дізраеля, навіть у тих єдиних ще в Европі демократичних великодержавах (якщо можна підтягати під поняття демократії останні яскраво односторонні акти уряду Блюма) щораз менше людей виступає явно в обороні жидів, зате щораз більше виступає проти жидів. Ця „мода" у злуці з боротьбою за хліб перетворюється у кампанію за позиції, які в господарському світі займають жиди, чи просто — за їхні варстати заробітку. Врешті третя наведена причина — це погоня за популярністю у широкому польському громадянстві, у широкої інтеліґенції і в молоді і в селян і в міщан. Нема з чого дати вулиці „панем ет цірценсес" — то дається їй жидів.

Спершу були студентські авантури. Потім криваві бійки на торговицях, інколи зі стріляниною (Пшитик) та масовим „ексодусом" жидів (Мінськ Мазов.). Опісля прийшли вже акти багато для жидів болючіші. Прийшла відома історія з ритуальним зарізом, яка дала чудову нагоду до антисемітських виступів уже на парляментарному терені. Потім прийшла заява премієра Складковського проти побоїв, але за господарською боротьбою. Врешті відкомандірований із Букарешту тамошній військовий атташе на шефа штабу ОЗН до Варшави полк. Ковалевський виголосив промову вже в нотками не тільки господарського антисемітизму, але й расизму.

Присилайте передплату!

В мин. неділю відбулись у Варшаві два станові зїзди: Союзу польських адвокатів та Союзу лікарів Польщі. На зїзді адвокатів прийняли довгі резолюції, оперті на засадничій тезі про необхідність „утримати польський характер адвокатури". Постанови торкаються жидів-адвокатів, аплікантів та доплив молоді на правничий факультет. Одночасно рішено, що в усіх управах адвокатської самоуправи рішучу більшість мусять мати самі поляки. Ще різкіші та дальшейдучі постанови прийняв зїзд лікарів Польщі, який просто впровадив до статуту своєї організації арійський параграф, замикаючи доступ до організації лікарям-жидам. Особливо ця остання постанова викликала велику сензацію, бо це перший випадок, щоб у спільній загально-державній становій організації стосували заборону — приймати жидів. Як повідомляє жидівська преса, кількадесять польських лікарів навіть виступило з організації на знак протесту проти тієї постанови і буцім то мають творити другу організацію: лікарів-поступовців.

Без огляду на те, чи постанови обох згаданих зїздів будуть на 100 прц. здійснені чи тільки обмежаться до демонстрації, не підлягає сумнівові, що вони становлять поважний крок в антисемітській акції: цеж конкретні заходи обмежити доступ жидів у вільних інтелігентських званнях. Що деякі вільні інтелігентські звання, особливо адвокатське і лікарське, представляють собою своїм національним складом такий самий неприродний образ, як взагалі вся господарська структура Польщі, це річ історійно відома. І коли жиди змонополізували деякі ділянки торговлі, коли напр. майже на 100 прц. опанували були установу посередників між українськими сільськими продуцентами та міськими консументами — то проти цього виступили й українці, перебудовуючи поволи, але послідовно господарську структуру українського села та соціяльну фізіономію молодої інтелігенції, пересуваючи її на ділянки праці, досі легковаженої.

А проте „віджидівлення" — як це милозвучно пишеться — всього польського життя у державній мірці — це не така проста справа. 600.000 жидів у передгітлерівській Німеччині на 65 міліонів німців — це не те саме, що 3½ міліонів жидів на 21 міліонів поляків у Польщі! „Маленька" ріжниця теж у царині господарської структури обох тих держав, у пропорціональному відношенні капіталів, у ролі жидів при будові держави там і тут, у значінні жидів у німецькій та польській культурі, ба навіть у родинних і товариських звязках! І тому треба рахуватися, що теперішній антисемітський гін у Польщі матиме ще ріжні вигляди та доводитиме ще до ріжних несподіванок.

Зокрема слід звернути увагу всім нашим землякам, що не слід утотожнювати антисемітської акції у цілій Польщі з українськими господарськими змаганнями чи рідним нашим гаслом „Свій до свого". Всім тим землякам, які радіють з приводу обмежування жидівських прав у Польщі, слід з притиском пригадати, що така акція відбеться не тільки на жидах, але й на нас, українцях: і безпосередньо і посередньо. Безпосередньо вона відбеться негайно через зменшення значіння українських представників у спільних державних станових організаціях, де українці автоматично опинюються в ролі малозначної меншини, до якої так само торкається принцип, що можуть займати у даному званні лише стільки місць, скільки допускає пропорціональне відношення української людности до цілого населення держави Однак на місце жидів ніде українці не прийдуть: прийдуть лише поляки! І в дальших наслідках, після моди расизму, прийде мода на польську національну однородність усіх станових організацій, прийде зачинювання українцям доступу до звань, до варстатів праці. Треба це мати на увазі і не примітивізувати проблем, що тісно зазублюються з нашою проблемою — проблемою недержавної нації.

—o—

Чиєю колонією буде Еспанія?

Париж, 9. травня 1937.

Наші поети пишуть поезії в честь націоналістичної Еспанії. Наші „Івани без роду" гинуть у далеких еспанських полях в рядах червоних військ, а за їх душі моляться в церквах у нашій Галичині.

Перші, ці наші поети, мабуть нарікатимуть усе своє життя на невдячність еспанських віршописців, бо вони так мало писали або взагалі нічого про українських героїв хочби тих зпід Крут. А про тих других, покійних Іванів без роду, годі писати злим словом, бо про небіжчиків nihil nise bene.

Автім... всі ті події в Еспанії готові мати для долі України таке саме значіння, як і мала для нас ...етіопська справа.

* * *

Батьківщина Карла V. і Филипа II. скотилась на саме дно національної декаденції. Вже незабаром рік минає, як ріжуть себе еспанці.

А в міжчасі їх батьківщина перетворилася в поле міжнародньої боротьби. Урядово це зветься розправою фашизму з комунізмом. По правді це давній, нині відновлений конфлікт за морські шляхи на Середземному Морі.

Франція й Англія куплять собі з „Людового Фронту" Еспанії в такій самій мірі, як Німеччина й Італія з „еспанського фашизму".

Щораз частіше згадується тепер у світі ім'я одного Бурбона, який є старшиною англійської фльоти, з роду французом, і живе постійно з Італії — себто має всі прикмети, щоби в його особі політична вісь Льондон-Париж знайшла компроміс з політичним блъоком Берлін—Рим.

* * *

Вже старовинні римляни казали, що на світі нема нічого нового. Французький історик Бенвіль у творі п. н. „Диктатори" виказує вічний закон, який володів і кермує долею диктаторів. Не тільки їхні слова, але навіть і відзнаки, чи одностроїї їх прихильників були і є однакові в ході століть. Французька революція вимордувала своїх провідників, тепер робить те саме російська революція, а еспанські, катальонські і баскійські червоні не залишаються теж винятком від того невмолимого революційного закону.

Переглядаючи монументальний твір Рене Грусе п. наг. „Хрестоносні Походи"*) — твір про величаву християнську епопею — надибуємо теж цей постійний суспільний закон, що править народами.

Імператор Сходу Алексі Комнен боїться всіх тих чужинців-хрестоносців Годфруа-де-Буйона,

*) René Grousset: Histoire des Croisades.

МИХАЙЛО ТАРАНЬКС.

Спомин про школу ім. Б. Грінченка у Львові.

Зпоміж усіх українських приватних шкіл у Львові, найбільшою під оглядом фреквенції та засягу своєї діяльности є вселюдна школа ім. Б. Грінченка на Городецькому передмісті. Вона міститься в домі ч. 95. при вул. Городецькій, який є власністю Т-ва „Дністер". Ця школа існує на тому передмісті від 1910 р. і виконала за той час якслід своє завдання.

Памятні листопадові дні 1918 року на кілька місяців спинили правильний хід цієї школи. Від вересня по кінець жовтня 1918 р. наука йшла правильно. Дня 3. XI. 1918 в ранніх годинах шкільне подвіря було тереном першого бою за Львів, в якому згинув старшина кружка Р. Ш. ім. Б. Грінченка бл. п. І. Голубець. Школу зачинили, а старенький управитель школи бл. п. Микола Петрів, ледви врятував своє життя.

Пять місяців шкільні кімнатки світили пусткою, аж 13. квітня 1919 р. віджила школа наново.

Сталося це завдяки „Горожанському Комітетові", який під ню пору був єдиною українською громадською установою на терені міста Львова. На „Шкільній Секції" цього Комітету, порішено на численні прохання українського громадянства з городецької дільниці, почати лекції у вселюдній школі ім. Грінченка. Цю справу припоручено мені, як секретареві згаданої секції. Було це нелегке завдання, коли зважити, в яких умовинах находилося тоді українське життя-буття у Львові. Але треба було цю справу конечно полагодити, бо української дітвори не хотіли тоді до міських шкіл приймати. Щоб зайняти велику кількість дітвори, яка опинилася без науки, — треба було реактивувати своєрідну школу і згуртувати в ній дітей, які ще в вересні 1918 р. до неї вписалися (коло 360), та приєднати до неї тих, що раніше ходили до міських шкіл.

Десь з початком місяця квітня пішов я, за вказівками д-ра Льва Ганкевича, члена Г. Ком., до п. Осипа Крупи, емерит. залізничника, який мав великі впливи серед робітничих кол на тій дільниці та прохав його допомогти мені у справі. П. Крупа дуже радо згодився і ми оба пішли до бл. п. Миколи Петрова, що був від 1917 р. як австр. емерит, управителем школи ім. Б. Грінченка враз з п. Софією Олеськівною (тепер п. Федорчаковою) якої тоді не було у Львові. Ми оглянули всі класові кімнати в будинку школи, обчислили шкільний інвентар і повідомили всі учительські сили, які були взяті при школі, щоб зголосилися до праці. День записів ми означили на 13. IV. 1919 р.

13. IV. 1919 р. — хоча над містом гуділи шрапнелі — будинок при вул. Городецькій 95 зароївся дітворою і батьками. Першого дня вписалося до школи поверх 300 дітей, а до кінця місяця це число майже подвоїлося. Діти поділено за клясами, так, що деяких клас було по 2, навіть по 3 рівнорядні відділи, кожний по 50—60 дітей. Наука відбувалася для хлопячих відділів вранці, а для дівочих пополудні. Всіх відділів було 13.

До праці зголосилися майже всі сили вчительські, які залишилися перед облогою Львова на місці.

Кожної неділі ішла вся дітвора від 1. класи починаючи, парами на Богослуження до церкви св. Юра. Довгим вужем тягнувся цей похід під проводом усього вчительського збору (13 осіб).

Пригадується мені прегарна картина, як одної неділі стрінула дітвора на порозі церкви митр. Андрея, що виходив з раніщного богослуження. Найменші „першачки" обступили владику, кожне тиснулося до Його рук, а деякі дівчатка подавали зворушеному Князеві Церкви китички квіток. Архиерей гладив дітвору по головках тай питав учительок про школу та умовини праці.

В місяці червні 1919 основано при школі, завдяки заходам о. крилошанина Лициняка, кухню для дожившування дітвори. З допомогової американської секції Г. Гувера убогі діти діставали щоденно снідання та обіди. Щоб можна було вести акцію доживи на вакаціях, заходами новоповсталої установи „Т-ва Охорони дітей і опіки над Молоддю" якої першим ініціятором та душею був суддя п. Евген Сельський — основано при школі ім. Б. Грінченка вакаційну півоселю, якої провід обняв автор цих рядків. Майже ввесь учительський збір з самопосвятою приєднався до тої акції. Дітвора збиралася щоденно як звичайно в год. 8. вранці на просторім шкільнім подвірю і звідти виходила за місто, щоб провести час на іграх, забавах та рухових вправах. Так перебувала дітвора до 1-ої години вполудне. Звуки пісень наших дітей по дорозі будили неодно приспане в чужім окруженні рідне серце.

В холодні дощеві дні діти залишалися у шкільних салях, де провідники поодиноких гуртків читали дітям казки, історичні оповідання та вчили їх нових забав, пісень і танків. Матеріялів до читання було дуже мало, тому провідники мусіли виписувати з ріжних книжок та старих річників „Дзвінка" оповідання та поезії. Саме тоді прийшла думка про конечну потребу дитячого журналика, і я почав видавати від 1. листопада 1919 двотижневик „Світ Дитини.

Новий шкільний рік 1919/20 приніс багато змін: прибула вже 5. і 6. класа і побільшився теж склад учительського збору, вчителями, що вертались до Львова з ріжних таборів для виселенців. Тоді зорганізовано — завдяки невтомним заходам проф. Якова Яшкевича, що був справжнім опікуном школи ім. Б. Грінченка — постійні, щомісячні сходини батьків, які відтак реактивували Кружок „Рідної Школи" а згодом дали почин до відновлення інших культурних та суспільних установ на цьому передмісті.

Ось кілька споминів про школу ім. Грінченка з нагоди ювилею, який в тому місяці святкуватиме ця наша школа. Полії, про які я тут мимоходом згадую — записані глибоко в серцях тих, що зв'язані з працею при ній.

Танкреда, Богемона, Бодуена, Тулозького графа, які прийшли до Царгороду, щоб йому помогти. І зовсім справедливо, бо за містикою і вірою християнського лицарства — стоїть вираховна й зимна політична канцелярія: під проводом французьких феодальних лицарів, передовсім Годфруа і Бодуена, повстало королівство франків у Єрусалимі — правнотворча основа, як пише французький історик, наших імперіяльних прав на сході.

Цікаво булоб прочитати, за кількадесять років, яку правнотворчу основу дадуть ці нам сучасні події на іберійському півострові, яких кінця ніхто не всилі передбачити?!

Юрій Студинський.

—o—

У справі приняття на педагогію

У ЛЬВОВІ.

Шкільний реферат У.П.Р. подає до відома, що хоч устійнено вже справу основання педагогії у Львові, то проте дальших подробиць у справі принять не оголошено. Тому добре було би, щоб петенти (ки) вносили прохання безпосередньо до куратерії. До прохання треба таких залучників: 1) свідоцтво фізичної придатности до учительської служби; 2) свідоцтво зрілости; 3) свідоцтво моральности на випадок коли петент (ка) перервав науку довше ніж рік. Поза цими головними залучниками треба додати ще метрику й опис життя. При тому пригадуємо, що за приняття на педагогію можуть старатися в цьому році лише ті, які мають гімназійну матуру старого типу. Отже студенти університету, абсольвенти давних гімназій і т. д.

Великий Театр

Останні вистави знаменитої музичної комедії
Подвійна бухгальтерія
з Адольфом Димшою

Великий Театр

З польської преси.

Занепад польської культури.

В тижн. „Політика" (ран. „Бунт Młodych") з 10. ц. м. ч. 10 відомий вже нашим читачам польський публіцист Олександер Бохенський помістив коротку статейку п. н. „Культуркампф" з гострим осудом бешкетів польської академічної молоді та нової нагінки вшехполяків проти українців. Хід думок цієї гостро полемічної статті такий:

Автор заперечує загально поширене твердження, начеби ніодна політична партія чи політичний гурт не виступав проти нинішньої лавкової кампанії, бійок і погромів жидів в університетах. Ми все поборювали антисемітизм, пише автор, що прибирав форму погрому. Завжди осуджували знущання над слухачами жидами чи жидівками. І вкінці завжди остерігали, щоб хамство і дурнота не запанували в польській опінії, що посуваються наперед семімильовими кроками. За упадок молодого покоління відповідальне міністерство освіти і польське старше покоління.

ВІРНА ХАРАКТЕРИСТИКА.

Молодь є такою, якою її виховали. Дикуни, дурні, люди без сліду не то що ерудиції, але хочби необхідного знання, без культури і виховання, яких могло виховати лише те страшне перехідне покоління, що тепер є в тому віці, що мусить учити інших, а яке ніколи не зуміло само нічого навчитися.

НОВА КАМПАНІЯ ПРОТИ УКРАЇНЦІВ.

„Пишемо ці слова тому — читаємо далі, — що нині, саме тепер, коли український нарід робить нечуване зусилля з метою побороти власні осередки іридепти, коли льояльно признає польську державність, голосує за буджетом, складає навіть на Ф. О. Н., саме в тій хвилині невідповідальний гурт політичних махерів, що бажає зробити карієру і мандати на польсько-українській ненависти, гурт, що є під впливом проф. Станислава Грабського, починає у Львові фазу культуркампфу, пропагує відобрати ті невеликі права, що їм ще прислуговують, підготовляє у наслідку нову фазу братовбивчої боротьби і відкриття брам комунізмові, тому тернюс гавденс, який жде лише на польсько-українську ворожнечу, щоб поширити свій стан посідання на нашому терені.

„І хтож її веде? Хто є той старець, який сміє натягати національну тогу і боронити „польськости" нашої дільниці? До чорта там! Чи це не той сам, який вручав московським генералам шаблю Собіського або запевнив у Петербурзі, що „Східна Галичина є колискою Росії"? (Дослівно). Той самий, який ганебним риським договором дав Совітам презент зі соток тисячів найкращих — бо окраїнних поляків і видає їх на жир страшного переслідування. Незрозумілий для нашої генерації хамелеон, творець нещасливої утраквізації, швендається ще по тій пустині, що нею є політична опінія, щоб при допомозі шовіністичних гасел висунутися на чоло затуманених голов, з яких складається його ідеольогічний штаб. У незрозумілий спосіб, завдяки своєму особистому чарові затримує польську думку на рівні наперед 50 років, коли ще націоналізм виявлявся в асиміляційних змаганнях. По 10-ох роках імперіяльної діяльности Мусоліпія, по велитенським перевороті у напрямі націоналізму, що його створив Гітлер, лише в Польщі, що лишається завжди позаду, загумінкової, відмежованої від великих течій заходу, товчеться ще опир насильницької асиміляції, що доводить до внутрішньої боротьби і вслід за тим до ослаблення великодержавницького потенціялу".

Далі автор радить, щоб залізною мітлою вимести нездарництво і колтунерію з польських університетів, бо лише там вони виводяться і приступити до виховання вищої інтеліґенції. Слід теж поусувати мірноти апоміж професорів університету і покасувати цілі виділи, якщо там загніздилися самі мірноти. Нехай буде мало професорів, але дійсно працездатних, щоб були ученими і давали примір студентам та не були товаришами погромів чи посміховищем. До високих шкіл слід допускати лише дійсно відзначаючих учеників, а бідним признати такі стипендії, щоб могли дійсно вчитися і не журитися за прожиток. Слід замкнути університети перед бандою паничиків, які надаються до всього іншого, лише не до інтелігенції.

Вкінці автор ломить руки над упадком польської науки і літератури. Рятунку сподівається автор від високого наукового авторитету, який є теж державним авторитетом, від Президента Польщі. До нього звертаються очі того всього, що не є ще хамською дичю; стоїмо перед Рубіконом, з одного боку якого є відродження, з другого капітуляція перед сконденсованою дурнотою і розводненою анархією.

До цієї гострої, але правдивої і вірної характеристики польських вшехполяків та розполітикованої молоді дійсно нема що додавати.

Чи Італія покине Лігу Націй?

В політ. французьких колах передбачують, що першим ефектом розмов між Мусоліпіем і Герінгом буде в першу чергу **виступлення Італії** з Ліги Націй і стріча Гітлера з Мусоліпіем. Підчас цієї зустрічі імовірно проголосять спільну заяву, яка може викликати поважні зміни в міжнародній ситуації. Про ці італійсько-німецькі плани знають уже відповідні чинники в Льондоні від кількох днів, але приймають їх зовсім спокійно.

ЗА ОКЕАНОМ.

ВЕЛИЧАВЕ УКРАЇНСЬКЕ СВЯТО У КЛІВЛЕНДІ.

В неділю 18. квітня було гарне українське свято у Клівленді, Огайо. Це був концерт для вшанування памяти Шевченка й відслонення його бюсту, що його виконав славний український артист-різьбар Олександер Архипенко. Бюст буде поміщений в Українськім Городі у парку Рокефеллера.

На концерті були продукції хорів, сольові співи і гра на фортепіяні, деклямації та промови. Замітні промови були о. д-ра Миколи Копачука, представника „Провидіння", о. Василя Мереньков, адвоката п. Омара Малицького й адвоката п. Івана Ярова з Канади.

— „ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ" АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ НА БРОДВЕЮ В НЮ ЙОРКУ.

Дня 8. і 9. травня ц. р. в театрі „Венеція" в Ню Йорку виставили в перше англійською мовою славну українську оперету „Запорожець за Дунаєм". Покищо відбулись тільки три вистави: в суботу 8. травня ввечорі, у неділю 9. травня пополудні і ввечорі. Якби українська суспільність Ню Йорку й околиці добре зрозуміла значіння цього підприємства і піддержала якслід наше рідне українське мистецтво (так напр., як італійці піддержують своє італійське мистецтво), то впорядники цеї вистави може рішились би дати ще кілька вистав „Запорожця" і в такий спосіб ознайомили б велике число чужинців з нашою прекрасною оперовою музикою. Українська Театральна Компанія міста Ню Йорку рішилась нарешті прорубати дорогу українському мистецтву на широкий Бродвей. Там, на Бродвею, зосереджується все мистецьке життя Америки. А докиж будемо ховатись по закутинах? Чиж направду не маємо нічого, щоб гордо виставити перед цілим світом? Представлення відбулися з участю першорядних американ. артистів, які вже добули собі ім'я і славу на американській сцені. Спеціяльно вишколений хор, з кількох десятків фахових співаків, віддав чарівні хорові точки „Запорожця" англійською мовою д. добре. Велика симфонічна орхестра під проводом проф. Якова Каззе, який диригував „Запорожцем" у нашого славного Кропивницького, тоді, як цю оперету виставляли для російського царя Миколи II. супроводила виставою на Бродвею. Два балети: український і турецький прикрасили другий акт і новий, доданий, четвертий акт: у гаремі турецького султана. Цілком нова сценерія. Чарівні світляні ефекти. Прекрасні костюми... Словом: впорядники поставили це діло так, щоб чужа публика вже раз зрозуміла, що чи не найкраща музика у світі йде з нашої України, та що найбільші композитори, чи то російські, чи польські, чи німецькі, тягнуть з нашої музики, що їх хочться, збагачуючи славу своїх народів нашим коштом.

ЗГОРІЛА УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА У ВІЛИНГ, ВЕСТ ВЕРДЖИНІЯ.

В неділю вночі 18. квітня ц. р. повстав від електричних проводів вогонь в українській католицькій церкві Пр. Діви у Вілинг. Шкоди на тисячі долярів. У церкві лишились тільки лавки. Місцевий парох, о. Степан Склепкович, хоч сам тяжко захорів, то з нараженням власного життя вирятував Найсвятіші Тайни з головного престола, які відтак латинський священник переніс до своєї церкви. Роботи коло відбудування церкви зачнуться небаром. Асекурація видатків не покриє, тому на цю ціль відбудеться збірка.

ПОМЕР МИКОЛА РОШКО.

В неділю 11. квітня ц. р. помер на недугу серця Микола Рошко, член і скарбник Т-ва ім. Т. Шевченка, 13. відділу „Провидіння" у Філядельфії, проживши 54 роки. Покійний полишив жінку й сиротами 4 синів і 2 доньки. Микола Рошко походив з Галичини із с. Климця коло Лавочного у стрийськім повіті. Членом „Провидіння" став він 15. III. 1916 р.

Вписи до вселюдних шкіл Р. Ш. у Львові.

17.—24. травня.

Українці м. Львова і львівського повіту!

Стоїмо на порозі нового шкільного року. Для батьків журба: до якої школи записати дитину, свою надію і надію українського народу.

Чи треба над цим довго думати? — Ні! — Відповідь можлива тільки одна: українська дитина — до української школи!

Українські батьки! Ваші діти є також дітьми українського народу. Вони житимуть серед українського народу та працюватимуть в українських установах і підприємствах.

До цього треба мати щире українське серце, вільну українську думку, тверду й непохитну волю, а це дасть „Рідна Школа".

Тому кличемо вас, українських батьків: у кого є діти, записуйте їх до українських шкіл „Рідної Школи" у Львові!

Вписи до всіх вселюдних шкіл „Рідної Школи" у Львові відбуватимуться у днях від 17. до 24. травня ц. р. включно, від год. 8—13. і від год. 16—18.

АДРЕСИ ВСЕЛЮДНИХ ШКІЛ РІДНОЇ ШКОЛИ У ЛЬВОВІ:

Для Середмістя і Стрийської (Галицької) дільниці:

7-клясова дівоча школа ім. Т. Шевченка, вул. Мохнацького 12.
6-клясова хлопяча школа ім. Т. Шевченка, вул. Супінського ч. 21.

Для Городецької і Янівської Дільниці:

7-клясова хлопяча школа ім. Б. Грінченка, вул. Городецька 95.
6-клясова дівоча школа ім. Б. Грінченка, пл. св. Юра ч. 5.

Для Жовківської дільниці, Замарстинова і Знесіння:

6-клясова мішана школа ім. Короля Данила, вул. Жовківська ч. 62.

Для Личаківської дільниці:

5-клясова мішана школа ім. Князя Льва, вул. Крупярська 15.

Левандівка:

6-клясова мішана школа, вул. Варшавська ч. 8.

Клепарів:

Всенародня мішана школа „Народній Дім" (біля церкви)

Українські батьки м. Львова і громад львівського повіту!

Вписуйте свої діти до вселюдних шкіл Рідної Школи у Львові, де кому ближче і вигідніше. Докажім ділом, що розуміємо правду слів: „У рідній школі наша будучність!".

Повітовий Союз Кружків Рідної Школи у Львові.

З подвигів москвофільського священника на Лемківщині.

В селі Костарівцях, пов. Сянік, від кінця квітня 1936 р. є парохом о. Венгриновіч, спроваджений туди бувшим канцлером риманівської курії о. Полянським, з Лаврикова, пов. Рава Руська. У цьому селі був парохом 14 літ о. Гамерський, по його відході о. Салук, що зробив дуже багато для піднесення релігійного і католицького духа в парохії як примірний і ревний священник. При церкві в Костарівцях істнував гарний церковний хор, братство „Апостольства Молитви" до Серця Ісусового і братство Найсвятішої Евхаристії, для членів яких відправлялися окремі богослуження зі суплікаціями. Церква була завсіди переповнена вірними, що не жалували і матеріяльних жертв на віднову та прикрашення церкви й будову нової дзвінниці. До церкви дуже радо горнулася молодь і старші, бо їх усіх зумів приєднати о. Салук своєю ревністю і своїми проповідями. Моральність села піднеслася помітно і воно стало взірцем для цілої околиці.

Але о. Салук мав одну хибу, дуже велику в очах риманівської курії — а саме був щирим та діяльним українцем. Цього й вистало, щоб його усунути проти волі парохіян і його місце призначити для москвофіла о. Венгриновича. Усі заходи парохіян, щоб полишити в Костарівцях о. Салука, не мали успіху.

Новий парох о. Венгриновіч по свому приході розвязав оба згадані братва, призначені для ширення релігійно-католицького духа, розвязав церковний хор і без причини усунув дотепер. дяка Павла Патроника, настановляючи на його місце дяком Йосифа Бурку. В селі повів москвофільську агітацію і різко поводився з парохіянами, навіть у церкві. На проповідях, якщо їх мав, не згадував про догми католицької церкви і його поведінка нагадувала радше православного, як католицького священника. Бувшим членам церковного хору заказав співати в церкві навіть на самоїлку і коли почув, що хтось з них співає, відвертався від вівтаря, зневажав такого публично і дальше правив тиху Службу Божу. Так було другого і третього дня Різдвяних Свят ц. р., коли у церкві була перебрана по цивільному державна поліція, і на Новий Рік, коли до церкви прийшов комендант поліційної станиці — очевидно в цілях інспекції.

Різка і невідповідна поведінка о. Венгриновича в церкві і поза церквою супроти своїх парохіян, розвязання католицьких братств і церковного хору, москвофільська агітація в парохії, що не хоче бути московською, змусили парохіян звернутися до риманівської курії з проханням забрати з їх парохії о. Венгриновича. Висилали люди щось пять депутацій з письмами та з наведенням фактів проти о. Венгриновича — спершу до завідателя адміністратури о. Полянського, опісля до апостольського адміністратора о. д-ра Медвецького. Останній зразу обіцяв піти парохіянам на руку, а при кінці за намовою свого головного дорадника, старого і рьяного москвофіла о. Сікежинського, ем. катехита народніх шкіл у Сяноці, ще й вислав делегатів на спілку зі своїм дорадником.

Вислід такий, що вірні в Костарівцях, справді ревні католики, бойкотують місцеву церкву, не хотячи бути предметом зневаг ворожого їм москвофільського пароха, що лає та зневажає їх публично навіть у церкві. Не осягнувши нічого в Риманові, з кінцем березня ц. р. внесли вони письменну жалобу до Конгрегації для справ Східної Церкви в Римі з наведенням фактів, що ілюструють поведінку о. Венгриновича як пароха в Костарівцях, та з проханням, щоб спричинила його усунення з тої парохії.

Підпишуть італійсько-німецьку військову умову?

У римських політ. колах кружляє поголоска, що в найближчий понеділок зустрінеться Гітлер з Мусолінієм та, що тоді підпишуть також німецько-італійський військовий і політичний договір. Між іншими точками цей договір має забезпечити незалежність Австрії. Що до місця зустрічі є дві евентуальности: перша, що канцлер Гітлер мав би поїхати до Венеції з ген. Герінгом і відтам поїхати до Риму, друга, що Мусоліні мав би поїхати до Німеччини. Ця друга евентуальність можливіша, бо в суботу 15. ц. м. німецька делеґація під проводом ґрам. Герінґа виїде до Венеції, де стріне Мусолінія, якого відтак відвезе до Берхетестаден. Там чекатиме вже Гітлер.

—o—

З листів до Редакції.

Вельми Шановна Редакціє!

В ч. 100. „Діла" в рубриці „З відчитової салі" Ваш кореспондент, реферуючи мій відчит: „Два причинки до історії Гал.-Вол. Держави", подав хибно назву города, згаданого в угорській грамоті з 5. січня 1932, як посілість галицького князя. Цей город названий у грамоті не „Марк", але „Мачк". У дійсності це город і округа „Мачва" (по угорськи Macsó) на схід від устя р. Дріни до Сави. Додам, що зверхня влада кн. Льва Даниловича над частиною Березької столиці (а не над цілою!) тревала що-найбільше 1½—2 роки. Прошу це ласкаво справити.

З високою пошаною

Мирон Кордуба.

Кінець коронації Юрія VI.

Після присяги і молитви король клякнув, приняв святе причастіє, тоді примас Англії помазав чоло короля свяченою оливою. На плечі королеві накинули пурпуровий плащ. До короля наблизився перший паж Англії і вложив йому золоті остроги. Архиепископ ударив старинним мечем короля двічі по рамени і вложив на палець короля перстень Едварда Завойовника.

Двірські достойники принесли золоте яблоко і скиптр. Примас Англії взяв корону Едварда Святого із престола, пажи Англії підняли її, а архиепископ вложив її на голову короля.

Хор і всі присутні заспівали державний гимн.

У „Товері" вдарило 21 гармат, на знак, що король коронований. Примас вложив корону на голову королеві і сказав:

„Боже, ти вложив золоту корону на голови Твоїх слуг! Дай їм також силу, мудрість і бережи короля і королеву для щастя Англії."

Після того перед королем і королевою клякнули князі і присягнули вірність королеві, опісля присягнули пари Англії. Архиепископ поблагословив усіх і органи заграли „Те Деум!"

Королівська пара під золотим бальдахімом вийшла з катедри та відпочала пів години у сусідній кімнаті. Опісля разом з учасниками коронації відїхала вона золотими каретами до палати; похід тривав дві години, мілїонова юрба приглядалась походові з ентузіязмом; увесь час панував великий порядок.

В годині 22.30 виголосив король перед мікрофоном промову до своїх підданих, опісля появився з королевою на бальконі. Юрба витала його овацийно.

ІРЛЯНДЦІ ДЕМОНСТРУВАЛИ ПРОТИ КОРОЛЯ.

Підчас коронації ірляндські республиканці демонстрували на вулицях Дебліна проти того, що Юрій VI. коронується на короля В. Британії та Ірляндії. Демонстранти повибивали виставові шиби, за якими були предмети звязані з коронацією та побили прохожих, які мали коронаційні відзнаки. Після довгих зусиль поліція зліквідувала заворушення. Є кількадесятьох раненних, з того 4-ох важко. В четвер в год. 8.15 рано в Дебліні бомба знищила памятник Юрія II.

Абісинія дістане автономію?

Як подають з Каїра, в Адіс Абебі ходять поголоски, що заноситься на реорганізацію адміністраційної системи в Абісинії: там мав би повстати окремий уряд з міністерствами й окремим буджетом.

Маршал Граціяні небавом виїде на лікування до Італії; з огляду на стан здоровля він здається не скоро вернеться до своїх службових обовязків.

ГОСПОДАРСЬКА ПОЛІТИКА ІМПЕРІЇ.

В найближчу суботу відбудуться під проводом Мусолінія пленарні збори всіх 22-ох корпорацій, щоб устійнити нову господарську політику, нагинаючи її до потреб імперії.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Адміністрація

ЖІНОЧА СТОРІНКА.

Щирість і правда перед дітьми.

Часто одна мама скаржиться перед другою: „Маю дитину, спокійне, тихе, тримає чистоту і порядок, добре вчиться, але одну хибу має, з якою не можу собі дати ради — говорить неправду. І звідки воно цього навчилось? Не караю його гостро, все наказую, щоб говорило правду, а воно бреше і бреше і то нераз вигадує такі якісь неймовірні речі, що просто не розумію, звідки взялась та фантазія і на що воно таке вигадує!" Друга мама на це похитує головою, зідхає та й своїм жалем поділиться, що і її Олесика, Славка чи Данко теж часто говорять неправду.

Пішла гостя, з якою ділилась мама своїми жалями. Дитина була свідком тої розмови і червоніла та блідла, коли власна мама перед чужою гостею на неї наговорювала, як то вона говорить неправду. — „Мамусю! Таж я мамусі все правду говорю, а мамуся говорить пані М., що я часто брешу!" Сльози зворушення і жалю крутяться дитині в очах. — „То нічого любцю, то я так казала про тебе пані М., щоб її бідну заспокоїти, що не тільки її діти недобрі, але ти того перед нею ніколи не зрадь!" Дитина задумується і відходить у свій кутик.

За хвилину дзвінок у передпокою. Служниця йде відчиняти. — „Скажіть, що мене нема дома" — навчає її мама, а мале там у куті тільки здивовано підводить головку і дивиться допитливо на маму: „Нема дома? Алеж мама дома, чому казати, що її нема?" Мама помічає цей допитливий погляд і хоче заспокоїти дитину. — „Я змучена та маю ще багато роботи, а гості знову мені час заберуть; просто їм цього сказати не можна, тому хай Маруся ліпше скаже, що мене нема дома."

Вертається тато з бюра. Мама оповідає йому, що купила собі матерію на суконку: „І знаєш, дуже дешево" — потішає вона нахмуреного тата. Доньця була з мамою у крамниці і до її уважного вушка добре вбилась ціна, що мама по довгому торзі заплатила за матерію, а тут знову цілком щось інше чує. Мама вдоволена, що тато заспокоївся, а вона вже десь тим гих переплачених пару золотих заощадить, і в хаті спокій. Вона не помічає здивованого погляду дитини. По хвилині тато підносить від газети очі: — „Зустрів сьогодні пана Н. Його жінка хвора. Ти зайшлаб, відвідала її, випадає якось, а зразливого вона нічого не має." Мама хмурниться. Не любить вона тої пані Н., але піти треба, бож пан Н. вже нераз робив її чоловікові прислуги і може ще на щось потрібний буде. На ту візиту бере з собою і доню і та бачить, як мама потішає паню Н. та яка з нею мила і привітна.

За кілька днів у хаті авантура. Мама огірчена, доня заплакана, тато за обідом похмурий — доня сказала мамі вперше неправду. І зовсім у тому не було потреби, бож мама її не каралаб за таку дрібну провину. Дитина нічого не розуміє, вонаж тільки хотіла мамі звощадити зайвого хвилювання, бо так її дуже-дуже любить, і тому не сказала правди про свою провину. І така правдомовна до цього часу доня починає поволи говорити неправду. **Х. К.**

Жіноча поліція в Польщі.

Ті, що живуть у більших містах центральної Польщі і навіть львовяни мають нагоду побачити час до часу уніформовану поліційну агентку на вулиці і відти тільки знає більшість нашого громадянства про існування такої жіночої поліції. В пресі українській про цю поліцію нічого не пишуть і про її діяльність не згадують, але і преса польська мало присвячує тій жіночій поліції уваги. А тимчасом діяльність її для жіноцтва не байдужа, а на провінції може навіть і необхідно знати про ту поліцію тим, молодим жінкам, що самостійно пускаються до більшого міста в пошуках за працею, або в дальшу подорож, бо діяльність тої жіночої поліції є саме скермована на оборону необізнаних з міськими обставинами молодих жінок, боротьбу з проституцією, боротьбу з торговцями живим товаром (так званими торговцями „білими невільницями") та на боротьбу з дитячою злочинністю й охорону малолітніх.

Жіноча поліція в Польщі існує від 1925. року. Того року влаштовано у Варшаві перший курс для поліційних агенток. Трівав він три місяці і закінчило його 29 кандидаток, з яких по укінченні 25 лишилося працювати у Варшаві, а 4 розпочали свою працю в Лодзі. З того часу відбувались час до часу довші й коротші курси для поліційних агенток, які йшли на працю по ріжних більших містах. Сьогодні є в цілій Польщі 148 працюючих агенток, а в березні цього року закінчили новий курс поліційних агенток ще 52 кандидатки. На таких курсах дістають майбутні агентки всю потрібну для своєї праці підготову, але крім того мусять вони ще й фізично відповідати своєму завданню. На курси такі приймають дівчат і жінок по шестій клясі середньої школи, але є чимало агенток і з покінченою середньою школою, та навіть і з вищими студіями.

Коли скількість жіночих поліціянток значно збільшилася, створено окрему централю, яка кермує працею поліційних агенток у цілому краю. Шефом тої централі є жінка-офіцер п. Софія Палеольог, шефом варшавської жіночої бриґади, яка, очевидно, є найчисленніша, є Галина Сеймінська.

Найуспішнішою працею цих агенток є праця серед жінок-проституток та малих злочинців. Також у боротьбі з ріжними порнографічними виданнями виявляють поліційні агентки чималу зручність. Діти злочинці, тобто малі вуличні злодії, жебраки, безпритульні і покинуті своїми родичами, знаходять добру опіку у тих агенток. Звичайно такі діти мають ласкавіше обходження у жінок і скоріше набирають до них довіря, ніж до агентів чоловіків. Навіть вийшовши з домів поправи, де виховою таких дітей займаються агентки, часто ті колишні малі злочинці приходять до агенток по пораду у справах праці тощо.

Особливо тяжка є боротьба з торговцями „білими невільницями", бо ці торговці страшенно обережні і їх дуже тяжко викрити. Свою працю ведуть вони дуже зручно і дбайливо затирають за собою всі сліди. Часто агенткам треба пускатись на великі хитрощі і небезпеку, щоб віднайти слід нещасної жертви. Здавалось би, що у XX. столітті така торговля вже не повинна б мати місця, бож сучасна молодь дістає досить пересторог і цілком інакше виховання; одначе матеріяльна біда та наївність пхає дуже часто молодих жінок у руки тих звірілих торговців, які вивозять свої жертви в ріжні полудневі країни та поводяться з ними гірше, ніж худобою. Варто тут зазначити, що саме з Галичини дуже великий відсоток молодих жінок падає жертвою тих ошуканців. Як ця галузь злочинности сильно розгалужена, можна судити з того, що недавно у самій тільки Варшаві зловили банду торговців живим товаром, що мала 37 членів. У цій галузі співпрацює польська жіноча поліція з міжнародньою жіночою поліцією та з ріжними організаціями, що ведуть тяжку боротьбу з торговлею білими невільницями. Взагалі-ж поліційні агентки мають тісний зв'язок не тільки з державними та самоврядними установами, але й ріжними товариствами, які мають подібні завдання до їх праці. Коли навіть якусь кандидатку приймають на поліційні курси, то вона мусить виказатися працею в якомусь товаристві чи громадянській установі.

Жіноча поліція в Польщі зрівняна у правах з поліцією мужеською. Агентки дістають таку саму винагороду за свою працю. Кожна агентка працює самостійно, але підлягає кермі своєї шефині бриґади, до якої вона належить. Часто агенткам доводиться виконувати ролю не тільки караючого злочин чинника, але й запобігавчого і ця праця може чи не найважніша. Поліційну уніформу носить тільки незначна кількість агенток; решта виконує свої обовязки по цивільному.

НАШ ДІМ.

ПОРЯДКИ В ШАФІ.

Ось, ось почнуться літні фарії і може пощастить нам кудись виїхати в принятного місця. Але передтим чекає нас прикра робота — треба упорядкувати цілий дім. **Прийде часта і на нашу шафу.**

Якийсь мудрагель сказав: „Коли взагалі хочете осудити господарність та охайність жінки, то загляньте до її шафи, а вона вам про це найліпше посвідчить". Може це переборщене, але в цьому є таки чимало правди. Отож роблячи загальні порядки, упорядкуйте час до часу ґрунтовно і свою шафу, щоб цікаве око, заглянувши туди, не осудило вас так, як той мудрагель.

Теперішні так звані „придільні" шафи дуже придатні до того, щоб у них утримувати постійний порядок, але і в них треба час до часу зробити основний перегляд, особливо зі зміною сезону. Та навіть коли ми ще й не дійшли до такого люксусу, як трьохчастинна шафа і маємо ще шафи стародавні, то й тим треба зробити собі відповідний поділ. У шафі трьохчастинній маємо окремо полиці на білизну й окремо розвішуємо одежу. Коли користуємося ще шафами стародавніми, то маємо на білизну або цілу окрему шафу з полицями, або бодай якусь комоду (тримутку), призначену на ту ціль. Отже почнемо від білизни. Починаючи робити наші порядки, підсуваємо собі ближче до шафи більший стіл, або два-три менші, і випорожнюємо полицю за полицею, сортуючи рівночасно все білля. Окремо відкладаємо теплу білизну, бо її треба на літо інакше уложити, може навіть уложити в окреме місце. Випорожнивши полиці, витираємо їх звогченою оцтом ганчірочкою, яку можемо трохи покропити терпентиною, що її так не люблять молі, або оцтом наперфумувати якоюсь кольонською чи іншою водою, що передасть свій запах білизні. Перфумуємо тільки ті полиці, що на них складаємо білля постільне. Білизна постільна, як також столова (хоч цю останню ліпше складати в окремому місці) є ліпше неперфумована. Коли наші полиці не є в середині лакувані, то варто ліпше прикрити їх тонким білим папером, щоб білизна десь не зачіпалась об дерево. Тоді починаємо складати білизну назад до шафи, гарненько її перед тим перевітривши. На найвищі і найнижчі полиці складаємо речі найменш ужиткані, щоб не треба було за кожною дрібничкою тягтися або згинатись. На найдоступнішу нам полицю складаємо ріжні дрібниці, щоб шукаючи за ними, не перевертати цілої шафи (хустинки до носа, ріжні комірчики, стяжки та інші дрібниці). Щоб „дим дому" не робив вам авантур, бо погубились його шпильки та гудзики, **подбайте для нього** про окрему більшу коробку, де сховаєте його „мужеську гордість" — комірці та невеличке пуделочко, яке можете навіть вилити до комірців, на гудзики та ріжні інші дрібниці його тоалети. Краватки все є ліпше вішати, бо навіть дбайливо поскладані в окреме пуделко, вони скоріше **мнуться. Для краваток** є добре прикріпити до внутрішніх дверцят шафи спеціяльні вішаки, які купите тепер у кожній відповідній крамниці. Флянелеву зимову білизну або білизну вовняну складаємо окремо, до якоїсь більшої коробки, яку можемо помістити на найвищій полиці. Особливо дбайливо укладаємо білизну вовняну, добре забезпечуючи її від молів (розуміється, що вся така білизна мусить бути добре випрана). Для дитячої білизни є добре мати окреме місце в якійсь меншій шафі, до якої дитина має легкий доступ і де її змалку привчаємо утримувати порядок самостійно.

Зробивши порядок з білизною, переходимо до **шафи з одежею.** Тут той самий принцип. Передовсім усе з шафи виймаємо, перевітрюємо, відчищуємо, сортуємо. Найліпше є завішувати всі сукенки на вішаках, які ми відповідно наперед собі приготовляємо. Такі вішаки-рамена добре купувати обвинені матерією чи якимсь іншим мягким або самим їх чимсь обвинути так, щоб сукня не висіла на дереві чи металю. **Дуже добре** до цього надаються наші старі шовкові панчохи. Відрізуємо подерті ступні вище пяти, а гору панчохи надрізуємо на неширокі паси і ними омотуємо рамена. Розвішуємо сукні в шафі так само, як укладаємо білизну: найменш потрібні сукні у найдальший кут, найбільш ношені ближче, під руку. Вовняні сукні, яких у літі не потребуватимемо, відділюємо окремо і добре забезпечуємо від молів. Сукні мусять висіти вільно, не стиснені одна на одну, долину шафи вистелюємо папером, щоб поділ ваших довгих вечорових суконь не чіпався дерева.

Зле є давати на долину шафи **обуву.** Всі черевики найкраще тримати в окремому місці на спеціяльних полицях, але коли вже ми змушені ховати бодай ті новіші до шафи, то треба, щоб на долині шафи в одежею була спеціяльна шуфляда, або бодай відділене полицею місце. Обуву в такому разі утримуємо у великій чистоті і ніколи не даємо невичищені та запорошені черевики до шафи. Для **капелюхів** необхідне окреме пуделко, якого теж не тримаємо, як це часто водиться, в шафі, а десь у догідному для нього місці.

Порядки в шафі — річ марудна і вимагає багато часу. Тому поділіть ваш час так, щоб на ту роботу ви мали що-найменше вільного пів дня, а може й цілий день. Робіть ці порядки найліпше тоді, коли чоловік у бюрі і діти в школі, бо інакше якісь дрібниці вам безслідно десь зникнуть, а до того ще й почуєте нарікання на непорядок у домі

Рита.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Американська історія.

Як колись пили?

Як колись пили в Америці, видно з того, що поміщено в записках першого братства тверезости, що повстало в Саратога 1909. р. Один член братства, торговець деревом, казав на зборах товариства, що на кожного робітника потребує кварту горілки на день. В Морріставн, Масс., братство тверезости порішило, що ніякий член братства не сміє випивати щоденно більше, як один пайнт (0.5 літри) самогонки. Тоді це називалося тверезістю.

Секта Методистів мусіла перевести ухвалу, що забороняла своїм членам виробляти й торгувати горілкою. А нині секта виключає із своїх парохій за випиття одної склянки пива!

Американські двобої.

Не минуло ще сто років, як Америка була справжнім краєм смертних двобоїв. Мода на таку розправу між двома ворогами існує ще й нині по інших краях, але найчастіше все кінчиться вистрілами в повітря, або задрасненням до першої крови. Американські двобої кінчилися звичайно смертю одного, а часом й обох противників.

Пишуть про генерала Джексона, котрий пізніше був президентом Злучених Держав, що коли він укладав мету у двобоях на пистолі, то віддаль між двобійниками була всього шість або девять стіп, значить два або три кроки. Тяжко було промахнутись.

Сам Джексон убив у двобою Карла Діккінсона. Хоч сам важко ранений, він останнім зусиллям підніс пистолю й убив свого противника влучним вистрілом. Сенатор із Верджинії, Мейсон, погиб у двобою від кулі з коліса — на віддалі 6 кроків.

Ніхто не посмів відказатись від такого немудрого поладнання навіть малого непорозуміння, боячися, щоб не проголосили його нікчемним трусом. Найрозумніші, спокійні люди мусіли виходити на смертний бій за марницю. Американські двобої стали правдивими страховищами. Так нпр. клали в закриту посудину одну білу й одну чорну кульку. Хто витягнув чорну, мусів виконати самогубство. Як не було під рукою кульок, то брали талію карт і хто витягнув меншу, мусів убити себе. Або знов пускали обох противників до темної кімнати, де вони шукали за собою й так довго стріляли, аж доки один не згинув.

Нині закон вважає й карає за двобої, як за звичайні злочини убивства, а колись вважали їх за справу чести.

Як катували людей.

Перед сто роками кара смерти була установлена за такі злочини: душогубство, підпал, влом, злочинний напад, знасилування й державна врада. В деяких стейтах була ще кара смерти за фальшівництво грошей і крадіж невільників.

У північній Каролині карали фальшівника грошей в той спосіб, що прибивали його праве вухо до стовпа, де він стояв три години; потім відрізували те вухо й завдавали тридцять девять ударів батогом, а опісля випалювали букву С на правій і букву М на лівій щоці. В додатку замикали на довгі літа в тюрму. Ці жорстокі закони перебрали американці з Англії, що була матірним краєм для переважної частини населення. Не забудьмо, що англійці вішали колись людей за крадіж одної вівці, за пачкування, а нераз і за звичайне злодійство.

В тих не дуже давніх часах було чимало морських розбоїв. Поміж славнішими морськими розбишаками видніють імена трьох братів Ляфіт, що мали під своєю командою більше ніж чотириста опришків. Їх осідком був острів на захід від міста, де ріка Місісіпі вливається до моря. Вони торгували награбленим добром цілком явно й жили великопанським життям.

Коли Англія розпочала воєнні кроки проти Злучених Держав, браття Ляфіт зголосилися до президента Джексона з охотою вступити до американської армії. В Ню Орлінс вони і двацять їх піратів відзначилися великою відвагою та влучними стрілами з гармат проти англійців. За ту прислугу президент простив їм їх морське розбишацтво, звільняючи зовсім від вини й кари.

Між американськими піратами находимо багато імен, а між ними значніші: Мек Грегор, Орі, Морген й інші. Улюбленим спортом морських розбійників були напади на еспанські кораблі. В такий спосіб награблене добро дало початок великого багатства неодній американській родині. Другим розбишацьким спортом — на суші — були напади на почтові й експресові вози. Злучені Держави мусіли вживати чимало зусиль ки спинили ті грабежі.

Коли подивимось на минуле й порівняємо з теперішнім, то побачимо великі матеріяльні осяги, в такій мірі, що нема на світі другого такого краю як Злучені Держави. Але вкупі з тим бачимо також, що прибрана батьківщина українських емігрантів має найбільший відсоток злочинів і вбивств. Між останніми велике число убиття рідного батька або матери.

Занедбане виховання.

Фед. уряд за посередництвом своїх Джі-менів припинив уже багато бандитів і ракетерів ріжного роду, але всі заходи поліції, судів і урядів не можуть довести край до такого морального стану, як бачимо в інших цивілізованих державах. Тому мудрі американці говорять щораз частіше, що виховання молоді у прилюдних школах лихе. Молодь виходить із шкіл без духового ідеалу. Її міркування є, щоб добути гроші й мати „гуд тайм".

Американські школи виховують спеціялістів без загальної освіти. Вони тренують до одної роботи чи професії, а поза тим не журяться, щоб в людини розбудити почування для правди, краси й добра. Замість громадянських чеснот, ідеалом молодика є робити гроші — в якийнебудь спосіб.

Шкільна система випускає у світ себелюбів, готових на все, щоб задоволити свій егоїзм. Переважна частина вважає всі людські ідеали за пустяки, що не вартують думки.

З усіми матеріяльними надбаннями Злучені Держави є під духовим оглядом дуже вбогі. Масове виховання в Америці потребує великих і швидких реформ.

Користайте з нагоди!

Велика знижка наших видань.

	ціна	зниж.
Д-р Кость Левицький: **Українські політики**	1·20	зол.
Д-р Василь Мановський: **Гмінд**	1·40	„
Др. Е. Олесницький: **Сторінки з мого життя I.—II.**	2·00	„
Мих. Галущинський: **З Українськими Січ. Стрільцями**	1·30	„
Е. Чикаленко: **Спогади, том II.—III.**	2·20	„
Валерія О'Коннор Відінська: **Лисенки й Старицькі**	0·30	„
Ірина Вільде: **Химерне серце**	1·20	„
Василь Софронів: **Липнева отрута**	1·00	„
М. Рудницький: **Між ідеєю і формою**	1·20	„
Проспер Меріме: **Блакитна кімната**	1·20	„
Володимир Островський: **Сміх землі**	0·50	„
Микола Матіїв Мельник: **Крізь дим і згар**	0·40	„
Гордій Брасюк: **Безпутні**	0·40	„
Михайло Возняк: **Шевченко і княжна Репніна**	0·50	„
Михайло Возняк: **Белей і Кониський**	0·40	„
Др. Ст. Баран: **Новий самоуправний закон**	0·40	„
М. Рудницький: **Від Мирного до Хвильового**	4·00	„
Остап Грицай: **Відень**	0·50	„
Іван Черняка: **На Сході Мн**	1·25	„
М. Бриляньский: **Сіре одностроє**	2·00	„
Д. Луцяновнч: **Я з більшістю**	1·30	„
Улас Самчук: **Віднайдений рай**	1·60	„
С. Яблонська: **З краєм опію і рижу**	2·00	„
Д'Оревіллі: **Чортиці**	2·00	„
Он. Бальзак: **Чародійна шкіра**	2·00	„
В. Масютин: **Два в одного, том I.—II.**	3·50	„
О. Кобилянська: **Апостол чорні том I.—II.**	3·50	„

Кожний, хто сплатить згори зол. 30, дістане всі ці книжки.

Однинока нагода доповнити свою бібліотеку.

Замовляти: „Д і л о", Львів, Ринок 10 II. пов.

Кнут Гамсун:

ПІД ОСІННІМИ ЗОРЯМИ

Повість, стор. 152 + 18 стор. передмови.

Переклад Івана Ставничого. З передмовою М. Рудницького. Ціна 2·50 зол., порто 25 сот.

Історія бурлаки — написана одним із найбільших сучасних повістярів — великим психольогом та майстром слова, автором „Голоду", „Пана" та „Віторії", лавреатом Нобеля".

ВІДКОЛИ КУРИМО ПАПІРОСКИ

Якщо маємо вірити статистиці, то в цілому світі консумують приблизно 2,500.000 тон тютюну річно. Одначе досі ніхто ще не устійнив де, коли і хто почав курити першу папіроску.

Дехто каже, що французькі вояки навчилися від тубильців в Альжірі курити папіроски коло 100 літ тому. Інші кажуть, що історія папіроски така:

Підчас турецько-египетської війни на початку XIX. ст. одному з воїків куля витрутила з рук файку. Тому, що той вояк був налоговим курцем, скрутив він собі з паперу щось у роді файки і таким чином видумав папіроску.

Куреннн папіросок поширилося в Росії, де в 1850 р. заложили першу фабрику папіросок у Петербурзі. Коло 1858 р. один фабрикант грек Миколя Кундуріс почав експортувати папіроски до західної Европи.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ

СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ

АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?

ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО НАШОГО ЩОДЕННИКА

ЛЮДИНА, ЩО ЖИВЕ АЛЬКОГОЛЕМ.

Справді небуденний рекорд поставив один чоловік із Ріо де Джанейро. Вже більш як місяць не їсть він нічого і кормить свій організм тільки алькоголем.

Цей ноторійний пяничина намагався вже кілька разів під впливом своїх кревняків вилічитись від свого налогу, піддавався вже нераз лікарській опіці, але кожне лікування кінчилось одним висліком: він починав ще більше пити, як досі. Перед місяцем почав він знову переводити протиалькогольне лікування. Цим разом наслідки були зовсім інші: Організм затроєний алькоголем зовсім не хотів приймати ніякої поживи. Пияччина стратив апетит і сам голод заспокоює тільки алькоголем. Своєї рекордової голодівки не зможе він довго вже продовжувати, бо організм уже до решти виснажений голодівкою і щедрими порціями алькоголю.

АВТОМАТИ З ЧЕРВЯЧКАМИ.

Френклін Сміт, фризієр з Ню Йорку, людина спокійна й багата, впав на думку, яка мабуть втішить усіх аматорів риболовства. Підчас своєї професійної праці довідався, що майже всі його клієнти займаються кожної неділі риболовством. Щоб їм догодити, давав кожному клієнтові що неділі по 5 червячків для приманки. Вкінці клієнти почали більше привязувати вагу до червячкової премії, як до стриження. Тому згодом Френклін Сміт покинув свою професію і відчинив крамницю з червячками для приманки, а що має завжди незлі пляни, заінсталював ріжні уліпшення і вкінці автомат із червячками. Коли хтонебудь вкинув до автомату 20 центів, з автомату вилітало пять товстих червячків у паперовій торбинці. Сьогодні можна в кількох ріжних місцях Ню Йорку дістати завжди свіжі червячки з автоматів.

„ЛІТАЮЧИЙ ГОЛЄНДЕР".

Відомий голяндський журналіст Джек Бекверт хоче за прикладом своїх шведських товаришів відбути лет довкруги світу. Бекверт ви стартує до цього лету в другій половині травня з летунського майдану в Газі. Траса лету йтиме крізь Берлін, Відень, Атени й Александрію до голяндських Індій. Зчерги полетить він до Гонконґу і понад Тихий Океан крізь Маніллю, Гонолюлю до Сан Франціско. З північно-американського суходолу поїде відважний журналіст до Пернамбуко, щоб на німецькім повітрепланві вернутись через Франкфурт до Гаги. Американський пресовий концерн зобовязався у заміну за телеґрами з траси лету присвячувати кожного тижня цілу шпальту описам Голяндії та її кольоній.

Загальні Збори Товариства „Скала“ у Станиславові.

Учасники. — Звіти й реферати. — Промова Преос. Хомишина. — Дискусія і резолюції. — Новий виділ і морока з головою.

Дня 7. ц. м. відбулися у Станиславові другі річні Загальні Збори Т-ва „Скала“ — централі читалень під тою самою назвою. Збори попередило тихе богослуження в катедрі, закінчене панахидою за померших членів. Після того зїзд отворив голова організації д-р Богдан Недільський у присутности яких 200 осіб — священників, світських інтелігентів і селян. По промові д-ра Недільського вибрано президію зїзду, відтак ген. секретар Гол. Виділу д-р Лев Голінатий зложив звіт з діяльности. З того звіту довідуємося, що всіх читалень Т-ва „Скала“ засновано за два роки 289 і вони обединують тепер 14.280 членів. З числа 289 читалень дуже діяльних було 37, повні діяльних також 37, середньо діяльних 19, малодіяльних 23, новозаложених 32, щойно зголошених 89; не прислали звіту 52 читальні. Власні бібліотеки мають 92 читальні; всіх книжок у них 10.213. У читальнях було зорганізованих: драматичних гуртків 34, хорів 12, дуті орхестри 2, струнна орхестра 1. В діловому році читальні дали загалом 120 імпрез. Щодо часописів, то 101 читалень передплачує 327 газет, з них найбільше „Правди“ (107 прим.), „Місіонаря“ (63 прим.), „Українського Бескиду“ (59 прим.) і „Христос Наша Сила“ (44 прим.). „Нову Зорю“ передплачує всього 20 читалень „Скали“.

Після звіту, як теж короткого звіту касового забрав слово покровитель „Скали“ Преосв. Григорій Хомишин, що говорив про головні напрямні Т-ва „Скала“ і заявився м. ін. проти аматорських гуртків та хорів при читальнях, бо вони ширять тільки соблазнь і з них більше шкоди, як користи.

З черги складали звіти: директор канцелярії Гол. Виділу „Скали“ п. А. Дуткевич, та організатор „Скали“ м-р Шкварок. Далі виголосив ідеольогічний реферат д-р Осип Назарук. По тих усіх рефератах і звітах відбулася широка дискусія, в якій промовці нерідко полемізували зі становищем Преосв. Хомишина (що в міжчасі покинув Збори), доказуючи, що без концертів й аматорських вистав нема що й думати про оживлення читалень „Скали“.

На закінчення прийнято низку резолюцій, з яких на увагу заслуговує резолюція в справі відношення „Скали“ до „Просвіти“. Сказано там, що, мовляв, „Скала“ не заложена для валення „Просвіти“, тільки для рятування її дорібку з тих часів коли „Просвіта“ могла ще вести працю, перейняту католицьким духом. „І там, де читальня „Просвіти“ не ширить морального зіпсуття, ми можемо навіть сприяти їй, але з того не виходить, щоб ми, католики, мали не працювати над закладанням чисто католицьких організацій „Скали“, потрібних для ширення Католицької Акції в цілі оборони нашої Церкви і правдивого скріплювання нашого народу“.

Щодо нового виділу „Скали“, то була морока з вибором голови, бо всі пропоновані на це становище зрікалися. Вкінці вибрано головою дир. Григорія Замороку, з тим, що він дістав відразу відпустку до кінця вересня ц. р. Інші члени виділу такі: заст. голови о. проф. Вол. Микитюк, секретар д-р Лев Голінатий, скарбник дир. Теодор Мартинець, заст. скарбника д-р Богдан Недільський; о. шамб. Іван Луцик, о. прил. Микола Салі, д-р Ом. Гординський, проф. Іван Голембйовський, радн. М. Мартинюк, дир. Сев. Снігурович, д-р Осип Назарук — члени; заступники: д-р Василь Маковський, Василь Возьний, радн. Мих. Сміх, Антін Гушул. Контрольна комісія: о. дек. Юстин Гіриняк, радн. Евген Баранівський, радн. Теодор Величко.

—o—

Невпинні овації в Льондоні.

Населення Льондону раділо цілу ніч по коронації. Хоч падав зливний дощ від 3-ої год. пополудні маси народу мандрували вулицями до пізних годин у ночі.

Перед Бекінггемською палатою стояли маси народу до півночі і скандували „ми хочемо короля“. Король і королева чотири рази показувалися на бальконі і дякували своїм підданим за вияви вірности. Щойно перед північчю повідомили голосники, що королівська пара пішла на спочинок. Щойно тоді юрба покинула площу перед палатою. Юрба перенеслася на площу Пікабіллі, де по півночі зібралося к. 30.000 людей, танцюючи довкруги статуї Ероса. Поліція зовсім не вгамовувала радости юрби. Одягнені в пестрі одяги музиканти грали на вулицях. Вояки і моряки танцювали з дівчатами, які одягали вояцькі шапки. Щойно над ранком к. 3. год. юрба почала розходитись. Так проминула радісна ніч коронаційного карнавалу.

НОВИНКИ.

— **Вистава памяток доби „Русалки Дністрової“** з приводу століття виступу Маркіяна Шашкевича і його гуртка відкрита в Національному Музею щоденно в год. 9—14. Пояснення в неділю 16. ц. м. в год. 12.

— **Ширші сходини громадян Галицької дільниці** відбудуться в дні 15. ц. м. в год. 7. веч. у домівці чит. „Просвіти“ при вул. Супінського, щоб обговорити організаційні справи. — За Народню Організацію Галицької Дільниці: Д-р Роман Секела, голова ред. Юліян Тарнович, секретар.

— **Відчит на тему „Судова ревізія будови головної книжки“** виголосить 14. ц. м. проф. д-р Т. Зайферт у Союзі книговодів у Львові (вул. Бурлярда 5). Початок год. 7. веч. Вступ вільний.

— **Психольогічний відчит.** У психольогічній секції Польського Фільософічного Т-ва у Львові (саля фільософічного інституту, університет, вул. Маршалківська) виголосить м-р А. Киаль звіт із „Психомоторики“ Озерецького.

— **Відчит на тему: „Українська справа“** виголосить ред. В. Бончковський 14. ц. м. в салі Східного Інституту у Варшаві (вул. Медова 7). Початок 20. год.

— **Союз адвокатських аплікантів у Львові** повідомляє, що в пятницю 14. ц. м. в год. 19.30 в льокалі союзу при вул. Коперника 7. будуть інформаційні збори у справі проектованих змін закону про устрій адвокатури.

— **В Українськім Наук. Інституті в Берліні** виголосить 14. ц. м. доц. д-р Б. Крупницький виклад: Подорожні записки гетьмана Пилипа Орлика як історичне джерело.

— **Важна господарська акція.** Як відомо, кооператива „Зелоцентр“ у Львові уладжує постійні інформаційно-пропагандові зільничі курси що 1. та 15. кожного місяця, які треватимуть впродовж 10 днів у домівці при вул. Руській ч. 3. Завданням тих курсів є вишколити з кожної місцевости здібних організаторів-зелярів, що могли би зорганізувати у себе секції кооперативи при кружках „Сіль. Господаря“, які опісля творили би філії у кожному повіті і в той спосіб розвели організаційну зільничу сітку по цілому краю. Значіння цих курсів для наших сіл ще й тому дуже велике, що заходом Т-ва охорони ростин має вийти цього року закон, який заборонить збирати зілля нефаховим людям. Крім того „Звйонзек стшелєцкі“ розпочав уже подібні курси у Львові дня 10. V. і певно з браку наших людей вишле своїх організаторів у наші села. Тому побажаним було би, щоби наші освітньо-економічні установи взяли цю справу під увагу і спонукали наші села заохотити до співпраці на нашій зільничій ділянці в користь своєї кооперативи.

— **3-травнева збірка.** Головна управа „Т-ва Школи Людовей“ у Львові подає до відома, що збірка на вулицях міста в дні 3-го травня дала суму 9.086 зол.

— **Язва хрущів.** Городенський повіт навістила язва хрущів, що нищать придорожні дерева і сади. Адміністраційна влада видала відповідний розпорядок задля охорони дерев.

— **Спортсмени на хідниках.** В горішній частині вул. Потоцького у Львові, біля монастиря СС. Василіянок, де щоденно проходить багато українських дітей, деякі молодці уладжують собі перегони на роверах, і то на хіднику. Це поважно загрожує не тільки малим дітям, але і старшим. Недавно на п. С., яка туди переходила, наїхав один такий роверист на хіднику з переду, не зважаючи на те, що вона станула під самим муром. У висліді — важке потовчення голови і руки. Може компетентні чинники заопікувалисяб молодими роверистами, що ганяють по хідниках і загрожують спокійним прохожим?

— **У справі безпеки на дорогах.** Міністр внутрішніх справ Складковський видав до всіх воєвод такий обіжник: Всупереч моєму розпорядкові з 17. вересня м. р. проступки проти приписів про рух на дорогах тревають далі й їх не поборюється відповідно енергійно. Крім проступків тих, що вживають дороги й не придержуються приписів про рух, спричинюючи цим постійно випадки, часті є вибрики нелітніх, що обкидують проїжих, особливо розкидують скло, цвяхи й т. д. Стан цей не вільно толерувати. У відношенні до проступників треба безоглядно пристосувати кари, передбачені в законі про порядкові приписи на публичних дорогах, зокрема у випадках, коли свідомо переступається приписи. Якщо йде про вибрики малолітніх, то слід потягати до відповідальности за брак нагляду батьків чи опікунів. пригадую теж про порядкові приписи на публичних дорогах про маєткову відповідальність батьків і службодавців за нелітніх дітей і службу до 14 років та про відповідальність сіл, осель і міст, що на їх терені доконано шкоди. Вкінці міністр доручує, щоби поставити окремий натиск на скоре полагоджування карних справ при проступках проти приписів про рух. Ці справи слід полагоджувати й трактувати негайно.

— **Краєва хроніка.** В Калуші арештовано Владислава Логуша із Станиславова, що подавав себе нелєгально за поліційного агента. — В с. Сілець Беньків. пов. Камінка Стр. хтось підпалив одного вечора чотири жидівські доми, що згорі ли разом з іншими будинками. — В Солукові пов. Долина Йосиф Русікевич заманив на поле Фердинанда Мілера і кількома стрілами вбив його. Опісля зголосився на поліцію, що арештувала його. — Підчас поліційної облави в особовому потязі, що їхав з Ходорова до Львова, один із пасажирів, Станислав Ленжний, не маючи білєту, вискочив між Сиховом і Персенківкою крізь вікно і так потовкся, що мусіли відставити його до шпиталю. — В Надвірній придержали Михайла Гопту, що переодягнувшись у жіночу одіж і почорнивши собі саджею лице засів з крісом у руках на гостинці біля Лоєвої, щоб ограбити когось. Гопту завважив залізничний будник, розброїв його і віддав у руки поліції. — У Трофанівці пов. Снятин на 27-літнього Луця Кульчицького напав Михайло Демчук, що мав з ним спір за землю і пробив його ножем. — На стації Журавиця під Перемишлем кинулася під потяг якась молода жінка й погибла, пошматована колесами. — У Скнилові під Львовом отруївся 59-літній Яків Гас, напившись сільного квасу — У Вишнівчику пов. Перемишляни чотири озброєні людці напали на дім Купферштмідів і залякавши домівників, зрабували 450 зол. готівкою та щадничу книжечку. — У Рімні біля Рудок грім убив на полі Катерину Бей. — В Острівчику пов. Золочів на дорозі напало на Дмитра Чучмана 4-х озброєних у револьвери напасників, один із них ударив Чучмана боксером у лице та забрав у нього 17 зол. Поліція арештувала Брон. Семенюка та ще трьох інших, бо нападений пізнав їх.

— **Арештували грабіжників.** В Більчу Золотому пов. Борщів арештували Петра Притулу, Івана Луцика, Стефана Косара і Стефана Паньчука (у віці 22—24 літ) під закидом, що напали на дім Мендля Нойфельда в Юріямполі, причому вбили його жінку та ограбили купців Зільбера і Райштайна в Більчу Зол.

— **Грім спалив село.** В Горохолині пов. Станиславів підчас бурі грім ударив у стодолу і запалив її. При сильному вітрі вогонь перекинувся на сусідні будинки, наслідком чого згоріло 9 хат, 12 стоділ, 2 стайні і кілька оборогів сіна. Без даху над головою лишилось 14 родин. На місце пожежі прибув станиславівський воєвода Мушинський і дав погорільцям негайну допомогу.

— **Громовиці.** Громовиця перейшла оноді над ланцуцьким повітом. Грім поразив одну дівчину з Жолині, яка скрилась під придорожну фігуру. Також у Ракшаві поразив грім одну дівчину і підпалив стодолу. У Шептицях п. Рудки грім убив 55літню Марію Вавжикевич підчас господарських робіт на полі.

— **Історія згубленого перстеня.** Підчас переїзду румунського міністра закордонних справ Антонеску зі Львова до Кракова, його жінка, стріпуючи серветку з останками їди крізь вікно вагону, викинула теж два перстені з бриліянтами вартости 150 тисяч леїв. Сталося це в грудні м. р. між стаціями Родатичі-Судова Вишня. Зараз перешукано увесь цей простір вздовж залізничо-

го шляху, але без успіху. Аж тому кілька днів один робітник, занятий при весняних роботах, знайшов один перстень і хотів продати у Мостиськах за півтора золотого. Однак годинникар, пізнавши справжню вартість перстеня, повідомив про це поліцію, яка відобрала від нього дорогоцінний перстень і списала з ним протокол. Пані Антонеску дістане назад один із втрачених перстенів, а робітникові припаде якесь знахідне.

— **Мачоха затроїла пасербів.** В Дятківцях під Коломиєю занедужало серед підозрілих признак троє дітей місцевого селянина Федора Габюка. Одно із затроєних дітей, 16-літня Марія вмерла, а стан двох інших грізний. Покликана лікарка з Коломиї д-р Оржеховська ствердила затроєння зіпсутим мясом. Підозрівають, що мачоха Олена Габюк навмисне дала їм гнилу ковбасу, щоб увільнитися від зненавиджених спадкоємців маєтку її чоловіка.

— **Історичні памятки на Поліссі.** При копанні фундаментів під церкву на Замковій Горі в Давидгородку на Поліссі знайшли незвичайно цінні історичні памятки з X—XI віку. М. і. відкопано 13 дубових домовин з тлінними останками правдоподібно князя Давида з родини Рюриковичів, основника Давидгородка, останки будівель, предмети щоденного вжитку і т. п.

— **Село згоріло.** В селі Гнійницях пов. Яворів діти спричинили велику пожежу, що знищила 37 господарств. Катастрофа для населення тим більша, що воно ще не відбудувалося як слід після пожежі, яка навістила село тому три роки. На місце приїхав львівський воєвода Білик і приріс поміч негайним виплаченням асекураційного відшкодування. Крім того дав на руки стрості 1.000 зол. для погорільців і поручив видати їм бараболю до садження і жито.

— **Палата культури в Чернівцях.** Румунський уряд рішив побудувати в Чернівцях палату культури коштом 100 міліонів леїв. Як пише румунська преса, буде це один з найбільших і найсучасніших будинків цього типу в Румунії.

— **Вийшли із церкви.** Як повідомляє білоруська „Христіянская Думка", в прав. церкві Богоматері у Вильні білоруський священник став виголошувати проповідь по польськи. На знак протесту більшість вірних вийшла з церкви.

— **Арештували доньку Скалона за крадіж.** До одної варшавської крамниці з антиками зголосилася молода жінка і подавши себе за доньку б. генерал-губернатора Скалона, запропонувала продаж цінної порцеляни, срібної столової застави і т. п. Вона, мовляв, була у своїх кревних у Білостоці і дістала від них останки майна свого батька. Антиквар купив ті предмети за 2.000 зол. Тепер поліція відобрала від нього ті антики, ствердивши, що вони походять із крадежі в однім маєтку на Виленщині. Показалось, що це справді донька Скалона і під іменем Катерини Попідищин працювала кравчинею в однім домі, де вкрала ті річи.

— **Ще один королевич тратить право до престолу.** Із Стокгольму повідомляють про заручини кн. Карла, молодшого сина короля, з графянкою Ельзою ф. Розен, 33-літньою донькою б. дипльомата і двірського майстра церемоній, гр. Евгена фон Розен. Королевич тратить наслідком женячки з особою з некняжої родини свої права до престолу. Король згодився на подружжя, бо наслідство престолу є достаточно запевнене. Князь Карло має 26 літ і є братом б. бельгійської королевої Астрід, що погибла трагічно.

—o—

✝ Посмертні згадки.

О. Михайло Гірняк, парох Любачева, заслужений церковний і громадянський діяч, голова філії „Просвіти" і член виділів усіх українських товариств у Любачеві, помер у ночі з 12. на 13. ц. м. в 53. році життя. Похорон відбудеться в суботу 15. ц. м. В. Й. П!

*

На вістку про смерть о. Михайла Гірняка, активного народнього діяча і голови філії „Просвіти" в Любачеві, Головний Виділ Т-ва „Просвіта" у Львові велів вивісити чорний прапор на домі „Просвіти" і видав жалібні клепсидри.

Володимир Мороз. В неділю 9. ц. м. у вязничім шпиталі у Вісничі помер на сухоти український політичний вязень Володимир Мороз з т. зв. надвірнянської справи. Вол. Мороз походив з Бережанщини і мав сидіти у вязниці до 1944. р. Похорон відбувся у вівторок 11. ц. м. Похорон відправив вязничний капелян о. д-р Осип Кладочний. Покійного похоронили на вязничному цвинтарі. На похороні не було нікого з родини. В. Й. П.!

Навіть найбільший інтеліґент дасться набрати...

СЕНЗАЦІЙНІ ЗІЗНАННЯ СВІДКІВ.

Кожний день розправи проти судді Ґонсьоровського і товаришів виявляє щораз то нові сензаційні подробиці. І так сензаційні зізнання склали свідки: інж. Кайль, Льоля Ґертнерова та лікар д-р Ян Кіляр, які підтвердили акт обвинувачення та обтяжили сильно суддю Ґонсьоровського і підс. І. Бергмана. Інж. Кайль зізнав, що до нього зголосився підс. І. Бергман і заявив, що приходить від судді Ґонсьоровського, який пропонує, щоб інж. Кайль узяв собі іншого знавця, бо дотеперішній неприхильно ставиться до нього. Одночасно підс. Бергман зажадав 2.500 зол., але вкінці добили торгу на 400 зол. Тому Кайль узяв собі як знавця інж. проф. Вельпля і за кілька днів знову дав Бергманові 500 зол. Зате суддя Ґонсьоровський відложив проти нього процес, а спісля на основі амнестії припинив. Підчас конфронтації свідка з підс. І. Бергманом цей останній запевняв, що інж. Кайль обіцяв відремонтувати дім судді Ґонсьоровського. Св. Кайль заперечив і тоді підс. Бергман закинув йому, що не зважаючи на присягу складає фальшиві зізнання. Св. Льоля Ґертнерова зізнала, що підчас процесу її сина за привласнення прийшов до неї підс. Бергман і взяв пантофельки та черевики.

Св. д-р Ян Кіляр зізнав, що у звязку зі своїм апеляційним процесом у Кракові дав підс. Ізраілеві Бергманові 6.000 зол. за посередництво. Підс. Бергман запевняв, що навязав взаємини з полковником, промисловцем і землевласником, які добре живуть зі суддями. Підс. Бергман говорив свідкові, що має доступ до всіх краківських суддів, крім судді Цесьлевського.

Св. Тадей Цястонь, який відсиджує кару за двократне вбивство, запевняв, що підс. Бергман признався перед ним, що неслушно обтяжив суддю Ґонсьоровського.

Предсідник: Як вязні поставилися до арештування судді Ґонсьоровського?

Свідок: Були дуже вдоволені, що знайшовся в їх товаристві.

Предсідник: Чи ви теж раділи? Може за останню справу засудив вас суддя Ґонсьоровський?

Свідок: Богу дякувати при кінці судив мене інший суддя і тому дістав тільки 5 років (сміх на салі).

Інші свідки вязні заперечили зізнанням св. Цястоня кажучи, що зізнанням підс. Бергмана треба більше вірити. Між вязнями є такий звичай, що з новим арештантом роблять такі жарти. Один із вязнів скривається у кутку келії і говорить закривши уста чоботом. Таким чином викликує вражіння, буцімто з коридора говорить прокуратор, який звичайно взиває арештанта, щоб говорив щиру правду і випитує його про подробиці справи. Так зажартували собі з підс. Бергмана в келії ч. 81, який зірвавшися зі сну опівночі оповів щиро про всі хабарі. На питання предсідника, чи так жартують лише з анальфабетами, один із вязнів відповів: „Високий трибунале, на такі жарти дасться набрати кожний найбільший інтеліґент, навіть суддя (сміх на салі). Одночасно підвівся підс. Ісаак Бергман і заявив: Високий суде, навіть найбільший і найбагатший цивіліст, адв. д-р Йосиф Рабінер зі Львова говорив до чобота." Ця заява викликала новий регіт на салі.

Зчерги зізнавали чотири судді апеляційного суду з Кракова і б. віцепрокуратор окружного суду в Чорткові Цесьлевський, які не внесли нічого нового до розправи. Лише св. Цеблевський подав, що суддя Ґонсьоровський був „великим суспільним діячем" у Чорткові.

Якщо знаєте, що „Просвіта" пригортає до себе інші ваші установи, то допильнуйте, щоб ті установи зложили на „Дар Просвіті".

Дописи.

ЛЬВІВ.

Свято в гімназії СС. Василіянок у Львові. В суботу 8. травня ц. р. прощали ученицї, педагогічна рада з управою та члени батьківського кружка довголітню свою професорку п. д-ра Олену Степанів, що працювала в тій школі повних 15 літ, а тепер постановила присвятитись економічній діяльності. На скромне, гарне й симпатичне з виховного погляду свято злюбилися промови, деклямації та вокально-музичні продукції учениць і промова директора школи о. В. Лициняка та представниці батьківського кружка. Серед заквітчаної зелені сцени висів портрет п. д-ра Олени Степанів в однострою старшини Українських Січових Стрільців. Саме цей символічний портрет став головним моттом усіх промов і цілого настрою свята. Тримаючи мило й певно кріс у руках, солдатенятка неначе пригадували своїм портретом молодим ученицям їхній головний обовязок життя, мету всіх їхніх змагань — державну волю українського народу! Мило й симпатично було слухати, як молоді ученицї виявляли свою любу вчительку, що вони в житті підуть її слідами, що посвяту і працю для рідного краю та українського народу вони вважатимуть обовязком свого життя. На памятку вручили ученицї своїй учительці кіш гарних цьвітів і чепурно оправлену „Загальну Українську Енциклопедію" в трьох томах. Зі щирими сльозами жалю прощали українські дівчата свою виховницю, знаючи й, що вона, відходячи, забирає з собою найбільшу їхню людську цінність — молодість, палкі серця. І. Ю.

БРЕЖАНЩИНА.

Гагілки на сцені. Заходом Філії „Сільського Господаря" в Бережанах виведено 9. V. ц. р. на сцені в салі Українбанку гагілки, що пройшли з повним успіхом. Імпрезу розпочав промовою голова філії д-р Ф. Коковський. Річево, але і приступно представив ціль зібраним, головно селянській молоді (інтеліґенції не було й на лік), значіння рідної мови-самоцвіту, перейшов до народньої словесности і довше задержався на гагілках, підчеркуючи їх побутовий та історичний характер (Зельмаш). Молодь Потутор вивела звинно та складно кілька гагілок, гарно при цьому співаючи на два голоси. П. Джулинська (родом з В. України) віддеклямувала з мистецьким хистом „Перший Великдень на волі" І. Франка. Деклямація ця видалася просто сльози на очах слухачів. Добре випала і друга деклямація що її виголосила п. Ст. Маршицька. Дальше йшли: гагілки дівчат зі села Раю. Виступ цей був слабший через невдатний спів. (Другий голос співав увесь час „квартою"). Молодь Союзу Українок вивела хоровід під звуки пісні „Взяв би я бандуру" та відтанцювала „Козачка". Свято закінчено гагілками, виведеними секцією домашньої прислуги при Союзі Українок під управою п. Кощіюхівної. Залишило воно найкраще враження, за що ініціяторам та виконавцям належиться щира подяка. Побажати б, щоб подібні імпрези, як крім милої розривки мають багато моментів виховних, являлись на наших сценах найчастіше.

Збори делегатів Кружків Р. Ш. 6. травня п. р. відбулися в присутності делегата Головної Управи п. І. Герасимовича загальні збори делегатів кружків Рідної Школи бережанського повіту, на яких вибрано Старшину Повітового Союзу Кружків у такім складі: д-р Ф. Коковський — голова, о. Міяко, парох Кривого — заст. голови, ем. учит. Лада — секретар, ем. учит. А. Мерещовська — скарбничка й емер. учит. Василь Цалинюк — член Виділу. Заступники членів: господарі Борисевич і Кузів. До контрольної комісії увійшли: ем. проф. Г. Бобик, м-р В. Логуш і С. Свенцицький, дир. Українбанку. Є надія, що під проводом рухливого голови піде оживлена праця над зацікавленням повіту цією прекрасною ділянкою.

Свячене в Нараєві. Заходом чит. „Просвіти" в Нараєві відбулося третього дня свят у власній домівці спільне свячене, до якого засіло коло 100 осіб. Свячення довершив місцевий парох о. М. Вергун, складаючи зібраним святочні побажання. Довшу промову про виховне значіння читалень виголосив голова в. Цалинюк після чого гарну деклямацію „Христос воскрес" М. Приймака виголосила Іванка Кушій. Місцевий хор відспівав кілька церковних та світських пісень. Свято мало радісний, родинний характер і залишило найкраще враження. На святі були присутні делегати сусідніх читалень Нанасова Село та Ламів.

КОЛОМИЯ.

Дитяча шкільна вистава. В неділю 9. ц. м. пополудні відіграла в салі Шадлинчої Каси шкільна молодь народньої школи ім. І. Франка Р. Ш. сценічну картину Миколи Погідного „На провесні" зі співами й хороводами. Змістом картини є боротьба ясних сил — лицарів, що служать богині весни Ладі, з темними силами царя Мороза, який хоче забрати Ладу для себе і заморозити її. Ця змістова казочка-алегорія найшла не-

сподівано добрих виконавців у шкільних дітях. І хороводи русалок, і мотилів, цвітів, сніговиків були виведені вдатно та дбайливо, а ритмічний танок дружинників, гарно передуманий і зразково виконаний, захопив слухачів так, що треба було його повторити. Тільки Лада виказала трохи за мало життя. Зате рожечка і братчик були прекрасні. З повним признанням треба піднести працю цілого вчительського збору, в першу чергу тих, що подбали за строї для такого великого ансамблю, а були вони справді гарні й ефектовні, спеціально дружинників зі щитами й шоломами, стилізовані на лад старовинний із княжої доби (головна заслуга п. Федоруківної); дальше режисерів та інструкторів танків і хороводів (пп. Процівна, Олійникова, Лушпинська і Гриньовський). Вложили вони багато труду в ту виставу, але й вислід задовольнив усіх. Музичне оформлення вистави було в довідних руках проф. Рубінгера. Публика (як звичайно — нечисленна) нагородила малих виконавців заслуженими оплесками і при кінці щиро вітала автора (самітника), що загостив на водомийську прем'єру своєї симпатичної картини.

Вистава чит. „Просвіти" ім. Т. Шевченка. Того самого дня вечором у салі Нар. Дому відограли члени міщанської читальні „Просвіти" Т. Шевченка актуальну змістом і поучну комедію Я. Лупина „Три герби". Комедія має в собі чимало здорового сатиричного елементу, але вимагає доброго виконання. На жаль, під сим оглядом вистава поважно недомагала. Ролі не були вислід опановані, темпо за повільне, з запинками, рухи схематичні, непевні, ситуації тяжкі; словом, режисерія поважно недомагала. А шкода, бо матеріял авторський великий. Деякі особи навіть добре запрезентувалися (п. Самсонович). Може бути, що перерва в праці (наслідком перепон староства) пошкодила. Всеж таки бажана більша дбайливість у виконанні. Можна сподіватися, що найближча вистава буде краща і виважне поважніше відношення до такого важного виховного чинника, яким є аматорські сценічні вистави.

ПЕРЕМИШЛЬ.

В 300-ліття смерти Митрополита Й. В. Рутського. За почином Єпархіяльного Інституту Католицької Акції при співучасти релігійних і культурно-освітніх товариств у Перемишлі, за благословенням Преосв. Йосафата, відбулася в неділю 9. ц. м. в салі Народнього Дому академія в 300-ліття смерти великого подвижника гр.-кат. Церкви, Митроп. Рутського. На академію прибули Преосв. Йосафат і Преосв. Григорій, доволі численне духовенство з Перемишля й околиці, перемиське громадянство та шкільна молодь. Академію почав радн. В. Подлуський, що привітав обох владик і всіх присутніх громадян та коротними словами схарактеризував працю й подвиги Митроп. Рутського. Доволі обширний, змістовий та гарно обдуманий реферат про значення Митроп. Рутського для Церкви й українського народу відчитав м-р Ю. Коетюк. На дальшу програму складалися хорові продукції: богословів і „Перемиського Бояна", тріо членів учительського збору Вищого Музичного Інституту ім. М. Лисенка і деклямація Н. Німентовської. Хор богословів під управою студ. богословії Злочовського відспівав кант. М. Лисенка „Розп'яттю Христову". Виступ цього хору вробив дуже миле враження. Не менше враження викликав міщанський хор „Перемиського Бояна" під управою проф. В. Вітошинського, що відспівав XI. концерт Бортнянського „Благословен Господь". Великою атракцією академії було тріо („Соната А-дур" Г. Ф. Генделя) у виконанні учителів філії Вищого Муз. Інституту ім. Лисенка: фортепіян — проф. Ір. Негребецька, скрипка — проф. Е. Ковульченч і віольончелі — полк. О. Краєцький. Н. Німентовська з чутям віддеклямувала вірш Удини Кравченко „На 300-ліття смерти Рутського". Академія пройшла дуже вдатно. Сцена була гарно прибрана.

Концерт псальмів у церкві оо. Василіян на Засянні. У Вел. Пятницю відспівав міщанський хор під управою м-ра О. Чубинського такі твори в церкві оо. Василіян: П. Бортнянського „Скажи ми Господи" та „Благообразний Йосиф"; А. Річинського: „Скорбна Мати"; А. Архангельського: „Помишляю день страшний" і вінці Неділі „Покаяння". Добір творів та їх виведення захопили добірну публіку. Псалом „Скажи ми Господи" з цілої програми випав слабо. Причина може в неповному підготовленні та надто звільненому темпі першої частини і тому не було виразної різниці між І. та ІІ. частиною. ІІІ. частина (Алеґріо) вийшла би теж у цілій своїй красі, коби концерт закінчився фугою, що її з великою шкодою для цілости пропущено. Приємне враження зробила дотепер у нас неспівана „Скорбна Мати" Річинського. Нівність сопрана-солістки та пів. хору змушували мимохіть забути про суєту життя і веліли линути духом до Всевишнього. Архангельського „Помишляю" могутністю форте, суворістю, тяжкістю структури і величю цілости заімпонувало слухачам. „Покаяння" Неділі виведено добре, динаміка від найніжнішого піяніссіма до могутнього форте була орегарна. На жаль, кінцева точка програми „Благообразний Йосиф" не вийшла так, як цього можна було сподіватися.

К.-к.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Психіка шкільних кляс.

Кожна кляса в школі має свою особну психіку так як і кожна людина. Є кляса вчена, смирна, збиточна, елегантна, кляса спортовців, танцюристів і тим подібне.

Кляса вчена продукує шкільних прелегентів, промовців, має найменше десять фільозофів, пятнацять літератів і зо двацять поетів.

Кляса смирна має славу покірного телятка і тому — згідно з приповідкою — ссе дві корові. Хоч у науці не вибивається, але при кінці року цілим стадком перехоплюється до вищої загороди. Лишається хіба така слабина, що вже й на ноги не може звестися.

Кляса збиточна — це сонячний промінь у сірих мурах, але часом так долече, що треба заслонювати вікна і замикати двері перед ним. Промінчик цей продирається навіть крізь дірку від ключа в дирекційнім кабінеті, а нерідко крізь розбите вікно гострого вчителя. Збиточна кляса рідко коли тихо сидить, ще рідше коли вчиться, зате часто вислухує доган... одним вухом. В такій клясі буває звичайно кілька рисівників, що вправляються на таблиці і чорних пальтах учителів, кілька наслідувачів звуків природи, що вміють удавати все від грому до комаря, кілька проектодавців на всякі оказії від прімапрілісу до інспекцій шк. достойників і кільканацять віртуозів на дрімлі чи гребені.

Кляса елеґантів ходить завжди як з голки. Вона заводить нову моду не тільки на форму шапки чи мундурку, але й на дашок шапки чи обшивку при блюзі. Памятаю одну таку клясу в моїй гімназії. Вона завела була російський дашок, „грецькі" штани і червону випустку при блюзках. Не помогли закази, накази та інструкції — ціла гімназія подивляла і брала собі приклад.

Кляса спортовців лучить звичайно прикмети кількох кляс. Вона звичайно трохи збиточна, трохи елеґантна, мало читає, багато танцює, добре співає, а зле вчиться. Не знаю як тепер, але перед війною мала клопіт з математикою, а хрест божий з клясифікацією.

Але всі кляси кожної школи мають одну, спільну ціху — добре серце, хоч часом і сховане під тонкою верствою дитячих хиб. Хто вміє цю покриву відгорнути — той побачить.

Побачив те серце і я, недавно ось, перед самим Великоднем.

До нашої редакції прийшли молоденькі гості — панночки. Принесли якісь пакунки і несміло станули коло дверей.

— До кого прошу?

Найсміліша відповіла:

— Ми принесли свячене для безробітних.

— Свячене?

— Так! Трохи муки, цукру, яєць, круп...

— Від когож це?

— Від четвертої кляси гімназії Василянок.

Спрямували ми гостей куди слід, а самі за їх формаціями.

Це така кляса — кажуть нам, — що має багато серця для людської біди і від літ старається цю біду поменшувати. Чим може і як може. Кажуть, що має таку лавку, де складає гроші, але так, щоб ніхто не бачив скільки. А з тих дрібних грошенят щораз купує щось для тих, які ніяк не в силі собі самі купити.

І ось ця кляса назбирала на свячене для безробітних. Коли брати скількість безробітних — дуже мало, коли брати малу клясу — так багато, що аж дивно стає.

Просили мене безробітні подякувати клясі, що й отсе виконую. А від себе додаю: мій подіг кляс на ріжні роди не був досі повний.

Бо треба ще додати — клясу жертвенну

А готовість на всяку жертву чи не найпотрібніша прикмета для нації такої як наша.

Галактіон Чіпка.

Спорт.

УКРАЇНА — Т. Ш. Л.

Товариські змагання обох дружин відбудуться в понеділок 17. ц. м. на гриці Т. Ш. Л. (Лезайдівка). Початок у год. 4.30 попол.

ВІЄННА — ПОГОНЬ.

В днях 16. і 17. ц. м. відбудуться на гриці Погоні атракційні футболеві змагання між львівською Погонею і професійною австрійською дружиною Віенною, яка братиме цього року участь у змаганнях за середньо-европейську чашу. Віенна приїде у своїм найкращім складі з Гшвайдлєм. Змагання відбудуться в обох днях в год. 5. пополудні.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Новий виділ Ропника. У квітну неділю 28. м. м. вибрано новий виділ У. С. К. Ропник в Бориславі. Новий виділ вибрано в такому складі: голова: дир. Яворський Ілько, заст. голови: Венгрик Петро, секретар: Андрушко Юрій, скарбник: Кушницький Михайло, провідник футбольної секції: Сушків Омелян. Членн виділу: Ваньо Степан і Осередчук Юлян. Ревізійну комісію творять пп. Когут Микола, Шай Гриць, Вланар Михайло. Ропник братиме участь в мистецтвах Ц.-класи. Перші товариські змагання братиме Ропник з Витрою в Бориславі

Дискваліфікація змагуна Корони. В. Г. і Д. дискваліфікували на 2 місяці грача самбірської Корони Гена Рудольфа за брутальну гру і за те, що навмисне копнув на мистецьких змаганнях грача України.

Футболеві змагання в Києві. В Києві відбулися футболеві змагання найкращих дружин Києва, Харкова і Москви. Перемогла київська дружина.

Олімпія Сату Маре — Русь 3:0. Ужгородська дружина грала в понеділок 10. ц. м. в Румунії з дружиною Олімпія Сату Маре. Русь перетомлена недільним ліговим метчом з Клалівом програла 3:0. Румуни грали дуже гостро й розбили сильно Відмона.

Спарта — Адміра. Спарта здобула друге місце в чеській Лізі і гратиме за середньо-европейську чашу. Імовірно перший свій метч гратиме Спарта з Адміров. Змагання за середньо-европейську чашу почнуться 13. червня. Поки що невідомо, хто буде суперником Славії, бо ситуація в Мадярській Лізі дуже зкомплікована. Імовірно противником Славії буде Ференцварош. Простейов гратиме з одною із швайцарських дружин. Больонія гратиме з Австрією, букарештянський Венус із Фебусом. З ким буде грати Віенна і Спортклюб, покищо ще невідомо.

Мадярщина — Югославія 1:1. Мадярщина осягнула з Югославією ледви нерішений вислід.

Більбао — Рейсін Париж 3:3. Ці змагання відбулись у Тулюзі.

Парижк — Прага 7:5. Змагання аматорів. Парижк вів уже 4:1, а кілька хвилин перед кінцем напасна празька дружина вела 5:4.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ

ВІСТНИК, місячник літератури, мистецтва, науки й громадського життя. Львів, травень 1937. Р. V. кн. ІІ. Зміст: Ю. Клен: Вікінги. — Леонід Мосендз: Останній пророк. — Дарія Вікенська: Леон Дегрель і бельгійські реакціонери. — Курт Рісс: За кулісами Голівуду. — Шарль Ріше: Небезпеки поступу. — В. Шервуд Фокс: Коедукація на університетах. — О. В.: Що таке нація? — Л. Граничка: Стефаникове слово. — Д. Д.: Йосиф Вісартонович Калігула. — Павло Лан: Клопоти з Шевченковим „віруй". — Феррі Чізані: Олександрійські ночі. — М. М.: З пресового фільму. — Бібліографія. — Від Адміністрації.

ДЗВОНИ, літературно-науковий місячник. Львів квітень 1937. Р. VII. Ч. 4. Зміст: Б. Лепкий: Заповіт любови; Сон чи дійсність. — Д. Николишин: Щасливий ти. — Ф. Моріяк: Юда. — Н. Королева: В сподіванні чуда. — о. Г. Костельник: Авто. — М. Фіголівна: Смерть Христа в світлі медицини. — Д-р В. Залозецький: Християнська релігія і консервативна ідея (прод.). — М-р П. Ісаїв: Фільософія сучасних природничих наук. — Реценлї. — З преси і журналів. — Нові книжки.

СОКІЛЬСЬКІ ВІСТИ. Львів, травень 1937. Р. X. Ч. 5. Зміст: Христос Воскрес! — Суперництво 1937. — М. Тріль: Рухавковий Вітер Сокола-Батька. — М. Стокрощький: Чого нам треба. — Організаційні справи. — С. Мотало: В сторіччя поезії „Русалки Дністрової". — С. Мотало: За українське море. — Зі сокільського діла. — С. Гайдучок: Під століття сокільських видань. — Великодній привіт. — Свято моря. — Вплив сокільства на характер української молоді. — Український бокс у пеленках. — Боксерські змагання. — Руїни Скиту Манявського. — Придбайте наплечника. — З краю і світу. — Проф. І. Боберський в новій подорожі. — Загальні Збори. — Від Редакції.

ШЛЯХ, релігійно-громадський часопис для народа. Луцьк. Р. І., ч. 1. за травень 1937.

НА СЛІДІ, журнал молоді. Львів 1937. Р. ІІ., ч. 5.

УЧИТЕЛЬСЬКИЙ ГОЛОС. Р. VIII, ч. 4. Ужгород 1937.

СПОРТ, часопис Українського Спорт. Союзу. Р. ІІ., ч. 6 (21) з 1. V. 1937.

ЗМАГ, спортовий тижневик. Львів 1937. Р. І., ч. 13, 14 і 15.

КАМЕНЯРІ. Р. VI., ч. 9. з 1. V. 1937.

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ:

Як чоловік зійшов на пана.

З автобіографією автора і карикатурою Е. Козака.

Веселе оповідання про молодця, що зводить із собою тяжку боротьбу: що вибрати — любов і добру „партію", чи працю для громадянства. Оповідання повне гумору та бадьорости.

Ціна книжки 2 зол. 50 сот.

ШАФКОВІ КУФРИ

валізи, міхи на постіль, коробки на капелюхи та комірці, багажові паси по цінах найнижчих поручає

Робітня римарсько-галантерійна **Н. БАРЕР**

Львів, Сикстуська ч. 2, вобіч ф-ми „Саламандра"

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

ГРИМАЛІВ:

14. V. Під курателею.
15. V. Шаріка.
16. V. Довбуш (Чорногора в огні).

З Грималова їде театр до Свалата і Гернополя.

Великий Театр:

Пятниця, 14. V. год. 8. веч. „Фаворита".

Субота, 15. V. год. 4. поп. З Казки для дітей. Год. 8. веч. „Подвійна бухгальтерія з А. Дюмюсю.

ГОДИННИКИ Longines

Omega, Doxa, Cyma
по найнижчих цінах
у **В. ҐРІНБЕРҐА** Сикстуська ч. 4

КІНА.

АПОЛЬО: „Дітя щастя" з Лілліном Гарвей.

АТЛЯНТИК: „Мароко" з Марленою Дітріх і Гейрі Купером.

ВАНДА: „Чоловіки до вибору".

ГРАЖИНА: „Буде краще" з Тонькою і Щепком.

ЕВРОПА: „Одна на мілліон" із Сонею Геніе.

КАСІНО: „Чарівниця з Салєм".

КОПЕРНИК: „Зелений сигнал" з Еролем Флінном.

МАРУСЕНЬКА: „Веселі бідаки".

МЕТРО: „Сальветти" та 3-актовий додаток.

МІРАЖ: „Золотоволосий збіговисько" із Шерлею Темпль і „Одна з тисячу" (з Мертою Егерт).

МУЗА: „Нинішні часи" з Чарлі Чапліном.

ПАЛЯС: „Дорога до Ріо де Джанейро" (Хрестна дорога білих невільниць).

ПАКО: „Володар Каліфорії".

ПАН: „Сан Франціско".

РАЙ: „Роз-Марі".

СВІТ: „Осуджений" і „Весела розведенниця" Джінгер Роджерс.

СТИЛЕВЕ: „Алжирів город" з Марленою Дітріх і ревія.

ТОН: „Володарка краіни Кор".

УТІХА: „Самохід 99" і ревія.

ХИМЕРА: „Небезпечна білявка" з Мартою Егерт.

ФОТОПЛАСТІКОН.

(пл. Марійська 5).

„Виправа до Північного Бігуна".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 14. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 14.15 Розр. музика, 20.10 21.00 Оперетькові мельодії, БІЛГОРОД (487) 18.30, 20.00 Співи, БУДАПЕШТ (550) 17.30 Сальон. музика, 19.30, 20.00, 21.00, 22.00 „Королева Саби" оп. Гольдмарка, ВІДЕНЬ (507) 12.00, 13.10 Розр. концерт, 15.15 Травневі пісні, хор хлопців, 16.45 Для дітей, 17.15 Брамсові твори, 17.40 Співи, 18.40 Про Ліберію, 20.00, 21.00 „Густав Васа" драма Стріндберга, ДАЙТШ. ЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Вок. авд., 20.10, 21.00 Танк. музика, КОШИЦІ (259) 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.20 Скрипка, форт., 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 Концерт сучасної музики, МІНХЕН (405) 16.50 Сопран, скр., форт., 17.25 Варіації і фуга на тему нар. рос. пісні Клора, 19.00 Розр. концерт, 22.30 Орх. концерт, ПРАГА (470) 17.05 Моцартів квінтет д-дур, 20.25 Серенада Моцарта ес-дур на дуті інстр., 21.00 Камер. музика, РАДІО ПАРІ (1648) 12.15 Орх. концерт, 13.15 17.30, 18.30, 20.15 Співи, 16.00 Камер. музика, 17.45 Сольо на альтівці, 19.45 Форт. 21.00 Давні й нові пісеньки, РИМ (421) 17.25 Співи, 20.40 Розр. музика, 21.00 22.00 „Граф Люксембург" оп. Легара.

Субота, 15. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 18.00 Весела муз. авд., 19.00 Серенада, БІЛГОРОД (487) 19.50 20.00 Пісні, 20.30, 21.00 Веселий вечір. БУДАПЕШТ (550) 12.05 Сальон. музика 13.30 Скрипка, 14.00 Співи, 17.45, 18.00 Військ. орх., 19.30 Мадярські нар. пісні в супр. цит. орх., 20.50, 21.00 Орх. концерт. ВІДЕНЬ (507) 14.00, 16.00 Музика. 19.00 Музика з усього світа, форт., окр., бас, 20.10, 21.00 „Цар і теслі" оп. Льорцінга, КОШИЦІ (259) 13.30, 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.25 Танк. музика, 19.00, 20.40, 21.00 Розр. музика, 22.10 Веселий вечір, МІНХЕН (405) 18.20 Прелюдія та фуга д-дур Баха на орг., 18.40, 20.10, 21.00 Вес. авд., 19.10 Розр. концерт, 22.30 Танк. музика, ПРАГА (470) 15.00 Розр. концерт. 16.45 Театр для дітей, 22.35 Танк. музика, РАДІО ПАРІ (1648) 12.00, 13.30 Розр. концерт, 13.15, 19.45, 20.15, 21.00, 22.00 Співи (у прогр. „Савл" орат. Генделя), 16.30, 17.00 Для дітей, 17.30, 18.00, 19.00 Танк. музика, РИМ (421) 17.25 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00 Комедія, 22.15 Концерт хору.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 14. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній дениик, 7.10 Програма на нині, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Співаймо пісеньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Нар. капеля, 12.40 Полудневий дениик, 12.50 Качата й гусята, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Із сьогодніків, гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Львівська молодь перед мікрофоном: Один день на хольовій, 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Пісні, з гр. пл., 16.10 Суспільна гутірка, 16.15 Гутірка з хорами, 16.30 Вибрані пісеньки та танки у вик. мандоліністів, 17.00 Варшава в часах неволі, 17.15 Камер. концерт у вик. квартету, 17.50 Говорена енциклопедія, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.16 Спортовий порадник, 18.20 Туристо, пізнай власне місто, 18.30 Абрагам: „Віктория та її гузар" попурі, з гр. пл., 18.40 Король лафти, гутірка, 18.45 Програма на завтра, 18.50 Лісові новини, 19.00 „Мелюзина" епізод із поз. Софії Коссак „Прокажений король", 19.20 З піснею по краю, 19.45 Про інструменти симф. орх.: Трубка, пузон, туба, 20.00 Верді: „Травіята" трансмісія з Мілана; у перерві коло год. 21.00 Вечірній дениик, Актуальна гутірка, 22.30 „Мейд із Інгленд" скеч, 22.45 Популярна музика з гр. пл., 23.00—1.00 Танкова музика з гр. пл.

Субота, 15. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній дениик, 7.10 Програма на нині, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Співаймо пісеньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Орх. концерт, 12.40 Полудневий дениик, 12.50 Дещо про вітаміни, 14.30 Театр Уяви для дітей: „Про Івасьа, що заложився із Рокитою", 15.00 Господарські вістки 15.15 Легка музика з гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 А. Людкіні: Єгипетський балет, симф. орх., гр. пл., 15.50 Три знані заїнгу, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Фрімль-Штотгарт: Фантазія з оп. „Роз-Марі", гр. пл., 16.10 Культурне життя столиці, 16.15 Музика з гр. пл., 16.30 Транем. із Шікаго: Зізд Ради союзу польських організацій в Америці, 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спортові вістки, 18.20 Шуберт: „Чарівна арфа" гр. пл., 18.35 Львівський актуальний фейлетон, 18.45 Програма на завтра, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Польща за парижкій виставі; Танки у вик. дутої орх., 19.50 Чотири мадригали Палестрини, капеля 20.15 Літер. новини, 20.35 Вечірній дениик, 20.40 Актуальна гутірка, 21.50 Весняне попурі, трансм. з Відня, 21.55 „Гаммсове щастя", 22.05 Спортовий репортаж, 22.15 Малі оркестра, 23.00—1.00 Танкова музика з гр. пл.

Друге оголошення

УПРАВА

Товариство взаїмних обезпечень „ДНІСТЕР" у Львові

повідомляє, що XLIII. Звичайні Загальні Збори відбудуться в четвер 27. травня 1937. в год. 10-тій рано у власній салі Товариства у Львові, при вул. Руській ч. 20 з таким порядком нарад:

1) Відкриття Загальних Зборів.
2) Відчитання протоколу XLII. Загальних Зборів з дня 28. травня 1936
3) Звіт Управи з діяльности і замкнення рахунків за XLIV. адміністраційний рік (1936):
   а) Відділу обезпечень від огню;
   б) Відділу обезпечень від крадежі з зломом.
4) Звіт Надзірної Ради з внеском на затвердження білянсу і рахунку засобів і страт та на уділення абсолюторії Управі за XLIV. адміністраційний рік (1936).
5) Внесення Надзірної Ради в справі: покриття біляисового недобору у відділі обезпечень від крадежі з зломом.
6) Вибори:
   а) 4 членів Надзірної Ради на три роки (§ 34. статуту).
   б) 3 заступників членів Надзірної Ради на один рік (§ 35. статуту).
7) Означення винагороди для членів Надзірної Ради (§ 32. т. 5 статуту).
8) Інтерпеляції членів.

До повищого порядку нарад може 1/5 частина представників зголосити додаткові справи, які мали би бути поміщені на деннім порядку нарад, однак таке жадання помістити окремі справи на порядку дня треба зголосити Управі Товариства не пізніше як на 14 днів перед реченцем Загальних Зборів.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно—продажа: Бельги бельг. 89·28, 88·88, Доляри американські 5.28·50, 5.26·00, доляри канад. 5.28·50—5.26·00, Фльорени гол. 291·32—289·60, Франки фр. 23·73—23·59, Франки швайцарські 121·30—120·50, Фунти англ. 26·17—26·01, Гульдени данц. 100·20—99·80, Корони ч. 17·50—17·00, Кор. дан. 116·79—115·95, Кор. норв. 131·43—130·45, Корони шв. 134·93—133·95, Ліри італ. 23·70 — 23·00, Марки фінл. 11·57—11·20, Марки нім. 124·00—121·00, Шил. австр. 99·20—98·00, Марки нім. срібні 134, 131.

Акції.

Банк Польський 101·50, Ліньоп 12·90, Островець 23·00, Страховичі 31·00, 31·25.

Тенденція дещо слабша.

Папери.

3 поз. інвест. 1 ем. 63·75, серія неНот. 2. ем. 64·00, серія 83·75, 5 конверс. 59·00, 6 дол. 51·25, купон 12·64, 4 прем. дол. 37·50, 7 стабіл. 368·00, купон 13·29, 4 консол. 52·88, 51·50, 52·00, дві ост. сот. 51·25, 51·88, дві ост. др.

Тенденція дещо слабша,

Збіжжя.

Львів, 13. V.

За 100 кг. льоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	29·75—30·00
Пшениця збір. червона	28·75—29·00
Пшениця одн. біла	29·50—29·75
Пшениця зб. біла	28·75—29·00
Жито шт. І.	24·25—24·50
Жито шт. ІІ.	24·00—24·25
Овес шт. І. незамок.	23·75—24·00
Овес шт. І. А легко зам.	23·00—23·25
Овес шт. ІІ. незамок.	23·00—23·25
Овес шт. ІІ. А легко зам.	21·75—22·25
Ячмінь	45·00—46·00
Сім'я конопляне	34·50—35·00
Ріпак озимий	49·00—50·00
Ріпак літний	45·00—46·00

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 13. травня ц. р. кооперативні платять за льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	3·25 зол.
1 кг. масла десеров. бочкове та екстр. включно з опакув.	3.30 „
молоко від 27. IV. ц.р.	0.18—0·19 „
копа яєць	2·65—2·70 „

Продажа масла і молока більшає, попит середній. Тенденція на масло та молоко вичікуюча, на яйця вдержана.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 13. V. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомисарні „М. С." у Львові, (пл. Більченського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре умясовані, повногруді тонсті	1.50 зол.
Курки молоді І. кл. тонсті без запинку на ногах від 1.80 кг. вагору	1.25 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

1 зол. на відновну церкви в Рудні зложив через Адм. „Діла" М. Воробець, Левандівка.

МЕШКАННЯ

ГАРНА, фронтова, умебльована кімната зі світлом та уживанням лазнички, евент. з цілим удержанням до вподобу від 1. червня для солідної пані або пана. Ближча відомість: трафіка Іта, Руська 1.

931 1—2

КУПНО - ПРОДАЖА

ПРОДАМ дім поверховий мурований невикінчений, 8 уб'кацій, спіжарки, кільотеги, 201 сяж. городу. Тракт Глинянський 26 (Jałowice), 2 хвилини від трамваю. Господар. 1—3

КОЛІРОВІ з сірого шовку **підштанці** мужеські 2.75, дамові 2.25, „АСТРА", СИК. СТУСЬКА 2. 775 2—?

„СВІТ ДИТИНИ", СИКСТУСЬКА 2, поручає гарні плащики дитячі та все для дитини. 776 2—?

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ФАБРИКА „Фортуна Нова" пошукує пукорника. Зголошення просто на фабрику, Кордецького 23, враз зі свідоцтвами і відповідними референціями. 929 1—1

ФАБРИКА „Фортуна Нова" пошукує кваліфікованого бухгальтера з довшою практикою. Зголошення просто на фабрику, вул. Кордецького 23, враз з відповідними свідоцтвами та референціями. 929 1—1

ПАНСІОНИ

ПАНСІОН „Олена" в ЯМНІМ отвирає 16. травня. І. ЛИСЬКЕВИЧЕВА. 914 3-3

РІЖНІ

ЛІТНИЩЕ РОЗЛУЧ, Вілля одній чи двом родинам або на пансіон до вибору. — Парфанович, Львів, Зиблікевича 51. 926 1-2

РОЗПИЛЯЧІ до кольонських вод направляє фірма „ТЕНЧА", Львів, Рейгана 2, тел. 225-27. 142 7—10

ОГОЛОШЕННЯ.

ХТО?!

хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідніший

ПЕРФУМЕРІЇ

С. ФЕДЕРА

Львів СИКСТУСЬКА 7
Філія КОПЕРНИКА 15а

Кожний покупець, що покличеться на оце оголошення „Діла" дістане ЗАДУРНО гарний дарунок.

КАМІНЬ ДОВБУША біля Яремча

„ЗЕЛЕНА ПАЛАТКА"

поручає

вже від 20. травня гарні кімнати з добірним харчем. До 20. травня за інформаціями писати: С. Олесницька, Станиславів, вул. П. О. В. 7. 927 1—2

Приписові друки і книжки до вжитку часописів

які кожне видавництво мусить відновити з новим роком для почтового уряду можна купити в Адміністрації „Діла" Львів, Ринок 10. Для провінції вислемо за післяплатою.

Цінник друків:

Zawiadomienie wysyłkowe
1 gr. 6 sot.
Gazetowa książka nadawcza
оправлена (130 картох) зол. 2.50
Książka rozsyłkowa
на 480 урядів, оправлена зол. 2.50
на 960 урядів оправлена зол. 5.—

Шукаєте мешкання?

Найдете його і буде воно Вам зовсім відповідати, якщо дасьте оголошення до „Діла".

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавниче Спілка „Діло". В друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Субота 15. травня 1937. Ч. 104

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229—41.

Перед іспитами в середніх школах.

(Вступна стаття).

Счеркнуть наших студентів!

Український шпиталь майже готовий!

Звертаймо увагу на лектуру дітей!

У почині великого діла.

Перед ювилеєм шкіл ім. Б. Грінченка у Львові.

Познанські Торги в 1937. році.

Пресова конференція в президії м. Львова.

Мадярщина введе обовязкову військову службу.

М. Рудницький: Бережанські товариші. (фейл.)

Хто сторпедував англійський корабель?

НОВІТНЄ ШПИГУНСТВО.

Економічний огляд.

Ч. 104 (14.647). Львів, субота 15. травня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 228-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 НОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Мадярщина введе обовязкову військову службу?

У колах Малої Антанти беруть у рахубу можливість, що Мадярщина введе обовязкову військову службу і дозброїться. Сподіються, що Прага домагатисьме у такому випадку якнайстрогішої резкції Малої Антанти, зате Югославія з цим не погоджується.

Італійська дипльоматія мабуть намагається вплинути на Білгород і Букарешт у тому напрямі, щоби вони приняли нарушення трійнського миру якнайспокійніше.

ЧИ БОЛГАРІЯ НАРУШИЛА МІЖНАРОДНІ ЗОБОВЯЗАННЯ?

У Софії відбулася військова дефіляда, в якій взяли участь повзи й літаки. Букарештенський щоденник „Монта" закидує Болгарії, що зона цим способом нарушила мировий договір.

Конференція британської імперії.

Нині (у пятницю) перед полуднем зібралась у Льондоні конференція британської імперії, присвячена в першу чергу політичним справам; обороні єдности імперії. Конференція не накаже домініям одноцільної закордонної політики, лише змагатиме до узгіднення політичної лінії між усіми частями імперії шляхом розмов між делегаціями.

Льондонські шофери дальше страйкують

Страйк персоналу льондонських автобусів тривае вже 13 днів і нема виглядів, щоби дійшло до порозуміння з дирекцією автобусового підприємства. Один член професійної спілки транспортових робітників заявив, що страйк може протягнутись ще й 15 днів.

Вуглевий страйк передбачений на 29. ц. м. здається таки вибухне.

У ГОЛЛІВУДІ НЕБЕЗПЕЧНО.

Фільмові зірки ходять з озброеними сторожами, бо по дорозі до фільмових робітень їм загрожують страйкові стійки. Відносини між службовиками, які страйкують та акторами, які працюють, загострилися зокрема останніми часами, коли провідники страйкарів у промовах накинулись на акторів як на страйколомів.

СТРАЙК АМЕРИКАНСЬКИХ САМОХОДОВИХ І МЕТАЛЕВИХ РОБІТНИКІВ.

2.600 робітників одної з найбільших металевих фабрик у Пітсбургу застрайкувало; боятся, щоби цей страйк не перекинувся на всіх 200.000 робітників стейту. 17.000 самоходових робітників у Дітройті покинуло працю, протестуючи проти працедавців, які не виповнили заключеної минулого місяця умови.

Хто сторпедував англійський корабель?

Англійський контрторпедовець „Гантер", що патролював еспанське побережжя коло Альмерії, став жертвою загадкової катастрофи внаслідок якогось зовнішнього вибуху.

Первісно думали, що він наїхав на міну, тепер припускають, що його сторпедував підводний човен невідомої держави.

Нині приїде до Альмерії британський адмірал, командант 3. ескадри кружляків, щоб обняти провід слідчої комісії, яка має викрити причину катастрофи.

3-ох членів залоги згинуло, 12-ох ранено.

РОЗСТРІЛЯЛИ ВАЖКО РАНЕНОГО КОМАНДАНТА „ДРУГОГО АЛЬКАЗАРУ".

Як подає Авас, червоні засудили на смерть командита оборони монастиря Богоматері де ля Бабеза у провінції Хаен, сотника Сантіяга Кортеса, хоча він був важко ранений. Не зважаючи на протести багатьох червоних старшин, засудженого винесли у фотелі до городу і негайно розстріляли.

НЕ БАСКИ ЛИШЕ ЕСПАНЦІ БОРОНЯТЬ БІЛЬБАО.

Агенція „Юнайтед Пресс" довідується, що частини астурійських гірників майже зовсім заступили басків на біскайському фронті, бо баски дораз частіше переходили на бік національних військ.

Разом з астурійцями прийшли їхні жінки, що борються в перших лініях. Одна астурійка, яку звуть „ля Фієра", командує відділом скорострілів. Її вже 4 рази ранили, та вона дальше командує своїм відділом.

БОМБАРДУЮТЬ ОСТАННІ УКРІПЛЕННЯ ПІД БІЛЬБАО.

Національні війська зблизилися до останньої оборонної лінії міста Більбао, т. зв. „залізної смуги"; літаки й гармати почали нині рано бомбардувати ті укріплення

Ґерінґ їде до Венеції.

Стефані повідомляє, що нині мабуть приїде до Венеції премієр Ґерінґ та його жінка, яка цими днями була в околиці Неаполю. У Берліні півофіційно дементують вістку, немов би Гітлер мав небавом стрінутися з Мусолінієм в Італії та перевести з ним розмови. Спеціяльним поїздом з Берхтесґаден до Венеції поїде не Гітлер лише Ґерінґ.

Промова Чіяна.

Італійський міністр закордонних справ гр. Чіяно, виголосив у парляменті промову, присвячену італійській закордонній політиці. Він заявив, що становище Італії до Ліги Націй залежатиме від діяльности тої установи. До реформи Ліги Націй Італія займає вичікуюче становище.

Італія пропонувала на початку еспанської громадянської війни співпрацю, щоби замирити Еспанію, але тої пропозиції не приняли. Нині Італія виконує льояльно постанови льондонського комітету неінтервенції і старається за всяку ціну не допустити до того, щоб у звязку з еспанською війною Европа поділилась на два ворожі табори.

Рівнобіжна політика обох великих авторитативних держав Европи — Італії та Німеччини є дуже пожиточним чинником безпеки мира та дороговказом для всіх сил, що хочуть забезпечити европейську культуру перед большевицькою загрозою. У приязних взаєминах між Італією та Австрією і Мадярщиною ніщо не змінилося.

Дальше згадав міністр про напружені політичні взаємини Італії з Англією та про добрі взаємини Італії з балканськими державами. Опісля торкнувся він взаємин Італії з мусулманським світом, з Азією та з Америкою.

—o—

Д-р М. ДЗЕРОВИЧ
виїхав як щорічно
до
ЩАВНИЦІ

Перед іспитами в середніх школах.

КІЛЬКА ДУМОК ПЕДАГОГА І БАТЬКА.

Вже в рр. 1931.—32 в часі соймових дебат над законопроєктом, що став опісля законом з 11. березня 1932, тодішня соймова опозиція висловлювала побоювання, що закон про устрій шкільництва стане грубо протидемократичним актом та припинить свобідний наплив молоді до загальноосвітніх середніх шкіл. Тоді соймова більшість сміялася з аргументів опозиції і мабуть щиро не вірила в них. Та не треба було довго чекати на факти, що потвердили в повній основі оправдані побоювання противників законопроєкту й теоретично помилковий оптимізм проєктодавців.

Появилися відомі цьогорічні розпорядки міністра освіти в справі вступу учнів до середніх шкіл. Критичну аналізу тих розпорядків й насвітлення їх з нашого національного становища перевів пос. Кузьмович на сторінках „Діла" (чч. 78, 79, 81). Його аргументів повторювати вдруге не будемо. В його статтях найбільшим песимізмом навіяні ті місця, де він говорить про штучні барієри, що загородять молоді масовий доступ до загальноосвітніх середніх шкіл. Є їх багато, дуже багато. Через них середня загальноосвітня школа перестала бути демократичною, масовою школою!

Серед тих барієр перше місце займають численні іспити. Розглянемо їх.

Ідея іспитів, ще й таких численних, у середніх школах є анахронічною помилкою та запереченням цілого теоретично-ідеольогічного виховного наставлення нинішньої школи. Теорія каже, що сучасна школа, отже середня також, повинна розвинути в учня всебічно всі його духові, інтелектуальні, етичні й фізичні сили та підготовити його до реального суспільного життя, щоб він у цьому житті став творчим і пожиточним громадянином. Отже не більше чи менше подробиць формального знання, не освітній енцикльопедизм, але загальний розвиток молодого громадянина є найвищою ціллю освітньо-виховних функцій школи.

Маючи цю найвищу ціль школи на увазі, учитель учить і виховує кілька літ учня; за той час він пильно його студіює, стежить за його розвитком і перепускає його з кляси до кляси. Вписуючи своєму ученеві позитивну оцінку кілька літ, він тимсамим, кермуючись довголітнім досвідом, любовю і громадянським сумлінням, неначе безпосередньо стверджує, що його учень може вийти в суспільство, що він там ні його, ні його школи не скомпромітує, що він буде пожиточним, працьовитим і творчим громадянином.

Тимчасом приходить іспит. По розпорядку міністра не сміє він тривати довше, як 2½ години. Через тисячу непередбачених причин добрий, розвинений і розумний учень може перепасти, а справдішня духова, інтелектуальна й фізична слабина може осягнути світлу перемогу! Чому? Бо кожний іспит, по своїй природі, спирається на вияві більше або менше дрібниць формального знання.

Питаємо, де правда—в теоретичному заложенні завдань школи, чи в іспиті? Чи іспит у такому випадку не є драстичним визовом довголітньому досвідові учителя, його педагогічній любові, його громадянському сумлінню? Не є він тяжкою об-

За два золоті цілий місяць

Станислав Рикер

фризієрський мистець

ул. Валова 11 а.

Іоручає вибагливий мужеський і жіночий салон. Абонамент на голення 2·— зол. **Тривала ондуляція найліпша 7 зол.** — Манікір 50 сот. — Водна ондуляція в миттям тільки зол. 1·50. — Брови та вії 80 сот. 7—7

разою його людської гідности? Що кожний іспит є замаскованою, найнесправедливішою аплікацією для учителя, часто трагедією його особистого та професійного життя — про те нема двох думок. Отже іспит неначе символічно говорить: „Ти, учителю, кілька літ (1) був незоріентований або помилявся, бо правду збагнув і кажу я... за 2½ години..." Нехай-же читачі самі розсудять у своєму сумлінні — де тут правда і помилка? В чому абсурд і контраст виховної практики нинішньої середньої школи?

Чи направду іспит, та ще й у середній школі, може ствердити розвиток і знання в учня за 2½ години?

Ми знаємо багато драстичних прикладів з історії людської культури, що учні, які мали прекрасні оцінки знання в шкільних свідоцтвах, що тішилися і хвалилися гарними осягами при іспитах, у щоденному житті ставали опісля пересічними людьми, звичайними вигідними зїдачами хліба. Навпаки, т. зв. „лінюхи й осли", що часто перепадали два або і три рази при шкільних іспитах, ставали в житті енергійними, працьовитими громадянами, добрими провідниками, що витичували нові шляхи розвитку народові.

Отже іспити, ще й у середніх школах, не є певним педагогічним і моральним засобом селекції. Бо нині селекція має завдання розпроваджувати молодь у її природні суспільні річища, відповідно до її талантів, вроджених зацікавлень і замилувань. А який-же іспит у світі може за 2½ години відкрити ці прикмети в учня? Задля цього є нині інші, певніші, ну... й етичніші педагогічні методи та засоби.

З психольогічного й гігієнічного погляду підготова і самі іспити є небезпечною іграшкою з молодим людським організмом. Хто з нас, старших, не переживав трагічних тижнів і місяців іспитів? Хто з нас не памятає недоспаних ночей? Кого не переймає острах на сам спомин про нервові переживання, про розладдя цілої нервової системи людини перед і в часі іспиту? Чи такі переживання, якщо інсценізувати їх часто, зміцнюють фізичне й духове здоровля людини?

Іспити в середніх школах, як засіб селекції, могли мати своє оправдання в довоєнних часах, коли школа мала виключне завдання підготовляти кандидатів на державні становища, на бюрократичні посади. Але нині, як школа має виховувати й підготовляти майбутніх громадян до незалежного творчого життя — чим оправдати іспити?!

Вся загадка іспитів стане нам відразу ясна та зрозуміла, якщо скажемо, що іспити в середній школі мають виразне протидемократичне, протисоціяльне вістря. Мають вони стати тою найпевнішою барієрою, що загородить молоді масовий доступ до середньої загально-освітньої школи.

Щоб цій барієрі надати більшої сили, поваги й певности, встановлено вже або мають ще встановити для середньо-шкільної молоді аж 5 іспитів: 1) вступний іспит до загально-освітньої гімназії; 2) кінцевий іспит (не всіх) у загально-освітній гімназії (т. зв. „мала матура"); 3) вступний іспит до загально-освітнього ліцею; 4) кінцевий іспит у загально-освітньому ліцею; 5) вступний іспит до вищих академічних шкіл*).

Як ці іспити зорганізовані, коли вони мають відбуватися та що при них питають і чого вимагають — про це розкажу в чергових статтях.

При цій нагоді не можна не висловити здивування з причини інерції учительства, що з приводу іспитів не стає прилюдно у своїй власній обороні. Не розумію також громадянського отупіння батьків, чому не виступлять активно в обороні своїх дітей, що стають у ділянці іспитів найтяжчими жертвами сучасних шкільно-реформаторських експериментів?

Хто повинен заступитися за дітей, як не їхні батьки й учителі?

Неначе на потвердження слушности нашого погляду на педагогічну вартість і доцільність іспитів прийшла в минулому тижні голосна „матуральна афера" на терені Львівської Шкільної Кураторії. Сотні гімназійних учнів купили собі за грубі гроші теми письменних іспитів і тим чином мали вже в кишенях половину матури

*) На анкеті представників Батьківських дружків у Львові дня 24. IV. ц. р. інформував посол Кузьмович, що погляди в Міністерстві Освіти і серед університетських професорів на ці іспити ще подільні та не знати взагалі, чи вони будуть та яку матимуть форму.

Автор

Припадок (анонім) хотів, що вся тайна хитрої „операції" дійшла до відома шкільної влади. Негайно скасовано відбуті письменні іспити, припинено в декотрих гімназіях навіть устні. Моральне багно і підкупство здушено в самому корені. Іспити відбудуться поновно.

Але поставмо питання інакше! Подумаймо, що анонім не появився, що матуральні іспити поплили собі нормально. Яку педагогічну, моральну і фактичну вартість малиб такі матуральні свідоцтва в кишенях молоді? Яку педагогічну і моральну вартість малиб усі іспити? Яку вартість у житті малаб молодь, що перейшла крізь такі іспити?

Брукова преса, ласа на пікантні сенсації, заклистувалася все свіжими новинками в поля „матуральної афери". Поважні органи преси згадали про неї кількома словами в рубриках репортерських новинок. На жаль, є це поважна суспільна справа, що вимагає глибокої вдумчивости, застанови і радикальної реформи.

Іспити — це педагогічний анахронізм, це суспільний боляк, що чекає на довше ще лічення, заки попаде на операційний стіл шкільного законодавця й реформатора.

А тимчасом, як довго існуватимуть у середніх школах ріжні іспити, так довго неправдою буде теоретичне твердження педагогії, що нинішня школа має підготовляти молодь практично до реального суспільного життя. З цієї школи ще довго виходитимуть передовсім учні, що їх батьки мали великі гроші, або такі учні, що вміли хитро перекрастися через „Езельбріке".

Іспит мало коли буває правдивим мірилом талантів, замилувань і нахилів молодої людини. Тому стоїмо на тому засадничому становищі, що іспити в державних школах і приватних з упрaвненнями державних і з педагогічного і з виховного погляду зайві

І. Ю.

Счеркнуть наших студентів!

Деканати всіх факультетів у львівському університеті оголосили спис студентів, вичеркнених з університету за те, що не вплатили у приписаному річниці другої рати університетської оплати. Між вичеркненими (головно на виділі гуманістичнім) є багато студентів українців і то як з вищих літ, так і з першого року.

Поминувши те, що наше студентство не має змоги у львівському університеті, який чейже лежить на українській національній території, студіювати хочби своєї літератури (не кажучи вже про історію), вичеркають з університету в першу чергу українську студіюючу молодь — за те, що не платить такси. Очевидно, університетську владу не обходить, чи наш студент має чим заплатити таксу. Не обходить її і те, де він мешкає і як живе; урядові чинники цікавляться лиш поглядами нашого студентства, а зовсім не обходить їх підложжа, на якім ці погляди формуються. Голодний, обдертий студент не має часу навіть на обовязкову працю, чи приготування до іспитів, бо мусить вганятися за лекціями чи іншою якоюсь працею. Він бачить дуже добре, що в університеті трактують його як щось нижчого від його товариша поляка, він відчуває це щодня, що йому не вільно до ніякого урядовця вимовити ні слова по українськи. Що більше: тем не признають навіть його національної назви (фільольогія руска, єнзик руський — у програмах викладів). Навіть на викладах т. зв. „рускої" фільольогії ігнорують нашу азбуку і українські слова пишуть латинкою!

Згадані вище факти правдиві і коментарі до них зайві. А отсе знову якусь скількість українських студентів позбавили змоги студіювати у львівському університеті. Тому страшні матеріяльні відносини серед українського студентства повинні вкінці зворушити наше старше громадянство. Ясно, що українське студентство не піде благати помочі та понижувати свою гідність перед чужинцями. Але має слушний жаль до своїх. Бож Академічного Дому нема, приватні помешкання для студентів задорогі так, що замісцеві студенти не мають навіть де переночувати. Студент бідує, не дойсть, не доспить, але все таки не хилиться.

Тому крайня пора прийти студіюючій молоді з матеріяльною підмогою.

Студент.

М. РУДНИЦЬКИЙ.

Бережанські товариші.

(У день товариського зїзду)

Бережанці, що здали матуру перед великою війною, згадують свої гімназійні часи з теплотою, яка має зовсім іншу температуру, ніж звичайні спомини зі шкільної лавки. Бережанська гімназія, що довгі роки була захистом для прогнаних з інших гімназій — учнів та вчителів, наче островом для засланців, витворила атмосферу таких дружніх взаємин між учнями, вчителями і деякими мешканцями міста, що цієї атмосфери не всилі були розсіяти навіть жахливі воєнні роки, коли давніх товаришів та приятелів розділила ворожа лінія.

Слова „це мій бережанський товариш" не втратили й досі для нас свого змісту, зовсім незрозумілого для післявоєнного покоління ані для тих, які не мали змоги втягнути у свої груди повітря між Золотою Липою і Раєм. Ми мали в гімнасії такі самі клопоти, як інші школярі: — з предметами, яких не любили, з професорами, які давали двійки, з батьками, які пригадували нам раз-у-раз, що треба вчитись і з першими стрілами Амора, часто затроєними...

Ми не були ні розумніші (хоч часто ми вірили в це і цим теж були подібні до вихованців інших гімназій!), ні талановитіші, ні з більшими духовими прикметами від учнів з інших міст та іншої доби. Та коли минало щораз більше років від часу, як ми розбіглись по світі і ми зустрічалися випадково чи на офіціяльному святі, тоді ми віднаходили в собі одне почування спільне нам усім, без огляду на пізніші наші шляхи, наші особисті досвіди, ріжні професії та суспільні становища — почування дивно теплої дружби. Як це виглядає? Ось товариш, що дійшов до одного з найкращих і найвищих становищ зустрічається з другим, що не має ні закінчених студій, ні посади, може не має ні на цілі черевики ні на білий комірець. Вони розмовляють у такому самому тоні, як колись у клясі: невдаха не почуває себе ні трохи нижчим від „форцуга" і „форцуг", ще й син заможніх батьків, не зазначує нічим своєї вищости.

Ми маємо нині ріжні погляди, але це природне для нас: ми сварилися за них цілими днями і роками теж у гімназії. Не тільки сварилися — ганьбили один одного, висмівали, не щадили злобних дотепів. Та це були справжні англійські змаги, після яких противники подають один одному руки не для конвенціональної чемности — без почування врази, без тіні погорди чи ненависти для противника, немов би затіснювали нові нитки дружби спільними переживаннями.

„Це мій бережанський товариш" — має для нас таку саму барву звуку як для англійців фраза „Ми з одної спортової дружини"... Школа була для нас гнездом. Ми пойняли принцип, що не всі ходи дозволені для перемоги — байдуже, чи це добрий ступінь на свідоцтві, теоретична дискусія, політична боротьба чи суперництво у коханні. Ми не знали ще тоді терміну „фер плей", як і всі бережанці мало знали про Англію, але ми розуміли поняття „джентельмена" і відчували, як пошана для чужих поглядів, чужої віри, чужої національности, навіть для особистих примх і чудацтв є обовязковою формою товариського відношення і законом суспільної моралі.

Бережанська гімназія вже за наших часів мала вікову традицію, яку шанували і якою гордились. У парі з цим це було одне з найбільше поступових огнищ виховання в Галичині. Десятки літ панував у ньому бережанський Сократ — Михайло Соневицький, рідкий зразок педагога, що мав вибачливість для всіх киб людської вдачі і вмів їх лікувати усмішкою. Він учив учителів, що „студенти це добрі люди і треба їх розуміти" і вчив теж нас, що „професори теж бувають нераз штубаками і треба їм вибачати", бо „ученик з професором ніколи справи ще не виграв..."

Кожна така думка залишилась нам у памяті на ціле життя, бо в бережанській гімназії панувала довгими роками мудрість, що нема змарнованих літ у гімназії, хочби хто сидів у кожній клясі по два роки і нема змарнованих „годин" для тих, що пропускали їх свідомо, ходячи поза школу...

Вільшаниця та її монополь.

РЕПОРТАЖ З ЯВОРІВЩИНИ.

Віджаємо до Вільшаниці — єдиного в краю села, де виробляють плетінки зі шувару, що служать як півфабрикат до легких меблів. Майже у кожній загороді стоїть спертий до стіни широкий, плоский човен.

„Пощо ті човни, питаю; хіба важко ними дроплисти тою невеличкою річкою, що вється попри село?"

„З цих човнів косять шувар".

„Де?"

„В ріжних сторонах. Літом люди з Вільшаниці ходять по всьому краю, продають вироби зі шувару, а рівночасно шукають за ставами, поросли-ми шуваром. Як найдуть де, то винаймають, а в осени беруть човен на віз та їдуть жати шувар. Важка це праця — треба стояти по пояс у холодній воді, бо шувар доспіває щойно пізною осінню. Ще й до того пявки та всяка інша біда чіпляється тіла. Щоби нажати одну копу шуварових снопків (1—2 метри обводу) мусить 3-ох людей працювати тиждень. А що ті жнива, як я казав, можливі лише пізною осінню, то й не багато можна нажати — на одну родину припадає яка копа шувару, а то дає працю лише на кілька місяців, приблизно до квітня. Опісля люди з Вільшаниці йдуть на заробітки, здебільша в околиці Львова, або продають по краю яворівські вироби".

„Багато коштує такий снопок шувару?"

„У Вільшаниці в осені якого золотого, під весну — 1.50 до 1.80 зол.".

„А на місці, там, де жнуть шувар ?"

„Це залежить від того, як та місцевість далеко, чи багато коштує транспорт. Нпр. у Краківці, відкіль шувар везуть фірами за снопок платять 65 сотиків, у Ходорові лише 30, бо від тіля треба посилати шувар залізницею".

„І що виробляють з того шувару?"

„Кожний листок роздирають на кілька верстов і той сирівець ділять на кілька категорій. З найгірших виробляють витирачки до обуви, з ліпших купелеві лантофлі, кобілки, мати но і „метри".

„Що воно такого?"

„Метрами" зовуть у нас приблизно 35—50-метрові звої вузької плетінки зі шувару, що нею обвивають легкі меблі. Вільшаниця одинока у краю виробляє ті „метри".

„І що з ними роблять?"

„Продають фабрикантам меблів".

„Чому вільшаничани самі не роблять тих меблів?".

„Не вміють, лише 2—3 людей в селі цим займається. У плетенні „метрів" набрали вже такої вправи, тому й тримаються того. Плетуть і малі діти, від 4—5 літ".

„Багато виплетуть того за день?"

„Кращих метрів" коло 5, а гірших до 10. Зрештою сорта „метрів" залежить не лише від виконання, але й від якости сирівця".

„А чи великі ріжниці у ціні між кращими і гіршими „метрами"?.

„Наша кооператива, скуповуючи „метри", ділить їх на 5 сортів і залежно від того платить за метер від 16-ох до 20-ох сотиків. Зрештою ціни хитаються на 2—3 сотики, залежно від пропорції між подачею і попитом на яворівському ринку. Коли яворівські жиди не хочуть купувати, люди вертаються з Яворова, продають нашій кооперативі дешевше".

„Значить — ви змагаєтеся зі жидами за ринок".

„Ще й як. Колись вся торговля „метрами" була в їхніх руках — і вміли вони віхіснувати той монополь: купували „метри" за пів дурно, а продавали зі 100 до 140 процентовим зиском. Не диво, що жиди дбайливо берегли перед нами місце збуту метрів, а коли випадково який фабрикант меблів зумів навязати з нами безпосередній контакт, вони його підплачували і дальше володіли вільшанецьким ринком. Наша кооператива „Рільник" (кооператива для загального закупу і збуту) здавна хотіла найти шлях до фабрикантів меблів, щоби позбутися посередників, о. Ломницький вислав десятки листів до ріжних українських установ у Львові та на провінції, але мало яка почувалася до обовязку взагалі відповісти. Та кінець кінців наша кооператива сама роздобула з трудом потрібні адреси і почала збувати „метри" понад голови яворівських жидів. Був це вирішний зворот в історії вільшанецького домашнього промислу — ціни „метрів" подвоїлися. Не диво, бо кооператива вдоволюється заробітком у висоті 1—2 сотиків на мотку. Жиди мусіли так само піднести ціни і зрезигнувати з ідеальних заробітків, часом вони навіть платять 1—2 сотики більше ніж ми,-дезорганізуючи ринок. Та крок за кроком опановуємо терен і віримо, що вповні зосередимо в наших руках збут „метрів". На жаль, це неможливо без більших грошевих засобів, кредитів; необхідна нам поміч наших економічних централь. Миж самі зробили вже богато..."

„Навіть дуже богато!"

Стільки оповіли мені о. Ломницький, його рідня та скарбник кооперативи „Рільник" Степан Ткач.

Рано йдемо до автоосуу. коло церкви великий майдан — чомусь так і кидається в очі, що чогось там бракує.

„Стояв тут будинок нашої кооперативи — оповідає о. Ломницький. — Гарний будинок, гордість нашого бідного села. І ось одної морозної ночі минулої зими счинилась у Вільшаниці тривога: кооператива горить! Пожежа почалася від „метрів", зложених на стриху кооперативи. Як вони могли занятися? Годі пояснити — того дня ніхто туди не ходив. Одиноке можливе вияснення: кооператива мала ворогів-конкурентів.

„Щож, нікого не найшли?"

„Поліція цією справою ближче не зацікавилася. Щож — це не був [illegible] прояв антисемітизму...

„Кооператива горіла всю ніч, заки вогонь перегриз грубу верству вогких „метрів" і дістався до повали. Не було кому ратувати: у Вільшаниці на родину припадає одна пара чобіт, а босоніж годі було йти у такий лютий мороз. Бідні вільшаничани мусіли зі заложеними руками глядіти крізь вікна, як горить їхній дорібок".

„І не помогла пожежна сторожа? До Яворова так близько"...

„Яворів справді близько і має моторову помпу, тому ми зараз туди післали. Командант яворівської пожежної сторожі — людина зрівноважена, нічого не любить робити похапцем. „Чи справді у тій Вільшаниці така жахлива пожежа?" — питає телєфоном стражака з ратункової вежі. „Ніякої луни не бачу" — відповідає той. Справді луни не було, бо вогкі „метри" горіли поволі під бляхою; вогонь наче ждав яворівських стражаків — надармо. Пішов другий посланець, що врешті зумів вивести команданта пожежної сторожі з його резерви, тим більше, що з ратуша вже видно було луну. Пішли по моторову помпу, та виявилося, що її годі ужити. В осені не мали грошей, щоби висмарувати помпу гліцерином, тому вода в ній замерзала, вужі потріскали. Помозолилися браві стражаки коло мотопомпи і рішили, що моторизація має у нашому підсонні свої відємні сторінки, та що ужити можна лише звичайну кінну помпу. Після довгих, дбайливих пошукань найшли коні, поїхали до Вільшаниці — та не було там уже що гасити. В пору приїхав лише староста власним самоходом".

Мені чомусь пригадалося, що у хроніці нещасливих випадків часто читаємо: „...На місце катастрофи приїхав пан староста і особисто обняв провід ратункової акції..."

Гарно воно звучить.

(гал.)

Багатомовне вияснення.

В органі Православної Митрополії „Слово" (ч. 16 з 18. IV. 1937) під заголовком „Важно для организующихся православных общин в Галичинѣ" адвокат д-р Михайло Сохоцький повідомляє про полегшення, які тепер роблять староства в Галичині для бажаючих виступити з греко-католицької Церкви. А саме: згідно з вияснением Львівського Воєвідства з 22. X. 1936. р. Ч. P. Wyzn. 10/17/36, при заявах про виступлення з Церкви замість метрики вистачає кожний документ, в якому зазначено дату народження даної особи та парафіяльний уряд, що записав у себе про народини цієї особи.

Своє повідомлення д-р Сохоцький потверджує отсим листом турчанського староства, що його ми наводимо за „Словом", зі збереженням ортографії „Слова":

ODPIS

Starostwo powiatowe turczańskie
L.: Po I. W) Turka, dnia . . . 1936 r.
Do Pana . . . . . w Butli.

W związku z wniesioną tu prośbą o przyjęcie do wiadomości zgłoszenia o wystąpienie z wyznania gr.-kat., zawiadamiam, że wedle wyjaśnienia Urzędu Wojewódzkiego we Lwowie z dnia 22. X. 1936 L: P. Wyzn. 10/17/36 przedłożenie metryki przy zgłoszeniu zmiany wyznania nie jest koniecznem tylko w tym wypadku, jeżeli zgłaszający swoje wystąpienie z danego wyznania przedłoży władzy przyjmującej zgłoszenie taki dokument, z którego można by ściśle oznaczyć dzień i rok urodzenia oraz właściwy Urząd Parafialny, gdzie zapisany został akt urodzin zgłaszającego wystąpienie.

Wobec powyższego sprawa zostanie podjęta po przedłożeniu Starostwu odpowiedniego dokumentu. **Starosta powiatowy w. z.**

—o—

По широкому світі.

Большевики урухомлюють від 1. червня летунську сполуку зі західною Европою через Стокгольм.

Ірляндський парлямент приняв проєкт нової конституції в 2. читанні.

Американський амбасадор з Берліна заявив на сторінках преси, що деякі політичні кола з підтримкою мілюнерів хотять проголосити диктатуру у Злучених Державах.

В **індійській** провінції Вазірістан британський відділ попав у засідку; кількох старшин і вояків згинуло.

Коронація єгипетського короля Фарука І. відбудеться 31. липня.

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ:

Як чоловік зійшов на пана

З автобіографією автора і карикатурою Е. Козака.

Несмілі оповідання про молодця, що зводить із собою тяжку боротьбу: що вибрати — любов і добру „партію", чи працю для громадянства. Оповідання повне гумору та бадьорости.

Ціна книжки 2 зол. 50 сот

У ПОЧИНАХ ВЕЛИКОГО ДІЛА.

ПЕРЕД ЮВИЛЕЄМ ШКІЛ ІМ. БОРИСА ГРІНЧЕНКА У ЛЬВОВІ.

Цими днями святкують школи ім. Бориса Грінченка 27-ліття свого істнування. Двацять сім літ! Шмат часу, а здається, що ось ще недавно воно було, як я з покійним вже проф. Василем Білецьким, д-ром Романом Ковшевичем — тодішнім секретарем У. П. Т. і ред. Юліяном Балицьким ходила по Львові, шукаючи домівки на другу рідну школу і підготовляючи її заснування.

Вже була у Львові перша українська дівоча школа ім. Шевченка при вул. Мохнацького, але 10.000 українців Городецького передмістя відчували потребу своєї власної школи для своїх 1.200 дітей.

ТРИЦЯТЬ ЛІТ ТОМУ...

Уперше порушено цю справу на загальних зборах читальні „Просвіти" на Городецькім 3. червня 1907. р., отже 30 літ тому. На внесення о. Лежогубського ухвалено внести до президії міста меморіял з домаганням заснувати для Городецьких українців 4-клясову народню школу з українською мовою навчання, евентуально відкрити паралельні українські кляси при одній з істнуючих там польських шкіл. Меморіял, що під ним зібрано поверх 1.000 підписів, вручила депутація тодішньому президентові міста Міхальському. Президент меморіял приняв та обіцяв бути речником цієї справи перед радою міста, але не то не був речником, а навіть не вважав вказаним відповісти на меморіял. Депутації, які потім ходили до нього в тому ділі, збував обіцянками й запевнював про свою прихильність, але письменної відповіди, хочби й відмовної, не дав.

У черговому році передає читальня справу заснування української школи на Городецькім передмісті „Організації Русинів міста Львова", яка й повела її дальше тими самими дорогами (так тоді робили всюди), і... з тим самим успіхом. Нові петиції і меморіяли до шкільної влади, міської і краєвої і висилані туди депутації найвизначніших наших людей вертались завжди з нічим.

ВЛАСНИМИ СИЛАМИ!

Справа протягалася і тягнуласяб і дальше в безконечність, поки врешті не виринула думка заснувати школу власними силами. Ініціятива вийшла від Городецької читальні і найшла прихильників. Дня 31. березня 1910 р. повстає „Шкільний Комітет", що мав занятися введен-

ним школи в життя вже з початком шкільного року 1910/11. Головою Комітету вибрано проф. Василя Білецького, заст. голови о. Т. Лежогубського, секретарем А. Строкона, касіром М. Стоцького. Крім того увійшли до Комітету: Ю. Балицький, Ганкевич, Ю. Іванчук, Креховецький, К. Малицька, Парахоняк, А. Шотик і Яблонський.

Комітет розпочав свою діяльність перш усього пошуканкою за відповідним льокалем на школу. По довгих заходах приміщено її в одноповерховім будинку п. Юрія Диця при вул. Дунін-Борковських, а саме напроти величавої міської школи ім. Сенкевича. За ціну 80 корон місячно винаймлено мешкання, що складалося з чотирьох убікацій у партері, а саме двох кімнат і двох кухонь, з городом та з застереженням права до найму дальших убікацій на випадок збільшеної фреквенції дітей. Щоб забезпечити собі заздалегідь апробату льокалю у санітарної влади, спровадив Комітет на власний кошт міського лікаря, який, оглянувши будинок, признав його відповідним на школу.

Поладнавши ті перші підготовні праці, Комітет, як неправне тіло, не міг сам відкривати школи, тому передав її під покров Педагогічного Товариства, яке перевело дальші формальности з владою. Дня 30. червня 1910 внесло в цій справі подання до Окружної Шкільної Ради. Школу рішено назвати іменем Бориса Грінченка, щоб таким робом пошанувати память померщого саме тоді великого народнього вчителя і борця за національну школу.

Щоб підготовити грунт для нової школи, придбати дітей і фонди на її удержання, скликала Городецька читальня довірочну ширшу нараду громадян, на якій проф. Білецький розповів історію змагань за створення цієї школи, а Малицька в довшому рефераті виказала значіння-вагу в житті нації своєї рідної школи. Збори з такою самою ціллю улаштовано також на Богданівці. Рівночасно видав Комітет відозву до українців Городецького передмістя вразі з деклярациями, якими поодинокі громадяни зобовязувалися складати щомісяця якусь квоту на вдержання школи.

ПЕРШ ВПИСИ.

Вписи назначено на перші дні липня, значить: ще перед вакаціями, щоби зоріентуватися, на кілько дітей можна рахувати в першій клясі.

Пригадую собі, як нині. 1. липня... Сидимо в понурій домівці читальні „Просвіти" у святоюрських забудуваннях — я і ред. Балицький. Ждемо на родичів і на діти. Ніхто не приходить — хіба час до часу загляне хтось з комітетових і спитає: „Ну, кілько вже вписалося?" А ми лише безрадно знизуємо плечима. Та ось у само полудне вбігає хтось з вісткою: „В університеті заворушення — Коцко вбитий". За що? Одна відповідь: за рідну школу, за те, що становить життя-буття кожного вільного народу. І тепер я вже була певна, що будемо мати діти до школи. До кількох днів вписалося їх 25, по вакаціях було вже 46 (20 хлопців і 26 дівчат).

В серпні навідалася до нашої домівки комісія санітарна від Шкільної Ради і не закинула нічого будинкові, вимагаючи тільки поширення шкільної кімнати через перерібку з двох на одну.

У вересні 1910 р. увійшла школа в життя. Першою її управителькою була п. Віра Трусевич, державна учителька, урльопована зі своєї посади в Комарові коло Станиславова. Віддалася вона школі цілою душею і працювала для неї і на Городецькому передмісті, як тільки ідейна й високо-патріотична людина працювати вміє. І певна річ, її трудам завдячити треба, що взірцево ведена школа відразу стануда на тривких педагогічних основах і зеднала собі довіря родичів дітей та всього громадянства.

ПОСВЯЧЕННЯ ШКОЛИ.

Торжественне посвячення школи відбулося 9. жовтня 1910. В святі взяла участь численна українська львівська громада, соймові посли: Кивелюк, Старух, Сандуляк, Думка, делегати товариств і молодь шкіл. По посвяченні виголосив палке слово о. Лежогубський, від „Просвіти" витав нову станицю д-р Евген Озаркевич, від селянства посол Старух. Відтак у гарно прибраній шкільній салі зібралася дітвора нової школи з родичами і там малі школярі та школярки виголосили деклямації і відспівали патріотичні пісні. З нагоди свята зложили присутні гості жертви на школу в квоті 399 к. 45 сот. (в тому 200 к. дар п. Васыля Грицкова з Богданівки).

Вечором тої самої днини відбувся в Городецькій читальні концерт. У програму входило, вступне слово В. Биликовського (композитора) про Грінченка і значіння рідної школи, кінцева промова Малицької, хори і деклямації учениць дівочих шкіл У. П. Т. та скрипкове сольо п. Криштальського, тоді ученика III. класи гімназійної.

ПРИВІТ ВІД МАРІЇ ГРІНЧЕНКОВОЇ.

Ще перед відкриттям школи вислав Комітет письмо до Марії Грінченкової, дружини покійного Бориса, запрошуючи її до участи в святі. На це письмо наспіла з Києва така телеграма: „Душею до Вас лину. Хай школа його імени виховує борців за долю рідного краю таких, як він був!" А кілька днів потім надійшов ще на мої руки лист з книжками для дітей і для шкільної бібліотеки Городецької школи.

І пізніше була Грінченкова в листуванні зі школою та її управителькою. Перші ученики й учениці по скінченні першої класи написали самі дуже сердечний лист до Грінченкової з підписами всіх, з поклоном, з фотографією й обітницею, що будуть завжди вчитися у своїй рідній школі, а коли виростуть, приїдуть до пані Грінченкової до Києва.

Розказували мені пізніше люди, що з тим листом бігала Грінченкова по цілому Києві, всім показувала, раділа, не нарадувалася. Цей лист з фотографією дітей і школи помістила у якомусь київському журналі і відбитки з нього прислала мені. А кожній львівській дитині прислала книжечку з байками Грінченка, великий його портрет і переписний листок зі знимкою Городецької школи.

Завдяки листуванню з Грінченковою в справі львівської школи найшла я відтак у ній, коли опинилася на Сирібі, щиру опікунку, а листи її, такі теплі і сердечні, були для мене великою розрадою. І пізніше, коли я вже вернулась до Львова, листування між нами тягом продовжалося. Грінченкова живо цікавилась дальшою долею Городецької школи і заедно переказувала своє щире вітання й побажання і Товаристу Педагогічному і школам.

В році 1924. переслала вона обом школам ім. Грінченка фотографію нового залізного хреста на могилі покійного Бориса. Про той хрест писала мені: „Спершу хрест на могилі був деревляний і на ньому була ота табличка, прикріплена до грат. Прийшовши на весні 1921. р. на цвинтар, побачила я, що хреста на могилі нема. Підчас тяжкої зими 1920—21 р. всі деревляні хрести і гратки на цвинтарі позабирали на паливо. А як прийшла я на цвинтар 1922. р., то побачила на могилі оцей залізний хрест. Його поставили діти, скинувшися своїми копійками. Дитячою рукою і напис на хресті зроблено".

ЩО ПИСАЛА МАРІЯ ГРІНЧЕНКОВА ПРО ВАГУ РІДНОЇ ШКОЛИ В 1924. р.

А коли я повідомила її, що в обох школах ім. Грінченка є тепер до 700 учнів (рік 1925), то вона раділа й дивувалася:

„Ви багаті на місце, бо 700 нових учнів могли принятн. А от у нас школа ім. Шевченка змогла принятн діти тільки до першої групи, а до інших не могла; в школі сот із пять учнів і більше приймати не можна, бо нема де сидіти учням.

„Я певна, що галичани виборють рідну школу, бо „як дбаеш, так маеш", а у вас — очевидячки — добре дбають, себе не жалуючи. Якось аж дух спирає, коли подумаю про боротьбу вашу, про її наслідки. І ми рідну школу вже маємо, а ми-ж старі не сподівалися дожити до того. Як ми з Борисом в Олексіївці в кінці 80-их і в початку 90-их років, замкнулися в школі і забезпечивши себе від несподіваного наїзду „начальства", вчили своїх школярів по українському, то далеко-далеко була в нашій уяві справжня рідна школа, в якій учитимуть не крадькома, не замкнувшися, не пильнуючи того, щоб діти якось не пробовкнулися про науку рідною мовою.

„І от я дожила до того дня, коли 1922 р. святковано в найбільшому київському театрі 5-річчя рідної школи. Незабутній то був день, коли всі українські київські школи показували, чого досягли вони, коли театр заколихав тисяч дитячими головками — учнями рідної школи.

„А скільки разів довелося бувати в найрідніщій мені школі на дитячих святах і відчувати високу втіху, слухаючи дітей! Звісно, багато ще недостач має тут рідна школа, та інакше й бути не може, але все-ж вона факт і цього факту вже з життя викинути не можна".

Так писала Грінченкова 1924 р.

НАШ НАЙБІЛЬШИЙ ОБОВЯЗОК.

Сьогодні ми вже знаемо, що для большевицького режіму цього роду „факти" не існують і не тільки можна, але і треба їх з життя нації усунути. Сьогодні знаемо, що рідної української школи там у дійсності нема. Тим більший обовязок лежить на нас тут, щоб рідну школу піддержати й розбудувати, поставити її як найголосніше гасло дня, найбільш пекуче питання хвилини. Ювилей школи ім. Грінченка і звязана з ним память великого борця за національну школу хай викреше в нашій уяві ідеал рідної школи, якою хотіли її мати перші рідношкільні піонірн, рідною — не лише по імені, але й по змістові, бо тільки така сповнить своє завдання в житті нації і тільки такої ніхто й ніщо вже з життя викинути не зможе.

Конст. Малицька.

Український шпиталь майже готовий!

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ „НАРОДНЬОЇ ЛІЧНИЦІ" У ЛЬВОВІ.

В четвер 13. ц. м. відбулись Загальні Збори Народньої Лічниці у Львові. Голова Зборів, **сен. В. Дещикевич** пригадав, що це традиційний звичай Т-ва „Народня Лічниця" переводити щорічні збори в роковини смерти д-ра Івана Курівця. Цього року тим більша сатисфакція для всіх тих, що працювали над здійсненням морального заповіту Покійника, що його мрія — український шпиталь — майже на 100 прц. зреалізована. Далі голова Зборів згадав померших членів: д-ра Степана Федака й д-ра Олексу Прийму, і присутні вшанували їх память повстанням з місць. З черги секретарка Т-ва **д-р Рудницька-Криштальська** відчитала ядерний діловий звіт, в якому передовсім казала про позичку, яку Т-во дістало головно заходами посла З. Пелеиського в З У. С. у висоті 125.000 зол. на 7.25 прц., яку треба сплачувати у двох піврічних ратах по кругло 6.000 зол. впродовж 17.5 літ, почавши вже від 1. VIII. ц. р. Досі вибрано з цієї позички 103.600 зол. Роботи при будові шпиталю на укінченні, **до осени шпиталь буде відданий до вжитку.** Затс сама позичка і власні фонди за малі на повне викінчення й вивінування шпиталю. Треба буде ще яких 25.000 зол. Клопіт теж із вимогою магістрату, щоб негайно розібрати істнуючий партеровий будинок на подвірі; проти тої вимоги зголошено рекурс.

Ширший звіт склав директор Народньої Лічниці **д-р Тит Бурачинський,** який представив теж у дуже докладній і солідній статистиці діяльність Н. Лічниці та її розвиток. Рух хворих збільшився: у 1935. р. було 9.919 хворих, у 1936. — 12.968. Разом усіх ординацій було в мин. році 34.380 (на близько 10.000 більше!). Число хворих збільшилося головно через безробітних, які творять тепер у Нар. Лічниці к. 20 прц. пацієнтів. Туди належить теж шкільна молодь зі шкіл Р. Школи та інваліди УГА. Прибуло 10 членів-добродіїв. Промовець докладно подає хід і стан будівельних робіт та заповідає відкриття шпиталю на осінь. На будову видано до кінця 1935. р. 421.427 зол.; по день 31. III. мин. р. видано 68.927 зол. 78 сот., разом 490.355.24 зол. Найбільшим аргументом, щоб затягнути позичку, був упадок прилюдної жертвенности та мінімальні субвенції: 20 зол. місячно від міністерства суспільної опіки (!) й одноразово 200 зол. та 3 тони вугля з магістрату! Маєток Т-ва д-р Т. Бурачинський подає на 658.000 зол.

На внесок **д-ра Музики,** як представника Контрольної Комісії, признано Виділові абсолюторію, після чого вибрано новий Виділ у такому складі: **голова — през. В. Дещикевич, заст. гол. — о. кан. Ю. Дзерович; члени: д-р Т. Бурачинський, д-р Криштальська, д-р Подолинський, М. Стефанівський і д-р Надрага.** Заступники: **п. Галібей, д-р Кашубинський, д-р Максимонько. Контрольна Комісія: інж. Семинин, інсп. Стерпюк д-р Музика.**

Цілі Загальні Збори тревали 3/4 години: зразок ділового полагоджування справ та відсутности всякої пустомельщини. Українські лікарі та громадяни, що з ними співпрацюють, можуть бути справді горді на велике діло, яке творять

Економічний огляд.

Познанські Торги в 1937 р.

ВРАЖІННЯ ОЧЕВИДЦЯ.

Вистави і торги є все ілюстрацією досягнень даної країни на полі господарства взагалі, а техніки зокрема. І хоч на цього роду імпрезах тільки дуже рідко заступлені всі господарські чинники, то всетаки на їх підставі можемо виробити собі ясний погляд на стан господарства, маючи перегляд чинників найактивніших. Рішаючий вплив на вислідну господарського життя має не сума всіх господарських чинників, але сума чинників найактивніших.

Не є припадком, що осередком найбільших польських торгів став Познань. Познань, хоч не має якихсь виїмково добрих комунікаційних умовин і навіть лежить далеко поза джерелами найважніших сировин (залізо, вугілля, нафта), виказує досить поважне скупчення польського промислу. Не без впливу є тут очевидно історичне минуле. Познань під впливом німецького панування виріс господарсько дуже сильно і нині є він осередком частини Польщі господарсько-цивілізаційно найбільше заавансованої. Тому і західно-польський промисл, спираючись на високій консумпційній спроможності населення і його культурних вимогах, зміг розвинутися і має на будуче цілком реальні умовини дальшого розвитку. Це й є один із примірів, що для розвою промислового життя присутність сировинних джерел на місці є необовязкова.

Познанські Торги мають свою історію. Перші їх почини сягають 1920. р., коли то група познанських купців зорганізувала перші Познанські Торги. В 1924. р. признано Познанські Торги міжнародніми торгами. В 1927. р. вступили вони до Союзу Міжнародніх Торгів, де й одержали місце у заряді, як **представник східньої групи европейських торгів.** Період кризи відбився на Познанських Торгах так як і на европейських торгах взагалі. (На триста кількадесять знищив він около двісті). Щойно від трьох років приходять Познанські Торги до себе. Коли в 1932. р. обороти їх винесли ледан 4.5 міл. зол., то в 1935. р. виносять вони вже 50 міл. зол., а в 1936. р. — 90 міл. зол. Власником Торгів є місто Познань, якого президент є рівночасно президентом Торгів. У склад „Комісії Торгів" входять президенти Промислово-Торговельних і Ремісничих Палат та представники ріжних господарських установ. Працю свою провадять Торги на підставі правильника, затвердженого Міністерством Торговлі і Промислу.

Цьогорічні Торги розмістилися в 17 павільонах, причому в двох павільонах були занятті і перші поверхи. Технічне переведення їх було добре, так що відвідувач мав прозорий перегляд виставлених експонатів. Площа занята експонатами в критих галях виносила около 44.800 кв. м., на вільнім воздусі 11.000 кв. м., разом около 56.000 кв. метрів. Число виставців перейшло тисячку.

В ділянці продукції були заступлені найріжнородніші артикули від сільсько-господарських машин до артикулів косметичних. Імпозантно представлявся сальон авт, як під оглядом кількости, так і під оглядом моделів. Відділ машин для обрібки металів був також чисельно і якісно цікавий. Заінтересування підносилося ще численними демонстраціями машин.

З ділянки сировинно-імпортової були заступлені в першу чергу кольоніяльні продукти, так краєвих як і заграничних імпортових фірм. У звязку з цією ділянкою були висвітлювані на Торгах кольоніяльні фільми, що ілюстрували культуру і перерібку кольоніяльних товарів.

Окремий відділ творив павільон краєзнавчо-туристичний з гарно виконаними проспектами і знимками. Ця ділянка — туристика була сильно заступлена і в павільонах чужих держав (Німеччина, Франція).

На окрему згадку заслугує принятність „українського промислу", заступленого артистичними виробами і килимами (Якобчук Дмитро — Косів — вироби білошкірничі, і промисл „Гуцульського Мистецтва" — Кути). Воно не булоб зле, що наші артистичні вироби стараються промощувати собі шлях на чужий ринок. Однак маємо поважні застереження щодо надто далеко посуненого „етнографізму", який нагадує радше якусь **„етнографічну" екіпу з** Мадагаскару, а не цивілізованої країни.

Вичислювання поодиноких бранж подрібно завело би нас задалеко. Тому обмежимося тільки до наймаркантніших завваг. Передовсім, що звертало увагу, то це розмірно слаба участь фірм з поза Західньої Польщі. Це зрозуміле, коли йде про малі варстати, але що найменше дивне, якщо йде про великі і поважні підприемства. Отже слабо був заступлений промисл волоконний Лодзі і Білостоку і не-надто сильно великий промисл Шлеська і центральної Польщі. Значна частина тягару репрезентації польського промислу впала тим самим на Західню Польщу, яка, треба признати, виявилася з завдання блискучо. Виставляли підприемства не тільки познанські, але й з менших провінціональних міст.

Дуже сильно було заступлене на Торгах **ремесло** у групах будівельній, деревній, волоконній, металевій, споживчій і шкіряній. Відділ цей **для нас спеціяльно повчаючий тим,** що:

1) виказав, які артикули можна виробляти для поважної консумпції ремісничим способом;

2) яка має бути їх якість;

3) що вони здібні до успішної конкуренції навіть з великофабричними виробами, як щодо якости, так і щодо ціни. Ці останні моменти є **в наших обставинах дуже важні,** бо в нас, з браку поважніших капіталів мусить йти організація продукції багатьох артикулів шляхом організації ремісничих варстатів для цілей продукції.

Характеристичною сторінкою західньо-польського господарства є доцільне й успішне використовування власних сировин, отже в першу чергу сировин сільсько-господарських. Представлені на Торгах вироби харчевого промислу, а саме перерібно-мясного (консерви, бекони, товщі) і мучного (макарони, кекси, спеціяльні печива) виказували їх високу якість. У ділянці молочарських виробів слід піднести сильне їх зріжничкування, в першу чергу у виробах сироварських.

Переконувати, що на Заході є більший попит на ріжнородні сири, немає стійности, бо попит на даний артикул родиться все по його появі. Отож кожний новий солідний артикул найде попит, коли зорганізувати відповідно його збут (візьмім хочби пастеризоване молоко, яке донедавна не було в нас взагалі відоме).

Дуже цікаво представлялося стійлище **Рільничої Оліярні** в Шамотулах, Підчеркую це тому, що **справа оліярного промислу в нас дуже актуальна** і що думки на цю справу серед наших спеців дуже ріжні. Згадана оліярня повстала в 1935. р. Використовуючи добру кон'юнктуру на краєві олійні насіння, спершу винаняла, а згодом закупила обекти істнуючої давніше оліярні в Шамотулах, яка була в руках закордонного капіталу. Нині виробляє вона олії їдальні,промислові, до палення і ріжні покости. Організація оліярні, це типова спілково-кліборобська організація. Членами її є продуценти олійних насінь, яким платить оліярня найвищі ринкові ціни за насіння, і доставляє макухи по цінах знижених. Вже перші роки істнування оліярні виказали її життєздатність. **Чи не наука це для нас?**

Познанські Торги представляють для нас багато інтересу і булоб дуже побажаним для нас бодай численніше відвідувати цього роду імпрези. Там можна бачити, як виглядають ріжні артикули в европейській подачі і можна неодне цікаве довідатися дотично самої продукції. Там врешті може впасти відвідувачеві неодна щаслива ідея. **Інж. Евген Врецьона.**

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА.

ТОРГОВЕЛЬНА ГІМНАЗІЯ У ЛЬВОВІ.

Як довідуємося, львівська 3-річна Тодговельна Школа Р. Ш. має стати від нового шкільного року купецькою гімназією з 4 роками навчання. Найбільша трудність цієї школи — це недостача відповідного приміщення. Жиди будують у Львові величавий дім для своєї купецької гімназії. Зуміли вони для цієї справи змобілізувати свою публичну опінію, а жидівська „Хвиля" друкує на цю тему довгі статті. На нашому грунті важко здобути навіть якесь скромне, але відповідне приміщення для такої важної шкільної установи.

ПОЛЬСЬКА ХРОНІКА.

ПОЛЬЩА НА МІЖНАРОДНІЙ ВИСТАВІ В ПАРИЖІ.

На днях відбулась у Варшаві пресова конференція в міністерстві промислу і торговлі, присвячена участи Польщі в цьогорічній паризькій виставі. Учасники конференції довідалися, що виставовий терен, занятий польськими експонатами, має 2.100 кв. м. (на виставі 1925. р. мав усього 300 кв. м.). Виставлені експонати з ділянки господарства (природні багатства, всі роди промислу, хліборобство, стан торговлі, особливо її непетрація за кордоном, фінанси, тощо) мають дати повну картину господарської вдлости Польщі. Багато місця присвячено тим народнім мистецтву і домашньому промислові. Тут найдеться очевидно чимало українських експонатів, але від польської фірмою, подібно, як не було цього року в Познані того не подано у нас вище).

НЕ БУДЕ НОВИХ ПОДАТКІВ.

В останньому час ходили чутки, що уряд задумує завести нові податки. Як подає з достовірних джерел „Дзінник Газета Гандльова", уряд не думає тепер про ніякі нові податкові обтяження. Він уважає, що не булоб шкідливе для господарського життя, яке саме зараз більше оживляється і тим самим причиняється до зросту податкових вплинів. Завдяки цьому зростові ситуація державного скарбу постійно поліпшується.

РОЗВЯЗАННЯ ЧЕРГОВИХ 10 КАРТЕЛІВ

Міністр промислу і торговлі розвязав з 1. травня дальших 9 краєвих картелів і 1 міжнародній (стінки глязуровані плитки). З краєвих розвязано ось такі картелі: дроту і цвяхів, кутих частин для залізниці, стінних глиняних плиток, ланцюгів, частин для роверів, вісових перетворів, олійни і стеарини та шпагату.

Особливо широкий коментар присвятила преса розвязанню картелю дроту і цвяхів. Цей картель працював у тісному порозумінні з картелем гут і приніс у своїй діяльности чимало шкоди. „Газета Польска" пише м. і.: „Розвязання картелю цвяхів і дроту **створює можливість урухомлення великої кількости дрібних і середніх варстатів праці у перетворчому металюргічному промислі".**

ЗА СТВОРЕННЯ КООПЕРАТИВНОЇ ПАЛАТИ.

Представники кооперації стараються переконати урядові чинники Польщі про конечність створити окреме кооперативне самоврядування в формі кооперативних Палат. Свої заходи мотивують вони тим, що Промислово-Торговельні Палати, до яких належить тепер кооперація, обстоюють інтереси підприемств, які мають зовсім іншу суспільну і господарську структуру. Через те ці Палати не можуть обороняти рівночасно інтересів кооперації.

СВІТОВА ХРОНІКА.

КОРОНАЦІЯ ЮРІЯ VI. І ГОСПОДАРСЬКІ ПЕРЕГОВОРИ. — ПРОЕКТ УСЕСВІТНЬОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ СТАЄ ЩОРАЗ БІЛЬШЕ ПОПУЛЯРНИЙ.

Зустріч у Льондоні підчас коронаційних свят багатьох визначних заграничних політиків має бути теж використана з практичного боку. Преса запевняє, що міністр закордонних справ Франції Дельбос підчас свого побуту в столиці Англії порушить у розмовах з Чемберленом справу швидкого скликання світового монетарного і господарського конгресу. Його поворотний шлях ітиме через Брюссель, де разом із Ван Зеландом має бути намічена докладна програма майбутнього конгресу, яку бельгійський премієр візьме зі собою до Вашингтону. Туди повернеться незабаром зі свого літнього відпочинку през. Рузвельт, який зовсім поважно ставиться до плянів нової світової конференції. Один з американських послів виправдовував програму цієї конференції. В ній подає він осьтакі точки: 1) стабілізація валют на міцній основі, 2) узгіднення покриття в золоті і сріблі (як бачимо — знову поворот до концепції зі сріблом), 3) справедливіший поділ запасів золота і срібла поміж поодинокі держави, 4) влекшення закупна сировців тим державам, які їх не мають.

Публична опінія сильно зацікавлена недалекою поїздкою д-ра Шахта до Парижа. Йде про те, чи вдасться Франції втягнути Німеччину до господарської співпраці.

ТРЕТЯ ПЯТИЛІТКА В СССР.

Урядові і господарські чинники в Совітах ведуть підготову плянів 3-ої в черги пятилітки. Цей план має бути випрацьований до 1. липня п. р. Він передбачує в хліборобстві дальшу розбудову машинових станцій, побільшення засівної площі і видайности колгоспів. Сільське хліборобство має перегнати „капіталістичні держави" щодо кількости і якости рільної продукції. В легкому і тяжкому промислі план має найти шляхи і засоби, щоб рівень виробництва значно піднести. Особливо має бути підкреслена його якість, яка досі дуже нужденна.

Листування Редакції.

Д-р З. Кузеля, Берлін: Статейку про діяльність А. Е. Г. у Німеччині передали ми до „Технічних Вістей". Вона дотичить спеціяльної ділянки, якою широкий наш загал менше цікавиться. Дякуємо за память про „Ек. Огляд" і просимо другим разом написати щось повступніше.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Новітнє шпигунство.

Шпигун, що працює сьогодні в політичних справах, сильно ріжниться від передвоєнного. Праця нинішнього шпигуна є значно складніша. Сьогодні не цікавить уже так дуже ніхто — які виглядає новосконструований машиновий кріс, чи військові укріплення при кордонах. На це не покладають новітні шпигуни найменшої ваги. Їх радше цікавить заг. картина військової сили. А саме, як держава приготовилася до війни, як функціонує промисл, які висліди праці, як наладнана пропаганда внутрі краю, чи вистачать надбання харчів підчас війни, тощо. Одним словом, сьогодні не йде про інформації, чи військові сили держав є слабі або сильні, але більшу ролю грає загальний стан военної підготови.

Гарні жінки.

Сьогоднішне шпигунство послуговується головно молодими жінками. Перед війною траплялося це дуже рідко.

Щойно з часом виказали досліди, що жінки незвичайно добре вивязуються з цієї служби. Коли молоді, гарні й принадні жінки виказали хоч крихітку здібности в шпигунській праці, тоді часто-густо перевищали мужчин-шпигунів. Молоді жінки-шпигуни, гарно одягнені швидко найдуть собі відповідне товариство, що є завсіди добрим догідним місцем для їхньої праці. Далеко скорше зраджує чоловік тайну своєї душі перед жінкою, ніж перед мужчинами.

За приклад треба брати Англію. Там у службі шпигунства найшло працю 60 проц. жінок, а ледви 40 проц. мужчин.

Студентки.

Зразу звучать чомусь дивовижно ці слова — студентка, шпигунство. Але це лиш так видається. Бо ж усім відомо, що молодь обох полів, виїзджає часто на студії за кордон. Чи тільки молодь на студії? Також виїзджають молоді вчительки, спортсменки, туристи, фільмові зірки й інші. Там проживають вони свобідно, ніхто не слідкує їхнього життя. Вони ж гості. Багато мандрують, звиджують, пізнають. Лиш ніхто не знає, що повернувши зза кордону, придбали грубі томи „невинних" спогадів. Часто абсольвентки високих шкіл виступають на чужині в характері „наукових" сил — як помічниці-практикантки лябораторій, чи ріжних інститутів.

Є ще інші шпигунки, що постійно мандрують з місця на місце. Вони віднаходять історичні гроби, памятники, а при цім все скоренько фільмують та нотують, що лиш для них необхідне.

Своє завдання реалізують швидко, без ніяких перепон — бо ж ніхто не знає, що це грізні шпигуни.

Участь молоді.

Отже молодь відограє сьогодні в міжнародній шпигунській праці незвичайно велику ролю. Головно молоді дівчата й хлопці у 18 та 25 році життя. Часто гімназійна молодь теж заангажована до шпигунської праці. Майже всі держави мають летунські товариства, що постійно вишколюють молодь на добрих летунів. І саме ці товариства взаїмно себе відвідують. Здається, що ніхто швидко не вгадав би, яка роля цих молодих спортовців?

Молодь завсіди приглядається всьому пильно, нотує та відзначається нераз на полі шпигунства неймовірними здібностями

Алькоголь вироджує раси й веде до загибелі цілі народи

Влом до спальні фільмової зірки.

У голівудському суді відбулася недавно цікава розправа, яку американська преса назвала „влом із відшкодуванням".

Розпещена дочка багатого нюйорського фабриканта Амелія Паркер звернулася до славної фільм. зірки Джін Гарльов з проханням прислати їй хочби одну тільки ажівану піжаму. За те зобовязувалася вислати відповідну готівку.

У цьому листі писала ще Амалія, що піжами вже немодні, що тепер жінки вживають нічних сорочок і що артистці буде зовсім легко позбутися своєї піжами.

По якомусь часі прийшла від артистки відмовна відповідь. Огірчена відмовою багата одиначка рішила вкрасти з мешкання зірки в Голівуді всі піжами. До цього намовила свого судженого Джека Гуда, який по надумі згодився виконати цей влом. Знаменито зорганізований влом дав прегарні успіхи. „Геройський" наречений украв аж 9 піжам. На нічнім столику залишив елегантний вломник 100 долярів, як заплату за вкрадені предмети. Одначе ціла подія не промінула без відгомону. Заалярмована артистка повідомила поліцію, яка почала шукати за вломником. Слідство завело Джека Гуда перед голівудський суд.

Розправа, яка тревала кілька годин, викликала величезне зацікавлення серед товариських кол Голівуду і Ню Йорку. Джек Гуд здобув собі величезну популярність. „Ню Йорк Таймс" зорганізував окрему інформаційну службу з цього процесу.

Суд допустив на внесок підсудного свідків: саму фільмову зірку, її одягальницю, кількох знавців моди та батька Гуда й Амелії Паркер. Зізнання свідків ствердили, що завданням вломника не була крадіж тільки охота догодити забаганкам своєї коханої.

Тоді суддя звернувся до обох сторін із закликом, щоб вони погодилися. І справді сторони погодились. Амелія Паркер подала руку Джін Гарльов і відтак поцілувала в присутності судді свого коханого. Старий Паркер зложив 100 дол. для безробітних. Таким чином розпещена одиначка поставила на своїм і здобула піжами фільмової зірки.

Розлучниця мусить платити відшкодування.

Англійські суди вже багато разів признавали відшкодування для жінок, що їх покинули їхні женихи. Всетаки новинною в цій ділянці є випадок, коли замужня жінка одержала відшкодування від своєї суперниці, яка намагалася їй відбити чоловіка.

У місті Белфест (Англія) якась Аліса Ляйк подала до суду свою розлучницю Лілієн Повел за те, що вона намагалася на ріжний лад розсварити її з чоловіком та приєднати його для себе. Ця розлучниця щодня стрічалася з чоловіком Аліси Ляйк, давала йому ріжні гостинці, та насміхалася з позовниці.

Коли загрожена у своїх правах Аліса Ляйк докоряла своїй суперниці та просила, щоб вона залишила її чоловіка в спокою, прийшло до великої сварки. Підчас тої сварки розлучниця погрожувала Алісі Ляйк, що побє її. Обвинувачена відпекалася всього, одначе це їй не помогло.

Суд присудив, щоб вона заплатила позовниці півтретя тисячі фунтів штерлінгів (біля стотрицять тисяч золотих поль.), беручи під увагу, що обвинувачена доволі заможна

—o—

Найбільший міст Европи.

Данський уряд викінчує будову велитенського мосту, який получить данський острів Зеляндію (на півночі) з островом Фальстером (на півдні), іншими словами це є міст над східною відногою Великого Белту, а саме над проливом Шторштрем. Досі комунікація через цей пролив відбувалась на поромах, а про оживлення цієї „лінії" свідчать хочби такі цифри: в 1934 р. пороми перевезли 383 тис. пасажирів, 260 тисяч тон товарів, та майже 36 тис. авт

Новий міст буде мати залізничий шлях, дорогу для авт і возів та хідник для піхотинців. Довжина моста буде 3200 метрів. Крім цього з північного берега острову Фальстер відбудують греблю довгу 400 м., значить таку, яка получиться на півдні з кінцем мосту. Міст буде мати 49 філярів у воді та 2 філяри на суші. Пересічна віддаль двох філярів приблизно 60 м. Віддаль філярів, між котрими будуть переїздити кораблі, приблизно 200 метрів. З 12 метрів ширини моста призначили для авт 5.5 м., для людей 2.5 м. для одної пари шин 4 м. Сталева конструкція моста важитиме 20 тис. тон, кількість бетону 100 тис. куб. метрів.

Будова самого моста коштуватиме 30 міл. данських корон.

ЧОЛОВІК, ЯКИЙ НЕ ХОТІВ СКИНУТИ В РЕСТОРАНІ КАПЕЛЮХА.

В одному нюйорському ресторані трапилася недавно справді американська подія. Підчас найбільшого руху зявився в одному елегантному ресторані на Бродвею якийсь добродій і сів собі спокійно за стіл, не скинувши зовсім капелюха. Гості почали дивитися счудовані на нього як на дивака та почали голосно негодувати. Спершу намагалися кельнери в чемній формі звернути неотесаному гостеві увагу на невідповідну поведінку. Колиж їх інтервенція була безуспішна, покликали гості господаря. Та й він не міг переконати неотесу. Деякі гості кинулися на неотесу і коли не булаб у цій хвилині тадійшла покликана господарем поліція, була би счинилася величезна буча. Неотесу арештували і негайно поставили перед поліційний суд, який засудив його на 20 дол. кари. У мотивах присуду подав суддя, що це крайне простацтво не скинути у публичнім льокалі у присутності жінок капелюха і спричинити згіршення і заворушення.

ПОЛЕКШІ ДЛЯ ВОЯКІВ.

Щоб відтяжити трохи вояків, у бельгійській армії додали кожній сотні по 1 вантажному автові, яке має перевозити вояцькі клунки і старшинські причандали. Таким чином відтяжили кожного вояка на 6—8 кг. Кожний курінь матиме автомобілевий відділ зложений із 5 авт. Полк матиме 18 авт.

Також в американській армії задумують зліквідувати наплечники і перевозити їх вантажними автами.

РОВЕР — ЛІТАК.

Кілька літ тому італійський уряд визначив нагороду 100 тис. лірів для винахідника літаючого ровера, значить такого літака, який можнаб вправляти в рух силою мязів ніг. Одночасно уряд визначив теж умовини конкурсу: апарат мусить перелетіти 2 км., завернувши при цьому два рази. Винахідники забралися до роботи — 100 тис. лірів, це гарна сумка. І ось на летунському майдані в Чілізельо, в присутности представників летунської влади, відбулася спроба лету на „літаючім ровері" інжиніра Боса з Бономи.

Його летунський апарат уводять в рух виключно людські мязи. Важить він без летуна 90 кг. „Літаючий ровер" відривається від землі немов казочний воздушний змій. Спершу тягнуть його на мотузі на висоту 6—7 м. Тоді летун починає натискати на педали — так як звичайно у ровері — і ці педали вправляють у рух пропелер, який обертаючися 180 разів на хвилину — держить апарат у повітрі.

На цьому апараті відбув летун Омелян Касько три лети: перший тривав 53 секунди, другий 71, третій 47. Перший раз пролетів 750 м., другий 900, третій 500. Як бачимо — то осяги Боса ще не відповідають умовинам конкурсу. Але спеціялісти гадають, що винахід уліпшать і він буде міг летіти довше.

—o—

МОГИЛА ПЕРІКЛЯ.

Грецький історик проф. Арванітопульос зложив урядові точне звідомлення, в якому доказує, що рішуче треба зруйнувати будинки критого ринку в Атенах і перевести на цім місці розкопи.

Проф. Арванітопульос переконаний, що саме на цьому місці був у старинних Атенах цвинтар, на якому ховали визначніших атенців. Там, недалеко пірейської дороги похоронили Перікля. На думку вченого тіло Перікля спочиває у глибині 7—8 метрів та, що імовірно могила залишилась ненарушена. Розкопи на цьому місці малиб величезне історичне значіння

—o—

ТАКОЖ ПРИЧИНА ДО РОЗВОДУ.

Американські суди не дуже звертають увагу на розводові причини. Всеж таки рекорд побив суд у стейті Ню Джерсі, який одній американці дав розвід тільки на цій підставі, що її муж мав дивну привичку спати завжди на дереві. Жінка не хотіла видно погодитися з дивною привичкою свого мужа і зрезиґнувала з подружжя, очевидно за дуже „скромним" відшкодуванням як на американські умовини, бо тільки за 10.000 дол.

Пресова конференція в президії міста Львова.

В четвер 13. V. ц. р. запросив през. Островський представників львівської преси на конференцію, присячену справі безробіття в місті. Референував справу през. Островський, і начальник інж. Серафин, який виказував постійний зріст занятих робітників та зусилля міста, щоб зменшити безробіття. В характері гостя брав участь городський староста Порембальський і радн. Бехметюк.

Ширше про цю конференцію напишемо в черговім числі.

Великий Театр	Виступи „Театру для дітей Т. Ортима“ Субота 15. V. год. 4. попол. Неділя і понеділок год. 12. попол. ТОМЦЬО ПАЛЮХ — ЧЕРНОНА ШАПОЧКА — МІКІ МАВС	З Казки	Великий Театр

Еміграційні справи.

ВАЖНЕ ДЛЯ ДЕПОРТОВАНИХ З КАНАДИ.

Недавно канадійська влада повідомила, що рішуче подання на дозвіл виїзду до Канади особам, які колись були депортовані з Канади або зі Злучених Держав північної Америки. До подання слід долучити вияснення справи депортації, в якому між ін. треба точно відповісти на такі питання: 1) як довго був у Канаді чи пак у Злучених Державах; 2) чи прибув легально; місяць, рік прибуття; назва корабля і т. п.; 3) як довго перебував, чим займався, чи має свідоцтва праці (долучити); 4) основа прибуття до Канади або до Злучених Держав (афідавіт, пермет, хліборобство, факт уродження у Канаді або в Злучених Державах і т. п.); 5) чи точно пристосувався до вимог влади; 6) подати причину депортації — чи не мав політичної, кримінальної або адміністраційної справи; 7) чи має в Канаді своїків або приятелів, що помогліб йому (подати адреси); 8) чи депортований з Америки, який бажає виїхати до Канади, має своїків у Злучених Державах, до яких бажав би вернутися? Першенство будуть мати особи, що бажають виїхати на поселення і заберуть зі собою родини.

СПРАВА ВИЇЗДУ РОДИН ДО КАНАДИ.

Виїзди родин з показовим капіталом до Канади цього року вже не відбудуться. Контингент на 1937 р. у цілости вичерпаний і тому ті, що бажалиб виїхати до Канади з родинами, мусять заждати до чергового року.

САНІТАРНІ КАРТИ.

Еміграційний Синдикат славе санітарні карти з фотографією емігранта для ствердження ідентичности, які мусять бути виповнені без огляду на вік для кожної особи емігранта з Польщі. В тій карті мусять бути подані всі чергові лікарські оглядини, що їм підлягає кожний емігрант, який старається виїхати. Завваги лікаря, потовані на санітарній карті, мусять містити дані про всі ствердженні в емігранта недуги фізичні й умові, а також про ступінь чистоти.

Якщо здоровля емігранта заквестіонувала один із оглядаючих лікарів, зацікавлений не може під ніякою умовинною приїджати до транспорту, доки не дістане рішення з опінією начального лікаря Еміграційного Синдикату.

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., телефон 254-46. Приймаю футра до перехування літом.

— **Повне видання творів Марка Черемшини.** Вже в найближчому часі появиться у Видавництві „Ізмарагд“ перше повне, критичне, тритомове видання **Творів Марка Черемшини.** Це видання міститиме всю літературну творчість Черемшини. Перший том вийде вже в травні, другий в червні ,третій в липні ц. р. Ціна повного видання в передплаті назначена на 9 зол., себто по три золоті за том. По виході книжки ціна буде значно вища. Передплату висилати на адресу: Видавництво „Ізмарагд“, Львів, вул. Косцюшка ч. 5, Конто ПКО 503.062. 762, 7 – 10

— **Вечір творів Бака** у виконанні елевів проф. Г. Левицької відбудеться в суботу 15. травня в малій салі Муз. Т-ва ім. Лисенка в год. 7. веч. Вступ за програмкою. 935

— **В понеділок 17. травня ц. р.** всі йдуть на **Вечір гаїлок і весняної поезії,** який відбудеться заходом Кружка Студенток ім. Лесі Українки в жовтій салі Народнього Дому при вул. Рутовського ч. 22. І. п. Початок точно в год. **19.15,** — Вступ за програмками. 933 1—1

— **Зарицька Володимира** поручає в Ямнім біля Яремча сонячні кімнати, цілоденне утримання, також поодиноко снідання, обіди, вечері вже від 6. червня. Інформації до 3. червня, Львів, Жулінського 6, опісля на місці. 934 1—1

— **Збірка на цілі Кружка Р. Ш. ім. Б. Грінченка.** Львівське Городське Староство дало дозвіл Кружкові Р. Ш. ім. Бориса Грінченка городецької дільниці на прилюдну збірку в дні 16. травня 1937. по вулицях міста Львова з нагоди 25-літнього істнування Кружка та шкіл Р. Ш. ім. Б. Грінченка. Старшина Кружка прохає отсим наше Громадянство поставитися прихильно до цієї акції. Нехай того дня всі українці города Льва жертвують дрібну лепту на цілі Кружка як ювилейний дар!

— **Спільне свячене** відбудеться в неділю 16. ц. м.: в салі **монастиря СС. Василіянок** (вул. Потоцького 95), початок год. 5 попол.; в домівці **Марійського Т-ва Пань** (вул. Руська 5), поч. 6. год.; в домівці **Філії Союзу Українок** (вул. Сикстуська 46), поч. 6. год. і в домівці **Т-ва „Зоря“** (вул. Вірменська 25), поч. год. 12 вполудне.

— **Ювилей у 25-ліття праці** Кружка і шкіл Р. Ш. ім. Б. Грінченка Городецької дільниці у Львові відбудеться 15. і 16. ц. м. В суботу 15. ц. м. в год. 9.30 відправиться поминальне богослуження в церкві св. Юра. В неділю 16. ц. м. год. 9 посвячення прапору хлопячої школи ім. Б. Грінченка, год. 12.15 академія в салі Народнього Дому (вул. Рутовського ч. 22).

— **Посвячення памятника на могилі Івана Липи у Винниках.** В неділю 16. V. відбудеться у Винниках коло Львова в год. 11.30 перед полуднем урочисте посвячення памятника на могилі пок. міністра України і письменника Івана Липи, долота артиста Коверка. Процесійний похід з церкви у Винниках на місцевий цвинтар вирушить в год. 11.30 передполуднем. Зі Львова можна їхати або залізницею, що відходить з Личаківського двірця в год. 9.15 передполуднем, або автобусом з площі Бандурського (давніше пл. Цлова), що відходить зі Львова в год. 8.50, 9.50, 10.50 рано.

— **Виставу української преси** влаштовує читальня „Просвіти“ в Замарстинові (вул. Замарстинівська ч. 100) у днях 16—19. ц. м. Відкриття відбудеться після Служби Божої в год. 11.

— **Товариський зїзд** абсольвентів торговельної школи Т-ва „Рідна Школа“ у Львові відбудеться в днях 16. і 17. ц. м. Зїзд розпічнеться після богослуження в церкві св. Спаса (вул. Краківська) в год. 10. в салі Музичного Інституту ім. Лисенка (вул. Шашкевича 5).

— **Зібрання Бібліольогічної Комісії** Наукового Товариства ім. Шевченка відбудеться у вівторок 18. V. в год. 18. у Бібліотеці Товариства. Референують: І. Шендрик про бібліографію С. С. та Є. Ю. Пеленський про біжучі справи.

— **Журналісти і письменники!** Управа віллі ТОПЖ-у в Камені-Довбуша (почта Ямне) просить приспішити зголошення на мешкання в літні місяці. Від 1. червня прийматиме зголошення і посторонніх людей.

— **Українське протиалькогольне Т-во „Відродження“** у Львові влаштовує в неділю, 23. ц. м. на площі „Сокола-Батька“ свято з приводу 55-ліття діяльности великого подвижника відродженецького руху **митрополита Йосифа Сембратовича** з такою програмою: 1) Відкриття свята, 2) Перегляд членів т-ва „Відродження“ зі Львова та околиці. 3) „Засяло сонце“ — хор ремісників. 4) вправи Соколів і Сокілок на поручах, дручку, долівці та вільноруч. 5) Леонтович „Ой ява гори чорна хмара встала“; Котко „Діброва“ хор Мал. Семинарії. 6) Юра Шкрумеляк „Війна білих пляшок з чорними“, діточа сценка у виконанні дітей зі школи ім. Князя Льва. 7) Олесь-Безкоровайний „Народнім лицарям“, М. Колесса „Овце моє овце“ хор українських студентів богословія. 8) „Запорожець“, танок у виконанні Соколів. 9) Федькович-Нижанківський „Золоті зорі“; Шевченко-Воробкевич „Огні горять“ академічний хор „Бандурист“. 10) „Напередодні“. Інсценізація у виконанні учнів школи п. Л. Кривіцької. 11) „Відродженецький гимн“ — виконають злучені хори під проводом п. Плешкевича. Початок в год. 4. після полудня. Вступ за програмкою: для шкільної молоді 20 сот., для старших 30 сот., сидячі 1 зол.

ВИСОКА ШКОЛА ПОЛІТИЧНИХ НАУК при Українському Технічно-Господарському Інституті приймає впис студентів на перший семестр.

Програма Школи складається з восьми головних груп предметів: 1) Загальна політика, 2) Держава і право, 3) Соціяльна політика, 4) Економіка, 5) Соціологія, 6) Журналістика, 7) Українознавство, 8) Різні предмети загального характеру.

Викладають професори **Української Господарської Академії** та інших українських високих шкіл.

Навчання триває **шість семестрів**. Провадиться **позаочною** (кореспонденційною) методою.

У дійсні **студенти** приймаються особи з закінченою середньою освітою. Особи без матури можуть вписуватися до школи, як **курсанти.** По закінченні школи абсольвенти дістають **диплом.**

Проспекти з умовами студій і таксами за навчання **безплатно.** Звертатися на адресу: Ukrajinský Technicko - Hospodarský Institut. Podebrady, Tchecoslovaquie, або Товариство „Сільський Господар“, Львів, Ринок 10. На відповідь приладати міжнародни поштову марку.

На ту саму адресу надсилати прохання і записи у справі студій на 4-річному Високошкільному **Економічно-Кооперативному Відділі,** 2-річному **Технікумі Сільсько-Господарської Промисловости,** 2-річних курсах **Українознавства,** Високих Курсах **Громадської Агрономії,** 1-річних курсах **Бухгальтерії** та короткоречинцевих курсах чужих мов, пасічництва, американського промислового пасічництва, садівництва, конзервації і переробу садовини та городини, обробу шкіри, мило варення, фотографії, радіотехніки, птахівництва та городництва.

— **Охоронне щіплення проти віспи** в Українській Порадні Матерей при вул. Ходоровського 15. відбувається щоденно від год. 10. до 11. Щіпить лікар Порадні д-р Туна Надрага.

— **Відложена вистава.** З причини ремонту у всіх салях Музею Наукового Т-ва ім. Шевченка **малярська виставa** Смольський—Нижник Іванна і тов., заповіджена уже на 16-го ц. м., буде відкрита щойно у неділю 23. V. в год. 11. рано вже у свіжо помальованих салях.

— **Конференція східно-галицьких воєводів.** У львівськім воєвідськім уряді відбулася 13. ц. м. конференція при участи львівського воєводи А. Білика, станиславівського воєводи Ст. Паслав ського і тернопільського Т. Маліцького, командантів 6. і 10. корпусу, ген. Токаржевського і ген. Вечоркевича, та коменданта бригади граничної сторожі. Предметом конференції були, як повідомляє ПАТ, актуальні господарські і суспільні справи на терені східно-галицьких воєвідств.

— **Ревізії в Долині.** Дня 5. травня перевела поліція (мундурова і тайна) докладну особисту й домашню ревізію у п. Кіпецьких в Долині, не найшовши нічого. Опісля того самого дня такуж ревізію переведено у п. Павлини Котецької та її доньки Олени. Останню передержали 48 годин у місцевих арештах і потім пустили на волю.

— **Хто виграв на льотерії?** У нинішньому тягненні Клясової Льотерії впали такі виграші: 15.000 зол. на ч: 103368; 10.000 зол. на ч: 99900, 94335; 5.000 зол на ч: 2464; 2.000 зол. на ч: 11432 24024, 26776, 30399, 44973, 80323, 108841, 159736 151762, 152939, 161890, 187135; 1.000 зол. на ч: 1245, 5019, 9606, 24914, 38358, 50253, 50850, 60168, 62304, 67927, 68292, 72627, 76477, 89559, 989505, 99541, 104979, 131287, 132979, 134157, 138270, 144441, 150569, 161680, 163787, 167578, 176161, 179224, 181971, 186619, 186806.

— **Вломи.** В Жукові коло Обертина вломились до церкви злодії і вкрали із скарбони 80 зол. — В Коломиї був вілом до школи Пірамовича, де вкрали писальну машину вартости 400 зол.

— **Краєва хроніка.** Із Сяну під Перемишлем добули рибаки при помочі сіти топільника, яким показався 77-літній робітник Микола Баран. — Підчас купелі в ставі в Городенці втопився 15-літній Брон. Левандовський наслідком удару серця.

— **Громовиці.** Над калуським повітом перетягла велика буря з громами й лишила по собі велике знищення. У Верхні грім ударив у 30-літню Анну Цюпу, що зжинала на місці. В Добрівлянах пов. Калуш грім запалив будинки Олени Біланів. Вогонь перекинувся на сусідній дім і знищив його. Про великі громовиці повідомляють з різних повітів корінної Польщі.

— **Градова катастрофа.** Над громадами Журів і Желибори рогатинського повіту був 13. ц. м. хмаролім із градом, що наробив великих шкід на полях. На терені Журова град знищив збіже в 60 процентах, бараболі й інші окопові рослини в 20 проц., овочеві дерева у 80 проц. На терені громади Желибори град знищив збіже в 70 проц. Грудки льоду доходили до величини курячого яйця.

— **Підмоги на будову вселюдних шкіл.** Управа Т-ва підмоги на будову вселюдних шкіл призначила до розпорядження окружних комітетів Т-ва 1,570.000 зол. на будову шкіл. З цієї суми припадає на комітет будови в Бересті 210.000 зол., у Львові 230.000 зол., у Варшаві 225.000 зол., у Вильні 210.000 зол. і т. д.

— **Подільська Скала.** Містечко Скала над Збручем рішило змінити свою назву, щоби відрізнитись від інших місцевостей, що так само називаються. Тепер воно називатиметься Подільська Скала.

— **Еміграція у квітні 1937. р.** В місяці квітні ц. р. виемігрувало з Польщі до країв Південної Америки 1.503 осіб, до країв Північної Америки 463 осіб, до інших заморських країв 55 осіб, до Палестини 250 осіб. Разом виемігрувало 2.271 осіб.

— **Пожежа, яку годі вгасити.** Як повідомляють з Косова закіп земного газу на Вербівці, що запалився тому кілька днів, горить дальше. Спроби вгасити вогонь безводнем вугля були безуспішні з причини великого горяча, що панує біля пожежі, та спеки. Пробували заложити на джерело вогню каптур, але теж без успіху. Небезпеки поширення вогню нема.

— **Згоріла лісничівка.** В Сопоті біля Сколього вибухла пожежа в давному фільварку а тепер лісничівці Петра Ментена, голяндця. В лісничівці живе управитель лісів Ол. Новіцький. Шкоду обчислюють на 3.000 зол.

— **Відзначення митрополита Дениса.** Сенат грецького університету в Атенах надав у звязку з ювилеєм свого істнування титул почесного доктора теольогії кільком визначним православним теольогам, між ними й митрополитові православної церкви в Польщі о. Денисові.

— **Криваві заворушення** були в Бересті. Поліційний урядовець прийшов до жидівського різника, що управляв нелегальний заріз. Між обома прийшло до суперечки, підчас якої різник ранив поліциста тяжко ножем, так що він по дорозі до шпиталю помер. Вістка про це розійшлася швидко по місті, наслідком чого почались протижидівські заворушення. В багатьох жидівських домах вибито шиби. На ринку знищено жидівські крами і ранено кількох жидів. Поліція привернула спокій в місті.

— **Смерть ред. А. Бопре.** У варшавському шпиталі Червоного Хреста помер довголітній головний редактор польського щоденника „Час", Антін Бопре, у 77-ому році життя. Був родом з Кремяниця на Волині, одначе майже ціле життя провів у Кракові, де після короткої судової служби посвятився журналістиці, якою займався 50 літ. Короткий час був теж власником і редактором щоденника „Глосу Народу".

— **Причина катастрофи „Гінденбурга".** Один із трьох членів слідчої комісії, визначеної департаментом торговлі задля розсліду причини катастрофи кермовика „Гінденбург" заявив, що катастрофу викликав правдоподібно фальшивий маневр при осіданні. Цю заяву зложено після тридненних дослідів, підчас яких переслухано всі особи із кермовика „Гінденбург" а також тих, що находилися недалеко підчас катастрофи. За основу цієї заяви послужили зізнання осіб, що ждали на прилет „Гінденбурга".

— **Американський спадок.** У Філядельфії померла якась Герардова з дому Шефер, що походила з родини німецьких кольоністів у самбірському повіті, й лишила маєток вартости 17 міліонів долярів. Тому що вона не лишила тестаменту, деякі інтересовані люди звернулися через свого повновласника, адв. д-ра Гартенберга в Дрогобичі зі своїми спадковими претенсіями до польського консуляту в Шикаго, який відослав їх до польського консуля в Ню Йорку. Той повідомив їх, що мають робити, при чому зазначив, що вже 30 американських адвокатів і посередників занялося цією справою.

— **Нещасливі випадки на коронації.** Підчас коронації англійського короля Юрія VI в Льондоні скоїлося багато нещасливих випадків. Найтрагічніша подія склалася в окруженні самого короля. Погибла 4-літня донечка Джоан одиноної сестри короля, княгині Мері, що вживає титулу „прінсес роял". Залишена без відповідної опіки впала до 25-метрового отвору вінди в домі льорда Пірстед у Кардьтон-Гардені, де мала приглядатися королівському почотові. Перевезена до шпиталю померла наслідком потовчення. Крім того багато людей із 6-міліонової юрби, що приглядалась в ріжних місцях коронації, вмерли від знесилення або сонішного удару, а ще більше помліло. Подібні випадки були серед поліції та війська, що творило охоронні шпаліри.

Звертаймо увагу на лектуру дітей!

ПІД УВАГУ ВИХОВНИКАМ!

Випадково переходив я через Львів і побачив, як на Личакові учні народньої школи гнздувався до кіоску та купували газетки п. н. „Вендровец" і „Карузеля". В них, крім гри на уяві, нема нічого корисного для нашої дитини. Зміст тих письм може хіба розбудити в дітях нахил до передчасного кохання, крадежі та збитків. Їх видають люди без наміру виховувати чи моралізувати, тільки для зиску. І чи такі „лектури", до того в чужій мові, можуть бути кормом для молодих душ українських дітей? Чому діти не читають так ревно „Світ Дитини", „Наш Приятель", „Дзвіночок", „Малі Друзі" і т. п.? Це тому, що ті часописи не мають доброго доступу до наших шкіл і родин, а також до дитячих душ, бо за мало впливають на уяву, не маючи колірових ілюстрацій, кольпортажі і т. п. Можнаб позавидувати тур. „Cocuk gazetesi" (дитяча газета), „Javrutürk". А добрий часопис, оскільки дитина з ним заприязниться, більше її виховає, ніж ми власними силами. Тож поручаю це розважити всім, чия рука лежить на живчику виховання.

Мартин Мартинюк,
Схимонах-студит.

Один з поважних громадян, якому ми дали прочитати ці рядки черця-студита, прислав нам за своїм повним підписом завваги такого змісту:

Завваги автора важні, на часі і їх не можна обійти мовчанкою. Не діти винні, що купують і читають такі часописи. Винні тут у першій мірі самі батьки, що не стежать за духовим розвитком своїх дітей, що не стараються збагнути їх зацікавлення та відповідно їх задовольняти. Винно також громадянство, головно батьківські кружки при школах, що не співпрацюють досить енергійно з управами шкіл у тому напрямі, щоб шкільні бібліотеки були заповнені добрими з виховного й педагогічного погляду книжками.

Треба памятати, що десь так по 12-ому році життя пробуджуються в дитини перші зацікавлення до наукових питань, до географії, астрономії, охота до подорожей, мандрівок, геройських пригод. Знають цю рису духовости молоді педагоги; вони складають наукові програми та шкільні підручники так, щоб іти назустріч задоволенню духово-розвиткових потреб молоді. Знають її також батьки з нерідких родинних клопотів, що малий 12-и або 13-літній „смик" пішов на війну до якоїсь Абісинії чи Еспанії. Охота пізнати безпосередньо екзотичні країни й народи та зажити геройських пригод — така непереможна, що малий Дон Кіхот відважується на найбільше фантастичні й небезпечні постанови, щоб тільки заспокоїти потреби молодої, буйної уяви. В дівчатах у тих роках будиться палке і сліпе одушевлення театральними та ківовими артистками. Тому вони потайки, як тільки можуть, скриваючись перед чуйним оком батьків, відвідують театри та кіна. Звертаємо на це увагу всіх батьків і тих громадянських чинників, що співпрацюють над вихованням молоді.

Цю рису духовости молоді знають, на жаль, дуже добре також видавці брукової, сензаційної преси, обчисленої не на мистецькі, культурні чи виховні вальори, лише на заробіток. Брудний, правда, заробіток, але, все одно, заробіток досить легкий і поважний! Годимося вповні з поглядом нашого автора, що ні „Вендровец" ні „Карузеля" з виховного погляду та національних мотивів не-добре впливають на нашу молодь.

Батьки, школа і ті громадянські організації (батьківські кружки), що співпрацюють над вихованням молоді, повинні охороняти дітей перед погубними впливами брукових, сензаційних видавництв. Треба протидіяти не негативно, хочаб навіть педагогічними репресіями, лише позитивними виховними потягненнями.

Молоді мусимо дати добру, виховну лектуру, бо це духова потреба її розвиткового періоду!

Наші видавництва — Рідна Школа, Світ Дитини, Наш Приятель, Дзвіночок, Молоді Друзі, що стоять під громадянською контролею, роками магазинують у тисячах примірників свої дуже цінні з виховного погляду видання, гнуться під вагою довгів, а наші діти закуповують переважно в кіосках такі „літературні перлини", як „Вендровец" і „Карузеля" та затроюють свої молоді душі...

Батьки, школа й батьківські кружки повинні стануги на сторожі духових потреб нашої молоді. Треба цій молоді дати добру книжку. Нехай у руки нашої молоді попадають цінні видання „Світа Дитини", „Рідної Школи" чи інших заслужених наших видавництв — тоді наші діти певно стратять охоту перепитувати в кіосках за „цікавими" журналами та брошурами.

Батько.

— **Стріл у чеському парляменті.** При кінці засідання чеського парляменту в Празі якийсь чоловік стрілив з револьвера до президента Малі петра. Стріл хибив. Перед вистрілом він крикнув: „Половина послів це лайдаки та ошуканці!" Його арештували, одначе він відмовляє зізнань. Є це 25-літній мулярський помічник Зебек з Моравії.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ
СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ
АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?
ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО
НАШОГО ЩОДЕННИКА

Зі судової салі.

АПЕЛЯЦІЙНА РОЗПРАВА ЗА ПОДІЇ В НАСТАСОВІ.

У днях 13. і 14. ц. м. відбувалася розправа перед апеляційним судом у Львові проти Михайла Стислого і 16 товаришів з Настасова, яких засудив окружний суд у Тернополі дня 12. лютого ц. р. на кару вязниці від одного до 10 років.

В пятницю 14. ц. м. предсідник трибуналу Янушевський оголосив присуд, яким відхилив присуд окружного суду в Тернополі щодо вини і кари та видав новий присуд такого змісту: 1) Михайла Стислого (засудженого в Тернополі на 10 років) засудив на 2 роки; 2) Кирила Смоляка, (засудженого на 5 років) на 2 і пів; 3) малолітнього Станислава Школяра увільнив від злочину вбивства і засудив на віддання до поправчого дому; 4) Івана Ярему (засудженого на 4 р.) на півтора р.; 5) Данила Базара (засудженого на 8 р.) на 2 і пів р.; 6) Михайла Стрієшина (засудженого на 4 р.) на півтора р.; 7) Івана Куріцу (засудженого на 10 р.) на 5 р.; 8) Михайла Цимбалістого (зас. на 8 р.) на 4 р.; 9) Теодора Лапчака (зас. на 5 р.) на 2 р.; 10) Василя Дзинджиристого (зас. на 3 р.) на півтора р.; 11) Михайла Повільного с. Людвіка (зас. на 4 р.) на півтора; 12) Івана Міруцького (зас. на 3 р.) на півтора; 13) Івана Ракочого (зас. на 5 р.) на півтора; 14) Григорія Майдана (зас. на 3 р.) увільнено; 15) Михайла Шкільного сина Клима та 16) Івана Сікорського (зас. оба по 1 р.) теж увільнено; 17) Івана Бичека (зас. на 4 р.) на 1 рік. Засуджених боронили: адв. д-р В. Старосольський та адв. д-р Лев Ганкевич, — оба зі Львова і м-р Коренець та д-р К. Погорілес — оба з Тернополя.

НЕПРАВДИВИЙ ЗАКИД.

Перед окружним судом у Бережанах стало двох селян: 28-літній Василь Барилка і 24-літній Михайло Думик з Потутор, пов. Бережани, яких городський суд засудив 27. листопада 1936 р. по 8 місяців арешту і на заплату по 40 зол. судових коштів за провини зі ст. 168 к. з. (зневага тлінних останків або цвинтаря) і 263 § 1 к. з. (ушкодження чужого добра). Городський суд на основі зізнань св. М. Худоби та ще кількох поліційних свідків станув на становищі, що оба засуджені розкопали 10. червня 1936 р. вночі збірний военний гріб польських вояків, які полягли за незалежність Польщі в 1919 р. та збірний гріб поліцаїв, які полягли в боротьбі з диверсійною ватагою в 1922 р. Тоді теж ушкодили памятники на могилі вояків і поліцаїв. Ця подія схвилювала польську прилюдну опінію, а польська преса і ПАТ писали, що це зробили українці. Ясно теж, що поліція перевела тоді масові ревізії між українською молодю у Бережанщині і внаслідок того оба засуджені опинилися перед судом. Проти цього присуду внесли оба засуджені відклик до окружного суду, де відбулося чотири розправи і вкінці трибунал увільнив обох засуджених від вини та кари. Підсудних боронили: адв. д-р В. Бемко та адв. д-р М. Західний.

З кіна.

Кіно „Паляс": „Дорога до Ріо де Джанейро".

Фільма починається покликом до всіх чесних людей, щоб усіма засобами поборювали найбільшу ганьбу сучасної цивілізації — торговлю живим товаром. Після цього бачимо один приклад, як така торговля відбувається. У Барсельоні є агенція з різними темними типами, що підшукують гарні молоді дівчата, обіцюючи їм сценічну карієру. Одна спеціяльна школа танців під проводом одної буцім-то артистки заманює до себе дівчат, аранжує для них виступи у місцевому кабареті, відтак висилає їх кораблем до Ріо де Джанейро, де вони попадають до темних льокалів.

Ця французька фільма хапів кримінальна не попадає у вульгарність ані не стає нудно-солодкава, завдяки своїм дотепним діяльогам і веселій денникарській парі — молодій дівчині та молодцеві, які приїжджають до Барсельони як репортери, щоб здемаскувати шайку торговців живим товаром. Головну ролю грає відома артистка Кет Надь.

—o—

‡ Посмертні згадки.

О. МИХАЙЛО БОБОВНИК.

У Глібовичах Великих, пов. Бібрка помер нагло в 61. р. життя дня 7. ц. м. парох і заступник декана о. Михайло Бобовник, відомий громадянський і політичний діяч Бобреччини, голова Н. Ради Українбанку і П. Н. К. у Бібрці, провідник і член усіх українських товариств у Глібовичах В. та член повітової ради і виділу у Бібрці. В особі Покійного українське громадянство понесло знову велику втрату, але її найболючіше відчула Бобреччина, бо зійшов у могилу кількадесятьлітній керманич цілого її життя. Тридцятьтри роки тому прийшов до Бобреччини молодий і повний розмаху 28-літній о. М. Бобовник, що відразу кинувся до організаційної праці від основ у культурно-освітній, політичній і господарсько-кооперативній ділянці. Знаменито розумів душу селянства, бо-ж сам з нього вийшов і послідовно працював над його двигненням на вищий рівень життя. Ця невтомна праця здобула йому довіря та популярність серед мас. По визвольних змаганнях не піддався зневірі і як голова Філії „Просвіти" в 1921/22 р. відновив зорганізовану працю в повіті. Стоїчний спокій у найважчих моментах, невгнута енергія, невсипуща активність, ораторський хист, бистрий орієнтаційний змисл, ввічливість і благородність у всіх починах — це ті виняткові громадянські прикмети, що за них свої любили о. М. Бобовника і довіряли Йому, а чужі мусіли Його шанувати; це ті скарби Його хрустального характеру, що ними ще замолоду здобув собі провідне становище в повіті й був на ньому до останніх днів свого працьовитого життя. І тому ціла Бобреччина вкрилась жалобою на вістку про смерть цього добре заслуженого для української справи громадянина, і тому постать невіджалуваної світлої памяти о. Михайла Бобовника така дорога кожному свідомому українцеві Бобреччини.

Величаві похорони бл. п. о. М. Бобовника відбулися в понеділок 10. ц. м. Вже раннім ранком великі маси народу залягли церковну площу і простору церкву, де від двох днів лежала домовина з тлінними останками Покійного. В 8-ій год. рано почалися похоронні обряди під проводом о. дек. Евгена Барткова, пароха з Романова. Службу Божу відправив о. крил. Ю. Дзерович зі Львова в асисті 16-ох священників з трьох деканатів. У похороні взяло теж участь двох священників римо-католицького обряду. В церкві співав хор і приграваля орхестра. Прощальну промову від духовенства виголосив у церкві о. Т. Чанж, парох Вибранівки. В год. 12.30 рушив похід на поблизький цвинтар. Домовину несли на раменах селяни на перемину з інтеліґенцією. Підчас похорону зразковий порядок удержували члени місцевого „Сокола" зі списами. Після панахиди промовив перший над гробом о. крил. Ю. Дзерович, прощаючи Покійного в імени Митрополита, Т-ва св. Андрея та Матірнього Т-ва „Просвіта" у Львові від Ц. К. УНДО й УПР пос. Д. Великанович, від КАУМ ред. В. Глібовицький, від П. Н. К. адв. д-р І. Венґльовський, від філії „Просвіти" адв. д-р Я. Дудикевич, оба з Бібрки, далі бобрецький староста м-р Кіршнер та від повітової ради і виділу д-р Вайсброд; від селян Бобреччини прощав Покійного війт О. Мацьків, від ради збірної громади Глібовичі Великі А. Худерський та війт Тарала, від місцевого громадянства п. І. Паук, від місцевих товариств та організацій п. М. Корж і вкінці пос. д-р К. Троян. На могилі зложено понад 30 вінків від родини, повітових і місцевих товариств та організацій. Похорони закінчилися в год. 2.30 пополудні.

І. Ш.

Дописи.

ЛЬВІВЩИНА.

Панахида на стрілецьких могилах у Сороках, пов. Львів. Світлий Понеділок з. п. м. залишиться в памяти громадян у Сороках к. Львова. По Службі Божій згідно зі звичаєм вірні з процесією йдуть на могилу. Місцеві луговички сплели вінок, щоб ним замаїти могилу полеглих стрільців. На цвинтарі в Сороках є могила кор. Чайківського і братська могила, в якій спочиває 14 стрільців та окрема могила вістр. Чорнія. Місцевий сотрудник о. Троян відправив панахиду на стрілецьких могилах, а луговини та луговички заложили на могилу вінець і відспівали „Видиш, брате мій".

Свячене в „Лузі". В год. 6. веч. у гарно прибраній салі зійшлися луговики та луговички на свячене. Луговички прикрасили салю цьвітами. На почесному місці на стіні повісили лугову відзнаку, прибрану вишиваним рушником. За почесним столом засів о. Троян і старшина „Лугу", дальше 23 луговички і 42 луговики, деякі в одностроях. Свячене посвятив о. Троян та склав побажання луговій старшині, луговикам і луговичкам. Опісля промовляв голова „Лугу" в Сороках Михайло Пясецький. Луговики переплітали співами воскресних, народніх і стрілецьких пісень промови М. Качмарика, Т. Кобаса і М. Мороза. Серед співу і милої гутірки проминув цей гарний вечір. При кінці відспівали всі „Ой у лузі червона калина" і розійшлися до дому.

КОПИЧИНЦІ.

„Чар одностроєю", комедію в 3 діях, відограв аматорський гурток при т-ві „Стріла" дня 4. ц. м. В ролі поручника виступив С. Монастирський, як чура Осип Еліїв, Вася — М. Замрикутівна, Мирося — П. Еліївна, служниця — О. Созанська. Ролі були добре вивчені і тому акція була жива та не мучила публики. Комічна гра чури та служниці викликувала сальви сміху і тому публика не жалувала акторам рясних оплесків. Публики, на жаль, як на великодній час, мало. Заохочені успіхом аматори мають намір відограти цю комедію в кількох селах копичинецького повіту.

Повітова анкета українських купців Копичинеччини. Нововибраний виділ філії Союзу Українських Купців, свідомий свого завдання, приступив до енергійної праці і поробив заходи у справі зорганізування купців з цілого повіту. З цією метою склика в повітову анкету на день 9. травня п. р., на якій явилося понад 40 осіб. На анкеті був присутній також п. Шумський, представник „Суспільного Промислу", м-р Троян та м-р Фірчук. Нараду отворив та вів її голова філії пан. Стрільців. Реферат про св. Юрія відчитав О. Еліїв. Опісля пан. Стрільців здав короткий звіт з праці за час від останніх надзвичайних зборів та зазначив, що виділ звернув головну увагу на створення гуртівні в Копичинцях принайменше для купців кольоніяльних товарів. Заразом накреслив у коротких словах вагу організації купецтва. Збірка дрібної ощадности дала за дуже короткий час квоту понад 70 зол. Представник „Суспільного Промислу" виложив присутнім засади доброго ведення купецького звання, вказав на різні недомагання у наших приватних купців та вівав, щоб українські купці купували до своїх крамниць тільки вироби українського промислу, між ними теж „Суспільного Промислу", і подав одночасно ціну товарів своєї фірми. По короткій дискусії рішено, що філія сама буде робити замовлення для наших купців і таким чином заступить покупцю українську гуртівню, що її може незадовго заложить хтось з приватних осіб. М-р О. Фірчук у своїм рефераті про організацію консументів зазначив, що українське купецтво має повне право розвиватися на своїй землі між своїм народом і тому не повинні українських купців застрашувати існуючі конкуренти, голосно ті, що в останньому часі пересилюються зі заходу, але теж незорганізованість українських консументів. Одночасно вказав на різні способи, як слід приступати до приєднання покупців та їх організування. Вкінці м-р Фірчук іменем філії „Просвіти" поставив побажання, щоб Виділ філії Союзу Українських Купців візвав усіх купців, щоб вони разом з рідвею вступили в члени Матірного Т-ва „Просвіти", м-р Троян закликав, щоб знову купці не забували про Рідну Школу і бодай малими лептами кожного місяця причинялися до збільшення її фондів. По заповненні анкети деякі з купців відразу поробили замовлення на продукти „Суспільного Промислу" у п. Шумського. Анкета була доказом, що купецтво Копичинеччини горнеться до своєї організації, а хід її нарад виявив, що купці можуть з таких анкет дуже багато користати. І тому виділ філії повинен такі анкети складати якнайчастіше, що він теж приобіцяв робити.

Театр ім. Тобілевича відограв у днях 6.—9. травня п. р. такі пєси: Шаріка, Шалапут, Ой і Чорногора в огні (Довбуш). Перша й остання пєса стягнула всіх симпатиків українського театру і це є доказом, що українська публика, на яку тепер театри можуть і мусять числити, любить пєси з українського життя. На обі згадані пєси прибуло теж багато молоді з публичних сіл. Гра відомих нам артистів в особах: пп. Бенцалів, Рубчака, Кемпів, Шлюзарівної та інших була першорядна.

ЯВОРІВ

Загально-освітній всеукаційний ліцей в Яворові. Кружок Р. Ш. в Яворові дістав з Куратерії Л. Ш. О. у Львові під ч. II — 6111/37 концесію на отворення з початком шк. р. 1937-38 загально-освітнього всеукаційного ліцею. Загально-освітній ліцей творитиме з гімназією Р. Ш., що існує в Яворові вже 29 літ, пів'ять. Гімназія має права державних шкіл, тому молодь по укінченні IV. класи може безпосередньо переходити до ліцею. Молодь з цих повітів, де нема шкіл Р. Ш., повинна використати цю нагоду та зголоситися до гімназії й ліцею в Яворові і невеликим коштом осягнути середньо-шкільну освіту.

І. С.

—o—

Спорт.

СПОРТ НА СОВІТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

В середу 12. п. м. відбулося в Києві свято фізкультурників на стадіоні ім. Волинського. На програму складалися легкоатлетичні й футболеві змагання.

У змаганнях копаного м'яча **Динамо (Київ)** перемогло **Динамо (Дніпропетровськи) 4:0 (3:0).** В минулому році перемогли теж київські команди 5:2.

В дні 14. ц. м. грає **Харків з Одесою** футболеві змагання. Фінальні змагання відбудуться 18. ц. м.

У легкоатлетичних змаганнях жінок виявилась найкращою змагункою Раєвська з Харкова.

В бігу на 300 м. побила якась змагунка Мішурин український рекорд, осягаючи час 43:2.

В бігу на 100 м. перемогла Тулєєва в часі 11.7. Між змагунами і змагунками переважали московські прізвища.

Перший „Велотур". 24. ц. м. відбудеться на Україні перший т.зв. Велотур, значить: біг мотоциклів довкола України. Траса бігу буде 2.400 км. Участь у цьому бігу візьме 1.000 змагунів (гонців). Цей біг уладжують для пропаганди автомотоспорту.

При кінці ц. м. відбудеться в Києві **комсомольська Спартакіяда,** яка має виявити фізичну справність комсомольців.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

о. д-р Г. Костельник: МІСТИЧНІ ОБРАЗИ НАСТІ ВОЛОШИН по цілому Львові, Перемишлі, Станиславові. Львів 1937. Накладом автора. Стор. 31. Ціна 25 сот.

М. Гаврилко: СИЛЬНІ ЛЮДИ. Львів 1937, ст. 23.

ЖУРНАЛИ

ЛІКАРСЬКИЙ ВІСТНИК. Львів, 1. квітня 1937. Р. XV. Ч. 2. Зміст: Н. Воронич: Виворіт горішніх повік. — Н. Лукіяновнч: Позаграмідальні захорування і Chorea Huntingtoni — XXII. звичайні загальні збори У. Л. Т. — Спілка Українських Лікарів в ЧСР. — Хроніка сходин У. Л. Т. — Загальні збори кооперативи „Лікарська Самопоміч". — Посмертні згадки. — Нові видання. — З мед. преси. — Новинки.

БИСТРОЗІР, журнал філії державної гімназії з українською мовою навчання у Львові. Львів, квітень-травень 1937. Р. I. Ч. 1

НАШ ПРИЯТЕЛЬ. Львів, травень 1937. Р. XVI.

НАША ШКОЛА, педагогічний часопис. Ужгород, квітень 1937. Р. III. Ч. 4

ТРИЗУБ, тижневик. Париж, 2. травня 1937. Р. XIII. Ч. 17-18.

СЕВЕРНЫЙ КАВКАЗ. Варшава, февраль 1937. Н. 34.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Адміністрація.

Жіночі торбинки

течки, портфелі, портмонетки, валізи, несесери, поручні і направляє по найдешевших цінах **робітня римарсько-галантерійна Н. БАРЕР,** Львів, Сикстуська ч. 2 побіч фірми Саламандра.

Театри.

Український Мол. Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

СУДОВА ВИШНЯ:
15. V. Муравлі.
16. V. Т. Шевченко.

ЯВОРІВ:
17. V. Т. Шевченко.
18. V. Трафіна пані генералової.
19. V. Муравлі.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

ГРИМАЛІВ:
15. V. Шаріна.
16. V. Довбуш (Чорногора в огні).

З Грималова їде театр до Скалата і Гермаполя.

Великий Театр:

Субота, 15. V. год. 4. non. З Казки для дітей. Год. 8. веч. „Подвійна бухгальтерія з А. Димшою.

Неділя, 16. V. год. 12. напол. З Казки для дітей. Год. 3.30 non. „Подвійна бухгальтерія" з А. Димшою. Год. 8. веч. „Професія пані Воррен". — Ціни найнижчі.

Понеділок, 17. V. год. 12. напол. З Казки для дітей. Год. 3.30 попол. „Мадам Сан Жен". — Ціни найнижчі. Год. 8. веч. „Подвійна бухгальтерія" з А. Димшою.

Вівторок, 18. V. год. 8. веч. „Подвійна бухгальтерія" з А. Димшою.

Середа, 19. V. год. 8. веч. „Подвійна бухгальтерія" з А. Димшою.

КІНА.

АПОЛЬО: „Діти шостя" з Ліліяном Гарвей.
АТЛЯНТИК: „Марокс" з Марленом Дітріх і Гейрі Купером.
ВАНДА: „Чоловіки до вибору".
ГРАЖИНА: „Буде краще" з Тоньком і Шепком.
ЕВРОПА: „Одна на мільон" із Соней Гене.
КАСІНО: „Чарівниця з Салем".
КОПЕРНИК: „Зелений сигнал" з Ердем Флінном.
МАРУСЕНЬКА: „Веселі бідаки".
МЕТРО: „Жайворонок" з Мартою Егерт і музичні додатки.
МІРАЖ: „Вірна ріка" на осн. Жеромського.
МУЗА: „Нинішні часи" з Чарлі Чаплінom.
ПАЛЯС: „Дорога до Ріо де Джанейро" (Хрестна дорога білих невільниць).
ПАКС: „Володар Каліфорнії".
ПАН: „Сан Франціско".
РАЙ: „Роз-Марі".
СВІТ: „Осуджений" і „Весела розведенця" Джінгер Роджерс.
СТІЛЬВЕ: „Аллахів город" з Марленою Дітріх і ревія.
ТОН: „Володарка країни Кор".
УТІХА: „Самохід 99" і ревія.
ХІМЕРА: „Небезпечна бідність" з Мартою Егерт.

ФОТОПЛАСТІКОН.
(пл. Марійська 5).
„Виправа до Північного Бігуна".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 15. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 18.00 Весела муз. авд., 19.00 Серенади, БІЛГОРОД (437) 19.30 20.00 Пісні, 20.30, 21.00 Веселий вечір, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Сальон. музика 13.30 Сюїта, 14.00 Спів, 17.45, 18.00 Військ. орх., 19.30 Мадярські нар. пісні з супр. циг. орх., 20.50, 21.00 Орх. концерт, ВІДЕНЬ (507) 14.00, 16.00 Музика, 19.00 Музика з усього світа, форт., скр., бас, 20.10, 21.00 „Цар і теслі" оп. Льорцінга, КОШИЦІ (259) 13.30, 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.25 Танк. музика, 19.00, 20.40, 21.00 Розр. музика, 22.10 Веселий вечір, МІНХЕН (405) 18.20 Прелюдія та фуга д-дур Баха на орг., 18.40, 20.10, 21.00 Вес. авд., 19.10 Розр. концерт, 22.30 Танк. музика, ПРАГА (470) 15.00 Розр. концерт, 16.45 Театр для дітей, 22.35 Танк. музика, РАДІО ПАРІ (1648) 12.00, 13.30 Розр. концерт, 13.15, 19.45, 20.15, 21.00, 22.00 Спів (у прогр. „Сава" орат. Генделя), 16.30, 17.00 Для дітей, 17.30, 18.00, 19.00 Танк. музика, РІМ (421) 17.25 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00 Комедія, 22.15 Концерт хору.

Неділя, 16. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 10.30, 12.00 Розр. музика, 18.00 Музика, спів, 20.00, 21.00 Великий концерт, орх., хор, солісти, БІЛГОРОД (437) 18.30, 19.00, 20.00 Концерт орх. кор. гвардії, 20.30 Нар. пісні, БУДАПЕШТ (550) 15.50 Циг. музика, 17.00 Військ. орх., 18.35, 19.00 Сальон. музика, ВІДЕНЬ (507) 11.45 Муз. фестіваль, 12.55 Фільм. і театр. мельодії, 15.40 Моцартові смич. квартети, 19.35 Пісеньки, 21.35 Класичні пісні у супр. смичк. квартету, 22.30 Танк. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.45, 15.00 Мадярські нар. пісні, 18.00 Нар. пісні, поезії і танки, 18.30, 19.00 Малі серенади, орх., спів, КОШИЦІ (259) 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.30, 18.00, 19.00 „Іль паезе дей кампанелі" оп. Льомбарда й Рандата, 19.50 Сценки, 20.40 Розр. музика, 21.00 22.00 Симф. концерт, МІНХЕН (405) 9.30 Форт., 20.00, 21.00 „Мадам Батерфляй" оп. Пуччіні, ПРАГА (470) 12.20 Розр. музика, солісти, орх., 16.00 Концерт військ. орх., 20.40, 21.00 Орх. концерт, 22.35 Форт. дуети, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 15.00, 20.15 Спів, 15.15 Монольоги з подружого життя, 16.00 Театр Уяви, 17.00 Легка музика, РІМ (421) 15.30 „Отелло" оп. Вердія, 21.00 Розр. концерт, 22.25 Концерт хору.

Подяка.

Дякуємо сердечно Вел. Отцям, Вп. Товаришам і Знайомим, Вп. Громадянам села Ситіхова й околиці та шкільним дітям за участь у похороні бл. п. МИХАЙЛА СЕНИЦІ, емер. управителя школи в Ситіхові. Окремо дякуємо гр. Іванові Вовкові за поміч, що її нам подав підчас недуги і похорону. Всім сердечне Спасибіг! **Дружина, донька, рідня**

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 15. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 6.35 Руханка, 6.50 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Програма на нині, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Співаймо пісеньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Орх. концерт, 12.40 Полудневий денник, 12.50 Дещо про вітаміни, 14.30 Театр Уяви для дітей: „Про Іваська, що заложився із Рокитою", 15.00 Господарські вістки 15.15 Легка музика з гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 А. Людкевич: Бандетський балет, симф. орх., гр. пл., 15.50 Три знаки запиту, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Фр. хль-Штоттерт: Фантазія з оп. „Роз-Марі", гр. пл., 16.10 Культурне життя столиці, 16.15 Музика з гр. пл., 16.30 Транс. із Шікаго: Огляд Ради союзу польських організацій в Америці, 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спортові вістки, 18.20 Шуберт: „Чарівна арфа" гр. пл., 18.35 Львівський актуальний фейлетон, 18.45 Програма на завтра, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Польща на паризькій виставі; Танки у вик. дутої орх., 19.50 Чотири мадригали Палестріни, каделя 20.15 Літер. новини, 20.35 Вечірній денник, 20.40 Актуальна гутірка, 21.50 Весняне попурі, трансм. з Відня, 21.55 „Гомусове шастя", 22.05 Спортовий репортаж, 22.15 Мала орхестра, 23.00—1.00 Танкова музика з гр. пл.

Неділя, 16. травня 1937.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для села: Хліборобська газетка, Музика з гр. пл., Продукція у зорганізованих господарствах, 8.42 Фостер: Старий мурин, гр. пл., 8.45 Програма на нині, 8.50 Ранденник, коло год. 10.30 після богослуження „Всього потроха", муз., спів із гр. пл., 17.57 Сигнал часу, 12.03 Муз. поранок; у перерві коло год. 13.00 Львівський театр нині й завтра, 14.00 Репортаж із життя, 14.30 Три балади, словно-муз. авд., 15.00 Розр. музика, дуга орх., 15.30 Для села: На зеленому Шлеську, Огляд ринків рільних продуктів, 16.00 Легка музика з гр. пл., 16.20 Театр Уяви: Як святкували певні у Шамотулах, 17.00 Симф. концерт, 19.00 „На вакаціях", „Тінь" Бол. Пруса, 19.15 Вок.-муз. концерт, 19.45 „Найгарніші дні Львова" Генр. Збежховського, 20.00 Продовження концерту, 20.20 Фрагмент із ситківських змагань Польща-Чехословаччина, 20.25, 20.26, 20.35 Спорт. вістки, 20.40 Політичний огляд, 20.50 Вечірній денник, 21.00 Весела Сирена: Травневий огляд, 21.30 Із нинішньої муз. творчости Львова: форт. спів, хор, 22.15 Танк. музика; у перерві о год. 22.55 Останні вістки, 23.30 Музика з гр. пл., 24.00—1.00 Концерт орхестри.

Радіокутик.

РІЛЬНИЧА ПРОГРАМА.

У неділю 16. травня в год. 8.03 — „Рільнича Газета". В год. 8.27 — рільнича бесіда. В год. 15.30 — фейлетон. В год. 18.45 — „Огляд рільничої преси".

У понеділок 17. травня в год. 15.30 — слуховище.

У вівторок 18. травня в год. 12.5 — „Рільнича скринька".

У середу 19. травня в год. 18.50 — бесіда п. н. „Краса і порядок у сільській хаті".

У четвер 20. травня в год. 12.00 — бесіда „Люстрація господарств". У пятницю 21. травня в год. 18.50 — „Огляд рільничої преси". У суботу 22. травня в год. 12.50 — „Рільнича скринька".

НІЧНІ КОНЦЕРТИ „ПОЛЬСЬКОГО РАДІЯ".

У травні місяці „Польське Радіо" розпочинає на пробу надавати нічні концерти до год. 1-ої в ночі. Ці концерти надаватиме тільки львівська радіостація, яка завдяки збільшенню енергії в антені до 50 кіл. є тепер одною з найліпше чутних станцій.

Нічні концерти „Польського Радія" мають значення не тільки для слухачів у Польщі, які завдяки цьому матимуть можливість слухати музику до пізньої ночі, але також виконують важливу пропагандивну функцію, бо є вони одинокими авдиціями в Польщі після півночі.

У травні станція в Рашині і всі регіональні станції кінчатимуть свою програму в год. 23.00. Лише напередодні свят регіональні станції працюють до год. 23.30, а Лодзь у суботи — до год. 0.30. Варшава II. кінчатиме програму в год. 24.00, Львів в год. 1.00 у ночі.

Різні години закінчення програм мають свою основу в конечності достосувати години надачі до місцевих умовин життя на терені засягу даної станції.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно—продажа: Бельги банк. 89·33, 88·90, Долярн американські 5.28·50, 5.26·00, долярн канад. 5.23·50—5.26·00, Фльорени гол. 291·27—289·55, Франки фр. 23·74—23·60, Франки швайцарські 121·25—120·45, Фунти англ. 26·19—26·03, Гульдени данц. 100·20—99·80, Корони ч. 17·50—17·00. Кор. дан. 116·89—116·05, Кор. норв. 131·55—130·60, Корони шв. 135·05—134·05, Ліри італ. 23·70 — 23·00, Марки фінл. 11·58—11·20, Марки нім. 124·00—121·00, Шил. австр. 99·20—98·00. Марки нім. срібні 134 131.

Акції.

Банк Польський 101·00, 100·50, Вугель 18·50, Лільпоп 13·00, 12·90, Норблін 62·00, Островець 24·00.

Тенденція вдержана.

Папери.

3 поз. інвест. 1 ем. 63·75, серія 82·00, 2. ем. 64·00, серія 84·25, 5 зелізн. 56·00, 6 дол. 52·50, купон 12·94, 4 прем. дол. 38·75, 38·25, 38.50, 7 стабіл 368·00, купон 13·78, 4 консол. 53·00, 53·25, 52·50, ост. др.

Тенденція дещо сильніша.

Збіжжя.

Львів, 14. V.

За 100 кг. льоко вагон Львів:

Пшениця одн. червона	30·00—30·25
Пшениця збір. черьона	29·00—29·25
Пшениця одн. біла	29·75—30·00
Пшениця зб. біла	29·00—29·25
Жито шт. І.	24·50—24·75
Жито шт. ІІ.	24·25—24·50
Мука пшенич. разова до 95%	32·50—33·00

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 13. травня н. р. кооперативами платить за льоко Львів.

1 кг. масла десертного бльок. без опакування	3·25 зол.
1 кг. масла десерт. бочкове та екстр. виключно з опакув.	3.30 „
молоко від 27. IV. п. р.	0.18—0·19 „
копа яєць	2·65—2·70 „

Продажа масла і молока більша, попит середній. Тенденція на масло та молоко вичікуюча, на яйця вдержана.

ПТИЦЯ.

Маслосоюз повідомляє, що в дні 14. V. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвірн птахомасарні „М. С." у Львові, (пл. Більченського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре умясинені, повногруді товсті	1.50 зол.
Курки молоді І. кл. товсті без запинку на ногах від 1.50 кг. вагу	1.30 „

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Взиваємо втретє буцших членів Т-ва Василіянінів Григорія з Годованця Данила вирівнати свої залеглости до каси Т-ва. — **Управа Самодоп. Т-ва Укр. Студ. Анад. Загр. Торг. у Львові** 937

Замість квітів на домовину бл. п. Теофіля Кисілевського, сп. упр. школи в Жабі цінами проф. Василь Божкевайний 10 зол. на гімназію Р. Ш. в Тернополі.

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ІНТЕЛІГЕНТНОЇ догадливої для хорої пошукуємо. Зголошення до Адміністрації під „Стрий". 938 1-1

ПАНСІОНИ

ЛІТНИЩЕ РОЗЛУЧ. Вілла одній та двом родинам або на пансіон до винайму. — Парфанович. Львів, Зяблікевича 51. 926 -2

РІЖНІ

НАЙНОВІШІ СПОРТОВІ СОРОЧКИ фасонові і з шовкової попелини 4.90—6.90 Фабрика біля „АСТРА", СИКСТУСЬКА 2. 775 2—7

ДИТЯЧІ ПЛАЩИКИ гарні, добрі і дешеві „СВІТ ДИТИНИ", СИКСТУСЬКА 2. 775 3—7

ЗА 1 ЗОЛ. переробляє капелюхи жіночі і мужеські, КОПЕРНИКА 26, подвір. 901 3—3

ВАННИ ЦИНКОВІ, білі, **НАСІДІВКИ** великий вибір, **ЗАЯЦЬ, Осссолінських чо. тиркацять** 791 5—6

ПЕЧАТКИ каучукові та металеві для парохіяльних урядів, читалень, кооператив та ін. виконує найдешевше Макс Гінзерман, Львів, Сикстуська 19, телефон 215-03. 800 5—15

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

ЛІКАР

Осип Менціньский

ординує

в УСТРІКАХ ДОЛІШНІХ

924 Дім Українбанку. 112

ОГОЛОШЕННЯ.

ПІТ

НІГ, РУК, ПАХВИН

і т. п. зникне при вживанні спеціяльного певного і нешкідливого патент

пудру „CSAVE" 50 сот.

Пробний пакет. **Перфумерія**

С. ФЕДЕРА

ЛЬВІВ, ВУЛ. СИКСТУСЬКА 7.

Філія: КОПЕРНИКА 15 а.

САМО ПЕРЕ ВЕСЬ БРУД БЕРЕ

МИЛО ДО ПРАННЯ

ОКСАНА

ФАМОЗА Львів

Потоцького 38.

Редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10.

Неділя 16. травня 1937. Ч. 105

ДІЛО

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229—41.

15 літ...

До ювилею Української Господарської Академії в Подєбрадах.

Щедрий дар американського українця для ТОПІЖУ.

Доля церкви Непор. Зачаття при вул. Зибликевича забезпечена.

Анархісти і марксисти на еспанській арені.

Большевики розчаровані Францією.

„ВЕСІЛЛЯ МАЛОРУСЬКИХ ХЛОПІВ".

Мадярщина шанує права національних меншин.

Національні війська окружили Аморедієту.

Присуд у процесі 15-ох селян.

Карають за невивішення прапору.

Ліки подешевіють.

Міська болячка у Львові.

Літературна сторінка.

Ч. 105 (14.645). Львів, неділя 16. травня 1937 Оплата поштова готівкою. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.000.
„ Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Большевики розчаровані Францією.

МІНОРНІ ТОНИ У МОСКОВСЬКОМУ ОФІЦІОЗІ

ДРУГІ РОКОВИНИ ФРАНКО-МОСКОВСЬКОГО ПОРОЗУМІННЯ.

Московська преса стверджує одноголосно, що це сумні роковини. „Ізвестія" пишуть з цієї нагоди: „Не можна сказати, щоб за ці два роки організація миру дійшла до великих успіхів. Навпаки, наступ фашистів зруйнував багато з того, що було раніше. Хитання великих західніх держав та їх готовість до порозуміння з нападниками завдавали удар за ударом спр ві збірної безпеки. Під впливом великих держав і малі держави потрапили у річище політики нападників, намагаючись уникнути найгіршого. Досить згадати про „невтручання" до еспанських справ, щоб зрозуміти, як дуже зруйновано основи миру через політику великих держав, зокрема Франції та Англії. Розвиток політичних відносин ішов у напрямі протилежному фр нко-совітського порозуміння..." Відповідальність за це складає московський уряд передовсім за політику Лявала, який майже цілий рік відтягав навіть ратифікацію франко-совітського пакту. Це порозуміння використано для руйнування Ліги Націй, Малої Антанти і самих основ міжнародного права..."

Дельбосом Літвінов задоволений не багато більше, ніж Лявалем. Всі зусилля московської дипльоматії перетворити франко-московське порозуміння у воєнний союз не мали досі успіху. Переїжджаючи через Париж до Льондону на коронацію, Літвінов переконував знову довго і настирливо Дельбоса пристати на воєнний союз з Москвою. Але Дельбос обмежився до похвал для великого значіння франко-московського порозуміння для миру.

УСПІХИ КОМУНІЗМУ У ФРАНЦІЇ.

„Анті-Комінтерн" з Берліна подає такі дані про зріст комунізму у Франції: В 1932. р. соціялістична партія мала 130.000 членів, комуністична 25.000. Тепер соціялісти мають 202.000, комуністи 304.916 членів. У 1932. р. соціялістичної молоді було 11.286, комуністичної — 3.000. Тепер соціялістичної молоді є 11.286, комуністичної 92.044. Пересічний наклад „Популєр" доходить до 200.000 примірників, „Юманіте" до 450.000 примірників.

Франко-московська приязнь не лишається таким чином без наслідків для Франції.

Мадярщина усуне диспропорцію

між своєю армією і чужими.

ПЕРЕД ВВЕДЕННЯМ ЗАГАЛЬНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ?

Підчас вчорашньої дискусії над буджетом міністерства війни, міністр ген. Редер зверкув уваги на загальні перегони зброєнь; заявив, що **з огляду на те необхідно усунути диспропорцію між мадярською армією та арміями ін. держав.** Держава, що не дбає про свою оборону, сама собі копає гріб; тому Мадярщина мусить користуватися щодо зброєнь такими самими правами як інші держави

МАДЯРЩИНА ШАНУЄ ПРАВА НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН.

Підчас буджетової дискусії на вчорашньому засіданні мадярського парляменту премієр Царані обіцяв від уряду, що кожний мадярський громадянин, який належить до одної з національних меншин, буде користуватись повною правною та фактичною свободою. Уряд вповні забезпечить культурні аспірації меншин. Домагаючися пошани прав для мадярської меншини по сусідніх державах, згідно з мировими договорами, мадярський уряд якнайльояльніше шанує обовязки супроти своїх меншин

МАДЯРЩИНА, НІМЕЧЧИНА І НАЦІОНАЛ-СОЦІЯЛІЗМ.

Під кінець промови заявив Царані, що Мадярщина хоче жити в якнайліпших взаєминах з Німеччиною і висловив надію, що постава Німеччини така сама. З того огляду **необхідно усунути всякі, хочаб і найдрібніші прояви небезпечної агітації, що могли би нарушити взаємини між цими двома державами.**

Державний устрій Німеччини не може мати ніякого впливу на національне життя Мадярщини.

Національні війська окружили Аморедієту.

Радіо з Бургосу інформує, що праве крило національних військ помітно посунулося вперед, займаючи важні становища під Аморедієтою. Ту місцевість окружили з усіх сторін, за винятком відтинку коло шляху до Більбао, який також арештою є під обстрілом національної артилерії.

Червоні літаки намагались бомбардувати Гернїку, та їх прогнали

НАЦІОНАЛЬНІ ВІЙСЬКА ЙДУТЬ ВПЕРЕД.

Авас повідомляє: Національні війська сходять з гір і посуваються постійно вперед; вчора заняли вони місцевости Ачагорта, Іресале й Отусугоіко. Дрібні відділи червоних обсадили стрілецькі рови та бетонові укріплення.

Кордовська радіостація подає, що національні війська віддалені лише на 12 км. від Більбао.

Авас повідомляє, що національні війська поважно поступили у напрямі Мунгії та зблизились на 4 км. до того міста.

Як подає національне командування, після довгого бою червоні відступили на захід від гірського масиву Соллюбе. Національні війська заняли гору Хата, віддалену на 21 км. від дороги до Більбао. Червоні втратили кількасот убитих і ранених.

ГОРЯТЬ У ЧАСІ ПОЖЕЖІ не тільки будинки, але й дорогі господарські знаряди ,хатня обстанова і т. п., тому обезпечуйте від вогню свій мертвий і живий інвентар у

ТОВАРИСТВІ ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНІСТЕР"

у Львові, вул. Руська ч. 20, тел. 205-47.

Центральний Кооперативний Банк

„Краєвий Союз Кредитовий" у Львові,

вул. Третього Мая 15.

приймає вкладки ощадности і як централя кредитова для українських кооператив усіх видів дає кредити на піднесення господарства і промислу

15 літ...

До ювилею Української Господарської Академії в Подебрадах.

Серед подій і дат української визвольної боротьби — навіть чи не найбурхливішої і найфантастичнішої у світі, коли пригадати собі хочаб величезний, нестримний розлив української національної стихії, з її соняшними днями весни 1917 року та з її Кругами й Базарами понурої слізливої осени — своє окреме й цікаве місце займає також історія української культури революційного часу. Та історія може теж не менше фантастична й загадкувата, ніж хід подій політичних.

Нас далеко завелоб оповідання про те, як на звільненій Україні 1917 року стихійно поставало й росло національне шкільництво, коли буквально впродовж місяців і тижнів виходили сотні тисяч українських підручників, коли блискавично „перековувалось" російське й „малоросійське" учительство в українське, коли всі вганяли за галичанами-полоненими, як за свідомим і культурним українським елементом.

Політичні обставини на Україні пробували ставити цій розбурханій стихії всякі перешкоди, але це не повелось. А тим, де на неї спеціяльно натискали, вона з розгону рвала греблі, береги й кордони.

Так, властиво, повстала нинішня ювилятка (16. V. 1922) — Українська Господарська Академія в Подебрадах.

Сьогодні, в щоденних клопотах, у буденних переживаннях сірої дійсности, ми психольогічно не вспіли собі уявити й оцінити усю примхуватість фантастичности історії та життя цієї Школи.

Але відійдіть на півстоліття наперед, подивіться на подебрадську Академію очима ваших правнуків і вам не тяжко буде уявити собі, — яка це готова „жива казка", повна барв і переживань для наших прийдешніх поколінь.

Передовсім: Подебради. Чому і як? Хіба це не фантазія і примха долі? В життя Української Нації впадає маленьке тихе містечко, про яке в цілій Україні напевно ніхто ніколи не знав і не чув.

ГАЛИЦЬКА КАСА ОЩАДНОСТИ

НАЙСТАРША ОЩАДНОСТЕВА ІНСТИТУЦІЯ У ЛЬВОВІ — ОСНОВАНА В 1848 Р. —

ОЩАДНОСТЕВІ КНИЖЕЧКИ З ПОРУКОЮ ДЕРЖАВИ. ОБСЯГ ДІЯЛЬНОСТИ: ЦІЛА СХІДНА ГАЛИЧИНА. Замісцеві вклади П. К. О. 5.0 19

Єдиний християнський склад 393 17-20
ГОТОВИХ МУЖЕСЬКИХ ОДЯГІВ
ТАДЕЙ ЦВЕТЛЕР
СУКНА І МАТЕРІЯЛІВ НА ОДЯГИ вул. Коперника ч. 5. Тел. 238-43.

Місце осідку Академії — містичний і таємничий замок, резиденція одного з героїчних королів Чехії, що правив звідси країною 500 літ тому.

Студентство Академії: вояцтво лицарських українських армій, що відродили славу України, що по 300 роках, немов у казці, з'явились на степах України під золотосяйними прапорами та блискучими бунчуками...

Професори Академії: українські національні діячі, міністри й дипльомати, трибуни й публіцисти, що, зі своїм студентством, часово перековують „мечі на рала". А разом: нова фортеця, міцна духом, багата досвідом, уперта в шляхотних змаганнях за найвище добро Нації.

„Реальна" історія Української Господарської Академії, нині Українського Технічно-Господарського Інституту позаочного навчання, або скорочено: Української Політехніки, занадто добре відома кожному інтелігентному українцеві, щоб її в подробицях тут повторювати. Академія свій „цикль" закінчила: три високошкільні факультети; півтисячі українських інжинірів-піонірів суто-національної високої школи, їх життєвий шлях — по державах цілого світу, з гордо піднятою головою за високий рівень української науки, за дипльом українського інжинірa. Академія нині — це перший Український Інститут позаочного навчання. Висока Школа, що, спираючись на досвіді минулого й реагуючи на потреби сучасного, росте й ширіться з кожним роком, черпаючи свої сили в безпосереднім звязку з національною стихією, з її щодень вищими змаганнями і завданнями. Позаочний Інститут нині — це високошкільний Економічно-Кооперативний Відділ, це Висока Школа Політичних Наук, це Курси Українознавства, це Високі Курси Громадської Агрономії, це — Технікум Сільсько-Господарської Промисловости, це нарешті десятки найріжнородніших короткоречинцевих практичних курсів з обсягу сільського господарства, господарської промисловости і техніки, яких дозволимо собі тут не вичисляти. Позаочний Інститут нині це 800 студентів, розкиданих по цілому світі, до Китаю й Аргентини включно, це справжня Всеукраїнська Національна Політехніка.

15 літ праці на чужині, праці піонірської, шукання шляхів та будування нового — це не лише одні рожі, це терні й колючки, це — мозольна праця. За цю пятнадцятилітню працю Українській Академії-Політехніці безперечно належиться признання. Але не тільки признання. Їй належиться також увага українського громадянства, — увага та розуміння, що ця велика, цікава й ріжностороння Школа буде рости й розвиватися лише безперервним припливом до неї молодої української стихії і щирою приязню та підтримкою всього українського суспільства

В. Дніпровий.

12 бєльських фабрик
доставляє нам свої вироби. — Просимо оглянути наші 3 великі виставові вікна.
РАГЛЯНИ і УБРАННЯ МУЖЕСЬКІ ПЛАЩІ І ЖІНОЧІ КОМПЛЄТИ
Якість і виконання ТІЛЬКИ першорядні.
Оригінальні англійські непромакальні плащі.
„Повшехни Склад Одзєжи"

Як виглядає парцеляційна практика?

На основі постанов закону про виконання земельної реформи з 28. грудня 1925. р. щорічний контингент грунту, призначеного на парцеляцію, у перших 10 літах (почавши від 1926. р.) мав давати 200.000 га у цілій Польщі, а на будуче висоту дальших контингентів грунту мала означувати річно рада міністрів на внесок міністра хліборобства і земельних реформ. Внаслідок господарської скрути вже від двох літ цього земельного контингенту не вичерпувано, що й було причиною відомої акції мін. Понятовського для збільшення парцеляційного темпа з фактичним обмеженням можливости набути землю при парцеляції місцевим українським хліборобським населенням. Пущено в обіг легенду про перехід парцельованої на „кресах" землі — зокрема на території тернопільського воєвідства — в українські руки, в яку повірило „кресове" польське громадянство. Вона дала притоку проф. Ромерові до алярмуючого реферату на тему „чорних хмар з південного сходу" і заходів польських східно-галицьких товариств і організацій, щоб ні пяди парцельованої землі не продати неполякові.

Минулої сесії ухвалено при протесті Української Парляментарної Репрезентації в польських законодатних установах закон про обмеження в обороті наділами, що повстали з парцеляції ,якого досі ще не оголошено. Невиключене, що появляться і дальші проекти з цієї ділянки і боротьба за землю, а з нею і за істнування, прибере у нас ще різкіші форми. Покищо збільшено примусову парцеляцію, а в парі з нею відожила і кольонізація, яка в останніх часах була майже припинена. Не має вона вправді сьогодні такого розмаху і розмірів, як це було в рр. 1920. до 1923, бо не дозволяють на це фінансові засоби самої держави і інтересованих парцелянтів, а всеж і нинішня парцеляція для інтересів українського народу дуже загрозлива.

Закон про виконання земельної реформи не виводить парцеляційного монополю якоїсь одної установи, як це є у деяких інших державах. Об'шари більшої земельної власности, призначені ухвалою ради міністрів на примусову парцеляцію, може власник впродовж одного року продати з вільної руки рефлектуючим на купно набувцям, але тільки таким, яких завкваліфікує староста і то на основі парцеляційного операту, затвердженого воєвідським урядом. Ціну установляють контрактуючі сторони в максимальних границях норм, означених для кожної окремої полоси краю. Щойно тоді, як власник не продасть до одного року визначеного на примусову парцеляцію контингенту землі, приходить парцеляція з уряду, що її справила переводять органи Державного Рільного Банку у спосіб, передбачений згаданим вище законом.

Такі законні норми. На практиці дещо інакше і про це якраз ближче розкажу.

Кожний власник земельного маєтку рад би продати з вільної руки, бо дістає вищу ціну і дістає відразу цілу готівку або добрі короткоречинцеві векслі на решту ціни. Це можуть дати тільки місцеві селяни, що не потребують ставити будинків і робити окремі інвестиції. Тим самим більшість дідичів є у власному інтересі за сусідською парцеляцією, яку зрештою і сам закон кладе на перше місце, зате проти поселенчої парцеляції, на якій воєви грубо а грубо тратять. В додатку дістають вони за сусідів елемент з далеких сторін, навіть для них, поляків, найчастіше зовсім не бажаний. І тут дідичі в дійсности безсильні. Якраз дідичі власники щось не продають земель українському селянинові з тої причини, що вже [illegible] руки [illegible] Рефлектуючого на купно нашого місцевого селянина відсилає дідич до старости за кваліфікацією, яку він дістає тільки в дуже виїмкових випадках. Староста у свою чергу відсилає інтересанта до дідича і так витворюється заворожене коло, з якого наш рефлектант не всилі вийти — і очевидно — бажаної землі не купить.

На цьому тлі витворилася у нас нині, передовсім на Поділлі, нова спекуляція, своєрідна „бесса" у ціні землі. Наш місцевий хлібороб не буде заквалїфікований. Має прийти кольоніст зі заходу, при чому у ту саму місцевість приходять з правила кольоністи тільки з того самого повіту, через що мають гейби монополь при купні землі. І з нього уповні користають, переводячи хвилевий бойкот у купні. Минає рік, призначений до продажі з вільної руки. Наші рефлектанти не мали можливости вийти зі завороженого кола, а мазури кольоністи цілком не спішаться. Так є напр. у великому понад 500 гектаровому парцеляційному обєкті в Бедриківцях і Добрівлянах, пов. Заліщики, власности Стеллі Турнавової зі Заліщик, з прекрасними теренами під управу винограду. Власник-дідич просить продовжити річницю до продажі з вільної руки. Його найчастіше не дістає, наслідком чого приходить примусова продаж парцелянтам Державним Рільним Банком по ціні значно нижчій від звичайної ринкової, на що якраз тільки і ждали мазури-кольоністи, котрі щойно тепер масово заголошуються.

Низька ціна купна, що часто не доходить і до половини місцевої ринкової, це перша боніфіката для кольоніста. Дальші боніфікати слідують вже з постанов статті 31. закону про виконання земельної реформи. Зправила парцелюється обєкти до тисячгектарові. Тоді набувець платить тільки половину ціни готівкою, бо на другу дістає з Державного Рільного Банку пять-процентову позичку в заставних листах земельної ренти зі 41 літньою амортизацією. Ще не кінець полекшам. Якщо набувець хоче — а таких охочих буде очевидно якнайбільше — то при віддачі йому посідання вплачує на конто ціни купна лише 25 прц. готівкою, а на других 25 прц. бере короткоречинцеву (5 до 10 літ) 5 прц. до 6 прц. позичку з Державного Рільного Банку, так, що фактично кольоніст при купні з примусової парцеляції без вільної продажі потребує мати готівкою лише четверту частину ціни купна.

Власник-дідич дістав другу половину ціни купна-продажі в заставних листах земельної ренти Держ. Рільн. Банку по номінальній вартости і то не до своїх рук. Листи мусять бути вінкульовані і зложені в Дер. Рільному Банку на 10 літ, а диспозиція вінкульованими листами може йти тільки на річ: Польського Банку, Банку Господарства Краєвого або Державного Рільного Банку, але по курсі 75 прц. Всі інші упривілеєні кредитові установи як: Галицька Каса Ощадности, Товариство Кредитове Земське і Банк Гіпотечний можуть теж прияти ті листи, але по курсі відповідно до умови. Всі залеглі податки по день 1. січня 1933. р. може дотеперішній власник дідич платити заставними листами земельної ренти по номінальній вартости, пізніші податки мусить в половині заплатити готівкою, а решту вінкульованими в Держ. Рільному Банку заставними листами земельної ренти. Ті листи вилосовується щорічно, а за вилосовані дістає власник номінальну вартість.

Як вище сказано, з парцеляцією з вільної руки є сьогодні тяжка історія, бо її основний підклад це польський національний політичний момент з відомою нам метою. Не робить тут засадничої різниці, чи парцеляцію з вільної руки веде дідич сам у власній управі, чи роблять це його іменем концесіоновані парцеляційні фірми, яких на нашому терені більше число, між ними най-

Важне для тих, що купують срібло
Фабрика срібних виробів
Д. Л. Нойман — Львів
вулиця Кохановського 21. Тел. 206-74.
звертає увагу заінтересованих, що її взори срібла нею проектовані і застережені у фабричний знак та наші фабрики, а подібні взори продавані в торговлі без цього знаку є лише незручними копіями й оригінальних моделів. дістанете у Львові лише безпосередньо у фабриці та у всіх більших ювелірських крамницях у цілій Польщі.

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ О. ЛЕВИЦЬКА І Ска
у Львові, вул. Кордецького 50.
Тел. 26 0-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх краскаx
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в тубах у всіх краскаx
ПАСТУ до підлоги „Французька мєса" (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до біля помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 2732

„e-comp"
Українська Виробня Радіоприймачів

доставляє
батерійні і мережні радіоприймачі найкращої якости на догідних умовинах.
НОВИНА: Детекторові голосники на провінцію.
Замовляти безпосередньо у нашій крамниці, або письменно:
„e-comp" Львів, ул. Сикстуська 29. тел. 203-30.

більша Козловський і Спілка — Товариство Парцеляційне з обм. порукою — а з менших Бжезінський, Єлень і інші. Українці в Польщі не мають сьогодні ні одної парцеляційної фірми, бо парцеляційне товариство „Земля" вже давно стратило концесію і перестало існувати, а всі заходи наших компетентних чинників одержати нову парцеляційну концесію, остали безуспішні.

Розказав я ширше про теперішню парцеляційну техніку і практику, бо вони нашому загалові мало відомі. Зробив я це ще і з другої причини. А саме, польська преса принесла недавно вістку про наміри уведення парцеляційного монополю, що припинилоб усяку парцеляцію з вільної руки. Є це основна зміна постанов закону про виконання земельної реформи з 28. грудня 1925. р., яка вимагає новелізації законодатним шляхом. Якщоб таку новелізацію в найближчому часі справді переведено, то це булоб без сумніву при теперішньому режимі новим скріпленням кольонізаційного походу на українські етнографічні землі. І саме у цьому для нас нова загроза.

Д-р Степан Баран.

—o—

Чи думаєте про своїх найближчих? Якщо так, то льокуйте свої ощадности
в ПРОМ-БАНКУ,
Львів, ул. Ґродзіцьких 1, І пов.
бо тим РОЗБУДОВУЄТЕ РІДНІ ВАРШТАТИ ПРАЦІ.

Анархісти і марксисти на еспанській арені.

Історія Еспанії XIX. століття — це історія революцій та громадянських воєн. Звичайно, що в таких умовинах престіж і сила державної влади підупадала і витворився стан перманентної анархії.

Перед еспанськими анархістами отворились широкі можливости і вони їх вповні використували. Нпр. підчас великої еспанської революції анархісти проголосили 1873. р. генеральний страйк та заволоділи кількома промисловими осередками, м. ін. пристанею Картахеною, відкіля нападали на прибережні міста і палили їх. Після революції уряд взявся винищувати анархістів безпощадно, та небавом (1881. р.) вони знову дістали змогу явної організації і розвинулись на найсильнішу робітничу партію Еспанії, обхоплюючи зокрема каталюнське робітництво та безземельних селян Андалюзії. Анархістична „Національна Конфедерація Праці" обєднала у своїх рядах 2,000.000 робітників (як твердять анархісти — навіть 6,000.000), піддаючися під керму політичної організації, що зветься „Ібєрійською Анархістичною Федерацією".

Настільки поважна сила, опанована фанатичною ідеольогією нищення, мусіла стати у хвилині революції грізною руйнуючою стихією.

Безсила керенщина, що прийшла до влади після останньої еспанської революції, довела до повного безсилля уряду й адміністрації, даючи анархістам нагоду показати, що вони вміють. Не дивно, що анархісти пильно „взялися до праці": був це час, коли часописи майже щодня приносили вістки про підпали церков та публичних установ, бомбові та револьверові замахи і т. п. терористичні акти. Рівночасно еспанські анархісти розвинули безпосередню офензиву проти політично-суспільного устрою шляхом безнастанних страйків, що вибухали без ніякої поважної причини, параліжуючи все життя. Хто не знає анархістичної програми, міг дивуватися, чому це освободжений від тиранії шляхотний еспанський народець так цікаво обходить свято свободи...

Очевидно така „діяльність" анархістів зверталась тепер не проти зненавидженого давнього режіму, бо його вже не було, але проти нового уряду, що перекотився через центр до лівиці. Анархісти займали до нього ворожо-невтральне становище, згідне з їхньою програмою, уважаючи Лярга Кавалєра „найнебезпечнішим кандидатом на тирана народу".

Тимчасом вибухло національне повстання і загрозило таку милу для анархістів анархію; зближалась остаточна розгрижка. Анархісти знали собі, що національно-військова диктатура зліквідує їх як небезпечних маняків, що загрожують безпеці суспільности. Не залишилось їм нічого іншого, як дати хвилеву підтримку ненависним марксистам.

Ліві дячі змонтували з трудом „антифашистівський фронт", що з перших днів заповідався мало надійно. Само „анти" у назві цього конгломерату вказує на його чисто негативний характер, на відсутність якоїнебудь позитивної програми, спільної площини. Цілий той аліянс зводився до рівнобіжних воєнних операцій проти національних військ. Пишу „рівнобіжних" а не „обєднаних" ані навіть не „скоординованих", бо практично анархісти зовсім не підпорядкувалися урядові, лише затримали власну незалежну організацію та окреме командування для своїх міліцій.

Ця анархістична „держава в державі" найсильніше розвинулась у промисловій Каталюнії, що має найбільший відсоток робітництва а тим самим — згідно з еспанським розподілом політичних сил — найбільший відсоток анархістів.

Коли йшло про „внутрішній фронт", протифашистівська боротьба на власну руку давала добрі висліди. Анархістичні й комуністичні „комітети безпеки" переганялись у повній запалу праці. Завдяки їхній „шляхотній ривалізації" Барсельона дала настільки подиву гідну скількість невинних жертв, що може змагатись за першенство навіть з Малягою.

Дещо гірше було зі справжнім фронтом, бо там крім святого гніву визволеного пролетаряту треба ще й трохи відваги, вишколу і вмілого командування. Хаотичні операції партійних міліцій не давали ніякого вигляду на перемогу. Московський протектор „демократичної" Еспанії зясував собі, що його поміч попадає до діравого мішка, тому категорично заявив, що та гра в піжмурки мусить покінчитись, якщо поміч має дальше йти. Під натиском совітського генерального консуля (на ділі — генерал-губернатора) в Барсельоні Антонова-Овсеєнка шеф каталюнського Хенералідаду Компаніс взявся клеїти коаліційний уряд, що став би базою обединаного військового командування.

Завдання зовсім не належало до легких, коли взяти під увагу принципову постанову анархістів до держави та до марксистів. Кінець кінців після довших переговорів анархісти приняли 4 теки (на 10) у каталюнському уряді, та був це чисто паперовий компроміс. Анархістів постійно гризла совість, що вони „посягають революцію для єдности"; щоби бути чесним зі собою вони домагалися перейменування уряду на „виконавчий комітет, підкреслювали провізоричний характер уряду і т. д.

В такому стані анархістично-марксівська коаліція не могла витримати і першого іспиту. Коли Антонов-Овсеєнко поставив як умовину совітської підмоги, щоби комуністи грали першу скрипку, прийшов початок кінця. Анархістичні міністри подались до димісії. Компаніс змінював уряд наче рукавички, напружуючи фантазію на щораз то нові комбінації. Урядові кризи затягалися по кілька тижнів, траплялось і таке, що взагалі не було ніякого уряду, бо димісіоновані міністри не хотіли тимчасово залишатися на становищах — як воно водиться у всьому світі. Все таки анархістичні провідники не зривали з марксистами, засвоюючи собі, що боротьба в обличчі ворога загрожувала би революційній ідиллі.

Та розагітовані анархістичні меси не хотіли цього розуміти. Вони щораз то доводили до ударів з державними органами: то частини анархістичної міліції відмовляли послуху, то анархістичний загін нападав на жандармерію, то якась громада проголошувала анархістичну республику. На початку травня цей спонтанний рух скріпився: анархісти проголосили свою владу над більшими просторами північної Каталюнії а кінець-кінців зажадали від Хенералі ладу, щоби передав їм панування над всією країною.

Прийшло до завзятих вуличних боїв, обі сторони кинулись поспішно стягати до Барсельони фронтові частини. Анархісти брали верх — Хенералідадові не залишилося нічого іншого, як попросити помочі у Валенсії.

Центральний еспанський уряд охоче вислав експедицію до Барсельони. Не маючи змоги воювати рівночасно з національним військами та з меншинними сепаратизмами, він рад-не-рад толєрував фактичне унезалежнення Каталюнії. Тепер, коли Каталюнія „доспіла" до того, щоби вернутись до Еспанії — чому не скористали? Тому валенсійський уряд вислав на поміч барсельонському жандармерію та воєнні кораблі, але рівночасно... генерала з дуже широкими повновластями, що обняв провід каталюнських збройних сил та органів безпеки, ставши справжнім воєнним губернатором Каталюнії.

Мимоволі насувається аналогія зі жовтнем 1934. року, коли то генерал Батет заняв таке саме становище у Барсельоні, здавивши сепаратистичний замах тодішнього автономного уряду Каталюнії. Різниця лиш у тому, що тоді Каталюнія піддалася під чобіт еспанського генерала, переможена в нерівній боротьбі за незалежність, тепер — спаралізована внутрішнім розломом, політичною безрілістю.

Нинішня доля каталюнців — це доля народу, якого провід не зумів заволодіти душами робітничих мас, залишаючи їх на поталу диких, фанатичних доктрин.

(гал.)

Найкращу вудженину, добре мясо і свіжі товщі
дістанете завжди у мясарських крамницях
„ЦЕНТРОСОЮЗУ"
Ринок 2, Зибликевича 2, На Байки 8.
Личаківська 50, Жовківська 175,
Кентшинського 21, Замарстинівська 36.
2989 58—20

Закарпаття.

ЕТНОГРАФІЧНЕ ТОВАРИСТВО ПІДКАРПАТСЬКОЇ РУСИ В МУКАЧЕВІ.

Це Товариство дуже добре розвинуло свою діяльність. Рада Товариства відбула за минулий рік 20 засідань. Протокол діяльности за рік виказує 227 чисел. Продовжувало воно збирання етнографічного матеріялу згідно з виданими Т-вом програмами-анкетами. До Т-ва вступило нових 77 членів, майже всі з рядів учительства. Для виховання кадру молодих етнографів ведено етнографічний курс-семінар, на якому прочитано 112 праць з духової і матеріяльної культури нашого народу. До музею Т-ва в Мукачеві прибуло багато річей, між ними і річи цінні та старовинні. Музей вже має своє власне приміщення. Багато праці Рада Т-ва присвятила і присвячує організації етнографічної виставки в Мукачеві. На 20. червня цього року Т-во підготовляє урочисте відкриття свого Етнографічного Музею в Мукачеві.

В склад нової Ради Етнографічного Т-ва входять: о. Августин Волошин, дир. учит. семінарії — голова Т-ва; проф. Олекса Приходько — 1-й заст. голови; проф. інж. Вас. Чапля — 2-й заст. голови; проф. д-р Юлій Головацький — секретар; проф. інж. Олена Фірцакова — скарбник; проф. Карло Шиналій — музейний референт; проф. д-р Іван Панькевич — член Ради; шкільний інсп. Е. Маркович — член Ради. До Ради Т-ва кооптовано проф. Адальберта Бережа, д-ра Михайла Обідного й урядовця банку Степана Петровція.

Е. ДУМИН
ЛЬВІВ, КОПЕРНИКА 23.
(Ріг Вроновських)
Поручає по дешевих цінах:
новости жіночі
„ мужеські
— товар першорядний —
Ціни низькі!

НОВИЙ ТЕАТР НА ЗАКАРПАТТІ.

Поруч офіційного „Подкарпато-русского Театру" з осідком в Ужгорді, що виставляє свої пєси страшним і незрозумілим „язичієм", повстав недавно у Хусті новий театр „Нова Сцена", що виставляє пєси чистою народною мовою. Тому то на театральні вистави цього театру приходить дуже багато публики. З нагоди Великодних Свят театр „Нова Сцена" виставив у Хусті у понеділок народню драму М. Старицького „Ой не ходи Грицю", у вівторок пополудні драму Суходольського „Хмари", вечором комедію Ю. Горста на 3 дії „Земний рай". Ця комедія є вже сфільмована. В середу б. ц. м. театр гостив з цією комедією в Севлюші, в четвер на св. Юрія виставив в Ужгороді драму „Ой не ходи Грицю", а в пятницю 7. ц. м. оперету „Запорожець за Дунаєм" у Великім Березнім. Зараз у суботу 8. ц. м. театр завитав з цією оперетою до Кошиць, де виставив її пополудні для шкільної молоді і для війська та повторив її вечором для публики з нагоди 18-их роковин прилучення Підкарпатської Руси до ЧСР. Слід згадати, що пос. Ю. Ревай виголосив перед виставою святочну промову, а військова оркестра відограла гимни: державний і Підкарп. Руси.

В неділю 9. ц. м. в год. 6-ій вечором театр відограв ІІІ. дію „Запорожця" до кошицького радія, а вечером виставив драму „Ой не ходи Грицю". На всіх виставах публика виповнила салю по береги. Ідея „Нової Сцени" вийшла з кругів б. пластунів та вчителів, ядро її творять народні вчителі і вчительки, що приїздять на дроби нераз з віддалі кількадесяти кільометрів. „Нова Сцена" дала досі понад 80 вистав у рідних місцевостях Закарпаття.

Бажаємо новому театрові якнайкращих успіхів.

Український виріб для української господині
Дрогобич Львів
БУДИНІ
Дригці
Олійки

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ „ЖІНОЧОЇ СЕКЦІЇ" ПРИ Т-ВІ „ПРОСВІТА" В УЖГОРОДІ.

Недавно „Жіноча Секція" при Т-ві „Просвіта" в Ужгороді відбула свої загальні збори. „Жіноча Секція" є одною з найрухливіших організацій в Ужгороді. Її діяльність проявляється в усіх ділинках громадянського життя. Заходом „Ж. С." виголошено 5 рефератів а саме: проф. Старухівна „Ірина Вільде", проф. Яцко „Перші князі на Підкарпатській Руси", п-ні Яцина „Моя подорож на Україну", п. Невицька: „Софія Русова", проф. Бічрак: „Памяти В. Стефаника". На всіх рефератах повно було публики. Уладжено академії: „Свято Матері" та ювилей 50-ліття заслуженої громадянки, голови-основательки „Жіночої Секції" п-ні І. Невицької і „Концерт колядок" перечинського й ужгородського хору. „Жіноча Секція" бере участь в уладжуванні вечериниць з танцями, Миколаївські забави й уладжувала буфет: на учительськім конгресі та на закінчення інструкторського курсу. Для своїх членок уладжує курс плетення светерів і вишивання „низиною", а з нагоди зїзду чеських соколів бере участь в уладженні вистави підкарпатських вишивок. Зі своїх скромних фондів „Ж. С." дає підмоги: 50 кч. родині п. Х. і 300 кч. на „Сиротинець" замість квітів на домовину бл. п. І. Волошинової і М. Брашайкової. — Члени „Ж. С." вели також дижури в клюбі і мали постійний буфет, чим немало причинилися до розвитку й поширення товариського життя серед нашого громадянства. Головою Секції залишилася й надалі п-і Невицька, інші члени управи майже без зміни.

ЗАСНУВАННЯ ТОВАРИСТВА „ТАБОР" В УЖГОРОДІ.

Дня 25. квітня ц. р. відбулися в Ужгороді установчі збори Товариства „Табор", яке має на ціли стати осередком опіки над молодю, згуртованою у Пласті, або в інших подібних товариствах, як також у товариствах, які займаються туристикою або фізичним вихованням. Товариство ставить собі ціллю пробуджувати й поглиблювати любов до пластових ідеалів, туристики й фізичного виховання не тільки між молоддю, але й між старшими. Зібрання отворив дир. А. Алиськевич, д-р Б. Алиськевич прочитав статути Товариства, які по дискусії прийнято. Учасників зібрання — старших членів громадянства — було до пятьдесять, що свідчить про зацікавлення і старшого громадянства пластовою ідеєю та фізичним вихованням загалом. Головою Товариства вибрано дир. А. Алиськевича, до виділу увійшли: суд. радн. Юрій Перевузник, суд. радн. д-р Волод. Пежанський, політ. ком. д-р Отто Павлюк, урядовець Підк. Банку Іван Роман, посол Юлій Ревай і проф. Андрій Гіріц. Як делегати Пласту увійшли до виділу: п. Анна Устіяновичева і д-р В. Бірчак. Заступниками виділових вибрані: д-р Очеретко і Франц Агій, до ревізійної комісії д-р Михайло Брашайко і д-р Данило Стахура. Вписове встановлено на пять к. ч., членські вкладки 10 к. ч. річно. Новозасновному Товариству бажаємо якнайкращого розвою.

СИРОТИНЕЦЬ У ХУСТІ.

„Учительський Голос" повідомляє, що голова „Учительської Громади" о. Августин Волошин, щедрий меценат нашого культурного діла, закупив у Хусті просторий дім, де заложив сиротинець для сиріт Мараморощини. Сиротинець будуть вести сестри ЧЧВВ.

—o—

Через свою знамениту якість здобули
ПАПЕРЦІ і ТУТКИ (повноватки)
„КАЛИНА"
СОТНІ-ТИСЯЧ ВІДБОРЦІВ.

Американський українець Т-ву Письменників і Журналістів ім. Івана Франка.

Рада ТОПІЖ рішила будувати новий дім на своїй парцелі у Камені Довбуша к. Ямної та звернулася в цій справі до всіх чільніших українських громадян у Сполучених Державах П. А. з просьбою допомогти матеріяльно. У відповіді надійшов лист від одного з тих наших заморських земляків. Той лист є доказом високої патріотичної стійкости та надзвичайного зрозуміння ваги громадянських справ. Тому з приємністю помішуємо його, як ще один доказ тісного зв'язку української заморської еміграції та Старого Краю. — Прим. Ред.

...Справа, порушена Вами в останньому листі, не є й не була мені ніколи чужою. Будучи довший час серед підприємчивих американців, студіюючи їх національну психольогію та їх розвинений талант організуватись та скупчувати ріжні багатства, — я прийшов до глибокого переконання, що наша нація, без огляду на сучасний стан поневолення, може також розвинути — хоч і меншу у розмірах та видатності — національну енергію. Це й стало причиною, що матеріяльне та моральне піднесення українського народу уважаю за обовязок кожного українського патріота, хочби й на еміграції.

Нема найменшого сумніву, що мотором таких загально-національних підйомів та відродження стає саме ця інтелектуальна та провідна еліта, яка в найбільшій частині походить з журналістів, письменників, поетів і інших взагалі діячів пера. Мені відомо, що положення наших умовних працівників є незавидне та що це дійсно герої дня, бо інші національности не так дбають про робітників пера, як у нас. Тому Ваш почин — будова дому для журналістів і письменників, я вітаю з великою радістю та вірю, що так мусить зробити кожний національно свідомий українець, якому на душі лежить повсякчасне піднесення своєї нації.

Тепер, Вашій просьбі я, відповідно до своїх сил та спроможности, йду назустріч. Я рівнож не можу вже зразу написати, чи найдеться тут відповідна група людей чи хочби поодинокі того роду меценати, що прийшлиб з більшою одноразовою допомогою Вашому пляновi, **однак від себе пересилаю нині 100 дол. (сто долярів)**; з тим, що буду робити всі можливі заходи та старання, щоб зреалізувати цей Ваш світлий та патріотичний почин. Колиж мені й не пощастилоб піднайти таких людей, тоді я від себе **в липні 1937 року перешлю дальших дол. 400 від себе самого,** щоб Ви почали чимскорше будову дому. Не думаю дальше доказувати конечність та поспіх будови, Виж на місці краще знаєте, однак, жертвуючи з цілого серця свою скромну лепту, я прошу Вас старайтеся за всяку ціну пустити роботу в рух: це буде наявний доказ для громадянства в краю як також і для еміграції, що Ваше чесне Товариство таки рішуче переводить свої пляни в життя, та вслід за цим можна цілком певне сподіватися дальших більших пожерт з Америки.

На закінчення сьогоднішнього листа, я бажаю Вам великого успіху у Вашій шляхотній праці! Вірю, що почин Ваш увінчається якнайкращими результатами вже в скорому час..

Коли уважаєте за відповідне, нічого не матиму проти, коли моє письмо відчитаєте на пленарних зборах Вашого Товариства.

Прошу приняти вислови правдивої до Вас пошани **Василь Пуйда, в. р.**

Нью Йорк, дня 10. квітня 1937 року

*

ВІД РАДИ ТОВАРИСТВА ПИСЬМЕННИКІВ І ЖУРНАЛІСТІВ ІМ. І. ФРАНКА.

Рада ТОПІЖ-у уважає своїм обовязком прилюдно подякувати **ВП. Василеві Пуйді** за його велике зрозуміння для справ українських діячів пера та щедрий дар. Суму 100 дол. (525 зол.) Т-во вже дістало. Рада Т-ва заявляє, що з отриманням цілої суми, яку декларував п. Василь Пуйда, ще в цьому році приступить до вступних будівельних робіт і буде старатися, щоб у 1938 році осели ТОПІЖ-у була готова.

Одночасно Рада ТОПІЖ-у булаб щаслива, колиб славний почин п. Василя Пуйди найшов наслідувачів!

ЗА РАДУ Т-ВА:
Роман Купчинський, голова, **Іван Кедрин**, секр.

SAMODZIAŁY LESZCZKÓW
Найвибагливіші убрання
з Лещківського самоділу склад
„ЛЕЩКІВ" ЛЬВІВ КОПЕРНИКА 4

„Весілля малоруських хлопів..."

Великі афіші на вулицях Львова сповіщають про прилюдне видовище, яке завтра відбудеться на майдані Цитаделі: „Огнем і мечем" — баталістичні образи на основі повісти Сенкевича, в яких будуть бої з козаками, геройські подвиги Заглоби і т. п. Одною із частин видовища буде також — як запов'ідають афіші — „веселе хлопув малоруских". Аранжерами виступає Театр Жолнєржа та львівський гарнізон.

Прилюдні видовища під голим небом з масовими виконавцями є скрізь прийняті та користуються великим успіхом у публики. Зокрема баталістичні образи, які полягають на відтворенні історичних боїв чи інших масових подій — бувають дуже цікаві й повчальні та дають велике поле режисерові для специфічної мистецької постанови. І тому в засаді не виступаємо проти самої ідеї — уладити імпрезу з участю війська, імпрезу, яка давалаб інсценізацію якоїсь події з польської чи всесвітньої історії. Однак у даному випадку справа має свій окремий посмак

Відома річ, що спеціяльно проти „Огнем і Мечем" українці вели і ведуть рішучу боротьбу, як проти твору, що в тенденційний, незгідний з історичною правдою спосіб зогиджує український нарід і його змагання. Цю кампанію підтримала частина польського громадянства, зокрема частина поважних польських істориків, які виказали дійсно не тільки історичну нестійність безлічі фактичних подробиць того твору, але й шкідливу національно-політичну його тенденцію. Прихилюючись до тієї опінії міністерство освіти й віроісповідань вийняло „Огнем і Мечем" зі списку обовязкової шкільної лектури. Запитуємо: чому акуратно „Огнем і Мечем" мусіло стати тим твором, що його мають інсценізувати на великому й масовому видовищі у Львові?! Чому на таке видовище вибрано якраз таку тематику, яка з усіх істнуючих історичних тематик вносить найбільше загострення національних настроїв на нашому краєвому терені?! Чому мають прилюдно у Львові глюрифікувати саме постать Заглоби, який для нас, українців, є синомімом шляхтича, що з найбільшою погордою ставиться до всього українського „хамського роду"?! І чому у прилюдних афішах про цю імпрезу її аранжери доходять аж до того легковаження українського населення, що вживають терміну „малоруський", найбільш для українців зневажливого, придуманого тою самою московською великодержавницькою системою, яка придумала і стільки для польського народу зневажливих назв?!

ФОТОҐРАФІЧНІ АПАРАТИ від найпростіших до найбільш у досконалених у великім виборі поручає відома з солідности фірма **Інж. А. ШАРФ** Львів, Сикстуська 2

Міська болячка у Львові.

(З приводу пресової конференції у президії міста).

Справа безробіття — болячка, на яку терпить цілий світ. Не диво, що докучає вона і нашому містові, від ряду літ і в дуже гострій формі. Управа міста не має відповідних фондів, щоб зайняти всіх своїх безробітних, а всі здобуті на цю ціль кредити тільки в малій частині можуть зарадити лихові. Всеж таки за останні роки президія міста Львова досить значно поправила ситуацію, займаючи щораз більше число безробітних при міських роботах. Місто призначує щорічно чимраз більші суми на публичні роботи і тимсамим старається зменшити число безробітних.

На рік 1937-38 є призначених на роботи понад 5 міл. 500 тисяч зол., у тім 1 міл. 800 тисяч зол. з фонду безробіття на поправу доріг, канялізації, плянтації і будову та ремонт міських будинків. Найбільше затруднення для безробітних дають роботи при каналізації, менше при будові доріг, найменше при будові домів. При каналізаційних роботах 60 проц. грошей іде на роботизну, при дорогах тільки 40, при будівлях ще менше. Тому місто призначило і на цей рік велику суму (1 міл. 500 тисяч) на роботи каналізаційні.

З зіставлень статистики магістрату виходить, що місяці: квітень, травень і червень дають найбільше праці при міських роботах. Фонди міста дозволять у цьому році затруднити: у квітні 2.300 людей, у травні 2.500, у червні 2.550, у липні 1.900. Спадок від червня до липня пояснюється тим, що тоді кінчаться земні роботи.

Крім згаданих вище 5 і пів мільона зол., дістане місто додатково одни мільон на роботи каналові, дорогові та земні і це дасть змогу збільшити число занятих робітників по 600 людей кожного місяця, почавши від червня.

Львів має 9.000 зареєстрованих безробітних. Нема мови про те, щоби всіх їх могло затруднити місто. Але коли воно заняло їх 50 проц., то друга половина знайде заняття на приватних роботах. Це був би вже задовільний вислід, але до нього далека дорога, бо перешкодою на цій дорозі — брак фондів.

На пресовій конференції, що відбулася 13. ц. м. у президії міста, виказував і през. Островський і референт робіт інж. Серафин зусилля міської управи, щоб затруднити якнайбільше число робітників при публичних роботах. Вказували при цім на одно нове явище, яке може принести шкоду і містові і робітникам, бо витворює нездоровий стан і дезорґанізує плян праці. А саме: від кількох днів стають до робіт люди, ніким некликані та працюють цілий день. Місто не виплачує їм заробітку, а складаються на них товариші, наняті до праці.

Це не може мати добрих наслідків і коли б це явище поширилося, то мусить викликати протизасоби. Додатковий мільон, призначений на роботи, може бути урухомлений щойно за кількаканацять днів, а до цього часу місто не має змоги затруднити більшого числа людей. Спосіб самовільного приступлювання до праці не доведе до бажаних успіхів, бо при нагоді збільшення числа робітників у першу чергу будуть брані під увагу люди найбільш потребуючі, а не ті, які найголосніше домагаються праці.

Стільки панове референти. Від себе можемо додати, що безперечно такий спосіб одержання праці, як отсе в останніх днях задемонструвала частина безробітних, не доведе до зменшення болячки безробіття, але він є проречистим доказом, що в цій справі мусить місто зробити багато більше, як досі. Керманичі міста мусять зі здвоєною енергією старатися зарадити лихові, бо воно справді велике і болюче.

Останнє слово радіотехніки це — „Велит" УКРАЇНСЬКА ВИРІБНЯ РАДІОПРИЙМАЧІВ „ЕРҐОН" Львів, Потоцького ч. 58.

ЮРІЙ ДОЛИНА.

З манджурської фільми.

1. ВЕСНА У СКОРОЧЕННІ.

Коли у половині травня вичалив я на станції „Маньджурія", після 10-денної подорожі через СССР, поля руділи ще минулорічною травою; сонце стояло вже яскраве високо надімною, але могутній, холодний вітер збивав мене з ніг.

„В яку країну попав я?" — думав я спантеличений, бо не знав, чи маю вдягати пальто, щоб захиститися від холодного вітру, чи зняти піджак, бо піт краплями виступав мені на чоло. Манджурія... Ледви кількадесять кільометрів звідсіля у напрямі півд.-заходу є озеро монгольської назви Джалай-нор. А далі? Далі — монгольський пустар, що зветься пустинею Гобі або Шамо. Вівці, манастирі визнавців Лями, вітер, бездоріжжя...

Чудна країна...

Два тижні пізніше я вже у Харбіні. Дерева вгиналися від буйного листя, а вітер сіяв скрізь дрібненьке квіття, вже пережовкле від яскравого сонця.

Перед мосю хатою розіклав свій кольоровий крам продавець овочів. Учора купував я в нього чудові жовті пампельмуси. Сподобав я собі їх. Вони незвичайно соковиті і мають трохи терпкавий смак, що приємно скобоче у горлі. Та сьогодні мій продавець овочів пампельмусів уже не має. Залишилася одна і то навпів зігнила. Її вже ніхто не купить.

Або банани. Жовті вони, смашні і дешеві. Ще тиждень тому були свіжі і добрі, сьогодні підходжу до них з недовірям. Рудіють загадково, начеб у своєму нутрі приховували вже зародень смерти.

Грушки. Звичайно, не наші соковиті, що покладені в уста самі у них розпливаються, але ті китайські, напричуд жовті, та смакують так, начеб були з... дерева. Вони сьогодні теж минаються. Заступають їх інші сорти, вже менше соковиті. Куплю хіба золотий вусатий ананас.

Наприкінці червня жаль мені знов цвітів. Конвалії — беззапашні — квітли день або два, півонії вянуть на очах, — троянди? Жаль сказати! Вони вмірають в руках, аж дивно, що не лишають слідів крови на пальцях.

Що таке сиплеться від ранку мені в очі? Пух якийсь. Він вкриває землю немов сніг і повно його у повітрі. Хтось сказав, що це липа. За скоро.

Так гаряче сьогодні, що важко дихати. Потім, звечева збиваються хмари. Грім.

Що таке нагадує мені восенні скоростріли? Що барабанить невгавно по сумежних покрівлях? Це град, великий як з Черемоша каміння.

В мене у кімнаті тепер повно квітистого пуху. Вітер загнав його до мене крізь відчинене вікно і воно танцює легесенько у повітрі. Дивлюсь через вікно. На дахах сумежних домиків повно білісінького снігу. Сніг цвітів і — граду.

Го-го! Липень.

Хтось сказав: „Холодні вже ночі". Справді. У день спека, що годі дихати, а вночі буває холодно. Ходимо всі у білій тропікальній одежі і чекаємо... осени. Вона може прийти завтра і за місяць... На вулицях продають тепер бресквині без запаху, без смаку. Коли вийти за місто, вуха наповняються голосним дзенькотом цикад. Вони тут, у східній Азії, такі голосні ,що китайці залюбки ловлять їх у клітки, щоб дома насолоджуватися їх гамірливим джезом.

У повітрі повно „медведок". Це великі, досить гидкі комахи. Коли не стережтися — залізуть за комір сорочки. У полі дозрівають „бо би"*), — багатство Манджурії.

Серпень.

Кавуни, динні, диньки. Люблять їх китайці. Сидить собі таке китайчатко на краю тротуару, заїдається динькою, а сік капає йому по бороді. Трохи як у Мурілля, навіть сонце нагадує Еспанію. Та оці диньки — це вже осінь.

(Далі буде).

*) Соя.

Навіть найскромніші страви
наберуть добірного смаку
по доданю кількох крапель

MAGGI 020
ПРИПРАВИ
Р 71

Ґ. лікар клінік і державного шпиталю у Львові
Д-р Теодор Парфанович
перенісс лікарську канцелярію до Самбора
й ординує від 17. травня ц. р.
при вул. Трибунальській ч. 1.
(проти суду)
878 1—3

Доля церкви Непор. Зачаття при вул. Зибликевича забезпечена.

Повідомляють нас, що Е. Митрополит Шептицький купив від „Народнього Дому" у Львові реальність при вул. Зибликевича ч. 30 разом з церковцею Непорочного Зачаття і сумежним городом та заінтабулював усе те на згадану церкву. Ціна купна: 180.000 зол. Контракт купна-продажі підписано в суботу 9. ц. м. Таким чином усунено остаточно ту небезпеку, яка висіла від кількох літ над церковцею та її приналежностями при вул. Зибликевича.

НЕДІЛЯ, 23. ТРАВНЯ **ГОД. 12 ВПОЛУДНЕ**
Саля Театру Ріжнородностей
„СВЯТО ЧОРНОМОРСЬКОЇ ФЛЬОТИ"
Студ. Комітет.

Збомбардували Мадрид.

Комунікат валєнсійського міністерства війни подає, що національні летуни збомбардували Мадрид, спричинюючи великі шкоди. Є кількадесять ранених.

Валєнсійське міністерство летунства і маринарки повідомляє, що червоні летуни збомбардували й обстрілювали зі скорострілів національні становища на відтинках Бермео та Герніка.

ДИМІСІЯ ВАЛЄНСІЙСЬКОГО УРЯДУ.

Авас повідомляє з Валєнсії, що преміер Ляр-го Кавалєро зголосив димісію уряду на руки президента Азані, який почав негайно наради у справі створення нового уряду.

КОМУНІКАТ ЧЕРВОНИХ

Офіційний комунікат комітету оборони баскійської країни твердить, що вчорашній національний наступ на відтинку Дасіо заломився, 2 національні повзи знищено. Під Соллюбе національні літаки, кораблі й гармати сильно бомбардували червоні становища.

МОСКОВСЬКІ ВІДДІЛИ НА БІСКАЙСЬКОМУ ФРОНТІ.

Як подає Авас, національне командування вперше ствердило, що між червоною піхотою на біскайському фронті є чимало московських вояків. Полонені заявили, що **багато червоних частин складається виключно з москалів;** їх висилають з повзами у першу лінію

КУДИ ЙДЕ БІСКАЙСЬКИЙ ФРОНТ?

Як подає Авас, національний фронт йде тепер від Кантабрійського Моря між місцевостями Басіго й Лемоніз, через гірський ланцюг Харга, закручує коло Мунгії (близько перехрестя шляхів до Бормео й Плянсії), дальше йде високинною понад відтинок Морга через гори на захід від Віскаргуї до Аморебіета. Лінія фронту має кілька заломань, щойно найближчі операції мають вирівняти її.

—o—

ЛЕВ ЧУБКО
Заведення Електро - механічне
Львів, ул. Ліндого ч. 6. Телефон: 271-58
полагоджує ремонти, направи всіляких апаратів електро-медичних, як: апарати Рентгена, діятермічні, кавстики, ендоскопії, гальванізації, фарадизації (пантостати), лямпи кварцеві і т. д. — Дорабляю складові частини до згаданих апаратів, тубуси до рентгенотерапії на вимагані виміри, видучники ніжні, каблі високого напруття та кінцівки до каблів для діятермічних апаратів, електроди до гальванізації. Догард (консервація) вище вказаних уладжень. Будова трансформаторів. Технічні поради даємо безінтересовно. **На бажання виїздимо на провінцію.** Приручення виконую сходно і по номінованих цінах. 1—12

Похорони моряків з „Танжера".

Авас подає: вчора по полудні відбулися в Альмерії похорони 3-ох матросів з англійського контрторпедовця „Танжер" (первітно розійшлася була вістка, що згинуло там 8-ох моряків). Червоні летуни і моряки несли домовини, цілий альмерійський гарнізон передефілював перед домовинами.

Виявилося, що „Танжер" таки наїхав на міну.

Лише ощадністю здобудеш добробут і незалежність!
МІСЬКА КОМУНАЛЬНА КАСА ОЩАДНОСТИ У ЛЬВОВІ
ВУЛ. ВАЛОВА ч. 7 і 9 та її **Відділи** при вул. Городецькій 60 і вул. Жовківській 75
приймають вклади ощадности почавши від 1 зол.
Щоби дати змогу **купцям і промисловцям** помістити денні торги в касі, урядові години у вкладковім відділі **щодня до год. 19·30.**
За вклади та їх опроцентування ручить Громада міста Львова цілим своїм майном. 77—?

Нові польсько-французькі договори.

Найближчого тижня польський міністр торговлі Роман виїде до Парижа, щоби підписати 5 договорів з Францією, а саме:

1) торговельно-навігаційний;
2) платничий,
3) контингентовий;
4) туристичний;
5) пільничий

Страйки.

В ЛЬОНДОНІ.

Вчора вечором страйкуюча обслуга льондонських автобусів уладила великі вуличні маніфестації, що зрештою не довели до ніяких інцидентів. На вчорашніх зборах рішили делегати страйкарів 17.439-ма голосами проти 1.7776 не вертатись до праці.

У ПАРИЖІ.

Страйк фризієрів не обняв усіх фризієрських заведень. Страйкарі маніфестували вчора перед заведеннями, які працюють, при чому дійшло до сутички з поліцією.

У КЛІВЛЕНДІ ТА ПІТСБУРГУ.

Вчора покінчився страйк 27.000 металевих робітників у Пітсбургу і 7.000 самоходових робітників у Клівленді.

—o—

По широкому світі.

Американський департамент маринарки жадав від сенату 15,000.000 долярів на будову нової морської бази над Тихим Океаном в Окленд (Каліофрнія).

Совітський уряд переніс амбасадора Юреньова з Токіо до Берліна.

Італійський диктатор Мусоліні виїде до Німеччини на стрічу з Гітлєром 21. червня. Італійські півофіційні кола заявляють, що з тою стрічею не треба вязати надій на німецько-італійський військовий союз.

—o—

Зі судової салі.

ПРИСУД У ПРОЦЕСІ 15-ОХ СЕЛЯН.

У четвер 13. ц. м. президент трибуналу оголосив на основі вердикту суддів присяглих такий присуд у бережанському процесі проти 15-ох селян з Потутор і Котова, яких прокуратор притягнув до відповідальности за провини зі ст. 129 к. з. (погроза проти урядовців), ст. 163. к. з. (участь у збіговищі) і ст. 236 § 1 к. з. (побиття). І так 1) **Т. Сенькова** засудив на спільну кару **трьох років** вязниці з зарахуванням слідчого арешту; 2) **В. Баричку на 2 р.** вязниці з зарахуванням слідчого арешту: 3) **Г. Корбила на 2½ р.** вязниці; 4) **М. Хичія, 5) Ів. Хичія, 6) Г. Заседка 7) Я. Ковальчука і 8) П. Бесагу** по **однім році** вязниці; 9) **І. Левицького на 1 р.** вязниці, але з припиненням виконання кари; 10) **М. Канюку** і 11) **М. Валькова по 8 місяців** вязниці з припиненням; 12) **Ольгу Бесагу** та 13) **Ольгу Фатюк по 6 міс.** вязниці з припиненням кари а **В. Лапуньку і Б. Лапуньку увільнив від вини і кари.**

ВДРУГЕ ПЕРЕД СУДОМ ПРИСЯГЛИХ

В пятницю 14. ц. м. перед судом присяглих у Станиславові станув удруге Михайло Остапюк, студ. богосл. та учит. Ольги Шандрівська, яких прокуратор притягнув до відповідальности за провину зі ст. 156 к. з. (**наклікування до непослуху**). Обоє відповідали вже в лютому ц. р. перед судом присяглих у Станиславові, і тоді присяглі судді заперечили їх вину. Одначе трибунал скасував вердикт суддів присяглих і обоє підсудні станули вдруге перед судом. Акт обвинувачення каже, що підс. М. Остапюк, голова „Марійського Кружка" в Радчі і підс. О. Шандрівська, яка вела дитячий садок у Радчі, повели „протишкільну акцію" між шкільними дітьми. Тому діти місц. вселюдної школи відмовлялися співати польські пісні, не хотіли слухати польської історії та домагалися, щоб їх учили співати українські пісні. Коли учителька усунула з кляси ученика Миколу Остапюка — каже акт обвинувачення — за те, що він співав нац. гимн „Ще не вмерла Україна", тоді М. Остапюк співав далі під дверима і на подвірю. Одночасно 13-літній ученик Василь Вацеба відгрожувався пястуком учительці. Крім того — каже акт обвинувачення — малі учники зневажали словами Польщу, оповідали про знущання поляків над українцями і т. д. Підсудні заперечили вину. Трибуналові проводить віцепрезидент окружного суду Кодуа, обвинуначує прок. Грембалович. Підсудних боронить **адв. д-р Диденко.**

Літературна сторінка.

Що дав нам наш літературний конкурс?

Із сотні присланих до нашої редакції рукописів на оголошений нами конкурс короткої новелі вибрали ми 22, які вважали за найкращі. Тепер черга на наших читачів висловити свою думку: які з них вони поставили б на першому, другому і третьому місці. Кожний може зробити це звичайною листівкою, зазначуючи новелі по черзі або вказати тільки на одну чи дві, з мотивами або без. При кінці місяця червня проголосимо висліл конкурсу.

Коли брати на увагу дотеперішні такі самі конкурси, то треба із вдоволенням ствердити, що рівень останнього значно кращий. У конкурсі взяли участь здебільша аматори себто не письменники, що мають за собою вже книжки і деяке імя. Неодин з них володіє добре літературною мовою або бодай проявляє літературний хист.

Єдине слабе місце всіх творів — за мінімальними вийнятками — це недостача тем, сюжетів. Автори слабо здають собі справу, що новеля або оповідання мусять мати якийсь головний мотив, довкола якого автор може виводити постаті, зображати події. Найчастіше наші автори йдуть за якимсь одним дуже слабо зарисованим настроєм і пробують передавати свої почування напів поетичною мовою. Це дуже поширене явище в усіх дебютантів, що відчувають потребу писати, а не мають теми, не знають від чого почати і на чому скінчити.

Є ще і другий рід творів, дуже споріднених з більшістю нашої популярної літератури: це твори з якоюсь моральною або патріотичною тенденцією. Вони слабі не тим, що мають тенденцію; навіть тенденція може не псувати цікавого оповідання, — а слабі вони тим, що саме до похвальної тенденції не мають нічого додати — не мають того цікавого оповідання, на яке ми чекаємо. Неодин із присланих рукописів підходив би до популярного часопису не для інтелігенції, для тих читачів, які потребують іще постійно пропаганди для підтриму їх національної свідомости.

Як ми мали нагоду чути від деяких читачів не всі видруковані нами новелі зустрілися з однаковою оцінкою; саме ті, що одним подобались, інші вважали за негідні друкованого фейлетону.

Три типи повістей до смаку публики.

Англійська коронація стала притокою до появи великої кількости книжок. Появилось не тільки багато пригодних „підручників", що пояснюють ріжні форми коронаційного церемоніялу та дрібненькі відхили від нього, але і неодна книжка з цікавим історичним матеріялом. Новий король входить на престіл рівно 100 літ після королеви Єлисавети і це спонукало „Літературний додаток Таймса" дати ріжні огляди розвитку літератури та смаку публики за останне століття. Серед цих поглядів находимо один, що може цікавити теж читачів неознайомлених з англійською літературою, тому, що його загальні рефлексії мають значіння теж для публики інших народів.

Стаття „Типи популярної повісти" пригадує поділ зроблений одним англійським критиком у 1870 р. на три головні роди: повість легку, сенсаційну і звичайну, просту. На низці прикладів за останне століття критик „Таймса" стверджує, що симпатії публики рідко йшли в напрямі книжки, яка зберегла свою літературну вартість. Так було тільки з „Клюбом Піквіка" Дікенса, що почався друкувати у місячнику саме тоді, коли королева Вікторія ввійшла на престіл. Той успіх повторився ще з іншими вартісними творами сім разів від 1837 до 1863 р. — отже дуже мало, коли зважити величезну книжкову продукцію популярних повістей в Англії.

Широке коло читачів цікавиться наперемінку повістями легкими, сенсаційними і простими зворушливими історіями. Дуже точно статистика прилюдних і приватних книгозбірень, як теж видавництв, показує, що симпатії читачів появляються і щезають, наче морські хвилі або баняні — часто не можна їх появи ні передбачити, але навіть розяснити пізніше. На здоровий розум виходило би, що публика буває ріжнонастрійна, тимто вона повинна би читати з захопленням успіхи книжки відповідно до свого індивідуального смаку. Тимчасом публика підлягає у дектурі загальним настроям, такій самій психозі, як у моді та суспільних рухах.

Згадаймо тільки один приклад незрозумілого книжкового успіху. У 1844 р. появилась тритомова повість „Тріюмф часу", у 1845 р. двотомова „Гора Сорель" під фірмою „Автор Двох старих оповідань". До 1846 р. цей автор не видав нічого, — його забули. У 1846 р. появилась повість „Емілія Вінґрам", на якій було зазначене „Автор Тріюмфу часу та Гори Сорель". Ця повість мала такий успіх, з яким не могла рівнятись ніяка інша в 70, 80 або 90 рр. в Англії. Їх авторкою (ніхто про це тоді не знав) була жінка Кальдвел, заміжна Марш, мала 50 літ і семеро дітей. Вона знала прегарно смак середньої інтелігентної кляси і його тугу за тим, що їй видавалося „поетичним".

Геройка „Емілії Вінґрам" молода, гарна жінка, якої батько банкрутує і божеволіє, — старий адвокат, що рятує помотані справи, закохується в дівчині, — вона хоч має нареченого на війні, жертвується для батька, її подружжя нещасливе, але вона несе свій хрест, поки не переможе всіх труднощів. Так виглядає повість „проста", над якою мільони читачів проливає сльози.

Англійські критики навіть найшли рецепту: що саме має бути у „простій" повісти тої доби — діти, старша симпатична дама, англіканський духовник і геройська мама, що терпить через свою закохану доньку. Одна така повість з „кольосальним" успіхом мала заголовок „Моя мама і я: Любовна історія дівчини".

Як виглядає сенсація т. зв. кримінальна, історична чи еротична приблизно всі знаємо. Нераз такій сенсації допомагає конфіската книжки, як це було в останньому році з польською повістю Зегадловіча „Змори", в Англії в останніх роках з повістю Джойса „Уліссес" або Льоренса „Леді Чаттерлей". Сенсаційна повість приходила до нас з Англії з Коненом Дойлем і Рідером Гаггардом. Тепер читаємо Філіпса Оппенгайма. Просту зворушливу повість постачають Марія Кореллі, Фльоренсія Барклей і Гол Кейн — найбільше читані автори в Англії.

Так зв. воєнна повість мала в Англії найбільшу кількість читачів при таких творах як „Чотири їздці Апокаліпси" Ібанеса, „На Сході нічого нового" Ремарка і „Сержант Гріша" Арнольда Цвайга

Закарпатські поети.

Розглядаючи будьякий твір, що постав по гамтому боці Карпат, у нас ніколи не забувають додати декілька слів ніби виправдання: і недавне культурне пробудження, і низький рівень освіти, що вимагає ще не літератури, а „просвіти", і відірваність від життедайних джерел національної творчости. Все те має оправдувати ту поблажливість, з якою — автім завжди доброзичливо, а то й захоплено, — приймають у нас кожний літературний почин Закарпаття. Та, які не були б обставини, тамошнім письменникам ледве чи приємний такий тон у відношенні до їх писань, як до чогось неповноварт-ного, зважаючи те, що вони вже свідомо хочуть вростати у всеукраїнську літературу, хоч це ще кволі і часом невмілі спроби, але саме те намагання включити себе в загальне річище української літератури дуже характерне. Яскраво можемо відмітити за останні роки етапи зростання, бажання обхоплювати щораз-то ширші обрії та досконалити саму технічну роботу над оформленням творів, уже з деякими вимогами.

Такі гадки насуваються, коли розглядаємо дві недавно видані збірки, — В. Гренджі-Донського й М. Рішка.*) Багато там іще примітивности в тематиці та оформленні, що із погляду літературної вартости ще не в силі задоволити та водночас перспективно помічуємо там і спромоги народжуваної літератури. Цього не можна забувати там, де літературні видання ще такі нечислені. Автім деякі уваги треба підмітити.

Порівнюючи обі збірки, бачимо їх засадничу відмінність. Вірші Гренджі-Донського розіспівані, так, що часто задля співучої ритміки автор задоволяється банальним змістом, зрештою й ритміка в нього не надто переконлива — ніколи не знати, чи автор свідомо зміняє ритм (т. зв. „перебої"), чи просто капітулює перед технічними труднощами. Там, де автор переходить з лірики в „епос" („За волю срібної землі"), дістаємо майже прозу, лише в ритмічній формі. Враження взагалі таке, що автор забагато „співає", а замало працює над оформленням вірша, задоволяючись нескладною формою. Те, що народня пісня також часом „нескладна" — не може бути виправданням, там, де ми хочемо дати свідомий літературний твір, а не виспівані почування та настрої, що, навіть найкращі, самі про себе ще не є поезією.

У Рішка — друга протилежність: він віршує „на холодно", себто переповідає у досить доброму оформленні загально знані фрази, не дбаючи про те, щоб сказати щось власного. Всеж уже деяка культура віршу, хоч і нескладна, у Рішка (та ще в другого тамошнього поета — Зореслава) казалаб, що поезія Закарпаття повинна йти саме почерез таку школу — почерез грунтовне засвоювання поетичного ремесла, без якого годі подумати собі хоч трохи поважного розвитку закарпатської поезії, так, як самим темпераментом та доброю волею, але без техніки годі грати добре в футбол. А добрий вірш — як виграний метч

с. г.

—o—

Хроніка.

50-ЛІТТЯ ДИТЯЧОЇ КНИЖКИ.

Рівно 50 літ тому появилась книжка італійського письменника Едмонда Де Амічіс, що обікала ввесь світ „Серце". За кілька місяців мала вона 50 видань. Ім письменника, що дав ідеальну дитячу книжку для молоді стало таке популярне, що всі хотіли його бачити, всі чути. Він їздить по містах з відчитами і машиністи замість коней тягнуть його повози, він дістає щодня сотні листів з цілої Італії та з широкого світа. За два місяці „Серце" перекладали на 18 мов. В Японії читають цю книжку як підручник національного виховання. Книжку Де Амічіса читали з найбільшим захопленням поневолені народи. Поруч „Робінзона", „Гуллівера" і „Дон Кіхота" вона стала найчастішим шкільним дарунком. Сам Де Амічіс пишучи „Серце" не здавав собі справи, що дає архитвір

СПРАГНЕНІ КНИЖКИ.

Коли вірити „Літературному Ленінградові", то перша частина повісти Ю. Тинянова п. з. „Пушкін" мала такий успіх, що під годину після її появи покупні заповнили всю салю та коридори центрального видавництва. Ті, що не могли дістати книжки не вірили, що її нема вже на складі і треба було того самого дня показувати гостям порожні полиці

ВЕЛИКИЙ ЕСТОНСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК

У Талінї почала виходити бібліотека німецьких перекладів з естонської літератури. Естонська література зовсім невідома в Европі. З першого виданого там тому ознайомимось з іменем найбільшого сучасного естонського прозаїка А. Г. Таммсаре, якого твори появились досі у шведських, фінських і латиських перекладах.

ЛОВЕЦЬКІ ІСТОРІЇ РУМУНСЬКОГО ПИСЬМЕННИКА

Міхаіл Садовеану має за собою кількадесять томів повістей та оповідань. Його останній том „Оповідання мисливця" нагадує його перші твори — спокійні, реалістичні. Автор — ловець, що любить дуже природу і нерадо вбиває звірину, а волів стежити за нею. У книжці є спомини про різних людей, між іншими про Панаіт Істраті.

ДРІБНІ ВІСТКИ

— Союз німецьких письменників у Нью Йорку призначив 2500 дол. нагороди за найкращий твір на рік 1937, який дасть німецький автор у краях поза Німеччиною.

— При професійному союзі польських письменників у Варшаві утворили окрему секцію перекладачів, що має стежити за перекладачами чужинних творів, щоб вони мали добру літературну мову

*) В. Гренджа-Донський: Тоб', рідний краю... Ужгород 1936.

М. Рішко: Гірські вітри. Ужгород 1936.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Слідами Льоренса.

Велика Британія висилає часто на далекий Схід найбільше здібних відпоручників, що нададнують справи незвичайно великої ваги. Правда, це не легке завдання, тому від довшого часу був висланником Великої Британії славний Льоренс.

Глюб на горизонті.

Льоренс має пятьох наслідників, що виконують його працю, пятьох тайних людей продовжає розвідчу і пропагандивну роботу, що виконував сам один Льоренс. Перший — це полковник Глюб, чоловік із довгою бородою — як його прозвали бедуїни. Знову англійці охрестили його коротко: „Святий Людвик Бедуїнів". Недавно задумав Льондон жертувати Глюбові золоту медалю королівського товариства „Центральної Азії". Багато-багато прогайнували часу, поки віднайшли Глюба. Він перебував у Трансйорданії — де лагодив спори серед бедуїнів.

Полковник Глюб — це енергійна й впливова людина, що зуміла вдержати 60 тисяч бедуїнів у своїх руках, коли в Палестині прийшло до великих непорозумінь.

Наслідник-дивак.

Другий член тайної пятки — це Джон Фільбі, що вповні пересяк арабською культурою та мусулманською вірою. Він мешкає у старій хатині в Мецці та говорить всіми арабськими діялектами. Так живе старий дивак, що теж зачисляється до гідних наслідників Льоренса. Життя його нічим не замітне, бо ж він в останніх часах замкнувся в нетрах незнайомого середовища.

Чудотворний паша.

Сьогодні ніхто не знайшов ще третього члена розвідчої пятки. Кажуть, що про нього загинули всі чутки. Він називається П. Паша. Одначе в останніх часах розійшлася поголоска, немов би Паша ожив та перебував серед арабів. Скільки в цьому правди, ніхто сьогодні не знає, лише араби від часу до часу розповідають про нього дивовижні історії.

Одні говорять, що П. Паша частенько в них являється, то знов зникає, як метеор. Оповідають, що він має „літаючий диван" із казки „Тисяча й одна ніч".

Всі араби вірять, що П. Паша є невидимий і присутній на кожному кроці. Він завсіди знає всі тайни та чує де що говорять.

„Ключ Азії".

Четвертий член розвідчої пятки називається Б. Томас. Проминуло 15 літ, як був він поручником у Мезопотамії. Найшов його Джон Фільбі. Сьогодні це любимець усіх арабів.

Врешті пятий — це К. Ф. Едмонд, один із визначних членів розвідчої служби, що виконує велику місію у своїх мандрівках із Европи на Далекий Схід. Годі дивуватися, що прозвали його „ключем Азії". Льондон може спокійно спати, коли оцей ключ замикає азійські брами.

Ще про людей, що збирають ріжні предмети.

Часто зустрічаємо людей, що провадять інше життя, ніж загал. Їхня праця, думки — виглядають нераз дивовижні. Одначе густо-часто, це люди великої ваги.

Неймовірна пригода.

Одного разу лорд Третон вибрався на прогульку лодкою. Веселий молодець плавав спокійно серед розбурханих филь великого моря. Нараз трапилася погана пригода. Лодка вихилилася, а молодий Третон впав у море.

Довго-довго змагався з хвилями моря. Акула відгризла йому палець з дорогоцінним перстенем. Перстень цей зберігав кожний член роду Третонів. Невабаром акулу зловили, а в її шлунку найшли перстень. Від цього часу багатий лорд започаткував збірку вартісних памяток.

Жахливі спомини

Справді, не всі дивилися з признанням на працю молодого лорда. Бо-ж частенько його кімнати виповнювали ріжні гудзики, частини вбрання чи зброї. Одначе незамітні — старі предмети нагадували нераз багато ріжних подій чи людей. Серед старих предметів було дві золоті обручки з датою вінчання. Це шлюбна памятка молодої пари, що найшла смерть у морі. Підчас подорожі кораблем трапилася жахлива катастрофа. Подорожні висіли з коня. Одначе їхній рятунок був неможливий. Розбурхане море коротенько носило непрошених гостей на своєму хребті. Одні топилися серед жахливого крику, другі знову стали жертвами акул. Також і молода пара дісталася в обійми рекінів. Одначе їхні перстені чудом врятувалися.

І жінки мають теж манію збірки.

Сьогодні зустрічаємо незвичайно багато людей, що збирають найбільш фантастичні предмети. Часто запримічуємо великі колекції залізничних білетів, ріжних чеків і банкнотів, гудзиків, старих сорочок, чи недокурених папіросок.

Підчас політичних розмов покійного Штреземана, проходжувалася нервово біля кімнати великого мужа молода гарна пані. Весь час глядів на молоду жінку детектив, бо гадав, що це „темний тип". Одначе справа швидко прояснилася, коли Штреземан покинув кімнату розмов. Тоді молода жінка вбігла до столу й скоренько забрала недокурені папіроси політиків. Усі зрозуміли, що це невинна людина — збирачка недокурених папіросок славних людей.

Нераз трапляються ще більш дивовижні памятки. От хочби збірки американця Бремера, що заповнив свої кімнати предметами зі золотих весіль. Він завсіди заїздить на золоті весілля, хоч нераз його не просять. Знимає щасливі пари, що діждалися золотого весілля, списує прізвища гостей та назви їди.

Опісля вручує гостям копії фотографічних знимок.

Знову Ришард Арнольд збирає любовні листи славних пар.

Годі повірити, що цей скромний молодець назбирав уже кількацять кільограмів ріжних листів, які незвичайно цікаві.

Нераз бувають гумористичні, ніжні, чуттєві та глумливі листи закоханих, що відкривають свою душу. Одначе Арнольд переконався, що зміст тих листків нічим не ріжниться від старих — спокійних, любовних писань. Він незвичайно береже любовні листи та належно їх переховує. Кожний лист вписує до відповідної картотеки, сегрегує на групи та записує коротенький зміст

Заміняли дітей.

В 1922. році вислали з Ясіня на Закарпатті багато бідних дітей до сиротинців. Між іншими забрали дітей военної вдови Марії Андруховичової: 9-річного Василя і 6-річного Івана Сергійчука Оленинего. Дітей відвезли до сиротинця в Севлюші. Там побули вони якийсь час, а відтак породавали їх у наймы до заможніших селян на Закарпатті. Декотрих післали аж на Чехи. Такі діти нераз тиняються в наймах між чужими людьми, не знаючи свого власного прізвища, народности і походження. Прикладом може служити маркантний випадок, що стався в останніх часах в Ясіні.

В 1931. р. вернувся з сиротинської мандрівки один хлопець, що пробув 2 роки в Севлюші, 4 роки в наймах у Нових Кленівцях, 3 і пів року в Уретічах коло Хрудіма, де вчився ковальства. Він носив зі собою метрику Івана Андруховича і важився того імени. З дому вийшов малим, матері не памятав, не орієнтувався добре в Ясіні, і тому зголосився в Ясіні до громадського уряду. Громадський опікун признав його за сина вдови Марії Андруховичової. Згадана жінка протестувала проти того, бо ж сумнівалася, чи це й син, але громадський опікун сміявся, що „змітується Багря свого теляти", і жінка здоромившись, приняла чужу дитину за свою. Так жили вони аж до 1937. р. Між тим приділений син оженився і як повнолітний вибрав якісь ощадности, що зісталися по батькові в сиротській касі.

Мати пошукувала і другого сина і в якісь роки повідомлено її про старшого сина, що носив імя Василь Васинчук подібно до її дівочого придомку. Пізніше повідомили її про молодшого сина Івана. Жінка тепер ще ліпше почала сумніватися в правдивости приділеного сина, що вже прожив з нею 6 літ та привів до дому ще й невістку.

В місяці березні п. р. зійшлися два молоді хлопці в поїзді. Один вертався з Чех, другий зі Словеччини. Оба йшли до Ясіня. Слово за словом і вийшло, що вони брати та оба йдуть до Ясіня до своєї мами. В Ясіні старший хлопець орієнтувався слабо, а малий взагалі не орієнтувався. Пішли вони до громадського уряду і громадський опікун ствердив, що в Ясіні таких прізвищ нема. Всеж таки велів покликати вдову Андруховичову, котра часто докучала йому, шукаючи за своїм другим сином. Андруховичова прийшла і при конфронтації старший хлопець пізнав свою маму, а мати його. Відійшли до дому всі троє і тоді вже й молодший хлопець пригадав собі дещо з діточих літ. Приділений син Івана опинився через те в прикрій ситуації, бо прибули аж два дальші сини. Лишився він без мами й без прізвища. В справу замішалася й жандармерія та по довшім слідкуванні вдалося ствердити, що цей приділений син не є жадним Андруховичом, але Іваном Сергійчуком Оленинним. Мати його померла, коли мав шість тижнів. Недокладність урядовця дала йому маму на 6 літ і зробила його на 2 роки молодшим, а також спричинилася до того, що носив 15 літ чуже прізвище.

Мама хлопців мала придомок Базиньків Базиньчук. З того зроблено Васинчука та змінено прізвище хлопців. Ось до яких ускладнень, до яких правдивих романів та сенсацій доводить недбайлива поведінка деяких урядовців.

—o—

ПОМЕРЛА ПІДЧАС ОПЕРАЦІЇ СВОЄЇ ДИТИНИ.

У міській клініці в Дебрецині трапилася перед кількома днями несамовита подія.

Якась жінка на прізвище Сімон прийшла до клініки зі своєю 8-літньою дочкою, щоб дитині зоперували мігдали. Мати страшно любила дочку й побоювалася за життя своєї дитини. Підчас операції мати ждала на коридорі. Раптом вона голосно скрикнула і впала без чуття на землю. Неганно позбігалися до неї лікарі, але всі рятункові заходи були безуспішні. Мати померла на удар мозку не відзискавши памяти. Дочка, якій не сказали нічого про смерть матері, вийде небавом здорова з лічниці.

—o—

ДОГНАПЕРИ.

Жили собі в Америці спокійно кіднапери, не надіючись, що найбільшою загрозою стане для них конкуренція нових професіоналів. На американському овиді звалися цим разом грабіжники ...собак і котів.

Від довшого часу напливали до американської поліції скарги від власників собак і котів, що якісь незнані злочинці крадуть їм їхніх любимців. Грабіжники домагалися окупу й зате зобовязалися звернути звірят цілих і здорових. Двох догнаперів впало на оригінальну думку. Вони вкрали двох хортів, які здобули уже двічі на собачих перегонах великі грошові нагороди. Хортів перемалювали вони на чорно і зголосили до перегонів. Але ветеринар пізнав, що собаки помальовані. Поліція перевела слідство і арештувала обох догналерів.

—o—

ШКОЛА ДЛЯ ГРАБІЖНИКІВ.

Цим разом відкрили таку школу не в Америці, але в... Бомбаю. Перед кількома тижнями бомбайська поліція попала на слід школи, яка уладжувала спеціяльні курси для грабіжниць.

Цікаве, що до тої школи приймали тільки гарних молодих дівчат. Курс тривав 3 місяці. Після закінчення такого курсу мусіли учасниці практичною роботою виказати, що засвоїли собі відповідне знання. Перші виступи дівчат-грабіжниць відбувалися під контролею „учительського збору". Коли перші спроби виявили „працездатність" учениць, дозволяли їм працювати на власну руку, але учениці мусіли віддавати частину своїх приходів власникові школи. Поліція накрила цілу школу, учителів та кілька учениць.

НОВИНКИ.

— **Опера Лисенка „Ноктюрн" і Ніщинського „Вечерниці"** будуть повторені як шкільна вистава в п'ятницю 21. травня 1937., в год. 4 попол. в салі Великого Театру. Ближчі інформації в слідуючому числі

— **Для мешканців при вул. Листопада** і сумежних вулиць Маслосоюз відкрив нову крамницю з набілом при вул. Листопада 62. 23/50

— **Літній розклад їзди** на державних залізницях буде обовязувати від 22. ц. м. Всі пасажирські потяги будуть приспішені з винятком деяких потягів, що зогляду на велику фреквенцію і більше обтяження вагонів будуть на кілька мінут припізнені. На лінії Вильно—Львів—Букарешт—Констанца установлено пару поспішних потягів, що служитимуть для потреб транзитового руху між балтійськими державами і Близьким Сходом. Між Львовом і Заліщиками на Тернопіль і Чортків будуть введені на пробу моторові потяги.

— **Ліцеї в гімназіях „Рідної Школи".** Довідуємося, що на 12 гімназій „Рідної Школи" концесії на ліцеї дістане 11 гімназій. На разі не дістане концесії на ліцей тільки гімназія „Рідної Школи" у Стрию.

— **„Свято Чорноморської Фльоти"** заповідається цікаво. Як довідуємося, виступить на цьому святі із своїми спогадами ляйтнат Чорноморської Фльоти Святослав Шрамченко, запрошений комітетом. Хор богословів відспіває спеціяльно на це свято уложений композит. Нижанківським музичний твір „Українське Чорне Море" (слова Завадовича).

— **Ступінь доктора фільософії** з відзначенням на гуманістичному виділі університету у Львові осягнув **мр Ярослав Рудницький** на основі ригорозу та наукової праці про топографічні назви Східних Карпат (Бойківщина). Промоція відбулася в суботу 15. ц. м. вполудне у великій університетській авлі. Промовляв б. професор словянської фільольогії д-р В. Ташицький.

Ґрафічний конкурс

Колєктура Львтерії Клясової „Надія" проголосила за посередництвом Кружка Артистів Ґрафіків Реклямових (КАГР): **КОНКУРС НА ПРОЄКТ РЕКЛЯМОВОГО ПРОСПЕКТУ КУПНА ЛЬОСІВ ПОЛЬСЬКОГО ЛЬОТЕРІЙНОГО МОНОПОЛЮ.** Конкурс є доступний всім ґрафікам замешкалим на терені Річпосполитої.

За найкращі праці є визначені такі нагороди: **I. НАГОРОДА — ЗОЛ. 300.—, II. — ЗОЛ. 250.—, III. — ЗОЛ. 150.—, IV. — ЗОЛ. 100.—.** Крім цього Колєктура „Надія" купить евент. більшу кількість ненагороджених праць у ціні зол. 50.— за проєкт.

ОСТАТНІЙ ТЕРМІН НАДСИЛАННЯ ПРАЦЬ МИНАЄ 18. ЧЕРВНЯ 1937 Р.

Докладні умовини конкурсу розсилає на бажання К. А. Г. Р. у Варшаві, вул. Балуцького 30/7, а також Колєктура „Надія", **ЛЬВІВ, ЛЕҐІОНІВ 11 і ВІДДІЛ: ВАРШАВА, МАРШАЛКІВСЬКА 117.** 1—2

— **Хто виграв на льотерії.** У вчорашнім тяганні Клясової Льотерії впали такі виграні: 15.000 зол. на ч: 65717; 5.000 зол. на ч: 69875, 90565, 133462; 2.000 зол. на ч: 5067, 6247, 7090, 20128, 20725, 29582, 36416, 43460, 57379, 58055, 67336, 69507, 70263, 78807, 77207, 87584, 131764, 133856 138121, 157226, 162382, 162756, 187524; 1.000 зол. на чч: 5234, 6120, 17265, 20289, 36797, 40484 40809, 53164, 54683, 60137, 62655, 63625, 65770, 74322, 74875, 101376, 139061, 158795, 161255, 162364, 164088, 170546, 175965, 179884, 184275, 190564.

— **Карають за невивішення прапору.** До львівського Городського Староства прийшло 40 доносів на тих власників реальностей, які не вивісили державних прапорів. Перші дві розправи відбулися вчині перед старостинським суддею м-ром Лисим, який покарав Володимира Рогатина, промисловця (Кохановського 15а) гривною 30 зол. і Іванну Балонь (Кульпарківська 27) гривною 20 зол. Обоє покарані є греко-кат. обряду. Счерги покарав суддя гривною 20 зол. Павла Плишкевича і його брата Петра гривною 30 зол. за те, що оба голосно говорили підчас на казаної жалібної тиші в дні 12. ц. м.

— **Плямистий тиф у Снятинщині.** У снятинському повіті ствердили в останніх днях кілька заслужань на плямистий тиф у громадах Альбінівка, Тростян і Пільники. Староство заборонило відбувати в цьому повіті відпусти і виходити жебракам із тих громад до інших.

— **Ліки подешевіють.** Під натиском міністерства суспільної опіки аптикарська організація рішилась обнизити ціни медикаментів. Нову аптикарську тарифу оголосять в найближчому часі.

— **Страйк шевців у Львові.** Шевські робітники розпочали страйк, тому що працедавці відкинули їхні домагання. З почину інспектора праці мала відбутися конференція. Одначе працедавці відложили її на пізніше, наслідком чого робітники застрайкували.

— **Напад сільських комуністів.** В селі Черніеві станиславівського повіту сталася подія, що кидає яскраве світло на умовини громадянської праці по деяких наших селах. На Антона Гнатушка, діяльного члена всіх місцевих товариств, коли вертав вечором із читальні до дому, напало кількох місцевих парубків комунарів і побили його до непритомности. Це була пімста за те, що ідейні громадяни викинули комуністів із національних організацій, відсепаровуючи їх та всяких людовофронтівців від національного громадянського життя. — **„Стан. Вісти".**

— **Новий папський нунцій у Варшаві.** В суботу 15. ц. м. приїхав до Варшави новий папський нунцій архиепископ Филип Кортесі. Нового нунція витали на залізн. двірці представники влади і духовенства.

— **Львівська хроніка.** Як повідомляє управа міських плянтацій, на вулицях Львова росте 13.188 дерев, т. зн. коло 5 тисяч більше, ніж тому пять літ. — Міська управа рішила розвести загальну акцію нищення щурів, що роблять великі шкоди в пивницях і магазинах. — В паровій лазні при вул. Біжничій втопилася у ванні якась незнана жінка наслідком серцевого удару. — У звязку з крадіжю в церкві св. Николая у Львові арештовано Григорія Котюка. — В мешканні при вул. Валовій отроївся вероналем промисловець Андрій Ш. наслідком поліційного дохождення, яке ведено проти нього за сексуальні вибрики.

— **Згоріла копальня.** У Стрільбичах самбірського повіту вибухла пожежа в закопі Копальняної Спілки. Згоріла машинова галя з машинами, що обслуговали помповий рух. Шкоду обчислюють на 7.000 зол.

— **Краєва хроніка.** В Сокалі застрілився лісничий ординації Дідушицьких з причини нервового розстрою. — В Кальнім пов. Бережани чотирьох озброєних людців напало на мешкання Едмунда Візмана, управителя дібр, і стероризувавши його револьверами, забрали рушницю та інші предмети. — Коло Сосниці на північ від Перемишля грім ударив у дерево і вбив 11-літню дівчину та дві корови.

— **Українка.** Знаний сучасний мадярський композитор Бейля Барток в останнім томі „Архівум Центро-Европеум", що його видає в Пешті Лукініч, містить статтю про українську народню музику. Беручи в основу свого розгляду найкращий, як він сам говорить, збірник українських народніх пісень з карпатських околиць, складений Філяретом Колессою, Барток каже, що в цій збірці до 60 відсотків мельодій — новоугорського походження. Ново-угорські мельодії взагалі, на погляд Бартока, мають великий вплив на українську народню музику в цілому не лише в Карпатах. Одночасно Барток зазначує, що старо-угорські мельодії не мали ніякого впливу на українські мельодії. Стаття надрукована у французькій мові. Барток послуговується старою термінольогією, називаючи нас „рутенами", але відразу-ж на початку статті зазначує, що „рутени — це та частина українського народу", яка живе по цей бік Карпат. (У. Сл.).

— **Обнижка самоходової тарифи.** Вісімсот власників пасажирських самоходів обнизило тарифу за їзду на 30 прц. За переїзд до двох осіб за перший кільометер беруть 70 сот., за кожний дальший по 40 с. За переїзд понад дві особи за перший кільометер 80 сот., за кожний дальший 50, незалежно від числа перевожених осіб. Так зробили у Варшаві, а тимчасом у Львові шофери друть за їзду, кілько вдасться. Невже нема кому занятися тою справою у Львові?

— **Язва хрущів.** В деяких сторонах корінної Польщі появилися масово хрущі і роблять великі знищення на деревах, яким вигризли до тла листя. Найбільше потерпіли дуби. Населення приступило до масового нищення хрущів.

— **Пімстився за невдачу при матурі.** В гімназії ім. Ем. Плятер у Кракові сталася характеристична для наших часів подія. Ученица Голендер, жидівка, довідавшись, що не здала матури, кинулась на коридорі на очах усіх учениць на вчительку з лайкою і побила її. Голєндерівну видалили зі всіх шкіл у Польщі, а крім того жде її судова відповідальність.

Найтрудніше прати полотно. Радіон пере його ідеально, отже надається знаменито до інших, тонких тканин

РАДІОН

САМ ПЕРЕ

З опери.

Великий Театр: „ФАВОРІТА", опера в 4 актах Доніцеттія, лібретто Скрібого. Виконавці: соліста оперової кляси Адама Дідура.

Легка, мельодійна музика, цікаве, живе лібретто — ось прикмети опери „Фаворіта". Поодинокі партії не насувають великих труднощів виконавцям і тому, здається, вибрав Дідур „Фаворіту" на попис для своїх учнів.

Опера вийшла під музичним і режисерським оглядом бездоганно, так що численно зібрана публика була дуже щедра в оплесках. Місцями може навіть за щедра.

З поодиноких виконавців на перше місце вибилася п. Евгенія Зарицька (чомусь на афішах Зажицка!). Співачка висвободилася із початкової голосової недиспозиції і вже при кінці акту голос її набрав звучности та повноти. Дует з королем, сцена з листом і ціла кінцева сцена під монастирем — вдоволили під кожним оглядом. Також і гра Зарицької вказує на сценічний талант молодої співачки.

Партію короля Альфонса відспівав українець Теодр Юськів, гарний і культурний баритон. Голос Юськова свіжий, молодий, у піснах теплий і звучний. На сцені Юськів чується добре і ролю відіграв поправно.

Новаковський Маріян у ролі ігумена Бальтазара виказав високу клясу голосу і має право надіятися гарних успіхів. Його бас один з гарніших, які Львів виводив на сценічні дошки.

Тенорову партію (Фернандо) відспівав Здзіслав Альбе, темпераментний як актор і голосово добре вивінований. Тільки в горішніх регістрах не виказував ще належної певности (сцена з Леонорою під хрестом!).

З менших роль треба відмітити: Софію Чепелівну як Інес і Михайла Рибчина як королівського старшину.

Хори й орхестра Консерваторії ім. Шимановського та Львівської Фільгармонії завдяки диригентові Лереророві немало причинилися до успіху молодих співаків і цілої імпрези. **Р. К.**

З концертової салі.

КОНЦЕРТ „БОГЕМИ" У ЛЬВОВІ.

Симпатичний дівочий квартет „Богема" виступив 14. V. із власним концертом у салі Театру Ріжнородностей. Квартет виконав низку творів лекшого характеру, між якими вибивалися твори В. Балтаровича, найкращого з представників української легкої музики.

Пані Соботівна, Войцеховська, Михайлюківна і Купчинська всі мають милі голоси, знаменито опановують стиль виконання такого роду музики і дуже добре зіспівані. Слідно в них теж великий вклад праці.

При фортепяні був В. Балтарович дуже на місці.

Публики було, правда, небагато, зате вона гучно витала милих співачок. **Р. Сімович.**

✝ Посмертні згадки.

Дня 11. травня ц. р. помер у Кругелі Великому під Перемишлем у 24. р. життя ФЕДАЧИНСЬКИЙ СТЕФАН, редактор двотижневика „Прорив". Величавий похорон молодого ідеаліста відбувся 13. травня при участи непроглядних мас довколичного селянства та доволі численного громадянства з Перемишля. Помершого на вічний супочинок відпровадили: о. декан Войтович П. з Негрибки, о. Мягкий Ю, о. Голинський П. з Перемишля, о. Гура Т. з Торок, місцевий парох о. Дм. Онишко та місцевий латинський парох. В останнє попрощали Покійного: о. Гура, о. Онишко й редактор м-р Костюк Ю. Покійний залишив по собі великий жаль у всіх тих, що його знали ближче. В. Й. П.

Великий Театр	НЕДІЛЯ попол. Подвійна Бухгальтерія з Адольфом Димшою. вечором Професія пані Ворреп. Ціни найнижчі. ПОНЕДІЛОК попол. MADAME SANS GENE веч. Подвійна Бухгальтерія з А. Димшою.	Великий Театр

Дописи.

ЛЮБЛИН.

Свячене в Любліні. На Великдень 2. V. після Сл. Б. відбулося свячене в салі бічи церкви (Люблин, Зелена 3). Співи посвятив гр.-кат. священик; співав місевий церковний хор. У свяченім при богато заставленних столах засіло понад 80 осіб. Опісля відбувалася в тій самій сілі забава, що затягнулася до пізної ночі. Треба підчеркнути, що цього року на свячення зложилося більше число заточенців, як в інших роках. Одна завага: На Холмщині і Підляшші є більше число українських ветеринарів у держ. і самоврядних установах, але їх чогось ніде не видно: ні на українських богослуженнях, ні на наших забавах, ні на свяченім. А з тих ними, на жаль, і такі, які колись визначалися між львівськими студентами...

Провідна неділя в Любліні. На проводи, як що року, православні українці вислухали Сл. Б. у своїй церкві на прав. цвинтарі в Любліні „в липах" (Липова вул.) і відправляли панахиди на могилках. Після обіду відбулося спільне свячене для українських дітей (правосл. і гр.-кат.) у салі українських емігрантів, при вул. Крак. Передм. напроти парку, де є українська крамниця. В салі емігрантів є також українська шкілка для дітей. До дитячого свяченого причинилися багато й українці гр.-кат. (збірка). Така дитяча спільнота українців з різних кінців України робить дуже доцільне враження. На дітей робить це також велике враження і наслідки видно: діти цікавляться всім, що є українське, що діється на українських землях; пильно ходять до церкви, служать радо до Сл. Б. і т. д. — У гр.-кат. церкві відбулася тоїж неділі також торжественна Сл. Божа.

М.

АРТИСТИЧНІ ГАФТИ

ОБТЯГАННЯ ГУДЗИКІВ — МЕРЕЖКИ
ЕНДЕЛЬ — ЗАКЛАДКИ — ПЛІСИ

ЗАВЕДЕННЯ ІНҐБЕРА

пл. Марійська 5 (Галерія Марійська)

Театри.

Український Мол. Театр „Загреба" під арт. пров. В. Блавацького.

СЕРДОВА ВИШНЯ:
16. V. Т. Шевченко.

ЯВОРІВ:
17. V. Т. Шевченко
18. V. Трафіка пані генералової.
19. V. Муравлі.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

ГРИМАЛЬ.
16. V. Довбуш (Чорногора в огні)

СКАЛАТ:
17. V. Циганський барон.
18. V. Муж двох жінок
19. V. Шаріка
20. V. Довбуш (Чорногора в огні)
21. V. Дівча з Маслосоюзу.

ТЕРНОПІЛЬ:
22. V. Шаріка.
23. V. Довбуш (Чорногора в огні).
24. V. Під курателею.

З Тернополя іде театр до Теребовлі.

Великий Театр:

Неділя, 16. V. год. 12. вполн. З Казки для дітей. Год. 3.30 попол. „Подвійна бухгальтерія" з А. Димшою. Год. 8. веч. „Професія пані Ворреп". — Ціни найнижчі.

Понеділок, 17. V. год. 12. вполн. З Казки для дітей. Год. 3.30 попол. „Мадам Сан Жен". — Ціни найнижчі. Год. 8. веч. „Подвійна бухгальтерія" з А. Димшою.

Вівторок, 18. V. год. 8. веч. „Подвійна бухгальтерія" з А. Димшою.

Середа, 19. V. год. 8. веч. „Подвійна бухгальтерія" з А. Димшою.

ПАНЧОХИ

спеціально тонкі зол. 3.50
практичні 1.85
625 „ДІМ ВОЛІЧКИ" с-?
Львів. Сикстуська 2 (побіч брами)

КІНА.

АПОЛЬО: „Діти шостих" з Лізіною Гарвей.

АТЛЯНТИК: „Марово" з Марлікою Дітріх і Гейрі Купером.

ВАНДА: „Анна Кареніна, „Люди в тунелю".

ГРАЖИНА: „Буде краще" з Тонькою і Шепком.

ЕВРОПА: „Одна на мілюн" з Сонею Геніе.

КАСІНО: „Чарівниця з Салем".

КОПЕРНИК: „Зелений сигнал" з Еролем Флінном

МАРУСЕНЬКА: „Веселі бідаки".

МЕТРО: „Жайворонок" з Мартою Егерт і музичні додатки.

МІРАЖ: „Вірна ріка" на осн. Жеромського.

МУЗА: „Нинішні часи" з Чарлі Чаплінom.

ПАЛЯС: „Дорога до Ріо де Джанейро" (Хрестна дорога білих невільниць).

ПАКС: „Володар Каліфорнії".

ПАН: „Сан Франціско".

РАЙ: „Роз-Марі".

СВІТ: „Осудженець" і „Весела розведениця" Джінгер Роджерс.

СТИЛЕВЕ: „Алжхія город" з Марленою Дітріх і ревія.

ТОН: „Володарка країни Кор".

УТІХА: „Самохід 90" і ревія.

ХИМЕРА: „Небезпечна блондинка" з Мартою Егерт.

ФОТОПЛАСТІКОН.
(пл. Марійська 5).
„Печера Адельсберг".

Найдешевше 266

скло, порцеляна, у столітній фірмі

ЯН КВЕСТ

ЛЬВІВ, РИНОК 37. — ТЕЛ. 24 73.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Неділя, 16. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 10.30, 12.00 Розр. музика, 18.00 Музика, співи, 20.00; 21.00 Великий концерт, орх., хор, солісти, БІЛГОРОД (437) 15.30, 19.00, 20.00 Концерт орх. кор. гвардії, 20.30 Нар. пісні, БУДАПЕШТ (550) 15.50 Циг. музика, 17.00 Військ. орх., 18.35, 19.00 Сальон. музика, ВІДЕНЬ (507) 11.45 Муз. фестіваль, 12.55 Фільм. і театр. мельодії, 15.40 Моцартові смич. квартети, 19.35 Пісеньки, 21.35 Класичні пісні у супр. смич. квартету, 22.30 Танк. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.45, 15.00 Мадярські нар. пісні, 18.00 Нар. пісні, поезії і тчини, 18.30, 19.00 Малі серенади, орх., співи, КОШИЦІ (259) 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.30, 18.00, 19.00 „Іль паезе дей кампанелі" оп. Льомбарда й Рапіата, 19.50 Спевки, 20.40 Розр. музика, 21.00 22.00 Симф. концерт, МІНХЕН (405) 9.30 Форт., 20.00, 21.00 „Мадам Батерфлий" оп. Пучіні, ПРАГА (470) 12.20 Розр. музика, солісти, орх., 16.00 Концерт військ. орх., 20.40, 21.00 Орх. концерт. 22.35 Форт. дуети, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 15.00, 20.15 Співи, 15.15 Монольоги з подружого життя, 16.00 Театр Уяви, 17.00 Легка музика, РІМ (421) 15.30 „Отельо" оп. Верді, 21.00 Розр. концерт, 22.25 Концерт хору.

Понеділок, 17. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 18.00 Веселі муз. радіообрази, 19.00 Сер., віол., два форт., 20.00, 21.00 „Ріголето" оп. Верді, БІЛГОРОД (437) 18.00 Болгарські нар. пісні, 20.00, 21.00, 22.00 Опера, БУДАПЕШТ (550) 12.30 Орх. концерт, 16.45 Форт. 17.30, 18.00 Циг. музика, 20.45 Солісти, 22.45 Концерт оп. орх., ВІДЕНЬ (507) 11.45, 12.00 Симф. концерт, 19.25, 20.00, 21.00, 22.00 „Тоска" оп. Пучіні, 15.00 Камер. музика, квартет, 20.00, 21.00 Гарні мельодії, 22.30 Тріо на флет. фагот і форт., КОШИЦІ (259) 18.00 Свято мадярських хорів, ЛЯЙПЦІГ (382) 19.00, 20.00, 21.00 „Аіда" оп. Верді, МІЛЯНО (369) 17.25 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 Оперетькові мельодії Раппата, МІНХЕН (405) 9.30 Відомі мельодії, солісти, 15.05 Квартет, 18.00 Брамсові пісні на хор, 19.00 Смичк. орх., 20.00, 21.00 „Аннерль" муз. комедія К. Ємела, ПРАГА (470) 17.50, 18.00 Концерт, 19.05 Військ. орх., РАДІО ПАРІ (1648) 12.00 Розр. музика, 13.15, 16.15, 18.45, 20.15 Співи, 14.00, 15.00 Для дітей, 15.30 Солісти, 18.30 Скрипка, 20.30, 21.00, 22.00 „Ле роа ля ді" оп. Делібеса, РИМ (421) 21.00 Форт. твори Е. Крепка, 22.00 Комедія, РИГА (515) 18.30, 19.00, 20.00 „Чортівський лицар" оп. Кальмана

Вівторок, 18. травня 1937

БЕРЛІН (357) 17.00 Весела муз. авд., БІЛГОРОД (437) 19.50, 20.00 Нар. пісні, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Концерт балалайк. орх., 17.30 Вільшочелля, 18.20, 19.00 Циг. музика, 20.00, 21.00 Оперетькові мельодії, ВІДЕНЬ (507) 12.00, 13.10 Концерт, 15.00 Для дітей, 17.20 Сопран, тенор, 19.40 Рецитації та пісні, 20.00 Твори П. Гофгаймера (у 400-ліття смерти) у вик. зальцбурського хору, 20.40, 21.00 „Чи можеш зміяти мілюн" комедія, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Форт. соната оп. 109 Бетовена, КОШИЦІ (259) 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.15 Легка музика, 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00 Комедія, 22.00 Орг. музика, МІНХЕН (405) 16.50, 20.10, 21.00 Розр. концерт, 18.00 Брамсові твори, хор, солісти, 22.30 Концерт солістів, ПРАГА (470) 17.35 Квартет ч. 3. Моря, 20.05 Концерт кор. голяндського хору, 20.55, 21.00 Роз. музика, РАДІО ПАРІ (1648) 12.00 Орх. концерт, 13.15 Співи, 16.20 Гумор, 18.30 форт., 20.30, 21.00, 22.00 Симф. концерт, РІМ (421) 17.15 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 Симф. концерт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Неділя, 16. травня 1937.

6.00 Сигнал часу, 6.03 Для села: Хліборобська газетка, Музика з гр. пл., Продукція у зорганізованих господарствах, 8.42 Фостер: Старий мурин, гр. пл., 8.45 Програма на нині, 8.50 Ранішній денник, коло год. 10.30 після богослужения „Всього потроху", муз., співи із гр. пл., 17.57 Сигнал часу, 12.03 Муз. поранок; у перерві коло год. 13.00 Львівський театр нині й завтра, 14.00 Репортож із життя, 14.30 Три балади, словно-муз. авд., 15.00 Розр. музика, дуга орх., 15.30 Для села: На зеленому Шлеську, Огляд ринків рільних продуктів, 16.00 Легка музика з гр. пл., 16.20 Театр Уяви: Як святкували шевці у Шамотулах, 17.00 Симф. концерт, 19.00 „На ваканціях", „Тінь" Вол. Пруса, 19.15 Вок.-муз. концерт, 19.45 „Найгарніші дні Львова" Генр. Збіжховського, 20.00 Продовження концерту, 20.20 Фрагмент із спортівкових змагань Польща-Чехословаччина, 20.25, 20.26, 20.35 Спорт вістки, 20.40 Політичний огляд, 20.50 Вечірній денник, 21.00 Весела Свічка Травневий огляд, 21.30 Із вишпільок муз. творчости Львова: форт. співи, хор. 22.15 Танк. музика; у перерві о год. 22.56 Останні вістки, 23.30 Музика з гр. пл., 24.00—1.00 Концерт орхестри.

Понеділок, 17. ц. м.

Грище Т. Ш. Л., Левандівка: Год. 4.30 попол. товариські змагання **Україна — Т. Ш. Л.**

Грище Погоні: год. 5. попол. змагання **Вісина — Погонь**

Нові книжки й журнали.

MORZE. Warszawa, maj. R. XIV. Nr. 5.

Понеділок, 17. травня 1937.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Нар. мельодії орх., 8.50 Ранішній денник, коло год. 10.30 після богослуження Програма на нині, Легка та популярна музика з гр. пл., 11.30 Дні Львова, репортаж, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Музичний поранок, орх., співи, форт.; у перерві коло год. 13.00 Актуальна гутірка, 14.00 Транс. із злету спадтів, 14.30 Легкі пісеньки та форт. твори, 15.10 Рішення конкурсу для дітей: Чому ми повинні любити й шанувати ліс, 15.15 Легка музика з гр. пляст., Львівські бікучі вістки, 15.30 Для села: Так буде справедливо, 16.00 Нар. капеля, 17.00 Краса Варшави, 17.15 Програма на завтра, 17.20 В Конаній, гр. пл., 17.40 Львівські аматори годинників 17.45 Римський-Корсаков: „Великдень в Росії", гр. пл., 18.00 Із львівських наукових варстатів, 18.10 Р. Ганл: „Чайковщина" джез. фантазія, гр. пл., 18.20 Репортаж із зіазду співацького товариства, 18.30 Конкурс нагороджених хорів, 19.00 Ноянька академія, 19.30 Старі пробоєвики: мала орх., співи, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Про письменницькім столику, 21.30 Із забутих архітворів: Сини Севастіяна Баха: скр., віол., форт., 22.00 Фрагм. метчу Погонь-Вісина, 22.15, 22.16, 22.25 Спорт вістки, 22.30, 23.30 Танкова музика з гр. пл., 24.00—1.00 Концерт орх

Вівторок, 18. травня 1937.

6.30 Ранішня академія, 7.10 Програма на нині, 7.15 Для подорожуючих, 7.30 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Для шкіл, 11.30 Для шкіл: У шкільному городці, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Оркестра, і 2.40 Полудневий денник, 12.50 Поборювання бурину під час росту рослини, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Інформаційна газетка в українській мові, 15.25 Легка музика з гр. пл., 15.30 Львівські бікучі вістки, 15.35 Пісеньки у вик. Вітася, гр. пл., 15.50 Скрипка для дітей, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Англійські пісні з гр. пл., 16.15 Скрипка ІІКО, 16.30 Оркестра, 17.00 „Будні пп. Ковальських", говорена повість, 17.15 Солісти: сопран. форт., 17.50 Про жінку: монольог, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спорт у містах і містечках, 18.20 Касадегра, гр. пл., 18.35 Літер. вариє: Крашевський у Львові, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Антагонізм села та міста, 19.20 Менше відомі вальси, 20.00 Про інструменти симф. оркестри: Перкусія, 20.15 Симф. концерт; у перерві коло год. 21.00 Вечірній денник, Актуальна гутірка 22.30 Ухил під норми, 22.50 Маєрбер: „Танок із смолоскипами" із гр. пл.; у перерві о год. 22.55 Останні вістки, 23.02 Танкова музика, 24.00—1.00 Концерт у вик. орхестри.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Направа жіночих торбинок

та продаж найновішої шкіряної галантерії по найнижчих цінах тільки в

Робітні Римарсько-Галантерійній Н. БАРЕР, Львів, Сикстуська 2, побіч фірми Саламандра.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89·13, 89·70, Долляр амер. банк. 5.23·50, 5.26·00, долляр канад. 5.23·50—5.26·00, Фльорени голл. 290·47—293·75, Франки фр. 23·73—23·56, Франки швайцарські 121·60—122·20, Фунти англ. 19·13— 5·97, Гульдени данц. 100·30—99·80, Корони ч. 17·30—17·90, Кор. дан. 116·65—115·30, Кор. норв. 131·23—130·25, Корони шв. 134·68—133·70, Ліри італ. 27·70—28·00, Марки фінлянд. 11·50—11·20, Марки нім. 121·00 — 121·00, Шил. австр. 99·50—98·00, Марки нім. срібні 134, 13..

Акцій.

Банк Польський 103·00, 99·50, Вугіль 18·50, Ліліпол 12·90, Островець 54·50, Старахович 33·00, 32·25.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 13. травня ц. р. кооперативам платив за масло Львів.

1 кг. масла десертового блок. без опакування 3.25 зол.

1 кг. масла десерт. бочкове та весн. включно з опакув. 3.30 зол.

молоко від 27. IV. ц. р. 0.17—0.19 зол.

копа яєць 2.55—2.70 зол.

Продажа масла і молока більша, попит середній. Тенденція на масло та молоко вичікуюча, на яйця здержана.

ПТИЦЯ.

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 15. V. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, лише подвіря птахомлєрні „М. С." у Львові (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре умясненої, повногруді, товсті 1.50 зол.

Курки молоді І. кл. товсті без вапняку на ногах в/д 1.50 кг вагору 1.80 зол.

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Управа Захоронкарської Семинарії СС Василіянок з правами державних шкіл у Львові при вул. Потоцького 95 подає до відома зацікавлених, що оголошення до іспитів на І. і ІІ. курс приймає Дирекція Заведення вже від 10. травня ц. р. до 15. червня. До поданнн батьків про прийнятя треба долучити: 1) власноручно написаний ученицею опис життя, 2) метрику хрещення, 3) свідоцтво щеплення віспи, 4) свідоцтво з останньої класи (можна долучити вже при іспиті). Приписаний вік для кандидаток на І рік: покінчених 14 літ, а не переступлених 18. Старші кандидатки можуть бути прийняті тільки після дволітнього від віку, що їй задасть Куратория за старанням Дирекції. Оплата місячна за школу 22 зол., такса іспитова на І. курс 10 зол. такса іспитова на ІІ. курс 15 зол., виносно 15 зол. У цьому Заведенні є теж 6-клясова всел. школа з правами державних шкіл і вайцево ведене передшкілля для дітей від 3—7 р. При школі є виховний інститут, ведений фаховими силами.

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

РУТИНОВАНИЙ аплікант адвок. з 2-л. перервою практикою адвок. і 2-річною працею нотар. шукає патрона адвоката. Пише на машині. Зголошення під „Совинський". 912 1—1

ЖІНКА мила, чесна, працьовита, літ середніх поведе господарку старшим людям або самітному. Зголошенни до Адм. „Діла" під „Чесна". 942 1—1

МОЛОДА симпатична вчителька займеться дітьми, домом. „Діло" — „Енергійна". 943 1—1

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ХАРЧІВНЯ Т-ва „Основа" шукає кухаря (-рки). Зголошення особисто або письменно найдальше до 21. V. ц. р., пл. Юра 5. 952 1—1

ШУКАЮ рутинованого кандидата адвокатського від вараз на провінцію. Умовини після порозуміння. Зголошення слати під адресою: Д-р Петро Хрептовський, адвокат у Шярці в. Львова. 945

ЗАСТУПНИКІВ у більших містах та літовиськах до продажі соків шукає фабрика овочевих перетворів „Продукція". Львів, Ринок 36. 880 2—3

МЕШКАННЯ

ГАРНА, фронтова, умебльована кімната зі світлом та уживанням лазнички, евент. з цілим удержанням до винайму від 1. червня для сол. пані або пана. Ближча відомість: трафіка Ґа. Руська 1. 931 2—2

КУПНО - ПРОДАЖА

ПРОДАМ дім поверховий мурований недокінчений, 8 убраній, спіжарки, кальозети, 201 сяж. городу. Львів, Трист Глинянський 29 (Jałowicza), 2 хвилини від трамваю. Господар 2—3

ШЛЯФРОКИ жіночі — моделі — 5.75 та вязане жіноче біле за безцінь „АСТРА", СИКСТУСЬКА 2. 775 2—7

МОТОРОВЕР N S U Quick 98 см. двотактовий, двобігунний, вільний від податку і права їзди, поручає Автоспорт, Львів Словацького 2. Проспект за надісланням почт. марки. 722 11-11

ХЛОПЯЧІ СОРОЧКИ поплінові 2.75, піджатники кольорові 1.90, „СВІТ ДИТИНИ", СИКСТУСЬКА 2. 776 3—7

ПАНСІОНИ

КОСІВ коло Коломиї, пансіон „Вікторія" (біля заведення д-ра Тарнавського) поручає сонячні кімнати в цілоденним удержанням. Кухня м'ясна і ярська. Ціни дуже низькі. Великий овочевий сад — близько ріки й ліс. 941 1—3

МОДЕРНО УЛАДЖЕНИЙ ПАНСІОН „ВІТА" У ЧЕРЧІ поручає вигідні, сонячні кімнати з печами і постіллю. Першорядна, дієтична кухня і м'ясарська поміч на місці. Зголошення: Тумашівська, Львів, ул. Терези 2 Б. Тел. 267-21. 769 6—10

СОНЯШНІ кімнати з балконами до винайму вже від 20. травня в Ямному над Прутом. Тіна Галущинська. Ямне к. Яремча. 905 2—3

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

ДЛЯ БРАТА, вищого урядовця літ 30, пристійного, шукаю з браку знайомости жінки, повної прикмет духа і тіла. Посередництво родичів бажане. Зголошення з фотографією до Адміністрації під „Українка". 950 1—1

РІЖНІ

В роковини смерти Головного Отамана С. Петлюри висилаємо на замовлення: **ПОРТРЕТ С. ПЕТЛЮРИ** в одній (чорній) фарбі, розмір 50 × 35 см. Ціна 50 сот., з пересилкою в тубі 90 сот. Книжку: **„Симон Петлюра в молодости"** — ціна 1 зол. з перес. **Видавнича Кооператива „Хортиця" у Львові** (Ринок 10). Чекове конто ПКО у Львові ч. 503.110. 945 1—1

ВІЧНІ ПЕРА направляє скоро і дешево „Прецизія", брама Андріолього і Шайнохи один. 943 1—10

7 ЗОЛОТИХ тривала видушляція, артист. фарбування волосся виконує найліпше фризєрський сельон жіночо-мужеський Коперника 1 946 1—1

БОН-ТОН вимагає чистої гардероби й комірців із пральні Кульчицького. Личаківська 117. 637 15-?

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, жіркові, проти усування матиці від гарантією виконує відоме УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2046 51-100

З ВІДНЯ привезла я трикотарські моделі. Купфербергова, вербівна, Сикстуська 31, подвірп. 765 7—10

РОЗПИЛЯЧІ до кольонських вод направляє фірма „ТЕНЧА", Львів, Рейтана 2. тел. 225-27. 142 8—10

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

Спеціяліст венеричних та шкірних недуг і лікарської косметики

Д-р ФІШЕР

б. довголітній лікар асистент дерматолог. клінік

у Берліні, Відні та Празі

перенісся і ординує тепер від 9—1 і 3—7

ЛЬВІВ, ВУЛ. КІЛІНСЬКОГО 3.

напр. Віденської кавярні

Тел. 251-68. Сезаратові ждальні.

Чому стратив цей зуб?

Цей зуб був зовсім здоровий, однак не можна було його уратувати. Причиною був назубний камінь. Хто у відповіднім часі не бореться з ним, той наражується на небезпеку, що його зуби розхитаються і передвчасно випадуть. Вживайте регулярно Кальодонту, бо це єдина в Польщі паста, що містить у собі Сульфорицинолеат на підст. д-ра Брайнліха, завдяки якому поборює вона успішно назубний камінь і не дає йому наново творитись.

Еліксір **Кальодонт** сконцентрований, дезинфекційний, ощадний в ужитті. Великий фляшон зол. 3.—

KALODONT

ПРОТИ НАЗУБНОГО КАМЕНЯ

Косметичний Інститут і Лябораторія

д-ра О. Тушицького

Львів, вул. св. Софії ч. 3

усування аномалій цери, бородавок, піґменту, волосся, близн, дзюбів і плям, масажі, тривале усування морщин, жилляків і відморожения власною методою. Урядово затверджений 4-місячний косметичний курс з закордонною програмою. 807 3—10

ГЕЛІОТЕРМ Львів, Академічна 7 (Гмах Шпрехера)

Телєфон 290—66.

Фабричний склад лікарських інструментів, меблів, апаратів рентґеновських і електро-медичних. — Низькі ціни!

Дотіпні умовини платности! Контрольні та фахова порада безплатно! 812 3—5

ЛІКАРСЬКО - ДЕНТИСТИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ Д-ра Б. Баранецького у Львові Миколая 23 рік Зиблікевича приймає в хоробах зубів і устної ями щодня від 11—1 і 3—6. Власна технічно-дентистична робітня. 807 4—5

ОГОЛОШЕННЯ.

ПІДЛЮТЕ

Гірський живець, купелеве заведення і пітнище в пралісах Горган над рікою Лімницею на висоті 700 м. понад рівень моря.

Мінеральні цілющі води, сірчано-солоні боровинові, газові і пінкові купелі.

В купелевому заведенні і пенсіоні електричне світло, водопроводи і центральне огрівання.

Початок сезону: 15. червня.

Курсійної таксн не побирають.

Комунікація: залізницею до станції Брошнів (на лінії Стрий-Станиславів), відси лісною колійкою (получення до равішніх поїздів) на місце. На замовлення гостей, що їдуть на лікування до Підлютого, висилає управа живця до Брошнева авто-дрезину. Їзда автодрезиною на місце півтора год. Дорога зі Львова до Підлютого тревае 4 і пів год., зі Стрия 2 і пів год., зі Станиславова 3 год.

Адресa й інформації: до 1. линия управа живця Підлютe — **Львів, Клушинська ч. 3, тел. 248-82,** від 1. линия: управа живця в Підлютім, поч. Перегінсько.

КОНКУРС.

Оголошуємо конкурс на директора справника Народнього Базару й Української Книгарні у Станиславові. Вимагана практика в ділянці паперовій і книгарській. Платня згідно з умовою. Подання пересилати на руки п. Теодора Мартинця, Земельний Банк Гіпотечний, відділ у Станиславові, вул. Собіського 11. до 20. травня 1937. 940 1-2

Надзірна Рада.

Шиліть наш часопис!

Блощиці! винищ радикально

СВІЧКА С-ҐАЗ

„САНОС", Львів, Ул. Танської 1.

Всюди можна дістати інформації безплатно.

ПЕРША УКРАЇНСЬКА ШВАЛЬНЯ БІЛЯ

Е М К А

ЛЬВІВ, ЛИЧАКІВСЬКА 14, І. ПОВЕРХ

шие з власних і доставлених матеріялів Великий вибір! Ціни конкуренційні

УВАГА, ЛІКУВАЛЬНИКИ!

На днях відчиняємо ресторан

„ПАЛАТКА" у Черчі

під новою управою фаховою, що працювала довгі роки у Львові та по інших лічувальних місцевостях, як Трускавець, Закопане, тощо. Ціни приступні. — Кухня м'ясна, ярська і дієтична. 953 1-3

Звертаємо увагу Вп. лікарів на відому ф-му

М. Фраиліх

заведення виробу спеціяльних пропуклинових бандажів

у ЛЬВОВІ, вул. ГОРОДЕЦЬКА 35.

Фірма ця випробована через 66 років методою усування рупур у мужчин, жінок і дітей без операції, без болю, тільки при помочі винайдених і патентованих рупурових бандажів, спеціяльно приміненних для кожного хорого. За свою надзвичайно совісну працю для добра суспільства одержала ця фірма золоті медалі, почесний докторат, дипльоми краєві і заграничні, а також багато подяк від великих достойників і Вп. лікарів-професорів.

ТІЛЬКИ — РИНОК Ч. 33

НАЙБІЛЬШИЙ вибір мужеських і жіночих новостей. НАЙЛІПШІ товари. НАЙНИЖЧІ ціни у відомім фабричнім складі СУКНА І ВОВНЯНИХ ТОВАРІВ фірми:

І. ВАЛЛЯХ і СИН

Львів, Ринок ч. 33. Тел. 247-16.

ХРИСТІЯНСЬКА ФІРМА. — Рік ос. 1841. Жадних філій не маємо.

Великий вибір жіночої і мужеської галянтерії на літній сезон

поручає фірма

„ГАЛЯНТЕРІЯ"

В. Дучинський

ПЕРЕМИШЛЬ, Казимирівська 26

Всі українці
купують добрий і дешевий товар,
як вовни, шовки, полотна і батисти
у фірмі
„МАНУФАКТУРА“
Львів, пл. Капітульна ч. 3.

Радієві відбірники марки
„TELEFUNKEN“
на рік 1937
по знижених цінах на догідні місячні сплати поручає фірма
Брати Кагане
Тернопіль, пл. Собіського ч. 21, тел. 321.
Приймаємо Державні Позички зол. 100 за 100.
Виключна продажа відбірників „TELEFUNKEN“ на Тернопіль, Скалат, Теребовлю і Збараж.

ТВІР РУК
КРАЄВОГО РОБІТНИКА
100.000 кільограмів мила перетворюють одночасно в котлах заведень Schicht-Lever у Варшаві. Тільки величезне признання, яким тішиться мило Олень Шіхт, дає змогу здобути такий рекорд, а на таке признання може заслужити тільки дійсно добре мило.
МИЛО ОЛЕНЬ ШІХТ
краєвий виріб

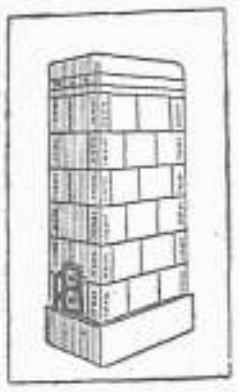

ТІЛЬКИ
„ШІВСЬКО“
печі і кухні кафлеві керамічних ф-к
В. кн. Чарториського
є найкращі і найтреваліші
виключна продажа
„ШІВСЬКО“, Ю. Мидляк і Ст. Хомяк
ЛЬВІВ, ХОЦІМСЬКА 2 (ріг Городецької 60) тел. 115-47
біля Міської Комунальної Каси Ощадности
Шукаємо представників на всі місцевости Східної Галичини і Волині.

ТАТРА самоходи
„Zündapp“ і „Sokół“ мотоциклі
заступники на Східну Галичину
Скотт і Павловський — Львів, Академічна 5.
8—8
Оферти на домагання

КІР
Львів, Уєйського 6
Тел. 280-88
Станиславів, 3-го Мая 4.
ПЛЯНИ
КОШТОРИСИ
БУДОВИ.

Від нині — малювання мешкання — приємністю!
МЕШКАННЯ дезинфекує, малює — лякерує очищує основно по попередньому
концесіонований малярський мистець
Ігнат Михайло Ляйхтер
Львів, ул. Булгарська ч. 3, Тел. 242-99.
Ціни дійсно низькі. — Найдогідніші умовини — найкоротші строки. — Совісне сол'дне виконання. Прошу подзвонити на ч. 242-99 і замовляти оферту!

МОТОЦИКЛІ T W N
найновіші моделі на рік 1937
продає
І. Міхальський
Львів, Фредри 7,
тел. 207—43
Генеральний представник машин до писання і мотоциклів „Triumph“. 5—5

ВАРШАВА.
Незрівняний в якості пудер і крем
ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ
завдяки якому стає цера
ОКСАМИТНО-МАТОВА.
Ціна коробки з пушком зол. 1.25.
2910 59—7

Побиваємо рекорд
дешевих ціп блаватних товарів
ДЛЯ ПРИКЛАДУ КІЛЬКА ЦІН:

Панама	0.55	Вовна шкотська	1.75
Перкаль	0.70	Вовна на комплет.	4.25
Крепон	0.70	Вовна шир. 1.30	4.75
Муслін коліровий	0.80	Полотно	0.58
Шовк до прання	1.00	Зефір	0.60
Епонж коліровий	1.10	Зефір Прима	0.90
Епонж десеневий	1.20	Перкаліна колірова	0.70
Кора до прання	1.35	Димка на підшт.	0.70
Тафта	1.50	Шовк сирий	1.10
Монголь коліровий	1.60	Полотнина на сорочки	1.25
Монголь десеневий	2.—	Вовп рожевий	1.—
Креп мат кол.	2.25	Пошевки	1.75
Креп мат десен	2.35	Підпинки новдр.	4.50
Ацетат на сукні	2.35	Ручники купел.	0.50
Вовна Ангора	1.75	Стирки корчик.	0.40

Галицький Маґазин Новин, Львів, Галицька 15.
УВАГА: При закупні товару від 5 зол. дарам білети до першорядних кін. Замовлення з провінції полагоджуємо за післяплатою.
ПРИЙМАЄМО ЧЕКИ ЦЕНТРАЛІ ОБОРОТУ ТОВАРОВОГО.

Без найменшого труду можете дешево купити матеріяли на вбрання — зажадавши вперед зразків, висилаємо їх даром до всіх місцевостей у Галичині
висилковий дім
Е. Ф. БОРИС
Перемишль, скр. 185.

КАМІНЬ ДОВБУША біля Яремча
„ЗЕЛЕНА ПАЛЬТКА“
поручає
вже від 20. травня гарні кімнати з добірним харчем. До 20. травня за інформаціями писати: С. Олесницька, Станиславів, вул. П. О. В. 7. 927 1—2

Жалюзії склепові всіх родів
також МЕТАЛЕВІ МЕБЛІ
поручає Фабрика „FABROL“ Львів, вул. Б. Гольдмана 3. тел. 206-29
Ціни конкуренційні. Цінники на бажання.

ЛЬВІВ ПОТ ЦЬКОГО 58
ФАМОЗА
МИЛО ДО ПРАННЯ
МИЛА ДО ГОЛЕННЯ
ДІТОЧИЙ ПУДЕР

ХТО?!
хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах
купує тільки у найсолідніщій
ПЕРФУМЕРІЇ
С. ФЕДЕРА
Львів СИКСТУСЬКА 7
Філія КОПЕРНИКА 15а
Кожний покупець, що покличеться на оце оголошення „Діла“ дістане ЗАДУРНО гарний дарунок.

Кооп. „БАЗАР“ у Львові, Руська 3
продає
панчохи, скарпитки, жіноче і мужеське білля, шалики, краватки, рукавички й інше
Великий вибір. Дешеві ціни.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“ З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.

Вівторок 18. травня 1937. Ч. 106

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телефон 229—41.

Ідеольоґічні табори та невтральні держави.

На важній стїйці.

Ювилей 27- літньої праці Кружка і шкіл Р. Ш. ім. Б. Ґрінченка.

Шестий Зїзд українських природників і лікарів.

За піднесення села на вищий рівень життя

Закінчення курсу господинських інструкторок.

Заслуженому письменникові і діячеві.

Посвячення памятника на могилі Івана Липи у Винниках.

Присуд на студента теольоґії у Станиславові.

Повстання комуністів в Альбанії.

Таємне вбивство у Москві.

Франція вислала 17 літаків до Еспанії.

Свячене у Львові.

Спортові висліди.

Ч. 106 (14.649). Львів, вівторок 18. травня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ. РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Квартирічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

6 червоних курінів розбитих

У НЕВДАТНОМУ ПРОТИНАСТУПІ НА БАСКІЙСЬКОМУ ФРОНТІ.

Авас подає: Червоні перевели один протинаступ на Віскаргі, опісля кілька на гору Кальву, становища на шляху Більбао — Дурango. Червоні кілька разів змінювали напрям наступу, але кожного разу стримували їх національні скоростріли. Серед пекольної стрілянини червоні курені відступили з великими втратами — **щонайменше 40 проц. вояків червоних курінів убили, ранили або взяли у полон.**

Національні війська йдуть вперед, не стрічають більшого опору та укріплюють здобуті становища.

Національні літаки збомбардували вчора Валенсію, при чому 30 осіб згинуло і 150 ранено. Чимало будинків знищено.

Міністр внутрішніх справ наказав заслонити всі світла в місті з хвилиною, як настане ніч.

НЕ БУЛО ЗАМАХУ НА ГЕН. ФРАНКА.

Розійшлася поголоска, що у Саляманці викрили замах на ген. Франка. Баскійські націоналістичні кола з Андеї, добре обзнайомлені з подіями в Еспанії, заперечують ці поголоски, мовляв: подібні вістки нерва появляллися за останні місяці, та всі вони були неправдиві.

Ляргові Каваллєрові не пощастило утворити новий уряд.

ЛЯРГО КАВАЛЛЄРО ЗНОВУ ПРЕМІЄРОМ?

ПРИЧИНИ ЕСПАНСЬКОЇ УРЯДОВОЇ КРІЗИ.

Негайно після того, як прем. Лярго Каваллєро подався до димісії, през. Азаня повів переговори з політиками „людового фронту", щоби найти між ними нового премієра. Розійшлися були поголоски, що місію творити уряд дістав міністр маринарки Гарсія Прієто, але опісля виявилось, що ця місія припала Ляргові Каваллєрові. Він буде старатись надати новому урядові більше суцільности, обмежуючи скількість міністерських тек.

Причиною урядової кризи була анархістична револьта в Катальонії.

Міністр закордонних справ дель Вайо, вернувшися з Парижа, гостро скритикував внутрішню політику уряду та домагався, щоб уряд енергійними засобами запобіг якимнебудь заворушенням на майбутнє. Під впливом дель Вая уряд видав суворі постанови у справі Катальонії, викликуючи невдоволення двох комуністичних міністрів, які подались до димісії. **Тоді виконавчий комітет соціялістичної партії рішив, що соціялісти не можуть залишитися в уряді, з якого уступили комуністи.**

Професійні спілки скидають зі себе відповідальність за урядову кризу, домагаються, щоби Лярго Каваллєро затримав премієрство і ресорт війни.

НЕВДАТНИЙ ПЛЯН.

Приступаючи до зорганізування нового уряду, Лярго Каваллєро уложив плян нової організації уряду, що передбачував одно міністерство оборони з 4-ма департаментами: війни, маринарки, летунства й озброєння. Так само штаби сухопутніх, повітряних і летунських сил получились би в один генеральний штаб. Найвища воєнна рада під проводом міністра оборони радила би над основними питаннями війни, але рішення належало би до самого міністра. Крім того істнувала би господарська рада під проводом міністра скарбу, до якої належали би всі міністри, що займаються господарськими справами.

Лярго Каваллєро хотів розділити теки ось як: Комуністи дістали би освіту і працю, респ. лівиця — публичні роботи і пропаганду, респ. умія — шляхи і торговельну маринарку (одна ресорт), національна конфедерація праці — справедливість і здоровля. Катальонській лівиці і баскійським націоналістам припали би два становища міністрів без теки.

Комуністи відкинули проєкт і відмовились від участи в новому уряді, соціялісти зробили те саме. Тому Лярго Каваллєро зрікся місії творити уряд

Чи дійде до анґльо-німецьких переговорів?

Британські урядові кола дементують пресові поголоски, ніби то у висліді розмов ґен. Бльомберґа з анґлійськими державними мужами дійде невдовзі до анґльо-німецьких переговорів.

ДИПЛЬОМАТИЧНА МЕТУШНЯ В ЛЬОНДОНІ.

Як подає анґлійська преса, дипльомати, що від'їхались на коронацію до Льондону, перевели довгу низку нарад. Зокрема мін. Ідем приняв у себе 50-ох чужих дипльоматів, що становить справжній рекорд. Найдовше розмовляв мін. Іден з турецьким премієром. Найбільше активности проявляє чеський премієр Годжа й австрійський представник Шмідт. Німецький відпоручник ґен. Бльомберґ переговорював з кількома анґлійськими державними мужами та зі шефом французького ґенерального штабу ґен. Ґамленом.

Японці нидіють.

У Японії виявилось при бранках, що великий відсоток (часто половина) новобранців не надається до військової служби. На думку військової влади причина в тому, що молодь перепрацьована, що умовини праці погані. Директор військової служби здоровля домагається, щоб утворити окреме міністерство здоровля.

(Ред.: Як відомо, охорона праці в Японії поставлена на дуже низькому рівні. Японські фабриканти заливають чужі ринки дешевою продукцією тому, що дуже лихо платять робітникам і змушують їх працювати дуже довго).

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Адміністрація.

ВОЛОДИМИР БІРЧАК:

ЗОЛОТА СКРИПКА

Нова збірка оповідань відомого письменника

Обсервація, нові теми,
:-:-: гумор і дотеп :-:-:

Можна дістати в Адміністрації „Діла"
Ціна 2 зол., поштова пересилка 30 сот.

Ідеольоґічні табори та невтральні держави.

(Від нашого кореспондента).

Женева, травень 1937.

Основою так званої колєктиваної небезпеки є § 16 Ліги Націй. Він наказує членам Ліги націй приходити на поміч тому з них, хто стає жертвою „неспровокованого нападу' якоїсь іншої держави. Небагато є параґрафів женевської установи, які викликали б стільки інтерпретацій, дискусій і політичних конфліктів, як саме цей параґраф. Поминаючи трудність, а часом і просто неможливість, устійнити навіть самий факт нападу з того чи іншого боку, не менші перешкоди доводиться перебороти, щоби ствердити, що напад цей був „неспровокований". Поки Л. Націй була лише знаряддям версайського „миру", поки Франція неподільно панувала в Женеві при помочі системи союзів і умов з меншими і малими державами, головно на південнім сході Европи, пристосування пакту Л. Н. не робило великих трудностів, чи — кажучи простіше — взаґалі всякий спротив намірам Франції, яка все вміла знайти підтримку Англії та Італії, був би безнадійний. Члени Л. Н., який не хотів піддатися її рішенню, не мав іншого виходу, як вихід з Ліги, як це зробила Японія у звязку з своїм конфліктом з Китаєм.

Таке становище ґрунтовно змінилося, коли вступ СССР до Л. Н. та франко-московське зближення захитали поважно авторитет Франції в Европі та Женеві і зруйнували повільно систему французьких пактів в Европі. Італія не вважала вже потрібним виступати з Л. Н., коли розпочались санкції і далеко не всі члени Л. Н. взяли участь в їх переведенні. В часі африканської війни виявилась особливо різко суперечність між „обовязковим" характером постанов Ліги Н. та неможливістю примусити членів Ліги ті обовязкові й імперативні постанови виконати. Европейська дискусія в справі реформи Л. Н. відживає знову в звязку з проголошенням невтральности Бельгії, особливо в Англії, де погляди дуже поділилися; тоді, коли одні пропонують віддати до розпорядження Ліги Н. могутню міжнародню поліцію, яка мала би силу примусити окремі держави покоритись постановам Ліги, інші пропонують обмежити діяльність женевської установи до сфери самих моральних впливів. Невиразне сучасне політичне положення Ліги Н. потягає за собою і деякі сумніви у відносинах між Бельгією та її сусідами. Звільнившись від мілітарних зобовязань супроти Франції та Англії, бельгійський уряд підкреслив одночасно свою „вірність засадам Л. Н.". Одночасно міністр закордонних справ Бельгії, Спаак, дав перед парляментом таке пояснення 16-го параґрафу статуту Л. Н., що — мовляв — інтерпретацію того параґрафу мають давати женевські загальні збори. Але щодо „найповажнішої і найбільш делікатної" точки цього пара

Єдиний християнський склад 593 18-20
ГОТОВИХ МУЖЕСЬКИХ ОДЯГІВ
СУКНА І МАТЕРІЯЛІВ НА ОДЯГИ
ТАДЕЙ ЦВЕТЛЕР
вул. Коперника ч. 5. тепер Тел. 238-43.

графу переходу чужого війська через бельгійську територію, то бельгійський уряд, ідучи за прикладом голяндського, проголошує такі засади: 1) перехід цей не може бути доконаний ні в якім разі без згоди самої Бельгії; 2) право на цей перехід можна дати лише в разі спільної акції, коли не всіх членів Л. Н., то в усякому разі сусідів Бельгії.

Рішення Бельгії має не лише теоретичне значіння вже тому, що на південнім сході Европи відбуваються подібні політичні події. Справа переходу війська крізь чужу територію у найближчій війні має на сході Европи без порівнання більше значіння ніж на заході, бо сама небезпека війни тут значно більша. Проголошення бельгійської невтральности та бельгійська інтерпретація 16. параграфу статуту Л. Н. є теж безпосереднім наслідком военної небезпеки, яка виринула через східньо-европейські зобовязання Франції. Очевидно, бельгійська преса говорить значно більше, ніж бельгійський міністр закордонних справ, і заявляє виразно, що перехід чужого війська через бельгійську територію може бути дозволений лише тоді, коли Бельгія буде переконана, що якась держава стане жертвою справді неспровокованого нападу, але Бельгія ні в якім разі не хоче бути втягнена у війну через порозуміння Франції з СССР. Фламандський часопис „Нарід і держава" виступає гостро проти кожного застосування 16. параграфу до Бельгії.

Ясно, що деякі держави в центральній та південно-східній Европі йдуть фактично за прикладом Бельгії та скріплюють свою невтральність, що може бути загрожена властиво лише збоку московського війська при його нападі на Европу. Цей факт зраджують надзвичайні гострі атаки московської преси на всі держави, що прилучуються до погляду Бельгії у справі невтральности та 16. параграфу статуту Л. Н. „Ізвестія" з 28. IV. писали, що „німецькі фашисти намагаються при допомозі бельгійської невтральности зруйнувати Л. Н. як знарядля миру". Найбільше обурює московський уряд та обставина, що тактика Бельгії не лишається без впливу і на Малу Антанту. А відповідальність за все це „Ізвестія" складають в значній мірі на плечі польського міністра закордонних справ Бека, пишучи між іншим: „Полковник Бек продовжує в Букарешті справу, розпочату німецькими фашистами в Брукселі, куди, як відомо, Бек їздив також пропагувати та пояснювати гітлерівську концепцію невтральности". Дуже характеристично, що „Ізв." дуже невдоволені висловленим у „Курієрі Поранним" бажанням Польщі та Румунії лишитися поза межами „ідеольогічного конфлікту" між обома таборами европейських держав. Московський офіціоз бачить у цьому відмову Румунії прилучитися до системи „взаємної допомоги" та поширити „взаємні зобовязання держав Малої Антанти". Разом з тим він твердить, що „політика Польщі спрямована на те, щоби позбавити ЧСР оборони проти Німеччини та уздоровити цілу французьку систему безпеки в Европі... Невтральність полковника Бека це активне співробітництво з фашистівськими державами — Німеччиною та Італією — спрямоване на підкопання Л. Н. та системи колективної безпеки. Це політика бльоку підпалячів нової війни..." В перекладі на людську мову ця демагогічна писанина головного органу московського уряду значить, що він пропонує незмінно старну московську засаду: хто не з нами, той проти нас, — і погрожує Польщі і Румунії за їх нехіть стати знаряддям московського імперіялізму.

Скасування чи лише модифікація 16. параграфу статуту Л. Н., який тратить силу супроти держав, що не мають ніякої охоти брати участь в непотрібній їм війні, позбавляє Москву змоги надуживати Л. Н. для военної підготови проти „фашистівських держав". Тому Літвінов все стоїть на чолі держав, які намагаються зробити з Ліги Націй знаряддя інтервенції та зародок нових конфліктів. Тимчасом вони зробили те, що женевська установа взагалі втратила значіння і завмерла.

М. Данько.

З української преси.

Нові турботи нашого села.

Під цим наголовком принесло найновіше (18.) число „Свободи" статтю про шляхотське питання в Галичині, яку містимо мейже без змін:

Перед кількома днями ми вичитали у „Курієрі Варшавскім" довший допис ендецького кореспондента п. Стефановського. Сама кореспонденція була би може вартідна уваги, колиб не факт, що цей кореспондент покликався на авторитет станиславівського воєводи генерала Паславського, що нібито доручив йому познайомитися з організацією загумінкової шляхти в Боднарові коло Станиславова. Значить, що натиск на ту частину українців, що мають шляхотські дипльоми, йде не тільки від запаморочених голов ріжних приватних польських чинників, що мають за ціль розбивати сили нашого народу, але в цій прикрій роботі беруть участь і офіційні особи. Коли при кінці квітня люди в Ісаях, турчанського повіту, повідомили, що тамошній лісничий з фірми Годуля, спольщений чех п. Єнтшке, не дає нашим людям роботи в лісі, доки не викажуться посвідкою, що є членами „шляхотського звйонзку" і „кулка рольнічого", то для такої акції є властива назва і шлях до боротьби. Ще цікавіший факт дійшов до нашого відома в ост. днях, а саме в Турчанщині зроблено забаву для нашої шляхти при співучасті відпоручників влади і там проголошено, як доказ опіки над шляхтою, два посаги по 300 зол. для дівчат шляхотського походження — як дар п. воєводи. Дістаємо щораз більше вісток з краю, що пропаганду між шляхтою веде державна поліція, судді, залізничі урядовці, польські сенатори й посли. Цього роду акція — не вже не пропаганда вироблювання почувань до держави. Це вже зовсім явне відновлювання клясової боротьби між українським народом, бо пригадка панщини — внощення ферменту у наше село, а є на це докази, що такі ферменти вже були не раз і не два. Ці діячі від початку повстання польської держави закинули клясові ріжниці серед польського, корінного населення — офіційно не признають шляхотських титулів серед поляків, але коли йде про наш нарід, то вони зовсім не погорджують муринською етикою і докладають зусиль на ослаблення нас. Наша шляхта існує від віків та нікому, ані полякам, ані нам, не приходить на думку квестіонувати національну приналежність селян українців зі шляхотськими титулами. Щойно в останніх пару роках польським шовіністам прийшло до голови, щоб викривлювати історичну правду.

Серед українського народу була і є українська шляхта та бояри. Не тільки поодинокі особи, але цілі села діставали шляхотські титули та були вільні від панщизняних обовязків Ці титули діставали вони від своїх українських князів та бояр, а коли наші землі перейшли під польську державу, то діставали за ріжні заслуги шляхотства і від польських королів та вельмож. Але ці титули не позбавляли наших людей приналежности до українського народу, рідної церкви і культури. Є навіть гірські села, де король Собеський організував гр.-кат. парохію для громадян шляхотського походження. Коли би ті громадяни були поляками, то напевно польський король був би їм зорганізував костел, а не церкву. Коли перейдемо цілі смуги, які мають шляхотське населення в горах, чи таких повітах, як Самбірщина, Рудеччина, Равщина і т. д. — то переконаємося, шо там нема ані сліду польщини. Спільне у них українська мова, українська культура, традиція, віра і навіть будова тіла доказують, що це українці, а не поляки. Не будемо запускатися в історичні виводи, стверджуємо тільки з довголітньої обсервації, що наше населення шляхотського походження є від віків українське і всі характерні громадяни з цієї верстви при українськім народі залишаться.

Вже нині маємо приклади поважної реакції — бо багато селян борониться від чужих опікунів і в своїй більшості до цієї злосливої організації не приступає. Ясно, що чесні та порядні люди не мають нічого спільного з роботою перевертнів. Ідуть туди самі безхарактерні і продажні типи, що зміняють обряд і відрікаються свого народу. А врешті повстає питання, кому потрібна ця клясова гризня?

Польська держава цього не потребує, бо в державі всі громадяни мають мати рівні права. Коли хтось хоче давати першенство шляхтичеві перед мужиком — той ломить закони і повинен бути караний. Чи потрібне це може польському народові? Також ні! — Польський нарід має так багато злободенних турбот у себе, що йому встрявати в чужі справи нема ціли. Польський мужик чи робітник має так багато власних клопотів і нужди, що бореться за своє істнування з таким самим трудом, що й українець. А може ті, що несуть гасла шляхотства, мають на меті добро українського населення?

На це питання відповідати не потрібно. Тут відповідає само життя. Доказують це факти, з якими бореться наше село, що не має засобів на плекання своєї дитини і на варстати праці для зрілої молоді.

Тим розбивачам єдности українського народу байдуже, що наш нарід сповняє совісно свої громадські і державні обовязки, що не спричинює державі ніяких труднощів, та в кожному разі менше робить клопотів, ніж неодно польське політичне угрупування, — що хоче так уладити своє життя, щоб бути самовистарчальним. Є на наших землях одиниці, які злосливо утотожнюють націю з державою і через те роблять все, щоб непольську націю ослабити, бо у своїм засліпленні вірять, що через те скріплять польськість чи державність. Вони не можуть зрозуміти, що під нинішню пору у цілому світі націоналізм без огляду на те, чи він державний, чи недержавний, виростає понад усе. Що національна течія без огляду на те, до якої належить держави, набирає такої тугости, що падуть перед нею всі репресії, які йдуть на зломання природнього національного гону. Український нарід виказав стільки тугости і відпорности, що хоч утратив волю перед 600 роками, хоч утратив клясову еліту — наших бояр і велику шляхту, — хоч український нарід устоявся лише у своїх низових масах, — то колн прийшов час сказати своє тверде слово у часі світової війни, створив Українську Державу.

Зокрема мусимо всі з найбільшою гордістю ствердити, що наше селянство виявило стільки питомої культури і патріотизму, якого не знає історія інших народів. Кріпацтво, панщина, малоземельність — важкі умовини життя не зломили душі нашого селя. Хоча ми втратили свою державність на Україні через червону Москву, то український нарід не заломився. Перебуває найтяжчі хвилини — бо дальше виявляє знову найвищу міру національної живучости. По всіх усюдах, де він живе, голод, тюрми, табори та розстріли, — але український нарід кріпшає, національна свідомість і національна сила зростають, підноситься українське господарство — культура. Люди тверезо думаючі це бачать, але не всі вміють витягнути з цього розумні висновки. Замість шукати доброзичливого зближення, замість піддержати ту велику ініціятиву до піднесення рідного господарства, — деякі суспільні кола в Польщі підсувають польським керуючим кругам думку, щоб поставити нас поза скобки правноповних громадян та спинити наш національний гін до самостійного культурного і господарського життя.

На тлі шовінізму деяких польських кол виросла злочинна теза, що слід би не допустити до повного розвитку українського народу, — а одним із засобів повинно би бути розчленування нашого національного моноліту. Так у деяких запаморочених головах виросла думка, що треба нас ділити на регіональні відламки, як гуцулів, бойків, лемків, волиняків, подоляків — а тепер видумали ще і шляхту.

Ім байдуже, що український нарід терпить велику матеріяльну нужду, що не має землі ані заробітків, що молодь позбавлена варстатів праці, що замкнені межі для еміграції, що куль-

турні й гігієнічні умовини на нашому терені жахливі.

Ці, нібито, опікуни йдуть між наш нарід і воскрешують середньовіччя, бо творять організації „шляхти заґродової" і вносять фермент, якого досі не було. Маємо наочні докази, що якісь типи їздять по наших селах — і туманять наших селян шляхотського походження. Хоч по селах існують наші кооперативи ,то вони закладають польські „кулка рольніче", щоб підірвати кооперативу. Знаємо випадки, що наш чоловік не дістає по містах праці, або як її дістане, то дістає меншу заробітну плату, як не викажеться посвідкою, що він є дійсним або „всперайонцим" членом „гнізда шляхти заґродовей", чи „кулка рольнічего". Знаємо випадки, що ця акція кинула велику тінь на спокій нашого села. Люди подрежнилися до тої міри, що кидаються на себе з ножами і до крайности себе ненавидять. Ті несовісні агітатори забувають, що хто сіє бурю, той збирає громи. Наш нарід бореться і реагує, але є слабодухи, які не видержують і заломлюються.

Панове забувають, що на всіляку акцію наступає реакція. Вже тепер прилюдно реагують наші громадяни шляхотського походження — реагує наше село. Будемо примушені боронити здобутки нашого народу ми всі, політичні, культурні та господарські діячі. Ми перейшли тяжкі проби в нашому минулому, — тож перебудемо й цю. Але витрачену енергію з цього приводу можнаб обернути на працю багато кориснішу для всіх.

З церковних справ.

ПРЕОСВ. ЛАДИКА В ГАЛИЧИНІ.

Преосвященний Ладика, єпископ гр.-кат. українців у Канаді, приїхав на днях до Львова і замешкав у оо. Василіян при вул. Жовківській. Тут він побуде якийсь час, опісля виїде з новопосвяченими духовними з поворотом до Канади.

СВЯЧЕННЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПАПСЬКІЙ КОЛЄҐІЇ В РИМІ.

В днях 11., 17. і 18. IV. ц. р. відбулися в Українській Папській Колегії в Римі священичі рукоположення, що їх перевів єпископ для східного славянського обряду Александер Євреінов. Ступінь піддияконів одержали: Бобак Іван з Пряшівської Єпархії; Волошин Богдан і Качур Степан з Мукачівської Єпархії; Винничук Василь і Татарнюк Михайло зі Станиславівської; Букатко Гавриїл з Крижевацької; Плекан Мирон з Філядельфійської єп. Богачевського і Слабода Йосиф з Пітсбурської єп. Такача. Діяконські свячення дістали Дида Василь, Гриник Микола, Миляник Юрій, Прокопів Володимир, Царик Микола — всі з Перемиської Єпархії; Бабяк Іван, Гринюк Степан з Філядельфії; Кнапик Михайло і Павел Іван з Пітсбурга; Прийма Клим з Бразилії. Священниками стали: Дячишин Петро і Рожицький Ярослав з Архиепархії Львівської; Остафіїв Аксентій і Гірняк Йосиф зі Станиславівської Єпархії; Грігаші Юлій і Костивал Іван з Пітсбурга; Кулишір Петро з Мараморошської і Слюсарчик Адам з Перемиської Єпархії.

ЧОМУ ШИРИТЬСЯ ПРАВОСЛАВІЯ У ПРЯШІВСЬКІЙ ЄПАРХІЇ.

Під наголовком „Дух о. Ханата ширится у Пряшівської Єпархії" читаємо в найновішім числі ужгородського „Українського Слова":

Перед кількома роками гр.-кат. священник москвофіл **о. Ханат** у Чертіжнім на Пряшівщині, перейшов на православія, бо, між іншим, не подобалось йому, вже перед самою смертю (!), що на просторі Пряшівської Єпархії, ще від прийняття християнства, відправляють Службу Божу народнім, а не московським виговором, як це почав він практикувати у своїй парохії. За собою потягнув він очайдушно й вірних, щоб з більшим ефектом закінчити душпастирську діяльність гр.-католицького священника.

В дусі о. Ханата зрусифіковано, пер фас ет нефас всі центральні церковні школи й установи у Пряшівщині, а на сторінках епархіяльного офіціозу, під редакцією професора теольогії (!), почалася **гльорифікація православних батюшків і московського митрополита Філярета (!).** Видумано, за московськими пастирями, навіть „чуда" (!) на більшу їх честь і славу... (Дивп „Изъ тайнъ загробнаго міра...", „Русское Слово" ч. 29—30. з 2. XI. 1935. р):

Деякі гр.-кат. священники не можуть ще й нині зрозуміти, чому наші селяни фанатично вірять, що батюшки „твердше" моляться, а з хорими дітьми ідуть вони потайки до православних, а не до наших священників, щоб молили Бога за їх видужання. Зацікавленим радимо перечитати наведену нами статтю в „Р. Сл.", а легко розвяжуть „тайну" успіху православної молитви. З неї, між іншим, дізнаються, до яких надприродних успіхів може молитвою добитися православний священник-пяниця, не згадуючи вже очевидно про батюшків тверезих... Щоб ще більше „зблизити наш нарід до Бога", почав Пряшів від якогось часу передавати через кошицьке радію і Служби Божі московським виговором, а „Русское Слово" до останньої радіової передачі одушевлено закликувало вірних: „Слушайте! Слушайте! Говорятъ Кошицы! Особенно же совѣтуемъ послухати **Архіерейскую** св. Литургію въ первый день Пасхи..."

Поза ствердженням факту, що це все робиться під фірмою пряшівського єпископа Гойдича, здержуємося покищо від дальших завваг на тему цього пресумного явища — кінчить „Українське Слово".

СЕКТА АДВЕНТИСТІВ НА ЗАКАРПАТТІ НЕПРИЗНАНА.

На основі розпорядку Шк. Реферату в Ужгороді ч. 144.842/37 секта адвентистів не творить признаної дежавою віроісповідної громади. Тому приналежним до тої секції в катальогах і свідоцтвах в рубриці, віроісповідання або релігія будуть писати: „безконфесійний" або „без віроісповідання".

У ЦАРСТВІ СТАЛІНА.

РОКОВИНИ.

Совітські часописи, що появилися 12. ц. м. присвятили чимало статтей зїздові російської соціял-демократичної партії, що відбулася 1907 р. у Льондоні; взяло в ній участь 92-ох большевиків, 85-ох меншевиків, 54-ох бундівців, 45-ох поляків і 26-ох латишів. Поляки і латиші підтримували большевиків, бундівці — меншевиків. Згадані статті підкреслюють „зраду" меншевиків, які обстоювали співпрацю з легальними партіями.

КІНЕЦЬ ОДНОЇ КОМУНІСТИЧНОЇ КАРІЄРИ

З Москви подають, що відомого польського комуніста, б. посла Домбаля арештували під замітом троцькізму та шпіонажі; йому загрожує розстріл.

ПАПЕРОВА КОНСТИТУЦІЯ.

(Офінор). 8. ц. м. відбулось засідання Цент. Викон. Комітету СССР на якому ствердили, що вибрані представники населення не зважаючи на накази своїх виборців, не роблять звіти перед ними і взагалі не виконують своїх посольських обовязків. В районових виконавчих комітетах та в сільських радах і далі кооптують — не зважаючи на заборону — членів замість вибирати їх. Подібні повідомлення приходять і з інших районів України та інших немосковських земель, що не мають найменшого довіря до нової конституції.

МОРОКА З КАНДИДАТАМИ

(Офінор) „Правда" з 27. IV. подала статтю під наголовком: „Що виявили вибори до одеських партійних органів". А виявили вони таке: „Самоусунення представників райкомів від керовництва виборами і формалістичне обговорення кандидатур допровадили до того, що в поодиноких партійних організаціях вибрано до партійних комітетів комуністів, скомпромітованих і виключених з партії за те, що розвалювали партійну роботу. Дуже поширено явище, що кандидати ухиляються від кандидатур, мовляв вони непідготовані, перетяжені партійними обовязками та фаховою працею, малограмотні і т. д. Деякі хочуть цим просто уникнути критики своєї попередньої діяльности. Партійний провід і партійні організації не знають багатьох комуністів. Вибирають вони людей переважно всім відомих, секретарів партій, директорів фабрик,

ЮРІЙ ДОЛИНА. 2

З манджурської фільми.

2) „КАВЕЖЕДЕ" і „МАНТЕЦУ".

Ті два слова, що звучать немов мурінські заклини, почуєте кожного дня у Харбіні. Та не чародійні слова, це скоріш рефрен прогомонілої пісні. Це, просто, назви двох могутніх залізничих товариств, що панували майже безконкуренційно в Манджурії. Тайна їх могутньости була в тому, що в кожного за спиною стояла велика держава. Коли „Ка-ве-же-де" (Китайская восточная железная дорога) будувала, на перехресті двох залізничих ліній, місто Харбін, це тому, що за спиною в неї стояла Росія. „Ман-тецу" (японське слово, означає південну залізницю) володіла півднем Манджурії. Будувала залізниці, міста та оселі. Кольонізувала, закладала фабрики і копальні вугілля і золота, нарешті спровадила свої військові гарнізони.

Мантецу існує до сьогодні.

Після Кавежеде залишився тільки спомин. Та спомин цей ще живий. Досить перейтись вулицями Харбіна, щоб про це переконатися. Ось школа, лікарня, концертова саля і купецьке касино побудовані заходами або при допомозі „Кавежеде". Плити тротуару харбінських вулиць носять її стемпель, а найпопулярніша з харбінських лімонадок носить багатомовну назву „залізно-дорожньої".

Коли приглянемось місцевій публиці, то ця недавня омніпотенція залізничої компанії стане ще більш очевидна. Заможніші харбінці це службовці або частіше емерити „Дороги", як її тут у скороченні, не без деякого сентименту, називають; молоді-ж, сьогодні здебільша бідні і без виглядів на майбутнє, це діти колишніх службовиків дороги.

Ця вулиця спустіла, кажуть мені, бо після ліквідації „Кавежеде" випровадилися і виїхали майже всі колишні службовики, а за ними покинули вулицю всі ті, що з них жили: крамарі, ремісники, фризіери. Хто прийде, — вже прийшов, — на їх місце? Звичайно — японці .

Совітська Росія продала „Кавежеде" Манджурській державі за 170 мілїонів єн. Це вже за все разом: кілька тисяч кільометрів залізниці у повній експльоатації, будинки, фабрики, права і концесії, майстерні і копальні. Дешево. Трохи помогло тут побренькування зброєю і вроджена боягузкість „кольоса на глиняних ногах", що хотів якось відвязатися від небезпечного сусіперника.

Сьогодні дзвонять ще дзвони харбінських церков, ще в саді клюбу залізно-дорожних службовиків почуємо симфонічний концерт музики Чайковського і Римського-Корсакова, ще на „Китайській" жебрають у російській мові з „щі" (капусняк"), водку і поморські хотлєти найдете на кожному меню, хоч трохи шануючого себе ресторану, але вже є японська дільниця у місті, вже ввечір фіялкові і червоні „неони" балакають до вас майже виключно японською мовою, вже кімоно і гета*) найдете у кожному льокалю і на перехресті кожньої вулиці. Навіть у цього третього, інертного і пасивного, але не менше могутнього партнера серед китайського моря, кажуть, повстали японські острови. Та найважніше, що все те, що будується у Харбіні, а будується чимало, всі оці багатоповерхові будівлі із пруттям залізо-бетонових конструкцій, все це — японське.

Харбін цеж перехрестя ріжних вливів на сході Азії. Сьогодні перемогли впливи японські — мабуть на довго.

(Далі буде).

*) Деревляні японські сандалї

інжинірів і т. і. Нових людей з пересічних комуністів майже не вибирають. Провід відірваний від мас, це допровадило до багатьох помилок".

ПАНІ З БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ АРИСТОКРАТІЇ ПОДОРОЖУЮТЬ.

(Офінор). „Правда" повідомляє з Дніпропетровська, що з Мелітополя виїхала прогулька з 30-х жінок інжинірів і техніків до Москви, що відзначилися активною громадською роботою. В дійсності це жінки секретарів райкомів, голів райвиконкомів, директорів промислових підприємств та інших урядовців, які нічим громадською працею не відзначились. На подорож цих жінок стягнено з державних та кооперативних установ 20.000 руб.

Таких випадків очевидно дуже багато. Поїздку подорожей жінок військових та цивільних бюрократів до Москви започаткував самий Сталін, щоби збільшити свою „популярність", тому й не диво, що вона в короткому часі прибрала — особливо на немосквських землях — розміри небезпечні для московської фінансової господарки. На цій основі повстають розуміється й конфлікти між місцевими урядами та московським центром.

Російські брошури
німецького міністерства пропаганди.

ПІД УВАГУ МІНІСТРА ПРОПАГАНДИ ТРЕТЬОЇ НІМЕЧЧИНИ Д-РА ГЕББЕЛЬСА.

В минулому тижні Редакція „Діла" дістала три примірники брошури на 40 сторінок друку п. н. „Речь Адольфа Гитлера на заседании Рейхстага 30-го января 1937 года". Ми думали, що це помилка, або злобний жарт якогось русофільського німецького урядовця — присилати нам, українському денникові, промову Фірера Третьої Німеччини у російському перекладі. Тимчасом сьогодні дістали ми аж 9 примірників брошури п. н. „Теория и практика большевизма Речь Министра д-ра Геббельса на Конгрессе Национал-Социалистической Рабочей Партии Германии в г. Нюрнберге (Сентябрь 1936 г.)". Виходить, що це ані помилка ані поганий жарт, лише щось гірше: хтось, хто розсилає ті брошури, є видно переконаний, що російською мовою можна ширити протикомуністичну пропаганду серед не-росіян. Не маємо права говорити в імені інших славянських народів, однак щодо себе, українців, мусимо рішуче застерігтися проти такого підходу. Просимо подумати, що сказалиб редактори якогонебудь поважного німецького щоденника у Берліні, колиб їм присилали у більшій скількости примірників промову італійського премієра п. Муссолінія у чеському перекладі?! Ми певні, що д-р Геббельс добре знає, що у Галичині, зокрема у Львові, **нема автохтонів-росіян.** І тому ми при найкращій волі не малиб навіть кому дати прочитати ті промови, бо російську мову в Галичині взагалі мало хто знає, далеко менше, ніж мову німецьку. І тому й російські комуністи, творючи свої ячейки на тутешньому українському грунті і ведучи серед місцевого українського народу свою розкладову роботу — користуються виключно українською мовою.

Тому просимо панів з німецького міністерства пропаганди не ображувати нас, український щоденник, який твердо стоїть на антикомуністичній платформі і бореться проти московської окупації Наддніпрянської України, присиланням промов офіціяльних представників ІІІ. Німеччини у російському перекладі. Українці можуть читати протикомуністичні промови чужинецьких достойників або у своїй або їхній рідній мові, — в усякому разі посередництва **російської** мови не потребують.

—o—

Допомога воєнним вдовам
і сиротам.

Загальні Збори Т-ва „Український Фонд Воєнних Вдовиць і Сиріт" у Львові.

Дня 11. ц. м. відбулися Х. Звичайні Загальні Збори Т-ва „Український Фонд Воєнних Вдів і Сиріт" у Львові. Голова Т-ва, відкриваючи Заг. Збори, згадав померших членів та вдів. Опісля секретар Т-ва подав звіт з діяльности. В мин. році Управа рішила управильнити виплати підмог зареєстрованим у Т-ві вдовам, сиротам та батькам У тій ціли Управа провірила зголошення вдів та усталила виплачування місячних та святочних підмог.

З кінцем 1936 р. було в Т-ві зареєстрованих 394 вдів та сиріт. З того 235 найбідніших вдів користало в мин. році з підмог Т-ва й дістали разом 11.552.63 зол. Є це поважний зріст у порівнанні з попереднім роком (у 1935. р. виплачено на ту ціль зол. 4.813.58).

Позатим Управа найпильнішу увагу присвячує вихованню сиріт, дбаючи про те, щоб дати громадянству корисних громадян. У тій ціли Управа приміщує в ремісничих бурсах у Львові тих, що хочуть учитися ремесла й оплачує удержання, або дає поміч тим, що вчаться у школах. З таких підмог користає 9 сиріт, з того 1 студіює в університеті у Мінхені, 4 кімнать гімназій (3 у Львові, 1 уТернополі), 3 учаться ремесла у Львові (фризієр, столяр і кравець) та 2 малолітніх сиріт, приміщених у Сирітському Захисті в Косові. На підмоги в науці видало Т-во в мин. році 1.987.90 зол. (у 1935. р. виплачено на ту ціль 831 зол.).

Тим способом виплачено на підмоги й поміч у науці 13.540.53 зол. і це є поважний зріст видатків у порівнанні з попередніми роками.

З інших видатків виплатило Т-во 1.600.90 зол. на завідування (адміністрація). Канцелярія Т-ва приміщена тепер в одній окремій кімнаті при канцелярії УКТОДІ.

У звітовому році мало Т-во такі приходи: 14.725.81 зол. зі жертв, 1.379.40 зол. з членських вкладок, 455.38 зол. з р-ку відсотків від льокат. Разом мало Т-во доходів на суму зол. 16.375.06; розходів було зол. 15.141.43, отже лишилася надвишка на 1937. р. в сумі зол. 1.233.63

На найближчий рік Т-во потребує коло 16.000 зол. на покриття своїх потреб, а саме: 71 вдів на підмоги по 5 зол., себто місячно 355 зол., річно 4.260 зол.; 13 вдів на підмоги по 10 зол., себто місячно 130 зол., річно 1.560 зол.; 1 вдова на підмогу 25 зол., себто річно 300 зол.; 148 вдів на підмоги по 5 зол. 4 рази в році, річно 2.960 зол.; 6 вдів на підмоги по 10 зол. 4 рази в році, річно 240 зол.; 9 сиріт на шкільні підмоги місячно зол. 220, річно 2.640 зол. Разом зол. 11.960 зол. Кошти завідування 1.600 Разом зол. 13.560 зол. Позатим є ще 71 зареєстрованих вдів, що їх не можна було ще склясифікувати з браку інформацій та вдови, що зголошуються в цьому році. Для них треба призначити 2.500—3.000 зол. річно.

На добуття потрібних фондів випрацювано відповідний плян, який Управа постепенно реалізує. Згідно з цим планом Управа звернулася до всіх кооператив з проханням вступати в члени Т-ва та до центральних установ з проханням складати відповідні жертви. Акція ця щойно в початках (хоч вона ведеться вже від грудня м. р.) і тому не можна ще сказати, який буде її вислід. Всеж таки дотепер вже вдалося позискати поважне число членів та добровільних жертв, з яких на перше місце висувається жертва Центросоюзу у Львові в сумі зол. 500 та зол. 100, зложених службовиками ЦС. з нагоди імянин дир. Ю. Шепаровича.

Кінчаючи звіт з діяльности за 1936. р., Управа Т-ва уважала своїм обовязком подякувати українській пресі за прихильне відношення до Т-ва і безкорисне поміщування закликів, усім повітовим організаторам, що переводять прилюдні збірки в хосен воєнних вдів і сиріт по поляглих членах УГА та „Народній Лічниці" за безкорисне лікування вдів.

По признанні абсолюторії уступаючій Управі Збори вибрали Управу на 1937. р. в тому самому складі, що в попер. році. Управа Т-ва уконституювалася так: голова о. д-р Лев Глинка, І. зост. голови радн. інж. Юліян Мудрак, ІІ. заст. голови Методій Гебус, секретар Осип Стецура, скарбник дир. Семен Український, Члени Управи є: дир. М. Бонковський, інсп. М. Брилинський, д-р О. Степанів-Дашкевичева, ред. О. Кисілевська, д-р Л. Максимонько, д-р Р. Мармаш, В. Маслякова, інж. А. Мельник, І. Паліева, адв. І. Рудницький, о. д-р Сампара. Члени Контрольної Комісії: проф. А. Березовський, дир. О. Радловський і д-р Ю. Савчак.

VI. Зїзд українських природників і лікарів.

В неділю 16. травня 1937 р. в год. 9. рано проф. д-р В. Левицький, як голова Організаційного К-ту, відкрив у повній ущерть салі Музею Наукового Т-ва у Львові VI. Зїзд Українських Природників та Лікарів, витаючи учасників та представників установ і преси. Зазначує, що з Чехословаччини приїхав тільки один учасник, з Буковини представники не прибули через паспортові труднощі. Згадує померших українських робітників науки, яких память вшановано повстанням з місць. Опісля д-р В. Левицький короткими словами представляє стан української науки на наших землях, яка при всіх труднощах і браку власних варстатів праці, всебічно розвивається. Звертає увагу, що свобода наукової праці в УССР спутана політичною тенденцією. Висказує бажання, щоби в недовгому часі міг відбутися зїзд представників української науки з усіх українських земель.

До Президії Зїзду ввійшли: **Д-р В. Левицький, д-р І. Раковський, д-р В. Бригідир, д-р П. Герасименко, д-р В. Кубійович, д-р М. Долинський, д-р О. Козакевич, д-р Я. Грушкевич, д-р Т. Бурачинський, д-р М. Музика.** На секретарів покликано: **д-ра Я. Малиса, д-ра З. Хрящливого, м-ра О. Монцібовича.**

Від Зїзду вислали дві депеші з привітами, а саме Українській Господарській Академії (в 15-ліття її істнування) та д-рові І. Горбачевському до Праги.

Д-р Я. Малис відчитав численні привіти для Зїзду від: 1) Митрополита Андрея, 2) Д-ра Горбачевського, 3) Наук. Т-ва ім. Шевченка у Львові, 4) Богословської Академії у Львові, 5) Українського Наук. Інституту в Берліні, 6) Українських лікарів Буковини, 7) Спілки Українських Лікарів в Ч. С. Республиці, 8) Вільного Українського Університету у Празі, 9) Українського Педагогічного Інституту в Празі, 10) Українського Техн.-Господарського Інституту у Подебрадах 11) Деканату факультету права та сусп. наук Укр. В. Унів. в Празі, 12) Товариства Українських Інжиніріа в ЧСР, 13) Центр. Т-ва „Просвіта" в Ужгороді, 14) Української Бібліотеки ім. Петлюри в Парижі, 15) Спілки Українців в Німеччині, 16) УНДО (Львів), 17) СУА, 18) „Просвіти", 19) РСУК-а, 20) ТОПІЖ-у і т. д. і т. д., разом ок. 50 привітів від різних установ, організацій та окремих осіб.

По перерві **д-р А. Ластовецький** виголосив виклад **„Промені Рентгена та структура матерії"** Замість викладу д-ра В. Гузара, що на Зїзд не

міг прибути, д-р **Р. Цегельський** виголосив виклад **„Фізикальні проблеми останньої доби“.** Учасників Зїзду 142.

На тому перше спільне засідання замкнено в год. 12-ій. З черги відбулася спільна знимка. Наукова праця велася по секціях.

Поза науковою діяльністю, в суботу в год. 8. вечором відбулися товариські сходини при чаю в салях Української Бесіди. В неділю в год. 8. веч. відбулась там спільна вечеря, на якій було ок. 150 осіб, учасників Зїзду і гостей. Принагідні тости виголосили: д-р М. Музика, д-р Т. Бурачинський, д-р І. Брик, д-р Грушкевич, д-р І. Раковський, ред. І. Кедрин, інж. А. Палій і д-р В. Левицький. Після вечері учасники перевели при музиці (орхестра п. Яблонського) милий час до пізньої ночі. Зразковим улаштованням вечора зайнялася Філія Т-ва Охорони Дітей і Опіки над молодю: самі пані з Т-ва подавали вечерю. В. 7 год. ранком в неділю учасники Зїзду оглянули централю „Маслосоюзу“, після чого Дирекція „Маслосоюзу“ гостила гостей сніданком.

Друге й останнє спільне засідання всіх секцій відбулося в понеділок 17-го ц. м. **Д-р В. Левицький** заявив, що Організаційний Комітет виготовив проект статуту зїздів та буде його придержуватися на будуче.

Д-р М. Музика подає **хід нарад лікарської секції.** Відбула вона 2 засідання, де виголошено **15 рефератів.** Реферати стояли на правдиво-науковому рівні, дискусія жива, а скількість присутніх велика. Відпали реферати д-ра Добриловського, д-ра Ортинського та д-ра Гузара. Опісля д-р В. Бригідер подав хід нарад секції природників. Секція відбула два засідання, виголошено разом 22 реферати, з виїмком двох з причини відсутности референтів. Звідомлення з **географічно-біольогічної підсекції** подав д-р В. Огоновський, що відбула одно засідання, де виголошено 4 реферати.

Звідомлення **матем.-фізич. підсекції** подані д-р В. Левицький. Секція ця відбула 2 засідання, на них виголошено 7 рефератів. Різночасно д-р Левицький, з жалем підчеркує малу участь в працях підсекції, де є самих учителів середніх шкіл кільканацять.

Науково технічна підсекція відбула 2 засідання.

На внесок д-ра Левицького вибрано Організаційний Комітет, що займеться організацією та підготовою слідуючого Зїзду. В склад його ввійшли представники всіх секцій.

Вкінці дякує д-р В. Левицький Організаційному Комітетові за його праці, Президії та голові Н. Т. Ш. ім. Ш., всім Вп. Панам з Т-ва Опіки над Молодю, що занялися приготуванням господарської частини Зїзду та за їх велику й безкорисну працю, як також директорові Маслосоюзу п. Палієві за щирі слова привіту й гарну та сердечну гостину. На цьому Зїзд закінчено.

—o—

Лише ощадністю здобудеш добробут і незалежність!

МІСЬКА КОМУНАЛЬНА КАСА ОЩАДНОСТИ У ЛЬВОВІ

ВУЛ. ВАЛОВА ч. 7 і 9 та її **Відділи** при вул. Городецькій 60 і вул. Жовківській 75

приймають вклади ощадности почавши від 1 зол. Щоби дати змогу **купцям і промисловцям** помістити денні торги в касі, урядові години у вкладковім відділі **щодня до год. 19·30.**

За вклади та їх опроцентування ручить Громада міста Львова цілим своїм майном. 78—?

За піднесення села на вищий рівень життя.

Закінчення курсу господарських інструкторок.

В суботу 15. ц. м. відбулося святочне закінчення курсу господинських інструкторок при Т-ві „Сільський Господар“ у Львові, що тревав 6 і пів місяця (від 1. листопада 1936. р. до 15. травня 1937.). Рано відправив тиху Службу Божу парох церкви св. Петра і Павла о. Дуткевич, бо курс відбувався ввесь час при вул. св. Антонія ч. 7. Опісля в домівці курсу гості захоплювалися дійсно гарною виставою ручних робіт, що її виконали самі курсантки під проводом своїх учительок. Майже всі ручні робітки були з трикотарства. Офіційне закінчення курсу відбулося в год. 5.30 пополудні. Голова Т-ва „Сільський Господар“ п. **Мирон Луцький** підкреслив вагу і значіння курсу та побажав курсанткам якнайкращих і успіхів у їх важкій праці над здвиженням українського селянства на вищий рівень господарського і культурного життя. Відчитав теж привіти, що наспіли на закінчення курсу, між іншим привіт подяку від білоруського діяча о. Татариновича.

З черги з обширної промови управительки курсу **д-ра Хариті Кононенко** присутні представники преси і відпоручники деяких центральних установ довідалися про умовини праці курсанток. На курс вписалося 30 дівчат, але довелося приняти лише 27 учасниць. Курс закінчило 22 курсантки, бо 5 мусіло залишити його чи то з родинних причин чи тому, що дістали посади. На курс приймали лише курсанток з середньою освітою. Дві курсантки мали вищі студії. Крім учасниць з Галичини, більшість яких походила зі села, на курс приїхала одна білорусинка та одна еміґрантка з В. України.

На курсі викладали фахівці такі предмети: куховарство, трикотарство, крій і шиття, хатнє господарство, кухонну хемію, загальну гігієну і гігієну жінки, про ґрунт та рослини і погноювання, городництво, садівництво, птахівництво, заготівка паш, годівля домашніх тварин, молочарство, пасічництво, лічничі зела, управа, переробка і збут льну та конопель, народне господарство, кооперація, методи праці серед сільського жіноцтва, організація і праця Т-ва „Просвіта“ та інших установ, організація і праця Т-ва „Сільський Господар“, плекання народнього мистецтва, ведення пансіонів та інші предмети. Крім викладів теоретичних, що відбувалися від год. 3-ої до год. 7-ої пополудні курсантки відбували практику в ранішніх годинах з таких предметів, як: куховарство, трикотарство, крій і шиття та інших. Практику з годівлі домашніх тварин, городництва та садівництва відбули курсантки при монастирському господарстві оо. Студитів на Кайзервальді. Крім того відбули курсантки цілий ряд екскурсій та прогульок з науковою метою. Оглянули державну городничо-садівничу школу та наші економічні підприємства. Були на кількох виставах образів, на „вечорі народньої ноші“ та інших корисних і цікавих для них імпрезах.

Дуже обширно на курсі викладали про кооперацію. А щоб учасниці могли докладно ознайомитися з веденням кооперативи, основано при курсі кооперативу, що вела під проводом дир. Грабара шкільну крамничку та харчівню. Всі дівчата мали змогу перейти практично працю в Надзірній Раді та управі, що змінялися з тією метою що місяця.

Користаючи з нагоди, що „Сільський Господар“ уладив шестиденний курс для інструкторів Хліборобського Вишколу Молоді, вислухали курсантки і викладів на цьому курсі та дістали відповідні свідоцтва.

При курсі був інтернат для курсанток, де мешкало 13 курсанток під доглядом одної з учительських сил. Оплата за курс 15 зол. місячно, але деяких курсанток взагалі звільнили від оплат або їх бодай зменшили. Курсантки обідали обовязково в кооперативній харчівні. Деяких курсанток вислали на курс філії „Сільського Господаря“ і допомагали їм матеріяльно цей курс закінчити. Ці курсантки будуть опісля працювати при цих філіях „С. Г.“ як інструкторки. Вкінці д-р Х. Кононенко давала життєві поради курсанткам в їх праці на селі. Зворушливу промову з подякою для Головної Ради „С. Г.“ та управительки курсів виголосила в імени курсанток п-а Литвинська, а курсантка п-а Мацех вручила голові М. Луцькому гарний альбом. Не менше зворушення між присутніми викликало вручення китиці квітів з вишитою подушечкою управительці курсу п-і д-р Х. Кононенко, яка побажала спеціяльно курсантці білорусинці якнайкращих успіхів в її практиці серед білоруського жіноцтва. Від дирекції Т-ва „Сільський Господар“ і прелегентів попрощав інж. Романенко і після того запрошені гості перейшли до буфету і провели час на милій гутірці. На закінчення курсантки в ревії-сатирі підхопили дотепно деякі „прикмети“ прелегентів та ввели присутніх у веселий настрій.

Слід підкреслити, що майже всі курсантки вже розїздаються до праці в характері інструкторок при філіях „С. Г.“ і тому Т-во „С. Г.“ відкриє найближчої осени третій з черги курс, щоб усі філії „С. Г.“ мали такі сили

—o—

На важній стійці.

Ювилей 27-літньої праці Кружка і шкіл Р. Ш. ім. Б. Грінченка у Львові.

Минулої суботи і неділі кружок і школи Р. Ш. ім. Б. Грінченка у Львові святкували під протекторатом Митр. Андрея 27-ліття своєї важкої праці у Городецькій дільниці, де — як відомо — мешкає дуже багато українських робітників і безробітних. Тому школи Р. Ш. ім. Б. Грінченка сповняють дійсно дуже важливу національну місію, бо рятують українські діти перед денаціоналізацією.

У суботу 15. ц. м. о. кат. Василів відправив поминальне богослуження у хрємі св. Юра за померших учителів, учеників (ць) та членів кружка. Вполудне Преосв. Никита та о. мітрат Базюк відправили панахиду за душу бл. п. Степанії Панкевичівної, добродійки кружка Р. Ш. ім. Б. Грінченка.

В неділю 16. ц. м. рано Преосв. Никита в асисті о. прал. Л. Куницького та діяконів відправив Службу Божу під голим небом перед вівтарем біля храму св. Юра в наміренні згаданого кружка, виголосив патріотичну проповідь та довершив акту посвячення гарно мережаного прапору народньої хлопячої школи ім. Б. Грінченка. Перед каплицею уставились діти всіх львівських шкіл Р. Ш., захоронок та багато громадян. Біля прапору стануло 24 кумів, представників різних центральних товариств і визначних громадян, між ними добродійка шкіл ім. Б. Грінченка п-і К. Старецька, що записала їм велике своє майно. Після того відбулася дефіляда шкільних дітей перед прапором, членами Головної Управи та Виділу кружка Р. Ш. Крім того окрема делеґація під проводом голови кружка дир. А. Мудрика удалася до Митроп. Шептицького, який дав архиерейське благословення і перший вписався до пропамятної книги. Опісля до 11-ої год. вбивали цвяшки до прапору та складали датки.

В полудне відбулася в салі Народнього Дому святочна академія, на яку склалися хорові продукції, реферат, деклямації і хоровід учениць дівочої школи. Академію започаткував збірний хор хлопячої і дівочої школи Р. Ш. ім. Б. Грінченка, що під управою учит. Г. Терлецького відспівав гимн Р. Ш. Зчерги голова кружка Р. Ш. дир. А. Мудрик підкреслив вагу і значіння праці кружка та шкіл ім. Б. Грінченка. По черговім виступі збірного хору обох шкіл, що відспівав „пісню шкіл ім. Б. Грінченка“, проф. Я. Кузьмів виголосив короткий реферат про історію, розвиток і працю кружка та обох шкіл. Слід згадати, що накладом кружка Р. Ш. ім. Б. Грінченка появилася коротка історія п. н. „25 літ праці“. Далі хор дівочої школи під управою учит. І. Костевої відспівав зовсім удатно пісню „Зоряні ночі“ — М. Підгірянки-Б. Кудрика та народню пісню „Женчичок“. Дві пригарні деклямації учен. І. Капарник, яка з хистом доброї рецитаторки віддеклямувала вірш Б. Грінченка „Серед поля“ та Л. Українки „Contra spem spero“, викликали бурю оплесків. Дуже добре випала теж сценічна картина Ю. Шкрумеляка: „Наша школа — наша мати“ у виконанні одної учениці та учеників хлопячої школи. По перерві п. І. Олексин відчитав низку привітів, між ін. від Преосв. Івана, УПР та УНДО, Головної Управи Р. Ш. та інших центральних установ. Після того хор хлопячої школи відспівав ще дві пісні. Чи не найкращою точкою програми був хоровід укладу учит. А. Езерської, що його виконали пригарно учениці дівочої школи. Найкращим признанням були невмовкаючі оплески. При кінці виступив збірний хор, що відспівав відому пісню Б. Грінченка „До праці“. Академія закінчилася відспіванням нац. гимну. На жаль, публика на академії не заповнила салі. В перших рядах бачили ми Преосв. Никиту, голову УПР. пос. В. Мудрого, голову кружка дир. А. Мудрика та представників наших центральних установ. Це свято виявило теж наглядно, що українська молодь шкіл Р. Ш. виховується дійсно на свідомих членів своєї нації

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Поет, який бомбардує сусідів.

В Італії живе собі людина, яка, на диво, не лише не боїться великого Мусолінія, але навіть чимало мороки йому придбала. Тою людиною є славний поет Ґабріель Данунціо, що своєчасно добув для Італії пристань Реку-Фюме. Данунція всі шанують і поважають, томуто й може він безкарно робити, що тільки хоче. Уже 15 літ живе Ґабріель Данунціо на самоті, у своїм замку над прегарним озером Гарда. Своїми химерами й своєю непогамованою амбіцією турбує він італійську владу та своїх сусідів.

У своїм замку панує Ґабріель Данунціо вже якийсь незалежний володар. У нього є своя власна міліція, ба навіть власна артилерія... Ґабріель Данунціо має свої великопанські незвичайні химери. Про них найкраще свідчить подія, що трапилася недавно. Недалеко замку Данунція побудував собі якийсь багатий, німецький промисловець віллю-дім, новітню кам'яничку та помалював її на рожево.

Ця рожева барва віллі промисловця страшенне схвилювала Данунція. На його думку ця барва псувала гармонію і псувала вигляд гарного краєвиду над озером Ґарда.

Грізний ультімат.

З уваги на те вислав Данунціо до згаданого промисловця свого секретаря з домаганням, щоб він до 24-ох годин перемалював свою віллю на помаранчевий кольор.

Промисловець висміяв це домагання Данунція й заявив, що з приводу чиєїсь химери взагалі не думає виставляти себе на нові видатки. Одначе Ґабріель Данунціо не хотів уступити. У його замковому городі-парку був староримський човен, що до нього прикріпили старосвітську гармату. Підчас національних свят Ґабріель Данунціо стріляє з цієї гармати та з моряцькому одязі приймає гостей, що складають йому побажання.

Інтервенція міністерства.

Данунціо велів спровадити гострі гарматні стрільна та намірити гармату на ненависну рожеву віллю. Згодом вислав знову домагання-ультімат, погрожуючи збомбардуванням віллі. Промисловець негайно попросив помочі в німецького амбасадора в Римі, в префекта, а врешті в італійського міністра внутрішніх справ. Влада почала переговори з поетом Данунціо. Він якось дав себе переконати і зрезигнував із бомбардування віллі промисловця. Міністерство внутрішніх справ обіцяло згоністому та впертому поетові, що на власний кошт перемалює рожеву віллю на помаранчевий кольор. Промисловець погодився на те. Аж тоді велів Ґабріель Данунціо повернути дуло гармати в інший бік та залишив у спокою промисловця.

„ЗОРЯ“ ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ „О. ЛЕВИЦЬКА і Ска
у Львові, вул. Кордецького 50.
Тел. 260-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант“ терп. і воск. у всіх кольорах
ПАСТУ до взуття „Елегант“ люкс, в тубах у всіх кольорах
ПАСТУ до підлоги „Французька маса“ (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до білля помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 590

Японські автобусові кондукторки.

Управа японських автобусів намагається всіма способами піднести дохідність своїх підприємств. Тому їзду автобусами робить пасажирам не тільки якнайвигіднішу і найприємнішу, але хоче теж довести до того, щоб пасажири бачили завжди автобусових кондукторок усміхнених, привітних, але і гарних.

Тому теж заходами дирекції японських автобусових ліній уладжено в Токіо косметичний курс, в якому мусіли брати участь усі кондукторки токійських автобусів.

Спроба дирекції автобусів була справді успішна, бо всі кондукторки — молоді японки ходили незвичайно пильно на курс, засвоїли собі всі косметичні тайни і кожного дня перед працею намагалися своє лице докладно за вказівками учительок прикрасити, припудрувати, масувати і т. д. Автобусова спілка надіється, що коли мати у своїх автобусах молодих, гарних, виперфумованих та елегантних японок кондукторками, тоді збільшиться фреквенція на автобусах.

Болотники до жіночих панчіх.

Якийсь англієць зробив винахід, який матиме для жінок а посередньо і для мужчин велике значіння.

Підчас слоти й дощів — в Англії це буденне явище — жінки мають правдивий клопіт із дорогими шовковими панчішками. Болото розпорскується з під високих обцасів і нові панчішки треба по кількахбилинним проході підчас дощу прати. Очевидно, що панчохи страшенне нищилися і на цьому терпіли не так самі жінки, як радше кишені їх чоловіків. Новий винахід забезпечує і панчохи і кишені перед постійними видатками. Винахід складається з двох алюмінієвих плиток злучених пружиною. Коли починає падати дощ, тоді закладають цей протиболотник на кістки ніг, не скидаючи при тім зовсім черевиків. Коли дощ перестане падати, тоді зовсім легко можна протиболотники скинути з ноги й сховати до торбинки. Жінки можуть постійно носити ці протиболотники і в кожній потребі їх ужити. Можна надіятися, що по якомусь часі щезнуть брудні панчохи на жіночих ногах підчас дощу.

Чоловік, який відгадав свою смерть.

В Ню Джерзі (Злучені Держави) помер перед кількома днями чоловік, який означив докладно день своєї смерти.

Купець Осип Фіор, який мав 56 літ, заскочив одного дня свою родину несамовитим повідомленням, що він житиме ще тільки 8 днів. Ніхто з родини не переймався дуже словами купця, бо він був здоровий як горіх, майже ніколи не хорував і зовсім не нарікав на ніякі болі. У присутності цілої родини зладив купець своє завіщання, обговорив з найменшими подробицями свій похорон, замовив домовину, квіти на могилу, заявив, що його мусять поховати у фраку і більше до цієї теми не вертався. Родина відітхнула з полекшою і ніхто більше про несамовиті справи не говорив. По 8 днях вийшов купець з дому та заявив при тім жінці, що перед смертю мусить ще піти на прохід. Коли згодом вернувся домів, по кількох хвилинах повалився без памяти на долівку. Негайно покликали лікаря, який ствердив уже тільки смерть від наглої кровотечі мозку.

Оригінальна ворохобня вязнів.

Одною з найславніших вязниць Англії є вязниця для виїмково небезпечних злочинців у місцевості Дартмур. Вона лежить у відлюдній околиці і є окружена непрохідними багнами. З тієї вязниці втеча просто неможлива. В р. 1932 у вязниці Дартмур вибух бунт вязнів, який кріваво згнобили. І ось тепер заноситься там на нову ворохобню з причин зовсім інших, як звичайно.

Звичайно причиною буйтів у вязниці Дартмур є або недостаточний харч або невідповідне поведення з вязнями. Тепер ніодна з тих причин не відграє ролі, а невдоволення між вязнями має зовсім іншу причину. А саме — вязні в Дартмур довідалися, що в Італії з нагоди уродин наслідника престолу, проголошено широку амнестію. Тому, що коронація короля не „потягнула“ за собою ніякої амнестії, вязні є невдоволені і бунтуються.

Управа вязниці поробила всі старання, щоби не допустити до бунту. Більш небезпечних вязнів уміщено частинно в підземних казематах, а частинно перенесено до інших вязниць.

—o—

КОРОНАЦІЙНА ФІЛЬМА.

Вже дві години після закінчення коронаційних церемоній кентерберійський архієпископ і князь Норфольку оглядали в одним із льондонських кін коронаційну фільму. Це було радше засідання цензурного комітету. Цей комітет мав вирізати з 3.000 м. ленти все те, що на їх думку не годиться до приблудних сеансів. Сеанс тривав годину й 20 хвилин. Цензура спротивилася тільки одній сцені, коли королева Марія підносить підчас коронації хусточку до очей. Відтак відбулась технічна цензура. З фільми не лишилося більше як 300 м.

—o—

ПОДВІЙНЕ САМОГУБСТВО У ДВОБОЮ.

В Ессіґу скоїлась подія, яка навіть найбільшому циникові зморозить кров у жилах. Двох приятелів, 24-літній Горват і 21-літній Баляс виконали самовбивство при помочі двобою на кріси. Оба станули проти себе і на команду Горватія вистрілили до себе одночасно. Горват згинув на місці, а Баляс упав важко ранений і вмер щойно по кількох годинах. Як причину спільного самогубства подали оба виснаження життям.

ЖЕРТВА РОБІТНИЦІ.

До одної лічниці в Шотляндії зголосилась недавно якась бідно одягнена жінка, яка хотіла зложити свою жертву на лічницю. Своєю жертвою хотіла вона виявити свою вдячність за дороге і запопадливе лічення якого вона колись у тій лічниці зазнала.

Незнайома жінка домагалася побачення з міс Крейтон, яка її перед 20 роками доглядала. Їй вручила вона якусь пачку. Коли доглядачка її розвинула, знайшла там 100 штук од-фунтових банкнотів. На повний студювання запит відповіла стара жінка, що вона ці гроші заробила як фабрична робітниця і не хотіла, щоб її прізвище виявляти.

МАТИ ПРЕЗИДЕНТА РУЗВЕЛЬТА ПРИЇДЕ ДО ПАРИЖА.

Сара Рузвельт, 83-літня мати американського президента приїде на париську Світову Виставу. Вона, француженка з походження нащадок старинного роду графів Деляне. Сара Деляне вийшла заміж за Джемса Рузвельта, батька президента. Ще молодою дівчиною представили її Наполеонові III. підчас Світової Вистави в 1867. р. Тепер прийме її президент Лебрен.

ОТТАК СОБІ.

Найбільша розгубленість це лежати під автом і оглядатися зіваючи на всі сторони.

*

Якби ми знали що про нас говоритимуть коли нас уже не буде, то нас уже давно не було б.

*

Коли мурини їдуть на ферії, то вони вже не опалюються.

*

Щоб жити співаючи, треба мати голос.

—o—

ВЕСЕЛЕ.

МИЛИЙ ГІСТЬ.

— Прошу пана, в сальоні чекає якийсь пан і каже, що хоче з вами говорити.

— Попроси його щоб хвилину заждав, а покищо дай йому крісло.

— Колиж бо він хоче всі меблі, бо це судовий екзекутор.

ФЕРАЛЬНИЙ ДЕНЬ.

— Що? Нині у пятницю йдете на рибу? Хібаж ви не знаєте, що це феральний день?

— Знаю... і хочу переконатись, чи для риб він також феральний

Присилайте передплату!

Свячене у Львові.

СВЯЧЕНЕ У „ЗОРІ".

Як щороку, так і в цьому році, в неділю 16-го т. ц. м. Т-во ремісників, промисловців і торговців „Зоря" уладило у власній пригарній домівці при вул. Вірменській 25 традиційне свячене, яке — не зважаючи на безліч одночасних інших українських імпрез і велику спеку — зібрало повно членів за столами здовж стін великої салі. Акту посвячення доконав о. Горчинський, який виголосив теж гарну промову про конечність саможертвенної праці, без якої нема воскресення, та віру, яка зрушує камені. З гостей промовляли: голова „Міщанського Братва" пос. д-р Ст. Біляк, адв. д-р Р. Секела, ред. І. Кедрин, ред. Я. Шавяк, — а дякував гостям заслужений голова „Зорі" дир. Ю. Сидорак. Численно зібрана реміснича молодь переплітала всі промови бадьорими піснями.

Т-во „Зоря" стає щораз більше взірцевою українською організацією, до якої члени прив'язані не тільки становими інтересами, але справжнім сентиментом. Власна камяниця у центрі міста з пригарною домівкою, систематична й повна посвяти праця провідників, тепла й тісна участь пань, жінок та сестер українських ремісників, при уладжуванні всяких імпрез, врешті щораз глибше зрозуміння ваги пропагованих гасел організацій і розбудови українського міщанського стану — все воно разом складається на величезну вартість „Зорі", як національної станиці.

СВЯЧЕНЕ КОМІТЕТУ БУДОВИ ЦЕРКВИ СС. ВАСИЛЯНОК У ЛЬВОВІ.

Радісною вісткою — по благословенні дарів о. кан. Лициняком — поділився з присутніми (понад 100 осіб) о. кан. Ю. Дзерович, голова Комітету будови церкви. Він подав до відома, що влада міста затвердила вже плани церкви при вул. Потоцького та що Комітет має вже 120.000 цегол, 3 ваг. гашеного вапна та до 30 тисяч золотих у готівці. Але все це ще за мало, коли взяти під увагу, що будова церкви має коштувати коло 150 тисяч золотих. Будова церкви розпічнеться цього року. Посвячення угольного каменя під будову церкви відбудеться торжественно в червні ц. р.

Преосвященний Никита, що взяв участь у святі, передав у гарній промові від Митрополита благословення Комітетові будови церкви в його гарнім ділі.

Крім того промовляли: д-р Ст. Біляк, п. Методій Гебус, представник Т-ва „Зоря", адв. д-р Роман Секела, представник читальні на Вульці, інж. Витковицький з Маслосоюзу, п. Рудницький з Нар. Торговлі та ін.

Промовці торкались передовсім справи будови церкви, впевнюючи, що українське громадянство поспішить радо на ту ціль з жертвами. Між присутніми на святі зібрано на ціль будови церкви 74.02 зол.

СВЯЧЕНЕ В МАРІЙСЬКОМУ Т-ВІ ПАНЬ.

Марійське Т-во українських жінок уладило 16. ц. м. традиційне свячене у своїй домівці при вул. Руській. Зібралося кількадесять членок, поважних українських громадянок, що під проводом заслуженої голови п. О. Бачинської провели при спільному столі мило кілька годин. Між гостями були оо. з ЧСВВ Семьківський і Назарко. Промови переплітано товариською гутіркою та співами.

По широкому світі.

Абісинський негус рішив переїхати до Палестини, де вже є його жінка. Він зовсім покине політичну діяльність.

В Англії помер лорд Пилип Сновден, що гричі був міністром. Як міністр торговлі обстоював він засаду вільної торговлі.

Совітський уряд виповів манджурському договір про плавбу на граничних ріках.

Данія дуже торжественно святкувала 25. роковини володіння короля Христіяна X.

—o—

БОЛГАРСЬКИЙ КОРОЛЬ ХОЧЕ ПРИВЕРНУТИ ДЕМОКРАТИЧНІ ВОЛЬНОСТИ.

Кріза болгарського уряду проволікається, бо підчас переговорів у цій справі виявилась основна ріжниця думок між прем. Кіосеівановим та королем Борисом.

Король уважає, що необхідно як найскорше привернути в Болгарії демократичні вольности, розписуючи вибори. Навпаки, на думку премієра, теперішня ситуація не дозволяє на те.

ПОВІДОМЛЯЄМО

що вже надійшли на склад у великім виборі в прекрасних нових взорах — матеріяли на весняні плащі, костюми, шовки на блюзки, комплєти і сукні — в цінах надзвичайно приступних

„ДІМ МОДИ"

Львів, — Готель Европейський

Обслуга в українській мові.

Заслуженому письменникові і діячеві.

ПОСВЯЧЕННЯ ПАМЯТНИКА НА МОГИЛІ ІВАНА ЛИПИ У ВИННИКАХ.

В неділю 16. ц. м. відбулося посвячення памятника на могилі визначного письменника та громадського діяча Івана Липи на цвинтарі у Винниках. Після Служби Божої в місцевій церкві уформувався похід на цвинтар, що його вів о. декан **Гірняк** в асисті о. **Осташевського** з Підберезець, **о. Уляновича** з Лисинич та **о. д-ра Богонюка.** В поході взяла участь поважна скількість місцевого громадянства і гостей зі Львова. Співав місцевий хор, грала теж місцева орхестра.

На цвинтарі після посвячення памятника виголосили промови. **О. декан Гірняк, Андрій Петренко** (від „Товариства допомоги емігрантам з В. України") і д-р **К. Коберський** (від Товариства письменників і журналістів ім. І. Франка.) Відтак під звуки пісні „Ой Морозе, Морозенку" делегації покрили памятник вінками від місцевих установ і „Т-ва опіки над емігрантами з В. України" (чудовий вінок з туліпанів). Памятник на могилі І. Липи роботи артиста-різьбаря А. Коверка достроюється до памятника на сусідній могилі Січових Стрільців. Памятник цей уфундував син незабутнього Івана Липи, відомий письменник Юрій Липа, (що є тепер лікарем у Варшаві.

Свято це — доказ пієтизму сина до батька і культури українського винницького громадянства, яке взяло в ньому участь у дуже великому числі, складаючи й від себе поклін Тіням заслуженого письменника і громадського діяча.

З організаційного руху.

Збори українців галицької (стрийської) дільниці м. Львова.

В суботу 15. травня у домівці читальні при вул. Супінського 21. відбулись збори українців першої т. зв. галицької чи стрийської, дільниці м. Львова. Ця дільниця має чи не найбільше українців: офіційна статистика подає тут поверх 8.000 греко-католиків та близько 5.000 свідомих українців (є їх, очевидно, далеко більше). Більшість їх — це інтелігенти. Не вважаючи на те (чи може саме тому!) зорганізованого життя українців тої дільниці, як колективу, обєднаного спільними інтересами, тут майже ніколи не було і всі спроби в тім напрямку йшли завжди, як по груді. Велика причина цього — брак відповідної домівки, бо домівка при вул. Супінського ніяк до таких цілей не надається.

Тепер маємо нові спроби оживити українське життя у тій дільниці, головно заходами адв. **д-ра Романа Секели,** який теж проводив згаданими зборами. Зібралось ок. 50 громадян. Цікаві і змістовні реферати виголосили п. **Рудницький,** представник Н. Торговлі, про реалізацію гасла „Свій до Свого", та п. **В. Похмурський** про етнічний та віроісповідний вигляд Львова, зокрема галицької (стрийської) дільниці. Обидва реферати повинні бути рішуче видруковані. У дискусії забирали голос: **д-р Філярет Колесса, п-і Фіголева, ред. Я. Шавяк, о. д-р Й. Застирець, дир. Авг. Домбровський, ред. І. Кедрин, пос. д-р Ст. Біляк, п. Яшшин, дир. М. Таранько і ін.** У дискусії порушували головно справу вписів до двох рідних шкіл на терені дільниці та пятнували батьків, які воліють посилати своїх дітей до чужих шкіл, де діти не мають ніякої змоги виховатись на українських громадян. — З огляду на пізню пору рішили відкласти вибір старшини до чергових сходин.

ЯПОНІЯ БУДУЄ 165 НОВИХ КОРАБЛІВ.

ТОКІО, 18. 5. П. А. Т. Агенція Домеї повідомляє, що Японія будує тепер 165 нових кораблів містоти 660.000 тон, а має вже 3.300 пароплавів містоти 4,169.000 тон. Торговельні корабельні товариства пошукують тепер понад 5.000 моряків. Японська торговельна маринарка так швидко розвивається тепер, що в останнім часі недостає моряків на залоги нових кораблів.

—o—

ТАЄМНЕ ВБИВСТВО.

МОСКВА, 17. 5. ПАТ. Вчора рано вартовий летовища для легкопадів і ширяків московської ради Осоавіяхіму біля Москви Канжотов впустив на летовище слухачів військової летунської академії й опісля вистрілив до слухача Павлова-Сільвінського та вбив його на місці. Другого слухача Антонова зранив. У тій справі прокуратонія повела слідство.

ПОВСТАННЯ КОМУНІСТІВ В АЛЬБАНІЇ.

ТІРАНА, 17. 5. П. А. Т. Альбанське пресове бюро повідомляє: Революційний рух скінчився повною невдачею. Урядові війська пішли в погоню за розбитими повстанцями. З найдених документів в одінних убитих і повстанців виходить, що повстання викликали комуністи. Передна сторожа урядових військ, що вийшла з Вальони, стрінула повстанців на шляху з Вальони до Тепелені недалеко просмику Проці. **По короткім бою повстанці відступили. Провідник повстанців Ісмет Тото поляг підчас бою.**

—o—

ФРАНЦІЯ ВІДСИЛАЄ НАЗАД 17 ЛІТАКІВ ДО ЕСПАНІЇ.

ПО, 17. 5. П. А. Т. 17 еспанських урядових літаків осіли нині на французькій території недалеко По. Авіс повідомляє, що ці літаки вилетіли нині в год. 5-ій рано зі Сантандер до Більбао й осіли к. год. 8.30 на французькій території, бо збилися з дороги внаслідок мряки. Згідно з інструкціями міністерства летунства літаки дістали приказ негайного повороту до Еспанії, як лише позволять на це атмосферичні умовини. Їх буде ескортувати французький военний літак. До місця осідку літаків виїхали капітан Віленар, провідник міжнародньої контролі і комісар спеціяльної поліції над еспанським кордоном.

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., телефон 254-46. Приймаю футра до перехованння літом.

— **Повне видання творів Марка Черемшини.** Вже в найближчому часі появиться у Видавництві „Ізмарагд" перше повне, критичне, тритомове видання **Творів Марка Черемшини.** Це видання міститиме всю літературну творчість Черемшини. Перший том вийде вже в травні, другий в червні ,третій в липні ц. р. Ціна повного видання в передплаті назначена на 9 зол., себто по три золоті за том. По виході книжки ціна буде значно вища. Передплату висилати на адресу: Видавництво „Ізмарагд", Львів, вул. Косцюшка ч. 5, Конто ПКО 503.062. 762, 8 – 10

— **Кооператива „Базар"** у Львові повідомляє своїх членів, що товарові звороти за рік 1936. можуть підняти у крамниці при вул. **Руській ч. 3.** При цій нагоді повідомляємо, що маємо на складі найновіші зразки сезонових новостей: білля, рукавички, шалики, краватки, панчохи і скарпетки. Просимо оглянути без обовязку купна.

— **Опера „Ноктюрн" — Лисенка і „Вечерниці Ніщинського як шкільна вистава.** Обіжником з 19. 4. ц. р. ч. II. 7105/37, Кураторія Львівської Шкільної округи дала дозвіл на виставу вище згаданих творів Лисенка і Ніщинського для шкільної молоді. Вистава відбудеться в пятницю

21. 5. ц. р. в год. 4. попол. в салі Великого Театру. З огляду на красу і великі мистецькі цінности обох творів у редакції й інструментації д-ра С. Людкевича, вистава ця набирає для нашої молоді великого виховно-мистецького значіння. Тому не сумніваємося, що управи поодиноких наших шкіл скористають з цієї рідкої у нас нагоди такої гарної і цінної імпрези та зорганізують численну участь учнів своїх заведень під відповідною опікою. В справі білетів і всяких звязаних з цим інформацій треба звертатись до Управи Філії української держ. гімназії, вул. Пекарська ч. 19., тел. 231—04.

Ґрафічний конкурс

Колектура Льотерії Клясової „Надія" оголосила за посередництвом Кружка Артистів Ґрафіків Реклямових (КАГР): **КОНКУРС НА ПРОЄКТ РЕКЛЯМОВОГО ПРОСПЕКТУ КУПНА ЛЬОСІВ ПОЛЬСЬКОГО ЛЬОТЕРІЙНОГО МОНОПОЛЮ.** Конкурс є доступний всім ґрафікам замешкалим на терені Річипосполитої.

За найкращі праці є визначені такі нагороди: **І. НАГОРОДА — ЗОЛ. 300.—, II. — ЗОЛ. 250.—, Ш. — ЗОЛ. 150.—, IV. — ЗОЛ. 100.—.** Крім цього Колектура „Надія" купить евент. більшу кількість ненагороджених праць у ціні зол. 50.— за проєкт.

РЕЧИНЕЦЬ НАДСИЛАННЯ ПРАЦЬ МИНАЄ 18. ЧЕРВНЯ 1937 Р.

Докладні умовини конкурсу розсилає на бажання К. А. Ґ. Р. у Варшаві, вул. Балуцького 30/7, а також Колектура „Надія", **ЛЬВІВ, ЛЕҐІОНІВ 11 і ВІДДІЛ: ВАРШАВА, МАРШАЛКІВСЬКА 117.** 2—2

— **Українці львівського повіту, позір!** За дозволом львівського повітового староства з 4. V. ц. р. ч. Поль 10. а/16/37. відбудеться в усіх селах і містах львівського повіту збірка на „писанку" для „Рідної Школи" від 16. до 23. травня ц. р. Нехайже в тім часі ніодин українець і ніодна українка львівського повіту не відтягнеться від зложення дару на „писанку" для „Р. Ш." Нехай кожний українець львівського повіту ділом дохаже, що добро „Рідної Школи" лежить йому на серці. Богатих жертв від усіх українських громадян львівського повіту жде — **Рада Львівського Повітового Союзу Кружків „Рідної Школи".**

— **„Проблєми української національної консолідації".** Реферат на цю тему виголосить ред. З. Пеленський заходом Т-ва Письменників і Журналістів ім. Ів. Франка і „Молодої Громади" в Товаристві „Молода Громада" у четвер 20. ц. м. Початок год. 7. веч.

— **II. Зїзд абсольвентів Торговельної Школи Р. Ш. у Львові.** В неділю 16. ц. м. відбули свій II. Зїзд абсольвенти Торг. Школи Р. Ш. у Львові. Цей зїзд був рівночасно Установчими Зборами їх товариства. До цієї справи повернемо ще завтра.

— **Нові українські часописи.** В Коломиї появляється від 1. квітня ц. р. громадський двотижневик Покуття **„Трембіта".** Видає видавництво „Основа" в Коломиї, редагує колегія, відповід. редактор Мих. Волощакевич. — Майже одночасно появилося в Коломиї перше число тижневика **„Авангард".** Оба часописи мають виразне національне обличчя і гостре протикомуністичне наставлення. — У Кремянці на Волині появився український евангельський місячник **„Будівничий Церкви",** якого редактором і видавцем є якийсь Д. Гарасевич.

— **Вистава української преси на Замарстинові.** Заходом виділу чит. „Просвіти" на Замарстинові відкрито в неділю 16. ц. м. виставу української преси в домівці читальні. Рано о. М. Харина відправив Службу Божу в каплиці, що приміщується біля читальняної домівки, і виголосив проповідь, взиваючи батьків, щоб записували своїх дітей до шкіл „Р. Ш.". По Службі Божій ред. В. Качмар виголосив реферат про значіння української преси для нації, о. М. Харина перетяв стяжку до салі вистави і присутні залягли велику салю чит. „Просвіти", гарно прибрану рушниками, де виставлено всю українську пресу. Вистава робить дуже миле враження і тому якнайбільше осіб, головно молодь, повинна оглянути її. Вистава буде відкрита до 19. ц. м.

— **Відгомін матуральної афери.** До нового письменного іспиту зрілости в гімназіях у Львові і на провінції не допущено коло сотні абітурієнтів. В самому Львові не допущено 80 учеників. Тому, що багато з них в афері з викраденими письменними темами не брали участи, вони рішили шкільне рішення заскаржити до суду.

— **Великий врожай овочів** заповідається в Заліщиччині. Черешні будуть вже з кінцем травня дозрілі. Виноград також заповідається добре.

— **„Одепшець урощенє"** — кричить варшавський ендецький „Дзенник Народови" (ч. 106), обговорюючи статтю „Діла" про рятування українського напливового елементу (зарібників, слуг) в містах, м. і. і в Люблині, куди напливає населення з холмських українських сіл. Думаючи ,що вже українців у Холмщині зїли, ендеки кричать: „Повінно сен одепшець те урощеня". А проте українці там є і будуть.

— **Хмароломи, громовиці, пожежі.** Минулої суботи попол. над ріжними місцевостями Сх. Галичини перейшли градові бурі і наробили значних шкід. У Львові ударив грім у радієву вежу на площі Східних Торгів і ушкодив антену. Над Дрогобичем обірвалася хмара, причому дощ падав три години. Річка Побіг виступила з берегів і заляла кілька вулиць. Вода доходила до 1 метра висоти. В рафінерію „Польмін" ударило 5 громів. Підчас бурі в жидачівському повіті грім ударив у стодолу в Новім Селі і спалив її дотла. В Ославах Білих повіт Надвірна згоріла від грому загорода Юрка Юращука. Пожежа перекинулась на сусідні будинки і знищила 14 загород з інвентарем.

— **Протисобача акція у Львові.** Ветеринарійний відділ міського виділу здоровля ствердив у першому кварталі ц. р. 26 випадків скаженини у псів, що покусали кількадесять осіб. Людей піддано щипленню, а пси вбито. Взагалі проти собак, що волочилися по місті розведено як звичайно нагінку і в результаті стрчено електричним струмом 512 собак і 33 коти.

— **Вийти перед судом.** Львівський суд займався трьома війтівськими справами з дефравдаційним підкладом. І. Фендьо, війт із Жирівки, відповідав за присвоєння податкових грошей на суму 1.600 зол., фальшування документів і нелегальну підвишку своєї платні із 150 на 250 зол. Солтис громади Лани спроневірив кількадесять зол., а касієр міста Любачева, В. Інґльот поверх сто. Присуди будуть оголошені пізніше. — Тернопільський суд засудив Михайла Юнка, війта в Синяві пов. Збараж за спроневіреня громадських грошей на 1 рік вязниці з 5-літним припиненням.

— **Смерть під колесами потягу.** В селі Підбірцях під Львовом склалася в часі бурі жахлива подія. Доньки залізничого службовця Шияна, 6-літня Єлисавета і 8-літня Ядвига, вийшли з парасолем напроти батька, що вертався зі Львова. Через неувагу обі дісталися під колеса потягу, при чому Єлисавета погибла на місці, а Ядвизі розчерепило голову. В безнадійному стані відставили її до львівського шпиталю.

— **Джерела нафтової роли в Березівщині.** На просторі єпископських лісів у копальні „Ліс", власности Бухвальда з Березова, викрили великі джерела нафтової роли. Добувають пів вагона денно. Підчас верчень натрапили також на багаті джерела мінеральної води.

— **Плямистий тиф у Калущині.** В Ланіному калуського повіту стверджено чотири випадки плямистого тифу. Адміністраційно-санітарна влада видала відповідні розпорядки.

— **Велика пожежа.** В Ігровиці (Тернопіль) вибухла пожежа в господарстві Іллі Біловуса. Згоріли хати та будинки пятьох господарів вартости 10.000 зол.

— **Нові учительські етати на Волині.** З новим шкільним роком організує міністерство освіти 450 нових учительських етатів на Волині. Через те творять на Волині кількадесять нових вселюдних шкіл. Певна річ, що українці мало з цього скористають, зате більше кольоністи. Всеж таки українці повинні на цю справу звернути увагу й українські кандидати повинні негайно внести подання до волинської куратерії.

— **Напір польських кооператив на Волинь.** На Волині є тепер 1100 кооператив („спулдзельні"), зареєстрованих в польському „Спілем" і 270.000 членів. Ці кооперативи мають 2100 крамниць і 5.000 осіб занятих в крамницях. Ось чому відібрали нагляд РСУК-у над кооперативами Волині а РСУК за скоро згодився.

— **Строгий присуд.** Розправа перед судом присяжних у Станиславові проти студента теольогії Михайла Остапюка та Ольги Шандрівської, яким закинено протидержавну діяльність, скінчилася в суботу вечором. Остапюка засуджено на 10 місяців, а Шандрівську на 8 місяців вязниці.

— **Кінець страйків.** У Коломиї скінчився страйк робітників, зайнятих при каналах і вивозенні шутру. Всі дістали підвишку своїх зарібків. — В Підгорцях калуського повіту зліквідовано страйк робітників у цегольні. Робітники дістали підвишку.

— **Краєва хроніка.** Під особовий потяг, що їхав із Стрия до Станиславова, кинулася біля Моршина 24-літня Варвара Фус зі Львова, при чому полеса відтяли їй обі ноги. Причиною самогубства була нещаслива любов. — В тартаку фірми Ґлезінґер у Брошневі пов. Долина згинув 19-літній Юрко Фітак, придавлений залізними трачиння. — В Олексичах Нових пов. Стрий вибухла пожежа у шкільній стодолі, що знищила кількинацять будинків. — В Бережниці рівенського повіту 25-літній Євсей Скварко і 19-літня Дарія Кучер, не могучи побратись, відобрали собі життя, кинувшись до криниці. — В парку Любомирських у Рівному скінчив самогубством, напившись лізолю, Ернест Ґлюшький, безробітний учитель, родом із Шлеська. — У Мізуні пов. Долина невідомий вложник закрався до рим.-кат. костела, надкроїв чашу, щоб переконатися чи золота, та покинув її. Опісля розкроїв ножем скарбонку, та нічого в ній не найшов. — За виконування та продаж порнографічних знимок тернопільський суд засудив Льва Брунвальда на 3 місяці арешту, Абр. Шнеліхта з Теребовлі на 3 місяці.

— **Біольоґічна стація на Поліссі.** Варшавський Інститут Наукового Т-ва зорганізував під Пінським у горі Пини нову потасмольоґічну стацію, призначену до гидро-біольоґічних дослідів річних і багонних від під назвою „Поліська біольоґічна стація". Досі були в Польщі дві гидробіольоґічні стації: на Гелю і на Віграх.

— **Ученики гандлюють.** Школа „пшиспособення купецького поль. тов. розвою зем всходніх" в Пінську на Поліссі зорганізувала в Пінську крамницю „Скуп сільських продуктів". Продають в крамниці ученики цієї школи і так відбувають рівночасно обовязуючу практику. Інші ученики ходять безінтересовно з кошиками по ринку і купують сільські продукти. В крамниці є яйця, гриби, фасоля, масло, сир і т. п.; мають також зорганізувати в цій крамниці дрібну продажу риб. Зате українських крамниць держаані чинники не позволяють закладати.

— **Протинімецькі репресії.** Адміністраційна влада в Лодзі закрила німецьку друкарню („Фрає Прессе"), в якій друкувалося сім німецьких часописів і видавництв. Сталося це на основі булівельно-поліційних приписів. Друкарня находилася в цій домівці 35 літ. Слід згадати, що в останньому часі влада розвязала німецьку спортову організацію в Лодзі та Союз німецьких учителів.

— **Як інкасент і возний бавилися у Варшаві.** До Варшави приїхав інкасент магістрату одного провінціяльного міста з возним, щоби відобрати більшу суму грошей з Банку Польського. Замість вертатись з грішми додому, вони пішли до одного ресторану і розпочали широку забаву з жінками легких обичаїв. Забава тревала три дні і три ночі, після чого оба зголосилися на поліцію і повідомили, що їм вкрадено з валізки кількадесять тисяч зол. Поліція доходить, чи їх справді обікрали, чи вони спроневірили ту суму. Покищо обох арештовано.

— **Самоходова катастрофа** склалася на варшавській шосі під Сьредзіньском. Особове авто, ведене власником Романом Барабашем з Варшави зударилося з вантажним самоходом, причому одна із пасажирок Вацлава Орловська згинула на місці, а Барабаш помер, перевезений до шпиталю в Радомю. 2 особи тяжко потовклися. Новий особовий самохід німецької марки, хочаа малий, перевернув великий вантажний самохід, що віз 8.000 кг. товару, опісля впав на придорожний стовп і розпався на тріски. Біля стовпа находився став 7 метрів заглибшки і мало бракувало, а всі подорожні були би потопились.

— **І галапаси пожиточні.** З Познання відлетіло до Льондону, опісля до Канади мілїон галапасів боровика. В канадійських лісах робить знищення личинка боровика, занесеного з Европи. А що тамошній боровик є вільний від галапасів, які нищать його в европейських лісах, тому вивозять його з Европи до Канади.

— **За вбивство поліцая.** Минулого року вбито в Лідзбарку на Поморі поліцийта Сікору, що приловив був трьох злодіїв і привів на поліційну станицю. Коли тут переводив на них ревізію, один із придержаних, Вешковський, стрілив до Сікори з револьверу і зранив його тяжко. Арештований втік, одначе незабаром знову його зловили. Окружний суд у Бродниці засудив Вешковського за низку грабункових нападів, вломів і крадіжей на 22 роки вязниці, а за вбивство на кару смерти і втрату громадянських прав. Двох його товаришів засуджено на менші кари вязниці.

— **Авто впало з моста в ріку.** На мості над Бялою коло Тарнова зустрівся особовий самохід

КОЛЕСА РОВЕРИ
найкращої марки
„ДНІСТЕР" „Tour de France" „Birmingham" і інші
поручає перший і єдиний український
склад роверів кооп. „ПЛАСТ"
ЛЬВІВ, ГОРОДЕЦЬКА 95
ФІЛІЯ, ЛЬВІВ, РУСЬКА 3

з селянською фірою. Коли коні сполошилися, їдучі автом ем. хорунжий Возняк і Маріян Баричко скрутили так нещасливо, що авто розбивши поруччя, впало в ріку з 10-метрової висоти. Оба пасажири тяжко потовклися і почали тонути, одначе один прохожий їх вирятував. Їх перевезли до тарнівського шпиталю.

— **Трагічна їзда.** В Коморовицях бельського повіту вантажний самохід наїхав на селянський віз, на якому сиділи три особи, з цього дві жінки. Наслідком удару візник Ян Мендель із Старого Бельська впав із воза під колеса самоходу і погиб на місці. Тяжко потовчені жінки, Анну Гуру і Марію Паду перевезли до шпиталю.

— **Свідоцтво доброї господині.** В домашнім господарстві є річи, які характеризують паню дому. Сніжно біле, дбайливо виплекане білля промовляє більше на її користь, ніж дорогоцінности, які не вимагають спеціяльних заходів. Досвідчена господиня знає, що секрет властивого плекання білля полягає на її правило випробуваним милом Олень-Шіхт, відомим і цінепим чотирма поколіннями господинь, бо є вироблюване з найліпших сировців, тому воно білля хоронить і робить його сніжнобілим.

—o—

З кіна.

КІНО „КАСІНО": „ЧАРІВНИЦЯ З САЛЄМ".

Фільма основана на правдивій події з половини XVII. віку в американському стейті Массачузетс. У селі Салєм вірили у чарівниці, головно від тоді, коли одна мурипка почала ворожити людям усяке добро та лихо. Досить було випадкового збігу обставин, щоб ударив грім, прийшла буря і деякі з її „пророцтв" буцімто справдились, досить було зависти та спліток, щоб одну, другу та третю жінку обвинуватчувати у зносинах з чортом. Поява політичного втікача, що скривається в малому селі і часто блукає лісами зміцнює переконання, що чорт ходить довкола. Вся ця побутова картина з забобонного, напів дикого села звязана з любовною історією. Головні ролі грають Кльодет Кольбер і Фред Мек Маррі.

Спорт.

БІГ НАКОЛЕСНИКІВ ЗА ЧАШУ Л. Т. К.

Біг на 30 км. виграв Степанин (Україна) у часі 1:18 **У бігу на 100 км.** Колтуцький з України здобув друге місце. Докладний звіт із цих змагань подамо в черговому числі.

УКРАЇНА — Т. Ш. Л. 2:1 (2:0).

Товариські змагання обох дружин закінчились скромною перемогою України, яка виступила до цих змагань у експериментаційному складі, випробовуючи ріжних молодших гравців. Перша половина, коли грав „слабший склад", була куди краща від другої. Гравці грали мудріше й амбітніше. Добре виявила гра лівого крайника і лівого лучника.

Ворота стрілили у цій частині гри лівий крайник (у 23 хв.) в перебою і Богурад (36 хв.). В помочі добре грав Романець.

У другій половині майже ввесь час переважав Т. Ш. Л. Напад України не вміє пасувати зі собою контакту. Максимів на крилі слабший від свого попередника. Т. Ш. Л. здобув ворота вже в першій хвилині другої половини. В помочі слабший Шумовський.

Глядачів доволі багато.

Лехія II — Україна II 3:2. Мист. А.-класи. Ворота для України добув Малюха.

Україна (юніори) — Рекорд (юніори) 5:0. Заслужена перемога молоденьких грачів.

ГОСТИНА ВІДЕНСЬКИХ ПРОФЕСІОНАЛІВ У ЛЬВОВІ

Вісина — Погонь 5:1 (2:1).

Після останніх невдач Погоні надіялися всі слабої гри львівської дружини. Та Погонь заграла зовсім несподівано добре і в першій половині була для Вісини вартість гідним противником.

Вісина не показала такої гри, як колись Адміра, але всеж таки була вона справді дружиною високої европейської класи. Зокрема тоді, коли у другій половині мали віденці запевнену перемогу, показали вони багатий репертуар футбольної техніки і тактики. Віденці грали, не висилюючись і не витрачуючи сил у бігах за м'ячем. Кожний грач стояв завжди там, де м'яч мусів упасти. Зате бігали за м'ячем противники — очевидно без успіху, бо були іноді моменти, що м'яч мандрував цілі мінути від одного віденського грача до другого, а грачі Погоні безрадно тільки бігали то сюди, то туди.

Найкраще подобалися з віденських грачів оба оборонці Шмаус і Райнер, середущий помічник Гофман, Фішер на середині нападу, лівий крайник Ердль.

В Погоні найкраще грав Матіяс II у нападі і Майовський. Добре теж грав спершу на обороні Єжевський, який теж здобув перші ворота для... Вісини. Одинокі ворота для Погоні здобув Матіяс. Обі дружини грали в ослаблених складах, Вісина грала без свого репа Гшвайдля.

Суддював п. Стшелецький. Видів к. 2.500.

ПОГОНЬ — ВІЄННА 4:1 (2:0).

Заслужена перемога Погоні над Віенною, яка легковажила противника. Погонь грала д. амбітно. Ворота здобув Заславський (Погонь Стрий...), Матіяс II і Волянін. Суддя п. Савицький безнадійний

Глядачів 3.000.

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

ЛЬВІВ. **Макабі (Краків) — Гасмонея 2:1.**

СТРИЙ. **Погонь — Сян 6:2.** Ворота для Погоні здобув Заславський 4 і Карголь 2, для Сяну Партика і Дитдалевич.

ЛЬВІВ. **Сянтогор — Зоря 5:2.**

ОКРУЖНА ЛІГА.

ПЕРЕМИШЛЬ. **Польонія — Чувай 2:0 (1:0).** Ворота для Польонії здобув Сендрух, з цього одні з карного.

ЯРОСЛАВ. **Огнісно — II. Сокіл 3:2 (1:0).** Ворота для Огнісна здобули Міхелік 2 і Татарський, для Сокола Зезьба.

МИСТЕЦТВА А і Б-КЛЯСИ.

ТЕРНОПІЛЬ. **Поділля — Єгуда 4:2.** Поділля виграло мистецькі змагання з Єгудою, з якою не мало ніколи щастя в мистецтвах. По цій програній перед Єгудою стає марево спадку до Б-класи.

МОСТИСЬКА. **Сокіл (Нісно) — Скала 4:2 (2:1).** Скала програла на власнім грунті.

МИСТЕЦТВА Ц-КЛЯСИ.

ЛЬВІВ. **Степ — Гоголь 2:1 (2:0).** Ворота добув Паньчишин. Суддя п. Бик.

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТ ЗА КОРДОНОМ.

ПРАГА. **Український В. С. — Главкова колєй 3:0 3—0.**

7. п. м. мали відбутися чергові мистецькі змагання, до яких противник української дружини зовсім не ставився, віддаючи нашій дружині 2 пункти без гри.

Український В. С. — Швегльова к. II. 14:0 (9:0).

Замість згаданих мистецьких змагань розіграла українська дружина товариські змагання, до яких виступила з кількома запасними, щоб переконатися чи можна буде на них покладати надії в разі потреби. Противник української дружини це останній із яким вона мусітиме ще грати за вхід до фіналу. Вже сьогодні участь української дружини у фіналі майже певна.

Масово крадуть гроші на Україні і Білорусі.

НОВА ЧИСТКА У ПРОФЕСІЙНИХ СОЮЗАХ.

МОСКВА, 17. 5. П. А. Т. В суботу закінчилася сесія VI. зїзду всесоюзної центральної ради професійних союзів, що почався 28. м. м. Тоді теж перший секретар Шверник виголосив обширну промову з гострою критикою діяльности професійних союзів за бюрократизм, засмічення ворогами народу, легковаження справ членів і розкрадання державних грошей головно на Україні і Білорусі та в ленінградськім і курськім районі. Цю промову Шверніка, який узяв на себе вину за „засмічення" професійних союзів ворогами народу, надрукувала большевицька преса щойно тепер. Зїзд рішив зліквідувати ради професійних союзів. Першим секретарем зїзд вибрав далі Шверніка і 4-ох дальших секретарів, а саме: Ніколаєва, Москатова, Брегмана та Єгорова. До президії ввійшло 15 осіб. Одночасно викинули Березіна і Романенка та кандидатів Зибіна і Петінського як ворогів народу; Авізова викинули за неморальне життя. Шверник заявив, що Г. П. У. дотепер арештувало як ворогів народу Зарікова, керманича виділу закордонних робітників; Котова, керманича виділу обезпечень; Антошкіна, заступника директора науково-дослідного інституту та Мілютіна, редактора тижневика „Обезпеченеві справи"

Великий Театр | Вівторок 18. і середа 19. ц. м. Два прощальні виступи АДОЛЬФА ДИМШІ в музичній комедії ПОДВІЙНА БУХГАЛЬТЕРІЯ | Великий Театр

Дальші успіхи національних військ.

САЛЯМАНКА, 17. 5. ПАТ. Згідно з офіціяльним комунікатом національних військ на біскайському фронті заняли багато місцевостей, що мають велике стратегічне значіння, м. ін. село Чересіка та важний комунікаційний вузол Цугастіста. Ворог потерпів великі втрати. На мадридському фронті національні війська вдержали всі свої дотепер, становища. Вістка про окруження університетського міста та становищ націоналістів у Толедо є неправдиві. На відтинку Толедо урядові війська потерпіли в останніх наступах такі великі втрати, що їх кількість зменшилася на 50 проц.

—o—

ЧЕСЬКА ЛІГА.

БРАТИСЛАВА. **СК Братислава — Русь Ужгород 5:0.** Останній виступ Руси у змаганнях за мистецтво чеської Держ. Ліги.

Кладно — Славія 1:1.
СК Пльзен — Наход 3:2.
Простейов — Вікторія Пльзен 3:2.
Жіденіце — Вікторія Жіжков 1:1.

ВІДЕНСЬКА ЛІГА.

Адміра — Спортклюб 4:0.
Австрія — Рапід 5:0.

МІЖНАРОДНІ ЗМАГАННЯ.

ПРАГА. **Шотляндія — Чехословаччина 3:1 (2:1).** На цих змаганнях було 40.000 глядачів. Шотляндці мали ввесь час перевагу.

БРЕСЛЯВ. **Німеччина — Данія 8:0 (4:0).** І на цих змаганнях було 40.000 глядачів.

ОСЛЬО. **Англія — Норвегія 6:0 (4:0).**

ВАРШАВА. **Репрезентація Варшави — Фльорідсдорф 3:3.** Гостина віденської дружини у Варшаві закінчилася нерішеним висліком.

СИТКІВКА.

ВАРШАВА. **Чехословаччина — Польща 4:1.** В змаганнях програла Польща на тоні справді 5:0, але тому, що визначений Гехт зрезигнував із гри з Терловським, Польща здобула один пункт воковером. Були це змагання за чашу Дейвіса.

БРІСЕЛЬ. **Бельгія — Швайцарія 2:1.** Змагання за чашу Дейвіса.

АТРАКЦІЙНИЙ МЕТЧ З НАГОДИ „ДНЯ УКРАЇНСЬКОГО СПОРТОВЦЯ".

30. п. м. відбудеться на площі Сокола-батька „День Українського Спортовця", що його уладжує У. С. С. Справжньою атракцією цьогорічного „Д. У. С." буде — як зачуваємо — футболевий метч: Ольдбой Центросоюзу — Ольдбой Маслосоюзу. Склади обох репрезентацій викликують певне велике зацікавлення серед усіх українських спортовців Львова.

Театри.

Український Мол. Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

ЯВОРІВ:
18. V. Т. Шевченко.
19. V. Трафіка пані генералової.
20. V. Муравлі.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

СКАЛАТ:
18. V. Муж двох жінок.
19. V. Шаріка
20. V. Довбуш (Чорногора в огні).
21. V. Дівча з Маслосоюзу.

ТЕРНОПІЛЬ:
22. V. Шаріка.
23. V. Довбуш (Чорногора в огні).

Великий Театр:

Вівторок, 18. V. год. 8. веч. „Подвійна бухгальтерія" з А. Димшою.

Середа, 19. V. год. 8. веч. „Подвійна бухгальтерія" з А. Димшою.

Шкіряні каганці

і ремінці для псів з найліпшим гатунку, вожжа величина по вол. 1.40, линви по 60 сот., гарапи по 1.50 — продає Робітня Римарсько-Галянтерійна Н. Б А Р Е Р, Львів, Сикстуська 2, побіч фірми „Соламандра". 519 10-?

КІНА.

АПОЛЬО: „Діти шостя" з Лілиною Гарвей.
АТЛЯНТИК: „Мароко" з Марлеяою Дітріх і Гейрі Купером.
ВАНДА: „Анна Каренїна, „Люди в тунелю".
ГРАЖИНА: „Москва-Шанхай" з Полем Негрі.
ЕВРОПА: „Опір на продаж",
КАСИНО: „Чарівниця з Салем",
КОПЕРНИК: „Збунтована",
МАРУСЕНЬКА: „Веселі бідаки".
МЕТРО: „Жайворонок" з Мартою Егерт і музичні додатки.
МІРАЖ: „Вірна ріка" на осн. Жеромського.
МУЗА: „Нинішні часи" з Чарлі Чаплїном.
ПАЛЯС: „Дорога до Ріо де Джанейро" (Хрестна дорога білих невільниць).
ПАКС: „Володар Каліфорнії",
ПАН: „Сам Франціско"
РАЙ: „Роз-Марі".
СВІТ: „Його золота рибка" та ревія
СТИЛЕВЕ: „Аллахів город" з Марлеяою Дітріх і ревія.
ТОН: „Володарка країни Кор".
УТІХА: „Самохід 99" і ревія.
ХИМЕРА: „Небезпечна білявка" з Мартою Егерт.

ФОТОПЛАСТІКОН.

(пл. Марійська 5).

„Печера Адальсберґ".

ВОВНИ — наймодніші гатунки і коліри — **ДІМ ВОЛІЧКИ** — Львів, ул. Сикстуська ч. 2 (побіч брами). Безплатна паука, найновіші журнали.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО

Вівторок, 18. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 17.00 Весела муз. авд., БІЛГОРОД (487) 19.50, 20.00 Нар. пісні, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Концерт балайк. орх., 17.30 Віольончеля, 18.20, 19.00 Циг. музика, 20.00, 21.00 Оперетков. мельодії, ВІДЕНЬ (507) 12.00, 18.10 Концерт, 15.00 Для дітей, 17.20 Сопран, тенор, 19.40 Рецитації та пісні, 20.00 Твори П. Гофгаймера (у 400-ліття смерти) у вик. зальцбурського хору, 20.40, 21.00 „Чи можеш змінити міліон" комедія, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Форт. соната оп. 109 Бетовена, КОШИЦІ (259) 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.15 Легка музика, 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00 Комедія, 22.00 Орг. музика, МІНХЕН (405) 16.50, 20.10, 21.00 Розр. концерт, 18.00 Брамсові твори, хор, солісти, 22.30 Концерт солістів, ПРАГА (470) 17.35 Квартет ч. з. Мора, 20.05 Концерт жор. гоїнндського хору, 20.55, 21.00 Роз. музика, РАДІО ПАРІ (1648) 12.00 Орх. концерт, 13.15 Спів, 16.20 Гумор, 18.30 форт., 20.30, 21.00, 22.00 Симф. концерт, РИМ (421) 17.15 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 Симф. концерт.

Середа, 19. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 16.45 Форт. рецталь, 17.00, 20.10 Розр. музика, 19.00 Форт. дует і сол., 21.00 Орх. концерт, БІЛГОРОД (487) 20.30, 21.00 Гумор, 22.20 Розр. музика, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Спів, 12.45 Скрипка, 17.30 Сальон. музика, 19.25 Циг. музика, ВІДЕНЬ (507) 12.00, 18.10, 20.45, 21.00 Орх. концерт, 19.25 Тисяча слів кохання, вес. авд., 21.45 Гайдн: Музика до драми „Король Лір" Шекспіра, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 20.10 Вечір танку, 21.00 Нові марші, КОШИЦІ (259) 18.00 Для Закарпатя, МІЛЯНО (369) 17.20 Танк. музика, 18.50, 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00 Форт. рецталь Дж. Маскарді Квінтавалле, 22.30 Веселі мельодії та пісеньки, МІНХЕН (405) 15.40 Співаємо й танцюємо 16.10 Дуэт музика, 16.30 Моцартові твори, 19.00 Розр. музика, 20.10 Концерт, ПРАГА (470) 18.15 Військ. орх., 22.20 Твори на смичк. інстр., РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 15.45, 17.30 Спів, 16.30 Форт., 20.15 Пісні, 20.30, 21.00, 22.00 Фестіваль Масенета, РІМ (421) 17.25 Скрипка, 18.30 Розр. музика, 20.40 Легка музика, 21.00, 22.00 23.00 Трансм. із Мілян. Ля Скалі, „Ля Бохтіда" поема Франк-а.

Шукаєте праці? —

Певно найдете її, якщо дасьте оголошення до нашого щоденника

Всі українці купують добірний і дешевий товар, як вовни, шовки, полотна і батисти у фірмі **„МАНУФАКТУРА"** Львів, пл. Капітульна ч. 3.

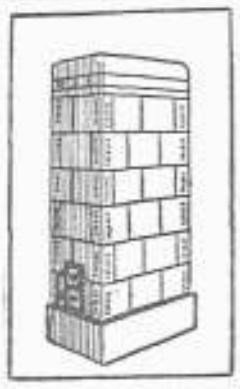

ТІЛЬКИ

„ШІВСЬКО"

печі і кухні кафлеві керамічних ф-к **В. кн. Чарторийського** є найкращі і найтреваліші виключна продажа

„ШІВСЬКО", Ю. Мидляк і Ст. Хомяк

ЛЬВІВ, ХОЦІМСЬКА 2 (ріг Городецької 60) тел. 115-47 біля Міської Комунальної Каси Ощадности

Шукаємо представників на всі місцевости Східної Галичини і Волині.

Від нині — малювання мешкання — приємністю!

МЕШКАННЯ дезинфекує, малює — лякерує очищує основно по помалюванню

концесіонований малярський мистець

Ігнат Михайло Ляйхтер Львів, ул. Булгарська ч. 3. Тел. 242-99.

Ціни дійсно низькі. — Найдогідніші умовини — наймодніші взори. — Совісне солідне виконання. Прошу подзвонити на ч. 242-99 і важадати оферту!

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 18. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.10 Програма на нині, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Для шкіл, 11.30 Для шкіл: У шкільному городці, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Орхестра, і 2.40 Полудневий денник, 12.50 Поборювання буряну під час росту рослин, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Інформаційна газетка в українській мові, 15.25 Легка музика з гр. пл., 15.30 Львівські бікучі вістки, 15.35 Пісеньки у вик. Вітаса, гр. пл., 15.50 Скринька для дітей, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Англійські пісні з гр. пл., 16.15 Скринька ПКО, 16.30 Орхестра, 17.00 „Будні пп. Ковальських", говорена повість, 17.15 Солісти: сопран, форт., 17.50 Про жінку, монольог, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спорт у містах і містечках, 18.20 Касадо грає, гр. пл., 18.35 Літер. нарис: Крашевський у Львові, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Антагонізм села та міста, 19.20 Менше відомі вальси, 20.00 Про інструменти симф. орхестри: Перкусія, 20.15 Симф. концерт; у перерві коло год. 21.00 Вечірній денник, Актуальна гутірка. 22.30 Ухил від норми, 22.50 Маєрбер: „Танок із смолоскипами" із гр. пл.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.05 Танкова музика, 24.00—1.00 Концерт у вик. орхестри.

Середа, 19. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.10 Програма на нині, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: „Про сорочинку, що росте в полі", Хор, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Орх. концерт, 12.40 Полудневий денник, 12.50 Вітамінові салатки, 14.30 Концерт бажань 15.00 Господарські вістки, 15.15 Зі звуковників, гр. пл., 15.30 Львівські бікучі вістки, 15.35 Досталь: „Сервус, Відне!" попурі, гр. пл., 15.45 Технічна скринька, 15.55 Фрімль: Два дуети з оп. „Роз-Марі", гр. пл., 16.00 Програма на завтра, 16.05 Робрехт: „Самум", гр. пл., 16.10 Для старших дітей: „Батьківщина" Бол. Пруса, 16.35 Орхестра мандоліністів, 17.00 Про київську кампанію, 17.15 Солісти: спів, скрипка, форт., 17.50 Із психольогії зборів, 18.00 Актуальна гутірка 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Концерт солістів, із гр. пл., 18.40 Заг. скринька, 18.50 Краса та порядок у сільській хаті, 19.00 Літер. нарис: Прус у перспективі часу, 19.15 Полотна та лек, 19.35 Концерт солістів: скрипка, віол., форт. 20.20 Із львівської вулиці, 20.35 Хвилина бюра студій, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.45 Трансм. з Відня: Гайдн: Музика до драми „Король Лір", орх., 22.10 Танк. музика; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл., 23.30 Музика з плит, 24.00—1.00 Концерт орхестри.

Радіокутик.

ПЕРЕДАЧА З ВІДНЯ ТВОРУ ГАЙДНА „КОРОЛЬ ЛІР".

Всі знають добре симфонії Гайдна, його камеральні твори, концерти й ораторії. Зате драматична музика цього репрезентанта класичної музики, передовсім його увертура, рідко виконуються.

Тим більш зацікавить усіх радіослухачів музика Гайдна до драми Шекспіра „Король Лір". Цей твір складається з увертури і чотирьох „інтермецо" — музичних частин поміж поодинокими актами драми.

Перше інтермецо висловлює напасть і погоду для невдячности, з якою зустрічається король Лір; друге інтермецо представляє бурю; замістом третього є почуття співчуття до долі нещасливого короля; останнє інтермецо п. н. „Битва" змальовує страшний образ війни.

Цей цікавий твір почують радіослухачі в передачі з Відня 19. травня в год. 21.45 у виконанні орхестри Віденської Фільгармонії.

ОПОВІСТКИ.

Дирекція жіночої гімназії Українського Інституту для дівчат у Перемишлі, вул. Татарська 6, приймає заголошення до вступ. іспитів до кл. I-IV. (до кл. IV. лише за призволом Куратолії) і до I. кл. загально-освітнього ліцею (відділи гуманістичний і природничий). Подання з відповідними залучниками вносити до 10. червня п. р. Про речинці іспитів Дирекція повідомить інтересованих впору 957 1—4

На українських інвалідів зложила читальня „Просвіти" Круженичі, вол. 7.35, як збірку підчас спільного святечного.

На Рідну Школу зложив п. Варнава вол. 2.-

КУПНО - ПРОДАЖА

ВАПНО ГАШЕНЕ у повісте по зол. 16.— за 1 м³. з доставою на будову — продає В. Мушинський і С-ка, Львів, Зіморовича 5, тел. 254-12. 956 1—2

ВАННИ ЦИНКОВІ, балії, **НАСІДІВКИ,** великий вибір, **ЗАЯЦЬ, Оссолінських чотирнацять.** 791 6—6

УСЕ ДЛЯ ДИТИНИ, випрамки для немовлят, білля, сукенки і плащики купити дешево у фірмі „СВІТ ДИТИНИ", Сикстуська 2. 776 3—?

ШОВКОВО-ПОПЕЛІНОВІ піжами жіночі і мужеські 10.80—11.80 „АСТРА", СИКСТУСЬКА 2. 775 3—?

ПАНСІОНИ

СОНЯШНІ кімнати з балькончиками до винайму вже від 20. травня в Ямному над Прутом. Тіна Галущинська, Ямне к. Яремча. 905 3—3

РІЖНІ

ЗА 1 ЗОЛ. перероблює капелюхи жіночі і мужеські. КОПЕРНИКА 26, подвір'я. 959 1—3

ЛІКАРСЬКО - ДЕНТИСТИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ Д-ра Б. Баранецького у Львові, Миколая 23 ріг Зиблікевича приймає в хоробах зубів і устної ями щодня від 11—1 і 3—6. Власна технічно-дентистична робітня. 897 5—5

ВАРШАВА

Незрівняний в якості пудер і крем ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ завдяки якому стає цера ОКСАМИТНО-МАТОВА. Ціна коробки з пушком зол. 1.25. 2910 60—?

ПІТ

НІГ, РУК, ПАХВИН

і т. п. зникне при вживанні спеціяльного певного і нешкідливого патент пудру „CSAVE" **50 сот.** Пробний пакет. **Перфумерія**

С. ФЕДЕРА

ЛЬВІВ, ВУЛ. СИКСТУСЬКА 7.

Філія: КОПЕРНИКА 15 а.

САМО ПЕРЕ ВЕСЬ БРУД БЕРЕ

МИЛО ДО ПРАННЯ

ОКСАНА

ФАМОЗА ЛЬВІВ

Потоцького 58.

КІР

Львів, Усійського 6
Тел. 289-88
Станиславів, 3-го Мая 4.

ПЛЯНИ
КОШТОРИСИ
БУДОВИ.

КОНКУРС

Оголошуємо конкурс на директора справника Народнього Базару й Української Кнігарні у Станиславові. Вимагана практика в ділянці паперовій і книгарській. Платня згідно з умовою. Подання пересилати на руки п. Теодора Мартинця, Земельний Банк Гіпотечний, відділ у Станиславові, вул. Собіського 11, до 29. травня 1937. 940 2-2

Надзірна Рада.

Найрадикальніший засіб для тих, що терпить на найбільш **застарілу і найбільшу ПРОПУКЛИНУ** коли навіть операції, перев'язки різних закордонних спеціялістів не помогли та всякі фальшиві виходи не мали успіху, уживає єдиний спеціяліст з довголітньою практикою для недужих на пропуклину при помочі мого опатентованого бандажу ч. 1200, який приносить правдиву поміч мужчинам і жінкам:

Sz. KOHN - Warszawa Sosnowa 13

Просимо на бажання задурно. Перестерігаю перед підробками мого засобу фальшивими спеціялістами. Хто вже зносив стратив надію, найде у мене правдиву поміч. 410

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Середа 19. травня 1937. Ч. 107

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229—41.

Гроші у болото.

„Гуцулшіна“ походить від... ґотів.

До справи педаґоґічних ліцеїв.

V. Зїзд українських музейників у Перемишлі.

Надзвичайна сесія сойму

Жахливий день у Бересті.

Обмеження у прикордонній полосі.

Страйк у львівських броварах.

Новий валєнсійський уряд.

Загадкова перестрілка на летунському майдані у Москві.

Імпреза з „малоруським“.

(Фейлєтон Гал. Чіпки.)

„Соняшний мотор“.

Правнича сторінка.

Ч. 107 (14.650). Львів, середа 19. травня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.000.
Віденську Чеських Легіонів.
Празьке „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Квартирічно . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Новий валєнсійський уряд.

3-ОХ СОЦІЯЛІСТІВ, 2-Х КОМУНІСТІВ, 1 З РЕСПУБЛИКАНСЬКОЇ ЛІВИЦІ, 1 З РЕСПУБЛИКАНСЬКОЇ ПАРТІЇ, 1 З КАТАЛЬОНСЬКОЇ ЛІВИЦІ, 1 БАСКІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛІСТ.

Як подає Авас, Негрін зорганізував у Валєнсії новий уряд у такому складі:

Премієр і міністр скарбу та національного господарства: Негрін (соціяліст).

Закордонні справи: Хозе Хіраль (республіканська лівиця).

Національна оборона: Прієто, (соціяліст).

Справедливість: Мануель де Ірухо (баск).

Внутрішні справи: Зугазахоїтія (соціяліст).

Освіта й гігієна: Гернандез (комуніст).

Рільництво: Ірібе (комуніст).

Публичні роботи й комунікація: Хінер де Льос Ріос (республиканська партія).

Суспільна опіка: Айгуаде (каталюнська лівиця).

Анархісти не дістали ніодної теки, уряд перейшов під впливи поміркованої лівиці.

НА БАСКІЙСЬКОМУ ФРОНТІ.

Як подає національна головна квартира, національні війська заняли на біскайському фронті місцевости: Ечано, Епальца, Енача, Аррінда, Зугагоїтія і Сан Мігуель. 50-ох червоних попало в неволю, чимало полягло. Національні становища зблизилися на 400 метрів до Аморібієти.

Авас повідомляє, що з огляду на непогоду національні літаки вчора зовсім не бомбардували Більбао. Національні наступи на шлях Ільо-Бонар та на гору Хата відбито

Як здавлено революту в Альбанії?

АТЕ описує ось як революту в південній Альбанії:

Зі суботи на неділю група революціонерів під проводом б. міністра Тото та двох старшин заняла місто Агріокастро (на грецькому кордоні); вони перетяли сполуку з недалекими місцевостями: Тепелені, Цурвалеші й Лібогова. Революціонери вбили одного старшину жандармерії.

Урядові війська окружили місто і вигнали відтіля революціонерів, не стрічаючи майже ніякого опору. У провалі Проці дійшло до бою, що покінчився повною невдачею ворога. Підчас сутички згинув брат провідника революти Ісмет Тото разом з двома іншими повстанцями.

Повстання опановано в усьому краю, урядові війська заняли також Тепелені.

Як виходить з інформацій, що їх має уряд, повстання викликали агенти комінтерну.

Альбанське пресове бюро подає, що урядові війська без бою заняли місцевість Дельвіна, що була осередком повстанчого руху. Урядові війська переслідують повстанців, що дрібними групами втікають до кордону.

Зближається замирення
в англьо-італійській „пресовій війні".

Італійська влада продовжила на один місяць право побуту для кореспондентки щоденника „Нюз Кронікл", якій минулого тижня наказали були покинути Італію до 5-ох днів. Райтер добачує у тому прояв поправи англьо-італійських взаємин у висліді розмови британського амбасадора з італійським міністром закордонних справ. Підчас тієї розмови мін. Чіяно буцімто запитав, чи британський уряд міг би інтервеніювати, переконуючи деякі британські часописи, щоб вони писали про Італію більше поміркована. Вчора італійська преса перестала нападати на Велику Британію.

БОЇ У ВАЗІРІСТАНІ.

Під кінець минулого тижня дійшло до завзятих сутичок між загонами факіра з Іпі та англійськими військами, висланими проти нього. Повстанці підчас нападів на британські передні сторожі та станиці убили 4-ох вояків — індусів, від 9. до 15. ц. м. ранено 43-ох індусів. Підчас битви минулої неділі повстанці втратили 47-ох убитих, 43-ох ранених і 2-ох полонених.

Загадкова перестрілка на летунському майдані
в Москві.

Щоденники описують дивний інцидент на московському летунському майдані.

Підчас вправ у скоках з легкопадом на майдан прийшов гурт летунів, які не знали гасла, тому стійкові стали стріляти до них. Кількох летунів ранено; один з них — відомий винахідник у ділянці легкопадів Сільвінський, помер. Інцидент викликав велике зражіння в Москві. (АТЕ).

ПРАВ ГРОМАДЯН НЕ БЕРУТЬ ПІД УВАГУ.

„Ізвестія" стверджують у вступній статті, що між конституцією та практикою витворилася помітна різниця: місцеві орґани влади часто допускаються сємоволі супроти громадян. Нпр. в ленінградській окрузі на 35.000 судових спорів між державою та робітниками у 85-ох проц. держава покривдила робітників. В уліяновському районі влада переводила нелеґальні ревізії у колхозників.

„Ізвестія" признають, що **Дотепер всі спори між громадянином і державою вирішувано під кутом доцільности й господарських потреб, зате особистих прав громадян ніхто не брав під увагу.** Автором такої теорії уважають „Ізвестія" б. заступника союзного прокуратора Пашуканіса, якого тепер арештували як зорога народу.

Комітет державних достав при раді народніх комісарів СССР викрив поважні надужиття, незгідні зі законами про державні достави. В челятинській окрузі у колгоспників, які сповняли свої обовязки супроти держави, реквізовано збіжжа, і то за відомом повновласника державних достав Зикова і начальника збіжевого уряду Орлова.

На думку комітету Орлов і Зиков робили ці надужиття лише на те, щоби викликати невдоволення серед колгоспників. Вони оба пішли під суд. (ПАТ).

ВОЛОДИМИР БІРЧАК:
ЗОЛОТА СКРИПКА
Нова збірка оповідань відомого письменника
Обсервація, нові теми,
:-:-: гумор і дотеп :-:-:
Можна дістати в Адміністрації „Діла"
Ціна 2 зол., поштова пересилка 30 сот

ГРОШІ У БОЛОТО.

Львів, 18. травня 1937.

Серед безлічі „екзотичних" гостей та інтересентів, які переходять крізь велику кімнату Редакції „Діла", скромно просмикнувся ще один „екзотичний" гість, який має остільки право до такого титулу, що його співплемінників від якогось часу обвозять по містах Польщі, [illegible] гуцул, зрештою навіть без червоних штанів-„крашаниць", без череса й дзьобеньки, такий собі звичайний український селянин, в якому вже й ледви пізнати верховинця, тепер напів-спролетаризований мандрівний купець. Після кількох слів привітання та стеоретипного чемностевого запиту про стан інтересів у нинішніх важких часах виявили ми йому, що з своїм крамом кепсько вибрався до нас, але ця відмова якось його не стурбувала; показалося, що в даному разі наш гість мав на увазі щось інше, як власне купецьке діло. З глибини мішка витягнув пімняту брошуровану книжку й подав нам: червона обгортка, на ній якась розхристана постать скаче над полумям, а під сподом напис: КАЛЕНДАРЬ ГУЦУЛСКИЙ НА РІК 1937. Гість наш хвилину помовчав, дивився на нас, як ми ту книжечку розглядали, потім питає: „То ви ще того не виділи?" Ні, кажемо, не бачили. Знову помовчав і спровола знову спитав: „Скажіть, пани: на що це кому? **Чи не шкода грошей...!"**

Скільки в отих кількох простих словах мудрости, тієї мужицької мудрости, що мов горох об стіну відбивається від пречислених проявів сучасної національно-політичної дійсности! І скільки вже ця наша дійсність натерпілася, що потоками плили і пливуть з державних та самоуправних кас гроші в болото, на імпрези, які — не то українському народові, в польській державі й польському народові не приносять абсолютно ніякогісінької користи. Користь мають виключно тільки безпосередні, так мовити, технічні виконавці планів, котрі тягнуть солені платні. Клясичний приклад — оцей „Календарь Гуцулский", виданий „Накладом Товариства Приятелів Гуцулщини у Варшаві", друкарня Йосифа Стифіого в Перемишлі. Календар має 222 сторінки, численні ілюстрації, великі портрети, заставки і т. д. Головний автор (кількох статтей) — Петро Шекерик-Доників, після нього — Ф. А. Оссендовський, автор статті „Історія й нарід Гуцулщини": є там виклад про походження гуцулів від готів (!), говориться там теж про їх споріднення з ким тільки не хочете, лиш про українців нема ані слова. Очевидно, що й у цілій книжці слово „український" не приходить ні разу. Вступ до календаря звучить так: „Оце уже другий календарь даємо до рук наших читачів на Гуцулщині. Хочемо, аби та книжка сталаси необхідов для кождого Гуцула, аби гірен з Верховини найшов у ній якнайбільше того, шо може єму придатиси в щоденнім житю і шьо его найбільше обходит. Длятого, окрім пайки інформаційно-календарскої, подаємо тут опові-

дання про бувалщину, про давнину Вашого гарного краю, а також про недавні бої Легіонів, в котрих рівнож боролися і Гуцули, проливаючі разом з Поляками свою жолнєрску кров за свободу. А далше заміщаємо статі про нашу Державу, про ей міста, аби Ви могли запізнатися з краєм, котрого Ви є горожанами, ек також богато порад і вказівок, ек треба газдувати, аби Ваша земле, маржина і Ваша праці давали добрий прибуток, добре жите..."

Ми навмисне навели довший уступ з тієї книжки, щоб доказати, що її редактори мають таке саме поняття про Гуцульщину, що автори лемківських букварів і читанок про Лемківщину. Річ ясна, що пропаганда польського державного патріотизму серед гуцулів такими методами — викликує наслідки цілком протилежні до замірів видавців. Увесь сенс такої книжки той, що на ньому великі гроші заробили редактори й автори: можна уявити собі, що взяв за статтю до такого лубочного видання один Оссендовський! Патріотично-польські пеани, портрети державних достойників та прониаливо-прошацький тон — це тільки шлях до каси. Як то раз чудово окреслив теперішній маршал сенату, б. премієр Пристор: кричить патріот „Хай живе Пілсудський!" і зараз після того витягає руку по заплату...

„Гуцулський" календар це чергова квітка регіоналістичної концепції. Знаємо, що виступати нині у пресі проти регіоналізму, це „крімен", за який грозить репресія пресової конфіскати. Однак представник нашої Редакції мав саме недавно нагоду на пресовій конференції у нового п. воєводи заявити: це не тільки добре наше право боротися проти політики уряду, яку ми вважаємо шкідливою, але наш обовязок, якого не вільно нам легковажити собі; бували вже різні концепції на розвязку української проблеми у Польщі, — памятаємо концепцію говорити „з народом понад голови провідників", концепцію звести українську проблему до проблеми безпеки, врешті спробу творити собі самому всякі українські представництва, — і вдавалося нам ті концепції звалити, то й може дасть Біг вдасться і нинішню концепцію регіоналізму так само провалити, бючи в неї доказами, що їх безупинно достарчає само життя. Фактом є, що та концепція коштує державу найбільше: скільки грошей проковтнуло само видавання „Української Ниви" у Луцьку та з яким практичним ефектом?! Чи колиб ті гроші були пішли на українські школи, на українську культуру, на господарське піднесення волинського села, то чи не принеслоб воно більшої користи для українського населення і для держави?! Або згадані шкільні експерименти на Лемківщині: чи дійсно так багато поляків щиро вірить ще, що шкільні підручники, писані спеціяльним мовним „воляпіком", якимось дивним язичієм, якого не розуміє ні один лемко, підручники, проти яких бунтуються і батьки і діти, доводючи аж до судових розправ, — що ті підручники, це не викинений у болото дорогий гріш?

Всі ті речі йдуть у часі „нормалізації", — тої нормалізації, яка полягає на засаді **єдности всеукраїнської проблеми та єдности української проблеми у Польщі.** За минулих два роки маємо безліч жалюгідних прикладів, як викривилось первісне значіння слова й поняття „нормалізація". Але нормалізаційна практика в ніякій точці так яскраво не вдаряє у саму ідею нормалізації (без лапок), в ідею польсько-українського порозуміння, як саме у точці регіоналізму, що в свою чергу з благородної засади плекати й зберігати льокальні культурні цінности (етнографію, фольклор), виродився у суто політичну концепцію, з метою [illegible] ослаблювати **один і неподільний український національний колєктив, одну й неподільну українську національно-політичну особовість.**

Пора припинити систему, яка полягає на викиданні маси грошей у болото на безнадійні підприємства у роді книжок для „Гуцулщини", які мають переконати гуцулів, що вони цілком окрема нація. Пора відмовитись від думки, що якийнебудь геній у світі може у 30-их рр. XX. століття створити якунебудь нову націю. І пора засувати собі, що коли комунебудь залежить на порозумінні з українцями, то він не може відокремлювати від української нації її частин, яких ані та нація не зречеться, ані самі вони від своєї нації не відмовляться. Питання того мандрівного гуцула, в якому напевне ніхто з ініціяторів та редакторів отого скандального календаря не підозрівав філософа, бренить, як грізне memento: „нащо це кому, — чи не шкода грошей?!"

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Адміністрація.

ВІСЬ РИМ-БЕРЛІН.

(Від власного кореспондента).

Рим, травень 1937.

Вісь Рим-Берлін не є імпровізацією, але дійсністю, що відповідає певним політичним намірам. Її сила випливає головно з таких засновків політичної дійсности: ніяка співпраця з большевизмом і рішуча постава протизбірних договорів взаїмної допомоги, що без огляду на те, чи входять у рямки пакту Ліги Націй, творять вічну небезпеку для миру поширюючи можливі місцеві конфлікти на цілий світ. Тому Німеччина та Італія вибрала методу обопільних договорів, що відповідають дійсним інтересам договірних держав та гамують руїнницькі впливи інтернаціональних ідеольогій.

Італійсько-німецька метода співпраці вже дала свої добрі висліди. Запевнила і незалежність австрійської республики австро-німецьким договором з 11. липня минулого року; уможливила порозуміння між Югославією та Болгарією, які побороли дуже поважні труднощі; заключила договір вічної приязни; довела до договору між Італією та Югославією, розвіявши підозріння і непорозуміння, що були водою на млин чужих держав і причинилася до нового кращого уладження взаємин між Італією та Туреччиною, яка більше активна вернулася до европейського концерну держав. Говориться теж про можливість договору між Італією і Румунією та про відпруження між Румунією й Мадярщиною. Все це відпруження було можливе лише тому, що істнує вісь Рим-Берлін, яка відновила рівновагу в Европі. Вистане порівнати наслідки осі Париж-Москва з наслідками осі Рим-Берлін.

Нема сумніву, що перша виявилася інструментом страшенно розкладовим. Внаслідок зближення з СССР Франція втратила своїх приятелів. Польща відсунулася від французької системи, бо навіть і недавна пожичка на військові цілі не зуміла мабуть відновити давнішої сердечної привязни. Примусила теж Бельгію освободитися від льокарненських зобовязань та відсунутися від військового бельгійсько-французького пакту з 1926 р.; охолодила взаємини між Францією та Югославією, яка і на дальше рішуче відмовляється визнати СССР; викликала теж алярм в Румунії, яка пожертвувала тому свого міністра закордонних справ Тітулеску.

Надармо тепер Франція робить зусилля, щоб відбитися за свої невдачі. Тому французька дипльоматія розвиває горячкову акцію у Малій Антанті і в Польщі, яка згідно з намірами Ке д' Орсе мала би стати центром нового середньоєвр. европейського союзу. Знову під кутом зміцнення осі Рим-Берлін слід підходити до недавної візити в Римі міністра закордонних справ фон Нойрата.

Можливо, що новий західний договір, що його так повільно випрацьовують і який мав би заступити старе Льокарно і питання у справі Еспанії, було предметом переговорів гарячих останніх дніа. До нового зах. договору прийде, якщо між новим Льокарном не буде ніяких звязків з якимнебудь східним пактом. Територіяльна цілість і політична незалежність Еспанії є теж одною з умовин збереження европейської рівноваги і вона не може підпасти під скритий або отвертий вплив Москви.

Н. С. С.

НЕДІЛЯ, 23. ТРАВНЯ **ГОД. 12 ВПОЛУДНЕ**

Саля Театру Ріжнородностей

„СВЯТО ЧОРНОМОРСЬКОЇ ФЛЬОТИ"

Студ. Комітет.

До справи педагоґічних ліцеїв.

(Завваги до організаційної мережі і мова навчання).

I.

Педагоґічні ліцеї належать до групи фахових середніх шкіл. Це установи, що мають виховувати й давати відповідну фахову свіду кандидатам на учителів початкових шкіл. Педагоґічні ліцеї ділятся на три організаційні ступні: 1) дволітні педагоґічні ліцеї для фахової освіти кандидаток на виховниць у дошкільях, 2) трилітні педагоґічні ліцеї для фахової освіти кандидатів на учителів нижче зорганізованих народніх шкіл, 3) дволітні педагоґії для фахової освіти кандидатів на учителів вище зорганізованих народніх шкіл.

Внаслідок умовин та потреб життя множаться в нас скорим темпом українські дошкільля (дитячі садки, захоронки, оселі й півоселі). У минулому році сама тільки „Рідна Школа" та інші освітні організації мали 682 дитячих садків і 5 захоронок, а в них разом 25.782 дітей. Нема найменшого сумніву, що цього року буде їх більше та що з кожним роком вони будуть поширюватися, аж покриють густою сіткою цілий наш край. Дитячі садки добувають собі велику популярність у наших селах.

Супроти такого скорого росту в нас установ дошкільного виховання виринає в нас невідкладна потреба фахово вишколених виховниць. Уже в найближчому літньому сезоні може найти працю в дитячих садках 800—1000 виховниць. Відкіля їх узяти? Дотепер цю потребу заспокоювала „Рідна Школа", влаштовуючи 2- або 3-місячні підготовчі курси для учительських безробітних кандидаток. За яких 2—3 роки а нас забракне зовсім виховниць для дитячих садків і захоронок.

Уже тепер, поки ще час, пора подумати, як зарадити лихові. З огляду на те, що нема надії в скорому часі на державні педагоґічні ліцеї першого ступня, мусять наші освітні установи, головно ті, що опікуються дошкільлями, добитися в Міністерстві Освіти позволення на заснування кількох приватних 2-літніх педагоґічних ліцеїв першого ступня з українською мовою навчання. „Рідна Школа" повинна взяти в цій справі ініціятиву у свої руки. Треба не зробити, не гаючись, бо кожний день опізнення, накопичуватиме нові труднощі.

Тимчасом засновує Міністерство Освіти 3-літні педагоґічні ліцеї другого ступня для фахової освіти кандидатів на учителів у нижче зорганізованих народніх школах. Як знаємо, на території Львівської Шкільної Округи будуть зорганізовані такі педагоґічні ліцеї: 1) Березів — коедукаційний, получений з гімназією, 2) Коросно — хлопячий, 3) Ряшів — хлопячий, 4) Самбір — хлопячий, 5) Сокаль — хлопячий, 6) Станиславів — хлопячий, 7) Стрий — дівочий, 8) Тернопіль — хлопячий, 9) Львів — Державна Педагоґія (Педагоґіюм) коедукаційна.

На перший погляд кидається в очі нерівномірний розподіл ліцеїв. На західній частині території буде аж 5 педагоґічних ліцеїв (Березів, Коросно, Ряшів, Самбір і Стрий), а на східній, три рази більшій, тільки 3 ліцеї. Значить, доступ до педагоґічних ліцеїв для нашої молоді буде дуже-дуже трудний! Одна педагоґія на таку величезну територію — це рішуче за мало! До цієї педагоґії діставатимуться тільки дуже упривілеєні кандидати (ки). З українців може й ніхто! Непростимою свідомою чи несвідомою помилкою треба назвати факт, що Львів, велике три статисячне місто, центр культурного і політичного життя нашого краю, не дістав ні одного педагоґічного ліцею!! Мала скількість дівочих ліцеїв відкриває прикре антифеміністичне наставлення. Таке небезпечне з суспільного погляду наставлення не дасться нічим виправдати, ні економічним, ні культурним розвитком країни.

Треба сподіватися, що покликані шкільні чинники направлять ці помилки в організаційній мережі ще впору. Львів повинен ще дістати, крім педагоґії, бодай два педагоґічні ліцеї, а східна частина округи також 1—2 ліцеї. Необхідно також побільшити кількість жіночих або коедукаційних ліцеїв. Наші виховні й жіночі організації повинні зацікавитися цією справою та повести відповідну зорганізовану акцію.

II.

В своїй статті „Педагоґічні і фахові ліцеї" в ч. 87 „Діла" з 14. квітня п. р. посол Кузмович

маючи на думці мову навчання в педагогічних ліцеях, писав отак: „Важливе для нашого громадянства те, що в розпорядку міністра освіти нічогісінько не сказано про українські педагогії і ліцеї, ані про рівнобіжні українські відділи, ані про навчання українських предметів у польських педагогічних ліцеях. Невже для Міністерства перестала існувати 600-тисячна маса української дітвори? Не виключаємо, що в цьому напрямі йде в Міністерстві якась підготовча праця, однак ми певні, що наслідки тієї підготовки українського громадянства не вдоволять. Вже сьогодні можна сказати, що на місце зліквідованих унаслідок шкільної реформи кількадцяти державних (утраквістичних) і приватних українських учительських семінарій українське громадянство відповідного еквіваленту не дістане. — Цей приклад не вперше виказує наглядно, що кожний новий шкільний закон у Польщі має своє іноді дбайливо скриване національно-політичне вістря. Ось розпорядок про педагогічні ліцеї одним почерком міністерського пера майже зліквідує кількадесятьлітній дуже поважний український стан посідання на відтинку вчительських семінарій".

До дуже цінних інформацій і завваг посла Кузьмовича позволю собі додати одно ще дуже важне доповнення; воно вкаже на те, що в Польщі, крім польських педагогічних ліцеїв, будуть мабуть ще й інші, в тому числі можливо, що й також українські. Про це є два рази неясна згадка в розпорядку міністра освіти з дня 1. березня 1937 р. Ч. II. С. 1290/37 про регулямін приняття учнів до І-ої кляси державного педагогічного ліцею.

В § 9. цього розпорядку читаємо: „Іспит складається з письменної й устної частини з таких предметів: письменний іспит з польської мови; устний іспит з польської мови й математики. В ліцеях (ліцейних відділах) **з непольською мовою навчання** відбувається також письменний і устний іспит **з мови навчання**". — В § 11. цьогож розпорядку сказано: „Письменний і устний іспит з непольської мови навчання слід оперти на тих самих основах, що й іспити з польської мови".

Отже в хвилині, коли організація педагогічних ліцеїв є в ході, вказана найбільша активність українського громадянства та його політичного проводу.

II.

Про педагогічні українські ліцеї треба голосно заговорити на окремих нарадах, треба писати в пресі.

Я позволю собі розпочати дискусію

Коли посол Кузьмович, згадуючи про потребу українських педагогічних ліцеїв, оперував головно політичними аргументами, то я пітиму, як батько, виховник і педагог.

Нарід наш мусить мати свої дошкілля, свої народні школи. Отже мусить мати і своїх учителів, що розумілиб душу і психіку його дітей, і головно, щоб знали мову й культуру українського народу. Без знання душі й психіки дітей, без знання мови й культури народу не може бути мови про виховання молоді, не може бути мови про конструктивну виховну працю в дошкіллі і школі. Учитель мусить розвивати інтелект дітей, мусить впливати на їх уяву й емоції. Не зможе він виконати свого виховного завдання, не знаючи душі дітей, не знаючи мови й культури народу.

Стоїмо все на тому засадничому становищі, що **українських дітей у дошкіллях і народніх школах повинен виховувати й навчати український (а) учитель (ка).** Якщож у практичному житті й наших умовинах ця максимальна вимога не може бути тепер задовольнена і практично позитивно розвязана, то мусимо обороняти вимогу, щоб кожний (а) учитель (ка) дошкілля й народньої школи, де виховуються й учаться українські діти, знав психіку тих дітей, знав літературну мову й культуру українського народу.

Це знання він має засвоїти собі, крім гімназій, також у педагогічних ліцеях. Тут виринає перед нами стрижневе питання мови навчання в педагогічних ліцеях. Стоїмо на другому засадничому становищі, що **українському народові належиться відповідна скількість українських педагогічних ліцеїв.** В довоєнних часах, коли наша культурна боротьба мала далеко більше виглядів на позитивний успіх, добилися ми ледви одної української учительської семінарії у Львові. По війні й цю ми втратили. Наші потреби мусіли заспокоювати приватні учительські семінарії.

IV.

Приватних педагогічних ліцеїв мабуть не буде в цілій державі. Міністерство Осьвіти не буде мабуть дозволяти на засновування приватних педагогічних ліцеїв, щоб не допустити до гіперпродукції безробітних учительських кандидатів (ок). Отже вже нині можна твердити мабуть з певністю, що в нас, бодай у самих початках, не повстане ні один приватний педагогічний український ліцей. Наші кандидати на учителів мусять виховуватися тільки в державних педагогічних ліцеях.

Тимсамим питання мови навчання в державних педагогічних ліцеях набирає в нас принципового національного значіння. На терені Львівської Шкільної Кураторії повинні бути українські й двомовні державні педагогічні ліцеї, де, крім української мови й літератури, викладалиб по половині наукові предмети в польській та українській мові. Інакше не опанує кандидат (ка) української мови, не пізнає культури українського народу. А не знаючи їх, не зможе опісля як виховник і учитель, повнити своїх виховних і навчальних функцій.

Двомовні державні педагогічні ліцеї повинні в нас бути всюди там, де в довоєнних часах були двомовні учительські семінарії. Не буде це жадна концесія для українського народу, тільки звичайне задоволення його національно-культурних потреб у ділянці нижчого шкільництва. Буде це також справедлива ревіндикація того стану посідання, що ми мали його кілька десятків літ до війни та втратили за одним подувом воєнного вітру.

Через те, що, як на початку було зазначено, в розпорядку міністра освіти є неясні натяки на можливість організації і непольських педагогічних ліцеїв, наші політичні і громадянські чинники, головно батьківські організації при школах, повинні розвинути якнайбільшу активність у тому напрямі, щоб ми з початком нового шкільного року добули належну нам до наших культурних потреб відповідну скількість державних педагогічних ліцеїв з українською мовою навчання та двомовних

І. Ю.

По широкому світі.

Польським почесним консулем у Гавані (Куба) став Міґуель Болянос. Від 1. серпня він потверджуватиме документи, які до цього часу потверджував „Національний союз поляків" або „ізраелітський центр".

Абісинським апостольським делегатом заіменовано архієпископа Родосу Кастелляні.

У французькому місті Монпеліє вибух страйк пекарів, які домагаються підвишки цін кліба з огляду на підвишку робітничих платень

Міжнародня парляментарна конференція почалася в Парижі при співучасти представників 30-ох народів.

ЯПОНСЬКІ ВПЛИВИ В СІЯМІ.

„Таймс оф Індія" твердить, що в Сіямі помітно закорінились японські впливи. Японська морська місія вишколює сіямських моряків.

Сіям намагається розбудувати свою марінарку: Італія будує для нього 7 торпедовців, Японія — 2 канонірки. 30 проц. сіямських доходів іде на національну оборону.

—o—

ЮРІЙ ДОЛИНА. 5

З манджурської фільми.

3. ФУ-ДЗЯ-ТІЄН.

Так називається китайська дільниця Харбіна; це ціле окреме місто. Їхати туди треба трамваєм і минати по дорозі чималий і зовсім не запашний ставок-калабаню, що, так сказатиб, псує репутацію самого Фу-дзя-тієн, говорять у Харбіні з усмішкою іронії, що стала вибаглива аж тепер, коли — японці заволоділи країною.

— А, ви ще не були у Фу-дзя-тієн? — кажуть вам — варт поглянути, але вертатися туди не треба.

Деколи додають іще:

— Дуже брудно.

Усе те, на мою думку, не зовсім справедливо.

У Фу-дзя-тієн справді перемішані найріжнородніші запахи та віднести це треба передовсім на рахунок управи міста, що занедбує свою китайську дільницю, ну і трохи на конто деякої ноншалянції у китайських звичаях супроти найзвичайніших проявів людського життя, що першу з берега англійку — можуть довести до пароксизмів і навіть нервової атаки. Зрештою на Далекому Сході до всього звикнеш. У Фу-дзя-тієн канали пливуть щоправда рівно з тротуаром, прикриті тільки пощербленими і навпів зігнилими дошками, та така маловажна подробиця не повинна зражувати сміливого мандрівника.

Бо Фу-дзя-тієн це мінливе і кольорове місто. Безліч тут подовгастих вивісок записаних таємничими знаками, багацько прапорців, дзвіночків і мальованих таблиць ріжних цехів. Правдивою атракцією китайської вулиці є крамниці, великі і пишні, що вже серед тротуарів рекламують себе кумедними мальованими кліточками і малі дрантивенькі будки, яких увесь крам купив би за жменю мідяків. Часом і вірити не хочеться, що при вузенькій вулиці стоїть будинок величавої крамниці зі службою, віндами, городами і кавярнями.

У Фу-дзя-тієн усього купиш, чого душа забажає і все тут дешевіше, як у Харбіні. Шовкові сорочки і порцелянові вази, китайські капці і соломяні віялки. Є тут ресторани, що стягають найвибагливішу публику з Харбіна. Ідять там усе, що народжується у морі, починаючи від смачних пород доради і кінчаючи на ріжних галяретуватих альгах і морських травах. У китайському стравописі ніколи не бракує темно-зелених, несвіжих яєць і солодкавої зупи з пшона. Правдивою окрасою такого екзотичного бенкету є печена пекінська качка.

Є у Фу-дзя-тієн ще й інші ресторанчики, обраховані на зовсім бідну клієнтелю. Вони розташовані у вуличних будках, або туляться у заглибинах будинків. Продають там рідоньку юшку в зелених листках винограду. Зовсім рідко буває у цих вуличних ресторанчиках теж риж. Бо риж це вже люксус для пересічного куліка, що нерідко заробляє кількадесять, а то й кільканацять сотиків удень. Як тут жити з родиною? Тож і вмирають вони масово, особливо взимі, з голоду і холоду. Далекий Схід для бідних буває жорстокий.

Хтож є ці куліси?

Здебільша виселенці з китайських провінцій Шантунг і Гопей. Проганяють їх з перенаселеної батьківщини стихійні нещастя, посуха ,сарапча, катастрофальний вилив ріки Гоан-хо. Наймають їх спершу до портових робіт у Дайрені, звідтам вони розлазяться, як комашня, по всій країні. Є їх не тисячі, але мільони...

Фу-дзя-тієн це ще місто гамірливих китайських театрів, що через стіну межують з домами продажної любови і затишними льокалями, де курять опій. У Китаю за курення опію карають тепер смертю. У Манджурії це вільно і дешево. Рай за копійки... Тому куліс, виселенець далекого Китаю, рідко вмирає виснажений голодом чи лютою манджурською зимою, не покоштувавши перед смертю за останній гріш опію — раю обездолених. Для тих, що втратили право до життя чи не є найважливішою річчю: мати легку смерть?

4. ЯПОНСЬКІ ТАКСІ-ГЕРЛЬОЗ.

„Китайська вулиця" це серце „Пристані", торговельної дільниці старого міста. Вузька артерія, куди всуміш протікають авта та автобуси, звичайні піхотинці і меткі рікші. Увечір тут зелено і червоно від неонових реклям, мрячно від густого пороху ніколи неполиваної вулиці і гамірно. Тож вюють тут китайські, японські і російські грамофони, захвалюють свій крам вуличні продавці і моляться і голосять численні прошаки ріжних рас, влізливі і нахабні як ніде на світі.

Тут, на краю вулиці, куди починається нова вже японської роботи, широчезна площа, стоїть будинок колишнього банку. Ще недавно заходили сюди люди у ріжних грошових справах, сьогодні, при вході до будинку, звернуть вашу увагу величезні китиці ріжноманітних колірових квітів. Це зраджує вже подекуди нове призначення будинку.

Заходимо до середини. Мягкий килим змінює наші кроки у безшумний хід причаєного кота. Ось сутінкова саля. Чому тхне від неї атмосферою азарту? Колись вештались тут солідні купці, що шукали таємниці життя у можливо „найбезпечніших" фінансових операціях. Та прийшла велика криза і банк перекинувся. Ті самі купці —

Великдень української колонії в Манчестері.

Українська кольонія у Манчестері і цього року торжественно святкувала день Воскресення Христового. Вже в Страстний Тиждень завитав до Манчестеру о. Боський (відвідавши спершу Льондон), посвятив паски і вислухав великодної сповіди. У Воскресну Неділю, в год. 7. ранком, відправив тиху Службу Божу, а вполудне Воскресну, на яку зібралася вся манчестерська кольонія, навіть з наймолодшими, як також і англійські гості. Богослуження відбувалося в парохіяльній церкві св. Чада в Чітем. Співав хор під орудою п. Степана Лісньовського. Відправа відбувалася при окремому вівтарі, дбайливо прибраному квітами і застеленому гарним накривалом в українських красках. За вівтарем стояв трон і великі семирамені свічники, згідно із східним обрядом. Світлі ризи, в яких відправляв священник, є власністю української манчестерської громади. До богослуження станули також пятьох аколітів, між ними молодий секретар і скарбник Українського Клюбу в Манчестері. Св. Євангеліє відчитав о. Боський народньою мовою і виголосив високопатріотичну проповідь. Наприкінці відчитав наспілі святочні побажання і привітав представника Українського Бюра з Льондону, який приїхав до Манчестеру, щоби спільно перебути де велике свято. Увечорі відбулося принятя і сходини в Українському Клюбі. Панував щирий, сердечний настрій. Голова Клюбу п. Йосиф Лісньовський, привітав присутніх гостей і попрохав до слова о. Боського і д-ра В. Ю. Кисілевського, які короткими словами подякували манчестерцям за сердечне принятя і висказали признання, що хоч як далеко від Рідної Землі, вони держаться щиро своєї національности й церкви і в такому дусі виховують теж молоде покоління, яке бере активну участь у житті громади. (УКБЮРО, Льондон).

—o—

II. Товариський Зїзд Абсольвентів Торговельної Школи Р. Ш. у Львов.

Дня 16. травня відбувся II-гий Товариський Зїзд Абсольвентів Торг. Школи Р. Ш. у малій салі Музичного інституту ім. М. Лисенка. Зїзд почався богослуженням у церкві св. Спаса (Преображенській), яку відправив довголітній катехит о. Петро Хомин.

В год. 10-тій у салі Лисенка зявилися професори Торг. Школи на чолі з дир. А. Ковалиським, представники установ, преси, гості й абсольвенти (тки). Зїзд отворив п. Юськів Мих., витаючи всіх присутніх на салі. З черги приступлено до вибору президії, до якої увійшли пп.: Гоцький, Юськів, Москвіяна, Марія Керод і Телішевський. З письменних привітів були між іншими привіт Маслосоюзу і з далекої Басарабії одної абсольвентки. Устно витали Зїзд делегати: Союзу Українських Купців, Народньої Трговлі, часопису „Торговля і Промисл" і ін.

Реферат інж. В. Несторовича на тему: „Роля молоді в розбудові українського господарства" вказав багато актуальних гасел і завдань, що відносяться головно до молодого купецького дорасту.

По перерві, підчас якої зроблено знимку учасників, приступлено до справ організаційних Т-ва. По звіті Організаційного Комітету і дискусії прочитано і принято статут Т-ва. Рівночасно вибрано перший Виділ. У його склад увійшли пп.: Г. Бійовський, голова, Мих. Юськів, Зелінський, Федій, Евген Чорній, С. Михаленич і Костів. Після дискусії і вибору органів Т-ва ухвалено ось-такі резолюції:

„1) Загальні Збори абсольвентів Торг. Школи „Рідної Школи" у Львові дня 16. травня 1937 р. висловляють подяку Т-ву „Рідна Школа" на руки голови п. дир. Кореця, б. дорогого Директора, за труд над вихованням.

2) Вітають всіх трудовників та їх почини над розбудовою українського господарського життя.

3) Першим теперішнім своїм обовязком уважають піддержати свою виховну установу, Торг. Школу „Рідної Школи", що стоїть перед дуже важним суспільним завданням ширшої розбудови — передусім помогти їй добути головну передумовину розвитку під теперішню хвилину: власну відповідну домівку. До спільної в цьому напрямі заклинають у першу чергу всіх, хто в цій школі вийшов.

4) Вітають теж почини Яворова й інших міст, що організують українське господарське, зокрема торговельне навчання й виховання.

5) У своїй одиничній і збірній праці вермуватимуться етичними принципами й вимогами загально-національного інтересу.

6) Гасло „Свій до свого по своє" ставлять вимогою національної чести.

7) Найкраще допоможуть українському організованому життю та його ідейним змаганням українські установи й підприємства, якщо прийматимуть до справедливо винагороджуваної праці членів Т-ва.

8) Збори заклинають членів прихильників і громадянство протиставитись чужинній експанзії на терен українського національного істнування інтенсивною, солідарною розбудовою української кооперації, торговлі та промислу.

9) Збори заклинають усіх товаришів піддержувати себе взаємно у спільних змаганнях, підносити свій фаховий і національно-громадянський рівень для добра нації, свого стану та своїх рідних огнищ".

З учителів промовляв до своїх б. учнів сеніор школи п. А. Березовський та побажав витревалости в праці і віри в успіх на полі розбудови українського господарського життя. Зїзд закінчився в год. 14.30 попол. Вечором зібралися учасники зі своїми професорами в ресторані „Око", де відбулося принятя, опісля всі пішли на вечерницю, що тревали до білого ранку при веселім і симпатичнім настрою. Вкінці учасники попращалися з собою, щоб по довгій перерві знову побачитись за кілька років.

—o—

У царстві Сталіна.

ВІРМЕНСЬКИЙ НАЦІОНАЛІЗМ.

„Правда" подає з Еривана (столиці вірменської совітської республики), що в центральному виконавчому комітеті компартії Вірменії розпаношились „вороги народа" і націоналісти. Хоча партійний провід минулого року „відновлено", у ньому залишилось чимало вірменських націоналістів під проводом Ханджана, що помер минулої осени буцімто на сухоти. Тепер виявилося, що провідники господарського і пропагандивного виділу були троцькістами, а партійний інструктор Товмосіян — націоналістом. (ПАТ).

СТАЛІН ЯК СИН.

Старенька мама Сталіна, яка живе у Тифлісі, пішла на Великдень до церкви. Щоби не допустити до таких „згіршаючих інцидентів" та в майбутнє, Сталін наказав виселити свою маму до одного провінціонального містечка

ВІДГУК ДЕГРАДАЦІЇ СОВІТСЬКИХ ГЕНЕРАЛІВ У ЛЬОНДОНІ.

Велику сензацію викликала в Льондоні вістка про те, що маршала Тугачевського усунено зі становища заступника комісаря військових справ і вичеркнено зі складу совітської делегації на коронацію до Льондону. (Минулого року маршал Тугачевський заступав Совіти підчас похоронів короля Юрія V.).

Офіційний комунікат потвердив вістку про деградацію маршала Тугачевського. Його вислано в глибину совітської території, далеко від границь, на розмірно невисоке становище над Волгою, що рівняється засланню... "Морнінг Пост" звертає увагу, що Тугачевський мав найвищі совітські відзначення „за особливші заслуги при організації Червоної Армії" і що його деградація означає скріплення влади Сталіна, який поволі усуває всіх небезпечних для себе людей.

Рівночасно з маршалом Тугачевським усунули також генерала Йону Якіря зі становища головнокомандуючого військами на Україні. Його перенесли до ленінградського гарнізону — ближче до „власть імущих".

(УКБЮРО, Льондон).

Найбільшим ворогом для здорового, родинного життя є шинки, що відчужують батьків від родини й рівночасно ослаблюють джерело прожитку. — Я. Дубс

і ще дехто з молоді — шукають тепер розваги і життевого змісту в обіймах химерного танку. Це звичайно коштує їх грубо дешевше. У Банк складали вони круглі тисячі, тепер, загрожені босяцтвом, платять від танку — 25 сот. Ось і все. Та розгляньмося по салі. Ось рядок ультрамодерних фотелів із гнучкої сталі. У фотелях сидять мовчазні і безпорушні японські дівчата. Це не гейші у мальовничих кімоно з високими штудерними зачісками і широчезними „оуі"*), що творять з них ніби великих мотилів. На салі всього одне-однісіньке жіноче кімоно, а вся решта це наскрізь модерні тоалети. І непогано виглядають ці японочки в европейських туалетах. Це либонь виняткове і пояснення незвичайного явища треба шукати у тому, що ці дівчата з Токіо та Осака перейшли спеціяльну, доволі дбайливу школу „европейського, чи пак американського фемінізму". Тому вони всі елегантні і коректні, немов порцелянові ляльочки.

У просторій салі давнього банку правдива ревія змодернізованої орієнтальної краси. Знаменитий джез вибиває такт, а при його звуках запашні японські „таксі-герльс" колихаються у танку з японськими та европейськими танцюрами. По 25 фен від танку. З китайськими? Рідко. Горда японка нерадо танцює з китайцем. Сам я був цього свідком, коли вибрався сюди з китайським драгоманом одного консуляту. Китаєць на своє нещастя вбрався у прекрасний шовковий, але — китайський халат. Японка від нехотя перетанцювала з ним один танок, потім — зникла зі салі. Не захотіла вдруге наражуватися супроти своїх товаришок на сором: мусіли відбирати з рук китайця, цього завойованого паріяса — квиток на 25 фен...

(Докінчення буде).

*) Японські жіночі пояси.

V. Зїзд українських музейників у Перемишлі.

Заходом Т-ва „Стривігор" у Перемишлі відбувся 16. і 17. ц. м. пятий з черги зїзд українських музейників у Перемишлі. Зїзд, що над ним обняли протекторат Преосв. Йосафат і Преосв. Ладика, стягнув до Перемишля розмірно велику кількість представників наших музеїв у Галичині та наших учених.

Зїзд почався в неділю 16. ц. м. в год. 9. архиєрейською Службою Божою в катедральнім храмі, що її відправив Преосв. Григорій. Саме відкриття зїзду і наради відбувалися у салі оо. Василіян на Засянні. Зїзд відкрив від організаційного комітету проф. Б. Загайкевич, покликав до почесного комітету зїзду Преосв. Йосафата і Григорія та д-ра Володимира Загайкевича і відав провід музейних нарад у руки д-ра І. Свєнціцького. Після привітання гостей і вшанування памяти невтомного працівника на полі обласного музейництва пок. д-ра Володимира Кобільника, почалися звіти представників поодиноких музеїв: Національного — д-р І. Свєнціцький; НТШ — д-р Я. Пастернак; Богословської Академії — д-р М. Драган; „Гуцульщини" — ради. І. Кобринський; „Бойківщини" — інж. М. Кордуба; „Лемківщини" — проф. Л. Гец; „Яворівщини" — д-р М. Фільц; „Сокальщини" — д-р Б. Чайківський; збірки при Р. Ш. в Тернополі — д-р Я. Ярема; „Стривігора" — д-р І. Ю. Шпитковський. Крім цього переслали звіти з діяльности обласні музеї ім. Чайковського в Бережанах, ім. кн. Василька в Теребовлі, у Раві Руській та Чорткові. Зі звітів присутні довідалися, що наші музеї поширюють енергійно та з успіхом свою працю, щоб зберігти національні і культурні цінности. Одночасно українське громадянство зрозуміло вагу та значіння обласних музеїв і тому дає їм моральну й матеріяльну піддержку.

Після того приявні оглянули виставу образів, зорганізовану в 900-ліття культу Богоматері на Україні. Виставу відкрив д-р В. Загайкевич.

Наради закінчив проф. І. Свєнціцький рефератом п. н. „Розвій українського мистецтва". У зїзді взяли участь широкі кола перемиського громадянства та запрошені гості.

Присилайте передплату!

ПРАВНИЧА СТОРІНКА.

Відшкодування за загибші тварини.

Загибіль тварини в сільськім господарстві це велике нещастя! Якщо втрата тварини стріне халупника, власника одинокої живительки-корови, чи коня, що ним він заробляв тяжко на прожиток, кладе його на лопатки, а більшого господаря підкошує та перекреслює всякі обчислення прибутків з господарства. Якщо такому господареві згинула молочна корова або кінь, то він не швидко матиме нову, відповідну господарську тварину. Бож відомо, що доброї корови чи коня ніхто не випродує, а виховати корову з ялівочки чи коня з лошатка, коштовне і довготривале. Тому господарські чинники при складанні нового ветеринарійного закону в Польщі з 1927. р. змагали передовсім до того, щоб ввести до нього відшкодування за загибші тварини. Самозрозуміло, що лише у випадках загибелі від пошесних хоріб, що становлять ледви 25 проц. загального відходу тварин на 100.

Хоч така підмога невелика і не покриває зовсім повновартости загибшої тварини, всежтаки відшкодування у таких випадках є деяким рятунком для сільського господаря. Але не легко господареві цю підмогу дістати. Щоб її виєднати, він мусить виповнити ріжні строгі формальности, в першу чергу мусить негайно зголосити в уряді недугу або загибіль тварини з поданням познак пошесної хороби.

В давнішому австрійському ветеринарійному законі (з 1909 р.) було поучення з поданням познак тих хоріб, що їх польський закон з 1927 р. поминув і тому утруднив значно господареві сповнення головного обовязку, щоб опісля дістати підмогу з державного скарбу. Бо чи-ж легко сповнити обовязок, якщо селянин не знає зовсім як саме дотична пошесть виглядає, які її познаки і хід? А нагла загибіль може трапитися теж з ріжних господарсько-годівельних причин (задма, колька, задавлення, отроєння, тощо). Отже, щоб не занедбати обовязку з повідомленням про пошесну недугу, господар примушений довідатися про познаки пошесних недуг з посторонніх джерел! Слід підкреслити, що одержання підмоги залежить також від інших умовин, а саме від рішення ветеринарійного органу і 2 таксаторів. Щойно на основі пересічної трьох оцінок селянин може дістати невеличку квоту як відшкодування, не вищу 75 проц. повновартости тварини.

Щоб у випадках загибелі тварин з інших господарських причин (на що припадає біля 75 проц. загального числа тварин) піти господареві назустріч і рятувати малі господарства від руїни, Т-во „Сільський Господар" в порозумінні з зацікавленими кооперативними централями покликало до життя при секціях охорони тварин організацію „допомогового фонду" з метою виплати підмог за тварини, що згинули без вини їх власників. Умовини виплати є подані в оголошеному правильнику секції охорони тварин (ч. 138), що його затвердила рішенням з 15. м. м. Львівська Хліборобська Палата до ч. 205. М. Км. Тому слід пізнати головні постанови цього правильника.

Завданням секції охорони тварин — читаємо там — у першу чергу дбати про належні гігієнічні умовини годівлі тварин та помагати членам у випадках шкід, що повстали у тваринній годівлі з причини загибелі або занедужання тварин (§ 1). Програма праці передбачує організацію „допомогового фонду", на що складаються: членські вкладки, з евентуальними річними доплатами на випадок повного вичерпання д. ф.; з прибутків з продажі мяса й ужиткових частин з дорізаних штук; з дотацій, призначених на охорону тварин від кооперативних та самоуправних установ; вкінці з відсотків від ульокованих капіталів (§ 9). Членом може стати кожний член кружка „С. Г.", що його прийме управа секції (§ 4). Самозрозуміле, що новий член має обовязок совісно і точно виповнювати доручення подрібного регуляміну, щоб від занедбання або обманства не потерпів д. ф. Таке шкідливе діяння члена потягає за собою його негайне виключення (§ 7). Член має брати участь в усіх працях секції охорони тварин при дотичнім кружку „С. Г."; брати участь у контролі ужитковости коров і безрог, контролі молочности, ветеринарно-годівельних рефератах; працювати над поглибленням годівельно-гігієнічних умовин життя тварин; поширювати між членами господарську літературу і часописи (§ 2). Тварини й їх продукти мають збувати в наших організованих кооперативних установах (§ 6). На випадок занедужання або загибелі тварини має член негайно (до 24 годин) повідомити про це відповідальний орган, що завідує д. ф.; доставити підводу по ветеринарн. лікаря і покрити кошти закупна ліків (§ 5); за це на випадок загибелі або дорізу тварини має право дістати до 4 неділь (§ 23) допомогу у висоті 80 проц. шкоди, устійненої оціночною комісією (§ 16). Ця оцінка ріжниться від подібної оцінки при загибелі на пошесну недугу тим, що тут (д. ф.) оцінюють **по зменшенню** вартости погибшої штуки внаслідок патольогічних змін, а офіційна комісія оцінює торгов. **повновартість** (навіть годівельну) так, начеби загибша тварина жива і здорова стояла на торговиці. У §. 22 „ж" правильника підкреслено, що член секції охорони тварин **не має права** жадати допомоги, якщо тварина його згинула від пошесної хороби, що її згідно з законними постановами мусить він зголосити в старостві та за яку держава дає відшкодування (підмогу). Чи має право у таких пошестях як: туберкульоза, прищиця, червінка безрог, злощадна хороба голови у худоби, простець у коней, бішенність, пош. кровомочення у худоби, стадинча пошесть у коней — всі з високим відсотком смертности, — при яких уряд **не дає** підмоги — у правильнику цього не зазначено. (?) Зазначено лише, що при підмогах з державного скарбу має член право домагатися від д. ф. безпроцентової позички для доповнення квоти потрібної на закупно повновартісної тварини. Так коротко виглядає плян діяння д. ф. З того бачимо, що діяльність цієї нової дуже корисної організації буде дуже широка. Крім виповнення прогалини у відшкодуванню при загибелі тварин у 75% на 100 загибших вказує „С. Г." у правильнику на те, що лише в організованій праці сила; заохочує членів до поглиблювання рільничо-годівельної осьвіти з рефератів та курсів по селах; заохочує до поширення хліборобського знання, наказує послух владі та її розпорядкам! (§ 1, 3, 4). „С. Г." як головна організація хліборобських мас на наших землях, крім необхідного нагляду над урядуванням потрібних до урухомлення органів д. ф., — не черпає з нього ніякої користи, що асецілю призначена на піднесення добробуту села!

Але популярне гасло „відшкодування за загибші тварини стає принадою для декого. Щоденник „Народня Справа", урухомив власний „допомоговий фонд" для здобуття якнайбільшого числа предплатників. Ніде правди діти — „Н. С.", хоч перш за все має на оці власну користь, але виплатила досі понад кількасот тисяч зол. на підмоги за загибші тварини.

Слід вкінці зясувати, які були успіхи праці секції охорони тварин досі перед оголошенням нового правильника? Отже в секції охор. тварин зорганізовано під наглядом враз з доп. фондами при Район. Молочарнях: 31.112 коров, що були власністю 25.562 членів. Охорона тварин була під наглядом 7 ветеринарних лікарів. Так було в 1936 році. В 1935 р. було: 23.192 коров власности 10.956 членів. Великий зріст — прибуток коров і членів — власників, є **реальним доказом** популярности гасла і зрозуміння користи в намічений організації серед широких мас населення! Новий правильник передбачує поширення фахового нагляду до 15 ветеринарних лікарів, які працюють тепер у наших установах, під кермою головного вет. органу при централі „Сільського Господаря." В руках ветеринарних лікарів лежатиме дальша організація д. ф. і пропаганда в його поширенню.

Д-р Маріян Стахурський.

Важливі зміни виконного розпорядку

ДО ПОДАТКОВОЇ ОРДИНАЦІЇ.

I.

В „Деннику Законів" з 7. травня ц. р. (ч. 35 поз. 270) появився новий виконний розпорядок до податкової ординації з 15. III. 1934 (Д. З. з 1936 р. ч. 14, поз. 134). Новий розпорядок обовязує від 7. травня ц. р. і частинно заступає давний виконний розпорядок міністра скарбу з 19. вересня 1934 (Д. З. ч. 91. поз. 821).

Розпорядок уводить цілу низку суттевих змін і доповнень до нового тексту податк. ординації та таких, що торкаються податкових питань, що досі зовсім не були унормовані. Отже новий розпорядок подає поняття оціночних норм (середньої доходовости) та їх роди, способи їх устійнювання і випадки, в яких стосування матиме місце. Багато місця присвячує теж справі „упрощених" торговельних книг і господарських книг власників нерухомостей та осіб вільних професій (адвокати, лікарі, інжиніри, тощо), вкінці книг сільських господарств.

Для господарств з простором до 50 га — передбачує новий виконний розпорядок ведення „упрощеного" книговодства, а саме ведення тільки денника приходу і розходу (досі господарські книги були досить складні і ведення їх було звязане з деякими труднощами).

Дальше змінено постанови, що нормували обовязок складання звізнань про дохід. Розпорядок накладає цей обовязок на всі правні особи і з малими виїмками на всі фізичні особи, необняті спадщини, що їх дохід перевищає суму 1.500 зол.

Розпорядок подає докладно, що слід уважати рухомим майном підприємства. Є це дуже важне питання з огляду на ведення екзекуції за промисловий податок від обороту.

Також поширив значно права скарбових палат і скарбових урядів відсувати, розкладати на сплати і відписувати скарбові належности.

Тому подаємо подрібно ці постанови, а саме: скарбова палата може 1) розкладати на сплати податк. належитости і кари (гривни) на час: а) до **12 місяців**, якщо йде про зачети або передплати: б) щодо інших належитостей і кар до 100.000 зол. без обмеження часу, а до квоти 250.000 зол. на час не довше 3 років; 2) відсувати податкові належитости і кари (не виключаючи зачетів і передплат) до квоти 250.000 зол. на час до **12 місяців.**

Скарбовий уряд має право:

1) розкладати на час до 6 місяців зачети і передплати; інші податк. належитости і кари до 25.000 зол. на час не довше **2 років**, а 50.000 зол. до 1 року;

2) відсувати сплатність податків і кар (включно з зачетами і передплатами) до 50.000 зол. на час до 6 місяців.

Крім того **скарбові палати можуть відписати** вподовж цього самого буджетового року **податків і кар** на суму **25.000 зол.**; скарбові уряди на суму 500 зол.

Відсотки і пільгові відсотки від залеглостей може відписати скарбова палата в цілости або частинно без огляду на їх висоту, а скарбовий уряд до висоти 500 зол.

В ділянці стемплевих оплат — може **скарбова палата** а) відписати залеглости з цього титулу до суми 5.00 зол. (без підвишки зі ст. 42 закону), а залеглости з титулу податків: спадщинного або від даровизн — до 25.000 зол.; залеглости у стемплевій підвишці, якщо поодинока оплата, з якою вяжеться підвишка не перевищає 1.000 зол.; в) обнизити або відписати в цілости наросли при стемплевих оплатах або при згаданих вище податках відсотки або пільгові відсотки без огляду на їх висоту;

Скарбові уряди (уряд стемплевих оплат) мають право а) відписувати залеглости у стемплевій поодинокій оплаті до **100 зол.** та залеглости з титулу стемплевої підвишки, якщо поодинока оплата, з якою вяжеться підвишка, не перевищає 100 зол.; б) обнижувати або відписувати в цілости наросли відсотки до 500 зол.

Відписання екзекуційних коштів до висоти 100 зол. **доконують скарбові уряди,** а вищої квоти **скарбові палати.**

Наведені максимальні квоти, що їх скарбові палати і скарбові уряди мають право відписувати, розкладати на сплати або відсувати заплату залеглостей (належитости) не обіймають держ. і недерж. додатків, пільгових відсотків і екзекуційних коштів та відносяться до залеглостей поодинокого роду податку або поодинокої гривни.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

„Соняшний мотор".

Один італійський інжинір демонстрував недавно перед маршалом Бальбо, губернатором італ. провінцій у північній Африці мотор, що його сам збудував. Цей мотор вводили в рух соняшні проміння. Італійці намагаються привернути своїм африканським кольоніям давній добробут знищений довговічним пануванням арабів. Одначе ці провінції не мають ні вугілля, ні дерева, зате мають багато соняшного тепла. Отже винахід, який зужиткував би соняшну енергію до механічної праці, мав би величезне економічне значіння для тих провінцій

Поневолення сил природи.

Довгі століття намагається людина підчинити своїй волі сили природи, щоб облекшити собі працю. Спершу підчинила людина своїй волі силу вітрів і водного струму в ріжного роду млинах і вітряках. Півтора століття тому навчилися люди підчиняти теж собі невичерпані джерела енергії скриті в найріжнородніших родах палива. Відкриття способів переміни тепла на рух і працю, будова парової машини, згодом бензинових і газових моторів створило нову епоху в історії розвитку людства. Людина дістала при помочі цих винаходів змогу виконувати навіть такі роботи, про які давніше й не думала.

На кожного мешканця промислових країв випадає сьогодні по кілька, а навіть кількадесять механічних коней. Образово можна собі це так уявити, що кожна людина має силу кількадесять разів більшу від своєї власної.

Вугілля й вода.

Головним джерелом енергії запряженої до служби людині є досі мінеральне паливо у формі камінного вугілля, нафтової ропи або її перебок. Запаси вугілля дуже великі й вистачать на сотні літ, не беручи під увагу нових злож, які ще люди імовірно відкриють. У Польщі оцінюють запаси вугілля на 60 мільярдів тон. Коли річно добуватимуть найбільше 40 мільонів тон, тоді запас вистане на 1.500 літ. Зате гірше є з нафтовою ропою, якої запаси вистачать ледви на кільканадцять літ. Одначе в міжчасі навчилися люди добувати штучну бензину й нафту з камяного вугілля.

Крім цього мають ще майже всі краї величезні джерела невикористаної енергії у формі спаду води в ріках, морських припливів і відпливів. Ці джерела помічної механічної праці завжди матиме людство до своїх послуг. Знаємо теж, що сила, яка сціплює разом атоми, містить у собі теж незбагнуту енергію, яка перевищає всі інші відомі людині джерела енергії. Напевне люди навчаться згодом використовувати й цю укриту енергію.

20 біліонів коней.

Може насуватися декому питання, чому людина не вдоволиться винайденими досі джерелами енергії, але шукає завжди нових, свіжих сил? Ріжні є причини. Деякі держави мусять спроваджувати вугілля здалека, що спричинює великі кошти, а ті держави мають багато сонця й то цілий рік. У таких краях як нпр. в Каліфорнії, півн. Африці та інших вже давно думали над тим, яким чином використати соняшне тепло, так, щоб були дешеві сили на місці. Адже сонце висилає на землю величезну скількість тепла, яка по переміні на механічну працю, далаб астрономічну цифру 20 біліонів коней.

Поневолення соняшної енергії не таке легке, бо ця енергія дуже нерівномірно розложена. Нпр. у Польщі не оплатилась би соняшна інсталяція, бо небо дуже часто захмарене. Одначе і в Польщі також збудували опатентований приймач тепла, в якому нагрівається вода від сонця (при теплі 117 ст. — значить, вищім від точки кипіння). Всеж таки навіть в околицях дуже горячих і соняшних, де є дуже багато соняшного тепла, скількість цього тепла на одиницю поверхні є невелика, так, що вихіснування більшої скількости тепла й більшої сили мусить бути залежне від дуже великих і дорогих інсталяцій. Через те збільшується кошти цілого підприемства.

Коли чоловік спалює вугілля під кітлом фабрик, зужитковує також соняшне тепло, але тільки посередно. Бо те соняшне тепло виплекало колись перед сотнями й тисячами літ передпотопові ліси, які замінились згодом у камяний вуголь

Соняшний паровий котел.

Спроби використовувати соняшну тепляну енергію тривають уже більше, як 50 літ. Всі ті спроби відбуваються менш більш однаково: соняшне тепло концентрують при помочі відповідно уставлених вгнутих дзеркал. В огнищі, яке збирає проміння уміщений збірник води — з матеріялу, який є добрим провідником тепла. Є це просто паровий котел, тільки ролю палива відграють тут згадані дзеркала. Пара випроваджена в такому соняшному кітлі обертає парову турбіну й таким чином дістаємо безпосередно замінене соняшне тепло на механічну силу, якою може людина по своїй волі користуватися.

Можна було уважати цілу справу полагодженою, якби не розміри й кошт самої інсталяції. В соняшній інсталяції яка працює ще від 1912 р. під Каіром, треба було для вдержання 50 механічних коней уставити дзеркало, яке має поверхню к. 1500 м.²

Централя інж. Берлянда.

Французький інжинір Берлянд уладив соняшну централю на підставі уліпшеного пляну в оазі Тугурт в Альжирі. Із загальної поверхні 2500 м.² дзеркал осягнув він 180 парових коней. Централя ця доставляє силу до помп, що наводнюють плянтації дактилевих пальм і в тамошніх умовинах оплачується. Ясно, що всі соняшні централі можуть працювати тільки в день і то лиш тоді, коли нема хмар. Значить правдиву користь дають вони тільки тоді, коли праця не мусить бути безупинна.

Про італійський винахід нема досі ще ніяких подробиць, тому теж годі вже тепер сказати, чи буде він практичніший від попередніх спроб запрягти сонце до служби людині. Майбутне цього винаходу залежить від справжньої видайности праці. Покищо дотеперішні спроби ще не вдоволюють зовсім людини, але можна надіятися, що в майбутнім зуміють люди використати якслід соняшну енергію.

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ:
Як чоловік зійшов на пана.
З автобіографією автора і карикатурою Е. Козака.
Веселе оповідання про молодця, що зводить із собою тяжку боротьбу: що вибрати — любов і добру „партію", чи працю для громадянства. Оповідання повне гумору та бадьорости.
Ціна книжки 2 зол. 50 сот.

ЩО ЦЕ ТАКЕ ІНФЛЯЦІЯ?

Ч. Регенсбургер у Стокгольмі подає гарну ілюстрацію для інфляції:

Два професори математики, один Мультиплекс з університету, другий Дівідус із політехніки, живуть 2 км. один від другого. Стрічаються щодня. Раз почали розмову з того, що ті два кільометри, які їх ділять, всеж таки немала віддаль. Небавом прийшла їм чудова гадка до голови. Якби кільометер мав не 1000 м., а 2000 м., тоді мусіли би вони йти тільки один кільометер. Очевидно, прийшли скоро до висновку, що й година повинна би мати не 60, а 120 мінут. Тоді новий кільометер ішли би не пів старої, а чверть нової години. Це був би блискучий винахід. Оба математики взяли в руки олівці й папір і почали переводити свою реформу дальше на папері. Нічого простішого як дати кільограмові не 1000 гр., а 2000 гр., тоді вага, яка мусить повстати, зменшиться удвоє. Також можна змінити вартість грошей, так щоби за трамвай платити два рази менше. Змінюючи міри й ваги, — а це дуже легко, — стали би вони найщасливішими професорами. Та щож, коли правдиві умовини життя від цих математичних теорій зовсім не змінились би

—o—

ПО ФРАНЦУСЬКИ.

Ален подає до відома, що в одним південно-західнім французькім місті незломні якобінці кожного року вносять до управи міста петицію, в якій з цілою рішучістю домагаються остаточної ліквідації церковних процесів. По якомусь часі добрі католики вносять протипетицію.

Більшість населення — особливо купці — підписує обі ті петиції. На одній петиції поступають згідно зі своєю совістю, на другій числяться із дійсністю, яка й так дуже скомпльована. Автім уже з самої купецької ввічливости не можуть відмовити своїх підписів.

—o—

ГЕЙША ПРОФЕСОРОМ УНІВЕРСИТЕТУ.

Токіо має тепер чималу сензацію: сенат токійського університету покликав на становище звичайного професора права молоду японку, яка ще не дуже давно була гейшею в одним із відомих нічних льокалів столиці. Познайомилася вона перед кількома роками зі славним адвокатом, який зацікавився молодою жінкою і намовив її покинути цей льокаль. Відтак післав її до школи й на університет. Молода японка була така здібна, що небавом здобула докторат. Тоді почала наукову карієру, яка закінчилася її номінацією на професора.

ЄРУСАЛИМСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ.

Проф. д-р Бергман, ректор єрусалимського університету, подав кілька цікавих даних про той університет. На університеті працюють не самі жиди, але є теж кількох християн та арабів. На вдержання цього університету збирають жиди датки з цілого світу, бо університет не має державної допомоги. Малу частину вплачують студенти. На 700 студентів було 385 із Польщі, 235 з Палестини, 46 з Німеччини, 4 з Чехословаччини. Багато студентів заробляє по варстатах, як городники, післанці. 20 проц. заробляє принагідно, інших удержують батьки.

—o—

ВЕСЕЛЕ.

ТЕХНІЧНИЙ ПОСТУП І БЕЗРОБІТТЯ.

Перший робітник: Дивись на той баггер! Адже він викидує землю цілими тонками. Коли б на його місце взяти лопати тоді замість одного, пядесять людей мало би працю.

Другий робітник: Пядесять? Пять тисяч, колиб замість лопат узяли чайні ложечки!

Через свою знамениту якість здобули
ПАПЕРЦІ і ТУТКИ (ПОВНОВАТКИ)
„КАЛИНА"
СОТНІ-ТИСЯЧ ВІДБОРЦІВ.

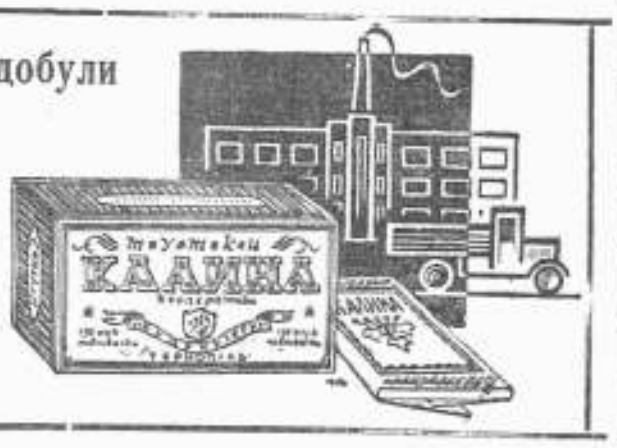

Жахливий день у Бересті.

ЮРБА 16 ГОДИН НИЩИЛА КРАМНИЦІ.

На основі оповідань очевидців хід протижидівських заворушень у Бересті н. Бугом був такий: Поліційний агент Ст. Кендзьор переходив зі старшим поліцаєм Фрончковським в год. 7. рано побіч крамниці з мясом Айзика Щербовського, до якої зносили з воза мясо. Ст. Кендзьор ствердив, що мясо не було стемпльоване і наказав відвезти мясо до різні. З цієї причини дійшло до суперечки, підчас якої А. Щербовський ударив Кендзьора сильно в бік різницькою майзою так, що ранений швидко помер у шпиталі. Ранений вже Ст. Кендзьор встиг добути револьвер і вистрілом з револьверу ранив Щербовського в ногу. Тому що в місті відбувався торг, купці полики кинули гасло до заворушень. І дійсно юрба в одну мить знищила жидівські столи і будки на ринку. Опісля юрба, підбурена промовцями маайрувала від одної крамниці до другої і нищила до тла всі товари та меблі, що їх викидали з помешкань. Погром тягнувся 16 годин, від 9-ої рано до 1-ої год. вночі. Учасники заворушень знищили передовсім торговельні книги і векслі, що їх виставили мешканці міста за свої зобовязання. Не обійшлося теж без грабунку, бо юрба споживчі товари нищила і палила, а цінні ювілірські вироби та годинники грабувала.

В одній тільки жидівській фірмі Померанца в Бересті учасники заворушень забрали краму на суму 200 тисяч зол., у фірмі Мельніцького на суму 40 тисяч зол. Крім того погромщики знищили дім власника крамниці та здемолювали навіть аптики, готелі і домівки жидівських товариств. У синагозі вибили всі вікна. В одній лічниці лежить 22 ранених жидів. В цілім Бересті нема ні одної вулиці, яку не знищили учасники заворушень. В одній жидівській аптиці юрба знищила і вилила на вулицю флякони з перфумою і тому підчас погрому в цілій дільниці пахли перфуми. Цілий день не було ніякої сутички між юрбою та поліцією і щойно вночі прийшла поліція з Голендзінова та завела порядок. Тепер у Бересті не видно ні одного жида, а вулицями в жидівських дільницях можна бачити тільки поліційні стежі. В місті за мало хліба і тому з Варшави, Седлец та більших міст вислали до Берестя більші транспорти.

До Берестя приїхала спеціяльна міністеріяльна комісія на слідство. Поліція арештувала коло 200 осіб за грабіж. Арештувала теж 7-ох молодих жидів за те, що фотографували без дозволу влади.

Жиди в Америці запротестували проти цих заворушень і вислали 2.000 дол. на допомогу жидам у Бересті.

ОКРЕМА СУДОВО-СЛІДЧА КОМІСІЯ У БЕРЕСТІ.

До Берестя н. Бугом делегували окрему судово-слідчу комісію. Склад комісії творять між іншими два прокуратори апеляційного суду.

Надзвичайна сесія сойму.

ВАРШАВА, 18. 5. Сьогодні вполудне дістав маршал сойму Цар з президії Ради Міністрів декрет президента держави, яким скликано на середу 19. ц. м. надзвичайну сесію сойму. Перше засідання сойму відбудеться вже у пятницю. Між іншими справами є теж на порядку нарад справа Фенікса.

МАРШАЛ СЬМІГЛИ РИДЗ НА АВДІЄНЦІЇ У ПРЕЗИДЕНТА ДЕРЖАВИ.

Сьогодні приняв президент держави на авдієнції маршала Сьміглого Ридза і відбув з ним годинну розмову. Відтак приняв ще президент премієра Складковського, маршалів сойму і сенату: Царa і Пристора.

ОБМЕЖЕННЯ У ПРИКОРДОННІЙ ПОЛОСІ.

Тернопільський воєвода проголосив, що вїзд на терен прикордонної полоси тернопільського воєвідства без окремого дозволу заборонений. Повітові старости відповідних повітів мусять потвердити свідоцтва тотожности, які дають право перебувати на згаданій території без окремих дозволів. Скорочений мельдунковий речинець та обмеження нічного руху обовязують на терені цілої прикордонної полоси тернопільського воєвідства. Кожного, хто не буде придержуватись цих приписів, будуть карати на підставі розпорядку про кордони держави. Ці розпорядки увійшли в життя з днем 15. ц. м. і обовязують до 31. грудня 1938. р. (Всхуд.)

Великий Театр	Середа 19. травня Прощальний виступ АДОЛЬФА ДИМШІ в музичній комедії ПОДВІЙНА БУХГАЛЬТЕРІЯ	Великий Театр

НАЦ. ВІЙСЬКА ЗДОБУЛИ АМОРЕБІЄТУ.

БІЛЬБАО 18. 5. ПАТ. Сьогодні рано нац. війська здобули Амсребієту. Задня баскійська сторожа боронилася аж до останку, забираючи відтам всі військові запаси.

Авас повідомляє, що місто Аморебієта горіла цілу ніч.

НОВИНКИ.

— **Пописи елевів філії Музичного Інституту ім. М. Лисенка у Львові.** Збірні річні пописи елевів усіх філій Вищого Музичного Інституту ім. М. Лисенка відбудуться цього року у Львові дня 22. V. в суботу і 23. V. в неділю вечором у малій салі Муз. Т-ва ім. Лисенка. У продукціях візьмуть участь вибрані елеви фортепіяну, скрипки, віольончелі і сольоспіву з усіх філій, а саме: з Перемишля, Стрия, Дрогобича, Станиславова, Коломиї, Тернополя і Яворова. Вступ за програмками. 965

— **Управа Клюбу Українських Емігрантів у Львові** цим повідомляє Ш. Громадянство, що через зміну свого помешкання Клюб припинив харчівню і працю до часу винаймлення нового льокалю. — **Управа Клюбу.** 362

— **В Українськім Лікарськім Товаристві** чергові сходини членів у пятницю 21. травня в год. 7. веч. На сходинах виміна думок на тему „Позіздові гльосси".

— **Екскурсія учасників VI. Зїзду українських природників і лікарів у Маслосоюзі.** 16. ц. м. учасники VI. Зїзду українських природників і лікарів відвідали в поважному числі Маслосоюз, де оглянули всі його забудування. Особливу увагу учасників звертали модерні пастеризаційні уладження, завдяки яким є змога засоблювати населення міста в молоко гігієнічне і позбавлене всіх хороботворчих бактерій. Підчас оглядин учасникам давав пояснення дир. Палій і дир. Мудрик. Після перекуски зроблено спільну знимку.

— **Українська Порадня для Вибору Звання при Головній Управі Рідної Школи у Львові,** Сикстуська 46, дає поради в справі вибору звання на основі психотехнічних і лікарських дослідів, подає інформації про запотребування фахівців, про фахові школи та умовини приняття до них. Порадня урядує щоденно від год. 10—13, а від 20. травня до 20. червня також у вівторки та пятниці від год. 15—17 крім неділь і свят.

— **Засідання фільольогічної секції Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові** відбудеться в суботу 22. травня 1937 р. в салі бібліотеки в 18. год. На денному порядку організаційні справи.

— **Марійський конгрес у Товмачі** відбудеться в днях 29. і 30. ц. м. при участи всіх парохій з процесіями товмацького і сусідніх повітів. У програму входять: похід вулицями, молебни, богослуження з привітами, хорами і деклямаціями.

— **„Весна у Львові".** Як що року, так і тепер Ліга для підтримки туристики в Польщі організує ріжні туристичні імпрези, що мають на меті викликати в краю туристичний рух. В ріжних містах вони мають окремі програми і цїли. Для Львова придумано „туристичний заїзд" у днях 22—29. травня під гаслом „Весна у Львові". Підставою імпрези будуть видовища, а саме: „Огнем і мечем" на Цитаделі 22. ц. м. і „Собуткі" 23. і 27. ц. м. на площі „Сокола Мацежи". Отже цїль „Весни у Львові" аж надто ясна і для українців спеціяльно „симпатична". Крім того прогульковцям обіцюють ріжні конкурси, видовища та ігрища на площі Східних Торгів. Визначено нагороду за найкращий патріотичний вірш про Львів, за найкращу фотографічну знимку Львова, за найкраще прикрашену фасаду дому та склепову виставу. Радіо надаватиме спеціяльні авдиції в тім часі. Для приїзших міністерство шляхів признало залізничі знижки, причому в білетах є купони, що дають право до ріжних полекш на терені Львова.

— **Страйк у львівських броварах** вибух у вівторок. Застрайкувало 200 робітників, домагаючись збірної умови, підвишки платні на 20 прц., робітничих одягів і т. п. Вони заняли свої місця в броварах і не хотять уступитися.

— **Шкільні вписи в Рівному.** Дирекція мішаної гімназії з українською мовою навчання Ф. Пекарського в правами державної гімназії в Рівному подає до відома, що вступні іспити до кляс I—IV. нового типу і VIII. кл. старого типу відбудуться в днях 17—19. червня і 1—3. вересня ц. р. Учні, що не зложать іспиту весною, мають право здавати ще раз в осени. З початком нового шкільного року відкривається I. кл. загальноосвітнього ліцею.

— **Хто виграв на льотерії?** В нинішнім тяганні Клясової Льотерії впали такі більші виграні: 50.000 зол. на ч: 59271; 10.000 зол. на ч: 30392 119581, 120055, 185168; 5000 зол. на ч, 57702, 53540; 2.000 зол. на ч,. 86344, 107819, 107868, 122244, 146463, 146715, 152119; 1.000 зол. на ч: 10449, 10887, 16490, 26516, 28263, 41616, 43180, 44707, 49584, 59431, 59630, 73950, 74258, 76836, 80960, 81254, 87418, 89219, 96076, 125559, 135870 138591, 141478, 148831, 152573, 154458, 157470, 158696, 163183, 186409, 186915, 170414, 175255, 178235.

— **Відгомін матуральної аферн у Львові.** У звязку з недопущенням до письменної матури коло сотні учеників і учениць, що брали участь у здовживаннях з письменними темами, вибирається зі Львова до міністерства освіти окрема делегація батьків з проханням, щоби міністер змінив своє рішення. Родичі хотять виказати міністрові, що виключення від матури учнів, які не мали нічого спільного з цілою аферою, є несправедливе.

— **Ліквідація страйку в Тернопільщині.** Дня 14. ц. м. скінчився страйк робітників, занятих при будові цукроварні „Поділля" в Березовиці Великій під Тернополем. Вернулось до праці 200 робітників, причому 60 робітників звільнено, а на їх місце принято 80 інших. Скінчилися страйки робітників при усяких будовах у Тернополі.

— **Виступ нашої славної пяністки на телєвізії в Льондоні.** Наша славна пяністка, Любка Колесса, буде першою українкою, що виступить у Льондоні у радіо через телєвізію. Її концерт буде складатися з українських пісень і буде переданий головною телєвізійною стацією Льондону в середу 19. травня в год. 9-ій вечора. Виступати буде Любка Колесса в українському народньому строю. Про її виступ подає „Радіо Таймс" окрему згадку, в якій переповіджено коротко музичну карієру нашої пяністки і подано також її знимку („Радіо Таймс" 14. травня). — Крім виступу у радіо Любка Колесса виступить дня 21. ц. м. з окремим концертом в Оксфорді, а дня 24. травня в Льондоні. Її льондонський концерт відбудеться у „Гротріян Гал" і буде складатися з творів Гендля, Скарляттія, Гуммеля, Шопена і Мендельсона. (Укбюро, Льондон).

— **Львівська хроніка.** На Гелену Гангову із Сокаля напав на вул. Огірковій якийсь злодійчук, вирвав їй з рук торбину з готівкою 745 зол. і втік. — При вул. Германа відобрала собі життя, підрізавши собі горло бритвою, 23-літня Кляра Коц, що приїхала лікуватися із Бродів. — При вулиці Мартина 37-літня Антонина Дідух рішила розпрощатись з життям напившись денатурату.

— **Трагічна подія** склалася на залізничому двірці в Задвірі. Поштовий службовець Іван Чорний, будучи в більшому товаристві, не зважав сигналу на відїзд потягу і пробував ускочити до вагону, що находився уже в руху. Коли вскочив на ступінь, посовгнувся і впав під колеса, які відтяли йому ногу, а другу зломили. Чорного привезли до Борщович, де перевязав його залізничий санітар і перевіз у тяжкому стані до львівського шпиталю.

— **Краєва хроніка.** В Ярославі в часі людового свята помер нагло в костелі Ян Труш, член людової партії. — В Новому Дворі під Сокалем згоріло господарство Ігн. Фляха. Вогонь перекинувся на кілька сусідніх господарств, що теж стали жертвою пожежі.

— **Під гаслом польонізації Холмщини.** В Холмі відбулися річні збори „Тов. пшияцюл культури польскей" в Холмі. Це товариство видає одинокий у Холмі польський періодик „Кроніка Надбужаньска". Праця цього товариства, як каже звіт, була присвячена головно „пропаганді польського слова на Холмській Землі". (Отже цїли ясні: польонізація української Холмщини, що не дуже їм вдається). Ухвалили буджет товариства і буджет видавництва в сумі 7.500 зол. Головою вибрали судлю С. Генца, членами виділу інсп. Кравчика, ада. Зелінського, д-ра Гнядовського і проф. Шибовича.

— **Старинний український замок в Люблині.** В старім Люблині за ринком і за б. церквою (тепер подомініканський костел), на місці, де колись була церква св. Михайла (опісля костел тогож імени, розібраний в XIX в.), відкрили при роботах підземні мури більших розмірів. Від-

копали мурована підвалини (з білого каменю і цегли), на середині мурована підстава під якусь вежу і три підземні ходники, що біжуть від подомініканського костела, від ратуша і краківської брами до низького замку, який до нині держався за старим Люблином. Відкрили широкі підземелля (пивниці). Валяється дуже багато людських костей, кусники мармурових порогів, декорацій, гзимсів, кілька плиток з підлоги (білий і чорний мармур) і т. і. Пізнати, що на цім місці було яких шість будівель, що чергувались по собі в ріжних часах. Роботи веде люблинський магістрат, але по „магістрацьки", без плану, копає рови і викидає на боки землю, якби шукав за грішми, замість збирати одну верству за другою. А публика засмічує і засуває відкопане. — **М. М.**

— **Пластичний план оборонного замку в Замості** на Холмщині з XVII в. з унаглядненням оборонних мурів із часів Хмельницького, який обягав Замостя, виготовлюють у варшавській політехніці. План вишлють до польського відділу на світовій виставі в Парижі. Після вистави умістять його в краєзнавчому товаристві.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ

СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ

АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?

ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО

НАШОГО ЩОДЕННИКА

— **Відворотна сторона медалі.** В часі Зелених свят у Варшаві було 50 нещасливих випадків, бійок, вбивств розправ і самогубств. Кілька осіб згинуло, а кількох доставлено в безнадійному стані до шпиталю.

— **Авторка повісти покарана за зневагу поліції.** Городський суд у Варшаві оголосив присуд у процесі Галіни Крагельської, соціялістки, якій закинено поширювання фальшивих вісток та зневагу адміністраційної влади і поліції у своїй книжці п. з. „Польський страйк". І засуджено на 1000 зол. кари тільки за зневагу поліції, звільнюючи від першого закиду. В мотивах присуду сказано, що авторка схарактеризувала гостро, демагогічно і неправдиво поліцію, представляючи її як чинник протисуспільний, що виступає завжди брутально, безправно і несправедливо у відношенні до робітників. Тимчасом поліція поводиться, сказано, згідно з приказами, виданими на основі обовязуючих приписів, отже не допускається безправства. Вживаючи темних барв для схарактеризування поліції, читаємо в мотивах, авторка робила це тому, щоби відтворити тільки деякі сильветки старшин і стійкових поліції, але свою характеристику застосувала до поліції як збірної групи. Суд засудив п. Крагельську на грошеву кару тому, що вона досить заможна.

— **Жертви війни.** Під Пйотрковом знайшли діти в полі гарматне стрільно, що лежало в землі із часів світової війни. Вони принесли його до хати і в неприсутности старших почали розбивати молотком. Настала експльозія, яка змасакрувала четверо дітей. Дві дівчинки згинули на місці, один хлопчина помер у шпиталі, а один хлопець находиться в безнадійному стані.

— **Трансатлянтійські перегони небезпечні.** Влада Зл. Держав не дала дозволу на летунські перегони з Ню Йорку до Парижа, вважаючи їх небезпечними.

— **Новий святий.** „Оссерваторе Романо" оголосило декрет у справі канонізації благословенного Андрія Боболі, що згинув мученичою смертю 16. травня 1657 р.

— **Летунська катастрофа.** Б. Брашова в Румунії військовий літак з причини дефекту мотору упав з висоти 50 метрів. Пільот, підпоручник, погиб на місці, телєграфіст помер у дорозі до шпиталю.

— **Землетрус в Південній Америці.** Як повідомляють із Ліми, землетрус знищив до тла містечко Кехбанга, що лежить на висоті 9.500 стіп над морським рівнем. У часі евакуації міста ранило кількасот осіб.

— **Подвійний лет понад океан.** З Ню Йорку повідомляють, що на летовищі Фльойд Бенет осіли американські летуни Меріль і Лямбі, що вилетіли з Америки до Англії і назад, щоби привезти фільми з коронації англійського короля. Одначе тих фільмів вони не привезли, не могучи порозумітись з фільмовим продуцентом щодо нагороди за їх лет. Зачувати, що знаний англійський летун Молізон заявив готовість доставити ті фільми до Ню Йорку за значно меншу нагороду.

Не вождь — а вождь.

З правдивою приємністю містимо ці фактові й авторитетні міркування нашого лінгвіста з огляду на їх актуальність. Саме в цьому місяці будуть українці вспоминати сумні роковини трагічної смерти С. В. Петлюри. При цій нагоді знову будемо слухати й читати про „вождя" та дивуватися, звідки взялось таке слово. Вулоб дуже добре, коли би статейка д-ра В. Сімовича спонукала деякі видавництва, зокрема Науковий Інститут у Варшаві та чільних наддніпрянських діячів, відмовитись від тої негарної і не нашої словесної форми. — **Ред.**

Це одне з тих слів, яке принесли до нас наші брати зпад Дніпра, і через їх видання воно в нас поширюється й... дуже немило вражає наше вухо. Немило тому, що відгонить від нього чимось **чужим**, чимось таким, що до нього ми не звикли, а далі — страшною для нас відміною: **вождя, вождю** (даваль, одн.), **вождьом** (орудн. одн.) і т. д.

Бо і справді в такій формі це слово для нас, українців, чуже. Воно й так чуже своїм „жд" (в нас требаб — „дж", або „ж"), старобольгарське, збереглося в нас — через церкву у своїй архаїчній формі (як: „надежда", „одежда" в наших молитвах, або —„пригвожденний", „осужденний" у деяких наддніпрянських письменників). Збереглося як військовий термін, якого у метафоричному значінні, почали ми вживати у книжній, підмесеній мові, як синоніму до „начальник", „атаман" і т. д. Народня мова цього слова **не знає**. Тимто даремно його шукати по словниках, чи Грінченка, чи Уманця і Спілки, чи в новому академічному київському словнику (большевиками тепер занатемізованому!)

Форма його з мягким „д" (вождь, як. н. пр., в молитві „Отче наш" — даждь) цілком правильна, староболгарська форма. В такій формі це слово й перейшло до нас і до російської мови. Але-ж у нас уже здавен-давна кінцева мягка приголосівка ствердла, а ствердла підо впливом инших форм, де мягкости не було (вожда, пор. одежда, надежда), і таким чином ми утворили собі слово „вожд", відчували все цей іменник, як приналежний до „твердої відміни", й **ди** і т. д. Пор., н. пр., у наших памятках із **ди** і т. д. Пор. н. пр. у наших памятках із XVII. і XVIII. в: поки жилъ сынъ божій на свѣтѣ, былъ всимъ **вождомъ** (Домецький, О везваню до закону... з 1683 р., лист 65); внуки Йафетови ...розышлися зъ своими **вождами** (Кроника Соофиовича, з 1672. р., лист. 317); цесарь...: призвалъ... на вишихъ **вождовъ** своихъ (літопис Величка, т. III., київське вид. з 1855. р. ст. 428). Там, де традиція давньої нашої **книжної** мови не переривалася (Галичина, Буковина), **де її не витиснула** московська мова, слово „вожд" у такій формі збереглося і в мовній свідомости і в ужитку. Де ж цю літературну мову витиснула російська (народня **довго** боролася, заки стала мовою літератури, розмовною мовою, книжною мовою), з її консерватизмом, із її напів церковно-славянською лексикою а то і структурою — архаїзми почали прийматися в нас у тій формі, в якій їх приняла для себе московська мова. Ось звідсіля й „вожр", слово, якого наддніпрянці жахалися, яке оминали, доки не **виринула потреба** знов його вживати. Та, на жаль, замість повернути до української традиції, а нас починають приймати московську форму цього староболгарського слова, з нашого погляду — церковно-славянського архаїзму...

Ясна річ, що такого варваризму ми приняти не можемо, й мусимо його викидати.

*

При цій нагоді слід зазначити, що побіч староболгарської форми „вождь" у нас довго, до XVIII. ст. жило (й його уживали!) це слово в українській одежі „вож", але ж воно чомусь до нової літературної мови не ввійшло (на це багато причин, між иншим, у деяких західньоукр. говорах, де дзвінкі на кінці слів зглухли, слово це збігалося в вимові з иншим, не дуже естетичним...), його заступили инші синоніми, ну, і церковна форма „вожд" (цікавих відсилаю до Тимченкового „Історичного словника", т. I., Київ, 1930, ст. 28).

Василь Сімович.

Нехай священники зроблять усе, що можуть словом і ділом, щоби прогнати язву пянства з Христового стада, а навіть нехай стануть при кладом повної здержливости, щоб могли відвернути небезпеку, якою ця язва загрожує Церкві і державі. — Папа Лев XIII.

Відозви й комунікати.

КУРС ВИШКОЛУ КАНДИДАТІВ НА КООПЕРАТИВНИХ ІНСТРУКТОРІВ.

З огляду на те, що через брак окремої кооперативної школи Окружні і Повітові Союзи від довшого часу примушені приймати кандидатів до інструкторської праці без спеціяльного в цьому напрямі вишколу, Ревізійний Союз Українських Кооператив уряджує в осени ц. р. 6-тимісячний **Курс вишколу кандидатів на кооперативних інструкторів (люстраторів)**.

На курс цей будуть прийматися такі особи:

1) вже практикуючі повітові інструктори, які не мають теоретичного кооперативного вишколу;

2) абсольвенти торговельних шкіл та абітурієнтських курсів, що відбули найменше 3-місячну практику в будь-якого типу кооперативі 1-го ступня;

3) абсольвенти середніх і вищих шкіл з найменше 4-місячною практикою в кооперативі 1-го ступня.

Кандидати під 1) і 2) мають першенство.

Всі кандидати мусять виказатися посвідками від кооперативних і громадянських установ про бездоганне громадянське поведення.

Ближчі інформації про курс будуть подані у вересні ц. р. в „ГКЧ".

Дирекція РСУК.

Ніякий культурний нарід не може обійтись без шкільного Товариства, яке в національній державі стає клітиною державно-освітнього апарату, а в мішаній — доповнює її занедбання чи недогляди в освітній роботі. — Якеж велике значіння для бездержавного українського народу має „РІДНА ШКОЛА"! Памятаймо на це!

Дописи.

СОКАЛЬ.

Загальні Збори філії „Просвіти" в Сокалі відбулись 6. ц. м. при участи 160 відпоручників читалень та представників товариств. Зі звіту голови д-ра Т. Решетила присутні довідались, що Виділ звернув увагу головно на віддоважений філії „Просвіти", наладнання організаційної дисципліни читалень та відновлення заклад будови Народнього Дому. І дійсно фінансовий стан філії помітно поправився, організаційну дисципліну читалень обільшено і закуплено нову площу, на якій остаточно стане Народній Дім. Філія уладила в осени м. р. одномісячний культурно-освітній курс для молодих просвітян. Крім того уладжено 7 вечорниць. У районі філії є 66 читалень. Крім того членами філії є 8 споживчих кооператив (на всіх 48), 2 Райфайзенові Молочарні, 2 кружки Союзу Українок, Українбанк та 4 інші товариства. Читальні мали 6.601 членів (4.064 мужчин і 1.637 жінок), у читальняних бібліотеках 18.086 книжок. В 1936 р. закуплено 2.403 книжки, прочитано 32.002 книжки. Читальні передплатують 272 часописи, уладили 296 аматорських вистав, 104 концерти, 401 відчитів, 16 свят „Івана Франка", 5 „днів книжки", 34 свята „Просвіти" та 2 ювілеї. 30 читалень приміщуються у власних домах, інші в кооперативних, церковних або громадських домах. Читальні мали 30.804 зол. приходу з концертів, вистав та інших імпрез. Звіт з діяльности комітету будови Н. Дому склав голова о. дек. Ст. Ничай, а звіт з діяльности музею склав д-р Б. Чайковський, творець, організатор і кустос музею. Після дискусії Збори вибрали новий Виділ у дотеперішньому складі з доповненням одної особи на місце м-ра В. Стефанишина. Наради були спокійні і рівні.

Перші збори Т-ва „Сокіл" у Сокалі. Нарешті восьмідесятництво у Львові затвердило по одиничних виходах статути Т-ва „Сокіл" у Сокалі. Тому члени основники скликали 9. ц. м. перші основні збори, на які прибув організаційний референт Т-ва „Сокіл-Батько" у Львові п. Трінь. Збори відкрив і проводив о. дек. Ст. Ничай. Після реферату організаційного референта і ствердження статуту вибрано Старшину в такому складі: голова д-р О. Демчук, заст. голови інж. Ю. Шепарович, виховник о. дек. Ст. Ничай, касієр п. Ірина Кашубинська, секретар м-р Е. Стефанишин і член М. Прокопчук. Провідниками вибрали: радн. М. Кицка, В. Свидницького та Я. Гриньківа. Вкладка для членів 50 сот., для інших 20 сот. місячно. Присутні висловлювали побажання до нововибраної Старшини, щоб притягнула міщан Сокаля і передмістя у члени сокільської організації та заохотила побільшити села, щоб основувати сокільські гнізда.

Жертви на будову Н. Дому в Сокалі. До 5. ц. м. українські громадяни Сокаля і Сокальщини, товариства й установи склали на будову Народнього Дому в Сокалі 17.471.10 зол. Крім того вписано вексель на 300 зол. і задекларовано 6 тисяч цегли.

Перші Збори Т-ва Прихильників Музею „Сокальщина" в Сокалі. Дня 28. м. м. відбулися Загальні Збори нового Т-ва Прихильників Музею „Сокальщина". Збори відкрив д-р Т. Решетило, проводив ними дир. Са-

гурський. Кустос та основник музею д-р Б. Чайковський відчитав і помістив статут та виголосив реферат про дотеперішні досягнення Музею „Соколівщина". Заявлянням нового Т-ва давати моральну і матеріяльну допомогу музеєві. Вкладку Збори устійнили на 25 сот. місячно, для селян 50 сот. річно з тим, що члени самі заявлятимуть висоту членської вкладки. До Виділу вибрано: д-ра В. Чайковського — головою; м-ра Я. Йонаша — секретарем; п. М. Хрущеву — касіром, дир. М. Сатурського та Олену Хомінську — членами.

Спорт.

ДОБРА ФОРМА НАКОЛЕСНИКІВ УКРАЇНИ.

З нагоди ювилею Л. Т. К. М. відбувся в понеділок **17. ц. м. біг** наколесників на трасі 100 і 80 км. У бігах брали теж участь змагуни України, які виказали всім добру форму і коли наберуть ще відповідної рутини, то стануть найкращими наколесниками Львова.

У бігу на 100 км. (Львів-Перемишляни-Львів) переміг Губер (ЛТКМ) у часі 3:07,1. Друге місце здобув змагун України **Колтуцький** у часі 3:10:25. Третій змагун України **Бабій** заняв 7. місце на всіх 15 учасників.

У бігу на 30 км. переміг певно **Степанин** з України – 1:00:18 перед Павльом (Чорні) — 1:1:28. **Буцин** з України прийшов семий. Усіх учасників цього бігу 29.

КОПАНИЙ М Я Ч.

МИСТЕЦТВА Б-КЛЯСИ.

ДРОГОБИЧ. **Ватра — ТУР 4:1 (1:0).** Заслужена перемога Ватри, яка переважала у другій половині. Ворота для української дружини здобули: Васьо 2, Колодрубець і Кобільник; для ТУР-у Гайдин. Судіював п. Татарський з Борислава.

ЛЬВІВСЬКА А-КЛЯСА

Львовянка — Світязь 2:0 (0:0).
Білий Орел — Знесінчанка 3:1 (0:0).
Т. Ш. Л. — Рекорд 2:0 (0:0).
У Львівській А-класі веде Білий Орел.

СТАНИСЛАВІВЩИНА.

Гірка — Гакоах 7:0 (2:0).
Ревера — Чорні 3:1 (2:0).
Чорні — Гакоах 6:3 (3:0).
Ревера — Гірка 1:0 (1:0).

Чорні програли фатально з Реверою, а зі слабим Гакоахом осягнули теж слабий вислід.

Ці змагання відбувались у рямцях ювилею Гірки.

Мистецтва станисл. А.-кляси.

БРОШНІВ. **Стшелєц — Покуце 3:1 (1:0).**

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

ЛЬВІВ. **Гасмонея — Маккабі 2:1 (1:0).** Змагання розіграні в понеділок.

ТЕРНОПІЛЬ. **Креси — Чорні 5:0 (1:0).** Чорні виставили другу дружину.

БОРИСЛАВ. **Рятник — Гапоель 2:1 (0:1).** Заслужена перемога української дружини.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Імпреза з „малоруським".

Багато є афішів на мурах міста. Вони кричать до людини ріжними голосами, ловлять її за полу і кажуть себе оглянути та прочитати.

Кіна:

„Супергіпершлягер продукції Метро-Уніяфільму!..."

„Ціла Европа подивляє, розкошується, шаліє" —

„Щось, чого ще не було і напевно вже не буде!!"

Величезні ріжнокольорові плахти кін застелюють пів муру. На другій половині скромний афішик театру, кілька клепсидр і надпрограмова картка: „Умебльована кімната, вхід просто зі сходів".

Знаю вже ці всі афіші на память, знаю їх мову, їх розміри та краску. Тому рідко коли задержуюся коло заліпленого муру. Хіба якийсь новий цирк, нова партійна чи понадпартійна декларація, чи новий апель до мешканців „столичного города" примушує мене хвилину задержатися і прочитати пяте через десяте.

Але вчора я спинився на довше. Вусатий шляхтич, з великим ківшем у руці, моргнув до мене прижмуреним оком і крикнув: „Стій".

Під визерунком підпитого вусача стояло червоне на білім, що якийсь там театр дає видовище: „Огнем і мечем", у якім возьмуть участь козаки, гусарія, де Імці Пан Заглоба буде пописуватися відвагою та наробить цілу купу геройських учинків.

Не сказав би я, колиб був польським політиком, що це надзвичайно щасливий підбір теми. Львів як не як а все таки має кількадесять тисяч українців, що напевно скривляться при лектурі такого афіша

Але я не є польський політик, ба — загалом неполітик. Нераз і не два був я і ті кількадесять тис. львівських українців глядачем неодної такої імпрези, якої шкірка не варт була за виправу, то й привик уже трохи до таких історій. Глибшого враження вони на нас не роблять, а кому іншому вже не дуже імпонують. Просто — перейлися навіть серед недоїдання.

Але хочу спинитися на останнім речевім афіша. Воно настільки нове у Львові, що змушує кожного з нас протерти очі. „Неажеж?! у Львові, в 1937 році?!"

А це речення звучить: „На кінець буде виведене весілля малоруських хлопів".

Поминаючи стару правду „ні пришив, ні пришпилив", те речення має свій смак. Бо приперчене воно спеціяльним перцем: малоруський.

Панове аранжери імпрези і письменники заглобянського афіша! Коли комусь крізь горло чи крізь каламар не може пролізти слово „український" — ми на слово „руський" не ображуємося. Маємо дві національні назви, одна з них архаїчна, так, як і має їх польський нарід, як мають німці і багато інших. Але слова „малоруський" ніколи ми собі не припинали. Цю лайку привезли нам спільні наші „приятелі" з далекої півночі разом зі спільними кайданами.

Шкода, панове, що ви про це не подумали.

А може ви про це не знаєте? Може ваша домашня осьвіта не обіймала науки історії?!

Коли так, то як можете братися до історичного видовища, яке хіба тим стане історичне, що вас будуть цитувати не так історики, як історики „Возсоединенія Руссоф"!...

Галактіон Чіпка.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

ЛІТОПИС ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ. Р. IX., ч. 5. за травень 1937. Зміст: Ф. Невестюк: Партизани (вірш). — М. Середа: Військова нарада в кабінеті генерального секретаря Порша 18. І. 1918. — Т. М.: Чисельний стан УГА. — П. Мигович: При VII. Бригаді УГА. — Федь Триндик: Війна й кохання. — І. Камінський: Чортківський прорив у польській мемуаристиці й пісні. — Д-р Никифор Гірняк: З листів полк. Дм. Вітовського. — Франц Коковський: Посол Т. Старух на трансперім Українським Військовим Зїзді у Києві 1917 р. — О. Думін: Проти пропасниці. — Д-р М. Андрусяк: Як грузини поставились до українського війська. — І. К.: Документи з останніх днів істнування УГА.

УКРАЇНСЬКИЙ ФІЛЯТЕЛІСТ, місячник. Відень р. XIII., ч. 3—4 за березень-квітень 1937. Зміст: М. Свобода: Українські державні грошеві шоти. — М. С.: З недавнього, але дуже пожовклих паперів. — † Карло Енгель. Виклад про українські марки у Відні. — Чи істнує країна Таму Тува? — Цінні вісти. — Нові марки. — Критика і бібліографія. — Пресовий фонд „У. Ф." — Дарові премії.

ВІСТИ З ЛУГУ. Р. XII., ч. 4. за квітень 1937. Зміст: Великдень. — Д-р Р. Дашкевич: Мої Великодні Свята. — Іван Юшишин: Значіння сучасного фізичного виховання. — До прапорового свята у Львові вже недалеко. — З життя Лугової Організації.

УЧИТЕЛЬСЬКИЙ ГОЛОС, орган Т-ва „Учительська Громада" в Ужгороді. Р. VIII., ч. 5. за травень 1937.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Мол. Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

ЯВОРІВ:
19. V. Трафіка пані генеральової.
20. V. Муравлі.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

СКАЛАТ:
19. V. Шаріка
20. V. Довбуш (Чорногора в огні).
21. V. Дівча з Маслосоюзу.

ГЕРНОПІЛЬ:
22. V. Шаріка.
23. V. Довбуш (Чорногора в огні).

Великий Театр:

Середа, 19. V. год. 8. веч. останній раз „Подвійна бухгальтерія" з Адольфом Чимшою.

Четвер, 20. V. год. 8. веч. ціни найнижчі „Професія пані Воррен".

Пятниця, 21. V. год. 8. веч. ціни найнижчі „Мадам Сан Жен" з Ірином Айхлєрівною.

Субота, 22. V. год. 8. веч. ціни найнижчі „Мадам Сан Жен" з Ірином Айхлєрівною.

КІНА.

АПОЛЬО: „Діти щастя" з Лілліном Гарвей.

АТЛЯНТИК: „Маруся" з Марленом Дітріх і Гейрі Купером.

ВАНДА: „Анна Кареніна, „Люди в тумані".

ГРАЖИНА: „Москва-Шанхай" з Полем Негрі.

ЕВРОПА: „Опір на продаж".

КАСІНО: „Чарівниця з Салєм"
КОПЕРНИК: „Збунтована".
МАРУСЕНЬКА: „Веселі бідаки".
МЕТРО: „Жайворонок" з Мартою Еггерт і музичні додатки.
МІРАЖ: „Вірна ріка" на осн. Жеромського.
МУЗА: „Нинішні часи" з Чарлі Чаплінom.
ПАЛЯС: „Дорога до Ріо де Джанейро" (Хрестна дорога білих невільниць).
ПАКС: „Володар Каліфорії".
ПАН: „Сан Франціско".
РАЙ: „Роз-Марі".
СВІТ: „Його золота рибка" та ревія
СТИЛЕВЕ: „Аллахів город" з Марленою Дітріх і ревія.
ТОН: „Володарка країни Кор".
УТІХА: „Самохід 99" і ревія.
ХИМЕРА: „В хуртовині вогню та заліза"

ФОТОПЛАСТІКОН.
(пл. Марійська 5).
„Печера Адельсберґа".

Зол. 6·50 ЗОЛОТІ ПЕРСТЕНІ
з 14 кар. золота тільки
у Б. ҐРІНБЕРҐА, Сикстуська 4.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 19. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 16.45 Форт. рецталь 17.00, 20.10 Розр. музика, 19.00 Форт. дует і сол., 21.00 Орх. концерт, БІЛГОРОД (487) 20.30, 21.00 Гумор, 22.20 Розр. музика, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Спів, 12.45 Скрипка, 17.30 Сальон. музика, 19.25 Циг. музика, ВІДЕНЬ (507) 12.00, 13.10, 20.45, 21.00 Орх. концерт, 19.25 Тисяча слів кохання, вес. авд., 21.45 Гайдн: Музика до драми „Король Лір" Шекспіра, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 20.10 Вечір танку, 21.00 Нові марші, КОШИЦІ (259) 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.20 Танк. музика, 18.50, 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00 Форт. рецталь Дж. Маскарді Квінтавалле, 22.30 Веселі мельодії та пісеньки, МІНХЕН (405) 15.40 Співаємо й танцюємо 16.10 Дута музика, 16.30 Моцартові твори, 19.00 Розр. музика, 20.10 Концерт, ПРАГА (470) 18.15 Військ. орх., 22.20 Твори на смичк. інстр., РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 15.45, 17.30 Спів, 16.30 Форт., 20.15 Пісні, 20.30, 21.00, 22.00 Фестіваль Масенета, РИМ (421) 17.25 Скрипка, 18.50 Розр. музика, 20.40 Легка музика, 21.00, 22.00 23.00 Трансм. із мілян. Ля Скалі, „Ле Вотіґа" поема Франк-а.

Четвер, 20. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 10.00 Нар. пісні, 17.00 Розр. музика, 19.00 Дута орх., 20.10, 21.00 Берлінська весна, вечір танку, БІЛГОРОД (437) 21.15 Нар. пісні, БРАТИСЛАВА (293) 19.30, 20.00, 21.00 „Дибук" оп. Л. Рокки, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Сальон. музика, 18.30 Циг. музика 19.00 Концерт солістів, 22.00 Концерт гітаристів, ВІДЕНЬ (507) 13.45, 18.00 Форт. 15.20 Для дітей, 17.20 Пісні й арії, Рішель альт, 19.45 Твори Т. Котаті у вик. хору 20.00 Концерт із Копенгагену, 22.20 Орх. концерт, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 19.00 Музика, спів. 20.10, 21.00 Вечір оп. музики, КОШИЦЬ (239) 13.30, 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.20 Роз. музика, 20.40 Легка музика, 21.02, 22.00 Трансм. з Кремони: Концерт у честь Страдіварюса, МІНХЕН (405) 16.30 Вокінстр. вес. авд., 20.10, 21.00 Веселий віденський вечір, ПРАГА (470) 16.10 Легка музика, 17.45, 18.30 Концерт для дітей, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 16.30, 19.45 20.15 Спів, 15.30 Виклад із університету 17.00, 18.00 „Ле рой с' амюзе" траг. В. Гюго, 20.30, 21.00 Камер. музика, 21.45, 22.00 Давня реліг. музика, РИМ (421) 17.25 Танк. музика, 21.00 Комедія, 22.15 Солісти: скр., форт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 19. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.10 Програма на нині, 7.15 Для новобранців, 7.35 Уроки інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл. 11.30 Для шкіл: „Про сорочинку, що росте в полі", Хор, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Орх. концерт, 12.40 Полудневий дзвінок, 12.50 Вітамінові салатки, 14.20 Концерт бажань 15.00 Господарські вісти, 15.15 Зі звуковиків, гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вісти, 15.35 Дослід: „Серавус, Відне!" попурі, гр. пл., 15.45 Технічна скринька 15.55 Фрімль: Два дуети з оп. „Роз-Марі", гр. пл., 16.00 Програма на завтра, 16.05 Робрехт: „Самум", гр. пл., 16.10 Для старших дітей: „Батьківщина" Бол Пруса, 16.35 Оркестра мандоліністок, 17.00 Про київську вампавію, 17.15 Солісти: спів, скрипка, форт., 17.50 Із психології звірів, 18.00 Актуальна гутірка 18.10, 18.15 Спортові вісти, 18.20 Концерт солістів, із гр. пл., 18.40 Заг. скринька, 18.50 Краса та порядок у сільській

ШАФКОВІ КУФРИ

замки, міхи на постіль, коробки на капелюхи та комірці, багажові паси по цінах найнижчих поручає

Робітник римарсько-галантерійна **Н. БАРЕР**

Львів, Сикстуська ч. 2, побіч ф-ки „Саламандра"

зації, 19.00 Літер. парис: Пруе у перспективі часу, 19.15 Полотна та лєп, 19.35 Концерт солістів: скрипка, віол., форт. 20.20 Із львівської вулиці, 20.35 Хвилина бюра студій, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.45 Трансм. з Відня: Гайдн: Музика до драми „Король Лір", орх., 22.10 Гайд. музика; у перерві о год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Танкова музика з гр. пл., 23.30 Музика з плит, 24.00—1.00 Концерт орхестри.

Четвер, 20. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка 6.50 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Програма на цілий, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з пл., 8.00 Авдиція для дітей, 11.30 Пісні й танки Вилешцини, муз. поранок для молоді вселюдних шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Твори Рімського-Корсакова, гр. пл., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Люстрації господарств 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Листові транспринції, гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 17.35 Піснеьки Данового хору, з гр. пл., 15.55 Куток гумору: „Дні Львова на-весело", 16.00 Програма на завтра, 16.05 Музика на вінових органах, гр. пл., 16.15 Культурне життя столиці, 16.20 Над альбомом почтових марок, авд. для старших дітей, 16.35 Орхестра, 17.00 Погоджала праці, 17.15 Шлеські нар. пісні, мішаний хор, 17.50 Войтіх Очко, славний польський лікар із 16-го століття, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спортові вістки, 18.20 Сігеті грає, гр. пл., 18.35 Міська ведень у світлі техніки та гігієни, 18.45 Програма на завтра, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Театр Уляр: „Старий субєкт" із пов. В. Пруса „Лялька", 19.45 Хори в опері, гр. пл., 20.00 Трансм. з Копенгагену: Европейський концерт, 21.00 Вечірній денник, 21.10 Актуальна гутірка, 21.15 Сходниця — колиска нафт. промислу, 21.30 Квартет, 22.00 Авд.: Сальветки польських композиторів: Іван Маклакевич, орх., спів, солісти, 23.05—24.00 Танк. музика, 24.00—1.00 Концерт у вик. орх.

Подяка.

Мило було Всевишньому забрати нам нашу донечку НАДІЙКУ. З того приводу спішимо подякувати Всім Тим, що в нашім горю несли нам поміч та потіху. Передусім дякуємо дуже Всеч. о. Карлові Вільке, що в тяжкій недузі потішав нашу доньцю й опісля нас, як також Вп. Панам Лікарям Д-рові Бенешкові і д-рові Свистунові за дбайливу опіку, Вп. Панні Августі Хомовій за поміч і потіху при ложі хорої. Всеч. о. Проф. Іванові Пасічі за теплі прощальні слова над домовиною, о. Проф. Отецанові Ратичеві й о. Йосифові Вучинському за ласкаву участь у похоронах. Дякуємо теж Вп. П. Дир. Омелянові Бачинському, всім Вп. П. Товаришам і Товаришам, Вп. Панам Учителькам Покійної, й Товаришкам учениць II. кл. і всім учням та ученицям Рідної Школи, передусім ученицям та учням IV. кл., за щирі слова співчуття та труди у звеличанні похорону. Горячу подяку складаємо Вп. П. Юлії Садовській за поміч у похоронах і Славці Гринкевичівній за прощання над могилою. Усім Учасникам похоронів щире Спасн-Бі складають на тому місці

Евгенія й Іван Вербляни.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що від дня 18. травня п. р. кооперативам платив за масло Львів.

1 кг. масла десерового бльок. без опакування	3.15 зол.
1 кг. масла десеров. бочкове та екск. включно з опакув.	3.20 зол.
молоко від 27. IV. п. р.	0.18—0.19 зол.
копа яєць	2.65—2.70 зол.

Подаж масла збільшена, тенденція зниження, тенденція на молоко і яйця удержана.

ПТИЦЯ.

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 15. V. п. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, яко подвіря штахомагазині „М. С." у Львові (пл. Вільчевського ч. 3) такі ціни:

Індички I. кл., добре уможнені довгогруді, товсті	1.50 зол.
Курка молоді I. кл. товсті без вапняку на ногах від 1.50 кг вгору	1.30 зол.

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

Побиваємо рекорд

дешевих цін блаватних товарів

ДЛЯ ПРИКЛАДУ КІЛЬКА ЦІН:

Панама	0.55	Вовна шкотська	1.75
Перкаль	0.70	Вовна на комплєт.	4.25
Крепон	0.70	Вовна шир. 1.30	4.75
Муслін колірový	0.80	Полотно	0.58
Шовк до прання	1.00	Зефір	0.60
Елонж колірový	1.10	Зефір Пріма	0.90
Елонж десеневий	1.20	Перкаліна колірова	0.70
Кора до прання	1.35	Димка на підшт.	0.70
Тафта	1.50	Шовк сирий	1.10
Монголь колірový	1.60	Поплелина на сорочки	1.25
Монголь десеневий	2.—	Вовп рожевий	1.—
Креп мат кол.	2.25	Пошевки	1.75
Креп мат десен.	2.35	Підпинки ковдр.	4.50
Ацетат на сукні	2.35	Ручники купел.	0.50
Вовна Ангора	1.75	Стирки корчин.	0.40

Галицький Маґазин Новин, Львів, Галицька 15.

УВАГА: При закупні товару від 5 зол. даром білєти до першорядних кін. Замовлення з провінції полагоджуємо за післяплатою.

ПРИЙМАЄМО ЧЕКИ ЦЕНТРАЛІ ОБОБОТУ ТОВАРОВОГО

Шукаєте мешкання?

Найдете його і буде воно Вам зовсім відповідати, якщо дасьте оголошення до „Діла".

ОПОВІСТКИ.

II. Оповістка.

Управа „Карпатії", Товариства взаїмних обезпечень на життя у Львові,

повідомляє, що

XIX. ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться в понеділок 31. травня 1937 в год. 17. у власній домівці Товариства у Львові, Ринок ч. 38, з таким порядком нарад: 1) Відкриття Загальних Зборів і вибір председінка. 2) Звіт Управи з діяльности й заміненя рахунків за рік 1936. 3) Звіт Контрольного Виділу Надзірної Ради. 4) Розгляд і затвердження звіту та рахункових замінень Товариства за рік 1936 і признання органам Товариства абсолюторії за виконані ними обовязки. 5) Внески Надзірної Ради щодо приділу білянсової надвишки за рік 1936. 6) Вибори: а) 4 членів Надзірної Ради на 3 роки (§ 34 стат.), б) 3 заступників членів Надзірної Ради на 3 роки (§ 34 стат.). 7) Устійнення висоти винагороди для членів Надзірної Ради (§ 32 стат.). 8) Зміна статуту: § 11. останній уступ звучатиме: „Основний капітал підпадає сплаченню після утворення запасного капіталу у висоті основного капіталу. Сплачення всіх уділових листів слідує одноразово. Скорішна сплата уділового капіталу може наступити лишє в тому випадку, якщо уділові листи були би сплачені по цінї нижчій, як їх номінальна вартість, а різниця між сумою, за яку викуплено уділові листи та їх номінальною вартістю, після перенесення її до запасного капіталу, доповнить цей запасний капітал до висоти 200.000 зол.". 9) Інтерпеляції.

В Загальних Зборах беруть участь згідно з § 29 стат. представники членів і представники власників уділових листів.

Комунікат **Гол. Управи Марійського Т-ва Молодих справі реколекцій для молоді.** 1. Стислі реколекції для молоді середніх шкіл відбудуться в цьому році: 1. Від 16. червня вечором до 20. червня рано. 2. Право до участи в реколекціях мають учні й ученицї від IV. кл. гімн. старого типу і II. кл. гімн. нового типу вгору й анальогічних шкіл. 3. Реколекції зорганізовані в отсих містах: а) Для учнів: Львів: Мала Духовна Семінарія Сикстуська 30 а. Перемишль: Дух. Семін., Баштова 13. Станиславів: Мала Дух. Семін., Собіського 44 б. Тернопіль: Селянська бурса. б) Для учениць: Львів: Інститут СС. Василіянок, Длугоша 17. Перемишль: Інститут СС. Василіянок Каспровича 5. Станиславів: Інститут СС. Василіянок, Скарги 17. Тернопіль: Селянська бурса. Яворів: Інститут СС. Василіянок. 4. Зголошення і таксу за удержання приймають ОО. Катехити. Такса на цілє тридення удержання 5 зол. Бідніші можуть дістати знижку. Речинець зголошень найдальше до 10. червня. 5. Реколектанти (-ки) мусять мати з собою: коцик, простирало, подушечку, рушник, також молитовник і папір на записки. 968 1—1

КУПНО - ПРОДАЖ

ПРОДАМ дім поверховий мурований невикінчений, 8 убікацій, спіжарки, кльозети, 201 сяж. городу. Львів, Тракт Гливнянський 26 (Jałowiec), 2 хвилини від трамваю. Господар. 3—3

ВАПНО ГАШЕНЕ довезе по зол. 16.— за 1 м³, з доставою на будову — продає В. Мушинський і С-ка, Львів, Зіморовича 5, тел. 254-12. 956 1—2

ГАРНІ ПІЖАМИ шовково-поплінові 3.90—4.25 „СВІТ ДИТИНИ", СИКСТУСЬКА ч. 2. 776 3—7

СОРОЧКИ СПОРТОВІ оксфордові 4.90—6.90. Фабрика білля „АСТРА", СИКСТУСЬКА 2. 776 3—7

РІДКА НАГОДА. Зараз до продання в Лисиничах у гарнім положенні, близько ліса, реальність з господарським будинком, городом і садком. Простір 16 арів і 50 метрів. Відомість в Адміністрації. 961 1—3

ПАНСІОНИ

КОСІВ коло Коломиї, пансіон „Вікторія" (білі заведенця д-ра Тарнавського) поручає соняшні кімнати з цілоденним удержанням. Кухня мясна і ярська. Ціни дуже низькі. Великий овочевий сад — близько ріка і ліс. 941 2—3

ВІЛЛЯ „ДНІСТЕР" — ГРЕБЕНІВ над Опором — винаймає гарні сонячні умебльовані покої. Зголошення: Біленька „Дністер", Руська 20 970 1—3

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

ІНТЕЛІГЕНТНА панночка українка християнська, фахова, має реальність з кількацентиморговим ґрунтом і 7.000 зол. готівки. Вийде за учителя або урядовця тільки на державній посаді. Зголошення до „Діла" під „Незабудька". 968 1—2

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ВДОВА по священнику, середніх літ, енергійна, шукає місця до управи дому у самітних осіб, найрадше у священника. Ласкаві зголошення до Адм. під „Спокійна". 971 1—2

РІЖНІ

БОН-ТОН вимагає чистої гардероби і комірців із пральні Кульчицького, Личаківська 117. 637 16-7

ВІЧНІ ПЕРА направляє скоро і дешево „Прецизія", брама Андрієвського і Шайнохи один. 943 2—10

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, жіночі, проти усування матиці під гарантією виконує відоме **УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА**, Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 52-100

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

Літні табори КВОММ-у.

Комісія Виховн. Осель і Мандрівок Молоді (КВОММ) при Українськім Кр. Товаристві Охорони Дітей і Опіки над Молоде у Львові організує дітям 1937 р. осе-тні табори:

I. Для дітей від 7 до 9 літ: 1. У Старяві к. Хирова — дівочий — від 22. червня до 19. липня. Оплата: 40 зол. 2. У Старяві к. Хирова — хлопчачий — від 21. липня до 17. серпня. Оплата 40 зол. 3. У Космачі — хлопчачий — (від літ 7—9), дівочий — (від літ 7—12) у часі від 2. до 28. липня. Оплата 35 зол.

II. Для дітей у віці від 10—13 літ: 4. На Осподорі к. Підлютого — хлопчачий — від 2. до 29. липня. Оплата 45 зол. 5. На Осподорі к. Підлютого — дівочий — від 1. до 27. серпня. Оплата 45 зол.

III. Для молоді у віці 13 до 16 літ: 6. На Соколі к. Підлютого — хлопчачий — від 2. до 24. липня. Оплата 35 зол. 7. На Соколі к. Підлютого — дівочий — від 26. липня до 20. грудня. Оплата 40 зол.

IV. Для молоді у віці від 16 до 20 літ: 8. У Брустурах — від цитрами — дівочі від 2. до 23. липня. Оплата 35 зол. 9. У Брустурах — під цитрами — хлоп. від 24. липня до 15. серпня. Оплата 35 зол.

V. Для фахово працюючої молоді вище 14 літ: 10. На Соколі к. Підлютого — хлопчачий — від 18. червня до 2. липня. Оплата 14 зол. 11. В гірській околиці — дівочий — від 8 до 29 липня. Докладніші дані подамо пізніше.

VI. Для молоді вище літ 18: 12. Мандрівний табор на Гуцульщині: хлопчачий — від 5. до 26. липня. Оплата 55 зол. 13. Мандрівний на Бойківщину — хлопчачий. Ближчі дані подамо пізніше. 14. Мандрівний ав Лемківщину — дівочий — від 2. до 23. липня. Оплата 35 зол.

Зголошення і інформації: Комісія Виховних Осель Українського Крайового Т-ва Охорони Дітей і Опіки над Молоддю, Львів, вул. Тарнецького 26. 969 1-3

КАМІНЬ ДОВБУША біля Яремча

„ЗЕЛЕНА ПАЛАТКА"

поручає

вже від 20. травня гарні кімнати з добірним харчем. До 20. травня за інформаціями писати: С. Олесницька, Станиславів, вул. П. О. В. 7. 927 2—4

ХТО?!

хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідніщій

ПЕРФУМЕРІЇ

С. ФЕДЕРА

Львів СИНСТУСЬКА 7
Філія КОПЕРНИКА 15а

Кожний покупець, що помічається на оце оголошення „Діла" дістане ЗАДУРНО гарний дарунок.

ЛЬВІВ ПОТОЦЬКОГО 58

ФАМОЗА

МИЛО ДО ПРАННЯ
МИЛА ДО ГОЛЕННЯ
ДІТОЧИЙ ПУДЕР

ТІЛЬКИ — РИНОК Ч. 33
НАЙБІЛЬШИЙ вибір мужеських і жіночих новостей. НАЙЛІПШІ товари. НАЙНИЖЧІ ціни у відомім фабричнім складі СУКНА і ВОВНЯНИХ ТОВАРІВ фірми:

І. ВАЛЛЯХ і СИН

Львів, Ринок ч. 33. Тел. 247-15.
ХРИСТІЯНСЬКА ФІРМА. — Рік зс. 1841. Жадних філій не маємо.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Четвер 20. травня 1937. Ч. 108

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телефон 229—41.

Надзвичайна сесія сойму.

(Передова стаття.)

Жахливий процес „бога богів“.

„Волинь -- перла Польщі“.

Сензаційний процес у Кракові за наїзд на Мисьленіце.

Комунікат про відложення Лугового Свята у Львові.

Американські українці - коронаційні гості прибули до краю.

Що сказав марш. Сьмігли Ридз польській інтелігенції?

Трагічна смерть закарпатського діяча.

Союз японських партій проти уряду.

Тайна барсельон. подій.

Мир в Еспанії залежить від згоди між Англією та Італією.

Погода, електричність у повітрі і нерви.

Ч. 108 (14.651). Львів, четвер 20. травня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-28
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060. Банку Чеських Легіон. Празі „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Квартальчно . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

ПЕРЕД КРИТИЧНИМ ЗВОРОТОМ

У СТРАЙКУ ЛЬОНДОНСЬКОЇ ВУЛИЧНОЇ КОМУНІКАЦІЇ.

Під кінець другого тижня страйк обслуги льондонських автобусів входить у критичну стадію, бо має вирішитися, чи прилучиться до нього персонал трамваїв.

Якщо так, наслідки страйку будуть катастрофальні: він спаралїжує все життя Льондону, бо підземка й міська залізничка перевозить лише небагато пасажирів. Уряд мусітиме інтервеніювати.

Коли навпаки трамваєвики не прилучаться до страйку, він здається заломиться під натиском публичної опінії.

Клопоти зі Сирією після амнестії

ДЛЯ ПОЛІТИЧНОЇ ЕМІГРАЦІЇ.

Небавом вернуться до Сирії політичні емігранти на основі амнестії; з тою хвилиною слід очікувати чималих змін в укладі політичних сил і впливів.

Емігранти закидують теперішньому президентові сирійської республики Гатімові ель Атассі, що він не порозумівся з ними, коли заключував договір із Францією. Загально думають, що в тепер. складі уряд довго не втримається.

Рівночасно сирійській публичній опінії не подобається, що уряд дещо прихапцем полагодив справу автономії країни племени друзів, назначуючи на губернатора особу непопулярну, бо занадто звязану з мандатною політикою.

До краю вернеться завдяки амнестії м. ін. провідник повстання друзів з 1929. р. Султан баша аль Атрам; він уважає, що теперішній стан перехідний і що Сирія небавом самостійно поведе свою політику.

Червоні перед відступом спалили Аморебієту

ТА ВИСТРІЛЮВАЛИ УТІКАЧІВ.

„Радіо Насіональ" повідомляє: Національні війська, що зблизнились були до Аморебієти на 1 кільометер, помітили чимало пожеж і вибухів динаміту — це відступаючі національні війська систематично нищили всі публичні будівлі.

Щоб не наражувати своїх військ на заміт, що це вони підпалили Аморебієту, національне командування не дозволило негайно занятн місто, лише вислало кілька стеж „рекетес", щоби вони охоронили населення, яке поховалося по передмістях. Стежі вивісили на дзвінниці національний прапор та вивели з міста 350 цивільних осіб; червоні їх обстрілювали зі скорострілів, **було чимало вбитих і ранених.**

Утікачі оповідають, що червоні висадили кілька будинків, заки їхні мешканці евакуювалися.

Авас подає, що в 19. годині Аморебієта ще горіла. Національні війська ще не зняли були міста, але зовсім панували над ним

Постава басків до нового уряду.

Як подає Авас, на думку членів баскійського уряду новий валенсійський уряд має признання і підтримку в цілій країні басків.

Провінціональні федерації генеральної унії робітників провінції: Біскаї, Гіпузкоа, Сантандер і Астурії (себто всього північного еспанського побережжя, яким ще володіють червоні) ухвалили в Сантандері таку резолюцію: „Не противимось урядові Лярга Каваллера, та не можемо уважати, що його годі було би застипити. Тому не годимося з виконавчим комітетом, який заявив, що його існування годі погодити з урядом під проводом Лярга Каваллера. Згори приймаємо всяку розвязку кризи і служитимемо новому урядові без огляду на його склад."

Анархісти оголосили відозву, в якій вони займають негативну поставу до нового уряду, але не закликають до чинних виступів проти нього.

Тайна барсельонських подій.

З Льондону повідомляють: Англійська незалежна партія вислала була колись свого представника до Еспанії, тепер відкликала його, щоби віддати йому керму акції в хосен червоної Еспанії.

Коли він вертався зі звітом представника партії у Барсельоні про анархістичну революту, червоні арештували його на кордоні та відставили до Барсельони.

Валенсійському урядові йшло про те, щоби закордон не дізнався правди про кровані події в Барсельоні.

Комунікат національного командування повідомляє, що до національних військ зголосилося 355 утікачів з Аморебієти, які сховались були у церкві і довго голодували. Вони всі оповідають, що місто руйнували **не лише астурійські гірники, але й баскійські націоналісти,** а багато закордонних журналістів було очевидними свідками подій в Аморебієті, потверджують ті оповідання. 4-ох кореспондентів: англієць, американець і 2-х французів дістались під охороною стежі рекетес до міста і ствердили, що воно зовсім знищене.

БОЛЬШЕВИЦЬКІ ВІЙСЬКА ПЛИВУТЬ ДО ЕСПАНІЇ.

За минулих 10 днів через Босфор перейшло до Середземного Моря 12 совітських кораблів і 8 еспанських; вони були навантажені військовими частинами і военним матеріялом. До Чорного Моря вплинуло 10 совітських кораблів та 6 еспанських. На одному з них були жінки й діти, інші були порожні.

ПАЧКУВАЛИ ЗБРОЮ.

У Швайцарії арештували багато осіб, між ними кількох вищих залізничих урядовців, що пачкували зброю до Еспанії, зокрема модерні скорострільні.

ОЦІНКА ВАРТОСТИ ОБЕЗПЕЧЕННЯ мешкальних і господарських будинків тепер така низька, що не творить навіть половини дійсної вартости будинків. Тому необхідним доповненням цього обезпечення є асекурація господарських знарядів, хатньої обстанови, паші та збіжжя, що її під найкориснішими умовинами переводить

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„Дністер"

у Львові, вул. Руська ч. 20, тел. 205-47.

Надзвичайна сесія сойму.

Львів, 19. травня 1937.

Декрет президента кладе край поголоскам на тему „буде" чи „не буде" та остаточно скликує надзвичайну сесію сойму. Перше засідання відбудеться вже в цю пятницю. Зате і щодо предмету нарад цієї сесії і щодо часу її тривання — далі панує неясність, не зважаючи на спис 16-ти конкретних справ, які мають бути полагоджені (крім ратифікації ріжних умов). З нарад, які відбулися в останньому часі на Замку, не було ніякого мериторичного комунікату і можна тільки догадуватися, що взагалі говорили там про соймову сесію.

Неясність щодо характеру найближчої сесії стоїть у найтіснішому звязку з неясністю цілої політичної ситуації в державі та неясністю цілого характеру теперішнього сойму. Себто: всі знаменито знають формальні підвалини, на яких спирається теперішній устрій держави; всі здають собі теж справу з пануючої дійсности, щодо якої ріжниці поглядів залежать від політичного світогляду окремих громадян та зорганізованих груп; те саме торкається формальних підстав теперішніх законодатних палат і їхньої малесенької ролі у прилюдному житті. А проте вічна дискусія у часописах всіх буквально напрямків не тільки на тему істнуючої дійсности, але й навіть на тему тих формальних, здавалось би, непорушних підвалин, є найкращим доказом, що величезна більшість громадян держави з нинішнього стану не є вдоволена, що існує фермент, що існує метушня в пошуканці за виходом, якого завжди ще нема.

Ось нпр. питання уряду. Формально його доля залежить від волі президента. Фактично за життя маршала Пілсудського вона залежала від волі Бельведеру, всі про це знали і всі з цим рахувались. І слушно тепер деякі польські часописи запитують: Від чого і від кого залежить повна чи частинна зміна кабінету? Де є той критерій, який промовляє „за" чи „проти" кабінету і його поодиноких членів, коли чейже сойм не має права їх усувати і може тільки дуже й дуже посередньо висловлювати своє невдоволення? І тут доходимо до другої точки, яка все актуальна: сойм, його конструкція, його компетенції, його конструктивні завдання. Існуюча виборча ординація та може ще більше її практика звели значіння польських парляментарних установ до мінімуму. Виборчий регулямін доконав решти. А проте факт, що навіть у такому соймі є проблиски якоїсь опозиції по польській стороні (про непольську частину покищо не говоримо), свідчить про те, що первісні замірн взагалі вилімінувати з парляментарних установ опозицію не зовсім повелись. У висліді нинішніми парляментарними установами невдоволені в Польщі всі: і щирі прихильники режіму, і польська опозиція, і всі непольські народи.

До цієї ситуації, що існує не від нинішнього дня, прилучився ще один відтинок: ОЗН. Замість

Єдиний християнський склад 593 19-20
ГОТОВИХ МУЖЕСЬКИХ ОДЯГІВ
СУКНА І МАТЕРІЯЛІВ НА ОДЯГИ
ТАДЕЙ ЦВЕТАЄВ тепер вул. Коперника ч. 5. Тел. 236-43.

внести прояснення в ситуацію, фактично її ще більше затемнив. Досить вказати на третю з черги кризу у редакції такого провідного проурядового часопису, як „Курієр Поранни", досить читати різкі статті всієї польської консервативної преси, яка в засаді прийняла декларацію полк. Коца чи не з найбільшим захопленням, досить вказати на фактичну невдачу з організацією ріжних „секторів", що існують покищо в найкращому разі на папері та проявляють свою екзистенцію хіба посиленням сутоендецької течії, досить врешті пригадати і персональні зміни у т. зв. БОА (Бюро Організації Акції при президії ради міністрів) і діяметральню ріжні голоси, які розляглись після останньої голосної заяви його нинішнього керманича, полк. Ковалевського; вкінці незясований характер взаємного відношення між урядом та ОЗН — все це маркантні риси тої польської дійсности, в якій бачимо стільки неясного.

Очевидно, ми, українці, могли б казати, що це речі, які нас ближче не торкаються. Однак, не бажаючи вмішуватись у такі справи, які не є справами загально-державного життя, а сутопольськими, чи навіть у такі, які в державній мірці торкаються передовсім і головно польського населення, не можемо проте станути на становищі, що українців не має цікавити ніщо, ніякі інші польські течії і польські розвоєві тенденції, як тільки кожночасний уряд та його виконні органи. Річ ясна, що активна українська політика такої засади признати не може. Така засада неможлива особливо нині, коли показалося, що т. зв. польське громадянство має **фактично** багато більший голос в українських справах і в справі всієї польсько-української дійсности, ніж формальний голос урядових чинників. Інша річ, що сьогодні трудно вже зорієнтуватись, де кінчаються межі того польського „громадянства" і де починаються границі урядового апарату, який має і визначувати і реалізувати державну національну політику, що повинна чейже залежати не тільки від інтересів одної національної — хочби володіючої — групи населення.

Парляментарна установа, як установа державна та одночасно ніби емманація громадянства, для нас, українців, висуває це питання на перше місце. Що значить мобілізація всього польського „громадянства" під непримиримими протиукраїнськими гаслами, з пропагуванням якогось — як недавно писав п. Ал. Бохенський — офензивного культуркампфу, коли у тому „громадянстві" беруть активну участь люди з урядничого апарату, ба, навіть деякі провідні адміністраційні урядовці: чи вони вважають для себе обовязуючою лінію якогось політичного порозуміння, чи взагалі з ніякою політикою, устійненою у Варшаві з керманицькими державними колами, не рахуються?! І врешті найбільш кардинальне питання: **чи взагалі в нинішніх часах, у травні 1937. року, обовязує ще порозуміння з травня 1935. року, чи це вже анахронічна дата й анахронічна концепція?!**

Не раніш, як саме вчора, обговорюючи одну квітку з т. зв. регіоналістичної політики, ми згадали, що „нормалізаційна" практика дала впродовж отих останніх двох літ таку безліч прикладів, які наскрізь викривлюють поняття нормалізації міжнаціональних відносин, що само слово „нормалізація" набрало просто неприємного посмаку: звучить, як глум з українців та їхньої доброї волі змагати до якогось порозуміння в безпосередніх розмовах з польською стороною. На останній сесії парляментарних установ наші посли й сенатори виголосили чимало гарних, ладних, розумних промов, до кожної справи підготовлялись, парляментарного терену не легковажили. А проте згаданої вище кардинальної справи, яка цікавить і хвилює ввесь український нарід, вони на останній парляментарній сесії не вирішили. Голосування за буджетом теж до прояснення ситуації не привело, бо після того прийшла знову ціла низка актів протиукраїнського характеру, включно до такої квітки, як „малоруске веселе" та гльорифікація Заглоби на майдані львівської Цитаделі. І ми не бачили ніодної поважної спроби урядових чинників протидіяти цій протиукраїнській психозі, інспірованій та підштовхуваній ендеками, помазаними здебільша на санаційний колір. Коли проурядовий львівський польський щоденник, що існує з ласки володіючих кол, є головним пропагандивним органом „Організації Полякув Земі Червеньскей" п. Ст. Грабського, коли представники влади беруть участь у тернопільському зїзді старшин резерви, що ввесь відбувався під яскравим протиукраїнським прапором, коли п. Маліцький стає тернопільським воєводою, то що мають, що **мусять** думати собі українці?!

І тому добре булоб, якби ота надзвичайна сесія сойму внесла деяке прояснення в ситуацію, яка при всій своїй ясності дає теж чимало нагоди до баламуцтва. Не сумніваємося наприклад, що жиди напевне будуть перти до того, щоб використати надзвичайну сесію для порушення цілої низки актів, які мали місце у міжчасі, від часу закінчення останньої сесії. Наша ситуація ніби інша: пишемо ніби, бо факт залишається фактом, що без огляду на втримування „нормалізаційної" формули — і похід проти українства приймає на силі і настрої українських мас радикалізуються. Не сумніваємося, що ці справи лежать на серці Української Парляментарній Репрезентації, яке напевне вживе заходів, щоб надалі знову „баламуцтво не ширилося".

„ВОЛИНЬ — ПЕРЛА ПОЛЬЩІ".

(РЕПОРТАЖ З ЦИКЛЮ: „У СВОЇХ І ЧУЖИХ").

Торунь—Бидгощ у травні 1937.
Писане у вагоні.

„Нема Польщі без Поморя!" — кричить великий транспарент на варшавському головному дворці. Це „Польскі Зайонзек Заходні" пропагує невідривність Поморя від Польщі.

Якось дивно вражає цей напис гостротою свого політ. вислову, спрямований у бік тої гітлерівської Німеччини, якої влада офіційно складає почесть останкам великого польського композитора, коли вони вертаються до краю, якої чоловік дипльомат стріляє дики в Біловежі поруч із президентом держави і яка заключила підписаний багатьома дипльоматичними заявами і.. голосом Кепури ствердженний пакт про ненапад. І чому саме тепер ті написи, з якої нагоди?

„ЧАС ДО ЧАСУ ТРЕБА ПЕРЕВІРИТИ СИЛИ".

І я зовсім щиро, всідаючи до вагону поспішного поїзду до Бидгощі через Торунь, де недавно відбувалась велитенська протинімецька демонстрація, що викликала вже навіть протест німецької амбасади, ставлю своєму товаришеві подорожі, одному з активних керманичів організації тижня Польського Західнього Союзу, таке безкомпромісове питання: скажіть, будь ласка, що вас властиво **спонукало саме тепер маніфестувати свої патріотичні настрої для Поморя?**

Запитаний з усмішкою гасить папіросу.

— Це вас інтригує, але це дуже просто: хочемо час до часу **відновити наш національний чуттевий потенціял** супроти наших західніх земель, а водночас показати декому, що навіть **акти політичної згоди не присипляють настороженої уваги народу...**

Поїзд двигається з місця. Поволі висуваємось з темного дворцевого підземелля. Ставлю моєму співбесідникові ще одно питання:

— Ну, а якже, на вашу думку, висліди вашої акції?

— Знаменні. Ми осягнули свою ціль; цілий нарід узяв участь у маніфестаціях на доказ, що Польща якслід доцінює вагу поморської землі...

Перериваю — дозвольте, а політичні наслідки?

— Ми **осягнули такі**, які для нас були **потрібні** — відповідає цілком не збентежений труднім питанням сусід, що сидить напроти — ...Те, що німці наробили стільки галасу довкола нашої пожвавленої акції, те, що „Фелькішер Беобахтер" замістив гостру статтю на нашу адресу, чи врешті те, що цей же урядовий німецький часопис хоче підважувати позицію воєводи Гражинського зі Шлеська — нічого не значить. Політичні маневри, бачите, завсіди оплачуються...

— Славно, погоджуюсь, але що на це заключені пакти?

— Пакти? Думаєте про ненапад? Здається, що ви самі добре знаєте їх реальну вартість. Бачите, **що інша річ пакти, а інша факти...**

І ми оба погодилися з тою тезою.

УКРАЇНСЬКА 3356 39—100
СТОЛЯРСЬКА РОБІТНЯ
АЛ. КУШИКА
Львів, вул. Скарбківська ч. 28.

АТАКА ПЕРЕД КОНВЕНЦІЄЮ.

До Бидгощі, найкращого поморського міста, розложеного широко над каламутними каналами лінивої Брди приїхав я пізнім вечором. По дорозі від Торуня встиг перечитати цілу скирту найновіших польських щоденників. Мене зразу вразив їх замітно підвищений протинімецький тон. В „АБЦ" патріотично-барабанні репортажі зі східньої Прусії, в ендецькій пресі низка різких заміток, в краківському „Ікацові" (Ілюстр. Курієр Цодзенни) громові репортерські ревеляції Т. Опйоли про загибіль польщини на Шлеську...

Я зразу не міг знайти розвязки тої зорганізованої атаки. Той діяч із Західнього Союзу, що висів у Торуні, правив мені про пакти й факти, оці бють уже на отверті територіяльні позиції. Що це все має значити? Умить переглянув я в памяті всі важніші політичні події. Не було нічого такого...

Аж врешті я догадався. І то припадком. Напроти мене сидів студент-правник. З нудьги переглядав том міжнароднього права. Один погляд на сусідову книжку, асоціація у звязку з актуальними подіями і мені стало ясно: літом цього року минає речинець польсько-німецької конвенції у справі охорони меншин на Шлеську. Обі сторони готовлять, значить, відповідну атмосферу.

Дрозд Львів
Порошок до печення
Цукор ваніліновий

ЧАРКА ГОРІЛКИ В РЕСТОРАНІ „ПІД ДЗВІННИЦЕЮ".

Бидгощ пахне весною. Коли я тут був останній раз була зима, мороз. Може тому власне тепер видався мені цей міст на каналі такий овіяний весняними настроями. Я пішов через юрбу прохожих у середмістя. На годиннику якоїсь вежі віддзвонило одинацяту. Я вступив до німецької пиварні „під Дзвінницею".

Лукове, стрілисте склепіння, в грубому дереві різані лави та столи, німецькі лиця зорієнтували мене відразу, куди я попав. При всіх столах чути було німецьку мову, всюди пінилося бурштином щедро наливане пиво. До мене приступив кельнер. Я попросив чарку горілки. З гурту розбавленої молоді, що роєм обсіла античний стіл, я почув дискретний шепіт: „Siehst, du ein Pole!" (бачиш, це поляк). Я всміхнувся і прикликавши кельнера попросив куфлю пива. Товариство від античного стола розсміялося...

На другий день, коли я в редакції „Ді дойче Рундшав ін Полен" розпізнав деякого з моїх пиварняних сусідів, один з них відразу звернувся до мене:

— Ми зразу спостерігли, що ви не німець, німці починають усе від пива...

— Я відрубав: Українці, вибачте, можуть пити пиво та горілку, наперемінку.

— Ах, зо? — Значить, ви маєте сильніші від нас голови?

Я вдавав, що пильно переглядаю редакційні журнали.

Роман Гучевич.
(Докінчення буде).

ВИСЛІД ДРАМАТИЧНОГО КОНКУРСУ.

КОМУНІКАТ.

Призначене Радою ТОПІЖ-у Журі розглянуло надіслані на конкурс театральні твори. Умовини конкурсу були такі:

1) Тема твору (трагедія, драма, комедія, фарса) з українського життя, довільної верстви суспільности і довільних часів.

2) Сценічність твору і його технічне пристосування до наших теперішніх обставин.

3) Твір обемом має бути обчислений на виставу в часі 2—3 годин.

4) Твір має бути досі недрукований і ніде невиставлюваний.

З 13-ти надісланих пес Журі не розглянуло оперового лібретта „Довбуш", бо воно не відповідало засадничим умовинам конкурсу.

Журі вибрало дві песи: 1) **„Кирка з Льоллео"**, романтична комедія на 5 дій, і 2) **„Мрячні дні"**, фактомонтаж на 5 картин, які після деяких змін можуть бути виставлені на сцені у рямах конкурсу. Після відкриття коверти виявилося, що автором „Кирки з Льоллею" є **Юрій Косач;** автором „Мрячних днів" є **Евген Іванців".** Журі просить авторів порозумітися в справі змін.

Крім цього Журі відмітило песи: „На становищі", „Орленя" і „Борвійні хвилі", та вони не відповідають усім вимогам конкурсу.

З надісланих пес одни примірник залишається в архіві Т-ва, решту Автори можуть відібрати особисто або почтою за надісланням порта. Звертатися на адресу: Ред. Василь Софронів Левицький, Львів, вул. Техніцька 1

Львів, дня 16. V. 1937.

Михайло Струтинський, Осип Боднарович, Роман Купчинський.

Препарат виробляваний у краю.

Кооп. „БАЗАР" у Львові, Руська 3
продає
панчохи, скарпитки, жіноче і мужеське білля, шалики, краватки, рукавички й інше
Великий вибір. Дешеві ціни.

Лугове свято у Львові відложене.

КОМУНІКАТ.

Великий Луг повідомляє повітові і місцеві лугові товариства, що заповіджене прапорове лугове свято у Львові 30 травня 1937 р. не відбудеться, тому що справа затвердження прапору, як і інші справи звязані з луговим святом, не полагоджені досі у влади.

Прапорове лугове свято пересунено на неділю 4. липня 1937 з тою самою програмою, себто посвячення прапору, вбивання цвяхів до держака прапору, похід вулицями міста Львова і дефіляда перед прапором, попис лугових вправ.

Великий Луг взиває лугові товариства приготовлятися до їзди до Львова на неділю 4. липня 1937 і передовсім шити лугові однострої, вчитися лугових вправ, приписаних на 1937/8 р. та збирати гроші на поїздку до Львова.

Львів, дня 19. травня 1937.

За Великий Луг у Львові:

Д-р Роман Дашкевич, голова. **Юрко Мамчак,** секретар.

НА РАДІОВІ ТЕМИ.

ПОШИРЮВАННЯ РАДІОВОЇ МЕРЕЖІ.

Директор Польського Радія приїхав до Львова, щоб поділитись із представниками преси деякими інформаціями про загальний розвиток радія в Польщі та про деякі зміни в програмі у літньому сезоні.

За останній рік П. Радіо дістало 230.000 нових слухачів і перейшло з 11-го на 8-е місце в Європі щодо приросту абонентів. Найбільше є нових абонентів із села на детектор, бо взагалі одна третина радіослухачів у Польщі має досі тільки детектори. Щоб притягти нових сільських слухачів у найближчих двох роках вибудують дві нові радіостації у Барановичах і Луцьку. Згодом почне П. Р. розбудовувати нові стації виключно для міських мешканців, щоб розмежувати програми загальнодоступні від спеціяльних — великоміських. Так буде у Варшаві, Кракові, Лодзі, за якийсь час у Львові. Для того, щоб радіові передачі були виразні, треба мати власні добре вивінувані будинки, а не пригадно винаймлені домівки.

Є теж у проєкті будова експериментальної телєвізійної стації у Варшаві, але вона покищо надибує деякі трудноші. П. Р. мусить і досі сплачувати довги з часів, коли було підприємством приватним; ввесь свій річний, дуже гарний дохід 4 міліони призначує на розбудову. Його дохід — тільки абоненти; воно пішло на знижку для сільських слухачів, але втримало оплату 3 зол. місячно для мешканців міста, виходячи із становища, що кого стати на дорогі апарати, тому і не зробить ріжниці, така дрібна що-місячна передплата.

ЮРІЙ ДОЛИНА. 4.

З манджурської фільми.

(Докінчення).

5. НАШІ.

Іду наперед під гору, попри величавий японський генеральний консулят і готель „Амато", що ще ввесь загороджений дошками руштування. Це справжнє „Кавеждеа" перероблюють на японський готель... На горі вулиці виростає передімною православний собор. Наче із простих деревляних бальок ізбитий, зі стрімкою вежечкою, що купається високо у вечірньому небі і з яскравим вогнем безчисленних свічок перед золотою іконою придоріжньої каплички.

Ліворуч звідсіля кілька японських крамниць серед широкого бульвару. Ізрідка стужнуть деревляні гета об тафлі тротуару і промайне метка рікша, ніби велика світляна комаха.

Знов круто повертаю убік. Тут багато сутінків. Серед дерев ліниво просуваються темні сильветки китайок. Вони здебільша стрункі, хоч і невисокі, в однофарбних чорних або голубих одягах, деколи з яскравою квіткою у чорному, коротко пристриженому волоссі. Японки у квітистих кімонах з дітьми на спинках, дарма, що у деревляних патинках, мягко сходять із степенів трамваїв у сорокату юрбу обдертих прошаків, що блискають малими, жадібними очима.

Під камяним тином розташувалася на ніч ціла китайська родина. Мати зачесана під гору у дивовижний чубок, збирає до купи малих лисенят дітей, що щораз розбігаються, батько зі спокоєм східної людини гризе у зубах тонесеньку, давно погаслу люльку.

Спускаюся тепер знову униз. Там у далечині загорілі сяєва дільниці Модягоу і ще дальше „Старого Харбіна". День умірає серед півсутінків жовтуватого, вечірнього манджурського неба.

Ще кілька кроків униз і передімною виростає великий триповерховий будинок з таким написом:

„Український Національний Дім".

Стиль немов орієнтальний, хоч вікна виразно нагадують будинок відомого полтавського земства.

Поволі йду сходами вгору. „Чи випадково не сниться мені це?" — роздумую. Український дім серед японо-китайського світу... Минаю на І-ому амбуляторію якоїсь лікарні, на ІІ-ому англійська гімназія. На ІІІ-ому...

Довге фоає-кулюар і чепурно прибрана зеленю і килимами саля. Хтось говорить промову. Багато публики. На естраді перед портретом, стоїть непорушно двох молодців в однострої. Це почесна сторожа, а портрет — це.. Петлюри. Ось жовто-блакитний стяг а біля нього ще два другі: японський і манджурський. Бесідник балакає по українськи. Отже не сниться мені. Стираю манджурський піт з чола і розглядаюся по салі. Багато народніх одягів — цеж національне свято сьогодні. Обличчя немов з малюнків Ф. Красицького, Труша навіть Репіна.

Змісту програми переповідати не буду. Розгорніть програмку галицького концерту. До звичайних: деклямацій, промов, хорів і продукцій старосвітської бандури додайте трохи суто манджурської термінольогії, що зрозуміла тільки тут, на східних окраїнах Азії; ось приміри: „ідеали Ван-Дао", „манджурський інцидент", „квантунська армія".

Після традиційного трикратного: „Слава Україні!" починається друга частина свята. Всі гуртуються довкола стола у просторому фоає і пють, не менш традиційну „склянку чаю".

Сипляться промови, пізнаю багато людей.

Ось голова місцевої „Просвіти", галичанин з роду, колишній УСС, організатор і журналіст із вдачею життєвого фільософа, що промандрував усю Сибір і не найшов собі правди.

Біля мене сидить редактор єдиного місцевого українського часопису, ентузіяст-самостійник. Він скаже вам назву, число газети і на котрій сторінці, знизу чи згори, згадувалось щонебудь про Україну у манджурській пресі за останніх... 30 літ! Одночасно це завзятий і відомий філятеліст і щасливий власник гарної і симпатичної дружини колишньої української сценічної артистки.

Знову „бо вояк", відомий учасник славнозвісного читинського процесу, уроженець Зеленої України, людина, що не боїться ані чорта, ані людей. Він живе думками про майбутнє нації, а примушений шоферувати на вулицях Харбіну (10 фен — курс).

Великий спеціяліст від японської мови сидить по другому боці стола. Він скінчив перед війною владивостоцький східний Інститут, потім жив довго в Японії і балакає ніпонською мовою ліпше як своєю рідною.

Другий учень владивостоцької школи це вчений сінольог і спеціяліст від питань китайської любови і подружого життя, одночасно добрий письменник. Жаль тільки, що пише свої повісти по російськи.

Там знову симпатична сильветка бувш. штабового лікаря російської армії. Цікава це особа! Колись перша фігура на всю Маньджурію, голова української краєвої Ради з часів визвольних воєн. Завзятий збирач манджурської і монгольської старовини. Потім ненадійно збіднілий і примушений продати величезні мистецькі

Центральна радіова стація в Рашині дає змогу слухати радія на детектор 20 мілионам мешканців

Музика, літні програми, преса.

П. Радіо мусить боротись на початку літа із своєрідним явищем невідомим в інших краях: від тревня до серпня або вересня абоненти „виписуються"; тепер при низьких оплатах і з огляду на кошти нового випису, щораз більше абонентів залишає собі радіо і на літо.

Літня програма тягнеться від 1. червня до жовтня. З огляду на інший розподіл праці влітку, програми теж змінюють свій час, теми і розмір. У літній програмі музичні авдиції доходитимуть до 70 проц. Це буде здебільша музика легка, для розваги. Програми радіові будуть починатися вже від год. 6.15 вранці; для хліборобів будуть окремі поширені гутірки в неділю.

Якнайбільше музики — це принцип найкраще вивінуваних і поширених радіостацій в Европі. Найкраще його проводить Англія — країна радіофонії, що зовсім не має в радіо ніякої пропаганди, а 70 проц. музики. Зате Совіти стоять на зовсім протилежному кінці із найбільшою кількістю пропаганди. Був час, коли преса лякалася, що радіо стане для неї загрозливим суперником. Досвід показав, що радіо передаючи систематично щоденні політичні та хронікарські вісти, збільшує потребу читати пресу. Так само як літаки не можуть заступити авт, радіо не може заступити часописів; сказане слово в радіо проминає миттю, написане слово залишається. Преса не відмовляється допомагати своїми інформаціями розбудові радія поміщуючи постійно його програми та звертаючи увагу на цікавіші авдиції.

У загальній програмі П. Радія знайшлося теж місце для деяких українських авдицій, покищо у скромних розмірах. Радіо покищо слабо йде на наше село, бо не має для нього авдицій. Його поширення між нашою селянською масою йтиме в парі із зростом цих авдицій.

„УКРАЇНСЬКА РАДІО-ГАЗЕТКА"

З кол наших читачів пишуть нам: Від якого місяця що-тижня іде у радіо з Варшави „українська газетка". Про перше її число само „Діло" писало вже з великими застереженнями. Потім чули ми, що український прелєгент, редактор тієї газетки, впевняв, що він бере собі голоси української преси до серця та буде старатися вдовольнити бажання українських радіо-абонентів. І дійсно, деяка зміна на краще прийшла, але всетаки та газетка має одну велику хибу: вона не є українська! Здається, що прелєгент виготовив собі таку схему, щоб за кожним разом щось казати про суто-польські справи (на самому вступі і найширше), потім кілька заісток з української хроніки, врешті про міжнародні справи. Коли візьмемо під увагу, що вся авдиція триває 10 хвилин, то стає ясно, що українських справ може там бути дуже-дуже мало і що вони гинуть при матеріялі неукраїнським. Дальше: її тон такий інший від тону незалежної української преси й українська дійсність виходить на підставі тої газетки якось так інакше, що — хоч нема у тій газетці слова неправди — загальне враження в українських слухачів не може бути додатнє. Очевидно, можна догадатися, що тут рішальний голос має не український прелєгент, тільки Польське Радіо і всякі цензури, які до цієї справи підходять по свому, не орієнтуючись в українській атмосфері, ні в характері радіо-слухачів, та які до цієї справи підходять по свому. Очевидно, що державна установа, якою є Польське Радіо, не може погодитись на таку свободу вислову, як її має українська незалежна преса, рахуючись головно з пропагандивною місією такої газетки у широкому світі, головно за Збручем. А все-ж польські чинники, від яких це залежить, повинні зрозуміти, що тих 10 хвилин, це українська авдиція, яка повинна казати про українські справи, і то в той спосіб, щоб українців зацікавити, притягнути, щоб здобути собі постійний кадр українських слухачів. Чи мало ще є польських комунікатів про зіжні польські зїзди, про виступи і промови ріжних польських високих осіб? Те саме торкається частини, присвяченої міжнародним подіям: все те, що не торкається безпосередньо українського життя, повинно звідти щезнути.

Ще одно бажання: Найбільше українських культурних та господарських імпрез, зїздів, нарад, сходин, академій і т. д. відбувається у неділю. Газетка „виходить" у вівторок пополудні (1/4 4 год.). Понеділкові українські часописи вже є у Варшаві у вівторок ранком: може бути навіть зараз по приході поїзду, коло 8. години. Отже останні вісти можуть дуже добре до такої газетки попасти. Тимчасом в останній газетці не було навіть згадки про все те, що відбувось в останню неділю, про величавий зїзд природників і лікарів, ювилей школи ім. Грінченка і т. д. Гадаємо, що ці технічно-інформаційні недокладности можна би легко усунути, коби тільки згадані чинники дали більшу свободу рухів, маючи довіря до прелєгента та до його інформаційних джерел, що він чейже не схоче надужити установи П. Радія для шкідливих для нього і держави цілей.

Не ризикуйте громадським майном!

Добре виконана інсталяція громозводів дає всесторонне **забезпечення** церкви чи іншої будівлі **перед громами.**

Безплатні кошториси й оферти висилає: фірма

„e-comp" Львів, Сикстуська 29. Тел. 203-30.

Чи думаєте про своїх найближчих? Якщо так, то льокуйте свої ощадности

в ПРОМ-БАНКУ,

Львів, ул. Ґродзіцьких 1, I пов.

бо тим РОЗБУДОВУЄТЕ РІДНІ ВАРШТАТИ ПРАЦІ.

скарби для хліба, за невелику квоту. Син його проживає у Парижі, відомий український мистець-графік. Стареньких лікар, йому тепер 75 літ, примушений сьогодні жити на торіщі. Його „Спомини" (вже знаєте, що мусять бути прецікаві) чекають на видання у Галичині.

Ось ще неофіт греко-катол. церкви, що у 60 році життя мав стільки в собі молодечого захоплення, що 20-літній парень. Це незаступний вкомпаніятор на всіх українських концертах, співака в церкві, танцюра на балевій салі, джентельмен у товариському житті.

Галерія українських манджурських типів багата на сильні індивідуальности. Є тут на салі колишні мілїонери, що їм світова кріза вкоротила крил і кредитів, є колишні українські вояки, що їх доля, після драматичних переживань на Україні і серед степів центральної Азії, викинула на східньо-азійський берег, є люди ріжних вдач і світоглядів, що їх обеднує одна велика ідея: українська державність.

Думав я цього вечора, — і нераз пізніше — які багаті ми! Маємо людей усякого знання та всіх професій, учених спеціялістів, письменників і мистців, що їм щедра українська природа не позаздрила таланту. Чому не маємо своєї держави?

„Шклянка чаю" протягалася до пізньої ночі. Довга черга записаних до голосу на записці председника ні трохи не меншала. Симпатичні господині вечора невтомно розливали чай і підсували тістечка. Тоді подумав я, що може краще залишити собі спомин гармонії з цього мого першого вечора серед української, харбінської колонії і я незамітно виховзнувся зі салі саме у моменті, коли один зі старших бесідників закликав до згоди в ім'я ідеалів „Ван-Дао". Це внесло нотку таємничости у мою першу зустріч зі східне-азійськими українцями.

Жахливий процес

„бога богів".

НЕПРОГЛЯДНА ТЕМНОТА НАД НАШИМИ ПІВНІЧНО-ЗАХ. ЗЕМЛЯМИ.

Маршал Сенату Пристор взяв участь у прогульці парляментаристів на Полісся і підчас неї заявив у розмові зі співробітником виленського „Слова" таке:

„Мусимо змагати до обеднання суспільства, до вирівняння ріжниць у культурних рівнях, якщо хочемо, щоб державна праця на майбутнє давала як ефекти — бажані висліди, а не прикрі для держави несподіванки.

З таким населенням, яке маємо на сході — **потульним, невимагаючим, терпеливим, можна жити спокійно.**

Але в інтересі цілости держави для багатьох, багатьох причин, яких тут не маю наміру виразовувати, **не слід доводити населення до розпуки".** (Підкр. наше — Г р о м.).

На цих словах маршал Пристор закінчив своє цікаве інтервю. Але життя нужденних наших північних земель приносить нам щораз нові „прикрі несподіванки", які мають у собі всі прикмети не несподіванок, а диких, жахливих подій, що є наслідком страшенного лихоліття і темноти нашого населення.

Газети, що не обмежуються виключно до інформацій про злодійства й напади, надаючи їм у своїх коментарях майже завсіди посмак політичної сенсації, принесли були недавно вістку про новий „релігійний" процес-марево на тлі нашої церковної недолі на півн.-зах. землях. Сьогодні подаємо докладну реляцію з того дивовижного середньовічного процесу, присланну нашим сарненським кореспондентом. Оце лист:

„Сарни, 16. травня 1937 р.

Наше місто переживає велику сенсацію. 11. травня ц. р. до Сарн зїхав рівенський окружний суд, який на виїздній сесії розглядав справу провідника одної з нових сект, Адріяна Бугая з Люххів сарненського повіту, який ще мин. року проголосив себе у своєму селі й околиці „богом богів", „Христом, що прийшов з неба вдруге — простувати евангеліє", „пророком нової ери".

„Наука" Бугая є проречистим образом сексуального ухилу та збірної автосугестії. У своїх „релігійних службах небесних" Бугай профанував тайну св. Причастія. В присутности всіх членів секти (68 осіб), між якими не бракувало й дітей, „пророк" доконував полових актів з багатьма, захопленими його „наукою" жінками, покликуючися при тім на „волю св. Духа", якого він приносить.

На судовій салі, переповненій цікавими глядачами, Бугай імпровізував зі своїми вірними „сошествіе св. Духа", при чому сектанти танцювали, співали, грали, виповідаючи якісь таємні, незрозумілі слова. Виконуючи цей акт для судової візії, сектанти попали у такий настрій екстази, що суд мусів перервати розправу, щоб їх утихомирити й заспокоїти. На процесі виступав теж правосл. священник Калинович — як експерт.

Суд засудив „пророка" на три і пів року вязниці, подарувавши йому дві третини на підставі амнестії. Усіх інших суд покарав 6-ома місяцями вязниці із завішенням та судовими коштами.

Про Бугая гудуть тепер цілі околиці. У деяких селах співають уже *про нього пісні.*

Оце висліди безбожницької агітації на наших темних селах, висліди хаосу, що хоче витворити бодай яку-будь пародію віри. І тут власне треба стократно цитувати слова держ. достойника: „Але в інтересі держави — не доводити населення до розпуки".

Можна би тут дивуватися, що православний духовник виступав супроти таких жахливих явищ тільки в ролі судового експерта. Дивуватись, а може і не дивуватись.. **Гром.**

Великий Театр

Пятниця 21, субота 22, неділя 23. травня тільки 3 виступи **Ірини Айхлєрівної** в комедії **Madame Sans Gêne**

Великий Театр

З ПРИРОДИ І ЖИТТЯ.

Погода, електричність у повітрі і нерви.

Часом бачимо чи знаємо людей, на яких часто зміна погоди відбивається дуже прикро; в них появляються такі прикрі прояви, як заburення серцеві чи шлунково-кишкові, напади астми, болючі періоди кровотечі тощо. Обсерваційї цього загадочного явища вказують, що одна із причин, які викликують надвразливість людини на зміну погоди, це електричні заburення, які повстають у повітрі при зміні погоди.

Недавно німецький лікар Кльоц подав на основі своїх обсерваційї, що більшість людей надвражливих на зміну погоди — це ревматики, серцево-хорі, хорі на нервицю шлунка, кишок, т. зв. неврастеніки (люди з мало видержливим, слабим нервиним укладом), головнож т. зв. ваготоніки, в яких є постійно перевражливлений т. зв. блудний нерв. Є це елитенський нервний пень, що бере свій початок у найнижчій частині людського мозку, в т. зв. продовженім стрижні. Нормально він завідує м. ін. працею серця (звільнює акцію серця і не допускає до її надмірного приспішення), приспішує рухи шлунка і кишок тощо.

У вище вичислених людей кожноразова зміна натуги і ступня проводження електричности в повітрі, що повстає головно при рухах великих мас повітря (захмарення, вітри, бурі, велике нагріття чи озимнення повітря), викликує менш чи більш замітні хоробові прояви. Правдоподібно устрій вразливих людей не вспіє достаточно вирівняти наглих заburень у рівновазі електричного стану повітря і своїх тканей, тому вони й реагують на такі зміни прикрими хоробовими проявами. Такі заburення виступають головно наслідком подразнення т. зв. парасимпатичного нервного укладу. Є це т. зв. автономічна частина нашої нервної машинерії і творить її згаданий вже блудний нерв, що виходить з мозку, та черевний нерв, що виз долішньої частини хребетного стрижня; черевний нерв завідує чинностями органів черевної ямини та малої миднички (шлунок, печінка, жовчевий мішочок, сечовий піхур, ураз (матиця) в жінок та ін. Всякі зміни в електричнім стані повітря викликують саме прикрі хоробові прояви наслідком подразнення того парасимпатичного нервного укладу. І так у вражливих у цім напрямку людей при наглій зміні погоди може появитися великий спадок тиску крови (загальне ослаблення, омління), шлунково-кишкові корчі, неприємні корчі жовчевого мішочка і сечових доріг та болючий період у жінок.

Згаданий Кльоц каже, що причиною тих прикрих відчувань є саме надмірна вражливість устрою даної людини на зміни погоди; важна тут головно вражливість та вроджена слабість нервної системи, зокрема згаданої вище її парасимпатичної частини.

Іншими причинами надвражливости даної людини на зміну погоди могліб бути заburення праці т. зв. докрівних залоз, що витворюють гормони; ці гормони саме регулюють працю нервної системи людини і є для неї надрядним, „авторитетним чинником". Докрівними вони зовуться тому, що не мають окремих проводів нпр. до ямин тіла (як нпр. печінка, що виділює до кишок жовч), але віддають свої продукти (гормони) просто до крови.

Ще інші причини надвражливости деяких людей на зміни погоди — це заквашення тканей тіла, заburення в мінеральнім складі організму, як нпр. утрата вапна та зміна електричного стану крови і тканей організму.

Поміч людям, вражливим надмірно на зміну погоди, полягає на зменшуванні цієї надвражливости нервного парасимпатичного укладу. Медицина знає на це лік. Згаданому Кльоцові часто вдавалось звільнити хорих від прикрих проявів, звязаних зі змінами погоди, через подавання їм препаратів вапна, якого вони часто мають за мало, через подачу вітаміни Д, що затримує вапно в організмі. Вапно важне для перевражливлених на зміни погоди тим, що воно успокоює саме надмірно чулий парасимпатичний нервний уклад. Теж подають лікарі препарати з гормонів, поручають насвітлювання на сонці, кремінною лямпою тощо. Таким людям поручають також дієту з малою кількістю соли і білка (мясива, білка яець). Коли згадані прояви при зміні погоди (серцеві, шлунково-кишкові, черевні) виступають нагло і дуже сильно, повинні такі хорі звернутись до лікаря, що впорскненням атропіни (того самого ліку, що його уживають зі шкодою для здоровля красуні до поширення зіниць та блеску очей) перерве прикрий напад, спричинений зміною погоди.

Повище є наглядним прикладом, як життя та здоровля людини тісно звязане з такими позалюдськими таємними силами, як електричність, атмосферичні заburення, промінння далеких зір; наука поволі відкриває щораз-то нові позалюдські сили та впливи, що діють на людину і живий світ, але всеж таки, ще з певністю є багато таких незнаних, таємних позалюдських сил, що викликують непереможній вплив на життя, здоровля та долю людини.

Богдан Галібей.

Лише ощадністю здобудеш добробут і незалежність!

МІСЬКА КОМУНАЛЬНА КАСА ОЩАДНОСТИ У ЛЬВОВІ

ВУЛ. ВАЛОВА ч. 7 і 9 та її **Відділи** при вул. Городецькій 60 і вул. Жовківській 75

приймають вклади ощадности почавши від 1 зол.

Щоби дати змогу **купцям і промисловцям** помістити денні торги в касі, урядові години у вкладковім відділі **щодня до год. 19·30.**

За вклади та їх опроцентування ручить Громада міста Львова цілим своїм майном. 79—?

Людина і сонце.

Під кінець весни маємо тепер спеки й багато сонця. У звязку з початком сезону водних та сонішніх купелів не від речі буде пригадати, що сонце, крім благодатного тепла, світла та здоровля, приносить із собою і деякі небезпеки.

В цих днях саме багато людей піде на зелену травичку чи над ріку, щоб там уживати розкошів води і сонця. Одначе на початку сонячних купелів треба бути дуже обережним. Мрією кожного аматора сонця є опалитися на гарний бронзовий колір. Тому такий пан (пані) виходить на сонце і смажиться вже першого дня кілька годин. Одначе тут виступає дуже прикра реакція власної шкіри такого кандидата на бронзового креольця. Людська шкіра не може видержати наглої завеликої порції сонішніх промінів, які викликують у ній поважне запалення.

Запалення повстає тому, що біла шкіра є проти сильного сонця зовсім безборонна. Шкіру боронить перед сонцем спеціяльний барвник т. зв. мелянін, що витворюється поволі під впливом сонця і барвить шкірну на бронзово. Одначе при першім довготривалім опалюванні шкіри нема часу на витворення цього охоронного барвника, бо шкіра улягає запаленню.

Запалення таке є дуже прикре для необережного аматора сонішніх купелів. При попаленні першого ступня шкіра є зачервонена, напнята і суха внаслідок утрати води і дуже болюча на дотик.

При опаленні другого ступня на шкірі виступають піхурі, виповнені прозорою рідиною.

При третім ступні сонішного попарення маємо вже зачорнення та омертвіння важко попарених місць.

Тому сонішні купелі треба приймати обережно. Перша купіль не може тривати довше 15 мінут, головно у полудневому сонці. Час купелів можна збільшати кожного дня на 10 мін. і навіть добре опалену шкіру не слід виставляти на ділання сонця довше, як 3 год., і то переплітаючи сонішню купіль водною.

Одначе коли хтось необережно опарив собі шкіру на сонці, то повинен кілька днів не показуватися на сонце; в легких випадках можна посипати шкіру цинковим пудром; коли вже творяться піхурі, добре покласти на опарені місця оклади з вапневої води, змішаної на половину з льняним олієм.

Американський припис на гарячий день.

Минулого року видав уряд здоровля в Шикаго коротке і дотепне поучення своїм громадянам про те, як поводитися в гарячу пору. На основі цього поучення в гарячий день треба їсти мало, пити замість кави та чаю маслянку, не денервуватися; добре є щоденно купатися в річці чи у ванні. Треба легко одягатися і перебувати багато на свіжому повітрі. На термометр зовсім не треба дивитися, бо він нічого не поможе проти спеки. На вулиці треба вполудне йти все тінистою стороною, головнож оминати людей, які вічно крячуть: „Ах, яка нині страшна спека!.."

РИСЬ — ТИГР НАШИХ ЛІСІВ.

В лісах нашої батьківщини живе ще багато звірів, яких вже давно вигублено в краях західної Европи. В наших лісах і пущах живуть ще такі звірі, як жубри, лосі, олені, медведі та інші.

До найцікавіших та найгарніших звіріа наших земель належать рисі. Часто називають рися тигром наших лісів, бо він такий сам дикий хижак, як його більший крівняк з тої самої котячої родини — правдивий тигр.

Тепер рисів у нас вже мало, тому уряд розгорнув над ними спеціяльну опіку. В державних лісах цілої Польщі нараховують їх ледви до 300 шт. З того одна третина живе в Біловежській пущі на Підляшші.

В приватних лісах живе також мабуть коло 200 рисів, так, що разом у цілій Польщі живе їх коло 500 шт. З того більше ніж половина на на наших землях.

ПРИЄМНА НАРКОЗА.

Багато хорих боїться операцій, бо сподіються, що знечулювання перед операцією буде їм дуже неприємне. Для таких боягузів придумав новий спосіб наркози нюйорський хірург Соресі. Він додає до вина спеціяльного наркотизуючого препарату і потім дає випити пацієнтові кілька чарок того вина. До кількох хвилин пацієнт засипляє дуже приємно і глибоко, а коли пробудиться — вже є по наркозі. Згаданий хірург не зауважив ніякого шкідливого впливу на організм, зокрема на серце від його наркози.

—o—

КОЛИ ВВІЙШОВ У ЖИТТЯ ЗНАК ЗАПИТУ?

Людська цивілізація знала вже віддавна такі писарські знаки, як крапка, протинок та ін., зате знак запиту, такий дуже в наших часах популярний (все стоїть тепер під знаком запиту...), появився розмірно недавно, бо щойно 300 років тому. Вигадав його венецький друкар Альдус Манутіюс, що взів його до друкованих ним книжок. Люди скоро його прияли, зрозумівши велику вагу цього знаку, що є такий вигідний, коли треба зазначити, що речення має сенс питання або здивування.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

„Дім кари" для прошаків.

Прошацтво було мабуть єдиною професією, яка оплачувалася навіть у важкі часи кризи. Тому може й дивно стає, коли діди-прошаки починають тепер нарікати на свою професію. Нарікають теж і варшавські прошаки, як подають польські часописи — хоч їм ще й тепер не найгірше поводиться.

Хіба міг би хтонебудь подумати, що прошак бере від прошака за добре місце відступне? А ще до недавна за місце під варшавським костелом Всіх Святих (найкорисніше місце для прошаків) платили 3.000 зол. відступного за сезон. Небагато менші ціни були теж і по інших костелах у середмістю.

А всеж-таки золоті часи вже скінчилися, від того часу, як у Варшаві почали боротьбу з прошацтвом. Прошацьке ремесло переживає тепер свою кризу.

Люди ріжних професій.

У віддалі 10 км. від Жирардова в селі Оришеві побудували ще в 1933 р. „Дім примусової праці". Висилають туди прошаків, волоцюг, пяничь і професійних „безробітних", для яких праця є найгіршою карою.

Дім в Оришеві є правдивою фармою. Сірі мури і закратовані вікна справді не виглядають приманчиво, але крати є одиноким забезпеченням перед утечею мешканців, які працю вважають найгіршим проклоном долі. Кожний має свій приділ, залежно від цього, що вміє, бо серед інтернованих прошаків та волоцюгів можна стрінути людей ріжних професій: робітників, умовних робітників, давніх учителів, урядовців, шевців, пекарів, шлюсарів, кельнерів і музикантів. Є там теж якийсь інжинір-геометр, скрипак із Одеси, двох лікарів та мистець-маляр.

Яке велике замилування мають деякі мешканці цього „дому праці" до прошацтва, може ілюструвати такий факт.

Один з інтернованих просив, щоб дали йому тільки змогу жебрати і свобідно скитатися.

— Позвольте мені піти за прошеним хлібом. Цілий „зарібок" принесу вам кожного вечора, тільки не кажіть мені працювати.

Праця на фармі.

Оришів — це майже ціла фабрика і фарма. У кухні, пральні та в маглі працюють жінки. Тереблять бульбу, варять обіди і вечері („пенсіонарів" є 228 осіб) перуть і церують білля.

У пекарні та шевським і столярським варстаті працюють мужчини-ремісники. Печуть хліб на власні потреби, виробляють забавки, меблі й черевики, що їх відтак переподує управа мешканцям цілої околиці. Частина зарібку є власністю мешканців, які теж дістають свої гроші, коли їх випускають із заведення. На 10 гектарах поля працюють хлібороби й огородники.

Кожний має працю, харч і дах над головою, але ніхто не почувається вдоволений. Всі тужать за волею, скитальством і прошацьким ціпком. Польща має 4 таких доми, які є каплею у морі прошаків. Всежтаки найбільшим пострахом є саме ці доми, де неробам кажуть працювати.

Острів вічного здоровля.

На полудневім Атлянтійськім океані, десь на половині дороги між Капштадом і Буенос Айресом лежить мала група островів Трістан да Куня. Має тільки 156 мешканців і рідко коли до берегів причалює якийсь корабель. При кінці минулого року англійський корабель Карліль перевів на островах точну ревізію. На чердаку корабля були два лікарі: один корабельний лікар і другий голова товариства для лікування зубів д-р Муре. Лікарі прийшли до цього переконання, що на островах нема взагалі недужих і що всі смертні випадки минулого року треба зачислити або до нещасливих випадків, або були це випадки смерти зі старости.

Здорові зуби...

Одначе найцікавішими були висліди перегляду зубів, бо як виявилося, з усіх мешканців від дітей аж до старців 92 літ., має 131 (отже 83 відсотки) зуби в найкращому порядку, без найменшої хиби. Між ними найстарший Самуель Свайн у віці 75 літ не мав ні сліду якоїсь хиби в повній зубні, а крім цього його тілесний стан не мав би в европейських умовинах прикладу.

Причини цього можна вияснити на підставі дотеперішньої практики лікарів бо умовини в яких мешканці островів жили, є в повній незгоді з практикою. Аджеж мешканці островів взагалі ніколи не чистять собі зубів, а крім цього вся їхня страва є мягка, хоч по наших садах тільки той матиме здорові зуби, хто чистить зубн часто й хто їсть тверді харчі.

Скромна страва.

Страва мешканців островів не вимагає якслід доброго стану їхніх зубів. Головною їхньою стравою є бульба, риба, молоко, яйця. Мясо їдять тільки у свята, муку, чай та ін. харчі, що їм кораблі привозять, їдять тільки доки їм вистане запасу, хоч пильні господині вміють розділити так запаси, щоб вистачили на довший час. Молока і сметани їдять багато, але буває дуже часто, що і в тих харчах відчувають недостаток.

Тільки одна страва.

Найважніша ріжниця є у розділі страв, бо ніколи вони не їдять більше страв разом. Коли їдять бульбу, то тільки бульбу й то без соли. Також риби їдять без закуски, яйця їдять вони тільки три нараз. У 1930 р. данський корабель відвіз двох мешканців островів до Капштаду, одначе вони скоро вернулися, бо не могли ніяким чудом привикнути до страви цивілізованого краю. В Капштаді вони д. мало їли, хоч один із них був сильний і здоровий парняга. Говорив, що він відчуває голод тільки тоді, коли їсть рано в 4. год., а відтак аж до вечора без ніякої страви ловить цілий день риби

Чужі краї, чужі люди й звичаї!

24 години на пливучім мості.

З північної Кароліни прийшли жахливі вісти про незвичайні розміри повені. Води рік, потоків і гірських потічків залили величезні простори на збіччах гір Апляхен. Під місцевістю Орленд трапилася неймовірна подія, яка тільки чудом не закінчилася трагічною смертю людей. Мостом, вибудованим на ліці Лігуері переїздив фармер возом, запряженим у два коні. У цій хвилині, коли фармер опинився на середині мосту, міст почав тріщати і разом повалився у розбурхані хвилі ріки. Ще по кількох хвилинах коні й віз опинилися у воді. Тільки фармер разом із деревляними останками мосту втримався на поверхні води.

Бідолаха зрозумів добре небезпеку, яка йому грозила й почав кликати помочі. Та з пустого берега ніхто не відгукнувся на його крик і фармер мусів ночувати на воді. Бистрий струм грозив кожної хвилини катастрофою, затопленням або розбиттям. По кількох годинах почали напружені до краю нерви фармера відмовляти послуху. Коли побачив на березі якесь світло, яке віддаловалося чимраз більше, впав у крайну розпуку.

Надзвичайно витомний ледар видержав до ранку. Досвіта почалася нова трагедія. Ріка, яка розлилася широко, мала багато зрадливих вирів, які тільки й ждали на жертви. Фармер виснажений до краю, тримався останками сил деревляної підстави розбитого мосту і сам не памятав коли заснув. Коли пробудився, сонце вже заходило, а за імпровізованою дарабою з мосту плив якийсь човен, який для фармера був „останньою дошкою рятунку" над краєм пропасти. По 24 годинах муки й смертельного жаху бідолаху фармера врятували.

ІЗ ЖИТТЯ СОБАК.

„Чим більше пізнаю собак, тим більше їх люблю", мабуть в цій формі сказав би Віктор Гіго свою славну фразу, коли б бачив цікаву подію з життя псів, що трапилася на ріці біля Вінніпегу. Ріка, ширина якої в цім місці була коло 600 м., була покрита товстим ледом. На однім березі було три пси, а на другім один. Цей мабуть тужив до більшого товариства й тому хотів перебігти ріку. Посередині заломилася під ним верства леду так, що пес мусів боротися зі смертю. Його зусилля вилізти на лід запримітили 3 пси на березі й один із них, шкотський вовчур, пішов нещасливій собаці на поміч. З бистрістю, вродженою песячій породі вовчур відчув небезпеку й тому тільки на животі приховз на те місце, де був потопельник та намагався йому помогти. За хвилину приповзли на животах і другі пси. Спільними силами пощастилось їм витягнути нещасливого товариша на лід. Потім хвилину всі відпочали і вдоволено побігли на беріг.

—o—

КОЛИ ПЕРЕМОЖЕЦЬ ЛЬВІВ ЗАСТРАЙКУЄ.

В австралійськім місті Сідней трапився доволі цікавий страйк. У тамошнім цирку працював переможець львів Франк Шміт, який домагався підвишки платні. Тому, що його кількакратні прохання були безуспішні, Шміт рішив почати окупаційний страйк.

Перед виставою приготовив собі відповідну скількість харчів, зажинув добре клітку і сам положився на отомані. У кількаметровій віддалі крутилися біля нього здивовані льви. У вечірних годинах повідомив директор зібрану публику про цей найоригінальніший на світі страйк.

Одночасно повідомив теж хитрий директор публику, що хто хоче побачити переможця в товаристві льва і двох львиць, може те зробити за малу оплату.

Зацікавлена публика збіглася довкола клітки з оригінальним страйкарем. До клітки почали сипатися гроші, як доказ великої прихильности. Переможець зворушений доказами прихильности припинив свій страйк і заявив, що на домагання публики виступатиме дальше.

—o—

АТРАКЦІЇ ПАРИСЬКОЇ ВИСТАВИ.

Паризька вистава матиме багато цікавих та оригінальних атракцій спертих на найновіших технічних здобутках. Напр. у летунськім павільоні будуть відбуватися лети... на непорушнім літаку, який зовсім не буде підлітати у повітря. У величезній галі під банею високою на 50 м. будуть пересуватися штучні хмари. Пасажири які сидітимуть у летунській кабіні бачитимуть краєвид, який пластично уявлятиме собою новий летунський майдан в Ле Бурже. Цей майдан буде при помочі ріжних перспективних засобів віддаловатися, або наближуватися до непорушного літака, викликуючи враження, що буцімто літак підлітає або спадає.

Біля планетарій буде відкритий парк наукових атракцій, з яких найцікавішою буде лет в астронавтичній ракеті. Цей „лет" також буде відбуватися при помочі ріжних оптично-перспективних ілюзій. Пасажири матимуть враження, що вони летять із швидкістю блискавки на місяць, який буде ввесь час до них наближатися. Ракета летітиме тільки до місяця, значить до найближчого небесного тіла, яке можна теж відповідно пластично уладити. Краєвид, що його пасажири бачитимуть крізь вікно ракети, буде докладною репродукцією фотографічних знимок.

Незвичайно цікаве буде уладження планетарій. Матиме воно 119 сильних проекційних апаратів, що їх будуть регулювати і синхронізувати моторові інсталяції

—o—

БОРОТЬБА З ОГОЛОШЕНЕВИМИ СТОВПАМИ.

Міська влада Ротердаму рішила зліквідувати всі оголошеневі стовпи, які істнують на терені цілого міста. Своє рішення умотивувала влада боротьбою з опоганюванням міста. Бо оголошеневі стовпи заліплені найріжнороднішими паперами викликують правдиву какофонію кольорів. Зате фірми, які схочуть себе рекламувати, матимуть до своїх послуг вікна міських автобусів, які курсують по вулицях Ротердаму. Міська влада застерегла собі вільну руку в приниманні оголошень. Не прийматимуть реклям дуже пестрих, або вульгарних.

—o—

Неділя 23. травня 1937 р. **Год. 12-та, саля Театру Ріжнородностей**

„Свято Чорноморської Фльоти"

Участь беруть: лейтнант української фльоти Шрамченко, рад. В. Качмар, хор студентів Богословської Академії, В. Михайлівська, Я. Придаткевич, Ю. Савицький, смичковий квартет, „Гомалія" в інсцерізації І. Ковальчука. Студентський Комітет.

Білети можна вже набути у книгарні Наук. Т-ва ім. Т. Шевченка та при касі від год. 10-ої рано в дні імпрези.

V. Зїзд українських музейників у Перемишлі.

II. день зїзду. — Доповнення

В доповненні до вчорашнього звіту з V. зїзду представників українських музеїв у Перемишлі подаємо ще такі подробиці:

В неділю 16. ц. м. пополудні учасники зїзду і деякі гості відвідали архів гр.-кат. капітули, де оглянули старовинні документи та найцінніший наш скарб, що перед кількома роками вернувся з СССР, єпископську мітру, перероблену з корони короля Данила; далі епітрахиль, даровизну гетьманом Б. Хмельницьким для перемиського єпископа і дорогоцінний хрест з перцевого дерева, дарунок молдавського господаря з 1557 р. Далі оглянули учасники капітульну бібліотеку, музей духовної семинарії та музей „Стрівігор".

Вечором у салі „Української Бесіди" відбулася спільна вечеря, в якій взяли участь всі учасники зїзду і запрошені гості. Підчас вечері промовляло багато осіб, між іншими д-р І. Свенціцький, д-р Загайкевич, радн. Кобринський, дир. Ст. Шах та ін.

В понеділок 17. ц. м. рано учасники зїзду знову зібрались під василіянською церквою, щоб продовжувати розпочату працю. Другий день зїзду був призначений на виголошування цілої низки рефератів. Перший реферат про археольогію Перемиської Землі, ілюстрований спеціяльними картами, виголосив д-р Я. Пастернак. Опісля проф. д-р І. Крипякевич говорив про Перемиське Князівство і проф. д-р В. Щурат про малярів Перемиської Землі. Найцікавіший реферат був д-ра І. Крипякевича, що викликав велике зацікавлення. Дальше виголошування рефератів перервано до год. 4. попол. Гості розійшлися на обід, а музейники взялися до дальшої праці. Предсідник відчитав резолюції, що їх доповнено ще кількома точками.

По перерві на салі учасників зїзду було вже небагато, а з громадянства ще менше. Черговий реферат про василіянські монастирі в перемиському повіті відчитав о. Р. Лукань ЧСВВ, а д-р Я. Рудницький, молодий топономастик, говорив про Перемищину з погляду топономастики. З черги д-р Е. Грицак відчитав реферат про перемиські друки 1800—1837 рр., у чому підніс культурне значіння Перемишля перед 100 роками та велитенську культурно-національну працю єпископа Снігурського і його кружка. Про перемиські архіви говорив проф. Б. Загайкевич і на цьому програму зїзду вичерпано.

Зїзд був дуже діловий та своєю повагою викликав серед перемиського громадянства велике зацікавлення. На зїзд наспіло багато привітів, між іншими від Наукового Т-ва ім. Шевченка, Бібліотеки ім. С. Петлюри в Парижі, Українського Наукового Інституту в Берліні, Українського Наукового Інституту у Варшаві, Центрального Архіву оо. Василіян у Львові, д-ра В. Пачовського, д-ра Б. Барвінського й ін. Майже під кінець зїзду наспіла ще телеграма від дирекції Білоруського Музею у Вільні. З нагоди зїзду музей „Стрівігор" видав відзнаку проекту п. О. Кульчицької К-к.

Наїзд на Мисьленіце.

49 ПОЛЬСЬКИХ СЕЛЯН ПЕРЕД СУДОМ.

Голосна справа наїзду дідича Добошинського з 49 польськими селянами на тихе містечко Мисьленіце під Краковом у ночі з 22. на 23. червня 1936. р. знайшла свій епільог перед судом присяглих у Кракові. В середу 19. ц. м. почалася розправа проти 49-ох підсудних без дідича Добошинського, який відповідатиме перед судом щойно 10 або 14. червня ц. р. 16 підсудних селян зі своїм провідником Добошинським сидить в арешті, інші відповідають з вільної стопи. Прокуратор притягнув до відповідальности усіх 49-ох підсудних за участь у збройній організації, що її створив Добошинський. Крім того поодиноким гуртам підсудних закидають інші провини. І так акт обвинувачення каже, що ватага 21 підсудних напала в ночі з 22. на 23. червня м. р. на станицю поліції в Мисьленіцах, звідтіля забрала 14 крісів, 4 револьвери, муніцію та інші предмети виряду поліції, вартости 2500 зол. і готівку 45 зол. Крім того знищили бюрове уладження станиці, двері, вікна, шафи, бюрка, телефон і машини до писання. Інша ватага — каже акт обвинувачення — зложена з 25 підсудних, знищила або спалила ріжні товари та уладження у 8-ох жидівських крамницях, загальної вартости 10.000 зол. Трьох підсудних відповідає за знищення помешкання повітового старости А. Басари, де поломили йому меблі, збили дзеркало. Знову 21 підсудних відповідає за розброєння міського сторожа Владислава Свенха та за вивезення його силоміць поза Мисьленіце за те, що він хотів повідомити поліцію про напад. Вкінці 46 підсудних відповідатиме за те, що стріляли до поліцаїв, які їх здоганяли, а 9 підсудних за стріляння до прикордонної сторожі.

Розправа проти товаришів Добошинського треватиме три тижні, бо трибунал слухатиме кількадесять свідків. Зацікавлення розправою дуже велике і всі білети вступу на розправу публика вичерпала два дні перед процесом. Крім того на розправу прибуло 25 кореспондентів, між ними один з Праги і з Берліна.

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., телефон 254-46. Приймаю футра до перехована літом.

— **Для вшанування 55-ліття** діяльности великого подвижника відродженецького руху Митрополита Йосифа Сембратовича, відбудеться заходом Т-ва „Відродження" в неділю 23. травня ц. р. на площі „Сокола-Батька" велике свято з багатою та ріжнородною програмою. Початок в год. 4. пополудні. Вступ за програмкою від 20 сот. до 1 зол.

— **Спільні Служби Божі для акад. молоді.** Запрошуємо академічну молодь на спільні св. Служби Божі, що їх відправлятиме о. д-р Гриньох кожної пятниці в год. 6.30 рано в бічній каплиці церкви Успення П. Д. М. (Волоської). Підчас Служби Божої о. д-р Гриньох буде мати все 5-мінутову науку. Перед і після Служби Божої можна буде приступити до св. Сповіди.

— **Роковини 900-ліття проголошення Пречистої Діви Марії Царицею України** Марійська дружина учнів та учениць при держ. гімназії з українською мовою навчання у Львові, вул. Льва Сапіги 14, вшанує святочним концертом у неділю 23. травня 1937 р. в год. 19 (7) веч.

— **Українська авдиція в радіо.** В суботу, 22. ц. м. львівська радіостація надасть авдицію на тему „Збільшення консумції молока інтересом села і міста". Відчит виголосить в українській мові директор Маслосоюзу інж. Андрій Палій. Початок авдиції год. 12.50.

— **В Українськім Науковім Інституті у Варшаві** відбудеться в пятницю, 21. ц. м. виклад проф. д-ра Р. Смаль-Стоцького на тему „Краса і погань". Поч. год. 6. веч.

— **Американські українці — коронаційні гості прибули до краю.** В понеділок 17. ц. м. рано прибула до Варшави з Льондону прогулька американців — еміґрантів з Польщі, що після побуту на коронаційних торжествах в Англії скористали з рідкої нагоди і відвідали Рідний Край. Туристів привитали на варшавському двірці ентузіястично. Між ними було багато українців, що в розмовах з польськими журналістами й публикою вживали тільки української мови. Всі туристи відїхали після двох годин побуту у Галичину й на Волинь. (КТВ.).

— **Трагічна смерть закарпатського діяча.** Як повідомляє ужгородський „Вперед", 10. ц. м. погиб трагічною смертю Юліян Деркач, секретар професійного союзу в Мукачеві. Він виїхав колесом на збори до села Дрезина а на зустріч йому надїхав державний автобус а там-же їхала на колесі незнана жінка. Деркач хотів зробити їй дорогу, щоби вона не попала під автобус, тимчасом його колесо так повернулось, що він сам попав під автобус і згинув на місці. Його смерть викликала серед українського зорганізованого робітництва велике пригноблення, бо покійний був добрим організатором і промовцем. Поховали його при великім здвизі народу.

— **Союз б. українських старшин в Чехах** мав 2. ц. м. в Подебрадах свій зїзд. Відкриття зїзду привітання гостей, читання надісланих привітів від визначних українських діячів, товариств б. вояків армії У. Н. Р. у Франції, Польщі й Румунії, Спілки українських інвалідів у ЧСР та розсіяних членів Союзу, надало зїздові врочистий характер. На голову союзу вибраний знову інж. В. Прихода, його заступником інж. О. Антипів, культ.-освіт. референтом інж. А. Зубенко, скарбником інж. Д. Гурин, секретарем інж. О. Катеринчак, інж. Ю. Климач і інж. В. Добровольський, члени.

— **Хто виграв на льотерії.** В нинішньому тягненні клясової льотерії впали виграні на такі числа: 2.000 зол. на чч.: 2808 7601 16621 36722 45254 68205 128484; 1.000 зол. на чч.: 19472 20809 27917 34216 38240 40254 43401 57753 52382 60707 60968 63581 80324 86612 91736 95928 107325 110842 134615 135247 137683 162042 170871 173536 184372 188812.

— **В оборонї льокаторів.** Т-во охорони льокаторів у Львові внесло до ради президії міністрів письмо у справі вигаснення з днем 30. листопада ц. р. президентського декрету про обнижку комірного та про зміну охорони льокаторів. Павперизація населення зросла, про що свідчать чиншові процеси по судах. Відносини від нового року погіршаться, якщо обнижка чиншів вигасне і власники домів будуть довільно встановляти дальшу висоту чиншів. Письмо домагається продовження постанови декрету про обнижку комірного до 31. грудня 1939, правосильности закону про охорону льокаторів на 5 літ.

— **Магістратський урядник перед судом.** В окружному суді у Львові відбулася карна розправа проти урядника магістрату Маріяна Баранa, що відліплював з урядових актів стемплі і продавав їх дальше, та що присвоїв собі два бляшкети бюра евіденції населення з печаткою і підписом. Розправу відложено, щоби покликати нових свідків.

— **Львівська хроніка.** На вул. Різницькій 30-літній Юрій Кадило, що вийшов із вязниці, пробив на смерть ножем свого противника Людвика Бітлінга, що в часі його увязнення відбив йому любовницю. — У кущах біля фабрики „Ляконон" при вул. Фургальського найшли дівчинку, що може мати яких 7 днів. — У домі при вул. Янівській 74 найшли дитину, що має з 4 тижні. — Ще 28. серпня 1935 найшли в сховку ПКО при справджуванні ключів 11.000 зол. Тому, що ПКО. не має звістки, чиї це гроші, може віддати їх власникові, коли докаже своє право власности до них.

— **Самоходова катастрофа** склалася на шосе Львів—Скло. Самохід д-ра Р. Романовського, ветеринаря з Переворська розбився підчас їзди, причому потиб Романовський, а його товариш д-р Евген Масляк тяжко потовкся. Його взяли до лїкувального заведення у Склі. Причиною катастрофи було те, що в передньому колесі трісла гумова опона, наслідком чого авто перевернулося і придавило д-ра Р., який сидів при кермі.

— **Краєва хроніка.** До церкви у Вінянах товмацького повіту вломилися злодії й вкрали скарбонку, в якій було коло 4 кг. дрібних монет. — У Скоморохах Старих станиславівського повіту повісився 60-літній залізничий емерит Онуфрій Бомба з жалю за сином, якого вбив кінь копитом.

— До солтиса громади Опака дрогобицького повіту дав хтось крізь вікно кілька стрілів, що попали в стіну. — В Лавчу пов. Сокаль 20-літній Мих. Жабінський, стрінувши на дорозі 23-літн. Івана Михальчука, свого сусіда, вдарив його так сильно палкою по голові, що той в дорозі до шпиталю помер. Причиною душогубства була заздрість за дівчину. — У Медведівцях біля Бучача втопився 9-літній Гринько Сеньків, що купався у двірському ставі. — У Новій Греблі пов. Бережани Іван Сосновський підпалив свою хату, щоб одержати всекураційну премію, 410 зол. — У Гермаківці пов. Борщів згоріла стодола господаря Зуляка. Тієїж ночі згоріла хата, стодола та стайня двох господарів. Підпалив мабуть хтось із парубків, що залицялися до дочки Василя Щепанюка. — У Гологорах пов. Золочів згоріла хата робітника Павла Гілярського. Вогонь перекинувся на сусідні будинки чотирьох господарів. Шкоди є 7.500 зол.

— **Зміни в дирекції львівської радіостанції.** Вже 15. червня ц. р. вертається до Львова на давне своє становище директора львівської радіостації дир. Ю. Петрі з Вильна, де є тепер директором виленської радіостації.

— **Хто буде президентом м. Станиславова?** Хоч міністерство внутрішніх справ дотепер не затвердило резигнації пос. Здіслава Стронського зі становища президента міста, кружляють поголоски, що найповажнішим кандидатом на президента є городський староста Кльоц. Вибір президента відбудеться щойно в червні ц. р.

— **Страйк.** Коло 200 робітників, занятих при дорозі Львів—Жовква застрайкувало, домагаючись підвишки заробків. Одержавши підвишку, вернулись до праці.

— **Під закидом комунізму.** Бориславська поліція арештувала під закидом комуністичної діяльности Дмитра Намачинського і відставила до слідчої вязниці в Дрогобичі.

— **Хмаролім.** Над громадою Сенечів долинського повіту обірвалася хмара, а дощ із градом знищив поля і пасовиська на просторі 500 гектарів. Крім того злива знищила зовсім дорогу із Сенечова до Рожанки на просторі одного кільометра. Шкоду потерпіло коло 100 господарів.

— **Грабіжництво в краю.** До мешкання Леї Секель в Білині самбірського повіту добулися крізь підкоп два грабіжники, побили домівників, домагаючись грошей, та ограбили крамницю, забираючи ріжні товари. Під закидом грабунку арештували Івана та Михайла Бабяків. — В Корчині коломийського повіту злодії ограбили хату Михайла Боклащука, побивши його та жінку.

— **Протижидівські заворушення** вибухли, як повідомляє „Хвіля", в містечку Клобуцку під Ченстоховою. Вибито м. і. шиби в кількнадцятьох жидівських домах. — Протижидівська рухавка була теж в містечку Камінь Коширський пов. Ковель. Нищено жидівські крамниці та мешкання. Багато жидів утікло до Ковля.

— **Останки старовини.** Робітники занятї при земних роботах під будову колектора в Замості знайшли більшу скількість старих монет. Крім того добули із глибини чотирьох метрів залізну гарматню кулю, що важить 12 кг. Куля походить правдоподібно з козацьких часів.

— **Державну ремісничу школу в Холмі** мають перемінити на 4-літню механічну гімназію. Вона буде призначена для повітів Холмщини.

— **Самогубство директора перед матурою.** В Кракові скінчив самогубством директор гімназії ім. Яцка 55-літній Юлій Кудринський, заживши більшу скількість медикаменту на сон. На другий день він мав проводити при матурі. Він був якийсь час візитатором краківської шкільної округи.

— **За 100.000 шилінгів закупили марок.** Віденські філятелісти закупили за 100.000 шилінгів почтових марок, виданих в Англії з нагоди коронації, сподіючись, що в дні срібного ювилею короля Юрія VI. ціна цих марок підскочить 10-кратно.

— **Глядять за скарбами Аляріха.** Біля козенци (італійська провінція Калябрія) ведуть від довшого часу розкопки в пошуканці за гробом і скарбами Аляріха, короля візиготів. Він умер тут у 410. р., звеліївши, як каже переказ поховати себе на дні ріки Бузенто. Розкопки знайшли під великим каменем людські кости, що належать до чотирьох мужчин. Це потверджувало би переказ, що візиготські вояки, побоюючись, щоби гробу Аляріха хтось не відкрив, убили невільників, що працювали коло гробниці, а їх тіла поховали над гробом, причому привалили їх тяжким каменем. Розкопки посунулися вже на 5 метрів завглиб-

Промова марш. Сьміґлого-Ридза.

Велику сензацію в політичних колах викликала участь марш. Сьміґлого-Ридза в комерсі варшавської корпорації „Арконія", що відбувся у вівторок 18. ц. м. Марш. Сьміґли-Ридз прибув на комерс точно в год. 8-ій вечором, де його витали президія і студенти з великими почестями. По промовах голови корпорації та кількох сеніорів марш. Сьміґли-Ридз виголосив коротку промову. Підкреслив, що поляки мають відробити велику роботу. Польська інтелігенція має сповнити велику ролю, а молода польська інтелігенція своєю дивомічною силою, ентузіязмом і темпераментом може створити велике діло. Слід памятати, що той, хто працює, створює реальні вартости і має зрештою рацію, а не той, хто лише обсервує. Я переконаний, — заявив марш. Сьміґли-Ридз — що в Польщі знайдеться праця для кожного, хто відповідно підготований характером та умом має охоту до цієї праці. Вкінці маршал заявив, що вірить у душі польської молоді.

—o—

Кампанія проти японського уряду.

ТОКІО, 19. 5. ПАТ. Агенція „Домеї" повідомляє, що нині рано відбулося засідання мирової комісії обох великих політичних партій: „Сеюкаї" і „Мінсеіто". Наради відбувалися під гаслом повалення уряду ген. Гаяші. На нараді ріщили, що обі партії вестимуть спільно кампанію, щоб повалити уряд ген. Гаяші.

—o—

Мир в Еспанії залежить від згоди між Італією й Анґлією.

ПАРИЖ, 19. V. ПАТ. Льондонський кореспондент „Еко де Парі" повідомляє, що предсідник папської делегації на коронації монс. Пізаро відїхав учора до Риму. В Льондоні мав він кілька дуже важних розмов, у яких багато місця присвятив Еспанії. Одначе ледви чи теперішня пора надається до нової інтервенції Ватикану між баскійським та повстанчим урядом. Імовірно всі однозгідно устійнили, що така спроба посередництва буде безуспішна так довго, доки не прийде заспокоєння у відносинах італійсько-анґлійських, бо війна в Еспанії повела до гри не тільки спірні доктрини, але і спірні матеріяльні та стратегічні інтереси.

шки, при чому кости знайшли у глибині 3 і пів метра. Дальші роботи покищо припинено, бо почала добуватись вода, яку треба відвести. Французька чародійка Креволен, яка бере участь у працях експедиції, каже, що її чародійна палочка відчуває у глибині 87 метрів присутність великої скількости цінних металів.

— **Ріжні вістки.** Вінчання князя Віндсору з п. Воліс Варфільд (Сімпсон) відбудеться 3. червня на замку в Канд. — У французькій місцевости Віші відбудеться в днях 16—18. вересня міжнародній лікарський конгрес, присвячений новим методам лікування недуг печінки.

— **Поправка помилок.** У попередньому числі „Діла" в статті В. Сімовича п. з. „Не вождь а вожд" треба справити оці друкарські помилки: У 3-му уступі, що починається словами: Форма його... від 8. рядка зсередини треба читати: — і таким чином ми утворили собі слово „вожд", відчували все цей іменник, як приналежний до „твердої відміни", й відміняли: вожда, вождові, вожде, вождом; вожди, вождів, вождам і т. п. Пор., н. пр. у наших памятках із XVII. і XVIII. в. і т. д. На кінці того самого уступу у 7 рядку здолини треба читати: Ось звідсіля „вожд" (не — вожр, як надруковано). Автор хроніки з 1672. р. зветься: **Софонович** (не — Соофнович, як надруковано).

З концертової салі.

ВЕЧІР ТВОРІВ БАХА У ВИКОНАННІ УЧЕНИЦЬ ГАЛІ ЛЕВИЦЬКОЇ.

Вечір творів І. С. Баха у виконанні учениць Галі Левицької, проф. Муз. Інституту ім. Лисенка, виказав солідну і свідому мети працю і учениць і учительки. Слід відмітити І. Селезінківну з концертом д-моль, трудним технічно й інтерпретаційно, як і Марту Колтунюк з її музикальним виконанням Токкати і фуги д-моль (є там декілька трудних місць технічної натури). Добре представилися теж Я. Баранецька (Прелюд і фуга б-моль), Л. Дудко (хроматична фантазія і фуга), а також Надя Калинович (італійський концерт), дарма, що вона на продукції мала пеха. Полис був на високому рівні.

Р. Сімович.

Дописи.

ЯВОРІВ.

Коедукаційна торговельна школа в Яворові. Уже другий рік істнує в Яворові однорічна коедукаційна торговельна школа, що має на меті дати суспільности фахово вишколених працівників у торговельних підприємствах. Минулого шкільного року школу скінчило 16 учнів, з них 10 знайшли вже заняття в торговлі. Цього року крім однорічної коедукаційної школи ведеться однорічну коедукаційну школу купецького праспосіблення І. ступня. Завданням цієї школи є вишколити торговельних помічників (крамарів, книговодців і т. п.). До обох шкіл вписалося в початку ц. шкільного року 35 учнів. У школах учать фахові сили на основі програмів шкільної влади. Школи мають помічні засоби до науки, як 1) кабінет до товарознавства, що має понад 400 ріжних експонатів, 2) кабінет до науки організації і техніки торгівлі, що має ріжних документів понад 500 і ваги, 3) бібліотека, що числить понад 300 томів фахових книжок, 4) кабінет до техніки реклями й інші. Учні обох шкіл користають зі залізничних знижок, діти урядовців з економічних додатків. Крім теоретичного навчання в клясах школи організують часті наукові прогульки до торговельно-промислових

Користайте з нагоди!

Велика знижка наших видань.

Кожний, хто вплатить згори зол. 30, дістане всі ці книжки.

Однока нагода доповнити свою бібліотеку.

Замовляти: „Д і л о", Львів, Ринок 10 II. пов.

	ціна	зниж.
Д-р Кость Левицький: **Українські політики**	1·20	зол.
Д-р Василь Маковський: **Гмінд**	1·40	„
Др. Е. Олесницький: **Сторінки з мого життя I.—II.**	2·00	„
Мих. Галущинський: **З Українськими Січ. Стрільцями**	1·30	„
Е. Чикаленко: **Спогади, том II.—III.**	2·20	„
Валерія О'Коннор Вілінська: **Лисенки й Старицькі**	0·30	„
Ірина Вільде: **Химерне серце**	1·20	„
Василь Софронів: **Липнева отрута**	1·00	„
М. Рудницький: **Між ідеєю і формою**	1·20	„
Проспер Меріме: **Блакитна кімната**	1·20	„
Володимир Островський: **Сміх землі**	0·50	„
Микола Матіїв Мельник: **Крізь дим і згар**	0·40	„
Гордій Брасюк: **Безпутні**	0·40	„
Михайло Возняк: **Шевченко і княжна Рапніна**	0·50	„
Михайло Возняк: **Белей і Кониський**	0·40	„
Др. Ст. Баран: **Новий самоуправний закон**	0·40	„
М. Рудницький: **Від Мирного до Хвильового**	4·00	„
Остап Грицай: **Відень**	0·50	„
Іван Чернява: **На Сході Ми**	1·25	„
М. Брилинський: **Сірі однострої**	2·00	„
Д. Луцянович: **Я з більшістю**	1·30	„
Улас Самчук: **Віднайдений рай**	1·60	„
С. Яблонська: **З країни опію і рижу**	2·00	„
Д'Ореаллі: **Чортиці**	2·00	„
Он. Бальзак: **Чародійна шкіра**	2·00	„
В. Масютин: **Два з одного, том I.—II.**	3·60	„
О. Кобилянська: **Апостол черні том I.—II.**	3·60	„

ВОЛОДИМИР БІРЧАК:

ЗОЛОТА СКРИПКА

Нова збірка оповідань відомого письменника

Обсервація, нові теми,
:-:-: гумор і дотеп :-:-:

Можна дістати в Адміністрації „Діла"
Ціна 2 зол., поштова пересилка 30 сот.

підприємств, де учні приглядаються практичному веденню. В часі довших ферій учні відбувають практики. В рямах шкільних приписів учні ведуть шкільну кредитову ощадностеву кооперативу, якої оборот до 10. травня 1937 р. сягає зол. 98, а також шкільну крамницю у формі спілки, що має власного майна зол. 60. Метою тих організацій є практичне самостійне ведення фінансових установ. Наставлення шкіл: приспособити абсольвентів до самостійної праці знайшло зрозуміння серед учнів, що зі зайвістю працюють над собою. Одно є тільки невідрадне явище, що суспільність не доцінює цих фахових станиць, чого виявом є така мала фреквенція школи, хоч оплати за науку мабуть найнижчі в краю. Серед батьків у більшості панує те погляд, що дитина має бути або урядовцем або рільником, а на полі торговлі і промислу мають у нас працювати чужі елементи. Вписи до обох шкіл на шкільний рік 1937-38 відбуваються до дня 30. червня 1937 року. До одноріч. кооперативної школи можуть записатися ті учні, що скінчили що-найменше 6 клас гімназійних старого типу або 4 нового типу. До одноріч. кооперативної школи купецького приспособлення І. ступня можуть ходити ті, що мають скінчену що-найменше народню школу без огляду на її організаційний ступінь та не переступили 18-го року життя. Вписове зол. 10, місячна оплата за науку від 20—15 зол. Прожиток у Яворові від 20—30 зол. місячно. Зголошення слати на адресу: Дирекція Торговельних Шкіл у Яворові, вул. Мицкевича ч. 26.

КАЛУЩИНА.

„Свято свободи" і „Просвіти" в Добрівлянах. Довгалана село Добрівляни пропадало в темряві, затуманене москвофільством. З цього стану вирвала село чит. „Просвіти" під проводом голови о. Стефана Кисілевського та свідомого гурта просвітян. По трьох роках праці читальня уладила 16. ц. м. величаве „Свято свободи" і „Просвіти". І слушно це свято так названо, бож по внесенні неволі тіла „Просвіта" внесла неволю духа. Були різні заходи збаламучених „русинів", щоб перешкодити підготові свята, але жива ідея перемогла і в святі взяло участь повад 2.000 зорганізованих просвітян з 12 сіл. До богослуження станули трьох священників, а саме: о. кан. Володимир Тисовський, о. Маркевич та о. Соколовський. Під хрестом свободи відправлено панахиду за померших членів і на великій площі та гарно прибраній трибуні молебен. Патріотичну проповідь виголосив о. Маркевич, який пригадав владні панщини, її внесення та життя народу під теперішню хвилину, звертаючи увагу на нового роду панщину-неволю наших братів на Вел. Україні. З черги відбулася академія, на програму якої склалися хорові точки читалень в Добрівлян. Копанок, Новиці, Нового Калуського та кружка Союзу Українок в Хотіня. Гарно доповнювалася виставою народніх пісень оркестра з Хотіня. Велике враження залишила по собі деклямація „Великдень" Івана Франка, де так гарно змальовано радість селян у перший Великдень свободи. Привіти з коротними промовами склали від У. П. Р. зос. Великанович, від Головного Т-ва „Просвіта" В. Городиський, від філії „Просвіти" в Калуші м-р В. Ничай, від П. С. К. дир. Яр. Рубчак, від „Відродження" Ол. Капко та від читалень у Вазок, Хотіні, Довгім Кал., Копанках і Пилипхайлі. По академії відбувся фестин з пописами гуртів „Просвіти", вечором вистава і забава. Свято пройшло в найбільшому порядку. Селянство дало своєю появою і святочним настроєм доказ зрозуміння великої ваги „Просвіти" в нашому національному житті. Одночасно це свято додало охоти до дальшої праці свідомим українським громадянам над збаламученими односельчанами.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Гостина театру „Заграва". В першій половині минулого тижня загостив до Перемишля театр „Заграва" під артистичним проводом В. Блавацького. Театр виставив у салі Народнього Дому 3 п'єси: 1) З Тарнавського „Т. Шевченко" — 4 картини з життя поета, в яких автор представив Шевченка-людину, а не Шевченка-генія і пророка. Найефектовніше вийшли картини: „Двоголовий орел" (Шевченко перед судом) і „Вийде людина". Ролю Шевченка пригарно віддав арт. Боровик, генер. Дуґельта реж. Блавацький; 2) комедію „Трафіка пані генералової" і 3) „Мураші" Мелію-Лужницького — комедія з життя українського купецтва. Гра артистів на високому мистецькому рівні. Декорації ефектовні. Громадянство Перемишля виявило численно на всіх трьох виставах. **К-к.**

МОСТИСЬКА.

Мостищина Шевченкові. Дня 16. ц. м. Мостищина вшанувала память Т. Шевченка великим концертом у салі „Сокола". Концерт започаткував хор з Чернева відспіванням „Заповіту". Опісля д-р Ломінський виголосив обширний реферат про поетичну творчість Шевченка. У святі брали участь 3 хори: з Годинь — диригент В. Лаба, з Соколі — диригент Гумінюк Михайло і з Чернева — диригент В. Тропак. Усі три хори вивязались бездоганно зі своїх завдань, хоч слід би виріжнити хор з Чернева, що його вокальні точки були найбільше викінчені. З уст пісень найкраща була „Та не дай Господи", що її відспівав муж. хор з Чернева і тому публика живо її оплескувала. Деклямації виголосили п. Байдала Р. і п-ва Славка Хомянівна. Сольоспів „Соловейко" виконала п-на Нуся Пащаківна, здобуваючи собі загальне признання. Свято замкнув Е. Федевич. Слід підкреслити, що підготова свята була вже поставлена. І так багато інтелігентних родин у повіті не дістало запрошень, не було ні одного афіша, сцена зовсім неприбрана. На сцені не було навіть лямпи, а незутарний столик нічим неприкритий. Вкінці слід теж додати, що роковини Шевченка треба святкувати точніше, а не у травні чи в осени. **Е. Ч.**

Підчас спеки холодимося

МОРОЗИВОМ

тільки з фабрики

„ФОРТУНА НОВА"

Тел. 226-14.

ТЕРЕБОВЕЛЬЩИНА.

Гостина театру Войтовича в Кобиловолоках к. Теребовлі. В днях 13.—16. ц. м. гостив у Кобиловолоках український театр Войтовича. Виставив він кілька пєс з нашого історичного минулого і зі свого завдання вивязався надзвичайно гарно. Ширші кола нашого громадянства мало цікавляться цим театром, тимчасом він стоїть на поважному рівні. Виконання пєс теж добре. Декорації небогаті, але чистенькі й естетично розміщені; гра авторів добра, зрівноважена, виконана до нюансів. Напричуд гарно грала у драмі „Дума про Нечая" п. Юлія Войтовичева (в ролі княжни Раїни Корецької). В ролі няні п. О. Мастиваш не була зовсім певна. В ролі генерального писаря Виговського показався у повному блеску п. Роман Курпіт. В ролі митрополита Косова виступив дир. Никита Войтович, довголітній артист нашої сцени. Головну ролю Нечая виконав син дир. театру, режисер Р. Войтович. Публика захоплювалася грою цього артиста. Наприкінець слід ствердити, що цей театр під умілою режисерською рукою Р. Войтовича заслуговує на те, щоб ним зацікавилися ширші кола нашого громадянства. **Гість.**

Спортові новинки.

Україна заанґажувала тренера для своїх команд. Тренером є п. Мор, давній грач віденського Гакоаху і празького Д. Ф. Ц., потім тренер італійських дружин. Головну свою увагу присвячує новий тренер дружині юніорів, хоч і першій дружині заповідає найкращі успіхи.

Прогулька наколесників України. Секція наколесників України уладжує в неділю 23. ц. м. прогульку до Городка. Збірка в год. 7.30 рано коло Народньої Торговлі в Ринку. Гості бажані.

Сян — Скала (Стрий) 6:1. Другий виступ Сяну у Стрию скінчився високою перемогою перемиської дружини над стрийською Скалою у відношенні 6:1 (5:1).

Бельгія — Швайцарія 4:1. У світових змаганнях за чашу Дейвіса Бельгія перемогла Швайцарію.

Дальші гри за чашу Дейвіса. У третій руді європейської групи гратимуть такі держави: Німеччина — Італія в Мілляно, Швеція — **Бельгія у Стокгольмі**, Югославія — Полудневa Африка і Франція — Чехословаччина у Празі. Всі матчі відбудуться в днях 4 і 5. червня ц. р.

Брутальна гра на змаганнях за мистецтво Ліги. Змагання за мистецтво І. віденської Ліги між Австрією і Рапідом судді мусіли перервати на кілька хвилин перед їх закінченням тому, що на грищі залишилося лише 6 змагунів Рапіду. Інші грачі Рапіду були дуже або тяжко поранені. У хвилині перервання змагань відношення воріт на користь Австрії було 5:0. Слід підкреслити, що вже в першій руді в осени м. р. змагання за мистецтво І. Ліги між Австрією та Рапідом були дуже брутальні і велись в атмосфері нездорового суперництва.

ВІДЕНЬ. **Адміра — Спортклюб 4:0.**

Сенсаційна перемога Спарти. Сенсацією у змаганнях за мистецтво є ремісова виграна Славії з С. К. Кладно 1:1 і велитенська перемога Спарти над Моравською Славією 12:1.

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка

у Львові, вул. Кордецького 50.
Тел. 26 0-04. ПКО 503.681.

поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх кольорах
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в тубах у всіх кольорах
ПАСТУ до підлоги „Французька маса" (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до біллля помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 590

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Д-р Евген Грицан: ТОПОҐРАФІЧНІ НАЗВИ С. СУШИЦІ РИКОВОЇ У СТАРОСАМБІРЩИНІ. Відбитка з „Літопису Бойківщини" ч. IX. Самбір 1937. Стор. 18, ф. 8°.

Ad. Stankievič: MAHUNSEUSKI-PAULUK BACHRYM-BABROUSKI. Wilnia 1937. Wydańnie Biełaruskahu Wydawictwa „Bielpres".

ЖУРНАЛИ

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ Gminy król. stoł. m. Lwowa. Lwów, 1. maja 1937. R. VI. Nr. 9.

PRZEGLĄD POLSKO-WĘGIERSKI. Warszawa, marzec—kwiecień 1937. R. II. Nr. 4.

NASZ WYRAZ, miesięcznik literacko-artystyczny młodych. Kraków, R. IV. Nr. 1. Kwiecień 1937.

PION. tygodnik literacko-społeczny. Warszawa. R. V. Nr. 18 (187) i Nr. 19 (188).

PRACA OCIEMNIAŁYCH, miesięcznik. Warszawa, maj 1937. R. I. Nr. 1.

LA DEMOCRATIE, LE SOCIALISME ET LA S. d. N. CONTRE LA PAIX. **Documents par M. Leonetti,** avocat du barreau de Rome i **Gioacchino Leonetti Alicino,** publicista. Pompei 1937 — XV. Scuola Tipografica Pontificia.

L' APICOLTORE MODERNO, Torino 1937. Nr. 5.

SLOVANSKY PREHLED. Praha, duben 1937. R. XXIX. Cis. 4.

Театри.

Український Мол. Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького

ЯВОРІВ:
20. V. Муравлі.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

СКАЛАТ:
20. V. Довбуш (Чорногора в огні).
21. V. Дівча з Маслосоюзу.

ТЕРНОПІЛЬ:
22. V. Шаріка.
23. V. Довбуш (Чорногора в огні).
24. V. Під курателею.
З Тернополя їде театр до Теребовлі.

Великий Театр:

Четвер, 20. V. год. 8. веч. ціни найнижсі „Професія пані Воррен".

Пятниця, 21. V. год. 8. веч. ціни найнижчі „Мадам Сан Жен" з Ірною Аллєрівною.

Субота, 22. V. год. 8. веч. ціни найнижчі „Мадам Сан Жен" з Ірною Аллєрівною.

КІНА.

АПОЛЬО: „Діти щастя" з Лідією Гарвей.
АТЛЯНТИК: „Мароко" з Марлєною Дітріх і Гайрі Купером.
ВАНДА: „Дочка Джунглів", „Схопили жінку".
ГРАЖИНА: „Москва-Шанґай" з Полею Негрі.
ЕВРОПА: „Опір на продаж".
КАСІНО: „Коли не вільно кохати" з Мартою Егерт.
КОПЕРНИК: „Збунтована".
МАРУСЕНЬКА: „Веселі бідаки".
МЕТРО: „Жайворонок" з Мартою Егерт і мунчні додатки.
МІРАЖ: „Вірна ріка" на осн. Жеромського.
МУЗА: „Нинішні часи" з Чарлі Чаплінom.
ПАЛЯС: „Дорога до Ріо де Жанейро" (Хрестна дорога білих невільників).
ПАКС: „Володар Каліфорнії".
ПАН: „Сан Франціско".
РАЙ: „Роз-Марі".
СВІТ: „Його золота рибка" та ревія
СТИЛЕВЕ: „Аллахів город" з Марлєною Дітріх і ревія.
ТОН: „На сторожі закону" та колір. муз. додаток „Пісни весни".
УТІХА: „Самохід 99" і ревія.
ХІМЕРА: „В хуртовині вогню та заліза"

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5).
„Печора Александрівна".

Жіночі торбинки

течки, портфелі, портмонетки, валізи, несесери, поручає і направляє по найдешевших цінах **робітня римарсько-галянтерійна Н. БАРЕР**, Львів, Сикстуська ч. 2 побіч фірми Салямандра.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 20. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 10.00 Нар. пісні, 17.00 Розр. музика, 19.00 Дуга орк., 20.10, 21.00 Берлінська весна, вечір танку, БІЛГОРОД (437) 21.15 Нар. пісні, БРАТИСЛАВА (299) 19.30, 20.00, 21.00 „Дибук“ оп. Л. Рокки, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Сальон. музика, 18.30 Циг. музика, 19.00 Концерт солістів, 22.00 Концерт гітаристів, ВІДЕНЬ (507) 13.45, 18.00 Форт. 15.20 Для дітей, 17.20 Пісні й арії, Рамельзальт, 19.45 Твори Т. Кочата у вик. хору, 20.00 Концерт із Копенгагену, 22.20 Орк. концерт, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 19.00 Музика, спів, 20.10, 21.00 Вечір оп. музики, КОШИЦІ (259) 13.30, 18.00 Дни Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.20 Вок. концерт, 19.20 Розр. музика, 20.40 Легка музика, 21.02, 22.05 Трансм. з Кремони: Концерт у честь Страдіварезса, МІНХЕН (405) 16.30 Воєнстр. вес. вад., 20.10, 21.00 Веселий віденський вечір, ПРАГА (470) 16.10 Легка музика, 17.45, 18.00 Концерт для дітей, РАДІО ПАРІ (1648) 12.15, 10.30, 19.45, 20.15 Спів, 15.30 Виклад із університету, 17.00, 18.00 „Ле рой с' амюзе“ траг. В. Гюго, 20.30, 21.00 Камер. музика, 21.45, 22.00 Давня реліг. музика, РІМ (421) 17.25 Танц. музика, 21.00 Комедія, 22.15 Солісти: скр., форт.

БЕЗКОНКУРЕНЦІЙНО!
„Charmes“ — матові РЕФОРМИ 3·55
„Milanes“ — тривалі „ 1·85
„ДІМ ВОЛІЧКИ 6—?
Львів, Сикстуська 2 (побіч брами)

Пятниця, 21. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 14.15 Розр. музика, 19.00 Нар. музика, 21.00 Орк. концерт, БІЛГОРОД (437) 19.50, 20.00 Нар. пісні, БУДАПЕШТ (550) 17.00, 18.00 Циг. муз., 18.55 Сальон. музика, 20.00 Симфонія ч. 5. Бетовена, 22.00 Розр. музика, ВІДЕНЬ (507) 13.10 Концерт симф. орк., 15.15 Камер. музика з часів рококо, 16.05 Шекельни, 17.00 Авд. для дітей, 19.10 Година старійських композиторів, 19.25 Веселий муз. діяльн., сопр. тенор, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 15.15 Дітячі пісні, 18.00 Солісти, МІЛЯНО (369) 17.20 Танкова музика, 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.45, 22.00 Симф. концерт, МІНХЕН (405) 20.10, 21.00 Муз. вечір, ПРАГА (470) 17.05 Квінтет ес-дур Шумана, РАДІО ПАРІ (1648) 18.16, 18.45, 20.15 Спів, 14.30, 15.00 Театр Уяви, 16.00 Камер. музика, 18.30, 19.45, 20.30 Форт., 21.00, 22.00 Вечір пісеньярів, РІМ (421) 17.25, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.30, 23.00 „Трістан і Ізольда“ оп. Вагнера.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 20. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 6.33 Руханка 6.50 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Програма на нині, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Пісні й танки Вилєнщини, муз. поранок для молоді вселюдних шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Твори Римського-Корсакова, гр. пл., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Люстрації господарств 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Листові транскрипції, гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 17.35 Пісеньки Данового хору, з гр. пл., 15.55 Куток гумору: „Дні Львова на-весело“, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Музика на пінових органах, гр. пл., 16.15 Культурне життя столиці, 16.20 Над альбомом почтових марок, авд. для старших дітей, 16.35 Оркестра, 17.00 Пототаля праці, 17.15 Шлеські нар. пісні, мішаний хор, 17.50 Войтех Очко, славний польський лікар із 16-го століття, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Спортові вістки, 18.20 Сіґеті грає, гр. пл., 18.35 Міська зелень у світлі техніки та гігієни, 18.45 Програма на завтра, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Театр Уяви: „Старий суботкт“ із пов. В. Пруса „Лялька“, 19.45 Хори в опері, гр. пл., 20.00 Транєм. з Копенгагену: Європейський концерт, 21.00 Вечірній денник, 21.10 Актуальна гутірка, 21.15 Сходниця — колиска нафт. промислу, 21.30 Квартет, 22.00 Авд.: Сильвестри польських композиторів: Іван Мацілкевич, орх., спів, солісти, 23.05—24.00 Танц. музика, 24.00—1.00 Концерт у вик. орх.

Пятниця, 21. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.10 Програма на нині, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Сплетення віночків, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт орх., 12.40 Полудн. денник, 12.50 Приймаю літників, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 „Івась і Гануся“, гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Львівська молодь перед мікрофоном: „На відлеті“, 15.55 Туристичний інформатор“, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Народня пісня з гр. пл., 16.15 Гутірка з хорими, 16.30 Розр. концерт, квартет револерсів, радіо-скрипка, 17.00 Відчит про Варшаву, 17.15 Концерт солістів, спів, музика, 17.50 Актуальна гутірка, 18.00 Спортові вістки, 18.06, 18.16 Спортовий порадник, 18.20 Волинська Швайцарія, 18.30 К. Шредер: Дві пісеньки з фільми „Чорні рожі“, гр. пл., 18.40 Перегони сердець, гутірка, 18.50 Огляд хліборобської преси, 19.00 „У музафірхані“ (у турецькій коримі) опов. Іва Андрича, 19.20 З піонею по краю, 19.45 Оперовий фрагмент, 20.00 Муз. гутірка, 20.15 Симф. концерт; у перерві полог. год. 21.00 Вечірний денник, Репортаж із Атен з метчу легкоатл. Польща-Греція-Чехословаччина, 22.30 Три бажання, скеч, 22.45 Танкова музика з гр. пл., 24.00—1.00 Концерт орхестри.

Всі українці
купують добірний і дешевий товар,
як вовни, шовки, полотна і батисти
у фірмі
„МАНУФАКТУРА“
Львів, пл. Капітульна ч. 3.

Радіокутик.

ДАНСЬКИЙ ЕВРОПЕЙСЬКИЙ КОНЦЕРТ

Час до часу „Польське Радіо“ трансмітує концерти з великих европейських осередків, т. зв. „европейські концерти“ які знайомлять радіослухачів з музичним дорібком інших країн та з найкращими виконавцями за кордоном.

Цим разом 20. травня в год. 20.00 „Польське Радіо“ передає концерт з Копенгагени, присвячений музичній творчості Данії.

В концерті будуть виконані твори трьох данських композиторів, які репрезентують музику цієї країни з останніх десятиліть.

Першою точкою програми буде прелюдія з твору Генрика Фінія „Коваль Велюнд“, твору скомпонованого до мельодрами данського поета Гольгера Драхмана. Генрик Фінґ, уроджений у 1867 р., видатний композитор і музика, є знавцем головно зі своїх фортепіянових мініятур, які порівнюють часто з байками Андерсена. Однак і його твори більших розмірів мають успіх.

Після твору Фінія почують радіослухачі концерт на трубу і симфонову оркестру композитора Кнудаге Рісагера. Творець багатьох увертур, творів музики сценічної і камеральної, Рісагер є репрезентантом данської сучасности.

ГОНОРАРІ ДЛЯ ЗНАНИХ АРТИСТІВ.

Деякі закордонні радіофонії платять дуже великі гонорари за виступи визначних артистів. Артуро Тосканіні, найвидатніший італійський диригент, за виведення шістьох концертів підчас коронаційних урочистостей в Англії має дістати 3.000 фунт. штерлінгів.

РАДІОХИЖАК У ВЯЗНИЦІ

В Німеччині трапився нещодавно забавний випадок. Дозорець у вязниці недалеко від Берліна відкрив, що один з вязнів, лежачи на своєму ліжку, слухає радія при помочі інсталяції, незвичайно приміщаної, сконструованої власними силами. Маючи на увазі, що вязниця знаходиться дуже близько від радіостації, можемо повірити, що вибір був досить добрий.

Здемасковано „радіохижака“ задержали на місяць додаткової вязниці за користання з незареєстрованої інсталяції.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89·18, 88·75, Доляри американські 5.28·50, 5.26·00, доляри канад. 5.28·50—5.26·00. Фльорени гол. 290·97—289·95, Франки фр. 23·69—23·55, Франки швайцарські 121·10—120·30, Фунти анґл. 26·17—26·01, Гульдени данц 100·20—99·80, Корони ч. 17·50—17·00, Кор. дан. 116·79—115·59, Кор. норв. 131·48—130·50, Корони шв. 134·68—133·70, Ліри італ. 23·70—23·05, Марки фінлянд. 11·58—11·10, Марки нім. 124·00 — 121·60, Шіл. австр. 99·20—98·00, Марки нім. срібні 134, 131, Чехословацькі Авіа 27·17—26·01.

Акції.

Банк Польський 100·00, 99·50, Вугіль 18·50, Ліпопол 12·90, Островець 24·50, Стараховичі 32·25 32·00.

Збіжжя.

Львів дня 19. травня 1937

Пшениця одностайна чер.	29·50—29·75
Пшениця збірна червона	28·50—28·75
Пшениця одностайна біла	29·25—29·75
Пшениця збірна біла	28·50—28·75
Жито шт. I.	24.00—24·25
Жито шт. II.	23·75—24·00
Мука пшен. разова до 0·95 %	32·00—32·50
Висівки житні	14·75—15·00
Висівки пшеничні грубі	14·25—14·50
Висівки пшеничні середні	13·75—14·00
Висівки пшеничні м'які	13·75—14·00

(інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

З приводу зниженої тенденції цін на масло не ставить.

Молоко	18—19
Яйця	2·65—2·70

Інтервенція зниження на масло, на молоко і яйця здержана.

ПТИЦЯ.

„Маслосоюз“ повідомляє, що в дні 19. V. ц. р. платив своїм достачцям за 1 кг. живої птиці, локо подвіря птахомлекарні „М. С.“ у Львові (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре умясовані, повногруді, товсті	1.50 зол.
Курки молоді І. кл. товсті без запняку на ногах вад 1.50 кг вгору	1·25 зол.

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Спростування. У „Ділі“ з дня 18. ц. м. появилася в статті „На важній стації“ м. і. така замітка: „Після пляжу стануло 24-ох кумів... між ними Добродійки шкіл ім. Бориса Грінченка п. К. Старецька, що записала їм велике своє майно“. Ця замітка дещо неповна, бо не я тільки сама записала своє майно школам ім. Бориса Грінченка, але й мій муж Едвард Старецький який є власником другої половини згаданого майна. Львів, дня 19. травня 1937. **Казимира Старецька.**

Дирекція жіночої гімназії Українського Інституту для дівчат у Перемишлі, вул. Татарська 6, приймає заголошення до вступ. іспитів до кл. I-IV. (до кл. IV. лише за призволом Куратерії) і до I. кл. загально-освітнього ліцею (виділи гуманістичний і природничий). Подання з відповідними залучниками вносити до 10. червня ц. р. Про ретинці іспитів Дирекція повідомить інтересованих щору. 957 2—4

КУПНО - ПРОДАЖА

РІДКА НАГОДА. За безцінь фахові часописи закупите в читальні „Взаємправо“, Сикстуська 19. Архітектура, література, магазини, журнали, політика, журнали графічні, машинові, лікарські й ін. 973 1—1

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ШУКАЮ негайно на необмежений час жінки інтелігентної, середніх літ, свмітної, побожної, сервісної, здорової, яка занялась би домашньою господаркою у священника на селі. Зголошення тільки з заподіянням докладних умовин і поручениями (найрадше від власного душпастира) прошу слати до Адмін. „Діла“ під „Помічі“. 974 1—2

РАДІОТЕХНІКА або ІНЖИНІРА з добрею монтажовою практикою, спеціяльного приймє виробня радіоприймачів. Зголошення з життєписом і відписами свідоцтв та референціями до адміністрації „Діла“ під „Постійна посада“. 885 3-3

ПАНСІОНИ

ВІЛЛЯ „РОКСОЛЯНА“ в Черчі — відновлена й перебудована, під умілою і солідною управою М. Хомтикової, відчинена й жде на давніх і нових гостей. Смачна і здорова кухня у самій віллі. 972 1—6

МОДЕРНО УЛАДЖЕНИЙ ПАНСІОН „ВІТА“ У ЧЕРЧІ поручає вигідні, сонячні кімнати з печами і постіллю. Першорядна, дієтична кухня і лікарська поміч на місці. Зголошення: Томашівська, Львів, св. Терези 2 Б. Тел. 267-21. 769 7—10

ПІДПРИЄМСТВА

ДО ЗАЛОЖЕННЯ (поширення) рентового і певного фабричного підприємства шукається уділовців. Евентуальних співправц. Зголошення з заподіянням внесоти вкладу до Адміністрації під „Розбудова“. 976 1—1

РІЖНІ

ЗА 1 ЗОЛ. перероблює капелюхи жіночі і мужеські. КОПЕРНИКА 26, подвіря. Увага через ганок.

ШЛЮСАРНЯ СТЕПАНА ЧЕПІЛЯ у Винниках к. Львова виконує солідно й дешево роботи шлюсарські, також масово. Лівариські меблі валізи. Оферти на бажання. 889 1—3

„СВІТ ДИТИНИ“, СИКСТУСЬКА 2, поручає гарні плашники дитячі та все для дитини. 776 2—7

ФАБРИКА БІЛЛЯ „АСТРА“ СИКСТУСЬКА 2 поручає: поплінові сорочки мужеські з двома комірчиками 5.75—8.25.

З ВІДНЯ привезла я трикотарські моделі. Купферберґова, виробна, Сикстуська 31, подвір'я. 765 3—7

ОГОЛОШЕННЯ.

ПЕРША УКРАЇНСЬКА ШВАЛЬНЯ БІЛЬ

ЕМКА

ЛЬВІВ, ЛИЧАКІВСЬКА 14, І. ПОВЕРХ.

шиє з власних і доставлених матеріялів. Великий вибір! Ціни конкуренційні.

УВАГА, ЛІКУВАЛЬНИКИ!
На днях відчиняємо ресторан
„ПАЛАТКА“ у Черчі
під новою управою фаховою, що працювала довгі роки у Львові та по інших лікувальних місцевостях, як Трускавець, Закопане, тощо. **Ціни приступні. — Кухня мясна, ярська і дієтична.** 953 2-3

ПІТ

НІГ, РУК, ПАХВИН

і т. п. зникне при вживанні спеціяльного певного і нешкідливого патент пудру „CSAVE“ 50 сот.

Пробний пакет. Перфумерія

С. ФЕДЕРА

ЛЬВІВ, ВУЛ. СИКСТУСЬКА 7.
Філія: КОПЕРНИКА 15 а.

САМО ПЕРЕ ВЕСЬ БРУД БЕРЕ

МИЛО ДО ПРАННЯ

ОКСАНА

ФАМОЗА ЛЬВІВ
Потоцького 38.

КІР

Львів, Усійського 6
Тел. 280-88
Станиславів, 3-го Мая 4.
ПЛЯНИ
КОШТОРИСИ
БУДОВИ

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.

Пятниця 21. травня 1937. Ч. 109

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229—41.

За долю найменших.

(Вступна стаття д-ра Ст. Барана).

Шкільний страйк на Лемківщині.

Не хотять „лемківського букваря“.

5-метрові хрести як протест проти кольонізації.

Причини масових арештувань у Радехівщині та Золочівщині.

„Волинь-перла Польщі“ репортаж.

„Hejże na Soplice!“ (Епільог „заязду“ на Мисьлєніце перед судом).

У день коронації Юрія VI. в Льондоні.

(Враження очевидця.)

Присуд на Ґонсьоровського і тов.

Страйки вигасають.

Франко-совітські взаємини.

Діраві черевики. (Фейлєтон В. Будзиновського).

Пів року зі завішенням за вбивство.

Жіноча сторінка.

Ч. 109 (14.652). Львів, пятниця 21. травня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦЬ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060. Віденю Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не вертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Неділя 23. травня 1937 р. Год. 12-та, сала Театру Різнородностей

„Свято Чорноморської Фльоти"

Участь беруть: лейтнант української фльоти Шрамченко, ред. В. Качмар, хор студентів Богословської Академії, В. Михайлівська, Я. Придаткевич Ю. Савицький, смичковий квартет, „Гамалія" в інсценізації В. Ковальчука. Студентський Комітет.

Білети можна вже набути у книгарні Наук. Т-ва ім. Т. Шевченка та при касі від год. 10-ої рано в дні імпрези.

ФРАНКО-СОВІТСЬКІ ВЗАЄМИНИ

В НАСВІТЛЕННІ ОФІЦІЙНОГО КОМУНІКАТУ.

Як стверджує офіційний комунікат французького міністерства закордонних справ, прем'єр Блюм і міністр закордонних справ Дельбос перевели широку і щиру вимінь думок зі совітським міністром закордонних справ Літвіновим. Вони ствердили, що політика обох держав одностайно змагає до тієї самої мети: до збереження й організації неподільного миру в збірній безпеці

Перед змінами у британському уряді.

Як пише „Дейлі Мейл", в пятницю найближчого тижня премієр Болдуін зложить димісію, пропонуючи на свого наслідника Невіля Чемберлена. Цей останній введе мабуть деякі зміни у складі уряду, а саме на місце сера Саймона покличе на становище міністра внутрішніх справ сера Вуда, крім того змінить міністра торговлі.

Болдуін дістане шляхотство з графським титулом

Ірляндія рахує на військову поміч Англії.

Вчора виголосив де Валєра в ірляндському парляменті промову на тему національної оборони, в якій м. ін. сказав таке: Коли Ірляндія осягне повне визнання своєї незалежности, а наші сили не вистарчатимуть, щоби перешкодити напасти із зовні, Англія у власному інтересі поможе нам. Відповідало би це і нашим інтересам, але під умовиною, що завданням тої підмоги було би оборонити нас перед інвазією зі зовні і зробити з нашого острова оперативну базу.

Причина кризи валенсійського уряду в соціялістичному насвітленні.

Французький соціялістичний „Популєр" твердить, що причиною урядової кризи у Валенсії була постійна боротьба між еспанськими соціялістами й комуністами.

Комуністи підтримували Лярга Кавалєра як провідника комунізуючої фракції соціялістичної партії, що змагав до обєднання комуністичної та соціялістичної партії. Завдяки цій тактиці Кавалєра комуністи здобули в Еспанії впливи, яких давніше зовсім не мали і навіть опанували соціялістичний щоденник „Клерідад".

Щойно останніми часами Кавалєро звернувся проти комуністів — тоді вони його повалили, пропонуючи співпрацю голові поміркованих соціялістів Прієтові. Зла тактика еспанських соціялістів уже вдруге дала комуністам змогу перевести свої маневри.

ГЕНЕРАЛ МІЯХА — НАЧАЛЬНИМ ВОЖДОМ?

У Валенсії розійшлася поголоска, що голова ради оборони Мадриду ген. Міяха має стати начальним вождом еспанських червоних військ.

Полковник Вінсенте Рохо став шефом генерального середущого штабу, б. соціялістичний посол Антоніо Фернандєз Болянос — віцеміністром війни

Італійська королівська пара в Будапешті.

Вчора приїхав до Будапешту італійський король з королевою та княжною Марією; витати їх дуже овяційно. Вечором регент Горті прийняв італійських гостей бенкетом, на якому обоголови держав виголосили промови, підкреслюючи італійсько-мадярську приязнь. Король з родиною затримається в Будапешті 4 дні.

Польсько-італійський договір.

Вчора, в середу, підписали у Римі польсько-італійський контингентовий і платничий договір, що обовязуватимуть до кінця 1938. року і будуть продовжуватись автоматично що пів року, якщо їх не виповідять. Польська експорт. листа має 91,000.000 лірів, італійська — 20,000.000 золотих; 20 проц. доходів з польської листи призначено на покриття польської туристики до Італії. 72 проц. польського вивозу становитимуть земплоди.

Платничий договір не ріжниться від дотеперешнього, провізоричного.

Д-р Слявек студіює положення в СССР...

Щоденник „Словак", орган о. Ґлінки пише: Польська преса обурена тим, що на державному святі 3. травня не було чехословацького посла д-ра Слявека, бо заступав його лиш військовий атташе. Свою відсутність оправдував д-р Слявек тим, що 1. травня був він на революційному святі в Москві — не як посол, лише як приватна людина — та студіював положення в СССР. На думку „Словака", положення в СССР можна студіювати й після 1. травня і що державне свято, на яке ГПУ зганяє людей силоміць, не дуже підходить до таких студій.

ВОЛОДИМИР БІРЧАК:

ЗОЛОТА СКРИПКА

Нова збірка оповідань відомого письменника

Обсервація, нові теми, гумор і дотеп

Можна дістати в Адміністрації „Діла" Ціна 2 зол., поштова пересилка 30 сот.

За долю найменших.

Львів, 20. травня 1937.

Пильні полеві роботи покінчені, більші зачнуться щойно приблизно за місяць, себто в половині червня. Тоді теж зачнуться і шкільні ферії. І в часі ферій не припиниться праця однієї з найважніших наших установ — Рідної Школи, а саме в організації і веденні дошкілля, зокрема дитячих садків.

Ця справа у нас дуже важлива. Вселюдне, середнє та фахове шкільництво, про високе вже й не говорити, тільки в дуже незначній частині на українських етнографічних землях у Польщі має назверх мовний український характер, бо величезна більшість тих шкіл має польську мову навчання і польське вчительство. Лише маленькими і рідкими острівцями у чужонаціональному шкільному морі є українські вселюдні, середні і фахові школи, між ними і „Рідної Школи".

Своєчасна масова акція при помочі плебісциту за зміною польської мови навчання у публичних вселюдних школах на українську, згідно з постановами шкільного мовного закону з 31. липня 1924 р., не принесла ніяких практичних висліднів, навіть і тоді, у винятковых випадках, коли виграно справу у Міністерстві Освіти або у Найвищому Адміністраційному Трибуналі. Виховання яких 90 відсотків нашої молоді у шкільному віці перебрала чужонаціональна школа і чужі вчителі, не рідко нам крайньо ворожі. Не принесли теж у цьому більших позитивних успіхів і численні заходи Української Парляментарної Репрезентації у самому парляменті і перед урядом. Відносини у шкільній ділянці і надалі залишилися для нас дуже загрозливі.

Таким робом національне виховання нашої дітворн в дошкільному і шкільному віці припало самій родині і громадянським установам, передовсім „Рідній Школі". На жаль, наші батьки і матері ще за мало освічені і — що теж дуже важне — за бідні, щоб якслід покермувати вихованням своїх дітей, особливо дітей в дошкільному віці від 3 до 7 життя. Вручують їх у цьому захоронки, найчастіше під проводом сестер наших жіночих черенчих чинів і конгреґацій. Та є їх мало і тому назагал вони не мають рішального впливу. Важні, саме з огляду на своє поважне число, зокрема на селі, є дитячі садки, що їх основує і веде „Рідна Школа". Місія цієї нашої заслуженої установи у цій ділянці є чи не найважніша з усіх її ділянок.

Завдяки пропаганді рідношкільних установ і діячів наша народня маса почала цікавитися вихованням дітвори в дошкільному віці. Цікава тут статистика, оголошена у звідомленні „Р. Ш." за 1936 р. Загальне число дитячих садків було цього року (1936) — 655, де виховувалося 25.482 дітей; в 1935 р. було дитячих садків 402 (на 253 менше) і 15.556 дітей (на 9.926 менше) і це найліпше характеризує зріст зацікавлення на селі дитячими садками, їхню конечність і доцільність. За воєвідствами було найбільше дитячих садків у львівському — 334; у станиславівському 174; у тернопільському — 147, бо саме на терені цього воєвідства було, як і давнішими роками, найбільше перепон і заказів в улаштуванні дитячих садків. Майже всі садки творилися заходом Повітових Союзів Кружків або місцевих кружків. Тільки 91 садків було на повному або частинному утриманні інших товариств. Пересічний кошт утримання одного садка сягав 200 золотих, бо загальна сума видатків на всі садки осягнула 127.672 зол., а пересічний видаток на одну дитину був 5 зол. за сезон. Як зазначено у звідомленні, тільки небагато кружків „Р. Ш." не виплатило провідницям дитячих садків умовленої платні.

Подані тут цифри багатомовні. Вони доказують, що установа дитячих садків „Р. Ш." припала народові до вподоби, бо вони займаються всебічно вихованням наших найменших. Не без значіння є і та обставина, що велика більшість місцевих кружків „Р. Ш." може виказати свою практичну працю саме тільки в організуванні і веденні дитячих садків, сьогодні популярних на селі, через що підноситься в очах народніх мас повагу і значіння самої „Рідної Школи" як загально-національної установи.

Минулого року належно вже здебільша лікарську опіку в дитячих садках. Виказала вона жахливі гігієнічні умовини дітей та загрозливий стан їхнього здоровля. У статті „Дзвін на тривогу" в „Ділі" ч. 94 з 29. квітня ц. р. довели ми цифрово на основі офіційної польської статистики, що найбільша смертність дітей у польській державі — і рекордова в Европі, — серед дітей греко-католицького обряду в Польщі, себто у Східній Галичині, а лише дещо менша серед православних дітей. На цю просто небувалу подію рекордового жнива смерти між нашою дітворою в Польщі звернув увагу і шеф польської санітарної служби віцеміністр суспільної опіки лікар д-р Пещинський з нагоди одної конференції в дні 14. квітня ц. р. з послом Великановичем.

Факт, стверджений лікарями дитячих садків щодо грізного стану здоровля дітвори, накладає на організаторів дитячих садків та наших сільських діячів взагалі повести відповідну опіку над дітьми не тільки в самому садку, що триває лише короткий сезон, але теж і в домі батьків після сезону. Виявилося, що батьки не привязують майже ніякого значіння до чистоти тіла та одягу дітей. І тут саме відкривається вельми широке поле для корисної праці старшин кружків: освідомлювати батьків про основи гігієни, бо загрожена у своїх основах майбутність нашого народу!

Не сумніваємося, що і наші лікарі, що працюють між народом, виповнять свою національну службу, коли з нагоди візитацій дитячих садків — а по змозі і поза сезоном — влаштують в селі прилюдні виклади для старшого громадянства на гігієнічні теми, що досі на селі мало або й зовсім незнані.

Справу дитячих садків вважаємо за одну з важних справ нашої конструктивної роботи, яку саме тепер до кінця червня ц. р. слід на місцях приготовити і ввести в діло, щоб перевищити значно і число дитячих садків і число учасників із минулого року. Пригадуємо цю справу ще і тому, що ще не у всіх повітах щезли перепони від державної адміністрації, головно там, де йде про садки повітових виділів або КОП-у, поручих у селі на думку декого зі старостів не може бути у тому самому селі окремий дитячий садок „Рідної Школи". Про можливі перепони треба негайно повідомляти куди слід, подаючи їх до відома і централі „Р. Ш." і Укр. Парл. Репрезентації, щоб можна вжити інтервенції у компетентних чинників.

Д-р Степан Баран.

У день коронації Юрія VI-го в Льондоні.

З ВРАЖІНЬ ОЧЕВИДЦЯ.

Здається небагато українців мали нагоду побачити коронаційні свята в Льондоні 12. травня 1937 року. Я був одним із них і з записником у руках робив спостереження, які передаю.

В вівторок, 11. травня вже все готове до коронації в місті. В годині 7. увечір появився прапор на Українському Бюрі, здається, єдиний український прапор в Льондоні. Вночі з дня 11. на 12. я ходив подивитися на прибрані вулиці. На Трафальгар Сквері тисячі людей, більшість збирається перебути ніч на ходінку. Поприносили їжу, накривала, дехто обкрився газетами. Вулиці забиті, авта не можуть пропхатися. Те саме на Мол, алеї, що веде до королівської палати. Теж саме на Пікаділлі. Трохи випогодилося, бо майже ввесь день аж до вечора лив страшний дощ.

5.15 ранком. Я вже сиджу на своєму місці біля самого Адміральського Луку на естраді ч. 51, ряд 0, ч. 14. Куди оком глянути, повно людей. Більшість — ті, що при самій дорозі, а не на естрадах, перебули ніч надворі. Кажуть, що в Гайд Парку спало яких 50 тисяч.

5.30 вже починає машерувати військо. Спершу перейшов відділ маринарської піхоти, в білих шоломах, гранатових мундурах з жовтими нашивками. За ними довжезні ряди моряків. Старшини в „пирогах", в мундурах витиканих золотом і великими золотими еполетами. Пауза, опісля переходить музика маринарської піхоти, за нею моряки. Зупинилися перед нашою естрадою. Видно, будуть робити шпалір. Зрозуміла річ. Ми напроти адміралтії.

Погода досить гарна, хоч проймаючий холод, вогкий. Моряки машерують, здається, щоб не змерзнути.

Година 6. Естрада поволі заповнюється. Публика весело настроєна, робить голосну овацію возам, що їдуть збирати папері і замітати дорогу. Дорогу посипають жовтим піском. За пів години вже місця на естраді 51 зайняті. Таксамо напроти нас. Там видно багато морських старшин у парадних одностроях. Через дорогу переходять що хвилини санітети з омлілими. На Адміральському Луку цілі батерії фільмових апаратів. Будуть фільмувати похід. Хто зна, чи це не буде одна з останніх коронаційних парад на таку скалю. В ній лучують старинні звичаї ще з саксонських часів, традиції вперед тисячі літ. Йдемо з часом, тепер вони готові стати зайві.

Година 7. Знов їдуть відділи війська. З Гайд Парку доходить гук гармат. Дорога вже вільна, переходять її тільки припізнені гості, спішать пластуни з офіційними програмами та похожають з витягненими шаблями старшини маринарки.

Переїздять пишні карити з лакеями в лібереях і з лордами в пурпурових плащах з білими футряними комірами. В сторону палати поїхало авто магараджі з Навінджер, срібно-синє. Знов карити з лордами.

Між гостями-глядачами видно всі відтінки рас. Чорні негри з кольоній, гіндуси в ріжнокольорових завоях, жінки в яскравих шовкових сарі. З усіх доміній, з усіх кінців світа зїхалися піддані. Британська Імперія. Могутня „ліга націй"— націй, яких єдине особа короля і ті великі користи, які дає приналежність до найбільш демократичного союзу світа. Нагадалися мені слова одного з вищих кольоніяльних урядовців, який володіє 12 африканськими наріччями і мовами. Коли я спитав, навіщо йому знати ті всі мови, він відповів природно, що „Британія шанує мову і звичаї навіть найбільш глухої африканської провінції. Коли суддя проголошує присуд, робить це в мові даного племени..." „Є ріжниці між Африкою і Европою" — подумав я.

Година восьма. Переходить відділ індійської маринарки під голосні привітання глядачів. Деякі зі старшин з бородами, а всі чорні як негри. Щось хмариться чимраз більше. Коби хоч не падав дощ.

Знов чути шум привітань, голосного „гуррей". Всі натягаємо шиї — подивитися, кого витають. Шум чимраз більший, врешті чути й сміх. Серединою дороги йде двох листоношів із мішками на плечах.

Через вузький прохід між естрадами проходять відділи мічманів і студентів морської академії. Два великі відділи. Мояки перед нами уступають і роблять місце кадетам. Вони перебирають сторожу перед Адміралтією. Самі молоденькі хлопці.

Знов переїздять карети перів, прямують до Вестмінстерського Абатства. Все готове. Небавком почнеться процесія. Ще кілька мінут. Знов чути шум. Вже їдуть. Показуються авта, а з них виглядають голови чужинецьких гостей. Пізнаю княжну Юліяну з принцом Бернардом і це помагає мені слідкувати в програмі за автами. Знов пів години павза. Санітети носять омлілих. Спостерігаю, що не тільки жінки та діти мліють, є й досить мужчин.

Військо стає напозір. За хвилину показався відділ поліції з головним „комішенером" на чолі. За ними карета, в ній — преміер Болдуін з жінкою. Публика витає їх, кричить і киває програмами. Пані Болдуін усміхається і відкиває рукою. За каретою Болдуіна переїхав преміер Канади — Мекензі Кінг, за каретою ескорта славної Королівської Кінної Поліції, в червоних кабатах, широких капелюхах і з крісами спертими до коліна. За ними карета з преміером Австралії і австралійською ескортою, далі преміер Нової Зеляндії, Полудневої Африки, представник Індій, Бурми, Полудневої Родезії, преміер Північної Ірляндії з ескортою Інніскіллінг драгунів, а в кінцевих каритах переїхали емір Трансйорданії з бородатим султаном Занзібару, за ними ескорта лянсіерів у пишних уніформах, з лянсами і прапорцями. В одній карит сиділи султани Джгор і Тренґану, а в останній султан Пагангу і ще якийсь східний достойник.

Знову павза. Пів години часу, як бачу з програми. Йду перекусити дещо, бо зголоднів. Поволі проясняється і зпоза хмар виглянуло на коротеньку хвилину сонце. Засідаю в сам час на своє місце, бо вже військо стає напозір, їде королівський похід. Похід їде частинами. Першими переїздять ридвани королівської родини. Сестра короля, княжна Мері, а нею II старший син, льорд Лянсель та обі донечки короля, княжни Єлисавета і Маргарета. Перед ридваном і за ним — відділ гвардії.

Другий ридван — княжна Гльостеру і княжна Кенту, жінки братів короля. З ними молодший син княжни Мері, Джеральд Лянсель. В третьому — вуйко короля, князь Артур з жінкою і княжна Алісія, тітка короля.

За якийсь час показався відділ гвардії, почетна сторожа королевої Мері. З естради знімено видно кожну дрібницю, усміхнене лице королевої-матері. Їй припало найбільше привітів, нарід не переставав кричати, кивати хустинами, програмами. Це наче виказ симпатії для тої жінки, яка багато важких хвилин перебула у житті. Музика на Трафальгарському Сквері заграла гимн, вітер доносить його звуки до нас. За золоченим ридваном королевої Мері переїхали в кариті її дами двору. Похід закінчив великий відділ кінної гвардії з прапором.

В кілька мінут за ними показалися перші військові відділи і старшини з ескорти короля. Попереду їхали генерал-командант в пурпурових одностроях, за ними представники ріжних родів зброї. Зовсім нагадували мені образці наполеонських військ, особливо артилерія. Ось перед нами стала вся батерія, навіть з музикою на конях. Всі у високих кучмах, з червоними шликами і малою червоною щіточкою на кучмі. Тамбур з великими срібними літаврами по обох боках сорокатого коня. Музика заграла, відгомін іде від Адміральського Луку. Стоять уже десять мінут. Старшина, що контролює ряди, нетерпеливиться, їде то взад го вперед. Врешті рушили. Їде кіннота, лянсіери, далі знов артилерія, музика лянсіерів, шотляндська кіннота „сиві" (грейс), славна з битви під Ватерльо. Індійські старшини в турбенах, з завоями з шовку, що звисають на плечі, у прекрасних уніформах, перепоясані золототканими поясами. Дуже гарний тип військових, — видно старі ветерани. Далі знов генерали, три маршали летунської сили, а навіть кілька адміралів... на конях.

Нарід знов витає аж в ухах лящить. Їдуть представники-старшини домініяльних військ. Африканці в пікельгавбах і зеленкуватих уніформах, австралійці, ново-зеляндці, старшини індійського війська! Таку чудову живу картину рідко коли можна побачити.

За цими відділами їде музика кінної гвардії. Всі музиканти в старинних одностроях з золотої парчі. Половина на сивих, половина на чорних конях, дві музики — обох полків кінної гвардії.

Врешті сама кінна гвардія, ввесь полк, всі на чорних конях, всі в панцирах і в шоломах з хвостами. За ними ад'ютанти короля, між ними

найбільш мальовничі індійці, самі магараджі. Ціла дуга колірів.

Врешті всі встають, привіти не вгавають перед нами золотий ридван з королівською парою, тягнений шестернею сивих коней у червоній і золотій упряжі. Далі всякі дворські люди, почесні урядовці, віддавна без означеного заняття, головний лучник, головний лоцман королівської баржі і його люди, всі в середньовічних червоних одягах. Відділ галябардників (біф-ітерс) в дивних старовинних одностроях. За ридваном на конях брати короля і його швагер, другі почесні адютанти. Все наче в казці.

Похід пройшов. Складаю записник, не буду ждати на перехід війська. Я зголоднів, уже полудне. Покидаю естраду і спішу до парку Ст. Джеймса. Парк наче побоєвище. Людей непроглядна маса, поломані кріселка, на яких люди вчорі просиділи, купи часописів, на яких спали... Військові шатра, біля них гвардійці, недбалі шапки поприпинані до пояса, одні пють лімоняду, другі кусають кавальчики цукру, який їм роздільовано, бо головний лікар сказав, що цукор хоронить енергію і не дає омліти. Біля моста через озеро — натовп з кількадесять тисяч людей. Хоч сапери поставили подвійний міст, всеж люди не можуть перейти. Треба було пів години, заки я дістався на другий бік. Біля стації підземельної залізниці — довжезні ряди. Стацію то зачиняють то відчиняють, щоб впустити людей. На вулицях стоять ряди авт, але крім піших, що залягли всі вулиці, — руку звт немає. Довкола коронаційного центра всі дороги зачинені. А щоб хто не пробував сили — то поставлено величезні брами і зачинено їх.

Цілу коронаційну церемонію вислухав я в радіо і як тільки вона закінчилася і в Гайд Парку почали гудіти гармати, перейшов я туди, щоб побачити цілий похід, як буде йти до Бакінгем Палати. Довелося перестояти дві години.

Похід був той сам, який я бачив уже і раніком, тільки були тут ще всі відділи війська з цілої імперії.

Перетомлений і сонний вернувся я додому, пізно вечором, після того, як промовляв король.

В. Ю. Кисілевський.

„ВОЛИНЬ — ПЕРЛА ПОЛЬЩІ".

(РЕПОРТАЖ З ЦИКЛЮ: „У СВОЇХ І ЧУЖИХ").

(Докінчення).

ПРИНАГІДНІ РОЗМОВИ

Але я не хотів писати про мої особисті імпресії. Я хотів писати про сучасні поморські настрої.

Коли я йдучи у Бидгощ думав, що застану там велике польсько-німецьке напруження, я помилявся.

В Бидгощі, правда, теж замітне зміцнення протинімецьких настроїв, але мене застановило там зовсім щось інше. Це було так: — мене збудило сонце, що вірвалося до мого готелевого вікна. Я зірвався з ліжка і задзвонив на портієра.

Прийшов старий, присохлий, та дуже чемний „обер". Привітався. Я попросив холодної води до миття і замовив холодне молоко на сніданок.

— Холодне молоко? — старий здивувався. — Не каву? Ви, пане, вибачте, не з наших сторін?

— А де ваші сторони?

— „Ріхтіг". Це значить... я з роду бидгощанин.

— Тутешні не ночують в готелях. Я з Волині.

— Ах, „зо", Волинієн... о так, багата країна, там добре жити, краще ніж у нас.

Я остовпів. — Ви звідки це знаєте?

— Якто звідки? Газети про це пишуть.

За пів години я сидів у першій по дорозі до середмістя кварні за кавою і переглядав місцеві газети. Мене вразило відразу одно: маса „українських" заголовків. Я ще ніколи в ніякій польській варшавській газеті не зустрічав стільки вісток з Волині, Галичини та Полісся. Оце „арештування виротофцуф", оце кореспонденція з Полісся, а оце, ні — це вже просто пікантерія і я її переложу для нашого читача.

ЛИСТ ВІД РОМАНА ЗЕНТАРИ, ГАЛЯНТЕРІЙНОГО КУПЦЯ В РІВНОМУ.

Бидгоська преса тріюмфально радіє, що „здоровий рух здобування кресових міст і сіл великопольськими купцями та ремісниками поступає раз-у-раз уперед. На чільних місцях передруковує вона за познанськими часописами листа іновроцлавського купця Романа Зентари, який два місяці тому перенісся до Рівного на Волинь, де відкрив галянтерійну крамницю і тепер сповіщає своїх земляків про своє життя та успіхи на незнаній, далекій землі.

Оце той лист:

„Мій дорогий! Неділя. Маю трохи часу і хочу Тобі хоч декілька слів написати, хоч я такий перепрацьований та змучений, що рука просто з трудом вдержує перо.

Стільки, що я тут напрацювався від 15. лютого до сьогодні, то за ввесь час в Іновроцлавві не мав я ніколи такого надміру праці і такого вдоволення з доконаного вчинку.

Від першого дня, коли я відкрив крамницю, рух в інтересі — величезний. На початку, в лютім торгував я 400 зол. денно, а в березні перед святами каса дала від 900—1000 зол. пересічного прибутку. В квітні найменша каса — 500 зол. денно. Даю працю трьом експедієнтам, крім того працює моя жінка, брат Стасек, сестра жінки і я. Є нас сім осіб і з труднощами даємо собі раду. Обіди дома їм лише в неділю. Від 8. вранці до пізної ночі гарую як кінь, але вдоволення маю за 100 людей. Я тут єдиний поляк-купець, поза одним варшавяком, котрий має меншу крамницю з кольоніяльним товаром.

Рівне є центром торговлі цілої Волині. Рух тут більший, ніж у Бидгощі. Взагалі не можна Рівного порівняти з містами в королівстві, тому що крім жидівства, що опанувало тут цілковито купецтво та ремесло, є ще багато росіян та українців.

В льокалях їдять і пють так як у нас в „Левку" в р. 1923/24; танцюють і гуляють, як за добрих часів. Рівняючи це місто з Іновроцлавом стверджую, що Великопольща це велика нужда. Мусиш знати, що в мене ніхто не торгується. Ціни в мене тверді і калькулюю їх дуже низько, тому не потребую спускати ні гроша. Тутешні люди справді „кохані" і я їх сердешно полюбив. Осадники та кольоністи, які приїжджають 50—60 км. з околиці до міста, радіють, що можуть купити у поляка, і платять за товар зі сльозами в очах.

Маю цілковиту підтримку війська. Що 10 днів особисто їду у Варшаву по товар. **Волинь — це найбагатіша частина Польщі.**

Тутешнє населення просить і благає просто, щоб написати Вам, кохані, щоб Ви сюди приїхали та закладали свої крамниці та робітні.

Я ніколи в житті не вернувся би до Великопольщі на цю нашу нужду й неволю. Це одно речення хіба вистачить тобі на доказ як нас познаняків кохають тут волиняки.

Поздоровляю жінку та знайомих.

Р. Зентара."

В. БУДЗИНОВСЬКИЙ.

Діраві черевики.

До міста недалеко, пів години, найбільше три чверти ходу. Тому Стефанишин, учитель народньої школи, не наймав ніколи воза. Брав у кулак костур або парасолю і мандрував, як колись апостоли — пішки. Нині також стелилася йому дорога. Перед вечором мали приїхати гості, а не було їх чим приняти, треба було для них щось купити в місті.

В кухні учителя, властиво його жінки, був старий мебель. Давніше газдували там бджоли. Коли ж зуб часу зробив своє і учитель викинув його з пасіки, жінка поставила його в кухні, і він заступав креденс. Добра в ньому не було багато: хліб, сіль, перець і кілька слоїків конфітур. Правда: рідний звичай каже приймати гостей хлібом і сіллю, але гості, що заповіли свій приїзд, не признавали собі права до такого церемоніяльного приняття, і воліли щось скромніше: попоїсти. І хоч на дворі мокро і холодно, Стефанишин мусів іти до міста.

Минула вже година, як учитель насадив капелюх, не першої моди, на свою педагогічну голову, руку узброїв у парасолю, але не міг відважитися вийти за поріг. Ходив лише по хаті і воркотів:

— Якась кара божа, чи що? Не діждешся тої погоди! Ні то зима, ні весна. Ліпить і ліпить проклятий той сніг — не сніг, дощ — не дощ і кінця-міри тому нема.

Сплюнув, скрутив папіроску і станув перед вікном. Вдивлювався в шибу, де прилипали платки снігу і розтонувши від тепла хати, скочувалися вниз водою.

— Не мав десь дідько коли, та тепер посилає нам тих Врублевських! Через них лізь у таку паскуду!...

Несвідомо став обмацувать підошви. Намацав діри за великі як корона

— Готовий катар, як вже не запалення легенів!...

Під ліжком дрімали ще дві пари інших черевиків. Викопирсав їх парасолею на денне світло, обтер із цвілі і обмацав так докладно, як совісний лікар обмацує хорого. Діягноза випала дуже невтішна. Найшов у них ще більші вентилятори, як у тих, що на ногах. Зідхнув глибоко і шпурнув ними назад під ліжко. Тріснув дверми і вийшов. За воротьми станув, бо жінка закликала:

— Я забула тобі ще сказати, що трісло шкло від лямпи. Купи шкло!

Учитель перехрестився і пустився в дорогу. Найгірша була дорога через село. Найважніше було дістатися до гостинця. Там нема вже тих бездонних ям, заповнених болотом, тай болото там не таке густе. Закотив високо штани і наперемінку, одну ногу пхав у болоото, другу витягав, обережно, щоб розпханого черевика, що держався слабо на нозі, не лишити в болоті.

„Найліпша тут резигнація, — думав собі. — Чоловік тим щасливіший, чим менші має вимоги. Нехай мені здається, що погода на тій гарній землі божій ніколи не буває, або що я сотворіння таке, як болотна птиця або жаба, що з болота не вилазить... Нехай мені так здається, що так мусить бути".

Вдумавшись в положення і почування болотяної птиці, перестав Стефанишин вишукувати твердіші і піднесені місця, а йшов уже навпростець. Гнівало його лиш одне: чому болото така бездушна й бездумчива істота, і не може бачити, як він з нього нічого собі не робить. Якби так воно думало, то тріслоб зі злости, бачучи, що не псує йому гумору.

Не так болото дратувало його, як те, що там жінка певно десь гризеться, що він пішов на таку поневірку.

Коби бодай жінка знала, що я нічого собі з того не роблю... Що я плюю на це болото!"

Зрештою воно і не було таке страшне. Густе і масне болото позаліповало діри в черевиках так, що вода не мала до них доступу. А це ж і найважніше, щоб не замочити собі ніг. Те, що він замарався по коліна, його зовсім не обходило. Він і не мав часу про те думати. Його думки були заняті чим іншим. Він міркував собі, кілько візьме за оба веприки.

Півтретя року, як він одружився і рівно півтретя року думав спільно з жінкою над тим, щоб прикрасити якось свій маленький сальоник. Але учительська платня не дозволяла на вибаги. Постановили надробляти купецьким хистом. Купили корову на сплату; рати платили трохи з пенсії, трохи корова сама сплачувала, бо молоко продавали в місті. Нині не було на корові і пів крайцара довгу. Восени взяли кільканацять срібних за мед і купили поросята. Тепер продадуть корову і веприки, дещо візьмуть за мед — а славну мали пасіку! — і буде на меблі. Канапа і фотелі мусять бути вже восени! Ще цілу весну треба ждати, ціле літо, заки зробить жінці цю утіху.

„А вона заслуговує на це. Добра жінка...." думав собі учитель і йшов далі.

Село мав уже за собою. Вийшовши на гостинець пообшкрябував кінцем парасолі болото

ЧОРНІ РЕФЛЄКСІЇ НАД ЧОРНОЮ КАВОЮ.

Пан купец Роман Зентара не знав певне, що його лист, написаний в неділю до старого приятеля — викличе стільки гордої радости в його родинних сторонах та стільки чорних думок у мене, що сиджу ось тут, в кавярні під „львами", в чужому місті, серед чужих, з німецьким акцентом людей, що пють темне кунтерштинське пиво, закусують торунськими медівниками та покурюють поморські цигарки.

Лист з далекого Рівного, де — як каже п. Зентара — стільки жидів та „трохи москалів та українців", де так ревно плачуть польські осадники, купуючи в польській крамниці штани та капелюхи і варшавські капелюшики для своїх доньок — надто сильно, надто реальною мовою говорить до вас, щоб ви його могли відразу забути.

Якжеж так? Чи нам автохтонам на нашій споконвіку землі не стало хисту та запалу бути господарями у себе дома, не чекаючи, що аж хтось, якийсь пан Зентара з далекої чужої сторони, якому безсумнівно не можна відмовити запалу та купецького хисту, прийде вчити нас праці?

А може ми тут зовсім не винні. Може були люди та події, що свідомо та пляново вбили в нас почуття власної сили?

Як не як, але там десь на Волині — тій найкращій „перлині польської землі" — голодують на весну українські діти, які зимою ходять босі до школи, а по дорозі до школи притикають бліді свої личка до великих виставових шиб пишної крамниці з конфекцією та галянтерією жіночою та мужеською пана Романа Зентари...

А п. Волошиновський так радіє, коли з ним говорити про кооперацію, що вже ось-ось воно заєднає на одному полі економічного добробуту два братні народи, українців і поляків...

Плачу рахунок за каву, і виходжу на вулицю. На дворі море сонячного весняного світла. Круті, нешироке, але чисті, петлюдерно чисті вулички міста рокочуть юрбою людей. У виставових вікнах стирти доброго товару, в їдальнях повно народу, на торзі над рікою маса свіжої зелениви. Люди тішаться сонцем, роблять інтереси. „Йо, йо" так треба, „ріхтіг", у нас такий звичай.

ПРЕМІЄР ПРИЇХАВ.

Увечір приїхав до міста премієр Складковський. Прибув несподівано автом з Познання, побув годину в місті, поконферував 20 хвилин з президентом міста в ратуші та поїхав просто на двірець, щоб у своїй сальонці зїсти вечерю і відїхати до Варшави.

Я чекав на свій поїзд недовго. За яких двацять хвилин всідав уже до вагону. У дорозі до Торуня на коридорі счинився нагло галас. До вагону вскочив на якійсь стацийці заблуканий журналіст і пустив вістку, що сам премієр у власній сальонці їде разом з нами.

Всі жидки, що були у вагоні повихилялись відразу до вікон. Якийсь грубий Мойек з цигаром у роті сказав півголосом до свого товариша, малого, шпаковатого жидка:

— Уй, Іцик, то не добре, ціни полетять на гвалт.

А мені ніяк не могли забутися ці низькі, притяжливі, доступні, низько скалькульовані ціни в галянтерійній крамниці пана Романа Зентари в Рівному на Волині — найкращій перлі в короні Річипосполитої.

Роман Гучванович.

—o—

ПРОГУЛЬКА „ЗАРЕВА".

Другу з черги мистецьку прогульку до краківських святинь та інших старовинних пам'яток уладив у неділю 16. ц. м. гурток українських мистців „Зарево". Учасників коло тридцять осіб. Оглянули вони костели св. Андрія, Петра і Павла, Домініканів та Францішканів. Пояснювали п. п. Стебельський та Кульчицький. На найближчий час плянують дальші подібні прогульки.

При цій нагоді мимохіть пригадується й аж лячно стає, як мало ми знаємо та як „цінимо" наші рідні старі памятки!

ЗАБАВОВИЙ СЕЗОН.

Забавовий сезон почала у нас філія „Союзу Українок". Настрій на забаві був гарний, хоч через мале число гостей вона покінчилась... дефіцитом.

Таксамо поважний дефіцит принесла забава „Відродження" минулої суботи. **Я.**

—o—

Страйки кінчаться.

В АМЕРИЦІ.

У Бей Сіті (стейт Мічіген) вернувся до праці 7-тисячний персонал електричного заведення. Цей страйк спаралїжував був великі промислові заведення в околиці, в яких працює 100.000 робітників. Губернатор стейту радиться з представниками працедавців над ліквідацією конфлікту.

У ФРАНЦІЇ.

Під впливом інтервенції посадника Ліону, Еріо, синдикат персоналу водотягів у Ліоні рішив перервати страйк, вертаючись негайно до праці.

Фризіерські помічники в Парижі постановили від завтра вернутись до праці.

—o—

ЧОМУ НЕМА ІРЛЯНДСЬКИХ ПРЕДСТАВНИКІВ НА БРИТІЙСЬКІЙ ІМПЕРІЯЛЬНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ?

Де Валєра заявив, що коли би ірляндський уряд був вислав своїх представників на конференцію британської імперії, яка під цю пору радить у Льондоні, можна би було припускати, що взаємини між Ірляндією та Великою Британією зовсім добре наладнані і дозволюють на співпрацю. На ділі деякі питання залишились невирішені; їх необхідно розвязати, заки дійде до співпрації, якої зрештою ірляндці бажають.

—o—

ХТО ЗНИЩИВ АМОРЕБІЄТУ?

Головна кватира національних військ заперечує вістку, наче би національні летуни спалили Аморебієту. На ділі місто знищили баски й астурійці, що висаджували у повітря забудування Аморебієти динамітом; деякі будинки висаджено разом з мешканцями.

З українського життя у Кракові.

Краків, травень 1937.

ВЕЛИКДЕНЬ У КРАКОВІ.

Дуже гарна погода і два дні лат. свят, що зійшлися з нашим цьогорічним Великоднем, причинились до того, що він вийшов тут, у чужім середовищі, досить святочно. Гарні богослуження в церкві при співучасти дещо скріпленого хору притягали, як звичайно, багато цікавих чужинців, головно духовенства.

Першого дня свят уладила філія „Просвіти" спільне свячене для українських громадян. Посвячення снідів довершив о. д-р Хрущ, що відтак кількома словами повитав зібраних. На свяченім було також трохи українських емігрантів, що за малими винятками, „принципово", держаться чомусь осторонь „галицької" кольонії.

В понеділок аматорський гурток при „Просвіті" відіграв Кропивницького „Дай серцю волю, заведе в неволю". Публики досить, але — як зажди — тільки тої „нижчої"...

Третього дня свят уладили своє свячене українські студенти. Голова „Української Студ. Громади" п. Ломичак зложив товаришкам і товаришам великодні побажання. Після того кілька гарних годин пройшло на співах, теплій тов. гутірці та глибших дискусіях. Свято покінчилося тов. забавами. Чомусь далеко не все студентство прийшло на це своє свячене.

що обліпило черевики наче кальоші і виполоскав їх в рові.

„Тепер можу іти, хоч би і на баль!"

Твердий гостинець покритий був грубою верствою рідкої і холодної грязюки: розмоченого снігу перемішаного з болотом. Доки черевики були обліплені болотом з громадської дороги, доти вода не мала приступу до шкіри. Тепер, коли виліз із чорної рідини і пустився гостинцем, болото розпустилося. Вода, холодна снігова вода почала тиснутися до черевиків усіма дірами, всіма шпарами. Всякала в шкіру, здиралася в мясо та кістки, доходила до шпіку, до жил і підходила до серця, звідки всіма артеріями розливалася по цілому тілі.

— Проклятий сніг! В зимі хоч мороз, а не так студено як тепер. Дотого ще й студений вітер!

Почав клацати зубами.. Запнув пальто під шию, підніс комір, але і це не помогло, бо студінь ішла знизу, через діри в черевиках. Його організм давав тепер якнайліпший грунт під засів зерна песимізму. Навіть самовбивчі думки стали його переслідувати.

— Отака то доля народнього вчителя. Забагається йому фотелів і диванів, а тут черевики діраві, бо пенсія замала. Про сальони думає, а босо ходить по снігу; чи не смішне це? Чи не ідіотизм це?! Меблі нехай спочивають собі на складі здорові. Передовсім треба черевики направити!

Рухав пальцями в черевиках. Це найліпший спосіб розігріти ноги. Однак це небагато помагало. Холод, тай годі! Коби не те, що вже ближче до міста, як до села, був би завернув до дому. Щоб скоріше дібратися до якої теплої хати, став бігти. Задихався добре, заки добіг до міста. Піт тече з чола, сорочка мокра, але в ноги таки холодно.

„...Прокляті гості! Для якихсь там Врублевських збавляй собі здоровля! Якби довелося так іти ще з пів години, замерз би на дорозі. Це не жарти: сніг із дощем і вітер, скажений студений вітер... Хіба би я дурний був лазити тепер за орудками! Радше піду до шевця, бо в цих шлапаках не зайду назад до хати. Врублевським не злетить корона з голови, як зажду пів години довше..."

Пан майстер-швець сидів саме при роботі. На питання вчителя, чи не міг би зараз взятися до направи черевиків, зробив кисну міну.

— Бачите: я маю роботу. Вона не менше пильна, як ваша. Зрештою ваші черевики розмоклі. Треба, щоб трохи підсохли. За дві години я буду готов з тією роботою, тоді прийдіть вашу. За той час може підсохнуть.

Учитель не міг ждати так довго і вийшов на місто. У шевця загрівся трохи, а тут знову потопай у тій студеній грязюці... „Повісились би ті Врублевські!... А жінка теж не мала розуму і шле мене до міста в таку погань... в таких черевиках! Ні! у неї хіба нема серця!... Я би там журився Врублевськими! Здоровля важніше. Вернусь до шевця і буду ждати..."

Та покищо рішився закусити щось, загрітися. Вступив до шинку і сів у кутку за столом.

— Горівка, гуляш і пиво! І ще раз пиво!

З великою бідою зсунув з ніг черевики і поставив їх за піч, аби висохли. Ноги закутав плащем.

При третій шклянчині явився учитель з сусіднього села і ще два приятелі з міста. Завелася розмова... Слово за словом. — чарка за чарою... Хвилинами, правда, робилося Стефанишиному холодно, коли погадав, що в хаті жде жінка, ждуть гості. Але як лиш подумав, що треба взувати мокрі черевики, що треба бігати по місті за орудками, а ще в додатку вертатися назад тією дорогою, — на саму гадку про те замерзала кров у його жилах... Відкладав рішення хвилина за хвилиною. Вкінці не було що й думати про те. Було і так уже пізно і гості певно відїхали собі здорові, а гроші, що їх узяв був з собою на закуп харчів, треба було лишити в шинку „Під повною кватиркою".

Дальший наслідок цього був іще такий, що мусів покищо зректися направи черевиків. Онучки тимчасом уже висохли. Позавивав ними ноги і з превеликим трудом узув черевики. Взяв ще плящину горівки до кишені і потяг до хати. Алькоголь позначулював трохи його нерви, то ж не відчував холоду та вогкости так дуже, як першим разом. З центральної стації — шлунка, розходилося цілюще тепло по цілому тілі. Еліпси і параболі, які ноги його рисували по болоті гостинця були більше менше мірою кількости алькоголю, що кружляв у його жилах... Про те, що мав зробити, а не зробив, Стефанишин і не думав. Дух його линув тепер у вищих сферах, десь над хмарами, а не повзав у приземній буденщині, де треба було займатися такими дрібними клопотами, як фотелі, або вечеря гостей. Ішов веселий і щасливий і приспівував до маршу:

Пропив воли, пропив вози,
пропив ярма і занози,
все чумацьке добро!

(Далі буде).

ЖІНОЧА СТОРІНКА.

День Матері - і дійсність.

Здається, не буде в нас ні одної закутини, в якій не святкувалиб одного дня в честь матері, як апотеози найчистішої любови і самопосвяти. Бо нічого кращого і благороднішого у світі нема як любов матері і невинність дитини. Мати знає що як у дереві соки, які виходять з пня, творять листя, квіти й овочі, так любов і ніжність її серця має видати в її дитині спершу найкращий цвіт її життя, пізніше — найкращий овоч її любови.

Кожна дитина — це надія нації та її майбутність, а ця майбутність лежить у руках жінок. Цю правду мабуть кожна з нас знає аж надто добре, але не кожна нею переймається.

І тому треба нам подумати над тим, щоб ті дні, які святкують у честь матері, залишили якийсь слід у наших серцях. Бо тих кілька деклямацій і дитячих співів і ті „приписові" квітки для матерей починають сходити на шаблон, а відношення до материнства в нас зовсім не поправляється, навпаки — до нього ставляться з легковаженням.

Вагітні жінки, які в старовині уважалися святістю, дають у нас притоку до злобних жартів і насміхів. Саміж жінки у великій більшості, стараються всіми способами оминути цієї великої почести, якою є материнство. Правда, вони признають вагу материнства, і навіть дуже радо помагають при влаштуванні „днів матері", але уважають, що матірю може бути хтось інший, коби тільки не вони...

Хоча в такій жінці, силою природи, повстає любов, яка має посвятитися для інших, вона звертає її на виключно свою службу. Вона бачить у собі самій божище. Родина для неї тягарем, домашнє вогнище — вязницею.

— Цеж безправство вимагати від мене жертви. Людина мусить бути вільна!

А коли вона „припадково" стане матірю, уважає себе найнещасливішою жертвою, і дуже скоро передає свою дитину в наймлені руки, щоб кинутись у вир світових забав і приємностей.

І так материнство спихають у нас до стану якогось підрядного звання, яке личить простим жінкам.

— Людського матеріялу маємо досить! — кличуть феміністки. Нам треба боротися за соціяльні удосконалення, за всякі можливі реформи, за права жінки, забуваючи водночас, що не про скількість людського матеріялу нам ідe, але теж про якість.

Коли всі високоталановиті, розумні, матеріяльно забезпечені жінки, які могліб дати нації повновартне покоління, усунуться від цього святого обовязку та мріятимуть тільки про удосконалення „сірої маси" — тоді не треба нам „днів матері", які видаватимуться уже небавком тільки „показом" — з архіву національних цінностей.

Яр. Мандюкова.

Приємний запах з уст

разить дуже; бридка закраска зубів опоганює навіть найкраще лице. Ті оба манкаменти можна усунути часто вже при одноразовім ужитті милої в смаку і прохолоджуючої пасти до зубів Хльородонт. Тільки Хльородонт надає зубам субтельний полиск слоневої кости, одночасно не нарушуючи емалії.

Грецькі жінки і вищі студії.

Ще при кінці минулого століття грецькі жінки не тільки не мали доступу до університету, але навіть і середню школу закінчити їм було майже неможливо. А вже дістати матуральне свідоцтво дівчині було зовсім неможливо. Коли після народньої школи хлопець міг свобідно вступати до школи середньої і там студіювати, то для дівчат це було цілком незвичайне явище, а вже здобути дипльом про закінчення середньої школи, то й не могли дівчата мріяти. Система навчання в Греції взагалі була дуже відмінна від системи навчання інших країн, тимто там середні студії вважались привілеєм хлопців.

Першою жінкою, яка осягла дипльом після середньої школи була сучасна директорка одного з атенських журналів пані Стефанополі. Її батько — тодішній редактор того самого журналу, мав широкі звязки і підтримував дівчину в її амбіціях. Закінчивши свої студії, хотіла молода дівчина обовязково зробити іспити, які її уповажнювалиб до дипльому зрілости, але в цю справу мусів вмішатися аж сам тодішній міністр освіти Георгій Теотокіс, а він наперед мусів також засягнути опінії правників, чи є які правні перешкоди, щоб не допустити дівчини до кінцевих іспитів. Правники не знайшли ніяких перешкод і молода грекиня з великим тріюмфом свої іспити перейшла та дістала дипльом зрілости.

На чергу прийшла справа вступу до університету. Тут на перешкоді стала ціла публична опінія і спротив багатьох членів університетського сенату. Один з професорів теольогії пан Дамалас висловився навіть так: „Жінкам нашим є заборонений вступ до вівтаря в церкві, а ви хочете впустити жінку до вівтаря науки". (За законом православної церкви жінка не сміє ввійти до вівтаря поза „царські врата"). Знову мусіла пана Стефанополі звертатись за допомогою міністра освіти. Цей спитав правничий факультет, чи на підставі конституції університетських чи інших законів заборонений жінкам вступ до університету. Правничий факультет таких законних перешкод не знайшов і молоду дівчину нарешті допустили до студій на фільософічний факультет атенського університету. Та ці студії не задовольнили панни Стефанополі й університет закінчили та дістали дипльом вищих студій як перші жінки атенського університету сестри Панайотату, що вступили до університету слідом за панною Стефанополі. Обидві студіювали на медичнім факультеті. Одна з сестер невдовзі після закінчення студій умерла, а друга зуміла створити собі самостійне блискуче становище лікарки в Єгипті. Слідом за цими піонірками прийшли інші жінки до атенського університету і своєю працею доказали, що і вони собі можуть добре дати раду з університетськими студіями. Тепер понад тисячі жінок студіює на ріжних факультетах атенського університету.

Але вже і раніше, як до атенського університету з таким трудом пробила собі дорогу перша жінка, дві грекині осягли університетських дипльомів за кордонами батьківщини в Парижі. Були це пані Міні Калапотакі, що й досі з успіхом ще працює як лікарка та Севасті Каліспері, що віддалась педагогічній праці і працює з Атенах.

Переступити поріг атенського університету було жінкам нелегко, але вже раз осягнувши свою ціль грецькі жінки своєю працею зуміли перемогти забобони суспільства та стати у своїх студіях на високий рівень.

Балачки про моду.

„Старша пані".

— Куди мені до такого фасону! Я вже стара на параду. Ось щось скромненького, такого, знаєте, непомітного — досить з мене!

Такі міркування почуєте нераз від своїх знайомих пань, що мають вже трохи старші діти, або їх волосся десь там трохи посивіло, а тому й вважають вони себе вже „старими". Внаслідок таких міркувань й не бачимо ми на вулиці елегантно вбраних старших жінок. А шкода! Інші народи та країни тому славляться своєю елеганцією, бо у них, відповідно своєму становищу, однаково елегантно убираються і старші і молодші і заможніші верстви, і ті середні, а навіть бідніші. Француженка по пятьдесятці виглядає так само елегантно і принадно як і в двацятьпять, хоч барва її сукні може і трохи темніша, фасон трохи скромніший і відповідніший до її трохи важчої вже може фігури, а спідничка на пару центиметрів буде довша. Елегантна старша пані знає, що відповідає її становищу та її вікові, але рівночасно з однаковою дбайливістю ставиться до своєї туалети і по сороківці, як і в двацять років.

Чи мусить фасон сукні старшої пані бути інакший, як тих молодших? — Це залежить від фігури. Коли постава стрункa і нездеформована, тоді може собі старша пані цілком свобідно вибрати і зовсім „молодий" фасон сукні. Тоді буде тільки ріжниця в матеріялі, його гатунку, у барві, взорі. При повнішій поставі ліпше вибрати фасон без паска, або як що вже з паском то нехай той пасок буде з того самого матеріялу, що й сукня, бо паски відмінні пригрублюють фігуру. Цьогорічна мода різних, вільних плащів також дуже вручна для старших пань. Деяким старшим панням дуже личать комірчики високо запняті; тим, що мають трохи повніший бюст ліпше личать глибші вирізи, але їх можна відповідно прикрити ріжними жаботами, ришками тощо. Жаботи добре уміщувати впродовж; можуть вони бути вужчі і ширші. Добре, коли сукня старшої пані запнята напереді аж до пасу на гузички чи криті затріски, бо це зручніше при одяганню, а всеж рухи вже дещо стратили на своїй гнучкости. Можна теж запинати сукню в бічному шві. Сукня не мусить бути обовязково довга аж по пяти, але коли вона на пару центиметрів довша, ніж сукні молодих жінок ліпше, бо нога вже дещо здеформована і не варто її надто відкривати. Не обовязково для старшої пані носити чорні, або сірі панчохи. Зовсім спокійно можуть вони носити і панчохи в барвах тілистих, тільки троха темніший дещо відтінок вибирати. Капелюх вибере собі старша пані такий, щоб був їй до лиця. Фасони капелюхів з огляду на довге волосся можуть бути однакові, але інакше завязана стяжка, трохи змінена криска все можуть фасон капелюха змінити основно і надати йому деякої модерности. Ріжних витребеньок моди тимчасових варто при виборах капелюхів уникати.

Відповідно і елеґантно прибрана старша пані чи навіть бабуся, то милий відпочинок для ока і хотілось би їх бачити у нас трохи більше.

Рита

Зі світа.

Нова англійська королева.

Відбулася довго ждана в Англії коронація нового короля та королевої. З цієї нагоди зявилось багато ріжних статтей, де англійці хвалилися своїм королем та королевою і малою наслідницею. Подають їх характеристики, ріжні анекдоти з їх життя то-що.

Про сучасну королеву можна вичитати самі похвали, а один часопис навіть старається пояснити причину того, що Едвард програв свою справу з введенням пні Сімпсон на англійський престіл саме тим, що англійці віддавна дуже любітять свою теперішню королеву та вважають її ідеалом англійської жінки — отже пні Сімпсон не витримала такої кокуренції.

Королева Єлисавета є дуже міцного здоровля, вона скромна, лагідної і привітної вдачі, зразкова мати й ощадна господиня. Розповідають, що вона тричі відмовляла своєму теперішньому чоловікові вийти за нього заміж, а коли нарешті погодилась, то король Юрій VI. приписував цю свою перемогу лише тій обставині, що ці останні освідчини відбулись у часі кінної прогулки, а коні приносять йому все щастя. Ще будучи лише звичайною княжною і не сподіваючись навіть того, що засяде вона на англійськім престолі, вела королева Єлисавета дуже скромно своє господарство і навіть не тримала великої служби, а замісць кухаря мала лише добру кухарку.

Свої обі донечки виховує королева під дуже строгим наглядом. Особливо пильну увагу звертає вона на малу наслідницю і старається, щоб ті овації, які так люблять англійці робити королівській родині, не зіпсували малої принцесси та не викликали у неї зайвої зарозумілости і гордости. Дитина не сміє дістати до рук ніяких газет чи журналів, де вміщено її фотографії, не сміє дивитись на фільми, де нарід вітає її або королівську родину. Мала нераз дістане від мами і ляпанця, коли почне десь вихвалюватись тим, що вона наслідниця англійського престолу. Поміччицею в цій системі виховання є теперішній королевій стара королева Марія, що дуже любить свою внуку і часто бере її до себе.

В королівській родині панує повна гармонія. Це в першій мірі приписують королевій Єлисаветі — отже і не дивниця, що її шанує і любить ціла Англія.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Адміністрація

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

„Сірий інтернаціонал" шпигунів.

Один із американських професійних шпигунів оповів дописувачеві „Нюес Вінер Журналь" кілька цікавих даних із життя цієї дивної, небезпечної і при цьому поплатної професії. Очевидно, що дописувач не подає прізвища шпигуна зі зовсім ясних і зрозумілих мотивів.

— Шпигунство — казав інформатор дописувача — це дуже небезпечне ремесло. У цій професії не дожити до старости. Автім, що робив би старий шпигун? Шпигунський „сірий інтернаціонал" є організацією, якщо її можна назвати організацією, наскрізь пацифістичною. Це вас мабуть дивує? Іде про те, що підчас війни появляється багато молодих шпигунів-дилетантів, які нам, професійним шпигунам роблять конкуренцію. А шпигунський ринок не є направду такий великий. Може дати працю й заробіток найбільше 2—3 тисячам спеціялістів.

Тайне братство.

— Ви хотіли б мабуть знати, що воно таке „Сірий інтернаціонал"? Є це — як я вже сказав — ні організація, ні союз, а радше тайне братство. Не маємо статутів, ані спільних поглядів. Одначе знаємо себе взаїмно, знаємо наше ремесло і що найважніше, ринок збуту. Продаємо на ньому державні тайни. Ми люди без батьківщини і, це мабуть найважніше, без постійного відборця. Тільки новики вяжуться постійно з одним військовим аташе. Напр., я від світової війни не маю постійного відборця. Просто знаю, які пляни та які інформації потребують поодинокі посольства.

Вартість інформацій.

— Не думайте, що наші інформації є завжди правдиві. Вистане, щоб вони мали прикмети імовірности. Нпр. у хвилині вибуху абісинсько-італійської війни зявилося на шпигунському ринку бодай 30 ріжних офенсивних планів, які посольства просто розірвали, хоч ніодин із тих планів не був очевидно правдивий.

Америка — рай шпигунів.

— В Америці найлекше працювати. І саме тому тут найбільша конкуренція. Злучені Держави це єдиний на світі край, у якому за шпигунство підчас миру, нікого не карають. Зловленому шпигунові дають білет І. кляси до Европи і ввічливо відставляють його до найближчої пристані.

Найкращим і найсолідніщим клієнтом шпигунів є Японія, яка витрачує річно 12 міліонів долярів на шпигунські інформації. Очевидно, більшість міліонів залишається в Америці. На 10 шпигунських афер, що їх виявлено на терені Злучених Держав, 9 буде виконаних напевно в користь одної азійської держави.

Насонний камінь.

Молодий болгарський фармацевт Канеску проголосив у пресі сенсаційну вістку про свій винахід. По довгих і важких лябораторійних дослідах та аналізах повелось йому винайти якийсь новий препарат, що його він назвав насонним каменем.

Новий насонний лік, це малий камінь фіолетового кольору, насичений якимись складниками, які мають дуже сильний і швидкий вплив на людський організм. Вистане положити цей камінь на нічнім столику, щоб по кількох хвилинах ціла кімната заповнилась якимись дивними пахощами, які викликують сонний настрій. Найбільш податливі на безсонність люди — випробував це Канеску — в короткім часі засипляють Зморені сном люди сплять безупину 8 годин.

Проголошене в софійській пресі інтервю Канеска викликало велике зацікавлення в наукових колах. До Канеска звернулися великі лікувальні заведення з Відня з пропозицією відкупити винахід на виключну власність. Віденські заведення давали молодому аптикареві 15.000 швайцарських франків, як перший гонорар за монополь вживання насонного каменя.

Одначе Канеску відкинув пропозицію, бо одночасно навязав контакт із славною американською лічницею д-ра Шміта в Ню Йорку.

—o—

Собачий поцілунок.

В одному з паріських судів велася перед кількома днями цікава розправа. Відома співачка Лес Джугель виступила зі скаргою проти асекураційного товариства, домагаючися виплати відшкодування у сумі 60.000 франків. Причиною цієї скарги була зовсім звичайніська подія, яка трапилась артистці в її власнім таки мешканні. Співачка хотіла поцілувати свого улюбленого песика, але в цій хвилині, коли вона доторкнулася устами собачої мордочки, собака замість прияти з вдячністю цей вияв любови, вкусила дошкульно паню Джугель в уста. Скровавлена губа не тільки сплюгавила цілі уста артистки, але пошкодила теж її голосові. Тому теж домагалася співачка від обезпеченевого товариства відшкодування. Суддя. сам великий прихильник артистки, присудив їй по короткій надумі 60.000 франків. Таким чином співачка ще раз затріюмфувала не тільки перед публикою, але й перед судом і дістала не тільки прихильні музичні рецензії, але й судові репортажі.

—o—

Користайте з нагоди!

Велика знижка наших видань.

	ціна	зниж.
Д-р Кость Левицький: **Українські політики**	1·20	зол.
Д-р Василь Маковський: **Гмінд**	1·40	„
Др. Е. Олесницький: **Сторінки з мого життя І.—ІІ.**	2·00	„
Мих. Галущинський: **З Українськими Січ. Стрільцями**	1·30	„
Е. Чикаленко: **Спогади, том ІІ.—ІІІ.**	2·20	„
Валерія О'Коннор Вілінська: **Лисенки й Старицькі**	0·80	„
Ірина Вільде: **Химерне серце**	1·20	„
Василь Софронів: **Липнева отрута**	1·00	„
М. Рудницький: **Між ідеєю і формою**	1·20	„
Проспер Меріме: **Бланитна кімната**	1·20	„
Володимир Островський: **Сміх землі**	0·50	„
Микола Матіїв Мельник: **Крізь дим і згар**	0·40	„
Гордій Брасюк: **Безпутні**	0·40	„
Михайло Возняк: **Шевченко і княжна Репніна**	0·50	„
Михайло Возняк: **Белей і Кониський**	0·40	„
Др. Ст. Баран: **Новий самоуправний закон**	0·40	„
М. Рудницький: **Від Мирного до Хвильового**	4·00	„
Остап Грицай: **Відень**	0·80	„
Іван Чернява: **На Сході Ми**	1·25	„
М. Бриляйський: **Сірі однострої**	2·00	„
Д. Лукіянович: **Я з більшістю**	1·30	„
Улас Самчук: **Віднайдений рай**	1·60	„
С. Яблонська: **З країни опію і рижу**	2·00	„
Д'Оревіллі: **Чортиці**	2·00	„
Он. Бальзак: **Чародійна шкіра**	2·00	„
В. Масютин: **Два з одного, том І. -ІІ.**	3·60	„
О. Кобилянська: **Апостол черн. том І.—ІІ.**	3·60	„

Кожний, хто вплатить згори зол. 30, дістане всі ці книжки.

Одинока нагода доповнити свою бібліотеку.

Замовляти: „Д і л о". Львів, Ринок 1u II. пов.

МІСТЕЧКО ПЕРЕВЕЗЕНЕ ЛІТАКАМИ.

Про велитенський розвиток летунської комунікації в Канаді свідчить те, що Канада може почванитися не якимнебудь осягом: цілим містечком, що його перевезли літаками. Цим містечком є гірська оселя над озером Фейворебль Лейк в Онтаріо, де відкрили багаті зложжя золота. До цієї місцевости не доходить залізниця і нема теж ніякої комунікації водою. Одиноким способом перевезти ціле копальняне уладження (машини, мотори Діселя, парові мотори, комини і т. д.) та причандали потрібні мешканцям — були літаки. І справді по кількох рейдах, 150 миль кожний, літаки виконали своє завдання. Тепер доставляють вони вже тільки почту й людей.

ЧИСТОТА ЗВІРЯТ.

Ссавці мають інстинктовне обридження до нечистих харчів і тому мусять їх перед їдою обмити. Такий випадок запримічено в якогось пса, який завжди перед їдою заносив сухарці до води, щоб їх розмочити. По якомусь часі вертався і виловлював їх лабою. Молодий кангур ховає рештки їди до піску. Коли зголоднів, добував їжу, сполікуючи її перед їдою. Дослідник звірят Фльоренс оповідав цікаву історію про двох медведів з Жарден де Плянт. Звірятам підкинули тісто затроєне пруським квасом. Спершу медведі відкинули цю поживу, але згодом вкинули її до басену з водою і вимішавши кілька разів лабою, зїли. Також щур т. зв. помивач мие завсіди свої харчі перед їдою.

НОВІ МОРЯЦЬКІ ОДНОСТРОЇ.

Французька маринарка дістала нові однострої, які мають незвичайно простий крій, але в порівнанні з давнішими більше достосовані до постатті. Витаті у поясі блюзи підкреслюють крепку будову моряків. На шапках буде тепер крім давніх двох кольорів синього і білого ще й золотий.

ФАБРИКА ГУМИ ДО ЖВЯКАННЯ.

Під Люцерною почали будувати фабрику гуми до жвякання. Це велитенська фабрика, яка міститься на просторі 12 га, має заспокоїти потреби европейського ринку. Будову фінансує американсько-швайцарське акційне товариство. Кермує ним відомий промисловець і фінансовий потентат Поль Родж. Одночасно це акційне товариство почало сильну пропаґанду за поширенням гуми до жвякання серед найширших кол. Розміри цієї акції ілюструє безліч часописних статтей і комунікатів у західньо-европейській пресі.

ПРИКМЕТИ І ХИБИ ВОДИ З ҐРАНІТОВИХ ТЕРЕНІВ.

Вода, що походить із ґранітових теренів, є чиста, але має малу скількість мінералів і є легко сквасніла. Завдяки цим прикметам є вона дуже добра до кухні і до плекання шкіри. Одначе ця вода має цю хибу, що розпускає олово — рури, якими йде і через те виставляє консумента на небезпеку затроєння. Деякі вчені доручають переводити алькалізацію води при помочі вапна.

ПОЛІЦІЙНИЙ УРЯД СЕРЕД ЕСКІМОСІВ.

Найдальше висуненою у напрямі північного бігуна поліційною станицею є поліц. уряд у місцевості Ельсмреленд. Ця станиця положена у віддалі 770 миль від північного бігуна. Ця поліц. станиця має разом із комендантом 5 осіб. Всі з походження є ескімосами і крім постійної служби безпеки займаються ще теж риболовством. Мешкають вони разом із своїми родинами при поліційній станиці, яка має радіоприймач. З цього радіоприймача довідуються поліцаї про всі новини зі світу і слухали теж на ньому опис королівської коронації у Льондоні.

Цікаве, що при поліц. станиці є будинок-вязниця яка має всього 2 кімнати. Коли є більше число арештованих, тоді органи безпеки мусять зрезигнувати з арешту. Комендант має право накладати в таких випадках з місця платну гривну. Очевидно, що таку гривну платять або гривнами або шкірами.

—o—

КІШ САМОДЕРЖИК.

Власник великого складу приладів до писання у Філядельфії Джон Урсін сконструював кіш, який сам нищить усі вкинені до середини папери. Окремий механізм уміщений на дні коша дре кожний вкинений папір на найменші кусники, так, що годі відтак якимнебудь чином ці кусники знову склеїти.

Шкільний страйк на Лемківщині.

В селі Сквіртнім на Лемківщині вже цілий місяць тягнеться шкільний страйк. Батьки не посилають дітей до школи на знак протесту проти перенесення зі села учителя українця до корінної Польщі та присилання учителя поляка, який не вміє української мови і до того вчить діти з т. зв. „лемківського букваря".

Вписи до міської школи ім. Шашкевича.

ДО ГРОМАДЯН М. ЛЬВОВА І ЙОГО ПЕРЕДМІСТЬ!

На днях починаються вписи до всіх кляс у 7-кл. державній українській школі ім. М. Шашкевича у Львові при вул. Замкненій ч. 6. Обовязком Громадян Львова та його передмість підтримати цю українську школу, одиноку українську державну школу в цілому Львові, яка виховує нашу молодь уже від 56 літ на добрих українських громадян. Рік-річно виходить з цієї школи коло 120 молодих людей, що переходять до гімназій. Стільки саме по скінченні 7. кляси переходить до фахових шкіл. Повстає через те щорічно коло двістапядесять вільних місць, які наші діти мусять заповнити, щоб удержати стан 7-кл. школи.

Обовязком Громадян підтримати з усіх сил оцю державну українську школу та ставитись до неї з повним довірям. Не сміємо посилати своїх дітей до чужих шкіл зі стратою для рідної і тимсамим підкопувати стан власної державної рідної школи!

Сама школа, як відомо, має найгарніший будинок зпоміж усіх львівських вселюдних шкіл. Збудована у підніжжа Святоюрської Гори, в дуже здоровім і гарнім місці, школа завдяки здоровому й чистому воздухові забезпечує прекрасно здоровля дітей так, що серед дітей школи не занотовано від кількох літ ніяких недуг.

Звертаємо ще увагу й на те, що Міський Комітет позашкільної опіки опікується школою, удержує в ній постійну кухню для бідних дітей, розділює між них безплатно обіди і час до часу дає бідним також одежу, обув то-що.

Крім цього згаданий Комітет удержує з власних фондів учительку, яка між 15.—17. год. опікується найбіднішими дітьми і помагає їм у підготові лекцій. До того Батьківський Кружок через свою секцію доживлювання розділює найбіднішим безплатні снідання та по змозі своїх фондів дає дітям підмоги на купно книжок, шкільного приладдя та одежі.

Все те повинні мати родичі на увазі і при виборі шкільного заведення для своїх дітей віддати їх без вагання та з повним довірям під опіку учительства школи ім. Маркіяна Шашкевича у Львові.

Батьківський Кружок при 7.-кл. школі ім. М. Шашкевича у Львові.

Про події в Радехівшині і Золочівщині.

Останні арешти в Радехівщині і Золочівщині незвичайно стрівожили все українське громадянство. Щоб докладніше зорієнтуватися, в чому річ, відбув я дві інформаційні наради місцевого українського громадянства, а саме 14. ц. м. в Радехові і 18. ц. м. в Золочеві. Крім цього після обох нарад інтервеніював я від У. П. Р. у шефа прилюдної безпеки тернопільського воєвідства. У висліді подаю до прилюдного відома ті інформації, які, на мою думку, можна оголосити:

РАДЕХІВЩИНА.

23. IV. ц. р. в ночі повстав огонь у Кривім і в Миколаєві. У Кривім спалено 2 стирти соломи на шкоду поляка Країнського, в Миколаєві стирту збіжа на шкоду державця жида. Одночасно в обох селах висипано дві могили, на яких поставлено високі 5-метрові хрести. З написів на хрестах можна було зробити висновок, що це протикольонізаційна демонстрація. Скоро явилася поліція й арештувала кількох сільських хлопців. У слідстві хлопці почали подавати незвичайно багато імен, наслідком чого прийшли арешти в таких селах: Кривім, Середпільцях, Муканях, Опалицу, Оглядові, Нивицях, Дмитровій, Куликові, Миколаєві, Завидчі, Барилові і Шуровичах. Як кажуть місцеві громадяни, арештовано поверх 150 селянських хлопців. Влада це заперечує і кількість арештованих подає приблизно на половину меншу. Частину арештованих випустили на волю та коло 60 перевезли до Золочева, де ведуть дальше судове слідство. Не випереджуючи його вислідів, можу лише висказати думку, яку підтверджує ціла низка інформацій місцевих громадян, що ця протестаційна протикольонізаційна акція має локальний характер і захопила сільську молодь від 16 до 20 років життя. Арештували теж самих сільських хлопців, переважно найбільше активний молодняк, напр. у Миколаєві й Оглядові майже всіх збірщиків дрібної ощадности. Всі закиди під адресою поліції, які мені подали місцеві громадяни, я передав при інтервенції шефові прилюдної безпеки тернопільського воєвідства. У Львові поширилась вістка, що в Радехівщині у звязку з цими подіями помер один арештований. Подаю до відома, що цього не підтвердили ані місцеві громадяни, ані влада, яка цю відомість рішуче заперечила. Також стверджую, що вістки, поширювані у Львові, зіставлені з інформаціями місцевих українських громадян, перебільшені. На окрему згадку заслугує факт, що, незалежно від цих подій ще перед кількома місяцями мала двічі місце у Грицеволі, лопатинської судової округи (радехівський повіт), окупація місцевої домівки, яка належить до „Тов. ім. Качковського". Зайняли її українці — другий раз усупереч забороні. У звязку з цим переведено — теж давніше — цілу низку арештів. М. ін. арештували д-ра Жуковського, лікаря в Шуровичах і вислали були туди більший відділ поліції. І в цій справі інтервеніював я у воєвідстві в Тернополі. Епільог цієї справи відбудеться на днях у золочівському суді.

ЗОЛОЧІВЩИНА.

В Золочеві-місті й околиці Красного арештовано цілий гурт українських хлопців у звязку з відомим душогубством у Белзці. Кількість арештованих, яку подають місцеві громадяни, можна окреслити від 15 до 20. У Золочеві арештували мабуть 6 осіб, в околиці коло 15. Влада подає, що всіх арештовано 9. Найбільше хвилюють місцеве українське громадянство на місці упірно кольпортовані вістки, що душогубство в Белзці має політичне підложа. Зібраних інформацій, що вказують теж на інші середовища, з яких можуть рекрутуватися душогубці, не можу подати до прилюдного відома. Однак усі подробиці, які мені подали місцеві громадяни, я передав шефові анділу безпеки з вимогою, щоби слідство було ведене також і в тих напрямах. Стверджую, що слідство від початку ведеться в ріжних напрямах та що слідча влада бере ріжні гіпотези під увагу. Одначе стверджую теж, що місцеві адміністраційні чинники не ділають відповідно на прилюдну польську опінію. Вона непотрібно, внаслідок кольпортованих сплетень, попадає в подразнення, хоч слідство ще не покінчене. Це подразнення безумовно є і воно відбивається теж і на українському громадянстві, яке досить стрівожене. Після наради зі мною місцеві українські чинники постановили вислати делегацію до місцевого старости та домагатися від нього, щоби протидіяв поширюванню непотрібних і недоказаних сплетень.

Отсією дорогою повідомляю радехівське і золочівське громадянство, що золочівський прокуратор не погодився на передачу харчів, одіння і т. д. вязням за посередництвом золочівських громадян, хоч вони не створили ніякого комітету і хоч лише одна пані хотіла просто вручити родичів. На мою думку компетентні чинники повинні цю справу доконче відповідно розвязати, бо заряджения п. прокуратора не дозволяє кількадесяти родинам з Радехівшини скористати з права подачі своїм дітям потрібного білля і т. д. Треба взяти під увагу велику віддаль поміж Радехівщиною і Золочевом (понад 60 чи 70 кільометрів).

З приводу повищих подій і цілої низки інших зібраних мною інформацій дозволю собі в найближчому часі поробити деякі уваги загальнішої натури.

В. Кузьмович.

„Hejże na Soplice!"

СЕНЗАЦІЙНИЙ ПРОЦЕС У КРАКОВІ.

В середу 19. ц. м. стануло перед окружним карним судом у Кракові 49 поляків, які під проводом дідича інж. Адама Добошинського уладили наїзд на тихе містечко Мисьленіце в ночі з 22. на 23. червня 1936. р. Зацікавлення розправою дуже велике. Публика заповнила вщерть салю розправ. На процес приїхало 30 польських і закордонних журналістів. 16 підсудних сидить в арешті, інші відповідають з вільної стопи. Їх боронить 14 польських адвокатів: з Кракова, Варшави, Закопаного та інших міст. Трибунал відкинув внесок оборонців, щоб цілу справу передати судові присяглих.

Акт обвинувачення каже, що 23. червня 1936. р. команда поліції в Мисьленіцах повідомила владу у Кракові про напад на містечко озброєного відділу з кількадесяти людей. Напасники поперетинали телефонічні дроти при дорогах, знищили станицю поліції в Мисьленіцах, звідкіля забрали кріси і муніцію, знищили помешкання старости і кілька жидівських крамниць, після чого покинули містечко. Влада наказала негайну погоню і розбила ватагу інж. Добошинського. Слідство виявило — каже далі акт обвинувачення — що ще 7. червня 1936. р. Добошинський скликав „відправу" членів Стронництва Народового краківського повіту і на цій відправі створив „охоронні дружини" чи боївки для боротьби з комуністами і жидами під притокою охорони зборів ендеків перед комуністичними напасниками. Опісля Добошинський скликав у своїм помешканні тайні збори та наказав членам „дружин" подбати про револьвери і палиці. Дня 21. червня на приказ Добошинського ці дружини зібралися в Хоровіцькім лісі. Члени „дружин" мали револьвери, кріси, сокири і ножі. Добошинський мав 2 револьвери, старшинський однострій, військові карти і бусолі. Він закупив вози харчів для ватаги, переховував їх у своїм фільварку, опісля відвіз ці харчові запаси на міст на ріці Рабі. З ватаги вибрали окрему стежу, яка їхала на роверах перед ватагою і за ватагою.

Заступником Добошинського був Анджей Плонка, який поперетинав телеграфічні дроти при дорозі до Мисьленіц і втримував дисципліну членів „дружин", яких зійшлося понад 50 осіб. Добошинський виголосив промову до членів підкреслюючи, що їх завданням розброїти поліцію, знищити староство і розгромити жидів у Мисьленіцах. Опісля вирушив на чолі ватаги походом до Мисьленіц, де поділив своїх людей на два гурти. Один під проводом інж. Добошинського пішов на поліційну станицю, де розброїв одного поліцієнта Малецького, забрав звідтіля 14 крісів, 4 револьвери і муніцію. Крім того знищили бюрове уладження. Друга частина, зложена з 25 підсудних вищила за той час жидівські крамниці і наробила шкоди на 10 тисяч злотих, при чому розброїла і вивезла за місто міського сторожа В. Свенха.

По здемолюванні крамниць гурт підсудних з інж. Добошинським пішов до мешкання старости А. Басарн, де виважив двері і знищив ціле уладження. При цій нагоді деякі учасники нападу, яких прізвищ не вдалося ствердити, забрали ріжні річи, як золотий годинник, портфель з грішми, убрання і т.п. Опісля ватага вернулася над Рабу, де Добошинський роздав усім харчі. Ватага відпочивала в лісі, але тут надійшла поліція.

Першим відділом поліції, що зустрінувся з ватагою Добошинського, був відділ Поляка з Кракова у силі 12 поліціянтів, серед яких був теж комендант станиці в Мисьленіцах Канік. Коли цей відділ наблизився до ватаги Добошинського, цей наказав своїм людям розійтись у розстрільну і стріляти на поліцію. По довшій перестрілці члени ватаги відступили і сховалися до ліса. Підчас першої перестрілки згинув Юзеф Палка, а Булярж був тяжко ранений. Другого дня згинув Ю. Махно. Поліція окружила ліс і розбила ватагу. Члени ватаги розбрились і якийсь час ховалися в околиці. По розбитті ватаги в лісі Добошинський скупчив біля себе 9 учасників і якийсь час вів ще партизантку. Щойно 30. червня м. р. вдалося прикордонній сторожі зловити його коло села Завої на Лемківщині.

ПІДСУДНІ ВИРІКАЮТЬСЯ СВОГО „ВОЖДА".

Головний підсудний, 40-літній рільник Анджей Плонка вирікся свого вождя і зізнав, що йдучи на „виправу", не знав куди його Добошинський кличе.

Підсудний Ян Квінта також складає вину на Добошинського і зізнає, що не знав, куди їх веде пан інжинір. Далі підсудний заперечив, що він не бив поліцієнта Малецького. Тимчасом Малецький зізнав у слідстві, що саме Квінта бив його палицею по голові і розброїв. Підс. Квінта оповідає, що коли інж. Добошинський тільки почув у лісі стріли поліції, став утікати і казав своїй „дружині" також дати ногам знати. Інші підсудні до участи в нападі не признаються і нарікають, що Добошинський „втягнув їх у нещастя", хоч вони і не думали робити ніякого нападу на старосту ні на жидів

Діяльність Повітової Лугової Організації Борщівщини.

Лугова Організація Борщівщини не нова, вона почала розвиватися вже в році 1925—1926, коли нею займався тодішній директор Пов. Союзу Кооператив Іван Баглай. У 1927. р. створено Пов. Комітет Лугів. У 1928. р. були в повіті чинні 32 „Луги" з к. 3.000 членів. Розвиток організації прибрав на силі по першім Пов. Луговім Здвизі в 1928. р. в місяці липні в Борщеві, де до вправ стануло к. 800 луговиків і луговичок.

Це була перша проба сил, перший прилюдний виступ молодих юнаків у присутності повад 2.000 осіб і було це перше свято молоді перед повоєнної Борщівщини взагалі. В нації державницько вихованої і думаючої такий відрух і бажаний і відрадний і з радістю витаний. У нас ця справа виглядала і виглядає куди не так. Крім адміністраційних перепон ми переживали просто тегеніу таки від своїх людців, усяких патентованих „гурра-патріотів". Сипались ріжні доноси на провід, підкопувано їх авторитет і т. д. Вкінці адм. влада майже всі „Луги" розвязала і праця в „Лугах" цілковито завмерла. Щойно в 1934. р. тут і там починає знову оживати ця сама ідея, молодь хоче жити і працювати, хоче бути корисною своїй безталанній Батьківщині.

До дня установчих Заг. Зборів „Пов. Лугу", себто до 28. X. 1935. р., було в повіті 18 чинних і 7 нечинних „Лугів", разом 25 „Лугів". Нині є чинних 39 „Лугів", 1 нечинний і 3 в стадії осн'вання. У склад старшини „Пов. Лугу" вийшли: голова Іван Баглай, заст. голови д-р Ярослав Шалаута, писар Юліян Ласовський, скарбник Михайло Голубець і член Ради Петро Прийма.

Старшина „Пов. Лугу" відбула по нинішній день 9 повіт. лугових нарад і дня 6. V. 1936. р. показ лугових вправ. Дня 26. травня 1936. відбувся луговий здвиг у Ланівцях, в якому взяло участь 7 „Лугів" із 212 луговиками. Дня 2. VIII. 1936. відбулося районове кооперативне свято і посвячення районової молочарні у Верхняківцях, якої організатором був голова „Пов. Лугу" п. Іван Баглай; у цьому святі взяли участь 4 „Луги" із 160 луговиками і луговичками, що перевели вільноручні вправи. Дня 30. VIII. 1936. р. відбулося в Борщеві повітове лугове свято, в якому взяло участь 16 „Лугів" із 469 луговиками і луговичками. Переведено всі лугові вправи, які вийшли бездоганно. Дня 16. VIII. 1936. заходом „Пов. Лугу" відбулася в Борщеві академія в честь Головного Отамана бл. п. Симона Петлюри. Приявних коло 400 осіб з повіту, переважно луговиків і луговичок. Свято відкрив голова Пов. Лугу, бувший старшина УГА. Глибоко обдуманий реферат п. Васильцева, деклямації п. Чорпітівної Славці і д-ра Шалаути зробили на слухачів велике враження. Дня 4. X. 1936. з нагоди кооперативного свята в Борщеві взяло участь 10 „Лугів" із 360 луговиками і луговичками. На цьому святі було приявних 10.000 селян. Луговики берегли ладу й порядку в часі походу, відчиняючи і замикаючи цей імпозантний похід. На цьому святі Лугова Організація зложила іслит своєї вартости і дисципліни. Дня 8. XI. 1936. р. відбулася заходом „Повіт. Лугу" районова академія в честь бл. п. Симона Петлюри в селі Верхняківцях, де було приявних понад 200 осіб. Дня 16. XII. 1936. р. відбулася така сама академія заходом „Пов. Лугу" в селі Стрілківці; приявних теж понад 200 осіб. Дня 28. лютого 1937. р. відбулися в Борщеві лугові вечерниці, на яких явилося 216 луговиків і луговичок. Це були перші вечерниці без алькоголю, а проте настрій був бадьорий, веселий. На вечерницях не бракувало хорових точок, будови веж і товариських забав. Луговий дорість з Глубічка (хлопці і дівчатка у віці від 8—14 літ) виконали напричуд гарно кілька народніх танків. Дня 25. IV. 1937 р. заходом „Пов. Лугу" відбулася академія в честь героїв з-під Крут. На її програму зложилися: вступне слово голови „Пов. Лугу", реферат п. Зуляка, хори з Борщева, Скали і Козаччини, деклямації д-ра Шалаути і живий образ композиції п. С. Чорпітівної. Цілість свята дуже гарна і поважна. Палке вступне слово, реферат і живий образ витиснули сльози у кожного з присутніх.

Тут слід зазначити, що в місяці лютім і березні ц. р. два вдніші голови низових „Лугів": Яким Кисіль, голова „Лугу" в Ланівцях і Михайло Сенюк, голова „Лугу" в Лосячи, відбули заходом „Пов. Лугу" інструкторські поїздки до „Лугів", борщівського пов. (за виїмком „Лугів", положених у прикордонній смузі). На місцях вечорами переводили вони впоряд і провірювали діловодство, задержуючись по 2—3 дні в „Лузі" як цього вимагала потреба.

В часі від 20—28. квітня ц. р. відбувся інструкторський курс у Борщеві. Приявних було 28 луговиків. Інструктором і комендантом курсу був член Ради Великого Лугу п. Евген Вербинський. Курс складався з таких предметів: шведська гімнастика, лугові вправи (Вербинський), історія і географія України (проф. Васильців, історія Українського Війська і Лугова Організація (Іван Баглай), поміч у наглих випадках (д-р Шалаута), протигазова оборона (м-р Шалаутова), книговодство і діловодство (Юліян Ласовський), українська література (м-р Пакуляк). У дні закінчення курсу відбулися іспити й роздача свідоцтв, як теж підстаршинські номінації і роздача відзнак. Всі курсанти без виїмку, які покинули дуже пильні весняні роботи, саме найгорячіший час, поставились до курсу дуже поважно і старались пильно використати дорогий час для науки. Вислід цього короткого курсу додатній. Черговий курс відбудеться зимовою порою.

Старшина „Пов. Лугу" рішила відбути цього літа (1937) 4 районові лугові здвиги, а саме: в Слобідці Мушкатівській, Лосячі, Стрілківцях та Іваню Пустім. Повітове лугове свято відбудеться в Борщеві правдоподібно 15. липня.

НОВИНКИ.

— **ВШАНУЙМО ПАМЯТЬ ГОЛОВНОГО ОТАМАНА. Щоби вшанувати провідну Постать Української Національної Революції — Головного Отамана Українських Військ і голову Директорії УНР бл. п. Симона Петлюру, видали ми в двадцяту річницю Української Національної Революції наліпки з погруддям Головного Отамана.** Ці наліпки просимо розліпити по вікнах у дні смерти Г. О. С. Петлюри 25. травня. Гроші, що вплинуть з розпродажі наліпок, **будуть ужиті виключно на утворення „Фонду імени Симона Петлюри".** „Фонд ім. Симона Петлюри даватиме стипендію дітям по вояках Української Армії. Про кількість розпроданих наліпок, висоту грошевого впливу з розпроданих наліпок, як і всі дальші, звязані зі стипендією справи проголосимо в пресі. — Наліпки в ціні по 0.10 сот штука можна набути в книгарнях і паперових склепах. Видавництво „Українська Культура" — Львів, Домініканська 11. I.

— **Присилайте свої відповіді** у справі літературного конкурсу „Діла": які з видрукованих у наших фейлетонах новель уважаєте за найкращі? Нагороди Редакції призначені для 7 найкращих новель. Відповіді приймаємо до **1-го червня ц. р.** 1—10

— **Повне видання творів Марка Черемшини.** Вже в найближчому часі появиться у Видавництві „Ізмарагд" перше повне, критичне, тритомове видання **Творів Марка Черемшини.** Це видання міститиме всю літературну творчість Черемшини. Перший том вийде вже в травні, другий в червні ,третій в липні ц. р. Ціна повного видання в передплаті назначена на 9 зол., себто по три золоті за том. По виході книжки ціна буде значно вища. Передплату висилати на адресу: Видавництво „Ізмарагд", Львів, вул. Косцюшка ч. 5, Конто ПКО 503.062. 762, 9—10

— **Пописи елєвів філій Музичного Інституту ім. М. Лисенка у Львові.** Збірні річні пописи елєвів усіх філій Вищого Музичного Інституту ім. М. Лисенка відбудуться цього року у Львові дня 22. V. в суботу і 23. V. в неділю вечором у малій салі Муз. Т-ва ім. Лисенка. У продукціях візьмуть участь вибрані елєви фортепіяну, скрипки, віольончелі і сольоспіву з усіх філій, а саме: з Перемишля, Стрия, Дрогобича, Станиславова, Коломиї, Тернополя і Яворова. Вступ за програмками. Початок попису в год. 7.30 веч. 965

— **Ступінь доктора всіх лікарських наук з відзначенням** осягнув на медичнім виділі варшавського університету лікар Леонтин Цмоховський з Перемишля на основі ригорозу та наукової праці: „Про ствердження розладжень станів у випадках пістряка (рака) і туберкульози при помочі серольогічних дослідів". Промоція відбулася 11. травня ц. р. в авлі варшавського університету.

— **Анкета в шкільних справах** з рефератом Вп. посла д-ра Степана Біляка відбудеться в суботу 22. травня ц. р. в год. 6. вечором в домівці школи при вул. Мохнацького 12. Просимо всіх, кому дорога душа української дитини, явитися на цій анкеті, а зокрема просимо П. Т. Установи вашої території вислати своїх представників. — **Старшина Кружка Р. Ш. ім. Ганни Барвінок.** 978

— **В Українськім Науковім Інституті в Берлині** відбудеться в суботу, 22. ц. м. реферат проф. Іваниса (з Праги) про „промислові олійні рослини на Україні" з доповненням господарського значіння доц. інж. Р. Димінського.

— **Хто виграв на льотерії?** В нинішнім тягненні Державної Клясової Льотерії впали такі виграні: 75.000 зол. на ч: 72737; 10.000 зол. на ч: 84124, 141666; 50.000 на ч: 4628, 5334, 36161, 122893; 2.000 зол. на ч: 42636, 43616, 68700, 77122, 85019, 102188, 165838, 178882, 179462, 183329, 192752; 1.000 зол. на ч: 939, 5164, 9358, 10197, 16839, 29931, 31041, 31637, 36861, 41498, 42780, 61647, 64047, 68263, 75539, 81710, 85496, 89962, 90672, 101714, 102914, 109951, 112458, 120414, 147121, 147644, 155874, 169665, 169845, 172442, 174564, 178187, 180537, 194473.

— **Епільог матуральної вферн.** Міністер освіти, до якого зголосилася львівська делегація батьків у справі недопущення їх синів до матури, відослав її до куратора львівської шкільної округи як місцевого чинника і компетентного в тій справі. Одночасно львівський шкільний куратор Гадомський виїхав до Варшави, щоб звязувати в міністерстві освіти причини, чому він не допустив до матури 80 учнів. Зачувати, що з кожним учнем буде переведене слідство, після чого визначений для всіх третій речинець матури.

— **Протижидівські ексцеси в Товмачі.** Як повідомляє „Хвіля", на ярмарку в Товмачі юрба народу, підбурена якимись агітаторами, напала склепи Озії Лебцельтера і Єхля Генігсберґа та ограбила. У звязку з тим поліція арештувала 13 селян із Чорнолозець і Слобідки товмацького повіту. Причиною заворушень була, правдоподібно, провокація.

— **Ліквідація страйку.** Страйк робітників, занятих у львівських броварах, скінчився по двох днях. Переговори довели до підписання збірної умови, признаючи підвищки зарібків на 7—20 проц., робітничих одягів і т. п.

— **Вільні судейські посади.** В урядовому деннику міністерства справедливости оголошено вільні судейські посади м. і.: в Любачеві — городський суддя, у Львові — городський суддя, в Лопатині — управитель суду, в Сяноці — управитель суду, і т. д.

— **Вигляди на добрий урожай.** Як повідомляють з Камінеччини, стан озимин, особливо пшениці, а також овочевих дерев дуже добрий. Ярі засіви відчувають брак дощу. Приріст молодих дерев доходить до 25 ц.м

—**З віцеміністра нотарем.** Міністер справедливости переніс дотеперішнього державного підсекретаря в міністерстві справедливости, Стефана Сечковського на пенсію. Зачувати, що б. віцеміністер Сечковський стане нотарем.

— **Язва хрущів.** З Познанщини повідомляють, що Козьмин та околицю навістила язва хрущів, які даються особливо в знаки овочевим деревам. Цілі ліси втратили листя. Міська управа в Козьмині, ратуючи дерева перед цілковитим знищенням, закуповує хрущі, платячи по 2 зол. за сотнар. В одному дні доставлено міській управі 20 сотнарів хрущів.

— **Пожежа.** В Милятині Новім, камінецького повіту згоріло вночі чотири жидівські доми разом із мертвим і живим інвентарем. Пожежа повстала наслідком підпалу.

— **Краєва хроніка.** В Новосілці, камінецького повіту невідомі напасники побили місцевого солтиса, так що він ледви живе. В гру входять особисті порахунки. — В Надичах біля Кулікова пов. Жовква згорів будинок, у якому містилася читальня „общества" ім. Качковського. — На полях біля Щирця львівського повіту знайшли тіло якоїсь жінки, яку хтось убив. — В Кіндратові золочівського повіту жінка ем. вахтмайстра жандармерії застрілила з пістолету Казимира Ковальського, після чого стрілила собі в голову. Причиною трагедії була нещаслива любов. — В Коритниках під Перемишлем підчас бійки Олекса Гречко убив сокирою жінку Леська Ричана. — В Розбові ярославського

повіту Влад. Куневич пробив ножем Станислава Гардзеля, що з його жінкою удержував любовні зносини.

— **Будівельна катастрофа** склалася при вул. Литовській у Варшаві. Завалилася вночі стіна 4-поверхового дому, що находиться в будові. Катастрофа перенеслася на сусідню каменицю, в якій почали тріщати стіни і випадати шиби. Перелохані мешканці повтікали на вулицю. Причиною катастрофи був лихий матеріял, якого вжито до будови та за глибоко викопані фундаменти, що ослабило сусідну каменицю.

— **Вогняні ріки на вулицях Познаня.** Підчас бурі, що шаліла вчора над Познанем, грім запалив збірник спірту спілки „Аквавіт", де було 1,731.000 спірту. Величезна фонтанна горіючого спірту облила недалекі забудування, м. ін. 3-поверхове графічне заведення, у якому працює понад 50 осіб; вони майже чудом врятували життя, утікаючи перед вогняним дощем. Пожежа перекинулася на гараж графічного заведення і вірстати „Аквавіту", відкіля робітники також ледви втекли, лише 7 осіб легко попарених. Від жари повикручувалися залізничі рейки, вулицями потекли ріки горіючого спірту, загрожуючи іншим збірникам спірту, костелові та одній клініці. Пожежна сторожа з помічю війська з трудом зльокалізувала пожежу. Шкоди обраховують на 3 міліони золотих.

— **Пожежі в Канаді.** З причини довготревалої посухи в багатьох місцевостях Канади вибухли пожежі лісів. Найбільша пожежа склалася в околицях Едмонтону і загрожує містечкові Бретон. При сильному вітрі ситуація сталася така поважна, що містечко мусіли евакуювати, лишаючи його на поталу вогню.

— **Замість релігії сектарство.** „Комсомольская Правда", обмірковуючи справу совітської молоді, що замість пристати беззастережно до безбожницької акції, належить до різних сект. Великий процент віруючої молоді находиться на селі, але багато її також у місті. Сектярі дістаються до комсомольських організацій та шкіл. Найбільше поширені секти меноніті в, старообрядців, скопців, духоборів, квакрів, адвентистів і танцбрудерів (серед надволжанських німців). Баптисти й евангелики, на думку сталінівців, це переважно троцькісти.

— **Різні вістки.** В Антіб розбився французький гидроплян, причому згинуло 7 осіб. Три пасажири вийшли ціло. — Над середущою Німеччиною перейшли катастрофальні бурі. — На Сибірі в околиці Омска лютує велика сніговія, причому температура впала до 4 ст. нижче зера. — Колишній німецький канцлер Брінінг став професором політичних наук на американському університеті Говарда.

Зі судової салі.

ПРИСУД НА ГОНСЬОРОВСЬКОГО І ТОВ.

Нині в год. 14.40 проголосили в люблинському окружному суді присуд у сензаційному процесі б. судді Гонсьоровського: **Гонсьоровського засудили на 8 літ вязниці (на основі амнестії зменшено до 6-ох літ)**, 3.300 зол. гривни і втрату громадянських прав на 6 літ; **Ізраеля Бергмана на 7 і пів літ вязниці (на основі амнестії на 7 л.)**, 13.000 зол. гривни і втрату прав на 8 літ; **б. прокуратора Соколовського на 4 і пів року** і втрату громадянських прав; **Ізака Бергмана на 4 роки (на основі амнестії — на 3 р.)**, 2.300 зол. гривни і втрату громадянських прав на 4 роки. Всіх обвинуваченних за виїмком Гонсьоровського (він хорий на серце) відіслали до вязниці.

СІЛЬСЬКІ ТРАГЕДІЇ

7. грудня 1936. убив Сенько Бутрин в селі Шоломиї (Бобреччина) Гринька Захарка і за це станув 20. травня перед окружним судом у Львові, відповідаючи за злочин убийства (арт. 230, § 2).

На розправі боронився обвинуваченний, що Захарко хотів його убити. По переведеній розправі председник трибуналу Бендашевський оголосив присуд, в якім засуджено Бутрина на 1 рік вязниці за зарахуванням піврічної слідчої вязниці, а пів року припинено йому на 3 р. В мотивах присуду суд приняв конечну оборону, але усталив, що підсудний її переступив.

Обвинувачував прок. Чемеринський, боронив д-р Лев Ганкевич

—o—

Дописи.

КОЛОМИЯ.

Вистава „Хмари" Суходольського. Заходом Повітового Союзу Кружків Р. Ш. в Коломиї відбулася 16. травня пополудні в салі Щадничої Каси зразкова вистава драми Суходольського „Хмара", в якій взяли участь найкращі аматори драматичних кружків в Королівки, Корнича, Шепаровець, Воскресінців і Пядик під управною рукою режисера Ол. Скалозуба. Думка організаторів цієї збірної вистави була показати місту, як гра село. І справді сільські аматори вивязалися зі свого завдання зовсім добре. Ролі були добрані вдатно. Грали головні ролі: Кузьму Гордієнка — Дмитро Чередарчук (Пядики); Кулину, його жінку — Настя Полюк (Пядики) дала знаменитий тип сварливої баби; Настусю, їхню дочку — Марія Полюк (Пядики) добре грала і мягко співала; Андрія Безрідного — Михайло Оленюк (Корнич); Семена Карого — Микола Мельничук (Пядики); Горпину Ковалюк, його любку — Параска Остафійчук (Пядики), теж добра сила; Ізраіля Халамейзера — Михайло Демедюк (Пядики) дуже вдатно; Грицька, його слугу — Амброзій Мельничук (Пядики) знаменито; слідчого суддю — Кострубяк (Шепарівці) за тихо. Гурти були вдатні і дуже природні, танки гарні. Співи йшли без дострою музики і саме тим підносили природність акції. Одна слаба сторона: деякі аматори говорили за тихо, а що сали не зовсім акустична, то й публика (трохи не в цілости самі селяни) не могла добре слідкувати за ходом акції (головно в 4. дії), через що був неспокій, який у деяких місцях цілком заглушував акцію. Ця обставина доволі пошкодила вистові, який поватим не можна закинути нічого поважнішого недомагання. На жаль, вистава випала на час не зовсім підхожий: недільна пообідня пора для місцевої публики (в першу чергу для інтелігенції) дуже невідповідна. До того день передтим вечором була шкільна вистава „Сотниківни" Ол. Скалозуба за повістю В. Лепкого, яка стягнула чимало місцевих слухачів своїм цікавим історичним змістом (як на учнів четвертаків-гімназистів добре виконана), а в сам час вистави учительство, згуртоване у Взаїмній Помочі, відбувало своє традиційне свячене, що очевидно відбилося на фреквенції інтелігенції на виставі. Міщани знову справила підчас вечірні в церкві на вистави не ходить. Це треба підчеркнути через те, що помиж селяни підносилися голоси невдоволення з приводу наглядної відсутности інтелігенції (навіть управа Р. Ш. не явилася в комплєті). Після вистави відбулася селянська забава, на якій грала орхестра Палійчука з Корнича.

За розбудову ремісничої бурси. Дня 17. ц. м. відбулася нарада в справі розбудови української ремісничо-промислової бурси. Як мало коломийське громадянство цікавиться такою важною для нас справою, як справа фахового шкільництва та загальною з ним бурсою, видно з того, що на запрошених понад півтора сотки осіб явилося всього 24. А шкода. Звідомлення голови товариства „Українська Бурса" радн. Б. Дідицького про дотеперішній стан бурси, заснованої перед роком (поміщення, число бурсаків — 11, заходи виділу над поборюванням постійних матеріальних клопотів, відношення суспільности: селян, інтелігенції (головно духовенства) до бурси то-що) було дуже цікаве й надзвичайно повчальне. Так і вичувалося зі слів голови, навіяних оптимізмом, що оптимістичні сподівання управи бурси не находить бажаного й конче потрібного відгомону саме в тих верствах, які повинні бути найбільш зацікавлені в існуванні й розбудові бурси. План акції розбудови тої необхідної у нас станиці представив у змістовім і добре передуманім рефераті секретар т-ва М. Білик. Він зачеркнув доволі широкі рами, щоб їх виповнити треба всім зацікавитися тою справою. М. ін. подумано ударну кампанію на збільшення зацікавлення бурсою в цілій Коломийщині на день 30 травня. Зладжено відповідний готовий реферат. Та от виконання кампанії натрапляє на труднощі — через брак осіб, головно молодших, метких. (На нараду з численно запрошеної молоді, яка повинна в цьому ділі дати найбудатнішу поміч, не явився ніхто! Невже саботаж національно культурної праці? Ні! Це хіба тільки непорозуміння...). Всеж таки праця в наміченому напрямку буде продовжатися. Управа ремісничо-промислової бурси переконана, що вдасться їй таки проломити лади байдужности й несхотя ширшого громадянства, що вона діждеться моральної й матеріяльної допомоги і від міста і від сільських громад, для яких бурса — як виховний осередок кандидатів на фахових ремісників і промисловців — необхідна. Енергійній управі бажаємо якнайкращих успіхів

БЕРЕЖАНИ

День ліса в Бережанах. Фундація ім. гр. Потоцького отворила в Бережанах під Шибалином малий лісовий резерват на 300 гектарів. Свято отворення того резервату відбулося 9. травня ц. р. при участи львівського делегата „Товариства охорони природи". На святі була присутна молодь місцевих шкіл зі своїми учителями, при чому один учень виголосив привіт в українській мові. „Патріоти" з татарськими й несловянськими прізвищами були обурені, як можна було на свято „польське" допустити українську промову, що взивала молодь оберігати й шанувати нашу природу. Не переконали тих „гура-приятелів" слова львівського делегата, що ліс — це найкращий символ співжиття, природний взірець, гідний наслідування. Наші сусіди „в порозумівавчого комітету" сіють увесь час безкарно бурю та намагаються в заколоченій атмосфері пекти далі власні печені, наживаючися всякими платними комісіями та продиратися в гору по терпячих спинах. Доки це буде? С.

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ
за бл. п
о. АЛЕКСАНДРА СТЕФАНОВИЧА
відбудеться в неділю, дня 23. травня 1937. р. в год. 8. рано в Успенській церкві у Львові

—o—

Спортові новинки.

Україна їде в неділю до Перемишля, де розіграє змагання за мистецтво Окружної Ліги з Польонією. Склад України подамо у черговому числі.

Рада К. Л. К. пригадує, що загальні збори головного товариства відбудуться в неділю 23. ц. м. в год. 10. передполудням у домівці „Молодої Громади", Коперника ч. 20, І.

Вієнна у Кракові. В дорозі зі Львова до Відня розіграла Вієнна в середу 19. ц. м. метч із репрезентацією Кракова, осягаючи нерішений виспід 1:1. Вієнна грала гарно тільки в першій половині.

Адміра — Чільзі 3:0 (0:0). До цих змагань виступила Адміра, скріплена Адамеком і Єрусалемом. Ворота здобули Штойбер і Фогль 2.

Понеділкові висліди середньо-европейських дружин. Кішпешт — Будафок 3:2; Немзеті — Фебус 1:0; Галляґаш — Братислава 6:2; Уйпешт — Вікторія (Букарешт) 2:2 і Уйпешт — Рапід (Букарешт) 4:0.

ВИСТАВА У ВЕЛИКОМУ ТЕАТРІ „НОКТЮРНУ" і „ВЕЧЕРНИЦЬ" 21. V. Ц. Р. ВІДКЛИКАНА З ПРИЧИН НЕЗАЛЕЖНИХ ВІД МУЗИЧНОГО ІНСТИТУТУ ЛИСЕНКА

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ

РІДНА ШКОЛА, ілюстрований часопис для всіх. Львів, 15. травня 1937 р. Р. VI. Ч. 10. Зміст: І. Коренець: Помагаймо молоді добути освіту. — Іван Филипчак: Середня освіта на село! Передумови реалізації цього клича. — Петро Франко: Іван Франко оповідач. — Пос. Дмитро Великановнч: За зміну „Лякс Грабсю". — Матура остане. — Ф. Ороховіч: Освіта на Сов. Україні у світлі цифр і фактів. — Українська молодь до літніх таборів. Цьогорічні табори для молоді. — Дитячі садки в Рогатинщині. — Зміна проводу в Т-ві „Відродження". — „Прикра друкарська помилка" чи злобна тенденційність? — Табор „Орлів" над Лімницею на Сколі біля Галича. — Франків тиждень — Поклик Т-ва „Орли" в справі вшанування 950 роковин хрещення України. — Поклик „Української Бурси" в Коломиї. — З життя Рідної Школи. — Різні вісти. — Додаток: Д-р Яким Ярема: Українська духовність в її культурно-історичних зивах.

УКРАЇНСЬКА КНИГА, ч. 4-5. Зміст: Михайло Рудницький: Бібліофіли й бібліомани. — Петро Зленко: Українські приватні бібліотеки. — Іван Крипякевич: Український енеклібріє XVIII в. (Катальог). — Михайло Возняк: З мандрівок збирача Маріяна Дружковського по Лівобережжі. — Аркадій Животко: Альманах „Віра". — В. Д-ко: Невдала демонстрація. — Бібліографія за березень-квітень 1937. — В. Романенчук: Бібліографія В. Стефаника. — Хроніка. — Нові видання.

УКРАЇНСЬКА МУЗИКА, місячник. Р. І., ч. 3. за травень 1937. Зміст: Д-р Ф. Стешко: З історії української музики XVIII. стол. — Д-р Е. Цегельський: Музичне життя Праги. — Ев. Чабаненко: Барсельона, Більбао, Овіедо. — Д-р З. Лисько: З музичної термінольогії. — М. Антонович: Недостачі наших хорів. — В. Барвінський, Р. Савицький: Хроніка й рецензії. — З Вел. України. — Дописи з краю. — Д-р Е. Цегельський: Музичні події у світі. — Прес. фонд „У. М.".

КАРПАТСЬКА МОЛОДЬ, ілюстрований журнал для молоді. Р. І., ч. 8—10, Велика Копаня, лютий-березень 1937.

Великий Театр | Виступи **Ірини Айхлєрівної** в комедії **Madame Sans Gêne** | Великий Театр

Направа жіночих торбинок

та продаж найновішої шкіряної галантерії по найнижчих цінах тільки в

робітні Римарсько-Галантерійній Н. БАРЕР, Львів, Сикстуська 2,
побіч фірми Саламандра.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

СКАЛАТ:
21. V. Дівча з Маслосоюзу.

ТЕРНОПІЛЬ:
22. V. Шаріка.
23. V. Довбуш (Чорногора в огні).
24. V. Під курателею.
З Тернополя їде театр до Теребовлі.

Великий Театр:

Пятниця, 21. V. год. 8. веч. ціни найнижчі „Мадам Сан Жен" з Іриною Айхлерівною.

Субота, 22. V. год. 8. веч. ціни найнижчі „Мадам Сан Жен" з Іриною Айхлерівною.

Неділя, 23. V. год. 3.30 попол. ціни найнижчі „Професія пані Воррен"; год. 8. веч. „Мадам Сан Жен" з Іриною Айхлерівною.

Понеділок, 24. V. год. 8. веч. опера „Фаворіта".

Зол. 11·50 медалик з ланцюшком з 14-каратового золота тільки у **Б. Грінберга** Сикстуська 4.

КІНА.

АПОЛЬО: „Діти щастя" з Лілліяном Гарвей.
АТЛЯНТИК: „Марокко" з Марлєнною Дітріх і Гейрі Купером.
ВАНДА: „Дочка Джунглів", „Скопили жінку".
ГРАЖИНА: „Москва-Шанхай" з Полою Негрі.
ЕВРОПА: „Опір на продаж".
КАСІНО: „Коли не вільно кохати" з Мартою Егерт.
КОПЕРНИК: „Збунтована".
МАРУСЕНЬКА: „Веселі бідани".
МЕТРО: „Жайворонок" з Мартою Егерт і музичні додатки.
МІРАЖ: „Вірна ріка" на осн. Жеромського.
МУЗА: „Нинішні часи" з Чарлі Чаплінон.
ПАЛЯС: „Дорога до Ріо де Джанейро" (Хрестна дорога білих невільниць).
ПАКС: „Володар Каліфорнії".
ПАН: „Сан Франціско".
РАЙ: „Варвара Радивилівна".
СВІТ: „Його золота рибка" та ревія
СТИЛЕВЕ: „Панове в циліндрах" і ревія.
ТОН: „На сторожі закону" та колір. муз. додаток „Пісня пісень".
УТІХА: „Самохід 99" і ревія.
ХІМЕРА: „В курортовім вогню та заліза"

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5).

„Вечера Адельсберг".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 21. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 14.15 Розр. музика, 19.00 Нар. музика, 21.00 Орх. концерт, БІЛГОРОД (437) 19.50, 20.00 Нар. пісні, БУДАПЕШТ (550) 17.00, 18.00 Циг. муз., 18.55 Сальон. музика, 20.00 Симфонія ч. 9. Бетовена, 22.00 Розр. музика, ВІДЕНЬ (507) 13.10 Концерт симф. орх., 15.15 Камер. музика з часів рококо, 16.05 Пісеньки, 17.00 Авд. для дітей, 18.10 Година старійських композиторів, 19.25 Веселий муз. дивертисмент, сопр. тенор, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 15.15 Дитячі пісні, 18.00 Соліст, МІЛЯНО (269) 17.20 Танкова музика, 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.45, 22.00 Симф. концерт, МІНХЕН (405) 20.10, 21.00. Муз. вечір, ПРАГА (470) 17.05 Квінтет ес-дур Шумана, РАДІО ПАРІ (1648) 13.16, 18.45, 20.15 Спів, 14.30, 15.00 Театр Уяви, 16.00 Камер. музика, 18.30, 19.45, 20.30 Форт., 21.00, 22.00 Вечір пісеньків, РІМ (421) 17.25, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Трістан і Ізольда" оп. Вагнера.

Субота, 22. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 18.45, 19.00 Веселий концерт, БІЛГОРОД (437) 18.15, 19.00 Орх. концерт, 19.50, 20.00 Спів, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Симф. концерт, 18.00, 21.10 Циг. музика, 22.00 Орх. концерт, ВІДЕНЬ (507) 2.05, 13.10 Орх. концерт, 17.50 Нар. пісеньки, 18.15 Давні нар. театри, 19.25, 20.00, 21.00 „Дер Гер Бірмайстер" муз. комедія Белі Уа, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 15.10 Веселі пісеньки, 15.30 Нар. мельодії Гайдна, Моцарта й Бетовена (сопр., бар.), 17.45, 18.00 Циг. музика, 19.00 Веселий радіокабарет, КОШИЦІ (259) 13.30 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Цар Едип" опера-оратерія Стравінського, МІНХЕН (405) 12.00 Розр. концерт, 15.15 Вокальна авдиція для старших і молодших, 19.40 Нар пісні, ПРАГА (470) 14.10 Приятелі Моцартової праці, концерт солістів, 16.05 Легка музика, 16.45 Театр для дітей, 19.50, 20.00, 21.00 „Король волощує" оп. Фрімля, РАДІО ПАРІ (1648) 16.30 Розр. музика, 18.00 Для дітей, 19.00 Театр Уяви, 19.45 Спів, 19.50, 20.15 Форт., 20.30, 21.00, 22.00 Симф. концерт, РІМ (421) 17.25 Форт., спів, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Ля прінчіпеса ді Ту Бек" оп. Гатта.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 21. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.10 Програма на нині, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Співаймо пісеньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт орх., 12.40 Полудн. денник, 12.50 Приймаю літників, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 „Івась і Гануся", гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Львівська молодь перед мікрофоном: „На відлеті", 15.55 Туристичний інформатор", 16.00 Програма на завтра, 16.05 Народня пісня з гр. пл., 16.15 Гутірка з хорими, 16.30 Розр. концерт, квартет резонансів, радіо-скрипка, 17.00 Відчит про Варшаву, 17.15 Концерт солістів, спів, музика, 17.50 Актуальна гутірка, 18.00 Спортові вістки, 18.05, 18.15 Спортовий порадник, 18.20 Волинська Швайцарія, 18.30 К. Шредер: Дві пісеньки з фільми „Чорні рожі", гр. пл., 18.40 Перегони сердець, гутірка, 18.50 Огляд хліборобської преси, 19.00 „У музафірхані" (у турецькій кормині) опов. Іва Андрєва, 19.20 З піснею по краю, 19.45 Оперовий фрагмент, 20.00 Муз. гутірка, 20.15 Симф. концерт; у перерві коло год. 21.00 Вечірний денник, Репортаж із Атен з матчу легкоатл. Польща-Греція-Чехословаччина, 22.30 Три бажання, скеч, 22.45 Танкова музика в гр. пл., 24.00—1.00 Концерт орхестри.

Субота, 22. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.10 Програма на нині, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для шкіл: Співаймо пісеньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Орхестра й солісти, гр. пл., 12.40 Полудневий денник, **12.50 Збільшення консумції молока — інтересом села та міста, гутірка в українській мові д-ра А. Палія,** 14.30 Веселий звіринець, ревія для молодших дітей, з музикою, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Циганські орхестри, гр. пл. і „Наша програма", 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Смичк. квартети, 15.50 Молоді пера: Йонс із Крістіяненфільду — сканд. зага, 16.05 Е. Кальман: Фортіссімо, попурі, гр. пл., 16.15 Краєвиди в музиці, орх., 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Рим. Таєбер співає, гр. пл., 18.35 Львівський актуальний фейл., 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Словно-муз. авд., 19.30 Розривковий концерт, орхестра, **Люба Левицька співа,** 20.30 Поетичні новини, 20.45 Вечірний денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Камер. концерт, 21.35 Орлиндів хор у своєму репертуарі, 22.00 І це і те, давній лігер. світ у прусській сатирі, 22.30 Танкова музика, рефрени; у перерві в год. 22.50 Останні вістки, 23.05 Танкова музика малої орхестри, 24.00—1.00 Концерт орх.

Радіокутик.

АЛЬБАНІЯ БЕЗ РАДІЯ.

Тепер, коли Болгарія і Греція приступили до будови надавчих станцій, тільки Альбанія залишається без власної радіофонії. Одначе слід підкреслити, що в Альбанії слухають радія і уряд зовсім не ставиться вороже до нього.

Щоб зрозуміти тамошні умовини, треба зазнайомитися з країною та її історією.

Ще 25 літ тому Альбанія була під турецьким пануванням і тойто незадовго перед війною повстала з неї незалежна держава. За останніх 25 літ Альбанія мала багато засадничих завдань до виконання: досить зазначити, що Альбанія досі не має залізниць і навіяно не буде їх мати з огляду на можливости повітряної комунікації, яка щораз-то більш розвивається в теперішніх часах. Шляхи будуються, але мине ще багато літ, поки Альбанія матиме добру мережу шляхів. Телефонічна мережа також слабо розвинена. На інвестиції нема засобів і ним полюються під кожним оглядом слабий розвиток Альбанії.

Альбанія нараховує тепер 2.000 радіослухачів на 1.000.000 мешканців. Перед голосниками в публичних місцях завжди збирається велика кількість слухачів, особливо коли італійська станція Барі надає альбанську програму. Найбільша кількість слухачів є в столиці Альбанії Тірані, де багатші мешканці мають лямпові апарати. Але і власники детекторових апаратів можуть при добрій антені слухати найближчі закордонні станції.

Директор альбанської пошти стверджив, що будова власної надавчої станції могла би бути ділом лише якогось філянтропа. Створення приватного товариства булоб неренто вним підприємством. Навіть радіофонія, опер та на рекламі, не оплатувалася б.

Люцернський план передбачує для Альбанії хвилю 1394 кц/с, 215.8 м., тобто ту саму хвилю, що і для станції Варшава II. Одначе сумнівним є, чи ця хвиля булаб добра для гірської Альбанії.

Радіофонічних оплат, як теж обовязку реєстрації, в Альбанії нема.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89·18, 88·75, Долляр американський 5.28·50, 5.26·00, доляри канад. 5.28·50—5.26·00. Фльорени голл. 291·12—000·00, Франки фр. 23·66—23·52, Франки швайцарські 121·10—120·20, Фунти англ. 26·18—26·02, Гульдени данці 100·20—99·80, Корони ч. 17·80—17·40, Кор. дан. 116·84—116·00, Кор. норв. 131·48—130·80, Корони шв. 135·03—133·05, Ліри італ. 23·70—23·00, Марки фінлянд. 11·38—11·20, Марки нім. 124·00 — 122·00, Шіллінги австр. 98·80—98·00, Марки нім. срібні 134, 132, Гель Авія 26·18—26·02.

Акції.

Банк Польський 100·00, 99·50, 100·00, Вугель 18·50, Лісьнол 12·90, Островець 24·75, Сараховичі 31·50, 32·00.

Тенденція неодностайна.

Папери.

3 пож. інвест. 1 ем. 64·25, серія неног., 2 ем. 64·75, серія неног., 5 конверс. 58·75 6 дол. 52·50, купон 14·79, 4 прем. долляр. 38·30, 38·75, 7 стабіл. 362·00, купон 16·72.

Тенденція дещо сильніша.

Збіжжя.

Львів, дня 20. травня 1937.

Пшениця одностайна черв.	29·25—29·50
Пшениця збірна червона	28·25—28·50
Пшениця одностайна біла	29·00—29·25
Пшениця збірна	28·25—29·25
Жито шт. I.	23·75—24·00
Жито шт. II.	23·50—24·00
Ячмінь одн.	22·75—23·00
Ячмінь на мл.	21·25—21·50
Ячмінь паст.	20·25—20·50
Мука пшен. разова до 0·95 %	31·75—32·25

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

З приводу знижкової тенденції цін на масло не ставить.

Молоко	18—19
Яйця	2·65—2·70

Тенденція знижкова на масло, на молоко і яйця здержана.

ПТИЦЯ.

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 20. V. п. р. платив своїм достанцям за 1 кг. живої птиці, лєжо подвіря птахомагазинів „М. С." у Львові (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички I. кл., добре умясневі, повногруді, товсті	1.50 зол.
Курки молоді I. кл. товсті без валіжку на ногах від 1.50 кг вгору	1·25 зол.

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

КУПНО - ПРОДАЖА

КОЛІРОВІ з сирого шовку підштанці мужеські 2.75, дамкові 2.25. „АСТРА", СИКСТУСЬКА 2. 775 3—?

ДИТЯЧІ ПЛАЩИКИ гарні, добрі і дешеві „СВІТ ДИТИНИ", СИКСТУСЬКА 2. 775 4—?

ДОБРА НАГОДА. Зараз до продання в Лисиничах у гарнім положенні, близько ліса, реальність з господарським будинком, городом і садком. Простір 16 арів і 50 метрів. Відомість в Адміністрації. 961 2—3

ПАНСІОНИ

ВІЛЛЯ „ДНІСТЕР" — ГРЕБЕНІВ над Опором — винаймає гарні осінні умебльовані покої. Зголошення: Біленька „Дністер", Руська 20. 970 2—3

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

ІНТЕЛІГЕНТНА панночка українка, пристійна, фахова, має реальність з кількатисячним оборотовим грунтом і 7.000 зол. готівки. Вийде за учителя або урядовця тільки на державній посаді. Зголошення до „Діла" під „Незабудька". 966 2—?

РІЖНІ

РОЗПИЛЯЧІ до кольонських вод направляє фірма „ТЕНЧА", Львів, Рейтана 2, тел. 225-27. 142 9—10

ОГОЛОШЕННЯ.

Літні табори КВОММ-у.

Комісія Виховн. Осель і Мандрівок Молоді (КВОММ) при Українськім Кр. Товаристві Охорони Дітей і Опіки над Молодю у Львові організує літом 1937 р. осе.-тані табори:

I. Для дітей від 7 до 9 літ: 1. У Старих. Хирова — дівочий — від 22. червня до 19. липня. Оплата: 40 зол. 2. У Старих. Хирова — хлопячий — від 21. липня до 17. серпня. Оплата 40 зол. 3. У Космачі — хлопячий — (від літ 7—9), дівочий — (від літ 7—12) у часі від 2. до 23. липня. Оплата 35 зол.

II. Для дітей у віці від 10—13 літ: 4. На Остодорі к. Підлютого — хлопячий — від 2. до 20. липня. Оплата 45 зол. 5. На Остодорі к. Підлютого — дівочий — від 1. до 27. серпня. Оплата 45 зол.

III. Для молоді у віці 13 до 18 літ: 6. На Соколі к. Підлютого — хлопячий — від 2. до 24. липня. Оплата 35 зол. 7. На Соколі к. Підлютого — дівочий — від 26 липня до 20. серпня. Оплата 40 зол.

IV. Для молоді у віці від 16 до 20 літ: 8. У Брустурах — під шатрами — дівоч. від 2. до 23. липня. Оплата 35 зол. 9. У Брустурах — під шатрами — хлоп. від 24. липня до 15. серпня. Оплата 35 зол.

V. Для фахово працюючої молоді вище 14 літ: 10. На Соколі к. Підлютого — хлопячий — від 18. червня до 2. липня. Оплата 14 зол. 11. В гірській околиці — дівочий — від 8. до 29. липня. Докладніші дані подамо пізніше.

VI. Для молоді вище літ 18: 12. Мандрівний табор на Гуцульщині: хлопячий — від 5. до 26. липня. Оплата 35 зол. 13. Мандрівний на Бойківщину — хлопячий. Ближчі дані подамо пізніше. 14. Мандрівний на Лемківщину — дівочий — від 2. до 23. липня. Оплата 35 зол.

Зголошення й інформації: Комісія Виховних Осель Українського Крайового Т-ва Охорони Дітей і Опіки над Молодю, Львів, вул. Чарнецького 26. 963 2-3

ХТО?!

хоче купити найліпші **косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах** купує тільки у **найсолідніших**

ПЕРФУМЕРІЇ
С. ФЕДЕРА

Львів СИКСТУСЬКА 7
Філія КОПЕРНИКА 18а

Кожний покупець, що покличеться на оце оголошення „Діла" дістане ЗА ДУРНО гарний дарунок.

ЛЬВІВ ПОТОЦЬКОГО 58

ФАМОЗА

МИЛО ДО ПРАННЯ
МИЛА ДО ГОЛЕННЯ
ДІТОЧИЙ ПУДЕР

Ширіть наш часопис!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Субота 22. травня 1937. Ч. 110

ДІЛО

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229—41.

Чи на алярмах має скінчитися?

„Хай електрику заберуть до Москви, а хліб залишать на Україні“

Сварка між провідниками польських соціялістів.

Що буде далі з Австрією?

Подвиги одної летунської ескадри.

Степанек -- новий Ляндрі з Відня.

Процес у Більбао проти нім. добровольців.

Велика допомога жидам у Бересті.

На маргінесі одної книжки. (Фейлетон Гал. Чіпки).

Сталін ворог жидів.

Проблема золота.

Королева брехунів.

Смерть від каплі води.

Ч. 110 (14.653). Львів, субота 22. травня 1937 Oprata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-28
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060. Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Антимарксівський „Фронт свободи" повстав у Франції.

Пресове бюро французької людової партії повідомляє: У відповідь на поклик провідника партії Доріо з 8. ц. м. до ріжних правих партій у справі зорганізування „Фронту свободи" зібрались учора представники республиканської федерації, національної та суспільної республиканської партії, аграрної партії та французької людової партії. Вони вповні заапробували програму національного „Фронту свободи", залишаючи кожній партії свободу доктрини, програми і пропаганди.

Англія і Франція пропонують
завішення зброї в Еспанії.

Як подають із достовірних джерел, французький уряд повідомив британський, що він погоджується на завішення зброї в Еспанії, щоби дати змогу евакувати чужинних добровольців; підчас розмов, які перевів Дельбос у Льондоні ствердженo, що без завішення зброї неможливо перевести евакуацію. Британський уряд предложить пропозицію в цій справі іншим урядам, зокрема німецькому й італійському. Зате „Морнінг Пост" пише, що Льондон, дізнавши апробату Парижа, чекає, щоб інші уряди прилучились до спільних демаршів у справі завішення зброї в Бургосі та у Валенсії. На думку щоденника цей план мало практичний.

НОВИЙ ВАЛЕНСІЙСЬКИЙ УРЯД НЕ ПРИЙМАЄ ПОСЕРЕДНИЦТВА.

Новий премієр Негрін заявив учора закордонним журналістам, що його уряд відкине всі пропозиції посередництва в еспанській війні.

ПЕРЕГОВОРИ МІЖ БУРГОСОМ І РИМОМ.

Як подає Райтер, зі Севіллі приїхав до Гібральтару відомий еспанський промисловець Хуан Марч з кількома еспанськими аристократами та діячами з національного табору. Всі вони їдуть ще нині до Італії на довірочну розмову з Мусоліні.

Подвиги одної летунської ескадри.

Як подає Стефані, національна мисливська ескадра „Фіята" зістрілила до цього часу 54 червоні літаки, з того 34 транспортові, 14 розвідчих, 4 бомбові, 1 авіонетку і 1 бальон.

Генерал Франко дав учора членам ескадри, добровольцям військові відзначення за відвагу.

ЧЕРВОНІ ЛІТАКИ НЕ ДІСТАЛИСЯ ДО САРАГОСИ.

Як подає Авас, червоні бомбові літаки намагались учора дістатися до Сарагоси, але національні летуни їх прогнали.

У Біскаї національні війська збомбардували Гадальканo; 17 осіб згинуло, більша частина будинків знищена. Авас повідомляє, що червоні летуни з успіхом бомбардували військові об'єкти на астурійському фронті.

НА БІСКАЙСЬКОМУ ФРОНТІ.

Авас подає, що підчас боїв на схід від Хата і Соллюбе національні війська пішли понад 5 кільометрів вперед. В 16. годині вони зовсім панували над 5-ма шляхами, що йдуть до Мунгії. З тої місцевости національні війська посуваються вперед — тепер вони зблизились на 15 км. до Більбао. Національні війська здобули багато воєнного матеріялу; перейшло до них багато міліціонерів, а 100 взяли вони у полон. У недавніх боях полягло по обох боках понад 1.000 вояків.

Кеіпо де Лляно заявив, що національні війська заняли Альдекоу, Альдаін, Меакоу та інші села між Мунгою та Гернікою. Чимало червоних міліціонерів перейшло до національних військ.

НА ПІВДНІ.

На південному фронті на відтинку Вілля Гарта національні війська заняли важну стратегічну позицію, опанувавши Буенавісту. Ворог залишив 21 скорострілів і багато крісів та муніції.

Західний пакт і еспанська війна
ПРЕДМЕТОМ НАРАД У БРЮССЕЛІ.

Французький міністр закордонних справ Цельбос приїхав учора до Брюсселі, де проведе 3 дні. За візитою Дельбоса слідкують з великою увагою, бо підчас неї йтимуть наради над західнім пактом, а також з огляду на недалеку подорож прем. Ван Зелянда до Вашинґтону. Правоподібно Дельбос зясує становище Франції до справ, що про них Ван Зелянд говоритиме з Рузвельтом. Також говорять, що бельгійський уряд поставить внесок посередництва в еспанській домашній війні.

Величавий епілог англійської коронації.
РЕВІЯ 300 КОРАБЛІВ У ПОРТСМУТІ.

У найбільшій воєнній пристані Англії, Портсмуті, зібралася більша частина британської фльоти та кораблі майже усіх держав світу, щоби передефілювати перед англійською королівською парою, що приплила на яхті „Вікторія і Альберт". Коли король появився на чердаку, всі кораблі дали сальву. Вечором уладили на кораблях величаву ілюмінацію.

З цієї нагоди британська преса з радістю стверджує, що останніми роками морська сила Великої Британії відродилася.

—o—

Арабські королі проти поділу Палестини.

Як подає арабська преса, під впливом інтервенції великого муфтія Єрусалиму король Саудійської Арабії, Ібн Савд і король Іраку Газі вислали до льондонського міністерства колоніяльну ноту з домаганням не нарушувати цілости Палестини (поділом на кантони), обмежити жидівську імміґрацію та утворити законодатну раду Палестини.

ВОЛОДИМИР БІРЧАК:
ЗОЛОТА СКРИПКА
Нова збірка оповідань відомого письменника
Обсервація, нові теми,
гумор і дотеп
Можна дістати в Адміністрації „Діла"
Ціна 2 зол., поштова пересилка 30 сот.

Чи на алярмах має скінчитися?

Дуже слушно підносяться останніми часами голоси остороги перед небезпекою катастрофального зменшення числа нашої інтеліґенції. Якщо дальше йтиме систематичне зменшування народин серед інтелігентних родин, то це дійсно велике загроза для нас.

Слушно підносять теж небезпеку, яка грозить українській нації з причини пошести зіґнань плоду серед селянства та найбільшої в цілій державі смертности серед українських немовлят. Недавно читали ми в „Ділі" не менш алярмуючу вістку **про загрозу вичеркнення наших студентів із високих шкіл** — просто з тої причини, що в них нема чим оплатити приписаних такс. Нагадаймо теж, кілько нашої молоді не пробує навіть дістатися в університет, бо не має за що утриматись, не має чим покрити коштів у часі студій, не має на вписи, книжки і т. д.

Все те речі просто жахливі. Вони повинні порушити до глибини душі кожну тямущу українську людину. Візьмім під увагу **справи студентства.** Справи, які повинні булиб викликати якнайживішу дискусію, всесторонне обговорення їх і далі якусь енергійну акцію допомоги молоді, яка запобіґлаб хочби на найближчий час. Акцію, яка відвернулаб від одних небезпеку вичеркнення, іншим додалаб відваги старатися про приняття на студій. Тимчасом про ніщо такого не чути. Принаймменше не відбивається це ані в пресі, ані безпосередньо не бачимо цього на місцях. А всеж таки **так дальше не сміє бути.** Старше громадянство обовязане взяти ці справи у свої руки і знайти з того глухого кута якийсь гідний нації вихід.

Правда, старше громадянство в неодній справі може мати деякі жалі до тої молоді, яка сьогодні потребує його негайної помочі. Одначе, якіб це справи не були, хочби найслушніші, безумовно вони не сміють сьогодні йти в рахубу, не сміють ані крихіточки впливати на охолодження гарячого зацікавлення отсією преважною справою.

Не жили ми старші в таких важких умовинах, коли не матеріяльних, то моральних, в яких в яких сьогодні живуть наші діти. Тому й не вільно нам мірити їх однаковою міркою, як нас колись міряли.

Що робити? В першу чергу **повести негайно якнайжвавішу пропаґанду складок на допомогу нашій молоді,** на потреби, які вже стоять перед нею у цілій своїй величі. Крім цього треба в імя добра нашого майбутнього **ввести наново всі способи допомоги молоді,** які були в житті за воєнних часів і безпосередньо по війні, аж до помочі поодинокими громадянами поодиноким молодим студенткам чи студентам включно. Треба творити **стипендійні допомоги по повітах.** На нараді, яка відбулася в Коломиї у справі допомоги молоді, піддав один з учас-

ників мабуть незлу думку: оснувати на уділах банк чи касу, що давалаб хочби за поруков, безпроцентові звороті позички потребуючій молоді.

Мій покійний брат д-р Сіменович радив свого часу заложити якусь фабрику чи купецьке підприємство, з якого дохід ішов би виключно на допомогу молоді. Колиб на цю тему викликати живу дискусію, напевно вирнулоб немало добрих, можливих до реалізації проектів. Але треба піднати цю справу, треба теж не тільки радити, проектувати, але вже щось робити.

Напевно й **еміграція не буде глуха на ці справи,** якщо візьмуться до неї поважні громадяни, що заслуговують на довіря. Тут годі все лишати на молодих. Саме ми, старші, маємо обовязок дати ініціятиву цій справі. Від молоді на початку тої цілої акції старше громадянство може вимагати одного: **заперестати між собою ворожнечі і принайменше в цій справі йти згідно.**

Якщо справа має захопити якнайширші і якнайдальші круги громадянства, мусить бути ведена в користь усієї української молоді (за виїмком хіба большевиків), а не для одної чи другої її частини. Цього вимагає добро справи й інтерес самої молоді. Хіба ніхто не заперечить, що всякі роздори, поділи, ворогування між собою людей чистих рук і дійсних патріотів — це тільки вода на чужий млин.

Досить бе нас доля, не помагаймо ми їй самі!

О. Кисілевська.

ВИСОКА ШКОЛА ПОЛІТИЧНИХ НАУК
при
Українському Технічно-Господарському Інституті
приймає вписи студентів на перший семестр.

Програма Школи складається з восьми таких груп предметів: 1) Загальна політика, 2) Держава і право, 3) Соціяльна політика, 4) Економіка, 5) Соціольогія, 6) Журналістика, 7) Українознавство, 8) Різні предмети загального характеру.

Викладають професори **Української Господарської Академії** та инших українських високих шкіл.

Навчання триває **шість семестрів.** Провадиться **позаочною** (кореспонденційною) методою.

У дійсні **студенти** приймаються особи з **закінченою середньою освітою.** Особи б.з матури можуть вписуватися до школи, як **курсанти.** По-вели закінчили школи абсольвенти дістають **дипльом.**

Проспекти з умовами студій і таксами за навчання **безплатно.** Звертатися на адресу: Ukrajinský Technicko - Hospodarský Institut Podebrady, Tchecoslovaquie, або Товариство „Сільський Господар", Львів, Ринок 10. На першу відповідь прикладати міжнародню поштову марку.

На ту саму адресу надсилати прохання і заяви у справі студій на 4-річному Високошкільному **Економічно-Кооперативному Відділі,** 2-річному **Технікумі Сільсько-Господарської Промисловости,** 2-річних курсах **Українознавства,** Високих Курсах **Громадської Агрономії,** 1-річних курсах **Бухгальтерії** та короткоречинцевих курсах чужих мов, пасічництва, американського промислового пасічництва, садівництва, консервації і переробу садовини та городини, обробу шкіри, медоварства, фотографії, радіотехніки, птахівництва та городництва.

Здогади про Австрію в міжнародній пресі.

(Від нашого кореспондента.)

Відень, у травні 1937.

Недавня зустріч австрійського канцлера Шушніга з Мусолінім та політичні події останніх тижнів давали міжнародній пресі нераз причину до запиту: що буде далі з Австрією? Не треба забувати, що Австрія з одного боку привязана до осі Рим-Берлін т. зв. римськими протоколами та австрійсько-німецькою угодою з 11. VII. 1936, з другої сторони Мала Антанта, особливо Чехія старається прихилити Австрію до себе, з третьої рухаються теж монархісти, щоб відновити Габсбургів.

Перші офіціяльні коментарі до венеційської конференції не дали повної ясности про те, що властиво Мусоліні осягнув від Шушніга, чи Шушніг від Мусолінія. Більше можна було довідатися про це на сторінках світової преси і тому цитуємо кілька таких чужих голосів, зачинаючи від 22. квітня, дня самої конференції у Венеції.

Зараз того самого дня появилася в півофіціяльному „Джорналє д' Італія" обширна стаття відомого італійського публіциста Гайди, де він пише ось що: „Національні соціялісти невдовзі будуть покликані до участи відповідальности з фронтом батьківщини (офіціяльний носій австрійської політичної ідеї, прим. ред.). Має це бути перший крок до їх співучасти в австрійському уряді. Думаємо, що коли покличуть одного національно-соціялістичного заступника для фронту батьківщини, то після цього він разом із Шушнігом та секретарем фронту, Цернатто, мав би обговорити всі досі ще спірні проблєми".

Ці виводи зустріли рішучий спротив в урядових колах в Австрії. Чужі газети, що приносили цей текст, сконфісковано. Правдивість таких вісток почасти гостро здементовано, почасти пояснено як непорозуміння Гайди, який нібито написав про щось давно вже рішене, а саме про майбутне творення комісії при фронті батьківщини, щоб приєднати для нього співпрацю національного (не національносоціялістичного, бо ця партія в Австрії заборонена, прим. Ред.) елементу. В суті речі австрійська преса заявила, що Венеція потвердила тільки теперішній стан, і щодо цього на будуче нічого не зміниться. Офіціяльна „Вінер Цайтунг" пригадувала у звязку з цим слова померлого незабутнього великого австрійського канцлера Зайпеля: „Всяка комбінація з Німеччиною, ніяка без Німеччини". А національні „Вінер Наєсте Нахріхтен" взагалі говорили про „самозрозумілість". Австрійський загал відчував вислід венеційських нарад так, що впала габсбурська та мало-антантська комбінація.

Перше потішило, друге ще більш обурило, розуміється, чеську опінію. Тим то голоси празької преси про Венецію були спочатку збентежені. „Прагер Тагблят" був перший, що приніс великими буквами на передовій сторінці згадану цитату італійця Гайди „Ческе Сльово" писало про „ізоляцію Чехословаччини в Наддунайщині", „Лідове Новіни" писали про натиск Мусолінія на Шушніга в користь Гітлєра. Пресова буря в Чехії затихла, ба почали хвалити Шушніга за те, що він з нагоди свята першого травня вжив у своїй промові на тему закордонної політики Австрії такі слова: „Не дамося обдурити". „Прагер Берзен Курір" висловив погляд, що ці слова спрямовані на адресу Італії, себто, що Шушнігові вдалося застерегти собі вільну руку у своїй закордонній політиці і що Мусоліні без огляду на дальші господарські концесії для австрійців, не зумів наклонити Шушніга до усіх вимог німців. Велику участь народніх мас на цьогорічних травневих маніфестаціях у Відні вияснює згадана газета тим, що населення Австрії хотіло віддячитись Шушнігові за те, як то він у Венеції міцно тримався. Італійська орієнтація австрійцям ніколи не була до вподоби і тому нарід тішився стриманою поставою свого канцлера. Так думав „Прагер Берзен Курір" і за ним велика частина чеської преси.

Зменшення італійського впливу на Австрію, хоч у цілком іншому напрямі хоче бачити турецький денник „Улюс". Впливовий анкарський політик Есмер пише там під заголовком „Вісь Берлін—Рим та Австрія" так: „По стрічі Шушніга з Мусолінієм ще дальше виясилося становище Австрії супроти осі Берлін—Рим. Австрія дійсно ще лежить на тій осі. Але вона віддаляється помалу від Риму та наближається чим раз більше до Берліна. Вилучення італійського впливу почалося в Австрії минулого року, коли відійшов Штаремберг. Від коли Штаремберг — довгий час італійське знаряддя в Австрії — зник з політичної арени, почала, хоч і не урядова Австрія піддаватись впливам Німеччини. На кінець піддалась йому теж урядова Австрія. Мусоліні звязаний в Африці та на Середземному Морі тепер готовий нести жертви для Австрії, аби запевнити собі підтримку Берліна. Він дуже добре знає, що торічне австро-німецьке порозуміння зблизило свого старого протектора до Німеччини. Німеччина „хоч і признала незалежність Австрії ,але німецькі та австрійські погляди на цю незалежність доволі ріжні. Німеччина хоче поважати австрійську незалежність тільки так довго, доки Австрія зужиє її у формі, що відповідає німецьким інтересам. Коли Австрія, покликуючись на цю незалежність думала про реставрацію Габсбургів, не дозволили на це ні Берлін ні Рим"

До деякої міри ці погляди турецького автора потверджує остання заява італійського міністра закордонних справ, Чіяно, у своєму рефераті перед парляментом. Щодо Австрії Чіяно сказав таке: „При останній зустрічі у Венеції зміцнила Італія свою приязнь з Австрією, яка зі свого боку дотримується римських протоколів та німецько-австрійської угоди з дня 11. VII. 1936. як непохитної підвалини своєї міжнародньої діяльности. Тимто у нашій приязни з Австрією не змінилося нічого. Хто хотів би бачити цю приязнь як протинімецьку діяльність, нехай не має надії на це. Така функція не лежала та не лежить в наших намірах, бо і не лежить в бажаннях та можливостях Австрії. Хай приймуть це до відома ті, які покищо бачать своє завдання в тому, щоб бити на трівогу, і то зовсім не безкорисно". (Загроза під адресою Чехослов. Прим. Ред.).

Як бачимо, Чіяно зясовує доволі ясно „функції та можливости" Австрії. Від випробованої політичної зручности канцлера Шушніга буде залежати чи він зможе використати ці „функції та можливости" для своєї програми — оборони повної незалежности Австрії.

Віденець.

Найкращою прикрасою Вашої хати, кооперативи, читальні, це артистичний образ арт. Гординського, **Св. Юрій.**
Кольоровий, прекрасний, на спеціяльнім папері, величини 70x50 коштує зл. 3.00. На пересилку 30 сотиків. Замовляти чеком П. К. О. 506.778. „ПРОМ-БАНК" (для „Торін-Бюра") Львів, вул. Гродзіцьких ч. 1.

„Хай електрику заберуть до Москви, а хліб залишать на Україні!"

РЕД. ОТМАР-БЕРСОН ПРО УКРАЇНСЬКУ ПРОБЛЄМУ В С. С. С. Р.

Минула пятниця у Варшаві була багата в українські, вірніше: українистичні моменти. Українські журналісти (й ціла наша кольонія) приготовлялися, щоб піти на заповіджений реферат ред. В. Бончковського про українську справу, який (після двох перших удатних дискусій) викликував зрозуміле зацікавлення. Аж ось на два дні перед тою дискусією відомий Інститут Національних Дослідів заповів на той самий день (і на ту саму годину) досить несподіваний виступ ред. Отмара-Берсона з відчитом на тему: **„Еволюція національної політики в Совітах".** Тому, що оба відчити, реферовані представниками двох типів польського публіцистичного світу, спеціяліста від українистики й журналіста, для якого українська справа — це тільки фрагмент його зацікавлень, мали в собі багато цікавих для українців завваг, інформацій та спостережень, постараємось передати найцікавіші й найоригінальніші з них.

Відчит ред. Отмара, цензрушного „спеца" від справ червоного й далекого Сходу в офіційній „Газеті Польскій", відомого з голосного інциденту з совітською владою, що й покінчився примусовим виїздом того кореспондента з Москви — відбувся в історичній каменниці князів Мазовецьких — серед досить численної і добірної авдиторії.

Ред. Отмар (недавно не дуже то великий знавець української проблєми) застерігся, що він, як журналіст, не має аспірацій давати наукову аналізу большевицької політики супроти неросійських національностей, лише говоритиме про те, що бачив підчас свого побуту в С.С.С.Р. і на підставі чого сформулював свої погляди на цю справу.

ТОЛЄРУВАННЯ НАЦ. ФОРМ — ВИНИЩУВАННЯ НАЦ. ЗМІСТУ.

Сучасний С.С.С.Р. — це тільки 52 міл. росіян на загальну цифру населення 172 мл. Большевицька політика супроти поодиноких національностей мала в перших роках усі познаки контрасту до давнішої екстермінаційної царської політики і мабуть власне вона влегшила перемогу большевизмові на революційних фронтах. Помилкою „білих" і було власне їх ультрароссійське становище. Вони („білі" москалі) поповнили власне у відношенні до України й Кавказу цю помилку, яку тепер зробив ген. Франко супроти каталюнців і басків. Але вже від 1921 р. (перша інвазія на Грузію) через 1932

(кривава ліквідація аграрних бунтів в Україні, Кубані й на афганських територіях) большевизм почав віддаляватись від царського контрасту. Властиво большевицька політика супроти неросійських народів до 1934 р. mutatis mutandis мала багато аналогій з політикою австрійських Габсбургів. **Політика ця толерувала національні форми, винищуючи національний зміст.** Можна було навіть не-москалеві командувати кепсько озброєною дивізією, але **за думання по національному — карано розстрілом.**

ЦЕНТРАЛІЗМ ГПУ.

В С.С.С.Р. існувало від початку багато централізмів, а найважніший з них — централізм Г.П.У. „Автономні" союзні уряди сповняли ролю маріонеток у руках керманичів поодиноких комуністичних партій. Крім Габсбурських зразків большевики використовували ще й антагонізми менших національностей проти більших (осетини проти Грузії). Тому власне ці менші, нижчі від москалів культурно народи на цій політиці виграли, але народи, що своєю культурою москалів перевищають, перейшли дійсну мартирологію. Реакція цих народів була розпучлива. В Україні залишилися рештки петлюріяму, на Кавказі — мусаватизму, в Грузії причаїлись давніші соціял-демократи, в мусульманських країнах — тюркські політичні об'єднання. Усі ці політичні чинники вели послідовну, важку протибольшевицьку роботу.

В 1934 р. декретом про зраду „батьківщини" зреабілітовано в Совітах слово: батьківщина. Націоналізм державний (ленінівський) заступлено націоналізмом „народнім". (З журналістичного обовязку нотуємо, що ред. Отмар, порівнюючи мутації большевицького націоналізму до польських відносин, — висловився ясно, що **пілсудчики стали сьогодні народовцями).**

„Русифікація" С.С.С.Р. почалась від неласки П. Бедного, що висміяв у своїх неінтелігентних „творах" російських „богатирей" з „Билін" та спародіював акт хрещення Руси-України, кепкуючи з православного духовенства (!). Такий искравий зворот у большевицькій політиці звернув на себе увагу цілого світу. Большевики обороняли хрещення України-Руси, мовляв завдяки йому Україна зв'язалась на віки з російським народом.

Так як Бедний, скінчив теж Бухарін, нач. редактор „Ізвестій", без сумніву найкращий російський інтелектуаліст, за те, що (бувши сам дійсним москалем) назвав (за Гончаровом) москалів — народом „Обломових". Почалася хвиля нової екстермінації. Російський нарід наказали визнавати як: прімус інтер парес; „Красная Звезда", орган військових кол, почала гльорифікувати Суворова, а розмірно об'єктивні ще підручники проф. Покровського замінено найгіршою московською іловайщиною. Головний удар русифікації, спрямовано на Україну, що з польського становища слід уважати за пропагандивно-московську підбудову аж по Холмщину. В підручниках для українських дітей козацькі повстання змальовано як „братерську боротьбу українців і москалів проти польських панів".

Найгостріший наступ поведено на мішаних українсько-московських територіях; там українських дітей насильно волічуть до московської школи.

Як-же виглядає сьогодні, після тих страшних репресій, Україна?

Найменші національні відруки ліквідують там стиранням на кривавий порошок. Найбільші репресії спрямовані на освітні установи й т-ва. Українська боротьба за незалежність нагадує у багатьох моментах боротьбу поляків з царатом.

СЕЛЯНСЬКІ МАСИ НА УКРАЇНІ — ПОЛІТИЧНО БАЙДУЖІ.

Селянські маси на Вел. Україні — на думку Отмара — **політично радше байдужі.** Серед них зароджується справді націоналізм, але він базується головно на матеріяльно-соціяльній кривді. Колективізація і реквізиція — посилили значно потенціял націоналізму серед українського селянства. Ред. Отмар добачує у цій реакції теж наслідки Столипінської земельної реформи.

В цьому місці прелєгент зілюстрував свої тези й погляди двома прикладами, вживаючи української мови.

Бувши на відкритті Дніпрельстану, ред. Отмар відізвався до старого сивого симпатичного дядька, що стояв біля трибуни закордонних журналістів:

— Ну шож, громадяне, гарно ви це все вибудували...

А старий дядько відповів.

— **Хай собі електрику заберуть до Москви, — а хліб залишать на Україні.**

Якби хто говорив сьогодні селянам на Україні — заявив прелєгент — про отаманів, може його висміяли б, але колиб хтось крикнув: **Не давайтеся москалям!** то його негайно вибрали б отаманом.

Другою країною сильно наростаючого націоналізму є Грузія, де напр. у Тифлісі ніякий поліцай не схоче говорити по російськи.

Але зі зростом московсько-екстермінаційних тенденцій не закинено тези міжнародньої, всесвітньої революції. Що Троцький робив необраховано, це Сталін переводить послідовно: російський націоналізм сполучено з революційним месіянізмом.

На питання, ставлені слухачами, ред. Отмар давав ще такі пояснення:

СТАЛІН — ВОРОГ ЖИДІВ. ЖИДИ — РУСИФІКАТОРИ НА УКРАЇНІ ТА БІЛОРУСІ.

Жидівська справа в С.С.С.Р. перебула замітну еволюцію. Жиди, що так ентузіястично витали революцію, стали тепер з інспіруючого чинника чинником виконним червоної диктатури, знаряддям революційної експансії. Антисемітизм у С. С. С. Р. існує, але не на економічному підкладі, бо економічна сторона революції вдарила передовсім у жидів. Багато з них займає високі становища, але ті не вважають себе жидами, гетто терпить страшенну нужду. Спроби кольонізації не вдаються дотепер, натрапляючи на націоналізми народів, до яких жидів посилають. Сталін не любить жидів, бо вони в більшости створили ряди лівиці. **Зміна режиму загрожує жидам — різнею.** Навіть дехто вважає, що останньою дошкою рятунку для Сталіна буде різня жидів, але такий погляд є сумнівний з огляду на те, що жиди творять за кордоном форпости комунізму і з тим Сталін рахується.

На Вел. Україні й Білоруси жиди сповняють **ролю русифікаторів** (Хатаєвич-Рухімович) з таким запалом, якого часто бракує москалям. Таку саму ролю на Кавказі виконують вірмени.

На прикінці реферату ред. Отмар сформулював польське становище супроти С.С.С.Р. Польща, яка заключила з большевиками пакт неагресії, не думає про збройну боротьбу, але з боротьби під гаслом „За нашу і вашу свободу" вона ніколи не зрезигнує. Не треба доказувати — закінчив прелєгент, що ми (тобто поляки) заінтересовані, щоб не мати під боком страшного кольоса, але ми не маємо окупаційних цілей.

СПЕЦІЯЛІСТИ ВІД ПРИБІЛЬШУВАННЯ СТАТИСТИКИ.

Після реферату, який викликав зрозуміле зацікавлення, багато слухачів ставило прелєгентові питання й висловлювало свої погляди. Між ін. відомий польський географ проф. Суйковський заквестіонував число населення С.С.С.Р., піддаючи в сумнів точність большевицьких статистик. На його думку Москалі ще перед війною **перебільшували число свого населення на 10 відсотків,** бажаючи заімпонувати світові числом евент. своїх багнетів. Жидівські журналісти спеціяльно цікавилися долею жидівства в С.С.С.Р.

На марґінесі відчиту ред. Отмара про еволюцію большевицької політики треба сказати, що й сам прелєгент у підході напр. до української проблеми еволюціонував дуже далеко.

*

Ред. Бончковський виступив з відчитом про київський похід, що після заяв ген. Кутшеби й Галєра — став знову актуальною темою польської публіцистики. Дискусія була слаба. Тому, що зміст відчиту ред. Бончковського знаходимо в найновішому числі „Б П. У.", обмежуємось лише до згадки про нього. (КТВ).

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Адміністрація.

В. БУДЗИНОВСЬКИЙ 2

Діраві черевики.

Нараз пісня втихла. Стефанишин станув і задумався. Кільканацять кроків перед ним блимало світло. Це коршма. Від неї починається вже село. Ще пять хвилин — і він буде в хаті. Коли подумав, що треба видумати для жінки якесь оправдання, нагло протверезився. Його становище було прикре.

Бррр! Холод почав його наново сверлувати. Пальці ніг, якби хто ножем припікав. Стояв і думав. Хвилину на одній нозі — другу розтирав і грів руками — хвилину на другій нозі.

— Що я їй скажу? Як я перед нею стану, що вигадаю? А головно з чого почати?.. Або то що? Чи я обовязаний виправдовуватися, чи я її слуга, чи що? Я пан дому!

Добув з кишені пляшину і потягнув порядну порцію. В заячу його шкіру влилася наново лицарська кров. Тепер не боявся б зійтися око в око із левом на пустині, не то з жінкою.

Ноги його так уже замерзли, що стратили чуття, і він уже не відчував холоду. Тільки враз-годи як ударявся об твердшу груду, патик або камінь, — відчував біль. Ох, як це тоді боліло, як пекло! В руки змерз так, що пальці, мов задубіли. Сховав долоні в рукави і пустився далі — байдуже йому було вже про все на світі. Але перед своєю хатою знов станув. Там стояла запряжена бричка.

— Ага! Гості ще не відїхали. Але добре, що вже збираються.

Стефанишин постановив заждати, аж відїдуть. Завернув, обійшов частину села, і знову станув перед школою. Брички вже нема. Потягнув із пляшини ще раз і вступив до хати. Свічка на столі вже догасала. З печі виливалася на хату велика струя теплого світла. Жінка сиділа на ліжку, з лицем в долонях... Плакала. Стефанишин усів на крісло і став мовчки стягати черевики. Ішло це нелегко.

— Щастя, — думав, — що жінка мовчить. Обійдеться без війни... Так ні. Вона не думала мовчати. Він же-ж наробив їй такого сорому, виставив її на глум і сплітки.

— Гарно списався ти! — почала хлипаючи.

Стефанишин мовчки поставив перед отвореними дверцями печі на кріслі мокрі черевики.

— Що ж ти так довго робив у місті?

Учитель замість відповіді, поліз під ліжко шукати за старими черевиками.

— Такого скандалу мені наробити! Приїхали гості, а тут господаря нема дома, хоч вони тиждень наперед заповіли свою візиту. Так якби нарошне утік. Не можна було навіть лямпи запалити, бо шкло збите. Щастя, що в коршмі були ще дві останні шабасівки, бо якби не те, то ми були б мусіли потемки сидіти.

Стефанишин не відповідав нічого, лише нишпорив між барахлом поскиданим під ліжком, але черевиків ніяк не міг найти. Забув, куди їх закинув ще тоді, як збирався до міста.

— Рознесуть же вони тепер по цілій околиці, які ми діди! Кілька літ не можна буде людям на очі показатися!

Учитель виліз уже з під ліжка, але на жінчині докори відповів лише гробовою мовчанкою.

Жінку починала вже брати щораз більша досада.

— Ти не знав, що у нас гості, не знав, що у нас нема нічого в хаті? Тепер же їдж сам, що накупив!

Учитель мовчав.

Жінці було вже цього забагато. Думала, яку би йому зробити сцену. І видумала. Поставила все, що накупив чоловік, як спізнені витребеньки, викинути через вікно. Однак не бачила, щоб він, окрім напів порожньої вже пляшки, приніс що додому. Думала, що з сорому лишив усе в кухні. Вийшла до кухні, але й там не найшла нічого.

— Де ж ти подів те, що накупив?

Замість відповіді чоловік став гріти пальці при вогні...

— Чи тобі вуха позакладало, що не чуєш? Чи язик присох до піднебіння, що занімів? Наробив сорому і ще сам удає ображеного!

— Не доводи мене до лютости! — гукнув Стефанишин. — Думаєш, що я буду викидати гроші на гостину для якихось там Врублевських тоді, коли я сам не маю в чому ходити? Позволь зробити собі делікатну замітку, що не то жінка, але навіть клятий ворог мій, не вигнав би мене до міста в таку хуртовину... голого, голісінького.

ЗА ОКЕАНОМ.

КОНЦЕРТ НА ДОХІД УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ В АМЕРИЦІ.

Українська громада у Філядельфії уладила 21. III. ц. р. концерт у честь єпископа Константина Богачевського, який вже 13 років перебуває в Америці. Дохід з концерту призначено на перший Український Музей при Вищій Школі у Стемсфорді тому, що цей рік еп. Константин призначив роком Рідної Школи і Музею. Програму концерту виповнили хорові продукції катедрального хору і хору Сиротинця, продукції орхестри проф. П. Дубаса, сольоспів п. М. Горшка, квартет на фортепіяні, деклямації і святочний реферат, що його виголосив д-р В. Драган.

По концерті приявні разом з еп. Константином зійшли до долішньої салі на вечерю. При милій гутірці вечеря затягнулася до пізної ночі. Преосв. Константин виголосив промову про значіння культури для націй. Крім того складали привіти визначні громадяни і представники організацій. Чистий прихід у сумі 290.67 дол. передано на руки еп. Константина на Український Музей у Стемфорді.

КНИГА „РІДНА ШКОЛА В АМЕРИЦІ".

Рідношкільний комітет в Америці підготовляє до друку незвичайно корисну книгу п. н. „Рідна Школа в Америці", що буде поділена на три частини. Перша частина буде посвячена в цілости Рідній Школі в Америці, Українському Музеєві і Бібліотеці у Стемфорді. Друга частина книжки під гаслом „Свій до свого" обійме виказ українських купців, промисловців, ремісників, лікарів, адвокатів і т. д. Таким чином кожний українець на основі цього провідника по більших центрах українського життя зможе дістатись до свого, українського купця чи промисловця і т. д. Вкінці комітет помістить виказ українських товариств, корпорацій і т. п., щоб мати одночасно перегляд українського культурного життя. На покриття коштів видання цієї книжки зложить одного доляра кожний, кого прізвище поміщене в цій книзі. Надвижка піде на перебудову Вищої Школи у Стемфорді.

УКРАЇНСЬКИЙ СВЯЩЕННИК ЛЕКТОРОМ В АМЕРИКАСЬКІМ КАТОЛИЦЬКІМ СЕМИНАРІ.

На прохання ректорату католицького семинара св. Бернарда в Рочестері, Н. Й., о. Степан Побуцький, парох в Обери, Н. Й., виголосив перший виклад 21. березня ц. р. у салі семинара на тему: „Східні обряди в Католицькій Церкві, зокрема в українській Греко-Католицькій Церкві". На викладі був присутній ректор з професорами та 238 студ. богословів. Приявні вислухали викладу з найбільшим зацікавленням та уладили українському лекторові правдиву овацію. Чергового дня вранці о. Побуцький відправив Службу Божу в українськім греко-католицькім обряді. На Службі Божій були всі професори з богословами. Підчас Служби Божої всі богослови римо-католицького обряду з діяконами і піддіяконами приняли св. Причастіе під обома видами в нашім греко-католицькім обряді. Чергові відчити виголошує о. Побуцький що два тижні. За перший виклад о. ректор відзначив о. Побуцького титулом „почесного професора" семинара св. Бернарда.

ЗБІРКА НА ПАМЯТНИК БЛ. П. ЄПИСКОПА ОРТИНСЬКОГО.

Мешканці Ортинич Шлякотських пов. Самбір, рідного села бл. п. Сотера Ортинського, першого українського єпископа в Америці, рішили поставити у себе памятник для цього заслуженого для церкви і нації владики. З цією метою американські українці переводять теж збірку на той памятник. Одночасно українська преса в Америці кинула думку, щоб американські українці-католики здвигнули над могилою покійного владики Сотера відповідний памятник. Тлінні останки цього заслуженого єпископа спочивають у катедральнім храмі у Філядельфії.

ЦЕРКОВНЕ СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ В ОЛИФАНТІ.

Дня 21. березня було в Олифанті, На., рідке торжество в українській греко-католицькій церкві. Тоді відправив першу Службу Божу уроджений в Олифанті українець, о. місіонар Сильвестер Колер ЧСВВ, який дістав свячення у Мондері, Альберта в Канаді. Церква була переповнена народом. На Службі Божій було приявних 10 Сестер Василіянок. Співав дуже гарно хор під управою п. Льва Сорочинського. При кінці Служби Божої о. Іван Ортинський виголосив проповідь, підкреслюючи, що олифантська громада має чим похвалитися, бо вже вийшли з неї три українські священники: о. Тихайський, о. Федаш та оо. Колер. Зокрема з родини Колерів крім о. місіонаря вийшли теж дві Сестри Василіянки. В Канаді на богословських студіях в оо. Василіян є ще четвертий олифантець Константин Височанський. Опісля о. Колер уділив вірним благословення і стискав голови.

ЗБІРКА НА ПАМЯТНИК ПОК. О. В. МАТЮКА.

Селяни с. Карова пов. Рава Руська рішили поставити памятник бл. п. о. Вікторові Матюкові, відомому українському композиторові, який був парохом довгі роки в цьому селі, і видати книжечку про його життя й діяльність. Проект памятника виготовив уже наш різьбар А. Павлусь зі Львова. Гроші на памятник збирає крім старого краю також комітет під проводом п. К. Піддубчишина в Джерзі Сіті, Н. Дж.

ПОВІДОМЛЯЄМО

що вже надійшли на склад у великім виборі в прекрасних нових взорах — матеріяли на весняні плащі, костюми, шовки на блюзки, комплєти і сукні — в цінах надзвичайно приступних

„ДІМ МОДИ"

Львів, — Готель Европейський

Обслуга в українській мові.

Еміграційні справи.

ОПІКА НАД ЕМІГРАНТАМИ ДО ПАРАҐВАЮ.

Щоб запевнити емігрантам, які вибирають в Польщі до Парагваю, належну опіку і допомогу в дорозі в Буенос Айрес до Кармен (остання залізнична стація в Парагваю), Еміграційний Синдикат припоручив опіку над ними Північному Кольонізаційному Товариству в Буенос Айрес.

Перш за все емігранти дістають поміч у Буенос Айрес при пересіданні з трансатлянтійських кораблів на річні кораблі. Згадане Т-во полагодить усі формальности щодо вантажу багажу. Дальше емігранти будуть мати опіку підчас подорожі річними кораблями, опісля в Асунціон та Енкарнасіон і підчас дороги в Кармен на місце поселення.

На покриття всіх видатків, зв'язаних з перевезенням емігрантів та їх багажу і за опіку в часі дороги, устійнена гуртова ціна переїзду в Буенос Айрес до Кармен: 90 пезів для осіб від 12 літ вгору і 52 пези для дітей від 3 літ до 12. Одна дитина у віці до 3 літ та одна дитина у віці до 10 місяців користають в безплатного переїзду й опіки.

ВИЇЗДИ НАРЕЧЕНИХ ДО КАНАДИ.

Канадійська влада змінила дотеперішні обовязуючі іміграційні рестрикції, що торкаються супроводження нареченых до Канади. Постанови канадійського іміграційного закону, що тепер обовязують, доповнені рішенням Тайної Ради з дня 23. квітня ц. р. ч. П. С. 885, вводять додаткову постанову того змісту, що кожний емігрант, легально впущений і легально замешкалий у Канаді, може спровадити собі наречену, повінчатися з нею і запевнити їй опіку. Прийняте рішенням про наречені вказує, що ця категорія емігрантів буде трактована нарівні зі спроваджуваними жінками і малодітніми дітьми. Від нареченых будуть дальше домагатися перміту, але одержати його буде лекше (досі перміти видавали лише виняткова).

ТРАНСПОРТИ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ ДО КАНАДИ.

Емігранти-переселенці до Канади, яких акваліфіковано на виїзд, повинні у власному інтересі якнайскорше відбути подорож, щоб у цьому році не втратити часу рільних праць у Канаді. Транспорти будуть так організовані, що виїзд із Гдині відбудеться дня 27. травня ц. р. і дня 10. червня ц. р.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ

СВОЮ РЕАЛЬНІСТЬ

АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?

ДАЙТЕ ОГОЛОШЕНЯ ДО НАШОГО ЩОДЕННИКА.

— Голого? А що ж ти хотів, щоб я тебе убрала в соболеві футра, щоб тебе в огрівзній лектиці носили? Бідний учитель повинен тішитися, що має свкий-такий плащ.

— Чи ти дурної вдаєш, чи зачіпки шукаєш? Соболі і лектику тобі дарую, але того, що ти мене вигнала в таку погань до міста, цього не дарую! До того в таких черевиках! В таких о!

Вхопив за черевик, запхав палець у діру і тицьнув їй підошвою попід сам ніс.

— Я не дурний руйнувати собі здоровля для якихось там Врублевських. Хочеш приймати гості, то сама бери ноги на плечі і жени до міста!

— Я... я маю йти до міста? То ще тобі не досить, що вже дома нагаруюся від дня до ночі..., без помочі, без служниці? Не досить того, що сама корову видою.

— Овва! А я гній зпід корови викидаю.

— Що хату замету, зварю їсти, посуду помию, все і все, ще й до міста маю сама бігати? А ти що цілий день робиш? Школярам уха обскубуєш, декого по спині стягнеш — тай тільки твоєї роботи! Можеш бодай до міста скочити, бо гріх дурно хліб їсти.

— Я до міста? Та ще й босо?

— То найми собі післанця. І слугу найми, бо я заповідаю тобі, що від завтра перестаю так гарувати.

— Ов! Диви, що за пані. Як тобі служби захотілося, то найми собі сама. І то за свої власні гроші. Бо щодо мене, то я слуги не потребую. Я для себе маю вже жінку, що й так досить коштує. Думаєш, що я тебе буду задурно годувати?

Жінка замовкла. На щось таке вона не була приготовлена. Добра хвилина минула, заки очуняла.

— Ти пяний, чи що? Таки так... Упився! Аже тепер зачула, як від нього бе горілка.

— А може мені не вільно? Може то за твої гроші я так упився? Як упився, то за власні, гірко запрацьовані гроші.

— Ті гроші так само мої, як твої. Я ще більше працюю, ніж ти!

— Овва! що мені за праця. Зате я годую тебе. Ти і половини того не заробиш, що зїш.

— Що ж то? Я твоя слуга, що так до мене говориш? Я твоя жінка, — тож не забувайся!

— Жінка. Та воно щодо формального, то правда, що жінка. Воно й так між людьми називається. Але позволь собі сказати, жінко, що жінка жінці нерівна. Що інше така жінка, що причинюється до домових видатків, а що інше така, що живе з ласки чоловіка і зїдає його працю. Ти не принесла мені жадних маєтків, тому й не маєш права мішатися до того, що я роблю із своїми грішми. Тим менше ще можеш жадати від мене, щоб я тебе дурно годував. Печених голубців без праці не надійся у мене. Не внесла ти нічого в хату, то ж працюй! Дарно їсти не дам. А до того, що я роблю, тобі зась! От ще й решту випю! — і потягнув із пляшки.

(Далі буде).

Економічний огляд.

Проблєма золота.

Економічне життя світу повне суперечних явищ. Ще не всі держави вилікувалися з наслідків кризи, як уже прояви кон'юнктури страшать декого занадто вибуялим розростом і викликають дискусії на тему підготови світу до нової кризи. Ще недавно бентежила всіх пошесть девалюації валют, як уже вирнуло питання ревалюації не тільки на терені Америки, але і в Европі (Швеція). Ще недавно деякі держави в погоні за золотом сягали навіть до приватних сейфів, де воно було сховане, — сьогодні думають там над тим, як відтяжити емісійні банки від занадто великих запасів дорогоцінного металю, розглядаючи можливість повороту до обігової золотої монети, стерилізації, тощо.

Проблєма золота стала тепер гостро-актуальна. Щоб не було непорозумінь, зазначимо, що дотичить це головно Зл. Д. П. Америки і В. Британії. В Польщі, яка до світових запасів золота має приступ дуже утруднений, бо тільки шляхом активного торговельного білянсу або заграничних позичок, дотеперішня практика дальше залишається під впливом декрету про обмеження обороту девізами і золотом. Та проте і в Польщі звишкова тенденція цін на товари (як явище паралельне з обниженням вартости золота) відібрала дорогоцінному жовтому металеві той блеск, що захоплював ще недавно щадників і підносив обороти золотом до небезпечних розмірів, що — як відомо — змусило урядові чинники до репресивних декретів.

Які є причини того, що тепер у світі стільки шуму про непевність дальшої вартости золота, що в пресі читаємо про „деградацію" чи „детронізацію" золота? Які причини, що на лондонській біржі появився вже дисконт при термінових оруджах у золоті, себто за золото, доставлене пізніше, платять дешевшу ціну, ніж за золото при негайній передачі?

Відповідь на це актуальне тепер питання находимо у річному звідомленні на 1936/37 Банку Міжнар. Платностей у Базилеї, яке подав він саме у пресі до публичного відома.

В першу чергу подані у звідомленні цифри, що дотичать сучас. продукції золота. Ця продукція осягнула в р. 1936 небувалий рівень. Зросла вона на 4.3 міл. унцій (1 унція рівняється 28.3 грама), або кругло на 13½% до глобальної цифри 35.25 міл. унцій. У порівнанні до 1929. р. є це зріст на 75%!

Цікаво розглянути загальну продукційну цифру за краями. Отож на першому місці стоїть Південна Африка з 11,339 міл. унцій (в 1935 р. 10,774 м. у.), відтак ідуть: СССР з 7,350 міл. у. (5,831), Зл. Д. П. Америки 4,295 (3,619), Канада 3,721 (3,283), інші 8,549 (7,484). Рекордовий аванс у цій черговости, що її подає згаданий Банк, осягнула Большевія, яка дуже швидко здистансувала Зл. Держави П. А. і Канаду (ще в 1929. р. продуковано в СССР золота мало що поверх 1 міліон унцій!). Як зазначено у звідомленні, в Сибірі відкрили в останніх роках нові золоті поля. Загалом Совіти затруднюють у своєму золотому гірництві 750 тис. робітників і 12 тис. інжинірів. Дальший зріст продукції передбачений не тільки в Совітах, але теж у Півд. Африці, у Зл. Д. П. А. та в Канаді. Ціна золота є все ще настільки висока, що вона дозволяє експльоатувати менше видайні золоті поклади.

Та проте знижкова тенденція ціни золота спричинює те, що ховання золота (тезавризація) не тільки припинилась, але навпаки, зі сховків на світло дня вийшли дуже поважні засоби жовтого металю. Згадане звідомлення подає, що завдяки цьому самі европейські тезаврятори дали в мин. році золота в круглій вартости 1 міліярда швайц. франків.

Величезний зріст запасів золта не може очевидно залишатись без впливу на його вартість. Розмежувати в причиновости зросту цін на товари, де кінчиться вплив моментів т. зв. доброї кон'юнктури і де починається вплив збільшених запасів золота й сумерк його блеску в очах мас, дуже важко, бо все те сплетене тісно з собою. Та проте одно можна стверднти, а саме, що більшаюча кількість золота в такому гемпі, як в останніх часах, при „відірванні" валют від золотої основи (через те золото стало товаром), мусить впливати на знижкову тенденцію його вартости, міреної вартістю інших дібр. Перспективи дальшого зросту кількости золота — це перспективи дальшого зросту цін усіх товарів зі зменшенням попиту на дорогоцінний метель — золото.

В. Н—вич.

ПОЛЬСЬКА ХРОНІКА.

„ГОСПОДАРСЬКА РАДА" ДЛЯ СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ.

На днях відбув львівський воєвода д-р А. Білик конференцію з представниками трьох Палат — Пром.-Торговельної, Рільничої і Ремісничої — та з репрезентантами банків. Темою конференції була справа **оживлення промислового руху у Сх. Галичині.** Воєвода, опираючись на свій досвід в тернопільського воєвідства, стверднв, що не всі господарські можливости, на які позволяють вальори дотичних теренів, є реалізовані. Хоч у Галичині нема відповідної підготови і капіталів (спадщина часів займанщини), то проте має вона корисні умовини для промислового розвою, бо має природні багатства, добрий клімат і почву, та живий активний тип мешкання.

В дискусії порушено багато справ, м. і. справу розбудови битих, залізних і водних шляхів. Директори банків обіцяли кредитову поміч усім здоровим промисловим закладам. Для підтримки господарської підприємчивости учасники конференції визнавали необхідним покликати до життя Госп. Раду для Сх. Галичини. Цю думку прийняв воєвода, заповідаючи, що швидко скличе конститууюче збірання. **Наші господарські кола повинні подбати, щоби в цій Господарській Раді українські інтереси були гідно заступлені.**

УДІЛОВІ СПІЛКИ ПОБУДОВАНІ НА ОРГАНІЗАЦІЙНИХ ЗРАЗКАХ КООПЕРАЦІЇ.

Велике зацікавлення в господарських колах Польщі викликав проект закону про уділові спілки. Має це бути правна форма **для дрібної торговлі і промислу,** що в досі існуючих формах не находили для себе чогось відповідного.

Цей проект спрацювала Пром.-Торг. Палата в Варшаві. Зразки для нього найшла вона в кооперативах, відкинувши їх протикапіталовий характер. Уділова спілка, згідно з цим проектом, має **змінний капітал,** допускаючи плинність кількости членів (можна вступати і виступати). Відповідальність додаткова дуже сильно обмежена, а правна форма упрощена.

Як подає преса, Пром.-Торг. Палата, як автор цієї невідомої досі ні в краєвому ні в закордонному законодавстві правної форми підприємства, здає собі справу з того, що до творення великих госп. організмів пропозиційна уділова спілка не є відповідна. Зате як підприємство, призначене напр. для закупів сировин для дрібних промисловців, для гуртових і товарових закупів для роздрібної торговлі, тощо, може вона відіграти першорядну ролю.

Проект уділової спілки ми, українці, можемо привітати тільки з вдоволенням і побажати, щоби якнайскорше став він законом.

СВІТОВА ХРОНІКА.

БРИТІЙСЬКА ІМПЕРІЯЛЬНА КОНФЕРЕНЦІЯ.

В Льондоні почалась Імперіяльна Конференція з участю делегатів Анґлії, Канади, Австралії, Нової Зеляндії і Південної Африки. Південна Родезія і Бірма прислали обсерваторів. Британські кольонії репрезентує міністерство кольоній. Замітне, що Ірляндія на конференцію не зголосилась. Як подає Г. І. Фербер у дописі з Льондону в „Ц. Г. Гандль.", звідки беремо ці відомости, становище Ірляндії і її нова конституція може принести Анґлії чимало клопотів.

Засадничим предметом Конференції є оборона імперії, та поруч із тим на порядку нарад є цілий ряд господарських справ, а саме: проблєма валюти в звязку з валютовим франц.-англ.-американським порозумінням, дальше — ціна золота і можливість знесення митних барієр на світі. Крім тих загально-господарських справ порушені будуть суто-британські справи, а саме: підтримка Анґлією власного хліборобства в вжкористь доміній, або закупно нею сільсько-господарських продуктів в інших краях, у першу чергу в Аргентині, а відтак збільшене упромисловлення доміній, тих, що досі виступали як краї виключно сировцеві.

Британська Імперіяльна Конференція викликує в світі велике зацікавлення.

ХЛІБОРОБСТВО В ТЕПЕРІШНІЙ АБІСИНІЇ.

Італійці горячково досліджують тепер господарські можливости Абісинії. На думку знавців — можна там буде взяти під увагу управу 50 міл. доброї землі. Покищо заорано 2.4 міл., себто двічі більше, ніж це було в часах самостійности. В дальшому поширенню засівної площі потрібні є перш за все дороги. Можливости є дуже великі, бо земля врожайна і клімятичні умовини добрі. Абісинці добували з землі тільки те, що було конечне, щоби прожити. Італійці шукають ще й для себе сировців і праці для безробітних. Головну увагу хоче звернути італ. уряд на культуру бавовни, волокнистих рослин, збіжжя, кави, тютюну, овочів і арини, як теж на годівлю худоби.

—o—

З нашої кооперації.

ВАКАЦІЙНИЙ КУРС РСУК В ГРЕБЕНОВІ.

Вакаційні курси-табори для провідників і симпатиків кооп. руху, що їх улаштовує від 3-ох літ РСУК, здобули собі вже велику популярність. Цьогорічний курс, згідно з побажанням учасників минулорічного, відбудеться на Бойківщині, в гарній долині Опору, у відомій кліматичній місцевости Гребенів. Курс призначений на час вд 10. до 29. липня. Учасники, крім щоденних 2—3 годинних занять викладами і гутірками на ідеольогічні кооперативні та загально суспільні теми, та інших товариських розваг, зроблять прогульки на гори Парашку, Маківку, Зелемін, Тростян, скали в Бубнищі, могилу Святослава і ін. В рямцях курсу відбудеться конкурс учасників на найкращий пропагандивний реферат на теми, що будуть оголошені в кооп. пресі.

МІЖНАРОДНІЙ КООПЕРАТИВНИЙ КОНГРЕС.

У вересні ц. р. буде радити в Парижі підчас світової виставн міжнародній кооперативний конгрес. Відкриття конгресу відбудеться 6. вересня, а закінчення 9. вересня. На порядку нарад: 1) справоздання льондонського Міжнародного Кооперативного Союзу, 2) реферат президента Міжн. Кооп. Союзу на тему: кооперація і плянове господарство та вплив державної інгеренції в господарство на розвиток кооперації, 3) реферат про теперішне примінювання рочдельських засад в кооперативній праці і 4) реферат про міжнародню кооперативну вимину товарів.

ПРЕЗИДЕНТ МСК — МІНІСТРОМ ФІНАНСІВ.

Президент Міжнароднього Союзу Кооперагив В. Таннер ввійшов як міністр фінансів до нового уряду Фінляндії. Перед вибором на президента МСК п. Таннер був премієром Фінляндії.

РУХ ЧЛЕНІВ В Р. С. У. К.

В квітні ц. р. приняв РСУК 46 кооператив у свої члени.

Новини економічної літератури.

А. Гаврилко: „СИЛЬНІ ЛЮДИ". Львів 1937. Накладом автора, стор. 28, 8°.

Ця невеличка брошура є наглядним документом, як дехто упрощує собі еволюцію форм господарського життя у нас, українців, та якими дивовижними засобами пробує популяризувати велику кооперативну ідею серед нашого народу. Автор зібрав у своїй книжці кілька нарисів, у яких представлена гнилісько-розбишацька природа самостійних купців. Бажанням його є знеохотити читача до людей приватної підприємчивости, щоб відпав у „десятьох оправдах про кооперацію та про купців приватників" остаточно в пух і прах розбити доцільність існування купецтва, тоді коли в господарському житті діє морально-досконала кооперація.

„Сильні люди" — це книжечка замітна тільки тенденційністю, вибуялим фанатизмом і короткозорістю її автора. До справи господарського вироблення українців вносить вона тільки елементи гальмування і зайвих антагонізмів та непорозумінь. **В. Н.**

Марко Рудницький: ЗАФАЛЬШОВУВАННЯ СПОЖИВЧИХ ТОВАРІВ. Львів 1937. Накладом „Нар. Торговлі", стор. 27. 16°.

У вступі до свого короткого викладу про фальшування найважніших споживчих артикулів (разом 80) автор пише: „Фальшування пожиж і споживчих артикулів є великим суспільним лихом, бо воно некорнено відбивається не лише на кишені і здоровлю консумента, але також на торговлі і промисл". І дальше: „Спонукачами цих фальшованих артикулів є майже виключно бідні люди, які за свої гроші, в поті чола зароблені, купують товари найгіршого сорту".

Автор розглядає ось-такі артикули: молоко, масло, сир, бриндзю, муху, хліб, тіста, мармоляду, соки; оцет, оливу, вепровий смалець, рослинний товщ, мід, сушені гриби, какао, чекольяду, каву, чай, перець, цинамон, паприку, імбір, гвоздики, мушкателеву галку і квіт шафран, ванілію, фіги і сиго. При кінці помішені ще завваги про переховування товарів.

Ця корисна брошурка повинна найтись у руках кожного споживача. Особливо прочитає її з користю наше жіноцтво.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Новий Ляндрі.

У віденському суді відбувся перед кількома днями процес у справі вбивника Степанека, якого порівнюють зі славним убивником Ляндрі, опирем із Дісельдорфу або з Матушкою. Степанек садист, який має на совісті 3 убивства та кілька невдачних спроб убивства. Степанек ще молодий чоловік і його зовнішній вигляд нічим не зраджує, що він кровожадний садист.

Кілька літ тому жінка Степанека покінчила самогубством, кинувшись під колеса поїзду. Степанек побачив змасакрований труп молодої жінки і — як сам каже — цей вид викликав у ньому жадобу крови, вбивати людей і масакрувати їх трупи.

Перше убивство виконав два роки тому. До Степанека, який працював у городі, прийшов у гості сусідський хлопчина. Садиста обхопила раптом жадоба крови. Він схопив лопату й одним ударом у голову приголомшив дитину. Відтак закопав тіло в саді.

— Можливо — признався він у суді — що Брозовський (так називався хлопець) ще жив, коли я його закопував, але відтак він напевне вмер...

На салі, де сиділи теж родичі хлопця, чути було підчас зізнань садиста голосний плач.

Від свого першого убивства садист стратив зовсім духову рівновагу. У ріжних місцях міста стріляв він вечорами до прохожих жінок. Одначе по першім стрілі охота вбивати щезала і садист утікав із місця злочину. Та раз якось йому повелося і він застрілив над берегом Ельби 50-літню молочарку, змасакрував її трупа і скрив його у шуварі. Два роки вірив чоловік, що його жінка покінчила самогубством. Третьою жертвою Степанека була його тіточна сестра, яка прийшла раз вечором до його мешкання. Хоч грав голосно радіоприймач, сусіди почули всеж таки стріли. Коли Степанек вийшов згодом сам із своєї кімнати, вони прочували, що в кімнаті щось лихого скоїлось і дали знати на поліцію. Молоду жінку знайшли вбиту з перестріленими грудьми. Садист покраяв тіло ножем, виймив очі і збещестив трупа. Його негайно арештували.

— Я не звичайний убивник — заявив він суддям. — Я не вбивав для користи. До вбивства спонукувала мене якась внутрішня сила.

Степанекові грозила кара смерти, або довічне замкнення в домі божевільних. Остаточно суд засудив цього жорстокого вбивника на кару смерти. Степанек не вірив до останньої хвилини, що його засудять на смерть. Колиж довідався про присуд, спершу видивився божевільним поглядом на суддів, а відтак із лихими блисками в очах пішов під ескортою до вязниці. Мабуть у цій хвилині був би не тільки з пістолі стріляв, але й зі скорострілу.

—o—

Гостинниці серед залізничих рейок.

Велике американське залізниче товариство Пульмен Компані, яке обслуговує кілька важних комунікаційних шляхів, вибудувало спеціяльні гостинниці для залізничої прислуги.

Залізничі службовики нарікали дуже часто на невигоди, труди й недостачу відпочинкового приміщення по першім етапі своєї праці. Люди від яких вимагають совісности, точности й докладности у виконуванні важкої залізничої служби, хотіли теж мати хвилинку відпочинку на малих узлових стаціях. Від 15. травня ц. р. віддало залізн. товариство своїм службовикам 12 світлиць, що їх назвали „гостинницями серед рейок", бо вибудували їх майже при самих рейках між розгалуженнями шляхів. В кожній гостинниці є радіові й телефонічні получення та буфети. Одначе в буфетах не продають алькоголевих напитків.

Королева брехунів.

У славнім (очевидно в Америці) „Клюбі брехуніа" у Вісконсіні, всесвітнім мистцем брехунів вибрали просту фармерку з Фавлервіль у стейті Мішіген. Жюрі не мало — як пишуть часописи — легкого завдання, бо признати пані Галь Бернгуз першенство за її побрехеньку між ріжними іншими справді неімовірними історіями, важко було. Світова брехунка мусіла відбути майже кількадесять кільометрову подорож до Вісконсін, щоб здобути нагороду (золоту медалю висаджувану бриліянгами і титул „королевої брехунів"). Першу нагороду добула вона за свою історію про велитенського москіта (комаху) який мусів живитися худобою та за історію про смерть цієї комахи.

—o—

Організоване купно весільних дарунків.

Великий американський торговельний концерн Маршаль Фільд і Сп. відкрив у своїй нюйорській централі інформаційно-весільний відділ для новоженців. Новоженці подають до згаданого відділу цієї централі відповідну листу, в якій подають докладно чого їм ще треба зі шкляного або порцелянового начиння, якого накриття на стіл, якого кухонного білля і подібних речей потребують. У такій листі подають теж докладно, в якім кольорі треба подати предмети. Відтак кревняків, знайомих і приятелів просять переглянути таку листу. Секретарка відділу весільних дарунків інформує, що вже вибрано і куплено так, що таким чином одно подружжя дістане завжди тільки потрібні предмети, а не як воно іноді буває: три чаєві сервіси, пять комплетів до кави, 10 цукорничок і т. д.

Нема двох думок, що ця нова американська організація справді корисна, але мабуть тільки американці мають відвагу сказати знайомим, чого вони собі на дарунок бажають.

—o—

Смерть від каплі води.

Дженелля, весельчак князя Феррари перебрав раз мірку у своїх дотепах та важко образив князя. Обурений князь засудив весельчака на смерть через зрубання голови топором. На подвірі замку приготовлено всі причандали до екзекуції. В останній хвилині князь, який дуже любив свого весельчака, змінив своє рішення і хотів дарувати весельчакові життя. Одначе хотів ще при тім дати йому дошкульну научку. Екзекуція мала відбутися тільки на око. Засудженого привели на підвищення, що на ньому стояв уже кат із величезним топором. Джонеллю звязали мотузками, завязали очі й обнаживши шию, веліли положити голову на пень. За хвилину кат пустив на карк засудженого каплю холодної як лід води.

Всі вибухли сміхом і почали кричати на весельчака, щоб устав із навколішків. Одначе Джонелля навіть не ворухнувся. Коли його підняли, виявилося, що нещасливий весельчак умер на удар серця. Смерть прийшла в цій хвилині, коли кат пустив на його карк каплю води.

Найскромніший купальний костюм.

На пляжі в Біріц відбувся цікавий конкурс на найскромніший купальний костюм. Цей конкурс зорганізував відділ Ліги Моральности, яка пропагує у Франції скромні одяги. При помочі добре зорганізованої пропаганди викликав цей конкурс величезне зацікавлення. Поверх 130 пань із найкращого товариства стануло до цього турніру. По першій елімінації, яку перевела окрема комісія моди до плебісциту стануло 60 пань. При оцінці публика брала під увагу естетичну гармонійність постатті з кольором матерії та з мінімальним декольтом.

Перше місце признали 23-літній панні Ребуйлет, доньці власниці магазину моди в Паоржі. Присутня на цьому турнірі мати заявила, що відтепер лянсуватиме тільки преміований купальний костюм.

Незалежно від цієї оцінки відбувся ще конкурс на костюм до опалювання т. зв. „ансамбль ді плянж".

Перше місце здобула п-і Шарльотта Еріо Злизька кревнячка мера Ліону

—o—

МІСТО САМОВБИВНИКІВ.

Досі такою сумною славою могла почванитися японська столиця Токіо. Та американці позавидували японцям навіть цієї сумної слави і виишпорили, що рекорд самогубств побило американське містечко Брейнсвіл у стейті Місурі. Там на 3.000 мешканців відібрало собі в минулому році 298 осіб життя, значить майже 10 вісотків населення наложило на себе руку. Причиною самогубства є в більшости господарська нужда. Найгрізнішим явищем є те, що під впливом масової скількости самогубств повстав у цій місцевости клюб самовбивників, так, що скількість самогубств із несщасливої любови у двоє збільшилася.

—o—

ЛІТАК У ДИТЯЧІЙ КІМНАТІ.

У Штебінгтоні трапилася недавно дивна летунська катастрофа, яка, на щастя, не закінчилася трагічно.

Один тамошній летун листартував на левади положеній недалеко його дому до лету. Своїми летунськими пописами хотів він звернути на себе увагу рідні та знайомих та почав описувати кола низько над своїм домом. Раптом із причини якогось дефекту в моторі апарат полетів стрімголов на його власний таки дім, перебив у сильнім розгоні стіни і влетів до кімнати, в якій спав синок летуна. На щастя ні син ні летун не потерпіли навіть рани, так, що тільки на страху та на шкоді скінчилося.

—o—

РЕСТОРАН ДЛЯ ДІТЕЙ.

Для малих дітей, які не можуть разом із родичами їсти обідів у ресторанах, відкрили недавно в Ню Йорку окремий ресторан. Дітей привозять з мешкань окремими ресторанними автобусами до цієї харчівні, де їх обслуговують молоді, спеціяльно вишколені до поведінки з дітьми кельнерки. Кухня є під опікою дитячого лікаря. За окрему доплату, яку складають родичі, залишають ще дітей у цій харчівні на годинку спання та годинку забави після обіду.

—o—

БІЛЄТИ ДО ВЕСТМІНСТЕРСЬКОЇ КАТЕДРИ.

В суботу 15. ц. м. відкрили вестмінстерську катедру для всіх, які хотіли б оглянути коронаційні декорації церкви. Не зважаючи на високі ціни білетів вступу, вже за одну годину продали білетів на 70.000 франків. За саму неділю — як пишуть льондонські часописи — вступ, призначений на дохід льондонських лічниць, повинен дати більш, як 5 міліонів франків.

—o—

ДВЕРІ З... ПОВІТРЯ.

На американських залізницях можна завважити тепер новий тип ресторанних возів у яких питання получення кухні з їдальнею розв'язано зовсім новим способом. Найгіршою прикметою ресторанних возів було досі те, що крізь кухонні двері добувався до їдальні не все приємний кухонний запах та горяч.

У нових вагонах нема справжніх дверей, є тільки отвір на місці дверей, а відповідні апарати видувають із долини до гори таку сильну струю воздуха, що ні горяч ні кухонні „пахощі" не можуть крізь такий повітряний ізолятор до їдальні передістатися. Друга вигода це те, що кухонна прислуга може в кожній хвилині входити і виходити з полумисками страв та з напитками, не потребуючи зовсім відчиняти дверей.

Алькоголь і тютюн спиняють умовий розвиток людини.

ФУТБОЛЕВА ДРУЖИНА ШВАЧОК.

Як відомо, віденці є великими фанатиками футболю. Такими фанатиками, що в копаний мяч грають там не тільки мужчини, але й жінки. Недавно відбувався у Відні жіночий футбольний турнір за чашу пок. канцлера Дольфуса. Цього року чашу здобула дружина віденських швачок. На середині нападу грала председничка союзу віденських швачок п-і Гавмгарт. У фіналі перемогли швачки дружину міських службовичок.

Помилкове оголошення про шкільні вписи у Львові.

Міський Шкільний Інспекторат у Львові оголосив шкільні вписи до державних народніх шкіл у Львові та в 2. точці того оголошення подав вимогу, щоб батьки вносили подання до Міського Шкільного Інспекторату за дозволом вписувати діти до приватних шкіл.

Опісля той сам Міський Шкільний Інспекторат в обіжнику до Управ приватних шкіл з 18. V. 1937. р. ч. Е 302/37 пояснив, що ця вимога була помилкова. Дозвіл Шкільного Інспекторату потрібний по думці § 6. розп. Міністерства Освіти з 30. V. 1932. Д. З. Р. П, з 23. VI. 1932. ч: 51: пов. 485 тільки для дітей, що ще не осягнули обовязкового шкільного віку, отже для т. зв. „шестилітків", себто тепер для дітей, що уроджені між 1-им січня і 31-им серпня 1931. р. і то все одно, чи батьки мають намір вписати дотичні діти до приватних, чи до державних шкіл. Зате всі діти, уроджені в 1930. році і в попередніх роках, отже у шкільному віці від 7 до 14 літ життя, **можуть свобідно вписуватися до приватних шкіл і на це не треба ніякого дозволу.**

Тому українські батьки та опікуни можуть і повинні без ніяких перепон вписувати свої діти до приватних вселюдних шкіл „Рідної Школи" там, де кому вигідніше.

Вписи до всіх приватних вселюдних шкіл „Рідної Школи" у Львові вже відбуваються від 17. до 24. травня ц. р. і є продовжені до 5. VI. ц. р. включно.

ПОВІТОВИЙ СОЮЗ КРУЖКІВ „РІДНОЇ ШКОЛИ" У ЛЬВОВІ.

З КИСІЛЕВСЬКИХ

Богданна Левицька

вдова по пароху Болехова, б. голова Філії Союзу Українок у Болехові

упокоїлася в Бозі 21. травня 1937 р. у 66. році життя по короткій тяжкій недузі.

Похорони відбудуться в неділю 23. травня 1937 р. в год. 3. попол. з криптн св. Єлисавети (пл. Більчевського) на Янівський цвинтар.

На цей сумний обряд запрошують Рідню, Знайомих і Приятелів Покійної

Діти, Внуки і Правнуки.

Сварка між провідниками польських соціялістів.

У міськім городськім суді у Львові відбулася сензаційна розправа проти б. посла ППС інж. А. Гавзнера за те, що назвав свого колишнього партійного товариша адв. д-ра Ст. Дренгевича провокатором. Цей закид висунув б. пос. Гавзнер у звязку з арештуванням члена ППС. Півовара під закидом зладження трьох металевих пушок до бомб, з яких одна вибухла в домівці „Звйонзку Стшелецк-ого" в 1933. р. у Станиславові. Слідство мало виявити, що Півовар зладив ці пушки на доручення адв. д-ра Дренгевича і навіть якийсь час їх переховували в домівці ППС. Адв. д-р Дренгевич заперечив, будьтоби мав щонебудь спільного з цими пушками. Справа Півовара знайшлася перед партійним судом ППС., який припинив д-ра Дренгевича у правах члена, опісля викинув його з партії.

На розправі І. Гавзнер зізнав, що одного вечора був у буфеті в домівці З. З. К. Тоді один з партійних товаришів заявив, що перед ним жалувався адв. д-р Дренгевич, що не може пізвати до суду інж. Гавзнера, бо не має доказу, що він назвав його провокатором. Тоді інж. Гавзнер написав на картці, що доки адв. д-р Дренгевич не виясннть справи з Півоваром, мусить уважати його провокатором. Тому справа опинилася в суді. Суддя допустив нові докази і відложив розправу.

—o—

Велика допомога жидам у Бересті.

До Варшави приїхали директори великої жидівської організації „Джойнт" в Америці, щоб на місці познайомитися зі ситуацією останніх днів, головно з подіями у Бересті і Камені Коширським. Опісля телеґрафічно звернулися до Ню Йорку за негайною допомогою пошкодованим. З Ню Йорку надійшла відповідь у четвер, що до Польщі вислано 50.000 долярів, з того більшу частину призначено для жидів у Бересті. Крім того директори „Джойнту" сподіються, що й жиди в Польщі причиняться складками до облегшення долі жертвам погромів. У Камені Коширськім уже спокійно. Жиди, які покинули містечко, тепер уже помалу вертаються додому. Предсідника місцевої сіоністичної організації Шльому Айзельберґа, який задумував із Каміня Коширського поїхати до Ковля, затримали на залізничому двірці.

Жидівська преса (львівська „Хвіля") підкреслює, що в погромах у Камені Коширськім українці не брали участи

—o—

Через свою знамениту якість здобули

ПАПЕРЦІ і ТУТКИ (ПОВНОВАТКИ)

„КАЛИНА"

СОТНІ-ТИСЯЧ ВІДБОРЦІВ.

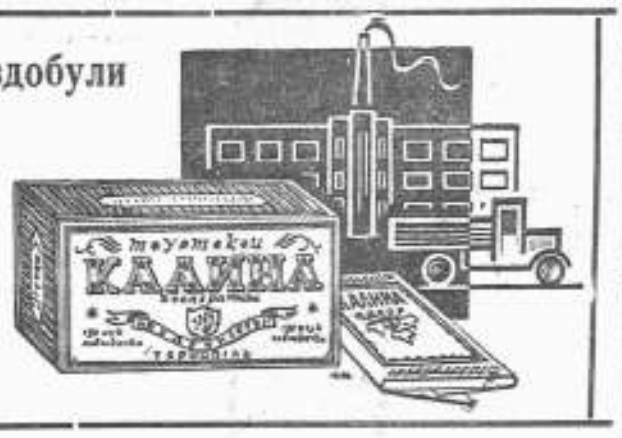

Не признаються до вини...

ДРУГИЙ ДЕНЬ СЕНЗАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ У КРАКОВІ.

В четвер і в пятницю зізнавали далі підсудні у справі нападу на Мисьленіце. Підсудні не признаються до вини і відтяжують себе на розправі, бо в слідстві взаїмно себе обвинувачували. Тому трибунал відчитує їхні зізнання у слідстві. І так: підс. К. Кнотек признається, що брав участь у нищенні жидівських крамниць у Мисьленіцах. Запевняв, що револьвер дістав від збитого Махна. На питання прокуратора заявив, що чув на сходинах від інж. Добошинського, що може прийти до боротьби, підчас якої можуть бути ранені. До Мисьленіц пішов з ватагою тому, бо сподівався, що йде боронити якусь станицю „Стронніцтва Народового", загроженого комуністами. Підс. Ю. Трибусь заявив, що належить до „Народового Стронніцтва" і брав участь у нищенню жидівських крамниць. На питання предсідника, хто ніс кріси, підсудний відповідає, що кріси ніс кожний з учасників по черзі і властиво ніхто не хотів нести. Запевняв теж, що поліція перша стала стріляти до ватаги в Порембі. На питання оборонця заявляє, що в полі було два дзвони і на випадок нападу комуністів на костел мали ними дзвонити на алярм. Підс. А. Ніщик теж відпікувався, щоб мав кріс. Ненавидить комуністів. Підс. Ю. Пизік. 60-літній селянин заявив, що був на збірці в Хоровіцькім лісі, але до Мисьленіц не ходив, бо по дорозі покинув ватагу і вернувся додому. Підс. Ф. Пшибильський признає, що мав кріс і 10 набоїв. Підс. В. Брожек признає, що був караний за комуністичну акцію. По виході з вязниці вступив до „Народового Стронніцтва", бо комунізм йому тепер не подобається. Підс. М. Палка до вини не признається. Підс. Ян Красни був на збірці, але безпосередньо по ній відійшов і в дальшій акції участи не брав. Підс. А. Сирек до вини не признається. Комуністів ненавидить, бо бачив у Росії, як вони гноблять робітників. Підс. Т. Плонка брав участь у збірці, але опісля відійшов. Підс. В. Влазко не признається до закидуваних йому вчинків. На заввагу прокуратора, що його схоплено з крісом, підсудний кличе: „щоб я під землю запався, якщо при мені лежав кріс". Підс. Ян Скоп заявляє, що припадково був у Мисьленіцах на ринку, участи в нищенні крамниць не брав.

Майже всі підсудні заявляють, що комуністів ненавидять, бо вони підготовлялися до нападу на костели і на священників. Зміну своїх зізнань пояснюють тим, що хотіли швидко вийти з арешту і тому обтяжували себе взаїмно.

—o—

НОВИНКИ.

— **Присилайте свої відповіди у справі літературного конкурсу „Діла"**: які з видрукованих у наших фейлетонах новель уважаєте за найкращі? Нагороди Редакції призначені для 7 найкращих новель. Відповіді приймаємо до 1-го **червня ц. р.**

— **Увага, лікувальники!** На днях відчиняємо ресторан „ПАЛАТКА" у Черчі під новою управою фахової, що працювала довгі роки у Львові та по інших лікувальних місцевостях як Трускавець, Закопане, тощо. Ціни приступні. Кухня мясна, ярська і дієтична. 931 1—2

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., телефон 254-46. Приймаю футра до перехования літом.

— **Прегарні зразки** літніх новостей, поручає Кооп. „Базар" Львів, Руська 3: Рукавиці, шаліки, білля, панчохи. скарпитки. Великий вибір, дешеві ціни. 948

— **Середню Фахову Школу** СС. Василіянок у Львові при вул. Длуґоша 17 дозволило Міністерство В. Р. і О. П. перемінити з початком найближчого шк. р. — це є 1937-38, на фахову гімназію. Буде це перша українська кравецька гімназія. Ближчі відомости подамо незабаром в окремій статейці. 979

— **Свято Чорноморської Фльоти,** яке відбудеться в неділю дня 23. травня год. 12. в салі Народ. Дому буде цікавою імпрезою. Такого роду свята започаткував в минулім році Студентський Кружок Рід. Школи ім. Петра Могили. Виконавці програми цьогорічного свята, окрім лейтнанта української фльоти Шрамченка і ред. Качмара — це самі студенти: молода здібна піяністка Володимира Михайлівська, студ. прав (це її перший виступ на більшій імпрезі у Львові), знаний вже у Львові соліст Ярослав Придаткевич, студ. В. Ш. З. Т., молоденький декляматорЮліян Савицький, учень пані Лесі Кривіцької, вкінці смичковий квартет студ. Вищ. Муз. Шкіл. Це все надаватиме спеціяльний характер цій імпрезі веденій українськими студентами. 947

— **Традиційне свячене** влаштовує 23. ц. м. читальня „Просвіти" на Знесінні Старім і Кружок „Р. Ш." ім. кн. Льва на Личакові. Початок обох імпрез точно в год. 6-ій вечором.

— **Вистава мистецьких праць** А. Лошнева, І. Нижника, П. Обаля і Г. Спольського відбудеться в днях від 23. травня до 13. червня в салях Природничого Музею Наук. Т-ва ім. Шевченка у Львові (вул. Чарнецького 24., II. пов.). Відкриття в неділю, 23. ц. м.

— **40-ліття Марійської Дружини при Інституті СС. Василіянок у Львові.** Ще в 1897. р. б. п. о: пралат Ізидор Дольницький заснував при Інституті СС. Василіянок у Львові (вул. Длуґоша 17.) Марійську Дружину учениць. При смерти „дзядзьо" передав провід цієї Дружини оо. Василіянам. В понеділок 17. травня ц. р. згадана Мар. Дружина відсвяткувала 40-ліття свого істнування. Рано в год. 8. провідник Дружини о. І. Назарко ЧСВВ відправив Службу Божу в церкві при вул. Зиблікевича. Підчас Служби Божої всі учениці фахової школи та інститутки приступили до св. Причастія. На Службу Божу прибули делегації інших Марійських Дружин Львова зі своїми прапорами, як: Мар. Дружина учнів та учениць головної гімназії, жіночої гімназії СС. Василіянок, Мар. Дружина Студенток і Пань. Після богослуження відбулося посвячення Марійського прапора Дружини-Ювилятки. Прапор посвятили о. проф. Горникевич, о. проф. Ждан та о. Назарко. Останній виголосив проповідь до молоді. Пополудні в год. 5.30 відбулася святочна академія з такою програмою: учениця М. Стефанів виголосила вступне слово, в якім переповіла історію та діяльність Мар. Дружини при Інсти-

тут. Хор учениць під проводом п. К. Гладилович відспівав Брамса: „Магдалину і Марію". З черги учениця М. Вінтоняк віддеклямувала У. Кравченко: „Аве Марія", а хор в супроводі фортепіяну відспівав Б. Кудрика: Прольог до Шевченкової „Марії". На другу частину зложився сценічний образок п. н. „Золотий ручай". Сами ученици переробили цю сценічну картину з чужого. Картина цікава, з доброю акцією, місцями глибоко зворушлива, тільки кінцевий монольог рішуче за довгий. Добре відограли свої ролі ученици: М. Стефанів, Люба Чорняк, Ірка Павляк, а Мирося Романчукевич виказала небуденний артистичний талант. Публики була повна саля. Переважала молодь. Ціле свято удалося вповні. — **Одна з** присутніх.

— **Новий директор міських театрів у Львові.** На засіданні магістрату після реферату віцепрезидента д-ра Верінського рішено виарендувати міські театри у Львові на час від 1. вересня ц. р. до 30. серпня 1940. р. Янушові Варнецькому, директорові літнього театру у Варшаві. П. Варнецький відомий уже львівській публиці як талановитий актор і режисер.

— **Цінні слова воєводи.** Львівський воєвода Альфред Білик перевів на львівським оболоні інспекцію львівської поліції. Переглянувши відділи, воєвода виголосив промову, в якій зясував обовязки поліції щодо удержання порядку і спокою в державі та зазначив, що поліція у своїх виступах **не може ніколи кермуватися почуванням пімсти за діла громадян, але мусить ділати без тіни злости,** виконуючи строго прикази своїх начальників.

— **Засудженого на чотири роки апеляція увільнила.** Львівський апеляційний суд розглядав справу Теодора Горбача із Синевідська Вижнього, якого стрийський суд засудив на 4 роки вязниці за знущання над жінкою та дітьми. На основі амнестії цю кару зменшено йому до трьох міт. Апеляційний суд увільнив його зовсім від вини та кари. Горбача боронив адв. д-р Мартічак.

— **Хто виграв на льотерії?** В минішнім дні тягнення Клясової Льотерії впали м. ін. такі більші виграні: 75000 зол. на ч: 22349; 5.000 зол. на ч: 28653, 55707, 62919, 106595, 139940, 168823 2.000 зол. на ч: 3094, 14264, 18423, 22083, 54621, 79251, 79428, 80471, 88759, 96762, 106612, 131814 174919, 184040; 1.000 зол. на ч: 745, 4485, 29701, 37408, 64559, 65215, 90693, 95857, 111354, 112965, 119015, 124733, 131589,146916 , 147556, 150990, 170334, 171315, 175027, 177182, 186727, 188065, 189649.

— **Будують каплицю в українському селі.** Власник фільварку в Яремкові рудецького повіту, Якія Флешер подарував парцелю під будову рим.-кат. каплиці. Будовою каплиці кермує комітет під проводом Й. Грабовського, почтового урядовця з Рудок.

— **Марш. Сьмігли-Ридз доктором медицини.** В авлі університету у Вильні відбулася промоція маршала Сьміглого-Ридза на доктора медицини гонеріс кауза. Приїзд маршала до Вильна і промоція були сполучені з великими маніфестаціями і церемоніями.

— **Градова буря над Перемищиною.** Над перемиським повітом перейшла сильна градова буря і спричинила великі шкоди. Катастрофу відчули особливо громади Бахорець, Коштова, Дубецьке Передмістя, Дрогобичка й інші, де засіви знищило на 60 прц. В Негрибці на 50 моргах є 90 прц. знищення, в Горохівцях на 100 моргів 75 прц., в Германовичах 20 прц., у Вітошинцях на 50 моргах 40—50 прц. В Ненадовій від удару грому згорів мешкальний дім.

— **Як будували автостради на Гуцульщині.** В окружнім суді в Коломиї відбулася розправа проти б. радника воєвідського уряду, інж. Містерка, якому, як відомо закинено ріжні зловживання при будові автостради із Жабя до Ворохти. Містерка повинано винуватим сфальшування документів і засуджено на 12 місяців вязниці з трилітнім припиненням кари. Зате звільнено від закидів зловживання задля зиску.

— **„Глос Повшехни"**, щоденник Морачевського перестав виходити. З. З. З. дало на „Г. П." поважні субвенції, але й вони не помогли.

— **Помір безрог у Коломийщині.** Санітарна влада стверднла в громадах Королівка і Корнич під Коломиєю кілька випадків рожиці у безрог. Крім того панує помір безрог у Черемхові, Жукотині, Добровідці, Печеніжині і Трачі. Видано відповідні сантарні розпорядки.

— **Краєва хроніка.** Біля залізничого перестанку в Угерську пов. Стрий грім ударив у дерево, під яким сховався перед дощем залізничний службовець Станислав Тихоняк. Пораженого відратовано. — Пожежу газового заводу на Вербівці під Косовом згасили нарешті, заложивши т. зв. гловицю на отвір цього заводу. — В Зимній Воді під Львовом бик, якого Ярослав Романюк вів на продаж, потоптав його і рогами розпоров йому живіт. Стан Романюка грізний.

— **Святотацтво.** До церкви в Монастирі стрийського повіту добувся злодій і вкрав позолочувану монстранцію, з якої викинув св. Дари. Крім того вкрав другу чашу, три обруси та інші річи. Справою занялася поліція.

— **Пожежа в церкві.** В селі Сосниці біля Радимна в часі маєвого богослужения вибухла в церкві пожежа. Від свічки на великому вівтарі запалилися квіти, а від них вогонь охопив увесь вівтар. Людям удалося в короткому часі згасити пожежу.

— **Пожежа від папіроски.** В Гучапах городецького повіту вибухла в стодолі від недокуреної папіроски пожежа. Вогонь перенісся на сусідні будинки і знищив два доми, три стодоли, стайню і шпихлір.

— **Згорів тартак.** У Старій Весі пов. Березів вибухла в ночі пожежа в паровім тартаку. Вогонь знищив до тла цілий будинок і машини. Крім того згоріла більша скількість дощок і брусів. Вогонь був підложений.

— **Гімназисти комуністами.** Окружний суд у Замості на виїздовій сесії в Томашові розглядав справу 6 учнів і учениць місцевої коедукаційної гімназії, що належала до комуністичної організації. Всі обвинувачені (чотири жиди і два українці) у віці 17—20 літ. Засуджено їх на кару вязниці від 2—3 літ, одного, Бруха Гелєтера на 8 літ.

— **Всюди гради.** Над холмським повітом перейшла *на днях сильна* градова буря і знищила засіви на просторі 650 моргів. Шкоди потерпіли мешканці громад Кумів, Касилів, Сілець і фільварок Сілець.

— **Смерть від жарівки.** В Бельську Підлясському 62-літня Людвика Боховська доторкнулася мокрою рукою електричної лямпи, що не мала ізоляційної оправи. Електричний струм поразив її так сильно, що вона впала трупом на місці. Доньку, яка хотіла ратувати маму і також доторкнулася жарівки, тяжко попарило.

— **З Польщі.** В селі Мариках сідлецького повіту згоріли 22 господарства. — В Лодзі вмерло кілька осіб, поражених сонішним ударом. — У селі Тхуржец грім убив 47-літню Розалію Стефаняк. — Підчас бурі, яка перейшла над Дольском, грім ударив у дерево, під яким схоронилися робітники. Три особи згинули. Над повітами блонським і сохачевським перейшли громовиці, що спричинили багато пожеж.

— **Розстріляли 44 шпигунів.** В місті Свободний на Сибірі військовий трибунал засудив 44 особи, між ними одну жінку на кару смерти за шпигунство і нищення залізничих уладжень. Шпигунство управляли, мовляв, у користь Німеччини та Японії. Присуд виконано негайно після оголошення.

— **Кістяк мамута під Чернівцями.** Як повідомляє черновецька преса, в Крещатику робітники, заняті в камінеломах, відкрили кістяк величезних розмірів. Показалося, що це кістяк мамута, який вдалось відкопати в цілости. Справою занялися місцеві наукові кола.

— **Чи слово „дитинство" є образою?** До бурмістра мадярського міста Сегед, Пальфія зголосилося сто націоналістів з проєктом, щоб двом вулицям у місті надати назви антисемітських діячів. Бурмістр назвав цей проєкт дитинством і на засіданні міської ради не піддав його під голосування. На другий день прийшло до бурмістра двох військових старшин і зажадали збройної сатисфакції для всіх сто ображених проєктодавців. Який був вислід тієї акції та чи бурмістр поєдинкувався з ображеними націоналістами, не знати.

— **Порівняльна проба.** Зовсім зрозуміло, що продавець вживає цілого свого красномовного хисту, щоб переконати покупця про добрі прикмети товарів. Від здібности і засобів переконування залежить, яких він уживає аргументів — один буде користуватися виключно ціною, знов інший буде покликуватися на кількадесятьлітній досвід і т. ін. Практична таощадна Пані порівнює артикули різних фабрик і тойно той, який покажеться найкращим, буде вона завсіди купувати. Навіть при найкритичнішій оцінці КІСТКИ бульонові КНОРР, яких уживають загально в господарстві, адм. тримують такі порівняльні проби з якимнебудь іншим подібним продуктом.

Останні вісти.

В ПАЛЕСТИНІ НЕСПОКІЙНО.

З Палестини повідомляють, що трапляються там постійно відокремлені атентати. В Єрусалимі прийшло до бійки між 2 жидами і 2 арабами. Жиди поранили важко револьверовими вистрілами своїх противників. В Єпіні невідомі справники напали на старшину поліції, який вспів урятуватися.

ПРОЦЕС У БІЛЬБАО ПРОТИ НІМЕЦЬКИХ ДОБРОВОЛЬЦІВ.

Авас повідомляє, що в Більбао почався процес 2 німецьких добровольців, яких зловлено 5. IV. ц. р. до неволі на фронті Охандіяно. Оба летуни 24-літній Кінцле і 22-літній Шульце признавлися, що брали участь у летах над біскайським фронтом, одначе не бомбардували Дуранго. Прокуратор домагався кари безречинцевої вязниці для обох.

РУМУНСЬКИЙ НАСЛІДНИК ПРЕСТОЛУ ВИХАВ ДО ПОЛЬЩІ.

В пятницю 21. ц. м. передполудням виїхав з Лондону через Бельгію до Варшави румунський наслідник престолу князь Михайло. По дорозі затримається він у Бельгії. На двірці прощав його польський амбасадор Рачинський.

Найбільшим ворогом для здорового, родинного життя є шинки, що відчужують батьків від родини й рівночасно ослаблюють джерело прожитку. — Я. Дубс.

✝ Посмертні згадки.

ДОМІНИКА ОГІЄНКОВА. Дня 19. травня ц. р. після тяжких і довгих терпінь упокоїлась видатна громадянка, дружина професора, Доміника Данилівна Огієнкова. Похорон відбудеться 21. травня в год. 17-ій на Вольському православному цвинтарі у Варшаві. В. їй П.!

РЕПНІЙСЬКИЙ БОГДАН, окружний суддя в Тернополі ,помер 20. травня ц. р. в 53. році життя. Похорон відбудеться 22. ц. м. в год. 3 попол. В. й. П.!

Дописи.

ЛЬВІВЩИНА.

„Свята Свободи" у львівському повіті. Гарний погідний день 16. ц. м. довозив селянам підльвівських сіл гарно відсвяткувати память внесення панщини — „свято Свободи", що стало святом сільсько-господарського відродження та обєднання. В цьому дні майже у всіх місцевостях відбувався походи до памяткових „хрестів свободи", перед ними місцеві священники відправили відповідні молебні. В деяких селах заходом кружків „Сільського Господаря" відбулися місцеві або районові свята „С. Г." при співучасти делегатів філії „С. Г." у Львові. Такі свята відбулись в селах: Града, Гаї к. Львова, Лісневичі і Борщовичі. У святах взяли участь місцеві та позамісцеві громадяни. На програму свят складалися хорові продукції, деклямації та реферати делегатів філії. В Задитові і Винниках, з Чижикові та інших селах к. Львова відбулися сходини з рефератами про сходування панщини. Завмираючу традицію „Свята Свободи" відроджується у новій формі свята „Сільського Господаря", у формі, в якій набере більшої організованости та дозволить на залишках минулого будувати і вміцнювати здобутки нового життя.

„Свято Свободи" і освячене в Сторонятині. Дня 16. ц. м. відбулося у Сторонятині „Свято Свободи". Прегарна погода немов змовчувала до найбільшої у-

Великий Театр	ПОНЕДІЛОК 24. ТРАВНЯ Вдруге **„ФАВОРІТА"** під артистичним керівництвом АДАМА ДІДУРА.	Великий Театр

частя у авеличанні свята українських селян. Свято почалося Службою Божою, що її відправив в год. 10-ій парох о. М. Ходачек. Опісля пішли вірні в процесію на кінець села під памятковий хрест — внесення панщини. По відправі під хрестом похід вернувся до церкви. — Друга частина свята відбулася пополудні. А саме в год. 3-ій пополудні почалася академія в гарно прибраній салі чит. „Просвіти". Академію відкрив голова управи „С. Г." п. Н. Мороз. На дальшу програму складалися: точки хорові, деклямації і реферати. Промовці інж. О. Дучимінська та о. М. Ходачек вказували на значіння свята, потребу освіти, зорганізованости і т. д. Хорові точки („Чом, чом, чом вемле моя", „Зазвенімо"; „Побратався сокіл" та інші) під проводом Ю. Мороса вийшли добре. Гостей на академії багато. По її закінченню відбулося спільне свячене, що його уладила секція господинь при управі „С. Г.". Акту посвячення снідів довершив о. Ходатек. Під час свяченого хор відспівав декілька пісень. У святочнім настрою розходилися всі до дому. Слід зазначити, що культурно-освітнє і кооперативне життя у Сторонятині стоїть на високому рівні. Сторонятин є прикладом для сусідніх сіл. За короткий час вибудовано там два мурівані кооперативні доми. Селяни свідомі і зорганізовані. Побажатиб громадянам більше витревалости і самопосвяти, а успіхи будуть ще більші. Тоді село в пенністю стане одним з перших сіл львівського повіту.

Гість.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

ГОРОДОК.

Викуп площі з жидівських рук. Громадянство Городеччини купило із зібраних грошей площу біля матірної церкви св. Івана Хрестителя з домиском за суму 3.950 зол. На цій площі має намір побудувати Український Котол. Дім, де знайшли би приміщення наші національні організації та передшкілля для української дітвори з Черлянського й Заставського передмістя. Найбільше заходів у цій справі зробив голова комітету викупна цієї площі о. парох Епіфаній Роздольський, котрий вкладає дуже багато праці у культурний та матеріяльний розвиток городецького громадянства.

„Заколот" на городецькій сцені. Аматорський драматичний гурток при філії „Просвіти" в Городку відіграв 16. травня п. р. в салі Українбанку комедію на 5 дій „Заколот" відомого німецького драматурга Августа Коцебуе. Комедія стягнула досить значне число глядачів та перейшла з успіхом. Публика була розбавлена, актори поводилися на сцені цілком свобідно, як у себе дома. Найбільше сміху на салі викликувала особа старого Ходачковського (грав сам режисер п. Северин Гумецький) та Міша Гурський (м-р Стефан Бутурин), які мали головні ролі. Добре вивязався зі свого завдання отаман Ходачковський (Ст. Свтенько). З жіночих ролі замітні: Анна Цимбаліста в ролі добродійки Ходачковської та Катря Ходаківна в ролі її служачки Дори. Підготова вистави та декорації і характеризація (Р. Стеця) свідчили про вправного режисера, якому належиться повне признання. „Заколот" — не перша вистава, яку в Городку підготовив п. С. Гумецький. Дохід з вистави призначено на будову Нар. Дому.

(Х.)

Алькоголь вироджує раси й веде до загибелі цілі народи.

ВІДГУКИ ДНЯ.

На маргінесі одної книжки.

Бувший бурмістр славного колись, а ще славнішого тепер міста Бережан п. Станіслав Вішневскі видав книжку про українсько-польську війну в Бережанах і околиці. Книжок про ті часи вийшло багато, одні більше, другі менше правдиві, а тільки деякі можливі. Все це залежне від автора, його становища чи надії на становище.

Про книжку Вішневского не можу нічого сказати, бо її не читав, а довідався про неї з рецензії в „Віку Новім". Є там деякі виїмки з книжки, які варто навести:

„Д-р Ковшевич крайний, безоглядний шовініст... з цілою посвятою лікував діти урядника Рембіша, який відмовився від служби при залізниці. Д-р Ковшевич не тільки не брав заплати за труд, але й сам купував для дітей ліки."

Не люблю безоглядних шовіністів. Стрічаю їх я і стрічають їх Ш. Читачі на кожнім кроці. Але таких як д-р Ковшевич не зашкодилоб нам стрічати щодня. Напевно не дісталиб у нас прикметника „безоглядний", а здається і слово „шовініст" не приліпнувалиб до нього.

Друга цитата ще більш цікава:

„Були священники, що палали ненавистю, що польське, але й був один гр.-кат. канонік, що не хотів благословити відділів, які йшли на брата."

Виступати проти війни — річ християнська, але чи не добре булоб у тім місці книжки навести кілька назвищ, коли не каноніків, то бодай звичайних ксьондзів по другім боці, що так поступили як наш миро- і братолюбний о. совітник?!...

А далі ще один, може найцікавіший виривок:

„Комендант табору інтернованих Г—ч надзвичайно людський і культурний чоловік, по змозі своїх сил старався облекшити долю своїх вязнів. Чесно заслужив собі на відзначення так від польського уряду, як і від українського!"

Щож, думаю, рацію. Людина, що в часах розбурханих умів, у часах крови і пожарів, змогла зберегти холодну кров і добре серце направду заслугує на подвійну похвалу. Українська влада не може йому дати признання, бо її вже нема, тому нехай вибачить.

Але уявляю собі, що друга сторона напевно не „омешкала" це добре серце відмітити.

І почав я розпитувати людей про п. Г—ча. Він був учителем і тепер певно на якійсь добрій посаді, як не шкільним інспектором у найліпшій окрузі.

Питаю, між іншими, нашого посла:

— Саме цією справою я займаюся — сказав посол. — Вже цілий божий рік ходжу від Анни до Каяфи, щоби його назад перенесли до Галичини. Кинули бідачиська на далекий захід і ані руш йому помогти.

Почувши це, я направду не знаю як скінчити фейлетон.

Хіба закликом до п. Вішневского, щоби свою книжку стягнув з обігу і чимскорше поправив одно місце.

Бо вийшло якесь непорозуміння!..

Галактіон Чіпка

Описи деклямували: від старшої молоді — п. Ольга Белеїнна, від дітей — Люся Федюшка і Дозьо Цимбалістий. Дальше п. Петро Цимбалістий виступив з коротшою промовою, після якої присутні зели товариську гутірку, переплітану співами.

Концерт у честь Т. Шевченка в Сільці. В неділю 16. п. м. святкувала чит. „Просвіти" в Сільці день Шевченка. Програма свята була доволі богата і добрана смістом. Свято розпочав мішаний хор місцевої читальні „Заповітом", після чого п. Олійник виголосив реферат. У дальшій програмі чергувалися продукції хорові і деклямації. Хор під проводом п. Олійника відспівав пісню „Страшний косар", „Ой вийшла зоря" та „Єднаймось діти України". Деклямували п. Ганя Сапка „Пісчу в неволі" і Михола Кусень „Тарасову ніч". Свято закінчено національним гимном. Слід зазначити, що всі точки програми були гарно виконані і зробили на присутних дуже миле враження. Жаль тільки, що ця гарна програма була виконана в майже порожній салі. Чи це не сором сільчани? Вже більше, як двадцять літ істнує в селі читальня і ви нічого не навчилися?

КАМІНКА СТРУМИЛОВА.

Повітові сходини У. Н. Д. О. в Камінці Струмиловій відбулися у салі Народнього Дому при співучасти 200 селян та інтелігенції в повіту. Сходини відкрив голова дир. Мулькевич. По виборі президії звіт з діяльности склав посол Вол. Кузьмович, який повеснив теж загальну політичну ситуацію у нас і в Европі. Опісля д-р Міяо виголосив реферат „Україна та большевики" і висунув загальну політику б. царської Росії супроти України та теперішню большевицьку. На Народній Зїзд вибрано делегатами: дир. Мулькевича, о. д-ра Цегельського, о. Артимишина, д-ра Лемішку, д-ра Міяка, п. Лесика з Камінки Струмилової і п. М. Малиновського зі Стрептова та Е. Притулу з Тадань. По дискусії присутні приняли на внесок д-ра І. Цегельського резолюцію з висловом довіря для У. П. Р. і посла тутешньої округи В. Кузьмовича. Вкінці голова візвав усіх присутніх до консолідації національних сил та до припинення непотрібної партійної боротьби і замкнув збори. Збори закінчилися відспіванням національного гимну.

Спорт.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

До Перемишля виїде Україна в такому складі: Гунул (Боснія); Воробець, Скрегота; Скоцень І, Пазухін, Краєвський; Максимів, Скоцень ІІ, Хомишинець, Мінльош і Магоцький.

Англійцям не ведеться. У Граду програла англійська дружина Чільзі з тамошньою аматорською репрезентацією 4:2. — Німецька репрезентація перемогла в Берліні англійську мистецьку дружину Менчестер Отті 3:2. На цих змаганнях було 40.000 глядачів. — Німецький клюб Шальке переміг у Гельзенкірхен англ. дружину Брентфорд 6:2 (4:1). І на цих змаганнях було більше, як 40.000 глядачів.

КОМУНІКАТИ.

День Українського Спортовця у Львові.

Товариський перегляд українських спортовців Львова відбудеться 30. п. м. на площі Сокола-Батька. На програму складаються біги на 100 і 2000 м. мужчин та на 60 і 800 м. жінок; скок увисочінь і триском мужчин; гінці 4 × 200 м. мужчин і 4 × 75 м. жінок; біг напростець для робітників; дружинний марш на 6 км.; спортові гри: кошівка і відбиванка мужчин та відбиванка жінок. На закінчення відбудуться змагання в копаному мячі ольдбоїв Центросоюзу і Маслосоюзу. Ця програма ніяким поступи львівських клюбів у найцікавіших і найбільше популярних ділянках спорту. Початок Д. У. С. в год. 15-ій.

—o—

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Д-р Іван Любомирович: ЛАТИНСЬКА ГРАМАТИКА для середніх загально-освітніх шкіл з українською мовою навчання. Накладом Державного Видавництва Шкільних Книжок у Львові. Львів 1937. Стор. 160, ф. 8°. Ціна 3 зол.

Д-р Іван Турневич: СВІТ ХЕМІЇ, підручник хемії для III. класи гімназії з українською мовою навчання. Накладом Державного Видавництва Шкільних Книжок. Львів 1937. Стор. 208, ф. 8°.

Л. Граничка: ВАСИЛЬ СТЕФАНИК. Літературна критика й дійсність. Львів 1937. Відбитка з „Вістника", стор. 52, 8°.

Український Мистецький Гуртон „Спокій": КАТАЛЬОГ Х. ВИСТАВИ. Варшава-Луцьк-Рівне-Кременець 1937. Стор. 24, ф. 16°.

ЖУРНАЛИ

ТЕХНІЧНІ ВІСТИ, орган УТТ. Львів, травень 1937, Р. XIII. ч. 3. Зміст: Інж. Е. Врецьона: Великі фабрики чи малі варстати? — Інж. М. Деревінко: Про що не повинен забувати провідник підприємства? — Інж. П. Франко: Казеїн. — М-р М. Тимошик: Сморовида. — Технічно-господарський огляд. — Кон'юнктура. — Технічні новости. — Звіти, рецензії. — Нові книжки. — З діяльности УТТІ. — З життя УТТ.

УКРАЇНСЬКИЙ ВІСТНИК. Берлін, березень-квітень 1937. Ч. 3—4.

Листування Редакції.

Всч. о. В. Вангринович, Ваньовичі і Вп. Передплатники „Діла" в Познані: Те, що пишете, випливає з якогось непорозуміння: святочні бажання помішені у святочнім (95.) числі „Діла" на стороні 26 (перша половина, до того товстим друком!).

Всч. о. дек. Людомир Зарицький, Войнилів: Допису про свято не помістили, бо, на жаль, його не дістали.

Театри.

Український Мол. Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

ЛЮБАЧІВ:

22. V. Камо грядеши? I. част. вимірій і Лігія.

23. V. Камо грядеши? II. част. Смерть Нерона.

24. V. Голгота.

Шкіряні каганці

з ремінці для ніг з найлішим матунку, кожна величина по зол. 1.40, липки по 90 сот., гарапи по 1.50 — продає Робітня Римарсько-Галантерійна Н. БАРЕР, Львів, Сикстуська 2, побіч фірми „Саламандра". 519 11-7

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ТЕРНОПІЛЬ:
22. V. Шаріка.
23. V. Довбуш.
24. V. Під курателею.

ТЕРЕБОВЛЯ:
25. V. Шаріка.
26. V. Під курателею.
27. V. Довбуш.
28. V. Шалапут.
З Теребовлі їде театр до Підгаець.

Великий Театр:

Субота, 22. V. год. 8. веч. ціни найнижчі „Мадам Сан Жен" з Ірпною Айклерівною.

Неділя, 23. V. год. 3.30 попол. ціни найнижчі „Професія пані Уоррен"; год. 8. веч. „Мадам Сан Жен" з Ірпною Айклерівною.

Понеділок, 24. V. год. 8. веч. опера „Фаворіта".

КІНА.

АПОЛЬО: „Останній акорд" з Ліль Даговер.
АТЛАНТИК: „Марокко" з Марленою Дітріх і Гейрі Купером.
ВАНДА: „Дочка Джунглів", „Скошена жінка".
ГРАЖИНА: „Москва-Шанхай" з Полою Негрі.
ЄВРОПА: „Опір на продаж".
КАСІНО: „Коли не вільно кохати" з Мартою Ейерт.
КОПЕРНИК: „Збунтована".
МАРУСЕНЬКА: „Веселі бідаки".
МЕТРО: „Жайворонок" з Мартою Ейерт і музичні додатки.
МІРАЖ: „Вірна ріка" на осн. Жеромського.
МУЗА: „Нинішні часи" з Чарлі Чаплінom.
ПАЛЯС: „Дорога до Ріо де Джанейро" (Хрестна дорога білих невільників).
ПАКС: „Володар Каліфорнії"
ПАН: „Сан Франціско".
РАЙ: „Варвара Радзивілівна".
СВІТ: „Його золота рибка" та ревія
СТИЛЕВЕ: „Панове в циліндрах" і ревія.
ТОН: „На сторожі закону" та колір. муз. додаток „Пісня весни".
УТІХА: „Самохід 99" і ревія.
ХІМЕРА: „В хуртовині вогню та заліза"

ФОТОПЛАСТІКОН.

(пл. Марійська 5).

„Печера Аделъсберг".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 22. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 18.45, 19.00 Веселий концерт, БІЛГОРОД (437) 18.15, 19.00 Орх. концерт, 19.50, 20.00 Спів, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Симф. концерт, 18.00, 21.10 Циг. музика, 22.00 Орх. концерт, ВІДЕНЬ (507) 2.00, 13.10 Орх. концерт, 17.50 Нар. пісеньки, 18.15 Давні нар. театри, 19.25, 20.00, 21.00 „Дер Гер Бірґермайстер" муз. комедія Белі Уй, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 15.10 Веселі пісеньки, 15.30 Нар. мельодії Гайдна, Моцарта й Бетовена (сопр., бар.), 17.45, 18.00 Циг. музика, 19.00 Веселий радіокабарет, КОШИЦІ (259) 13.30 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 19.00, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Цар Едип" опера-оратерія Стравінського, МІНХЕН (405) 12.00 Розр. концерт, 15.15 Вокальна академія для старших і молодших, 19.40 Нар пісні, ПРАГА (470) 14.10 Приятелі Моцартової праці, концерт солістів, 16.05 Легка музика, 16.45 Театр для дітей, 19.50, 20.00, 21.00 „Король волоцюг" оп. Фріцля, РАДІО ПАРІ (1648) 16.30 Розр. музика, 18.00 Для дітей, 19.00 Театр Уяви, 19.45 Спів, 19.50, 20.15 Форт., 20.30, 21.00, 22.00 Симф. концерт, РИМ (421) 17.25 Форт., спів, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 „Ля прінчіпеса ді Ту Бек" оп. Гаїта.

Неділя, 23. травня 1937

БЕРЛІН (357) 12.00 Музика у вик. військ. орх., 15.30 Дрібні Шопенові твори, 19.00 Скрипка, форт., 20.00, 21.00 „Кохання" житиця мельодій, сопран, тенор, хор, БІЛГОРОД (437) 18.50, 19.50 Рос. романси, 19.50, 20.00 Нар. пісні, БРАТИСЛАВА (299) 11.15 Словацька музика, 14.50, 15.00 Хор, 20.20 Словацькі танц. рефрени, спів, форт., БУДАПЕШТ (550) 12.30 Концерт оп. орх., 15.50 Форт., 17.00 Циг. музика, 22.45 Військ. орх., ВРНО (325) 14.30, 15.00 „Відїд" оп. Д'Альбера (в нім. мові), ВІДЕНЬ (507) 11.45 Симф. концерт, 19.35 Спів (Е. Ліст бас), 20.05 Хор, орх., сол., 22.45 Танц. музика,

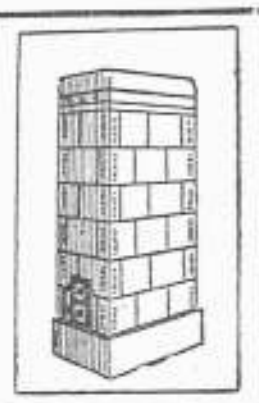

ТІЛЬКИ
„ШІВСЬКО"
печі і кухні кафлеві керамічних ф-к
В. кн. Чарторийського
є найкращі і найтреваліші
виключна продажа
„ШІВСЬКО", Ю. Мидляк і Ст. Хомяк
ЛЬВІВ, ХОЦІМСЬКА 2 (ріг Городецької 60) тел. 115-47
біля Міської Комунальної Каси Ощадности
Шукаємо представників на всі місцевости Східної Галичини і Волині.

ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 9.00 Муз. поранок, 14.00 Для дітей, 14.30 Травневі пісні, 16.00 Музика, КОШИЦІ (230) 14.30 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 15.30 „Трістан і Ізольда" оп. Вагнера, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 Орх. концерт, 22.15 Хор, МІНХЕН (405) 10.30 Нар. мельодії, 12.00 Військ. орх., ПРАГА (470) 15.20 Концерт солістів, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 19.00, 20.15 Спів, 17.00, 18.00 Концерт, РИМ (421) 17.30 18.00, 19.00 Розр. концерт, 21.15, 22.00 Концерт смич. квартету.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 22. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.10 Програма на ниві, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для шкіл: Співаймо пісеньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Оркестра й солісти, гр. пл., 12.40 Полудневий дневник, **12.50 Збільшення консумції молока — інтересом села та міста, гутірка в українській мові д-ра А. Палія,** 14.30 Веселий звіринець, ревія для молодших дітей, з музикою, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Циганські орхестри, гр. пл. і „Наша програма", 15.30 Львівські бікучі вістки, 15.35 Смичк. квартети, 15.50 Молоді пера: Йопо із Крістіяненфільду — сканд. загa, 16.05 Е. Кальман: Фортіссімо, попурі, гр. пл., 16.15 Красвиди в музиці, орх., 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Рим. Тавбер співає, гр. пл., 18.35 Львівський актуальний фейл., 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Словно-муз. авд., 19.30 Розривковий концерт, орхестра, **Люба Левицька співає,** 20.30 Поетичні новини, 20.45 Вечірній дневник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Камер. концерт, 21.35 Орляндів хор у своєму репертуарі, 22.00 І це і те, давній літер. світ у прусській сатирі, 22.30 Танкова музика, рефрени; у перерві в год. 22.50 Останні вістки, 23.05 Танкова музика малої орхестри, 24.00—1.00 Концерт орх.

Неділя, 23. травня 1937.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для села: Хліборобська газетка, Музика з гр. пл., Про ріжні способи лашення худоби, 8.42 Маєнані: Весінє Ліріка, гр. пл., 8.45 Програма на ниві, 8.50 Ранішній дневник, 9.00 Голоси Короснянщини, хор, репортаж, 11.00 Легка музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Муз. поранок, орх., форт.; у перерві коло год. 13.00 Про львівську виставу Альфонса Карпінського та Власт. Гофмана, 14.00 Трансм. з Рацоту: Серед виховання рацотської спадщини, Митущі в праці та забаві, 14.30 Орхестра мандолїністів, 15.15 Лука Каменський: „Київське весілля" хор форт., 15.30 Для села: Родинні традіції та виховання сільської молоді, 16.00 Легка музика з гр. пл., 16.25 Театр Уяви: фрагм. із „Мадам сан Жен", 17.00 Підвечірок при мікрофоні, орх., спів, трубка, марімба; у перерві в год. 17.55 Актуальна гутірка, 19.00 Літер. парнас: Із мого вартату, 19.15 Мішаний концерт: форт., **Степан Сніжок,** спів, 19.45 Літер. хвилини: Строїтелі піянофортів, 20.00 Продовження мішаного концерту, 20.20 20.21; 20.35 Спортові вістки, 20.40 Політичний дневник, 20.55 Вечірній дневник, 21.00 „Нітуш із Бузькович" муз. комедія Зб. Ліпчинського та Юрія Тепи, 21.30 Шуман: Крайслеріяна, форт., 22.00 Орхестра; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Музика з гр. пл., 24.00—1.00 Концерт у вик. орхестри

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89·23, 88·80, Долляр американські 5.28·50, 5.26·00, доляри канад. 5.28·50—5.26·00. Фльорени гол. 291·32—000·00, Франки фр. 23·63—23·51, Франки швайцарські 121·00—120·20, Фунти англ. 26·18—26·02, Гульдени данц 100·20—99·80, Корони ч. 17·80—17·40. Кор. дан. 116·84—116·00, Кор. норв. 131·48—130·50. Корони шв. 133·03—133·05, Ліри італ. 23·70—23·30, Марки фінлянд. 11·58—11·20, Марки нім. 124·00 — 123·00, Шил. австр. 98·80—98·00, Марки нім. срібні 134, 132, Тель Авів 26·18—26·02.

Яєць.

Банк Польський 100·00, 99·50, 100·00, Вуголь 18·50, Ліпьпоп 12·90, Островець 24·75, Страховичі 31·50, 32·00.
Тенденція неодностайна.

Папери.

3 поз. інвест. 1 ем. 64·00, серія ненот., 2 ем. 64·30, серія ненот., 5 конверс 58·75, 6 дол. 52·60, купон 14·79, 4 прем. долар. 18·30, 38·75, 7 стабіл. 162·00, купон 10·72.
Тенденція дещо сильніша.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

З приводу зниженої тенденції цін на масло не ставить.

Молоко	18—19
Яйця	2·65—2·70

Тенденція зниженова на масло, на молоко і яйця здержана.

ПТИЦЯ

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 21. V. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвір птахомлекарні „М. С." у Львові (вул. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Індички І. кл., добре умясовані, повногруді, товсті	1.50 зол.
Курки молоді І. кл. товсті без вапняку на ногах вад 1.50 кг вгору	1·25 зол.

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Цьогорічний вакаційний кооперативний курс для провідників і прихильників кооп. руху відбудеться у **Гребенові** коло Сколього в днях 10.—29. липня ц. р. В програмі курсу 6 цілоденних прогульок (Бубинище, Парашка, Манявка, Тростян, могила Святослава, „тартаки Гредля) та інші товариські розваги. Ближчі інформації в кооперативній пресі. — **Управа курсу.** 984 1—2

Дирекція прив. жіночої гімназії СС. Василіянок у Львові (вул. Длугоша 17) з правами державних шкіл подає одним до відома, що на шк. р. 1937-38 приймає учениць до таких типів шкіл: 1. чотири класи гімназії нов. уладу, починець вступ. іспит до І. кл. назначить Куратор'я, вступні іспити до кляс II, III, IV. відбудуться в днях 17, 18 і 19. червня ц. р. заголошення треба вносити до 10. червня. Оплати такі самі, як у державних гімназіях. 2. **І. кляса ліцею гуманістично-природничого (комбінованого) для дівчат** найпрактичніший видїл. Вступні іспити 17.—19. червня. 3. **VIII-а кляса класична і VIII-а кл. гуманістична давного типу;** вступні іспити до обох VIII. класів (тільки за дозволом Куратор'ії) від 17.—19. червня. При гімназії є виховний Інститут, ведений фаховими силами. Точні інформації подамо на бажання. — **о. В. Лициняк.** 979 1—3

Управа Прив. 4-літньої Дівочої Гімназії СС. Василіянок у Яворові приймає заголошення до вступного іспиту до кл. I.—IV. (до кляси IV. лише за дозволом Куратор'ії). Подання з відповідними залучниками вносити до 10. червня. Про речинець іспиту повідомить управа заголошених індивідуально. При гімназії істнує 6-класова Всенародня Школа та інтернат. 982

Прив. Жін. Гімназія і загально-освітній Ліцей СС. Василіянок у Станиславові (вул. П. Скарги 17) приймає заголошення до вступних іспитів до всіх класів гімназії і до І. кл. ліцеальної гуман. типу. До подань до гімназії треба долучити: метрику і останнє шк. свідоцтво, а до ліцею: свідоцтво покінчення гімназії (по змозі 4 попередні) і метрику та картку за відповідь. При школі є інтернат, де учениці можуть найти вигідне примішення і дбайливу опіку. **Гімназія має права державних шкіл.** — Дирекція.

Дирекція жіночої гімназії Українського Інституту для дівчат у Перемишлї, вул. Татарська 6. приймає заголошення до вступ. іспитів до кл. I-IV. (до кл. IV. лише за призволом Куратор'ії) і до І. кл. загально-освітнього ліцею (видїли гуманістичний і природничий). Подання з відповідними залучниками вносити до 10. червня ц. р. Про речинці іспитів Дирекція повідомить інтересованих вчору. 957 3—4

ПАНСІОНИ

ВІЛЛЯ „РОКСОЛЯНА" в Черчі — від. новлена й перебудована, під умілою і солідною управою М. Хоптяжової, відчинена і жде на давніх і нових гостей. Смачна і здорова кухня у самій віллі. 972 2—6

КОСІВ коло Коломиї, пансіон „Вікторія" (біля заведення д-ра Тарнавського) пополучає сонячні кімнати з цілоденним удержанням. Кухня м'ясна і пресна. Ціни дуже низькі. Великий овочевий сад — близько ріка і ліс. 941 3—3

КУПНО - ПРОДАЖА

ХЛОПЯЧІ СОРОЧКИ поплінові 2.75, підштанки кольорові 1.90, „СВІТ ДИТИНИ", СИКСТУСЬКА 2. 776 4—7

НАЙНОВІШІ СПОРТОВІ СОРОЧКИ оксфордові і з шовкової поплєтани 4.90—6.90 Фабрика білля „АСТРА", СИКСТУСЬКА 2 775 3—7

РІЖНІ

РІДКА НАГОДА. За безцінь фахові часописи закупите в читальні „Ушехпросвіта", Сикстуська 19 Архітектура, література, магазини, журнали, політика, журнали, графічні, машинові, лікарські й ін 975 2—3

НОВИНА ДЛЯ ПАНЬ. Віденське стриження в валочком і зол. Трвала ондулєція 5 зол. Сальон чесання пань Сикстуська 8, в подвірї 980 1—2

ЛІМОНАДОВІ есенції, етеричні олійки. Виробник есенцій, Львів, Конопніцької 10. 983 1—3

ЗА 1 ЗОЛ. перероблює капелюхи жіночі і мужеські. КОПЕРНИКА 26, подвірє Увага через ганок.

ПЕЧАТКИ каучукові та металеві для парохіяльних урядів, читалень, кооператив та ін. виконує найдешевше Мала Ганзерман, Львів, Сикстуська 19, телефон 215-03. 800 4—15

ОГОЛОШЕННЯ.

КОНКУРС.

Управа Прив. 4-літньої Дівочої Гімназії СС. Василіянок у Яворові оголошує конкурс на посаду учительки (лї) 1) мови польської, 2) мови німецької, 3) учительки практичних занять. 982

ПІТ
НІГ, РУК, ПАХВИН
і т. п. зникне при вживанні спеціяльного певного і нешкідливого патент пудру „CSAVE" **50 сот.**
Пробний пакет. **Перфумерія**
С. ФЕДЕРА
ЛЬВІВ, ВУЛ. СИКСТУСЬКА 7.
Філія: КОПЕРНИКА 15 а.

САМО ПЕРЕ ВЕСЬ БРУД БЕРЕ

МИЛО ДО ПРАННЯ
ОКСАНА
ФАМОЗА ЛЬВІВ
Потоцького 38.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.

Неділя 23. травня 1937. Ч. 111

ДІЛО

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229—41.

15 хвилин!

(Вступна стаття).

Чи нова акція за зміною назв місцевостей?

„Чувство і сознаніє правопорядка...“

За зневагу польської держави.

Борець за отверезіння народу.

Честь заслугам митрополита Иосифа Сембратовича.

Зміни на урядових становищах в Бересті.

Ягода не живе!

Японія не має аґресивних плянів на морі.

Червоні підпалили Мунґію.

За українську мову підчас бранки.

Літературна сторінка.

Чому в нас так мало драматичних творів?

Підземна вілля.

Ч. 111 (14.654). Львів, неділя 23. травня 1937 Oplata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ. РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.040.
Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . . 15.00 „
Півріччо . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

ЯГОДА НЕ ЖИВЕ?

З Москви прийшла вістка, що б. начальник ГПУ Ягода нагло помер. Це викликало сензацію, бо небавом сподівалися revelяційного процесу Ягоди. Відомо лише, що Ягоду перевезли два тижні тому до тюремної лічниці. Урядово ні потверджують, ні заперечують цих поголосок.

43-ОХ МУЖЧИН І 1 ЖІНКА — ПОД СТЄНКУ.

Райтер повідомляє з Москви, що в сибірському місті Свободний військовий трибунал засудив на кару смерти 44 особи, в тому одну жінку, за шпигунство і саботажі на залізниці. Засуджені займались розвідкою для Німеччини і Японії. Присуд виконано.

Японія не має аґресивних плянів на морі.

ІНТЕРВЮ ЯПОНСЬКОГО МІНІСТРА МАРИНАРКИ

Японський міністер маринарки Йонай дав токійському кореспондентові „Таймса" інтерв'ю у справі морських збройонь Японії.

Він ствердив, що японська маринарка не має ніяких плянів розбудови, що могли би комунебудь загрожувати. Японія не думає будувати великих кораблів, озброєних у гармати більші як 16-цалеві. До морського пакту японський уряд не приступив, бо на його думку, на морі треба і скількостевих обмежень збройонь, не лише якостевих. На багато запитів відповів мін. Йонай вимінаюче.

Італійці ставляться з резервою

ДО ПРОЄКТУ ПЕРЕМИРЯ В ЕСПАНІЇ.

Авас подає з Риму, що тамошні дипльоматичні кола ставляться з великою резервою до британського проєкту перемиря в Еспанії, що має уможливити евакуацію добровольців. Вони уважають, що справу може вирішити лише льондонський комітет неінтервенції. У Римі допускають лише хвилеве припинення операцій, не властиве перемиря, вступ до ліквідації війни. Також не вірять у практичний вислід ініціятиви. Крім того атака на Німеччину й Італію, що її Валенсія приготовляє на найближче засідання Ліги, спараліжує плян перемиря.

І ВАЛЄНСІЯ ПРОТИ ПЕРЕМИРЯ.

На вчорашньому засіданні валенсійський уряд здементував різучі поголоски, немовби Валенсія почала з Бургосом переговори у справі перемиря; заключити мир можна лише після повної ліквідації національного повстання.

ШАНТАЖ.

Як подає Райтер, у Більбао говорять, що президент баскійської республики Аґірре телеграфічно запропонував Гітлерові, що він увільнить двох засуджених на смерть німецьких летунів, якщо Німеччина відкличе з баскійського фронту всі свої літаки. Дотепер ще офіційно не потвердили тої вістки.

Червоні підпалили Мунґію.

Як подає комунікат національного командування, національні війська бачили зі становищ, віддалених на півтора кільометра від Мунгії, клуби диму над цим містом. Вогонь підложили червоні вояки.

ЕВАКУЮЮТЬ БІЛЬБАО.

Американське товариство помочі для баскійських утікачів наняло французький корабель „Сіная", щоби перевезти 300 дітей з Більбао до Злучених Держав. Державний департамент обіцяв наскільки можливо упростити формальности, звязані з імміґрацією цих дітей.

До пристані в Бордо причалив корабель „Гоісеко Іззара" з 300 утікачів з Бельбао.

НА БАСКІЙСЬКОМУ ФРОНТІ.

Комунікат генерального штабу червоної мадридської армії повідомляє: національні війська перевели на північ від Гіпузкоа завзятий наступ; їм пощастило вдертися до становищ червоних.

Національний комунікат подає, що з огляду на непогоду національні війська обмежились до укріплювання вже здобутих становищ, лише на кількох відтинках пішли непомітно вперед.

БІЙ ПІД ПОЗОБЛЯНКО.

Авас повідомляє, що національні війська дуже завзято заатакували у пятницю червоні позиції Льома і Буена Віста (відтинок Позоблянко). Червоні стрілецькі рови збомбардовано з важкої артилерії та з кількадесятьох літаків. Не зважаючи на те, червоні не відступили.

БУРҐОС ПОГРОЖУЄ САНКЦІЯМИ.

Радіостація зі Саляманки надала офіційний комунікат такого змісту: Червоні радіостації повідомили, що червоні розстріляли 2-ох національних летунів, які попалися в полон.

Уряд з Бурґосу запевнює, що якщо ця вістка правдива і якщо червоні справді цим способом зломили міжнародне право війни, національний уряд відкличе усі помилування для тих, що їх засудили національні трибунали.

НОВІ АМБАСАДОРИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕСПАНІЇ.

Уряд із Бурґосу дістав від Німеччини згоду на те, щоби він заіменував маркіза Магаза амбасадором в Берліні; також Італія згодилася, щоби Педро Гарсія став еспанським амбасадором у Римі.

МОЖЕТЕ СПОКІЙНО ЗАЛИШИТИ БЕЗ ОПІКИ СВОЄ МЕШКАННЯ, якщо Ви обезпечили домашне уряджения від крадежі-влому в Товаристві Взаїмних Обезпечень

„ДНІСТЕР"

у Львові, вул. Руська ч. 20, тел. 205-47.

Центральний Кооперативний Банк
„Краєвий Союз Кредитовий" у Львові,
вул. Третього Мая 15.
приймає вкладки ощадности і як централя кредитова для українських кооператив усіх видів дає кредити на піднесення господарства і промислу.

15 ХВИЛИН!

Варшава, 21. травня 1937.

Тропікальна спека для багатьох послів не була заохотою до приїзду на перше засідання надзвичайної соймової сесії, що зрештою було, згідно з регуляміном, формального характеру. Згори передбачувано, що не буде ніякої дискусії, бо ніхто з представників уряду не забере голосу, і не дасть послам нагоди до дискусії. Як наказує правильник соймових нарад при т. зв. першому читанні урядових проєктів не можна тепер ставити внеску, щоб їх відкинути (так було давніше) і кожний урядовий проєкт треба спершу передати комісії, яка може після дискусії поставити внесок на пленум сойму на відкинення проєкту. Тимто на нинішньому засіданні відчитано тільки письмо президента про скликання надзвичайної соймової сесії, де вичислено всі справи, що будуть предметом її нарад. Маршал сойму Царь покликуючися на розданий послам денний порядок першого засідання, доручив передати проєкти до поодиноких соймових комісій. Було там 11 проєктів про ратифікацію різних торговельних міжнародніх договорів, проєкт закону про неінтервенцію у внутрішні справи Еспанії, проєкт закону про продовження часу урядування гимчасових устроєвих органів міста Варшави по день 1. жовтня 1938 р., проєкт законів про продаж і безплатне відступлення деяких державних нерухомостей і про додаткові кредити на рік 1937/38, врешті проєкт закону про зміну закону про академічні школи.

На цьому і покінчили нинішнє засідання сойму, що тревало всього 15 хвилин. Після цього відбулися коротенькі засідання згаданих комісій для вибору референтів. Мериторичні комісійні наради відбудуться у перших днях найближчого тижня, а найближче пленарне засідання сойму буде в пятницю 28. ц. м., можливо, що аж у вівторок 1. червня ц. р., на яке прийдуть вирішені вже в комісіях справи і нові у першому читанні, обняті президентським декретом, ще не поставлені на нинішньому засіданні. Рівночасно на другий тиждень радитимуть і сенатські комісії, при чому перше пленарне засідання сенату має відбутися в пятницю 28. ц. м.

Так виглядає календар 8 надзвичайної сесії польського парляменту. Про політичну сторінку

ГАЛИЦЬКА КАСА ОЩАДНОСТИ
НАЙСТАРША ОЩАДНОСТЕВА ІНСТИТУЦІЯ У ЛЬВОВІ — ОСНОВАНА В 1848 Р. —
ОЩАДНОСТЕВІ КНИЖЕЧКИ З ПОРУКОЮ ДЕРЖАВИ. ОБСЯГ ДІЯЛЬНОСТИ: ЦІЛА СХІДНА ГАЛИЧИНА. Записцені вклати П. К. О. 500.198

Єдиний хрест письмий склад 593:0 -90
ГОТОВИХ МУЖЕСЬКИХ ОДЯГІВ
ТАДЕЙ ЦВЕТЛЕР
СУКНА І МАТЕРІЯЛІВ НА ОДЯГИ вул. Коперника ч. 5. тепер Тел. 238-43.

ції сесії була вже передовиця в „Ділі" (ч. 108. з 20. ц. м.) під наголовком „Надзвичайна сесія сойму" і нема потреби вертатись ще раз до тої самої теми. Слід тільки згадати, що не видно ніякого більшого зацікавлення і самою сесією серед польського громадянства та її речника — польської преси, як теж у безпосередньо заінтересованих польських парляментарних колах справами, які мають бути тепер вирішені.

Не надто велике зацікавлення є долею теперішнього уряду. Не було цього року традиційної за життя марш. Пілсудського у потравневому режимі „зміни варти", як називали кожнорічну зміну кабінету, що приходила після замкнення звичайної буджетової сесії сойму і сенату. Кабінет ген. Славой-Складковського, що сам кількакратно заявляв про свою перевтому теперішньою службою, залишається надалі. Говорять тільки про можливість, що покине своє становище міністр освіти проф. Свєнтославський у звязку з відомими подіями — здебільша протижидівського характеру. Можливу „зміну варти" вяжуть тісно з висліддми організації „Обозу Зєдноченя Народового" під проводом полк. Коца, яка в терені йде дуже слабо і якій не ворожать ніяких більших успіхів, зокрема у т. зв. сільському секторі, де у проводі стоїть сенатор ген. Галіца. Вказують на це між іншим і такі появи, як останні номінації окружних проводів — хочби у класичному тернопільському воєвідстві, — куди покликали людей мало- або і зовсім невідомих з кол півграмотних селян-війтів, кольоністів і декого з польських народніх учителів. Дальші ходи рішальних чинників (сьогодні невідомо у Польщі, хто є тим рішальним чинником) є залежні від висліддів „монтування" ОЗН, що остаточно вирішить, чи гомо регніс маршала Сьміглого-Ридза полк. Коц стане від осени ц. р. у проводі уряду, чи ні.

Єдиною справою, що викличе живішу дискусію у польському парляменті у теперішній сесії, є справа підвишки комунальних додатків до державного доходового податку, що обтяжить громадян Польщі, особливо у містах, новим податковим тягарем у висоті 30 мл. зол. річно, щоб залатати всякі діри в самоуправних буджетах. Ця справа була вже предметом нарад сойму у мин. буджетовій сесії і перейшла комісійні наради, але плєнум сойму завернуло її знову до комісії і вона знайдеться назад на столі комісійних нарад і на плєнумі сойму цієї сесії. Менше для загалу звичайних громадян важною є заголошена новеля до закону про академічні школи, яка поширює особисті професорські права і вводить зміни в дисциплінарній процедурі супроти студентів.

На нинішньому засіданні сойму заголошено кілька інтерпеляцій, між іншими немилу й небажану для уряду інтерпеляцію жидівських послів, до прем'єра кабінету, що тепер є рівночасно і міністром внутрішніх справ, про відомі сьогодні у світі протижидівські заворушення і погроми в Бересті над Бугом в днях 13. і 14. травня ц. р. Жидівська преса рознесла по цілому світі, зокрема у Злучених Державах Півн. Америки, у Франції і Англії, вісти про берестейські події з відповідним коментарем, що скрінив протипольські настрої у деяких світових політичних колах і дав притоку жидам до всесвітньої збірки для жертв тих подій. Внесених інтерпеляцій сьогодні не відчитали, а марш. Цар заявив, що раніше мусять зазнайомитися з їх змістом і тому їх відчитати буде можна щойно на одному з найближчих засідань. Тоді і оголосять текст інтерпеляцій.

І в нас є ціла низка справ, що їх слід порушити негайно на парляментарній арені. Нею є передовсім справа Холмщини, шкільні та церковні справи, як неменше поведінка тамошньої державної адміністрації. Небувалим скандалом, що мусить знайти своє освітлення і публичний осуд, є теперішні протиукраїнські ходи та ціла тактика апост. адміністратора о. д-ра Якова Медвецького з Риманова і його дорадника о. Йосифа Секержинського. Відповідні матеріяли з фактами є в руках генерального секретаря УНДО і їх треба прилюдно використати.

Д-р Степан Баран.

Чи нова акція за зміною назв місцевостей?

Чому староство в Бережанах відмовило дозволу на виставу?

Кружок Р. Ш. у Плавучі Малій вніс повідомлення до староства в Бережанах про замат. виставу. Тимчасом дня 13. ц. м. староство попання звернуло з підкресленим словом: „в Бережанах" і з поясненням, що в поданнях слід уживати назви в „паньствовем бжменю". Текст цього відмовного рішення такий:

Starostwo Powiatowe Brzeżańskie Nr. B. 32.
Brzeżany, dnia 11. maja 1937.

Do Zarządu Ridnej Szkoły do rąk ks. Michała Juchnowicza w Płauczy Małej. Na zasadzie art. 16. pkt. 4. rozporządzenia R. P. z dnia 28 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341) zwraca się podanie, wniesione do Starostwa Powiatowego brzeżańskiego, ponieważ użyto w niem nazw miejscowości niezgodnie z art. 7. rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 24. października 1934 o ustaleniu nazw miejscowości i numeracji nieruchomości (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 850). Przeciw niniejszej decyzji przysługuje prawo wniesienia odwołania do Urzędu Wojewódzkiego Tarnopolskiego przez Starostwo Powiatowe Brzeżańskie w ciągu dni 14-stu, licząc od dnia następnego po jej doręczeniu. Za Starostę Powiatowego' (Mgr. Sąsiedzki) referendarz.

Вже минулого року адміністраційна влада видвигнула була цю справу на денне світло, але по деякім часі вона притихла, внаслідок інтервенцій представників центральних товариств та українських послів у тодішнього тернопільського воєводи А. Білика. Може би УПР. виявила компетентній владі, що нова акція за зміною українських назв міст і сіл непотрібно загострить і так доволі напружені польсько-українські відносини на наших землях.

Важне для тих, що купують срібло
Фабрика срібних виробів
Д. Л. Нойман — Львів
Тільки КОХАНОВСЬКОГО 21. Тел. 206-74.
звертає увагу заінтересованих, що її взори срібла нею проектовані і засоблені у фабричний знак та напис фабрики, а подібні взори продавані в торгівлі без цього знаку є лише невручними копіями її оригінальних моделів. Дістанете у Львові лише безпосередньо у фабриці та у всіх більших ювелерських крамницях у цілій Польщі.

Д-Р МИРОН ЗАРИЦЬКИЙ.

Потреби нашої економічної статистики

Вага статистичних даних, які ілюструють стан і розвиток економічних установ і поодиноких ділянок економічного життя, така очевидна, що нема і потреби говорити багато про конечність і доцільність економічної статистики. Економія займається величинами, які можна міряти і порівнювати зі собою, вона оперує поняттями, що їх представляємо числами. Основні поняття економіки „це поняття квантитативні, а статистичні табелі є основним джерельним матеріялом і для практичної економічної роботи і для теоретичних економічних дослідів. Тому не диво, що кожна держава має великі знаменито зорганізовані статистичні інститути, де працюють найліпші економісти та найліпші математики. Числові табелі виладжені такими інститутами дають не тільки змогу побачити кожночасний стан народнього хазяйства, але вони дають також основний матеріял до будови програми економічної роботи у майбутньому. Окремий статистичний відділ має у нас „Ревізійний Союз Українських Кооператив", якого роботою керує Андрій Жук, один з корифеїв української кооперації, тої основи розвитку та гордости нашого народу.

Статистичні інститути мусять передусім зібрати потрібний числовий матеріял з досліджуваного обсягу соціяльно-економічного життя, а така робота мусить бути неперервна та доцільна, треба до неї виробленої відповідної статистичної техніки, без якої зібраний матеріял буде непридатний ані до наукових дослідів, ані до практичних висновків. Досліджуваний матеріял мусить бути точно означений, метода збору числових даних мусить бути доцільна та послідовна, а вкінці треба зібраний матеріял утримувати на заздалегідь приготованих табелях. Великі статистичні інститути числять машинами і сортують записані картки при допомозі складних приладів. Економіст ставить питання, на яке має дати відповідь зібраний статистичний матеріял, тимто технічне зладження числових табель мусить лежати в руках вишколених статистичних робітників, які виконують роботу точно і скоро. Техніка нагромаджування статистичного матеріялу має свою літературу, з якою мусить познайомитися людина, що вибирає собі статистику за професію.

Добре зорганізована статистична техніка дає нам сирий матеріял, який треба щойно аналітично переробити, щоб дістати бажані теоретичні та практичні висновки. Нпр. біляни „Рев. Союзу Укр. Кооп." вичислюють міста й села, де є кооперативи і при кожній з них подають всілякі числові дані (число членів, кількість уділів, приходи, розходи і т. д.). З таких табель робимо інші т. зв. розділові табелі, обчислюємо середні вартости різних величин і т. зв. дисперсію, находимо т. зв. кореляційні сталі, які представляють числову залежність між поодинокими соціяльно-економічними явищами. В останніх десятиліттях повстала окрема, оперта на математичній аналізі та теорії ймовірности наука, яка подає точні методи такої аналізи числових даних, що їх подають статистичні табелі.

Математична статистика — так називається та наука — завдячує своє завершення передусім англійським, американським і норвеським математикам. Недавно ще не могли себе взаємно зрозуміти математики та економісти, які займалися статистикою. Економісти бачили в математичній статистиці тільки архітектоніку абстрактних символів непридатних до виконення конкретних економічних проявів, а з другого боку математики закидали економістам, що вони працюють давніми статистичними методами, що вони оперують неточно означеними поняттями і що їх висновки, оперті головно на інтуїції, не мають часто логічного обосування.

Сьогодні ця боротьба вже прогомоніла. Модерна статистика не вважає математики за якийсь апарат, до якого вкидається з одного боку статистичні табелі, а з другого боку вимається економічні закони. Можна навести багато прикладів, з яких видно, якто нераз математики справляли тези великих економістів, які розвязували економічні проблеми при допомозі давніх статистичних теорій. Тепер тільки співпраця економіки й математики може дати в статистично-економічних дослідах ясні та точні висліди, тільки глибоке зрозуміння економічного життя може при допомозі математичної аналіза статистичного матеріялу відкривати закони народнього хазяйства і давати напрями економічної політики.

Те все розуміють уже економісти державних народів. Колиж у нас завдяки розвиткові кооперативних і приватних економічних установ повстають економічні школи, курси та конгреси, а економічна література робить великий кількісний та якісний поступ, то треба б подбати і в школах і в літературі про виклади, статті та підручники економічної статистики. Не йде про економічну інтерпретацію абстрактних математичних теорій, бо це діло професійних математиків. Треба нам книжок і викладів, які показували б, як використовувати бодай елементарні математичні поняття та теореми для зрозуміння економічних проявів. Можна скласти курс економічної статистики, який послуговується тільки найелементарнішими математичними поняттями, а все-ж дає льогічно переведену аналізу числових даних статистичних табель і діяграм.

Коли вже говоримо про вагу математики для економічної статистики, то треба ще пригадати, що від сотні літ розвивається т. зв. школа математичної економіки, яка прикладає математичну методу до всіх понять і проблем теоретичної економіки. Коли переглянемо хочби історичні означення основних понять економіки від фізіократів аж до найновіших часів, то

„Чувство і сознаніє правопорядка..."

Львів, 22. травня 1937.

Д-р Олександер Хиляк, теперішній заступник „русской общественности" в Тимчасовому Виділі „Народнього Дому" у Львові, не хотячи наразитись на закид своїх однодумців, що — мовляв — представники „українофілів" (як відомо, українців — згідно з теорією Погодіна—Залуєва—Кареніна — „не било, нет і не будет", а є тільки „філи") у тому Виділі своє громадянство тримають у курсі справ тієї установи, а вони — ні, — оголосив теж обширну статтю п. н. „Народний Дом в настоящем" („Русскій Голос", ч. 18 з 16. ц. м.). Поруч із нарисом відомих уже нашим Читачам інформаційних даних про стан шаленого задовження маєтку „Н. Дому" і санаційного пляну, виготовленого Тимчасовим Виділом укупі з державним адміністратором, — п. Хиляк порушує там ще речі, які його, як „русского" чоловіка, найбільше болять: 1) яка-то несправедливість сталася, що до Тимчасового Виділу вдерлися всупереч усяким Божим і людським правам, обовязуючим на терені „Н. Дому", „українофіли", 2) як-то негарно вічно змішувати п. Міхала Бачинського з „русским обществом", що зорганізоване в РСО, і 3) пощо взагалі ті Тимчасові Виділи, коли самі „русскі" зуміли б прегарно перевести санацію установи, загиреної комісарщиною, проти якої вони, „русскі", завжди найпалкіше застерігалися і виступали. Тому, що трагічні перипетії львівського „Народнього Дому" від 50-их літ мин. століття по нинішній день дійсно могли витворити пригожий грунт для всякого баламутства і фальшів, голошених самовпевненим тоном, дозволимо собі пригадати деякі факти, що їх господин Хиляк, видно, або призабув, або не вважає за відповідне згадувати, рахуючи саме на коротку людську память і всеяну брехні, часто і вперто повторюваної.

ХТО Й КОМУ ЗАГАРБАВ „НАРОДНІЙ ДІМ"?

Єдиним — мовляв — законним власником „Народнього Дому" (розуміючи під ним увесь комплекс нерухомостей) є статутове „Общество „Руско-Народний Інститут Народний Дом", що його австрійська влада вправді 15. V. 1917. р. розвязала, але яке внесло тоді рекурс, що з Відня помандрував до Варшави і досі не є по-

ладіланий: це, як відомо, є головний аргумент галицьких москвофілів. На цьому аргументі вони спірають усі свої претенсії до „Н. Дому", через нього вважають себе єдиними, що мають право розпоряджатись маєтком „Н. Дому", покликуючись на нього — називають українців „узурпаторами", які просто загарбують чуже, їхне, москвофільське, „русске" майно. Той аргумент був теж „моральним виправданням" юношів, що гнилими яйцями обкидували членів Тимчасового Виділу, який — не питаючись дозволу „русских" — почав урядувати у канцелярії „Н. Дому".

Для москвофілів важні лише дві дати: розвязання „О-ва" і зголошення рекурсу. Факт, що частина маєтку „Н. Дому" записана досі у табулі на „О-во", як на правного власника, а також тимчасовий характер і недавньої злощасної комісарщини та теперішнього санаційного Т. Виділу — це для москвофілів тільки докази, що вони є дійсними власниками „Н. Дому". Як-то було з тим „Обществом" раніше, чому у тому „Обществі" опинились самі кацапи і яким робом маєток „Народнього Дому" заінтабульований на двох власників, на дві фірми, з яких одна не була ніколи правно оформлена, друга давно не істнує, — про це п. Хиляк і тов. благоразумно не згадують.

Тимчасом з цілої довгої низки дат і фактів до історії „Народнього Дому" у Львові найсуттєвіші такі, 1) повстав „Н. Дім" з ініціятиви „Головної Руської Ради", якої відозва з 15. травня 1848 така ясна щодо свого національно-політичного обличчя, що навіть самі москвофіли ніколи на неї не посягали, мовчки признаючи, що „Головна Руська Рада" була першою **українською** політичною організацією у Галичині, носієм політичних тенденцій галицьких українців; бо хоч вони звали себе тоді русинами, проте признавали свою єдність з українським народом. 2) На підставі міністеріяльних декретів з 25. VIII. 1849 і 11. X. 1849 відбувся 8. XI. 1849 акт передачі грунтів і погорілища колишньої німецької академії та бібліотеки **„ан ді рутеніше Ферзамлюнг унд Бефелькерунг"**, а тими „зборами і населенням" не були „русскі", тільки те саме **українське** населення, яке в цім краю живе й нині. 3) Розбудова маєтку датується від масового припливу гроша з всенародньої збірки, розписаної 8. II. 1850 р. комісією Гол. Руської Ради, а ті масові датки давав той сам нарід, що живе у нашій країні й нині, і давав їх **на ціль всенародню**, а не приватну власність одного статутового товариства, обмеженого до вузького числа упривілеєваних членів. 4) Згідно з фундаційним характером установи, що повстала на вищезгаданій цісарській даровизні, великий будинок при нинішній вул. Рутовського 22, готовий 1864 р., був заінтабульований на „Штудієнфонд", а спроба заінтабулювати його на „Общество Р.-Н. Інститут", стрінула протест і міської громади (магістрату) і державної прокуратури скарбу, і „Общество" програло процес, ведений аж до Найвищого Адміністраційного Трибуналу у Відні. 5) Само „Общество Руско-Народний Інститут Народний Дом" **повстало через підступ** кількох одиниць, свіжороджених піонірів москвофільського руху у 60. рр. м. ст., які використали занедбання Комісії Гол. Руської Ради (сама Гол. Руська Рада була розвязана 3. VI. 1851), що правно не оформила й не уконституювала фундації, та внесли статут товариства, що перечив фундаційному характерові „Народнього Дому". б) Хоч галицьке намісництво той статут 11. II. 1869 р. затвердило, то проте, підозріваючи підступ і небезпеку для загально-національного майна, зробило у письмі з 21. I. 1869 виразне застереження, що права „русинів" не можуть бути тим статутом нарушені, а в мотивах затвердження покликалося на той сам міністеріяльний декрет з 11. X. 1849 р., на підставі якого цісарську даровизну дістало ціле „рутеніше Бефелькерунг". 7) Коли члени „О-ва" ту клявзулю легковажили і перетворились у кліку, яка не приймала нікого, хто не був їхніх „твердих" поглядів, а внаслідку занапастила установу, що мала бути твердинею національної культури і зробила її бастіоном мертвечини та обскурантизму, то цим допустилися свідомого обману супроти всього народу, який не для них і не для викривленої ними ціли складав гроші. 8) Хоча спір за інтабуляцію, закінчений 25. IV. 1910 р. ореченням Найвищого Адміністраційного Трибуналу, вийшов у користь москвофілів корисно остільки, що частина маєтку „Народнього Дому", закуплена вже за істнування „О-ва", залишилась заінтабульована на „Общество", то проте почуття примітивної справедливости і простий здоровий розум каже, що фундаційний маєток не може бути ділений, що ніколи „Общество" не було б і одної цеглини придбало, коли б не первісна даровизна, добута заходами Головної Руської Ради, і всенародня грошева збірка, та що організація, покликана на те, щоби пильнувати всенароднього майна і його розбудовувати, не може претендувати на ніяку частину того майна, як свою приватну власність. 9) Коли п. Хиляк (по фаху адвокат!), як член Тимчасового Виділу зголошує формальне „возраженіе юридическаво характера" проти санаційного пляну Т. Виділу, роблючи його залежним від згоди або членів розвязаного „Общества" або Ставропігійського Інституту, як спадкоємця того „Общества" згідно з його статутом, то забуває, що у статуті того оригінального товариства було чимало інших оригінальних постанов, як наприклад „право" „всеобщаво собранія" „продавати, замінювати, переформлювати, заставляти, або тривко обтяжувати основне майно Інституту" (перекладаємо з жахливого язичія), себто, іншими словами, розпоряджатись **чужим** майном, до якого „Общество Р.-Н. Інститут" **не мало ніякого права**, (була там теж оригінальна постанова, що покровителем і попечителем того „Общества" є „русскій" митрополит, львівський архієпископ; яка шкода, що австрійська влада акуратно 4. VIII. 1914 р. припинила діяльність „Общества" і примусила його вже в ролі мученика за ідею, як приватний гурт одиниць, признавати тим попечителем — Евлогія Почаївського!). Врешті 10) галицькі москвофіли памятають тільки те, що вони все ще є у стані процесу за своє правноформальне істнування на терені „Народнього Дому", а забувають, що чейже також законний акт 8. I. 1918 установив кураторію, яка не істнує також тільки тому, що польська влада її розвязала: і комісарична влада та й теперішній стан у Н. Домі провізоричні не тому, що має вернутись до своїх прав безправне „Общество Руско-Народний Інститут", тільки тому, що має вернутись кураторія, яка мусить перейняти у посідання всенародне майно, призначене на втримування культурної станиці, що в москвофільських руках стала дійною коровою для політичних банкротів.

Як-же на тлі цих дат і фактів виглядає у д-ра Хиляка і його однодумців „чувство і сознаніє правопорядка", на якого відсутність вони нарікають, кажучи про „протекційне" трактування українських претенсій до Народнього Дому у Львові! **Не українці гурткові москвофільських фанатиків, тільки гурток москвофілів українському народові загарбав „Народній Дім"!** Не українці, які стоять на становищі, що Народній Дім це загально-народня культурна установа, тільки кліка, згуртована в одному, 20 літ тому розвязаному, а від 23-ох літ недійсному статутовому товаристві, посягає на чуже добро, маючи не загальну, тільки гурткову, і не культурніцьку, тільки суто-політичну, москов-

добачимо нараз, що різні автори подавали для тих самих понять різні дефініції, інакше формулували звязки між економічними проявами. Тільки математична метода, яка не знає неясних дефініцій і непевних тверджень, може завести лад у досліді кількости понять економіки. Наша економічна література цілком справедливо кладе велику вагу на ідеольогічні моменти економічної організації народу. Требаб ще побажати, щоб економісти оперували точно означеними поняттями, льогічно обосонованими методами. Математична економіка не може й не хоче заступити історичних систем економіки. Її ціль і завдання обмежуються до пропаганди точної методи в економіці без огляду на те, чи приймемо у ній систему матеріялістичного соціялізму, лібералізму, чи економічного солідаризму.

Коли в першій половині минулого століття німецький економіст Ліст боровся за знесення шкідливих для Німеччини внутрішніх митних перегород і за введення митних обмежень для закордонних промислових продуктів, тоді він перший звернув увагу на те, що не можна до кожної території і до кожної епохи прикладати якихось універсальних економічних гасел фізіократів, Сміта чи Рікарда. І тоді він сказав, що „політична або національна економіка має бути наукою, яка беручи за вихідну точку поняття та суть національности, навчає, як даний нарід серед даних міжнародніх відносин і в спеціяльних йому народові притаманних умовинах, може вдержати і поправити своє господарське становище". І ми тепер живемо у своєрідних умовинах і мусимо будувати наше економічне життя достосованими до наших умовин методами. Твориться у нас також достосована до економічної практики самостійна теоретична економіка. Вийде це тільки на добро української науці, коли наша економіка схоче прикласти у себе математичну методу досліду і співпрацювати з прикладною математикою, а передусім з математичною статистикою.

Oleum Petrae „GLIMAR"

с знаменитим засобом до гігієни і плекання волосся. Усуває парплі, запобігає випадові волосся. Шпиталі і лікарі після вжиття Oleum Petrae „Glimar" ствердили успішність його ділання. Зацікавтеся їх численними ореченнями!

ську, народові, що „Народній Дім" своїм збірним зусиллям здвигнув, ворожу тенденцію. І ті люди мають ще чоло твердити, що для них „Народній Дім" це „вопрос права" а не „політіческаво торга"! Вся „законна" база, на якій будують, все оте „Общество Р.-Н. Інститут Н. Дом", це було **безправство**, свідомий **обман права і глум над „чувством і сознаніем" права**, — все їхнє, москвофільське господарювання в Народньому Домі було одним великим безправством, а вони ще проповідують у тозі оборонців і конкретного закону і почуття права!.

М. БАЧИНСЬКИЙ І РСО.

На тлі того засадничого підходу москвофілів до „вопроса о Народном Доме" — маловажними вже виходять смішні жести обурення на утотожнювання комісарського періоду в „Н. Домі", зокрема періоду п. Міхала Бачинського, з господаркою москвофілів, як політичної кліки. Як то — з обуренням запитує п. Хиляк — адже сам п. Міхал Б. у самому таки „Ділі" заявляв, що він не має з РСО нічого спільного, а ми чейже, деятелі РСО, постійно протестували проти комісаршини, домагаючись привернути законних власників у їхніх правах! Знаємо, знаємо і неразуже подивляли ту містерну тактику. Назовні протестувати, від час до часу навіть в газетах відлекувати, то знову на зїзді РСО „с восторгом" вітати, як найчільнішого і найбільш заслуженого, такого направду 100-проц. свого чоловіка! Не маємо під рукою дотичних газетних вирізків, але чейже і без цитатів це ноторійно відома річ, що п. Міхал Бачинський завжди був, є і буде „русским": як чільний „русскій", двократно ранений колишній денікінський старшина, вийшов до сойму, поруч із другим таким самим заслуженим „русским", автором гимну „Пора за Русь", з каси „Н. Дому" добував собі „русский" мандат, і що **фактично** був у „Нар. Домі" мужем довіря всіх „русских" та для „русских" і вкупі з „русскими" „Народній Дім" руйнував. Правда, п. М. Бачинський, позиваючи до суду автора цих рядків за особисту образу, вихопив був кілька слів зі статтейки про його національне обличчя і не відповів на суттевий запит: чи правдивою є версія, що він зголосився був в італійському полоні до формованої армії Галлєра, як поляк, потім звільнився з неї як росіянин, супроти ендеків є порждонним русіном, а супроти товариша з ББ малополяніном. Але це байдуже. Навіть колиб це була правда, то ми самі записалиб це на рахунок його „сприту" та призналіб, що він — завжди був галицьким москвофілом і як такий завжди мав на галицькому москвофільському подвірячку мір. А що проти тої господарки й цілої системи збунтувався пок. Липецький і з Липецьким гурт інших старших і молодших віком чесних одиниць, які до того часу перебували на тім подвірячку, то це тільки доказ, що виїмки мусять бути в усякому правилі. Були, очевидно, суперечки в львівській москвофільській родині: знаємо про них, знаємо навіть про дуже знатних посередників (головно одного), що ті непорозуміння лагодили, — і після бурі приходили моменти сонашної ідиллі. Звичайно ті ідиллічні моменти дорого коштували „Народній Дім", наближуючи його до повної руїни, бо в моментах згоди в семействі плили з „Народнього Дому" ширшим, ніж звичайно, річищем „пособія" і беззаворотні позички для всяких установ, в яких приміщувались РСО-вські діячі, та й на імпрези самого РСО. Це називається у стилі п. д-ра Ол. Хиляка „согласно уставу Н. Дома". А на доказ, які то „...українські установи користувалися ласкою п. Бачинського вже „без никакаво основанія", п. Хиляк наводить субвенціонованого п. Бачинським... „Селянина", рептильку, створену на **розбивання українського табору!** Має п. Хиляк гумор, правда?!

„...САМІ СПРАВИЛИСЬ БИ..."

Ще більший його гумор видний з такої заяви: „...русская общественность... справілась би і с фінансовимі последствямі комісарскаво хазяйнічанія без помощі українофілов...".

Справились би — напевне. Не маємо щодо цього ніякого сумніву. Дали на це цілу низку блискучих доказів. Пан д-р Хиляк, хоч голова РСО, здається, не знає якслід історії свого табору: „українофіли" можуть поінформувати його, де шукати прикладів блискучої господарки галицьких „русских". Передовсім на терені того самого Народнього Дому, починаючи від перших 15-ти років статутового істнування „Общества Р.-Н. Інститут" з загибіллю у „крилошанському" банку грошей „Н. Дому", яких висоти навіть самі господарі не знали, а кінчаючи на неофіціяльнім нинішнім проекті „санації" „Н. Дому" — продати сам „Народній Дім" — а потім на терені всіх майже без виїмку інших установ і організацій, істнуючих у міжчасі, по нинішній день, у москвофільських руках. Отже: Рольничий Союз, Руская Матіца, О-во Качковського, Ставропігійський Інститут, Ревізіонний Союз Руских Кооператив, — всі вони були і є „душестрогательною і серцещипательною" реклямою енергії, творчої підприємчивости, розмаху та купецького хисту, поруч зі знанням справи їх господарів. Вони так чудово „справляються" зі своїми установами, що хоч навіть деякі з тих установ мають ще дивним дивом великі каменици (здебільша з тих давніх часів, коли наші „русскі" ще не знали теорії „єдінства"), — ледви клигають, по вуха сидять в довгах і не вспілі кільком людям дати прожиток, не кажучи вже про якісь загальні, культурні чи господарські надбання. Невідомо, чи всі „учрежденія" на терені цілої Галичини, старі установи й організації, які мали — було — навіть знамениті обективні умови для розвитку, разом дають тривалий варстат праці 50 особам! А користь з них для народу?! Цей „конструктивно-творчий" хист у москвофілів такий закоріненний, що навіть пок. о. Масюх показався, як кажуть, таким метким адміністратором, що за його життя і по смерти почали про ці речі легенди кружляти. І тому — повторяємо — не маємо ніяких сумнівів, що наші галицькі „русскі" „справились би" з „Народнім Домом" швидко і гладко: камінь на камені не залишився би.

І колиб це було майно якогось „Общества", та ще й роздобуте завдяки чужим „пособіям" (чи п. Хиляк чував про заходи дістати у 80. рр. у Росії 100.000 рб. на сенсацію „Нар. Дому"?!) то може й варта булоб приглянутись збоку тій забаві. Але що це майно народу, якому байдужні є жонглерські штучки термінольогією теоретиків „єдінства русской нації", а який був на цій території, є і буде завжди той сам, той, що складав на це майно свою кервавицю, — та забава надто дорога. І тому українське громадянство не може до неї допустити, дарма, що наражується через те на смертельний гнів того гурту одиниць, який має свою власну у цих справах мораль.

І. Кедрин.

Е. ДУМИН
ЛЬВІВ, КОПЕРНИКА 23.
(Пір Вронівських)
Поручає по дешевих цінах:
новости жіночі
„ мужеські
— товар першорядний —
Ціни низькі!

Електро-Механічне Заведення
ЛЕВ ЧУБКО
Львів, Ліндого 6, тел. 271-58
Заведення полагоджує направи всіляких електромедичних апаратів, як: Рентгени, лямпи кварцеві, діятерми, пантостати і т. п. Направляю також: генератори, динамо-машини, мотори, всілякі опірниці, електричні витяги, як також приймаю повищі уряджения в консервацію.
Роботу виконую солідно та по помірковних цінах 2—1

Борець за отверезіння народу.

ЧЕСТЬ ЗАСЛУГАМ МИТРОПОЛИТА ЙОСИФА СЕМБРАТОВИЧА.

До найперших і найгарніших обовязків кожної культурної людини і кожного культурного народу належить пошана заслуг. Тимто вважаємо, що сповнимо наш святий обовязок, коли пригадаємо нашій суспільности одну дуже заслужену людину, про яку ми всі вже давно забули, зайняті щоденними громадянськими та особистими турботами.

Цією для нашого народу многозаслуженою людиною є **Йосиф Сембратович.**

Походив він із старої священичої родини на Лемківщині, де вродився 8. XI. 1821. р. та покінчив нижчі та середні школи. Студіював богословія спершу у Відні, опісля в Римі, де висвятився у 1845. р. Негайно покликаний на наставника духовної семинарії у Відні, де крім своїх фахових обовязків пильно поглиблює свої наукові теольогічні студії. На основі своїх праць, які звернули на себе увагу наукових кол, здобуває докторат теольогії і стає у 1858 р. професором богословія в університеті у Львові. У 1865. р. іменований архиепископом Навіянзенським, був покликаний до Риму на референта справ гр-кат. обряду при папі Пію IX. Та вже 1867. р. переходить на адміністратора перемиського єпископства, як заступник старенького та немічного вже єпископа Томи Полянського. По трьох літах, 1870. р., після смерти митрополита Спиридона Литвиновича, стає архиепископом у Львові, головою української католицької Церкви. Небавом після цього іменований тайним цісарським радником, вкінці членом палати панів державної ради у Відні.

Ця, на тодішні часи, головокружна карієра цілком не мала впливу на гарний, кришталний характер Йосифа Сембратовича. Хоч він здобув скоро найвищі достойінства, все полишився ніжною, тихою, смирною людиною й жив простим, справді чернечим життям, увесь віддавний своїм становим обовязкам і своїм богословським студіям.

А враз із цим він гаряче любив свій нарід і всі свої сили присвятив для його добра. Був взаєковим архипастирем, часто обїздив свою велику, тоді ще неподілену епархію, щоб наглядно переконатися, як сповнює свої обовязки його духовенство та як живуть його вірні. Ці часті поїздки по краю дали нагоду нашому митрополитові вблизька пізнати нужду та недолю нашого селянства. Коли він скінчивши середні школи (1840. р.) виїздив на студії на чужину, наш нарід стогнав ще під ярмом панщини. Але у 1848. р. настає „весна народів". Народи Австрії бунтуються проти самовладного правління та із зброєю в руках домагаються свободи. Це змушує австрійський уряд звільнити селян від панщини та дати конституцію, себто допустити всіх громадян до співпраці в державних справах. По сот

SAMODZIAŁY LESZCZKÓW
Найтреваліші убрання
тільки з Лещківського самоділу склад
„ЛЕЩКІВ" ЛЬВІВ КОПЕРНИКА 4

Проти веснянок
крем і мило Лєшніцера
APTEKARZ DRANCZ i SKA BIELSKO

них літ неволі настав для нашого народу великий час. Але великий час вимагає великих людей, а таких у нас тоді не було. Освічених українців було в нас тоді дуже мало, а ті, що були, або були сполящені та цікавилися більше долею польського, як нашого народу, або були аристократичних поглядів та вважали селян і робітників менше вартними членами суспільности, негідними того, щоб журитися їх долею та для них працювати. Вдодатку загал наших освічених людей був свято переконаний, що вистачить бути вірним австрійським підданим, а „Високий Уряд" уже про все подбає так, щоб усім було добре. Коли „весна народів" принесла волю іншим народам, то наш нарід мусів задовольнитися вірною службою для цісаря і держави. А наше селянство та безземельне робітництво зрозуміло полі-

Підчас спеки холодимося
МОРОЗИВОМ
тільки з фабрики
„ФОРТУНА НОВА"
Тел. 226-14.

тичну свободу так, що тепер йому вільно пити скільки захочеться. За часів панщини селянин міг пропити тільки те, що заробив ,бо землю і хату продати було майже неможливо; але з хвилиною знесення панщини селянин став повноправним власником свого маєтку, тимто мав у шинкаря отворений кредит і міг пити доти, доки не пропив усього свого поля і своєї хати.

Справді після 1848. р. пияньство поширюється серед нашого народу в жахливий спосіб, в кожному селі пишається бодай одна „свята корчма", де наші селяни пропивають своє майно, що переходить в чужі руки. Доходило до того, що в деяких околицях нашого краю робітникам виплачували їх заробіток горілкою і тютюном, що розуміється ще більше причинювалося до роз-

пиячення нашого народу. Це пияньство, яке мов зараза поширюється посеред нашого народу, щиро та гаряче підтримують тодішні дідичі, власники горалень, та шинкарі, бо це приносило для них велитенські маєтки.

Це все добре бачив Йосиф Сембратович і ставши митрополитом, задумав рятувати наш нарід. В тій цілі 1874. р. видає він до свого духовенства два „посланія", одно „О достойнстві чоловіка", де доказує яким страшним нещастям для нашого народу є пияньство та взиває всіх освічених українців, головно духовенство до рішучої боротьби з цим народнім лихом, а друге „О брацтвах тверезости".

Цей рішучий поступок великого праведника та патріота викликав сильну акцію проти пияньства: всі свідомі українці захоплюються цією справою та словом і ділом поширюють тверезість. Провід у цій праці веде наше духовенство, між яким зявляються справжні апостоли тверезости, як оо. Василь Залозецький, Йосиф Кобринський, Ілля Мардирович і Рудольф Мох, що проповідують боротьбу з пияньством та закладають брацтва тверезости. Тоді то появляються у нас і перші книжечки та статті про шкідливість алькогольних напитків, які видають „Просвіта", „Общество Качковського" та часопис „Наука". Незвичайно гарні успіхи цієї боротьби з пияньством затрівожили власників горілень і шинкарів і вони настирливо домагаються у тодішнього уряду інтервенції. Під їх натиском у 1875. р. львівське намісництво звернулося до нашого митрополита з домаганням припинити боротьбу за тверезість, бо „ця акція приносить великі матеріяльні втрати для багатьох спокійних громадян". Але наш митрополит не уступив і не занехав своєї протиалькогольної діяльности, спираючись на тому, що на основі конкордату з Ватиканом він має право закладати при церквах такі брацтва і уряд не має права йому цього заборонити

І справді галицьке намісництво явно не робило вже ніяких перепон нашому митрополитові в його праці над отверезінням нашого народу, але тайком почало перед віденським урядом його обвинувачувати у симпатіях для Росії і православія. Колиж ці наклепи не мали успіху, знайшли згадані клеветники доступ до цісаря через його особистих дорадників так, що коли 1882. р. Ольгу Грабар і всіх визначних москвофілів поставили перед суд за державну зраду, до віденського уряду пішли доноси, що наш митрополит є вмішаний у цю справу. Цісар покликав його до себе, висловив йому гаряче признання за його діяльність, але зажадав, щоб з причин чисто політичних він зрікся свого становища.

Наш митрополит мусів уступити і виїхав до Риму. Тут іменовано його архиепископом теодозіопільським, римським графом і дорадником конгрегації для пропаганди віри та речником для справ гр.-кат Церкви, предсідником для ревізії церковних книг. На цьому становищі він прожив ще 18 літ. Помер 23-го жовтня 1900. р.

Сьогодні з історичної перспективи ми ясно бачимо, що наш незабутній митрополит, Йосиф Сембратович, це великий діяч і борець за духове та матеріяльне добро нашого народу — гідний наслідування. Маємо повну надію, що наше патріотичне духовенство піде слідом цього великого Мужа і стане до завзятої боротьби за цілковите отверезіння нашого народу.

Іван Раковський.

Останнє слово радіотехніки це — „Велит"
УКРАЇНСЬКА ВИРІБНЯ РАДІОПРИЙМАЧІВ
„ЕРГОН"
Львів, Потоцького ч. 58.

В. БУДЗИНОВСЬКИЙ. 3

Діраві черевики.

— А я тобі ще раз кажу, що я так як досі, працювати не буду. Найми собі слугу, як хочеш, щоб твоя корова з голоду не здохла, як хочеш мати молоко, бо я доїти не буду. І варити не буду! Найми собі кухарку.

Стефанишин докинув дрова до печі і обернув черевики другим боком.

— Кухарку наймати? А нащож я женився?

— Нащо? Щоби жінку мати.

— Га-га-га! жінку, що мене руйнує. А ти знаєш, що мені така жінка до хрону? Ти знаєш, що кухарка так само зварить, а може ще й ліпше як ти, а менше коштує.

— То ти з мене нічого більше не маєш, як з кухарки?

— Ну, щож більше, що? кажи! ну, кажи, що більше?

Жінка не відповідала.

— Отже я тобі скажу, що без тебе я можу цілком обійтися. Кухарка заступить мені тебе у всім. Розумієш, що то значить у всім? А ліпша вона від жінки тим, що кухарку можна в кожній хвилині змінити, а жінка як до чоловіка причепиться, то до смерти не можна позбутися того репяха.

Жінка скопилася і стануда перед ним із затисненими пястуками.

— Знаєш! За те я повинна тебе випрати по пиці!

— Але не зробиш того, правда? Бо я відлав би!

— Коли ти маєш такі практичні погляди, то скажи мені, паничу, чого ти властиво женився?

— Бо дурень був!! Бо ти мене скокетувала!

— Я тебе скокетувала? Скорше ти мене підурив. Чи ти забув уже, якого я тобі гарбуза ла-

ла, як ти перший раз мені освідчився? Чогож ти другий раз пхався?

— У тому-то і була твоя кокетерія. Для загострення апетиту. А зрештою я не знав, що у тебе така бриндза. Я все вірив, що і ти причинишся до спільного господарства якими двоме, трьома сотчинами. Тепер бачу, що я дався обдурити.

— А я... чи я не дала себе обдурити? Я думала, що ти щось більше варта, ніж торба січки. Я через тебе в таку нужду попала, в таке пониження. Врублевська буде собі через тебе писки витирати мною!

— Ого! ти попала в нужду? Скажи скорше, що я через тебе зруйнувався, знищив свою кар'єру. Якби я не був дався тобі обмотати, був би напевно оженився з Марущаківною. Сама знаєш, як вони мене тягнули, як вона шаліла за мною. За нею був би я дістав гроші. Вона мала дві тисячі. Не був би я терпів такої нужди, не потребував би я був тепер гнати в таку погань до міста та ще в діравих черевиках. Дивн, які червоні пальці!

— Від коли в тебе така зарозумілість взялася? А вона має не дві тисячі, а лише половину того, і то вже десь більшу половину розтринькала. А по друге вона й не плюнула би на тебе — на бельфера. Вона волїла би за якого урядника, за якого канцеліста, або що...

— А хто тому винен, що я мушу туманити діти на селі? Хто, як не ти сама? Чи не через те, що ти мене за поли зловила? От Лозинська! Як мені накидалася! Я через її вуйка був би мав протекцію. Був би давно вже здав виділовий іспит. Нині був би я професором виділової школи, а за яких пять літ директором. Розумієш? Виділової, а не мученником такої хлопської школи! За ту ласку, що я тут дідом згину, маю подякувати нікому іншому, як лиш тобі. Розумієш?

— О-о-о! Вона акурат дивилася на тебе. Не мала би на кого! То лиш я така дурна була, що запропастила свою долю. От, не ліпше було мені вийти за Дощинського? Такий був залюблений, що хотів навіть для мене зривати зі своєю судженою. Нині булаб я перша пані в місті. Він має тепер тисячу шістьсот корон пенсії і ще якісь додатки. Це якраз тільки, що ти дістаєш за два роки. А його жінка! Який вона капелюх носить! А тимчасом я, пані професорова, ходжу в якійсь митці.

Професор лежав уже під ковдрою в ліжку. Його гнівало те, що жінка не дає йому заснути. Горілка так тяжіла йому на повіках!

— Було не йти за мене. На тім був би я найліпше вийшов. А як ти прийшла вже до того переконання, що пальнула дурницю, то ще час це направити. В остаточнім разі можемо розійтися в якнайліпшій згоді. Я щасливий, як тебе не бачу.

— А я ще щасливіша, як тебе не бачу — крикнула жінка, витягаючи своє білля з шафи, бо ладилася в дорогу. — Щобись знав, що я іду собі!

— Що ти там витягаєш?

— Якто що? Парасольку. І шпильочки своєї тут не лишу тобі!

— Поволі, поволі! Не забувайся, моя пані! Ти вже не тямиш, що я це купив, за свої власні гроші, тобі на імянини. Це моя власність.

— Нехай буде, що твоя! — і відкинула парасольку на бік.

— А плащ також я купив.

Хотіла вже і плащ відкинути. Однак хвилину надумувалася. Плащ був новий, теплий, а що найважніше — добре лежав.

— О, що то, то вже ні! Я собі цей плащ десять раз заробила. Якби проста кухарка служила у тебе так, як я служила, то була би собі заробила на плащ. Я задурно доїла корову, варила, прала і латала твоє білля?! (Д. б.

„Спеціяліст" від Гуцульщини п. Оссендовський на чол „озонової" преси?

Варшава, 21. V. 1937.

В розмовах між журналістами підтверджується поголоска, буцімто відомий „знавець Гуцульшіни", чільний публіцист і редактор „гуцульских календарів" п. Фердинанд Оссендовський стане незабаром головним керманичем пресового відділу О. З. Н. полк. Коца.

Вже від 1. червня має появитись у Варшаві власний пресовий орган О. З. Н., пополудневка „Ехо Варшави", якої редакцію мають власне доручити п. Оссендовському.

Якщо ці поголоски здійсняться, — ми, українці, не потребуємо сумніватись, як трактуватиме українську проблему редактор, для якого українці, як нарід не існують. Правдоподібно спеціяльні привілеї дістане „Гуцульшіна" і всі, що думають „шекериківськими" категоріями.

Але чи такий підхід відповідав би духові ґа змістові деклярації О. З. Н.? (КТВ.).

Алькоголь вироджує раси й веде до загибелі цілі народи.

АБСОЛЮТНО ПЕВНОЮ

ОХОРОНОЮ ПЕРЕД ГРОМАМИ

Є ГРОМОЗВОДИ

фахово і доцільно виконані українською фірмою

„e-comp" Львів, ул. Сикстуська ч. 29.

Тел. 203—30.

Кошториси й оферти безплатно.

„Отрицаються сатани і всіх діл його".

З ініціятиви черновецького „Народнього Дому" зібралися 11. ц. м. у Чернівцях представники всіх українських буковинських установ та організацій і рішили зложити комендантові військової округи, префектові та квесторові заяву льояльности. Представники згаданих установ заявили, що вони не брали участи у демонстрації проти румунського гимну 25. березня ц. р., бо вони змагаються за культурні права українців лише легальними засобами.

Зміни на урядових становищах у Бересті.

У звязку з останніми подіями в Бересті премієр ген. Складковський наказав припинити в урядуванні повітового старосту в Бересті, Франца Черніка та наказав перенести начальника сусп.-політ. поліського воєвідського уряду до воєвідського уряду в Новогрудку за мильне інформування зверхньої влади та за недостачу рішучих наказів щодо припинення заворушень у зародку.

Чи думаєте про своїх найближчих? Якщо так, то льокуйте свої ощадности

В ПРОМ-БАНКУ,

Львів, ул. Ґродзіцьких 1, І пов.

бо тим РОЗБУДОВУЄТЕ РІДНІ ВАРШТАТИ ПРАЦІ.

Наказ нищити крамниці.

ДАЛЬШІ ЗІЗНАННЯ ПІДСУДНИХ У КРАКІВСЬКОМУ ПРОЦЕСІ.

В пятницю і в суботу зізнавали далі підсудні у процесі за напад на Мисьленіце. Підсудні далі відпекуються своєї участи в нападі і відкликують свої зізнання зі слідства, де взаїмно обтяжували себе. В пятницю два підсудні обтяжили інж. Добошинського, провідника непасників на Мисьленіце. І так підс. Я. Коляса зізнав, що чув приказ Добошинського перед Мисьленіцами, що слід нищити жидівські крамниці. Знову підс. Ян Лелек зізнав: Добошинський заявив, що хто з учасників буде втікати, того застрілить. Підс. Т. Ромек заявив, що якби знав, до якої акції його втягнули, не пішов би з Добошинським. Трибунал відкинув внесок оборони, щоб випустити 16-ох підсудних на волю і щоб вони відповідали з вільної стопи.

ТРУДНОЩІ БРИТІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ.

Підчас імперіяльної конференції в Льондоні виявилося, що ніяка з британських доміній не хоче брати участи в політичних або військових зобовязаннях Великої Британії на европейському континенті; вони готові лише виповнити зобовязання, що їх накладає пакт Ліги Націй. Коли йде про оборону спільних інтересів імперії, лише Південно-африканська Унія зобовязалася розбудувати свою армію, щоби забезпечити морський шлях довкола рога Доброї Надії на випадок, якщо загрожено би сполуку через Середземне Море.

Український виріб для оброї господині.

БУДИНІ Дрогці Олійки

По широкому світі.

Італійський шеф генерального штабу маршал Бадоліо перевів інспекцію гарнізонів на Сардинії.

Єгиптяни дуже обурені тим, що Судан, який становить єгипетсько-британську кондомінію, вислав представників на коронацію до Льондону без порозуміння з Єгиптом і що суданська делегація виступала незалежно від єгипетської.

Румунська поліція найшла на одному стриху в Чернівцях тайну друкарню та арештувала 56 осіб з крайної правиці.

В індійському місті Люкнов ранено 90 осіб у сутичні між мусулманськими сектами.

Австрійський державний секретар Ґвідо Шмідт відвідав швайцарського премієра, опісля вернувся до Відня.

Бельгійський премієр поручив Морісові Фрер підготову міжнародньої господарської конференції. В тій справі Фрер виїхав до Швайцарії.

З КИСЛЕВСЬКИХ

Богданна Левинська

вдова по пароху Болехова, б. голова Філії Союзу Українок у Болехові

упокоїлася в Бозі 21. травня 1937 р. у 66. році життя по короткій тяжкій недузі.

Похорони відбудуться в неділю 23. травня 1937 р. в год. 3. попол. з кришти св. Єлисавети (пл. Більчевського) на Янівський цвинтар.

На цей сумний обряд запрошують Рідню, Знайомих і Приятелів Покійної

Діти, Внуки і Правнуки.

ЧИТАЛЬНЯ „ПРОСВІТИ" В ХУСТІ КУПИЛА ДІМ.

Заходом кількох діяльних членів читальні „Просвіти" в Хусті куплено на публичній ліцитації дня 11. березня ц. р. дім за 7.570 кч. У домі є 5 кімнат до вжитку. Гроші на оплату зібрано з 4-ох театральних вистав, зі збірки на фонд „Народнього Дому" та з заощадженої готівки. Присутні на Загальних Зборах читальні висловили признання і подяку усім тим заслуженим членам, що довели до закупна власного дому. Їх прізвища записано до протоколу.

Найкращу вудженину, добре мясо і свіжі товщі

дістанете завжди у мисарських крамницях

„ЦЕНТРОСОЮЗУ"

Ринок 2, Зибликевича 2, На Байки 8, Личаківська 50, Жовківська 175, Кентшинського 21, Замарстинівська 36.

ІТАЛІЯ І ЕСПАНІЯ.

У льондонській пресі появилася вістка, що Мусоліні хоче відкликати італійські війська з Еспанії. Тому ген Франко вислав до Риму відомого мільонера Хуана Марча з князем Альбою; вони мають просити Мусолінія, щоби він не відмовляв своєї помочі ген. Франкові. Якщо би Мусоліні дійсно відкликав свої війська з Еспанії, то ген. Франко уступив би зі свого становища.

До тієї вістки ставляться в Льондоні з резервою.

ДАЛІ ПЕРЕГОВОРЮЮТЬ У СПРАВІ ПРИПИНЕННЯ БОЇВ В ЕСПАНІЇ.

Райтер повідомляє, що британський уряд продовжує розмови з Берліном, Парижем, Римом, Москвою і Лісабоною у справі припинення боїв у Еспанії та евакуації чужонаціональних добровольців. Із Франції вже прийшла прихильна відповідь. Метою британської ініціятиви є підготовити терен, так, щоб можна було приступити негайно до праці, як лише комітет неінтервенції устійнить плян відкликання добровольців.

ПЕРЕД ЗМІНОЮ ВИБОРЧОЇ ОРДИНАЦІЇ.

Японське преса повідомляє про урядовий проєкт виборчої реформи, яка має 1) зменшити число послів; 2) розширити округи; 3) впровадити пропорціональне представництво; 4) обнизити вік виборців і 5) скріпити контролю влади.

ЗМІНИ В ПАРТІЯХ.

Домеї повідомляє, що розвязано партію Шовакаї, яка мала в парляменті 19 послів і підтримувала уряд. Розвязати партію рішили в пятницю після засідання парляментарної фракції партії. В політичних колах догадуються, що розвязання партії Шовакаї скріпить змагання до створення нової партії, та прискорить реформу політичного життя Японії.

Літературна сторінка.

Чому в нас так мало драматичних творів?

З комунікату „Т-ва письменників і журналістів" довідуємось, що на розписаний цим товариством драматичний конкурс прийшло всього... 13 творів. Саме число цих творів таке мале, що мимоволі насувається думка: чи автори або кандидати на них читають часописи? Найлегше було б повірити, що ні.

Кілько в нас є театральних труп? Приблизно 10. Кілько аматорських гуртків? Сотні. Нема статистики, кілько вистав дають у нас річно професійні артисти та аматори, але з ріжних дописів знаємо, що потреба давати театральні вистави в нас не ослабла. Дуже часто театральна вистава є головною подією, що оживляє діяльність місцевої читальні, хору або „Бесіди". В останніх часах навіть у школах частіше дають театральні вистави, тому, що театр почали педагоги вважати важним засобом освіти.

З цього виходить ясно, що пес потребуємо щораз більше. Книгарні скажуть нам, що нема такої слабенької та наївної песи, яка не діждалась би вистави на якійсь сцені, коли вона хоч трохи сценічна і не ставить занадто великих вимог в обстанові. „Нехай і гірше, коби інше" — кажуть собі організатори, які шукають пес нових, мало граних і забутих.

Драматичний автор може і рахувати на гонорар швидше, ніж автор іншого літературного жанру; добра песа може на ріжних наших сценах піти річно 50 разів і навіть мінімальний гонорар за один вечір складається за рік на поважну суму.

Чому-ж так мало авторів пише у нас песи? Перша причина тут мабуть та, що драма вимагає окремого технічного знання, часто рутини або бодай нагоди порадитися з артистами та режисерами. Неодин із наших відомих драматургів стояв близько до театру: Карпенко Карий, Старицький, Кропивницький зжилися зі сценою довгими роками, як добрі фаховці. Недурно найбільший драматург світу Шекспір був актором, знав з досвіду техніку сцени і для свого театру постачав песи. Те саме було з Мольєром, Лопе де Вегою та неодним славним драматургом.

Драматичні таланти дуже рідко повстають на провінції, у самоті, далеко від театру. Те, що називаємо технічними вимогами песи грає велику ролю при її виведенні, що часто директор театру та режисер роблять придатною до вистави песу, яка в рукописі ще до вистави не надається.

Відомо, що наші автори розсіяні по краю не можуть користати з театру, як осередка, де кожна песа зараз появиться на сцені може перейти проби і покористуватися радами фахових „людей театру".

Друга причина, чому в нас появляється так мало нових пес та, що наші автори не вміють іще користати з досвідів чужого театру. Наш народній театр дуже ріжний від т. зв. европейського модерного театру, тимто і нелегко його наслідувати. Театр найчастіше мусить черпати сюжети і типи з дійсности; те, що можна наслідувати в чужому театрі — обмежується здебільша до самої техніки. Автор, що хотів би скористати з досвідів чужого театру мусів би вироблювати в собі передовсім обсерваційний хист, щоб позичати сюжети та типи не зі сцени, а з рідного життя, з того середовища, де живе.

Життєпис геніяльної Марусі.

Появилася перша в англійській мові велика біографія нашої славної землячки, досі ще невибореної для нашого мистецтва та для нашої літератури — біографія Марії Башкірцев, написана американкою Дормер Крестон. Має вона 319 сторінок, видана в Ню Йорку п. з. „Криниці молодости: життя М. Башкірцеа".

Оця геніяльна дівчина померла у 1884 р. у Парижі в 24. р. життя на сухоти, залишаючи незвичайний щоденник і образи, що перейшли до найкращих музеїв; крім цього залишились після неї численні листи. Її щоденник виданий три роки після її смерти належав до найбільше читаних книжок в Европі та Америці. Вона писала його від 12. р. життя; перші його випуски були тільки цікавішими фрагментами з величезного матеріялу. Славний англійський державний муж Гледстон назвав його „Книжкою, яку важко з чимнебудь прирівняти".

Для доби, коли „Щоденник" Башкірцевої появився, це був символ індивідуальної свободи. Башкірцева писала його для себе, хоч увесь час думала про славу. Ще в дитячих роках якась ворожка сказала її мамі, що Маруся буде славна і дитина жила до смерти думками про славу, — всі інші почування сходили в неї на другий плян. Цим можна собі пояснити її егоїзм, безоглядність в осудах і ту своєрідну щирість, яка проявляється тільки в одиниць самовпевнених, що прямують просто до наміченої цілі.

Маруся Башкірцева вихована в багатій рідні, вічно у подорожі поруч своєї знудженої мами, жила у середовищі, яке не могло її розуміти. Ніцца в тому часі не була ще міжнародним середовищем, де однаково легко розуміють індійця і кавказця. Башкірцева привезла із собою на французьку Рів'єру та до Парижа власну душу і самостійну вдачу, — її приваблива постать і геній казали всім довкола сповнити її примхи; — вона не мала потреби застосовувати до інших.

Маруся артистка на тлі метушливого Парижа у товаристві своєї служниці, мурина та пса, думала ввесь час про те, як дійти їй до слави. Її дружня знайомість з великими письменниками та мистцями мала в собі небуденну щирість, яку вважали за екстравагантність або охоту бути оригінальною; тимчасом Маруся провела молодість у такій атмосфері, що вона не могла вірити людям, тим більше мужчинам, дотого ще передучасна її умова духова зрілість була в неї дивним дивом перемішана з недостачею життєвого досвіду, з дитячою наївністю.

Спочатку вона мріяла про звичайну кар'єру світової дами: „Я хочу бувати в товаристві, блистіти, займати найвище товариське становище, бути багатою, бути осередком найкращого товариства..." Мріяла стати співачкою — не мала голосу, мріяла про безжурне веселе життя — не мала здоровля, мріяла про родинне щастя — не мала ні віри ні здоровля, щоб вийти щасливо заміж. Аж тоді почала працювати по 10 годин денно, щоб стати маляркою. І добилась успіхів. Водночас з поступом недуги дозрівала духово та умово і сама не сподівалася, що те, що записувала для себе стане колись пречинним документом, над яким інші будуть думати зі зворушенням, як над проблемою.

Подружжа Свіфта.

Мало хто читаючи „Гулівера" цікавиться життєписом його автора. Свіфт — геніяльний сатирик — займає в історії англійської літератури велике місце не тільки завдяки одним „Подорожам Гулівера". Цей великий сатирик залишив довгий ряд суспільних і моральних творів і прецікавий життєпис. Минуло майже 200 літ від його смерти і все ще появляються студії присвячені його біографії. Проф. Максвел О. Голд видав велику книжку п. з. „Подружжа Свіфта зі Стелею", друкуючи деякі досі невидані листи великого письменника і передруковуючи наново ті, що мали багато помилок.

Тема цієї студії цікава тим, що і досі невідомо, чи Свіфт був справді женатий чи тільки формально. Досі відомо, що він ніколи не жив із своєю безсмертною Стеллею, до якої писав славні листи і яку любив. Стверджено, що вона не провела й ночі під його дахом і що він зустрічався з нею тільки у прияві третіх осіб. Для світа і для найближчих других вони не були подружою парою. Є гіпотеза, що Свіфт узяв із Стеллею потаємний шлюб для форми. Виникає питання: для чого треба було цієї форми, коли фактично він не був її чоловіком ані не мав наміру ним бути?

200 літ критики дають відповіді на це питання, досліджуючи дивну вдачу Свіфта і зокрема ще дивніше його становище до жінок. М. Б. Голд основується на нових матеріялах, з яких виходить, що Стелля сповідаючись перед смертю призналась, як багато терпіла через характер Свіфта і що вона відкинула його згоду, щоб прилюдно для світа взяти ще раз шлюб, коли вона вже вмирала.

Нові документи та дані в цій справі дуже цінні та цікаві, але вони не розяснюють усієї проблеми. Особа, що вміла ціле життя тримати таємницю свого подружжя, не розсіяла її перед смертю одним ясним словом. Найближчі з рідні, головно служба в домі Свіфта, що мала нагоду обсервувати його поведінку, напевне не були б мовчали, якби були знали щось реального. Теорія, що Свіфт нездужав відомою в медицині анестезією, не зовсім розяснює його дивної поведінки супроти двох жінок у його житті, які він кохав. Бо залишились іще цікаві дружні листи Свіфта до Ванесси, суперниці Стеллі.

Хроніка.

КОНКУРС ІМ. ЗАЄРА.

У Чехословаччині існує окремий літературний фонд ім. Юлія Заєра, відомого письменника, якого „Легенди" вийшли колись у перекладі на нашу мову. На конкурсову нагороду цього фонду прислало 67 письменників своїх 76 творів.

ЗРІСТ ІСТОРИЧНИХ ПОВІСТЕЙ.

„Вірджений листок німецького книгарства" приносить цікаву статистику. На 150 повістей, які появились в осінньому сезоні 1936 р. 100 було з історичним сюжетом. Та в них усього 20 має деякий літературний рівень, решта це популярна лектура. Публика любить у цих повістях шукати порівнянь із сучасністю. Навіть із тих 100 повістей бодай 80 находить перекладачів на чужі мови. Найбільше перекладають англійці та скандинавці.

СТУДІЇ З БОЛГАРСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Болгарський літературний критик С. Василєв видав книжку „Болгарський письменник і рідна мова" — про А. Константинова, П. Славейкова, П. Тодорова, Яворова, Стаматова, Хрістова, Йовкова та Траянова, де аналізує різні своєрідні прикмети стилю та поезій болгарських письменників.

ЗА ЧИСТОТУ МОВИ У ПРЕСІ.

У Парижі повстав окремий Інститут, що має на меті стежити за чистотою мови у пресі. Одним із перших пунктів його програми вже здійснених є окремі курси для паризьких друкарів та коректорів. На цих курсах учитимуть практично граматики та стилістики, щоб винищити похибки, які постійно повторяються у газетах. Чи такі курси не придались би і в нас?

КІЛЬКО ПЛАТЯТЬ ФРАНЦУЗИ ЗА АРХІТВОРИ?

На ліцитації приватної бібліотеки президента паризького суду Мерсіє, який помер недавно, деякі книжки продали за небувало високі ціни. За оригінальний примірник повісти Стендаля „Червоне і чорне" заплатили 70.000 фр., за повість Фльобера „Пані Боварі" 80.000 фр. Трохи нижчі ціни платили за твори Бодлєра, Жорж Санд та Анатоля Франса. Повністю продали книжок на півтора мільона фр.

ДРІБНІ ВІСТКИ.

— В останньому часі французькі письменники вибирають щораз частіше як мету своєї подорожі — Грецію.

— У Спол. Державах помер американський письменник А. С. Пейн, доречі мало відомий. Він був популярний коло 1900 р. у Парижі і написав книжку про Жанну Д' Арк. Марк Твайн згодився його своїм спадкоємцем.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Ювилей морських панцирників.

Коли тепер цілий світ задихується у скажених збройних перегонах, коли морські держави, які чванятся велитенськими воєнними фльотами, викидають постійно чимраз більші суми грошей на будову нових морських велитнів-панцирників, видається майже неймовірним що сімдесять кілька літ тому, не знали ще люди тієї страшної морської зброї — панцирників. А воно справді так.

У 1862 р. кипіла у Злучених Державах Півн. Америки жахлива громадянська війна. Полудне збунтувалося проти півночі, яка хотіла зліквідувати невільництво муринів, що працювали на полудневих плянтаціях бавовни.

Спершу щастя усміхалося до полудневих, або до конфедератів. Північні війська мусіли відступити з кількох стейтів. Відступили вони теж і з воєнної пристані Госпорт у Норфольку, затопивши при тому всі кораблі. Між затопленими кораблями була теж воєнна фрегата з містотою 3500 тон, узброєна в 40 гармат.

Один із старшин полудневої армії піддав думку, щоб фрегату добути з дна і створити з неї нову морську боєву одиницю опанцирившн її сталевою бляхою.

Його плян приняли. Високий чердак корабля зрізали, так, що він ледви виринав із моря, на кораблі зробили надбудівку з масивних стовпів, оббиваючи цю надбудівку 4-цалевою бляхою. Таким чином створено якусь несамовиту скриню, в якій витяли отвори для 10 гармат. Новітня парова машина мала цей незугарний панцирник рухати.

Корабель назвали „Вірджінія" на честь одного з полудневих стейтів.

Перша перемога панцирника.

У дні 8. березня 1862 р. „Вірджінія" виплила з 300 людьми залоги під командою сотника Франкліна Боченена до пристані Ню Ньопорт. Кораблі північної армії розложилися в поперек вузького каналу. „Вірджінія" ця прабабуся нинішних рухливих морських велитнів, плила дуже поволи й неповоротно. Робила на годину щойно ледви 5 морських узлів, а виконання одного обороту тривало майже пів години. Одначе командант „панцирника" був відважний і злегковаживши менші кораблі, поплив просто на найбільші ворожі фрегати: „Конгрес" і „Кімберленд".

Коли „панцирник" наблизився до північних кораблів на віддаль гарматнього стрілу „Конгрес" і „Кімберленд", як також прибережні батерії засипали його стрілами. Дарма! Ніодно стрілою не зробило панцирникові шкоди. А за той час „Вірджінія" вичекавши догідної хвилини і наблизившися безпосередньо до ворога, сипнула відразу з усіх гармат у „Конгрес".

Не витримала такого заливу олова й заліза стара палуба й відразу пішла на дно.

„Вірджінія" мала ще і другу небезпечну зброю: гострий залізний дзьоб на переді. Цим дзьобом вдарив панцирник противника, вибиваючи у фрегаті глибоку діру. „Кімберленд" потонув, але його геройська залога била до останньої хвилини з усіх гармат до панцирника. Очевидно без успіху.

Висліди цього морського бою були такі, що „Вірджінія", хоч була під обстрілом більше як сотні гармат, мала всього 21 вбитих і ранених відломками, які падали крізь отвори для гармат.

Другий панцирник.

Цей наступ і перемога викликали величезну радість серед полудневих і перестрах серед північних. Одначе північні теж не дармували і готовили полудневим не конче приємну несподіванку. Там у північних пристанях теж працювали над панцирниками і якийсь сотник Джон Еріксон будував у Ню Йорку новий рід корабля.

Під цю пору, коли „Вірджінія" розбивала фльоту федеральних, „Монітор" — так називався панцирник федерального уряду — їхав саме у свою першу подорож на полудне. Цей панцирник виглядав зовсім інакше як „Вірджінія". Він був менший а його кадовб був такий низький, що при бурхливім морі хвилі переливалися крізь чердак. Недалеко переду була вибудована низька й опанцирена, як цілий корабель, будка і циліндрична вежа. Зі заду стояли два низькі комини.

„Монітор" був узброений двома важкими гарматами приміщеними на вежі. Вежа оберталася на мідянім перстені у всі сторони. Гармати висувалися на зовні тільки при стрілі. Якраз другого дня після першого виступу „Вірджінії", „Монітор" приплив на „море бою".

Нерішений бій.

Обі піоніри майбутнього кинулися на себе з повним завзяттям. Чотири години тривав цей історичний морський бій двох панцирників, але один корабель другому нічого не міг зробити. Пробували вони теж наїхати на себе, щоб передірявити бік противника, але і з тих зусиль нічого не вийшло.

Коли обі панцирники переконалися, що нічого собі не можуть зробити, перервали, немов на умовлений знак, бій.

„Монітор" відплив для певности на плитшу воду, щоб „Вірджінія" не могла за ним гнати, а „Вірджінія" вернулася до пристані.

Обі „предки" нинішних морських велитнів не дожили довгого віку. Федеральні війська заняли небавом Норфольк і полудневі затопили свій панцирник, щоб не віддати його противникові в руки. „Монітор" затонув також ще цієї самої осени підчас бурі.

Нащадки „Вірджінії" і „Монітору".

Нащадки перших примітивних панцирників множаться нині з незвичайною плодючістю. Держави будують ріжні нові типи панцирників осягають 40.000 тон містоти і чимраз більші суми грошей витягають із кишень громадян-платників поодиноких держав.

Сьогоднішна морська плаваюча твердиня зовсім не пригадує своєї прабабуні „Вірджінії" або покійного „Монітора". Сьогоднішні панцирники мають 4.000 людей залоги, в цьому кількадесять родів ріжних спеціялістів. Хоч нинішні панцирники сильно забезпечені, все таки трапляться випадки підчас світової війни, що така твердиня заліза і сталі, яка коштувала іноді більше, як будова й вивінування цілого університету, ішла на дно. А перегони зброєнь не вгавають і хто знає, як за кілька літ виглядатимуть нові панцирники.

УКРАЇНСЬКА 3356 40—100
СТОЛЯРСЬКА РОБІТНЯ
АЛ. КУШИКА
Львів, вул. Скарбківська ч. 28.

ФОТО АМАТОРИ — УВАГА! Дійсно фахову і солідну обслугу при поміркованих цінах найдете у фірмі 895 2—3
Інж. А. ШАРФ Львів, ул. Сикстуська 2.

Підземна вілля.

Німецький архітект Отон фон Курслінг винайшов у Бадені, недалеко від французького кордону будову підземної „протиповітряної" віллі, яка не боїться ні артилерійського обстрілу, ні бомб, ні літаків.

Ця вілля — велитенська будівля, яка має 20 просторих кімнат. Кімнати розложені на кількох поверхах у глибині 30—45 м. під землею. Середину віллі освітлюють дивним, штучним світлом, яке дає зовсім вражіння денного. Джерела світла уміщені не в кімнатах а зовні, поза стінами, за окремими вітражами.

Із віллі виглядає на поверхню землі кілька перісконів. Підчас війни могтимуть мешканці підземної віллі у своїх постелях приглядатися наступові танків, військовим операціям і т. д.

Вентиляція ідеальна, бо в підземних кімнатах буде завжди чистий і свіжий воздух.

Внутрішнє уладження віллі також незвичайне. Ліжка побудовані з бетону в стінних заглибинах. Із цементу зроблені теж столи і столики. Дверей нема ніде. З кімнати до кімнати можна переходити лиш крізь залізне пружинове сховище у стіні. Одна кімната призначена на гімнастичну салю. У віллі є теж 4 лазнички. В середині вимальована ціла вілля рожевою фарбою, щоб штучне освітлення не дразнило очей.

Фон Курслінг запевнює, що в підземній віллі можна буде вести зовсім правильне й здорове життя. При будові брали під увагу всі вимоги гігієни. Будова підземної віллі коштувала всього 8 міліонів франків.

МАЙБУТНЄ КОЛЬОРОВОЇ ФІЛЬМИ.

Сам Гольдвін один із багатіїв американської кінової продукції і співласник фірми „Юнайтед Артістс" заявив представникам преси, що від тепер його підприємство випускатиме виключно кольорові фільми. Чорно- біла фільма вже пережила свій вік і по 2—3 роках — на думку Гольдвіна чорно-білі фільми будуть таким анахронізмом, як тепер ...німа фільма.

Заява Гольдвіна викликала в американських фільмових колах величезну сензацію.

З технічної сторінки кольорове кіно дане вже готове до завоювання світ. ринку і остаточної, безболісної ліквідації сірих фільм. Одначе голівудські промисловці стримуються ще покищо від тієї революції не хотячи покищо збільшувати коштів продукції, та бажаючи осягнути по змозі повну амортизацію капіталів вложених у старі апарати і технічні уладження.

Напевно після заяви такого фільмового авторитету як „Юнайтед Артістс" будуть мусіти й інші фірми піти таким самим шляхом, щоб не датися перемогти конкуренції. Якщо вірити американським газетам, у Голівуді відбувається тепер такий самий перевоорот як у 1928 р. підчас переходу з німої фільми на звукову.

Кольорові фільми коштуватимуть очевидно дорожче. Одно тільки „Юнайтед Артістс" переходячи на кольорову продукцію, мусітиме збільшити свої видатки на 100 міл. франків річно.

Кінохроніка.

Борис Карлов, відомий мистець маски та характеризації грає ролю нічного сторожа у фільмі „Тайна ночі". Крім нього грають ще: Джін Роджерс та Воррен Гол. Фільму побачимо ще в цьому сезоні.

Доходи в паризьких кінах. Паризькі кінотеатри осягають незвичайно високі приходи. Три великі кіна: „Рекс", „Парамавнт" та „Гомонт" виказали в минулому році поверх 10 міл. франків доходу. „Маріньян", „Медален" і „Ле Парі" осягнули поверх чотири міліони. Сім інших кінотеатрів заробило пересічно поверх 2 міліони франків. Виходить із цього зіставлення, що сімнадцять паризьких кінотеатрів виказало в минулому році більше як 60 міліонів франків доходу.

Клопіт із 40-годинним тижнем праці. У Франції обовязує у промислі 40-годинний тиждень праці. Введення цієї норми до розривкового промислу виявило безліч перешкод та клопоту. Серед працедавців та робітників виринув був проект скоротити тиждень праці так, аби один день кіна були зачинені. Одначе мусіли закинути цю концепцію, що виявилася у великому місті неможливою до переведення тимбільше, що наближається річниць світової виставки. Як видно, не легко буде робітникам та власникам кін розвязати цю складну проблему.

Буде весілля симпатичної Сильвії Сідней із Фріцом Лянгом. Ця акторка грала головну ролю в американській фільмі Ф. Лянга п. н. „Я не винен".

900.000 франків коштувала власників паризьких кінотеатрів страйк кінових робітників.

Німецьку фільмову нагороду за 1936/37 дістав Еміль Янінгс за свою дільну працю на полі розвою німецької кінематографії, зокрема за фільму „Лер Гершер".

Чехи спровадили були в 1936 р. до краю 270 чужих фільм, а 33 фільми випродукували в себе.

НОВИНКИ.

— ПОДАЄМО ДО ЗАГАЛЬНОГО ВІДОМА, що всякі оповістки про загальні збори, концерти, відчити, товариські сходини, посмертні згадки та вістки особистого характеру міститимемо тільки за оплатою. — Адміністрація „Діла".

— Присилайте свої відповіди у справі літературного конкурсу „Діла": які з видрукованих у наших фейлетонах новель уважаєте за найкращі? Нагороди Редакції призначені для 7 найкращих новель. Відповіді приймаємо до 1-го **червня** ц. р.

— Кооператива „Українське Народне Мистецтво" у Львові бере участь у Катовицьких Торгах. На Торги виїхала член управи п. Стефанія Чижович. Це вже втрете ця кооператива бере участь у Катовицьких Торгах, де придбала собі симпатію, і признання місцевої публики. Крім своїх виробів кооператива репрезентує вироби кооперативи „Комета", „Гуцульська Різьба" в Косова та вироби Торговельно-Промислової Спілки в Яворові.

— „Весна у пісні". Під таким наголовком надаватиме львівське радіо музичну авдицію у виконанні молоді філії державної гімназії з українською мовою навчання у Львові в **понеділок** 24. V. в год. 15.55—16.10. Хорами проводить проф. Прокопович.

— Сходини Львівської Делегатури СУА відбудуться в четвер 27. травня ц. р. в домівці УНДО вул. Підвалля 7, III. в год. 6-ій вечором.

— Служба Божа для українських заточенців. В четвер 27. травня ц. р. о. д-р Осип Кладочний відправить Службу Божу у Торуні для українських заточенців з м. Торуня та околиці. Про місце і годину буде повідомлення у місцевій пресі.

— Не „русскі дами", а „общество русских женщин". „Общество Русских Дам" у Львові, що веде в домі Нар. Дому при вул. Курковій бурсу для дівчат („пансіонъ для рисскихъ дѣвочекъ") **змінило** свій статут на „Общество Русских Женщин". Під такою зміненою назвою гадає це „общество" лекше дібратись до наших сіл і міст, щоб там засновувати свої філії і кружки.

— 900-ліття проголошення Пресвятої Діви Марії Царицею Українського Народу вшанує Марійська Дружина учениць і учнів при держ. гімн. з українською мовою навчання у Львові святочним концертом в неділю 23. V. 1937 в год. 19. веч. в салі заведення, вул. Льва Сапіги 14.

— Поширення чину ОО. Редемптористів. Як зачуваємо, митрополит Шептицький призначив монастир СС. Василіянок при вул. Зибликевича у Львові, куплений від фондації „Народнього Дому", чинові ОО. Редемптористів. Тут має бути їх головний осідок. До Львова приїхав на днях із Станиславова протоігумен о. де Вохт, щоб обняти в посідання цей монастир. Управу монастиря ОО. Редемптористів у Станиславові переняв покищо о. Ахіль Бульс.

— Хто виграв на льотерії? В нинішнім дні тягнення Кжсової Льотерії впали м. ін. такі більші виграні: 15.000 зол. на ч. 39702. 10.000 зол. на ч. 96103 170772. 5.000 зол. на ч. 16593 93029 163608 166903 173761. 2.000 зол. на ч. 13841 14305 20430 42285 67149 84240 107155 107272 111427 117443 151479 152751 168323 173099 180656. 1.000 зол. на ч. 34066 41658 44534 44615 69897 70567 70699 79064 86998 98056 98520 108919 131071 138706 146747 153154 165689 167231 185364 190663 194073.

— Канал Сян-Дністер. У звязку з проектом будови каналу Сян-Дністер і злуки Балтійського Моря з Чорним міська рада в Рудках вибрала комісію, що має занятися тою справою. Між іншим увійшла в порозуміння з місцевим староством, яке поставилося прихильно до її заходів. Простудіювано передвоєнні проекти будови каналу Висла-Дністер і притягнено до акції повітовий виділ. Крім того мешканці громади Яремкова звернулися до рудецького старости Сарнецького з домаганням, щоби якнайскорше розпочати будову каналу, обіцюючи 500 днів безплатної праці. В неділю, 23. ц. м. відбудеться коло Рудок, де находиться водний діл Балтійського і Чорного Моря, врочистість символічної злуки води обох морей при участи урядових чинників. Як бачимо, справі пробують надати політичну закраску.

— За українську мову підчас бранки. На день 13. травня ц. р. покликано до Янова к. Львова перед бранкову комісію двацятьох українських хлопців із Мшани. Від усіх вимагали говорити „урядовою мовою", але всі вони відповідали тільки по українськи. У висліді одного з них, Михайла Модлу із Мшани, що 18. ц. м. мав здавати матуру, предсідник комісії звелів арештувати і з місця присуджено йому 21 днів арешту та відставлено до судового арешту в Янові.

Великий Театр	Останній виступ Ірини Айхлєрівної в комедії „Madame Sans Géne"	Великий Театр

— Нові маєтки на ліцитації. Кредитове Т-во Земське у Львові пустило на ліцитацію такі маєтки: Чехи, Опліцко, Монастирок і Поникви пов. Броди власности А. і М. Бохенських; Бичківці пов. Чортків власність В. Целецького; Милівці пов. Чортків — власність К. Гернінгера. Крукеничі пов. Мостиська власність І. Страшевського, Рожнів і Радоєвичі пов. Броди — власність Й. Стадніцької; Магерів пов. Рава Руська власність І. Еменського; Верчани пов. Стрий — власність Бруніцького; Денисів Великий пов. Тернопіль — вл. Уейського; Перківці пов. Броди — власність Малаховської і Пітричі пов. Підволочиська власність С. Солянського. Ліцитація цих маєтків відбудеться від 16. до 25. червня ц. р.

— Проти шикануванння податників. Міністерство скарбу видало кілька розпорядків проти неоправданого шиканування податкових платників. Стверджено в багатьох випадках, що скарбові службовці забирають рухомости від податників зараз після їх заняття. Згідно з приписами міністерського розпорядку заняті рухомости слід лишати під наглядом податника на місці. Тільки якби податник не хотів приняти або на випадок можливости, що він укрие або знищить заняті предмети, можна їх забрати. У податників адвокатів можна забрати писальну машину тільки тоді, як у канцелярії е ще друга машина.

— За зневагу польської держави. Як повідомляє жидівський тижневик „Слово", перед окружним суддею Белецьким у Станиславові відповідала якась М. Б. з Лисця за зневагу польської держави. Тієї зневаги мала вона допуститися в часі екзекуції рухомостей скарбовим поборцем Гретчуком. Згідно з обвинуваченням, опертим на зізнаннях Гретчука, мала обвинуваченa висловитись: „Нехай шляг трафить Польщу". Обвинувачена боронилася так, що коли Гретчук забирав з її кімнати останній стіл, то її мати прохала екзекутора ,щоб залишив бодай той стіл, бо не матимуть навіть при чому їсти. На це відповів Гретчук: „Можете їсти на підлозі". Ввесь час, коли робітники виносили з хати рухомости, стояв Гретчук посередині кімнати, їв зернятка з гарбуза, а лушпинки кидав на долівку. Обвинувачена була тим така схвильована, що сказала: „Якщо вже забираєте останній стіл„ то нехай це шляг трафить, незабаром уже й останню сорочку заберуть". Цю оборону обвинуваченої потвердили всі свідки оборони, так жиди, як і селяни. Суд звільнив обвинуваченy від закиду зневаги польської держави, а признав її винуватою тільки проступку невідповідного поведення в часі урядування, а визначену кару 1 місяця припинив на 5 літ.

— Пожежі. В Довгім дрогобицького повіту згоріла хата Івана Зихала зі стодолою і шопою. Жертвою вогню стала теж готівка 350 зол. — В копальні „Градо" в Бориславі вогонь знищив всі будинки вартости кількадесять тисяч зол.

— Краєва хроніка. На дім Петра Вихопня в Жовтанцях жовківського повіту напало пятьох грабіжників, але сполошені домівниками втікли і добулись до мешкання Мозеса Зінгера, якому забрали дрібну готівку. Втікаючи, зустрілись з нічним сторожем Сідельником, якого побили.
В тартаку Голінгерів під Перемишлем застрайкували робітники, домагаючись підвищки заробків від 25—30 прц. — В селі Любешці бобрецького повіту 50-літня Йосифа Пончка вбила при помочі 19-літньої доньки Марії свого чоловіка, Севастіяна за те, що знущався над ними. — У Слободі Рунгурській невідомі напасники тяжко побили Василя Остапюка, так, що він на другий день помер.

— Грабіжники перед судом. Перед судом присяжних у Станиславові розпочалася розправа проти Мих. Гаха і Миколи Крутія з Посіча за грабунковий напад на дім гаєвого Сидора Павлюка. Не заставши гаєвого в лістичівці, вони побили його жінку і забрали, що тільки далось.

— Трагедія реемігранта. До села Шкляри сяніцького повіту вернувся Іван Шипак із Канади, де провів сім літ. За кілька днів знайшли його повішеного у власній хаті. Спершу думали, що він сам відобрав собі життя. Але згодом впало підозріння на його жінку та її любовника Андрія Котиса, що вийшов недавно із вязниці, яку відсидів за вбивство. Жінку та Котиса арештували. Ексгумація тіла небіжчика виказала, що його повісили.

— Епільог зборівської скарбової афери. В волочівському процесі проти б. начальника скарбового уряду в Зборові Йосифа Ляврова і тов., запав присуд, яким Ляврова засуджено на 4 роки вязниці, Йоахіма Юрашка на 6 місяців і Із. Розенцвайга на 10 місяців вязниці. На основі амнестії ці кари зменшено, м. і. Лявровy на півтора року. Трьох обвинуваченых увільнено.

— Пожежа фабрики. У фабриці Цегельського в Ряшеві вибухла в будинку машин пожежа і знищила перший поверх на шкоду 50.000 зол. Крім того згоріли готові фабрикати вартости 160.000 зол. Одного робітника тяжко попекло. Причиною пожежі необережність з вогнем.

— 375 тисяч безробітних у Польщі. Як звідомляє статистичний уряд, в дні 15. ц. м. було на терені Польщі 375165 зареєстрованих безробітних. В першій половині травня ц. р. число безробітних зменшилося на 41.453 осіб. Статистика, як звичайно, має на увазі тільки безробітних по більших містах.

— Самоходова катастрофа. На дорозі Шамотули—Казімерж у Познанщині залізничий потяг наїхав на самохід промисловця Едв. Чернєвича. Наслідки були трагічні. 30-літній син промисловця погиб на місці а Чернєвич, будівничий Конечний і шофер тяжко потовклися. Наслідком експльозії бензини вибухла пожежа, що знищила самохід.

— Міжнародній радієвий конгрес розпочався 21. ц. м. в Букарешті при участи 26. держав. Міністр шляхів Франсович виголосив промову, вказуючи на необхідність занехати „війну хвиль".

— За пізно вернувся з неволі. До села Салас на Буковині вернувся на днях з Росії після 23-літньої неприсутности полонений з часів великої війни Василь Фікуца. Його признано урядово небіжчиком а його жінка давно вийшла вдруге замуж.

— Замкнули литовську гімназію. Дирекція литовської гімназії у Сьвенцянах одержала від шкільної кураторії повідомлення про замкнення цієї гімназії.

— Присуд на білоруського редактора. Виленський окружний суд засудив білоруського студента Склубовського за одну статтю „Нашої Волі", якої був редактором, на 6 місяців твердині.

— Катастрофа французького гидропляну. В середу піднісся в повітря великий французький гидроплян з чотирма моторами, що мав удержувати правильну комунікацію між Францією і Південою Америкою. З невідомої причини він упав на беріг і спалахнув вогнем. З вісьмох членів залоги пять погибло, між ними визначні представники французького летунства. Гидроплян збудовано недавно і він мав заімпонувати всему світові. Його швидкість обчислено на 350 км. на годину. Катастрофа цього повітряного велитня викликала у Франції велике пригноблення.

— Наукова експедиція на північному бігуні. Агенція Тас повідомляє, що совітська летунська експедиція під проводом академика Шмідта перелетіла 21. ц. м. понад північний бігун і осіла на ледовому бльоці біля острова Рудольфа, 20 км. на захід від бігуна. Літаком кермував летун Водопянов. Залога літака складається, крім Шмідта та помічничої прислуги, з шефа зимової станиці Яна Папаніна радіооператора Кренкера, біольога Широкова і астронома Федорова. Чотири останні залишаться один рік на ледовому бльоці, щоби посвятитися науковим обсерваціям.

— Пригода німецького літака. В околиці голяндської місцевости Діевкерк осів поневільно німецький літак. Коли хотів знову піднятися в повітря, ударився зі самоходом, причому погиб один селянин. Жандарми, що арештували пільота, врятували його з трудом перед самосудом місцевого населення.

— Ріжні вістки. З летовища Бурже під Парижем вилетіли летуни Доре і Мішлєті, удаючися до Токіо. — В Дельті на Дунаю затонув корабель, причому втопилися три студенти букарештенського університету. — В місцевости Санани (голяндські Індії) один із тубильців у приступі божевілля т. зв. „амок" убив 4 особи, а 5 тяжко ранив. — В Римі, Медіоляні і Дженові впали т. зв. „криваві дощі". Є це болотнисті опади червоного пороху з Африки. — На острові Люцон згоріла маляйська місцевість Паракале, причому погибло 100 осіб у вогні.

—o—

12 бєльських фабрик

доставляє нам свої вироби. — Просимо оглянути наші 3 великі виставові вікна.

РАГЛЯНИ І УБРАННЯ МУЖЕСЬКІ — ПЛАЩІ І ЖІНОЧІ КОМПЛЄТИ

Якість і виконання ТІЛЬКИ першорядне.

Оригінальні англійські непромакальні плащі.

„Повшехни Склад Одзєжи"

✝ Посмертні згадки.

ДОМІНІКА ОГІЄНКОВА.

Почта принесла мені сумне повідомлення: „По довгих і тяжких терпіннях 19. травня ц. р. упокоїлася в Бозі Домініка Огієнкова".

З щирим жалем схиляю голову, а думкою лину в минуле — те минуле, що нині видається казкою...

...Березень 1920 р. у Кам'янці Подільському. Міський театр, де відбувається урочиста академія в роковини Тарасової смерти, переповнений публікою. Розглядаю присутніх: на обличчях їх — повага, свідомість своєї високої гідности, певність, що вони „зробили честь академії своєю присутністю"... — „Поважається на п. Огієнкову" — каже мені мій сусід, проф. Столярів. — „Жінка ректора Університету й головноуповноваженого Уряду... Інша зразу далаб усім це відчути, а вона — скромна, тактовна, ні одним рухом не видає свого положення... Зразу видно великий такт, правдиву шляхотність і культуру духа".

Два роки пізніше. Відвідую п-во Огієнків у Винниках. Високодостойна Пані вся увійшла в турботи над родиною і домом. Всюди слід її пильного ока, її дбайливости і заходів створити в тяжких емігрантських умовинах такі обставини, щоб муж міг цілковито віддатися своїй науковій праці, щоб ніхто й ніщо не перешкоджувало йому. Також заходи і для дітей. Всюди дає собі раду сама.

Ще десять літ пізніше. Знову я в п-ва Огієнків, знову свідком тої самої праці, тоїж самопосвяти. — „Скажіть, пан-отче" — звертається до мене Високодостойна Пані: „Чи настануть кращі часи? Тяжко... З трудом даю собі раду — а у Варшаві і простори великі, й помешкання високе та й літа вже не ті"... Розумію Добродійку, і сумно мені, що не вмію її потішити. Навпаки, кажу одверто: „Ні, Пані! Ті, що бажають бути вірними ідеалові, мусять бути приготовані до гіршого"... — „Власне і я так думаю" — відповіла мені бесідниця.

Класична культура переказала історії оповідання про шляхотну римлянку, що в часах суспільної кризи вирізнялася від товаришок тим, що цілу свою увагу й цілу потіху зосередила на своїх дітях. Порівнюю дві жіночі постаті й питаю себе: Чи не вища з них та, що в часах національної кризи не тільки цілу потіху знаходила у своїй родині, але теж з цілою самопосвятою віддавалася праці для неї і в цій праці скінчила своє життя?

Так, безперечно вища — і хай буде вічною її память!

О. Петро Табінський.

Львів, 22. V. 1937

—o—

Допис.

ПЕРЕМИШЛЯНИ.

Повітовий Зізд УНДО. Дня 16. п. м. відбувся у Перемишлянах Повітовий Народній Зізд УНДО при участи 84-ох делегатів. Наради відкрив голова П. Н. К. п-р Франц Сайстель, що повитав пос. д-ра Ст. Білика і покликав до проводу Зізду о. зов. І. Лупишина і сел. М. Пилипчука та на секретаря о. Е. Кончу. Після того пос. д-р Ст. Білик обговорив у півторагодинному рефераті міжнародне політичне положення і нашу ситуацію в Польщі, працю УПР у сеймі й сенаті, подрібно зреферував теж справу парцелиції і вкінці вказав на необхідність нашої організації. З черги д-р Ф. Сайстель склав звіт з діяльности П. Н. К. та обговорив організаційні справи повіту. В дискусії над обома рефератами забирали голос: о. Е. Кончу, сел. В. Кушнір та о. Боднар. Головою П. Н. К. вибрали о. Е. Кончу, секретарем В. Любінця, членами: В. Кушніра, о. Г. Лиховича, Ст. Дашка, П. Ямаша та М. Пилипчука. Крім того присутні вибрали 6 делегатів до Краєвої Народньої Ради та одноголосно прийняли відповідні резолюції. Нарада закінчилася відспіванням нац. гимну.

—o—

Спорт.

НЕДІЛЬНІ ЗМАГАННЯ.

У ЛЬВОВІ: **Грище Світезі:** год. 9.15 рано мистецтва кінорів: **Україна — Світезь.**

Грище Погонь: Год. 5. попол. мист. Держ. Ліги: **Погонь — Варшавянка.**

ПЕРЕМИШЛЬ: **Україна — Польонія.**

СТАНИСЛАВІВ: **Пропам — Гірля.**

ПРАГА: **Італія — Чехословаччина.**

БУДАПЕШТ: **Мадярщина — Австрія.**

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Із життя У. С. К. „Стир" у Луцьку т. п. м. відбулися загальні збори У. С. К. „Стир" у Луцьку, на яких вибрано новий видїл у такому складі: інж. С. Тимошенко, проф. М. Тираєвський, інж. Д. Гудомчук, інж. М. Тарасюк, С. Пуха, Г. Талимончук та А. Сало. До контрольної комісії вибрали: інж. В. Галушка, інж. Ю. Константинів та М. Чирко. Товариський суд творять: проф. В. Федоренко, полк. Д. Білогуб та О. Зінко. На цих зборах обговорено справу будови плавацького павільону над Стиром та нівеляцію площі. Члени оподаткували себе на цю ціль 20 годинами праці, або 3 зол. в готівці.

Грач Руси Криж у майбутній чехословацькій репрезентації. Чес. сповний капітан Тесак хоче тепер фірій змонтувати нову чехословацьку футболеву репрезентацію і хоче тому використати кількох нових амагунів, які гратимуть рівні змагання з сильними европейськими дружинами. Між іншими грачами визначив спортовий провідник до репрезентації також відомого нападника Йотя Кріжа. Капітан Тесак надіється, що Криж при добрім провідництву нападу буде знаменитим репрезентаційним лучником і стрільцем.

Більбао — Рейсінг Париж 3:2. Треті змагання басків закінчилися перемогою над відомою франц. дружиною Рейсінг.

КОМУНІКАТИ.

Спортова Порадня.

Ліхарсько-Спортова Порадня Українського Гімнастичного Товариства у Львові відчинена від 24. ц. м. в таких днях для спортових товариств: **понеділок:** для сокольських товариств; **второк:** УСОК, КЛК; **середа:** Плай. Черник; **четвер:** Сокіл, жіночі секції. Всі інші спорт. секції та клюби мусять порозумітися в провідником Порадні лік. І. Мрицом, щоб означити відповідні речинці для лікарських оглядин змагунів. Провідники клюбів подбають, щоб визначені змагуни приходили точно в год. 19.

РОБІТНИЧИЙ БІГ НАВПРОСТЕЦЬ.

З нагоди „Дня Українського Спортовця" в дні 30. п. м. організує спортовий гуртож „Сила" при Т-ві „Сила" у Львові робітничий біг навпростець. До бігу можуть ставати змагуни, зорганізовані в клюбах УСО і незгуртовані. Зголошувати ся можна кожного дня рано в „Силі" в дижурного харчівні п. О. Дашка. Провід спортового гуртка „Сила" звертається до всіх робітників спортовців Львова масово взяти участь у цій імпрезі.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Олександер Лотоцький: **ДЕРЖАВНИЦЬКИЙ СВІТОГЛЯД Т. ШЕВЧЕНКА.** Львів 1937. Стор. 24. 8°.

Олександер Лотоцький: **ПОЕЗІЇ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА ПІД РОСІЙСЬКОЮ ЦЕНЗУРОЮ.** Львів 1937. Стор. 23, 8°.

Ю. Верховинець. **ЖИВА РЕКЛЯМА.** Сценічна рада української торгівлі і промислу. Зміст: Вступ. — Пролог. — „Дитяча Згода". — Що були румові буві, все купуй в Маслосоюзі. — Чого краще черевички — Свій чи не свій? — Кожух на нас шитий. — Що сталося мичаві? — Це і вчені вже створили. — Кінець ревії. Львів 1937. Накладом С. Гевала. Стор. 60, 16°.

Д-р Роман Осінчук: **ВОРОГИ ЗДОРОВЛЯ.** Заразливі дитячі хвороби. Бібліотека для молоді „Радість". Львів 1937, ч. 5. за травень. Стор. 32, 16°.

АРТИСТИЧНІ ГАФТИ

ОБТЯГАННЯ ГУДЗИКІВ — МЕРЕЖКИ
ЕНДЕЛЬ — ЗАКЛАДКИ — ПЛІСИ

ЗАВЕДЕННЯ ІНҐБЕРА

пл. Марійська 5 (Галерія Марійська)

ЖУРНАЛИ

ТОРГОВЛЯ І ПРОМИСЛ. ч. 10 (64) з 15. травня ц. р. Зміст: Фіяші „рідного промислу і торгівлі". — Львівське Українське Купецтво своєму Патронові. — Ярослав Курдидик: До нової землі (вірш). — Мамство чи погоня за сенсаціями? (Новий подвиг п. А. Гавриша — „Сильні люди"). — Важливість та успадкування гарбарського виробництва. — Познанські Торги 1937 р. — Як робити рекляму? — Користи з біжучого рахунку (В. Я. Вулецький). — З життя польських купців. — Світові рефлєкції. — Один місяць у терені. — „Америка є в нас". — З нових видань. — Зміни у виконавчих приписах до податкової ординації. — Ринок і ціни.

ПОЛІТИЧНИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ. Львів, березень-квітень 1937. Р. IV. Ч. 3-4.

ТРИЗУБ, тижневик. Париж, 16. травня 1937. Р. XII. Ч. 19.

ШЛЯХ МОЛОДІ. Львів. Р. II., ч. 9 (25.) з 15. V. 1937.

СПОРТ. Львів. Р. II., ч. 7 (22) з 15. V. 1937.

ЗМАГ. Львів. Р. I., ч. 16. з 15. V. 1937.

КАМЕНЯРІ. Львів, Р. VI., ч. 10. з 15. V. 1937.

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ О. ЛЕВИЦЬКА І С-ка

у Львові, вул. Кордецького 50.

Тел. 26 0-04. ПКО 503.861.

поручає власні вироби найкращої якости:

ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх красках

ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в тубах у всіх красках

ПАСТУ до підлоги „Французька маса" (фротеруючу і фарбуючу)

ВІСК до підлоги — СИНКУ до біляння помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 930

Театри.

Український Мол. Театр „Загреба" під арт. пров. В. Блавацького.

ЛЮБАЧІВ:

23. V. Кімо грядеш? і І. част. Смерть Ісрова.

24. V. Голгота.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ТЕРНОПІЛЬ.

23. V. Довбуш.

24. V. Під курателею.

ТЕРЕБОВЛЯ:

25. V. Шаріка.

26. V. Під курателею.

27. V. Довбуш.

28. V. Шаланут.

З Теребовлі йде театр до Підгаєць.

Великий Театр:

Неділя, 23. V. год. 3.30 попол. ціни найнижчі „Професія пані Воррен"; год. 8. веч. „Мадам Сан Жен" з Ірмою Ацерхановою.

Понеділок, 24. V. год. 8. веч. опера „Фаворіта".

Вівторок, 25. травня год. 8 веч. „Тетяна" комед. Ож. Фредра.

Середа, 26. травня, год. 8. веч. „Король" комедія Келлянда, Фльора й Ареца (премієра)

КІНА.

АПОЛЬО: „Останній акорд" з Лілль Даговер.

АТЛЯНТИК: „Марокко" з Марлєнов Дітріх і Гайрі Купером.

ВАНДА: „Дочка Джунглів", „Скопи-ли жінку".

ГРАЖИНА: „Сестри зі втоді", „Неділ

ШАФКОВІ КУФРИ

валізи, міхи на постіль, коробки на капелюхи та комірці, багажові паси по цінах найнижчих поручає

Робітня римарсько-галантерійна **Н. БАРЕР**

Львів, Сикстуська ч. 2, побіч ф-ми „Саламандра"

ЄВРОПА: „Опір на продаж".
КАСІНО: „Коли не вільно кохати" з Мартою Еггерт.
КОПЕРНИК: „Збунтована".
МАРУСЯНІВКА: „Веселі бідаки".
МЕТРО: „Жайворонок" з Мартою Еггерт і музичні додатки.
МІРАЖ: „Вірна ріка" на осн. Жеромського.
МУЗА: „Нинішні часи" з Чарлі Чаплінom.
ПАЛЯС: „Дорога до Ріо де Джанейро" (Хрестна дорога білих невільників).
ПАНС: „Володар Каліфорнії".
ПАН: „Сан Франціско".
РАЙ: „Варвара Радзивілівна".
СВІТ: „Його золота рибка" та ревія
СТИЛЕВЕ: „Панове в циліндрах" і ревія.
ТОН: „На сторожі закону" та колір. муз. додаток „Пісня весни".
УТІХА: „Самохід 99" і ревія.
ХИМЕРА: „В хуртовині вогню та заліза"

ФОТОПЛАСТІКОН.
(пл. Марійська 5).
„Печера Адельсберг".

Найдешевіше 2664
скло, порцеляна, у столітній фірмі
ЯН КВЕСТ
ЛЬВІВ, РИНОК 37. — ТЕЛ. 24 73.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Неділя, 23. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 12.00 Музика у вик. військ. орх., 15.30 Дрібні Шопенові твори, 19.00 Скрипка, форт., 20.00, 21.00 „Кохання" китиця мельодій, сопран, тенор. хор, БІЛГОРОД (437) 18.30, 19.00 Рос. романси, 19.50, 20.00 Нар. пісні, БРАТИСЛАВА (299) 11.15 Словацька музика, 14.30, 15.00 Хор. 20.20 Словацькі танк. рефрени, співи, форт., БУДАПЕШТ (550) 12.30 Концерт оп. орх., 15.50 Форт., 17.00 Циг. музика, 22.45 Військ. орх., БРНО (325) 14.30, 15.00 „Відгад" оп. Д'Альбера (в нім. мові), ВІДЕНЬ (507) 11.45 Симф. концерт, 19.35 Співи (Е. Ліст бас), 20.05 Хор. орх., сол., 22.45 Танк. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 9.00 Муз. ранок, 14.00 Для дітей, 14.30 Травневі пісні, 16.00 Музика, КОШИЦІ (259) 14.30 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 15.30 „Трістан і Ізольда" оп. Вагнера, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 Орх. концерт, 22.15 Хор, МІНХЕН (405) 10.30 Нар. мельодії, 12.00 Військ. орх., ПРАГА (470) 15.20 Концерт солістів, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 19.00, 20.15 Співи, 17.00, 18.00 Концерт, РИМ (421) 17.30 18.00, 19.00 Розр. концерт, 21.15, 22.00 Концерт смич. квартету.

РУКАВИЧКИ шкіряні
імітація дуньких **шовкові**
у великім виборі — дуже дешево
ДІМ ВОЛІЧКИ — Львів
Сикстуська 2. = (поб.ч Брами).

Понеділок, 24. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 14.15 Розр. музика, 19.00 Легка музика, 20.10, 21.00 Орх. квартет саксофоністів, солісти, 22.30 Зі світа оперетки, веселий концерт, БІЛГОРОД (437) 20.00, 21.00, 22.00 Опера, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Циг. музика, 13.30 Форт., 14.00 Вок. концерт, 19.30, 20.00, 21.00 Трансм. з Кор. Опери: Вечір учнів оп. вищої муз. академії, ВІДЕНЬ (507) 12.20 Концерт, 16.05 Моцартові твори 17.30 Сопран, форт., 21.45 Скрипкова музика у вик. Ірини Дубиської, 22.20, 14.00, 16.00 Музика, солісти, арфа, флет. 20.10 Камер. концерт, КОШИЦІ (259) 17.40 Словацькі пісні, 18.00 Для Закарпаття МІЛЯНО (369) 17.15 Танк. музика, 19.05 Розр. музика, 21.05 Симф. концерт, МІНХЕН (405) 12.00 Концерт. 15.00 Вок. авд. 18.15 Китиця мельодій, солісти, 19.15 Марші у вик. військ. орх., ПРАГА (470) 17.35 Квартет г-дур Бетовена. 20.55, 21.04 Орх. концерт. вісн., РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 17.15, 19.45, 20.15 Співи, 17.00 Форт., 18.55 Гумор, РИМ (421) 17.15 Розр. концерт, 21.00 Нар. гимни, 22.00 „Кантата Чусовітіна" О. Люварів.

ЗОЛ. 7·— ГОДИННИК РУЧНИЙ швайцарський
тільки у
Б. ҐРІНБЕРҐА, Сикстуська 4

Вівторок, 25. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 16.30 Весела музика 21.10 Розр. концерт, БІЛГОРОД (437) (437) 18.30 Нар. пісні, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Орх. концерт, 18.15 Цит. музика, 19.30, 20.00 21.00, 22.00 „Ріголєто" оп. Верді, 22.25 Сальон. музика, БІДЕНЬ (507) 15.15 Для дітей, 17.30 Скрипка, 17.45 Форт., 19.40, 20.00 Муз. гуморески, орх., сол., 20.20, 21.00 „Галаван" вок. Нестров, 22.20 Розр. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.30 Музика, 18.00 Дві скр., форт., 19.00 Пісні, музика, КОШИЦІ (259) 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.25 Форт., 19.00 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 Оперетькові мельодії, 22.30 Вок. концерт, МІНХЕН (405) 12.00 Розр. концерт, 15.00 Весняні пісні, 18.45 Відомі й невідомі піснеьки, 20.10 Вечір танку й доброго гумору, ПРАГА (470) 12.35 Орх. концерт, 17.25 Концерт дутого квінтету, 18.20 Давня камер. музика, 19.10 Концерт військ. орх., РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 18.30 Спів, 14.30 Театр Уяви, 16.00 Концерт, 18.45 Форт., 20.30, 21.00 22.00 Симф. концерт, РИМ (421) 17.25 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 Симф. концерт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Неділя, 23. травня 1937.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Для села: хліборобська газетка, Музика з гр. пл., Про ріжні способи пашення худоби, 8.42 Маскані: Взіоне Ліріка, гр. пл., 8.45 Програма на нині, 8.50 Ранішній денник, 9.00 Голоси Кореспондентів, хор, репортаж, 11.00 Легка музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Муз. поранок, орх., форт.; у перерві коло год. 13.00 Про львівську виставу Альфонса Карпінського та Влад. Гофмана, 14.00 Трансм. з Рапоту: Серед вихованців рацотської стадинни, Мигунці з праці та забави, 14.30 Оркестра мандоленістів, 15.15 Лука Каменський: „Кулівське весілля" хор форт., 15.30 Для села: Родинні приділи та виховання сільської молоді, 16.00 Легка музика з гр. пл., 16.25 Театр Уяви: фрагм. із „Мадам сап Жен", 17.00 Підвечірок при мікрофоні, орх., співи, трубка, марімба; у перерві к. год. 17.55 Актуальна гутірка, 19.00 Літер. вариш: Із мого варстату, 19.15 Мішаний концерт: форт., **Степан Сніжок**, співи, 19.45 Літер. хвилини: Строітелі піянофортів, 20.00 Продовження мішаного концерту, 20.20 20.21, 20.35 Спортові вістки, 20.40 Політичний денник, 20.55 Вечірній денник, 21.00 „Нітуш із Бузьковичі" муз. комедія Зб. Липчинського та Юрія Тена, 21.30 Шуман: Крайслеріяна, форт., 22.00 Оркестра; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Музика з гр. пл., 24.00—1.00 Концерт у вик. оркестри.

Понеділок, 24. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.10 Програма на нині, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для шкіл: Із гарних книжечок; Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт хору, 12.30 Мулярське ремесло, 12.50 Полудневий денник, 14.30 Концерт бажань 15.00 Господарські вістки, 15.15 Легка музика з гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Пташачі теми, з гр. пл., 15.55 Суспільна гутірка, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Р. Штраус: „Інтермецо" сцена вальсів, із гр. пл., 16.15 Куток моди, 16.30 Музика з гр. пл., 17.00 Сучасна Варшава, 17.15 Військ. орх., 17.45 Найновіші здобутки медицини, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, **18.20 „Весна у пісні" муз. авд. у вик. хору української гімназії ч. 572 у Львові під орудою проф. Прокопевича** 18.40 Ряшів мінє положєнія, 18.50 Хліборобська гутірка; Організація безпеки праці, 19.30 Сальон і танк. музика, 20.15 Концерт югослав. музики, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 „Троянської війни не буде" фрагм. із драми Івана Жіроду, 21.30 Співає рестальо Ади Сарі, в супр. форт., 22.00 Симф. концерт у вик. орх., скрипка; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.05 Танкова музика, 24.00—1.00 Орх. концерт.

Вівторок, 25. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.10 Програма на нині, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для шкіл: „У Ягодового Короля" на осн. Марії Конопніцької, з муз. ілюстр., 11.57 Дзвонки: Вільончелевий концерт, оп. 104 (Кассадо), з гр. пл., 12.40 Полудневий денник, 12.50 Як продукувати зразковий бекон, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Інформаційна газетка в українській мові, 15.25 Мельодії з фільмів „Альотрія", гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Англійські піснеьки, з гр. пл., 15.50 Для дітей: Оленчина бібліотека, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Французька пісня, гр. пл., 16.15 Сербська ПКО, 16.20 Сестри Бурські співають легкі пісеньки, 17.00 „Будні пп. Коральових" говорена повість, 17.15 Концерт солістів, 17.30 Скрипка важаєвія (Про моторизацію) монолог Марії Гемера, 18.00 Актуальна гутірка 18.10 Пісня легкоатлетичного тренінгу

Чи білі зуби є дійсно завсіди здорові?

Огляньте хоч раз внутрішню сторону своїх зубів, бо назубний камінь звичайно там твориться і там починається його шкідлива діяльність. Зуби чищені Кальодонтом є не лише білі, але також вільні від назубного каменя, бо в Польщі лише ця паста містить Сульфорицинолеат на підст. д-ра Бройнліха, випробований, найпевніший засіб до боротьби з каменем.

KALODONT
ПРОТИ НАЗУБНОГО КАМЕНЯ

18.20 Фр. Крайслер грає, гр. пл., 18.35 Літер. вариш: Легенда Тад. Павликовського, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Чи освічена сільська молодь повинна вертатися на село, 19.20 Англійська музика: Твори Еріка Ковтса у вик. орх., 20.00 Гутірка музика зі слухачами радія, 20.15 Трансм. опери з Великого Театру у Варшаві; у перерві Вечірній денник, Актуальна гутірка, 22.30 Джакомо Леопарді: Поетична твертьгодинка у сторіччя поетової смерти, 22.45 Весалі увертюри, гр. пл.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орх. концерт

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89·23, 89·80, Доляру американські 5.28·50, 5.26·00, доляри канад. 5.28·50—5.26·00, Фльорени голл. 291·22—289·50, Франки фр. 23·64—23·50, Франки швайцарські 121·05—121·25, Фунти англ. 26·17—26·01, Гульдени данц 100·20—99·80, Корони ч. 17·80—17·40, Кор. дан. 116·84—116·00, Кор. норв. 131·98—130·50, Корони шв. 134·95—133·95, Ліри італ. 23·70—23·00, Марки фінлянд. 11·56—11·20, Марки нім. 124·00 — 122·00, Шіл. австр. 98·80—98·00, Марки нім. сріб. 134·50, 132, Гель Авіа 26·17—26·01.

Акції.

Банк Польський 101·25, 101·75, Ліль-поп 12·60, Страхівничі 30·00·
Тенденція неодностайна.

Папери.

3 поз. інвест. 1 ем. 63·75, серія 83·50, 2 ем. 64·75, серія 84·50, 6 дол. 35·30, 35·25, купон 15·41, 4 прем. долар. 39·25, 39·90, 7 стабіл. 370·00, купон 17·71, 4 консолід. 54·25, 54·50, 53·00, 55·50 два ост. дрібні
Тенденція дещо сильніша.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

З приводу зниженої тенденції цін на масло не ставить.

Молоко	18—19
Яйця	2·65—2·70

Тенденція знижкова на масло, на молоко і яйця вдержана.

ПТИЦЯ

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 22. V. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомлекарні „М. С." у Львові (пл. Вільчевського ч. 3) такі ціни:

Курята І. кл. товсті від 0·60 кг. вгору	1·80 зол.
Курки молоді І. кл. товсті без вапняку на ногах від 1.50 кг вгору	1·20 зол.

Слабших сортів від вище поданих не приймає

ОПОВІСТКИ.

Цьогорічний вакаційний кооперативний курс для прихильників і прихильників кооп. руху відбудеться у Гребенові коло Сколього в днях 10.—20. липня ц. р. В програмі курсу 6 цікодневних прогульок (Бубнище, Парашка, Маківка, Тростян, могила Святослава, тартани Гредяк) та інші товариські розваги. Ближчі інформації в кооперативній пресі. — **Управа курсу.** 984 2—2

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

ГАРНА шатинка з приданим у матримоніяльній цілі познайомиться з мужчиною на становищі (вища освіта) літ 35—45. Перемишль, poste-restante „Vita".

КУПНО - ПРОДАЖА

ПРОДУВНІ мужеські сорочки „Князь Віндзор" 5.90 „АСТРА", Сикстуська 2. 775 1—1

КОМБІНАЦІЇ шовкові 2.95, панчохи — суконки з сирого шовку 1.95 „СВІТ ДИДИНИ", Сикстуська 2 776 1—1

ДОБРА НАГОДА. Вілла до продання в Лисиничах у гарнім положенні, близько ліса, реальність з господарським будинком, городом і садком. Простір 16 арів і 50 метрів. Відомість в Адміністрації. 961 3—3

ПАНСІОНИ

ВІЛЛЯ „ДНІСТЕР" — ГРЕБЕНІВ над Опором — найкраще гарні осінні умебльовані покої. Зголошення: Вілленька „Дністер", Руська 20. 970 3—3

ВІЛЛЯ „РОКСОЛЯНА" в Черчі — від. повлена й перебудована, під умілою і солідною управою М. Хоптикової, відчинена і вже на давніх і нових гостей. Смачна і здорова кухня у самій віллі. 972 3—6

МОДЕРНО УЛАДЖЕНИЙ ПАНСІОН „ВІТА" У ЧЕРЧІ поручає вигідні, сонячні кімнати з печами і постіллю. Першорядна, дієтична кухня і лікарська поміч на місці. Зголошення: Томашівська. Львів, св. Тереси 2 Б. Тел. 267-51. 769 8—10

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ВДОВА по священнику, середніх літ, енергійна, шукає місця до управи дому у самітних осіб, найкраще у священника. Ласкаві зголошення до Адм. під „Спомійна". 971 2—2

РІЖНІ

БОН-ТОН вимагає чистої гардероби з комірців із пральні Кульчицького, Личаківська 117. 687 17-

ВІЧНІ ПЕРА направляє скоро і дешево „Прецизія", брама Андрієвського і Шайнохи один. 943 8—10

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, жіночі, проти усування матиці під гарантією виконує відоме УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА. Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 83-100

ЛІМОНАДОВІ есенції, етеричні олійки. Зарібки есенції. Львів, Конопніцької 10. 988 2—3

НОВИНА ДЛЯ ПАНЬ. Віденське строєння з заїочком 1 зол. Трівка овдуляція 5 зол. Салон чесання панъ Сикстуська 8, в подвірі 980 2—3

РІДКА НАГОДА. За безцінь фахові часописи закупите в читальні „Шпекпраса", Сикстуська 19 Архітектура, література, магазини, журнали, політичні журнали, графічні, машинові лікарські і ін. 975 2—3

РОЗПИЛЯЧІ до кольоровання вод виправляє фірма „ТЕНЧА", Львів, Гайдамаки 2. тел. 225-27. 142 10-10

ШЛЮСАРНЯ СТЕПАНА ЧЕПІЛЯ у Винниках б. Львова виконує солідно й дешево роботи шлюсарські, також масово. Лікарські меблі залізні. Оферти на бажання. 889 2—3

З ВІДНЯ привезла я трикотарські моделі. Купферберґова, вирібня, Сикстуська 31. подвіря. 765 9—10

НАЙНОВІШІ жіночі пояси тільки у вирібні ГАЛИЦЬКА 5. 987 1—3

ОСТОРОГА! За готівку, інкасовану п. Станіславом Копцьовським, торговельним представником на Волині, підписана фірма не відповідає. — „АЛЬКО", фабрика горілок. Рівне. 988 1—1

ФУТРА ДОРОЖІЮТЬ. Спішіть з замовленням до кушнірської роботні Петра Карпінка, Зиблікевича 4. 989 1—1

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

ЛІКАР СТОМАТОЛЬОГ

Карло Ґустав Штапп

Б. ЛІКАР КЛІНІКИ У ВІДНІ

ОРДИНУЄ В НЕДУГАХ ЗУБІВ І УСТНОЇ ЯМИ.

вул. Академічна ч. 26

Пересвітлювання Рентґеном.

Спеціяліст венеричних та шкірних недуг і лікарської косметики

Д-р ФІШЕР

б. довголітній лікар асистент дерматольог. клінік

у Берліні, Відні та Празі

перенісся і ординує тепер від 9—1 і 3—7

ЛЬВІВ, ВУЛ. КІЛІНСЬКОГО 3.

напр. Віденської кавярні

Тел. 251-68. Сепаратові ждальні.

Косметичний Інститут і Лябораторія

д-ра О. Тушицького

Львів, вул. св. Софії ч. 3

усування аномалій цери, бородавок, пігменту, волосся, близн, дзюбів і плям, масажі, тривале усування морщин, жиляків і відмороження власною методою. Урядово затверджений 4-місячний косметичний курс з закордонною програмою. 807 4—10

ГЕЛІОТЕРМ Львів, Академічна 7 (Гмах Шпрехера)

Телефон 290—60.

Фабричний склад лікарських інструментів, меблів, апаратів рентґенівських і електро-медичних. — Низькі ціни!

Догідні умовини платности! Контористи та фахова порада безплатно! 812 4—5

ОГОЛОШЕННЯ.

КІР

Львів, Усійського 6

Тел. 280-88

Станиславів, 3-го Мая 4.

ПЛЯНИ

КОШТОРИСИ

БУДОВИ.

Всі українці

купують добрий і дешевий товар, як вовни, шовки, полотна і батисти

у фірмі

„МАНУФАКТУРА"

Львів, пл. Капітульна ч. 3.

Жалюзії склепові всіх родів

також **МЕТАЛЕВІ МЕБЛІ**

поручає Фабрика „FABROL" Львів, вул. Б. Гольдмана 3. тел. 206-29

Ціни конкурентійні. Цінники на бажання.

Побиваємо рекорд

дешевих цін блаватних товарів

ДЛЯ ПРИКЛАДУ КІЛЬКА ЦІН:

Панама	0.55	Вовна шкотська	1.75
Перкаль	0.70	Вовна на комплєт.	4.25
Крепон	0.70	Вовна шир. 1.30	4.75
Муслін кольоровий	0.80	Полотно	0.56
Шовк до прання	1.00	Зефір	1.60
Епонж кольоровий	1.10	Зефір Пріма	1.90
Епонж десеневий	1.20	Перкалїна кольорова	1.70
Кора до прання	1.35	Димка на підшт.	1.70
Тафта	1.50	Шовк сирий	1.10
Монґоль кольоровий	1.60	Попелина на сорочки	1.25
Монґоль десеневий	2.—	Вовп рожевий	1.—
Креп мат кол.	2.25	Пошевки	1.75
Креп мат десен.	2.35	Підпинки ковдр.	1.50
Ацетат на суконі	2.35	Ручники купал.	0.50
Вовна Ангора	1.75	Стирки корчик.	0.40

Галицький Маґазин Новин, Львів, Галицька 16.

УВАГА: При закупні товару від 5 зол. даром білети до першорядних кін. Замовлення з провінції полагоджуємо за післяплатою.

ПРИЙМАЄМО ЧЕКИ ЦЕНТРАЛІ ОБОРОТУ ТОВАРОВОГО.

ТІЛЬКИ

„ШІВСЬКО"

печі і кухні кафлеві керамічних ф-к

В. кн. Чарторийського

є найкращі і найтревальші

виключна продажа

„ШІВСЬКО", Ю. Мидляк і Ст. Хомяк

ЛЬВІВ, ХОЦІМСЬКА 2 (ріг Городецької 60) тел. 115-47

біля Міської Комунальної Каси Ощадности

Шукаємо представників на всі місцевости Східної Галичини і Волині.

ХТО?!

хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідніщій

ПЕРФУМЕРІЇ

С. ФЕДЕРА

Львів СИКСТУСЬКА 7

Філія КОПЕРНИКА 15а

Кожний покупець, що покличеться на оце оголошення „Діла" дістане ЗАДУРНО гарний дарунок.

ТІЛЬКИ — РИНОК Ч. 33

НАЙБІЛЬШИЙ вибір мужеських і жіночих новостей. НАЙЛІПШІ товари. НАЙНИЖЧІ ціни у відомім фабричнім складі СУКНА і ВОВНЯНИХ ТОВАРІВ фірми:

І. ВАЛЛЯХ і СИН

Львів, Ринок ч. 33. Тел. 247-16.

ХРИСТІЯНСЬКА ФІРМА. — Рік ос. 1841. Жадних філій не маємо.

УВАГА, ЛІКУВАЛЬНИКИ!

На днях відчиняємо ресторан

„ПАЛАТКА" у Черчі

під новою управою фаховою, що працювала довгі роки у Львові та по інших лікувальних місцевостях як Трускавець, Завалле, тощо. Ціни приступні. — Кухня м'ясна, 953 ярська і дієтична. 3—3

ЛЬВІВ ПОТОЦЬКОГО 58

ФАМОЗА

МИЛО ДО ПРАННЯ

МИЛА ДО ГОЛЕННЯ

ДІТОЧИЙ ПУДЕР

ПЕРША УКРАЇНСЬКА ШВАЛЬНЯ БІЛ

Е М К А

ЛЬВІВ, ЛИЧАКІВСЬКА 14, І. ПОВЕРХ

шик з власних і доставлених матеріялів. Великий вибір! Ціни конкуренційні

Великий вибір жіночої і мужеської галянтерії на літній сезон

поручає фірма

„ГАЛЯНТЕРІЯ"

В. Дучинський

ПЕРЕМИШЛЬ, Казимирівська 26

Незрівняний в якості пудер і крем

ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ

завдяки якому стає шкіра

ОКСАМИТНО-МАТОВА.

Ціна коробки з пушком зол. 1.25.

2910 61—?

Опаски пропукликові і опаски черевні на обниження жолудка виробляє під ґарантією по дуже низьких цінах знане світове **заведення** для спеціяльних бандажів

М. ФРАЙЛІХА

Львів, Городецька ч. 35.

Блощиці знищить радикально

СВІЧКА С-ГАЗ

„САНОС", Львів, Кн. Таньської 1.

Всюди можна дістати інформації безплатно.

Без найменшого труду можете дешево купити матеріяли на убрання — зажадавши вперед зразків, висилаємо їх **даром** до всіх місцевостей у Галичині

ВИСИЛКОВИЙ ДІМ

Е. Ф. БОРИС

Перемишль, скр. 185.

Літні табори КВОММ-у.

Комісія Вихов. Осель і Мандрівок Молоді (КВОММ) при Українськім Кр. Товаристві Охорони Дітей і Опіки над Молодю у Львові організує літом 1937 р. ось-такі табори:

I. **Для дітей від 7 до 9 літ:** 1. У Старій к. Хирова — дівочий — від 22. червня до 19. липня. Оплата: 40 зол. 2. У Старій к. Хирова — хлопячий — від 21. липня до 17. серпня. Оплата 40 зол. 3. У Космачі — хлопячий — (від літ 7—9), дівочий — (від літ 7—12) у часі від 2. до 23. липня. Оплата 35 зол.

II. **Для дітей у віці від 10—13 літ:** 4. На Остодорі к. Підлютого — хлопячий — від 2. до 29. липня. Оплата 45 зол. 5. На Остодорі к. Підлютого — дівочий — від 1. до 27. серпня. Оплата 45 зол.

III. **Для молоді у віці 13 до 18 літ:** 6. На Соколі к. Підлютого — хлопячий — від 2. до 24. липня. Оплата 35 зол. 7. На Соколі к. Підлютого — дівочий — від 26. липня до 20. серпня. Оплата 40 зол.

IV. **Для молоді у віці від 16 до 20 літ:** 8. У Брустурах — під шатрами — дівоч. від 2. до 23. липня. Оплата 35 зол. 9. У Брустурах — під шатрами — хлоп. від 24. липня до 15. серпня. Оплата 35 зол.

V. **Для фізично працюючої молоді вище 14 літ:** 10. На Соколі к. Підлютого — хлопячий — від 18. червня до 2. липня. Оплата 14 зол. 11. В гірській околиці — дівочий — від 9. до 29. липня. Докладніші дані подамо пізніше.

VI. **Для молоді вище літ 18:** 12. Мандрівний табор на Гуцульщині: хлопячий — від 5. до 26. липня. Оплата 35 зол. 13. Мандрівний на Бойківщину — хлопячий. Ближчі дані подамо пізніше. 14. Мандрівний на Лемківщину — дівочий — від 2. до 23. липня. Оплата 35 зол.

Зголошення й інформації: Комісія Вихованих Осель Українського Крайового Т-ва Охорони Дітей і Опіки над Молодю, Львів, вул. Чарнецького 26. 969 4—?

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10.

Вівторок 25. травня 1937. Ч. 112

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229-41.

Ceterum censeo: Moscoviam delendam esse...

(Передова стаття).

Поклін подвижникові відродженецького руху.

Спільний вимір кари для Р. Мигаля та Е. Качмарського.

Чи можна промовчувати справи, які видаються безнадійними?

Свято Чорноморської Фльоти.

Серед французьких басків.

(власна кореспонденція з Кальбо).

Відгомін погрому жидів у Бересті.

Катастрофальні бурі.

Арештували вбивників Ясінських?

Перемиря в Еспанії має перешкодити нац. наступові на Більбао

Спортова сторінка.

Двобій на... бороди.

Ч. 112 (14.655). Львів, вівторок 25. травня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦЬ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060. Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Квартально . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 25 сот.

Японія і Велика Британія ділять Китай на сфери впливів.

РЕАКЦІЯ МОСКВИ.

(Офінор). Московська преса дуже занепокоєна англо-японськими нарадами у справі поділу Китаю на сфери впливу обох держав. „Англо-японські переговори — пише „Правда" з 10. ц. м. — мають на меті фактично новий поділ Китаю. Японія вимагає, щоби Льондон визнав північний Китай японською сферою впливів і обіцяє за це припинити свою експанзію в центральному й південному Китаю, де англійські інтереси дуже поважні. Англо-японські переговори торкаються не самого лише Китаю. Полишаючи Японії північний Китай, Льондон фактично уможливлює їй великі воєнні авантури на кордонах совітського союзу і монгольської республики. В цім полягає таємний зміст нових маневрів Льондону і Токіо. Найближче майбутнє покаже, до чого допровадять англо-японські переговори в китайських справах і як далеко зайдуть вони. Ледви чи японське громадянство зустріне прихильно нову умову, що загрожує поважними небезпеками..."

З дальшого тексту видно, що головною з цих небезпек має бути комуністична акція Москви в Японії. Цю акцію московський уряд сподівається розвинути на ґрунті опозиції японського парляменту проти сучасного уряду, а зокрема проти війська. Для нової московської акції в Японії має прийти на місце дотеперішнього совітського посла, Юренева, більш енергійна особа.

СУТИЧКИ НА КОРДОНІ.

Таймс заперечує вістку, що 21. ц. м. в околиці озера Ханка відділ совітської кордонної сторожі перейшов кордон і обстрілював манжурську кордонну сторожу

Ініціятива перемиря в Еспанії нарушує засаду неінтервенції.

ЧИ ЙДЕ ПРО РЯТУНОК БІЛЬБАО?

Еспанська національна преса дуже гостро критикує британські пропозиції у справі перемиря в Еспанії та евакуації добровольців.

Обговорюючи згадану британську пропозицію на сторінках „Воче д' Італія", Віржініо Ґайда пригадує, що під кінець минулого року Рим і Берлін поставили подібний внесок; його взялася розглядати спеціяльна комісія, яка до сьогодні не дала відповіди. Дальше питання евакуації необхідно узгіднити зі справою усунення з Еспанії чужих політичних агентів та зі справою фінансової помочі для воюючих сторін. Переводити перемиря з чужої ініціятиви значило би стільки, що перевертати догори кобіцем усю політику неінтервенції.

Перемиря з міжнародньої ініціятиви було би актом безпосередньої інтервенції у внутрішньо-еспанські справи.

Воно було би противне невтральности, зокрема тепер, коли національні війська приготовлюються до вирішнього наступу на Більбао.

„Хаїме І." знищений.

Як повідомляє національний радіокомунікат, національні літаки бомбами поважно ушкодили червоний панцирник „Хаїме І.". Залога мусіла покинути панцирник, користуючися помічю британського контрторпедовця „Рокінг".

ЛЕТУНСЬКІ БОМБИ.

Валенсійське міністерство національної оборони подає: Два червоні літаки бомбардували національний поїзд, зложений з 15-ох возів коло Торріхос. На біскайському фронті 3 червоні літаки звели бій з 5-ма національними; збито 1 червоний літак і 2 національні.

Як повідомляє Авас, національні літаки бомбардували в неділю пополудні Мунгію, викликуючи кілька пожеж; опісля бомбардували вони Сестао, де знищено 15 домів, убито кількадесять осіб і ранено кількадесять.

БУНТ НА ЧЕРВОНОМУ КОРАБЛІ.

Як подає Авас, на еспанському червоному кораблі „Мотомар", що стоїть на якорі у мексиканській пристані Веракруз, вибух бунт залоги.

Британська імперія і завоювання Абісинії.

Як подає льондонська преса, на вчорашньому засіданні імперіяльної конференції дійшло до непорозуміння між мін. Іденом і урядниками деяких домініїй. Мін. Іден заявив, що для справи европейського миру Велика Британія визнає анексію Абісинії. Премієри Південної Африки і Нової Зеляндії виступили проти того, мовляв: буде це заохотою для інших нападників. Конференція не вирішила покищо цієї справи.

Чи Палестина таки стане жидівською домінією?

Як подає „Дейлі Мейль", королівська комісія, яка студіювала палестинське питання і за місяць зложить звіт зі своєї праці, під що пору розглядає проект жидівської держави в Палестині, що становила би британську домінію. Гайфа стала би міжнародньою пристанню, Єрусалим, Назарет і Гайфа пішли би під британський мандат, решта Палестини становила би разом із Трансйорданією арабську державу під скиптром еміра Абдулли. Ліга Націй мусіла би погодитися на ліквідацію палестинського мандату і приняти палестинську домінію як члена. Арабські та жидівські громади дістали би окрему самоуправу, арабська меншина — гарантії своїх прав. Англійська залога залишилась би в Палестині на довгі роки.

Як кажуть, більшість палати громад підтримає цей проект.

ВОЛОДИМИР БІРЧАК:
ЗОЛОТА СКРИПКА
Нова збірка оповідань відомого письменника
Обсервація, нові теми,
:-:-: гумор і дотеп :-:-:
Можна дістати в Адміністрації „Діла"
Ціна 2 зол., поштова пересилка 30 сот.

„Ceterum censeo: Moscoviam delendam esse..."

У 12-ТІ РОКОВИНИ СМЕРТИ СИМОНА ПЕТЛЮРИ.

Львів 24. травня 1937.

До дати 1-го листопада і 22. січня та щорічних поминок трагічного бою під Крутами — долучилася 12 літ тому дата, яка рік річно живо пригадується всім українцям, на світі сущим, завжди однаково актуальна, викликуючи завжди однаково гострі й болючі рефлексії. У тому й сила всіх таких історичних подій, що їх значіння не старіється: навпаки, з перспективи літ вони хіба набірають ще більшої релєфности, їхній глибокий політичний зміст стає ще виразніший, ще наглядніший.

Очевидно: вбивство Симона Петлюри не сталоб вікопомною історичною подією, колиб особа вбитого, сама собою, своєю індивідуальністю не знімалась високо понад інших учасників і співтворців даного періоду української історії. А проте не підлягає ніякому сумнівові, що так як кожна історична постать має при своєму імені виписане якесь гасло, так само постать Симона Петлюри тому така маркантна, така ціннa і завжди, за свого життя і після трагічної смерти така атракційна, що імя Петлюри це не тільки пригадка одного колись актуального гасла, але що воно говорить про цілу Ідею, яка є політичним дороговказом нації.

Як-то? — можемо від декого почути, — адже те саме можнаб сказати про кожного українського вояка, який упав на полі слави, поклавши життя за українські національні ідеали. Правда: державницький ідеал існував і перед Симоном Петлюрою, так само той український державницький ідеал був і перед українською революцією вязаний з боротьбою проти Росії. Приклад: Українські Січові Стрільці. Але, коли саме пригадаємо собі, як виглядала та млява і незясована українська політична думка ще у 1914. році, ще й у 1917. році та в перших часах української революції, та який вона зміст прийняла і в які форми вилилась від часу, коли збройним ділом оформлював її Симон Петлюра, — зрозуміємо величезну ріжницю, що ділить гомінкі й приманливі, але ще навпів романтичні гасла, від свідомої, ясної, гривкої і непорушної політичної програми, такої програми, яка є не тільки реалізацією національного ідеалу державности, але й сама стає цим ідеалом!

Щойно Симон Петлюра рубом поставив перед усіми українцями імператив боротьби з Московщиною, боротьби, без якої поняття української державности взагалі незрозуміле, без якої слова „українська державницька ідея" — це пустий згук. Щойно від Симона Петлюри, від його простої, рівної, невідхильної, безперервної, протимосковської лінії, щойно від часу, коли він так уперто переводив її в діло, вложючи в усіх свою віру в її остаточний успіх, щойно від того часу український визвольницький здвиг стає синонімом протимосковського здвигу, а всеукраїнська політична думка приймає боротьбу з Московщи-

Кооп. „БАЗАР“ у Львові, Руська 3

продає

панчохи, скарпитки, жіноче і мужеське білля, шалики, краватки, рукавички й інше

Великий вибір. Дешеві ціни.

ною, як щось самозрозуміле, і до цієї боротьби достосовує всі інші вимоги української національної рації.

І тому Симона Петлюру так москалі ненавиділи і ненавидять. І тому так його лякалися. І тому такий грізний для могутньої російської великодержави був той скромний політичний емігрант, що займав малі дві кімнатки на четвертому поверсі у бідній паризькій дільниці, — і тому наслали на нього вбивника. Але вбивство Петлюри було — коли вжиємо вислову Талейрана — чимось гіршим від злочину: було глупотою. Бо вбивство Симона Петлюри не тільки не ослабило ідеї-синоніму його імени — але ще й ту ідею освятило мученицькою смертю.

І сьогодні та ідея світить ясно кожному українському патріотові: довго не буде вільної України, як довго буде сильна Москвщина. Як колись Катон кликав до римлян про Картагіну, так тінь Петлюри кличе до українців: „...ceterum censeo Moscoviam delendam esse...“

(ік.)

Чи можна промовчувати справи, які видаються безнадійними.

(З приводу деяких виступів нашого селянського молодняка).

Радехівські події, хоч по суті відокремлені, є проте елементом одного загальнішого явища. **Цим явищем є відрухова, самотужна реакція нашого селянського молодняка на ріжні спонуки зовнішнього світу.** На спонуки, викликані політичними, соціяльними, матеріяльними і навіть обичаєвими умовинами, серед яких цей молодняк живе. В Радехівщині ця реакція проявилася в формі висипання могил і поставлення хрестів з протидержавними написами, в Каменеччині в формі спалення трьох жидівських господарств, у Сокальщині цей молодняк важко ушкоджує на тілі політичних противників. Це все можна і треба осуджувати навіть у найгостріших словах. Одначе осуд проблеми не вичерпує, ані її не розвязує.

Проблему цю розвязує, покищо очевидно по своєму, державна влада. З яким ефектом для українського громадянського життя — показує найкраще саме Радехівщина. Там на довгий час відірвано від громадянської праці кількадесять найбільш активних і метких хлопців, просто найкращий елемент, який вростав у наше громадянське життя, поривав його вперед, давав йому такий цінний самобутний селянський розгін. Але є і другий, незвичайно небезпечний ефект цих явищ. Наш селянський молодняк провокує не лише цілу низку фактів, з яких наслідків може й не здає собі справи. Він, залишений сам собі, поволи, але з невблаганою консеквенцією стихії створює новий „стиль“ безпосередньої боротьби, тієї мужицької аксіон діректа, яка не відріжняє добра від зла, в якій ідейність змішується з брутальністю, патос з примітивізмом та яка, колиб, не дай Боже, стала стилем нашого всього громадянського і політичного життя по селах, з його суперництвом, моралю і живучістю — кинулаб його в обійми необчисленої в наслідках анархії і війни всіх проти всіх.

В загальнішій аналізі цих явищ хочу добути з них перш усього позитивну сторінку.

Отож ці радехівські і їм подібні події підтверджують зайвий раз те, що серед нашого селянського молодняка йдуть глибокі процеси, що, як сказано, такамо добре можуть занархізувати, чи цілком викривити його молодечий розгін, як і витворити з нього конструктивну національну верству, джерело кипучої національної енергії. Найбільше всеобіймаючий з тих процесів — це поширення і поглиблення серед молодняка національно-політичної свідомости. Тут поширюється не лише свідомість українського національного „я“, але й зрозуміння політичного положення українського народу. Здається, правдиве буде твердження, що темпо цього поширення є без порівнання скоріше серед досі неосвідомлених мас молоді, ніж серед старшого селянства. Воно тут стихійне, первобутне, все обіймаюче, росте майже без зовнішнього вкладу праці. Найкращим прикладом на це є Лемківщина та в Сх. Галичині давніші москвофільські села. Кожний день дає теж безліч прикладів, як загально реагує сільський молодняк на національні спонуки. Елементарну силу цієї реакції вичувати можна найкраще підчас національних свят.

Та на цьому кінчається позитивна сторінка явища, яке ми назвали самотужною реакцією українського селянського молодняка на зовнішні спонуки. Звідси починаються вже небезпеки. Вони починаються тому, що цю реакцію не вложено в якісь конструктивні, продумані форми. Нею не кермує ніякий відповідальний волевий осередок. Наслідком цього вся її, так би мовити, потенціяльна, можлива конструктивність розбивається на безліч поодиноких фактів, яких скаля справді і широка і дивовижна: від геройської посвяти до — несвідомого бандитизму. В Радехівщині хлопці 15, 20 чи 25 р. напів грамотні, без проводу інтеліґенції, чи інспіраґів, на підставі начитаних чи заслуханих відомостей „конспірують“, сходяться і потім роблять „революційне“ діло: витесують потаємно два великі важкі хрести, висипують могили, вміють добути навіть якусь зброю, щоб оборонятися перед можливою перешкодою, словом: роблять те, що колись робили їм подібні в Рудеччині, Самбірщині чи Равщині. В них діяє може примітивне, але щире бажання чимсь причинитися до боротьби.

Та ось скоро ця „революція“ переміниється в болючу фарсу. Коротка репресія і перші арешти потягають за собою сотні всяк... Діти поводяться очевидно по дитячьки. В їхньому поведенні чергується повага з легкодушністю, революція з дитинством, патос з примітивізмом.

Але той сам первень реакції можуть мати й інші, далеко грізніші і, з погляду громадянської моралі, далеко більш деструктивні виступи нашого селянського молодняка. На засіданні ПНК в Бродах сказав недавно один селянин: „Сьогодні кожний майже хлопець іде на весілля з ножем“. Тодіж один з адвокатів розповідав про двох своїх клієнтів, багацьких синів, які йшли з карабінами рабувати „Бог зна чому“. Ось і звена цієї широкої дивовижної скалі.

Хоч як це не дивно і навіть парадоксально, проте у всіх тих виступах треба дошукуватись тих самих законів психофізіольогії, що у виступах кожної молоді. Вони, ці закони, однакові для інтеліґентських і для селянських дітей. Хіба з тою ріжницею, що фази психічного дозрівання у селянських дітей наступають часто пізніше, ніж у дітей інтеліґентських. І тут і там світ молодої душі бунтується проти реального світу оточення. Бунтується однаково проти окреслених норм і вимог держави, громадянства, проти звичаїв, почуває себе недобре серед зраціоналізованого і змеханізованого світу, серед його забріханости, неморальности, твердого реалізму і нудної схематики. Інтеліґент-молодець хапає тоді за Ніцшого чи Донцова, або віддається із запалом спортові, врешті, як треба, — конспірує. Селянський молодець бере за кіл або ніж і йде на весілля, щоб порахуватися зі своїм противником, яким одиаково може бути комуніст, „опортуніст“, як і — зальотник його коханої. Може вступити до „Лугу“, може й конспірувати теж. Його енергія мусить найти для себе якийсь вияв. Бо — це закон молодости. Саме цей закон дав динаміку скавтінгові, комсомолові, гітлєрюгенд, баліллі й авангарді. Патос, ідеалізм, змисл жертви, подив для жовнірських чеснот, політичне візіонерство — це прикмети присущі — в ріжних формах і катугах — молоді всіх часів і всіх континентів. Під умовиною, що вона живе фізичним і духовим нормальним життям.

Чи українська селянська молодь живе в нормальних умовинах? Чи зовнішні національно-політичні, соціяльні, матеріяльні, культурні спонуки мають змогу перетворюватися, стоплюватися в горнилі її душевних переживань у нормальні вияви назовні? Чи її природний ідеалізм, змисл до жертви, гін до руху, праці, забави находить русло для своєї нормальної конкретизації? Досить поставити ці питання, щоб на них дати відповідь. Відомо, що приблизно 450.000 українських селянських родин живе в Польщі на карлуватих, до 2-гектарових господарствах, або творить зовсім безземельний пролетаріят. Отже поверх півтора міліона молодого нарибку тих родин живе серед найжахливіших соціяльних умовин. Можемо з цілою певністю твердити, що цей нарибок уповні свідомий цього свого положення і його причин. Чи так трудно дійти до тієї свідомости напр. тисячам радехівських хлопців, яких батьки сидять на 1—2 моргових наділах.

Не знаю, чи вміємо ми, інтеліґенти, піднайти в наших категоріях думання такі терміни, якіб могли описати почування селян, що в подібний спосіб доходять до свідомости свого положення... Признаю, що з цього боку ніяково навіть підходити до аналізи питання українського селянського молодняка з точки погляду психофізіольогії. Та проте дозволю собі зробити тут перший висновок: **український селянський молодняк мусить мати в достаточному ступні зорганізовані свої власні організації молоді, бо лише в них може вижитися його природна енергія.** Ніякі організації старшого громадянства (кооперативи, „Просвіти“ і т. п) не заступлять йому організацій, яких вимагає сама його молода природа, себто організацій з відповідними зверхніми формами і змістом.

На удержанні всіх українських родин є коло 2½ міліона дітей поза школою. В організаціях молоді, досі з незвичайними перешкодами розбудовуваних (Луг, Сокіл, Каменярі, Орли і т. д.), згуртовано десятки тисяч молоді. Хай би навіть сотню тисяч. Решта — цеж велитенський котел, просто бездонний резервуар, з одного боку доступний для всякої конструктивної діяльности і з другого для анархічного, приземного вияву молодечих гонів.

Отож потреба організацій молоді для українського селянського молодняка — це перший висновок, який показує, куди має йти раціональна розвязка цієї проблеми. Лише розбудова тих організацій, ведених під контролею старших, витворить тут елемент відповідальности, дасть змогу повстати конструктивним, продуманим формам, де матиме упуст, але й буде вложена в карби суспільної дисципліни природна енергія нашої селянської молоді. Одначе цей перший, такий очевидний висновок ще далеко проблеми не розвязує.

В. Кузьмович.

Найкращою прикрасою Вашої хати, кооперативи, читальні, це артистичний образ Кольоровий, прекрасний, на спеціяльнім папері, величини 70x50 коштує зл. 3.00. На пересилку 30 сотиків. Замовлять чеком П. К. О. 506.778. „ПРОМ-БАНК“ (для „Торіл-Бюра“) Львів, вул. Городіщьких ч. 1.

арт. Гординського, Св. Юрій.

„Демократичний аліянс“ виступає проти уряду Блюма, але не лучиться з „Фронтом свободи“.

Вчора, в неділю відбувся конґрес партії б. французького міністра закордонних справ Фляндена, т. зв. „демократичного аліянсу“. Фляйден гостро атакував господарську політику уряду, заповідаючи, що вона спричинить поважні господарські труднощі. Опісля сенатор Фельс заявив, що „демократичний аліянс“ не прилучиться до правого „Фронту свободи“, що його організує пос. Доріо, бо не ввійдуть туди радикали, а без них годі утворити урядову більшість.

СЕРЕД ФРАНЦУСЬКИХ БАСКІВ.

Баскійський нарід, що його пошматовано поміж двома державами — Еспанією (чотири баскійські провінції) та Францією (три пров.), давно уже підняв гасло для національного об'єднання — „зазпіяк-бат" („семеро, як один"), яке, на жаль, заломилося в житію баскійського народу за останній час, а саме на еспанському фронті, де еспанські баски, як відомо, опинилися в двох ворожих таборах.

Французькі баски, хоч і вважають Францію за свою батьківщину, як про це, між іншим, свідчить памятник полеглим баскам у всесвітній війні 1914—1918 р. р. на площі м. Байони, всеж і до цього часу зберігають свою стародавню мову, традиції та звичаї, що звязують баскійський нарід по обох боках Піренеїв.

Перебуваючи на відпочинку в невеличкому місті в одній з баскійських провінцій Франції, я мав нагоду трохи приглянутися до життя французьких басків, а головно — двічи відвідати в сусідньому місті Байоні Баскійський Музей, який зразковим ладом своїх численних експонатів дозволяє відвідувачеві музею відчути своєрідність побуту баскійського народу та пізнати історичні памятки м. Байони, де знайшов свій осідок Баскійський Музей у Франції. Додам, що в Еспанії є три баскійські музеї, а саме в Сан-Себастіяні, Памплюні та Більбао.

Хочу тут коротко розповісти про свої спостереження над побутом французьких басків та про Баскійський Музей у Байоні.

Басків нараховують приблизно пів міліона по обох боках Піренеїв та на еміграції в Америці.

Вже в давнину баски займалися рибальством і їздили ловити рибу аж до берегів Нової Землі та Ґренляндії. В Баскійському Музею в Байоні є модель корабля, який під командою баска Дель-Кано в 1519—1522 р. р. зробив першу подорож навколо світа в експедиції відомого мандрівника португальця Магеллляна. Баски і тепер залюбки займаються рибальством. Цікаво, що в багатьох церквах доводилося мені тут бачити моделі кораблів, іноді підвішані під панікадилом, як виняк подяки рибалок Богові за врятування від нещастя або за щасливу ловлю.

Крім рибальства, головним заняттям французьких басків є хліборобство, скотарство (особливо багато розводять тут овець) та виноградарство.

Французькі баски обробляють землю коровами. Взагалі корова є найважнішою худобою в господарстві французького баска: коней тут мало, більше розводять мулів і ослів. Корів запрягають тут до воза, що має два колеса, ярмами (устаррія) не під шию, як у нас, на Україні, а під рогами, дотого голови корів покривають баранячою шкірою (шерстю назверх), бо — мовляв — коровам нечемно показуватися на людях з непокритою головою. Вози з сіном, як це довелося мені бачити, скріплюються вгорі рублем, як і у нас на Україні.

Селяться баски переважно хуторами в балках між горами, а нерідко і на таких узгір'ях, що диву даєшся, як можна було звезти туди будівельний матеріял та обробити землю під господарство. Хати басків мають своєрідний стиль, здебільша двоповерхові; будують їх з каміння або цегли, криті черепицею, завжди мають ставні і такіж біленькі, як і у нас на Україні. Якщо хата двоповерхова, то внизу є кухня і кімната, а на горі — спальня. В кухні багатьох селянських хат і тепер знайдете замість пічки чи плити великий ватран, де в середині висить казан для варення страви; палять у ватрані дровами. Цікаво, що баскійський ватран, але без жадного ужитку, часто служить прикрасою в їдальнях міських будинків і розкішних віль, як традиційна памятка баскійської кухні.

Баски обох полів носять тепер звичайний європейський одяг; голову покривають беретом, носять сандалії або полотняні черевики, поверх яких одягають замість кальошів дерев'яні черевики. Там, де часто перепадають дощі, неодмінним додатком до одягу є парасоля, яку баск, що їде на колесі, кладе собі за спину. До речі вкажу, що кожний баск — хлопець і дівчина, чоловік і жінка — вміють їздити на колесі та залюбки користуються цим засобом комунікації, чому сприяють надзвичайно гарні шляхи, особливо ті, що ведуть до лікувальних чи привабливих для туристів місцевостей. В неділю і свята баски, особливо молодь, роблять на колесі туристичні прогульки.

Баски визначуються гарною поставою. Навіть старі жінки — стрункі. Може бути, що на це впливає своєрідна гімнастична вправа: тут жінки носять кошики і подекуди дзбанки з водою не на спині, а на голові під кружальцем. Найпопулярнішим спортом басків-хлопців і дорослих — є гра в пельот, яка полягає в тому, що учасники гри (пельоти) вдаряють об високу стіну (фронтон) твердим мячем; кожний намагається відбити його на лету шістерою (рукавицею з продовгастим кошиком) так, щоб мяч знов ударився об фронтон на певній віддалі від землі та краю фронтону, а потім знов відбивають його на лету. Діти французьких басків завжди веселі та привітливі. Неодин раз доводилося мені зустрічати дітей, коли вони юрбою вертаються до дому зі школи (у Франції обовязкове навчання дітей від шости років), і ніколи не бачив між ними ні бійки, ні сварки. Видно, і до звірят ставляться вони лагідно, — не дратують собак, що зустрічаються їм по дорозі а тому, може, тутешні собаки такі смирні, що й не загавкають, коли проходиш чи проїздиш повз них селом або містом.

Баскійська мова (зветься вона escualdunal) за свідоцтвом лінгвістів, ні корінем слів, ні граматикою не наближується ні до одної з европейських мов. У школах діти вчаться лише французької мови, і тільки релігії, що викладають поза школою, діти вчать по баскійському. Треба сказати, що баскійський нарід дуже релігійний і ставиться з великим пієтизмом до свого духовенства, яке справді багато причинюється до національного освідомлення баскійського народу.

Переходжу тепер до опису Баскійського Музею, що має осідок у портовому і дуже торговельному місті Байоні на річці Адурі, недалеко від славнозвісного морського купелевого міста Біярріц. Байона налічує тепер яких 35 тисяч населення та поділяється на дві частини, — стару, де залишилися вузенькі вулиці зі стародавніми будинками, що туляться один біля одного, і нової частини, де повстали гарні віллі та великий чудовий парк. У старій частині міста знайшов притулок Баскійський Музей, а саме в будинку із XVI. ст., що є тепер власністю міста Байони.

Музей засновано 1922 р. місцевим Союзом Науки, Літератури та Мистецтва; для публики відкрито його 1924 р., але тільки 15. липня 1934 р. відбулося офіційне відкриття музею тодішнім французьким міністром освіти Люї Барту.

Музей, як говорить його статут, має своїм завданням „подати в кожній момент точну і по змозі повну картину про Байону і басків у минулому та сучасности". Його експонати складаються з двох частин: одні — це історичні памятки Байони, інші ілюструють життя і побут басків — французьких, еспанських і американських, себто тих басків, що виемігрували до Південної Америки.

Всі експонати розміщено в 39 кімнатах і спеціяльних приміщеннях. Огляд музею відбувається за певним пляном, а саме за порядковим числом приміщень музею.

У вестибулі музею звертають на себе увагу поручча східців на перший поверх, своєю тон-

В. БУДЗИНОВСЬКИЙ

Діраві черевики.

— Но-но! Не кричи так. Почислимося. Таку кухарку як ти, а навіть ліпшу, від котрої чоловік може дістати шлунковий катар можна дістати за пять ринських і за харч. Ще й у руку поцілує. Пять ринських місячно дає за півтора року стопядесять. А тепер порахуй, що ти мене коштувала. Ось хочби цей плащ: 25 ринських. А капелюхи, рукавички, черевики і пудер! А кілько то разів ти була в театрі і на балі? Кілько то разів я тебе возив до мами? Ти думаєш, що фіра нічого не коштує? Порахуй, що кожним разом платиться дві рогачки! Якби ми так докладно обчислилися, вийшло би, що ти мені винна з яких двісті ринських, і я тебе не пущу, доки мені не виставиш векселя... Або нехай чорт бере, нехай не буде моя страта! Зрештою — заворкотів учитель під носом — вона сама не буде мати тепер що їсти, то звідкиж взяла би мені віддати?

— Не буду мати що їсти? Думаєш, що тільки в тебе молоком та медом тече? Піду на гувернантку, то певно буде мені ліпше, як у тебе!

— Ніби то так зараз можна місце найти?

— Хто шукає, той найде.

— Ба, але заки сонце зійде, очі роса вість. Не знаю, чи у вас дома є коли що в мисці.

— Богу дякувати, маю що продати. От атласова сукня; продам і зможу за неї прожити щонайменше місяць.

— Продаш? То продай мені! Я куплю.

— Ти? А тобі нащо?

— То вже моя річ. Зрештою можу заспокоїти твою цікавість. Я возьму собі господиню, яка мені тебе заступить. Розумієш?

— А мені що до того? Бери і дві! Сукня коштувала тридцять ринських. Тобі, по старій знайомости відступлю за пятнацять!

— Пятнацять? А то не мав би я роботи! За такий лах давати пятнацять ринських. У тебе видко не всі дома. За таку шмату? Хочеш пять, то купую.

— Я вже і так половину спустила. Не досить, що ти мені світ завязав, ще й хочеш мене визискати, обшахрувати, обдерти?! Дам за десять. Більше не спущу ані крайцара!

— Шість, і ні пів крайцара більше!

— Найшовся купець, що розуміється на жіночій галянтерії! Ага, булаб забула, що то якийсь професор. З таким жебраком нема що навіть торгуватися!

Запакувала сукню в пошевку від подушки.

— Думаєш, що я купив би таку шмату? Я лиш отак, „купити не купити, а поторгувати можна". Для тебе така — пожалься Боже — сукня добра; але моя господиня не може ходити в такім жебрацькім лахміттю.

Жінка зазирала у всі кути, чи не лишилася ще де яка її власність і за хвилину спакувала ціле своє майно. Стефанишин піднісся з ліжка:

— Може вишукати коні? Ще ту прислугу тобі зроблю.

— Що ж то? я маю вночі забиратися? Хоч би я не була твоя жінка, а цілком чужа, то не посмів би ти мене так відразу викидати! Звичай є такий, що хату виповідається на чотирнацять днів

— Про мене. Можеш переночувати.

Стефанишин ляг знову в ліжко, однак за хвилину схопився.

— А правда, я забув, що не маю права до сінника. Це також твоя виправа. Лише ліжко моє.

Викинув з ліжка сінник, на дошки постелив кожух і так ляг спати.

За хвилину чує: шелестить солома.

— А ти що робиш?

Жінка вийняла сінник ще зі свого ліжка і з обох викидала солому.

— Я не маю права спати ні на твоїм ліжку, ні на соломі. Солома не моя, віддаю тобі, бо то вже твоя праця.

Постелила порожні мішки на землі і лягла спати.

* * *

Коли учитель пробудився була вже девята година. Здивувався трохи, побачивши, на чім спав. Аж коли протер очі і побачив нелад у хаті, нагадав собі цілу вчорашню історію. Жінки вже не було.

— Ага, вже винеслася. Добре, що збувся клопоту.

Був вдоволений з себе, хоч думав, що за далеко посунулися обидвоє.

Але хто ж міг би передбачити, що вона собі це так дуже возьме до серця? Повинна була числитися з тим, що я трохи закропився...

(Докінчення буде)

кою роботою байонських майстрів 18. ст. У перших двох салях розміщено експонати, що подають загальну картину баскійського краю у Франції та Еспанії. Тут знаходимо краєвиди баскійського краю, одяг і меблю басків, вишивки баскійських жінок, — деякі вишивки своїм взірцем наближуються до українських, особливо розвішана на стіні жовто-блакитна „доріжка". Там теж знаходимо модель корабля, який перевозив перших баскійських еміґрантів до Америки.

Дальші вісім кімнат знайомлять відвідувача музею з внутрішнім виглядом домівки баска та його хатньої праці. І так, у кухні знаходимо традиційний баскійський ватрян, де під казаном розложено дрова та вилущені качани пшеничні для розпалу дров; над вогнищем є залізний прут, на якому баски смажать печеню, а саме цей прут поволі обертається над вогнем завдяки цікавій системі ланцюшків, колісцят та кам'яної противаги; тут у кухні є великий буфет з мисником, на стіні якого розвішано мальовані тарілки та миски; полиці з мідними миночками та сковородками. Під стелею висить вуджене сало та пучок стручкового перцю. Серед кухонних меблів звертає на себе увагу дерев'яна канапа: третина її спинки посередині відкидається вбік сідала і може служити за чайний столик. Всі горшки, миски, ринки та інший посуд — аж блистять своєю чистотою, як це водиться в доброї господині. Поруч з кухнею є т. зв. офіс, великий посуд, напр. мешки, де баскійська жінка замішує тісто. Далі йде спальня з великим ліжком під бальдахимом із домотканої матерії біло-синього візерунку; на ліжку — покривало з тої самої матерії; взагалі умебльовано спальню з додержанням усіх дрібничок, навіть з посудиною під ліжком.

Цілий ряд кімнат відтворює своєю обстановою окремі майстерні басків, а саме, ткача, шевця, що виробляє сандалії (еспадрилі) та дерев'яні черевики; майстерня для виробу чеколядок, майстерня для виробу баскійських палиць (макіля). Ні в хатах баскійського селянина, ні в майстернях нема жадних манекенів, і все так упорядковано, що відвідувач музею має враження, що він опинився у правдивій баскійській домівці, господарі якої незабаром увійдуть до своєї господи чи майстерні.

Дальші приміщення музею уводять відвідувача уже в світ, що є зв'язаний з релігійним культом басків. Так, відвідувач насамперед заходить у невеличкий цвинтар (гільґеррія) 17. ст. з натробниками у вигляді дисків і плит, обвитих плющем. Після того входить він у невеличку каплицю еспанського стилю; біля алтаря висить згорі модель корабля, як жертва якогось рибалки. В сумежній з каплицею кімнаті приміщено шафу з церковними ризами. На полиці тієї шафи є декілька престольних чаш із простої бляхи; ці чаші вживано за часів Великої Французької Революції на Службах Божих, які потайки відправляло баскійське духовенство, що не признало конституанти.

Далі відвідувач ознайомлюється з життям баскійських рибалок, хліборобів і виноградарів. Тут він заходить у кімнати з рибальськими човнами, сітями, гарпунами та іншими приладдями для ловлі риб, з моделями китоловних суден, з моделю корабля „Вікторія", яким проводив згаданий раніш Дель-Кано, та з мапою того плавання навколо світа. Тут є велика кімната — коршма для рибалок. Поруч є кімнати з експонатами, що ілюструють вирібництво в господарстві баскійського селянина. Закінчується цей відділ музею стайнею, хлівом та возівнею, де відвідувач знов переживає повну ілюзію дійсности, — нічого тут не бракує, крім живих тварин, яких тут чекають ясла, повні сіна, чи інша їжа...

Після стайні та хліву відвідувач попадає в обстанову баскійського дідича, а саме в двох кімнатах зібрано меблі з кінця 18. ст., дуже рідкий фаянс, тощо.

Останні три салі першої частини музею містять у собі експонати, присвячені баскійському спортові та мистецтву, а саме згаданий раніш грі в пельот, баскійським музичним інструментам, манекенам баскійського карнавалу та баскійського народнього театру.

Друга частина музею, т. зв. байонська секція має 10 кімнат, де знаходимо ріжні історичні памятки м. Байони, напр. вуличний ліхтар 1849 р., герби м. Байони, ріжні памятки щодо облоги Байони англійськими військами в 1813—1814 р. р., портрети Наполеона І., велику картину з видом замку Маррак в м. Байоні за часів Наполеона І. В тому замку Наполеон І. 1808 р. мав побачення з еспанським королем Карлом IV., його дружиною Люізою та їхнім сином Фердинандом VII. Там і відбулося тоді відречення всіх тих трьох від королівства на користь брата Наполеона І. Йосипа Бонапарта. Замок Маррак згорів 1825 р., і тепер від нього залишилися лише стіни, що мальовничо заросли плющем. Крім того, серед експонатів Байонської секції можна згадати велику релєфну мапу Байони в його теперішньому вигляді, портрети та бюсти визначних діячів, що народилися в Байоні, — між ін. одна кімната містить у собі меблі спальні визначного маляра Леона Бонна, що у свій час був стипендіятом м. Байони. Згадаю доречі, що в м. Байоні є окремий музей ім. Бонна; цей музей містить у собі, крім власних праць Бонна всю його велику збірку картин і різьб від XIII. ст. до 20-ох років XX. ст.

У Байонській секції одну кімнату займає синагога, — колись у пригороді Байони була жидівська кольонія, — а одну велику салю відведено під авдиторію, де відбуваються публичні виклади про Баскійський Музей та його збірки. Нарешті, у коридорі уділено місце історичним памяткам м. Байони у звязку з останньою світовою війною 1914—1918 р. Тут знаходимо плякати чеських легіонерів, які в жовтні 1914 р. в м. Байоні складали присягу при прапорі, що його піднесли їм пані м. Байони; бюст Т. Масарика, портрети полк. Стефаніка, Е. Бенеша, і т. п.

Баскійським Музеєм управляє окремий комітет, на чолі якого стоїть п. Буассель, віцепрезидент Союзу Науки, Літератури і Мистецтва. Комітет провадить широку пропаганду про завдання та діяльність музею за допомогою живого і друкованого слова. Так, Комітет видає „Бюлетень" та книжки, присвячені збіркам музею; організує прилюдні виклади, улаштовує екскурсії за кордон для ознайомлення чужинців з життям баскійського народу. До цього часу Комітет улаштував екскурсій, між ін. до Льондону, Барсельони і Букарешту, де баски демонстрували свої гри, пісні, народній театр і т. д. Слід додати, що музей має багату бібліотеку, яка дозволяє задовольняти численні запити, що надходять до музею.

Завдяки всьому цьому Баскійський Музей в Байоні ввесь час доповнюється новими експонатами, що їх приносять йому в дарі баски, французькі та еспанські, як і ті, що залишили рідний край і виемігрували до Америки.

Багатство Баскійського Музею в Байоні, його надзвичайний лад і наочність та подивугідна діяльність управи залишають в душі кожного відвідувача музею нестертий слід.

Можна лише побажати, щоб і наші регіональні музеї, скромні своїм приміщенням і обстановою, виявляли в своїй організації та діяльности ту саму любов до рідного краю, яка так характеризує організацію Баскійського Музею в Байоні.

Камбо, 17. V. 1937. **Ст. Сірополко.**

Справа адвокатської ординації.

В минулій буджетовій сесії сойму внесено урядовий проект нового закону про устрій адвокатури, що вводить деякі основні зміни у дотеперішній зуніфікованій адвокатській ординації з 1932 р. Новий законопроект передбачує введення шляхом розпорядку міністра справедливости „нумерус клявзус" при вписі на листу адвокатських аплікантів і адвокатів на території цілої держави, або тільки в деяких округах. Передбачено теж в проекті трилітню примусову судову безплатну практику для адвокатських аплікантів перед дволітною практикою в адвокатській канцелярії. Таким чином доплив до адвокатури залежав би виключно від президентів апеляційних судів, що на практиці сучасного життя в Польщі відчула би болюче непольська адвокатська аплікантура, передовсім жиди і українці.

Над внесеним у соймі проектом закону почала вже наради соймова правнича комісія, але обговорила і вирішила зі значними змінами тільки кількадесять перших статтей, бо в міжчасі прийшло замкнення соймової буджетової сесії.

18. ц. м. оголошено президентський декрет про скликання надзвичайної соймової сесії, з вичисленням тих справ, що їх вона має вирішити. Між ними нема проекту про нову адвокатську ординацію, як теж і новелі про кодекс карної процедури зі скасуванням судів присяглих в Галичині. Обі проекти прийдуть під дальші наради сойму щойно в грудні ц. р. в часі звичайної буджетової сесії і їх вирішення слід сподіватися найскорше з кінцем ц. р., або аж в січні чи в лютому 1938 р. І тоді вони увійдуть в життя після оголошення їх у „Вістнику Законів".

Концерт Любки Колесси в Берліні.

(Від нашого кореспондента).

Берлін, у травні 1937.

І цього року виступив столичний Берлін з багатою мистецькою програмою, уладжуючи тепер уже традиційний „Мистецький Тиждень", розложений по старій традиції теж на кілька тижнів квітня і травня.

Особливо дбайливо підготовлено участь заграничних, не-німецьких мистецьких сил, між якими знайшлися найвизначніші сили міжнароднього мистецького світа. Що між ними була і наша славна землячка, Любка Колесса, не дивується ніхто, хто знає, як її високо ставлять і люблять берлінці, зокрема берлінські мистецькі кола.

І так дня 11-го травня відбувся в романтичній люксусовій обстанові прекрасної королівської палати „Монбіжу" окремий фортепіянний концерт нашої пяністки, що знову мала великий та заслужений успіх між тими небагатьома вибранцями (замкова саля не дуже велика), що в святочних одягах і настроях мали щастя любуватись її артистичною грою, та у вибагливої берлінської критики, що й цим разом не щадила суперлятивів.

Зрештою передаємо ще голос нашому музичному співробітникові Марк. Л-ому:

Розсипаються перлисті тони, каскади акордів, розколихуються хвилі гармонії, море звуку. Задивлені, заслухані, забуваємо за життя. Зникає земля, зявляється світ візій і наше „я", чи то душа, летить у простори... А там, на блідих хмаринках, чарівна німфа вже до танку стає — а фавник на дузі сидить, він до танку їй програвае. Летять із сопілки ці тони ніжні, хвилинами весняні, дитячо наївні, то знову призадумані, мелянхолійно сумні... Але що це? Що це за звуки, може дзвони? Чи не великодні, радісні? Ні, це похорони. Зближаються здалека, рівномірною ходою, і всюди біль, сум, жаль, лишають за собою. Вже затихають. Тишина! — Загула буря оплесків, що це?

Це вже земля? Так... затихли останні акорди „Похоронного маршу", пасажі з Фінале і наша пяністка, осяяна сотками палаючих свічок двірського свічника, стоїть похилена в поклоні перед слухачами. Так, це вже не віртуозність, це правдиве обличчя мистецтва. Вжитися у всі скалі людських почувань радости, смутку, втіхи й болісних зідхань. Скільки-ж разів приходиться почути варіяційний твір оп. 13. Шумана, симфонічні етюди, присвячені Стерндале Беннет? Скільки Шопена вальси дес-дур, ґес-дур, Прелюд б-моль, Анданте спіянато і Польонез ес-дур, сонату б-моль (з похоронним маршем)? Певно багато! Але скільки разів приходиться дійсно відчути, пережити ці твори так, як їх мусіли переживати слухачі, слухаючи незрівняної гри нашої пяністки? Ах, небагато!

ПОВІДОМЛЯЄМО

що вже надійшли на склад у великім виборі в прекрасних нових взорах — матеріяли на весняні плащі, костюми, шовки на блюзки, комплєти і сукні — в цінах надзвичайно приступних

„ДІМ МОДИ“

Львів, — Готель Европейський

Обслуга в українській мові.

Спільний вимір кари
для Р. Мигаля та Е. Качмарського.

Перед трибуналом окружного суду у Львові відбулася в понеділок 24. ц. м. розправа у справі спільного виміру кари Романа Мигаля та Евгена Качмарського, які, як відомо, виступали як підсудні у варшавському процесі за вбивство мін. Перацького. Варшавський суд засудив Евгена Качмарського на 12 літ і Р. Мигаля теж на 12 літ вязниці, — обох за участь у вбивстві мін. Перацького.

В літі 1936 р. ці самі підсудні разом з іншими ставали перед львівським судом присяжних, який засудив Романа Мигаля за вбивство студ. Бачинського та інші справи на кару досмертної вязниці, а Евгена Качмарського теж за справу студ. Бачинського, за справу атентату на ком. Косовудського та інші на кару 15 літ вязниці.

Трибунал по нараді під проводом судді Бендашевського виміряв обом засудженим таку спільну кару: Романові Мигалеві — досмертну вязницю, Евгенові Качмарському 15 років вязниці. Мигаль утратив громадянські права на завжди, Качмарський на 10 років.

На розправі обвинувачував віцепрок. Кун, засуджених боронили оборонці д-р П. Евин і д-р І. Яримович. Засуджених Р. Мигаля та Е. Качмарського на салі розправи не було.

—o—

Лише ощадністю здобудеш добробут і незалежність!

МІСЬКА КОМУНАЛЬНА КАСА ОЩАДНОСТИ У ЛЬВОВІ

ВУЛ. ВАЛОВА ч. 7 і 9 та її **Відділи** при вул. Городецькій 60 і вул. Жовківській 73

приймають вклади ощадности почавши від 1 зол. Щоби дати змогу **купцям і промисловцям** помістити денні торги в касі, урядові години у вкладковім відділі **щодня до год. 19·30.**

За вклади та їх опроцентування ручить Громада міста Львова цілим своїм майном. 81—?

Свято Чорноморської Фльоти.
НАВЯЗАННЯ НИТКИ ДО СВІТЛОЇ ТРАДИЦІЇ.

Заходом комітету українських студентських організацій у Львові відбулося в неділю 23. ц. м. Свято Чономорської Фльоти в салі Театру Ріжнородностей. Добре підібрана програма та ще краще її виконання і прегарні декорації арт. А. Малюци творили гармонійну цілість і залишили незатерте враження. На жаль, і цього року на це свято не міг приїхати б. ляйтнант української чорноморської фльоти С. Шрамченко, щоб поділитись з приявними своїми враженнями з наших визвольних змагань, коли то чорноморська фльота вивісила на своїх щоглах українські прапори. Тому й відпала перша точка програми. Всеж таки цей радісний момент з недавньої нашої історії приявні могли уявити собі, дивлячись на оригінальні і гарно виконані декорації кисти арт. А. Малюци, на яких гордо спиналась у гору вежа панцирника з дулами гармат та двома державними прапорами української чорноморської фльоти. На їх вид — правда, на полотні — живіше забилося серце в кожного приявного, що і нам удалося підчас визвольних змагань вязати важ нитку зі світлою історичною традицією могутньої великодержави наших князів, коли то по Руським Морю плавали наші воїни з кн. Олегом прибивати свій щит на воротах Царгороду — на знак перемоги над гордою Візантією. Бадьора пісня „До моря“ Кишакевича, що її відспівав мужеський хор студентів Богословської Академії, під орудою студ. В. Якубяка зміцнила лише святочний настрій. Він степенувався ще більше підчас добре обдуманої і гарно виголошеної промови ред. В. Качмара, якої провідна думка така: народи, що панують над морями, не є рабами. Дуже добрим доповненням цієї першої частини було фортепіянове сольо студ. Володимири Михайлівської, яка відограла: Українську рапсодію М. Лисенка, Прелюдію Фіс В. Барвінського і прелюдію Ес Л. Ревуцького.

Другу частину свята започаткував виступ студ. Я. Придаткевича зі сильним баритоновим сольом, який відспівав у супроводі фортепіяну дві пісні: „Ой чогож ти почорніло, зеленеє поле?“ Т. Шевченка—М. Лисенка і „Тече вода в сине море“ Т. Шевченка—Заремби. Подобалася теж деклямація п. Ю. Савицького „У Севастополі“. Не менше вдатний був виступ змичкового квартету у складі: Цісик, Согор. Березовський і Задорожний, які відограли оп. 27 Е. Гріга. По черговім виступі хору студентів богословів, що відспівав пісню „Українське Чорне Море“ В. Завадовича-Нижанковського, виставлено інсценізацію поеми „Гамалія“ в укладі м-ра В. Ковальчука в супроводі хору чит. „Просвіти“ на Знесінні під управою студ. Я Шуста. Свято закінчилося відспіванням національного гимну. Жаль лише, що публика не виповнила сали

Х.

—o—

Великий Театр	Середа, дня 26-го травня премієра **„КОРОЛЬ“**	Великий Театр

Румунський престолонаслідник у Варшаві.

Нині (понеділок) в 9. годині приїхав з Берліна до Варшави румунський престолонаслідник, великий воєвода Михайло; на двірці повитали його мін. Бек, віцемін. Шембек, віцемін. ген. Глуховський і представники дипльоматії, війська та міської управи. Кн. Михайло замешкав у замку як гість през. Мосьціцького.

—o—

Присилайте передплату!

Свячене у Львові.

НА ЖОВКІВСЬКІМ ПЕРЕДМІСТІ.

Дуже скромно випало цьогорічне свячене грьох найповажніших установ Жовківської дільниці. Ледви яких 50 осіб, членів чит. „Просвіти“, кружка „Рідної Школи“ та „Союзу Українок“ зібралось у салі місцевої читальні. Сніди посвятив о. А. Каштанюк, вказуючи на велике значіння сильної віри в кожному ділі. З черги привитав членів і гостей голова читальні, адвокат д-р Іван Яримович. Опісля промовляв ще ред. Роман Сливка, підчеркуючи, що тільки власною пильною працею, без вичікування на чуда, може Жовківське добитись оздоровлення свого життя та власної домівки.

Ролю господиня перебрали на цьому вечорі пані із кружка „Союзу Українок“ і вивязались із цієї ролі зовсім добре.

У „БРАТСТВІ ДОБРОЇ СМЕРТИ“ ПРИ ЦЕРКВІ СВ. О. НИКОЛАЯ.

Одночасно відбувалося у цій самій дільниці ще друге свячене, що його уладжувало „Братство Доброї Смерти“ при княжій церкві св. о. Николая під проводом свого пароха о. В. Лончини. Свячене випадало у празничний день перенесення мощів св. Николая, тому перед полуднем цього дня відправив о. Ір. Назарко ЧСВВ. торжественну Службу Божу, підчас якої відбулося посвячення чаші-пушки, що її перед двома тижнями підчас влому до церкви св. Николая злодії спрофанували. Відповідну проповідь виголосив о. кан. Лужницький. Вечором відбулося у спеціяльно винайнятій салі спільне свячене для всіх братчиків. У свяченім взяло участь поверх 100 осіб. Сніди посвятив о. парох В. Лончина, який теж виголосив відповідну до хвилини промову. М. ін. промовляв також суддя п. Білинкевич, який підкреслив, що Братство повинно подбати конче про власну домівку і тому повинно вжити всіх заходів, щоб відкупити камяницю товариства „Русская Матица“ при вул. Жовківській ч. 28, яка межує з церквою і не допустити до того, щоб вона перейшла в чужі руки. Промовляли ще пп.: М. Сидорак (диригент хору), Осип Костюк та Іван Козеняк, який заініціював збірку між присутніми на „Рідну Школу“. Ця збірка дала 10 зол. Годиться ще підкреслити, що було це перше свячене цього братства, уладжене без алькоголю, щоб таким чином ушанувати память покн. митр. Й. Сембратовича. Цей справді радісний і бадьорий вечір закінчили присутні відспіванням національного гимну.

При кінці одна замітка: На майбутнє порозумітися, щоби в одному дні і в одній господині ініціятори ріжних імпрез цієї дільниці дині не відбувалися 2 однакові імпрези у такій бідній дільниці.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Адміністрація

НА ЛИЧАКОВІ.

Заходом кружка „Р. Ш.“ ім. кн. Льва і при співучасти всіх українських товариств на Личакові відбулося спільне свячене в неділю 23. ц. м. у власній домівці при вул. Крупярській ч. 15. Сніди посвятив о. Новосад і члени товариств та запрошені гості засіли до столів. Принагідну промову виголосив днр. О. Радловський. Мила гутірка затягнулася при співанні воскресних і народніх пісень до 10. год. вечором. Опісля відбулася товариська забава.

НА СТАРІМ ЗНЕСІННІ.

Як кожного року, так теж і цього року уладили громадяни Старого Знесіння (читальня „Просвіти“ і церковне братство) під проводом свого голови й пароха о. Володимира Харини градищійне свячене, яке зібрало рекордове число присутніх. Більше як 150 осіб засіло до спільної трапези під голим небом на подвірі п-ства Куртяків.

Сніди посвятив о. Харина, який теж привитав усіх присутніх та представників поодиноких установ і преси. У своїй промові звернув бесідник увагу старознесінським громадянам на потребу підтримки тамошньої захоронки, яку щойно перед тижнем удалося по важких трудах відновити.

Переведена збірка на знесінську захоронку принесла понад двацять зол. Свячене тривало від год 7. до 9. вечором і відбувалося серед направду привітливого та щирого настрою. Після свяченого забавлялась молодь до пізної ночі танцями.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Голівудський сотник і його гвардія, авта зірок та пси — приятелі.

Одна фільма „Шаржа легкої бригади" вистачила, щоб такий собі пересічний чоловічок, як фон Опель, член австрійської шпадової дружини на Олімпіяді, що від 1932. р. безуспішно пробував щастя у фільмі став раптом відомою особою в Голівуді.

Саме він читав в якомусь часписі, що багато статистів підчас шаржі кавалерійської бригади було ранених. Причиною була недостача відповідного тренінгу. Тоді спритний сотник хвилини впав на думку створити й вимуштрувати в Голівуді відділ вояків. Клопоту із цим не було. Він знав цілі сотні статистів, з яких вибрав 150 молодців у віці від 22—27 літ. Всі вони радо пішли під прикази фон Опеля, який вивчив їх воєцької муштри у стилі кожної держави, познайомлюючи свою сотню із давньою та теперішньою воєцькою заправою. По вивченні впоряду в 27-ох мовах за 3 місяці „голівудське військо" було готове до праці. Недавно представляли вони америк. вояків із кольоніяльної доби у фільмі „Чарівниця зі Салему", німецьке військо у фільмі на основі Ремарка п. з. „Поворотна дорога", у фільмі „Пані Валевська" із Гретою Гарбо — польських уланів, та в пєсі „Райська птиця" — еспанських вояків. Сьогодні вже ніяка батальістична фільма не може обійтися без гвардії фон Опеля й кіновиробництва просто видирають собі її з рук. Таким чином фон Опель заробляє тижнево 250 долярів, а його вояки по 10—25 долярів за перепрацьований день.

АВТА ФІЛЬМОВИХ ЗІРОК.

В ніякому місті не найдете стільки гарних та привабливих лиць, як у Голівуді. По бульварі довгим шнурочком тягнуться люксусові авта від Роль-Ройсія починаючи та кінчаючи на пристаркуватих Фордах. „Більші" зірки мають по два а то й три самоходи: один святочний, а другий на „будень" до праці. Джон Кровфорд, Норма Шірер, Воллес Бірі та Роберт Тейльор мають спортові, білі „Форди" до праці, а на свято проходові чорні „Каділляки". Вілієм Повел та Бетті Дейвіс мають Роль-Ройса а Грета Гарбо має тільки одне авто: „Лінкольна".

СОБАКИ ЗІРОК.

Найдорожчі хіба в цілому світі пси найдете в Голівуді. Кожна зірка має по кілька собак, кожна статистка свого пса-приятеля. Чим славніша акторка, тим її пси мусять бути рідкішої, дорожчої раси. Годі уявити собі вродливу вибранницю десятої Музи ранком на проході без товариства чотироножного приятеля. А може кому цікаво довідатися, яких собак мають окремі „слави" Голівуду? Джін Гарльов має ямника та бернарда, Мирна Льой — двох шотляндців, Клерк Гейбл — аж трьох біленьких сетерів. Джон Кровфорд ямника, Роберт Тейльор сетера, Гарольд Льойд дога, Олівія де Гевіленд хорта і т. д.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

„ЗОРЯ" ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул. Кордецького 50,
Тел. 260-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант" терп. і воск. у всіх красках
ПАСТУ до взуття „Елегант" люкс, в тубах у всіх красках
ПАСТУ до підлоги „Французька маса" (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до білля помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК техський — СМОЛУ шевську чорну і біду — МАСХОЛАПКИ. 905

Найоригінальніші обезпечення.

Одно з американських обезпеченевих товариства опублікувало незвичайно цікаві дані про ріжні роди обезпечення. Справді деякі обезпечення не тільки дивні, але й дивовижні.

Якийсь мешканець Ню-Йорку обезпечив від атмосферичних впливів гробницю своєї жінки. На випадок, колиб буря, громи, чи дощі знищили гробницю, товариство мало заплатити клієнтові премію і відшкодування.

Про те, як один власник рибного ставу обезпечив свій став на випадок... пожежі, ми вже писали. Він боявся, щоб підчас пожежі дому (таке вже йому було трапилось) пожежна сторожа не випомпувала сикавками всієї води зі ставу.

На випадок сильних весняних дощів дирекція одного кіна в Шікаго обезпечила публику на зарезервовані парасолі. В магазині кіна приготовили кілька тисяч парасоль, що їх мали видати гостям на випадок зливного дощу. Належитість за парасолі мала платити обезпеченева спілка. На щастя весняний час дощів проминув без більших злив, так, що обезпеченеве товариство не потребувало виплачувати більших сум. Добре на тому вийшла теж дирекція кіна, бо в кожний хмарний день люди заповнювали по береги кіно, бо всі надіялися, що в разі дощу дістануть безплатно модну парасолю

—o—

Прадід кн. Віндсору теж зрікся престолу.

У двацятих роках минулого століття, князь Олександер Віртемберський наслідник віртемберського престолу заявив своєму дідові князеві Вільгельмові (Віртемберг був тоді князівством), що він рішив оженитися з баронесою Кльодиною фон Редей, особою хоч і шляхотського та не королівського роду. На такий мезаліянс князь дідо не погодився, тож молодий наслідник престолу пішов шляхом, який йому показувало серце: відрікся всіх прав до престолу і подружився зі своєю коханою. З цього подружжя вродився син Франц, який дістав титул князя текського. Він оженився з англійською княжною Марією-Аделяйдою, донькою князя Кембріджу. Їм уродилась донька, яку назвали Вікторією Марією. Це нинішня англійська королева вдова Мері, мати князя Віндсору.

Із цієї короткої історії ясно, що Едвард VIII. який відрікся престолу для своєї коханої, пішов слідами свого прадіда.

Двобій на... бороди.

Ріжних способів уживали досі люди до двобоїв. Колись рішав про справу чести меч, або шабля, згодом пістоль, або т. зв. американський двобій. Зовсім новий оригінальний спосіб полагоди спірних справ винайшли 2 японці з Токіо, які зевли двобій... бородами.

До цього двобою станули не тільки обі спірні сторони, але й секунданти, які завзяли своїм клієнтам руки на плечах та пильнували, щоб один противник другому не перекусив зубами горла, або бороди. Цілу годину тривав бій і оба противники завдали собі дошкульні рани на лиці ударами борід. Зокрема один із них давався противникові у знаки, бо мав гостру й висунену до переду бороду. Він теж вийшов правдивим переможцем цього оригінального двобою. По закінченні двобою подали собі оба суперники на знак згоди руки й поїхали разом із свідками до ресторану. Та ні переможець ні переможений не могли нічого пити, ні їсти, бо долішня частина лиця так сильно запухла й боліла, що ніодин із них не міг навіть кусник трави проковтнути, ні ложки води випити.

—o—

Сопілка пожежним сиґналом.

До половини травня ц. р. вживала альбанська пожежна сторожа сопілки як пожежного сигналу. Коли хточебудь почув серед ночі голос сопілки, знав, що десь вибухла пожежа. Серед тихої ночі полоскили тужні звуки сопілки мешканців, зганяли їм сон з очей та будили цілі села й міста. Ніжні звуки заповідали страшне стихійне нещастя, яке знищило людське майно та життя. З цього приводу траплялися дуже часто неприємні непорозуміння, бо сільські хлопці надуживали іноді на сопілках пожежних сиґналів.

Щоб на будуче вимінути таких поганих непорозумінь влада приказала замінити пожежний сигнал сопілки на інший. Тепер пожежні сигнали даватимуть в Альбанії фабричні сирени, або спеціяльні пожежні свиставки. Коїм цього мешкання кожного члена пожежної сторожі получили з дижурним командантом окремим телєфонічним каблем. Таким чином у кожній хвилині можуть дати телєфонічно пожежний сигнал.

—o—

КІЛЬКО МОЖНА ЗА ГОДИНУ ЗІСТИ.

Справді оригінальний заклад зробило кільких бувальців одного ресторану в Ліль. Одного вечора довго дискутували вони над тим, скільки страв може чоловік за годину зісти. Один із присутніх, який мав незлий апетит, заявив, що зробить пробу, щоб переконатися, кілько може людина зісти за годину.

Йому подали тільки такі страви, які він найбільше любив. За годину зїв цей „жерун" три порції гусячої печені, кільограм гусячої смаженої печінки, два кільця ковбаси, 6 пайок хліба і випив при цьому 3 літри вина. Не насичений ще заявив своїм товаришам, що міг би ще багато більше зісти за годину. З уваги на те, що замовлені страви платили товариші, він їв найліпші свої присмаки

—o—

ПЕРЕГОНИ ЖАБ.

Марк Твайн прославив місто Каляверас, написавши оповідання про „Знамениту жабускакунця з Каляверас". Щоби вшанувати відповідно память великого гумориста, мешканці цього міста уладжують кожного року змагання жаб. Оноді закінчилися девяті з черги змагання, на яких було 25.000 людей. Участь у змаганнях брало 500 „змагунок", яких привезли з ріжних сторін Злучених Держав. Перемогла спеціяльно витресована жаба „Ємет Дельтон", яка осягнула трьома скоками 4 м. і 8 цм., побивши одночасно „світовий рекорд" поставлений в Каляверасі ще в 1932 р. Друге місце заняла жаба „Кільоват", третє жаба „Вогонь".

—o—

ПРОМІННЯ СМЕРТИ.

Марконі заявив римському кореспондентові „Дейлі Експрес", що він розчарувався „промінням смерти" й рішуче закинув дальші спроби над тими променями:

— Після кількох літ важкої праці — заявив він англійському журналістові, осягнув я те, що мої апарати вбивають лиш на віддаль 1 м. Я переконаний, що кращих висліїдів, як нпр. застосування „проміння смерти" до воєнного вжитку — не можу осягнути і що дальші спроби булиб даремною витратою часу

—o—

ВЕЛИКИЙ СУМ У СІНҐ-СІНҐ.

Відому американську вязницю Сінґ-Сінґ захопив тепер великий сум, бо найкращий грач цієї вязниці в бейсбол покинув вязницю.

Цей грач був правдивим „гордощами" вязниці. Тепер на підставі амнестії звільнили його з вязниці. Він називається Бляцат і був засуджений ще в 1919 р. на смерть на електричнім кріслі за вбивство. Цю кару замінили йому на досмертну вязницю, а тепер зовсім його звільнили. Ціла вязниця любила дуже цього грача. Його звільнення викликало сум, бо тепер дружина Сінґ-Сінґ програватиме без свого найкращого грача всі змагання. Зате Бляцат тішиться своїм звільненням і хоче почати нове життя.

ПОДОРОЖ НЕГУСА ДО ТУРЕЧЧИНИ.

До Царгороду наспіла вістка, що в червні приїде туди б. негус Гайле Селясіе. Негус відвідає ріжних політичних дячів. Тамошнє товариство Приятелів Ліги Націй уладжує з цієї нагоди святочні сходини, на яких має промовляти Гайле Селясіе. З негусом виїде на схід теж його донька.

Колись кожний крок негуса вважали важною політичною подією, а його портрети містили часописи на перших сторінках. Згодом портрети показались ще іноді на останніх сторінках між анонсами, а нині вістку про його ексцентричну подорож можна вже хіба подати на сторінці без політики.

Пресова конференція
у львівському магістраті.

З ініціятиви президента міста д-ра Островського відбулася в суботу 22. ц. м. у львівському магістраті пресова конференція у справі культурно-освітньої та господарсько-суспільної студії. Відповідні реферати виголосили д-р Шкодзінський, голова організ. комітету, голова студії Блажевський та управитель цієї студії д-р Баран.

Після рефератів почалася дискусія, у якій підкреслювано конечність збільшити пропаганду цієї студії серед молоді, яка матиме по закінченні цього курсу запевнену працю (очевидно: поляки в польських установах).

У жовтні починається третій шкільний рік цієї студії. Українці спеціяльного зацікавлення для цієї студії не мають, бо у нас працю такої студії виконують уже віддавна ріжні курси просвітніх та рідношкільних працівників і курси для хліборобського вишколу.

Конференція тривала одну годину.

—o—

Поклін великому подвижникові відродженецького руху.

Академія в честь Митр. Йосифа Сембратовича на площі Сокола-Батька.

Українське Протиалькогольне Т-во „Відродження" у Львові вшанувало память повного посвяти діяча на народній ниві, галицького митрополита **Йосифа Сембратовича**, який рішив був вирвати український нарід зі страшного нагогу пияцтва та вивести його на ясний шлях тверезости. „Відродження", як спадкоємець великого діла Покійного, уладило в неділю 23. ц. м. вдатну академію в його честь на площі Сокола-Батька. І започаткував голова Т-ва „Відродження" **м-р М. Ценко** добре обдуманою промовою про заслуги митрополита Й. Сембратовича та про завдання Т-ва „Відродження". По дефіляді членів „Відродження" зі Львова перед членами Головної Ради Т-ва і по виступі хору ремісників, що під проводом п. **М. Антоновича** відспівав відому пісню „Засяло сонце" Недільського на площу приїхав самохід з **митр. Шептицьким**, якого присутні привитали овацією. Зараз після того відбулася ще раз дефіляда членів Т-ва „Відродження" перед митроп. Шептицьким і членами Головної Ради, що окружили Достойного Гостя. Владика живо цікавився виступами хорів та вправами соколів і своїми враженнями ділився з проф. І. Раковським, головою Н. Т. Ш. та заслуженим протиалькогольним діячем, якого запросив до свого самоходу.

З черги виступив хор учеників Малої Семинарії, що під проводом п. М. Антоновича відспівав дві пісні: „Ой, зза гори чорна хмара" Леонтовича і „Діброва" Котка. Слабі голоси обох цих хорів губилися зовсім на великій площі. Зате виступи добре зіспіваних хорів: студентів богословів під проводом студ. Якубяка і „Бандуриста" під проводом дир. Плешкевича зробили на всіх могутне враження та збирали голосні оплески. Хор студентів богословів відспівав „Народнім лицарям" О. Безкоровайного та лемківську пісню „Овце моя, овце" Ф. Колесси, а хор „Бандурист" відомі пісні: „Золоті зорі" Федьковича-Нижанковського та „Огні горять" Шевченка-Воробкевича.

Решту точок програми виповнили члени та членині Сокола-Батька вправами на приладах та вивели танок „Запорожець". І так 2-ий рій членів виступив із вправами на високій поручні. Вісімка руховиків виконала добре по 2 обовязкові вправи та одній довільній. На виріжнення заслуговує п. Лебіщак. Вправи виконано з великим естетичним смаком. Опісля 1-ий рій руховиків виконав складанку вправ на дручнику. Тяжкі вправи викликували захоплення публики. До найкраще виведених вправ слід зачислити вправи членинь на високо-низькій поручні. Виконано прецизно та з бравурною відвагою вправу, (олімпійську та довільні), деякі з них дуже тяжкі й небезпечні, як підколінне „сальго" „Тосі". Цей відділ показав нам, що наше жіноцтво теж іде до кращої мети, як і західньо-европейське жіноцтво. „Запорожці" (вісімка) вбігли на естраду як вихор і вилетіли мов вихор. З грацією відгуляли вони цей гарний мужеський, повний темпераменту танок. На закінчення рій соколів задемонстрував тяжкі долівкові вправи. Тут виявилася ціла праця над вироблением гнучкости та скорої орієнтації.

Дуже добре випала теж інсценізація „Напередодні 1848. р." у виконанні учеників школи п. Л. Криніцької. Вкінці хор „Бандурист" відспівав гарний відродженецький гімн Кишакевича, а публика разом з хором національний гимн.

До вправ і підчас перерви приграваля дута орхестра з Винник. Слід згадати, що це свято звеличав своєю присутністю також Преосв. Кир Іван, професори Богословської Академії, о. прал. Л. Куницький, голова Н. Т. Ш. проф. І. Раковський, голова „Рідної Школи" дир. Д. Коренець, голова Сокола-Батька інж. Хроновят, дир. А. Палій та інші визначні громадяни. Свято залишило якнайкраще враження. Видців до 2.000.

Сатана хоче ворожнечою, вином і грою завести ненависть між нами. — Коран.

Плоди першої декади.

Перші десять днів тягнення четвертої кляси тридцятьвосьмої Клясової Льотерії принесли багаті плоди у формі численних і великих вигр.

В цім часі впали дві вигри по 75.000 золотих на числа: 72737 у Перемишлі і 84967 у Лодзі. Власниками поодиноких чверток цих льосів були робітники, ремісники, вчителі та урядовці.

По 50.000 золотих виграли разом пять чисел, а саме: 103949, 31656, 31656, 39291, 24518 і 172413.

Одна з чверток останнього числа була власністю п. **Пелягії Стодольної** з Дзялдова.

Із шістьох вигр по 30.000 золотих треба згадати число 167310, якого власничкою є п. **Володислава Таранівна,** домашня працівниця при вулиці Сенкевича 1. м. 26 у Варшаві.

Що химерна богиня Фортуна обдаровує прихильністю тих, які дотримують їй вірности, доказує такий випадок:

Пан Йосиф Порвол, син селянина з повіту рибницького на Горішньому Шлеску приїхав до Варшави шукати праці. Десятьгектарове господарство не могло виживити його великої родини, на яку зложилося крім батьків, девятеро дітей — пять доньок і чотирьох синів.

Приїхавши до столиці п. Порвол поступив дуже відважно: за всі свої малі засоби, такі мізерні, що мусів продати останнє убрання, купив цілий льос до першої кляси біжучої Лоьтерії. З великим трудом дійшов до четвертої кляси і тут у девятім дні тягнення впала на його льос ч. 63475 вигра 10.000 золотих. Чим є ця сума для п. Порвола найкраще зрозуміють ті, які так само як він не мають постійної праці і мусять жити з непевного заробітку.

Пан Порвол задумує сплатити виграними грішми свою рідню і перебрати господарство на себе.

В дні 31. ц. м. відбудеться льосування головної вигри у висоті міліона золотих. Хід тягнення будуть надавати в радіо.

Крім цього в колесі лишилися ще вигри по сто тисяч і сімдесятьпять тисяч, пятьдесять тисяч золотих і багато інших.

Арештували вбивників Ясінських?

Львівські вечірні часописи принесли вістку, що на терені рогатинського повіту арештували вбивників Ясінських з Белзця (Золочівщина). Львівська поліція заявила нам, що покищо не може у цій справі дати ніяких інформацій.

—o—

Закарпаття.

АКАДЕМІЯ В ЧЕСТЬ ПИСЬМЕННИКА С. ЧЕРКАСЕНКА.

Заходом Т-ва українських письменників і журналістів в Ужгороді при участи пластунів відбулася 22. ц. м. академія в честь письменника С. Черкасенка з приводу його 60-ліття в салі учительської мужеської семинарії. Програма академії була така: продукції хору до слів С. Черкасенка у виконанні хору пластунів і хору „Бандурист", святочна промова о. дир. А. Волошина, монольог з „Вечірнього гостя" та вистава пластунів жарту на одну дію С. Черкасенка „Сміх".

ВПИСИ ДО ГІМНАЗІЙ ОО. ВАСИЛІЯН В УЖГОРОДІ.

За дозволом шкільної влади оо. Василіяни в Ужгороді відкривають з днем 6. вересня ц. р. клясичну гімназію з грецькою мовою від V. кл. Гімназія матиме право прилюдности від самого початку. В 4-ох нижчих клясах програма навчання буде така сама, як у державних реальних гімназіях так, що перехід учеників з одного типу до другого буде вібуватися без труднощів. У шкільнім 1937/38 р. оо. Василіяни відкривають І. і ІІІ. клясу, а на випадок відповідного числа заголошень до ІІ. кл. відкриють теж і цю клясу. Директором гімназії буде відомий наш педагог п. Андрій Алискевич

МОСКВОФІЛЬСЬКИЙ БОЛЯК І ЧЕСЬКА ВЛАДА.

Із закарпатської преси довідуємося, що чсл. міністерство освіти затвердило до шкільного вжитку чергову російську книжку: „Грамматика русскаго языка для среднихъ школъ въ Подкарпатской Руси" Сабова (І. вид. з 1924 р.), не зважаючи на протести всього народовецького учительства і соток народовецьких установ. Майже одночасно з цим прийшла до нас друга вістка: народовця Лацанича, що мав заступати дотеперішнього спікера кошицької радіостації, москвофіла Чепиця, який говорив огидним язичієм і профанував нашу мову, в останній хвилині дирекція чеського радія, під впливом москвофільських протестів, не затвердила.

Підчас спеки холодимося
МОРОЗИВОМ
тільки з фабрики
„ФОРТУНА НОВА"
Тел. 226-14.

СМЕРТЬ „ЧУДОТВОРНОГО" РАБІНА В МУКАЧЕВІ.

Дня 12. травня ц. р. в год. 3. рано помер у Мукачеві „чудотворний" рабін Лазар Шпіра, який був провідником жидів-ортодоксів. Хоч його поховали ще того самого дня в 5-ій год. пополудні і багато жидів не могло так швидко приїхати, все-ж таки в похороні взяло участь коло 17.0000 жидів з ЧСР, головнож з Підкарпаття. З Мадярщини приїхали жиди окремим поїздом. Багато жидів з Галичини мусіло залишитися на кордоні тому, що не могли на швидку руку подбати за пашпорти. Тому плакали і ридали мов діти, що не можуть явитися на похорон. Рабін Шпіра недужав від довшого часу на пістряка. Походив зі старої родини рабінів з Галичини. До Мукачева приїхав 10-літнім хлопчиною. Залишив величезну, цінну жидівську бібліотеку, що складається з 10.000 томів. Як рабін виступав проти всякого поступу, проти сіоністів, проти жидівської гімназії в Мукачеві і за непослух кидав клятви на своїх противників. З відомим „чудотворним" рабіном Рокахом з Белза вів теж завзяту боротьбу. Тому в Мукачеві жиди діляться на два табори: шпірівці і рокахівці. По смерти Шпіри жиди вибрали негайно його наслідником згідно з завіщанням його зятя, 23-літнього Рабіновича, що кілька років тому оженився з одиначкою Шпіри Фрімою. Рабінович походить також з рабинської родини в Галичині.

—o—

Відгомін погрому жидів у Бересті.

КАРА НА СТАРОСТУ І НАЧАЛЬНИКА ВОЄВІДСТВА. — ДВОГОДИННИЙ ПРОТЕСТАЦІЙНИЙ СТРАЙК ЖИДІВ.

В суботу 22. ц. м. Польська Агенція Телеграфічна оголосила офіційний комунікат:

У звязку з останніми подіями, що трапилися дня 13. травня ц. р. у Берестю, голова ради міністрів і міністр внутр. справ ген. Славой-Складковський наказав дня 21. ц. м, припинити в чинностях старосту берестейського повіту Фр. Черніка та переніс начальника суспільно-політичного виділу поліського воєвідства в Берестю до Новгородка за неправдиве інформування вищих властей та брак рішучих наказів, щоб здушити в зародку заворушення в місті. — Нових ексцесів допустилася польська молодь проти жидів у Барановичах.

Жидівська преса пише, що американська преса посвячує багато уваги останнім протижидівським подіям у Польщі, головно трагічним подіям у Берестю. 11 великих американських щоденників помістило вступні статті на цю тему. — — У Бересті веде слідство міністеріяльна і судово-слідча комісія, окремо головний командант державної поліції ген. Кордіян-Заморський.

На знак протесту проти подій у Берестю всі жиди в Польщі уладили в понеділок 24. ц. м. 2-годинний протестаційний страйк. У Львові завмерло на дві години торговельне життя, бо майже всі крамниці були замкнені.

—o—

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., телефон 254-46. Приймаю футра до перехована літом.

— **Повне видання творів Марка Черемшини.** Вже в найближчому часі появиться у Видавництві „Ізмарагд" перше повне, критичне, тритомове видання **Творів Марка Черемшини.** Це видання міститиме всю літературну творчість Черемшини. Перший том вийде вже в травні, другий в червні ,третій в липні ц. р. Ціна повного видання в передплаті назначена на 9 зол., себто по три золоті за том. По виході книжки ціна буде значно вища. Передплату висилати на адресу: Видавництво „Ізмарагд", Львів, вул. Косцюшка ч. 5, Конто ПКО 503.062. 762, 10-10

Є на крізу рада:
SUCHARD чоколяда
Milka, Velma, Bittra

— **Федь Триндик** видав книжку гумору й сатири п. н. „Літературні пародії" (шаржі, епіграми, гумореси). В цій збірці спародіованих 19 письменників і поетів з останніх років. Книжку— в ціні 80 сотиків — можна набути у всіх книгарнях, а теж замовляти на адр.: В. Гірний, Львів, Кошарова 10., (присилаючи 1 зол. на кошти книжки й пересилки). Кольпортерам значний рабат.

— **Селяни-кооператори відвідують Львів.** Кооперація з Камінки Струмилової улаштувала прогульку селян кооператорів до Львова при участи 102 осіб. Через два дні 21. і 22. ц. м. під проводом службовиків РСУК прогульковці відвідали наші кооперативні централі, промислові підприємства, культурно-освітні установи, старинні церкви, музей і т. д. На спільнім чаю, в якому взяли участь представники львівських установ, привитав гостей сенатор О. Луцький. Серед милого настрою, пісень і промов представників установ і селян перевели прогульковці кілька годин вечора. Треба щиро витати організацію таких прогульок села до міста, коли наші селяни не жалують ані гроша ані труду, щоби пізнати життя наших організацій в центрі.

— **Зїзд перших матуристок гімназії в Станиславові (1927—1937).** Цього року в м. червні припадає десятиліття нашої і загалом першої матури Р. Ш. гімназії в Станиславові. Прохаємо товаришок зголошуватись уже тепер на цей Зїзд, щоб можна устійнити точний речинець. Сподіємося, що з нашої „вісімнацятки" не знайдеться ніодної, яка не відгукнулася би на наш зазив. Орися Біленкевич-Гошоватюк; Дарка Макогон-Полотнюк. Зголошуватись на адресу: **Д. Полотнюк, Коломия, вул. Замкова 37.**

— **Православна панахида на гробі греко-католицького священника.** Як повідомляють „Станиславівські Вісти", в часі недавніх Великодніх свят на могилі довголітнього гр.-кат. пароха в Галичині, о. Винницького відправив місцевий православний священник панахиду. Сталося це заходом сина покійного, загорілих москвофілів. Так виховують свої діти наші гр.-кат. священники москвофіли, що користуються нині ласкою та підтримкою деяких урядових „католицьких" чинників.

— **Головою кураторії** Т-ва допомоги українським школам у Чехословаччині став предсідник сенату д-р Франтішек Совкуп.

— **Французький амбасадор у Львові.** Минулого тижня приїхав до Львова французький амбасадор Леон Ноель з жінкою на запросини т-ва прихильників Франції та звідав ріжні особливости міста (м. і. Успенську церкву). Відвідини скінчилися банкетами.

— **Хто виграв на льотерії?** У нинішньому тягненні Державної Клясової Льотерії впали такі виграні: 10000 зол. на ч. 69460; 5.000 зол. на чч: 9202, 56258, 82678, 131465, 157644, 167043, 170926; 2.000 зол. на чч: 4083, 11391, 14586, 68584, 70015, 73143, 78068, 95477, 114772, 133088, 134160, 151189, 155652, 156263, 172583, 180678; 1.000 зол. на чч: 18929, 20152, 22727, 24139, 26729, 44122, 49777, 79220, 82496, 89031, 87933,94648, 98078, 105798, 773211, 115496, 122522, 130224, 136840, 142870, 143056, 149014, 155288, 156551, 158561, 163769, 169494, 171000, 174303, 174178, 185280.

— **Гімназисти пускали фальшиві монети.** В окружнім суді у Львові розпочався карний процес проти 7 гімназистів у віці від 15 до 16 літ, обвинуваченних у цьому, що пускали в обіг фальшиві монети. Розправу відложено задля провірення, чи обвинувачені здавали собі справу з каридостойности свого діла.

— **Загадочна трагедія** розігралася в мешканні вахмістра уланів Стефана Ротермана в Жовкві. Він вернувся пізно в ночі до дому, але перед дверми чекала на нього його жінка, яка висварила його і не хотіла впустити. Тоді Ротермн вибив вікно і так вліз до мешкання. По півночі прийшла до касарні жінка і повідомила інспекційного старшину, що її чоловік авантурується. Старшина пішов до її мешкання і застав Ротермана на долівці з простріленою головою. Слідство має тепер виявнити причину смерти: самогубство чи вбивство?

— **Доробився на жебранині.** В Коростятині бучацького повіту арештовано Герша Домаста з калуського повіту, що займався волохитством і жебраниною, на якій доробився значного маєтку. При ньому знайшли більшу суму грошей і цілу пачку почтових посвідок на гроші, вислані до дому.

— **Трагічна смерть у Дністрі.** На пасовиську коло Заліщик пас коні 12-літній Мошко Віртігер, учень 6-ої кл. вселюдної школи. Спрагнені коні увійшли в ріку і на превеликий жах хлопця перейшли на румунський бік. Боячись кари від родичів, хлопець побіг до недалекої пляжі, позичив каюк і попросивши до помочі ровесника, Леона Варенбранда, поплив з ним у сторону коней. По середині ріки, у віддалі 2 і пів км. від пляжі каюк попав у крутіж, а що хлопці не вміли веслувати, перевернувся. Віртігер умів плавати і видобувся з небезпечного місця, тимчасом його товариш утонув. Тіло його добули з води 200 м. дальше від місця випадку.

— **Краєва хроніка.** В Бортниках товмацького повіту до вікна Мошка Ренера хтось у ночі застукав і коли Ренер хотів відчинити вікно, впав стріл, тяжко ранячи його в груди. — В Підсадках львівського повіту згоріла одна селянська загорода, при чому тяжко попарилася одна жінка. — З. Штаєрман із Самбора, їдучи власним автом із Старого Самбора, наїхав на придорожне дерево. Самохід розбився, а три особи разом із власником легко потовкліся.

— **До Картуської Берези** вислано Наума Шукора, співвласника фабрики дикт у Городищу під Пінськом. Ствердженo, що він саботував арбітражове рішення і не додержував принятих добровільно зобовязань супроти робітників, які піддалися вповні арбітражові.

— **Катастрофальні бурі** навістили в ночі на неділю келецьке воєвідство і наробили великого знищення в домах, городах і засівах. Згинуло поверх 40 осіб. В кількох місцях були хмароломи, що спричинили виливи рік і потоків та повінь у нижче положених місцевостях повітів: мехівського, пінчівського, олькуського і стопницького. Безнастанні громи спричинили в багатьох місцях пожежі. Град, місцями завбільшки курячого яйця, знищив усяку ростинність, повибивав шиби у вікнах і подірявив дахи. Буря знищила кілька тисяч будинків і десятки тисяч гектарів орних грунтів і городів. Води забрали масу мертвого та живого інвентаря. Потопилось багато дітей. Всі дороги знищені, залізнична комунікація перервана. — В неділю полуд. буря з громами навістила краківський повіт з подібними наслідками. Половину Кракова залила вода. У вежу марійського костела вдарив грім. Градові бурі у західній Польщі відбилися у нас значним обниженням температури у Сх. Галичині.

— **Страйк.** У тартаку Якимовича в Козельниках (Львівщина) застрайкували всі 170 робітники.

— **Смерть Рокфелєра.** В Дейтоні-Біч на Фльориді помер у віці 98 літ Джон Рокфелер, один з найбагатших людей на світі. Часописи приносили в останніх часах пильно вістки про стан його здоровля, бо Рокфелер дав був собі слово, що мусить досягнути сотки. Однак слова не додержав, бо нестало йому ще двох пунктів. А коли дожив такого високого віку, то завдяки незвичайно ригористичному способові життя, який управильнювали найвизначніші представники медичної науки. В останніх роках життя Рокфелер живився тільки жіночим молоком з невеличким додатком сухарків і курятини. Свою життєву карієру розпочав як бухальтер, а заощадивши трохи гроша, взявся до торговлі нафтою і в короткім часі скупчив у своїх руках всю американську нафтову торговлю. Опісля взявся до спекуляцій залізом і знову зробив маєток, якому сам не знав ціни. Тоді опротивіла йому дальша погоня за богацтвом і він передав усі свої безчисленні підприємства своєму синові Джонові Давізонові, а сам занявся добродійною діяльністю, головно творенням наукових фондацій. Врешті він рішив роздати свій маєток на ріжні гуманітарні цілі, але це йому не вдалось, бо його маєток був за великий. Між іншим він призначив 43 мільони долярів на виховання молоді, 15 мільонів на лікарські досліди. Найславніша його фондація з капіталом 180 міл. долярів мала на меті створити заг. добробут для людства шляхом діяльности в ріжних ділянках. За гроші тієї організації повстали м. і. дві школи санітарок навіть у Польщі. Так видав він пів мільярда на ріжні цілі, а коли в 1921 р. передав решту маєтку родині, то все ще знайшлася друга половина мільярда. В 1929 р. він побудував ще велитенський телескоп в астрономічній обсерваторії на горі Вільзона. Його прадід був німець і прибув з Німеччини до Америки в 1723 р.

— **У статті д-ра М. Зарицького** „Потреби нашої економічної статистики" („Діло" ч. 111) треба читати замість: у досліді кількости понять — „кількісних понять" і замість: „притаманних умовинах" має бути: „питомених умовинах".

—o—

Зі сцени й естради.

СВЯТО МАРІЙСЬКИХ ДРУЖИН У ГОЛОВНІЙ ГІМНАЗІЇ.

Дня 23. ц. м. відсвяткували торжественне Марійські Дружини учениць та учнів головної гімназії 900-ліття проголошення Пресвятої Діви Марії Царицею українського народу. Цього дня в год. 9. ранку члени Дружин взяли участь у торжественній Службі Божій та в год. 19. закінчили це свято концертом у власній салі при вул. Льва Сапіги 14. Гарно прибрана у білі квіти сцена, на якій видніла ікона Божої Матері між прапорами обох дружин, свідчила про естетичний смак молоді. Сам концерт випав добре. Оба хори, дівочий та мішаний, стояли на висоті завдання. Перший з них співав „Радуйся Маріє" Ф. Абта, другий віддав гарно й зі святочним настроєм „Радуйся, Мати" Кишакевича. Вступне слово виголосив коротко та пекним голосом Т. Балдис, вказуючи на те, як Цариця Українського Народу Божа Мати була все з тим народом на тернистім шляху його історії. Скрипковий квартет (Т. Горникевич, С. Бучацька, О. Сохан та О. Березовський) був змушений повторити „Аве Марія" Шуберта, а Т. Горникевич (окр. сольо) зібрав рясні оплески за „Легенду" Венявського. При фортепяні були: О. Бучацька, Н. Ясінчук та Е. Бурачинський. На виріжнення заслуговує деклямація п. Л. Головки („Скорбна Мати" Тичини), виведена зворушливо та з чуттям. Свято закінчено Марійським гимном. Організацією свята займався о. катехит Горникевич, провідник Мар. Дружин. Музичний провід був у руках проф. Богдана Ковальського, що немало труду вложив у підготову свята. Концерт звеличав своєю присутністю Преосв. Кир Іван. Численно зібрані гості провели годину дійсно в гарному, святочному настрою.

ю. с.

СПОРТОВА СТОРІНКА.

Загальні Збори К. Л. К.

У неділю 23. п. м. відбулися в домівці „Молодої Громади" річні Загальні Збори **Карпатського Лещетарського Клюбу** при участи делегатів філій. Збори відкрив голова КЛК. **дир. Палій**, що підчеркнув важні умовини, серед яких приходиться працювати нашим лещетарям. Всеж таки праця поступає вперед. Але цікава річ: більше цієї праці видно на низах, як у горах, де самі теренові умовини повинні викликати великий зріст лещетарства.

Із звітів поодиноких референтів прийшли довідались, що під кінцівку пори КЛК обіймав **18 філій і 850 членів.** До того треба ще додати 22 місцевости у стадії організації. У порівнянні з м. р. це зріст на 100 проц. Великим удогідненням для членів Клюбу є **домівка у Славську;** приступлено теж до будови домівки в Осмоводі. Філії працювали і в літі і в зимі. Літом відбувалися філійні вправ, руханку, спортові гри, легкоатлетику, копаний мяч, почасти наколесництво, плавання, ключництво, водний мяч. Доказ успішної праці — це добуття краєвого мистецтва у плаванні та ключництві за 1936 р. Під зиму переводили філії біги навпростець та суху лещетарську вправу, що її плянувала виготовляла Спортова Колегія Ради КЛК. Зимова праця йшла повним темпом у всіх філіях. Найкращі філії — це філія КЛК Львів, Ворохта, Славсько, Тарнавка, Волосянка, Космач і Лавочне. Відрадне явище в 1936 р. — це щораз більше поширення лещетарства серед найширших сільських мас. У лещетарському спорті відограє КЛК чільну ролю і добуття краєвого мистецтва за 1936 р. було найкращою нагородою за успішну працю.

На внесення Контрольної Комісії признано уступаючому Виділові абсолюторію. З черги Збори вибрали нову Раду КЛК, що в її склад увійшли: голова — **дир. Паньків;** члени: А. Рожанковська, інж. М. Колтунюк, інж. В. Кобринський, інж. О. Клюфас, Д. Рибачек, д-р Макарушка, О. Коритківна, М. Дутківич; заступники: М. Малькевичівна, М. Поліщук, Б. Ковшевич; Контрольна Комісія: дир. Палій, інж. Пежанський, д-р Лукашевський. Дотеперішньому голові дир. Палієві подякувала п. Рожанковська іменем Виділу і м-р Пачовський іменем змагунів.

Спортові висліди.

ПЕРЕМИШЛЬ. ПОЛЬОНІЯ — УКРАЇНА 2:1 (1:0).

Ця програна України перекреслила до решти надії нашої дружини добути мистецтво Окружної Ліги. Невдача доводі болюча, зваживши, що Польонія не є нього року зовсім дуже грізною дружиною та у Львові програла легко з Україною 2:0. Виграти в Перемишлі з Польонією дуже важко, всеж таки Україна могла була ці змагання виграти, якби не судив п. Савицький, який своїми несправедливими рішеннями і безперервними свистками розбивав усі грізніші акції нападу України, який грав незле, але не вмів рішитись у відповідній хвилині на стріл. Найкращою ілюстрацією до суддювання п. Савицького є те, що коли в одній підворітній ситуації Яців (воротар Польонії) вибіг із воріт, розминувшися з м'ячем і Україна мала 100-процентову нагоду добути — хто зна чи не вирішні — ворота, на ворота Польонії вибіг зовсім гріша запасний воротар та брав кілька секунд участь у грі. Але судив цього не запримітив, або не хотів запримітити...

Початок гри заповідав успіх України, бо вже в 1. хв. Яців із важким трудом оборонив стріл Максимова. Згодом Магоцький не використав ідеальної центри Максимова. Ситуації змінюються, як у калейдоскопі, одначе Україна має кілька кращих нагод добути ворота. В одній ситуації мяч минає воротаря Польонії, але нападники України не вміють добити мяча до воріт. Зате Польонія може почванитись у 17. хв. успіхом, коли Луць стріляє гостро, а Диний (оба: Польонія) добиває. У 40. хв. трапляється згаданий інцидент із 2 воротарями Польонії.

У другій половині натискає спершу Польонія, але в 8. хв. Магоцький добуває з подачі Максимова ворота й вирівнює. Обі дружини переводять кільва грізних акцій, в яких пописуються воротарі. Більше щастя має Польонія, яка здобуває у 20. хв. другої половини вирішні ворота. В Україні найкраще грав Гунул на воротах і пара Магоцький-Мінльош у нападі. В помочі добрий був у другій половині Пазуняк. З оборонців кращий Скрегота.

В четвер 27. п. м. гратиме Україна з чорними.

УКРАЇНА (ЮНІОРИ) — СВІТЕЗЬ (ЮНІОРИ) 4:2.

ЛЬВІВ. Змагання за мистецтво юніорів принесли два пункти дорослої чорно-червоних у відношенні 4:2 (1:1). Перевага була весь час по стороні переможців, для яких добули ворота: Король, Зубач, Кендій і Король. Світезь грала брутально, так, що усунення з гри лише одного її змагуна треба вважати ще дуже малим вимірем кари для замаретників.

МИСТЕЦТВА А-КЛЯСИ

Яніна — Поділля 5:0 (1:0). Виступ Поділля в Золочеві у змаганнях за мистецтво А-кляси тернопільської групи не приспорив нашій дружині пунктів. Ціла наша дружина грала слабо і найслабше: не видержала нервово. У першій половині Поділля мало навіть легку перевагу, але напад української дружини не вмів цієї переваги використати. Яніна здобула двоє воріт із карного і одні з вільного. Це очевидно нашу дружину здеморалізувало.

СТАНИСЛАВІВ. **Пролом — Гірка 0:1.** Відплатні змагання за мистецтво станісл. А-кл. принесли нашій дружині ідентичну, як і минулого року, поразку. Суддював слабо п. Серафіні.

ДЕРЖАВНА ЛІГА.

ЛЬВІВ. **Варшавянка — Погонь 1:0 (0:0).** Дивна дружина — львівська Погонь. По кількох слабих метчах підтягнулася, щоб у змаганнях з Віднною заграти справді добре і зокрема гарно в лінії нападу, і щоб уже чергової неділі заграти безнадійно слабо. Цієї слабої гри не справдує навіть неприсутність Матіяса II. в нападі. Погонь мала немало нагод вирівняти і виграти ці змагання, але напад не вмів іноді з найідеальніших позицій добути воріт. Суддював п. Запор із Кракова.

КРАКІВ **Рух — Гарбарня 1:1.**

КРАКІВ. **Краковія — Варта 2:0 (0:0).**

Табеля Держ. Ліги.

Краковія	7	10	4	21:6
Варта	6	8	4	11:6
А. К. С.	5	8	2	9:7
Рух	6	8	4	12:9
Висла	5	7	3	14:4
Варшавянка	7	6	8	10:17
Л. К. С.	6	3	9	12:18
Гарбарня	6	3	9	4:12
Погонь	3	1	11	1:11

ІНШІ ВИСЛІД ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

ЛЬВІВ. **Гасмонея — Ресовія 1:1 (0:0).** Ресовія виявила зі Львова один пункт, що його може завдячувати щастю і до деякої міри судді п. Крайцарекові. Гра була на високому рівні, при чому Гасмонея мала рішуче більше в грі і куди більше, як Ресовія, підворітних ситуацій, що їх не зуміла наслідком використати напад Гасмонеї. Перші ворота добула Ресовія при помочі руки свого нападника. Вирівняла Гасмонея з карного. Глядачів коло 3.000.

ЛЬВІВ. **Чорні — Чувай 2:2 (0:1).**

ЛЬВІВ. **II. Сокіл — Р. К. С. 6:1 (2:1).** Р. К. С. виступив без воротаря Зуба.

ЛЬВІВ. **Погонь І Б. — Огніско 1:0 (1:0).**

ЛЬВІВ. **Лехія — Корона 3:0 (0:0).**

Табеля Окружної Ліги.

Ресовія	16	26	6	49:19
Чорні	16	23	9	46:30
Україна	**16**	**22**	**10**	**53:19**
Гасмонея	15	19	11	17:11
Польонія	15	17	13	25:23
Чувай	15	14	16	38:40
Погонь І Б	15	14	16	29:34
Огніско	15	14	16	23:45
Р. К. С.	15	12	18	22:31
Корона	15	10	20	19:34
Лехія	15	7	23	10:31
II. Сокіл	16	6	26	29:52

ЛЬВІВСЬКА А-КЛЯСА.

Білий — Орел — Рекорд 2:0 (0:0).

Т. Ш. Л. — Зеніт 3:0 (2:0).

ЗЗК — Львовлянка 4:1 (0:0).

Знесінчанка — Світезь 2:1 (1:0).

По цих змаганнях веде в таблі Білий Орел, 2) Т. Ш. Л.

ЛЬВІВСЬКА Ц-КЛЯСА.

Святогор — Граніт 3:2 (1:1). У другій половині грачі Святогору й суддя, який перервав метч, мусіли втікати з гриша перед фанатиками Граніту.

ТОВАРИСЬКІ ЗМАГАННЯ.

ЛЬВІВ. **Зоря — Графіка 1:0 (0:0).** Ворота добув Миськів. Найкращим грачем на гриші був Мінльош II. з Зорі. Висліл треба вважати успіхом нашої дружини над Б-клясовим противником.

КОЛЕСА РОВЕРИ
найкращої марки
„ДНІСТЕР" „Tour de France" „Birmingham" і інші
поручає перший і єдиний український
склад роверів кооп. „ПЛАСТ"
ЛЬВІВ, ГОРОДЕЦЬКА 95
ФІЛІЯ, ЛЬВІВ, РУСЬКА 3

МИСТЕЦТВА Б-КЛЯСИ.

ДРОГОБИЧ. **Ватра — Юнак І Б 1:1 (0:0).** До змагань в резервою Юнака виставила наша дружина чотирьох запасних. Гра стояла увесь час під знаком переваги нашої дружини, якої стрільці не вміли використати навіть двох карних (Мисишин, Колодрубець).

ПЕРЕМИШЛЬ. **Скала (Мостиська) — С. К. С. „26" 1:0 (1:0).** Заслужена перемога мостиської дружини над лідером другої групи Б-кляси на його власнім гриші.

УКРАЇНСЬКИЙ СПОРТ У ПРАЗІ.

Український В. С. — Швеґльова Колєй II 6:0 (в.-о). Українська студентська дружина виграла другі змагання без гри. Українська дружина остаточно здобула мистецтво своєї групи та входить до півфіналу. Шістьох учасників півфінальних змагань розділено на 2 групи по 3 дружини в кожній. Переможці обох груп будуть грати за 1. і 2. місце. Українська дружина повинна виграти і півфінальні змагання та зійти до фіналу, хоч дальші змагання будуть дуже важкі і гострі.

Перші півфінальні змагання гратиме український В. С. в середу 26. п. м. зі Швеґльовою К. І. на Дейвіцах.

Після закінчення вступних змагань табеля виглядає так:

1. У. В. С.	4	1	0	20:6	8
2. Стракова Аса.	4	0	1	27:6	8
3. Д. А. Спортбрідер	2	1	2	26:13	5
4. С. А. С.	2	0	3	19:21	4
5. Глінкова К.	2	0	3	12:25	4
6. Швеґльова К. II	0	0	5	6:41	0

МІЖНАРОДНІ ЗМАГАННЯ.

ПРАГА. **Італія — Чехословаччина 1:0 (1:0).** Чехи програли на власнім гриші з темпераментними італійцями, які здобули одинокі ворота у 25 хв. зі стрілу Піоллі. Були це змагання за часу Швеґлі.

БУДАПЕШТ. **Австрія — Мадярщина 2:2 (2:1).** Ворота для Австрії здобув Пессер 2, для Мадярщини Шаш і Чех.

КОЛЬОМБ. **Ірляндія — Франція 2:0.** На цих змаганнях, що їх заслужено виграла Ірляндія, було 30.000 глядачів.

ГЕЛЬСІНКІ. **Англія — Фінляндія 8:0.**

НАКОЛЕСНИЦТВО.

Найбільший у Совітах рейд українських наколесників. (За київським радіом)

Сьогодні, в понеділок 24. п. м. почався рейд наколесників України з її столиці Києва. Стартувало 110 молодих наколесників, між ними кількох орденоносців з попередніх совітських рейдів Москва-Ленінград і здовж західніх кордонів СССР. Старт мав святочний характер. На вулиці Воровського зібралась величезна юрба населення і ріжні фізкультурні організації. З промовами виступили голова Українського Комітету Фізкультурників та один з учасників рейду, Рябільченко. Оба говорили по російськи, вихваляючи величезну опіку, яку дає режім Сталіна фізкультурному рухові, що — в противенстві до царських часів — став усенародім. Рейд українських наколесників — це **найбільший совітський рекорд,** коли йде про довжину траси. Тоді, коли траса перегонів Москва-Ленінград мала 700 км., то ця траса має аж 2.384 км. Веде вона через Житомир, Тирасполь, Одесу, Дніпропетровськ, Харків і Чернігів з поворотом до Києва. Поворот має відбутись 10. червня.

Після промов і старту серед ентузіязму юрби, подано ще через радіо голоси двох змагунів, учасників рейду, Гриценка і Лемірського, записані на плівку. Оба вони говорили по українськи.

ЛЕГКОАТЛЄТИКА.

Тризмаг в Атенах.

В легкоатлєтичних змаганнях трьох держав — Польщі, Чехословаччини і Греції, що відбулися в Атенах, перемогла Польща, осягаючи 166 точок. 2) Греція 125 т., 3) Чехословаччина 99 т. Висліди: 100 м. Заплона (П) 11,3 с.; 200 м. Попен (П) 23,4 с.; 400 м. Сліван (П) 50 с.; 800 м. і 1.500 м. Кухарський (П) 1:57,4 і 4:05,4; 5 км. і 10 км. Ной (П) 15:18,7 і 32:42,8; 110 м. плітки: Мандікас (Г) 15 с.; 4×100 м. Греція 43 с.; 4×400 м. Польща 3:26,5; Гора Голанда (Ч) 1,90 м.; довжінь і-онке (П) 7,11 м.; жердка Шнайдер (П) 4,03 м.; диск Силяко (Г) 49,56 м.; куля Довда (Ч) 15,37 м.; ратиште Львовайський (П) 63,96 м.

Якщо знаєте, що „Просвіта" пригортає до себе інші наші установи, то допильнуйте, щоб ті установи зложили на „Дар Просвіті".

Жіночі торбинки

течки, портфелі, портмонетки, валізи, кейсери, поручає і направляє по найдешевших цінах робітня римарсько-галантерійна Н. БАРЕР, Львів, Сикстуська ч. 2 побіч фірми Саламандра.

Театри.

Український Мол. Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

РАВА РУСЬКА:
25. V. Камо грядеши? І. част. Вінніція і Лігія.
26. V. Камо грядеши? ІІ. част. Смерть Нерона.
27. V. Трафіка пані генералової.
28. V. Т. Шевченко.

ЖОВКВА:
29. V. Камо грядеши? І. част. Вінніція і Лігія.
30. V. Камо грядеши? ІІ. част. Смерть Нерона?
31. V. Трафіка пані генералової.
1. VI. Т. Шевченко.

Український Нар. Театр ім. Гобелевича.

ТЕРЕБОВЛЯ:
25. V. Шаріка.
26. V. Під курателею.
27. V. Довбуш.
28. V. Шалапут.
З Теребовлі їде театр до Підгаєць.

Великий Театр:

Вівторок, 25. V. год. 8. веч. премієра „Теточка".
Середа, 26. V. год. 8. веч. „Теточка".
Четвер, 27. V. год. 8. веч. премієра „Король" комедія Флєрса, Кеплє та Арнан.
П'ятниця, 28. V. год. 8.15 веч. Виступ Ідая Шан-Кар індійський балет.

ПАНЧОХИ
спеціяльно тонкі зол. 3.50
практичні 1.85
625 „ДІМ ВОЛІЧКИ" 7-?
Львів. Сикстусьна 2 (побіч брами)

КІНА.

АПОЛЬО: „Останній акорд" з Ліль Чаговер.
АТЛЯНТИК: „Мароко" з Марленою Дітріх і Гейрі Купером.
ВАНДА: „Дочка Джунглів", „Скопи-ла жінку".
ГРАЖИНА: „Серця зі сталі", „Нетлі".
ЕВРОПА: „Дай мені твої уста".
КАСІНО: „Коли не вільно кохати" з Мартою Егерт.
КОПЕРНИК: „Їх перше кохання".
МАРУСЕНЬКА: „Веселі бідаки".
МЕТРО: „Вовкулака", „Чоловіки до любору".
МІРАЖ: „Вірна ріка" на осн. Жеромського.
МУЗА: „Чорний янгол".
ПАЛАС: „Дорога до Ріо де Жанейро" (Хрестна дорога білих невільників).
ПАКС: „Володар Каліфорнії".
ПАН: „Цесі".
РАЙ: „Варвара Радзивілівна".
СВІТ: „Їх ночі" з Кларком Гейблем і Кльодет Кольбер та ревія „В еспанському хітмі".
СТИЛЕВЕ: „Панове в циліндрах" і ревія.
ТОН: „На сторожі соколу" та колір. муз. додаток „Пісня весни".
УТІХА: „Останній могікання" і ревія „Над синім Дунаєм".
ХІМЕРА: „В хуртовині вогню та заліза"

ФОТОПЛАСТІКОН.
(пл. Марійська 5).
„Печера Адельсберг".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 25. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 16.30 Весела музика 21.10 Розр. концерт, БІЛГОРОД (437) (437) 18.30 Нар. пісні, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Орх. концерт, 18.15 Циг. музика, 19.30, 20.00 21.00, 22.00 „Ріголето" оп. Вердія, 22.25 Салон. музика, БІДЕНЬ (507) 15.15 Для дітей, 17.30 Скрипка, 17.45 Форт., 19.40, 20.00 Муз. гуморески, орх., сол., 20.20, 21.00 „Галявина" ком. Нестроя, 22.20 Розр. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Дві скр., форт., 19.00 Пісні, музика, КОШИЦІ (259) 15.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.25 Форт., 19.00 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 Оперетові мельодії, 23.30 Вок. концерт, МІНХЕН (405) 12.00 Розр. концерт, 15.00 Весняні пісні, 18.45 Відомі й невідомі піснички, 20.10 Вечір танку й доброго гумору, ПРАГА (470) 12.35 Орх. концерт, 17.25 Концерт дутого квінтету, 18.20 Для камер. музика, 19.10 Концерт військ. орх., РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 18.30 Сп'єв, 14.30 Театр Улян, 16.00 Концерт 18.45 Форт., 20.30, 21.00 22.00 Симф. концерт, РИМ (421) 17.25 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 Симф. концерт

Середа, 26. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 16.30 Балади, легенди, 16.45 Розр. музика, 20.10, 21.00 Орх. концерт, арфа, форт., БІЛГОРОД (437) 19.30, 20.00 Нар. пісні, 20.30, 21.00 Гумор, БУДАПЕШТ (550) 13.00 Сальон. музика 17.00, 22.00 Циг. музика, 19.30, 20.00, 21.00 „Книжка" оп. Легара, ВІДЕНЬ (507) 12.00, 13.10 Концерт, 15.15 Для дітей, 19.35, 20.00, 21.00 „Реквієм" Джанніція, музика, спів, 22.00 Військ. орх., ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Форт. твори Шумана, 20.10, 21.00 Вальси, марші, МІЛЯНО (369) 17.25 Танк. музика, 18.50, 19.00 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Ернані" оп. Вердія, МІНХЕН (405) 16.30, 18.00 Музика, 21.00 Розр. концерт, 22.30 23.00 „Клайдер махен Лайте" оп. Зудера, ПРАГА (470) 20.05, 21.00 Концерт фільг. орх., музика, спів, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 16.30, 17.30 Спів, 15.00 Квартет, 20.15 Форт., 20.30, 21.00, 22.00 „В тіні катедри" лір. драма на осн. Вл. Ібанеза, РИГА (515) 18.30, 19.00, 20.00, 21.00 „Кармен" оп. Бізета, РИМ (421) 17.25 Скрипка, 19.45, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 Орх. концерт.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 25. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.10 Програма на нині, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика в гр. пл., 8.00 Авд. для шкіл, 11.30 Для шкіл: „У Ягодового Короля" на осн. Марії Конопніцької, в муз. ілюстр., 11.57 Дзвоник: Вільнопчелевий концерт, оп. 104 (Кассадо), з гр. пл., 12.40 Полудневий дзвінок, 12.50 Як продукувати ароматові бекон, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Інформаційна газета в українській мові, 15.25 Мельодії з фільмів „Альгамбра", гр. пл., 15.30 Львівські бікучі вістки, 15.35 Англійські піснички, з гр. пл., 15.50 Для дітей: Оленчина бібліотека, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Французька пісня, гр. пл., 16.15 Скринька ПКО, 16.30 Сестри Бурські співають легкі піснички, 17.00 „Будні пп. Ковальських" говорена повість, 17.15 Концерт солістів, 17.50 Скринька зажив-день (Про моторизацію) монольог Марії-яна Гемара, 18.00 Актуальна гутірка 18.10 Після легкоатлетичного триметча 18.20 Фр. Крайзлер грає, гр. пл., 18.35 Літер. нарис: Легенда Тад. Павлишовського, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Чи освічена сільська молодь повинна вертатися на село, 19.20 Англійська музика: Твори Еріка Ковтса у вик. орх., 20.00 Гутірка музика зі слухачами радія, 20.15 Трансм. опери з Великого Театру у Варшаві; у перерві Вечірній дзвінок, Актуальна гутірка, 22.30 Джакомо Леопарді: Поетична чвертьгодина у сторіччя поетової смерти, 22.45 Веселі увертюри, гр. пл.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орх. концерт.

Середа, 26. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.10 Програма на нині, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика в гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Якого листа дістав Осинко від свого зуба; Музика в гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Мала орхестра, 12.40 Полудневий дзвінок, 12.50 Молоко та сир у травні, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 З опер, гр. пл., 15.30 Львівські бікучі вістки, 15.35 В. Груби: Від Відня по світі, попурі, гр. пл., 15.45 Технічна скринька, 15.55 Бетче: Серенади Казанови, гр. пл., 16.00 Програма на завтра, 16.05 Вайнбергер: Полька з оп. „Шванда дудар", гр. пл., 16.10 Для старших дітей: Тиждень дитини, Курпіївські піснички й танки, хор. орх., 16.30 Орхестра, 17.00 Марія Лінгевич (у 50-ліття смерти) 17.15 Концерт хору, 17.50 Ботанічні городи в Польщі, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Скрипковий рецеталь Кас. Яворівської-Баньківської, 18.40 Загальна скринька, 18.50 Шкідництво — язва села, 19.00 Оповідання: „Діти", 19.20 Концерт орхестр. 20.35 Сота хвилина бюра студій, 20.45 Вечірній дзвінок, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Оповідання про Шопена, форт., 21.45 Орхестра, 22.25 Театр Улян: „Королівський лемент" на осн. поеми Вит. Гулевича, з муз.; у перерві в год. 22.55 останні вістки. 23.00 Старі пробоканин: орх., спів, 24.00—1.00 Орх. концерт.

Всі українці
купують добірний і дешевий товар,
як вовни, шовки, полотна і батисти
у фірмі
„МАНУФАКТУРА"
Львів, пл. Капітульна ч. 3.

Радіокутик.

ОПЕРА „МАДАМ БАТЕРФЛЄЙ" ПУЧЧІНІ.

Кожен з радіослухачів знає про гарну японку. Мадам Батерфлей, яка покохала гостя з далеких країн американського поручника Пінкертона, вийшла за нього заміж, а потім, розчарована і зраджена, полінчила життя самогубством. Всі знають також гарцу арію японки, яка чекає нетерпеливо на корабель, що має привезти й укоханого. Передсмертна арія (прощання з дитиною) належить до найбільш зворушливих і популярних оперових фрагментів.

Трудно собі тепер уявити, як ця опера, одна з найбільш ефектових у репертуарі цілого світу, могла підчас своєї прапремієри в Міланській „Скалі" викликати цілковитого фіяска. Але вже дальші виставлення принесли композиторові повний тріюмф.

Від того часу, тобто від 30 літ, Мадам Батерфлей заколює публіку всіх частин світу.

Цю оперу „Польське Радіо" трансмітує 25. травня ц. р. з год. 20.15 з Великого Театру в Варшаві.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ"

З приводу книжкової тенденції ціни на масло не ставить.

Молоко	18—19
Яйця	2·65—2·70

Тенденція книжкова на масло, на молоко і яйця вдержання.

ПТИЦЯ.

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 24. V. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, лише подвіря птахомясарні „М. С." у Львові (пл. Вільчевського ч. 3) такі ціни:

Курята 1. кл. товсті від 0·60 кг. вагору	1·80 зол.
Кури молоді 1. кл. товсті без запинку на ногах від 1.50 кг вагору	1·15 зол.

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

З Українського Технічного Товариства. В середу дня 26. ц. м. в год. 19. в домівці Т-ва виголосить реферат інж. Франко Петро на тему: Розбудова нашого промислу. 993

На оплати для молоді, що студіює аложила п. Анна Дембіцька, Залізники, зол. 10.—.

Дирекція жіночої гімназії Українського інституту для дівчат у Перемишлі, вул. Татарська 6, приймає заголошення до вступ. іспитів до кл. I-IV. (до кл. IV. лише за призволом Куратерії) і до І. кл. загально-освітнього ліцею (виділи гуманістичний і природничий). Подання з відповідними залучниками вносити до 10. червня ц. р. Про речинці іспитів Дирекція повідомить інтересованих вчору. 9574—4

ПАНСІОНИ

ВІЛЛЯ „РОКСОЛЯНА" в Черчі — відновлена й перебудована, під умілою і солідною управою М. Хоптикової, відчинена і жде на давніх і нових гостей. Смачна і здорова кухня у самій віллі. 972 4—6

ЗАРИЦЬКА ВОЛОДИМИРА поручає з Ямним біля Яремча совлишні кімнати, цілодення утримання, також поодинокі снідання, обіди, вечері вже від 6. червня. Інформації до 8. червня, Львів, Жулінського 6, опісля на місці. 934 1—2

МЕШКАННЯ

ЯСНИЙ фронтовий льокаль, газ, електрика, вода, галерійка, Бельведерського 3 до винайму. 991а 1—1

ЛЬОКАЛЬ на вигруб мяса і вуджинарню, Сапіги 4, до винайму від 15. червня. 991 1—1

РІЖНІ

НАЙНОВІШІ жіночі пояси тільки у виробі ГАЛИЦЬКА 5. 987

БОН-ТОН вимагає чистої гардероби з комірців із пральні Кульчицького, Личаківська 117. 687 18-?

ЛІМОНАДОВІ есенції, етеричні олійки. Виробія есенцій, Львів, Конопніцької 10. 983 3—?

ВІЗКИ ДИТЯЧІ від 15.— зол. поручає та направляє робітня візків — Павлик Миколяша. 986 1—5

ОГОЛОШЕННЯ.

Філія Т-ва „Просвіта" в Добромилі оголошує

КОНКУРС

на повітового організатора-інструктора від 1. червня 1937, обіманого у ведення хорів, ам. гуртків і т. д. Платня згідно з умовою. Заголошення слати на адресу: Філія „Просвіти" Добромиль, п. ліско. 992

безрівнянний в якості пудер і крем
ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ
завдяки якому стає шкіра
ОКСАМИТНО-МАТОВА.
Ціна коробки з пушком зол. 1.25.
2910 6?—1

КІР
Львів, Усійського 6
Тел. 280-88
Станиславів, 3-го Мая 4.
ПЛЯНИ
КОШТОРИСИ
БУДОВИ.

САМО ПЕРЕ ВЕСЬ БРУД БЕРЕ

МИЛО ДО ПРАННЯ
ОКСАНА
ФАМОЗА ЛЬВІВ
Потоцького 58.

ПІТ
МІГ, РУК, ПАХВИН
і т. п. зникне при вживанні спеціяльного певного і нешкідливого патент пудру „CSAVE" **50 сот.**
Пробний пакет. **Перфумерія**
С. ФЕДЕРА
ЛЬВІВ, ВУЛ. СИКСТУСЬКА 7.
Філія: КОПЕРНИКА 15 а.

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10

Середа 26. травня 1937. Ч. 113

ДІЛО

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телефон 229—41.

Українським дітям книжки у руки.

Польські алярми на тему переходу львівських нерухомостей в українські руки.

Хмари над німецько-польським кордоном.

Земельний устрій в УССР.

Кілько крісів мала ватага Добошинського?

Амбасадор Папен подався до димісії.

Страйк у французькій маринарці.

Сесія Ліги Націй почалася.

Пакт неаґресії на Тихому Океані.

Всі за одного. (Малий фейл. Гал. Чіпки).

Про фахові хліборобські школи.

Правнича сторінка.

Ч. 113 (14.656). Львів, середа 26. травня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060. Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Плян евакуації добровольців з Еспанії та його слабі сторінки.

Підкомітет неінтервенції розглянув учора опрацьований експертами плян евакуації добровольців з Еспанії та рішив предложити його на пленарному засіданні комітету, що збереться завтра (в середу) і тоді предложать цей плян 27-ом урядам, які висловлять свою думку.

Плян евакуації нелегко здійснити. Перш за все

до цього необхідна згода і співпраця обох еспанських урядів.

Евакуація забрала би 3—4 місяці часу; на деякий час необхідний був би розем. Та акція **коштувала би приблизно 1,000.000 фунтів.**

Чималі труднощі насуває дефініція добровольців.

У цій справі експерти навіть не дійшли до порозуміння. Напр. большевики хотять під категорію добровольців підтягнути **мавританських вояків з Марока,** італійці зараховують туди **політичних агітаторів.**

Комітет неінтервенції займенував би комісарів, які стверджували б ідентичність добровольців та гуртували б їх у таборах близько морських пристаней або кордонів, відкіля вони відпливали би кораблями або відїздили би залізницею до своїх країв. Експерти не вирішили лише питання,

що робити з добровольцями, які не можуть вернутись до своїх держав.

Сесія Ліги Націй.

Вчора пополудні почалася сесія Ліги Націй. Хоча нема на ній абісинської делегації Італія не вислала туди своїх представників. Напружені взаємини між Льондоном і Римом та факт, що абісинське питання ще до тепер не розвязане, витворили у Женеві важку атмосферу. Щоби не ускладнювати положення, а з другого боку, щоби не утруднювати праці льондонському комітетові неінтервенції, Льондон і Париж мабуть рішили не допустити до дискусії над скаргами валенсійського уряду.

У НАСВІТЛЕННІ ФРАНЦУСЬКОЇ ПРЕСИ.

У французькій прилодній опінії ця сесія Ліги Націй не виклнкує більшого зацікавлення.

„Еко де Парі" уважає, що після всіх отих нарад і конференцій, які відбуватисьмуть у Женеві; не слід очікувати якихсь конкретних постанов. Женевські кореспонденти інших часописів заповідають, що дві головні справи, пануючі над теперішньою сесією, а саме скарга Валенсії й справа Абісинії не найдуть тепер жадної розвязки.

В політичних колах інформують, що підчас розмов, які перевів мін. Іден у Парижі з прем. Блюмом в часі переїзду через столицю Франції, устійнено, що не можна допустити в Женеві до ніякого кроку, який міг би ускладнити акцію льондонського комітету. Женевський кореспондент „Парі Суар" висловлює припущення, що скаргу валенсійського уряду спинять і всю ту справу покінчать резолюцією, яка би признала, що Рада Ліги Націй очікує дальшого скріплення акції льондонського комітету неінтервенції, що змагає до евакуації чужинецьких добровольців з Еспанії.

Паризька вистава вже відкрита.

Вчора (понеділок) в год. 18. президент Франції Лебрен відкрив міжнародню виставу сучасного мистецтва і техніки в Парижі. На відкритті були присутні представники чужих держав, високі комісарі вистави та 12.000 запрошених гостей. Від нинішнього дня вистава доступна для публики, але лише частинно, бо більша частина павільонів ще не викінчена.

У ПАРИЖІ НЕСПОКІЙНО.

В понеділок вечором у паризькій дільниці Сен Дені дійшло знову до сутички між членами „суспільної партії" і прихильниками „людового фронту". Трьох ранених перевезли до лічниці. Поліція розігнала демонстрантів.

НОВИЙ ПРАВИЙ ЩОДЕННИК.

В Парижі появилося перше число вечірнього щоденника „Ля Ліберте" (свобода) під редакцією Жака Доріо, голови „французької суспільної партії". Доріо заявляє, що його орган буде обстоювати співпрацю всіх протимарксівських партій, що хочуть створити „фронт свободи". Символічна назва щоденника, — пише Доріо, — буде єднати всіх французів, що не хочуть підлягати диктатурі Москви.

Пакт неагресії на Тихому Океані.

АВСТРАЛІЙСЬКИЙ ВНЕСОК НА БРИТІЙСЬКІЙ ІМПЕРІЯЛЬНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ.

На британській імперіяльній конференції, що тепер відбувається в Льондоні, преміер Австралії видвигнув проект пакту неагресії на Тихому Океані.

Як подає агенція Домеї, японська преса приняла цей проект дуже прихильно, мовляв: мир на Тихому Океані годі втримати без приязних відносин між Японією. Злученими Державами й Австралією. Займаючи таке становище у принципі, щоденник „Ашагі Шімбун" виступає проти всяких військових умов, що мають ва меті запевнити мир. На думку того часопису конференція держав над Тихого Океану повинна би занятись також питанням розподілу сирівців.

ЯПОНЦІ ХОТЯТЬ МАТИ НАЙСИЛЬНІШУ ПОВІТРЯНУ ФЛЬОТУ.

Міністр війни ген. Сугіяма заявив представникам преси, що Японія займе небавом перше місце у світі під оглядом летунських сил, але під умовиною, що ввесь нарід як слід оцінить цю справу. Міністр підкреслив при цій нагоді вагу летунства для пасажирського руху; є воно куди певніше між самоходи.

І ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ РОЗБУДОВУЮТЬ ЛЕТУНСТВО.

Вашишингтонський департамент маринарки замовив 11 літаків-амфібій для военної маринарки. Вони коштуватимуть 1,960.000 долярів.

Присилайте передплату!

До Впов. Передплатників

Складанки П. К. О.

розсилаємо з нинішнім числом, якими просимо надсилати передплату на червень 1937 р.

АДМІНІСТРАЦІЯ.

Українським дітям книжки в руки.

ДУМКИ ПІД КІНЕЦЬ ШКІЛЬНОГО РОКУ.

Книжка є важним засобом пропаганди, ширення ідей, національної свідомости, національного виховання. В недержавного народу, що не має своєї власної національної школи, належить вона до найважніших засобів цього виховання.

Мабуть не треба тут згадувати й доказувати ролі „Русалки Дністрової" та „Кобзаря". Приклад це клясичний і вічний.

На жаль, добра книжка рідко попадає тепер у руки українських дітей і молоді. Сучасна школа стоїть під знаком перевантаження та вибуялого спорту. Умовини для попиту й поширення доброї книжки не дуже сприятливі. Але бувають хвилини, що дитина чи молодь книжки бажає. Тоді купує, що попало, та читає, що попало.

Винні тут багато батьки, винні також виховники, що не стежать дбайливо за духовими потребами дітей і молоді. Винні також чимало новочасні системи виховання та навчання, що закинули деякі давніші звички, засоби й методи, а нового, позитивного для доброї справи нічого не встановили.

Був давніше звичай, що шкільний рік у школах заміняно дуже врочисто. Діти прикрашували, як уміли та могли, свою школу, найбільшу в ній клясу. На свято вивчали вони багато гарних деклямацій і пісеньок. У святі брали участь представники шкільної влади та запрошені гості. Привозили вони для дітей багато дарунків — звичайно цікавих і повчальних книжечок. Така книжка бувала найчастіше першою книжкою поза приписаною шкільною, що попадала в руки дитини.

Свято закінчення шкільного року було звичайно днем радости для дітей. Воно залишалося на довго в діточій памяті, як милий спомин. А книжечка в руках — була символом тріюмфу й заслуженої нагороди. Як радо читали потім таку книжку, як глибоко врізувався в серце та память її чарівний зміст!

Учительство довго й різко поборювало ці шкільні кінцеві свята, вважаючи їх замаскованою формою аплікації своєї цілорічної праці. Може й так?! Але, якщо нині пригадати собі всі аргументи паперово-теоретичної боротьби, то, їй Богу, мало в них педагогічних і виховних елементів, а більше політичних.

Не думаю ломити копій в обороні давніх свят закінчення року, або промовляти за їх привернення. Те, що минуло, не вернеться вже в старій, давній формі. Вертається звичайно як новина, що по дорозі розгубила багато дечого гарного, корисного та практичного.

Фактично свята закінчення шкільного року вернулися, з тою тільки різницею, що представники шкільної влади не мусять на них приїздити та не треба запрошувати спеціяльних гостей, бо батьки та мами, як члени батьківських кружків.

Через свою знамениту якість здобули

ПАПЕРЦІ і ТУТКИ (повноватки)

„КАЛИНА"

СОТНІ-ТИСЯЧ ВІДБОРЦІВ.

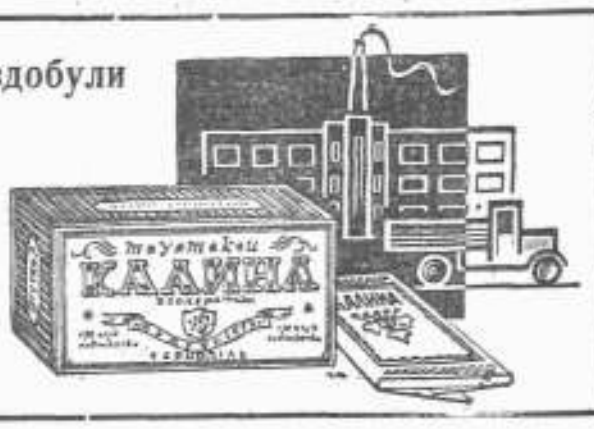

самі приходять до школи, щоб порадуватися радощами своїх дітей. І нинішні діти, таксамо як колишні діти, прикрашують свої кляси та наповняють своїми радощами школу.

Все побачите нині, як це бувало й колись. Чема тільки „нагород пильности"; нема книжок у гарних червоних, зелених і синіх палітурках та ще й із золотими буквами. Нема! Лежать вони спокійно на книгарських полицях, або в темних, вогких магазинах і роздумують журливо над новочасним вихованням.

Чомуб дня закінчення шкільного року не використати для пропаганди й поширення української книжки серед українських дітей, серед української молоді? Давню, непопулярну нині „нагороду пильности", може й повинна сьогодні заступити „памятка зі школи".

„Памятку зі школи" може й повинна дістати кожна дитина, без огляду на формальний вислід цілорічної науки. Хто зна, чи така „памятка" не буде першою книжкою в руках дитини, початком читальництва, початком її майбутньої домашньої бібліотеки? Хто зна, чи така „памятка" не засіє першого зерна національної та суспільної свідомости в серці й душі дитини?

Батьки, батьківські кружки й виховники повинні подумати над цією справою. Наші видавництва, книгарні й письменники повинні допомогти практично в організації дня „памятки зі школи" при нагоді закінчення шкільного року.

„Памятку зі школи" може дістати не лише кожна дитина народньої школи, але й кожний (а) учень (ця) середньої школи. Тоді не марнувалисяб цінні видання не лише дитячих видавництв („Світ Дитини", „Українського Педагогічного Товариства", „Просвіти" та „Дзвіночка"), але й заслужених наших видавництв („Бібліотека „Діла", „Українська Бібліотека", „Історична Бібліотека", „Добра Книжка" і т. д.). При добре налагодженій пропаганді книжка може стати для нашої молоді такою духовою потребою, як щонедільний метч, кіно, перегони і т. п. Все залежить від меткої пропаганди та відповідного її використання.

Наша сучасна молодь за мало читає (не кажу, що за мало вчиться). Духовий слабий й розвиток може стати для нації не менше загрозливий, як фізична хворість, велика смертність і застій уродин.

Якщо батьківські кружки, наші видавництва та книгарні прогають цю справу, то кожний батько чи мати повинні самі на власну руку постаратися для своєї дитини добру „памятку зі школи" та дарувати її своїй дитині з кінцем шк. року, або передати її учителеві, щоб у день закінчення шкільного року вручив її дитині разом із шкільним свідоцтвом.

„Памятка зі школи" повинна стати гаслом нашої культурної пропаганди найближчих днів.

І. Ю.

Хмари над німецько-польським кордоном.

УРЯДОВЕ ПЕРЕМИРЯ, НЕУРЯДОВІ АЛЯРМИ.

Варшава, у травні.

На зверхній погляд у німецько-польських відносинах нічого не змінилося, але так воно не є. У липні ц. р. минає річниць шлеської конвенції в справі охорони прав німецької меншини і це витворило помітну атмосферу нервовости, яку зміцнює обостороєння націоналістична пропаганда. Повстає обширне поле до діланя для „неофіційних" кол, що „деконспірують" взаїмно всі політичні офензивні пляни противника. Участь в цьому політичному неофіційному концерті беруть залюбки обі сторони: організації молоді, політичні, регіональні; часами — навіть урядові й офіційні достойники, військові особи, а головним тенором акції є преса, яка тепер не щадить місця на „сензаційні" матеріяли про „нечуване, брутальне переслідування" національних меншин: німецької у Польщі і польської в Німеччині.

Як-не-як ці факти мають свою красномовність і заслуговують на те, щоб їм зблизька приглянутись. Оце найновіша з них, що наспіла до Варшави:

ФОРТИФІКАЦІЯ НІМЕЦЬКО-ПОЛЬСЬКОГО КОРДОНУ.

Польська „Заходня Аг. Прасова" приносить в останньому виданні сензаційний комунікат про нові німецькі фортифікації вздовж польської границі. Згідно з тим комунікатом, німці під особистим проводом канцлера Гітлера закативізували праці при будові військових автострад вздовж польського кордону. За один минулий рік збудовано 1000 км. битих доріг у цілій Німеччині, а канцлер заповів, що за найближчих 5 років німці збудують ще 7000 км. доріг. З весною ц. р. почались інтенсивні праці над викінсполучуватиме німецько-голяндську границю з чеським ведитенського мощеного шляху, що Франкфуртом н. Одрою. Будують теж автостраду Берлін—Бреслав—Битом, що замкне півкруг доріг, які зв'язують центр Німеччини зі Шлеськом і Східною Прусією, окружуючи шляхом Познанщину. Тепер загроектована нова автострада зі Щетина на Шлеськ побіжить по тятиві того луку і зв'яже ці дві економічні округи найкоротшою лінією.

„Не підлягає сумнівам — каже комунікат ЗАП — що так перероблений плян будови автострад має стратегічне значіння, стисло звязане з будовою трьох фортифікаційних смуг: лінії Одри, луку Одра—Варта та лінії Поморя. Фортифікації ці лише в сполуці зі згаданими комунікаційними артеріями творять одно ціле і представляють повну вартість. В цілости на кінець 1936 р. акція будови доріг виказала такі позиції:

а) Витичено	3.827	км.
б) Було в будові	2.158	„
в) Мало викінчену наверхню	1.368	„
г) Здібних до вжитку	308	„

Усі праці переведено при помочі 117.187 робітників, коштом 47,9 міл. робучих днів і 1,208.6 міл. німецьких марок.

ПРОТИПОЛЬСЬКА ШКОЛА ПІД ДАНЦІГОМ.

У місцевости Єнкав біля Данцігу існує німецька школа для підготування кадрів німецької молоді до боротьби за „інтереси німців на Сході і в Данцігу". З тої „Адольф Гітлер Шуле" виходять щорічно абсольвенти-спеціялісти від справ німецького Сходу. Їх призначують з місця на відповідальні становища серед закордонних німецьких груп.

НІМЦІ — КОНКІСТАДОРИ СХОДУ.

Один з абсольвентів тої школи Юст Гавзгаген помістив в одному з останніх чисел „Фольк унд Райх" цікаву статтю п. з. „Східнонімецька кольонізація та еспанське відродження", в якій дуже сміло прирівняв німецьку кольонізацію на Сході до еспанської реконквісти. Як відомо, еспанці після 500 років неволі битвою під Навас де Тольоза в 1212 р. визволились з під арабського ярма і поступовими зусиллями скомсолідувались та виросли на експансивну націю. За подібний рух вважає Гавзгаген німецьку кольонізацію, яка мусить відобрати втрачені німцями землі, які чейже німці скольонізували в X—XIV. вв. аж по Вислу, втративши їх ще в VI. ст. під натиском славян.

Німці — на думку Гавзгаґена — тому втратили ці землі, що в них не було співпраці держави та церкви (так було в Еспанії); і тому Німеччина втратила свої впливи на свої кольонізаційні терени від Балтику до Чорного Моря.

РЕПРЕСІЇ — ЯК РЕВАНЖ.

Польська сторона не мовчить. Властиво більш мовчить, якщо йде про якісь експансивні пляни, але реванжується репресіями в відношенні до німецької меншини у себе. Оце останні: 1. V. ц. р. комісар м. Ґдині припинив діяльність місцевого відділу „Дайтше Ферайнігунг". Рішення є відразу правосильне і без відклику... 13. V. ц. р. Староство в Лодзі наказало замкнути редакцію та друкарню видавничого концерну „Фрає Пресов" і т. д. і т. д...

АЛЕ НІМЦ КОНСОЛІДУЮТЬСЯ.

Німецька меншина в Польщі останніми часами помітно консолідується. Передовсім консолідується німецька молодь, яка ліквідує усі дотеперішні партії як „Дайче Партай", „Дайче Ферайнігунг" (Познань) і „Дайчер Фольксфербанд" (Лодзь) та гремяльно вступає до одної партії: „Юнгдайче Партай".

Або ще один приклад: Після замкнення соціялістичної лодзької „Фрає Прессе", про що ми вже згадували, цей щоденник після одноденної перерви появився як гітлерівський „Позенер Тагеблятт" з Познання лише з місцевою кронікою та відділом оголошень.

За один день — як видно — німці-соціялісти та німці-гітлерівці потрапили порозумітися і сконсолідуватися в обороні своїх національних прав.

ЩО ДАЛІ?

Хоча міністр Бек та всі передбачливі політичні польські кола з ред. Мацкевічем і проф. Студніцьким на чолі бажають справді тривкого союзу з Німеччиною, доцінюючи загрозу большевицької інвазії — інші кола польського громадянства прямують виразно до витворення такої атмосфери, яка була після славної промови Тревірануса.

Але зріст проти-німецького тону не принесе Польщі користи, бо дасть підставу до репресій супроти поляків у Німеччині та сконсолідує — як це бачимо — польських німців в одноцільну політичну масу. (К. Т. В.).

Якщо знаєте, що „Просвіта" пригортає до себе інші наші установи, то допильнуйте, щоб ті установи зложили на „Дар Просвіті".

У ЦАРСТВІ СТАЛІНА.

КУБАНСЬКІ СТУДЕНТИ НЕ ЗНАЮТЬ МОСКОВСЬКОЇ МОВИ.

Ростовський „Молот" пише про студентів першого курсу Краснодарського Педагогічного Інституту, що вступили до нього по скінченні середньої школи, між іншим таке: „Контрольний диктат переведений поміж студентами першого курсу (два семестри) всіх факультетів виявив, що середня школа все ще випускає учнів не досить грамотних. Похибки роблять навіть ті студенти, що покінчили середню школу з відзначенням у московській мові та літературі. В мові студентів також багато похибок". Навіть з небагатьох наведених прикладів похибок видно, що їх роблено під впливом української мови, де дзвоменне „и" вимовляється в деяких словах майже як „е". (Офінор).

ЗАНЕПАД БОЛЬШЕВИЗМУ.

Головний орган Озівсько-Чорноморського краю „Молот" подає такі відомости про білоріченську районову конференцію, що зібралась вперше за три роки: Партійно-політична робота занедбана, так само політичне виховання кадрів. Курси партійних організаторів за три місяці тривали лише три дні. Інструктори райкому не знають, як живуть низові організації. Райком мало цікавиться і господарською діяльністю совхозу й партійно-політичною роботою в ньому. Держава бюра районового комітету не мали відваги визнала роботу району невдовільною. Деякі члени Бюра районового комітету не мали відваги визнати свої похибки, тому відкликали свої кандидатури, щоб оминути немилої критики.

ІДИЛЛЯ У ДОНБАСІ.

„За Індустріялізацію" з 20. ц. м. пише на основі дописів з Донбасу, що в тому році трест „Кіровуголь" видобув 60.000 тон вугілля менше, ніж передбачував плян, а в тому місяці продукція вугілля зменшилася на 500 тон на добу. Ніхто не знає кілько там робітників, до роботи йде хто хоче, безробітних спеціялістів ніхто не реєструє. (РО)

Володимир Бачинський.

В 10-ТІ РОКОВИНИ СМЕРТИ.

В Українській Загальній Енциклопедії під гаслом „Бачинський" можна найти таку інформацію: „Володимир, д-р, адвокат і політик (1880—1927), організатор національно-демократичної партії, посол до галицького сойму і віденського парляменту, 1920—24 голова міжпартійної ради". Та й годі. Читач, що не належатиме до покоління, яке бачило Володимира Бачинського при праці, ані тим паче до гурту одиниць, що знали його ближче, не довідається з тієї замітки нічого більше, як те саме, що може вичитати про багато-багато інших наших діячів, членів якогось інтелігентського професійного стану та чужих парляментарних установ.

Жменю точніших інформацій про Володимира Бачинського і ближчу характеристику його, як громадянського діяча, можна найти ще у нарисах д-ра Костя Левицького, що їх друкувало недавно „Діло". Але й там не сказано того, що для кожної людини, особливож для активного політика, найважніше: не сказано що Волод. Бачинський був **індивідуальністю**, справжньою індивідуальністю, одною з найчільніших, що їх знає галерія українських діячів повоєнної Галичини.

Людина величезної енергії та першорядного організаційного хисту, яка одночасно відзначалась тонким аналітичним умом, здібністю передбачувати хід подій навіть усупереч власним бажанням, цивільною відвагою казати речі непопулярні, широчінню світогляду, красномовним талантом та імпульсивністю — ось прикмети, які його немов автоматично предиспонували на провідника. І коли глядимо сьогодні, з перспективи тих добрих кількадесяти літ, коли Володимир Бачинський був одним із найметкіших, найбільш заслужених будівничих нового національного життя на руїнах, що залишились після катастрофи визвольних змагань, то з правдивим смутком приходиться жалувати, що при всіх питомих своїх прикметах не мав він одної: таких сильних нервів, щоб спокійно перетрівати ті важкі та складні часи, які коштували його стільки безсонних ночей. Володимир Бачинський звик був казати: „у мене поділ годин дуже простий: працюю 24 години на добу і кожна справа для мене негайна". Той вислів не далеко відбігав від правди. Правдою теж було, що кожною справою він переймався так глибоко, що у громадянські справи вкладав цілого себе, ними жив, про ніщо інше, як про них, не думав, і ними вічно хвилювався. І та його всесторонність, імпульсивність та вразливість на всі питання прилюдного значіння — стала його трагедією.

Але це не була його особиста трагедія. Нестерпна атмосфера цілком виїмкових і безпреценденсійних політичних відносин, тарячкова пошуканка шляхів виходу з безвихідної ситуації, така характеристична для тодішньої української політичної думки, перечуленість на речі дрібні поруч з байдужністю на прояви очевидного хамства, — адже це була та дійсність, серед якої вгиналося все українське громадянство, ввесь український нарід. І трагедія Володимира Бачинського, що він не мав сил і здоровля таку дійсність холоднокровно пережити — була і для всіх нас важким ударом. Бо скільки в галицько-українській дійсности таких діячів, щодо яких нема сумнівів, що вони — індивідуальність?!

І тому у 10-ті роковини трагічної смерти Володимира Бачинського, чільного українського діяча-громадянина й небуденної Людини, хай ніхто на нього каменем не кидає. Хай буде йому пером українська земля!

Про фахові хліборобські школи.

Вже нераз обговорювали на сторінках фахової і щоденної преси справи хліборобського шкільництва, та таки в тій ділянці ширший загал нашого громадянства мало визнається. Це замітне головно тоді, коли є потреба і бажання влаштувати хліборобські курси або зорганізувати постійну хліборобську школу.

Як уже загально відомо, всі постійно ведені хліборобські курси і школи підлягають доглядові шкільної влади (міністерства віроісповідань і прилюдної освіти та шкільних кураторій). Хто хоче дістати дозвіл на ведення таких хліборобських курсів чи шкіл, мусить виповнити деякі вимоги, з яких основною є представити шкільній владі програму навчання таких курсів або школи.

І тут саме роблять у нас помилку. Шкільній владі предкладають плани навчання, які не відповідають приписам щодо таких шкіл і заходи ініціяторів таких курсів чи школи залишаються безуспішні.

Бувають одиниці ідейні та з сильною волею, яким удається нераз переконати шкільну владу про вартість представленої програми навчання і вкінці шкільна влада для експерименту, за який платять батьки дітей, що йдуть до тих шкіл і самі ініціятори, дає дозвіл на таку школу.

Одначе такий твір, який не творить ніякої ланки в мережі хліборобського шкільництва, в короткому часі завмирає, не згадуючи про невдоволення батьків, коли йде про управнення абсольвентів таких шкіл, та зневіру у самих ініціяторів. (Як приклад можна навести хліборобську гімназію в Стрию, яку зорганізував і вів проф. Яцкевич).

Тому вважаємо за вказане дати деякі інформації організаторам таких шкіл.

Хліборобське шкільництво є обняте розпорядком міністерства віроісповідань і прилюдної освіти з дня 21. XI. 1933 р. про організацію фахового шкільництва

Міністеріяльний розпорядок визначує такі типи хліборобських шкіл і курсів:

А. РІЛЬНИЧІ ШКОЛИ І КУРСИ:

1. **Школи основного типу:** а) **Хліборобські школи нижчого ступня,** вони називаються: **рільничі школи.** Наука в тих школах тривае 2 роки; вони призначені головно для вишколу синів, заможніших селян, які можуть довший час утримати своїх дітей у школі. При такій школі мусить бути для цілей практичного навчання сільське господарство, яке відповідало би пересічному сільському господарству в районі школи; воно мусить бути ведене зразково. В такій школі на першому місці висувається практичний вишкіл, відповідно теоретично обоснований у розмірах, на який дозволяє попередня шкільна підготова учнів.

При школі має бути інтернат, який є складовою частиною школи і засобом навчання та виховування учнів на зразкових господарів та громадян.

До такої школи приймають учеників, які покінчили щонайменше 4 кляс народньої школи, мають найменше 17 літ, а не переступили 24 літ життя, та відбули щонайменше дволітню практику в сільському господарстві.

б) **Хліборобські школи ліцеального ступня** т. зв. **рільничі ліцеї.** Головне завдання рільничих ліцеїв є підготовити кандидатів практично і теоретично до самостійного ведення власного сільського господарства. Крім цього хліборобський-ліцей підготовляє практичних працівничків для приватних сільсько-господарських підприємств, сільсько-господарських організацій, сільсько-господарських кооператив, сільсько-господарського самоврядування тощо. Абсольвенти хліборобських ліцеїв можуть бути учителями хліборобських шкіл нижчого ступня і курсів та інструкторами у хліборобських ліцеях. Вони мають вкінці відкриту дорогу до студій у високих хліборобських школах. Хліборобський ліцей мусить мати для цілей практичного навчання

В. БУДЗИНОВСЬКИЙ. 5

Діраві черевики.

(Докінчення).

Замкнув хату, пішов до сусіда і наймив коні до міста. Перша річ була направити черевики. Сидів коло шевця і приглядався роботі. Коло четвертої години черевики були готові. Вийшов на місто. Холод і хляпавиця так як учора. Але що за ріжниця в його ситуації! Нині він ступив собі з болота, ступив зі снігу. Підошви грубі на палець. Холоду ані не чути. Навпаки, ступав дуже відважно і приємно по тій грязюці. Аж любо жити, коли хто має такі черевики! Його давній добрий гумор почав вертатись. Чорний песимізм щезав скоро. Бо і що ж йому хибувало? *Правда, великих маєтків не мав, але на голод не міг також ніколи жалуватися. А його жінка? Чи то один уже завидував йому її? Лише непотрібно вчора загнівалася...*

Переходив попри крамницю з меблями.

Вісімдесять ринських канапа і шість гарних фотелів. Но! то якраз вистачить. Продасть корову, мед і ще дещо. Не лиш фотелі, ще дещо більше прикупить. Нехай жінка тішиться. Лиш до осени треба заждати.

* * *

Великі театральні плякати заповідали перший виступ оперової трупи, що приїхала з самого Львова.

„От, вартоб піти до театру. Треба лиш вступити до Петра і позичити на білети. Першого віддам."

Жінка була також в місті, у родичів. Батько — бідний столяр — зажурився, вислухавши оповідання доньки. По його старім поморщеним обличчі покотилися сльози. Однак у душі був він рад, що так склалося, бо трапилася добра оказія... Коли ж як не тепер мав він повне право затопити своє горе на дні чарки?!.. Отже закропився так, що ледви приволікся до хати... Спав на софі. Мати з донькою сиділи в кутику на куфрі і плакали. На столі лежав клунок молодої розвідки.

— Не плач — потішала мати доньку. — Я вже передала післанцем лист старому. Він уже полагодить справу.

Батько учителя був священником в селі недалеко від міста.

Жінкам укінці вже і сліз не стало. Сиділи тихо, і вслухувалися в ритмічне сапання батька, що спав.

* * *

Доходила вже 7-ма година, як хтось застукав. Не ждучи на запросини, ввійшов Стефанишин поволі, несміло. Розчіхраний, блідий, але виглядав зовсім добре.

— Добрий вечір!

Поцілував стару в руку, і жінку в чоло.

— А то паскуда на дворі! І ангелові попсує гумор. От добре, що зі Львова приїхали якісь комедіянти. Збирайся, Олю. Я вже купив білети.

Мати вийшла до кухні. Воліла вдавати, що ніпрошо не знає.

Молоді мовчали. Жадне з них не знало, що далі казати. Зачало бути душно. На щастя вибавив їх з клопоту грімкий голос трембіти. Не так трембіти, як контрабаса. У кухні давав хтось концерт затабаченим носом. Електрика у хмарах не виладовується таким громом, як о. Стефанишин, коли чистив свій ніс. Молоді скопилися на рівні ноги. Вони знали, що треба втікати якнайскоріше, коли не хочуть стати жертвою кількагодинної проповіді про „семейну згоду", з повінню моралів і довгих, страшних цитат із біблії.

— Слава Йсу-Христу, „піндзею" — гриміло в кухні. — А що там, піндзею, чувати? А-а-а! то нещастя, піндзею. З наших времен того не бивало. А все то лиш та фонетика, піндзею, так людям голови завертає і деморалізует молодое покоління, піндзею. От фонетики, піндзею, началось непошанованіе древних руских обичаєв... Од rzemyczka do koniczka, піндзею... Хто вліз у болото одною, піндзею, ногою, той скоро мусить впхати і вторую. Тепер, піндзею, прийшла у нас очередь потоптати ногами семейний обичаї. Я єму, піндзею! Дам я єму поученіе!

— Лишіть це! Вже все добре. Вони там в кімнаті обоє. Вже у згоді.

Старий був лихий, що він сам особисто не полагодив справи, що хтось інший посмів вдертися в його права родинного патріярха.

— Але бо ту, піндзею, нема з ким говорити! — заревів. — Наперед кличуть, потім самі, піндзею, роблять справу.

Старий насилу пропхався до кімнати.

— А-а то що, піндзею — і страшно закашлявся і з великого здивування, що в хаті, окрім столяра, що спав на канапі, не було вже нікого — всадив в уста затабачений палець.

Подружня пара не ждала на батькову проповідь, а вихопилася заднїми дверми і втікла до театру...

фільварок, з головними відділами сільського господарства. Учні хліборобського ліцею мусять обовязково мешкати в інтернаті.

Організація життя в інтернаті є частиною плану навчання і виховання в хліборобським ліцею. До хліборобських ліцеїв приймають кандидатів, які покінчили гімназії нового типу, а переходово і тих, що мають покінчені щонайменше 6 кляс гімназій давнього типу. Кандидатів приймається у віці найнижче 17 літ, найзнще 21 літ. Перед вступом до ліцею мусять кандидати відбути однорічну господарську практику.

Наука в самім ліцею триває 3 роки.

2. **Школи хліборобського вишколу** (школи пшиспособення рольнічого). — Навчання в цій школі триває один рік. Школа мусить мати сільське господарство, величини пересічного сільського господарства в районі школи. При школі мусить бути інтернат, який сповняє те саме завдання, що в інших хліборобських школах. Кандидати мусять скінчити народню школу і мати щонайменше дволітню практику в сільському господарстві. Щодо віку, то обовязують тут ті самі постанови, як і в нижчих рільничих школах (17—24 літ). Школа підготовляє кандидатів до самостійного ведення селянських господарств та до співпраці в сільських організаціях.

3. **Хліборобські курси.** Вони призначені спеціяльним ділянкам сільського господарства залежно від того, яка з них в даному районі вибивається на перше місце, та якими ширший загал більше цікавиться. Хліборобські курси можуть бути різноманітні. Вони можуть доповняти знання придбане вже в хліборобських школах, або підготовляти до хліборобського знання. Маємо багато таких випадків, коли абсольвенти хліборбських курсів ішли пізніше до хліборобської школи і навпаки — абсольвенти хліборобських шкіл дуже радо цікавляться всякими спеціяльними курсами.

5. ШКОЛИ І КУРСИ СІЛСЬКИХ ГОСПОДИНЬ.

Організація господинських шкіл подібна як мужеських хліборобських шкіл та бере на увагу ті ділянки сільського і хатнього господарства, якими головно займаються жінки, поминаючи ті ділянки, які є на дальшому плані щоденного заняття селянських жінок.

Міністеріяльний розпорядок передбачає:

1. **Школи сільських господинь основного типу:**

а) Школи сільських господинь нижчого типу, т. зв. **школи сільських господинь.** Навчання в школі триває 2 роки. Воно обіймає між іншим городництво, годівлю і плекання сільсько-господарських тварин, хатнє господарство виховання дітей і т. п. Школа мусить мати відповідне до цілей навчання сільське господарство та інтернат, який є рівночасно школою навчання хатнього господарства і є ще більше необхідний, як у мужеських хліборобських школах. До школи приймають кандидатки у віці від 16—24 літ, які покінчили 4 кляси народньої школи і мають щонайменше однорічну практику в сільському господарстві.

б) Школи сільських господинь ліцеального типу називаються: **ліцеї сільських господинь.** Навчання в цих ліцеях триває 3 роки. До ліцею приймають кандидаток у віці 16—26 літ, що покінчили гімназії нового типу, а переходово, подібно як при мужеських хліборобських ліцеях також тих, що покінчили щонайменше 6 кляс гімназії старого типу.

Ліцей сільських господинь мусить мати для цілей навчання відповідно зорганізоване сільське господарство, інтернат та іншу обставину необхідну при навчанню в господинській школі.

Таксамо як мужеські хліборобські ліцеї і жіночі приготовляють учениць не лише до фахового ведення власного господарства, але також до праці в різних хліборбських установах, головно в тих ділянках, які переважно обслуговує жінка-господиня.

Абсольвентки господинських ліцеїв можуть працювати як інструкторки жіночих господинських організацій, та вчити в нижчих господинських школах і курсах.

2. **Школи господинського вишколу** (школи пшиспособення господинь вейських).

Навчання в школі триває один рік.

До школи приймають кандидаток у віці 16—24 літ, які покінчили народню школу та мають щонайменше однорічну практику в сільському господарстві. При школі мусить бути зорганізоване відповідне сільське господарство та інтернат.

3. **Господинські курси,** подібно як сільськогосподарські курси для мужчин можуть бути організовані з різних ділянок залежно від необхідних місцевих потреб і зацікавлення сільського населення.

М. Холевчук.
(Д. б.).

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

Черговi передсоборні збори православних єрархів.

Варшава 24. V.

Хоча ще в днях 13. і 14. травня відбулись у Варшаві чергові засідання делеґатів уряду і православної єрархії в справі передсоборного зібрання й Ґенерального Собору Православної Церкви, офіційний комунікат для преси про ці збори подала щойно „Polska Stronica" „Слова" з 23. ц. м. Вказує це на якесь заженування православної єрархії, якій приходиться інформувати вірних про цілі серії передсоборних зібрань, що ніяк не можуть підготовити Собору.

Чергові такі збори заповідають на 2. і 3. червня ц. р. Скільки їх вже було і скільки їх ще буде?!

Кілько крісів мала ватага Добошинського?

На розправі за напад на Мисленіце зізнають ще далі підсудні і відпекуються від своєї участи в нападі, хоч у слідстві докладно описували хід подій. Навіть робітник Секула, який був ранений підчас сутички з поліцією і признався до всього, тепер доказує, що його не ранила поліція, тільки якийсь бандит і що він з Добошинським не мав нічого спільного. Підс. Ян Ромек у слідстві оповів докладно, як він командував одним відділом Добошинського підчас перестрілки з поліцією, як радив розійтись у розстрільну, щоб поліція не вистріляла всіх зі скорострільа. Тепер відкликає свої зізнання і не пригадує собі, чи Добошинський заявив членам ватаги: „Ми тепер у военному стані і мусите мене слухати, бо як ні, то куля в лоб!" Акт обвинувачення каже, що Ян Ромек командував цілою перестрілкою в лісі, де Добошинського окружила поліція. Підс. З. Маляда зізнав, що в Мисленіцах не був, до Добошинського долучився аж по нападі, а як довідався, що сталося, став утікати, бо боявся поліції. Добошинський спинив Маляду, але він крикнув до Добошинського: „Я втікаю, бо тут пахне війною! Я маю жінку, троє дітей, я сюди прийшов по смерть, щоби мої діточки були сиротами!" Маляда втік, а Добошинський не спиняв його. Зі зізнань Маляди виходить, що ватага Добошинського мала 5 крісів, а він сам револьвер. Підс. А. Юргала каже, що в нападі участи не брав, бо він чоловік спокійний і не любить воювати. В слідстві докладно описав, як розброював поліцію в Мисленіцах і як був комендантом цілої стежі в лісі. Те саме зізнав про нього підсудний Кнотек. Підс. Марцінкевич зізнав, що підчас нападу на Мисленіце пильнував ровера, тому до нікого не стріляв. В слідстві зізнав, що бив жидів, розбивав жидівську порцеляну, забирав тютюн і що йому помагали Брозка, Скопа і Вонтора.

Оборонці зголосили низку внесків.

ТАРАС КУЛЬЧИЦЬКИЙ.

Пригода у парку.

Грицько Василишин, агент Туристичного Товариства, зайшов у міський парк. Змучений цілоденним безцільним відвідуванням неприступних (у грошевих справах) міщухів, спочив на лавочці. Ще гаразд не розглянувся довкола, ще не налюбувався гарним, для нього так рідко доступним видом, коли побачив, що біля нього сіла молоденька панночка. Заки він міг з нею познайомитись, почала вона говорити:

— Яка благодать для нас, людей, що природа обдаровує нас щорічно літом. Яка це благодать для нас. От наприклад, як ви тепер, добродію, можете посидіти в цьому парку, налюбуватися гарними цвітками, послухати щебету пташок і до нестями впиватись сонцем. Ви, розумієте? А ще краще провести літо десь над морем, чи в горах. Десь далеко від гуркоту міста, далеко від його бруду та задухи. Десь серед самої природи, серед безмірного світу, — можна злучитись із природою, з цілим світом і забути всі буденні турботи. Наприклад море. Понад вали і під вали лише безкрайня безодня блакиту, що злучена на обрію творить чарівний світик. Вгорі сонце грає на скрипках, вдолі ви любуєтесь землею та життям.

— Але... — пробував перебити їй здивований Василишин. Незнайома панна, що відразу дала свідоцтво свого красномовства, навіть не думала зупинитись.

— Ага, правда, ви мене не знаєте. Я забула вам представитись. Отже я аґентка Товариства Подорожей. Вас дивує певно, чому я так захвалюю літо. Поперше, я сама зачарована ним. Подумайте та усвідоміть собі, що це за краса. А найкраще таки літо на лоні природи. Ось хочби в горах. Усюди зелень. Збіччя, покриті стародавними борами, серед яких продираючись, можна винайти свої повні почування, свою душу. Гірські велитні, що своїми шпилями доторкають небес, поневолі полонять вас і підіймають угору. І ви під шум борів, під клекіт водопадів, під шепотіння гірських потоків молитесь у душі, впавши навколішки перед величчю природи...

— Це все дуже гарно... — пробував перебити їй Василишин, — але... — але безуспішно. Незнайома мала в собі так багато захоплення життям і літом, що не могла заволодіти над собою.

— Але... Я вас розумію — говорила вона — вам трудно вибратись. Не любите або натовпу в поїздах і на стаціях, не любите або не маєте часу зорганізувати собі подорожі. І подумайте: наше товариство займається саме зорганізуванням всяких поїздок. Ви нічим не журитесь, лише повідомляєте нас, що хочете виїхати... наприклад: до Черча. А вже другого дня маєте все полагоджене: маєте залізничий білет, вислані речі та всідаєте лише до вагону і заїздите вже до заздалегідь винайменого помешкання. Чи це не вигода?

— Дуже велика вигода — засміявся Василишин, — але є такі люди, які не потребують...

— Що ви кажете? Не потребують видістатись із міських брудів і злучитись із природою? Подумайте... Ще нині заняті ви, ще нині працюєте в місті, лиш повідомляєте наше товариство про намір виїзду. А завтра всідаєте вже на поїзд і без трудів і заходів опиняєтесь на літниську. І вже завтра купаєтесь досхочу в сонці та в воді...

— Хі, хі, хі!... — засміявся Василишин.

— Ось тут прошу книжечка зголошень. Тут місце на прізвище і професію, тут на адресу, а тут місцевість, де — і дата коли хочете виїхати.

— Хі, хі, хі!... — не міг стримати сміху Василишин.

— Ви сміетесь? Правда, як гарно все уладжене, як корисно та вигідно. Напевно будете нам вічно вдячні та всім знайомим і незнайомим поручати нашу фірму. Прошу, подайте ласкаво своє прізвище та професію — говорила метка панна, виймаючи олівець.

— Грицько Василишин, агент Товариства Подорожей. — залунала бадьора відповідь

ПРАВНИЧА СТОРІНКА.

Обмеження обороту нерухомостями з парцеляції.

Від 14. ц. м. обовязує вже новий закон з 14. квітня ц. р. (оголошений у Деннику Законів з 14 ц. м. ч. 36 поз. 272) про обмеження обороту нерухомостями з парцеляцій. Тому що ця справа живо цікавить ціле наше громадянство подаємо його текст.

Ст. 1. Цей **закон торкається господарств, що повстали шляхом парцеляції земельних нерухомостей, незалежно від того, чи парцельована нерухомість була власністю держави, державного Рільного Банку або інших правних і лізичних осіб.** Зате не торкається грунтів, означених ст. 53 розпорядку Президента з 16. лютого 1928 р. про будівельне право і забудування осель (Д. З. ч. 23 поз. 2202), що його текст устійнив закон з 14. липня 1936 р. (Д. З. ч. 56 поз. 405).

Ст. 2 (уст. 1). **Без дозволу влади не можна в цілости або частинно збувати, ділити, виарендовувати, заставляти або обтяжувати господарства**, що повстали з парцеляції. (Уст. 2). **Власники господарств, що повстали з парцеляції, обовязані особисто господарити на цих господарствах.** Влада може дозволити на передання господарки іншій особі.

Ст. 3 (уст. 1). **В ліцитації господарств, що повстали з парцеляції, можуть брати участь лише ті особи, які виєднали на купно нерухомостей дозвіл компетентної влади** з огляду на місце положення ліцитованої нерухомости. **Цій владі будуть доручувати оголошення про ліцитацію.** (Уст. 2). Постанова про обовязок виєднання дозволу не торкається установ довгоречинцевого кредиту, що беруть участь у ліцитації.

Ст. 4 (уст. 1). **Обмеження з цього закону торкаються і первісних і пізніших набувців.** (Уст. 2). **В актах продажі господарств, що повстали з парцеляції, нотарі з уряду поміщують згадку про обмеження з цього закону.** Суд на внесок влади помістить в ореченню згадку про повищі обмеження у випадках признання власности (якщо справа за власність грунту опинилася перед судом) на основі постанов, що їх передбачують закони про управильнення права власности грунтів, відданих у посідання набувцям шляхом парцеляції земельних нерухомостей (Уст. 3). **Відсутність згадки про обмеження в договорі продажі або в гіпотечнім виказі не звільнює господарства від цих обмежень.** Ця постанова не торкається нерухомостей, згаданих у **ст. 5 і 6.**

Ст. 5. **Господарства, побільшені до норм самостійного господарства шляхом набуття наділів з парцеляції, по вході в життя цього закону, можуть бути теж піддані обмеженням, що випливають з цього закону, шляхом вписання цих обмежень у гіпотечних книгах на внесок влади.** (Уст. 2). Міністр хліборобства і рільних реформ **по вислуханні опінії компетентної хліборобської палати устійнив норми про величину самостійних господарств для поодиноких воєвідств чи повітів.**

Ст. 6. **Господарства, що повстали з парцеляції перед входом у життя цього закону, а по 1. IX. 1919 можуть бути піддані обмеженням, що випливають з цього закону, від дати виявлення цих обмежень у спосіб, означений у ст. 5** (уст. 1.) **себто вписання до гіпотечних книг).**

Ст. 7 (уст. 1). Неважними є договори, заключені всупереч постановам ст. 2. Господарство, що ним розпоряджено всупереч постановам ст. 2, можна піддати примусовому викупові згідно з постановами ст. 22 і 23 закону з 28-го грудня 1925 р. про виконання земельної реформи (Д. З. з 1926 р. ч. 1 поз. 1) Якщо до викупу приходить з причини продажі нерухомости, всупереч постановам ст. 2, влада може означити винагороду за викуплене господарство або на основі ст. 27, 28 і 29 згаданого закону про виконання земельної реформи або у висоті продажної ціни, устійненої в договорі. Винагороду виплачується згідно з засадами і способом, що його вживається при виплаті винагороди за нерухомости, примусово викупезувані на земельну реформу.

Кари.

Ст. 8 (уст. 1). Хто розпоряджає наділом, що повстав з парцеляції, всупереч обмеженням у ст. 2, підлягає **карі арешту до 3-ох місяців і гривні до 3.000** золотих або одній з цих кар.

Цій самій карі підлягає, хто набуває або ужиткує наділ всупереч постановам ст. 2. (Уст. 2). Доходити і карати проступки, означені в уст. 1, покликана повітова влада загальної адміністрації.

Ст. 9 (уст. 1). **Давати дозволи, передбачені в ст. 2 і 3 та ставити внески по думці ст. 5 і 6 компетентним є староста.** (Уст. 2). Міністр хліборобства і рільних реформ устійнить засади, що ними будуть кермуватися старости при виконуванні постанов уст. (1).

Оплати.

Ст. 10. За виявлення у гіпотечних книгах враз з правом власности обмежень, що випливають з цього закону, суди і гіпотечні писарі не побирають окремих оплат. Обнижується на 50% судові гіпотечні оплати і ставки винагороди гіпотечних писарів від вписів, доконуваних по думці ст. 5 і 6.

Ст. 11. **Рада міністрів** на внесок міністра хліборобства і рільних реформ, **може розпорядками припинити зовсім або частинно діяння цього закону до поодиноких воєвідств і повітів або поодиноких категорій господарств.**

Ст. 12. До нерухомостей, що підлягають обмеженням з цього закону, не стосується тимчасового розпорядку ради міністрів з дня 1. вересня 1919 р., що нормує перенесення власности земельних нерухомостей (Д. З. ч. 73 поз. 428) і розпорядку німецької союзної ради з 15. березня 1918 р. про оборот земельними нерухомостями (збірник законів Німеччини стор 123) і ст. 54 закону з 8. березня 1925 р. про виконання земельної реформи (Д. З. з 1926 р. ч. 1, поз. 1). Одначе цей закон не нарушує успішности гіпотечних вписів, виявлених перед входом у життя цього закону, що обіймають подібні обмеження.

Ст. 13. Виконання цього закону доручується міністрові хліборобства і рільних реформ та міністрові справедливости, кожному в його обсягу ділання.

Ст. 14. Закон обовязує на цілім просторі Польщі, крім горішно-шлеської частини шлеського воєвідства.

Ст. 15. Закон обовязує з днем оголошення.

Отже цей закон відноситься до всіх парцельованих земель без огляду на особу власника. По оголошенні цього закону не можна збувати або обтяжувати без дозволу влади набутих при парцеляції наділів, а власник мусить сам особисто господарити. Дуже некорисною для нас є постанова ст. 3 закону, що в ліцитації парцеляційних наділів зможуть брати участь лише ті особи, які дістали на це дозвіл влади (староства).

Ледви чи такий дозвіл дістане який-небудь український селянин. Одначе українські селяни не повинні попадати в зневіру та опускати руки. Обовязком кожного селянина вносити відклик до воєвідства від усіх некорисних рішень повітового староства у звязку з постановами цього закону, а на випадок некорисного и оладнання відклику у воєвідстві, слід вносити позов до Найвищого Адміністраційного Трибуналу у Варшаві. Обовязком теж кожного свідомого українця допомогти селянинові в його затяжній боротьбі за рідну землю, за головний варстат його праці, себто за основу української нації. В першу чергу слід розяснити селянам усі постанови цього закону.

Нема двох думок, що саме життя виявить, як недоцільно пристосовувати засади неподільности лише до хліборобських господарств, що походять з парцеляції. Це недоцільне тому, що ідеї неподільности селянських господарств не можна буде здійснити без урухомлення довгоречинцевих низьковідсоткових кредитів на родинні сплати, без основної реформи спадщинного закону, без признання податкових привілеїв і без переведення основних хліборобських меліорацій та комасацій. Вкінці слід підкреслити, що Українській Парляментарній Репрезентації вдалося змінити первісний законопроект і перевести між іншим дві засадничі поправки, а саме: **закон вільно буде пристосовувати не до всіх, лише до самостійних господарств, що повстали шляхом сусідської парцеляції; закон не відноситиметься до набувців землі, які відкупили її від кольоністів. Тим самим усунено можливість некорисної інтерпретації закону в напрямі визласнення багатьох наших селян.**

Нехай священники зроблять усе, що можуть словом і ділом, щоби прогнати язву пянства з Христового стада, а навіть нехай стануть прикладом повної здержливости, щоб могли відвернути небезпеку, якою ця язва загрожує Церкві і державі. — Папа Лев XIII.

Конверсія внутрішніх державних позичок.

Міністр скарбу розпорядком з 23. квітня ц. р. (Д. З. ч. 34 поз. 296) **продовжив конверсію державних позичок ще на два місяці, себто до 14. липня 1937 р. включно. До цього часу можна** виміняти облігації державних внутрішніх позичок на облігації 4 проц. консолідаційної позички.

Умовини конверсії і заміни емісійних паперів.

Міністр скарбу видав розпорядок з дня 15. ц. м. (Денник Законів з 20. ц. м. ч: 37 поз. 284) про умовини конверсії і заміни державних і самоуправних емісійних паперів у чужих валютах та про видання 4 і пів проц. внутрішньої державної позички 1937 р.

Від 1. червня ц. р. держ. скарб видаватиме 4 і пів проц. внутр. держ. позичку (1937) в облігаціях на предявника по 100, 500 і 1000 зол. та дробових свідоцтвах на предявника по 5 і 25 зол. Міністерство карбу устійнить висоту емісії та плян сплати 4 і пів проц. внутрішньої державної позички 1937 р. щойно по закінченні конверсії, себто з початком червня 1938 р. До конверсії і заміни на облігації 4 і пів проц. внутрішньої державної позички 1937 р. прийматимуть облігації таких позичок: 1) 6 проц. долярової позички з 1. квітня 1920 р.; 2) 8 проц. долярової позички з 1. січня 1925 р.; 3) 7 проц. стабілізаційної долярової позички з 13. жовтня 1927 р.; 4) 7 проц. долярової позички шлеського воєвідства з 1. червня 1928 р. і 5) 7 проц. долярової позички м. Варшави з 1. лютого 1928 р. **Облігації згаданих позичок можна буде вимінювати на нові облігації** 4 і пів проц. внутрішньої державної позички 1937 р. **від 1. червня 1937 р. до 31. травня 1938 р. включно.** До конверсії слід предложити облігації згаданих позичок з усіми купонами враз з купоном платним 1. червня ц. р. Облігацій без купону платного дня 1. лютого 1938 р. взагалі не будуть приймати.

ОСНОВИ КОНВЕРСІЇ.

Облігації згаданих позичок замінюватимуть на облігації 4 і пів проц. внутрішньої державної позички 1937 р. на основі таких засад: 1) основою перечислення на золоті капіталу облігації, зложеної до конверсії (заміни) буде імення вартість цієї облігації, побільшена: на 5 проц. при конверсії позички 1925 р.; на 3 проц. при конверсії 7 проц. стабілізаційної позички 1927 р. і на 2 проц. при заміні 7 проц. долярової позички шлеського воєвідства і 7 проц. долярової позички м. Варшави як премія викупу; 2) **розпорядок міністра скарбу устійнив курс перечислення доляра на золоті при конверсії (заміні) за одного доляра** так: **6 зол. для 6 проц.** долярової позички 1920 р., **5.30 зол. для 8 проц.** долярової позички 1925 р., 7 проц. долярової позички шлеського воєвідства 1928 р. і 7 проц. долярової позички м. Варшави та **7.20 зол. для 7 проц.** стабілізаційної позички 1927 р. Якщо при перечисленні на золоті припадатиме на облігації 4 і пів проц. внутрішньої держ. позички неподільна сума через 100, тоді на кінцеву суму видаватимуть дробові свідоцтва по 5 і 25 зол., а кінцеві числа неподільні через 5 виплачуватимуть готівкою. **Відсотки** від 4 і пів проц. внутрішньої державної позички будуть платні за зворотом відповідних купонів що 4 місяці з долини в днях: 1. лютого, 1. червня і 1. жовтня кожного року. Нова 4 і пів проц. позичка буде сплачена до 1. лютого 1958 р.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Новітні морські ліхтарні.

Тяжка й відповідальна праця людини, що виконує службу серед розбурханих хвиль моря. Одначе морські станиці мають незвичайно велике значіння для корабельних шляхів. От хочби морська ліхтарня, що вказує кораблям правильний шлях. Вона завжди приміщена серед підводних скал та недоступних місць, щоб перестерігати моряків перед грізною небезпекою. Людина, що постійно обслуговує ліхтарню, не має іноді звязку зі світом. Бо сильні бурі, чи мряки не дозволяють дістатися на сушу. Тоді ліхтарник відтятий від широкого світа

Автомати.

Сьогодні змінилося трохи життя ліхтарника. Радіо навязує швидко звязок із кораблями. Раз-у-раз падуть прикази на хвилях етеру. Недавно призадумалися інжиніри над урухомленням автоматів, що заступили б якоїсь ліхтарників. Відповідний автомат виконував би працю людини — на приказ радіових хвиль.

Геніяльна думка дозріває, бо вже сьогодні американський морський уряд докладає всіх зусиль, щоб небавом завести автомати. Може найближчі дні принесуть вже великі зміни. Спершу автомати працюватимуть на побережжі Злучених Держав. Технічні проби випали незвичайно добре.

Плаваюча ліхтарня.

На озері св. Кляри перебуває тепер корабель, що має всі радіотехнічні апарати — немов морська ліхтарня. У погідну днину лунає з корабля раз-ураз голос дзвону. Дзвін порушують автоматично при помочі згущеного вугляного квасу, який наповнює відповідні механізми. На автоматичній ліхтарні працює теж радіовий апарат, що висилає постійно ріжні вказівки для кораблів. Знову кожний корабель має радіоприймач, щоб відбирати всі вісти. Коли над морем западає вечірній сумерк, на щоглі ліхтарні запалюється автоматично електричне світло, що кидає далеко свій блиск.

Електричний струм достачають високовольтові акумулятори, які постійно ладують динамомашини. Світло не має перерви, справні машини не вгавають ні на хвилину. Відповідні електричні мірники вказують докладно скільки зужилося вночі струму.

Світляні сигнали.

Світляні сигнали починають запалюватися щойно тоді, коли вказівка доторкнеться відповідного контакту і пропустить електричний струм. Знову зворот вказівки до іншого контакту гасить світло в ліхтарні. Гашення й свічення відбувається правильно в означеній порі та йде в парі з довжиною дня. Отже контакти порушують астрономічні годинники, що автоматично світять і гасять сигналізаційні ліхтарні згідно зі заходом і сходом сонця. Одначе трапляється часто, що ліхтарня гасне серед нічної темноти. Але й на це найшли раду інжиніри.

Коли забракне електричного світла, тоді автоматично починає працювати ацетиленова ліхтарня. Бо на чердаку корабля мають теж великі бутлі газу.

Автоматичні сирени.

Велику працю виконують автомати, коли на морі появиться мряка — найгрізніший ворог моряка. Тоді чоловік, що працює у вигідній хатчині на березі, доглядає ввесь час енергійно ріжні механізми. Він натискає контакти радіопосильної стації, щоб хвилями етеру регулювати працю корабельної сирени. Радіовий приймач швиденько відбирає на кораблі сигнали й раз-у-раз пливуть у далечінь алярмові звуки. Цей винахід має величенське значіння для морської плавби, бо сигнали можна висилати в означених відступах часу немов азбуку Морзе

Прикази на хвилях етеру.

Корабель, що пливе серед мряковиння відбирає докладні інформації та звідомлення. Тоді капітан може швидко означити, де опинився корабель. Іноді трапляється, що радіовий апарат перестає працювати на кораблі-ліхтарні. Та це маловажне, бо тоді включують автоматично резервові апарати, що продовжують працю.

Всі направи виконує технічна експедиція, що прибуває на домагання дижурного ліхтарника. Часто радіовий мікрофон грає велику ролю серед безлюдних пустарів. Технічні проби пройшли якнайкраще. Незабаром працюватимуть на морі модерні ліхтарні. Тоді заникне зовсім старий тип ліхтарника, а появиться новий, що вестиме зовсім інше життя.

3.000 листів до редакції.

В Льондоні відбувся недавно похорон популярного власника цукорні при Оксфорд Стріт 77-літнього Альджернота Астона. Слава Астона не мала свого джерела в цукорні, але в чомусь іншому. Прізвище Астона появлялося доволі часто на шпальтах льондонських часописів. „Таймс", „Морнінг Пост" і „Дейлі Мель" містили дуже часто його листи, в яких автор цукорник торкався ріжних тем та виявляв прегарні обсерваційні прикмети великоміського життя. Цей добрий обсерваційний хист, безсторонність та оригінальність оцінок були тими чинниками, які виробили Астонові постійне місце на шпальтах часописів, хочби його лист мав всього кілька рядків. Його листи всі залюбки читали.

Перед смертю обчислив старець, що він вислав приблизно 3.000 листів до редакцій часописів. Із цієї маси листів більше як 2.700 були видруковані в щоденній пресі. Хоч Астона намовляли дуже часто покинути професію цукорника і стати постійним фейлетоністом, гордий англієць відповів, що він більше цінить свою незалежну професію від пресової служби. За домовиною Астона ішли крім родини представники льондонських редакцій та маси читачів-прихильників старого Астона. На могилі єдиного безплатного співробітника зложили 5 вінців від найбільших льондонських редакцій.

Сатана хоче ворожнечою, вином і грою завести ненависть між нами. — Коран.

Зворушення не дало йому говорити.

— Я не міг більше говорити... Плач душив мене...

Тими словами оправдував себе спікер англійського радія, командант Вудрук, що мусів перервати свій репортаж про величаву параду англійської фльоти.

Команданта Вудрука вважали одним із найкращих спікерів британського радія і тому йому доручили репортаж із паради. Він почав описувати ілюмінацію:

— Всі рефлектори на кораблях засвітились... я... ясним світлом...

Відтак настала довша перерва:

— Ясним фееричним світлом... я... я...

І знову перерва.

— Не звертайте на мене уваги. Я хочу припинити метушню біля мікрофону...

Ще з 10 разів повідомляв спікер Вудрук, що фльота ясно освітлена. Більше нічого не сказав. За кожним разом його слова заглушував плач.

Ці спроби тривали 4 хвилини; відтак спікер відмовився описувати ілюмінацію.

Згодом, коли його всі почали допитувати, що йому сталось, він заявив, що зворушлива картина могутньости англійської фльоти так його схвилювала, що він не міг сказати навіть слова.

Парубоцький бенкет у бурмістра.

У французькім містечку Екваєні відбувається кожної весни найвеселіший бенкет, що його колинебудь мешканці цього містечка переживають. На підставі довголітньої традиції, якої у містечку дуже запопадливо тримаються, уладжує бурмістр кожного року в останню неділю травня парубоцький бенкет. Це не значить, що бурмістр є впертим старим парубком. Навпаки, він був уже двічі жонатий і має шестеро дітей. У ратушевій салі збираються всі парубки, яким бурмістр у щорічній промові пригадує, що так як проминає швидко розкішний травень і радощі весни, так теж минають швидко приємні молоді літа. Отже треба спішитись і вибрати собі якнайшвидше кохану дружину. У бенкеті, що відбувається на кошт громади, беруть участь всі парубки від 21—28 літ зовсім безплатно. Звичайно по бенкеті йде ціле товариство до тамошнього великого ресторану, де відбуваються танці з гарними міщанськими дочками.

Оповідають старі мешканці Екваєну, що по кожній такій забаві число парубків зменшується, містові прибуває все більше щасливих подружніх пар.

КОТЯЧА ПИСЬМЕННИЦЯ

Авторка славної повісти „Ля Шат" (кітка) Колєт виголосила оноді в Парижі відчит про представників звіриного світу. Колєт говорила найбільше про собак, котів і птахів. Колєт не любить птиць, бо вони драпіжні і тримають „руки схрещені на хребті як Наполеон".

Найбільше таємничою звіриною є кіт. Авторка жила раз 18 місяців без кота і цей час — як вона сама каже — замітний сильним ослабленням літературної творчости. Оповідала вона про кота, що переплив двічі Дунай у розшуках за своїм паном.

Цікава була теж історія писання повісти „Ля Шат": анальогічна подія як у повісти трапилася в камяниці, куди випадково зайшла письменниця підчас писання своєї повісти. День перед тим, якась жінка заздрісна за кота, викинула його з вікна свого любовника. Кіт був тієї самої раси, що в повісти Колєт і також сповинений в бандажі

ВАТИКАНСЬКИЙ ПРОЦЕС ЗА ГОНОРАР.

Перед ватиканським судом відбувся недавно дуже цікавий процес за висоту гонорару за відновлення мистецьких творів. Ватикан доручив професорові Пістро де Фара відновити два величаві твори Рафаеля і Джіотта. Мистець виконав доручення і почав домагатися гонорару у висоті 2 мільонів лірів. Директор ватиканських збірок запропонував професорові ледви 20.000 лірів.

У висліді цього спору ціла справа опинилася перед судом. Суд покликав окрему комісію, яка мала устійнити висоту гонорару. Знавці не могли погодитися, зате признали всі одноголосно, що важко оцінити працю вложену в незвичайно вартісний мистецький твір.

Вкінці суддя рішився на компромісовий присуд. Не признав, ні 2 мільйони лірів, ні 20.000 лірів, тільки суму 44.000 лірів, що її Ватикан мусітиме виплатити, бо рішення ватиканського судді — є на підставі латеранських договорів — невідкличне

ДОЛЯ ЄГИПЕТСЬКИХ МУМІЙ

ще минулого року звернувся єгипетський уряд до англійської влади з проханням відставити знову в „Долину королів" мумії фараонів, які є під цю пору в каїрському музеї. Як мотиви своєї просьби подав єгипетський уряд те, що кожному єгиптянинові справді прикро, що останки давніх єгипетських королів виставлені на прилюдний показ і кожний цікавий може за відповідною оплатою оглядати їх.

Англійський уряд поставився в засаді позитивно до цієї справи, але дав при тому викрутну відповідь, що цю справу мусять рішити знавці, щоб нове перенесення мумій не ушкодило їх. І справді комісія признала, що мумії розвинені зі своїх бандажів дуже ушкоджені і нові переносини наразили б їх на загладу, тому вони повинні залишитися у музеї, де всеж таки зможуть ще якийсь час постояти. Це рішення викликало серед учених єгиптольогів схвилювання, бо нема сумніву, що мумії так чи так розсипляться небавом на порох.

КЛОПІТ ІЗ НАЗВОЮ СТОЛИЦІ.

Назву естонської столиці Талін мають другий раз змінити. Підчас опрацьовування проекту нової конституції у першій палаті народніх зборів, викреслили речення „столицею Естонії є Талін", бо слово талін походить від татарського і значить: данське місто. Як відомо, перед двома роками заборонили вживати назву Ревель яку заступили Таліном. Тепер знову шукають відповідної естонської назви.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Адміністрація.

Чергова мобілізація польської опінії.

Майже нема вже дня, щоб польська українножерна преса не містила статтей і заміток про страшну небезпеку від українців, які, мовляв, знаменито розбудовують свої торговельні та промислові станиці, розростаються, викуповують фабричні обекти по містах і т. д. Такими неправдивими, виссаними з пальця інформаціями насторожує та преса польську публичну опінію проти українців і заогнює далі напружений до краю польсько-українські взаємини з одною тільки метою: ловити в мутній воді рибку та пекти свою печеню. Тому то всякі Грабські і Гломбінські проповідують новий „культуркампф" проти українців, щоб відобрати нам решткн культурних надбань, що залишилися ще з австрійських часів. Ендецька преса сідає на іншого коника, а саме алярмує польське громадянство брехливими дописами своїх кореспондентів, що, мовляв, українці не вдоволяються вже викупном парцель і камениць, але викуповують такі обекти, що мають стратегічне значіння.

Таку алярмову статтю находимо в центральнім органі ендеків у „Варшавскім Дзєнніку Народовім" з 23. ц. м., пера львівського кореспондента тогож часопису М. Р, де він запевняє, що „українці (в оригіналі русини) задумують викупити польський Львів і зукраїнізувати його". Цю статтю, повну видумок і нісенітниць, наводимо майже в цілости, щоб наші читачі бачили, як мобілізується польську опінію:

„Кажуть, — читаємо там — що українці мають купити ще один польський фабричний обект, що від кількох літ стоїть — очевидно — пусткою, а саме величезну механічну пекарню „Меркури". Стирчить вона кількома нечинними коминами на т. зв. Богданівці, при головному виїзді до міста з боку Городка, Перемишля і Кракова. Якщо українці купилиб її, стануди би знову міцно при вході до Львова від західної сторони. Відповідні написи і краски пригадували би кожному, що їде до Львова від заходу, що всеж таки Львів український, а не польський. А треба пригадати, що в 1918 р. цієї околиці (недалеко головного двірця) українці не опанували і це сталося одною з причин їхнього неуспіху у вуличних боях за місто. Інші поголоски кажуть, що Митр. Шептицький чи пак святоюрська капітула веде переговори у справі купна великих теренів при вул. Пісочній (?) в околиці Личаківського парку, ремісничої бурси і б. російського цвинтаря. Тим, що не знають подрібної топографії Львова пригадаю, що йде тут про узгіря за Личаківським цвинтарем на південь від новозбудованого костела Остробрамської Богоматери. Згадують навіть парцелі і прізвища задовжених власників, що находяться у примусовому положенні. Оповідають дальше, що Митр. Шептицький задумує вибудувати на цих теренах церкву та уфундувати нову українську парохію, а крім цього якесь виховне заведення для молоді. Мала би це бути „відповідь" о. архиєп. Твардовському, що при східному виході з міста уфундував недавно величавий костел Остробрамської Богоматери. Якщо ці чутки спираються на правді — а нема ніякої причини сумніватися в цьому, — то слід признати українцям і добрий смак і стратегічний змисл. Нова церква могла би мати навіть таке видатне положення, як святоюрська катедра. З узгіря б. російського цвинтаря видно в західному напрямі ввесь Львів у стіп — а з положеної поруч української бурси зір сягає на схід аж до узгіря Чортівської Скали, звідкіля підчас останньої облоги кермовано огнем артилерії на східні передмістя Львова і на саме місто.

Загалом якось так дивно складається, що нові українські здобутки находяться в точках міста, важних теж під мілітарним оглядом".

Вкінці автор кореспонденції згадує 1918. р., пише про помилки українців, що в листопаді того року збройно обсадили точки, що мали урядове, а не військове значіння. І кінчає запевненням, що нинішні українські діячі рекрутуються з б. комбатантів, хочуть направити похибки минулого.

Земельний устрій на Радянській Україні.

На зборах економічного семинару Українського Наукового Інституту у Варшаві 14. травня ц. р. п. **Гл. Лазаревський** прочитав першу частину, присвячену колгоспній господарці своєї праці про земельний устрій на Україні. Праця написана на основі офіційних совітських джерел.

Колгоспний устрій в С.Р.С.Р., передтим невпорядкований та хаотичний, зведено тепер до одної стандартової форми т. зв. сільськогосподарської форми артілі. Кожна артіль має свій статут, складений в рямах зразкового статуту, оголошеного 17. лютого 1935 р. В господарці артілі розріжняється „усуспільнений" та „індивідуальний" сектор, себто господарку колективну цілої артілі і помічну, індивідуальну господарку її членів (колгоспників). Індивідуальна господарка колгоспників охоплює в У. С. С. Р. коло двох міліонів га землі, на загальну кількість 35 міліонів га, що належать до колгоспів У. С. С. Р.

Влада обмежує розростання „індивідуального сектору". Означує кількість землі, що її артіль може передати своїм членам в індивідуальне користання. Індивідуальні можуть бути: садиба, садок і город при ній, **але не поле...** На цих присадибних площах можна садити садові дерева, городину, картоплю, але не вільно сіяти збіжжя. Від 1935 р. не вільно колгоспникам мати власної робочої худоби. Скількість корів, свиней та овець, що їх вільно мати колгоспникам на власність, є ріжна в ріжних районах. Найбільша (2—3 корови, 2—3 свині на двір) є в західних прикордонних областях. Але І. січня 1935 р. 29% колгоспників усієї У.Р.С.Р. не мали цілком власної (несколектівізованої) худоби.

Своє **колективне** сільське господарство артіль провадить за указаним їй планом. Від урядових органів одержує накази — скільки чого сіяти, накази щодо речинців с.-г. робіт (оранки, сівби, жнив) та способу їх переведення (глибини оранки, угноєння і т. і.).

З грошевих своїх прибутків артіль платить державі т. зв. „прибутковий податок для колгоспів" (до 1936 р. колгоспи платили „сільськогосподарський податок"). Ставка цього податку тверда: 3% від гуртового (а не „чистого") прибутку, обчисленого на основі річного бугальтерійного звіту. Члени артілі платять „сільсько-господарський податок" і „культурно-житловий збір". Загальна сума 100 карб. грошевих податків від одного двору річно є досить типова (розуміється, те, що платить артіль, до цієї суми не входить).

Засіяне поле і колгоспну худобу артіль мусить асекурувати. Для індивідуальної господарки колгоспників умовини примусової асекурації є гірші, ніж для господарки усуспільненої. Колгоспники, крім податків та асекураційних оплат, обтяжені ще т. зв. „самообкладаннями" на ріжні цілі.

Але роля цих **грошевих** тягарів є другорядна, в порівнанні з тими засобами, що їх держава стягає з колгоспів та колгоспників у натураліях. Передусім слід згадати про т. зв. „поставки".

Пересічна „поставка" з одного засіяного га: для жита — 2,1 сотнари, пшениці — 2,2 сотн., картоплі — 6,4 сотнарів. Це є цифри пересічні для всієї У. С. С. Р. Але дійсні ставки є ріжні для ріжних районів. Райони слабо змоторизовані — обтяжені більшими поставками. Виходить з цього таке, що напр. колгоспам Диканського району, по здачі житопоставок у 1934 р. залишилося тільки **трохи більше ніж 1/3 зібраного жита. Майже 2/3 віддали вони державі.**

„Змоторизовані" колгоспи платять натурою за роботу М. Т. С-ів (машино-тракторних станцій). За обробленя тракторами землі під збіжжя віддається 8% урожаю. За перемелення збіжжя в державних млинах держава стягає натурою „міркук" (від 8 до 15 кг. зерна збіжжя від 1 сотн.). Колгоспники, якщо мають індивідуальні городи, мусять „поставляти" частину городини (напр. у коропському районі — 17,5 сотн. картоплі з га). Розміри „мясопоставок" колгоспів вагаються в ріжних районах від 6 до 17 кг. мяса річно від одної голови рогатої худоби. Ще більші „поставки" свинячого мяса: від 15 до 40 кг. річно від кожної свині. Від вівці — 5 кг. овечого мяса і 1,4 кг. овечої вовни. Від кози — 200 гр. вовни. „Молокопоставка" колгоспів — 470 літрів молока від кожної корови річно.

Колгоспники здають окремі „поставки" із своїх індивідуальних господарств. За законом 15. вер. 1936 р. колгоспники здають „мясопоставки" незалежно від того, чи мають худобу, чи ні. Розміри в ріжних районах: від 27 до 35 кг. мяса від кожного двора. Для виконання „мясопоставок" колгоспники можуть гуртуватися в групи. Бо всі „мясопоставки" здаються обов'язково **живою і добре відгодованою худобою.** „Молокопоставка" колгоспників — 110 літрів річно від несколективізованої корови. Від овець — „вовнопоставка".

Невиконання поставок загрожене, поза примусовою екзекуцією, дуже суворими репресіями.

За „поставки" держава платить колгоспам і колгоспникам дуже низькі ціни, кількакратно менші від ринкових. Ріжниця (в сотки проц.) між цими цінами і цінами продуктів у державних крамницях творить підставу совітських фінансів — посередній податок.

Для технічних культур (цукрові буряки, льон, коноплі) заведено т. зв. контрактаційну систему. Колгосп підписує контракт з фабрикою або заводом і здає їм законтрактовану кількість сирівця за грошеву винагороду. Держава регулює ці контрактації.

Прибуток, що залишається колгоспові по всіх цих тягарах, ділиться поміж членів с.-г. артілі за „трудоднями", себто в залежности від кількости годин праці, її характеру та важливости для колгоспу.

Б. Ольхівський.

Малярська вистава „чотирьох".

В неділю 23-го ц. м. відкрили у салях Природничого Музею Наук. Т-ва ім. Шевченка малярську виставу наші чотири мистці: Олєр Лошнів, Г. Смольський, Іванна Нижник і Петро Обаль. Вони не представляють окремого гуртка ані якогось означеного напрямку, а порозумілись по-товариськи, щоб представити публиці деякі свої новіші праці.

Їх образи поміщені у трьох кімнатах. Найбільше праць виставив Г. Смольський, даючи поруч паризьких мініятур теж величезну композицію Довбуша серед побратимів-опришків. Найбільше подобалися маленькі краєвиди з Парижа. Проф. О. Лошнів дав здебільша акварелі, безпретенсійні, немов би роблені для власної приємности.

Сміливу руку проявила п-на І. Нижник у своїх краєвидах із Космача, головно у тих, де зображена купіль; — її цвіти живі, повні барв, портрет І. М. — легкий, спеціяльну увагу звертає своїм кольоритом. П. Обаля знаємо всі з його графік; вони витримані в такому самому стилі як досі — совісно виконані; є й деякі кольорові рисунки.

Виставу варта оглянути.

—o—

Про львівські купальні.

(Під увагу Управі м. Львова).

Всі подивляють красу Львова і його чудове положення, одначе неодин зідхає, чому бракує тут ріки, яка дозволила би мешканцям, що не мають змоги виїхати на село, користати з животворної сили води у сполуці з сонцем. Тій недостачі ріки зарадила дещо міська управа, яка вибудувала гарні купальні, щоб тисячі мешканців, спрагнених сонця, повітря і води, могли бодай у частині відсвіжитися по цілоденних трудах.

Та тут насувається прохання до тих численних тисяч, які користають з купалень, щоб перестерігали найпримітивніших засад гігієни та чистоти і не занечищували купалень. В ріках вода відпливає і прочищується, а в таких купальнях — це річ неможлива, отже купальники повинні би перестерігати приписи гігієни.

Є ще і друге прохання — до управи міста, щоб вона зі свого боку подбала, щоб ту воду, яка не має сильного відпливу, утримувати в чистоті і дбати за дезинфекцію. Знаємо, що в багатьох містах прочищують у купальнях воду хемічним способом і це коштує небагато. Відомо, що коли тисячі людей купаються, не всі дбають за засади гігієни; коли люди змивають брудне тіло, вода і так занечищується; коли-ж у воді є їх за день багато, тоді вода має неприємний запах.

Не диво, що багато людей після перших купелів відмовляється від суттєвої приємности влізати до нечистої води. Можна би спитати лі-

харів, зокрема спеціялістів від носа і горла, кільки в часі літнім є пацієнтів з рідним запаленням носової ями, наслідком брудної води, яку підчас купелі втягають до носа, кільки є шкірних недуг під впливом нечистої купелі.

Не досить дати спрагненим мешканцям у літі — купальні; ці купальні повинні справді причинятись до здоровля, а не поширювати заразні недуги. Тому управа міста повинна утримувати купальні в якнайгігієнічніших умовинах.

Зі соймових і сенатських комісій.

Адміністраційна комісія сенату ухвалила на нинішньому засіданні законопроект про зміну границь воєвідств: познанського, поморського, варшавського і лодзького; внески сенаторів Ешке м. ін. щоби перезвати познанське воєвідство на великопольське, відкинено.

Скарбова комісія сойму радила нині над зміною закону про тимчасове урегулювання комунальних фінансів. 31. ц. м. відбудеться в комісії генеральна дискусія над поправками до того законопроекту.

—o—

Димісія Папена?

У віденській пресі появилася поголоска, що німецький амбасадор у Відні Папен подався до димісії і хоче її дістати негайно, коли тимчасом Гітлер хоче відложити рішення в цій справі. Причиною був би один неуспіх Папена, а саме те, що йому не вдалося впровадити до австрійського уряду націонал-соціялістів. У Відні ставляться до цієї вістки з резервою.

Страйк у французькій маринарці.

У Марсель вибух страйк моряків, що обняв залогу 74-ох транспортових кораблів і 14-ох голіяників. Ніякий корабель не відплив нині з пристані; залоги кораблів, які нині причалили, прилучилися до страйку.

—o—

Конкурс елевів філій Вищого Музичного Інституту

ІМ. М. ЛИСЕНКА.

У збірних пописах елевів філій Вищого Музичного Інституту ім. М. Лисенка, що відбулися цього року у Львові в днях 22. і 23. травня ц. р. в салі Лисенка, взяло участь 29 елевів, вибраних із усіх філій Інституту в краю, і то: з Перемишля — 3, зі Стрия — 2, з Дрогобича — 3, зі Станиславова — 3, з Коломиї — 4, з Тернополя — 6 і з Яворова — 5.

Це таке велике, рекордове число пописових кандидатів не тільки не вплинуло некорисно на якість і рівень продукцій, а навпаки, всі майже продукції без винятку виказували зовсім гарні таланти продукуючих та признаки дуже доброго, солідного і інтелігентного проводу науки.

Зареєструємо коротко всі продукції по філіям: Філія Дрогобич дала троє початкових, але незвичайно талановитих елевів форт. нижчих років (Л. Сопчаник, Г. і Ю. Созанські) заправлених уже не на жарти до класичної музики Гайдна і Моцарта.

Станиславів прислав теж трох здібних елевів фортепіяну вижчого й середнього курсу (Л. Грач, Б. Зубаль, особливо Ю. Цебрівський), які виявили добру школу, хоча й щодо вибору речого із репертуару та динаміки виконання можнаб мати деякі застереження. Дуже гарно запрезентувалися так рівнем програми, як і її виконанням двоє елевів форт. середніх років Л. Ковалів і Л. Коссаківна і елев скрипки Б. Запутович (гарно заокруглений тон у фразуванні романци Бетговена) з Коломиї, звідки явилася також (уперше на пописах філій) одна адептка сольоспіву, О. Николишинівна з гарним мецо-сопрановим матеріялом і доброю дикцією.

Тернопільська філія була заступлена 6-ма елевами нижчих і середніх років (фортепіян: Оксана і Олена Клим і О. Олійник, скрипка: Я. Гринкевич, Р. Гураль, І. Качмарчук). Хоч усі кандидати зробили гарне враження, як талановиті і добре на своїх роках зазнайомовані адепти, то всеж слід відмітити продукції старшої Климівни, Гураля і вище аспіруючого Качмарчука.

Наймолодша із філій Музичного Інституту, філія в Яворові вислала цього року на пописи аж 5 виконавців. Троє зі середніх років фортепіянової кляси (Кравців Ярема і Борис, Фільц Роман) і двох із скрипкової кляси (Фільц Іванка і О. Микулович). Корисно і симпатично представилися всі елеви фортепіяну, т. к під оглядом музикальности, як і солідности виконання. Слабше трохи вийшла продукція елева скрипки середнього року, яка під оглядом тону і фразування не була ще вповні вирівняна.

Зі Стрия вислано на продукції елевів тільки 2 „гузи" (фортепіян II. середнього року — І. Лесик і скрипка II. вищого року — Ол. Руденицький). Признати треба, що кандидат фортепіяну сповнив своє завдання в концерті Моцарта дуже добре. Щодо концертової продукції вище зазначеного скрипака (концерт Мендельсона і Новачка: Мото перпетуо), замітити треба, що в його доліпує нахил до технічних та ритмічних проблем, а менше вивляється нахил до скомцентрування тону і кантилени.

Перемиська філія вислала 6 пописових кандидатів: 3-ох фортепіяну середніх і вищих років, одного скрипки і двох челістів. Усі кандидати презентувалися гарно на своїх місцях. Три наймолодші елеви, що були згуртовані також у може трохи для них за трудному тріо Гайдна: Заболоцький (скрипка III. н.), Гринишин (чело IV. н.) і Демчук (фортепіян II. сер.) будять якнайкращі надії музикального розвитку на будуче, особливож феноменально спосібний Гринишин. Челіст М. Дуда працює над інструментом серіозно і успішно. Молоденька віком, але вже високо зазначеная піяністка О. Вахнянинівна виявилася правдивим талентом, якого розвою треба берегти як найпильніше. І друга піяністка, адептка концертового курсу п. Пепіта Альткорн пописалася своїми технічними засобами в нелегкій Лістовській Тарантеллі.

Численно на обох пописах зібрана публіка, зложена з фахівців і любителів, мала нагоду пересвідчитися, що вчителі і елеви філій у так тяжких наших умовах життя, не марнують часу, а повною силою пари, не гірше від львівської централі, змагають осягнути доступні собі вершки музичної культури. Симпатично могло вразити й те, що на 29 молодих адептів переважали хлопці, і то навіть між елевами фортепіяну (звичайно — буває навпаки). —вич.

НОВИНКИ.

— **Ширші сходини членів Філії Союзу Українок** у Львові відбудуться в четвер, 27. травня 1937 р. в год. 19-ій в домівці при вул. Сикстуській ч. 46. В програму сходин входить **подавання переписів на овочеві перетвори.** Просимо численно явитись. Гостям раді!

— **В роковини смерти бл. п. д-ра Ігоря Лосього** дня 27. травня в 5. год. пополудні відправлена буде **Панахида на** могилі Покійного на Личаківському цвинтарі. 997

— **На відпочинок** по цілорічній важкій праці найкраще їхати до Гребенова до пансіону Зелемінь. Пансіон Зелемінь у Гребенові знаний є зі своєї доброї обслуги, достатнього та здорового харчу. Найкраще положення в Гребенові має Зелемінь, тож їхати тільки до Зеленіну вже від 1. червня. 995 1—1

— **В Українськім Лікарськім Т-ві** чергові сходини членів у пятницю, дня 28. травня ц. р. в год. 7. веч. На сходинах читатимуть працю д-ра Олени Кобизька п. н. „Причинок до бактеріольогічних дослідів на мигдаликах, особливо при шкарлятині". 994

— ***Вячеслав Липинський як історик.*** На таку тему відбудеться відчит д-ра Володимира Залозецького в четвер 27. ц. м. в салі „Української Бесіди" (вул. Рутовського 22). Початок в год. 18.30. вступ за добровільними датками.

— **Українська шкільна авдиція у радіо.** Українські шкільні авдиції у радіо — це у нас доволі рідке явище. І тому, коли вдяки-годи така авдиція попаде в радіеву програму, виждаємо тієї хвилини так, як і тисячі української дітвори, що майже ніколи шкільних авдицій у своїй мові не чують. Та вчорашня авдиція „Весна у піснях" принесла миле розчарування. Не дивлячись на те, що цю авдицію давала молодь філії української гімназії у Львові, характер її не був зовсім український. Вступне слово та пояснення до поодиноких пісень виголошено чомусь-то не польськи, хоч авдиція була призначена в першу чергу для нашої — української молоді. На цьому очевидно потерпіла цілість авдиції, бо куди краще було цю авдицію попередити цілком заповіддю в мові польській, залишаючи вже цілість її в українській мові. Хто цьому винен — не знаємо. Та одно нам відоме, а саме, що дирекція львівського радія у цьому напрямі не робила ніякого натиску. Щодо самої авдиції, то хорова частина, якої провід був у руках проф. Прокоповича, робила враження миле; хори — вишколені добре, хоч дикція могла би бути краща. — **Радіослухач.**

— **День смерти Симона Петлюри** — 25. травня — є днем збірок на Бібліотеку Його імени в Парижі. Прохаємо Вас не відмовити прийти активно нам на допомогу популяризацією збірок серед громадянства. Не забудьте, що Українська Бібліотека ім. С. Петлюри лишиться на віки представником української культури в Парижі, що чим більше буде її підтримувати громадянство, тим корисніша може бути її робота для української справи в світовій столиці Парижі. Гроші посилати через банк на конто Бібліотеки. Bibliothèque Ukrainienne Simon Petlura N 40564 Credit Lyonnais, Agence „Y" 22, avenue des Gobelins, Paris. — **Рада Бібліотеки.**

— **Торговельна гімназія в Академічному Домі** Як довідуємось — Торговельна Школа „Рідної Школи" у Львові, що від нового шкільного року має стати 4-річною торговельною гімназією, дістала в піднаєм від Наукового Товариства ім. Шевченка Академічний Дім при вул. Супінського. Це дасть змогу згаданій школі осягнути не тільки повноту прав, але теж можливість дальшої розбудови. Управа школи робить заходи, щоби від нового шкільного року видано дозвіл на відчинення одночасно з гімназією І-ої класи **торговельного ліцею.**

— **На інвестиційних роботах,** ведених управою м. Львова, занято досі 2.600 робітників. У найближчому часі число робітників підвищать до 3.000 осіб.

— **Ліцеї у Львові.** Згідно з розпорядком міністерства освіти при 11 державних гімназіях (на загальне число 15) у Львові будуть зорганізовані загально-освітні ліцеї. Без ліцеїв будуть гімназії IV, VI, VII. і X.

— **Конфлікт між студентами і професором.** Студенти другого року медицини у Львові розпочали бойкот викладів професора фізіольогії д-ра Вержуховського, що недавно обняв катедру. Вони передали своєму деканові письмо, в якому домагаються зміни професора, що в найближчому часі має питати. Свої домагання мотивують тим, що проф. Вержуховський вимагає при іспитах річей, які переступають обсяг студій відбутих у році. Ректор університету запевнював їх що проф. В. буде питати лагідно, одначе студенти бойкотують дальше, так, що справа опреться об вищі інстанції.

— **З димом пожежі.** В Гаях львівського повіту згоріло двацять кілька будинків, у цьому 14 хат, 12 стаєн, стодоли і т. п. В гашенні вогню брали участь два пожежні вози зі Львова. — В Погорцях пов. Рудки згоріли два господарства. — У Сливниці к. Дубецька перемиського повіту згоріла господарська загорода з живим і мертвим інвентарем. — В селі Медзна в Люблинщині згоріло в ночі сто кількадесять господарств разом з домами, в яких мешкала поліція. Жертвою вогню став 64-літній Кость Обулюс, що хотів ратувати своє майно, а десять осіб тяжко попеклося. — В пинському повіті згоріло село Неиковичі. Вогонь знищив 200 будинків з живим і мертвим інвентарем.

— **Хто виграв на льотерії?** В нинішнім тягненні Клясової Льотерії впали м. ін. такі виграні: 10.000 зол. на чч: 136267, 146601, 193668; 5.000 зол. на чч. 107976, 191408; 2000 зол. на чч: 2623 10334, 10656, 73498, 89357, 146314, 169911 170917; 1.000 зол. на чч: 5554, 7076, 9391, 20023, 25035, 37041, 41919, 43422, 80128, 84358, 97501, 109432, 110646, 114805, 140153, 166528, 168408 179917, 180462, 182675.

— **Пошесть в тернопільському воєвідстві.** На терені тернопільського воєвідства стверджено 36 випадків черевного тифу, з того 5 смертних 50 випадків плямистого тифу, з того 6 смертних і 85 випадків гибежкульози, з того 59 смертних

— **Українка.** „Хрватскі Ліст", що виходить в Осеку, помістив (10. березня) більшу статтю „Тарас Шевченко". Автором статті є хорватський діяч М. Бошняк. — Загребський літературний місячник „Омладіна" приніс оповідання Д. Гуцула (ч. 2) „За Довбушем" і В. Ткачука (ч. 6) „Простий мужик". Загребський літературний місячник „Хрватска Смотра" помістив (ч. 4) статтю З. Патолі „Тарас Шевченко".

— **Ще один відгомін 1918. р.** Бувший підстаршина УГА Михайло Хомяк, якому закидають, що він в 1918. р. розстріляв кількох поляків, дістав нині акт обвинувачення. Перед судом стане він у середу.

— **Окупаційний страйк студентів.** 300 студентів вищої школи будови машин у Львові почало окупаційний страйк протестуючи проти того, що їхню школу зараховано до ступня ліцеїв.

— **Самогубство через матуру.** На жидівському цвинтарі у Львові знайшли молодого чоловіка в стані затроєння. Показалось, що це абсольвент гімназії Яків С., який випив більшу скількість йодини. В грізному стані відставили його до шпиталю. Причиною самогубства було недопущення до матури.

— **Де подівся матурист?** Перед кількома днями видалився з дому абітурієнт одної львівської гімназії, Е. Мякун, родом з Яворова. В останніх часах находився в стані сильної психічної депресії тому, що не допустили його до матури.

— **Невідомий герой „матуральної афери".** Поліція арештувала ще одного урядовця курагорії львівської шкільної округи, замішаного у відому аферу торговлі темами матуральних задач; ревізія у його домі мабуть дала багатий матеріял. Назвище арештованого поки що невідоме.

— **За мало лікарів у Польщі.** Міністерство освіти звернулося до головної лікарської палати, щоб заявилася в справі збільшення числа студентів на медичних виділах університетів та збільшення числа нострифікацій лікарських дипльомів. Міністерство стверджує, що в Польщі прибуває рік-річно около 400 лікарів, а це не заспокоює потреби здоровля населення.

— **Страйк.** У тартаку в Козільниках під Львовом застрайкувало 120 робітників. Домагаються підвишки платні і т. п.

— **Зловживання в скарбовому уряді.** Окружний суд у Стрию засудив на 6 літ вязниці 68-літнього Тита Матвійчука, директора виділу стемплевих оплат при скарбовому уряді в Жидачеві, за надужиття влади, спроневірення, фальшування документів і т. п. Зловживання тревали сім років, поки їх не викрили.

— **Ще один рід ошуканців.** На терені станиславівського воєвідства вештались цього року два елєгантно вбрані молодці, що представлялися за інкасентів Союзу воєнних інвалідів у Станиславівщині і стягали від легковірних членські вкладки, а за винагородою приобіцювали виробити інвалідські ренти для вдів і сиріт по полеглих вояках у скарбовій палаті в Кракові. У Надвірнянщині ошуканців зловили. Виявилося, що це криміналісти: Станислав Словік з Надвірної й Едмунд Томашек з Делятина. Делятинський суд розглядав недавно їх справу і за стверджених 20 обманств засудили Словіка по 6 місяців вязниці, разом півтора року, а Томашека за стверджених 13 обманств також на 6 місяців вязниці разом на один рік вязниці.

— **Тиф у Брідщині.** У кількох громадах Брідщини вибухла епідемія плямистого тифу. Є надія, що вдасться його зльокалізувати.

— **У світ за очі.** На поліції в Коломиї зголосився 15-літній Андрій Майхерчик з Варшави, мовлячи, що не має в чого жити. З причини лихого поступу в гімназії він посварився з родичами і вибрався у світ за очі на Румунію. Спершу мав при собі 90 зол., але гроші вкрали йому по дорозі. Поліція повідомила про все те його родичів.

— **Жертви купелі.** В ріці Стрию під містом тогож імени втопився підчас купелі Василь Іванчишин, учень вселюдної школи. Його двох товаришів, що теж тонули, вратували люди. — В ріці Гучві коло Грубешова втопився 12-літній Е. Шилитовський. — У Дністрі біля Заліщик утонув підчас купелі 15-літній Василь Середник із Сновидова, занятий при сезоновій праці в Шутроминцях.

— **Жахливі зізнання вязня.** Жовква має неабияку сенсацію. Приїхав туди слідчий суддя Катусінський, щоби перевести доходження у справі 29-літнього Йосифа Смика, що відсиджує кару 3-літньої вязниці у Вронках. У вязниці він признався ,що в 1933. р. з намови якогось Магомета застрілив знаного в Жовківщині Янка і закопав у жовківському парку. Дальше Смик зізнав, що спільно з Магометом і Янком напали на почтовий віз в околиці Томашова, звідки він родом, та опісля за намовою Магомета вбив Янка. Смика перевезли до Жовкви, щоби показав місце, де закопав свою жертву.

— **Краєва хроніка.** В селі Фільварках золочівського повіту професійний злодій із Золочева Роман Звєн застрілив 27-літню Магдалину Мармурович. — До парохіяльного уряду в Ряшеві прийшла за метрикальним витягом 107-літня Магдалина Недзялкова, що хоче вчетверте вийти замуж. — На дорозі к. Збойск під Львовом самохід наїхав на селянський віз, причому тяжко потовкло Т. Кульчицького, якого відставлено до шпиталю.

— **Масова мандрівка комах.** Як повідомляють варшавські часописи, над морським повітом перетягнула величезна хмара важок, що заняла кілька кільометрів. Місцями була така густа, що мотоциклісти мусіли задержувати машини, не могучи перебитися крізь звали комах. Перелет важок тревав цілу годину.

— **Чим займаються ендецькі діячі?** У Лодзі арештували визначного ендецького діяча, адв. Ковальського, під замітом присвоєння грошей від приватних осіб і організацій, в яких займав провідне місце. У справу вмішане лодзьке видавництво „Глос Народу". Арештували також редактора „Глосу Народу", Роговського. Арештували й кількох інших членів народової партії.

— **Трагічна плавба.** На Вислі під Торунем перевернувся вітрильний каяк, причому втонув кпт. Ігн. Вавщак, один із визначніших польських летунів.

— **Напад індіян на кольоністів.** На кольонію Кастеллі, на території Чако (пограниччя Болівії та Парагваю) напала минулого тижня ватага індіян. Червоношкірі почали забирати худобу кольоністам. Нападені ставили завзятий опір, одначе індіяни мали чисельну перевагу і загарбали все майно кольоністів. Вони вимордували одну родину, зложену з батька, мами і двоє дітей, а інших кольоністів ранили. Тепер кольоністи з околиці держать охоронну сторожу. На поміч їм прийшла поліція.

— **Рожеві вістки.** У Валенсії відбулося перенесення тіла славного еспан. письменника Власко Іванеса з провізоричного гробу до мавзолею.

— Над Швайцарією перетягла катастрофальна буря, що повирвала дерева з корінням і повирвала дахи з домів. — В околиці Вустроф розбився військовий літак, причому згинув кпт. Ганціюс, летунський ад'ютант канцлера Гітлєра, та сержант Геніг, з його ад'ютантури.

— **Тунгсрам приступає до продукції радієвих лямп у краю.** Найстарша домівка польського жарівкового промислу, Сполучена Фабрика Жарівок А. С. починає тепер краєву продукцію РАДІЄВИХ ЛЯМП **ТУНГСРАМ.** В тій цілі вибудовано цього року у Варшаві при вул. 6. Серпня 13 новий будинок зал.-бетоновий, де крім дотепер. продукції жарівок пічнеться на велику скалю продукція радієвих лямп. Найновіші автомати і фабрикаційні уряджения вже замовлені і в найближчому часі будуть змонтовані і урухомлені. Тому треба сподіватись, що вже в найближчім сезоні на нашім ринку появляться перші РАДІЄВІ ЛЯМПИ **ТУНГСРАМ**, випродуковані цілковито в новій фабриці у Варшаві.

Великий Театр	Четвер 27. травня премієра „КОРОЛЬ"	Великий Театр

ВІДГУКИ ДНЯ.

Всі за одного.

На знак протесту проти відомого погрому в Бересті рішили жиди замкнути на дві години свої склепи.

Варт було в той час перейтися вулицями міста... Львова.

З кожного склепу виходив точно в 12 год. блідий, сухорлявий торговельний помічник з гаком у руці і мовчки, спокійно, але з дивним блиском очей стягав склепову ролєту.

— І юж! — сказав твердо сам до себе.

Прохожий одновірець салютував торговельному помічникові і хвалив:

— Чесць обивателю!

— Ніби за що? — дивувався помічник. — То наша огульна справа!

Розійшлись без зайвих слів: прохожий до дому, помічник до брами каменици... свого принципала, чи його свояка, а на всякий випадок свого коннаціонала.

На Сикстуській вулиці не багато можна було в тім часі купити: електричну жарівку в Е-комп, книжку в книгарні „Рідної Школи", перфуми чи мило в „Лотосі" та... пачку „пласких" у кіоску.

По інших вулицях мало що липше, а декуди багато гірше. Навіть „камичкі-запальнічкі", „едвабне кравати" і „оригінальне ангельске фільфедери" зникли з брами пасажу під „Де Ля Пе". Тільки один одинокий християнин невідомого обряду не вгавав: „Найнофше шлягери, пшебой, гвоздзі сезону: „Гоп дзісь моя мала", „Остатні раз", „Поцалуй мне" — все словамі і нутамі за єдине 5 гроши!"

Але ні його особа ні голос не рятують пустки і тиші. Купецький Львів мовчки, але дуже вимовно протестує проти терору товпи в Бересті і на те ніхто не порадить. Ні великі афіші з вусатим Заглобою, ні транспаренти про кінські перегони.

Шіснадцять годин, які товпа вибила на жидах у Бересті, загули голосніше як дзвони всіх галицьких і волинських біжниць. А гомін пішов далеко, розкотився широко і ще дово лунати буде по всіх континентах.

На другий місяць, кажуть, усі члени вибраного народу, без огляду на прибрану отчину, будуть один день постити. А заощаджені гроші пішлють до Берестя. Не тільки на хліб, але й на годинники, перстені, пахощі, мануфактуру, а там двері, вікна, перини і на один розібраний до фундаментів дім. Не без того, щоб і якесь відшкодування не капнуло. Не без того, щоб щось із „пацифікованих" предметів не вернулося. І так якось залатається берестейська діра.

А за процент лишиться цемент, яким розпорошені жидівські цеглки злучаться бодай на якийсь час у суцільний мур.

Гей-гей.... Хотілось би робити порівнання з нами, але з котрого боку не підійти — мови нема.

І щодо годин, і щодо відгомону і щодо наслідків..

Галактіон Чіпка.

Спорт.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Футболеві змагання за кордоном: Мілан — Франкфурт 3:1 (2:0); Ф. Ц. Сапо — Вакер (Відень) 2:2 (1:1); Більбао — Олімпік Марсей 5:2 (0:0).

Чехословаччина грала з Італією досі 14 разів. Перші змагання відбулися в 1922 р. в Торіно і завінчилися вислідом 1:1. Від того часу Чехословаччина виграла 4 змагань, 6 програла і 4 зремісувала. Відношення воріт є 23:25 в користь Італії. Зваживши, що 8 разів грали чехи в Італії, цей вислід не є ще зовсім злий.

До півфіналів Німеччини заквалифікувалися такі дружини коп. м'яча: Ф. Ц. Нірнберг, Шальке 04. Гамбургер Спортферайн і В. Ф. Б. Штутгарт

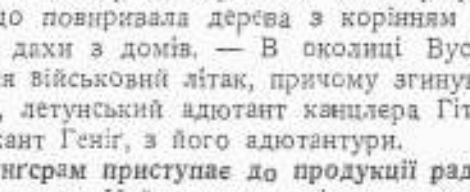

СПОРТОВІ ВИДАННЯ

Михайло Тріль: ВПРАВИ НА ПОРУЧНІ. Черговий підручник вправ на приладах — як продовження групи підручників до приладівки, що їх започаткував перед кількома роками Сокіл-Батько такими виданнями, як: Вправи на коні і Вправи на поручнях. Підручник призначений для вжитку провідників вправ у членських товариствах. Має на цілі зацікавити наших руханків новим засобом цікавих і корисних вправ та причинитись до устійнення української руханкової термінольогії у приладовій ділянці. Підручник прикрашений 80 рисунками, що значно облегчують орієнтацію у зібраному матеріялі та зрозумінни руханкової сліпві. Видання Соколської Бібліотеки ч. 6. Львів 1937 Стор. 68. ф. 6. Ціна 1.95 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Направа жіночих торбинок

та продаж найновішої шкіряної галантерії по найнижчих цінах тільки в

Робітні Римарсько-Галантерійній Н. БАРЕР, Львів, Синстусьна 2,

побіч фірми Саламандра.

Театри.

Український Мол. Театр „Заграва" під орт. пров. В. Блавацького.

РАВА РУСЬКА:
26. V. Камо грядеши? II. част. Смерть Нерона.
27. V. Трафіка пані генералової.
28. V. Т. Шевченко.

ЖОВКВА:
29. V. Камо грядеши? I. част. Віниций і Літа.
30. V. Камо грядеши? II. част. Смерть Нерона?
31. V. Трафіка пані генералової
1. VI. Т. Шевченко.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ТЕРЕБОВЛЯ:
26. V. Під курателею.
27. V. Довбуш.
28. V. Шалапут.
З Теребовлі іде театр до Підгаець.

Великий Театр:

Середа, 26. V. год. 8. веч. „Теточка".
Четвер, 27. V. год. 8. веч. прем'єра „Король" комедія Флерса, Кенве та Арман.
П'ятниця, 28. V. год. 8.15 веч. Виступ Удая Шан-Кар індійський балет.

ЗОЛ. 14.— ПАПІРОСНИЦІ з правд. срібла тільки з ... ГЕРБЕРГА, Сихстуська ч. 4.

Кіно.

АПОЛЬО: „Останній акорд" з Ліль Даговер.
АТЛАНТИК: „Марокко" з Марлєнною Дітріх і Гейрі Купером.
ВАНДА: „Дочка Джунглів", „Скопили жінку".
ГРАЖИНА: „Серця зі сталі", „Неталі".
ЕВРОПА: „Дай мені твоє серце".
КАСІНО: „Коли не пільно кохати" з Мартою Егерт.
КОПЕРНИК: „Їх перше кохання".
МАРУСЕНЬКА: „Веселі бідаки".
МЕТРО: „Воювулака", „Чоловіки до вибору".
МІРАЖ: „Вірна ріка" на осн. Жеромського.
МУЗА: „Поворот до життя" („Чорний ангел").
ПАЛАЙС: „Дорога до Ріо де Джанейро" (Хрестна дорога білих невільниць).
ПАКС: „Буде краще" з Тоньом і Щепком.
ПАН: „Цісєї".
РАЙ: „Варвара Радивилівна".
СВІТ: „Їх ночі" з Каєром Гейблем і Кльодет Кольбер та ревія „В еспанському кітлі".
СТИЛЕВЕ: „Панове в циліндрах" і ревія.
ТОН: „Герой Техасу".
УТІХА: „Останній могіканин" і ревія „Над синім Дунаєм".
ХІМЕРА: „В хуртовині вогню та заліза"

ФОТОПЛАСТІКОН.
(пл. Марійська 5).
„Печера Адельсберг".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 26. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 16.30 Балади, легенди, 16.45 Розр. музика, 20.10, 21.00 Орх. концерт, арфа, форт., БІЛГОРОД (437) 19.50, 20.00 Нар. пісні, 20.30, 21.00 Гумор, БУДАПЕШТ (550) 18.00 Салон. музика 17.00, 22.00 Цит. музика, 19.30, 20.00, 21.00 „Кнайпа" оп. Легара, ВІДЕНЬ (507) 12.00, 13.10 Концерт, 15.15 Для дітей, 19.35, 20.00, 21.00 „Реквієм" Джанніні, музика, спів, 22.00 Військ. орк., ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Форт. твори Шумана, 20.10, 21.00 Вальси, марші, МІЛЯНО (369) 17.25 Танк. музика, 18.50, 19.00 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Ернані" оп. Верді, МІНХЕН (405) 16.30, 18.00 Музика, 21.00 Розр. концерт, 22.30 23.00 „Клайдер, макен Ляйте" оп. Зудера, ПРАГА (470) 20.05, 21.00 Концерт фільг. орк., музика, спів, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 16.30, 17.30 Спів, 18.00 Квартет, 20.15 Форт., 20.30, 21.00, 22.00 „В тіні катедри" лір. драма на осн. Вл. Ібаньєза, РИГА (515) 18.30, 19.00, 20.00, 21.00 „Кармен" оп. Бізета, РИМ (421) 17.25 Скрипка, 19.45, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00 Орх. концерт.

Четвер, 27. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 16.30 Флет, віол., форт., 17.00 Розр. музика, 19.00 Вок. авд., 19.15 Серенада на скр., альтівку, віол. Бетовена, БІЛГОРОД (437) 20.00, 21.00 Симф. концерт, БУДАПЕШТ (550) 12.30 Концерт оп. орх., 15.45 Цит. музика, 17.00 Хор, 19.30 Форт. реціталь Ерне Дохнянн, ВІДЕНЬ (507) 11.45 Орх. концерт, 15.20 Для дітей, 15.40 Квінтет д-дур Моцарта, 18.00 Розр. концерт, 19.25 Веселий вечір, 21.00 Пісні й арії Дуселіни Джаніні й Аврелія Маркато у супр. симф. орх., ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00 16.00 Музика, 18.00 Сериак, реціталь Е. Вішоф, 19.00 Розр. музика, 22.20 Камер. концерт, КОШИЦІ (250) 13.50, 18.00 Для Закарпаття, ЛЯЙПЦІГ (382) 19.45, 20.00, 21.00 „Фігарове весілля" оп. Моцарта. МІЛЯНО (369) 17.25 Вок. концерт, 20.40 Розр. музика, 21.00 Комедія Нікодемія, 22.15 Сонети, МІНХЕН (405) 15.20 Розр. музика, 16.00 Шотландські пісні, 16.25 Форт., ПРАГА (470) 7.05, 9.00 Музика, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 16.30, 20.15, Спів, 17.00, 18.00 Театр Уяви, 19.45 Сериака, 20.30, 21.00 Камер. музика 21.45, 22.00 „Серце та рука" оп. Лєкока, РИМ (421) 17.25 Танкова музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Фігарове весілля" оп. Моцарта.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 26. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.10 Програма на нині, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Якого листа дістав Осинко від свого зуба; Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Мала оркестра, 12.40 Полудневий денник, 12.50 Молоко та сир у травні, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 З опер, гр. пл., 15.30 Львівська бікучі вістки, 15.35 В. Груби: Від Відня по світі, попурі, гр. пл., 15.45 Технічна скринька, 15.55 Вечче: Серенада Казанови, гр. пл., 16.00 Програма на завтра, 16.05 Вайнбергер: Полька з оп. „Шванда дудар", гр. пл., 16.10 Для старших дітей: Тиждень дитини, Курпіньські пісеньки й танки, хор. орх., 16.30 Оркестра, 17.00 Марінн Лінгевич (у 50-ліття смерти) 17.15 Концерт хору, 17.50 Ботанічні городи в Польщі, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 Скрипковий реціталь Кал. Яворівської-Баньківської, 18.40 Загальна скринька, 18.50 Шкідництво — лиха села, 19.00 Оповідання: „Діти", 19.20 Концерт оркестр, 20.35 Сота хвилина бюра студій, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Оповідання про Шопена, форт., 21.45 Оркестра, 22.25 Театр Уяви: „Королівський елемент" на осн. поеми Вит. Гуленка, з муз.; у перерві в год. 22.55 останні вістки. 23.00 Старі пробоєвки: орх., спів, 24.00—1.00 Орх. концерт.

Четвер, 27. травня 1937.

6.00 Сигнал часу, 6.03 Концерт військ. орх., 8.50 Ранішній денник, 9.00—11.00 Богослуження, опісля музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Музичний поранок, 14.00 Регіональна трансм. з Мишинця на Курних, 14.30 Розривковий концерт, орх., спів, форт., 15.30 Для села: За радості та здоровля селянські дотвори. Українний учитель у позашкільній праці, 16.00 Гутірка для старших дітей: Хвилина читань, 16.15 Тисяча тактів музики, 17.15 Радості в житті дитини, 17.30 Колискові пісні різних народів у вик. Збоїнської-Рушковської в супр. фортепіяну, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Легка музика в гр. пл., 18.20 Кутюк гумору, 18.25 Легка музика з гр. пл., 18.35 За вихованки будучого львівського кухня, 18.50 На святочну тему, гр. пл., 19.00 „З дому Дзюрдзюлевичівна" муз. авд., 19.30 До слуху й танку, орх., 20.45 Вечірний денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Нар. капеля, 21.30 Спів, реціталь Маріє Вепра, тенор у супр. форт., 22.00, 22.01, 22.15 Спортові вістки, 22.20 Танк. музика у вик. малої орх., лісеньки; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.05 Танкова музика, пісеньки, 24.00—1.00 Орх. концерт.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно-продажа: Бельгія бельг. 89·26, 88·83, Долляру американськ. 5.25·50, 5.26·00, доляри канад. 5.25·50—5.26·00, Фльорени гол. 191·22—289·50, Франки фр. 23·62—23·48, Франки швайцарські 121·05—120·25, Фунти англ. 26·18—26·02, Гульдени данц. 100·20—99·80, Корони ч. 18·20—17·60, Кор. дан. 116·89—116·05, Кор. норв. 131·48—130·50, Корони шв. 134·93—133·95, Ліри італ. 23·50—23·80, Марки фінланд. 11·58—11·20, Марки нім. 124·00 — 124·00, Шил. австр. 98·50—98·00, Марки нім. сріб. 133·50, 131·50, Тель Авів 26·18—26·02.

Акцій.

Банк Польський 102·00, 102·50, Вугіль 18·25, Цукор 29·50, Ліяьпон 12·50, Моджеїв 9·00, Сторбмя 60·00.
Тенденція неодностайна.

Папери.

3 пов. інвест. 1 ем. 63·75, серія ненот., 2 ем. 64·75, серія ненот., 5 конверс. 58·75, 6 дол. 55·50, купон 16·33, 4 прем. долляр. 40·50, 40·25, 40·35, 7 стабіл. 370·00, купон 19·18, 3 консолід. 54·50, 54·75, 53·75, ост. дрібні

Збіжжя.

Львів, дня 25. травня 1937.

Пшениця одностайна черв.	28·75—29·00
Пшениця збірна червона	27·75—28·00
Пшениця одностайна біла	28·50—28·75
Пшениця збірна біла	27·75—28·00
Жито шт. I.	23·25—23·50
Жито шт. II.	23·00—23·25
Овес шт. I. незад.	23·50—23·75
Овес шт. I. А. легко зад.	22·75—23·00
Овес шт. II. незад.	22·75—23·00
Овес шт. II. А. легко зад.	21·50—22·00
Гречка на нинво	28·50—29·00
Крупи греч.	46·00—48·00
Просо краєне	23·00—23·50
Мука пшен. разова до 0·95 %	31·25—31·75
Висівки житні	15·00—15·25

інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

З приводу занижкової тенденції цін на масло не ставить.

Молоко	18—19
Яйця	2·65—2·70

Тенденція занижкова на масло, на молоко і яйця здержана.

ПТИЦЯ.

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 25 V. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомісарні „М. С." у Львові (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курята І. кл. товсті від 0·60 кг. вгору	1·80 зол.
Курки молоді І. кл. товсті без пашнику на ногах від 1.50 кг вгору	1·15 зол.

Слабших сортів від вище поданих не приймає

ОПОВІСТКИ.

Повідомляємо, що пп. З. Абрагамсь. сьний та С. Зигун, перестали бути нашими членами і тому ми за їхню поведінку відповідати не можемо. — **Упр. ва У. А. Т. „Січ" у Відні.**

ПАНСІОНИ

ВІЛЛЯ „РОКСОЛЯНА" в Черчі — відновлена й перебудована, під умілою і солідною управою М. Хоптинової, відчинена і жде на давніх і нових гостей. Смачна і здорова кухня у власній віллі. 972 5—6

РІЖНІ

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, жіночі, проти усування матиці від гарантією виконує відоме **УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА,** Львів, вул. Вірменська ч. 15. 2946 51-100

ВІЧНІ ПЕРА направляє скоро і дешево „Прецизія", брама Андрієвського і Шайнохи один. 943 3—10

ОГОЛОШЕННЯ.

ЛЬВІВ ПОТОЦЬКОГО 58
ФАМОЗА
ТТТ
МИЛО ДО ПРАННЯ
МИЛА ДО ГОЛЕННЯ
ДІТОЧИЙ ПУДЕР

ХТО?!

хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідніших

ПЕРФУМЕРІЇ
С. ФЕДЕРА
Львів СИНСТУСЬКА 7
Філія КОПЕРНИКА 18а

Кожний покупець, що покличеться на оце оголошення „Діла" дістане ЗАДУРНО гарний дарунок.

ТІЛЬКИ — РИНОК Ч. 33
НАЙБІЛЬШИЙ вибір мужеських і жіночих новостей. НАЙЛІПШІ товари. НАЙНИЖЧІ ціни у відомім фабричнім складі СУКНА і ВОВНЯНИХ ТОВАРІВ фірми:
І. ВАЛЛЯХ І СИН
Львів, Ринок ч. 33. Тел. 247-16.
ХРИСТІЯНСЬКА ФІРМА. — Рік осн. 1841. Жадних філій не маємо.

Ширіть наш часопис!

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . . зол. 0,35
1 мм. одношпальтовий в тексті і вошпальтах . зол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці . зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні і приват. кореспонденція по кущно, продаж, винаєм і т. п. . . . . зол. 0.10
шукаючі праці . . . . . зол. 0.05
слова товстим друком подвійне

Остання сторінка 1/1 . . . . . зол. 480.—
Остання сторінка 1/2 . . . . . зол. 250.—
Остання сторінка 1/4 . . . . . зол. 130.—
Остання сторінка 1/8 . . . . . зол. 70.—

За редакцію відповідає Олександер Б... Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10

Четвер 27. травня 1937. Ч. 114

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229—41.

Як треба реаґувати на останні виступи українського селянського молодняка?

Чи скінчиться тільки на нарадах?

Зїзд „Т-ва розвою східних земель“ і наші постуляти.

Початок допомогової акції для українських студентів.

Смерть великого чеського політика.

Чи Ліґа Націй погодить Анґлію з Італією?

Залеглости в Обезпечальнях можна сплачувати облїґаціями.

Нова сензаційна афера у Львові.

Буковинське село запалося під землю.

Нова революція проти валенсійського уряду.

В чужім зеркалі. (Малий фейл. Гал. Чіпки).

Злучені Держави годяться на вивіз гелія.

Цікаві явища у природі.

Ч. 114 (14.657). Львів, четвер 27. травня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-44
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
Віденську Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Большевики хотять заняти північний бігун?

Як подає ТАСС, совітський летун Молотов причалив нині в год. 6.24 на північний бігун.

У звязку з тим, що СССР утворив на північному бігуні летунську станцію та обсерваторію „Івнінг Стандард" довідується, що британський уряд не дозволить большевикам на евентуальну анексію північного бігуна. Околиця бігуна не становить ніякого суходолу, лише просторе ледове поле, що покриває море; на основі права народів частина отвертого моря не може належати до ніякої держави.

Так само й американські урядові кола уважають північний бігун замерзлою частиною океану... теоретично отвореною для міжнародньої плавби. Тому у Вашингтоні з несупокоєм слідкують за голосами совітської преси на тему бігуна і пригадують, що американський подорожник Пірі 1909 застромив американський прапор на північному бігуні, уважаючи це зрештою лише символічним жестом.

Ґенерал Моля приготовився до офензиви.

Як подає Авас, частини ґен. Молі перевели вчора консолідацію своїх становищ, приготовлюючись до нового наступу. Також поза фронтом помітна була оживлена активність, артилерійські муніційні кольони пересувано вперед. Національне летунство дальше нищило ворожі становища, приготовлюючи наступ

„Я приїхав до Еспанії, щоби боротися проти комуністів" -

ЗАЯВИВ НІМЕЦЬКИЙ ЛЕТУН ПЕРЕД СМЕРТНИМ ПРИСУДОМ.

Авас подає: У Більбао засудили на смерть молодого німецького летуна Ганса Ванделя, що попав у полон 13. ц. м.

Як подає Райтер, підчас розправи Вандель заявив, що вступив до еспанської національної армії, щоби поборювати комунізм; звербувала його у Мінхені якась невідома людина, опісля він виїхав 22. квітня літаком з Берліна через Рим до Севіллі. На питання, чи має що сказати на свою оборону, Вандель гордо заявив:

„я боровся за слушну справу."

Чи Валєнсія має право виступати в імени еспанського народу?

Уряд з Бургосу вислав до Ліги Націй ноту, у якій заявив, що представник уряду з Валєнсії не може виступати в імени еспанського народу. З огляду на довгу низку убивств і насильств, яких допустився валенсійський уряд (нота їх вичислює), збори цивілізованих народів не можуть визнати представника цього уряду, що крім того нарушив багато постанов конституції. Дальше нота підкреслює становище уряду з Бургосу.

Згинув провідник альбанських революціонерів.

Як подає альбанське пресове бюро, вчора вечором жандармська стежа застрілила у Колемас провідника недавньої альбанської революції Етематого та арештувала 5-ох революціонерів

Румунський королевич Михайло у Львові.

Вчора в годині 23.45 приїхав на львівський двірець поїзд зі сальонкою королевича Михайла. Він уже спав, з поїзду висіли командор Фундатеану, посол Замфіреску і полк. Модвіг. На пероні чекав начальник суспільно-політичного виділу львівського воєвідського уряду, румунський генеральний консуль з жінкою, директор залізничої округи та інші. Королевича витали по всіх більших двірцях, через які він переїздив.

Президент Мосьціцький поїде з візитою до Букарешту в перших днях червня ц. р.

Факір з Іпі зник.

Льондонська преса принесла вістку, що вождь індійських повстанців у Вазірістані, Факір з Іпі зник серед загадкових обставин. Ніхто не знає, куди він виїхав.

Кінець страйку французьких моряків.

Вчора (вівторок) в 19. годині покінчились переговори премієра й міністра торговельної мариняркі з представниками моряцьких синдикатів, які рішили покінчити страйк.

ФОРД ДАЛЬШЕ БОРЕТЬСЯ З РОБІТНИЧИМИ ПРОФЕСІЙНИМИ СПІЛКАМИ.

Як подає „Юнайтед Прес", боротьба між Фордом і союзом обєднаних самоходових робітників зближується до кульмінаційної точки. Провідники професійної спілки обіцяли домагатися платні 8 долярів за 6-годинний день праці (тепер Форд платить 6 долярів за 8-годинний день праці). Форд і професійні спілки засипують робітників своїми летючками.

РІЛЬНІ РОБІТНИКИ СТРАЙКУЮТЬ.

В околиці Камбре вибух страйк рільних робітників, що обняв увесь департамент. Страйкарі домагаються збірних умов.

ГОСПОДАРСЬКЕ ЗНАРЯДДЯ, ПАША, ЗБІЖЖЯ І СВЯТОЧНА ОДІЖ це велике майно кожного господаря, тому безумовно треба обезпечити його від огню та від крадежі-влому в

ТОВАРИСТВІ ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„Дністер"

у Львові, вул. Руська ч. 20, тел. 205-47.

Як треба реаґувати на останні виступи українського селянського молодняка?

У попередній статті ми вказали, що передумовною якоїнебудь розумної розвязки справи українського селянського молодняка є відповідна розбудова його власних організацій, з відповідним змістом і зверхніми формами. Цей висновок очевидний. Очевидний є теж і другий. А саме: **цього питання не можна розвязати без одночасної розвязки соціально-економічної проблеми українського села.** Його господарське піднесення, справедлива земельна реформа, розбудова торговлі та виробництва, відплив надміру сільського населення до міст — ось складники тієї проблеми. Оба ці висновки — це одинокі шляхи до раціональної розвязки питання української селянської молоді. Спір може йти лише щодо засобів і темпа виконання обох цих передумовин. Однак їх зміст і сенс є для нас, українців, поза дискусією. Всякі інші спроби розвязки цієї справи викличуть лише непотрібні ускладнення і затемнення. З нею можна робити всякі досліди. Не можна робити лише одного: **до проблеми молоді не можна підходити без розуміння душі і змагань тієї молоді.**

Однак наша дійсність зовсім інша. Польська політична і громадянська думка стоїть виразно на становищі, що плекання засад дисципліни і послуху у власних національно українських організаціях молоді — все одно: селянської чи інтелігентської — і лише під контролею українського громадянства, є для держави що-найменше невигідне як не небезпечне. Небезпека полягає нібито в тому, що піднесення фізичної тугости цієї молоді, скріплення первів її характеру і далі поглиблення її національної свідомости у власному середовищі доведе до піднесення її суспільного самопочуття, до почуття її вартости та в наслідку скріпить її національний солідаризм і екскльозивізм. У висліді зробить її нібито податною на зовнішні екстремістичні впливи. І тому до такого зросту субстанції українського молодняка нібито не можна допускати. Цей зріст — у дальшій перспективі — автоматично піднесе вартість усього українства в Польщі і витворить сили, що будуть нібито загрожувати однородности і спійности цілої держави. Приблизно ці самі розважання вдержують у безнадійному стані соціально-економічні умовини, серед яких український селянський молодняк находиться.

Це становище є істотною причиною, чому досі відновa українського Пласту стоїть на мертвій точці. В ньому треба теж шукати причин, чому українському селянському активові на відтинку поширення й розбудови діяльности Соколів, Лугів, Просвіт, Рідної Школи і т. д. аплікують — такі зникаючі, аптекарські порції. Тут важать унціями, коли потрібні тонни. Але й ці мінімальні давки часами зовсім непотрібно приправлені на гірко. Досить пригадати хоч би ви-

ноги усування „непожаданих" елементів з українських товариств, або заборони улаштовувати прилюдні виступи там, де були якісь авантури, арешти, тощо. Врешті в цьому підході польської політичної і громадянської думки до істоти української проблеми молоді треба шукати пояснення, чому повстають регіональні „концепції" розв'язки цього питання. Про них лелюють і проводять їх у життя перш усього деякі впливові провінціональні кола. З цензурних оглядів наведу лише приклад — без аналізи, який уважаю типічним. На недавньому засіданні П. Н. К. у Бродах оповідав один селянин з Підкаменеччини про перешкоди, що їх робить українцям у його селі москвофільська молодь. Оповідав про одно посвячення хрестів із жовто-блакитними лентами, якому „юноші" хотіли перешкодити. Історія покінчилася бійкою в церкві на ножі! Та ось тепер регіональна концепція і її бездоріжжа: хацапи належать до „Стшельца" і, як казав селянин, „стоять за червоних у Гішпанії та не дають нічого на церкву". Їх провідником є місцевий учитель-поляк". Чи можна краще і досадніше у таких коротких та простих словах представити ввесь абсурд, у якому справа української молоді в цьому селі опинилася? Та чи лише в цьому одному селі проводять таку чи подібну „концепцію"?

На довгий час нема виглядів, щоб у теперішньому стані польсько-українських взаємин, при теперішньому зрості польського націоналізму та рівні польської громадянської і політичної думки — можна рахувати на якийсь раціональний підхід до проблеми нашого селянського молодняка. Останні його виступи дають наглядний доказ, що він найшовся в критичному стані, у стані кипіння. Отже існує поважна загроза, що селянський молодняк буде віддалюватися від впливу української легальної політики чимраз більше. Чимраз важче взагалі опанувати політично — при сучасній державній, національній, соціяльній, економічній і культурній політиці — розтіч і фермент українського села. Воно розуміє безвиглядність свого соціяльного й економічного положення, розуміє, що для нього означає колонізація. Віра в можливість облекшити свою долю шляхом легальної боротьби паде, особливо серед молодших верств народу. Зате росте скептицизм у відношенні до політичного сенсу нормалізації. Росте також недовіря і навіть ворожість українського селянського молодняка до власного старшого громадянства. Мені відомий факт, що один молодий арештований селянин заявив у вязниці на бачення, що не прийме допомоги в їді, коли таку допомогу діставатимуть і ундисти. Це сталося перед роком. Однак маю дані, яких не можу оголосити, що подібні настрої панують і сьогодні.

Чи всеж таки це має нас зражувати? Хоч нас і *наших екстремістів політично ділить безодня*, то проте в нас спільна кров, спільна національна субстанція. Такі приклади, як поданий угорі, це не розклад тієї субстанції. Це крик болю і покажчик зневіри молодої людини, яка не вміє опанувати своїх нервів. На цей люксус ми, старші, відповідальні діячі, дозволити собі не можемо. Бо втратимо владу не лише над собою, але й над тими, що її над собою вже втратили. І тому саме в такому положенні **мусимо розвинути якнайбільше активности — під загрозою соціяльного хаосу і повної анархізації нашого села. Мусимо якнайбільш раціонально узгіднити діяльність наших низових установ.** Не вільно доводити до їх розпливання, нездорового суперництва, або їх творення там, де нема для них відповідного грунту. Наші існуючі „вишколи молоді", Сокіл, Луги, спортові організації і т. д. мусять знайти спільну мову, мусять узгіднити свою діяльність, щоб надати їй більший розмах.

Треба теж отверто вияснювати народові шкідливість останніх виступів нашого молодняка. Треба на цих виступах, неначе на шкільних прикладах, учити його сенсу легальної політики в умовинах того типу держави, якою є Польща. З досвіду знаю, що отверте ставлення справи здорових засад української легальної політики трапляє до переконання українському селянському активові, навіть молодякові. Перед ним можна якнайгостріше осуджувати останні анархічні виступи в нашому краю. Цей актив розуміє засади національної боротьби. Він розуміє, що гасло „свій до свого" отвирає ще великі можливости для українського господарства і промислу, розуміє потребу масової організації і масової активности, оцінює вартість розбудови нашого культурного, господарського й економічного життя. Отож нашим завданням є — на прикладах останніх виступів селянського молодняка — вчити український селянський актив сенсу української політики. І ми позискаємо його довіря під двома умовинами: 1) коли працюватимемо у безпосередньому з ним контакті, 2) коли поставимо в тій праці український національний інтерес ясно, без відхилень і — без демагогії.

Черговим питанням, яке треба насвітлити на цьому місці, це справа поліційних репресій з приводу останніх виступів нашого молодняка. Українське громадянство має претенсії, що ці репресії мають знамена збірної відповідальности і відбуваються з усією суворістю закону у відношенні до дітей чи недолітків. Збірну відповідальність добачуємо в тенденції, яку проявляє поліція, коли шукає виновників виступів завжди і перш усього серед найкращого селянського активу. Застереження, щоб до недолітків не пристосовувати усієї суворости закону, не потребує пояснення. Тут хочемо при цій нагоді звернути увагу на ще одну обставину. Ці репресії викликують сьогодні цікаву реакцію. Ось у Радехівщині масові і з цілим ригоризмом переведені арешти молоді поставили ввесь повіт на ноги і сколихнули ним до глибини. Він увесь відруховo обєднався в сентименті з арештованими і вкрився спонтанічною жалобою. В цілій низці сіл не відбулися гагілки, відкликано цілу низку аматорських вистав і концертів. Виходить, що репресії мають свою другу сторінку медалі, яку, сумніваюся, чи мали намір проявити ті чинники, що стосували масові арешти. Знаю теж випадок, який трапився в Золочівщині. Він настільки характеристичний, що варто про нього згадати. В одному селі поліція здіймала демонстраційні вінки в хреста невідомого вояка. Однак кожного разу незнана рука вінчала хрест наново. Старий селянин, який це оповідав перед кількома днями на засіданні ПНК в Золочеві, додав: „Давніше то не могли ми допроситися дівчат, щоби сплели вінок, а тепер, замісць одного знятого, появляються сотні. Самі роблять — ніхто їх не просить".

Ясно, що тією відворотною сторінкою медалі репресій є те, що вони допомагають українській свідомості до експансії вглиб української стихії. Та ми цим не захоплюємося, бо знаємо, що не на відтинку поліційних репресій рішається розвиток і доля народів. Ми свідомі теж і шкід, що їх ці репресії приносять. Адже їх стосують до недолітків, яким радше треба школи, культури, карбів дисципліни, ними обхоплюють перш усього найбільш громадянсько-активну сільську молодь. Зрештою досвід з недавнього минулого, досвід репресій між середнешкільною молодю, які покінчилися заломанням і знівеченням сотень молоденьких істнувань, каже, який незвичайно коштовний є зріст національного сентименту під репресіями.

Здаю собі дуже докладно справу з того, що аргумент зросту реакції на репресії, не є аргументом на те, щоб ці репресії залишити. Та проте й вони мають свою глибшу льогіку, якої не можна не добачувати в теперішніх умовинах. А саме: на нашій території стосують **політику атомізму.** Себто в польській державі **українська національна збірнота не є підметом польського державного права.** При такій політиці і при одночасній політиці репресій українська національна проблема на нашій території пересувається з політичної площини, яку і в найгіршій ситуації можна опанувати політичною ідеєю, у площину, де засоби реакції диктує розпука, де закони розуму й розваги не ділають. Чи в інтересі польської державної рації є така можливість ідейної деградації і внутрішнього зубожіння українського населення, — сумніваюся. Сумніваюся тому, бо в дальшій перспективі те зубожіння потягне за собою з неминучою послідовністю моральну і матеріяльну девастацію цілої нашої території. Таку перспективу отвирає ясно близькість комуністичного сусіда. Він мистець у викликуванні інстинктів первісної людини та у використовуванні актів розпуки на сусідських територіях, бо він їх просто потребує для поширення свого впливу.

Осьтак останні події на терені нашого краю мають свою політичну вимову. Не треба цих подій перебільшувати, але не можна їх теж легковажити. Як національна спільнота маємо досить моральних і фактичних засобів, щоб їх опанувати. Однак не можемо не брати під увагу реального факту, що розвязка проблеми українського селянського молодняка у площині національно-політичній — не залежить виключно від нас. Треба теж, щоб цю політичну вимову останніх подій зрозуміли державні чинники. Коли це не станеться — радітиме хтось третій. Східний сусід

В Кузьмович.

Чи Ліга Націй погодить Англію з Італією?

Женева, 20. травня 1937.

Англо-італійське напруження тяжить над Женевою і цілою Европою. Відносини між цими двома великими державами поважно загострилися за останні дні і покищо не видно шляху до можливого їх порозуміння. Шлях через Женеву у всякому разі поважно попсований; чи можна буде його направити в найближчому часі, досить сумніано.

Мали скликати надзвичайні збори на кінець цього місяця, але про це нічого не чути. Офіціяльно збори мали би рішати справу, чи прийняти Єгипет у число членів Ліги Націй. З огляду на успішний хід конференції у Монтре, присвяченої справі капітуляції, нічого не стоїть на перешкоді, щоб Єгипет вступив до Ліги. Але травнева сесія Зборів визначена ще в січні цього року має ще інше завдання. Тоді перевели так звane „джентельменське порозуміння" між Англією та Італією. В Англії мали намір зробити його основою довжної політичної акції, оперти на ній західний пакт, який мав би заступити зруйнованy локарненську умову, впровадити Німеччину до Женеви і почати загальне порозуміння між великими державами. Першим щаблем до порозуміння Англії і цілої Ліги з Італією малаб бути полагода справи присутности етіопської делегації в Женеві. Для цього Ліга навіть не потребувалаб визнавати формально здобуття Етіопії Італією, досить булоб, коли італ. делегація не бачила більше етіопської делегації в Женеві. Але за короткий час від січня до травня обставини змінились, відносини між Англією та Італією захмарилися наново. До цього причинилось приспішене озброєння Англії, запросини негуса на коронацію, ісламська акція Італії, справа еспанської війни і т. ін.

В колах Ліги стрівожені питанням чи Англії залежить при сучасних обставинах на повороті Італії до Ліги і чи Італія втративши остаточно терпець не покине Женеви. Не виключене, що етіопська делегація просто не зявиться на цю сесію, як це роблять часом деякі інші, спеціяльно позаевропейські, держави хоч негус погрожував прислати свою делегацію до Женеви. Минулого вересня комісія перевірення мандатів признала важність етіопського мандату покликаючись на „сумнівність факту" остаточної окупації цілої Абісинії. Тепер ніякого сумніву щодо цього бути не може. Виключили би Етіопію в той спосіб, що її мандат попросту уневажнили би. Але при сучасних політичних відносинах в Европі і в Женеві панує непевність навіть щодо найбільш безсумнівних річей. Несподіванки не виключені, напр. коли етіопська делегація зажадає поіменного голосування у своїй справі.

„Журналь де Женев", який вказує на тягар англо-італійського напруження для Европи та на потребу поробити всі належні заходи в Женеві, щоб на найближчій сесії розвіяти це напруження висловлює думку, що роля посередників між Льондоном та Римом моглаб припасти Польщі та Югославії, державам, що живуть у добрих відносинах із обома поріжненими великими державами. Та це нелегка роля. Заборона майже цілої англійської преси в Італії та відклик італійських журналістів з Англії свід-

чить про поважне загострення відносин між Римом і Льондоном. Причини цього стану досить характеристичні. Англійський уряд очевидно не бажає без якої потреби псувати своїх відносин до Риму, так само як не хоче змінити основно політику неінтервенції в Еспанії. А разом з тим тяжко припустити, що англійська тактика супроти Еспанії кермована виключно засадами людяности, інтересами англійської торговельної фльоти та повагою до необмеженої свободи англійської преси.

Заробітки пароплавів, що довозять поживу до Більбао справді вп'ятеро більші, ніж звичайні. Півофіціяльні органи англійської преси почали містити статті і повідомлення, які в Італії вважають образою італійської зброї в руках італійських добровольців на полі бою в Еспанії.

Теперішнє непорозуміння в родині великих европейських держав можна було б не брати дуже трагічно, але загострення англо-італійських відносин використовує „ударним порядком" московська дипльоматія, щоб прикувати міцніше Францію до боєвого повозу московського імперіялізму. Паріська „Енформасіон" повідомляє, що Літвінов натискає на Дельбоса, щоб „додати до франко-совітського пакту мілітарні умови". На це Франція без благословення Англії, розуміється, не піде. Отже питання є, чи встигне Літвінов використати сучасне подразнення Англії супроти Італії, а почасти і проти Німеччини, щоб добути англійську згоду на франко-московський воєнний союз.

У Москві англо-італійське непорозуміння палко витають, як останню нагоду вирівняти московські політичні поразки в Европі, але в паріській пресі чутні голоси, що нарікають на „надто різкий" крок Мусолінія. Але він досить розумілий. Традиційна англійська політика, яка хоче втримувати „рівновагу" на европейському суходолі, на довшу мету для Европи занадто тяжка. „Рівновага" означає перегони у зброєннях, що вичерпують сили Европи, а такі перегони корисні для Московщини, що має невичерпані запаси невільницьких рук до праці на московських землях.

Коли деякі великі держави зовсім виразно підготовляють зброєння лякаючись такої самої підготови у своїх суперників, тоді така установа як Ліга Націй має причину хвилюватись і журитись, чи її престіж не впаде. Чи зможе вона погодити Італію та Англію? — ось немаловажне питання.

М. Данько.

Спішіть з підписною уділів у

пром-банку

за 1936 р. виплачено уділовцям 5% дивіденди

Львів, ул. Городіцьких 1, І. п.
Тел. 292-15. П. К. О. 506-778.

Про фахові хліборобські школи.

(Докінчення).

Далі маємо **городничі школи, городничі ліцеї** та **городничі курси.**

Навчання в городничих школах триває 3 роки. При школі мусить бути городничо-садівниче господарство та інтернат. До городничої школи приймають кандидатів у віці 16—24 літ, які покінчили 4 кляс народньої школи.

Навчання в **городничім ліцею** теж три роки. При ньому мусить бути відповідно зорганізоване городниче господарство з відділом ужиткового і красного городництва та інтернат.

До городничих ліцеїв приймають на тих самих умовах, що до хліборобських ліцеїв з тим, що замість практики в сільськім господарстві вимагають від кандидатів річної практики в городничому господарстві.

Городничі курси організуеться подібно як хліборобські курси для ріжних ділянок городництва і садівництва, а їх програма навчання братиме на увагу кожночасні потреби даного району.

Лісове шкільництво передбачає **лісові ліцеї, півторарічні курси для лісничих і спеціяльні курси.**

Лісові ліцеї мають бути інтернатовими школами опертими на зразковому лісовому господарстві. До лісового ліцею приймають так само, як до хліборобських і городничих ліцеїв з тим, що вимагають від кандидатів однорічної практики у зразковім лісовім господарстві.

Півторарічні курси для лісничих мають за завдання вишколити лісових дозорців. На курси приймають кандидатів у віці не нижче 18 літ, які покінчили 6 кляс народньої школи і викажуться дволітньою практикою в лісовім господарстві.

Курси доповнює практика у зразковому лісовому господарстві, учні живуть в інтернаті.

Організація інших лісовних курсів має на меті спеціялізацію в поодиноких ділянках лісового господарства.

У звязку з хліборобським шкільництвом слід згадати ще з промислового шкільництва споживчої групи про молочарське шкільництво.

Міністеріяльний розпорядок передбачує: **молочарські ліцеї, річні молочарські курси, півторарічні сироварські курси і спеціяльні молочарські курси.**

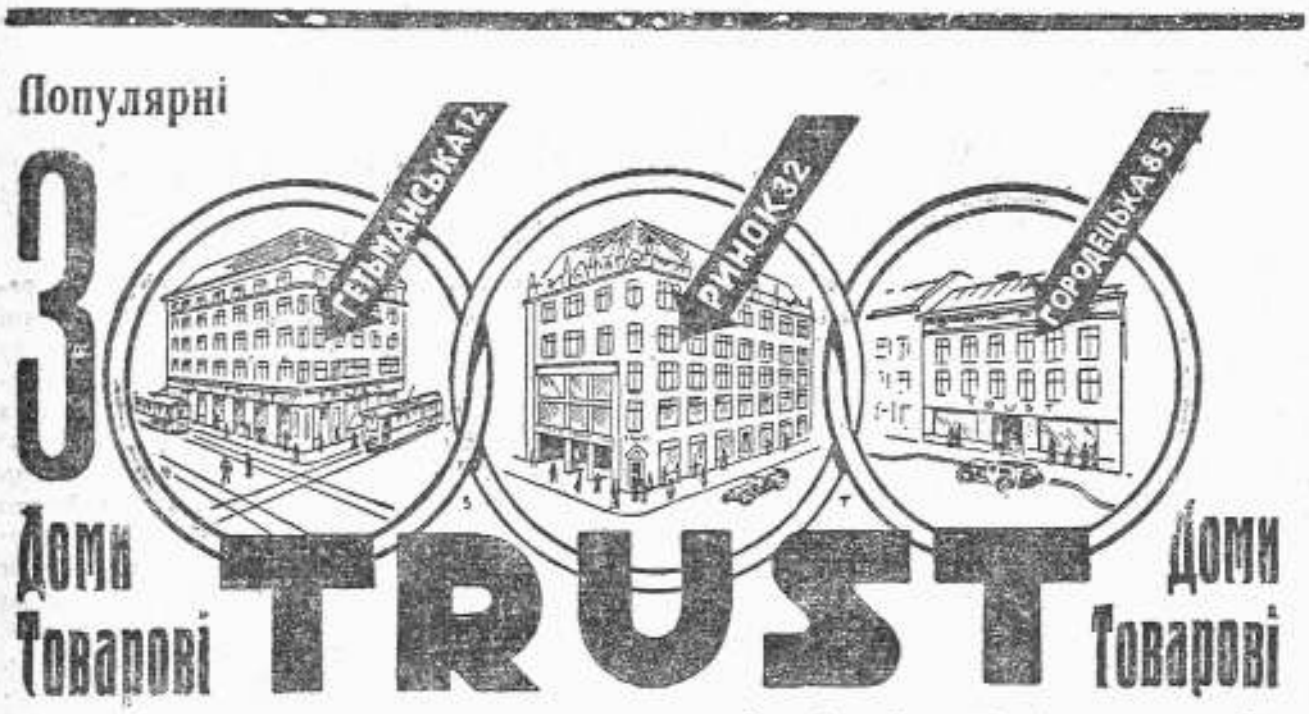

М. РУДНИЦЬКИЙ.

30 ЛІТ ПО МАТУРІ.

ПЕРША ЗУСТРІЧ

Матура належить до тих сильних споминів, які не покидають нас навіть у снах до сивого волосся. Двадцять і тридцять років після матури прокидаєтесь уночі облиті холодним потом: ви побачили стіл із зеленим сукном, перед яким не могли відповісти на питання рівне Гамлетовому: „бути чи не бути?"

Ми, бережанці, йшли у 1907 р. до матури бадьоро. Делегат Шкільної Ради, що відвідав нас на кілька місяців перед матурою у справі слідства — заявив на конференції нашим учителям, що при матурі треба „пустити всіх", щоб і духу не залишилося у гімназії з такої кляси. Наша кляса була останньою з тої традиційної бережанської доби, в якій панували зовсім інші погляди на науку, на вчителів, на учнів і на приватну лектуру. Приватна лектура займала там так багато місця, що коли один свіжоспечений суплент мав прилюдний відчит про японську поезію — заки його скінчив, на салі вже кружляв примірник книжки, яку ми принесли: ми теж знали те саме джерело мудрости, що і він.

Матура розірвала ланцюг, що вязав нас кілька літ у школі. І досі памятаємо слова нашого мудрця-катехта. „Коли дістанеш один з другим свідоцтво зрілости, вийдеш з ним на вулицю з гімназії і одним оком глянеш на свідоцтво, а другим на світ, аж тоді побачиш, який ти великий осел..."

По 30-ти роках рішили ми зробити „перегляд наших сил". Було нас 70 — приїхало 40; 12 померло, — решта розсипане по світі — одні саме нездужали, другі не могли покинути своїх обовязків. Мали ми між собою ще пятьох учителів — громада неабияка!

Найбільше зворушлива хвилина — першої зустрічі за вечерю. Всі цілуються... Та бувають випадки, що заки підійде один до одного — зупиняється на мить і вдивляються у свої обличчя. Кожному видається, що він не змінився; адже сивина, лисина, черево або зморшки це тільки подробиці. Лунає сміх:

— Чоловіче! що ти зробив зі своєю головою? де твоя буйна чуприна?

— А ти гадаєш, що маєш таку саму фігуру як в осьмій клясі? Я не знаю, як твої гудзики від камізольки витримують таку бочку!

Ніхто не ображується: власна голова як коліно краща, ніж чужа чуприна, власна вагітність приємніша, ніж чужа спортова „лінія".

— Ти де тепер?

— О, чуєш, що ти збиваєш маєтки:

— А ти якийсь достойник!

У перших пяти хвилинах кожний хотів би оповісти всю власну і почути всю чужу біографію.

Останні товариші саме приїхали з поїзду в год. 8-ій і всі голодні як вовки. Прегарна саля Офіцирського Касина приготована як на раут. Це вже заслуга того нашого товариша-полковника, який має груди нетільки вкриті орденами, але і серце в ньому рідко живе — безпосередньо получене з ясною головою — повною ідей.

— Стрівай! спочатку випемо!

Починається перша проба здоровля. „Чиста", патринівка, вишнівка і коняк — до вибору. Та більшість із нас — еклектики і скептики; не віримо, заки не перевіримо і не тримаємося догматично одного еліксіру життя. Стверджуємо відразу два цікаві явища: одні що не любили алькоголю ще в гімназії і тепер дивляться на нього з недовірям, другі, що мали колись дуже слабу голову — тепер смокчуть як слоні.

— Бо хто має здорове серце і здоровий шлунок — хвалиться один — той може...

— Аж тепер те, що інший міг уже давно... докінчує інший.

Сідаємо за стіл, де хто хоче. Нема між нами достойників, ні перших. З початком року в гімназії теж завсіди так бувало: кожний вибираа собі місце, яке вважав для себе за найбільше відповідне. Занадто скромних ми пхали аперед, тих, що стояли у проводі висували на місця „більше відповідальні".

Відчитуємо телеграми з привітами і листи з виправдуваннями якто службові обовязки або недуга не дозволила декому вибратись на таке радісне свято.

— Чи пригадуєте собі — каже один — якто ми в гімназії дивились на тих старших панків, що приїжджали на свій зїзд у 20-ліття матури? Що вже казати про тих дідусів, що зїжджались 30 літ по матурі? Це-ж були ровесники наших батьків! Ми взагалі не могли уявити собі про що такі старі „зробки" та емерити могли розмовляти на своїх сходинах! А нині — ми з такого самого річника і нам видається, що ми зовсім не старі... О, подивися, як той наш ветеран С... тягне з пляшки! Зовсім як немовлятко!... — Зовсім так як його внуки, бо він має вже внуки!

(Далі буде).

„ЗОРЯ“ ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул. Кордецького 90.
Тел. 260-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елегант“ терп. і воск. у всіх краскаx
ПАСТУ до взуття „Елегант“ люкс, в тубах у всіх краскаx
ПАСТУ до підлоги „Французька мєса“ (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до біляя помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. ⇔05

Молочарські ліцеї називаються ліцеями молочного переробу (ліцеа пшетвурства млечнего). Завданням ліцеїв є підготовити фахових працівників до ведення промислових молочарських підприємств.

Навчання в ліцею 2 роки. При школі повинен бути інтернат. Для практичного вжитку мусить мати ліцей власне підприємство всестороннього молочарського переробу з необхідними лябораторійними уладженнями.

До молочарських ліцеїв будуть приймати кандидатів у віці 17—20 літ, які покінчили гімназії нового типу, та відбули однорічну практику в молочарському підприємстві.

Молочарські ліцеї мають підготовити фахових робітників до виконування в молочарському підприємстві праць більше відповідальних, які вимагають основнішої загальної і фахової підготови.

Річні молочарські курси вишколюють фахових працівників до чинностей звязаних з продукцією масла та молочарською апровізацією консумційних осередків як також виробом відповідних сортів сира.

Молочарські курси можна влаштовувати при молочарнях де можна ручно і механічно переробляти молоко, з якими ученики мусять основно запізнатися.

На однорічні молочарські курси приймають кандидатів у віці не нижче 17 літ, що покінчили 6 кляс народньої школи та відбули дволітню молочарську практику в молочарському підприємстві.

Півторарічні сироварські курси мають підготовити фахівців для сироварень. Умови прийняття ті самі, що на річні молочарські курси.

Спеціяльні молочарські курси будуть влаштовувані в міру потреби і вимог молочарського промислу.

У всіх ступнях хліборобських шкіл звертають увагу, щоб учні доповнили загальну освіту для виконування звання після закінчення фахової школи.

Хліборобські і молочарські школи та курси можуть бути державні або приватні. На ведення приватних шкіл і курсів потреба мати дозвіл від шкільної влади.

Хто приступає до організації якоїнебудь школи чи курсу мусить основно зазнайомитися з вимогами і приписами ведення фахових шкіл, мусить вибрати один з типів шкіл чи курсів, які для потреб даного району найбільше відповідають і які зорганізувати не занадто важко.

Не тратити часу та енергії на видумування нових типів шкіл чи курсів, а приняти один з тих, які охоплені приписами шкільної влади. Для більшої кількости фахових хліборобських шкіл є вже розроблені подрібні програми навчання. Вони допускають зміни, відповідно до господарських потреб району, для якого твориться школу. В основі треба затримати визначену програмою кількість годин теоретичного і практичного навчання та розподіл цілого матеріялу навчання на поодинокі предмети. У подробицях можна дещо змінити, залежно від потреб району. План навчання в школі чи на курсі мусить затвердити шкільна влада.

Опрацьовування планів шкіл, які не є охоплені міністеріяльним розпорядком робить цілу справу дуже складною і дуже часто не веде до бажаної цілі.

Заки хто остаточно розробить план навчання в школі чи на курсі треба порадитися фахових організацій (Сільського Господаря, Рідної Школи) та поінформуватися в Шкільній Кураторії у відділі хліборобського шкільництва, яка саме школа в даному районі має найбільші виглядн на затвердження шкільної влади. Передовсім треба організувати в районі такі школи і курси, яких там ще нема. Шкільна влада найрадше признає школи, які доповнюють доцільно вже існуючі фахові хліборобські школи, державні і приватні.

Коли застановитися над тим, які саме хліборобські школи передовсім потрібні, тоді мусимо признати, що це будуть т. зв. школи хліборобського вишколу, які є необхідні в кожному повіті, щонайменше одна мужеська і одна жіноча.

Для такої школи треба підшукати відповідне приміщення. Школа мусить мати власне сільське господарство, або спертися на якесь інше зразково ведене сільське господарство, де практичне навчання було би запевнене на довший час відповідним договором з власником даного господарства. При школі мусить бути зорганізований інтернат.

Щоб дістати дозвіл шкільної влади на ведення школи, треба крім програми навчання і необхідних приміщень на школу та господарства виказатися ще необхідними фінансовими засобами на ведення школи та фаховими вчителями, а що-найменше кваліфікованим управителем школи.

Між нашими агрономами є дуже мало таких, що мають право навчання в хліборобських школах, ще менше є кваліфікованих учительок до жіночих хліборобських шкіл. І тут чи не найбільші трудноші будуть вирінати при організації хліборобського шкільництва, якого потреба щораз -то більше відчувається.

Тому треба спрямовувати сільську молодь до хліборобського ліцею. Абсольвенти хліборобських ліцеїв скінчивши відповідну практику можуть бути вчителями в школах хліборобського вишколу. Для тої цілі слід використати Державний Рільничий Ліцей з українською мовою навчання в Черниці.

Гірше стоїть справа з фаховими вчительками для господинських шкіл. Ліцею сільських господинь з українською мовою навчання нема і не маємо відомостей, щоб про організацію такого ліцею в якійнебудь установі говорили. Ліцей сільських господинь дуже необхідний, бо без нього не будемо мати кваліфікованих вчительок до господинських шкіл і курсів, а без цього трудно буде дістати дозвіл від шкільної влади на їх ведення.

Справа кваліфікованого вчительського персоналу до шкіл хліборобського вишколу і вишколу сільських господинь та для ведення хліборобських курсів стає дуже пекуча і громадянство мусить на цю справу звернути пильну увагу. Для цього треба використати існуючу школу і поробити відповідні заходи, щоб створити ліцей сільських господинь.

Розвій молочарської кооперації і механізація експортових районових молочарень вимагатиме фахівців з ліцеальною фаховою підготовою, а слід за ним повстає потреба створити ліцей молочарського переробу.

Окреме питання творить фахове городниче шкільництво, та тут мабуть ще довгий час будемо мусіти задовольнитися городничими курсами. Створення городничої школи получене зі ще більшими трудноші ами як сільсько-господарська школа, коли брати на увагу необхідне вивінування такої школи і кваліфікований учительський персонал.

М. Холевчук.

УКРАЇНСЬКА 3356 41—100
СТОЛЯРСЬКА РОБІТНЯ
АЛ. КУШИКА
Львів, вул. Скарбківська ч. 28.

Чи скінчиться тільки на нарадах?

Зїзд „Т-ва розвою східних земель“ і наші пожитлятя

Маршал сенату Пристор заявив недавно у своєму пресовому інтерв'ю, що політика держави супроти східних земель повинна йти такими дорогами, щоб можна було осягнути чимскорше вирівнання ріжниць між заходом і сходом, при чому не слід доводити населення до розпуки.

А ось у минулу суботу і неділю відбувся вже у Вильні великий зїзд відомого „Товариства розвою східних земель“ під головуванням самого марш. Пристора. Зїзд радив над багатьма важливими для розвою східних земель справами. В рефератах м. ін. видвигнено конечність негайно скріпити темпо комасаційних праць на селі, зокрема у прикордонній смузі, обговорено вагу інтенсивної меліораційної акції на Поліссі, що принесе у висліді нові запаси землі, врешті делегати домагалися, щоб рушити з місця справу великих публичних робіт, що малоб не тільки економічне, але й чисто моральне значіння.

Пос. Присторова виступила з окремим рефератом про потребу ліварської та правничої опіки на східних селах.

Взагалі зїзд випав цікаво і можна сподіватися, що не скінчиться на самих резолюціях та заявах.

Для нас цікаве ще одно: маршал Пристор зі своєю дружиною виказав безумовно багато журби для своїх родинних сторін. Це дуже гарно. Але чи памятатимуть вони про потреби й наших нужденних поліських сіл? На жаль, на згаданому зїзді не було делегатів-українців, але ми не сумніваємося, що ті, яким лежить направду щиро справа негайної допомоги східним землям на серці, не покинуть на поталу й українського села — без вигривання політичних моментів.

„В інтересі цілости держави для багатьох-багатьох причин — не слід доводити населення до розпуки“.

Гром.

Революція проти валєнсійського уряду

АНАРХІСТИЧНА ДИКТАТУРА.

Вістки, що дійшли до Парижа, про нові анархістичні заворушення в Катальонії не дозволяють точно зорієнтуватися в ситуації, бо валенсійський уряд намагається затримати те все в тайні. Відомо, що

у Барбасо анархісти розстріляли кількох провідників „людового фронту“ і установили анархістичну диктатуру.

„Енформасіон“ принесла вчора в пополудневих годинах вістку про вибух поважних заворушень у Валенсії. Робітничі організації, під впливом яких анархісти не допустили до теперішнього уряду, проголосили в цих днях протестаційний страйк. Генеральна унія працівників, народня конфедерація праці, іберійська анархістична федерація та соціялістична молодь домагаються димісії нового уряду, солідаризуються зі страйком. Проти страйкарів уряд уживає крісів і гармат. Уряд завізвав до Валенсії поважні відділи поліції.

На вулицях міста дійшло до боїв,

підчас яких згинуло чимало жертв по обох боках. Тепер, здається, поліція панує над положенням, хоча революційні настрої охоплюють околиці Валенсії, Кастону де ля Плана, Аліканте, Мурсії та Альмерії. Кажуть, що і в Мадриді вибухли заворушення. Бояться, щоб і в Барсельоні не повторились анархістичні заворушення.

Александрета й Абісинія

НА ЖЕНЕВСЬКІЙ АРЕНІ.

На теперішній сесії Ліга Націй розглядає перш за все дві справи: санджаку Александрети й еспанської війни. Справу санджаку референтував шведський міністр Зандлер. Він ствердив, що комітет прийняв низку постанов, на основі яких санджак Александрети становив би адміністраційну одиницю з повною внутрішньою автономією. Закордонними справами кермував би сирійський уряд, мито і гроші були би спільні для Сирії й санджаку. Контролю над самджаком виконував би делегат Ліги, мешкаючи на території санджаку. Законодатна влада належала би до ради, зложеної із 40 членів, вибраних на 4 роки; екзекутиву мав би президент санджаку і виконавча рада, вибрана зборами теж на 4 роки.

До секретаріяту Ліги наспіла депеша від Гайле Селясіе, в якій він повідомляє, що не вишле делегації на теперішні збори Ліги.

З ПРИРОДИ І ЖИТТЯ.

Сонце, повітря та вода для найменших.

Вже в перших місяцях життя дитини треба подбати, щоб виробити в ній відпорність на всякі шкідливі зверхні впливи та закаження недугами. Дбайливі родичі чи опікуни можуть це осягнути дуже дешево, бо при помочі сонця, повітря та води.

Сонячне проміння діє дуже сильно на дитячий організм, і на це треба дуже вважати. Діти не повинні перебувати довго на сонці, головно ті, що в них лікар ствердив сухоти легенів, ослаблення серцевого м'яза, недорозвій, розвільнення та недокрівля (анемію). Всім цим дітям сонце замість помагати шкодить і погіршує їх стан здоровля.

Одначе з того не виходить, що дітям взагалі не треба сонця. Навпаки, сонячне проміння побуджує і приспішує зріст та загальний розвій дитини, але під умовою, що вони будуть обережно користати із сонячних купелів.

Вже немовлята повище 6 місяців життя, можуть користати зі сонячних купелів; спочатку добре зачинати від 3 мінут, і поступнево доходити до 40 мін.

При тому опіка повинна звертати пильну увагу на нервовий стан дітей, їх вагу, апетит, сон і негайно перервати купелі, колиб показалося, що вони шкодять дитині.

Цілющий вплив на організм дитини має також вода у формі натирань, натрисків, обмивань і річних купелів. Натирати дитину найліпше ранком, зараз по пробудженні дитини, коли ще ціле тіло є нагріте. Такі водні натирання можна переводити вже в немовлят повище 3 міс. Зачинаємо водні натирання водою при температурі 35° С, яку ступнево зменшуємо до 18°, 17°. При натрисках доходимо до найнижчої температури 25° С. Дітей повище 2—3 літ можна вже купати в ріці тоді, коли теплота води неменша, ніж 20° С, а повітря 25° С.

Щоб використати добродійний вплив свіжого повітря на організм дітей, треба перевітрювати кілька разів денно помешкання не лише в літі, але й у холодніших порах року, тимбільше, що немовлятам і дітям не шкодить навіть така низька температура, як —10° С. Добре також дозволити немовлятам спати підчас дня на повітрі.

Тому що цьогорічне літо заповідається незвичайно добре, треба конче дати нагоду дітям, щоб набрали сил на холодну осінь та зиму, тимбільше, що сонця, води та здорового повітря, тих найважніших умовин для здоровля людини, постачає природа зовсім даром.

Б. Г—й.

Препарат вироблюваний у краю.

АБСОЛЮТНО ПЕВНОЮ

ОХОРОНОЮ ПЕРЕД ГРОМАМИ

Є ГРОМОЗВОДИ

фахово і доцільно виконані українською фірмою

„e-comp" Львів, ул. Сикстуська ч. 29. Тел. 203—30.

Кошторися й оферти безплатно.

Клин - клином .., сухоти - сухотами.

Одною з „єгипетських кар", що важкою примарою налягло на сьогоднішнє людство і рік-річно забирає собі мільони жертв, — це сухоти. Це недуга, яку часто видимо довкола себе; вона не щадить дітей ні старших, роками нищить людину і відбирає їй силу до життя. Тому й не диво, що лікарі безустанно шукають за новими, ліпшими способами лікування цієї, такої поширеної недуги. Кожний новий здобуток медицини на тім полі людство витає з радістю, а мільони хорих з новою надією.

Зрозуміло, чому велике зацікавлення викликало звідомлення про новий спосіб лічення грудних сухіт, який подав до відома віденський лікар Кучер на одним з останніх засідань віденського лікарського товариства. Свою методу він опер на спостереженнях, що люди хорі на туберкульозу (сухоти) шкіри (т. зв. люпус) майже ніколи не хорують рівночасно на сухоти легенів. Крім цього застановив згаданого лікаря факт, що коли один з його пацієнтів, хорий на сухоти легенів, заразився випадково т. зв. шкірними сухотами, то в короткий час по закаженню хоробовий стан у грудях не змінився, щобільше, у хорого наступила така замітна поправа і він міг покинути санаторію та віддатись нормальній праці.

Опираючись на повищі факти, що вказують на звязок між сухотами грудей та шкіри, згаданий лікар задумав вибивати клин клином, себто лікувати сухоти... сухотами. Він защіплював важко хорим на грудні сухоти значно ослаблені заразки сухіт у шкіру. Перші спроби дали йому задовільні висліди. Показалося, що в міру, як розвивалися сухітничі зміни на шкірі, затихала хорба в легенях, обнижувалася гарячка, хорий прибирав на вазі і почувався багато сильніше.

Ця метода стрінулася з ріжною оцінкою. Деякі лікарі станули на становищі, що та метода представляє собою небезпеку, що шкірні сухоти можуть поширитися з одного лише огнища (місце щіплення) на цілу шкіру. Одначе творець методи відповів на це, що він не мав подібного загрозливого випадку, бо щіпить у шкіру так значно ослаблені заразні сухіт (бактерії Коха), що вони не вспіли зробити більшої шкоди. Ціла штучно защіплена шкірна туберкульоза обмежується лише до одного твердого огнища на місці защепу. Ціла ця процедура подібна до щіплення віспи.

Так виглядає цікава метода. Кілько вона варта, покаже не теорія, а те, чи сповнить вона своє завдання в практиці.

15 км. над землею.

В останніх днях італійський летун полк. Пецці побив рекорд висоти, яку колинебудь осягнено літаком. Він дістався літаком на висоту 15,655 м. над землею, побивши попередній рекорд, установлений англійцем Свайном (15,222 м.).

Свій небосяжний лет відбув летун на апараті марки Капроні. В тім апараті не було спеціяльної кабіни, замкненої герметично, як це звичайно буває. Полк. Пецці сидів при кермі в спеціяльнім строю, подібнім до строю підводних нурків. На висоті 15 км. над землею, було доволі зимно, бо аж 54° С пониже зера. Одначе відважному летунові не було зимно, бо в його одіж був вмонтований спеціяльний огріваль-ний апарат.

ЖАХЛИВИЙ ЗРІСТ САМОВБИВСТВ.

В останніх роках збільшилося значно число самовбивств головно в Европі та Америці. Прикладом може служити Німеччина, де останніми часами самовбивства просто перейшли в епідемію. Найновіші джерела подають, що там пересічно 52 осіб накладає щоденно на себе руку. Зокрема характеристичним явищем є те, що найбільший процент знеохочених до життя дає молодь у віці від 15 до 25 літ.

За останніх півтора місяця начислили аж 500 випадків самовбивства в 57 більших німецьких містах.

Цей загрозливий прояв звернув вже увагу німецької суспільности і безумовно спонукає її шукати за причинами життевої знеохоти своїх громадян

І БУЗЬКИ МАЮТЬ ШПИТАЛЬ

Бузьки, ці милі та розумні птахи, втішаються симпатією в багатьох краях, де живуть. Спеціяльно магометани окружають бузьків пошаною і опікою. Вони вірять, що ці птахи заносять душі померлих вірних синів Аллаха до раю. Доказом такої незвичайної опіки бузьками є створений у Мароку у м. Фез спеціяльний шпиталь для бузьків. Слабих чи ранених бузьків віддають губильці до того шпиталя, а там довгодзьобі „пацієнти" дістають все, що їм потрібне до видужання. В тім шпиталі залишаються недужі бузьки так довго, аж їм самим це знудиться і не полинуть собі в світ. В цім оригінальнім шпиталі ординують лікарі-фрацузи, а доглядачами є тубильці-мароканці. Кажуть, що бузьки є дуже милими і чемними пацієнтами.

МЕТАЛЬ З ВУГІЛЛЯ

У промові при відкритті вистави в Дісельдорфі прем. Герінг похвалив німецьких хеміків, що причинилися до звільнення Німеччини від привозу з заграниці металів, винаходом нового „ерзацу". А саме німецьким хемікам вдалося спрепарувати з камінного вугілля таке тіло, що має прикмети металю і може його в дечому заступити. Зокрема цей таємний покищо „штучний метал" має такі прикмети металю, які його твердота і здібність проводити електричність.

ГОЛОСИ ПРО МЕДИЦИНУ.

Справа публичного здоровля і добробуту, — є справою, що рішає про те, чи „бути чи не бути державі. Д-р Тадлер.

* * *

Ліпше, коли хорий умре, ніж як ти його вбеш. Гіппократ до лікаря.

* * *

Шануй лікаря, доки тобі його треба. Талмуд.

* * *

Не штука легковажно висловлюватися про лікарську штуку, коли ти здоров. Моліер.

* * *

Лікар ушних недуг займається терпінями, при яких лікар нічого не видить, а хорий нічого не чує. З народньої мудрости.

Лише ощадністю здобудеш добробут і незалежність!

МІСЬКА КОМУНАЛЬНА КАСА ОЩАДНОСТИ У ЛЬВОВІ

ВУЛ. ВАЛОВА ч. 7 і 9 та її Відділи при вул. Городецькій 60 і вул. Жовківській 75

приймають вклади ощадности почавши від 1 зол.

Щоби дати змогу купцям і промисловцям помістити денні торги в касі, урядові години у вкладковім відділі щодня до год. 19·30.

За вклади та їх опроцентування ручить Громада міста Львова цілим своїм майном. 82—?

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Японці творять нову расу.

Статистика виказала, що молоді громадяни Японії сильно перевищають ростом своїх родичів. Уже вісімнадцятьлітня молодь є багато вища ніж їхні матері й батьки. Гляньмо на великі міста Японії. Там запримітимо сильну, здорову та високу ростом молодь. Міста мають перевагу в фізичному вихованні дітей. Село лишається трохи позаду. На вулицях Токіо проходжуються дуже часто матері зі своїми дочками, які є куди більші як вони.

Це докладніше представляють нам антропольогічні поміри що наводять низку цифер. Молоде покоління є вище 2—3 цм. від старшої генерації. Нераз трапляється, що молоді хлопці сильно переростають своїх батьків. Ця різниця загається між 8—10 цм.

Часто можна стрінути в Японії багато родин, де всі діти є високого росту. Недавно виступала на олімпійських ігрищах японська дружина копаного мяча. Молоді спортовці мали гарні висліди у своїх змаганнях. На спортових ігрищах можна було запримітити, що японські змагуни є далеко вищі, як спортовці інших країв.

Найнижчі люди світа.

А направду японців зачисляють до найнижчих людей світа. Бож пересічна висота японця не перевищає 163 цм. Це нормальна висота людей далекого сходу. Одначе трапляються теж виїмки.

Пригляньмося китайцям, що репрезентують жовту расу, а швидко запримітимо, що їхній ріст нічим не ріжиться від людей заходу.

Чим це пояснити? може дехто спитати.

Треба добре тямити, що відповідні умовини життя людини сильно причиняються до фізичного розвитку. Китайці сплять вигідно в ліжках та вживають крісел, знову японці відпочивають скорчені, а ноги згинають до себе.

Побут і звичаї причиняються значно до росту. Це бачимо наглядно в японців. Їхні ноги дуже коротенькі. Немає пропорції. Японець виглядає трохи дивовижно. Широкий, кремезний корпус спочиває на маленьких, коротких ногах. Одначе сьогоднішня молодь сильно змінила дивовижний стан. Старанне плекання тіла, відповідні умовини життя та щоденні руханкові вправи надають японцям европейський виглял.

Яскравий перелім у щоденному життю японця бачимо вже зовсім добре. Це велика заслуга шкіл, що працюють і тверезо застановляються над здоровим життям молодого покоління.

Молодь співпрацює з паяновою акцією шкільної влади. Пропаганда нового життя не вгавае ні на хвилину. Учні й студенти дбають про фізичне виховання.

Шкільні салі мають уже вигідні лавки й столики, при яких засідають японські діти. Вчаться вони не лише читати й писати, але теж по европейськи сидіти. Рухнка змінила основно молоде покоління. Бо присадкуваті, товсті, широкоплечі не мають уже місця в Японії. Тепер бачимо стрункіх, гарних молодців, що нічим не ріжняться від пересічного европейця.

Бачимо, що японці вміли не тільки своєю впертістю дорівняти, чи може й подекуди перевищити европейців під оглядом техніки й культурного рівня японського народу, але витревалістю змагають теж до цього, щоб викликати нову расу японського громадянина.

Дотепна й успішна рекляма.

Болгарське побережжя Чорного Моря має незвичайно гарні місця на літній відпочинок. Морська купіль, пляжі та умірковапий клімат можуть вдоволити найбільш вибагливу людину. Одначе на побережжі є ледви кілька купелевих осель, що їх відвідує маленьке число людей. Чужинців майже там нема.

Неймовірний випадок.

Сумна дійсність переконала наглядно одного софійського купця, Петра Бляйкова, що купелева оселя не дає ніяких приходів. Бляйков продав своє майно в Софії й всі придбані гроші вложив на розбудову рибацького села Орова. Там побудував гарні віллі й пансіони, що були справжньою прикрасою купелевої оселі. Одначе багатому купцеві не сприяло щастя, бо у 1935 р. прибуло на літний відпочинок ледви двоє людей. Одного разу заїхав до Орова англійський промисловець, що замешкав у пансіоні Бляйкова. На обід подали йому смачні черепашки. Раптом англієць почув твердий камінчик й по хвилині запримітив чарівну перлу.

Дивна ввічливість.

Багатий промисловець закомунікував швиденько управі пансіону своє відкриття. Одначе всі йому заявили, що перлу зустрічають тут доволі часто, а той, хто найде, бере її для себе. Англієць подякував за перлу й виїхав до Константинополя. Там звернувся до першорядного золотника, щоб довідатися про вартість перли. Перла була незвичайно цінна — як ствердив золотник. Промисловець подякував ще раз власникові пансіону за гарний дарунок і подав до преси цю неймовірну подію.

І раптом усі часописи здомоніли про Орова та чемність власника пансіону. Тоді з усіх сторін світа почали зїздитися до Орова наївні чужинці.

Популярна оселя.

Впродовж короткого часу заповнилися всі пансіони, навіть у рибацьких хатах замешкали гості з далекої чужини. Всі ходили на обіди до пансіону Бляйкова та заїдали черепашки.

Чужинці захоплювалися Оровом, бож усі одноголосно ствердили, що повітря там чисте і здорове, пляжі вигідні, а ціни дуже низькі.

До Орова приїздило раз-ураз багато людей на лікування — хоч ніхто вже не стрінув перли в їді.

По якомусь часі Бляйков став найпопулярнішою людиною краю. Він зумів розбудувати бідненьку рибацьку оселю та стягнути до неї людей із усіх закутин світа. У 1936 р. прибуло до Орова к. 2 тисячі людей, яких все ще стягала загадочна перла. Англієць найбільш розреклямував Оров — як це кожний згадував. Тому всі місцеві мешканці були йому дуже вдячні.

Хитрий купець.

Нераз призадумувалися гості Орова, чому ніхто уже більше не найшов перли. Це питання турбувало і гостей і мешканців.

Недавно два софійські журналісти приїхали до Бляйкова та поставили йому теж таке питання. Хитрий купець без надуми відкрив усю правду, бо знав, що Оров має уже добру рекляму. Отже оповів їм цікаву історію. До черепашки сам вложив дорогоцінну перлу та подав її багатому англійцеві. Це був одинокий ратунок для Орова, бож спершу ніхто не звертав на нього увагу.

Щойно згодом, завдяки англійцеві, прибувало до маленької рибацької оселі багато людей, щоб шукати дорогоцінної перли.

Дотепний, хоч і не оригінальний помисл Бляйкова причинився сильно до розбудови Орова, який зачислюють сьогодні до найкращих купелевих осель, де рік-річно лікуються тисячі людей.

Історія одної картини.

У Парижі помер у 68 році життя мистець Поль Шаба, який прославився своєю картиною „Вересневий ранок".

Перший раз виставили цю картину, на якій була намальована нага дівчина, що стоїть по кістки у воді, на виставі групи паризьких малярів в 1910 р. Картина мистця, якого до тієї пори ніхто не знав, звернула на себе загальну увагу. Американський „король імпресаріїв" Гарі Райхенбах взяв її зі собою до Злучених Держав і зробив їй величезну рекляму. Та ще заки знайшовся купець на неї, тодішний лідер пуританів Антін Комшток виступив проти цього, щоб картину показувати публично, пізнавши її у найвищому ступні неморальною. Счинилася бурхлива часописна полеміка, в якій взяли участь люди різних поглядів. Очевидно, що ця полеміка була найкращою реклямою картини. Репродукції „Вересневого ранку" просто розхапували і вони розійшлись у кількадесять тисяч примірників. Оригінал купив російський колекціонер Я. Манташев за 10.000 долярів. Згодом відпродав він його іншому колекціонерові Гільбекіянові.

Паризькі часописи повідомляли тоді, що дівчина, яка була моделем Шаба, білує і майже примирає голодом. Поль Шаба опрокинув ці вакиди і помістив у часописах оригінальний лист дівчини, з якого було ясно, що вона вийшла замуж за богатого фабриканта.

—o—

ГОЛУБ ЗЛОДІЄМ.

В одній французькій місцевості недалеко Ноган сір Семей трапилася дивна подія. З нічного столика одної богатої сільської дідички щезла одна платинова обручка з дорогим бриллянтом. Тамошня поліційна станція почала негайно слідство, одначе безуспішно. Чесність домашньої прислуги та докладно переведена ревізія виключали всі підозріння. Про згубу також не було мови.

По якомусь часі ціла справа притихла. Під час одного проходу по городі, запримітила дідичка, що серед дерев щось заблистіло. Коли вона приглянулась ближче, виявилось, що це голубяче гніздо так дивно блищиться. Дідичка заглянула обережно до примітивного голубника і на превелике счудування побачила на дні укриту обручку. Досі сороки мали погану привичку красти дорогоцінности, — тепер виявилось, що й голубам годі вірити, бо й вони пустились на злодійство.

—o—

ВЕСЕЛЕ.

ЗАБРЕХАВСЯ.

„Мої пані й панове, — каже Шпилька в гостині — жінка не мусить бути гарна, не мусить бути добра, не мусить бути ввічлива і щира, але мусить вміти одну життеву штуку: добре варити. Найкращим доказом є наша господиня, яка гостює нас... Хіба неправда, пані й панове?"

ДОПОВНЕННЯ СТУДІЙ.

— Чому ви скрізь говорите, що пані Криклива мусить їхати ще до Італії завершити свої співочі студії? Адже вона зовсім не має голосу?

— Я знаю про те, але вона є моєю сусідкою.

ДОБРИЙ АВТОМОБІЛІСТ.

— Якщо не помиляюся, то ви вже давно здали шоферський іспит і дістали дозвіл їзди. Але досі я не бачив ще вас в авті.

— Так, але я з таким важким трудом добув собі право їзди, що не хочу його так швидко стратити.

КРИВДА.

— Мамочко, чи то правда, що вчителі дістають за те гроші, що сидять у школі?

— Очевидно, синочку!

— Але ж це зовсім несправедливо, бо ми всю роботу виконуємо.

НАЙТЯЖЧА ПРАЦЯ.

— Перед сніданком маю завжди найтяжчу працю дня.

— А щож ти робиш?

— Намагаюся встати з ліжка.

МУДРИЙ СЛУГА.

— Іванс, коли нині вечором будуть у мене гості, кликатиму тебе „Жан". Розумієш?

— Так, а як маю вас, пане, кликати?

— Ідіот!

— Все в порядку, прошу пана! Знаю вже.

ПРОСТИЙ РАХУНОК.

Учитель ставить учневі таке питання: „Хтось купує товарів за 3763 зол. Половину платить готівкою. Кілько він буде винен?

Малий Петрусь: Другу половину, пане вчителю.

СКУПАР.

Двох шотландців стрічається на вулиці. Один із них кривак.

— Тобі що сталось у ноги?

— Маю за вузькі черевики.

— А чомуж ти їх носиш?

— Мушу, бо я вчора знайшов повну коробку пластрів на мазолі, а не маю мазолів.

—o—

Не сміє скінчитися тільки на алярмах!

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ.

До Хвальної Редакції „Діла" у Львові.

Прочитавши знамениту статтю п. О. Кисілевської про потребу негайної помочи для академічної молоді, подумав я собі, що дійсно готово скінчитися тільки на алярмах. Чим більш нарад і проєктів, тим більше справа плутається і проволікається. А справи, де йде про якісь складки чи жертви, мають це до себе, що дуже скоро буденіють та ще скорше переходять у забуття. Справа ця негайна і пекуча. Треба якнайскорше не зложитись, а скинутись (як на погорільців), а можна ще в цім семестрі багато одиниць інтелігентних врятувати.

Рівночасно пересилаю чеком ПКО до Хв. Адміністрації „Діла" квоту **пятьдесять зол. (50) на фонд допомоги академічній молоді (ФДАМ)** і не пропоную системи трійок, бо вона не все доцільна, а кличу всіх українців доброї волі без огляду на місце замешкання, всіх, кому лежить на серці добро і будучність нашої академічної молоді, будучих працівників і провідників народу, щоб вислали на адресу „Діла" свою лепту, по змозі якнайбільшу, але **негайно.** Бо „bis dat, qui cito dat". Як будуть гроші, тоді вже легше радити.

Прошу приняти слова високої пошани

Д-р Теодор Соневицький,
лікар у Старому Самборі.

Ст. Самбір, 24. V. 1937.

*

Від Ред.: Містимо з найбільшою приємністю отсі рядки Вп. дра Т. Соневицького і його зазив до Громадянства, щоб поспішило негайно з жертвами на фонд допомоги академічній молоді. Всі прислані до нас грошеві датки викажемо в „Ділі" і постараємось розділити їх між найбільш потребуючих студентів при допомозі компетентних до того чинників.

Дрозд Львів
Порошок до печення
Цукор ваніліновий

Смерть Карла Крамаржа.

ПРАГА, ПАТ. Сьогодні вранці помер відомий чеський політик, перший преміер Чехословаччини, д-р Карло Крамарж.

*

Д-р Карло Крамарж помер у 77-ім році життя. Він був одною з наймаркантніших постатей чеського політичного світа, у свій час — у 90. рр. мин. ст. — одною з найцікавших постатей віденського парляменту, в якому був провідником молодочехів. Підчас світової війни був арештований та засуджений на смерть за державну зраду, помилуваний у 1917. році Карлом. І. Після розпаду Австрії був головою чесько-словацької Національної Ради (конституанти) та першим преміером ЧСР, до половини 1919 р. Був лідером націонал-демократичної партії, завзятим і фанатичним приятелем та звеличником Росії і через це до українства дуже неприхильно настроєний. Все-ж, у своїх поглядах на українців і ввесь Схід Европи перейшов в останньому десятилітті деяку еволюцію. Коли в 1930 р., з нагоди 70-ліття К. Крамаржа, „Діло" помістило низку монографічних фейлетонів п. С. Перського, то д-р Крамарж подякував тому нашому громадянинові та запевняв, що він не є ворогом українців. Однак нема теж сумніву, що москвофільська та антиукраїнська течія в Чехословаччині у чималій мірі спиралася і по нинішній день спирається на авторитеті самого імени Крамаржа.

Д-р К. Крамарж, як націонал-демократ, був подекуди антагоністом Масарика. Деяку аналогію можна тут повести поміж відносинами у Польщі: Масарик і Крамарж пригадують у дечому Пілсудського і Дмовського, з тою різницею, що і Масарик і Крамарж були революціонерами супроти Австро-Угорщини, відкидаючи всяке угодовецтво.

Пок. д-ра К. Крамаржа знало особисто чимало українців. Вони могли-б теж дати свої спомини про ту цікаву постать великого політика.

SAMODZIAŁY LESZCZKÓW
Вибагливі, дешеві, тривалі убрання тільки з Лещківського самодїлу склад
„ЛЕЩКІВ" ЛЬВІВ КОПЕРНИКА 4

Успіх наших артистів у Варшаві.

Гостинний виступ Марії Сокіл та Антона Рудницького у Великому Театрі.

Варшава, 20. травня 1937.

Можна без перебільшення сказати, що цьогорічні латинські Зелені Свята у музичному житті Варшави перейшли під знаком знаменитого виступу пари українських артистів — прімадонни Марії Сокіл і диригента Антона Рудницького.

Зелені Свята не належать до „касових" днів в опері. У тих днях мало хто зпоміж „неграті-совців" залишається серед міської спекоти. І тому переповнену ущерть, захоплену та разураз „бісуючу" салю варшавської опери в день виступу наших львівських артистів, треба вважати успіхом першої величини.

Перед самим початком „Фавста" (в якому п. Сокіл співала партію Маргарети) мав я нагоду почути слова признання для пп. Рудницьких від кількох чужинців, фінських та німецьких студентів музик, з якими припадково стрінувся при кавярняному столику під театральною колюмнадою, та які знали їх однаково добре, як третю репрезентативну українську артистичну силу — Любку Колессівну. Коли потім я стрінув тих чужинців у театральному фое підчас перерви, вони були ще більше розентузіязмовані.

Марія Сокіл, відома у Варшаві тільки як концертантка та хіба з радієвих авдицій, і голосово і креацією „Маргарети" перейшли навіть найвищі сподівання. Можна було чути здивовані розмови присутніх поляків, чому досі Варшава не користала з артистки тої мірки; більшість польських глядачів напевне була переконана, що це артистична пара, яка постійно працює за кордоном!

Щодо успіху Антона Рудницького, як диригента, досить сказати, що після закінчення вистави орхестра „ін корпоре" зробила йому овацію: це найвище признання, яким може похвалитись диригент!

Маємо враження, що музичне життя Варшави чимало вискалоб, коли-б співпраця з цією визначною артистичною парою не була така страшенне... рідка і випадкова. **Г. Котор.**

—o—

НОВИНКИ.

— ОХОЛОДА — НАСОЛОДА. По обіді в ресторані „ОКО" Костюшки 3 зазнаєш справжньої насолоди при морозиві „Фортуни Новой". 999 1—3

— **Куди їхати на літо?** Напевно в гори, а з гірських пансіонів хіба найкраще вибрати „Зелемін" у Гребенові. У „Зелемині" найкращий відпочинок. Гірське повітря успокоює нерви, достатній і здоровий харч, добра обслуга дають вдоволення з побуту в „Зелемині". Отже їхати тільки до Гребенова, до пансіону „Зелемін". 995 а 1—2

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., телефон 254-46. Приймаю футра до перехования літом.

— **Хто з приїжих** в край хоче дістати гарні зразки галянтерійних виробів, нехай зайде до кремениці Кооперативи „БАЗАР" у Львові, при вул. Руській 3. Великий вибір мужеської, жіночої і дитячої галянтерії. 998

— **Вячеслав Липинський як історик.** На таку тему відбудеться відчит д-ра Володимира Заловецького в четвер 27. ц. м. в салі „Української Бесіди" (вул. Рутовського 22) Початок в год. 18.30, вступ за добровільними датками.

— **Деканом львівської адвокатської палати** вибрано д-ра Бр. Покорного, віцедеканом знову д-ра Маркиля Бубера. В найближчу суботу відбудеться тісніший вибір між кандидатами до адвокатської ради д-ром Дрекгевичем і д-ром Любачевським, які минулої суботи не одержали абсолютної більшости.

— **Нова управа нотаріяльної палати.** Відбулося загальне зібрання нотаріяльної палати у Львові. Опісля на зібранні нотаріяльної ради вибрано головою Казимира Сокола, заступником Евгена Міського.

Хто перший стріляв?

ЗІЗНАННЯ СВІДКІВ У КРАКІВСЬКОМУ ПРОЦЕСІ.

У вівторок шестого дня процесу за напад на Мисьленіце зізнавали вже свідки, які підтримували акт обвинувачення. Перший свідок комісар поліції Крулікевич зізнав, що з 12 поліцаями пустився в погоню за ватагою Добошинського. Недалеко ліса коло Поремб побачив гурт осіб з косами і револьверами, які на вид поліції почали втікати. З цього гурту посипались стріли до поліції і тоді свідок наказав поліцаям віддати салюву. Поліція перешукала терен і знайшла підс. Влязлу у збіжжі, де побіч нього лежав кріс. Поліція знайшла теж підс. Вонтора з револьвером і шнуром. Оба підсудні призналися до нападу на Мисьленіце з ватагою Добошинського і назвали села, в яких були „охоронні дружини" вшехпольської партії. Додали теж, що Добошинський стягнув їх з цих „охоронних дружин" до нападу на Мисьленіце. Незабаром надійшов відділ поліції ком. Поляка, який перший звів бій з диверсантами, підчас якого ранено Й. Палку. Свідок знайшов тяжко раненого з неперев'язаною раною, бо диверсанти покинули його на поталу долі.

З черги оборонці ставили низку питань свідкові і після того трибунал відчитав зізнання св. Крулікевича, зложені у слідстві.

Св. Т. Маркевич, комісар поліції, зізнавав про свою участь у погоні за учасниками ватаги і сутичку з ними та Добошинським під Зубрею. Тоді поліція арештувала Яна Радоха з крісом і муніцією, а 100 м. від нього знайшла вбитого учасника нападу Махна. На питання оборони свідок зізнав, що частина ватаги з Добошинським була недалеко чехословацького кордону.

Черговий свідок ком. Й. Кузель зізнав теж про свою участь у погоні за ватагою Добошинського і про зізнання підсудних у слідстві, щойно він вів по селах. Підкреслив, що деяких учасників арештувала поліція підчас погоні, інші самі зголосилися на поліцію. Всі підсудні без ніякого примусу зізнавали до найменших подробиць про свою участь у нападі. Каже, що підс. Вигода, ніким не питаний, оповів між іншим таку характеристичну подробицю. По втечі з лісів коло Поремби зголосився до адв. Позовського, який порадив йому тоді, щоб набрав води в уста і мовчав та щоб якнайшвидше зник.

Свідки: Турський, К. Пшезьдзецький, Янїна Мазуркевич, Г. Сафежинський, М. Клімашевський, Й. Бешад і К. Дзєнко, самі поліцаї або поліційні агенти, зізнавали теж з подробицями про свою участь у погоні, про арештування поодиноких підсудних та про їх добровільні зізнання. Підкреслювали, що підчас арештування деяких підсудних у погоні поліція відобрала від учасників зрабовані речі, а саме від підс. Лелека забрала тютюн, папіроски „Раритаси", дві маринарки, нові лякери та військовий пояс.

В середу зізнавали далі свідки, між іншими комендант станиці поліції в Мисьленіцах М. Кайк і пост. В. Орліцький, які описують знищення ватаги Добошинського на станиці поліції, в місті Мисьленіцах і свою участь у погоні.

— **Нові поштові агенції** входять з днем 28. ц. м. в життя в Мацьковичах перемиського повіту і в Лукові пов. Лісько.

— **Новий спекуляційний алярм.** Українофобський „І. К. Ц." алярмує польську громадянську опінію про новий український замах на польський „стан посідання" у Львові. Цим разом українці, мовляв, хотять купити фабрику хліба „Меркури" біля городецької рогачки. Підприємство банкротує і є на продаж, а до купна стає, мовляв, одна українська фірма та львівський магістрат. Українці дають вдвоє більшу ціну ніж магістрат... Як довідуємось, справа з українцями не відповідає правді. Ніяка українська фірма не спішиться купувати дефіцитову фабрику, а цілий алярм це тільки черговий „Курєрковий" трік, що має на меті підбити ціну обєкту, якого дефіцитове підприємство хоче позбутися. Але тих платних тріків з „українською небезпекою" „Курієрок" пустив досі так багато, що ледви чи спекуляція тепер йому вдасться.

Підчас спеки холодимося

МОРОЗИВОМ

тільки з фабрики

„ФОРТУНА НОВА"

Тел. 226-14.

— **Сплата залеглостей в Обезпечальні облігаціями.** Агенція „Всхуд"" повідомляє, що Суспільна Обезпечальня у Львові приймає від 1. травня ц. р. на сплату залегких складок, що повстали перед днем 1. січня 1936. р, облігації 3 прц. премійної інвестиційної позички по курсі вищім на 10 прц. від біржевого курсу, устійненого на кожну декаду, але не вищім ніж по 85 зол. за 100 зол. іменної вартости. Всі сплати в 1936/37 р. Суспільна Обезпечальня зачисляє в першу чергу на залеглости, належні до 31. грудня 1935. р. Крім того від 1. червня ц. р. Суспільна Обезпечальня буде приймати на залеглости до 31. грудня 1935. р. відсоткові пупілярні папери по курсі до 10 прц. вищім від біржевого курсу.

— **Якого урядовця мала шкільна кураторія.** Як відомо, у Львові арештовано урядовця шкільної кураторії Юрія Кінду під замітом грошевих зловживань. Він був колись асекураційним агентом у Ряшеві, опісля Варшаві та інших містах, де допускався великих грошевих надужить. Одночасно навязав зносини з вищими урядовцями в міністерстві освіти, яким предложив фальшиві документи. За їхньою протекцією дістав посаду вищого урядовця у львівській шкільній кураторії. Тут виступав як загорілий польський патріот, військовий старшина, хоч не мав до цього кваліфікацій, а навіть як оборонця Львова, хоч у львівських боях участи не брав. Користаючи з довіря своїх зверхників, допускався зловживань на право і на ліво, крав гроші, фальшував документи, виробляв за винагородою посади. Аж у звязку з матуральною аферою зроблено у нього домову ревізію, при якій знайдено масу документів, що його сильно компромітували. Виявилися теж його зловживання в Ряшеві, Варшаві і т. д., за які шукала за ним поліція. Його арештували і відставили до слідчої вязниці. Кінда признався майже до всіх фальшівництв. Коли не хотів тільки признатися до фальшування матурального свідоцтва, піддали його короткому іспитові й показалося, що арештований не має поняття про найпростіше знання.

— **Відгомін матуральної афери.** У звязку з матуральною аферою у Львові шкільна кураторія на основі переведеного слідства виключила від матури в бучацькій гімназії вісім учнів і учениць, з того сім жидів і жидівок і одну польку.

— **Сензаційний процес у Львові.** У вівторок 25. ц. м. відбулася в окружному суді у Львові перед суддею Льокером розправа проти начального і відповідального редактора „Дзенніка Польского" Клявдія Грабика, якого притягнув до відповідальности редактор „Ілюстрованого Експресу Вечорного" Януш Лясковніцький за зневагу зі ст. 255 § 1 к. з. Ред. Я. Лясковніцький почувся ображеним статтею в „Дзенніку Польскім" з 14. квітня ц. р. (ч. 102) п. н. „Арештування та ревізії у Львові між прокомуністичними дівчами" і притягнув К. Грабика до відповідальности за образу чести. Ред. Грабик боронився тим, що згаданої статті не читав, бо був тоді у Варшаві, але готов перевести доказ правди, що „діяльність „Іл. Експресу Вечорного" впливає відємно на прилюдну мораль"; що „співвласниками „Праси Новей", яка видає „Век Нови", „Іл. Експрес Вечорни" та „Недзелю Рано" є пп. Ед. Гольденберг-Громський і Генрик Тенненбавм-Левартовський — оба жиди"; що „рішуча більшість редакційних співробітників „Іл. Експресу Вечорного" це жиди", що „Век Нови" та „Іл. Експрес Вечорни" містять статті по лінії людового фронту і навіть комуністичної акції і т. д. Суддя відкинув переведення доказу правди і занедостачу надзору засудив ред. Грабика на **100** зол. гривни і 10 зол. коштів. Ред. Грабик зголосив апеляцію. З приводу цієї розправи в „Експресі" читаємо таке: „Дзенник Польскі", вдержуваний, як відомо, при житті штучними застрисками, не щадив нікого. Ніяка брехня, ніяка видумка не була зла, щоби тільки кинути тінь на діяльність „Експресу"... „Треба знати, що „Дз. П." має дві мірки своєї політ. ідеольогії. Жид, що живе з ним в приязни — „народовец". Жид, що сторонить від ред. Грабика — це „фолксфронт".

— **Обсунулася земля.** У Сороках над Дністром на Буковині обсунулася земля, деякі доми позападалися до половини в землю, інші розпалися. За один день земля обсувалася двічі, причому за першим разом обсунулася на пів метра, за другим разом на метер на просторі яких 10.000 кв. м. із Букарешту виїхала до Сорік комісія, щоб розглянути причини катастрофи.

— **Плямистий тиф у Брідщині.** В кількох громадах брідьдого повіту поширюється плямистий тиф, на який заседужало кількадесять осіб. Санітарна влада старається припинити пошесть.

— **Велика пожежа** була в Керниці городецького повіту, де згоріло 12 господарських будинків на шкоду кількох господарів. Загальну шкоду обчисляють на 7.000 зол. Причиною вогню була лихо будова комина.

— **Краєва хроніка.** В Бориславі втопився 50-літній Дмитро Матковський, копальняний вертач, з причини домових невзгодин. — У ставі біля Янова під Львовом виловили тіло 45-літньої служниці Катерини Мартин, глухонімої, родом із Великополя.

— **Причиною страшної бурі** з градом і громами в Келеччині та краківському повіті було, як подає ПАТ, зудар двох великих хмар, які обірвались нараз. Вода залляла 7 повітів. Досі начислили 53 особи, що згинули підчас катастрофи. Дві урядові комісії обїздять знищені повіти, устійнюючи шкоди, які йдуть в сотки мілїонів.

— **Трагічна охорона перед злодіями.** Робітник, занятий в кіні у Грубешові, Віктор Цукрицький забезпечив шафку з реклямами фільмів перед злодіями, перетягнувши дріт від електричної інсталяції, що освітлювала фотоси. Незабаром прийшла 13-літня Естера Лер і оглядаючи фотоси, доторкнулася руками дроту. Електричний струм убив дитину на місці. Цукрицького арештовано.

— **Напад на льотерійну колектуру.** До льотерійної колектури Ліхтенштайна і С-ки у Варшаві увійшов молодий чоловік і заставши тільки службовичку Емілію Пентнік, ухопив течку зі стемплями на 900 зол. і хотів утікати. Коли вона зловила його за рукав, він повалив її на землю, скопав і вибіг на вулицю. Одначе за ним вибігла Пентнік і на її крик пустилися за грабіжником прохожі, аж врешті зловив його поліцїянт. Показалось, що грабіжником є Хаїм Колтон із Лодзі.

— **Продавали „сибірське золото".** По Варшаві вешталася шайка ошуканців під проводом жидка, що подавав себе за „Грінберга". Він оповідав, що має звязки з урядовцями копальні золота на Сибірі і при їх помочі перепачковує до Польщі золото, яке може кожному дешево продати. Коли хтось злакомився на „дешеве золото", спільник Грінберга якийсь „Фельд" приносив мішок, що містив у собі золото, і брав заплату, кілько міг, звичайно в сумі кількох тисяч зол. Опісля Грінберг радив покупням піти до Банку Польського і продати золото. Одначе по дорозі являвся третій спільник в однострою поліцїянта, придержував Грінберга як пачкаря і забирав його нібито до комісаріяту. Тоді покупень стверджував, що став жертвою ошуканців, бо в мішку, який він купив, був металь без вартости. Таким способом Грінберг зі спільниками ошукав багато осіб на суму понад 100.000 зол. Останньою його жертвою був Мордко Алембік із Щирцова, від якого видурили 4.000 зол. Одмак Алембік відшукав Грінберга і звелів його арештувати. Показалось, що це знаний ошуканець Мошко Бятецький, що приїхав до Польщі з Бразилії, де ошукував людей, мовляв, що має золото з Каліфорнії. Бятецького поставили перед суд і засудили на 4 роки вязниці. Його спільників ще досі не здоволи.

— **Цікаве явище природи** заобсервували мешканці поморського побережжя. Величезна хмара важок, що кілька км. завбільшки повисла над Поморим, схоплена сильним вітром, удалася над Поморим, схоплена сильним вітром, удалася в море. Тепер морські хвилі виккидають заголплені комахи грубою масою на беріг. Моряки кажуть, що важки походять із Швеції, звідки буря перекинула їх цілою хмарою повад море від польський беріг.

— **З Польщі.** У Вислі під Варшавою утонули три 14-літні учні із прогульки школи у Фалениці. — В трамваєвому возі у Варшаві отробився 28-літній Маріян Бінко зі Львова. Його відставили до шпиталю.

— **Не має щастя** бельгійський проф. Пікар зі своїм летом до стратосфери. Із Брюселю повідомляють, що 25. ц. м. він хотів вилетіти своїм старим бальоном як найвище в повітря, щоб робити наукові обсервації над стратосферою. Підчас приготовань бальон запалився і згорів до тла. Сталося це у хвилині, коли прикріплали гондолю до бальону. Проф. Пікар і його помічник Макс Козинс вийшли з катастрофи щасливо.

— **Шпигунки в Москві.** В Москві викрито шпигуиську централю, що працювала в користь одної сусідньої держави. Членами організації були самі жінки. Всіх арештовано. Три з арештованих це жінки старшин совітського генерального штабу. Вони звернули на себе увагу люксусовими строями і розгульним життям.

— **Вовки проти вязнів.** У болгарському місті Гроли придумали оригінальний спосіб проти частих револьт вязнів і втеч із місцевої вязниці. На коридорі біля келій, в яких сидять найнебезпечніші вязні, вязнична сторожа замкнула кілька вовків. Самі сторожі вбираються в грубі шкіряні одяги, так що вовки не можуть їх покусати. Зате вязні бояться показатись на коридорі, щоби вовки не роздерли їх на кусники.

— **Різні вістки.** В Хабаровську виконано присуд смерти на 11 совітських залізничників, засуджених за шпигунство в користь Японії. — До Шангаю прилетіли французькі летуни Доре і Мішелєті. — В Буфало Крік (стейт Колорадо) ударив грім у відділ саперів, при чому 7 вояків згинуло, а 39 перевезено до шпиталю. — На лінії Бресляв-Штетен зударився вантажний поїзд з омнібусом, при чому ранило 28 осіб. — В Льоганспорті (стейт Індіяна) три бандити, озброєні скорострілами ограбили банк, при чому згинули два поліцисти. Бандити втікли. — В Берліні страчено 29-літнього Оттона Кропа з Кольонії за участь в комуністичній змові.

— **Справлення помилок.** У вчорашньому (113) числі „Діла" зайшли такі помилки: У малім фейлєтоні **„Всі за одного"**, в 5. уступі з долу, зложено в реченні: „загули голосніше, як дзвони всіх галицьких і волинських біжниць", зам. **дзвіниць.** — У новинці **„Українська шкільна авдиція у радію"** зложено: „вчорашня авдиція „Весна у пісні" принесла миле розчарування, зам. **мале розчарування.** — В новинці **„Окупаційний страйк студентів"** зложено: 300 студентів вищої школи будови машин у Львові, зам. **у Варшаві**

Останні вісти.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ГОДЯТЬСЯ НА ВИВІЗ ГЕЛІЯ.

ВАШИНГТОН, 26. 5. ПАТ. През. Рузвельт переслав конгресові звіт міжміністеріяльного комітету зі згодою на продаж газу гелія чужим державам для повітреплавів під умовиною, що його не будуть вживати до військових цілей.

З театру.

ВЕЛИКИЙ ТЕАТР: „ТІТОЧКА", комедія на 3 дії А. Фредра.

Невідомий молодий офіцир опинився на шляхотському дворі ранений і полонив серце зодночас 50-літньої тітки та її молодої сестрінниці. Є тут іще один молодець — теж закоханий в іншій молодій дівчині, є і старий шамбелян — рівно три пари, що закохуються, думають про подружжя та інтригують чи то для інтересу чи для збитків. Акція навіть досить поплутана; винішній глядач розплутує її легко здогадами, але і не перестає сміятись, коли актори вміють добре заграти якусь сцену. Два-три рази на салі було чути щирий сміх, навіть оплески при відкритій сцені.

Дуже добра була у заголовній ролі п-і Богданська, знаменитий Махальський, у стилі пєси були Малянович і Стемповський.

ч. п.

З кіна.

КІНО „АПОЛЬО": „ОСТАННІЙ АКОРД".

Австрійська фільма з добрим сценаріем і добрими артистами. Молода жінка виїжджає до Америки із своїм чоловіком, який мусить утікати; там він кінчає самогубством, вона заміжується. Її малий синок, що залишився у Відні, переходить до сирітського захисту, потім стає адоптованим сином бездітного диригента опери. Фільма показує нам далекі взаємини незнайомих осіб через океан завдяки впливові музики; радіо стає тут тим кільцем, що зв'язує ці два далекі світи. Приватне життя великого музики, що має легкосерду жінку — зовсім немузикальну, виведене дуже цікаво. Ліль Даговер, що не виступала віддавна, створила нову гарну ролю. Нові невідомі кіноманам артисти звертають на себе увагу. Симфонічна орхестра доповнює враження деяких сильно драматичних сцен. Уся фільма дуже інтелігентно придумана і знаменито виведена.

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

Дописи.

ЧОРТКІВ.

Будова дому Рідної Школи. Після компромісового полагодження непорозумінь на терені Повіт. Кружка „Р. Ш." в Чортківі і вибору нової Управи під головуванням адв. д-ра Вол. Електоровича пішла живо акція будови рідно-шкільної домівки в Чортківі. Будова вже розпочалась на пречудовій, великій площі на окружним судом. Управа дістала дозвіл зі староства на збірку в повіті до кінця червня ц. р. та мусить зібрати на ту ціль коло 18.000 зол. з наших сіл. Свідоме громадянство чортківської округи повинно масово і негайно приспішити на будову свої датки. Також українські емігранти з Чортківщини, які тисячами перебувають у Злуч. Державах, Канаді, Бразилії, Аргентині і т. д., повинні поспішити негайно з жертвами на цю ціль і повести широку збіркову акцію в тих державах між нашими людьми. Тільки великим збірним зусиллям та скоординованою працею всіх людей доброї волі доведемо справу будови щасливо до кінця.

ТУРКА Н. С.

Свячене. В неділю 16. 5. ц. р. улаштувала тутешня філія „Просвіти" у великій салі свого дому спільне свячене, яке мало характер повітового свята тому, що при столі сиділи не тільки члени місцевих читалень, але також члени 10 сільських читалень „Просвіти". Після посвячення дарів о. І. Федзевичем перейшла вечера в дуже симпатичному настрою. Гарні тости Д. Марцева, А. Горечка і д-ра М. Кондзіоли переплітались зі співами чи то церковних чи то національних пісень. Коли учасники стали від столу після народнього гимну, кинулася молодь до танців, які протягнулися до ранку.

Політична нарада в Ісаях. Дня 11. 4. ц. р. відбувся в Ісаях довірочна нарада під проводом о. Івана Криси з Ісаїв, П. Совича з Ясенян Мальової і Н. Котани з Явори. Прибулі в числі 300 осіб із зацікавленням вислухали півторагодинного реферату посла Дмитра Великановича і кореферату Д. Марцева, який у заступстві хорого голови ПНК з Турки прибув на нараду. Після обговорення всіх актуальних справ розійшлися вечірними з піснею „Ще не вмерла" на устах домів.

ВІДГУКИ ДНЯ.

В чужім зеркалі.

Ганьбимо себе, родимці дорогі, де попало і як попало, чіпляюся й я на кожнім кроці і за кожну дрібницю, а направду часом похвалити нас треба. Найцікавіше, що привід до похвали і спонуку дають звичайно чужі. Тоді ми спершу ставемо здивованим стовпом.

— Ні!? Це хіба видумка!... Ми, щось такого?!...

Потім тріскає в наших грудях бомба національної гордости і жовтоблакитна радість заливає наші серця.

— Дивіться! Що за розум! Направду ми не є такі, за яких себе маємо!

Хто знайомий з польською літературою, той при цій нагоді зацитує:

„Cudze chwalicie — swego nie znacie,
Sami nie wiecie, co posiadacie"...

Зацитувавши таку штуку, задирає голову вгору і дивиться на львівський ратуш як жирафа на стоногу. До кого ти — мовляв — копита рівняєш!

А все це, як я вже згадував, завдяки чужим відкриттям, ревеляціям і тим подібним доносам.

Ось, наприклад:

„Варшавскі Дзенник Народови" б'є на тривогу, що українці хочуть викупити польський Львів. Потихо, асілякими штучками купують каменниці, ба, що більше фабричні обекти. Митрополит Шептицький задумує купити великі терени на Личакові та ставити там церкву як „пендант" до фундації арцибіскупа Твардовського — костела Остробрамської Богоматери. Церква на тих теренах стоялаб вище від костела, значить дивилась би на все згори, моргаючи понад дахи і вежі міста до катедри св. Юра.

Та це для львівського кореспондента „Варш. Дзенніка Нар." ще багато не все.

Коли взяти карту Львова і глянути на всі обекти куплені, куповані, чи торговані українцями, то видно в цім руку... генерального штабу будучої У. Г. А. Все це обекти положені на периферіях міста, на горбах, при розстайних дорогах, коло залізничих шляхів, недалеко від води. На випадок припадку (гляди рік 1918, місяць листопад!) все це зміняє змісця своє тихомирне обличчя на марсову міну і стає редутами „інвазників", що може мати страшні наслідки для семперфіделісової перли.

Прочитавши нині ці ревеляції, в мені бухнула бомба нац-гордости.

— Ось бачите, родимці дорогі, як нас люди хвалять. А ми навіть не запримічуемо тих усіх власних ходів, заходів і вихилясів. Хитрість — ця наша вроджена прикмета, що дала нам такі блискучі висліди в боротьбі з сусідами, зовсім нам самим не імпонує. Це для нас хліб насущний і тому так збуденіло. Але для чужих це імпозантні кавалки. Мало того! — Викликують у них марево апокаліптичної бестії.

Не хочу випереджувати фактів і далекий від того, щоб розкривати деякі знані мені подробиці. Але сподіваюся, що кореспондент після загального занюхання небезпеки перейде на подрібне винюхання детайлів.

Тоді готово вийти на верх, що під проектованою церквою мають бути бетонові касарні, на вежі гнізда скорострілів, дзвони пристосовані на перерібку в летунські бомби, а в шнурках дзвонів скритий колючий дріт на перегороди до окопів.

А в димарях українських фабрик відкрие завіси, що позволять одного гарного дня спустити димар поземо, наладувати величезним стрільном і бахнути в польський Львів!..

Галактіон Чіпка.

Спорт.

УКРАЇНА — ЧОРНІ

Змагання цих дружин за мистецтво Окружної Ліги відбудуться в четвер 27. ц. м. на грищі Чорних. Початок: год. 5. попол. До цих змагань виступить українська дружина — на жаль — в ослабленому складі, без розбитих і недужих своїх грачів (мовірно без Мікльоша, Скопеня II. і Пазуника), яких заступлять змагуни II. дружини.

Алькоголь і тютюн спинюють умовний розвиток людини.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Мол. Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

РАВА РУСЬКА:
27. V. Трафіка пані генералової.
28. V. Т. Шевченко.

ЖОВКВА:
29. V. Камо грядеши? I. част. Вініцій і Лігія.
30. V. Камо грядеши? II. част. Смерть Нерона?
31. V. Трафіка пані генералової.
1. VI. Т. Шевченко.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ГЕРЕБОВЛЯ:
27. V. Довбуш
28. V. Шалапут.
З Теребовлі їде театр до Підгаєць.

Великий Театр:

Четвер, 27. V. год. 8. веч. премієра „Король" комедія Флерса, Кеяве та Арвая.

Пятниця, 28. V. год. 8.15 веч. Вихтуп Удав Шан-Кар індійський балет.

КІНА.

АПОЛЬО: „Останній акорд" з Ліль Даговер.

АТЛЯНТИК: „Тиждень перед шлюбом".

ВАНДА: „Дочка Джунглів", „Скопи-ти жінку".

ГРАЖИНА: „Серця зі сталі", „Нетлі".

ЄВРОПА: „Дай мені твоє серце".

КАСІНО: „Коли не вільно кохати" з Мартою Егерт.

КОПЕРНИК: „Ік перше кохання".

МАРУСЕНЬКА: „Ал хет" („За гріхи") і „Веселі бідаки".

МЕТРО: „Вовкулака", „Чоловіки до вибору".

МІРАЖ: „Остання серенада".

МУЗА: „Поворот до життя" („Чорні жінки").

ПАЛЯС: „Дорога до Ріо де Джанейро" (Хрестна дорога білих невільників).

ПАКС: „Буде краще" з Тоньком Щепком.

ПАН: „Шість".

РАЙ: „Варвара Радивилівна".

СВІТ: „Ік ночі" з Кларком Гейблем і Кльодет Кольбер та ревія „В еспанському літалі".

СТИЛЕВЕ: „Панове в циліндрах" і ревія.

ТОН: „Герой Техасу".

УТІХА: „Останній могікання" і ревія „Над синім Дунаєм".

ХИМЕРА: „В хуртовині вогню та заліза"

ФОТОПЛАСТІКОН.

(пл. Марійська 5).

„Печера Адельсберг".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 27. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 16.30 Флет, віол., форт., 17.00 Розр. музика, 19.00 Вок. авд., 19.15 Серенада на скр., альтівіолу, віол. Бетовена, БІЛГОРОД (437) 20.00, 21.00 Симф. концерт, БУДАПЕШТ (550) 12.30 Концерт оп. орх., 15.45 Циг. музика, 17.00 Хор, 19.30 Форт. рецітель Ерне Дохнані, ВІДЕНЬ (507) 11.45 Орх. концерт, 15.20 Для дітей, 15.40 Квінтет п-дур Моцарта, 18.00 Розр. концерт, 19.25 Веселий вечір, 21.00 Пісні й арії Дуселіна Джаніні й Аврелія Маркато у супр. симф. орх., ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00 16.00 Музика, 18.00 Скрипк. рецітель Е. Бішоф, 19.00 Розр. музика, 22.20 Камер. концерт, КОШИЦІ (259) 18.50, 18.00 Для Закарпаття, ЛЯЙПЦІГ (382) 19.45, 20.00, 21.00 „Фігарове весілля" оп. Моцарта, МІЛЯНО (369) 17.25 Вок. концерт, 20.40 Розр. музика, 21.00 Комедія Ніходемія, 22.15 Солісти, МІНХЕН (405) 15.20 Розр. музика, 16.00 Шотландські пісні, 16.25 Форт., ПРАГА (470) 7.05, 9.00 Музика, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 16.30, 20.15, Співи, 17.00, 18.00 Театр Уяви, 19.45 Скрипка, 20.30, 21.00 Камер. музика, 21.45, 22.00 „Серце та рука" оп. Лехова, РІМ (421) 17.25 Танкова музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Фігарове весілля" оп. Моцарта.

Пятниця, 28. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 12.00, 14.15 Розр. концерт, 19.00 Весела музика, 21.00 Оперетові мельодії, орх., хор, БІЛГОРОД (437) 15.40 Співи, БУДАПЕШТ (550) 17.00 Сальон. музика, 18.10 Скрипковий рецітель Джокоманді де Вітс, 21.00 Орх. концерт, 22.15 Циг. музика, ВІДЕНЬ (507) 10.10 Оп. арії Моцарта, 12.00, 18.10 Концерт, 17.00 Для дітей, 19.30 Пісні з усього світа, Деля Ліпінська, 20.00, 21.00 „Подорож пана Перішона" ком. Лябіша, 22.20 Розр. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.20 Два фортепіяни, 20.10, 21.00 Розр. концерт, КОШИЦІ (259) 18.00 Для Закарпаття (святочна авдиція в честь пре. Бенеша), МІЛЯНО (369) 17.15 Танк. музика, 19.00 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Фігарове весілля" оп. Моцарта, МІНХЕН (405) 7.10, 9.00 Музика, 16.10 Весела муз. по. полудне, 18.15 Музика для кожного, солісти, ПРАГА (470) 12.35 Сальон. квартет, 19.30, 20.00, 21.00 „Русалка" оп. Дворжака, РАДІО ПАРІ (1648) 16.00 Камер. музика, 18.30, 19.45 Співи, 20.15 Форт., 21.00, 22.00 „Ля Гонет де Монмартр" гумор. денник, РІМ (421) 17.15 Камер. музика, 19.00 Розр. музика, 21.45, 22.00 Орх. концерт, спів.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 27. травня 1937.

6.00 Сигнал часу, 6.03 Концерт війська орх., 8.50 Ранішній денник, 9.00—11.00 Богослуження, опісля музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Музичний порадник, 14.00 Регіональна трансм. з Мишинця на Курних, 14.30 Розривковий концерт, орх., співи, форт., 15.30 Для села: За радощі та здоровля сільської дітвори, Опрічний учитель у позашкільній праці, 16.00 Гутірка для старших дітей: Хвилина питань, 16.15 Тисяча тактів музики, 17.15 Радощі з життя дитини, 17.30 Колискові пісні різних народів у вик. Збойської-Рушковської в супр. фортепіяну, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Легка музика з гр. пл., 18.20 Куток гумору, 18.25 Легка музика з гр. пл., 18.35 За вихованням будучого львівського кушпя, 18.50 На святочну тему, гр. пл., 19.00 „З дому Дзюрдзюлевичів" муз. авд., 19.30 До слуху й танку, орх., 20.45 Вечірний денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Нар. капели, 21.30 Співи, рецітель Марії Ветра, тенор у супр. форт., 22.00, 22.01, 22.15 Спортові вістки, 22.20 Танк. музика у вик. малої орх., пісеньки; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.05 Танкова музика, пісеньки. 24.00—1.00 Орх. концерт.

Шкіряні каганці

і ремінці для всіх з найліпшим гатунку, кожна величина по зол. 1.40, линви по 30 сот., гарапи по 1.50 — продає Робітня Римарсько-Галантерійна Н. БАРЕР, Львів, Сикстуська 2, побіч фірми „Саламандра". 519 1.-7

ВОВНИ — наймодніші гатунки і колірн — ДІМ ВОЛІЧКИ — Львів, ул. Сикстуська ч. 2 (побіч брами). Безплатна наука, найновіші журнали.

Радіокутик.

Пятниця, 28. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.10 Програма на нині, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Музична авдиція, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт сальон. орх., 12.40 Полудн. вісник, 12.50 Сільництво у Польщі, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Легка та популярна музика з гр. пл., 15.30 Львівські бізнучі вістки, 15.35 Львівська молодь перед мікрофоном: Неначна оповідаь, 15.5[illegible] Туристичний інформатор, 16.00 Програма на завтра. 16.05 Фрідман: Слов'янська рапсодія, гр. пл., 16.15 Гутірка з хорими, 16.30 Сальонова музика, 17.00 Наука в СССР., 17.15 Форт. реціталь Леон. Мінцера, 17.50 Говорена енциклопедія, 18.00 Актуальна гутірка 18.10, 18.16 Спортовий порадник, 18.20 Господарське значіння туристики, 18.30 Елита Льоран із своєю орхестрою, 18.40 Жінка у бізні, 18.50 Охорона домашніх тварин перед лихою мух, 19.00 „Таємний приятель" опов. Кадея-Бандровського, 19.20 З піснею по краю, 19.45 Оп. фрагменти, 20.00 Гутірка про інструмент симф. орх.: Дзвони, челеста, гармонія, 20.15 Розр. концерт із гр. пл., 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Концерт симфч. орх., 22.30 Скеч: Кохання у четвертому вимірі, 22.45 Танг. музика з гр. пл.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орх. Концерт.

ЛІТНІЙ РАДІЙОВИЙ КОНКУРС.

Вже в червні починається Великий Літній Радіовий Конкурс, який тривати-ме три місяці. Цей конкурс є подібний до минулорічного, який мав великий успіх серед радіослухачів. Найкращим доказом популярности конкурсу була кількість учасників, понад 44.000 осіб.

Для учасників цьогорічного конкурсу призначено 500 цінних нагород, а передовсім: гарний самохід-лімузина, закордонні екскурсії, модерні супергетеродини, фотографічні апарати і ін.

Конкурс буде доступний для всіх, хто буде абонентом „Польського Радія" в червні, липні і серпні. Подробиці Літнього Конкурсу будуть оголошені за посередництвом афіш, мікрофону і преси.

РАДІОПРИЙМАЧ У ЧАСІ ВІДПУСТКИ.

В зв'язку з часом відпусток та виїздів радіослухачів на л'ятовища, пригадуємо, що згідно з розпорядженням Міністра Пошт і Телеграфів з дня 1. X. 1936 р. (Денник Законів з дня 13. X. 1936 р.), слухач радія, що має зареєстрований приймач, може без повідомлення на час трьох місяців перенести свій приймач в інше місце, ніж вказане в реєстраційній карті. Перенесення приймача може наступити тільки в випадку виїзду до лікувальних місцевостей, на літовище або на туристичну екскурсію.

Антену, залишену в місці постійного побуту радіоприймача, треба упорядкувати в той спосіб, що треба або уземлити проводи той антени, або сполучити їх з собою.

Це розпорядження є вигідне для тих, що виїздить на літовище, бо дозволяє на час відпустки або лікування забирати з собою радіоприймач без жадних додаткових коштів.

Оплати треба вносити за повідомленням листоношам або в касі поштового уряду, який видав реєстраційну карту, або переказувати їх цьому урядові поштою, вміщуючи на звороті документу оплати напис, за який місяць внесено оплату.

Коли хтонебудь хоче залишити також і в дома приймач для родини, а другий забрати з собою, — повинен у поштовому уряді вимінати гермічну реєстраційну карту, за яку вносить оплату згори за цілий час чинности цієї карти.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89·26, 88·83, Доляру американськ. 5.28·50, 5.26·00, доляри канад. 5.28·50—5.26·00. Фльорени голл. 291·12—289·40, Франки фр. 23·74—23·60, Франки швайцарські 121·10—120·30, Фунти анґл. 26·18—26·02, Гульдени данц. 100·20—99·80, Корони ч. 18·20—17·60, Кор. дан. 116·89—116·33, Кор. норв. 131·33—130·93, Корони шв. 134·26—134·00, Ліри італ. 23·50—23·30, Марки фінлянд. 11·30—11·20, Марки нім. 124·00 — 123·00, Шіл. австр. 98·50—98·00, Марки нім. сріб. 133·50, 131·50, Гель Авіа 26·18—26·02.

Яиць.

Банк Польський 102·00, 101·75, Вуголь 18·25, Цукор 29·25, Ільпон 12·50, Моджеїв 9·00, Нербдин 60·00.

Тенденція неодностайна.

Папери.

3 пов. інвест. 1 ем. 63·75, серія неност., 2 ем. 64·75, серія неност., 3 конверс 58·75, 6 дол. 54·53, купон 16·64, 4 прем. долар. 39·70, 40·25, 40·55, 7 стабіл. 170·00, купон 19·67, 5 консолід. 54·25, 53·25, 53·38, ост. дрібні.

Збіжжя.

Львів, дня 26. травня 1937.

Жито шт. I.	23·50—23·75
Жито шт. II.	23·25—23·50
Висівки житні	18·25—18·50

інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

З приводу зниженої тенденції ціни на масло не ставить

Молоко	18—19
Яйця	2·65—2·70

Тенденція знижкова на масло, на молоко і яйця вдержана.

ПТИЦЯ

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 26. V. ц. р. платив своїм достав.цим з 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові (пл. Вільчевського ч. 3) такі ціни:

Курята 1. кл. товсті від 0·60 кг. вгору	1·80 зол.
Курки молоді I. кл. товсті без вапняку на ногах від 1.50 кг вгору	1·15 зол.

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Дирекція прив. жіночої гімназії СС. Василіянок у Львові (вул. Длугоша 17) з правами державних шкіл подає оцим до відома, що на шк. р. 1937-38 приймає учениць до таких типів шкіл: 1. чотири класи гімназії нов. уладу, речинець вступ. іск. до I. кл. назначить Кураторія, вступні іспити до класи II, III, IV. відбудуться в днях 17, 18 і 19. червня н. р. зголошення треба вносити до 10. червня. Оплати такі самі, як у державних гімназіях. 2. **I. кляса ліцею гуманістично-природничого (комбінованого) для дівчат** шестирічний вид. Вступні іспити 17.—19. червня. 3. **VIII-а кляса клясична і VIII-а кл. гуманістична давного типу;** вступні іспити до обох VIII. класи (тільки за дозволом Кураторії) від 17.—19. червня. При гімназії є виховний інститут, веденний фаховими силами. Точні інформації подамо на бажання. — **о. В. Лициняк.** 979 2—3

Конкурс. Головний Виділ Товариства „Просвіта" у Львові розписує отсим конкурс на одноразові стипендії по 100 зол. зі стипендійного фонду ім. К. Валецького. За ці підмоги можуть старатися ученики (ці) середніх шкіл, селянського походження. Першенство мають рідня Федора Валюка з Олексинець, потім інші ученики з Олексинець, далі з Шершенівець, опісля з борщівського повіту взагалі, а в браку попередніх з інших повітів. Подання треба вносити до Головного Виділу Товариства „Просвіта" у Львові (Ринок 10) найдалі до 31. V. 1937 р., долучуючи: а) останнє шкільне свідоцтво, б) свідоцтво незаможности, в) посвідку дирекції дотичної школи, г) опис життя, а своїми фундатора також документи, які стверджували би це посвідчення.

Загальні Збори Філії Т-ва „Просвіта" в Тернополі відбудуться 5. червня 1937 р. в год. 10-ій в салі Міщанського Братства в Тернополі зі звичайним порядком нарад. — **Виділ.** 998

КУПНО - ПРОДАЖА

Найновіші ВІЗКИ дитячі поручає ф-ма Кіц, Жовківська 17, ціни конкуренційні 1000 1—5

Вироблюване у Варшаві цінене в цілій Польщі!

В заведеннях Schicht-Lever у Варшаві виробляють робітники з найліпших сирівців мило ОЛЕНЬ ШІХТ.

Є це мило найбільше поширене і цінене всіма господинями.

Мило ОЛЕНЬ ШІХТ

КРАЄВИЙ ВИРІБ

Всі українці купують добірний і дешевий товар, як вовни, шовки, полотна і батисти у фірмі „МАНУФАКТУРА" Львів, пл. Капітульна ч. 3.

ПАНСІОНИ

МОДЕРНО УЛАДЖЕНИЙ ПАНСІОН „ВІТА" У ЧЕРЧІ поручає вигідні, сонячні кімнати з печами і постіллю. Першорядна, дієтична кухня і лікарська помічна місці. Зголошення: Томашівська, Львів, ул. Терези 2 Б. Тел. 267-21. 769 9—10

ВІЛЛЯ „РОКСОЛЯНА" в Черчі — відновлена й перебудована, під умілою і солідною управою М. Хоптикової, відчинена і жде на давніх і нових гостей. Смачна і здорова кухня у самій віллі. 972 6—6

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

УКРАЇНЕЦЬ інтелігент на постійній становищі літ 35, милий, лагідний оженився б особою не дуже бідною. Адміністрація „Діла" під „Урядовець". 1003 1—1

МЕШКАННЯ

ВИБАГЛИВЕ 3—4-кімнатне мешкання в городі, від липня до винайму вулиця Львівських Дітей 57 А. 1004 1—3

ПОКІЙ кавалерський до винайму: вул. На Байках 26, м. 12. 1002 1—2

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ШУКАЄМО кореспондента українсько-польсько-німецького до торговельного підприємства у Львові. Зголошення під „Виразний" до Адм. „Діла". 1001 1-2

РІЖНІ

БОН-ТОН вимагає чистої гардероби й комірців із пральні Кульчицького, Личаківська 117. 637 19-?

З ВІДНЯ прислала в трикотарські моделі. Куфербергова, вирібня, Сикстуська 31, подвірря. 765 10-10

ШЛЮСАРНЯ СТЕПАНА ЧЕПІЛЯ у Винниках к. Львова виконує солідно й дешево роботи шлюсарські, також масово. Лікарські меблі залізні. Офеоти на бажання. 889 3—3

НАЙНОВІШІ жіночі пояси тільки у вирібні ГАЛИЦЬКА 5. 987

ПЕРША УКРАЇНСЬКА ШВАЛЬНЯ БІЛЯ

ЕМКА

ЛЬВІВ, ЛИЧАКІВСЬКА 14, I. ПОВЕРХ

шиє з власних і доставлених матеріялів. Великий вибір! Ціни конкуренційні.

ПІТ

НІГ, РУК, ПАХВИН

і т. п. зникне при вживанні спеціяльного певного і нешкідливого патент пудру „CSAVE" 50 сот.

Пробний пакет. Перфумерія

С. ФЕДЕРА

ЛЬВІВ, ВУЛ. СИКСТУСЬКА 7.

Філія: КОПЕРНИКА 15 а.

САМО ПЕРЕ ВЕСЬ БРУД БЕРЕ

МИЛО ДО ПРАННЯ

ОКСАНА

ФАМОЗА ЛЬВІВ Потоцького 58.

КІР

Львів, Усійського 6

Тел. 280-88

Станиславів, 3-го Мая 4.

ПЛЯНИ

КОШТОРИСИ

БУДОВИ.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавниче Спілка „Діло". В друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10

Пятниця 28. травня 1937. Ч. 115

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телефон 229—41.

Національна політика та обмеження прав усіх громадян.

Совітська лінія „Мажіно“ на Україні.

Загальні Збори Товариства „Дністер“.

Протидержавна діяльність ендеків.

Цікавий політичний процес у Луцьку.

З життя українців в Югославії.

Чи може бути українська жінка щаслива в Совітах?

Поможіть Знесінчанам!

Оком по городецькім повіті.

Доля волинського душпастиря.

Самовбивчий замах Тугачевського.

Марш. Бльомберґ їде до Риму.

Перемога католиків при виборах у Голяндії.

Ч. 115 (14.658). Львів, п'ятниця 28. травня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.000.
Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.00 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Неділя, 6. червня 1937
год. 4-та пополудні
Львів, пл. Сокола-Батька
(за Стрийською рогачкою)

ВЕЛИКЕ СВЯТО МОЛОДІ

шкіл і захоронок Р. Ш. зі Львова і з краю. У Святі візьме участь також дітвора Захоронок Т-ва „Українська Захоронка".

Програма багата: дефілядa, ігри й забави, масові вправи, вправи зручности, історичні пісні в супроводі оркестри, хороводи, спортові змагання. — Трубна орхестра. Фантова льотерія.

Подробиці Свята в афішах і летючках.

1007 1—3

Напад на кореспондента ПАТ-а під Києвом.

На шляху Київ—Чернигів напав хтось у вівторок на московського кореспондента Польської Телеграфічної Агенції, Фелікса Гачинського, який їхав автом разом з урядовцем амбасади Лагодою і шофером. Лагода й шофер ранені. Польська амбасада в Москві інтервенювала у цій справі в комісаріяті закорд. справ. До польського консуляту в Києві зголосився місцевий представник нар. комісаріяту закорд. справ і висказав співчуття.

Британська імперія приготовлюється до спільної оборони.

Британська імперіяльна конференція рішила утворити окрему комісію для справ продукції муніції та заосмотрення військ Великої Британії та доміній у военне знаряддя, сирівці і харчі; предсідником комісії став британський міністр координації оборони Інскіп.

На думку льондонської преси ця ухвала дуже важна. Комісія займеться будовою і протилетунською охороною военних фабрик у домініях, що мають заосмотрювати Англію у матеріяли необхідні для ведення війни по опрацьованим системи взаїмного доповнення военного промислу британської імперії.

„Дейлі Геральд" твердить, що уряди доміній устійнили, в яких умовинах ціла імперія має приступати до спільної військової акції.

Генерал Франко звільнив усіх полонених чужинців.

Райтер повідомляє зі Салямонки, що ген. Франко звільнив усіх полонених з „міжнародньої бригади" червоної армії та вишле їх за кордон. Цей вчинок дуже характеристичний на тлі недавнього смертного присуду на німецьких летунів з еспанської національної армії.

НІМЕЦЬКИХ ЛЕТУНІВ ТАКИ РОЗСТРІЛЯЮТЬ.

Райтер повідомляє з Більбао, що баскійський уряд рішив учора (в середу) вечором виконати смертний присуд на німецьких летунах з еспанської національної армії.

Чи Абісинія залишиться в Лізі Націй?

СЕНЗАЦІЙНИЙ ВИСТУП ПОЛЬСЬКОГО ДЕЛЕҐАТА.

Вчора в 11. год. зачалася надзвичайна сесія зборів Ліги Націй, присвячених абісинській справі та справі приняття Єгипту в члени.

Польський делеґат Комарніцький заявив, що Ліга Націй повинна оперти своє істнування на дійсности, тому питання повновластей абісинської делеґації вже зовсім полагоджене.

На те делеґат Мексику заявив, що Польща не зробила нівких пропозицій і не входить у суть справи; він рішуче застерігається проти замагання підготовити виключення члена Ліги Націй.

Опісля одноголосно

прийнято Єгипет у члени Ліги Націй

і на тому закінчилося вчорашне засідання.

Чи цього тижня покінчиться страйк льондонських автобусів?

Факт, що персонал льондонських трамваїв не прилучився до страйку автобусів, зробив пригноблююче вражіння на обслугу автобусів. Все таки вчора після бурхливих нарад екзекутива автобусових працівників рішила 40-ма голосами проти 9-ох продовжувати страйк. Зрештою не йде їм про уперте проводіканнн страйку, лише про тактичний маневр, бо екзекутива готова прийняти урядове посередництво. Вона приняла пропозицію міністерства праці і вислала своїх представників на спільну нараду з представниками працедавців, що відбулася вчора. Припускають, що ці наради доведуть до ліквідації страйку до 2-ох днів, найдальше до суботи.

АНҐЛІЙСЬКІ ВУГЛЕКОПИ ПОГОДИЛИСЯ З ПРАЦЕДАВЦЯМИ.

Вчора (в середу) покінчилися спільні наради представників екзекутиви федерації гірників і власників копалень. У висліді порозуміння дійшло до фузії гірничого союзу промисловців з філією союзу гірників. Нині збори представників запомогових рад усіх гірничих басейнів мають заапробувати умову і відкликати виповідження праці на суботу: до страйку не дійде.

Нова книжка Бібліотеки „Діла":

САЛЬВАТОРЕ ФАРІНА:

ЛЮБОВ ОПОВИТА БРЕХНЕЮ

повість.

Матільде Серао: „Покинена", опов. у перекладі М. Островерхи. — Антоніо Фогаццаро: „Недокінчені ідиллі; Едмондо де Амічіс: „Зустріч" у перекладі П. Карманського. Ціна 2 зол.

Національна політика та обмеження прав усіх громадян.

Львів, 27. травня 1937.

Берестейські події широким відгомоном рознеслися по світі. Подбали про це жиди, що з подиву гідною активністю та солідарністю вміють постояти за свої права. Через той самий широкий розголос берестейські події безперечно викликали неприємний настрій серед польського громадянства, особливо в урядових сферах, надзвичайно вразливих на всяку акцію нац. меншин Польщі на міжнароднім терені. Колик пригадаємо великий зріст антисемітських настроїв у польському громадянстві, то сміливо можемо твердити, що — на жаль — тільки невелика частина того громадянства є дійсно та щиро обурена берестейськими подіями. Зате серед нашого громадянства, в якому зрештою нема теж нїякого фільосемітства, нема й нікого, хто виправдував би берестейські заворушення, як не було й нікого з наших українських селян, що приймав би участь у самих вуличних бешкетах чи то у Бересті чи у Камені Коширськім. Відносувала цей відрадний факт однозгідно і польська і жидівська преса. Свідоцтво цієї останньої особливо важне та переконливе. А проте всі ті протижидівські історії не викликали серед українського громадянства глибокого та сильного вражіння. Цей психічний рефлекс не має вже нічого спільного з таким чи іншим підходом до жидів. Причина просто та, що берестейські, камінь-коширські чи пінятицькі по дії це фактично вияв засади збірної відповідальности, тої засади, проти якої й українці боролися і борються та яка проте завжди покутує у способі думання польського громадянства. Факт, що по нинішній день не є реституована українська гімназія в Тернополі, є мабуть дуже яскравою ілюстрацією, як важко викрутись тієї засади та з цього зречення зробити льогічні висновки, реалізовані відповідними актами.

Є і друга сторона у берестейських подіях, що тісно вяжеться з першою та безперечно ще важніша, бо на неї складається атмосфера, серед якої могла зродитись сама ідея збірної відповідальности. Це культ сили, модний нині в усьому світі, культ, який доводить до затирання меж між самими поняттями сили і права. Повторяємо: це не є явище суто польське. Воно питоме передовсім для двох сусідів Польщі: східного і західного. Адже політичний режім у Совітах і в Німеччині однаково обмежує право і свободу індивідуума, одиниці. Різниця у цьому між комунізмом і гітлєризмом радше щодо розмірів, ступня, „скількости", як щодо „якости": і тут і там культ сили йде в парі з культом політичної доктрини, в якій одиниця не значить нічого, а держава все, і тільки різне в них практичне стосування тієї засади.

Польща відродилась як республика з широкими конституційно-демократичними напоями-

ми. А проте це не так легко перемогти в собі психічні предиспозиції, що виявлялись у колишньому державному устрою та державній системі, дарма, що навіть власна польська історіографія осудила і той колишній устрій історичної Польщі і його психольогічні підвалини. У відродженій Польщі можна було доказати повну відмову від старих політичних засад історичної Польщі — саме супроти національних меншин. На жаль, Польща, діставши величезні простори з національними меншинами, не дала тим просторам автономії, не то територіяльної, а навіть культурної, зате у цілій довгій низці і законодатних і громадянських актів пішла по лінії одностороннього націоналізму.

Для одиноко можливої демократичної розв'язки національного питання у формі широкої автономії для непольських народів не було просто ніякого психічного підложжа, а час не впливав на втихомирення тих ворожих настроїв, тільки ще більше скріплював їх — і скріплює по нинішній день. Нині до ендецької ідеольогії в національних справах отверто признаються навіть ті кола, що колись боролись, бодай на словах, з ендецькою нетерпимістю та ексклюзивністю.

Одночасно йшов процес відвороту взагалі від демократії, яку лаялось, в сторону до сили, яку гльорифікувалось. Від первісного, хай у значній мірі формального, демократичного режиму не лишилось вже майже нічого. Польща наблизилась до зразку тотальної держави. Інгеренція державної влади у життя громадянина прийняла надзвичайно великі розміри, обмежуючи щораз більше права одиниці. Ось хоч би в аграрній справі: нюдин власник-ґдіч не може продати землі кому хоче і коли хоче, навіть при формальній згоді закону. Те саме щодо селян: ні місцевий селянин, хоч як потребував би землі, не має змоги набути її якщо він українець. Візьмім інший приклад з ділянки адміністраційного права. Коли на підставі закону про охорону границь адміністрація без всякого суду та доказів вини може виселити людину з її місця народин та рідного оточення, просто засуджуючи її на злидні, як не на голод, то цеж ніщо інше, як законне повне обмеження прав індивідуума. Так само ілюзоричним стає право особистої свободи громадянина, коли ізоляційна практика довільно може заступити судове слідство і процес. Ось ще інший рід обмежування права одиниці і суспільних організацій, що появився вперше за часів т. зв. нормалізаційної політики. Читаємо пресові вістки, що тут і там староство заборонило кільком чи кільканадцятьом повноправним громадянам належати до „Просвіти" чи „Рідної Школи", без усякого суду чи якоїбудь доказаної вини; в іншому повіті не стрінуто „Союз Українок" чи іншу установу. На деяких територіях знову громадянин не має змоги передплачувати українську газету чи книжку. Очевидно, суд і карний закон тут ні при чім. Знову маємо інші приклади, коли суди підходять до цієї самої справи зовсім рішно, залежно від території (справа конфіскат календарів).

Таким робом культ сили йде у практиці в парі з розбудовою прав адміністрації та з відсуванням на задній план суду й цілого судівничого апарату, як єдиного регулятора правопорядку. Ясне річ, що помалу й у широкому громадянстві приходить занік такого відчування права і правовости. Тільки такою атмосферою і таким легким відходом можна пояснити собі нпр. вимогу, щоб богослужения для православного населення української чи білоруської народности відбувалось у польській мові.

Глибока правда є у тому, що неправильна політика супроти непольських народів мусіла довести до обмеження взагалі прав і свобод громадянина в Польщі, отже й прав самих поляків. Гасла „тотальности" кажуть добровільно резигнувати зі своїх громадянських прав у користь держави. А проте досвід тотальних держав у найважнішій ділянці — господарській — свідчить яскраво, що спотування особистих свобід громадян не скріплює державної сили. Тим більше не скріплює її обмежування свобід цілих національних колектівів, якими є національні меншини.

Очевидно: можна казати, що берестейські події це безпосередний нездоровий і проминаючий наслідок ендецької протижидівської пропаганди. А проте підложжя таких подій завжди значно глибше. Твердимо, що те підложжя торкається не тільки жидів, і навіть не тільки самих неполяків у Польщі. Навпаки: і підложжя і його наслідки небезпечні і для самих поляків. Річ тільки в тому, чи це наше твердження має для польського громадянства переконливу силу? Дуже в цьому сумніваємось...

М. М.

Совітська лінія „Мажіно" на Україні.

ПІДЗЕМНІ ТВЕРДИНИ ЗДОВЖ СОВІТСЬКОГО КОРДОНУ.

У болгарських часописах все частіше почали появлятися замітки про ситуацію в СССР, зокрема на Україні. Цими днями появилася цікава замітка про совітську лінію „Мажіно" на Україні. Ця замітка для нас дуже цікава, а тому й наведемо її тут.

„Зупиняємося, — читаємо, — в одному новозбудованому **военному** селі а потім продовжуємо їзду в авті по полі, яке здається нам пустирем. Де-не-де стоять самітні деревця. Ліворуч, неповних 30 кільометрів від кордону, стоїть невеличкий горбок.

— Що можемо побачити тут?

— В якусь темну ніч, оповідає мені комендант, відчиняться ворота підземних гаражів і гангарів. При освітленні могутніх прожекторів, як чорні птахи виїдуть танки й рушать на захід. Навантажені військом автомобілі швидко підуть по доброму шляху. Кінцота займе ці шляхи, а гарматні відділи стануть на визначені їм генеральним штабом пункти. Таким робом за кілька хвилин на просторі кількохсот кільометрів буде виконаний план збройної оборони проти нападу на Україну.

— А що може чекати ворога? Ці поодинокі деревця, які є перед нами на полі, можуть заслонити лише горстку вояків. Що станеться з тими малими хатами в селі, яке ми щойно проїхали?

— Увійдіть! — каже мені комендант.

Відкриваються низькі ворота, за ними помалу другі, тяжкі, мов в якійсь скрині в банку, а потім відкрилися й треті. Входимо. Дивне враження. Здається, що ми раптом перенеслися до якогось підводного човна. Всюди блищить міль. В стелі зроблений періскоп. Телефоніст готовий до передачі розказів. Гумові рури вються біля стін і обвивають кулемети, розставлені на тяжких підпорах в бойницях. Ці рури охолоджують кулеметні цівки під час бою. Тут-же, біля кулеметів, стоять фільтри, які очищують повітря.

Вийшовши з цього підземного човна, ми скоро зупинилися біля такоїж підземної кулі, лише ширшої і більшої від попередньої. На стінах портрети Сталіна і Ворошилова. Гармата та кулемет заміщають тут всяку іншу оздобу.

— Коли хочете, — каже мені комендант — можемо подивитися на подібні підземні заслони, але думаю, що ліпше будоб якслід простудіювати те, що тут бачимо. **Такими підземними заслонами укріплено всю прифронтову смугу.** Поле, через яке ми проходили, є „засіяне" гарматами й кулеметами. Ні одна пядь землі не залишена тут безоборонною.

— Тепер, припустимо, що війна оголошена. Наші стежі повідомляють, що ворог в тому чи другому секторі. Якаб не була темна ніч чи густа мряка, нам треба знати лише деякі дані — число якогось деревця чи якоїсь купки каміння. Наші картотеки дають нам кут прицілу. Один приказ і ми починаємо бити без промаху. Ми можемо „залити" землю правдивим крицевим дощем, розсіваючи звідси за одну хвилину до 10 тис. куль. Бачите он-ті підвищення, які в перископі відмічені під ч. 3? Ворог стратив вже від нашого вогню 90 проц. свого складу і хоче сховатися за ті горбики. Ми зупиняємо вогонь, але сусідня підземна заслона відкриває вогонь і нищить решту ворога.

Після цього ворог пустить свої панцирні авта і танки. Ми даємо їм змогу наблизитися на 500 метрів до нас і тоді відкриваємо вогонь з наших гармат. Виключено, щоб ми пропустили бодай один танк. Вони виходять один за одним з бою, а решта втікає. Боєве поле є вільне від ворога.

Тяжкі ворожі гармати не вспіли знищити наших підземних заслон. Чим важчі будуть гармати, тим скорше вони ослабнуть, бо щоб досягти своєї цілі, одна важка гармата має вистрілити від 200 до 250 стрілів. Але працюють ще й ворожі аероплани. Якщо вони кидалиб бомби навіть до 500 кільограмів, то всеж наші підземні заслони будуть майже недосяжні. Ми не боїмося і газів. Ви бачите потрібні, герметично замкнені двері і фільтри. Маємо тут великі запаси харчів і набоїв і можемо сидіти так довгі часи. Але колиб ця перша лінія оборони впала, то ворог зупиниться перед такою самою другою лінією і примушений буде починати все спочатку.

Пізніше ми оглянули ще одну велику підземну заслону — головний штаб. Тут знайшли ми всі вигоди: купіль, сальони, бібліотеку, радіо, телефон і т. д. Є тут все, крім вікон. Тут б'ється підземне серце оборони України".

Це звідомлення потверджує правдивість того, що 30-тикільометрова прифронтова смуга стоїть дійсно пусткою й населення з неї десь переміщується лише за те, що мало нещастя вродитись у тій смузі. Кидається у вічі і те зайвидно вже „непереможне" розхвалювання нового „Мажіно", забуваючи про те, що про такі речі писати взагалі не водиться, а друге й те, що сила кожної армії є не лише в її технічному удосконаленні, а головне в настроях і дусі тих, хто буде обслуговувати ті удосконалення. Між тим певні, що саме того, так потрібного духа армії, у Совітах нема

В. Ф-ч.

З життя українців в Югославії.

ЗМІНИ В ГРЕКО-КАТ. ПАРОХІЯХ.

При кінці травня ц. р. о. Жигмонт Слиж вертається з Югославії до Галичини. Слід згадати, що о. Ж. Слиж був якийсь час відповідальним редактором українського часопису в Югославії „Рідне Слово", що виходить тепер у Руськім Керестурі.

Управителем найбільшої гр.-кат. парохії в Югославії Руський Керестур призначений редактор „Рідного Слова" і „Руских Новин" о. Мих. Фірак. Помагатимуть йому два сотрудники: о. Тимко та о. С. Кіш.

До парохії Дерменти приходить о. Олександер Біляк з Козарецю, а на його місце приходить о. Легенький з Каменниці, де якийсь час не буде нікого, бо в Югославії за мало наших священників.

У Госпоінцях (Бачка) призначений нововисвячений о. Сильвестер Саламон, що студіював у Львові. Він буде теж опікуватися вірними в Лабудняні коло Вайски, де є теж кільканадцять наших родин з Галичини.

ВИЇЗД НАШОГО ХОРУ ДО РИМУ І ПАРИЖА.

Дня 13. травня ц. р. хор при церкві св. Кирила і Методія в Загребі виїхав до Риму, де 15. ц. м. приняв хористів св. Отець на авдиенції. Того дня хор виступив у Римі з концертом. По триденнім побуті в Римі хор виїхав до Парижа, де виступить з концертом на світовій виставі. Крім того у Парижі співатиме під час торжественної Служби Божої. По дорозі до Парижа хор виступив з концертом у Міляно і Дженові. Вертаючись з Парижа, затримається хор з концертом у Берні і Фрибургу в Швайцарії. Вкінці, виступить ще хор з концертом у Венеції і після того вернеться до Югославії. З хором виїхав о. крил Надь, Спиридон Петранович і д-р Сегеді.

ДОКІНЧУЮТЬ БУДОВУ ЦЕРКВИ В ДЕВЕТИНІ

В Деветині докінчують будову дуже гарної найбільшої нашої церкви в Босні. Тому, що місцеві греко-католики геть вичерпалися з грошевою допомогою, нашим братам приходять з помічю багатші українці. Грошей недостає ще на викінчення підлоги і на направу церкви зі середини. Якщо прийдуть більші жертви, відправа в новій церкві відбудеться уже на празник св. Кирила і Методія, чого собі вірні дуже бажають.

СПІЛЬНЕ СВЯЧЕНЕ.

Гарний звичай спільного святого поширюється теж між українцями в Югославії. І так у Провідну неділю відбулося спільне свячене в Козарці в Босні, на яке прийшло більше ніж 40 осіб. Сніди посвятив о. О. Біляк і учасники засіли до заставлених столів. При співі воскресних та українських народніх пісень затягнулася мила гутірка до вечора. Описан відбулася забава для молоді.

АМАТ. УКРАЇНСЬКІ ВИСТАВИ.

На другий і третій день Великодних Свят аматорська секція при чит. „Просвіти" в Руськім Керестурі виставила в Народнім Домі драму Коженьовського „Верховинці". Одночасно в Петрівцях відбулася вистава драми „Ой не ходи Грицю" в домі чит. „Просвіти". Обі вистави пройшли з великим моральним і матеріяльним успіхом.

Стан доісторичних і вчасноісторичних дослідів Східної України.

(Від нашого берлінського кореспондента).

В серії публичних німецьких викладів, уладжуваних систематично Українським Науковим Інститутом у Берліні, відбувся 7. ц. м. в авлі берлінського університету та в присутности поважної і чисельної, переважно німецької авдиторії, третій в черги доклад кенігсберського професора й декана фільософічного факультету, проф. д-ра Б. фон **Ріхтгофена,** цим разом про стан доісторичних і вчасноісторичних дослідів Східної України. Другий з черги доклад проф. Ріхтгофена був, як ми свого часу писали, присвячений передісторичним дослідам західно-українських земель і, появившись у поширеній формі друком, звернув на себе увагу фахових дослідників як перший у німецькій мові змістовний критичний огляд усіх питань, звязаних з доісторією західно-української території, з докладним і совісним використанням праць українських учених.

Уже з цього факту бачимо, що проф. Ріхтгофен зацікавився доісторією українських земель не припадково та проминаючо, щоб мати відповідну тему для викладу, а забрався систематично студіювати наше давне минуле, щоб на основі власних спеціяльних студій і наукового дорібку українських преісториків та археольогів дати німецькому науковому світові правдивий та докладний образ доісторичного розвитку наших земель, побудований на певних основах і вільний від всякої тенденційности або баламутности, що так часто характеризує праці деяких чужих дослідників про нас. Проф. Ріхтгофен старається прочистити шлях для дальших студій, щоб їх дальше поглибити, і робить це не тільки ради самої науки, як незвичайно добре обзнайомлений з предметом спеціяліст, але як сам кількома наворотами підкреслював, і з прихильности та приязни до українського народу, що його він ставить високо як представника й носія великих культурних цінностей та заслуженого посередника між Сходом і Заходом.

Проф. Ріхтгофен уважає Україну найважнішим передісторичним тереном Східної Европи, а українців та їхніх предків автохтонами на власних землях, що в значній мірі були і слов'янською прабатьківщиною. Тому й розглядає доісторію України в дуже тісному звязку з українською культурою, підкреслюючи її характеристичні прикмети й цінности та розкриваючи, де можна, чужі наслоєння й посвоячення.

Проф. Ріхтгофен не обмежується при цьому на саму характеристику доісторичної культури українських земель, але старається всюди дослідити та ствердити й расово-національний підклад і виявити, на основі нераз дрібних познак і слідів, генетичний та історичний звязок з ріжними типами та проявами культури на українських землях і її творцями або носіями.

Останній виклад проф. Ріхтгофена, ілюстрований мало доступними й добре підібраними світлинними образками, обертався найбільше коло цих важних і непрояснених питань і дав стільки в цілости цінного матеріялу, що з нетерпеливістю треба ждати на те, коли він знов появиться окремою більшою публікацією.

А покищо численно зібрана добірна авдиторія мала вперше нагоду з авторитетних уст почути історію східно-українських земель від ледової епохи аж до княжих часів і зрозуміти минуле й заслуги цього ще мало знаного і за мало цінного українського народу, що, як кілька разів підкреслив проф. Ріхтгофен, „уже від найдавніших передісторичних часів був заборолом („прельбок") Европи проти східних народів."

Д-р Зенон Кузеля.

В десяті роковини смерти

Д-ра Володимира Бачинського

відправиться

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ

30. травня ц. р. в год. 12. впол. в Успенській церкві, на яку запрошує

Гурток Приятелів і Знайомих.

Французька торговля домагається охорони

ПЕРЕД СТРАЙКАМИ, АНАРХІЄЮ І ТЕРОРОМ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК.

Під проводом предсідника паризької торговельної палати відбулись учора збори 133-ох предсідників торговельних палат з цілої Франції. Вони ухвалили резолюцію, якою закликають уряд поробити всі необхідні кроки, щоби: 1) забезпечити свободу праці проти постійних замахів професійних спілок, які змагають до монополю приймати й виключувати робітників. 2) Запевнити суспільний лад. 3) Зробити закон про 40-годинний тиждень праці більш еластичним. 4) Запевнити нормальну обслугу кораблям у французьких пристанях, бо страйк моряків сильно понижує престіж французької торговельної маринарки.

СТРАЙК ПОРТОВИХ РОБІТНИКІВ ПІДЧАС ПАРИСЬКОЇ ВИСТАВИ.

У найбільших французьких пристанях (Гавр, Марсель, Руан і ін.) застрайкували портові робітники. Господарські кола й уряд сильно занепокоєні страйком, що вибух саме в часі, як отвирають париську виставу. Тому уряд поробив усі можливі кроки, щоби зліквідувати страйк, навіть прем. Блюм особисто інтервенював та приняв делегацію портових робітників.

Після того страйкарі виявили деяку угодову тенденцію; напр. у Гаврі взялися вони вантажити корабель „Нормандії", щоби він міг відплити у передбаченому часі. Теж у Марселю і в Тульоні страйк правдоподібно покінчиться нині (четвер) або завтра, наскільки можна вносити з ходу робітничих віч і нарад.

—o—

Слова й діла.

З ПРИВОДУ СВЯТ ЧОРНОМОРСЬКОЇ ФЛЬОТИ.

Чомусь то вийшло в звичай, що навіть свята Чорноморської Фльоти святкуємо в задушливих салях. Мріємо про Чорне Море, співаємо, декламуємо, говоримо ліпші або гірші промови — та з вдоволенням розходимось домів, щоб за рік знову зійтися і таксамо поспівати, а там вже за свої слова, за навязання до традиції призабути. Одначе найдивніше, що робить це вслід за старшим поколінням і молодь. А чейже у неї повинен бути бистріший зір у будуче, ніж у старих, більший розмах у думці, більша гострота помічати, що довкруги діється, як інші здійснюють думки і заміри про панування на морю.

Чейже сама молодь мусить признати, що це неправильно, коли вона кличе батьків до салі і їм заспіває про море. А тимчасом на Дністрі, Сяні, Бузі ані одної каюкової пристані, на ставах у Городку, в Бережанах, Тернополі ані одної відбивні до скоків у воду, ані одної моторівки на Дністрі, ані одного парусника на ставах. Навпаки: Городок, замісць мати пливацький клюб, бубнить у копаного мяча, те саме Бережани і т. д.

А чейже молодь мусить вперед виробити в собі замилування до води, отріскатися з її небезпеками. Колиж воно так є, що на краєвих змаганнях у Львові змагалюся в минулому році 15 змагунів і 3 змагунки, у краєвих змаганнях каюкових стартували 4 каюки, а до оголошених сокільських пливацьких змагань майже ніхто не

М. РУДНИЦЬКИЙ. 2

30 ЛІТ ПО МАТУРІ.

ГІМНАЗІЙНІ СПОМИНИ.

Субота ввечір. Завтра маємо перед собою вільний день, як колись у гімназії, під собою — мягке крісло замість твердої лавки, поза собою сотні ріжних щаблів драбинястої суспільної кар'єри. Ніхто не оповідає про свої успіхи, ніхто не випитується про чужі невдачі. Найбільша амбіція кожного пригадати якусь таку характеристичну подію із шкільних часів, що всім розяснила би лиця.

— Шкода, що нема між нами старенького Пащинського. Я хотів би його послухати, чи правду казали, що в пятницю він був завсіди найлагідніший у клясі, бо в пятницю мав на обід улюблені пироги і вже зранку був у доброму настрою, думаючи про них.

— А я пригадав би йому його міну в VII-ій клясі, коли він раз підійшов до останньої лавки. Гордість його фільольогії та окраса нашої кляси Маріян — положився як довгий на всю лавку, бо його сусіди не прийшли на годину. Пащинський підійшов здивуваний подивитися, чому лавка порожня, глянув і занімів...

— Старий Штайнер був обережніший. Він ніколи не мав відваги наближуватись до останніх лавок, де сиділи найвищі ростом, перемішані з перетентами.

— Він був такий дипльомат, що коли раз зловив у своєму саді тих, що били йому шиби, то у клясі заявляв завсіди, що це другий відділ, бо „я знаю, що у вашому відділі самі порядні хлопці..."

— Якби старенький жив, то я певний, що приїхав би на наш зїзд у тому самому селединово-миншачому шлюсроку, в якому сорок літ приходив у неділю до церкви.

Учителів між нами на цій вечері нема, отже можна свобідно викликати найвеличніші моменти їх діяльности.

— А хто з вас памятає промову Ольберка при інтерпретації „Іридіона"? Стояв на катедрі з розвіяним волоссям, вимахував руками і переносився у старовинний світ. Нараз у тому самому патетичному тоні почав: „І я тут так само як Іридіон уже тридцять років стою і дивлюся з гори на той ваш світ... І бачив я за той час ріжні дива — бачив, як учні сплять — звичайна річ, як відписують задачі — теж звичайне нездорове явище, як курять — поганий це нахіл, але щоб хтось, мої панове, голився на моїй годині, цього я ще не бачив!

— А памятаєш, як нам раз забракло нафти і ми підсадили когось до ліхтарні і перелили звідти нафту до якоїсь вази?...

— Ще веселіша була сцена, як ми підчас конференції приставили кілька бочок під вікно і на саму гору виліз Петро. Нараз тим, що підтримували бочки здавалось, що надходить один із професорів, і вони втікли... А Петро згори відолака як гепне!

Хтось починає промову і вносить тост за дружбу і молодість. Йому перебивають короткими підгуками:

— Передовсім треба випити за тих, що не пють, щоб довго жили!

— Ні, за неприсутніх!

Перший промовець сів.

— Но, всі, що хотять говорити, нехай говорять нині, бо завтра на обіді, коли забере слово наш Золотоустий Фредко можете краще не обзиватись!

А говорити є кому — найбільше між нами адвокатів і священників. Є і вчителі, що мали час вправитись у красномовстві і три прокуратори, навіть актор.

— Чи бачите, панове, не маємо між собою ніодного лікаря? Якби комусь зашкодила горілочка то міг би тільки висповідатись і списати свою останню волю.

Відчитуємо лист одного з товаришів, якому завдячуємо матуру. Він не дуже любив шкільні книжки, а як син директора мусів здати матуру; з цього виходило льогічно, що ми теж повинні були її здати.

„Пригадайте — пише — якто я раз на запит: що ділить старинну історію від новітньої відповів, що — компатурки. Або як я на запит, чому не приготовався з релігії, відповів, що мій підручник пес Неро зїв, що було сущою правдою, бо наш малий Неро все гриз, що попало в його зуби."

Жалується бідака в листі на якусь подагру та не забуває ще більшого болю, якто в гімназії

ПОВІДОМЛЯЄМО

що вже надійшли на склад у великім виборі в прекрасних нових взорах — матеріяли на веснянї плащі, костюми, шовки на блюзки, комплети і сукні — в цінах надзвичайно приступних

„ДІМ МОДИ"

Львів, — Готель Европейський

Обслуга в українській мові.

голоситься, то воно щось не дуже то гармонізує з наміром пливати колись по Чорному Морю.

Тому то час зіграти з мрійливістю та взятися до праці. Старше покоління певно не відмовить помочі, навіть грошевої, якщо побачить на черговому святі Чорноморської Фльоти діла, а не почує самих слів. Як на свято запросите старше громадянство над став чи ріку. Покажете йому там сотки молодих людей, що плинають, пориначають, умінють рятувати потопаючих. Покажете, що вмієте не тільки веслом робити, але й із паруском обходитися. Тоді будете мати захоплення старшого громадянства вашою працею, прихилите його до себе, як колись Пласт був до себе прихилив, а ваш ентузіязм захопить загал молоді і змусить до праці над собою.

Мусите завжди памятати, що старе громадянство слухає слів, але глядіть передовсім на діла і передовсім на діла реагує.

С. Гайдучок.

ДОЛЯ ВОЛИНСЬКОГО ДУШПАСТИРЯ.

(З церковного життя Волині).

Хаос і нрида панували у перекидуванні парохіяльного духовенства на Волині за часів Денисового режиму. Якщо бажаєте довідатись, як ця справа стоїть тепер, то перегляньте в органі Волинської Духовної Консисторії „Церква і Нарід" повідомлення про „адміністративні перемінн", де поданий офіційний матеріял.

Читаємо там у свіжім числі 8, стор. 301, ось що (переказую у скороченні): 25. березня. 1) Настоятеля с. Томахова на Рівенщині — згідно з проханням про **перенесення, делеговано** для виконування обовязків настоятеля парохії в с. Грибовій на Кремянеччині. 2) Вик. об. настоятеля в Грибовій — делеговано до Доротищ на Ковельщині. 3) Вик. об. наст. в Доротищах — до Підзамча на Дубенщині. 4) Настоятеля Підзамча — делеговано для вик. обов. настоятеля с. Мокашна на Костопільщині. 5) Настоятеля с. Мокашна — делеговано для вик. обов. настоятеля с. Томахова на Рівенщині. Словом, маємо замкнений ланцюг перенесень і то тимчасових (делегацій). Попросив настоятель с. Томахова на Рівенщині **перенести** його на іншу парохію і його делегують до с. Грибової на Кремянеччину, неначе делегування і перенесення — поняття однозначні. Тому зацікавлений священник напевно буде просити, щоб звільнили його від делегацій, бо про це не старався. А далі: йдучи назустріч бажанню настоятеля с. Томахова, чомуб не дати йому якусь з вільних парохій, або делегуючи його до с. Грибової, пароха останньої не післати до с. Томахова, а кидати аж на Ковельщину? Пощо творити складний ланцюг змін?

Припустім, що розпорядження епархіяльної злади точно виконане. Кожний з делегованих парохів матиме господарські розрахунки у своїй парохії і в цій, куди його делегують. Чи не булоб простіше під кожним оглядом, якби він зрівнював їх з одною особою, ніж з двома: своїм наступником — у своїй парохії і попередником — у новій? Тож відома річ, скільки непорозумінь, журби і жалоб повстає з приводу економічних розрахунків у парохії: пощож цей непотрібний матеріял подвоювати?

Ще важніше інше явище. Що буде, коли якийсь з перенесених (делегованих) священників попросить залишити його на місці, або нова парохія не прийме його, обстоюючи за своїм парохом, (цей і другий випадок належать на Волині до щоденних подій)? Тоді цілий ланцюг змін розривається. Таких прикладів в „адміністративних перемінах" ви знайдете сила-силенну. Ось один з них:

24. травня 1936 р. настоятеля с. Чайчинець на Кремянеччині перенесено до с. Рівного на Любомльщині; 2) настоятеля с. Рівного — до Тилявки на Кремянеччині; 3) настоятеля Тилявки — до Залісець Шумських на Кремянеччині і 4) з Залісець Шумських — до Чайчинець. Отже маємо також замкнене коло перенесень („Ц. і Н.", с. 410). Але настоятеля с. Рівного залишили на місці (с. 460) і тому з цілої справи нічого не вийшло і твориться новий ланцюг з таким самим висліком і т. д.

Можна тепер уявити собі, як виглядає службовий виказ багатьох волинських парохів. Ось вам типовий зразок (так зв. „формулярний список о службе"). Бувшого настоятеля Варкович на Дубенщині о. К. 22. X. 1935 р. призначено на посаду настоятеля в Чайчинцях на Кремянеччині; 24. V. 1936 р. його переміщено до Рівного на Любомльщині; але пароха цього села, якому доручили перейти на іншу парохію, залишили на місці. Тому о. К. замість до с. Рівного 29. VI. 1936 р. перенесено до Тилявки на Кремянеччині. Одначе настоятель цієї парохії, призначений на іншу, залишився на місці — і тому о. К. переносять 8. VIII. 1936 р. замість до Тилявки до Підзамча на Дубенщині. Опісля 17. IX. 1936 р. замість до Підзамча призначають (уже не переносять чи переміщують) — до Пульма на Любомльщині; 12. X. 1936 р. замість до Пульма делегують до Заборола на Рівенщині; 21. I. 1937 р. призначають на посаду настоятеля с. Грибової на Кремянеччині, а 5. III. 1937, як вик. об. нас. Грибової, делегують до Доротину на Ковельщині.

Прошу тепер зорієнтуватися: а) ким формально є о. К. — настоятелем Грибової, чи тільки вик. об. настоятеля? і б) де в даним моменті він має свій осідок? Зрозумійте також: який є змисл у призначеннях, переміщеннях і делегаціях священників до парохій, де настоятелі залишаються на місці? Пощо перекидати осю старших, уже з родинами, з-східних повітів Волині на захід і навпаки? — „Вол. Слово" в новорічнім числі висловило побажання секретареві Вол. Консисторії: „внести до буджету консисторії на 1937 р. спеціяльну позицію на купно автобуса, щоб перевозити майно пан-отців з парохії до парохії". Побажання дуже слушне, але скромне, бо потрібні були би що-найменше три автобуси тому, що один не дасть ради, з огляду на велику віддаль і кількість перенесень...

У звязку з такою адміністративною практикою епарх. влади підбуваються в парохіях дуже часті зміни настоятелів, що очевидно погано відбивається і під моральним оглядом парохіян і під матеріяльним священника. Є села, де живуть два настоятелі разом, сперечаються один з одним за право посідання парохії і то до такої міри, що в ролі посередників інтервенюють селяни. Можна собі уявити моральні переживання таких парохів. Коли одному з них селяни сказали: „Батюшка, чогож ви не виїжджаєте: тож владика призначив вас на іншу парохію", то почули таку відповідь: „У владики — два язики: один Бога хвалить, другим — людей манить"... Не виїжджає пан-отець очевидно тому, що на новій парохії мусів би провадити таку саму боротьбу, що й на даним місці.

Посол прот. Мартин Волков у соймовій промові, виголошеній 20. лютого ц. р. ось-такими штрихами змалював долю сучасного духовника Православної Церкви в Польщі: „Він непевний завтрішнього дня; з хвилиною, коли надіне на себе рясу, тратить громадянські права; в кожній хвилині можна перенести його на інше становище або звільнити і нема інстанції, до якої він міг би внести жалобу" („Ц. і Н.", с. 216). Промовець пояснював це явище невпорядкованим зовнішнім державно-правним станом Православної Церкви в Польщі. Багато правди в цьому, але до цього нестерпного положення причинилися і внутрішні порядки у Православній Церкві, а передовсім — тактика її влади. І замість того, щоби вказати на безсумнівну шкідливість такої тактики для церковно-релігійної культури українського населення на Волині та домагатися нових метод адміністрування, волинські посли з ВУО (п. Тимошенко і прот. М. Волков) на конференції з архіеп. Олексієм дня 26. березня ц. р. поставились цілком інакше: вони виправали таку тактику, складаючи відповідальність за її шкідливі наслідки... на кількох невідповідних священників. У „Волинському Слові" (ч. 13) — в органі ВУО — читаємо ось-що про висліди цієї конференції:

„Присутні з сумом сконстатували, що на Волині є група священників, які не розуміючи свого високого призначення, вносять тільки розлад в українське церковне життя. Постійно докучаючи і церковній і цивільній владі різними жалобами, вони завжди ворогують з кожною парохією, до якої їх переносять і викликають відразу стихійний спротив своїх парохіян, які слушно не згоджуються на прийняття їх, як своїх пастирів. І ця постійна зміна парохій кількома (!!!) священниками створює вражіння масового переношування священників. Владика обіцяв застосувати до згаданих осіб рішучі міри, щоб з корінням вирвати ту хопту, що занечищує церковне волинське поле"...

Отже замість оборони безправного, понівеченого і зубожілого душпастиря посли задовольнилися висновком, суперечним з „адміністративними перемінами", що ніяких масових перенесень духовенства на Волині нема, та обіцянкою, що супроти кількох невідповідних священників приймуть „рішучі міри".

Отже все — в порядку, або іншими словами: бють і плакати не дають.

Волинян.

—o—

АРЕШТУВАННЯ У ВЕРХІВЦІ ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ.

В Москві й Ленінграді арештовано кількасотьох старшин ґенер. штабу під замітом приналежности до троцькївської опозиції. **Командант червоної далекосхідної армії теж попав у недасцу і його усунули; поширилися навіть поголоски про увязнення Бліхера.**

—o—

ЗІСТРІЛИЛИ ФРАНЦУСЬКИЙ ЛІТАК.

Як подає Авас з Більбао, націоналісти воюки зістрілили літак французької лінії „Ер Піренє". Літак сильно уцілілий, пільот важко ранений, пасажир легко.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

ніколи не міг він виграти у фербля з Казіном, який бентежив його своїм олімпійським спокоєм. І все це перемішане ліричними споминами про те, як минає молодість, як він рветься на цей зїзд.

— Приятелі! та-ж він ніколи в гімназії не написав такої поетичної вправи. Хто міг би цього по ньому сподіватись!

— Виходить, що життя вчить чоловіка не тільки буденної прози, але і поезії.

Починають доказувати дві протилежні теорії на двох живих прикладах наших товаришів. Ось один — непоправний богеміст, з розкуйовдженою чуприною у великій еспанській пелерині, що сипав дотепами і парадоксами, вигадував теми до сатир і трагедій — тепер поважний, зосереджений, оголений, дбайливо одягнений. Поважне становище протягло з нього стихійний гумор; ще тільки гострий язик діялектика залишився.

Другий від V-ої кляси гімн. читав Канта і Коран. В VIII-ій почав лисіти від фільософічних проблем. Здав два докторати. Не вмів до сорок котрогось року життя скочити добре до трамваю. На зїзд приїхав із спортовою відзнакою — здобув якусь нагороду у бігах і скоках. Доказав своєю волею, що можна осягнути навіть те, що для когось найважче. У промові каже:

— Я читав недавно книжку одного американця „Життя починається в 40-ому році" — отже виходить, я маю щойно 10 років!

— Віримо, віримо! — закричали його.

(Далі буде).

ЖІНОЧА СТОРІНКА.

Чи може бути українська жінка щаслива в Совітах?

Щоб зрозуміти, як почуває себе жінка українка під большевицьким пануванням, треба вернутись трохи до часів передреволюційних, навіть передвоєнних.

Своїм характером колишня українка цілком не надавалась до сучасного большевицького ладу з усіми його гаслами, що відкидають релігію, мораль, традицію та родинне життя. Користуючись великою особистою, навіть маєтковою свободою мала нагоду наддніпрянка жити так, як їй хотілось. Українські перекази, народні звичаї та обряди вказують, як вона стояла високо з погляду моралі. Палка своєю вдачею, українська жінка вміла втримувати себе в певних межах, а коли грішила, нерідко платила за це свідомо життям йдучи на добровільну смерть. Коли невдовзі перед війною запанували на Україні трохи вільніші звичаї серед молоді, то й тоді загублення дівочої чести рахувалось великою ганьбою. У весільних обрядах на цю обставину звертали велику увагу і може навіть в надто брутальний спосіб дошукувались весільні гості правди про дівочу чистоту молодої. Так було на українському селі. Місто мало чим різнилось від села в поглядах, тільки може не проявляло своїх поглядів у такій гострій формі, хоч осуд був і не менш строгий.

В українській родині жінка-мати мала дуже поважне становище, але це становище мусіла вона своєю працею та своєю поведінкою собі заслужити. Виховання дітей було цілковито в руках матері. Тут її впливи були майже необмежені. Батько часто-густо був лише караючою силою, хоч любов до батька вщіплювала мати дітям змалечку і діти не тільки боялись його та шанували, але й любили. Родинні звязки були на Наддніпрянщині надзвичайно тісні, родинне почуття поширювалося не тільки на найближчих членів родини, але і на далеку рідню. Брати та сестри зберігали між собою тісні родинні звязки навіть тоді, коли обставини примушували їх жити далеко одне від одного. Їх діти теж оберігали між собою родинну приязнь, часто відвідували себе та помагали один одному. Мати була тим осередком, до якого горнулись діти, внуки та правнуки і в разі смерти чоловіка вона кермувала всім родинним та господарським життям, а діти навіть дорослі її слухали. Нерідко слово матері було рішальним для сина, навіть в таких справах, як одружіння, коли він був цілком дорослою людиною.

До сили української родини у великій мірі причинювалась традиція. На сторожі традиційних звичаїв стояла все українська жінка.

Жінка Великої України була дуже релігійна. Церква була її найбільшою духовою опорою, туди вона несла всі свої болі і радощі і від давен-давен жінка українка була гарячим активним оборонцем церкви, а з історії багато маємо прикладів того, яке місце мали жінки українки в церковному житті та які їх були впливи. Згадаймо тут хочби такі постаті як Княгиня Ольга, Марта Борецька, стара Мазевиха та інші.

З цього ясно, як мало були відповідні всі большевицькі реформи для української жінки. Далекі їй були і та моральна розгнузданість та свобода полових зносин, які проповідують большевики, далеке і прикре було для неї непошанування традиції, що лягло в основу всіх большевицьких гасел, прикрим був для неї той утиск і висміювання її релігійних почувань, болючою і незрозумілою було для неї руйнування родинного життя.

Українська жінка ніколи не була лише пасивним членом суспільства. Її вдача та її громадське становище не тільки дозволили їй, а навіть примушували її виявляти свою думку та боронити її, а тому коли почалась революція 1917 року, а потім прийшов жовтневий переворот не прийняла українська жінка всіх революційних гасел беззастережно. На Наддніпрянщині саме жінки були тим елементом, який всією своєю істотою бунтувався проти большевицьких гасел та впливав на всі верстви суспільства. І не тільки жінки інтелігентки були активними у боротьбі з большевицькими гаслами. Українська селянка виступає в цій боротьбі не менш завзято. Особливо у справах релігійних ставили українські селянки большевикам опір і нераз для того, щоб замкнути чи зруйнувати церкву мусіли большевики перевести правдиву збройну війну з жінками. Боронить українська жінка і своє родинне життя. Розпуста не шириться на Україні так скоро, як у Великоросії, де жінки взагалі приймають пасивно те, що їм накидується, а серед нижчих верств то жінки цілком легко приймають нове життя і нові засади. В цьому взагалі була завжди засаднича ріжниця між жінкою українкою і жінкою московкою, бо жінка російська завсіди була в підвладному становищі; вона живе у теремі, де її роля зведена майже до ролі гаремної жінки; життя її проходить у рабському послусі чоловікові, який міг з нею робити що хотів, бив її та знущався над нею. Жіноча мораль стояла там теж на далеко нижчім ступні і були до неї далеко слабші вимоги як на Україні. Сприяли цьому у значній мірі розпущеність села, а також і революційні настрої молоді по містах, серед кол інтелігенції і серед пролетаріяту. Та молодь захоплювалась соціялізмом і гасла його ширила і практично в житті. Тимто на Україні моральний занепад серед жіноцтва йде повільнішим темпом, ніж у Росії і аж страшна матеріяльна нужда, яка запановує на Україні по окупації її большевиками приводить помалу до занепаду жіночої і родинної моралі та розкладу родини. Жінка нераз мусіла йти на всі крайности, щоб урятувати себе та своїх дітей. Після страшного голоду, який панував на Україні кілька років тому, потрохи панує й далі, поширилась моральна розпуста серед молоді, а навіть і серед малолітніх, які або після смерти батьків, або вигнані голодом з хати за поживою опинились цілком на власних силах і без усякого догляду.

Коли ми уважно вчитуватимемося в совітську пресу, навіть і в більшости літературних творів знайдемо ми там, тип колишньої української жінки з її мораллю, релігійністю та любовю до родинного життя. Нехай той тип у примусовій совітській літературі буде висміяний, нехай преса веде з ним боротьбу, але він є і це є для нас запорукою, що коли прийде час визволення України зпід большевицького панування, то українська жінка зуміє знову створити міцні і моральні підвалини свого особистого і родинного життя, а також причиниться і до оздоровлення молодих поколінь, що все є надією нації і запорукою її живучости.

Харитя Кононенко.

Балачки про моду.

МОДА І ЦВІТИ.

Весняні і літні витівки пані Моди цього року йдуть під знаком цвітів. Цвіти всюди і на капелюхах і при суконках і у взорах літніх матерій. Особливо тут дала своїй фантазії пані Мода повну волю. Майже всі цьогорічні новинки в матеріялах є розквітчані чи то великими, листатими цвітами, чи дрібонькими, чи то розкиданими зрідка по одностайному тлі чи творючи один густий безперервний взір, чи повязані в гарні китички. Ті цвіти бувають одноколіорові, або в одному якомусь згармонізованому тоні, чи рябі до крайности так, що здавалось би, що з тої кількости кольорів нічого гарного вийти не може, проте все це разом творить воно гарну і милу для ока цілість. В тім цвітянім хаосі може собі кожна з нас вибрати те, що їй найбільше поодбається і в тих тонах, що їй найбільше підходять. Навіть матерії для солідніших і старших пань є у цвітах.

Капелюхи теж можуть похвалитись тою самою фантазійною квітяною гармонією. Можна побачити на літніх моделях капелюхів скромні окремі цвіти одної барви — найбільші, можна побачити на тих капелюхах гарні китички пільних чи садових цвітів, можна зустрінути і цілі вінки чи великі китиці, а чимало є капелюшків, що є цілі вкриті цвітами, або самі творять цвітку. І тут теж велика сорокатість барв, але рівночасно добре згармонізована.

Всі вечорові літні суконки прибрані, як я вже згадувала, цвітами. Розміщені ті цвіти або коло вирізу, або довкола цілої шиї і спускаються ззаду аж до пояса, або глибокий деколльт ззаду закінчується китицею цвітів. Нерідко можна побачити на вечірніх моделях розкидані китиці чи китички по цілій широкій спідничці вечірньої суконки. Але не тільки вечірні суконки прибрані цвітами і пополудневі, навіть дополудневі суконки прибрані бодай скромними однокольоровими цвітами з таких солідних матеріялів, як фільц, піка, полотно, тафта, орґанді, перкаліна, тощо. До англійських костюмів теж додається невеличку цвітку, а вже не кажу, що такі і далі модні смокінгові костюми мусять мати обовязково на кляпі цвіточку.

Не знаю, як кому, а мені та квітчаста мода дуже довподоби, особливо, коли хтось уміє її відповідно до своїх умов і засобів використати.

Рита.

Чи ви знаєте...

що під цю пору у шведськім парляменті є 10 жінок посолок та що ця цифра при останніх виборах подвоїлась, бо до того часу було всього 5 жінок посолок у Швеції. Одною з найпопулярніших посолок і взагалі шведських жінок є Христина Гессельгрен, якої єдиною конкуренткою в краю і поза краєм є письменниця Сельма Лягерлеф. Засідає в сучасному парляменті як посолка і Ебон Андерсон, що є професоркою і бібліотекаркою стокгольмського університету?

що у норвеськім парляменті є сім жінок посолок, а 27 заступниць послів, які на випадок смерти якогось посла чи коли виступить з парляменту, мають прийти на його місце.

що в Австралії видано закон, за яким жінка-австралійка, виходячи заміж за чужинця може так довго затримати своє австралійське громадянство аж поки з Австралії не виїде?

що Сіям має вже також свою жінку з університетською освітою, а тою першою жінкою є Піера Гун, яка склала на парискім університеті докторат з золотою медалею. Є вона лікаркою і буде першою сіямською жінкою-лікаркою, яка провадитиме практику?

що у Сполучених Державах є аж 444 жінки пільотками, серед яких 5 налічує ледви 17 років? Решта є ріжного віку аж до 59 літ включно. Походять ті жінки з ріжних верств суспільства. З них 71 заробляє собі летунством на життя, а решта літають лише для спорту.

що в славній з своєї свободолюбивости Канаді є ще одна провінція, яка й досі не допускає жінок до виборів? Останнє голосування в цій справі не принесло канадійкам тої провінції полегші, бо голосування дало 49 голосів проти 21?

З нашої хроніки.

З клюбового життя. Останнього понеділка відбулася у клюбі „Нової Хати" цікава дискусія на тему „Кіч у Галичині".

Відчит на цю тему приготував М. Бутович. Спочатку пояснив слово „кіч", що не було всім зрозуміле. „Кіч" — це мистецька мірнота, масовий товар, приладжений до смаку широкої маси. Кіч не має виразного стилю, а підшивається під смак юрби. Для цього він користується популярними гаслами, як патріотизм, родинне привязання, кохання і т. д.

Дальше звернув прелеґент увагу на „кіч" у народньому стилі, що заливає тепер Галичину. На його думку діються в цьому напрямку жахливі речі. Із питомим собі дотепом описав М. Бутович „вишивані" кімнати, що йому довелося бачити, згадав „вишивану" порцеляну, ба й цілу „вишивану" армію... Він бачить у цьому недостачу смаку, що дійшла до загрозливих розмірів. Уважає, що цьому треба протиділати і то на всіх відтинках.

Дискусія була дуже оживлена. Вона виявила ріжний підхід мистців до цієї справи (П. Ковжун, М. Осінчук) з одної сторони і представників мистецького промислу (І. Павликовська, І. Бурачинська) з другої. Дискутанти не дійшли до порозуміння, одначе дискусія виявила багато точок, що їх варто виснити. Добре було би влаштовувати і частіше прилюдні дискусії на цю тему.

Алькоголь вироджує раси й веде до загибелі

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Синява неба - це земля.

Чи запримітили ви, що коли паде дощ, то шиби стають опісля брудні? Що дещева вода ніколи не є прозора, але повно в ній ріжних частинок землі. Відки походить ця земля? Здалека чи зблизька? Можливо, що зблизька, але дуже часто є ці частинки землі гостем із дуже далеких сторін: з африканських пустинь, або з азійських чи американських степів. Адже воздух, що ми його вдихуємо та серед нього живемо є у постійному русі.

Подумаймо ще при цьому, що діється під землею. Мільярди малесеньких звірятак виконує безвастанно величезну працю. Ці маві, ледви замітні дощівнаці-хробаки можуть за рік на одному гектарі поля порушити й перенести на інше місце 20.000 кг. землі. Кільно цієї землі буде на цілій земній кулі.

Цим малим, примітивним звірятам завдячують люди дуже багато. Колиб не вони й не їх праця, земля булаб безвідмінно скалою, яка не надавалась би до управи. Мініятурні щоки дощівниць гризуть безупину цю скалу й наділюють її цієї мягкости, без якої ніщо не моглоб рости.

А вітер дує і несе малі частинки землі з цілої України, Польщі, Мадярщини, Америки, Китаю і т. д. Розсипає ці частинки у повітрі а воздушні струми підносять їх аж до стратосфери. Там нема вітрів і там залишаються ці незамітні частини довго та творять те, чим ми найбільше захоплюємося: синє небо.

Значить, що навіть про небо старається за нас земля. Бо ця прегарна синява неба — це ніщо інше, як заломання сонішних промінів на незвичайно ніжних частинках землі — порошинках.

Оповідають летуни, що починаючи від 10.000 м. висоти, небо тратить свій синій кольор, темніє і стає майже чорне і тільки сонячна куля блистить на темному чорному тлі.

Дощ землі.

З неба паде безупину дощ таких ніжних порошинок землі, який походить з усіх усюдів нашої землі. Паде він так, що майже цього не запримічуємо. Тільки іноді якесь більше звірятко на себе нашу увагу й перелякає своєю дивоглядністю.

Восени минулого року запримітили у північній Італії, Швайцарії, Австрії та в полудневій Німеччині, що дерева й кущі покрилися верствою ніжного червоного пилу, якого зовсім у тих краях нема. Виявилося, що цей пил принесли вітри з Сагари.

У середньовіччі тремтіли люди перед божим гнівом, який заповідали криваві дощі. Не знали, що такий кривавий дощ був найзвичайнішим дощем із примішкою червоного, африканського піску.

Жовтий пояс.

Дослідники іноді дивувалися, що в деяких місцях на нашій землі можна знайти такий сам рід почви, як в інших місцевостях, віддалених на тисячі кільометрів. Цей рід почви, що його в наші назівають „лесом" є відмінною жовтої глини ки і можна його найбільше стрінути в Китаю. Є він теж в Америці й Европі. Найцікавіше те, що вчені запримітили, що „лес" творить немов якийсь пояс довкола землі.

Вияснюють це в такий спосіб: в ледовій епоці ледові масиви спирали горішні верстви гір, а вода зносила цей пил в долини та творила з нього величезні скалки. Відтак прийшла тепла епоха. Могутні буревії кинули величезні маси глини в повітря і пігнали довкруги світу. Глинка поволи опадала і творила на цій самій географічній ширині великий, жовтий пояс.

Зоряний пил.

Не забуваймо, що на нашій землі є ще чимало вулканів. Кожний із них викидає величезну скількість попелу, який опадає відтак на землю. Такий попіл спадає також і в Галичині.

Підчас вибуху великого вулкану Кракатао, який пожер кілька тисяч людських істнувань і спричинив величезні шкоди, на підставі обчислень ученик викинув цей вулкан на висоту 20.000 м. сотні кубічних кільограмів спорошкованого каміння. Та ціла маса довго мандрувала у повітрі, а вітри понесли її в усі сторони і розкинули по всьому світі.

Прегарний вид, коли спадають на землю зорі з неба. Одначе ці частинки, що спадають у наш світ зовсім не заслуговують на назву зір, бо це ледви частинки якихсь розбитих небесних тіл, які в зударі зі земною атмосферою спалюються на порошок. Більших частин — на наше щастя — майже нема і вони рідко долітають до землі. Тоді називаємо їх метеорами.

Частинки космічного пилу не тільки походять із зір, що спадають. Деякі походять з такої віддалі, що вони вже по дорозі перемінились у порошок. Верству пилу, що ми її називаємо небом, доповнюють постійно порошинки зір. Значить, що і зорі беруть також участь у творенні нашої почви.

У нашій землі є, так сказатиб, цілий всесвіт.

—o—

Невідомі тихі герої.

Нераз зустрічаємо людей, що збирають ріжні памятки. Запальчиві збирачі не гайнують ні хвилинки часу, ні одної нагоди, щоб дістати у свої руки цікаві предмети. Часто зустрічаємо в них почтові марки, сірники ріжних країв, мушлі, метелики, каміння, тощо.

Архів памяток.

В Америці живе містер Пекок, що давно почав збирати цікаві нотатки про забутих героїв. Він збирає ріжні факти, витинає з часописів спомини та нотує свої замітки. У нього назбиралося вже багато цікавого матеріялу, що викликало велике зацікавлення серед американських кругів. Недавно представники американської преси гостили у містера Пекока та приглядалися пильно довголітній праці. Перед очима репортерів пересунувся неначе на фільмовій ленті ряд забутих героїв. Ось перший — це пан Манак, що врятував життя славного німецького вченого й летуна Бертрама. Підчас мандрівки Бертрама стрінула погана пригода. Мотор раз-у-раз переставав працювати. Нараз летун почав осідати серед великих гір та непроходимих лісів. Машина зударилася стрімголов у скалисту пропасть та поторощилася до гострого берегу граніту.

Одначе летун чудом врятувався. Він лежав якийсь час без памяти, серед безлюдних гір. Рани дуже докучали — не було ніякої помочі. Бертрам зїдав останки поживи, виснажений і втомлений шукав виходу з проклятого місця.

Небавом наспіла поміч. Манак запримітив був на горизонті літак, що швидко спадав до долу. Не гаявся ні одної хвилини — летів стрілою на місце катастрофи. Мандрівка була важка й довга, бож щойно за вісім днів прибув Манак на означене місце. Там стрінув Бертрама що безнадійно лежав на безлюдній скелі й виждав помочі. Манак не міг забрати зі собою недужого летуна до найближчої оселі, тому подався швидко за поміччю.

Він зрозумів, що там діється чоловік. Оставив йому дещо поживи й увесь час біг по рятункову експедицію. Три дні й три ночі мандрував невпинно Манак, коли врешті забрав зі собою поміч. Бертрама врятували. Часописи згадали коротко про катастрофу й Манака, одначе згодом про нього забули.

Жахлива повінь.

У 1926. р. навістила повінь терени над рікою Міссісіпі. Про це дізнався крізь радіо канадійський летун Бонтроп, що швидко поспішив на поміч. На терені повені жив його брат. Бонтроп рішив урятувати його життя. Дикі хвилі води нищили доми, господарські забудування та ввесь людський дорібок. Люди благали рятунку. Одначе поміч не приходила. Скрізь гомоніли крики, плач та стогін. Нараз появився над хатою брата літак. Це був Бонтроп. Він запримітив свого брата, жінку та двоє дітей, що сиділи на даху. Зачеркнув кілька кругів у повітрі і проїхав біля нещасливців.

Трагічна смерть.

Вони благально витягали руки і просили рятунку. Бонтроп зависив з кабіни літака шнурову драбинку, щоб рятувати рідних. Брат чіпався її швидко, коли біля них поволі перелітав літак.

У повітрі гойдався на шнурах батько рідні, що схопив одну дитину, коли літак проїздив удруге біля хати. Незабаром врятував і другу дитину, осталася ще жінка.

Муж подав руку жінці, щоб її забрати зі собою. Одначе сталося грізне нещастя. Втомлений повалився зі жінкою в хвилі води.

Летун завіз у безпечне місце дітей і повернувся рятувати брата. Та вже було запізно, бо вода схопила на завжди в обійми двоє людей.

Лев — герой.

Відомий цирк Сі-Льон-Га обїздив усі міста світа. Всі витали радісно небувалі атракції цирку. В 1934. р. трапилася підчас вистави паріської в цирку неімовірна подія. На Сі Льонга кинулися два тигри, що здусили сильну нещасну жертву. Серед гостей сталася переполох і паніка. Всі були безрадні. Не помогли вистріли на пострах, ні інтервенція служби. Нараз кинувся на поміч молодий лев, що одним скоком появився біля Сі-Льонга. Сі-Льонг лежав у крові й важко віддихав. Лев кинувся на тигрів і змагався як справжній король пустині. Всі заніміли з дива. Нараз хтось вистрілив. Дві цільні стріли повалили розюшених тигрів. Тоді лев сів біля свого пана й гордо дивився на людей.

Він був справжнім героем дня.

—o—

ХТО ВИНАЙШОВ КРАВАТКИ.

Один із югословянських істориків заявив, що спори які ведуть зі собою англійці та французи за першенство в уживанні краваток зовсім зайві, бо одні і другі помилюються щодо походження краваток. Краватка — як це виказує її назва — є хорватського походження. Вже в 16 ст. уживали хорвати спеціяльних хусток, що їх завязували на шиї. З Хорватії пішла ця мода до Франції за посередництвом полків кінноти, які служили у французькій армії. Від цієї пори прилялося ношення краваток у цілій Франції, а згодом у 16. ст. стало справжньою модою. Людвик XIV. увів краватки на європейські двори і сам немов усанкціонував цю нову моду, уважаючи її найвищим щаблем елеганції. Сам тримав у своїй палаті окремого камердинера, який мусів дбати про нові елеґантні краватки і вязав їх монархові під шию. Багато вельмож і політиків намагалося здобути цей почесний уряд королівського краватника, бо давав він нагоду частіше і безпосередно стрічатися з королем. Був це одночасно найкраще платний уряд. Із Франції прийшла мода ношення краваток до Англії. Там найкраща форма краваток. Кожний полк, чи навіть сотня носила інші краватки. Старшини пізнавалися поза військом по барві краваток. З Англії приняла цю моду французька політехніка. Краватка, а не шапка була ознакою приналежности студента до політехніки.

СУДОВА КАРА НА РАТИ.

Американські судді бувають іноді справді оригінальні і оголошують іноді цікаві присуди. Недавно суддя в Нюгавні судив якогось п'яка, який по п'яному викликав авантури та побив представника влади.

Присуд був такий: 3 місяці вязниці. Одначе суддя додав ще примітку, що підсудний буде відсиджувати тільки 3 дні в тижні, щоб його родина, що він її удержує зі своїх заробітків, не зазнала голоду. Виконання присуду на рати узалежнив суддя від пильної праці в інші 3 дні та від неділі перебутої в дома, разом із родиною. Таким чином п'яничина відсидить кару, врятує жінку й дітей від голоду та при тому на якийсь час вимине погубні впливи шинків.

—o—

ВЕСЕЛЕ.

ДОБРІ, ДАВНІ ЗВИЧАЇ.

Павло й Павлина йдуть разом до театру. Грають „Льогенґріна". Павло плаче вдоволений:

— Бачиш, оце мені подобається, Павлинко.

— Що, Павлику?

— Що люди були колись такі скромні й невибагливі.

— Якже це, Павлику?

— Бачиш, Павлинко, ми були вже чотири роки тому на „Льогенґріні", а Ельза носить все ще цю саму сукню, що перед 4 роками.

—o—

ПОМОЖІТЬ ЗНЕСІНЧАНАМ!

Відозва Комітету будови церкви й захоронки Р. Ш. у Знесінні.

Громадяни!

Перед кількома роками зродилася сміливa думка в нас, що її сьогодні переводимо в чин: побудувати в Знесінні, дільниці Львова, церкву й захоронку-школу Р. Ш. Для здійснення цього діла зорганізувався окремий комітет з товариств: Кружка Рідної Школи, Кружка Союзу Українок і Церковного Комітету.

Не згадуватимемо про ці перепони, що їх приходилося нам побороти в початках. Про це обширніше писала преса. І хоч чимало колод прийшлося нам усувати з нашого шляху, ми не падали духом, у нас зростав запал і він горітиме ще довго. Ми не опустимо рук, поки не скінчимо раз початого діла!

Бо хочемо, щоб ми молились, як наші діди, у своїй церкві.

Бо хочемо, щоб наші діти вчилися у своїй рідній школі.

Бо хочемо, щоби вони не пропадали, не ниділи й не потопали в чужому морю.

Бо хочемо, щоб від цієї святині, що її здвигнемо власним потом і трудом, ясніло сяйво свідомости.

Бо хочемо створити остою перед важкими ударами.

Бо хочемо мати для себе і своїх братів твердиню й кузню, що сталитиме наші характери!

Знесіння, колись багата громада, сьогодні зубожіло. І хоч не бракує нам патріотизму, та наші кишені порожніють. Не хочемо хвалити себе тим, що старенький Наорлевич подарував площу, що одну четверту частину ми ще докупили, що кожний громадянин, крім постійного місячного датку, по своїй спроможности опо-даткувався від пятьдесять до кількасот золотих, але хочемо тільки сказати, що наші засоби вичерпались, а тут, як на лихо, заістнували причини, що цей дім-школу нам треба негайно скінчити. Він мусить бути готовий ще цього року!

І тому кличемо до Вас: поможіть нам! Дайте нам, жертвуйте хоч одну цеглину!

Ми знаємо, що тепер для всіх важка пора, що в усіх свої потреби, але чиж може бути більша потреба від тієї, що треба рятувати дітей від загибелі? Наша справа — це не тільки наша, знесінська справа, миж у столиці наших князів будуємо церкву і школу Р. Ш.

Віримо, що не відмовите нам і своєю щедрою рукою допоможете нам здійснити наші задуми.

Сторицею звернемо Вам ми й наші діти.

Ми одна національна спільнота, одна сім'я!

Тож помагаймо собі взаїмно, в ім'я загального добра.

Датки прохаємо слати на наше конто в Центробанку, вкл. ч. 12910, або на адресу: Комітет будови церкви й захоронки Р. Ш. у Знесінні (на руки Всеч. о. Володимира Харини, Львів 24, вул. Старознесінська 30).

Комітет будови церкви й захоронки Р. Ш. у Знесінні.

Іменем Товариства „Рідна Школа", глибоко заінтересованого в справі українського національного виховання, поручаємо увазі Ш. Громадянства культурні змагання знесінчан, зокрема їхнього Кружка Р. Ш.

Головна Управа Рідної Школи:

Д. Коренець, голова. **Д-р М. Коновалець,** секретар.

ОКОМ ПО ГОРОДЕЦЬКІМ ПОВІТІ.

ДОБРОСТАНИ.

Мандруючи по селах городецького повіту, зайшов я випадково до с. Добростани. Село лежить у гарній околиці над ставом, серед горбів порослих лісами. Недалеко села видніють комини „керниць", себто водопроводів, які доставляють воду для цілого Львова.

Звертаючи увагу на прегарне природне положення села, я хотів теж приглянутися культурному та економічному життю села. Зараз коло положеної на горбку серед села мурованої церкви впадає в очі прохожого Український Католицький Дім ім. М. Шашкевича, де приміщується кооператива „Єдність", молочарня і кружки: Рідної Школи, Сільського Господаря та кружок КАУМ-у.

Головно зацікавила мене праця над економічним піднесенням села. Кружок „Сільського Господаря" під проводом о. пароха Миколи Думанського закупив у Львові в Народній Торговлі більшу кількість насіння городовини та пашних ростин, щоб таким чином започаткувати раціональну та поступову господарку на селі. Особливу увагу звернули селяни на насіння льону, що його плекає Городеччина на більшу скалю. Якість волокна льону під неодним оглядом перевищає добрі сорти з інших околиць. О. Думанський уладив для селян кілька викладів на господарські теми та пояснив і завохотив до плекання названих вище ростин. Новинною для села було теж спровадження з Народньої Торговлі різних родів цвітів.

Кооператива „Єдність" розвивається дуже гарно. Вона продає не лише товари першої потреби, але також скуповує сільсько-господарські продукти та веде мануфактурний відділ, закуповуючи потрібні матеріяли в Центросоюзі у Львові. Мірилом живого розвитку кооперативи є відкриття філії на другому кінці села під Білогорою в початком ц. р. В травні ц. р. закуплено заходом о. Думанського площу під будову другого дому, де має приміститися крамниця філії. Кооператива обединує коло 100 членів. Не зважаючи на конкуренцію 2-ох жидівських крамниць та 3-ох приватників, кооператива цілком добре розвивається.

Щодо освітньої праці, то кружок Рідної Школи ім. Михайла Пачовського (відомий педагог, родом з Добростан) веде її в селі доволі інтенсивно. В неділі і свята веде о. Думанський у домівці У. К. Дому гутірки і дає реферати на загально-освітні теми; час до часу приїжджають також предлеценти і з Городка.

Заходом п. Володимири Думанської, дружини о. пароха, зорганізовано при кружку Рідної Школи гурток дівчат, який займається головно поширюванням українських вишивок. Дівчата з цього гуртка прикрасили місцеву церкву прегарними вишиваними на льняному полотні, обрусами, рушниками та хоругвами, дійсно великої мистецької вартости. Тепер п. Думанська організує ще курс гуцульської вишивки. Звернемо також увагу на незвичайне виховне значіння товариського життя при кружку Р. Ш., яке проявляється спільними просфорами (цього року відбулися вже дві — окремо для старших і для молоді), чайними вечорами та виставами. При нагоді цих імпрез заохочують молодь до організації та громадянської солідарности. Дня 4. м. м. відбувся заходами кружка Р. Ш. концерт у честь Шевченка, що пройшов з повним успіхом. Тепер переводить кружок підготову до відкриття дитячого садка. А кружок КАУМ-у переорганізовується на нових статутах „Орли".

ВОЛЯ ДОБРОСТАНСЬКА.

Сусіднє село Воля Добростанська, що входить у склад парохії Добростани, має старовинну деревляну церкву з 1680. р., яка памятає ще козацькі часи. Біля старої церкви вибудували в 1935. р. нову деревляну богослужебну каплицю в дуже цікавому стилі, де літньою порою відправляються Богослуження.

В селі є кооператива „Надія" та щойно недавно оснований кружок Рідної Школи. Слід підкреслити, що донедавна Воля Добростанська належала до сильно занедбаних під культурним оглядом сіл Городеччини. Одначе під впливом свого пароха село збудилося до культурного життя. Селяни закупили дім, в якому вже міститься кооператива та де знайдуть приміщення всі інші товариства. Заснування кружка Р. Ш. було великою подією. В часі одної просфори, зорганізованої церковним братством присутні, заохочені словами свого духовного провідника, підписали статут і згори вплатити членську вкладку до Головного Т-ва Р. Ш. у Львові.

Культурне та освітнє піднесення вище згаданих двох сіл слід завдячувати енергії та невпинній праці властиво одної людини. Про приязання селян до о. Думанського свідчить найкраще факт, що коли Митр. Ординаріят хотів перенести його з Добростан на іншу парохію, селяни масовими делегаціями довели до повороту свого душпастиря.

Загальні Збори Т-ва взаїмних обезпечень „Дністер".

В четвер 27. ц. м. відбулись у салі „Сокола" в 11. год. передполудням звичайні Заг. Збори Т-ва взаїмних обезпечень „Дністер". Збори отворив голова Нади. Ради **сен. О. Луцький:** Він стверд. їх правильність і все вступне слово присвятив памяти пок. **д-ра С. Федака,** що поклав неоцінені заслуги для Т-ва, для його розвитку й надбань. Цю згадку вислухали присутні стоячи.

Після вибору предсідником Зборів **д-ра М. Волошина,** який покликав на секретаря **д-ра І. Гижу,** приступлено до порядку нарад.

Рахунковий звіт за адмін. рік 1936. зложив нач. директор Т-ва **Я. Колтунюк,** насвітлюючи дані, що їх дістали до рук учасники в надрукованому звіті.

Минулий рік був найтяжкий у житті Т-ва. Всі заходи, щоби привернути фінансову рівновагу, були безуспішні. Поважні недобори, які в р. 1935. осягнули величезну квоту поверх 210.000 зол. і неможливість піднести премію до рівня правильної калькуляції обезпечень (конкуренція ПЗУВ) змусили Т-во заключити новий договір з ПЗУВ. На основі його Т-во зрезигнувало з обезпечення 1/3 частини оціночної вартости примусових будинкових обезпечень, а зате ПЗУВ віддав „Дністрові" 20 прц. (замісць дотеперішніх 10) свого сільського будинкового портфелю з 3 сх.-гал. восвідств. Це був перелім у всій праці „Дністра", як асекураційної установи. Вся вага дальшої діяльности мусіла перейти на **обезпечення рухомого майна і тих будинкових обезпечень, що не підлягають примусові.** Звільнення зі зобовязань поважної квоти резерви складок; резерви на сумнівні належности дозволили замкнути цьогорічний білянс відділу обезпечень від огню без зиску і втрати. У відділі обезпечень від крадіжки з вломом виказана в адмін. році 1936. страта у висоті 7.462.71 зол., спричинена тим, що відділ мусів утворити згідно з законними вимогами резерву для сумнівних належитостей, яка перевищує квоту страти (8.614.18 зол.).

Після ділового звідомлення нач. директора, що вже міг дозволити собі в цьому році на деякий оптимізм, забрав голос член Контрольного Виділу Надзірної Ради **д-р Кость Левицький,** що поставив внесення на затвердження білянсу майна і вислідів та на покриття недобору від крадежі і влому із зап. фонду.

В дискусії забирали голос: **ред. Павлів,** який між іншим порушив справу покриття коштів дороги делегатів на Збори, **сен. Макух,** що відкинув усі думки про якенебудь заломання, підкреслюючи віру в нашу живучість та **сен. Луцький,** який засував історію зміни обезпеченевого наставлення „Дністра" та його важкі переживання в мин. році. Бесідник у довшій промові підкреслив ролю, яку відіграв момент **вірности** старих членів. У її продовження вірив провід „Дністра", коли рішився піти на нову дорогу. Адміністраційний рік приніс поверх 16.000 нових поліс. Хоч треба було покривати старі страти, білянс замкнено в рівновазі. Все те дозволяє з бадьорістю дивитись у майбутнє.

Перед замкненням дискусії зголосився ще до слова п. **Калитяк,** який зложив признання для управи, що вийшла в звітовому році оборонною рукою. **Дир. Колтунюк** відповів ред. Павлові на його інтерпеляцію щодо звороту коштів делегатам. На це в теперішній ситуації „Дністер" не може собі позволити. Очевидно, подбає про те, коли ситуація покращає.

Після прийняття внеска Контрольного Виділу щодо біляису й абсолюторії (одноголосно) відбулись доповняючі вибори **членів Надзірної Ради** на місце уступивших. Вибрані на 3 роки пп.: **д-р Кость Левицький, інж. Павло Дурбак, Мих. Стефанівський та інж. д-р Е. Храпливий.** На місце покійного д-ра Федака ввійшов ще в січні **о. С. Онишкевич.** Заступниками членів Надз. Ради вибрані **пп.: д-р Павло Кривуцький, інж. Вол. Несторович та інж. Ол. Пежанський.**

Збори закінчив їх предсідник **д-р М. Волошин** короткою промовою, в якій навязавши до слів сен. Макуха про віру в себе, підкреслив теж необхідність дисципліни в наших громадянських рядах.

Присилайте передплату!

Шкідлива діяльність ендеків.

ЦІКАВИЙ ПРОЦЕС У ЛУЦЬКУ.

В середу 26. ц. м. відновлено цікавий процес перед окружним судом у Луцьку за зневаги друком. На лаві підсудних засіли: віповідальний редактор проурядового тижневика воєв. Юзефського „Волинь" Зигмунт Седлецький та адв. Ян Лещинський, який підписує за редакційний комітет. Їх притягнув до судової відповідальности відділ ендецької партії в Луцьку за статтю п. н. „Без Пілсудського", що її помістив „Волинь" з 21. ц. м. Автор цієї статті критикував ендеків за їх шкідливу політику на Волині. Ендеки — писала „Волинь" — намагаються підірвати засади, на яких спирається державна політика на Волині, збаламутити опінію польського громадянства, розбити його на гурти і помішати напрямки його маршу, все це в ім'я добра батьківщини і під впливом журби за „силу польського елементу на Волині". В ім'я різних національних святощів, про які говориться, а які в щоденному житті поневіряється і довільно нагинається для власних користей, призвичаїлися ви як злобні карли, щоб ними виходити зі своїх криївок, повбиратися в єврейські ризи і проповідувати свою „народову" науку, повну криків, нарікань, тупоти і трусости. Як обтяжуючу обставину підіесли ендеки факт, що автор статті в наголовку і змісті виступив в ролі оборонця ідеї і засад, що їх проповідував марш. Пілсудський і таким чином образив память небіжчика; згадана стаття появилася в дні оголошення декларації полк. Коца, в якій закликається до консолідації народу. Тому вчинок спричинників є — на думку ендеків — проти діланням цим корисним інтенціям для народу і держави.

Св. кс. прал. Токажевський, ендек, відомий зі своїх протиукраїнських виступів, критикував теперішню державну політику на Волині, бо вона — на його думку — надто підтримує (??) український рух. Зате св. Сухожевський, посол і голова хліборобської палати в Луцьку, підкреслив, що ендеки намагаються теперь перетягати до своєї партії. Ствердив, що ендеки ведуть шкідливу діяльність, бо викликують недовіря до уряду і створюють непевність завтрішнього дня. Крім того виступають проти польсько-українського співжиття. Св. Чарноцький, куратор ліцею у Кремянці, зізнав, що ґмер. генерал Янушайтіс, осадник з під Кремянця, у своїй промові 15. серпня 1936 р. намагався підірвати довіря до армії. Накликував теж осадників, щоб не платили податків. Св. Пулавський, посол, говорив про шкідливу діяльність ендецької варшавської преси, що її тенденційно інформують ендецькі кореспонденти, які фальшиво описують відносини на Волині. Про шкідливу діяльність ендеків зізнавав теж св. др З. Шталь зі Львова.

Перемога католиків при виборах у Голяндії.

ГАҐА, 27. 5. ПАТ. Вчорашні вибори до другої палати генеральних станів скінчилися перемогою проурядового блоку. І так найбільша католицька партія здобула 31 мандатів (3 мандати більше ніж в 1933 р.), соціял-демократична партія 23 мандати (один мандат більше), протиреволюційна партія теперішнього прем. Колійнса 17 мандатів (3 мандати більше) і націонал-соціялістичний рух інж. Мусерта 4 мандати (при виборах у 1933 р. не брав участи, бо щойно недавно повстав). Зате комуністи здобули лише 3 мандати (втратили один). В новій палаті засідатимуть посли 10-ох партій, в попередній були посли від 14-ох партій. Виборці взяли масову участь у виборах, що пройшли спокійно. Лише в Амстердамі дійшло до заворушень, підчас яких поліція вжила зброї. Одна жінка ранена.

—o—

Двацятьпятьліття „Ґазоліни" Акц. Сп.

20. травня 1912 р., отже докладно 25 літ тому, дало *Староство* в Дрогобичі інж. Марчинові Вележинському дозвіл на будову газового руропроводу в Борисаві. Цей факт творить першу метрикальну дату будучої „Ґазоліни". Повстає спілка під фірмою Заведення Земного Ґазу. Рік пізнише повстає інакша спілка „Ґаз Земний", а почину цієї в 1916 р. повстає „Ґазоліна". Усі три підприємства працюють спішно, аж в 1920 р. забирає їх переробляна на акційну спілку „Ґазоліна".

В 1927 р., після пятьлітньої спінірації, переймає „Ґазоліна" акцію „Міжнародніх Ґазотягів". Відтоді має вона поруч чотирьох фабрик Ґазоліни мережі газотягів у Бориславському Басейні, копалень ґазу, ропи і нафтових терепів — м. ін. Ґазотяг Дашава-Стрий. Саме Дашава стає головним терепом північної праці „Ґазоліни" як найбільший терен ґазоліни нею відкритий і експльоатований. У листопаді 1924 р. кінчить „Ґазоліна" будову газотягу Дашава-Дрогобич, получену в найтяжчим вусиллям і ризиком проціу. Відтоді датується повний розвій, якого мірилом є цифри продукції ґазу і ґазоліни.

У Дашаві та її околицях диспонує „Ґазоліна" газовими теренами поверхнею понад 10.000 гектарів. З 14 свердлів продукує понад 68 міліонів м³ ґазу річно (1936). Будує ґазотяг до Львова, що постачає місту (1936 р.) 38 міліонів м. ґазу. Постачає ґаз до Борислава і Дрогобича, до відборів у Миколаєві, Дрогомишлі, Дорофельді і Пустомитах, а від минулого року до Ходорова. Центральна фабрика ґазоліни в Бориславі, чинна від 1930 р., дає 10 проц. загальної продукції ґазоліни в Польщі. Сировинний земний ґаз, ґазоль, іде на експорт до Бельгії, Сирії і Палестини. Ґазоль служить як найважніший складник до осягнення і огрівання Ґдині, де „Ґазоліна" збудувала власну газівню.

У цьому підприємстві зайняті є робітники та урядовці обох національностей і між ними панують найкращі взаємини.

При коротким нарисі чвертьстолітньої праці „Ґазоліни", треба ствердити, що там повстала ініціятива застосувати земний ґаз як пальне; там збудовано першу в Европі фабрику ґазоліни і першу на світі фабрику ґазолю. Інжинієри „Ґазоліни" збудували перший у Польщі довгобіжний газотяг з Дашави до Львова. „Ґазоліна" розвязала питання продукції губчастого залізка при використанні земного ґазу, будуючи цього року першу цього типу дослідну гуту в Ходовичах під Дашавою, при чому руду побирають із власних теренів у жидачівському повіті. З почину проф. І. Мосціцького, а при дальній участи творців „Ґазоліни" переведено передусім помелого і незначайних заслуг інж. В. Шайнока, повстав сегмент „Метан", почому перетворена на Хемічний Дослідчий Інститут у Варшаві.

На особливу увагу заслуговує відношення „Ґазоліни" до своїх службовців, що є у нашому промислі без прецедесу. Саме всі постійні службовники є рівночасно акціонарями спілки і то не лише на око, коли в кінцем минулого року мали 46 проц. акційного капіталу і 61.4 проц. голосів. *У склад* за цим ідуть їх винятково соціяльне становище, що відбігає від державних постанов. Отож усім прислугує 3-місячне виповідження і додаткова відправа (місячна платня за кожний перепрацьований рік), а відпустки доходять до пятнора місяця для умовних службовників і 28 днів для фізичних. На такому внутрішньому устрою найкраще виходить підприємство, бо його службовники ніколи і в найтрудніших обставинах не завели.

З нагоди свого ювілею видала „Ґазоліна" гарний альбом, присвячений історії минулого та завданням на будуче. Інж. М. Вележинський завначує у вступним слові незалежність від чужого капіталу та стверджує, що „Ґазоліна" є організацією обчисленою на довгий відділ. Справді при такій реальній і моральній підставі не видається утопією цей нафтовий контракт „Ґазоліни", що вигасає в році 2096. Піонір є головний продуцент енергії, а яким знаний господарський розвій краю, може дивитися з гордістю у своє минуле та з вірою в майбутнє.

Під ту пору головою Надз. Ради „Ґазоліни" є проф. Ґавриїл Сокольницький, президом Управи інж. Марцін Вележинський, членами інж. Йосиф Ковальчевський, інж. Бруно Шимановський, д-р Бронислав Бобіцкович, Шасний Тарновський і інж. Стефан Сулімірський.

По широкому світі.

Директор польського державного банку д-р Бирка приїхав учора до Букарешту. Нині перевів він розмови з представниками румунськ фінансієри і промислу.

Мусулманські діячі з різних країв присилають начальній арабській раді Палестини заклики антревати у боротьбі.

Німецький міністр війни ген. Бльомберґ виїде 2. червня ц. р. на 3—4 дні до Риму.

Міжнародній цукровий договір заключено у Женеві цукрової конференції. *У новій* цукровій раді 9 держав матиме постійних представників, представники 5-ох інших держав будуть змінятись.

Румунський міністр закордонних справ Антонеску, що тепер перебуває в Женеві, виїде ще цього тижня до Парижа.

—o—

НОВИНКИ.

— **ВПИСИ до Жіночої Фахової Школи** кооп. „Труд" у Львові, **Ринок ч. 39**, щоденно від 9—1 і 4—6. Вступні іспити 18. VI. і 3. IX. *У* програму трилітнього навчання на кравецькім відділі входять: Предмети фахові шиття і крій суконь і білля, моделювання, ручні роботи і народознавство, фахові рисунки, книговодство і кореспонденція, товарознавство, домашнє господарство, кооперація. Предмети загальноосвітні: релігія, українська і польська мова, історія, географія, рахунки, хемія, наука про громадянство, гігієна, руханка, спів. Від кандидаток вимагається 7 клас вселюдної школи або 5—6 та вступним іспитом та повчення 13—18 літ життя. — Школа має всі права приладних шкіл. Учениці користують із залізничих і трамвайних знижок. Повчення науки в школі дає основне фахове знання та право на самостійну заробкову працю. *Учениці* можуть мати приміщення в бурсі. Науки в школі і на курсах починається в перших днях вересня. — Приймається також заголошення на ОДНОРІЧНИЙ КУРС домашнього господарства і кравецтва, що дає практичне знання з кухарства і кравецтва та поширює освіту вселюдної школи наукою історії географії і літератури України, кооперації, гігієни і т. п. — ТРИМІСЯЧНІ КУРСИ: крою і шиття суконь; крою і шиття білля; модництва; домашнього господарства; трикотарства. 1005 1—2

— **ОХОЛОДА — НАСОЛОДА.** По обіді в ресторані „ОКО" Костюшки 3 звертайте справжньої насолоди при морозиві „Фортуна Нова". 999 2—1

— **Пришлайте свої відповіді** у справі літературного конкурсу „Діла": які з видрукованих у наших фейлетонах новель уважаєте за найкращі? Нагороди Редакції призначені для 7 найкращих новель. Відповіді приймаємо до 1-го червня ц. р.

— **На відпочинок** по цілорічній важкій праці найкраще їхати до Гребенова до пансіону Зелемінь. Пансіон Зелемінь у Гребенові завдячує свої доброї обслуги, достатнього та здорового харчу. Найкраще положення в Гребенові має Зелемінь, тож їхати тільки до Зелеміну вже від 1. червня. 995 2—2

— **З нинішнім числом** висилаємо нашим точним передплатникам поміж том нашої бібліотеки, повість італійця Сальваторе Фаріна „Любов окована брехнею" у перекладі М. Островерхи. У тому самому томі є ще три оповідання: Матільде Серрао „Покинена", Антоніо Фогаццаро „Недокінчені ідилії" та Едмондо де Амічіса „Зустріч". Дві останні новелі переклав Петро Карманський. Ціна книжки 2 зол.

— **Панахида** по бл. пам. Голові Директорії і Головному Отамані Військ Української Народньої Республики **Симоні Петлюрі** та всіх полеглих за волю України відбудеться у свято-Юрській церкві (вул. Францішканська 3.) в год. 12.30 у неділю 30. травня 1937.

— **Мистецька виставка**. В неділю, 30. ц. м. буде відкрита нова виставка Союзу польських артистів пластиків у домівці при вул. Дідушицьких. Виставка обіймає збірку графік З. Ацединського, малярську графіку Е. Кисьмержа, різьби Е. Цесельс та рисунки й олії Г. Лянгермана. Вступ для шкільної молоді безплатний.

— **„Тиждень Червоного Хреста"** улаштує польський Червоний Хрест у днях від 1 до 10 червня ц. р. у Львові. Завданням „тижня" познайомити громадянство з діяльністю цієї пожиточної установи.

— **В Українськім Науковім Інституті в Берліні** виголосить 28. ц. м. проф. д-р З. Кузеля виклад про „історичний розвиток і сучасний стан українських мовних дослідів".

— **Фірма на англійський зразок** — це фірма новинних матеріялів „Лещків" у Львові, що святкувала вчора день посвячення свого нового льокалю при вул. Коперника ч. 2. Широкий загал не знає, що матерії, вироблювані в чистої вовни у Лещкові, витримують конкуренцію з найкращими англійськими матеріями, славними на ввесь світ. Кожна така матерія тримається роками, зберігаючи вигляд нової; вона швидше зужиться, ніж зіпсується. Клієнти Лещкова — це люди, які тримаються засади, що найдорожча добра матерія завсіди ліпше виплачується, ніж найдешевша. Вдячні клієнти фірми та запрошені нею гості і представники преси на посвячення нового льокалю переслали її представникам цвіти та привіти. „Лещків" старається підтримати як найкращі звязки з нашим громадянством.

— **Де дівся абітурієнт Евстахій Дякун?** *У нас* була вже згадка про те, що *львівський* абітурієнт Евстахій Дякун (через помилку подано було: Мя

кун) пропав перед кількома днями без вісти. З кругів родини пропавшого довідуємося, що Е. Дякун скінчив саме VII. гімназію у Львові, але його (одинокого абітурієнта з VIII. класи!) не допустили після писемного іспиту до устної матури. Рідня Е. Дякуна, якій відомо, що хлопець взяв собі дуже до серця цю невдачу, затривожена його долею. Якби хто знав що про теперішній побут Е. Дякуна, зволить повідомити негайно його рідню в Яворові.

— **Шукають спадкосмця.** Слідчий відділ львівської поліції у Львові одержав вістку з американського консуляту у Варшаві, що американська влада глядає за Іваном Дранахом, який унаслідив спадщину по браті, що вмер в Америці.

— **Дозорці грали в шахи, а пацієнт повісився.** У львівському суді відбулася розправа проти послугачів кульпарківського шпиталю, Івана Якубовського і Петра Марцінішина за занедбання нагляду над умово недужим студентом В. Коли послугачі взялись грати в шахи, студент повісився на віконній кратї. Марцінішина засуджено на 4, Якубовського на 2 місяці вязниці.

— **Посвячення людового дому** відбулося в Соколові бучацького повіту. В посвяченні взяв участь повітовий староста Федорович, що виголосив промову з закликом „Не дами землі"...

— **Кого арештували?** У звязку з грабунковим убивством Ясінських із Белзця золочівського повіту придержано після трьох тижнів у Желиборах рогатинського повіту двох людей під закидом, що доконали цього злочину. Поліція зловила їх на фірі під скринями і соломою. При арештованих знайшли більшу грошеву суму.

— **Комуністичний процес.** На виїздовій сесії рівенського окружного суду в Дубні відбувся великий процес проти 47 мешканців дубенського і луцького повіту, самих українців, яким закидено комуністичну діяльність і викликання подій у Ставрові. На розправі зізнавав б. секретар окружного комітету КПЗУ в Луцьку, Конрад Пасіка, що перед двома роками зірвав з комуністами. Обвинуваченних засуджено на кари вязниці від 1 до 10 літ, а трьох увільнили. Між засудженими є 12 жінок, з яких чотири дістали по десять літ вязниці.

— **Поклади залізної руди** викрили в селі Іоговім коросненського повіту. Фахівці ствердили, що руда надається до експльоатації.

— **Самосуд.** В Ляшках ярославського повіту на вчителя Козубаля напав Юрко Вах і зажадав видачі всіх грошей. На крик нападеного вчителя збіглися селяни і так побили Вака, що він на місці помер. Поліція арештувала Юрка Турчина.

— **Бальонова катастрофа.** Над селом Станиславів біля Яблонної експльодував бальон, власність державного метеорольогічного інституту в Легйонові. Бальон спалахнув вогнем і впав на вечірні дерева, де згорів до тла. Він був привязаний на висоті 300 метрів металевою линвою, яку зірвав вітер і поніс на Яблонну. Линва зачепила за електричний дріт високої напруги, розтягнений здовж дороги. Повстала іскра, що спричинила катастрофу. В бальоні находилися метрові й обсерваційні прилади, що автоматично реєстрували атмосферичні явища.

— **Кільо жидів на світі?** „Генераль Анцайгер" повідомляє, що по обчисленнім органу німецьких лікарів на цілому світі є коло 40 міліонів расових жидів. Із цього числа припадає на Европу 25 міліонів, на Азію півтора міліона, на Африку 800.000, на Америку 10 до 12 міліонів.

— **Бальонові змагання за нагороду Гордон-Бенета** відбудуться цього року, як відомо, з Берлїна. Досі заголосилося до рекордового лету 10 бальонів, з того 3 німецькі, 3 бельгійські, 3 польські й один швайцарський. Надіються ще бальонів французьких і голяндських. З бельгійської сторони беруть участь Демітер і Гофманс які торік на бальоні „Бельгіка" виграли чашу.

— **Неосвічений адвокат.** У Варшаві арештовано адвоката Здзіслава Рихновського за грошеві здоровиження на шкоду своїх клієнтів. 40 осіб потерпіло шкоду на суму 40.000 зол.

— **Бухарін — ворог комунізму.** Загальне зібрання Всесоюзної Академії Наук у Ленінграді скерувало із спису активних членів академії та її президії: „ворога народу Бухаріна, що ділав на шкоду комуністичної партії та совітської влади". Як відомо, Бухарін був один із перших комуністичних ідеольогів.

— **Школи комуністичної пропаганди.** З доручення центрального комітету комуністичної партії в Совітах вербують тепер кандидатів до т. зв. шкіл пропагандистів з речинцем науки від одного до двох літ. Кидається при цьому в очі диспропорція між вимаганими кваліфікаціями а пропонованою винагородою. Від кандидатів вимагають освіти з обсягу всесвітної школи та щоб 7 літ належав до партії. Кожний курсист дістає місячну пенсію 550 рублів і повне удержання. Після скінчення науки нагороду підвищать. Слід зазначити, що совітський робітник дістає 100 до 200 рублів місячно без ніяких додатків у натурі.

— **13 міліярдів літрів води** впало перед кількома днями на столицю Югославії. Жахлива градова буря перемінилася в хмаролім і заляла цілий Білгород на метер водою. Град був величини, якої досі не видали. Скількість води, що заляла місто подають як вище.

— **Право білої людини.** В Бенбрідж, у стейті Георгія, юрба білих людей придержала мурина Віалі Ріда, про якого кружила поголоска, що вбив дві жінки. Мурин хотів утікати, але його застріляли. Опісля коли тіло мурина лежало в похоронному заведенні, юрба антягнула його на вулицю, привязала до самоходу і тягнула вулицями, аж врешті спалила. Поліція була безсильна супроти розлюченої товпи.

— **6.000 циганських музик у Будапешті.** Столиця Мадярщини переживала на днях великі паради з приводу 500-ліття введення циганської музики до Будапешту. Паради відбулися на великі розміри при участи циганських орхестр із цілого краю. Загалом до Будапешту приїхало 6.000 циганів, що брали участь у великому фестивалю, який влаштовано у фільгармонії, опісля під отвертим небом над хвилями Дунаю.

— **Большевицька господарка.** Ревізія харчевих складів у Москві виявила, що наслідком лихого укладження складів бараболі 20 прц. цього продукту зігнило а 20 прц. зіпсулося у крамницях. Крім того в бараболі є до 10 прц. землі та бруду. Загалі з кожної тонни бараболі, привезеної до Москви, консументи можуть використати тільки половину. Решта гниє без користи. Подібно діється з іншими продуктами.

— **Ріжні вістки.** З Москви вилетіли 4 літаки, везучи харчі для наукової експедиції проф. Шмідта, що находиться на ледовому бльоці на терені північного бігуна. — У Відні засуджено на 10 літ вязниці абсольвента фільософії д-ра Нелека за вбивство професора університету д-ра Шліка.

Останні вісти.

САМОГУБНИЙ ЗАМАХ ТУГАЧЕВСЬКОГО?

„Морнінг Пост" повідомляє, що маршал Тугачевський, якого недавно Сталін післав на еметитуру, намагався покінчити самогубством. Замах ударемнили в останній хвилині.

✝ Посмертні згадки.

ПРОКІП МОСТОВИЧ.

Дня 25. V. в год. 23-ій помер Прокіп Мостович, емер. директор гімназії в Коломиї. В. Й: П!

*

Сина Покійного Романа, що є під цю пору на розїздах з хором Дмитра Котка, просить приїхати негайно домів — **Рідня.**

Дописи.

СКАЛАТ.

Гостина театру Тобілевича у Скалаті. Український Народній Театр ім. І. Тобілевича виставив у Скалаті 5 пєс у днях від 17. до 21. ц. м. Репертуар театру направду добре підібраний. З такими пєсами, як „Шаріка", „Дівча з Маслосоюзу" та „Довбуш", можна виступати так і на чужих сценах. Можна мати лише деякі заввги щодо драми „Довбуш", де автор забагато обвинувачує Довбуша та не малює достаточно того суспільного тла, на якому вирос і ділав Довбуш. Тому то герой драми Олекса Довбуш представлений у дещо торішнім світлі, як не малює його нам народня легенда. Зате знедеалізований Іван Довбуш, брат Олекси, з незрозумілих для нас причин, бо народній переказ згадує про Івана Довбуша лише як про брата легендарного Олекси. Щодо самої вистави, то технікові екран недоставало оригінальности. Зате чудовими декораціями ІІІ. дії (Довбуш сидить на скелі) присутні захоплювалися. Гра всіх артистів (крім деяких слабших моментів пор. Балинського в „Шаріці") стояла на високім рівні. П-і Бенцалева в ролі темпераментної мадярки Шаріки підтвердила знайший раз свої небуденні мистецькі здібности. Ветеран Рубчак захоплює дальше публіку своєю незрівняною грою. З молодших артистів-новичків слід згадати за їх мистецьку гру: „розмірену гуцулку" Слюсарівну, найну Шарпінівну, знаменитого співака Ходачка, коміка Яковлева, падого Садовського, „дюета" Радванського, „меховатого жениха" Кемпу та інших, які під умілим проводом режисера Бенцала вибиваються на передові місця нашого театру. Також співи і танці виконано по мистецьки, за що публіка нагороджувала артистів безперервними оплесками. Публіки, як звичайно у Скалаті, небагато.

За розбудову українського промислу. Заходом повітових суспільних організацій відбудеться у Скалаті дня 1. червня ц. р. повітова нарада, присвячена розбудові українського промислу. На нараді буде кільки референтів про дотеперішні осягн та дальші можливости і користи для українського громадянства з розбудови українського промислу. Наші організації з подальших рід повинні вислати на нараду своїх представників, щоб вони вислухали фахових референтів і стали на місцях першими піонірами в розбудові українського промислу. — І. Ч.

ЖОВКВА.

Відпуст без жидів і без карусель у Крехові. Дня 21. і 22. травня ц. р. відбувався відпуст у Крехові коло Жовкви і перший раз у своїй історії відбувся без участи жидів та без каруселі. Хоча була субота, жиди таки пхалися зі своїм крамом, але їх спокійно випровадили. Один з них приїхав і ставив фірою коло самого хреста. Підійшов під хрест, кланяв, перехрестився і став ніби молитись, але й це йому не помогло. Його післали і звеліли вертатись там, звідки приїхав. Подібно поступили і з іншими жидами. — При цьому одно слово до наших крамарів. Чужі крамарі приїздять два-три дні наперед перед відпустом, забирають найкращі місця, а наші приїздять пізно і тому мусять ти на самі кінці. Чужі захвалюють свій крам всіми голосами, а наші мовчать. Тому чужинці заробляють гроші в наших людей, а наші ні. Спитайте їх, то вам скажуть. Чужі фотографи, які найбільше заробляють на наших відпустах, приносять зі собою навіть українські декорації і день-два наперед займають відповідні місця для себе, а наші приходять майже голірук і то аж у половині відпусту. Коли вже раз прийдете до розуму? — Ще сліпше до оо. парохів. Народ іде на відпусти, бо бачить там своїх оо. духовних. Не будь їх — і народ не йшов би. Отже оо. духовні відповідають за своїх парохіян. Тому всі повинні звернути пильну увагу на те, щоб відпуст не став для них розпустом. Треба вони тереесуватись і тим, що діється поза церквою, щоби колись не жалувати, як уже буде за пізно.

ЯВОРІВ.

Вистава „Юлії" в гімназії СС. Василіянок. Мирійська Дружина гімназії СС. Василіянок у Яворові відома громадянству Яворівщини зі своїх симпатичних і вдатних вистав. Минулої неділі відбулась вистава на 5 дій під наз. „Юлія". Тло вистави історично-релігійне. Розвій акції захоплює і держить у напрузі слухачів, зокрема кінцеві сцени зворушують. Учениці, що вивели цю виставу, проявили навіть у деяких місцях драматичні здібности. Публики багато, що є доказом зацікавлення громадянства школами СС. Василіянок у Яворові, хоч деякі „приятелі" цього собі не бажають.

Гість.

Спорт.

Найкращий успіх України.

УКРАЇНА — ЧОРНІ 5:1 (3:0).

Україна осягнула найкращий успіх не тільки з цьогорічних мистецтвах, але у всіх дотеперішніх грах з Чорними. Чорні б. мистець Окружної Ліги програли зовсім заслужено і колиб не пех двоїх грачів вислід міг би бути ще вищий. До цих змагань виступила У. країна без Мікльоша і Максимова а Малюхою на лівім лучнику і Красовським на проті. На середині помочі зіграв по довгій перерві Гошовський, який цілу напад своїми поданнями постійно до переду. В нападі найкраща права сторона: Магоцький, Скопень II і Хомишинець. Дебют Малюхи вийшов зовсім удачно. Оборона грала добре, зокрема Скрегота. Гуцул, крім кількох небезпечніших ситуацій — безробітний.

У першій половині весь час перевага України добуває перші ворота зі стрілу Хомишинця, який добив гострий вільний Скреготи. Другі ворота добув Магоцький по акції Красовського і Малюхи. Третї ворота добув той самий грач.

У другій половині Скопень II підвищує вже в 2. хв. до 4:0. Кільна хвилин пізніше Чорні добувають з карного почесні ворота. Гра стає цікава. Чорні натискають, згодом Україна знову переходить у противаступ, Магоцький мілить оборону, вишусов на пробій Скопеня II і 5:1.

Ще кільна ситуацій мають Малюха, Скопень II, і Красовський, але іноді в 2 кроків не вдається їм добути воріт.

Судив п. Драбковський з Перемишля. Глядачів 1500.

Після цих змагань Україна знову висунулася на друге місце.

УКРАЇНА II — ЧОРНІ II 4:1.

ІНШІ ВИСЛІДИ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ

ЛЬВІВ. **Гасмонея — Польонія 3:1 (3:0).**

ПЕРЕМИШЛЬ. **Чувай — Лехія 6:1.**

ЯРОСЛАВ. **Огнісько — Р. К. С. 4:2.**

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Роман Могитич: „МЕСТЬ ЗА ДІВОЧУ ЧЕСТЬ". Трагедія на 5 дій. Кальна, 1937, ст. 35.

Роман Могитич: „ОЙ, ТІ ЛІТНИКИ", комедія на 3 дії. Кальна, 1937, ст. 48.

Роман Могитич: „ЗІ СЕСТРОЮ ПІД ВІНОК". Драма на 5 дій. Кальна 1937, ст. 40.

Роман Могитич: „ДЕПУТАЦІЯ ДО ІНСПЕКТОРА", комедія на 3 дії, 1937. Ст. 34.

Марко Черемшина: ТВОРИ. Том 1-ий. Повідо видання за редакцією д-ра Євгена Ю. Педенського. В-во „Ізумрад". Оксадинка М. Бутовича. Стор. 208.

ЖУРНАЛИ.

НАЗУСТРІЧ, двотижневик. Література, мистецтво науки, громадське життя. IV-ий рік видання. Ч. 10 (82) за 15. V. 1937. Зміст: Осип Бодиарович: Від Богдана Хмельницького до Києва. — Юрій Ковач: Повія. — Ростислав Кедро: Нічні мари. — Богдан Жарський: Весняний сонет. — Марія Білецька: Картина з життя Івана Франка. — Людвіг Піранделло: Кошикова пісня. — Володимир Залозецький: Отклений новорічник у Сирію. — Мих. Рудницький: Індійська романтика. — Роман Ромен: Над Ефратом. — Фільмований світ. — Українська хроніка. — Рецензії. — Горобці на дротах. — 14 ілюстрацій.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

ШАФКОВІ КУФРИ

валізи, міхи на постіль, коробки на капелюхи та комірці, багажові паси по цінах найнижчих поручає

Робітня римарсько-галантерійна **Н. БАРЕР**

Львів, Сикстуська ч. 2, побіч ф-ми „Салямандра"

Театри.

Український Мол. Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

РАВА РУСЬКА:
28. V. Т. Шевченко.

ЖОВКВА:
29. V. Камо грядеши? І. част. Віниций і Лігія.
30. V. Камо грядеши? ІІ. част. Смерть Нерона?
31. V. Трафіка пані генералової
1. VI. Т. Шевченко.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ТЕРЕБОВЛЯ:
28. V. Шалапут.
З Теребовлі їде театр до Підгаець.

Великий Театр:

Пятниця, 28. V. год. 8.15 веч. Виступ Удая Шан-Кар індійський балет.

ЗОЛ. 9·50 СИҐНЕТ 14 карат. золотого тільки у

Б. РІНБЕРҐА, Сикстуська ч. 4.

КІНА.

АПОЛЬО: „Останній аборд" з Ліль Даговер.
АТЛЯНТИК: „Тиждень перед шлюбом".
ВАНДА: „Дочка Джунглів", „Сховай жінку".
ГРАЖИНА: „Серця зі сталі", „Нетлі".
ЕВРОПА: „Дай мені твоє серце".
КАСІНО: „Тільки раз кохала".
КОПЕРНИК: „Їх перше кохання".
МАРУСЯНЬКА: „Ах хет" („За гріхи") і „Веселі бідаки".
МЕТРО: „Вокзалька", „Чоловіки до вибору".
МІРАЖ: „Остання серенада".
МУЗА: „Поворот до життя" („Чорний янгол").
ПАЛЯС: „Цим редактор щасіє".
ПАКС: „Буде краще" з Тонькою і Щепком.
ПАЙ: „Цісеї".
РАЙ: „Варвара Радзивілівна".
ОВІТ: „Їх ночі" з Кінрком Гейблем і Кльодет Кольбер та ревія „В еспанському вітрі".
СТИЛЕВЕ: „Песеньєр Відні" і ревія „Зелена коверта".
ТОН: „Герой Тексасу".
УТІХА: „Останній могікани" і ревія „Над синім Дунаєм".
ХИМЕРА: „В хуртовині зогню та заліза"

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5).
„Печера Аделъсберг".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 28. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 12.00, 14.15 Розр. концерт, 19.00 Весела музика, 21.00 Оперетові мельодії, орх., хор, БІЛГОРОД (437) 18.40 Спів, БУДАПЕШТ (550) 17.00 Сальон. музика, 18.10 Сварцовий рецітал Джованні де Віто, 21.00 Орх. концерт, 22.15 Цит. музика, ВІДЕНЬ (507) 10.10 Зі арії Моцарта, 12.00, 13.10 Концерт, 17.00 Для дітей, 19.30 Пісні з усього світа, Доля Липінська, 20.00, 21.00 „Подорож пана Перішена" ком. Лябіша, 22.20 Розр. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.20 Два фортепіяни, 20.10, 21.00 Розр. концерт, КОШИЦЬ (259) 18.00 Для Закарпаття (святочна авдиція в честь пров. Бенеша), МІЛЯНО (369) 17.15 Темп. музика, 19.00 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Фігаро на весілю" оп. Моцарта, МІНХЕН (405) 7.10, 9.00 Музика, 16.10 Веселе муз. по-полудне, 18.15 Музика для кожного, солісти, ПРАҐА (470) 12.35 Сальон. квартет, 19.30, 20.00, 21.00 „Русалка" оп. Дворжака, РАДІО ПАРІ (1648) 16.00 Камер. музика, 18.30, 19.45 Опів, 20.15 Форт., 21.00, 22.00 „Ля Гюет де Монмартр" гумор. дошник, РІМ (421) 17.15 Камер. музика, 19.00 Розр. музика, 21.45, 22.00 Орх. концерт, опів.

Субота, 29. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 15.30, 20.10 Розр. музика, 18.00 Дуєт орх., 22.30 Танк. музика, БІЛГОРОД (437) 18.00, 21.10 Нар. пісні, 19.50, 20.00 Вок. дуєти, БУДАПЕШТ (550) 17.40, 18.00 Сальон. музика, 19.20 20.00 Нар. пісні у супр. цит. орх., 22.30 Оп. орх., ВІДЕНЬ (507) 10.50 Сільська музика, 18.00 Нар. пісеньки, 19.30, 20.00 Хор, 20.20 Сварцовий реціталь Р. Одноросова, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 10.30 Для дітей, 14.00, 16.00 Музика, 15.10 Веселі нар. мельодії, соліст., бар., фіст. форт., 20.10, 21.00 Оперетові мельодії, КОШИЦЬ (259) 13.30 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.25 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 22.15 Комедія, оповідь музика, МІНХЕН (405) 14.20 Весела музика, 15.20 Легка музика, 22.30 Танк. музика, ПРАҐА (470) 12.35, 18.15 Сальон. музика, 21.05, 22.00 „Аврасль" симфонія п-моль Сука, РАДІО ПАРІ (1648) 16.15, 20.15 Спів, 18.00 Для дітей, 19.45 Грецькі пісні, 20.30, 21.00, 22.00 Італійська музика, РІМ (421) 17.25 Танк. музика, 21.00, 22.00, 23.00, 24.00 „Вірнані" оп. Верді.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 28. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.10 Програма на ніні, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Музична авдиція, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт сальон. орх., 12.40 Полудн. дошник, 12.50 Земництво у Польщі, 14.30 Концерт балянь, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Легка та популярна музика з гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Львівська молодь перед мікрофоном: Нашезка оповідає, 15.50 Туристичний інформатор, 16.00 Програма на завтра. 16.05 Фрідман: Славянська рапсодія, гр. пл., 16.15 Гутірка з хорами, 16.30 Сальонова музика, 17.00 Наука в СССР., 17.15 Форт. реціталь Леон. Мінцера, 17.50 Говорена енциклопедія, 18.00 Актуальна гутірка 18.10, 18.16 Спортовий порадник, 18.20 Господарське значіння туристики, 18.30 Едіта Льорал із своєю орхестрою, 18.40 Життя у бюрі, 18.50 Охорона домашніх тварин перед язвою мух, 19.00 „Таємний приятель" опов. Каден-Бандровського, 19.20 З піснею по краю, 19.45 Оп. фрагменти, 20.00 Гутірка про інструмент симф. орх.: Дзвони, чудесто гармонія, 20.15 Розр. концерт із гр. пл. 20.45 Вечірній дениик, 20.56 Актуальна гутірка, 21.00 Концерт симфон. орх., 22.30 Свіч: Кохання у четвертому вимірі 22.45 Танк. музика з гр. пл.; у перерві в год. 22.55 Остапні вістки, 23.00 Музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орх. Концерт.

Субота, 29. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.10 Програма на ніні, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Співаймо пісеньки, 11.57 Сигнал часу. 12.03 Орх. концерт, 12.40 Полудневий дениик, **12.50 Значіння хлібороба в експорті яєць — гутірка, пнг. дир. Ів. Мартюк,** 14.30 Театр Уяви для дітей: Казка про три сестрички, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Ремінні мельодії, в гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.45 Пучіні: Попурі з опер, гр. пл., 15.50 Із спогадів летуна, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Легка музика в гр. пл., 16.35 Парафрази та фантазії на теми давніх мельодій, орх., 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 М. Ольшевська, Б. Джігалі, гр. пл., 18.35 Львівський актуальний фейлетон, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Люди Вісли, авд., 19.30 Шлеські воєнні пісні, хор, 20.00 Шуберт у форт. транскрипціях, 20.30 Літер. новини, 20.45 Вечірній дениик, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Концерт орхестри, Лукія Щепанська, сопран, 22.00 Весела Сирена: Міністерство гумору, 22.30 Танк. музика; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.05 Танцова музика, 24.00—1.00 Орх. концерт.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно-продажа: Банкноти бельг. 89·20, 88·65, Долляр американські 5·23·50, 5.26·00, доляри канад. 5.23·50—5.26·00. Фльорени гол. 291·27—289·55, Франки фр. 23·68—23·54, Франки шайцарські 121·10—120·50, Фунти англ. 26·19—26·03, Гульдени данц. 100·20—99·80, Корони ч. 18·20—17·60, Кор. дан. 116·94—116·10, Кор. норв. 131·58—130·60, Корони шв. 134·98—134·00, Ліри італ. 23·50—22·80, Марки фінлянд. 11·58—11·20, Марки нім. 124·00 — 122·00, Шіл. австр. 98·50—96·00, Марки нім. єрб. 135·50, 131·90, Тель Авів 26·19—26·03.

Акцій.

Банк Польський 101·25, 101·00, Вугель 18·25, Цукор 29·80, Ліпкоп 13·50, Модрсів 9·90, Норблін 60·00.

Тенденція неозначайна.

Папери.

5 пов. інвест. 1 ем. 65·25, серія невот., 2 ем. невот., серія 88·25, 5 конверс. 58·75, 6 дол. 58·75, купон 16·90, 4 прем. долар. 39·25, 39·25, 39·35, 7 стабіл. 370·00, купон 29·17, 4 консоля. 54·25, 53·15, 53·25, ост. дрібні.

Збіжжя.

Львів, дня 27. травня 1937.

Жито шт. І.	23·75—24·00
Жито шт. ІІ.	23·50—23·75
Овес шт. І. невад.	23·75—24·00
Овес шт. І. А. легко вад.	23·00—23·25
Овес шт. ІІ. невад.	23·00—23·25
Овес шт. ІІ. А. легко вад.	22·25—21·75

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

З приводу зниженої тенденції ціни на масло не ставить.

Молоко	16—19
Яйця	2·65—2·70

Тенденція зниження на масло, на молоко і яйця здержана.

ПТИЦЯ.

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 27. т. м. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, якою подіря птахозмеляр. ні „М. С." у Львові (пл. Більчевського ч. 5) такі ціни:

Курята І. кл. товсті від 0·60 кг. вагору	1·60 вол.
Кури молоді І. кл. товсті без зашнику на ногах від 1.50 кг вагору	1·15 вол.

Слабших сортів від живої подимних не приймає.

МЕШКАННЯ

ПОКІЙ кавалерський до винайму: вул. На Байках 26, м. 12. 1002 2—2

ПАНСІОНИ

ПАНСІОН „Марія" в Львівім поручає покої з першорядним харчем по дінах конкурентійних від 1. червня. 1009 1-6

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ІНЖИНІР із доказаним стажем моментальної, німецької та французької найде добре приміщення. Зголошення до Українського Технічного Товариства Львів, Городецьких 1 — в год. 10—12.

РІЗНІ

РІДНА НАГОДА! Перед виїздом на заслужений відпочинок на весні журнали в Читальні Видавництва, Сикстуська 19. Модні журнали, ілюстрації, фотографія журнали технічні, архітектурні, лікарські, політичні, літературні, романові, графічні в 4 мовах. 1010 1—2

ОГОЛОШЕННЯ.

ХТО?!

хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідніші

ПЕРФУМЕРІЇ

С. ФЕДЕРА

Львів СИКСТУСЬКА 2 Філія КОПЕРНИКА 18

Кожний покупець, що покористується на оце оголошення „Діла" дістане ЗАДУРНО гарний дарунок.

ДЕНЬ ФАМОЗА

МИЛО ДО ПРАННЯ
МИЛА ДО ГОЛЕННЯ
ДИТЯЧИЙ ПУДЕР

Всі йдемо!..
на морозиво, тістечка і овочі до нововідкритої крамниці

І. Бучка

1006 Львів, Руська 1. 1—2

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавниче Спілка „Діло". В друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 12

Ч. 115 (14.658). Львів, п'ятниця 28. травня 1937 Оплата рахункова uiszczona gotówką. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ. РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
Банку Чеських Легіон.
Праги „Діло".
Рукописів не вертають.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.80 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Неділя, 6. червня 1937
год. 4-та пополудні
Львів, пл. Сокола-Батька
(за Стрийською рогачкою)

ВЕЛИКЕ СВЯТО МОЛОДІ

шкіл і захоронок Р. Ш. зі Львова і з краю. У Святі візьме участь також дітвора Захоронок Т-ва „Українська Захоронка".

Програма багата: дефілядя, гри й забави, масові вправи, вправи зручности, історичні пісні в супроводі оркестри, хороводи, спортові змагання. Трубна оркестра. Фантова льотерія.

Подробиці Свята в афішах і летючках. 1—3

1067

Нова книжка Бібліотеки „Діла":
САЛЬВАТОРЕ ФАРІНА:

ЛЮБОВ ОЛОВИТА БРЕХНЕЮ

повість.

Матільде Серао: „Покинена", опов. у перекладі М. Островерхи. — Антоніо Фогацаро: „Недокінчені ідилії; Едмондо де Амічіс: „Зустріч" у перекладі П. Карманського. Ціна 2 зол.

Напад на кореспондента ПАТ-а під Києвом.

На шляху Київ—Чернигів напав хтось у вівторок на московського кореспондента Польської Телеграфічної Агенції, Фелікса Гачинського, який їхав автом разом з урядовцем амбасади Лагодою і шофером. Лагода й шофер ранені. Польська амбасада в Москві інтервенювала у цій справі в комісаріяті закорд. справ. До польського консуляту в Києві зголосився місцевий представник нар. комісаріяту закорд. справ і висказав співчуття.

Британська імперія приготовлюється до спільної оборони.

Британська імперіяльна конференція рішила утворити окрему комісію для справ продукції муніції та вдосконалення військ Великої Британії та доміній у воєнне знаряддя, сирівці і харчі; предсідником комісії став британський міністр координації оборони Інскіп.

На думку лондонської преси ця ухвала дуже важна. Комісія займеться будовою і протилетунською охороною воєнних фабрик у домініях, що мають заосмотрювати Англію у матеріяли необхідні для ведення війни по опрацьованим системи взаїмного доповнення воєнного промислу британської імперії.

„Дейлі Геральд" твердить, що уряди доміній устійнили, в яких умовинах ціла імперія має приступати до спільної військової акції.

Ґенерал Франко звільнив усіх полонених чужинців.

Райтер повідомляє зі Саламанки, що ґен. Франко звільнив усіх полонених з „міжнародньої бриґади" червоної армії та вислав їх за кордон. Цей вчинок дуже характеристичний на тлі недавнього смертного присуду на німецьких летунів в еспанської національної армії.

НІМЕЦЬКИХ ЛЕТУНІВ ТАКИ РОЗСТРІЛЯЮТЬ.

Райтер повідомляє з Більбао, що баскійський уряд рішив учора (в середу) вечором виконати смертний присуд на німецьких летунах з еспанської національної армії.

Чи Абісинія залишиться в Лізі Націй?

СЕНЗАЦІЙНИЙ ВИСТУП ПОЛЬСЬКОГО ДЕЛЕҐАТА.

Вчора в М. год. зачалася надзвичайна сесія зборів Ліги Націй, присвячених абісинській справі та справі приняття Єгипту в члени.

Польський делеґат Комарніцький заявив, що Ліга Націй повинна опертя своє існування на дійсності, тому питання повноважень абісинської делеґації вже зовсім помагодженє.

На те делеґат Мексику заявив, що Польща не зробила ніяких пропозицій і не входить у суть справи; він рішуче застерігається против намагання підготовити виключення члена Ліги Націй.

Опісля одноголосно
принято Єгипет у члени Ліги Націй
і на тому закінчилося вчорашнє засідання.

Чи цього тижня покінчиться страйк льондонських автобусів?

Факт, що персонал льондонських трамваїв не прилучився до страйку автобусів, зробив прихильне вражіння на обслугу автобусів. Все таки вчора після бурхливих нарад екзекутива автобусових працівників рішила 40-ма голосами проти 9-ох продовжувати страйк. Зрештою не йде їм про уперте проволікання страйку, лише про тактичний маневр, бо екзекутива готова принять урядове посередництво. Вона приняла пропозицію міністерства праці і вислала своїх представників на спільну нараду з представниками працедавців, що відбулася вчора. Припускають, що ві хотіли довести до ліквідації страйку до 2-ох днів, найдальше до суботи.

АНҐЛІЙСЬКІ ВУГЛЕКОПИ ПОГОДИЛИСЯ З ПРАЦЕДАВЦЯМИ.

Вчора (в середу) покінчилися спільні наради представників екзекутиви федерації гірників і власників копалень. У висліді порозуміння дійшло до фузії гірничого союзу промисловців з філією союзу гірників. Нині збори представників запомогових рад усіх гірничих басейнів мають завпробувати умову і відкликати виповідження праці на суботу; до страйку не дійде.

Національна політика

Совітська лінія „Мажіно“ на Україні.

ПІДЗЕМНІ ТВЕРДИНІ ЗДОВЖ СОВІТСЬКОГО КОРДОНУ.

У болгарських часописах все частіше почали появлятися замітки про ситуацію в СССР, зокрема на Україні. Цими днями появилася цікава замітка про совітську лінію „Мажіно“ на Україні. Ця замітка для нас дуже цікава, а тому й наведемо її тут.

„Зупиняємося, — читаємо, — в одному новозбудованому военному селі а потім продовжуємо їзду в авті по полі, яке здається нам пустирем. Де-не-де стоять самітні деревця. Ліворуч, неповних 30 кільометрів від кордону, стоїть невеличкий горбок.

— Що можемо побачити тут?

— В якусь темну ніч, оповідає мені комендант, відчиняться ворота підземних гаражів і гангарів. При освітленні могутніх прожекторів, як чорні птахи вилетять танки й рушать на захід. Навантажені військом автомобілі швидко підуть по доброму шляху. Кінота займе ці шляхи, а гарматні відділи стануть на визначені їм генеральним штабом пункти. Таким робом за кілька хвилин на просторі кількохсот кільометрів буде виконаний план збройної оборони проти нападу на Україну.

— А що може чекати ворога? Ці поодинокі деревця, які є перед нами на полі, можуть заслонити лише горстку вояків. Що станеться з тими малими хатами в селі, яке ми щойно проїхали?

— Увійдіть! — каже мені комендант.

Відкриваються низькі ворота, за ними помалу другі, тяжкі, мов в якійсь скрині в банку, а потім відкрилися й треті. Входимо. Дивне враження. Здається, що ми раптом перенеслися до якогось підводного човна. Всюди блищить мідь. В стелі зроблений перископ. Телефоніст готовий до передачі розказів. Гумові рури вються біля стін і обвивають кулемети, розставлені на тяжких підпорах в бойницях. Ці рури охолоджують кулеметні цівки підчас бою. Тут-же, біля кулеметів, стоять фільтри, які очищують повітря.

Вийшовши з цього підземного човна, ми скоро зупинилися біля такоїж підземної кулі, лише вищої і більшої від попередньої. На стінах портрети Сталіна і Ворошилова. Гармата та кулемет заміняють тут всяку іншу оздобу.

— Коли хочете, — каже мені комендант — можемо подивитися на подібні підземні заслони, але думаю, що ліпше було б якслід простудіювати те, що тут бачимо. **Такими підземними заслонами укріплено всю прифронтову смугу.** Поле, через яке ми проходили, є „засіяне“ гарматами й кулеметами. Ні одна пядь землі не залишена тут беззбороннною.

— Тепер, припустимо, що війна оголошена. Наші стежі повідомляють, що ворог є в тому чи другому секторі. Якаб не була темна ніч чи густа мряка, нам треба знати лише деякі дані — число якогось деревця чи якоїсь купки каміння. Наші картотеки дають нам кут прицілу. Один приказ і ми починаємо бити без промаху. Ми можемо „залити“ землю правдивим крицевим дощем, розсіваючи звідси за одну хвилину до 10 тис. куль. Бачите он-ті підвищення, які в перископі відмічені під ч. 3? Ворог стратив вже від нашого вогню 90 проц. свого складу і хоче сховатися за ті горбики. Ми зупиняємо вогонь, але сусідня підземна заслона відкриває вогонь і знищить решту ворога.

Після цього ворог пустить свої панцирні авта і танки. Ми даємо їм змогу наблизитися на 500 метрів до нас і тоді відкриваємо вогонь з наших гармат. Виключено, щоб ми пропустили бодай один танк. Вони виходять один за одним з бою, а решта втікає. Боєве поле є вільне від ворога.

Тяжкі ворожі гармати не вспіли знищити наших підземних заслон. Чим важчі будуть гармати, тим скорше вони ослабнуть, бо щоб досягти своєї цілі, одна важка гармата має вистріляти від 200 до 250 стрілів. Але працюють ще й ворожі аероплани. Якщо вони кидалиб бомби навіть до 500 кільограмів, то всеж наші підземні заслони будуть майже недосяжні. Ми не боїмося і газів. Ви бачите потрібні, герметично зачинені двері і фільтри. Маємо тут великі запаси харчів і набоїв і можемо сидіти так довгі часи. Але колиб ця перша лінія оборони впала, то ворог зупиниться перед такою самою другою лінією і примушений буде починати все спочатку.

Пізніше ми оглянули ще одну велику підземну заслону — головний штаб. Тут знайшли ми всі вигоди: куїль, сальони, бібліотеку, радіо, телефон і т. д. Є тут все, крім вікон. Тут б'ється підземне серце оборони України“.

Це звідомлення потверджує правдивість того, що 30-тикільометрова прифронтова смуга стоїть дійсно пусткою й населення з неї десь поневіряється лише за те, що мало нещастя вродитись у тій смузі. Кидається у вічі і те завидно вже „непереможне“ розхвалювання нового „Мажіно“, забуваючи про те, що про такі речі писати взагалі не повиться, а друге й те, що сила кожної армії є не лише в її технічному удосконаленні, а головне в настроях і духу тих, хто буде обслуговувати ті удосконалення. Миж певні, що саме того так потрібного духа армії, у Совітах нема.

В. Ф-ч.

З життя українців в Югославії.

ЗМІНИ В ГРЕКО-КАТ. ПАРОХІЯХ.

При кінці травня ц. р. о. Жигмонт Слиж вертається з Югославії до Галичини. Слиж згадати, що о. Ж. Слиж був якийсь час відповідальним редактором українського часопису в Югославії „Рідне Слово“, що виходить тепер у Руськім Керестурі.

Управителем найбільшої гр.-кат. парохії в Югославії Руський Керестур призначений редактор „Рідного Слова“ і „Руских Новин“ о. Мих. Фірак. Помагатимуть йому два сотрудники: о. Тимко та о. С. Кіш.

До парохії Дервенти приходить о. Олександер Білик з Козарецю, а на його місце приходить о. Легенький з Каменниці, де якийсь час не буде нікого, бо в Югославії за мало наших священників.

У Господинцях (Бачка) призначений новосвячений о. Сильвестер Саламон, що студіював у Львові. Він буде теж опікуватися вірними в Лабудняні коло Вайски, де є теж кільканацять наших родин з Галичини

ВИЇЗД НАШОГО ХОРУ ДО РИМУ І ПАРИЖА.

Дня 13. травня ц. р. хор при церкві св. Кирила і Методія в Загребі виїхав до Риму, де 15. ц. м. приняв хористів св. Отець на авдиенції. Того дня хор виступив у Римі з концертом. По триденнім побуті в Римі хор виїхав до Парижа, де виступить з концертом на світовій виставі. Крім того у Парижі співатиме підчас торжественної Служби Божої. По дорозі до Парижа хор виступив з концертом у Мілляно і Дженові. Вертаючись з Парижа, затримається хор з концертом у Берні і Фрибургу у Швайцарії. Вкінці виступить ще хор з концертом у Венеції і після того вернеться до Югославії. З хором виїхав о. крил. Надь, Спиридон Петранович і д-р Сегеді.

ДОКІНЧУЮТЬ БУДОВУ ЦЕРКВИ В ДЕВЕТИНІ.

В Деветині докінчують будову дуже гарної найбільшої нашої церкви в Босній. Тому, що місцеві греко-католики геть вичерпалися з грошевою допомогою, нашим братам приходять з помічю багатші українці. Грошей недостає ще на викінчення підлоги і на направу церкви зі середини. Якщо прийдуть більші жертви, відправа в новій церкві відбудеться уже на празник св. Кирила і Методія, чого собі вірні дуже бажають.

СПІЛЬНЕ СВЯЧЕНЕ.

Гарний звичай спільного свяченого поширюється теж між українцями в Югославії. І так у Провідну неділю відбулося спільне свячене в Козарці в Босній, на яке прийшло більше ніж 40 осіб. Сніди посвятив о. О. Білик і учасники засіли до заставлених столів. При співі воскресних та українських народніх пісень затягнулася мила гутірка до вечора. Опісля відбулася забава для молоді.

АМАТ. УКРАЇНСЬКІ ВИСТАВИ.

На другий і третій день Великодних Свят аматорська секція при чит. „Просвіти“ в Руськім Керестурі виставила в Народнім Домі драму Коженьовського „Верховинці“. Одночасно в Петрівцях відбулася вистава драми „Ой не ходи Грицю“ в домі чит. „Просвіти“. Обі вистави пройшли з великим моральним і матеріяльним успіхом.

М. М.

Стан доісторичних і вчасноісторичних дослідів Східної України.

(Від нашого берлінського кореспондента).

В серії публичних німецьких викладів, уладжуваних систематично Українським Науковим інститутом у Берліні, відбувся 7. ц. м. в залі берлінського університету та в присутности поважної і чисельної, переважно німецької авдиторії, третій з черги доклад кенігсберського професора й декана фільософічного факультету, проф. д-ра Б. фон **Ріхтгофена**, цим разом про стан доісторичних і вчасноісторичних дослідів Східної України. Другий з черги доклад проф. Ріхтгофена був, як ми свого часу писали, присвячений передісторичним дослідам західно-українських земель і, появившись у поширеній формі друком, звернув на себе увагу фахових дослідників як перший у німецькій мові змістовний критичний огляд усіх питань, звязаних з доісторією західно-української території, з докладним і совісним використанням праць українських учених.

Уже з цього факту бачимо, що проф. Ріхтгофен зацікавився доісторією українських земель не припадково та проминаючо, щоб мати відповідну тему для викладу, а забрався систематично студіювати наше давне минуле, щоб на основі власних спеціяльних студій і наукового дорібку українських преісториків та археольогів дати німецькому науковому світові **правдивий** та докладний образ доісторичного розвитку наших земель, побудований на певних основах і вільний від всякої тенденційности або баламутности, що так часто характеризує праці деяких чужих дослідників про нас. Проф. Ріхтгофен старається прочистити шлях для дальших студій, щоб їх дальше поглибити, і робить це не тільки ради самої науки, як незвичайно добре обзнайомлений з предметом спеціяліст, але як сам кількома наворотами підкреслював, і з прихильности та приязни до українського народу, що його він ставить високо як представника й носія великих культурних цінностей та заслуженого посередника між Сходом і Заходом.

Проф. Ріхтгофен уважає Україну найважнішим передісторичним тереном Східної Европи, а українців та їхніх предків автохтонами на власних землях, що в значній мірі були і славянською прабатьківщиною. Тому й розглядає доісторію України в дуже тісному звязку з українською культурою, підкреслюючи її характеристичні прикмети й цінности та розкриваючи, де можна, чужі наслоєння й посвоєння.

Проф. Ріхтгофен не обмежується при цьому на саму характеристику доісторичної культури українських земель, але старається всюди дослідити та ствердити її расово-національний підклад і вияснити, на основі нераз дрібних познак і слідів, генетичний та історичний звязок з ріжними типами та проявами культури на українських землях і її творцями або носіями.

Останній виклад проф. Ріхтгофена, ілюстрований мало доступними й добре підібраними світлянними образками, обертався найбільше коло цих важних і непрояснених питань і дав стільки в цілости цінного матеріялу, що з нетерпеливістю треба ждати на те, коли він знов появиться окремою більшою публікацією.

А покищо численно зібрана добірна авдиторія мала вперше нагоду з авторитетних уст почути історію східно-українських земель від ледової епохи аж до княжих часів і зрозуміти минуле й заслуги цього ще мало знаного і за мало ціненого українського народу, що, як кілька разів підкреслив проф. Ріхтгофен, „уже від найдавніших передісторичних часів був заборолом („прельбок") Европи проти східних народів."

Д-р Зенон Кузеля.

В десяті роковини смерти

Д-ра Володимира Бачинського

відправиться

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА З ПАНАХИДОЮ

30. травня ц. р. в год. 12. впол. в Успенській церкві, на яку запрошує

Гурток Приятелів і Знайомих.

Французька торговля домагається охорони

ПЕРЕД СТРАЙКАМИ, АНАРХІЄЮ І ТЕРОРОМ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК.

Під проводом предсідника паріської торговельної палати відбулись учора збори 133-ох предсідників торговельних палат з цілої Франції. Вони ухвалили резолюцію, якою закликають уряд поробити всі необхідні кроки, щоби: 1) забезпечити свободу праці проти постійних замахів професійних спілок, які змагають до монополю приймати й виключувати робітників. 2) Запевнити суспільний лад. 3) Зробити закон про 40-годинний тиждень праці більш еластичним. 4) Запевнити нормальну обслугу кораблям у французьких пристанях, бо страйк моряків сильно понижує престіж французької торговельної маринарки.

СТРАЙК ПОРТОВИХ РОБІТНИКІВ ПІДЧАС ПАРИСЬКОЇ ВИСТАВИ.

У найбільших французьких пристанях (Гавр, Марсель, Руан і ін.) застрайкували портові робітники. Господарські кола й уряд сильно занепокоєні страйком, що вибух саме в часі, як отвирають паріську виставу. Тому уряд поробив усі можливі кроки, щоби зліквідувати страйк, навіть прем. Блюм особисто інтервенював та приняв делегацію портових робітників.

Після того страйкарі виявили деяку угодову тенденцію; напр. у Гаврі взялися вони вантажити корабель „Норманді", щоби він міг відчалити у передбаченому часі. Теж у Марселю і з Тульоні страйк правдоподібно покінчиться вині (четвер) або завтра, наскільки можна вносити з ходу робітничих віч і нарад.

Слова й діла.

З ПРИВОДУ СВЯТ ЧОРНОМОРСЬКОЇ ФЛЬОТИ.

Чомусь то вейшло в звичай, що навіть свята Чорноморської Фльоти святкуємо в задушливих салях. Мріємо про Чорне Море, співаємо, декламуємо, говоримо ліпші або гірші промови — та з вдоволенням розходимось домів, щоб за рік знову зійтися і таксамо поспівати, а там вже за свої слова, за навязання до традиції призабути. Одначе найдивніше, що робить це вслід за старшим поколінням і молодь. А чейже у неї повинен бути бистріший зір у будуче, ніж у старих, більший розмах у думці, більша гострота помічати, що довкруги діється, як інші здійснюють думки і заміри про панування на морю.

Чейже сама молодь мусить признати, що це неправильно, коли вона кличе батьків до салі і їм заспіває про море. А тимчасом на Дністрі, Сяні, Бузі ані одної каюкової пристані, на ставах у Городку, в Бережанах, Тернополі ані одної відбивні до скоків у воду, ані одної моторівки на Дністрі, ані одного парусника на ставах. Навпаки: Городок, замість мати пливацький клюб, бубнить у копаного мяча, те саме Бережани і т. д.

А чейже молодь мусить вперед виробити в собі замилування до води, отріскатися з її небезпеками. Колиж воно так є, що на краєвих змаганнях у Львові змагалося в минулому році 15 змагунів і 3 змагунки, у краєвих змаганнях каюкових стартували 4 каюки, а до оголошених совітських пливацьких змагнь майже ніхто не

М. РУДНИЦЬКИЙ. 2

30 ЛІТ ПО МАТУРІ.

ГІМНАЗІЙНІ СПОМИНИ.

Субота ввечір. Завтра маємо перед собою вільний день, як колись у гімназії, під собою — мягке крісло замість твердої лавки, поза собою сотні ріжних щаблів драбинястої суспільної кар'єри. Ніхто не оповідає про свої успіхи, ніхто не випитується про чужі невдачі. Найбільша амбіція кожного пригадати якусь таку характеристичну подію із шкільних часів, що всім розяснила би лиця.

— Шкода, що нема між нами стареньского Пацинського. Я хотів би його поспитати, чи правду казали, що в пятницю він був завсіди найлагідніший у клясі, бо в пятницю мав на обід улюблені пироги і вже зранку був у доброму настрою, думаючи про них.

— А я пригадав би йому його міну в VII-ій клясі, коли він раз підійшов до останньої лавки. Гордість його фільольогії та окраса нашої кляси Маріян — положився як довгий на всю лавку, бо його сусіди не прийшли на годину. Пацинський підійшов здивований подивитися, чому лавка порожня, глянув і занімів...

— Старий Штайнер був обережніший. Він ніколи не мав відваги наближуватись до останніх лавок, де сиділи найвищі ростом, перемішані з репетентами.

— Він був такий дипльомат, що коли раз зловив у своєму саді тих, що били йому шиби, то у клясі заявляв завсіди, що це другий відділ, бо „я знаю, що у вашому відділі самі порядні хлопці..."

— Якби стареньский жив, то я певний, що приїхав би на наш зїзд у тому самому селединово-мишачому шлюсроку, в якому сорок літ приходив у неділю до церкви.

Учителів між нами на цій вечері нема, отже можна свобідно викликати найвеличніші моменти їх діяльности.

— А хто з вас памятає промову Ольберка при інтерпретації „Іридіона"? Стояв на катедрі з розвіяним волоссям, вимахував руками і переносився у старовинний світ. Нараз у тому самому патетичному тоні почав: „І я тут так само як Іридіон уже тридцять років стою і дивлюся з гори на той ваш світ... І бачив я за той час ріжні дива — бачив, як учні сплять — звичайна річ, як відписують задачі — теж звичайне нездорове явище, як курять — поганий це наліг, але щоб хтось, мої панове, голився на моїй годині, цього я ще не бачив!

— А памятаєш, як нам раз забракло нафти і ми підсадили когось до ліхтарні і перелили звідти нафту до якоїсь вази?...

— Ще веселіша була сцена, як ми підчас конференції приставили кілька бочок під вікно і на саму гору виліз Петро. Нараз тим, що підтримували бочки здавалось, що надходить один із професорів, і вони втікли... А Петро згори бідолаха як гепне!

Хтось починає промову і вносить тост за дружбу і молодість. Йому перебивають короткими підгуками:

— Передовсім треба випити за тих, що не пють, щоб довго жили!

— Ні, за неприсутніх!

Перший промовець сів.

— Но, всі, що хотять говорити, нехай говорять нижні, бо завтра на обіді, коли забере слово наш Золотоустий Фредко можете краще не обзиватись!

А говорити є кому — найбільше між нами адвокатів і священників. Є і вчителі, що мали час справитись у красномовстві і три прокуратори, навіть актор.

— Чи бачите, панове, не маємо між собою ніодного лікаря? Якби комусь зашкодила горілочка то міг би тільки висповідатись і списати свою останню волю.

Відчитуємо лист одного з товаришів, якому завдячуємо матуру. Він не дуже любив шкільні книжки, а як син директора мусів здати матуру; з цього виходило льогічно, що ми теж повинні були її здати.

„Пригадайте — пише — якто я раз на запит: що ділить старинну історію від новітньої відповів, що — компатурки. Або як я на запит, чому не приготовався з релігії, відповів, що мій підручник пес Неро зїв, що було сущою правдою, бо наш малий Неро все гриз, що попало в його зуби."

Жалується бідака в листі на якусь подагру та не забуває ще більшого болю, якто в гімназії

ПОВІДОМЛЯЄМО

що вже надійшли на склад у великім виборі в прекрасних нових взорах — матеріяли на весняні плащі, костюми, шовки на блюзки, комплети і сукні — в цінах надзвичайно приступних

„ДІМ МОДИ“

Львів, — Готель Европейський

Обслуга в українській мові.

голоситься, то воно щось не дуже то гармонізує з наміром плавати хотись по Чорному Морю.

Тому то час зірвати з мрійливістю та взятись до праці. Старше покоління певно не відмовить помочі, навіть грошевої, якщо побачить на черговому святі Чорноморської Фльоти діла, а не почує самих слів. Як на свято запросите старше громадянство над став чи ріку. Покажете йому там сотки молодих людей, що плюскають, пориначать, умітоть ратувати потопаючих. Покажете, що вмієте не тільки веслом робити, але й із парусом обходитися. Тоді будете мати захоплення старшого громадянства вашою працею, приймите його до себе, як колись Пласт був до себе приємлив, а ваш ентузіязм закотить загал молоді і змусить до праці над собою.

Мусите завжди памятати, що старе громадянство слухає слів, але глядить передовсім на діла і передовсім на діла реагує.

С. Гайдучок.

ДОЛЯ ВОЛИНСЬКОГО ДУШПАСТИРЯ.

(З церковного життя Волині).

Хаос і нрищда панували у перекидуванні парохіяльного духовенства на Волині за часів Денисового реніму. Якщо бажаєте довідатись, як ця справа стоїть тепер, то перегляньте в органі Волинської Духовної Консисторії „Церква і Нарід“ повідомлення про „адміністративні перемінн“, де поданий офіційний матеріял.

Читаємо там у свіжім числі 8, стор. 301, ось що (передаю у скороченні): 25. березня. 1) Настоятеля с. Томахова на Рівенщині — згідно з проханням про перенесення, делеговано для виконування обовязків настоятеля парохії в с. Грибовій на Кремянеччині. 2) Вик. об. настоятеля в Грибовій — делеговано до Доротищ на Ковельщині. 3) Вик. об. наст. в Доротищах — до Підзамча на Дубенщині. 4) Настоятеля Підзамча — делеговано для вик. обов. настоятеля с. Моквина на Костопільщині 5) Настоятеля с. Моквина — делеговано для вик. обов. настоятеля с. Томахова на Рівенщині. Словом, маємо замкнений ланцюг перенесень і то тимчасових (делегацій). Попросив настоятель с. Томахова на Рівенщині перенести його на іншу парохію і його делегують до с. Грибової на Кремянеччину, неначе делегування і перенесення — поняття однозначні. Тому зацікавлений священник напевно буде просити, щоб звільнили його від делегацій, бо про це не старався. А далі: йдучи назустріч бажанню настоятеля с. Томахова, чомуб не дати йому якусь з вільних парохій, або делегуючи його до с. Грибової, пароха останньої не післати до с. Томахова, а кидати аж на Ковельщину? Пощо творити складний ланцюг змін?

Припустім, що розпорядження епархіяльної влади точно виконане. Кожний з делегованих парохів матиме господарські розрахунки у своїй парохії і в цій, куди його делегують. Чи не булоб простіше під кожним оглядом, якби він вирівнював їх з одною особою, ніж з двома: своїм наступником — у своїй парохії і попередником — у новій? Тож відома річ, скільки непорозумінь, журби і жалоб повстає з приводу економічних розрахунків у парохії: пощож цей непотрібний матеріял подвоювати?

Ще важніше інше явище. Що буде коли якийсь з перенесених (делегованих) священників попросить залишити його на місці, або нова парохія не прийме його, обстоюючи за своїм парохом, (цей і другий випадок належать на Волині до щоденних подій)? Тоді цілий ланцюг змін розривається. Таких прикладів в „адміністративних перемінах“ ви знайдете силу-силенну. Ось один з них:

24. травня 1936 р. настоятеля с. Чайчинець на Кремянеччині перенесено до с. Рівного на Любомльщині; 2) настоятеля с. Рівного — до Тилявки на Кремянеччині; 3) настоятеля Тилявки — до Залісець Шумських на Кремянеччині і 4) з Залісець Шумських — до Чайчинець. Отже маємо також замкнене коло перенесень („Ц. і Н.“, с. 410). Але настоятеля с. Рівного залишили на місці (с. 450) і тому з цілої справи нічого не вийшло і твориться новий ланцюг з таким самим висліком і т. д.

Можна тепер уявити собі, як виглядає службовий виказ багатьох волинських парохів. Ось вам типовий зразок (так зв. „формулярний список о службе“). Бувшого настоятеля Варковичі на Дубенщині о. К. 22. X. 1935 р. призначено на посаду настоятеля в Чайчинцях на Кремянеччині; 24. V. 1936 р. його переміщено до Рівного на Любомльщині; але пароха цього села, якому доручили перейти на іншу парохію, залишили на місці. Тому о. К. замість до с. Рівного 29. VI. 1936 р. перенесено до Тилявки на Кремянеччині. Одначе настоятель цієї парохії, призначений на іншу, залишився на місці — і тому о. К. переносять 8. VIII. 1936 р. замість до Тилявки до Підзамча на Дубенщині. Опісля 17. IX. 1936 р. замість до Підзамча призначають (уже не переносять чи переміщують) — до Пульма на Любомльщині; 12. X. 1936 р. замість до Пульма делегують до Заброда на Рівенщині; 21. I. 1937 р. призначають на посаду настоятеля с. Грибової на Кремянеччині, а 5. III. 1937, як вик. об. нас. Грибової, делегують до Доротину на Ковельщині.

Прошу тепер зорієнтуватися: а) ким формально є о. К. — настоятелем Грибової, чи тільки вик. об. настоятеля? і б) де в даним моменті він має свій осідок? Зрозумійте також: який є змисл у призначеннях, переміщеннях і делегаціях священників до парохій, де настоятелі залишаються на місці? Пощо перекидати осіб старших, уже з родинами, з східних повітів Волині на західні і навпаки? — „Вол. Слово“ в новорічнім числі висловило побажання секретареві Вол. Консисторії: „внести до буджету консисторії на 1937 р. спеціяльну позицію на купно автобуса, щоб перевозити майно пан-отців з парохії до парохії“. Побажання дуже слушне, але скромне, бо потрібні були би що-найменше три автобуси тому, що один не дасть ради, з огляду на велику віддаль і кількість перенесень...

У звязку з такою адміністративною практикою епарх. влади відбуваються в парохіях дуже часті зміни настоятелів, що очевидно погано відбивається і під моральним оглядом парохіян і під матеріяльним священника. Є села, де живуть два настоятелі разом, сперечаються один з одним за право посідання парохії і то до такої міри, що в ролі посередників інтервенюють селяни. Можна собі уявити моральні переживання таких парохів. Коли одному з них селяни сказали: „Батюшка, чогож ви не виїздкаєте: тож владика призначив вас на іншу парохію“, то почули таку відповідь: „У владики — два язики: один Бога хвалить, другим — людей манить“... Не виїджає пан-отець очевидно тому, що на новій парохії мусів би провадити таку саму боротьбу, що й на давнім місці.

Посол прот. Мартин Волков у соймовій промові, виголошеній 20. лютого ц. р. ось-такими штрихами змалював долю сучасного духовника Православної Церкви в Польщі: „Він непевний завтрішнього дня; з хвилиною, коли надіне на себе рясу, тратить громадянські права; в кожній хвилині можна перенести його на інше становище або звільнити і нема інстанцій, до якої він міг би внести жалобу“ („Ц. і Н.“, с. 216). Промовець пояснював це явище невпорядкованим зовнішнім державно-правним станом Православної Церкви в Польщі. Багато правди в цьому, але до цього нестерпного положення причинилися і внутрішні порядки у Православній Церкві, а передовсім — тактика її влади. І замість того, щоби вказати на безсумнівну шкідливість такої тактики для церковно-релігійної культури українського населення на Волині та домагатися нових метод адміністрування, волинські посли з ВУО (п. Тимошенко і прот. М. Волков) на конференції з архіеп. Олексієм дня 26. березня ц. р. поставились цілком інакше: вони виправали таку тактику, складаючи відповідальність за її шкідливі наслідки... на кількох невідповідних священників. У „Волинськім Слові“ (ч. 13) — в органі ВУО — читаємо ось-що про висліди цієї конференції:

„Присутні з сумом сконстатували, що на Волині є група священників, які не розуміючи свого високого призначення, вносять тільки розлад в українське церковне життя. Постійно докучаючи і церковній і цивільній владі різними жалобами, вони завжди воюють з кожною парохією, до якої їх переносять і викликають відразу стихійний спротив своїх парохіян, які слушно не згоджуються на прийняття їх, як своїх пастирів. І ця постійна зміна парохій кількома (!!!) священниками створює враження масового переношування священників. Владика обіцяв застосувати до згаданих осіб рішучі міри, щоб з корінням вирвати ту хопту, що заничіщує церковне волинське поле“...

Отже замість оборони безправного, понев'оленого і зубожілого душпастиря посли задовольнилися висловленням, суперечним з „адміністративними перемінами“, що ніяких масових перенесень духовенства на Волині нема, та обіцянкою, що супроти кількох невідповідних священників приймуть „рішучі міри“.

Отже все — в порядку, або іншими словами, бють і плакати не дають.

Волиняк.

—o—

АРЕШТУВАННЯ У ВЕРХІВЦІ ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ.

В Москві й Ленінграді арештовано кількадесятьох старших генер. штабу під замітом приналежности до троцьківської опозиції. **Командант червоної далекосхідної армії теж попав у неласку і його усунули; поширилися навіть поголоски про увязнення Бліхера.**

—o—

ЗІСТРІЛИЛИ ФРАНЦУСЬКИЙ ЛІТАК.

Як подає Авас з Більбао, націоналісті вояки зістрілили літак французької лінії „Ер Піренне“. Літак сильно ушкоджений, пільот важко ранений, пасажир легко

ніколи не міг він виграти у фербля з Казіком, який бентежив його своїм олімпійським спокоєм. І все це перемішане ліричними спомінами про те, як минає молодість, як він рветься на наш зїзд.

— Приятелі! то-ж він ніколи в гімназії не написав такої поетичної праці. Хто міг би цього по ньому сподіватись!

— Виходить, що життя вчить чоловіка не тільки буденної прози, але і поезії.

Починають доказувати дві протилежні теорії на двох живих прикладах наших товаришів. Ось один — непоправний богеміст, з розкуйовдженою чуприною у великій еспанській пелерині, що сипав дотепами і парадоксами, вигадував теми до сатир і трагедій — тепер поважний, зосереджений, оголений, збайливо одягнений. Поважне становище прогнало з нього стихійний гумор; ще тільки гострий язик діялектика залишився.

Другий від V-ої кляси гімн. читав Канта і Коран. В VIII-ій почав лисіти від фільософічних проблем. Здав два докторати. Не вмів до сорок котрогось року життя скочити добре до трамваю. На зїзд приїхав із спортовою відзнакою — здобув якусь нагороду у бігах і скоках. Доказав своєю волею, що можна осягнути навіть те, що для когось найважче. У промові каже:

— Я читав недавно книжку одного американця „Життя починається в 40-ому році“ — отже виходить, я маю щойно 10 років!

— Віримо, віримо! — закричали його.

(Далі буде).

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

ЖІНОЧА СТОРІНКА.

Чи може бути українська жінка щаслива в Совітах?

Щоб зрозуміти, як почуває себе жінка українка під большевицьким пануванням, треба вернутись трохи до часів передреволюційних, навіть передвоєнних.

Своїм характером колишня українка цілком не надавалась до сучасного большевицького ладу з усіми його гаслами, що відкидають релігію, мораль, традицію та родинне життя. Користуючись великою особистою, навіть маєтковою свободою мала нагоду наддніпрянка жити так, як їй хотілось. Українські перекази, народні звичаї та обряди вказують, як вона стояла високо з погляду моралі. Палка своєю вдачею, українська жінка вміла втримувати себе в певних межах, а коли грішила, нерідко платила за це свідомо життям йдучи на добровільну смерть. Коли невдовзі перед війною запанували на Україні трохи вільніші звичаї серед молоді, то й тоді загублення дівочої чести рахувалось великою ганьбою. У весільних обрядах на цю обставину звертали велику увагу і може навіть в надто брутальний спосіб дошукувались весільні гості правди про дівочу чистоту молодої. Так було на українському селі. Місто мало чим ріжнилось від села в поглядах, тільки може не проявляло своїх поглядів у такій гострій формі, хоч осуд був і не менш строгий.

В українській родині жінка-мати мала дуже пошане становище, але це становище мусіла вона своєю працею та своєю поведінкою собі заслужити. Виховання дітей було цілковито в руках матері. Тут її вплнв був майже необмежені. Батько часто-густо був лише караючою силою, хоч любов до батька вщіплювала мати дітям змалечку і діти не тільки боялись його та шанували, але й любили. Родинні звязки були на Наддніпрянщині надзвичайно тісні, родинне почуття поширювалося не тільки на найближчих членів родини, але і на далеку рідню. Брати та сестри зберігали між собою тісні родинні звязки навіть тоді, коли обставини примушували їх жити далеко одне від одного. Їх діти теж зберігали між собою родинну приязнь, часто відвідували себе та помагали один одному. Мати була тим осередком, до якого горнулись діти, внуки та правнуки і в разі смерти чоловіка вона кермувала всім родинним та господарським життям, а діти навіть дорослі її слухали. Нерідко слово матері було рішальним для сина, навіть в таких справах, як одруження, коли він був цілком дорослою людиною.

До сили української родини у великій мірі причинювалась традиція. На сторожі традиційних звичаїв стояла все українська жінка.

Жінка Великої України була дуже релігійна. Церква була її найбільшою духовою опорою, туди вона несла всі свої болі і радощі і від давен-давен жінка українка була гарячим активним оборонцем церкви, а з історії багато маємо прикладів того, яке місце мали жінки українки в церковному житті та які їх були впливи. Згадаймо тут хочби такі постаті як Княгиня Ольга, Марта Борецька, стара Мазепиха та инші.

З цього ясно, як мало були відповідні всі большевицькі реформи для української жінки. Дикі їй були і та моральна розгнузданість та свобода полових зносин, які проповідують большевики, далеке і прикре було для неї непошанування традиції, що лягло в основу всіх большевицьких гасел, прикрим був для неї той утиск і висміювання її релігійних почувань, болючою і незрозумілою було для неї руйнування родинного життя.

Українська жінка ніколи не була лише пасивним членом суспільства. Її вдача та її громадське становище не тільки дозволили їй, а навіть примушували її виявляти свою думку та боронити її, а тому коли почалась революція 1917 року, а потім прийшов жовтневий переворот не приймає українська жінка всіх революційних гасел беззастережно. На Наддніпрянщині саме жінки були тим елементом, який всією своєю істотою бунтувався проти большевицьких гасел та впливав на всі верстви суспільства. І не тільки жінки інтелігентки були активними у боротьбі з большевицькими гаслами. Українська селянка виступає в цій боротьбі не менш завзято. Особливо у справах релігійних ставили українські селянки большевикам опір і нераз для того, щоб замкнути чи зруйнувати церкву мусіли большевики перевести правдиву збройну війну з жінками. Боронить українська жінка і своє родинне життя. Розпуста не шириться на Україні так скоро, як у Великоросії, де жінки взагалі приймають пасивно те, що їм накидується, а серед нижчих верств то жінки цілком легко приймають нове життя і нові засади. В цьому взагалі була завжди засаднича ріжниця між жінкою українкою і жінкою московкою, бо жінка російська завсіди була в підвладному становищі; вона живе у теремі, де її роля зведена майже до ролі гаремної жінки; життя їй проходить у рабському послусі чоловікові, який міг з нею робити що хотів, бив її та знущався над нею. Жіноча мораль стояла там теж на далеко нижчім ступні і були до неї далеко слабші вимоги як на Україні. Сприяли цьому у значній мірі розпущеність села, а також і революційні настрої молоді по містах, серед кол інтелігенції і серед пролетаріяту. Та молодь захоплювалась соціялізмом і гасла його ширила і практично в житті. Тимто на Україні моральний занепад серед жіноцтва йде повільнішим темпом, ніж у Росії і аж страшна матеріяльна нужда, яка запановує на Україні по окупації її большевиками приводить помалу до занепаду жіночої і родинної моралі та розкладу родини. Жінка нераз мусіла йти на всі крайности, щоб урятувати себе та своїх дітей. Після страшного голоду, який панував на Україні кілька років тому, потрохи панує й далі, поширилась моральна розпуста серед молоді, а навіть і серед малолітніх, які або після смерти батьків, або вигнані голодом з хати за поживою опинились цілком на власних силах і без усякого догляду.

Коли ми уважно вчитуватимемося в совітську пресу, навіть і в більшости літературних творів знайдемо ми там тип колишньої української жінки з її мораллю, релігійністю та любовю до родинного життя. Нехай той тип у примусовій совітській літературі буде висміяний, нехай преса веде з ним боротьбу, але він є і це є для нас запорукою, що коли прийде час визволення України зпід большевицького панування, то українська жінка зуміє знову створити міцні і моральні підвалини свого особистого і родинного життя, а також причиниться і до оздоровлення молодих поколінь, що все є надією нації і запорукою її живучости.

Харитя Кононенко.

Балачки про моду.

МОДА І ЦВІТИ.

Весняні і літні витівки пані Моди цього року йдуть під знаком цвітів. Цвіти всюди і на капелюхах і при суконках і у взорах літніх матерій. Особливо тут дала своїй фантазії пані Мода повну волю. Майже всі цьогорічні новинки в матеріялах є розквітчані чи то великими, листатими цвітами, чи дрібонькими, чи то розкиданими зрідка по одностайному тлі чи творючи один густий безперервний взір, чи повязані в гарні китички. Ті цвіти бувають однокольорові, або в одному якомусь згармонізованому тоні, чи рябі до крайности так, що здавалось би, що з тої кількости кольорів нічого гарного вийти не може, проте все це разом творить воно гарну і милу для ока цілість. В тім цвітянім хаосі може собі кожна з нас вибрати те, що їй найбільше подобається і в тих тонах, що їй найбільше підходять. Навіть матерії для солідніших і старших пань є у цвітах.

Капелюхи теж можуть похвалитись тою самою фантазійною квітяною гармонією. Можна побачити на літніх моделях капелюхів скромні окремі цвіти одної барви — найбільші, можна побачити на тих капелюхах гарні китички пільних чи садових цвітів, можна зустрінути і цілі вінки чи великі китиці, а чимало є капелюшків, що є цілі вкриті цвітами, або самі творять цвітку. І тут теж велика сорокатість барв, але рівночасно добре згармонізована.

Всі вечорові літні суконки прибрані, як я вже згадувала, цвітами. Розміщені ті цвіти або коло вирізу, або довкола цілої шиї і спускаються ззаду аж до пояса, або глибокий декольт ззаду закінчується китицею цвітів. Нерідко можна побачити на вечірніх моделях розкидані китиці чи китички по цілій широкій спідничці вечірньої суконки. Але не тільки вечірні суконки прибрані цвітами і пополудневі, навіть дополудневі суконки прибрані бодай скромними однокольоровими цвітами з таких солідних матеріялів, як фільц, піка, полотно, тафта, орґанді, перкаліна, тощо. До англійських костюмів теж додається невеличку цвітку, а вже не кажу, що такі і далі модні смокінґові костюми мусять мати обовязково на кляпі цвіточку.

Не знаю, як кому, а мені та квітчаста мода дуже довподоби, особливо, коли хтось уміє її відповідно до своїх умов і засобів використати.

Рита.

Чи ви знаєте...

що під цю пору у шведськім парляменті є 10 жінок посолок та що ця цифра при останніх виборах подвоїлась, бо до того часу було всього 5 жінок посолок у Швеції. Одною з найпопулярніших посолок і взагалі шведських жінок є Христина Гессельґрен, якої єдиною конкуренткою в краю і поза краєм є письменниця Сельма Лягерлеф. Засідає в сучасному парляменті як посолка і Ебон Андерсон, що є професоркою і бібліотекаркою стокгольмського університету?

що у норвеськім парляменті є сім жінок посолок, а 27 заступниць послів, які на випадок смерти якогось посла чи коли виступить з парляменту, мають прийти на його місце.

що в Австралії видано закон, за яким жінка-австралійка, виходячи заміж за чужинця може так довго затримати своє австралійське громадянство аж поки з Австралії не виїде?

що Сіям має вже також свою жінку з університетською освітою, а тою першою жінкою є Пера Гун, яка склала на париськім університеті докторат з золотою медалею. Є вона лікаркою і буде першою сіямською жінкою-лікаркою, яка провадитиме практику?

що у Сполучених Державах є аж 444 жінки пільотками, серед яких 5 налічує ледви 17 років? Решта є ріжного віку аж до 59 літ включно. Походять ті жінки з ріжних верств суспільства. З них 71 заробляє собі летунством на життя, а решта літають лише для спорту.

що в славній з своєї свободолюбивости Канаді є ще одна провінція, яка й досі не допускає жінок до виборів? Останнє голосування в цій справі не принесло канадійкам тої провінції полегші, бо голосування дало 49 голосів проти 21?

З нашої хроніки.

З клюбового життя. Останнього понеділка відбулася у клюбі „Нової Хати" цікава дискусія на тему „Кіч у Галичині".

Відчит на цю тему приготував М. Бутович. Спочатку пояснив слово „кіч", що не було всім зрозуміле. „Кіч" — це мистецька мірнота, масовий товар, приладжений до смаку широкої маси. Кіч не має виразного стилю, а підшивається під смак юрби. Для цього він користується популярними гаслами, як патріотизм, родинне привязання, кохання і т. д.

Дальше звернув прелеґент увагу на „кіч" у народньому стилі, що заливає тепер Галичину. На його думку діються в цьому напрямку жахливі речі. Із питомим собі дотепом описав М. Бутович „вишивані" кімнати, що йому довелося бачити, згадав „вишивану" порцеляну, ба й цілу „вишивану" армію... Він бачить у цьому недостачу смаку, що дійшла до загрозливих розмірів. Уважає, що цьому треба протиділати і то на всіх відтинках.

Дискусія була дуже оживлена. Вона виявила ріжний підхід мистців до цієї справи (П. Ковжун, М. Осінчук) з одної сторони і представників мистецького промислу (І. Павликовська, І. Бурачинська) з другої. Дискутанти не дійшли до порозуміння, одначе дискусія виявила багато точок, що їх варто вияснити. Добре було би влаштовувати і частіше прилюдні дискусії на цю тему.

Алькоголь вироджує раси й веде до загибелі!

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Синява неба - це земля.

Чи запримітили ви, що коли паде дощ, то ніби стають опісля брудні? Що дещева вода ніколи не є прозора, але повно в ній ріжних частинок землі. Відки походить ця земля? Здалека чи зблизька? Можливо, що зблизька, але дуже часто є ці частинки землі гостем із дуже далеких сторін: з африканських пустинь, або з азійських чи американських степів. Адже воздух, що ми його вдихуємо та серед нього живемо є у постійному русі.

Подумаймо ще при цьому, що діється під землею. Мілїярди малесеньких звіряток виконує безнастанно величезну працю. Ці малі, ледви замітні дощівниці-хробаки можуть за рік на одному гектарі поля порушити й перенести на інше місце 20.000 кг. землі. Кілько цієї землі буде на цілій земній кулі.

Цим малим, примітивним звіряткам завдячують люди дуже багато. Колиб не вони й не їх праця, земля булаб безплідною скалою, яка не надавалась би до управи. Мініятурні щоки дощівниць гризуть безупинну цю скалу й надають їй цієї мягкости, без якої ніщо не моглоб рости.

А вітер дує і несе малі частинки землі з піль України, Польщі, Мадярщини, Америки, Китаю і т. д. Розсипає ці частинки у повітрі а воздушні струми підносять їх аж до стратосфери. Там нема вітрів і там залишаються ці незамітні частини довго та творять те, чим ми найбільше захоплюємося: сине небо.

Значить, що навіть про небо старається за нас земля. Бо ця прегарна синява неба — це ніщо інше, як заломання соняшних промінів на незвичайно ніжних частинках землі — порошинках.

Оповідають летуни, що починаючи від 10.000 м. висоти, небо тратить свій синій кольор, темніє і стає майже чорне і тільки соняшна куля блистить на темну чорному тлі.

Дощ землі.

З неба паде безупинну дощ таких ніжних порошинок землі, який походить з усіх усюдів нашої землі. Паде він так, що майже цього не запримічуємо. Тільки іноді якесь явище зверне на себе нашу увагу й перелякає своєю дивоглядністю.

Восени минулого року запримітили у північній Італії, Швайцарії, Австрії та в полудневій Німеччині, що дерева й кущі покрилися вірством ніжного червоного пилу, якого зовсім у тих краях нема. Виявилося, що цей пил принесли вітри з Сагари.

У середньовіччі тремтіли люди перед божим гнівом, який заповідали криваві дощі. Не знали, що такий кривавий дощ був найзвичайнішим дошем із примішкою червоного, африканського піску.

Жовтий пояс.

Дослідники люді дивувалися, що в деяких місцях на нашій землі можна знайти такий сам рід почви, як в інших місцевостях, віддалених на тисячі кільометрів. Цей рід почви, що його в науці називають „лесом" є відмінною жовтої глинки і можна його найбільше стрінути в Китаю. Є він теж в Америці й Европі. Найцікавіше те, що вчені запримітили, що „лес" творить немов якийсь пояс довкола землі.

Вияснюють це в такий спосіб: в ледовій епоці ледові масиви спирали горішні верстви гір, а вода зносила цей пил в долини та творила з нього величезні склади. Відтак прийшла тепла епоха. Могутні буреві кинули величезні маси глини в повітря і пігнали довкруги світу. Глинка поволи опадала і творила на цій самій географічній широті великий, жовтий пояс.

Зоряний пил.

Не забуваймо, що на нашій землі є ще чимало вулькапів. Кожний із них викидає величезну скількість попелу, який опадає відтак на землю. Такий попіл спадає також і в Галичині.

Підчас вибуху великого вулькану Кракатао, який пожер кілька тисяч людських істнувань і спричинив величезні шкоди, на підставі обчислень ученых викинув цей вулькан на висоту 20.000 м. сотні кубічних кільограмів спорошкованого каміння. Та ціла маса довго мандрувала у повітрі, а вітри понесли її в усі сторони і розкинули по всьому світі.

Прегарний вид, коли спадають на землю зорі з неба. Одначе ці частинки, що спадають у наш світ зовсім не заслуговують на назву зір, бо це ледви частинки якихсь розбитих небесних тіл, які в зударі зі земною атмосферою спалюються на порошок. Більших частин — на наше щастя — майже нема і вони рідко долітають до землі. Тоді називаємо їх метеорами.

Частинки космічного пилу не тільки походять із зір, що спадають. Деякі походять з такої віддалі, що вони вже по дорозі перемінились у порошок. Верству пилу, що ми її називаємо небом, доповнюють постійно порошинки зір. Значить, що і зорі беруть також участь у творенні нашої почви.

У нашій землі є, так сказатиб, цілий всесвіт.

—o—

Невідомі тихі герої.

Нераз зустрічаємо людей, що збирають ріжні памятки. Запальничі збирачі не гайнують ні хвилинки часу, ні одної нагоди, щоб дістати у свої руки цікаві предмети. Часто зустрічаємо в них почтові марки, сірники ріжних країв, мушлі, метелики, каміння, тощо

Архів памяток.

В Америці живе містер Пекок, що давно почав збирати цікаві нотатки про забутих героїв. Він збирає ріжні факти, витинає з часописів спомини та нотує свої замітки. У нього назбиралося вже багато цікавого матеріялу, що викликало велике зацікавлення серед американських кругів. Недавно представники американської преси гостили у містера Пекока та приглядалися пильно довголітній праці. Перед очима репортерів пересунувся неначе на фільмовій ленті ряд забутих героїв. Ось перший — це пан Манак, що врятував життя славного німецького вченого й летуна Бертрама. Підчас мандрівки Бертрама стрінула погана пригода. Мотор раз-у-раз переставав працювати. Нараз летун почав осідати серед великих гір та непроходимих лісів Машина звалилася стрімголов у скалисту пропасть та поторощилася до гострого берегу граніту.

Одначе летун чудом врятувався. Він лежав якийсь час без памяти, серед безлюдних гір. Рани дуже зокучали — не було нікої помочі. Бертрам зібав останки пожиян, виснажений і втомлений шукав виходу з проклятого місця.

Небавом наспіла помічь. Манак запримітив був на горизонті літак, що швидко спадав до долу. Не гаявся ні одної хвилини — летів стрілою на місце катастрофи. Мандрівка була важка й довга, бож щойно за вісім днів прибув Манак на означене місце. Там стрінув Бертрама, що безнадійно лежав на безлюдній скелі й виждав помочі. Манак не міг забрати зі собою недужого летуна до найближчої оселі, тому подався швидко за поміччю.

Він зрозумів, що там дотягне чоловік. Оставив йому дещо пожиян й ввесь час біг по рятункову експедицію. Три дні й три ночі мандрував невпинно Манак, коли врешті забрав зі собою поміч. Бертрама врятували. Часописи згадали коротко про катастрофу й Манака, одначе згодом про нього забули.

Жахлива повінь.

У 1926. р. навістила повінь терени над рікою Міссісіпі. Про це дізнався крізь радіо канадійський летун Бонтроп, що швидко поспішив на поміч. На терені повені жив його брат. Бонтроп рішив урятувати його життя. Дикі хвилі води нищили доми, господарські забудування та ввесь людський дорібок. Люди благали рятунку. Одначе поміч не приходила. Скрізь гомоніли крики, плач та стогін. Нараз появився над хатою брата літак. Це був Бонтроп. Він запримітив свого брата, жінку та двоє дітей, що сиділи на даху. Зачеркнув кілька кругів у повітрі і проїхав біля нещасливців.

Трагічна смерть.

Вони благально витягали руки і просили рятунку. Бонтроп завісив з кабіни літака шнурову драбинку, щоб рятувати рідню. Брат чіпився її швидко, коли біля них поволі перелітав літак.

У повітрі гойдався на шнурах батько рідні, що схопив одну дитину, коли літак проїздив удруге біля хати. Незабаром врятував і другу дитину, осталася ще жінка.

Муж подав руку жінці, щоб її забрати зі собою. Одначе счинилося гріхане нещастя. Втомлений повалився зі жінкою в хвилі води.

Летун завіз у безпечне місце дітей і повернувся рятувати брата. Та вже було запізно, бо вода схопила на завжди в обійми двоє людей.

Лев — герой.

Відомий цирк Сі-Льон-Га обіздив усі міста світа. Всі витали радісно небувалі атракції цирку. В 1934. р. трапилася підчас вистави цирку. В 1934. р. трапилася підчас вистави цирку неімовірна подія. На Сі-Льонга кинулися два тигри, що здусили сильне нещасну жертву. Серед гостей счинився переполох і паніка. Всі були безрадні. Не помогла вистріли на пострах, ні інтервенція служби. Нараз кинувся на поміч молодий лев, що одним скоком появився біля Сі-Льонга. Сі-Льонг лежав у крові й важко віддихав. Лев кинувся на тигрів і змагався як справжній король пустині. Всі заніміли з дива. Нараз хтось вистрілив. Два цільні стріли повалили розюшених тигрів. Тоді лев сів біля свого пана й гордо дивився на людей.

Він був справжнім героєм дня.

—o—

ХТО ВИНАЙШОВ КРАВАТКИ.

Один із югославянських істориків заявив що спори які ведуть зі собою англійці та французи за першенство в уживанні краваток зовсім зайві, бо одні і другі помиляються щодо походження краваток. Краватка — як це виказує теж назва — є хорватського походження. Вже в 16 ст. уживали хорвати спеціяльних хусток, що їх завязували на шиї. З Хорватії пішла ця мода до Франції за посередництвом полків кінноти, які служили у французькій армії. Від цієї пори приналося ношення краваток у цілій Франції а згодом у 16. ст. стало справжньою модою. Людвик XIV. увів краватки на европейські двори і сам немов усвяціонував цю нову моду, вважаючи її найвищим щаблем елеганції. Сам тримав у своїй палаті окремого камердинера, який мусів дбати про нові елегантні краватки і вязав їх монархові під шию. Багато вельмож і політиків намагалося здобути цей почесний уряд королівського краватника, бо давав він нагоду частіше і безпосередно стрічатися з королем. Був це одночасно найкраще платний уряд. Із Франції прийшла мода ношення краваток до Англії. Там найкраща форма краваток. Кожний полк, чи навіть сотня носила інші краватки. Старшини пізнавалися поза військом по барві краваток. З Англії приняла цю моду французька політехніка. Краватка, а не шапка була ознакою приналежности студента до політехніки.

СУДОВА КАРА НА РАТИ.

Американські судді бувають іноді справді оригінальні і оголошують іноді цікаві присуди. Недавно судля в Нюгавні судив якогось пияка, який по пяному викликав авантури та побив представника влади.

Присуд був такий: 3 місяці вязниці. Одначе судля додав ще примітку, що підсудний буде відсиджувати тільки 3 дні в тижні, щоб його родина, що він її удержує зі своїх заробітків, не зазнала голоду. Виконання присуду на рати узалежнив судля від пильної праці в інші 3 дні та від неділі перебутої в дома, разом із родиною. Таким чином пяничина відсидить кару, врятує жінку й дітей від голоду та при тому на якийсь час вимине погубні впливи шинків.

—o—

ВЕСЕЛЕ.

ДОБРІ, ДАВНІ ЗВИЧАЇ.

Павло й Павлина йдуть разом до театру. Грають „Льогенгріна". Павло пляще вдоволений:

— Бачиш, оце мені подобаєтьси, Павлинко.

— Що, Павлику?

— Що люди були колись такі скромні й невибагливі.

— Якже це, Павлику?

— Бачиш, Павлинко, ми були вже чотири роки тому на „Льогенгріні", а Ельза носить все ще ю саму сукню, що перед 4 роками.

ПОМОЖІТЬ ЗНЕСІНЧАНАМ!

Відозва Комітету будови церкви й захоронки Р. Ш. у Знесінні.

Громадяни!

Перед кількома роками зродилася сміливa думка в нас, що ІІ сьогодні переводимо в чин: побудувати на Знесінні, дільниці Львова, церкву й захоронку-школу Р. Ш. Для здійснення цього діла зорганізувався окремий комітет з товариств: Кружка Рідної Школи, Кружка Союзу Українок і Церковного Комітету.

Не згадуватимемо про ці перепони, що їх приходилося нам поборoти в початках. Про це обширніше писала преса. І хоч чимало колод прийшлося нам усувати з нашого шляху, ми не падали духом, у нас зростав запал і він горітиме ще довго. Ми не опустимо рук, поки не скінчимо раз початого діла!

Бо хочемо, щоб ми молились, як наші діди, у своїй церкві.

Бо хочемо, щоб наші діти вчились у своїй рідній школі.

Бо хочемо, щоби вони не пропадали, не ниділи й не потопали.

Бо хочемо, щоб від цієї святині, що її здвигнемо власним потом і трудом, ясніло сяйво свідомости.

Бо хочемо створити остою перед важкими ударами.

Бо хочемо мати для себе і своїх братів твердиню й кузню, що ставитиме наші характери!

Знесіння, колись багата громада, сьогодні зубожіло. І хоч не бракує нам патріотизму, та наші кишені порожніють. Не хочемо хвалити себе тим, що сваченький Наорлевич подарував площу, що одну четверту частину ми ще докупили, що кожний громадянин, крім постійного місячного датку, по своїй спроможности оподаткувався від пятьдесять до кількасот золотих, але хочемо тільки сказати, що наші засоби вичерпались, а тут, як на лихо, заістнували причини, що цей дім-школу вам треба негайно скінчити. Він мусить бути готовий ще цього року!

І тому кличемо до Вас: поможіть нам! Дайте нам, жертвуйте хоч одну цеглину!

Ми знаємо, що тепер для всіх важка пора, що в усіх свої потреби, але чиж може бути більша потреба від тієї, що треба рятувати дітей від загибелі? Наша справа — це не тільки наша, знесінська справа, миж у столиці наших князів будуємо церкву і школу Р. Ш.

Віримо, що не відмовите нам і своєю щедрою рукою допоможете нам здійснити наші задуми.

Сторицею звернемо Вам ми й наші діти.

Ми одна національна спільнота, одна сімя!

Тож помагаймо собі взаїмно, в імя загального добра.

Датки просимо слати на наше конто в Центробанку, вкл. ч. 12910, або на адресу: Комітет будови церкви й захоронки Р. Ш. у Знесінні (на руки Всеч. о. Володимира Харини, Львів 24, вул. Старознесінська 30).

Комітет будови церкви й захоронки Р. Ш. у Знесінні.

Іменем Товариства „Рідна Школа", глибоко зінтересованого в справі українського національного виховання, поручаємо увазі Ш. Громадянства культурні змагання знесінчан, зокрема їхнього Кружка Р. Ш.

Головна Управа Рідної Школи:

Д. Коренець, голова. **Д-р М. Коновалець,** секретар.

ОКОМ ПО ГОРОДЕЦЬКІМ ПОВІТІ.

ДОБРОСТАНИ.

Мандруючи по селах городецького повіту, вайшов я припадково до с. Добростани. Село лежить у гарній околиці над ставом, серед горбів порослих лісами. Недалеко села видніють комини „керниць", себто водопроводів, які доставляють воду для цілого Львова.

Звертаючи увагу на прегарне природне положення села, я хотів теж приглянутися культурному та економічному життю села. Зараз коло положеної на горбку серед села муровaної церкви впадає в очі прохожого Український Католицький Дім ім. М. Шашкевича, де приміщується кооператива „Єдність", молочарня і кружки: Рідної Школи, Сільського Господаря та кружок КАУМ-у.

Головно зацікавила мене праця над економічним піднесенням села. Кружок „Сільського Господаря" під проводом о. пароха Миколи Думанського закупив у Львові в Народній Торговлі більшу кількість насіння городовини та пашних ростин, щоб таким чином започаткувати раціональну та поступову господарку на селі. Особливу увагу звернули селяни на насіння льону, що його плекає Городеччина на більшу скалю. Якість волокна льону під неодним оглядом перевищає добрі сорти з інших околиць. О. Думанський уладив для селян кілька викладів на господарські теми та пояснив і заохотив до плекання названих вище ростин. Новиною для села було теж спровадження з Народньої Торговлі різних родів цвітів.

Кооператива „Єдність" розвивається дуже гарно. Вона продає не лише товари першої потреби, але також скуповує сільсько-господарські продукти та веде мануфактурний відділ, закуповуючи потрібні матеріяли в Центросоюзі у Львові. Мірилом живого розвитку кооперативи є вікриття філії на другому кінці села під Білогорою з початком ц. р. В травні ц. р. закуплено заходом о. Думанського площу під будову другого дому, де має приміститися крамниця філії. Кооператива обеднує коло 100 членів. Не зважаючи на конкуренцію 2-ох жидівських крамниць та 3-ох приватників, кооператива цілком добре розвивається.

Щодо освітньої праці, то кружок Рідної Школи ім. Михайла Пачовського (відомий педагог, родом з Добростан) веде її в селі доволі інтенсивно. В неділі і свята веде о. Думанський у домівці У. К. Дому гутірки і дає реферати на загально-освітні теми; час до часу приїжджають також прелегенти і з Городка.

Заходом п. Володимири Думанської, дружини о. пароха, зорганізовано при кружку Рідної Школи гурток дівчат, який займається головно поширюванням українських вишивок. Дівчата з цього гуртка прикрасили місцеву церкву прегарними вишиванками на льняному полотні, обрусами, рушниками та хоругвами, дійсно великої мистецької вартости. Тепер п. Думанська організує ще курс гуцульської вишивки. Звернено також увагу на незвичайне виховне значіння товариського життя при кружку Р. Ш., яке проявляється спільними просфорами (цього року відбулися вже дві — окремо для старших і для молоді), чайними вечорами та виставами. При нагоді цих імпрез заохочують молодь до організації та громадянської солідарности. Дня 4. м. м. відбувся заходами кружка Р. Ш. концерт у честь Шевченка, що пройшов з повним успіхом. Тепер переводить кружок підготову до відкриття дитячого садка. А кружок КАУМ-у переорганізовується на нових статутах „Орли".

ВОЛЯ ДОБРОСТАНСЬКА.

Сусіднє село Воля Добростанська, що входить у склад парохії Добростани, має старовинну деревляну церкву з 1680. р., яка памятає ще козацькі часи. Біля старої церкви вибудували в 1935. р. нову деревляну богослужебну каплицю в дуже цікавому стилі, де літньою порою відправляються Богослуження.

В селі є кооператива „Надія" та щойно недавно оснований кружок Рідної Школи. Слід підкреслити, що донедавна Воля Добростанська належала до сильно занедбаних під культурним оглядом сіл Городеччини. Одначе під впливом свого пароха село збудилося до культурного життя. Селяни закупили дім, в якому вже міститься кооператив та де знайдуть приміщення всі інші товариства. Заснування кружка Р. Ш. було великою подією. В часі одної просфори, зорганізованої церковним братством присутні, заохочені словами свого духовного провідника, підписали статут і згори виплатити членську вкладку до Головного Т-ва Р. Ш. у Львові.

Культурне та освітне піднесення вимагає згаданих двох сіл слід завдячувати енергії та невпинній праці властиво одної людини. Про привязання селян до о. Думанського свідчить найкраще факт, що коли Митр. Ординаріят хотів перенести його з Добростан на іншу парохію, селяни масовими делегаціями довели до повороту свого душпастиря.

Загальні Збори Т-ва взаїмних обезпечень „Дністер".

В четвер 27. ц. м. відбулись у салі „Сокола" в 11. год. передполуднем звичайні Заг. Збори Т-ва взаїмних обезпечень „Дністер". Збори отворив голова Надз. Ради **сен. О. Луцький:** Він стверднв їх правильність і все вступне слово присвятив памяти пок. **д-ра С. Федака**, що поклав неоцінені заслуги для Т-ва, для його розвитку й надбань. Цю згадку вислухали присутні стоячи.

Після вибору предсідником Зборів **д-ра М. Волошина,** який покликав на секретаря **д-ра І. Гижу,** приступлено до порядку нарад.

Рахунковий звіт за адмін. рік 1936. зложив нач. директор Т-ва **Я. Колтунюк,** насвітлюючи дані, що їх дістали до рук учасники в надрукованому звіті.

Минулий рік був найтяжкий у житті Т-ва. Всі заходи, щоби привернути фінансову рівновагу, були безуспішні. Поважні недобори, які в р. 1935. осягнули величезну квоту поверх 210.000 зол. і неможливість піднести премію до рівня правильної калькуляції обезпечень (конкуренція ПЗУВ) змусили Т-во заключити новий договір з ПЗУВ. На основі його Т-во зрезигнувало з обезпечення 1/3 частини оціночної вартости примусових будинкових обезпечень, а зате ПЗУВ віддав „Дністрові" 20 прц. (замісць дотеперішніх 10) свого сільського будинкового портфелю з 3 сх.-гал. воєвідств. Це був перелім у всій праці „Дністра", як асекураційної установи. Вся вага дальшої діяльности мусіла перейти на **обезпечення рухомого майна і тих будинкових обезпечень, що не підлягають примусові.** Звільнення зі зобовязань поважної квоти резерви складок; резерви на сумнівні належности дозволили замкнути цьогорічний білянс відділу обезпечень від огню без зиску і втрати. У відділі обезпечень від крадіжи з вломом виказана в адмін. році 1936. страта у висоті 7.462.71 зол., спричинена тим, що відділ мусів утворити згідно з законними вимогами резерву для сумнівних належитостей, яка перевищує квоту страти (8.614.18 зол.).

Після ділового звідомлення нач. директора, що вже міг дозволити собі в цьому році на деякий оптимізм, забрав голос член Контрольного Виділу Надзірної Ради **д-р Кость Левицький,** що поставив внесення на затвердження білянсу майна і вислідів та на покриття недобору від крадежі і влому із зап. фонду.

В дискусії забирали голос: **ред. Павлів,** який між іншим порушив справу покриття коштів дороги делегатів на Збори, **сен. Макух,** що відкинув усі думки про якенебудь заломання, підкреслюючи віру в нашу живучість та **сен. Луцький,** який вясував історію зміни обезпеченевого наставлення „Дністра" та його важкі переживання в мин. році. Бесідник у довшій промові підкреслив ролю, яку відіграв момент **вірности** старих членів. У її продовження вірив провід „Дністра", коли рішився піти на нову дорогу. Адміністраційний рік приніс поверх 16.000 нових поліс. Хоч треба було покривати старі страти, білянс замкнено в рівновазі. Все те дозволяє з бадьорістю дивитись у майбутнє.

Перед замкненням дискусії зголосився ще до слова п. **Калитяк,** який зложив признання для управи, що вийшла в звітовому році оборонною рукою. **Дир. Колтунюк** відповів ред. **Павлові** на його інтерпеляцію щодо звороту коштів делегатам. На це в теперішній ситуації „Дністер" не може собі позволити, Очевидно, подбає про те, коли ситуація покращає.

Після прийняття внесків Контрольного Виділу щодо білянсу й абсолюторії (одноголосно) відбулись доповняючі вибори **членів Надзірної Ради** на місце уступивших. Вибрані на 3 роки пп.: **д-р Кость Левицький, інж. Павло Дурбак, Мих. Стефанівський та інж. д-р Е. Храплливий.** На місце покійного д-ра Федака ввійшов ще в січні **о. С. Онишкевич.** Заступниками членів Надз. Ради вибрані **пп.: д-р Павло Кривуцький, інж. Вол. Несторович та інж. Ол. Пежанський.**

Збори закінчив їх предсідник **д-р М. Волошин** короткою промовою, в якій навязавши до слів сен. Макуха про віру в себе, підкреслив теж необхідність дисципліни в наших громадянських рядах.

Присилайте передплату!

Шкідлива діяльність ендеків.

ШКАВИЙ ПРОЦЕС У ЛУЦЬКУ.

В середу 26. ц. м. відновлено цікавий процес перед окружним судом у Луцьку за знеславу друком. На лаві підсудних засіли: віповідальний редактор проурядового тижневика воєв. Юзефського „Волинь" Зигмунт Седлецький та ад. Ян Лещинський, який підписує за редакційний комітет. Їх притягнув до судової відповідальности відділ ендецької партії в Луцьку за статтю п. н. „Без Пілсудського", що її помістив „Волинь" з 21. ц. м. Автор цієї статті критикував ендеків за їх шкідливу політику на Волині. Ендеки — писала „Волинь" — намагаються підірвати засади, на яких спирається державна політика на Волині, збаламутити опінію польського громадянства, розбити його на гурти і помішати напрямки його маршу, все це в ім'я добра батьківщини і під впливом журби за „силу польського елєменту на Волині". В ім'я різних національних святощів, про які говориться, а які в щоденному житті поневі́ряються і довільно нагинається для власних користей, призвичаїлися ви як злобні карли, щоб ними виходити зі своїх криївок, повбиратися в єврейські ризи і проповідувати свою „народову" науку, повну криків, нарікань, тупоти і трусости. Як обтяжуючу обставину підносили ендеки факт, що автор статті в наголовку і змісті виступив в ролі оборонця ідеї і засад, що їх проповідував марш. Пілсудський і тим чином образив память небіжчика; згадана стаття появилася в дні оголошення декларації полк. Коца, в якій закликається до консолідації народу. Тому вчинок спричинників є — на думку ендеків — противним цим корисним інтенціям для народу і держави.

Св. кс. прал. Токажевський, ендек, відомий зі своїх протиукраїнських виступів, критикував теперішню державну політику на Волині, бо вона — на його думку — надто підтримує (??) український рух. Зате св. Сухожевський, посол і голова хліборобської палати в Луцьку, підкреслив, що ендеки намагаються тепер перетягати до своєї партії. Стверднв, що ендеки ведуть шкідливу діяльність, бо викликують недовіря до уряду і створюють непевність завтрішнього дня. Крім того виступають проти польсько-українського співжиття. Св. Чарноцький, куратор ліцею у Кремянці, зізнав, що небор. генерал Янушайтіс, осадник з під Кремянця, у своїй промові 15. серпня 1936 р. намагався підірвати довіря до армії. Накликував теж осадників, щоб не платили податків. Св. Пуставський, посол, говорив про шкідливу діяльність ендецької варшавської преси, що її тенденційно інформують ендецькі кореспонденти, які фальшиво описують відносини на Волині. Про шкідливу діяльність ендеків зізнавав теж св. др З. Шталь зі Львова.

Перемога католиків при виборах у Голяндії.

ГАГА, 27. 5. ПАТ. Вчорашні вибори до другої палати генеральних станів скінчилися перемогою проурядового блоку. І так найбільша католицька партія здобула 31 мандатів (3 мандати більше ніж в 1933 р.), соціял-демократична партія 23 мандати (один мандат більше), протиреволюційна партія теперішнього прем. Колійнса 17 мандатів (3 мандати більше) і націонал-соціялістичний рух інж. Мусерта 4 мандати (при виборах у 1933 р. не брав участи, бо щойно недавно повстав). Зате комуністи здобули лише 3 мандати (втратили один). В новій палаті засідатимуть посли 10-ох партій, в попередній були посли від 14-ох партій. Виборці взяли масову участь у виборах, що пройшли спокійно. Лише в Амстердамі дійшло до заворушень, підчас яких поліція вжила зброї. Одна жінка ранена.

—o—

Двацятьпятьліття „Ґазоліни" Акц. Сп.

30. травня 1912 р., отже доклад[но] 25 лят тому, дало Староство в Дрогобичі інж. Марцелові Вежбицькому дозвіл на будову газового ^ур[ор]роводу в Бориславі. Цей факт творить першу м[е]ж[у]ну[ро]ду літу будучої „Ґазоліни". Повстав спілка під ф[ір]мою [...]едення Земного Газу. Рік пізніше повстає [...]шина оп[ер]ата „Ґаз Земний", а почину якої в 1916 р. повстає „Ґазоліна". Усі три підприємства працюють спільно, аж в 1920 р. забирає їх перероблена на акційну спілку „Ґазоліна".

В 1927 р., після пятьлітньої [...]конкуренції, переймає „Ґазоліна" акцію „Міжнародніх Ґазотигів". Відтоді має вона поруч чотирьох фабрик Ґазолін мережі газотигів у Бориславському басейні, конденсатів газу, ропи і нафтових терен[ів] — м. ін. Ґазотиг Дашава-Стрий. Саме Дашава стає головним терен[ом] пошукової праці „Ґазоліни" як найбільший терен ґазолінів нею відкритий і експльоатований. У р[о]ці 1924 р. кінчить „Ґазоліна" будову газотигу Дашава-Дрогобич, получену в найтяжчим зусиллям і ризиком гроша. Відтоді датується поважний розвій, якого мірилом є цифри продукції газу і ґазолін.

У Дашаві та її околицях диспонує „Ґазоліна" газовими теренами поверхнею понад 10.000 гектарів. З 14 шибів продукує понад 98 мільйонів м³ газу річно (1936). Будує газотиг до Львова, що постачає місту (1936 р.) 38 мільйонів м. газу. Постачає газ до Борислава і Дрогобича, до відборців у Миколаєві, Дрогобижі, Дорнфельді і Пустомитах, а від минулого року до Ходорова. Центральна фабрика ґазолін в Бориславі, чинна від 1930 р., дає 10 проц. загальної продукції ґазолін в Польщі. Сконцентрований земний газ, ґазоль, ідуть на експорт до Бельгії, Сирії і Палестини. Ґазоль служить як найважливіший складник до освітлення і огрівання Гдині, де „Ґазоліна" збудувала власну газівню.

У цьому підприємстві панує є робітники та урядовці обох національностей і між ними панують цілковито сердечні взаємини.

При коротким вказі чверть[сто]літньої праці „Ґазоліни", треба ствердити, що тим повстала ініціятива за[...]ування земний газ як паливо; там збудовано першу в [...]ній фабрику ґазолін і першу на світі фабрику газ[ів]. Інженіри „Ґазоліни" збудували перший у Польщі, далекобіжний газотиг з Дашави до Львова. „Ґазоліна" розвязала питання продукції губчастого залізо при використанні земного газу, будуючи цього року першу цього типу дослідну гуту в Ходовичах під Дашавою, при чому руду побирають із власних терен[ів] у жидачівському повіті. З почину проф. І. Мосціцького, а при дільній участи творців „Ґазоліни" передовсім передчасно померлого і незвичайних заслуг інж. В. Шайнова, повстає сьогодня „Метан", потому перетворена на Хемічний Дослідчий Інститут у Варшаві.

На особливу увагу заслуговує відношення „Ґазоліни" до своїх службовців, що є у нашому промислі без прецедензу. Саме всі постійні службовці є рівночасно акціонарями спілки і то не лише на око, коли в вінцем минулого року мали 46 проц. акційного капіталу і 61.4 проц. голосів. У слід за цим іде їх економічне соціальне становище, що відбігає від державних постанов. Отож усім прислугує 3-місячне виповідження і додаткова відправа (місячна платня за кожний перепрацьований рік), а відпустки доходять до півтора місяця для умовних службовців і 28 днів для фізичних. На такому внутрішньому устрою найкраще виходить підприємство, бо його службовці ніколи і в найтрудніших обставинах не завели.

З нагоди свого ювілею видала „Ґазоліна" гарний альбом, присвячений історії минулого та намірам на будуче. Інж. М. Вежбицький вказуючи у вступнім слові незалежність від чужого капіталу та стверджуючи, що „Ґазоліна" є організацією обчисленою на довгу видаль. Справді при такій реальній і моральній підставі не видається утопією цей нафтовий контракт „Ґазоліни", що виганяє в році 2006. Піонір і головний продуцент виробу, а ним зависний господарський розвій краю, може дивитися з гордістю у свою минуле та з вірою в майбутнє.

Під ту пору головою Надз. Ради „Ґазоліни" є проф. Гавриїл Сокольницький, президом Управи инж. Мар'ян Вежбицький, членами інж. Йосиф Ковальчевський, інж. Брунон Шимановський, д-р Брунислав Войцеховський, Шасний Тарновський і інж. Отефан Сулімірський.

По широкому світі.

Директор польського державного банку д-р Бирка приїхав учора до Букарешту. Нині перевів він розмови з представниками румунських фінансових і промислових.

Мусулманські діячі з різних країв присилають начальній арабській раді Палестини заклики вистрівати у боротьбі.

Німецький міністр війни ген. Бломберґ виїде 2. червня ц. р. [...] дні до Риму.

Міжнародній цукровий договір заключено у висліді цукрової конференції. У новій цукровій раді 9 держав матиме постійних представників, представники 5-ох інших держав будуть змінятись.

Румунський міністр закордонних справ Антонеску, що тепер перебуває в Женеві, виїде ще цього тижня до Парижа.

—o—

НОВИНКИ.

— **ВПИСИ** до Жіночої Фахової Школи кооп. „Труд" у Львові, **Ринок ч. 39**, щоденно від 9—1 і 4—6. Вступні іспити 18. VI і 3. IX. У програму гриліт[ь]ого навчання на кравецькім відділі входять: Предмети фахові: шиття і крій суконь і білля, моделювання, ручні роботи і народні вишивки, фахові рисунки, книговодство і кореспонденція, тов[а]рознавство, домашнє господарство, кооперація. Предмети загально-освітні: релігія, українська і польська мова, історія, географія, рахунки, хемія, наука про громадянство, гігієна, руханка, спів. Від кандидаток вимагається 7 клас вселюдної школи або 5—6 за вступним іспитом та покінчення 13—18 літ життя. — Школа має всі права прилюдних шкіл. Учениці користують із залізничих і трамваєвих знижок. Покінчення науки в школі дає основне фахове знання та право на самостійну заробкову працю. Ученици можуть мати приміщення в бурсі. Науки в школі і на курсах починається в перших днях вересня. — Приймається також зголошення на ОДНОРІЧНИЙ КУРС домашнього господарства і кравецтва, що дає практичне знання з кухонарства і кравецтва та поширює освіту вселюдної школи наукою історії, географії і літератури Украї[ни], кооперації, гігієни і т. п. — ТРИМІСЯЧНІ КУРСИ: крою і шиття суконь; крою і шиття білля; модництва; домашнього господарства; трикотарства. 1005 1—2

— **ОХОЛОДА — НАСОЛОДА.** По обіді в ресторані „ОКО" Костюшки 3 зазнаєш справжньої насолоди при морозиві „Фортуни Ноєт". 999 2—3

— **Присилайте свої відповіди** у справі літературного конкурсу „Діла": які з видрукованих у наших фейлетонах новель уважаєте за найкращі? Нагороди Редакції призначені для 7 найкращих новель. Відповіді приймаємо до 1-го **червня** ц. р.

— **На відпочинок** по цілорічній важкій праці найкраще їхати до Гребенова до пансіону Зелемінь. Пансіон Зелемінь у Гребенові знаний є зі своєї доброї обслуги, достатнього та здорового харчу. Найкраще положення в Гребенові має Зелемінь, тож їхати тільки до Зелеміну вже від 1. червня. 995 2—2

— **З найвищим числом** висилаємо нашим точним передплатникам новий том нашої бібліотеки, повість італійця Сальваторе Фаріна „Любов оповита брехнею" у перекладі М. Островерхи. У тому самому томі є ще три оповідання: Матільде Серао „Покинена", Антоніо Фогаццаро „Недокінчені ідилії" та Едмондо де Амічіса „Зустріч". Дві останні новелі переклав Петро Карманський. Ціна книжки 2 зол.

— **Панахида** по бл. пам. Голові Директорії і Головному Отамані Війсь Української Народньої Республики **Симоні Петлюрі** та всіх полеглих за волю України відбудеться у свято-Юрівській церкві (вул. Францішканська 3.) в год. 12.30 у неділю 30. травня 1937.

— **Мистецька виставa**. В неділю, 30. ц. м. буде відкрита нова виставa Союзу польських артистів пластиків у домівці при вул. Дідушицьких. Виставa обіймає збірку графік З. Ацединського, малярську графіку Е. Кисьмержа, різьби Е. Цесліка та рисунки й олії Г. Лянгермана. Вступ для шкільної молоді безплатний.

— **„Тиждень Червоного Хреста"** уладжує польський Червоний Хрест у днях від 1 до 10. червня ц. р. у Львові. Завданням „тижня" познайомити громадянство з діяльністю цієї пожиточної установи.

— **В Українськім Науковім Інституті в Берліні** виголосить 28. ц. м. проф. д-р З. Кузеля виклад про „історичний розвиток і сучасний стан українських мовних дослідів".

— **Фірма на англійський зразок** — це фірма воєнних матеріялів „Лещків" у Львові, що святкувала вчора день посвячення свого нового льокалю при вул. Коперника ч. 2. Широкий загал не знає, що матерії, вироблювані з чистої вовни у Лещкові, витримують конкуренцію з найкращими англійськими матеріями, славними на ввесь світ. Кожна така матерія тримається роками, зберігаючи вигляд нової; вона швидше зужиться, ніж зношиться. Клієнти Лещкова — це люди, які тримаються засади, що найдорожча добра матерія завсіди ліпше виплачується, ніж найдешевіша. Вдячні клієнти фірми та запрошені нею гості і представники преси на посвячення нового льокалю переслали її представникам цвіти та привіти. „Лещкіє" старається підтримати як найкращі зв'язки з нашим громадянством.

— **Де дівся абітурієнт Евстахій Дякун?** У нас була вже згадка про те, що львівський абітурієнт Евстахій Дякун (через помилку подано було: Мя

кун) пропав перед кількома днями без вісти. З кругів родини пропавшого довідуємося, що Е. Дякун скінчив саме VII. гімназію у Львові, але його (одинокого абітурієнта з VIII. класи!) не допустили після писемного іспиту до устної матури. Рідня Е. Дякуна, якій відомо, що хлопець взяв собі дуже до серця цю невдачу, затривожена його долею. Якби хто знав що про теперішній побут Е. Дякуна, звозить повідомити негайно його рідню в Яворові.

— **Шукають спадкоємця.** Слідчий відділ львівської поліції у Львові одержав вістку з американського консуляту у Варшаві, що американська влада глядає за Іваном Дранахом, який унаслідив спадщину по браті, що вмер в Америці.

— **Дозорці грали в шахи, а пацієнт повісився.** У львівському суді відбулася розправа проти послугачів кульпарківського шпиталю, Івана Якубовського і Петра Марцінішина за занедбання нагляду над умово недужим студентом В. Коли послугачі взялись грати в шахи, студент повісився на віконній кратї. Марцінішина засуджено на 4, Якубовського на 2 місяці вязниці.

— **Посвячення людового дому** відбулося в Соколові бучацького повіту. В посвяченні взяв участь повітовий староста Федерович, що виголосив промову з закликом „Не дами землі"...

— **Кого арештували?** У звязку з грабунковим убивством Ясінських із Белзця золочівського повіту придержано після трьох тижнів у Желиборах рогатинського повіту двох людей під закидом, що доконали цього злочину. Поліція зловила їх на фірі під скринями і соломою. При арештованих знайшли більшу грошеву суму.

— **Комуністичний процес.** На виїздовій сесії рівенського окружного суду в Дубні відбувся великий процес проти 47 мешканців дубенського і луцького повіту, самих українців, яким закинено комуністичну діяльність і викликання подій у Ставрові. На розправі зізнавав б. секретар окружного комітету КПЗУ в Луцьку, Конрад Пасіка, що перед двома роками зірвав з комуністами. Обвинуваченних засуджено на кари вязниці від 1 до 10 літ, а трьох увільнили. Між засудженими є 12 жінок, а яких чотири дістали по десять літ вязниці.

— **Поклади залізної руди** викрили в селі Гоголе коросненського повіту. Фахівці ствердили, що руда надається до експльоатації.

— **Самосуд.** В Ляшках ярославського повіту на вчителя Козубаля напав Юрко Вах і зажадав видачі всіх грошей. На крик нападеного вчителя збіглися селяни і так побили Вака, що він на місці помер. Поліція арештувала Юрка Турчина.

— **Бальонова катастрофа.** Над селом Станиславів біля Яблонної експльодував бальон, власність державного метеорольогічного інституту в Легіонові. Бальон спалахнув вогнем і впав на овочеві дерева, де згорів до тла. Він був привязаний на висоті 300 метрів металевою линвою, яку зірвав вітер і поніс на Яблонну. Линва зачепила за електричний дріт високої напруги, розтягнений здовж дороги. Повстала іскра, що спричинила катастрофу. В бальоні находилися поміркові й обсерваційні прилади, що автоматично реєстрували атмосферичні явища.

— **Кілько жидів на світі?** „Генераль Анцайгер" повідомляє, що по обчисленнях органу німецьких дікарів на цілому світі є около 40 міліонів расових жидів. Із цього числа припадає на Европу 25 міліонів, на Азію півтора міліона, на Африку 800.000, на Америку 10 до 12 міліонів.

— **Бальонові змагання за нагороду Гордон-Бенета** відбудуться цього року, як відомо, з Бельгії. Досі зголосилося до рекордового лету 19 бальонів, з того 3 німецькі, 3 бельгійські, 3 польські й один швайцарський. Надіються ще бальонів французьких і голяндських. З бельгійської сторони беруть участь Демітер і Гофманс які торік на бальоні „Бельгіка" виграли чашу.

— **Несовісний адвокат.** У Варшаві арештовано адвоката Здіслава Рихновського за грошеві злодіяння на шкоду своїх клієнтів. 40 осіб потерпіло шкоду на суму 40.000 зол.

— **Бухарін — ворог комунізму.** Загальне зібрання Всесоюзної Академії Наук у Ленінграді счеркнуло із спису активних членів академії та її президії: „ворога народу Бухаріна, що діяв на шкоду комуністичної партії та совітської влади". Як відомо, Бухарін був один із перших комуністичних ідеольогів.

— **Школи комуністичної пропаганди.** З доручення центрального комітету комувістичної партії в Совітах вербують тепер кандидатів до т. зв. шкіл пропагандистів в річницем науки від одного до двох літ. Кидається при цьому в очі диспропорція між вимаганими кваліфікаціями а пропонованою винагородою. Від кандидата вимагають освіти з обсягу всеподної школи та щоб 7 літ належав до партії. Кожний курсист дістає місячну пенсію 550 рублів і повне удержання. Після скінчення науки нагороду підвищать. Слід зазначити, що совітський робітник дістає 100 до 200 рублів місячно без ніяких додатків у натурі.

— **13 міліярдів літрів води** впало перед кількома днями на столицю Югославії. Жахлива градова буря перемінилася в хмаролім і залила цілий Білгород на метер водою. Град був величини, якої досі не видали. Скількість води, що залила місто подають як вище.

— **Право білої людини.** В Бенбрідж, у стейті Георгія, юрба білих людей придержала мурина Віллі Ріда, про якого кружила поголоска, що вбив дві жінки. Мурин хотів утікати, але його застрілили. Опісля коли тіло мурина лежало в похоронному заведенні, юрба витягнула його на вулицю, привязала до самоходу і тягнула вулицями, аж врешті спалила. Поліція була безсильна супроти розлюченої товпи.

— **6.000 циганських музик у Будапешті.** Столиця Мадярщини переживала на днях великі паради з приводу 500-ліття введення циганської музики до Будапешту. Паради відбулися на великі розміри при участи циганських орхестр із цілого краю. Загалом до Будапешту приїхало 6.000 циганів, що брали участь у великому фестивалю, який влаштовано у фільгармонії, опісля під отвертим небом над хвилями Дунаю.

— **Большевицька господарка.** Ревізія харчевих складів у Москві виявила, що наслідком лихого укладження складів бараболі 20 прц. цього продукту зігнило а 20 прц. зіпсулося у крамницях. Крім того в бараболі є до 10 прц. землі та бруду. Взагалі з кожної тонни бараболі, привезеної до Москви, консументи можуть використати тільки половину. Решта гине без користи. Подібно діється з іншими продуктами.

— **Ріжні вістки.** З Москви вилетіли 4 літаки, везучи харчі для наукової експедиції проф. Шмідта, що находиться на ледовому бльоці на терені північного бігуна. — У Відні засуджено на 10 літ вязниці абсольвента фільософії д-ра Нелєка за вбивство професора університету д-ра Шліка.

Останні вісти.

САМОГУБНИЙ ЗАМАХ ТУГАЧЕВСЬКОГО?

„Морнінг Пост" повідомляє, що маршал Тугачевський, якого недавно Сталін післав на емеритуру, намагався покінчити самогубством. Замах ударемнили в останній хвилині.

✝ Посмертні згадки.

ПРОКІП МОСТОВИЧ.

Дня 25. V. в год. 23-ій помер Прокіп Мостович, емер. директор гімназії в Коломиї. В. Й: П!

*

Сина Покійного Романа, що є під цю пору на розїздах з хором Дмитра Котка, просить приїхати негайно домів — **Рідня.**

Дописи.

СКАЛАТ.

Гостина театру Тобілевича у Скалаті. Український Народній Театр ім. І. Тобілевича виставив у Скалаті 5 пєс у днях від 17. до 21. п. м. Репертуар театру направду добре підібраний. З такими пєсами, як „Шаріка", „Дівча з Маслосоюзу" та „Довбуш", можна виступити теж і на чужих сценах. Можна мати лише деякі заміри щодо драми „Довбуш", де автор забагато обвинуачує Довбуша та не малює достаточно того суспільного тла, на якому виріс і діяв Довбуш. Тому то герой драми Олекса Довбуш представлений у дещо чорнішім світлі, як не малює його нам народня легенда. Зате вніделівований Іван Довбуш, брат Олекси, з незрозумілих для нас причин, бо народній перекаг нездує про Івана Довбуша лише як про брата легендарного Олекси. Щодо самої вистави, то таїкові орган недосягало оригінальности. Зате чудовими декораціями III. дії (Довбуш сидить на оклі) присутні захопленнлися. Гра всіх артистів (крім деяких слабших моментів пор. Балинського в „Шаріці") стояла на високім рівні. П-і Вешцалева в ролі темпераментної мадярки Шаріки підтвердила знівий рев своєї небуденні мистецькі здібности. Ветеран Рубчак захоплює дальше публіку своєю незрівняною грою. З молодших артистів-новиків слід згадати за їх мистецьку пру: „розмрійну гущулку" Сассарівну, наївну Шарапівну, знаменитого співака Ходатва, комїка Яковлева, палкого Садовського, „поета" Радванського, „неховатого женіха" Кемпу та інших, які під умілим проводом режисера Бенцаля вибиваються на передові місця нашого театру. Також співи і танці виконано по мистецьки, за що публіка нагороджувала артистів безперервними оплесками. Публики, як звичайно у Скалаті, небагато.

За розбудову українського промислу. Заходом повітових суспільних організацій відбудеться у Скалаті дня 1. червня ц. р. повітова анкета, присвячена розбудові українського промислу. На анкеті буде кілька рефератів про дотеперішні осягн та дальші можливости і вимоги для українського громадянства в розбудові українського промислу. Наші організації в поодиноких сіл повинні вислати на анкету своїх представників, щоб вони заслухали фахових рефератів і стали на місцях першими піонірами в розбудові українського промислу. — І. Ч.

ЖОВКВА.

Відпуст без жидів і без каруселі у Крехові. Дня 21. і 22. травня ц. р. відбувався відпуст у Крехові коло Жовкви і перший раз у своїй історії відбувся без участи жидів та без каруселі. Хоча була субота, жиди таки пхалися зі своїм крамом, але їх спокійно випровадили. Один з них приїхав і ставив фіру коло самого хреста. Підійшов під хрест, клякнув, перехрестився і стояв ніби молитись, але й це йому не помогло. Його пізнали і звеліли вертатись там, звідки приїхав. Подібно поступили і з іншими жидами. — При цьому одно слово до наших крамарів. Чужі крамарі приїзджають два-три дні наперед перед відпустом, забирають найкращі місця, а наші приїзджають пізно і тому мусять іти на самі пйвці. Чужі захвалюють свій крам всіми голосами, а наші мовчать. Тому чужинці заробляють гроші в наших людей, а наші ні. Спитайте їх, то вам скажуть. Чужі фотографи, які найбільше заробляють на наших відпустах, приносять зі собою навіть українські декорації і день-два наперед займають відповідні місця для себе, а наші приходять майже голіруч і то аж у половині відпусту. Коли вже раз прийдете до розуму? — Ще слівце до оо. парохів. Народ іде на відпусти, бо бачить там своїх оо. духовних. Не було б їх — і народ не йшов би. Отже оо. духовні відповідають за своїх парохіян. Тому всі повинні звертати пильну увагу на те, щоб відпуст не став для них розпустом. Треба колись интересуватись і тим, що діється поза церквою, щоби колись не жалувати, як уже буде за пізно.

ЯВОРІВ.

Вистава „Юлії" в гімназії СС. Василіянок. Марійська Дружина гімназії СС. Василіянок у Яворові відома громадянству Яворищини зі своїх симпатичних і вдатних вистав. Минулої неділі відбулась вистава на 5 дій під наз. „Юлія". Тло вистави історично-релігійне. Розвій акції заінтересовує і держить у напрузі слухачів, зокрема кінцеві сцени зворушують. Ученниці, що вивели цю виставу, проявили навіть у деяких місцях драматичні здібности. Публики багато, що є доказом заінтересування громадянства школами СС. Василіянок у Яворові, хоч деякі „приятелі" цього собі не бажають.

Гість.

Спорт.

Найкращий успіх України.

УКРАЇНА — ЧОРНІ 5:1 (3:0).

Україна осягнула найкращий успіх не тільки з цьогорічних мистецтвах, але у всіх дотеперішніх грах з Чорними. Чорні б. мистець Окружної Ліги програли зовсім заслужено і коли б не пех деяких грачів вислід міг би бути ще вищий. До цих змагань виступила Україна без Мікльоша і Максимова а Малюхою на лівім лучнику і Кравєвським на крилі. На середині помочі заграв по довшій перерві Гошовський, який цілу нагнав своїми поданнями постійно до переду. В нападі мала краща права сторона: Магоцький, Скоцень II і Хомишинець. Дебют Малюхи вийшов зовсім удачно. Оборона грала добре, зокрема Скрегота. Гупул, крім кількох небезпечніших ситуацій — безробітний.

У першій половині весь час перевага України, яка добуває перші ворота зі стрілу Хомишинця, який добив гострий вільний Скрегота. Другі ворота добув Магоцький по акції Кравєвського і Малюхи. Треті ворота добув той самий грач.

У другій половині Скоцень II підвищує вже в 2. хв. до 4:0. Кільки хвилин пізніше Чорні добувають з карного почесні ворота. Гра стає цікава. Чорні натискають, згодом Україна знову переходить у протинаступ. Магоцький мілить оборону, випускає на пробій Скоценя II і 5:1.

Ще кілька ситуацій мають Малюха, Скоцень II. і Кравєвський, але іноді в 2 кроків не вдається їм добути воріт.

Судив п. Драбковський з Перемишля. Глядачів 1500.

Після цих змагань Україна знову висунулася на друге місце.

УКРАЇНА II — ЧОРНІ II 4:1

ІНШІ ВИСЛІДИ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

ЛЬВІВ. **Гасмонея — Польонія 3:1 (3:0)**

ПЕРЕМИШЛЬ. Чувай — Лехія 6:1.

ЯРОСЛАВ. **Огніско — Р. К. С. 1:3.**

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Роман Могетич: „МЕСТЬ ЗА ДІВОЧУ ЧЕСТЬ". трагедія на 5 дій. Кальна, 1937, ст. 35.

Роман Могетич: „ОЙ, ТІ ЛІТНИКИ", комедія на 3 дії. Кальна, 1937. ст. 48.

Роман Могетич: „ЗІ СЕСТРОЮ ПІД ВІНОК", драма на 5 дій, Кальна 1937, ст. 40.

Роман Могетич: „ДЕПУТАЦІЯ ДО ІНСПЕКТОРА", комедія на 3 дії, 1937. Ст. 34.

Марко Черемшина: ТВОРИ. Том І-ий. Повне видання за редакцією д-ра Євгена Ю. Пеленського. В-во „Ізумрад". Окладинка М. Бутовича. Стор. 208.

ЖУРНАЛИ.

НАЗУСТРІЧ, двотижневик. Література, мистецтво науки, громадське життя. IV-ий рік видання. Ч. 10 (82) за 15. V. 1937. Зміст: Осип Бодиарович: Від Богдана Хмельницького до Києва. — Юрій Косач: Поезія. — Ростислав Кедро: Нічні марн. — Богдар Жарський: Весняний сонет. — Марія Биленька: Картини з життя Івана Франка. — Людвік Піранделло: Колискова пісня. — Володимир Залозецький: Стилевий мозаїцизм у Стрию. — Мал. Рудницький: Індіанська романтика. — Ромен Ролан: Над Евфратом. — Фольклорний світ. — Українська хроніка — Рецензії. — Горобці на дроті. — 14 ілюстрацій.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

ШАФКОВІ КУФРИ

валізи, міхи на постіль, коробки на капелюхи та хомірці, багажові паси по цінах найнижчих поручає

Робітня ринарсько-галантерійна **Н. БАРЕР**

Львів, Сикстуська ч. 2, побіч ф-ми „Саламандра"

Театри.

Український Мол. Театр „Загреба" під арт. пров. В. Блавацького.

РАВА РУСЬКА:
28. V. Т. Шевченко.

ЖОВКВА:
29. V. Камо градеши? І. част. Вищий і Ліга.
30. V. Камо градеши? ІІ. част. Смерть Нерона?
31. V. Трафіка пані генералової.
1. VI. Т. Шевченко.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ТЕРЕБОВЛЯ:
28. V. Шалапут.
З Теребовлі їде театр до Відня.

Великий Театр:

Пятниця, 28. V. год. 8.15 веч. Виступ Удая Шан-Кор індійський балет.

ЗОЛ. 9·50 СИҐНЕТ 14 карат, золото тільки у **Б. ҐРІНБЕРҐА, Сикстуська ч. 4.**

КІНА.

АПОЛЬО: „Останній акорд" з Ліль Даговер.
АТЛЯНТИК: „Тиждень перед шлюбом".
ВАНДА: „Дочка Джунглів", „Скопана жінку".
ГРАЖИНА: „Серця зі сталі", „Метаї".
ЄВРОПА: „Дай мені твоє серце".
КАСІНО: „Тільки раз кохала".
КОПЕРНИК: „Іх порше кохання".
МАРУСЕНЬКА: „Ах хет" („За ґрати") і „Веселі бідаки".
МЕТРО: „Возкування", „Чоловіки до вибору".
МІРАЖ: „Остання серенада".
МУЗА: „Поворот до життя" („Чорні вигод").
ПАЛЯС: „Ми редактор шлюбе".
ПАКС: „Буде краще" з Теньком і Шлеком.
ПАН: „Шість".
РАЙ: „Варвара Радзивіллівна".
СВІТ: „Іх ночі" з Кларком Гейблом і Клодет Кольбер та ревія „В експансьому житті".
СТИЛЕВЕ: „Пісеньяр Відня" і ревія „Зелена коверта".
ТОН: „Герой Текелєу".
УТІХА: „Останній могіканин" і ревія „Над синім Дунаєм".
ХІМЕРА: „В хуртовині логіки та заліза"

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5).
„Печера Аделъсберґ".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 28. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 12.00, 14.15 Розр. концерт, 19.00 Весела музика, 21.00 Оперетові мельодії, орх., хор, БІЛГОРОД (437) 18.40 Співи, БУДАПЕШТ (550) 17.00 Сальон. музика. 18.10 Сарпіцовий ресіталь Джоконди де Вітто, 21.00 Орх. концерт, 22.15 Цит. музика, ВІДЕНЬ (507) 10.10 Зп. арії Моцарта, 12.00, 13.10 Концерт, 17.00 Для дітей, 19.30 Пісні з усього світа, Далі Лішінська, 20.00, 21.00 „Подорож пана Перішона" ком. Лябіша, 22.20 Розр. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.20 Два фортепіяни, 20.10, 21.00 Розр. концерт, КОШИЦЬ (259) 18.00 Для Заквріяття (святочна авдиція в честь през. Бенеша), МІЛЯНО (369) 17.15 Танк. музика, 19.00 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Фігаро-ве весілля" оп. Моцарта, МІНХЕН (405) 7.10, 9.00 Музика, 16.10 Веселе муз. по-полудне, 18.15 Музика для кожного, соліети, ПРАҐА (470) 12.35 Сальон. квартет, 19.30, 20.00, 21.00 „Русалка" оп. Дворжака, РАДІО ПАРІ (1648) 16.00 Камер. музика, 18.30, 19.45 Співи, 20.15 Форт., 21.00, 22.00 „Ля Газет де Монмартр" гумор. денник, РІМ (421) 17.15 Камер. музика, 19.00 Розр. музика, 21.45, 22.00 Орх. концерт, співи.

Субота, 29. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 15.30, 20.10 Розр. музика, 18.00 Дуети орх., 22.30 Танк. музика, БІЛГОРОД (437) 18.00, 21.10 Нар. пісні, 19.50, 20.00 Вок. дуети, БУДАПЕШТ (550) 17.40, 18.00 Сальон. музика, 19.20 20.00 Нар. пісні у супр. цит. орх., 22.30 Оп. орх., ВІДЕНЬ (507) 10.50 Сільська музика, 18.00 Нар. пісеньки. 19.30, 20.00 Хор, 20.20 Сарпіцовий ресіталь Р. Одноросова, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 10.30 Для дітей, 14.00, 16.00 Музика, 15.10 Веселі нар. мельодії, соцр., бар., флет. форт., 20.10, 21.00 Оперетові мельодії, КОШИЦЬ (259) 13.30 18.00 Для Заквріяття, МІЛЯНО (369) 17.25 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 22.15 Комедія, опівсля музика, МІНХЕН (405) 14.20 Весела музика, 15.20 Легка музика, 22.50 Танк. музика, ПРАҐА (470) 12.35, 18.15 Сальон. музика, 21.05, 22.00 „Аврааель" симфонія h-moль Сука, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 20.15 Співи, 18.00 Для дітей, 19.45 Грецькі пісні, 20.30, 21.00, 22.00 Італійська музика, РІМ (421) 17.25 Танк. музика, 21.00, 22.00, 23.00, 24.00 „Ернані" оп. Верді.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 28. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.10 Програма на днні, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Музична авдиція, 11.57 Сигнал часу. 12.03 Концерт сальон. орх., 12.40 Полудн. денник, 12.50 Зільництво у Польщі, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Легка та популярна музика з гр. пл., 15.30 Львівські бімучі вістки, 15.35 Львівська молодь перед мікрофоном: Неночка оповідає, 15.52 Туристичний інформатор, 16.00 Програма на завтра. 16.05 Фрідман: Славянська рапсодія, гр. пл., 16.15 Гутірка з хорнем, 16.30 Сальонова музика, 17.00 Наука в СССР., 17.15 Форт. ресіталь Леон. Мінцера, 17.50 Говорена енциклопедія, 18.00 Актуальна гутірка 18.10, 18.16 Спортовий порадник 18.20 Господарське значіння туристики. 18.30 Едіта Льоран із своєю орхеотрою, 18.40 Жінка у бюрі, 18.50 Охорона домашніх тварин перед лявою мух, 19.00 „Таємний приятель" опов. Кадет-Бандровського, 19.20 З піснею по праці, 19.45 Оп. фрагменти, 20.00 Гутірка про інструмент симф. орх.: Дзвони, челісто гармонія, 20.15 Розр. концерт із гр. пл. 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Концерт симфч. орх., 22.30 Свят: Кохання у четвертому вимірі 22.45 Танк. музика з гр. пл.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орх. Концерт.

Субота, 29. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.10 Програма на днні, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Співаймо пісеньки, 11.57 Сигнал часу. 12.03 Орх. концерт, 12.40 Полудневий денник, **12.50 Значіння хліборобa в експорті яєць — гутірка, виг. дир. Ів. Мартюк,** 14.30 Театр Уяви для дітей: Кажа про три сестрички, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Ремізові мельодії, в гр. пл., 15.30 Львівські бімучі вістки, 15.35 Пучіні: Попурі з опер, гр. пл., 15.50 Із спогадів летуна, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Легка музика з гр. пл., 16.15 Парафрази та фантазії на теми давніх мельодій, орх., 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вістки, 18.20 М. Ольшевська, В. Дагілі, гр. пл., 18.35 Львівський актуальний фейлетон, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Люди Вісли, авд., 19.30 Шлеські вояцькі пісні, хор, 20.00 Шуберт у форт. транскрипціях, 20.30 Літер. новини, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Концерт орхеотри. Лукія Щепанська, сопран, 22.00 Весела Сирена: Міністерство гумору, 22.30 Танк. музика; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.05 Танкова музика, 24.00—1.00 Орх концерт.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89·20, 89·85, Долляр американський 5.28·50, 5.26·00, доляри канад. 5.28·50—5.26·00. Фльорени гол. 191·27—289·55, Франки фр. 23·68—23·54, Франки швайцарські 121·10—122·30, Фунти анґл. 26·19—26·03, Гульдени данн. 100·20—99·80, Корони ч. 18·29—17·60, Кор. дан. 116·24—116·10, Кор. норв 131·58—130·60, Корони шв. 134·96—134·00, Ліри італ. 23·50—23·83, Марки фінлянд. 11·38—11·20, Марки нім. 124·00 — 123·00, Шил. австр. 98·50—98·00, Марки нім. сріб. 133·50, 131·50, Тель Авів 26·19—26·03.

Акції.

Банк Польський 101·75, 101·00, Вугель 18·25, Цукор 29·50, Лібнон 12·50, Моджеїв 9·00, Норблин 60·00.

Тенденція неозначайна.

Папери

3 поз. інвест. 1 ем. 63·75, серія ненот., 2 ем. ненот., серія 84·25, 5 конверс 59·75, 6 дол. 54·75, купон 16·95, 4 прем. долар. 59·25, 59·25, 59·35, 7 стабіл. 77·00, купон 59·17, 4 консолід. 54·25, 53·13, 53·25, ост. дрібні

Збіжжя.

Львів, дня 27. травня 1937

Жито шт. І.	23·75—24·00
Жито шт. ІІ.	23·50—23·75
Овес шт. І. незад.	23·75—24·00
Овес шт. І. А. легко зад	23·00—23·25
Овес шт. ІІ. незад.	23·00—23·25
Овес шт. ІІ. А. легко зад.	22·25—21·75

Інші курси незмінені

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

З приводу зниженої тенденції ціп на масло не ставить

Молоко	18—19
Яйця	2·65—2·70

Тенденція зниженої на масло, на молоко і яйця здержана.

ПТИЦЯ.

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 27. с. м. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, дьоко подвірн птахомлекарні „М. С." у Львові (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курита І. кл. товсті від 0·60 кг. вагу	1·80 зол.
Кури молоді І. кл. товсті без гребінку на ногах від 1.50 кг вагу	1·15 зол.

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

МЕШКАННЯ

ПОКІЙ кавалерський до винайму: вул. На Вайках 26, м. 12. 1002 2—2

ПАНСІОНИ

ПАНСІОН „Марія" в Яворові поручає вегетаріянським харчем по цінах конкурренційних від 1. червня. 1009 1-5

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

...ИНІР із докладним знанням мови польської, німецької та французької найде добре приміщення. Зголошення до Українського Технічного Товариства Львів, Гродецьких 1 — в год. 10—12.

РІЖНІ

РІДКА НАГОДА! Перед виїздом на вакації купиш за безцінь журнали в Читальні Вшехпрасл, Сикстуська 19. Модн. журнали, ілюстрації, фотографічні журнали технічні, архітектонічні, дівчачі, політичні, літературні, рекламові графічні в 4 мовах. 1010 1—3

ОГОЛОШЕННЯ.

ХТО?!

хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідніщій

ПЕРФУМЕРІЇ

С. ФЕДЕРА

Львів СИКСТУСЬКА 7 Філія КОПЕРНИКА 19а

Кожний покупець, що покличеться на оце оголошення „Діла" дістане ЗАДУРНО гарний дарунок.

ЛЬВІВ ПОТОЦЬКО 58

ФАМОЗА

МИЛО ДО ПРАННЯ
МИЛА ДО ГОЛЕННЯ
ДІТОЧИЙ ПУДЕР

Всі йдемо!..
на морозиво, тістечка і овочі до нововідкритої крамниці

І. Бучка

1006 Львів, Руська 1. 1—2

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Субота 29. травня 1937. Ч. 116

ДІЛО

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телефон 229—41.

Трагедія молоді північно-західних земель.

Яким шляхом ішла би Німеччина на Україну?

Величава українська маніфестація у Празі.

Меншини становлять третину населення Польщі.

„Лови злодія!"

11 селянських хлопців перед судом за підсипання могили.

З гараздів української кооперації на Волині.

Ліга Націй і СССР. (Власна кореспонд. з Женеви.)

Чемберлєн британським премієром.

Пощо марш. Бльомберґ іде до Риму?

Пацієнт із 93 недугами.

8-годинний день праці для звірят.

Економічний огляд.

Ч. 116 (14.659). Львів, субота 29. травня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не вертають.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Червоні літаки збомбардували німецький корабель,

що бере участь у міжнародній контролі.

Німецьке інформаційне бюро повідомляє урядово: 26. ц. м. еспанські червоні літаки, які бомбардували місто Пальму (на острові Майорка), заатакували німецький торпедовець „Альбатрос", що стояв на рейді Пальми; 4 бомби впали близько „Альбатроса". Нїякого еспанського національного корабля не було тоді на рейді, значить: напад був звернений виключно проти німецького торпедовця. Такі атаки загрожують безпеці німецьких морських сил, які в інтересі світового мира беруть участь в контролі еспанських вод.

ЩО НА ТЕ ВАЛЄНСІЯ?

Як подає Авас, валенсійське міністерство оборони видало комунікат, у якому заявляє, що:

1) підчас бомбардування пристані Пальми було там чимало національних кораблів;

2) міжнародньої контролі не вільно переводити в еспанських пристанях, бо — на основі рішення комітету неінтервенції — контролювати кораблі вільно не ближче як 10 миль від берега;

3) контроля Майорки не належить до Німеччини, тому німецький корабель, перебуваючи в Пальмі не міг мати нїякої місії, звязаної з контролею.

КРУЖЛЯК „БАЛЄАРЕС" УШКОДЖЕНИЙ.

Райтер подає з Гібральтару, що національний кружляк „Балеарес", ушкоджений причалив учора до Кадиксу. Припускають, що збомбардували його червоні літаки.

НА ЕСПАНСЬКИХ ФРОНТАХ.

Національне командування повідомляє, що національні війська відбили з великими втратами наступ червоних на відтинку Сан Педро (баскійський фронт); червоні залишили на побоєвищі 200 вбитих і багато ранених. У невдатному наступі на відтинку Майор втратили червоні 30-ох убитих.

Комунікат червоних потверджує, що на біскайському фронті національний наступ триває. Під Ордуною протинаступ червоних стримав ворожу офензиву, недалеко шляху Еспіель-Вільягарта відбили вони ворожий наступ.

ЧЕРВОНІ ЗДОБУЛИ СЕЛА, ЯКІ НІКОЛИ НЕ БУЛИ У НАЦІОНАЛЬНИХ РУКАХ.

Офіційний комунікат валенсійського уряду згадує м. ін., що червоні здобули 7 сіл, які лежать на південний захід від Лясінверніяс, над Тахом.

На маргінесі того комунікату Авас пише: „З огляду на те, що згаданими місцевостями національні війська нїколи не володіли, цей комунікат звучить трохи дивно..."

Страйк льондонських автобусів покінчився.

Після одномісячного страйку льондонські автобуси вирушили нині (пятниця) в 4. годині досвіта на місто.

ПАРИСЬКІ МУЗИКАНТИ ПОГРОЖУЮТЬ СТРАЙКОМ.

Музиканти паризьких орхестр рішили на зборах почати завтра (субота) вполудне страйк, якщо міністр праці не змінить розпорядку, що допускає до орхестр 30—40 прц. закордонних музикантів.

СТРАЙК СТАЛЕВИХ РОБІТНИКІВ.

Вчора покінчився страйк металевих робітників, що тривав 6 тижнів.

Рівночасно застрайкувало 70.000 сталевих робітників у північно-американському стейті Огайо і дійшло до інцидентів.

Чемберлєн — новим премієром Великої Британії.

Нині рано премієр Болдуін зложив королеві димісію. Король приняв її та за радою Болдуіна покликав до себе Невіля Чемберлєна і поручив йому утворити новий уряд.

У звязку з тим прийде до змін в обсаді деяких тек. Мабуть Гор зложить теку міністра марінарки і перебере міністерство внутр. справ на місце Джона Саймона, який стане канцлером скарбу, на місце Чемберлєна. Здається, що Гор буде після Чемберлєна премієром. Тому, що Чемберлєн має тепер 68 літ, його премієрство може потривати не більше як 3 роки; Гор має тепер 57 літ, тому має всі вигляди на наслідство по Чемберлєні.

Крім Болдуіна, мають уступити з кабінету ще 3 міністри: Рамзей Мекдональд, Ренсімен і Даф Купер. На місце Мекдональда має прийти льорд Галіфакс, наслідником Гора буде — Стенгоп, а міністром війни — Горбеліш.

Пощо маршал Бльомберґ їде до Риму?

Хоча урядово запевняють, що німецький міністр війни марш. Бльомберґ їде до Риму зі звичайною куртуазійною ревізитою, загально припускають, що він порушить там важні справи — і то більше політичні, ніж військові.

Перш за все обговорить Бльомберґ справу спільної реакції на англійський проєкт перемиря в Еспанії. У цій справі британський амбасадор у Берліні говорив уже з міністром Нойратом, але дістав вимінаючу відповідь.

Франко-німецьке господарське зближення.

Міністр Шахт промовляв учора на бенкеті, що його видала торговельна палата у його честь. Шахт доказував, що 4-літній план в Німеччині конечний. Опісля він аналізував французько-німецькі торговельні взаємини і висказав сподівання, що переговори, які саме тепер ідуть у Парижі, покінчаться з успіхом.

Шахтові відповідав мін. Спінас, який підкреслив конечність, втримати тісні господарські взаємини між західно-европейськими державами і теж висказав сподівання, що німецько-французький торговельний договір буде підписаний.

Нова книжка Бібліотеки „Діла":

САЛЬВАТОРЕ ФАРІНА:

ЛЮБОВ ОПОВИТА БРЕХНЕЮ

повість.

Матільде Серао: „Покинена", опов. у перекладі М. Островерхи. — Антоніо Фогацаро: „Недокінчені ідиллі; Едмондо де Амічіс: „Зустріч" у перекладі П. Карманського. Ціна 2. зол. Порто 30 с.

Трагедія молоді північно-західних земель.

Про молодь північно-західніх земель не можна не згадувати широким колам українського громадянства. Бо що властиво це громадянство знає про неї? Майже нічого. А якщо врядигоди і прочитає в часописі прізвище студента чи студентки, інжиніра чи якогось іншого „скінченого", то навіть не знає, звідки вони — з Волині, Полісся чи Холмщини.

Трагедія молоді північно-західніх земель, тиха та невидна, в тому, що ця молодь самотужки мусить боротись за право до життя і шматок хліба.

Зрозуміймо душу цих самітних серед свого народу і потім — серед чужих.

На Волині ми маємо три приватні українські гімназії і духовну семинарію. Рікрічно вони гублять по дорові частину своїх вихованців, головно із старших кляс. Ці викинені зі школи молоді істоти падають назад у сіру масу, і ми навіть не бачимо слїду по них на поверхні життя. Щасливіші з них досягають папірця-матури, або й дістаються у вищі школи.

На Холмщині та Поліссі ми не маємо ні одної української школи. Проте той, хто цікавиться молоддю, іноді довідується, що в тій чи іншій вищій школі є студенти поліщуки та холмщани. Звідки вони? Таж пересічному нашому інтелігентові уявляються ті землі, наче випалені, висушені та засипані піском пустелі. Таж навіть преса лиш рідко згадує про ці всїма забуті области.

Але що може природа! Живі паростки здорової української маси, пройшовши через польські чи російські середні школи, де нерідко не чули ніодного рідного слова, потрапили зберігти себе для нації, щоб у вищій школі знову влитися в рідний гурт студентів-українців і як та рослина з темної пивниці, дозріти під промінням рідного оточення.

Але ми про цю молодь майже нічого не знаємо. Доєрівае вона десь собі, бореться з новими труднощами, затроює душу почуттям самотности, браком грунту під ногами.

О, яка щаслива молодь Галичини в порівнянні з молоддю північно-західніх етнографічних теренів, що дуже часто не має підтримки навіть у рідних батьків — темних селян або людей, вихованих у чужому російському дусі!

Трагедія північно-західньої молоді ще й у тому, що вона виходить у світ без усякої культурно-матеріяльної спадщини. Громадянство Галичини за півстоліття створило чимало організацій, підприємств та ріжних інших варстатів праці, що залишаються у спадщині молодим поколінням. Волинськаж, особливо холмська та поліська молодь майже нічого від батьків не дістає і входячи в життя піш-жебраками, мусить не тільки будувати для себе варстати праці, але і завойовувати на рідній землі місце для них.

Чи спроможеться вона це зробити, коли вже сьогодні вона здебільша голодна та беззахисна?

І в цьому найгрізніша риса її трагедії — в безробітті, в браку не тільки насущного хліба але й надій на те ,що він буде завтра чи за рік, за два, за пять. Правда, великий запас незужитої енергії, молодеча фантазія і ще незневірене серце покищо окрилюють цю молодь надіями на ясне завтра. Та вже — не всю молодь.

Не тільки матуристи, що не мали змоги вступити на вищі студії, не тільки „викинепці" із старших кляс гімназій, не тільки дівчата-матуристки, що вертаються до домів своїх батьків і поринають у їхній мертвій атмосфері, — навіть дипльомовані інженірки ріжних фахів сидять без праці тоді, коли інші заробляють гроші. В самому Луцьку з 22 осіб, що скінчили подебрадську Академію, ледви 10 мають кращу чи гіршу працю. А скільки є подібних жертв нашої власної економічної кризи по всіх північно-західніх землях? Скільки припливає до них нових життєвих розбитків з дипльомами архітектів, „гуманістів", правників і т. д.?

Окрему драму переживають на північно-західніх землях дівчата, що покінчили гімназії, або вже й побували у вищих школах та мусіли залишити їх. Коли ми, переглядаючи історію цих земель, натикалися на відомости з тих старих часів, коли тут представляли наш нарід лише „хлопі і попи", коли священничі доньки за браком відповідних женихів виходили заміж за звичайних селян, — нам здавалося це або чимсь неправдоподібним або страшною драмою. Історія для нас гірко повторилася: через те, що наша мужеська освічена молодь або сидить без праці, або заробляє так мало, що не може дати утримання родині, наші матуристки і навіть студентки, рятуючись від „стародівства", віддаються за цілковито темних сільських хлопців і повертаються до свого первісного стану (навіть священничі доньки), або виходять за чужинців і пропадають для власного народу.

І в одному і другому випадку — страта для нашої культури, а ті, що сидять без праці, теж нічого не можуть дати своєму народові.

І цей стан з кожним днем погіршується.

Може хто хотів би почути рецепту на цю страшну недугу нашого народу?

Годі її дати тут у кількох словах, тим більше, що цей стан має, крім усяких інших, і політичні причини. Зрештою, питання і так занадто складне.

Було би кроком наперед уже й те, якби наше громадянство зацікавилося положенням молоді поважно та зайнялося негайно бодай відповідним дослідженням його. Тоді був би грунт для якихось дальших заходів і рішень.

В. Островський.

Ліга Націй і СССР.

Женева, 22. травня 1937.

На денний порядок надзвичайної сесії Ліги Націй мають поставити дві справи, які повинні цікавити представників немосковських націй СССР. Мають виключити зі складу Ліги Етіопію за те, що в ній один нарід жорстоко поневолював кілька інших, і прийняти Єгипет, що по сотнях років здобув свою самостійність. Мимоволі виникає думка, що якби теорія Ліги відповідала її практиці, то Москву повинні би теж виключити, а представники немосковських націй повинні би заняти місця в Лізі поруч із представниками інших незалежних держав.

Є там іще держави, які мали в себе легальних представників Української Народньої Республики і які ніколи не визнавали і не визнають московського уряду СССР. І ці держави належать до Ліги Націй. Великі національні держави Німеччина та Італія проголосили, що вони ніяк не визнають якоїсь злуки Еспанії, чи лише Каталонії з СССР, а становище цих країн по перемозі комуністів властиво не ріжнилось би нічим від сучасного становища України, Білоруси, Грузії та інших національних совітських республик. Коли в европейській пресі появились чутки про можливість німецько-московського зближення, чільний німецький денник писав, що таке зближення цілком виключене, бо в СССР, де Московщина поневолює немосковські нації, ніколи необхідного духа для співпраці народів не буде.

Боротьба проти Москви в Европі йде далі і розвивається, на заході в Еспанії збройно, політична боротьба ведеться на південнім сході, у державах Малої Антанти і Балканської Антанти. Перемога комуністів в уряді Валенсії збільшує поважно небезпеку безпосередньої совітизації частини Еспанії з усіми можливими політичними наслідками. Літвінов робить зусилля в Парижі і в Льондоні, щоб допровадити до військового союзу між Парижем і Москвою. Успіх його акції поставив би Европу перед збільшеною загрозою близької війни, безуспішність цієї акції поглибить поважно політичну невдачу Москви в европейській дипльоматії.

На південно-східнім крилі цього фронту йде акція, яка може мати також поважне значіння. Міністр закордонних справ Туреччини затримався подорожуючи до Женеви в Букарешті, де відбув довші наради з головою міністрів, Антонеску. Намір московського уряду надужити Туреччину для скріплення захитаних московських впливів у Румунії не підлягає найменшому сумнівові, але можна мати сумнів, чи візьметься досвідчений турецький дипльомат, яким є Рущді Арас, провалити московську політику, коли переконається, що вигляди Москви на перемогу над Італією на Балкані дуже малі. А примушуючи Туреччину стануть рішуче на боці Московщини чи національних держав, московський уряд рискує продовжити фронт протимосковських держав від польського кордону до південних меж Кавказу.

Чекати якихось поважніших політичних рішень загально-европейського значіння в Женеві тепер можна властиво менше, ніж колись, але тут можуть позначитися виразніше, ніж це було, головні течії европейської політики та становище ріжних груп, великих та менших держав. Чи порушать тут у тій чи іншій формі справу немосковських націй СССР, це залежить у значній мірі від самих політичних представництв цих націй в Европі. Сучасне політичне становище в Европі у всякому разі сприятливе для цього. Фронт протимосковських держав зміцнюється і поширюється, а політичні події останнього часу дають дуже багато нагоди навязати теорію женевської установи до дійсного життя немосковських націй СССР. Статути Ліги Націй дають їй дуже широке поле акції у „внутрішніх" справах її членів. Якби Ліга могла піддати під дискусію лише незначну частину тих жахливих відносин, які панують у межах СССР майже виключно на немосковських землях, тоді московський уряд мусів би негайно відкликати своїх представників з Женеви.

Ця „інтервенція" Ліги як заступниці Европи у справах немосковських націй СССР тим більше на часі, що сучасна невпинна пропаганда московського уряду по цілій Европі, зокрема в Еспанії, Франції та ЧСР, є безпосереднім наслідком і продовженням господарки московського імперіялізму на немосковських землях. Намагання спрямувати Л. Н., яку московський уряд стільки разів нездужував для своєї акції в Европі, проти того самого уряду може видатися наскрізь безнадійним; але не можна забувати і того, що франко-московська акція завдала вже поразок на женевськім терені. Дотого останні поразки московської політики в Бельгії, Югославії, Румунії та льондонськім Комітеті неінтервенції безумовно поважно захитали і московські позиції в Женеві. Зрештою є засади, які треба обстоювати і підносити незалежно від того, чи є якась поважніша надія перевести їх безпосередньо в життя, а до таких засад належать безперечно права немосковських націй на їх державну самостійність.

Наскільки реальною, а навіть пильною справою є оборона прав немосковських націй у Женеві, міг переконатися кожний, хто мав нагоду почути відчит редактора для зовнішніх справ „Журналь де Женев", пана П. Е. Бріке, уладжений Комітетом Приязни цих націй у Парижі. Промовця привитав у Парижі перед відчитом один із найбільш популярних письменників Франції, Кльод Фарер, відомий очевидцем і численним українським читачам. Були на відчиті і поважні французькі політики, що порушену справу поневолених націй СССР в Л. Н. не вважали ані утопійною ані навіть безнадійною. Зріст значіння та актуальности справи немосковських націй в Европі, а навіть в Женеві йде без порівнання швидче, ніж розвиток політичної акції представників цих націй в Европі. А повинно би бути властиво навпаки.

М. Данько.

„ЛОВИ ЗЛОДІЯ!..."

Від одного львівського громадянина дістаємо до поміщення отей рядки:

Читаючи постійні алярми польської україножерної преси про страшну небезпеку від українців, зокрема брехливі і виссані з пальця дописи кореспондентів ендецької преси про систематичне викупно цілого ряду парцель і камениць у Львові та спеціяльно обектів, що мають стратегічне значіння, насувається мимохіть на думку відома тактика злодіїв, які збивають з пантелику юрбу випробуваним способом, а саме окликом „Лови злодія!" Спантеличена юрба міркує, що це кричить покривджений, якому лиходії зробили якусь особисту кривду чи матеріяльну шкоду, і счинює ще більшу метушню, підчас якої правдиві винуватці преспокійно зникають і далі роблять своє діло.

Такі думки тиснуться певно кожному до голови, хто прочитав уважливо в „Ділі" переклад алярмової статті в ендецькім органі „Варшавскі Дзенник Народови" з 23. V., пера львівського кореспондента того-ж часопису, якогось М. Р. Прочитавши її, не знаєш, чому дивуватися: великому тупетові автора, чи безмежній наївности читачів „В. Дз. Н.", що є тією „ерихонською" трубою, яка постійно підбехтує поляків проти українців, переліцитовуючися в україножерстві хіба тільки з ославленим краківським „І. К. Ц."

Якщо дійсно якісь меткіші фірми чи одиниці зпоміж українського громадянства приступалиб до викупна обектів збанкротованої механічної пекарні „Меркури", то можна булоб їх лише благословити за те, що урухомлюють нові варстати праці і дають заняття безробітним. На жаль, так не є. Ніяка українська установа не береться купувати цих обектів, бо засоби наші дуже скромні і братись за таке велике діло нема куди. А щодо приватної ініціятиви, то українські безробітні інтеліґенти не мають звичайно навіть необхідних грошей на відкриття маленької спожівчої крамниці, чи хочби кіоску або окремого прилавка („страґана") на магістратській площі. Не згадую вже про всі трудноші, звязані з виєднанням дозволу на відкриття такого варстату праці. Деж їм думати про щось подібне? Тому не диво, що на магістратській площі біля львівського ратуша знайдете за одним страганом навіть по двох інжинірів, себто людей з найвищою освітою, які з тяжким трудом і лише при матеріяльній допомозі рідні створили собі такий варстат праці... А більшість їх товаришів працює від ранку до вечора за марних 60—100 зол. місячно, або просто сидіє без праці у своїх батьків. Ось так виглядає наша сумна дійсність і запевнення львівського кореспондента „Варшавского Дзенніка Народ." про купно українцями обектів, що мають стратегічне значіння, є глумом в читачів цього щоденника, які всеж таки вірять у ці „ревеляції", бо читають їх постійно у своїй пресі.

Ще більшим глумом є „ревеляції" згаданого кореспондента М. Р. про викупно українцями великих теренів в околиці Личаківського парку під церкву і нову українську парохію. На превеликий жаль, справа з будовою нових грекокатол. церков у Львові більше як сумна. Не церкви, а латинські костели ростуть, у Львові мов гриби по дощі. Адже за останні роки, вже по війні, львівські поляки збудували три величаві костели: на Замарстинові, на Личакові та на Персенківці і два деревляні: в Нових Збоїсках та на Новім Знесінні. Крім того будують величавий костел на Сигнівці та підготовляють будову костелів на Баторівці, на Нов. Знесінні на Клепарові та костел оо. Місіонарів коло пром. школи. Слід теж згадати, що при вул. Войтіха перероблено по війні військовий магазин на костел св. Войтіха. Одночасно львівські римо-кат. Митрополія створила цілу низку нових парохій у Львові, а саме: на Знесінні, в Замарстинові, на Персенківці, при вул. св. Софії, на горішнім Личакові і т. д. Не слід теж забувати, що при кожнім майже новім костелі, напр. Остробрамської Богоматери на Личакові, на Замарстинові чи на Сигнівці, збудовано одночасно інтернати для ремісників, де нерідко польонізуються діти наших найбідніших з передмість Львова, сироти, покидьки і ті діти села, що шукають у великому місті шматка хліба.

Для повноти образу не завадить ще згадати, що нові костели побудували поляки в ріжних підльвівських селах, напр. у Кривчичах, де ще перед війною були у великій більшости грекокатолики, на Кульпаркові, в Зимній Волі, Брюховичах, Зашкові і т. д. Отже не ми, а поляки

побудували у Львові та в його найближчому сусідстві десятки нових костелів та інших польських станиць, хоч кричать, що це українці викуповують у Львові парцелі і спеціяльні обекти, які мають якесь стратегічне значіння...

Бо щож за той час збудували ми? Ледви одну церкву на Клепарові, і то на місце деревляної, та на т. зв. „Кайзервальд" перенесли з далекого села стару церковцю. Церковця ця гарна, стильова, але вона має радше музейне значіння, бо лежить на полі і людям до неї далеко.

Ось так виглядає увесь наш повоєнний дорібок у Львові на церковному полі. Одначе це не перешкоджає загорілим ендекам алярмувати польську прилюдну опінію неправдивими дописами. Інша річ, що це вже дійсно крайня пора приступити і нам у Львові до будови нових церков. Адже такі великі передмістя, як Янівське, Сигнівка, Стрийське, околиця вул. Кохановського—Зеленої та їх бічних і т. д. мають тисячі нашого населення, яке, не маючи своїх церков під боком, примушене ходити до костелів, або не ходить взагалі нікуди і поволи або пропадає для церкви й народу, або деморалізується та стає жертвою всяких сектантів чи навіть комуністів.

Кличу до всіх людей доброї волі: Направмо занедбане! Приступім якнайскорше до створення відповідних комітетів та берімся до будови церков на тих передмістях Львова, де вони необхідні!

ВИСОКА ШКОЛА ПОЛІТИЧНИХ НАУК
при
Українському Технічно-Господарському Інституті приймає впис студентів на перший семестр.

Програма Школи складається з восьми таких груп предметів: 1) Загальна політика, 2) Держава і право, 3) Соціяльна політика, 4) Економіка, 5) Соціольогія, 6) Журналістика, 7) Українознавство, 8) Різні предмети загального характеру.

Викладають професори **Української Господарської Академії** та інших українських високих шкіл.

Навчання триває **шість семестрів**. Провадиться **позаочною** (кореспондеційною) методою.

У дійсні **студенти** приймаються особи з закінченою середньою освітою. Особи б-з матури можуть вписуватися до школи, як **курсанти**. Після закінчення школи абсольвенти дістають **диплом**.

Проспекти з умовами студій і таксами за навчання **безплатно**. Звертатися на адресу: Ukrajinský Technicko - Hospodarský Institut. Podebrady, Tchecoslovaquie, або Товариство „Сільський Господар", Львів, Ринок 10. На ширшу відповідь прикладати міжнародню поштову марку.

На ту саму адресу надсилати прохання і запити у справі студій на 4-річному Високошкільному **Економічно-Кооперативному Відділі**, 2-річному **Технікумі Сільсько-Господарської Промисловости**, 2-річних курсах **Українознавства**, Високих Курсах **Громадської Агрономії**, 1-річних курсах **Бухгальтерії** та короткочасових курсах чужих мов, пасічництва, американського промислового пасічництва, садівництва, консервації і переробу садовини та городини, обробу шкіри, миловарства, фотографії, радіотехніки, птахівництва та городництва.

З українського життя в Чехословаччині.

Прага, травень 1937.

СВЯТО В РОКОВИНИ ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЙСЬКА.

В суботу 22. травня ц. р. відбулося у Празі ювилейне свято з нагоди 20. роковин відродження Українського Державного Війська та 11. роковин смерти Вождя Українського Війська, Головного Отамана Симона Петлюри.

Свято розпочалося в 16. год. у чеській православній церкві панахидою, що її уладив спеціяльно для цього створений Комітет, по бл. п. Головному Отамані С. Петлюрі та по всіх полеглих за волю і державність України. Панахиду правив у славянській мові священник-чех в асисті діякона-українця. Співав мішаний український хор.

У церкві були присутні б. старшини і козаки обох Українських Армій, б. дипльомати, політичні діячі й урядовці держ. установ, професори наших високих шкіл, культурні і громадянські діячі, гості з Закарпаття, молодь, заступники запрязнених нам народів і т. д.

З димом кадила неслася молитва за душі тих, що життя своє зложили на вівтарі Батьківщини. Спільною горячою молитвою „Боже Великий, Єдиний" закінчилася заупокійна панахида. При виході з церкви присутні складали жертви на бібліотеку ім. С. Петлюри в Парижі.

Коло 20. год. у великій салі „Унітарія" відбулася врочиста академія-концерт, що її влаштували два наші військові т-ва: Спілка Українських Воєнних Інвалідів у Ч. С. Р. і Союз б. Українських Старшин у Чехах разом з культурною організацією — Українською Спілкою ім. Мазепи (УСІМ).

Саля була заповнена по береги. Значна частина присутніх у барвистих народніх строях. Це рідкі і любі гості з нашого Закарпаття. Їхня присутність на салі у такій кількости ще збільшила святочний настрій. На сцені великий образ Головного Отамана, переповитий національними барвами. Під ним плякат з державним знаком тризубом, військові прапори та боєві відзнаки. Почесну варту мали лицарі Залізного Хреста.

Академію відкрив голова Спілки Інвалідів полк. Палій-Сидорянський, попросивши присутніх ушанувати память Головного Отамана С. Петлюри й інших українських лицарів, що полягли на полі слави, повстанням з місць. Змістовні і глибоко-патріотичні промови виголосили ген. М Омелянович-Павленко і голова Союзу б. Українських Старшин полк. Прохода. Щож торкається третьої промови інж. Дзюбенка, то — на жаль — вона ані своїм змістом, ані способом вислову ніяк не могла причинитись до піднесення святочного настрою.

З успіхом пройшла і друга частина академії: концерт. Особливо симпатично пройшли сольові точки програми: деклямація української гімназії у Жевницях, зокрема деклямація п. Микитюка, спів п-і Храневичевої та О. Самойловича, гра на фортепіяні д-ра Приходька, деклямація п. Галія й ін. Гарно співав мужеський і мішаний український хор. Свято закінчилося національним гимном, що його у піднесеному настрою відспівали всі присутні **дк.**

Шкло - Живець

воск. львівське. — Купелі сіркові, боровинові, потапово-ультрафіолетові та електр. заходи. Сезон від 15. травня до кінця вересня. Держ. урядовці 50% знижки.

УКРАЇНСЬКА ЗАКАРПАТСЬКА МОЛОДЬ МАНІФЕСТУЄ У ПРАЗІ.

Чехословенська Республиканська Партія (аграрники) скликала на 22.—24. ц. м. до Праги на партійний зїзд молодь з усіх кінців краю. Запрошена була й українська молодь із Закарпаття. До Праги прибула добра тисячка нашої молоді. З приємністю можна зазначити, що наші молоді верховинці повелися у столиці між чужими людьми як слід. От хочби таке: Селянські дівчата і хлопці закарпатці їхали до Праги по офіціяльній термінольогії як „карпатороси", „русини". А за ввесь час свого побуту у Празі вони виступали як українці. На празькому двірці, де зустрічав одну з приїзжих груп із Закарпаття розпорядчик московською мовою, верховинці попросили його говорити до них у зрозумілій їм українській мові.

М. РУДНИЦЬКИЙ. 3

30 ЛіТ ПО МАТУРІ.

ВІД ГІМНАЗІЇ ДО ФОТОГРАФІЇ.

Після першої товариської вечері деяким і не в годові йти спати. Такі старші панове-ювіляти хотять сплатити данину молодшим часам і заграти у бріджа; деякі настоюють на тому, щоб перевірити, чи не забули фербля. Та є й гігієністи, що мали свій „режім" і йдуть вже опівночі відпочити. Є й поетичні душі, що йдуть поглянути, яку міну має новий місяць над старими Бережанами.

Сплю у кімнаті з трьома товаришами. Один ще в гімназії твердив, що людині не треба більше сну, як 5 год., бо решта це втрата часу; в годині 5-ій зранку він уже голиться. Другий у 5.30 починає робити гімнастику Міллера; впевняє, що не має в цілому організмі нідного здорового нерву. Третій звик спати у ваґонах, бо вічно мандрує по світі — позавтра мусить бути в Берліні; і тоді як ми нарушуємо ранню тишу балачкою, досипляє спокійнесенько свою пайку, ні разу не кинувши в нас черевиком.

Усі ці „старші панове" мають свої звички. Готелевий кельнер питається двічі кожного, заки повірив, що чує добре. Один заявляє кельнерові, що ще не знає, чи буде пити сніданок, другий, що піде снідати до цукорні, третій так точно описує, яка має бути чорна кава, що кельнерові чорніє в очах і коли він приносить мою порцію, то розливає її на самій середині кімнати, ніби дебютував у „Макбеті".

Ранішня програма для всіх заздалегідь установлена. 8.30 збираємося в гімназії з учителями. Сідаємо у лавках відповідно до того як хто пригадує собі своє місце. Та це тільки „про око", бо ми в новому гімназійному будинку, якого за наших часів іще не було і не відчуваємо до нього ніякого сентименту. У ратуші, де ми ходили ввесь час до школи — поміщені тепер ріжні військові установи. Жаліємо, що не роздобули вчас дозволу зібратися там і повідшукувати свої старі лавки, якщо вони не пропали за війни на боєвій бережанській лінії.

Коротка офіціяльна промова одного з наших товаришів, відповідь одного вчителя, привіт теперішнього директора. Ще хтось має охоту сказати слово, але один комітетовий пригадує, що пів до десятої мусимо вже бути на панахиді в церкві; звідти йдемо всі на тиху богослужбу до костела і на молебень до синагоги. У костелі та церкві ведуть відправу наші товариші, до синагоги веде нас один товариш, достойник місцевого кагалу.

Цікава сценка, коли входимо до синагоги: там є кількадесять вояків-жидів і коли вони побачили нараз полковників, як входять до середини, виструнулись перелякані, ніби перед ревізією.

По відправах маємо більш як годину часу, щоб пройтися по місті. Передовсім стверджуємо, що місто зовсім не змінилося: виглядає так ніби консерваторський уряд зберіг його ненарушно для нас, щоб ми могли почувати себе в ньому як за давніх часів. Видається, що деякі камені у хіднику вищерблені ще нашими ногами. Тільки довкола криниці в ринку сторчить кілька дерев, якби хтось ними замаяв це місце на Зелені Свята. Містечко змаліло та прибишкло. Не бачимо гімназистів з усміхненим обличчям, не чуємо того бадьорого реготу, що лунав за наших часів при зустрічі кількох товаришів на головній „артерії".

За годину переходимо місто у трьох напрямках і не можемо зрозуміти, як ми могли тут колись ховатись перед очима шкільної та домашньої влади. Чи справді наші опікуни не знали, де ми просиджуємо і під які вікна ходимо? — чи вони були такі сліпі або дискретні, чи ми такі хитрі?

— О, памятаєш... тут мешкала — —

— Хвалиться, що щось памятає! Я тобі можу сказати хто коли репетував за те, що ходив цією вулицею...

Але в Бережанах живуть іще люди, які памятають дуже добре наші прізвища, знають, де коли хто з нас мешкав і на які заслужив „обичаї".

Найбільше бентежить нас поява молодої жінки, яка нагадує нам достоменно таку саму зперед 30 років. Це донька тої, яку ми колись знали як ученицю та яку подивляли. Як тепер виглядає її мама? Дехто впевняє, що дуже мало змінилася і „коли не віриш — можемо відвідати її... напевно буде дуже рада..."

Та нема часу на ніякі офіціяльні чи приватні візити. В означеній годині на нас чекає фотограф. Фотографія залишиться нам памяткою до найближчого зїзду і не можна спізнитися. 20 хвилин пробуємо скласти групу, якби пробували влізти до скриньки з консервами; ріжнимося тільки тим від сардинок, що голова при фотографії має першорядне значіння.

— Цик! готово!

Бракувало одного; наш 50-літній спортовий змагун, що здобув нагороду у перегонах, не добіг на час. Хтось пропонує доклеїти на фотографії його спортову відзнаку.

Як виглядаємо на фотографії? Одні як наші учні, другі як наші вчителі; з одних життя зробило достойних сеніорів, других посмарувало чудодійним кремом — убрати би їх у гімназійну блюзку і так само брикалиб!

(Далі буде)

В десяті роковини смерти

Д-ра Володимира Бачинського

відправиться

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
З ПАНАХИДОЮ

30. травня ц. р. в год. 12. впол. в Успенській церкві, на яку запрошує

Гурток Приятелів і Знайомих.

У неділю 23. травня підчас загального походу республіканської молоді головними вулицями Праги закарпатці йшли зі своєю верховинською орхестрою у прекрасних народніх строях під своїми національними жовто-блакитніми прапорами. Окрім того майже кожний учасник та учасниця цього походу мали в руках невеличкі прапорці у тих самих барвах, якими маніфестанти вітали праську публику.

Українці йшли на чолі головного походу. Коли вони показалися на головній улиці — Вацлавське Намести, де було найбільше скупченого народу, з усіх кінців понеслися оклики привіту: „Нехай живе Закарпаття! Нехай живуть українці!" У відповідь на це з походу лунали оклики: „Нехай живе Прага!" і т. п.

Цьому надзвичайно красному і мальовничому походові приглядалися великі тисячі народу, члени уряду і парляменту, представники дипльоматичного корпусу та делегацій чужих держав: Франції, Югославії, Румунії тощо.

По обіді на Страговському стадіоні у присутності президента республики відбулися пописи, забави та ріжні інсценізації. Українці провели кілька побутових сценок із циклю: „На храму" та заспівали верховинський гимн: „Верховино, світку ти наш".

дк.

НІМЕЦЬКИХ ЛЕТУНІВ ТАКИ НЕ РОЗСТРІЛЯЮТЬ.

Пресове бюро баскійського уряду повідомляє, що уряд рішив не розстрілювати засуджених на смерть німецьких летунів, щоб не давати фашистівським державам нагоди до скріплення інтервенції.

На фонд допомоги академ. молоді

зложили в Адміністрації „Діла": **д-р Денис Лукіянович, Львів, 5 зол.; д-р Іван Грицай, Львів, 3 зол.** Разом з жертвою Вп. д-ра Теодора Соневицького зі Старого Самбора в сумі 50 зол. зложено у нас на Фонд допомоги академічній молоді 58 зол. Хто черговий?

По широкому світі.

Румунський король Карло хорий; вчора вечором у його температурі не було змін.

Бельгійський парлямент розглядатиме в середу справу амнестії для фламандських активістів.

Жидівська держава, яка повстане в поділу Палестини матиме мабуть назву „Ерек Ізраель".

В американському місті Сан Франціско хтось здер німецький прапор з новозбудованого моста. Посадник перепросив німецького консуля.

Представники Малої Антанти радять тепер у Женеві на тему дозброєння Мадярщини і відношення до СССР.

Національности Польщі.

КОЖНИЙ ТРЕТІЙ МЕШКАНЕЦЬ ПОЛЬЩІ — НЕ-ПОЛЯК.

Досі подавали „Статистичні Вісти" та інші урядові статистичні дані, що в Польщі з кінцем 1931. року на 32,133.000 мешканців було 22,208.000 поляків та 9,925.000 осіб інших національностей, чи пак осіб, які уживають іншої мови, а не польської. Іншими словами: 69,1 відсотків населення Польщі — це по офіціяльній статистиці поляки і 30,9 відсотків мешканців інших національностей. Але який є розподіл цих 9,925.000 меншостей, досі ще ніхто не подав. Щойно тепер по 5 і пів роках подали „Статистичні Вісти" дані перепису населення з 9. XII. 1931 р. щодо матірної мови та окремих віроісповідань у державі.

Цікава річ: Цієї повної публікації не подав ніодин польський часопис і навіть Польська Телеграфічна Агенція (ПАТ) теж її промовчала, хоч вона подає завжди докладно всі урядові статистики. Це очевидно має оправдання. [illegible] Польща [illegible] і в дійсності є [illegible] такою національною державою, в якій що-найменше кожний третій мешканець не є польської національности.

Із тих 31,915.800 мешканців Польщі (без війська) на підставі матірної мови є:

21,993.400	(68,9%)	поляків,
3,222.000	**(10,1%)**	**українців,**
1,219.600	**(3,8%)**	**русинів,**
989.900	(3,1%)	білорусинів,
138.700	(0,4%)	москалів,
38.100	(0,1%)	чехів,
83.100	(0,3%)	литовців,
741.000	(2,3%)	німців,
2,732.600	(8,6%)	жидів,
707.100	(2,2%)	„тутешніх",
50.300	(0,2%)	інших, або назв. них.

Відразу впадає в очі, що крім рубрики: „українська мова" є ще окрема рубрика: „руська" мова, хоч обі групи покриваються цілковито і творять тільки одну національність. Українці вибороли собі право, що їх національну приналежність і мову називають українською, в переписних аркушах була теж лиш одна рубрика на означення нашого народу, а проте тепер вийшло інакше. Ще цікавіша рубрика „тутешній", яка появилася була ще в 1921. р. Велика частина населення поліського воєвідства подала, мовляв, свою матірну мову як „тутешню". Всіх тих „тутешніх" ніяк не можна зарахувати до польської мовної і національної групи, тільки до українців та білорусинів. Тому число українців і білорусинів значно вище від числа, поданого у переписі.

На підставі віроісповідання населення Польщі виглядає ось як:

20,670.100	(64,8%)	римо-католиків,
3,336.200	**(10,4%)**	**греко-католиків,**
3,762.500	**(11,8%)**	**православних,**
835.200	(2,6%)	евангеликів,
145.400	(0,5%)	ін. христ. віроісповідань,
3,113.900	(9,8%)	мойсеєвого віроісп.
6.800		інших нехристиян,
45.700	(0,1%)	безконфесійних.

З цієї віроісповідної статистики видно, як на долоні, що римо-католики (поляки) не творять у Польщі навіть двох третин населення (всього 64.8%). А чейже до цієї рубрики вписано теж усіх римо-католицьких білорусинів (понад мілюн душ!), далі римо-кат. німців, литовців та українців.

Греко-католики і православні в Польщі творять разом 22.2% загалу населення, або 7,098.700 душ. Коли від цієї цифри відняти близько мілюн православних білорусинів та 138.000 москалів, і додати якусь скількість українців римо-католиків, то нема сумніву, що українців у Польщі, згідно з польською віроісповідною статистикою, живе грубо понад 6 мілюнів.

Великий Театр | ЩОДНЯ „КОРОЛЬ" | Великий Театр

Яким шляхом ішлаб Німеччина на Україну?

Можливости німецько-совітського конфлікту розглядає в останній книжці авторитетного французького журналу „Меркір де Франс"" Каміль Валльо.

Автор уважає, цей конфлікт дуже можливим, поясняючи його пангерманістичними аспіраціями Німеччини. Польща та балтійські держави не грають, на гадку автора, великої ролі і добровільно чи силою вони будуть мусіти дати перехід через свою територію. Тут автор спиняється спеціяльно над тими дорогами якими йшов би німецький наступ, уважаючи, що не можна надто легковажно полягати на досвіді 1917 р., коли то німці не зустрічали в зреволюціонізованій Росії опору. Також, гадає автор, не треба досить пригадувати і кампанії Карла XII. та Наполеона, поза тим цікавим моментом, що Карло вибрав дорогу почерез Білорусь аж до Смоленська, а звідтіль повернув до Мазепи на Україну; Наполеон, що не міг числити на нікого Мазепу, пішов просто на Москву. Але оба завойовники вдарили на Росію в однаковому місці, відтинку Вітебськ— Мінськ, що був тоді єдино можливий. Бо по боках тієї дороги ще й нині неперехідні перепони: на півночі, в Литві, Латвії та Естонії, болота та ліси. На полудні — поліські болота. Тут ще більш перешкод, як на мазурських болотах, де розбили російську армію 1914 р. Взагалі Полісся із своїми стоячими водами творить природну твердиню, без доріг та проходів і саме провал Вітебськ—Мінськ єдино можливий. Їх і вибрали Карло XII. і Наполеон. Там іде досить можлива дорога з Варшави до Москви, збудована ще Катериною II., що всеж наліть нині не досить певна, зваживши брак каміння, а винятком відтинку з Мінська до Орші, що йде каменистою околицею. Дорога та на весну і восени неавгідна через болото, а взімі через порох. Щодо переходу взимі, то колиб французька Велика Армія мала коні підкуті до леду, не стратила булаб кінноти ні артилерії.

Та є ще ліпша дорога до удару Німеччини на Совіти. Це та, що про неї не думав ні Карло ні Наполеон, — Карло подумав про неї запізно. Це — площина Волині та Поділля, рівнина степова, суха, що з погляду природних умов дає змогу розгорнути широко наступ на український чорнозем і мінеральні скарби. Коли одного дня німці матимуть вільні руки, вони виберуть тільки цю дорогу, а не через Білорусь.

Стільки автор. Про те, як приймуть це українці, він не згадує. Зате характеристичне, що він переходить до денного порядку над Польщею, не привязуючи до неї та її армії, як бачимо, майже ніякої ваги. Від себе можемо додати хіба те, що німці ледви чи пішли б здобувати для себе Україну, зваживши недавній прикрий досвід, хіба, що закликав би їх до військової співпраці якийсь новий Мазепа

(с.)

Як французький „людовий фронт" усуває своїх ворогів?

ПОСЛА ДОРІО ЗАВІСИЛИ В ОБОВЯЗКАХ ПОСАДНИКА.

Провідника „французької суспільної партії" та організатора т. зв. „фронту свободи", посла Доріо завісили в урядуванні у характері посадника паризької дільниці Сен Дені. Ця подія викликала велике враження в парляментарних колах.

Міністр внутрішніх справ Дормуа виявив представникам преси, що він завісив Доріо з огляду на деякі недокладности міської господарки, а не з політичних мотивів. Навпаки Доріо твердить, що це рішення має чисто політичний характер і прийшло під натиском комуністів. На його місце прийде мабуть один з його найближчих приятелів. Хоч це рішення не відбирає Доріо становища міського радного, він постановив зрезигнувати з нього, щоби станути у проводі своєї листи при доповняючих виборах.

У звязку з цією подією між послом Доріо та міністром Дормуа вчора дійшло до інциденту: Доріо відмовився подати руку міністрові. Підчас словної перепалки сказав міністр, що він зовсім не закидає Доріо надужиття для особистих користей, лише недбальство при виконуванні обовязків посадника. Доріож закинув міністрові переслідування „французької суспільної партії" та порушив справу випадків у Кліші.

Економічний огляд.

З гараздів української кооперації на Волині.

Рівночасно з припиненням на Волині діяльности РСУК-у там відбувся акт буквального четвертування душі української кооперації. Розпарцелювали її три ревізійні союзи: два варшавські (Рільничо-Зарібкових Кооператив і Сполем) та регіонально-волинський „Гурт" а молоді кооперативи залишилися під безпосереднім проводом Кооперативної Ради.

Минули вже два роки. Такий шмат часу цілком вистачає, щоб зробити непомильні висновки про ті благодати, що ними обдарував українську кооперацію Волині новий кооперативний закон. Нас мало обходить „Сполем", що перебрав від РСК-у лише кілька українських кооператив; не будемо в даному разі говорити про „Гурт", як союз переважно містечкової кооперації. Зате Союз Рільничих та Зарібково-Господарчих Кооператив, чи як його звуть на Волині, Зайонзек, цілком у спадщину від РСУК-у майже всю сільську українську кооперацію, тому нас вельми цікавить і дуже болить, як провадив і до чого довів за цих два роки волинську кооперацію наш спадкоємець.

Були ми свідками перших дебютових ходів Зайонзку, коли добра половина кількарічного важкого дорібку РСУК-у на Волині скінчилася крахом, бо на одній лишень Ковельщині за 1935. рік зі сотні добрих кооператив урятувалося леда три десятки. Чули ми про розпуку волинських кооператорів, коли Зайонзек розписав до кооператив наказ: викинути з ужитку всі українські книги, замінивши їх польськими. Після книг посипались на українське село обіжники, візрці, накази та все листування польською мовою, і сьогодні волинський кооператор, вислухуючи білянс, якийсь звіт в ревізії чи поревізійне доручення, буквально кліпає очима, бо слухає зовсім незрозумілих слів, а якісь карти контролі обороту (замість лядового денника) мусить спроваджувати кооператива безпосереднью з Варшави і непотрібно оплачувати велике порто.

Добрих 80 прц. обєднаних у Зайонзку кооператив за національністю — українські. Сам кооперативний характер організації підказує, щоб апарат її якнайкраще відповідав природі і властивостям приналежних до неї членів. Але цілком інакша льогіка Зайонзку: на 17 співробітників затруднено в ньому лише 3 українців, що працюють на третьорядних становищах, як сліпе знаряддя чистокровних народовців-директорів. Сільський кооператор волиняк почувається в атмосфері Зайонзку точнісінько так само, як у турецькому мечеті, бо не дістане він там ні прихильної поради, ні потіхи, ні щирого слова. Не диво, що до Зайонзку сільські кооператори ніколи не заходять і ніякої духової спільноти з ним не відчувають.

Галицька кооперація знає вже конкретно поставлені цілі, а їх реалізацією є щорічні плани, коло яких обертається вся кооперативна праця — увага впродовж року; плани нашої праці висловлюються певними сезоновими завданнями; у нас уже кооперативною традицією стали зїзди, весняні та осінні наради, широкі та вузькі курси, конкурси-змагання за кращий вислід праці, багаті кооперативні вистави, багатолюдні кооперативні свята-демонстрації. Кооперативне життя Галичини пульсує цими захватними моментами і завжди черпає з них енергію та ініціятиву в буденній праці. А нічого подібного не знає волинська кооперація під проводом Зайонзку. Аналізуючи його дволітній дорібок праці, важко в ньому відмітити не то, що якийсь плян, чи будь-яку господарсько-кооперативну ініціятиву для українського села — навпаки, там бракує елементарної кооперативної системи, ідеольогії та послідовности.

Увесь провід Зайонзку зводиться до розмножування по периферії жнацем узятих з Варшави обіжників, без уваги для своєрідних волинських умовин; у повсякденній практичній праці він обмежовується до формалістичних правно-ревізійних чинностей на зразок варшавського шабльону, не уділяючи сільським кооперативам ніяких порад-консультацій і зовсім не обслуговуючи їх у справах організаційно-торговельних. Зайонзек просто не любить виходити в нарід і кидати у спраглий грунт живе кооперативне зерно. Єдина його стичність із сільською кооперацією відбувається раз на рік через ревідента, що переводить законну ревізію. Для нас ясно, як Божий день, що такий ревідент за одингдва дні побуту на селі кооперативи всебічно не пізнає і докладних вказівок на довгий час не дасть, хоч би й хотів, бо йому часу мало на багато статистично-звітових формальностей, — однак директори Зайонзку гадають, що раз на рік вистачить показатися на село, мовляв, за руку водити й нянькою бути сільським кооператорам не треба. І ясна річ, що село, кинуте на поталу долі працює так, як йому Бог на душу покладе: крамарі роблять сотенні манка, члени розбирають великі суми в борг, управи господарюють всяк по своєму, члени гризуться до зубів і нікому їх помирити, напроти кооператив повстають приватники-жиди, і ніхто з ними боротьби не організує, а директори Зайонзку сидять собі в бюрі і тільки того клопоту мають, щоб що місяця нагадати кооперативам про вирівняння залеглостей. За два роки праці, крім річних сухо-формалістичних зїздів, на єдине спромігся Зайонзек: організувати курси книговодців. Зате намовити його на курси крамарів, контрольних комісій, на якусь районову нараду — дуже важко. На думку директорів, найважніша та єдина особа в кооперативі — то книговодець і то незмінний, постійний кооперативний бюрократ, тому й кличуть вони на курси третій рік зчерги тих самих людей.

Кооперативна пропаганда для Зайонзку то зайва і незрозуміла річ. На цю тему він ще не думав і голосу не забирав. Фахової газети чи журналу українська кооператива на Волині не має, бо приписового варшавського „Порадніка Спулдзельні" не розуміє, а „кооперативний додаток у органі Воєвідського Товариства Організацій та Кулок Рільничих", „Рільник" — то глум, а не кооперативна преса. І колиб спитати директорів Зайонзку: скільки прочитано рефератів і викладів на кооперативні теми в їхніх кооперативах — то ніхто не скаже, бо таке питання в головах директорів Зайонзку не існує, але і без них, на жаль, сміливо можемо стверднти, що ніде й ніхто таких не читав: нема людей, нема кооператорської бібліотечки, навіть звичайної брошурки бракує та і ніхто в цій справі не дбає. І треба подивляти працю сільських кооператорів, як вони в умовах, абсолютного кооперативного анальфабетизму знаходять сили і витривалість, щоб триматися коопер. праці.

Не буде помилкою, коли скажемо, що 50% своєї енергії апарат Зайонзку витрачає на „регуляцію" чи пак тамування росту української кооперації, на фузію і комасацію здорових українських банків-кооператив з упадливими неукраїнськими, на поєднання господарчо міцних українських молочарень з хирлявими польсько-українськими, на політично-громадське співжиття — словом директори Зайонзку дбають далеко більше про сумнівну політику, ніж про розвиток дорученої їм справи кооп.

З такого погляду нам зрозуміло — чому кооперативне будівництво на Волині посувається воловою ходою. За 1936 рік у луцькому повіті повстала одна нова кооператива, а в число своїх членів Зайонзек не прийняв за ввесь рік ніодної кооперативи. Не дивним здавалось би це явище в Галичині, де скооперування добігає вже до повних 100%, але на Волині, скооперованій лишень на 7—10%, це незбагнений факт. Яка-ж причина? Невже волиняк ще й досі не усвідомив собі користи кооперації? Не в тому річ: населення Волині сьогодні виказує просто стихійне змагання до кооперативної єдности. В одному луцькому повіті в 14 селах зібрано потрібні гроші, підготовлено людей — словом усе, і в кожному з них завтра міг/аб добре проспєрувати кооператива — а от певні чинники перешкоджають, а Зайонзек у цій справі палець-об-палець не вдарить. І не лише у цьому: намірюється, наприклад, адміністраційна влада закрити кооперативу, чи утруднює справу будови домівки, або не дозволяє відкрити станиці при українській молочарні, чи забороняє відкрити філію-крамницю кооперативи — Зайонзек на це ані пари з уст. І хіба як притисне його яка кооператива гудзом до стіни, мовляв, за щож ми вам вкладку платимо, тоді найсердечніша й єдина порада Зайонзку „візьміть до управи поляків". Коротко та отверто кажучи, Зайонзек не хоче розбудови української кооперації. Щоб затушовувати основну причину гамування росту української кооперації, директори завжди і всюди вичитують кооперативам, мораль про недоцільність плодити кооперативних бідх, нехай, мовляв, і далі жирує та оплутує вбогого волиняка приватника.

Проречистим доказом становища Зайонзку до української кооперації може служити приклад з повсталою цього літа повітовою Садівничо-Городничою Кооперативою „Волинська Продукція". Організувалося понад 150 садівників та городників, відбуто організаційні збори, дві масові повітові наради, переведено широку пропагандивну акцію по селах, зібрано кільканацять сот золотих на уділи, словом — усе готове, щоб пустити в рух таку важливу на багатій садами Волині виробничу кооперативу, вся українська Волинь кричить про гостру потребу такої кооперативи, навіть один з директорів Зайонзку ще на весні поблагословив цю справу окремою статтею у пресі, нарешті, народжується кооператива і... маєте!... Зайонзек відмовився засвідчити доцільність такої кооперативи, бо.. вона українська.

Галицькі кооператори не повинні обійти мовчанкою цього величезної ваги факту, бо розвиток нашої волинської кооперації — це справа нашого всього громадянства.

Обсерватор.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА.

ПІДГОТОВА ОСНУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ КНИГОВОДІВ-УКРАЇНЦІВ.

Як ми свого часу повідомляли, книговоди в Польщі роблять заходи для того, щоби здобути для себе більші станові права і встановити потрібний цена для звання книговода. Щоправда недавно проголошена о-зівія Союзу Пром.-Торг. Палат не випала корисно для цієї справи, але згадані заходи на цьому не скінчились. Книговоди-українці, які здебільша згуртовані в „Супрузі" рішили покликати до життя окреме т-во. Підзвинни до цього поклали збори „Секції книговодів" при „Супрузі" 7. травня ц. р., вибравши організаційний комітет, який має виготовити статут нового т-ва і скликати основальні загальні збори.

ПОЛЬСЬКА ХРОНІКА.

ПЕСИМІЗМ І ОПТИМІЗМ В ОЦІНЦІ ДАЛЬШОГО РОЗВИТКУ КОНЮНКТУРИ.

Вся преса в Польщі відзначила виступ трьох польських вчених-економістів, професорів: Кржижановського, Гайдля і Ліпінського в Варшаві з додатковим голосом у дискусії проф. Мілварського. Цей виступ торкнувся теми руху цін, платень і коштів продукції. Але преса відзначила перш за все песимізм усіх тих вчених в оцінці дальшої еволюції конюнктури. Це справа, — як ми вже зазначували в „Ек. Огляді", — що дуже цікавить тепер увесь світ: **близько чи далеко є нова криза?** Думки щодо того розходяться. І цікаве що польські вчені годились усі в тому, що **нова криза йде і захопить теж Польщу,** дарма, що ця не встіла ще засмакувати справжньої „конюнктури". Це — як відомо — суперечить оптиміямові поль. уряду, який здебільша устами віцепремієра Квятковського проголошує „краще завтра". Щоправда дехто — як напр. д-р Розмарин недавно на сторінках „Хвілі" — перестерігає перед надмірним урядовим оптиміямом. Він у господарському житті шкідливий так, як надмірний песимізм. Отож лунають заклики, щоби бути готовими на гірші часи. Це є антидот для легкодушного господарення. Чеський часопис „Народні Освобозені" радить, щоби в теперішніх часах, коли ситуація повертала, виготовляти плани на пізніше і творити резерви. Треба бути технічно і організаційно на висоті завдань, проте треба вистерігатись завелико великих інвестицій, що колись можуть показатись мертвим балястом.

ПРОПАГАНДА ФАХОВОГО ШКІЛЬНИЦТВА В ПОЛЬЩІ.

На конференції, що відбулась заходом варшавської Пром.-Торг. Палати для обговорення способів популяризації в широких колах фахового шкільництва, президент Палати Клінґер дав таке характеристичне зіставлення: коли в Польщі на 8 хліборобів припадає тільки 2 людей іншої професії, то у Франції припадає таких 6, у Німеччині 11, в Англії аж 45! При тому консумційна спроможність села, виказувана в практації в без порівняння менша від консумційної спроможности міста, що не може бути байдуже для господарського життя. Суспільну структуру Польщі можна поправити тільки перекидуючи частину хліборобського населення до інших занять. У тому лежить величезне значіння фахового шкільництва.

У висліді конференції Пром.-Торг. Палата рішила повести широку пропаганду для переломання негативного відношення громадянства до фахового шкільництва.

Треба зазначити, що наша акція в цьому напрямі незвичайно слаба. Особливо в пресі нема поважніших спроб освідомити українське громадянство **в користях фахової освіти.** Брошура о. Годунька, яка появилась як відбитка з „Мети", завадто скромна змістом і переконливістю, тому має тільки інформаційну вартість (Добре, що бодай вона появилась).

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Острах китайських пачкарів.

Рік тому в домі поліційного урядовця з Пекіну появився мандрівник, випрямився й різко промовив китайською мовою:

— Вас піддержують грошевими датками опришки Тревора. Одержуєте 400 долярів місячно, щоб не переслідувати у своїй окрузі торговців наркотиками. За це будете відповідати.

Непрошений гість — це відомий француз Дапіер. Він довго служив при війську та в шпигунських організаціях. Працював завжди понад свої сили та якслід вивязувався зі своїх завдань. Китайський уряд завантажував Дапіера до боротьби зі шкідливими пачкарями, що сильно засипували край своїми товарами.

Легкодушні урядовці.

Одначе треба зазначити, що боротьба з пачкарями не легка. Справні торговці живуть зорганізовано, а в їхній праці підпомагають ще поліційні урядовці.

Годі собі уявити, — як заскочила урядовця „візита" Дапіера. Француз арештував поліцієнта та віддав до диспозиції судової влади.

У праці Дапіера зустрічаємо часто подібні пригоди. Він постійно стежить за поліційними урядниками, які не все мають чисту совість.

Дотепний детектив вивязується зі свого завдання найкраще. Він уже сильно перечистив ряди китайської поліції.

Грізна небезпека.

Саме минає рік, як Дапіер розпочав розвідчу службу. Серед незвичайно важких умовин довелося йому працювати, бож тоді сильно розвинулася торговля наркотиками. На кожнісму кроці можна було бачити грізні наслідки нелегальної продажі.

Люди раз-у-раз затроювалися кокаїною й героїною. Не вгоювали теж самогубства і злочини. Це було грізне мемento для держави, що була вже безрадна. Велике нещастя зависло над головою китайського народу. Преса постійно нотувала жертви в людях та накликувала до безпощадної боротьби з грізним ворогом.

Дапіер на овиді.

Тоді появився француз Дапіер, що з нейомовірною енергією почав важку і відповідальну працю. За кілька місяців запримітив уже підземний світ, що має перед собою грізного противника.

Дапіер почав працювати над рікою Янсекіян у корабельній пристані Ганкае — де часто приїздили хитрі пачкарі.

Одного разу причалив до пристані вантажний корабель багатого купця Суі-Кіяна. Він прийняв до праці скромного молодця, що згодом став членом корабельної залоги та плавав скрізь по широкому світі. Таємничий молодець ввесь час глядів — де причалює корабель та з ким держить купець торговельні звязки. Уже в перших днях запримітив він, що його хліботавець перепачковує сильну кількість кокаїни.

На гарячому...

Вечором пропав молодий робітник Суі-Кіяна. Всі тужили за веселим молодцем, а найбільше багатий купець. Та яке було счудування, коли вранці появився біля товарів Суі-Кіяна відділ війська під проводом молодого робітника.

Це був Дапіер, що довго слідив перебраний багатого купця. Він перевів ревізію, переглянув книги та записки Суі-Кіяна, що незрозумілого глядів на свойого робітника.

Дапіер осягнув свою ціль, після довгих слідкувань і трудів зліквідував цілий ряд грізних торговців наркотиками.

НАЙДОРОЖЧА КОРОНАЦІЯ.

Нема сумніву, що найдорожчою коронацією була коронація Юрія VI, яка саме тепер відбулася в Льондоні. Кошти коронації обчислюють на 52,500.000 франків. Навіть після відчислення з цієї суми 7.000 франків за продані білети для глядачів підчас коронації, лишається ще доволі велика сума 45 міліонів франків.

Коронація Юрія VI. коштує 7 міліонів франків більше, як коронація Юрія V і 26 мід. більше, як коронація Едварда VII та 38 мід. більше, як коронація королевої Вікторії.

Таке сильне збільшення коштів пояснюють збільшенням оплат за працю та матеріялами. Також новітня організація коштувала чимало грошей, напр. інсталяція голосників, ілюмінаційні ефекти і т. д.

З цього виходить, що технічні здобутки зовсім не причинились до полегшення різних парад.

ВІДЧИНЕНІ ДВЕРІ КРАМНИЦЬ.

На зборах одного льондонського товариства обговорювали присутні купці незвичайно цікаву справу, чи відчинені двері крамниць мають вплив на клієнта чи пак покупця, чи ні. У дискусії більшість заявилася за тим, щоб купці мали відчинені двері своїх крамниць. Один із купців сказав, що великою заохотою для покупця є те, коли він проходячи попри крамницю може глипнути до середини крізь відчинені двері. Один фризієр оповідав, що фреквенція в його льокалі збільшилася майже 20 проц. від часу, як він упав на щасливу думку відчиняти входові двері. Він запримітив, що іноді клієнт воліє перейти впоперек вулицю, або піти кільканадцять метрів дальше, щоб увійти в відчинені двері та не натискати клямки. Більшість льондонських купців рішила відчиняти двері своїх крамниць, щоб заохотити клієнтів до відвідин.

ПАПІР, ЩО НЕ ШЕЛЕСТИТЬ.

Майже кожний глядач у кіні і в театрі лютився іноді, коли підчас акції на сцені чи на екрані, або негайно після підношення завіси довкола сусіди заїдали цукорки чи шоколяду й шелестіли папером, що в нього ці ласкомінки завинені. Щоб тому зарадити одна американська фабрика шоколяди замовила собі спеціяльний папір, який не шелестить і в цей папір запаковуватимуть усі шоколядові вироби цієї фабрики. Ця новинка фірмі оплатилась, бо вже по короткому часі переконалася управа фабрики що попит на шоколяди в нешелестливому папері сильно збільшився.

Кооп. „БАЗАР" у Львові, Руська 3

продає

панчохи, скарпитки, жіноче і мужеське білля, шалики, краватки, рукавички й інше

Великий вибір. Дешеві ціни.

Щоденник для... споживачів молока.

Найбільшим молочарським підприємством у Злучених Державах кермує п-і Сміт, вдова по міліонерові і відомім філянтропі. Пані Сміт бажаючи збільшити консумцію молока серед міського населення, почала недавно видавати у Шікаго спеціяльний часопис для споживачів молока.

Цей часопис, який у вашому перекладі називається „білий напиток", містить статті, присвячені пропаганді консумції молока. Авторами є лікарі і журналісти, які в цікавий і хитрий спосіб пишуть про молочарські справи. Кожне число має багато ілюстрацій і кліш, які заохочують пити такий відживний напиток як молоко.

Свій щоденник друкує п-і Сміт у 250.000 примірниках і кольпортує його у фабричних заведеннях, бюрах та установах. Цікавий зміст цього щоденника є справді знаменитим пропагативним чинником і читачі читаючи в молочарнях підчас відпочинку молочарський часопис, кажуть подавати собі шклянку молока.

Через свою знамениту якість здобули

ПАПЕРЦІ і ТУТКИ (ПОВНОВАТКИ)

„КАЛИНА"

СОТНІ-ТИСЯЧ ВІДБОРЦІВ.

Хмара шаранчі причиною залізн. катастрофи.

З кількох місцевостей стейту Вірджінія і стейту Пенсильванія прийшли вістки про залізничі катастрофи, що їх спричинили цілі хмари шаранчі, які осіли на залізничих рейках. Машиністи переважно вірили у силу своїх льокомотив і віддали повною парою в масу шаранчі на загроженім відтинку. Щойно тоді переконувалися, що перешкода сильніша від льокомотиви і тоді приходить катастрофа: поїзд вискакує з рейок. Щоб перед цим забезпечитися, заліяниче товариство „Пульман Компані" рішило іншими способами знищити цю важку комунікаційну перешкоду. Перед кожним звичайним поїздом їхатиме підчас «їзду шаранчі окрема льокомотива-плуг. Крім цього ця льокомотива випускатиме трійлиний газ на шаранчу. В короткому часі рейки повинні бути очищені від шаранчі. Найгірше те, що прислуга льокомотиви мусить працювати ввесь час у газових масках.

ВЕСЕЛЕ.

ПЕРЕЛИВ КРОВИ.

До Единбургу приїхав багатий шотландець і занедужав. Лікар заординував перелив крови. Добровольця дуже швидко знайшли і життя американця врятували.

— Дозвольте, мій добродію, подякувати вам — сказав американець і підписав доброчинному шотляндцеві чек на 10.000 долярів.

По місяцеві прийшла криза і треба було переводити нову трансфузію крови. Американець знову підписав чек на 1.000 дол.

Ще по місяцеві — він дав своєму „спасителеві" 10 долярів. І знову по місяцеві стиснув йому тільки руку:

— Ми старі знайомі. Надіюсь, що ви не будете домагатися заплати.

Шотляндець, який давав кров, пішов до лікаря за порадою.

— Чому він так робить? Чим пояснити таку поведінку?

Лікар покивав головою.

— Дарма!... Не забувайте, що тепер у нього шотляндська кров...

Зі судової салі.

ЗА ПІДСИПАННЯ МОГИЛИ.

В пятницю 28. ц. м. відбулася розправа в окружному суді у Львові проти 11-ох селянських хлопців зі села Люблинці Нові, пов. Любачів, яких старостю покарало карою до 10 днів арешту за підсипання могили на цвинтарі в Люблинцях Нових. Тому покарані зголосили відклик проти цього карного наказу і тому справа опинилася перед окружним судом у Львові. Покарані: 22-літній Гринько Бабляк, 21-літній Степан Кіт, 21-літній Василь Кіт, 29-літній Василь Кордупель, 21-літній Юрко Касіян, 17-літній Іван Ярослав Комар, 25-літній Петро Комар, 20-літній Василь Ковій, 16-літній Петро Шиманський, 25-літній Гринь Ступак і 15-літній Михайло Санайко заперечили вину. Підкреслили, що 38 років парохом у Люблинцях Нових був о. дек. Северин Метелля, який помер пізньої осени 1936 р. За його великі заслуги громадяни рішили підсипати його могилу і постаяти памятник. І дійсно дня 27. березня ц. р. під вечір зійшлися люди на цвинтар і підсипали могилу на 2 метри, щоб всілася земля до Великодніх свят, підчас яких священник і вірні з процесією йдуть на цвинтар та відправляє панахиди за душі померших. Могилу підсипувало між іншими лише 4-ох підсудних. Тимчасом на другий день прийшла поліція і наказала розкинути підсипану могилу, що між іншими теж підсудні зробили. На свою оборону покликали трьох свідків, яких судця допустив. Їх буде переслухувати городський суд у Чесанові разом з трьома поліцаями, свідками прокуратора. Тому розправа відложена покищо на незначений час.

Справи малолітніх: Петра Шиманського і Михайла Санайка суддя покищо вилучив, аж доки не надійдуть їх метрики, щоб можна було устійнити їх вік. Розправу вів суддя Блюмич, підсудних боронив адв. д-р Р. Перфецький.

—o—

Відозви й комунікати.

ВПИСИ ДО ДЕРЖАВНОГО РІЛЬНИЧОГО ЛІЦЕЮ З УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ В ЧЕРНИЦІ ПОЧТА ПІСОЧНА К. ЖИДАЧЕВА.

Кураторія Львівської Шкільної Округи оголосила письмом з дня 7. травня 1937 р. ч. III-9012/37 вписи до Державного Рільничого Ліцею з українською мовою навчання в Черниці на шкільний рік 1938/39.

Подання в справі прийняття до Ліцею треба спрямовувати до **Кураторії Львівської Шкільної Округи у Львові**, вул. Кармеліцька ч. 4. **найпізніше до дня 10. липня 1937 р.**

До подання в справі прийняття до ліцею треба долучити: 1) власноручно написаний життепис; 2) метрику хрещення на доказ, що кандидат покінчив 17 літ, а не переступив 21 літ життя; 3) свідоцтво покінчення загально-освітньої гімназії нового типу або найменше 6 клас гімназії старого типу; 4) свідоцтво від повітового лікаря, яке стверджує, що кандидат є достаточно фізично розвинений і здоровий та що може вчитися в рільничій школі; 5) писемну згоду кандидата на відбуття однорічної господарської практики в господарстві, яке для тої цілі визначить Кураторія Львівської Шкільної Округи; 6) писемну згоду батьків або опікунів на вступлення кандидата до Ліцею та зобовязання платити за його шкільні оплати і кошти удержання в інтернаті в часі відбування господарської практики і перебування в Ліцею.

Оплата за удержання в інтернаті і в часі відбування практики і в Ліцею **30—35 зол.** місячно.

Шкільна оплата в Ліцею 200 зол. річно, платна у двох ратах по 100 зол. на початку першого і другого півріччя.

Крім цього нововступаючі кандидати вплачують до Ліцею одноразову вступну таксу 10 зол., за вступний іспит, що його складають після відбуття господарської практики 5 зол., і за психотехнічні оглядини 2 зол.

Прийняті до Ліцею кандидати дістануть до дня 31. серпня 1937 р. з Кураторії повідомлення про прийняття їх на господарську практику, на яку мають приїхати дня 6. вересня 1937 р. і бути перебувати на ній до 15. серпня 1938. р.

Відбування господарської практики унормоване окремим правильником.

Наука в Ліцею триває 3 роки.

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань

Чи національні меншини мають право до „Фонду національної культури?

На вчорашньому засіданні сенат після вступних формальностей приступив до дискусії над проектом закону про „Фонд національної культури".

Сен. Еренкранц повідомив, що комісія приняла поправку сен. Шора, тому предкладає сенатові 3. статтю законопроекту у такому виді: „Завданням фонду національної культури ім. Йосифа Пілсудського є підтримувати наукову й мистецьку національну творчість, беручи під увагу потреби інших народностей, що належать до польської республики". Сен. Здзерський, що в імені меншини ще на засіданні комісії спротивився згадці про інші народности, підтримав своє становище і на вчорашньому пленарному засіданні, мовляв: поправка сен. Шора змінює основну інтенцію фонду; на його думку культурні потреби непольського населення належать до буджету міністерства освіти. Сен. Здзерський, боїться, щоби... не дійшло до непорозуміння між фондом і міністерством.

Сен. **Луцький** полемізував зі своїм передбесідником, домагаючися, щоб сенат відкинув його внесок.

Б. міністр, сен. Єнджеєвич уважає, що не треба у законі згадувати про меншини, бо до тепер фонд помагав у наукових працях і неполякам, тому годі припускати, щоб у майбутньому було інакше.

Останній забрав голос сен. Міхалович. Він заявив, що польська державна рація промовляє за тим, щоби заспокоїти культурні потреби меншин. З огляду на своє географічне положення. Польща мусить рахуватися з можливістю війни, тому годі зражувати собі громадян-неполяків.

У подвійному голосуванні поправка сен. Здзерського дістала 2 голоси більшости і сенат ухвалив 3. статтю закону в такій стилізації: „Фонд нац. культури має за завдання підтримування національної наукової та мистецької творчости".

Опісля сенат розглядав справу „Фенікса".

—o—

НОВИНКИ.

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., телефон 254-46. Приймаю футра до перехованння літом.

— **Присилайте свої відповіди** у справі літературного конкурсу „Діла": які з видрукованих у наших фейлетонах новель уважаєте за найкращі? Нагороди Редакції призначені для 7 найкращих новель. Відповіді приймаємо до **1-го червня ц. р.**

— **Увага, лікувальники!** На днях відчинимо ресторан „ПАЛАТКА" у Черчі під новою управою фахової, що працювала довгі роки у Львові та по інших лікувальних місцевостях як Трускавець, Закопане, тощо. Ціни приступні. Кухня мясна, ярська і дієтична. 931 2—2

— **Куди їхати на літо?** Напевно в гори, а з гірських пансіонів хіба найкраще вибрати „Зелемін" у Гребенові. У „Зелемині" найкращий відпочинок. Гірське повітря успокоює нерви, достатній і здоровий харч, добра обслуга дають вдоволення з побуту в „Зелемині". Отже їхати тільки до Гребенова, до пансіону „Зелемін". 995 а 2—2

— **Традиційне свячене** влаштовує в неділю 30. ц. м. Товариство українських дозорців „Воля" у власній салі при вул. Гавапера ч. 9. партер (поч. в год. 3. попол.) та читальня „Просвіти" в Замарстинові (початок в год. 6.30).

— **Жалібне засідання з нагоди 11-ліття смерти С. Петлюри.** Дня 25. травня, в роковини трагічної смерти С. Петлюри, відбулося жалібне засідання Управи Українського Товариства Допомоги Емігрантам з України у Львові у присутності членів Товариства і гостей. Після відкриття засідання присутні вшанували память Небіжчика повстанням із місць та однохвилинною мовчанкою, а потім п. Володимир Дорошенко виголосив реферат п. н. „Симон Петлюра як український державний муж". По рефераті промовляли ще А. Жук, В Сімович і А. Петренко, ділячися своїми думками та споминами про Покійного Головного Отамана і його державно-творчу працю. Присутні на засіданні склали на бібліотеку ім. С. Петлюри 32 зол.

— **Філія Т-ва прихильників астрономії у Львові** повідомляє, що в суботу, 29. травня в год. 18-ій вечором в салі Геольогічного Інституту при вул. Длугоша 8 відбудеться дискусійне зібрання, на якому п. Гупперт Тадей виголосить відчит п. з. „Нісенітниці астрономічні в пресі і літературі". Вступ вільний. Гостям раді.

— **Члени „ТОПІЖ-у"!** Зголошуйтеся на мешкання у власній віллі в Камені Довбуша. По 1. червні буде управа приймати зголошення і нечленів.

— **Абітурієнти І. гімназії в Тернополі** з 1902 р. зволять подати до 10. червня ц. р. свої адреси, щоби відбути товариський зїзд. **Кс. Карло Ястшембський,** Львів, вул. Дунін-Борковських 10. А.

— **Хто виграв на льотерії?** В нинішнім тягненні Державної Клясової Льотерії впали такі виграні: 10.000 зол. на чч: 56475, 128407, 158244; 5.000 зол. на чч: 9476, 77978, 88082, 116614, 114747; 2.000 зол. на чч: 7105, 11951, 13704, 23058, 28720, 43821, 54148, 56295, 58354, 95643, 114855, 145171; 1.000 зол. на чч: 6014, 12395, 19692, 25222, 30653, 37189, 41344, 51539, 54832, 58241, 63298, 64925, 77933, 90154, 93547, 96188, 98812, 107021, 110961, 115347, 117663, 123125, 137411, 141711, 145095, 53095, 53425, 162215, 162920, 168438, 175616.

— **На сплати роблю футра Карпяк, Зиблікевича 4.** 1020

— **У справі продажі мороженого** на вулицях міста президент м. Львова д-р Островський видав розпорядок, що торкається не тільки продавців, але й публики. Морожене мусить походити з управненої фабрики, якої адреса мусить бути подана на візку. До заморожування вільно вживати тільки штучного леду, забарвленого на рожево. Візки і посуди мусять бути чисті, при чому не сміє бракувати умивальки до полокання рук. Морожене з візків слід подавати в андрутових тубках з додатком паперової серветки. Продавці мороженого мусять мати лікарське свідоцтво, що не мають ніякої заразливої недуги.

— **Нахабність залізничого кондуктора.** Залізничий кондуктор, що дня 15. травня ц. р. мав службу в поїзді ч. 323 на лінії Львів—Ходорів—Станиславів, провірюючи карти їзди у вагоні III. кл. ч. 13927 ,накинувся на мого сина, учня І. кл. української т. зв. головної гімназії у Львові, що користуючися учнівською знижкою, їхав до стації Помоняти, чому він підписав свою учнівську легітимацію по українськи. На відповідь учня, що це його добре право, якого досі ніхто не квестіонував, кондуктор закукурічився та став викрикувати, що учні, які користають з добродійства знижки, мусять сповняти вимоги залізниці, а залізниця жадає польського підпису на легітимації. Це домагання, мовляв, цілком слушне, бо він (кондуктор) не вміє читати „по руску". Вкінці загрозив, що як учень зараз не підпишеться по польськи, відбере легітимацію і учень мусить заплатити за цілий білет їзди. По цій погрозі вложив учнівську легітимацію до своєї торби і вийшов з переділу. По якімсь часі і то вже перед самим Ходоровом, де учень мав висідати, кондуктор вернувся і знову почав налягати та погрожувати збентеженому хлопчині конфіскатою легітимації, доки не вимусив жаданого підпису. — Очевидна річ, що кондуктор не мав найменшого права жадати польського підпису на легітимації, а тимбільше не мав правної підстави конфіскувати легітимацію тому, що була підписана по українськи. Його домагання і погрози були ярким надужиттям і я як батько стероризованого учня прошу п. Директора державних залізниць у Львові, щоби притягнув згаданого кондуктора до відповідальности. — **В. Темницький,** у Львові, вул. Вітівська 6.

— **Герой нинішніх часів.** В справі арештованого Юрія Евгена Кінди, урядовця львівської шкільної кураторії, виходять щораз то нові зловживання, що побільшують низку його „подвигів". Знайшли щаднічу книжечку на імя Кінди, яку він сфальшував у Ряшеві, дописуючи до цифри 7 дві цифри 60 і вибрав опісля з каси 760 зол. Крім того сфальшував векслі на кільканацять тисяч зол. Перенісшись до Варшави, де дістав на основі сфальшованих документів посаду, здефравдував більшу готівку. Опісля перенісся до Кракова, то знову до Варшави, де придбав собі протекцію в міністерстві освіти, після чого вернув у Львові на посаді у шкільній Кураторії. Всі документи мав фальшиві. Стверджено також, що Кінда взяв від багатьох осіб хабарі та грошеві винагороди за вироблювання посад, яких ніхто не дістав. Взагалі Кінда вів розгульне життя і не числився з грішми, які так легко напливали до його кишені.

— **В Чорткові припинили матуру.** Дня 24. ц. м. в Чорткові мала розпочатися устна матура. В останній хвилині куратонія відкликала іспит.

— **Львівська хроніка.** Вул. Цлову рішила міська управа перейменувати на вул. Президента Найман. — Арештували Анну Довганюк, що окрадала в Рипку сільські дівчата, які шукають служби в місті. У Львові самоходи переїхали одного дня в ріжних місцях четверо дітей. Обійшлось без смертного випадку.

— **Хто буде президентом М. Станиславова?** Міністерство внутр. справ прийняло до відома резигнацію посла д-ра Зд. Строńського із президентури м. Станиславова і з доручення воєводи Паславського урядування обняв м-р Котлярчук. Вибір нового президента відбудеться мабуть у липні ц. р.

— **Жертва Сяну.** Дня 25. ц. м. попол. купався в Сяні під Перемишлем між іншими капраль місцевого п. п. Несподівано вояк щез під водою. По 12 хвилинах сапери добули його з 5-метрової глибини. Штучне віддихання і всякі заходи військового лікаря, що приїхав з санітарною патрулею, були вже спізнені. Оповідають, що небіжчик належав до найкращих пливаків. Цікаве, що в тому місці втопився вже неодин добрий пливак.

— **Пожежа.** В хаті Луки Пона в Млинах яворівського повіту вибухла пожежа, яка перекинулася на сусідні будинки і знищила стодолу та стайню. В стодолі спав тоді 23-літній брат господаря Іван, який погиб у вогні. Шкоду обчислюють на 7.000 зол.

— **Заборонили купіль у Стрию.** У звязку з кількома випадками черевного тифу в Бучаччині влада заборонила купіль в ріці Стрию.

— **Краєва хроніка.** В Рожниці коло Сколього 40-літня Анна Ковалів впала до бочки з капустою і вдусилася. — В Теодорівці пов. Томашів грім убив 36-літнього Івана Кочара, що пас корови в лісі. — В Белзі обікрали церкву св. Миколая, з якої злодії забрали ріжні цінні річи. — Коломийський суд засудив на три роки вязниці Миколу Фокшея, що підпалив дім поліційного постерункового Зборовського в Косові. — На дорозі між Дрищовом і Жуковом бережанського повіту напало на власника млина Тадея Тарнавського чотирьох людців і засипали його револьверовими стрілами. Тарнавський втік, покинувши ровер на дорозі. — В Стрию втопився в ріці в часі купелі учень II. кл. вселюдної школи „Рідної Школи", Маріян Васильчишин. — В турбіновому водному млині в Коропці бучацького повіту загинув робітник Мартин Шмігельський, якому ременний пас урвав голову, руки та ноги, масакруючи решту тіла. — В Бориславі утонув підчас купелі 15-літній учень вселюдної школи, Влад. Добромільський. — В Накваші пов. Броди Степан Щирба підчас сварки за межу розчерепив Павлові Шоказюкові лопатою голову, так що він помер у брідському шпиталі. Душогуба арештовано.

— **Утеча 14 вязнів.** До міністерства справедливости надійшла вістка, що з головної вязниці в Дубні втікло 14 вязнів. Утеча відбулася по американськи. Вязні приготовлялись до неї вже довшого часу, викопуючи підземний тунель. Викопану землю прятали кудись поза вязницю. Коли тунель мав уже відповідну довготу, вночі на 27. травня вязні пробили останню перешкоду — тонку земну стіну і 14 осіб вийшло на волю. Провідниками тієї втечі були два брати Москалюки, засуджені на 15 літ вязниці. З Варшави виїхала до Дубна окрема комісія, щоби перевести слідство. Тому десять літ у Грузьондзу втікло в подібний спосіб 22 вязнів.

— **Саботаж причиною катастрофи „Гінденбурга"?** До Берліна прийшла з Лейкгерсту вістка, що командант тамошнього летовища, командор Розендаль висловив супроти міністерської комісії, яка досліджує причини катастрофи кермовика „Гінденбург", думку щодо можливости акту саботажу. Це годилось би зі здогадом громадянської опінії, що до загибелі „Гінденбурга" причинилися комуністи.

— **Залізнична катастрофа.** У Семигороді недалеко Брасову поїзд виїхав на автобус: 6 осіб згинуло, 25 ранено.

— **Пані Сімпсон надає моду.** Великі паризькі магазини мод лянсують новий кольор „блє Валіс" від імени пані Сімпсон. В цьому кольорі, що відповідає якомусь відтінкові „блє горізонт" виконано вінчальну сукню для п. Сімпсон. Вінчальна туалєта майбутньої княгині Віндсор, якої модель виконали найкращі рисівники, має бути незрівняною креацією кравецької штуки і стане вказівкою для нової моди вечорових туалєт.

— **Пропав летун на бігуні.** Як повідомляє агенція Тас, на північному бігуні загинув летун Мазурук, що вилетів на поміч совітській полярній експедиції. На бігуні лютяться тепер сильні снігові. Проф. Шмідт, провідник експедиції, жде на погоду, щоб розпочати глядання за Мазуруком.

— **93 недуг нараз.** В Парижі помер у віці 35 літ робітник Дешан, у якого лікарі ствердили 93 недуги нараз. Вичислення тих недуг з подробицями тревало годину і на клініці Дешан був предметом загального зацікавлення. На диво помер він не з причини своїх недуг, але наслідком самогубства. Лікарська діягноза так його пригноблювала, що він вискочив крізь вікно і згинув на місці. Завещадив собі тіло своє і багатьом лікарям праці.

— **Пятьсот осіб згинуло в гірничій оседі** Тлямпухага в Мексику, де осунулася піскова гора і засипала місцевість. Катастрофа скоїлася в ночі, коли люди спали. Ніодин дім не лишився цілий. Всі мешканці оселі згинули. Причиною катастрофи були довготривалі дощі, що підмили гору в підніжжі. Пісок належав до копальні французької консорції.

— **8-годинний день праці для звірят.** В місті Мусорі, в Індіях, префектура поліції видала розпорядок, що підприємцям не вільно змушувати до праці звірята довше ніж 8 годин на добу. Тягарі, які перевозять вантажні звірята, не можуть перевищати 2 і пів сотнара. Законодавство в Европі такими справами ще не займається.

— **Здорова поживa.** Коли хочемо здоровити своє і своїх дітей, тоді стараймося споживати та давати дітям страви з відживними складниками. Страви мусять бути легкострені і повинні мати в собі вітаміни, напівні і фосфорові солі, лецитину, вуглеводани, тощо, тощо. Всі ті складники в належній скількости містить в собі вівсяні платки KNORR, тому повинен їх щодня споживати молодий чи старий. Вони є найвигіднішою поживою для немовлят і дітей у шкільним віці.

ВОЛОДИМИР БІРЧАК:

ЗОЛОТА СКРИПКА

Нова збірка оповідань відомого письменника

Обсервація, нові теми,
гумор і дотеп

Можна дістати в Адміністрації „Діла"
Ціна 2 зол., поштова пересилка 30 сот.

Посмертні згадки.

Богданна з Кисілевських Левинська, вдова по бл. п. о. Атаназієві, пароховi Болехова та б. професорові гімназій в Чернівцях, померла 21. травня ц. р. у Львові в 66 р. життя. З Покійною зійшла в могилу жінка з давнього священичого роду, що визначалася небуденними прикметами духа. Після довголітнього побуту в Чернівцях, де радо ставала до помочі в громадянській праці, переселилася перед 12 роками до Болехова і небаром після свого приїзду заснувала там філію „Союзу Українок". Будучи кілька літ головою цього товариства, займалася ним щиро, відбувала майже щонеділі сходини, на яких читала членкам з міщанських кругів часописи та книжки й уладжувала багато імпрез, напр. Свята Матері, свято на честь Н. Кобринської і т. ін. З великою ревністю дбала про красу Божого храму в Болехові і під її проводом прикрашено престоли та хоругви гарними вишивками. По смерти свого мужа, що з ним прожила 50 літ, була приневолена перенестися до Львова. Одначе, закі змогла увійти в круги львівського громадянства, покинула ненадійно цей світ на великий жаль рідні та чернівецького й болехівського громадянства. В. їй П.!

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ.

Як чоловік зійшов на пана

З автобіографією автора і карикатурою Е. Козака.

Веселе оповідання про молодця, що дістався із собою тяжку боротьбу, що вибрати — любов і добру „карту", чи працю для громадянства. Оповідання повне гумору та бадьорости.

Ціна книжки 2 зол. 50 сот.

Дописи.

ТЕРНОПІЛЬ.

Надзвичайні Загальні Збори „Міщанського Братства" в Тернополі відубулися дня 23. ц. м. у справі спинити довгу, затягнутого 1935 р. на відзову салі. Хоч ще справу вирішили на попередніх Зборах, але члени не вимовились зі своїх зобовязань, доходи зі салі були дуже малі і дійшло до того, що не було готівки на оплачення відсотків і банк загрожав позвом. Видів заложений у безнадійному положенні і тому обійшов надзвичайні загальні збори, що їх відкрив голова Гол. д-р Брикович. В дискусії промовляли: д-р Чумак та Майка і представили численно зібраним членам скрутне положення Т-ва. Члени зрозуміли важне положення, прийняли на себе довг і таким чином врятували домівку. Видів, побачивши посвяту членів, які взяли на себе такий тягар (по 100 зол.), відкликав свою резигнацію. В найближчому часі сплатять „Міщ. Братство" свої довги і розвине ширшу діяльність.

ЯРОСЛАВ.

Другий курс для крамарів коштом Ревізійного союзу ярославського Повітового Союзу українських кооператив відбувся в Ярославі. Після служби Божої прямують до зібраних учасників курсу довголітній щиросердечний парох та основник ярославських установ, о. Іван Хотинецький. Він заохочував курсистів до праці що вийде на особисту і загальну користь. Д-р Денис Лукіянович у своїй промові подав образ українського купецтва за минулих часів, говорив про світові торговельні шляхи на Україні, про вагу купецького стану і торгівлі, як суспільної праці та про організацію українських купців у Львові і на провінції, інше. Сторінки підкреслив вагу кооперації в організуванні української торгівлі і купецтва. На цей 4-тижневий курс зголосилось учасників 40; на отворенні було їх 24, а решта повинна ще надтягнути.

ТРУСКАВЕЦЬ.

Наплив гостей до Трускавця-живця і кінець та діяльність українців. Складося так, що нас четверо родина опинилося у Трускавці-живці, а де Чорна Пятниця вибереться дехто пізніше. Гостей в тих часах тисячі, бо сезон дійсно гарний. Урядовці і служба в житці дуже чемні для гостей і всюди є вже та порядок. Дня 15. червня кінчиться перший, дешевий сезон при чому за кімнату з харчем платить пересічно 6 зол. денно, а родини платять і по 4 зол. Таксу купелеву в 19 зол. обнижують для урядовців емеритів на 10 зол. Купелі сірчано-содяності і кл. обнижують з 5.50 зол. на 20 проц.; третя клясса 3.50 зол., кабіни II. кляси в цьому сезоні нема. Найбільше гостей є з Лодзі, Варшави, Вильна, причім є великий жидівток жидів, які — як відомо — найбільше дбають про своє здоровля. Дуже багато осіб не тямлять пити воду „Варвару". Вона діяла так, як води в Марієнбаду у Чехословаччині. Декуванці почали пити воду „Варвару" щойно від року. Воду „Нафтусю", що самочинно нафтою, пють недужі на нирки і жовчові недуги. Джерело „Нафтуся" находиться на еретіональним ґрунті нашої гр.-кат. парохії, яка дістає річно ледви 250 зол., бо за таку ціну отримала контракт аж найму ще 1848 р. Сотки тисячів зол. платять лікувальні за пити цієї водиці (по 8 зол. місячно), очевидячки управі купелів. Два рази денно грає добрана музика, але лише декоди українські пісні і тоді публіка дуже оплескує. З наших лікарів має великий успіх сезонний д-р Білас зі Львова. Лікувані дуже хвалять також повійського д-ра Прийму. Українців на лікуванні знимо небагато. На 5 жидів фотографів нема ніодного українця. Наша перона гарна і дуже чистенька. Парох о. дек. Валюх працює в усіх українських установах. Шкода, що на час сезонів не має сотрудника, бо понад 2000 парохіян дають багато праці. Одиноке місце праці в сан. „Сільського Господаря". Кооператива, крамниця „Маслосоюзу" і крамниця п. Городиського та інших просперують добре. В чит. „Просвіта" відбуваються забави для молоді, а в неділю 23. ц. м. відбулося „свячене". До стовіа звело 132 громадян. Співи провадив о. дек. Валюх. Зложив лікувальним промовляв о. д-р Я. Застирець, виявляючи громадян, головно молодь, щоби вчилася ремесла і створювала свої власні кадрати праці. В Трускавці є майже 40 проц. віль українських, але нема фатиґи до ведення палісівів і тому чужинці дивляться наш відні. Найкраще ведуть свій палісів Сестри Служебниці. Чути також нарікання, що в цілому Трускавці нема „Діла", а в шпагарні „Руху" є тільки „Новий Час" та „Українські Вісти".

ВОЙНИЛІВ.

День слави Пречистої Діви Марії. День 7. м. м., себто день Благовіщення, став у парохії Войнилів „днем слави Пречистої Діви Марії", з огляду на 900-ліття проголошення князем Ярославом Мудрим у Києві в церкві Благовіщення Пречистої Діви Марії Покровительки та Опікунки України, як і з приводу 200-ліття Матері Божої Гошівської, Покровительки Підкарпаття, до котрого і Войнилів належить. Цей „День Слави" був наперед проголошений, дбайливо приготовлений і нетерпеливо очікуваний. В церкві в цьому дні відправлено торжественне богослуження. Соборну Службу Божу відправив місцевий парох о. дек. Людомир Заріцький при участи о. Миколи Коса з Сівки Войнилівської, о. Степана Коломийця з Перевізця. Проповідь виголосив о. М. Кос. В часі Служби Божої співав хор місцевої читальні „Просвіти", одна з найкращих хорів у калуському повіті. Пополудні в 3. год. відправлено урочистий акафист Благовіщенню із супліками і благословенням Найсв. Дарами. — По богослуженні відбулася у великій, гарно прибраній салі „Р. М." хвилева академія. На стінах красувалися образи, між ними на видному в почесному місці висів образ Матері Божої Гошівської, справлений жінками Войнилова для місцевої церкви ще перед 80 роками. На великій сцені примощено інший образ: „Неустанної помочі", прикрашений вазонами й освічений рефлекторами електричних лямпок. При виповненій салі розпочалася академія згідно з програмою, поданою в запрошеннях. Коли підтягнено завісу, на сцені видніє хор дівчат Марійського Союзу, перед яким стояли дві маленькі дівчинки в місцевого захисту, які розмовою між собою повідомили присутніх, що нині є „день слави Пречистої Діви Марії" і в її честь відбудуться деклямації та співи. Потім хор дівчат відспівав на два голоси пісню „Архангельський глас". Реферат на тему „Почитання Пречистої Діви Марії на Україні від найдавніших часів" відчитав в патосом дир. „Р. М." д-р Нестор Рудницький. Добре опрацьований реферат причинився до підвесення урочистого настрою. Опісля кант „О страшних Христових", згармонізований Кошицем, відспівав міш. хор під проводом п. Теодора Олійника. І цей кант і другий (Про Пречисту Діву Марію) відспівав хор успішно. Видно було старання хористів і велику працю диригента. Хоча хор чисельно невеликий, зате міг вповні до виконання цього канту в уваги на свое вишколення. В цій першій частині програми виголошено 3 деклямації. З найменших деклямувала Славка Федюшка „Марійку" Шурата, з дорослих Дарка Богдан „Мати Пречиста", з найстарших Стефа Лаврій „Марію" А. Курдидика. Всі деклямації були добре віддані. Хор Марійського Союзу відспівав ще другу пісню: „Геп до неба". В другій частині програми відбулася дитяча вистава в одній дії, яка вінчилася співом найменших дітей, що ними диригував маленький, біло убраний ангел. На закінчення академії виставлено живий образ „Марія, Цариця небес", виконаний на основі образу Пільгорста. При відслонені образу тут було тихенький спів, що робив враження наче небесного ангельського хору. Відспівана була пісня „О, Богородице Діво". Публіка під враженням цього образу встала з місць і по скінченню пісні на сцені почала співати гимн: „О, спомагай нас" та закінчила гимном національним. Біленькі малі ангелики так примушували до себе очі глядачів, що жаль було дивитись, як занадто стала образ заслоняювати і тимсамим заповідати, що „день слави Пречистої Діви Марії" скінчився. — Тут варто ще зазначити, що в часі академії, коли стало темніти, в усіх вікнах мешканців українців заблисло світло свічок. Містечко Войнилів було ілюміноване. Вільні слід піднести й заслуги тих, що з приготуванні цього свята найбільше заслужилися. А працювали над ним місцеві СС. св. Йосафата, п. Анастазія Лаврій і п. Т. Олійник, що їм вся зібрана публіка була незвичайно вдячна за приготування такої незвичайно вдатної ювілейної академії. **Присутній.**

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Адміністрація.

БЕРЕЖАНИ.

„Соборчик" священників бережанського повіту в карно-адміністраційного референта староства в Бережанах. На день 21. п. м. візвали до староства священників повіту та описали з ними карні протоколи і покарали високими грошевими карами за невиявлення прапору дня 3. п. м. І хоч такого доручення підлеглим гр.-кат. парохіяльним урядам церковна влада не дала, як це вже зарядження у справі богослужень у державні дні, то бережанське староство покарало осьмох священників: о. д-ра Володимира Левицького з Великої Плавуч на 50 зол. кари або 5 днів арешту, о. Івана Олійника з Августівки на 20 зол. або 2 дні арешту, о. Кушніра на 20 зол. або 2 дні арешту, о. М. Юхновича з Малої Плавучі на 10 зол. або 1 день арешту і т. д. Проти цих кар внесли покарані спротив і справа опиниться в окружному суді. Що скаже на це міністерство внутрішніх справ та апостольський нунцій у Варшаві?

Домагаються зміни українських печаток. Бережанське староство зажадало від філій „Просвіти", „Сільського Господаря". „Рідної Школи" та „Міщанського Братства" в Бережанах негайної видачі українських печаток та наказало замінити назву „Бережани" на „Бжежани". Що на це скаже міністерство внутрішніх справ? Невже староста Войцеховський дістав нове доручення в цій справі від вищої власти? В останньому часі староство знову полагоджує відмовно прохання читалень на вистави і забави „не вважаючи на спокій публічний". До чогож має братися сільська молодь, коли зачинається нова хвиля заборон на наші імпрези, як це було в минулому році в Бережанщині?

Пан Томаш Хлоста в ролі волосного паламаря. Волосний писар з Малої Плавучі пов. Бережани, п. Т. Хлоста видав доручення всім гр.-кат. парохіяльним урядам волости, щоби дня 12. п. м. дзвонили в усі дзвони 10 хвилин. Цікаво було б довідатися, до кого належать такі доручення, чи до вищої церковної влади, чи до волости?! Може б Митрополича Консисторія провчила за посередництвом адміністраційної влади управу збірної громади у Малій Плавучі, щоб не пхала носа до несвоїх справ. Міністерство внутрішніх справ повинно теж довідатися про порядки у Малій Плавучі.

БЕРЕЗІВЩИНА.

Культурно-освітня праця в Улючі пов. Березів. Улюч — це велике село, в 90 проц. українське; решта населення — це жиди і поляки. Молодь національно свідома і радо горнеться до освітньої праці. Національно-освітню працю веде п. Роман Солтикевич, абсольвент торговельної академії у Кракові. Її спинює недостача великого Народнього Дому в Улючі. Вже від 6 років роблять улючани заходи у старостві, щоб внеднати дозвіл на будову Народнього Дому в Улючі, але й досі не дістали його. Тому покищо дають вистави і концерти у дворі, але вони вимагають салю, мусять багато находитися і напроситися, бо рівні чорні і темні дух зпоміж „сусідів" кидають вам колоди під ноги. В Улючі є віддавна вже тані три найважніші товариства: чит. „Просвіти", кружок „Сільського Господаря" і кооп. „Єдність", що — на жаль — через недостачу Народнього Дому не можуть розвинути як слід своєї діяльности. Дня 23. п. м. відбувся в Улючі концерт у честь Шевченка, що пройшов з повним моральним і матеріяльним успіхом. На концерт приїхало 8 доокольичних священників з родинами і прибули масово селяни місцеві та позамісцеві, так, що сала була битком виповнена. На програму концерту уложилися: 1) „Заповіт" — міш. хор; 2) вступне слово п. М. Петрушака; 3) „Не дивуйтесь" — міш. хор; 4) „Посланіє" — декл. П. Левковича; 5) а) „Пов коні", б) „Орлець" — муж. хор; 6) а) „Ой Дністре", б) „Чого мені тяжко?" — муж. хор; 7) „Содок вишневий" — міш. хор; 8) Осії гл. XIV — декл. А. Харидчак; 9) „Ой три шляхи" — міш. хор; 10) „Ой гляну я"... б) „Веснівка" — сольо сопранове От. Дзюбакевич; 11) „Вже більше літ двісті", б) „Ставок васнув" — муж. хор; 12) „Туман хвилями лягає" — міш. хор. Хорами провадив п. Роман Солтикевич. Всі точки випали дуже гарно і тому деякі з них на бажання публіки хори мусіли повторити. Вступне слово було добре опрацьоване і виголошене, але надавалося лише для інтеліґенції. До селян треба говорити більше популярно. **Гість.**

Спорт.

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО СПОРТОВЦЯ У ЛЬВОВІ.

В неділю 30. п. м. відбудеться у Львові на площі Сокола-Батька традиційне свято українського спорту — **День Українського Спортовця.**

Дефілада всіх змагунів Львівщини, дружиновий марш, біг на 100 м. чи біг навпростець для робітників і ремісників мають виказати, як далеко спорт уже охопив маси. Зате такі легко-атлетичні конкуренції, як біг на 2000 м., гінці 4 × 200 м., тристок, скоч увисочінь мужчин чи біги на 60 і 800 м., гінці 4 × 75 м. і скоки у довжінь жінок та змагання у спортових грах найліпших дружин Львівщини повинні виказати, що також і вістю наш спорт догнане інші нації.

Д. У. С. дасть задоволення не тільки вправам спорту, але всім, що відчувають красу змагань молодих, здорових, виспортованих людей, повних волі перемогти. Крім цього подумали також організатори про веселу точку, якою будуть змагання копаного м'яча вльд. боїв Центросоюзу і Маслосоюзу.

Початок Д. У. С. в год. 15.30.

УКРАЇНА — Р. К. С.

Змагання цих двох дружин, які мають зовсім дві ріжні системи гри, відбудуться в неділю 30. п. м. на грищі Погоні. Початок: год. 5.15 пополудні. В осінній рунді Україна виграла з Р. К. С. ледви 1:0, так що можна і цим разом надіятися гарної та завзятої гри. Україна захоче напевно після своєї високої перемоги над Чорними не тільки вдержатись на другому місці табелі, але здобути й перше, що теоретично ще зовсім можливе, тимбільше, що Україна зголосила протест в д змагань з Польонією. До цих змагань виступить Україна в тому самому складі, як до Чорних.

Перед матчем Україна — Р. К. С. буде грати **Погонь І. Б з Чуваєм** — початок: год. 3.15. І ці змагання заповідаються цікаво, бо Погонь перемогла в Самборі Корону, а Чувай високо Лехію. Обі матчі відбудуться у рямках спільної імпрези. Ціни білетів нормальні.

ТАБЕЛЯ ОКРУЖНОЇ ЛІГИ.

1. Ресовія	16	26	6	49:19
2. Україна	**17**	**24**	**10**	**38:26**
3. Чорні	17	23	11	47:35
4. Гасмовея	16	21	11	20:12
5. Польонія	13	17	15	26:27
6. Чувай	16	16	16	40:41
7. Погонь І Б	16	16	16	33:36
8. Огнісько	16	16	16	29:46
9. Р. К. С.	16	12	20	23:32
10. Корона	16	10	22	21:38
11. Лехія	16	7	25	20:37
12. П. Сокіл	16	6	26	29:50

МИСТЕЦТВА Б- і Ц-КЛЯСИ.

Львот — Степ 8:0 (2:0). Скандальна гра воротаря Степу, який поводився зовсім не по спортовому. Він завинив не тільки високу, але взагалі програну.

Праца Польська — Святогор 3:2. Увесь час переважала Праця Польська.

ЗЗК II. — Україна III 7:1 (4:0). Змагання запасних дружин за мистецтво Б-класи закінчились високою програною молодої дружини України. Ці змагання відбулися як передмітє ЗЗК — Білий Орел.

ОКРУЖНА ЛІГА.

Крім поданих у вчорашньому числі висліднів змагань Окружної Ліги грала ще в четвер у Самборі **Погонь І. Б з Короною з висліднем 4:2 (4:1).** Корона мала перевагу, але не вміла використати підвернутих ситуацій.

ЛЬВІВСЬКА А-КЛЯСА

Т. Ш. Л. — Сільтєзь 4:1 (1:1). Т. Ш. Л. вийшов після цієї перемоги на перше місце в табелі та імовірно буде цьогорічним мистцем львівської А-класи.

ЗЗК — Білий Орел 3:0 (1:0). Одночасно ЗЗК відібрав Білому Орлові два пункти та майже всю надію на мистецтво.

Рекорд — Львовянка 3:1 (0:1). Львовянка вела вже 15 хв. перед кінцем 1:0 і відпір заломавшись дала собі стрілити 3 воріт.

Знесінчанка — Зеніт 3:0 (в.-о.). Судія перервав ці змагання, бо при стані 3:0 для Знесінчанки, дружина Зеніту здекомплетувалася.

МИСТЕЦТВА ДЕРЖАВНОЇ ЛІГИ.

ЛОДЗЬ. **Погонь — Л. К. С. 0:0.** Львівська Погонь, яка грала на горячому лодзькому грунті з ЛКС-ом в ослабленому складі, осягнула нерішений висліп. ЛКС грав брутально і мав увесь час перевагу, одначе дефенанва Погоні грала дуже добре.

КРАКІВ. **Краковія — Вісла 1:1 (0:0).** Дербі Кракова закінчилися нерішеним висліпом, хоч Вісла мала в першій половині сильну перевагу.

ВАРШАВА. **Варшавянка — Гарбарня 5:4 (3:0).** Гарбарня мала більше з гри.

В табелі Державної Ліги веде Краковія перед Вислою і Вартою. На цінці покищо стоїть Погонь і Домб, одначе Погонь відділена всього різницею 1 пункту від Гарбарні і 2 пунктами від Л. К. С-у.

СПОРТОВІ НОВИНКИ.

Русь грає вже товариські змагання. Ужгородська Русь, яка покидає чеську Державну Лігу, покищо без роботна, бо дивізійні мистецтва починаються як восени. Щоб не гайнувати часу, грає Русь у неділю 30. п. м. товариські змагання зі своїм давнім суперником. ВФТЦ Береговє, у своєму найкращому складі.

Празька Славія грає з Фебусом. У неділю 30. п. м. гратиме празька Славія свій перший метч у Страсбургу з мадярським Фебусом у рямках футбольного турніру паризької світової виставки.

Футбольне мистецтво Румунії здобуває дружина Венус, перемагаючи у вирішних змаганнях Уніреу Тр. кольор 4:2.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

NASZA PRZYSZŁOŚĆ. Nr. LII. Maj 1937. Wydawca i redaktor' D-r Jan Bobrzyński.

LWÓW LITERACKI. R. I. Nr. 5.

PION. Warszawa. R. V. Nr. 20 (189).

URANIA, Lwów, luty 1937. R. XV. Nr. 1.

UKRAINISCHE KULTURBERICHTE des Ukrainischen Wissenschaftlichen Institutes Berlin. Jahrg. IV. Nr. 31.

VÖLKERBUND. Nr. 187—191. 30. April 1937.

CONTRA KOMINTERN. Berlin, Mai 1937.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Жіночі торбинки

течки, портфелі, портмонетки, валізи, несесери, поручає і направляє по найдешевших цінах робітня римарсько-галантерійна Н. БАРЕР, Львів, Сикстуська ч. 2 побіч фірми Саламандра.

Театри.

Український Мол. Театр „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

ЖОВКВА:

29. V. Камо грядеши? І. част. Віниций і Лігія.

30. V. Камо грядеши? ІІ. част. Смерть Нерона?

31. V. Трафіка пані генералової.

1. VI. Т. Шевченко.

Великий Театр:

Неділя 30. V. год. 8. веч. „Король".
Понеділок 31. V. год. 8. веч. „Король".
Вівторок 1. VI. год. 8. веч. „Король".
Середа, 2. VI. год. 8. веч. „Король".
Четвер 3. VI. год. 8. веч. „Король".

КІНА.

АПОЛЬО: „Останній акорд" з Ліль. Даговер.

АТЛЯНТИК: „Тиждень перед шлюбом".

ВАНДА: „Дочка Джунглів", „Скошена жінку".

ГРАЖИНА: „Справа 444-х", „Вулиця шалених".

ЕВРОПА: „Дай мені твоє серце",

КАСІНО: „Тільки раз кохаєш".

КОПЕРНИК: „Ік перше кохання".

МАРУСЕНЬКА: „Ал хет" („За ґрати") і „Веселі бідаки".

МЕТРО: „Експрес" з Пазлею Веселі та „Чорна рука".

МІРАЖ: „Остання серенада".

МУЗА: „Поворот до життя" („Чорний ангол").

ПАЛЯС: „Пан редактор шалів",

ПАКС: „Буде краще" з Тоньком і Щепком.

ПАН: „Цісс".

РАЙ: „Варвара Радзивілівна".

СВІТ: „Ік ночі" з Клярком Гейблем і Кльодет Кольбер та ревія „В еспанському кітлі".

СТИЛЕВЕ: „Пісенмєр Відня" і ревія „Зелена коверта".

ТОН: „Герой Техасу".

УТІХА: „Останній могіканин" і ревія „Над сним Дунаєм".

ХІМЕРА: „Під твою опіку".

ФОТОПЛАСТІКОН.

(пл. Марійська 5).

„Печера Адельсберг".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 29. травня 1937.

БЕРЛІН (857) 15.30, 20.10 Розр. музика, 18.00 Дуети орх., 22.30 Танк. музика, БІЛГОРОД (437) 18.00, 21.10 Нар. пісні, 19.50, 20.00 Вок. дуети, БУДАПЕШТ (550) 17.40, 18.00 Сальон. музика, 19.20 20.00 Нар. пісні у супр. циг. орх., 22.30 Оп. орх., ВІДЕНЬ (507) 10.50 Сільська музика, 18.00 Нар. піснеьки. 19.30, 20.00 Хор, 20.20 Скрипковий реціталь Р. Одноросова, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 10.30 Для дітей, 14.00, 16.00 Музика, 15.10 Веселі нар. мельодії, сопр., бар., флет, форт., 20.10, 21.00 Оперетові мельодії, КОШИЦ (259) 13.30 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.25 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 22.15 Комедія, опісля музика, МІНХЕН (405) 14.20 Весела музика, 15.20 Легка музика, 22.30 Танк. музика, ПРАГА (470) 12.35, 18.15 Сальон. музика, 21.05, 22.00 „Авраель" симфонія д-моль Сука, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 20.15 Спів, 18.00 Для дітей, 19.45 Грецькі пісні, 20.30, 21.00, 22.00 Італійська музика, РІМ (421) 17.25 Танк. музика, 21.00, 22.00, 23.00, 24.00 „Ернані" оп. Вердія.

Неділя, 30. травня 1937.

БЕРЛІН (857) 12.00 Музика з усього світу, 19.00 Моцартові твори, БУДАПЕШТ (550) 12.30 Оп. оркестра, 21.50 Сальон. музика, ВІДЕНЬ (507) 11.45, 12.00 Симфонія д-моль Моцарта, 18.00 Веселий вок. квартет і камер. твори, 19.35 Форт. концерт е-моль Шопена, 20.10 Розр. концерт, 21.00 „Франц Шуберт" муз. комедія Пербера (на Шубертових мотивах), ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 20.00, 21.00 „Огород рож" вес. муз. програма, 22.30 Танк. музика, МІЛЯНО (369) 17.00, 18.00 19.00 „Ти ведова сеалітра" оп. Льоція, 21.00, 22.00, 23.00 „Іріс" опера Масканпі, МІНХЕН (405) 10.30 Баварські нар. пісеньки, 13.00 Нар. музика, 14.30 Нар. пісні, 19.30 Розр. програма з участю цитристів і мандолінистів, ПРАГА (470) 16.15 Орх. концерт, 19.25, 20.00 Концерт військ. орх., 22.35 Легка музика, РАДІО ПАРІ (1648) 12.35 Орх. концерт, 13.15, 20.15 Спів, 14.00 Для дітей, 16.30 Театр Уяви, 17.00, 18.00 Симф. концерт, РІМ (421) 15.30 „Фігарове весілля" оп. Моцарта, 21.15, 22.00, 23.00 Концерт у честь Страдіварія з нагн. 200-ліття смерти.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 29. травня 1937.

6.30 Ранішня гімнастика, 7.10 Програма на день, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Співаймо пісоньки, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Орк. концерт, 12.40 Полудневий дзвінок, **12.50 Значіння хліборобства в експорті яєць — гутірка, вид. дир. Ів. Мартюк,** 14.30 Театр Уяви для дітей: Книжка про три сестрички, 15.00 Господарські вісточки, 15.15 Різні мельодії, в гр. пл., 15.30 Львівські бікучі вісточки, 15.35 Пучіні: Попурі з опер, гр. пл., 15.50 Із спогадів летуна, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Легка музика з гр. пл., 16.15 Парафрази та фантазії на теми давніх мелодій, орк., 17.50 Огляд видань, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10, 18.15 Спортові вісточки, 18.20 М. Ольшевська, Б. Джігхі, гр. пл., 18.35 Львівський актуальний фейлетон, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Люди Вісли, вид., 19.30 Шлеські вокальні пісні, хор, 20.00 Шуберт у форт. транскрипціях, 20.30 Літер. новини, 20.45 Вечірній дзвінок, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Концерт оркестри, Лукія Шепанська, сопран, 22.00 Весела Сирена: Міністерство гумору, 22.30 Танк. музика; у перерві в год. 22.55 Останні вісточки, 23.05 Танкова музика, 24.00—1.00 Орк концерт.

Неділя, 30. травня 1937.

8.00 Сигнал часу, 8.08 Ранішній дзвінок, 8.15 Для села: Хліборобська Газетка, Музика з гр. пл., Які користі дають вистави домашньої гварики, 9.00 Музика з гр. пл., 9.30 Трансм. зі Станіславова: Коронація чудотворного образу Матери Божої, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Розрив. поранок: орк., спів; у перерві в год. 13.00 Фільмовий огляд, 14.00 Мистецькі танки, гр. пл., 14.40 „Панна Люся здає матуру" гумореска, 15.00 Для села: Огляд ринків рільних продуктів, Нар. пісні й музика, Найближчі завдання молочарства, Актуальна хліборобська гутірка, 16.00 Нар. музика, спів, 16.35 Форт. музика на 4 руки, 17.00 Театр Уяви: „Як Ізась за душу в чортами танцював", з музикою, 17.30 Репортаж із дня пропаганди радія, 18.00 „Вербум нобіле" оп. Монюшка, 19.20 У день матері, 19.35 Сериякові твори у вик. Вацл. Конанського в супр. форт., 20.00 Хоральна авдиція в супр. форт., 20.30 Програма на завтра, 20.35 Спортові вісточки, 20.40 Політичний огляд, 20.50 Вечірній дзвінок 21.00 Вечір Беранжерових пісеньок, 21.40 Спортові вісточки, 22.00 Концерт орх. спів, 22.50 Останні вісточки радіодзвінка, метеор. комунікат, огляд преси, 23.00 Танк. музика з гр. пл., 24.00—1.00 Концерт орх.

Шукаєте праці? —

Певно найдете її, якщо дасьте оголошення до нашого щоденника

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

З приводу знижкової тенденції ціни на масло не ставить.

Молоко	18—19
Яйця	2·65—2·70

Тенденція знижкова на масло, на молоко і яйця здержана.

ПТИЦЯ.

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 28 V. ц. р. платив своїм довозцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомісарні „М. С." у Львові (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курята І. кл. товсті від 0·60 кг. вгору	1·80 зол.
Кури молоді І. кл. товсті без запилку на ногах від 1·50 кг вгору	1·15 зол.

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

Ширіть наш часопис!

ПОДЯКА.

Свято 25-літнього Ювілею Бружкашкіл ім. Б. Грінченка у Львові було дуже гарним зовнішнім виявленні не лише серед громадян Городецької дільниці, але і всього Львова. Цьому щирому щирому зацікавленню громадянства треба завдячувати моральний і матеріяльний успіх, що його дало ювілейне свято.

Комітет, Старшина і Учительський Збір, дощинюючи зрозуміння громадянства, його жертвенність, щире та прихильне відношення до нашої школи і нашої праці почуваються до милого обовязку замість особистих подяк виложити щиру загальну подяку Всім, хто словом, ділом, щирим серцем та прихильною думкою доложив неголку до морального і матеріяльного успіху нашого рідношкільного і національного свята.

1018 **Комітет.**

Подяка.

У важкім горі, яке вісна на нас Всевишній, забираючи нам Найдорожчу Маму, Бабку та Прабабку бл. п. БОГДАНУ ЛЕВИНСЬКУ, вдову по бл. п. д. А. Левинському, пароха Болехова, складаємо щиру подяку всім тим, що ділом чи словом помогли дати вагодити наш біль.

Дякуємо о. кан. Д. Лопатинському і о. кан. Ю. Дворовичеві за провід у похоронах і о. сов. Горчиньському, о. сов. Ярошевичеві, о. сов. Бучацькому, о. сов. Семчишинові, о. Вакулаву і о. Вадовій за відправу похоронних обрядів. Дякуємо п. д-рові Пимбалістому за те, що щиро займався лікуванням Покійної. Також дякуємо Своякам та Знайомим, що відпровадили тілесні останки Покійної на вічний супочий, та всім тим, що устно чи письменно виложили нам своє співчуття.

Мелянія Ц., Зиновія Б., Ольга Ц. — доньки; інж. Стефан і Богдан — сини; Ірина Левинська — сновна; д-р Роман Цегельський, д-р Тит Бурачинський і о. д-р Гнат Цегельський — зяті; Ольга й інж. Богдан Поповичі, д-р Евген і Михайло Цегельські; Мирослав, Нестор і Ерест Бурачинські; Артемій Цегельський, Неоніла і о. Евген Дмитрухи, Дарія і Тетяна Цегельські — внуки; Орест Попович і Хризант Дмитрух правнуки. 1017

Подяка.

Прибиті горем по втраті нашого Найдорожчого Сина, Мужа і Татка бл. п. БОГДАНА РІМНІЙСЬКОГО, окр. судді, складаємо щиру подяку всім тим, що приходили нам в помічу і потіху в нашому горі, як і всім тим, що своєю участю в похоронах віддали останню послугу Найдорожчому Покійникові в його останній земній дорозі. Передовсім сердечно дякуємо Вп. о. кан. В. Громницькому, о. дек. Гриваті, о. сов. Т. Сембаєві, та Всеч.: о. проф. Ст. Ратичеві, о. проф. І. Пасіні, о. проф. А. Стасюкові, о. М. Кешубі і о. П. Романдикові за відправу панахиди та за ласкаву участь у похоронному обряді. Зокрема дякуємо щиро о. проф. Ст. Ратичеві за першу поміч духовну Дорогому Померлому і за повну посвяту моїху душевну. Складаємо сердечну подяку Вп. Панам Лікарям: Вп. п. д-р Люстігові, Вп. п. д-р Залізняцькому, Вп. п. д-р Чубатому і Вп. п. д-р Мисечкові, котрі поспішили негайно з лікарською поміччю. Горячо дякуємо Вп. Панам членам хору під проводом п. Майківського за зворушливі похорони.

Щиро-сердечне Спасибіг за теплі прощальні слова над могилою Вп. Панам: Вп. п. радникові П. Семаковичеві і заліз. суд. А. Мовчкові, адв. д-р Ст. Врикковичеві і дир. П. Лякову.

Вп. радникові В. Добровольському дякуємо дуже сердечно за все його ласкаві труди і зимітт.

Тернопіль, дня 25. V. 1937

Мати, жінка і син.

ОПОВІСТКИ.

Кружок Р. Ш. ім. Б. Грінченка у Львові вул. Городецька 95 подає до загального відома: Вулична збірка в дні 16. травня 1937 переведена з нагоди конференції Кружка принесла 577.88 зол. Цю квоту після покриття коштів збірки зложено на будову школи ім. Б. Грінченка. — Старшина. 1018

Дирекція Коедукаційної гімназії ім. Івана Франка в Дрогобичі подає до відома, що удокументовані подання до вступних іспитів до клас I—IV (до IV. кл. на основі Куратор.) та до VIII кл. гуман. типу (теж на основі Куратор.) треба вносити на руки Дирекції до дня 15. червня п. р. В шкільному році 1937-38 буде ліцей гуманістичний і математично-фізичний. Замісцеві учні мій. дуть приміщення в бурсі. — **Дирекція.**

1012 1—3

Прив. Жін. Гімназія і загально-освітній Ліцей СС. Василіянок у Станиславові (вул. П. Скарги 17) приймає вгодошення до вступних іспитів до всіх клас гімназії і до І. кл. ліцеальної гуман. типу. До подань до гімназії треба долучити: метрику і останнє шк. свідоцтво, а до ліцею: свідоцтво зрілости гімназії (по змозі з попереднім) і метрику та картку на відповідь. При школі є інтернат, де учениці можуть найти вигідне приміщення і дбайливу опіку. **Гімназія має права державних шкіл. — Дирекція.**

903 2—

Замість цвітів на могилу бл. п. Тета Б. Левинської зложили на Руху Шкілу 5 зол. А. і К. Кисілевські

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

МОЛОДА, здорова шукає праці до вільного, вміє варити. Найкраще до малої родини у Львові. Ласкаві зголошення до Адмін. „Діла" під „Селянка". 1014 1—3

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ШУКАЄМО кореспондента українсько-польсько-німецького до торговельного підприємства у Львові. Зголошення під „Вправний" до Адм. „Діла". 1001 1—3

РІЖНІ

ПЕЧАТКИ каучукові та металеві для парохіяльних урядів, читалень, кооператив та ін. виконує найдешевше Макс Глянерман, Львів, Сикстуська 19, телеф. 215-08. 800 3—15

ОГОЛОШЕННЯ.

КОНКУРС

на КНИГОВОДЦЯ-БІЛЯНСІСТА

добре обізнаного з книговодством Окружних Союзів розписує **Окружний Союз Українських Кооператив в Станиславові** вул. Батория 7. Платня за умовою 1019

САМО ПЕРЕ ВЕСЬ БРУД ВЕРЕ

МИЛО ДО ПРАННЯ

ОКСАНА

ФАМОЗА Львів Потоцького 5в.

ПІТ

НІГ, РУК, ПАХВИН

і т. п. зникне при вживанні с-ції певного і нешкідливого пахучого пудру „CSAVE" **50 сот.**

Пробний пакет **Перфумерія**

С. ФЕДЕРА

ЛЬВІВ, ВУЛ. СИКСТУСЬКА 7.

Філія: КОПЕРНИКА 15 а

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок

Неділя 30. травня 1937. Ч. 117

ДІЛО

ЛЬВІВ
Ринок 10.
Телєфон 229-41.

Після жидів - черга на нас!

(Передова стаття Ст. Барана).

Повітовий Зїзд У. Н. Д. О. у Львові

Архипенко -- почесний член АНУМ-у

БУДЕННІ РОКОВИНИ

Як ми вшануємо память Івана Франка?

Українець на вершинах світової слави (фейлєтон)

Перша маніфестація з приводу світової вистави (Кореспонд. з Парижа.)

Справа греко-катол. священника в Познані

Сензаційні зізнання поляка про Волинь

Німецькі летуни виїхали з Більбао

Світові можливости. (Фейлєтон Гал. Чіпки.)

Жахливе вбивство у Зборівщині

Золото у поїзді

Ч. 117 (14.660). Львів, неділя 30. травня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ. РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060. Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічне . . . . . 15.00 „
Піврічне . . . . . 30.00 „
Річне . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

ГАЛИЦЬКА
КАСА ОЩАДНОСТИ
У ЛЬВОВІ
НАЙСТАРША ОЩАДНОСТЕВА ІНСТИТУЦІЯ
— ОСНОВАНА В 1843 Р. —
ОЩАДНОСТЕВІ КНИЖЕЧКИ З ПОРУКОЮ ДЕРЖАВИ
Засяг ділання: Ціла Східна Галичина
ЗАМІСЦЕВІ ВПЛАТИ П. К. О. 500.198

Д-р М. ДЗЕРОВИЧ
виїхав як щорічно до
ЩАВНИЦІ

Центральний Кооперативний Банк
„Краєвий Союз Кредитовий" у Львові,
вул. Третього Мая 15.
приймає вкладки ощадности і як централя кредитова для українських кооператив усіх видів дає кредити на піднесення господарства і промислу.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
„ДНІСТЕР"
У ЛЬВОВІ, ВУЛ. РУСЬКА ч. 20, ТЕЛ. 205-47
приймає до обезпечення:
а) від огню: хатні й господарські рухомости, худобу, пашу, збіжжя, товари, як теж будинки вільні від примусу обезпечення,
б) від крадежі-вламу: домашнє урядження, товари в крамницях і складах, готівку, векслі, вартісні папери, урядження церков,
в) від рабунку: готівку при її переношенні і перевожені.

Збомбардували Валенсію та Барсельону.

56 ЛІТАКІВ СКИНУЛО 40 БОМБ. — 30 УБИТИХ, КІЛЬКАСОТ РАНЕНИХ.

Як подає Райтер, минулої ночі 8 національних ескадр (кожна по 7 літаків) збомбардувало Валенсію, скидаючи

40 важких бомб. Кілька будинків зовсім знищено, 30 осіб убито, кількасот ранено.

Літаки прилетіли мабуть з Мальорки; Валенсію бомбардували вони при місячному світлі.

В годині 3.15 два національні літаки скинули кілька бомб на Барсельону; шкоди і жертв в людях невідомі. Протилетунська артилерія почала стріляти, літаки відлетіли у напрямі моря.

ЗАТОПИЛИ АНГЛІЙСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ.

Як подає Авас, підчас бомбардування Валенсії одна бомба впала на чердак британського корабля, що стояв на морі; корабель пішов на дно. 7 моряків згинуло, 3-ох важко ранених, 5 легко. Інша бомба ушкодила другий англійський корабель, але жертв у людях не було.

І ЧЕРВОНІ ЛІТАКИ БОМБАРДУЮТЬ.

Як подає міністерство національної оборони, червоні літаки збомбардували вчора (пятниця) національні становища під Гуескою, Бельяте і Діг Лянеке; крім того вони знищили кілька літаків на летунському майдані в Сорії та фабрику вибухових матеріялів у Сабінанга.

НА ЕСПАНСЬКИХ ФРОНТАХ.

Валенсійське міністерство війни подає, що на баскійському фронті червоні заняли кілька ворожих становищ, на середущому спричинили ворогові втрати, під Сантандером прогнали ворожі літаки, які мали бомбардувати місто. Ген. Кеіпо де Лляно заперечує ці вістки і твердить, що на фронті не було нічого цікавого. Національне командування подає, що нац. війська відбили два ворожі наступи на відтинку Хакар і зістрілили червоний літак на баскійському фронті.

ВИМІНЮЮТЬ ЗАСУДЖЕНИХ НА СМЕРТЬ НІМЕЦЬКИХ ЛЕТУНІВ.

Баскійський уряд погодився виміняти двох засуджених на смерть німецьких летунів та 2 інших чужинців на 4-ох полонених червоних летунів.

Чи Комітет неінтервенції упімне червоних,

ЩОБИ НЕ БОМБАРДУВАЛИ КОНТРОЛЮЮЧИХ КОРАБЛІВ?

Комітет неінтервенції зібрався вчора пополудні, щоби розглянути справу заклику до обох еспанських урядів, щоб вели війну гуманними методами. Заклик у справі гуманних метод війни комітет вишле навіть якби кілька держав спротивилось йому.

Представник Італії запротестував проти червоного летунства, яке 24. і 26. ц. м. бомбардуючи пристань Пальму на Мальорці, скинуло кілька бомб коло італійських кораблів, які беруть участь у контролі; тоді згинуло 6 італійських старшин і важко ранено багато моряків.

Мабуть німецький уряд прилучиться до інтерпеляції з огляду на недавне бомбардування „Альбатроса".

Архипенко — почесний член

АСОЦІЯЦІЇ НЕЗАЛЕЖНИХ УКРАЇНСЬКИХ МИСТЦІВ У ЛЬВОВІ.

З нагоди пятьдесятьліття життя світової слави українського різьбаря Олександра Архипенка Асоціяція Незалежних Українських Мистців у Львові на надзвичайному засіданні 27. травня ц. р. вибрала його своїм почесним членом.

Після жидів — черга на нас!

Львів, 29. травня 1937.

Перед жнивами минулого року в деяких повітах південного Поділля (Борщів, Копичинці), а передовсім у деяких селах Борщівщини, були спроби викликати серед нашого населення протижидівські настрої і навіть чинні виступи. Появилися тоді летючки в польській мові, кольпортовані головно біля костелів з нагоди неділь чи святочних богослужень, що недвозначно накликували місцеве населення до бойкоту жидів тим саме, щоб нічого не купувати у жидівських крамницях і не йти на працю до жидів. Та не тільки це. У летючках були теж і заклики до чинних протижидівських виступів на взірець тих, що їх влаштовано у деяких місцевостях корінної Польщі. Не мали ті летючки успіхів у цілій повноті і не зроблено ніде жидівських погромів, як роблено і роблять це й досі по вшехпольській рецепті в центральній і західній Польщі, але всеж таки мали вони деякі наслідки.

Наслідки протижидівської акції були тоді розмірно зовсім невеликі. Скінчилося все вибиттям жидівських шиб. Пошкодовані жиди зробили очевидно великий крик і староства приказали в часі пильних полевих робіт ставити численні варти в селі і біля жидівських домів, що наше населення відчуло дуже болюче. Треба було вжити заходів та інтервенцій у адміністраційної влади, щоб ті репресії відкликала. Характеристичне теж, що місцеві жиди зверталися і то у першу чергу за охороною до нашого духовенства, яке зі свого боку зробило все, щоб остерегти своїх парохіян перед наслідками непотрібних і шкідливих для нас самих протижидівських вибриків, аранжованих чужими чинниками, і то з правила з метою провокації. Цю справу порушив я публично на великому вічу в Борщеві в перших днях липня м. р. і мої слова знайшли повне зрозуміння серед зібраної тисячної селянської маси. Протижидівські вибрики швидко цілковито зліквідовано, слідом за тим відпали теж і репресії з численними нічними вартами. Наше становище і заходи зрозуміли цілковито місцеві жиди, висказуючи нам навіть своє признання і подяку. Цю справу порушив я тоді і на сторінках „Діла" і вона знайшла відгомін теж на шпальтах жидівської преси.

Ориг. Англійські Пальта
вовняні і непромакальні та матеріяли
продає просто консументам
ФАБРИКА УБРАНЬ
Рот і Рудерфер
Львів, Легіонів З/І. п.
(над кіном Паляс)
625 1—2

САМБОРСЬКОГО ГІМНАЗІЯ

ТОВАРИСЬКИЙ ЗЇЗД бувших матуристів 1.7 року відбудеться 13. червня 1937 в Самборі. Зголошення та адреси надсилати пильно: Секретаріят М.К.К.О., Львів, Валова 9.

Авторів торічних, зрештою нечисленних, *протижидівських* виступів з биттям шиб у ночі в жидівських домах у деяких селах південного Поділля слід шукати не в нашому національному таборі. Вказують на це самі друковані летючки у польській мові та їх зміст і факт розповсюднювання їх головно біля костелів, як і не менше знаменний факт, що проти них не виступило місцеве польське духовенство, що у своїй масі симпатизує явно з вшехпольським рухом, недвозначно виявляло своє вдоволення з чинних випадів антисемітизму і то на тлі расизму і тому самозрозуміло, що жиди до нього не звертались навіть за моральною охороною перед нічними нападами. Биття жидівських шиб у ночі мало тоді місце і в самому Борщеві, де спричинниками були місцеві молоді польські інтелігенти, сини визначних польських діячів. Це і розкриває, де слід шукати вранжерів та виконавців минулорічних *протижидівських* вибриків і бешкетів.

Після жидів черга на нас. Що польське духовенство, як зрештою і величезна більшість польської інтелігенції у Східній Галичині, не належить до наших прихильників, річ загально відома. Що більше. Саме ніхто інший, як польське римо-католицьке духовенство йде завжди в авангарді протиукраїнського наступу і тільки нечисленні одиниці зпоміж нього ставляться об'єктивно до нас як до національної збірноти і до греко-кат. обряду. Ті справдішні білі круки не мають за це симпатій серед свого громадянства та у своєї духовної влади, чого класичним прикладом є особа колишнього тернопільського римо-кат. пароха о. д-ра Ратушного, якого за його такт та об'єктивізм супроти українців кинули в далеку сільську глушу десь на Підкарпатті.

До воюючих протиукраїнських діячів належить неодин зпоміж польського духовенства. Не йде тут тільки про саме душехватство, практиковане здавна всупереч постановам конкордату і кодексу канонічного права. При реалізації *популярного нині серед польського „кресового"* громадянства гасла „Ні пяди землі в українські руки!" польське духовенство веде перед і всіми своїми впливами старається не допустити до того, щоб наш селянин зміг набути хочби невеличкий клаптик землі з парцельованого двірського обшару.

Як приклад — він сьогодні і типовий, — як польське духовенство на Поділлі ставиться до нас, подаю становище польського римо-кат. пароха в Глубічку, пов. Борщів, о. Погоди. У свято Вознесення латинського обряду 6. травня ц. р. мав цей „кресовий" діяч у реверенді проповідь у костелі в Глубічку. Менше говорив він про велику подію з Нового Завіту, яку саме святковано, бо вибрав собі за основну тему сучасну польську політику. У своїй проповіді сказав він між іншим, що сьогодні не зле живеться „русином" на Поділлі під польською владою. Мають вони свою церкву, свої школи, ріжні товариства і кооперативи, які *розвиваються* без перепон і навіть у додатку купують польську землю. Вони наші завзяті вороги і їм земля не належиться, бо це польська земля, яка має припасти тільки полякам. Русинів треба усюди добре пильнувати і слідити кожний їх крок. Це мала робити польська державна поліція, але вона якслід їх не пильнує. А звертаючись до своїх парохіян, візвав їх цей новочасний польський „богоугодник", щоб вони самі пильнували своїх сусідів „русинів", підглядали кожний їх крок і про все доносили негайно польській державній поліції.

Повищий факт такого публичного протиукраїнського виступу на проповіді в костелі польського священника далеко не відокремлений. Проти нас виступає польське римо-кат. духовенство не тільки в Галичині, але й на північних православних землях, як це було недавно з голосною проповіддю о. Токаржевського в Козлі на Волині.

Важне для тих що купують срібло

Фабрика срібних виробів

Г. Л. Нойман — Львів

Тільки **КОХАНОВСЬКОГО 21.** Тел 256-74.

Звертаємо увагу зацікавованих на те що взори срібла нею проектовані і виробами у фабричний знак та напис фабрики, а подібні взори продавані в торгівлі без такого знаку є дуже невигідним купном й оригінальних моделів. Доставляємо у Львові і инші безпосередньо у фабрики та у інші більших ювелірських крамницях у цілій Польщі.

Це явище симптоматичне та характеристичне для сучасної психіки польського духовенства, що живе на українських етнографічних землях, і тому присвячуємо йому нашу окрему увагу. Протиукраїнські виекспи й виступи ріжних польських ксьондзів у роді Погоди чи Токаржевського не дивакують нас несподівано і до них ми привикли.

У царській Росії православне московське або обмосковлене духовенство було здебільша орудієм у руках поліції. За це було воно в погорді у свідомішої частини свого громадянства, яке з його голосом зовсім не рахувалось. Але і там такий виступ, як у Глубічку біля Борщева, був, здається, неможливий.

Тут у нас сьогодні інакше і представники польського воюючого римо-кат. костела такого загального осуду у свого громадянства напевно не знайдуть, коли після свого протижидівського походу стали у проводі походу проти нас!

Д-р Степан Баран.

ФОТОҐРАФІЧНІ АПАРАТИ від найпростіших до найбільш у досконаленнх у великім виборі поручає відома з солідности фірма **Інж. А. ШАРФ** Львів, Сикстуська 2

Перша маніфестація з приводу світової вистави.

ВІЙСЬКА РЕВОЛЮЦІЇ, ІМПЕРІЇ, РЕСТАВРАЦІЇ І ТРЕТЬОЇ РЕСПУБЛИКИ ДЕФІЛЮВАЛИ НА ЕЛІЗЕЙСЬКИХ ПОЛЯХ ПЕРЕД ПРЕЗИДЕНТОМ ФРАНЦІЇ.

Париж, 24. травня 1937.

Вслитеньке людське море закрило нині площу Етуаль та Елізейськ Поля, щоб оплескувати французьку армію. Точно в год. 10-ій приїздить автом на площу Зірди президент республики Альбер Лебрен. Марсилеза, привитання, і шеф держави входить в окруженні генералів та міністрів на трибуну, збудовану біля могили невідомого воїна Франції. У сяйві сонця блестять шоломи національної гвардії президента, лопотять під подувом вітру прапори, а сотки тисяч людей витають грімким окликом: „Вів ль' арме", „Нехай живе армія" перші відділи війська, що появляються біля Тріюмфального Луку.

Бо нині, напередодні відкриття світової ви-

ПАВЛО КОВЖУН.

Українець на вершинах світової слави.

(50-ліття Олександра Архипенка).

Сьогодні 30. травня чужинна преса пригадує 50-ліття одного з найбільших світових мистців, наймаркантнішого представника сучасности, різьбаря Олександра Архипенка. Він підніс українське мистецтво до світового значіння і рівня, його творчість займає провідне і типове місце у розвитку новочасного мистецтва.

Ім'я Олександра Архипенка знаходимо у всіх без винятку лексиконах, про його творчість писали і пишуть найкращі мистецтвознавці всіх народів, а 11 великих монографій у головних мовах світу докладно обговорюють шляхи, напрямки та мистецький зміст його творчости. І ми маємо теж дві монографії про нього. Сотні статтей у періодичній мистецькій пресі всього культурного світу від 25 літ слідкують за кожним новим твором Архипенка, слідкують за всім тим, що його талянт і розум добувають зі себе. Твори Архипенка знаходяться у всіх головних музеях Европи, Америки, Азії, навіть у багатьох приватних збірках. Понад сто виставі творів Архипенка улаштували світові столиці. Саме тепер Архипенко запрошений на виклади про творчість і мистецтво до двох університетів в Америці.

Олександер Архипенко народився 30. травня 1887. року у Києві як син директора лабораторій університету св. Володимира, свідомій української родині, яке також видала і його брата, відомого українського діяча і українського міністра Евгена Архипенка. Його життя проходило з самого дитинства у тяжкій праці і послідовному змаганню до мистецької творчости. З початку учиться Архипенко у Києві у місцевій мистецькій школі, далі у Москві і Парижі, у найславнішого різьбаря того часу — Родена.

Ще перед війною Архипенко здобуває ім'я передового мистця в Европі, організує свою власну школу у Парижі, згодом переносить її до Берліна; у нього вчилося чимало европейських різьбарів. У всіх краях Архипенко має своїх посередніх і безпосередніх учнів і наслідувачів свого мистецтва.

Варт пригадати, що Архипенко приїхав надовго перед війною у Париж, де почав працювати самотньо. Навіть у такому середовищі як паризьке, де всі найсміливіші почини находять відразу чутливих знавців, Архипенко мусів довго чекати на справжню оцінку своєї праці. Він починав виставляти у Сальоні Незалежних, бо там не треба було проходити ніякої комісії — жюрі, — кожний мистець може заплативши за місце виставляти те, що має. Паризька преса довгий час глузувала собі з творів Архипенка, як це роблять і досі нетямущі в мистецтві — ті, які гадають, що їх голе око та здоровий розум вистачають, щоб зрозуміти твір мистецтва. Сила Архипенкової творчости полягає у тому, що вона має незвичайно гостро зарисовану індивідуальність і що вона наскрізь сучасна, тимто вона провідна у мистецтві сучасної доби. Його твори виросли на сучасному европейському мистецькому ґрунті, а світове ім'я здобув Архипенко виключно мистецькими елементами, вперше ним створеними. Архипенко мав незвичайний вплив на ріжні відміни образотворчого мистецтва — від архітектури аж до всяких форм малярства.

Коли мистецтво нашої доби залишить колись, так само як дотеперішні епохи, свій власний стиль, то в ньому одною з рис буде напевне те, що вніс у нього Архипенко.

Творчість Архипенка виросла поза українським життям. Українське життя мистецьке та культурне не вміщувало у свої рямці творчости Архипенка, а проте мистецька праця Архипенка спрямовує наше мистецтво на єдино доцільний і правильний шлях: досягти вершин світової культури і бути її співтворцем.

Заслуга Архипенка для української культури полягає і в тому, що саме він доказав, які сили і здібности дрімають у нашій нації, та що при відповідних умовинах ці сили можуть проявитись теж з користю для загальнолюдського культурного розвитку. Нині українське мистецтво осягнуло вже такий високий рівень, що на його тлі Архипенко стає природним речником нової української доби; перед 25 роками не можна було про це навіть мріяти.

Тома Масарик у своїх відомих споґадах „Світова Революція" у кількох місцях книги підкреслює значіння визначних мистців та взагалі мистецтва, літератури і музики для пропаганди національних ідей і національної справи. Він позаздрив полякам, що мали Падеревського, югославянам, що мали видатного різьбаря Мештровича у Римі; він відзначує своїх чеських мистців Купку і Браяду та співачку Дестінову і жалів, що чехи мали дуже мало таких людей у світі. Ми добре знаємо, що зробив для польського народу Падеревський, знаємо і з нашого життя про вічне невастутне культурне представництво хору Кошиця, знаємо, яке значіння мали наші співаки Мишуга, Менщінський, Крушельницька, а навіть виступи в українському імені і барвах атлета Гаркаленка. Але напевно ніхто з них не осягнув на міжнародньому полі такого значіння, як Олександер Архипенко.

В цей день пятьдесятиліття нашого знаменитого земляка посилаємо йому від нашого громадянства з рідних земель найкращі та найщирші побажання у дальшій праці.

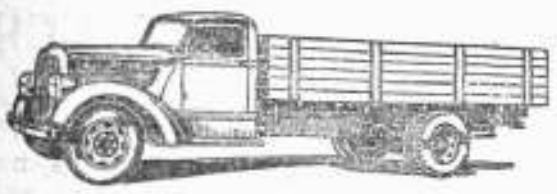

Вантажне підвоззя

марки 1—3

„DODGE“ (Chrysler Corporation)

найновіші моделі на рік 1937.

9 ріжних типів, поклажа нетто від 750 до 5000 кг. Спеціяльно видовжене підвоззя на автобуси. Ціни конкуренційні від зол. 5.700·—

Інформації дає і демонструє: Представництво на Східну Галичину фірма

„БЕКАТЕ“

Ска з о. п.

у Львові, вул. Зибликевича 13, тел. 295-01.

стави, французька армія святкує 100-ліття, віднішe 101-ті роковини, як скінчили будувати цей памятник у честь французького війська.

Наполеон I. зарядив цю будову декретом із 18. лютого 1806 р. і її закінчили аж за французького короля Людвика Филипа, а попід цей лук перейшли опісля і тріюмфальні походи республиканських військ.

Десять тисяч голубів вилітають, випущені на волю із верху лука слави, сповіщаючи початок дефіляди. Здалека доходить гук гарматніх вистрілів.

Із вулиці Великої Армії (Гранд Арме) виїздять на площу на буланих конях гузари Першої Республики в чаках із перами та в обтислих штанах; за ними йде піхота з 1793 р.: шапки у виді пирога, блюзки в роді фрака та білий камізельці, білі штани та довгі кріси; наполеонські відділи: в одностроях з часів консуляту, опісля з часів імперії; величава гвардія Наполеона I. на білих конях в золотих шоломах. А ось королівські війська Реставрації: кавалерія Карла X., зуави — піхота, що здобули Альжирію, війська Людвика Филипа, вояки Наполеона III. Війська Третьої Республики: ті зперед 1914 р.: піхота в червоних штанах і ті вояки, що перші пішли в огонь 1914 р.

Публика шаліє із захоплення. Оклики „Вів ля Франс“ — „Нехай живе Франція“ перетворюються в одну бурю крику. Багато простягнених рук, що віддають т. зв. римський поклін переходячим військам.

Похід закінчує армія в одностроях з 1937 р.: військові старшинські школи, піхота, кінnота, летуни, моряки, гарматчики, танки. Гуркіт моторів і відділ за відділом сходить із площі Звізди Елізейськими Полями до площі де-ля Конкорд.

* * *

По військовій параді юрба не розходиться домів. Співають Марсилезу. Перед каменицею соціялістичного щоденника „Ле Попілер“ при Елізейських Полях приходить до короткої демонстрації. Молоді демонстранти кличуть „Франція для французів“, „геть з Москвою“, „геть з Блюмом“, „геть з жидами“, „нехай живе Ля Рок“; „нехай живе Доріо“, „нехай живе фронт свободи“!

Кінну гвардію, що повільно їдучи усуває демонстрантів зпід „Ле Попілера“, уступаючі демонстранти витають окликами: „Нехай живе гвардія“, „гвардія з нами“ — нова тактика націоналістичних груп — до речі вивчена: від комуністів, щоб не дразнити поліції чи гвардії, що виконує свій службовий обовязок.

Юрій Студинський.

Спішіть з підписною уділів у

пром-банку

за 1936 р. виплачено уділовцям 5% дивіденди

Львів, ул. Городіцьких 1. І. п. Тел. 292-15. П. К. О. 506-778.

„Німеччина зробила багато для европейського миру“

ЗАЯВИВ Д-Р ШАХТ.

Д-р Шахт виголосив на бенкеті у франко-німецькому товаристві промову, в якій заявив, що ціллю його подорожі було не тільки отворити німецький павільон на виставі, але й перевести безпосередні розмови з чоловими французькими політиками, що уможливили би тісніше порозуміння між Францією та Німеччиною.

Французька преса закидає німецькій політиці, що вона виступає постійно з домаганнями. На те д-р Шахт відповів що, Німеччина зі свого боку чимало дає і вже дала. Німеччина дає мир, гарантію миру в Европі. Німеччина обіцює вернутись до Ліги Націй, яка стала би тоді не тільки карним трибуналом, але й радою порозуміння, де народи могли би дискутувати над своїми проблемами. Німеччина годиться на порозуміння щодо розмірів зброєнь, бо вся Европа угинається під надмірними коштами зброєнь у всіх державах. Чи це мало, чи можна дати щось більше? Зате Німеччина домагається змоги взятися до кольоніяльної діяльности, якої форма, розміри й насилення можуть ще бути предметом дискусій. Необхідно передискутувати німецькі домагання і пропозиції. Промову закінчив д-р Шахт заявою, що говорить в імені народу, який бажає миру й порозуміння з усіма европейськими народами.

АБСОЛЮТНО ПЕВНОЮ

ОХОРОНОЮ ПЕРЕД ГРОМАМИ

є громозводи

фахово і доцільно виконані українською фірмою

„e-comp“ Львів, ул. Сикстуська ч. 29. Тел. 203—30.

Кошториси й оферти безплатно.

Страйк у мексиканському нафтовому промислі.

Коло 30.000 робітників, які працюють в 11-ох нафтових фірмах, застрайкувало; страйкові стійки бережуть вступу до шибів. Державний монополь постачає паливо для залізниць, установ і державних та дипльоматичних самоходів; страйковий комітет це заапробував, але припаси монополю небавом вичерпаються. Здається, що не обійдеться без інтервенції президента республики.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Адміністрація.

СТРАЙК МЕКСИКАНСЬКИХ ЗАЛІЗНИЦЬ.

У Мексику вибух страйк залізничників; залізничий рух у всьому краю спинений. Страйкарі жаліються, що залізничі товариства не дотримали умов.

72.000 РОБІТНИКІВ СТРАЙКУЄ У ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

Страйк обняв 25 фабрик „Республиканської Сталевої Компанії“, на 77.900 робітників покинуло працю 72.240. 1.000 страйкарів намагалося перервати працю в одній з кількох фабрик компанії, які ще працюють; поліція розігнала їх. Підчас демонстрацій ранено одного поліцая і 5-ох страйкарів.

У ЦАРСТВІ СТАЛІНА.

ЯГОДА НАМАГАВСЯ ПОКІНЧИТИ САМОГУБСТВОМ?

Як повідомляють з Москви, в ночі з середи на четвер б. нарком внутрішніх справ Ягода намагався відібрати собі життя, протинаючи артерію куском шкла (інші кажуть, що стріляючи з револьверу в околиці серця). Його стан безнадійний. В російських еміграцтських колах добачують у цьому руку уряду, який хотів оминути процесу, що скомпромітує совітську владу.

„КУТЄПОВ Ч. 2“ ПРОБУДИВСЯ В ПОРУ.

Як подає естонський часопис „Ваба Маа“, большевики намагалися схопити б. царського полковника Миколу Яковлева. Його знайомий Растеряєв запросив його до свого дому, віддаленого на 5 км. від совітського кордону та дав йому вина змішаного з якимсь лікарством на сон. Коли Яковлів заснув, його взяли на фіру і почали везти до кордону, але він в пору пробудився і втік. Растеряєв з цілою родиною втік до СССР, залишаючи в Естонії все майно.

Український виріб для обороні господині.

Прозо Львів

БУДИНІ Дригці Олійки

2,880.000 РУБЛІВ НА ПАЛАТУ ДИРЕКТОРА, 20.000 НА МЕШКАННЯ РОБІТНИКІВ.

„За індустріялізацію“ подає деякі цікаві подробиці про життя кациків у „країні селян і робітників“, до речі — у країні жахливої селянсько-робітничої нужди, де загал живе на дуже примітивному рівні.

Нпр. фабрика в Макіївці дістала 9,366.000 рублів на те, щоби підвищити життеву стопу робітника; 50% тої квоти призначено на будову робітничих домів. На ділі **не вибудували ні одного робітничого дому**, а на ремонт видали всього 200.000 рублів. Решту зужили на директорські доми: ремонт одного директорського дому коштував 66.000 рублів, **уряджения одного директорського кабінету — 40.000 рублів.** Щоби найти підхоже умебльовання для директора та його заступника, вислали спеціялістів до Москви, Харкова, Ростова й Новоросійська; разом з тими подорожами **умеблювання коштувало... 400.000 рублів.**

На мешкання для стахановців призначили 20.000 рублів, на ремонт санаторії в Ямні 27.000, **а на будову люксусової палати для директора — 2,228.000 рублів.** Крім того новий директор, як лише приїхав, вибудував **теплярню за 900,000 рублів...** **(АТЕ).**

„ЗОРЯ“ ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка

у Львові, вул. Кордецького 50. Тел. 26 0-04. ПКО 503.881.

поручає власні вироби найкращої якости:

ПАСТУ до взуття „Елегант“ терп. і воск. у всіх красках

ПАСТУ до взуття „Елегант“ люкс, в тубах у всіх красках

ПАСТУ до підлоги „Французька маса“ (фротеруючу і фарбуючу)

ВІСК до підлоги — СИНКУ до біляння помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 905

12 бєльських фабрик

доставляє нам свої вироби. — Просимо оглянути наші 3 великі виставові вікна.

РАГЛЯНИ І УБРАННЯ МУЖЕСЬКІ ПЛАЩІ І ЖІНОЧІ КОМПЛЄТИ

Якість і виконання ТІЛЬКИ першорядні.

Оригінальні англійські непромакальні плащі.

„Повшехни Склад Одзєжи"

Справа греко-католицького священника у Познані.

Познань, у травні 1937.

Дуже актуальною справою в житті української кольонії в Познані є потреба свого священника. Вичувається це серед студентів, як і серед старших громадян. Є, правда, в Познані військовий греко-кат. капелян, але він постійно відмовляється від виконування якихнебудь релігійних послуг, поминувши вже те, що є суспендований. Тому наші студенти і старші громадяни або ходять до костела, або до православної гарнізонової церкви, де батюшка-кацап викривлює нашу мову, або (в переважній більшости) не ходить ніде.

Управа Української Студ. Громади в Познані рішила конечно змінити цей стан річей і старатися про постійного нашого священника. Почище заходом Громади запрошено у Великім Тижні о. д-ра Кладочного на великодні реколекції, користаючи з його побудки по вязницях. Реколекції відбулися в монастирі оо Францішканів (6 наук), потім була спільна сповідь і св. Причастія. Загал громадянства був повідомлений про реколекції оголошенням у нашій і польській пресі. Зацікавлення реколекціями було велике, було багато старших громадян, можна було бачити й таких, про яких ніхто не знав, що вони українці.

На сам Великдень, на превеликий жаль, о. д-р Кладочний мусів уже виїхати і не міг відправити нам Служби Божої. Відбулося лише спільне свячене Української Студ. Громади для членів і запрошених гостей.

Велике зацікавлення реколекціями тільки утвердило Громаду в переконанні, що постійний греко-кат. священник у Познані просто необхідний. Це буде мати чимале значіння і під релігійним і під національним оглядом. Митрополича Консисторія поставилася до цілої справи прихильно — йде тільки про дозвіл від кардинала Гльонда, який чомусь не зовсім прихильний цій справі, та про деякі перешкоди матеріяльної натури. Священник був би тут у характері студентського капеляна. Як зачуваємо, згоджується ним бути о. др Кладочний, який має дозвіл від кард. Гльонда на постійний побут у Познані. Справа розвяжеться мабуть ще до великих ферій і по феріях вже буде переведена в діло.

Про користи з цього для наших заточенців зайво писати. Щонедільні богослуження були би першим вузлом, який получить всіх українців у Познані і близькій околиці в одну спільноту, бо пова студентськими нема тут ніяких наших організацій. Наслідком буде напевне менше число винародовань, що, на жаль, трапляється, особливо серед мішаних подруж. Греко-кат. священик-українець мав би тут теж широке поле до ділання між православними братами, які будуть горнутись до нас, якщо побачать нашу працю та нашу ідейність.

К.

Валєнсія жаліється

ПЕРЕД ЛІГОЮ НАЦІЙ.

На вчорашньому засіданні Рада Ліги Націй розглянула кілька дрібних справ (Александрета, конференція гітлєрівських американських держав), опісля забрав голос представник Валєнсії дель Вайо (б. міністр закордонних справ), який старався довести, що діяльність лондонського комітету інтервенції неуспішна, а для уряду з Валєнсії шкідлива. Бесідник зібрав цілу низку закидів під адресою Італії й Німеччини, що відносяться до інтервенції та до способу ведення війни. Порушені бесідником справи підлягають, на думку іспанського делегата, компетенції Ліги і тому Рада Ліги повинна заняти до них рішаюче становище. Представник валєнсійського уряду не поставив ніяких конкретних внесків.

Після дель Вая забрали голос міністри Дельбос, Літвінов, Іден та Жордан (Нова Зеландія). Найближче засідання Ради Ліги Націй нині.

ПАЛЬМИ НЕ ВІЛЬНО БОМБАРДУВАТИ.

Валєнсійський уряд запевнив британського представника у Валєнсії, що пристань Пальма на Мальорці є смугою безпеки, доступною для всіх воєнних кораблів, які беруть участь у контролі. Про те повідомлено комітет невтручання.

ЩЕ ОДНА ЗМОВА В БАРСЕЛЬОНІ?

З Барсельони прийшла вістка, що цього тижня викрили там змову, яка змагала до державного перевороту. Влада промовчала цю подію

БОЛЬШЕВИКИ ГОДЯТЬСЯ НА ПЕРЕМИРЯ.

Райтер подає з Москви, що совітський уряд в засаді прийняв британську пропозицію, щодо перемиря в Еспанії, але під умовою, що національні війська перші припинять операції і що мароканські частини усунеться з національної армії разом із чужинецькими добровольцями.

—o—

Позиція посла Доріо скріплена.

Завішення посла Доріо, провідника правої „суспільної партії" в обовязках посадника Сан Дені, здобуло йому чималу популярність, його щоденник „Ля Либерте" почали масово купувати. Навіть праве крило „людового фронту" критикує нетактовний крок уряду супроти посла Доріо.

ПРЕСА КРАЙНОЇ ПРАВИЦІ РОЗБУДОВУЄТЬСЯ.

„Ля Либерте" розвивається дуже гарно, від коли її закупив Доріо. Тепер розійшлись поголоски, що й провідник „людової партії" (давнього „вогнистого хреста") де ля Рок хоче купити для своєї партії якийсь щоденник. Як кажуть, пробував купити „Журналь" або „Еко де Парі", але йому не пощастило, тому тепер він переговорює у цій справі з дирекцією „Матена".

ФРАНЦУСЬКІ ЧАСОПИСИ ДОРОЖЮТЬ.

Союз французьких видавців часописів рішив від 1. червня підвести ціну щоденників з 30-ох на 40 сантимів. Слід додати, що недавно французькі часописи коштували лише 25 сантимів.

Навіть найскромніші страви
наберуть добірного смаку

по доданю кількох крапель
MAGGI 020
ПРИПРАВИ

P 11

Грабежі і нищення крамниць ватагою Добошинського.

ПЕРЕСТРАШЕНИЯ СТАРОСТА СКРИВАВСЯ У СПІЖАРЦІ.

В пятницю 28. ц. м. зізнавали далі свідки у процесі за напад на Мисьленіце, які описували грабежі та нищення крамниць учасниками ватаги Добошинського. І так св. Г. Спіхал, співвласник складу зброї з Кракова зізнав, що дня 20. червня 1936. р. інж. Добошинський купив у нього 50 набоїв до автоматичного револьвера. Цю подробицю свідок ствердив на основі записки в контрольній книжці. Св. Кунегунда Турек оповідала про напад на помешкання старости Басари. Коло год. 3-ої вранці збудилась від стрілів і крику учасників ватаги Добошинського, які добувалися до помешкання старости. Напасники розбили двері сокирою і стероризували револьверами свідка допитуючись за старостою, який скрився разом зі свідком у спіжарці. На питання мужчини з револьвером і компасом (Добошинського) „де староста" відповіла, що староста виїхав. Залишився лише гість старости, який приїхав до нього у важній справі. Просила дарувати йому життя, бо має дружину і діти. Пізнає між підсудними Яна Квінту як того, що її тероризував. По відході напасників ствердила, що помешкання старости було зруйноване. Напасники порубали сокирами меблі, розбили дзеркало, скинули з дивану на землю образ Матери Божої та його потоптали. Напасники забрали кілька убрань, портфель з кількасот золотими а свідкові шлюбну обручку і годинник марки „Омега".

З черги зізнавали як свідки жиди купці або члени їх родини з Мисьленіц, яким напасники понищили крамниці. Тому деякі з них зовсім зруйновані і мусіли позамикати свої крамниці. Деякі власники крамниць були навіть свідками нищення їх крамниць. І так св. И. Гопфенберг зізнав, що критичного ранку вертався з печивом до своєї споживчої крамниці. Стрінувся з гуртом людей і хтось кинув за ним сокирою. По повороті до крамниці ствердив, що уладження крамниці знищене, а товар загарбаний. Св. Кенрайх бачив, як ватага руйнувала крамниці. Цілою акцією ватаги кермував Добошинський.

В суботу зізнавали ще теж свідки.

—o—

ЛЕВ ЧУБКО

Заведення Електро - механічне

Львів, ул. Ліндого ч. 6. Телефон: 271-58

полагоджує ремонти, направи всіляких апаратів електро-медичних, як: апарати Рентгена, діятермічні, кавстики, ендоскопії, гальванізації, фарадизації (пантостати), лямпи кварцові і т. д. — Доробляє складові частини до згаданих апаратів, тубуси до рентгенотерапії на виногарні ніжки, вимикачки ніжні, каблі високого напруження та кінцівки до каблів для діятермічних апаратів, електроди до гальванізації. Догляд (конзервація) вище вказаних уладжень. Будова трансформаторів. Технічні поради даємо безінтересовно. На бажання виїздимо на провінцію. Припоручення виконую солідно і по поміркованих цінах. 2—12

Як ендеки баламутять польську опінію.

ХАРАКТЕРИСТИЧНІ ЗІЗНАННЯ СВІДКІВ У ЛУЦЬКОМУ ПРОЦЕСІ.

В політичному процесі ендецької партії проти редакторів тижневика воєв. Юзефського „Волинь", що відбувається перед судом у Луцьку, зізнають далі свідки. Їх зізнання дуже характеристичні, бо кидають сніп світла на послідовну протиукраїнську політику на Волині. Тому в доповненні до звіту з першого дня розправи, що його помістило „Діло" з 28. ц. м. (ч. 115), подаємо характеристичні місця зі зізнань деяких свідків з 1. дня розправи. І так св. Сухожевський, посол і голова хліборобської палати в Луцьку між іншим ствердив, що на Волині дійшло в останніх роках до великих змін, якщо порівнати вислід виборів до сойму в 1922. р., коли з листи ч. 16 вибрано з цих земель майже самих українців, з теперішнім моментом, коли більшість (70%) послів на цій землі поляки, а решта українці, які стоять на ґрунті польської державности. Отже ендеки („строниництво народове") баламутять польську опінію, мовляв, на Волині державна влада „будує Україну". Питаюся: де? Чи в самоуправі, де давніше не було вовсім поляків, а нині дуже багато військових осадників є війтами; чи в осадництві, де польський елемент міцніє і щораз краще почувається тут, як у себе в дома, осягаючи щораз то більші впливи серед населення; чи в шкільництві де існуюча система є виконанням закону, що його опрацював Грабський? **Якщо йде про землю, якої нібито позбуваємося в користь чужого елементу стверджую, що 22.000 польських родин з центральних і західніх земель осіло на Волині в роках незалежности.**

Св. пос. Гофман ствердив, що польська державна політика на Волині спирається на ідеї марш. Пілсудського, висловленій у його промовах у Сувалках, Луцьку і Рівному. Засадничою ґезою цих промов було першенство польської культури без шовіністичного гвалту та гакатистичного натиску. **Підкреслив, що 99% польських дітей ходить до польських шкіл.** Додав, що утраквістичні школи ріжняться від польських хіба тим, що в них викладають українську мову як предмет. Св. пос. Пулавський зізнав, що масова національна асиміляція українського населення Волині (77%) неможлива, але реальною є програма державної і суспільної асиміляції цього населення.

Св. Ян Полтович, урядовець воєвідства, характеризує український нелеґальний рух на Волині. До 1932. р. ні ОУН ні УВО не проявляли ніякої діяльности. В 1932. р. на конґресі ОУН у Празі рішено розпочати ірредентичну акцію на Волині. Створено окремий волинський реферат. Від того часу на Волині появляється ОУН. Одначе ніколи не набирала масового характеру. В роках 1930. і 1931. було по одному, два випадки акції ОУН. В 1932. р. цифра сягає до 16, в 1933. — 100. Опісля спадає. В 1934. р. маємо вже тільки 41 виступів, в 1936. — 23, а в 1937. — 4.

В пятницю, другого дня розправи зізнавав як свідок полк. В. Славек. Підкреслив, що державну політику на Волині веде влада від 1926. р. згідно з намірами польського уряду і була відома марш. Пілсудському. Якщоб воєв. Юзефський вів політику незгідну з планами марш. Пілсудського, його напевно уряд відкликав би. Здогадується, що марш. Пілсудський цікавився спеціяльно політикою на Волині, бо ця земля вяжеться тісно з обороннїстю держави, а нею марш. Пілсудський найбільше цікавився. Стверджує, що по смерти марш. Пілсудського розмовляв з воєв. Юзефським як премієр уряду і тоді свідок акцептував його політику. Додав, що державна політика на Волині по смерти марш. Пілсудського не змінилася, як довго свідок був премієром. Щож торкається політики пізніших урядів не вважає себе компетентним давати відповідь.

Св. К. Левіцький, дир. відділу Рільного Банку в Луцьку, говорив про кредитову політику уряду супроти військових осадників. Отже на основі розпорядку з 1934. р. у Рільному Банку скомасовано довги осадників і **відписано їм 50%. Другу половину довгу Рільний Банк розложив осадникам на сплати на 60 років — при 3% річно. Одначе і цих низьких сплат осадники точно не сплачують. В кожному випадку осадники костопільського повіту,** що стоїть під господарським оглядом погано, платять краще (27%), ніж осадники з найбагатшого кремянецького повіту (9,9%). **Вкінці підкреслив, що деякі люди ведуть агітацію між осадниками, щоб не платили і цих низьких банкових сплат.** Прізвищ цих агітаторів не подав. Св. Галяцінський, полк. І. бригади заявив, що на його думку „Волинь" не повинен був поміщувати на своїх сторінках статті „Без Пілсудського", бо вона розбиває польське громадянство, замість його обєднати.

По зізнаннях св. кап. Філяра, суд допустив ще доказ з деяких актів.

Підчас спеки холодимося
МОРОЗИВОМ
тільки з фабрики
„ФОРТУНА НОВА"
Тел. 226-14.

Останнє слово радіотехніки це — „Велит"
УКРАЇНСЬКА ВИРІБНЯ РАДІОПРИЙМАЧІВ
„ЕРГОН"
Львів, Потоцького ч. 58.

М. РУДНИЦЬКИЙ. 4

30 ЛІТ ПО МАТУРІ.

4. Від обіду до цукорні.

Офіціяльна частина зїзду завершена обідом, на який запрошені наші вчителі та місцеві парохи. На головних фотелях сідають запрошені гості, решта, де кому приємно. Як виглядають офіціяльні промови — всі знаєте. Один наш учитель встає що пять хвилин і хоче по черзі вносити тости усіх близьких своєму серцю учнів. Він привіз у своїх кишенях маленькі записники від 1-ої кляси гімназійної і памятає, хто коли здавав яку приватну лектуру і хто його коли защо виспукав. Коли другий учитель теж промовляє вдруге за довго і за патетично — приходить хвилина, коли готов обравитися: учні розмовляють, як на „годині". Ось-ось попросимо одного з наших представників, щоб устав як за шкільних часів: „Пане професоре! Кляса уповажнила мене заявити, що у нас так неприйнято..."

Недурно більшість із нас приїхала у звичайних ясних убраннях, а не в караванярській жалобі — щоб було свобідніше та погідніше!

Приходить хвилина, коли запрошені гості ариготовились вислухати преповажне експозе: забирає слово наш товариш на найвідповідальнішому політичному становищі. Та ми, товариші, знаємо його добре: він не впаде з дроту на висоті 30 літ над матурою, бо почувається так свобідно, зовби перекладав Цезара. Нелегка це справа зберувати, завдяки чому тримається так довго бережанська приязнь, а коли взяти на увагу ще сучасні політичні відносини...

Щодо цього нема між нами двох думок. Другий товариш дав волю своїй ліричній душі (у гімназії деклямував на концертах!) і почав промову народньою піснею, щоб злинути на крилах споминів аж до музики майбутнього... Оплески стверджують, що заслужив на посольський мандат.

Коли хто раз затягнув пісню — нема сили стримати настроєних вином гортанок. Ми мали в гімназії свій власний клясовий хор. Коли їздили на прогульку до Кракова на похорон Виспянського, то дивували краковяків могутнім „Гуляли, гуляли..." Тенор є, баритон теж, — хто не пиво може співати басом. Був час позабувати тексти пісень, але коли оживає мельодія — всі з голосами встають із своїх місць.

Пісні, діяльоги та анекдоти чергуються три години, аж до відходу найближчого поїзду. Половина товаришів розстається, як зустрілася: цілуються, пригадують ще раз свої адреси та обіцянки, епевняють, що на найближчому зїзді посидять довше.

„Але щож? обовязки..."

— Може до того часу будеш уже на емеритурі!

Емеритів маємо вже і тепер: учителя, скарбового урядовця і кількох добровільних — без професії.

— Ти кілько маєш дітей?

— Вгадай. Колись у школі я дістав таку математичну вправу: „Питається хтось дівчинки: кілько маєш братів! Вона відповідає: двоє стільки, що сестер. Питаються й брата: кілько маєш сестер? Він відповідає: стільки, що братів. Кількох їх було разом?... Бачиш не можеш відгадати. Я теж тоді не міг. Аж за трицять років розвязав цю вправу — я маю три доньки і чотирьох синів.

Находимо між собою єдиного парубка.

— Якби ми скінчили гімназію тепер, то напевне половина з нас булаб нежонатих! Такий дух віє!

І той єдиний парубок дивиться на всіх нас із міною фільософа, що вмів улаштувати собі життя. Живе з ренти, має чудове власне авто, льокая, служницю. Привіз із собою на два дні дві валізи з убраннями і мешкає в найкращій готелевій кімнаті. Любить самоту з вигодою.

На зїзді трапилась йому маленька характеристична пригода: на вулиці доглянув одну молоду дівчину і ствердив, що недавно приглядався їй з зацікавленням у Львові в кавярні „Жоржа". Питається когось із місцевих — хто вона. Вона — донька одного з наших старших товаришів.

Коли сидимо на терасі бережанської цукорні (теж музейний обект з нашої передісторичної доби!) приходить саме батько тої дівчини. Наш парубок не забуває висловити свого захоплення:

— Де-ж я міг допустити, що ти маєш таку доньку! Уяви собі, якби я був у ній закохався! — чистий скандал!

— Ти і — закохатись! — товариші регочуться.

Він усміхається як людина, що має на якусь справу власний погляд оснований на довголітньому досвіді. Сам не вірить своїм словам.

Перед терасу цукорні заїжджають авта з жінками чотирьох наших товаришів; вони приїхали зі Львова поглянути на гніздо молодости своїх чоловіків. Вони вертаються з Раю і знад ставу майже захоплені; той настрій, який панує серед нас, переходить на всіх довкола. Ось власник крамнички із шкільним приладдям переходить попри нас і кланяється: памятає нас усіх, хоч має поза 70-ку, розпитує про членів рідні та наше здоровля.

Офіціяльно зїзд закінчений; тепер плентаємось по місті — відчитуємо в наших Атенах затерті надписи на руїнах.

(Докінчення буде.)

Лише ощадністю здобудеш добробут і незалежність!

МІСЬКА КОМУНАЛЬНА КАСА ОЩАДНОСТИ У ЛЬВОВІ

ВУЛ. ВАЛОВА ч. 7 і 9 та II **Відділи** при вул. Городецькій 60 і вул. Жовківській 75

приймають вклади ощадности почавши від 1 зол.
Щоби дати змогу **купцям і промисловцям** помістити денні торги в касі, урядові години у вкладковім відділі **щодня до год. 19·30.**
За вклади та їх опроцентування ручить Громада міста Львова цілим своїм майном. 83—7

Повітовий Народній Зїзд УНДО у Львові.

Дня 28. ц. м. відбувся у Львові в салі „Української Бесіди" Повітовий Народній Зїзд УНДО львівського повіту, на якому було 65 делегатів, що заступали 28 сіл, як також посли і представники преси. Між присутніми делегатами було 18 священників.

Зїзд отворив **о. Роман Ганас,** заст. голови ПНК, що покликав до президії посла д-ра Степана Біляка, о. Мармаша зі Зашкова і на секретаря п. Олексу Хомицького з Бродок. Після того о. Ганас виправдав неприявність на Зїзді голови УПР і посла львівської округи В. Мудрого, який мусів виїхати на той день до Варшави на засідання соймової комісії, і зложив звідомлення з діяльности ПНК. Повітовий Народній Комітет інтервенював у багатьох справах своїх членів та старався співпрацювати зі всіми установами, бо тільки тісна співпраця всіх наших культурно-освітніх та господарських установ на терені нашого повіту поможе нам вибороти належні нам права.

З черги посол **Володимир Целевич** виголосив політичний реферат, у якому обговорив дві справи: загрозу нового голоду на Вел. Україні зв'язав із причинами того явища та створення О. З. Н. і консолідацію польського елементу у Сх. Галичині. Цей реферат доповнив пос. **д-р Біляк** звідомленням з діяльности УПР.

По рефератах вивязалася дискусія, в якій забирали голос: адв. З. Решетилович, п. Лукіян Тимко зі Збоїськ, Іван Ціцяла з Кугаєва, о. д-р Лишах Михайло з Пикулович, о. Кучабський з Чорнушович, Хоміцький Олекса з Бродок, о. декан Гірняк з Винник, о. Кость Стисловський з Рісни Руської, ред. А. Курдидик зі Львова, Файда Михайло зі Ситіхова, Ілько Лисий зі Львова, пос. Целевич та інші. В дискусії порушено цілу низку справ культурно-освітніх, господарських та загальнонаціонального характеру у львівському повіті.

Відтак о. Пелехатий з Дмитрович відчитав низку резолюцій (7), що їх присутні приняли одноголосно. З тих резолюцій наведемо три останні:

5) Повітовий Нар. Зїзд взиває всі провідні верхи українського народу ріжних партій та переконань до покликання одної понадпартійної народньої екзекутиви, яка обєднала би в собі всі справи нації, в чому ініціятиву повинен дати Центральний Комітет УНДО.

6) Повітовий Нар. Зїзд домагається, щоб у наділюванні працею у наших культурно-освітніх та економічних установах була збережена передовсім справедливість і здорова народня мораль, щоби в такий спосіб уможливити доступ до рідних вартатів праці здібних та ідейних одиниць з краю, які з браку відповідних звязків чи впливів марнуються і нидіють по селах.

7) Повітовий Народній Зїзд закликає все українське громадянство львівського повіту посилити гасло „Свій до свого!" і в кооперації і в приватному купецтві, зокрема направляти молодь до незалежних вартатів праці.

На внесення о. Кучабського признано уступаючому ПНК абсолюторію і зокрема висловлено спеціяльну подяку за працю заст. голови о. Романові Ганасові зі Збоїськ.

З черги приступлено до вибору нового Повітового Народнього Комітету, у склад якого увійшли: **о. Роман Ганас** як голова та члени: проф. Ластовецький зі Львова, м-р Бородайко Богдан зі Львова, о. Коверко Максим з Бродок, інж. Еляшевський Гнат з Винник, о. Земляньский Микола з Яричова о. Ковалюк Тимотей зі Скнилова, о. Пелехатий Петро з Дмитрович, п. Яків Михайло з Ременова, п. Микола Мороз зі Стронятина і п. Лисий Ілько зі Львова. Крім цього зарезервовано два місця для представників нашої молоді, з чого на одно покликано п. Яструба Юліяна зі Збоїськ. На заступників вибрано пп. Івана Думанського з Товщева, о. Романчукевича з Підборець, о. Івана Дорика з Хоросна, п. Наконечного Володимира з Гонятич і о. Івана Палавицького з Гряди.

Дальше вибрано ще 15 делегатів на Краєвий Народній Зїзд у Львові.

На закінчення о. Ганас Роман подякував за вибір та заявив, що докладе всіх зусиль для політичної орґанізації львівського повіту, але рівночасно зажадав співпраці всіх наших повітових установ. Національним гимном покінчено наради.

ГУСТОВНІ і ТРІВАЛІ
це **Лещківські самоділи** склад
„ЛЕЩКІВ" ЛЬВІВ КОПЕРНИКА 2

Еміґраційні справи.

РЕАЛІЗАЦІЯ ЧЕКІВ В АРҐЕНТИНІ.

В Аргентині прийшли вістки про вивіз еміґрантів різними агентами і спекулянтами та навіть власниками бюр вимінн грошей. Тому еміґранти мають вартти при вимінн грошей, головно при потайній реалізації чеків. Спекулянти організують скуп чеків, передовсім каліфікних чеків, виставлених на пригорученя Іміграційної Дирекції в Буенос Айрес.

Як відомо, Іміграційна Дирекція в Буенос Айрес видає каліфікні чеки з місячним речинцем від дня приїзду еміґранта до Буенос Айрес, або від дати, коли еміґрант сів на річний корабель до Парагваю. Щоб дістати з Дирекції чек, слід предложити паспорт та посвідку поліційного або міського уряду, яка стверджує, що еміґрант сів на ріці.

Устійненого місячного речинця для звороту чеків у практиці надто ригористично не притримуються. У випадках незначного опізнення еміґранти мотивують спізнення поважними причинами і чеки видають.

Кожний каліфікний чек або з показовою квотою повинен бути на відворотній стороні індосований (підписаний) власником чеку, на якого він виставлений і разом з паспортом відісланий до банку П. К. О. для реалізації.

Бувають випадки, що чеки є виставлені не тільки на ім'я голови родини, але також і на членів родини. Коли власники чеків хочуть, щоби гроші були виплачені голові родини (батькові, чоловікові), тоді треба до банку пересилати відповідну декларацію, яку мають підписати всі власники чеків.

Власник чеку підписує чек особисто. Отже не може жінка підписати за чоловіка, син за батька, батько за сина і т. д. Назагал реалізація чеків не є складна, а всеж таки користають з цього спекулянти і, помагаючи новим еміґрантом полагоджувати формальности й реалізувати чеки, виплачують дуже низькі ціни.

Еміґранти, які прибувають до Аргентини чи Парагваю, повинні бути осторожні і не вірити спекулянтам чи агентам і навіть бюром вимінн грошей, яких в Аргентині дуже багато.

ТРАНЗИТОВІ ПОЛЕКШІ У ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

Іміграційна влада Злучених Держав вимінила, що від осіб, що тільки переїжджають через територію Злучених Держав, не буде вимагати візи ані т. зв. „ред текс". Цей розпорядок обовязує від 1. квітня цього року. Обовязує подорожніх, що мають американський консулярний транзитовий сертифікат, або американську транзитову візу. Особи, що їдуть транзитом через Злучені Держави до Канади або Мексику, не мають транзитових віз чи транзитових сертифікатів, мусять оплачувати т. зв. „ред текс", що їм вертають, коли транзит відбувся до одного року від часу першого перестуканя границі.

НЕ ВІЛЬНО ЗАТАЮВАТИ ДЕВІЗ!

Канадійський реемігрант Іван Бодиар разом з жінкою Оспою і донькою виїхали до Канади. Дня 12. травня п. р. при митній ревізії знайшли в жінки Бодиара 2.150 долярів, що не були зголошені митним органам і не мали дозволу девізової комісії на вивіз. Гроші найдено завинті в полі. Реемігрантку Бодиар арештували, а її чоловіка і доньку задержали на волі. Згідно з девізовими постановами гроші будуть сконфісковані. Подаємо цей факт як осторогу для всіх еміґрантів, що бажають тайком вивезти гроші.

Зацікавлені в еміґрації повинні за всіми інформаціями зголошуватися на адресу: Еміґраційний Дім, Львів, Вишневецьких ч. 4.

Е. ДУМИН
ЛЬВІВ, КОПЕРНИКА 23.
(Пір Врановських)

Поручає на дешевих цінах:
новости жіноч.
„ мужеські
— товар першорядний —
Ціни низькі!

Зі сцени й естради.

ВЕЛИКИЙ ТЕАТР: ВИСТУП БАЛЄТОВОЇ ТРУПИ УДАЯ ШАН-КАР.

Схід і Південь, це прастара батьківщина танкового мистецтва, яка ще нині є тим вислоном релігійного культу народу, є формою утілесненого духового життя. І хоча для европейця зміст східних танків не зовсім ясний, і ми думаємо про них абстракцію, хоч їх виразність часто несамовита, то всеж екзотика передовсім обрядових і релігійних танків має в собі стільки чару, що щиро захоплює, а то і приголомшує.

Тимто великі азійські майстри-хореографи радо спішать на світові конкурси мистецького танку до Европи і Америки, де здобувають заслужене вирізнення і нерідко ентузіязм публики.

Ми бачили чудово зігране японське танкове дуо Я. Німури і Лісан Кай, храмових танцюристів японських братів князів Раден Йодіяна, гіндуську танечницю Шіоку Іоту а тепер загостив до Львова переможець берлінської танкової Олімпіяди Удай Шан-Кар зі своєю балєтовою групою і оригінальною гіндуською орхестрою. Уся програма оперта на мотивах традиційної обрядовости і легендарнім матеріялі, що витворилися із великої мішанини релігійних вірувань, з якими звязане тісно ціле життя гіндусів.

Найцікавішим родом гіндуської хореографії, який представив нам Удай Шан-Кар з цілою групою, була боротьба бога Шіви і його жінки Саті з демоном, що прибрав вигляд слона, закінчена блискучою перемогою доброго бога, що над групом ворога усього людства виконує тріюмфальний танок.

Подібна ідея боротьби добра зі злом лягла в основу сольового танку Шан-Кара „Картикея". З інших точок програми сильною експресією і бравурною техніком визначалася „Трагедія мисливого" і традиційний танок військової касти підчас свята посвячення зброї, в якому Удай ШанКар подиву гідною техніком рук викликав бурю оплесків.

Решта — це вже переважно на західній лад компоновані інсценізації (Ніраша, Сінакум) у рисунку досить примітивному, непевному у своїй будові при слабій та одноманітній акції, одначе повні динаміки, з віртуозною виразовістю рамен, головно долонь, і живою активністю голови, пригарні у своїм екзотичнім кольориті. Оригінальна гіндуська орхестра і срібне щебетання дівочків, що браслетами обвили руки та ноги танечників, давали танковим продукціям знаменну музичну декорацію і в цілости викликували настрій і атмосферу справжнього Сходу.

М. Пастернакова.

Літературна сторінка.

Буденні роковини.

ЯК МИ ВШАНУЄМО ПАМЯТЬ ФРАНКА?

Саме тоді, коли в редакції рішають, що треба написати статтю в роковини смерти Франка, йде в тій самій салі при співучасти гостей жива дискусія: чи не слід було б культові наших письменників надати трохи іншу форму. Округлі роковини — 10-ліття, 20-ліття і т. д. святкувати можна і треба. Але уявіть собі щорічні статті про Франка! Не треба уявляти собі — перегляньте річники із статтями про Шевченка — яка пустомельщина складена з готових фраз. Половина спадщини з гімназійних вправ.

Уже попередніх літ ми звертали увагу на пресумне явище, що досі не маємо повного видання найкращих творів Франка. Вказує на це явище ще раз зовсім влучна передовиця в „Новому Часі", пригадуючи, що нема в нас більших наукових студій про Франка, ні передруку його наукових праць, ні більшого життепису. Все це правда, навіть дуже сумна правда, але чи можемо надолужити цю прикру недостачу щорічними газетними статтями?

Одні кажуть, що треба громадянству постійно пригадувати працю та заслуги великого письменника, ще й дінча. Коли йде про поширення його популярности то ледви чи великий письменник потребує такої реклями. Денникарі, що мусять щороку писати статті про Франка, мусять поневолі повторяти ті самі фрази, якими начинюють статті про наших інших заслужених діячів. У таких статтях затирається межа між Шевченком, Мазепою, чи пригадним місцевим ювілятом.

Гляньте на чужі великі народи: чи був колинебудь у них звичай присвячувати щороку статті своїм великим письменникам? Відповідають нам, що наше становище вийняткове і ми мусимо рахуватися із своєрідними обставинами. Так ми і зробили з Шевченком, завдяки вийнятковій ролі, яку він відограв у нашій історії як національний пробудник. Та і супроти нього починає уже наступати деяка еволюція поглядів: громадянство інстинктово відчуває, що традиційні концерти, академії та популярні статті збанальзували пошану для письменника, перемінили її на якийсь механічний обряд; земляки вислухають промови чи прочитають газетну статтю і вдоволені, що зняли шапку перед бюстом поета.

Маємо трафаретну форму, як це робиться і прикладаємо її до Франка. Забуваємо, що Франко — модерний письменник, тої неромантичної доби, в якій він мусів пригадати громадянству, що всякі національні та суспільні ідеали треба перекладати на мову якоїсь реальної праці. Та нам лекше витягати з шафи романтичні костюми: — переодягаємо Франка в каменяра та Мойсея, ще раз перемелюємо фрази про Обітовану Землю, про обовязки націй, про день воскресення.

Реально виглядає це так, що денникарі гучномовними статтями заступають наукові студії про Франка, — деякі органи ще раз передруковують Франкові поезії чи новелі тому, що ніхто не передруковує його цілих творів. Видавництва попросту бояться, що якби дали почин до збірного видання творів, то мусілиб провалитися із своїм капіталом.

Це є та ідеальна атмосфера, в якій найкраще пропагувати культ письменника щорічними статтями чи концертами. Є такий один день у році, наче день для панахиди або патріотичної маніфестації, коли треба його відбути, показати прилюдно, що беремо в ньому участь і на цілий рік мають спокій організатори таких роковин і — все громадянство.

Так виглядають ті своєрідні обставини — неподібні до ніяких інших у великих культурних народів. Можна поставити питання: чи такий стан є причиною, що мусимо надалі як 30 і 40 літ тому робити з приводу творчости письменників публіцистичну пропаганду, чи може такий стан є саме вислідом такого підходу до творчости наших письменників?

Дискусія може бути широка. Якби сам Франко міг брати в ній участь то напевне заявив би, що все своє життя боровся проти того, щоб із письменників робити естрадові статуї, перед якими маса має співати гимн і складати вінки. Співати гимни ми вміємо, (хоч і з фальшивими наголосами!) — кадити письменникам по смерти теж. Але від мученичого життя Франка, який у Галичині не міг заробити ні своїм талантом ні своєю велитенською працею — нічого не змінилось. Письменники і надалі не можуть у нас ні жити з пера, ні розвиватись. А відомо, що лекше написати дитирамб у честь покійного письменника, ніж допомогти живому, щоб не вмер з голоду.

Не маємо нічого проти роковин та ювилеїв усяких громадських діячів; газетний папір терпеливий. Але робити такі самі ювилеї так само хронічно нашим письменникам це знак не дуже високого рівня нашої культури. м. р.

—o—

Португальський Шекспір.

Цього року святкують у Португалії 400-ліття смерти одного з найбільших португальських письменників — Шіль Вісента (Gil Vicente), званого португальським Шекспіром. Перша половина його життя вповита мрякою; знаємо тільки, що він походив з бідної нижчої верстви і провів дитячі роки десь у горах північної Португалії. Він учився у коваля, у свого батька чи вуйка і зявився на королівському дворі з нагоди подружжя сина короля Івана II. у 1490. р., коли маса людей приїхало на це свято з провінції. Вісенте звернув увагу королеви Ліянор своїми ковальськими виробами і на її домагання він узяв участь у поетичному конкурсі у 1509. р. Вона знала його вже 7 років, від часу, коли він з іншими як актор декламував на Різдво еспанські вірші.

Таким робом Вісенте став придворним поетом і був ним 34 роки, виставляючи на дворі в Лісабоні, Томарі, Коїмбрі та Евори песи з нагоди різних свят. Надхненний перемогами португальської фльоти під Альбуркекою він написав у 1513 і 1515 рр. дві патріотичні поеми „Заохота до війни" і „Сила слави", що й досі мають успіх. У 1514. р. під впливом смерти своєї жінки він написав прегарну „Комедію (!) вдівця". Від 1513. р. він був одним із 4-рх представників міської управи в Лісабоні. По смерти короля Мануеля у 1521. р. та королеви Ліянор Вісенте нарікає на біду, хоч дістає всякі пенсії. Він користується особистою дружбою короля Івана III. З нагоди різних королівських свят він пише песи „Хороми Юпітера", „Кузня Амора", після чого дає народні сюжети у комедіях „Португальська вічварська дія", „Суддя з Беїри", „Трагікомедія естрельської пилки", „Духовник з Беїри". Від 1526. р. Вісенте виставляє цілий ряд нових пес „Святиня Апольона", „Божеська історія", „Корабель кохання", „Образ із Коїмбри", „Фарса поганячів віслюків". Із чисто політичних мотивів він виступав у деяких песах проти Риму, закидаючи папі гріхи, які папа добачає в цілому світі.

У поважному віці Вісенте після 60. року дає свої найкращі песи „Тріюмф старости", „Амадіс з Гавлі", „Подвиги Мофіни Мендес", „Діло Люзитанії", „Розшукувана таємниця". Усіх песів залишив 44, з чого 11 є в еспанській мові, 14 у португальській, решта в обидвох нараз. Нерідко надибуємо в його творах цілі уступи писані середньовічною латиною, по французьки, італійськи і в різних говірках — селян, циган і моряків. У кождій з них він випереднв еспанську драму своєю сміливістю, не вагаючись уводити на сцену кораблі та вежі як алегорії. Вісенте мав гумор і ліричний розмах, сміливість виступати проти зловживань. Як ліричний поет він дав найкращі свої речі по еспанськи.

Зовсім так само як Шекспір — Вісенте не вагається позичати сюжети, а при цьому не тратить нічого на своїй оригінальности. Він має почуття того, що — народнє, барвисте, живе. Знаючи еспанських драматургів він зумів їх перевищити. Ніодин нарід не видав перед половиною XVI-го віку такого надхненого драматурга. Вісенте був директором театру, актором, автором і композитором. Дарма що лірична нотка в нього найсильніша (як у більшости португальських письменників), він є справжнім предтечею Моліера, Льопе де Вега, Кальдерона та Шекспіра.

Хроніка.

ЕРНСТ ҐЛЕЗЕР У ПАРИЖІ.

Ернст Глезер це визначний німецький письменник, його книжка „Класа 22" була літературною подією, перекладена на різні мови. Він має за собою кілька першорядних книжок. Він — чистої крови арієць, але добровільно покинув Німеччину, щоб осісти в Парижі. Каже, що його сильно розвинене почуття свободи не дає йому змоги працювати в атмосфері поліційної цензури. Його остання книжка „Останній цивіль" перекладена на франц. мову вистрілася вже в прихильною оцінкою в Парижі. Глезер змальовує у психольогічній студії поодинокі духові етапи німецького народу головно молодого покоління, якими воно дійшло до теперішнього суспільного та політичного стану. Повість охоплює час від 11. серпня 1927. — дня, коли святочно проголошено конституцію до 30. січня 1933 р., коли Гітлер перебрав владу.

Глезер студіював в університетах право, історію та літературу, якийсь час підготовлявся на режисера у Франкфурті, потім став денникарем. У 1926 р. він їздив як журналіст на воєнні терени в околиці Вердену. Від 1928 до 1930 був літературним керманичем радіової станції у Франкфурті. За його часу літературну працю його твори поставили „на індекс" у Берліні.

УКРАЇНСЬКА 3356 42—100
СТОЛЯРСЬКА РОБІТНЯ
АЛ. КУШИКА
Львів, вул. Скарбківська ч. 28.

ПРИВАТНІ ЛИСТИ В. ГЮГО

Французькі критики і читачі заняті живо питанням, чи міністерство освіти дозволить віддати до друку листи Віктора Гюго до його довголітньої найвірнішої приятельки Жюлієти Друе. У цих листах є дуже багато матеріялу, що може пояснити загадку рису психольогії поета та його творів. Їх зложила в „Національній Бібліотеці" донька виконавця заповіту В. Гюго з тим, щоб їх не оголошувати раніше, як за 50 літ. Багато критиків є тої думки, що можна це зробити вже тепер без шкоди для осіб, які перейшли до історії.

АВСТРІЙСЬКА ПСИХОЛЬОГІЧНА ПОВІСТЬ.

Нова повість австрійського письменника Фріцля фон Шаф здобула собі дуже прихильні голоси австрійської критики. Її заголовок „Du allein ausgenommen Herr" виглядає трохи претенсійно, але він таки зазначує увесь настрій цієї книжки. Є тут цілий ряд типів з австрійського життя, кожний добре виведений, відповідно до своєї професії; вони є тлом для психольогічної студії, що складена з новаєсів. Провідний мотив це сильний психічний вплив одної повійної жінки на двох мужчин: на її чоловіка та її приятеля в молодечих літ. Трагічне життя цієї жінки — безпосередньої, широї, дуже шляхотної, зовсім а іншою душею, ніж пересічні люди складається на прольог повісти, а дуже доброю замаскою. Після її смерти той, що в ній безнадійно кохався, не може вивязатися від образу покійної і вважає за свій обовязок заняться її чоловіком, що після смерти жінки збився зовсім із шляху. Незвичайно ніжно зарисований образ доньки покійної, що дістала у спадщині по своїй мамі чутливість і розум. Повість сумна — для вибагливих читачів, що люблять студії людських характерів.

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Золото у поїзді.

Бандитський напад на почтовий амбулянс.

Подорож залізницею крізь сибірські степи й манджурські пустарі не дуже безпечна. Від бандитів у тих забутих людьми околицях аж роїться. Кожний поїзд, який переїдить цими пустарями, може кожної хвилини надіятися нападу. Людське життя не варте там і стільки, що жменя риżу. Одну з таких пригод у поїзді оповідає у „Вінер Журналі" співробітник того часопису Герман ф. Бенеш.

Поволи й обережно котився рейками залізничий поїзд Іркутськ-Владивосток. Несамовито блистіли на переді дві світляні кулі ліхтарень льокомотиви серед глибокої таємничої ночі. Ми мали час, не потребували спішитись. Рівно годину перед нашим поїздом їхав почтовий поїзд з минулого дня, який спізнився 24 години тому, що трапився йому нещасливий випадок на східно-манджурській частині цієї лінії. Цей поїзд позабирав на станціях і перестанках всіх пасажирів, так що для чергового поїзду майже нічого не лишилося і у вагонах нашого поїзду було ледви кількох пасажирів. Також оба китайські вагони на кінці поїзду, які завжди були переповнені, мали також тільки кількох пасажирів.

Я мав із двома людьми залізничої сторожі у тому поїзді службу і мусів його аж до Пограничної останньої стації глибокої східної провінції супроводити. До роботи не було багато. Контроля кількох пасажирів відбулась дуже скоро і ми могли зовсім спокійно відпочивати. Десятникові Кольцову з його людьми з попереднього поїзду напевне так добре не ведеться. Бо крім цього, що він має кількасот пасажирів до контролі, везе ще його поїзд дорогоцінний вантаж трьох скринь золота у вантажному возі, що на них він мусів звертати особливу увагу. Коли він перебирав службу у Харбіні дістав ще окремий письменний наказ постійно виставляти при скринях сторожу із двох людей. Він просив, щоб йому дали скріплення, але всі його заходи були безуспішні, бо під рукою не було відповідної скількости людей, автім і пізніший поїзд треба було також обсадити. В кожнім випадку я не мав потреби Кольцову завидувати.

Мрійлива їзда серед темної ночі.

За Ашіхо настала ніч. Ще раз перейшов я з кондукторами поїзд, щоб провірити всіх пасажирів, які за Харбіном всіли до нашого поїзду. Відтак вернувся я до третього від кінця вагону, т. зв. европейського вагону і положився на лаві, щоб відпочати. Звинувши плащ полєжив я його під голову й намагався заснути, наказавши передтим своїм людям, щоб мене несайно збудили, коли щонебудь скоїться.

Одначе сон не приходив. Лихо знає, яка була причина, але я не міг ніяким чудом заснути. Я зірвався, вийшов на коридор і закурив папіроску. Ех, папіроска була знаменита... Холодний нічний вітер відсвіжував холодним подувом розпалене чоло. Матовий блиск, жовтогарий у нічній темряві совгався здовж поїзду по землі — це відблиск освітлених вікон вагонів. Монотонно гупотіли колеса по залізничих рейках, дим і іскри летіли попри вікна. Нічна симфонія тонів і кольорів... Я почав мріяти...

Крик серед ночі.

Раптом збудився я зі своїх мрій... Невже хтось недалеко кричав? Я вихилився сильно крізь вікно й почав наслухувати... Ніщо... нічого не чути.

Та ні, тепер знову! Відти, з переду від льокомотиви чути крик... а там... при розсувних дверях вантажного возу, якщо добре пізнаю, що це — що там діється? Там висить якийсь чоловік — Боже, якийсь бореться, змагається розпучливо...

Я шарпнув двері свого переділу і крикнув до своїх людей:

— Швидше, скоро! До вантажного возу.

Минали хвилини, дорогоцінні хвилини, заки мі крізь вагони перебігли і станули перед вузьким злучним переходом до вантажного вагону...

— Зачинені! Кондукторе, кондукторе! Гей там! Де він дівся?

Іванов, один із прислуги кинувся шукати кондуктора перших трьох вагонів. А я тимчасом пробував ногою вивалити двері і зібрав усі сили... Дитяча іграшка, безнадійна справа. Залізо не подавалось. Бо треба зазначити, що вагони китайської східної залізниці з приводу постійних нападів тунгузів — докладно опанцирені.

Не було іншої ради, тільки відчинити бічні дверцята і вилізти східцями на дах, а відти дістатися до другого возу. Слава Богу бічні двері вантажного вагону не були зачинені. Обережно перейшли ми з вагону до вагону. Один фальшивий крок, один схопз по гладкому залізі — і ми лежалиб розторощені під колесами. Холодом свистав вітер, пальці костеніли хватаючи залізне поручча і,... нарешті був я на горі. А відтак поволи обережно переліз я на східці вантажного вагону і зійшов униз. Також бічні двері вантажного вагону не були зачинені. Один натиск на ручку дверей — двері відчинилися і я стояв у коридорі вантажного вагону. За мною ішов Попов. Ще один крок і я стояв у середині з револьвером у руці.

Помилково завантажені скарби.

По середині слабо освітленого вагону лежав один із кондукторів — неживий? Не було часу йому приглядатися — бо там при розсувних дверях вело трьох людей важку боротьбу на життя і на смерть. Керманич поїзду і двох бандитів. Бандити білі — европейці! Двічі блиснула пістоля і бандити повалились підстрілені на коліна, а там — я почув як мені кров раптом напливає до серця — там стояли... Боже, відки вони взялися в цьому поїзді — стояли... три скрині золота.

Якби ми прийшли були 2—3 хвилини пізніше, був би не тільки кондуктор убитий, але й керманич поїзду полетів би стрімголов, викинений із поїзду. Скрині зі золотом щезли би а два бандити, як згодом виявилось, колишні каторжники, утекли би.

На найближчому перестанку висадили ми раненого керманича поїзду і вбитого кондуктора. Поїзд їхав — як відтак підчас слідства виявилось — із завантаженим на підставі помилкового наказу золотом, до найближчої стації, де відбувалася зміна персоналу, без провідника поїзду і тільки з одним кондуктором.

На стації Пограничная передав я несподіваний золотий вантаж своєму наслідникові.

—o—

Коронаційні клопоти.

Коронація англійського короля відбулася згідно з традиційними церемоніями. Ніхто теж не закаламутив святочного настрою. На кожному кроці царив взірцевий лад. Слід відмітити, що вже віддавна пороблено старанні заходи над організацією коронаційного свята. Адже уладили в Лондоні навіть пробний похід, а король і королева пробували раз-у-раз накладати корону.

Дивовижний інцидент.

Це все мало причинитися до належної форми великого свята. Бож давніше траплялися часто на коронаціях несподівані інциденти.

Королівську корону накладає на голову єпископ Кентербері. На коронації короля Генриха I. єпископ важко занедужав і не міг виконати своїх обовязків. Його мав виручити єп. Селісбері. Одначе єп. Кентербері був увесь час присутній на парадах і приглядався церемонії. Раптом зірвався на ноги й останніми силами відобрав корону єп. Селісбері та вложив її сам на голову короля.

Забутий меч.

Дивовижна пригода трапилася теж підчас коронації Едварда III. В останній хвилині маршал Ессінґгем забув привести коронаційний меч. Серед дворян виринуло зрозуміле замішання. Всі шукали за мечем, але їхні зусилля були даремні. В останній хвилині маршал подав свій меч, щоб рятувати ситуацію. Щойно тоді відбувся коронаційний акт. Згодом Ессінґгем прохав у короля вибачення та заявив йому, що більше таке не повтоиться.

Ноги не видержали.

Знову на коронації Якова II. злетіла корона з голови. Годі собі уявити яке тоді настало замішання серед приявних. Усю вину звалили на дворян, що буцімто не зміряли корони. Подібний інцидент трапився підчас коронації короля Юрія IV. Старенький Анджелес мав подати королеві корону. Одначе в останній хвилині захитався на ногах та випустив її з рук. Корона впала з тріскотом на землю та счинила багато галасу. Всі раптом глянули у сторону короля й не могли зразу зоріентуватися в ситуації.

Консернація серед учасників.

Найбільше турбот принесла всім королева Вікторія. Її коронація задержалася довго в памяті. Вона засіла стремована на престолі й не визнавалася спершу в коронаційній церемонії. Коли подали їй королівське яблуко, спитала: „що маю з ним робити".

Раптом усім вайнула, що не буде його довше тримати, бо її рука раз-у-раз умлівас. Єпископ Кентербері вложив на непризначений палець королевої перстень, що ледви змістився. Опісля счинився великий клопіт, бо палець спух і королева пролежала недужа в ліжку. Але на цій пригоді не покінчилося. При відчитуванні відповідної молитви еп. Бат пропустив дві картки. Втомлені учасники коронації були незвичайно вдоволені. Похибку єпископа запримітив лорд Тімес, що велів відчитати пропущені картки молитви.

Ще інша подія трапилася 1821 р. Після коронації короля Юрія IV, засіли гості до великого стола й вижидали короля. Одначе не діждалися і тоді дворяни кинулися по кімнатах шукати за королем. Якеж було їх здивування, коли віднайшли його зовсім нагого. Король мав на голові корону й весь час енергійно бігав, бо йому здерев'яніли ноги з довгого сидження в катедрі.

—o—

ГРАБАР ПОМЕР НА СВОЇМ СТАНОВИЩІ.

У Парижі помер якийсь грабар підчас своєї праці. Старий 66-літний грабар, який працював уже більше, як 30 літ у своїй професії, дістав доручення викопати гріб для якогось небіжчика на найближчий день. Грабар, який від якогось часу недужав, майже викінчив був уже свою роботу, коли раптом світ йому закрутився і він повалився до гробу, без памяти. Коли родина грабаря не діждалася його до вечора, почали за ним шукати і знайшли його мертвого у гробі. Старий помер на удар серця

—o—

ГОДИННИК ДЛЯ СЛІПИХ.

Один годинникар із Шікаго осліп на старість. Свою сліпоту відчував він дуже дошкульно і тому, щоб іншим сліпцям облекшити хочби в малій частині незавидну долю, сконструював спеціяльний годинник для сліпців. Цей оригінальний годинник має всі числа на циферблаті випукло вирізьблені. Обі вказівки так уміщені, що можуть свобідно обертатися, але при тому так сильно, що дотик пальців сліпого зовсім їм не шкодить і не зрушує їх з місця.

На циферблят закладають спеціяльну накривку, яку можуть сліпі зовсім легко здіймати. Як відомо, сліпі мають незвичайно розвинений дотик на кінцях пальців і при помочі цього дотику можуть також орієнтуватися у своїх годинниках і можуть тепер самі в кожній порі дня переконатись котра година.

НАЙДОВША ФАЙКА.

Міський музей у бельгійському місті Антверпії може почванитися цим, що має найдовшу на світі файку. Ця файка довга на 2,30 м. Цей справжній унікат привіз у 1921 р. один моряк з Єгипту і коли не міг знайти на неї доброго покупця, відступив її музеєві свого родинного міста.

ВЕСЕЛЕ.

КОГО ДОРОЖЧІ ... ШТУВАЛО.

— Моя жінка коштувала мене ціле майно.

— А мене мій розум...

— Ех, ти все мав щастя!

НЕДОВІРЧИВИЙ ДОВЖНИК.

До дверей впертого довжника хтось стукає

— Гей, відчиніть!

Мовчанка.

— Відчиніть, я добре знаю, що ви дома.

— Не робіть дурниць. Ваші черевики стоять на коридорі.

Голос зі середини:

— Це ще нічого не значить, я вийшов у тих холлазах

Зі сенату.

НАРАДИ СЕНАТСЬКОЇ СКАРБОВОЇ КОМІСІЇ.

28. ц. м. відбулося засідання скарбової комісії, на якому обговорено хід праці комісії над проектом закону про комунальні фінанси. Комісія рішила запросити на найближче засідання, яке відбудеться у четвер 6. червня, знавців.

Того самого дня відбулося теж засідання комітету законодавчої техніки сенату, на якому вибрали президію. Головою став віцемаршал Маковський, а секретарем сен. В. Децикевич.

Найкращу вудженину, добре мясо і свіжі товщі
дістанете завжди у мясарських крамницях
„ЦЕНТРОСОЮЗУ"
2989 31—50
Ринок 2, Зибликевича 2, На Байки 8, Личаківська 50, Жовківська 175, Кентшинського 21, Замарстинівська 36.

ІНСПЕКЦІЙНА ПОДОРОЖ СТАНИСЛАВІВСЬКОГО ВОЄВОДИ.

Станиславівський воєвода ген. Паславський виїхав на інспекційну подорож в товаристві начальника виділу хліборобства і земельних реформ Буляндя та інж. Янушевича, директора воєвідського хліборобського уряду — в повіти: станиславівський і товмацький, зазнайомлюючись із кооперацією, молочарством, зі станом хову худоби і т. д.

Воєвода був у стан. повіті в таких селах: Маріямпіль, Вовчинець і Деліїв.

У товмацькім повіті був стан. воєвода у хліборобській школі Т-ва „Просвіта" в Милованні, та Тарновиці Пільній (Всхуд).

ЛІТАКИ ЗБОМБАРДУВАЛИ БАРСЕЛЬОНУ.

Нац. літаки збомбардували сьогодні рано — 29. V. Барсельону. Є 50 осіб убитих і коло 100 ранених. Багато домів поруйнованих.

ЗАСУДЖЕНІ НА СМЕРТЬ НІМЕЦЬКІ ЛЕТУНИ ВИЇХАЛИ З БІЛЬБАО.

Райтер повідомляє з Більбао, що з Більбао (з кастро Урдіяле) відплила французька канонірка нині в год. 10. рано і взяла напрям на Байону. На чердаку цієї канонірки відїхав летун зістріленого перед 3 днями літака піринейської повітряної лінії Ґаллі, і летуни німці Кінзле і Шульце-Блянке, що їх засудив був баскійський суд на кару смерти. Також відїхали цією каноніркою полонені-повстанці швайцарської національности.

НОВИНКИ.

— **ВПИСИ** до Жіночої Фахової Школи кооп. „Труд" у Львові, Ринок ч. 39, щоденно від 9—1 і 4—6. Вступні іспити 18. VI. і 3. IX. У програму тримісячного навчання на кравецькім відділі входять: Предмети фахові: шиття і крій суконь і білля, моделювання, ручні роботи і народні вишивки, фахові рисунки, книговодство і кореспонденція, товарознавство, домашне господарство, кооперація. Предмети загально-освітні: релігія, українська і польська мова, історія, географія, рахунки, хемія, наука про громадянство, гігієна, руханка, спів. Від кандидаток вимагається 7 кляс вселюдної школи або 5—6 за вступним іспитом та покінчення 13—18 літ життя. — Школа має всі права прилюдних шкіл. Ученици користують із залізничих і трамваєвих знижок. Покінчення науки в школі дає основне фахове знання та право на самостійну зарібкову працю. Ученици можуть мати приміщення в бурсі. Наука в школі і на курсах починається в перших днях вересня. — Приймається також заголошення на ОДНОРІЧНИЙ КУРС домашнього господарства і кравецтва, що дає практичне знання з куховарства і кравецтва та поширює освіту вселюдної школи наукою історії, географії і літератури України, кооперації, гігієни і т. п. — ТРИМІСЯЧНІ КУРСИ: крою і шиття суконь; крою і шиття білля; модняртва; домашнього господарства: трикотарства. 1005

КРЕМ АЛЯБАСТРОВИЙ проти ВЕСНЯНОК
АЛЬОЄ

ВІДГУКИ ДНЯ.

Спортові можливости.

В неділю, 30. травня, на площі Сокола-Батька „День Українського Спортовця". Багато людей вибирається. Одно, що ціль гарна, два, що погода ще може витримає, три, що цікаві імпрези будуть.

Найбільше анімує народ метч копаного мяча, що його розіграють „Ольд Бої" Центросоюзу і Маслосоюзу. Сподіваються глядачі видовища, яке не часто бувае, а яке може дати багато спортових вражінь навіть для ляїків.

Від кількох днів ідуть заклади, хто виграе. Дехто впевняе, що Центросоюз, бо чільник Ц. С. бачив три метчі краєві й один міжнародній, а дехто ставить на Маслосоюз, бо його воротар був довгий час симпатиком чеської „Спарти". Якби там воно не було, обі установи напевно довго калькулювали, важили і мірили, заки виставили репрезентаційний склад.

В неділю пополудні дві ривалізуючі за першенство в краю дружини зміряться на зеленій траві, якій М. С. завдячуе молоко, масло і сирки, а Ц. С. мясиво, шкіру і бекони.

Прекрасна ідея! — казав до мене вчора один громадянин. — Тільки склади дружин повинні бути більш атракційні. Памятаю з віденських часів подібний метч „Бургтеатру" проти „Гофопери". На воротах опери постійно грав славний тенор Пікавер, решта обсади не менше цікава. Самі аси і тузи — любимці публики. Кажу вам, віденці гнали на той метч, мов на міжнародні змагання...

— А з когож би ви зложили дві такі дружини у нас?

Громадянин задумався, врешті витягнув нотес, щось писав, скреслявь знову дописував і вкінці з полекшею відітхнув:

— Маю! Фу! Але намучився. Знаете, якби я зложив дружини?

— Ну?

— По одній стороні високих і грубих, по другій малих і сухерлявих. Так би мовити: пудова вага і грамова. Ось гляньте!

І почав мені пояснювати:

— Пудова вага: на воротах Петренко, на заході дир. Колтунюк і д-р Бурачинський; поміч: п. Василь Весоловський, ред. Таранько і пос. Пеленський; напад: д-р О. Назарук, дир. І. Герасимович, дир. Шепарович, д-р Шухевич і дир. І. Кревецький. Отсе був би склад!

— Ну, а друга сторона?

— На воротах дир. Лазорко; заложа: дир. Саєвич і проф. Гірняк; поміч: дир. Коренець, проф. Ф. Колесса, прок. Гриневецький; напад: п. Стецьків, дир. Пащак, дир. Тиктор, дир. В. Палїїв, ред. Ющишин.

— А хто на суддю?

— На головного дир. Заячківський, на авгових: ради. Мудрак та інж. Дурбак

— Чому саме їх?

— Бо з бородами. Грачі мали б перед ними респект і не дійшлоб до якихнебудь ексцесів. Уявіть собі, колиб так п. Петренко почав „фавлювати", або пос. Пеленський завзявся на проф. Гірняка!? Тут треба залізної руки і відповідного „авфтретен"!

Після зложення цих двох дружин я вночі спати не міг. Вважалося мені: останній зрив за викуп Українського Городу. На площі море голов, як на здвизі. Шум, гамір. І враз — усе, хоч мак сій. Відчиняються двері шатні і на площу вкочується ансамбль ч. 1. Мяч іде понад радіеву вежу. За хвилину легким трухцем дріботить ансамбль ч. 2. Мяч щуриком підскакує по вибоїнах грища і вкінці стрягне в траві. Буря оплесків. Врешті свисток зпід довгої бороди і море голов застигає в ожиданні.

А другої днини каса виказуе: ...нацять тисяч золотих.

Галактіон Чіпка.

Великий Театр | щодня „КОРОЛЬ" | Великий Театр

— **ОХОЛОДА — НАСОЛОДА.** По обіді в ресторані „ОКО" Костюшки 3 зазнаеш справжньої насолоди при морозиві „Фортуни Нової". 999 3—3

— **Твори Марка Черемшини.** Вже появився **перший том** повного видання творів Марка Черемшини, яке виходить у Видавництві „Ізмарагд" у Львові. Буде це перше, повне видання, що міститиме всю літературну творчість Черемшини. Другий том появиться при кінці червня ц. р. Ціна повного виданя — **в трьох томах** — у передплаті назначена на **9.— золотих.** Передплату надсилати на адресу: Видавництво „Ізмарагд", Львів, вул. Косцюшка 5. Конто ПКО 503.062. 1026 1—10

— **Присилайте свої відповіди** у справі літературного конкурсу „Діла": які з видрукованих у наших фейлетонах новель уважаєте за найкращі? Нагороди Редакції призначені для 7 найкращих новель. Відповіді приймаємо до **1-го червня ц. р.**

— **Богослуження для хорих** відправить Преосв. Кир Іван у церкві Успення Преєв. Богородиці у вівторок перед Вознесеннем Господним 8. червня ц. р. Початок богослуження в год. 8. рано.

— **З радія.** Паріська радіостація (Радіо Парі 1648) передає в середу 2. червня музичну драму „Тарас Бульба" Самуель-Руссо. Передача буде відбуватися в годинах: 20.30, 21.00 і 22.00.

— **Марія Сокіл і Антін Рудницький в радіо.** У вівторок 1-го червня в год. 19.15—19.50 львівська радіостація надає на всі стації Польського Радія концерт „Сучасні пісні ріжних народів" у виконанні Марії Сокіл і Антона Рудницького. У програмі: Скот: Країна льотосу (А. Рудницький); Василенко: Женці, Стравінський: Пастораль, Маркс: Троянди, Крайслер: Старовинна пісенька (М. Сокіл); Барток: Румунські танки (А. Рудницький); Равель: Грецька нар. пісня. Спогади, Ріхард Штравс: Таємне візвання, Ранок і Серенада (М Сокіл).

— **На сплати роблю футра** Карпяк, Зибликевича 4. 1020

— **У сторіччя „Русалки Дністрової".** В неділю 30. травня ц. р. молодь філії державної гімназії з українською мовою навчання у Львові вшанує память творців „Русалки Дністрової" святочним вечором. У програму ввійдуть: вступне слово, хорові та музичні продукції, деклямації. Вечір відбудеться в салі шкільного будинку при вул. Пекарській ч. 19. Початок в год. 18.30.

— **50-ліття Архипенка у закордонній пресі.** „Прагер Прессе" у додатку ч. 21. містить 5 останніх творів Олександра Архипенка з приводу пятьдесятьліття українського мистця. Також появилося чимало статтей з цієї нагоди в американських мистецьких журналах і, розуміється, в американській українській пресі.

— **Кінець шкільного року у вселюдних школах.** Міністерство освіти виясняе, що розпорядок про раньше закінчення шкільного року відноситься тільки до останніх кляс вселюдних шкіл. Замкнення шкільного року в останніх клясах вселюдних шкіл з днем 15. червня має уможливити абсольвентам школи приступити на час до вступного іспиту до середньої школи. В інших віддїлах вселюдних шкіл шкільний рік кінчиться щойно з днем 21. червня.

— **Залізничі знижки на москвофільський зізд.** Перед кількома днями відбувся у Львові зізд делегатів читалень Качковського (Заг. Збори „общества Качковського"). Учасники того зізду, як довідуємось, дістали 66⅔%-ову залізничу знижку.

— **Не занедбувати мельдункових обовязків.** Магістрат м. Львова пригадуе всім власникам реальностей, льокаторам і сублькаторам обовязки, що випливають із закону про свідоцтва і контролю населення. Особи, що ведуть мельдункові книжки, мають, згідно з фактичним станом в даній реальности: а) вимельдувати особи, що не мешкають; б) вимельдувати тих, що померли; в) заголосити особи досі незаголошені г) заголосити

новонароджених. Зголошення слід перевести найпізніше до 15. червня. Пізніше по місті ходитимуть контрольні комісії, а стверджені занедбання будуть карані.

— **У вселюдних школах не обовязують однострої.** Міністерство віроісповідань і освіти оголосило вияснення у справі обовязку носити однострої шкільною дітворою. Цей обовязок ніяк не торкається дітвори вселюдних шкіл. Не вільно натискати на родичів цієї дітвори, щоби купували для неї однострої.

— **Городок без гр.кат. катехита.** Читаємо в „Меті": Вже зближається кінець шкільного року, а шкільна влада забула, що в Городку нема гр.-кат. катехита. Навчання релігії нема для грекокат. молоді в 7-клясовій жіночій школі в Городку, в школах на чернянським і львівським передмісті, на Стоділках і в Дроздовичах. Родичі дітей вже робили всі можливі заходи, а катехита таки нема. Таке трактування релігійного виховання української молоді викликало загальне обурення і негодування. Крайня пора, щоби українські діти в Городку вчилися релігії.

— **З нотаріяту.** Міністр справедливости переніс нотарів Мечислава Грабовецького із Стрия до Товмача, Романа Раставецького з Побужа до Буська, Людвика Адама з Лопатина до Стрия і Бронислава Ковальського з Бірчи до Долини. Нотарами іменував нотаріяльних асесорів: Романа Заячківського в Підбужі і Віктора Висоцького в Лопатині.

— **Посвячення нового костела** відбулося в Язлівчику брідського повіту при участи кс. Хованьца, старости Гродовського та інших повітових достойників.

— **Електрівня в Ягольниці.** Громадська управа в Ягольниці чортківського повіту внесла до воєвідського уряду в Тернополі подання у справі урядового управнення вести електрівню.

— **Новий людовий дім** посвячено у Млинівських пов. Теребовля при участи місцевих „кресових" дячів".

— **Місяць арешту за фальшиву монету.** В окружному суді у Львові відбулася карна розправа проти Івана Фітя за те, що пустив в обіг фальшиву 2-золотівку причому помагав йому Стефан Дашовський, який не прийшов на розправу. Фітя засудили на місяць арешту.

— **Хто виграв на льотерії?** В сьогоднішнім тягненні Клясової Льотерії впали м. ін. такі більші виграні: 30.000 зол. на ч. 191395; 5.000 зол. на чч.: 2564 12232 27734 40720 105402 165526 175099 189740; 2.000 зол. на чч.: 19981 39205 40894 48352 57509 67715 88868 92111 112316 151826 166432 188019 189691 189945; 1.000 зол. на чч.: 4940 7709 11866 33705 51950 53991 58627 77015 88472 97730 126102 147488 148233 149847 150039 155304 157680 159912 164843 165108 174367 177349 178637 179950 184054 186067 192005.

— **Стан засівів у Польщі** на основі звітів рільних кореспондентів головного статистичного уряду представляється в половині травня ц. р. переважно вдоволяюче. Весна в березні і квітні не сприяла розвиткові озимин. Холоди, зимні вітри і сильні приморозки впливали некорисно на стан засівів і притінили вегетацію озимин і весняних засівів, особливо в центральних і західних воєвідствах. Тепла і сонішна погода в першій половині травня мала корисний вплив на вегетацію озимин і ярих засівів. Вогкости також було досить. Щойно в половині травня почався некорисний зворот з причини посухи. Найкраще представлялись озимини у воєвідствах: львівському, станиславівському, тернопільському і волинському, де стан засівів був вище середнього. Подібно було щодо жита у воєвідствах новгородському, волинському і поліському. В інших воєвідствах стан озимин був гірший від середнього, найгірший у воєвідствах: познанському, поморському, варшавському і лодзькому, де появ несприятливими атмосферичними умовинами на весну січневі морози знищили озимину. Зате ярі засіви у всіх воєвідствах мали стан вищий від середнього. Від морозів потерпіли озимини найбільше на Поморі і в Познанщині, де великий процент засівів переорано.

— **Девізовий розпорядок у практиці.** Окружний суд у Самборі засудив на рік вязниці і 100 зол. гривни адвокатського аплікянта в Дрогобичі, м-ра Фаерштайна і деревного промисловця Йоахіма Контеса за девізові проступки.

— **Львівська хроніка.** До ставу в Замарстинові вибрався купатись з товаришами 11-літній учень Е. Немец і втонув. Тіло найшли щойно як спустили став. — В сінях каменици при вул. Городецькій ч. 16. знайшли жінку, що зажила отруї. Показалося, що це 46-літня Фанні Тріль, лікарка дентистка з Лодзі — З домівки жидівського т-ва студентів вломники вкрали ріжні річи, м. ін. писальну машину. — На площі Сольських експльодував запальник від гранати і ранив три особи.

— **За ОУН.** Перед судом присяжних у Коломиї відбувся процес проти гімназійного абсольвента Петра Михайловича, обвинуваченого в належности до ОУН. Як член тієї організації він в 1934. р., будучи учнем гімназії Рідної Школи в Городенці, організував, як каже акт обвинувачення, т. зв союз клясових громад. Вийшовши з гімназії, створив студентську організацію, де викладав ідеольогію ОУН. Михайловича засудили на 2 роки вязниці.

— **Смерть під звалами глини.** 27. ц. м. засипала глина в Глинську пов. Борців Анну Гаврилюк, Магду Ткачук, Якова Ткачука, Пилипа Смолика і Євдокію Трачук, які копали глину. По рятунковій акції привернено життя Анні Гаврилюк, Магді Ткачук і Якову Ткачукові. Інші вдушилися.

— **Напади на жидів.** В ночі на 27. ц. м. 6 узброєних нападників напало на дорозі під Ветлином на купця телят Майліха Васермана, який проїздив туди, побили його і забрали одно теля та трохи готівки. Поліційне слідство довело до арештування справників, якими були Мих. Олешко, Олекса і Володимир Галушки, Михайло Глубиш, Грець Федак і Мих. Качка. Заграблені річи віддали власникові, а арештованих віддали до диспозиції прокуратора. — У громаді Гнідава, пов. Зборів в ночі з 28. на 29. ц. м. невідомі спрівники вбили Бітера Йосля літ 73 і його жінку Гітлю літ 73. Убивство виконали злочинці ковальським долотом і після вбиства підпалили ліжко, на якому спали старі жиди. Сусіди завримітили в пору пожежу і вгасили її. Слідство виказало, що було це вбиство на грабунковім тлі.

— **Арештування ошуканця.** В Теребовлі арештовано Антона Белецького, власника тютюневої гуртівні, під закидом ошуканства на школу селян Івана Юхновича і Йосифа Канського з Плебанівки, теребовельського повіту. Белецький вимантив від них 5.000 зол. нібито на оплату за вироблення дозволу на виїзд до Амтмерики, кажучи, що має впливового урядовця в американському консуляті у Варшаві.

— **Від удару грому** згорів дах одної хати в Тенятисках равського повіту. Вогонь перекинувся на сусідне господарство і знищив стайню та шопу. Крім того грім поразив легко 9-літню дівчинку.

— **Величезне спроневірення** викрито в „Банку спулдзельчім земі ржешовскей". Слідство виказало, що страти перевищають суму 300 тисяч зол. Потягнено до судової відповідальности членів дирекції з ріжних часів, закидуючи їм низку провин, суперечних з карним законом.

— **Важне для Пань Дому.** Незрівняну вишивку з приписами д-ра А. Еткера п. н. „Добра господиня" пече сама" дістанете у всіх кольоніяльних крамницях, шпіграрнях та у виступників фірми Еткер. Ціна знижена 30 сотиків. Книжечка неошінена передовсім перед близькими святами, бо дає багато приписів на печиво, тощо.

З кіна.

КІНО „КАСІНО": „ТІЛЬКИ РАЗ КОХАЛА".

Поглянеш на заголовок фільми і вийдеш до кіна у переконанні, що це якась любовна романтично-сензаційна історія, як тисячі інших. А тут маєш клаптик історії Злучених Держав з доби генерала Томаса Джоната Джексона (1824—63). Джексон вів війну із стейтом Вірджінії, що боронив своїх привілеїв проти вашінгтонської політики. Це мусіла бути дуже оригінальна постать. Та у фільмі громадянська війна є тільки темою завзятущих дискусій у парляменті. З Джексона зробили президента і додали йому дорадницю — гарну жінку з простолюддя, невідомо чи за правдивими історичними подіями чи для фільмового сценарія. Оця молода жінка є по-правді головною постаттю у фільмі і довкола неї пересуваються три мужчини. Наш глядач не все може тут якслід зрозуміти. Американські звичаї перед 100 років були такі, що вибраний президент чи генерал гатив пістуками свого противника на вічу, а водночас мав коло себе приятельку (хоч і платонічну) як французький король у Версалі. Знаменитий тип Джексона створив Лайонел Беррімор; поруч нього грала Крофорд, у ролі не зовсім для себе відповідній

—o—

† Посмертні згадки.

Д-Р КЛЯВДІЙ БІЛИНСЬКИЙ.

В Бережанах помер у 72 р. життя проф. д-р Кляводій Білинський, б. член Української Національної Ради З. У. Н. Р. і б. директор української приватної гімназії Рідної Школи в Рогатині. Похорон відбудеться в Бережанах у неділю, 30. ц. м. в год. 5. попол. В. Й. П.

Дописи.

БЕРЕЖАНИ.

Чому такі високі громадські податки? На гр.-кат. парохіяльний уряд у Великій Плавуч наложив шкільні власти Томаш Хлоста парохіяльний податок 62.22 зол. від вкоти грунтового податку 248.90 зол. У минулому році того податку було лише 35.84 зол.! Ще виразнішим прикладом господарки цього пароха є наложення на той самий парохіяльний уряд (який досі заплатив точно всі податки за 1936 р.) громадських шарварків у такій астрономічній висоті: парохія має відробити на школу — при її будові — 155 днів піш., числячи по 1.20 зол. у зимку на гроші, або 26 днів двокінних підвозів і 25 днів піш., разом на квоту 186.46 зол., себто 75 проц. цілого грунтового податку, що на 1937.38 означений на 248.95 зол. На громадських дорогах парохія має відробити 104 піших дні і 15 двокінних підвозів, від чого згідно з обчисленим волости можна викупитися на квоту 179.40 зол. В обчисленню приходиві тому, що закон призпас по 1.20 зол. за день піший та 6 зол. за 1 день двокінного підводу. Пан Хлоста призпас лише по 1 зол. за піший день і 5 зол. за двокінку в день. Отже виходить така різниця на некористь податника, що він тратить 35.60 зол. Наложений волостю шарварковий податок виглядає так: на школу 186.46 зол., на дороги 214.80 зол. — разом 401.26 зол. Отже квоту 401.26 зол. треба заплатити згідно з рецептом п. Хлости на шарварки — від грунтового податку 248.95 зол., себто понад 150 проц.! Що скажуть на таку **самоволю п. Хлости: скарбова палата у Львові, міністерство скарбу, тернопільське воєвідство та міністерство внутрішніх справ? Від цього рішення жалоби відлили.**

ДРОГОБИЧЧИНА

Прощання заслуженого провідника-священика. Дня 17. травня провели села Річиць Окарова і Долгого з великим жалем прощали свого провідника о. Д. Малецького, який був 19 років пароном у Річиці. Увесь час працював він над організуванням і дисциплінованням усіх трьох сіл. Отже був основником, організатором і головою всіх культурно-освітніх та господарсько-економічних товариств села Річиць, Окарова і Долгого. Крім того був деканом медицького деканату, головою Н. Ради кооп. „Сільгоспу", кружка „Р. Ш.", „Сільського Господаря", каси ощадности, дозорчого фонду, громадським і волосним радним, членом повітової ради і виділу у Дрогобичі, членом усіх українських місцевих і повітових товариств. За цю громадську працю загрожала йому нераз смерть з сов. Слід згадати, що комуністи кидали „бомби" до його помешкання і робили інші шкоди, але о. дек. Д. Малецький не зважав на те далі щиро працював. Тепер перейшов на іншу парохію до перемиського повіту. У новій парохії бажаємо найкращих успіхів в дечинові у праці на народній ниві. Одночасно дякуємо сердечно о. М. за всю важку і жертвенну працю для нашого добра. — Члени Виділу тов. „Просвіта", кружка „Р. Ш." та кооп. „Єдність" у Річицях

Спорт.

ПРОГРАМА НЕДІЛЬНИХ ЗМАГАНЬ.

Грище Сокола-Батька: год. 3.15 попол.: **ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО СПОРТОВЦЯ**

Грище Погоні: год. 3.15 попол. змагання за мистецтво Окружної Ліги: **УКРАЇНА — Р. Н. С.** Тамже в год. 3.15 попол. передмітч **ПОГОНЬ І. Б. — ЧУВАЙ.**

Перемишль — грище Сяну: змагання за мистецтво А-класи: **СЯН — ЛЕГІЯ** (Коросно).

Рівне: змагання за мистецтво А-класи: **ПРОЛОМ — С. К. РИВНЕ.**

Тернопіль: змагання за мистецтво А-класи: **ПОДІЛЛЯ — КРЕСИ.**

Нові книжки й журнали.

PIERWSZY INFORMATOR SAMBORSKI. Sambor 1937. Str. 16, 16°

Направа жіночих торбинок

та продаж найновішої шкіряної галантерії по найнижчих цінах тільки в

Робітні Римарсько-Галантерійній Н. БАРЕР, Львів, Сикстуська 2, побіч фірми Саламандра.

Театри.

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ЩИГАЙЦІ:
30. V. Шарада.
31. V. Під курателею.
1. VI. Муж двох жінок.
2. VI. Вій.
3. VI. Довбуш.
8 Щигайців йде театр до Бучача.

Український Мол. Театр „Заграва" під орг. пров. В. Блавацького.

ЖОВКВА:
30. V. Камо градеши? II. част. Смерть Наполя?
31. V. Трафіка пані генеральової.
1. VI. Т. Шевченко.

Великий Театр:
Неділя 30. V. год. 8. веч. „Король".
Понеділок 31. V. год. 8. веч. „Король".
Вівторок 1. VI. год. 8. веч. „Король".
Середа, 2. VI. год. 8. веч. „Король".
Четвер 3. VI. год. 8. веч. „Король".

Найдешевше 2664
скло, порцеляна, у столітній фірмі
ЯН КВЕСТ
ЛЬВІВ, РИНОК 37. — ТЕЛ. 24-73.

КІНА.

АПОЛЬО: „Останній акорд" з Ліль Даговер.
АТЛЯНТИК: „Тиждень перед шлюбом".
ВАНДА: „Ванесса", „Війна в паростві вальса".
ГРАЖИНА: „Справа 444-х", „Вулиця шаління".
ЕВРОПА: „Дай мені твоє серце",
КАСІНО: „Тільки раз кохала".
КОПЕРНИК: „Їх перше кохання".
МАРУСЕНЬКА: „Ах хет" („За гріхи") і „Веселі бідаки".
МЕТРО: „Експрес" з Павлею Веселі та „Чорна рука".
МІРАЖ: „Остання серенада".
МУЗА: „Повороти життя" („Чорні янголи").
ПАЛЯС: „Пан редактор шаліє".
ПАКС: „Буде краще" з Тоньком і Щепком.
ПАН: „Цієсі".
РАЙ: „Варвара Радивилівна".
СВІТ: „Їх ночі" з Клярком Гейблем і Кльодет Кольбер та ревія „В еспанському кітлі".
СТИЛЕВЕ: „Пісенмар Відня" і ревія „Зелена коверта".
ТОН: „Герой Техасу".
УТІХА: „Останній могікашин" і ревія „Над синім Дунаєм".
ХИМЕРА: „Під твою оспну".

ФОТОПЛАСТІКОН.

(пл. Марійська 5).
„Печера Адельсберг".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Неділя, 30. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 12.00 Музика з усього світа, 19.00 Моцартові твори, БУДАПЕШТ (550) 12.30 Оп. оркестра, 21.50 Сальон. музика, ВІДЕНЬ (507) 11.45, 12.00 Симфонія п-моль Мозера, 18.00 Веселий вок. квартет і камер. твори, 19.35 Форт. концерт, 21.00 „Франц Шуберт" муз. комедія Первера (на Шубертових мотивах), ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 20.00, 21.05 „Огород рож" вес. муз. програма, 22.30 Танк. музика, МІЛЯНО (360) 17.00, 18.00 19.00 „Ля ведова сеальтра" оп. Льоція, 21.00, 22.00, 23.00 „Іріс" опера Масканія, МІНХЕН (405) 10.30 Баварські нар. пісеньки, 13.00 Нар. музика, 14.30 Нар. пісні, 19.20 Розр. програми з участю співаків і мандоліністів, ПРАГА (470) 16.15 Орх. концерт, 19.25, 20.00 Концерт військ. орх., 22.35 Легка музика, РАДІО ПАРІ (1648) 12.35 Орх. концерт, 13.15, 20.15 Співи, 14.00 Для дітей, 16.30 Театр Улян, 17.00, 18.00 Симф. концерт, РИМ (421) 15.30 „Фігарове весілля" оп. Моцарта, 21.15, 22.00, 23.00 Концерт у честь Отрадіварія з наг. 200-літтям смерти.

Понеділок, 31. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 14.15 Розр. музика, 17.00 Концерт солістів, 19.35 Концерт камерн. хору, 20.10 Дуга орх., БІЛГОРОД (437) 20.00, 21.00, 22.00 Опера, БУДАПЕШТ (550) 13.00 Орх. концерт, 18.35 Форт., 20.50 21.00 Концерт оп. орх., 22.30 Циг. музика, ВІДЕНЬ (507) 12.20, 13.10 Орх. концерт, 17.20 Співи, поспівали М. Ельмаю, 17.40 Форт., 19.35, 21.00 З віденських опер. орх., сол., 21.35 Крайцерова соната на скр. і форт. Бетовена, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Забуті німецькі нар. мельодії, КОШИЦІ (250) 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНС (369) 17.15 Танк. музика, 19.00, 20.40 Розрив. музика, 21.00 Симф. концерт, 22.10 „Народний" ком. Мольвара, МІНХЕН (405) 8.30, 9.00 Весела музика, 15.00 Нар. пісеньки, 17.15 Танк. музика, 20.10, 21.00 Веселий нар. танок, 22.20 „Гекселмайстер Амор" муз. ком. Шербера, ПРАГА (470) 20.55, 21.00 „Ода св. Сесилії" Генделя на сол. голоси, хор, орґанн, орх., РАДІО ПАРІ (1648) 15.00, 18.45, 19.45 Співи, 20.15 Арфа, 20.30, 21.00, 22.00 „Магометів рай" оп. Плянкета, РИМ (421) 17.15, 22.10 Розр. музика.

Зол. 2·50 медалик з ланцюшком з правдивого срібла тільки у **Б. Грінберга,** Сикстуська 4.

Вівторок, 1. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 18.00 Година музики, 20.10, 21.00 Орх. концерт, БІЛГОРОД (437) 18.15 Співи. реціталь, 19.50, 20.00 Нар. пісні, 20.55, 21.00 Оп. арії, БУДАПЕШТ (550) 12.05 Сальон. музика, 17.20 Арфа, 18.30, 19.00 Циг. музика, 19.30, 20.00 21.00 „Севільський цирульник" оп. Россіні, ВІДЕНЬ 12.00 Орх. концерт, 15.15, 17.05 Для дітей, 20.20 Веселий муз. вечір, 22.20, 23.00 Віденська музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Форт., 20.10 Нар. музика, КОШИЦІ (250) 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 17.15 Вок. концерт, 19.00 Розр. музика, 21.00 22.00 „Міреллє" оп. Остапія, МІНХЕН (405) 8.30, 9.00 Весела музика, 18.30 Вок. акад., 19.10 Розр. музика на форт. на 4 руки, 19.30 Нар. пісні та баляди, 22.30 Вок.-муз. концерт, ПРАГА (470) 12.35 Орх концерт, 17.30 Квартет, 18.10 Концерт абсольвентів ніж. муз. академії, РАДІО ПАРІ (1648) 12.00, 13.30 Концерт легкої симф музики, 13.15, 17.30 18.30 Співи, 17.45 Форт., 20.15, 21.00, 22.00, 23.00 „Сенільський цирульник" оп. Россіні, РИМ (421) 17.15 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Іріс" оп. Масканіні.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Неділя, 30. травня 1937.

6.00 Сигнал часу, 6.03 Ранішній дениик, 6.15 Для села: Хліборобська газетка, Музика з гр. пл., Які користи дають виставн домашньої тварини, 9.00 Музика з гр. пл., 9.30 Трансм. із Станіславова: Коронація чудотворного образу Матери Божої, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Розрив. порашок: орх., співи; у перерві в год. 13.00 Фільмовий огляд, 14.00 Мистецькі танки, гр. пл., 14.40 „Пална Люся здає матуру" гумореска, 15.00 Для села: Огляд ринків рільних продуктів, Нар. пісні й музика, Найближчі завдання молочарства, Актуальна хліборобська гутірка, 16.00 Нар. музика, співи, 16.35 Форт. музика на 4 руки, 17.00 Театр Уяви: „Як Івась за душу з чортами танцював", з музикою, 17.30 Репортаж із дня пропаганди радія, 18.00 „Вербум нобіле" оп. Монюшка, 19.20 У день матері, 19.35 Скрипкові твори у вик. Вацл. Коханського в супр. форт., 20.00 Хоральна авдиція в супр. форт., 20.30 Програма на завтра, 20.35 Спортові вісти, 20.40 Політичний огляд, 20.50 Вечірній денник, 21.00 Вечір Вераджерових пісеньок, 21.40 Спортові вісти, 22.00 Концерт орх. співів, 22.50 Останні вісти радіоденника, метеор. комунікат, огляд преси, 23.00 Танк. музика з гр. пл., 24.00—1.00 Концерт орх.

Понеділок, 31. травня 1937.

6.15 Травнева пісня, 6.18 Руханка, 6.35 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 7.00 Авдиція для шкіл, 8.10 Тягнення мільона, 11.20 Для шкіл: У країні Полярної Зорі, Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Форд-Гевехен „Мерімейкерс карнавал" ревелерси, з гр. пл., 12.25 Оркестра мандоліністок, 13.55 Розривковий концерт із гр. пл., 14.55 Львівська біржа, 15.00 Франкуаська музика з гр. пл., 15.35 Львівські біжучі вісти, 15.45 Господарські вісти, 16.00 „Дещо про риж зі сметаною — більше про риж без неї" гутірка для старших дітей, 16.15 Польські пісні у вик. шк. хору з Давидгородка, 16.45 Пятьсот літ польської гостинности, 17.00 Концерт солістів: співи, віол., форт., 17.50 Польські вісти на Атлантику, 18.00 У країні басень, 18.10 З країни чарлаша, гр. пл., 18.30 Техн. скринька, 18.40 Програма на завтра, 18.50 Актуальна гутірка, 19.50 Спортові вісти, 20.00 Розр. музика, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка 21.00 Танкова музика, 21.45 „Битва за Хоронжинку" (II), 22.00 Концерт орх., співів (у програмі бальгійська музика), 22.50 Останні вісти вечірнього денника. Метеорольог. комунікат, огляд преси, 23.00 З альбому диґера, 23.30 Музика з гр. пл., 24.00—1.00 Концерт у вик. орх.

Вівторок, 1. червня 1937.

6.15 Пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 7.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Прогулька з пригодами, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Інформаційна газетка в українській мові, 12.25 Легкий концерт військов. оркестри, 13.55 Оперовий фрагмент, гр. пл., 14.55 Львівська біржа, 15.00 „Івась і Гануся" у вик. учениць, 15.25 Оперова музика з гр. пл., 15.40 Львівські біжучі вісти, 15.45 Господарські вісти, 11.00 Чим є твій тато: Огородник. 16.20 Пісні у вик. хору; 16.45 Дорога до Бурауту, вид. зв. Бол. Липочинський, 17.00 Сальон. тр о, 17.50 Актуальна туристична гутірка, 18.00 Фінанс.-госп. огляд, 18.10 М. Флета співає, гр. пл., 18.25 Дяти вулиці у польській поезії, 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вісти, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Два злодії, свят, **19.15 Сучасна пісня різних народів у виконанні Марії Сокіл і Аугуна Рудницького (у програмі пісні Кирила Скотта, Сергія Василенка І. Стравінського, Й. Маркса, Фр. Крайзлера, Белі Бартока, Мор. Равеля, Альб. Руссля, Риш. Штравса, Серг. Прокоп'єва).** 19.50 Спорт. вісти, 20.00 Концерт симф. орх., 20.45 Вечірній денник, 20.55 Хліборобські вісти, 21.05 Квартет і солісти, 21.45 „Битва за Хоронжинку" (II), 22.00 Стравінський і Респіґі, гр. пл., 22.50 Останні вісти радіоденника, метеор. комунікат, огляд преси, 23.00 Концерт бажань, 23.30 Танкова музика, 24.00—1.00 Орх. концерт.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89·38, 88·95, Долляр американський 5.28·50, 5.26·00, доляри канад. 5.28·50—5.26·00. Фльорени голл. 191·27—289·55, Франки фр. 23·67—23·53, Франки швайцарські 121·10—121·30, Фунти анґл. 26·18—26·02, Гульдени данц. 100·20—99·80, Корони ч. 18·20—17·60, Кор. дан. 116·84—116·00, Кор. норв. 131·53—130·55, Корони шв. 134·98—134·00, Ліри італ. 23·30—23·80, Марки фінланд. 11·30—11·20, Марки нім. 124·00 — 123·00, Шилінґ австр. 98·50—98·00, Марки нім. сріб. 133·50, 131·50, Тель Авів 26·15—26·01.

Акцій.

Банк Польський 101·50, 101·00, 101·50, Цукор 29·75, Вугель 18·50, Ліяьонз 12·40, 12·50, Остроленъ 25·00, Стар. ахованчі 28·50, 28·75. Тенденція вдержана.

Папери.

3 поз. інвест. 1 ем. 63·25, серія ненот. 2 ем. 64·00, серія 84·00, 5 конверс. 57·00, 6 дол. 54·00, 53·75, купон 17·57, 4 прем. дол. 38·75, 38·25, 4 консолід. 53·75, 53·50, 53·25, 53·00, 53·14 — 3 ост. дрібні.
Тенденція дещо слабша.

Збіжжя.

Львів, дня 29. травня 1937

Пшениця одностайна черв.	29·00—29·25
Пшениця збірна червона	28·00—28·20
Пшениця одностайна біла	28·75—29·05
Пшениця збірна біла	28·00—28·10
Жито шт. I.	24·25—24·55
Жито шт. II.	24·00—24·20
Вика темна	19·00—19·50
Вика сіра	18·00—18·50
Мука пшен. разова до 0·95 %	31·50—32·05

інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Маслосоюз устійнив дефінітивно ціни масла франко магазин у Львові

від 19. V.—20. V.

За 1 кг. масла	2·85
„ „ дес. боч.	2·90
„ „ експ. включно з оп.	2·90

від 21. V.—25 V.

1 кг. масла	2·65
„ дес. боч.	2·70
„ експор	2·70

від 26. V.—29. V.

За 1 кг. масла бльок.	2·45
„ „ боч.	2·50
„ „ експорт. дає зачет	2·50

29. V.

За 1 кг. масла бльок.	2·40
„ „ бочкового	2·45
„ „ екс. дає зачет	2·45
Молоко	17—18
Яйця	2·65—2·75

Тенденція на масло, і яйця вдержана, на молоко сильна.

ПТИЦЯ.

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 29. V. п. р. платна своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвірп птахомясарні „М. С." у Львові (пл. Більтевського ч. 3) такі ціни:

Курята І. кл. товсті від 0·60 кг вгору 1·80 зол.
Кури молоді І. кл. товсті без запинку на ногах від 1.50 кг вгору 1·05 зол.

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Дирекція Дівочої Гімназії Рідної Школи ім. Кокорудзів з правами державних шкіл у Львові, при вул. Моджевської 9 (рівнобіжна з вул. Листопада) приймає заголошення учениць до гімназії і ліцею на шкільний рік 1937/1938 до дня 10. червня п. р. В шк. р. 1937/38 будуть такі класи: а) Чотири класи гімназії нового типу. б) І-ша класа загальноосвітнього ліцею (гуманістичний напрям) в) VIII-ма класа гуманістичного типу. Шкільні оплати як у державних школах. — **Головна Управа Рідної Школи.**

БЕЗКОНКУРЕНЦІЙНО!
„Charmes" — мотор: **РЕФОРМИ 3·55**
„Milanes"— тривалі „ **1·85**
„ДІМ ВОЛІЧАКІВ 7—7
Львів, Сикстуська 2 (побіч брами)

Дирекція прив. жіночої гімназії СС. Василіянок у Львові (вул. Длугоша 17) з правами державних шкіл подає оцим до відома, що на шк. р. 1937-38 приймає учениць до таких типів шкіл: 1. чотири класи гімназії нов. уладу, реченець вступ. іси. до І. кл. назначить Куратор'я вступні іспити до класи II, III, IV. відбудуться в днях 17, 18 і 19. червня п. р. заголошення треба вносити до 10. червня Оплати такі самі, як у державних гімназіях. 2. **І. класа ліцею гуманістично-природничого (комбінованого) для дівчат** найпрактичніший видів. Вступні іспити 17.—19. червня. 3. **VIII-а класа класична і VIII-а кл. гуманістична давного типу;** вступні іспити до обох VIII. класів (тільки за дозволом Куратор'ї) від 17.—19. червня. При гімназії є виховний інститут, ведений фаховими силами. Точні інформації подамо на бажання. — **о. В. Лициняк.** 979 2—3

Дирекція Коедукаційної гімназії ім. Івана Франка в Дрогобичі подає до відома, що удокументовані подання до вступних іспитів до класи I—IV (до IV. кл. за дозволом Куратор'ї) та до VIII кл. гуман. типу (теж за дозволом Куратор'ї) треба вносити на руки Дирекції до дня 15. червня п. р. В шкільному році 1937-38 буде ліцей гуманістичний і математично-фізичний. Замісцеві учні найдуть приміщення в бурсі. — **Дирекція.** 1012 2—3

МЕШКАННЯ

ВИБАГЛИВЕ 3—4-кімнатне мешкання в городі, від липня до винайму вулиця Львівських Дітей 57 А. 1004 2—3

СОНЯШНИЙ, фронтовий покій, для самотного пана, при родині, околиця Юра, від 15. червня, вул. Касіра Бочковського 23. 1022 1—1

ШУКАЮТЬ ПРАЦІ

ЖІНКА трийцятка, освічена, спокійна, добра господиня шукає управи домом, село або містечко у самотніх осіб. — Зголошення: Адм. „Обов'язкова". 1024 1—1

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ШУКАЄМО довіреного пана (професія і місце осідку байдуже) якому на місці влаштуємо самодільну районову виплатову складницю (без складу) Постійний місячний дохід зол. 580.— Зголошення під „46" до „Adema" Box 157 Klagenfurt — Austria.

СЛУЖНИЦЯ до всього добра кухарка, при малій родині. Адрін. „Діла" під Р.

ШУКАЄМО кореспондента українсько-польсько-німецького до торговельного підприємства у Львові. Зголошення під „Вправний" до Адм. „Діла". 1001 3-3

ПАНСІОНИ

ПАНСІОН „Марія" в Ямпім поручає повні в першорядним харчем по цінах конкурещийних від 1. червня. 1000 3—3

МОДЕРНО УЛАДЖЕНИЙ ПАНСІОНАТ „ВІТА" У ЧЕРЧІ поручає вигідні, сонячні кімнати з печами і постіллю. Першорядна, дієтична кухня і джерельна поміч на місці. Зголошення: Томашівська, Львів. ав. Тисовця 2 Б. Тел. 267-21. 769 1—1

РІЖНІ

ПРОПУКЛИНОВІ БАНДАЖІ гумові, черевні, ниркові, проти усування матиці від гарантією виконує відоме УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА, Львів, вул. Вірменська ч. 18. 2946 55-100

ВІЧНІ ПЕРА направляє скоро і дешево „Прешпаїя", брама Андрол'ського і Шайнохи один. 943 3—1

Найновіші ВІЗКИ дитячі поручає ф-ма Кіх, Жовківська 17, ціни конкуренційні 1000 1—5

РІДКА НАГОДА! Перед виїздом на вакації купиш за безцінь журнали в Читальні Вшехпрас, Сикстуська 10. Мемуари, журнали, ілюстрації, фотографічні журнали технічні, архітектонічні, лікарські, політичні, літературні, реклямові графічні в 4 мовах. 1010 2—3

БОН-ТОН вимагає чистої гардероби. В комірці із пральні Кульчицького, Личаківська 117. 637 20-?

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

ЛІКАР

Д-р мед. Володимир Гілевич

довголітній секундар Загал. Шпиталя з днем 1. червня відкрив канцелярію

в ЗОЛОЧЕВІ, Глинянська 12.

Спеціяліст венеричних та шкірних недуг і лікарської косметики

Д-р ФІШЕР

б. довголітній лікар асистент дерматолог. клініки у Берліні, Відні та Празі

переїхав і ординує тепер від 9—1 і 3—7

ЛЬВІВ, вул. КІЛІНСЬКОГО 3.

напр. Віденської кавярні

Тел. 251-68. Сепаратові кімнати.

Косметичний Інститут і Лябораторія

д-ра О. Тушицького

Львів, вул. св. Софії ч. 3

усування аномалій цери, бородавок, піґменту, волосся, близн, дзюбів і плям, масажі, тривале усування морщин, жиляків і відмороження власною методою. Урядово затверджений 4-місячний косметичний курс з закордонною програмою. 807 5—10

ГЕЛІОТЕРМ Львів, Академічна 7 (Гмах Шпрехера)

Телефон 290—00.

Фабричний склад лікарських інструментів, меблів, апаратів рентґенівських і електро-медичних. — Низькі ціни!

Догідні умовини платности! Консторнен та фахова порада безплатно! 812 5—5

ОГОЛОШЕННЯ.

Надзірна Рада Кооперативного Банку „ДНІСТЕР"

Товариства з обмеженою пор. у Львові скликує по думці § 29. уст. 2 статуту

НАДЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

на понеділок дня 14. червня 1937. в год. 5. вечором у власній дирекційній салі при вул. Руській ч. 20 із слідуючим порядком нарад: 1) Відчитання протоколу з XXXIX. Звичайних Загальних Зборів з дня 27. травня 1937. 2) Внесення Надзірної Ради на ратифікацію рішень Загальних Зборів з дня 30. грудня 1935. і 28. травня 1936. в справі рахункових замкнень і білянсів за адміністраційні роки 1934 і 1935. 3) Внесення Надзірної Ради і Дирекції в справі змінених рахункових замкнень і білянсів за адміністраційні роки 1934 і 1935. 4) Внесення Надзірної Ради в справі розділу внесків за адміністраційні роки 1934 і 1935. — 5) Звіт Дирекції й Надзірної Ради з діяльности і замкнення рахунків за XLI адміністраційний рік (1936). — 6) Звіт Ревізійного Союзу Українських Кооператив з переведеної ревізії. — 7) Звіт Надзірної Ради з внеском на уділення абсолюторії Управі Товариства за XLI. адміністраційний рік (1936). — 8) Внесення Надзірної Ради: а) в справі розділу зиску за рік 1936. б) в справі визначення найвищої квоти кредитів, яку може Товариство удільнити одному членові, в) в справі визначення найвищої суми зобовязань Товариства, г) в справі буджету на рік 1937. — 9) Інтерпеляції членів. — **Остап Луцький**, председатель.

Всі українці кулюють добрий і дешевий товар, як вовни, шовки, полотна і батисти у фірмі **„МАНУФАКТУРА"** Львів, пл. Капітульна ч. 3.

Жалюзії склепові всіх родів також **МЕТАЛЕВІ МЕБЛІ**

поручає Фабрика „FABROL" Львів, вул. Б. Гольдмана 3. тел. 206-29

Ціни конкуренційні. Цінники на бажання

Побиваємо рекорд

дешевих цін блаватних товарів

ДЛЯ ПРИКЛАДУ КІЛЬКА ЦІН:

Панама	0.55	Вовна шкотська	1.75
Перкаль	0.70	Вовна на комплєт.	4.25
Крепон	0.70	Вовна шир. 1.30	4.75
Муслін кольоровий	0.80	Полотно	0.58
Шовк до прання	1.00	Зефір	0.60
Епонж кольоровий	1.10	Зефір Пріма	0.90
Епонж десеневий	1.20	Перкаліна кольорова	0.70
Кора до прання	1.35	Димка на підшт.	0.70
Тафта	1.50	Шовк сирий	1.10
Монґоль кольоровий	1.60	Попелина на сорочки	1.25
Монґоль десеневий	2.—	Вовп рожевий	1.—
Креп мат кол.	2.25	Пошевки	1.75
Креп мат десен.	2.35	Підпинки ковдр.	4.50
Ацетат на сукні	2.35	Ручники купел.	0.50
Вовна Ангора	1.75	Стирки корчин.	0.40

Галицький Маґазин Новин, Львів, Галицька 15

УВАГА: При закупні товару від 5 зол. даром білєти до першорядних кін. Замовлення з провінції полагоджуємо за післяплатою.

ПРИЙМАЄМО ЧЕКИ ЦЕНТРАЛІ ОБОБОТУ ТОВАРОВОГО.

ПІДЛЮТЕ

Гірський живець, купелеве заведення і літнище в пралісах Горґан над рікою Лімницею на висоті 700 м. понад рівень моря.

Мінеральні цілющі води, сірчано-солоні боровинові, газові і пінкові купелі.

В купелевому заведенні і пенсіоні електричне світло, водопроводи і центральне огрівання.

Початок сезону: 15. червня.

Курячої таксн не побирають.

Комунікація: залізницею до стації Брошнів (на лінії Стрий-Станиславів), відси лісною колійкою (полученнє до раніших поїздів) на місце. На замовленнє гостей, що їдуть на лікуванні до Підлютого, виснилає управа живця до Брошнева авто-дрезину. Їзда автодрезиною на місце півтора год. Дорога зі Львова до Підлютого треває 4 й пів год., зі Стрия 2 і пів год., зі Станиславова 3 год.

Адреса й інформації: до 1. липня управа живця Підлютє — **Львів, Клушинська ч. 3. тел. 248-82**, від 1. липня: управа живця в Підлютім, поч. Перегінсько.

ХТО?!

хоче купити найліпші косметичні і ріґієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсолідніщій

ПЕРФУМЕРІЇ

С. ФЕДЕРА

Львів СИКСТУСЬКА 7 Філія КОПЕРНИКА 18а

Кожний покупець, що покличеться на оце оголошення „Діла" дістане ЗАДУРНО гарний дарунок.

Шукаєте праці? —

Певно найдете її, якщо дасьте оголошення до нашого щоденника

Великий вибір жіночої і мужеської галянтерії на літній сезон

поручає фірма

„ГАЛЯНТЕРІЯ"

В. Дучинський

ПЕРЕМИШЛЬ, Казимирівська 26

Всі йдемо!..

на морозиво, тістечка і овочі до нововідкритої крамниці

І. Бучка

1006 Львів, Руська 1. 2—2

ЛЬВІВ ПОТОЦЬКОГО 58

ФАМОЗА

МИЛО ДО ПРАННЯ
МИЛА ДО ГОЛЕННЯ
ДІТОЧИЙ ПУДЕР

КІР

Львів, Усійського 6

Тел. 280-88

Станиславів, 3-го Мая 4.

ПЛЯНИ
КОШТОРИСИ
БУДОВИ.

На Зелені Свята

Заступники: Вольфрам і Розенкранц Львів, Пілсудського 11.

Оригінальні вироби д-ра Еткера як: порошок будівничий, ванілевий або чоколядовий, порошок до печінки „Бакін", змішений вальцевий пудер можна тепер дістати також в українськім опакуванні.

Незрівняний в якості пудер і крем ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ завдяки якому стає шкіра ОКСАМИТНО-МАТОВА.

Ціна коробки з пушком зол. 1.25. 2910 61—?

П. Т. Фірма

М. Фрайліха у Львові

За заложення мені бандажа, Вашого патенту щиро дякую. Тепер можу знову свобідно рухатися. Поручаю Вп. дуже радо кожному.

Др. Ян Данильський
Старший повіт. лікар
Ряшів, вул. Замкова 1.

ПЕРША УКРАЇНСЬКА ШВАЛЬНЯ БІЛ

ЕМКА

ЛЬВІВ, ЛИЧАКІВСЬКА 14, І. ПОВЕРХ

шию з власних і доставлених матеріялів Великий вибір! Ціни конкуренційні.

Блощиці знищить радикально

СВІЧКА С-ГАЗ

„САНОС", Львів, Кн. Ґалицької 3.

Всюди можна дістати інформації безплатно.

Без найменшого труду можете дешево купити матеріяли на вбрання — зажадавши вперед зразків, висилаємо їх даром до всіх місцевостей у Галичині

ВИСИЛКОВИЙ ДІМ

Е. Ф. БОРИС

Перемишль, скр. 185.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавниче Спілка „Діло" В друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.